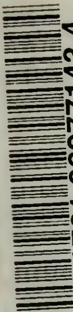
3 1761 06977143 4

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Chancellor George
Ignatieff

ИЗЪ АРХИВАТА

НА

НАЙДЕНЪ ГЕРОВЪ

ПИСМА, ДОКЛАДИ И МАТЕРИЯЛИ ЗА ВЪЗРАЖДАНИЕТО
НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЪ

ИЗДАВА

БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТѢ

СОФИЯ
1914.

ИЗЪ АРХИВАТА

НА

НАЙДЕНЪ ГЕРОВЪ

КНИГА II

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ СЪ ЧАСТНИ ЛИЦА

М—Я

(МАНЙОЛУ — ЯНКУЛОВЪ)

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА **Т. ПАНЧЕВЪ**

ИЗДАВА

БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТѢ

1914.

DP
83
.2
G4A2
1911
Kn. 2

Съдържание.

151. ТОДОРЪ МАНЙОЛУ.

1649. — Честитява се Герову консулски чинъ. Пак. 62.

Прията 15 Октовр. 1857.

Ваше Высочество!

Ако и да самъ найпослѣденъ въ привѣтливость тѫ, похвалямъ ся обаче да самъ най прьвъ въ благонаклоность тѫ.

Колко самъ веселъ я като вьображѫ, чи отъ рода ни възлезе на стъпь единъ да представѫ НЕГОВО ИМБЕРАТОРСКО ВЕЛИЧЕСТВО Руский Самодержецъ, най много же и средъ единородни ты си да въздигни вѣнецъ тъ на славѫ тѫ! това е КАМИКЪ ПРЕПЪНКА на врагове ты на рода ни, нъ кога Богъ иска кой може да ся противи? Нека пакъ благоволи това Всемилостиво Същество да вы въздигни на поголѣмъ стѫп', нека и въздигни още нѣкои единородни на такыва достоинства, что то и мы нѣкога да ся причимы въ брой тъ на провященный свѣтъ.

Гордѫ сѫ въистину съ благороднѫ-тѫ гордость въ поприще то на славѫ тѫ Вашего В. за знакъ же на благонаклоность тѫ ми благоволете да пріиметееднѫ торбичкѫ съ кестени подъ знакъ Гр. № 3. притомъ дерзаѭ да ся наречѫ

857. 11/23. 8/брй
Кѫзанлѫкъ.

на Ваше Высочество
всенижайний
Тодоръ Манюолу

152. Д. В. МАНЧЕВЪ.

1650. — Манчевъ иска отъ Герова история да я печата. Пак. 62.

Прията 14 Юния 1869.

Вѣна 8-й Иуний 1869.

Почитаемый Г-не Н. Геровъ!

Вѣрвамь, че не сте забравили онова, що ми ся обрекохте кога заминѫхъ за Вѣнѫ. Освѣнь това, вѣрвамь, че и История-та е веке готова. Молимь благоволѣте да ѭ испратите да ся напечята. Азъ веке прѣвършямъ работѫ-тѫ си и мыслѭ прѣзъ другый мѣсяць да заминѫ за въ Българско. Акобы да не е готова всичка-та книга, то можете да ми пратите колкото има приготвено, та че послѣ ми пращате останѫло-то.

Имамь на Гилфердинга новы-ты му изданія; ако обичяте да Ви гы пратѭ. Какъ да ся надпише за мене писмо или рѫкописъ, азъ пращамь за примѣръ единь пликъ.

Поздравявамь Вы отъ сьрдце и остаямь въ надѣждѫ на оброка Вы

Вашь
Д. В. Манчевъ.

153. ИВАНЧО ГЕНКОВЪ МАРХОЛЕВЪ.

1651.—Хващане подозрѣнъ въ хайдутство. Редътъ на турскитѣ изслѣдвания. Изваждане на сводъ. Пак. 62.

Членове на̂ Руско то почтенну̂ посолство!

Почтеныйми Господж Найдену

Понастояще-то прихождамъ днесъ пи̂сменну̂ дж ви поздравíмъ и̂ поклонíмъ нж честні̂етъ и̂ почтенни̂ ві̂ чи̂нъ!

Нуждатж която стжна неи̂збежна занасъ ни̂ накарва да прѣдставíмъ днесъ Довашж Честностъ давѝся у̃плачи̂мъ и̂ о̃бевимъ наша та днесъ станалá ну̂жда̂, у̃молявжмевí дане връзвате ку̂суръ детови̂ стру́вжме трудъ и̂ главоболі̂е.

Господарю преди̂ два̀ мѣсжцыи̂ врѣмя а̃зъ бехъ на Боргасъ на Бракалофъ на̂ чи̂флѝкж та̂мо дохожда за̂птіе тами̂ о̃бажда да и́да на хюкюмата и̂ а̃зъ о̃тивамъ са́мъ тоги̂ва ми̂ казва мюдюри̂на за тебе доде тели̂графъ и̂ тя и́скатъ въ Ка̂занлъгъ; и̂ тьймя връзватъ и́ма пратиха́ въ Казанлъгъ и̂ тжи̂ като сти̂гнахме и̂звади̂хани̂ на мезли̂ше така и̂звадатъ о̃ще две калоферче та и̂зъ хапжзатъ и̂ гіи̂ пи̂татъ той̂ліе и̂ванъ тали̂га̂жі̂е тж дето е ходилъ съ васъ на хайдутлукъ а̂те казватъ тозіе и̂ходи́ съ насъ седемъ дній и̂ послѣ бега така пи̂татъ и̂ мене праволи́ казватъ тіе момчета а̃ азъ казахъ ни̂то самъ ходилъ на такава ра́ботж, ни̂то зная кога́са ходили̂ потойзи́ пжтъ! и̂ о̃тъ послѣ ни въди̂гнаха о̃тъ казанлъгъ съ е̃динъ бюлюгъ ба̂шіе пои̂мя Корчіе тж о̃сманна и̂ той денъ стигнахме на е̃дно ту̂рско село и̂ като мръкнж вечертж сахата по двж и̂ и̂звади мене о̃тъ си̂нджире о̃тъ други̂те тамя въ веде въ е̃дна ходаж са̂мъ дамя бі̂е и̂ мъчи̂й както Беше билъ и̂ мъчи́лъ и̂ други́те и̂ беше у̃сакати̂лъ е̃дното момче което и̂ днесъ о̃ще са̂като съ е̃ди́ні̂е кракъ така а̃зъ като ви̂дяхъ ті̂е мъкыи̂ и̂сж у̃плашихъ о̃тъ боетму́ и̂му̂ ка̂захъ сжщото което беха ка̂залиі̂ и̂ двете момчета; си̂речь какво лаш ка̂тоси пасехъ конете въ ливади̂те и̂ злезе е̃динъ человѣкъ си̂лжхлі̂е примене и̂ми̂ ка́зува ти̂на ви̂дя ка̂то за̂минувжме о̃тъ ту̂ка близо́ и̂ позднж кои̂ беха съ мене дрожи́на̂та̂ми̂ заради̂ това требва и̂ли̂ дата у̃біе и̂ли̂ да дондешъ съ насъ и̂ а̃ко недойдешъ требва да̂ мрешъ; си̂речь щемъ ни̂щемъ ще дойдешъ; а̃коли̂ о̃тъ бегни̂шъ сега́ послѣ ща̂те́ Довършж Доматъ и̂ така а̃зъ неможехъ да и̂збегнж и̂ дася̂ о̃тжрвж о̃тъ техъ и̂ ми́ даде силяхъ о̃тъ него̀ и о̃тъ тамо о̃тидохме табастисахме въ о̃вата е̃динъ ту̂рчинъ и̂го о̃брахме по колко зеха незнаж! мене дадоха́ са́мо хилꙗдо и̂ о̃семъ стотинъ гроша́ пари́ и̂ за сто гроша́ е̃динъ сахатъ и̂ е̃динъ тарабу́лусъ за сто гроша и̂ е̃динъ пищохъ за тридесꙗ гроша чеся̂ варнахме назадъ и̂ тоги́ва намерихъ времꙗ тапобегнахъ о̃тъ техъ и о̃тъ страхатъ имъ дама ненамератъ неи̂де дама́ погу́ба̂тъ побегнахъ и̂ о̃тъ Калоферъ та о̃тидохъ на борга́съ и̂ ся̂ хванахъ на чи́флика на бракалова и така седехъ до сега тамо доде додоха тама повикаха имж зеха тжма закараха въ казанлъгъ и̂ о̃тъ тамо тука; о̃баче преди̂ доде ни бехме дошли́ ту̂ка въ пловди́ва о̃тишлиі̂ тами бастѝсали къщатж и̂ зи́ма̂ли каквото харесали и̂ у̃годно натехъ и̂ о̃мене и̂маше хилꙗдо и̂ двеста гроша и̂ техъ зимаха така и̂ сахататми детое о̃станалъ о̃тъ о̃тцаши и̂ него зимаха, та и послѣ извадатъ и̂ бръчката ми съ три коне двата мои̂ и̂ е̃дини̂етъ на чорбаджі̂ета ми и ги продаватъ и сега ми казватъ че о̃тишли на боргасъ и ми прибрали колкото мои̂ силяхъ и̂маше тамо така може дасж зели́ и̂ чу̂зди и така До о̃семъ хиляди гроша мыи̂ зиматъ има струватъ хапусъ и̂ незнаꙗ за колко години!! у̃молꙗвамеви проч. Господарю да преглѣдаге тази работа и̂ ма̂тліи̂ пра̀вда дами зематъ толкосъ па̂ри! и̂ да мрътъ децатами Глади и̂ а̃зъ ту́ка не живъ не у̃мрелъ!! Пакъ вися моли́мъ

Господарю вый майка вый баща да предстоите да подбудите нашата Бльгарска община дася потрудетъ за нашата работа сиречь и нашите селени Господари като додатъ даги повикашъ даимъ заповедашъ както віе знайте

Вашъ покорный слуга Иванъ Генкова талигажіа
родомъ. Калоферъ

1870 Ноемврій 2 рый

Челувамъ вый десницата и оставамъ въ надежда

1652.—Турски редъ въ затворъ. Злоупотрѣбления съ тъмничаритѣ. Пак. 62.

Почтенный Господа Найдену Герову, Члѣнникъ на руско то пословсво!

Понастояще то прихождеме Днесъ дави поздравимж сиречь имолидствувяме на вашій Честный и почтяный Чинъ; които Богъ дави воскачій на попочтенный и подостойный.

Така нуждатя коятоный накарва да прѣдстъпимъ До вашя Честнось Дависж оплачимж и обевиме- за пречините- които праватъ кападжійте въ хапжза на хапузите . . и затовж Българе и турци заедно прихождаме. Нарочно дави обевимя защо освянъ тебе Други немя кому Дасж оплачимя. та дани на прави това което Доле отъ писувжме причините подробну какво правятъ кападжійте.

Господа Днешните кападжіесж трима едніе чеушинъ които заповѣдва на двямятá-тіе двямата Бехиръ и арифа те отваретъ-затваретъ. Капиіита - така утрену като затворетъ капиите прѣзъ деня некойси иска да иде даси пусне вода (сиречь посебеси) вика на капіета единъ сахатъ и повече ни дохождатъ даму отворетъ но-въ нетрего сжчирдтисве и дипъ редко да отвори на некого - и катому отвори забіего съ нахтаре-то поглавата и гу попжржж сякакъ.

Отъ две-отри годинi хапузъ или отъ повѣче врѣмя има той челъ-денъ подъ ключь и катогу вика даму отвори дайде посебесый біего йгу попжржа а има до десятъ души канліж кой шестъ мжсеци кой година като сж дошли тяхъ. дръжи цѣлъ денъ вънкж апостаріе хапусъ не пуща деня дайде баре посебесый! и като Дойде на некогу човякъ отъ дума даго обиде ама билъ отъ денъ или отъ двадни пътъ. Дошелъ ниго пущатъ дася видетъ или даси прикаже халтътъ.

И като докаратъ некои піянъ некоя вечеръ сасипятгу отъ бой! и прѣди два месяцый врѣмя по срѣдъ нощъ искараха едного по междо полиците безъ никаква вина тагу биха капажійте имомче-то Баилдиса талежя до-утро-то като мрътво! и бащамое затворенъ на момче-то и като видя чадотоси тжй отъ другіе хапусъ той презъ пенжурите вика много кжмъ пашжтж съ голѣмъ гласъ но нущя но-чулъ пашятя: и питалъ ногу изльгватъ чися Біяли хапъзите-де и тееся още хапусъ бащаму и момчето и други има месяцъ или отъ месяцъ и половина безъ тжинъ гладни продалси дрехите и хораму ни дохождатъ и прочи.

Господа до питвжмеси и оплаквамеся и умолявамети ся по дтруденъ Буди зарадъ насъ и за коетоти умолява всички хапузе.

1871. 7 мый Іуніе изъ пловдив хапсен.

1653—Мархолевъ повторно затворенъ. Положението му въ затвора. Турски сѫдебни оправии. Пак. 62.

1872=Декемврій=28=ы

Прѫво Градоначалнйкъ и членовъ Господйну
Найденъ Геровъ комсолъ изъ Пловдивъ.

Понастоящету Преходамъ Днесъ Писменну Да тя Позравя й слѣдъ катотя позравя й послѣ й да извесну Предъ Твое Достойну лице ази Бедній страдателъ Датя задлáжѫ и изевѫ за Нашатѫ Нейзбежна Нужда кóято беши станала Преди Две Три Годи́ни и Паднáхми Подь затворъ й йспить беши дотолкова коету Повтору Неможе Да бади и въ испи́туваніету Нáше отъ бой и отъ страхъ и отъ мѫки, и отъ зóръ. Некои отъ мумчетіятѫ ся измáмихѫ та казаха че сѫми Дáли делъ Ду=1800=Грóша итака въ сѫщій часъ земахѫ пари́ты отъ менъ и Послѣ споредъ Пари́ты заптисуватми, талигатѫ и конеты иорýжіетомы сичку щото имахъ иосвенъ тяхъ пари щоту имáмъ и тяхъ замáхѫ и ги заптисахѫ въ сѫнджкатъ слѣдователнý иотъ толкувѫ врѣми Насамъ Нема Ниданѫ Питатъ ни дана искáруватъ Найстинтакъ и така Незнáймы колку врѣми щележимъ защóту Нема ваде данися определи иджурналъ дани сѫ дали. Слѣдователну завчерѫмѫ искарувахѫ Найстинтáкѫ има Питатъ заради моиты шеови кой и кой шеови ты сѫ заптысани отъ врѣми тука асъ имъ доказахъ земáнитими шеови, Немаги тукъ сичкиты имъ казахъ кои шеови Декъ сѫ земини Доказáхимъ че и ý кѫрсѫрдаринѫ курдчйятѫ има шеове мой и послѣми изевíхѫ отъ истинтáкѫ чи куртчйятѫ билъ подъ затворъ въ кѫзалнѫкъ и такá Днесъ за днесъ ся Надявами да го Дукаратъ тýкъ защоту има и Другы Давджій вѫрху Негу ими изевятъ чи като Дóди тýкъ куртчіятѫ и тогавѫ юзъ юзе щевѫ искарáми давиди кои сѫ шеови унегу и Понеже Научавамися чи душло емиръ отъ Дóлу заради Нáзи и за нашатѫ рабутѫ да ся разправи вечи секи́му споредъ кабахáтя Тѫ затова: Почитаемій прехождамъ известно известенъ Да бади и тя умолявамъ дпрестоишъ Натази работѫ отгоре та да изевйшъ на Дядѫ Влѫдикѫ Настарица и на ирменица Хинтлиолу Хѫрчина а Дето сѫ Нами́ра днесъ за Днесъ Гóри Намезлиши и Да извѣстишъ На Гу- Тодораки искріевъ и На Гу- Цоку Чурбаджи и на Тодураки Всасакіевъ и про . . . и Натія прѫви лица да изевйшъ заради Нази и тій единъ трýдъ да сторатъ малку Намъ На помощъ О ! . . . . Прѫво Началнѣйшій Наше=Гу= На-ко Ній Бедни и страдатели съ Голѫ жалость Припадами Натебѣ и Натія слѣдующиты лица задани спомогниты и избавиты оттука. И послѣ вѫ задлъжаваме Господарио и Гюяну дави Ніе давидиты да препитате тука отъ правителствоту како прáву иматъ дами заптисуватъ толковѫ шеови за 1800 гроша пари, Напр. Дету казуватъ мумчетатѫ че сѫмъ зелъ посвенъ тяхъ кáзувáтъ че сѫмъ зелъ едйнъ сахатъ и единъ шалъ амѫ умени Не сѫ е Намерíло Нищу и колкоту замумчетата въ твасѫ сотояніе (спр.) На никяръ Некои отъ кабахатлийтъ мумчетѫ отъ бой отъ мѫки расправихаси кабахатяси и така тіе слѣдъ мáлку врѣми бедни смертны Намери и сегасми остали Ній Некои и Другъ коету На Прáвѫ Богѫ лежимъ—Господаріи . . . Перво имáме На Богѫ надежда и втору Навáзи сѫ уповавами вій баща и братіи сегá Натáзи сѫрѫ посвѣнъ вáзи Немами Нікуй Другн Да ни спомогнатъ и тази рабýтѫ Дани завръшатъ и сѫ задължавамъ Неостѫний.

Ази Ивáнчу кѫлоферецъ тѫлегаджи вашъ слуга изъ Пловдивъ затворен.
Мойты шеови Дето ги заптисуватъ на конакѫтъ слѣдующити сѫ тія

	гр.	па.
3 коня	3000=	-
1 бричка съ тѫкѫмити	3500=	—
— оружието ми	3000=	—

		гр.	па.
1	бойлїя кюркъ	400=	—
1	коприненъ шалъ	350=	—
1	цигарелекъ сребар. кихли	200=	—
1	шалъ има за	20=	20
1	сахатъ	650=	—
—	сухи пари ми зехж	1010=	—
	Сѫбиратся сйма	11130=	20

Тези пари давидите щоми заптисуватъ за 1800 гроша пар.

154. АЛЕКС. АЛЕКС. МЕЛЬНИКОВЪ.

1654. — Иска се извлѣчение изъ драмата „Харилай Комнинъ“ отъ Каратеодори. Пак. 86.

(Петербургъ 1856).

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

По порученію Петра Николаевича*) имѣю честь покорнѣйше просить Васъ прислать съ подателемъ сего находящуюся у Васъ драму Каратеодори вмѣстѣ съ коротенькою выпискою изъ нея которую Вы мнѣ показывали, . . . опять я возвращу Вамъ по миновеніи надобности.

Со совершеннымъ почтеніемъ имѣю честь быть

Вашимъ покорнѣйшимъ слугою
А. Мельниковъ.

Выписка изъ предисловія къ драмѣ „Харилай Комнинъ“, писанной на Греческомъ языкѣ.

Увы! Эллинизмъ, устоявшій противъ всеразрушающаго времени, противъ яничаръ, противъ миссіонеровъ,—въ опасности быть уничтоженнымъ въ Азіи. Кѣмъ? Россіею. Да! жители Требизонта и многіе изъ нашихъ братьевъ въ Азіи, обманываемые обѣщаніями, подарками и коварнымъ ПОКРОВИТЕЛЬСТВОМЪ, которое безкрайно вредитъ, потому что возбуждаетъ противъ насъ и правительства Султана и западную Европу и ничѣмъ не пользуетъ, думаютъ, и вѣрятъ, что Россія единственный и вѣрнѣйшій нашъ другъ. Россія нашъ другъ! Никогда она не была такою. Россія если ласкаетъ насъ и притворяется будто любитъ, дѣлаетъ это для того, что поглотить насъ, какъ поглотила Польшу, какъ поглотила Финляндію, какъ поглотила Бессарабію, Крымъ и Кавказъ. Эти слова наши, повѣрьте намъ, во все не порожденіе пылкой головы или испорченнаго воображенія, а эхо исторіи и общей всѣхъ, живущихъ въ Европѣ, Грековъ мысли. Цѣлый томъ могли бы составить изъ тѣхъ только частей Русской Исторіи, которыя явно доказываютъ умышленія этого ненасытнаго медвѣдя противъ нашего народа. Но это другой разъ. И такъ, да будетъ далеко отъ насъ всякое сочувствіе къ Россіи. Греки свободной Греціи, считая, къ несчастію, и Россію между покровительствующими державами, должны, можетъ быть, изъ простой учтивости, ласкать ее, (ВЫНОСКА. Но и они должны смотрѣть какъ на величайшихъ поругателей на тѣхъ, которые смѣютъ предлагать въ будущіе наслѣдники короля Отона принца Лейхтембергскаго, это отродіе Николая I-го, который открылъ свои намѣренія относительно Греціи . . .). Но подъ скиптромъ Султана пребывающіе никакой связи съ Россіею не должны имѣть, потому что они никакого добра не могутъ ожидать отъ нея.

Содержаніе драмы.

Харилай Комнинъ, молодой человѣкъ изъ Требизонда, воспитывавшійся въ Греціи, возвращается на родину и съ минуты своего пріѣзда начинаетъ проповѣдывать, что Россія, которая прикидывается любящею восточныхъ христіанъ, есть „злѣйшій врагъ всего

*) Стремоуховъ.

Востока, предательница Пелопонеза". Одинъ изъ друзей предостерегаетъ его не говорить такъ явно, потому что Россія имѣетъ вездѣ шпіоновъ, но онъ знать не хочетъ и заставляетъ друга поклясться, что будетъ содѣйствовать ему, чтобы открыть своимъ согражданамъ глаза на счетъ политики Россіи. Это было подслушано однимъ изъ орудій Русскаго Консула.

Эта политика Россіи представлена во всей подробности въ поученіи, которое Русскій Консулъ въ Требизонтѣ даетъ своему секретарю, назначенному Вице-Консуломъ въ Самсунѣ, для посвященія его въ оной. Политика Россіи, говоритъ Консулъ, стремится къ тому, чтобы присоединить къ ней Востокъ. Для достиженія этого Россія старается расположить восточныхъ христіанъ къ себѣ, чтобы удержать ихъ въ невѣжествѣ. Органами своей пропаганды она имѣетъ консуловъ. Возстаніе въ Греціи встревожило Россію, потому что Греки единственные соперники ей въ замыслахъ ея въ отношеніи къ Востоку. Посему она содержала Ипсиланти и другихъ въ ужасныхъ тюрьмахъ Австріи; и если послала также свой флотъ въ Наваринъ, то это для того, чтобы не потерять со всѣмъ симпатіи Грековъ; но старается ограничить освобожденную Грецію въ возможно тѣснѣйшихъ предѣлахъ и сдѣлать ее княжествомъ въ зависимости отъ Порты, чего Французы и Англичане не допустили. Для уничтоженія же возбужденнаго въ христіанахъ сочувствія къ новому греческому Королевству, Русское Правительство заставило Австрію подкупить короля Отона, который, съ тѣхъ поръ пошелъ по слѣдамъ греконенавистной и разрушительной политики Метерниха. Потомъ Россія послала консуловъ въ Азію для пріобрѣтенія тамошнихъ Грековъ. Въ Европейской же Турціи она стала внушать Болгарамъ, народу Татарскаго происхожденія, исповѣдующему православную вѣру, что будто они Славяне и посему не должны учить Греческій языкъ, а замѣнить его Русскимъ; заказала своему чиновнику Венелину выдумать исторію, въ которой, льстя имъ, показать, что будто они Славяне, а въ Австріи возбудила идею панславизма.

Посвященіе секретаря въ тайны политики своего Правительства Русскій Консуль оканчиваетъ чтеніемъ ему депеши, полученной отъ одного изъ консуловъ въ Европейской Турціи, извѣстнаго интриганта, который увѣдомляетъ, что воспользовался злоупотребленіями нѣкоторыхъ архіереевъ въ Болгаріи, чтоби возбудить въ Болгарахъ ненависть къ Грекамъ и такимъ образомъ раздѣлилъ эти два народа.

Между тѣмъ Харилай Комнинъ продолжаетъ проповѣдывать противъ Россіи, называя ее коварнымъ и тиранскимъ медвѣдемъ, виновницею кровопролитія, происходившаго въ прошломъ столѣтіи въ Пелопонезѣ, и т. п. Грецизмъ и россизмъ, по словамъ его, двѣ противоположныя крайности, потому что грецизмъ представляетъ свободу, а россизмъ неограниченный деспотизмъ и тиранство. Анаѳема, анаѳема Россіи! говоритъ онъ. Русское иго хуже всякаго ига. Надобно знать, что Россія не только не любитъ насъ, Грековъ, но и ненавидитъ насъ и ищетъ нашей погибели и д. т. п.

Русскій консулъ, узнавъ отъ своихъ шпіоновъ о стараніи Харилая Комнина возбуждать Грековъ Требизонта противъ Россіи, сдѣлалъ на него доносъ мѣстному начальству, что будто онъ возбуждаетъ народъ къ возстанію. Въ слѣдствіе этого доноса, въ тотъ день, когда Харилай праздновалъ свою помолвку, полиція вошла къ нему въ домъ, взяла его изъ среди гостей и отвела въ Порту. Тутъ онъ, при содѣйствіи другихъ консуловъ былъ оправданъ, и паша объявилъ что донесъ на него Русскій консулъ. Но, возвратившись домой, онъ заболѣлъ вдругъ, и оказалось, что въ то время, когда стража привела его къ губернатору, и онъ отъ волненія почувствовалъ жажду и попросилъ воды, секретарь Русскаго консульства, находившійся въ передней, подалъ ему стаканъ съ лимонадомъ, въ который другое орудіе консула положилъ было ядъ, отъ котораго Харилай и умеръ.

Это чудовищное лице консула, какъ говоритъ авторъ въ предисловіи, не есть дѣйствительное лице, а ТИПЪ РУССКАГО КОНСУЛА,

1655. — Иска се да се покаже накратко на руски съдържанието на двѣ български брошури Пак. 86.

Суббота 25 Ноября (1867).

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Прилагая при семъ двѣ брошуры на Болгарскомъ языкѣ по церковному вопросу* я, по порученію Петра Николаевича, покорнѣйше прошу Васъ сдѣ-

* ПРОЕКТЪ-ТЪ НА ВСЕЛЕНСКА-ТА ПАТРІАРХІЯ за рѣшеніе-то на българскій-тъ въпросъ. Букорещъ, у народнж-тж книгопечатницж К. Н. Радулеску, 1867. 8-о. 58 стр.

лать изъ нихъ обоихъ извлеченіе на Русскомъ языкѣ, показавъ въ немъ только сущность содержанія

Съ истиннымъ почтеніемъ имѣю честь быть

Вашимъ покорнѣйшимъ слугою

А. Мельниковъ.

1656. — Какво рѣшение е зелъ Азиятски Департаментъ за прѣдложението да приеме пожъртвуванитѣ отъ митрополита Панарета пари за семинария въ Търново? Мнѣние за схизмата и турското правителство. Пак. 141.

Г-ну Мельникову

26-го Марта 1873 г.

М. Г.

Александръ Александровичъ,

Увѣренный въ Вашей снисходительности, я рѣшаюсь побеспокоить Васъ покорнѣйшею просьбою.

Въ бытности моей въ Петербургѣ прошлаго я подалъ въ Азіятскій Департаментъ докладную записку съ ходатайствомъ о принятіи имъ суммы въ 10,000 австрійскыхъ червонцевъ, жертвуемой Митрополитомъ Погоніанійскимъ Панаретомъ, настоятелемъ Болгарской церкви въ Букарестѣ, на открытіе духовной семинаріи въ Терновѣ, на томже основаніи, какъ была принята имъ доставленная тогда мною сумма, пожертвованная протосингеломъ Кирилломъ Нектаріевымъ въ пользу здѣшняго Болгарскаго дѣвическаго училища. На дняхъ, какъ Вамъ вѣроятно извѣстно, я отправляюсь въ Букарестъ и Преосвященный Панаретъ будетъ спрашивать меня о послѣдствіяхъ этого ходатайства моего, а я ничего не знаю объ этомъ. Посему прошу Васъ покорнѣйше не отказать написать мнѣ два слова о томъ, послѣдовало ли какое ни будь рѣшеніе по сему предмету, и послать письмо въ Генеральное Консульство въ Букарестѣ, до востребованія, чтобы я могъ дать знать его Преосвященству, въ какомъ положеніи находится дѣло.

Такъ какъ Ви интересуетесь Греко-Болгарскимъ церковнымъ дѣломъ, то позвольте мнѣ прибавить нѣсколько словъ о немъ. Вамъ извѣстно, что Турецкое Правительство искало утвердить объявленный Константинопольскимъ соборомъ расколъ. При нынѣшнемъ министерствѣ оно не такъ настаиваетъ на этомъ какъ при Мегмедъ-Ружди и Халилъ-Шерифъ Пашахъ, но, сколько извѣстно, все еще на отказывается отъ этой мысли и можетъ быть, со временемъ возобновитъ прежнее давленіе на Болгаръ для принужденія ихъ принять схизму. Болгаре рѣшены всячески противиться этому и надѣются, что, въ крайности, мы поддержимъ ихъ и не допустимъ признать ихъ раскольниками.

Увѣряютъ, что будто есть надежды помирить спорящія стороны, но въ настоящее время едвали это будетъ возможно. Греки еще слишкомъ далеко отъ того, чтобы признать фирманъ о возстановленіи Болгарской церкви въ томъ видѣ, какъ онъ есть, а Болгаре не намѣрены отступать отъ него ни на іоту.

Прошу Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

155. ИОСИФЪ МАЙЗНЕРЪ МИЛАНОВИЧЪ.

1657.—Чехъ, емигрантъ въ България, учителствува въ Бѣлградъ. Иска да стане учитель на чуждитѣ езици въ Пловдивъ. Пак. 62.

Прията 19 Юлия 1869. Отгов. 25 Юлия.
Въ Бѣлградъ Јулия 14-ои 1869.

Его Високоблагородн. Господину Найденъ Герову
Имп. Российском. Конзулу, въ
Пловдивъ.

Господине!

Морамъ да искамъ пре свега прошкѫ за моѭ-тѫ дрзость, да се на Вас Господине обращамъ съ єднѫ молбѫ.

Съ надеждѫ да Господине савршено незаборавихте некойси Милановичъ, който неко време предъ 8 год. слугуваше на Американци-ты, желимъ пре да кажемъ, да самъ тогава живилъ като емигрантъ подъ този име. Право то ми име е Јосифъ Майзнеръ, и родомъ самъ Чехъ. Има 5 год. штото задобихъ изново граждански-ты права въ Австрія.

Като оставихъ Пловдивъ останѫхъ іоштъ кратко време въ Българія — и тогава се преселихъ въ Бѣлградъ. Србско-то Правителство имаше некѫ давйѫ съ едно Енглеско Друштво и то заиска мене да идемъ у Лондрѫ като преводчикъ, и тако се тамо преселихъ са сичкѫ-тѫ ми фамилиѭ, и живѣхъ тамо $1^1/_2$ год. После тога вратихъ се пакъ въ Бѣлградъ и бѣхъ помощникъ въ народнѫ тѫ библиотекѫ кодъ Господина Дра. Ганка Шафарика и сам сега професоръ на страны-ты езыци въ военѫ тѫ Академіѭ.

Като се често сабирамъ са тукашны ты Българи чухъ одъ фотографа Г. Стоянова да путовахте крозъ Бѣлградъ и жалко ми беше да нимогохъ тада, да Вама Господине учинимъ лично своє подворенѣ. Онзи денъ известихъ се кодъ Г. Стояновъ (изъ Самокова) да Сл. Пловдивско Българско Общество тражи учитель за страны ты єзыци и тогава помислихъ да дързнѫ да Вама Господине пишемъ и Васъ умолимъ да изволите на Сл. Общество предложење то ми изявити да ще се сагласимъ да примимъ званиѣ учителско въ тѣхно-то училище ако дознамъ за обязателства и дужности и наградѫ тѫ за трудътъ ми.

Азъ желихъ много пѫти да се върнѫ въ Българіѭ изъ различити разлога. Желимъ да и азъ допринесемъ нѣшто на въспитанѣ на Български-ти младежи.

Българія останѫ въ добро-то въспоминанѣ и на мене и на моя стопанка, и особито би желно въ Пловдивъ да живимъ збогъ благогъ климата. Осимъ тога и мои ты дѣца се родихѫ въ Българія и неє великѫ несрещѫ ако стане одъ Чехъ Българинъ като и тъй ще бѫде синъ на истѫ тѫ майкѫ „Славия". Научихъ се да сматрамъ Българско като моє друго отечество.

Изволте явити на Сл. то Общество да сам предавалъ и пре сички-ты гимназиялни предмети и цртанѣ осим тога знамъ френски, Енглески, Нѣмски, латински чески знам и старобългарски и са турскій-тъ єзыкъ се занимѫхъ доста прилѣжно като бѣхъ кодъ Васи.

Общество-то ще има и ползѫ тѫ да могѫ одма предавати и ще за кратко време пакъ говоримъ савършено български, що сега за толико година живеци измеѣ други Славени, заборавихъ — али не савършено — зер често читѫхъ ваши ты газети.

Моя та стопанка която живила съ мене заєдно въ Лондрѫ врло се извечба у различити женски работи които сѫ нѫждни за кѫщѫ и за украшенѣ и за ползѫ. и искусно ради из нѣмски френски и енглески модни журнала.

И сега умолявамъ да извините щото дързнжхъ да Вас Господине узнемиравамь съ моѭ-тѫ молбѫ и извините погрешки ты въ Български-тъ правописъ и молимъ да изволите поздравити сички-ты народовици приятељи, които се мене іощъ опоминжтъ. И Австриски-ть Г. Конзулъ и Госпожѫ тѫ му ако сѫ исти іощъ въ Пловдивъ.

Остаемъ съ поштовањемъ

Господине

Вашъ поштователъ
Јосифъ Майзнеръ
(Милановичъ).

Мой-тъ адресъ є:
Joseph Meissner
Professor vin der Militar Akademie
in Belgrad
Serbien

156. СВЕТОСЛАВЪ Н. МИЛАРОВЪ.

1658.—Прѣпраща се писмо Герову отъ сливенския митрополитъ. Бурмовъ и Миларовъ ще издаватъ вѣстникъ въ Пловдивъ. Пак. 63.

Прията 30 Марта 1878.

Ваше Превосходителство!

Като тржгнувахъ отъ Сливенъ за Одринъ, Н. Пр. Свято-Сливненскій г. Серафимъ прѣдаде ми приключеното тука писмо, за да го доставя на Ваше Превосходителство. Въ Одринъ немàхъ честьта да Вы заваря, Віе си бѣхте заминжли за Пловдивъ, а азъ трѣбваше да заминѫ за Сан-Стефано, гдѣто бѣше отишелъ и г. Бурмовъ който ма бѣше викалъ. Споредъ това и много други работи и неизвѣстности, като са бѣхѫ набрали тія денье, едвамь днесь пристигамъ да ви испратя писмото на Н. Преосвященство, и да Ви помоля, да ма извините, ако несъмъ успѣлъ съ време да Ви го доставя.

Съ най дълбоко почитаніе оставамь преданній

Сан-Стефано 13 Мартъ 1878.

Вашему Превосходителству
Святославъ Н. Мыларовъ.

П. П. Ако всрѣдъ многобройнытѣ Ваши заниманія Ви е изщѫкнѫло името ми, зимамъ си свободата да приложѫ, че минѫлата годинѫ въ м. Юлій имѣхъ честьта да бѫдѫ прѣдставенъ на Ваше Превосходителство чрезъ г. Цанкова въ г. Свищовъ. Тогава бѣхъ переводчикъ при штабътъ на 11-ть Корпусъ, която служба вършихъ все до 1 Марта 1878 г., а сега съмъ повиканъ отъ г. Бурмова за вѣстникътъ, който са прѣдполага да са издава въ Пловдивъ.

Сѫщій

157. х. Н. х. Д. МИНЧООЛУ.

1659. — Честитява се Герову консулски чинъ. Работитѣ на Неофита въ Търново. Минчоолу иска рекомендация прѣдъ новия паша. Пак. 63.

Приято 21. Септ. 1857. Отгов. 22 Септ.

Тьрново 10 7врія 1857.

Ваше Высокоблагородіе,
Милост. Господ. Найденъ Геровъ
у Филибе.

Побуденъ отъ велика радость за Вашето встжпленіе на Вице-конзулскій Стъпъ во Филибе, пріемам' честь да Ви молитствувамъ добръ часъ съ благополучно поприще, желающъ Вамъ иповысокъ стьпен'

Тука въ нашійатъ градъ заварихъ работытѣ не устанени Jöще. Кямили Еф. единъ отъ ланскитѣ зимашны Меймури, който е партая съ Привержeнницы-тѣ Неофитови, и убѣден' до толкова, щото наелся е заедно съсъ сичкитѣ Владыковы . . . . . . и чака като доди (пристигни) Нѣг. Пр. Селихъ Паша да наруши честь та ми. Зарадъ туй предварително Вы молѭ да сторите добрѣ чи, или презъ Г-на Чомакова или чрезъ други нѣкой Вашъ пріятель да мя рекомандува на Нѣг. Прев. Селихъ Паша Еф. кой то да може да му докаже сичко добрѣ за мене и за сичкитѣ нашы други. . . . Какъ страдаймы отъ тукашнытѣ проклѣти погърчени Българи и Владыковы привержeнницы. Съ това ще мя задължите много и ще ся именувамъ на всегда

Вашъ пріятель.
Х^ч^. Н. Х^ч^. Д. Минчоолу.

1660. — Салихъ-паша тръга за Търново. Невъзможно да се даде прѣпоржка. Коп. кн. 3. 58

Г-ну Х. Н. Х. Д. Минчеолу, въ Трьново.

Узунджово 28 Септемвр. 1857.

Господине Х. Никола!

Ваше приятелско писмо отъ 10 Септемврия вчера прияхъ и бръзамь да Ви отговорѭ' макаръ и на-кжсо. Негово Прѣвъсх. Салихъ-паша тръга днесь оттука право за Трьново, въ Филибе не ще ходи, та вече не прилѣга да ся пише Г-ну Чомакову да Ви рекомандува. Мòжяхъ и азъ да кажѫ на пашжтж нѣчто за Васъ, нъ писмо-то Ви прияхъ послѣ откакъ ся видѣхъ съ него послѣдний пжть на прощаване. При всичко това, бждѣте мирни: Негово Прѣвъсх. е твърдѣ правъ чловѣкъ и обичя насъ, та можете да идете при него право да си прикажете нуждж-тж, и той ще Ви помогне, само да сте искрени съ него. Повече ще Ви каже Г. J. Гешоглу.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

158. ИВАНЪ МИТОВИЧЪ.

1661. — Пита се за бѣлитѣ филджане, какъ се пекатъ и какъ имъ се туря джелата. Пак. 142.

Прият̑о 3 Април. 1859.

Ва́ше Сла́внѣйшеє словесиє смиреныо поздравля́ю

Понє́жє в' Болга́рiи єди́н єси́ прочꙋтїи и̂славимiи въ Божєствєном писа́нїи також̑дє и̂ вхꙋдождєсвєния мꙋ́дрости и̂скꙋснѣйшїй вовся́ что̀ и̂а̂з жєла́ю по Апо́стол глаголанiє даровани̇я сꙋ̑т разли́чни ѻ̂вомꙋ сп̑цє ѻ̂вомꙋ сп̑цє такождє и̂а̂з недостоини ра́б ваш жєлаю сiє дѣло оу̂лови́ти ѻ̂бачє кто наставитимя во оу̂мѣ приходит ми заваше словєсїє и̂скꙋсєн єси зався и̂ нѣщє́ти оу̂та́йти ѿ мєнє и̂того ради приносим ти смiрєно сiє моє хꙋдоє пîсанiє споклонєнїє ı̂ако-же сам а̂з прєдстою прєд свєтлоє ваш лицѐ и̂молю и̂милост прошꙋ а̂щє би вѣдѣл дами и̂звѣстиш за бєлитє фiлџа́нє какво и̂м є си́лата и̂какво сє пра́ват: бєлки би сєтил: а за да сє и̂спєча́тъ и̂ за џєла́та множайшєє тя мо́лит раб ваш Господинє єга би ми и̂звѣстил понє списанїєм то єга би сєти́л раб ваш да воз-радꙋєтся сваша прєвєликая ми́лость и̂ всєгда даглаголю пода́й Господи пожє-ланїю Господи́нꙋ моємꙋ и̂: ѡстаєт благо надєждби раб ваш

Іѡан Митович
ı̂антикар
сначалнїи
оу̂: ва

м̂ц

159. ЕПИТРОПЪ МИТРОФАНЪ.

1662. — Съобщава се на отецъ Митрофанъ да спре вѣнчанието на Анастасия Михова, храненица на Захари Княжески. Пак. 88.

Прѣпод. о. Митрофану,
Епитропу на Трьновскій Митрополитъ въ Ески Загрѫ,

Узунджова
17 Септемврия 1857.

Прѣподобнѣйшій Отче Митрофане!

Притварямь Ви писмо отъ Г-на Хаджи Захария Княжескый, което негова милость даде въ Рос. Имп. Вицеконсулство съ прошение да го пратѫ до Ваше Прѣподобие за да има надлежящѫ силѫ. Въ това писмо Г-нъ Княжескый Ви обажда, какво ся научилъ че негова храненица Анастасия Михова, ся е годила безъ да знае той за нѣкой-си Х. Анастасъ, и Ви ся моли да запрете за нѣколко врѣмя да ся не вѣнчяе речена-та Анастасия Михова съ никого прѣди да ся погоди съ неговѫ милость. Това запрѣтение на Г-на Княжескый е праведно, защото негова милость е разнеслъ доста имане и е употрѣбилъ много трудове за да изучи Анастасиѭ. За това Россійско-Императорско-то Вице-Консулство, което знае отношения-та между Г-на Княжескый и Анастасиѭ Миховѫ, за потрѣбно намѣри да пише до Ваше Прѣподобие като что сте владышкый Епитропъ въ Ески Загрѫ да запрете съ власть-тѫ, коьѫто имате да не бы да ся вѣнчяе речена-та Анастасия съ никого прѣди да ся погоди съ Г-на Княжескый. Въ противенъ случяй остават подъ отговоръ всичкы-ти онии, които направять противно-то.

160. ХАДЖИ АТАНАСЪ МИХАИЛОВЪ.

1663. — Българе, сбрани въ Вѣна, си спомнятъ за Герова. Разни новини изъ Турско. Какъ отива рѣчникътъ. Пак. 63.

Прията 22 септ. Отгов. 6 окт.

Віеннѫ 10/22 Sептември, 1855.

Сердечный мой Найденчо!

Ако че многото ти забаваньіе на писмото ти мя беше съвсемъ ужалило, защо перво не можіехъ да чуіе за здравіето ти, и второ кѫту пріятелитѣ мя питѫхѫ не можахъ да имъ ся отговоря. Какту и писмата ти не знаіехъ какъ да ти испрата. Но пакъ не помислихъ чи си мѫ забравилъ, (както ты думашъ въ писмото си).

Сега като пріехъ писамцето ти отъ 18/30 Августѫ знайшли колко радосно го четѫ и приказвамъ на побратимиты, за твоето добро намиреніе; хѫ!! азъ знамъ чи не бѣхъ излъганъ на думитети, и за то сякога сѫ оправдавахъ, когато мѫ закачихѫ чи немамъ правда да тѫ назовѫ искреный мой побратимъ! но сега,

Тукъ дохожда Пападополо, и горкый, но сега честитѫ Стефанаки бсронъ, ахъ къде беши да видишъ 20 българи, пакъ на едно мѣсту, и то кѫде; на феслау! почти два дене — трѣба да си прихалъ много, на 18 и 19 Августѫ! 3. Шампаный изпихми, 1 тѫ беши задравьіето на Негово В: . . .
. . . . и пр. пр. . . . .
а 2, тѫ я познай . . . . за Найденъ,
„ 3, тѫ на здраво ще сполучишъ . . . .
а я мѫ питѫй, минали сѫ нѣкой денъ безъ да сѫ погрижимъ съ Гешоглу и отешымѣ за твоето забаваньіе! или твой хайлъзлъкъ!

Знаишлы че Андонъ отъ Видинъ максусъ зе каляска, за да можи да тѫ престигны на аізенбану, тѫ къту не можи, колкого беши жалъ; и ми каза да ти докажа, а ты самъ разбири,

Да ти пишіе . . . (не се чете) Поздравленіетѫ отъ сичкитѣ който ми порѫчахѫ то не ще постигни книга, защо който тѫ іе видялъ веднъжъ вика, а които не двашъ.

Азъ самъ можехъ да сь оплача, защото не мѫ оставаше миренъ, тъзи Сона! види сѫ да іе дошелъ умѫ у главатѫ, или пъкъ ме не разбира вашыйтъ жзыкъ чи съ срамува.

Отъ кѫде нази нема нѣщо добро, за да ти іевіе, пакъ злинитѣ ги знаешъ, х. Минчувитѣ облыцы, само арнаутитѣ закараха на Цариградъ, а азитѣ пуснахѫ къту невенидницы.

На Філібе убихѫ младыятъ Гюмюшгерданѫ съ погрешка на убицытѣ, който биле откупены да убиятъ голѣмыятъ.

Така и други по долны человѣцы мношко сѫ погинали отъ рыцеты на тѣзи врази.

въ Заара изгоряха пакъ ющы до 150 догяна по многото съ стокитѣ заедно, на хорицатѫ които отъ холератѫ беха побѣгнали на селатѫ

въ Рухчукъ сѫ запали единъ джепхане и хвърли на вѣтѫра 12 души, и други зарари,

Тука нема нищо зло!

а по вънъ

даче господь добро!

Не ми пишишъ нищо, за Лексіконътъ си. Началникътъ и членовитѣ, ако ги намери тамъ ли сѫ, или ги нема, имашъ ли надѣжда за думитѣ да

омножимъ, защо нашты чакатъ единъ часъ по напредъ да чуятъ за печатеніето му, и съ радостъ да зематъ дѣлъ на акцыйтѣ.

Къту пишишъ на Г. Даскалова, пиши му чи благодарно пріехъ поздравленіето му но той сѫ види да мѫ е забравилъ, защо тамъ казва (Гону Селвіліятъ) а не х. Атанасъ Михаиловъ, и докажиму да разбире чи наедно съ учихми при попъ Маринъ въ Търново грѫцки, и трѣба да мѫ помни добре, ато и ако мѫ е забравилъ, нека пакъ да съ науми, чи да мѫ обича, къту българинъ.

Ази купувамъ сякоги помади отъ Грабенъ и пріятелѭтъ ти. Сѣкоги тамъ намирамъ, пишиму да си збире умътъ, защо ще пaты зло отъ мене.

На Хіршенъ хаусъ не намерихъ време да отида втори пѫтъ, по на баденъ ифеслау нѣколко пътѣ. Стига толкозъ да остане и за други пѫтъ.

Потретытѣ да ми проводишъ тѫ богъ да даде добро виденіе.

Отъ сърцето твой
А. Михаиловъ.

Спасъ така и рашку съ твѣрде добре и тя поздравяватъ., така и Никола нашъ Тулчаліятъ, Иванчо, Г. Гіка и проча.

Отъ Гешоглу пріемни сѫщото каквото ти пишѫ отъ мое странѫ, защо асъ и той сме ЕДНО.

СУМПУРЪ (гяфъ или кюкюртъ) чухъ го отъ Сищовлiитѣ.

1664. — Власитѣ се радватъ за загубитѣ на руситѣ. Убийства и насилия въ Българско. Пак. 63.

Віеннѫ 4„ Октомврія, 1855

Найдинчу!

ако че на 22 минавшаго ти писахъ но пакъ искамъ да ти докарамъ на умътъ за да ми пишишъ честичко, защо не мога да трая, и яви ми адресътъ си за да ти пиша направо.

Рашко, също и Спасъ, сь живо и здраво ѝ подписѫхѫ са да влягадъ въ Потребнитѣ науки, бъди миренъ чи работѫтѫ съ свърши, само съ твоятъ подписъ и Радостно ги пріехѫ и дваматѫ,

А слушай сега Резиллицы,

Въ Букурешъ заповѣдлъ бея да усветятъ градътъ, за Севастополъ, което три цѣли дни, сторили, а развратеннитѣ млады власи, направать МАЛАКОВЪ на еднъ могилка, надъ когото, представляватъ (Пада единъ кръстъ ✝, а въстава пандератѫ въ Половинатѫ мѣсицъ) гледай Магаретѫ да си играятъ съ Нашіятъ Свѣт. Кръстъ) Боже! Забравилинѫ. Защо не си пригледашъ тефтериты, за да съ наумишъ и малко радость да ни проводишъ! боже! дай па тѣзи Развратени умъ, или пакъ земни и този!

Между Сивлієву и Търново, на Калiна Курiя убиха презъ другіятъ мѣсецъ двама търговцы. на име Георги Търновецъ и Христу П Сопотлія, които имаха отъ горе си до 45 хиляди грошове, ахъ! колко съ іоцы, по немамъ време да ви ги пише!

твоятъ сега миренъ побратимъ
А. Михаиловъ.

Пріемни много здрави отъ Х. Гешоглу и други сички пріятели, особно отъ И. х. Бакалоглу коиту ми яви и тѫзи новине.

1665. — Михаиловъ въ Търново. Въ Българско всичко отива злѣ. Пак. 63.

Отг. 29 Дек. 1855 и 2 Януар. 1856.

1855 Віеннѫ 19/31 Декемвр.

Любезный ми Найдинчу!

Ази ходихъ при Мама, видяхъ съ съ сички Роднини и пріятели, ядохъ и пихъ, сичко щоми сѫ тука ревни!

На сѫщыятъ часъ кату щяхъ да качи коня за тука, пріехъ твое едно писамце знайшъ ли колко се зарадвахъ, каде беши да мя видишъ като надигахъ гърнитѫтѫ.

Сега ще ти говоря почтенно, слушай, по нази е брате твърде лошо, Богъ да уварди народътъ ни! Между Турцытѣ владицытѣ, царуватъ,—вишъ.

На вторийятъ денъ кѫту стигнахъ у Търново бешѣ Св. Лика, отидохъ на еднѫ къща за много години, гдето намерихъ Негова Магаростъ Владиката, Неофитъ Кѫту съ разхортувахми отворими онъ прикаска за Типографіята, Андонова, какво чи нуждно било, найпаче за сега за да печати Български черковни книги защо трѣбатъ черковитѣ ни. азъ не можихъ да съ истърпе, и му казахъ, да скъси прикаскътѫ за Типографіята, защо пречината който е богъ ще му заплати, и тъй кажи ми, ако иматъ нужда черковытѣ, за книги колко тѣла, и заповѣдайми, съ 2-реда писмо за да ги купѫ, Онъ мя питѫ, тѫ отъ кѫде мога да ги купѫ и донесѫ, ази му казахъ ако ще отъ Парісѧ или Лондра, не каза, отъ тамъ книги церковни, не идатъ, нъ отъ Росиа, азъ тъ га и отъ тамо мога да ги купѫ защото имамъ пріятели, така съ върече да ми проводе, заповѣдь за колко тѣла трѣбатъ, кѫту не ми проводи заповѣдътъ, тъ на третіятъ денъ чухъ нашытѣ отъ Туруво, да имъ казватъ, какъ вашыятъ ортакъ, ималъ твърде много пріятели въ россія, нерденъ иерее, — Също тръгнале горкитѣ селѣни да дохождатъ у дома да мъ питътъ, ако ми съ дошле церковнитѣ книги, за който съмъ казалъ на дяду Магари, чи идатъ, ... Разсѫди какъ испроводихъ сиромаситѣ, кѫту ми казаха, синко, богъ да ни е на помощъ, за да истеглимъ тѣзи времена, защото, остатани, не могатъ да съ отворятъ, ако чи ръцетени, юще не съ вързани,

Ако захвана да ти приказвамъ на дълго не постигва книга . . . . .

Гюловото масло после нѣкои день кату стигне отъ Лондонъ ще гу испратя, у Моска до Гос. Денкоглу, тозати ще ти пише пакъ, на истинѫ че не сме хюти защото пазимъ за честь и зараru, за то и неможимъ да станимъ хора.

Хютену, отива олортаданъ и такъ и бакъ, ако сполучи и спичалва, ако пъкъ загуба, не гу вреди да фърли топа, такъ Найдинчо. Ные кѫту нови и іоще и малко търговци българи, трѣба да сѫ пазимъ отъ сякаквы случая, както на примѣръ проводахмигу въ Лондра, ето че стой 2 години и станахѫ масрафи 200 f. нъ пакъ не съ продади!

Твои побратимъ
А. Михайловъ.

1666.—Ще се изпратятъ книги. Да се изпита оставятъ ли ги да минатъ прѣзъ Австрия. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ, 29 Декемврія 1855.

Любезный ми Х. Атанасе Михаиловъ.

Вчера сутрена мя разбудихѫ съ писмото ти отъ 19/31 Ноемвр. Отъ него сѫ научвамъ, коя е причина-та, дѣто не ми си писалъ толкова врѣмя, сир. че си ходилъ въ Трьново. А бьва ли така, да отидешь отъ Вѣнѫ и да не ми

обадишь да знаѭ, та да не ся надѣѭ баре като конь на празднѫ торбѫ? Такова немарение не е за прощкѫ, зачтото, ако да знаяхъ, че щешь идешь въ Трьново, щяхъ ти порѫчямъ да испыташь тамъ за нѣкои рѣчи за лексикона ми, конто ми сѫ тврьдѣ потрѣбни.

Въ писмо-то ти найдохъ забѣлѣжкѫ за нѣкои книгы, които тутакси найдохъ и могѫ да ги гы испратѫ, когато щешь. Нъ за да нѣмаме послѣ расправъ, испытай прьвѣ хубавѣ, пущать ли прѣзъ Австріѭ книгы транзитъ, что идѫтъ оттука, та като ся научишь, че нѣма никакво прѣпятствіе, пиши ми, тутакси да ти гы пратѫ. Нъ хубавѣ да испыташь, да не бы да гы запрѫтъ на границѫ-тѫ, та да имаме послѣ главоболіе.

На 20 Ноемврія ти писахъ по попа, пратихъ ти и портреты и 36 f. и 40 послѣдны-ты да дадешь Г-ну Гешеву. Чудѫся, какъ да не гы пріемешь до тоя день, въ който ми си писалъ Ако не ти гы прати святыня му, иди ги поискай.

На ходенѥ-то си въ Трьново, ако си забѣлѣжилъ нѣкои думы за лексикона ми, напиши ми гы да гы помѣстѫ и тѣхъ.

Сега ти пишѭ набързо, та кѫсичко. Отпиши ми по̀-скоро за книгы-ты какво да правѭ. За прѣпращанѥ-то имъ, какъ да бѫде твоя работа е да ся научишь. Виждь адресса ми отвѫдъ. Прощавай.

Твой

Н. Геровъ.

1667.—Честито Нова Година. Пакъ за книгитѣ. Какъ да пише Михаиловъ. Коп. кн. I.

С. Петербургъ, 2/14 Януар. 1856.

Любезный ми Хаджийче!

Честита нова година, честь и благо донесла, сребро злато разляла, прѣзъ прага ти прѣляла; ты да сѣешь шесторядо, да ся ражда седморядо, класъ да класи осморядо; да ся носишь подносишь, като соколъ съ вышине, като рыбѫ съ длъбине, да ся мѣташь подмѣташь прѣзъ высокы планины изъ дълбокы долове, по бѣлы-ты камьне, на полянѫ на хоро, съ гыздавы-ты дѣвойкы. Дай крьста! На 29 Декември. заминѫлѫ-тѫ годинѫ ти писахъ; нъ писмо-то пратихъ по пощѫ-тѫ, та не ми прилѣгаше да ся распростирамь. Сега щѫ пакъ да ти обадѫ, какво ся обрѣкохѫ да ми дадѫтъ книгы, дѣто ми писа да испросѫ; нъ прьвѣ да ся научишь хубаво, щѫтъ ли пропустятъ прѣзъ Австріѭ транзитъ церковны книгы отъ Росіѭ за въ Турско; зачтото ако гы пратимь, тапа да гы запрѫтъ на границѫ-тѫ, отваря се работа. Трѣбва още да пазишь да не ся разчюва, че ся пращать оттука книгы даръ. Това да знаѭтъ само отъ наши-ты оніи, които не издавать на вънъ гласъ. Напиши ми подробно за дѣ и за кои церквы щѫтъ идѫтъ тыя книгы. Писма-та си, что сѫ за работѫ, да пишешь прилично, а не както онова отъ 19. Дек въ което за Неофита казвашь: Негово магарство. Такывы писма ся докарва да ся покажѫтъ нѣйдѣ, и съ такывы думы намъ врѣдять. Колкото сѫ по̀-лошяви Неофитовци-ти, толкова по̀-почтенно трѣбва да ся владаме мы, за да не пада и на-възъ насъ чясть отъ лошявинѫ-тѫ имъ.

Напиши ми какъ е свѣтъ-тъ по насъ; на кої умъ сѫ както Христіане-ти, така и Турци-ти и какво мыслять Турци-ти за Русси-ты и какво за съѭзници-ты си. Ако си научилъ нѣкои пѣсни Блъгарскы или Турскы за сегашни-ты работы или нѣкаквы приказкы, напиши ми гы, или ако има такызы, та не гы си научилъ, пиши да ти гы напишѫтъ та да гы прѣпратишь менѣ. Напиши за всичко, что си видѣлъ и чюлъ, дѣ что има, каквы приготовленія ся правять и проч. Трѣбва да имамь такывы извѣстія за да могѫ да врьшѫ работѫ.

Пиши ми истина ли сж убили Стоянчя Груева въ Казанлжкъ или е лъжя това. Знаешь ли, дѣ се намира сега г. Іоханъ? На О. Козмж поклонъ отъ мене. Поздрави вси пріятели за новж годинж. Накарай Спаса да ми пише. Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

1668.—Мжчнотии за прѣпращане церковни книги прѣзъ Австрия. Политическо и икономическо положение въ Българско. Турско окаянство. Стоянчо Груйолу нападанъ отъ турци. Пак. 1.

Віеннж 20/1 Февруаріи 1856

Любезный ми Найдинчо!

Писамцето ти отъ 2/14 Минавшаго чрѣзъ свѣтинѣму пріехъ, и благодаріето честитенѣту ми съ Новата Година, да но Богъ да тж послушаше!

За книгитѣ церковне, брате! трѣба по сеги да Оставимъ, Защо на Истина чи тукъ не било простенно, не ти трянзіто, и трѣбало да давами Жалба, за това Отбіегнахъ такива мъчнотий різіка. Добаръ е господъ! За напредъ.

1. Тѣло Церковни книги съ за цѣрквата на капінову Село,

1. Тѣло за Село Сѣновецъ, и другото забравихъ, отъ кое Село бѣха,

. . . .

Ивѣстія изъ турску нема какво да ти пише, Пѣсни отъ тъзе епоха има приготвѣни, Отъ П. Рачувъ Славеискый нж немахъ честъ да сж срещна съ него, а пъкъ другій никой не знай каквиса,

Българитѣ наистина много теглиха въ този Сеферликъ нж много съ обогатиха, и кътy Стани миръ ако би да бъди съ полза къмъ Народътъ ни, ще успѣıетъ за не дълго време, защото видıеха какво е нѣщо тръговщинатъ така и ученіету, и Самитѣ селени койту имаха парите си заровени извадиха и донесоха въ Градътъ да кажетъ младитѣ, да имъ даватъ и да ходятъ да Търговяватъ, вътре въ Търново учатъ сега французкый и Немцкыйıетъ Язикъ и има нѣколко ученицы, и успеватъ твърде добре, Нъ съ жалость ще ти кажа чи ако и на този бой не съ Смили нѣкой зарадъ нази, да нъ избави отъ тогози Турчина, язъкъ ще Стани за Сурмашлъкътъ, защо Страхмай ще Станатъ Католіцы, Споридъ работи гдето видяхъ, виждалъ ли си Селяни хора въ Срѣда, и петъкъ, така и пости, да блажи, ази видѣхъ и нѣколко си, и кътy ги питяхъ, знаишъ ли какъ ми сж отговориха; какво ше съ кажито, да да не ıемъ, белкимъ францу́зитѣ, и Инглизитѣ не сж Хрістіяни и тѣ съ кътy насъ хора, ми кътy толкози години все постимъ, за туй сми роби на турчена, Сега вече къкту ни свири гаидътъ тъй ще играими, ще ıедемъ на редъ, чи дано съ расжрди богъ да гръмни да нъ убий, за дъ сж отървемъ. Селцкіиятъ духъ е твърде развaленъ, Гостолюбивието съ дигна. Симпатіие или антіпатіие не мысли, Само дай му Грошове Сребро и Злато,

въ градищата търговцытѣ, наистина сичкитѣ съ русси, а Чорбаджійтѣ, и владицъ Турцы. Зебележете уже чи то произхожда отъ голѣмцытѣ Англ. и Фран. Защо никакъвъ почетъ не даватъ на търговцитѣ. Отъ толкова що съ ходили, не-ти единъ е отишелъ у елиж Търговцка кжща или мазж.

Турцытѣ плачатъ съ сълзи и викатъ кътy гледатъ чи хрістіянитѣ печаліетъ тичатъ съ Селганатъ и Оружіе кътy офиціери съ Саблитѣ, паласки, кубури, и пр. пр. съ фераітъ, и съ кикіеріетъ кътy да Смѣ испичалили Мілюени ахъ ахъ бугаорларъ франс. ве Инг Гелдилеръ бизе ярдъмъ етсинлеръ дейлъ, баксанъ зъ я, Калъгларъ Гютюмизъ Съкарса, ясакъ еттирелимъ, ваі гити бизимъ Падишахлъімъзъ. Гити Стамбулъ, Кенди Султанъ да Гявуръ етилеръ. и тъй Останали сж все Старцы, голи и боси, гладни и безъ наричка . . .

За Груюглу Стуянчу ти писахъ ми са Струва, 2 пътѣ върлили отъ Гориму нѫ не можле да Гу обиіетъ и сега съ намирва тамъ нъ съ много пазяніе . . . тежко му и горко!

Вѣстницытѣ български 2 Листа ти испращамъ чрѣзъ свѣтинѣму. Така и Следователно ще си иматѣ, за да Прегледватѣ, Подлисникътъ, съ буквьатъ, азъ съмъ Твой ти Си мой точи вино.

тъ мъ пой
Х^и Атанасъ

1669.—Изпращатъ се книги и „Письма объ Исторіи Болгаръ и Сербовъ“. Коп. кн. 1

Петер. 7/19 Април. 1856.

Господине Х. А. Михаиловъ!

Въ Вѣнѫ.

Отодавна ся канѭ да ти пишѫ и не могѫ да сполучѭ врѣмя отъ много работы. И сега не щѫ ти пишѭ на дълго, зачтото бързамь. Щѫ ти ся помолѭ само да ся потрудишь да попыташь святынѭ му, стигнѫлы ли сѫ книгы-ты, что му е проводилъ Г. Гилфердингъ, и му пише да даде тебѣ 10 отъ тѣхъ. Ако сѫ стигнѫли, земи гы, та до пѫти щѫ ти пишѫ, какво да гы правишь. Тыя сѫ „Письма объ Исторіи Болгаръ и Сербовъ.“ — Ново нѣчто нѣмамь да ти пишѫ. Желаѭ ти да посрѣщнешь и да празднувашь весело Великдень. — Зачто да не дадешь на малкы-ты сирачета онова изображение, което ти бѣхъ пратилъ за тѣхъ? Бывa ли така да усвоишь чюждо нѣчто?

Азь вече мыслѭ, какъ да нагласѭ работѫ-тѫ си, та да си идѫ въ отечество-то; нъ нá да ли щѫ могѫ да си излѣзѫ прѣди два мѣсяца. Да ли щемь ся срѣщнемь пакъ нѣйдѣ. Работѫ-тѫ за всичкы-ты ся надѣѭ да нагласѫ.

Поздравление на вси приятели.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

1670.—Прѣпорѫчва се Кост. Геровъ да му се улесни пѫтуването прѣзъ Вѣна. Церковни книги. Коп. кн. 1.

Петерб. 16/28 Юния 1856.

Господине Х. Атанасе Михаиловъ!

На 25/6 Юния ти писахъ изъ Москвѫ отговоръ на твои двѣ писма отъ 28/10 и 9/21 мая. Сега идѫ да ти обадѫ, какво братъ ми, Костадинъ Геровъ, ся кани да дойде за-тука прѣзъ Вѣнѫ, та ти ся молѭ да пишешь на Ваши-ты въ Свищовъ, кога ся яви при тѣхъ, да му прѣдстоять и да го научять, какъ да тръгне оттамъ по Дунава за града Ви. Въ Свищовъ трѣбва да стигне той въ начяло Юлия нашенскый.

Книгы-ты церковны не бързамь да пратѫ, зачтото, ако да ся проводять насамо, ще стане голѣмъ разносъ, та не ще дойде добрѣ на оныя, что гы искать. Пò-добрѣ да идѫть съ калабалѫка. Прѣзъ Августа трѣбва да ся свърши тая работа,

Ходите ли на расходъ? Азъ сьмь ся вкыснѫлъ да сѣдѫ у дома и да работѫ. Варджся да си искарамь ищаха прѣзъ Августа въ Москвѫ, кога идѫ тамъ за Коронациѭ-тѫ.

Много здравіе на вси пріятели: — Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

1671.—Костадинъ Геровъ въ Вѣна. Михаиловъ му услужилъ. Честитяване Герову златна медаль. Гюлово масло и Денкоглу. Пак. 63.

Віеннѫ 24 4 7/врій 1856

Пріятелю Найдинчу въ Петербургъ,

ази знамъ чи ты кой знай какво мислишъ чи ази отъ хайлъзлъкъ не ти сѫ отговорихъ и пр. Обаче вишъ, чи си изльганъ ази отъ много време съ каня дати пишѫ, а чакамъ братъ ви, какту и едвамъ достигна, а споредъ щѣньето ви ето и днесъ тръгва да доди при вази, Желая, да въ завари въ добро здравье.

Жалномые чи не можихъ да сѫ отнесѫ къмъ то брататъ ви както прeличаше, а и то пречината е Неговото тука малко занимаваные, обаче братко искамъ прошка, съ обещаньето ми за повторомъ.

Фракатъ ви стана твърде добъръ, и гу предадухъ вашемо брату койту ще ви го придаде, май дльшакъ ми сѫ видя, а можи пакъ да сте порасли, знамъ ли азъ!

Вѣстныцытѣ пріемнете колко то имахъ! Честитѫ ви златна Медала, Желая, да тѫ чуя чи си добилъ и по гуляма, която да захваны да капи нѣщо, а и друго чи ази мисля, и не истына ги струвамъ, дано пъкъ моята молба на бога да съ чуе! ази желаяты честь да добийшъ и Орденъ нѣка е Свѣ Анна!

Братко, за Гюловото масло. Г. денкоглу накаралъ Филаретовъ да ми яви, Знаишъ, ази му съ отговорихъ, безъ забава да ми проводи Маслого, съ Пощата до Цариградъ до Г. Никола Н. Тъпчилещовъ, защото ако до свършены 7вріа не гу пристигне ще остане за моя счетъ. Моля ти сѫ пишы му и Ты за да не гу забави, и да му го проводи, за да не сѫ натрапи на главатѫми, братко отъ това Пуразено масло имамъ зарарь до сеги около 300 ., не ти лукъ ялъ, не ти на лукъ мерисалъ, (не ялъ не пилъ).

Тѣхъ ще тегля, а за по гулямыятъ калѫпъ не мога гу притегли, е братко това добро отъ Г. Денкоглу имамъ!

Поздравявамты и сьмъ твоиятъ
Искреный
А. Михаиловъ.

1672.—Геровъ не се е подголѣмилъ. Той ще мине и прѣзъ Търново. Защо не пише повече. Коп. кн. 1.

Букурещь 3/15 Декемвр. 1856.

Господине Х. Атанасе Михаиловъ!
Въ Вѣнѫ.

Обаждать ми нѣкои приятели оть Москвѫ, какво Вашя милость имь сте писали, че сьмь ся подголѣмилъ, га не Ви пишѫ, та идѫ да Ви кажѫ, какво, ако быва да мя сѫдите за мльчяние-то, то трѣбва прьвѣ себе си да осѫдите, зачтого азъ оть Вась ся научихъ така рѣдко да ся обаждамь на приятеле-ты. Повяче нѣмамь что да Ви казвамь за отговорь на Ваши-ты претензии; това ми стига за оправдание, ако грьсите правдѫ-тѫ.

Вь друго врѣмя быхъ Ви писалъ повече нѣчто, а сега не могѫ да ся простирамь, че сьмь пѫтникъ уморенъ: два мѣсяца и половина, какъ сьмь на пѫть, и имамь още доста да пѫтувамь. Щѫ минѫ и прѣзь Трьново, нь не щѫ могѫ да ся запрѫ вь Вашѫ-тѫ кѫщѫ, зачтого, като глядамь, че забравяте много работы, страхъ мя е да не сте забравили и думѫ-тѫ ни за това, та да идѫ да тропамь, пакъ да не ми отьарять. Щѫ пойдѫ само да ся видя сь майкѫ Ви и да й кажѫ, какь живѣе сынь й вь Вѣнѫ.

Можяхъ и да Ви пишѫ нѣчто повече, ала смѣтамь, че писмо-то ми ще Ви дойде тъкмо на католическѫ колядѫ, та не желаѫ да Ви отнемамь съ четенiе-то му отъ врѣмя-то, что можете да употрѣбите на по̀-хубавѫ веселбѫ съ ходенiе по балове и още нагорѣ надолу по халость. Това Ви обаждамь открыто, за да не можете да обрьнете работѫ-тѫ, та да речете, че сьмь скѫпъ на писмо-то си, та Ви пишѫ малко, както что правите и Вые, тапа вече да сте живи и здрави, каквыто сте!

Вашъ
Н. Геровъ.

1673.—Насърчава се хаджи Атанасъ Михаиловъ да се посели въ Пловдивъ. Коп кн. 3. 40.

Пловдивъ, 27 Ноемвр. / 9 Декемвр. 1859

Господине Х. Атанасе Михаиловъ!
Въ Вѣнѫ.

Ако и да не сме си писали отодавна, азъ не Ви заборавямь, и завчера на Св. Катеринѫ вечерь-тѫ бяхъ у Г-на Г. Куюмджиоглу, та ся заговорихъ съ него за Васъ и ся научихъ че сте сторили намѣренiе да станете нашь гражданинъ. Бръзамь да Ви искажѭ радость-тѫ си за това приятно извѣстiе и готовность-тѫ ми да Ви послугувамь въ тоя случяй съ чтото могѫ за да Ви ся отсрамѫ за добринѫ-тѫ что ми показахте, когато бяхъ въ Вѣнѫ. При това смѣѭ да Вы увѣрѭ, какво щете сполучите, ако бы да ся поселите въ града ни.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

161. МИХАИЛЪ, СРЪБСКИ МИТРОПОЛИТЪ.

1674. — Даватъ се свѣдѣния за монахиня Екатерина и за събраната отъ нея помощь. Пак. 63.

†.

Почитаѥмый Господине,

Монахиня Екатерина изъ дѣвическогъ монастира, кои ѥ у Казанлуку лане ѥ дошла у Србiю и после некогъ времена отишла у Аустрiю, да сабира милостиню за свой монастиръ. Она ѥ скупила прѣко 200. # цес. у новцу и у стварима може быти око 60 # цес. и са тимъ овы дана а, то ѥ 4. Декемвра отиде натрагъ прѣко Ниша у монастиръ.

Да не бы гдегодъ пропала ова милостиня, ѥръ ѥ Госпожа монахиня Екатерина често болестна, молимо васъ да будете добри явити Игуменiи или сестрама Казанлушкога женскога монастира да знаю и воде бригу, како бы та милостиня дошла у монастиръ, као што желе они, кои су ту давали.

Призиваюћи на Васъ благословъ Господа съ почитанiѥмъ, остаѥмъ

У Београду
16. Декемвр.
1868. год.

вашъ Богомоляцъ
Митроп. Србскiй
Михаилъ

1675. — Монахиня Екатерина не се е върнала въ Казанлъкъ. Излѣзла ли е изъ Сърбия? Пак. 63.

Его Высокопрѣосвященству
Михаилу Митрополиту
Сербскому.
Филиппополь
28 февраля 1869 г.

Высокопреосв-шій Владыко,
Милостивый Архипастырь,

Я имѣлъ честь получить письмо отъ 16-го Декабря прошлаго года, которымъ Вашему Высокопрѣосвященству благоугодно было поручить мнѣ увѣдомить начальство Дѣвическаго Монастыря въ Казанлыкѣ о томъ, что монахиня сего монастыря Екатерина, ѣздившая для сбора подаяній, собрала въ княжествѣ Сербіи и въ Астріи деньгами около 200 Австріискихъ червонцевъ и церковныя вещи червонцевъ на 60, и 4-го Декабря отправилась обратно чрезъ Нишъ дабы начальство монастыря озаботилось о томъ, чтобы сборъ этотъ дошелъ по назначенію въ монастирь, согласно желанію жертвователей.

Порученіе это было исполнено мною, но, по извѣстіямъ отъ игуменіи отъ 26-го сего февраля, помянутая монахиня до сего числа не пріѣзжала въ Казанлыкъ и никакихъ свѣдѣніи о ней не имѣется. А для отысканія слѣдовъ ея надобно знать выѣхала ли она изъ Сербіи, или осталась гдѣ нибудь во внутренности княжества, и если выѣхала, то чрезъ какой пограничный городъ. Посему осмѣливаюсь почтительнѣйше просить о благосклонномъ распоряженіи Вашего Высокопреосвященства для учиненія надлежащихъ посему справокъ и о послѣдующемъ удостоить меня увѣдомленія.

Съ испрошеніемъ Вашего благословенія, имѣю честь быть съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію

Вашего Высокопреосвященства

1676. — Екатерина излѣзла изъ Сърбия. Тя болѣдувала тежко въ Пиротъ. Дѣ е сега? Пак. 63

Прията 28 Апр. 1869

†.

Милостивый Государь,

Письмо ваше отъ 28 Февраля получилъ и оно меня удивило. Я думалъ что монахиня Екатерина не оставляетъ свою обитель безъ извѣстій о себѣ.

Какъ прежде имѣлъ честь сказать вамъ о выздѣ Екатерины изъ Сербіи; такъ и теперь повторяю, что она выѣхала изъ Сербіи и пріѣхала въ Нишъ, гдѣ нѣкоторое время прожила, а потомъ выѣхала изъ Ниша и пріѣхала въ Пиротъ. Здѣсь она крѣпко заболѣла, какъ увидите изъ ея письма которое при семъ прилагаю.

Посему думаю сестрамъ обители слѣдуетъ поискать Екатерину въ Пиротѣ и если она оттуда выѣхала, вѣрно остановилась въ Софіи. Если же нѣтъ ее уже между живыми; то слѣдуетъ обратиться Пиротской общинѣ и тамъ поискать ея гробъ и всю милостыню которая была при ней во время ея смерти.

Прошу васъ передать все это сестрамъ дѣвическаго монастыря въ Казанликѣ и о слѣдствіи имѣть доброту увѣдомить меня; ибо мнѣ нужно знать жива ли еще Екатерина, пріѣхала ли она въ обитель свой или еще нѣтъ?

Призываю на васъ благословеніе Господа и съ чувствувами почтенія имѣю честь быть

вашимъ
Богомольцемъ
А. Б. Митрополитъ Сербіи
Михаилъ.

Бѣлградъ
18. Марта 1869 года.

1677. — Игуменията и сестритѣ искатъ да стоятъ тѣхнитѣ ученици на учение още въ Бѣлградъ. Пак. 63.

Высокопрѣосв-му Михаилу
Митрополиту всея Сербіи.

Пловдивъ
25 юния
1870.

Высокопрѣосвященнѣйшій
Владыко,

Имамь честь да Ви притворіж писмо отъ Г-жѭ Евдокиѭ, игумениѭ въ монастырь Рождество Христово въ Калоферъ. То е отговоръ на писмо, съ което Ваше Высокопрѣосвященство сте изволили да явите на нейно Прѣподобие, че ученици-ты, что имѫтъ въ Бѣлградъ, чясто болѣѭтъ, та трѣбва да гы повыкать, да си дойдѫтъ въ монастырь. Това писмо дойде до мене и въ онова врѣмя ся случи да идѫ въ Калоферъ, та го занесохъ азъ. Отъ разговора что имахме въ случяй, разумѣхъ, че както Г-жя Игуменка така и вси-ты сестры желаѭтъ много да бы могли ученици-ты имъ да постоять повече въ Бѣлградъ, за да ся изучять по-добрѣ, нъ като не е възможно това поради болѣсть-тѫ имъ, оставять на Ваше Высокопрѣосвященство да нарядите, както намѣрите за по̀-добро.

Ползувамся и азъ отъ тоя случяй за да испросѫ Ваше благословеніе и съ бескраенъ почетъ оставамь.

На Ваше Высокопрѣосвщ.

1678. — Да се не праща ученица отъ Казанлъкъ въ Бѣлградъ. Монахиня Екатерина поради лошото поведение станала нетърпима въ Сърбия и Австрия. Пак. 63.

†.

Милостивый Государь,

Монахиня Екатерина изъ женскаго монастыря въ Казунлукѣ проситъ что бы приняли одну ученицу для образованія въ здѣшней школѣ. Но мы сказали Госпожѣ Екатеринѣ, что нельзя принять ея ученицу, что ей и нынѣ должны повторить.

Извѣщая васъ о семъ просимъ васъ передатъ Игумении, что бы непозволила Екатеринѣ больше самовольствовать и оставлять обитель, потому что она уже всѣмъ здѣсь и въ Австріи надоѣла такъ, что ее уже выгоняли изъ домовъ и въ газетахъ публиковали что-бы ее никто непринималъ, потому что она не смотритъ на характеръ свой и на честное обхожденіе съ семействами и народомъ.

Для чести народа болгарскаго и монашества лучше будетъ что бы Екатерина больше не являлась въ здѣшнихъ краяхъ.

Съ призваніемъ на васъ благословенія Господа и чувствами почтенія, имѣю честь быть

Е № 1056
11 Јюля, 1870 года
Бѣлградъ.

вашимъ Богомольцемъ
Архіепископъ Бѣлградскій и
Митрополитъ Сербскій
Михаилъ.

1679. — Подробни свѣдѣния за милостинята, която монахиня Екатерина била събрала въ Сърбия и Австрия. Пак. 63

Бѣлградъ 26. Jюня 1871

†.

Милостивый Государь,

Монахиня Екатерина нарочито пріѣхала въ Бѣлградъ требовать у меня свидѣтельства о томъ, что въ 1-хъ неимѣются у меня никакихъ денегъ больше и въ 2-хъ что я не далъ ей 50 ав. черв. отъ себя, ни 80 ав. черв. переданныхъ будьто бы мнѣ на сохраненіе, равно же что не получала отдѣльно здѣсь отъ Князья. Сіе ей нужно говоритъ потому, что начальство дѣвической обители требуетъ отъ нея сихъ денегъ.

Покорнѣйше прошу передать упомянутому начальству, что у меня нѣтъ никакихъ денегъ Екатерины и что незнаю ничего о тѣхъ суммъ, которыхъ оно требуетъ отъ Екатерины.

При первомъ ея возвращеніи отсюда, я сколько помню извѣстилъ васъ о суммѣ которую Екатерина тогда отсюда съ собою повезла. При другомъ возвращеніи не знаю точно цифры сколько она несла денегъ, но помню что очень не большая сумма. Потомъ вамъ я послалъ 122 ав. червенц.

Вотъ все, что могу знать о милостынѣ, собранной Екатериннoю и подругою ея.

Мнѣ кажется что начальство преувеличиваетъ сумму; ибо трудно теперь пріобрѣсти ее. Посему кажется мнѣ нужно оставить въ покоѣ Екатерину, которая довольно принесла обители.

Пользуясь симъ случаемъ, свидѣтельствую вамъ свое искреннее почтеніе и преданность, съ призваніемъ на васъ благословенія Господа, имѣю честь быть

Вашимъ
Богомольцемъ
А. Б. Митроп. Сербскій
Михаилъ.

1680. — Изпращатъ се Никифора и Евдокия въ Сърбия да събиратъ милостиня за калоферския монастиръ. Пак. 63.

Его Высокопреосвященству Господину Господину Михаилу, митрополиту всея Сербіи.

Низуподписанная Игуменія Калоферскаго дѣвическаго монастыря Рождества Христова со всѣми въ христѣ сестрами припадаемъ къ ногамъ Вашего благословенія и услышанія всепокорнѣйшаго нашего моленія.

Отъ начала основанія нашея обители до сего дне доволствовахомся точію трудами рукъ своихъ не нуждающе ся въ вещественной помощи христіанъ а точію на небесную взирающе. Но понеже церковь и вся строенія монастырская, окруженая отвсюду водою и обветшавшая отъ долговременнаго существованія и посему грозящая ежедневнимъ паденіемъ, требуютъ непремѣннаго и скораго возобновленія: того ради принуждены есмы обратитися къ помощь Православныхъ христіанъ, немогуще сами ни начати ни доверишти таковое трудное дѣло, требующее тяжкихъ превосходящихъ нашу силу, иждивеніи. Увѣрены суще на милость и состраданіе Едновѣрнаго и Единоплеменраго намъ Сербскаго народа, иже въ подобныхъ случаехъ всегда показуетъ свое великодушіе посилаемъ нарочно ихъ Преподобіе Никифору и Евдокію и покорно просимъ Вашего Высокопреосвященства о исходатайствованій имъ Высокаго Княжескаго изволенія безпрепятственно обоити Сербскую землю ми-

лостыни ради, и о наставленіи ихъ въ дѣлѣпосланія. Мы же не престанемъ возносити къ Богу моленія о долгоденствію Его свѣтлости Благовѣрнаго князя Србскаго Михаила и о успѣсѣхъ Его во всѣхъ благихъ предначинаніяхъ.

Цѣлующе же Вашу святую десницу пребиваемъ

Вашего Високопреосвященства.

1681. — Монахиня Екатерина боледувала въ Пиротъ. Участието на общинаритѣ. Пак. 63.

Из'пиротъ 1869 Јануръ 22-ый

Высокомупреосвяштеному Митрополйт Мйхайлу

Первови являмъ какос'мъ въ пиротъ во велика болестъ, идоктори ме лечатъ и велики трошакъ ще биде досмертъ беше дошла болката и се скупйя священыцы и ичорбаджие катоме видея ште че умра исаме питали колко иладе имамъ идами прѣгледатъ стварити; данеби умрела да не се изгубятъ хвалаи че добро изряда и паметни, приклонь колена до лице земли любя ваша пресветлая рука и да молите бога за моето здраве с'ова писмо четвер'тови посламъ

покорна азъ ваше чадо
екатерина емануина.

1682. — Ученичкитѣ на казанлъшкия женски монастиръ боледуватъ въ Бѣлградъ. Да се погрижи игуменията да ги прибире. Пак. 63.

Београдъ 15 Маія 1870. год.

†.

Прѣподобнѣйшая Игуменіе
Госпоже Евгеніе!

Я вамъ одавно не писахъ зато, што не беше потребе, сестрама препоручивахъ да васъ отъ мене поздравляю.

Радуемъ се да сте здрави и благополучни са свима сестрама у обительи.

Ваше ученице овде весма често болую и я се боимъ да ихъ овде више оставимъ. Тога ради молимъ васъ, да имъ дозволите да се врати у монастиръ.

Доста су научиле, быти ће оне полезне обительи. Потоме очекуемъ да ихъ позовете назадъ у монастиръ. Ньима неће да буде по вольи да се врате садъ; али ће быти много болѣ до у концу Юнія месеца ове године надо сврше испытъ пођу одавде. Зато молимъ напишите едно писмо мене, а друго ньима и кажите да е потрѣбно да се оне врате у своюобитель.

Призивлѣмъ на васъ и на сестре ваше обительи благословъ Господа и остаемъ вашъ

Богомолецъ
Митроп. Сербскій
Михаилъ

162. АТАНАСЪ МИШЕВЪ.

1683. — Иска помошь и подкрѣпа да слѣдва учението въ пловдивското срѣдоточно училище. Пак. 63.

Высокомилостивый Господине!

Долуподписанный-тъ Вашь покоренъ слуга, родомъ отъ село Братцыгово, ученикъ въ срѣдоточно-то училище въ Пловдивъ, осланяющь ся на Высокы-ты Вы милости и благодѣянія, кои-то изливате на множина оскудны,

като мене, дрьзаѭ да прѣдставѭ прѣдъ Ваше Высоко благородіе настояще-то ми прошеніе.

Азъ Вашь покоренъ слуга, като слѣдвахъ — нѣколко врѣмя въ горѣказанно-то училище, придобыхъ колко годѣ познанія отъ наукы, и языцы, кои-то ся прѣдавать въ това училище. Ако и да трѣбваше да слѣдвамъ още за да ся поусъврьшенствувамъ, обаче принуденъ отъ скѫдость, намыслихъ да да учителствувамъ нѣгдѣ, та да могѫ да прѣговорѭ уроцы-ты си, а при това да могѫ да прилобіѭ нѣкоѭ парѫ, обаче по Божіѭ промысль, или по волѭ на сѫдбѫ-тѫ ми, като не ся намѣри нѣкое мѣсто, то азъ за да не изгубѭ кое-то сьмь придобилъ, трѣбва да не оставѫ училището. Нъ като неми останахѫ нуждны-ты разноскы да продлъжявамъ ученіе-то си до кога-то се намѣри нѣкое мѣсто прилично за мене; за това колѣно прѣклонно припадамъ-прѣдъ Ваше Высоко благородіе и молѭ ся да сѐ смилите на оскудно-то ми състояніе и на трудъ-тъ кой-то сьмь положилъ до сега, та да ми ся снабдіѭтъ нуждны-ты срѣдства, за да могѫ да послѣдвамъ поне до Пролѣтъ, или до испытаніе-то. Ако ли нѣмамъ честь, поне възможность, да се удостоѭ за Великы-ты Вы милости, то молѭ ся поне да ми намѣрите отъ нѣкадѣ нуждны-ты срѣдства съ условіе да гы исплатѭ испослѣ откакъ ся употрѣбѭ на роботѫ.

Като ся надѣѭ на Высокы-ты Вы милости, че ще ми направите това благодѣяніе; смѣѭ да се подпишѫ на Ваше благородіе

Вашь
Покоренъ слуга Атанасъ Мишевъ
Пловдивъ 1866 Октом. 19-ый (Братцыговче)

163. ГАВРИЛЪ А. МОРОВЕНОВЪ.

1684. — Геровъ ще печата Физика. Спомоществованията ще се изпращатъ до Моровенови въ Цариградъ. Пак. 66.

1849. 3 'Јаннуар. царигра́дъ
Любезному Г. Найдене Геровъ! ѹ Копривщица.

Писмо́тови ѿ 13 заминанаго мѣсѣца ѝ година ймамъ на ръцѣ ѝ са радувамъ заради здравѣтови, видохъ дето ймате намѣреніѣ ѝ стѣ подкачилѣ да пи́шетѣ на ѧзикатъ ни физика, та щетѣ да ѧ напечататѣ вофъ бѣлградъ, ѝ йскати задавиѣ работата здра́ва да туритѣ вофъ обѧвленіѣто да йспращатъ спомоществателѣ пари́те до ме́нѣ тѹка ѝ до костаки на фалибѣ ѝ ѿ назъ пакъ да трусатъ книгитѣ, та товае ле́сно дана правитѣ ѝ мо́жетѣ да на пишетѣ обѧвле́нніѣто, тасосъ благодарство по ѣмаме колкото мо́жемѣ дави́ помогнемѣ, та колкото ѿ та ѧ страна да будетѣ ми́рни, садеси гле́дантѣ другата работа ѝ жѣлаѧви това дѣло да докаратѣ на добаръ конецъ ѝ да зберетѣ повече спомощѣствователѣ, ѿ много работоти сосъ зами́нана та поща нѣмахъ нѣмахъ времѣ дави пишѧ та прощаваитѣ, благодарѧмъ ви дѣто настѹѧватѣ заради́ нашъ лѹка, та булакимъ йлачатъ дѣто му е прати́лъ Г. стоѧнчо да го уползи́, нѣзнаѧ дались учи нѧщо нашколюто. на Г. ѧлександра сосъ вре́мѣ прѣвручихъ писмо́тови контоми каза какъ щѣ виса ѡговорѝ обачѣ нѣти йсправи писмо ѡщѣ заради́ ва́зѣ. желаѧ ви новата година да зами́нетѣ сосъ здравѣ ѝ какъто желаѣтѣ, каквото ѝ замно́го годи́ни, тако поздравлѧюва ѝ ѡстаю,

като братъ
Гавріилъ А. Моровеновъ

поздравлѧвамъ бащави ѝ манкави. днѣска пишѧ на костаки за работата ви да знаѣ.

1685. — Спомоществователитѣ не даватъ напрѣжъ пари. Гаврилъ Моровеновъ ще даде разноскитѣ за печатане Физиката. Пак. 64.

16 Маіѧ 1849 цариградъ

Г. Найдене Геровъ! въ Копривщица

вашй две писма ѿ 11 Апрл. ѝ 9 текующаго ймамъ на рѵце, обаче ѿ много работи на првото неможахъ да виса ѿговора та прощаваите, сега ви известувамъ какъ ѿ вѵнка нѧкои приѧтеле ни пишатъ какъ спомоществовнтеле са потпйсале нѧкои обаче никои неще дададе пари напрешъ, та каквотоса види неще да можатъ напретъ даса зберашъ парй, й акое дави до трѧватъ саде до 4000 гроша тое лесна, та дѣлотови дане остаѧ на затъ можете сось перво да станете й да идете на белградъ да упечатите кнйгите, ѝ ѿ тамъ можете дами ѿ пйше тави йспращамъ писмо до приѧтеле дави познаѧтъ ѝ дадатъ парй, та парите сичките сестне ѿ спомоществователете щатъ са сбара. при нашите които жївее требѹва да има широко сvрдце, жалномие дето слушамъ какъ нѧко ѝ ѡ похарните човецй нематъ никакво приложенїе за ученїето ѝ искатъ каквотоса вйди да го потvпчатъ, та такива човеци богъ даги просвети на добрóта, колкото да праватъ замйнахаса вехтите годинй. тако поз. ѝ остаѧмъ

като братъ
Гаврїилъ А. Моровеновъ

поздравлѧвамъ бащати й маикави ѝ Г. Хч. Іоана и Г. атанаса, ѿ хавалетата малко нѧщо сме збрале. кажете имъ.

1686.—Г. Моровеновъ отваря кредитъ Герову въ Бѣлградъ да печата Физиката. Пак. 64.

29 Іѹнїѧ 1849 цариградъ

Господине Наидене Геровъ ѹ Бѣлградъ

ваше любезноту писмо ѿ 10 текующаго имамъ на рvце и са радѹвамъ дето сосъ здраве сте стигнале у Бѣлградъ. преключавамъ ви писмо преставителско до Г. братїи Христодулу ѿ които щете да приемете и това ми писмо, дава запознаѧтъ ѝ ако ви дотребуватъ пари дависа намератъ до 4/5 четери петъ хйледи, та кѹгито ви потребуватъ земетеги ѝ ми ѿ пишете, каквóто още пари акови дотрѧватъ ѿ пишетеми да пишеме дави дадатъ. спомоществователи ми са испратиле ѿ вънка до педесетъ ѝ тїѧ дни катоми испрататъ другите за които самъ писалъ щавиги испрата и по скоро са надеѧмъ да излѣзо Іѹнїѧ дави ги йспрата. ѿ спомоществователе сме збрале до 500 гр. й още толкози са надеѧмъ да са збератъ защо повечето човеци нещатъ сега да заплащатъ, та нека и сетне когито имъ превръчими книгата да заплататъ, саде желаемъ повече спомоществователе даса зберать даси похарчите повече книги тако поздр. братски ѝ остáю

като братъ
Гаврїилъ А. Моровеновъ.

1687. — Моровенови отварятъ новъ кредитъ Герову. Новини отъ Маджарско. Пак. 64.

20 Іѹнїя 1849 цариградъ

Господйне Наидене Геровъ! ѹ Бѣлградъ!

Писмóтови ѿ 7 текѹющаго имамъ на рvце и са радѹвамъ заради здравѣтови, и дето сае началило да са ѹпечати книгатави, видохъ й дето Г. Братїи Христодѹлу ви са обрекле за 5000 да преброѧтъ на типографїѧта каквóто и

мене пишатъ, и҆ какъ ѡ҆ще ви трѧбѫватъ до гр. 1500 да заплатите на типографиꙗта тадненска пакъ имъ пишеме дависа намиратъ още за толкова сиречъ гр. 1,500, та като ви потребѫватъ земетеги і҆ даите имъ записъ. помоществователите дето сме збрале і҆ миса испратиле можехъ днеска давиги запи́шѧ обаче чакамъ і҆ ѿ нѧкои други места та сосъ дрѫгата поща ща виги испрата колкото ми испрататъ. благодарѧмъ за новините дето ми пишете, нї҆е тѫка фче́ра ѿ дѫнавскиꙗтъ парахотъ са наѧчихме ѿ писма какъ 23,000 маџара влезле въ молдова, обаче неса знае ѡ҆ще какъ са влѣле ѐдни казѫватъ какъ московете ги пригониле а҆ дрѫги какъ тие гониле московето дето въ трисинванї҆ꙗта са би́ле и҆ надвиле мажарете таги пропѫдиле до молдова истината ѡ҆ще е скри́шна, та ѿ рѫската поща дето слѣдъ двадни ще достигне щедаса наѫчиме. тако поздрава бра́тски и҆ ѡ҆стаю

като братъ
Гаврї҆илъ А. Мороеновъ

1688. — Изпращатъ се имената на спомоществователитѣ да се напечататъ. Денкоглу въ Цариградъ. Пак. 64.

27 Ї҆ѫнї҆ꙗ 1849 цариградъ

Господине На́идине Геровъ! ѫ Бѣлградъ.

На 20ᵗ текѫющаго ви писахъ какъ ѿ писъхъ на Г. Братї҆а Христодоловъ дависа намератъ ѡ҆ще сосъ Гр. 1,500 дето виса требѫвале ѡ҆ще, сега вофъ това писмо ви приключавамъ записка на спомоществователето които ми испратиха, ѿ халкюю, ески заара и҆ плевенъ, и ѿ тѫка дето збраха вашите ѫченици калоферличета, і҆ азъ тѫка, ѿ другите места ми пишѧтъ какъ нещѧли човеците даса пишатъ дадаватъ пари́ напрешъ, обаче коги́то излезе книгата щатъ копи́, та вините даси напечѧтите книгата и даси свършите работата, та и сетне щатъ да зематъ нѧкои. За маџарето ни пишѧтъ отъ бечъ какъ надвиле на рѫсите и҆ на немците каквото и на геладикъ дето ги пропѫдиле, та какво́то са види много щатъ даса ѫморатъ рѫсите і҆ немците дѫрде надвиѧтъ на маџарето тѫка преди́ нѧкои денъ е дошалъ Г. Ї҆ванъ Денколу ѿ москва, дето ще даиде на Брѫса по банитѣ и҆ ще даиде на ѡ҆течеството си софї҆ѧ, ѧ наесенъ ѧ напролѣтъ.

тако позд. ви, і҆ остаю като братъ
Гаврї҆илъ А. Моровеновъ.

1689. — Изпраща се сандъкъ съ физики. Геровъ каненъ за учитель въ Свищовъ, въ Пловдивъ и за чиновникъ въ Бѣлградъ. Съвѣтъ отъ Моровеновъ. Богориди и българската черкова въ Цариградъ. Пак. 64.

2 Ї҆аннѫар. 1850 цари градъ.

Любезному Г. Наидене Геровъ! ѫ Копривщица

ва́шии две́ писма ѡ҆тъ 13 ѡ҆ктовр. отъ свищовъ и 12 заминанаго месеца приехъ и сарадвамъ заради́ здраветови, писмотови отъ свищовъ, каквото са види на галацъ се е маѧло та преди́ ѐдна неделѧ и него при хъ, вофъ него видохъ дето сте ѡ҆ставиле единъ сандѫкъ сосъ книгыты, които са и натовариле на парахотътъ та са дошле до галацъ, обаче отъ тѫка дрѫкъ парахотъ не отиде за галацъ, та сичките стоки щатъ да останатъ за на пролетъ, обаче азъ писахъ на ѐдинъ приѧтелъ на галацъ да приеме книгыты и дамиги испратѧтъ чрезъ варна дето работи парахотъ, та когито стигнатъ и ги раздадемъ тогива щемъ да збере́ме повече пари и шави направи хесапатъ колко ѡ҆стаѧте

дадавате, сега самъ збралъ до 500 гроша си́чко. колкото и за фторатa книга да ѹпечатите кѡгито ѧ приготвите и идете на Бѣлградъ пакъ щемъ ви прѣстои колкото можеме. Г. брат. Николаевичи ми казаха какъ имъ сте дале книгиты. видохъ какъ свищовлието ви искатъ за ѹчителъ каквѡто и отъ филибе ви са хоротиле, и пакъ на Бѣлградъ рѹскиѧтъ консолъ ви искалъ за чиновникъ, та каквѡто по добрѐ на мирите ще дасторите, обаче ако питате мене, азъ ще дави кажа какъ нѧкоѧ година послогѹваите ѹчителъ даса просветатъ нѧкои деца отъ нашиѧтъ народъ, защо каквѡто знаете нашите ѹчителе малко са намиратъ дето дапросветатъ, и когито са тегли сѧкои отъ онава дето може да ѹползи народатъси, тогива нашиѧтъ народъ никѹга неще даса просвети! за тѫкашната черкова и намъ тѹка много ние жално, защо дрѹги мисалъ имахме й дрѹго глѐдаме, обаче сосъ големи човѣци неможеме даса препинаме, познаса какъ вогоридинатъ, задобро на нашиѧтъ народъ не пра́ви таѧ черкова амѝ за неговаси мѹшїѧ и далѵже бѡлдарето, тадане стане дрѹга черкова, обаче неще дастане каквѡто жалее защо много човеци и отъ простите познаха негoвиѧтъ мисалъ, та ивїе напѵлнете главите на онїе дето незнаѧтъ. за Г. Д. мѹтювъ сосъ п рви парахотъ ще испрати писмотови, азъ рѹсиските ѹчилища непознавамъ какъ са, обаче въ петербѹргъ ѹчилищата са добрѝ каквото слушамъ й̈ Г. Георги много добре ще данаправи дето ще даиспрати братаси даса ѹчи по харна сермїѧ отъ ѹченїето немѹ трава, азъ можа да го рекомандисамъ до приѧтеле въ одеса. политическите миждо рѹсито и тѹрците са ѹмириха, мацарето потѹрчени и не щатъ даги испрататъ внетре вофъ анадолъ дажївеѧтъ. тако поздр.ви и желаюви да заминете новата година сосъ здра́ве и благополѹчїе и какъ то желаете, и ѡ̑ставамъ

като братъ

поздравлѧвамъ бащави и маикави Гаврїилъ А. Моровеновъ

1690. — Моровеновъ ще помогне за печатане и втората часть отъ физиката. Училищата по насъ. Черковата ни въ Цариградъ. Пак. 64.

6 февр. 1850 цариградъ

Любезному Г. Наидене Геровъ! ѹ Копривщица!

Писмотови отъ 9го заминанаго месеца приехъ прѣдѝ шесъ дни та незнаѧ кѵде сае маѧло, и са радѹвамъ заради ваше любезному здра́вїе на което и азъ слава Богѹ са намирамъ добрѐ. за втората честъ отъ физикѧтѧ ви когѝто е возможно даса напечата и безъ даидете въ Бѣлградъ, когѝто можете даѧ испратити отъ пишетеми да пишѧ пакъ на приѧтелетеси даса намератъ запарите, обаче нека са замине ѡ̑ще нѧкои месецъ дѹрде приемемъ первиѧтъ честъ и го раздадемъ и збереме малко парѝ, да нестане причина да ми бѵбрятъ чѹждитеми ортáци, единатъ сандѵкъ сосъ физиката каквото ми пишѧтъ отъ галацъ ще да остане даса испрати на пролетъ когато са отвори дуноватъ. желаемъ много да чѹемъ какъ нашите на филибе нарѧдилеса даса ѹчи и ѧзыкани въ ѹчилището тамъ, каквѡто и костаки ми пише. въ село неми пишете какъ са намира ѹчилището христо ми пише какъ обича дадоде въ цариградъ въ вогоридовата церкова псалтъ, обаче дрѹги са дошле понапрешъ, това молимъ таино дае. церковата каквѡтови писахъ отъ напреди тѵи си вѵрви! познаса лѫкавството на вогориди. тако поздравлѧюви каквѡто бащави и маикави и братави Г. ѧ̑танаса и остаѧмъ като братъ

Гаврїилъ А. Моровеновъ

1691. — Наставление да се печата втората часть отъ Физиката. Разпраща се първата. Какво става училището въ Пловдивъ? Българска цариградска черкова искала помощь отъ одескитѣ българе. Пак. 64.

16 Априлиѧ 1850 цариградъ

Любезному Г. Наидене Геровъ!

писмотови отъ 3-го текꙋющаго приехъ, и сарадꙋвамъ заради ваше любезному здравіе на което и 'азъ са намирамъ добрѐ.

видехъ дето вторѧта чѧстъ отъ физиката прикарвате на сврѵшеніе и искате даѧ напечатите до септемвр. месецъ да занесете на панаиро ꙋзꙋнџовски да продадете нѧщо, та вище да ѧ приготвите, тащеса намери колаи. сандѵкатъ сосъ первиѧ тъ чѧстъ отъ физикатави, приехъ ме преди нѧкоидепъ отъ галацъ, и раздадꙋхъ тꙋка на спомоществователете, обаче на заара и хаскюю требꙋва вие да испратите, защо отъ тꙋка повече харчъ става. Г. александра несамъ го видѧлъ има дни такатого вида щего покана даземе повече отъ кньгите ви даги раздаде по ꙋчилищата. тои има принего момчета та пищатъ и ще да издава дрꙋги различни книги. отъ филибе нищо немиса писале какъ са трꙋдатъ и заради бѵлгарскиѧтъ да тꙋратъ ꙋчителъ въ ꙋчилището на филибе, незнаѧ какво са трꙋдатъ, обаче нищо не врѵшѧтъ. тетевенците детови са казале за бꙋкварете пишете на костаки ако са останале даимъ даде колкото имъ пищѧтъ ако не са раздадени, и тие толкова годиии спеха таги не искаха. потписахъ вашиѧтъ юакимъ на тꙋрската газета заради шесъ месеца Гр. 75 и слетъ нѧкои денъ щатъ да миѧ доносѧтъ да мꙋѧ испращамъ чрезъ братꙋчетами костáки. За кньгите дето бешъ писалъ на Г. х. Ювана какъ щатъ даиспрататъ отъ одеса когито беше тꙋка казвами, обаче ощеги не испратиха, та като ми Г. испрати Г. Д. мꙋтевъ и ми тегли ценатаимъ щаги заплата, и щави отъ писа даги дадете на филибе и кньгите сосъ перво щави испрáти, акоса нѧкои книги дето споменꙋватъ името на содержителатъ можатъ даги запратъ тꙋка на книгоиспитанїето, тами отпишете дазнаѧ. отъ пишете ми колко паристе занеле на филибе среща на онїѧ детосме дале добре беше даса свѵрши вехтиѧтъ хесапъ, дꙋрде несте начнале да печатите втората книга. тꙋка вꙋгоридовата черкова на полошъ пѵтъ са на мира, епитропето, седа грабатъ гледатъ, на одесса беха писале за помошъ таимъ са отъ говарѧтъ нашите отъ тамъ, какъ обичатъ даса наꙋчатъ перво мѧстото на черковата акое замѝнино (защо още е возъ вогоридовите) возъ народатъ ни и епитропете какви са кои почитъ иматъ, защо не слꙋшатъ нѧкои почетенъ трѵговецъ даса намира, татꙋгива можатъ да помогнатъ когито чꙋѧтъ че на истина ще дае народатъни черковата. издателатъ андреовъ бега на галацъ, защо имаше дадава на Г. александра 2800 Гр. та го затвóри, та нема кои даиздава газетата. нѧкои отъ нѧшите ми казаха дави пишѧ ако обичате дадодете ваша милосъ цаѧ издавате, таса помислете. поздравѐте отъ моѧ страна бащави маикави х^{а}. ювана, и братви атанаса, тако и целꙋемъви и самъ

като братъ
Гавріилъ А. Моровеновъ

и светое возкресеніе желаемъви даꙋпразнꙋвате сосъ здрáве и весело таѧ и замного години.

1692. — Геровъ иска да иде въ Цариградъ да издава газета. Условията за това. Съвѣтъ отъ Моровенова. Пак. 64.

15 Маїя 1850 Цариградъ.

Любезному Г. Наиденꙋ Гєровъ! ꙋ Копривщица.

ваше любезномꙋ писмо отъ 24 Априлиѧ имамъ на рѵце и са радꙋвамъ заради здраветови, на което и азъ слава Богꙋ се намирамъ добрє. видохъ че имате желаниє да доидете тꙋка на стамболъ за да издавате газетата българска обаче искатє човеци родолюбци дави помогнатъ за пєрвата година, или дави са ꙋпредєли хакъ та саде да издавате газетата и на дрꙋго нищо да са небрѵкате, та колкото за предното можатъ даса намератъ нѧкои родолюбци, обаче изъ веднашъ неможе да стане, за второто обаче непристая никои защо цариградъ е трꙋдивенъ та сѧкои си гледа своѧта работа и нєма време и наи на поконъ знаете нашите былгаре какъ повечє сосъ ꙋстата са родолюбци. сека дето отъ вчера былгарската черкова (даѧ кажемъ) стана начало даса тꙋри наретъ добаръ каквото желаехме, дєто епитропе станаха отъ трѵгофците и иснафето, каквото и мене и цока тꙋрнаха, та санадеѧмє, ако ни не пресече нѧщо равноста да сатꙋри на добаръ ретъ каквото и за типографіѧ и газета даса нарєди, обаче виє акоси намеритє някое място добро не оставяитего, дане останете садє съ надежда за тꙋка. ако немате дрꙋга работа, та доидете тꙋка на стамболъ надеѧмъ ся какъ когитови видатъ по лице нашите былгарете поскоро и подобре може даса свѵрши дѣлото за издаването на газетата. колкото за филибе ни миса види какъ скоро щатъ даса согласатъ да наредатъ въ ꙋчилището дасучи и славянскиѧтъ язикъ защо много грєкомани има, на които още язикатъ са непреопрѵца обаче когито неса родолюбци какво даги направи човєкъ, когито и нашите чорбажи са меки! отъ кныгитеви несме збрали още сичкитє пари защо едни искатъ даприематъ и второѧтъ частъ татогива за заплататъ сичките пари, отъ хаскюю незнаѧ зехтели парите, какво́то и кныгиты акосте испратилє. отъ Видинъ потписы заради спомоществователе неми са пращале. отъ одесса нито книгы, тито полица ми са теглиле заради вазе. тако поздр. ви и о̑стаѧмъ

като братъ
Гавр. А. Моровеновъ.

бащави, маикави, братви, и зетви поздравлявамъ. молимъса на бащави да пригледва лꙋка та ще ма много удолжи̑.

1693. — Запознаване съ Мухина. Училищнитѣ настоятели въ Пловдивъ немарливи. Кръстевичъ ще отговори на цукаловитѣ нападки. Пак. 64,

7 'Јануариѧ 1852 цариградъ.

Господине Наидене Геровъ

писмото ви отъ 28 ноемвриѧ на заминаната година приехъ сосъ време̑, обаче отъ много работа немахъ време дависа отъ говора та прощаваите.

Господина мухина трипати ходихъ даса запознаѧ обаче го не олучихъ та писматави му оставихъ на посланичеството дєто седи. пакъ ща даида сосъ киръ павле нѧкои денъ даса запознаѧ. жално мие дєто настоиниците неса грижатъ много за училищетови, та много несагледваите защо отъ простотия дададеше богъ нѧкоя помощъ дани дадете отъ горе та тугива сичко добро ще да стане, имаме надєжда. врозъ цукалата и другите дєто пишатъ и коратъ на родатъ ни, Г. Гаврилъ Крѵстовичъ е приготвилъ преложение и щеса тури

вофъ вѣсникатъ та може и на грεческата газета даса тури, лука незнаѧ какъ вѫрви, ошели неможе дами пише два реда, желаемъ ви да заминете новата година сосъ здравие, благополучие, и какъ то желаете. поздравляемъ ви и остаямъ

като братъ
Г. А. Моровеновъ.

1694. — Грънчарьтъ на тѣсно. Дано стане миръ и подобрѣние на българетѣ. Новъ владика въ София. Не знае ни дума българска. Прошение до руското правителство. Пак. 64.

24 Юлїя 1853 цариградъ.

Господине Наидене Геровъ! въ одеса.

ваши две писма отъ 10-го и 20-го тεкующаго съ благодарение приехъ и са радувамъ за здраветови на коεто и азъ слава богу се намирамъ добре. первото ви писмо ни са превручи отъ тошковичъ следъ утиването на парахотатъ. костаки въ заминалата седмица утидеси за филибе, отъ тамъ друго нѧщо ново непишатъ саде за грυнчаратъ* какъ пашата неще да го запознае за никаква работа, и тои искалъ тескерето си за тука да доде, и пашата заповедалъ таму дале, обаче пакъ останалъ вовъ филибε, и отъ срамъ неизлиза по вυнка, казува какъ чака ферманъ за консолъ дастане, и товае лѫжѧ. и тука са разнеси какъ работите щатъ, даса скончатъ сосъ миръ, та даи боже, обаче ако е дастане нѧщо добро и заради нашиѧтъ народъ, сεε добре дастане туи даса строшатъ нусовете на варварите турци, по вυнка много теглатъ нашите, та добрее даса искаже дεто требува зада помислатъ и заради нащиѧтъ на родъ дето е робъ и на турци. и на калугерε. преди някои денъ, стана ефесу софянскиѧтъ владика (защо первиятъ е лутъ) та за Софиѧ пакъ туриха владика грекъ, които незнае две думи былгарски, турските муса малко, по имаше былгаре двоица и троица подостоини, обаче защото са былгаре небива, сичката надежда иматъ сега на негово императорство Н. да избави и да возьдигне нашитъ родъ. ако са намира Г. Озεровъ въ одесса молимъ акоε возможно и като намерите благовремие, попитаите го запрошението детому дадохме сосъ цεрковниѧтъ печатъ до Г. менчакова дали гое далъ, това нѧщо жилаемъ много да са науча азъ и другите наши. желаεмъ даса науча какъ сте са наместиле неиде и добре! приносихъ поздравлениε ваше на сички познани приѧтели, които благодаратъ и ви поздравляватъ. прεключеното ви писмо сосъ перва поща ща испрата на филибе, то ва прεключавамъ отъ братави. каквоса хороти и са научавате въ одесса молимъ да ми пишетε. поздравлѧвамъ ви и остая.

като братъ
Г. А. Моровеновъ

поздравете отъ мене Г. ст. тошковича, синовете му и вси наши.

1695.—Да се свърши еднажъ за всѣкога. Злини и насилия изъ Българско. Ще се изпратятъ исканитѣ книги. Пак. 64.

24 Августа 1853 Цариградъ.

Г-не Наидене Геровъ! въ Одесса.

вашитε цвε отъ 10 и 20 сущаго приεхъ и са радувамъ за здравεтови, сосъ заминашиятъ параходъ нεможахъ да ви пиша га прощавантε. новинитε сεгя чакамε отъ вази, да видимъ какво щε ѝа рεши импεраторътъ, когито ту-

* Думата е за Георги Мавриди; в. Мавриди въ показателя на 1-та книга.

капиите нещаха да подпишатъ на онова дето имъ са предложи отъ австриата, да дадеше Богъ единъ день да са свърши поскоро каквото ще да стане, защото християнето пропевалеса отъ хаидите, и не ма никои даимъ помогне, и на касабите зеха да праватъ лошотии, каквото и на филибе заминале арнауте 2000 и правиле много лошотии, ако са провлече работата, много християне още има да са загубатъ, сосъ втори параходъ испрати щави десатехъ книги отъ физиката ви, каквото и отъ Г. александра книгите дето искате, какгоми каза какъ чрезь Г. тошковича днеска ако може ща ви ги испрати. Приключенотови писмо днеска ща да испрата за пловдивъ. и това приключавамъ отъ тамъ. поздр. и остаамъ като братъ

Г. А. Моровеновъ

1696.—Златичане правятъ голѣми золумлуци. Коприщенци се готвятъ за изселване. Пак. 64.

6. 8/врія 1853 Цариградъ.

Г. Наидене Геровъ! въ одесса.

На 24-го заминанаго месеца ви писахъ, обаче парахутатъ са не върна до днеска та да приема ответь, тука работите много са страшни, турците приготвихаса много за бои, та давидимъ куги ще дазачне, и вашите трабува даса на острени, то Богъ дададе по скоро и сосъ по много сила да влазатъ въ турско защо инакъ ако са провлече много лошо ще да стане за християнето, каквото и сега много теглатъ на суда, куде слатица ми пишатъ какъ за една неделе утрепали 21 човекъ повечето нашенци хаидутето отъ Златица, които са фалатъ че щатъ много лошотии да направатъ на коприщене, та са чудатъ какво да направатъ, каквото са види ще да са пробага селото. Богъ веке да е помошникъ и да покрива християнето. накуга, ако са забре веке руските. параходъ, пишетеми чрезъ Галацъ. поздравлавамъ ви и остаамъ

като братъ

рашко днеска утива чрѣзъ Віенна на Прага. Г. А. Моровеновъ.

1697.—Войната подкачена. Въ Цариградъ четенъ хатишерифътъ. Султанътъ ще иде въ Едрене. Слухъ че Шоповъ се заклалъ. Пак. 64.

20 8/врия 1853 Цариградъ.

Г-не Наидене Геровъ! въ одесса.

писмотови отъ 12 текущаго приехъ и сарадувамъ за здраветови, на което и азъ са намирамъ добре.

За миръ не остана никаква надежда, каквото требува и да сте научиле защо боатъ са е закачилъ въ анадолъ. дето казуватъ какъ вашите влезле вовъ батумъ, и на дуноватъ. турците на сакча са биле сосъ единъ параходъ и два големи руски, дето имъ развалиле калето и утрѣпале много турци, отъ русите са утрепане капитанатъ на вампоратъ, и до 30 души са удареле, тука вчера пакъ четоха турците хатъ сериф, какъ ценкъ ще дастане и го подкачиле, казуватъ какъ и царатъ ще да излезе до едрене, Богъ веке да е помушникъ на християнето, рашко итиде за прага та за тамъ когито е возможно можете да му испратите книгите, още са ненаучихъ далие случилъ параходъ отъ Галацъ за Бечъ, за шоповъ, и тука са научихме какъ са заклалъ, приключенотови писмо превручихъ го на братави, ето ви преключивамъ отъ филибе. поздравлавамъ ви и остаамъ сосъ добро и скоро видение.

като братъ

Г. А. Моровеновъ.

1698.—Жъдя за писмо и новини изъ нашенско. Рѣчникътъ се печата. Коп. кн. 1.

Петербургъ 2 Яннуария 1856

Господине Гаврииле Моровеновъ!

Въ Цариградъ.

Честита нова година! Желаѭ Ви да ѭ прѣминете съ здравье, веселие и благополучие въ всичко. Дано да ны сподоби Господь да ся видимь тѫѭ годинѫ.—Отъ много врѣмя, може да има повече отъ годинѫ, не сьмь приималъ отъ Васъ писмо, и това ми е криво сега, като сьмь наученъ отнапрѣдъ да Вы разбирамь отъ врѣмя на врѣмя. Азъ не прѣставамь да Ви ся обаждамь съ надѣждѫ, че и Вые щете ми отписвате. И да сьмь далечь отъ отечество-то азъ го обичямь, както и напрѣдъ, и всяко извѣстие отъ наши-ты мѣста быва твърдѣ любопытно за мене, затова Ви ся молѭ, и да имате много работѫ, да отдѣлявате по нѣкогашь нѣколко минуты за да ми напишете нѣчто. Това ще ми бѫде твърдѣ приятно, и азъ щѫ Ви сьмь весма благодаренъ. Нъ да ми пишете, ако да Ви докарва това нѣкаквѫ тщетѫ, тогава не трѣбва ничто.

Азъ пишѭ тука Блъгарскый лексиконъ и Академия-та го печята. Има вече напечятаны два печятны листа.

Ново нѣчто нѣмамь да Вы пишѭ оттука. Чтото става, пишѭть го въ газеты-ты, а что ще стане, това още никой не знае. Много пишѭть въ газеты-ты и за бѫдѫще-то; нъ отъ тыя пророкувания ничто не излиза. Дано Господь отъ невидимѫ странѫ прати нѣкакъвъ оправъ. — Кой издава сега Цареградскый Вѣстникъ? — Поздравление на вси приятели,

Оставамь съ надѣждѫ да Вы разберѫ пò-скоро.

Вашь
Н. Геровъ.

Писмо може да ми пратите чрѣзъ Г-на Христа Гешева въ Вѣнѫ.

1699.—Геровъ се радва, че българетѣ работятъ. Нека постоянствуватъ. Рускиятъ посланикъ ще помага. Нашитѣ да не странятъ отъ руситѣ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 7 Августа 1856.

Господине Гавриле Моровеновъ!

Въ Цариградъ.

На 2 Яннуария Ви сьмь писалъ, нъ отговоръ не сьмь ся удостоилъ да приемѫ. Видися, че, като сьмь ся отдалечилъ отъ отечество-то, Вые мя имате загубенъ. Ако мыслите така, неправо мыслите. Азъ, и далечь отъ отечество-то, за него залѣгамь и за него работѫ, както щете видите съ врѣмя. Нъ сега да не ся простираме за тия работы, зачтото, ако е животъ и здраве, скоро щѫ дойдѫ въ града Ви, та щемь приказва устно. А до това врѣмя твърдѣ приятно ми е да слушямь, че и Вые въ Цариградъ работите всичкы обще за добро-то на народа. Прошение-то, что е дадено, както слушямь тука, отъ народа Султану, въ което ся проси, между друго, да ся дадѫть на Блъгарскый народъ Блъгаре владыкы, може да има весма добры послѣдствия, ако ся дръжи работа-та добрѣ. Нашь-тъ посланикъ ще помогне на тѫѭ работѫ. За това могѫ да Вы увѣрѭ. Стига само да ся иде право при него, а

да не ся проси чрѣзъ другъ. Трѣбва да употрѣбы-ты всичкы-ты срѣдства, за да ся постигне намѣрение-то.—Азъ мыслѭ да тръгнѫ оттука прѣзъ Септемврия и въ Октоврия щѫ сьмь въ града Ви.—Поздравление на вси приятеле.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Ако обычяте, може да ся запознаете съ вторый секретарь на Русско-то посолство, г-на Новикова. Негова милость е младъ момъкъ, твръдѣ добьръ и може да Ви бѫде полезенъ. Може Вы сами да идете при него и да му ся прикажете.

1700. — Геровъ тъpга за Пловдивъ. Молба Моровенову да му пише новини отъ Цариградъ. Коп. кн. 1.

Русчюкъ 14 Декемвр. 1856.

Господине Гаврииле Моровеновъ!

Въ Цариградъ.

Ето азъ ся приближявамь при Филибе: утрѣ, ако ще Господь, тръгамь оттука за тамъ, али щѫ ся прѣмаѭ самъ тамъ, та едва за праздника да стигнѫ въ Филибе. Щѫ дойдѫ и въ Цариградъ, ако е животъ и здравѥ; нъ може да ся забавѭ единъ два мѣсяца. Азъ щѫ Ви ся молѭ да ми писувате по нѣкой пѫть за Филибе, зачто желаѭ да научѭ, какъ отхождать наши-ты работы въ Цариградъ, че много нѣчто слушямь, а ничто вѣрно не могѫ да научѭ. Дано, като ся научѭ нѣчто, да бѫдѫ и азъ что-годѣ полезенъ.

Не Ви пишѭ много и хубаво, зачтото пишѭ отъ крака; повече отъ Пловдивъ.

Желаѭ Ви да празднувате весело настѫпаѭщи-ты праздници.

Поздравление на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

1701.—Да постоянствуваме и подновяваме нашитѣ прошения. Каузата ни е права. Кога да е, ще сполучимъ, щото гонимъ. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. Моровенову. Въ Цариградъ,

Пловдивъ 21 Яннуар. 1857.

Господине Гавриле!

Писмо-то Ви отъ 31 Декемврия прияхъ на врѣмя. Благодарѭ Ви за честитяванѥ-то. Желаѭ Ви и азъ да прѣминете новѫ-тѫ годинѫ живо и здраво съ благополучие въ всичко.

За народны-ты работы ся научихъ тука на кой рядъ ся намирать. Нашето желание е законно, та имаме право да просимь правителство-то да го испълни. Сега ако не ни ся даде онова, что просимь, слѣдъ врѣмя пакъ можемь да възобновимь прошение-то си, и кога да е щемь постигнемь желание-то си; трѣбва само да ся пазимь да не ны залъжѭть съ ничто нѣчто. Трѣбва сега да ся разумѣемь хубавичко, что искаме, таче всичкы да дръжимь едно, зачтото, както ми ся види, всичкы-ти не разумѣвать еднакво тѫѭ работѫ: едни искать едно, другы—друго.

Азъ слагамь да тръгнѫ оттука за Цариградъ, като чтомь заговѣемь за Велидень. Оставямь да ся разговоримь на длъго, кога сѫ срѣщнемь. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

1702.—Тържествено посрѣщане Герова въ Пловдивъ. Като консулъ Геровъ е принуденъ да се държи по̀-на голѣмо. Коп. кн. 3. 14.

Г-ну Г. Моровенову въ Цариградъ

Пловдивъ 7 Августа 1857

Господине Гавриле!

Азъ ся забавихъ да Ви ся обадѫ оттука, зачтото до сега, както още и сега, не могѫ да располагамь врѣмя-то си. Отъ много посѣщения отъ приятеле не ми остава свободно врѣмя да врьшѫ и най-потрѣбны-ты си работы. Нъ надѣѭ ся, че Вы не щете ми виждате кусуръ.

Въ Пловдивъ дойдохъ азъ безъ да ся знае отдалечь, кой день щѫ дойдѫ, избралъ бяхъ и пощанскый день, за да бѫдѫть захванѫты приятели-ти, та да не мя посрѣщать съ голѣмъ таватуръ. При всичко това, срѣщата стана по̀-тръжествена отъ колкото ѭ искахъ.

Сега тука имамь доста мѫчнотии, трѣбва да ся дрьжѭ нѣколко на голѣмо, да сѣдѫ у дома и другы такывы работы, които никакъ не сѫ спорядъ нърава ми. Най-мѫчно-то е, че не могѫ да си найдѫ кѫщѫ, та още сьмь на гости у г. Артина Гедикова.

Работы-ты въ Цариградъ врьвять нѣчто наопакы. Да ли не ще стигнѫ работа-та пакъ да бѣгаме!

Оттукъ новины не Ви пишѭ, че гы нѣмаме. Отъ Васъ чакаме да ни кажете нѣчто.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь като братъ
Н. Геровъ.

1703. — Тържествено вдигане пандерата на руското консулство. Коп. кн. 3. 51.

Г-ну Г. Моровенову, въ Цариградъ.

Узунджово, 18 Септемвр. 1857.

Господине Гавриле!

Писмото Ви отъ 12 Августа приняхъ на 22 Августа и отъ много работы забавихся да Ви отговорѭ, таче и нѣмамь нѣчто ново да Ви обадѫ.

На 1 Септемврия вдигнѫхъ пандерѫ-тѫ. Това стана съ тържество, не видѣно досега въ Филибе. Всичко ни благоприятствуваше за да бѫде тържество-то по̀-голѣмо отъ каквото направихѫ другы-ты консули. Повече нека Ви казвать очевидци-ты.

Притворено-то писмо е отъ браточяда Ви Г-на Нетка, който отъ два дни насамъ е тука съ стопаницѫ-тѫ си на пѫтуване-то си за Божий гробъ. Утрѣ щѫть тръгнѫть оттука.

Днесь стигнѫ тука и Г-нъ Георгий Петровъ, съ него ся видѣхъ, нъ тврьдѣ на кѫсо.

Поздравѣте, молѭ Ви всичкы-ты приятели отъ мене.

Братскы Вы поздравлявамь и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

1704. — Сатира на-възъ Цукала. Жалба до везиря възъ Цукала за брошурата му. Коп. кн. 3. 340.

Г-ну Г. Моровенову.

Пловдивъ, 4 Марта 1859.

Господине Гавриилe!

Писмо-то Ви отъ 16 февруар. съ благодарение прияхъ; щѫ глядамь да свръшѭ что ми пишете. Колко за пары-ты, что ся откраднѫхѫ отъ одаѭ-тѫ на Г-на Х. Веля, негова милость по́-прѣди ми каза да потраемь нѣкой день, а сега ми обажда, какво чяка да му дойде емирнаме отъ везиря, извадено чрѣзъ канцелариѭ-тѫ Грьцкѫ, та като дойде то, тогава да поимѫ азъ работѫ-тѫ, и така щемь свръшимь.

Отъ срьдце Ви благодарѭ за хайвяра, что сте ми проводилн. Щѫ го дрьжѭ, че се канѭ прѣзъ Мая да идѫ на бани-ты, та тамъ да го ѣдемь за да ни ся всладн повече.

Новины-ты ни сѫ сега тука Цукаловы-ты расправы. Завчера ся яви една сатира на-възъ Цукалѫ, истина, много гнуснава, ала като за него тврьдѣ прилична. Оттука сѫ проводили на везиря жалбы възъ Цукалѫ за книгѫ-тѫ му, что е напечяталъ възъ Българы-ты. Да видимь высоко-то начялство, какъ ще пойме тѫѭ работѫ.

Поздравявамь Ви отъ душѭ и остаямь

Вашь като братъ
Н. Геровъ.

1705. — Изказва се Герову съжаление за смъртьта на брата му Костадина. Пак. 64.

Приято 29 Дек. 1863

23 10врія 1863. цариградъ.

Господ. Н. Геровъ!

Пловдивъ.

Прихождамь ви на съжаленіє за ненадейнатѫ смьрътъ на добраго вы Брата, и намъ пріятель клета го Константина; колко жалость усетихме; вси онія който го познаваха жалатъ и плачатъ; зачто изгубиха едного който не само за себя си бешє полєзенъ нъ и за всичкый ни народъ; отистина има зла чєсть нашый народъ; та изгуба два много полєзни человѣци отъ който ся чакаше голѣма полза за народа ни; нъ по промисалъ Божія лишихме ся отъ тія два съотечественика П. Филаретовъ и отъ П. К Геровъ; лѣка имъ прьсть и вѣчна имъ память; вси чакаме, да минемь тойзи пѫть, и неможемь да го отбегнемь.

Молиствувамь ви да празвате Рожденіє то на Г. Н. Х. въ здравіє и благополучіе; какво то и новѫ тѫ год. да бѫде плодоносна и благополучна.

Поздравлявамь ви и сьмь за всегда

Вашь пріятель
Г. А. Моравеновъ.

1706. — Рада Гугова и Парашкева Шушулова, свършили учението си въ Росия, връщатъ се въ отечеството си. Пак. 64.

2 9/врія 1866 ца/градъ

Господ. Найдене Геровъ!

Пловдивъ

Имамъ прѣдъ себе ваше-то мы чести-то отъ 8 б. заминалаго, радвамъ ся за добро-то Вы здравіе на кое-то и азъ славѫ Бога сьмь добрѣ.

Прибрьзвамъ да Ви известа; за че момичетата Г-ци Рада и Парашкева пристигнѧхѫ въ градатъ ни завчерѫ въ понеделникъ: и гы имаме у дома гостенкы; въ сущіѫ денъ (понделник) Братъ Вы Г-нъ Атанасъ писа въ Едрене на Г. Шушуловъ за да испрати нѣкой згоденъ человѣкъ; за да гы заведе до Едрене. Та като пристигне человѣкатъ щемъ да имъ прѣдстуимъ колко-то е възможно по спокойни да путешествуватъ; отъ какъ гы снабдимъ и съ пò-трѣбни-ты имъ дрѣхи за что нѣматъ; по настояще купихме имъ пò единъ фистанъ; и като си гы ушиятъ; ще гы заведемъ въ черші ѫ-тѫ, да имъ купимъ и другы нечта отъ който непремено иматъ нужда.

Молимъ принесете Позд. мы на Г-жа Марійка сьпруга Вы, а любезны-ты Вы чада цѣлуемъ; тѫй сущо и отъ Братувчедка ми Хариклица и Брат. Костакы.

Поздравлявамъ Вы и сьмь за всегда Вашь

Усердный Пріятель

Г. А. Мораваеновъ.

1707. — Рада и Парашкева ще тръгнатъ отъ Цариградъ. Портата не оставя Исхомехосъ да иде въ Пловдивъ грьцки консулъ. Пак. 64.

9 9/врія 1866 Ца/градъ

Господ. Найдене Геровъ!

Пловдивъ

На 2-ый того Вы писахъ за пò-трѣбни-ты тога; Ето и днестъ ся отговарямъ на ваше-то мы честито отъ 3-ый того; въ кое то видехъ что мы назначавате;

Вьчера момичета та бехѫ сѫ приготвили за да тръгнатъ за Тикир-даха; какво то и тръгнаха отъ дома; нъ параходътъ не бе пристигналъ въ пристанище-то ны; съ кого то трѣбваше да тръгнатъ; и така сѫ върнаха; послѣ парахода тъ пристигналъ, и безъ да сѫ бави, тръгналъ на пѫтя си; та остаѫтъ дѣвици ты да тръгнатъ въ сѫббота; Г-нъ Ив. Шушуловъ чака съ кола въ Тикирь-даха за да гы пойме; а отъ тука ще гы придружы Г. Геро Братъ Радинъ.

Врѣмѫ-то тука, ся развали днестъ имаме снегъ; та ако е и пò-вънъ така незнаемъ какъ щатъ путешествуватъ девойкы-ты; неизбежно потрѣбни ти имъ дрехи сѫ купихѫ и досепува ся, сѫ иждивили около хиляда гр: намиримъ за нуждно понеже е стутдъ; да имъ ся купатъ фанели и другы; за да сѫ привардатъ отъ студатъ; и така колкото ся иждиватъ щемъ дадемъ бележка Геру.

Нашый пріятель, Георгы Исхомехозъ кой то сѫ опрѣдели Еленскы консулъ за въ градатъ Вы; сьмняваме сѫ дали ще може да тръгне; понеже не

му сѫ позволява отъ Порта та; едно че е тамошенъ и друго; знаете политическы-ты работы, какъ сѫ съ тія две царства.

Принесете молимъ Позд. на Г-жа Марійка; а Вашы чада цѣлуемъ тѫй сѫщо и отъ Г-жа Харикли и Г-а Костакы.

Поздр. и сьмь Вашъ
усердный Пріятель
Г. А. Моравеновъ.

1708. — Рада Гугова въ Пловдивъ настанена учителка. Черковниятъ въпросъ. Пак. 64.

Ца/градъ 14 10/врія 1866

Господине Найденъ Геровъ!

Пловдивъ

Отговарямъ на ваши две честити писѫмца отъ 17-ый прѣминалаго и отъ 2-ый текущаго; на който съдержаніе-то проумяхъ; Видяхъ съ радость за че сестреницѫ-тѫ Вы Г-жа Рада пристигналѫ въ града Вы благополучно, и здрава. Още ся радвамъ; и міе приятно за че казана-тѫ Г. Рада ся нагласила отъ наши-ты Бъ. въ градатъ вы да подетъ ни (Sic!) въ учил ще то за учителка; отъ истинѫ че тaѫ девойка има добро поприще; па и подъ управата на Ваша милость; има да ся надеяме на добри плодовы отъ нейны-ты трудове и доволно ще ся покаже полезна на народаны.

Разноскы ты които сѫ похарчиха подиръ двете девойкы за дрѣхы и пр. Братъ Вы Г. Атанасъ ни го прѣброй; та бѫдете спокойны.

Нѣчто любопитно нѣмаме въ градатъ си. Вѣстници-ты отистинѫ описватъ новины; нъ неможе ничто да ся земе за пълно и истино; тука истино то е, че падна патрикатъ Софронія; наместникатъ ся опрѣдѣли, и подкачатъ да влизатъ въ избраніе на новъ Патрикъ; За нашій въпростъ ужъ Али Паша ся обрекалъ на нашите че ще задлъжи наместникатъ; прѣди да ся избере новъ патрикъ; да издаде Рапортъ, за въпроса ны та да видимъ дали ще влезе въ действіе и тоя.

Братскы Вы поздравлявамъ и остаямь

Вашь
Г. А. Моравеновъ.

1709. — Черковниятъ въпросъ рѣшенъ отъ Портата. Рѣшението съобщено на Патриарха. Пак. 64.

Прията 12 Ок. 1868. Отгов. 29 Ноемвр.

9 8/вріи 1868.
Цариградъ.

Г-не Найдене Геровъ!
Пловдивъ.

Замина ся доволно врѣмя, отъ какъ не сьмь Вы писалъ: Всичкѫ-тѫ причинѫ на това, е, че не ми ся случило въ тозъ врѣмя нечто любопитно за да Вы съобща.

Днестъ, като имамъ важно и благодарително за народа ни, прибрьзвамъ да Вы го съобщѫ и то е, завчерѫ въ сѫббота В. Порта благоизволы да съобщи какъ то на Патриханѫ-тѫ тѫй и намъ рѣшеніе-то на Бл. Въпрость (което рѣшеніе прѣди два мѣсяци е свръшено) това рѣшеніе на въпросатъ ны какъ то щете видите е по два вида зато ся обяви на Патриханѫ-тѫ за

кой видъ трѣбе да приеме; нъ и който да пріеме за настъ все едно заслужва, даже и да ся отрѣче, нема да ся взима гласатъ и подъ вниманіе. учаква ся отговоръ отъ В. църквѫ та дано Богъ да просвѣтеше умове-те на старци-тѣ да бѫдатъ на гласны, зачто за нихъ е зле.

Позд. съ Братъ Костаки и Харикія съпруга Ви Г-жи Марйка и Радка а чада-та Вы цѣлуемъ.

Вашь Пріятель
Г. А. Моравеновъ.

1710. — Нашитѣ старци се събиратъ въ Цариградъ. Ще излѣзе ферманъ за 7-тѣ точки. Пак. 64.

Прията 4 янн. 1869. Отгов. 10 янн.

1-й Јанȣ. 1869
Цариградъ

Г-не Н. Геровъ!

Пловдивъ

Съ крайнѫ радость и благодареніе, дрьжѫ прѣдъ себе Ваше-то ми честито отъ 29й Ноемвр. въ прѣминалѫ-тѫ годинѫ, отъ кое то се научихъ за желаемото ми ваше здравіе, крайно сѫ радвамъ. Всинца и ны сме добрѣ.

Видохъ причины ты по кой то не сте моглы до сенува да ми пише те, та не вреди Азъ отъ всяка странъ сьмъ задоволенъ отъ ваши ты добри чувства, кой то сьмъ позналъ да храны ты камъ то менъ, та не отдавамъ на ничто мѫлчаніѫ-тѫ Вы освѣнъ че сте залисаны въ работы ты си. какъ то и да е Азъ щѫ Вы ся пó молѫ кога то имате згодно врѣмя да мя не забравѫте това кое то и азъ щѫ слѣдувамъ.

За Церковный Въпростъ Вы казваме, че го гледаме като почти свършенъ, старци-ти отъ вънъ ся събиратъ тукъ, досенува има тройца дошли и други тройца ся учакуватъ: слѣдъ праздници-ты слушаме че ще стане ферманъ за 7/тѣхъ точкы и послѣ уставъ и другы нуждны за Іерархия тѫ ни. Патрикъхѫнатѫ доволо вики и постоянствува, нъ В. Порта ся е решила никакъ да ѫ не слуша, като казва, че не се брька на религыозны ты ни работы; и надѣямеся че ничто не ма да изврьши Патрикхана-та.

Днесть новѫ годинѫ. ида да Вы пó-суркъвамъ здрава да бѫде и весела. благополучна и плодоносиѫ. Всинца домашны Вы молитствуваме много годиши, да посрящате и изминвате здрави и весели.

Взайно Вы Поздравляваме, и азъ остаямъ

Вашь Искр. пріятель
Г. А. Моравеновъ.

1711. — Ще се опрѣдѣли смѣсена комисия подъ прѣдсѣдателството на Али паша. Пак. 64.

Прията 24 янн. 1869

22-й Яннуар. 1869
цариградъ.

Господине Н. Геровъ!

Пловдивъ.

Отъ градатъ ны нѣма ничто важно за да Вы опишѫ за въпросатъ, пó исканіе то на Патрикатъ и съ дозволеніе то на Н. Ви. Али паша ще ся опрѣдѣли комиссія пó два мина отъ двете страны и подъ прѣцѣдателството Аліево,

ще ся разглѣда кое е андидогматическы и противъ каноническы, съ това нич-то не излиза само врѣмя да печелатъ Грьци-ты па и Турци-ты хващатъ пó полека, та не знаемъ; до кога щатъ пипатъ тазъ работа. Ний ся надеяме, че нѣма вече за много врѣмя да ся влече тазъ работа.

Азъ искрено Вы поздравлявамъ взаймно и сьмь до край

Вашь

Г. А. Мораненовъ.

1712. — Радость за рѣшение церковния въпросъ. Гърцитѣ посърнали. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 4 Април. 1870.

Господине Гавриле,

Отдавна ся канѭ да Ви пишѭ, па съ днесь утрѣ ся забавихъ до сега. Искахъ да Ви кажѭ, че работа-та на Г. Керопе Язѫджиоглу съ Янко Чалики ся свръши, и пары-ты 20 хил. грош. (безъ $425^1/_2$ гр. канцелярскы разноскы) ся проводихѫ Г-ну Керопе. Отъ моѭ странѫ азъ Ви благодарѭ, дето помогнѫхте да ся свръши тая работа, та да ся избавямь отъ такывы белы.

Вѣрвамь да сте сега много радостны въ Цариградъ, както и ные тука за рѣшение-то на церковный въпросъ. Нъ да Вы видимь, какъ щете наряди-те церквѫ-тѫ и іерархиѭ-тѫ ни. Тамъ е главна-та работѫ.

Грьци-ти тука бяхѫ ся сбръкали, что да правять, па като чюхѫ, че патриархъ-тъ явилъ съ такриръ на Капиѭ-тѫ, че не приема това рѣшение, тии ся посъживихѫ. Нъ да чюѭть положително отговора отъ Капиѭ-тѫ на тоя такриръ, вѣрвамь пакъ щѫть уклёвнѫть.

Поздравление Г-жи Хариклии и Г-ну Костакыю отъ насъ. Желаемь Ви на всичкы Вы да празднувате весело Въскрьсение Христово.

Вашь като братъ

Н. Геровъ.

Притворено-то писмо прѣдайте, молѭ Вы, спорядъ надписа незабавно.

1713. — Навсѫдѣ гърцитѣ умислени. Държатъ се още съ отрицателнитѣ отговори на Патриарха. Прѣдава се писмо на Славейкова. Пак. 64.

Прието 18 Април. 1870

14/26 Априлъ 1870

царыйградъ

Г-не Н. Геровъ!

Пловдивъ.

Грьци-ты какъ то въ градатъ Вы тѫй и тукъ сѫ като попарене, при все че упорство-то на патрика и отрицателны-ты му отговори, прѣдъ В. Порта гы дрьжы привrѣмено весели, но като помислатъ и важноста на фермана и отрицателній отговоръ на Н. Пр. Али Паша за че не прійме вселенскый съборъ косидба сьрдечна усещатъ А още повече ако и въторій отговоръ на Али паша за второто писмо патриково бѫде пакъ отрицателенъ (гдѣто ся и надѣя) то вече тога Грьци и Владици съвсемъ щатъ ся съдухатъ.

Прилично Вы поздравлявамъ и сьмь Вы като братъ

Г. А. Мораненовъ

На чассатъ въ когото получихме писмо то Вы вручихме Сущу му Г-ну П. Славейкову прѣключено-то Вы.

1714. — Българскитѣ архиереи служили служба въ църквата безъ разрѣшение отъ патриарха. Пак. 64.

Прията 15 Яннуар. 1872.

11/23 Януар. 72.
Ц/градъ

Господине Н. Геровъ!

пловдивъ

Съ голѣма радосъ и благодаренiе държа прѣдъ себе Вашето ми чести то отъ 3и текущаго, съдержанiето, на което съ голѣмо удоволствiе прочетохъ и проумѣхъ.

Благодара Ви отъ все сърдцѣ че не ма забравате, Азъ ще са надѣямъ и ще са мола на Бога да Ви угоди въ прѣдначертанно-то ви пѫтешествiе за Петербургъ и на връщанiе да Ви улесны да минетѣ прѣзъ градатъ ни за да са видимъ и да си по прикажемъ.

Новины отъ градатъ ни са тези: тукашнытѣ Българи изуморены да чакатъ да ни благослови Екзархiѭ-та, Дiадо патрикъ свалиха въ четвъртакъ на Богоявленiе тримата владици и летургисахѫ и тримата въ Бъ: църквѫ безъ позволенiе на Патрика (при всичко че му са обади и поиска) двамата: филипуполскы Г. Панаретъ и Ловченскый Г. Иларионъ отчетохѫ разрѣшителнѫ тѫ молитва на Г. Макариуполскаго, съ която го освободихѫ отъ неканоническо то извѣрженiе което прѣди годины не правилно му са възложы и тъй летургиса и той съ тѣхъ.

Въ нѣделiя св: Ловченскый летургиса самъ въ сѫщѫтѫ църквѫ и рѫкоположи единъ Дiаконъ. Тукашны-тѣ Българи безъ край са весели.

Най прiятното е, че тазъ ни постѫпка, царско-то правителство удобри и ни подкрепи, даже и насърчини тъй каквото ный самы да можемъ положи въ дѣйствiе даденiя ни ферманъ.

Съ прилично почитанiе и прѣданостъ Вашъ
Г. А. Мораненовъ

1715. — Ходатайство да се настани нѣйдѣ въ Росия на учение Найденъ Беневъ. Пак. 64.

30 Май 1875 Ц/градъ

Господине Н. Геровъ!

Въ Едрене

Ланы мысла да Ви говорихъ за настаненiе въ некое странско училище сына на Г-а Лука Н. Бенiовъ който днесъ ся учи въ Пловдивското Бъл. училище и тозъ лѣто свършва. Като глѣдамъ че тоя момакъ е силенъ, прилежателенъ и жѫднѣе за ученiе, мола Ви, до колкото Ви ся можи, да ся погрыжите дано некъкъ ся настанеше въ Россiя или другадѣ, за да можи слѣдъ врѣмя и чрѣзъ науката отечеството си да ползува Вамъ да е признателенъ и на родители утѣхѫ.

Драго ми е, че сте дошли по-близо до насъ, дано ся случеше да слѣзете въ града ни да ся повидимъ.

Хариклiя и Лука покорно Ви поздравляватъ.

Съ отлична почестъ оставамъ за винаги

Вашъ
Г. А. Мораненовъ

1716. — Потрѣба да се въздигне паметникъ на Доротея. Да се потрудятъ сродницитѣ му. Пак. 61.

17/29 9/врія — 75
цариградъ

Госпо. Н. Геровъ!

Пловдивъ

Натоваренъ сьмь отъ Екзархіята, да Ви обада, че досголѣпіе то нейно, на роднини и съотечественици, изисква да ся възвдигне памятникъ на блаженно-почившія-тъ старець Діада Доротея, както вече стана на всичкы-тѣ починали наши старци тукъ. Екзархія-та при всичко че е похарчила, подиръ погрѣбеніето му више отъ 40 Ту., и въ тоя случай щеше нещо да направи, ако силитѣ и срѣдствата й допрощавахѫ. Проче имайте добрината да убѣдите роднины-тѣ на покойный, а най-паче брата му, който е въ добро състояніе да жертвувать не повече отъ 60 Турскы, за да ся въздигне нуждніятъ и на чинатъ му неизбѣжно потрѣбенъ памятникъ. Имотъ, както и знаете, не остави покойніятъ и ако има нѣщо си да е оставилъ, то е съвсемъ незначително и малко.

Отдавайте прилични-тѣ ни поздравленія — мой и на Хариклія, на съпруга Ви Г-жѫ марийка а любезни-тѣ Ви чада цѣлувамы.

Поздрављявамъ Ви и остаямъ

Вашь приятель
Г. А. Моравеновъ

164. К. Д. МОРОВЕНОВЪ

1717.—Геровъ да не става чиновникъ въ Бѣлградъ. Чорбаджи Стоянъ ще го намѣсти учитель въ Пловдивъ. Пак. 65.

Филипополъ 24: Августа 1849

Господинє Наидєнє!

въ Бѣлградъ.

Прієхъ Благополучно вашєто че́сно отъ 19. тєкущаго зарадувахъ са за жєланїєто ми ва́шо з'равїє, а са ускорби́хъ дѣту ми пишєтє чє щѣтє да останитє въ Бѣлградъ за това́ азѣ ва совєтувамъ да нє дадєтє дума, ами, кото, сосъ здравє додєтє нѣка го прємїслимє заєдно и тоги́ва Мо́жєтє отъ тука да пишєтє полаганєтови, Мѣстото сирѣчъ Тєрџєманлъкотъ нє го слєдимъ за да можє да ви прєдокара фаїда́, та́ за туї нє даваїтє дума. Мѣнє чорбаджи Стоянъ рєкалъ ми завчєра чє щомъ додєтє щє ва вика тука, и има намєрєнїє какво́то са научвамъ да ви намєсти на голямото училищє, и тогива щє бъдз по́ добрє защо щѣ иматє врѣмє да списуватє, коєто мо́жє по голяма слава да прєдокара на имто ви, така кото доїдєтє щє хоротимє за сичко, — Благодарѧ за сичко щото ми пишєтє, и сє восрадувахъ мно́го, обичамъ дордє стє въ Бѣлградъ да ми писуватє. Писмото ви проводихъ за сєло. отъ тамо нєматє нѧкоє писмо. Поздравлѧвамъ ви и остаю

Вашъ
К. Д. Моровеновъ.

Маика ми сосъ хєрїкліата и сосъ К. Стоилъ ва позравлѧватъ.

1718.—Попъ Стефанъ униятинъ въ Пловдивъ. Отношението на мютесарифина. Патриаршията иска 250 хиледи гроша за борбата. Блондъ отива въ Искюпъ. Правителствено наставление на българетѣ. Пропагандата на униятитѣ. Пак. 65.

Прията 16 Мая 1861. отг. 22 Мая

Пловдивъ 10. Маия. 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Константинополъ.

Притварямъ Ви писмо отъ Вѣна, което пріхъ въ миналж-тж Сжботж съ Австическа-тж Пóщж.

Съ голѣмж жалость и скърбь прихождамь да Ви явж че отъ онова отъ кое-то ся страхувахме доде ни на главж сир: Фанаріотскйі-атъ Епитропъ попъ Теофилъ съ привржжници-ти му отъ като видяха че Мѣстно-то Управленіе защищавж волята имъ искахж да употрѣбять сила на Цукаловиі-атъ попъ Стефанъ за да го принудать да ся оттегли отъ долнж-тж махалж, и ся го уплашили да го биjжть нъ какво стана! Понеделникъ явява ся сжщйатъ на конакатъ придружинь отъ Іезуйтинъ-атъ домъ Мартолеті и отъ франчииска-нинъ-ать домъ Франческо ведно и Клементи Полякатъ и го приставлявать за унитски Попъ на Мютесарифинъ-атъ ету и проклета-тж Униіж въ Градатъ ни, и достоиновнимително-то е че като бѣ ся явилъ попъ Стефанъ прѣдъ Мутесарифинъ-атъ като православенъ 1. чясъ държаль го на кракь съ крьстосане ржцы нъ като ся яви сега Униіжтинъ пріима го съ Голѣмж политикж̑ и му простира по длъгиі-тъ чибукъ, тешко и горко на бѣдниі-атъ ни народъ ще го разджрпать отъ една Стжрна Униіати-ти отъ другж протостанти-ти. и които останать на вѣрж-тж имъ то ще бждать подъ Грьцко-то повеленіе роби, и тая частъ, коя-то днесъ помагж Волж-тж на Фанаріотски-ти Калугери желаніе-то и е да остави Языкътъ ни да ся говори простъ въ Селата а Богослуженіе-то да бжди Църковы-ты на Грьцкія Языкъ, какво-то и ся хвалять че тжсь недѣля чакать това повеленіе, и ще да е вѣроятно зачто-то на тая недѣляна-тж Византида четохъ че въ Єдрене ся вдигнж отъ Церкъвы-ты Языкъ-атъ ни и че ушъ блъгари-ти ся благодарихж.

Отъ вчера ся раздаде слухъ че Мутесарифинъ атъ даде си оставкж-ж.

Вчера ся чу още че Фенерско-то Патрикхане писало тукъ до Грьцити, че да ся посрѣщать български-ти работи, и за да ся извжрши заточеніе-то на трити Свѣщеноначалници Блъгари, похарчило ся много, отъ кое-то надлежава на Пловдивъ 250/хилядь Гроша и сь прьвж пощж да гы пратять и така готвать тжсь недѣля да пратать пары, и тыи щять да ся Цьрковин, зачто-то отъ тѣхъ нѣкои да даде пары нема, и что-то работать е само това бѣдни-ги бльгари да харчать да имъ држжать Владици, Училища, Църкъвы, болницы и пр. а тыя да ся гордоливать и да показвать заведеніа-та тѣхны.

Господинъ Блондъ въ Сжбота трьгналь за въ Јоскіопъ на едно съ Кехаята на Мютесарифинъ-атъ. Сынь-атъ на куго-то ся голява, за едно момиче отъ тамъ и пращать него полномошникъ да извжрши Годѣвка-тж, нъ Мадамъ Блондь съ Стояновича и сі сопруга-та му сжщи-атъ день тржгнаха за лжджи-ти.

Тукъ ся е раздало че Кабули Ефенди като изпращяше Св. Макаріополскы на заточеніе посочиль му едно писмо за да ся подпише и то било да стане Униіжтинъ и да ся угжрне отъ заточеніе-то нъ той го отхвжрлиль.

Вчера Мютесарифинъ-атъ выкаль блъгари-ти и имъ чете едно Цариградско Повеленіе съдрьжяніе-то му бѣше, че отъ като ся пратихж на заточеніе кои-то ушъ бьркахж народатъ сега да мирясать, и да приемнать что-то имъ даде Фенерско-то духовенство, и за будоще може да посрѣдва Царство-то да имъ ся даде още ничтичко съ тонзи начинъ совсѣмъ вдигналь надѣжда-тж

отъ българе-ти, и сега по селата решиле никакъ да не познаятъ грьцко-то духовенство много лошо отива, и вече гдѣ ще му излѣзне краѫ-тъ Богъ знае.

Вчера ся е чуло още че отъ Солунъ дошаль единъ Пѫтникъ и рѣкълъ че Г-нъ Пийсiйа останѫ тамъ сproти Телеграфическо повеленiе Али Пашово.

Г-нъ Канакари хванѫ на Х Янка Козмецоолу кѫща-тѫ за седене, а срѣщна-тѫ гдѣ-то сѣдеше Iедикеселиi-атъ за канцеларiя и за хора-та му и въ Пѣтокъ ще да мине.

Х^а^ Али хѫрзѫзоолу обадихъ на конакатъ и дадохѫ му 15 дны ваде съ нефсине Кефиленъ. Х^а^ Хасанъ бей за утрѣ ще да ми хорати азъ го плашихь малко че ще го обада на Мютесарифинъ-атъ и ако не направи и той ничто ще ви прата темесукатъ му, тои ся е уплашиль, и да видѫ что ще каже и пакъ щѫ Ви пйшѫ.

Тоя часъ още една новина. Попъ Димитаръ отъ Марашатъ отъ като до вчера спомѣнуваше Патришкото Име противъ волѭ-тѫ на тамошното общество днесъ ся явявя Униѭтинъ.

Попъ Стефанъ ся обѣщява на долнѭ-тѫ Махалѫ да имъ даде 30/хил. гроша за да устроять една Униѭтскѫ Църкъвѫ и сынъ-атъ му раздава разны думы че В. Везиръ ще да принуди народътъ да прiеме унiѭ-тѫ, и още и другы думы казва.

Притварямъ Ви писмо отъ З. Крушева, кои-то и до мене писува пространо, и пакъ за пашапортатъ му за Чешма-тѫ, за попатъ и за попадiята, и всичко даны шпези 80/хил. Гроша да му помогнете да ги извади.

За Илиi Стояновата работѫ пакъ писуватъ изъ Трѫново че Х^а^ Досю щялъ да си излѣзе отъ гдѣ-то ся намира, и испитайте какъ е тѫзи работа на Посолството.

Отъ Стоянъ Костовъ днесъ Танасъ нашъ имаше писмо нъ му ся отговаря на едно попредишно писмо на последно-то не ся отговаря какво-то и за моето не споменува ничто.

драгопозравямъ Ви и сѫмъ

Вашъ,
К. Д. Моравеновъ.

1719 — Дѣятелностьта на униятитѣ Правителството имъ помага. Гръцкитѣ дѣйствия сѫщо. Гърцитѣ прѣслѣдватъ отецъ Дамаскина и рилския духовникъ. Правителството събира коне за войската. Обири и убийства. Софийски новини. Пловдивскиятъ ашаръ. Пак. 65

Прнято 21 Мая 1861, отг. 22 Мая.

Пловдивъ 17. Маiя. 1861.

Госпонине Н. Геровъ

въ Констандинопъ.

Послѣдно-то ми писмо бѣше на 10 Т. М. нъ отъ Вазъ още не прiяхъ. писмо да ся научѭ какъ сте поминали по пѫтятъ.

Тукашны-ты работы вървать като ракъ-атъ отъ една стрьна униѭти-ти ходать свободно та проповѣдвать и още правителство-то гы защищава, отъ другѫ Грьци-ти поставили агенти да ходять да склонявать бльгари-ти да ся подчинять подъ Грьцкото Духовенство, нъ тамъ гдѣто вършать това отъ другѫ странѫ между имъ мислятъ да въведѫть Языкъ-атъ имъ и по селата да ся чете, отъ като исхвърлять совсемъ отъ тукъ наши-атъ, униѭти-ти пакъ думать че Турско-то Правителство усетило че Восточна-та Вѣра е опасна за него за то ще да помагѫ, съ разны срѣдства да я смали, и кои-то останать тiы ще да ся подчинени подъ Грьци-ти, кои-то ще да ся малко и неще да има

страхъ отъ тѣхъ, и зачто-то Протестанска-та е гола и неможе единъ бльгаринъ да земе нея щеда помагж за да станать униижти че униж-тж е по близу до Восточната, и това е истина, зачто-то отъ като додоха протестанти-ти неможяхж да привлекать никого, и нету ще могжть, а други-ти ся опасни, попъ Стефанъ униатинъ-ать отишаль съ Емирнаме въ кжзанлжкъ, Чирпанъ, Хаскіои и пр. да проповѣдва униж-тж, тукъ кои ся подписаха не можяхме да ся научимъ, и какво-то Патрикхането прави много ще станжть Униижти, тукъ сега ся гонять отъ него Отецъ Дамаскинъ Костендилскиі-атъ учителъ и тукашни-атъ Рилски Духовникъ и казвать че е проводило Емирнаме да ги хванать, и да ги пратять на заточеніе, перви-атъ скрить ся намира тукъ въ Градатъ а втори-атъ е въ Манастирятъ, по села-та ходжть та имъ зимать печати-ти ушъ че за Мекере-та да не давать, нъ тыя ги удрять на друго, и гдѣ ще му излезе краятъ Господь знае. . . . . .

Бльгари-ти слѣдвать да се събирать на Рилскіи Метохъ, а Грьци-ти на Митрополиж-тж сь прѣдсѣдатель-атъ попъ Теофилъ, кои-то плаши попъ Златанъ и други-ти бльгарски попове че ще ги прати на заточеніе, и това ако стане ету Униж-тж на успѣхъ. . . . . .

Тукъ дошло Емирнаме за 200 коніе да ся купять и да ся испратять на Урдия-тж въ Херцеговынж нъ Санджкъ атъ пары нѣма, та още не ся направиле нищо. Рекло ся че заптіета-та ще да гы облекжть съ низамскы дрехы.

Пжтища-та совсемъ не ся мирни на 29 прошлаго Мѣсяца хванали хаидуци ти нѣкуго си Манчо отъ Панагюрище и до днесъ го водять по Горж-тж и за откупуване искать 40/хиляде Грома и 1000 Гроша за сжмсарлькъ тіи ся 7 Мина читаци, и ако Стрелчани ти начнять да ходять тогива горко за сиромаси-ти неще да може да излѣзе чоловѣкъ вьрнъ отъ Селото.

Отъ тукъ отъ хапизать единъ злодѣецъ Стрелчанинъ избѣгжль съ женскы дрехы обляканъ нъ неможахъ да ся науча отъ Х̂ Рашкови ли обніци е нѣкои или другъ.

Пловдивскиі Ашарь спротивъ какво-то го смѣгнахж, възлѣзе на 80 юка сир. 8000000. — Гроша та смѣтать че околъ 35 Гроша Стамболско-то кило на жито-то ще да стои на селяне ти тукъ на Мѣстото съ 5 такъ 5. Гроша, то вече може сякои да мисли горки-ти Селяне колко ще загубять, и какъ ще ся наплатятъ отъ сжця загуба и даване и въсъ тѣхъ и Владичинж-тж Вергиж.

За Алексича четохъ на Вангерскы-ты газеты че бѣше запренъ на буда градъ на рождество-то му, нъ съ тасъ недѣлишны-ти Лъиста писувать че осводенъ и ся намира въ Пеща.

Поща-та днесь отъ Горе дошла нъ писмо немаме нету отъ Іоскіонъ нету отъ другаде.

Отъ Софія писувать че доротеи още не достигналь, нъ пашата и Х̂ Мано насилвать христіани-те да пропознаять патрикхане-то Грьцко съ зоръ.

Поздравлявамъ Ви сжмъ. вашъ

К. Моровеновъ.

1720.—Обири и убийства на станимашкия пжть. Кираасж клевети аджарци. Разправия съ владишки архидяконъ. Пак 65.

Пловдивъ 19. Майіа 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Константинополъ.

Завчера Ви писахъ, днесь достигнала е поща-та и извѣстихъ ся че несте достигнале още до миналиі Понедѣлникъ.

Завчера вечеръ на станимакалиска-та Капіія бѣхж двоица заптіета до мржкване, когито ся яви единъ читакъ и водеше единъ конъ празденъ иска-

ле да го запрѫть, а той седя на Срѣща съ уружіе-то си, и докле да го стигнѫть отсѣдналь конятъ си и побѣгналь въ нивы-ты въ които неможяхѫ да го намерѫть.

Вчера пакъ вечеръ друго станѫло на Станимакалийскіа тѫтъ Единъ Страстныи Случаи, Троица Турци Капасѫзи кѫде 8. часа С. П. излѣзохѫ отъ Станимака и четворица отъ тукъ, а кои-то христіени достигнахѫ ги Выкахѫ Пара Гявурларъ и съ ножъ и пушкы удряхѫ безъ да жалѣѭть душа и така истрепаха 2 души и нараниха 7 мина, отъ кои-то трити ако живеять други-ти 4 ца ще да мрать, и още не ся знае ако има още ранени или убити, зачто-то днесъ заранъ ранини-ти бѣхѫ само 3 а сега ся намѣрихѫ по нивѣта още 4 ца умрели-ти ся Апостолъ Толювица и Атанасъ Трифи наранени-ти ся Янко Качорта, Христодулъ Петракоолу, Стефанъ Цингинъ, Атанасъ Чорбаджіевъ или Кондо Янко Кундура Гіорги Качори, Георги Скардини, и ранени-ти и Мрѫтви-ти ги изнесохѫ на Стенимикъ, можете да мислити какѫвъ плачъ Станѫ, а разбоиници-ти ся распрьснахѫ по селата тѣшко и Горко и на тѣхъ, а прѣпореца имъ набыха казватъ на Арапово другъ гы казва 40 и другъ 50 души, и между имъ и Моллѫ-тѫ прежді Гавазинъ на Мушу Санпоазо. Мутесарифинатъ днесъ пратилъ четворица заптіета да Сторатъ хаберъ на кѫрсери-ти да ся съберать ведно да ги конать това Лѣто не е излизане нету краи Градатъ, опасни сме и въ кѫщы-ты да не би да турать оганъ.

Въ хаджаръ есенесъ бѣхѫ хванале 4-ца Пандури да гы вардять, нъ кѫрагасѫ завиждалъ ги, зачто-то бѣхѫ христіени, и зачто-то видялъ че знаѭть да употреблять уружіе, и гы клеветилъ тукъ че сѫ разбоиници двоицата отъ тѣхъ бѣхѫ Грьци и едини-атъ Грьцки поданикъ, а другіи-атъ раѭ, а други-ты двоица Блъгари и като гы доведохѫ тукъ наклеветени Грьцкіи атъ Консулъ подданикъ-атъ му извадилъ отъ хапусъ-атъ и бѣдни-ти 3-ца Христіени като раы, още запрени стоять, оклеветилъ гы че ся съединени съ единъ разбоиникъ, куго-то хваналъ билюкъ баши-атъ и му ся обрѣкалъ да го пусни ако набеди Пандури-ти че сѫ ти го испратиле, зелъ частъ отъ таѭ клеветѫ и единъ селски изедникъ (чорбаджіа) по волята на куго-то не вървеле, че ятаклѫкъ-атъ му не работеше, още билюкъ башіи-атъ наплатилъ на единъ чобанинъ 2 ягнета да гы гости, а кожы-ты имъ да му донесе, и съ тѣхъ показалъ че съ силѫ ги изядухѫ.

Г-нъ Панаретовъ Архедиаконъ дошалъ въ Срѣда вечеръ и си кондиса на Митрополиѭа-тѫ, трьси блъгарски-ти прьвенци, нъ тый какъ то знаете други на Лѫджи-ты и други на Дермендере и по селата за разходъ, вчера дошалъ Г-нъ Павле и отишалъ при него Архідіаконъ-атъ, и казвать че му е далъ писмо отъ Господарятъ си, нъ той не го пріялъ и му ся отговори че не може на едно съ народъ-тъ да го припознае зачто-то иде отъ Патрикхане-то кое-то е отвержило филипополскіи Пайсіа за да обесчести народатъ заточилъ го на врьхъ Страсната Недѣля за да покаже лошавинѫ-тѫ му, пислѣ проклялъ народатъ, и народъ-атъ ся отъхвьрлилъ отъ да го припознава, и така доклѣ не ся рѣши въпросъ-атъ ни за кои-то има пратени нарочито Полномощници, неможе народъ-атъ да припознае никого. нъ за сега познава за Митрополитъ Пловдивски Г-нъ Пайсиѭ, ако и да е пратенъ отъ патрикханего на заточеніе, и така го оставилъ и му казалъ да не го приближява.

Марашкіи-атъ Даскалъ испѫдиле Махлеліе-ти зачто-то е унижтинъ а поставиле Ламбри Атанасьева врѣменно за учителъ,

Драгопоздравямъ Ви и сѫмъ

вашъ

К. Моровеновъ.

1721.—Разбойницитѣ не хванати. Нови обири. Народна стража. Бейоветѣ противници. Народътъ страни отъ патриаршията. Пак. 65.

Прнято 29 Мая 1861, отг. 29 Мая

Пловдивъ 24: Маиіа 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Константинополъ.

Чакамъ да ми явите че сте пріеле писма-та гдѣ-то Ви писахъ, нъ за достигваніе-то Ви, ако и да ся удостоихъ отъ саморучно Ваше писмо да ся научѭ, обаче ся научихъ отъ чюжды писма, че въ миналый Вторникъ достигнахте живо здраво синца Ви и ся возрадувахъ.

Колко-то за тукашни-ты работи пакъ така какъ-то бѣхѫ сир: злодѣици-ти гдѣ-то направихѫ Станимакалишка-та Човѣческѫ Салхана неможяхѫ да ся хванать, отъ ранени-ти троица умрѣли; и други-ти лежять. Мутесарифинъ-атъ въ Пѣтокъ ся обѣщаль, че е пратиль за Тѫмрашли Ахмед. агѫ, нъ въ Сѫбота слѣдъ пладнѣ срѣщнали ся хора заптіето одвадъ Теразіи-ти че си отиваше полека лека зачто-то аліолъ ациле бѣше, — въ Марково влѣзали да открадиать добитакъ-атъ на едното селянина, нъ слуга-та му даврандисалъ та немогли да сторятъ нищо. — На Іонкюй откраднале Говеда-та на едного селянина, — и на сѫдя ся чуе по нѣчтичко. Человѣци-ти не смеѭть да излѣзѫть нигдѣ, и за Станимакалишки-ти злодѣйци казвать че ся били Тефикъ беюви заптіета въ едно съ Моллѫ-тѫ. . . . . .

Мушу Блондъ днесь съ поща-тѫ достигна тукъ нъ още не сьмь го видѣлъ.

Въ недѣля вечерьта съ исканіе-то на Грьцкіи-атъ Консулъ направилъ бало К. Пападати, въ кое-то викнати бѣхѫ, или присутствуваха само Грьци-ти съ Консулъ-атъ имъ и още Фердинандо, Драгонъ съ Мантинута-та си, нъ Фюрь-тъ на бало-то бѣше богинѫ Венусъ Сир. . . . . . . то ся знае.

Съ Миналѫ-тѫ пощѫ писма отъ никдѣ немахте и днесъ отъ Горна-тѫ такожде.

Тукъ ся намираме на Голямо неспокоинствіе, за безъпопеченіе-то на Мутюсарифинъ-атъ, захваща една работѫ и не може да ѭ укончи какъ-то ѭ начналѣ зачто-то бегови-ти му растурять память-тѫ, като онасъ недѣля като стана Станимакалишкіи-атъ Случай рѣшиль да извади по каза 150 душъ христіени и турци да гонѫть разбойници-ти нъ Бегови-ти не пуснаха да ся тури въ дѣйствіе това спасително дѣло, и така ката день ся чюе по нѣчто, нъ не знаемъ что да вѣрваме.

Кюстендилліи-ти питать за момче-то гдѣ-то говорихте съ отець Дамаскинъ, дали да го пратать,

Панаретови-ти до тось чясъ ся владать кратко, нъ никои отъ Селяни-ти не гы приближяна нету ще да гы приближи какво-то ся вижда народъ-тъ вьспаленъ срѣща Патриката, за безъзаконното отверженіе и заточеніе и докля не си возврати направеніе-то, и не ся отзывать Свещеноначалници-ти нещѫть ся удовлетвори. —

съ драгопоздравленіе сьмъ вашъ.

като братъ.
К. Моравеновъ.

1722. — Разбойничествата се продължаватъ. Тъмръшлиятъ кърагасѫ. Дѣятелностьта на разнитѣ турски учреждения. Злоупотрѣбленията на Исмаилъ-бей Марковалиятъ. Владишки и гръцки гонения. Страданията на отецъ Дамаскинъ. Пак. 65.

Прията 4 Юния 1861, отгов. 5 Юния.

Пловдивъ 31. Маиіа 1861.

Господине Н. Геровъ,
въ Константинополъ.

Имамъ за отговоръ двѣ ваши честны отъ 17. и 22 Т. М. прьво-то пріехъ послѣ отъ второто зачто-то Чалѫки ся намира въ Исаръ-атъ и отъ тамъ ми го пратилъ.

Отъ тукъ много имамь да Ви пйшѫ и всичко съдержява думата: „НИЧТО" зачто-то отъ день на день по лошо отиваме безъ да видимъ нѣкое управеніе колко-то работы имаме на конакъ-атъ никоя не ся свршии нито пакъ ся вижда, че ще стане нѣчто Ходжа Агопъ почти ката денъ отива нъ съ ншаллахъ бакаджайсъ еделжеисъ,* и пакъ така какво-то е было, и какъ-то знаете.

Станимакалишки-ти разбойници избягахѫ безъ да ся уловять, и что-то направихѫ то ся и заборави, завчеръ хвана баирактаръ-атъ на Ахмедъ агѫ Тъмрашліи-атъ единъ младецъ турчинъ въ Куматюву, на кого-то имахѫ съмненіе че е былъ единъ отъ вишеречени-ти та отъ като го мѫчалъ да изкаже за другари ти си, и неможялъ да извади думѫ отъ уста-та му уплашиль го чє като доде другы-атъ день Агѫ-та съ два топуза ще да го принуди да каже истинѫ-тѫ, той като останѫлъ сами съ едно нохче, което имаше възъ себе си искалъ да ся заколи, нъ приварили го, и го довели тука да го лѣкуватъ, а всичко празно и никоѣ иджра** нема само единъ страхъ остана на хора-та гдѣ-то немогѫтъ вънъ отъ Градъ-атъ да излѣзѫть.

Научавамъ ся че въ дженаатъ Менджлиши запряхѫ да въвождатъ Креминалны работы, и сѫдять само онези, кои-то единъ другому ся псували, и то непременно за да неся минуватъ на криво левіи-атъ гдѣ-то ся дьржи тамо Дневникъ, кои-то единъ день може да ся разглѣда, что съдержява; испитахъ за убиство-то на чорбаджіи-атъ отъ Пашѫ Махлѫ ако ся е взело на съмислиніе и испитъ, нъ ся научихъ че нито дума вече стана, и тому подобно и другы-ты работы така си остаять, само Мютесарифинъ-атъ съ хч. Хасанъ бея ся упознаха твьрде добрѣ, за да делять келепири-ти на половинѫ сир. братскы. Голѣміи-атъ Менджлишъ и Тиджаретъ-тъ токо кажете че ничто не вѫршять, че не ся укончавѫ никоѭ Работѫ.

Хч. Исмаилъ беи прѣдседательтъ на Голѣміи Менджлишъ христіански гонитель, какво добро да чяка человѣкъ отъ единъ такъвъ изедникъ, отъ него голѣмо тегло теглять христіани-ти въ Марково, незнаѭ какъ е оставило Царство-то на единъ такъвъ изедникъ той Спахилѫкъ, отъ като уничтожи всички-ти нему подобны работа-та му не е другѫ само на едного Ливада-та да изважла Махлюлъ, на другому лозето, и на другому кѫща-та, и что-то науми прави го, че немѫтъ сиромаси-ти гдѣ да ся оплачять; на покойніи-атъ никифоръ Владика-та извади махлюлъ една нива отъ двяесетъ уврата, и я заптисалъ и ако ся распитатъ много нѣчта ще да излезѫтъ. Марковскіи-атъ сънѫръ бѣше до срѣтъ лозията сега той го е свалилъ до Дермендерскіи-атъ Метеризъ, отъ горѣ бяше до единъ камикъ, нъ и него махнѫлъ и сега колто-то ще мѣсто владѣе, и зачто-то нѣма да го пита никои что прави вече безъ совѣстъ граби; завчера казваше на едного приятеля си давно още двои-

* Дай, Боже, ще видимъ, ще направимъ.
** Изпълнение.

ца гдѣ-то ся намиратъ блъгари да гы пратятъ нѣгдѣ на заточеніе за да можемь шу Гявуръ булгарларж коркуртаржмъ* тін чтомъ видятъ нѣчто отиватъ та ся оплакватъ на тѣхъ, и добрѣ бяше съ нѣко срѣдство да ся изкаже на Правителство-то това всичко.

Отъ народны-ты работы нѣма что да Ви забѣлѣзѭ важно само че блъгари-ти никои не пристжпя на митрополиѭ-тж, само Станимакаліи-тѣ, и всичкы-ты тукашни Грьци и Грьцки-ти подданици, и нито шжтъ да припознаятъ отъ фенерско-то Патрикхане опрѣдѣленото Священоначалство, и ако не знаѭтъ съ подобаемата диликатеца да ся отнасятъ нъ иматъ голѣмж правдж и правдата имъ ще ся яви, че една нѣмска пословица казва „нищо лошо не е покрыто толкосъ искусно кое-то да не излѣзе прѣдъ Слънце-то". Г-нъ Панаретъ на открыто писува на Архидіаконитѣ му да сж влада смирено нъ на скрыто ще да видите подолу что му писува. Отецъ Дамаскинъ знаете че ся гони отъ прѣднии Кюстендилскіи Владика и писмото му видяхте гдѣ-то писуваше камто Гедеона Софійскый. той за да отбегне гоненіе-то доде тукъ какъ то знаете стоеше и стои скритъ и потуленъ, а зачто-то видялъ че каракаланатъ получилъ да изважда повеленія-та за заточеніе, и отъ тамъ гдѣто е скритъ писалъ до сегашный Кюстендилскый, и му прѣдлага чисто и ясно причины-ты по кои го мразилъ Діонисїа, а той му ся отговори че Діонисїа не го гони, нъ всички-ти Епархіоти Кюстендилци, зачто-то възъ Амвонъ-тъ нарѣкалъ ушъ че В. Цѣркова е блудница, — писува и до Г-нъ Панаретъ прѣдный Коантисъ, тои пакъ му ся отговаря „μὲ γράφουν ἀπὸ αὐτοῦ, ὅτι περιφέρεσαι εἰς τὰ χωρία καὶ διδάσκεις νὰ μὴν ἀναγνωρίζωσιν ἡμᾶς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον. διὸ ἀνάγκη νὰ ἔλθῃς ἐδῶ νὰ προσπέσῃς καὶ ζητήσῃς τὸ ἔλεος τῆς Μ. Ἐκκλησίας διὰ τὸ σφάλμα Σου."** Клевета безъ срамна человѣкъ-атъ не знае гдѣ да ся скріе, и менъ доде та ся моли да стои у назе, и азе за да не натоварятъ и менъ съ нѣкоѭ клеветж не сьмъ го пріялъ, и горкіи атъ цѣлъ день на одаѭ тж си сѣди а тія че ходилъ по селата, и деркенаръ му писува „Δαμασκηνέ ἂν δὲν εὐκολύνεσαι ἀπὸ ἔξοδα διὰ τὸν ἐδῶ ἐρχομόνσου ὕπαγε εἰς τὸ χωρίον σου καὶ ἡσύχασον. καὶ μετὰ τὴν ἔλευσίν μου θέλεις μοὶ γίνῃ χρήσιμος σχημάτισε ὅμως μίαν ἔκθεσιν ζητῶν τὴν συγχώρισιν ἀπὸ τὴν Μ. Ἐκκλησίαν. τὴν ὁποίαν θέλω ἐμφανίσω εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. καὶ ἐνεργήσω τὴν συγχώρησίν Σου."*** а отъ другж стрънж както ся научихъ писува на Архидіаконъ-атъ му,, Ласкаи Дамаскина доклѣ да дойда, и абіе като стигнж ще извжрша заточенїе-то му вижте пастирскы характеръ вижте человѣкъ Священоначалникъ съ двѣ лица да чяка стадо-то спасенїе душевно отъ него.

Г-нъ Канакарисъ опрѣдѣлилъ въ консолство-то си сждилище сждители ти сж Сарж Ставри, х" Георги х" Костадиноглу, К. Пападати, Зиси Немцоолу, Г. Халепли и Янко Вафея и ся сьбиратъ трипъ на недѣлж, а за терджиманъ на мѣсто Јованчо Зафиріади (кои-то сега ся подписва Зафировъ и до въ недѣля ще да ся подписва Запряновъ) миналъ А. Филипиди, а за Канцеларинъ опрѣдѣленъ е Шагуниди.

Јованъ Чичо вдигнжлъ ся да гони Кара Никола, иска отъ него 48/хиляди гроша за ханжтъ му, и даде прошенїе на Грьцкото консулство, което направи такриръ за да ся доводе кара Никола, нъ искатъ кефилликъ, и чичо неще може да намѣри. . . . . .

* тия невѣрници българе да сплашимъ.

** „пишатъ ми, че се разхождашъ по селата, та проповѣдвашъ да не ни припознаватъ въ патриаршията, за което трѣбва да дойдешъ тука и да искашъ съ поклонъ отъ В. Църква прошка за грѣшката си".

*** „Дамаскине, ако нѣмашъ доста срѣдства да посрещнешъ разноскитѣ за идването ти тукъ, иди въ селото си да си починешъ, и когато пристигна, ти ще ми бждешъ много потрѣбенъ. Напиши писмено изложение, съ което поискай отъ В. Църква прошка, и което азъ ще прѣдставя на Св. Синодъ, като зема потрѣбнитѣ мѣрки за да бждешъ простенъ".

Мистеръ Блондъ и Г-нъ Берти ся намиратъ още на Исаръ-атъ и мушу Сампоазо на Карловскы-ты лѫджы. . . . .

Крушево то писмо Ви го прѣтворихъ бѣше съ български надписъ и писмо-то като Женско, нъ незнаѭ ако бѣше отъ сѫщiи-атъ или отъ другиго че въ негово-то камто мене писмо-то бѣше прѣтворино.

Прѣдтварямъ Ви писмо отъ Вѣна кое-то ми придадоха Господiе Бр. Гешеви. . . . . двоица Софiалиiци Руски подданици минахѫ отъ тукъ за въ Софiа съ Виза № 114: 115 на Цариградско-то Генералъ Консулство и ми ся явихѫ та искаха прѣдставително писмо до Австрискiи-атъ консулъ въ Софiа да гы има подъ предстоянiе-то му нъ зачто-то не му самъ познатъ, и зачто-то немамъ такова повеленiе отъ вазе неможяхъ да имъ дамъ такова писмо, за това ако мислити за нуждно пишете на Г-нъ Замеро да имъ прѣдстоява тiи ся назоваватъ Мануилъ Попандопуло и Јованъ Алексовичъ. драгопоздравямъ Ви и сьмъ.

вашъ
К. Моравеновъ.

1723. — Блондъ за геровото пѫтуване. Насилия на софийската митрополия отъ пашата. Пак. 65.

Прията 11 Юния 1861. Отгов. 12 юния.

Пловдивъ 7. Јониа. 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Константинополъ.

Писахъ Ви послѣдно на Конца прошлаго Мѣсяца, и честно-то Ви отъ 29. сѫщаго прiяхъ. . . . .

Притварямъ Ви писмо отъ Спаса, кое-то съ нѣмска-та поща прїяхъ вчера посѣтихъ Г-на Блонда, кои-то Ви поздравлява, между разговоръ-тъ ни рекалъ ми че несте направиле добрѣ гдѣто направихте това пѫтешествїе, зачто-то ще да загубите народнѫ-тѫ любовъ, азъ му ся отговорихъ, че пѫтешествїето Ви немаше слѣдствїе относително за народны-ты работы да земете чястъ, само за разходъ, което желаеше Госпожа-та Ви. испиталъ ма ако му писувате нѣчто за българскiи народiй-атъ Вьпросъ, нъ азъ му ся отговорихъ че ничто друго не ми писувате освѣнъ домашны-ты ни.

Ничто друго ново немамь что да Ви пишѭ, за злодѣици-ти чуло ся че приминале на Софiишко-то гдѣто убили троица трьговци, нъ мушу Блондъ ми казва че Гавазинъ-атъ му срѣщнѫлъ ги кѫдѣ Кюстендилъ.

Конашкы-ты ни работы вьрватъ криво катъ ракъ, и наедно съ нашы-ты и другы-ты така.

Отъ Софийа днешни-ти извѣстiе ся че тамошнiи-атъ паша запрѣлъ четворица Чорбаджiи зачто-то не отваряхѫ Митрополийа-та, и като ги запрѣлъ сами я отвори, нъ народъ-атъ околъ 2000 души ся събрахѫ и пакъ я затвориле Г-нъ Доротеи ся намира на берковецъ, нъ протосиргелъ-атъ си проводи на Софийа и тои дѣиствува.

вси прiятели Ви поздравляватъ.

Драгопоздравямъ Ви и сьмь вашъ
К. Моравеновъ.

1724. — Чете се извѣстие за смъртьта на султанъ Абдулъ Меджита и за възкачването на новия. Соколски щѣлъ да избере за столнина Пловдивъ. Пѫтищата не сигурни. Пак. 56.

Прието 18 юния 1861. Отгов. 19 юния.

Плоздивъ 14: Јониıа 1861.

Господине Н. Геровъ.
въ Константинополъ.

Имамъ за отговоръ двѣ Ваши честни отъ 5. и 7 сѫщаго Мѣсяца съдержаніе-то на кои-то видяхъ, и спроти него ще слѣдвамъ.

Тукъ вчера на 8. часа слѣдъ пладнъ изгърмѣхѫ 21. Топъ и доклѣ да испитаме что е; ся явилъ прьвіи-атъ Имаминъ на Градъ-атъ ни х^и Ахметъ ефенди съ еднѫ книгѫ на рѫкѫ, коя-то я чете по всички-ти чаршіи и съдержаваше „днесъ прѣстаналъ животъ-атъ на Султанъ Абдулъ Меджитъ Ханъ и тутакси миналъ на Али Османскыи Прѣстолъ Султанъ Абдулъ Азисъ Ханъ“ сир: Тилеграфическа-та Депеша, какъ то е дошлѫ на Турци-ти една радость ся написѫ по лица-та имъ, и особено на Улеми-ти, кои-то чякатъ отъ новіиатъ Царъ спротивъ желаніе-то имъ да нагласи политика-та му.

Ви благодаримъ за известіа-та, кои-то ми давате за отсылка-та на униѭтѫ и ся възрадувахъ даи Боже!!! нъ отъ ендепандасъ Белжъ ся научаваме съ жалостъ, че Соколскыи сир: урудіе-то на Језуитски-ти или Сатанска-та таѭ пропаганда иди за градъ-атъ ни гдѣ-то ще да е столница-та му, и вѣрно ще да е, зачто-то съ нѣмска-та тасъ недѣлѭ пощѭ видѣхъ двѣ писма едно-то изъ Римъ съ единъ печятъ Голѣмъ съ римпоповіи-атъ знакъ, и съ единъ надписъ съ еднѫ сумѫ прилагателны имена, и друго едно писмо отъ белджикъ съ единъ печятъ спахыискіи, и казватъ че ушъ отъ Цариградъ трѫгналъ за тукъ та не даи Боже!!! да стане това, много ще ся размѫти, и ще да ся смути община-та. . . . . .

Пѫтища-та слѣдватъ да ся упасии че злодѣици-ти ходятъ безъ да ся гонѭтъ, прѣсь миналатѫ неделѭ вѫтре въ Чукурліе бастисахѫ кѫщѭ-тѫ на дядо Христо Крькялановъ, и зачто-то неможле да намератъ него упекохѫ баба-та му, и снахата му, отъ като измаскариле зеле что-то намерихѫ и си побягнахѫ; тія бехѫ 30: душь вси збирщинѫ читаци, въ миналата сѫбота бастисале ново село и упушнале 4: момчета млади, кои-то не ся знае ако ще живѣѭтъ.

Днесь ходихѫ на честито всички-ти консули у Мютесарифинъ-атъ нъ съ Цивилны дрехы, азъ не ходихъ зачто-то ходжа Гарабеть нема тукъ, ходи и фердинандо отъ камъ мушу Санпоазо, кои-то още на лѫджи-ти ся намира.

поздравямъ Ви и сьмь ващъ
Н. Моравеновъ.

1725. — Турцитѣ се въоржжаватъ. Нетактично поведение на нашитѣ първенци по назначението на отецъ Дамаскинъ. Пак. 65.

Прието 19 Юния 1861. Отгов. 19 Юния.

Пловдивъ 16 Јонніа 1861.

Господине Н. Геровъ
въ Константинополъ.

Завчера съ Маліе-то* Ви писахъ сега ся отговарямъ на Ваше-то честно отъ 12. Г. М. коего тосъ чясъ приняхъ и радвамъ ся за добро-то ви здравіе.

Тукъ Турци-ти отъ завчера ся вьуружаватъ, по Телялити, что-то пушкы или пищовы ся намирахѫ ся изпродале, и казва ся че новіи-атъ Царь ще

* Мѣстната държавна поща.

да употреби политикѫ съвсѣмъ съпротивнѫ отъ коѭ-то употребляваше покоиный Меджитъ „бу патишахъ френклере каук салламайджакъ“* и другы разны таквывѫ глупавы думы и безъ сопны ся казватъ, и глѣдаме никаквы хора и ускудны ся въуружявать и даватъ пары за пушкы, гдѣ-то на другынужды могли да ги дадѫтъ. . . . .

Сноще на Станимашкѫ-тѫ капиѭ, единъ Турчинъ восѣдаше един конъ лудъ, кое-то нещяло да върви и като го бутналъ да върви то ся воздвигнѫ и турчинъ-атъ паднѫлъ и като падаше бошандисѫ ся** пищовъ-тъ отъ кръстъ-тъ му и убилъ единъ христіанинъ кои-то случаино минуваше на онзи чясъ.

О. Дамаскину ще кажѭ что-то ми писуате за него, нъ наши-ти какво да имъ каже чловѣкъ, отъ като ми глѣдаме да го намѣстиме да ся намирѫ единъ чловѣкъ съ наше-то довѣріе въ Митрополіѭ-тѫ и да ся отмахне онази свинѭ П. Т. наши-ти отиват та разтурѭтъ работѫ. Миналата недѣлѭ сир: на 50тница ся го принудили да служи Литургиѭ и служилъ, та кои знае какво ся го клеветили Јудили-ти (Sic!), за това ако Ви ся случи да видите панарета, та Ви каже това дѣло О. Дамаскиново даите му Ви ся молемъ нѣкои отъ дядо хаджіови-ти отговоръ. . . .

вашъ
К. Моравеновъ.

1726. — Доротей въ София. Насилствено отваряне митрополията. Лъжливи слухове за Герова. Униятитѣ попарени. Разни случки. Софийски новини. Пак. 65.

Прието 26 Юния 1861, отг. 26 Юния.

Пловдивъ 21. Јониіа. 1861.

Господине Н. Геровъ!
въ Константинополъ

Потвърдявамъ послѣдно-то отъ 16. Т. М. и ся отговарямъ на честно-то Ви отъ 14. сѫщаго. . . . . .

Отъ Софіа писуват до тукъ мно злѣ отиват тамь. Г-нъ Доротей тебдилъ влезе въ Софіѭ и кондисалъ въ еднѫ кѫщѭ тамъ приоблякаль ся съ дрехы-ты му и стори съобщеніе на паша-та и му пратиль нѣколко гавази и придруженъ отъ тѣхъ отишаль на конакъ-тъ, гдѣто тутакси повелиль паша-та да отиде единъ Шкадронъ Воискіа да отвори Митрополіѭ-тѫ, и така съ биене съ плашене и съ Голѣма силѫ отворихѫ Митрополіѭ-тѫ и като си отиваше тои благославяше множество-то народно, а тои го кѫлнеше и тои безстыдно глѣдаше, и послѣ съ повеленіе-то му хванале 120. душъ и имъ удариле жилеза и гы запрѣхѫ, днесь още не доде поща-та да ся научиме что е станѫло послѣ.

Отъ като тръгнахте отъ тукъ разны слухови ся раздадухѫ нъ азъ не Ви сьмь писалъ отъ тѣхъ нито единъ зачто-то ся немислины и безстыдны думы, что-то бѣше съобщено на французкы-ты и Англіиски-ты въ Цариградъ издаваны-ты Вѣстници то трѣбва да сте го челе, тукъ рекло ся още, че Ви ще да идете въ Варна и Г-нъ Рачински ще доде тукъ, отъ тыя слухови една часть сякамъ че извира отъ Гюмюшгерданъ и отъ интригантинъ-атъ Владо.....

Турци-ти тукъ бѫлнуватъ вѣхта-та политическѫ Системѫ, че ще въведе новіи-атъ Царъ, и таино приготовляватъ ся и си купиватъ уружіе.

Конашкы-ты работы сѫщо какво-то напредъ вчера ся чете едно емирнаме потвърдително на Тилеграфскѫ-тѫ депешѭ за умреніето на Султанъ Абдулъ Меджидъ и за възцареніе-то на Султанъ Абдулъ Азиса съ притурка

---

* „Тоя царь нѣма да сваля шапка на френцитѣ“.
** Изпразни се, отпъна се.

сѣки да си глѣда работа, и да ся варди миръ, казало ся още че Иностраныты Силы и Войска-та нещатъ Сул: А, нъ искатъ Муратъ-атъ. —

Затворникъ-тъ тукъ на конакъ-тъ на Състоянїе ся намира, зачто-то Мютесарифинъ-атъ нѣма никое попеченіе запрѣни-ти страдать много, и отъ лѣтосъ троица казвать става гдѣто умирать отъ нечистотѫ, и отъ негрижине за тѣхъ да гы изваждать да зимать чистъ въздухъ и какво-то знаете Зданїето, което съзидалъ Азисъ паша не е комодно и регуларно особено горніи-атъ катъ много лошо направено е, гдѣто и долната Вонѭ задиша го и неможе да земе чистъ въздухъ.

Отъ Станимакалишки-ти разбойници хванале въ Ески Заара единъ кого то наричать Халилъ Арнаутинъ и го доведуха тукъ нъ ся мѫчять да го извадять невиновенъ, ако и толкосъ Станимакаліи свидѣтелствувать, че и тои былъ съ други-ти, за сеги ся намира въ затворникъ-тъ.

Въ Ески Заара прѣди единъ Мѣсецъ убило едно турче едно Еврейче, което и умрѭ; турчето доведохѫ тукъ и вчера го сѫдиха на дженаетъ Мензлиши и отсѫдиле казвать да доведать Евреи-ти Шес мина турци свидѣтели да кажѭть че видяхѫ че убило турчето евреиче-то, и тогива ще повѣрвать, отъ като това позорище станѫло въ Срѣдъ Чаршіа и Вси видяле.

Проклети-атъ попъ Стефанъ Цукаловіи-атъ вчера ся яви на чаршїа-тѫ, нъ какъ е дошалъ и на каквѫ работѫ ся намирѫ неможахъ да ся научѭ.

Урудіа-та на униатска-тѫ пропаганда ся прибрахѫ на Градатъ и ходятъ като попарени кутараци ускърбени. Г-нъ Блондъ съ единъ Сардонически Смѣхъ имъ ся смѣе и ги пита гдѣ е дѣдо Јосифъ? гдѣ ся попови-ти? и имъ притуря съ хладно кръвїе тукъ такова нѣчто неможе да успѣе, и тыи пукать.

Между Г-на Блондъ Г-на Санпоазо и Г-на Канакари голѣмо сношенїе ся глѣдѫ, и почти ката денъ проминувать в зити, ако и особено единъ другіи-атъ кори, и не мислѭть за добро, нъ ще да има нѣчто, което и троицата го желаѭтъ.

Завчера въ Понеделникъ ходилъ М. Санпоазо на конакъ-тъ и като влизаше на дворъ-тъ двоица заптіета не му ся станали на кракъ, и затова като влѣзе при Мутесарифинъ-атъ захванѫлъ да кори и да ся кара, и какво е рѣкълъ не ся научихъ нъ ядосанъ излѣзе, та си отиде на другѫ еднѫ одаѭ бѣше М. Блондъ и като излѣзе пръвіи-атъ влѣзе другіи-атъ, нъ Мутесарифинъ-атъ ядосанъ зелъ уружія-та отъ забтіета-та и гы испѫдилъ отъ службата щялъ да гы бие, нъ М. Блондъ не го оставилъ, послѣ надвечеръ щялъ да иде самъ мутесарифинъ-атъ при французкіи-атъ консулъ нъ пакъ съвѣтникъ-атъ му не го пусналъ и намериха згодно да проводять кехаята кого-то като видяли въ консулство-то, казалъ консулатъ на драгоманинъ-атъ си да го вземе въ неговѫ-тѫ одаѭ, гдѣто седялъ до $12^1/_2$, а тогава му рѣкохѫ, че е кѫсно и може Г-нъ Консулъ да не излѣзе и така си отишалъ. Поща-та отъ Софіа дошла и донеси известіа че пашата пусналъ запрени-ти и че народъ-тъ затвори Църкви ти и Владика-та само х^н Мано, Зетъ му, Сынъ му и Трайковичъ го приближявать писувать още че паша-та тилеграфисалъ въ Цариградъ че ушъ не е станало нищо.

И въ Враца писувать че и тамъ сѫщо-то постоянство ся дръжи, тукашни-ти българи съживяхѫ ся пакъ за въикашно-то постоянство.

Отъ Г-нъ Пансія доде чловѣкъ и казва че спокоенъ ся намира и че му ся дале двѣ стаи и го почитатъ калугери-ти, нъ го прикланятъ да познае патрикъ-атъ и да го пратать за Св. Горски-ти приходи въ княжества-та на Влашко, нъ отговори имъ тои че доклѣ не ся реши Българскіи-атъ Въпросъ нѣма да ся склонѭ на нищо, ако и да умрѭ.

Тосъ часъ ся научихъ за проклетіи-атъ попъ Стефанъ, че снощи бѣше у Монсиніора на гости, нъ сами е дошълъ.

Въ Чомлекъ Іени кюю пакъ нападнали разбойници-ти и удариле троица христіани, нъ неможахъ вѣроятно да ся научѫ какъ е станѫло . . . .

Днесъ на Меджлишатъ стана едно смущеніе; на Струмчла десѣтокъ-тъ искатъ да го даджтъ на чифликъ Саабіи-ти кои-то ся хч Османъ хª кокиовити Сынови, Димитраки Казасъ, лаутлу хюсеинъ николаки Селджобаліи-атъ и единъ другъ зачто-то нѣма селяне, и зачтото много скѫпо щеле да направять замѣчаніе, нъ Енизъ ефенди отъ тамъ гдѣто седѣше казва на Мутесарифинъ-атъ „ефендимъ не ишидиюрсунъ вурсана агѫзларѫна биръ токатъ„* и така мутесарифинъ-атъ ядосва ся повелявѫ да ся въведе въ затворникъ-тъ Димитраки Казасинъ-атъ кои-то седѣлъ около 2: часа и пакъ го пуснали, отъ като такѫвъ единъ познатъ човѣкъ опотреблявать тѫи мислете веке за горки-ти селяни, тѫзъ година ако жито-то не ся тегли за Европа селата ще да ся разсипать.

Поздравлявамъ Ви братски и сьмъ вашъ

NЗ. притварямъ Ви двѣ писма и едно Янково К. Моравеновъ

1727. — Интизапчията на пашкулетѣ. Насъскване турското население противъ европейцитѣ. Пак. 65.

Прията 3 Юлия 1861. Отгов. 10 Юлия

Пловдивъ 28. Іония 1861.

Господине Н. Геровъ!

въ Цариградъ.

Гавазинъ-атъ на Г-нъ Санпоазо доде завчера на Стычка съ Інтизапчіи-ти за пашкули-ти. таѭ година зачтото пашкули-ти ся іефтини направихѫ за ползѫ на народъ-тъ и на Інтизапчіи-атъ да изваждать стока-та на Мезатъ, единъ Ерменецъ тукашенъ купилъ пашкули вънъ, и доде да си плати десѣтокъ-тъ, нъ рекаль че ги е купиль по 10 Гроша ока-та, и искаль по Грошь да плати 10 токъ. Інтизапчіи-тъ запрѣль пашкули-ти да ги извади на мезатъ, нъ Ерменецъ-тъ отивѫ и довождѫ Дервишъ-тъ, кои-то като доде зель кошътъ съ пашкули-ти отъ Інтизапчискый-атъ дюгянъ, а това даде поводъ да ся промѣнятъ нѣколко мрѫсны думы, гдѣ-то, и ся казва, че и ножъ и пищовъ теглиль, нъ нѣкои си казвать; че това стана максусъ да си даде оставката Інтизапчіи-тъ, че тѫзъ годинѫ губи Інтизапъ-тъ околъ 400/хиляди Гроша, и сеги протеста връзъ протеста, и какво-то знаете тукашны-ты работы ничто не ставѫ, Г-нъ Санпоазо слѣдва да купувѫ пашкули и да гы тегли самъ. за заптіета гдѣ-то Ви писахъ онѫзъ недѣлѭ отишли ся при Г-нъ Санпоазо и му ся молихѫ за пардонъ, и така ги опростилъ и пакъ гы превзеле на службѫ.

Тукъ доде Емирнаме царско за заптіета-та да ся наредѫть съ единъ регуларенъ начинъ, и ще да слугуватъ като Войни съ определено врѣме.

Въ миналѫ-тѫ сѫботѫ чете ся на конкъ-тъ Ферманъ-тъ на новіи-атъ Царъ гдѣ-то присустувахѫ всички-ти народи.

Миналіи-тъ Пѣтъкъ тукашніи-атъ башъ Меизинъ хª Мехмдефенди ходи на Дирмендере и въ кавене-то, гдѣ-то бѣхѫ и други Турци много събрани каза, че новіи-атъ Царъ Европеици-ти не познавѫ, и бандеры-ты ще да вдигне, а още другы тому подобны думы изворъ-тъ е хª Ісмаилъ беи Маркова беи и прѣдседатель на тукашніи-атъ мензлиш това научиль ходжа Гарабетъ нашъ и въ Сѫбота доде отъ Дермендере. та ся яви прѣдъ Мутесарифинъ-атъ и му казаль что-то ся дума, тутакси викналь имаминъ-атъ, и отъ като го

---

* „Господарю, какво слушашъ, я удари една бушница въ устата имъ".

хокалъ добрѣ заржчалъ му Строго още веднашъ да не дума такывж думы, и ако чуе нѣкуго да го обади, и отъ като направи това молилъ ся на ходжа Гарабетъ да не би да пише нѣчто въ Цариградъ.

На конакъ-тъ отъ какво-то знаете по лошо отивж никаквж работж не ся виждж, Мутесарифинъ-атъ като начавуржк го правять Терджиманинъ-атъ Фердинандо и Вице Терджиманъ Гарабетъ Акагж понеже пакъ негово-то си знае.

На затворникъ-атъ никое вниманіе нема завчера пакъ единъ поломрьтавъ христіанинъ заведохж на болница-тж, и като доде ходжа Гарабетъ отъ Дермендере ще му кажж да направи замѣчаніе на мутесарифинъ-атъ.

Г-нъ Канакари ся занимава да погърчи Свѣта повече-то Станимакаліи ся явяватъ съ Грьцки Пашпортъ, и завчера единъ Станимакаліа х҃ Димитракоолу кои-то нету до Гелиболъ ходи ся яви като Грьцки судитинъ и Мутесарифинъ-атъ искалъ да пита отъ гдѣ е станалъ судитинъ, нъ му ся отговорихж, че нѣма никоѭ правдж да пита, и ако иска да обжрне на раѭ судитити трѣбва прьво Вазе да направи раѭ, отъ като сте отъ Копривщицж, и послѣ други-ти. тaж думж ѭ рече Гарабетъ Акагж, кои-то и на Грьцко-то консулство прави Вице Терджиманлжкъ, че Филипиди не знае добрѣ турскіи-атъ ѭзыкъ.
. . . .

Вашъ
К. Моравеновъ.

1728. — Обрани клисурци. Исмаилъ бей Марковалж гощава консулитѣ. Шампоазо длъженъ. Пощата обрана. Пак. 65.

Приято 10 Юлия 1861. Отгов. 10 Юлия.

Пловдивъ 5. Јолия 1861.

Господине Н. Геровъ.

въ Цариградъ.

Тукъ разны слуховы се раздадохж за Калоферъ, че ся го пристжпили разбойници и че обихж 30. душъ, нъ не е истинж, истинж-тж е, че троица клисурци Тръговци набрахж ся близо Калоферъ отъ 15. слодѣици. и таѭ случкж даде поводъ да ся разоджтъ разны слуховы че ся пристжпило Калоферъ.

Миналіи-атъ четрьтакъ х҃ Исмаилъ беи Маркова беи и прѣдседателъ на Мензлишж-тъ имаше на Гости въ Марково Г-нъ Блондъ, Г-нъ Канакари съ фамилы-ты имъ и Мутесарифинъ-атъ причината е да гы устрьни, за да уничтожи онова, кое-то рекълъ безъ да мысли, и за кое-то ся оплаква ходжа Гарабетъ нашъ на Мутесарифинъ-атъ ако бы да стане умуръ въ Цариградъ да отрыцатъ онова гдѣ-то безъ срамъ казахж, и да паднеме ные че ушъ ные съчиняваме такивж слуховы нъ какво-то да направять онова гдѣто ся е рекло отъ тѣхъ неся вржща, и тукъ и по околни-ти малки градове ся е разнело въ пазарджикъ казвать че нѣкои си извадиле тѣсни-ти дрѣхы и ся облекли широки дрѣхы съ Силяхъ на поесъ.

Г-нъ Санпоазо въ недѣлю рано тржгналъ отъ тукъ за Едрене съ всичкіи-атъ си калабалжкъ не надѣино освѣнъ Фердинандо, и това даде поводъ разны думы да станатъ, едни рекохж, че го вдигнахж и другъ новъ иде, други че ще да отиде въ Цариградъ, други че отъ Едрене ще да иска свободность за да отиде въ Парижъ, и други че ще до въ Едрене да отиде и ще да ся върне, вѣрно-то азе сякамъ че друго нищо не е само че человѣкъ-тъ обиколенъ отъ дльгови нема спокоиствіе на Съвеста си, и съ ходене-то ся мжчи да разнесе оскжрбеніе-то си. . . . .

Отъ злодѣяніа-та никое не ся учисти или да ся хване единъ злодѣицъ и да ся накажи, что-то стане така си и остане като ся чуе ничто тутакси ся праща Кадиръ-атъ отива обиколе малко нѣчто за чистъ въздухъ, ся врѫща. и отишавѫ Мутесарифинъ-атъ съ думы-ты, Яланъ имишъ ефендымъ*.

Завчера ся обра между Вакарелъ и Ихтиманъ малїеска-та Пощѫ отъ 15. злодѣици, които привзеле 3. Товари сь пары, между кои-то имаше и С. Илиди нашъ 7000. Гроша, и Ви ся моли да пишете на Софискіи-атъ мутесарифинъ да вложи попеченїе да ся озрѫвять пары-ты му, чантата съ писма-та придадохѫ на Сюруджіи-атъ и днесъ достигнахѫ нъ татаринъ-атъ на дире осталъ Мазбата да дире, — Софиискіи-атъ мутесарифинъ воиска-та има да плаше и да бые съ нея мирни-ти подданыци да припознаѭтъ Фенерско-то духовенство съ сила, а не да гони злодѣици-ти.

Писма-та отъ Софіа днесь писуватъ Голѣмо пакъ постоянство на народъ-тъ, ако и да ся опотреблявать силны мѣркы, нъ съ Голѣмо тръпеніе приносять запиранїе-та и обезчестяванїа-та, и что-то страдаять го считать като 11-то Гоненїе на Христіанизмать, и Іоакимово-то име ще да ся напише подирь нероново-то.

Единъ Афіонкарайсарлый Трѫговецъ Съблекохѫ 20 злодѣица отвадъ Калоферъ и му зехѫ 15/хил. Гроша безъ да стане нѣкое попеченїе за злодѣици-ти.

На узункарову ходиле на еднѫ Мандрѫ 10. злодѣици и казале на чобанинъ-атъ да обали на селяни-ти да имъ пратать пары и царвулы, тои доде та обадилъ на конакъ-тъ и испратиле Кадиръ-атъ да ги изгони, нъ зачто-то не ги намери върэалъ чобанинъ-атъ и го запрѣль, че ушъ лѫгаль правителство-то.

Парнакоолу покорно Ви поздравлявѫ и пита, ако ся дошли при Вазъ баща му и братъ му тыя му писувать че срѣща колкото имать да зимать отъ Гаванозолу Мехметъ беи дало ся единъ Такриръ отъ Посолство-то, и на скоро ще да излѣзе едно Строго повеленїе или да ся продаде недвижиміи-тъ Имотъ на Гаванозолу и да ся наплати длѫгъ-тъ му, или ако тебеюнъ** не стане Имотъ-тъ, да ся платять пары-ты отъ хазне-то, и пита ако това е истина.

На Г-нъ Јокыма казахъ за Стоянови-ти новини и обѣщалъ ми ся утре да пише въ Бѣлградъ да му ся пращать редовно.

Поздравлявамъ Ви братски и сьмь

Вашъ
К. Мораветовъ.

1729. — Мутесарифинътъ по рѣшение спорна мера. Избиване цѣло семейство. За обраната поща. Пак. 65.

Прието 15 Юлия 1861. Отгов. 24. Юл.

Пловдивъ 12. Јолия. 1861.

Господине Н. Геровъ
въ Цариградъ.

Послѣдно Ви писахь на 5. Т. М. нъ отъ Вазъ не сьмь пріялъ нито съ Малліе-то нито съ Австрискѫ-тѫ пощѫ давно да сте живо и здраво и нека да немамь писмо Ваше.

Миналіи-атъ Пѣтокъ Мутесарифинъ-атъ бѣше на Дйрмендере, и отъ тамъ ходиль на балканъ-тъ, а сѫбота ся вѫрналь на Марково да разнесе махмурлукъ-тъ на тамошнѫ-тѫ банѭ, и отъ тамъ доде тукъ, пѫтешествїе-то му имаши причина ушъ за да рѣши една распрѫ коя-то имать Перущичани-ти съ балканліи-ти за еднѫ пасѫ на планинѫ-тѫ, нъ ничто не стана само че до

* Лъжа било, господарю! ** Недостигъ.

150. душъ сиромаси чякахѫ на Дирмендере по ханища-та да видѣть рѣшеніе-то, нъ на пусто че ничто не станѫ, имахѫ грѣхъ нѣколко ягне-та да ся похарчать, и нѣколко окы ракиѭ да ся испіе и друго ничто.

въ Миналіи-атъ Понедѣлникъ трѫгналь пакъ Мутесарифинъ-атъ за Хаскюю, зачто-то въ село Фрѫтлѫ ½ чясъ близо до градъ-тъ заклале чорбаджіи-атъ жена-та му и всичкы-ты му дѣца, гдѣ-то ся събирать 8. душъ, и на едно село друго въ еднѫ свадбѫ турскѫ дойдохѫ на распрѫ и тамъ ся убиле нѣколцина. казвать че отъ тамъ ще отиде въ Чирпанъ. Загора и Казанлѫкъ.

За Софіишки-ти разбоиници гдѣ-то обрахѫ пощѫ-тѫ рекло ся че троица ся хванахѫ а 5. Мина ся обихѫ нъ лѫжѭ излѣзе и то, отъ тукъ Акбуюкъ-атъ има Гр: 10000: Сотираки Илиди 7000: и Зафиріади 100: Лиры Турскы. Мушу берти за Акбуюковы-ты пары писаль до Софишкіи-атъ паша и до Самоковскіи-атъ Мидюринъ за Сотиракювы-ты чякамь да ми заповѣдате какво да направѫ.

За народнѫ-тѫ въ Софія распрѫ съ Владикѫ-тѫ имъ не писуватъ ничто зачто-то пашата повелиль та отварять всичкы-ты писма отъ пощѫ-тѫ и въ кои-то писувать нѣчто ги съдирать. . . . . .

Вашъ
К. Моравеновъ.

1730. — Избито турско семейство. Набѣдени българе. Христо Пулевъ Казакътъ плѣненъ отъ разбойници. Софийски паша съ пайтонъ гони разбойници. Иоакимъ Груевъ направилъ изпитание. Турско похвално слово. Пак. 65.

Прието 24 Юлия 1861. Отгов. 24 Юл.

Пловдивъ 19. Јолия. 1861.

Господине Н. Геровъ!
въ Цариградъ.

Отъ като Ви потвьрдѫ послѣдно-то ми отъ 12 Т. М. приідѫ да Ви ся отговорѫ на двѣ Ваши честны отъ 10. и 12. сѫщаго.

Съ послѣдно-то ми Ви явихь случка-та въ Хаскюю нъ зачто-то неможяхь подробно да ся научѭ, за неѭ Ви ѭ написахь въ кратце, сега пріида да ѭ изяснѫ. въ Село фрѫтлѫ единъ отъ прѣднити селѣни Турченъ ся намери оназъ недѣлѭ убить въ кѫщѫ-тѫ му на едно съ жена-та му съ дьщеря му, зетъ му и едно малко момиченце, и набедихѫ пѣтъ братія христіани отъ село Теке кое-то е близо ½ часъ отъ Горно-то че ушъ тый ся направили това обыйство, че въ село-то никой не щяль да стане Кефилинъ за тѣхъ, и отъ гы запряхѫ въ Хаскюю станали Табаци-ти и искахѫ запрени-ти да гы обыѭть безъ да гы сѫдять, и щеше да стане една сцена малко нѣщо подобна, като на Дамаскъ, нъ моллѫ-тѫ привари злина-та, та ся довели запрѣни-ти тукъ и ката день гы изваждать на истиндакъ, нъ единіи-атъ въ Хаскюю не зная какъ рѣкаль че тыи ся, а тукъ ся отрѣквѫ и казвѫ, че ушъ му ся обѣщали за награжденіе ако набѣди другы-ты да пуснать него за това рѣкаль, че тыя ся убыици-ти и така подъ сѫдъ ся намиратъ още.

въ Миналіи пѣтокъ вечорь кѫдя сѫбота прѣсъ нощъ-тѫ въ кіоселере 35. разбоиници хванахѫ Г-на Христа Пулева казака съ ясакчіи-атъ му, и съ слуга-та му и везани гы завлѣкохѫ въ планинѫ-тѫ. въ недѣлѭ рано доде тукъ извѣстіе-то и тугакси трѫгналь мутесарифинъ-атъ ушъ за тамъ нъ останѫ да ся кѫпи въ лѫджы-ты, и отъ тамъ казвать извадиль селѣни и заптіета да гонѭть разбоиници-ти нъ до този чясъ нищо неможяхь да ся научѭ, че е станало само че ясакчіи-атъ и слуга-та пуснали и ся дошли въ Карлово, а Г-на Христа завлекохѫ кѫдя златишка-тѫ планинѫ, и други казвать че го

влечять по Гюпцинскы-ты Высочины, и всички-ти ся на мненїе, че отиванїе-то на Мутесарифинъ-атъ ще да дѣиствувѫ да погубатъ чоловѣкъ-тъ, ныи никоѭ постѫпка не сме направили на конакъ-тъ за него, зачто-то не ся яви никои отъ неговѫ-тѫ стрьнѫ да се оплакѫ, Г-нъ Никола Пулевъ ся намира въ Пазарджикъ ся прихванѫ тамъ и нема да доде, не премено ся страхувѫ да излѣзе по пѫтъ

За Софiишкѫ-тѫ пощѭ нема никое вѣрно извѣстiе. разны слуховы ся раздавать че ушъ обили троица, ушъ ся хванахѫ двоица всичко въ суе, вѣрно-то е че разбоиници-ти зехѫ пары-ты и всякои си отиде на мѣсто-то и какъ ще гы намерять не знаѭ отъ като ся минахѫ 15. дни. Софiалискыи-атъ Паша излѣзе съ Пайтонъ-тъ си ушъ да гы гони нъ на мѣсто да гони разбоиници-ти, тои (какво-то казвать кои-то додатъ отъ тамъ) отъ село на село ходи, и кѫдя-то намери хубави моми блъгаркы гы накарва да играѭтъ хоро, и тои да прави кефъ.

Г-нъ С. Илиди днесъ Ви праща жалбѫ въ едно съ преписъ на писмо-то кое-то му пращѫ чоловѣкъ-тъ му, и на Пощинскїи-атъ рецеписъ за да направите нѣчто за пары-ты му кои-то ся губять отъ обиранїе-то на поща-тѫ.

Г-нъ Санпоазо зель изволѣнїе за два мѣсяцы да ся вѫрни, нъ казаль на Гарабета, че въ това врѣме ще да дѣиствува за да му ся промени мѣсто-то че не е вече благодаренъ да остане въ тоизи градъ, нъ длѫгови-ти му какъ ще гы направи не знаѭ, и неще да ся малко. . . . .

Въ недѣлѭ направи испитаниiе-то Г-нъ Јоакымъ и днесъ ся укончи, на прьвыи-атъ денъ изрѣкалъ едно Турско слово, кое-то направи впечятленїе и на мутесарифинъ-атъ и на моллѫ-тѫ, кои-то питаль гдѣ ся е научиль Г-нъ Јоакымъ така добре, и момчета-та ся отговорихѫ добрѣ и ся похвалихѫ, въ испытанїе-то бѣхѫ выкнати всички-ти консули. утрѣ ще стане на Грьцкото училище нъ не ни Выкнахѫ.

вашъ
К. Моравеновъ.

1731. — Цѣна на хранитѣ. Селѣнетѣ губятъ. Диплома за вице-консулство. Павликянинъ обажда разбойницитѣ. Пак. 65.

Прнято 30 Юлия 1861.

Пловдивъ 26. Јолия 1861.

Господине Н. Геровъ.
въ Цариградъ.

Послѣдно Ви писахъ на 19. Т. М. нъ отъ Вазъ не сьмь прiяль отговоръ нито съ турскѫ-тѫ нито съ немскѫ-тѫ пощѫ, нъ ся научихь че сте были въ островъ-тъ и въ биюкъ дере.

съ послѣдно-то ми Ви явихь страданiе-то на Г-на Христа Пулева за него Ви допълнявѫ днесъ ходжа Гарабетъ нашъ съ моето перо, което Ви притварямь въ настоящо-то ми.

Завчера и тукъ краи градъ-тъ щило да ся случи едно сѫщо сключенїе. знаете че Х^{чи} Велю има едно мѣсто краи Станимакалишка-та Капиѭ, тамь гдѣ-то настояваше на едно зданїе явиха ся троица въоружени добрѣ и питать Х^{чи} Велю тукъ ли е, и тои ся отговори че немаго днесъ да дойде, и така ся отмахнаха, ако казваше азъ сьмь, щеле да го хванать и да го завлечять, нъ съ мѫдросъ-та му ся утѫрваль и сега не смяе да ходи.

Селяни-ти ся на опасно състоянїе че храна-та отъ денъ на день падѫ тѣмъ имъ Стои 50. Гроша (на която Ценѫ имъ ся оставиле 10токъ-тъ на села-та) и днесъ ся продава 10. до 12 Гроша кило-то на ячмыкъ-тъ 16. рѫжътъ 20. кѫзѫлджа-та 25 до 30! загарна-та гдѣ-то ще да ся рече околь 18.

Гроша едно връзъ друго, така на сяко кило имать загубени околъ 32. Гроша, и какъ ще ся наплатать Богъ знае, това може да испричини разы злоупотребленiа.

За Г-нъ Шанноазо негови-ти му казвать че отишоль за въ Парижъ чрѣзъ Гелиболъ, нъ нѣкои си писувать че билъ въ Цариградъ. . . . .

Съ Медалiа-та на ходжа Гарабета доиде и Императорскѫ-тѫ Дипломѫ съ коиѫ-то ся именувате Вице Консулъ, и давно скоро да ся удостоиѫ да Ви выдѫ и на по высокъ Степенъ. . . . .

Тосъ часъ ся научавамь че нѣкои си Павликенецъ ходи на конакъ-тъ и казаль на кехая-та че тои знае кѫдя ся намирать разбоиници-ти, кои-то хванали Пулевъ, и съ име едикои си отъ едикое село ги именоваль, и искаль 20. душъ да му дадать да иде да ги хвани, нъ го ся испѫдиле като лудъ, и ако е истина повинявѫ ся мутесарифинъ-атъ.

ся научихъ че Г-нъ Берти направиль протестъ срѣща Софиишкiи-атъ Паша за Поща-тѫ гдѣто ся обра, че отъ тукъ му тилеграфисале че пѫтища-та не ся мирни, и тои трѣбваше не съ едно заптiе да иѫ испрати нъ съ 10тъ, и диратъ Акбоюковиты пары отъ него, и му ся стои, че ушъ да гони разбоиници ходи по селата гдѣ-то има хубави христiански момы, да му играѭть.

днесъ прiяхь писмо отъ Стояна нашъ изъ Скопiѫ и ми явявѫ че К. х^{ѫ} Траиковъ ся уби самъ съ ножь, причинѫ-тѫ на убiиството му различно приказватъ, съ агенство-то спечели мономанiа-та и укончи животь-тъ си, а отъ другѫ стрьнѫ Стоянъ избавилъ ся отъ единъ гонителъ.

поздравлявамь Ви и сьмь

вашъ

К. Моравеновъ.

1732. — **Откупъ за Хр. Пулевъ. Прѣговори за това. Христо Пулевъ побѣгналъ.** Пак. 65.

Прията 30 Юлия 1861.

Пловдивъ, 28. Јолия. 1861.

Господине Н. Геровъ!

въ Цариградъ.

Завчера Ви писахъ но зачто-то имамь да Ви явѫ радостнѫ-тѫ вѣсть че ся отѫрва Г-нъ Хр: Пулевъ прiида и днесъ да Ви пишѫ и да Ви ся отговора на писмо то Ви отъ 24 Т. М. което прѣди единъ часъ прiяхъ. . . .

освобожденiе-то на Г-на Христа Пулева ету какъ стана какво-то се научихъ.

Отъ Тетевенскѫ-тѫ планинѫ извѣстихѫ да имъ прататъ 150 хиляды и да го пуснать. Митко самъ имъ занелъ 5000: Гроша и двѣ имаше вросъ него Г-нъ Христо та станахѫ 7000: Гроша тыи казахѫ още 143 хиляды, и така ся е вѫрналь въ Дервентъ гдѣ-то и мутесарифинь-ать бѣше тамъ и отъ едного хилядо отъ другиму 5 съ голѣмѫ мѫкѫ събралъ 20/хиляды гроша, кои-то занесохѫ Цанко дервентлiи-атъ и Х^{ѫ} Христо Копривщенинь-тъ съ намеренiе давно да ги примолѭтъ за това количество да ся благодаратъ, нъ като занесоха пары-ты съ удивленiе не намериле Г-на Христа тамъ и хванаха да плачатъ разбоиници-ти имъ рѣкохѫ да пребролтъ пары-ты а и ще го извадать отъ Шумакъ-тъ гдѣ-то го имать и отъ като зехѫ пары-ты имъ казахѫ че единъ день по напредъ побягналъ като тыи пияни лежахѫ безъ да го осеять, нъ Цанко и Х^{ѫ} христо не вѣруваха и хванахѫ пакъ да плачатъ че го ся погубили, нъ ги доверихѫ че истина побягналъ, и имъ казале че щеле да го погубать нъ децата му бѣхѫ Счастливи, и истина така излезе, нъ тосъ часъ ся научавамъ че въ Тетевене лежи боленъ и още не достигна на Кар-

лово. пары ты 20тѣхъ хиляды бѣхѫ 100: Лиры Тур: по 110: Гроша еднѫ тѫ 100: Сребарны меджидіи по 23: 80: Минца по 55. и кусуратъ уфаклѫкъ и прѣдъ мутесарифинъ атъ събраха ся пары-ты. прощаваите че на бжрзо Ви писувамъ и сьмь

вашъ

К. Мoравеновъ.

завчера съ Тилеграфъ ся раздаде слухъ че Вел: Везиръ падна и намѣсти ся отъ Али паша, днесъ пакъ казахѫ че пощѫ тѫ донесе каимета 7. товара да ходатъ тукъ и ако стане и това търговиі-ти съ богумъ.

1733. — Хайдуци българе и гърци. Убийства и обири. Разправия съ челеби Георгаки. Пак. 65.

Прието 6 Августъ 1861, от. 7 Ав.

Пловдивъ 2. Августъ 1861.

Господине Н. Геровъ!

въ Цариградъ.

Послѣдно Ви писахь на 28. П. М. съ Австриска-тѫ пощѫ, и зачто-то немамь по но ново Вашо писмо за отговоръ Ви припѫлнявамь че Г-нъ Христо Пулевъ достигна живо здраво въ Карлово, нъ съ ускърбіе Ви казвамь че повече то отъ разбойници-ти, кои-то го хванале ся християни Гюпцаліи блъгари вьвъ тѣхъ и двоица Грьци единъ отъ кжрkклисе и другъ отъ Силивре, всички-ти ся 30. душы.

въ Чешнегиръ онѫсъ недѣлѭ ся уби единъ турчинъ, нъ още не ся знае кои іе обиіцъ-тъ. тѣлото на мрьтвіи-атъ стоя 2. дны и развоня, ся, за да отиде отъ моллѫ-тѫ човѣкъ да направи кефилатъ, и то само за кефилъ парасѫ.

Обійство-то кое-то стана въ Хаскіойско-то село фржтлѫ още не ѥ явно, че ся го направиле онія кои-то ся наклеветени отъ село теке, че отъ като толкосъ пѫты излизатъ прѣдъ криминалніи сѫдъ все еднакво казватъ че не сѫ и още че когато ся случи убійство-то тія бѣхѫ въ селото имъ.

На Сопотъ хванале пандури христіани да вардатъ селото отъ хаидути, и сега казватъ има голѣмъ миръ околъ село-то че вардатъ добре . . . .

Киръ Гушо съ пѫлномощіе отъ Г-жѫ Маріорѫ Димитриковѫ обадилъ Г-на Георгаки Стояновича за надлежащіи неи частъ оть что-то останѫ отъ бащѫ й, и го въздигатъ на едно голямо число казватъ до единъ Миліонъ диратъ отъ Георгакіа, извадиле отъ Главѫ и Тодоракица и го обадила и тя, нъ още ся сѫдатъ Грьцкиі-атъ тарафъ ся вдигна сухо и Сърово да направатъ что-то да го лишатъ отъ имотьтъ му и вече можете да мислите съ какѫвь страстъ работатъ нъ още не ся реши нишо.

вашъ

К. Моравеновъ.

тосъ часъ ни доде явленіе отъ Г-нъ Канакари кои-то прѣдставлява Фр: Консулъ че утре ѥ празникъ тъ на Императора Наполеона и кандардисале и мутесарифинъ тъ да хвжрла топове ако да ѥ съ фарманъ запрещено.

1734. — Празднуване праздника на императора Наполеона. Приготовления за Узунджовския панаиръ. Пак. 65.

Прията 7 Августа 1861. Отгов. 14 Авг.

Пловдивъ 4. Августъ 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Цариградъ

Завчера съ Турскатѫ пощѫ Ви писахь, днесъ зачто-то нѣмамъ Ваше писмо прійда да Ви допѫлна последно-то ми, че вчера Г-нъ Канакари празднува праздникь-тъ на францускіи-атъ Императоръ, заранъ-тѫ ходи на Католическа-тѫ Цьрквѫ съ униформата си гдѣто ся пѣ Тедеумъ, и ся хвѫрлиле 11. топовы, и тѣхъ іорутурдисалъ Гарабетъ Акъ агѫ, ако и да има повеленіе да не хвѫрлятъ, послѣ пріялъ посѣщеніе-та, и ные ходихме съ ходжа Гарабетъ, Янка, Артина и Маркара, сноици Г-нъ Канакари имаше бало гдѣ-то бѣхѫ выкнати, Консули-ти. Мутесарифинъ-атъ всички-ти Грѣчоліа, выкнахѫ ходжа Гарабета и ходжа Артина нъ менъ не, нито пакъ и другы бльгаринъ.

Узунджова Панаирѫ приближавѫ трѣбва да ми явите, ако ще да слѣзите да Ви приготвиме Квартиръ, ако ли не да ми пишете да ли да слѣза азъ или ходжа Гарабетъ нъ тои сами казва че неможе, и иска да води и менъ, ако не слѣзе отъ Г-нъ Шишкинови нѣкои, тогива трѣбва да земете и Гавазинъ-атъ, а даите ми заповѣль-тѫ· Ви какво да направиме, че да ся приготвиме, ако бы да доидете. Повнете да земете платно за бандеры-ты че и двѣ-ты ся съдрахѫ и съ кърпене приминуваме.

На конца Т. М. іе Императорскіи-атъ праздныкъ ходжа Гарабетъ пита ако ли трѣбва да празднуваме и ные тукъ даите ми и за това заповѣдь-тѫ Ви какво да направи; ходжа Артинъ пріямва у дома му да направиме Вижита-та.

въ вторникъ ся пѣ на Католическѫ-тѫ цьрква Парастасъ за Адама Царториски полякь-ть, и прѣдъ Крушумъ ханскѫ-тѫ Капиѭ въ понедѣлникъ залѣпихѫ на Грьцкыи языкъ обявленїе безъ подписъ, съ което каняхѫ кои-то има благодареніе да иде —

Поздравлявамъ Ви и сьмь Вашъ К. Моравеновъ.

1735. — Царскитѣ праздници въ Пловдивъ. Пѫтищата не сѫ мирни. Хайдушки чети и тѣхнитѣ войводи. Пак. 65.

Прията 16 Авг. 1861, отгов. 21 Авг.

Пловдивъ 11. Августъ 1861.

Господине Н. Геровъ.

въ Цариградъ.

Завчера сь Малліе-то Ви писахь послѣдно-то ми, днесъ пріяхъ писмо-то Ви отъ 7. Т. М.

И на Француцкіи-атъ Императоръ и на Австрискіи-атъ на праздныци-ти хвьрлихѫ по 21. топовы, прьво ні францушкіи-атъ Г-нь Канакари (кои-то прѣдставлява Фр: В. Консулств:) направи едно Обявленіе на Мутесарифинъ-ать, сь кое-то му явяваше офіціално праздныкь-тъ, и обявленїе-то занеси Г-нь Карлбеть Акь агѫ, кои-то произносимо иска да ся хвьрлять топовы, нъ Мутесарифь ефенди тутакси не му іе даль рѣшителень отговорь ще хвьрли, или не, нь на вторый день изгжрмяли топовети за веднашъ оть като ся върнали оть Цьрковѫ, и непременно ще да іе питалъ сь Тилеграфъ и му дали заповѣдь да хвьрли, послѣ Г-нь Верти обявиль само че іе Императорскый

Праздныкъ и нему хвьрлили, нъ ные какво да направиме не знаѭ, и чякамь заповѣдь-тѫ Ви.

Писмо-то съ Ерменскіи-атъ подписъ іе Артиново.

Г-нъ Никола Пулевъ днесъ въ зора трѫгналъ отъ тукъ за въ Карлово, и зачто-то іе чулъ въ Пазарджикъ че Хайдушки ти Спіони питали Катранджіи-ти за негу, коги ще да отиде за въ Карлово, придружихъ го съ Мехмедъ Кавазъ, и още зачто-то пѫтища-та не сѫ мирны, хаидуци-ти ходятъ безъ страхъ, казвать че завчера слѣзохѫ до Воиводенецъ въ Копривщицѫ, толкосъ забтіета ходятъ да хванѫтъ нито да избиятъ. чата-та коя-то ходи околъ село съставлява ся отъ 40. душъ какъ-то казвать подъ двоица Войводи, единъ Ангелъ отъ Хаскюй и другъ нѣкои си Киселерецъ. . . . . .

Тукъ ся іе чуло че на Прусіанскый-атъ Царъ братъ му посѣтилъ Шуменъ, и останалъ единъ день тамъ гдѣ-то обиколи всички-ти кряпости, и отъ тамъ трѫгналъ за въ Силистрѭ.

вчера ся научихъ че единъ отъ убыйци-ти Х^ч рашкови прѣди единъ Мѣсяцъ побягналъ отъ конакъ-тъ срѣдъ пладнѭ облеченъ съ женскы дрѣхы, и подъ фереджето носише и букаы-ты му, и до днесъ ушъ го трѫсѭтъ. —

Тозъ чясъ ся научавамь че хайдути ти пратихѫ на Копривщица хаберъ да имъ прататъ дрѣхы зимны, ракія, и маслини че говѣѭтъ. —

Поздравлявамь Ви покорно и сьмь. ваш.

К. Моравеновъ.

1736. — Татаре искатъ да се върнатъ въ Росия. Пак. 65.

Приято 27 Авг. 1861, отг. 28 Авг.

Пловдивъ 23. Августъ 1861.

Господине Н. Геровъ.

въ Цариградъ.

Тукъ има пятъ татари кои-то дохождать на консулството и пытатъ ако могѫть да ся вжрнать на отечество-то имъ, нъ на пашпорти-ти имъ заличено е „такъ и потомъ въ Россію возвращающагося“ нъ ся молѭтъ много да питаме Посолството, и коги-то и отъ тамъ не доиде Дозволіе тогива веке да ся отчаять.

За Императорски-ти каимета не ни писахте ако може нѣкакъ да се зиматъ че пакъ хванахѫ да донисать, но никои не смѣіе да гы зима.

Поздравлявамь Г-жа Мария и Герча. Поздравлявамъ Ви и сьмь.

Вашъ

К. Моравеновъ.

1737. — Праздникътъ на руския царь. Нова грьцка газета. Дописка въ нея отъ Пловдивъ. Пак. 65.

Приято 5 Септ. 1861.

Пловдивъ 1. 7врия 1861.

Господине Н. Геровъ

въ Цариградъ.

Завчера Ви писахь въ кратце че имахме на Господаря Императора праздныкъ-тъ, днесъ пріяхъ честното Ви отъ 28. Т. М. въ кое-то видѣхь что ми пишете за всичко, нъ притворено писмо за бая Атанаса не намѣрихь гдѣ-то ми писувате само за ходжа Гарабета нашъ едно кое-то и приврччихь. повта-

рямь да Ви пишѫ че праздныкъ-тъ празднувахме съ голѣмо торжество. Г-нъ Станиславъ нарочно доиде отъ Пазарджикъ и накытилъ Императорскіи-атъ Портретъ съ цвѣтія съ такъвъ Шитирунгъ что-то сѣки го глядаше съ внимание. ходжа Гарабетъ намѣрилъ за згодно и вечерь-тѫ събрахѫ ся вси-ти поданици въ консулството и отъ като вечеряхме выкахме и цигулари-ти и до 6. чяса прѣзъ нощь-тѫ седѣхме гдѣто пихме и з^дравіе-то Ви. чуждь никуго не выкахме че ако выкахме едного цяло да се выкнать много. за Визита-тѫ дойдохѫ и Грьци, и блъгари, и Ерменци, и Евреи, консули-ти само не доидохѫ сами и то зачто-то офиціално не прѣпорѫчихте ходжа Гарабета като настоиникъ когито трѫгнахме отъ тукъ. . . . . .

Вчера се яви въ піаца-тѫ еднѫ новѫ Газетѫ Грьцкѫ съ имя „ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ“ коя-то ся издава въ Керкира и на която има една статіѭ вмѣстенѫ отъ Пловдивъ и за съчинителъ-тъ ся съмнѣвать да е Цукала-та, въ неѭ отъ какъ захваща прьво отъ хрисантовы годины, когото много похвалява послѣ слѣдува съ голѣмы укоры за Паисія и Азизъ Паша, и напада възъ Г-на Блонда, кого-то наимѣнува съ наи-гнусны прилагателни имена и послѣ похвалява Г-на Фива и за Г-на Канакари въ идущіи брой ще слѣдува; много искахь да Ви ѭ пратѫ на прѣписъ, нъ като не бѣ възможно да земѫ газетѫ-тѫ, то можете да намѣрите у нѣкои человѣкъ та да іѫ прочетете.

Поздравлявамь Ви братски и сьмь Вашъ

К. Моравеновъ

— —

1738. — **Мутесарифинътъ на пѫть за Узунджово съ харема и покѫщнината си. Мисли се, че ще напуща Пловдивъ. Дългътъ му. Борба за гръцки консулъ.** Пак. 65.

Прията 11 Септ. 1861, отгов. 11 Септ.

Пловдивъ 6. Септемврія 1861.

Господине Н. Геровъ.

въ Цариградъ.

Послѣдно Ви писахь на 2. Т. М. съ Австрискѫ-тѫ пощѫ сега Ви явявамь че Ви притварямь писма на ходжа Гарабетъ нашъ, кои-то днесъ трѫгна за Узунджова.

въ понедѣлникъ трѫгналь Мутесарифинъ-тъ за панаиръ-тъ на едно съ кехаята си и съ всичкы-ты си слугы, прѣди да трѫгне казватъ че натоварилъ осьмъ колія съ дрѣхы и вещи, вчера трѫгна и харемь-тъ му всичкы, ушъ да сѣди на Османовіи-атъ чифлыкъ въ семихчя за да променятъ въздухъ. полномощенъ неговъ постави Али ага Каракехаяоглу, които сега си има челтици-ти и принуденъ е повечето да сѣди вънъ. градътъ ся намира на неспокоинствіе, че нѣма кои да варди, и не дай Боже да стане нѣкои огънъ, нема кои да го посрѣщне; казва ся още, че той отиде съ намѣреніе че неще ся вѫрне, и таѭ думѫ излѣзе отъ уста та на едно забтіе, и длъгътъ му вънъ може да ся събере до 100/хилядьі гроша, кому 20 кому 50. кому 5 и кому 10/хиляды. гдѣ то захванѫли хората да ся неспокойни, че ще изгубять что-то имать да зимать и такъво нѣщо не е станѫло до сега —

Тукъ рѣшително вече ся казва, че за Грьцкый консулъ опрѣдѣленъ е Г-нъ Фиво, Грьци-ти станахѫ двѣ партіы; едната иска Г-на Фива друга-та Г-на. Канакари; на вторѫ-тѫ прѣдводитель е Г-нъ М. Гюмюшгерданъ и утешава ѭ съ послѣдни-ти си писма, че ще посрѣщне какво-то да остане пакъ Г-нъ Канакари, ако и да е рѣшено фиво-то определеніе, казва ся още че Г-нъ Канакари има намѣреніе да зимува тукъ и ако доде Г-нъ Фиво.

Добро видѣніе Вашъ

К. Моравеновъ.

1739.—Обрани копривщенци и турски чиновникъ. Падналъ разбойникъ. Дружината му го обезглавя. Пак. 65.

Принто 11 Септ. 1861, отг. 11 Септ.

Пловдивъ 8. Септемврія 1861.

Господине Н. Геровъ
въ Цариградъ.

Завчера Ви писахь съ турскж-тж пощж, днесъ пріяхь честно-то Ви отъ 4. сжщаго видяхь что-то ми писувате за харакліевж-тж кжщж, и накарахь пріятель да говори съ Г-на Канакари, ако отиде да ни даде кжщж-тж, азъ нему говорж че съмнявамь да е срьдитъ съ менъ, че Грьцки-ти поданници направихж едно прошеніе до министерство-то за techже ползж, и накарали и менъ да ся подпиша, безъ да го прочетж, азъ не че имамь нѣчто съ него, нъ зачто-то насъ ни иматъ Грьци-ти, какво Евреити Св. Богородица когато имжть нуждж выкать ела Марію, а кога-то ся отжрвять ıж пждать, така и тукашни-ти Грьци насъ, само на нуждж ни выкжть, за това и азъ не щяхь да ся подпишѭ, и ако ми давахж да прочета прошеніе-то, и може да му ся казали че ся зачю че азъ нещяхь да ся подпишѭ. . . .

Новъ случаи на влжкъ въ вторникъ нападнали 40. разбоиници (сир. сжщи-ти кои-то бѣхж хванали Г-на Христа Пулева) връзъ 40. души, отъ които нѣкои си отивахж на копривщицж нѣкои си идѣхж на самъ отъ тѣхъ троица ся утрепани, нъ кои още не ся знае, и двоица забтіе-та (пандури) всички-ти гы обрахж, и нѣкои си мехметъ ефенди, кои-тл ходеше да раздава каимета нови по копривщица и Клисурж, и нему зеле 30/хиляды гроша каимета, отъ злодѣици-ти единъ ся уби, нъ други-ти зехж главата му и го съблякохж да не бы да ся упознае, на наипъ хафузъ ефенди обрьснахж брадж-тж, че не знаяль званіе-то му добрѣ, и така спокоино си вжрши-хж работата имъ като да знаѭть че нѣма кои да гы гони, казвать че съ дилгы чибуцы си пушихж и съблачихж хората

добро видѣніе Вашъ
К. Моравеновъ.

1740.—Потеря по разбойници. Битка между тѣхъ. Зимане бачъ противозаконно. Захари Княжески и Блондъ на Узунджовския панаиръ. Цѣната на хлѣба. Българе искатъ да се прѣселятъ. Черкезе прѣселници. Пак. 65.

Прието 17 Септ. 1861, отгов. 17 Септ.

Пловдивъ 13. Септемврія 1851.

Господине Н. Геровъ
въ Цариградъ.

Послѣдне-то ми бѣше на 8 Т. М. съ Австріискж-тж пощж, съ което при всичко друго Ви казвахъ за хжрсжзи-ти която пакосъ направихж на копривщенскіи-атъ пжтъ, нъ сноци дойде баю Атанасъ и днесъ тржгна за въ узунджовж оть него ся научявамь, че тый минахж на Златишкіи-атъ пжть и бѣхж обыколили тамошно-то беклеме да хванжть забтіета-та, нь какво стана, не е явно още ; въ онзи случай ся убиха двоица забтіета и двоица разбойници, на кои-то главы-ты имъ зехж дружината за да не ся познаѭтъ. дружеството, кое-то достигна сноци тукъ бѣше двадесять душъ съ толкось още забтіе-та мыслѣте вече на какво състояніе ся намирать хора-та. Тодаръ Десювъ зачтото рекло ся че го чакать да го хванатъ принуденъ бѣше да вдигне осьмдесьтъ панти и забтіе-та да го придружать отъ Златицж до въ село.

Снощи пріяхъ писмо-то Ви отъ 4. Т. М. кое-то ми писахте за Узунджовѫ, испрати ми го ходжа Гарабетъ нашъ и писува за панаиръ-тъ че не е за хвалбѫ, и Мытаринътъ отъ другѫ странѫ дава притѣсненіе на търговци-ти че захвана да зима бачъ парасѫ отъ кола-та гдѣ-то е съ противно зачто-то намирѫ защитѫ отъ Мутесарифинъ-тъ; говорилъ за това ходжа Гарабетъ съ Г-на Блонда и рѣкалъ му да направятъ единъ такриръ, и направили, нъ Мутесарифинъ-тъ повелилъ отъ Англіиски-ты подданници само да не ся зима бачь, а отъ другы-ты да зимѫтъ, и ся моли да дѣйствува что-то да ся тилеграфише отъ Мѣстно-то Управленіе до Мутесарифинъ-тъ въ Узунджовѫ да не прави разликѫ по между разни-ти подданници, нъ какво-то дозволява едному, да дозволявѫ и на другы-ты, че инакъ ще да земѫть, и коги-то ся развали панаиръ-тъ, и подданницитѣ ще изтегліѫтъ притѣсненіе.

Г-нъ х^ч Захарія Княжескый ся намира на Узунджовѫ и зачтото ходи съ Шапкѫ на службѫ Г-нъ Блондъ, направилъ дупка въ небото; накаралъ Мутесарифинъ-тъ да тилеграфише въ Цариградъ и да пыта какъвъ чоловѣкъ е той, кои-то носи чарвенѫ Шапкѫ съ знаміѫ консулскѫ, послѣ ходи сами при ходжа Гарабета и го пыталъ съ коіѫ власть носи Г-нъ х^ч Захарія такъвасъ Шапкѫ отъ като знае че въ Ески Заара нѣма Русски Консулъ, нъ той му ся отговори че е векиленъ на Едринскі-атъ консулъ въ Ески Заара.

Хлѣбъ-тъ въ Узунджовѫ бѣше 34 пары окѫ-тѫ нъ отиваніе-то на мутесарифъ ефенди го въскачи на 55. пары.

Панаиръ-тъ ще да ся отвори въ пятокъ, нѣкои си казватъ че зачто-то иматъ Евреи-ти Камѫшъ баирамъ ще остане за въ понедѣлникъ.

Тукъ отъ малко врѣме ся разви млого чувство-то за прѣселеніе-то, единъ малъкъ искаръ може да вдигне всичкы-ты тукашни блъгари, и ако не всичкы-ты, но по-голѣмата часть, и какво-то ся натегнѫ ти връзъ всичкы-ты толкосъ данноци гдѣ-то имѫтъ сега и съ каимета-та, кои-то ще испричинѫтъ голѣма еда Мрьтвость на търговіѫ-тѫ, че слѣдъ днешнити кесатлѫци ще ся двигнѫтъ отъ движеніе 5. миліона грошове, това ще принуди хора-та да си трѫсіѫтъ спасеніе-то имъ, и готови ся да трѫгнѫть, тукъ ката денъ ся чуятъ прѣселеніа-та, кои-то ставатъ отъ другы страны съ умноженіе на число-то имъ.

Г-нъ Канакари остана за булашче Грьцки консулъ тукъ, въ сѫбота му дошло Тилеграфическо извѣстіе да сѣди, така пакъ за кѫщѫ-тѫ несчастиіе.

Тукъ дойдохѫ четыредесятъ домородства черкези на кои-то опрѣделихѫ мѣсто за прѣселяніе отвадъ демирджилере нъ мѣсто-то не намерихѫ способно, и пратиха двоица отъ тѣхъ да походѫтъ всичка-та каза, гдѣ-то намерѫтъ згодно мѣсто, да обадіѫтъ че да имъ дадѫтъ что-то потрѣбно за да си направіѫтъ кѫщы-ты имъ.

Г-нъ Никола съ Тодораки минахѫ за въ Узунджовѫ, и на врѫщане ще посѣдѫтъ единъ день тукъ.

Весело и въ Карлово живо и здраво ся намиратъ всичкы-ты.

Поздравлявамъ Ви братски и сьмь вашъ. К. Моравеновъ.

1741. — Хайдутинъ прѣдава другаретѣ си. Убити разбойници. Кои сѫ тѣ. Откраднати каймета. Блудница иска да се потурчи. Добро зимане-даване на Узунджовския панаиръ. Пак. 65.

Приято 24 Септ. 1861, отг. 25 Септ.

Пловдивъ 20. Септемврія 1861.

Господине Н. Геровъ
въ Цариградъ.

Отъ хайдути-ти кои-то ся направили убійство-то на вльчь единъ отъ тѣхъ побягна, и ходилъ при кѫрагасѫ хасанагѫ, та му ся обрѣкалъ да излови всички-ти си другари, ако него упростять, и така трѫгналъ съ нѣколко

заптіета и вардиле близо до еднѫ чешмѫ, гдѣ-то ся дошли за водѫ троица и гы убихѫ, на двоица-та главы-ты донесохѫ тукъ въ миналіи-атъ пятокъ, и повелихѫ отъ конакътъ да стоятъ врѣзъ колови на мость-тъ цялъ день, и надвечеръ гы вдигнахѫ убиени-ти бѣхѫ единіи-атъ бѣше кюселерецъ блъгаринъ нѣкои си Никола, а вторіи-атъ Грькъ, кои то лане слогуваше като паидуринъ въ хаджаръ съ двоица още Грьци, кои-то кѫрагасѫ като опасни бѣше гы придалъ на конакъ-тъ, но единіи-атъ отъ тѣхъ зачто-то имаше пашпортъ Грьцки, извадилъ го отъ затворникъ-тъ Грьцкіи-атъ консулъ, какво-то Ви бѣхъ писалъ съ писмо-то ми отъ 19. Маія, и двоицата други бѣше гы освободилъ послѣ като рай Д. Казанджіоглу съ кефилликъ-тъ му, нъ сега и троица-та ся намирать между Вышеречени-ти разбоиници, и отъ тѣхъ единіи-атъ е онзи на куго-то глава-та донессохѫ, и третіи-атъ гдѣто ся уби сега казвать че е Грьцкіи-атъ подданникъ-тъ нъ негова-та глава не донесохѫ, зачто-то въ неѭ ся удари съ млого крушума и бѣше распрѫсна та, врѣзъ оногова кому-то главата донесохѫ намериха ся околъ хиляда гроша каимета отъ онези кои-то зехѫ отъ мехметъ ефенди на влъкъ, казватъ че други-ти каимета ся намиратъ на третіи-атъ Грькъ кои-то не е обіенъ, че той гы купувалъ отъ другари-ти съ шконто 50-тѣхъ гроша за двадесятъ.

Отъ четиры недѣлы напрѣдъ една блудница на 18 или 19. годины отъ гіолбахче махлеси съ име Маріора Атанасовѫ дописаше неспокойствіе на махлѫ-тѫ, махлеліи-ти оплакахѫ ся на митрополіа-тѫ Панаретовъ, пълнощникъ пратилъ ѭ за наказаніе на Шпиталъ-тъ, нъ отъ тамъ, никой не знае какъ, ся загуби, прѣди двѣ недѣлы ся научи митрополіа-та че тя ся намира на Миралай Якупъ, беговіи-атъ харемъ пратиле да ѭ искатъ, нъ жены-ты му ся отговорилы, че неможѫтъ да ѭ дадѫть, оти беи-атъ немалъ тукъ, послѣ като чухѫ че е дошалъ пратихѫ пакъ да ѭ искатъ нъ рекалъ, че не е вече тамъ; завчера въ сѫбота малмидіоринъ-тъ и Алиага каракехаяоглу пълномощници-ти мютесарифски пращатъ да выкатъ Діаконъ-тъ, и му обаждатъ че вышеречена-та мома иска да ся потурчи, рекалъ имъ тои, че спротивъ Царско-то повеленіе длъжни ся да ѭ дадѫтъ на Митрополіѫ-тѫ да седи тры дны, че коги-то видѫтъ че не ся врѫща решеніе-то и, и че то непроизхожда отъ наклонностъ на безсловнѫ причинѫ, тогива може да промѣни вѣра-та и, нъ тѣхна милостъ безъ да го чуятъ казаха му, че сега има ново повеленіе, кои или която иска да ся потурчи съ прьвъ испитъ да имъ променѣватъ вѣра-та, иска преписъ отъ това повеленіе, нъ му ся отговориле „коланда дейлъ“ азъ совѣтувахъ Діаконъ-тъ та направи единъ такриръ като протестъ съ кое-то имъ казва че постѫпка-та имъ ѭ гледа незаконна, и че ще да обади въ Цариградъ, и днесъ праща преписъ отъ такриръ-тъ му на старица си.

Узунджовѫ панаирѫ въ миналіи-атъ четврьтакъ ся отвори и утрѣ ся растурѭ зиманіе-даваніе-то, зачто-то бѣще малко стока стана много добро, нъ съ почекъ, повече ся продадохѫ рѫкоделіа-та колоніалъ-тъ, абаджиска-та стока и кюрчиска-та, нъ тя каба-та, скѫпа-та нито ся пита за нея.

Притварямь Ви прошеніе на Г-на Артина Гедикова.

Добро видѣніе.

Вашъ
К. Моравеновъ.

1742. — Прѣдставитель отъ Клисура отива да дири мѣсто въ Кръмъ за прѣселение. И отъ Банско искатъ да се прѣселятъ. Пак. 65.

Пловдивъ 27. Септемврія 1861.

Господине Н. Геровъ
въ Адріанополъ.

Велю Цанчо Братановъ отъ Клисурѫ ще Ви привручи едно отворено мое писмо; тои отива въ Кѫрѫмъ да прѣглядѫ мѣсто за прѣселеніе, и днесъ

ся дошли двоица отъ Банско (Неврокъ казасѫ) искѫть и тіи съ други още да идѫть, и по искаха наставлѣніа, нъ азъ имъ рѣкохь да почакатъ доклѣ да доидете.

Желаѭ да ся научѭ, че сте достигнали живо здраво тудявѫ, и Ви ся молѭ като трѫгнете за насамъ, ако е възможно да ми тилеграфишите кои денъ ще стигнете въ Ени махле, че да доидемь съ ходжа Гарабета да Ви посрѣшнеме, и имаме намерѣніе да вземемь отъ нѣкого пріятеля една бричка, съ коя-то да влѣзете въ Града, и да не е съ талигы-ты, и ще чякаме непремѣнно да ми обадите.

Поздравлявамъ Ви и сьмь Вашъ

К. Моравеновъ.

1743. — Гърцитѣ въ Пловдивъ изхвърлили името на Панарета. Мнѣнието на гърцитѣ за патриарха. Пак. 65.

Прията 5 Април. 1868.

Цариградъ. 27. Марта. 1868.

Господине Геровъ

въ Пловдивъ.

Съ сьрдечнѫ радость спѣшѫ да ся отговорѭ на Ваше-то братско отъ 8. прошлаго, отъ кое-то ся научихъ за желателно-то ми Ваше з҃равіе, и азъ слава Богу добрѣ сьмь съ всичкы-ты мои, съ кои-то ведно молитствувамъ да празнувате прѣсвѣтло-то Христово въскресеніе живо здраво и Весело за Много годинь. ново да Ви пишѫ нѣмамь дума ся, че на скоро щяло да ся рѣши черковній-тъ въпросъ, нъ незнаѭ дали е истина. Тука чюхме, че съграждание-ти ни въ градъ-тъ Ви Грьци исхвьрлили отъ черквы-ты имя-то на Г-на Панарета, снощи пакъ ся раздаде слухъ по фенеръ, че Синодално Тилеграфирали на Епископъ-тъ да го въведе, сегашній-тъ Патрикъ Грьци-ти го имать като май мѫдаръ, нъ тои съ поведеніе-то си докаралъ черквѫ-тѫ на такывѫ беллы, на кои-то не принадиала нито на най невежь патрыкъ, нестигаше Никанорскый-тъ урокъ и Синенскый-тъ, нъ и въ Пловдивъ сѫщѫ-тѫ ранѫ отворилъ та да видимь сетнина-та какъ ще бѫди.

Поздравлявамь Ви всесьрдечно и сьмь Вашь

като братъ

К. Моравеновъ.

165. АЛ. Н. МОШНИНЪ.

1742. — Искатъ се свѣдѣния за желѣзницата отъ Т. Пазарджикъ за София. Какъвъ и колко е подвижниятъ ѝ материялъ. Пак. 65.

Прията 28 Юнія 1874. Отгов. 11 Септ.

Русчукъ, 20 Юня 1874.

Многоуважаемый Найденъ Геровичь, позвольте мнѣ обратиться къ Вами сь просьбой: увѣдомьте меня въ какомъ положеній находятся работы на желѣзной дорогѣ изъ Татаръ-базарджика въ Софію и куда пойдетъ эта дорога далѣе. У Васъ вѣрно есть знакомый инжнеръ при постройкѣ этой дорогѣ, нельзя какъ нибудь достать планъ оной, былъ бы я Вамъ очень благодаренъ за его присылку. — За симъ остаюсь Вашимъ покорнѣйшимъ слугою.

Ал. Мошнинъ.

P. S. Кромѣ этого мнѣ желательно было бы знать подвижной составъ оной, т. е. сколько вагоновъ, локомотивовъ и гдѣ набираются водой и чѣмъ

топятся, а равнымъ образомъ и списокъ станцій и деревенъ по коимъ идетъ эта дорога и изъ какого народонаселенія состоютъ этъі деревни. Очень и очень обяжете всѣми этими свѣдѣніями

Весь Вашъ

А. Мошнинъ.

PS. Жена моя Вамъ очень кланяется, мы только что вернулись изъ Букареста, гдѣ видѣлись съ Евлогіемъ, который задавалъ великолѣпный праздникъ Зиновьеву. —

1745. — Славѣнскиятъ благотворителенъ комитетъ иска да печата рѣчника на Герова. Иска се за проба една буква. Пак. 63.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ, надняхъ я познакомился съ Г-номъ Корниловымъ, Статсъ-секретаремъ и Предсѣдателемъ Славянскаго Комитета и мы конечно разговорились о Вашей дѣятельности въ Болгаріи, какъ политическаго дѣятеля и ученаго. —

Славянскому здѣшнему Комитету желательно бы было ближе познакомиться съ Вашимъ Словаремъ. Можетъ быть онъ взялъ бы на себя часть издержехъ на изданіи. Поэтому Комитетъ проситъ выслать ему одну изъ буквъ Вашего Словаря, дабы онъ могъ судить о Вашей работѣ и онъ прямо войдетъ съ Вами въ сношеніе. Пишу Вамъ объ этомъ, чтобы знать Вашъ отвѣтъ. Пришлите поскорѣе Вашъ отвѣтъ прямо или чрезъ меня. Мой адресъ: СПБургъ Ал. Н. Мошнину, Васильевскій Островъ, 8 линія, домъ № 1, квар. № 13. — (Чрезъ Константинополь будетъ скорѣе). — Что у Васъ сдѣлалъ Ермаковъ? — и что вообще дѣлается въ Болгаріи. Было бы очень пріятно все это знать.

За симъ поручаю себя Вашей доброй памяти и остаюсь искренно Вамъ преданнымъ

Ал. Мошнинъ

27 Августа 1875.

---

166. ДИМИТЪРЪ МУТЕВЪ.

1746. — Промѣни въ одескитѣ училища. Изпращатъ се по Атанасъ Вулкиди книги Герову. Пак. 65.

28-го Ноемвр. 1846 Одеса.

Г. Найденъ!

Это ся намирамъ съ двѣ или три ваши письма и колкото имаше приключены раздадохъ. Княжевичевото вручихъ Логинову да го испрати, за что то той и ако да е на служба въ канцелярія тѫ Генералъ. Губернаторска помощникъ столоначальника, но живѣе си въ Симферополь при майка си.

Понечитель въ Одесса нахождася Бугайскій Д. С. Сов. бвшъ напредъ Генералъ Маіоръ путей сообщенія казватъ большой дурень. Петровъ утвержденъ помощникомъ Попечителя съ оставленіемъ и въ должности Директора. Это сички тѣ промѣны въ Одесса.

Снощи срѣщнахмися съ Дяда Христа у Петра въ погребатъ и погуляхми български испихми 7. 8. оки вино троица, но не можахме и да осѣтимъ че смы пили.

Днесь тръгнова за Цариград Аѳанасъ Вулкиди съ кого то ви испращамъ книгитѣ, що ми порьчате освень франиера, който не ся продава безъ вторый томъ (новото изданіе) и бордовскаго Географія която не ся на-

хождa въ Одесса. Лексиконатъ Ольдекопа нѣмахъ врѣме да ги поведжа тука за това испращамъ го до Христа Тошковича въ Цариградъ, да го даде първо да го повежатъ, че тогава да го вручи Моровенову за да ви го испрати съ другитѣ книги заедно.

Книгитѣ що ви испращамъ сѫ тыя:

			цѣна
3	части	Географія Соколовскаго .	2р. 50 к.
2	—	Лексиконъ Ольдекопа	4— 50 —
1	—	О хлопчатой бумагѣ и пр.	— 70
2	—	Венелина Сканд. и Хар. пѣс.	— 65
1	—	Ариѳметич. Задачи	— 30
1	—	карта болгаріи	2— 30
10		сер.	10·95.

Механика не можахъ да найда каквато искате, а Журналъ Мануф. и Торг. нѣма по Евреитѣ, кога ми ся падни ще да зема да ви изпрата.

вашь
Д. Мутіевъ.

Отгов. 14 Јаннуар. 1847.

1747. — Изпратени книги Герову. Захари Княжески въ Петербургъ. Пак. 65.

Отговорено 14 Јаннуар. 1847.

20 Декабря 1846 Одесса

Найденъ Геровичъ!

Послѣднето ми стана на 20 Ноемврія съ Аѳанаса Вулкиди съ когото ви испратихъ и книгитѣ що ми порѫчахте да ви купа Б. Моравеновъ ми пиши че ги предалъ на Брата ви да ви ги испрати, азъ му бѣхъ писалъ да повежи лексиконатъ на Ольдекопа чи тогава да го даде, нъ незная що стори. Это днесь ви приключавамъ писмо отъ Якова Бачея.

Въ Одесса има сега 3—4 българчета които сѫ въ Гимназія-тѫ.

Захарія още е въ Петербургъ. Директоратъ Лицейски е помощникъ Попечителя и начальствующіи надъ лицеемъ (новъ титулъ)

Отъ Одесса нѣмамъ що да ви сообща по ново поздравлявамъ ви съ нова година и ви моля да предадете моя поклонъ на баща ви

Оставамъ вашь
Д. Мутіевъ.

1748. — Ще се изпрати съчинението на Срезневски: „О богослуженіи и языческихъ обрядовъ древнихъ славянъ". Пак. 65.

10 февруаріа 1847 Одесса

Г. Найденъ!

Письмото ви отъ 14 Јануаріа пріахъ, и колкото комисіи возлагате има да ги испълна съ първа возможность. Это прѣзъ тія дни събирася за турско Илия семинаристътъ съ него ще ви испрата, що то намира. Съ послѣдніатъ параходъ ми пиши Моровеновъ чи пріелъ парытѣ за Атанаса 750 гро., и ги далъ на Христо Тошковича, азъ пратихъ да кажатъ на Атанаса да дойде да муги дамъ, но още не сяе явилъ, кога дойде щему ги чита. Захаріи още въ Петербургъ. Новины не ви пиша но ви испращамь много, отъ Симферополь и отъ Одесса, само време да имате да гичитете Касанскій написалъ 3,

листа и Бачей едно. Въ лицеятъ промѣна нѣма, Листеропуло ще чите сега прѣзъ тия пости публичны лекціи физики. Унасъ много калъ, не може человѣкъ да излези. Срезневскій професоръ Харьковскаго Университета напечата една книжка о богослуженіи и языческихъ обрядовъ древ. славянъ, азъ писахъ въ Харьковъ да ма испратать 10 екземпляра та можа испрати и вамъ единъ. той е переведенъ сега въ Петербургъ видися намястото на Прейса; Григоровичъ е казватъ въ Казанъ но още нищо ни пиши.

Этосичкото
за повече прощавай
Димитрій Мутіевъ

Стоянъ Дипчевъ ви моли
да испратите письма таму
въ Панагюрище.

1749 — Искатъ се географически карти. Статията на Григоровича. Захари Княжески кореспондентъ на Академията. Пак. 65.

10 Марта 1847 Одесса

Днесь пріехъ ваши письма отъ 10 февруаріа и азъ ви писахъ на 10 февр. и ви приключихъ и много други письма надѣяся да сте ги пріели. Поржчате да купа за училището карты, но тука не намѣрихъ, и Тоти обѣща че ще да получи скоро, и тогива има да купа и да ги приготва каквото пишите и ще ви ги испрата съ оказіонъ. Франкера первый томъ неся продава отдѣльно за что то и въ Пбргъ малко останали. съ картытѣ заедно има да ви испрата и сички ти други книги. На Княжевича ще испрата письмата и другите ще раздамъ.

Най послѣдныте новинъı въ Россія та: Григоровичъ напечата въ Ж. М. Народ. Просв. о первыхъ епистолахъ Славянскихъ, и въ приб. къ Ж. М. Н. Прос. една статия о нравахь Болгаръ неизвѣстно чья, може да е наистиіатъ Григоровичъ. Захаріа по извѣстіямъ изъ современника назначенъ Кореспондентъ на Петербургската Академия въ Болгарія и получилъ отъ Академія та библіотека.

Днесь излазя отъ тука Илія, но не можа съ него нищо да испратя картж болгаріи зехъ у Априлова и кога іж приготвя ще ви испратя. За пары те що пишете да стоятъ у васъ додѣ ви пиша що да чините.

тако и остаю вашь
Дим. Мутіевъ.

1750 — Н. Касапски излѣзълъ изъ Одеса. Ващенко назначенъ консулъ въ Едрене. Захари Княжески въ Москва. Пак. 65.

10 Јюнія 1847 Одесса

Г. Найденъ Геровъ!

Письмо то ви отъ 27 Май пріехъ и довѣренностьта що ми испращате, и до Владыка та письмо, но сега той не е въ градъ тъ, та кога дойди ще му занеса письмо то и що то ми каже писа ща ви.

Г. Филиппиди Моровеновъ и Сд. пишатъ ми да получа чрѣзъ 21/день отъ Г. Миліоти 890 грош ср. 176. и 88 к. ас. и кога ги получа има 700 гро̃. да дамъ на Аѳанаса а други тѣ ще ги мина на исапатъ ви.

Съ Николая Касапски, кой то излези отъ тука на 2 Јюня съ гемия испратихъ и другитѣ книги що ми бѣхте порж̃чали.

Днесь излазя отъ тука и дядо Нешо, но ново нищо нѣмаме. Ващенко назначенъ Генералный консулъ въ Едрене и при него Секретарь и драгоманъ съ жалованье. Ващенку 4000 карб. и другому 1500 р. сереб. Захарія ся нахожда въ Москва и непише нищо. Притварямъ ви едно писамце отъ Аѳанаса.

Остаю вашь
Дим. Мутьевъ.

1751. — Пари пожертвувани за книги за копривщенското училище. Пак. 65.

1848 года Јюня 30-го дня.

Получилъ я нижеподписавшійся отъ Г. Христа Загорскаго для покупки книгъ для училища Копривщенскаго 190 руб. серебромъ; ассигнац. 665 руб. которыя и имѣю употребить согласно съ даннымъ мнѣ отъ Г. Найдена Герова порученіемъ. въ чемъ и подписуюсь

Димитрій Мутьевъ.

1752. — Разни смѣтки. Пристигнале въ Одеса българе да се учатъ. Писма до владици. Пак. 65.

30 Септемвріа 1848 Одесса

Г. Геровъ!

Отъ 5 Августа письмото ви пріехъ и споредъ приказаніето на братави теглихъ до Моровенова 103 р. сребр. Гр. 1870, отъ които дадохъ Стояну 78 руб. ср. а 25 удръжахъ за старыатъ счетъ на книгитѣ.

На 30 Августа испратихъ до Хр. Тошковича нѣкой и други книги приключихъ ви и исапътъ сега съмъ купилъ други споредъ замѣтката, що ми пращате, и съмъ ги далъ да ся повежатъ на 10 8мвр. надѣяся да ги испратя за Цариградъ.

За школата мысла да не крпувамъ тука книги слѣдъ 1 мцъ ще ида непременно за Москва; та тамъ и по ефтено ся намиратъ, и по лесно не требава да ся плаща и пересылочные.

Отъ Цариградъ съ послѣдніатъ параходъ дойдохъ Савва учит. Шуменскій, единъ Търновецъ Георги Чалики отъ Филибе и Славчевичь отъ Едрене отхождатъ въ Москва да ся учать.

Письмото ви до Архіереатъ Гавріила испратихъ въ Тверь той сега тамъ е Архіепископъ, а тука е Инокентіи Харьковскіи, но на 2 8ври излазя за Петерб. за една година въ синодатъ да засѣдава.

Холерата слава богу остави совсѣмъ Одесса измряхъ до 2000 души но повече простъ народъ ни единъ отъ по голѣмъ классъ не умря, иска пазене отъ ястіе и отъ простуда.

Славянски тѣ дѣла въ Венгріа интересуватъ сега сички тѣ, Въ Букурешъ работили топови турски.

Оставамъ вашъ

Д. Мутьевъ.

1753.—Мутевъ въ Москва. Университетътъ пропада. Бодянски и Григоровичъ не служатъ. Ретроградство въ Росия. Пак. 65.

3 Февруаріа 1849 Москва

Г. Найдене!

Пріехъ Ваше письмо отъ 7. Декамврія въ Москва. На 30 Декамвр. излѣзохъ изъ Одесса и на 15 Јануаріа стигнахъ тука още не съмъ ся натькмилъ намирамся у Иванча на квартира.

Тука ще ви закупа книги за училището кога намера свободно време

Москва не ви описувамъ защо то още и самъ не ѭ познавамъ но въ Универс. Московски голѣмы перемѣны, професори тѣ най на слава що бѣха излѣзоха, принудихѫ ги да оставатъ и на тѣхно място назначаватъ Семинаристы по безвредны Бодянскій не служи, викахѫ Григоровича но и той не ще.

Патріотическитѣ журналы много ся налегнали на единъ философскій вопросъ: Просвѣщеніе вредно, а наши тѣ си біятъ главытѣ да завождатъ училища забравятъ Евангельското изреченіе: блажени нищіе духомъ яко тіе послѣдятъ царствіе небесное
Иванчу ви принася поклонъ.

твои
Д. Мутьевъ.

Отговорено на 12 Декемвр. 1849.

1754. — Д. Мутевъ услужва на българетѣ въ Одеса. Какво искатъ тѣ. Петковичъ и Захари Княжески въ Одеса. Пак. 65.

16 Сентября 1855 Одесса.

Любезный Геровъ!

Писмото ти отъ 18 Авг. приюхъ и ся радвамъ че слѣдъ толкози время можемъ да ся разберемъ. Это три пощи ся наемамъ да пишѫ и все нѣщо ми побръка — Одаіата ми ю блъгарска канцеларіа, але не мысли че и азъ зимамъ участіе въ блъгарскы тѣ работы или составямъ проэкты—нѣ. азъ не ся бръкамъ въ тиѭ работы — само адвокатство правѭ, пишѭ прошенія за блъгары-тѣ — повече нищо. юдинъ пары проси, другы иска мѣсто, трети иска чинъ четвръты—орденъ и токо на сичкы-тѣ заслугы тѣ ся поченватъ отъ 1828 година. Габровскы работы.

Въ Одесса нѣмаме нищо по новичко, чакаме царь-тъ ала не ю още вѣрно ще ли да дойде,

Отъ българы-тѣ намирася въ Одессѫ Петковичъ, който си връши работѫ тѫ добрѣ. Х. Захариа Шелководъ живѣе въ Ботаническый тъ садъ и ся учи да мотае коприна. Дядо Копиланъ умрѣ прѣди три м҃ца. Сынъ му ю въ Москвѫ, готви ся да влези въ университетътъ.

Що чинятъ въ Пбргъ наши тѣ блъгаре нищо не пишѭтъ.

Трѣбва да си видѣлъ Станислава поклонъ отъ мене и на Христа.

Въ Пбргъ имамъ нѣкои и другы приятели, но не познавамъ таквы кои то могѫтъ да ми бѫдѫтъ полезны.

Н. Хр. връши българскы тѣ работы, и попържа блъгары тѣ.

Отъ Христа поклонъ

Вашъ
Димитрій Мутьевъ

R. S. Засвидѣтельствуй мое почтеніе Николаю Димитріевичу Ступину.

1755.—Наредено да се печата рѣчникътъ. Молба за народни пѣсни. Смѣтка за купени книги за копривщенското училище. Коп. кн. 1.

Г-ну Димитрію С. Мутеву.

Петербургъ 9 Декемвр. 1855.

Любезный Пріятелю!

Забавихся да ти отпишѭ, зачтото бяхъ оставилъ всичкы другы работы та глядахъ само еднѫ: да турѭ рѣчника си на рядъ да ся печята. Тая работа, сега може да речемь, тръгнѫ на пѫть, и въ „Прибавленіе къ извѣстіямъ втораго отдѣленія Академіи наукъ“ за нынѣшій мѣсяць ще има два или три листа печятни и отъ моя рѣчникъ. До пѫти могѫ да Ви пратѫ, чтото има напечятано, а сега брьзамь да ти се помолѭ да ми помогнешь на тѫѭ работѫ. Отъ твоѭ странѫ помощь-та е твьрдѣ лесна: да ми пратишь блъгарскы-

ты пѣсни, дѣто гы имашь, за да привождамь отъ тѣхъ примѣры въ рѣчника си. Азъ имамь доста пѣсни, нъ тыя сѫ въ Турско, освѣнь нѣкои 20, а отъ Турско, както знаешь, сега е мѫчно да ся донесѫть, и азъ сьмь тврьдѣ доволенъ дѣто едно врѣме ти дадохъ да прѣпишешь колкото имаше у мене пѣсни, та сега да могѫ да поискамь и ты да направишь това. За да се свршии по-лесно работа, чтото щешь ми пратишь пѣсни, дай да гы прѣпишѭть за мой хесапъ.

Не бъва ли да видишь хесапа на оныя пары, что ти бѣ далъ уйчо ми Христо, за да купишь книгы за Копривщенско-то училище, та чтото остава отъ тѣхъ да ми гы пратишь да купѭ за тѣхъ книгы доклѣ сьмь тука? Това бы было добро за мене, зачтото имамь тука потрѣбѫ за нѣкои книгы, и още за такыва, които имамь въ Турско, та не ми се ще въ тыя усилны врѣмена да харчѭ пары да гы купувамь за себе, а да ги купѭ за училилище-то, и, като си свршѭ работѫ да гы дамь дѣто трѣбва. Тоя хесапъ азъ незнаѭ; зачтото Г. Христо не ми е писалъ за оныя книгы что ми е пратилъ, колко пары е далъ.

Поздравленіе Г-ну Христу.

Добро видѣніе!

Вашь

Н. Геровъ.

P. S. Отъ покойнѫ Еленка трѣбва да има доста пѣсни, зачтото тя много записваше.

1756. — Еленка Мутева нѣма пѣсни. Да се иска отъ Палаузова Априловиятъ сборникъ. Искатъ се академическитѣ извѣстия. Пак. 65.

Прието 7 февр. Отгов. 28 февр.

Одесса 20 января 1856.

Драгы приятелю!

Небыхъ закъснѣлъ съ отговоръ тъ на Ваше то писмо отъ 9 Декемвр. ако не бы ми ся приключила тѣжка болѣсть, отъ която и доднесь не могѫ да ся оправѭ. — Повече отъ 2 м^ца теглих отъ главоболіе, а по праздницы тѣ отъ имороидальный напоръ въ мюхюрътъ приключи ся воспаленіе кое то и до днесь още не е приминѫло совсѣмъ, и секы день растриса мя по малко, а отъ това главоболіе то ся е усилило до голкози дѣто не могѫ да си издигнѫ главѫ тѫ отъ възглавницѫ тѫ.

Надѣяхъ ся да получѭ отъ тебе первитѣ листове отъ рѣчникъ тъ, но досега още не смы пріели.

Колко то за пѣсни тѣ що искате да ви испратѫ съ голѣма радость быхъ испълнилъ Ваше то желаніе ако быхъ намѣрилъ поне дестина пѣсни, азъ още отъ Пбргъ быхъ писалъ на покойнѫ тѫ Еленкѫ да ми испрати пѣсни и тя ми испрати само двѣ а повече нѣмаше, и азъ лани кога прибирахъ съндацы тѣ съ хартіи тѣ не намѣрихъ нищо, ако быхъ намѣрилъ не гы быхъ оставилъ въ сындацы тѣ съ непотрѣбны тѣ бумагы, кои тося изнесены въ погребъ тъ на другыя тъ дворъ. Отъ тука азъ быхъ писалъ на Палаузова да ми испрати отъ Пбргъ собраніе то Априлово, кое то можете да поискате отъ него и да ся ползовате ако е возможно.

За пары тѣ на училище то що ся нахождатъ у мене немогѫ да Ви испратѭ хесапъ, защото стары тѣ ми книгы ся намиратъ въ погребъ тъ, нъ на 1854 год. кога то минувахъ стары тѣ хесапы на новѫ книгѫ прѣзъ Мая мца отворенъ е и Вамъ хсапъ, въ кой то е минато да земате отъ балансъ на стары тѣ хесапы 107 руб 14 к. но отъ що и какъ не могѫ нищо да припомнѭ, кога бѫда въ состояніе да излазямъ, ако бѫде возможно потръси щѫ стары тѣ хесапы и испратищѫ ви го.

А сега за горныи тъ хесапъ испращамъ Ви само 50 руб. за щото не ми ся намѣриха сега пары, а другы тѣ слѣдъ малко време ще Ви испратѫ.

А три рубли още що прилагамъ молѭ Ви ся да попитате Палаузова ако ся е подписалъ на извѣстія та Академіи за мене да ми гы испращатъ въ Одессѫ, то дайте му 3 руб. ако ли не е подписанъ, то потрудете ся самы да подпишете за мене 1 экз. и дайте адресъ тъ ми да ги испращатъ въ Одессу Дм. Ст. Мутьеву. ако ли пакъ цѣна та имъ повече отъ 3 руб. ато удрьжете и тія пары за хесапъ тъ. Вашъ

Д. Мутьевъ.

Тошковичь калеко намира ся сега въ Харьковъ

1757. — Правдинитѣ султански откриватъ поприще за работа. Какъ се печата рѣчникътъ. Какво ще прави Геровъ съ него. Ще се печата и рускобългарски рѣчникъ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 28 февруар. 1856.

Драгъій Пріятелю!

Писмо-то Ви отъ 20 Яннуар. сьмь пріялъ още на 7 февруар. и едва днесь сполучвамь врѣмя да Ви отговорѭ, а това, повѣрвайте, не е моя вина: прѣзъ дни-тъı имахъ такъıвъı работъı, които не бъıваше да оставямь нито единъ чясъ назадъ.

Съ тврьдѣ голѣмѫ жялость ся научихъ, че не сте бъıли здрави. Стягайтеся докждѣ пролѣть, та, като стане миръ, да си идемь въ наши-тъı мѣста: тамъ климатъ-тъ трѣбва да Ви помогне. Отъ другѫ странѫ тамъ сега ся откръıва широко поприще за работѫ, спорядъ правдины-ты, что е даровалъ сега Султанъ-тъ на христіаны-тъı. Тыя правдины за прьвъ пѫть сѫ доста, само трѣбва да залѣгаме да ся турять на дѣло.

Пары-ты 50 рубл. пріяхъ, что ми сте пратили за Копривщенско-то училище, така и другы 3 рубл. за извѣстія Акад. Наукъ.

Палаузовъ Вы е подписалъ, за да Ви ся пращать извѣстія-та; нъ пары-ты още не му сьмь далъ, зачтото не могѫ да ся ссавѭ съ него. Единъ пѫть го само срѣщнѫхъ на улицѫ-тѫ, та му казахъ, че ми сте пратили три рубли да му дамь.

Тыя дни ще излѣзе прьвый выпускъ отъ извѣстія-та за тѭѫ годинѫ. При него ще има и 4 листове отъ моя рѣчникъ. Слѣдъ това щѫ могѫ и азъ да земѫ отъ типографиѭ-тѫ, колкото щѫ екземляры исты-ты листове отъ оныя, что печятамь за себе, та щѫ пратѫ и Вамъ нѣколко въ Одессѫ. Азъ печятамь за себе 1000 ек. и мыслѭ 500 отъ тѣхъ да раздамь даромь на учители-ты по Блъгаріѭ, та съ това да гы задлъжѭ да събирать всякой, дѣто ся намира, рѣчи, които нѣма у мене, и да ми пращать тыя рѣчи, та по врѣмя да ся доплъни рѣчникъ-тъ.

Ще найдете въ рѣчника ми тврьдѣ много Турскы рѣчи. Азъ помѣщамь всичкы-ты Турскы рѣчи, чтото сѫ употрѣбявать въ разговоръ, и не, че ни сѫ потрѣбны тыя, а за да ся види, че има Блъгарскы рѣчи равнозначителны, та не трѣбва да употрѣбяваме Турскы-ты.

Надѣѭся да ся е врьнѫлъ г. Тошковичь отъ Харковъ. Тыя дни щѫ пишѭ и нему.

Да Ви кажѭ литературнѫ новинѫ. Въ Москвѫ ся събира общество отъ бълг. да напечята Руско-Блъгарскый рѣчникъ, когото азъ желаяхъ да издамь прѣди Блъгарско-Русскый, зачтото той е и пò-потрѣбенъ за насъ и пò-лесенъ за мене да го пищѭ. Ако не побрька нѣчто, трѣбва скоро да ся подкачи и тая работа.

Есенесь единъ пѫть ми пишяхте за Петковичя, че си е нагласилъ работѫ-тѫ, а не ми казвахте, какъ. Желалъ быхъ да знаѭ, дѣ е и какво е той.

Пишете ми да искамь отъ Палаузова Априловый сборникъ отъ пѣсни. Азъ ся опытвахъ пò-напрѣдъ; нъ напраздно.

Г-ну Христу много здравıе. Княжескому щѫ пишѭ тыя дни.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

1758. — Геровъ иска Болгарскія грамоты Априлова и записки Одесскаго Общ. Исторіи и Древности да се пратятъ на Миклошича въ Вѣна. Коп. кн. 1.

С. Петерб. 30 Април. 1856.

Драгый Приятелю!

На 28 Февруар. Ви писахъ, и послѣ отъ много работѫ вече не можяхъ да повторѭ да Ви ся обадѫ. Азъ ся надѣѭ това лѣто или кѫдѣ есень, ако е здравıе, да минѫ прѣзъ града Ви и желалъ быхъ да Вы найдѫ на истѫ-тѫ мысль, на каквѫто Вы оставихъ прѣди двѣ години. сир. при прьвѫ възможность да ся прѣселите въ отечество-то.

Потрудѣтеся, молѭ Ви ся, да ми найдете и допратите единъ екз. Болгарскія Грамоты Априлова, и послѣдни-ты № отъ записки Одесск. Общ. Истор. и Древн. въ които има статıи за Блъгариѭ, и чтото разнесете за тѣхъ, пишете ми. Иска гы г. Гильфердингъ, за да гы прати Миклошичу въ Вѣнѫ.

Палаузову дадохъ три рубли за извѣстія Академіи. Въ това издание трѣбва да сте видѣли начяло-то отъ рѣчника ми. Азъ едва вчера прияхъ послѣдни-ты два листа и тыя дни щѫ Ви пратѫ по нѣколко екз. отъ всякой листъ.

Много здравıе Г-ну Христу. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

1759. — Геровъ кани Д. Мутева да иде въ Цариградъ да работи за народнитѣ работи. Коп. кн. 1.

Г-ну Д. С. Мутеву.
Цариградъ 19 Марта 1857.

Господине Димитре!

Наши-ти тука, както сте ся научили, сѫ подкачили нѣкои общеполезны работы за народа, като: да ходатайствувать за да ни ся даде свое народно духовенство, да повдигнѫть книжнинѫ-тѫ напрѣдъ и др. А за такывы работы трѣбвать людıе врядни да знаѭть да пишѭть и да залѣгнѫть само на това, пакъ отъ всичкы-ты наши тука слабо кой има да знае да пише доста и всичкы-ты сѫ захванѫти отъ свои-ты чястны работы, та не имъ остава доста врѣмя да посвятявать на общы-ты работы. Затова и канять Васъ да дойдете тука, за да помогнете на общи-ты работы съ Ваше-то знаниe. Отъ моѭ странѫ азъ щѫ кажѭ, че не може да бѫде врѣмя и случяй пò-сгодни отъ сегашни-ты, за да бѫде чловѣкъ полезенъ на народа си. Отъ дрѫгѫ странѫ пакъ знаѭ, че и Вые чякате такова врѣмя и такъвъ случяй и ся каните да дойдете насамъ, та не могѫ да не Вы подканѭ да дойдете, както може, пò-скоро, зачтото наши-ти тука имѫть твьрдѣ голѣмѫ потрѣбѫ отъ Васъ и само Васъ имѫть прѣдъ очи, та ако не дойдете много работы оставать назадъ. Азъ ся надѣѭ, че щете пристигнете, доклѣ сьмь тука, и това ще бѫде весма полезно.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

1760. — Димитъръ Мутевъ въ Цариградъ да редактира Книжици. Коп. кн. 3. 63.

Г-ну Д. Мутеву.

Пловдивъ 9 Октомврия 1857.

Господине Димитре!

Научявамся отъ писма отъ приятеле-ты, че сте дошли, спорядъ както ни бяше дума-та въ Цариградъ, и още съ младѫ булкѫ, та идѫ да Ви чеситѭ и да Ви пожелаѭ да сте длъговѣкы и да поминете сладъкъ животъ, да стигнете да видите отъ унукы унукы. Азъ ся забавихъ да Ви пишѭ, зачтото ходихъ на узунджовскый панаиръ и въ Едрене, та едва прѣди три дни ся прибрахъ тука.

За прѣдначрьтания-та Ви за периодическо-то издание чякамь да приемѫ извѣстия отъ Васъ, та и азъ да ся готвѭ да помогнѫ нѣчто.

Молѭ Ви ся, кажѣте Г-ну Г. Золотовичю, че съ прьвѫ почтѫ щѫ отговорѭ на писмо-то му. Днесь не могѫ му писа, зачтото трѣбва прьвѣ да научѭ чтото мя пыта.

Ако сте ми купили лъжичета, дайте гы Г-ну Д. Гешеву да ми гы испрати и земѣте отъ него цѣнѫ-тѫ имъ.

Желаѭ Ви да сте здрави и честити и остаямь Вашь

Н. Геровъ.

1761. — Какъ вървятъ Книжицитѣ. Мутевъ се отчайва. Кани се Геровъ да напише нѣщичко. Пак. 65.

Прието 29 Декемвр. 1857. Отгов. 5 Февр. 1858.

23 Декемвриа 1857. Цградъ.

Любезный Г. Найденъ!

Отколѣ бѣхъ Ви написалъ письмце, нъ не го испратихъ, за щото бѣхъ слисанъ отъ еднѫ странѫ догдѣ ся настанѫ съ квартирѫ-тѫ, а отъ другѫ нашиты припрѣхѫ да ся издаде по скоро прьва-та книжица, и бѣхѫ отредили да ся издаде на послѣднiи Ноемвриа, нъ гдѣто пѣѭтъ много петлы късно съвнува, само изгуби ся толкосъ врѣмя, та не можихмы да приготвимъ матерiалъ за единъ два мца, и начяло ще бѫде тврьдѣ неудовлетворително, а за напрѣдъ незнаѭ що ще да правимъ. Не можихъ да гы убѣдѫ, че това не може да врьви напрѣдъ, ако не ся приготви матерiалъ, нъ тѣ все стоѭтъ на своето. Азъ бѣхъ ся рѣшилъ да ся врьна въ Одесса за щото виждамъ че не ще го искарамы на главѫ, нъ Золотовичь пакъ станѫ причина та останѫхъ, нъ ако врьвѭтъ така работи ти нищо нѣма да стане.

Прьва та книжка, която е много суха и вѣла, за щото неможихмы да приготвимъ матерiалъ, печата ся сега у Цанкова, нъ какъ ще пристигнемъ другы-ти не знаѭ. Ако найдѫ възможность да поема врьзъ себе си всичко, дася не смѣсѭ другый добрѣ, ако ли нѣ, а то ще гы оставѭ да си го чюкѫтъ, както знаѭтъ. Ако имате нѣщичко приготвено молѭ ви ся испратете го по скоричко, за щото инакъ не можемъ прѣвари. Отъ нигдѣ нищо нѣма, и надѣжда нѣма отъ нигдѣ. и още ако знаете нѣкого на около подканете гы да пишѭтъ.

Тука е сега дошелъ преосвященный Кирилъ Архiепископъ Мелитопольскiй, който ще иде въ Ерусалимъ. При Русскѫ-тѫ црьквѫ нѣма още Архимандритъ. Сега служи отецъ Партенiя.

Отъ Одессѫ нѣма нищо по ново Вашь

Димитръ Мутьевъ,

R. S. Желаѭ да проминете весело праздници-ти.

1762. — Мнѣние за списание Книжици. Какво готви за него Н. Геровъ. Абониране в. „Le Nord.“ Коп. кн. 3. 153

Г-ну Д. Мутеву, въ Цариградъ.

Пловдивъ, 5 Февруар. 1858.

Любезный Г. Димитре!

Забавихся да отговорѭ на писмо-то Ви отъ 24 Декемвр. зачтото чякахъ прьвѣ да приемѫ периодическо-то издание, а то ся загубило на пощѫ-тѫ, та едва съ послѣднѭ-тѫ пощѫ дойде. То ся посрѣщнѫ тука съ отворены рѫцѣ, и които го видѣхѫ, все останѫхѫ доволни отъ него. Сьврѣменный лѣтописъ е толкова добьръ, дѣто на всичкы-ты ся поревна. При таково начяло нѣма сьмнѣние, че прѣдприятие-то ще има успѣхъ. Съ сладость четѫть и за метеорологическы-ты явления. По-мѫчно ся чете тука „Житие Св. Климента“ и „мысли за Болгарскіи-отъ языкъ“, зачто и едно-то и друго-то е писано на Македонско нарѣчие, което тука е необыкновенно. Какъ да е, като чтомь ся яви прьва-та книга, и видѣся, че работа-та ще врьви напрѣдъ. Тука щѫть ся съберѫть доста спомоществователи. А колко за прѣпятствия-та отъ мѣшявѫ-тѫ на мнозинѫ въ тѫѭ работѫ, отъ това не трѣбва да ся утѣснявате Общи-ты работы насѧдѣ и всякога така врьвять отъ начяло. Вые слушяйте и едного и другого да казвать, тапа си врьшѣте работѫ, та полекка лекка всичко ще тръгне на рядъ. Наши-ти оттука щѫть пишѭть по нѣкога на тамошни-ты Господаре да олеснявать работѫ-тѫ.

Азъ Ви ся молѭ да мя простите дѣто досега не Вы сьмь пратилъ нѣчто да вмѣстите въ книжници-ты. Консулство то мя направи да нѣмамь врѣмя да работѫ за писменность-тѫ. Нъ това бѣ така само досега, зачтото всяко нѣчто въ начяло быва мѫчно; нъ за напрѣдъ, надѣѭ ся, щѫ могѫ и да пишѭ по нѣчто. Подкачямь отъ: 1) Описание распрѭ-тѫ, что е станѫла въ Едрене между Блъгары и Грьци, по совершенно вѣрны источници. 2) Рецензиѭ за книгѫ, прѣведенѫ отъ едного съ заглавие: „Прьвы знания за дѣтца“, и отъ другаго съ заглавие: „Малка Енциклопедія или прьвоначялны познания за дѣца-та.“ 3) Нѣчто за трудове-ты отъ Изворскый, напечятаны въ №№ 361 и 362 на цареградскый Вѣстникъ, и потоя случай щѫ Ви пратѫ и нѣкое стихотвореніе. Всичко това ще бѫде готово до десятинѫ дни.

Простѣте ми сега да Ви направѭ и едно-двѣ замѣчяния. Глядамь, че чясто туряте членъ на имена собствены, като, наприм. казвате. франція-та, Англия-та. Това не е обыкновено въ Блъгарскый языкъ. Друго лѣтописъ на Блъгарскый языкъ е мѫжскый родъ, както и рѫкописъ, подписъ, записъ и проч.

Молѭ Ви ся, сторѣте добро, та мя запишѣте на газетѫ „Le Nord“. Ако не прінимать подпискѫ на Австрійскѫ-тѫ пощѫ още и сега, подпишѣте мя на Французскѫ-тѫ пощѫ, нъ дано да може Французска-та поща да прѣдава листове-ты въ Цариградъ на Австрийскѫ-тѫ пощѫ, та тя да ми гы прѣпраща за тука. Съ тоя начинъ приема тука тѫѭ газетѫ католическый Епископъ. Колкото заплатите, земѣте си пары-ты отъ Г. г. Братіе Гешевы.

Вашь
Н. Геровъ.

1763. — По абонирането газета Nord. Мутевъ отслабналъ отъ трудъ. Цензурата стѣснява. Прѣзъ дѣ ще се върне Мутевъ. Пак. 65.

Прията 21 Марта 1858.

14 Марта 1858 Цградъ

Г. Найденъ Геровъ!

Неможихъ да улучѭ свободнѫ минутѫ, да Ви извѣстѭ за газетѫ-тѫ Nord, за коѭ-то бѣхте писали да ѭ земемъ. На францускѫ-тѫ пощѭ съвсѣмъ не приемѫтъ подпискѫ, а на Австрийскѫ-тѫ искѫтъ за 9 мѣс. отъ 1 Априлиıа до 1 Јануариіа 800 грш, а въ Цареградъ прѣзъ книгопродавецъ тъ струва за годинѫ 400 грш, за това не ся рѣшихъ да платѭ, та незнаѭ какъ е Ваше-то мнениє.

Подиръ праздници ти ще идѫ въ Одессѫ, за щото тука си повредихъ здраве-то — много тяжко доде трудъ-тъ; като нѣма отъ нигдѣ помощь нѣма и коректура кой да дрьжи не само да прѣведе два реда. — а неудоволствиıа съ кола, никой не ся благодари, а азъ си губѭ здравие то. Славейко оставя училище-то и си отхожда въ Трьново. Всичко ся растроява и цензура та ны стѣснява много нѣма книжка, въ която дане е измѣнено или изврьляно нѣщо.

Подиръ Јюниа на врьщанє имамъ намѣрениє да минѫ прѣзъ Влашко и по сухо да дойдѫ, не бы было злѣ ако можемъ устрои единъ съборъ нѣгдѣ — въ Филибе да ся съберемъ да потлъкувамы, та да видимъ щели врьви работа-та напрѣдъ или да си трьсѫ работѫ. Още има врѣмя споразумѣ щемъ ся за това. Отъ Одессѫ нѣмамъ нищо ю ново.

Вашь
Дим. Мутьевъ.

За журналъ тъ чакамъ Вашъ отговоръ.

167. ХРИСТО МУТЕВЪ.

1764. — Нареда да се изпратятъ исканитѣ книги. Еленка Мутева прѣвожда повѣсти. Разправия съ Цукала. Добровичъ изпратилъ журнала си. Пак. 65.

Одесса 30 Октября 1851 года.

Его благородію Найдену Х. Герову

Въ Филибе или Пловденъ градъ.

Получихъ писмото ви отъ 22 Августа и ви отвѣтихъ 30 число, но както нямамъ отвѣтъ натва письмо което испратихъ съ пассажиръ за да го предаде на Моравенова и ви писахъ и за книгыте, какви има въ Одесса за тва са рѣшихъ сега, както излаза Захарія за Пловденъ, и може да поседи въ Цариградъ доде си свършии работата да ви претворя кратка отмѣтка за книгыте учебни които се намиратъ въ Библиотека та и цѣната имъ, а тия дето са ни намиратъ, може съ време да са получатъ и азъ самъ оставилъ у Тоти и Григорьева замѣтка, да ма извѣстатъ кога са получатъ утяхъ.

Еленка още не сае занимавала да пиши романъ; но иска да переведе двѣ три повѣсти и да ги напечата въ цариградскіятъ вѣстникъ Четемъ въ цариградскіятъ вѣстникъ вашіятъ отвѣтъ противъ замѣчанія та на Цукала за Пловденското училище, но Гречекій вѣстникъ ὁ Τηλέγραφος τοῦ Βοσπόρου не са получа въ Одесса и никой го няма.

Пратиме изъ Віена Добровичъ своятъ журналъ Мірозреніе, но цензура-

та го не пропуска, доде са не (не се чете) изъ Петербургъ. Повече нямамъ какво да пиша, чакамъ по скоро отвѣтъ.

Отмѣтка на кн^и^гыте.

Физика Щеглова 5 руб. сер.
Зоология Едварса 8 руб.
Риторика общая и частная Зеленецкого 1 руб. 10 к.
Піитика Зеленец. 70 к.
Географія Ободовскаго 1 руб. 25 к.
Руская Ист. Устрялова крат. 45 к.

Тйя са книгыте дето са намиратъ въ бебліотекыте Одесски, ако нямате някой си отъ тея пишетеми по скоро дави испратя дето Захарія ща са бави въ Цариградъ.

Книгыте за които имъ оставихъ отмѣтка.

Ботаника Дикандоля
Химія Гееса.
Метеорологія Канта
Физика Ланца
Ариѳметика и Алгебра Б
Геометріи Буссе
Тригонометрія Л
Граматика Р. языка Востокова
Исторія Всеобщая Смарагдова

Х. Мутевъ.

1765. — Гръцки вѣстникъ съ цукаловата критика не се получава въ Одеса. Цензурата не пуща цариградски вѣстници. Еленка Мутева ще печата Райна българска царица. Пак. 65.

Одесса Мышинъ день 1852 година.

Писмото ви отъ бабинъ день получихъ. За учебники, дето ви са потребни за руководство, получи Григорьевъ на тіе дни и на 20 февруарія ще ви испрати книгите съ Сима Стефановичъ до Цариградъ, а отъ Цариградъ чрезъ Георгія Тошковича ще ги получите въ Пловденъ градъ. Желаяхъ да прочита критиката на Цукалата за балгарското училище во Филибе, но тука никой не получа Гръцки журналъ, нито Корси, нито гръцкіятъ консулъ. За балгарскіятъ цариградскій вѣстникъ още неизлезе разрешеніето да го пропускатъ въ Одесса. Братъ ми са намира сега въ Петербургъ 4. години и още неможе да свърши работата, загуби много время безъ польза. За Райна Балгарска Царица, Еленка ся рѣши да я печата пресъ Великите посты, затва акобы да я перевелъ други некуй, потрулети са да са непечат. остаюсь

Х. Мутевъ.

1766.—Цукаловата критика нехвела. Изпратени книги прѣзъ Галацъ. Райна княгиня българска се намира у цензурата. Пак. 65.

Ходжа Бей 20 Апрѣля 1852.

Приехъ писмото ви отъ 27 число отъ Сѣчка и критиката на Цукалата за Васъ и за балгарското училище. азъ се надявахъ, чи той като просвѣтитель на Филебето, ща напише нещо по умно, но той писалъ каквото му дошло на умагъ. Учебниците испратихъ чрезъ Галацкіатъ параходъ и има да ги получите следъ папайратъ на Джумаята защото и други работи си испрати Тошковичъ, та затва закаснѣха малко.

Преводатъ на Райна, Балгарска Кралица са намира въ цензурата и като го процензуруватъ, ша са отпечата скоро; затова ако обычате, можете да обявите въ цариградскійтъ вѣстникъ да не бы да я печати други.

Счетатъ на книгите, има да ви гу испрата кога получа отъ Димитра отвѣтъ, колко ви е долженъ. Забѣлѣжвъмъ и книгите дето испратихъ: Физика Щеглова, Химія Гееса, Зоологія Эдвардца, Ботаника, Геометрія Буссе, Алгебра Бѣлевина, Географія Ободовскаго, Исторія Смарагдова, Граматика Востокова, Риторика частная и общая и Пийтика Зеленецкаго, Исторія Русская Устрялова, Метеорологія Кепта.

Х. Мутевъ.

168. НИКОЛАЙ ЯКИМОВИЧЪ МУХИНЪ.

1767. — Положението на Герова. Той иска да се назначи на служба въ войската или консулски агентъ въ Пловдивъ. Новини изъ Турско. Пак. 141.

Одесса 17 Юля 1853.

Милостивый Государь

Николай Якимовичь!

Я имѣлъ честь писать Вамъ изъ Адріанополя, что оставилъ училище Св. Кирилла и Меѳодія и уѣхалъ изъ Филиппополя, по случаю разрыва между нашимъ Правительствомъ и Портою. Чтобы не оставаться безъ дѣла, я поспѣшилъ пріѣхать сюда въ Одессу съ намѣреніемъ просить объ опредѣленіи меня на службу переводчикомъ въ дѣйствующей арміи, а въ случаѣ возобновлонія дипломатическихъ сношеній съ Портою и возвращенія Миссіи въ Константинополь просить себѣ службу въ какомъ нибудь Консульствѣ или Агенствѣ въ Турціи. Здѣсь я имѣлъ честь представиться Его Превосходительству Александру Петровичу Озерову и просилъ его оказать мнѣ свое покровительство. Его Превосходительство приказалъ мнѣ донести ему въ подробной запискѣ о себѣ, гдѣ я бывалъ послѣ выѣзда изъ Россіи, чѣмъ занимался, что сдѣлалъ и чего теперь желаю, чтобы представить обо мнѣ въ Министерство и ходатайствовать объ опредѣленіи меня на службу. Я подалъ вчера такую записку и Александръ Петровичь сказалъ мнѣ что я могу надѣяться получить желаемое, потому что Вы еще можете походатайствовать обо мнѣ въ Министерствѣ. Такъ я заранѣе считаю себя счастливымъ, будучи совершенно увѣренъ, что Вы и теперь по прежному расположены помочь мнѣ и не откажете мнѣ въ Вашемъ милостивомъ покровительствѣ, тѣмъ болѣе, что теперешнѣе мое положеніе безъ мѣста, безъ состоянія, гороздо невыгоднѣе того, въ которомъ я былъ прежде, и оно скорѣе должно возбудить Ваше участіе во мнѣ. Какъ я никогда не скрывалъ отъ Васъ своихъ намѣреній и тайныхъ желаній, такъ и теперь могу признаться Вамъ, что при всей своей бѣдности и незначительности я имѣю непреодолимое влеченіе быть полезнымъ своимъ соотечественникамъ, Болгарамъ, и по этому я желаю быть на службѣ въ Турціи. А осмилѣтное пребываніе въ этой странѣ и въ послѣдніе три года Ваши наставленія и внушенія научили меня, какъ надобно вѣсти себя, чтобы заслужить одобреніе. По этому я осмѣливаюсь всепокорнѣйше просить Васъ сдѣлать мнѣ теперь то, что, по словамъ Николая Дмитріевича, думали сдѣлать въ бытности въ Адріанополѣ, т. е. исходатайствувать чтобы я былъ назначенъ агентомъ въ Филиппополѣ. Зная взаимные отношенія жителей этого города, я въ качествѣ агента началъ бы тамъ свою службу примиреніемъ двухъ противоположныхъ партіи и тѣмъ дать ходъ образованію. Во всякомъ случаѣ я на Васъ только полагаю всѣ свои надежды, и всепокорнѣйше прошу Васъ не оставлять меня

въ теперешнемъ невыгодномъ положенiи, затруднительность котораго съ теченiемъ времени увеличивается. Хотя здѣсь разнеся слухъ, что разрывъ съ Портою кончится миромъ, но я долгомъ считаю увѣдомить Васъ, что въ случаѣ войны мнѣ прiятнѣе было бы послужить въ армiи переводчикомъ, такъ какъ я знаю языки, употрѣбляемые въ Турцiи, т. е. турецкiй, болгарскiй и греческiй.

Если Вамъ угодно имѣть новости изъ Турцiи, то я Вамъ сообщу, но это будуть непрiятныя извѣстiя. Турецкое Правит. нуждаясь въ деньгахъ для содержанiя немногочисленнаго войска снаряженнаго, будто для отпора противъ Русскихъ въ случаѣ нападенiя сихъ послѣдныхъ на Турцiю, требуетъ подати въ одныхъ мѣстахъ за два, а въ другихъ за три года впередъ. А такъ какъ народъ совершенно обѣднѣлъ отъ прошлогодной экстраординарной подати (имдадiе) и еще болѣе отъ того, что не было сбыта для хлѣба, то по деревнямъ нѣтъ житья людямъ отъ заптiе, посылаемыхъ для ускоренiя сбора податей. Съ другой стороны застой въ торговлѣ по случаю разрыва между Россiею и Турцiею, также множество разбойниковъ изъ бѣглыхъ солдать, недающихъ прохода по дóрогамъ, доводитъ до отчаянiя гражданъ. Отъ разбойниковъ нѣтъ возможности поселянамъ не только что привезти свои произведенiя въ города на продажу, но и выйти въ полѣ, чтобы собрать хлѣбъ. Ко всему этому надобно прибавить, что Турки испуганные войною съ Россiею, хотятъ отомстить на христiанъ, и для этого жестоко обходятся. Англичане и Французы шляются по городамъ и при содѣйствiи мѣстныхъ властей силою заставляютъ людей давать имъ подписы на бѣлой бумагѣ, миссiонеры протестанскiе и католическiе проповѣдуютъ по городамъ и селенiямъ.

1768. — Геровъ моли да му се простятъ нѣкои данъци и да му се даде пашпортъ. Пак. 141.

Одесса 24 Юля 1853.

Милостивый Государь

Николай Якимовичь!

Я имѣлъ честь писать Вамъ 17го Юля о своемъ прiѣздѣ въ Одессу съ намѣренiемъ поступить на службу, въ чемъ я надѣюсь успѣть при Вашемъ милостивомъ покровительствѣ. Теперь я нахожусь въ необходимости еще побезпокоить Васъ.

Послѣднiе четыре года я жилъ въ Турцiи, какъ Вамъ извѣстно, по паспорту отъ Генеральнаго Консульства въ Бѣлградѣ. Теперь, когда я прiѣхалъ въ Одессу, въ таможнѣ удержали мой паспортъ и представили Градоначальнику чтобы взыскать съ меня пошлины за четыре года. Я справлялся здѣсь въ канцелярiи Градоначальника и нашелъ, что изъ Министерства спрашивали у Г. Губернатора, нѣтъ ли препятствiя выдать мнѣ паспорта безъ пошлины. Отъ Г. Губернатора спрашивали тоже самое у градоначальника и сей послѣднiй отвѣчалъ, что нѣтъ препятствiя. Далѣе какое рѣшенiе послѣдовало, это неизвѣстно.

Теперь вѣроятно пойдетъ переписка съ Министерствомъ по этому дѣлу и я нужнымъ счелъ поспѣшить всепокорнѣйше просить Васъ въ случаѣ отъѣзда Вашего изъ Петербурга научить меня, какъ поступить чтобы освободиться отъ платежа пошлины. Вы знаете, что я не въ состоянiи платить даже и меньшей пошлины, кромѣ того это дѣло если продлится, лишитъ меня возможности выѣхать за границу въ Турцiю, а это будетъ несчастiе для меня, которое я надѣюсь отклонить, единственно всепокорнѣйшею просьбою о Вашемъ покровительствѣ.

Жаль мнѣ, что я не имѣю средствъ, а то бы воспользовался теперь свободнымъ временемъ чтобы пріѣхать въ Петербургъ пока Вы тамъ. Это вѣроятно было бы полезно для меня.

1769. Геровъ въ стѣснено положение. Моли се за служба. Лоши новини изъ Турско. Пак. 141.

Одесса 17-го Августа 1853.

Милостивый Государь

Николай Якимовичъ!

Константинопольскій пароходъ принесъ вчера извѣстіе, что Султанъ не принялъ нотъ, составленой Австрійскимъ кабинетомъ. Не предоставляя себѣ расуждать о томъ, что выйдетъ изъ этого, я съ сожалѣніемъ вижу только, что дѣло съ Турціей продлится и мнѣ можетъ быть пріидется още долго оставаться въ Одессѣ. Это приводитъ меня въ крайнее затрудненіе. Не многое, что я имѣлъ, уже выходитъ, и скоро не чѣмъ будетъ мнѣ жить.

Находясь въ недоумѣніи отъ затруднительности своего положенія, я возобновляю всепокорнѣйшую мою къ Вамъ просьбу о пособленіи мнѣ. Хотя я увѣренъ, что Вы не оставите безъ вниманія первой моей просьбы, но невыгодное мое положеніе слишкомъ беспокоитъ меня и я прошу извинить мое нетерпѣніе. Не будучи никому извѣстенъ, я поневолѣ однихъ Васъ осмѣлываюсь безпокоить и только на Вашу милость надѣюсь. Не знаю какъ и въ какомъ видѣ легче будетъ пристроиться, я смѣю просить Васъ исходатайствовать, если это возможно, чтобы я былъ причисленъ теперь къ Миссіи. Въ случаѣ войны съ Турціею я радъ буду быть прикомандированнъ въ переводчики при дѣйствующей арміи. Впрочемъ возлагая всѣ свои надежды на Васъ, я предоставляю себя Вашему распоряженію, прошу лишь не лишить меня Вашего покровительства.

Изъ Турціи сообщаютъ мнѣ самыя непріятныя извѣстія. Разбоямъ и грабежамъ нѣтъ счету. Начальство заставляетъ христіанъ работать въ укрѣпленія даромъ. Силою отнимаетъ у поселянъ съѣстные припасы и намѣсто денегъ даетъ квитанціи, подати собраны преждевременно и съ утесненіями, требуютъ также новые въ зачетъ впередъ, отъ богатыхъ берутъ насилу взаимы. Пишутъ что послѣднія силы у Болгаръ истощаются.

1770.—Какъ е живѣлъ и работилъ Геровъ въ Пловдивъ. Неговото положение като учитель и кореспондентъ на руското консулство. Прѣдатель чиновникъ въ руското посолство. Пак. 141.

Одесса 18 Сентября 1853.

Милостивый Государь

Николай Якимовичъ!

Письмо Ваше отъ 21-го Августа я имѣлъ честь получить. Позвольте мнѣ засвидѣтельствовать Вамъ мою чувствительнѣйшую благодарность за расположеніе Ваше хлопотать о опредѣленіи меня на службу.

Нужнымъ считаю присовокупить присемъ нѣкоторыя объясненія о настоящей причинѣ, заставившей меня оставить училище Св. Кирилла и Меѳодія, съ службою въ которомъ я свыкся и рѣшился было посвятить себя навсегда службѣ своему народу въ этомъ заведеніи.

Я велъ свое дѣло въ Филиппополѣ такъ осторожно, что не боялся быть уличеннымъ ни въ чемъ, что могло бы показаться предосудительнымъ. Обо

мнѣ говорили невыгодно недоброхоты, но это дѣлали они между собою и изъ ненависти, собствено не ко мнѣ, а къ Болгарскому учителю. Положительнаго ничего не могли сказать, потому что не къ чему было имъ придраться. Они только то говорили, что со времени моего проѣзда туда изъ Россіи, Болгаре въ Филиппополь начали отдѣляться отъ Грековъ и изъявлять желаніе образовываться на своемъ языкѣ. Не буду отказываться въ томъ, что я много заботился объ этомъ, но все дѣлалъ такъ, чтобы въ случаѣ изслѣдованія не было улики въ моихъ дѣйствій противъ Греческаго языка и образованія. Вотъ почему Гюмушь-Герданъ когда сказалъ въ собраніи въ Митрополіи, что я произвелъ ссору между Болгарами и Греками, не могъ ничего отвѣчать на вопросъ Чомакова, какимъ образомъ я сдѣлалъ это, и тутъже нѣкоторые изъ егоже партіи и самъ архіерей должны были вступиться за меня.

Одни только мои письма къ Вамъ и вообще къ Консульству могли уличить меня въ моихъ поступкахъ въ отношеніи къ Грекамъ въобще и къ Филипп. митр. Хрисанѳу въ особенности. Нъ съ этой стороны я былъ совершенно спокоенъ, вовсе не предполагая, что все то что я писалъ къ Вамъ и къ Г-ну Ступину будетъ пересказано членамъ синода и передано Хрисанѳу. Но къ моему несчастію это вышло иначе. Одинъ изъ чиновниковъ—позвольте мнѣ умолчать его имя, Вы знаете кому показывали мои письма для увѣренія его въ непристойныхъ поступкахъ Хрисанѳа, въ бытности моей въ Константинополь онъ самъ замѣтилъ мнѣ, что видѣлъ мои письма у Васъ—этотъ то чиновникъ послѣ того, какъ сказалъ Ираклійскому Митрополиту, что я доношу на Хрисанѳа, писалъ объ этомъ и самому Хрисанѳу. Я только успѣлъ узнать объ этомъ, и получено извѣстіе о разрывѣ между нашимъ правит. и Портою. Тогда не время уже было думать какъ бы выйти изъ затруднительнаго положенія, въ которое поставило меня это обстоятельство и счелъ выгоднѣйшимъ для себя удалиться изъ Филиппополя и тогда же уѣхалъ оттуда вмѣстѣ съ Г. Ступинымъ. Теперь по извѣстіямъ, которыя я имѣю изъ Филиппополя о поступкахъ архіерея и въобще о томъ, что дѣлается въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ въ Турціи, вижу что очень благоразумно поступилъ, пріѣхавъ сюда. Если бы остался въ Филиппополь, это произвело бы непріятности для старостъ училища и повредило бы и самому заведенію.

Послѣ этого я не могу, что высшее греческое духовенство оставитъ меня жить спокойно въ Турціи. Посему я желаю поступить на службу, чтобы не бояться его гоненіи. Мое рѣшеніе провести свою жизнь между своими еддиноплеменниками, болгарами и быть имъ полезнымъ своими трудами, такъ твердо, что если и не удостоюсь быть принятымъ на службу, я не откажусь отъ него. Я и въ такомъ случаѣ поѣду въ Турцію, а потомъ что Богъ дасть.

Я не думалъ писать Вамъ объ этомъ и на замѣчаніе Его Прев. Ал. Петр. что не надобно было мнѣ спѣшить пріѣхать сюда, я ничего не сказалъ, боясь нажить себѣ этимъ и другихъ непріятелей. Но когда Вы пишете мнѣ увѣдомить Васъ насчеть всѣхъ своихъ обстоятельствъ, то я рѣшился сообщить Вамъ и это, признаюсь не безъ страха, чтобы это не было неосторожно съ моей стороны. Иногда надобно бояться и правду говорить.

Прѣосв. Хрисанѳъ узналъ также что жители Татаръ-Базарджика жаловались Вамъ на него и донесъ объ этомъ черезъ Барочи Адріанопольскому Г. Губернатору указавъ на Георг. Гюро какъ на виновника этой жалобы. Мехмедъ Паша вызвалъ Гюро въ Адріанополь, чтобы допросить его объ этомъ. Гюро по моему наставленію (я былъ тогда въ Адріанополѣ) на отрѣзъ отказалъ отъ этого и себя обрекъ на наказаніе за всякаго изъ своихъ согражданъ, если какой нибудь изъ нихъ подписалъ такую жалобу. Такимъ образомъ показалъ, что донесеніе было клевета и былъ отпущенъ обратно. Объ этомъ знаетъ и Г. Ступинъ. Откуда Хрисанѳъ узналъ объ этой жалобѣ не предоставляю себѣ судить.

Дѣло о пошлинѣ за паспортъ почти кончено здѣсь и кажется не пойдетъ въ министерство.

Къ ожиданіи благопріятнаго рѣшенія Министерства для меня, я отъ нечего дѣлать сталъ писать словарь Русско-Болгарскій и кончилъ букву Б.

Съ послѣднимъ пароходомъ я не имѣлъ письма изъ Турціи.

169. ПАНТ. П. НАБОДКОВЪ.

1771. — Геровъ искалъ машина предачка. Правятъ се нейнитѣ части. Азиятскиятъ департаментъ ще я прати. Пак. 66.

Приято 9 Септ. 1872.
С. Петербургъ
24 Августъ 1872 г.

Господине Геровъ!

Простете ма, дѣто тѫй късно Ви извѣстявамъ за онѫзи работѫ, за която Вы ма молихте да Ви ѭ извършѭ, а именно — да настоѭ за да Ви испратѭтъ отъ тукъ прядилнѫ-тѫ машинѫ. Работа-та е тѫзи чи институтъ-тъ са зе да ѭ нарежда твърдѣ късно и сега сѫ ѭ докарали до едно мѣсто, дѣто не стигѫтъ нѣкои части, които ще ги правѭтъ новы; но Механикъ-тъ (кой-то нарежда маш.) казва, какъ той не е специалистъ по волокнисто-то производство и чака Н. П. Ильина (когото нѣма въ Петерб. и ще си доди въ начало-то на Септемвр.) за да му укажи какве именно части отъ машинѫ-тѫ не стигѫтъ; тъй що-то споредъ обѣщаніето на институтя ще бѫде готова въ средѫ-тѫ на Октомврій.

Вы не са догадихте, като бѣхте тука, да ми оставите довѣренность, защото инакъ машинѫ-тѫ не ми ѭ предавѫтъ, но работата са поправи: Аз. Деп. проси инстит. да събирѫтъ и упакувѫтъ Маш. и ѭ достав. въ Департ., на което инст. са съгласява. Сичката задьржка е сега, — додѣ направѭтъ новите детали.

Машина-та е твърдѣ сложна и ако нѣмате тамъ специалистъ по тѫзи часть, то на да ли ще Вы бѫде полезна; впрочемъ кога и да е тя ще донесе голямѫ ползѫ, защо то не е нито отъ простите, нито пакъ отъ ефтените машины.

Пріимите искренните поздравленія на Вашій-тъ покоренъ слуга

П. Набодковъ.

1772. — Набодковъ търси учителско мѣсто. Геровъ му прѣдлага въ Карлово. Коп. кн. 6. 214.

Карлово, 23 Юлия 1875.

Господине П. Набодковъ,

Като ся намирамь отъ десятинѫ дни въ Карлово, едва вчера прияхъ телеграма Ви отъ 19/31 тоя Юлия и днесь пратихъ отговоръ.

За желание-то Ви да ся намѣстите въ Пловдивско-то училище още не могѫ да Ви кажѭ положително ще може ли да ся исплъни, зачтото, прѣди да приемѫ писмо-то Ви, писали за другъ учитель и чякать отговоръ, па още и не ся знае отсега, колко учители щѫть трѣбвать. Нъ тука въ Карлово имѫть потрѣбѫ за учитель, и мыслѭ, че ще е добрѣ и тука, та ако имате врѣмя, чини ми ся, добрѣ щете сторите да дойдете да ся видимь и да прѣговоримь лично, и, ако прилѣгне, да Вы настанимь нѣйдѣ. Азъ щѫ ся бавѭ въ Карлово до-кѫдѣ 20 Августа.

Вашь

Добро видѣние!

Н. Геровъ.

1773. — Набодковъ пуснатъ изъ затвора по ходатайството и настояването на Герова. Набодковъ иска пашапортъ за Цариградъ. Пак. 66.

Пловдивъ 7 Августъ 1876 г.

Многоуважаемый

Господине Геровъ!

Бързамъ да Ви изявѭ моѭ-тѫ дѫлбокѫ къмъ Васъ признателность за участіе-то, което Вый бѣхте до толкози добры да пріемните въ моѭ-тѫ работѫ съ тукашни-тѣ власти. Благодареніе на Вашето ходатайство азъ ся освободихъ отъ затвора и сега най голѣмо то ми желаніе е да излезнѫ отъ Пловдивъ за нѣкое врѣме; но, споредъ казваніето на Г. Чалѫки, тукашното началство не е твърдѣ расположено да ми даде тескере като на Русски подданникъ, а другояче е немыслимо, особно за мень, да излезнѫ отъ тука, тѫй що-то азъ ще Ви молѭ да не ми откажете и въ тойзи случай въ Ваше-то съдѣйствіе и да ми помогните за дохожданіето ми въ Цариградъ.

Чакамъ днесь утрѣ да си дойде Князъ Чертельевъ, кого-то ще молѭ да ми помогне въ тоя случай, но понеже той не сѫ мѣси въ тѣзи работи, то азъ възлагамъ всичката си надежда на Васъ и смѣѭ да ся надѣвамъ, че Вый не ще ся откажете отъ да ми сторите тѫзи добринѫ.

Пріимите моите дѫлбоки почитанія

Вашъ покоренъ слуга
П. Наботковъ.

170. АНТОНЪ НАЙДЕНОВЪ.

1774. — Геровъ искалъ граховски носии. Ан. Найденовъ не могълъ да му услужи. Пак. 66.

Благороднѣйшій Г. Консулъ!

Слѣдъ искрены-тѣ ми пріятелски поздравленія, идѫ да Вы попытамъ за драгоцѣнно-то Ваше здраве, за кое молѭ Всемилостиваго Бога, да Ви го съхрани. При това Ви ся молѫ да ма извините, за забавность-та на писмо-то ми.

Спорѣдъ порѫчване то Ви, за да Ви намѣрѫ три ката, Граховскы дрѣхы, за момче, мома и невѣста. Азъ за това нарочно ходихъ по Граховскы-тѣ, за да нѣкакъ намѣрѫ. — Колкуто за мѫжкы-тѣ нѣкои зехъ, и нѣкои ще намѣрѫ лѣсно; а за женскы-тѣ така скору не е возможно да са намѣратъ, защото тѣ самичкы си гы работатъ. И като имъ посакашь, ако има такыва дрѣхы за продавъ, тѣ отказватъ че неmатъ за продаване, нъ тѣ са съмнѣватъ и не гы даватъ.

Вые гы искахте до край-тъ на октомврій нъ неможе да са свърши. Нъ ако е возможно за понататъкъ, отпишете ми и азъ ще да глѣдамъ да намѣра каквыто искате, нъ макаръ и да мине малко врѣме.

И така остаемъ за всегда

София 1866 г. — Вашь почитатель
Ноемврій 3-їй — Андонъ Найденовъ.

171. ДИМИТЪРЪ НАЙДЕНОВЪ.

1775. — Молба да се нареди на учение въ Росия. Пак. 66

Изъ Пловдивъ 1853 Јулія 15-ый.

Учителю.

Поздравлявамь Вы учителю, поздравлява Вы и баща ми, много ся бѣхъ загрыжилъ заради ходеніе-то въ Россіѭ, че не ще скоро да стане; зачто-то

ся подкачихѫ другы работы, така ся беше загрыжилъ и баща ми, обаче бай Константинъ ми каза че сте пратили писмо и сте казали да седѫ при него доклѣ ся свръшать работы-ты и послѣ ще пратите да мя земете, и азъ като чухъ това той чясъ ся зарадвахъ, така казахъ на баща ми и на майка ми, чи и тіи ся зарадваха. И ся надѣвамь че можите да свръшите това нѣчто пò-добре отъ колкото мыслѭ азъ, и така всичката ми надѣжда е това и денѣ и нощѣ глѣдамь да стане пò-скоро. Испытаніе направихме и дрьжя два дни подкачи ся отъ 12-тый Јулія та ся свръши на 13-тый, а за отговаряніе-то ни ще ся научите послѣ отъ слышатели-ты и да даде Богъ добро виденіе.

Вашь покорный ученикъ Димитръ
Найденовъ за всегда останувамь
за отвѣтъ-тъ Вы,

172. ИВАНЪ НАЙДЕНОВЪ.

1776. — Искатъ се свѣдѣния за Стойкова, авторъ на нѣкои статии въ вѣстника на Найденова. Коп. кн. 6. 166.

Пловдивъ, 12 Марта 1875.

Господине Ив. Найденовъ,
въ Цариградъ.

Простѣте ми, молѭ Вы, да Вы побеспокоѭ малко.

Видѣхъ въ Ваший вѣстникъ единъ два члѣна за Периодическо-то Списание на Книжовно-то Дружество въ Ибраилъ и за вѣстникъ „Знание" написаны отъ нѣкой-си Стойковъ, та желаѭ да ся научѭ, кой е и какъвъ е негова милость.

Причина-та на това е, че има еднѫ службѫ, коѭ-то той, спорядъ както глядамь писано-то му, мыслѭ, ще може да ѭ извръшва съ достоинство, та да му ѭ прѣдложимь. Затова Вы молѭ да сторите добро да ми явите, ако знаете, кой е тоя Стойковъ, какъвъ е, отдѣ е, дѣ ся е училъ, что е училъ, что знае, дѣ ся намира сега и на каквѫ работѫ.

За тоя вашь трудъ щѫ Ви бѫдѫ отъ срьдце благодаренъ, и той не ще да е безъ ползѫ за обще-то добро.

Въ ожидание Вашь отговоръ, молѭ да приемете приятелскый ми поздравъ и увѣрение за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

Отговора може дадете Г-ну Хр. Д. Караминкову да ми го испрати.

1777. — Стойковъ е Ст. С. Бобчевъ. Даватъ се свѣдѣния за него. Пак. 66.

Прията 4 Апр. 1875.

Почитаемый г. Н. Геровъ,
въ Пловдивъ.

Надѣвали сте са безъ сумнѣніе пò съ време да отговорѭ на писмцето ви отъ 12 т., но азъ закъснѣхъ, и вы молѭ да ма извините за това. Лицето, за което ма пытате, е г. С. С. Бобчевъ. Той е единъ младъ момъкъ изъ Еленѫ (Търновско), училъ са е и ёще се учи въ тукашнёто медицинско училище, а за да узнаете що е училъ и що знае, доста е, мыслѭ, да ви кажѫ, че е сега за сега въ 7-мыя класъ на реченното училище, и че му оставатъ ёще три годины за да свърши и стане докторъ. Другото ви е познато.

Вашій почитатель
И. Найденовъ.

173. ОТЕЦЪ НАТАНАИЛЪ СТОЯНОВИЧЪ.

1778.—Да се иска самостоятеленъ български архиепископъ, а не патриархъ. Исторически доказателства за това. Дисертацията на отецъ Натанаилъ. Пак. 91.

Любезнѣйшій Найденъ

Послѣ всичко обыкаланье міра, достигнахъ на тыя дни иво Одесса, уzнахъ коечто, щосе строи добро zа нашъ народъ какъво Одесса, така ивъ Цариградъ. и вседушевно желаемъ осѫществленіе онаго. уzнахъ zа стараніе цареградскихъ zа Представители Болгарской церкви, кое то тукашнъı zелеzа противно, но аzъ имъ подокаzахь защото това е сѫщественньй источникъ на наше добро. — Токмо да имъ внушите на Цариградски Българе да приематъ возстановленіе древнихъ правъ въ Церковной нашей іерархіи, именно одного представителя ея подъ именемъ Архіепископа неzависимаго отъцареградскаго Патріарха, каквото е бъıло отъ старо, когато Българете бъıли подъ власть Цареград. Императора—каквото сме и сега подъ турска. — Защото и въ кодексахъ Патриаршихъ така се находи още отъ Јустиніана Великаго, а въ частности, Българе си го казували: Патриархъ нашъ. а на противъ, ако да иматъ въ прошеніе свое названіе Патріарха, това блъска въ очи и на турцъı, и на руссъı и на грърцъı, и може да не бъде нищо. Аzъ zатова нѣщо и сьмь докаzалъ въ своя Академическа диссертація. отъ Великаго Јустиніана до 18-е столѣтіе безпреривно, което се сохранило при всички политически премѣнъı съ Български народъ. -— и кога дойдемъ въ Цариградъ, ще имъ дамъ за руководства на приzнаніето Българско. —

Това ти е, мой брате, а Вамъ желая всичко добро и любезно те заочно цѣливамъ. —

Здравствуй, възрастай и успѣвай на Благо Българскаго народа.

Васъ любящій Јеромонахъ Наѳанаилъ

1857. 16 февраля
Одесса. —

1779. — Натанаилъ ще обикаля светогорскитѣ монастире. Забравени книги. Неопрѣдѣлено положение. Искатъ се новини за книжнината и за типографията. Пак. 66.

Христосъ Воскресе!

Любезнѣйшій ми Найденъ Геровъ!

Послѣ братското ми привѣтствіе, Въı извѣщавамъ, защото милостію и помощію Бога достигнахъ и свѣтѫ Гора въ свой монастырь на полдень 6-го Априлія. И сега, брате мой и азъ сьмь ти калугеръ, какъ всичкіи калугеръı тукашніи. Проведохъ Великъ-день въ М^{с}рь, сега дойдохъ въ карея напроходкѫ, а за Св. Георгія 23. Апрѣля пакъ ще идѫ назадъ, а послѣ мыслимъ да обходимъ всичкъı-тѣ монастъıри, дано извлечѫ нѣщо си зарадь насъ. Немамъ никакво извѣстіе за вещитѣ ми. Прося Въı да се постаравате дано ми се испроводатъ. Азъ Ви писахъ изъ Солунь, защо на квартирата ми подъ зглавницѫ остана ми связкѫ тѫ съ всичкитѣ ми письма, и Въı просихъ да ѭ земете отъ хозяйката и да ми ѭ испроводите немедленно. Незная что бъıде съ нея, ся найде или не. — Това несчастіе ако ми се случи, то ще ми бъıде знакъ на всегдашнитѣ скорби. Просимъ немедленно отвѣтете ми за успокоеніето ми. Прося да испроводите и тъıя письма въ Одессѫ. —

Касателно мое положеніе тука. Азъ самъ немогѫ да Ви кажѫ нищо, О. Парѳеній, а той незнае что да предпріеме, но въ всякій случай лѣто то

ще покаже намъ, кое дѣйствіе ще пріемнеме. — Извѣстете ме, что стана съ книжнинѫ тѫ и типографіѭ тѫ. —

Поздравляющи прочее Васъ и всичкитѣ Българе съ Праздницы Христовы и желающи Ви всякояко добро и напредокъ,

Сьмь
Вашъ слуга Богомоцецъ
Јеромонахъ Наѳанаилъ

1857.
16 Апрѣля
Карея

1780. — Геровъ изпраща забравенитѣ книги и вещитѣ на Натанаила въ Солунъ. Коп. кн. 1.

О. Натанаилу Стояновичу, въ Зографскый монастырь.

Цариградъ 20 Априлия 1857.

Отче Натанаиле!

На 13 Априлия Ви писахъ нѣколко думы, само колко да Ви обадѫ, че найдохъ книгы-ты Ви, что гы бяхте оставили въ кѫщѫ-тѫ, дѣто бяхте на конакъ. Днесь Ви испращамь тыя книгы въ мукавѫ-тѫ, както гы найдохъ. Мукава-та е уврьзана съ канапъ и запечатана на четыре мѣста съ приложеный долу мой печатъ, а отгорѣ е увита съ книгѫ и мушямѫ и запечятана съ печята на Г-на Г. А. Моровенова. Пращамь гы въ Селеникъ до епитропа святогорскый, Отца Софронія Хилендарца, и му пишѭ да Ви гы испрати въ монастыра Ви. Надѣѭся, че щете бѫдете увѣрени, какво не сьмь челъ ничто.

Санджци-ты Ви още не сьмь испратилъ, а причина-та е тая: Найдохме каикъ да гы носи право на Св. Горѫ, та чякахъ да обади, кога ще врьви, за да гы натоваримь, а той снощи обадилъ, че ся растурило ходеніе-то му на Св. Горѫ. Да гы приемяхѫ днесь на парахода, щяхъ гы пратѫ за Селеникъ, нъ както знаете, въ деня на трьганіе-то параходъ-тъ не приема стокѫ, та ако не найдѫ прѣзъ недѣлѭ-тѫ каикъ право за Св. Горѫ, щѫ гы испратѫ съ слѣдуѭщий пароходъ за Селеникъ. Повече не Ви пишѭ сега, че е кѫсо врѣмя-то.

Благословите. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

Притварямь Ви писмо отъ С. Филаретова; донесе го Х. З. Княжескый, който е дошьлъ тука прѣди 5 дни и слѣдъ два деня отхожда за Захарѫ.

1781. — Какъ да се изпратятъ нѣщата въ Св. Гора. Искатъ се новини за черковния въпросъ. Пак. 66.

Зографъ. 24 Априлія. 1857.

Воистину Воскресе Христосъ!

Любѣзнѣйшій ми Н. Геровъ!

Ваше съ нетерпѣніе чекаемо письмо азъ получихъ 21-текущаго м. което совьршенно ми достави обновленіе въ душевны тѣ ми чувства. Азъ сега совьршено въ успокоеніе, но просимъ Вы колку то можете поскоро изпроводете ми письменната связка, защото ми е нужна, съ парахода въ Солунь чрезъ извѣстнаго Свято-горскаго Еиитропа. а вещите други, что са въ таможня, а именно: 7 ящика и 1. бочка съ икры, а также и столовете (2), които знае

Гаваза Ахмедъ. да се потрудите съ каикъ право во свято гора въ Заграфъ на мое имя да ми се доставатъ и они поскоречко.

Не зная, что стана съ Митрополитытѣ: Ф—и Т.* а также съ Българското просенѣ Пат. . . . укрѣплявайте нашитѣ въ намѣреніето си и извѣстете ма за сіе и за книжнината, на коя стьпка е. —

Ако има отъ негдѣ письма на мое име пожалусте испращайте ми гы. Съ това желая Ви добро здравіе,

Вашъ J. Наѳанаилъ

1782. — Изгубенитѣ книжа се намѣрили. Прѣпращатъ се отцу Натанаилу. Геровъ ще ходи въ Одеса. Коп. кн. 1.

Цариградъ 27 Априлия 1857.

Отче Натанаиле!

На 13 Април. Ви писахъ, колко да Ви обадѫ, какво найдохъ книгы-ты, что бяхте оставили на конака си тука. На 20 Апр. приготвихъ тыя книгы да Ви гы пратѫ, нъ не ги зехѫ на вапора: трѣбвало да ся дадѫть день напрѣдъ. Така останѫхѫ та Ви гы пратихъ прѣди два дни на 25 Апр. право за Св. Горѫ, по капитанъ Маджорани. Въ каика на истый капитанъ ся натоварихѫ и сандѫци-ты съ вещи-ты Вы и каче-то съ хайвяра и ся надѣѭ да гы пріемете всичкы-ты прѣди да стигне това писмо. За всичко щете платите навлѫмъ двѣстѣ гроша. Тука не ся плати навлѫмъ-тъ за да е принѫденъ капитанъ-тъ да Вы трьси, за да Ви прѣдаде всичко, та да си земе что му ся стои. Така мя научихѫ людѥ, кои познавать тыя работы.

Господинъ Гавріилъ Моравеновъ прѣдстоя за да ся натоварять и испратять тыя работы, та нему благодарѣте, а ако да останяше на мене съ незнаніе-то ми мѫчно щяхъ свръшѫ.

Да платѫ чтото е похарчено за натовареньѥ сандѫци-ты, таче щѫ Ви пишѫ что остава отъ четыре-ты Ви жлътицы за да ми кажете что да го правѭ.

Врѣмя-то е кѫсо, та не Ви пишѫ повече. Благословѣте и простѣте.

Вашь
Н. Геровъ.

Слѣдъ 2—3 дни може да идѫ въ Одессѫ таче пакъ щѫ сѫ врьнѫ тука до 10—15 дни,

---

1783. — Прѣпраща се писмо отъ Скопие. Новини по церковния въпросъ. Българетѣ въ Пловдивъ анатемисали гръцкото духовенство. Коп. кн. 2.

Филибе, 22 Марта 1860.

Высокопрѣподобнѣйшій Отче Натанаиле!

Притворено-то писмо ми дойде отъ Скопиѭ съ молбѫ да Ви го прѣпратѫ и да искамь отговоръ да врьнѫ. Ползовамся отъ тоя случяй за да Ви наумѭ за себе-си и да Ви кажѭ, какво азъ ся намирамь въ Филибе отъ 1857 год. и желаѭ да ся научѭ за Вась дѣ и какъ сте, та да ся приказваме по нѣкой пѫть сь писма, зачтото, ако врьви така, както досега, щемь ся забораvимь.

Безъ да ся распростирамь за притворено-то писмо, увѣренъ сьмь, че ще те му проводите по́-скоро отговоръ, какъвто искать онии, които го пращать**.

---

* Филипополски и търновски.

** Вижъ 1539-то писмо на 941 стр. I кн. Изъ архивата на Н. Геровъ.

Тукашни-ты общы работы научявате отъ газеты-ты, и трѣбва да знаете вече, че Пловдивскы-ты Блъгаре отговорихѫ на патриаршескѫ-тѫ анатемѫ възъ Блъгарскы-ты священоначялници съ анатемѫ отъ народа възъ Патриарха и всичко-то Грьцко духовенство, врьленѫ съ разны демонстрации.

Съ испрошение Ваши-ты святы молитвы, молѭ Вы да приемете увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

П. П. Писмо може да ми проводите или право по Австрийскѫ-тѫ пощѫ, или чрѣзъ Г. Христа Георгиевѫ въ Букурещъ.

174. х. АНТОНЪ НАУМОВЪ х. БОШКОВЪ.

1784. — Георги Економовъ учитель въ Велесъ. Гражданетѣ благодарни отъ него. Пак. 66.

Прият 26 Марта 1858.

Ваше Высокоблагородіе!

Господине Найдене Геровъ
1858 Мартъ, 22ый Велесъ въ Пловдивъ

Мое то до днесь мьлчаніе, непроизлази отъ друго, освень, отъ непостоянитѣ обстоятелства (анайпаче на трьговинѫ-тѫ). нъ и сега не могѫ умьлчѭ за добрини тѣ, които ежедневно правите на своитѣ еднородницы, а найпаче намъ.

Издадена та Мазбата, на нашій человѣкъ отъ тукашный Паша чрезъ Ваше Высокоблагородіе, за улесненіе на работи тѣ ни, весма много мя е задлъжило, съ което ми ся отваря, втора признателность.

Перво, благодариме за избраніе то на Ваше Высокоблагородіе, учителя Г-на Георгія Економова когото, само съ едно Ваше слово призовахме за учит: въ градатъ ни, абіе Г-ство му, като отечестволюбецъ, дойде, отвори училище то и вступи си на работѫ тѫ като истиный патриотъ, отъ когото ся надѣваме временно и плодъ да добіе отечеството ни. — Училище то ни е понастоящему въ добръ редъ положено. —

Всички гражданье Вы чювствително благодарять за това Ваше драгоцѣнно къмъ отечество желаніе.

При това, умоляватеся Господине мой! прѣзъ тыя дни, ще ся завръне отъ Едрене нашій Г-нъ Арсо Михаловъ, който ще Вы прѣдстави единъ подлогъ относящій ся врьху работи тѣ ни, та Вы молимъ пріятелски давно прѣдстоите за да ся извръши, съ което еще по́-вече щете мя задлъжи. . Увѣрявамь Вы че человѣческото сръдце не може по́-вече да чювствува признателности и почитанія както, съ което азъ имамъ честь дӓ бѫдѫ за всегда

Вашъ Покорный
Х҇ч. Андонъ Наумовъ.

175. ГР. Д. НАЧОВИЧЪ.

1785. — Геровъ защищава търговскитѣ интереси на Начовича. Пак. 67.

Прията 21 Юлия 1875.

Виена 24. Јулій 1875.

Почитаемій Господине Н. Геровъ

въ Пловдивъ.

Честното Ви отъ 21. Май отъ Едрине временно приехъ и сѫмъ ви сърдечно признателенъ за добрината която имате да приемитѣ защитата на моитѣ интереси.

Не Ви отговорихъ по-скоро, защото бяхъ молилъ Г-на Бенева да глѣда съ добро да склони моя длъжникъ да ми плати дълга си. И наистинна, преди нѣколко дена приехъ извѣстие отъ Г-на Бенева, че часовникаря далъ записъ и порѫчитель да ми исплати дълга си слѣдъ 71 Денъ. Този исходъ, за сега, на работата ми е още и за това приятенъ че може да не стане нужда да ви отѣгчавамъ съ подобни неприятности. Ви имате доволно други главоболия и по сериозни занимания. Азъ Ви моля да имате добрината да върните полицата на Г-на Бенева.

Вашъ преданъ слуга
Г. Д. Начовичъ.

1786. — Искатъ се книги за пловдивското училище „практически курсове за руския езикъ." Пак. 67.

Ваше Превозходительство!

Моля ви да набавите за нашето русско училище — колкото поскоро е възможно — слѣдующитѣ книги:

10 словаря отъ Макаровъ: русско-французски,
3 „ „ Макаров французско-руски,
1 „ „ Рейфъ нѣмско-русски,
1 „ „ „ английско-русски,
1 Оллендорфова метода за русскія языкъ за Англичани,
1 Исторія на Россія отъ С. Илловайски
1 Восточній вопросъ отъ Синклера, прѣводъ отъ Английски въ редакціята „Гражданинъ".
1 Автобіографія на българската царица.
1 „Разчетливость" отъ Самуила Смаильса изданіе Вольфа.
1 Нашъ другъ, Барономъ Корфомъ.

Стойноста на тія книги, или часть отъ нея, можа да ви дамъ, ако е нужно да испроводите пари на предъ въ Одесса. Главното е да са постараятъ да ги испроводятъ немедленно.

Вамъ преданій
Пловдивъ, 8. Мартъ 1878. Г. Д Начовичъ

176. ЕКАТЕРИНА НЕДЕВА.

1787. — Архимандритъ Кирилъ Нектариевъ умрѣлъ. Да се запази всичко до пристигането на Герова. Коп. кн. 5. 110.

Узунджова, 17 Септемвр. 1870.

Госпожо Екатерино,

Вчера ми явихѫ отъ Пловдивъ по телеграфа за дѣда Протосингела, че ся прѣставилъ. Това извѣстие мя много наскръби. Мѫчно ми е, че не бяхъ въ Пловдивъ, та да дойдѫ въ Карлово, да ся намѣрѭ на погребение-то му, и да нарядимь онова, което трѣбваше. Да оставѭ сега панаира, та да дойдѫ по́-скоро, не могѫ. Затова бръзамь да Ви кажѫ да скриете и двѣ-ты завѣщания на дѣда Протосингела и да не гы давате никому, доклѣ да дойдѫ азъ, та кога дойдѫ, тогава да гы извадять да ся явять. И ничто да не барате и, кое дѣто си е да си стои на мѣсто-то, доклѣ да дойдѫ азъ, за да не бы да ся загуби нѣчто, че отъ Васъ ще ся дири послѣ. Азъ щѫ глядамь, както може по́-скоро да дойдѫ. Това Ви явявамь сега на кѫсо, зачтото бы тврьдѣ на бръзо.

Господь да упокои дѣда Протосингела въ царство небесное съ праведны-ты, а Вамъ да дава животъ и здравие.

Н. Геровъ.

177. ДИМИТЪРЪ НЕЙКОВЪ.

1788. — Животътъ на Доротея врачански въ Цариградъ прѣди да стане калугеръ. Пак. 126.

сене ١٨٤٧ месецъ авгꙋсъ ٢٥ дена

поздравлявата господи́не надене ѿмене ди́ми́тре дазнаешъ чесме жи́вѡ и́здравѡ и́мѡли́мъ б҃газаваше зрави́е идазнаешъ каквѡси́ тегла ѿхаџи дѡнчѡ чема излѵга катѡ юда б҃га кактѡси́ знаеше кѡщеше дагѡ предаде азенезнаѧ ми́сли́ дама лѵже ами́си́ ми́сли́хъ беки́си́ тръгне впататъ катѡ б҃гъ далъ ами́-закачи́ тꙋка една рабѡта танеможеса ѿтреби́ ѡще и́немога дайзлеза начеши́ѧ-та ѿ кавазе дама ѡпи́натъ тами́ неѡстана ни́балъ џи́геръ ꙋмене похачи́хъ ихѡски́те тащеги́ и́ска ѡ негѡ ꙋти́деми́ си́чката семи́ѧ щѡтꙋи́ма кащадачи́на азепосле каща щаси́ забꙋрава кѵщата ивелаѧтатъ заради чꙋждата челетъ нели́е ѧзѵкъ замоѧта младѡсъ чекащадастора после канебе жи́ва макамй дама ѡплаче жи́въ кешки́ дае далъ бокъ даси́ ꙋмра данегледамъ хѡрата и́снафете кешки́ дае би́лѡ една гѡди́на понапретъ дꙋденебеса ꙋжени́лъ азе дазнаѧ чещо датегла токѡва неби́са закачи́лъ ѡдетꙋ слѵнцетѡ дани́ѡгрелъ атони́ пожаръ и́гѡри́ и́плани́ни́ попари́ ала братами́ макѡ амене доврѵши́ и́скоренъ хꙋбаве и́таѧ гѡди́на и́моте ѿкаꙋти́ватъ аꙋти́ватъ и́набратами́ ѿще нѡне гꙋви́те пари́ дефа сега и́данеказвате надома честаналѡ това иаземꙋ ди́ра кѡлаѧтъ дайзчезна защѡ неможеса трѵпи́ и́немога дагледамъ и́сназатъ и́равали́си́ и́ти́баратъ товами́ направи́ хаџи́ дончѡ каща дагледамъ хѡрата пѡханѡе даманема ни́тꙋ стабѡлъ нитꙋ селѡ защѡ и́ма ни́етъ даси́да сега ни́би́лѡ кѵсметъ даси́да населѡ ами́-би́лѡ каде мората дажи́веме б҃гъ ми́ли́ставъ дати́е напомошъ бай хаџи́ѧ ѡванъ акѡгѡзнаешъ чени́ти́ѧ разбранъ си́натъ ти́гѡ непраща гѡ тꙋка и́преми́ниси́гѡ катѡ неки́ чѡваџи́ѧ тамꙋ чи́неха хѡрата хи́ти́баръ сеги́ бегалъ менесеги́ ди́-ратъ ти́ акѡнебеше дамꙋ . . . . . . беки́ нещесе данаправи́ тѡва беки́ сѡесапъ щесе дази́ма атимꙋ стѡри́ хи́ти́баръ и́мене ѡказа азетебели́ща даслꙋшамъ мене бащами́ ечедава и́стѡка тебелища даслꙋшамъ ѡнапретъ дꙋде небеше мꙋ далъ стѡка врѵвеше дѡбре ѡкамꙋ даде стѡка нема даврѵви́ дѡбре азеакѡ мꙋ реча

нечйнйшъ атωми рече азе неслȣсамъ бащасй чейма двесте кйсй танегω неслȣшата тебеца даслȣша йзе каквω дамȣ дȣма ωкамй рече тωва азе збрʌкаса щωдамȣ дȣмамъ тйгω знаешъ хубаве защωгω пращашъ дагωрй хωрата таωставй хωрата тамене хȣбаве изгωрй танеца могасй дода насебе дȣдебада й жйвъ йпакъ знаешъ баω хаџи каще чинй йкажймȣ киръ надене набаѧ хаџйѧ ωванъ книгата кйръ надене вйкате баѧ хаџйѧ давйдй накωсамъ халъ чема нема нимрутавъ нижвъ.

1789. — Молба да се уредятъ пакоститѣ отъ Доротея. Пак. 142.

1843 ωктомвриѧ 14 денъ

почтѣномȣ нагосподйна

хаџи герω счєстйю нйсъ царй гратъ.

поздравлѧмъ ѿмєнє ганчо дȣтєбє дѧдо хаџиѧ нєниє писмото задрȣго токмо даса разберємъ иниє изврʌсихмє таȣтидє на стамболъ тамȣ написахмє даго не прибира хаџи дончо амиго имиго прибра динчо дасе зва врʌти задобро а тоини тȣрна налѧпъ надєсєтина хилєди гроша сєгикана дȣмахме на баѧ хаџиѧ занаритє атоини дȣма виєстє ималє хартʌкъ пари тастє давалє тиини дȣма хаџиѧ ованъ тани наȣчи ти кво да правимъ сєгаиска иска дабѧгамє даса кȣртȣлише мє дрȣгоѧчє нє можемь даса ѿплатимъ и тиє кага додє писмо ѿ динча на хаџи ованъ тама викаха ȣдомаимъ тама слȣжаха чєрно кавє тами почєрниха очитє тапами дȣматъ хаџи дончо при динча намазає азеимъ рекȣхъ какъ сєди намаза итиє рєкȣха тосапоклєпи иписалє бєха за дигенъ даимъ ѿпишемъ имєнє питаха какье мȣнасʌпъ даго хванатъ азеимъ рєкȣхъ нєса каращисвамъ атиєми рєкȣха нєкаса сєбєблєдишє хаџи дончо тоинеще даправи тʌкива работи лошє тиє рєкȣха прави що прави дȣсєги то са поклєпа неще даправи итиє писали динчȣ тафанаха дигєнѧтъ тȣгаваса радваха котобєшє добрє сєга бєга викатъ ниєса нє каращисвамє ниєса нєкаращисвамє нє даваме єдна пара идома има єдинътопъ димии тадаги земешъ тада ги дадешъ на бонџиѧтъ даги ваща тадами ги пратишъ поскоро че митрѧбватъ идададетє на бонџиѧтъ сто гроша щото хартисватъ пари дагидавате да добрє изаздравєто смє сѧкакъ ѿ мисалъ ихаџи ованъ котома вика домамȣ азє си рєкȣхъ на акʌлатъ щєдастанє зло и котое акулиѧ толкова щомакандȣрдиса тȣгава съ баѧ атанаса наєдно или си то нщѧ тамана прави на тоѧ халъ дахода кото лȣтъ.

178. ПЕТЪРЪ НЕКЛЮДОВЪ.

1790.—Геровъ ще изтегли 500 полуимп. отъ ковчежничество и ще ги занесе князу Черкаскому. Пак. 101.

12. Августа 1877 год.

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Князь В. А. Черкаскій проситъ Васъ получить согласно прилагаемой ассигновки пятьсотъ полуимперіаловъ въ Главномъ Полевомъ Казначейства въ Систовѣ и привезти эти деньги къ нему въ Горный Студень, — по пріѣздѣ Вашемъ сюда.

Деньги эти принадлежатъ Красному Кресту и въ нихъ можетъ быть скоро большая нужда. —

Пользуюсь симъ случаемъ чтобы покорнѣйше просить Васъ принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и искреннѣйшей преданности

Петръ Неклюдовъ.

P. S. Убѣдительно прошу Ценина купить для меня и послать мнѣ хорошаго табаку. А то курить нечего. Вѣкъ ему буду за то благодаренъ.

1791.—Князъ Черкаски прѣпоржчва Герову раненитѣ офицери Длотовски и другъ единъ. Пак. 104.

6 Сентября 1877. Г. Студень

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Между прочими офицерами, отправленными изъ подъ Плевны въ Систово находятся двое которыхъ Князь В. А. Черкаскій проситъ Васъ принять подъ особое Ваше попеченіе. Лица эти Полковникъ Суздальскаго полка Длотовскій и единъ изъ Батальонныхъ Командировъ тогоже полка, фамилію коего Ви можете узнать отъ Полковника Длотовскаго.

Князь Черкаскій проситъ Васъ навѣстить этихъ лицъ и соблаговолить оказать имъ возможное вниманіе и въ чемъ нужно содѣйствіе.

Пользуюсь симъ случаемъ, чтобы просить Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи.

Покорный слуга
П. Неклюдовъ.

179. КИРИЛЪ НЕКТАРИЕВЪ.

1792. — Вѣнчаване чужди подданици. Прибиране дѣдови кирилови пари. Коп. кн. 3. 303.

Пловдивъ, 18 Яннуария 1859.

Преподобнѣйший Отче Протосингеле!

Вчера прияхъ писмо отъ нѣкой си М. Жоржевичь, отъ което ся научвамь, че негова милость искалъ да ся жени въ Карлово, а Ваше Прѣподобие му сте казали, че азъ сьмь билъ поржчялъ на владыкж-тж да не му дава изволение да се вѣнчяе. То не е така. Азъ сьмь писалъ на владыкж-тж само, кога поиска нѣкои отъ Русы-ты подданици да ся жени, да не му дава изволение да ся вѣнчяе безъ мое знаяние, а за Жоржевичя ничто не му сьмь казвалъ, зачтото не го познавамь и не го знаіж, кой е и какъвъ е. Сега ся научявамь, че негова милость ходилъ съ униформж, каквато носять ученици-ти въ Русы-ты университеты, и владыката, като го видѣлъ въ такжвж униформж, сѣкалъ го, че е Русецъ, та не смѣе да му даде вулж за вѣнчяваніе безъ мое съизволение, а азъ като не го знаіж, кой е и какъвъ е, не могж да рекж на Негово Прѣосвященство нито да му даде, нито да му не дава вулж. Така Ваше Прѣподобие видите, че Жоржевичь е самъ причина, дѣто не му дава владыка-та изволение да ся вѣнчяе, зачтото носи дрѣхы, конто не трѣбва да ся носять тука, и ся казва такъвъ, какъвто не е. И наистинж, който познава себе си, не ще иде да носи дрѣхы, които носять ученицы-ты само доклѣ сж въ университета, а като излѣзать отъ него, нито въ Россиж не имъ е простено да гы носять, а въ другж земіж никакъ не бъва да ся обличять.

Единъ пжть бѣше дошьлъ тука Іованъ Х. Кирковъ, та го привыкахъ и го поканихъ да плати длъга си Вамъ. Той казва, че и да е неговъ тимисюкъ-тъ, длъгътъ е бащинъ му, та ако пристанжть братіе-то му, той е съгласенъ да Ви плати заедно съ тѣхъ. Слѣдъ много говореніе най-послѣ каза, че той може да плати, пая си, а братіе-то му каквото щжть да правять, и ся обрече да дойде при Васъ да ся сговорите. Сега щж чякамь да ми пишете доходждалъ ли е, и турили ли сте работж-тж на редъ.

Съ истинно за Васъ почтение прѣдавамся на Ваши-ты молитвы.

Вашь покоренъ слуга
Н. Геровъ.

1793. — Искатъ се статистически свѣдѣния за церквитѣ и монаститѣ въ нахия Гиопца. Коп. кн. 3. 422.

Выс—прѣп-му Кириллу Протосингелу.

Пловдивъ, 20 Ноемврия 1859.

Высокопрѣподобнѣйший Отче Протосингеле!

Съ Божиѭ помощь и съ Вашп-ты молитвы ходихъ въ Цариградъ и ся врънѫхъ благополучно, и идѫ да Ви се помолѭ за еднѫ работѫ, коѭто само Ваше Высокопрѣподобие като владышкый епитропъ, можете да ми свръшите. Желаѭ да знаѭ, колко и каквы церквы има въ нахиѭ Гіопцѫ, та Ви ся молѭ да ми напишете за всякое село по имя каквѫ церковѫ има, кога е изградена, кой е храмъ, на кой языкъ ся чете, състояние-то на церквѫ-тѫ сирѣчь, достатъчна ли е или е оскуднѫ отъ нѣчто и има ли борчь или нѣма, и колко й е борчь-тъ. Всичко това да е написано на тоя начинъ както запримѣръ е написано на притворенѫ-тѫ книгѫ. Провождамь Ви и села-та написаны на книгѫ та святыня Ви да запишете само, има ли церковѫ или нѣма и въ коѭ годинѫ е градена, какви сѫ жители-ты въ села-та и проч. както горѣ Ви забѣлѣжямь. Ако не сѫ писани всичкы-ты села, то които нѣма, да гы притурите святыня Ви. И за монастири-ты Сопотскы и Калоферскы, мѫжскы и женскы, да ми пишете по колко калугери и калугерици има и на кой святець сѫ. Нѣкои села ако имѫть по двѣ имена, Турско и Блъгарско, да пишете и двѣ-ты.

Сега вече щѫ глядамь да свръшѭ работѫ-тѫ Ви съ Ивана Епитропа.

Молѭ Ви ся да ся потрудите да ни купите седемь-осемь окы дребъ и да ни го проводите по̀-скоро.

И за горни-ты работы Ви ся молѭ до еднѫ недѣлѭ или десятина дни да ми гы напишете, и щѫ Ви бѫдѫ весма благодаренъ.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и сьмь

Вашь
Н. Геровъ.

Ако знаете, кое село колко кѫщи има Христианскы и Турскы, и това можете да запишете.

(Писано съ рѫката на Ст. Костовъ).

1794.—Кирилъ Нектариевъ ще изпрати исканитѣ статистически свѣдѣния. Пак. 68.

Прият 5 Декемвр. 1859

Карлово, 1 Декемврiи 1859

Ваше Превасходителство
Милостивыи Господинъ!

Съ велико аудоволствіе и крайно Благодареніе получихъ вашето мнѣ почитаемо писмо, писанное отъ 19-го прешедшаго отъ което сѫ извѣстихъ за всичко. и найпаче сѫ возрадувахъ горящо за вашето Благополучно возвращеніе въ Пловдивъ отъ Цари-градъ. При това видохъ що ми назначавате за Гіопцѫ, колко села, колко церкви, кога сѫ изградены, кой е храмьтъ, на кой ся языкъ чете, състояніето, иматъ ли Борчъ и прочее. И ето по вашему хотѣнію и желанію написахме ги на вашѫ-тѫ книгѫ, която бехте ны притворили по ймени за всичко споредъ какното ны назначавахте, обаче за Борчовѣто на примѣръ ги написахмѣ, защото да пыташь селѣнытѣ ще кажетъ повече

отъ колкото иматъ, но колкото написахме азъ ги все пазнавимъ, и споредъ Борчовѣто имъ ще ауидисѫ съ нашето.

За дребъ понастоящемъ немѫ, но ще почакатѣ малко время еще, поне-же намѣрихъ малко, но пахатѫ му 15 гроша сакатъ, та затова незехъ, това е нашѫ грыжѫ. За Ивана Епитропа пакъ вы наумѣвамъ и молѫ дасвѫршите тая работѫ за която и остаю Благонадежденъ и есмъ за всегда

Вашего Превосходителства
милостиваго Государа
† Прѡт: Кѵрїл:

1795.—Нощно нападение жилището на Кирилъ Нектариевъ. Пак. 68.

Ваше Словесіе отъ душѫ и сьрдце смыренно молитствую!

По вопрошеніе ѿ Вашемь благымъ здравіемъ извѣствую какво въ Петъкъ спорядь сѫбботѫ Св. Спыридона прѣзнощѫ на 7 сахата влазять едны лоши злодѣи въ двора Богъ знае каквы сѫ быле. И кога захванаха да кѫртѫтъ вѫртата на одаѭ-тѫ съ джелеза събуждамь ся като сахатъ и половина напрѣдъ бѣхъ легналъ, земамь пищова и хвѫрлямь отъ вътрѣшни-ты прозорци на пѫтя, не срѣщо тѣхъ, като помыслыхъ на старо времѣ да не обывамь человѣкъ, хвѫрлямь и вторы и трети пѫть, и слѣдъ дълго-то викаиіе на Теодосія и момиче-то, отъ 7 до 9 сахата осятихме че оставиха и побѣгнаха, нъ какво по голѣмо бѣдствіе щѣхме да пострадаемь, като единъ комшія не ся обади при толкова виканье, нето отъ конака нѣкой да ся яви. ако и живъ да мя опечяха вѫтрѣ. Видѣхъ че силѫ-тѫ божія е голѣма, която ме покры и избави, отъ никадѣ помощь гласъ и речь въ това бѣдствіе немахъ. Видѣхъ че Богъ мя покры сега, нъ мола Ви ако е възможно да явите на правителството Пловдивско да стане малко умуръ, да не бы да земать дерзость да направать по зло на сѣтнѣ. Моля Ви да ми не кусорите гдѣто Ви права главоболіе, че азъ Васъ прѣдпочитамь за най голѣмь благодѣтель.

Г-жа Марійка отъ душа и сьрдце смыренно молитствую. Подобно гы молитствува Г-жа Теодосія. И целува Г. Герча и Дѣянкѫ. И така остаямь

1864 декемвр. 13-й † Прѡт: Кѵрїл:

Молитствую Ви прочіе да посрѣщните Рождество Хр: съсъ здравіе и да торжествувате съсъ здравіе.

Пріимете два чивта черапца на Герча и Деянкѫ отъ баба леля. За коледа да гы носать съсъ здраве.

Сущій.

Видеся че на тыя злодѣйци мысльтѫ е было да задрѫжѫть прьво мене и каквото земать, а сѣтнѣ да обырѫть и кѫщѫтѫ на кокона Илисави. А покѫшнината имь е се тука, каквото знае и кокона Марійкѫ.

Сущій.

1796.—Подробно изложение за нощното нападение възъ жилището на Кирилъ Нектариевъ. Пак. 68.

Свидѣтелство!

На 11. 10/врій день пятокъ прѣзъ нощьтѫ срѣщѫ сѫббота по седмый чясъ дойдоха злодѣйцы прѣзъ доваратъ въ двoратъ ми, и като струшили на горнѫ-тѫ портѫ кофаратъ, дойдоха на одоята на варта-та и поченахѫ да кѫртать! — Благодареніе на Всевышныа! сабудихмы ся и като упознахмы злодѣяніе-то на врата-та ся уплашихмы; за да ся избавимъ хварлихъ изъ прозорецъ-тъ камъ пѫтьтъ 3 пушки.—Послѣдствіе на пушкы-ты, види ся, че сѫ ся убояли да не впаднатъ въ Правительственны рѫцѣ, прѣстахѫ отъ злодея-

ніе-то си. Ны изъ вътрѣ като ся бояхмы, да не почнатъ по силно да кжртатъ понеже и прозорцы-ты бѣха затворены, та не можеше да ся види каквы сж и тука ли ся още, поченахмы да викамы и выкахмы два чяса, нъ никой отъ пигдѣ пе ся яви, ако не на помощь, то поне за утешеніе ны. Заранѣ-тж на $11^1/_2$ часа дойдохж отъ близо съседы-ты ни, та мя по утѣшихж. — Азъ като отидохъ въ црькова по 2 часа на утрень-тж, дохождалъ белюкъ башіатъ ни Агушаа, та распиталъ за това приключеніе. Послѣ 6 дена въ четвржтокъ, заабитинътъ ны Хад. Мехмедаа като намѣрилъ врѣмя, вика мя, та распита какъ е станжлъ тоя басканлжкъ. въ отговоръ му казахъ всичкы-ты горѣ спомянаты. Попыта іоще ако имамь съмнѣніе у нѣкого, да земи приличны-ты мѣркы, отвѣщахъ му, зачтото прозорцы-ты като бѣха затворены не можяхъ да видж никогс; освѣнъ това нѣмамь нѣкоя припирна съ нѣкого, та да имамь подозреніе на него.

За свидѣтелство какъ нѣмамь у никого съмнѣніе подписвамь настоящіе-то си и го прѣдавамь на забитинъ-тъ ни Хаджи Мехмедаа.

Карлово, 28 10/врій 1864. Прωт: Кѷрїл:

1797.—Правителството кара Кирила Нектариевъ да подпише невѣрно изложение за нощното нападение. Пак. 68.

Карлово, 29 10/вріи 1864.

Ваше Словесіе

Господине Найдене!

Като начевна нова-та година отъ всичко по напрѣдъ прѣбрьзахъ да Вы пожелаіж благополучіе-то, което Всевышный длъгоденственно да Вы харижи съ здравіе и веселость и благоуспешно на Ваши-ты прѣдпріемванія.

Заминала-та 7-мица Вы писахъ и расказахъ приключеніе-то, что станж въ кжщж-тж ни — Видѣхъ ви Маріикино-то писмо къмъ Г-жа Теодосія, че сте го пріели и ще ли сте да постжпиты на потрѣбны-ты. За това Вы остаямь благо́даренъ.

На 27 того въ нидѣля, вика мя захбитинъ-тъ, та иска да му дамь свидѣтелство за всичко какъ е произлезло, което оставихмы за утрѣшный день, да се събиратъ всичкы-ты по прьвы лица. Вчера като ся събирахж викахж и меня да искать такова свидѣтелство, което азъ прѣдварително бѣхъ расположилъ да ся напиши. Тій безъ да почакатъ да пристигне моето, нарѣдиха, та ся написа друго и тось часъ мя принудихж да подпишж, което и изважрнихъ. — Послѣ това прочете забитинъ-тъ писмото си отъ Пашя-та, въ него му пишжть, че сж ся пушнали 40 пушкы и ся продължило три часа. Колкото за пушкы-ты сж само три, за това той иска да става морафж, зачто да му ся пиши повѣче отъ колко-то е станжло. — По слѣдствіе на това рѣшиха да ся направи мазмата подписана отъ всичкы-ты присждствуюшы лица турци и Блъгары. Въ тоя разговоръ прѣстигна моето свидѣтелсто, което удобриха за по́-добро отъ прьво-то; нъ непріехж да ся подпиши то, а прьвото да ми ся върне. — Прочее азъ Вы го прѣтварямь тука да приглѣдате . . . .

Съ отлична признателность сьмь

Вашь

Теплій Молитвенникъ

☩ Прωт: Кѷрїл:

Его Высокоблагородному Мылостивому Господину Найдену Герову Россійско-Императорскому Вицѣ Консолу Въ Пловдивъ.

1798. — Кирилъ Нектариевъ прѣдава смѣтка за училищнитѣ приходи прѣдъ избраната комисия. Намѣсва се и пловдивската община. Пак. 68.

Ваше Словесіе

Господине Найдене !

Подыръ моленіе-то ми за Вашето драгоценно здравіе, Ви явявамь че и мы съ Божіѭ милость понастоящемь добрѣ смы, ако и да пострадахмы прѣди нѣкой день отъ болѣсть. При тія ида да Вы досадѫ съ слѣдны-ты мы.

Познавате, че ся нарѣди тука комисія отъ съгражданы-ти, която да ся труди за доброто на обществото Карловско. За това и Азъ като бѣхъ подъ Владикова службѫ отъ 11 Маія 1858 год. дохождахѫ комисары-ты, та ми искахѫ с/ткѫ за Училището, и имъ дадохъ. Неодобрена тя, дадохъ имъ другѫ на всякѫ годинѫ отдѣлно. На послѣдокъ, като неодобрявать и неѭ исипвать голѣмы хулы срѣщѫ ми и пишѫть на Почтенѫ-тѫ тамошнѫ общинѫ, да мя вика да мя сѫди, за да имъ дамь подробнѫ с/ткѫ. Послѣдствіе на тая тѣхна постѫпкѫ, пиши ми Архимандритъ Г-нъ Дамаскинъ, да имъ удовлетворѭ на щеніе-то имъ, или да дойда тамъ. — Азъ понеже не можѭ да ходѫ сега по вѫнъ, отговарямь му съ претворенното си тукъ писмо, което като прочетете ще видите на длъго отношеніе-то на спомянѫтѫ-тѫ комисіѭ срѣщѫ ми. За това прочее умолявате ся да раскажете всичко на Господина Георгакя да гы посъвѣтува, да мя оставять въ спокойствіе.

Мисла че ще е излищно да продължавамь по надлъго, като и Чичо Вы Г-нъ Никола ще Вы раскажи.

Имате поздравленіе отъ Госпожя Теодосія, и Ви моли да гы принесете на Марійкѫ и Герча.

Карлово
18 февруарій 1865

Безъ повече като Вы поздравѭ сьмь
Вашь
† Прωт: Кѵріл:

Господину
Найдену Герову Россійско Императорскому
Вицѣ-Консулъ
въ Пловдивъ

1799.—Нападателитѣ хайдуци хванати. Цѣлата дружина отъ Карлово и околностьта. Пак. 68.

Ваше Словесіе отъ душа и сьрдце смиренно молитствую,

По вопрошеніе о Вашемь благымь здравіемь извѣствую, какво тыя айдуты, които бастисваха насъ, искара гы діаволатъ та ся явиха; двамина блъгары Карловци, отъ нашѭ-тѫ махалѫ, на имя Колю діяволатъ и Миту дюлгеринъ, седѫть въ еднѫ кѫщѫ кыраджіи, и сѫ запрени. И двама турци Карловци единія побѣгна, а другія е запринъ, на имя Реджепъ, Арнаутинъ бозаджія женинъ въ Карлово, Троица цигани отъ чергары-ты, двамина-та запрени, единія побѣгна. Двама Сопотненци, единія се хвана другія побѣгна, като бастисоваха и обираха нѣколку мѣста въ Карлово, най на сѣтне като бастисаха на В. чаушъ сестра му, бихаѭ и обрахѫ ѭ, отъ тамь незнамь какво стана та ся оловиха; и като гы испытоваха, казаха злиниты, които ся правили, и много вещи ся намериха ѿ тѣхъ, най много то вещи ся намѣриха у Реджепатъ и у Колю діаволатъ, които вещи тыя самы гы йсповедаха гдѣса, и отидоха та гы намѣриха, и на ясѫ Типе въ лозя-та, три чивта чопрази закопали, та гы извадиха. и отъ пари сребарни и златни. Іоще ся продалжава испытваніето ймь и вещи-ты ся на конака още.

И тыя айдуци може ще ся прататъ въ Пловдивъ на Правителство-то, и тогава щете ся потрудите, да ся накажатъ по-добрѣ, зачто да дерзнатъ да влазятъ въ такавѫ кѫщѫ. Та да не земать дерзость и другы нѣкои злодѣйци, зачто и азъ съсъ тѣхна причина страдамь сега 40 дена и ся глѣдамь отъ докторъ Барабусъ, та іоще не сьмь излялъ отъ капіѫтѫ на вънъ, и незнамъ какво ще оздравѫ.

Смыренно молитствую Г-жа Марійкѫ, съ Возлюбленни-ты Вы чеда, подобно Вы молитствува и Г-жа Теодосія, и моли Вы гдѣто е пратила кюрка съ Митка Попов. да прѣстоите да ся подплати съ черни кожы ягнишкы, че тука не ся намиратъ хубавичкы, колкото пари пишете да гы пратимь.

И така остаямь Вашь Молитвенникъ

1865 Март. 12-й ☩ Прѡт: Кѵ́рїл:

1800.—Кирилъ Нектариевъ, съвѣтванъ отъ Герова, иска да оздрави приходъ на нѣкое училище. Пак. 68.

Прието 15 Април. 1865. Отгов. 15 Април.

Ваше словесіе отъ душа и сърдце смиренно молитствую!

По молитвамь нашимь вопрошаю ѡ Вашемь блъгымь здравіемь. Прочіе незная да ли събрахте отъ Морсолково всичкы-ты пары, молимь ако не сѫ ся събрали да ся потрудите да ся събиратъ. Бѣхъ даль на нашъ Г. Папа Іоникія два тимисюка, единъ отъ Чехлари, другъ отъ Мисилими-ти, за да Ви гы даде, писани на Ймя Г-на Евлогія, Молимь Ви смыренно да сторите трудъ да ся събиратъ тыя пары, ако дипъне можатъ да ся извадатъ, то баримь тимисюци-ти да ся проминать, и щете мя задължите много.

Лани като бѣхъ въ Пловдивъ при Васъ, Ви говоряхъ нѣчто, за което искахъ да мя съвѣтувате, който казахте че добрѣ става това. Азъ като имамь нѣкоя парѫ по вънкѫ разпрѫснати, които отъ день на день ся губять тыя пары. Събрахме отъ лани едно парче, и имаше събрани малко нѣчто. Тыя пары за да не станать зянь, и за давно имаме нѣчто ползѫ на душѫ-тѫ. Можемь ли да гы афіаросами на нѣкое училище тука, та да ся дадътъ на нѣкоя банка здрава Русска 5 на % лихва. Записа да ся пише какво ся афіаросовать тыя пары отъ мене на училището, догдѣ сьмь живъ да зимамь лихва-та да икономисвамь иждивеніе-то си; и подирь смрьтьтѫ ми и пары-ты и лихвѫ-тѫ да ся на училището, и така да отидать за все, и да не може наслѣдникъ мой да гы наслѣдува. И това нѣчто мола да бѫде тайно, освѣнь Васъ Г-нъ Никола Г-нъ Евлогія и Христю. Записа да седи у мене, и лихвѫ-тѫ чрѣзъ Ваше словесіе да пріимаме.

Научавахся че ще дойдете на Карловскы-ты бани, и мола Бога давно дойдите да свѫршимь тыя Мола Ви за това нѣчто да мя съвѣтувате добрѣ-бывали не быва ли, и щѫ ли можа да си зимамь лихвѫ-тѫ догдѣ сьмь живъ, да не остана безь Аржшлѫкъ на сѣтнѣ. Мола Ви да сторите трудъ да ми ся отвѣщаете.

И така остаямь Вашъ
Карлово 1865
Априлія 13-й ☩ Прѡт: Кѵ́рїл:

1801. — Комисията иска тефтеритѣ отъ Кир. Нектариевъ. Той е боленъ, та не може да слѣзе до Пловдивъ. Моли да се отложи прѣглеждането. Пак. 68.

Прията 19 Юнія 1865. Отгов. 24 Юнія.

Ваши словесіе Г-не Найдене Г: отъ душа и сьрдце смыренно молитствую!

Прьво пытамь за добро-то Ви здравіе второ Ви явж, какво ми писаха Настоятели-ты отъ Пловдивъ още прѣзъ великы-ты посты, като стана добрѣ отъ болѣстьтж ми да дойдж въ Пловдивъ и да донесж Тевтерьтъ гдѣто сьмь давалъ отъ Владикова старнж вули; Виде ся че бѣха имь писали Карловскы-ты комисіяне. И азъ сега сьмь малко добрѣ, обаче не сьмь въ състояніе да ся кача не на конь не на кола и уповавамь ся на Бога подиръ нѣкой день да стана добрѣ и да дойдж. А нашата комисія Карловскж мя насилювать сега отъ Нидѣля та искать Тивтери-ты да гы земать. Мола Ви ако е возможно да кажите на челеби Георгаки да имь пишать да мя оставать нѣкой день на спокой догдѣ дойда въ себе си, и тогава да дойдж и да донесж тевтеры-ты въ Пловдивъ, да гы видать настоятели-ты Пловдивскы и както повѣлıжть да стане.

Бехте ни писали че ще дойдите на гости и на Карловскы-ты Бани, и да видемь онаıж работж за банкжтж, азъ ходихъ на Бани-ты и чякахъ Ви 15 дена не дойдохте. И се сме въ надѣждж всякой день и всякой часъ да дойдите.

Смыренно молитствую отъ душа и сьрдце кокона Марійка съсъ любезны-ты Ви чада Г. Герча и Дѣянкж. Подобно Ви молитствува и Теодосія, и така остаямь въ надѣждж за добро видѣніе.

Карлово 1865 † Прѡт: Кѵрїл:
Іунія 16-й

1802.—Протосингелъ Кир. Нектариевъ принуденъ прѣдава тефтеритѣ си на комисията. Пак. 68.

Прията 2 Юлия 1865.

Карлово, 26 Юній 1865

Господине Найдене!

Като пріяхъ писамцето Вы отъ 24 текущаго прѣбързахъ да Вы ся отговорıж.

Благодарıж Вы всердечно гдѣто сте подѣйствували, та почтенната тамошна община писала на комисары-ты тукашны и имъ заповѣдала да мя оставать въ спокойствіе доклѣ дойда тамъ за да ся пригляда с/тка-та ми. Нъ прѣди нѣколко дена, като мя привикахж и мя принуждавахж много, като исипвахж множество хораты срѣщж ми до толкова, что-то ми прѣдложиха и да не живеıж вѣче въ града имъ; при тыя станахж още да отивать по правителство-то да мя принуждавать. Прочее азъ като не можяхъ никакъ да ги обидж да потраıжть още нѣколко дена, и като мисляхъ да не исгубовамь честь-тж си, като ще мя карать съ заптіе; зачто, вѣроятное, че просты-ты като видать ще мислать съвсѣмь друго отъ колко-то комисарыты искать. Освѣнъ това като и Господинъ Никола отсутствоваше на баны-ты, та ся принудихъ та имъ прѣдадохъ тефтеры-ты си. Отъ тогава на насамъ не сж говорили ничто.

При всердечны-ты ми моленія за здравіето Ви поздравлявамь Ви и остаямь

Вашь теплій мол:
† Прѡт: Кѵрїл:

1803. — Кир. Нектариевъ има готови паритѣ си. Настоява да се намѣстятъ въ руска банка за полза за нѣкое училище. Пак. 68.

Словесныишии ми Г. Найденъ отъ душѫ и сьрдце смыренно Ви молитствую!

По молитвамь моимь вопрошаю ό Вашемь благымь здравіемь. Прочіе Ви явѫ че все сме биле въ надеждѫ не пристанно че ще дойдите, и пакъ сме въ надеждѫ давно подойдите желаемь да Ви видемь. Мисла за оная работа гдѣто Ви писувахъ и напрѣдъ, за коѭто ми и отговорихте на Апрілія, че е възможно да стане, и оставихте за кога дойдите прѣзъ маія. И тъй бѣхъ въ недѣждѫ и до днесь, нъ сега ся научавамь че сте развалили намереніе-то си за дохождане, и ако не Ви ся сполучи да дойдите, то Ви мола да видемь тази работа за банкѫ-тѫ въ Росс. да ся свржши пары-ты ся готовы. Азъ бѣхъ желалъ и самъ да дойда на Пловдивъ като искамь да ся свѫрши това, нъ пакъ сьмь болѣнъ отъ вторѫ-тѫ нидѣля на посты-ты, та едно ся не наимамь, друго незнамь ще ли Ви намѣра тамь. За това мола Ви сторете трудъ да стане това, понеже заболѣхъ и незнамь живота си до кога ще да е, и като приготвите да ся изработи това нѣчто, щете ми пишете и тогава ако неможа да дойда азъ самь, то, може да испрата пары-ты съ нѣкой здравъ человѣкъ, и не сѫ малко пар. Ви може да помните съ какъвъ начинъ желая да стане.

Мола Ви и за сѣла-та да ми ся отговорите какво направихте променовахте ли тимисюци-ты, пары давахали! Воистенна много Ви затруднявамь, нъ кво да правимь Ви сте ся случили най-голѣміять нашь благодѣтель. Толкова повече Ви обичаме и незабравяме.

Молитствувамь Г-жа Марійкѫ. Г. Герче и Дѣянкѫ. Подобно и Теодосія целува гы на челца-та. И така остаямь въ надеждѫ и да мола Бога за здравіе-то Ви.

Карлово 1865 Вашъ
Август. 17-й ✝ Прωт: Кϋріл:

1804.—К. Нектариевъ слабъ, не може да слѣзе въ Пловдивъ. Моли Герова да го посъвѣтува, какъ да намѣсти паритѣ. Пак. 68.

Ваше словесіе отъ душѫ и сърдце смиренно Ви молитствую.

Ваше-то честно отъ 12-й Ноемврія пріяхъ временно, писани-ты Ви разумѣхъ и возрадовахся. Выда да ми пишете какво Ви ся отвѣща-ли отъ министырство то гдѣто сте ймъ писали и казвате че да дойда въ Пловдивъ да ся разговоримь подробно за това, ще е по-добрѣ, че да ми пишите неща го проумѣ добрѣ. За това и азъ искахъ да дойда, нъ като глѣдамъ че отъ день на день болясть-тѫ мя не оставя видѣхъ че нещѫ да можа да дойда, затова и ся забавихъ да Ви пиша, а Ви мола ако е возможно да ми опишите въ кратци както е по той начинъ та давно можа да го разумѣѭ. Подобно Ви мола пишите Г-ну Христю или Г-ну Евлогію въ Букурещъ понеже парыты ся броени тѣмъ чрезъ Г-на Н. Т. П. както знаете и Ви. И като удобрите Ваше словесіе, и тыя по той начинъ и азъ сѫ благодарѫ както направите и ща го удобрѫ и азъ. Понеже вида че ми искате доброто. Мола Ви разговорете ся съ Г-нъ Гіоргаки за църковны-ты Тимисюци Карловскы да ся прибират тыя Пары, за да ся не гордѫть, комисіяри-ти че не дерзноваме да гы искаме. — Подписанити имета на тия записи, казвать като сме зимали тыя пары трѣбва да ся платѫть, црьква-та ни пары има. И азъ ся утеснявамъ че си зимахъ арашлѫкъ отъ тыя пары. Надѣя ся за аржшлѫкъ гдѣто ми пишяхте.

Казахме Г-жи Христини за книгы-ты, която Ви прѣблагодари, и желае да гы пратите които книгы ся намират тамь, и за пары-ты колкото да ни

пишите. И които ся ненамирать тамъ отъ които Ви е бѣлежила, то моли Ви ако е возможно гдѣто ся намирать да пишите давно ся донесѫть. И много ще ѭ задлъжите. Молитствую Г-жа Марійка и чада Ваши возлюбленни. Прежда-та е готова чякамь да ся намѣри человѣкъ да ѭ пратимь. Молитствува Ви Г-жа Теодосія отъ душа и сърдце и целува Герча и Дѣянка. — Честита Ви нова та кѫщѫ да седите съсъ здравіе и да и ся радвате. Казва Л. Т. че едва ще истарпи до пролѣть, за да дойде и тя да Ви ся порадва на новѫтѫ кѫщѫ.

Карлово 1866 вашъ теплїи м:
10/врія 7-й † Прωт: Кѵріл:

1805.—К. Нектариевъ боленъ, моли по̀-скоро да се нареди въпроса за завѣщанитѣ пари. Пак. 68.

Карлово, 16 Февр. 1867

Господине Найдене!

Научявамь ся че сте быле въ намѣреніе да отидете за Цариградъ и Вы желаѭ добърь пѫть.—Обаче прѣди да отидете ще Вы помолѭ да ся потрудите за да подканите тамошнѭтѫ общинѫ или да подѣйствувате гдѣ-то надлѣжява, за да ся даде нѣкакъвъ край на завѣщаніе-то ми, което направихъ почти прѣди еднѫ годинѫ, (т. е. обѣщахъ тогава на дѣвическо-то тамошно училище два записа, които имамь да зимамь отъ прихожяны-ты на Црьквѫтѫ тука Св. Богородицѫ спорядъ както и знаете). Отъ тогава ся минува толкова врѣмя и никакъвъ край не ся даде на това. Азъ обѣщахъ и желаѭ да доживеѭ да ся исплъни. Азъ болѣдувамь, и ако нѣкакъ ся присела въ онзи свѣть, мислѭ, че мѫчено ще можѭть да ся извадатъ пары-ты; освѣнъ това и колко-то врѣмя и да живѣѭ имамь иждивенія; слѣдователно е необходимо да ся даде единъ край, чтото да бѫдѫ въ спокойствіе.—

При тыя като пожелаѭ отъ срьдце най пріятно-то Вы здравіе, остаямь

Вашь
Теплій молителникъ
† Прωт: Кѵріл:

1806.—К. Нектариевъ бърза да се вложатъ въ руска банка паритѣ, що има у Христа Георгиевъ. Бои се да не умре по-рано. Пак. 68.

Прието 26 Февр. 1870. Отг. 4 Марта.

Ваше словесїе отъ душа и отъ сьрце Смирено молитствую:

Преехъ ваше писмо отъ Іанну: 10: и прочетохъ го радосно и видяхъ що ми пишите и ми чиститявати новата Година които са благодарихъ много, пишите чисте додиге подиро 5: 6: дена обаче видеся чи отъ врѣмето ся возбранихте, сига обаче врѣмето ся оправи и на деемся сеги день да додите, нещо да ми кажите какво пиши Христю отъ Бокорещъ за моити пари дето ще ся вложать въ Банката понеже ся много утиснявамь заради тая работа чи си низнамь животатъ до кои день ще Бѫди, молимь ви ако е возможно като додите колкото пари има мои събрани ако ни ся вложини въ работа даги донисети даимся види и смятката, и друго ви ся молимь на кадрата ако сѫ втасали чирчиветата сосъ джамовити за едно да стори трудъ Г-нь велчо даги испрати сось некоя кола карловска сигася на миратъ прѣзъ первата седмица, прочїе ся на деемь и желаемь кои день и часъ да додите дася видимь, юстаемь въ надежда, 1870: февру: 22:

† Прωт: Кѵріл:

Молави акое возможно да забилежите на Г-на Христя въ Бокорешь за 25: хиляди да ми прати лихвата понеже доде времето и замина на іануарія — 1: сущій — нашіять комшіа папа Христю доде тани обади чи иска да прави на вехтатаси кѫща мириметь отькаде нашата стрѫна ищи дая вдигни сось другатаси кѫща заедно равна да стани сось киримидити, и язъ му рекухъ имаи тарпеніе понеже ще доди консолать подиръ не кой день тогава разваляи.

1807. — К. Нектариевъ моли Герова да издѣйствува позволение на калугерки да идатъ за милостиня въ Росия. Пак. 68.

Приято 12 Марта 1870.

Ваше Словесіе Г-не На Геру отъ душе иоть сьрце Смирено молитствую,

Помолитвамь нашимь известую какво поехъ ваше писаніе отъ 4: Текущаго чрѣзъ Ив. Джиджовъ сось писмото пріехь и 60: ли шіисеть лир. турски и ся Благодарихъ много дето сторихти трудь та ги сѫбрахти оть длѫжницити мои, иви да дами пишити за тая ниделя ще додити ни примено и язъ ся надея секи день и часъ,

Пишать ми Калугяркити наши оть манастыря Рождество Хр̃тово чи пишать на ваше Словесіе и провождать сось писмото Г-жа Нимфидорать и вися молать смирено за даги сицисате на министроството руско за да ідать да испросать нещо помоць за манастырять си понеже манастырять имь увитляль много на ближава да ся стропаи Бетствовать отъ сюрмшія немать сига задаго сторать мириметь и во истина както гледамь і азъ достоиниса за помощь, това радиви і ясь пиша и мола закое возможно за даги сицисате да им сторите тва доброкато добьрь Благодетель, прежде казувать чи имстися обищали прежде 5: години да имь направити тва добро, които ся и на деять даимь исполните жиланіето имь,

видися времето чіе нипостояно има са надея дася управи тая ниделя за да додите дася видимь понеже зле страдамь отъ боляста си. і остаямь въ над.

1870: Марть 10:
Теплїи молт:
† Прѡт: Кѵрїл:

180. ИОРДАНЪ Н. НЕНОВЪ.

1808. — Изпращатъ се спомоществователи за физиката и книга отъ Иордана Н. Неновъ за печатане. Какъ да се печата. Искатъ се книги и вѣстници. Пак. 69.

Пазарджикъ 10-го Маія 1849.

Господине Найдине!

Ето испращамъ Ви книгѫ та си за печать, и подписы тѣ отъ физика та ви. Азъ увѣренъ сьмъ чи не толко за пріятелска любовь, колко чи ще ся умножи и наша та книжнинѫ съ петь листа книшка, ще да предстоите да ся напечата безъ да има много типографическы грѣшки. Ще напечатате № 1000 хиляда тѣла на чиста хартія. Вънкашнія листъ, ако нестане много скѫпъ, може да бѫде съ слова, или какво отбирете, ваше благородие, за подобрѣ белкимъ и съсъ шарено по недотолко проста книга. Типъ граждански, какъвъ віе аресате. Дѣто има съ прѫчица забѣлежени думи да бѫдѫ съ корсивни словья.—Въ начало то вы молѭ да отберете нѣкоѭ картинкѫ, или да ся напечата на особени листи, или дѣто забѣлежвамъ на книга та, която да е съ-

прилична на книга та, за дѣца та. То може и впреписъ—а да ся намѣри и нѣкоя грѣшка, за която прося да гы исправите. Ви какво то ся види додѣ сте въ Бѣлградъ треба да ся напечата и моя та книшка.

Молѭ вы да не ви ся види досадно защото съ много работи вы товарѭ, но прощавайте, знайте, чи не сѫ работи, съсъ всяки да ся порѫчѫтъ. Като пристигнете благополучно въ Бѣлградъ да мя подпишишь да ми дохожда Новина та „Србскогъ Читалища", и да пригодите, щото въ Пазарджикъ да ся оставя а да не ходи въ Филебе, защо то, нема кой да ми ѭ испраща. То ми ся струва зависи въ нишъ да ся задлъжи нѣкой пріятель да ѭ дава вънъ чанта та за да ѭ оставя пощаліонинъ-а въ Пазарджикъ.

Друго знайте нужда та, що теглимъ, дѣто нѣмамы нѣкоѭ книшка за предаванье на Славянскій языкъ. Моля вы ако намѣрите нѣкоѭ, да ми земете, азъ сьмь видѣлъ едно цвѣто събраніе на Слав. языкъ, но немогѫ ви го каза, кой го е издалъ. За сички тѣ тія ще мя задлъжите догробъ.

За пари тѣ, за книга та ми, за Новина та, за слав. книга, и за спомагачи тѣ ще гы броѭ, какво то ми пишите. Но за книга та, кога ми пишите, колко ще потрѣбватъ, и благодаря дѣто ми забѣляжвате за пары тѣ.

Прощавай

Желай ви добъръ успѣхъ въ работѫ тѫ

Вашъ Юрданъ Н. Неновичь.

1809. — Неновъ мисли да иде да се доучи. Иска съвѣтъ отъ Герова. Прѣдлага да купи книгата нѣкой издатель. Съ какви условия. Пак. 69.

Пазаржикъ 1849. Ноем. 28. го

Преобичный ми друже!

Като ся научихъ отъ вашенци, чи сте имали намѣренье отъ Филибе ла дойдете и на Пазаржикъ Немогѫ ви представи радость тѫ и треперно то си чаканье, кой часъ да вы видѭ. Моето заодяванье въ Пазаржикъ е на скрьмецъ. Наодяхся вѣке, поиска мися да го промѣнѭ, и мнѣнье то си за напредъ ако дойдете въ Пазаржикъ ще ви го обявя, и іоще ще да ви изберѫ и за съвѣтникъ на тая моя мысьль — тя е дѣто искамъ да идѫ да си попродължа ученіе то іоще. Отъ тая причина ся принудвамъ да вы безпокоѭ съсъ слѣдующе то: Книга та ми защо ся забави за печать, а азъ не ще да имамъ туй време, щото да ѭ харчѫ. За това вы молѭ, ако да не сте пратили пары тѣ на Бѣлградъ за печатанье то ѝ, да не гы пращате. Но ако бива да направите така: Нека онзи пріятель що е зелъ трудъ-а върху си да ѭ печата да ѭ купи отъ мене. И азъ му ѭ давамъ за сто и педесе или сто екземпляра да ми даде само, заради харчь та на книги тѣ и поща та а той нека си ѭ печата, нека си ѭ харчи само съ туй условіе да мя подпиши какъ сьмь преводчикъ, а той иждивитель. Чи така ако да бива сторете го, но разбира ся, ако не сте пратили пары тѣ или ако ли, а то нека ся напечата и да пріемнете пары тѣ отъ Г. Моровенова сѫ грош 575 и ако да видите чи съсъ благодарность ще да е, да му поискате и търговскѫ тѫ фаидѫ 4 мѣсяца. Ако ли не е пѫтно, а то нему казваите нищо за толкова нещо неструва да ся оскърби едн҃ такъвъ пріятель. Така пары тѣ, или гы испращате, или вые гы донасяте, като доидите.

Побързайте да ны зарадвате съ физикы тѣ си.

Задължихъ ви ся твьрдѣ много!!! но.. Прощавайте и извинете вашего

Юрдана Н. Неновича.

Извинете и за писмото ми, чи твьрдѣ го бърже писахъ.

1810. — Иорданъ Неновъ остава пакъ учитель. Книгата му ще печата х. Найденъ. Пак. 69.

Пазаржикъ 1850 7врія 5.го

Любезный ми Друже Гне Найдене!

Азъ пакъ си въспріяхъ званіе то само Милостив да ни даде добъръ успѣхъ.

Ніе се разговорихмы съ Г. хч Найдена за ради моя та книжка и се съгласихмы да ми даде 150 екземпляра слѣдъ напечатанье то. Віе, като ви поддаде реченныя Г. Н. това мое писамце молѭ Вы потрудете да пишите на Пріятеля си въ Бѣлградъ да му предаде книжкѫ тѫ ми.

За только.
вашъ
Юрд. Н. Ненович.

1811. — Да се прѣдаде книгата на Х. Найдена въ Бѣлградъ. Искатъ се казамии (календари). Пак. 69.

Прелюбезнный Другъ!

Слѣдъ искренно то ми поздравяванье ида да вы попитамъ да ли писахте на пріятеля си въ Бѣлградъ да даде книжкѫ тѫ ми на хч Найдена.

Друго ако да имате Казаміи за предньа година или на нѣкой дюкянъ пратете ми до двайсе тѣла, но пакъ ако цѣна та имъ е на згода.

Поздрави Пріятелы.

1850 9врія 10.
Пазаржикъ.

Вашъ
Юрд. Н. Ненович.

1812. — Неновъ иска да му изпрати Геровъ своята Граматика за българския езикъ. Пак. 69.

Панагюрище 1851. 9.врія 28.

Обичный ми Друже!

До сега единъ два пѫти ви писахъ и сега пакъ дьрзаѭ на пріятелство по между ны идѫ и треты пѫть да вы безпокоѭ да ми испратите вашѫ тѫ Българ. Граматикѫ. Ако да е мълченье то ви отговоръ отрицателенъ, което не се надамъ, или което азъ си сѫдѭ споредъ мене че немогѫ да намеря време спокойно ни часъ, пакъ молѭ вы удостоете ме поне две думицы по г. Стефана Лулчова

и сьмъ
твой
Юрданъ Н. Неновъ.

1813. — Честитява се Герову консулски чинъ. Иорданъ Неновъ излага своитѣ страдания. Пак. 69.

Прнято 2 Ноемвр. 1857.

Милостивый ми Господарь!

Ахъ, колко ми е драго, че Вы поздравявамъ въ имя консола, а пакъ колко щастливъ ся считамъ, че благородна та Ваша снизходителность мя осмѣлява да дрьзнѫ да Ви нанесѫ безпокойствіе съ настояще-то си къмъ Васъ смиренно-поздравително писмо, което съ долне то изложеніе белкымъ Ви припомни страданія-та ми отъ давіѫ въ Пловдивъ малко врѣмя предъ Вашето

отшествіе, която ми принесе таквизы тщеты и пагуби, които, като надминахѫ състояніе-то и възможность-тѫ ми за да ги посрѣщнѫ, нъ и въ опастность бѣхъ да не загубѭ и самаго живота. — Но давіѭ-тѫ коя бѣше: Тьца ми съсъ помощь-тѫ на благодѣтеля нашего пок. Чорбажи Стояна струва илямъ 23,000 гроша отъ единъ длъжникъ фурунжія Янилія, който като заплаща триты хилады, а за останалы-ты вмѣсто пары, показа, че има фурны. — Които фурны като неговъ мюлкъ за неговъ длъгъ ся продадохѫ отъ Пазаржишкый Мезлишь и имъ ся прѣсѣче цѣна 15,000 Гр. да гы имамы вмѣсто алажяка си, а останалы-ты 5 хил пакъ да си диримъ отъ него, който между това умира, а фамилія-та му на Янинѫ. —

Азъ имахъ цѣлѫ годинѫ фурнѫ-тѫ зехъ и кыріѭ, припознася за нашъ мюлкъ и отъ Турци и Христіяне, а Енизъ ефенди бѣше кадія, той стори тоя хокимъ.

Слѣдъ година отъ това загорцы-ти фурунжіи довеждатъ отъ Янинѫ едно момче, че то было наслѣдникъ на таѭ фурнѭ; и какъ: „Това момче и нашій длъжникъ были дѣтца на двама братья“ отъ които единъ-тъ братъ — баща-та на нашій длъжникъ, като внукъ на живія дяда не пріемвалъ наслѣдство, а ся падало на рѣчено-то момче. — И тъй това момче съсъ лъжливи свидѣтели, спомогнѫтъ отъ Пазар. мезлишь чрезъ много злато, отъ цинцари миллетъ-башіи отнема фурнѫ-тѫ отъ мене.

И какъ? Нашій-тъ длъжникъ на 45 год. възрасть работилъ въ фурнѫ-тѫ близу 20 годины, на Ефкафъ тефтеръ връзъ него подписана, и до тогыва никой не си потрьсилъ наслѣдство, а той ѭ билъ открад нѫлъ. И самити свидѣтели на момче-то свидѣтелствуватъ отъ 70—80 год. работа, кога тѣ нѣматъ ни по 40.

Итъй азъ съсъ илямъ за пары-ты, съ хожетъ отъ Юзметя Пашѭ съ цѣлый Плов. мезлишь подтвърденъ, съ илямъ за продань, стокѫ-тѫ му, три другы хужеты, и Вакуфскый хуж. отъ Цариградъ нѣмахъ правдѫ въ ничто, а той съ голы лъжливы свидѣтели безъ запись безъ ничто придоби фурнѫ-тѫ

А азъ като нѣмахъ кому другыму, оставямъ 20 лир. Турскы у Енизъ ефенди, че ще ми свръши работѫ, и до сега се ѭ връши.

Какво загубвамъ? едно 20 хиляды Гр. что диримъ, похарчвамы още 12—13 масрафъ, таково количество да ся заплати отъ гдѣ, имахми другъ дюкянъ, продавамы го за 7000 Гр. кой сега чини и 25 хиляды Гр. теглимъ лихвѫ и до днесь. Да мя докаратъ до той рядъ, то е было всичко-то стараніе на Цинцари-ты и Грькомани-ты, а зачто? — знаете въ това не оставаше и Митрополія-та безъ учястіе, която отсѫди да заплатѭ 3,000 Гр. че сьмъ зелъ годено момиче.

И сега до той рядъ давія и съ такавѫ неправдѫ свръшена, съсъ толкова хужеты въ рѫцѣ-ты ми може ли ся повърна, можете ли ся надвеси Вы, това молѭ, да знамъ; а и да не можете явно, какъ е възможно; Вашя-та рѫка може подѣйствува както и да щете; азъ сьмъ чакалъ 5 год. почяка щѫ още. Менъ вече отсѣче память, че азъ тукашенъ подданникъ съсъ тукашнѫ сѫдьбѫ нѣмамъ врѣмя да правѭ давіѭ. А увѣренъ на Ваше-то великодушіе, знаѭ, че не щете си сви милостивѫ-тѫ рѫкѫ отъ да не простръте и спомогнете едно чрезъ неправдѫ пропаднало домочадіе, което прьво Богу, второ Вамъ обрьща поглядъ за доброчестинѫ-тѫ си, и което за не забравено ще запише Ваше-то имя за Неговъ благодѣтель.

Като не желаѭ да Вы затруднявамь да ми ся отговаряте писменно можете благоволи да съобщите Г-ну Георгыю Шишеджіеву.

1857. 8врія 30.
Сопотъ

Вашь
Всепокорный слуга
Ю. Неновъ.

1814. — Неновъ благодари Герову за сторено благодѣяние. Желание да се видятъ. Пак. 69.

Прията 26 Дек. 1857

Милостивый ми Г-да!

Ваше-то всемилостиво снизходително къмъ мене письмце, вънстинѫ, лѣчебенъ балзамъ разля въ мое-то нараннено срьдце. Едно Ваше смиляванье къмъ мене доста быде да разсъживи у мене смръзнѫлѫ-тѫ ми кръвь отъ отчайванье. Мене не прилегна да си поотидѫ за Праздници-ты, за да могѫ и да наминѫ прѣзъ Пловдивъ да ся видимь, нъ азъ щѫ просѭ отъ Надзиратели-ты наши, като бѫде понататъкъ пригодно врѣмя за да доидѫ до Васъ

Прѣблагодарѭ за снизходителнѫ-тѫ Ви милость и къмъ моѭ-тѫ съпругѫ гдѣто ще пріемне таѭ честь да ся удостои писменъ отговоръ отъ Васъ. О, съ това прѣмного оставамъ задлъженъ; че мы не сме принесли Вамъ нѣчто, което заслужва толкова затрудненіе да си принасяте за да ни ся отдлъжавате. Азъ завчера іѫ възрадвахъ съ това извѣстіе, като писахъ дома.

Желаѭ да прѣминете Честиты-ты Праздници въ веселбѫ и радость и Нова година да бѫде весела година!

1857. 10врія 24.
Сопотъ

Всенижайшій
Вашь
Ю. Неновъ.

1815. — Прѣпорѫчва се момъкъ да бѫде изпратенъ въ Росия да слѣдва. Пак. 69.

Милостивый ми Господарь!

Увѣренъ въ Ваше-то добро къмъ менъ расположеніе и въ надеждѫ, че на той младъ, вржчитель на настояще-то ми, Вы не щете отрѣче тѫѭ милость, за коѭто азь ся показвамъ толкова дьрливъ да Ви нанасямъ безпокойство съ досаднѫ молбѫ, която е, за да го опрѣдѣлите, ако има срѣдство и случай да иде въ нѣкое учебно заведеніе въ Россія да усъвьршенствува ученіе-то си. За неговы-ты способности, прилѣжяніе и добро поведеніе азъ Ви ся прѣпорѫчвамъ, Вы щете намѣрите у него едннъ само недостатъкъ, т. е. недостатъкъ въ състояніе-то му, което азъ сьмъ допълнилъ тука, като го сьмь нарѝждалъ да послужва и помагва въ училище-то, нъ сега като не може вѣче съ малко да ся посрѣща въ нуждны-ты си, а и ревность-та му за ученіе мя принудихѫ да ся отправимъ къмъ Васъ, за което ще бѫде той, особно и азъ всепризнателенъ Вамь, че щете благоволите и отъ мои-ты малоспособны ученици да изберете за бѫдѫщы распространители на просвѣщеніе-то изъ наше-то мило отечество.

1859. Юлія 22.го
Сопотъ

Вашь
всепокорный слуга
Ю. Неновъ.

1816. — Разбойници турци нападнали нощѣ Сопотъ. Подробенъ списъкъ на убититѣ и раненитѣ. Обири и убийства около Сопотъ. Пак. 69.

Сопотъ. 1860. Юнія 28-го.

Милостивый ми Господарь!

Сь неизказанъ въсторгъ прочетохъ Ваше-то честно снощи, не знамъ, гдѣ ся е бавило, чрѣзъ което изливате Ваше-то чювствителнѣйше съжялѣваніе за станѫло-то зло въ Сопотъ, и благоволявате да мя удостоявате да Ви

дамъ подробности: още отъ пролѣтось ся появявахѫ двѣ три нощи по кѫщи изъ село-то, нъ съ пушканіе, извикваніе, спотаяваше ся; ако ся явеше забитину или въ Карлово, тѣ го отдавахѫ, че котки тропали. Въ Сѫбботѫ спротивъ Недѣлѭ на 18 сѫщ. часъ-тъ по $3^1/_2$ прьвьрля ся единъ у Г. Кырка Петрова, жени-ти още не были лягнали, а домакинъ-тъ отсѫт. въ Пловдивъ. Момче-та та му извнѫтрѣ пушватъ пищовъ, убийци-тѣ за по̀ голѣмо смѫщеніе изеднажъ изгръмяватъ нѣколко пушкы, хора-та ся събуждатъ: едни излизатъ по пѫтя, другы по вратны и прозорци да видятъ что е; нъ убійцы-ти, конто трѣбва да сѫ били до трідесять души вси Турци, едни внѫтрѣ крьтять обиратъ, а другы заловили подъ митиризь и три-ты входа на улицы-ти что ся крьстосвать прѣдъ кѫщѫ-тѫ на рѣченнаго; кой ся показалъ на срѣщѫ съ 4-5 пушкы свалятъ го, друзи чтомъ почюваркали, пошюмтѣли до прозорецъ, вратнѭ, врьзъ нихъ изгрьмѣватъ сь нѣколко пушканія отъ телліи коршюми, — това ся продлъжи чясъ-тъ до шесть се въ пушканіе и писканіе отъ прѣжялостиви гласове; натрьгваніе изъ коѭто улицѫ поминѫли нѣма вратня, прозорецъ да не е упушнатъ; дори кучета и коткы ся наидохѫ упушнати и съсѣчени! При това подмамвали хора-та, като викали: чикьньзъ! уруньзъ! качіорльръ!! Дале Господъ, та ся иззатворили хора-та, а инакъ множина щяхѫ да ся натрькалятъ упушнати по улици-ты.

Убити: Ив. хᵈ. Кырковъ, има братъ Георгый табачный фабрикантъ въ Москвѫ, съсѣдъ Кырковъ, огаденъ че ся облягнѫлъ до прозореца си кѫдѣ пѫтя прѣзъ кепенкя на мѣсто ся упушва и умира — оставя женѫ вдовицѫ сь пять неволны сирачета человѣкъ отъ състояніе былъ, нъ сега съ трудолюбіе-то си ся поминаваше. Има и три дщерки женены и сынъ 25 годишенъ въ Пловдивъ у Николакы Нѣмцова зять.

Ганче Пенчевъ отецъ Аверкыевъ братъ 23 год. момакъ на пѫтя излѣзьлъ убива ся на мѣсто съ пять куршюма — търговче.

Кула Монолева вдовица внѫтрѣ вратнѫ-тѫ си съ три коршюма повалена на мѣсто мрьтва, остава три сыраци и единъ врьстенъ момакъ.

Гана Калажійска шестьдесять годишна жена на пѫтя мрьтва свалена. — Неда Славчева на пѫтя упушнѫта и съсѣчена на кѫсове. — Гесргый Гуда-та на вторый день умрѣ упушнатъ на пѫтя сиромахъ человѣкъ, остави вдовицѫ съ пять дѣтца сирачета дребны. — Атанасъ Фурунжи вчера го погребохѫ, на пѫтя упушнатъ, остави женѫ наврѣмила побрахѫ милостынѭ да платятъ хырургу и за погребеніе-то му. — Ефтимъ Манчевъ юнакъ человѣкъ съ билетъ за Вашь полданникъ смьртно раненъ на пѫтя въ рѫкѫ-тѫ и въ ребрата — коршюма спада кѫдѣ бѣлый дробъ съмнително за оздравваніе — съ пять дѣтца дребни състояніе съ труда си ся поминаваше. Нему кадія-тъ догдѣ не зель осемдесять гроша кешкь парѫ си, не дозволилъ хырургу да го лѣкува, както възбраняваше и убити-ти да ся не погребватъ догдѣ не платятъ, нъ си отиде сьрдитъ.

Наче Станевъ 20 год. момакъ подпорка на прѣстарѫ-тѫ си майкѫ смьртно раненъ въ слабины ты, не остая надѣжда за оздравваніе. — Нече Христовъ нѣмъ сиромахъ човѣкъ, съ двѣ дѣчица, нъ въ поминваніе-то си улесненъ, злѣ раненъ, нъ не безврѣдно, ще оздравя. — Спасъ Парти раненъ въ крака внѫтрѣ двора си, слуга — Сомовъ съ пять дѣчица, ще оздравя нъ не безврѣдно. — Каллистрій Печевъ и Василъ Цочевъ, Кыркови момчета 20 год. момци, прьвый е злѣ раненъ, въ рѫкѫ ще оздравя нъ види ся да остане сакѫтъ, а вторый нераненъ лежи отъ страхъ. — Димитъръ Карѫжовъ легко раненъ ще оздравя, челедникъ человѣкъ улесненъ въ поминваніе-то си съ труда си. — Митю Тодоровъ 25 год. момакъ на пѫтя легко раненъ безврѣдно ще оздравя. — Иванъ Петровъ съ съпрѫгѫ-тѫ си внѫтрѣ двора докачени съ сѣчмы — нъ безврѣдно.

Зарань-та рано, рано дойде Наипинъ-тъ, разумѣва ся за келепиръ кешкъ паржси, испослѣ пристигна Кжрагаси Османъ, положи стараніе да испытва, кои щжтъ сж, приведохж изъ околны-ты Турскы села подозрителны-ты, нъ при приструвны доказателства на съселяне-ты имъ, кой гдѣ былъ сжщж-тж нощь, отпрати гы безъ да олуви и издыри нѣчто.

Въ Пондѣлникъ дойде си Кырко съ Пашева Тютунджибашія и съ строго емирназме до Кжрааси, при това подказа и едно наше момче овчарче, което, олувили при овци-ты, дали му 4½ гроша да имъ покаже кжщж-тж Кырковж, то момче познало двамина Турци Текыйчяне, кои прѣди малко бяхж билюкбашіи въ Сопотъ; единъ-тъ го уловихж и пратихж въ Пловдивъ, а за вторый-тъ излѣзохж съселяне-ты му кефилъ че е въ беглика когы то мнозина нашенци го ся видвали въ Карлово на пазаръ прѣди 15 дни! — Въ Срѣдж вѣче, когы — пристигна и Кехая-бей, събрахж 50—60 души Турци изоколо и троица Сопотненци пратихж гы потеря по планинж-тж, като по заповѣдь на Карааси гы снабдихж Сопотненци сиромаси съ царвулы, хлѣбъ, фишеци и др.! — А Карааси поразходи на посѣщеніе Кехая бея по всичкы увеселителны мѣста Сопотскы, и всичкы-ти му заптіета ся излежавахж на ханж като имъ дава таина Сопотъ, зачто отъ неговы-ты заптіета само троица испрати, до днесь четыры хыляди грш. масрафъ ся стори!

Въ Пятъкъ зарань-та дохаждa мюждежія отъ планинж-тж, че едного убили, двама хванали, и другы-ты на массаре държятъ; Кехая бегъ испрати вжжя, каже да гы връжятъ и докаратъ, праща и скороходецъ до Пашж-тж съ сжщото извѣстіе. Нъ по пладнѣ нá че си иде всичка-та потеря, като носи само главж, когото казватъ да е ударилъ Бльг. Сопотненецъ, седемъ гуны Арнаутскы, 9 чянты съ хлѣбъ и другы ситноріи. Отъ убитаго показахж на явѣ само три срѣбарны зарфа, чюбукъ такъмъ кехлибарь Кырковы, гюдерінж-тж, въ която былъ групъ-тъ съ сжщж-тж маркж Кырковж, единъ сребьренъ крьсть попскы, а друго ничто; отъ три пушкы, еднж явихж, всичко оплячкали Карловци-ти Турци и покрыли по между си. Кехая бея и Кжрааси не гы сдьржя до вечерь-тж пакъ повърнахж потерж-тж назадъ, като отидохж и тѣ сами до Клисурж, и ничто до днесь повѣче.

Сега щж раскажж какъ гы врьхлетѣли и ударили:

Пратена-та потеря ся разположила была подъ митиризь на единъ тѣсенъ проходъ въ горж-тж, часъ-тъ по 2½ вечерь-та всичкы-ти убиици около 20 души по ненадѣйно доброполучіе прѣминаватъ боси рѣкж-тж и насѣдали да ся обуватъ на еднж полянкж близу до трійся разкрачя прѣдъ митиризы-ты на потерж-тж, като наобули и вѣче настаяли убійцы-ты, подаде глась управитель-тъ на потерж-тж (съ обажданіе, че гы вардатъ) давранманньзъ!! убиици-ти изгрьмяватъ врьзь нихъ. тѣ имъ ся отговорятъ съ грьмежь отъ митиризы-ти, еднажъ и дваждъ, отъ което убійцы-ты ся распиляватъ и побѣгватъ като осталъ единъ убитъ. Потеря-та на съмнуваніе обиратъ горѣспомянжты-ты вещи отрѣзватъ главж-тж на убитаго, и разумѣва ся, като ся увѣрили чрѣзъ него, че сж Турци връщагъ ся като живи и здрави безъ да иджтъ по нататъкъ ни крачкж да ги дырять! . . . . Турци!! разумѣва ся, че обадихж зачто и отъ Гіопсж тж има съ нихъ, та глядатъ да ся не открые: зачто отъ второ-то похожденіе Карааси вьрналъ Сопотненци-ты да стоятъ при Кехая бей, да не отиватъ съ потерж-тж по планинж-тж.

Слѣлуюжщи-ти обири сж ставали около Сопотъ отъ Въскрьсеніе на самъ: Иванъ Чоновъ, Ефтимъ Митевъ Сопотненци съ нѣколцина Карловци ся обирагъ като шли отъ Калоферъ, обирътъ имъ състои отъ 500—600 гроша и нѣколко обуща, зачто продавали калеври на Калоф. пазарь. Сжбб о хт. Ганчевъ зятъ клисурецъ 1 чясъ до Сопотъ ся обра и съблече по ризж, като му зели 600 грш. и коня. Лукари Сопотненци Цоче Станевъ, Патю Цочевъ, Василъ Цочевъ, Ив. Цочевъ, Несторъ Иліевъ,

Ив. Иліевъ, Ив. Бобчевъ отъ Копривщицѫ, като ишли, обиратъ до 700 гр^{ш}. един' сахатъ и един' конь.

Като бяше Пашѫ-та на Исаря при Киселери обиратъ ся Станимакаліи оцетари, зели имъ бяхѫ 500 гр^{ш}.

Петко—Стоиково момче отъ Геллери село до Сопотъ $1\frac{1}{2}$ чясъ прѣди мѣсяцъ уловено и отплати го баща му съ 15 х. гр^{ш}. комуто дядо му былъ закланъ отъ убійци прѣдъ петь год.

Тотю Димитровъ отъ Овчелари 1 чясъ до Соп. прѣди Въскр. ся бастисва, тъй налегнатъ отъ убіици-ти Турци, дшеря му съ дьрво удря убійца, взема му пушкѫ-тѫ, другарети му изотвънъ раняватъ старецъ и дщеркѫ-тѫ, отъ които старецъ-тъ испослѣ умрѣлъ, а дщерка му оздравѣ; завчера и азъ ся олучихъ на Исаря на давіѫ-тѫ имъ прѣдъ Пашѫ-тѫ, убіицъ-тъ лежи затворенъ, като се уловилъ по пушкѫ-тѫ, а съселяне-ты му Турци свидѣтелствуватъ, че не е той, и тая пушка была чюжда! па незнаѫ что стана. — Славчо Селжиковецъ ся уби и обра отъ 2000 до 3000 гр^{ш}. при Карнаре по Въскрьсеніе, като отивалъ за купуване волове.

Отъ Сопотъ слѣдъ завчеряшній обиръ и убійства, сѫщи-ти убійци взели отъ Яни Кехая влахъ овчяръ въ планинѫ-тѫ три хиляди гр^{ш}. на коѭто мандрѫ ся обрали и Троянскы-ты калугери, отъ които крьстъ ся намѣри у убитаго.

Щете сторите снизходителность да мя опрощите и за описаніе-то и писмо-то ми, зачто много набърже писахъ за да прѣварѫ да достигне спорядъ желаніе-то Ви за срѣдѫ.

Съ гльбоко почтеніе остаямъ да ся именувамъ до край

Вашь
всепокорнѣйшій
Ю. Неновъ.

1817. — Разноски по слѣдствието. Кой ги плаща. Разбойницитѣ се готвятъ пакъ да нападатъ Сопотъ. Изпитание въ училището. Пак. 69.

Прията 27 Юлия 1860.

Сопотъ. 1860. Юлія 26.$^{\underline{го}}$

Милостивый ми Господарь!

Просѭ извиненіе за забавно-то ми отговаряніе на Ваше-то чесно, причина-та на това бѣше, че не можахъ за скоро да пріимнѫ тьчень счетъ на разноскы-ты както и до сега; разноскы-ты ся възкачвать, както Ви и бѣлѣжихъ прѣди до 4000 гроша, само на Кехая-Бей до 800 гр$^{ш.}$ той го заплатилъ съ 150 гр$^{\underline{ш.}}$! Евтимъ Манчевъ ся прѣстави за това всичко сьмь извѣстенъ, че Ви е доказалъ Г. Кырко Петровъ.

Сноши чрѣзъ очевидны свидѣтели ся раздаде слухъ, че прѣдни-ти разбойници ся удвоили и утроили отъ дружинѫ и ся готвятъ да нападнатъ врьхъ злочестый Сопотъ. Отъ то подплашени хора-та по 4—5 домочадія ся събиратъ на едно да спятъ, а побезстрашливи-ти ходихѫ нощесь на стражѫ, и всички вече чякатъ крытическый часъ на живота си!

Мы имахме год. испытъ на 10, 11, 12, 14 и 15 того, тъй и на 24 завчера стана год. испитъ на дѣв. училище.

Поздравлявамъ Вы вседомовно и сѫ считамъ прѣчестить да бѫдѫ до край,

Вашь всепокорный
Ю. Неновъ.

1818 — Иорданъ Неновъ злѣ въ Сопотъ. Моли да го прѣпоржчатъ на друго мѣсто. Изпращатъ се ученически упражнения за прѣгледъ. Пак. 69.

Сопотъ. 1860. 8врія 8.го.

Милостивый ми Господарь!

Надѣѭ ся, съ Божіѭ милость да сте възпріяли многоцѣнѣйше-то си здравіе, за което сьрдечно ся наскърбихъ, като Вы видѣхъ толкова отпаднали. — Като чврьсто увѣренъ на Вашѭ-тѫ снизходителность къмъ меня, а отъ другѫ странѫ, че не щѫ докарамъ безпокойствіе на Ваше Прѣвъсходительство, ако бы ми ся дозволило да прѣдставѭ мое-то днешне неспокойно положеніе, съ смѣлость притърчамь да Ви го съобщѫ, при това, като още и прѣдлагамь досаднѫ молбѫ задано благоволите да окажете милость, ако бы негдѣ ся покаже пригодно мѣсто да получѭ да заловѭ званіе-то си. Тука вече стоѭ на трьніе; нѣма кой да мя попыта, что правѫ, отъ гдѣ зимамъ да харчѭ; сé иматъ зались, сé расправы.

Азъ догдѣ бѣхъ въ Пловдивъ, прѣдложихъ и умолихъ Г. К. Моровенова, като познайникъ въ Русчюкъ да прѣдложи за меня, нъ пакъ ако благоволявате, и падне случай да ся срѣщнете съ господствому, та като отъ васъ задлъженъ, ся явяше, по-дѣятеленъ; — То за меня бы было най-сгодно и износно да си бѫдѫ въ Пазарджикъ, нъ кой и какъ да испълни недосетливы-ты главы на мои-ты новы съграждане!

Молѭ Вы всепокорно дано непріемнете за отягченіе приключены-ты до Васъ прьвоопытны Описанія на мои-ты ученици, които показахѫ тѫѫ год. на испыть. Дано непріемнете съ досадѫ едно благоврѣміе да удостоите съ приглядаціе-то си успѣхъ на 5-годишныя ми трудъ врьху ученици не по-възрастны отъ 15 — 16 год. То не щете да ся взирате нито на правописаніе-то, нито на недостатькы-ты, които можяхѫ и да ся поисправятъ чрѣзъ меня; зачто азъ оставихъ тъй да ся по нихенъ вкусъ и съображеніе.

Меня за Русчюкъ прѣдложи Г. Дановъ още лѣтось, и по тѫѭ мысьль ся лъжѭ отъ надѣждѫ за тамь; нъ кой знае; много ся безпокоѭ да не бы да остана празденъ, че то е за меня пагубнѣйше зло.

Извинете за безпокойство-то, что Ви нанесохъ и не оставяйте

всепокорнѣйшяго
Вашего Ю. Неновъ.

1819. — Иорданъ Неновъ изпраща Герову карта на Т.-Пазарджиската каза. Ще се избиратъ момчета да се пратятъ на учение. Пак 69

Высокопочитаемый ми!!

Съ настояще-то ми щете пріемнете и картѫ-тѫ на Пазаржичкѫ-тѫ Каазѫ, за коѭ-то Ви ся обѣщахъ да напишѫ и да ѭ испратѫ. Съ каквѫ-то радость ѭ писахъ, съ по-голѣмѫ скърбь Ви ѭ испращамь; зачтото по еднѫ незабѣлѣжнѫ погрѣшкѫ сьмь искрывилъ рядове-ты въ подписа; ако да ся пишеше лесно, быхъ ѭ прѣписалъ изново, нъ щете ми извините. Отъ другѫ странѫ вѣче мыслѭ, ако не е до толкова тьчна, а то навѣрно е приблизителна. —

За двѣ момчета що Вы молихъ да ся испратятъ чрѣзъ Ваше холатайство въ нѣкоѭ Гымназіѭ; прѣдложихъ рѣшеніе-то Ви на общинѫ-тѫ ни, кои неизказано ся зарадвахѫ и удобрихѫ всичко, и сега оста слѣдъ Озунжево като ся приберѫтъ всичкы да ся рѣши, кои момчета щѫть ся изберѫть, кои може азъ самъ да Ви гы доведѫ и прѣдставѫ отъ странѫ на Общинѫ-тѫ.

1866. 7-врія — 22 ый
Т Пазаржикъ

Вашему Благородію
всепризнателный
Ю. Неновъ.

1820. — Искатъ се книги, оставени на С. Филаретова да ги продава. Да се повърне земена книга отъ пазарджиската училищна библиотека. Пак. 69

Ваше Благородіе

Высокопочитаемый ми!

Въ края на прѣминжлый мѣсяцъ испратихъ Ви картж-тж на Пазарджикъ, придруженж съ едно писмо чрѣзъ Г. Хр. Дановъ; за пріеманіе-то имъ нѣмамь съмнѣніе. —

Може да Ви дойде наумъ, че догдѣ бѣше живъ пок. Г. С. Филаретовъ въ Цариградъ, дойде ми едно писмо отъ сжщаго чрѣзъ Васъ, что му искахъ отговоръ на книгы-ты ми: 120 екз. ч. Г-жа* и 100 Крат. Кат.** кои му бяхъ пратилъ да ми продава. Покойный ми отписа да ги дырж отъ Трайковичя. Сжщій ми отговаря да гы искамъ отъ съпржгж-тж на Г. Филаретова. Прѣдъ два три мѣсяца мина отъ тука тьща-та на Г. Ф-ва съ Иванчя Карловеца, кой записа тыя книгы, и ми ся обѣща за испращаніе-то имъ, нъ до днесь никакво извѣстіе.

Молж Вы всепокорно да викнете Иванчя да го попитате за това нѣчто, что стана та принудете да ми ся испратять или книгы-ты, ако стоять, или стойность-та имъ, коя-то е 500 гроша. Азъ Вы молж съ кой-то начинъ да е да ся потрудите да ся извадять тыя книгы, кои-то, ся види, да сж загубены, то за меня ще е една доста знатна тщета! Извенете, молж, за досажданія-та, что Ви нанасямь съ молбж-тж си.

Има едно боно отъ пок. Ви братъ Г. К-нъ у нашж-тж общинж за двѣ-тѣ чясти Грамматикж-тж на Добровскаго, кои е взелъ отъ уч. библіотекж; умоля Вы общинж-тж, ако сж у Васъ тыя книгы, сторѣте добро да гы испратите до Станислава, комуто ще ся вржчи боно-то.

Слѣдъ нижайши-ты ми поздравленія пріемамь честь да ся именувамь до край

1866. Окт. 27-ый
Т. Пазаржикъ.

Вашь
всепризнателный
Ю. Неновъ.

1821.—Злоупотрѣбления на турската власть, насилия, обири и убийства въ Т.-Пазарджиско. Пак. 69.

Ваше Благородіе!

Долуизложены-ты събытія, кои въ малко врѣмя ся извьршихж въ тук. мѣс. Правитялство, истинж потвьрдявать испълненіе-то на Хати Хумаюна!!

№ 1. Мюдюринъ-тъ прѣдъ нѣколко врѣмя за лице поржчялъ на селяны-ты, едно заптіе колко масрафъ стори въ село-то имъ, да му зиматъ пусулж, и кога прѣдаватъ пары на сънджка да донасятъ и тыя пусулы на пары на мѣсто, да ся хващатъ за заптіенскы-ты айлжци; отъ никое село това не ся е направило отъ страхъ на заптіета-та, само кабзомалинъ-тъ отъ село Елли дере донесьлъ единъ илмихаберъ за заптіе-то Ибрихамъ Търновали, кой по единъ мѣсяць отива въ сжщо-то село по работж, повиква рѣченный кабзомалина да му покаже пжтя на ближно село (че го не знае?! Кой 25

---

* Черноносящая госпожя. Повѣсть. Прѣведе Юрданъ Неновъ. А напечята съ иждивеніето си Т. Ил. Бенчевъ, сопотнянецъ. Цариградъ, въ печатница-та Ц. вѣстника, 1857. 8°. м. 52 стр.

** Съкратенъ катихысисъ за наставленіе на младежи-ты въ православнаго христіянскаго закона. Написа и издаде Ю. Неновъ. За употрѣбленіе въ народны-ты български училища. Цариградъ, въ книгопечятницж-тж на Д. Цанкова, 1859. 8°. 30 стр.

год. заптіеликъ чини!) и по пѫтя съ коня си, съ пушкѫ-тѫ налага го добрѣ, что-то горкый заведенъ отъ селянинъ домаси, лежѣлъ болѣнъ цѣлъ мѣсяцъ; дошьлъ на плачь, заптіе-то ни го ни суйлеттирасали. —

№ 2. Между село Карамусалъ отъ 130 кѫщи Блъгари и куршюмъ минзили турско село Инилери далечь, родило ся распря за мирѫ и то че турци искать да опрѣдѣлять прѣдѣли, гдѣто гы нѣма отъ край си, за да не пущать добытъка на Българы-ты. Мѣст. межлись ужъ гы сговарять, съ думы удовлетворявать Българы-ты, а Кадія-та съ Илямъ имъ отнима и онія правдины, кои сѫщи-ти даважіи Турци оставять. Българы-ты като прочитать иляма си; за кого дали на Кадіѭ-тѫ 5000 гр. на Мюдюриня 2000 и 1000 на китипи, виждать измамѫ-тѫ си прибѣгвать до Каймакамина въ Пловдивъ, кой емиръ сторилъ пары-ты кадія-та и другы-ты да гы повьрнать, нъ тука каквы долупи ся изработихѫ! инкяри и друго, и трете — пари-ти отидохѫ. — Нъ слѣдствія-та виждате: (Тая работа е подкачена отъ Ноемврія 12, 1865 г.). — Прѣдъ дни испратенъ Ибрахимъ Юзъбашія-та по села-та да добере остатока на даноци-ты, пристига и на село-то Карамусалъ, кондисвѫ съ четворицѫ заптіе-та, ѣдене, масрафъ чини, повиква мюхтарина Цвѣтка Николова и кабзамалы-ты Велка велкова, Илія Стоянова и Ивана Петкова най-пьрвы въ село-то, попитва гы даноцы-ты отъ вергія, бедели и отъ десятъкъ събрахте ли гы? при отговора имъ, че твьрдѣ малко бакія имать, и тя у сиромасы ты, скачя като лютъ звѣръ вьрху имъ съ суровицѫ отъ дрьвника, та бій, та мласкай на пистилъ, все имъ помазалъ ребра, бутове, като не щялъ да чюе ни че думали да ги платимъ, ни че селяне-ты, че ги молили! . . . и тоя бой за колко бакія! Отъ 48,000 Гр. вергія бакія 2000; отъ 11,150 беделъ бак. Гр. 88; отъ 119,000 ошеръ бакія 1080 гр. кои сѫ паракенде турци въ града; а за пять годишнія ошеръ по 119,000 бакія имать само Гр. 500 петстотинъ. Като ѣли лубутъ-тъ добрѣ, както почти и всички мюхтари и аази и по другы-ты села, нъ тука е было за отмьщеніе за гдѣ-то сторили давіѭ за 8000 гр. горѣспомянѫты, дошли на плачь при Мюдирина, кой имъ ся обѣщалъ, че ще вика юзъбашія-та да го мѫмра; юзъ-башія-та научилъ това повторно праща онъбашія-та си на сѫщо-то село, гдѣ повторно като біе пакъ Цвѣтка мюхтарина, потбира го на заговенкы вечерь-та съ 10-нѫ души гологлави прѣдъ коня си да го испратять половинъ часъ мѣсто! и до тамъ что сѫ могли негови-ти мрьсни уста да произнесѫть хулы, псувны, на крьстъ, Вѣрѫ, женѫ, майкѫ, гы е псувалъ и придатокъ на това: сизъ москову беклеюрсунѫзъ ха! гюрдинизмѫ*).

Днесь сѫ на Пловдивъ на плачь да видимь, какво еще ще гы врьхлети. При толкова данъкъ да ся приложи: бегликъ на овци, свине, гюмрукъ на виното, колко сѫ набира на 130 кѫщи! . . . . и пакъ сѫ гявури и достойни за бой! Смили ся Боже! надъ Християнско тегло! . . . . .

№ 3. Прѣди 25 дни дохожда единъ старецъ Брациговецъ на имя Атанасъ, кой ималъ сынь на Влашкѫ отъ десять годины при тукашнѫ-тѫ общинѫ да попита: може ли да одрови единъ момъкъ 30-годишенъ убіенъ отъ куленскы ты заптіе-та между Али-ходжево и Радилово, и погребенъ въ Радилово въ чьрк. дворъ, че като видѣлъ дрѣхы-ты му търговскы и по разказъ отъ селяны на каквѫ приликѫ и годины былъ, усъмнилъ ся да не е сынъ му; смаяни наши-ти народопрѣдставители, че таково нѣчто нити дума ся е проговорило въ хукюмета, и какъ ся е погребьлъ безъ кешвъ, испращать го тайно до Челеби Георгакя, кой му испросилъ дозволеніе да отрые погребенія, като завелъ и лѣкарь, видѣлъ че не е сынъ му отишьлъ си; нъ станало тяватуръ, като видѣли погребенія, че му смазана глава-та и изкубани дѣтородни-ты уды. Каймакаминъ-тъ поискалъ отговоръ отъ Мюдирина ни, а той докарва Ради-

*) вие московеца чакате, ха, видѣхте ли!

ловци и имъ прѣдлага еднѫ мазбатѫ да подпишать и подтвърдятъ съ селскый печятъ, че погребеный былъ боленъ и отъ своя смьрть умрѣлъ? Тѣ като не щяли дьржи въ затворъ цѣлоденонощіе и като видѣ непрѣклонность-тѫ имъ пуща гы, а докарва съ мѫкы старецa Атанаса и го затваря и доднесь 15 дни въ затворъ стои. Сынъ му отъ Пловдивъ двѣ емирнемета донася за освобожденіе-то му и да го прати на Пловдивъ съ заптіета-та что сѫ убили пѫтника, Мюдиринъ-тъ още сготвя мазбатѫ какъ да излъже да ѭ подпишять. —

Колкото ся разбра за тоя пѫтникъ е това: Той былъ родомъ отъ Демиръ-хысаръ или Сѣресъ, пѫтовалъ отъ кѫдѣ Дунава, като нѣмалъ тезкере и познатъ порѫчитель, испросилъ отъ Митхадъ Пашѫ буйрултіѭ да си иде до Отечество-то, а за безопасность ся прѣдставялъ отъ конакъ на конакъ на мѣст. Правителства. Това сѫщо направилъ и прѣдъ Тук. мюдиринъ, кой умѣялъ добрѣ да го испыта така, чтото му изказалъ, че носи доволно количество пары. Свидѣтелствувать затворници-ти, нъ вънка, тайно, че вечерь-тѫ говорилъ горкый-тъ: „злѣ сторихъ азъ, та ся исказахъ, че имамь пары (и то около 900 лиры Турскіи) Той Мюдиринъ ще мя баттариса!“ Както и посрѣдъ нощь е влѣзълъ при него тебтилъ Мюдиринъ-тъ и като го обралъ, толкова злѣ мѫченъ, чтото полумрьтавъ на зарань-та го прѣдалъ на куленскы заптіе-та, кои были дошли за айлъка си да го водатъ, кои между село-то Али хожево и Радилово го добили, това сѫ видѣли овчяри и пѫтници арабажіи като еще пристигнѫлъ билюкъ-башія-та отъ кулѫ-тѫ при село Бѣгѫ та е зелъ устена на единъ арабажія та го дотрѣпалъ, и оттамъ отива въ Радилово та виква селяне-ты: елате да дигнете единъ мьртвецъ, кой бяше боленъ и умрѣ на пѫтя, та го погребете. Селяне-ти го дигнали, занесли го въ село-то и не го погребли, нъ испратили едного да извѣсти на Правителство-то; нъ по пѫтя го срѣща друго заптіе, та го врьща и казва на селяне-ты, отъ ножь и пушкѫ не е умрѣлъ, за това нѣма ничто, погребете го, азъ сьмъ въ отговорность! Тѫѭ работѫ еще по-добрѣ ще ѭ научите отъ Челеби Георгакя, зачто днесь испратили и заптіета-та за Пловдивъ. Ако не бяше старецътъ да подыри сына си, то така тайно была изврьшена тая работа, чтото никаква дирица не можеше ся улови да излѣзе на явѣ! . . На какъвъ мюдиринъ ни управлява. Помните, что Ви казовахъ за свѣщаря. — А колко безброй злоупотребленія ся изврьшвать всякы дневно. — То не може да ся изкаже. № 4. Прѣзъ Рамазана Винопродавецъ Хⁿ. Стоименъ купилъ бѫчва съ вино и си го прилива прѣдъ Дукяна си въ маазѫ-тѫ, по случаю минава Мюдиринъ-тъ, праща въ затворъ реченняго Механджіѭ и Андрея хⁿ. Иванова, та имъ зиматъ и жезѫ някуѭ съ обвиненіе, че были омирисали чаршіѫ-тѫ съ вино, та това докачяло вѣрны-ты Мусюлманы! Вижде фанатизьмъ! — А по селѫ-тѫ даже и въ конака непрѣстанно държи курвы. . . . . . Заптіета-та му правять пезевенкликъ. Щете рѣчете, зачто гы търпять? Кой да поведе? Г. Кара Никола като ся е борилъ срѣщу злоупотрѣбленія-та на прѣдній Мюдиринъ Черкезина, не го ли бастисахѫ да го убіѭть? Не ще днесь явно да си загуби живота, зачто съ какъвъ начинъ да стане да подѣйствува за изважданіе-то му, то е лесно да ся подпали фанатизьмъ въ всички турци, че водитель Негова милость, когото всички глядатъ като на крьвникъ, поради, че сѣе чялтици и не става прѣдатель! Като другы чорбажіи! . . . . .

Вашъ
Ю. Неновъ.

1867. Марта 1-и.
Пазаржикъ.

1822. — Иорданъ Неновъ е увѣренъ, че синъ му ще бѫде изпратенъ въ Росия на учение. Пак. 69

Ваше Прѣвъсходителство высокопочитаемый ми Благодѣтелю!

Чврьсто увѣренъ, че Ваше-то обѣщаніе да ся испрати сынъ ми на ученія или рано, или късно е работа рѣшена и свьршена, нъ както ся види тѫѫ Есень ще остане. Азъ щѫ ся стараѭ спорядъ силѫ-тѫ си да го по приготвѫ на Русскый языкъ и въ другы-тѣ споредъ Программѫ-тѫ прѣдмѣты, както и на френскы като имаме единъ момъкъ отъ Болградскѫ-тѫ Гимназіѭ, който познава тоя языкъ, и е тука приготвителенъ учитель.

Ные всичкѫ надѣждѫ пьрво на Бога и Вамъ смы си възложили за образованіе-то на сына си.

Като пріемамь честь да Вы принесѫ поздравленія-та си отъ всичко ми домочядіе и остаямь

1870. Авг. 25-ый
Пазаржикъ

Вашь
всепризнателный
Ю. Неновъ

1823. — Моли се Геровъ по-скоро да нареди сина на И. Неновъ на учение въ Росия. Пак. 69.

Ваше Прѣвъсходителство!

Ожидаема-та съ нетьрпѣніе вѣсть за доброполучно-то Ви пристиганіе ми подаде дьрзость съ приличнѫ учтивость да Ви рѣкѫ: „Добрѣ дошли“!

Дозволете ми, молѭ, да Вы попытамъ: да ли ся отвори мѣсто за моя сынъ, спорядъ просьбѫ-тѫ, коя-то ся подаде отъ Ваше Прѣвъсходителство за него, или не!

Колко-то ные бѣдни негови родители чякамы тѫѭ щастливѫ минутѫ за испровожданіе-то му; толкова той горкый-тъ тѫжи и жяли, че му ся не отваря мѣсто за продълженіе на наукѫ-тѫ му.

Азъ съ голѣмо притисняваніе го поддьржяхъ тѫѭ годинѫ вь Пловдивь, щото остахъ и длъженъ; за идущѫ-тѫ годинѫ желаѭ да го подьржя пакъ въ Пловдивскѫ-тѫ Семинаріѭ да свърши и 6-й классъ. Нъ чюдѭ ся и ся маѭ, какъ, когато днесь слушямъ непріятны слухове между мои-ты Пазарджикліи, че удобрявали мя и за напрѣдъ, нъ отъ ланскія си хакъ 7500 да имъ слѣзнѫ на 7000 гр.

Съ седемь дѣтца, женѫ бабѫ въ тыя скѫпы години, още да отдѣлѭ 1500 грошѫ за поддържаніе на сына си!

Не сьмь ся условилъ още да видимъ какъ ще направять.

Слушамь да е станѫло нѣкакво промѣненіе на учители-ты въ Семинаріѭ-тѫ ви: — Съ досаднѫ молбѫ Ви прѣдлагамь; ако бы да ся отвори мѣсто като за меня за нѣкои прѣдмѣты, за които сьмь способенъ да прѣдавамь то молѭ Ваше Прѣвъсходителство ако Ви дойде срѫка, подѣйствувайте за меня съ цѣнѫ отъ 8500—9000 Грошѫ.

Това не го желаѭ за друго, най-повече, че щѫ могѫ да имамь и сына при меня, та щѫ ся ползувамь отъ разноскы-ты.

Друго срѣдство, ако бы да не ся испрати сынъ ми тѫѭ годинѫ въ Росіѭ, не намѣрвамь да го поддьржѫ за напрѣдъ въ Пл. Семинаріѭ — И тогава сь тяжкѫ въздишкѫ щѫ кажѭ: „до тука можихь, сынко, пакъ отъ сега каквото ти е писано!“

Опростете ми за дльго-то и досадно писмо, защо-то нѣмамь кому другыму да прѣдставѫ положеніе-то си, та да мя повѣрва и съжяли.

Съ приличны-ты нижяйши поздравленія до Васъ и до честито-то Ви домочядіе оставамь съ глѫбоко почитаніе

1872. Іулія 23-й
Т. Пазарджикъ

Вашь
всепризнателный
Іорданъ Неновъ.

1824. — Дано може да се намѣсти Светославъ Неновъ въ фабрично училище. Искатъ се нѣкои книги учебници. Прѣдложение да се прѣведе геометрия. Пак. 69.

Прието 6 Окт. 1872.

Ваше Прѣвъсходителство!

Желаніе-то ми да ся испрати поне по-малкый ми отъ Владимира сынъ Святославъ въ Россіѭ на нѣкоѭ фабрикѫ, спорядъ както Ваше Пр-ство ми казахте и ся обѣщахте, отъ день на день ся осилва. — Сынъ ми сега отъ идущіи февруарія ще встѫпи въ 16-тѫ год.

Молѭ Вы всепокорно, ако изберете и забѣлѣжите кандидаты за фабрикы-ты да ся испратятъ момчета благоволѣте да запишите и моя сынъ, за което крайно ще Ви сьмь признателенъ.

Молѭ, дозволѣте ми да Ви напомнѫ и попросѭ еднѫ Русскѫ Геометріѭ, отъ що сте донесли сеги, коѭ-то ми показахте на френскы.

За Естественъ Атласъ като Вашій молѭ погрыжете ся да ми доставите два Екземплярa: единъ за меня, и единъ за училище-то ни.

Ако е възможно да видѭ и бѣлѣжкѫ-тѫ на новы-ты учебници, що сте донесли сега, сторете добро да ми ѭ испратите.

Ако смѣѭ да Ви прѣдложѭ, ако е възможно показанѫ-тѫ Геометрія отъ Рускы да ся прѣведе на Българскы, та нѣкое дружество да ѭ напечята; колко-то за прѣвожданіе ако мя удостоявате, азъ съмь готовъ да ѭ прѣвѣдѫ; и за труда, колко-то е рядно, да ми ся заплати.

Извинете мя за длъго-то ми писмо.

Съ приличны-ты си поздравленія остаямь

1872. 8/врія 4-й
Т. Пазарджикъ.

Вашь
почитатель
Ю. Неновъ.

1825. — Лошото положение слѣдъ Априлското възстание. И. Неновъ иска помощь. Пак. 69.

Ваше Прѣвъсходителство!

Като не желаѭ да Вы отягчявамъ съ подробности отъ затворы-ты, страданія-та и обиры-ты ни, идѫ само съ дозволеніе-то Ви да Ви прѣдставѭ като на старъ свой Пріятель мое-то вседомовно днесь злочесто състояніе и крайнѫ сиромашіѭ. Зима люта ны завари безъ пары, безъ вѫглюе, безъ дьрва; дѣтца голы, боси, съ по единъ катъ дрѣшкы, защото всичко е обрано, всичко е земено.

Азъ, ужь компромитиранъ, лишявамъ ся и отъ званіе-то си, та сьмь празденъ! Отъ нигдѣ пять пары приходъ нѣмамъ, всичко спестено изгубено, какъ щемъ изминемъ тѫѭ зимѫ троица стари съ 4 маловъзрастны дѣчица, не знамъ, — Богъ да е напомощь!

Чрѣзъ прѣпорѫкѫ на Пріятели отнесохся до Мишю Такела, и Г-жѭ Леди.—Мишю Такела изначяло малко мя спомогна; нъ послѣ ми ся отказа съ това: „Понеже тыя помощи сѫ за изгорѣлы-ты селяны, неможемъ какъ да вы помагамы; отнесете ся до Г-жѭ Леди. — Ные ся отнесохмы и до неѭ, нъ до днесь нищо!

Даде ни ся нѣщо надѣждица чрѣзъ Екзархіѭ-тѫ, като опишемъ статистикѫ на пострадалы-ты св ци и учители въ область-тѫ ны; и отъ тамъ още нищо положително.

Ваше Прѣвъсходителство!

Молѭ Вы покорно, смилѣте ся за насъ, и бѫдете ходатай чрѣзъ гдѣто познавате дано да ми ся испрати поне най-малка помощница, че вече въ крайность пропадамы. — Помощь! въ имя Божіе, помощь! —

Увѣренъ, че мои-ты смиренны молбы щѫть намѣрять най-добръ пріемъ въ Ваше-то благородно и человѣколюбиво сърдце, остаямъ за всегда

1876, 8 врія 30-й Вашь
Т. Пазаржикъ. Смиренный Почитатель
Ю. Неновъ.

1826. — Злодѣяние въ Семчиново. Батачени изнасилвани. Дванайсеть кола съ обрана покѫщнина. Пак 69.

Прията 10 Ноемвр. 1876.

Ваше Прѣвъсходителство!

Съ бързо-то си завчерешно изложеніе сьмь вмѣстилъ еднѫ погрѣшкѫ, и тя е за отъ Семчиново Георгя Бакалина. Азъ както бѣхъ научилъ, че женѫ-тѫ му прѣдъ очи-ты му ѭ обезчестили, то не е лъжя, но защо-то тѣ сѫщы-ты крыѭтъ да не пріемнѫть таково пятно прѣдъ сьсѣды-ты си, казвать че не е обезчестенѫ. — А мѫжътъ й Георги сѣченъ и біенъ азъ го видѣхъ, и то защо-то не оставилъ жена си да даде кахве на заптіета-та.

Друго по ново за сега не сьмь научилъ; само това, че колкото кола ся карани до Ихтиманъ, ужъ съ киріѭ не имъ сѫ платили ни парѫ.

Батачены-ты ги принуждаватъ отъ хукюмата да дадѫтъ мазбатѫ, че сами сѫ ся избили! —

Лѣтось на моѭ-тѫ кѫщѫ отъ Хукюмата кундурисали единъ Миралай съ 15 – 20 душы. Единъ день затворили вънкѫшны-ты вратны та ся правили на денкове грабежа: 300 черги, 5 келима отъ най-хубавы ты, 30 кечета копривщенскы, 20 денка аби, 12 човала шаяци, 8 харяря вълна, 200 окы печены пашкули, за кои-то карали женѫ-тѫ ми да иде да гы истегли на долапъ 12 куфоры пълны затворены и още друго, и всичко ся е закарало на 12 кола врьхомъ на станціѭ-тѫ.

Това е извѣсно и на мнози граждани.

И това счетохъ за нуждно да Вы извѣстѭ, защото Панагюрци и Братциговци доказвать, че много вещи ся были тѣхны.

Прощавайте, че на бързо Ви пишѫ, защо-то ми падна вѣренъ пріятель да Ви го испратѭ.

1876. 9 врія 9-й Вашь
Пазаржикъ. покорный
Ю. Неновъ.

1827.—Двѣ изложения отъ Иорданъ Неновъ за станалитѣ събития въ Т. Пазарджикъ. Пак. 69.

Ваше Пр ство!

Като ся научихъ, че сте още тукъ нощесь написахъ приключено-то отъ най-вѣрны источницы даже и самовидци, и Ви го испращамъ.

Прѣди врѣмя сьмъ съставилъ друго изложеніе за затворяни отъ Пазарджикъ до Пловдивъ и до Софія отгдѣто ни испуснѫхѫ. То е у Петра Писаря, ако обичяте можете да го изыскате.

За друго по ново днесь:

Два дни стои училище-то ни затворено, приготвено за аскеръ да кондиса, още не пристигнжлъ.

1876. 9/врія 16. Вашъ
Т. Пазаржикъ. Ю. Неновъ.

1828.—Убийство въ Бѣлево. Насилватъ се българетѣ да подписватъ благодарителни адреси до Султана Пак. 69.

Ваше Прѣвъсходителсво!

Честита Ви Нова Година!

Въ мѣсто-то ни равенство-то чрѣзъ Конституціѭ-тѫ напрѣдва: на 2-й того въ Г. Белово едно заптіе на имя Х. Жинеолу Пазаржичянинъ отива да купува кахве отъ дукянжія-та Стефа. 22 год. момъкъ; кой-то му казва: съ пары 5 гроша 100-тѣхъ драма, съ кайме 6 грошѫ. — Заптіе-то казва: съ кайме 5 гроша и за единъ грошъ, че момъкъ-тъ недалъ кахвето на заптіе-то, заптіе-то изважда ножя си промушва момчето, което горко-то издахва на часа, заптіе то си излѣзва отъ селото и до днесь ся не намѣрва! Другы подобны бїянія, псувни непрѣривно си слѣдвать!

Отвчера насамъ селяни мухтары, градскы първенци и еснафски устабашіи съ заптіета силомъ ся докарвать да подпишять общо-то благодарително за конституціѭ-тѫ, въ което писмо както ми казахѫ, обемало и това, че вѣрны-ты подданници С-ви сѫ пълно благодарни отъ Правителственѫ-тѫ конституціѭ и не желаѭтъ ни еднѫ точкѫ да имъ ся наложи изъ Конференціѭ-тѫ!!??

Охъ Боже! Да ли може и това да убѣди Европѫ да остави народы-ты христіянскы пакъ въ нето-то робство за срамъ на 19-й Вѣкъ!

Тяжко и горко тогызъ на Компромитираны-ты!!

Ные вседомовно всичкы смы живо здраво и прѣминавамы съ готѣмо утѣсненіе живота си; Благодареніе на Благ. Дружество че ны подирѣ съ 250 гр. мѣсячина, нъ то не стига.

Увѣрявать ни Г. Станиславъ и Пріятели, че имало и особни отъ Россіѭ помощи за пострадалы-ты, ако има такова нѣщо, моліѭ Ваше Прѣвъсходителство, смилѣте ся и за насъ и не ны забравяйте.

1877. Іан. 8-й Вашъ
Г. Пазарджикъ покорный
Ю. Неновъ.

1829.—Влад. Иор. Неновъ отива въ Русия на учение. Иска се прѣпоржка и покровителство отъ Герова. Пак. 69.

Приято 17 февр. 1877.

Ваше Прѣвъсходителство!

Сынъ ми Владимиръ, снабденъ съ нужпны-ты отъ мѣсто-то прѣпоржчителни тръгнува за въ Россіѭ.

Убѣденъ на Вашѫ-тѫ особнѫ къмъ насъ благонаклонность и доброжелателство, смѣѭ съ всякѫ дързость да Ви го прѣпоржчѫ на особнѫ-тѫ Ванѫ грижѭ да го спомогнете отъ къмъ всякѫ странѫ за да пристигне и сполучи по-лесно свое-го желаніе.

Съ особны почитанія оставамъ за всегда

1877. февр. 14-й Вашъ
Т. Пазаржикъ Признателный
Ю. Неновъ.

1830. — Влад. Иорд. Неновъ избѣгалъ изъ Турско въ Свищовъ. Иска служба. Пак. 69.

Ваше Прѣвъсходитество,

*У*вѣренъ на състрадателно-то Ви чюство, кое-то питаете къмъ страждущи-тѣ Вы сънародци, одьрзостявамь ся да ся отнесж до Васъ, като Ви просіж вѣликодушній-тъ Вы пардонъ, за гдѣ-то Вы безпокоіж съ мои-тѣ молби.

Приносящый страдалецъ сынъ на учитель Юр. Неновъ, кой-то ся смъртно наказа отъ Турци-тѣ, можяхъ всрѣдъ хыляды опасности да стигна въ Ц-градъ, и отъ тамъ Авст. Посолство ма прати на тѣхны разноскы до Віенж, и послѣ съ просеніе помощь стигнахъ въ Свищовъ, гдѣто ся намирамь изоставенъ на случай-тъ гладенъ безъ да има кой да ми помогне.

Надѣжда-та ми е право на Бога и послѣ на Ваше прѣвъсходителство, наградѣте мя съ Ваше-то щедро Покровителство да постжпя въ нѣкоіж службж и тогава ще благославямь Ваше-то имя.

Пріемете молба-та ми и съ крайно почитаніе остаямь

1877 Немвр. 20 Вашь
Тукъ Всепокорный слуга
Владиміръ Неновъ.

181. ТОДОРЪ НЕНОВЪ.

1831. — Положението на учителя въ Враня. Дивотата на вранянци. Църквитѣ въ Вранянско. Пак. 70

Господину учителю С. Филаретову.
Въ „ „ Софіж.

Дброжетелный ни Благодѣтелю!

Крайно-то ни бѣше отговоръ за Катихысчета-та за, които Ви благодаримъ прѣмного.

Вы досадихмы много учителю! нъ Вы молимъ пò покорно, да не ни забелѣжвате досажданіе-то. Мы отъ голѣмж-тж ни тѣготіж, като нѣмамы другыго освѣнъ Ваше любородіе да си кажемъ тяготіе-ты които ни сж отчяели живота, спорядъ раздоры-ты на Г-да Граждани съ извънряднж-тж имъ противоположность врьху училище-то, и врьхъ званіе-то, и врьхъ самж-тж ни честь: мы отъ голѣмж рѣвность за народно-то успѣванье употрѣбихме разны добры способы, спорядъ наше-то достоенство, за които ще геся довѣри отъ приносящій-тъ. Нъ това ничто не ни помогна, че тукашны-ты жители были чюдны, гдѣто нигдѣ гы нѣма; искать да ся учятъ рожбы-ты имъ, нъ да не ся наказвать, ако и да ся непокорявать на учитель-тъ си чрѣзъ родителско то си въспитанье и наставленіе, че учитель-тъ былъ Градскы слуга, че учитель-тъ догдѣ не пита родители-ты не бива да наказва рожбы ты имъ; нъ то отъ что е тьй? че тукъ е было отъ двадесять и петь години загубинж работж: учитель-тъ имъ е правилъ училище то на на картажійско кавене. имало е 10-12 чибука 2-3 Т. карты и Боца та съ ракіж пълнж. това го заварихме и мы, че приносящій тъ неможе го закры прѣдъ Васъ, още безъ учитель-тъ не ся ходили ни на еднж кржчмж Господари ты доро до керемыдары-ты, та за това сме мы лошяви, че, тыя горны-ты не гы удобрихмы още отъ прьво. Друго, ако и да нѣма Грьци и Грькоманы много, доста е единъ (покрытъ вьглѣнь), па ime tole. който е оржліе на . . . . . Той вынагы добрѣ говори за учители-ты и училище-то, а за пусто е, че Вѣстници-ты са губять, за които мы плащаме. Училище-то е подъ Владиковж-тж Салж Ви писахме и пьрво, нѣкога тече водж по чинове-ты, а прозорци-ты вынагы са залѣни съ поминж, та отъ

това гы крьпимъ всякѫ заранъ. (те са съ книгы). Кюнбе-то, като е по здраво отъ рашето надули ни сѫ ся учите отъ дымъ, и него мы го палимъ, като сѫ запуши, училище-то и книгы-ты на прозорци ты пожелтяли отъ дымъ, и Цьрквѫ-тѫ е на срѣща, че, като притѫмнѣе, можемъ да си оплакваме живота пò добрѣ, училище-то нѣма сала извънъ, на дѣтца-та убуща та стоятъ вътрѣ; още друго спокойствїе мы ноцья неможемъ отъ песовы-ты на . . . . да спимъ, че нихно-то легало е при нашя-та удѫкѫ, още има въ дворъ-тъ чешма, на коіѫ-то иди за водѫ половина-та отъ Града, колко-то доджть за водѫ не прѣменно ще пробїятъ прозоричны-ты книгы да глядатъ, и отъ много-то дохожданье при Владика-та хора, всякій ще пита туй ли е Г-нъ, ако не му кажемъ или отговоримъ то има и псуванье; Ако умрѣ нѣкой непрѣменно трѣбва да идать отъ ученици-ты да четѫть Псалтиръ съ заповѣдь-тѫ на . . . . Не можехъ мы да Ви упишемъ всичко, че нѣмахмы врѣмя, това е тъй нъ Вы молимъ учителю! сторете мылость, ако имате негдѣ мѣсто, да ни го приготвите, та мы можемъ да прикѫснемъ годинѫ-тѫ; Ахъ мы гы похвалихме на В. че щѫть правять училище, нъ злѣ сторихме, приносящій-тъ Г-нъ Стаменко е пò-чювствителенъ отъ другы-ты, другы-ты думать „овде е Враня". Пѣсни другы нѣма, има, нъ се пò Срьбскы и не толко важни, цьрквы има пò вече, нъ не ся знаять не ти имянята имъ, нъ само тія Ви назначихмы, и те сѫ ветхы и новы безъ друго остаемы

Ваши Прѣпокорни
Т. Н. и Я. Т.

цьрквы въ Вранско-то окрѫжіе.

буяновци	нова	1		Чярковско	„	„	„
раковицъ	„	„	„	св. Петка	„	„	„
Клиновско	„	„	„	Гарборосенца	„	„	„
Корбѣвци	„	„	„	Ново село	„	„	„
Кацапунъ	„	„	„	Трьницо	„	„	„
Мьртвица	„	„	„	Гуслары	„	„	„ Св. Илія
Билячкы	„	„	„	Бущране	„	„	нова
Лепчинцы	„	„	„	Остропцко	„	„	нова
Шаинци	„	„	ветха	Св. Стефанъ Обытель	„		вѣтъ
Стаевчеко	„	„	„	Преображеніе	„	„	нова
Топлачко	„	„	„	Требишинци	„	„	вѣтха

Сѫщи Т и Я,

Прѣтворѣно-то Вы молимъ оправе те го то ни е отговоръ за В-цы-ты.

1832. — Грьцко и сръбско влияние въ Враня. Свѣдѣния отъ епископа за църквитѣ и монаститѣ. Пожелание да се свѣстятъ заблуденитѣ българе. Пак. 70.

1859 Юврія 16 Враня.

Доброжятелній ни Благодѣтелю!

Благодарно пріехмы Ваше-то подчтенно, съ пакѣтя отъ 50 Катихисчета.

Наше дирню бѣше чрѣзъ Господина Димитра Трайкова по кираджіи-ты на Господина Стаменка, за, което ся надѣемъ да сте пріели, зачто то и прьво прѣдъ него Ви писахмы друго въ което имаше нѣчто важно, въ голѣмо сьмъ съмненіе да не бы пропаднало отъ Гиговы-ты рѫце, че малко не врѣденъ е. Мы като бѣхмы залисаны до сега съ нарѣдбы-ты училищни спорядъ, че другъ пѫть не е была тукъ взаимноучитена Метода, много сѫ опѫко видѣ на жители-ты, нъ Слава Богу, че влязоха подъ ряда ученици-ти, нъ още ся нахож-

дать желатели за Грьцкы и Сьрбскы языкъ, ако да ся двадесятъ фамилій Гр. А. С. николко, нъ, че учили до сега Срьбскы като видѣха нашій-тъ языкъ много имъ бѣше мжчно, за тыя лица ще Ви пишж по Стаменкя; Той ще мине прѣзъ града ви послѣ р. х. за Пловдивъ. Причина-та на провоположность-тж е, че Тукашни-ты человѣци освѣнъ піянье друго по важно нѣматъ, за, кое-то смы дльжне като родолюбиви чяда ще ся трудимъ да Ви проводимъ по С. сирѣчь пѣсни и пр. Азъ Ви назначихъ за Цьрквы, нъ голѣмж грѣшкж, зачто тъй ми казаха, че толкова знаеше Онъ. Нъ сноши ся разговорихъ съ г-на Епископа че има Единъ обытель, Св. Прохоръ Блъга. и чидотворѣцъ . . . и цьркви до 20 сжщо тъй навѣрно да имате, друго по пространно ще чекате послѣ р. х.

Тукъ сами-ты, исповѣдовать, това мѣсто за Старж Срьбіж, нъ по малко гы отрѣкохъ, тъй понася и на Г-на . . . изя много . . . . Нъ друго нищо тжж нашж годинж ще бжде десятогодишнж, зачто ще побългаримъ посьрбине Блъгари, нъ трѣбоватъ ни книгы много зачто има мы ученици до 150, 20, сж които познавать да пишять именя и да прочитжть свободно, нъ нещемъ сж занима съ празно врѣмя доро не гы извадимъ на духа Блъгарскы. Има нѣколко да пристигнатъ за Гра. до С. Петра, че небыва, не, нъ като трѣбова за языкъ-тъ, що да сторимъ; Нъ Вы молимъ учителю да ни проводите освѣнъ Прьвы знанія, и другы, които Ви писахми пьрво, и за катих' ще те получи цена-та имъ по Стаменкя. диря помянутый-тъ, безъ друго извенеты за недостаточно-то ми че нѣма чѣка кираджията.

Ваши Прѣпокорни слугы
Тодоръ Неновъ
и Янко Тодоровъ

182. НЕОФИТЪ РИЛСКИ.

1833. — Рускиятъ свети синодъ иска да печата неофитовия рѣчникъ. Иска се ржкописътъ. Геровъ ще прати нарочно човѣкъ за него. Пак. 67

Пловдивъ, 12 Октомврій 1863.

Высокопрѣподобнѣйшему
Отцу Неофиту, Игумену
въ обитель св. Јоаннъ Рылскый и пр. пр.

Высокопрѣподобнѣйшій и достопочитаемый
Отче Неофите!

Зимамъ честь да Ви явіж какво, по ходатайство отъ Г-на А. Гилфердинга, Русскый Святѣйшій Синодъ рѣшилъ да напечята, съ свое иждивеніе, Вашій Блъгарско-Грьцкый рѣчникъ, и послѣ да даде на Ваше Высоко прѣподобіе прилично количество книгы отъ него за възмьздіе за труда что сте имали да го напишете. Съ това извѣстие, заедно ми пишжть, да Вы поканіж да проводите ржкописа, за да ся подкачи печятаніе-то му.

Това рѣшеніе отъ Св. Синодъ е едно отъ голѣмы-ты благодѣянія за народа ни, зачто-то въ нынѣшне-то наше състояніе, едва-ли ще ся намѣри друго средство, за да ся издаде на свѣтъ толко годишный Вашь, и така полезенъ за вси-ты Блъгары, трудъ. Затова азъ отъ все срьдце желаіж да ся приведе както е възможно по-скоро въ дѣйствіе, та, ако не намирате вѣренъ случяй за да проводите ржкописа, сторете трудъ да ми явите да проводя нарочито чловѣкъ отъ мои хора да го земе и донесе. А оттука азъ щж го проводж по нашж-тж пощж, безъ да има ни най малъкъ страхъ да ся изгуби.

Съ надѣждж за Вашь пріятенъ отговоръ прѣдавамся на Ваши-ты св. молитвы и съ истиненъ за Васъ почетъ имамь честь да бждж,

на Ваше Высокопрѣподобіе.

1834. — Рѣчникътъ още не е готовъ за печатане. До дѣ е готовъ. Като игуменъ Неофитъ не работилъ по рѣчника. Да се печати на части. Пак. 67.

Его Высокоблагородїю Г-ну Найдену Герову.
русскуму Виц-Консулу
въ Пловдивъ.

Ваше Высокоблагородїе,
Господине Найдене Геровъ!

Имахъ честь да получѭ Ваше-то отъ 12-й с. м. всепочтенно и за мене най-благопрїятно писмо, чрезъ което ми съобщавате, чи по ходатайство отъ Г-на А. Гилфердинга Русскый святѣйшїй Синодъ рѣшилъ да напечати мой-а Блъгаро-Грьцкый рѣчникъ съ свое иждивенїе. Това като ми съобщавате, пишете ми слѣдователно да проводѫ рѫкописа, зада ся тури въ дѣйствїе печятанїе-то.

На всичко това отговарямъ съ прьвѫ благодарность. Това рѣшенїе на св. Синодъ е въистиннѫ голѣмо благодѣянїе за насъ, нъ за мое нещастїе рѫкописъ-а не е готовъ прѣписанъ на чисто. готовъ за да ся прѣпише въ скоро время има само една часть, т. е. букви-ти отъ а — до з. цѣли и чясть отъ и^то^, а другитѣ за да ся изработватъ въ слѣдующемъ не е дѣло за мало время. Азъ отъ нѣколко годинъ на самъ захванѫлъ бѣхъ на здраво да го работѭ, като ся принудихъ обаче отъ Братството за сегашнѫ-тѫ ми службѫ и не бы възможно да ся отрекѫ, три годины ся допълняватъ да сега какъ ся намирамъ на служба-та и не сьмь ималъ время никакъ да го похванѫ. Нъ отъ сега ако бѫдѫ живъ и здравъ, имамъ намѣренїя да го захванѫ, нъ както рекохъ дѣлото не е за малко время, нъ ще трѣбва година и двѣ. За тыя причины другъ отговоръ немогѫ да дамъ, освенъ ако изволява св. Синодъ на части да го печята, зачто цѣлъ не е готовъ, можемъ да започнемъ реч. букви да прѣпишемъ, и други-тѣ да ся изработятъ колкото сѫ потрѣбни за пьрв. томъ. а за вторыа послѣ да ся работи. тоя отговоръ сега могѫ да дамъ, и дали ще бѫде благопрїятенъ, или не, незнамь. и остаѭмъ съ отличната си къ Вамъ взаимна почесть.

Вашего Высокоблагородїя
смиренный къ Богу молитвенникъ
† Игумень св. обители рылскыя
Неофѷтъ.

1863„ октомвр. 20-й
Мн-тръ рылскый

1835. — Светиятъ синодъ се съгласилъ да печата неофитовия рѣчникъ, кога бѫде цѣлъ готовъ. Пак. 67.

Цариградъ, 22 Юлия 1864.

Высокопрѣподобнѣйший Отче,

Зимамь честь да Ви явѭ, какво отвѣтъ Ви на писмо-то ми, съ което Ви обаждахъ рѣшение-то отъ Св. Синодъ за Вашийй Блъгарско-Грьцкый рѣчникъ, ся съобщи съ врѣмя на мѣсто, и спорѣдъ тоя Вашь отговоръ Синодъ-тъ опрѣдѣлилъ да ся издаде трудъ-тъ Ви, когато го приготвите на пълно за печятане, та Министерство-то заповѣда да Ви ся извѣсти това опрѣдѣление отъ Св. Синодъ и отговоръ-тъ Ви да му ся съобщи. За това Вы молѭ да благоволите да ми явите по́-скоро рѣшение-то си въ тоя случяй. Писмо-то си за мене може да пратите въ Пловдивъ до Вице-Консулство-то, та оттамъ ми го прѣпращать тука въ Цариградъ, дѣто азъ може да ся забавѭ до октовриа.

Съ глѫбокѫ почеть ся прѣдавамь на Ваши-ты Святы молитвы и имамь честь да бѫдѫ.

1836. — Неофитъ си далъ оставката отъ игуменството. Ще се посвети само на рѣчника. Колѣбае се за реда. Иска съвѣтъ отъ Герова. Пак. 67.

Прието 13 Дек. 1864. Отгов.

Ваше высокоблагородіе Г: Найдене!

„Я сѫмъ ималъ честь да получѫ и тѫзи Годинѫ отъ васъ достопочтенно ваше Писмо, но съ׳лико о̂скърбленіе мое видѣхъ да е писано то на 22 юля, а азъ го получихъ едва на 1-й октоврїа — като видѣхъ че мойтъ отговъръ неще може да вы намѣри въ цари Градъ както що извѣствꙋвате въ него и азъ не побързахъ да ви отговоря тогива съ надеждѫ да могѫ по подиръ да ви пишѫ нѣщо по положително за нашійтъ прѣдмѣтъ, и̑ ето че стана тъй, както помыслихъ тогі́ва — азъ днесь по милости Божіей свободенъ сѫмъ веке о̂тъ иго то игꙋменства, което носихъ до сега цѣлы четыри Годины, заради като що говорятъ По турски, а̑дамъ катлъанда, и като ся освободихъ незабавно начнахъ да мыслѭ и̑ да вземамъ мѣрки заради продолженіето на знаемыйтъ ви нашъ Словарь, и̑ ако и да прѣдвиждамъ многи неꙋдобности въ дѣло то неотчайвамся обаче всеконечно надѣяся Прежде на помощь всевышняго, и̑ зная речено то отъ мудрыхъ „ὑπὸ τῆς επιμελίδας πάντα δοῦλα γίγνοντε“*) истинѫ, защо дѣло то само по себѣ има невѣроятны трꙋдности то е неоспоримо, но ако бы ся отчаялъ человѣкъ отъ мѫчно то, тогава и лесно то не бы могло да напрѣдва — най Голѣмите ми затрꙋдненія сѫ въ това дѣло, защото немамъ отъ Близꙋ таковъ е̑динъ Совѣтникъ като що можете быти Сами вы, за да ми помогне со совѣты ты си и съ наставленія та си кой постояненъ способъ и рядъ да держѫ въ сочиненіе то на словаря и да ся не волнꙋвамъ всегда, защото азъ не сѫмъ прѐдположилъ е̑ще на е̑днѫ твьрдѫ и постояннѫ Системѫ за негово то изложеніе, но пишѫ всегда както ся случи и все оставимъ за послѣ да ся опрѣдѣли, Но не отъ мене самаго да ся опрѣдѣли, а отъ могꙋщихъ — знаете вы Н. Пр. защо азъ бѣхъ обявилъ нѣкогашъ чрѐ нѣкого въ Книжицы те, защо Глаголите въ Словарътъ ми ще окончаватъ на амъ, емъ, и̑ имъ, а̑ защо; защо то сѫ тъй написаны отъ время, но сега на сѫмь и самъ на таѭ мысль, а̑ми мысля както светътъ мысли и общо мыслятъ, затова и имамъ голѣмѫ потребѫ отъ совѣтъ, та и да изработѭ нѣщо да не отиде всꙋе трꙋдътъ ми и да се не прѣправѭ многократно, зато молѭ ваше высокоблагородіе да ми подадете совѣтъ и да мя ободрите нѣколко за дася необладавамъ часто отъ отчаяніе, и ако имате готово веке вещество то отъ вашіатъ Словарь, можете да ми сторитѐ еднѫ великѫ рѫкопомощь за мойатъ, каквото и дѣйствително**) ся ползовахъ прѣмного отъ до нынѣ издадена та мꙋ чясть — Ето днесъ като по случаю прихожда тамо нашъ Пансій нему прѣпорѫчавамъ да ви разскаже устно за всичко що ся касае до Словарьтъ, защото съ писмо то немамъ време сега да ви опишѫ всичко заради бързо то му похожданіе за тамо. и̑ като засвидѣтелствꙋва̑ мое то всегдашне къ вамъ почтеніе есмь вашего высокоблагородія присный почитате̑

Неофѵ̑тъ П„ П„ (Прошъ и̑гꙋме̑) рылскій.

1864„ Деке̑ 4.

---

*) Съ прилѣжание всичко се придобива.

**) Вмѣсто дѣйствително било вещественно, а послѣ изтрито отъ самия авторъ.

1837. — Герови мисли убоще за рѣчника на Неофита. Не може да му изпрати своя материялъ. Какъ трѣбва да ся пише рѣчникъ, за да не се прѣписва често. Пак. 67.

Выс-прѣму О. Неофиту.

Пловдивъ, 16 Декемвр. 1864.

Имахъ честь да приемѫ Ваше достопочтено писмо отъ 4 тоя Декемвр. съ което ми явявате, че сега, освободени отъ другы работы, ще ся упражните искючително съ Словаря си за да го приготвите за печятанїе и искате да чюете мое-то мнѣние за нѣчто си.

Ако ми е простено, да Ви кажѭ най-напрѣдъ мысль-тѫ си общо за Словаря. Единъ Грьцко-Блъгарскый Словарь, за да бѫде полезенъ въ сегашне-то състояние на народа ни, чини ми ся, че трѣбва да е Словарь на нынѣшний писменый Грьцкый языкъ, зачтото отъ тоя языкъ имаме по̀-голѣмѫ потрѣбѫ. А колко за изучение старо-Елленскый языкъ напълно, който ся прѣдаде на него, той ще знае нынѣшний языкъ до толкова, чтото да може да ся ползува и отъ само грьцкы-ты словари. А да ся вмѣсти въ единъ словарь и старый и новый Грьцкы языци, ще излѣзе една книга, толкова голѣма, дѣто малцина щѫть сѫ въ състояние да ѭ придобыѭть, та малко ще ползува.

Затова азъ мыслѭ, че най-добро-то е да ся земе въ основѫ единъ отъ по̀-новы-ты словари на нынѣшний писменый Грьцкый языкъ, въ които има и отъ старо-Елленскый толкова, колкото е потрѣбно за сега, па въ него словарь да ся притури и Блъгарскый. Това ще бѫде по добрѣ още, зачтото на много рѣчи въ нынѣшний языкъ е дадено такова знаменование, което тыя не сѫ имали въ старо-Елленскый.

За окончяние-то на глаголы-ты азъ мыслѭ, че бива, какво да е, зачтото то нито сваля, нито качва на достоинство-то на словаря, нъ все ще е по-добро онова, което убоще употрѣбявать сега, и което, види ся, ще остане за всякога.

Ваше Высокопрѣподобие ми пишете още да Ви проводѫ чтото имамь готово вещество за моя словарь за да Ви послужи. Жялѣѭ отъ душѭ, че не могѫ да свръшѭ, зачтото вещество-то, що имамь за словаря си, сѫ едны бѣлѣжкы на толкова парчетии книгы, колкото рѣчи имамь записаны, та, за да може да послужи, трѣбва прьвѣ да ся приведе въ рядъ.

Простѣте ми да Ви кажѭ единъ начинъ, съ който обыкновено пишѭть словари, и който Ваше Высокопрѣподобие може бы и да знаете. Намѣсто да ся пише на тетрады, обыкновенно пишѭть всякоѭ рѣчь на особено парче книгѫ и послѣ наряждать книгы-ты спорядъ както идѫть рѣчи-ты. Той начинъ е по̀-лесенъ, зачтото въ тетрады-ты мѫчно може да ся уварди азбучный рядъ, и послѣ за да ся исправять погрѣшкы-ты, трѣбва да ся прѣписва, а когато е писана всяка рѣчь на особенѫ книгѫ, твърдѣ лесно е да ся нарядять рѣчи-ты.

Вѣрвамь да имате Греческо-Русскій Словарь Косовина 1843, който може да Ви послужи доста. Ако го нѣмате, явѣте ми да пишѭ да Ви проводять.

Много быхъ желалъ въ тоя случяй да ся срѣщнѫ съ Ваше Высокопрѣподобие, за да прѣговоримь по̀ на длъго, и дошьлъ быхъ въ монастырь за това. Нъ, при мое-то звание, дохожданїе-то ми въ монастырь, сега всрѣдъ зимѫ ще ся истлъкува отъ недоброжелатели злѣ, за това оставямь за напролѣть да дойдѫ като поклонникъ, та да нѣма, что да ся казва.

А до тогава прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и съ истиненъ почетъ оставамь

на Ваше Высокопрѣподобие

183. НИКИФОРЪ И ПАНТЕЛЕИМОНЪ РИЛЦИ.

1838*. — Тригодишно събиране милостиния за Рилския монастиръ. Неизпълнени надежди. Иска се изволение и за още една година Пак. 142.

Здравствуйте Господине Найдене!

Нѣколко пѫти какъ получаваме отъ Васъ чрезъ Гна Савва Филаретова поздравления и мы всегда го просиме взаимно да Вы воспоздрави отъ насъ. Не давно ни каза Савва че Вы просите отъ насъ писменно поздравленіе. Благодариме Вы по премного, че ни незабравяте. Но мы незнаеме что да Вы напишеме за себе, за което да возрадува и Васъ и насъ да утѣши. Ето, какъ живееме въ Россіѭ, три Годины заминуватъ, а тази ѥ четврѫта. Въ това време обиколихме почти сичките вѫтрешни на Россіѭ Губерніи, но неще да возградиме, съ сичките си трудове, Големыте надежды на нашето братство. Вѣрно така ѥ богу угодно. Мы сами до сега ся намираме здравы молитвами Св. Отца Јоанна, и сега за сега сѣдиме праздни въ Москвѫ. Мѫчимесе дано ни дадать дозволеніе ѥще за ѥднѫ годинѫ да собираме милостинѭ, да собираме и къмъ Одессѫ да ся отправляваме. Просихме тукашніатъ Владыка да попроси за това Св. Сѵнодъ, но Онъ ся отказва и говори мы сами да напишеме. Ето каковъ ѥ нашіатъ халъ.

А Вы какво заминувате въ С. петербургъ, намирате ли за себе работѫ, или и праздни посѣдявате, и ся наслаждате на Нѥго. Видохме у Гна Саввѫ нѣколко печатни листа, кои свидѣтелствуватъ че не сѣдите праздни и тука. Желаеме Ви въ трудовете полный успѣхъ! А като Вы просиме и за напрешъ да ны незабравяте, и Вы желаеме да сте здрави и веселы оставаме Ваши

1856 „февруаріа 8"
Москва. Покровскій
монастырь.

любезніи соотечественницы
Ѻзромонахъ нікифоръ и
Пантелеймонъ ієродіаконъ рылцы.

1839. — Влиянието на Рилския монастиръ между народа ни като пазитель на православието. Утѣха за по-добри печали. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 13 февруар. 1856.

Прѣподобнѣйшіи Отче Никифоре и Отче Пантелеимоне!

Ваше писмо отъ 8 Февруар. пріяхъ днесь. Отъ срьдце Вы благодарѭ за гдѣто сте мя посѣтили съ него. Азъ отдавна желаяхъ да имамь отъ Васъ писмо, зачто ся случва нѣкога да ми приказвать за Васъ людіе, кои-то Вы сѫ виждали нѣйдѣ, та въ такывы случаи ми ся ще да казвамь, че не само отъ отечество-то ся познаваме, а и тука ся приказваме единъ другому съ писма. За Рылскый монастырь азъ често казвамь, че той, сир. негови-ти монаси сѫ упазили народа да не отпадне съвсѣмь отъ православіе-то, въ оныя тяжкы врѣмена, кога отъ еднѫ странѫ гоненія-та отъ Турци-ты, а отъ другѫ Грьцко-то духовенство бяхѫ ны докарали въ крайнѭ слѣпотѫ. Това исто-то казахъ тыя дни нѣйдѣ-си дѣто да хване мѣсто. Жялко ми е, че не сьмь ся сподобилъ да идѫ въ монастыря, та да могѫ да приказвамь за него като очевидецъ; нъ пакъ не оставямь да казвамь какво знаменованіе има той за Блъгаріѭ. Ако мя сподоби Господь за напрѣдъ да си идѫ въ отечество-то, една отъ прьвы-ты ми работы ще бѫде да идѫ да ся поклонѭ на Св. Отець. — Жялѣѭ дѣто плодове-ти отъ залѣганіе-то Ви не ся посрѣщать съ трудове-ты Ви. Така сме всички; трѣбва да работимь като волове, а облага-та тврь-

* Писмото е писано отъ отца Пантелеимона.

дѣ малка. Да се надѣемь за повече занапрѣдъ. Дано да ся измѣнять работы-ты на по̀-добрѣ. Азъ щѫ ся мѫчѭ да докарамь рядъ да ся поговори нѣйдѣ за Васъ и за монастыря; нъ кога му дойде врѣмя, та да хванать думы-ты мѣсто; зачтото ако ся каже безъ врѣмя, нѣма ничто да ся свръши, и послѣ не быва да ся повтаря. А Вы добрѣ ще сторите да ми обаждате, дѣ ся намирате и какъ врьви работа-та Ви. Сега Ви пишѭ набързо та кѫсо. До пѫти повече. Прѣпорѫчвамся на Ваши-ты молитвы.

Вашь
Н. Геровъ.

1840.*)—Коприщенци първи благодѣтели на Рилския монастирь. Изпращатъ се книжки описание на монастиря. Чака се изволение отъ св. синодъ. Пак. 142.

Ваше благородіе,

Господине Найдене!

Ваше писмо отъ 13 февруарія пріяхме отъ Гна Денкогло на 22 тогоже мѣсяца. Благодариме Ви по̀ премного и мы за Ваше съ него къ намъ посѣщеніе. Радваме ся за здравіето Ви, и молиме Господа Бога да Вы подкрѣпи въ трудовете за общѫтѫ на сички нашъ народъ ползѫ, молитвами Св. отца Јоанна Рыльскаго! Вы ни пишете, че много жалите защо не сте были у монастырь за да ся поклоните чудотворнымъ мощамъ Св. Отца Јоанна, и да приказвате за монастырятъ като очевидцы неговото состояніе. Воистинну жалко. И за това нѣщо жалѣеха въ монастырь и самыте старцы, като Ви слушаха добрѫтѫ славѫ въ Копривщицѫ. Но Вы сте много слушали за монастырятъ и неговыя уставъ отъ Копривщянските поклонницы, които сѫ первіи благодѣтели за монастырятъ ни и можете отъ това да знаете много работы за него. Мы Ви провождаме пять книжкы, въ които описватъ монастырятъ ни на тукашните учены людіе, отъ които можете да дадете нейдѣ гдѣ знаете че ще хване мѣсто. Тыя книжки ще получите отъ Гна Станислава, нашего живописца, когото любезно чрезъ Васъ поздравляваме, и му желаеме полный успѣхъ. Мы сега ся намираме праздни въ Москвѫ отъ 20„ Іа̀ннуарія и чакаме да ни разрѣши Св. Сѵнодъ за да собираме милостынѭ еще една година. Прошеніе въ Св. Сѵнодъ за това нѣщо испратихме отъ тука на 11„ февруарія, Но еще нема никакво извѣстіе ще дозволятъ ли, или нещатъ. Живееме мы въ Москвѫ у Покровскій монастырь. Ето какъ врѫви сега за сега нашата работа. А като Ви желаеме да сте здравы и да получите полный успѣхъ съ своите си трудове, оставаме Ваши

любезніи соотечественницы
и богомолцы
Іеромона̀х нікифо̀ръ и
Пантелеймон Іеродіякон
рылцы.

1856 „Марта 6„
Москва. Покровскій
монастырь.

1841. — Приети книги Описание на Рилския монастирь. Надежда за по̀-добро бѫдаще. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 9 Април. 1856.

Прѣподобнѣйшии Отче Никифоре
и Отче Пантелеимоне!

Ваше писмо отъ 6 Марта и 5 книжици Описание на Рылскый Монастырь прияхъ на врѣмя, а забавихся да Ви отговорѭ, зачтото имахъ тврьдѣ много

*) Писмото е писано отъ отца Пантелеимона.

работѫ, та не намирахъ врѣмя да пишѭ. За книжици-ты Вы благодарѭ. Тврьдѣ добрѣ е дѣто сте ся усѣтили да ми гы пратите. Двѣ отъ тѣхъ дадохъ нѣйдѣ-си, дѣто да хване мѣсто. Азъ ся надѣѭ, кога ся турять на рядъ работы-ты, да може да ся направи нѣчто и за монастыря; нъ трѣбва да имаме трьпѣние. Занапрѣдъ все трѣбва да бѫде по̀-добрѣ отъ както е было досега. Истина е, че работы-ты врьвять полека; нъ това не трѣбва да ны доводи до отчяяние, зачтото друго-яче не може. Досега и врѣмена-та не ни помагахѫ. Ако Ви ся даде волѭ да идете нѣкѫдѣ пакъ да събирате милостынѭ, азъ быхъ Ви ся молилъ да ми явите нгкѫдѣ щете идете и за дѣ да ви пратѫ писмо, ако ся докара потрѣба да Ви пишѭ. — Не Ви пишѭ сега много, зачтото врѣмя-то е кѫсо, а има да ся врьшять много работы, които, ако не ся сврьшять сега, оставать несврьшены. И така прѣпорѫчвамся на Ваши-ты молитвы.

Н. Геровъ.

1842. — Разпопица Ковачевичъ сърбинъ злоупотрѣбява съ българското име. Искатъ се свѣдѣния за неговия животъ Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 20 Април. 1856.

Христосъ воскресе!

Прѣподобнѣйши Отче Никифоре и
Отче Пантелеимоне!

На 9 Апр. Ви писахъ и ся надѣѭ да сте приняли писмо-то ми досега. Тыя дни ся научвамъ, какво Вашъ Ковачевичъ ся намира въ Киевъ и иска да дойде тука. Каквото ми казвать нѣкои, не вѣрвамъ да му допустять да дойде въ Петербургъ, нъ отъ другѫ странѫ тоя распопица срьбъ има тука нѣкои покровители силны людие, които не го знаѭть, каква стока е, та чрѣзъ тѣхъ може пакъ да достигне да осрами изново Блъгарскый народъ, зачтото все още се казва Блъгаринъ. Той единъ пѫть ны изгори, иска пакъ да направи това, та трѣбва да ся пазимъ. За това Ви ся молѭ да ми отпишете по̀-скоро, какъ станѫ, та го пратихте Вые отъ монастыря за тука; кой Ви го прѣпорѫчи, ходилъ ли е той въ монастыря, колко врѣмя е живѣлъ и пр. опишѣте ми по тьнко, по̀-скоро, и повѣрвайте, че това е за ползѫ на монастыря. Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Научвамся, какво монастырь-тъ испрьво ся повелъ по Ковачевичя, доклѣ да го опознае какъвъ чловѣкъ . . . . . чтото казвалъ Ковачевичъ и Ви ся молѭ да ми обадите за всичко право и каквото е, за да знаѭ тука какъ да загладѫ работѫ-тѫ.

1843.*) — Подробна история на забѣгналия въ Рилския монастиръ сръбски монахъ Ковачевичъ. Какъ той изигралъ монастира и нашитѣ въ Цариградъ. Пак. 142.

Господине Найдене!

Взаимно Вамъ Христосъ воскресе на много годины!

Ваше писмо отъ 10 Априлія пріяхме вчера отъ Г-на Савва съ друго отъ 9 Априлія, на конто Ви и отговаряме. Вы ищете да ся научите за Ковачевича кога ѐ дошелъ на монастырь Рылскій, и колко время ѐ живѣлъ въ

*) Писмото е писано отъ отца Пантелеимона.

него. Ето Ви описваме какъ бѫде неговото дохажданѣ въ Нашь монастырь. Онъ дойде въ мон. изъ Влашко пролѣтьтѫ въ 1847„ годинѫ, съ желаніе да стане монастырскій брат. Наши нѣкои братія, кои бѣха седѣли въ Нишъ Духовницы, и бѣха ходили въ Сербіѭ за милостынѭ къ Князю Милошу, видѣли го бѣха тамо Протосингелъ. Онъ въ мон. на Старцыте каза какво е изгнанъ изъ Сербіѭ, и изгубилъ своето си мѣсто, по тѫзи причина, че былъ тарафъ Милошовъ. Знаете, че тогава наскоро беха станали нѣкои таковы работы въ Сербіѭ. Презъ лѣтото дойдоха изъ Сербіѭ Госте въ мон. отъ Алексинцы, които потвердиха неговото сказаніе. Мон. искаше да напише Митрополиту Сербскому за него, и да го попыта добръ ли е человѣкъ: Но онъ и Гостете казаха, че не само нема да го одобри Митрополита , по тогавашните въ Сербіѭ политически обстоятельства, но повече еще неговото положеніе отъ това нѣщо ще стане въ опасность. И така Мон. ненаписа Митрополиту. Прѣзъ сичкото лѣто онъ, като живѣеше въ мон. показа едно такова Голѣмо смиреніе и добро поведеніе, щото сичките отцы го жалѣеха за нещастіето му. Като ся замина лѣтото Старцыте му предложиха по обычаю нашему да го пратят духовникъ на таксид. Тогава онъ каза че ся неотрича отъ това мон. послушаніе, но за да бѫде оно по полезно за монастырь, онъ желае да отиде на таксидъ въ Россіѭ. И това нѣщо много лесно ще стане: защото му былъ Адріанупольскіат Русски консулъ пріятель. За това нѣщо и Старцыте отъ одавна желаеха да намерят способъ за да попросат и отъ Россіѭ помощь: Защото, какъ Ви е извѣстно, нашіат мон. послѣ пожарат, (1833) и до днесь не може да ся доправи и отдлѫжи. Написаха прочее Старцыте за това нѣщо Русскому Консулу въ Едрене Г-ну Вощенку, отъ когото получиха отвѣтъ, че дѣйствително Ковачевичъ му былъ знакомъ, и че той ще ся постарае да му предстои за монастырь да влезе въ Россіѭ и собере помощь за Мон. Тогава Старцыте избраха му за другарь едного Іеромонахъ (който е изъ дѣтска воспитан въ монастырь) написаха писма до посланника Русски въ Цариград, до Патріарха, до Св. Сѵнода тука и до Самаго Императора, и ги испратиха и двама съ писмата въ Цариград. Но по напрешь за важность-тѫ на този таксид направиха Ковачевича Архимандрит, но не Архимандрит—Началникъ, а просто. Таковы Архимандрите има у монастырь мнозина, но они не управлява монастыра, а сѫ просто братія монаст. какво всякій мон. брат. Изъ Цариград написа Ковачевичь въ мон. че ся дозволява отъ тука само онъ единъ да влезе въ Россіѭ, а другіят брат да ся врѫне въ мон. Това нѣщо ся не понрави на Старцыте, и не знаеме дали отъ него стана, или така на истинѫ бѣше отъ тука повелѣно. Така и стана, Ионъ самъ влезна въ Россіѭ. А сичко, колко време живея онъ въ мон. е седмь мѣсяцы. Изъ Петербурга пишеше въ мон. че го пріяли тука милостиво, и му дали дозволеніе да събира милостынѭ за еднѫ годинѫ и че сичко що проси монаст. отъ Св. Сѵнода, обѣщано. А онъ скоро ще прати въ монастырь пары да покрыят церквѫтѫ съ куршумь, да ѭ допишя и да позлатят темблото, но нито аспра получи мон. отъ него, а похарчи по него до 70,000 гроша. Послѣ това, какъ Ви извѣстно, като ся вѫрна изъ Россіѭ, и дойде въ Цариград пишеше писмо за писмо въ м. да просат Старцыте Патріарха да го направи Архіерея. Отъ мон. му писаха нѣколко пѫти, че това нѣщо е мѫчно; защото е противно на монастырските Патріарши Сингеліи и Законе. А требе да си дойде онъ прежде въ монаст. за да видят що е изврьшилъ и испросилъ, но Онъ не послуша. Тогава мон. проводи въ Цариград едного Іеромонаха съ писмо монастырско да го увѣщаѣ да си дойде съ него въ монаст. Но и това нищо не ползува. Потомъ отъ монастырь слезна съ предреченыят Іеромонахъ Самъ Епитропат монастырски Духовникъ Серафимъ въ Цариград за да го увѣщаят да не прави този соблазнъ, но да е послушен като всякій мон. брат на опредѣленіето монастырско. Тогава онъ ся отказа и отрече съвсѣмь отъ монасты-

ря и мон. го остави. А потомъ Ви е́ извѣстно какво излѫга нашите Цариградски Бѫлгаре, та го произведе Патріарха во Архіерея, които не требеше да се мѣша въ тѫзи работѫ, и които требе сега да ся пишмань. Ето Ви неговата потѫпка оть части историа. Сега ся научваме и мы че дѣйствително дошелъ въ Кіевъ, обаче какво и защо не знаеме. А занапрешь Вы ако ся научите нѣщо за него извѣстете ны. А що ны пытате на кадѣ ще пойдеме, ако ни дада дозволеніе да събираме еще за еднѫ годинѫ, мы ще извѣстиме тогава, кога ни дада дозволеніе, за което едва ли ще ся дочакаме. Еще изъ Св. Сѵнода на нашето прошеніе нема никаковъ отвѣтъ. Мы имаме намѣреніе да чакаме до конца на мѣсяцъ Май, и ако нема до тогава да послѣдува никакво за насъ изъ Св. Сѵнода рѣшеніе, да ся отправиме за монастырь чрѣзъ Одессѫ. Тыя Вамъ за извѣстіе и оставаме Ваши

искренніи друзи
и богомолцы
Іеромонах Нікифо́ръ и
Іеродіякон Пантелеймон
рылцы.

1856, Априлліа 27
Москва Покровскій
монастырь.

1844.*)—Геровъ готвилъ изложение за Рилския монастиръ. Да се оправи описанието за подворията. Пак. 142.

Г-не Найдене,

Здравствуйте!

Мы чакаме отъ Васъ да ны зарадвате съ извѣстіе отъ филибе за нашъ монастырь, но видися че не сте получили еще отвѣтъ на Вашето писмо за това нѣщо. А мы за нашъ монастырь Ви замѣчаваме това: Вы ни четахте тука запискѫ, въ коѭто между другите поменувате за нашъ монастырь, че има по сичките Бѫлгарски Градове подворня. Вы знаете що значи въ Россіѭ подворіе. А нашите метоси можат ли да ся наречат подворня. Колко доходъ дават на монастырь тыя наши подворія, които стоят изъ еднѫ само одаѭ и единъ яхжръ за единъ конь? Не ели по добре да сте казали: домики маленкіе, или церковные: Защото това нѣщо вмѣсто ползѫ ще принесе вредѫ въ монастырь. Мы ся плачеме че сме изгорелe, и немаме никакво средство да ся поправиме, а Вы говорите че по сички градове въ Бѫлгаріѭ имаме подворія. За това, ако мыслите, да давате нѣкаде тѫѭ запискѫ требва да кажете маленки домики, а не подворія. Това Вы така просиме да преправите, и молиме да ся необидете на насъ за това наше замѣчаніе. Сія Вамъ вкратцѣ, оставаме же Ваши

искренніи друзи и
богомолцы
Іером Нікифо́ръ и
Пантелеймон Іеродіаконъ рылцы.

1856, Іулія 2,
Москва. Покровскій монастырь.

*) Писмото е писано отъ отца Пантелеимона.

184. ИВАНЧО НИКОЛАЕВЪ.

1845. — По завѣщанието на Козма Тричковъ. Братътъ на Тричкова умрѣлъ. Да мине неговата часть възъ училищата въ Врацца. И двѣтѣ момчета да сѫ отъ Врацца. Пак. 70.

Прието 19 Авг. 1871. Отгов. 20 Авг.

Любезній ми ȣ̂ичо!

Слѣдъ смиренпитѣ ми Поздравленія, ӥда да ви ява какво се ȣ̂канихми да дойдеме с' мария на Коприщица за да походиме стари ти, ӥ Слава богу завчера в' Петокъ пристигнахме благополучно дѣто намерихме всичкитѣ добрѣ, жалъ ми ѐ дето неможихъ да ви пристигна в' село за да се видиме лично като о̂тъ толко време не сме са виждали и да се поразговориме относително колкого за нашите о̂бщи работи, за които ми расказва както дедо хаджіа така ӥ Г. Спасъ какво сте имали ӥ війа сѫщото желаніе ӥ сте ӥмъ казали да дойдеме за което ӥ се много хесапихъ мислихъ но най послѣ прегледахъ защо не ӥ никакъ возможно за да може да се забавя о̂твише нѣкой день по причина на много то работа дето ни остаха въ Вратца за кое то ӥ тука неща да може да ся баве повече о̂тъ три четери дена о̂ще, ӥ ви мола никакъ недейте ми се сьрди че неможихъ да ви о̂тговора на желаніе то ви кое то самъ богъ знае ӥскахъ ли го ӥ ѧ̂ ӥли не.

Писмо то ви чрезъ дедо Хаджиа пристигна въ Градьа ни о̂ще тогава ӥ о̂тговоре му се направо с' расписката заедно за да се приберать пари те чрезъ дедо Хаджіа, ӥ като се неслучи нѣкои човекъ занасамъ, о̂стана до сега кое то го донесохъ ѧ̂, і сега ви се ӥспровожда съ максусъ човекъ заедно с' расписка та.

Освѣнъ него задьлжила ма ѐ наша та о̂бщина а̂ко бихъ можалъ да ви ȣ̂мола да се потканите заради завѣто на покойніа ни соотечественникъ Коста Тричковъ спорѣдъ четвьртіа членъ на завѣщаніе то му завѣщава на брата си Никола (кой то по погрѣшка в' завѣто ѐ писанъ Георги) 600: шестотинъ австрийскій жьлтици; кого-то като небеше разбралъ о̂тъ о̂давна време живъ ли е или не, казува, а̂ко би да е ȣ̂мрѣлъ ӥ а̂ко има наслѣдници то ѐсть дѣца о̂ставеть тѣмъ, а̂ко ли не би ӥмалъ наслѣдници да са дадать на Врачанско то училище, заради това пращахме лани максусъ другіа му братъ Стоянчо Тричковъ в' Сърбія да се научи ӥмали некого ӥли не. кой то ни донеси хаберъ че братъ му Никола билъ ȣ̂мрѣлъ преди нѣколко години и о̂свѣнъ ѐдна жена другиго не е ималъ и дѣца ни е ни раждалъ за което мисла ви се яви тогава. Сега презъ минала та зима беше дойде в' Вратца жена му с' увѣрителни писма изъ Сърбія какво ѐ сѫща вѣнчана негова жена, потвърдени о̂тъ тамошно-то правителство ӥ духовенство ӥ поиска ӥ отъ наша-та о̂бщина свидѣтелство кое то ӥ нія о̂тказахме, ӥ като пр̂еседе нѣкой день замина за букурещъ, кое то ви тогава о̂ще явихме отъ Вратца ӥ молихме да сторите добро і да се завземе те за тая работа, защо нія спорѣдъ насъ си хесапими пощо в' завѣта на покойніа стои наслѣдници тоесть дѣца. Тогава се исключава жена му отъ наслѣдство то и принадлѣжать на училище то, кое то війа по добре познавате а̂ко ѐ така ӥли не.

И друго спорѣдъ завѣто на покойніа завѣщава о̂тъ о̂статоко на ӥмѣніе то му да се о̂бдьржать двѣ дѣца на ȣ̂ченіе о̂тъ кое то ѐдно то да бьде секога за Врацця, Нія пакъ не видѣли о̂ще ѐдно то като нуждни за ȣ̂чители поискахме за прьвъ пѫть ӥ двѣте да бѫдать за Вратца за кое то ӥ писахме въ букурещъ на Г-да Епитропити, но о̂тъ тамо немахме честь да пріемиме никакъвъ о̂тговоръ, спорѣдъ обстоятелства та неможи да ӥде нѣкой по о̂питенъ човѣкъ о̂тъ Градьа ни в' букурещъ за да се споразумѣе с' тамошнитѣ Г-да ѐпітропе за тія работи, и ѐто хепійдже Време се ӥзминува о̂тъ тогава ӥ ни-

какво нищо не са ѐ турило в' дѣйствіе, молиме васъ като ѐдинъ доброжелателъ на народа да подѣйствувате за ӥспьлненіе то на завѣта на покойніа ӥ ѽще да ни явите ӥли что е нужно Г. Велчо какъ требва да постьпиме ӥ да се отнесеме в' тая работа.

При тія като ви цѣлуваме рѫка-та заеднс марія сѫщо ї на ӱйна ї поздравлява любезнитѣ ви дѣца ӥмамъ честь да бѫда

19:ии 'Августъ — Всеусердній Вашъ
1871: Копривщица. — Јованчо Николаевъ.

1846.—Изпраща се наемътъ отъ кѫщата завѣщана отъ Козма Тричковъ на училищата въ Вратца. Прѣдложението на врачанци приeто. Коп. кн. 5. 237

Карлово, 20 Августа 1871.

Любезный ми роднино,

Господине Іованче,

Съ благодарение прияхъ писмо-то Ви отъ вчерашний день, нъ въ сѫще-то врѣмя ми станѫ доста мѫчно, като ся научихъ отъ него, че не щете можете да дойдете и до Карлово да ся повидимь. Ные ся надѣяхме непрѣмѣнно да ны посѣтите, нъ кога не Ви е допустило врѣмя-то, нека е здравѥ, та дано другъ пѫть да прилѣгне нѣкакъ да ся срѣщнемь.

Расписк̃ѫ-тѫ за кириѭ-тѫ отъ кѫщѫ-тѫ въ Букурешь, завѣщанѫ на училище-то въ града Ви отъ покойный Козмѫ Тричковъ, прияхъ и спорядъ писмо-то отъ общинѫ-тѫ Ви вносямь днесь, срѣща неѭ, баю Хаджи Јовану $5083\frac{3}{4}\frac{5}{0}$ грош. въ лиры тур. по 100 грош. които правять 3152 грош. Влашкы.

За другы-ты работы, что пишете относително до завѣщание-то на покойный Козмѫ Тричковъ, азъ на врѣмя-то писахъ въ Букурещь и отговора, что прияхъ, явихъ тогава си на общинѫ-тѫ Ви, сир. че исплънители-ти на завѣщание-то щѫть глядать да направять, какво-то прьви-ти двоица момци, които щѫть ся проводять въ Европѫ да ся учять, да бѫдѫть и двоица-та отъ Вратцѫ; и че жена-та Николова не ся е явявала въ Букурещь, а ако да иде да трьси нѣчто, щѫть направять онова, което е право споредъ завѣщание-то.

За повече азъ ся каняхъ пролѣтось да идѫ въ Букурещь, нъ не ми прилѣгнѫ, та останѫ за наесень и като идѫ, щѫ ся научѭ за всичко, какъ е и что е и щѫ явѭ на общинѫ-тѫ Ви.

Уйна Ви благодари за поздравления-та Ви и взаимно Вы поздравява заедно съ дѣца-та.

Желаѭ Ви да сте здрави и честити и да ся подканяте по-нѣкога да ни писвате, та да не ся забравяме.

Вашь
Н. Геровъ.

185. ДИМИТЪРЪ НИКОЛОВЪ.

1847. — Прѣпраща се писмо отъ Христа Т. Стояновъ. Романътъ „Накануне" не се намира отдѣлно. Пак. 70.

Достопочтеный ми Г. Н. Геровъ!

Става векѣ цялъ мѣсяцъ отъ какъ сьмъ са раздѣлилъ отъ Васъ, и до сега не сьмъ ви написалъ нищо. Наистина, вѣрвамъ, че вые няма да ми са сьрдите, защото знаете нашъ-тъ животъ какъвъ е; подирь малко гуляніе слѣдуватъ занятія и пр. Завчера пріехъ отъ Христа Т. Стоянова писма изъ

Москва, въ кое намѣрихъ и настоящето, тука приключено, за васъ писмо. менъ ми е пріятно, че той добрѣ са отзовава за Московск..-тѣ Българчета, а въ особенности за нихни-тѣ добри отношенія съсъ нѣкои отъ членоветѣ на Славянскій-тъ комитетъ.

У насъ време-то зе да са покварва, днесь имаме само 2 градуса теплота. . . . . .

Поздравете достопочтенна-та Ваша съпруга и Герча.

Одесса 1864 год. септемвр. 26

Вашь почитатель.
Дмитр. Николовъ

NB. За Романъ „Накануне" Тургеньева я ви писахъ по прѣди, че не са намира отдѣлено напечятанъ.

Д. Н.

186. КОНСТАНТИНЪ НИКОЛОВЪ.

1848. — Брациговци на разни тарафе не радѣятъ за училището. Искатъ се географически карти и други училищни потрѣби. Пак. 70.

Брацигово. 1861. Мартъ 1-ый.

Высокопочитаемый ми Г. Н. Геровъ —
Выце-Консолство!

Слѣдъ приличны ты ми поздравленія, идѫ съ честь да Вы посѣтѫ драгоцѣнно то здравіе, и да Вы пожелаѭ всякаквы добрины и Благополучія.

Нашы ты съ Отечественници, Ако и да осѣтихѫ нуждѫ тѫ отъ двѣ годины на самъ, че сѫ потрѣбны въ едно училище такыва книгы, които изискува ученность та; нъ да оставимъ всичкы тѣ, само желаемъ да придобіемъ въ училище то ны, кои то сѫ весма потрѣбны: Пятѣхъ, рускы карты, и единъ земный Глобосъ. Проче малко душь человѣци желаѭтъ, нъ что да чинатъ, кога-то не имъ помагатъ средства та, да кажѫ, отъ еднѫ странѫ разногласіе то, кое то Владѣе помежду имъ. Село то ные станало като едно распубликанско Царство; като единъ амфитеатръ може човѣкъ да го престави, една Партія раздѣлена, казва: нещемъ училище общо; а другѫ: Всякъ единъ человѣкъ да си плати за дѣте то, е, добрѣ кой-то има, А кой то нема (?!). Незнаѭ какъ да нарекѫ слѣдствіе то на послѣдный тъ. — Стига да описвамъ Причины ты, че можѫ да Вы отѣкчѫ еще изъ прьвъ пѫтъ, а вторый пѫтъ писа ще Вы по пространно. Имаше обявленіе, чрѣзъ Цариградскый Вѣстникъ, че имало внесены въ Железникъ, до Г-на Захарія Княжескый нѣколко тѣла карты, Атлази, Глобози земны и небесны, на кои то, и цѣнѫ тѫ имъ бѣ извѣстена. Что! като нематъ средство Наши-ты съотечественыцы, молѭ Вы ся отъ душѫ и срьдце да но ни испратите поне, едни карти рускы — 5-тѣхъ чясти. и единъ земный Глобозъ, тогава ще познаѭтъ, че има Благодѣтелы, кои то желаѭтъ на Българскіятъ Народъ за просвѣщеніе то имъ. Руско то Царство, неще ся осиромаши отъ тѣзи мало цѣнны неща. Друго, молѭ Вы Благодѣтелю да по съвѣтвате приносящаго за училище то и даго питате за всички причини, кои то сѫ ставали и станали до сега, той ще кажи добрѣ.

Вашъ Преданъ
Костант. Николовъ.

187. ВИКТОРЪ НИШКИ.

1849. — Приета даръ книга „Правило св. Апостоловъ". Иска се и книга „Кормчия". Пак. 70.

Ваше Высокоблагородіе молитствую от души!

Ако и бехме въ намереніе да посѣтиме ваше Высокоблагородіе сосъ наше молитвено писмо, но като ны предварително и Высокоблагородіе ваше испроводихте въ даръ кньигу „Правило Св. Апостоловъ". Задужихте ме да не чекамъ прилику, но да ви пишемь сосъ поща. Имѣющъ потребу от подобны книги бехъ поручиль на Ваше В- Благородіе Како за една Кормчія тако и за подобни поучителни кньиги да си купимъ за пари; но сега поцо получихме тая въ дарь благодариме на ваше щедро Благородіе за ваши народолюбиви чувства, и молимъ, ако бы было возможно да ны проводите и Едну „Кормчїю", да си купиме защо тува таковы книги немаме!

У Прочем призивающъ на васъ Божію благодать и молящъ се Вышнѣму Богу за ваше Благополучно здравіе и долгоденствіе пребываме.

Вашег Высокоблагородія

Благожелатель

Нишъ. 12. Юліа — Нишкіи Викторь

1873. год.

188. ЕВГЕНІЙ ПЕТРОВИЧЪ НОВИКОВЪ.

1850. — Геровъ остава повече врѣме въ Одеса, за да се види съ владика Инокетия. Коп. кн. 1.

Его Выс. Бл-дію Е. П. Новикову.

Одесса 21 Мая 1857.

Милостивый Государь,

Евгеній Петровичъ!

Мнѣ пришлось пробыть въ Одессѣ дольше, чѣмъ предполагалъ. Надобно видѣться съ Преосвященнымъ Иннокентіемъ, а его не было здѣсь, потомъ пріѣхалъ больнымъ. Но полагаю, что 30 Мая успѣю отправиться обратно. Авось до тѣхъ поръ дѣло мое будетъ кончено, потому что я не намѣренъ вовсе оставатся въ Константинополѣ.

Подушки для Васъ и для г-на Денаурова и галеты для г-на Френа приготовилъ и привезу съ собою.

Покорнѣйше прошу принять увѣреніе въ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

1851. — Работата на Герова обезпечена. Каравеловъ ще бжде изпратенъ. Кесяковъ въ неопрѣдѣлено положение. Да ги прѣпоржчи Геровъ на Одеското българско настоятелство. Пак. 70.

Пера, 25 Мая 1857.

Спѣшу увѣдомить Васъ, любезнѣйшій Господинъ Найденъ, что дѣло Ваше к о н ч е н о удовлетворительнымъ образомъ, т. е. что оно скоро выйдетъ изъ a p s a, и что чаятельно на будущей недѣлѣ всѣ формальности будутъ окончены, т. е. что Вы получите Вашъ exequatur. Посланникъ торопилъ это дѣло, самъ же съ своей стороны душевно радъ, что мы можемъ Васъ считать отнынѣ своимъ.

Мы хотѣли отправить съ завтрашнимъ пароходомъ Каравелова въ Одессу. Все было готово, оказалось что у него еще не вполнѣ выправлено тескере, хотя онъ говорилъ мнѣ, что все готово. Кесяковъ сунулся было съ горя,

что не имѣетъ отъ отца никакого разрѣшенія, ни даже отвѣта, въ Турецкое училище гдѣ ему было отказано за возрастомъ, онъ воротился къ намъ съ еще болѣе мучительнымъ желаніемъ отправиться въ Петербургъ. Я его старался успокоить, сказавъ, что Вы по пріѣздѣ въ Филиппополь постараетесь уговорить отца его дать ему благословеніе и опредѣлить какое нибудь пособіе. Пожалуйста, не забудьте (не се чете) передъ отъѣздомъ отрекомендовать ихъ въ Болгарскомъ настоятельствѣ, такъ чтобы они могли имѣть пріютъ и покровительство въ Одессѣ, когда пріѣдутъ туда, чтобы тамъ ожидать приказаніи объ нихъ отъ Высшаго Начальства въ С. Петербургѣ.

Благодарю Васъ за труды Ваши о моихъ покупкахъ. Напишите, что здоровье Преосв. Иннокентія. Да сохранитъ его Господь, для блага нашей Церкви и нашихъ братьевъ Славянъ.

До свиданія. Я надѣюсь на Васъ какъ на твердую гору.

Вашъ Е. Новиковъ.

1852. — Фермантъ на Герова за консулъ въ Пловдивъ излѣзълъ. Пак. 70.

По приказанію Аполлинарія Петровича, Вы приглашаетеся, любезнѣйшій Геровъ, сегодня же въ Буюкдере. Вашъ фирманъ выданъ и находится у насъ. Пріѣзжайте.

Вашъ Новиковъ.

12 Іюня 1857.
Буюкдере.

1853. — Л. Каравеловъ и К. Кесяковъ въ Москва на пѫть за Петербургъ. Новиковъ ги задържа въ Москва. Дава имъ помощь за живѣяне. Пак. 70.

Приято 5 Декемвр. 1859. Отг. 12 Дек. пакъ 14 Яннуар. 1858.

Любезнѣйшій Хаджи Найденъ, (sic. Αἴων), внизъ подписавшійся Константинъ Кесяковъ пріѣхалъ въ Москву съ своимъ неразлучнымъ товарищемъ Каравеловымъ изъ Одессы, въ то врѣмя когда я возвратился туда на нѣсколько дней проѣздомъ изъ Петербурга въ Константинополь. Они оба пріѣхали въ Москву намѣреваясь отправиться оттуда въ Петербургъ чтобы скорѣе узнать о рѣшеніи какое послѣдуетъ тамъ на просьбу ихъ о вступленіи въ одно изъ нашихъ военно-учебныхъ заведеніи. Я объявилъ имъ частнымъ образомъ что имъ предоставлено вступить либо юнкерами въ армію, либо въ духовныя заведенія, потому что для пріема въ Кадетскіе Корпуса назначено несвыше 15 лѣтняго возраста. Поэтому удержалъ ихъ въ Москвѣ, чтобы они болѣе не издерживались въ дорогѣ, и совѣтовалъ ждатъ увѣдомленія официяльнаго изъ Одессы, куда по сношеніи Миссіи съ Министерствомъ, оно должно было притти, и какъ дѣйствително я послѣ узналъ въ Одессѣ, что оно и успѣло притти.

Тогда оба внизъ подписавшіеся българина обратились ко мнѣ съ просьбою о снабженіи ихъ извѣстнимъ количествомъ денегъ на прожитокъ. Пожуривъ Каравелова зато, что онъ вздумалъ оставить Одессу, и пріѣхать въ Москву, вопреки моему увѣщанію, я могъ дать имъ только своихъ 50 руб. сер. Нуждаясь въ большемъ, они представили мнѣ (не се чете) обязательства, съ тѣмъ, чтобы получить эти деньги отъ ихъ родителей здѣсь и переслать къ нимъ скорѣе. Хотя въ счетъ 170 рублей, въ коихъ Кесяковъ признаетъ себя должнымъ мнѣ, приходится изъ данныхъ мною обоимъ вмѣстѣ денегъ на часть Кесякова всего 25 рублей, остальныхъ же я ему не давалъ, но, снисходя на его собственную просьбу, посылаю Вамъ его росписку, съ

тѣмъ, чтобы Вы если возможно, предъявили ее отцу его пожительству въ окрестности Филиппополя, и если можно, получили отъ него для сына требуемую имъ сумму, и послали бы ее ко мнѣ, для передоставленія Кесякову въ Москву чрезъ Одессу, т. е. чрезъ Палаузова или Тошковича.

Напишите о послѣдующемъ, любезный товарищъ, и не забывайте

Пера, душей Вамъ преданнаго
25 Ноябръ 1857. Новикова.

Я внизь подписавшій ся получилъ отъ Его Высокоблагородія Евгенія П. Новикова 170, сто семдесять рублей серебромъ, которыхъ будете заплотить при появленіи Вамъ настоящей моей записки.

1857. 30-го Октябр. Константинъ И. Кесяковъ.
Москва.

Господину Искру И. Кесяковъ
Въ Филипополь.

1854. — Кесяковъ не иска да плати на руската мисия въ Цариградъ разноскитѣ за сина си Константина. Коп. кн. 3. 142.

Его Выс-рдію Е. П. Новикову, etc. etc.

филиппополь, 9 Января 1858 г.

Милостивый Государь,
Евгеній Петровичъ!

Получивъ письмо Ваше отъ 29 Ноября съ приложеннымъ векселемъ въ 170 рублей, я отвѣчалъ своевременно. Теперь повторяю: Отецъ К. Кесякова не хочетъ платить долгъ своего сына. Ктомужъ онъ недоволенъ Миссіею зато, что неосновательными обѣщаніями, послужила причиною, что сынъ его теперь пропадаетъ въ чуждой странѣ безъ цѣли и безъ всякой надежды и все это послѣ того какъ онъ издержалъ въ этомъ случаѣ за него столко денегъ, которыми могъ бы содержать его въ Парижѣ цѣлыхъ три года. Это собственныя слова отца Кесякова, который требуетъ отъ меня своего сына, потому что, какъ Вамъ извѣстно, я убѣдилъ его позволить сыну ѣхать въ Россію. По сему я ожидаю что Вы прикажете дѣлать съ векселемъ.

Пользуюсь случаемъ чтобы пожелать Вамъ, по случаю новаго года, здровья и счастія во всемъ и увѣрить Васъ въ моемъ почтеній и прѣданности.

15 Января. Н. Геровъ.

P. S. По причинѣ пожара случившягося 8 Янв. и угрожавшаго и моему дому, письмо это не послано до сегодненьняго дня.

1855. — Не сѫ криви други, дѣто Кесяковъ и Каравеловъ се намиратъ въ лошо положение. Пак. 42.

Принято 15 Февр. 1858.

Любезнѣйшій Господинъ Найденъ!

Благодарю Васъ за письмо Ваше отъ 8 Января; упоминаемаго же въ немъ какогото прежняго письма я не получалъ; какимъ путемъ Вы отправили его? Можетъ быть (если по Турецкой почтѣ), кто нибудъ забавляется перехватываніемъ писемъ. Потому я посылаю настоящее къ Г. Ступину съ просьбою доставить Вамъ при первомъ вѣрномъ и удобномъ случаѣ.

Что касается до Конст. Кесякова, то требованія отца его и притязанія на кого либо изъ насъ лишены всякаго основанія. Не я ли первый на изъявленное неоднократно Константиномъ свирѣпое желаніе ѣхать въ Россію отвѣчалъ необходимостію имѣть полное согласіе родителя его и это преимущественно въ виду финансовыхъ его обстоятельствъ? Не уѣхалъ ли я прежде его отправленія? Не я ли утверждалъ Каравелову, проѣздомъ чрезъ Одессу, сидѣть тамъ, не двигаться дальше, и ждать у моря погоды? Не я ли собираясь въ обратный путь, отдалъ этимъ молодымъ людямъ послѣднія лишнія 50 рубл. своихъ, которыми я могъ располагать, безъ надежды возвратить ихъ когда либо? Что имъ отказали въ ихъ желаніяхъ, въ томъ Миссія невиновата. Она никогда не давала имъ положительныхъ надеждъ.

Если я послалъ Вамъ росписку Кесякова, то для того единственно чтобы заставить отца выручить сына, лишеннаго всякихъ средствъ? Съ этою мыслію и самъ молодой человѣкъ росписался въ должныхъ мнѣ такихъ деньгахъ, которыхъ у меня никогда не занималъ? Онъ видно хорошо зналъ отца, и хотѣлъ его заставить расплатиться, хоть чувствомъ ложнаго стыда.

Что касается до меня, то я усталъ и изнемогъ. Всѣ лучшія надежды и намѣренія приводятъ только къ пошлой и безотрадной дѣйствительности. . .

При случаѣ, если, будетъ приставать къ Вамъ отецъ Кесякова, скажите ему часть тѣхъ резоновъ, какіе я помѣстилъ здѣсь. Это нужно и для очистки моей совѣсти въ мнимо необдуманномъ и (не се чете) дѣлѣ.

Желаю Вамъ, добрѣйшій товарищъ, счастья, здоровья и всего лучшаго. Любите меня и не забывайте преданѣйшаго Вамъ

Новикова.

$\frac{3}{15}$ Февраля,
Пера.

189. ПЕТЪРЪ В. ОДЖАКОВЪ.

1856. — Оджаковъ чака въ Цариградъ изволнение да иде на учение въ Росия. Изпраща се ръкописъ за Д. В. Манчева. Пак. 71.

Добрый Г-нъ Геровъ
въ Пловдивъ.

Днесь юще ся намѣрвамъ ў Цариградъ и никакво рѣшенιе не ми ся юдало за утиванιе въ Росиѭ. Обѣщаватъ ся ужь, нъ сѐ неизвѣстно за меня. Какъ-то и да ιе, азъ ще чѣкамъ юдинъ какъвъ да ιе отговоръ, който или ще мя зарадва, или ще мя прѣнѫди да ся върнѫ на врѣмѧ при родители-тѣ си. Нъ какъ-то и да ιе, азъ ако несполучѭ тукъ за въ Росиѭ, то ще глѣдамъ отъ друго мѣсто да могѫ да си наставѭ науки-тѣ въ Нѣмско, инъкъ нѣма да ся отдѣлѭ отъ прѣдначъртанно-то си желаниιе. Къту Ви благодарѭ съ голѣмо почитаниιе на добродѣтелнѫ-тѫ Ви рекомандациѭ, азъ немыслѭ, че нѣма да сполучѭ съ неѭ, какъ-то трѣба и какъ-то го изисква юдинство-то на славянскы-тѣ отношениѧ. Тѫй сьмь убѣдьнъ. —

Чясть отъ ръкописъ Ви испращамъ за Г. Манчева, на кого-то ще го прѣдадете, ако Ви брой макарь 15 л. турскы; безъ пары не му го давайте, а го задрьжте.

Съ уважениιе-то си оставамъ къмъ Васъ
1866—24 Іанноарый признательнъ
Ц-градъ. Петъръ В. Оджаковъ.

1857. — Изпраща се и останалата часть ржкописъ на Д. В. Манчевъ. Пак. 71.

Прието 12 Марта 1866.

Добрый Г. Н. Геровъ
въ Пловдивъ.

Къту Вы поздравлявамъ сега изражявамъ радость-тж и признателность-тж си къмъ Васъ за добрины-тѣ Ви. Приюхь - 17 - л. тур. седемнадесять прѣзъ Брата Ви. Днесь испровождамъ и послѣдни-тѣ ржкописы за Г. Манчева, кому-то ще гы прѣдадете, къту Ви брой и останалы-тѣ 13 л. тур. тринадесять, кой-то ще гы задържите до когато си гы подыря самичякъ слѣдъ малко. Днесь тръгвамы за въ Сирiж. Поздравлява Вы и Г. В. Скалонъ и всички. —

1866—23 февр. Вашь
Цареградъ. Петьръ В. Оджяковъ.

1858. -- Оджаковъ обиколилъ Мала Азия съ Скалона. Разправия съ Д. В. Манчева. Несполука за отиване въ Росия. Пак. 71

Добрый ми Г. Н. Геровъ
въ Пловдивъ.

Прѣдъ юдинъ мѣсяцъ ся върнахмы, съ Г. Скалона, отъ пжтешествию-то си по малкж азиж и Закавказъ. Азъ се́ мысляхъ да Ви пишыж за останжлы-тѣ расправы, нъ къту имахъ прѣдъ очи, че скоро ще бы да си идж, от-тѣгвахъ и досега незнаж да ли Г. Манчевъ Ви ю броилъ и останжлы-тѣ 13 л. т. и да ли му вржчихте послѣдны-тѣ ми ржкописы. Това ю, кою-то искамъ да знаж, милостивый Господине. Азъ Вы умолявамъ, ако сте приюли рѣченытѣ лиры, да гы испроволите до Търново по тоiа адресъ: Г-ну Ради и Марину Маждракови в' Търново за Г-на Василия Х. Христова Џякоолу у Лѣсковецъ. Въ сжщо-то врѣмю и меня ще мя извѣстите въ Ц-градъ. Съ поклоны сьмь Вашь

1866—5 Сентемврый Петьръ В. Оджяковъ.
Ц-градъ.

Какво-то ся вижда работа-та, моiа трудъ въ пжтешествiю-то ще го нѣю вѣтъръ. За наукж въ Россиж и до сега нищо! Обѣщаниiа-та не само че нѣма да ся испълнжтъ, нъ юще мя накаратъ и да гладувамъ таж зимж.— Отидѣ година-та на iаспусъ безъ наукж и безъ нѣкаквж какиж-годѣ малкж придобывкж.

Сжщый.

1859. — Оджаковъ свършилъ университета въ Одеса. Ще се специализува по „историята на славянското законодателство" и по „църковното законовѣдѣние". Разправия съ Манчева за хонораръ. Пак. 71.

Императорскому Россiйскому
Консулу Г-ну Н. Герову
въ Филипополѣ.

Милостивый государь.

Къту свършихъ тжзь годинж благополучно университетско-то си образованiе въ Одесскый Университетъ, считамъ себя си задълженъ да Ви поблагодарiж писменно за ходатайство-то, кое то направихте за да ся нарѣдiж въ университета на казенный счетъ.

Азъ сьмь оставенъ при университета е́ще за юднж годинж да ся приготвямъ специялно по „Историж-тж на славянско-то законодателство" и „Цър-

ковно-то законовѣденіе“ съ цѣль, що-то отпослѣ да могѫ да бѫдѫ преподаватель по тѣзи прѣдметы въ нѣкои университетъ, или пѫкъ въ нѣкое българско по̀-высоко училище, ако бы че ся устрои нѣкога.

Понеже ще имѫмъ голѣмѫ нуждѫ за пары прѣзъ тѫзи годинѫ за да си накупиѫ нужднѫ-тѫ библіотекѫ, то Вы молѭ да ми испроводите онѣзь пары, кои-то ми длъжи Г-нъ Манчевъ, и кои-то сѫ записаны на Ваше, а не мое, имя. Вы ако сте гы прѣбрали, сторете добро да ми испроводите прѣзъ нашія въ Рущукъ Генераленъ Консулъ Г-на Сученкова. Азъ незнѭ нищо за тѣзь пары, какво сѫ нарѣдены; за толкозь годинъ Г. Манчевъ трѣба да имъ заплати и лихвѫ-тѫ спорѣдъ мѣстны-тѣ условія на търговскы-тѣ земанца и даванца. Отсвѣнъ тѣзи пары Г. Манчевъ има да ми дава и за другы книгы юще 297 гроша. Всичкитѣ съ записа (13 л. т.) ставатъ равно 16 лиры турскы кой-то Г-нъ Манчевъ трѣбва дъ гы заплати съ лихвѫ-тѫ имъ отъ 1866—до 1870 годинѫ. Ще ми вьрнете и рѫкописы-тѣ въ всякой случяй; защо-то Манчевъ не ся показа честенъ да гы напечати, и азъ изгубихъ и трудъ и имя книжевно и матеріялнѫ ползѫ, понѣже тѣ му бѣхѫ дадены съ условіе, да ми даде 200 екземпляры напечатаны къту награда за труда ми. По право-то ми, азъ могѫ да си дырѭ тозь хакъ и кяръ. На всякый случяй ми испроводете рѫкописы-тѣ за да гы напечатамъ самъ, или пѫкъ да гы продамъ на другы, кои-то ми гы искатъ; тѣ рѫкописы юще не сѫ си изгубили достойнство-то въ нашѭ-тѫ книжевность, а моя трудъ стои безъ ползѫ за меня и за учящы-тѣ ся!!! Имамъ нуждѫ за пары, никой не ми ю помогнѫлъ ни копѣйкѫ—отъ Одесскы-тѣ бьлгары и отъ самозванно-то българско одесско настоятелство; сиромашія-та мя гони, нъ търпѣла мя охрабрява да продължявамъ онова ученіе, кое-то е сверхъ факултетско-то преподаваніе=съ 250 рубли живѣѭ асъ въ Одессѫ на годинѫ-тѫ!! Бѣдны-тѣ българскы студенты!!! Кьту знаете ученическы-тѣ мѫчнотіи, излишно ю да Ви гы казвамъ, а само Вы молѭ, да ми испроводите (отъ Г. Манчева) моитѣ пары; ако не гы дава и ако нещете да гы зѣмнете прѣзъ конакъ, то ми явете, че азъ кѫде-то намѣрѭ Манчева ще го запрѫ въ силѫ-тѫ на контрактовы-тѣ свидѣтели и неговы-тѣ писма, и хесапа си ще го разглѣдамы отъ ново.

1870—7 Августъ Покорный слуга
Търново-Лѣсковѣцъ. Петъръ В. Оджяковъ.

Г-нъ Манчевъ има да ми дава и отъ Вѣнскый хесапъ еще другы 250 гроша, за кои-то, какъ-то ся види, азъ кога-то бѣхъ у Филибе не сьмь му гы явилъ; нъ кои-то сега не му гы прощавамъ; защо-то ся забави да ми заплати доброволно борджя си.

Сѫщый

1860. — Прѣпращатъ се пари—хонораръ. Рѫкописъ ще се изпрати съ куриеръ. Коч. кн. 5. 156.

Пловдивъ, 3 Януар. 1871.

Господине П. В. Оджяковъ,

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 7 Декемвр. Ви притварямь отворено писмо отъ Г-на Д. В. Манчева, който Ви пише, че щѫ да Ви внесѫ 13 лир. тур. които Ви той длъжи. Тыя пары азъ пишѭ Г-ну П. Гановичю да Ви гы брои, та ся разумѣйте съ него.

Колкото за рѫкописа, что ми пишете да Ви го пратѫ прѣзъ Дипломатическѫ-тѫ канцелариѭ на Новороссійскый Генераль-Губернаторъ, то ще остане за кога испратѫ куриера си за Цариградъ, зачтото да го пратѫ по пощѫ-тѫ, трѣбва да ся плаща.

Повече не Ви пишѫ, зачтото имамь ранѫ на рѫкѫ-тѫ, та самъ не могѫ да пишѫ.

Желаѭ Ви да сте здрави и честити и остаямь

Вашь

1861.—Разправия съ Д. В. Манчевъ. Славѣнско дружество Св. Св. Кирилъ и Методи въ Одеса. Пак. 71.

Милостивый Государь

Н. Геровъ

въ Пловдивъ.

Писмо-то Ви отъ 3 янниарый получихъ и заедно сторѣдъ съдържяніе-то му получихъ и = 13 = т. ю. тринадесять лиры тур. отъ Г. Гановича, комуто и дадохъ распискѫ. Рѫкописы-тѣ си юще не сьмь получилъ и незнаѭ защо ся бавѭтъ — азъ отъ това губѭ! Г. Манчевъ има да ми дава юще пары за книгы, спорѣдъ както Ви бѣхъ писалъ въ пò първо-то си писмо; той трѣбаши да си заплати борджя кьту честенъ книгопродавецъ съ бѣденъ студентъ. За 13 л. ту. които гы държялъ 5 годинъ той лихва нищо не ю далъ, а трѣбаши да даде по 2 л. въ год. слѣдователно юще 10 лит.; а не да печели съ тѣхъ, а че послѣ да гы врѫща. Кога ся срѣщнѫ съ него, азъ щѫ ся потрудѫ да си уловѭ парицы-тѣ. Молѭ Вы да ми испроводите рѫкописы-тѣ скоричко до Г. Караконовскы въ Цариградъ.

1871 — 26 Марта Вашь

Одесса П. В. Оджяковъ

Господинъ Н. Геровъ! Вамъ трѣба да Ви е извѣстно, какво че тукъ въ Одессѫ ся основа обща славянска библіотека, коя то ще съдьржява книгы исключително славянскы, отъ славяны и за славянскы работы, кои-то пишятъ. До сега вечь има 5—6 хиляды томове подарены, сѣкой дари. Затова и мы Българы тѣ трѣбва да снабдимъ тазь нашѭ библіотекѫ и съ всичкы до сега издадены на българскый языкъ книгы. Поканете нашитѣ авторы, издатели и книгопродавцы да подарятъ отъ свои-тѣ изданія. Кьту съберете нѣколко, испроводете гы прѣзъ Дипломатическѫ-тѫ рускѫ Канцеляріѭ споредъ тозь адресь:

Г-ну библіотекарю славянской библиотеки общества Св. Св. Кирила и Методія въ Одессѣ.

Вы можете да бѫдете и членъ общества, ако изволявате да плащате по 6 руб. въ годинѫ членскый взносъ. Това общество помага на южны славяны да ся образуватъ въ Россіѭ, и въ библіотекѫ-тѫ сѣкый можи да утива да прочита, а най много за учены-тѣ да списватъ.

Кьту Ви желаѭ да прѣкарате Св. Воскресенье весело сьмь

Вашь

П. В. Оджяковъ.

190. АЛЕКСАНДРЪ ПЕТРОВИЧЪ ОЗЕРОВЪ.

1862.—Животътъ на Герова. Поданството му. Учителствуването му. Неговата мотода. Гонение отъ гърцитѣ. Бѣгството въ Росия. Каква служба иска. Пак. 141.

15 Юлія 1853 года.

Его Превосходительству Господину Повѣренному въ дѣлахъ Дѣйствительному Статскому Совѣтнику и Кавалеру Александру Петровичу Озерову.

Россійско-поданнаго Болгарина
Найдена Герова

Докладная Записка.

Нижеподписавшійся, происходя изъ Болгаръ Задунайскихъ, пріѣхалъ въ Россію въ 1839 году для полученія образованія, чтобы потомъ возвратиться въ свое отечество Болгарію и тамъ передать своимъ соотечественникамъ пріобрѣтенныя мною познанія въ наукахъ. Съ этою цѣлью я обучался своекоштно сперва въ Одесской гимназіи и потомъ въ Ришельевскомъ Лицеѣ, въ которомъ кончилъ курсъ наукъ по камеральному отдѣленію и выпущенъ съ аттестатомъ съ правомъ на чинъ двѣнадцатаго класса.

Будучи увѣренъ, что подъ покровительствомъ Россіи вѣрнѣе достигну своей цѣли быть полезнымъ своимъ соотечественникамъ, я присягнулъ на подданство Русскому Государю въ Одессѣ и тогда отправился за границу въ Турцію въ качествѣ Русскоподданнаго по паспорту, выданному мнѣ отъ Господина Министра внутреннихъ дѣлъ отъ 1го Апрѣля 1846 года.

Пріѣхавъ въ мѣсто своего рожденія, Копривщицу, что въ Филиппопольской епархіи, я былъ приглашенъ жителями этого большаго селенія занять должность перваго учителя и директора въ общественной ихъ школѣ, которую устроить по образцу Русскихъ уѣздныхъ училищъ предоставлялось мнѣ.

Въ этомъ заведеніи трудился я цѣлыхъ три года, и такъ какъ я былъ первый изъ Болгаръ кончившихъ курсъ наукъ въ Русскомъ высшемъ учебномъ заведеніи съ цѣлью возвратиться въ Болгарію для распространенія по возможности между моими соотечественниками пріобрѣтенныхъ въ Россіи познаніи, то я долгомъ поставилъ себѣ точнымъ исполненіемъ своихъ обязанностей и хорошимъ поведеніемъ составить хорошую репутацію тѣмъ изъ молодыхъ Болгаръ, которые воспитываются въ Россіи. Цѣлью моею было увѣрить Болгаръ, что для нихъ лучше искать образованія въ соплеменной и единовѣрной имъ Россіи, чѣмъ на западѣ Европы. Мнѣ пріятно было видѣть свои успѣхи въ этомъ: съ тѣхъ поръ много молодыхъ Болгаръ пріѣхало въ Россію для воспитанія.

Чтобы быть болѣе полезнымъ я вошелъ въ сношенія съ учителями всего округа и не переставалъ внушать имъ о надобности позаботиться объ улучшеніи ихъ школъ. Для сего надобно было произвести между ними соревнованіе и я съ этою цѣлью убѣдилъ ихъ въ необходимости производить въ каждой школѣ годичные экзамены, на которые надобно всѣмъ имъ съѣзжаться. Самъ я ѣздилъ къ нимъ и приглашалъ всѣхъ присутствовать на екзаменѣ въ школѣ Копривщицы.

Но постоянною моею заботою въ продолженіи трехлѣтняго моего прѣбыванія въ Копривщицѣ въ званіи учителя было убѣдить жителей Филиппополя въ надобности и возможности завести въ этомъ городѣ епархіальное высшее учебное заведеніе для образованія въ немъ священниковъ и учителей для епархіи. Надобность эту поняли въ родѣ Чалыковыхъ, который всегда отличался

благотворительностью для просвѣщенія Болгаръ. Старшій въ этомъ родѣ уже покойный Чорбаджи Стоянъ Теодоровъ Чалыковъ чтобы положить основаніе такому заведенію посвятилъ отъ себя зданіе для помѣщенія онаго, для содержанія котораго онъ надѣлилъ его значительнымъ количествомъ денегъ. Такъ стараніемъ и пожертвованіями родолюбиваго чорбаджи Стояна и его родственниковъ открыто въ Филиппополѣ въ 1850 году предполагаемое высшее учебное заведеніе, и я былъ приглашенъ занять въ немъ должность директора и учителя. Мнѣ предоставлено было устроить это училище, и я, дабы сдѣлать его болѣе народнымъ, предложилъ назвать его епархіальнымъ училищемъ Болгарскихъ Первоучителей Св. Кирилла и Меѳодія. Надобность въ подобномъ заведеніи подтвердилась тѣмъ, что въ училище Св. Кирилла и Меѳодія въ день открытія его поступило до тридцати воспитанниковъ изъ окрестныхъ городовъ и селеній, между которыми были и такіе, которые до этого служили учителями въ нѣкоторыхъ селеніяхъ. Сообразившись обстоятельства мѣста я нашелъ нужнымъ постараться поставить это заведеніе въ нѣкоторой зависимости отъ цѣлой эпархіи, какъ потому что этимъ можно было отвратить все что могло послужить къ уничтоженію его въ самомъ началѣ, такъ и для того, чтобы обязать жителей всѣхъ городовъ и селеніи Филоппопольской епархіи содѣйствовать къ его содержанію и къ достиженію назначенной ему цѣли.

Когда это было сдѣлано и вся епархія начала принимать участіе въ училищѣ Св. Кирилла и Меѳодія, я сталъ хлопотать о томъ, чтобы привести учебныя заведенія всей епархіи въ зависимость отъ центральнаго высшаго епархіальнаго заведенія, чтобы сосредоточивъ ихъ управленіе, привести оныя въ лучшій порядокъ.

Все было устроено по этому предположенію, оставалось только приступить къ дѣлу; но въ это время получено извѣстіе о прекращеніи дипломатическыхъ сношеній нашего Правительства съ Портою, отъ чего положеніе мое, какъ Русскоподданнаго, въ качествѣ общественнаго учителя, сдѣлалось невыгоднымъ. Затруднительность моего положенія увеличивалась отъ нерасположенія ко мнѣ высшаго Греческаго духовенства и нѣкоторыхъ лицъ извѣстныхъ Императорскому Генеральному Консульству въ Адріанополѣ, — нерасположенія, возбужденнаго мною единственно тѣмъ, что я посвятилъ себя образованію своихъ соотечественниковъ. Это нерасположеніе при теперешнихъ обстоятельствахъ могло превратиться въ ненависть и гоненіе, въ особенности когда добрый Губернаторъ Филиппополскій, старый Исмаилъ Адилъ Паша, благорасположеніемъ котораго я пользовался, былъ смѣненъ Машукомъ Пашею, котораго недоброхоты предубѣдили противъ меня еще въ Константинополѣ. Принявъ въ соображеніе все это, я нашелъ нужнымъ просить Г-на Управлчющаго Генеральнымъ Консулствомъ, который въ то время былъ въ Филиппополѣ. позволить мнѣ оставить училище Св. Кирилла и Меѳодія и удалиться изъ Филиппополя.

Во все время трехлѣтняго своего пребыванія въ Филиппополѣ въ качествѣ директора и учителя епархіальнаго училища я доставлялъ Генеральному Консульству въ Адріанополѣ подробнѣйшія свѣдѣнія о своихъ дѣйствіяхъ и о ходѣ училища, постоянно сообразовая въ своемъ поведеніи съ получаемыми отъ него наставленія и слѣдовалъ всѣмъ его внушеніямъ.

Съ занятіемъ учительской должности въ Копривщицѣ и Филиппополѣ я постоянно трудился надъ переводомъ съ Русскаго языка на Болгарскій и надъ составленіемъ учебниковъ по всѣмъ предметамъ гимназическаго курса, и въ 1849 году напечаталъ первый томъ Физики собственнаго сочиненія на Болгарскомъ языкѣ. Но однимъ изъ главныхъ моихъ занятій въ продолженіи семилѣтняго пребыванія въ Турціи было основательное изученіе Болгарскаго языка въ народѣ для подведенія его подъ грамматическія правила, также со-

бранія матеріяловъ для составленія Болгарско-Рускаго и Русско-Болгарскаго словаря.

По удаленіи изъ Филиппополя, чтобы не оставаться безъ дѣла, я поспѣшилъ пріѣхать сюда въ Одессу съ намѣреніемъ просить объ опрѣдѣленіи меня на службу переводчикомъ въ дѣйствующей арміи, такъ какъ я знаю языки, употребляемые въ Турціи, т. е. Турецкій, Болгарскій и Греческій. При возобновленіи же дипломатическихъ сношеній съ Портою и возвращеніи Миссіи въ Константинополь я буду имѣть честь покорнѣйше просить Ваше Пр. благоволить опредѣлить меня на Императорскую службу въ какомъ нибудь консульствѣ или агенствѣ въ Турціи, да бы имѣть тѣмъ возможность продолжать свои занятія въ Болгарскомъ языкѣ. Въ обоихъ случаяхъ предоставляя себя распоряженіямъ Вашего Превосходительста, честь имѣю всепокорнѣйше просить Васъ удостоить меня Вашимъ милостивымъ покровительствомъ да бы подъ нимъ я удостоился послужить Россіи въ дѣлѣ покровительствованія Ею угнетеннаго православія на востокѣ.

191. ОЛОВЯНИШНИКОВЪ.

1863. — Прѣпоржчва се фирма. Поржчва се камбана за Станимака. Коп. кн. 6. 155.

Филиппополь, 22 февраля 1875 г.

Милостивай Государь,

Господинъ Оловянишниковъ,

Въ виду участія, которое Вы изволите принимать въ украшеніи Православныхъ Храмовъ въ Турціи, ИМПЕРАТОРСКІЙ Посолъ въ Константинополѣ поручилъ, между прочимъ, и мнѣ сдѣлать извѣстнымъ Вашъ магазинъ здѣшнимъ Провославнымъ Общинамъ, которыя бы пожелали пріобрѣсть какія нибудь церковныя вещи и колокола.

На основаніи этой рекомендаціи покорнѣйше прошу Васъ, Милостивый Государь, послать для Православной Болгарской церкви во имя Св. Великомученика Димитрія, въ Станименѣ одинъ колоколъ вѣсомъ около восьми пудовъ, который извольте передать въ Транспортное Общество „Двигатель“ для доставленія его чрезъ Константинопольское свое агенство въ РОССІЙСКОЕ ИМПЕРАТОРСКОЕ Вице-Консульство въ Филиппополѣ....

192. А. ОЛЬХИНЪ.

1864. — Да се изселятъ българскитѣ владици изъ Фенеръ. Несъгласието на Игнатиева. Пак. 84.

Пера. 4 Октябрь 1864 (?)

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Я былъ въ Буюкъ дере и видѣлся съ Игнатьевымъ, который показывалъ мнѣ Ваше послѣднее письмо и просилъ передать Вамъ, что Аали паша дѣйствительно желаетъ, что бы Владыки выѣхали изъ патріаршаго квартала и вообще изъ тѣхъ улицъ въ которыхъ ихъ присутствіе можетъ оскорблять Патріарха. Министръ говорилъ это Богусловскому, котораго Игнатьевъ посылалъ къ нему съ представленіями, что неловко высылать изъ Константинополя однажды прощенныхъ Владыкъ. Съ этимъ Аали паша согласился.

Весь Вашъ
А. Ольхинъ.

193. ХР. АТ. ОРУМОВЪ.

1865. — Да се приберать общински вещи. Махзари за пловдивския паша. Пак. 93.

Прията 5 Яннуар. 1860.

Ваше Прѣвъсходство!

Чрѣзь настоящее смѣѭ да ся приближѫ прѣдъ Вашѫ честность относително да принесѫ смиренны-ты и чистосрьдечны-ты ми поздравленія поздравленіе, като имамь честь да Вы поздравѭ и новѫ-тѫ годинѫ, която да Вы бѫде благополучнѫ въ продльженіе въ дългоденствіе на много годины.

Честно-то Вы отъ декем. 18-й радостно го пріехъ отъ сѫщій 24-й, на което и разумѣхъ съдрьжаніе-то. Понеже отъ тогава, та и досега не ся случи да намѣрѭ человѣкъ да Вы отговорѭ, за туй останѫ до сега. Сега като случи Константинъ — на Чорбаджи Христодула сынъ, кой Вы принася и писмо-то, нарочно му зарьчвамь да ся яви прѣдъ Ваше Сіятелство, та да му привручите вещи-ты, за които ми пишехте; слѣдователно нему щете да явите, какъ щѫть бѫдѫть, или да ми пишете особно. Завчера дойдохѫ писма отъ Пловдивъ отъ чорбаджіи-ты за добро-то на Пашѫ-тѫ. Спорѣдь заповѣдьтѫ имъ работа-та ся положи въ дѣйствіе и слѣдь два дни могѫть да ся испратать отъ Хасково махзари.

И така пакъ като Вы поздравѭ отъ душѫ остаямь за всегда въ дльбокѫ-тѫ признателность

1860 я-рій 2-й
Хасково.

На Ваше Прѣвъсходство
нижайшій твой послушникъ
Хр. Ат. Орумовъ.

194. ЯКОВЪ ОНИСИМОВИЧЪ ОШМЯНЦОВЪ.

1866. — Географически въпроси да се прѣпратятъ на Павелъ Герджиковъ. Иска се бръзъ отговоръ. Ще се печата поне въведението. Съвѣтъ за записката до Бутенева. Централното училище. Мнѣние за рѣчника. Пак. 71.

Москва 28 Јюля
На Трубной площади д. Нахровой.

Вотъ дорогой мой Найденъ Геровичь — какъ мудра пословица: что можешь сдѣлать сегодня, неоткладывай до завтра . . . Такъ мы съ Вами отложили посылку вопросовъ вмѣсто Москвѣ на Петербургъ, и это благодаря моей новой болѣзни и пр. (эти весну и лѣто я совершенно какъ нарочно все болѣю) — отложилось и на мѣсяцъ слишнимъ, т. е. до сихъ поръ . . . Теперь разумѣется братъ Вашъ или выѣхалъ, или выѣзжаетъ, поэтому я прошу Васъ — послать ихъ прямо тому любознател. человѣку о которомъ Вы говорили съ просьбой отвѣчать какъ можно скорѣе, чтобы Вы получили отвѣтъ въ Москвѣ, а на случай Вы изъ оной будете уже выѣхавши — адресовать въ Москву Савлѣ В. Ф. (но не кому другому). Признательность мою къ Вамъ я докажу не словами только, особенно когда Вы будете издавать журналъ. . . . .

Я самъ черезъ недѣлю могу ѣхать къ Вамъ въ Питеръ; но сначала я прѣдполагалъ напечатать если не карту, то введеніе къ картѣ до коронаціи; болѣзнь помѣшала и какъ уже некогда успѣть то незнаю, неотложить ли уже и поѣздку на послѣдоной. Приготовленія тутъ дѣлаются самыя обширныя; будетъ три или четыри театра, итал. опера (въ нихъ мы съ Вами побудемъ вмѣстѣ), безчисленные лѣса и арки для иллюминац. мѣста для зрителей, шествіе церемоніала, даровые маскарады, празднества, пиры . . . .

Но обратимся къ болѣе важному: Бутеневъ—временный посолъ. Жаль что писавъ ему записку* Вы не дали знать сюда намъ, я написалъ бы Вамъ нѣк. мѣры и доводы. Вотъ напримѣръ — приведите при случаѣ: „никто необвинялъ россіянъ зато что они рѣзали (или востали противъ) жидовъ прежде чѣмъ взялись (добрались до) за поляковъ, когда жиды выхлопотали отъ послѣднихъ право держать русскія церкви на откупѣ и т. под. Такъ и Греки угнетаютъ насъ посрѣдствомъ Турокъ — больше чѣмъ сами Турки, и притомъ не только въ насиліи надъ однимъ лицомъ какъ б. частію Турки, но надъ всѣмъ народомъ и притомъ въ самомъ драгоцѣнномъ и чувствительномъ для сердца нашего: въ религіи и народности. Въ религіи—лишая способа понимать богослуженіе и догматы, а въ народности и пр. и пр. . . И наконецъ обираютъ, грабятъ не на большой дорогѣ какъ турокъ, и не одно лицо, а систематически и въ массѣ цѣлый народъ — обращая этотъ грабежъ въ законы и пользуясь турецкой полиціей для сей высокодуховной цѣли . . ."

Но впрочемъ теперь косчастію всё это можетъ рѣшиться безъ доводовъ „упрекающимъ господамъ": Вы вѣрно знаете, что султанъ потребовалъ лишь доказательствъ — что болгарскіе патріархи дѣйствител. были (Греки отрицали это). Разумѣется стоитъ только раскрыть Кедрина и мн. др. византійцевъ, и дѣло положительно доказано. Однако пока наступитъ рѣшеніе на просьбу (о 9ти пунктахъ) болгаръ, и эти господа могутъ быть полезными или — недай богъ — вредить.

Видѣлъ я начало Вашего словаря — и остался имъ чрезвыч. доволенъ . . . Вы будете за него вознаграждены и матеріально: я въ этомъ теперь совер. увѣренъ. Полнота конечно не повредитъ ему (а то можнобы нѣкотор. совершенно неупотребит. слова иностранные — опустить. Впрочемъ это вѣдь неизбѣжное въ буквѣ А..) Но напр. „абонировать мѣсто — значитъ купить впередъ время для зрѣлища (вообще, а не однаго театра) на нѣск. разъ или на опред. мѣсто"; а: „Абонироваться — на полученіе или чтеніе журналовъ, газеты или книгъ — заплатить за это впередъ за опрѣд. время". „Акрида — скакалецъ, и еще: верхушка дерева." У васъ не такъ, но это ничего незначащ. мелочи. Только продолжайте . . . Нехудо было бы при нѣкот. иностр. слов. (и старбл.: аще и тп.) отмѣчать знакомъ (н) что нынѣ неупотребляется.

Центральное училище должно непремѣнно быть въ Филиппополѣ: если въ Терновѣ за балканомъ, то оно останется безплоднымъ для половины болгаръ въ Македоніи и Ѳракіи; равно тутъ сообщенія, центральное положеніе и т. п.

Но чтобы и сегодня не опоздать: до Вашего, надѣюсь немедленнаго отвѣта, любезный другъ; я Васъ постоянно помню, уже приготовилъ Вамъ нѣск. книгъ, и готовлю еще, дабы вручить при свиданіи, а вопросы ради бога пошлите немедленно съ сею же первой почтой: жалѣю что до селѣ отложилось дѣло и надѣюсь будете столь добры и обязательны не будете откладывать нисколько. Жму Вашу руку

преданный Вамъ
Я. Ошмянцовъ.

Попросите ради бога отвѣчать скорѣй особенно о Южной Ѳракіи и что отмѣчено NB, — „въ Москву, Филаретову,"

---

* В. „Изъ архивата на Н. Геровъ" кн. I стр. 48 писмо 97.

1867. — Изпращатъ се географическитѣ въпроси Иоакиму Груеву. Геровъ ще иде въ Москва. Коп. кн. 1.

Г-ну Ошмянцову.

С. Петербургъ 10 Августа 1856.

Письмо Ваше, Яковъ Онисимовичь, отъ 28 Іюля вмѣстѣ съ вопросами, я получилъ, но часомъ позже чѣмъ нужно было для того, чтобы вопросы могли дойдти до мѣста своего назначенія цѣлою недѣлею раньше. Я послалъ вопросы не тому любознательному человѣку, о которомъ говорилъ Вамъ, потому что могутъ не застать его въ Копривщицѣ. Для скорѣйшаго полученія отвѣта, я отправилъ ихъ къ учителю Копривщицы, Іоакиму Груеву, моему ученику, который займетъ теперь мѣсто моего брата въ Филиппополѣ. Онъ можетъ собрать свѣдѣнія отъ многихъ жителей Копривщицы и узнаетъ многое отъ своего отца, который, будучи бегликчи, объѣзжалъ разныя провинціи Турціи и не менѣе любознателенъ. Я писалъ Груеву постараться исполнить порученіе какъ можно поскорѣе и отвѣты на вопросы отправить прямо къ С. Филаретову. Надѣюсь, что онъ сдѣлаетъ все возможное, но не забывайте, что шесть недѣлъ надобно для полученія отвѣта на простое письмо.

Замѣчанія Ваши насчетъ Ру.-Болг. Словаря совершенно справедливы, но объ этомъ поговоримъ, когда пріѣду въ Москву. Тогда же поговоримъ и о запискѣ, о которой Вы упоминаете въ письмо. Она получила отличное назначеніе.

Можетъ быть я не буду имѣть времени и возможности пріѣхать на коронацію, и въ такомъ случаѣ мы увидимся не раньше конца Сентября, когда совсѣмъ уже соберусь на родину. На корон. пріѣдетъ С. Палаузовъ при министрѣ Нар. Просв.

Брата жду, но не имѣю извѣстія, когда онъ выѣхалъ изъ дому.

Чувствительнѣйше Васъ благодарю, что Вы помните меня. И я Васъ люблю и уважаю.

Весь Вашъ
Н. Геровъ.

1868. — Съвѣтъ Герову какъ да се занимава съ филология и каква граматика да напише. Кои книги да има за образецъ и ръководство. Пак. 71.

Москва Сент. 4-го.

Драги ми приятель, г-не Найдене!

Первое письмо Ваше увѣдомляющее о посылкѣ вопросовъ получилъ я въ срединѣ Августа (и искренно Вамъ благодаренъ), а второе—только въ началѣ Сентября, потому что Филаретовъ живя на дачѣ и самъ несвоевременно его получилъ, и мнѣ не могъ тотъ часъ передать. Иначе Вы имѣли бы уже давно мой отвѣтъ.

Я полагаю, любезный другъ, что для Васъ и слишкомъ длинно и не нужно начинать изученіе филологіи во всѣмъ ея объёмѣ — т. е. многотомныя нѣмецкія творенія Гримма, Потта, Боппа и Миклошича. Для Вашей цѣли, и при нынѣшн. сост. болгарской литературы и учащихся и какъ первому начинающему — Вамъ короче и полезнѣе написать болгарскую Грамматику хотя лучше неофитовой, богоевской, оставивъ нѣмец. филологію во сторонѣ.

Но есть средство сдѣлать — чтобы притомъ Граматика Ваша имѣла и высоко-филологическое достоинство . . . Оно состоитъ въ слѣдующемъ: взять себѣ за образецъ, за модель — одно русское сочиненіе, существованіе коего не многимъ извѣстно — а именно: сравнительно-историческую Граматику Русскаго языка Буслаева — и по ней написать Вашу.

Она печатается въ типографіи Штаба Военно-учебныхъ заведеній; Вы можете тамъ узнать — кончена ли; если нѣть: то немедленно по окончаніи я Вамъ ее вышлю самъ въ Филиппополь.

Вотъ Вамъ главная путеводная нить: а еще можете сображаться съ слѣдующими сочиненіями.

I-е. Такія кои дадутся Вамъ
Академіей по первому намеку,
будучи ея казенными изданіями:

1. Сравнит. Грамат. Русс. яз. Давыдова 3-е изд. 1851 г. Очень хороши въ ней примѣчанія Срезневскаго напечатан. NB: Малкимъ шрифтомъ (что можно Вамъ. . . .). (Ея можно бы даже взять за образецъ если бы не было буслаевской, но исторической части, т. е. церк. слав. въ ней почти нетъ). Это можно бы вознаградить чрезъ:

2. Граматику Церк. Слав. яз. Востокова кот. напечатана въ 2 томѣ ученыхъ записокъ 2 отд. (Сверхъ того онъ хочетъ печатать еще обширнѣйшую, но это еще нескоро), и граматич. примѣчанія къ его словарю.

[3. Миклошича Сравн. Звукоученіи и формоученіи (Lautlehre и Formenlehre)—вѣрно принесли бы Вамъ больше пользы чѣмъ Цанковымъ (если бы Вы знали по нѣмецки). Но повторяю, это все второстепенно, можете себя и неутруднять и при томъ въ Вѣнѣ можно имѣть дешево, а сдѣсь трудно достать.]

4. Статьи о Церк. Слав. языкѣ и пр. есть въ Журн. Министерства Нар. Пр., но тамъ разсѣяны (и немного) по 20 годамь,—что не обремениться этой обузой (140 книгъ!) невозможно. Можете спросить его напримѣръ съ 1847 (ст. Григоровича), или съ 1850 (ст. Давыд. г. Срезн.), или након. съ 1854-го год.

5. Ученыя Записки 1 и 3 отдѣленіи — содержатъ въ 1 томѣ критику на Павскаго — иногда удачную, иногда крайне глупую — Бётлинга.

6. Наконецъ Извѣст. 2 отд. Ак. и Приложенія. Содержатъ много и граматическаго и всего,—ихъ получить Вамъ необходимо.

7. Граматика Ломоносова, 1855 год. съ хорошимъ предисловіемъ 2-го отдѣл. Академіи.

(8. Незабудьте напомнить имъ ради исторіи объ Chronographie Byzantine Муральта изд. Академіи (конечно не одни Граматики), и если можно не въ одномъ екземплярѣ.)

9. Опыты Студент. Педагогич. Инст., 6-го выпуска и 7-го в. содержатъ статьи по церк. сл. я.

II. Изданія не казенныя:

1. Филологич. наблюденія надъ составомъ Русскаго языка, Павскаго, издан. 2, пять книгъ. Въ Москвѣ рѣшительно все распродано. — Продолженіе будетъ печататься, конечно безъ Васъ уже.
2. Мысли объ исторіи Русскаго языка Срезневскаго. Превосходная книга, хотя небольшая которую Вамъ надо хорошенько прочесть. (Полагаю получите отъ него при казенныхъ?)
3. Памятники Ц. Слав. языка (т. е. Хрестоматія изъ нихъ). — Изд. Проф. Алекс. Лицея Перевлесскаго. Весьма хороши.

Затѣмъ, только пріѣзжайте, я льщу себя надѣждою дать Вамъ лично нѣск. филолог. совѣтовъ, равно и нѣк. книги. Но отъ чего намѣрени Вы такъ мало пробыть въ Москвѣ? До пріятнаго свиданія.

Вашъ искренный
Я. Ошмянцовъ.

NB. Только что узналъ я что въ Спб. вышла книга (каж. Академ. типографія): La Bulgarie par Papandopulo Vretos—что это за книга, и что это за человѣкъ?

1869. — Удобрява се одата за вѣнчанието на руския царь. Мнѣние за нѣкои строфи въ нея. Пак. 71.

Мая 8 Сент.

Драги ми г-не найдене,

во первыхъ Вы прекрасно сдѣлали что подаете болгарски голосъ по этому случаю, это будетъ даже самому привѣтствуемому пріятно . . . и для болгаръ полезно.

Въ вторыхъ первыя двѣ строфы почти безукоризненно хороши: въ нихъ есть простота (безъ натянутыхъ и казенныхъ выраженій) и наивностъ (именно во 2-й) хорошо гармонирующая съ величіемъ предмѣта (только послѣ: „вси-ти сѫ ради" („еднакво ради" былобы хуже) надобы вмѣсто „на тръжеството" поставить что либо другое напр. всѣ ожидаютъ . . . и потомъ двоеточіе: Ште ся венчава и пр.

Но остальныя строфы,—говорю по убѣдительнѣй прозбѣ Вашей прямо слабы. Въ нихъ замѣтенъ искуственный наборъ, повторенія, растянутость (кромѣ того выраженіе „за да властвува като царь сѫштій" нейдетъ, ибо онъ уже и безъ того имѣлъ полное право и властвовать какъ совершенно настоящій Царь . . . Весь стихъ: благодать и даръ Д. Св. взятъ изъ церковной прозы; тамъже всеблагой дародатель Господь — всё книжно. (вседержитель, всемогуштій) въ тонѣ народной пѣсни, коего Вы должны преимущественно держаться и который долженъ составлять Вашу силу.

Надо избѣгать разжиженія едной и тойже опредѣленной и выразительной, краткой и ясной мысли: „ште ся венчава, да си царува" — цѣлыми строфами—и непремѣнно ихъ сократить. Потомъ упомянуть и о пришедшихъ изъ Болгаріи. . . Но напрасно вы не прислали конца. Это лишаетъ меня возможности дать планъ цѣлому, опредѣлить — хорошо ли упомянуть о болгарахъ въ срединѣ стихотворенія, и вообще опредѣлить тонъ и ходъ его. Поэтому, ради самаго дѣла надѣюсь Вы намъ бы г-н. Савою — немедленнѣйше сообщите послѣднія строфы.

Сдѣлать русскій переводъ я беру на себя — и за его благопріятность болгарской музѣ вполнѣ ручаюсь. (Напрасно Васъ какъ бы безпокоитъ что выраженіе свирки кованы: напротивъ, оно наивно и потому драгоцѣнно, въ духѣ народа).

И такъ до Вашего отвѣта

Вашъ
Ошмянцевъ

Между тѣмъ о книгахъ кои я Вамъ исчислилъ — похлопотать не церемоньтесь.

1870. — Нѣкои поржчки отъ Ошмянцовъ изпълнени. Изпраща се одата напечатана. Коп. кн. I.

Букарестъ 12 Декабря 1856.

Ваши порученія въ Букарестѣ, Яковъ Онисимовичъ, я не успѣлъ исполнить. Впрочемъ не я виноватъ, потому что искалъ и ничего не нашелъ, кромѣ грамматики Влахскаго языка. Послѣднихъ купилъ двѣ разныхъ, но и ихъ не знаю какъ послать къ Вамъ; Вы не сказали мнѣ, какъ сдѣлать это, и потому я ихъ беру съ собою въ Турцію и оттуда, какъ нибудь, перешлю.

Изъ Филибе напишу Вамъ и побольше и поинтереснѣе. Здѣсь и минуты свободнаго времени я не имѣлъ. Это письмо пишу съ кракъ на зенгиѭ; какъ только кончу его, сажусь и ѣду.

Чувствительнѣйше благодарю Васъ что Вы такъ добры и учите брата

и Запрянова по французскы. Дано да найдж случай да Ви ся отсрамых.

Г. Филаретовъ дасть экземпляръ другой извѣстнаго стихотворенія. Хорошо оно, или худо, не взыщите.

Прошу быть снисходительнымъ весь Вашъ

Н. Геровъ.

1871. — Защо Геровъ е мълчалъ толкова. Страхъ отъ гръцкото духовенство. Български села около Цариградъ. Коп. кн. 1.

Я. О. Ошмянцеву.

Одесса 13 Мая 1857.

Спѣшу написать Вамъ, Яковъ Онисимовичъ, нѣсколько строкъ чтобы попросить извиненія за долгое молчаніе. Въ оправданіе свое я прошу Васъ прочитать у г. Филаретова описаніе послѣднихъ приключеній со мною. Изъ него Вы увидите, что я былъ въ такомъ положеніи, что при всемъ желаніи я не могъ удовлетворить Ваши требованія на счетъ собранія свѣдѣній въ отвѣтъ на присланные Вами вопросы, которыя я получилъ въ двухъ екземплярахъ въ Константинополѣ. Прибавлю еще, что отправленіе Вами подобныхъ вопросовъ къ разнымъ лицамъ въ Болгарію черезъ моего брата, во все ему неизвѣстнымъ, и имѣло непріятныя для меня послѣдствія. Не даромъ писалъ я противъ греческаго духовенства. Пока оно господствуетъ у насъ, все будетъ идти такъ скверно какъ теперь, и потому надобно поспѣшить избавиться отъ него.

Я Вамъ говорилъ когдато, что Болгарское населеніе простирается и за Чорлу. Теперь узналъ, что въ Силиврійской епархіи изъ 16 деревень 11 болгарскія. Названія ихъ пошлю Вамъ съ слѣдующею почтою. Въ округѣ большой Чекмедже также есть Болгарскія селенія. Два часа отъ стѣнъ Константинополя есть деревни, заселенныя одными болгарами.

Слѣдующій разъ напишу больше. Прощайте.

Н. Геровъ.

1872. — Списъкъ на българскитѣ села въ Силиврийската епархия. Коп. кн. 1.

Я. О. Ошмянцову, въ Москвѫ.

Одесса 20 Мая 1857.

Вотъ Вамъ, Яковъ Онисимовичъ, обѣщанныя названія одинадцати селъ Силиврійской епархіи, которыя населены болгарами: Ени-кіой, Чаушли, Геджелеръ, Чукуръ-ченгелъ, Кара-кѫзлѫ, Курфали, Дауча, Авренъ, Синекли, Кюстемиръ, Куртулмушъ. Изъ числа ихъ только Курфали и Авренъ населены по поламъ съ Турками, а въ прочихъ обитаютъ одни Болгаре. Прежде всѣ онѣ были турецкими, но мало по малу Турки вытѣснены Болгарами. Церкви ни въ одномъ нѣтъ. Это сообщено мнѣ однимъ изъ жителей Силивріи, которому самъ митрополитъ записалъ названія Болгарскихъ селъ. Всѣхъ селъ въ Силиврійской епархіи шестнадцать.

И нынѣшній разъ я не могу написать Вамъ все, что желалъ. Авось успѣю съ будущею почтою.

Н. Геровъ.

1873. — Мнѣние за геровата записка до княза В. И. Василчикова. За Одеското българско настоятелство. Искатъ се географически свѣдѣния. Широко упжтване какъ да се събератъ тѣ. Захари Круша, отецъ Хрисантъ и Иоакимъ Груевъ. Изпитъ на българчетата въ Москва. Сава Филаретовъ свършилъ. Пак. 71.

Москва Мая 30.

На силу наконецъ дождался я отъ Васъ извѣстій, драги ми бае Найдене! Почти разомъ получилъ два вашихъ письмеца отъ 13 и 20 Мая. Филаретовъ оканчиваетъ экзамены, утомленъ очень, и теперь больше, въ отвѣтъ на новое письмо съ записк ой, ничего Вамъ не напишетъ, а Коста вѣроятно написалъ и еще. — Сава проситъ меня прибавить, что къ 15-му поѣдетъ онъ въ Спб. хотя къ сожалѣнію нѣтъ теперь тамъ Ковалевскаго . . . .

Но прежде всего о Вашей новой запискѣ . . . (она написана съ хорош., яснѣе, безъ длинныхъ предъидущихъ.) Но она крайне поразила меня, потому что и по письмамъ сюда изъ Одессы, и по газетамъ казалось, что греческ. духовенству приходится соверш. плохо отъ Тур. Пр., и что оно замѣняется болгарскимъ. — А какъ къ несчастію нѣтъ, то поэтому я полагаю необходимымъ сдѣлать что либо рѣшительное, а именно: тотъ часъ пишу краткую, но рѣзкую съ соверш. русской точк. зрѣнія записку подъ заглавіемъ: „Какія чувства возбуждаютъ въ Русскомъ — новыя извѣстія изъ Болгаріи и Конст.?“ гдѣ указываю на рѣшит. мѣръ, и кромѣ того какъ Вамъ неловко говорить самимъ о себѣ, говорю и о Васъ, и это сообщить всѣмъ: Филип (и Толст), Васильчикову, Хомяк. и Акс., и пр. и пр. и Ковалевскому. Но Вамъ пришлю копію, и тогда увидите въ чемъ дѣло, и стоитъ ли на это хоть нѣск. расчитывать. (А можетъ пойдетъ и выше . . .) О Хрисанѳѣ въ прежней запискѣ Вашей я какъ бы по предчувствію — много рѣзкихъ фактовъ прибавилъ. — Жалѣю душевно, что не поѣхали Вы отсюда прямо въ Конст., и что попали въ Филибе — именно при низкомъ же доносѣ . . . а не послѣ всего . . .

На дняхъ Рачинскій намѣренъ быть въ Москвѣ. Тогда узнаемъ откуда взялъ онъ, будто я посылалъ въ Спб. какуюто противорѣчащую выписку о настоятельствѣ изъ письма ко мнѣ Н. Х. Палаузова? Я рѣшительно ничего не посылалъ, да и посылать было нечего. Я и понятія не имѣю о планѣ и объ уставѣ его, не знаю когда и кто его сочинилъ, хотя не скрою отъ васъ, что напрасно оные написаны, кажется, келейно (и полицейски, такъ сказять, т. е. несовѣщательно). Было врѣмя спросить напр. Бодянск., Филаретова и пр. Въ вещахъ общественныхъ надо дѣйствовать съобща, общимъ голосомъ . . . .

Вы, драги пріятелю, ошиблись: не въ двухъ экземплярахъ я послалъ Вамъ списки селъ, а это два разныхъ списка . . . Вы говорите „отправленіе ихъ . . . не осталось неизвѣстнымъ . . .“ Не сомнѣваюсь въ этомъ; но неужели всё о чемъ одинъ болгаринъ пишетъ другому, или о чемъ разговариваетъ — сей часъ дѣлается извѣстнымъ Турк. и Грек.? . . . И какъ же доходятъ и Ваши письма? . . . Далѣе: въ нынѣшнее время сами Турки, Греки, Болгары — пишутъ и печатаютъ Географіи и карты . . . слѣд. съ этого ровно ничего не можетъ выйти. И почемуже толстые пакеты списковъ селъ послан. сюда Груевымъ (1856) и изъ Софіи (1857) ни мало не задержаны турецкой почтой, и авторы ихъ остались въ покоѣ? . . .

Напротивъ, я до сей минуты твердо увѣренъ, мой другъ, что именно Вы, употребите всё вліяніе Ваше, чтобы соверш. разсѣять всѣ опасенія, если они есть, Круши, въ Хаскёѣ, и пр. и понудите отвѣчать на всё . . .

Въ послан. Вамъ спискахъ сказано, что мѣста и дороги къ сѣв. вост.

отъ Силиври и Чорлу, къ Инджигъ, Странджа и Мидія, къ Сара соверш. неизвѣстны. Благодарю Васъ за имена 11 селъ, и извѣстіе это было бы въ высшей степ. важно - но представьте, по причинѣ этой неизвѣстности, нѣтъ ни одного (кромѣ чифликъ Куртулмушъ) изъ нихъ ни на одной картѣ! . . . Посему необходимо ихъ разстояніе (и число дворовъ или жителей).

Въ сам. Констант. (Айвасаръ, Кюч. Кёй; въ Кёфеликёй ??) есть болгары изъ всѣхъ мѣстъ, и бегликчіи, и арабаджи . . . А въ другихъ городахъ и пр. — есть всё знающіе санджакъ именіи (Болгары), раскладчики вергіи, протосингелы (и др. у епископа. И ваши 11 селъ отъ епископа); а при случаѣ, знакомствѣ, благовидномъ предлогѣ—и въ канцеляріи паши . . . и многоѣздившіе торговцы, кераджіи . . . Такъ что стыдно, было бы непростительно при всѣхъ этихъ источникахъ — остаться образов. болгарамъ безотвѣтными и равнодушными къ этнограф. вопросамъ, тогда какъ это предпринято единств. для ихъ пользы и можетъ имѣть важныя слѣдствія и многимъ открыть глаза . . . и ученымъ и политикамъ и др. . . .

Зная Васъ, не могу не быть увѣреннымъ, что лишь это происшествіе могло на нѣк. время отвлечь вниманіе Ваше отъ собираніи свѣдѣній, отмѣтокъ въ графахъ и возвращеніи мнѣ ихъ . . . Перечитайте ихъ; они составлены

1. Такъ что спрашивать удобно: Конст., Силиври, Чорлу и пр. — какъ бы центры; а можно и обратно спрашивать, напр. отъ Сарая или Странджи въ разн. страны.
2. Дорога отъ Родосто въ Солонь такъ важна; этнографически соверш. неизвѣстна, и что по сторонамъ . . .
3. Никому не сдѣлалъ я вопросовъ о неизвѣстныхъ дорогахъ:
   отъ Ипсалж: 1. къмъ мысъ Драгутинж и Греми.
   2. въ Киро, Магарашъ, Силт-кёй (на заливѣ Саросъ).
   3. въ Кавакъ, Ексамилъ и Плаяръ.
   4. въ Ортакёй (Ард.). 6. въ Кирджали. 7. въ Баш. махлѣ.
   отъ Димотика: 1. въ Кирлджали (на р. Ардѣ.)
   2. къмъ Сючюдли чай. 3. въ Скечь.
   4. въ Гумурджинж и Перистерія (не презъ Фери).
4. Вопросы объ окрестн. Адріан. и Хаскей сдѣлалъ Крушѣ и діакону. Но по дорогѣ отъ Адріан. въ Филибе имъ не сдѣлано вопросовъ, а извѣстны по ней лишь имена селъ, а кто въ нихъ живетъ и число ж. соверш. неизв., а по сторонамъ отъ нея — уже соверш. — ничего, пустота. И въ какомъ растояніи отъ Дураны, Кручъ, Жеръ? Гуендеклы? — течетъ Марица? — Или сами поѣдете по ней, или имъ это запишите . . . А тутъ по сторонамъ должны быть богатыя села . . .
5. Сколько Славянъ въ сам. Констант., Болг., Серб. и другихъ. Недавно была перепись.
6. Гдѣ на Босфорѣ основанна А. Чарторижскимъ польская колонія и образц. ферма: Адамъ-кёй, велика ли (всякій полякъ знаетъ ее). Сколько п. эмигрантовъ? Дѣйствит. ли ихъ Решидъ поселяетъ въ Өессаліи, и гдѣ?
7. Гдѣ близъ анат. берега Босфора или рум.? новая Шотландская колонія?—
8. Вѣроятно въ Конст. легко узнать приблизит. число жителей Өракіи и Македоніи (и Болгаріи) въ наст. время. Вообще или по народностямъ.—Ге-

NB. либолскомъ, Визск. (а въ Адріан. округѣ Чирменскомъ; К. Клисск, Визск. . . .; Хаскёѣ: Черпанскомъ . . . Кирджалійскомъ) и въ самихъ городахъ сихъ.

Никогда не рѣшился бы утруждать Васъ, если бы это было мое личное дѣло. . . . Но если мы посвятили себя общей ползѣ, то должны помагать другъ другу . . . Жду еще отъ Васъ: и до слѣд. разъ.

Вашь искренный другъ
Я. Ошмянцовъ.

На 31 го.

Здѣсь продолжаю начатое мною въ прошл. письмѣ для справокъ въ Константинополѣ:

9. Вы очень хорошо замѣчаете, объ 11-ти Силивр. селахъ, что Болгаре мало по малу вытеснили изъ нихъ Турокъ (потому что они не земледѣлцы?...) Дѣйствительно, положительно извѣстно, что вся Южная Ѳракія до 1500 годовъ была совершенно опустошена (тысячу разъ) и почти не заселена. Слѣдов. поселенія болгаръ сдѣсь, т. е. 1. близъ Трънова и Самокова (черноморскихъ), Труліи, Визы, Строжи? Чорлу, Л. Бургасъ? Силивру, Родосто, Ипсалы, Гумурджины . . . сутъ вообще недавнія поселенія (тутъ дѣло не въ древности). Но чрезвыч. любопытно было бы знать подробнѣе, когда именно оно тамъ и тамъ совершилось, и что сами жители объ этомъ говорятъ, помнятъ?

Какъ они сами себя называютъ? Бълг., Блъг. или Словянами, или просто Християнами?

10. Нарѣчіе ихъ въ высшей степени важно знать; хоть нѣкот. особенности . . . (или нѣск. пѣсенъ для примѣра) Какъ ж, ъ, ь, членъ, 1-е лице глаголовъ и пр. , . . (соб. слова). Такъ напримѣръ около этого Търнова Самокова и Труліи (списки о сихъ селахъ послалъ и Вамъ и Крушѣ) есть имянно рѣки: двѣ Великихъ и одна Рѣзва . . . тогда какъ сихъ словъ нѣть въ общеизвѣстномъ (балканскомъ) языкѣ. — Такъ же нѣтъ ли особенныхъ одѣждъ и обычаевъ? особенно къ югу отъ Арды . . .

11. Рядомъ съ недавнимъ вселеніемъ, не было ли и огреченія въ сихъ южн. мѣстахъ? (оно кажется особенно случилось на Халкидонѣ). Напримѣръ, къ сѣверу отъ Родосто, близъ Узунъ Кёпрю и Эркене, есть одна Малкось, кот. нынѣ назыв. Греческою, лѣтъ 50 назадъ, называлась Болгарск.? — И вообще въ этихъ мѣстахъ, говорятъ, Болгары смѣшиваются съ Греками. — Фактъ крайно интересный; стоялъ бъ онъ подробнѣйшихъ распросовъ. Но распросы непремѣнно: и въ Конст., и въ Силивр., и въ Чорлу, и въ Корыштринѣ и въ Лулебургасѣ. (Въ Родосто самомъ потомки уведенны будто Турками изъ Венгріи . . .)

12. Въ малой Азіи есть Болгаръ, или Славянъ къ Расковъ. Извѣстно село Кыз-Дервентъ между Никеи и Никомидіи, и болѣе ничего. . . . . Между тѣмъ Жальмерайстъ, въ приложеніи къ № 147 Allgemeine Seitung 1856 год. именно говоритъ, что ему недавно сообщилъ болѣе какіето Servochorii одинъ дипломатическій чиновникъ въ Константинополѣ — Г-нъ Мордманъ (Mordtmann); нельзя ли чрезъ кого либо, если не лично спросить у него? Онъ другъ Фольм., слѣд. и Славянъ. Стар. и раскольник. есть въ Конст.; ихъ будтобы хочетъ Порта пересѣлить на Дунай? . . .

13. Если составлять карту по еднимъ разстояніямъ (въ часахъ) то, какъ одни дороги прямы, другія кривы, едно чрезъ горы, др. берегомъ рѣки, и пр. и пр. выходятъ многія забавныя невѣрности (я убѣдилъ бы Васъ многими примѣрами). Покр. мѣрѣ необходимо знать точно (астрономически) положеніе нѣкоторыхъ центровъ. А можете себѣ преставить, южнѣе Дуная, Сливно и Аріанополя (Рус. въ 1829) — ни однаго пункта еще неопредѣлено! Особенно чувствительно для Софіи: полъ градуса (!) или треть — южнѣе или восточнѣе.

Но теперь дорога чрезъ нея въ Бѣлградъ изслѣдована Франц. инж для железной . . . (а для таковой сначала непремѣнно составляется точнѣйшая карта). Такая карта не есть секретъ, но еще не издана; узнать о ней можно, якобы изъ географическаго любопытства. О копіи — прошу Васъ. Если можно — навѣрно сдѣлаете . . . А по кр. мѣрѣ — астрон. положеніе мѣстъ: Хаскёй, Филибе, Тбазар., Ихтиманъ, Софіи, Пирота, Ниша.

Можетъ и по турецки въ посл. время что либо къ географіи или картографіи сдѣлано; ради бога неоставьте вниманіемъ . . . Вѣдь у нихъ имянно есть Худу́тъ Нагаме́ . . .!

Прошу Васъ справиться — и отвѣтить по порядку . . . (всё это и у меня въ так. порядкѣ записано); а если на нѣк. изъ этихъ вопросовъ Вы сами мнѣ тотчасъ не отвѣтите, то запишите таковые для какого либо хорошаго человѣка, который бы послалъ потомъ отвѣтъ чрезъ Вашего брата Косту ко мнѣ. — А З. Крушѣ передайте такое на что ему въ Адріанополѣ отвѣтить удобнѣе (изъ пунктовъ 8, 9, 10. . . . и пр.). — Запряновъ писалъ діак. Хрисанту о дорогѣ отъ Хаскёй къ Такридтжѣ и — къ Ардѣ и чрезъ Арду, ему также. . . Попросите Мафонапла принять участіе. . . . (Можно — если кто можетъ начертать примѣрно карту, съ означен. разст. и жителей). Ужъ ежели я ожидалъ почти годъ отъ Васъ — то чтобы недаромъ, подожду еще два, три мѣсяца . . . или около того — чтобы только недаромъ. . . .

Также поступите съ вопросами № 14. —

Вотъ и всё — и всѣ мои вопросы. Я писалъ въ прошломъ письмѣ что при множествѣ лицъ и источниковъ легко узнать . . . . но если бы и трудно, — а главное надобно пожертвувать нѣск. времени и терпѣнія. . . . Конечно пріятно намъ съ Вами было бы терять свое время только на свои собств. дѣла: но взявшись служить общему нельзя; приходится иногда и при крайней его недостаточности употреблять и на другое. . . .

№ 14. Неизвѣстныя дороги

Отъ Солунь

1. въ Рыло — презъ Струмицу, Берово? или презъ Петеричъ, Влахъ, Осеновж Быстрицу.
2. въ Авретъ Гисаръ, Градискж и Радовиштъ.
3. въ Кепинж, въ Демиръ Капу.
4. въ Струмицж — Петеричь.
5. въ Порой, Малешово, Берово.
6. въ Орфанъ, Правишту, Кавалу. (см. № 2).
6. въ Демиръ Гисаръ и Меленикъ.
7. въ Јенидже Вардаръ.
8. въ Нягущж.
9. въ Верію
10. въ Ларису. } Отъ Веріи: въ Нягусту и Воденж. въ Ларису.

Отъ Сѣръ

1. въ Драмж и по Ардж въ Едрене.
2. въ Правищж (см. № 2).
3. въ Орфанж.
4. въ Солунь (см. № 2).
5. презъ Нигритж въ Аѳонъ.
6. Въ Кжлкжчь и Авретъ Гисаръ.
7. въ Дойранъ и Градискж.
8. въ Радовищь.
9. въ Меленикъ (презъ Елешницж).
10. въ Рыло село презъ Іемитли.
11. въ монастырь Рыло, презъ Меленикъ, Бигуртово, Влахъ, Ханъ Кралевъ, Осеновж и Быстрицж.
12. въ Неврокопъ.

Число жителей округа Солуня, Сѣра и городовъ послѣднихъ. Нарѣчіе — нѣк. особенности. — Одѣжды. — Развалины? —

Отъ Драмж.

1. По р. Ардж въ Едрене.
2. Въ Скечь и Јенидже.
3. Въ Гумурджинж.
4. Въ Кавалж (см. № 2).
5. Въ Сѣръ.
6. Презъ Броды-Враня, въ Неврокопъ.
7. Презъ Броды, Кърчево, Крушево въ Меленикъ.
8. Въ Боровж, Русы, Чавдармж.

Число жителей городовъ и округа. — Особено нарѣчія, и проч.

Названія селъ не одни турецкія, но и българскія; вѣроятно, кромѣ Карлова, уцѣлѣли еще гдѣ либо такія старинныя и церковныя названія какъ Сушицж. . . . .

За невозможностью вспомнить по дорогамъ, иногда имена селъ и по округамъ но съ этнограф. отмѣтками, могутъ иногда быть полезны. (А у Груева отмѣтокъ этихъ почти нигдѣ не дѣлано).

PS. Коста братъ надняхъ блистательно сдалъ экзаменъ; но и Тодоръ успѣлъ такъ много, равно и другіе, что я надѣюсь достигнуть что и они сдадутъ экзаменъ (безъ . . . . (не се чете) основательности познаній) — на этотъ же курсъ. Вамъ издали это кажется труднымъ, намъ здѣсь вблизи виднѣй. Для Болгарію надѣюсь чрезъ это выиграть цѣлымъ годомъ, двумя раньше нѣск. образов. учителей. . . . Теперь приступаю къ Латинскому.

Только что окончилъ свое прибавленіе къ запискѣ Вашей, она переписывается въ нѣск. екземпл., а подлинникъ уже посланъ Рачинскому, Филарет. на дняхъ ѣдетъ въ Спб. и тамъ всѣмъ сообщить; ровно сдѣлалъ и сдѣсь. — Преосвящ. Иннокентій кажется умеръ; вредно или полезно это для Болгаръ? Говорятъ онъ боялся какогото раскола. . . .

Но довольно . . . . кажется всё. Теперь уже я буду только ожидать Вашихъ по всѣмъ трактамъ рядовныхъ отвѣтовъ и свѣдѣній. Не сомнѣваюсь въ Вашей полной готовности — да и усумниться въ томъ что Вы сдѣлаете просимое, значитъ что въ Болгаріи нѣтъ ни однаго человѣка способн. жертвовать времени ихъ на общее благо. . . .

Обнимаю Васъ, желаю полной побѣды надъ „душманитѣ"

Вашъ искренный
Я. Ошмянцовъ.

NB. Книгу Валахской Вы изъ Одессы (напр. чрезъ Н. Палаузова) не пересылали; но это не бѣда. Несравнено важнѣе для меня — 1. всё еще ожидаемые отъ Васъ листы карты Νεων Αναχαρις и сам. книга, и другіе подобные. 2. Изданная Конст. Бойоглу Блгарска Библіографія. 3. Издан. 2-мъ или 3-мъ изданіемъ Ново-греческая Библиографія, каж. въ Корфу или Кордіотомъ въ Констант.

Порадуйтесь; у насъ цензуры почти нѣтъ: необыкнов. что печатается. . . . . А стихотворенія вашего доселѣ мы не получили. . . .

1874. — Геровъ поставенъ въ лошо положение. Не може всичко да извърши. Гръцкото духовенство. Геровъ отива агентъ въ Пловдивъ. Д. Мугевъ ще издава журналъ. Коп. кн. 1.

Я. О. Ошмянцову.

Константинополь 24 Іюня 1857.

Вчера вечеромъ получилъ я, другъ мой Яковъ Онисимовичъ, на островѣ Халки Ваше письмо отъ 30 Мая. Желалъ бы я отвѣчать на него во всей подробности для того, чтобы объяснить Вамъ многое, что Вы, въ Вашемъ положеніи и мѣстѣ, не можете понять или, по необходимости, понимаете ошибочно. Но для этого нуженъ досугъ, котораго я давно не знаю по множеству дѣлъ, да еще такихъ, которыя не только все время отнимаютъ, но и дѣйствуютъ на меня очень непріятно. И всѣ эти хлопоты надѣлали мнѣ Ваши господа . . . . . . такъ что лучше было мнѣ вовсе не связываться съ ними. Теперь я связанъ совершенно и не могу дѣлать то, что желаю, а что обстоятельства требуютъ. Посему я Васъ прошу быть снисходительнымъ ко мнѣ, по крайней мѣрѣ до тѣхъ поръ пока успѣю поставить себя въ положеніе

сколько нибудь нормальное. Я надѣюсь, что это будетъ скоро, и тогда постараюсь исполнить Ваши порученіе, хотя это не такъ легко какъ Вы полагаете.

Греческому духовенству точно приходится нѣсколько плохо, но намъ теперь еще хуже отъ этого, потому что еще не предвидится конецъ его господству, а между тѣмъ оно такъ раз'ярилось надъ нами, что дай, Богъ, намъ мочи устоять противъ его покушеній. Если бы знали что дѣлаетъ Филиппопольскій митрополитъ, Вы бы удивились терпѣнію нашихъ . . . . .

Я отправляюсь дня черезъ три въ Филиппополь, куда назначенъ консульскимъ агентомъ. Оттуда уже напишу Вамъ.

Повторю опять, не гнѣвайтесь на меня за то, что медлю исполненіемъ Вашихъ порученій. Я въ такомъ положеніи, что теперь долженъ не дѣлать ничего нѣкоторое время, чтобы не потерять совершенно и навсегда возможность дѣлать что нибудь. Въ послѣдствіи времени объяснусь.

Здѣшніе Болгаре пригласили г. Д. Мутева принять на себя редакцію новаго журнала, и онъ согласился. Теперь Мутевъ ѣдетъ въ Одессу послѣ завтра и въ Августѣ воротится, чтобы приступить къ дѣлу. Изданіе журнала рѣшено между болгарами, но оно можетъ еще встрѣтить затрудненій со стороны Греческаго духовенства и правительства.

Теперь я долженъ кончить, чтобы поспѣть на почту.

Преданный Вамъ
Н. Геровъ.

1875. — Ошмянцевъ все се надѣва за географически свѣдѣния отъ Герова. Приети свѣдѣния отъ Македония. Изпраща се непълна карта на Тракия да се допълни. Пак. 71.

Москва, Марта 17.

И такъ, драги ми господине Найдене, около года и 8 мѣсяцевъ навѣрное прошло уже какъ я терпѣливо жду исполненія Вашего благороднаго българскаго слова. . . . Я свое исполнилъ: не смотря на неимѣнія времяни и пр.— занимался съ братомъ Вашимъ и Тодоромъ, исполнилъ и нѣк. другія Ваши порученія—и наконецъ сталъ ожидать: а Вы? . . . Неужели и съ пріѣзда (въ Јюлѣ) въ Филипполь не могли собраться написать ко мнѣ. . . .

Но я нехочу еще сомнѣваться ни въ Вашей доброй волѣ, ни въ любви къ общ дѣлу и готовность пожертвовать нѣск. часовъ или даже дней для общей пользы. . . . А будетъ ли польза? . . — Вы упрекаете кое кого въ неучастіи къ Вашимъ, помѣхѣ, и пр.; но скажите ради бога: съ дѣтства толкуютъ имъ о Грекахъ, ихъ числѣ, и страданіяхъ и достоинствахъ, и только объ однихъ Грекахъ. . . . Помогите же мнѣ ихъ разувѣрить — географіей и этнограф. и всѣмъ потомъ. . . . Но надо сказать Вамъ для чего прилагаются три полуимперіала. Это какъ слабый задатокъ пока, до напечатанія, или Јоакиму Груеву, или Захар. Крушѣ, или тому и другому — или еще кому кто трудился для свѣденій, однимъ словомъ — для ускоренія свѣденій, по Вашему усмотрѣнію (Васъ же, дорогой другъ, если Вы примете дѣят. участіе и исполните мою просьбу — я благодарилъ бы непреложно не такими пустяками и единицами, а десятками полуимперіаловъ и сверхъ того печатной и громкой благодарностію за всѣ труды Ваши, въ пользу болгар. образованія).

Есть русская пословица: вотъ ужь именно незнаешь, гдѣ найдешь, гдѣ потеряешь. Недавно соверш. неожиданно получилъ я—изъ самой неизвѣстной глуши Македоніи такія превосходныя и полныя о ней свѣденія, что былъ истинно пораженъ удивленіемъ. Нетолько исчисленія селъ (съ разстояніемъ) и ихъ жителей, но описанія округовъ, общаго числа жителей по народамъ, образцы пѣсенъ, одѣжды. Это воодушевило меня, я рѣшился недожидая извѣстій о Ѳракіи — приступить къ гравированію: кстатиже и въ матеріальномъ отношеніи карта моя

обезпечилась, и я заключилъ контрактъ, по коему этимъ лѣтомъ она непремѣнно выйдетъ въ свѣтъ.

Но такъ какъ гравируется съ Апрѣля сначала на едной доскѣ и конечно не въ одну недѣлю — то я рѣшаюсь въ послѣднiй разъ — просить Васъ, истиннаго българина. . . :

1. Отвѣчать на прежде посланныя Вамъ списки и вопросы (числомъ 8); перечитайте ради бога мои прежнiя письма — и отвѣчайте по пунктамъ. Можетъ нѣкот. изъ нихъ вы оставили или послали надѣжному человѣку въ Конст.: то напишите ему немедленно переслать отвѣты.

2 — и главное: прилагаю Вамъ карту самой неизвѣстной части Ѳракiи — (Арда и пр). почти отъ $21\frac{1}{2}^0$ до $24\frac{1}{3}^0$ долготы и $40\frac{3}{4}^0$ — 42^0 широты и прошу Васъ 1. подъ каждымъ имѣющимся на ней городомъ, мѣсточк., селомъ и деревушкой — отмѣтить кто въ немъ живетъ (Б, Т. Гр, Вл, Ал) и ск. дворовъ; а 2 — назначить: такъже въ мѣстахъ пустыхъ [(?)] — всѣ села по дорогамъ и всторонѣ лежащiя, по рѣкамъ, и самыя рѣки и горы и большiя лѣса. Особое вниманiе обратить надо на соверш. пустыя пространства, и гдѣ окончив. болгарскiя и начинаются греческiя селенiя (отъ Зимехова, Кавала, по Ардѣ, Гумурджина, Ипсала, Кешанъ, Димотика, Кирджалы). Эти два градуса я нарочно подожду гравировать; велика будетъ Вамъ моя благодарность, за ихъ обозначенiе по повозможности точное, а гдѣ нельзя — хоть приблизительное. . . . . Но я знаю, что нетолько благодарность (во всяк. случаѣ непремѣнная) сколько и желанiе и пониманiе общаго блага — заставятъ Васъ хорошенько побесѣдовать съ протосингеломъ, санджакъ именiемъ, — бегликчiемъ — наконецъ кераджiемъ, арабаджiемъ, мелкимъ търговцемъ и занятымъ этимъ дѣломъ. Если бы въ Турцiи и Вы сами, и другiе неучили географiи, непечатали картъ — то это было бы опасно; но теперь — напротивъ. . . .

3. Прошу Васъ употребить Ваше влiянiе на Јоак. Груева и З. Крушу: пусть они только возвратятъ мои списки съ кратк. отмѣтками . . . Еще: писали отцу Неофиту; такъже дiакону Хрисанту (Хаскёй), Митрополиту, Брацигово, Гёппса.

Надѣюсь, любезн. другъ, что отвѣчать мнѣ Вы будете тотъ же часъ: я ждалъ такъ долго . . . и немедленно приступите къ обозначенiю на картѣ; а обратно вышлете мнѣ ея непозже Мая . . . (не се чете).

Вашъ искренный
Я. Ошмянцовъ.

1876. — Подканя ся Захария Круша да изпрати исканитѣ географически свѣдѣния. Той ще бжде добрѣ възнаграденъ. Пак. 55

Моск. Ноябр. 18.

Господине Захарiе Круша,

Тщетно ожидалы мы съ Кост. Геровымъ изполненiя обѣщанiя Вашего и возвращенiя обратно списковъ моихъ съ Вашими отмѣтками; тщетно писалъ я и Найдену Герову — напомнить Вамъ оное, и въ случаѣ если Вы уже послали — поручилъ вознаградить Васъ.

Много прошло времяни; теперь я уже началъ гравировать карту, и если Вы не желаете опоздать вовсе, и получить вознагражденiе по 25 р. сер. за печатный листъ, и вдвой и даже болѣе — то прошу Васъ еще разъ,

въ нашей общей пользы и Вашей собственной выгоды поспѣшить послать мнѣ (адресуя Е. В. Бр. Якову Онисимовичу Ошмянцову, въ Москвѣ), подать въ Газетную Експедицію Почтамта (Мои списки съ отмѣтками, а также и дополнительныхъ свѣденіи . . . . и какъ благородный человѣкъ и Словянинъ клянусь, будете вознаграждены щедро, и вполнѣ будете довольны. Мало того: я тогда буду хлопотать за Васъ у Г-на Денкоглу . . . .

Прилагаю у сего одинъ полуимперіалъ не какъ вознагражденіе, а только на почтовыхъ расходъ.

Употребите Ваши усилія, понудить и другихъ: и не будете раскаиваться.

Вашъ
Я. Ошмянцовъ.

195. ДАМЯНЪ Д. ПАВЛОВЪ.

1877. — Да подѣйствува Павловъ прѣдъ Тошковича да се прибере ученикътъ Владимиръ Георгиевъ. Коп. кн. 6. 199

Едрене, 29 Мая 1875.

Господине Д. Д. Павловъ,
въ Цариградъ.

Притварямь Ви едно отворено писмо до Г-на Димитра Тошковичя отъ едно момче на имя Владимиръ Георгиевъ, което, както ми казва, е пратено тука да ся учи съ иждивение отъ Прѣосвященый Натанаилъ Охридскый, и уречено-то му за разноскы му е пращалъ Г. Тошковичь.

Това момче дохожда почти всякой день при мене, раскѫсано и неопрано, та плаче, че отъ не знаѭ колко врѣмя не му сѫ пратены пары, и така, като задлъжнѣло на ахчиѭ, дѣто ѣло досега, ахчия-тъ не само, че не му дава вече ѣдене, ами иска и да го вдигне на конака да си земе пары-ты, и поради това то не знае, какво да прави и дѣ да ся дѣне. То казва, че писало нѣколко пѫти Г-ну Тошковичю, нъ отговоръ не прияло.

Молѭ Ви ся да дадете писмо-то Г-ну Тошковичю и да му кажете да стори добрѣ да ся погрыжи за това дѣте, че оставено така на чюждо мѣсто безъ никаквы срѣдства, то може, отъ нуждѫ и отъ аджемѫлѫкъ да испадне злѣ, и въ такъвъ случяй намѣсто добро, дѣто ся щяли да му направять, да станѫть причина да ся загуби.

Поздравявамь Вы и остаямь Вашь
Н. Геровъ.

196. КОНСТАНТИНЪ ПАВЛОВЪ.

1878. — Павловъ се научава отъ газетитѣ, че Геровъ е въ Вѣна. Кани го да споходи и Прага. Пак. 73.

Господинъ Найдене!

Да небѣхъ развърналъ днесъ чужди-ты новины віенски не щѣхъ да знаѭ, че сте въ Віенѫ.

Мыслѭ, чи нещѫ ви обидѫ, ако ви почетѫ съ това писамце, а обидѭ ли ви, сторете добро отговоре-те ми да знаѭ за въ бѫднинѫ какъ да ся носѫ. Азъ държѫ за длъжность да сѫ явѭ като пріятель; защо-то ви почитамъ. Ако сѫ забавите по тыя краища дълго время походете и Прагъ; Но

да ми пишите кога ще додете та дадодѫ да ви посрещнѫ на желѣзницѫ-тѫ, и да ви кажѫ де да слезете на Конакъ.

Надѣвамъ ся че ще ми отговорите скору.

Прагъ
На 15 Апр. 1855.

вашъ
признателный
Конст. Павловъ.

Атресъ-тъ ми:
Konst. Pavlović, Konvilstgasse № 264.

1879. — Геровъ познатъ съ Ханка. Изпращатъ се чешки издания и книги. Пак. 73.

Господинъ Найдене!

Въ това пакетче, кое-то ще ви предаде Г. Гешовъ освенъ други-ты Книгы, сѫ намира и ваши-тъ часописъ Ческехо музея.

Оныя книги ще раздадете споредъ надписъ-тъ имъ, тіи сѫ, кои-то неможе да ви даде Г. Ханка тукъ. Азъ ви пращамъ и признаницѫ-тѫ да ся увѣрите чи сте записанъ, но молѭ ви ся да ми ѭ пратите пакъ назадъ, та да могѫ да ви събирамъ книги-ты, кои-то ви припадѫтъ, като члену, чи безъ неѭ неможе. Явете ми да ли можахте нѣщо около наши-ты българе или не, дали щѫть да свършѫть онова, кое-то ви рекохъ тукъ.

Поздравлява ви Г. Ханка искрено. Вый ся радовахте отъ еднѫ странѫ, а той пакъ отъ другѫ; кога-то му благодарихъ за добро-то, кое-то ви стори, изрази ся чи сте му и вый голѣмо добро сторили. Явете кога ще трьгнете.

въ Прагъ
На 7 Юнія 1855.

вашъ признателный
Конст. Павловъ.

1880. — Дирятъ се нѣкои книги отъ Часописъ. Да се погрижи Геровъ да се уреди степендията на Павлова. Пак. 73.

Отгов. 30 Юнія 1855.

Господинъ Найдене,

Пріехъ ви писмо-то отъ 16-ый тоя месецъ. Азъ ся научихъ за часописъ-тъ дали ся намира за проданъ; намира ся и зарѫчахъ да ми оставятъ тія екземлары, кои-то искате вы. Тыи часописи сѫ намирѫтъ само у тукашны-ты антиквары по за ефтенѫ цѣнѫ; защо-то у книгопродавцы-ты, у кои-то ся такожде намирѫтъ сѫ по-скѫпи, сиречь у антиквары-ты сѫ добивѫтъ сички-ты оныѭ, кои-то търсите вы за 20 ф. а у книгопродавцы-ты за 30 фіорина, у подырны-ты ся намирѫтъ истина новы, но и у първы-ты не сѫ вехти, само че сѫ разрѣзани нѣкои екземплари да ся четѫтъ но не сѫ никакъ увалѣни; сега си направете планъ-тъ пакъ ако щете проводете ми пары да ви ги купѭ; защо-то сьмь зарачалъ да ги непродавѫтъ дору имъ не кажѫ

Тіи 4 фіорина, за кои-то ви рекохъ тукъ да дѣйствувате при наши-ты българе стои тѫй: Азъ имамъ отъ Г. Веронаго и отъ Г. Х. Бакалоглу 4/10 кр. а отъ отецъ Козма 2 фіорина, тъй щото ставатъ за месецъ 26 фіорина; а тіи, а именно Г. Х. Атанасъ ми обрече чи ще ся старае и други-ты кои-то бы испълнили сумѫ до 30 фіорина, да издѣйствува помежду тѣхъ си. Нйди ако е възможно потрудете ся дано ся извършеше нѣщо.

За да непишѫ на Г. Х. Атанаса сторете добро вы, та му речете да ми проводи пакъ за три месеца напредъ отъ Г. Х. Бакалоглу, а отъ отца Козма

да чете, но да ми ги проводи до 25-ы чи щѫ ги платѫ за уроцы-ты си на университетъ-тъ, чи ся надахъ да ма ослободіѫтъ да неплащамъ но ся излъгахъ.

Поздравлявать вы Г. Ханка и други-ты кои-то познахте тука.

На 18 Юнія 1855 вашъ

Прага. Конст. Павловъ

Оня българинъ изъ Букурещъ е още тукъ.

1881. — Часописътъ купенъ и изпратенъ. Отецъ Козма подържа Павлова въ Прага. Пак. 73.

Господинъ Найдене!

Вчера щомъ добыхъ отъ васъ 63 и съ думѫ шестдесетъ и три фіорина, отидохъ та ви купихъ книгы-ты. Вы ще видите, че сѫ съсе новы. Молѭ ви прегледайте гы и вый, да небы да имѫтъ нѣкой врѣдъ, но чини ми ся чи неще бы такова нѣщо. Сторете добро явете Г. К. Христоману, чи сьмь добылъ 20 фіорина за Г. Доктора Верона, — утрѣ щѫ му пишѫ да го увѣрѭ. Сторете добро явете Г. Х. Атанасію чи отецъ Козма ми е проводилъ за 6 месеца, ала отъ Януарія до Юнія. А сега, ако изволи отецъ Козма да ми продължи благодѣяніе-то трѣбува да ми проводи и за тыя месецы.

Утрѣ мыслѭ да ви пишѫ по обстоятелно. Сторете, добро, благодарете Г.Гешову за три-те фіорина, кой-то е изволилъ да ми подари отъ моѭ странѫ. Поздравете Г. Х. Атанасія и Г. Антона Цанковъ.

Прага вашъ

На 3-ы Юлія 1855. Конст. Павловъ.

1882. — Да се поднови спомоществованието на Чешкия Музей. Да се изпълни желанието на Спасъ хаджи Иовановъ, да се прѣмѣсти въ Прага. Пак. 73.

Почитаіемый Пріятелю!

Токо речи че има две годины отъ какъ ся не сме виждали и нечули. Азъ пожелахъ често да ви пишѫ нѣщо, ала всѣкога, кога какъ ся наканихъ не могохъ. Само веднажъ, знаѭ че ви писахъ прѣзъ Г. Гешовъ за Петерсбургъ, ала незнаѭ да ли сте добили и него; защо-то ми неотговорихте. Често пишехъ и Г. Гешову да ви яви, че трѣбува ца ся поднови спомоществованіе-то въ Ческый Музей пакъ и за него незнаѭ ца ли ви й явено или не. Тукъ имате още три ексемпляря изъ Ческый Музей кажете ми кому да гы дамъ да ви гы проводи.

Пріятелю изпълнете молбѫ-тѫ на Спаса. Той ви пише, какъ-то ми ся чини че желай да иде на Прагѫ — много ще добро да стори. Въ тыя годины въ кои-то ѥ той тамъ ѥ за него много по хубаво, нежели въ Віенѫ. Пишете, молѭ ви ся на Тирка нека го пусти да иде тамъ и въ всяко смотреніе за него по добро нежели тукъ.

Азъ мыслѭ ако му желаѥ те добро то ще му изпълните желаніе-то. Той тамъ неще ѥ самъ си. Тамъ ѥ и сынъ покойнаго Х. Павловича и мыслѭ че ще добро да помине тамъ; а друго при оня предметъ, кой-то ѥ основа на медицинѫ-тѫ асистентъ ѥ сынъ Г. Шафарика, кой-то ми ѥ добъръ

пріятель и кому-то желаѫ да прѣрѫчамъ Спаса да му покаже всичко що му ю нуждно. Ако ви ю угодно отговорете ми да ся потрудѭ да извадѫ Absolutorium пакъ да го изпратѭ.

На 18 Апр. 1857. вашъ почитатель
Віена. Конст. Павловъ.

Ако ми отговорите на писмо-то, отговорете ми право по тоя надписъ:

Konst. Pavlovič
Jn Allgemeinen Krankenhase
Jn Wien.

197. НИКОЛАЙ ХР. ПАЛАУЗОВЪ.

1883. — Искатъ се свѣдѣния за нѣкаква археологическа находка въ Аджаръ. Цензура за българскитѣ книги. Инокенти и епископъ Стефанъ Ковачевичъ. Българетѣ и Ковачевичъ. Българското честолюбие. Симоновичъ инспекторъ на сръбскитѣ училища. Пак. 72

Одесса, 30-го Январ. 1852 года.

Любезный пріятель и соотечесвенникъ
Найденъ Геровъ!

Въ прошломъ 1850 году отъ 10го Ноября я писалъ тебѣ; но не получивъ на свое письмо отвѣта, я въ недоумѣніи, и заключаю, что ты или не получилъ моего письма, или же не находилъ нужнымъ отзоваться. Если ты не получилъ моего письма, то это другое дѣло, если же послѣднее, то это ве́сьма огорчительно и ужели намъ молодымъ болгарамъ, коимъ въ настоящее время нужно какъ можно короче сближаться для общей же пользы нашему бѣдному народу, который такъ нуждается въ образованыхъ сынахъ, слѣдуетъ чуждаться другъ друга и что изъ этого выйдетъ? Мы всѣми силами должны стараться къ единодружному сближенію на пользу нашего отечестви, коему должны принесть свой долгъ—быть ему полезными сынами. Не стану распространяться, предъ тобою, — ты какъ ревностивый патріотъ и образованный болгаринъ, все хорошо понимаешь и чувствуешь. Обращусь къ тебѣ съ просьбою о дѣлѣ.

Дошли до насъ слухи, что въ прошломъ году въ селѣ Аджаръ, близъ Калофера, какойто болгаринъ, копая въ своей полянѣ землю, нечаянно открылъ весьма замячательную археологическую рѣдкость — склепъ прикрытый большою плитою каменною съ надписью, и въ склѣпѣ скелета съ короною на головѣ, перстнемъ на рукѣ и разные другіе вещи серебренные и золотые. По простотѣ своей, онъ, испугавшись такого открытія объявилъ турецкому Начальству и все вещи забраны и отосланы въ Султановъ кабинетъ. Успѣли взять только каменную плиту съ надписью; она, говорятъ, находится въ Филиппополѣ и греки оспариваютъ ее. Ради Бога, ради дорогой намъ Болгаріи, напиши мнѣ подробно объ всемъ этомъ, дай ясное понятіе какія были тамъ вещи, что имено, сколько, въ какомъ видѣ ихъ нашли, куда лѣвались, по чьему распоряженію открыты и тому подобное, лишь бы имѣтъ ясное и точное понятіе о этомъ чрезвычайно важномъ открытій, которое можетъ пролить ясный свѣтъ на болгарскую исторію. Опиши мнѣ и камень, какая надпись, сними копію, если возможно, и какой каменъ, мраморный ли или простой, величина, форма его и гдѣ онъ нынѣ хранится. Однимъ словомъ, опиши подробно обо всемъ какъ случилсь и къ какому времени относишь эти вещи; постарайся пожалоста какъ можно скорѣй извѣстить меня положительнѣе — я долженъ до-

ставить эти свѣдѣнія Товарищу Министра Народнаго Просвѣщенія — это откроетъ многимъ глаза и принесетъ ползу нашей Болгаріи. Пиши мнѣ чрезъ Константинополь чрезъ Г. Моровенова, или г. Тошковича, или Г. Екзархъ, или г. Каймакана.

Получилъ ли ты мою брошурку: жизнеописаніе Ю. И. Венелина? Я выслалъ тебѣ и Филиппопольскому училищу чрѣзъ Моровеновъ 12 экз. —

Въ настоящее время я хлопочу о дозволеніи свободно получать въ Россію болгар. книги и газеты и просмотръ ихъ возложить на меня, у насъ нѣтъ никакой возможности получать ни книгъ, ни газетъ болг., такъ строги цензурныя постановленія. Поэтому предмету подано Г. Министру Народ. Просв. 26 Ноября 1851 г. Я неутомимо дѣйствую о разрѣшеніи этого повидимому леснаго, но на самомъ дѣлѣ весьма важнаго и труднаго вопроса въ настоящее время при строгой ценсурѣ Русской.

Недавно я видѣлъ у Преосвященнаго Иннокентія общее письмо Филипополь. болгаръ къ Епископу Стефану Ковачевичу, между коими и ты былъ подписанъ, въ немъ Вы поздравляли Епископа Стефана. Письмо это по одному извѣстному намъ дѣлу выслалъ Епископъ Стефанъ къ Преосв. Иннокентію, который принимаетъ въ немъ, да и во всѣхъ болгарахъ живѣйшее участіе. Я получаю письмо отъ Еписк. Стефана, онъ бѣдный находится въ затруднительномъ положеніи — для достиженія Епископскаго сана онъ задолжалъ порядочно и кредиторы тревожатъ его и ему плохо приходится: нуждается крѣпко; нехорошо будетъ для будущности нѣшей Іерархіи. Еписк. Стефанъ проложилъ путь къ занятію Епископской каѳедры болгар. монахомъ, что скажутъ греки, когда Ковачевича не поддержутъ болгаре. Тогда все пропало невозвратно. Тогда скажутъ наши непримиримые пріятели — и одного дали имъ природнаго Епископа и тотъ не съумѣлъ поддержать себя, что будетъ впередъ? Откуда же возьметъ Еписк. Стефанъ заплатить долги, которые по неволѣ надѣлалъ — единственно для общаго блага? Ему нужно 3000 руб. сер. и болгаре не могутъ пособить ему; чтоже послѣ выйдетъ — стыдъ и позоръ.

Скажу тебѣ новость. Бывшій Профессоръ нашъ и пріятель Симоновичь вытребованъ, разумѣется по его желанію, Сербскимъ Правителствомъ въ Сербію для занятія доложности Инспектора всѣхъ учеб. заведеніи по всей Сербіи. Россія согласилась на это съ тѣмъ даже, что онъ будетъ получать въ Сербіи свой пенсіонъ изъ Россій. Въ Августа этого года онъ намѣренъ поѣхать на родину. Онъ часто спрашивалъ меня о тебѣ. Теперъ ты будешь близокъ къ нему и онъ можеть быть намъ полезенъ, даже обѣщалъ мнѣ кое-что. Дай Богъ ему добраго успѣха. Не можешь ли извѣстить меня о числѣ всѣхъ болгарскихъ училищъ и сколько и какія именно до нынѣ напечатаны болгар. книги — это мнѣ очень нужно.

Тебѣ преданный и любящіи

Мой адресъ: Н. Палаузовъ.

Его благородію, Николаю Христофоровичу Палаузову, Надзирателю Тираспольской Таможни въ Одессѣ.

1884. — Кани се Геровъ да земе участие въ народополезна работа. Каква е тая работа. Иска се свиждане въ Черновацъ. Да се върши тайната. Пак. 72.

Принято 26 Юния, отгов. 2/14 Юлія

Кишиневъ, 12-й Юнія 1855 г.

Любородный Господине, Найденъ Геровъ!

Ето сега ся прѣдставлява случай и возможность да послужите на наша та защитница, Россія, за въ полза на наше то мило отечество. И мене пакъ дигнаха отъ Одесса, за нѣколко время, въ Кишиневъ при главна та

квартира, гдѣ то ся трудя за една работа, въ коя то неминуемо потрѣбно е и Вие да встѫпите. Хоротувахъ за Васъ на Началство то, и споредъ согласіе то му Вы пиша. Сега настана друго време, и тіи кои то бѣха противни намъ,—отъидоха надалечь и има мѣсто, даже доброжелатели те ны, искатъ ны да влеземъ въ работа. Увѣренъ сѫмъ, че не ще ся откажете отъ тоя случай, за да си докажете усердіе то и да заслужите признателность и отъ Началство то и отъ народа ны. Работа та е проста. Трѣба да открыемъ правилны сношенія сосъ Турско и Княжества та, посредствомъ образованы и преданны наши българе, кои то по време ще доставяватъ намъ, по опредѣленъ пѫть, свѣденія, какво става, какво ся предпринимва и т. п. въ тіи мѣста. Какъ да ся прави това и по кой начинъ и редъ сега ся трудимъ, работа та е за хора. Вые сега, като сте за граница и не влязвахте въ Россія, твърде лесно можете за да отъидите въ Турско въ таквози мѣсто, гдѣ то ви не знаятъ, подъ Нѣмски пашапортъ и за видъ да земете отъ нѣкои наши българе въ Вѣна довѣренность, че сте тѣхенъ человѣкъ по търговія. Предоставлява се Вамъ да си земете каковъ да е пашпорть, даже и да влѣзете въ чужда служба, само да намѣрите способъ да вършите това, що то ны е потрѣбно, т. е. да ны отписвате. Нъ сичко неможе да се напише въ писмо то: треба лично свиданіе, а най-главно Ваше согласіе. И за това отпише те по тоя редъ, какъ то е доставлено това писмо, желаете ли да отъидете въ Турско, а какъ да отъидите, какво да правите и прочее, ще Вы ся лично обясни или посредствомъ мене, или г. Петковича, и тогива ще се назначи свиданіе въ Черновацъ, гдѣто трѣба да дойдете. Тамъ ще ся разговорите подробно и обстоятелно. Волны сте за сѣкаквы мѣрки, разбирате ли ма? само да се устрои работа та. Не ся безпокойте. Чухъ, че искате да отъидите въ С. Петербургъ да печатате нѣкое сочиненіе. Сега не е време за това, васъ ва выка отечество и служба, усердіе и патріотизмъ имате въ преизбыткъ, воспользуйтесь сосъ тоя благопріятенъ случай. Вспомнете за сичко що сме нѣкогажъ хоротували и кроили въ Одесса, а какъ да ся приложи сичко то на работа, ще ся лично поразговорите въ Черновцы, безъ да влѣзвате въ Россія отъ предостогрожность.

Вы ще бѫдете агентъ, и ще получавате мѣсячно жалованье достаточно. Отпишете, согласявате ли ся, че слѣдъ това ще Вы ся назначи свиданіе, като Ви извѣстятъ. Пазете ся да ся не открые това. —

Богъ да Вы е на помощь; добро видѣніе и добры сѣтнины.

Пишете на мое име въ главна та квартира, писмо то придайте тому който Вы е далъ това мое писмо. —

Вашъ искренный соотечественикъ
Н. Палаузовъ.

1835. — Палаузовъ и Калянджи между прѣселенцитѣ въ Бесарабия. Какъ се уреждатъ бѣжанцитѣ. Аненковъ български приятель. Похвала за рѣчника. Нѣкакъвъ кроежъ. Пак. 72.

Пріято 30 Юлия. Отговоръ 6 Августа.

Одесса, 11го Юлія 1856 г.

Господинъ Найденъ Геровъ!

Ваше то прітно за мене писмо отъ 24го Мая и при него 2 экз. отъ Ваші-атъ български словарь пріѣхъ на 7го сего мѣсяца, кога то ся върнахъ отъ командировка, по причина на която длъженъ быхъ да изъѣздѭ по Бесарабія около 2000 верстъ сосъ Г. Калянжи Иванова се за нашите бѣдны братья, новы пресесреленцы.

Дойде Высочайше повеленіе за да ся устроятъ тѣ, както сами намѣрватъ за себе си полезно и выгодно. Голѣмо вниманіе обърнаха на тяхъ и значително пособіе ще имъ ся даде. Това порученіе возложиха на мене и на Г. Калянжи Иванова, сосъ когото ся попрепрахте въ Букурещъ. Той много ми помогна. Порученіе то свърши ся добрѣ, и мене ми е жално, че сте далечъ, да ся нарадвете и Вые и освенъ това и да поработите и сосъ насъ. Но Богъ е милостивъ. Повече отъ единъ мѣсяцъ ѣздихме сѫбирахме нашите бѣжанцы — и сосъ 980 семейства ся споразумѣхме и узнахме желанія та имъ. Сичко добрѣ стана съ голѣма полза на Правительство то наше и надѣваме ся да стане още по-добрѣ. — Сички почти врѫщатъ ся. Подиръ нѣколко дни треба пакъ да излѣзимъ въ Бесарабія, за да ги наградимъ и испратимъ сосъ благословеніе Божіе.

Нѣколко ся распространихъ за да Ви покажа, че не бѣхъ тукъ, да и сега ако сѫмъ и тука, по много сѫмъ занятъ сосъ отчетъ на свои те дѣйствія, кой то треба да представя Графу Строганову.

Ваше то писмо, за което ми помянувате че сте го пратили по почта, на сѫмъ го прієлъ още. Причина та е тая, что то не бѣхъ въ Одесса. То требе дя е сега на почта та или въ Бесарабія, и обикаля градове те, догдѣ не ма намѣри, или азъ него. Сосъ г. Аненковъ не ся видохъ още; него нема сега тукъ; кога то той занесе у дома ми Ваше то писмо, азъ бѣхъ въ Бессарабія, но обѣща ся като дойде въ Одесса, да ся види сосъ мене. Радъ сѫмъ, че е таковъ, какъ то ные мислиме за наши те доброжелатели. И така имаме още кой да ны сочювствова и помага. Дай Боже и ные да се стараеме.

За изданіе на словарь-атъ голѣма похвала заслужавате. Старайте ся, и Богъ ще Ви помогне, а трудове те ще Ви оцѣнятъ современницы те и потомство то. Сяко начало исперва е трудно, пакъ конецъ-атъ самъ ще ся приложи, кога человѣкъ има сильнно стремленіе. Трудете ся на похвално то дѣло, благодарность наша и на нашіатъ народъ ще Ви бѫде награда за Ваши те полезни трудове. Не сѫмъ сега въ състояніе на дълго да ся распространявамъ, но като даде Богъ да се видиме, ще ся поразговоримъ по пространно.

Ако ся испѫлни това, щото го скроихъ и представихъ, надѣвамъ ся да Ви возрадувамъ. Но това отъ мене сега не зависи; азъ само направихъ дългъ-атъ си; и вѣрвамъ, че не ще бѫдете въ претензія. Но нека се свърше.

За сега, на бързо оставамъ

Вашъ искренный
Н. Палаузовъ.

1886. — Да се прати на българетѣ въ Цариградъ прѣписъ отъ критическото изслѣдване за българското патриаршество отъ о. Натанаила. Коп. кн. 1

С. Петербургъ 6 Августа 1856.

Господине Никола Х. Палаузовъ.

Ваше писмо отъ 11 Юлия тыя дни приняхъ. Желалъ быхъ, както за отговоръ на него, така и за другы работы, да Ви отпишѫ по-пространно; нъ понеже наближява врѣмя да си врьвіѫ оттука и на пѫтуваніе-то си щѫ минѫ прѣзъ Одессѫ, оставямь да ся разговоримь за всичко лично, кога ся видимь, а сега малко-то врѣмя, что ми остая да ся маіѫ тука, да употрѣбіѫ на работы, които не быва да ся оставять за послѣ.

Въ Цариградъ наши-ти, както знаете, трьсять за да прѣдставять на Портѫ-тѫ доказателства, какво народъ-тъ ни е ималъ нѣкога Блъгары владыкы. Историческы доказателства има доста; нъ трѣбва да ся найде и юри-

дическо доказателство, и какъ да е ще ся найде, а доклѣ да бѫде и то, трѣбва да ся крѣпи работа-та съ историческы-ты доказателства. Затова добрѣ бы было да ся прѣпише критическо-то изслѣдование отъ О. Наѳанаила за Българско-то Патриаршество и да ся прати на наши тѣ въ Цариградъ. Това изслѣдование има у г. Мутева, въ книгы-ты на покойнѫ Еленкѫ, и то е добро, зачтото показва, че още и подъ Турско-то владычество сме имали владыци отъ рода си.

Добро видѣние! Вашь

Н. Геровъ.

1887. — Удобрява се мнѣнието на Герова за габровскитѣ работи. Да се мълчи за мѣстото на централното училище. Колониститѣ жертвуватъ 30000 р. за подържане ученици. Българскитѣ колонии искатъ правата си. Депутация въ Букурещъ. Черковниятъ въпросъ. Натанаилъ въ Одеса. Движение въ Шопско. Конкурсъ за българска история. Пак. 72.

Одесса, 19 Февруарія 1857 г.

Господине Найденъ Геровъ,

Многожелаемо то Ваше писмо отъ 23 Янnуарія пріѣхъ, и като Ви принасямъ свое то благодареніе за Ваши те благожеланія, взаимно и братски Ви поздравлявамъ, и желая Ви сяко добро, благополучіе и добаръ успѣхъ. Богъ да Ви е на помощь! —

Добрѣ направихте като изложихте свое то мнѣніе за Габрово, защо то колко то знаѭ азъ и получавамъ отъ тамъ по често писма, обаче, като соотечественникъ, или подобрѣ едноселецъ, се мога да судѭ пристрастно по естественна причина. И за това радвамся, че тіи хора, на които ся азъ надѣвахъ, намѣрихте достойны за работа, найпаче Г. Андрея Хесапчіова. Инакъ бы сѫ вършили работы те, ако двоица — троица отъ тамошни тѣ голѣмцы были малко-много сѫбудены. Но като ся стары, то бы ще даде Господь скоро да ся успокоятъ.

Колко то за мѣсто то въ Габрово ли, или въ Тѫрново, нема да возбуждаме тоя вопросъ догдѣ ся не обадятъ, както пишете. —

Наша та работа, ако ся пріѣ отговоръ отъ студены те мѣста чрезъ Е. П. К.* че ся сичко одобри и прѣдстави гдѣ то слѣдва, не ся тури още на редъ догдѣ не ся върне отъ тіи мѣста нашіотъ витязь В. И. В.** какъ то той самси пише до брадата. Но сега отъ денъ наденъ чакаме, а мѣжду тѣмъ готвиме ся по возможности, защото сила та е въ срѣдства та. Не е време сега да Ви описвамъ всичко то, като не знамъ по каковъ пѫть ще отиде писмо то ми.

Г. Ивановъ-Калянжи постара ся и успѣ; че отходящи те колонисты пожертвоваха 30/х р. с. съ цѣль отъ процентови те на тѣхъ да се образуватъ четворица българе отъ тѣхъ, или отъ отвѫдъ Дунава, за да бѫдѫтъ полезни народу, по наше то усмотреніе. Да се распореждаме по тая работа намъ предоставляватъ право. Отходящи те колонисты приготвиха просба въ Букурешка та комисія за да имъ ся оставятъ тіи права сосъ които ся ползуваха у насъ, гдѣ притуриха нѣколко и други пунктове. Искатъ да испроводятъ въ Букурещь депутація. Предложихъ да си изберьтъ за рѫководитель или К. Поповича, или Селемискаго, или Мустакова, а во всяки случаи да ся явятъ къмъ букурешка та Епитропія за да ги настави. Освенъ това ся съобщи за тая работа и нашъ коммиссаръ чрезъ когото слѣдува.

* Егоръ Петровичъ Ковалевскій, директоръ на азиатския департаментъ.

** Князь Викторъ Иларіоновичъ Васильчиковъ, влиятелно лице въ Росия и голѣмъ защитникъ на българетѣ.

Много ся зарадвахме като пріѣхме извѣстіе, че ся готови въ Цариград. община за народна книжнина и въ Систовъ Попечителство 1 читалище и музеумъ. Но за по голѣма полза треба да се испроси разрѣшеніе отъ правителство то.

Добрѣ правѫтъ нашите че си искатъ глава духовна; но като искатъ треба да казватъ, че не нова глава искатъ, а само да ся установи това, что то ся уничтожили за 80 — 90 годины назадъ. И по всякъ случай да ся объясни кому то слѣдова, напримѣръ А. П. Б.*) по каквѫ причина и какъ ся проси това, защо то споредъ оплашваніе то на Г. Ступина, види ся, че тѣ не разбиратъ положеніе то на работы те, за кое то и писахте Вый до брадата, ибо подъ слово урумъ мелети Турцы те познаватъ всички те православны и т. д.

Наѳанаилъ дойде, и прѣзъ 2—3 недѣли ще си отиде на Атонъ, защо то го Монастырь-атъ выка. Като ся помае тука, ще ся разговоримъ добрѣ.

Испращаме сега на первы пѫтъ два круга книги и одежды за Г. Ступина. Г. Рачински сега треба да е въ С. Петербургъ наедно сосъ Князя.

Научихся, че българе те въ Шопско на пролѣть искатъ нѣщо да направѫтъ. Не знамъ сосъ какво срѣдство да сѫ вразумятъ, защо то отъ това никоя полза не ще придобыятъ, а напротивъ голѣмы злинны ще направятъ и на себе си и на другы те. Дай Боже да е лъжливъ тоя слухъ, кои то сѫмъ чулъ отъ самовидѣцъ. —

За българска исторія состави ся въ С. Петербургъ коммиссія отъ Академики за да составятъ программа и подиръ да ся назначи конкурсъ. За тая работа пріѣ участіе Предсѣдатель на Академія та. —

Желая Вамъ здравіе и добъръ успѣхъ, остаямъ

Вашъ искренный
Н. Палаузовъ.

1888. — Геровото желание изпълнено. Палаузовъ чака нѣщо. Той е занятъ съ инокентиевото имущество. Любенъ Каравеловъ чака въ Одеса. Пак. 72.

Одесса, 20го Юнія 1857.

Господине, Найденъ Геровъ,

Писмо то Ви отъ 16 с. м. пріѣхъ, и споредъ увѣдомленіе то Ви, съ слѣдующи параходъ ще чакамъ оттиски те на Филаретово то писмо, кое то пратете, както говорихме, прѣзъ дипломатическа та канцелярія, да не попадне въ ценсура та, защо то не ще имамъ тогива возможность своевременно да го испроводя до Г. Филаретова. Не пропуснете да ся проводятъ нѣколко оттиски и въ Русчукъ, гдѣ то азъ и писахъ за това.

Радвамъ ся, като чухъ отъ Г. С. Тошковича, че Ваша та работа ся свърши удовлетворително, и Владыка та теглятъ на судъ. Това е твърдѣ благопріятно. Остава сега моя та работа да ся свърши — мой ятъ Владыка е премѣстенъ въ Костромъ; а за мене нема още нищо, и не знамъ какво и кога ще послѣдува распоряжданіе, между тѣмъ време то 4хъ мѣсячно наближава.

Азъ до сега много бѣхъ занятъ като ме назначиха да се намѣрвамъ при описаніе то на имущество то Высокопреосвященнаго Иннокентія.—Но сега като ся пріѣ приказаніе отъ С. Петербургъ да ся пріостанови, нѣколко ся освободихъ, хотя отъ друга страна братъ на Владыка та мя натовари сосъ довѣренность.

---

*) Аполлинарій П. Бутеневъ, руски посланикъ въ Цариградъ слѣдъ кръмската война.

Каравеловъ дойде, и азъ ся видѣхъ съ него. Той ще чака тука какво распоряженіе ще послѣдува за него. Той чака още и други българи.

Чакамъ отъ Васъ писмо до Оберъ Прокурора за да испроводя записка.

Писмо то Ви сосъ приложенія та испратихъ Князю В. И.*) 31 Мая и свое писмо какъ то хоротувахме.

Вашъ
Н. Палаузовъ.

1889.—Положението на Герова като консулъ. Ходатайство за паспортъ. Надѣжда за помощь на пловдивското училище. Коп. кн. 3. 139.

Г-ну Н. Х. Палаузову, въ Одессѫ.

Пловдивъ, 7 Яннуария 1858.

Господине Никола!

Азъ отодавна не Ви сьмь писалъ по причинѫ, която ще Ви ся покаже, че е измыслена, ала да вѣрвате, че е истинна, именно: не намирамь врѣмя. Консулство-то е добро нѣчто, ала да е човѣкъ на чуждо мѣсто. Тука, като мя знаѭть и познавать и граждани и селене, врьвять отъ зарань-тѫ до вечерь-тѫ при мене, едни да ся видимь, другы да ся допытвать за нѣчто, другы още искать да имъ помогнѫ на нѣчто, и така не мя оставять да си врьшнѫ работѫ и щѫть мя докарать да ся забравѭ съ приятеле-ты, които ся намирать на далечь. За да не стане това нѣчто, азъ оставямь другы-ты работы днесь на странѫ, та да Ви ся прикажѭ, и да Ви честитѫ новѫ-тѫ годинѫ и да Ви пожелаѭ да ѭ прѣминете здраво и весело съ всичко-то си домочядие и съ благополучие въ всичкы-ты си начинания. Дано тая година да бѫде по̀-честита и за общи-ты ни работы.

Въ тоя случяй и да Ви ся помолѭ за еднѫ работѫ.

Г-нъ Иванъ Недѣлковъ Чалики, Русскый подданикъ, Ви праща едно свидѣтелство отъ Коммерческѫ-тѫ канцелярнѫ на Миссиѭ-тѫ, че не му допущать работы-ты да иде сега самъ въ Россиѭ да си возобнови паспорта, и еднѫ довѣренность, съ коѭто наряжда Васъ да го запишете въ Одесско-то Блъгарско Мѣщанско Общество и да му земете паспортъ за въ Турско за три годины. Негова милость бяше напрѣдъ до 1849 или 1850 лѣто купецъ 3-й гильдіи; отъ тогава, спорядъ политическы-ты работы, не си е промѣнявалъ паспорта. Сега ся объяви тука на всичкы-ты Русскы поданици, че спорядъ Всемилостивѣйший манифестъ отъ 24 Авг. 1856 тия ся освобождавать отъ взисканіе за просрочку и пр., ако си възобновять паспорты-ты въ опрѣдѣленъ срокъ. Затова Ви ся молѭ да прѣдстоите да ся извади по̀-скоро паспортъ Г-ну И. Н. Чаликию да не ся глобява за толкова годины, че мѫчно ще може да плати. А иска да го запишете мѣщанинъ, за да не плаща много, та че можете да му земете, ако е потрѣбно, свидѣтелство, за да тръгува, отъ най долний рядъ за 12 руб. Азъ насочихъ неговѫ милость да ся моли Вамъ за това, зачтото знаѭ, че обычяте да слугувате на съотечественици-ты ни и ся надѣѭ, че не ще Ви бѫде тяжко да свършите и това. Азъ щѫ си проводавамь и за другы работы да насочвамь наши-ты до Васъ, когато имѫть потрѣбѫ.

За пары-ты, что щете разнесете, доклѣ да извадите паспорта за И. Н. Чаликый, теглѣте полицѫ на Сотирий Севастили въ Цариградъ, когото Г. г. Тъпчилещеви знаѭть твърдѣ добрѣ.

Ново нѣчто отъ тука нѣмамь да Ви пишѫ. Работы-ты владишкы въ града ни сте научили отъ Цариградъ. Азъ ся надѣѭ Ваши-ты работы да ся

*) Князю Виктору Иларіоновичу Васильчикову.

турять на рядъ да ся добые възможность да испълнимь оныя обѣщания за училище-то, които отлани сьмь далъ по Ваше наставление. Побръзайте по́-скоро да ми дадете добры извѣстия за това.

Желаѭ Ви успѣхъ въ всичко и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

Поздравление на всичкы-ты наши.

P. S. Намѣсто да теглите полицѫ за пары-ты, что щете дадете за паспорта на И. Н. Чаликый, до Сотирий Севастиди, теглѣте ѭ до Г. Г. Братїе Гешевы въ Цариградъ.

1890. — Св. Синодъ ще подържа 75 момчета православни. На какви начала ще става това. Позволено да се състави българско настоятелство въ Одеса. Какво да се прави съ Каравелова и Кесякова. Пак. 72.

Принято 27 Марта 1858. Отгов. 28 Апрѣл.

Одесса, 10го Марта 1858 г.

Господинъ Найденъ,

Немамъ никаковъ поводъ да ся сомнѣвовамъ, че работы те и главоболіе то кое то е сопряжено съ Ваша та обязанность, особенно кога то сте помежду соотечественницы, не Ви позволиха често да пишете, и при томъ кога нищо особно нема. — Благодаря за поздравленія та и благожеланія та, и Мене ми е пріятно да Ви сообща нѣкои пріятны извѣстія:

Колко то за паспортъ отъ Г. Чалики, сега не може ся испроводи, защо то треба по напредъ да се исполни предъ-уготовителенъ порядокъ. Г. Чалики отъ какъ то е пристаналъ даплати гильзія та, е преписанъ въ мѣщане отъ сама та Дума. Но за да зема отъ нея паспортъ, плакатный, на основаніе кого то ще ся даде другій отъ Генералъ Губернатора, треба да подамъ, вмѣсто Чалики, ревизска сказка въ мѣщенско то 1-во Общество, гдѣ то е записанъ. Но безъ довѣренность това не може да стане. Заради това потрудете ся да ми испроводите довѣренность по слѣдующе содержаніе: . . . . . такъ какъ я по болѣзни не могъ подать ревизской сказки по 9-й ревизіи, и нынѣ по случаю торговыхъ дѣлъ и проч. не могу прибыть въ Одессу и т. н., то довѣряю подать ревизскую сказку по 10-й ревизіи, вмѣсто меня Г. Коллежкому Ассессору Н. Х. П. и заплатить слѣдующія съ меня подати, для исходатайствованія мнѣ паспорта. —

Треба да знаете, какво Св. Синодъ откры 75 мѣста при Семинарiи те за да ся образуватъ българе, други южни Словяне и нѣкои Арабчета, но на особенно основаніе. Т. е. тѣ ще живѣятъ въ особенна кѫща и на содержаніе то имъ ще ся отпуща въ година по 147 р. сер., въ три пѫтя повече отъ Семинаристы те. При тѣхъ ся опредѣля да бѫде Надзиратель отъ соотечественницы те имъ. На първы пѫть Св. Синодъ опредѣли да ся наеми кѫща за 25 момчета, въ Одесса, и да представи Семинарія та свои съображенія за расходы те. Сега ся получи утвърждевіе, и на насъ ся възложи да приглашаваме момчета изъ Българія, а пакъ ные възложихме тая работа на Цариградска та българска община, защо тя може по лесно отъ насъ да има сношенія сосъ Болгарія. Ные писахме да се обрати вниманіе отъ Македонія.—Провождайте сега момчета. —

Наше то общо предпріятіе ся утверди, но безъ всяка гласность и оффиціалность, и безъ уставъ. То ще бѫде порѫчано на Владыка та, кой то ще бѫде попечитель, а ные настоятели, и на мѣсто уставъ нему ще се даде инструкція, въ коя то ще ся напишатъ сички те главны основанія и цѣль та. Тя

е вече написана, и презъ деньете ще ся представи отъ Гр. С. въ С. П-бургъ. Составихъ я на основаніе устава и по съглашеніе сосъ нашите. Презъ два-три мѣсяца, а може и по скоро работата ще ся закачи. Главно условіе — негласность.

Пріемете взаимно поздравленіе и отъ нашите.

Желая Ви всѣкакви успѣхи и сжмь Вашъ пріятель
Н. Палаузовъ.

P. S. Ще Ви кажа мнѣнието си заради Каравелова и Кесякова. Бащите имъ не ся бѣдни, а момчетата нѣматъ никакво намѣреніе да ся върнатъ въ отечеството—тжй по крайней мѣри ми объявиха; единъ отъ тѣхъ е проводенъ отъ бжща си за исправленіе, а между тѣхъ ходатайствуватъ да го пріематъ на казенный счетъ, и сега Г. Кокоревъ зеги на свое иждивеніе да ся учатъ въ университетъ. Не ли бѣше по добрѣ на мѣсто тѣхъ да бждятъ други момчета, отъ които може да придобіе полза отечеството? Това азъ считамъ святотатство. Колко има момчета способны и достойны, и обѣщавать много въ будущемъ, а пакъ нематъ средства. Не ли Каравеловъ и Кесяковъ откраднаха това отъ отечеството? — Добрѣ е да ся учать и богаты и секакви българе, но защо богатыте да отнемать возможностьта на сиромасите?

1891.—Ще се подържатъ отъ руситѣ 25 българчета. Геровъ моли 5 да сж отъ Пловдивско. Мнѣние за Каравелова и Кесякова. Общата работа утвърдена. Черковниятъ въпросъ. Коп. кн. 3. 195.

До Н. Благородіе Г. Н. Палаузова etc. etc.

Пловдивъ, 28 Априлия 1858.

Господине Никола!

Ваше писмо отъ 10 Марта на врѣмя прияхъ и отъ срьдце Вы благодарiж за приятны-ты извѣстия, что ми обаждате. Въ исто-то врѣмя щж Ви ся помолж да прѣдстоите, каквото да ни ся даде изволение да пратимь поне пять момчета, ако не повече въ число-то на опыя 25 душь, които щжть ся приемать съ иждивение отъ хазнж-тж да ся учять въ Одесскж-тж семинарiж. Тыя момчета сж отъ различны мѣста; нъ сега ся намирать въ Пловдивъ, и всичкы-ты сж малко или повече приготвены. Тыя сж готовы за да дойджть; нъ азъ быхъ желалъ да ми пишете прьвѣ, че на вѣрно щжть бжджть приняты, тогава да гы испратж, за да не излѣзе работа-та напраздно. Така щж чякамь отъ Васъ отговоръ за тѣхъ и щж ся надѣж да нарядите така, каквото да може да ся намѣстять тыя момченца, зачтото ся учять добрѣ, та трудъ-тъ и разноси-ти за тѣхъ не щжть иджть на праздно. Трѣбва обаче да Вы обадж и това, че тыя момчета сж сиромашкы почти всичкы-ты, та нѣмать срѣдства нито за по пжть, колко да дойджть до тамъ, та и за това трѣбва да ся погрыжимь, каквото да имъ ся помогне.

Ваше-то мнѣние за Каравелова и Кесякова е право, ала на прьвый баща му не е вь състояние да му тегли харчь-тъ, а вторый, както знаете, самичькъ си е испросилъ отъ Г-на Кокорева да му прѣдстои да ся учи, та нѣма, что да ся каже.

Съ тврьдѣ голѣмо благодарение ся научихъ, че обще-то прѣдприятие ся е утврьдило. Дай, Боже, добъръ успѣхъ! Молж Вы ся да имате на умъ наше-то училище за да не излѣзжть лъжовны обѣщания-та ни, зачтото тогава щемь изгубимь много въ мнѣние-то на нѣкои-си.

Расприты между тукашны-ты Бльгары и прѣжний владыкж Хрисанта Ви сж извѣстны, та да Ви кажж пò-важны-ты й послѣдствія. Спорядъ тыя расприи Порта-та даде изволение исключително на жителе-ты Пловдивскы

да ся относять за общы-ты си работы право до неж ·/. до сега пишяхж до Патриарха, а той правяше прѣдставления за тѣхъ въ Портж-тж·/: Това е начяло на ограничение политическж-тж власть на Патриарха, власть твърдѣ полезна за Християны-ты, ако по̀ высоко-то духовенство познаваше свои-ты длъжности и ся владаше съобразно съ свое-то высоко назначение. Отъ тжж мѣрж Блъгаре-ты печелять отрицателно, сир. Патриархъ-тъ не ще може да употрѣбява власть-тж си за тѣхно унижение.

Притварямь Ви писмо отъ Ив. Чялнкыя и довѣренность да подадете за него ревизскж сказкж по 10тж ревизиж.

Желаѭ Ви да сте честити въ всичко и сьмь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

1892. — Числото на ученицитѣ изпълнено. Нѣма мѣсто за геровитѣ кандидати. Какъ да се ходатайствува за тѣхъ. Положението и службата на Палаузова. Настоятелството утвърдено. Владиката прѣдсѣдатель. Пак. 72.

Одесса 6го Септемврія 1858 г.

Господине Найденъ Геровъ,

Много време замина отъ какъ не ся отговорихъ на Вашите пріятелски писма отъ 7 Януарія и 28 Априлія 1858 г. — откладовахъ до гдѣ извърша работата на Г. Ивана Чалыки, и тогава да Ви пиша. Но то ся продължи, а между тѣмъ случиха ся разны главоболія, които не ми позволиха своевременно да пиша.

Причисленіе то Ивана Н. Чалыки отъ купцы въ Одесскіе мѣщани свърши ся и сичко то ся приготви за да му се даде заграниченъ паспортъ на 3 години, но като дойде работа та до Генералъ Губернатора, поиска се паспортъ Чалыковъ, съ който той излези отъ Одесса. За това сега Правитель Канцеляріи на Графа Строголова, Стат. Совѣтникъ Гирсъ пише за тая работа Вамъ, по мое то наказание. Като увѣдомите, паспортъ ще се даде, — и ще го испроводя, наедно сосъ извѣщеніе Г. Чалыки. На неговъ счетъ азъ зехъ тукъ 45 р. сер. и ги преведохъ въ Царигадъ за Г. Гешоглу.

По тая работа азъ посрѣщнахъ толкова главоболія и мытарства, что то откровено Ви казвамъ, и прося, въ други пжть да не ми давате таквизи порученія. Г. Чалики като бѣше купецъ 3-й гильдіи, и като не си заплати гильдія та, записа ся въ мѣщани.

Колкото за момчета та, за кои то просите за да дойдатъ въ Одесса, ще Ви кажа, че споредъ распредѣленіе то, кое то отколя ся направи и ся придостави на Цариградски те българе да изберать юноши, отъ които 22 дойдоха и постжпиха въ Семинарія — за Ваши те не може да ся намѣри мѣсто въ Одесса, защо то число то ся испълни. Трѣба да отъидатъ въ Кіевъ, но догдѣ ся не получи отъ тамъ отгоръ или приглашеніе, не мога Ви увѣри. Почеккайте нѣколко време, та да видимъ, какъ ще ся нареди работа та. Впрочемъ, ако желаете пишете оффиціально до Архимандритъ Петра при Русска та Миссія въ Царигадъ, за да ходатайствова да ся пріематъ Ваши те момченца въ Кіевъ.

Настоятелство то ся утверди и отъ Владыка та ся предостави да собира пары, но като той не е пріелъ още инструкція та и не приступава.

Положеніе то мое, ако ся объясни и лесно за мене, но азъ не почести искамъ, а средство за да мога да си прехраня семейство то си. Содержаніе, кое то ми ся опредѣли, твърдѣ скудно е, и за това — азъ съмъ вврѣшимость да си търся нова служба, защо то мои те самопожертвованія не ся оцѣниха.

Чухъ, че ся ожениxте. Поздравявамъ Ви и Ви желая сякакво благополучіе и да бжде надъ Вами божіе благоволеніе.

Безъ друго особенно като бързамъ, оставамъ Вашъ пріятель

Н. Палаузовъ.

1893. — И въ Киевъ нѣма мѣсто за българчетата. Церковни книги изпратени въ цариградската мисия. Рачински ще слѣзе въ Одеса. Пак. 72.

Прията 21 Ноемвр. отг. 10 февр. 1859.

Одесса 27го Септемврія 1858 г.

Господинъ Найденъ,

Ваше-то писмо отъ 3го истекающаго пріѣхъ, и содержаніе-то му сообщихъ кому-то слѣдоваше, и надѣвамъ ся да отстранж безпокойство-то на габровцы-те. —

Въ писмо-то си отъ 6 Септемврія азъ Ви съобщихъ, че въ настоящи время при тукашна-та Семинарія нема мѣсто за тіи момчета, за кои-то ми писахте. Писахъ Ви, че има мѣсто въ Кіевъ, но и тамъ, чини ми ся, не ще има мѣсто, защо-то провождаме отъ тукъ 6 момчета, кои-то дойдоха тукъ случайно сверхъ комплекта. —

Колко-то за церковны книги въ Миссія-та ся испроводиха 65 круга, и така Вые можете оффиціално да се обратите чрезъ кого слѣдува да Ви испроводи нужное количество. Това ни каза Г. Новиковъ, кой-то дойде онзи день отъ Цариградъ и вчера тръгна за въ Москва. —

Според полученны-те извѣстія презъ денье-те треба да дойде тукъ Г. Рачинскій, но за каква работа, — не знамъ.

Чини ми ся, че Ви писахъ какво Настоятелство-то ни ся утверли совершенно, но Владыка-та чака да му ся испроводи инструкція-та, безъ коя-то не може да пристъпи да собира жертвователи. —

Пріимете увѣрение за истинно-то ми за Васъ почитаніе

Н. Палаузовъ.

1894.—Мжчнотии за доставяне церковни книги. Голѣма потрѣба за тѣхъ. Рачински въ Турско. Коп. кн. 3. 325.

Г-ну Н. Х. Палаузову etc. etc.

Пловдивъ, 10 февруария 1859.

Господине Никола!

Писмо-то Ви отъ 27 Септемврия прияхъ, ала доста късно, на 21 Ноемврия. То ся е маяло въ Цариградъ въ Миссиж-тж и ми дойде съ другы книгы отъ неж. И азъ ся забавихъ да Ви отговорж, зачто-то нѣмаше тука Јована Чалики, та да го накарамъ да пише на Гре Гешоглу въ Цариградъ да поемжтъ полицж-тж Ви за колкото сте разнесли за него, за да му извадите паспортъ. Сега Чалики си дойде и даде заповѣдь на Гре Гешевы да поимжтъ Вашж полицж до 60 рубли и повече за неговж смѣткж.

За церковны книгы ми пишете да поискамъ официално отъ Мисиж-тж, зачто-то има тамъ испроводены. Азъ искахъ 30 кржгове, и тыя дни прияхъ само 4, които и не сж плъни, зачтото нѣма въ тѣхъ минеи и осмогласници. На коиж церковж пръвѣ да дамъ отъ тыя книгы, и азъ не знаж, зачтото има повече отъ 20 церквы, които искатъ. Съ тыя книгы станжхме за срамъ на свѣта да лъжемъ, че щемъ донесемъ и щемъ гы продаваме на долнж цѣнж. Да

бяхъ знаялъ, че ще да излѣзе така работа-та, щяхъ още отъ врѣмя да до несѫ за своѭ смѣткѫ такывы книгы, да да гы продамь и работѫ да свръшѭ и да спечялѭ не малко нѣщо.

И ето така се засрамихъ и отъ нѣкои млады момци, за които бяхъ ся обрекалъ да гы настанѫ за да ся приемѫть въ семинариѭ-тѫ на иждивение отъ правителство-то да ся изучять. Кога да ся свръши работа, азъ доклѣ да ся научѭ, че е разрѣшило правителство-то да ся приемѫть толкова Блъгарчета, намѣстихѫ ся другы, които трѣбва открай да ся учять, а онии които бяхъ приготвилъ азъ, зачтото имахѫ доста понятия въ наукы-ты, та щяхѫ да свръшять по̀-скоро, остахѫ да гледать отдалечь.

Научвамся, че Г-нъ Рачинскый е щялъ да дойде на пролѣть тука, нъ истинно ли е и съ какво намѣрение, не знаѭ.

Ново нѣщо нѣмамь да Ви пишѭ. Работы-ты тукъ връвять обыкновено.

Примѣте увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение!

Н. Геровъ.

1895. — Турски прѣобразования. И отъ тѣхъ нищо нѣма да излѣзе. По дѣятелностьта на тайния революционенъ комитетъ. Пак. 72.

Г-ну Ник. Хр. Палаузову

въ Одессѫ.

Цариградъ, 22 Септемвр. 1875.

Достоночтеный Господине,

. . . .

Да Ви кажѭ и нѣчто ново оттука. Завчера излѣзе Султанско ираде, съ което ся давать ужь нѣкои облегчения на подданици-ты въ дрьжявѫ-тѫ. Что обѣщава това ираде, не е потрѣбно да Ви расправямь, зачтото щете го четете въ вѣстници-ты, а щѫ Ви кажѭ само, че и тыя обѣщания, както и толкова другы досега може да останѫть на книгѫ, и при умѣяние-то на турци-ты да потѫпквать всичко, това е по̀-вѣроятно.

Извѣстия отъ Херцеговинѫ за хода на въстание-то тука нѣма вѣрны.

Колко за Блъгары-ты ако и да ся говори, че ужъ soi-disant тайный комитетъ въ Ромѫниѭ приготвилъ да направять и тии нѣчто; нъ отъ това что сьмь видѣлъ и знаѭ, чини ми ся, че сговоръ-тъ на тыя юнаци ще излѣзе като на мышкы-ты да окачять звънче на коткѫ-тѫ на опашкѫ-тѫ.

1896. — Юнацитѣ се допитватъ до одескитѣ българе. Младежи отиватъ въ Букурещъ. Да се научи Геровъ за политическитѣ движения и да иде въ Одеса на докладъ. Положението на българетѣ офицери. Пак. 72.

Прието 29 Септ. 1875. Отгов. 2 окт.

Одесса 27 Септемврій 1875.

Достоуважаемый Господине,

. . . .

Колкото за нашите юнацы, отъ тѣхна страна, дохождаха до насъ да ся допытватъ, тѫй щото ные ся затруднихме да имъ отговоримъ нѣщо положително, да не земемъ върху себе си отговорность. Но както ся научихме единъ отъ извѣстните въ 1867 година человѣцы, който живѣеше тука отъ нѣде вече въ Букурещъ, отидоха още и нѣкои младежи. При това ще Ви кажѫ слѣдую-

ще: нашите тука офицеры горятъ сосъ желаніе да идатъ и ся допытватъ у насъ какво да правятъ; ные ся затрудняваме да имъ отговаряме pro или contra като видимъ вървежъ тъ на работы те, да не бы да стане нѣкоя нежелателна заплетна. Като заминуваше отъ тука вашіи-тъ патронъ*), азъ сосъ братовче то си имахме рѣчь за Герцеговинцы те, но като тогива работы те бѣха още въ начало то си, разговоръ-тъ, и то на вапоръ-тъ, бѣше отрывистъ и за нашите нищо не продумахме, защото време то бѣше твърде кратко и несгодно.

За това потрудете ся, ако намѣрите благовременно и удобно, да ся обясните съсъ Патронъ-тъ Ви, за горепомянуто то, но съ таковъ способъ да не стане нѣкоя огласка, която може да му попречи въ работы те, и по мое то мнѣніе не бы было злѣ на мѣсто писменъ отговоръ, да дойте тукъ да ни словесно обадите мнѣніе то му. Това тѣмъ паче лесно можете сега да испълните, като ся намѣрвате въ Цариградъ. Защото ако нѣкои отъ насъ тръгне за въ Цариградъ, то ще ся изведняжъ прогласи, и може да подаде поводъ на сякакви догадки, послѣдствіе на кои то ще бѫдѫтъ неблагопріятны, а може бы и вредителны. Sapienti satis. . . . .

Дохожданіе то Ви тукъ конечно ако то ся намѣри за благословно отъ страна та на патронъ-тъ Ви и кое то намѣрваме полезно за да знаемъ какъ да ся отнасяме, не ще да представи ни затрудненіе, ни никакво подозрѣніе — то ще има характеръ преговоры за помѣщеніе то Ви на сынъ-тъ Ви въ учебно то заведеніе.

И така потрудете ся да ся споразумѣете, ако, повтарямъ, намѣрвате това за удобно, и не оставлявайте тойзи благопріятенъ случай, да дойдете тукъ словесно да ни обадите за всичко. — Васъ могатъ да проводятъ тукъ като курьеръ сосъ депеши те.

До приятно то свиданіе, ако ся сподобимъ, пріятелско то поздравленіе и увѣреніе въ мое то истинно уваженіе.

Н. Палаузовъ.

P. S. Нашите офицеры, казватъ, че и русски те офицы глѣдатъ ги съ криво око че сидятъ и незнаятъ какво да правятъ, тѫй что имъ става неловко, а пакъ отъ друга страна ные ги удържаме.

Като дойдете тукъ Вы треба да ся помѣстите въ таквози мѣсто колко то е възможно прикрыто, однимъ словомъ да не стане огласка.

1897. — Ходенето на Герова въ Одеса ще възбуди подозрѣние. Началството не му дава изволение. Българетѣ повънъ да мируватъ. Турцитѣ прѣслѣдватъ всѣкого. Пак. 72.

Г-ну Н. Хр. Палаузову

2 окт. 1875.

. . . .

Като ся случи да дойдѫ въ Цариградъ, оттука съ благодарение быхъ прѣскочилъ до Одессѫ, та да видѫ и самъ за учителницѫ, па и да ся повидимъ съ приятели и да си поприкажемъ и искахъ разрѣшение за това отъ господаря, нъ господство му намира — това е право, че моето дохождание въ Одессѫ, като не ще остане не забѣлѣжено, щѫтъ го прѣтлъкуватъ, че ужь идѫ да прѣговаряме за нѣкаквы политическы работы и така щѫтъ земѫтъ още въ по-голѣмо подозрѣние Блъгары-ты, на които и така глядатъ съ голѣмо недовѣрие и безъ нищо гы считатъ като да имѫтъ нѣкаквы си замыслы,

*) Николай Павловичъ Игнатиевъ, руски посланикъ въ Цзриградъ.

та за да открыжть прѣдполагаемж-тж у тѣхъ завѣрж, запирать безъ причинж въ разны мѣста множина. Това е толкова по̀-жялно, че Блъгари-ти нито сж приготвены за нѣчто, нито пакъ тии сами могжть направи нѣчто. Затова добрѣ ще е въ сегашни-ты обстоятелства да ся въздрьжять наши-ти повынъ да не давать на правит-то поводъ да мжчи напразно народа.

Това быхъ съвѣтвалъ сега на наши-ты, а съ время какво може да стане, то е мжчно да ся прѣдскаже, и както е всичко разбъркано, никой незнае, какво може да бжде.

Прощавайте, че Ви пишж твърдѣ набръзо и пр.

1898. — Допискитѣ въ рускитѣ вѣстници невѣрни и несвѣсни. Кой може да пише. Пак. 72.

Пловдивъ 23 Декемврн. 1875.

Господине Н. Палаузовъ,

Отодавна не сьмь ималъ причинж да Ви пишж, та да подновж вехтото ни познайнчество и приятелство, нъ мыслж да не сте мя заборавили, та съ благодарение ся ползувамь отъ случяя, за да Ви докарамь на умъ за себе.

Тыя дни ни ся случи да четемь въ „Одескій Вѣстникъ“ № 272 отъ 19 Декемврия еднж кореспонденцинж „Изъ-за Дуная.“ Тая кореспонденция, не може да е ототсамъ Дунава, а трѣбва да е исфабрикована другждѣ: зачтото отсамъ Дунава има толкова и такывы нѣща за писанѥ дѣто, който ще пише оттамъ ще има за какво да прикаже за да не пише такывы праздны и небывалы работы, каквыто ся приказвать въ реченж-тж кореспонденцинж, като, напримѣръ, че ужъ правителство-то събрало данъка за три годины напрѣдъ и др. т. Такыва ся горѣ-долу кореспонденции-ты изъ Турско на всичкы-ты Русскы вѣстници, а трѣбваше както по Европейскы-ты, така и по Русскы-ты вѣстници да ся пише по̀-свѣсно, нѣчто такова, което да покаже на свѣта, истины-ты ни, а не въображаемы болкы. Нъ онии отъ наши-ты, които знаѭть и могжть да пишѭть, не смѣѭть да хванжть перо, страха ради Јудейска. За това, като ся научихме, че щете пратите на Г-на Герова гувернанткж, желали бихме дано да сполучите такавж нѣкоѭ госпожѭ, която да може да пише добрѣ, ако е възможно, не само по русскы, нъ и на другъ нѣкой языкъ, та като чюжденка и женена, да нѣма отъ что да ся свѣнува, да пописва по нѣкога за-въ вѣстници-ты. Таково едно лице помежду ны могло бы, както разбирате, да послужи за голѣмж ползж, та затова си позволявамь, като знаѭ ревность-тж Ви за обще-то добро, да Ви наумѭ за таково нѣщо, и сьмь увѣренъ, че щете го намѣрите и Вые за добро.

Приимѣте, Господине, увѣрение за отличный ми за Васъ почетъ.

1899. — Да се посочатъ лица, които биха могли да влѣзатъ чиновници въ България и при главната квартира. Пак. 72.

Одесса 18 Декемврія 1876.

Почитаемый Господине,

Найденъ Геровъ!

На случай ако бы дошли работыте да минатъ нашите въ Българія за да водворяватъ новыте наредбы за въ полза на нашите братья по разни градищта, моля Ви ся да ма извѣстите, по возможности по скоро какви благонадежни българе можете да рекомандувате за да бждатъ употреблены за въ

работа по управленіе то въ заеты те градове и мѣста, и вообще кои то могатъ да бждѫтъ полезны въ дѣло то, тѫй щото въ данно то време да ся не прѣдстави затрудненіе въ пріисканіе то на таквизи хора, и да ся не поставятъ человѣци недостойны или вредителны.

Освѣнъ това като ся има предъ видъ учрежденіе при главната квартира на едно управително тѣло отъ нѣколко лица за распорежданіе то на наши те дѣла, кое то ще бжде подъ управленіе на едно извѣстно лице, то забѣлѣжете также нѣкои лица отъ наши те образованны и благонамѣренны българе, кои то могатъ да встѫпятъ въ составъ на това управленіе за да работятъ. Азъ считамъ излишно да Ви съобщавамъ какви хора требѫ да бѫдѫтъ тіи человѣци, защо то Вые като познавате добре работы те и важность та на дѣло то, и сами знаете какви качества треба да иматъ както тіи, тѫй и человѣцы те, кои то въобще могатъ да ся употребятъ въ работы те.

Съ дълбоко уважаніе и преданность оставамъ

Вашъ искренный
Н. Палаузовъ.

1900. — Съ какви условия Палаузовъ би могълъ да стане чиновникъ при княза Черкаски. Пак. 104.

Члена Одесской Таможни и Цензора Одес. Почтовой Пограничной Конторы Болгарина Статскаго Совѣтника Н. Палаузова Доклад. записка 8 Мая 1877 г. Одесса.

Господину Завѣдывающему Гражданскими Дѣлами при Главнокомандующемъ дѣйствующею Арміею Князю В. А. Черкасскому.

Въ слѣдствіе личнаго приглашенія Вашего Сіятельства, изъявляя свою готовность состоять при Канцеляріи Вашей для занятій по дѣламъ Болгаръ, если на это послѣдуетъ согласіе моего Начальства, имѣю честь доложить, что для осуществленія этого необходимо войти въ сношеніе съ Г. Г. Министрами: Финансовъ и Внутренныхъ Дѣлъ, объ откомандированіи меня въ распоряженіе Г. Главнокомандующаго дѣйствующею Арміею съ сохраненіемъ за мною занимаемыхъ мною нынѣ должностей и получаемаго по нимъ содержанія.

Сколько мнѣ извѣстно, въ случаѣ прикомандированія меня къ Канцеляріи по Гражд. дѣлами, я буду получать денежное довольствіе на равнѣ съ чиновниками для порученій т. е. 750 р. единовременныхъ, по 4 руб. въ сутки порціонныхъ и на 3 лошади фуражныхъ, что составитъ въ мѣсяцъ около 150 руб.

Но какъ вознагражденіе это, на сколько я знаю, едва ли будетъ достаточно на покрытіе моихъ нуждъ, то позволяю себѣ покорнѣйше просить Ваше Сіятельство не признаете ли возможнымъ, по примѣру того какъ было сдѣлано мнѣ въ 1854 году, когда я состоялся при Главнокомандовавшемъ Дунайскою арміею, Князѣ Горчаковѣ также для занятій по дѣламъ Болгаръ, о назначеніи мнѣ единовременныхъ 1000 руб., по 6 руб. порціонныхъ и фуражныхъ на 4 лошади, что составитъ приблизительно въ мѣсяцъ около 220 руб.

1901. — Палаузовъ изпратилъ записка до Черкаски за себе си. Да узнае Геровъ за слѣдствието. Списъкъ на благонадежнитѣ българе. Централиститѣ издали манифестъ. Тѣхнитѣ опасни дѣйствия. Прѣпоржчва се отецъ Георги Тилевъ. Пушкитѣ на настоятелството. Пак. 72.

Прията 1 Юн. 1877. Отгов. 1 юн.
Одесса 25 Мая 1877 г.

Почитаемый Господине,
Найденъ Найденовичъ!

Сега вече кога то войската сж приготвиха и наредиха, работа та е за благополучно то преминуваніе отвждъ Дунава, за да почне тогива свое то дѣло Князь В. А. Черкаскій, съ когото азъ имахъ случай да ся запозная въ Кишиневъ, като ма пригласи за да дойда тамъ 5-й Мая. До обѣдъ, на обѣдъ и подиръ обѣдъ у Князя, Негово Сіятелство мя пита за наши те работы, и горе долу азъ обяснихъ щото можахъ въ таково кратко време. При чемъ той ми предложи желаж ли азъ да ся намѣрвамъ при него по наши те работы. Разумѣва си, че азъ изъявихъ свое то съгласіе, па обадихъ, че това може да стане, като ся направи сношеніе съ Министра Финансовъ и Министра Внутренихъ Дѣлъ. Проектъ тъ на това отношеніе изъ тогива направихъ и го предадохъ Г. Домонтовичу, Правителю Дѣлъ, а записка та до Князя, въ коя то изявихъ свое то съгласіе, азъ испратихъ отъ тукъ 8 Мая въ Кишиневъ чрезъ уполномоченнаго Краснаго Креста П. Н. Исакова, съ кого то ся споразумѣхъ на излязваніе то отъ Кишиневъ, че ако Князь тржгни за въ Плоештъ, или Букурещъ, — да му я испрати наедно сосъ други те работы, за кои то мя проси Князь.

Надѣвамъ ся, че и Вые сте ся пристроили при Князя. За това прося Васъ, ако е възможно, попытайте Г. Домонтовича, ако сж е върналъ, или Помощника на Князя Г. Генерала Онучина, съ кого то на бързо ся познакомихъ въ кабинетѣ Князя, ще ли ся състои мое то прикомандированіе, или нѣ, за да ся не намѣрвамъ въ томителна неизвѣстность.

Притова, моля Ви, извенете ся отъ мене предъ Его Прство Михаилъ Алексѣевичь Домонтовичъ, че не му испроводихъ лично обѣщанны те записки; но то стана по тая причина, че знаяхъ че той на 7 или 8 мая излѣзе отъ Кишиневъ на 3 недѣли за въ Москва. Тій записки азъ испратихъ до Князя, кой то во всякъ случай ще му ги предаде. Освенъ това ные испратихме Князю, голѣмъ списъкъ въ алфатный порядокъ на сички те българе, кои то сж ся учили въ Россія предъ Настоятелство то, или ся получили отъ него нѣкое пособіе за образованіе; также списокъ (конфиденціяльно) за благонадежны хора въ Болгарія, кои то составихме по указаніе то на О. Георгія Тилева; причемъ азъ като хоротувахъ по тия работы съ Князя споменухъ и Васъ, че имахме прѣдъ видъ това, но ся затруднявахме по извѣстны те вамъ причины. Но въ всякъ случай, составихме колко то можахме.

Има много да ся приказва, но писмо то не може да го вмѣсти, за това, ако дойде време да ся намѣря и азъ при начало то, или конець тъ на наши те многогодишни трудове и мечтанія, тогива ще си разговаряме и трудиме еднодушно и съгласно.

Желательно да ны съобщите нѣщичко въобще за наши те работы и защо централисты те правятъ таквизи безобразія какъ напримѣръ — публикуваніе манифестя отъ временно правителство.

Представете си, редакторъ на Одесски вѣстникъ, не взирая на мои те завѣренія, оказа ся тѣхенъ едномышленникъ. Простете, като свършвамъ.

Оставамъ съ уваженіе Вашъ искренный

Н. Палаузовъ.

Ные имаме купены до 850 бельгійски пушки (ружья) пистонны, сосъ штыки. За тѣхъ азъ хоротувахъ на Г. Домонтовича. Азъ мисля да ги предадемъ въ распоряженіе Князя Черкаскаго за вооруженіе на българска та стража по градища та, като минатъ войски те. Желая да зная мнѣніе то Ви и на наши те събраты г. Евлогій и други

Отъ дѣйствія та на Централисты те азъ предвиждамъ нѣкоя опасность за да не станатъ смущенія при ввожданіе то на новы те наредбы. Тѣхни те дѣйствія біятъ къмъ конституции, кое то, какъ то виждамъ отъ слова та И. С. Аксакова не ся има предъ видъ и даже ся предпазватъ.

Отъ подобны дѣйствія на централисты те може да ся въсползува недоброжелательна та намъ Европа, и да ся поселятъ раздоры и сплетни. Защо и за какво таквизи не обдуманны работы?

Ето още нѣколко реда заради Отца Георгія Тилева. Азъ като бѣхъ въ Кишиневъ, казахъ заради него на Князя Черкаскій, рекомандувахъ го като способенъ и достоенъ человѣкъ, заслуживающій вниманіе и участіе, обадихъ, че той много може да бѫде полезенъ при сношенія та въ Българія гдѣ то знае порядки те и духъ тъ на народа. И за това просихъ Князя да го прибере къмъ себе си и да му назначи нѣкое пособіе за да може нѣщо да остави на жена си тукъ, или въ Влашко, а самъ да слѣдува подиръ Князя. Князь нищо положително за това не ми каза, но отговори ми, че го познава отъ рекомандаціята на Игнатьева, нѣщо, което направихме ные чрѣзъ Владыка та.

За това моля Ви потрудете ся както знаете да го приберете, защото жално е да го видимъ, че много скучае и ся моли безъ работа. Той ще бѫде полезенъ, и не му ся сиди тукъ, се го тегли къмъ васъ, даже ми каза, че самичакъ, при сичка та си бѣдность и безденежіе, ще ся направи въ Румѫнія. Но ные го удържахме. Споменете, ако Ви прилѣга, за него при Князя, или при Игнатьева. Азъ като ся видѣхъ тукъ съ Г. Нелидовъ наумихъ му за това, но той има съвсѣмъ другъ взглядъ, кой то азъ не сподѣлямъ. Той мысли, че Отецъ Георгіи като ся намѣри при Главна та квартира, може да пострадае въ отечество то, като ся завърне. Печално мнѣніе! Какъ будьто наши те ще ся завърнѫтъ съ праздны рѫцѣ, и нафиле ще ся пролива толкова кръвь. Въ отговоръ на това О. Георгій каза; развѣ отъ това повече ще се усили моя та вина предъ Турцы те, кои то искаха да мя обѣсятъ, или два пѫтя ще ме обѣсватъ?

1902. — Палаузовъ отрѣзвенъ. Неговата и на Герова заслуга на народа. Прокламациитѣ. Отношенията на Богишича къмъ българетѣ. Пак. 72.

Одесса 9 Іюнія 1877 г.

Почитаемый господине,

Види ся, че Негово Сіятелство Князь Черкаскіи не е челъ моя та записка и Вы е отговорилъ подъ впечатлѣніе то на разговоръ тъ ми, кога то ми предложи да ся намѣрѫ при него, или ако я прочелъ, то не обърналъ вниманіе. Азъ просихъ да ми ся назначатъ, както му е редъ тъ въ подобны обстоятелства, 1000 р. подъемныхъ, 6 руб. суточныхъ и на 4 коня фуражные. И за това азъ ся съвѣтувахъ въ Кишиневъ съ г. Генерала Домонтовичъ, а въ Одесса съ Н. А. Новоселскій, послѣдній бѣше и причина та за да ма повыка Князь Черкаскій; азъ и не мыслихъ за това.

Во всякъ, однакоже, случай азъ много Ви благодаря дѣто ми отрезвихте мысли те, тѫй што то вече изфърлихъ отъ глава та си треволненія та, кои то ма обезпокояваха, като си земахъ предъ видъ на какви случайности ще ся обрекѫ въ не млады тѣ си години, още като зная за неуморность та на Князя Черкаскій, и особенно при мойтъ заботливъ характеръ. — Вые твърдѣ

добре знаете, че азъ съмъ на служба 35 години, и толкова же време съмъ ся трудилъ и за българе те, както и Вые, бѣхме даже, тѫй да кажѫ, родоначалницы на българско то возрожденіе, и нѣщо сме направили и приготвили въ почва та на сегашни те обстоятелства, слугували сме безкорыстно за отечество то, и чини ми ся, че и Вые, и азъ имаме право на вниманіе за трудове те ни, отъ кои то никоги не сме ся отказвали. Но за да ся трудимъ и сега, кога то вече и силы те ни малко ослабнаха, само за една прехрана като чернорабочій—за поденна заплата, то ми ся чини, че не е нѣщо редовно и намъ прилично. Но да оставимъ това, защо то расужденія та на дълго ще на увлекатъ.

Колко то за пушки те нито азъ, нито Настоятельство то отъ Князя Черкаскій не сме пріѣли ни дума; азъ само Вамъ писахъ, за да узнаѭ мнѣніе то Ви и на Г. Евлогія. Даже и лично нищо не сьмъ хоротувалъ съ Князя, кога то бѣхъ въ Кишиневъ. Имахъ само разговоръ, и то мимоходомъ, съ Г. Домонтовича. Во всякъ случай, споредъ писмо то Ви, на 8 сего за № 75 ные писахме Князю и го пытахме кому въ Кубей да ся предадѫтъ пушки те за да ся пренесатъ за граница въ распоряженіе на Негово Сіятелство.

А пакъ за прокламація та, коя то не щеше да носи това названіе, а просто посланіе къмъ българе те, и за кое то ся съвѣтувахме съ Владыка та, азъ имахъ разговоръ съ Князя, и той ми каза, че това не е нужно, кѫсо то време и занятія та на Князя, не ми дозволиха на дълго да му расправѫ по какви причины азъ мыслихъ, че това е полезно. Манифестъ тъ на централисти-те, тѣхни те убѣжденія и коммунистически те взгляды, тѣхна та пропаганда и стремленія, кои то могѫтъ да съблазнятъ нашій тъ простъ народъ при въвожданіе то на новы те наредбы отъ руссы те, при завистьта на Европа, могатъ да дадѫтъ поводъ на разны сплетни. За да ся преварди това азъ мыслихъ да предупредимъ народа. Но сички те съображенія не могатъ ся изказа въ писмо, Вые сами ще ся освѣти те, Sapienti satis. Дано ся азъ излѫжѫ въ предположенія та. —

Отъ приложенна та замѣтка ще ся научите за содержаніе то й. За това имайте това обстоятелство прѣдъ видъ, и постарайте ся, както размысли те, за подобро, да предворите Князя. Тѫзи замѣтка е составена отъ сынъ тъ ми слѣдъ заявленія та и мнѣнія та на нѣкои Професоры, кои то добре познаватъ Богишича; но и сынъ тъ ми го знае, защо то бѣше неговъ слушатель. Имайте предъ видъ и това, че замѣтка та е составена твърде умеренно. Постѫпки те на Богишича сѫ по рѣзки. И ако той ся е отнасялъ къмъ русски те студенты като къмъ мужицы, варвары, то какъ ли ще ся обхожда съ наши те българе?

Като Ви пожелая здравіе, добры успѣхи и сѣтнины оставамъ съ истиненъ къмъ Васъ почетъ

Н. Палаузовъ.

1903. — Пушкитѣ прѣдадени. Да се изпратятъ и пушкитѣ на дружество „Св. Св. Кирила и Методия.“ Пак. 72.

Прието 29 Юлия 1877.

Одесса 20 Юлия 1877.

Многопочитаемый Господине!

За извѣстны те Вамъ пушки 894 парч. азъ на 18 текущаго отъ име то на Настоятелство то телеграфирахъ въ Кубей Д Скачкову да ги предаде Тулченскому Губернатору Юзефовичу. За това азъ съ настояще то пишѫ и г. Домонтовичу. Освенъ това азъ му напомнювамъ и за тіи пушки, кои то ся намѣрватъ въ распоряженіе на Одесско то Славянско общество Св. Св. Кири-

ла и Меѳодія, и за кои то исправл. должность Предсѣдателя г. Вучетичъ още презъ Май мѣсяцъ бѣше писалъ чрезъ г. Багговута Князю Черкасскому, но отговоръ не пріѣ.

На мѣсто да стоятъ тіи пушки безъ работа, азъ наумявамъ г. Домонтовичу, че при сегашна та потреба за оржжіе, не е злѣ да ся зематъ тій пушки и стига само една телеграма отъ Князя до г. Вучетича за да ся испратятъ за кждѣ то ся укаже. Подѣйствувайте за тая работа, защо то тіи пушки тжй ще ся загубятъ, или ще паднатъ въ ржцѣ те на Сърбы те, които доста български пары изѣдоха, и освенъ това тжй недостойно напсуваха и псуватъ българе те.

Податель тъ на това, Діакона Антима рекомандувахъ г. Домонтовичу, като добъръ българинъ.

Работы те тжй быстро ся вършжтъ и мѣняватъ, что то не знамъ за какво да Ви питамъ, стига само наши те по скоро да принудятъ Турцы те да сключатъ миръ, та че тогава ще видимъ какво ще стане съ наше то отечество Българія, тогива ще дойда, ако сподоби Господь, умно да устрояваме та моженна та честь по границы те, и надѣвамъ ся, че българе те не ще забравятъ трудове те ми.

Като пожелая Вамъ здравіе и успѣхи во всичко, оставамъ съ должно почтеніе.

Вашъ искренный
Н. Палаузовъ.

P. S. Сынь тъ ми проважда Вамъ своя та Магистерска диссертація.

1904. — Синътъ на Палаузова прѣвожда на руски иречековата българска история. Ще влѣзе на служба въ България. Палаузовъ иска да уреди митницитѣ. Пак. 72.

Прията 10 Авг. 1877.

Одесса 2 Августъ 1877.

Уважаемый Господине
Найденъ Найденовичъ!

На писмо то Ви отъ 26 Юлія, азъ вчера Ви телеграфирахъ, че Ваше то предложеніе ме зарадва и сынъ тъ ми охотно пріе това, тѣмъ болѣе что и той напредъ ми заявляваше, че иска да отиде въ Търново за да прегледа древности те, а отъ това да ся воспользува при превода на Історія та за българе те на Иречека, коя то той на едно съсъ Професоръ — Бруна превождатъ по русски, и ные ся обрекохме да напечатаме, като мыслими да я посвятимъ Государю Императору. Тоя преводъ вече е готовъ, но треба нѣколко дена да ся нареди работа та, за да ся не посрѣщнатъ затрудненія при печятаніе то на таквози капитално сочиненіе, кое то е доведено чакъ до сегашни те времена.

Ето защо азъ, ако Ви и телеграфирахъ, че сынъ тъ ми презъ день те ще тргне, прося Васъ малко да го почакате не повече отъ 2 недѣли за да успѣе да нареди сичко, и тога да дойде при Васъ за да направи нужны те формалности при опредѣленіе то си. А пакъ Вые ще го настаните и ще направите гдѣ то и както слѣдува. Мене ми е пріятно, че той съ голѣма охота отыва да работи, и азъ отъ своя страна, не като бащж, защо то могж да бждж пристрастенъ, ще Ви кажа, че ще имате добъръ, и вѣренъ и скроменъ помощникъ, който сосъ сичко то си неиспорчено сьрце ще бжде преданъ на дѣло то си, само треба да му ся дадж тъ указания, защо то не ся е търкалялъ между наши те българе

Жаль ми е само, че той отъ като ся разболѣ въ Май мѣсяцъ не може публично да защити своята диссертація магистерска, която е вече напечатана. Той отложи това до подиръ каникулыте, а между тѣмъ обстоятелствата ся измѣняватъ, а той тая формалность треба да испълне подиръ, за кое то треба да дойде тукъ на нѣколко деньe.

Подиръ двѣ годины и вторыйтъ ми сынъ ще бѫде готовъ за въ работа. Той сега ся намѣрва въ 3-й курсъ, тоже юристъ, и такожe съ драго сърдце ще послужи на отечеството.

И азъ бы желалъ да послужѭ, но нека ся поустроятъ дѣлата и може бы ще ся устроява таможенната часть, или нѣкоя друга то надѣвамъ ся, че ще мя повыкатъ нашите да устроимъ тая часть. Не богатство искамъ, но желая само да ми ся даде възможность да работѫ безъ нужда.

Нъ азъ като Ви попрося извиненіе за небрежността, съ която Ви пишѫ такоже по бързотія, и като Ви пожелая отъ душѫ добры успѣхы, оставамъ съ истинно уваженіе и преданность

Вашъ Н. Палаузовъ.

1905. — Прѣводътъ на историята задържалъ Вл. Палаузова въ Одеса повече врѣмя. Пак. 72.

Прието 27 Авг.

Одесса 16 Августа 1877.

Многоуважаемый Господине,
Найденъ Найденовичъ!

1-го текущаго азъ Ви телеграфирахъ, че сынътъ ми, като пріѣ предложеніето Ви, скоро ще тръгне, а въ писмото си отъ това же число, изпроводено чрезъ г. Евлогія Георгіева, Ви явихъ, че сынътъ ми ще сѫ задържи недѣли двѣ догдѣ изъвърши българската історія, която рѣшихме да ся напечата и поднесе на Государя Императора. Но като това е капитално съчиненіе, и изискова особенно вниманіе за преписка и преглѣжданіе, защото като излѣзе сынътъ ми нѣма кой да го разсмотри, то за това не дѣите ся безпокои за дѣто сынъ-тъ ми нѣколко дена закъснѣе. Той за пѫтуваніе вече е готовъ — само остава нарежданіето на історіята, която три человѣка я преписватъ, но треба и преписътъ да ся преглѣда и сличи съ оригиналътъ.

Работата е до толкова важна и патріотическа като ся яви това сочиненіе при сегашните обстоятелства и още ще ся поднесе на Царьтъ, то ако ся забави сынътъ още нѣкои 6—7 дена не е голѣма работа, само да ся нареди сичкото, да не ставатъ подиръ затрудненія, които мѫчно могатъ безъ него да ся исправятъ. Той щомъ свърши, тоя часъ ще дойде. И за това Ви извѣщавамъ, да знаете; той и съ университетътъ ся расправи, и пашапортъ зе и сичко е приготвилъ за пѫтуваніе.

Не е злѣ да попросите г. Евлогія Георгіева, като му ся представи, да му помогне за отываніето въ Систовъ. Сынътъ ми никого не познава, и е новичокъ.

Като Ви принесѫ моите сърдечны поздравяния и желанія на добры успѣхи оставамъ

Вашъ искренный
Н. Палаузовъ.

1906. — Владимиръ Палаузовъ при Герова. Бащински грижи за добро настаняване сина. Н. Палаузовъ прѣдлага своитѣ услуги на отечеството. Прѣпорѫчва се Илия Иовчевъ Пак. 72.

Принято 29 Авг.

Одесса 20 Августъ 1877.

Многоуважаемый Господине,
Найденъ Найденовичъ!

Настояще то ще Ви поднесе сынъ тъ ми Владимiръ Николаевичъ, въ кого то едвамъ ли ще упознаете двугодишно то слабичко дѣте, ако сте го запомнили отъ '853 година. Той и сега не ся ползува отъ твърде яко здравiе, като майка та му го разслаби отъ много то заботы и предпазванiя тѫй что то тiи предпазванiя до толко са втѣлесиха въ него, что то и самичакъ ся пази отъ колко то слѣдува. Но надѣвамся, че наши те планински мѣста, въздухъ тъ, вода та, идея та на служенiе то, а най-паче Ваше то благорасположенiе, като Ви прося да му будите като бащѫ, ще го подкрѣпятъ физически, За усердiе то му, добро то направленiе и готовность та да послужи спореДъ силы те си, азъ Ви ся ручавамъ. Той, като не е нито самохвалъ, нито самонадѣенъ, ще Ви бѫде добъръ и вѣренъ помощникъ, и моля Ви ся устройте му пѫть тъ за негово то бѫдѫще, той нема да посрами нито Васъ, нито тiи, на кого то ще го препорѫчите. Грыжа та ми е само да го предпазвате за да си не повреди здравiе то, кое то не е твърде яко. За това Ви моли прiятелски и жена та ми, като Ви и поздравлява.

Той колко годѣ знае теоретически български, но една малка практика и Ваше то сдѣйствiе, при негові те способности, ще му облегчятъ скоро то усвоенiе на разговорный тъ языкъ. Надѣвамъ ся, че като ся представи случай ще го лично препорѫчате Князю В. А. Черкасскому, г. г. Домонтовичу и Анучину, и на други те, гдѣ то намѣрите за нужно. За едно ще Ви моля при сичко то друго. Той по случай на разболѣванiе не може да защити публично Магистерска та диссертацiя, като вече сичко то бѣше за това готово, тѫй что то тая формалность остана недовършена. За това бѫдете добры въ послѣдствiи кога то време то позволи дайте му възможность да дойде тука да извърши това дѣло и да си земи Магистерскiй-тъ дипломъ, за дане загуби годины те при преименуванiе то въ граждански чинъ. Така и при утвържденiе то на должность та за Старши чиновникъ для порученiй но го представлявайте въ Сенатъ да ся преименува въ Граждански чинъ, догдѣ не си земи Магистерскiй тъ дипломъ.

Колко то ся касае до мене, то и азъ бы желалъ да дойда за да послужа. Но обстоятельства та ми ся таквизи, что то безъ средства не могѫ тѫй да ся рѣша; а пакъ Князь В. А. Черкасскiй не прiѣ предложенiе то, копiя на кое то Ви притварямъ за Ваше знанiе. Вые, като знаете добрѣ мои те стремленiя, живо можете да си въобразите какъ ми е тежко да сѣдѫ тукъ въ тiи времена, а ако не бѣше кѫщѫ та ми заложена въ банкътъ, азъ щехъ бы да зема подъ нея на заемъ 3—4 хиляды руб. и да дойда да работѫ, и увѣренъ съмъ, че бы принесълъ полза. Но при таквизи обстоятелства, и при мое то положенiе какво могѫ да направѫ, кога отъ никого не могѫ да намѣря нѣкоя помощь, а тѫй да се рѣша безъ средства, какво по напредъ да вършишь и можешь ли нѣщо да направишь, кога треба да мыслишь какъ да си посрѣщнешь нуждыте, особенно въ тiй времена и въ наши те разорены мѣста. Вые, но Ваша та опытность и добро знанiе на работы те, може те вполнѣ да оцѣни те тiй обстоятелства.

Но во всякъ случай, азъ ся надѣвамъ, че 35 годишни те мои трудове за добро то на наше то отечество, на кои то и Вые сте свидѣтель, ще обър-

натъ вниманіе на кого то слѣдува, и вѣрвамъ, че ако стане нужда да се нарежда поне таможенната часть въ Болгарія, тая работа ще поржчать мени, а не на чужденци, и ще ма назначать Началникъ на сичкитс таможени въ Болгарія. Конечно до онуй време азъ не бы ся отказалъ да останж, както и Вые, нейдѣ въ Българія губернаторъ. И за това моля Ви имайте добрината да ми съобщите Ваши те штаты, на какви основанія ся назначихте и въобще какъ могж азъ да согла̊ся това съсъ свое то положеніе, и да си обезпеча пансіонъ тъ, срокътъ на кои то наближава. Ще ли ся счита служба та ми въ Болгарія, или нѣ. Въобще азъ бы желалъ да имамъ отъ Васъ подробны свѣденія за това какъ могж азъ да послужж на отечество то. Най-главно то ми желаніе заключява ся въ това да ми ся даде само възможность да си посрѣщна разноски те въ Болгарія, отъ като оставя тукъ получаемо то съдержаніе като членъ Таможни и Ценсоръ (сичко 4) хиляди, отъ които 500 руб. плащамъ отъ себе си на свой тъ Помощникъ по Цензура та) на фамилія та ми. Мене ми ся чини, че това, что азъ забѣлѣжихъ Князю, не е голѣма сумма. Во всякъ случай Ваше то пріятелско съобщеніе ще освѣти съображенія та ми. Но откровенно Ви казвамъ, че мени ми е твърде томително да сѣдж тукъ, кога то виждамъ, че има нужда отъ хора за въ работа.

Добрѣ сторихте като издѣйствувахте при Князя да не ся намѣри при него Сърбинътъ Богишичъ. Азъ за това писахъ Князю.

Прѣзъ денье то при мене дойде единъ младъ българинъ отъ Сливенъ Илія Јовчовъ; той е былъ въ Америка и тамъ ся е образувалъ въ Коллейумъ спеціялно Класикъ; патріотъ, желае да послужи на отечество то и кани ся да отиде въ нашенско, но по убѣжденія та и направленіе то е сжщъ Американецъ — Пресвитеріанецъ и е приверженецъ на Американски те миссіонеры въ Болгарія. Глѣда на свобода та въ обширенъ смысълъ. Обича да ораторствова публично и да убѣждава народа. Азъ му забѣлѣжихъ, что това що е полезно за Американцы-те е непримѣнимо за българе те, и ще имъ повреди, тіи треба да ся развиватъ подъ крыло то на Россія и на основы те на православіе то, на свои те нравы и обичаи, на свои те исторически преданія, а не на тія свободны учрежденія, кои то си иматъ мѣсто само въ Америка. Азъ Вы съобщавамъ това за Ваше свѣденіе.

Като Ви пожелая добро здравіе, успѣхи и напредуванія, оставамъ съ дълбоко уваженіе и преданность.

Вашъ Н. Палаузовъ.

Мене ми ся чини, че при опредѣленіе то треба да ся дадж тъ и подъемны пары, както на сички те, кои то отивать заграница. Надѣвамъ ся, че ще направите кое то е възможно.

198. С. Н. ПАЛАУЗОВЪ.

1907. — Прѣпращатъ се писма отъ калоферскитѣ монахини Харитина и Евдокия. Пак. 72.

Милостивый Государь

Найденъ Ге̊ровъ!

Инокини Калоферского Введенскаго Монастыря Харитина и Евдокія просили меня доставить Самовѣрнѣйшимъ путемъ два вложенныя письма, одно въ ихъ монастырь, другое Г. Бацову въ Калоферъ.

Я не зналъ лучшаго пути, какъ избранный мною теперь, т. е. чрезъ Азіатскій Департаментъ, препроводить означенныя письма на Ваше распоряженіе.

Вы не откажетесь, въ случаѣ полученіи отвѣтовъ, адрессованныхъ на

имя инокинь, живущихъ теперь фурштатской въ домѣ Дяшлева, отправить ихъ въ Аз. Департаментъ, которому означенныя инокини извѣстны.

Я слышалъ что братъ Вашъ находится въ Вѣнѣ и что онъ болѣнъ. Въ Мартѣ или Апрѣлѣ я самъ буду проѣздомъ въ Вѣнѣ и остановлюсь тамъ на нѣсколько дней, что бы повидать ся съ знакомыми, которыхъ я въ прѣшлого днюю мою поѣздку не видѣлъ. Поспѣшность ислѣдованія на югѣ Россіи и обратно въ Петербургъ по дѣламъ вѣдомства, въ которомъ служу, заставили меня быть весьма не долгое врѣмя въ Вѣнѣ. Теперь же я надѣюсь загладить старую ошибку.

Пользуюсь случаемъ пожелатъ Вамъ всѣхъ благъ и всего лучшаго, оставаясь при томъ Вашъ преданный

С. Петербургъ С. Н. Палаузовъ.
10 Декабря 1863.

Если не ошибаюсь Николай Чалики находится теперь въ Филиппополѣ. Прошу Васъ пожать ему руку отъ меня, стараго его знакомаго и пріятеля.
С. Палаузовъ.

199. ИКОНОМЪ ПАПА ПАНАЙОТЪ.

1908. — Обири и убийства въ чирпанскитѣ села Алагянъ, Караджовренъ, Дерелие, Шикеръ-Бунаръ, Конопчие, Гючерлие. Даръ покровци на чирпанска черкова. Пак. 73.

Господинъ Найдине!

Чре́зъ со́съ настоящі́ето си писамцѣ Прихождамъ дава попитамъ за вашето драгоцѣно здравіе и̑ дави о̑бява детома бяхти задлажі́ли е̑тови на значавамъ отъ чирпанскити села,
о̑т' селу а̑лагянъ фанаха харсазити дядовия неткувъ синъ диму и мо зеха млого Пари и тогиваго пуснаха, и това стана она лето дето са примина;
о̑т' село а̑лагянъ пакъ друго харсазити фанаха славивия синъ иванъ и го убесиха въ горага оти имъ ни пратиха Пары;
о̑т' селу Караджовренъ фанаха харсазите стояновия синъ иванъ и друкъ данкувия синъ димитаръ и имъ зеха Пары и ги пуснаха;
о̑т' селу дирлі́и фанаха харсазите дяду статю и маня тодоровъ и имъ заха Пары и ги Пуснаха;
о̑т' селу шикеръ-бунаръ харсазите фанаха димитровия синъ драганъ и мо зеха Пари и го Пуснаха, а станковия синъ тодору посекохаго харсазите;
о̑т' селу ихло́въ колювия синъ а̑танаса и̑ желю валювъ посекаха ги харсазите, като у̑тиваха на захра;
о̑т' селу конопчіе гешувъ иванъ и гешувъ георгі́и Посекохаги харсазите, като си у̑тиваха на пазаръ;
въ селу Гючерлі́е като утиваше единъ хаскуски Примотаренъ да си Продава Приматі́ята излезоха троица турци харсази ії мо зиматъ коня както сие патоварянъ и сахатяму и паритему: и тамо е билъ Каръ-аса и отишло момчето таму казалъ а тое пистаналъ отъ местото си; и това дето ти назначавамъ за е̑дна година како е станало въ нашата каза: и заради Покровцыти дето ги дади млого се зарадоваха нашете господаре и компние и са Благодарі́ха; и ви молимъ дама имате за всегда

Вашъ Покорні́и Економъ Па^{п} Панаіотъ
1860: 18: 'Јулій Архіерейски Епитропъ
Въ Чирпанъ.

1909. — Убийство и обиръ въ село Чжлние, Чирпанско. Чаталъ-тепе български Ихловъ. Пак. 73.

Чирпа̂нъ 4: Авгу́стъ: 1860.

Почтеноро́дній: Г: Наелине Выцоконсуле!

Въ Пло́вдївъ:

Прихождамь дави ява како са у̂грепа е̂ди́нъ человѣкъ въ нашата каза о̂т̓ селу ча̂лнїи 28 ї̂улїи сто́иновъ синъ же́лю то́зи человекъ же́лю детого у̂трепаха злодейцы те бепи овчаръ, като у̂теппле злодейците при него посредъ нощъ и̂му з емали тры а̂гнета и̂ го у̂биле. На ї̂улїи 18 четворица злодеицы и̂злизатъ посреди нощъ насе́лу дирли́ле на гену Милчувъ при о̂вчаря и̂ като и̂малъ зли кучета тосъ овчаръ ниможле да го фанатъ и̂ злодеицитему у̂били кучетата;

Въ завчерашното писмо за боравихъ дави назнача заради село и̂хловъ како го викатъ по турски чата́лъ-тепе ба̂лгарски ихловъ

Вашъ Поко́рнїи
Е̂коно́мъ Па^п^ Панаіотъ е̂пи́тропъ Владышки.

1910. — Обири и убийства въ Чирпанско. Мюдюринътъ зима млѣко за сирене отъ всѣкой овчарь. Пак. 73.

Приято 25 Авг. 1860.

Чирпанъ 23 Авгу́стъ :1860:

Благороднїи: г: г: Наидїнє Выцоконсулє!

Въ Пловдївъ

Катови назначавахми завказатани ко̂лку чєловѣци са у̂трє́пани за боравихми да ви назначимъ о̂щи задвама чєлов̂ѣци о̂т̓ ла́нє потова врємєсаги у̂трє́пали прє́съ този мєсєцъ а̂вгу́сти и̂ сєга добрє като и̂спитахмє и̂ виги на значавамє; о̂т̓ сє́ло конопчїе попъ Костадинъ гєо̂ргївъ катоутивашє дакращава на друго сєло и̂ го у́биха злодє́ицы и̂ о́т̓ сє́лу чолхакюю є̂ди́нъ а̂рнаутєнъ дєто шаташє при спахиєтє у̂трєпа ди́му и̂вановъ: и̂ тоє бє́ши чорбаджї́я Въ сєлото чолхакюю и̂ го у́трєпа въ срє́тъ селото и́ а̂рнаутина побєгна и̂ нєможєха даго фанатъ; и̂ ва молимъ да пристоитє заради по̀пъ николовї́я тюмюсюкъ и̂ нєщємви за борави това добро, и̂ така у̂ставамъ завсегда;

Вашъ Покорнїи;
'Економъ Па^п^ Панаіотъ 'Архї̂єрєіски є̂пи́тропъ,

И̂ на́шия мюдюрєнъ збі́ра мли́ку о̂т̓ о̂вчари́те даси прави сиринє є́ди́нъ сюрюмахъ на ї̂мє станчꙋ пєтровъ като и̂ма дваиси о̂вцы нєма що да му дадє и̂ тоє́го и̂ктиса и̂ го би́: намютюрїнаєˆ ї̂мє́то а̂ляаа;

1911. — Обири и бастисвания въ Чирпанско и наоколо. Пак. 73.

Приято 5 марта 1861.

Благороднїй: Г: Наидине Выцоконсуле!

Като става о̂т̓ толкузи време данивисамъ писал̓, сегави назначавамъ за неколку ра́боти, нашъ е̂динъ тарговецъ чирпанлї́я на и̂ме: х ^ч^: димитаръ: х ^ч^: кирков̓ катоси и̂деши о̂т̓ е̂дирне фановатго харсазите на хаскоската каза приселуто: ге́рдима, земалему: 3012: грош^ш^: и̂ е̂динъ конъ, и̂малое и̂ друкъ человѣкъ сосъ него о̂т̓ філібелишката каза о̂т̓ село чо́ба, на име марку пеповъ

й немо зимали: 10: грош: толкова е ймалъ сиромаха, това става сега на февроаріи: 27:, й отъ чирпанската каза отъ селу алтан-чаиръ наиме попа теодоръ добриковъ като си вечеряши сахата подвата сосъ дѣцата си, доваждатъ троина злодій, й мо бастисоватъ кащатата, й фановатъ даго мачатъ даго душатъ за пари, сосъ Божїя сила попа са утарва отъ рацетеимъ й ниможаха нищо да му направатъ, й така уставамъ за всегда:

Чирпанъ Вашъ покорнїи, Ікономъ Пап
:1861: мартъ: 1: Панаіотъ

1912.—Обири, убийства и отвличания въ Чирпанско прѣзъ 1863 година. Пак. 73.

Господинъ Наидине!

Като става отъ толкузи Време данивисамъ назначилъ некуи чирпански новини, презъ тези дни се появиха хайдуны по нашата каза, на селу узунджа, злоденцыте фанаха дечу атанасувъ и досега го нема, женатаму и децатаму плачатъ; й даскала детое намирішлери димитаръ Нидѣлчувъ като удилъ при брата си на селу гючюрлїе, и него срешнуватъ хайдуцыте и го убиратъ земалиму дрехити отъ гарбатъ и сахатя и колкото пары ималъ принегоси; отъ чирпан растоянїе доединъ сахатъ на пловдивската каза село Кара-орманъ като утава нашия доховнїкъ Партенїя отъ рылския монастиръ да проси по убичею, и презноци му зиматъ коня злодеицыте, и убыратъ една каща Въ това селу кара-орманъ на Братие Колю и петку генчуви пастармаджїоларь; и ги оставятъ салтъ детуимса дрехите на гарба, и друго имамъ да ви назнача ѿ преминалата година :1862: на августъ месецъ са уби единъ человекъ на име костадинъ тонювъ отъ селу Карапча, тамо е билъ и Бюлюкъ Башията и като отшиле компиете та му убадиле чикакъ злоденцыте убиха костадина тонювъ а тое ни станалъ отъ местото си; И така уставамъ до смерта си за всега

Чирпанъ Вашъ искренїи приятелъ;
1863: майй: 24: Икономъ Пап Панаіотъ

1913. — Турски новобранци буйствуватъ и убиватъ. Пак. 73.

Прията 5 окт. 1863. Отгов. 9 окт.

чирпанъ: 1863: Сеп'темвр: :2:

Благороднѣйшими: Г: Наидине Вице консуле!

Въ Пловдївъ.

Като става отъ толкози времи да нивисамъ писалъ некои чирпански новини, сега презъ тези дны отъ завчера едно момче на име ганчу георгевъ отъ селу сара-смаилъ това момче: 20: годишно, Беши цанено въ едно турско село чаталъ-юкъ: Близо до село сара смаилъ, това момче ганчу Беше цанено уединъ турчинъ охчарь, това момче като пасеши охцети на кара утаватъ неколко торчета отъ кура аскери и го убиватъ исегаса фащатъ тези торчета неи казоватъ какого тие убили, и мюдюриниатъ ги даржи запрени въ чирпанъ и така уставамъ за всегда,

Вашъ покорный приятелъ
Икономъ Пап Панаіотъ.

1914. — Обиръ и бастисване въ Чирпанъ. Прѣпраща се писмо на Ат. Данаиловъ Белеевъ въ Киевъ. Пак. 73.

Чирпа[н] 1864: Мартъ 17:

Г: Наидине!

Искамъ дави забилежа неколку чирпански новени, : Х[ч]: теωдуръ : Х[ч] : теновъ кату утиваши є̑дна утрина да си утваря дукяна срещатго тровица турцы и го фановатъ, извадили ножовите, земалимо парите и го посякоха нагарба сосъ ножовите, и друго въ градани вънатри иетаръ видувъ става три патяго Бастисоватъ кащата да го убиратъ.

Млого ще тиса мола това приключеното писамце даго испратишъ до г: атанасіе данаиловъ Белеевъ въ кіево за щото имаши дукени въ чирпа[н] та беши писалъ намаикаси даги продаде и тя стана о̑тъ ески захара доде въ чирпа[н] продади докените сегаму пишеме до кое место да му испратимъ парите дани яви и вие дани ѧ̑вите колкото пары да дети на пощата дави ги испрата, и така уставамъ за всегда

Вашъ покорнiи приятель
иконом Па[п] Панаіотъ

1915. — Турско блудство. Разтлѣване малолѣтни момичета. Пак. 73.

Чирпа[н] 1864 : Маій : 7 :

Господи[н] Наидине!

Като имаме големо претеснение камто царстото заради пари, то ни стига ами фанаха по големи пакости да ни правать турцы-те, завчера напрешъ петъ дни троица четака срещатъ є̑дно момиче десятъ годишно като си идело о̑т' лозето и го фанале и мо развалиле дѣвството, и друга жена и нея фанатъ и нея тае, и друга жена изваждатъ отъ кащата и ия о̑датъ покарищатъ и тя са уплаши и умре жената, и о̑ставамъ за всегда,

Вашъ приятелъ
иконом Па[п] Панаіотъ

1916. — Обири и насилия въ Чирпанско прѣзъ 1864 год. Пак. 73.

Чирпанъ 1864: иунїи 18:

Господинъ Наидине!

Тази неделя испращами единъ нашъ человекъ до Є̑ски-Захара на име Пѣню донювъ и го срешнуватъ злодеиците и мо зиматъ коня и парыте, и ималое други сосъ него василъ стоилувъ и нему зиматъ коня и парите, такожте и на петра димитровъ зиматъ коня и парыте, и на теодура петрова зиматмо коня и парыте и въ чирпанъ внатре о̑т' кравать на : Х[ч]; петра желувъ два чифта волове, иса убира единъ дукянъ въ чаршиятани, на Иванъ Георгювъ Бояджи, и фанаха турцыте, и ти ѧ̑ва по селата детоса крали злодеицы-те, о̑т' село кара-терзилери на недя ка̑нювъ о̑тъ краватъ воловити и о̑тъ селу али-пашиново на стоянъ димовъ и на петка ивановъ утъкраватъ воловити о̑тъ селу трюкмешліе на Иванъ тенювъ укравать воловите, и днеска акона питате злодеицыти неса (харсазите) млого понашата каза, и така уставамъ за всегда,

Вашъ приятелъ
иконом Па[п] Панаіотъ

1917. — Убийство на двама житаре въ Чирпанъ. Пак. 73.

Чирпанъ 1865: ноемврїй : 12 :

Господинъ Наидине!

Като немаши сигоренъ человек дави пиша за некои чирпански новени сега намерихъ, и ви ява, двама человецы на тварувать две коля жито да додать въ Філібе даго продавать ичи стигать злодеицыте до феда бей кюпросю и между си именъ и ги обивать, единать бешъ: 30: годишанъ человѣкъ наиме теодуръ неювъ, и другия Бени георгый Козювъ на двапси годиие, и друго като немаме що да ви пишеме, и така уставами завсегда,

Вашп искренїй приятели
икономъ Па^п Панаіотъ

1918.—Иска се филонъ. Чирпански дивотии за хаджийството. Пак. 73

Чирпанъ 1866 : февроарїи : 20:

Господин „Наидине!

Като нема друго ново нещо дави пиша прихождамъ писмено даси попроса обещанниятви філонъ, да го придадети на : Г· Х^ч дека дамиго донисе сега за воскресенїе, защото беши мене млого драго дадода даса видиме по устанахъ самичакъ попъ наедна церкува, другарятми попъ стефанъ утиде на Іерусалим на поклонение, та заради това неща да можа да дода самичакъ да си зема філона, и мало оици безумни человеци и попови дадавать на гарци пари и да гледатъ голи харапи низная : г: Наидине далищи има другади толкосъ Х^а е колкото въ нашия чирпанъ, макаръ да ни можи да си запише името салтъ хаджи даго викать, за товасми устанали на е назать отъ другите градища и нае кіорави, въ чирпа^н които е хаджия той владен, които е ученъ той нема чесъ, за други пать щеви опиша чирпански смешки, такауставамъ до смертаси сички Ванъ

Икономъ Па^п Панаіотъ

Испращамъ ти едно писмо по: Х^ч : дека Х: захаріево, молава испратетего сосъ ваше коререпъ на пощата

1919. — Али-нашинци очакватъ церковни книги. Иска се стихаръ и епитрахилъ. Пак. 73.

Чирпанъ 1866 : октоврїи 21

Господинъ Найдине!

Прихождамъ писмено дава попитамъ за драгоценното ви здравие, и слетъ Нашето питане искамъ дави паума когато дохождахъ въ Пловдивъ сосъ едно поиче приваши благородїе иви бехме зарачали за цѣрковнїи книги да ги тиртисашъ, и сега тези селачи али пашинци отчаковать за книгете и ви са молать акоса доиле да отъпишете да дойдатъ дасиги зематъ, и друго щехти да ми испращати единъ стихаръ и еди^н епетрахилъ хубавъ, защото оци несамъ служилъ сосъ филона детомиго прати, защото си нема прилеката, така учаковами и уставами въ надежда,

Ваши покорнїи приятелъ
Икономъ Па^п Панаіотъ

1920. — Душо Костадиновъ обранъ. Прѣпоржчва се дѣдо Михалъ. Пак. 73.

Прието 6 мартъ 1866

Чирпанъ 1868: Мартъ 3;

Благородненїи ми Господи[н] Наидине!

Като става ỏтъ толкози време даневисамъ писалъ сега са пренудхъ идави пиша, и дави ява това момче детови дониса писмото тозе момакъ нашъ, сега въ петакъ на мартъ на парвие день стана доиде на рахманлие Бени конилъ пастарма кози 1000 ỏки утива дая дига като излиза ỏтъ чирпанъ и утава доединъ сахатъ и половина и го стигноватъ двама турци и го фановатъ и го обиратъ Зиматмо: 13: меджидеита и единъ сенетъ за 2000 гро[ш] този момакъ на име душу костадиновъ довожда въ чирпанъ и казва на каимаканина и ударятъ телеграфа до пловдивския Мютесерифенъ да намери тези злодеици Защото е това село на пловдивската каза, и мютесерифина прати неколко джандарми и ги фана и ги докараха въ Пловдивъ, ѝето момчето и тое доде, и ва молими и вие да престоинте доноси искара парите,

И друго нарочнота поздравлява г: Х[ч] деку, има въ Пловдивъ ѐдинъ старъ человекъ на име дяду михалъ нашъ чирпанлия става седи въ Пловдивъ 40 деня за една давия испрати до нашия каимаканянъ ѐдно емирламе да си вика даваджията ȃто има някои ỏтъ турцити тани пущатъ хасима на дяда михала, ита моли г: Х[ч] деку да престоите натази работа, ива задлажава да повикате неговия синъ душу дето седи въ Пловдивъ тои дави раскажи по дробно за дядовата михалова работа, и друго като нема що дави пиша така утавамъ досмертаси,

Вашъ покорнїи приятелъ
Икономъ Па[п] Панаїотъ

200. БРАТИЕ Е. ПАНИЦА.

1921. — Даватъ се свѣдѣния за К. Бугазлж и А. Цукала. Коп. кн. 5. 178.

Пловдивъ, 12/24 Мартъ 1871,

Господаре Братие Е. Паница,

въ Вѣнж.

Бързамь да отговорж на писмо-то Ви отъ 28/12 тоя Марта, въ което ми пишете да Ви явиж достойны ли сж за кредитъ Г-ре К. Бугазлж и А. Цукала.

К. Бугазлж отъ много врѣмя насамъ слугуваше у М. Гимюшгердана за писарь и е билъ ортакъ въ нѣчто съ него. Въ исто-то врѣмя той е ималъ и нѣкои-си другы работы илтизамджискы. Прѣди двѣ годины нѣчто ся е отдѣлилъ отъ Гимюшгердана и казва, че има да зима отъ него, а Гимюшгерданъ пакъ казва, че той има да зима отъ Бугазлж и когато ся расправять, не знамь, какво ще излѣзе. Отъ другж странж самъ Бугазлж е казвалъ че отъ 1860 лѣто насамъ Гимюгерданъ, колкото работы е правилъ, все е губилъ отъ тѣхъ и е изгубилъ всичкы-ты 40—50 хил. лиры, които е ималъ до тогава.

А. Цукала е единъ момакъ станимакалия, който отъ много годины насамъ бяше нѣчто като писарь на извѣстный Г. Цукала; който го имаше у дома си всичко-то това врѣмя и най-послѣ го направи зеть и му даде имя-то си, и както казвать съ 40 хил. зестрж.

Такыва сж тыя двоица-та Бугазлж и Цукала, които сега сж ся вортачили, нъ, никога не сж имали рядовнж търговиж, както и сега още работа-та

имъ имтизамджилжкъ и други такывы неопрѣдѣлены прѣдприятия. А капиталиты имъ какви сж, това не ся знае.

Това е дѣто могж да Ви кажж за тѣхъ, а Вые вече сами размыслете, можете ли имъ направи кредитъ или не . . .

Поздравлявамь Вы и остаямь.

1922. — Панаретъ оставилъ капиталъ за подържане семинария въ Търново. По стипендията на Богданъ Горановъ. Коп. кн. 5. 382.

Пловдивъ, 23 Мартъ / 8 Април. 1873

Господаре Братіе Е. Паница,

въ Вѣнж.

Отодавна ся канж да Ви пишж, па въ деня на поцж-тж кога едно ся случи, кога друго, и азъ: хайде до поцж щж писа, па кога глядамь днесь, то цѣли два мѣсяца ся минжли откакъ сьмь приялъ писмо-то Ви отъ 14/26 Януар. та не знаж, какъ да Ви ся извинж, дѣто не Ви сьмь отговорилъ досега, за да не мыслите, че това е отъ немарение, па най-послѣ щж кажж, ако има кусуръ, то прощавайте.

Спомоществование-то отъ дѣда Панарета, което негово Прѣосвво е отрядилъ, за да ся обдрьжи отъ прихода му семинария въ Трьново, е свршена работа. Истина, че то още не е натъкмено, както святыня му желае, но и то е на пжть да ся свршн. А какво сж направили въ Трьново въ тоя случяй, не знаж, и искахъ да ся научж отъ Прѣосвный Илариона, кога бѣ дошьлъ тука за да ржкоположять епископъ Левкыйскый, нъ и той не можя нищо да ми расправи.

За да ся увеличи съдрьжяние то на Г-на Горанова, че му не стигали 150 жлътици на годинж-тж, това не зависи отъ мене. Нъ какъ де е, азъ му пишж днесь, че зимамь на своьж отговорность да му ся прибавять още 30 жлътици, та отсега занапрѣдъ на мѣсто 150 жльтици, да му ся давать 180 жльтици на годинж-тж; ала да ли ще ся благодари и отъ това, зачтото той иска по 300 жльтици на годинж-тж, а толкова, както знаж, нѣма да му даджть.

Като нѣмаше оттука да иде нѣкои въ Вѣнж азъ проводихъ приготвеный за Васъ шаякъ въ Свищовъ да го прѣдаджть тамъ на брата Ви, за да Ви го испрати. Не знаж, ще ли Ви ареса шяръ-тъ му. Можяше да ся направи и другъ шяръ, нъ прѣдпочетохъ да е отъ Карнабадскж влънж, зачтото тя е пòмека. Трѣбваше да бжде повече; нъ толкова го направили, та дано да стигне за два ката дрѣхы, като е доста широкъ.

Ново нищо нѣмаме тука да Ви явж. Сега тука всичкы-ты разговоры сж за фермана за екзархиж-тж.

Притворено-то писмо за Г-на Горанова молж Ви да прѣпратите, зачтото азъ не знаж добрѣ адреса на неговж милость, а желаж да иде писмо-то ми вѣрно.

Поздравявамь Вы и остаямь Вашь

Н. Геровъ.

201. АНДРЕЙ ПАСТОРИ.

1923. — Прѣпоржчва се Наумъ Найди. Пак. 74

Prociut Gospodine Consul!

Nadeja se, ce xia mi oprosсti Vasciata milos, ce sâs tezi redove zadeva vi prava. No kato se mi molesce Gospodaret Naum Najdi, da vi pregotva edna

molba, spored Koiato Vasciata milos da bi go prejel pod visoka si zabrana po vetoto negovo Passaporto, as sa predadoh da mu svârscia taia negova volia, i etto pisah edna taka da recia Supplica za nego, i se vi mola da ja precitete sâs târpelivo sârze, zascto ja pisah sâs latinski bukvi. Od druga strana pa vi se mola, ce ako è redno prejemite togozi, taka da recia: Supplicantem pod visoka vascia zabrana, e toj da se blagodari sâs nietat si: i as da se raduvam, ci tazi pârva moia molba u vasto visoho officio, namerila è vâv edno, 'taka recia: Kiusce, mesto.

Koga joscte ednasc se mola, ce da mi oproscti vasciata milos zarad tazi segascna zadeva; sam sekogda

Na Vasciata Millos
u Fillippograd na Febraj 1858.

Slagan sluga:
Andrea Pasztory
Ucitel vâv Katol. Uciliscte

1924. — Изпраща се българско-италиянска граматика за разпространение. Пак. 74

Пловдивъ, 30 Јулія / 11 Авгоси 1862.

Благородинъ Господине Консуле!

Имамь честь тука приключено да Вы пращамъ 10 ексемплара отъ Бльгарско-Италианскѫ Грамматикѫ*) съ надежбѫ че Ваше Благородіе не ще да врьдзи за моя грѣшкѫ тая дрьзость; сь надежбѫ че тоя мой трудъ ще получи цѣлта си, сирѣчь: не ще ся забравать Родолюбцы-ты да мя покровителствувать покрай харченіе на тоя мой трудъ, а така да могѫ да ся радувамь съ тва мое настояще мѫченіе.

Молѭ Вась, пріѣмете мое кьмь Ваше Благородіе срьцно почитаніе

На Негово Благородіе
Господину Н. Героff
Имп. Рускаго Консула
etc. etc. etc. въ
Пловдивъ

Най покорный
Анд. Пастори.

---

202. ИВАНЪ ПЕНОВЪ.

1925.—Разправия между граждани и векили. Т.-Пазарджичане не искатъ векилитѣ си. Пак. 74.

Приято 3 Августа 1857.

1857 Авгость 2.
Тата-Пазарджикъ.

Родолюбивый ми Г= Найдене!!!

Въ прѫвъ пѫть улавямъ перото си за да ви попитамъ за здравіето ви — и въ прочемъ като неможахмы на длѫго да продалжимъ разговораси оставамы жалостны.

Сега съ нашо то кратко израженіе спешихмы да убявимъ и на ваше родолюбие което е явно на Г= Стоянчо и на Г= Искрю; слѣдователно като

---

* Българско-италіанска грамматика. За блъгары-ты по Л. Мерѣни, Л. Гоударъ и С. Бланди нарядилъ Андрей Пастори. Издава ся отъ книжярницѫ-тѫ на Хр. Г. Данова и на съдружество-то въ Пловдивъ; Вѣна, у книгопечат. Л. Соммера, 1862. 8⁰. 175 стр. Ц. 10 гр.

се съгласихмы всички въ купно да размѣнимъ нашите Граждански Векили които 8 годинъ става дето слогуватъ тези Цинцари; и ни изнамѣрихмы да имъ обявимъ на общината и викахмыго а отговоръ даде Тодори влаха чи асъ тукъ си ни давамъ оставката освенъ на мезлича; рекоха Гражданете чи ный кога гуждаме Векили не ги гуждаме съ мезличъ; а той се рѣши какъ неѣ възможно що искате тукъ да стане. И така станаха неколко души и обявиха на мидюрина какъ е работата таяѣ работа на мезлича кога искате да вадите на мезличъ да обявите. Гражданете на това отговоръ дадоха какъ ми досега на мезличь ни турамы нето когаги вадимъ пѫкъ дохождамы, чрезъ това съ едно общо писмо проваждамы неколко лица и съ Боюрултіята на Салих паша Едренскы съ което ви молимъ колко да си възможинъ да ги спрепомогнишъ за което ще дани Бѫде Вѣченъ поменъ. — и за по добро устно 'увѣрение питайте Г= Стоянчо който ще дара раскаже подробно.

За въздвиженіето на Бандерата ви въ кой денъ ще стане молави дани изявите.

Като немахъ време на длѫго да ви се простря и щото ви удлѫжавамъ молави прощавайте мя.

Азъ твой Вѣренъ пріятель и
Готовъ за всичко колко мога
Иванъ Пеновъ.

1926. — Гражданетѣ искатъ свалянето на векилетѣ Велчо и Тодори. Молба Герову да ги избави отъ тѣхъ. Пак. 74.

Прията 16 Августа 1857.

Татаръ-Пазарджикъ
857, Авгость 12=

Високопочитаемый ми и Родолюбивый
ми Г= Найденъ Х. Геровъ Р: К:

Влязвамъ въ надежда за твоето родолюбіе какъ ще да бѫдешъ защита на нази огнетени Българи отъ осимъ годинъ насамъ асъ несѫмъ достоинъ дави удлѫжамъ затази наша работа задави обезпокоявамъ съсъ писма но мисля чи ти отдавна време си извѣстенъ за опустошеные-то на нашый Градъ отъ тези безъ божни хора Велчо и Тодоры, които ни предаватъ да се мѫчимъ доволно отъ нихните преврѫзаницы; Ето още сиромаси — Българы Еснафски хора почтени провождами на Пловдивъ за да кажатъ на пашата що е данимогатъ да ги доведѫтъ на филибе наши Везиры се менятъ ате защо научиши да ядѫтъ неимсе ще да искочатъ; Велчо мюлтезимъ а пакъ Тодори иитизипинъ на кому сиромащіята да се плачи—прочеѣ молимтиса все покорно отъ сите Еснафи малко и голѣмо дабыси възможинъ на тези наши хора даги спрепомогнишъ чи лесната работа стана мѫчна и те сиромаси стоѭтъ тачинатъ масрафъ и на тези хора щотоги провождамы сега давамы имъ и Еснафско писмо потвърдено съ Енавскы Емзи дето въ сеги Еснафъ има по 50—100—200—300—400—души хора; слѣдователно оставамы навасъ нсе дохаждамы предъ васъ дани избавите толкось народъ дето до вѣка нещиви забравимъ: Пріими общото поздравленіе на сичките Еснафски человѣцы. И мене ма опрости чи не сѫмъ достоинъ дате обгласявамъ съ нашото мимо прихаждане.

Оставамъ готовъ за свѫршоване Твой Искренный и Верный и готовъ
за сичко колко мога.—
Иванъ Пеновъ.

203. ИВ. Г. ПЕНОВЪ.

1927.—Молба за прѣпращане писма. Ив. Г. Пеновъ юнкеръ. Мусевичъ въ Одеса. Пак. 74.

Прията 24 Авг. 1873

Ваше Высокоблагородіе!

Г. Г. Н. Геровъ!

Русійскы Вице консулъ

Въ Пловдивъ.

Най покорно Вы умолявамь имайте грижа-та ако Вы е лесно да припраще писма-та на родителы-тѣ ми въ Пазардж. или по̀-добре асъ имъ пиша да дохождатъ сами или чрезъ другыго да си гы зематъ отъ Васъ; така и обратно кога-то тѣ ми проваждатъ да гы даватъ на Васъ а Вы да ми гы испровождате чрезъ Пълковникъ И. К. Кышелскы. Съ туй ще мя благодѣтелствувате.

Азъ избрахъ за себе войнишко поприще и встѫпихъ като Ункеръ Браточедъ ми Мусевичь съ когото се явихъ предъ Васъ е въ Одесса, и като на 25-того Императоръ АЛЕКСАНДРЪ замине презъ тукъ Мусевичъ ще ся прѣдстави прѣдъ Н. И. ВЕЛИЧЕСТВО да иска милость за България.

Като най признателно Вы благодаря за съвѣты-ты, които ми дадохте кога-то бѣхъ у Васъ.

Остаямъ вѣчно преданый
Вашь
Ив. Г. Пеновъ.

Одесса 1873
14 Августъ

204. Х. ЛУКА ПЕНЧЕВЪ.

1928. — Прѣпорѫчва се Мехмедъ-ага, забитинъ въ Панагюрище. Коп. кн. 3. 257

Г-ну Х. Л. Пенчеву въ Панагюрище.

Пловдивъ, 5 Яннуария 1859.

Господине Х. Лука!

Податель-тъ на това писмо, Мехмедъ-ага иде за забитинъ въ село-то Ви. Вчера ся запознахъ съ него и ми ся видѣ добьръ чловѣкъ, та вѣрвамь, че щѫть ся поминѫть добрѣ 'селене съ него. Желание-то му за' да ся помине добрѣ ся види и отъ това, дѣто той, прѣди да дойде въ село-то Ви, погрыжися да ся запознае съ по̀-прьвы-ты людіе, та спорядъ това и азъ му давамь това писмо до Васъ, съ надѣждѫ, че познанство-то Ви на кѫсо ще послугува за добро на сиромашь-тѫ.

Желаѭ Ви да сте здрави и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

205. ГРАФЪ АЛЕКСАНДРЪ ПЕТРОВИЧЪ.

1929. — Потрѣба отъ церковни книги. Пѫтьтъ, по който да се изпращатъ. Пак. 4.

(Проектъ коп.)

Графъ Александръ Петровичъ.

Ваше Сіятельство!

Въ исполненіе приказанія Вашего Сіятельства доставить свѣдѣнія о церковныхъ книгахъ, въ коихъ Болгаре имѣютъ надобность для богослуженія въ церквахъ, равно и какимъ путемъ доставлять ихъ въ Болгарію, честь имѣю приложить реэстръ книгамъ, на которыя есть требованіе и которыя могутъ расходиться. При семъ присовокуплю, что, какъ кругъ церковныхъ книгъ кіевской печати обходится дешевле московскихъ, да изъ числа послѣдныхъ нѣкоторыя имѣютъ разныя изданія, хорошо было бы посылать въ Болгарію книгы какъ кіевской печати, такъ и московской всѣхъ изданій, какія есть, чтобы можно было выбирать по желанію.

Что касается до доставленія книгъ въ Болгарію, то здѣшнее болгарское общество беретъ это на себя. Оно находитъ возможнымъ устроить здѣсь у себя складъ церковныхъ книгъ, которыя будетъ посылать въ Болгарію по мѣрѣ надобности, для продажи давая отчетъ въ нихъ кому будетъ приказано. Доставлять же книги въ общество, такъ какъ оно не имѣетъ офиціальности, можно черезъ одного изъ его членовъ, напр. черезъ купца Стефана Тошковича, съ увѣдомленіемъ объ этомъ Преосвященѣйшаго Инокентія, архіепископа Херсонскаго и Таврическаго.

Князь Михаилъ Александровичъ Оболенскій передалъ мнѣ приказаніе Вашего Сіятельства написать Вамъ о различіи

(недовършено)

206. Х. ПѢЙО ПЛАЧКОВЪ.

1930. — Цѣната на паритѣ въ Турско. Коп. кн. 3. 480.

Пловдивъ, 21 Януария 1860.

Господине Хаджи Пѣе!

Писмо-то ти отъ 19 Януар. прияхъ; нъ не можѭ да ти разумѣѭ отъ него, само ония ли седемдесять лиры турскы, що ми пишѭть отъ Цариградъ, да ти проводѭ, или още 50 лиры да теглѭ на бая Хаджи Јована, и да ти пратѭ пары-ты. За това ти проваждамъ сега пять хиляды и девять стотинъ и пятдесять гроша спорядъ долнѭ-тѫ бѣлѣжкѫ, та заедно съ оныя хилядо и седемстотинъ и пятдесять грош., что ти проводихъ минѫлѫ-тѫ недѣлѭ да станѫть седемь хиляды и седемь стотинъ грош. за пятдесять лиры турскы, а двадесять лиры турскы щѫ ти проводѭ утрѣ. Горни-ты 5950 грош. ти провождамъ запечятаны по Атанаса Сиври-Стаевъ Кираджиѭ.

Поздравление до Харитинѭ отъ всичкы ни. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

Бѣлѣжка на пары-ты:

$65\frac{3}{4}$	карбовны	по	26	грош.	1709.20
120	бешлици	„	7	„	840
10	икилици	„	18	„	180
6	юзлуци	„	21	„	126

5	диреклии	„	35	„	175
400	бешлици уфаклъкъ			„	2800
10	алтълъци	по	8½	„	85
1	кушлия	„	34	„	34
	други				20
					5950

207. МИХ. ПЕТРОВИЧЪ ПОГОДИНЪ.

1931. — Гръцкото духовно иго е по̀-пагубно за българетѣ отъ турското политическо. Рускитѣ управляещи криво схващатъ желанието на българетѣ да се освободятъ отъ гръцкото духовенство. Голѣмъ страхъ да не се възползува западната пропаганда отъ положението. Пак. 4.

С. Петербургъ, 26 Генваря 1856.

Милостивый Государь,

Михаилъ Петровичъ!

Я имѣлъ случай узнать, что Вы изволите составлять Записку объ южныхъ Славянахъ, которая будетъ служить для соображеній уполномоченнымъ при будущихъ переговорахъ о мирѣ. Эта вѣсть обрадовала меня тѣмъ болѣе, что я вполнѣ понимаю важность, въ особенности въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, представленій, какія Вы не переставали дѣлать съ самаго начала войны, въ пользу Славянъ, а между тѣмъ незнаю другаго, который бы занимался этимъ. Я бы желалъ быть теперь въ Москвѣ, чтобы сообщить Вамъ подробныя свѣдѣнія о настоящемъ положеніи Болгаръ, объ ихъ нуждахъ и желаніяхъ, расположеніи умовъ вообще и обо всемъ, что я могъ видѣть и узнать въ продолженіи долговременнаго своего пребыванія въ внутренности Турціи не какъ посторонній наблюдатель, а какъ членъ тамошняго общества. Но такъ какъ мои, слишкомъ ограниченныя, средства не позволяютъ мнѣ пріѣхать въ Москву, то я принимаю смѣлость написать къ Вамъ, чтобы обратить Ваше вниманіе на самое важное, по моему мнѣнію, обстоятельство, именно, на духовное иго Грековъ, которое тяготитъ надъ Болгарами хуже Турецкаго, гражданскаго.

Я говорю, что это самое важное обстоятельство, на которое нужно обратить вниманіе: потому что какъ ни тяжело ярмо Турокъ, однако оно все не такъ пагубно для насъ, какъ духовное иго Грековъ, которое ведетъ Болгарскій народъ къ окончательной погибели. Первое не допускаетъ насъ къ развитію, подъ вторымъ мы истлѣваемъ нравственно. Болгаре отстояли противъ Турокъ изъ всего достоянія своихъ отцовъ только одну вѣру и народность, а подъ духовнымъ игомъ Грековъ эта вѣра и народность доведены до того, что первую мы знаемъ только по имени, а за вторую издѣваются надъ нами Греки же.

Въ послѣднее время Болгаре старались свергнуть съ себя духовное иго Грековъ; но сіи послѣдніе умѣли пользоваться покровительствомъ Русскихъ надъ Православною церковію на востокѣ такъ, чтобы сдѣлать тщетными всѣ усилія Болгаръ къ этому

Такимъ образомъ Болгаре теряли и послѣднія надежды на содѣйствіе Русскихъ въ дѣлѣ своего избавленія отъ этого ига. Послѣднія событія возстановили снова въ нихъ эти надежды. Впрочемъ если теперь будуть обмануты въ своихъ ожиданіяхъ, то имъ не остается дѣлать больше ничего, какъ только искать спасенія въ отчаяніи. Иго это слишкомъ тяжело, чтобы сносить его долѣе.

Надобно постараться предупредить, чтобы западныя державы не могли воспользоваться подобными обстоятельствами ко вреду нашему. Никто изъ Болгаръ неожидаетъ себѣ добра отъ западныхъ, напротивъ каждый изъ насъ возлагаетъ всѣ свои надежды только на Русскихъ, съ которыми связанъ по вѣрѣ, языку и народности; но, по пословицѣ, утопающій, въ беспомощномъ положеніи, хватается и змію, авось будетъ спасенъ.

Странно для меня и для всѣхъ Болгаръ, которые знаютъ это, что одна особа изъ Русскихъ, которая, по своему положенію, должна лучше всѣхъ знать, какъ опасно продолженіе духовнаго ига Грековъ надъ Болгарами, понимаетъ это дѣло въ совершено противоположномъ видѣ. Это внушаетъ намъ опасенія насчетъ будущей нашей судьбы.

Желаніе Болгаръ освободиться изъ подъ духовнаго ига Грековъ не надобно принимать за стремленіе выйдти изъ подчиненности Константинопольской церкви. Болгаре желаютъ только, чтобы эта церковь была приведена въ надлежащее устройство, сообразно съ потребностями и въ видахъ общей пользы всѣхъ народовъ, которые подчинены ей; чтобы не было исключительности въ пользу однихъ Грековъ при выборѣ ея представителей равно и въ раздачѣ высшихъ духовныхъ чиновъ; чтобы духовное управленіе было правильное; чтобы архіереи были истинными пастырями духовнаго своего стада, а не волки терзающіе оное, и прочее тому подобное.

Все это можетъ быть сдѣлано только при содѣйствіи Руссіи. Если сія послѣдняя откажетъ въ своемъ содѣйствіи, наши опасенія не замедлятъ осуществиться. Даруемыя нынѣ Портую льготы Христіанамъ быстро поведутъ къ этому. Не надобно забывать, что Султанъ, издавая новыя постановленія, не создаетъ новыхъ исполнителей для нихъ.

Есть многое еще, на что надобно обратить теперь вниманіе Начальства; но я по своему положенію ничего не могу предпринять съ этою цѣлью. Не берусь написать что нибудь, потому что не имѣю возможность доставить оное куда слѣдуетъ. Ктомужъ и тотъ, кто прочитаетъ мою записку, будетъ думать, что я писалъ ее, не изъ желанія быть полезнымъ своимъ соотечественникамъ, а чтобы обратить на себя вниманіе начальства, какъ это обыкновенно дѣлается, и такъ нельзя будетъ ожидать ничего отъ нея. Кромѣ того, зная хорошо отношенія Болгаръ, я нисколько не знаю взгляда государственныхъ людей на дѣла вообще, не слыхалъ никогда офиціальнаго ихъ языка, чтобы сообразоваться при составленіи какой либо записки; почему если напишу что нибудь, то это будетъ слишкомъ одностороннее и останется безъ успѣха.

Вотъ почему я желаю, чтобы представленія въ пользу Болгаръ дѣлались людьми, имѣющими вѣсъ; себя же почту счастливымъ, если могу доставить некоторыя нужныя для сего свѣдѣнія, и съ этимъ принялъ смѣлость обратиться къ Вамъ, будучи твердо увѣренъ, что Вы не пропустите ничего, на что нужно обратить вниманіе Начальства, въ видахъ общей нашей пользы.

Честь имѣю быть съ истиннымъ почтеніемъ и совершенною преданностью Вашимъ,

Милостивый Государь,

покорнѣйшимъ слугою

Н. Геровъ.

P. S. По окончаніи сего письма я получилъ другое изъ Букареста, въ которомъ пишутъ мнѣ, что узнали по телеграфу о принятіи Россіею предложеній о мирѣ и спрашиваютъ, что будетъ съ нами и что надобно теперь намъ дѣлать.

208. ПОЛИЕВКТЪ РИЛЕЦЪ*).

1932. — Да се отдѣлятъ пари на изоставена съпруга. Пак. 53.

Г-не Кларкъ!

Отъ тыя пары що сьмъ ти ги оставилъ, моляти ся да дадешь на Киряки Ганчева хилядо и петь-стотинъ гро^ш^. (1500) предъ Епитропа владычкы Г-на Антимъ. А другы-ты да стоятъ у тебе додѣ ти пишѫ.

1865. филибе Декемврій 24. Поліавктъ Јер. м.

1933. — Подлъганъ отъ протестантитѣ калугеръ се кае и прибира въ монастира си. Иска си оставенитѣ у Кларка пари. Пак. 53.

Господине Кларкъ!

Извѣстявамъ ви заради мене, какъ сьмъ си въ нашій-тъ мънастырь рылскій и добръ сьмъ и съ здравіе-то, а най много като ся свѣстихъ и дойдохъ въ себе-си, познавамъ заблужденіе-то си, въ кое-то бѣхъ падналь, това считамъ за най пьрво и послѣдне добро, за кое-то Благодарѫ на Бога защо-то ма избави отъ тая страшна за мене пропасть и не ма остави да погибнѫ до край. Това съ благодареніе като ви извѣстявамъ, Г-не Кларкъ молѭ ви за мои-те пары, що ви предадохъ за да ми гы чувате за време отъ нихъ ако сте дали на Киряки Ганчова хиляда и петь-стотинъ гроша спорѣдъ както ви оставилъ Бѣхъ пусула у Господина Антима архідіакона, кусуро сички-те да дадете на Г-на Найдена Герова рускіа консулъ за монастырскій хесапъ тѣ сѫ монастырскы пары, както и азъ сьмъ мон. и за монастырь сьмъ гы просилъ отъ Христіаны-те. За име-то на честь-тѫ ви, молѭ да ги предадете всичкы-те реченому Г. Н. Гер. и щѫ останѫ благодаренъ на Благодѣтелно-то ви къмъ мене расположеніе.

Поліевктъ рылскый

1866 Јаонуарій 7-й
мънастыръ рылскый

1934. — Покаялъ се калугеръ прощава се съ жена си. Пак. 53.

Здраствуй любезна-та ми Сестро Киряки!

Сѫщо-то мѫченіе що-то имашъ ты днесь на срьдце-то си имахъ го и азъ. но откак почнахъ да познавамь грѣшка-та си и хванах да ся каемъ истинно за грѣхове-те си що сторихъ, и Богъ даде ми легчина, и се надѣемъ и совершено да ся покаемь, и тъй да се каемъ презъ сичкый си животъ и да умолимъ Бога премилостиваго да ни прости согрѣшенія-та и соблазни-те що сторихме.

Прочее и ты ако искашь да послѣдвашъ слѣдъ мойа примѣръ добрѣ ще сторишь, сирѣчь, Азъ желая и ты да си като мене. Азъ не искахъ и не мислехъ тъй да стане сирѣчь да ся раздѣлиме, но като Богъ неизволилъ тъй да бѫде и неволею раздѣлихме се единъ отъ другъ и ные трѣбва да ся покоряваме на негова-та свята воля, при това и да му благодаримъ за милости-

---

*) Рилски духовникъ-изповѣдникъ въ Хаскйой, дѣто, увлѣченъ отъ протестантското учение, хвърлилъ расото и съ мирско име Петъръ Велияновъ (Васяновъ) се оженилъ за Кирияки Ганчева, като самичъкъ се вѣнчалъ въ Сливенъ. Духовното му началство обаче го изпратило на заточение въ Рилския монастиръ. Морсъ, протестантски мисионеръ по онова врѣме въ София, се застѫпилъ за него и насилствено былъ освободенъ отъ монастира. Слѣдъ това Полиевктъ пакъ се събралъ съ жена си и станалъ учитель въ едно отъ униятскитѣ села въ Одринско, дѣто и умрѣлъ. В. и „Изъ архивата на Найденъ Геровъ“ кн. I стр. 640, писма 1070 и 1071.

во-то му дѣйствіе защо ни даде врѣме да се покаеме. — Но за едно нѣщо мя мѫчи совѣсть-та, защо-то ты не беше такава, а Азъ те предумахъ за да тръгнешь слѣдъ мене, за това ти ся молимъ и ты да ми простишь отсе срьдце, защо-то тъй е било отъ Бога за да ся покаеме.

Оставихъ писмо на Господина Кларка протестантина да ти даде хилядо и петь-стотини гроша за препитаніе-то ви. и тъй като тя поздравлявамъ казувамъ ти защо е возможно да устрои все милостивый Богъ пакъ да ся видиме и да се разговориме съ Духовна и братска любовь, и на оня свѣтъ да получиме животъ вѣченъ за кой-то сме и созданы.

вашъ преждебывшій мѫжъ а отъ сега доброжелателный братъ

1866 Януарій 7-и Поліевктъ рылскый.
монастырь рылскый.

1935. — Задържанъ калугеръ да прѣдаде смѣтка за събрани монастирски пари. Моли се Кларкъ да повърне останалитѣ у него пари. Пак. 53.

Господине Кларкъ!

Ето азъ отъ като сьмь дошелъ въ монастырь става почти пятдесятъ дена, и въ това врѣме азъ сьмъ свободенъ и сѣда въ одая, но подъ ограниченіе, а това е най-много за пары-те дѣто сьмъ ги просилъ съ монастырско име: Тыя пары ги трьси монастырь отъ мене, но азъ като сьмъ похарчилъ отъ тѣхъ и немамъ други, освень тыя щото сѫ у тебе, ето принуждавамсе тыя пары да ги дадешъ, за които ви писахъ еще на 7-й Януарій да ги превручите Г-ну Найдену Герову въ пловдивъ за монастырска смѣтка: и сега ви пакъ просимъ, като отдѣлишъ хиліадо и петьстотинъ гроша (ако не си е далъ до сега) да дадешь на Киряки Ганчева; а другите колкото останатъ да ги дадешь на Г. Н. Геровъ, и тогава могѫ да ся освобода отъ ограниченіе-то.

Молѭ ви това мое порѫчаніе да испълните незабавно за което ще ви сьмъ признателенъ до животъ.

Поліевктъ рылскій

1866 февруарій 18-й

209. НИЛЪ АЛЕКСАНДРОВИЧЪ ПОПОВЪ.

1936. — Искатъ се етнографически свѣдѣния за България и нѣкои книги и списания. Пак. 105.

Бѣлградъ. Марта $^{9}/_{21}$ го.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ!

Не имѣя удовольствія знать Васъ лично, я однакожь позволяю себѣ, чрезъ посредство Николая Павловича, обратиться къ Вамъ съ моею покорнѣйшею просьбою. Я посѣтилъ многія Славянскія земли, при чемъ знакомился съ исторіею и общественнымъ бытомъ Славянъ за XIX столѣтіе. Но теперь не имѣю отчасти храбрости, отчасти времени ѣхать вовнутръ Булгаріи; а между тѣмъ очень бы желалъ знать о Болгаріи запослѣдніе 60 лѣтъ столько-же сколько знаю о Чехахъ, Словакахъ, Русинахъ, Сербахъ, Словинцахъ и Хорватахъ. Для этого я желалъ бы получать болѣе или менѣе важныя брошюры о Болгарахъ; а также Цареградскій Вѣстникъ, Българію и Съвѣтникъ за все время ихъ существованія. Когда я былъ въ Вѣнѣ, то тамъ былъ книгопродавецъ Дановъ изъ Пловдива. Онъ мнѣ говорилъ, что все это собрать возмож-

но; но объ условіяхъ не могъ сказать ничего. Вы находитесь чуть ли не въ центрѣ Болгарской жизни, и сами знакомы съ нею болѣе другихъ. Вотъ почему я рѣшился обратиться къ Вамъ съ покорнѣйшею просьбою удовлетворить моему нескромному любопытству относительно Болгарію. Мнѣ же самому никогда не попадалось въ руки книга въ родѣ Далматинской библіографіи Валентинскаго, или Хорватской Кукулевича. Праданный Вамъ

Профессоръ Москов. У-та
Нилъ Поповъ.

Позвольте, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, поручить Вашему вниманію просьбу Професора Нила Александровича Попова. Будьте такъ добры, увѣдомьте меня о возможности исполнить его просьбу и о томъ какимъ образомъ прислать ему все это. Затѣмъ желаю Вамъ добраго здоровья и прошу незабывать

душевно Вамъ предапнаго
Н. Шишкина.

1937.—За икономическото подобрѣние на българетѣ. Какви ръкодѣлия вирѣятъ въ България. Тѣхнитѣ недостатъци. Да се учатъ българчета на занаятъ. Искатъ се книги за пловдивската училищна библиотека. Пак. 141.

Г-ну Попову
4 Апрѣля
1873 г.

М. Г.
Нилъ Александровичъ,

Въ бытности своей въ Москвѣ въ іюнѣ прошлаго года, я имѣлъ съ Вами разговоръ о т мъ, что нужно дѣлать въ настоящее время для того, что бы можно было подвинуть впередъ образованіе Болгаръ.

Позвольте мнѣ представить и письменно Вамъ, какъ секретарю Славянскаго Благотворительнаго Комитета, который принимаетъ столь дѣятельное участіе въ образованіи Болгаръ, свои соображенія по сему предмету.

Въ настоящее время Болгаре имѣютъ достаточное число учебныхъ заведеній. Не только городскія общины, но и многія изъ сельскихъ имѣютъ свои школы, но онѣ не устроены какъ нужно для того, что бы ученіе въ нихъ производилось какъ слѣдуетъ. А для того, что бы устроить ихъ надлежащимъ образомъ, нужны средства.

Но для содержанія своихъ училищъ Болгаре не имѣютъ рѣшительно никакихъ источниковъ кромѣ добровольныхъ пожертвованій. При теперешнемъ же метеріальномъ состояніи ихъ нельзя требовать отъ нихъ пожертвованій больше тѣхъ, которыя они дѣлаютъ для содержанія своихъ училищъ въ настоящемъ ихъ видѣ.

Такимъ образомъ выходитъ, что, для улучшенія училищъ въ Болгаріи, надобно улучшить матеріальное благосостояніе Болгаръ для того, что бы они могли жертвовать больше на содержаніе ихъ.

Это можно постигнуть отчасти развитіемъ существующей у нихъ рукодѣльной промышленности.

У Болгаръ все нужное для одѣянія и домашней утвари, приготовляется у каждаго въ домѣ. Каждая Болгарка должна знать прясть, ткать, вязать чулки и проч. что бы самой приготовлять все нужное какъ для одежды всего семейства, такъ и для другихъ домашнихъ потребностей, както: постели, одѣялъ и проч.

Но рукодѣльная промышленность у Болгаръ не ограничивается приготовленіемъ издѣлій только для домашняго употребленія. Въ многихъ мѣстахъ Болгаріи приготовляются разныя издѣлія, которыя служатъ предметомъ тор-

говли съ Малою Азіею, Египтомъ, Архипелагскими островами и княжествами Сербіею и Румыніею. Таковы сукно (аба) приготовляемое въ Сливно, въ Родопскихъ горахъ и въ нѣкоторыхъ другихъ мѣстахъ, Пиротскіе ковры, шнурки (гайтанъ) и чулки разныхъ мѣстъ, Габровскія желѣзныя и стальныя издѣлія и другія.

Какъ всѣ эти, такъ и прочія издѣлія, приготовляемыя для домашняго употребленія, не лишены внутренняго достоиства, но они не имѣютъ той внѣшней отдѣлки, какою отличаются Европейскія фабричныя произведенія. На примѣръ:

Стальнымъ издѣліямъ даютъ достаточно хорошій закалъ, а полировать ихъ не умѣютъ.

Ткани для женской одежды, весьма прочныя и довольно красивыя, не имѣютъ достаточнаго блеска и желаемаго разнообразія.

Приготовляемыя же съ нѣкоторыхъ поръ шерстяныя ткани въ видѣ трико для мужескаго платья Европейскаго покроя съ виду не уступаютъ такъ называемымъ Англійскимъ матеріямъ, прочнѣе ихъ и вдвое и втрое дешевле, но онѣ не имѣютъ мягкости Европейскихъ шерстяныхь издѣлій и не достаточно широки. Первый изъ этихъ недостатковъ происходитъ не столько отъ качества шерети, сколько отъ неумѣнья приготовить ее для работы, а второй отъ несовершенства станковъ и другихъ ткальныхъ орудій.

Эти и еще некоторыя другія ремесленныя издѣлія устояли противъ наплыва Европейскихъ фабричныхъ произведеній, которымъ многія другіл вѣтви рукодѣльной промишленности были совершенно уничтожены въ Болгаріи. Но что бы они могли и впредь выдержать конкуренцію, необходимо улучшить ихъ.

Потребность эта чувствуется въ особенности въ отношеніи къ издѣліямъ для домашчяго употребленія, для того, что бы остановить распространеніе употребленія заграничныхъ произведеній, которое, съ одной стороны, убиваетъ мѣстную ремесленную производительность, и съ другой уноситъ деньги безвозвратно за границу. Посему въ такъ называемыхъ читалищахъ и женскихъ дружествахъ часто разсуждаютъ о томъ, что нужно дѣлать въ этомъ случаѣ для улучшенія домашнихъ рукодѣлій.

Въ сознаніи народомъ этой потребности всякая новость въ домашнихъ рукодѣліяхъ передается съ такою легкостью, что достаточно, чтобы знающій работникъ показалъ одному, какъ отправлять ту или другую работу въ извѣстномъ производствѣ для того, чтобы это въ короткое время раздалось въ цѣломъ округѣ.

Но дѣло въ томъ, откуда и какъ достать такихъ работниковъ.

Славянскій Благотворительный Комитетъ, который такъ много сдѣлалъ для образованія Болгаръ, могъ бы и въ этомъ случаѣ помочь имъ для улучшенія и большаго развитія у нихъ рукодѣльной промышленности, столькоже нужныхъ, какъ и самое образованіе, и необходимыхъ для успѣшнаго хода сего послѣдняго, доставленіемъ возможности Болгарамъ, желающимъ узнать чего нибудь по извѣстному производству, изучать оное въ Рускихъ ремесленныхъ заведеніяхъ и фабрикахъ.

Увѣренный, что Славянскій Благотворительный Комитетъ не откажетъ въ своемъ содѣйствіи и въ этомъ случаѣ, я прошу покорнѣйше позволить мнѣ для опыта, послать двухъ молодыхъ людей 15—17 лѣтъ для помѣщенія ихъ въ какомъ нибудь заведеніи, разумѣется, частномъ, чтобы обучить ихъ приготовленію шелковыхъ тканей, которое при здѣшней дешевизнѣ шелка, производимаго повсемѣстно въ Болгаріи, съ пользою можетъ быть распространено между Болгарами.

При семъ позвольте мнѣ повторить мою покорнѣйшею просьбу о пожертвованіи нѣкоторыхъ книгъ для библіотеки филиппопольскагр Болгарскаго училища, которое имѣетъ большую надобность въ нихъ.

Въ ожиданіи Вашего обязательнаго отвѣта прошу Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

210. ХРИСТО ПОПОВЪ.

1938.—Свищовци искатъ Герова за учитель. Пак. 142.

Господине Х^тi Геро Въ Копривчица

ў свищо́въ 1848 Августь 23.

Съ настоящіє́то ни Дрє́зновамъ днєсъ да́ Попи́тамъ За́ добро́то ви зра́віє и ніе Благодари́мъ всепрєви́шнаго, свє́ жи́ву Здра́вусмє до́ то́зи Ча́стъ. Про́чєє ви́ мо́лимъ съ пе́рво да́ ни́ яви́тє За́ вашєго Сына словѣснѣ́йшаго учи́теля Г. Найдина, научáвамисє какво нéма намерє́ніє За́ на́ прє́дъ да́ є́ ў̆чителъ въ о̆тє́чеството си, Понє́жє ніє днє́съ имамє нужда, о́тъ єдного о̆чи́теля, и Желáеми, За єдного́ ў̆чи́тєля като вá̆шєго сына да́ сє́ одостоиме въ отє́чеството ни, За то моли́мсє ко́лко по́ ско́ру извѣсти́тєни За́ да́ смє спокойнны

Бє́зъ дру́го остае мы
Ва^ш Искрєнный
Пріятєль
Христѹ Поповъ.

1939. — Изпращатъ се сандъци съ физики. Да се раздадатъ по разни градове. Пак. 75.

Свищовъ 12 Октоврія 1849.

Господине Христо Поповъ!

Господинъ Лазаръ фота Поповичь отъ Оршявѫ ще Ви допрати осемь санджци съ книгы „Изводъ отъ физикѫ," за да гы прѣдадете мене. Молѭ Ви ся, кога пріемете тыя санджци, единъ отъ тѣхъ № 6-й (VI) да испратите съ вапора въ Стамболъ Г. Гавріилу Моровенову, а два санджка № 3-й (III) и другъ безъ номеръ съ проваленъ капакъ да задържите у себе и другы-ты пять да ми испратите въ Копривщицѫ.

Отъ санджци-ты, что оставите у себе, оный който е безъ номеръ, да отворите, та отъ книгы-ты, что сѫ въ него да испратите въ

Видинъ	20	парчета
Русчюкъ	15	„
Трьново . . .	10	„
Еленѫ	15	„
Габрово	15	„
Оряховица . . .	10	„
Севліево	15	„
Ловчѭ	10	„
Плѣвенъ	20	„

Тыя книгы да испратите въ речены-ты градове и села до нѣкои Ваши пріятеле, които да прѣдстоять да ся предадѫть. Цѣна-та на еднѫ книгѫ е 15 грош. Който купи тѫѭ книгѫ може да ся подпише спомоществователь за вторѫ-тѫ чясть, за коѭто ще заплати 10 грош, кога ѭ пріеме. Отъ 20 книгы, что щѫть ся пратять въ Плѣвенъ, 8 щѫть ся раздадѫть на Спомоществователе-ты, които сѫ записаны въ книгѫ-тѫ, а 12 книгы щѫть бѫдѫть за продань.

Молѭ Вы да прѣдстоите да ся продадѫть нѣколко книгы и въ Свищовъ. Г-ну Лазару фота Поповичю ще те заплатите за мой хесапъ харчя за книгы-ты отъ Землинъ до Свищовъ.

Вашъ покоренъ слуга
Найденъ Геровъ.

1940.—Сандъкъ съ физики изпратенъ въ Цариградъ. Прибиратъ се разноски. Пак. 74.

Словѣсному Господ: Найд: Геровъ!

Въ Копривщица.

Свищовъ. 1850. Јаннуарія.

Пріятелското ви чéстно отъ 22 заминѫлаго гóда ѝ мѣ́сяца 9врія Благодáрно пріехме, нà което пѝсанинтѣ ви добрѣ разумѣхме.—'Единіе ви сандѫкъ съ физики врéмено ѝспратихме за Цариградъ, нó ви ѝзвѣствуваме каквó ȏстáналъ нà Галацъ, понéже параходъ другъ таксидъ нé направилъ, и пѝсахме въ Галацъ зà дá гó прибиратъ, ѝ напрóлетъ съ пéрви таксідъ дá гó ѝспрaтетъ зá Цариградъ съ парахóда, ѝ това вамъ въ ѝзвѣстіе, —Ѐто днéсь вѝ тéглиме ȇдна камвіала ȏтъ Гр. 600. послѣ дни три—дá я̋ заплатѝте нá ȏрдина Господина Атанáса 'Ив. Чалѫковъ нáшъ свищовецъ, който пріехме нá Броéины ȏтъ нéгова чéстность, ȏтъ тýка щó ȏставáть фѝзикитѣ ȏще нé сме расправили, нó мóляхме нéкого и другиго зá дá зéматъ, ȏбѣщáватъ сѫ нó недохóждатъ дá земетъ.

Безъ другo ви поздравляваме Серде́чно ѝ ȏстáваме.

Ваши ѝскренный
Хрісту Папазувъ.

1941.— Физикитѣ не се продаватъ. Да отговори Геровъ, ще ли иде учитель въ Свищовъ. Пак. 74.

Господ[с] Найдене Геровъ! Въ Копривстица.

Свищовъ. 1850. Февруар. 28-й.

'Увѣряваме нáшето послѣдно ȏтъ 14 минýщаго, зáедно съ една пóліца ȏтъ гр. 610 зá иждивленіетата ны нá физикитѣ ви зá добрóто вы прімванѣ ѝ заплащанѣ несумняваме. —

Сега катó ся лешимъ отъ мнóгу време безъ ваши пріятелско писму зá ȏтговоръ, вѝ ѝзвѣствуваме заради физитѣ ви какво дó сега нé сме продáли ȏтъ тѣхъ, щехме дá ѝспровóдимъ ѝ нó други мѣста ȏбáче казоватны, защó и ȗчѝтѣли нема такѝвы дéто дá предáватъ нá нѝхъ. Мóлимъ ви кажéте ны съ пéрво, намѣреніето ви зá дохожданіето за тýка, защó нѝя ȏще съ ȏнѝя надѣ́жды сме спорéдъ какъ то ся зговóрихме катó бѣ́хте тýка, ѝ непремéнно ȏжидáваме за вáшъ чéстенъ ȏтговоръ.

Безъ другo ви Поздравляваме сердéчно, ѝ ȏстáваме, зá Всегда

Ваши 'Искренный
Хрісту Папазувъ.

211. СЕМЕЙСТВО ПУЛЕВИ.

1942. — Чакатъ се неприятелитѣ въ Букурещъ. Отъ Пловдивъ пѫтникъ. Раздаване портрети. Нанчо Поповичъ. Пак. 14.

Букурещъ 11/22 Юния 1855.

Любезный Приятелю!

Сърадость пріехъ писамцето отъ 29/11 заминалаго м҃ца, и видѣхъ че е отъ неволя писано, както и вія сами мнго казовате, но се ми направи едно що-годѣ впечатленіе, защото ако не бѣхъ пріелъ него, несъмненно чинщехъ да ви помисла, че твърдѣ за скоро сте мѫ заборавили.

Моето млъчаніе до сега дѣто не ви са отговорихъ è, защото нообѣщаніето Вы чакахъ дано са удостоя и съ второ по замѣчателно отъ васъ писамце, което до днесъ неполучихъ — и тъй Са ограничавамъ Сега безъ Кодлогъ да ти извѣстѫ че причината ни тука отива твърде замаянѫ. днесь чуваме даказоватъ едно а утри друго, и богъ знае кога ще сѫ свършп, Подобрѣ обаче ще я научитѣ отъ носящіа настоящето ми.

Прѣдъ тыя дны имаме прѣставленіе, но незнамъ да ли ще да можатъ прѣстигнѫтъ противницитѣ които чакаме. Каквото стане навремѣ ще вы го съобщѫ, и Мируваите.

Отъ Брата Вы вчера ми донесе единъ Неговъ ученикъ прѣстигнѫлъ тука (се вчера) съ кола Поздравленіе сѫщото вы прѣдавамъ и Вамъ, писмо обаче немате, Той è былъ здравъ и щялъ да отидіе за Копривщица.

Портретытѣ вы дѣто гы проводихте гы расподѣлиха единъ на Бая Нанча другіа на Г. Деблева, и трѣтіа на Г-на Христя, а пъкъ останалый-а за мене, и твърдѣ вы благодарѫ. —

Дано да ся свършише причинѫта поскоро че да са видимъ и нія на единъ редъ, както трябова

Съ толкосъ Вы братски цѣлувамъ и добро видѣніе!

Вашъ
Ник. Хр. Пуліевъ.

Любезние адашаіо б съ волетави зехъ едйну потрѣтъ йто направихъ защотому ний намерях да сй купе. За ку ету вярвамъ чи щема прустите.

вашъ любезние адашъ
Н. Попповічъ.

1943. — Приети пратени книги отъ Букурещъ. Коп. кн. I.

Пловдивъ 7 Февруар. 1857.

Господине Никола Пулевъ!

Въ Карлово.

Снощи, като си дойдохъ отъ Копривщицѫ, найдохъ двѣ Ваши писма, едно отъ 28 Яннуар. друго отъ 1 Февруар. и бръзамь да Ви ся отговорѭ.

Сандѫче-то съ книгы-ты прияхъ. Пакеты-ты съ книгы, что сѫ испратени отъ Свищовъ, още не сьмь зелъ отъ г. г. Гешевы; нъ като сѫ у тѣхъ, то като да сѫ у мене. Кашкавала още не сьмь приялъ, нъ щѫ пратѫ да го земѫ. Благодарѭ Ви отъ все срьдце за него. Той ще хване много мѣсто, зачтото въ понедѣлникъ прѣзъ сырницѫ ся канѭ да тръгнѫ за Едрене и Цариградъ, та въ пѫть е добро такова нѣчто. Лексикона прияхъ на врѣмя.

Молѭ Ви ся да мя простите, дѣто не Ви сьмь писалъ досега: отъ много работы и залисы не втасвамь да ся обадѭ на приятеле. Ако бѫде животъ и здравие да ся врьнѫ отъ Цариградъ, тогава щемь ся приказва.

Г-на Стоянчя Чомаковъ поздравихъ, а Г-нъ Георгакый е отишьлъ въ Едрене, а зачто и какъ, щете ся научите отъ Јованчя х. Димитровъ. Той ще Ви прикаже за всичкы-ты тукашни работы.

Притворено-то за Г-на Христа испратѣте, молѭ Вы, въ Ваше писмо, както може по̀-скоро.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

Поздравѣте, молѭ Вы, отъ мене всичкы-ты Ваши, отца Кирилла и вси приятеле.

1944. — Цѣна на паритѣ въ турско. Коп. кн. 3. 266.

Пловдивъ, 27 Ноемврия 1858.

Господине Никола Т. Пулевъ!

Отговарямь на писма-та Ви отъ 22 и 24 Ноемв., които снощи приѩхъ. Притворены-ты дадохъ дѣто трѣбваше.

Сnорядъ волѭ-тѫ Ви, пращамь Ви смѣткѫ на чтото имамь зимано и давано по Ваши порѫчяния вънъ отъ напрѣшне-то ни зимане-даване. Спорядъ притворенѫ-тѫ смѣткѫ искамь отъ Васъ 2,788 гр. и 3 пары по 146 гр. лирѫ-тѫ. Отъ истѫ-тѫ смѣткѫ щете видите, какво полици-ты Ви сьмь продалъ по 146 гр. лирѫ-тѫ, а софорины-ты сьмь зелъ по 225, рубли-ты по 24⅝ и полуимпериалы-ты по 126 гроша.

На Г. Г. Братѥ Гешевы дадохъ 65 минцове. Тии искахѫ 78½ # и никакъ не пристаяхѫ за 60 #, та имъ дадохъ 65 # и остахме сговорни да не трьсять повече ничто.

Колко за ветхо-то ни зимане-даване, имамь да платѫ тука още нѣкои работы, земены за Ваши-ты, та ми пишѣте и Вые что имате давано за мене отъ начяло октоврия, за да свьршимь и неѭ. Отъ неѭ малко нѣчто ще остане да зимамь или да давамь.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

Лира турска	146	
минць	75	
маджяръ	74	
полуимп. и луизъ	126	
рубля	25	
меджидие бѣло	29	
5/франтъ	31	нѣма го
икиликъ	17	„ „
юзлукъ	20	„ „

1945. — Смѣткитѣ съ Гюмюшгердана. Да се зематъ мѣрки. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 10 Мая 1863.

Чиче Никола,

По̀-прѣди Ви писахъ за смѣткы-ты Гюмушгердановы, Вые нищо не ми отговорихте, та идѫ пакъ да Ви кажѫ, че, ако и сега оставите въ прѣнебрежение тѫѭ работѫ, да знаете, че това ще ся изтлъкува твьрдѣ злѣ и щете додадете най-лоше мнѣние за себе.

За сепеты-ты на Кѫрнарскый ханъ ми пишете, че щете гы проводите, та че не гы проваждате. Може белкимъ да не бывa тии да дойдѫть въ наши

ржцѣ, нъ ако е така, трѣбваше напрѣдъ да го прѣмыслите, та да не мя правите да давамь думж за нѣчто, което не щж могж да свършж, та да падамь малъкъ.

Не ми пишете, щете ли можете да подойдете тука прѣди да идете въ Букурещь. Добрѣ бы было да ся повидимь прѣди да идете, та, ако бива, потрудѣте ся да дойдете баремъ за единъ день.

Добро видѣние! Вашь

Н. Геровъ.

1946*) — Съвѣтъ Христу Н. Пулиеву какъ да се влада съ братовчедитѣ си и какво да прави въ бждаще. Кон. кн. 2.

Пловдивъ, 6 (26?) Августа 1868.

Любезный Тинко,

Ваши двѣ писма, едно оть 19 Августа отъ Одессж и друго отъ 23 Авг. Отъ Галаць, изеднашь прияхъ по послѣднж-тж пощж и бързамь да Ви отговорж.

Казвате ми, че желаете да ся изучите систематическы, и ми проваждате прѣписы отъ писма-та си, които сте писали отъ Одессж на Г. Евлогия да му искате изволение да влѣзете въ нѣкож отъ тамошни-ты гимназии, нъ негова милость намира това Ваше искане неумѣстно, та мя молите да посрѣдствувамь да ся исплъни желание-то Ви.

Азъ не могж и не щж да Ви отрекж да направж онова, чтото зависи отъ мене; нъ азъ не знаж, какъвъ е пансионъ-тъ, въ който сте ся учили досега, и занапрѣдъ Г. Евлогий иска да Ви дръжи въ него; не знаж такожде да ли е само тая причина, дѣто не Вы пуща да идете да ся учите другадѣ, че Вы намира, както ми пишете, неспособенъ, или има и другы причины. Ваше-то положение сега, като имахте злочестие да изгубите рано бащж си, е исключително. Като най-голѣмъ отъ дѣца-та, на Васъ лѣжять сега такывы длъжности, които, колко и да бъркать Вамъ лично, ако искате да сте почтенъ чловѣкъ, не можете и не трѣбва да гы отврьлите. За сега братовчядити Ви щжть прѣдстоять и може да Ви оставять още нѣколко врѣмя да ся поучите, нъ трѣбва и Вые да глядате по̀-скоро да посрѣщнете работж-тж, зачтото всичко си има прѣдѣлъ. Истина, че така Вые щете пожрьтвувате нѣчто за другы-ты; нъ това иска естественный законъ и така правять добри-ти хора, па чтото тѣмъ недопустять обстоятелства-та да постигнжть, залѣгать послѣ да го доставять на по̀-малкы-ты си братю. Това като е така, азъ трѣбва прьвѣ да пытамь, за да ся научж, коя е причина-та, дѣто Г. Евлогий не Вы пуща да идете другждѣ да ся учите. Нъ каквато и да е тя причина, азъ, като по̀-старъ и повече отъ Васъ видѣлъ, съвѣтовамь Вы да не идете на прѣкы съ братовчяды-ты си, а да глядате да сте добрѣ съ тѣхъ, зачтото, ако гы разсрьдите, щете направите голѣмо зло както за себе-си, още повече за фамилиж-тж Ви. Не забравяйте, че една фамилия, когато има злочестие да изгуби главж-тж си и останжть малкы дѣца, има нуждж оть настойници, зачтото безъ настойници бива загубена, а настойници-ти не сж длъжни, щжть не щжть, да земжть възъ себе такъвъ товаръ, а го правять отъ добрж волж, та трѣбва да ся оцѣнява добро-то имъ. Вамъ сега може да ся чини много нѣчто, че не е така, ще Ви ся види криво, нъ ще дойде врѣмя да видите, да познаете, че не е така, както си мыслите, и щете разберете, че на тоя свѣтъ нидѣ и никога не може да бжде всичко, както ся намъ ще, а трѣбва да ся съображяваме по нѣкога и съ обстоятелства-та. Затова пакъ Ви повта-

---

*) Писано съ чужда ржка.

рямь, ако мыслите за свое-то добро и за добро-то на фамилиѭ-тѫ Ви, трѣбва да пазите да не ся развалите съ братовчяды-ты си, а да глядате да сте добрѣ съ тѣхъ и да Вы обычять.

Пишете ми да раскажѭ на майкѫ Ви всичко. Азъ не могѫ да направѭ това, зачтото знаѭ, че, както е тя скръбна сега, да ся научи, че има разногласие между Г. Евлогия и Васъ, това ще да е убийствено за неѭ. И Васъ съвѣтувамь, ако я обычяте и жялите, да не й пишете нищо за това, зачтото й стига скръбь-та, дѣто има.

Това е, Любезный Тинко, дѣто могѫ да Ви кажѭ за сега, като роднина и доброжелатель, па като ся научѭ, какъ е работа-та, пакъ щѫ Ви пишѭ, и надѣѭся, че и Вые щете прѣмыслите добрѣ всичко, и не щете направите нѣчто безразсѫдно.

Кака Ви Марийка Вы поздравява. И тя е съгласна съ това, что Ви пишѫ. Желаемь Ви прочее и двама добро здравие и добры сѣтнины.

Вашъ
Н. Геровъ.

1947. — **Церковни и други книги изъ Росия. Има потрѣба отъ учители. Условията сѫ различни.** Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 15 Мая 1870.

Любезный Тодоракый,

Пишѫ Ви тврьдѣ на бръзо, колко да Ви кажѭ, че прияхъ писмо-то Ви отъ 2 тоя Мая. . . . .

Днесь пишѫ Г-ну Геновичю да проводи 180 руб. въ Духовный Соборъ Кіевской Печерской Лавры за книгы, които пишѭ на тоя съборъ да ми проводи. Тыя 180 руб. щете дадете отъ банковы-ты билеты, что Ви проводихъ на 9 Април. да продадете. Като задрьжите и колкото трѣбвать за книгы-ты, что сьмь писалъ Вамъ да ми пратите, остатъка отъ казаны-ты билеты молѭ Вы да ми внесете по̀-скоро.

Вчера прияхъ единъ телеграммъ, съ който ми казвате, че Блъгаринъ, свршилъ курсъ въ университетъ, трьси учителско мѣсто въ Пловдивъ или Карлово, и пыта, съ каквы условия ся приема. Тука има потрѣба за учитель, така и въ Карлово и на другы мѣста. А колкото за условия-та, тукашни-ты училища не сѫ така наредены, каквото да имѫть всичко опрѣдѣлено, затова, който е оный, что трьси мѣсто, трѣбва да дойде да види, что ще му е работа-та, и да го видять и него, та тогава да ся сговарять. Да не е това Г. Оджяковъ? Който е, нека дойде, па не ще остане безъ мѣсто.

Въ Букурещь, каквото ся види, не щемь можемь да идемь. Слѣлъ два три дни ся канимь да идемь въ Карлово.

Притурямь Ви бѣлѣжкѫ за нѣкои книгы и молѭ да ми купите и тѣхъ заедно съ другы-ты.

Съ книгы-ты заедно молѭ Вы да ми проводите $^{1}/_{2}$ фундъ персидскій порошокъ, но да глядате да не е извѣтрялъ. . . . .

Добро видѣние! Вашъ братъ
Н. Геровъ.

1948. — **Геровъ се ранилъ въ врѣме на ловъ.** Коп. кн. 5. 155.

Пловдивъ, 3 Януар. 1871.

Любезный Баче Николче,

На 31 Ноемвр. Ви писахъ накѫсо колко да Ви явѭ, че сьмь приялъ писмото Ви отъ 20 Октомвр. и Ви ся обричяхъ съ слѣдуѭщѫ-тѫ пощѫ да Ви пи-

ниж по̀-надлъго. Нъ прѣди да испълнж обѣщание-то си, ми ся случи едно малко злочестие. Отидохъ на кжра да ся расходж и да направж малко ловъ, та си намѣрихъ белж-тж: пушка-та ся отпьна та ми отнесе палеца на дѣснж-тж ржкж до прьвый ставъ, нъ пакъ слава Богу, че не бы зло-то по̀-голѣмо. Рана-та вече заздравявж, но още не могж да пишж самъ, затова сега не щж ся простирамь, а идж само да Ви честитж новж-тж годинж и да Ви пожелаж да ж прѣкарате весело съ здравіе и благополучие въ всичко веседомовно, па когато подкачж да пишж самь, тогава щж отговорж по̀-пространно на писмо-то Ви.

Молж Вы да принестете поздравленія отъ всички ни на шуранайкж-тж и да цѣлунете малкыя Коле за насъ.

За повече прощавайте сега, че Ви пишж съ чюждж ржка.

Добро видѣние!

212. ХРИСТО В. ПУЛЕКОВЪ.

1949. — Пущане балонъ. Свадбата на наслѣдника. Пак. 126.

Одесса 19 Априлія 1841.

Дражайшій Пріятелю Г. Христьо!

Писмо ми пріятелско служи само да ти кажâ, какво слѣдъ малко време ще ти пишâ съ единъ человѣкъ за сичкы-тѣ работы, дѣто ми пишеше ты есенесь. На тринаесетый день настоящаго мѣсяца вдигнаха тукъ воздушный шаръ, и за десеть минуты отиде толкова высоко, щото почти се изгуби отъ очитѣ, па като му се свâрши огâньтъ начна да пада. Въ 17 день на настоящійтъ мѣсяцъ се вѣнча Наслѣдникъ Всероссійскій за Марія, дâщеря на Герцога Гессенъ Дармштадтскаго, и на 23 день чакатъ да дойде Манифестъ (ферманъ) да празднуватъ. Когато ти пишâ вторый пâтъ, ще да ти опишâ сичкитѣ церемоніи дѣто ще станâтъ въ тія дни. Здравствуй

Н. Х^{и}. Г. Мушековъ.

1950. — Искатъ се новини и свѣдѣния за вѣстницитѣ. Прѣписка съ Фотиади. Прѣводъ на евангелието и апостола. Пак. 78.

Любезный ми пріятелю Г. Найдене!

Пріятелска-та длъжность ме подбуди да зема перо-то и да принесж пріятелскы-ти ми къмъ васъ поздравленія: При това и да ви помолж ради пріятелскж любовь да ся подсѣщате сегасъ тогасъ да ми явявате нѣкои работы, кои-то ся случувать въ Отечество-то ни, така и за нѣкои ваши учебны упражненія: за Грьцкы-ти работы и гоненія врьхъ Българе-те и проч. Умолява ви и Г. А. ексархъ да ся потрудите да забѣлежвате часто нѣкои достопримѣчателны работы, кои-то ся случуватъ на около; да помолите и други ваши пріятели отъ околны-ти мѣста да ви обявляватъ что ся случува такъв. за да го съобщите тука, и Господство му ся обѣщава сичкы-ти да гы вмѣстява въ вѣстникатъ. Днесь вѣстникъ-тъ ся печата въ наше-то Българско заведеніе, и редакторъ е салъ Эксархъ. — Знайте и чи дадохъ писмо-то Архидіаконово до Г. К. Фотіади, но отъ тогава на самъ Господство му не ми е веке говорилъ нѣчто, и казува ми Типографъ-тъ Ксѣнофонтъ, зачто Г. Фотіади ви е писалъ съ второ за истж-тж работж, и незнаж что ви ѣ писалъ: ако обычате, извѣстете ми. Ако е нуждно съ второ докажете на Господство му да

нема сумнѣніе, зачто не самь доста точенъ за превода на Евангеліето и Апостолатъ: зачто тука иска повече вниманіе, а по малко ученіе, и проч.

Надѣимся да ме зарадувате съ едно ваше писамце и останувамь

изъ Цариградъ 1853
Јаннуарiа 28.

вашь искренний пріятель
Христо В. Пулековъ.

1951. — Изпраща се писмо до Доротея. Молба за свършване поржчка. Коп. кн. 1.

Г-ну Христу Пулекову.

Пловдивъ 7 Февруар. 1857.

Господине Христо!

Пріимѣте писмо за Владыкж-тж, та му го занесѣте, когато идете. Азъ пишж на Негово Прѣосв. накжсо, спр. че Ви сьмь поржчялъ нѣчто си да ми свршите, а Вые щете му прикажете какво е работа-та, та и той да Вы подканя да свршите.

Съ г. Якыма Груевъ още не сьмь ся видѣлъ, та да му кажж да Ви прѣпише, чтото искате; нъ и то ще бжде.

Слѣдъ два три дни трѣбва да тръгнж за Цариградъ, та може да ми пишете за-тамъ до наши-ты.

Прощавайте, че Ви пишж тврьдѣ набрьзо.

Добро видѣние!

Ваш
Н. Геровъ.

1952. — Подканя се Пулековъ да напише нѣщо потрѣбно Н. Герову. Коп. кн. 3. 2.

Г-ну Х. Пулекову, въ Вратцж.

Пловдивъ 22 Юлия 1857.

Господине Христо!

Тыя дни сьмь си дошьлъ въ Пловдивъ и щж имамь тука мѣстопрѣбывание-то си, та сега вече бива да Ви ся помолж да исплъните обѣщание-то си, что ми сте дали въ Копрництж, спр. да ми напишете нѣкои работы, за конто щж Ви бждж весма благодаренъ. Сега не Ви пишж много, зачтото още не сьмь ся настанилъ.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

1953. — Честитяване Герову консулски чинъ. Пулекътъ готовъ да услужи. Пак. 78.

25 Юлия 1857. Отг. 26 Юлия.

Ваше Высокородіе
драгій ми пріятелю!

Нуждны случкы не ми допустнхж да испълнж сърдечно-то ми желаніе, и да принесж лично къмъ В. В. братскы-ты ми цѣлованія: За това чрезъ настояще-то подиръ братско-то ми цѣлованіе поздравлявамь ви Консулскый

чинъ въ Россійскѫ службѫ, и желаѭ да получите и еще по-высокъ стьпень за ползѫ и похвалѫ на наше-то отечество. Владыка-та тоя часъ ся намѣрува у Плѣвенъ, и подирь нѣколко дни ще ся намѣри у Врацѫ. И азъ подиръ десетина дни ще отидѫ у Врацѫ. Ако желаете нѣчто повече да ся научите за наше-то състояніе отонадѣ Балкана-тъ, ще ся поразговорите съ Г-на Аѳанасія, комуто сьмь доволно приказувалъ. Ако изволявате, дайте ми нѣкои наставленія за насъ полезны или писменно, или устно чрезъ Г-на Аѳанасія и Г-на Ха҄ Ивана.

Пріимете, Г-не мой, покорны-ты поздравленія, и позволете да ся именувамь за всякогашь

на Ваше Високородіе
покорный слуга
Христо В. Пулековъ.

Копривщица 1857.
Јуліи 22-й.

1954.—Българетѣ отвѫдъ Балкана по-некултурни. Злоупотрѣбления на управницитѣ. Камбанитѣ да се свалятъ. Изпитание въ Враца. Пак. 78.

Прият 1 Августа 1857. Отговоръ 2 Авг.

Ваше Высокородіе

Г-не Н. Геровъ!

Съ голѣмо благодареніе получихъ честно-то ми ваше писанце отъ 26-й настоящаго. В. В. сте мя прѣварили съ поздравленіе-то, кое-то ми е добрь знакъ за вашѫ-тѫ къмъ мене благонаклонность, и останувамъ задлъженъ.

За любопытство ви писувамь за нѣкои работы, кои-то ся случавать отвадъ Баккана-тъ. Задъ Балкана-тъ человѣци-ти сѫ по-диви, нежели отсамъ. Тамо малко владѣе просвѣщеніе-то, и хрістіаны-ты сѫ угнѣтени отъ много Правителственны лица, зачто то незнаѭтъ, какъ да ся ползуватъ отъ подадены-ты въ Хатти Хумаюнъ Царскы милости, а това на началници-ты попоси, и врьшать си както тіи искѫть; така напримѣръ гаріи-ти владѣѭть и пр. Много бѣхѫ ся възрадвали Хрістіане-ти, зачто имъ ся позволи да окачуватъ въ цьрквы-ты звоны; и това тіи припознавахѫ като прьви плодове на Царскый Хатти Хумаюнъ. И така въ Видинъ, Ломъ и Враца ся окачихѫ звоны и біехѫ ся отъ Хрістіяны-ты съ голѣмо благодареніе къмъ Царскы-ты милости: но что ся случава най-послѣ! Завчера дойде извѣстіе у Враца, че Видинскый Муаметъ Паша заповѣдалъ на Видинліи-ты да свалять звоны ты. Това ся подтвьрди и у Врацѫ, зачто въ тия дни дойде повелѣніе и у Врацѫ да ся свалятъ звоны-ты. Кога-то дойде това повелѣніе отъ Видинъ, азъ излезохъ отъ Врацѫ за Копривщицѫ, и не знаѭ веке что сторихѫ Врачане-ти; но това знамъ, зачто много ся оскърбихѫ Хрістіяне-ти, и не знаѭть, отъ гдѣ происходи това нѣчто. Ако трѣбува да повѣруваме приказуваніе-то на нѣкои почтенны Видинліи то тамошній Паша за да покрые нѣкои неговы злы поступкы, кои-то сѫ ся испроводили съ жалость на Высокѫ-тѫ Порта, повыкалъ отъ села-та кметовы-ты, за да ги принуди да ударать печаты-ты си на бѣлѫ хартіѭ: но като не пристанали на това кметове-ти, Н. Величество гы затворилъ у темницѫ и взелъ имъ съ силѫ печаты-ты. Така врьвять работы-ты отвадъ Балканы-ты, Г-не мой, за кои-то немамь врѣме да ви гы описувамь. Обрьщамся къмъ мене и ви извѣстявамь, че въ тіи дни като направихъ испытаніе на новоначалны-ты мои ученици у Врацѫ, дойдохъ си въ Отечество, и негли щѫ прѣсѣда до 4-й Августа. Умолявамъ ви, ако изволявате, пишете ми по нѣщичко, отъ кое-то можете да мя въздрадувате. Много ся оскърбихъ, зачто

голѣми мои бѣды не ми позволихѫ да дойдѫ лично да ся поразговоримь. Молѭ Ваши-ты къ мене писамца, да ми испровождате до Г-на Хад. Ивана, който ще ся старае да ми ги испровожда до Врацѫ непогрѣшно.

Пріемета, Г-не мой, пріятелскы-ты ми покорны поздравленія, и имайте мя за всегда

въ Копривщицѫ 1857
Іуліа 29-й.

на Ваше Высокородіе
всеусердній слуга
Христо В. Пулековъ.

1955.—Приeто писмо. Кѫсъ отговоръ. Пакъ да си пишатъ. Коп. кн. 3. 11.

Г-ну Хр. Пулекову.

Пловдивъ 2 Августа 1857

Приятелю Г-не Христо!

Писмо-то Ви отъ 29 Юлия съ голѣмо благодарение прияхъ и щѫ глядамь да го употрѣбѭ за ползѫ. Молѭ Ви ся само да мя простите, дѣто сега не могѫ да Ви пишѫ пò-надлъго. Дайте ми пръвѣ да ся настанѫ, таче тогава щѫ исплъниѫ длъжность-тѫ си. И Васъ пакъ молѭ да мя смышлявате съ писма-та си. Пакъ прощавайте, че Ви пишѫ така на кѫсо: другояче не могѫ да направѭ; врѣмя нѣма.

Притварямь Ви писмо за Владыкѫ-тѫ, което, молѭ Ви ся, прѣврѫчѣте на здраво.

Добро видѣние!

Вашь приятель
Н. Геровъ.

1956. — Да се посъвѣтува Доротей да бѫде внимателенъ и да се занимава съ работи, съобразни съ званието му. Пак. 78.

Приято 30 Авг. 1857. Отгов. 17 Сеп. 1857.

Ваше Высокородіе

Драгый ми пріятелю!

Отъ Копривщицѫ ви писахъ чрезъ Г. Д. Чипе. и трѣбува да сте получили писанце-то ми, на кое-то, не ся сподобихъ, да получѫ отвѣтъ до днесь. Пристигнахъ живо и здраво у Врацѫ. Занимавамся въ званіе-то ми. Вашето писанце отъ 22 Юліѭ намѣрихъ у Врацѫ. Стараѭся отъ малко малко да испълнявамь обѣщаніе-то си. Владыка-та на днешній день ся намѣрува у Оряхово, и подиръ 10 или 20 дни може да дойде у Врацѫ. Мнимися добрѣ е да го посовѣтувате особно за полза та му, и да му прикажете, какъ ушь отъ Цариградъ имате извѣстія за нѣкои оплакуванія, за което требува да пріема прѣдосторожности съ по добры поведенія къмъ званіе-то си, и особенно да дава повече вниманіе къмъ духовны дѣла и пр. Не знаѭ, да ли можемь да ся сподобимь съ ваше-то прихожданіе у Врацѫ, кога дойде Владыка-та, което мислѭ, че много ще принесе ползѫ на всичкы ны. Желаѭ да мя увѣдомите отворихте ли пантерж-тѫ си. Страхъ мя е, да не бы политическы-ты работы да въспрятъ дѣло-то ви. Ако е възможно да ми гетгирдишите нѣкои книжкы изъ Россіѭ, отпишете ми, да си назлачѫ.

Молѭ да мя не лишавате отъ ваши-ты драгоцѣнны за мене писанца, и оставамь

Враца 1857. Августа 18-й

вашь братъ и слуга
Христо В. Пулековъ.

1957.—Видинскиятъ паша забранилъ биенето на камбанитѣ. Причинитѣ на тая възбрана. Унинието на християнетѣ Гарията не гария, а работа безъ пари. Пак. 78.

Прияmo 30 Авг. 1857. Отгов. 17 Септ.

Ваше Высокородіе

Господине Н. Геровъ.

Тыя дни достигнахъ у Врацѫ, и много ся възрадовахъ, като намѣрихъ ваше писанце, въ кое-то ми явявате за добро-то ваше здравіе. Слава Богу и азъ сьмь добрѣ съ здравіе-то ми. Кога пристигнахъ у Врацѫ голѣмо различіе видохъ въ лице-то на гражданы-ты, отъ както гы оставихъ прѣди двадесять дни: оставихъ гы много веселы, и намѣрихъ много печалны. Въ разпытуваніе-то ми намѣрихъ, че на всичко-то това было причина слѣдующе-то: азъ оставихъ гражданы-ты да биѭтъ клепала (въ цьрквы-ты) дрьвены, железны и звоны, но сега цьрквы-ты занѣмѣли, что-то и человѣцы-ты не знаѭть, кога ся чете цьрковно правило; зачто-то освѣнь звоны-ти гдѣ-то не быѭтъ, но и дрьвены-ты клепала умолкнули. Коя е причината на това запытахъ, и отговорихѫ ми, че Видинскый Паша (Муаметъ) писалъ, да ся небіять веке такыва работы. Чанъ чалѫнмасъ. И за даде на тѫѩ горчивина нѣкоѭ сладость, казалъ въ повелително-то си писмо, че турци-ты отъ това не струвать хасъ, а пакъ хрістіане-ти до днесь ся поминали съ нихъ въ любовь, та за това и отъ сега на тамъ, ако искать да ся въ любовь, то да ся вдигнать тыя работы. При това писува въ сѫщо-то писмо и това: Отъ сега на там кой-то хрістіанинъ ще, нека работи съ заплатѫ у недѣлѭ на Турци-ты, и никой не може да го въспрѣ. Това е писано за тѫѭ причинѫ, зачто то имаше тука обычай Турци-ти да принуждавать Хрістіаны ты съ гаріи да имъ работять у день неделный, и за да ся не нарече гарія, то ся говореше, че тоя день не е работенъ, и така не тщетять Хрістіанитѣ; при това ся даваше и нѣчто заплатѫ за затваряніе уста. Хрістіане-ти приплакахѫ за това на Владыкѫ-тѫ, и онъ писа на поповы-ты да не давать да се работи у неделный день: на това Турци-ти писахѫ на Пашѫ-тѫ, и Паша-та издаде горне-то повелѣніе. Такыва работы, не желае нашіи Царь, но ето, че станувать.

Прощавайте, Г-не мой, за друго повече и не забуваряйте

вашій приятель

Враца 1857. Августь 18-й. Христо В. Пулековъ.

1958. — Прѣпращане писма. Жъдя да си писватъ. Благопожелание за пандера. Пак. 78.

Прияmo 8 Септ. 1857.

Ваше Высокородіе

Желателный ми пріятелю!

Честно-то ми ваше писанце отъ 2-й Авг. получихъ съ голѣмѫ радость Ѕептм. 1-й. Маялося у Копривщицѫ. Много задлъженъ остаямь за вашѫ-тѫ къмъ мене благонаклонность. Ваше-то писанце до Владыкѫ-тѫ непогрѣшно ся испроводи. Около половинѫ-тѫ на Августа ви испроводихъ презъ Копривщицѫ отъ Врацѫ друго писанце, и надѣямся да сте го получили. Молѭ да испълнявате обѣщаніе-то ви, и да мя сподоблявате съ ваши писанца. Радостенъ за мене день ще бѫде, кога ся научѭ, че сте ся натъкмили и възвышили

Царское знамя. Желаѭ да ми отговорите на прѣди това писаное мое писанце, въ което ви умолявахъ и за промышленіе книгы.

Покорно молѭ да не забуваряте

вашій слугѫ

Враца 1857 Ѕептм. 2-й. Христо В. Пулековъ.

1959. — Прѣпратено писмо до Доротея. Денкоглу прѣзъ Враца за Липиска. Помощь отъ Росия на училището въ Халки. Пак. 78.

Ваше Высокородіе.

Г. Найдене.

Ѕамо едно ваше писанце имамь, въ кое-то имаше и друго до Владыкѫ-тѫ. Азъ ви писахъ отъ Августа 16-й и на самъ две писма, и това е трете, надѣямся да гы получавате. Молѭ, кога имате благоврѣміе да мя нелишавате отъ ваши-ты писанца.

Въ тыя дни Замина Г. Денкіолу прѣзъ Врацѫ за Липискѫ. Имахъ честь да ся разговорѭ доволно съ Н. Благородіе. Казува ми, че вашь Константинъ ся намѣстилъ въ Университета-тъ у Москвѫ, Казува ми и, че Россія дава всякѫ годинѫ на Великѫ-тѫ църквѫ по сто хиляды рубли за училище-то въ Халкы, и задлъжи мя да изявѭ това на наши-ты родолюбиви Българы, да имѫть извѣстіе за това нѣчто въ тыя обстоятелства.

Недѣямся за желаемый вашь отвѣтъ, и имамь честь да ся наричамь

вашь покоренъ пріятель

Враца 1857. Ѕептм. 14-й. Христо В. Пулековъ.

1960. — Прапорецътъ на консулството вдигнатъ. Дипломатическитѣ сношения подновени. Кога Геровъ ще посѣти Враца. Коп. кн. 3. 49.

Г-ну Хр. Пулекову, въ Вратцѫ.

Узунджово, 17 Септемврия 1857.

Приятелю Господине Христо!

Ваши двѣ писма отъ 18 Августа прияхъ на 30 Августа. Щѫ Ви отговорѭ твърдѣ накъсо, зачтото тука на панаира, отъ много работы, нѣма врѣмя да ся прострамь, и най пръво Ви благодарѭ за извѣстия-та, что ми давате.

Прапореца на консулство-то вдигнѫхъ на 1 Септемврия когато прияхъ вече извѣстие, какво ся подновены дипломатическы-ты сношения съ Портѫ-тѫ. Това станѫ съ тръжество невидѣно досега въ филибе, както щете чюете отъ очевидци.

Книгы, каквыто обичяте, пишѣте ми да направѭ да Ви дойдѫть.

Въ Вратцѫ нѫ-напрѣдъ отъ пролѣть не щѫ могѫ да дойдѫ: нъ на пролѣть надѣѭся да могѫ да Ви посѣтѫ неотмѣнно.

Отъ Узунджовѫ искамь да поидѫ малко въ Едрене, за единѫ недѣлѭ нѣчто, и послѣ пакъ щѫ ся врънѫ въ Филибе.

И друго, чтото ми пишете, щѫ го направѭ.

Желаѭ Ви да сте здрави и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

1961. — Изпращатъ се рѣчи за рѣчника. Доротей не слуша съвѣти. Поради владиката врачанци на два тарафа. Мегавули въ Враца. Пак. 78.

Получено 9 Окт. 1857.

Ваше Высокородіе

Г-не Найдене!

Прѣди четыри дни ви испроводихъ едно писанце прѣзъ Г-на Х. Ивана, надѣямся да го получите.

Написалъ бѣхъ нѣколко рѣчи Българскы, кои-то ви приключавамь. Незнаѭ щѫтъ ли ви влезать въ работѫ. Азъ гледамь, кои-то рѣчи негли ви сѫ утекли, нихъ назначавамь.

Владыка-та си дойде у Враца. Ваши писма прьво и второ е получилъ, но не струва хасъ отъ совѣты: за това мълчаніе, а друго нищо. Не ще да знае, за зло ли му ся говори, или за добро. Граждане-ти тука спорядъ Владыкѫ-тѫ сѫ на двѣ партіи: едни му искать зло-то, други добро-то. Мнимь, ако ще Владыка-та може да гы уравни, но недава вниманіе на това, и срьдися, кой му говори.

Вчера пристигна тука прочютый К. Мегавули изъ Цариградъ. Онъ е на Трьновскый Митрополитъ остро-то желѣзо. Прихожденіе-то му не е намъ извѣстно.

Ако изволявате назначете ми нѣчтичко, отъ кое-то могѫ да ся ползувамь, или научѭ нѣкоѭ новость.

Прощавайте и не забуравайте

вашій слугѫ

Враца 1857. 8-врый 4.

Христо В. Пулековъ

1962. — Желание за свиждане. Мѫчнотии за това. Зли пѫтища. Пак. 78.

Ваше Высокородіе

Дражайшій ми пріятелю.

Разны прѣпятствія не ми допустихѫ да испълнѭ голѣмо-то си желаніе, и да дойдѫ да ви повидѭ лично. Това ми е всякогашь наумъ, и не щѫ имамь спокойствіе, докле не испълнѭ желаніе-то си. И тѫѭ недѣлѭ мыслехъ да дойдѫ, но дружина и страшни наоколо слухове мя въспрехѫ. Надежды-ты ми отъ день на день за да дойдѫ да ся повидимь мя удрьжахѫ за да испълнѭ длъжность-тѫ си и да ви поздравѭ съ едно писанце. Като не можихъ и тѫѭ недѣлѭ да испълнѭ желаніе-то си, то рекухъ баре съ едно писанце да ви принесѫ покорны-ты ми къмъ васъ поздравленія, и молѭ В. Высокор. да мя не лишавате отъ вашѫ-тѫ любовь. Щастливъ день за мене ще да е, кога ся сподобѫ да ви видѭ лично, и да ся поразговорѭ съ васъ. Дай Боже поскоро да бѫде.

Пріимете, Г-не мой, покорны-ты ми къмъ васъ поздравленія, и не забуваряйте

вашій слугѫ и съотечественникъ.

Копривщица, 1858. Јуніа 3. Христо В. Пулековъ.

1963. — Честитяване Герову задомяване. Пак. 78.

Ваше Высокородіе
Почитаемый ми пріятелю!

Съ голѣмѫ радость ся научихъ за встѫпяніе-то ви у честно и свято съдружество. Срадувамся на благополучіе-то ви. Честитявамь ви радость и добро задомяваніе. Желаѭ да ви поживи Всеблагый творецъ длъговѣчно заедно съ любезнѫ-тѫ ви невѣстѫ, и да ви подари това, что ваше сьрдце желае.
Цѣлувамь ваши честныя вѣнци, и останувамь съ голѣмо почитаніе

Копривщица 1858 Јуніа 24-й

на Ваше Высокородіе
покорный слуга
Христо В. Пулековъ.

1964. — Пулековъ останалъ учитель въ Копривщица. Чорбаджи Салчо и писмата му до Коприщенци. Пулекътъ се безпокои. Пак. 78.

Прията 8 Октовр. Отгов. 10 Окт.

Ваше Высокородіе
Почитаемый ми пріятелю!

Много ся зарадувахъ, като мя поздрави изустно отъ вашѫ странѫ Г. Х^ч^ Иванъ, и каза ми, че ще те да ми пишете едно писанце за совѣтуваніе ка^к^ добро-то. Не ся удостоихъ за това добро отъ вашѫ странѫ. Азъ влязухъ въ училище-то, и молѭ ви ся чясто да мя наставлявате, съ кое-то много ще мя зарадувате и задлъжавате. Единъ лошь слухъ изъ Филибе много мя оскърби, и не знаѭ истинѫ-тѫ. Казувать нѣкои зачто Г. Ч. Салче съизволилъ врѣмянно на селско-то прошенье, а отъ другѫ странѫ дава всякоѭ пълнѫ власть на нѣкои отъ наши-ты, като съ най малкѫ причинѫ да мя извадять изъ училище-то, кога имъ е воля. Колко-то за селяне, това не е ничто, а за нѣколцина ще е причина да не мирувать, мыслѭ, та ся смущавамь, Г-не мой. За това, умолявамь ви, ако е мое-то влазяніе въ училище-то само за очи, то на вѣрно да ми кажете да дирѭ средство за отдалечюваніе-то ми отъ тамо. Писма имало отъ Г. Ч. Салче, кои-то и още не сьмь видѣлъ, и слуша^х^ че сѫ нераспечетани и еще.
Надѣямся за ваше писанце, и останувамь за всякуга^ш^

въ Копривщицѫ 1858. Окто^м^. 7-й

на Ваше Высокородіе
покоренъ слуга
Христо В. Пулековъ.

Покорно поздравлявамь Г. Стоянчя.

1965. — Благодарность за добри съвѣти. Промѣнено поведение. Друга система за обучение. Два тарафа въ Копривщица. Положение на Пулекова между партиитѣ. Пак. 78.

Прията 23 Окт. 1858.

Ваше Высокородіе
Господине Найдене!

Писмо-то ви отъ 9 Октоврія съ голѣмѫ радость пріяхъ. Останувамь прѣблагодаренъ и задлъженъ за ваши-ты добры совѣты, съ кои-то удостоявате недостойный вашъ пріятель. И азъ щѫ ся стараѭ спорядъ силѫ-тѫ ми да оправдаѭ ваши-ты надѣжды и на сьотечественници-ты ми. Прьво-то ми

учителствуваніе бяше съдружено съ лудж младость и малкж опытность въ това званіе, зачто и тогавашна-та по Блъгаріж въ ученіе-то система толкова заносяше; но отъ ка ся появи изъ Россіж другый рядъ, то и азъ, както мыслж, доволно ся истрькахъ, и всичкы-ты ми въ наукы-ты дѣйствія промѣнихъ, и доста сполучихъ, като ся поопытахъ и на другы мѣста, и видѣхъ за малко врѣмя доволенъ успѣхъ въ ученици. Съ това намѣреніе пожелахъ да бждж учитель въ Копривщицж, като трудове-ты ми да не ся врьгатъ по чюжды мѣста, и да помогнж повече на Отечество-то, отъ колко-то давахж помощь Захарій и Грую; но срещнахъ много прѣпятствія отъ еднж партіж. Вые, Господине, знаете всичко-то, но дайте ми дозволеніе да ви кажж и азъ поне двѣ думи. Нѣкои наши селяне ся противихж за мене, но това нихно противленіе не происхождаше, нито отъ забѣлѣжваніе на мои погрѣшкы, нито отъ мое неприлежаніе и пр. и пр. но само и само, зачто Г-ство имъ желаіжть да властвувать, а селяне не пріимжть това; и азъ безъ да имамь мѣшавинж нѣкадѣ, помыслихж за мене, че сьмь единъ отъ кои-то противодѣйствувать на желаніе-то имъ, и вдигнахж гоненіе на мене, като да могжть да удушжть съ това народный духъ, както и еще веднашь въ общи работы освѣнь нихъ другъ никой да ся не мѣша и пр. и проч. Но това веке ся не отнася до мене, и азъ никадѣ го не говорж, и да не помыслите, че като го вамъ описувамь, то го и говорж, за това и молж да не быхте казали никому, че ви сьмь писалъ така. Азъ сьмъ ся сега въоружилъ съ млъчяніе, и не гледамь друго ничто, освѣнь работж-тж ми, и прилѣжавамь давно махнж онова мнѣніе отъ народа-тъ, съ кое-то сж мя очернили че азъ си недавамь наукж-тж и пр. При това молж Господство ви, както и Г-на Ч. Салчя, да не вѣрувате никъкъвъ золъ слухъ за мене, докле ся не научите истиннж-тж: зачто, брате, немжть наши-ти добро споразуменіе, и въ рытаніе-то имъ единъ на другы, теглять и невиновати-ти. Богъ да устроява добро-то. Молж Г-ство ви, ако не за мое достойнство, то поне за ползж на отечество-то по честичко да ми писувате и совѣтувате за добро-то, и азъ ви увѣрявамь, че ваши-ти писма и совѣти щжть ся за мене по честни отъ всяко съкровище и безцѣнны камени. Задлъжете отъ вашж странж и Г-на Стоянчя — кого-то покорно поздравлявамь — кога види отъ наши-ты селяне да гы совѣтува да имжть любовь и съгласіе, и голѣмо надзираваніе въ училище-то. И другъ пжть ви сьмь писалъ, и сега пакъ ви умолявамъ да ми отговорите, имате ли врѣмя да ми купите изъ Россіж нѣкои книжки, за кои-то ви назначж. Наукы-ты нарядихме споря программж-тж.

Покорно ви поздравлявамь и останувамь

на Ваше Высокородіе
въ Копривщицж 1858 8-рій 20-й покорный слуга
Христо В. Пулековъ.

1966. — Поржчатъ се книги изъ Росия. Технията списъкъ. Пак. 78.

Прията 6 Юлия 1860.

Ваше Высокородіе

Г-не Найдене!

Много врѣмя ся е минало, отъ кога то вашій слуга не ся е удостоилъ съ ваше поздравленіе. Облегнатъ на старо-то ни пріятелство дерзаж да ви помолж, ако изволявате, да ми купите изъ Руссіж тыя книгы:

Българска Исторія. Гилдфердинга.

Алгебра и Геометрія, кои-то В. В. познавате за по добры и за ме" приличны.

Курсъ рус. словесности: Пiйтика, Риторика и Логика.

Психологiя
Анѳропология } кои-то познавате за по-добры.

Краткая зоологiя (не оная 5-тѣхъ чясти) ако има.

Географическый Атласъ най-пространный и добрый, съ книгѫ събра", а не харты по башка. Ако видите благословно, азъ щѫ да стотина Гр[ш] на Г. Атанаса или на Г. Х[ч] Ивана за увѣренiе, че щѫ прiемѫ книгы-ты си, кога дойдать.

Желаѭ вашiй отговоръ, и имамь честь да ся именувамь

на Ваше Высокородiе
Въ Копривщицѫ 1860 Јул. 5-й. покорный слуга
Христо В. Пулековъ.

1967. — Приготовления за посрѣщане. Излъгани надежди. Изпитание въ Копривщица. Пак. 78.

Прията 24 Авг. 1860. Отгов. 25 Авг.

Г-не Найдене!

Ваше Благородiе не испълнихте обѣщанiе-то вы, и голѣмы-ты наши надежды останахѫ праздны. Кѫкви приготовленiя правехме да вы посрещнемь и да вы ся радуваме въ село. Напусто отидохѫ толкова хвалби и доказателства прѣдъ наши-ты за добрины-ты на село-то ни. Тыя щѫть дори и да гы сънувать. Надѣямся да сте писали веке за оныя книжкы въ Руссiѭ, за кои-то бѣхъ ви назначилъ. Испытанiе-то ни свършихме, и ученици-ти добрѣ ся отговорихѫ.

Желаѭ ваше писанце, съ кое-то много щете зарадувате.

вашiй покоренъ слугѫ
Въ Копривщицѫ 1860. Авг. Христо В. Пулековъ.

Принесете покорны-ты ми поздравленiя
на вашѭ-тѫ любезнѫ супругѫ и на бабѫ Хаджiйкѫ.

1968. — Горещини въ Пловдивъ, прохлада въ Копривщица. Иска се психология. Пак. 78.

Господине Найдене!

Писмо-то вы съ голѣма радость прiяхъ. Ако бяхте дошли сега въ Копривщицѫ, щехте да й познаете сладость-тѫ: зачто денѣ имаме топлинѫ Р. + 15, а нощѣ + 2. Въ Пловдивъ вѣрувамь, да имате до 30 денѣ, а нощѣ 20. Нiй тѫѭ нощь имахме първѫ сланѫ.

Молѭ, дано ви е на память да пишете по скоричко за книгы-ты.

Молѭ вы и за друго: да ми испроводите прѣвода вы на Психологiѭ-тѫ, коѭ-то сте прѣдавали, или сѫщѫ-тѫ отъ коѭ-то сте прѣводили, ще да ѭ имамь, доклѣ ми дойдѫть книгы-ты. Много щете мя задължите съ това.

останувамь
Въ Копривщицѫ 1860. Августъ. 30-й ваш слуга
Христо В. Пулековъ.

1969. — Честитяване Герову пó-горень чинъ. Пак. 78.

Принято 15 февруар. 1861.

Ваше Высокоблагородіе

покорно поздравлявамь.

Излъгахѫ ны че имате намѣреніе да посѣтите отечество-то, и азъ напразно литахъ за да вы посрѣщнѫ.

Сега едно студено извѣстіе ни дойде, че сте забуравили това, като ся отнеслъ умъ-тъ ви на друго ваше добро. Научявамся, че честь-на на службѫ-тѫ вы ся увеличила. Нека е добръ часъ. Радувамся и желаѭ да бѫде увеличена и още повече. Дайте ми позволеніе да ви наумѭ и за мои-ты книгы, щѫть ли дойдѫть; писали ли сте. Желаѫ да ми извѣстите, ще ли сме чести-ти нѣкогашь да ся радуваме тука, или да ся отчяяме отъ тѫѭ надеждѫ.

Молѭ да поздравите отъ моѭ странѫ честнѫ-тѫ ми вашѭ фамилиѭ, и да не забуравяте

покорный вашь слугѫ
Въ Копривщицѫ 1861. февр. 14-й Христо В. Пулековъ.

Тыя кнугы Сьмь пріялъ отъ Г. Н. Герова.

Основанія Геометріи,
руководство составленное для гимназій, по порученію Министерства Народнаго Просвѣщенія, Федеромъ Буссе.
(едно тѣло съ еднѫ часть)

Курсъ чистой математики, составленный, по порученію Беллявена,
Алгебра
перевелъ съ французскаго
П. Погорѣльскій.
(една часть, само Алгебра неповезана).

Молѭ за единъ Географическій Атласъ Исидова.
Хр В. Пулековъ.

1970. — Ще се изпълни нѣкакво обѣщание за музика. Пак. 78

Принято 7 февр. 1863.

Ваше Высокородіе.

Г-не Найдене!

Макаръ и да сме ся видвали скоро, но почесть-та ми къмъ Васъ пакъ мя възбужда да Вы поздравѭ чрѣз настояше-то ми писънце.

Надѣвамся на Ваше Высокородіе, че щете испълните обѣщаніе-то Вы къмъ мене, и умолявамь Вы да подѣйствувате потрѣбны-ты. Въ тоя случай щѫ ся потрудѭ и азъ да испълнѭ обѣщаніе-то ми за Европейскѫ-тѫ Музикѫ.

Покорно Васъ поздравлявамь, и останувамь

Вашь покоренъ слуга
Въ Копривщицѫ 1863. Февр. 5-й Христо В. Пулековъ.

1971. — Геровъ въ Копривщица. Пулековъ боленъ. Иска се географически атласъ. Пак. 78.

Благ. Г-не Найдене!

Болѣсть-та на ногѫ-тѫ ми не ми допусти да испълнѭ желаніе-то си и да дойдѫ да ся повидимь, за това молѭ да ми опростите недостатъка.

Г. Велче ми каза, че сте искали Русск. ноты. Отъ тѣхъ у мене има три чясти, кои-то щѫ прѣвручѭ Г-ну Ха[дж] Ивану, а другы-ты 3 чясти сѫ у Г-на J. Груевъ.

Среща мои сто грошя у Васъ дали ми сте еднѫ Геометріѭ и еднѫ Алгебрѫ; за това молѭ да ми геттирдишете единъ Атласъ Географическый Исидова, защото ми е много потрѣбенъ, и на него щете прихванете и остатъка отъ стотѣхъ грошя.

Останувамь
Вашь покоренъ слуга
Тука Април. 8-й 1866. Христо В. Пулековъ.

1972. — Прѣпращатъ се ноти за черковно пѣние. Пулековъ ще отива при Доротея. Пак. 78.

Господине!

Испровождамь Вы три-ты чясти отъ ноты-ты на църковно-то пѣніе, кои-то ся намирахѫ у мене; другы-ты сѫ у Г-на J. Груевъ.

Молѭ да помните да порѫчяте за мене единъ Географическый атласъ Исидова, и да го прѣвручите брату вашему Г-ну Атанасу или Г-ну Хаджи Ивану за да ми го испроводять; цѣнѫ-тѫ щемь прихванемь на оныя сто грошя, кои-то Г-нь Хаджи Иванъ бяше Ви броилъ за моѭ смѣткѫ като пей за книгы, отъ кои-то само еднѫ Алгебра и еднѫ Геометріѭ сьмь получилъ.

Азъ имамь намѣреніе да идѫ при Владыкѫ-тѫ въ Берковицѫ, и могѫ да останѫ тамъ.

Молѭ да не забуравувате Вашь старый прітель, кой-то желае всякогашь да бѫде единъ

отъ ваши-ты слугы
Копривщица 1866. Април. 30-й. Христо В. Пулековъ.

213. ТЕОДОРЪ х. ПѢЙОВЪ.

1973.—Да се изпратятъ пашкуле. Да пише Геровъ въ Одеса да се приеме Петъръ Теодоровъ на учение. Пак. 74.

1846 16 Октомврій.

Благородний Господине Найдене Споклонота поздравлявамь Господине Найдене това що са разговорихме заради пашкуле имало уназе дваесе ока пле исахнале та остале десеть ока та щехь да прата две ѡка тапа неможехь на намера такавь човѣкъ щото дагы донесе тати ѿ писувамь колко изволявашь дати прата ако изволишь ӣ сӣчкӣте дапрата ѿ пӣшӣмӣ едно пӣсмо както вӣда твоето пӣсмо така да права и молӣмьте да пӣшешь до адеса на твоӣте достове щото ти знаешь давно дабӣха ӣ нашето дете прӣеле вовъ лӣцея ӣ давно дамуса радвать защо нӣя го пратӣхме сось радось ӣ то сось радось ѿтӣде тате молӣмь да ѿпӣшешь като ӣ тӣя дамуса радвать ӣ да вась помагать та ӣдетето сось радось да учи така ӣния даса радваме тая добродетель

йскамь ѿ ваше Благородйе дасй явйшь намегдань та й нйя сось Божйя воля не щемь забуравй ако сторйшь тйя добродетелй такоте молймь. Това пйсмо щого працамь за адессь потпйшйго й пратйго.

Өеодорь хаџї Пеїѡвь.
покорнїї

1974.—Тодоровъ на учение въ Одеса. Геровъ да се грижи да го съвѣтува. Пак. 74.

1846. 23 Декемврй.

Благородий Господйне Найдене

Прйехь писмо ѿ адеса ѿ пеїѡ пйсувамй защое харно й-прйель твойте пйсма й благодаренье много но йазь самь благодарень натвойто добро желанйе за просвещенйето защо може ѿ просвещенйето йоще по добрйий да бйха бйле като каже пйсанйе да просветйтея светь вашь преть человекй яко давйдять ваша добрая дела йпрославять оца вашего йже на небеса такавй молймь йнйя днесь йпакь даса неотякчйте но да пйшете йпакь пйсмо на адеса до дректора йдето тряба молймьви затова йкуга дапратимь папйсма да мй пратйшь хаберь й остаямь като Брать

покорнїї Теодорь хаџї Пеїѡвъ.

1975.—Министърътъ на просвѣщението въ Одеса. Неговитѣ разпореждания. Що изпросилъ Захари Княжески за българетѣ Пак. 74.

1847. 25 февруарй.

Благородни Господйне Наидене.

Прйехь ѿ адеса ѿ пеїѡ пйсмо приехго на йунария 22 йщехь датй пиша пйсмо но казвамй че си бйль по Филибе па иазе ходихъ понапреть на пазарџйкь носегатй ѿписувамь щомй пйше пеїѡ дректора щое насйчката русия нашколята небйль дохаждаль : 8 : годй на адеса сега дохождаль та гледаль школята вйкаль й бӱлгарчетата четери деца що ймало и ѿ свищовь : 3 : деца та ймь рекаль учетеса защо досенова щосаса учйле бӱлгарчетата се саса добре учйле вйя сте наши сротьтсвенйцй нйявй обйчаме йрекаль на адескйя дйректорь дагй нагледва харно затова нещо детето са много радва йблагодарй нйенемй чудйса тая работа ѿ дее станала й каке : й друго мй пише някой хаджй Захарйя щое въ петрьбургь тойя добрй человекь йспросйль ѿ мйлостйвйя имьператорь даса учать посйчка русйя пошколята бӱлгарчета йоще йспросиль да направать вблӱгарйя въ терново йлй въ Софйя школо общо смного даскале мйлостйвйя ймьператорь пратйль на султанйна мйлостйваго който рекаль това йазь йскамь потова дозволенйе той добрй хаджи Захарйя собраль много мйлостиня ѿ петрьбурскйте гулемцй йтова нещо ѿ Гусдарска каса даса направй но сега ща азе пакъ дате мола азе незнамь щода пйша и не самь достоень да пйша на онйя Государе че немога даго направа но тепьта мола пада пишешь какь требе й докуго азе това дете ѿ гуляма ревность самь го пратйль й сось тая надежда като да бйхме получйле добро йпросвещенйе та пйшй ваше Благородйе й ако требе й азъ да пйша пйсмото та да напйша йна пеїѡ да пратймь тйя дена й здраствуй.

Өеодорь ха Пеїѡвъ
покорнй вашь брать.

1976. — Петъръ Теодоровичъ постѫпилъ на военна служба. Отъ нѣмотия направилъ това. Грижитѣ на баща му. Пак. 74.

1850: Мая 20

Благородниї Господіне Найдене Х. Геровь.

Получіхме ѿ пеїѡ пісмо пісувани че отішаль во война служба нонеиі пісува ѿкоя пріччіна салтъ пісува че му недавалъ стоянъ*) храна патой отішаль при грчка който сте йвія жівеле унего седяль малко време угрчка па питаль грчка стоянъ йсаво йліевъ който отіде ѿтука тія му рекле даму недава веке храна безъ парі така катому ѿтказалъ й Грўка ѿтзоръ за храна отішалъ тугава та са нотъ пісалъ а Стоянъ немаше много дазема защо азе бехъ му пращалъ лані презъ марта парі й сега се надеехъ дами доде пісмо ѿ стоянъ да му прата парі че бехъ гі пріготвілъ тамі доде хаберъ така чее отішалъ вовоена служба й наукіте не е кончилъ менъ міе много мачно сега незнамъ какъ да права а тая работа не са ѿбіра даліе въ пеїѡ глупоста йліе въ саво лукавщіната й въ стоянъ не можа да са сета тія безъ дами пішатъ пісмо врўшілеса тая работа сега саво устояновй а пеїѡ йспаденъ отамъ пеїѡ мі піше ѿ зоръ отідохъ че мі недавать ляпъ ноазе вй проса покорно Господіне научіма какво да права чесасамъ збўркалъ ѿ тая работа стоянъ ма йзлага тами ѿведе чедото йпращахму толко парі за ученіе а той гледалъ само дама опленй па дамі растурі ймомчето азъ сега незнамъ последнійя край какще йзлезе огимі не е пратіль пісмо за парі аміми растурі момчето ѿ ученіето й потъ тоя кахўръ оставі й мене но нема щодае тоза друго освенъ да попітамъ вазе й да віса помола научетема какъ да права последнійя му край да е харенъ просави Господине пішімі й йзвестімі поскоро какво да права.

все покорнейшиі
Теодоръ Х^н^ Пеїѡвъ.

1977. — Петъръ Теодоровичъ ще се връща въ Българско. Обири и насилия въ Панагюрско. Пап. 74.

Пр. 12 Ноемвр.

1857: 10 поемвфи поклоно йзьпанагюрище.

Г. Господине Наидене Х^н^: Геровъ.

Получіхме отъ вазъ пісмо заедно сосъ Петрово пісмо въ което ні пісувате че ще даси доде. дай Боже сосъ здраве даса відімъ, азъ невй пісахъ досега зачтото йскахъ да дода прі вазъ даса відімъ но неможяхъ зачто самъ уплашенъ. ана тука стаятъ страшиі работі катадневно. Понапреді са обраха човеці захережіе който докарвать захере въ селото после отвадаха човеці на света Богородіца сась кола обралі, йженіте и децата нажените обрале чопразете й парі что носіле, й едно дете 3 годінъ умря катого фўрлиле оть майкаму отъ рацете, онзі денъ въ петакъ обраха стрелченіпъ който носілъ парі дасі платі воловете, въ нашето село йбранперете недокарватъ чегіе страхъ сега фанаха елінъ турчінъ стрелчени който обрале женіте й чопразете се утяхъ въ стрелча. пада відімъ что щатъ даму есторатъ. Занашіте учіліща незнамъ нічто датіса отговора. молімъ вй піши напетра но честичко. Гледай дасі доде сосъ здраве.

нижайшиі
Теодоръ Х^н^ Пеевъ.

*) Стоянъ (Стефанъ) Диичевъ, братъ на отецъ Дамаскинъ Диичевъ.

1978. — Атестатътъ на Теодоровича оставенъ на Календжи и изпратенъ на руския консулъ въ Видинъ. Да го подири Геровъ. Пак. 74.

Прито 9 юлия 1858.

1858: 6 йулия панагюрйще

Родолюбйвейний ймилостйвй
Господарю Найдене Х^ч. Геровъ.

Пйшемй нашето момче петаръ отъ москва зачто атестата оставйлъ в.‟адеса накаленџй Евана даго прагй. Каленџй миналъ презъ Москва за петрополь йказалъ на петра зачто пратйлъ атестата по едно момче до вйдйнскйя консуль пйшемй петаръ. йчйвй поздравяваме нашего благодетела пйшете навйдйнскйя консулъ йна учете са за атестата йтовавй моля не мйнувайте отъ благодеянието камъ назе несми ваши раби

Теодоръ Х^ч Пейовъ.

214. ДОНЧО ДОЙЧОВЪ РАДОМИРЪ.

1979. — Радость за посѣщение. Изпратенъ армаганъ. Цѣната на ейцата. Пак. 79.

Господину Костандину Хаджи Герову.

Въ Филибе Низъ Брестовица.

1853 Февруарїя 24= день

Господине неотъ скоро бехъ вѫзнамерилъ да ви обява, съ поздравленїе, акое възможно да ся потрудите да ни поспоходите, както правихме и нїе вамъ, ако да баде утиналъ учителятъ ни въ село, увeренъ сьмъ съ половина чувствата си, и заради добитакъ като идете на Марашатъ и кажете какво искамь отъ Брестовица 10 мулета или магарета готови ся, Чюйте, каква радость мы дойде катося научихъ заради даратъ които ви пратихъ какво сте го прїяли съ благодаренїе и още за сто яйца, бѣхме зарачали нъ на скоро не дойде въ сѫбота на заранъта дойде бае трїфонъ обявими тая радость и нїе до вечеръта събрахме още сто яйца съ умѣрена цѣна по две пари дадѹхъ ги на Господинъ трифонъ за да ви ги донесе въ неделя нъ като неможилъ да иде останахѫ за днеска, чюйте йоще желанїето ни доброто ви здавїе; засвидетелствувайте поздравленїе томи на всичкы те съученици.

Доброж. Вашь Другъ
Дончо Дойчовъ радомиръ.

1980. — Кани се Геровъ да посѣти Брѣстовица. Изпраща му се рѫкописенъ дамаскинъ, копришко произхождение. Пак. 79.

Учителю Блъгарскаго Училища

Г. Найдену Герову

Въ Пловдивъ,

1853. 18=ый марта изъ Брѣстовицѫ

Любезный мы учителю. Неотъ одавна бѣхъ възнамѣрилъ, да ви обявѫ въ кой денъ да ся потрудите дани поспоходите, какъто правихме и нїе вамь много пѫти. Знайте зачто въ недѣля на 22=ый Марта не сме свободны зачто имаме маслоосвѣщенїе; нъ възъ другѫтѫ седмицѫ на 28=ый Марта ще вы

учякваме съ нетрьпѣнïе, азада повѣрвате проваждамъ ви еднѫ бѫклицѫ вино, по Господинъ Павле който желае да ся видите, пращамъ и книгѫтѫ*) която е произлѣзлѫ отъ отечеството ны, има й другы работи да ся разговориме, които завчера забуварихъ въ смущенïето да ви ги обява. Учителю чюйте чрѣзъ писмото ни желанïето за доброто ви здравïе, Любовь къмъ отечеството ны и велико-душно пожрьтованïе.

Твой Доброж. Ученикъ
Дончо Дойчовъ радомиръ.

1981. — Иска се надирѣ рѫкописния дамаскинъ. Попътъ се страхува. Геровъ може да купи книгата. Пак. 79.

1853= Марть 25=ый день изъ Брѣстовицѫ.

Любезный учителю по настоящето ми писмо прихождамь да ви попитамь заради книгѫтѫ дали ще да ви послужи за нѣкоя полза. Зачто попътъ казва ако да ѭ поискате да ѭ купите когато ни пододишь да имъ ѭ донесешь; и отъ Господарыты да ѭ искашь, зачто него е страхь да му не рѣчатъ каквѫ власть имашь да давашь черковныты книгы. и друго нема что да ви пишѫ, проваждамь исторïѭтѫ и молѭ ви ся да пратите и onaя часть или отъ граматикѫтѫ.

Твой Доброжелателный
ученикъ Дончо Дойчовъ радомиръ.

1982. — Геровъ се очаква въ Брѣстовица отъ цѣлото село. Пак. 79.

1853 Марть 31=ый день изъ Брѣстовицѫ.

Любезный ми учителю.

Научихъся зачто заминѫлѫтѫ седмицѫ сте имали гость; нъ заради настоящѫтѫ, желая да ся научя имателн намѣренïе или ще остане слѣдъ въскресенïе; молѫ ви ся ако е възможно не само сега да ни споходите единъ пѫть нъ и за напрѣдъ още еднашь и двашъ знайте зачто отъ много врѣмя желаемь не само нïй нъ и Господарити отъ които нѣкой има таше ви ся видвали, да ся сподобимь давидимь това дохажданïе отъ което бы могли да ся ползоваме нѣкое добронаставленïе. Чюйте и още желанïето ми за добротови здравïе любовь къмъ отечествотони и велико душно пожрьтованïе.

Твой Доброж. ученикъ
Дончо Дойчовъ—Радомиръ.

215. САВА ИЛИЕВЪ РАДУЛОВЪ.

1983. — Радость за завръщането на Герова въ отечеството ни. Стоянъ Дипчевъ и Радуловъ искатъ да ся видятъ съ Герова. Разпратени писма. Пак. 79.

Ваше Словесïе!

Голѣма радость произведе въ душата ми вашето въ отечество пришествïе, което почти отъ цѣла година ожидахъ, азъ щехъ непремѣнно да дойда днесь въ Копривщица да се видимъ съ васъ да ви честитимъ благополучно то пришествïе и да ся срадувамъ съ вашите преблагословени родители и сродницы на вашето добро пришествие, но какъ Г-нъ Стоянъ Дипчевъ, кой

*) Рѫкописенъ дамаскинъ, прѣписванъ отъ копривщенецъ прѣзъ XVII в., а напечатанъ отъ Д-ръ Л. Милетичъ въ 1908 г. въ „Български старини“ книга II.

то вы и поздравлява спѣшни да си иде и нема време да дойде, то и азъ останахъ, не смѣя самъ да дойда. Господинъ Стоянъ ви се нада, ако имате време да дойдите да се видите, и да идете заедно съ него до Пазарджикъ да ся видите съ Г-на Нікифора П. К. довно имамъ случай да ся видѫ и азъ поскоро съ васъ.

Писмата, които бехте проводили презъ Стрелча едвамъ днеска стигнаха, и распратихъ ги споредъ надписа, но Отецъ Игуменъ не е тука, писмо то дадохъ на метоха. Х. Анастасъ щеше негли да ви пише, но като му рекохъ, че ще да дойда, остави да ви принесѫ азъ устменно негово то благодареніе.

Принесете отъ моя страна вашему Отцу Г. Х. Геру мое то поклоненіе, и кажете му че са срадувамъ сосъ него на ваше то пришествіе.

Впрочемъ остаямъ съ нетерпѣніе да ся вида съ васъ и возпоздравлявамъ вы и имамъ честь да ся наричам

Вашего Словесія
покорный слуга
Савва Иліевъ

8-ый Јуніа 1846.
въ Панигюрище.

1981.—Искатъ се повини отъ отечеството. Сава Илиевъ учитель въ Болградъ. Мѫчнотии въ учителството. Прѣдложение отъ Палаузова. Калянджи учитель и чиновникъ. Противникъ на Герова. Обѣдъ на воиската. Пак. 79.

Пріято 4 Октовр. Отгов. 5 Октвр.

Болградъ 1855 Авг. 30.

Господине Найдене!

Недавно ся научихъ, че си былъ въ Вѣннѫ, си дошьлъ въ Москвѫ и отправилъ си ся въ С. П. Вы сте были въ Вѣннѫ, и слѣдов. имали сте случяй да ся научите чтогодѣ за наши-ты мѣста. Ако знаете чтогодѣ за наши-ты села, сообщете ми.

Азъ, отъ нѣмай кадѣ, остахъ въ Болградъ учитель, но никакъ не сѫмь доволенъ отъ сегашно-то си положеніе. Трѣбува да учѫ около двѣстѣ дѣца на четмо писмо и Аритметикѣ; жалованье соразмѣрно съ трудове-ты твърдѣ мало, а харчи по-голѣми, нежели въ Одессѫ.

Азъ быхъ можялъ да си отидѫ въ Болгарія, но не знаѭ тамъ да мя не срѣщне нѣкое зло. Николай Хр. Палаузовъ ми прѣдлагаше еднѫ работѫ за въ Българіѫ, за коѭ призываше и васъ въ Одессѫ*); но таквась работа е сопряжена съ голѣмы затрудненія и опасность за свой животъ. Тука е учитель и Ив. Калянжи, който ся видѣлъ съ васъ въ Букарестъ. Той пріе вѣрноподданство и причисли ся чиновникъ Кометига объ иностран. поселенцахъ. Той е человѣкъ добъръ, но като человѣкъ, има свои недостаткы: обичя да хули другы-ты. Незнаѭ, какво столкновеніе сте имали съ него въ Букарестъ, та чясто, кога кажѭ нѣчто добро за васъ, той все не ся отзыва добрѣ къ вамъ. Особенно отъ какъ ся научи, не знаѭ откадѣ, че общество-то ви дало 600 р, за които го азъ всегда увѣрявамъ, че щете гы върнете, но той все напротивъ. Вѣрно зачто не е можялъ да вземе и той.

Поздравѣте Изворскаго и Станислава живописца.

Тукашни-ты Българе готвехѫ да дадѫтъ днесь стоящимъ тукъ войскомъ обѣдъ въ честь праздника Его Императорскаго Величества Государя Россійскаго; но понеже Стоящій здѣ Варшавскый полкъ има

---

*) Вижъ писмо 1884-то на 159 стр на тая книга.

днесь свой полковой праздникъ. То наши-ты щѫтъ дадѫтъ обѣдъ въ Недѣлѭ 4-го Сентября.

Писмо-то ви провождамъ чрезъ Филаретова, зачто незнаѭ какъ да го адресувамъ прямо въ С. П. Б.

Прощавай
вашь С. Радуловъ.

1985.—Радуловъ готовъ отъ сърце да помага за рѣчника. Ще се изпрати исканата география и листове отъ лексиконъ. Селемински и Мустаковъ около Болградъ. Пак. 79.

Болградъ 1855 Октоврiа 28.

Господине Найдене!

Азъ хвръкнѫхъ отъ радости, кога прочетохъ писмо-то ти отъ 5 на т. м. което азъ получихъ на 26-ый. Видися, то е стигнѫло отколѣ въ Болградъ, но не ми го донесли отъ почтѫ-тѫ.

Въ писмо-то си много работы ми сообщавате, които сѫ всѣ интересны за мене, но найинтересно и найлюбопитно и найрадостно е за мене твой Българскый Словарь. Азъ ти сѫмь за това душевно благодаренъ, и сѫмь готовъ да содѣйствувамъ въ това дѣло во все, что находишь ты че могѫ да направѭ азъ съ своѭ-тѫ слабость.

Географiѭ-тѫ щѫ ты проводѭ. Азъ съ радость быхъ ѭ далъ да ся напечята, ако има такывы хора, кои да ѭ земѫтъ на себе. Но на всякый случай, азъ искам да имамъ и у себе единъ екземпляр. Затова трѣбува да ѭ прѣпишѫ единъ пѫть, а съ това могѫ нѣкадѣ да ѭ допълнѭ, та ако ся случи да ся даде въ печать, да бѫде колкогодѣ подобра отъ каквѫ-то е сега. Това азъ щѫ глядамъ да свръшѭ поскоро. Сега сѫ нощи-ты голѣмы, Има время да ся работы, а работа ся найде. Оныя листа, които искате отъ мене, т. е. прѣводъ отъ Лексикона, щѫ ти гы испроводѫ найедно съ Географiѭ-тѫ, кога ѭ свършѭ.

За-въ отечество азъ до сега не сѫмь писалъ нищо. Имаше случай и оттука да ся испроводи писмо, но азъ ся боѭ да не нанесе нѣкоѭ бѣдѫ тому, комуто пишѭ. Ако нѣма никакъвъ страхъ отъ-къмъ тѫѭ странѫ, то занапрѣдъ трѣбѣ да пишѭ, зачто имамъ тамъ нѣколко работы. Какъ да е на вторый случай щѫ ти приключѫ едно писамце за тамъ.

Азъ ты сѫмь безкрайно благодаренъ че си тъй добръ къменѣ. Азъ ти давамъ честно слово, че сѫмь, бѣхъ, и ще бѫдѫ за всякаго съ истѫ-тѫ къмъ тебе любовь, почтенiе и уваженiе.

Господинъ Костаки Поповичь е въ Болградъ, прѣдадохъ му отъ тебе поздравленiе. Той тя душевно благодари и мя проси да тя поздравѭ отъ него. Селеминскый е отъ нѣколко время въ Рени а Мустаковъ въ Кишиневъ. Отца Димитрiа още не сѫмь видѣлъ да го поздравѭ отъ тебе.

Прощавайте до вторый случай весь твой
С. Радуловъ

1986.—Изпращатъ се география и тетради отъ лексиконъ. Желание да се печата географията. Отецъ Дим. Панайотовъ ималъ събрани рѣчи. Неговото родолюбие. Калянджи и попъ Панайотовъ иматъ раздоръ. Отношението на началника къмъ училищата. Пак. 79.

Отговор. 13 Февр. 1855.

Господине Найдене!

Отъ 28 отъ Октоврiа ти отговорихъ на писмо-то и обѣщахтися да испълнѭ просбѫ-тѫ ти. Географiѭ-тѫ прѣписахъ и нѣколко ѭ допълнихъ, и

ето ти ѭ провождамъ наедно съ тетрады-ты отъ Лексикона. Азъ быхъ желалъ да ся напечата тѫсь Географія. Затова много щѫ ти сѫмъ благодаренъ, ако прѣдстоите да ся издаде. Ако ся согласи нѣкой да ѭ купи, ти ѭ дай за колко да е, само съ условіе да отпечяти 20 екземпляра отдѣлно за мене. Надѣѭся споредъ обѣщаніе-то ти да получѭ скоро първый листъ отъ твой лексиконъ.

Отца Димитріа Панайотова поздравихъ отъ тебе и казахъ му, че издавашь лексиконъ; той оста твърдѣ доволенъ. Прѣдложихъ му да содѣйствува и той въ труда ти. Той ми ся хваляше, че има собраны до 10.000 рѣчи, но не гы даваше да гы видѭ. Сега му казахъ, че може да ги испрати до тебе. Той ми отговори: „може да има и у него тыя исты-ты слова,“ азъ казахъ, че щете ми испровождате по единъ екземпляръ отъ всякый печатный листъ, кого да четемъ (съ) съ него наедно и да допълняме; той останѫ на това согласенъ. Обаче азъ не му вѣрвамъ да има у него слова много собраны, или ако има, то Богъ зна какъ сѫ распръснѫты. Той ся много хвали, но твърдѣ мало мысли за народность и за общественѫ пользѫ. Бяше законоучитель въ общественно-то училище, но весма бéзсърдце ся заимаше. Г. Калянджи, откакъ пріе вѣрноподанство и причислися за чиновникъ Комитета, имаше порученіе да обозрѣ училища-та и да донесе въ комитета; но требва да знаете, че Г. Калянджи продължаваше да испълнява учителскѫ длъжность въ Болградъ. Той между прочимъ донесе и за попъ Панайотова, и поиска да го смѣни. Панайотовъ поче да доноси на Калянджи а сей на него. Най-послѣ свършихѫ эде какъ: Калянджи отзовахѫ въ Комитета, Панайотова изключихѫ, а класса закрыхѫ, Калянджи вчера отыде въ Одессѫ, а Панайотову попадіѭ-тѫ днеска щѫтъ погребѫтъ, коя послѣ родовъ бѣше болна три мѣсяца.

Училища-та въ колоніи-ты зависятъ отъ мѣстнаго началника, а не отъ Попечителя учебнаго Округа. И така мѣстный началникъ може по произволу да гы открыва и закрыва. За сожаленіе сегашній началникъ надъ колоніи-ты, хотя въ другы отношенія не е лошь человѣкъ, не знаѭ зачто, има голѣмѫ антипатіѭ къмъ Болгары-ты, едно само имя Болгаринъ приводи го въ раздраженіе. Той бы былъ радъ да види изпепелены всичкы-ты Болгарскы колоніи, зачто, казуватъ, ся чясто и Богу моли; и кой знае да не му ся испълни молитвѫ-тѫ. Откакъ ся е открыла сегашня-та война, той само чяка случай да закрыва училища-та подъ разни прѣдлогы. Лани цѣла година бяше Болградска-та школа болница. Сега едвамъ ся понатъкмихме, днеска искатъ пакъ да ѭ заематъ, и това видимъ само въ Болградскы-ты колоніи, а въ другы мѣста ніидѣ не е займено никое учебно заведеніе подъ госпиталъ. Вѣрно, на Българы-ты е така писано да теглятъ вездѣ.

Тукъ говорятъ, иде прѣзъ тия дни много войска, но още не е извѣстно, на зимны квартиры ли или противъ нѣкой замыселъ противника.

Вчера испроводихъ писмо за дома прѣзъ Евлогія, затова до васъ не приключявамъ, както бѣхъ ти писалъ. За дѣда Х. Гера нищо не ми помянувате въ писмо-то си. Той гдѣ е! Хаджи Іордану прѣдадохъ много здравие отъ тебе, и прѣзъ него проводихъ и Мустакову въ Кишиневъ. Тѣ и двама, макаръ да е и малко срамотно за насъ, другы Българы, получаватъ въ мѣсяцъ по 50—60 рубл. сер. отъ Правителство-то и прѫдатъ (да мя простите за слово) като магарета, то истое получяза и нѣкто Забалканскый. Александръ Хаджи ся находи около Озерова въ Одессѫ. — Ив. Кара-Панчовъ постѫпя сега рѣшително въ военнѫ службѫ.

Прощавай до другъ случай, ваш другъ
22 Ноемвріа 1855 год. С. Радуловъ
въ Болградъ.

Приключенно-то е тому Райчю, кой преплува Дунай при Русчукъ и предаде Турци-ты.

1987. — Недоумѣние за геровото мълчане. Геровъ щѣлъ ужъ да печата и граматика. Хаджи Иорданъ готвилъ история на българското прѣселение. Пак. 79.

30 Януаря 1856 г. Болградъ.

Господинъ Найдене!

Азъ сьмъ въ голѣмо недоумѣніе за ваше-то мълчяніе. Отъ 28 Октомвріа ви отговорихъ на писмо-то отъ 5-й на оный мѣсяць. Подиръ това отъ 25 Ноемвріа ви писахъ и испратихъ и еднѫ посилкѫ, въ коѭ ся содържяхѫ тѣ тетради отъ словаря, за които мя просѣхте да ви ги испроводѭ, още и рукописнѫ Географіѭ, коѭ азъ цѣлый мѣсяць Ноябрь между работѫ прѣписувахъ и допълняхъ. Все това проводихъ на ваше имя по адресса, когото ми бѣхте обявили въ писмо-то си. До днеска азъ нѣмамъ никакъвъ отвѣтъ отъ васъ за това нѣщо. Азъ вы знаѭ, че не сте лѣниви да пишете, и заключавамъ че или не сте получили писма-та ми, или азъ не сѫмь получилъ вашь отвѣтъ, какъ да е азъ, за не пропадне и това писмо, рѣшихся да го испроводѭ до Г. Филаретова въ Москвѫ, че той да ви го испрати оттамъ, въ надеждѫ, че той навѣрно знае гдѣ сѫ находите.

Вы ми ся обѣщавахте, да ми проваждате листы отъ вашего словаря, и то тъй останѫ. Не давно ся научихме отъ едного Кыевска воспитанника по писмо, че готовите къ изданію пространнѫ болгарскѫ Грамматикѫ. Увѣренъ сьмь, че вашь-тъ трудъ ще бѫде удовлетворителенъ и подобъръ отъ всичкы другы кои сѫ ся явили до сега на наш языкъ. Время е вече да ся издаде подобна грамматика отъ природна Българина кога другы иностранци ся силѭтъ да изучавать нашь языхъ и да пишятъ за него правила и грамматикы.

Тукъ нищо ново нѣмамъ за да ти съобщѫ. Въ придунайскѫ-тѫ Болгаріѭ е спокойно а понатамъ не знаѭ. На друго время щѫ ти писа повечко и за себе, сега прощавай

весь твой
Савва Радуловъ.

Поздравлява вы Костакы Поповичь Хаджи Іорданъ е въ Кишинево и готови Исторіѭ Болгарскому преселенію въ Россіѭ. Тамо е и Мустаковъ.

—

1988. — Отпечатани листове отъ рѣчника. Надежда за миръ. Да се готвимъ за дома. Какво мислятъ колониститѣ. Хаджи Геро се поминалъ. Рилци въ Русия. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 13 февр. 1856.

Любезный Пріятелю!

Тврьдѣ много сьмь кривъ, дѣто ся забавихъ толкова врѣмя да отговорѭ на писмо-то ти отъ 22 Ноемвр. съ което заедно пріяхъ и географіѭ-тѫ за Турско и листове-тѣ отъ Лексикона, и да тя по-благодарѭ за тѣхъ. Причина-та на това бавеніе е, дѣто отъ день на день чякамь да ся пустне въ свѣтъ начяло-то на рѣчника, та да ти пратѫ прьвы-тѣ листове, и още не могѫ да го дочякамь. Тоя мѣсяць вече щѫть ся пустнѫть 4-тѣ листове, что има напечятаны, и тогава щѫ ти гы пратѫ изеднажь и щѫ ти кажѫ, какъ и какво ся печята. А сега да си поговоримь за наше-си. Отъ журналы-тѣ трѣбва да знаете, че тыя дни ся открыва въ Парись конференція за миръ. Това извѣстіе трѣбва да радува и тебе както и мене.

Истина е, че не ся знае навѣрно, щѫть ли ся сговорять; нъ голѣмы надежды има за миръ, та да ся надѣемь и мы, че на лѣто щемь си идемь у дома. Азъ быхъ желалъ да знаѭ намѣреніе-то ти какво е, ако бы да стане

миръ. Добрѣ е да не ся губимь единъ отъ другый, а да сме пакъ на-близо. Това сега да си имаме на умъ, таче кога бѫдѫть обстоятелства-та по опрѣдѣлены, тогава щемь видѣ какъ ще ни прилѣгне.

Вы трѣбва да знаете досега, какво, ако стане миръ, може една чясть отъ Бессарабіѭ да ся присоедини на Молдовѫ, и ако стане това, то нѣкои колоніи заедно и Болградъ щѫть останѫть въ Молдовѫ. Потрѣбно е и тврьдѣ полезно да знаемь, на кой умъ сѫ наши-ти Блъгаре тамъ. Ако ся отдѣли Бессарабія, а правительство прѣдложи на колонисты-ты да ся прѣселять нѣкѫдѣ вѫтрѣ въ Россіѭ, и тамъ да имъ даде земѭ и пр. то прѣсели ли щѫть ся или щѫть прѣдпочтѫть да останѫть на мѣста-та си подъ Молдовѫ! Потрудися, та испытай това, нъ да не ся усѣща че испытвашь; научися подъ каквы условія могѫть ся прѣсели, и убоще на какъвъ умъ сѫ тамъ Бльгарети за това нѣчто. Ты разумѣвашь. Чтото научишь, напиши ми го право както е. Това азъ не искамь за себе-си да знаѭ, а за другы людіе, на които трѣбва да исплънимь желаніе-то. Надѣѭся, че щешь скоро да ми отговоришь. Отсега и азъ щѫ ти пишѫ по-чясто. Досега не ти пишяхъ, зачтото освѣнь рѣчника сьмь заваленъ още съ другы работы, та не могѫ да отворѭ очи-ты си. Никога въ живота си не сьмь писалъ толкова, колкото пишѫ сега. Но като наближява врѣмя да си врьвимь, трѣбва да ся пообаждаме единъ-другому. — Географія-та за Турско стои още у мене. Като ся промѣнихѫ обстоятелства-та, то интересъ-тъ ѝ сега не е като напрѣдъ, та не ся намира нѣкой ищахлія да ѭ печята. Нъ ако остане тука непечятана, напечята щемь ѭ за назе-си. — Жалѣѭ за О. Д. Панайотова, че е изгубилъ женѫ си. Какво да ся прави! Людіе сме. — Отъ Филибе имамь писмо отъ 8 Дек. Тамъ е всичко благополучно. Не помнѭ, писалъ ли ти сьмь, какво г. Салче ожени лани дъщерѭ си за по-младый Гюмушь-герданъ, когото лѣтось убихѫ. — Баща ми ся е поминѫлъ на 1-й Апр. 1854. Това печялно извѣстіе пріяхъ въ Каралашь срѣща Силистрѫ въ оный день, кога наши-ти оставяхѫ това кале. Баща ми е страдалъ отъ баши-бозуци-ты въ Вратцѫ. — Кога си идемь, мнозина отъ познайници-ты не щемь найдемь, ако сме живи да си идемь. Като пишяхъ това писмо, пріяхъ друго отъ Рилци-ты, О. О Никифора и Пантелеймона изъ Москвѫ. Оплакватся за неуспѣха си. Сега просять изволеніе да събирать още и тая година; не знаѭ ще ли имъ ся даде. Сега ти пишѫ набрьзо както ся види и отъ писмо-то ми, само да ти ся помолѭ да ми извѣстишь това, что ти пишѫ горѣ, а тыя дни, кога ти пратѫ прьвы-ты листове отъ рѣчника, щѫ ти пишѫ пакъ. — Поздравленіе на вси пріятели. Адресса ми знаешь. — Добро видѣніе!

Г-ну Савву Радулову
въ Болградъ. — Твой
Н. Геровъ.

1989. — Геровъ се надѣя за помощь за училището. Иска да бѫдатъ дружина съ Радулова. Граматиката е готова. Коп. кн. 1.

С. Петерб. 8 Април. 1856.

Любезный Приятелю

Г-не Саво Радуловъ.

Писмо-то ти отъ 12 Марта едва днесь прияхъ. Благодарѭ ти отъ все срьдце за него, и благодарность-та ми е искрена, зачтото то врьши работѫ. Кога ся видимь, ако ще Господь, каза щѫ ти въ какво отношение то ми помогнѫ.

Ето, съ Божиѭ помощь, миръ станѫ. Надѣѭся, какво и ты сега мыслишь, както и азъ, какъ да нагласимь работѫ-тѫ си, за да си идемь въ оте-

чество-то, нъ трѣбва да почякаме малко до 2—3 мѣсяци доклѣ да ся турять работы-ты на рядъ. А въ това врѣмя азъ ся надѣѭ да сполучѫ възможность да осѫществѫ едно отъ най-голѣмы-ты си желания: — да поставѭ Пловдивско-то училище на рядъ, спорядъ както го кроимь отодавна. Тогава щемь можемь да сме и заедно и въ наши-ты си мѣста. Не сега отъ писмо-то ти видѫ, а отодавна знаѭ съ каквы чувства си одушевенъ за народно-то благо, та ако бы да ся исплъниять надѣжды-ты ми за това заведеніе, или макаръ и за друго, то щѫ тя молѭ да бѫдемь дружина. Затова и бръзамь да ти обадѫ, та да го имашь на умъ. Другому не сьмь казалъ, что врьшѭ, и молѭ ти ся да не казвашь и ты. Знаешь, какво у насъ, кога ражда жена, вардять да не чюѭть комшии-ти, зачтото рожба-та бьıва мѫчна и може да са спрѣчи дѣте-то. Тоя мѣсяць трѣбва да ся рѣши, ще ли ся исплъни желание-то ми, и тогава щѫ ти пишѭ какъ врьви работа-та.

Една чясть отъ Бессарабиѭ по-край Дунава ще ся присъедини при Молдовѫ; нъ Болградъ си остава на Россиѭ. Нѣкои малкы колонии ся отдѣлявать, нъ и тѣмъ прѣдлагать да ся прѣселять на добры условия.

Азъ приемамь отъ Филибе и отъ Копривщ. доста чясто писма. Ако да бѣ пратилъ чрѣзъ мене писмо досега можяше да имашь отговоръ. Сега вече не е потрѣбно да пращашь, зачто скоро щемь си идемь.

Тыя дни ся исплънихѫ двѣ годины откакъ сме ся видѣли послѣдний пѫть въ Болградъ. — Азъ сьмь доста побѣлѣлъ и глава-та ми оголѣ, ама срьдце-то ми и слѣдъ толкова съкрушения, да рекѫ като Зах. К. е още младо.

Султанскый Хатихумаюнъ, съ който ся обричять правдины на християны-ты, трѣбва да си челъ въ № . . . Сѣв. Пчелы. Отъ него все ще излѣзе нѣчто, зачтото, спорядъ трактата, Великы-ты дрьжавы имѫть право да настоявать да ся исплънять обѣщания-та отъ Султана.

Начяло-то отъ Словаря още не ти сьмь пратилъ, и да вѣрвашь, че не отъ немареніе, а зачтото не намирамь врѣмя да идѫ на почтѫ-тѫ, дѣто трѣбва да ся молѭ 1—2 сахаты доклѣ да ся врядѫ да дамь посылкѫ-тѫ си. Нъ тая недѣля непрѣмѣнно щѫ ти пратѫ 6 листове. Печятаніе-то врьви доста полека. Само 6 листа сѫ напечятаны, а всичкы-ти щѫть бѫдѫть повече отъ 80. Слѣдъ праздника щемь подкачимь да печятаме и Русско-блъг. Словарь. Притварямь ти отрывокъ отъ Блъг.-Рус. Той ще ся печята и безъ мене.

Прѣди нѣколко дни прияхъ чрѣзъ Филаретова твое писмо отъ 3 Януар. Въ него ми казвашь, какво ти пишѫть отъ Кыевъ, че готвѭ за печятаніе Блъг. грамм. Азъ ѭ имамь почти готовѫ; нъ надѣѭ ся да ѭ печятамь като си идемь въ отечество-то. Това ще могѫ, особено ако ся изплъни планъ-тъ ми за Пловдивско-то училище.

Желалъ быхъ да ти пишѫ повече и има какво да пишѫ; нъ что да сторѭ, като нѣмамь врѣмя, та и това, что ти пишѫ, отъ бръзаніе го правѭ потутано. Хайде де, скоро надѣѭся, щѫ могѫ да ти пишѫ и повече и приятны новины.

Г-ну К. Поповичю много много здравіе; така и на вси приятели.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

1990. — Геровъ въ Москва да реди печатането на руско-българския рѣчникъ. Костадинъ Геровъ ще иде въ Москва. Противни послѣдствия отъ Хати-хумаюна. Коп. кн. 1.

Москва 30 Мая 1856.

Любезный Приятелю!

Азъ сьмь въ Москвѫ има близу цѣлъ мѣсяць. Въ това врѣмя все ся канѭ да ти пишѫ и не могѫ да ся врядѫ отъ другы дребны работы. Дойдохъ

тука за да парядж да подкачи да ся печята Русско-Бльгарскый рѣчникъ, за който ти споменувамь вь писмо-то си оть 3 Април. На квартирж сьмь у г. Сжба Филаретова. Негова милость утрѣ свръшя екзамена си, та щемь да прѣглядваме Москвж, таче слѣдъ еднж недѣлж трѣбва да си връвиж оттука пакъ за Петербургъ. А оттамъ за дома, кога щж си идж, това още не ся знае, трѣбва да бжде кждѣ есень.

Братъ ми Костадинъ трѣбва да дойде тука това лѣто за да ся доучи въ университета. На негово мѣсто въ Филибе остава Якымъ Груевъ да врьти училище-то, доклѣ да видимь оттука на какъзъ рядъ щемь го туримь

Отъ Турско извѣстия-та не сж добры. Хатти-хумаюнъ-ть послужилъ само за да възбуди фанатизма у Турци-ты, та да теглять повече християне-ти.

Приими шесть листове отъ рѣчника ми отъ г. Ник. Поповичя, студента Блъгарина. Негова милость иде въ Болградъ да ся види съ бащж си Григория Поповичя отъ Гюргево. Имай си на умъ това, что сьмь писалъ отъ 3 Апр. Много здравье на вси приятеле. Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

Г-ну Савву Радулову въ Болградъ.

1991. — Разсжждения върху рѣчника. Работата за училище почти свършена. Прѣселенцитѣ се връщатъ. Калянджи и Палаузовъ. Границата между Росия и Молдава се копае Положението въ Турско. Радуловъ се страхува да се върне. Наградитѣ причинили голѣмо неудоволствие. Пак. 79.

11 Септемвріа 1856 г. Болградъ.

Любезный господине Найдене!

Едвамъ сега идж да ти поблагодарьж за шесть-тѣ листа отъ Словаря ти, които ми бѣ испроводилъ по г. Н. Поповича. Колко-то разбирамъ, азъ находіж Словаря ти твьрдѣ добъръ, что сега не може ся трѣбва и е даже невъзможно да бжде по добръ. Въ него ся обозначены всичкы различны значенія отъ всякж думж. Истина, не може ся каже, че не е пропуснжто и много тебѣ неизвѣстно; зачто единъ человѣкъ не може да обиме и да припомни всѣ думы съ всичкы-тѣ многоразличны значенія; но и това что сте направили мене изумлява, какъ сте могли да соберете толкосъ много. Трудно е единъ пжть да ся издаде на свѣтъ Българскый Словарь, а послѣ е лесно да ся поправи и попьлни, но зато ще принадлежи тебѣ слава, като първому издателю Словаря на Българскый языкъ.

Г. С. Филаретовъ ми пише отъ 1 Августа, какъ работа-та за прѣдполагаемо-то училище въ Българіж ся чете вече като окончена, и при това забѣлѣжва, че и ваша милость сте доволно поработили надъ това нѣчто. Менѣ бѣ много драго да чуьж подобны слухы.

Бѣшянаре-тѣ, кои прѣминжхж въ 1854 г. въ Бессарабіж, отиватъ си сега назадъ, на свои мѣста. За нихъ бѣ пратенъ Н. Палаузовъ и Ив. Калянжи отъ Графа Строганова още въ Юніа М. да ги опишятъ и приведжтъ въ извѣстность. Сега пакъ тѣ сами наедно съ адютанта Гр. Строганова ги собиратъ и испращатъ въ Дубруджьж прѣзъ Тулча. На всякж душж ся дава пудъ брашно и малко пары отъ единъ полуимперіалъ до 6 полуим на семейство спорядъ состояніе-то всякому. Палаузовъ и Калянжи иматъ порхченіе да иджтъ до Русчускаго Пашж. — Граница-та между Россіж и Молдавж ся провождж. Нѣколко тысящи солдаты Русскы копаіжтъ валъ отъ два аршина широкъ и единъ дьлбокъ.

За Болградъ още не е рѣшено, какъ да го сторятъ.

Сега ся веде кавга за прѣправѫ на Молдовани-тѣ прѣзъ Езеро Ялпуха, на кое лежи Болградъ.

Сега хванѫхѫ да доходять изъ Българіѭ Българе слободно въ Россиѭ, но повече отъ кадѣ Търново. Тѣ казуватъ, че сега вече вземены мѣры да ся искоренятъ разбойства и убийства. Въ Търново ся върнѫли депутаты-тѣ, изъ Цариградъ съ нѣколко чиновници Турци, кои ся обрѫщатъ съ по честь къмъ депутаты-тѣ, и наченѫли вече да приводять работы-тѣ въ порядъкъ. Тамъ сега не позволяватъ никому да носи оружіе (разумѣвася че освѣнь разбойници-тѣ). Кой иска да иде до лозіе-то си трѣбува да има тескере, инакъ ся чете лошь человѣкъ. Тѣзи тескере-та ся даватъ безплатно и имѫтъ силѫ на три мѣсяца. Отъ чясъ на чясъ по пѫтя стои караулъ.

Да ти кажѫ сега и за себе. Азъ цѣло лѣто не бѣхъ тукъ ходихъ въ Кыевъ, оттамо ся върнѫхъ прѣзъ Одессѫ, гдѣ стояхъ само два дня, дойдохъ си, и като найдохъ училище-то още закрыто, върнѫхся пакъ въ Одессѫ и сега едва десять дни отъ какъ съмь ся прибралъ. Сега пѫть-тъ е открытъ за въ Турско, но азъ не смѣѭ още да ся рѣшѭ да си идѫ, а всѣ благоразумни людіе не мя совѣтоватъ да идѫ. По това ся рѣшихъ да прѣзимувамъ тукъ, тачe на пролѣть, ако бѫде животъ и здравіе а още и миръ, дай Боже добръ пѫть. Азъ ся надѣяхъ да ся срѣщнѫ по Одессѫ съ вашь Константинъ, да ся научѭ, что годѣ нова за нашѭ-тѫ милѫ странѫ, но нѣмахъ чèсть.

Вы ми упоминавате да не забравямъ то, что ми сте писали отъ 3 Априліа, но азъ нѣсъмь ималъ честь да получя отъ васъ него писмо, за то и не знаѭ на каквѫ работѫ ми намѣкавате.

Поздравлявамъ вы съ наградѫ. Хора-та казуватъ, че имамъ и азъ, но още не съмь ѭ видѣлъ и твърдѣ не желаѭ да ѭ имамъ, не отъ това, че азъ съмь не доволенъ отъ Царскѫ-тѫ милость, азъ не стоѭ за никаквѫ наградѫ, и даже ся червѭ, кога мя пытатъ нѣкои за какво нѣчто ми ся дава тя. Но чрѣзъ тыя награды много неудоволствія станѫхѫ между наши-тѣ. Мнозина четѫтъ себе обижены, че или неполучили ничто, или получили не по заслугѫ. Т. е. Тѣ были достойны за по-голѣмѫ наградѫ, но не умѣли да имъ оцѣнѫтъ достоинство-то или трудове-тѣ, и други подобны глупости. Все това показва нашѫ-тѫ глупость, и че насъ не е подигнѫла любовь къ отечеству и надежда на по-добрѫ учясть и сѣтнинѫ, а сме тръгнѫли за медали и награды. Много още трѣбва да ны мѫчятъ Турци-тѣ та да си испатимъ грѣхове-тѣ.

Желателно ми е да знаѭ какъ располагате за вървѣніе. Ако си идете дано минѣте оттука да ся видимъ, ако ли не, то дай Боже животъ подъ нѣкоѭ букѫ въ планинѫ-тѫ. Молѭ не забравяйте вашего отечественника и любящаго васъ друга

С. Радулова.

1992. — Честитяване Герову консулски чинъ. Радуловъ поддържа българщината въ Болградъ и въ колониитѣ. Усилия на молдованитѣ да поромънчатъ българетѣ. Диаманди Христовъ депутатъ на колониститѣ. Училищни правдини на колониститѣ. Книга Галерия. Пак. 79.

Прията Януар. 15.

28 Ноемвріа 1857. Болградъ.

Господинъ Нейдене!

Позволѣте ми найпърво да ви честитѫ Консулскѫ службѫ, и да ви пожелаѭ повышеніе и на поголѣмѫ степень. Лани друго мыслѣхме и говоряхме, а друго излѣзе. Азъ ако бѣхъ ся удалилъ оттука по вашь-тъ совѣтъ, нѣмаше да сбръкамъ, но не щяхъ и много добро да направѭ, макаръ и тукъ да не

съмь сторилъ ничто. Отъ марта до сега моя-та работа е была тука: да удържамъ Българскый языкъ въ Болградскѫ-тѫ школѫ, а прѣзъ неѫ и въ школы-тѣ на други-тѣ колоніи. Ако да не бѣхъ азъ тука, още въ Марта мѣсяца, щеше да ся воцари Молдавскый языкъ. Още тогава ся появи тукъ Професоръ Молдованинъ, кой знаеше малко и по русскы, и съ помощьтѫ на Началника и на нѣкои негодяи смалъ не успѣ да вземе началство надъ сичкы-тѣ училища. Но го испроводихме празденъ въ Яшъ. Отъ Августа мѣсяца дойде тукъ новъ Управлящій, фанатикъ до безразсудности. Той постѫни рѣшително противъ нашѫ-тѫ національность, а това произведе жалбы на него, които достигнѫхѫ твърдѣ далече. Каймакамъ-тъ, да прѣкрати всякаквы возможни непріятности за напрѣдъ отъ подобны люди, устрани него Управляющій и назначи на негово мѣсто другъ поблагоразуменъ; а за още поголѣмо спокойствіе приказа да избератъ изъ между себе колонисти-тѣ свой депутатъ, който да присутствува всякога въ управленіе-то, и безъ неговъ подписъ да не излази никоя бумага оттамо. Такъвъ депутатъ ся избра завчера, Діаманди Христоф.

Наедно съ жалбы-тѣ въ Яшъ противъ прежны-тѣ безпорядкы, испросися позволеніе да зависятъ училища-та въ колоніи-тѣ отъ колонистко-то началство и да си четѫтъ на свой языкъ. При това ся даде позволѣніе да ся открые въ Болградъ централно училище. Сега ся подписва мірскый приговоръ отъ всичкы колоніи за него училище и за да ся утверди и обезпечи на всегда доходъ на содержаніе-то му, който ще ся простира на повече отъ 5000 руб. сер. Тойзи доходъ го ся имали колонисти-тѣ и въ русско-то врѣмя, но никаквѫ ползѫ не сѫ имали отъ него, и ако ся не обьрне въ ползѫ на училище-то, то изанапрѣдъ нѣма да му видятъ хаира. Подиръ това видите сами зачто ся губя тука.

Испровождамъ ви еднѫ книжкѫ Галерея за память.

Прѣдъ нѣколко дни бѣше тука у мене г. Георгій Мирковичъ отъ Сливенъ, человѣкъ, добръ патріотъ, образованъ, кончившій курсъ по медицинскѫ наукѫ въ Францѫ. Тукашни-тѣ не умѣхѫ да го задержатъ, а можеше да бѫде полезенъ въ много отношенія. Отыде пакъ въ Турско.

Раковскій билъ въ Галацъ. Видися хлопоче да издава Дневницѫ-тѫ въ Молдава. Павелъ Грамадовъ бѣше нѣколко деня въ Болградъ, сега е въ Яшъ.

Съ всегдашнето си уважение и любовь къмъ васъ остаямъ на всегда неизмѣнный.

С. Радуловъ.

Поздравлѣте отъ мене г. Чомакова г. Мороненова и г. Л. Гаджова.

Ако находите нѣчто нужно да мя посовѣтовате за будуще-то централно, съ признателность щѫ ви пріимѫ совѣта.

216. ПРОТОИЕРЕЙ М. Ф. РАЕВСКІЙ.

1993. — Изпраща се нѣкаква брошура отъ Селвели. Пак. 79.

Вѣна. Февр. 22 1856.

Посылаю Вамъ какуюто брошурку отъ Г. Сельвиля которая за неимѣніемъ курьера пролѣжала у меня недѣли двѣ и благодарю Васъ покорнѣйше за письмо Ваше. Желаю Вамъ взаимно всего новаго въ теченіи этого года и слѣдующихъ. Одинъ изъ Вашихъ племянниковъ былъ у меня на дняхъ и ожидаетъ отъ Васъ письма. Что же Вы имъ не пишите.

Кланяйтесь Николаю Петровичу Ступину и всѣмь моимъ знакомымъ.

Остаюсь душевно Вамъ преданный

Прот. М. Раевскій

Вѣна.

1994. — Прѣпоржчва се Костадинъ Геровъ и неговиятъ другарь. Молба да се упжтятъ. Какъ да се прѣпратятъ книги. Пак. 141.

Милостивый Государь,

Высокоуважаемый Батюшка
Михаилъ Ѳеодоровичь!

Зная Ваше доброе расположеніе ко всѣмъ Славянамъ безъ различія, я осмѣливаюсь поручить Вашему покровительству подателя сего роднаго моего брата Константина, который, по отъѣздѣ моемъ изъ Филиппополя, занималъ мое мѣсто въ продолженіи трехъ лѣтъ въ тамошнемъ Болгарскомъ училищѣ Св. Кирилла и Меѳодія, а теперь ѣдетъ въ Россію, чтобы поступить въ Московскій университетъ для окончанія своего образованія. Онъ долженъ провести въ Вѣнѣ нѣсколько дней чтобы выхлопотать себѣ паспортъ отъ нашего Посольства для дальнѣйшаго слѣдованія въ Россію, потому что изъ Филиппополя имѣетъ паспортъ только до Вѣны. Но такъ какъ онъ не знаетъ къ кому обратиться для сего и какъ поступить для скорѣйшаго полученія паспорта, то я осмѣливаюсь всепокорнѣйше просить Васъ облегчить ему это Вашимъ ходатайствомъ и указаніями.

Я полагаю, что моему брату удобнѣе и легче будетъ пріѣхать черезъ Штетинъ въ Петербургъ, а отсюда поѣдетъ въ Москву, потому что, по причинѣ большаго съѣзда на коронацію, онъ не достанетъ мѣста въ почтовой каретѣ на Варшавско-Московской дорогѣ. Впрочемъ и въ этомъ Ваши указанія будутъ ему полезны и послужатъ руководствомъ. Прекрасно было бы, если бы нашелся ему попутчикъ изъ Вѣны въ Петерсбургъ.

Съ нимъ, можетъ быть, будетъ еще кто нибудь изъ воспитанниковъ упомянутаго училища, который ѣдетъ въ Россію съ тою же цѣлью, и которому всепокорнѣйше прошу Васъ не отказать въ Вашемъ покровительствѣ.

Мой братъ везетъ съ собою нѣсколько штукъ Болгарскихъ книгъ для професс. Бодянскаго, который поручилъ мнѣ просить Васъ принять ихъ и отравить къ нему. Но въ случаѣ если братъ пріѣдетъ черезъ Штетинъ въ Петерб. онъ можетъ привезти ихъ съ собою.

Я ожидаю пріѣзда брата, а потомъ споспѣшу нынѣшнею же осенью поѣхать на родину.

Словарь мой издается, но печатаніе идетъ слишкомъ медленно и продолжится нѣсколько лѣтъ. Досихъ поръ напечатано только шесть листовъ буквы ***а*** и ***б***.

На дняхъ начинается въ Москвѣ печатаніе Русско-Болгарскаго словаря, который въ теченіи одного года будетъ весь отпечатанъ.

$^{30}{}_{11}$ Августа.

217. ДАСКАЛЪ РАЙНО ПОПОВИЧЪ.

1995. — Изпращатъ се описание на Карловско и народни обичаи и пѣсни. Пак. 135.

1842 Јȣлїа 10. Ка́рлово.

Дрȣже Г. На́йдене!

Ȏтъ 9-го Ма́рта дра́гото ми за́ше писмо́ ра́достно прїя́хъ, ȋ що про́сите ȏтъ моя́та хȣ́дость разȣмѣхъ, ȋ сосъ вся́ка ра́дость быхъ ви послȣжи́лъ въ поле́зното това́ дѣло, за ко́лкото ми пи́ште по поне́же самь ȏбвя́занъ съ безчи́сленны дрȣги ȋ мо́и ȋ чȣжди за́лисии, невозмого́хъ по́ вы́ше. того́ ра́ди возблагодарѣтеся на сїе ма́лое мое́ приноше́нїе, за но̀ мно́го проще́нїя ме спо-

добле́ите. Това́ що ви́ описа́хъ, не е̑ съ благочи́нїе наре́де́но, но про́ста назначе́нїя: того́ ради вы наре́де́те си ги какво́то е̑ вамъ у̑го́дно. И̑ о̑тъ ко́лкото са пи́саны на твоя́та вла́сть стой кое́то ще́нь да о̑ста́вишъ, а̑ кое́то не ти са понра́ви, да го загла́дишъ. а̑за́ слу́жбы-те́ що ми назнача́вашъ, а̑ко ми па́дне не́коя на рака̀ прово́дища я̑ на ва́шъ баща̀: защо̀ а̑зъ до се́га не́ самь виде́лъ нитѝ е̑дна̀ о̑тъ ны́хъ.

Писа́хъ ти не́коя и̑ дру́га Ко́ладня и̑ Ла́зарня пе́снь. въ нача́лото Кола́дната коле́двалъ самь а̑зъ коги́то бе́хъ ма́лакъ. а̑ Ла́зарните́ ла́зарватъ съ те́хъ ма́лките́ моми́чета и̑ по же́равна и̑ по Ко́телъ и̑ по Ка́рлово, а̑ по Копри́вщица незна́я. За со́потъ моли́хъ Ки́ръ Геѡ́ргїа Х: Сте́фановъ, кой́то е̑ по настоя́ще у̑чи́тель въ шко́лата, да опи́ше та́мошното, но е̑ще́ не ми е̑ прине́слъ ни́що, и̑ кога́то го донесе̑, и̑спрово́дища и̑ не́го. войстинну весма́ тру́дно не́що̀ е̑ това́ о̑писа́нїе! требе человѣкъ да си о̑ста́ви си́чките́ ра́боты па́ да па́дне са́мо на това̀, и̑ тога́ва не́гли бы мо́глъ да свра́ще не́що, а̑ко и̑ще пра́во да пи́ше, а̑ко ли́ кой какво̀ му̑ рече́, като Г. 'Апри́ловъ, и̑ то не е̑ ра́бота.

Здра́вствуй
Ра́йно. П.

218. К. РАЙНОВЪ.

1996. — Прѣпоржчва се Иванъ Хамамджоглу да се намѣсти въ Росия на учение. Пак. 79.

Господине,

Г. Иван Хамамджоглу, ученик и от еднж добрж търновачкж фамилѩ молил ме да го препоручим на Ваше Господство. Он има да ви ся помоли за съвѣт как би он можел да стжпи въ нѣко учебно Руссійско заведение поради продьлженье на науки свои Увѣрен, Господине, колко сте доброжелатель на нашж младеж, несумням да щете и на тоизи млади Българин родолюбиво със съвѣти си у помощь да бждите. Зато нек ми сж дозволи да изража предварително и моѩ признателность на това, наедно съ приятелско си поздравленье на Вас и на Госпожж вашѩ.

28. 7врія 1861, Ваш почитатель
Цибали. К. Райновъ.

1997. — Ходатайство за Ив. Керемитчоглу да бжде намѣстенъ въ руско учебно заведение. Пак. 79.

Царьградъ. 3. 8врія 1861.

Господине,

Твьрдѣ ми е жал що несьм имал благополучіе да Ви видя пре тьргнованье Ви. Аз додох дваж у Вас и като ми явихте че щете да ми дойдите на 10, часи, аз ви очакувах съ радость. Нъ като видох че немаше да дойдите, аз излезох без да ся помисля че Ви сте разумевали 10. часи по турски; а не по Европейски както аз бѣх разбрал. Тъзи моѩ погрешкж скжпо сьм ѭ платил, понеже неможа да сж испьлни желаніе ми да Ви видя. Нъ дано то бжде въ отечество ни.

Г. Иван Керамитчоглу доноситель на това писмо каза ми како Ви имали добротж да го примите при себе си догдѣ он сполучи благодѣяние за да продьлжи науки си въ нѣко руско учебно заведение.

На ово ваше отеческо къ нѣму благоволение ще имате имене призна-

телен, по томицо и аз сѫ много интересувам за тогози младого българина кои обещава много и ще стани негда от ползѫ на свой си род.

Колко то за прошение му до Им. Рус. Посолство, мисля по-добрѣ ще би да го спроведите Ви до речено посолство, па и аз, колко могѫ, щѫ помогна тука.

Между тѣм желая ви добьр-пѫт и щастливо въ отечество ни повръщенье и, като Ви поздравя приятелски, такожде и Вашѫ Госпожѫ и вси наши въ Пловдивъ приятели остаем

Ваш почитатель
К. Райновъ.

219. АЛЕКС. ВИКТОРОВИЧЪ РАЧИНСКІЙ.

1998. — Училището въ Пловдивъ отива добрѣ. Пак. 4.

Филиппополь 23 Январ. 1857.

Милостивый Государь,
Александръ Викторовичъ!

Первое письмо къ Вамъ изъ Филибе начинаю поздравленіемъ съ новымъ годомъ. Желаю Вамъ всѣхъ благъ и счастія во всемъ.

Теперь долженъ ограничиться только тѣмъ, чтобы напомнить о себѣ. Больше не успѣю написать по причинѣ краткости времени. Съ слѣдующею почтею напишу все, что нужно Вамъ сказать, да и теперь еще скажу что дѣло объ училищѣ пойдетъ отлично. Прошу извиненія, что я такъ коротокъ. Иначе не могу теперь дѣлать. Съ тѣхъ поръ, какъ разстался съ Вами, ничего не слыхалъ объ Васъ.

Прошу принять увѣреніе въ истичномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

1999.*)—Подробно изложение на разпрята между Н. Герова и пловдивския грьцки митрополитъ Хрисантъ. Пак. 4.

Греческое духовенство присвоило себѣ духовную власть надъ Болгарами, съ половины прошедшаго столѣтія, и исключило ихъ изъ высшихъ духовныхъ должностей. Болгарскія епархіи продаются за деньги архіереямъ изъ Грековъ. Откупщики берутъ архіерейскія каѳедры, чтобы обогатиться на нихъ. При неправильномъ управленіи церковію они стараются держать болгаръ въ невѣжествѣ, потому что народъ съ образованіемъ не будетъ терпѣть ихъ беззаконій. Но въ послѣднее двадцатилѣтіе Болгаре стали преодолѣвать усилія архіереевъ препятствовать умственному ихъ развитію, и лучи просвѣщенія начали проникать и въ наше отечество. Образованіе стало переходить къ намъ изъ единовѣрной и соплеменной Россіи. Молодые люди изъ Болгаръ учатся въ Русскихъ учебныхъ заведеніяхъ и потомъ возвращаются въ Болгарію и въ званіи учителей передаютъ своимъ соотечественникамъ пріобрѣтенныя ими познанія въ наукахъ. Архіереи преслѣдовали таковыхъ людей, но народъ держалъ ихъ сторону и потому они дѣлали свое дѣло съ успѣхомъ.

Изъ числа таковыхъ Болгаръ былъ и я, но мнѣ пришлось претерпѣть больше гоненіи, потому что я первый изъ Болгаръ, кончившихъ курсъ наукъ

*) Пратено 13 Мая въ Москвѫ г-ну Савву Филаретову да го прочете и послѣ да го прати г-ну А. Рачинскому въ с. Мишино.
(Бѣлѣжка отъ самия Н. Геровъ).

въ Россіи, возвратился въ Болгарію и принялъ званіе учителя. Но въ особенности озлобилось на меня Греческое духовенство за то, что я былъ виновникомъ основанія Болгарскаго училища Св. Кирилла и Меѳодія для образованія въ немъ по возможности учителей и священниковъ для страны, и это въ Филиппополѣ, гдѣ архіереи изгнали было болгарскій языкъ изъ церквей и училищъ. Греки дѣлали разныя попытки компрометировать меня, чтобы уничтожить это заведеніе, но происки ихъ остались тщетными, потому что передъ возвращеніемъ въ Болгаріи я оградилъ себя отъ преслѣдованій недоброхотовъ принятіемъ Русскаго подданства, которое имѣетъ важное значеніе въ Турціи.

Между тѣмъ митрополитъ Филиппопольскій Хрисанѳъ неправильнымъ управленіемъ епархіею, гоненіемъ Болгарскаго языка и вообще поведеніемъ несообразнымъ съ его саномъ сдѣлался бичемъ для своей паствы. Увѣренный въ расположеніи къ нему ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссіи въ Константинополѣ, въ которой имѣлъ своихъ друзей, онъ пренебрегалъ всѣмъ прочимъ и дѣлалъ всякаго рода злоупотребленія. Но Его Свѣтлость, Князь Меншиковъ, въ бытности своей въ Константинополѣ, узнавъ о таковомъ его поведеніи, употребилъ свое вліяніе при Патріархѣ, чтобы удалить его изъ Филиппополя. Ходатайство друзей и потомъ прекращеніе дипломатическихъ сношеній съ Портою помѣшали, къ несчастію Христіанъ епархіи, освободить ихъ отъ такого митрополита. Вмѣшательствомъ Миссіи я былъ поставленъ въ такое положеніе, что, при первомъ извѣстіи о разрывѣ съ Портою, долженъ былъ поспѣшно удалиться изъ Филиппополя для избѣжанія непріятностей, которыя Его Высокопреосвященство готовилъ мнѣ.

По причинѣ войны я находился въ отсутствіи изъ Филиппополя три года съ половиною. Теперь случилось мнѣ возватиться туда въ такое время, когда Митрополитъ Хрисанѳъ отъ досады, что не удалось ему осуществить свои замыслы противъ паствы, написалъ Патріарху, что Болгаре Филиппополя волнуются и требуютъ введенія въ управленіе какогото новаго Французскаго порядка.

Патріархъ воспользовался случаемъ, чтобы представить правительству неблагонамѣренными домогательства Болгаръ освободиться отъ духовнаго ига Грековъ, т. е. добиться права имѣть архіереевъ изъ природныхъ Болгаръ, и передалъ въ Порту доносъ Митрополита.

Правительство предписало генералъ-губернатору Адріанопольскому поспѣшить въ Филиппополь, чтобы потушить мятежъ; но таковаго и слѣдовъ не было. При изслѣдованіи оказалось, что митрополитъ оклеветалъ Болгаръ.

Его Высокопреосвященство, не имѣя возможности оправдать себя, вздумалъ смягчить свою виновность, сложивъ часть ея на другихъ. Съ этою цѣлью онъ съ своими приверженцами увѣрялъ генералъ-губернатора на канунѣ его отъѣзда изъ Филиппополя, что будто я внушилъ Болгарамъ подозрѣніе противъ благонамѣренности его и возбудилъ противъ него оппозицію, которою онъ онъ былъ вынужденъ сдѣлать доносъ. Чтобы возбудить подозрѣніе генералъ-губернатора противъ меня, митрополитъ увѣрялъ еще, что :

1. Бывъ до войны учителемъ въ Филиппополѣ, я теперь пріѣхалъ туда Русско-подданымъ и княземъ, объѣзжаю губернію, разглашая, что посланъ Русскимъ ИМПЕРАТОРОМЪ приготовить Болгаръ къ возстанію для низверженія Турецкаго господства, и для сего раздаю деньги, привезенныя мно вьюками изъ Россіи.

2. Посѣщаю училища въ губерніи и даю наставленія учителямъ преподавать Болгарскую исторію и всячески стараться развивать чувство народности въ своихъ воспитанникахъ и для сего выдумывать хоть и ложныя событія для каждаго селенія.

3. Хожу по граду въ собольей шубѣ и увѣряю, что ГОСУДАРЫНЯ пожаловала ее мнѣ.

4. Въ городѣ Болгаре берутъ меня къ себѣ по очереди въ гости, что показываетъ сочувствіе къ моимъ внушеніямъ.

Въ этихъ обвиненіяхъ нѣтъ ничего справедливаго.

Когда пріѣхалъ я въ Филиппополь, дѣло, въ слѣдствіе котораго митрополитъ сдѣлалъ ложный доносъ на Болгаръ было почти кончено. Слѣдовательно я не могъ быть причиною распри митрополита съ Христіанами.

Русскимъ поданнымъ я былъ и до войны и въ этомъ качествѣ жилъ въ губерніи и въ самомъ Филиппополѣ съ 1846 по 1853 г., а принялъ я Русское подданство послѣ шестилѣтняго пребыванія въ Одессѣ.

Въ губерніи ѣхалъ до Филиппополя прямою дорогою и былъ проѣздомъ только въ тѣхъ селеніяхъ, которыя нельзя миновать. Только въ одномъ мѣстѣ своротилъ съ дороги на пять верстъ, чтобы побывать въ Карловѣ по собственному своему дѣлу. Изъ Филиппополя поѣхалъ въ Копривщицу для свиданія съ матеры и родными, пробылъ тутъ только пять дней и опять возвратился въ Филиппополь. И туда и на обратномъ пути ѣхалъ прямою дорогою, и хорошо, что не сворачивалъ никуда, потому что митрополитъ, какъ потомъ узналъ я, писалъ къ своимъ повѣреннымъ въ окрестныхъ городахъ и селеніяхъ наблюдать, гдѣ я бываю, съ кѣмъ вижусь и о чемъ говорю, и донести ему.

Училища въ губерніи Филиппопольской я нигдѣ не могъ посѣтить, по причинѣ поспѣшности. Въ самомъ Филиппополѣ былъ только въ училищѣ Св. Кирилла и Меѳодія. Слѣдовательно я нигдѣ не могъ совѣтовать учителямъ преподавать Болгарскую исторію. И самъ я не преподавалъ ее, когда былъ учителемъ въ училище Св. Кирилла и Меѳодія именно потому, чтобы не подать недоброхотамъ повода къ толкамъ.

Собольей шубы у меня нѣтъ, чтобы говорить, что ГОСУДАРЫНЯ пожаловала ее мнѣ.

Болгаре точно принимали меня дружелюбно и угощали съ радушіемъ, но и до войны я пользовался такимъ дружелюбіемъ своихъ соотечественниковъ. Сколько ни ѣздилъ по Болгаріи, ни въ одномъ городѣ, ни въ одномъ мѣстечкѣ я не ночевалъ въ постояломъ дворѣ, потому что вездѣ знаютъ меня и оказываютъ гостепріимство. Этою извѣстностью я обязанъ тому случаю, что первый изъ Болгаръ, кончившихъ курсъ наукъ въ Россіи, возвратился въ Болгарію и принялъ званіе учителя и одинъ въ качествѣ Русскоподданнаго исправлялъ эту должность. Теперь, послѣ четырехгодоваго почти отсутствія еще дружелюбнѣе встрѣчали меня, и это дѣлали отчасти изъ сочувствія къ Россіи, зная, что я ѣду изъ Петербурга, но это сочувствіе выражалось только въ дружескихъ разговорахъ, такъ что обвинители ни въ какомъ случаѣ не могли замѣтить его; посему обвиненіе ихъ есть чистая клевета.

Въ избѣжаніе всякихъ толковъ, я на другой день послѣ своего пріѣзда въ Филиппополь былъ у губернатора и у митрополита и обяснилъ имъ, что ѣду въ Константинополь и завернулъ въ Филиппополь, чтобы поѣхать оттуда въ Копривщицу для свиданія съ родными, съ которыми не видался четыре года. Чрезъ нѣсколько дней я узналъ, что митрополитъ и его единомышленники изъ непріязни къ Болгарамъ и въ особенности ко мнѣ, недовольны моимъ возвращеніемъ въ Филиппополь и не желаютъ, чтобы я остался тутъ. Я зналъ изъ поведенія ихъ въ отношеніи къ Болгарамъ еще до войны, что для достиженія своей цѣли, они позволяютъ себѣ употреблять все средства, и полагалъ, что могутъ возбудить подозрѣніе губернатора противъ меня. Чтобы предупредить это, я былъ вторично и у губернатора и у митрополита и объснилъ имъ, что ожидаю пріѣзда старшаго брата, съ которымъ такоже не видался четыре года, что было дѣйствительно, и потому долженъ былъ отложить свой отъѣздъ еще на нѣсколько дней.

Такимъ образомъ я предпринималъ все предосторожности и не дѣлалъ ничего, что могло подать поводъ къ толкамъ, такъ что легко было узнать

ложность возведенныхъ на меня обвиненій; но генералъ-губернаторъ не зналъ моихъ отношеній съ митрополитомъ и потому повѣрилъ ему и, уѣзжая, приказалъ Филиппопольскому губернатору Салихъ-пашѣ пригласить меня удалиться изъ Филиппополя.

Въ это время я былъ въ Копривщицѣ у матери. Салихъ-паша позвалъ едного изъ Русскихъ подданныхъ, проживающихъ въ Филиппополѣ, съ которымъ я бывалъ у него, и пригласилъ его послать нарочнаго вызвать меня въ городъ; но я безъ того пріѣхалъ въ тотъ день. На другой день я былъ у Салихъ-паши, и онъ сообщилъ мнѣ распоряженіе генералъ-губернатора на счетъ меня и предлагалъ уѣхать поскорѣе. На вопросъ мой о причинѣ такого чрезвычайнаго распоряженія, которое генералъ-губернаторъ не въ правѣ былъ сдѣлать не снесясь съ консульствомъ, Салихъ-паша отвѣчалъ, что мои непріятели наговорили на меня Его В. превосходительству, и потому для моейже пользы надобно мнѣ удалиться изъ Филиппополя. При этомъ паша намекнулъ, что первый мой непріятель митрополитъ.

Мнѣ казалось необходимымъ остаться въ Филиппополѣ еще дни три, чтобы собрать свѣдѣнія о происходившемъ въ моемъ отсутствіи во время пребыванія генералъ-губернатора въ Филиппополѣ. Къ этому я имѣлъ благовидный предлогъ: на канунѣ того дня, возвращаясь изъ Копривщицы, недалеко отъ Филиппополя, я затонулъ вмѣстѣ съ лошадью въ рѣкѣ и долженъ былъ, при значительномъ холодѣ, ѣхать почти цѣлый часъ весь въ водѣ. Посему я сказалъ губернатору, что могу выѣхать въ тотъже день, но если нѣтъ надобности спѣшить, то я бы остался въ Филиппополѣ еще дня два или три, чтобы принять мѣры противъ простуды и высушить свое дорожное платье. Паша позволилъ мнѣ это.

Губернаторъ, по видимому, принималъ всѣ предосторжности, чтобы приглашеніе меня удалиться изъ Филиппополя не сдѣлалось гласнымъ. Но когда я вышелъ отъ него, въ городѣ уже говорили объ этомъ. Приверженцы митрополита успѣли распустить особенный слухъ, что будто полицейскіе чиновники были посланы отыскать меня и привести въ городъ и что высылаютъ меня изъ Филиппополя.

О всемъ этомъ я написалъ по почтѣ г-ну Управляющему Генеральнымъ Консульствомъ въ Адріанополѣ, и онъ имѣлъ объясненіе съ генералъ-губернаторомъ Исмаилъ-пашею. И послѣдній разказалъ ему всѣ возведенныя на меня обвиненія, и назвалъ обвинителей. Потомъ, когда поѣхалъ я въ Адріанополь, и управляющій Консульствомъ представилъ меня ему, онъ, безъ всякихъ объясненій, обьявилъ, что, при видѣ меня, совершенно увѣрился, что я не такой человѣкъ, какимъ представили ему меня, и что меня оклеветали. При этомъ паша самъ предложилъ, чтобы консульство спросило его письменно о причинѣ распоряженія пригласить меня удалиться изъ Филиппополя, обѣщая написать отвѣтъ, каторый послужитъ мнѣ къ оправданію. Консульство сдѣлало это и получило слѣдующій отвѣтъ.

(Переводъ съ Турецкаго).

„Отношеніемъ вашимъ отъ 4го числа текущаго мѣсяца вы спрашивали меня о причинѣ, по которой пріѣхавшій сюда изъ Филиппополя, Россійскій подданный Найденъ Геровъ не долженъ былъ оставаться въ Филиппополѣ Какъ Вамъ извѣстно, что между Филиппопольскимъ митрополитомъ и Христіанами произошли нѣкоторые споры, такъ и объ упомянутомъ Найденѣ Геровѣ были толки до нѣкоторой степени, что такъ онъ говоритъ, тоже онъ дѣлаетъ,—то до окончанія этихъ распрей Христіанъ съ митрополитомъ, для ненахожденія тамъ вышеупомянутаго, чтобы не повредили ему таковые о немъ толки, надобно было ему удалиться о чемъ сообщить ему самому я и поручилъ Филиппопольскому каймакаму Салихъ-пашѣ. Вышеупомянутый въ слѣдствіе таковаго сообщения прибылъ сюда и при личномъ свиданіи, какъ по физіономіи

такъ и по разговорамъ онъ оказался въ самомъ дѣлѣ благоразумною особою. Но въ самомъ дѣлѣ при настоящихъ обстоятельствахъ послѣдовало мое распоряженіе, чтобы онъ въ это время не находился въ Филиппополѣ по вышеупомянутой причинѣ "

Такой двухсмысленный отвѣтъ можно принять за вѣжливое оправданіе заслуженнаго мною удаленія изъ Филиппополя на неопредѣленное время, пока кончится распря митрополита съ Христіанами, которая будетъ продолжаться до тѣхъ поръ, пока митрополитъ этотъ будетъ оставаться въ Филиппополѣ. Потому я не могъ считать его удолетворительнымъ. Полагая, что и ИМПЕРАТОРСКАЯ Миссія можетъ понять его въ томъже смыслѣ и будетъ подозрѣвать, что я своимъ поведеніемъ подалъ поводъ къ удаленію меня изъ Филиппополя, нужнымъ счелъ просить Генеральное Консульство исходатайствоватъ мнѣ высшее ея покровительство для доставленія средствъ къ оправданію и справедливому удовлетворенію за причиненное мнѣ оскорбленіе.

Въ слѣдствіе этой просьбы дѣло перешло въ Миссію и я пріѣхалъ въ Константинополь Миссія сдѣлала запросъ Портѣ, на какомъ основаніи генералъ-губернаторъ Адріанопольскій поступилъ такъ самоуправно со мною не сносясь во все съ консульствомъ. Порта потребовала объясненіе отъ генералъ-губернатора. Отвѣтъ изъ Адріанополя получается на седьмой день, а паша отвѣчалъ черезъ мѣсяцъ, и отвѣтъ былъ такойже, какъ и данный Генеральному Консульству. Паша признаетъ клеветами всѣ возведенныя на меня обвиненія, но избѣгаетъ письменно назвать кого либо изъ учинившихъ оскорбительные для меня навѣты. Отвѣтъ сообщенъ Портою Миссіи дней черезъ десять. Впрочемъ ни паша, ни Порта не виноваты въ медленности: отъ нихъ не требовали поспѣшности.

Такимъ образомъ потеряны два мѣсяца, а дѣло нисколько не подвинулось впередъ. Митрополитъ и приверженцы его торжествуютъ, что, по выраженію ихъ, успѣли выгнать Болгарина, котораго и до войны желали удалить изъ Филиппополя, но не могли сдѣлать это по причинѣ Русскаго его подданства, такъ какъ Русскіе консула тогда имѣли большое вліяніе въ Турціи. Напротивъ Болгаре думали, что и теперь не останется безъ наказанія такой поступокъ противъ Русскаго подданнаго, котораго Миссія, по ихъ мнѣнію, не по одной причинѣ Русскаго подданства должна покровительствоватъ. Проволочка дѣла утверждаетъ первыхъ въ мысли, что Русскіе консула и Миссія не имѣютъ прежняго значенія, и производятъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи вторыхъ о Россіи въ ущербъ ея вліянія.

Такъ какъ въ возведенныхъ на меня обвиненіяхъ я прѣдставленъ агентомъ, посланнаго отъ Русскаго правительства возмущать Болгаръ противъ власти Султана, то Болгаре думали, что Миссія не потерпитъ этой клеветы, и употребитъ свое вліяніе при Патріархѣ, чтобы низложить виновника оной митрополита Хрисанѳа, такъ что и они избавятся отъ него при посредствѣ ея. Болгаре сами хлопочутъ о томъ, чтобы смѣнить Хрисанѳа, но безъ успѣха, потому что Патріархъ и Сунодъ поддерживаютъ его, чтобы недать имъ взять верхъ надъ собою. Потому они теперь имѣютъ надежду только на Миссію и ожидаютъ чтобы она избавила ихъ отъ него, такъ какъ генералъ-губернаторъ Адріанопольскій говорилъ при свидѣтеляхъ управляющему консульствомъ, что Его Выс. Преосв. оклеветалъ меня. Но въ тоже время митрополитъ увѣренъ, что друзья его расположили Миссію въ его пользу, и увѣряетъ другихъ, что меня удерживаетъ въ Константинополѣ Миссія по его желанію и не пуститъ возвратиться въ Филиппополь. Что будетъ сдѣлано Миссіею, увидимъ.

Константинополь
29 Апрѣля 1857 г.

Н. Геровъ.

2000. — Прѣосвещени Инокенти умрѣлъ. Геровъ изпратилъ Рачинскому изложение за българския народенъ въпросъ. Коп. кн. 2

Его Высокоблагородію

А. В. Рачинскому.

Одесса, 30 Мая 1857.

Милостивый Государь,

Александръ Викторовичъ!

Наше настоятельство и всѣхъ насъ постигло глубокое горе: мы потеряли Преосвященнаго Инокентія, въ которомъ соединяли столько надеждъ. Онъ скончался 26го Мая въ день Св. Духа, въ пятомъ часу утра.

Сего дня отправляю къ Г-ну С. Филаретову въ Москву, для пересылки къ Вамъ, двѣ записки, одну о современныхъ домогательствахъ Болгаръ, а другую о Митрополитѣ Филиппопольскомъ Хрисанѳѣ, которыя я послалъ также князю Виктору Иларіоновичу.

О себѣ ничего не напишу Вамъ теперь. Вы уже знаете изъ послѣдняго моего письма, въ какомъ непріятномъ положеніи я нахожусь. Третьяго дня я получилъ извѣстіе изъ Константинополя, что мое дѣло улажено, но какимъ образомъ, не знаю. Сего дня я отправляюсь въ Константинополь и оттуда напишу Вамъ, что сдѣлано.

Прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

2001. — Записката получена. Ще бѫде изпратена князю Васнлчикову. Всинца съчувствуватъ Н. Герову. Нека той има дързость. Пак. 4.

Отгов. 30 Апр. 1858.

С. Минино. 27 Іюня 1857.

Въ письмѣ Вашемъ изъ Одессы отъ 13о Мая, полученномъ мною чрезъ Филарет. 24о сего Іюня, вы говорите о 54522353653693635107233423653033851561262165 также о 5661331326653123558713 421 52 2 160 43 3662 6433 не называя именъ; а это то и необходимо для ясности и ускоренія дѣла.—Тамъ же обѣщаете Вы съ слѣдующею почтою дать извѣстіе 5 872 3642 3353 778 2 33443963 15 41 312 91 35 2536 5526812 52 44 2722 7173 — 626613. —

Не писалъ къ Вамъ доселѣ за неимѣніемъ чего либо особеннаго. Надежды хороши и сочувствують рѣшительно всѣ, кто узнаетъ подробно, только не увлекитесь сами въ протестѣ 256 652 68 8 2471 765 219, чтобы послѣдующія не были горше предъидущихъ. — Куда дѣвалась ваша 2436531252431163? — бѣдный другъ мой. Съ завтрашней почтой отправляю приложенную къ письму записку Вашу 4055509634, если онъ прежде меня такой уже не имѣетъ. Впрочемъ ему теперь мало свобод. времени. Онъ страшно занятъ 75 506 61 151 94 111 5587 19 463 357.

Савва Ф. писалъ мнѣ что вы будете на дняхъ чрезъ М. въ П., и я душою этому порадовался въ надеждѣ видѣться съ Вами; но не удалось — значитъ. — Вы разумѣется знаете о 624 320 367 30351 52 405 230573956230 61 23195 3 154 20 11 75 34. Пойдетъ ли дѣло лучше? — Что подѣлываетъ 1985 15 61 232 701 565 7343 72 2652 741557. Чью сторону онъ держитъ? — Имѣйте въ виду, что по порученію покойнаго я съ нимъ былъ очень откровененъ, и о васъ далъ ему замѣтку. Видѣлиль Вы его? —

Въ портѣ стоитъ 5361 3943 30368 5311 61 15 7953 61 7169 45 11 5921 151 361 338 354 19. Видаете ли Вы его? —

Будьте здоровы. Христосъ съ Вами. Пишите какъ можно чаще. — Можеть быть въ эту минуту вы уже совершенно покойны. —

А. Р. . .

Ф. ѣдеть 15 Юля чрезъ Вѣну и Прагу домой.

О димогеронтіи и духов-ствѣ вообще—получилъ вчера только; отъ чегоже объ училищѣ ни слова?

30 Юня.

2002. — Геровитѣ записки съставятъ статия за списание. Ще може ли да учителствува Геровъ? Миладиновъ и Бончевъ на село съ Рачински. Пак. 4.

Отгов. 30 Апр. 1858.

Москва. 5 Августа.

Другъ дорогой, Найденъ!

Что вы дѣлаете, и каково Вамъ? — вотъ вопросы, которые задаемъ мы себѣ всѣ дальніе друзья Ваши. Бога ради не оставляйте насъ безъ извѣстія. — Увѣряю Васъ что онѣ не бесплодны: съ того, что изъ послѣднихъ Одесскихъ писемъ Вашихъ и двухъ записокъ, составляю я статью Ж. „Чтен. Обществ. Истор. и Древност.“ которыя замѣнятъ Временникъ, и съ 1858 пойдутъ подъ редакціею Бодянскаго.

Очень занимаетъ меня вопросъ можетели Вы продолжать непосрѣдственно или косвенно учительствовать. Въ какомъ видѣ хлопотать теперь о централь. учил. и духов. отдѣлѣ. — Программа и изложеніе Ж. очень понравились. Преосв. Инокен. очень хорошо замѣненъ Димитріемъ изъ Тулы. —

Московскіе момичата (Sic!) всѣ здоровы, и идутъ хорошо. — Здѣсь Сvнодальная типографія получить коренное исправленіе. — Книги подешевѣли втрое, а улучшились въ десятеро. — Въ Одессѣ будетъ агенство. — въ Питерѣ до Октября будетъ слабо. — Если можно пишите прямо въ деревню: тамъ всегда знаютъ гдѣ я.

Завтра, если Богъ дастъ, уѣзжаю домой. Кост. Боньовъ и Миладиновъ ѣдутъ со мною подышать воздухомъ до 15го. — Не знаетели чрезъ какое консульство писать и Филаретову?

Весь Вашъ

Н. Герову. — А. Рачинскій.

2003. — Защо Геровъ мълчи? Трѣбва да се работи. Даскаловъ и неговитѣ статии. Пак. 4.

Приято 18 Април. 1858. Отгов. 18 и 30 Апр.

С. Минино 28 Марта 1858.

Христосъ Воскресе! дорогой другъ Г. Найденъ.

Или дипломатія такъ васъ укачала, что вы не найдете свободнаго времени написать мнѣ строчку; или между нами и вами пропасть такъ велика, что ни вамъ къ намъ, ни намъ къ вамъ перейти нельзя? Годъ тому назадъ изъ Москвы послалъ я Вамъ новый каталогъ сvнодальной типогрифіи. Послѣ того два раза писалъ черезъ С. Д. Тошковича; а отъ васъ ни слова. Или вы

умерли: тогда вы и къ брату не писали бы; или вы забыли меня: иначе хотя въ письмѣ къ брату вспомнили бы о мнѣ. —

Двигается ли ваше училище въ томъ видѣ какъ предполагали вы прежде?—Многіе, заинтересованные расказомъ о нуждахъ вашихъ, желали бы помочь деньгами; но не знають какъ и на что послать. — Отзовитесь, Бога ради! — Русская литература, благодаря Даскалову, заговорила о болгарахъ: такъ въ Рус. Вѣст. Турецкія дѣла бойко выписываютъ разрозненныя газетныя извѣстія. Такъ въ Рус. Бесѣдѣ еще Реакція въ Европ. Турціи имѣеть выйти въ концѣ мѣсяца. А отъ васъ все ни слова. Journal des débats пугаеть свѣть, тѣмъ, что всѣ словянскія земли кишмя кишатъ руссими эммисарами, а русскіе совсѣмъ другимъ заняты: у насъ поднять вопросъ объ освобожденіи крестьянъ; и намъ до чужихъ дѣла нѣтъ. —

Пусть эти короткія строки напомнятъ Вамъ, что въ Бѣльскомъ уѣздѣ Смоленской губерніи живѣтъ человѣкъ искренно васъ любящій и уважающій; съ нетерпѣніемъ ожидающій отъ васъ вѣсточки.

А. Рачинскій.

2004. — Поради официялната си служба Геровъ закъснѣва съ другитѣ си задължения. Коп. кн. 3. 162.

Филиппополь, 18 Апрѣля 1858.

Дорогой другъ Александръ Викторовичъ,

Сію минуту, оканчивая письмо къ брату Константину въ Москву, я получилъ Ваше отъ 28 Марта. Спѣшу съ сегоднешнею почтою отвѣчать: воистину воскресе Христосъ, и съ тѣмъ вмѣстѣ сказать Вамъ, что едва теперь начинаю шевелиться въ цѣпяхъ, наложенныхъ на меня дипломаціею, и съ первою почтою напишу Вамъ объ училищѣ и пр. Сего дня не успѣю, и притомъ предпочитаю послать письмо черезъ Константинополь. Сего дня Австр. почта черезъ Вѣну, откуда я и получилъ Ваше писмо. Вы увидите, что я до сихъ поръ по неволѣ долженъ былъ молчать, но не забылъ Васъ. Да и можно ли было забыть. Грѣхъ даже подумать объ этомъ.

Спѣшу кончить, что бы не опоздать на почту.

Неизмѣнно преданный Вамъ

Н. Геровъ.

2005.—Геровъ е стѣсненъ отъ официялното си положение. Нѣма свободно врѣме да се грижи за училището. Слѣдъ Хрисанта училището отива добрѣ. Иска се помощь за него. Потрѣба за церковни книги. Борбата съ Хрисанта и турскитѣ отношения. Коп. кн. 3. 201.

А. В. Рачинскому.

Филиппополь, 30 Апрѣля 1858 г.

Дорогой другъ Алаксандръ Викторовичъ!

Получивъ Ваше письмо отъ 28 Марта, я поспѣшилъ въ тотъ-же день, 18 Апрѣля, отвѣчать Вамъ въ нѣсколькихъ строкахъ, обѣщая съ первою почтою черезъ Константинополь написать подробнѣе. Теперь исполняю свое обѣщаніе.

Письмо Ваше отъ 27го Іюня прошлаго года я получилъ въ Мартѣ настоящаго года, а другое отъ 5го Августа—нѣсколько раньше получено; посему не писалъ я Вамъ. Впрочемъ есть и другія причины моему молчанію. Въ негодованіи на то, что я поставенъ въ положеніе вовсе несобразное съ моим

видами, я долженъ былъ молчать, что бы, жалуясь, не сказалъ что нибудь, которое могло только повредить мнѣ.

И теперь я все еще въ такомъ положеніи, что не могу посвятить себя занятіямъ, какъ предполагалось. Причиною тому то, что я былъ вынужденъ обстоятельствами или лучше, Греками, возвратиться въ Филиппополь не иначе какъ въ качествѣ Русскаго Агента, и по этому теперь не только не могу учительствовать, но не нахожу довольно свободнаго времени, чтобы заниматься по крайней мѣрѣ литературую Болгарскою. Дѣлъ собственно поввѣренному мнѣ Вице-Консульству не много, но порядка нѣтъ, отъ чего теряется много времени. При томъ я долженъ каждый день выслушивать по нѣсколько дѣлъ, которыя вовсе до меня не относятся, а почему это, я немогу объяснить Вамъ; надобно быть здѣсь и въ моемъ положеніи, чтобы понять. Въ награду за все это я пользуюсь почестями, которыя отдаются здѣсъ консуламъ и могутъ удовлетворять только едно пустое тщеславіе, а мнѣ крайнѣ надоѣли.

Училище въ прежнемъ положеніи. Распри митрополита Хрисанѳа помѣшали его успѣхамъ. Теперь всѣ препятствія отстранены, и оно можетъ быть улучшено и быстро подвинуто впередъ, если бы нашлись средства. Съ средствами, которыми старости его теперь располагаютъ, оно если и будетъ преуспѣвать, очень медленно. Къ сожалѣнію другихъ источниковъ нѣтъ, кромѣ благотворительности добрыхъ людей, и на нихъ сосредоточиваются всѣ надежды. Ожидается, чтобы данныя обѣщанія были исполнены, чтобы приступить къ дѣлу улучшенія заведенія. Похлопочите, Бога ради, какъ для того, чтобы помочь доброму дѣлу, такъ и для того, чтобы я, послуживъ проводникомъ данныхъ другими обѣщаній, не былъ принятъ за обманщика. Если есть благотворители, которые бы желали помочь деньгами, то я думаю, что они могутъ послать свое спомоществованіе чрезъ Одесское настоятельство. Можно и чрезъ Константинопольскую Миссію, но въ такомъ случаѣ я боюсь, что Греки узнаютъ и изъ ничего надѣлаютъ шуму, чтобы повредить старостамъ и заведенію. Если можно довѣрить мнѣ доставленіе спомоществованія по назначенію, то лучше всего послать оное по Русской почтѣ въ Адріанополь нашему Консулу Николаю Дмитріевичу Ступину для пересылки Вице-Консулу Н. Герову въ Филиппополь, а я не премину послать, кому слѣдуетъ, удостовѣреніе, что деньги доставлены по принадлежности. Я Васъ прошу похлопатать, чтобы послать, хоть что нибудь лишь для удостовѣренія, что есть люди принимающіе участіе въ этомъ заведеніи.

Изъ присланнаго Вами мнѣ новаго каталога церковныхъ книгъ я не вижу, чтобы таковыя подешевѣли, кромѣ трехъ названій. Впрочемъ пусть будутъ по прежней цѣнѣ, лишь бы только можно было имѣть ихъ. Вотъ цѣлый годъ обѣщаютъ послать, и еще нѣтъ ихъ, между тѣмъ рѣдко проходитъ день, чтобы жители какого нибудь селенія не приходили просить выписать имъ книги за деньги. Если-бы я зналъ, что такъ долго не получатся обѣщанныя книги, а бы выписалъ нѣсколько кругонъ на свой счетъ, чтобы удовлетворить требованія и съ нѣкоторою пользою для себя. Нѣтъ ли какого нибудь средства, чтобы получить хоть нѣсколько круговъ, потому что поселяне начнутъ сомнѣваться въ искренности моихъ обѣщаній. Я не хочу ихъ даромъ, но, если можно, я бы желалъ имѣть ихъ по казенной цѣнѣ.

Вамъ извѣстно обвиненіе возведенное митрополитомъ Филиппопольскимъ Хрисанѳомъ на Болгаръ. Вотъ и послѣдствія его. Обвиненные и обвинитель вызваны въ Константинополь на судъ. Послѣдній имѣлъ на свою сторону все духовенство, всѣхъ Грековъ, большую часть министровъ, въ томъ числѣ и визиря и нѣкоторыя посольства или членовъ посольствъ, а обвиненные были только съ правдою. При всемъ томъ виновность Хрисанѳа обнаружилась и онъ былъ смѣненъ. Но чтобы оцѣнить достоинство, которое обвиненные выказали для оправданія себя при разбирательствѣ этого дѣла въ верховномъ совѣтѣ,

и потомъ для полученія удовлетворенія, надобно знать безхарактерность Турокъ и о способѣ, которымъ они судятъ дѣла—чертъ, о которыхъ въ Европѣ и понятія не имѣютъ. Въ слѣдствіе этого процесса Турецкое правительство разрѣшило жителямъ Филиппополя, искючительно, относиться по своимъ общественнымъ дѣламъ прямо въ Порту (до сихъ поръ они относились къ Патріарху, а его Свят^во^ дѣлалъ представленія въ Порту въ пользу ихъ). Это начало ограниченія политической власти Патріарха, которая могла быть очень полезною православнымъ Христіанамъ, если бы высшее духовенство познавало свои права и исполняло бы свои обязанности. Болгари признають это, но довольны этою мѣрою, потому что власть эта въ отношеніи къ нимъ была употрѣбляема только для униженія ихъ.

Буду ожидать отъ Васъ отвѣта на это письмо, что бы установить между нами правильную преписку.

Не взыщите за нескладность письма. Чтобы успѣть, я долженъ былъ писать прямо на бѣло по поламъ съ ошибками.

Обнимая Васъ мысленно, остаю

неизмѣнно преданнымъ Вамъ
Н. Геровъ.

2006. — Искатъ се свѣдѣния за пособието на пловдивското училище. Има още добродѣтели. Миладиновъ въ Минино гостенинъ на Рачински. Пак. 142.

Дорогой другъ мой Найденъ Геровичъ,

Какъ отъ души сожалѣю я, что Вы не писали ранѣе о настоятельной потребности Вашей имѣть книги: теперь Вы уже получили бы ихъ; я вѣдь думалъ, что все давно улажено.

Мнѣ очень хотѣлось бы знать, сколько пособія получаетъ училище въ Филиппополѣ, и достигаетъ ли сумма эта предѣловъ которые Вы предполагали.

Есть у насъ добрые ревнители словянской грамотности, отъ которыхъ можно ожидать помощи: но это все большею частію помѣщики, которые собираются лишь зимою. Слѣдовательно ранѣе и ожидать нельзя переговоровъ о содѣйствіи. —

Пишите много и часто: все что у васъ дѣлается для насъ несказанно любопытно. — Письмо Ваше отъ 30 Апрѣля я получилъ въ конвертѣ Ст. Д. Т-ча. — Какъ удобнѣе ходитъ почта лѣтомъ и какъ зимою? — Можно и чрезъ Савву Р.

Запрѣновъ и Миладиновъ теперь у меня въ деревнѣ. Братъ вашъ не захотѣлъ пріѣхать; занятъ — де.

Весь Вашъ
А. Рачинскій.

Минино
20 Июня 1858.

220. В. РАШЕЕВЪ.

2007. — Прѣпоржчва се Караспасовъ. Честитява се Герову губернаторство. Искатъ се свѣдѣния за Габрово. Пак. 79.

Одесса, 11 Июля 1877.

Уважаемый
Найденъ Найденовичъ,

Настоящe-то ми ще Ви донесе мой старъ и добъръ пріятель, Таганрогски българинъ Михаилъ Захарьевичъ Караспасовъ, когото и Вие познавате.

Той отива при Генерала Игнатьева по частна работа. Но като истиненъ патріотъ голѣмо желаніе има да послужи и той въ настоящи тѣ времена на отечество-то си. За това, като Ва убѣдително молѭ да му пристоите въ какво-то бы срѣщналъ нужда, азъ съмь впълнѣ увѣренъ, чи ако ся намѣри за него работа, той ще съумѣе да оправдае онуй довѣріе, съ което бы го почели.

Отъ частны писма сѫ научихме за Ваше-то ново назначеніе въ Свищовъ, за губернаторъ. Отъ душа ся радвамъ на това и Ва поздравявамъ.

Повече отъ три мѣсеца става, отъ като нѣмамъ никаквы извѣстія отъ наши-тѣ изъ Габрово и незнаѭ, живы ли сѫ. Нѣмате ли Вие нѣкакво извѣстіе за тѣхна-та участь. Днесъ телеграфисахъ Ангелу Цвѣткову (той е тесть на племянника ми Спир. Стомонякова) въ Свищовъ, да го питамъ — нѣма ли той нѣкаквы извѣстія. Вѣдь отъ турцы-тѣ всичко може да ся очаква, а особенно въ настоящи-тѣ времена.

Поздравявамъ Ва и съ истинно уваженіе къмъ Васъ оставамъ

Вашъ пріятель
В. Рашеевъ.

Като ся случихъ у В. Н. Рашеева кога писваше писмо за Васъ, то и азъ ползувамъ ся отъ тоя случай да ся присоединѭ къмъ него-ва та прозба и да Ви сердечно поздравѭ. Напредъ наши те!

Вашъ искренный Н. Палаузовъ.

2008. — Изпраща се Герову орденъ „Св. Владимиръ“. Пак. 79.

Прията 7 Марта 1878. Отгов. 27 Марта.

Одесса, 25 Февраля 1878.

Господине Н. Геровъ,

въ Едрене.

Съ удоволствіе отговарямъ на пріятелско то Ви отъ 6 ходящаго.

Споредъ заповѣдь-та Ви, на 18° сего испратихъ до Г-на А. А. Стояновича въ Цариградъ Орденъ Св. Владиміра 3-й степени съ 1 арш. Лента, а стойность-та му Рубли 43 минахъ на смѣтка Г-на Евлогія Георгіева.

И тѫй, миръ-тъ ся заключи и Българія —свободна. Удостои ни Господь да видимъ това на дни-тѣ си. Но незнаете ли нѣщо за границы-тѣ на българско-то Княжество? Газеты-тѣ различно пишѫтъ, а сѫщо и това, чи бѫдущій-тъ български князь нѣма да е отъ Царска фамилія. Официяльно тука за тоя выпросъ еще нищо не ся е писало, но вѣроятно на тія дни ще ся яви.

Поздравявамъ Ви.

Вашъ пріятель
В. Рашеевъ.

221. ПОПЪ АНДРЕЙ РОБОВСКИ.

2009. — Въ Пловдивъ книжарница. Изпращатъ се книги за разпространение изъ Тракия и Македония. Пак. 80.

Прията 28 Дек. 1858.

Елена, 8врія 30, Год. 858.

Милостивый Господарю!

Научихмися както на Цариградъ, тъй и отъ търновцытѣ, че сте имали намѣреніе да отворите въ Пловдинъ книгопродавница, станало ли е, или не, и кои сѫ тія лица, незнайме: но увѣрени смы, че тъквози добро дѣло не става безъ съдѣйствіето ви.

За туй ви молимъ да пріемните и отъ нашитѣ книги, които сѫ отъ 15 до 20 рода книги, дадены въ Печятницата въ Цариградъ, които редовно за две, или три години ще излязватъ. Надѣемися да би си пріемали половинѫ тѫ отъ книгытѣ въ Пловдинъ чрезъ една рѫкѫ за Өракія и за Македонія, както въ Търновъ чрезъ друга ще ся распрасватъ за Българія съ една умѣренна цѣна на кола. Както пишеме и на Г. Доктора Стояна Чомакова пространно комуто и проводихме 4 обявленія, молимъ вы, Господарю! прочетете гы, и подканете нѣкой и други да ся подпишѫтъ за таѭ полезна книга, також поканете и Негово Преосвещенство, вашія . . . . да подпиши до 50, или и повече, екзембляра, които да раздаде на сиромашкытѣ Български синове, комуто и пишеме особно писамце за това дѣло. Наконецъ, молимъ ви обявете ни за вашытѣ Словари, что станахѫ? отвѣтъ.

Господарю прощавайте, а мы смиренніи ваши раби оставаме въ надежда

Попъ Андрей робовскій и сынъ
му Стоянъ П.

222. ДИМИТРІЙ РУДИНСКІЙ.

2010. — Да се изпрати книжката. Чака се излизането на рѣчника. Рудински не е ходилъ въ Землинъ. Пак. 80.

Милостивый Государь

Найденъ Геровичь!

Димитрій Сергѣевичь получилъ оба ваши письма исправно и очень Вамъ благодаренъ. — Продолжайте и впредъ писать. Книжечку, если можно, пришлите ему: онъ очень этимъ будетъ доволенъ.

Что касается до меня; то я надѣюсь получить отъ васъ письмо и въ немъ — увѣдомленіе объ отъѣздѣ вашемъ изъ Землина и о путешествіи, книжки же той мнѣ не надобно и я напередъ Васъ прошу, чтобъ Вы не безпокоились напрасно и не вздумали бы переслать ее мнѣ

Другое дѣло, если выдетъ вашъ Словарь: тогда вы пришлете мнѣ его, я надѣюсь и не останусь у Васъ въ долгу.

Вь Землинѣ я не былъ ни разу послѣ того, какъ былъ съ Вами, да едвали скоро и придется побывать. Зима въ Бѣлградъ не велика; новостей никакихъ нѣтъ; я и Василій Өедоровичь, живемъ по прежнему.

Адресъ Димитрія Сергѣевича Вы знаете, а по тому я не считаю нужнымъ повторятъ его.

Съ искреннимъ желаніемъ Вамъ добраго здоровья остаюсь покорнѣйшій слуга Вашъ Профессоръ Димитрій Рудинскій.

P. S. Димитрій Сергѣевичь Вамъ кланяется.

2го Декабря
1849 года.

223. ЕВТИМИ РУСЕКОВЪ.

2011.—На учение въ Харковъ. Евтими служилъ въ Одесса съ епископа. Възхищение отъ руското духовенство Пак. 80.

Г. Одесса Маія 14го 1859

Ваше Высокоблагородіе

Милостивый Госюдарь,

Прѣди всичко отъ срьдце и душѫ поздравлявамь Вашѭ Милость, въ драго-то и весело ваше здравіе, незнаѭ писа ми Ви Г-нъ Консулъ, че ще мя испрати въ Россіѭ; и че ми ся е опрѣдѣлило мѣсто, въ Г. Харковъ при Епископъ тъ да сьмь, и въ Семинаріѭ-тѫ да ходѫ да сѫ учѫ. Азъ стигнахъ благополучно въ г. Одессѫ на 27-й Апр. и сподобихъ ся та, служихъ, съ Одесскій Митрополитъ, единъ пѫть; а безъ него 4 пѫти; воистина! Р. то Духовно званіе, съ много благоговѣйно и сокрушенно срьдце, служи прѣдъ Бога. Азъ останахъ варваръ при тѣхъ. такова Духовно воспитаніе, имаме всички у Турціѭ;

Покорно молѭ Васъ да поздравишь Господіе Чорбаджи Салча и Стоѭнча, и учителя J. Груева, Хҷ Ивана бая Аѳанасія, баба хаджійка, и остаямь Вашь доброжелатель за всегда.

Евѳимій Св. Діако
Хилендарецъ.

2012.—Русековъ въ харковската семинария. Неговата служба съ архимандрита. Той е обичанъ отъ всинца. Пак. 80.

Принято 2 Юн. 1860.

Г. Харьковъ 1860 году. 27 Апрѣля.

Ваше Высокоблагородіе

Милостивый Государь!

Христосъ воскресе!

Имѣю честь и смѣлость. спросить Ваше Высокоблагородіе съ семействомъ Вашимъ, о здоровіи вашемъ. Какъ поживаете? и какъ ваше здоровье? Я желаю Вамъ съ Ап. Павломъ ежедневно: благодать Вамъ и миръ отъ Бога Отца и Господа нашего Іисуса Христа: долгоденственное житіе, здравіе и спасеніе. Я теперь здоровъ благодатью Божіею есмь, еже есмь; которая подкрѣпляетъ всѣхъ насъ; слава Всемилостивому Богу. Съ начала пріѣзда моего изъ Болгаріи и Адріанополя, Я скорбѣлъ о разлукѣ моей, съ знакомыми мнѣ друзьями: но скорбь моя преложилась въ радость и веселіе. Я живу и учюсь въ Харьк. Д Семинарію, помещенъ въ Богосл. класѣ. Служу въ Семинарской Церкви съ Архимандритомъ (Павломъ), который преподаетъ намъ Богословіе. Почти въ Цѣлую Четыредесятныцу, я служилъ преждеосвященной литургіи съ нимъ;

Онъ меня любитъ и я его люблю. Дай Богъ! Эту любовь да будетъ съ нами неповредима! — Я радоюсь много и много: что Вы теперь, слушаете богослуженіе, на Славянскомъ Езыкѣ, въ Церквахъ: успенской и св. Димитрія. Посему-то, прошу Васъ покорнѣишее, передать этихъ двухъ писемъ по адресу. А Я буду поминать Васъ и по минаю ваши имена, о вашемъ здравіи и благополучіи въ жизни вашей съ семействомъ,+Цѣлую Васъ, и, прошу Вашей доброй памяти о мнѣ. А за Тѣмъ остаюсь на всегда—Ваш. В-б-ія Смиренный Слуга. Воспитан. Богослова Харьк. Д. Семинаріи. Јеродіакон Евѳиміи Р. Хилендарецъ.

† въ моихъ грѣшныхъ молитвахъ.

Молю Ваше Высокоблагородіе поздравить Ихъ Благородіе Господа: Салча и брата его Д. Стоянча, Ч. Челеби Георгаки Стояновъ, Павлаки, Цока Каблешковъ, учителя Ј. Груева и прочихъ знакомихъ мнѣ друзей

Јер. Евѳ. Р. Хилендарецъ.

2013. — Русековъ се прѣмѣстилъ въ Киевъ. Животътъ на иностраннитѣ ученици на войнишки начала. Български ученички въ Киевъ. Иосифъ Соколски. Пак. 80.

Изъ Г. Кіева 8го Января 1862 г.

Ваше Высокоблагородіе,

Милостивый Господарь!

Имамь честь да поздрава Вашѭ милость съ новѫ годинѫ, и съ неѭ вмѣстѣ да Ви по желѫѭ благоденственно здравіе; чтобы были всегда здравы и весели съ семейство то си, както здравецъ на планинѫ и Босилекъ въ градинѫ!

По това Ви съобщавамь, че излязохъ изъ Харковскѫ тѫ Д. Семинаріѭ та поступихъ въ Кіевскѫ-тѫ Д. Академіѭ; съ позволеніе то на Оберъ-Прокорора. Тука науки добры; нъ житіе то и хранѫ тѫ имъ не добри. (Животъ солдатски)!

Тукъ Ные вообще иностранци: Сербы, Блъгаре и Молдоване, подадохме прошеніе въ Правленіе то Академическо; за да ни дадать пары ты, които ни ся отпущѫть на содержаніе отъ Сѵнода, и, что то ни ся стои на Мѣсяцъ; та ные да си купуваме хлѣбъ и ястіе. Нъ Ректора-тъ на Академѭ не ся соглашава на това. И тѫй ся мѫтинѣе до сега безъ удовлетворителный отвѣтъ.

Поклонъ Вамъ отъ момичета-та: Лалѫ П и Параскевѫ И. понастоящему здравы слава Богу! поклонъ Вамъ отъ О. Аверкія—вашь Другъ.

Въ минала та Годинѫ когато бѣхъ въ Харьковъ 8—9 Априлій; послѣдній пѫть видѣхъ ся съ Г-на Ступина и съ нѣгово то семейство като мина за въ С.-петербургъ.

А оттогаьа до сега незнаѫ да ли тамъ, или е излязалъ?

Азъ по настоящему здравъ сьмь слава Богу! Нъ това ни мѫчно, че хлѣбъ-ть и ястіето нѣе както по насъ. Почти всякій день линѣѭ и жалѣѭ за наше-то естественно благородно отечество! Па точно и ясно ти помнѫ думы ты, кои то ми казва у коконѫ Маріѭ въ Едирне.

Покорно просѫ Васъ предайте поклонъ учителю Јоакыму Груеву и пр. знакомымъ менѣ.

Слѣдъ това прося Васъ и вашѫ память за насъ, незаборавайте насъ! Както и Азъ всегда помнѫ Васъ. И остаямь на всегда искренно вашь доброжелатель. В-благородіе Студентъ,

Јерод. Евѳимій.

Съобщавамь Вамъ че у св. Лавлѫ Кіевскѫ живѣе Архіепископъ Јосифъ, Габровскы и Папскы святецъ. Ходи въ Цръковь и молися Богу за грѣховеты си; и ожидя да му дадать нѣчто лефе; нъ пусто ожиданіе! Тукъ отка ѣ дошалъ веднашь ли, двашь ли е служилъ; и то съ Митрополита-тъ.

Человѣкъ простъ като Овца не умѣе да ся разговори по русски. Одесското-Блъгарско Настоятелство направило му дрехи хубавы по-русски фасадъ; за да не посрамява Блъгаре ты предъ русси ты, и казале му да ся дрьжи сербесъ пред' тѣхъ. и Діакона-тъ му ся учи съ насъ.

Желаю тебе, любезный другъ, всегда здравствовать.

2014. — Архимандритъ Софрони и отецъ Герасимъ рилецъ въ Росия за милостиня. Аверки Петровичъ заминалъ за Германия. Дяконъ Иосифъ учи българкитѣ. Соколски получава пенсия. Пак. 80.

Ваше Высокоблагородіе

Милостивый Господарь!

Имамь честь да Вы поздрава съ прѣминалы-ты праздницы и да Ви пожелжіж съ вашето семейство добро здравіе и многолѣтіе Па по това не могѫ да остава Васъ безъ писмо; за да Ви не пишѫ за О. Архимандрита Софронія и О. Герасима Рылца. Които стигнахѫ въ Кіевь на 27ый Априлія и расказахѫ ни за Васъ и за ваше-то житіе, бытіе; и за всичкы знакомы менѣ въ Пловдивъ.—Азъ тукъ водихъ гы при Митрополита Арсенія и при Епископа му Серафима за благословеніе; кои-то гы пріяхѫ съ почитеніе и уваженіе. — Съ едно слово Азъ быхь имъ указатель на святыни-ты въ Лаврѫ и на рѣдкости-ты Кіевскы по града. Ходихме и при момичета-та, та гы видѣхъ лице въ лице; и поздрави гы О. Герасимъ отъ Васъ устно; отъ коконѫ Маріѭ, отъ бабѫ хаджійкѫ и отъ дѣтца-та Ви. Въ това врѣмя догдѣ по сѣдѣхме у тѣхъ; накарахъ Радѫ Гуговѫ: та на писа писмо на уйчя си Константина чрѣзъ тѣхъ за въ Москвѫ и Азъ му писахъ. — Както и сега ѭ накарахъ; та написа Вамъ, което щете четѣте отъ неѭ. — Тия ся сега здравы слава Богу и успѣваѭть. Въ тѣхъ толко Параскева И. Шушолова по слабѫ, и то вѣрно отъ очи-ты й, е тая слабость (чягавки).

О. Аверкій, догдѣ бѣше тукъ; той имъ прѣподаваше Българскѫ Граматикѫ и чтеніе Българскы Языкъ. — И писалъ Г-ну Тошковичу; та имъ пратилъ Българскы книжицы отъ Одессѭ.—Само Българска Грамматика нѣмать' а желаѭть да ѭ имать. — Тая новина ми казвахѫ: че имъ ся обѣщалъ Діаконъ Јосифъ[1]) на Соколовскій; че ще да ходи при тѣхъ въ Нѣдѣлѭ тѫ по два пѫти: въ четвертокъ и въ сѫбботѫ; да имъ прѣподава това самое чтеніе, което прѣподавалъ имъ и О. Аверкій . . .

За това все настоява: Началница та имъ и Мадамъ Евдокісъ И. Гоготская. —

О. Аверкій излѣзе изъ Академіѭ тѫ на 19ый Априлія за въ Германіѭ вѣрно въ Прагѫ оттиде да ся учи языцы по-Французски и по-Нѣмецки. — Вы може да знаете по-добрѣ отъ мене за него, че Вие писвалъ . . .

Господинъ Соколовскій живѣе въ Лаврѫ и получава 700 рубли доходъ отъ неѭ; и всичкы други нѣговы потрѣбы на Годинѫ-тѫ.

Рада и Параскева казвахѫ ми: че имать нуждя за пары; за да си купувать само что имъ е нуждно, а не за ихъ удоволствіе. — Ные тукъ останахме двама Българе: Азъ и Тодоръ Петровичь. — Поздравлявать Васъ съ семейство то Ви О. Архимандритъ Софроній и Јеромонахъ О. Герасимъ. —

[1]) Той сегы носи свѣтскы дрехи; че му тѫй по носи и брадата махиѫ; Име то му Тодоръ Петровичь.

Наконецъ кланяюсь Вамъ и вашему семейству съ дѣтьми вашими и молю Бога о вашемъ здоровіи и благополучіи. — За тѣмъ цѣлую Васъ въ знакъ любви и прошу Васъ и вашу память о мнѣ.

И такъ остаюсъ на всегда искреннымъ и покорнымъ слугою.

Вашего Высокоблагородія
Студентъ, Јеродіаконъ Евѳимій Руссековъ—Хилендарецъ
15-й Мая 1862 года. Кіевской Д. Академіи.

Покорно прошу Васъ кланяитесь отъ меня: Г-ну Салчу Чомакову и его брату Г-ну Доктору (Стоянчу); Г-ну Георгаку Стояновичу; и Г-ну Павлаки и Г-ну попу Златану; и прочимъ знакомымъ мнѣ. —

Мой Адресъ — Вамъ
Въ Кіевъ.
Студенту Јеродіакону Евтимію
Болгару Господину Руссекову
Кіевской Д. Академіи.

2015. — Аверки Петровичъ въ Дрезденъ. Теодоръ Петровичъ (дяконъ Иосифъ) ще се връща въ България. Русековъ става учитель на дѣвойкитѣ. Пак. 80.

Въ прошедшемъ Моемъ письмѣ я писалъ Вамъ объ О Аверкіи и что онъ поѣхалъ въ Германію. А теперь пишу, что онъ остановился въ Саксоніи въ г. Дрезденѣ; котораго онъ назвалъ градинным Садомъ. Мы получили отъ Него письмо, въ которомъ пишетъ намъ; что онъ нанялъ себѣ: двѣ комнаты и единъ учитель; который преподаетъ ему языкы Француской да Нѣмецкій. И требуетъ себѣ на содержаніе за каждаго и всего года до 500 руб. среб.

Въ томъ же письмѣ писалъ я Вамъ; что О. Аверкій преподавалъ на нѣсколько времени нашимъ землячкамъ Болгарскій языкъ. А за нимъ сталъ преподаватъ имъ Ѳеодоръ Петровичь[1]) Который теперь по болѣзни тоже на дняхъ хочетъ ѣхать на родину для поправленія своего здоровья. По сему онъ отлагаетъ свою обязанность отъ себя и возлагаетъ ее на меня на неизвѣстно время; пока онъ возвратится. И по прозьбѣ его ко мнѣ, я взялся чтобы преподавать имъ кое-что по-Болгарски.

Студ. Јер. Евѳ. Руссековъ

2016. — Благодарность Герову. Какъ живѣятъ българкитѣ въ Киевъ. Пак. 80

Ваша Милость

Милостивый Господарь!

Пріяхъ на ржцѣ одно Ваше отъ 16 Августа писмо чрезъ писмо-то на Г-жж Лалж Гуговж, което ми даде съодушевленнж радость. Благодаря Ви безконечно, за Вашій истинный почетъ къ намъ. Недостойный, — что бы Вы мене смышлявали съ писма-та си. О дружбо и пріятелство существуете на свѣтъ-тъ собективно и обективно!!!

Радвамся, че Вы разбрахъ живо и здраво.

Още Ви благодаря за твой совѣтъ и за твой разумъ, съ които утѣша-

---

[1]) родина его изъ Казана (Котель) Јеродіаконъ Јосифъ, воспитанникъ Соколовскаго, который нынѣ живетъ въ Кіево-печерской Лаврѣ на покой.

вашь насъ и наши-ты огорченія на трудове-ты ни, на които сѫ корене-ты имъ горчивы, а плодове-ты имъ сладкы.

Поздрави отъ мене бабѫ Хаджийкѫ и Вашѭ сѫпрѫгѫ: Господжѫ Маріѭ съ дѣтца-та Ви и проч Вашн роднины.

Благодаря пріятели-ты мои, които мя поздравлявать и желаѭ имъ добро здравіе. А собенно поздравлявамь: Г-на учителя Јоакыма Груева.

Момичета-та сѫ живо и здраво слава Богу. Лала ми казва, че й нестигать тыя пары, които и си пратилъ: десять рубли срѣбрены. 1, за помадѫ; 2ро за гребене; 3то за игли; 4то за напрѫстекъ и ножницы. Зачто имъ недавать отъ казонно тыя принадлежности.

Поздравлявать Васъ: Параскева, Ивана Димитріевна и Антонина Стаматова, които сѫ дружки Лали.

Осмѣливамся да по прося да узнаете и да ми пишѣте за уйчеми Донча Зайковъ по доми му живо здраво ли сѫ.

Наконецъ цѣлувамь Васъ и Ваши-ты дѣтца и молѭ Бога за Ваше-то добро здравіе съ семейство-то Ви. И да Вы укрѣпи и покрые отъ всякое зло.

Надѣѭся, че пакъ щете да ны имате въ память-тѫ си и да ны смышлявате съ писма-та си.

И пакъ оставамь неизмѣнный на всегда къ Вамъ съ истинное почтеніе. — Вашѫ Милость Вашь покорный слуга:

Студентъ, Јеродьяконъ Евѳимій Руссековъ.

Кіевъ 3-ый Септемврій 1862 г.
К. Д. Академія.

2017. — Русековъ въ Петербургъ. Кесяковъ офицеръ. Дриновъ въ Германия. Нешо Бончевъ свършилъ наукитѣ си. Българетѣ се страхуватъ да се завърнатъ въ отечеството си. Любенъ Каравеловъ пише нѣщо. Отецъ Герасимъ не се чуе. Пак. 80.

Ваша Милость,

Господине Найдене!

Честь имамь да поздрава Васъ изъ Сѣвернѫ-тѫ тукашнѫ Пальмирѫ и да Ви пожелаѭ добро здравіе.

Азъ по окончаніето на курсътъ ни додохъ въ Москвѫ и въ С. петербургъ за да имамь понятіе о нихъ, за жизнь тѫ и за нравы ты на хора та, кои то живѣѭтъ въ нихъ. Видяхъ всѣ рѣдкости, които ся нахождать въ нихъ.

Сега имамь намѣреніе да трьгна оттукь за въ Кіевъ на вторѫ-тѫ Недѣлѭ на Св. Великій постъ. А кога стигна въ него. щѫ трьгнѫ оттамъ за въ Одессѭ и щѫ тегля право въ Цари-градъ. Ако ми ся прилучи случай удобенъ, то щѫ да додѫ и въ Пловдивъ при Васъ.

Свидѣтельствувамь мое-то нижайшее почтеніе Господину Јакыму Груеву и проч. знакомымъ, които пытать за насъ.

Константинъ Искровичь Кесяковъ живѣе въ С. петербургъ офицеръ въ преображенскій полкъ.

Маринъ Дриновъ отиде въ Германія да изучи практически языцы ты Французскій и Нѣмецкій. А Нешо Бончовъ ще сврьши таѭ годинѫ курсъ-тъ си. А нѣкои изъ Блъгаретѣ и сврьшили ся, но не щемъ имъ ся да си додать. Причина тому предполагать, че ще гы прислѣдовать тамъ.

Господинъ Андрей Димитріевъ Петковичь отиде Секретарь въ Яшь въ Влашкѫ при Россійскій Консулъ.

Азъ писахъ два писма Господину Ступину въ Персіѭ. Неговый сынъ, Димитрій Н. Ступинъ, учешеся въ Имп. Институтъ восточныхъ языковъ, но по болѣзни уволнися и отиде при Баща си въ Персіѭ.

Ако ми ся не прилучи да додѫ кѫде Васъ; то щѫ да си идѫ въ Св. Горѫ въ свой Хилендарскій монастырь.

Помня вашето слово, което ми сте казвали у Г-на Стоянча въ Адріановъ градъ. „Отче діаконе въ Россія е хубаво; но за насъ е по добрѣ въ нашето отечество.“

Отъ отца Герасима Рыльца, който е въ Россіѭ по сборъ нѣма ни духъ, ни слухъ за него; чухме веднажь че ся находи въ Пензѫ и то болѣнъ.

Либенъ С. Каравеловъ составлява Блъгарскѫ Исторіѭ и по полнява вашій Блъгарскій лексиконь.

Наконецъ желаѭ Вамъ да сте живы и здравы и въ всичко благополучны и такъ оставамь камъ Васъ съ истинный почетъ.

Прощавайте!

Вашь покорный слуга:
Іеродіаконъ Евѳимій Руссековъ.

20ый Іаннуарія
1866 г. С. петербургъ.

2018. — Отецъ Герасимъ въ Петербургъ. Свършилъ вече сборътъ. Ще печата въ Москва службата на Св. Параскева. Пак. 80.

Вашя Милость
Найдене Геровъ!

Честь имамь да поздрава Васъ и да Ви пожелаѭ добро здравіе. — Азъ помнѫ и весма добрѣ помнѫ ваше-то слово: че сте ми говорили и просили да Ви пишѭ изъ Россіѭ; но Азъ до сега не Ви сьмь писалъ, ни слово. Молимь Вы да мя простите за това! че мя ограничевахѫ мои-ти обстоятельства. — Поговорка-та казва: по-добрѣ кѫсно, нежели никога.

Сега вече, като си свръшихъ сборатъ и дадохъ сборнѫтѫ книгѫ и пары-ты сборны въ Святѣйшій Сѵнодъ то сега отчасти сьмь спокоенъ. Слѣдователно пользовамся съ удобно время да Ви пишѭ и да Вы извѣстѭ за насъ, за наше-то здравіе и за сегашно-то наше положеніе. — Азъ стигнахъ въ С. петербургъ на 27ый Іаннуарій.

А сега предполагамь да поживѣѭ тукъ въ Россіѭ на шесть мѣсяцы: за что то щѫ да печатамь „Службѫтѫ“ на Св. Параскевѫ въ Московскѫтѫ Сѵнодалнѫ типографіѭ въ Москвѫ; съ разрѣшеніе-то на Святѣйшій Правительствующій Сѵнодъ. — И по тѫѭ причинѫ щѫ да ся помаѭ тукъ, до гдѣ излезать книги-ты изъ печатницѫ-тѫ. Ако излезать они по-скоро изъ неѭ, то и Азъ щѫ си додѫ по скоро въ Пловдивъ.

Сега за сега, можѫ да кажѫ, чесьмь здравъ слава Богу! Но и много страдахъ отъ Сѣверный студъ, отъ който ми още трьпнать кости-ты.

Наконецъ свидѣтельствувамь мой искренній поклонъ на Вашѭ сѫпрѫгѫ; на учителя Іоакыма Груева и на всичкы знакомы пріятели, които пытать за насъ.

По това поручавамь Васъ благости и милосердію Божію кои да покрывать Васъ отъ всѣхъ золъ и напастей и такъ оставамь на всегда камъ Васъ съ истиный почетъ исъ незабвеннѫ о Васъ память.

Ваше Высокоблагородіе

Вашь покорный слуга:
Іеромонахъ Герасимъ.

10ый Февруарій 1856 година.
С. петербургъ.

Іеродіаконъ Евѳимій свидѣтельствуетъ искренній поклонъ Вамъ и вашему семейству; учителю Іоакиму Груеву и всѣмъ его друзьямъ и знакомымъ.

Сега е тукъ много студено — куру-соукъ.

Адресъ: въ С. петербургъ

Его Высокоблагородію Петру Сисоевичу Черткову.

На Болшомъ Царско-селскомъ преспекту въ домъ Быкова № 27. Для передачи Іеромонаху О. Герасиму Рыльскому (изъ Болгаръ).

2019. -- Русековъ иска да става попъ. Отецъ Герасимъ живѣе на широко въ Росия. Пак. 80.

Прията 23 Мая 1866.

Христосъ воскресе!

Господине Найдене Геровъ!

Честь имамь да Ви ся кланямь и да Вы поздрава още единъ пѫть изъ тукашнѫ-тѫ Сѣвернѫ Пальмирѭ, и да пожелаѭ Вамъ и Вашему семейству добро здравіе.

Азъ писахъ единъ пѫть оттукъ и сега Ви пишѭ. Тогава пишехъ Вамъ въ онова писмо: че щѫ да излѣза тогава и тогава; а Азъ ся маѭ още тукъ и досега. — Немала баба работа, та си купила прасенце. Тѫй и Азъ направихъ. Подадохъ тукъ прошеніе въ Св. Сѵнодъ, да мя направять попь, на което чакамь отвѣтъ: да или нѣтъ.

Като получѫ положителенъ отказъ оттукъ, не медленно щѫ тръгна за въ Кіевъ, а оттамъ за въ Цариградъ.

Покорно просѫ Васъ, предайте мой искренный поклонъ учителю Јакыму Груеву и прочимъ знакомымъ.

Отецъ Герасимъ живѣе още тукъ, че си има работа въ Св. Сѵнодъ. Той напечата единъ заводъ книги — служба-та на Св. Параскевѫ. У него има леща и ся глуми что да прави. (Воистиннѫ благо тому, който ѭ има! — Съ неѭ человѣкъ може да направи добро себѣ и другимъ. Грьцкы-ты Просвятилы казватъ на наши-ты Бльгаре: „ἔχεις γρόσια ἔχεις γλῶσσα . . . . "*) — Той е намѣренъ да си иде по Волгѫ-рѣкѫ въ Одессѫ; а оттамъ мѣри да стигне въ Пловдивъ за Узунджово. — Вые знаете С. Петербургъ и не требва да Ви пишѭ за него. — Азъ изгубихъ много время тукъ но что да правѫ, кога двѣ добрины не ся вмѣщавать въ едно мѣсто — За момичета-та нѣмамь нѣкое извѣстіе да Ви пишѭ за нихъ. Константинъ И. Кесяковъ живѣе маладецъ, якъ какъ борецъ. Азъ много на словихъ Вамъ: А който много сборува, той много погрѣшкы струва. Прощавайте.

Јеродіаконъ Евѳимій.

26-ый Апр. 1866 г. С. петербургъ.

Н. П. Богатство привлекаетъ друзей, а бѣдность удаляетъ ихъ. — Петербурскыты піовицы, кога усѣгать че има у нѣкого сладка кръвь и жилыты му надуты отъ неѭ; то они ся трькать и стараѭть ся да ѭ испіять отъ него.

Азъ получихъ положителенъ отвѣтъ, че не щѫть да мя направять — попъ. — Оттукъ като излѣза, щѫ врьва право въ Св. Гарѫ да мя направять тамъ — попъ. На прьво число май, щѫ излѣза оттукъ.

О. Герасимъ казва ми: че е далъ въ Св. Сѵнодъ сборны пары 2,400 руб. сереб; а получилъ е распискѫ изъ Сѵнодътъ за 850 руб. сереб.

Ако ся видимъ нѣкога ще ся поразговоримъ словесно.

---

*) имашъ ли пари, имашъ и езикъ.

2020. — Русековъ ще носи свето миро на сръбския митрополитъ Михаилъ въ Бѣлградъ. Пак. 80.

Ваше Высокоблагородіе,
Найденъ Геровъ!

Честь имѣю кланяться Вамъ и Вашему семейству и пожелать Вамъ добраго здоровья, счастія и благополучія.

За тѣмъ спѣшу увѣдомить Васъ изъ Богоспасаемаго города Одессы, что я ѣду въ Сербію для доставленія Св. Мѵро къ Сербской Митрополіи Преосвященному Михаилу, Митрополиту Сербскому и Бѣлоградскому. Которое посылаетъ чрезъ меня Высокопреосвященный Арсеній Митрополитъ Кіевскій изъ Кіево=печерской Лавры Преосвященному Михаилу Сербскому.

Оттудо ва обратнымъ путемъ я пріѣду къ Вамъ и увидимся лицемъ къ лицу. Покорно прошу Васъ кланяйтесь отъ менъ знакомымъ друзьямъ.

Я выѣхалъ изъ Кіева 4-го Jюля. Я оставилъ дѣвицы: Раду, Параскеву и Тону живы здоровы, и ждали отъ Васъ прислать за ними взять ихъ. Еще онѣ боялись холеры, какъ стала она развиваться въ Кіевѣ.

Я здѣсь чуть, чуть непострадалъ отъ холеры; но Доктора предварили меня своими лѣкарства ми. Посему для поправленія моего здоровья я прожилъ въ Одессѣ 10 дней. Jюнь 30 дня отправляюсь въ Галацъ.

Завсѣмъ тѣмъ поручая Васъ и Ваше семейство благосги и милосердію Божію, кои да сохраняютъ Васъ подъ своимъ покровомъ отъ Всѣхъ золъ!

И такъ остаюсь на всегда къ Вамъ съ глубочайшимъ уваженіемъ и преданностью.

Вашего Высокоблагородія

Вашъ покорнный слуга:
Хилендарскій Jеродіаконъ Евѳимій Руссековъ.

Jюль 30 дня 1866 г. Одесса.

Кланяются Вамъ Н. Мироновъ; С. Д. Тошковичь съ семействомъ; Николай и Константинъ Х. Палаузовы; Ив. Кишельскій.

2021. — Службата на Евтимия Русековъ въ Едрене. Какви условия има. Какво изкарва отъ треби. Пак. 80.

Господине Н. Геровъ!

Идѫ да Ви донесѫ до свѣдѣніе за моето положеніе и сѣденіе тукъ.

Азъ постѫпихъ да попувамъ при ново-открытѫ народнѫ Блъгарскѫ Черковѫ въ Кирешенѫтѫ на 1867 г. отъ 24ый февруарій.

За прьвѫтѫ г. имахъ условіе съ началницы-ты при неѭ чрезъ кондратъ за 3,600 гроша и тихиря-та моя что то падне отъ дребно. За неѭ г. платихѫ ми горѣказаны ти пары 3,600 гроша. Тогава тѣ зѣхѫ си контратъ-тъ, а моятъ остая у тѣхъ; кого то имать и днесь. Тогава пакъ тѣ искахѫ да мя условѫтъ; нъ Азъ не щяхъ положително. Послѣ мя выка Г=нъ Параско Стойковъ у тѣхъ и дума ми: кога не щешь да сѣдишь; то съ силѫ не быва; нъ по сѣди, догдѣси намѣримь попъ, и, что то слѣдова, по кондратъ щемь ти заплатимь за преминало-то время. Ные не щемь ти изѣдемь хакъ-ть не боися!

Премина нѣкой день, и, по него выка мя Г-нь Георгій Карамихаловъ, който почна да мя убѣждава: отче попе, ные щемь да пишимь писмо въ мънастирь, и щемь да го подпечатеме и подпишеме; та пакъ да останете; догдѣ направимь черковѫтѫ. А азъ рѣкохъ: а Г-не Георгіе, какъ ще бѫде това безъ условіе? А той каза: добры ти хора и безъ кондратъ плащать. Не ли е писано въ кондратътъ что си зелъ лани? пакъ това щемь ти платимь; не бой ся!

Послѣ замина нѣколко время; мень потребваха пары и зехъ отъ Г-на Параско Стойковъ 1,500 гроша за вторѫ тѫ годинѫ и остахѫ още за неѭ г. да давать 2,100 гроша.

Кога то се приближи конецъ тъ ней; азъ казахъ на Г-на Георгія да ми сберѫть пары ты; че щѫ си гонѫ цѣль тѫ. А той рече: ные щемь да заправимь черкова та, и, тогава щемь ти заплатимь; че ни не трябва попъ.

Послѣ слѣдъ 6 или 7мь мѣсяцы, ако обычате дохождате, ако не, то вые знаете. И тъй остана неисправно смѣтка та оттогава и до сега.

Сега пакъ съ клѣтвѫ зелъ да мя мѣсти Г-нъ Георгій Карамихаловь че мя рекомендавалъ Стоянову и Чомакову за владыка; кога не е щеніе Божіе и народно. А само пары ты да изѣдѫтъ что то слѣдовѫ да ми платять досега.

На това основаніе смѣло казвамь, че нѣкои ходять при Г-на Рафаила и казвали му.

Виждь тыквы и главы, които искать помощь отъ Пловдивъ да плащать дългове ты на черковѫ тѫ!

Молимъ Вы дайте ми съвѣтъ какво да правя да ли гы оставя? мене ме е срамъ като пытамь Васъ. Или напишете нѣчто за мене на Г-на Гергія.

Много сьмь слутенъ и ще ми пукне срьдце-то отъ скърбь.

Хилендарскій Іеромонахъ Евѳѵмій
Окт. 28-ый 1870 г. Одринъ.

Отъ рѫсене земамь въ мѣсяць до 20 гроша. отъ параклисъ въ Недѣля по 6 гроша: водосвѣтъ имамь до 5 кѫщи нека ся 20 гр. на годинѫ; — 100 гроша.

Отъ какъ сьмь дошелъ тукъ 6 свадбы сьмь вѣнчалъ по 10 гр.—60;

Кръстилъ сьмь до 30 детца досега по 10 гр.—300

и отъ умрѣли да туримъ досега 300 гроша ето печяла, която добивамь тукъ.

Тукашни ти хора сѫ съ мнѣніе да изѣдать на хора-та пары ти, а тѣхны ты да изѣдать орли ти.

2022. — Хаджи Христо Хаджи Ганчовъ се раскаялъ. Иска да се прибере при Герова. Пак. 80.

Многоуважаемый Господине

Найдене Геровъ!

Молитствувамь Васъ и ваше то семеиство.

Вашій племянникъ Хаджи Христо Хаджи Ганчовъ днесь истинно се раскаѭ да остави уніяты ты и да доде при Васъ въ Пловдивъ, като при искренній уйка, опекуна и баща, да сте надъ него. Той ще да Ви е покоренъ въ всичко ваше распоряженіе. Нъ повече той желае да слѣдува въ Пловдивъ по Блъгарскый Языкъ. Иска да исправи себе си и бѫдеще-то си положеніе за да бѫде полезенъ на себе си и на народа си.

Азъ го убѣждавахъ отъ насъ всячески, что то му ся видеше много мѫчно мои-ты предложенія; на конецъ самъ избра да доде при Васъ. Господинъ Рафаилъ казалъ му: по добрѣ да идешъ при Г-на Геровъ, а не при Епископа Дороѳея. Ѳеодоръ Ганчовъ Мсровенавъ услови му конь до Пловдивъ.

Хаджи Христо ще ся управи; нъ требва да ся владѣе съ тихость и кротость; догдѣ ся искорени изъ него изуитизмъ-тъ. Освѣнь това младо е момче то, та му игра е въображеніе то въ кости-ты и нервы ты. Иска му ся славѫ честь и чистотѫ въ дрехи ты и обуща та. А това натурално всякому

изъ насъ; а нему повече, че е остро чувството му. Незнаѫ употреблявали пѣніе-то. Много ся оплаква менѣ, че го изувѣрили прокляты-ти изуити.

Наконецъ молитствувамь приятелы и Гуговѫ.

Прімите въ увѣреніе моето искренно почитаніе Вамъ. И сьмь

Вашь Богомолецъ:
Хилендарскій Јером. Евѳѷмій.

Октоврій 28ый 1870 г.
Одринъ.

2023. — Евтими Русековъ подигранъ съ лъжлива записка ужъ отъ Герова да го завладичатъ. Пак. 80.

Приято 7 Април. 1875.

Ваше Высокоблагорооіе

Господине Н. Геровъ!

Приехъ, отъ 23ый миналаго М. Марта, вашѫ-тѫ за мене драгѫ запискѫ, чрезъ Г-на П. Станчевъ, съ голѣмо благодареніе.

Въ която ми забѣлѣжите отъ стаціонътъ, На бръзо, кратко и неопредѣлено: „Задлъженъ сьмь да Ви извѣстѫ отъ странѫ на нашиты, до нѣкой день да ся намѣрите въ Екзархіѭ-тѫ“.

Молимь Вы! Нашиты—разумѣвамь Екзархътъ Г-да Г. С. Чалуолу и Стоянча. А тѣхното задлъженіе чрезъ Васъ да ми извѣстите; тѣ щѣхѫ и да ми пишѫть. Понеже знаѭть че имамь да земамь оттукъ-оттамъ. И друго да си приберѫ всичко мое, и, да си земѫ съ мене онова, което е по нужно, знамь че има всичко въ Цариградъ; нъ иска много и пары.

Освѣнь това хванѫть сьмь и съ исповѣдь-тѫ. Друго хората сѫ прости, что мѫчно давать онова, безъ причинѫ, което искамь отъ тѣхъ. А несмѣѭ да кажѭ нѣкому вашето менѣ съобщеніе, да се не бръне, къмъ мене, въ поношение. „Нека е по кѫсно да драго, нежели скоро да не драго“. Искамь и желаѭ вашето менѣ драго съобщеніе!

Обаче, ако е возможно, изложете ми по ясно и напишете ми по скоро! Кой Вые задлъжилъ? „Ибо готово сердце мое Боже готово“.

И тъй оставамь въ надеждѫ на вашій отговоръ и молитствувамь пріятели и Васъ съ вашето домочадіе.

Вашь Богомолецъ
Архимадритъ Евѳѷмій

1875 Апр. 4-ый
Мустафа-паша.

2024. — Анонимно писмо за Евтимия Русековъ. Пак. 80.

Приято 7 Април. 1875.

М. Паша 1875. Апр. 5/17ый.

Господ. Н. Геровъ.

Отъ неизвѣстно, вамъ лице, ще пріемите тыѭ дни писмо което ще Ви прави главоболіе за калугерскы балнуванія.

Срѣбралюбіето на калугеритѣ Ви е́ извѣстно. Настоящыйтъ — Отецъ Ефтимій — занимава първо мѣсто мѣжду скъперны-тѣ калугери и послѣдствіе на това, посрѣдствомъ Вашето благородно име, прѣди нѣколко дни, дързнах-

мы да го измамимъ, подгавримъ, че ужь го викжтъ въ Цариградъ за да ся ржкуположи за Епыскопъ; за това молимъ не дѣйте зема подъ вниманіе думытѣ му.

Съ приличнытѣ извиненія

Остаямы Ваши
Слугы
Т . . . .
Д . . . .
В . . . .

2025. — Изпраща се Русековъ по изгоренитѣ села. Той не се съгласява. Какво мисли да прави. Пак. 80.

Ваше Высокоблагородіе,

Господине Н. Геровъ!

Честь имамь да Ви кажж добрѣ дошли и честитж Ви новж, веселж и благополучнж годинж!

Азъ додохъ въ Цариградъ на 24-й Августа; чтото ся случи тъй: не сгодно и неблагополучно время за насъ; което прѣкарвамь и до днесь съ надеждж изъ день въ день дано ся оправять обстоятельства-та.

Азъ още тогава предвидяхъ; когато Вые отидохте въ Пловдивъ; че сгрѣшихъ да искамь да идж тамь и тамь; кога си оставихъ въ Одринъ имотъ и животъ и всичко тамъ. Конечно нѣкои дрехи ми дадохж и парыти тукъ. И тъй по время посѣтихъ Г-на Губастова; когото попытахъ; ако е възможно да ся иде? ако ли не; то не требва да ходж че ми е имотъ и животъ въ Одринъ. —

Тогава той ми каза: за Васъ, е по добрѣ, да си идете въ Одринъ и да сѣдите въ Керешенжтж, при черковжтж.—Въ онова сжщо время повыкахж мене: Екзархътъ и дядо Панаретъ, които искахж да мя испратать за попъ въ Пловдискыты исгорели села на моя смѣтка и поддержаніе; обаче Азъ отказахъ тѣмъ; че мя е страхъ, да идж тамъ.

По това Азъ писахъ писмо на Г-на Георгія Карамихалова, че щж да си додж въ Одринъ.

Въ онова сжщо время подадохъ едно изложеніе на Негово Блаженство; въ което му излагахъ за моето дохожданіе тукъ; за моето преживяваніе въ Одринъ; въ Узунъ Кюпрія; въ М. пашж и тукъ; и да ми даде писмо да си идж назадъ въ Одринъ. —

Подиръ това ходихъ при ехзархътъ да земж писмото, което да е менѣ порученіе и честь. — А той каза: че ще да ся расговори съ сѵнодалныты старцы и ще Мя повыка.—И тъй Азъ остахъ да права Коледа тукъ.

По Коледж, новж годинж и Богоявленіе служихж владыцити и Азъ служихъ съ тѣхъ.

Парыты ми бѣхж у Г-на Аѳанасаки Стояновича на Галлжтж, което прибрахъ преди коледж; че мислѣхъ въ Одринъ да ѭ права.

Тукъ не е за мене; и не могж да живѣѭ; нъ обстоятелства-та тласкать да трьпж и да живѣѭ!

На 1877 г. Јануарій 12ый пакъ подадохъ писмо на Екзархическій соборъ; въ което молж и просж да ми даде писмо за Одринъ, което да служи за порученіе и честь менѣ, до Г-на Георгія Карамихалова. — Щж му чакамь благоволеніето и ответътъ. Днесь да ми доди писмото или ответътъ щж врьва — Че вече отъ мене и отъ хора мя досрамя.

Обаче, като мой доброжелатель; дай си мнѣніето за моето добро намѣреніе! и вашити пріятелскы совѣты предайте менѣ чрезъ писмо до Г-на Аѳа-

насаки Стояновича въ Галжтж. Ако обичате дайте писмото на старый Г-нъ Гешоолу; Азъ щж го зе отъ него на магазжтж въ Зюмбюлии ханъ;

Мирно ли е? спокойно ли е по вънъ? Добрѣ ли щж сторж да идж?— Вые по добрѣ знаете. —

„Свой своего не храни; нъ тежко му кой го нѣма". Пары ты си съ мене ли да земж? или да гы остава въ Консулато-то? или другадѣ? — Молитствувамь и поздравлявамь Васъ съ вашето домочадіе. Вашь Богомолецъ:

Архимандритъ Евѳѵ҃мій.

1877 Јауарій 15-й.
Цариградъ. Фенеръ.

224. ЦВѢТКО Н. САМАРДЖИОВЪ.

2026. — Изпращатъ се двѣ тѣла таблици. Направата на габровското училище. Габровскитѣ учители и тѣхнитѣ ученици. Писмо отъ Н. Хр. Палаузовъ. Пак. 81.

Сосъ двѣ тѣла таблицы

Господину Найдину Хч Герову
Учителю Филибилійскому
Въ — Филибе.

по погрѣшка стана дето ви писахъ отвжтре, но Г. Евлогія управи сичко, и парата проводилъ която пріяхъ и съ неговатъ человѣкъ проваждамъ таблицыте.

истый

Дражайшій ми друже!

Многопочитаемо то ви отъ 2-ри текущаго сноши пріяхъ и послучею на ханатъ примолихъ ваше те филибилій, и споредъ писмо то ви дадохъ имъ двѣ тѣлз таблицы по 50 гроша 100: — Г. Евлогія Георгювъ (когото сладце поздравлявамъ) лесно ги испровожда до Габрово. — Що ме пытате какво се прави наше то училище, какво да ви кажа може да ви слжжа, защо то и мене ніе иззѣстно тая пролять ще ли да могатъ наши те селоначалницы да го искаратъ, защо то пары нематъ готови, а отъ помеждуси да соберать хичь не имъ се даватъ до сега само понторите са исправене на долный іатажъ 120 хіляды гроша похарчыха, не стигатъ іоще 150 хіляды, защо то е 75 аршина дълго и 26 широко, ако ли ни пытате какъ ни варватъ учителите, азъ самъ бавачь на 200 дѣца, а у. Илія (кой то ви поздравлява) на сто, а колко то за учителя Христодула немога противо да кажа благополучни са дѣцата при него, словенскіа* и греческіатъ іазыкъ имъ предава и съ добра сыла постигнаха какво предложеніе да имъ покажишъ да могатъ да ти го извадатъ безъ никоя погрѣшка, други Европѣйски іазыцы и Епистими немаме, освѣнь всеобща Јсторія Географія — Аритметика и точно Грамматически те правила, у. Христодулъ (кой то сладце ви возпоздравлява) съ тія горни те са занимава.

Отъ Г. Николая Х. Палаузова имахъ писмо, кой то ми пишеше ще испроводимъ 4. тѣла Церковни книги, че ми пише да пиша на Марашка та церква, която му писала за книги, и азъ презде не ге като дойдоха книги те писахъ до Епитропи те ако имъ требуватъ да ми пишатъ да имъ испроводя, и 200 гроша по доло ще имъ ги дамъ отъ колко то ги даватъ други те человѣцы, заради туй ви моля да имъ докажете да ми іавятъ трябуватъ ли имъ или не, и да ги обвѣрите какво са сички те книги безъ да липсува нѣкоя 26 парчета цѣло тѣло сосъ добра повезія, а Евангеліе то отъ голѣмыатъ бой по край листа та секоя страница по $1^1/_2$ пржсъ сосъ цвѣтія по края*, съ една

речь мноса добри. — сосъ това ваше писмо много се возблагодарихъ защото отъ какво се раздѣлихме подполата на стара планина не бѣхъ спокоянъ като немахъ причина да ви пиша, и да ми пишете да подновимъ старото пріятелство, молимъ принесете отъ мене поклонъ на Г. Јанка Ч. Неделювъ и на Г. Атанасакя Чалаки, сія оставамъ благонадежданъ за отвѣтъ и семь

1853 Јан. 15го — Вашъ покор. слуга
изъ Габрово. — Цвѣтко Н. Самаржіовъ

225. АЛЕКСАНДРЪ СЕМЕНОВИЧЪ.

2027. — Буна въ Ахър-челебийско възъ злоупотрѣбленията при събиране десетъка. Пак. 81.

Многоуважаемый
Александръ Семеновичъ,

. . . .

Ползуюсь случаемъ, чтобы сообщить Вамъ самую свѣжую и вмѣстѣ не безъинтересную новость съ нашего края. На дняхъ жители Ахиръ челеби — едного изъ окр. филип-го санджака въ Родопскихъ горахъ возмутились и открыто противятся уплатѣ десятины сполна по новому постановленію по которому приходится отдавать въ казну вмѣсто одной, двѣ десятыхъ земн. произведеній, часто и того больше. Мидюръ пишетъ, что отвсюду прогнали заптіе и до 1800 д. вооруж. дубинами подвигаются къ главному мѣсту округа, умножаясь по дорогѣ новыми толпами. Онъ проситъ послать ему подкрѣпленіе для усмиренія мятежниковъ. Посмотримъ, что будетъ изъ этого, но пока я не вижу большой важности.

226. СЕРАФИМЪ СЛИВЕНСКИ.

2028. — Попъ Златанъ прѣвелъ Изяснение недѣлнитѣ и праздничнн евангелия. Иска да се печататъ. Пак. 81

Превель самь Изясненїе то недѣлны-ты и праздничны Евангелїя. да ли ще бы възможно да іѫ напечатате тамъ съ мылостиніѫ, та другы-ты разноскы за прѣносване да си теглимь мы? Зачтото ни ся случихѫ голѣмы препятствія та не можахме да іѫ напечятаме тукъ.

П. Златанъ Г. П.

2029 — По изпълнение завѣщанието отъ архимандритъ Кирилъ Нектарневъ. Пак. 81.

Прията 29 Авг. 1871.

Высокоблагороднѣиший Г-не Найдене Герову!

Вь Пловдивь.

Слѣдъ прилично то ми поздравленіе спѣшѫ да ви изявѫ догдѣ не сте отишли вь Узунжова, че като поискахме на Г-на Христу Д. Шарланжи парытѣ, които е завѣщаль Дядо Протосингелъ за Дѣвическо-то Училище, отвѣща ни ся че догдѣ не пріеме и Новія записъ (записа му былъ у Г-на Кырка Цвятковъ Сопот.) неще да гы брой, за това испрате те му и Новіять записъ да гы съберемъ. купихме и една кѫща за Дѣвическо училище (за споменъ на приснопятнаго, и дадохмы іѫ съ кырііѫ въ годишно растояніе за 4 л Т., кои-

то щѫть сѫ помощь на учителкѫ-тѫ всякога) за Гр. 3000, за която дадохме 75 Гр. за хожетъ. За това умолявате ся испрате те и Остатокъ-тъ за да ся улѣсниме.

Поздравлявамъ вы и оставамъ за Всегда

Вашъ.

1871 Августъ 25-ый — За Черковн: Настоятелство
Т. Пазарджикъ. — Архима^н Серафимъ

2030. — Раздадени черковни книги по асекийскитѣ села. Искатъ се още книги. Пак. 81

Приято 2 Окт. 1874.

Искренный ми Н. Геровъ!

Размѣстихъ купены-ты ми отъ Васъ Църковни книгы по Асекыйскы-тѣ Блъгар. църкви. Гдѣто ся показва нужда още за много, (зачто-то оныя страны всичкы-тѣ имъ цьр. сѫ по-Гърчени, а сиромашія владѣе крайна). Нъ за сега изявихѫ желаніе за слѣдуѭщы-тѣ, да ся растѫкмѫть; на кои-то прибавямъ особенѫ распискѫ.

И молѭ Вы, ако гы имате по настоящему, нарѣдете гы акое възможно въ единъ, или ако не, то въ два сѫндѫка, направете имъ и расписъ съ стойность-тѫ, да знаѭ всякѫ за колко е. И тыя като станѫть предайте гы на зетя ми Г. Јакова, та той да добіе грижѭ-тѫ да гы изпрати до Сливенъ. А Вы щете ми явите прѣзъ пощѫ-тѫ, за да Ви испратя стойность-тѫ имъ или въ групъ или прѣзъ нѣкого ако имате въ Сливенъ, съвременно же явете ми и каквы още Вы остаѭть книгы ведно съ стоиность-тѫ имъ, та да можя да гы разнесѫ по крайбрежіе-то морско.

Прочее като принося искренны-тѣ си поздравленія къмъ Васъ и Домочядіе-то Ви и като Архипастиръ благословящъ остаямъ

вашъ въ Христѣ усьрдный Молитствователь

1874. Сеп. 29 — † Сливненскій Серафимъ.
Сливенъ.

2031. — Прѣпорѫчва се Святославъ Миларовъ. Пак. 81.

Приято 30 Марта 1878.

Ваше Превосходителство

Г-нъ Геровъ!

Откакъ ся завѫрнахме изъ Одринъ за града ни Сливенъ имахъ честь да ся запознаѭ съ носителя настояще-то ни, на имя Светославъ Миларовъ, когото смѣѭ да Ви прѣпоруча за добръ человѣкъ, кой-то е правилно училъ въ Загрѣбскій университетъ и отколѣ е дѣйствувалъ и страдалъ за народа ни, а най-паче отъ една годинѫ на-самъ ся намира при щаба на 11-й Корпусъ и сега ся упѫтва за Одринъ. И както ся научавамъ за него, той е извършвалъ своѭ-тѫ службѫ при щаба доста ревностно и е засвидѣтелствувалъ себе-си за уваженіе и любовь, что исказватъ къмъ него всичкы-тѣ членове на щаба, та освенъ орденъ-тъ, что е получилъ, научвамъ ся че е прѣдставенъ вече и за вторый орденъ. Слѣдователно по това смѣѭ да Ви го прѣпорѫча като человѣкъ даровитъ, ученъ, вѣщъ и съ голѣмѫ преданность къмъ народа си, като Вы молѭ да го имате подъ своѭ защитѫ и упѫтваніе къмъ по-добръ напрѣдокъ.

Наконецъ като принося искренны-тѣ си поздравленія къмъ Ваше Превосходителство призивавамъ божественѫ-тѫ благодать на Васъ и домочадіе-то Ви благословящъ Всичкы Вы остаямъ за всегда

вашъ въ Христѣ усьрдный молитствователь
1-й Мар. 1878 † Сливненскій Серафимъ.
Сливенъ.

227. В. В. СКАЛОНЪ.

2032. — Скалонъ пѫтувалъ по южна България. Запознаването му съ българетѣ и българскитѣ училища. Неговитѣ впечатления за разнитѣ градове. Черковниятъ въпросъ. Ходатайство за Оджакова. Пак. 81.

24 Генваря 1866 г. Царь-Градъ.

Любезный и дорогой Г-нъ Найденъ!

Я весьма виноватъ предъ Вами, что не извѣстилъ Васъ ни разу о себѣ, съ тѣхъ поръ какъ съ Вами разстался.

Путешествіе свое совершилъ я безпрепятственно черезъ Калоферъ, Казанлыкъ, Ески-Загру, Сливенъ, Карнобадъ и Бургасъ. Погода была все время прекрасная, только моремъ мало захватила буря. Вездѣ я старался познакомиться съ представителями Болгаръ и знакомства эти большею частію оставили мнѣ самое пріятное впечатлѣніе. Въ Банѣ (на Стрѣму) я познакомился съ Вашимъ дядью, который угощалъ насъ въ своемъ чифликѣ. Въ Калоферѣ познакомился я съ учителями, которые повидимому ведуть прекрасно училище: посѣтилъ я также одинъ женскій монастырь. Въ Казанлыкѣ видѣлъ церковь, школу и познакомился съ нѣкоторыми Болгарами, также съ старикомъ Ваклидовымъ и его семейством. Затѣмъ въ Ески-Загрѣ мнѣ доставило истинное удовольствіе знакомство съ братьями Павловичами — докторомъ и живописцемъ, съ которыми провелъ цѣлыхъ два дня. Видѣлъ училище, завѣдываемое Докторомъ Павловичемъ, и могу сказать, насколько можно судить наглядно, что это едва-ли не лучшее училище во всей Болгаріи: оно мнѣ кажется ближе всего подходящимъ къ роду реальныхъ училищъ, въ которыхъ такъ нуждаются Болгаре. Въ немъ-же я замѣтилъ и сравнительно большее число учащихся. Въ Сливенъ я провелъ только ночь и потому много видѣть не могъ. Въ Карнобадъ познакомился съ учителемъ, къ несчастію кажется склоннымъ къ унію. Училище въ упадкѣ, едва насчитываетъ 30 учениковъ, и по всему видно что жители учителю не довѣряютъ. — Въ Константинополѣ я уже болѣе трехъ недѣлъ и успѣлъ какъ заняться своими дѣлами, такъ и познакомиться съ нѣкоторыми представителями изъ Болгаръ, какъ-то: Тапчилестовымъ, Гешауглу, Славчевичемъ, Бурмовымъ и др. и въ особенности подружился съ Каракановскимъ.

Вашъ Болгарскій вопросъ, на сколько я замѣчалъ, стоитъ на точкѣ замерзанія. Патріарха Софронія у насъ кажется хотятъ поддержать, безъ опасенія справедливаго, чтобы онъ не былъ замѣненъ болѣе неуступчивымъ грекомъ. Тѣмъ не менѣе у насъ кажется дѣйствують вяло, въ особенности завѣдывающіе Славянскимъ отдѣломъ. Но и Болгаре слишкомъ повидимому удаляются отъ насъ, будто насъ боясь, и не отличаются единствомъ и твердостію дѣйствій. — Мнѣ кажется на Турокъ, отъ которыхъ болѣе всего зависитъ рѣшеніе вопроса болѣе всего подѣйствовало бы то, если бы Болгаре возъимѣли мысль о рѣшеніи вопроса своего съ участіемъ другихъ Православныхъ Церквей. Конечно это было бы лишь маневромъ, но маневромъ который непремишулъ бы оказать свое дѣйствіе. — Въ Эски-Загора я нашелъ

бусоль (не се чете), какъ у меня, и предложилъ ее послать Вамъ хозяину ея, что тотъ и намѣренъ сдѣлать. Передайте отъ меня мой искреный привѣтъ Вашей любезной супругѣ и всѣмъ нашимъ добрымъ знакомымъ. Черезъ двѣ недѣли думаю отправиться въ Сирію и Египетъ. Въ ожиданіи же мною отъѣзда мнѣ было бы очень пріятно получить отъ Васъ извѣстіе. Вы меня бы много обязали если бы сами написали разъ объ Оджаковѣ Хитрово или прямо Николаю Павловичу, хотя я и самъ буду просить о немъ. Онъ въ моихъ работахъ былъ мнѣ очень полезенъ и вообще въ состояніи оправдать наше довѣріе. Самое лучшее для него опредѣлиться въ Одесскій университетъ. Хитрово обѣщалъ мнѣ о всемъ просить, но пока еще ничего не сдѣлалъ. Оджаковъ же между тѣмъ успѣлъ заявить себя въ періодической Литературѣ, такъ какъ его статьи помѣщены въ „Времени“ и „Турцій.“ Это можетъ послужить для него рекомандаціею. Вамъ истинно преданный

В. Скалонъ.

228. ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВЪ.

2033. — Славейковъ се заловилъ съ турския язикъ, та не можалъ да пише. Прѣпраща се писмо на д-ръ Стоенча Чомаковъ. Пак. 81.

Друже!

И да не сте ме припомнили, мене ми ся струва че всѐ сте ся надѣвали да Ви пишѫ. Недѣйте ме мъмра зачтото не сьмь Ви писа́лъ, азъ братко, като ся завьрнахъ отъ Пловдивъ, незна отъ гдѣ мя дяволъ съумѣса за Турскій языкъ и отъ тогава до сега поради него неможихъ никому да пишѫ двѣ словца. Сега едва ся упразднихъ да пишѫ на общій ны пріятель, рѣкохъ да поздравѭ и Васъ, то пакъ оказіонъ-тъ тѫй ми даде зо̀ръ за скоро чтото забравихъ и какво да пишѫ. туку това сколасвамъ да ви помолѭ да прочетете писмото ми на Господина Стоенча да го помолите и отъ Вашѫ странѫ за да ми помогне.

Пращамъ единъ армаганъ за татка ви ако е жи̂въ илѝ за когото обичате за Васъ го не считамъ достоенъ, но това имахъ това пратихъ چوبان آرمغانی چامصاقزی درلر*) не ми ся призирайте тъкмо сподобете ме съ честното си за да бѫдѫ на напредъ по дрьзновенъ да Ви наричамъ слободно пріятель и да ви ся именувамъ

Всегдашній Другъ
Славейковъ.

8-го октомвр. 1851
Трѣвна.

2034. — Страхъ да се сношава често съ русцитѣ. Цанковъ иска отъ Брюнони пари за унията. Мисъль да се противодѣйствува на Цанкова. Славейковъ самъ ще иде въ Едрене. Иска парична помощь за това отъ руската мисия. Пак. 81.

Господину Найдену Герову

Въ Русскый палатъ — на Пера̀ —

Почитаемый Господине!

Знайте причины тіе по които немогѫ да са срѣщамъ съ Васъ. Даже и при това ми страненіе, Вы мо̀же да сте са научили за рапорты тіе дадены на В. Везирь сега ско̀ро противъ мене. Малко ма ен за това но страхливы тіе

*) чобан армаганѫ чам-сакѫзѫ: на овчаря армаганътъ е чамъ-сакъзъ

мои дружина не быхж пропустили да ма не погадятъ че съсъ сношенія та си съсъ Русцы-тѣ може да разглобимъ нѣщо кокалы-тіе на независима та Јерархія; за туй и Вы безъ да ми са вгледвате на това що не могж съ Васъ да са ви́ждамъ, благоволѣте съ мене заедно да поразсждите вьрху прѣдложеніе то, което ви сега съобщавамъ.

Вчера като случяйно минж прѣдъ очи тѣ ми единъ телеграфъ отъ Цанко́ва изъ Едрене до Брюнони, за да му пратятъ 30 хил. грош. че споредъ распространеніе то на унія та быле нуждны; тозь часъ ми хрумнж въ умъ мысьль та че не ще бы злѣ да са опыташе нѣкой отъ насъ, да са явеше въ Едрене за да противодѣйствува на Цанко́ва. Отъ вчера до този ча́съ колкото повече размыслямъ вьрху това толкозь повече доха́ждамъ да вѣрвамъ че все́ ще мо́же да са изработи тамъ нѣщо за да са покруса унія та и да развалимъ тържество то на Цанко́ва. Азъ са рѣши́хъ да идж, имамъ и благосло́внж причинж поради коіжто могж и да са побавіж въ Едрене. Едно са́мо ма въспи́ра отъ да направіж каквото сьмь намыслилъ и то е недостаточны тіе ми срѣдства за да напра́віж туй пжтуваніе и да са помаіж нѣколко врѣме та́мъ да видж нѣкоіж ра́ботж какъ да сокрушимъ Цанко́ва. — Не сьмь, нито быхъ желалъ да бждж отъ тіези които сж направили Православіе то на мо́щи а Българско то име на дискосъ че ходятъ да просжтъ съсъ него, но дне́съ са намѣрвамъ не въ состояніе на собственно иждивеніе да извьршіж това, което сьмь намыслилъ. Да са отнесж до наши тіе Българе за помощь, не смѣіж за много причины, и пьрво защото най-напрѣдъ това не ще са одобри отъ сичкы, второ че като са помене за пары сѣкій ще намѣри хильяды извиненія, а третё че прѣди да са рѣшатъ да ми помогнжтъ тіе ще попълнятъ свѣтъ тъ за отиваніе то ми и за цѣль тж ми, а то́ е и за живота ми опасно. За туй са отнасямъ до Ва́съ, че ако бы вы да сподѣляте мнѣніе то ми да направите прѣдложеніе на Рус. мисія да ма поддьржи матеріално въ това ми начинаніе. Азъ не щж 30 — ни 20 нито 10 хильеды гроша, искамь само 3,000 грош. колкото да бждж улесне́нъ да са пома́іж та́мо и да заврьжіж сношенія съ лица́ които видіж че на планъ-тъ ми ще дойджтъ. Сѣкамъ че за мо́я работа не сьмь останжлъ за три хил. грош. ихтіячь, нито́ пакъ 3000 грош. сж количесто за което да са полакоміж да лъжіж за да гы добыіж. А пакъ ще ми бжде много тжжно ако бы за лишеніе то на срѣдства толкозь маловажны, да са намѣріж принуденъ да са откажіж отъ тази си цѣль, която сѣкамъ че принадлежи въ число то на найсвещенны тѣ за вѣра та ны а че и за нородность тж ны интересы. Не е нужда сякамъ да Ви посочвамъ какво правятъ другы тіе пропагандисты въ такъвъ случяй, а ный не ще харчимъ сякамъ за да придобыймы, но за да оварднмъ и малко то което имамы.

Безъ но́ на татъкъ азъ Ви сообщавамь моето рѣшеніе тъй като ако бы и вы да го одобрявате да го прѣдло́жите на мисія та, ако ли не́ смълчѣте го но какъ и да е извѣстѣте ми поскоро да зна́іж какъ Вы мыслите, жела́ж отговоръ-тъ Вы до въ вторникъ най-дълго защото ако бы прилѣгне да тръгнж съ дѣда Салча.

Вашь познаница
П. Р. Славейковъ.

29 Юлія „861
Фенеръ ц. Бъл.

2035. — Убѣжденията на Славейкова и Герова. Защо не е прието прѣдложението на Герова. Защитници на православието. Плк. 81.

Почитаемый Господине!

Чясь-тъ шесть на нощь та, сѣдіж ёще на масж-тж и мыслж вьрху прѣдмета за който отвечеръ са на кжсо разговорихмы. Не ми е мжчно що ди-

пломатытѥ сѫ равнодушни къмъ религіозныте, когато религіята не имъ служи въ нѣщо за политиката; но ми е жялно че ный които толкозь губимъ отъ това религіозно вълненіе не сми въ състояніе да подѣйствувамы споредъ както интересытѥ на рода изискуватъ.

Колкото че утѣшително бѣ за ме́не да видѭ готовностьтѫ и усердіето ви да содѣйствувате ча́стно въ прѣдпріятіето ми, по убѣжденіята си обаче отказвамъ са отъ да пріе́ма това отъ Ва́съ. Ако да нѣмахъ други убѣжденія азъ быхъ са са́мъ задлъжи́лъ за потрѣбното количство да знаѭ поне́ че на мой счёть сьмь прѣдпріе́лъ и свършилъ едно спасително за народа си дѣло но тъй да отнема хлѣбъ-тъ отъ уста́та на дѣцата си или на дѣцата ви за една работа която са касае́ до сичкый правосла́вный міръ такъвъ ревнитель не ми дава сьрце да бѫдѫ и по́вече защото отъ опытъ знаѭ че намъ остава да търпимъ о́скоминѫтѫ а други берѫтъ па́рсѫтѫ, и носятъ име на поборницы и стълпы православія при томъ же само Вы и азъ православны не сми, нито́ сми единственнытѥ родолюбцы.

Мысльта чо оставямы гидрѫтѫ не добúта подструваше ма на новъ подвигъ но хладнокръвіе́то на другытѥ, какъ да не вразуми и мене да са напуснѫ отъ намѣреніе́то си? Свидно на истинѫ за толко едно ничтожно количество да са развьрнѫ отъ да са опытамъ на една работа, която при други не Ви са вижда толко невъзможнѫ, но какво да сторѭ? нека са срамуватъ тѥзи които са гордять съ името Защитницы на православѥто, но което жьртвуватъ не знамъ на какъвъ си етикетъ.

Освѣнъ туй, отъ дѣ знаѭ азъ че това избикаляниѥ не е отъ недовѣріе́ камъ мене а то не е ли обидно за мене? нимá сьмь ихтіячь за три хиляды гро́ша отъ една страна да продамъ честьтѫ си и отъ друга да развалѭ спокойствіе́то си и да ходѭ да са блѫскамъ съ опасность на живо́та си да са борѭ за нѣкого си. Зеръ ще да ма позлати това количество и ще осигори будущностьтѫ на семейството ми!

Тъй като земамъ назадъ прѣдложениѥто си, молѭ са пріятелски да остане като не было́; защо́то разчуваниѥто му освѣнъ че ма унизява, но може и други непріятности да ми докара.

Пріимѣте вторично засвидѣтелствованіе́то на моето къмъ Васъ почитаніе ви́дѣхъ вашитѥ чувства но прѣдложениѥто да ми содѣйствовате ча́стно отъ себе си и то́ е до́ста да ми направи да ва́ почитамъ за винѫги и да бѫдѫ

Вашь немо́денъ дру́гь
П. Р. Славейковъ.

1861. 2. августъ
Фенерь.

2036.—Отецъ Макари, бившъ униятинъ, се намира въ бѣдствено положение. Подмилкванията на униятитѣ. Да му се помогне. Нека Геровъ ходатайствува. Какво мисли Славейковъ. Пак. 81.

Любезный Пріятелю!

Съвсѣмъ що сьмь отчаянъ отъ хладнокръвиѥто и равнодушиѥто, което видѣхъ въ нашитѣ и Вашитѣ ревнители на православіе́то совѣсть ми не даде да са отрекѫ отъ да са опытамъ и сега за сѣтенъ пѫть да но възбудѭ сочювствіето на послѣднитѣ чрезъ Васъ.

Отецъ Макарій, когото съ голѣмы обѣщанія дигнѫхмы отъ Уніятскатѫ черквѫ, днесь са намѣрва въ твърдѣ бѣдно положеніе и е совершенно отчаянъ. Клетникътъ продава си дрехытѣ отъ гърба за да земе харчлѫкъ но и тѣхъ нема кой да купи. Понеже най голѣмы таказы идеше сѣкй часъ да прави на мене че азъ сьмь го подсторилъ и излѫгалъ, то и азъ при сичкѫ тѫ си бѣдность прибрахъ го въ одаѭтѫ си и го хранѭ отъ толкози врѣме. Напразно бѣ дѣто са си́лихъ да дамъ на нашитѣ да разумѣѭтъ положениѥто

му и срамътъ и който на синца ны пада ако го оставимъ отъ неманіе да са принуди да са завърне пакъ въ Уніжтж. Сичката помощь която помежду си събрахж не надминж сто и петдесеть гроша. Уніятытѣ, конто подушихж състояніето и отчаяніето му непрѣстануватъ да го забикалятъ и подмамуватъ. Самъ Хасу́нъ е пращалъ три пжть да го выка и му са обѣщавалъ, казва, да му плати каквото е похарчилъ въ Уніятскжтж черквж. Азъ го сьмь до сега раздумвалъ и въздьржялъ но сега като са канж да си ходіж гледамъ го зе да шява повече. Вчера момчето наше, на което бѣхъ зарьчялъ да внимава, кога ма нема мене, казвамы че проваждалъ писмо до Цанко́ва. Снощи сьмь го съвѣтовалъ и говорихъ му издалечь за това; но той ми каза прямо че не може вече да тегли, и азъ на това немаше какво да му отговоря, освѣнъ да го накарамъ да Ви пише самъ за положението си, като са обѣщахъ и азъ отъ своіж странж да Ви пишж. И ето пишж Ви и ва́ молж да прѣдстоите нѣкакъ както знайте вече да но му са нѣщо помогне; защото сичкото като оставимъ на странж срамътъ не се тегли. Ако да бѣхъ въ състояніе колко годѣ азъ не быхъ пожелѣлъ еще хыляда, двѣ хильеды гроша да го махнж отъ тука и да го заведж на вънъ по Българіж нѣкждѣ по мънастыритѣ или по такситытѣ; но днесъ и азъ не сьмь толко подобрѣ отъ него, като ми непращатъ отъ вънъ ни парж подъ извиненіе че сме продали народътъ заради Руссцытѣ на Гърцытѣ. А вы знайте че азъ повече отъ силжтж си сьмь жьртвувалъ на това отгорѣ безъ да имамъ пособіе отъ никого и до този часъ еще жьртвувамъ по възможности а немамы ли ный и другы длъжности. и въ такъвъ случяй какво може да стори единъ само бѣденъ человѣкъ?

За това бѣше дѣто и прѣди искахъ да поговоріж съ Васъ, като тъкмяхъ да си идж, за това желаіж и сега да чюіж отъ Васъ ако ще можите да му помогните, но безъ забикаляніе.

тжзь година
1. Септемврій
отъ Фенеръ.

Вашь пріятель
П. Р. Славейковъ.

2037. — Да се прѣдаде помощьта за отца Макария. Прѣпоржчва се подательтъ за нѣкоя народна работа. Пак. 81.

Господа!

Извинѣте че тъй рано-рано идж да Ви доса́ждамъ; защото не могж инакъ да сторіж и азъ гледамъ часъ попапрѣдъ да са отървж отъ главоболіе.

Прѣдайте аманетя за Отца Макарія на момчето· което му слугува на име Стоянъ.

Человѣкъ-тъ, който го придружава, моли ма да Ви напомнж: говорили сте были съ дѣда Конкова за единъ человѣкъ такъвзи; до колкото сьмь го азъ позналъ, тука въ четыри мѣсеца, препоржчвамъ Ви го като человѣкъ пъргавъ, вѣренъ и на малко благодаренъ.

1. 7врія „861.
Фене́ръ.

Вашь
П. Р. Славейковъ.

2038. — Иска се Славейкову да обиколи съ Герова нѣкои забѣлѣжителности въ Цариградъ. Павловъ не може да се бори съ Цанкова. Мисли за отвличането на Цанкова отъ унията. Страхъ за Бесарабия. Състоянието на Славейкова. Пак. 81.

Господа!

Много желѣяхъ да обидж и да разгледамъ тѣзи мѣста които сте вы честиты да обходите, а най вече сьмь любопытенъ да видж Оружехранител-

ницата въ Св. Иринѫ, защото въ Св. Софія и при Яничерытѣ сьмь ходилъ; но мыслѭ че съ Васъ обихожданіето ни ще даде причинѫ на достовытѣ за нови клеветы, и ще потвьрди подозрѣніето имъ, а че до утрѣ да си помыслѭ да ли прѣдосторожность тѫ или любопытството ще прѣодолѣе.

За пріятель-тъ не знаѭ что да Ви кажѭ. Но като се основавамъ на това че пріятелитѣ трѣба да бѫдѫтъ искренны щѫ отговорѭ открыто че вы не сторихте добрѣ дѣто сте съобщили това Г-ну Павлову. Не че Г-нъ Павловъ не е ревнитель но (между насъ да бѫде речено) е не опытенъ за въ таквызи работы и не умѣе какъ да дѣйствува; съ еднѫ рѣчь е плитъкъ за прѣдъ Цанкова, който е толкози време чиракувалъ на Језуитытѣ.

Азъ дѣйствувахъ на това косвенно, и имахъ причины да дѣйствувамъ така, азъ пазяхъ да не ся обнаружи че това става отъ Русскѫ странѫ, защото тогази губѣхмы отъ двѣ страни, ако го не прѣклонехмы щѣхѫ да са обнаружятъ сношеніята ны, ако го приклонехмы то като знаеше прѣзъ коѭ рѫкѫ са дѣйствува ще иска скѫпо да са продаде. Азъ го бѣхъ склонилъ да му броѭ петь хиледы гроша тука, да му теглѭ масрафа до дѣто щѫ го заведѫ и да му оздравѭ за еднѫ годинѫ учителско званіе негдѣ по Българіѭ, той като знае состояніето ми сумнѣваше са че щѫ да могѫ да свьршѭ това за него, но азъ бѣхъ зелъ мѣркы. Въ село бѣхъ писалъ да му пишатъ че го искатъ за учитель съ 10000 грош. заплатѫ и отъ тукъ щѣхъ да зема пары назаемъ отъ нѣкой балъ-капанецъ да му гы броѭ, и това разумѣва са надѣяхъ са да Ви го прѣдложѭ и Вы да го заплатите. Но сега вече Г-нъ Павловъ му открылъ че отъ Васъ ще получи помоць, искалъ еще и при Васъ да го води, отъ което и той сега са въздрътнѫлъ, и казува ми чеималъ 30 хил. гроша борчь, и трѣбувало да го плати, постоянствува еще да иде във Влашко, което не ми мирише твьрдѣ на хубаво. Боѭ са да не бы да иматъ нѣкои затѣи за Бесарабіѭ, Мирковичь гледамы отиде тамъ, и тогозь татъкъ го блазни, а тамо е днесь волненіе и броженіе умовъ, и въ сама Влахія (споредъ Вѣстницы-тѣ) „либералната партія благоволи на Унытѣтѣ" зато азъ искахъ да го имамъ за якѫтѫ въ рѫкѫ, но какъ ще стане сега не знаѭ. Ще са стараѭ пакъ, а че да видимъ. На Г-на Павлова ужь дадохъ инструкціи какъ да са докара съ него но знамъ ли могѫ ли са надѣѭ че ще удьржи срѣщу Језуитскыя чиракъ. Азъ пакъ щѫ са мѫчѫ но Вы да ма не оставите ако сполучѭ защото немогѫ одьржѫ срѣщо това.

За Владицытѣ Гьрцы, които обгърнѫхѫ Католицизма извѣстны сте то е вече вѣрно.

За Сатирѫтѫ вьрху Рачинскій Въ Бал-капанъ научили сте са.

Молѭ Ви да не забравяте и мене защото сьмь добрѣ искуфялъ и тъкмѭ да си ходѭ, а пакъ немамъ и съ какво да дирѭ Цанкова, едното ми виждание и събираніе едно каймене костисва, а пакъ азъ ги кажи настанихъ за армаганъ на моитѣ не уніятчета.

15. 7мврій 861. Вашь

Фенеръ—Черкова Българска. П. Р. Славейковъ.

2039. — Иска се свиждане съ Герова. Пак. 81.

Господа!

Искамъ да Ви видѭ. Явѣте ми кога и дѣ, нуждно е.

Вашь

днесь П. Р. Славейковъ.

отъ Фенеръ,

2040. — Помощьта за отца Макария приета. Славейковъ ще тръгне за Едрене. Пак. 81.

Господа,

Пріехъ аманетя за Отца Макарія, да му го прѣдадемъ; бждѣте спокойны. За отиванiе рѣшилъ сьмъ на 20 септемврія, но ако ми са посрѣшне еднж работж искамъ прѣзъ Светж Горж да минж и прѣзъ Македоніж да са върнж за въ Българіж; но то завыси отъ нѣщо което ожидамъ ако се сбжде.

днесь „861. Вашь

Фенерь. П. Р. Славейковъ

2041. — Цанковъ склоненъ за учитель въ Трѣвна. Ново прѣдложение отъ Павлова. Работата се заплита. Славейковъ се нагръбя за всичко. Иска съвѣтъ и отговоръ отъ Герова. Цанковъ и Ваклидовъ при Славейкова. Пак. 81.

Господа,

Вчера останжхмы согласны на здраво съсъ Цанкова да го заведж въ Трѣвнж за учитель помощникъ на мене съ десеть хилѥды гроша търновскы пары и да му тегля масрафа до тáмъ. На това отгорѣ Г. Павловъ пристигнж и като останжхъ азъ да катихисвамъ Ваклидова, тѥ станжхж съ Цанкова да са расхождатъ, и разумѣхъ испослѣ че той съсъ Славчевичь наедно направили му друго прѣдложение: да мине ужь въ православнж тж странж и да направи органа си православенъ и че така съсъ соединены силы да дѣйствувамы ужь къмъ еднж цѣль. това отъ дѣ изникнж не знáіж, и при всé що го желáіж, виждамъ го че не мòже да са сбжде; защото отъ еднж страна, наши-тѣ нето могжтъ, нито пакъ щятъ го поддьржѣ както трѣба, но ще го доведжтъ пакъ въ едно положенѥ, дѣто да ги повреди пòвече, а отъ другж той додѣ е тука сичкото му дѣйствіе ще бжде сумнително. За това по моето мнѣнѥ, найдобрѣ е той да са махне отъ тука, и органъ-тъ му да не е въ ржкж тж му.

Какъ ще го искаратъ съсъ туй ново то прѣдложенѥ не знáіж. днесь на петь чясъ-тъ по турскы ще са сьбиратъ на Славчевичь на одаіж тж щѣ ли да викжтъ и Стоенча тамъ ужь да опекжтъ работж тж. Каквò са вари тука не го проумѣвамъ, да но е добрò; но азъ прѣдвиждамъ че нищо не ще искаратъ. И защото гледамъ че работа та ще дойде пакъ тамъ дѣто сьмь іж започнжлъ, азъ искамъ отъ Вáсъ рѣшителенъ отговòръ да го свършиж ли? Отъ мене е това да убѣдіж селены тѣ си да го пріемать съ мене защото е и то еднж мжкж, и да бдіж надъ него, но не могж ги накара да платять толкози пары, защото сегишнія ми помощникъ зема 4500, другы тѣ пары трѣба да ги надите Вы, инакъ не мòже станж. Надѣіж са да го накарамъ и органа си да продаде на православны тѣ наши, ако има кой да го купи. И тъй сь 8 или наймного съ 10 хилѥды гроша отъ 100 грош. лйра азъ пріемамъ възъ себе си да го махнж отъ тука и за година врѣме да го имамъ въ ржка, а богъ знае и за отъ тамъ на сетнѣ.

И тъй извѣстѣте ми пòскоро пріето ли е това и какво вы мыслите за това, за да не ходіж и пары да харчіж и да са губіж подирѣ му.

Цанкòвъ и Ваклидовъ днесь на девять по турскы сж при мене на угощенѥ. — Ваклидовъ ма проси да го настаніж въ Галацъ, Ибраилъ или Букурещъ за писарь при нѣкого защото учитель неще и моли ма да му тегля харчя до нѣкой отъ тѣзи градове. Каква е тази котерія немогж да проумѣіж. Но Ваклидовъ е чапкжнинъ момчè и ако Цанкòвъ са отлжчи, и рече

да земе органа си той самъ си пада. Надѣѭ са отъ Цанкова да испытамъ каквò е това явленіе.

17. 7мврій „ 861. Вашь
Фенерь—черква Българска. П. Р. Славейковъ.

2042. — Дѣ да стане свиждането. Пак. 81.

Господа!

Ще прощавате що неможихъ да Ви са отговорѭ вчера. Снощи късно са завърнѫхъ и помракъ ми са врѫчи писмо то Ви. Виждание то ни найлесно може да стане при Прѣславскій. Остава Вы да опрѣдѣлите чясъ-тъ за да б-ѫдѫ готовъ защото имамъ ходяние на-горѣ на-долу—работа та е нарѐдъ сякамъ.

19. 7мврій „ 861. Вашь
Фенерь П. Р. Славейковъ.

2043. — Славейковъ не се унижава да подпише вспомоществователна разписка. Паритѣ е той похарчилъ отъ себе си. Пак. 81.

Господине!

Трѣба да Ви кажѭ право че не могѫ да подпишѫ расписка тѫ Ви тъй както сте ѭ написали. Тѣзи пары азъ немогѫ да ги пріема като вспомоществованіе; защото това количество (а и повечко ако да смѣтнѫ добрѣ) иждивилъ съмь го, и съмь го иждивилъ на основаніе на Ваши тѣ думы.

Жялъ ми е да са увѣрѭ че работа та была, не само да на' зематъ за стѫпало на свое то повышеніе, но и да поискатъ до таквозь униженіе да на докаратъ щото, като милость и благодѣяніе да получимъ назадъ собственно то, което по тѣхно натлъчуваніе сми иждивили.

Истинѫ имамъ голѣмѫ нуждѫ за пары, но като гледамъ таквѫзи неправдѫ отказвамъ са и вращамъ Ви ги.

Наедно съсъ хора та могѫ и азъ да честитѫ на подвижницы тѣ за православіе то наградѫ тѫ за трудове тѣ имъ, Но немогѫ имъ прѣд'остави честь тѫ да са гордѣѭтъ че сѫ могли да ма употрѣбатъ като слѣпо орудіе или бездушнѫ машинѫ въ свои тѣ дѣйствія. И длъжность ми е сякамъ да защитѭ свои тѣ на това дѣло притязанія а еще и да открыѭ готово то усѐрдіе и безкорыстнѫ тѫ ревность на поборницы тѣ Правосла́вія.

„ 861. 7мврія, 24 Вашь
Фенѐрь. П. Р. Славейковъ.

27. септемврія.

Отъ горнё то писмо вы ще разберете защо не могѫ да подпишѫ рас пискѫ тѫ Ви, а задържямь отговора на това дорь да получѫ отъ пощѫ тѫ писма та си и да видѭ има ли пары, както са надѣяхъ, но понеже не получихъ пары съ тѫзи пощѫ, за да не останѫ въ утѣснение задържямъ испратенны тѣ отъ Васъ като на заемъ, на срѣщо които Ви приключямъ одължителна записка. За 10 лири турскы и $\frac{3}{4}$ които правятъ 1978 споредъ оцѣнение то имъ отъ 184, и шесть календа́ря по 4—24.=2002 гроша.

Надѣѭ са че не ще ми откажите въ това задълженіе за нѣкой день, като да не ходѭ да са кла́нямъ сега и на Бал-капа́нцы.

Истый.

2044. — Славейковъ приелъ помощь отъ Герова за борба съ унията. Пак. 81.

Долуписанный зехъ отъ г. Найдена Герова 4500 или четыри хиледы и петстотинъ гроша съ конто ще доплъниямъ разноскы тѣ конто ще станѫтъ за отдалеченіе то на Цанкова и Ваклидова отъ Унія та и за прѣсѣкнованіе на издаваніе то на Вѣстникъ Българія за единѫ годинѫ.

2. Октомврій 1861. Петко Р. Славейковъ.

2045. — Цанковъ далъ разписка. Прѣпраща се тя. Мѫчнотии доде да я даде. Пак. 81.

Господа

Прѣимѣте запискѫ тѫ, коѭто май мѫчно можихъ да го прѣдумамъ да подпише защото са счита за обиденъ споредъ обѣщаніе то Ви сега да са задоволи съ толкова количество.

Могѫ да Ва увѣрѭ че той първы тѣ ги бройлъ на поповы тѣ видѣхъ запискѫ тѫ имъ, безъ да му кажѭ за това нѣщо.

Побързайте че и това да даде подписъ безъ пары бѣше затрудненіе Какво да сторишь за да са връше работа трѣба и да са търпи.

Вашь
П. Р. Славейковъ.

2046.—Искатъ се свѣдѣния защо Др. Цанковъ не е стоялъ въ Трѣвна. Страхъ да не земе пакъ да бръка. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 15 Декемврия 1861

Господине,

Като нѣмамь отъ Васъ никакво извѣстие, съ удивление видѣхъ приятеля ни дошьлъ тука прѣди 4-5 дни. Видися, не можяхте да го задръжите при Васъ. Желалъ быхъ да ся научѭ, зачто не сѣдѣ при Васъ и съ какво намѣрение ходи нагорѣ надолу, да не бы да иска пакъ да бръка неговѫ-тѫ. Щѫ Ви бѫдѫ весма благодаренъ, ако можете да ми явите, какъ е работа та.

Приимѣте увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2047. — Славейковъ се радва за новия вѣстникъ въ Букурещъ. Какво да се пише. Да се подкачи борба противъ проекта на Мидхадъ паша за просвѣщението. Вѣстникътъ трѣбва да има въ Цариградъ достоенъ кореспондентъ. Пак. 81.

Почитаемый пріятелю,

Споредъ както при вижданіе то си бѣхмы ся разговорили и както испослѣ ся научавамъ за дѣйствія та радувамъ са за основаніе то на единъ народенъ листъ въ Букурещъ необходимость тѫ на който отъ день на день ся чувствува, но простѣте ми, като не знаѭ до кого другыго, ако ся отнасямъ до Васъ да Ви кажѭ и да Ви молѭ да кажите комуто слѣдува за тѫзи работѫ по скоро да ся подкачи този вѣстникъ, защото сега е много нуждно. Ако този вѣстникъ бѣше уже въ ходъ можеше съ врѣме да се свѣсти народа върху новый данъкъ 15 на $^0/_0$ за житата и ако ся осмѣляхѫ отъ това поне двѣ каази да ся опрятъ това щѣхѫ да послѣдуватъ всичкы другы и народъ-тъ щѣше да е отмѣненъ отъ тозъ налогъ, но това кажи че му минѫ вече врѣме-то Отъ сега обаче наставатъ въпросы още по серіозны въ прѣобразованіе то, за конто трѣба да ся говори, но както знаете че тука не може.

Каквото е напримѣръ за сега въпросъ-тъ на общественно то образованіе за който ся научавамы че въ прѣобразованія-та ще ся узакони проектъ-тъ на Медхадъ паша, нѣщо убійственно, ный отъ тука нищо не можемъ да кажемъ и до колкото ся осмѣлимъ да кажемъ говоримъ противъ себе си и смы въ омысьлъ даже че за това що смы казали ще ни затулятъ уста-та а сега не е врѣме за мълчаніе.

Послѣ това азъ ще кажѫ мнѣніе то си колкото за този вѣстникъ че при устрояваніе то му трѣбва да ся има прѣдъ очи щото да има въ Цариградъ единъ кореспондентъ человѣкъ опытенъ и вѣщъ въ работы тѣ и на него да бѫде възложено всичко що вижда за нуждно да говори върху тукашни тѣ работы, тъй щото и мнѣнія та да ся исказуватъ и листъ-тъ да ся не компрометирува като да ся спрѣ отъ пьрвый часъ, но за да може да бѫде това, този корнспондентъ трѣба да е задължепъ, а не свободенъ кога ще, и за да може да испълнява службѫ-тѫ си свободно да му ся плаща и да му ся плаща тъй като да може да живѣе безъ да търси друго но само на тѫзъ работѫ да е посвятенъ, това мыслѭ и по нуждно и по полезно отъ колкото да бѫде самый тъ редакторъ ученъ и опытенъ, защото като ще е вънъ отъ отечество то и не въ знаніе на бываемытѣ и замыслеванны тѣ работы, какво знае и какво може да служи като днесь всяко ново утро и новы работы ся раждатъ.

Тѫзи моя мысьлъ съобщѣте на Г-да основатели, може бы да ся въсползуватъ отъ неѭ според желаніе то си да бѫде този листъ полезенъ, и най вече гледайте по скоро че врѣме то не чака.

1864 май 23 Вашь-тъ
Царградъ. П. Р. Славейковъ.

2048. — Филологическа дописка. Значението на добрата критика. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 12 Марта 1870.

Господине П. Славейковъ,

Нѣкой-си Гнъ А. К. въ единъ членъ съ заглавие: за Езикътъ, обнародвамъ въ 30-й брой на вѣстника Ви, е турилъ и мое-то имя помежду наши-ты грамматикоиздатели, кога азъ нѣмамь издаденѫ никаквѫ грамматикѫ, та Ви молѭ да вмѣстите въ вѣстника Ви притвореный кратъкъ отговоръ на това, нъ подъ отговора ми молѭ Вы да не туряте имя-то ми, зачтото не искамь да ся знае, че азь го сьмь писалъ.

Притварямь Ви и единъ членъ отъ Мушека и вѣрвамь, че и нему щете дадете мѣсто въ листа си, ако и да критикува вѣстници-ты ни, зачтото, както щете видите, негова милость не прави това съ зло намѣрение, а за оправѫ на вѣстникарство-то ни, което Вые трѣбва да желаете повече отъ всичкы ны.

Вые знаете, че добра-та критика служи много за оправѫ на еднѫ писменность, та е врѣмя вече да ся земемь за неѭ. Стига что сме врьвѣли досега криво лѣво. Мушекъ иска да излѣзе на това поприще, както за вѣстницы-ты, така и за всичкы-ты издаваемы на языка ни книгы, и мисль-та му е въ писанѥ-то си да пази, колкото е възможно, благоприличие и никакъ да не докачя личность, нито да влиза въ полемикѫ. Той желае да обнародува членове-ты си въ Вашій вѣстникъ, като по-распространенъ въ народа, и още зачтото познава Ваше-то беспристрастие и присрьдце за оправѫ и успѣха на писменность-тѫ ни. Не ся съмнѣвамь, че щете приемете прѣдложение-то му, нъ за увѣрение, че не го отврьгате, молѭ да ми отговорите съ двѣ думи.

Прощавайте, че Ви пишѭ на бързо.

Приимѣте, молѭ Вы, увѣрение за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

229. К. Д. СЛАВЧЕВИЧЪ.

2049. — Прѣпоръчва се молбата на Ал. Конковичъ за помощь. Каравеловиятъ записъ. Да не оставя Геровъ книжицитѣ безъ материалъ. Пак. 81.

Прията 21 Марта 1858.

Благороднѣйшій Гне Н. Геровъ
Въ Филибе.

Мно́го пѫти ся нака́нихъ да Вы пи́шѫ, не́ като на Рус. Консулъ нъ като на Гна Н. Ге́рова Българина Родолюбца, нъ като нѣмахъ нѣкоѭ причи́на, задържахъ ся, и не Вы утѣгчихъ.

Днесь обаче счасти́тъ ся счи́тамъ като ми ся да́ва причина отъ притво́ренното за да Вы пишѫ тѫй, ида Вы ся помо́лѭ и азъ, съ дерзостьтѫ она́ѭ коѭто ми дава благородныйатъ Вы хара́ктеръ, за да взѣмите добрынѫтѫ да подѣйствувате за да ся извлече́ желаемото на умоли́теля за награ́да на теглото прѣтьрпѣлъ, на състояніето си потроши́лъ, и на здравіето си что изгу́билъ, за това́ же Ваше добро желателно дѣйствіе, бѫдете увѣренны зачто истій ще да Вы счи́та въ животътъ си, и пра́ведно, за благодѣтель неговъ,—

Между това же умоля́ющій да ны ка́жите какво стана Тимису́кътъ на Каравеловъ что Вы пратихме, іоще, да неоста́вате Българскытѣ Книжици лишены отъ матеріалъ на Вашето перо до колкото възможно, и жела́ющій да дочáкате и прѣми́нете Въскресеніето Спаси́теля здра́во и Весело, Вы увѣря́вамъ за тьлбокѫтѫ ми камъ Васъ почесть съ коѭто и оставамъ Вашего Благородія

Ц/градъ $^{17}/_{29}$ ма́рта 1858. — пріятель призна́телный К. Д. Славчевичъ.

230. ЈОСИФЪ СОКОЛСКИ.

2050. — Намеква се желанието на Соколски да подари монастиря на руския царь. Пак. 81.

Прията 1 Юлия 1860.

Благородномꙋ Ӥ почтѣномꙋ Господарїю Г, Надинꙋ консолꙋ росискомꙋ спасаиса Госпоѿнѣ налѣта здрастꙋи любѣзни сосъ фамилїю ӥчада ваша.

Прилазвамѣ ӥкасаѣмиса довашѣ благородїѣ сасъ нашѣ нѣдостоиство понѣжѣ виса втори титори нарекоѿте стомъ новому манастирїю понѣжѣ маѳи Бца вашѣ ӥмѣ нѣ забѣвѣнїо ша бидѣ кои толико врѣмѣ да сторѣ това прошѣнїѣ за рꙋсїя като вашѣ благороѿїѣ приминуѣщиса дни полꙋчихъ вашѣ писмо ӥса млого ӧбрадвахъ са по какво ӥзволитѣ ми готовїи по ӧщѣ нѣсамъ са приготовилъ запꙋтъ когаса приготовїа шати ӥзвѣста по дѣто ми пишетѣ ради дѣтѣто нѣсѣ ӧбирамъ далиѣ мꙋжска пола ӥли дѣвичкаго пола ѧми кога ӥда на Стаболъ тогизи вами вѣстъ добаръ бꙋдѣтъ пакъ виѣ како намѣритѣ благословно ми готови ӥ го заваршѣмѣ ако бяшѣ рѣшѣнїѣ подарꙋи божѣ даѣ полꙋчно вождѣнїѣ ӥтако ӱстаїю вашъ слатки любовъ

а҃ѿ҃ӟ мѣсицъ кг҃ днѣ. — Ва҃шъ богомолицъ Соколски началникъ Ӕрх҃ Іосїфъ.

2051. — Прѣзъ Габрово минували англичане и французе. Соколски ще отива въ Росия. Пак. 81.

Благородному йпочтеному йзбраному Господину
надину косолу здраствую

Прихождаме дави попитаме завашито слатко здраве второ ви доказваме чиса още маія стана ми мало причина за дето самъ далъ неса срена дело носига си варше скоро ке биде похотъ маѳи б҃ца дапомогне нанеіе упованіе сичкото Госп҃ поминуватъ йспитатели мина чресъ манастратъ йгилискъ Генералъ пита какъ са минуватъ раята стори убетъ ванасшиятъ манастиръ подирятъ може фрасушки да помине невеме това дело како ша буде зато са мало замае йма моятъ разомъ ймисалъ все натамъ неѿмено даида ами да ли като са забавихъ дами нестане нещо причина ѿ посланико вие какво ми речете сесамъ готовъ всигда закво даправія ѿ пишетими йтако устаію ваша слатка любомъ

аѿѯ іюлія ѕ Вашъ богомолицъ соколскіи
Арх҇ Іосіфъ

2052. — Поздравление и насърчение Герову да служи на народа си. Пак. 81.

Прията 18 Окт. 1877. Отгов. 15 Ноемвр.

Благородному и Почтеному
Начальнику Свиштовскому
Господину Герову.

Старайся за отечество и за вѣру; Теби почелъ великій Императоръ россійскій. Многу ти здравіи отъ мени ази жувея кжкъ то-ма знаешъ но само многуми жалко заради нашите Бжлгаріи, за чтото страдаятъ невинно, тые бяха праведни хора апжкъ Богу угодно было да бждтъ и мученицы, многу ти здравіи и благословеніе Господниѣ отъ мени и утъ Свята Лавра, Оставамъ твой молитвеникъ

Іосіфъ Архіепкопъ Сокольскій.

Молитва и благословеніе на Господарката и на твоите чада отъ мени Грѣшнаго Архіепископа Іосифа Болгарскаго и Сокольскаго.
6 Октября 1877 г.
Свята Лавра.

2053. — Надежда за освобождение на България и за завръщането на Соколски. Пак. 81

Свищовъ, 15 Ноемврия 1877.

Прѣосвященѣйший Владыко,

Почитаемый дѣдо Іосифе,

Ваше молитвено писмо отъ 6 Октовр. съ честитение за почета, съ който мя е удостоилъ Русскый Царь, прияхъ съ благодарение отъ все срьдце, и както казвате, щж залѣгамь, и да залѣгаме и всичкы, а Господь да поживи Тоя добръ и милостивъ Царь и да му помогне да избави народа ни отъ мжчители и насилници чюжденци друговѣрци, тогава по желѣзный пжть, что ся

прави сега оттука за Трьново, а отъ Трьново за Габрово съ мое-то конче, что имамь черно арапче да та занесе като въ люлкѫ, да отыдемь въ монастыра да поблагодаримь Бога за освобождение-то на отечество-то ни, да му ся помолимь за здравие-то на Царя Освободителя и за благоденствие-то на великодушный Русскый народъ, па на зеленѫ-тѫ трѣвѫ подъ буковѫ-тѫ сѣнкѫ да хапнеме пестрьвкѫ, да запиемь съ червено винце и студенѫ водицѫ, и тогава да кажемь: нынѣ отпущаеши раба твоего, Владыко. Аминь.

231. ГЕОРГИ СПАСОВЪ СОФЕЛИЕВЪ.

2054. — Какво още трѣбва да изучи Спасовъ, та да стане добъръ хлѣбарь. Коп. кн. 4. 398.

Пловдивъ, 4 Октовр. 1868.

Любезный Георги,

Баща ти ми даде, та прочетохъ твое писмо, въ което му пишешь, че може да си дойдешь прѣзъ тоя Октоврия. Азъ писахъ минѫлѫ-тѫ недѣлѭ Г-ну Христу да ти каже да не бръзашь, за да испечешь хубаво занаята, да не бы послѣ да сбръкашь, зачтото едно нѣчто да не знаешь, всичко-то друго быва напраздно. Освѣнь мѣсене обыкновеный хлѣбъ, трѣбва да научишь и да прѣглядашь хубаво още:

1. Какъ ся правять франзелы и другы нѣкои хлѣбове, что употрѣбявать тамъ сутренѫ съ кафе.

2. Да познавашь жито-то, отъ кое става по̀-добръ хлѣбъ.

3. Да прѣглядашь добрѣ, какъ е направена тамъ фурна-та, та, ако не е като тукашни-ты фурны, да знаешь да покажешь, какъ да ся направи, да знаешь какъ ся пече, какъ ся познава, кога е напалена доста; какъ ся мѣта хлѣбъ-тъ вѫтрѣ; какъ ся познава, кога е опеченъ и пр.

4. Да научишь кога разнемать хлѣба, какъ го теглять та да дохождать всичкы-ты еднаквы на тегло.

5. Да постоишь и на воденицѫ-тѫ да научишь какъ ся меле брашно то, какъ ся сѣе и какъ ся дѣли на по̀-добро и по̀-долне.

Съ еднѫ рѣчь да научишь добрѣ всичко, что ся относи до тоя занаятъ, което и азъ незнаѭ, та да ти забѣлѣжѭ за всичко. Да прѣглядашь такожде всичкы-ты орѫдия, потрѣбны, за да знаешь кои могѫть да ся направять тука, и кои трѣбва да ся донесѫть отъ другѫдѣ.

Тыя дни азъ щѫ проводѫ, дѣто бѣ писалъ баща си, половинъ кило загарѭ и половинѫ кило червенкѫ за да ся опыта тамъ какъвъ хлѣбъ става отъ тукашни-ты жита.

Амей (хмѣль) събрахме до 30 окы. Повече не можя, че бы късно, нъ ако потрѣба повече, до лѣто, то може и отъ друго мѣсто да ся земе.

Здравствуй!

Н. Геровъ.

2055. — Какво е изучилъ Спасовъ. Какво още има да учи. Пак. 75

Прието 27 Октовр. 1868. Отгов. 31 Окт.

Букурещъ 15 8 врія 868.

Добродѣтелный ми Господине

Съ голѣмѫ радость пріехъ Ваше-то честно отъ 4-ый с. м. кое-то съ голѣмо вниманіе прочетохъ и разумяхъ всичко.

За забележкы-ты кои-то ми правите имахте право, защо то най-малко-то нещо може да побърка всичко; азъ ако и да сьмь увѣренъ че обикновенный хлѣбъ могѫ направи безъ никаква грѣшкѫ нъ пакъ мыслѭ не ще бѫде лоше да останѫ и тѭѭ зимѫ та да ся научя и другы-ты неща что ми забележихте т. е. франзелѫ-тѫ и др.

За хврьляніе въ фурнѫ-тѫ хлѣба по слабость-тѫ на очитѣ ми немогохъ да научя защо-то като захванахь да хврьлямь по некога осетахъ че ми ся врѣдятъ очитѣ нъ сега вече като ся устоди врѣмя-то по малко по малко щя ся другѫ да го научя.

Принесетѣ искренны-ты ми поздравления на Г-жя Марікѫ Г. Гергя Г. Діанкѫ и Г-жя Лала.

Като Вы поздравя остаѭ за всегда

Вашъ покоренъ слуга
Георгы Петровъ.

232. ХАДЖИ ЈОВАНЪ СПАСОВЪ.

2056. — Костадинъ Геровъ въ Петербугъ. Геровъ се готви за отечеството си. Прѣзъ дѣ ще мине. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 31 Августа 1856.

Бае Хаджи Јоване!

Прѣди три дни стигнѫ тука Костадинъ живо и здраво и ми донесе много здравіе отъ синца вы и отъ Харитинѫ писмо. Радвамся като ся научихъ, че сте все добрѣ, и че щемь ся видимь скоро. Като дойде сега Костадинъ, азъ вече подкачихъ да ся готвѭ за пѫть и, ако ще Господь, до десятинѫ дни щѫ тръгнѫ оттука. Пѫть-тъ ми е прѣзъ Москвѫ, дѣто щѫ оставѭ Костадина. Тамъ щѫ ся помаѭ пятшестина дни, за да настанѫ Костадина, тачe отъ-тамъ щѫ врьвѭ прѣзъ Одессѫ право за Цариградъ и, ако е животъ и здравіе, прѣзъ дни-ты отъ Димитровъ-день до Колядно заговѣване трѣбва да стигнѫ у дома. Така да имате дохожданіе-то ми за вѣрно.

Костадинъ ми казва, какво Спасъ е тврьдѣ добрѣ, и азъ сьмь увѣренъ, че е така, зачтото видѣхъ лани, че отвожда добрѣ. Има колайлѫкъ сега да му пишѭ да дойде тука да ся учи безъ да става разносъ, ама азъ не смѣѭ да го выкамь безъ вашъ изинъ и нѣма врѣмя да чякамь отговоръ отъ Васъ, та вече кога си дойдѫ, тогава щемь натъкмимь или тука да го пратимь, или тамъ да го дрьжимь въ Вѣнѫ да ся доучи.

Каки много здравіе да ся готви да мя срѣщне баремъ на Крастово. Харетини не пишѭ отговоръ, като щѫ си дойдѫ скоро. — Добро видѣние!

Вашь
Найденъ.

Велче защо не ми пише да видѫ съ очи-ты си що е научилъ.

2057. — Цѣна на разнитѣ пари въ пловдивската пияца. Коп. кн. 3. 175.

Г-ну Х. Ј. Спасову.

Пловдивъ 13 Марта 1858.

Бае Хаджи Јоване!

Спорядъ писмо-то ти отъ 10 Марта теглихъ вчера Геру полицѫ за сто лиры турскы, които ти и пратихъ вчера по Рашка Кыселковъ запечятаны

девятдесять и осемь лиры запечятаны и двѣ лиры дадохъ Рашку, та вижь да гы приберешь.

Като подкачихѫ да ся качвать тука пары-ты, търговци-ти сега искать да турять рядъ, каквото лира-та Турска да врьви 136 гр. софіринъ 210 гр. пятфранкы $29\frac{1}{2}$ гр. Полуимп. 120 гр. 20 франкы 119 гр. Маджаръ 69 гр. бешликъ $6^1/_2$ гр. ирмиличе 26 пары.

Геро ничто не ми пише за хесапа ни съ него.

Добро видѣние!

Н. Геровъ.

2058. — Да нареди Геровъ Спаса Ивановъ както намѣри за добро. Отъ Доротея нѣма файда. Пак. 82.

Прията 14 Авг. 1861. Отгов. 28 Авг.

١٨٦١ авгȣсь v коприщіца

господи̂нє найдєнє міналата нєдєля вй пісахь заспаса. и̂спаса ѡставямь на вазє актȣ вйдйтє чєє добрє така му пйшєтє и̂нємȣ и̂мє нє аколкотȣ за братамȣ В тоса вйдй чєѿнєго нєма файда нєту спасȣ нєтȣ намь. и̂нєговото докарванє дєтуго докара дотȣка йтоса познава чєє бйло ѿ нєманєто йѿ борчовєтє си̂ сєгй и̂нйшмань дає тосонь нйшмань файда єтмєсь. та спротй тйя работй и̂мєнє нєє малко мачно нонєма колай трєба даса трає каквотȣсає траяло йдосєгй. аколкотȣ за В щатйса мола акобй давй донȣџа нєкйкь дйль Ардумv дабй могло дамȣса спомогне нєщо щогодє тощє мєнє дастанє гȣлєма ȣтєха максȣсь дапоздравйтє марййка йгєрча ѿ сйнцаній йщєса надєАмє поскоро дасй додєтє даса вйдймє лйчно дай боже

Х. и̂вань спасонь.

2059. — Какъ да се поменува до равненето майката на Герова. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 11 Октоврия 1862.

Бае Хаджи Јоване,

Писмо-то ти отъ 8 Октовр. прияхъ. Съ голѣмѫ жялость ся научихъ за любезнѫ-тѫ ни майка, че ся поминѫла. Господь да ѭ упокои въ царство небесное съ праведны ты. Много ми е свидно като не бы да ся видимъ прѣди смрьть-тѫ й.

Благодарѭ за дѣто сте прѣдстояли да ся отряди погребение-то спорядъ както е прилично. Колко за помянуванѥ-то, както до четыредесять-ты дни, така и послѣ, азъ желаѭ да стане наплъно, както е обичяй въ село, и понеже азъ не знаѭ, какво ся прави, та да нарядѫ оттука, пакъ тебѣ ся молѭ да прѣдстоишь да ся отряди всичко, както е най-хубаво, и чтото направишь, ще бѫде добрѣ направено. Азъ пишѫ и на булкѫ-тѫ сѫще-то, та да ся разумѣете съ неѭ. Разносъ, чтото стане, да го бронишь за моѭ смѣткѫ, а пары-ты, что е имала мама у тебе 800 грош. за конто ми пишешь, тыя да стоять, та послѣ щемъ видѣ за тѣхъ.

Сирене-то прияхме на плъно и пять-ты мѣшлета.

Отъ Спаса прияхъ писмо по послѣднѭ-тѫ пощѫ. Той е прѣминѫлъ въ Бечь за да дрьжи испытъ и ся моли да му ся пращать пары, доклѣ да свръши. Хаджи Христо ми казва, че щешь дойдешь възъ недѣлѭ-тѭ тука, та тогава щемъ поговори за това. — Поздравление каки отъ всичкы ны.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

233. ИЗМАИЛЪ ИВАНОВИЧЪ СРЕЗНЕВСКІЙ.

2060. — Геровъ ще се врѫща въ България на руска служба. Нареда за продължение печатането на рѣчника. Пак. 143.

Милост. Госуд.

Изм. Иван.

По распоряженію высшаго Начальства, я долженъ отправиться на службу въ Болгарію, въ городъ Филиппополь, и посему долгомъ считаю доложить Вамъ нижеслѣдующее:

1) Отъѣздъ мой за границу нисколько не помѣшаетъ мнѣ продолжать составленіе Болгарскаго Словаря, издаваемаго въ Прибавленіяхъ къ Извѣстіямъ Втораго отдѣленія Императорской Академіи Наукъ, тѣмъ болѣе, что, при назначеніи меня, Начальство имѣло въ виду мои занятія по этой части.

2) Продолженіе Словаря я буду присылать въ отдѣленіе черезъ Азіятскій Департаментъ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, о чемъ уже получилъ разрѣшеніе.

3) Корректуру можетъ держать мой братъ, Константинъ Геровъ, который поступаетъ теперь въ Московскій университетъ, если можно посылать ее къ нему въ Москву. Адресъ его я буду имѣть честь прислать Вамъ изъ Москвы.

4) Для предупрежденія всѣхъ случайностей, могущихъ причинить уничтоженіе извѣстныхъ уже Вамъ матеріяловъ, изъ которыхъ я составляю Болгарскій Словарь, и сдѣлать окончаніе его невозможнымъ, я прилагаю присемъ книгу, въ которой записаны эти матеріялы, и покорнѣйше прошу Васъ передать ее для храненія въ отдѣленіе. Если по какому нибудь непредвиденному случаю составленіе Словаря не будетъ окончено мною, то по этой книгѣ можетъ продолжать оное вышеупомянутый мой братъ.

5) Присылку продолженія Словаря начну съ начала будущаго 1857 года, а до тѣхъ поръ займусь только Русско-Болгарскимъ Словаремъ, печатаніе котораго уже началось въ Москвѣ, для того, чтобы вести составленіе обоихъ Словарей параллельно. Первый листъ Русско-Болгарскаго Словаря, уже отпечатанный, буду имѣть честь прислать Вамъ изъ Москвы.

6) Для полученія вознагражденія, которое отдѣленіе благоволило назначить мнѣ за составленіе Болгарскаго Словаря, я сдѣлаю въ свое время надлежащее распоряженіе.

При семъ позвольте мнѣ, Милост. Государь, обратиться со всепокорнѣйшею просьбою къ Вамъ:

1) Испросить разрѣшенія отдѣленія типографіи выдать мнѣ сто экземпл. изъ отдѣльно печатаемыхъ на мой счетъ оттисковъ Словаря для отвезенія ихъ въ Болгарію.

2) Исходатайствовать у Отдѣленія изданія его для Болгарскаго училища Св. Кирилла и Меѳодія въ Филиппополѣ.

3) Позволить мнѣ сообщать въ отдѣленіе то, что будетъ открыто мною въ Болгаріи по части Старо-Славянской письменности.

С. Петерб. Съ глуб. поч. etc.
11 Септемвр. 1856.

2061. — Искатъ се отдѣлни отпечатъци отъ рѣчника за смѣтка на Герова. Пак. 143.

Милостивый Государь

Измаилъ Ивановичъ!

Слѣдующія мнѣ полтораста рублей за выпущенные 7-й и 8-й листы и за набранные уже 9-й, 10-й и 11-й листы Болгарскаго Словаря, издаваемаго

въ прибавленіяхъ къ Извѣстіямъ Вгораго Отдѣленія Императорской Академіи Наукъ покорнѣйше прошу Васъ распорядиться передать въ Типографію Академіи для продолженія печатанія отдѣльныхъ оттисковъ Словаря на мой счетъ.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною прѣданностью честь имѣю быть.

Милостивый Государь,
Вашимъ покорнѣйшимъ слугою
Н. Геровъ.

234. СРЪБСКО ПРАВИТЕЛСТВО.

2062.—Молба за опрощаване дългъ къмъ държавната печатница за печатане Физиката. Пак. 143.

Высокославномъ Попечительству Просвѣщенія.

Долеподписаный имамь при Правительтсвеной типографіи овдашньой у радньи мое дѣло подъ насловомъ „Изводъ отъ физике“, кое самь я за народне школе момъ отечеству Бугарской посветіо. Ово дѣло налазисе при у рѣчистосной типографіи выше времена, него што самь се я надао. Поводомъ овогъ задржаваня оштетіо самь се, што самь овдѣ на великомъ трошку и іоштъ выше, что самь се задоцніо у момъ отечеству у уречено време вратитисе. Дакле поводомъ тымъ осуђуемсе нанпонизніе Высокославно Попечительство Просвѣщенія молити, да бы ми оно, изъ призрѣнія горенаведеногъ обстоятельства, као и благонаклоности кого Србія момъ отечеству свагда указивала, а съ тымъ выше, что се нашъ народъ доста у сиромашномъ станю налази, и я ово дѣлце безъ никаквогъ интереса поради изображенія неговогъ жертвуемъ, благоволило процентъ, кой имамь я типографіи давати, ако ни е шта выше могуће, опростило.

У надежди остаемь да ће моя понизна проcба удовлетворена быти и пребываемь

30 го Август. 1849
у Београду

Высокосл. Попечит. Просвѣщ.
покорный слуга
Н. Г.

235. ЕГОРЪ ЕГОРОВИЧЪ СТААЛЬ.

2063. — Кани се Геровъ на обѣдъ у посланика. Пак. 84.

Середа 30-го Сент. 64

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Посланикъ поручилъ мнѣ просить Васъ отобѣдать сего дня у него. Генералъ желалъ бы переговорить съ Вами о послѣднихъ событіяхъ въ Константинополь, столь занимательнихъ для насъ всѣхъ.

Предан. Вамъ
Стааль.

2064.—Изпраща се Герову ферманъ да прави археологически разкопки около Пловдивъ. Пак. 84.

Пера 14/26 Января 1865.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Наконецъ добился я фирмана. Я выпросилъ его у самого Али-паша. Надѣюсь что намъ откроются теперь всѣ богатства Филиппопольскихъ кургановъ.

Вы увидите изъ самаго текста фирмана, что онъ выданъ съ нѣкоторыми ограниченіями, но не думаю что они были бы очень стеснительны. Во всякомъ случаѣ слѣдуетъ однакожъ пользоваться представленнымъ намъ правомъ съ большею осторожностью, особенно въ виду недоброжелательства къ Вамъ Турецкихъ властей.

Желая Вамъ всѣхъ возможныхъ успѣховь прошу Васъ, добрѣйшій Найденъ Геровичъ, не забывать преданнаго

Вамъ
Е. Стааля.

Всѣ товарищи мои кланяются Вамъ. Несчастные Игнатьевы въ большемъ горѣ. Они лишились своего милаго ребенка, который скончался сегодня въ слѣдствіе водянки. Мы всѣ отъ души сочувствуемъ этой скорьби.

2065. — Геровъ получилъ позволително за дирене старини Дѣ мисли най-напрѣдъ да копае. Пак. 84

Г-ну Сталю

Пловдивъ 13 февраля 1865 г.

М. Г.

Егоръ Егоровичь.

Письмо Ваше отъ 14/26 Января вмѣстѣ съ визиріальнымъ письмомъ я получилъ своевременно, но по причинѣ то ревматизмовъ, то мигреня, отъ которыхъ нынѣшнею зимою я такъ часто страдаю, замедлилъ отвѣчать и прошу извиненія.

Ограниченія, съ которыми Визиріальное письмо разрѣшаетъ искать древности, я не нахожу стѣснительными, нужно только умѣть пользоваться обстоятельствами.

Я уже сдѣлалъ нужныя распоряженія что бы приступить къ дѣлу немедленно, какъ только погода позволитъ, и думаю начать поиски въ селеніи Перущицѣ, гдѣ найдена между прочимъ бронзовая штучка, которую я Вамъ далъ, и гдѣ при усердіи жителей это не будетъ стоить никакихъ почти издержекъ кромѣ нѣсколько піастровъ на вино для поощренія дѣятельности ихъ при работахъ. Тутъ и другое обстоятельство пришло намъ на помощь, както: отъ послѣднихъ дождей потоки вырыли другіе слѣды подземныхъ ходовъ которые по прѣданію соединяютъ два кургана, во кругъ которыхъ находять по временамъ древности.

Для избѣжанія предварительнаго шума и толковъ я не объявлялъ еще о фирманѣ никому, ни даже мутесарифу, кромѣ чорбаджи Перущицы, съ которымъ я долженъ былъ предварительно согласиться на счетъ производства работъ.

2066. — Спънки за дирене старини. Пак. 84.

Деермендере, 4 Іюня 1865 г.

Милостивый Государь,

Егоръ Егоровичъ,

Въ отвѣтъ на присылку Визиріальнаго письма съ разрѣшеніемъ искать древности, я писалъ Вамъ, что, съ наступленіемъ весны, немедленно начну поиски. Но весна была такъ дождлива, что не было возможности выѣхать въ полѣ. Потомъ настали полевыя работы, и мѣста гдѣ надобно дѣлать поиски засѣяны, такъ что нужно было отложить дѣло до жатвы. Сверхъ того не без-

опасно было ѣздить по деревнямъ, гдѣ вездѣ почти свирѣпствовали тифусъ и оспа. Теперъ болѣзни эти проходятъ и жатва начата, такъ что въ концѣ этого мѣсяца или въ началѣ слѣдующаго можно приступить къ дѣлу.

Покорнѣйше прошу Васъ принять увѣреніе.

2067. — Азизъ паша прѣдлага да се състави опълчение и отъ българетѣ. Българетѣ сѫ наклонни. Геровъ ги съвѣтува да бѫдатъ прѣдпазливи. Азизъ паша славѣнинъ. Неговото поведение. Пак. 84.

Его Превосх-ву, Г. Стаалю.
Филиппополь
Января 1868 г.

М. Г.
Егоръ Егоровичъ.

На обратномъ пути изъ отпуска мнѣ случилось быть въ Софіи въ то время, когда было собрано тутъ ополченіе Софійскаго Санджака, которое Турецкое правительство дѣлаетъ изъ мусульманъ, по десяти человѣкъ со ста. По этому случаю старшины означеннаго города говорили мнѣ, что губернаторъ Азизъ-Паша уговаривалъ ихъ обратиться къ Правительству съ просьбою сдѣлать такоеже ополченіе и изъ христіанъ. Что бы склонить ихъ къ тому Азизъ-Паша увѣрялъ ихъ, что будто Правительство рѣшило уже сдѣлать это, и онъ какъ доброжелатель Болгаръ совѣтуетъ имъ предупредить предложить добровольно то, что и по неволѣ должны будутъ сдѣлать, и тѣмъ снискать благоволеніе Правительства.

Я долженъ былъ оставаться въ Софіи три дня по дѣламъ вдовы Филаретовой и не разъ имѣлъ свиданіе съ Азизъ-Пашею, который въ разговорѣ по дѣламъ Болгаръ заявилъ, что, по его мнѣнію, для предупрежденія появленія въ наступающую весьну гайдуческихъ бандъ, подобныхъ тѣмъ, которыя въ прошлое лѣто нарушили спокойствіе Правительства и компрометировали Болгаръ предъ нимъ, лучшее срѣдство сдѣлать изъ Болгаръ ополченіе для сохраненія спокойствія страны.

Чтоже касается Болгарскихъ старшинъ, то они думаютъ, что если Правительство позволитъ христіанамъ составить отдѣльные полки и дастъ имъ оружіе, то не худо было бы составить и изъ нихъ на всякой случай ополченіе. Въ этомъ случаѣ я совѣтовалъ имъ только быть осторожными и неслишкомъ довѣрять Азизъ-Пашѣ, который сколько мнѣ извѣстно играетъ двойную роль.

Азизъ-Паша, какъ извѣстно Имп-кой Миссіи, принадлежитъ къ такъ названной молодой Турціи и не вѣритъ въ возможность возрожденія Турціи. Это тотъ самый который писалъ въ Courrier d' Orient статьи съ подписью un fonctionnaire ottoman. Онъ представлялся постоянно партизаномъ Болгаръ, и дѣйствительно поддерживалъ ихъ сколько отъ него зависѣло въ извѣстнихъ случаяхъ. Но это дѣлалъ онъ съ двойною цѣлью, съ одной стороны пользовался довѣріемъ, которое пріобрѣлъ у нѣкоторыхъ, чтобы вывѣдывать расположеніе умовъ у нихъ и доносить Турецкому Правительству; а съ другой располагать Болгаръ къ себѣ такъ, чтобы, въ случаѣ переворота, могъ пользуясь своимъ славянскимъ происхожденіемъ отъ извѣстнаго Боснійскаго рода Соколи, сохранить и между ними свое высокое положеніе. Для сего онъ самъ учится и своихъ дѣтей учитъ Болгарскому языку.

236. К. СТАНИШЕВЪ.

2068. — Да се покани Райновъ да заеме служба при князя Черкаски. Пак. 85.

Прiято 19 Септ. Отгов. 20 Септ.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Князь Черкасскій поручилъ мнѣ обратиться къ Вамъ съ просьбою слѣдующаго рода: не будете ли Вы такъ добры пригласить къ себя г. Райнова (его знаетъ К. Цанковъ) и сказать ему что кн. Черкасскій просить его прiѣхать сюда и приняться за дѣло, о которомъ я уже говорилъ съ нимъ. Условiя слѣдующiя: жаловенье 100 руб. золотомъ въ мѣсяцъ, лошадь и ея содержанiе на его счетъ.

Прiимите увѣренiе въ моемъ искренномъ къ Вамъ уваженiи и преданности.

Г. Студена, 17 го Сент. 1877 г. К. Станишевъ.

Отговоръ:

Съгласно съ Ваше писмо отъ 17 Септ. което азъ прияхъ снощи късно, провождамь Ви г. Райнова, за когото чини ми ся да Ви е писалъ и г. Караконовскый.

Прiимѣте и пр.

237. А. А. СТОЯНОВИЧЪ.

2069.—Хранова да доведе отъ Киевъ Гугова и Шушулова. Коп. кн. 4. 317.

Пловдивъ, 20 Октовр. 1866.

Господине А. А. Стояновичь,
въ Цариградъ.

. . . .

Научявамся, че Г-жя Ранова отишла въ Кыевъ да води дъщерѭ си да ѭ остави да ся учи тамъ. Въ Кыевъ, както знаете има момичета наши. Гугова моя сестреница и Шюшюлова отъ Едрене, които сѫ свръшили учение-то си и чякать да иде нѣкой да гы земе, та пищѭ днесь на посланика, ако быва да телеграфирать да ся проводять съ Г-жѭ Рановѫ. Молѭ Ви ся попытайте Г. Хитровъ, телеграфисали ли сѫ, та ако не сѫ и не щѫть да телеграфишѭть, то телеграфишѣте Вие на Г-жѭ Рановѫ да гы земе, та щете мя задлъжите. Тыя сѫ въ института на графинѭ Левашовѫ.

По-прѣди Вие ми пишяхте, ако е възможно, да прѣдставѭ сестриницѫ-тѫ на Г. Рановѫ, за да ся приеме въ нѣкое училище да ся учи съ иждивение отъ правителство-то. Това за сега едва ли може да бѫде прьво, зачтото на мѣсто момичета-та, что излизать тѫѭ годинѫ, има вече прѣдставены другы и второ какъ да прѣдставѭ за Блъгаркѫ момиче, което ничто не знае Блъгарскы, но има и друго: тѫѭ есень азъ сьмь прѣдставилъ и друго момиче, та едва ли щѫть приемѫть отъ мене още едно.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь
Н. Геровъ,

238. ИЛИЯ СТОЯНОВИЧЪ.

2070. — Честитяване Герову консулски чинъ. Геровъ искалъ да купи Трепезица. Тя не се продава. Пак. 85.

Прият 9 Септ. 1857.

Ва̀ше Високоблагоро̀діе.

Ко́лкото и̑да желаѫ̆хь споре́дъ о̑бѣща́ніето и̑ длъжностъта за́ да ви пі̀шѫ надѫвамь са̀ чи ще ма́ и̑звинйте, защо̀то о̑тъ време́то на̀ мое́то о̑тъ Ва̀ше высоко̀благоро̀діе разлученіе не са̀ намѣ̆рвахь ту́ка въ града, сега̀ съ голѣ̆ма ра̀дость са̀ о̑тнасѣ̆мь пи̇смено и̑ ви̇ честйтѫ возшествіето на чи̇на и̑ на служба-та̀ ви̇ кое́то желаѫ да̀ са̀ у̑множѣ̆ва непреста̀нно, ка̀кто приличa на̀ е̑ди̇нъ като̀ ва̀ше Высокоблагоро̀діе родолюби̇въ и̑ трудолюби̇въ ба̀лгаринь. Сле́дъ то̀ва ви̇ и̑звестѣ̆вамь за̀ ради̇ мѣ̆стуту коетуса̀ назива̀ва трепе́зица що̀ бехтими пора̀чели даса̀ науче о̑кугу продава̀ть и̑до̀ коѣ̆ цена̀ и̑скать, въ о̑тве́тъ ви̇ дума̀мь какво̀ нигу̑ прода̀вать, при̇чинатае чи̇ о̑ть кактусае̑ започе́нала ра̀спрата сось владикатани̇ о̑ть тугива̀ до̀ дне́сь трима̀ паши̇ саса̀ промени̇ли въ града̀ть ни ка̀кту и̑ днешнию ни̇ о̑сма̀нь пашѣ̆ и̑ а̑зи̇ль о̑ще доди̇ дрꙋги на̀ мѣ̆стотуму а̑чи̇ въ такова време не́ма кои̇ да продава таки̇ва места̀, преди̇ две̑ се́дмици бе̑ха дошле̑ двама̀ францꙋзи въ градатни коиту̑ но̀сеха буюрунти̇ѫ о̑ть царигра̀ть за̀ да̀ та̀рсе̑ть со̀ль въ габро̀вскі̇ю ба̀лкань преди̇ да̀ у̑ти̇дать въ га̀брово разме́риха сре́щꙋ града̀ть ни̇ ма̀рнопо̀лскню ка̀рь, кату̑ у̑тешле̑ въ га̀брово и̑ та̀рсили̇ въ балка̀ну со̀ль, ни̇що ниможле̑ да̀ наме́реть, ва̀рналиса въ га̀брово и̑размерили̇ и̑та̀му полѫната̀ щое̑ о̑два̀нь га̀брово називаема̀ па̀далу, о̑ть после̑ си до̀духа въ града̀ть ни̇ и̑заминаха̀ па̀къ надире̑ за̀ царигра̀ть, ко̀лкуту за̀ на̀щи граждани̇ не́ма какво̀ даваги̇ пофа̀ла и̑до дне́сь се̑ на̀ две̑ да̀ржеть е̑дни̇ ка̀мь влади̇ката дрꙋги па̀кь гу неща̀ть е̑ди̇нь дрꙋги са̀ мра̀зать и̑ниса̀ нави̇ждать, та̀сь годи̇на на у̑зꙋнджо̀ву панаи̇рь кату̑ нища̀ мо̀га да̀ до̀да поне́же сле́ть е̑дна̀ се́дмица ще зами̇на за ли̇песка а̑ку̑ бѣ̆хь доше́ль въ у̑зꙋнджеву можи̇ и̑ваше́високоблагордіе да и̑зле̑знита та̀му и̑ще́хь ми даса̀ ви̇димь, но а̑ку а̑кусме̑ здра̀ви се̑ ще са види̇мь, за дрꙋгу кату̑ нема що дави̇ пи̇ше са̀му ви моле́мь дани̇ забрава̀ти̇ слуга̀таси коѫту̑ непреста̀нну бо̀гу ру̑ци вди̇га и̑са мо̀ли за ващо̀ драгоце́нно здравие и̑благопо̀лучно пребива̀ніе, —

Ва̀ші поко̀рнае слуга̀.

1857 = а̑вгуста̀ 22 = та̀рново. Јлиѣ̆ Стоѣ̆новичь

2071. — Въ Търново се установяватъ двама протестанти. Търновци искатъ руско консулство. Какъ да го придобиятъ. Станция на руската поща. Пак. 85.

Ва̀ше Високоблагородіе.

Ми̇налата се́дмица до̀дꙋха въ града̀ть ни двоі̇ца протестанти о̑ть нꙋме́нь і̇фанаха̀ е̑ди̇нъ до̀мь со̀съ кири̇ѫ и̑ о̑тидо̀ха даси довида́тъ и̑фамилиі̇те за да стоѣ̆тъ въ градатъ ні, тіе̑ протестанте са о̑ть нѫкужси а̑нгліі̇ска просіі̇ска и̑ а̑мериканска е̑те́ріѫ, е̑ди̇ню о̑тъ тѣ̆хь ще пра̀ви лекарство бе́сь пари̇ фто̀рию ще ра̀злава е̑ванге́лиѫта и̑ дрꙋги ра̀зні книги на балга̀рски ѫ̑зикь и̑со̀сь е̑дна̀ кро̀тка лесина̀ щеса̀ трꙋде́ть да преꙋбраща́ть наро̀ду, това̀ вигу̑ і̑звестѣ̆вамь а̑куе̑ во̀зможну даса восполꙁꙋвами со̀сь не̑гу за да може́мь да придобі̇имь въ града́ть си е̑дно росиі̇ско ко̀нсулсто спо̀реть ка̀кту ми бе́хти говорілі̇ преди две години кожи лесинна̀та сось куѣ̆ту можимь да придобиі̇мь ко̀нсулство въ та̀рново, и̑какво̀ту пи̇сму трѫба о̑тъ три̇ма чети̇рма тарго̀вци пратетими̇ е̑дна̀ копиѫ за да вигу напи̇шимь і̑даса подпи̇шеть на не̑гу чи давигу̑ прати̇мь дано̀ да и̑зрабути̇те за даса̀ поста̀ви въ града̀ть ни а̑куне консулство ба̀ри̇мь вице̑ кон-

сулъ понеже млòгу страдайме ôтъ тýрците йпо тàзи причина катуса насйли нѣкуй христіенинъ óтъ тýрците за нѣкуж неправда за даса йзбàви можи да прибегні прй протестàнтите, данò ймами чéстъ да йзрàбутите такàва ѐднá добринà за въ градàтъ нй, рускатà поща коѣту минýва прѣсь градàтъ ні ймала нужда за дасà ôдбивà татàрину въ нѣкуй христіжнскй дòмь товà âку бàди верушѣтну покòрно ві мòлемь да ма рекумандасати въ константінопули на посòлству за даса ôдбйва татàрину на руската пòща ôдомà кугиту минува прѣсь градàтъ ні й âку йма нещу пісмà да ýставе йда приѣма âзи щемуги пріготвамь, даномà препорýчите на каквà даѣ тѣхна рàбута да бàда ýрахатѣнъ ôтъ тýрците, имамь две прічині големи за куйту самь донесàль чрѣсь посòлству рýску въ константинòпуль везіріжлска заповѣдъ за дамиса прігледа прàвоту куйту прічини тиж дніги прігледвàть нò катý немàми въ градàтъ си кòнсулство за да дадѣ на тýрците да разумѣжть мачнуси получвà чувѣкь прàвото бѣсь друѓу катовй поздравлжвàмь йвй цалувàмь десницата

1859= âвгустà 29= тàрново
вàші покòрнае слугà
'Јлиѣ Стоѣновичъ.

2072. — Прѣпращатъ се писма Конковичу и Славейкову. Цанковъ основалъ казино въ Търново. Правителството вдига Цанкова. Той отъ ядъ прѣдава Василъ Стойновъ. Хванато писмо отъ Христа Георгиевъ. Турцитѣ наежени. Пак. 85.

Вàше Благорòдіе

Пріѣхъ врѣменно две вàши писмà отъ $^{11}/_{20}$= прошлàго месица, вь кòйту намѣрихь две писмà притвòрени. ѐднòту за Г. âпостола Конкуфь отъ Сищòвь фтòрото за ôчйт-лать Петка Славейкуфь, който ймги йспратйхъ сйгорно бадете спокòйни, катò бѣши дòшьль Цанкòфь въ градать ни йбеши подбудиль младйте момчѣта за да направеть ѐдно кавенѐ на казйну дасà сабйрать да прочитать вѣсніци коиту ще ги гетирдйсва цанкòфь, кàкту йбеха пòчнали по злощàстію на цанковà, додй нòфъ пашѣ вь градать нй й започнà да йздйрва дѣту има стрàнни хòра вь градатни кой каквò прàви! йнà цанковà мý заповѣда дани стой вь градатни йгу дигнàха, нò нà дйганитуму цанкòфь ôтъ ѣдать си каквò да направй напрàви ѐдйнь голѣмь срàмь на балгàрите рекàль на пашѣта вий нивйдите шпіоните детý хòдеть сòсь писмà да подбýждать народу, âми стіса ôлувили мень да пàдите й йздади ѐднò мòмче слйвненчи на йме васйль стòйнуфь коетý момчѐ бѣши йздàвало нжкакви брошюрки за пріселеніету на балгàрите вь росйж йтò момче йлеши ôтъ букурещь йзастàналу бѣши въ градать ни дистінà дни нò катý трагнàлу отъ букурещь сòсь намереніе за да ôтйде на бжлгрàть Г. Хрісту Георгиевь мý даль ѐднò писмò камтý ракòфски вь коетý писмò ймаши напйсану млòгу рàбути протйфь туркиж йкатý тарсйха кнігите на товà момчѐ намериха йтовà писмò запичетену йгу распічѐтиха йгу прочетуха йкатý видѣха що пйши запржха момчету вь темницата, йспореть какту разбйрамь щегу провòдеть йвь Царігрàть, спореть товà писмò пàкь зафанаха тýрците да рамджѣть на срещý бàлгарите, днеска йспращàмь нарòчно мой чувекь йменнемь Георги Николуфъ койту щеви донісе товà писмò, коготу самь провòдиль дамй кýпи ôрись, й âкуби дамусà случи нжкуж прічйна ôмолѣвамъ виса покорну даму спомòгніте на рàботите. бесь другу ôставамь вашь покòрній

слуга

1861= Ноемвріж 29= тàрново.
'Јлиѣ Стоѣновічь.

2073. — Търновци противъ Цанкова и унията. Оплаквания прѣдъ пашата противъ него. Цанковъ вдигнатъ. Пак. 100.

Прията 19 Янн 1862

Ва̀ше Благоро̀діе

Благода̀рно са ȏдговарεмь на двε ва̀ши че̑сні отъ 15/29 прошлаго̀ го̀да ӥме̑сεца на койту пи̇санниτε ви добрε проумѧ̑хъ прεтво̀рεно ту ви πісмо̀ ӥспратѝхъ сигоṙрно спора̀ть натпісать ӥтεсь дни понεжε бе̑ши вь града̀ть ни сущию рεкухь му дависа ȏдгово̀ри іітой ми са̀ ȏбεща̀ чи щε ми донисε ȏдгово̀рь на пісмо̀ту ви за да вигу проводε но ӥдо то̀сь чѧ̑сь німѝгу донε̑си, ко̀лкуту за дεто ма̀ пѝтати ȃкуса̀ да̀ли тарнофцитε харзува̀ль на пашѧта̀ протѝфь ȗніѧта, ви дȣ̑мамь чи вре̑мεнно като̀ бεши Г. цанко̀фь вь града̀ть ни. ӥса̀ трȣдεшй да̀ направѝ читалищε̑ на ε̑динь но̀фь ха̀нь, какту ӥбεха започна̀ли даса̀ сабѝрать младεжитε̑ ȏкȣлнε̑гу кату видεха това̀ по пε̑рвитε ни граждані̇ ӥ по старεйшитε нигу ȏдобрѝха ӥса сабраха варі колку дȣ̑ши ӥ ȗтидȣха̀ прі пашѧта ӥму доказаха ȗстно чи нεщать Г. цанко̀ва да стой вь града̀ть ни, ӥ пашѧта то̀сь чѧ̑сь прівика Г. цанко̀ва ӥзаповѧдаму̑ да іізлεзи ȏть града̀ть ни коиту̑ ӥ ӥзлε̑зи, ȏдрȣгу ніщȣ повεчи нεса правили тарно̀фцитε нεту̑ па̀къ харзȣва̀ль са давалѝ напаша̀та, — жεлаѧ̑ви да прεмѝнεтε но̀вата годѝна вε̑сεло со́сь благополучіε̑ вь сичко що жεлайтε, ӥсо̀сь по висо̀кь стεпὲнь на службатавѝ, давно̀ са сподобѝмь ӥвь та̀рново со́сь ε̑дно̀ ко̀нсулату.

1862═ 'Јаноа̀ріѧ 9═ та̀рново

ва̀шь поко̀рнѝй
слуга
'Јлиѧ̑ Стоѧ̑новичь

239. ПЕТРАКИ СТОЯНОВИЧЪ.

2074. — Прѣпраща се писмо на Цанка Нягуловъ. Спомоществователитѣ на физиката не сѫ въ Клисура. Пак. 85.

Йскренній мй Дру̑же Господѝне На̀йдене

здравствуй!

1850 Јаннуарія 5: ѿ Клисурата

Про̀чее ӥзвѣству̑ю за приключѐнното писамцѐ за да го̀ прово̀дите со̀съ по̀щата за въ царигра̀дъ до Господѝна Ца̀нка Нѝгуловича ȏба̀че молимъ вы то̀я тру̑дъ да сто̀рите незаба̀вно за кое́то ӥма ну̑жда ӥ той така̀ нѝ пѝше за ва̀ше слове́сіе да прово̀димъ пѝсмото даму̑го ӥспрово̀дите: дру̑го ӥзвѣству̑ю за фізикіте за кое́то нѐма човѐцыте ту̑ка да ӥмъ гѝ да̀мь ȏба̀че ȃко̀ да ӥмате ну̑жда за парѝте ӥзъ мо̀жа да гі за плата̀ ӥ та̀ко ȏстаю твой Доброжелателній Дру̑гъ

Петра̀ки Стоя̀новичъ
ȗчѝтель Клису̑рскій.

2075. — Погрѣшно изпратени черковни книги Герову. Коп. кн. 5. 442.

Пловдивъ, 16 Октовр. 1873.

Господине Петре Стояновичь,

въ Трьново.

Тыя дни прияхъ отъ Петербургъ единъ санджкъ съ црьковны книгы, надписанъ така: Книгопродавцу Стояновичю. Тоя санджкъ е дошьлъ съ погрѣшкѫ намѣсто другъ единъ, който ся чякаше въ Вице-Консулство-то, та

ако бы оный да е дошьлъ Вамъ намѣсто тоя, что е дошьлъ тука, то сторѣте добрѣ да ми го проводите и да земете Ваший. Книгы-ты въ оный сандъкъ, что ся чяка въ Вице-Консулство-то, не сѫ црьковны; тыя имаѫтъ научно съдрьжяние и сѫ различны.

Поздравявамь Вы. Н. Геровъ.

2076. — Кои книги иска Геровъ и кои погрѣшно му сѫ изпратени. Коп. кн. 5. 457.

Пловдивъ, 7 Ноемвр. 1873.

Господине Петре Стояновичь,

въ Трьново.

За отговоръ на Ваше писмо отъ 31 минѫлый Октомврия бръзамь да Ви кажѭ, какво въ сандѫка, за който Ви сьмь писалъ на 16 Октовр. нѣма всичкы-ты книгы, что забѣлѣжите въ писмо-то си. А и тѣхъ сега не могѫ да Ви пратѫ, зачтото сьмь писалъ въ Петербургъ, че щѫ ги дрьжѭ въ Консулство-то доклѣ да ми заповѣдать, какво да гы правѭ. Могѫ гы лà и по-напрѣдъ, нъ само кога дойдѫть оныя книгы, что чякахъ на тѣхно мѣсто, па и тогава, за да Ви гы дамь, трѣбва да ми пратите расписка, че гы приемате отъ мене, коѭто да могѫ да пратѫ въ Петербургъ, както е обыкновено.

Поздравявамь Вы. Н. Геровъ.

Книгы-ты сѫ:

40 Часослови.
10 Мѣсяцослови.
10 Псалтири.
1 Псалтирь слѣдов.
3 Трѣбници.
4 Минеи за Януарий, Августъ, Септемврий и Октовр.
1 Минеи четы 12 книгы.
5 Библии
1 Съчинения Св. Димитрия Ростовскаго 5 книгы.

240. Д-РЪ Т. И. СТОЯНОВИЧЪ.

2077. — Споразумѣния за отваряне аптека и купуване цѣрове за нея. Пак. 85.

Ваше Превъсходителство,

Прощавайте че неможихъ пò рано отъ днесь да испълнѭ заповѣдь та вы: да ви пишѫ какво смы рѣшили съ тукашнія Окр. Началникъ относително до бѫдѫща та тукъ апотека. Преглѣдванье то на една убита жена въ село Коюловцы, за което стана нуждно да идѫ тамъ, не ми дозволи пò напрежь да ви пишѫ.

Негово Високоблагородіе Окр. Началникъ рѣши щото да попытамъ и въ Турно-Магорели на коя цѣна можѫтъ са достави цѣровы-тѣ на листа който Ви бѣхъ далъ. Прочее, видѣхъ че не é възможно и тамъ да се покупятъ пò евтино отъ колкото въ Сьищовъ. Заради туй, Ваше Превъсходителство имате вече този листъ, и, ако разсѫдите за пò добрѣ, заповѣдайте Г-ну Хр. Данову да ги покупи отъ Віенна.

Пріимете, Ваше Превъсходителство, израженіе-то на най-голѣмо то ми почитаніе, и ми дозволете да пребѫдѫ На Ваше Превъсходителство

Никополъ 18 Октомврій 877 Най преданный и най покорный
Д-ръ Т. И. Стояновичъ.

2078.—Прѣпоржчва се Михаилъ Коларовъ отъ Ески-Загра. Пак. 85.

Ваше Превъсходителство,

Имамъ честь та да ви препоржча приносящія настоящіе то ми, мой съотечественикъ и пріятель Г-нъ Михаилъ Коларовъ.

Той е былъ съ врѣми учитель въ нашія градъ Ески-загра, по послѣ на служба телеграфистъ въ Румелийската желѣзница. При туй познава доволно языцы тѣ русскій, францускій, италіянскій, германскій и ново-грьцкій.

Имайте, моля ви са, снисходительность та да подѣйствувате дѣто трѣбва за негово то нарежданіе на нѣкоя работа съобразно съ рѣченны тѣ му познанія.

Съ тази услуга крайно ще задлъжите

Уважажщія вы

Трѣвна. Д-ръ Т. И. Стояновичъ.

3 Априлий 878.

241. ВАСИЛЪ Д. СТОЯНОВЪ.

2079. — Благодѣянието Стоянову не изпращано. Геровъ да посрѣдствува въ Букурещъ и прѣдъ други родолюбци да помогнатъ Стоянову. Сборникътъ на „Искуствена беседа" въ Прага. Пак. 85.

Благородни Господине

Преди неколко дни писах Ви и писмо-то си пратих Ви в Пловдив. Завчера къто се научих чи сте дошол въ Букорешт, земам чест пак да Ви пиша, и дано това ми учтиво писмо Ви завари въ Букорешт, защто-то работа-та ми, за коiато Ви писах и за коiато пиша и тос пъть, преминува вече в полошава, в по-страшна фаза.

Не знаѥштиц наздраво, да-ли сте ми приѥл първо-то писмо и да-ли въобште ѥ Вам известна работа-та ми от друго миасто, принъден съм тука изпърво да Ви направiа по-големичка забележка за неiа, ачи подиріа да Ви изкажа и молба-та си за неiа.

Става година от как благодетели-те ми въ Букурешт са до краі престанали да ми праштат средства за прежіувіаваніе-то ми тука; а от друго міасто току речи также не сьм пріемал никаква значителна подпора през това време, за да мога поне колко годе да умаліа краiна-та си нъжда, коiато ма іе притиснала от сіака страна според горніата причина, и коiато от день на день расте повече и повече. Мислештиц, чи Ваша милост може да знаіете, кои са благодетели-те ми въ Букурешт както и причина-та дето са престанъли да ми праштат подпора, (според както біаха ми се обрекли честном словом и писмом, — чи ште ма издържат под известни условіа 4 годин, дорд свърша тука науки-те си със обшти пари народни, завештани от приснопаметни Мустакова, за просветеніе на млади Българи въ Европа,) или чи ако би да не знаіете до тос час, ште можете самичък да се научите и за едното и за друго то, съштиц сега в Букорешт, не ми се видіа за потребно да Ви праніа и за това особенна забележка и да Ви сторіа така повече главоболие. Само толкова прилагам тука, чи намирам се вече в наі-жалостно положениѥ от сіака страна: чи не мога никак вече прилично да следувам науки те си, ами чи само и само губіа драгоценно то си време, здравіе и млади годиии; и при сичко това наі-лоша работа іе, дето не мога да наіда средства барем за връштаніе!

За туі добрні Господине, знаіештиц Ваше-то благородно сърце и родоліубиѥ, земам чест да Ви се помолiа със наі-голiам почет, да заповiадате да

подеіствувате ліубезно и великодушно за мене де-годе по междру наши пò-заможни и народно пò-свестени Българи (*) и дано при ніакои от тіах ми наідете прилична за редовна и сигурна подпора за две години іоште дорд свърша науки-те, за да бъда сетне отистина полезен и на себе-си колко-годе и на татковина-та си, коıато горка та има безкраіна потреба от синове несамо верни ами и истенски просветени; ако-ли не Ви бъде възможно да ми наідете наі-сетне таквъ подпора, тогава сторете добро, моліа Ви, та ми намерете и час пò-скоро пратете средства барем за да се върна, за коіе то твърде ште ма задължите, — а пък колко повече, ако бъда по-честит през Ваша милост да ми се намеріаха средства за две години! —

Заповіадаіте да приимнете учтиво-то поздравленіе моіе.

Със четире очи се надіавам, чи ште гледате пò-скоро да ма зарадвате според как-то ште да Ви бъде пò-възможно.

С дълбоко почитаніе
Ваш
В Прага $\frac{2}{1}$ 1867 (споредъ новиіът календарь) препокорна слуга
Велю Д. Стоіанов

Дано Ви прилегнеше и да ми отговорите пò-скоро и да ми забележите адреса-та Си, за да мога направо да Ви пратіа на втори пъть приканьванѥ-то на ческа-та тукашна „Искуственна Беседа," коıа то през това лıато се, готви да издаде албум или сборник, коіто да съдържава от наі-изредна та поіезıа на си-те народи просветени и особито на словенски-те, та желаѥ да има таково нешто и от Ваша милост — както от първи сегашни и пò-отпредешни списател български. Тоıа албум ште се издаде за спомен на великолепно то тържество, коѥто Чехословене-то ште правіет подир 5-6 месеца за Кралюдворскиіът ръкопис, коіто става тас година 50 годин от как го открил незабравени Вечеслав Ганка. — Сыштиі.

2080. — Повторно се умолява Геровъ да помогне както и да е Стоянову. Пак. 85.

Благородни Господине!

Преди неколко дни имах чест да Ви пиша, и надеіа се до сега да сте ми приѥл писма-та от побратима ми Богдана Горанова, презъ когото ги пратих.

Ако и да не съм бил честит до сега да приема от Ваша страна отговор какъв-годе, зех воліа пак да Ви пиша, за коѥто съм принуден отъ работа-та си, коıато тук влези тиѥ дни в пò-лошава фаза и за коıато пò-надлъго пиша на побр. Богдана. И така, любезни ми іеднороднико, моліа Ви учтиво, колкото обичате и до колкото ви иде отръки, заповіадаіте да се по-грижите тамо за мене, и час по-скоро да ми издеіствовате наі-потребни поне улеснениіа, за да мога и аз пò-скоро да се отърва от сегашна-та тука преліута и жаловита беда, коіато, Господине вıарваіте, не мога вече издържа за маі длъго време!

Приимнете усердно-то ми поздравленіе, и пак молıа Ви се учтиво, послушаіте краіна-та ми молба сега, — та ме зарадваіте час пò-скоро, за коѥто до-века ште Ви благодаріа и ште Ви благославіам С длъбока почет
В Златна Прага $^{14}/_{3}$ 1867 (по новиіът календарь) Ваш
препокорна слуга
Велю Д. Стоіанов

Проштаваіте, дето не ми іе възможно да си заплатıа тос пъть писмо-то на пошта-та.

Сыщти.

*) Аз пиша на г. Д-ра Атанасовича, г. Маринча Бенлиіа-та и на г. Стефана Иванова; — да ли ште ми добиіат писма-та, не знаіа; ако си науміа, ште пиша белки на други ніакои наши іеднородни в Букурешт.

242. ИВАНЧО СТОЯНОВЪ.

2081. — Прѣпоржчва се Доспѣвски да изографише иконитѣ на церква въ Ески-Загара. Коп. кн. 3. 443.

Пловдивъ, 14 Декемврия 1859.

Господине Јованче Стояновъ!
Въ Ески-Загарж.

Случися да ся научѭ, какво сте градили въ града Ви, въ Вашѭ-тж махалж черквж, и имате потрѣбж за иконы. Ползувамся отъ тоя случяй, за да ся прикажемь и да Ви прѣдставѭ живописець Г-на Станислава Доспѣвскый Самоковець, за да Ви испише иконы-ты. Негова милость е училъ живописание-то въ Петербургъ и, могж да Ви кажѭ, нѣма четж въ Турско. Работж-тж му може да видите въ церквж Св. Богородицж въ Карлово, а и отъ оныя иконы по̀ хубавы може да испише, ако му ся плати по̀-добрѣ. Ако бы да щете да му поржчяте нѣчто за Вашѭ-тж церквж, може да пратите мѣркы-ты за иконы-ты и имена-та на святци-ты и да поржчяте нѣкому да ся спазари. Той ся намира въ Пловдивъ.

Приимѣте, молѭ Ви, приятелскый ми поздравъ и увѣрение за истинното ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

243. ХАДЖИ МАНО СТОЯНОВЪ.

2082. — Честитяване Герову консулски чинъ. Народна гордость и радость. Пак. 62.

Прието 8 Августа 1857.

Ваше многопочитаемо ни Сіятельство
отъ искренныя душы смиренно цѣлующе поздравляваме.

Ето са приближи желателно то време да й̑сполни съ преголѣмж радость сердца та на сякого единородна, ето днесь секоя искренна душа чувствува преголѣмж радость, като слуша тія, за Ваше Сіятелство благовѣстителны гласы, като слуша чи и отъ нашж тж народность, произлезе една такавж многосвѣтлж звѣздж, която озарила многовидно, сж своѭ тж искреннж чувственность й̑стити си единоплеменны, а по голѣма радость ся вселява въ сердца та на сякого, че божіе то промышленіе вы удостои и на тоизи высоки степень рускаго консулства, понеже препознава всеблаго то вы душевно благорасположеніе всячески камъ защищеніе своего рода, положи като една необоримж стѣнж всѣмь притекающимъ. Тѣмже преисполнены и мы такавж неизразимж радость, приходиме днесь со всякж дерзость, да вы ся срадуваме за тоизи высоки степень, и да ви почестнтимъ смиренно, и да ви пожелаемъ да ви сохрани животате всемилостивый Богъ даже до Глубокіа старости, постановляя и на по высоки степены за ѻ̑бщж ползж, и славж на нашж тж народность. При което да ва помолиме, щото и насъ послѣдны те, пріявше срадованія та ны, да ны причислите въ число то на й̑скренни любящи те вы, коя то ся ѿдаваме на вашж тж либовь и изыскуваме въ всяко обстоятельство ваше то защищеніе, и да ны имате за всегда осѣняемы подъ Вашж тж сѣнь. Мы днесь ся Господине намѣрва въ всяко безпокойствіе, ѿ тукашныа Векылинъ консула, който иноплеменикъ сый тоесть Јудеанинъ, согласилъ ся нѣговы ти единоплеменны исконы ненавистницы Хрістіанскому роду и въ секіи единъ случай голѣмж обидж производи всякому намъ, и на своите защитникъ, както и завчера ȣ̑мешася съ негово крывосудіе помежду сждбж-тж едного хрі-

стіанина, и едного евре́ина кому то като помогна, глоби хрістіанинатъ съ 8000 хіл. гр. и други неизказани злоупотребленія, дето прави, кои то да ви гы представимъ, не зниме да ли ще ме и̑ма таѭ дерзость? ако бы получили ѿ странѫ тѫ ви дерзость — можеме за сичко потайно да ви явиме. За сега обаче умолчаваме, само вы молиме, да нымате въ любовь-та ваша и въ защищеніе то и въ число то на искренныте вы. Мы же нещемъ престана ѿ да немолиме всеблагаго Бога, да ви дарува здравіе многолѣтно, всеблагополучно, умножающее ся ѿ слава въ славу зарадости и̑ веселія сердецъ нашихъ. о̑стаеми же съ почитаніе Вашего Сіятельства

1857, Августь 5го Софіа.

Смиреннѣйшіи и̑скренніи ваши
Хаџи Мано Стоятъ
ди̑митри тра̀йковичь.

2083. — Искатъ се подарени за софийското училище пари. Пак. 62.

Почтеный Господине
Наиданъ Геровъ
Въ Пловдивъ.

Идѫ съ сьщото ми да ви принеса братскыйтъ ми поздравъ и ви пожелаѭ добро здравіе.

Зимамъ смелость та да-ви напомна за подареный тѣ пари за училище то ни зарадь кои то Ви испратихме потребныйте записки но нашъ единъ човекъ.

За то Ви молъ акоби даста прїмали парый тѣ по трудетеса за да ни ги испрати те че за сега са намира Училищетони въ краина нужда, и ако би да сте ги зели колко то за испращане то имъ предаите ги на нашый тъ човекъ Георгїй Димчовъ които са намира у градѫтви по работыи-тѣ ми и ще ни задльжый-тѣ премного за трудѫтъ, и ви мола яветеми пристигнахали нашыйте сьотечественныйци отъ цариградъ у градѫтви, на които принесете почитания отъ странами ако би да са тамо

Поздравлявамь ви и сьмь
усердный
хаџи̑ мано стоятъ.

Софїя 1866 9/врїй 3ыи

2084. — Разправия между Дим. Трайковичъ и наслѣдницитѣ на Филаретова. Пак. 62.

Г-ну Х. Ману Стоянову
11. Ноемвр. 1866.

Почтенѣйшій
Г-не Хаджи Мано Стояновъ,

Въ притворено-то писмо Ви пишѫ, какво трѣбва да ся направи, за да ся свръши работа-та за извѣстно-то боно. Нъ за да не бы да помыслите, че пишѫ така, само да уплашѫ Г. Трайковичя, та да дойде тука да ся расправи, щѫ Ви кажѫ и особено, че друго срѣдство нѣма да ся свръши тая работа освѣнь тыя двѣ-ты, които Ви показвамь въ писмо-то си, сир. да ся сѫди работа-та или тука въ консулство-то или въ Софиѭ прѣдъ турско-то началство. Друго яче никакъ не може, и ако не дойде Г. Трайковъ тука, тогава безъ да щѫ трѣбва да искарамь работѫ-тѫ прѣдъ Турско-то началство, и тогава да не Ви е мѫчно на насъ, зачто-то, ако има нѣчто криво, то си е Ваше, че на врѣмя-то Вые сте дали толкова довѣрие покойному Филаретову, па, като ся случи смрьть, не глядате да направите онова, чтото трѣбва, за да ся оправи работа-та, а искате само съ думѫ да ся свръши, нѣчто, което не може да бѫде, зачтото е работа, за коѭто слѣдъ врѣмя ще

трѣбва да ся дава смѣтка на сираче-то, кога порасте, та трѣбва да има писменно рѣшение.

Въ заключение да Ви кажѫ и това: Г. Трайковичь може да има нѣкои причины да ся бои да дойде тука, нъ това страхуванıе, както му пишѫ въ притворено-то писмо, нѣма си мѣсто-то, та не трѣбва да ся плаши.

2085. — Какво би станало, ако отиде сѫдбата до турскитѣ сѫдилища. Пак. 62.

Почитаеми Господа
Найденъ Геровъ
Въ Пловдивъ.

За благодаренъ отговоръ на чесныитѣ Ви двѣ писма отъ 11-ый истаго месеца прiимахъ и бѫрзамъ да Ви са отговора.

Разумехъ щото ми явите заратъ господина Д. Траикова на когото предадохъ притвореното Ви писмо, и при сичкыйть ми трудъ за да го убеда да иде уградьтви да си разправи работыйтѣ, никакъ не склонува да иде зато бѫдете извѣстни.

Само Ви молъ въ случаи като имате намеренiе да дадете работа-та преко турско то ни правителсѣво да са гледа поразмислете нещели да са оцьрнимъ неколцина зарадъ тая работа като познае правителство то тыя пари, и най послѣ да не би да страдамъ както Ви познать духать турски.

Та тогава наместо за добро да стане испращането имъ дане полужать за упропастуването ни. зато вече оставямь навазе да размислите съсъ по голематави опитность въ такива случаи и наспроти това явете работа-та. нъ секогашъ сьмь увѣренъ че Вие никога неще ни желаете злото а на противъ секога ще ни предупазувате отъ такыва беди, и така ако би било възможно направете некакъ да са свьрши тая траикова работа безъ да са яви предъ правителство то ни, защо Вие ако и да нещете да излѣзе на яве нъ господство му самъ ще гледа дани остави въ подозрѣнiе прѣдъ началството.

Бѫдете пьлно увѣрени че немие цель та да защищавамъ траикова, и недеите мисли че имамъ некое участiе въ това. нъ главно то е да не пострадамъ наспроти горе що Ви пишь. зато като си представите че нищо нема да испатиме тогава какво то щете правете съсъ господствому и оставямь на Ваша честь сичко то вече сьдете сетнината.

Въ преминалото ми бехви писалъ заради оне и пари подаренитѣ що ви испратихме илмихаберъ и нищо не ни явихте. безъ друго

Софiя 1866 9/врiй 21-ый

Поздравлявамь ви
и сьмь усердни
хаџжiй мано стоянъ

244. ХРИСТОФ. ТОД. СТОЯНОВЪ.

2086. — Добри въспоминания за Герова. Дано иде той въ София. Жинзифовъ и Софиянци. Черковниятъ въпросъ. Пак. 85.

Москва 14 Септ. 1864

Достопочтенный Господине Найденъ Геровъ!

Требало човѣкъ да се види съ Васъ само единъ пѫть, да поговори за да не може никога да Вы забрави, за да не може вече да Вы не почита. Това я испытахъ самъ на себе, когато имахъ честитъ случай да се видѫ съ Васъ и да се запознаѭ; единъ пѫть Ви видохъ, нъ усѣщамъ въ себе чув-

ствованія къмъ Васъ, кои показувать, като кога че отдавна съмь се зналъ съ Васъ, като кога че сте ми свойщина. Я презь Августъ свършихъ встѫпителный экзаменъ и сега съмъ вече дѣиствителенъ студентъ на Юридическій Факультетъ. Пишѫть, че Вы сте оставиле Филибе; — да не отидете въ Софія. А истина много добрѣ ще бѫде да отидете въ Софія; какво поле за дѣятелность има тамъ. За да стане това отъ тука не може да се върши нищо; нъ стига само отъ Ваша стърна на тія, дѣка трѣбува и надѣѭ се, че работата е свършена.

Тука я съмь уговорилъ г. Р. Жинзифовъ да иде въ Софія за учитель; онъ свършва тая година. Писахъ на Софіяне, и они се съгласиха; нъ вървежь-отъ на послѣднитѣ събытія относително за Духовный ни въпросъ малко поразтроши Жинзифова; онъ сега не знае на што да се рѣши.

На истина што стае съ духовный-отъ въпросъ? тука ны сме въ голѣмо недоумѣніе. Слуша се, че Портата силно оскърбила нашитѣ представители; Она гы яко подозрѣвала, че дѣйствувать противъ желаніята на Правителството. Тѣмъ имъ было съ негодованіе и лично казано, че сѐ клонать да идать противъ интереситѣ на Държавата противъ волята на Портата за полза на враговетѣ й. Послѣ това, що се иска на Портата очивесно е; она постоянно и усилено се старае да забравиме сички связи, които имаме съ нашитѣ едновѣрни и еднoплемени братя; она желае даже да разорвеме на всегда съ промѣненіе на Вѣрата. Вѣстникъ Турція не е ли за това нарочно и основанъ?

Поздравлявамь Вы и кланямь се на Ваша-та супруга.

Христоф. Тод. Стояновъ.

245. ПЕТРЪ НИКОЛАЕВИЧЪ СТРЕМОУХОВЪ.

2087. — Геровъ придружавалъ депутацията при Филарета, московския митрополитъ. Изпраща се записка за черковния въпросъ. Пак. 86.

Его Превосх<u>ву</u>, Г. Стремоухову.

С. Петербургъ, 23 Ноября 1867 г.

М. Г. Петръ Николаевичъ,

Исполняя порученіе Вашего Превосх<u>ва</u> я сопровождалъ бывшихъ здѣсь представителей Букаресткихъ Болгаръ при посѣщеніи ихъ Высокопреосвященнѣйшаго Филарета Митрополита Московскаго для переговоровъ по Церковно-Болгарскому вопросу. При этомъ Его Высокопреосвященство поручилъ мнѣ представить ему въ запискѣ какъ понимаютъ Болгаре этотъ вопросъ.

Въ исполненіе таковаго порученія Его Выс-преосв<u>ва</u> составлена мною прилагаемая у сего записка, которая по причинѣ кончины Его не была послана къ нему. Повергая ее возрѣнію Вашего Превосх<u>ва</u> долгомъ поставляю себѣ присовокупить, что въ ней представлены мною сужденія Болгаръ по означенному вопросу безъ малѣйшаго прибавленія чего либо отъ себя.

Съ глуб. почт.

2088. — Ата-бей, пловдивски губернаторъ, русофилъ. Неговитѣ мисли и дѣйствия. Приятелството му къмъ българетѣ. Пак. 84.

Его Превосх<u>ву</u>, Г. Стремоухову.

С. Петербургъ, Ноября 1867 г.

М. Г. Петръ Николаевичъ,

Изъ числа семи Губернаторовъ смѣнившихся въ Филиппополѣ со времени назначенія моего Вице-Консуломъ въ этомъ Городѣ, нынѣшній Ата-Бей

отличается отъ своихъ предшественниковъ такими чувствами, что я считаю своимъ долгомъ представить его благосклонному вниманію Вашего Превосх^ва^.

Ата-Бей изъ числа тѣхъ Турокъ, которые дружбу съ Россіею предпочитаютъ всякимъ союзомъ съ западными державами. По его мнѣнію дружба съ Франціею ведетъ Турокъ къ погибели, посему Турецкое Правительство не должно бы остановиться ни передъ какими реформами въ пользу Христіанскихъ подданныхъ для сближенія съ Россіею.

Въ этомъ убѣжденіи Ата-Бей во время посольства Князя Менишкова такъ заявилъ себя противъ войны, что, по настоянію партіи, раздѣлявшей образъ мыслей его, онъ былъ назначенъ Дипломатическимъ Агентомъ при арміи на Дунаѣ, чтобы схватить первый удобный случай для начатія переговоровъ о мирѣ.

При такомъ образѣ мыслей Ата-Бея между нимъ и мною установились такія отношенія, что я не затруднился предупредить его о преувеличеніи значенія даннаго Генералъ-Губернаторомъ Дунайскаго Вилаэта движенію Болгаръ съ цѣлью показать что услужилъ Правителству подавленіемъ небывалаго возстанія. Увѣренный такимъ образомъ, что Болгаре ввѣренной ему провинціи не участвуютъ въ движеніи, на требованіе Мидхада Паши произвести обыскъ въ домахъ нѣкоторымъ изъ Филиппопольскихъ Болгаръ для открытія заговора, Ата-Бей отвѣчалъ, что ручается за нихъ.

Чтобы показать и на дѣлѣ свою преданность къ намъ, Ата-Бей кончилъ въ Филиппополѣ такія дѣла нашихъ поданныхъ, о которыхъ они напрасно хлопотали нѣсколько лѣтъ въ Константинополѣ. . . . .

2089. — За рѣшение церковния въпросъ българетѣ възлагатъ надеждитѣ си на Росия. Пак. 86.

С. Петербургъ, 8 Декабря 1867 г.

М. Г. Петръ Николаевичъ,

Въ запискѣ о Церковно-Болгарскомъ вопросѣ, которую я имѣлъ честь представить Вашему Превосх^ву^ при докладѣ отъ 25го Ноября, было упомянуто о томъ, что, при отправленіи моемъ изъ Филиппополя, тамошніе Болгаре просили меня представить ИМПЕР^скому^ Министерству, что всѣ надежды свои на рѣшеніе этого вопроса они возлагаютъ на него и на Русскую церковь.

Теперь Драгоманъ ввѣреннаго мнѣ Вице-Консульства пишетъ ко мнѣ отъ 24го Ноября, что помянутые Болгаре просили его напомнить мнѣ объ этомъ.

Доводя это до свѣдѣнія Вашего Превосх^ва^ долгомъ поставляю себѣ присовокупить, что убѣжденіе Болгаръ, что рѣшеніе означеннаго вопроса зависитъ отъ участія, какое ИМПЕР^ское^ Министерство благоволитъ принять въ этомъ дѣлѣ, основано, между прочимъ, на томъ, что Турецкое Министерство въ послѣднее время не однократно увѣряло Болгаръ, что оно бы рѣшило этотъ вопросъ въ пользу ихъ, еслибы было увѣрено, что ИМПЕР^ское^ Прав^ит^во не пріиметъ этого за неумѣстное вмѣшательство съ его стороны въ дѣла Вселенскаго Патріархата.

Съ глуб. почт.

2090. — Причини за оставката на Герова. Помощи отъ Русия за чети. Пак. 86.

Его Превосх<u>ву</u> Г. Стремоухову.

С. Петербургъ, 9 Декабря 1867.

М. Г. Петръ Николаевичъ,

Принужденный обстоятельствами, не долго спустя по возвращеніи въ Филиппополь къ своему посту, просить объ увольненіи меня отъ службы, я считаю долгомъ довести это до свѣдѣнія Вашего Превосх<u>ва</u> и вмѣстѣ представить причины побуждающія меня къ тому.

Въ началѣ сего года Букарестскіе Болгаре писали ко мнѣ поѣхать въ Букарестъ для нѣкоторыхъ переговоровъ съ ними. На мою просьбу о разрѣшеніи мнѣ исполнить желаніе ихъ Г. Посолъ Генералъ-Адютантъ Игнатьевъ предписалъ мнѣ поѣхать сперва въ Константинополь и тутъ Его Превосходительство поручилъ мнѣ увѣрить Болгаръ, что онъ добился у Порты автономіи для нихъ, но чтобы эта автономія была полнѣе и сообразнѣе съ потребностями ихъ, онъ требовалъ написать ему проектъ желаемыхъ реформъ и совѣтовалъ устроить нѣкоторое движеніе въ Балканахъ, чтобы тѣмъ опровергнуть возраженія Турецкаго Правительства, что будто Болгаре довольны своимъ положеніемъ и не желаютъ никакихъ перемѣнъ.

Въ исполненіе таковаго порученія Г. Посла былъ написанъ мною, по предварительному соглашенію съ Болгарами, проектъ о реформахъ въ пользу ихъ, и въ тоже время, съ денежнымъ пособіемъ отъ Его Превосходительства, послано нѣсколько молодыхъ людей для составленія въ Балканахъ хайдуческой банды. Затѣмъ я поѣхалъ въ Букарестъ и, согласно съ порученіемъ Г. Посла, убѣдилъ и тамошнихъ Болгаръ послать и оттуда въ Болгарію нѣкоторыя банды.

Но потомъ, когда оказалось, что увѣренія объ истребованной будто бы автономіи, которыхъ я былъ проводникомъ, были преждевременны, это поставило меня въ такое положеніе въ отношеніи къ Болгарамъ, что я, для оправданія себя въ глазахъ ихъ, рѣшился еще тогда подать въ оставку. Но ставя всегда службу выше собственныхъ интересовъ, я воздержался отъ этого до времени, чтобы не дать увеличиться недовѣрію къ ИМП<u>ской</u> Миссіи.

Теперь, съ пріѣздомъ моимъ въ Петербургъ, распространился изъ Константинополя, изъ какогото офиціальнаго источника, что будто я вызванъ Министерствомъ, чтобы быть судимымъ какъ виновникъ бывшаго движенія въ Болгаріи.

Слухъ этотъ хотя невѣрный, но оставленный безъ опроверженія, не можетъ не уронить меня въ глазахъ Болгаръ. А какъ другія средства къ опроверженію этого слуха не зависятъ отъ меня, то по необходимости я долженъ прибѣгнуть къ тому, которое въ моемъ расположеніи—просить объ увольненіи меня отъ службы.

При семъ я долженъ признаться, что съ прискорбіемъ рѣшаюсь на это, какъ подумаю о послѣдствіяхъ, которыя несвоевременное увольненіе мое должно имѣть какъ для службы, такъ и для меня лично. Для службы оно можетъ быть нехорошо тѣмъ, что многіе изъ Болгаръ знаютъ эту исторію и выведутъ изъ нея заключеніе не въ нашу пользу. Для меня же лично подача въ отставку имѣетъ то неудобство, что, не имѣя состоянія и не смѣя просить пенсіи за одинадцатилѣтную службу, съ увольненіемъ найдусь въ затруднительномъ положеніи. Но для востановленія довѣрія, которымъ досихъ поръ пользовался у Болгаръ, я не долженъ остановиться передъ этимъ, потому что только при этомъ довѣріи я могъ быть полезнымъ какъ для службы такъ и для нихъ.

Съ глуб. почт.

246. НИКОЛАЙ ДМИТРІЕВИЧЪ СТУПИНЪ.

2091. — Геровъ се делегира да прѣдставлява руския консулъ въ узунджовския панаиръ. Пак. 88.

Андріянополь, 30 Августа 1851.

Милостивый Государь,

Найденъ Горовичъ,

Отдавая должную справедливость Вашимъ безкорыстнымъ стараніямъ содѣлаться полезнымъ нашему Генеральному Консульству, мнѣ особенно пріятно воспользоваться симъ случаемъ чтобы доказать Вамъ мое уваженіе, преданность и благодарность. Я буду очень радъ если Ваши дѣла позволять Вамъ исполнить сіе предложеніе Генеральнаго Консулства, при чемъ нелишнимъ считаю въ добавленіе къ оффиціяльному предложенію присовокупить, что могущіе произойти канцелярскіе доходы за явку паспортовъ по одному колонаду и за нѣкоторыя другія тезкире, сколько бы не было я прошу Васъ обратить въ Вашу собственную пользу, для покрытія расхоловъ Вашихъ на путешествіе и пребываніе въ Узунджовѣ. Вмѣстѣ съ тѣмъ по прибытіи Николая Якимовича, я не премину обратить его начальническое вниманіе на Ваши полезные труды.

Примите увѣреніе въ моемъ совершенномъ почтеній и преданности.

Ступинъ.

P. S. Теперь посылаю Вамъ только 16-бланковъ еще штукъ 50 пришлю въ Узунджову съ Кавасомъ, который (если отпущу) то долженъ быть въ Вашемъ полномъ распоряженіи и строго повиноваться Вашимъ приказаніямъ. Тогда же пришлю форму по которой Вы дадите мнѣ свѣдѣнія о торговыхъ оборотахъ.

2092.—Благодарително Герову за услуги на руското консулство. Официално пълномощно Герову да прѣдставлява консулството на узунджовския панаиръ. Пак. 88.

Августа 30го дня 1851. год.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

По волѣ начальства, завѣдывая временно дѣлами Императорскаго Генеральнаго Консульства, я имѣлъ неоднократно случай обращаться къ посредничеству Вашего Благородія для наблюденія и исполненія текущихъ дѣлъ нашихъ подданыхъ проживающихъ въ Филиппополѣ для торговли. Долгомъ считая изъявить Вамъ мою совершенную благодарность за особенное усердіе и точность, которыя Вы, Милостивый Государь, оказываете при исполненіи предлагаемыхъ Вамъ Генеральнимъ Консульствомъ порученіи, мнѣ пріятно нынѣ, въ знакъ отличнаго довѣрія, поручить заботамъ Вашимъ личность и дѣла Россійско подданыхъ, которые посѣтятъ въ нынѣшнемъ году Узунджовскую Ярмарку для оказанія онымъ надлежащаго покровительства. А что бы дѣйствія Ваши по сему предмету были успѣшни, я счелъ приличнымъ, послѣ предварительнаго личнаго объясненія съ Андріянопольскимъ Генералъ-Губернаторомъ, снабдить Васъ прилагаемымъ у сего подъ открытою печатью рекомандательнымъ письмомъ къ Исмаиль-Пашѣ, которымъ прошу признавать во все продолженіе Ярмарки ходатайство Вашего Благородія по дѣламъ Россійско подданыхъ дѣйствительнымъ какъ временнаго Агента Генеральнаго Консульства.

Вполнѣ увѣренный что обычныя дѣятельность и усердіе Ваши не замедлятъ и на сей разъ оправдать ожиданія, считаю не лишнимъ присовокупить что мнѣ было бы любопытно имѣть свѣденія, какъ о результатѣ коммерческихъ сдѣлокъ имѣющихъ произойти на сей Ярмаркѣ такъ и о всѣмъ прочемъ заслуживающимъ примѣчанія.

Примите увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности

Ступинъ.

NB. Прилагая при семъ бланки за турецкою печатью нашего Генеральнаго консульства съ таковою же подъ низомъ подписью означающею Ваше отъ онаго назначеніе, для выдачи какъ обыкновенныхъ Ильмихаберъ на полученіе Россійскоподданнымъ турецкыхъ дорожныхъ тезкире, такъ и другихъ употребительныхъ свидѣтельствъ для пропуска принадлежащихъ имъ товаровъ, долгомъ считаю присообщить что для наблюденія должной вѣрности и крайней осторожности въ употребленіи сихъ бланковъ, необходимо будетъ составить имъ журналъ и въ ономъ обозначать: содержаніе свидѣтельства, кому именно и на какой конецъ было выдано. За тѣмъ остальные по окончаніи Ярмарки представить обратно въ Генеральное Консульство. При явкѣ же паспортовъ Вы имѣете подписываться временнымъ по Узунджовской Ярмаркѣ Агентомъ ИМПЕРАТОРСКАГО Генеральнаго Консульства въ Андріянополѣ.

Н. Ступинъ.

2093. — Геровъ се отказва отъ агентството. Училищнитѣ настоятели недоволни. Ступинъ се съгласява съ тѣхъ. Урежда се въпросътъ. Пак. 88.

Андріянополь, 18 Сентября 1851 г.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно Ваше и Г-на Зергали письма отъ 10го сего мѣсяца. Я понялъ что Вамъ невозможно исполнить моего порученія безъ ссоры съ чорбаджіями, и былъ душевно радъ видѣть съ какою похвально умѣренною осторожностью Вы поступили въ этомъ случаѣ. Съ моей стороны было бы безразсудно настаивать, ибо при всемъ искреннемъ моемъ желаніи Вамъ добра и всякаго благополучія, я долженъ сказать откровенно, что не въ силахъ еще сдѣлать ничего; мѣнять же вѣрное настоящее на можетъ быть будущее, въ наши лѣта уже не простительно; и если я предложилъ Вамъ сіе почетное порученіе, то единственно потому что совсѣмъ непредвидѣлъ такихъ препятствій. Проникнутый сими мыслями и желаніемъ чтобы отъ сей суматохи неосталось даже и впечатлѣнія въ головахъ чорбаджіевъ и не было бы для Васъ чего либо невыгоднаго; я тотчасъ же, вечеромъ 12го числа поскакалъ на почтовыхъ въ Узунджову. 13го съ свѣтомъ былъ тамъ (Ярмарка открылась 10го числа) видѣлся съ Исмаилъ Пашею, которому и поручилъ прямо покровительствовать нашимъ подданнымъ; потомъ видѣлся съ Аѳанасіемъ Чалики и Стояномъ основателемъ Вашего училища, увѣрилъ ихъ, что хотя и невижу ни для нихъ, ни для училища никакого вреда отъ назначенія Васъ и хотя писалъ въ отвѣтъ къ Чорбаджіямъ что время неимѣю исполнить ихъ просьбу; однако изъ уваженія къ ихъ сомнѣнію и страху, а также по просьбѣ Вашей, я улучилъ свободную минуту и прибылъ самъ, чтобы личнымъ свиданіемъ съ Пашею предупредить всякіе злые толки. Наконецъ въ тотже день я оставилъ опять Узунджову.

Покорно прошу Васъ съ первою же почтою возвратить мнѣ непремѣнно мое офиціяльное отношеніе № 112 съ 16ю бланками и письмо мое къ Ис-

маиль Пашѣ №. 118. Какъбы то ни было, но я надѣюсь что это обстоятельство не разрушитъ нашихъ дружественныхъ отношеній, и утѣшаюсь мыслею что когда нибудь при болѣе благопріятномъ случаѣ я успѣю лучше доказать Вамъ мою преданность съ каковою и нынѣ пребываю готовый къ Вашимъ услугамъ.

Ступинъ.

2094. — Писмата на Герова приети. Прошението отъ майката на Стояновича изпратено въ Цариградъ. Пак. 88.

Андріянополь, 2 Октября 1851 г.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Ужасный недосугъ мѣшалъ мнѣ отвѣчать на нѣсколько Вашихъ писемъ. Нынѣ, улучивъ минуту, спѣшу сообщить Вамъ что послѣднее Ваше письмо съ возвращеніемъ такрира моего къ Исмаиль-Пашѣ и пр. я получилъ исправно; просьбу матери Стояновича и приложеныя къ оной бумаги препровождены мною въ Императорскую Миссію, но отвѣтъ еще не полученъ. Что касается до дѣла Евлогія Георгіева, то съ будущею почтею я буду писать къ Исмаиль Пашѣ еще о ускореніи. Николай Якимовичъ еще не пріѣхалъ, но я жду его въ скоромъ времени.

Боясь опоздать на почту, болѣе писать неимѣю времени, и прошу Васъ быть увѣреннымъ въ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

Ступинъ.

P. S. Что дѣлаетъ монахъ Зосимъ, о коемъ Вы мнѣ писали отъ 10го Сентября.

2095. — Прѣпраща се заявление до Исмаилъ паша за работата на Евлогия Георгиевъ. Пак. 88.

Андріянополь, 22 Января 1852 г.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно два Ваши послѣднія письма; приложенныя къ Николаю Якимовичу отправлены по назначенію; но за множествомъ дѣлъ по случаю Новаго года, я до сихъ поръ не имѣлъ времени отвѣчать Вамъ. Теперь же препровождаю у сего письмо Исмаиль пашѣ и если послѣ сего не послѣдуетъ никакого распоряженія выгоднаго Евлогія Георгіева; то ему остается только подать протестъ на мѣстныя власти, а я отнесу къ Генералъ Губернатору и въ Константинополь. Если найдете приличнымъ, то доставьте сіе письмо Исмаиль пашѣ сами, или чрезъ кого либо изъ нашихъ. Гну Аргирію Д. Зергали скажите, что картофелъ я получилъ, ѣмъ за его здоровье и очень много и премного ему благодаренъ. Найденъ Чорбаджи скончался 15го Января; 16го мы похоронили его въ Карагачѣ; книги Ваши при первомъ свиданіи поручу кому слѣдуетъ доставить къ Вамъ.

За симъ остаюсь съ неизмѣнною преданностію

Вашъ покорнѣйшій слуга
Ступинъ.

2096.—Прѣпраща се приказътъ отъ Кямилъ паша за убийство човѣкътъ на Чалъковци. Пак. 88.

Андріянополь, 24 Марта 1852.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Поздравляю Васъ съ наступающими праздниками. Я получилъ исправно всѣ Ваши письма, равно какъ и отъ Г. Зергали; но не отвѣчалъ потому что уѣзжалъ на нѣсколько дней въ Константинополь. Даже и теперь, за множествомъ дѣлъ, удовлетворяюсь на сей разъ не многими строками чтобы просить Васъ передать брату Николая Чалики прилагаемый у сего приказъ отъ Кямиль Паши въ Самоковъ, касательно ихъ иска по убійству разбойниками ихъ повѣреннаго.

Примите увѣреніе въ моемъ почтеніи и преданности.

Ступинъ.

2097. — Благодарность за подаръкъ. По обира на Евлогия Георгиева. Пак. 88.

Андріянополь, 28 Октября 1852 г.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно всѣ Ваши письма, а на дняхъ и сто окъ картофля; очень благодаренъ вамъ за хлопоты, также и Гну Евлогію Георгіеву за его усердный подарокъ, но не зная его адреса, прошу Васъ передать ему мою благодарность. Что касается до его дѣла, то я неоставилъ говорить съ Мехмедъ Пашею и онъ мнѣ также обьявилъ что ожидается изъ Константинополя разрѣшеніе о продаже имѣнія разбойниковъ; однако я просилъ его еще написать и онъ обѣщалъ. Съ моей стороны я совѣтую Гну Евлогію Георгіеву подать въ Консульство просьбу объ ускорѣніи сего дѣла, тогда мы могли бы написать въ Миссію.

На дняхъ ожидаю пріѣзда Гна Николая Якимовича Мухина. Онъ будетъ у насъ 5го или 6го Ноября.

Прошу Васъ принять увѣреніе въ моемъ почтеніи и совершенной преданности. Ступинъ.

2098. — Да се погрижи Геровъ да посрещне и изпрати сестрата на Ступина. Чака се миръ или война. Пак. 88.

Пера 4 Сентября 1853.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, я получилъ Ваше письмо отъ 30 Августа и благодарю Васъ за всѣ хлопоты по моимъ порученіямъ. Сестрѣ ужасно хочется по скорѣе домой,—это и мое желаніе; но ѣхать одной нельзя, даже въ Одессѣ не гдѣ дожидаться оказіи, а потому то я и надоѣдаю Вамъ моими просьбами о прінсканій ей попутчиковъ изъ дамъ до Москвы, Казани или Саратова и даже уполномачиваю Васъ заключить съ таковою дамою (если найдется) и какія бы Вы ни заключили на счетъ расходовъ и проч: я на все буду согласенъ съ благодарностію. Мы здѣсь ждемъ на сихъ дняхъ окончательныхъ извѣстій изъ Вѣны о мирѣ или о войнѣ; въ послѣднемъ случаѣ съ будущимъ пароходомъ мы все будемъ въ Одессѣ.

Остаюсь съ неизмѣнною къ Вамъ преданностію.

Весь Вашъ Ступинъ.

2099. — Ст. Тошковичъ ще приеме сестрата на Ступина. Какъ да се прѣпрати по-нататъкъ. Пак. 88.

Пера, 14 Сентября 1853 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Сегодня отправляется сестра моя въ Одессу. Гнъ Тошковичъ былъ у меня и просилъ чтобы я располагалъ для нее его домомъ по дружески; принявъ его доброе предложеніе съ чувствомъ живѣйшей благодарности, я спѣшу отправить ее поручивъ также и Вашему доброму расположенію и хлопотамъ. Не пишу теперь къ Mme Тошковичъ единственно потому что не знаю ея ни имени, ни языка; а въ ожиданіи отъ Васъ увѣдомленія, прошу выразить ей мое почтеніе и просьбу о доставленіи моей сестрѣ убѣжища и покровительства до пріисканія удобнаго случая къ дальнѣйшему отправленію, который я надѣюсь не замедлитъ представиться. Всего лучше, выгоднѣе и удобнѣе пріискать прямо въ Саратовъ условія можно заключить, если на почтовыхъ, то приплачивая на одну лошадь что составитъ даже до Казани не болѣе 30 руб. серебромъ, а съ содержаніемъ пожалуй совсѣмъ можно дать и до 50ти впрочемъ если будетъ стоить и дороже, то не должно упускать хорошаго и надежнаго попутчика изъ дамъ. За неимѣніемъ въ Саратовъ можно и въ Казанъ и въ Москву. — Однимъ словомъ я полагаюсь на Васъ какъ на роднаго какъ въ продолженіе пребыванія ея въ Одессѣ такъ и при дальнѣйшемъ ея отправленіи.

Если бы въ Одессѣ стали ее безпокоить различными требованіями; какъ то, пошлину за паспортъ или въ таможнѣ или по отъѣзду ея изъ Одессы при прпискѣ вида; то Вы должны будете обратиться къ Гну Озерову котораго я съ симъ же пароходомъ просилъ письменно объ оказаніи ей покровительства.

У насъ уже недѣля какъ извѣстно объ отказѣ ИМПЕРАТОРА; но Турки кажется хотятъ войны. Когдаже насъ отзовутъ въ Одессу? или хотятъ чтобъ Турки сами прогнали? или заперли въ тюрьму, или переколотили? Богъ не безъ милости, козакъ не безъ счастья.

Обнимаю Васъ заочно и желая здоровья и счастья прошу вѣрить въ мою совершенную преданность.

Весь Вашъ
Ступинъ.

2100. — Геровата записка приета. Геровъ прѣпоржчанъ въ министерството. Надежда за скорото му назначаване на царска служба. Пак. 88

С. Петербургъ, 13 Ноября 1853 г.

Здраствуйте Любезнѣйшій другъ, Найденъ Геровичъ, я получилъ Вашу записочку съ записками и премного Вамъ благодаренъ, но по Вашему обѣщанію ожидаю продолженія и подробнѣйшихъ свѣденіи. Я говорилъ уже много о Васъ съ Любимовымъ и Титовымъ; мнѣ обѣщали въ скоромъ времени принять Васъ въ Царскую службу; такъ что я надѣюсь чрезъ недѣльку извѣстить Васъ о какой нибудь пріятной новости, и не надѣюсь по возвращеніи застать Васъ въ Одессѣ. Я здоровъ, но ужасно занятъ. Перваго, т. е. здоровья и Вамъ желаю; а второе предоставляю Богу и Вашему собственному расположенію.

Въ ожиданіи вѣстей отъ Васъ, остаюсь Вамъ неизмѣнно преданнымъ другомъ и слугою.

Николай Ступинъ.

2101.—Герова работа уредена. Писано за него Озерову. Пак. 88

20 Ноября.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ!

Спѣшу сказать Вамъ радостную Вѣсть: Ваше дѣло въ шляпѣ. Любимовъ писалъ о Васъ Озерову, о доставленіи Вамъ пособія и отправленіи къ мѣсту при первомъ случаѣ. Мнѣ дѣла по горло; благодарю Васъ за моихъ и обнимая Васъ по братски, остаюсь неизмѣнно преданнымъ Вамъ.

Ступинъ.

2102.—Геровъ извънъ Росия. Нѣма какъ да му се помогне. Да се занимава съ рѣчника. Кои искатъ да печататъ рѣчника. Гилфердингъ иска свѣдѣния за българската история. Пак. 88

С. Петербургъ, 9 Апрѣля 1855 г.

Христосъ Воскресъ,

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Письмо Ваше изъ Бухареста я получилъ не давно, по случаю не битности моей въ Петербургѣ, и оно преспокойно лежало съ другими въ Департаментѣ. Въ отвѣтъ на него, не разпространяясь, скажу только, что по моему мнѣнію Вы не хорошо сдѣлали, оставшись въ Бухарестѣ; а въ настоящее время нельзя и думать о доставленіи вамъ средствъ возвратиться въ Россію; и такъ вамъ остается теперь предаться Вашимъ ученымъ занятіямъ, которыя будутъ всегда достойно оцѣнены всѣми благомыслящими и понимающими дѣло людьми. — Такъ напримѣръ. — Вы поручили мнѣ букву Б изъ вашего Булгаро-Русскаго словаря и вотъ теперь составляется компанія ученыхъ подъ прѣдводительствомъ Г-на Гильфердинга (сына однаго изъ Директоровъ Нашего Министерства) для изданія всего вашего словаря и мнѣ поручено просить Васъ доставить къ намъ въ рукописяхъ и другія всѣ буквы, или тѣ которыя готовы, — неготовыя потрудиться приготовить. Конечно, кромѣ славы въ этомъ будетъ для васъ и существенная выгода.

Г-нъ Гильфердингъ проситъ Васъ также сообщать ему извѣстныя вамъ черты изъ Исторіи Булгарскаго Народа изысканіемъ которыхъ онъ теперь дѣятельно и полезно занимается. Вы можете адресовать прямо къ нему на имя его отца Его Превосх. Господ. Директора Гильфердинга.

Въ ожиданіи Вашего отвѣта, желаю вамъ здоровья и возможнаго благополучія и прошу быть увѣреннымъ въ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

Николай Ступинъ.

P. S. Если также Вы имѣете какіе рукописныя матеріалы для исторіи Булгаръ, то просятъ Васъ доставить съ нихъ списки; и такъ на все мы ждемъ отвѣта поскорѣе.

2103. — Геровъ се съкълдисва слѣдъ Ступина. Порѫчки Ступину за въ Турско. Коп. кн. 1.

Н. Д. Ступину.

С. Петербургъ 10 Августа 1856.

Я написалъ письмо къ тебѣ 6 Августа и хотѣлъ вложить оное въ письмѣ къ С. Д. Тошковичу, но при запечатываніи послѣдняго отъ поспѣшности забылъ приложить его. Посему спѣшу написать вторично, чтобы письмо

застало васъ въ Одессѣ. Впрочемъ ничего особеннаго не имѣю сообщить, а пишу, чтобы только напомнить о себѣ и сказать, что послѣ Вашего отъѣзда мнѣ скучно здѣсь. Не знаю, какъ будетъ послѣ, но теперь беретъ меня чувствительная скука.

Я писалъ своему брату Аѳанасію, чтобы онъ, при свиданіи съ Вами, въ случаѣ надобности, попросить у Васъ на мой счетъ нѣсколько сотъ піастровъ.

Покорнѣйше прошу Александру Антоновну по пріѣздѣ въ Адріанополь, позвать мою тетку, Груду, тещу Любена Шушулы по первой женѣ, и дать ей отъ меня одинъ золотой полумеджидіе, за который я разчитаюсь потомъ съ тобою.

Прошу засвидѣтельствовать мое почтеніе Александрѣ Антоновнѣ. Митю и Мишу цѣлую. Желаю всѣмъ вамъ счатливо и весело путешествовать до самаго Адріанополя.

Послѣ Вашего отъѣзда я не встрѣчался ни съ кѣмъ изъ нашихъ. У Ков. былъ, но не засталъ его дома.

Прошу написать мнѣ изъ Одессы.

До свиданія! Весь твой

Н. Геровъ.

2104. — Трудно и уморително пѫтуване. Сърдечно посрѣщане въ Олесса. Какъ да се води церковната ни борба и какво да искатъ българетѣ. Княжески въ Одесса. Ковачевичъ и надеждитѣ му. Радостьта на българетѣ за геровитѣ дипломатически успѣхи. Пак. 88.

30 Августа 1856 года.

Любезный другъ Найденъ,

Наконецъ мы въ Одессѣ еще съ 26 го числа. Въ Москвѣ я былъ задержанъ приказомъ изъ Петербурга до 3го; въ продолженіи пути мы испытали всѣ возможныя на землѣ неудовольствія и обыкновенныя на станціяхъ и дорогѣ задержки; даже въ Полтаву пріѣхали на 4хъ парахъ воловъ. Подъ Александріей верстъ за 5—сгорѣло совсѣмъ колесо, и мы до города дошли пѣшкомъ. Но всѣ эти похожденія можно бы еще разказать, но описывать не достало бы и всѣхъ 6ти листовъ. Здѣсь я получилъ отъ Тошковича твое письмецо, за которое и благодарю; здѣшніе Болгаре встрѣтили меня очень хорошо; особенно нашъ почтенный Стефанъ Дмитріевичъ показываетъ самую добрую и внимательную предупредительность.

Какъ Филаретовъ въ Москвѣ, такъ и наши Одесскіе друзья единодушно согласились съ моимъ мнѣніемъ что просьба Болгаръ о учрежденіи имъ особой Патріархіи была не только не своевременна, но даже ни въ какомъ случаѣ не умѣстна и еще болѣе: была навѣрно плодомъ интригъ нашихъ недоброжелателей; во 1хъ нельзя ожидать отъ устройства особой Болгарской Патріархіи, кромѣ существеннаго вреда, ровно ничего хорошаго; потому что она будетъ имѣть предъ Вселенскаго Константинопольскаго въ глазахъ турецкаго Правительства одинаковое ничтожное значеніе Патріархій Антіохійской, Іерусалимской и Александрійской; въ 2хъ Патріархъ Болгарскій бывъ соперникомъ Константинопольскаго и опасаясь его наущеніи въ Портѣ, будетъ болѣе стѣсненъ въ своихъ дѣйствіяхъ чѣмъ просто Епископъ, или Митрополитъ на пользу своего народа и его образованіи. Да, я увѣренъ, что намъ нуженъ Патріархъ не въ Тырновѣ, а нужно завладѣть Патріархіею въ Константинополѣ; конечно это можетъ быть не скоро, но за то будетъ скоро. Княжескій являлся ко мнѣ, онъ ходатайствуетъ о позволеніи ѣхать въ Эски Загру съ 2мя дѣвочками и ожидаетъ пособія; обо всемъ этомъ онъ писалъ кажется изъ Кіева еще къ Любимову 4го Мая, но отвѣта не получалъ. По его разказамъ

Ковачевичь надѣется, что его сдѣлаютъ Викаріемъ для всѣхъ Болгарскихъ церквей въ Россіи. Товарищъ Ковачевича, Мошенникъ Каймакамъ, недавно былъ въ Одессѣ и смастерилъ здѣсь както тысячи двѣ три серебромъ и поэтому случаю угощалъ шампанскимъ и закуской Христодимова въ Парижской Гостинницѣ. Николая Палаузова здѣсь нѣтъ, онъ отправленъ на Дунай передать возвращающихся Болгаръ подъ покровительство Турецкихъ властей! Мутьевъ, Николай Тошковъ, и Тошковичи, слушая мои расказы непритворно и сильно радовались твоимъ дипломатическимъ успѣхамъ въ Петербургѣ, и сколько я могъ замѣтить, то Палаузовы, особенно Петербургскій неимѣютъ Партизановъ между честными нашими родолюбцами.

Когда Богъ дастъ, что будешь собираться къ намъ, не забудь пожалоста купить географическій Атласъ средней величины, это необходимо будетъ для Митиньки, который вмѣстѣ съ Александрой Антоновной и Мишинькой низко кланяются и посылаютъ родныя привѣтствія, а потомъ и я дружески, хотя заочно обнимая тебя, и сказавъ: до свиданья другъ, остаюсь

преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

2105. — Геровъ на пѫть за отечеството си. Измѣнилъ маршрута. Благодарность на българетѣ къмъ Ступина. Коп. кн. 1.

Одесса 23 Октября 1856.

Письмо твое, другъ мой Николай Дмитріевичъ, отъ 30 Августа изъ Одессы я получилъ въ Петерб. Не отвѣчалъ на оное потому, что самъ собирался въ дорогу и надѣялся встрѣтиться съ тобою въ непродолжительное время. Здѣсь я долженъ измѣнить свой маршрутъ. Вмѣсто того, чтобы изъ Букареста поѣхать въ Константинополь и потомъ въ Филип. я поѣду прежде въ Филип. а оттуда въ Конст. Эта перемѣна, сдѣланная не по моему желанію, очень нравится мнѣ. Я надѣюсь быть въ Адр. около половины Декабря. Тогда переговоримъ о многомъ, а теперь не буду распространяться. Въ Константинополѣ пріидется прожить недѣлю или двѣ и потомъ возвращусь на родину.

Отъ души благодарю тебя за рекомендацію здѣшнимъ нашимъ. Они также и тобою очень, очень довольны. Письмо твое къ Ст. Дим. писанное передъ отъѣздомъ изъ Конст. я читалъ, какъ и другіе съ признательностью.

Мой искренній поклонъ Александрѣ Антоновнѣ. Митю поздравляю съ наступающимъ днемъ его Ангела и желаю ему всѣхъ благъ; везу ему атласъ. Мишу цѣлую.

Сей часъ получилъ приглашеніе на обрученіе Мар. Ст. Тошковичъ. Она выходитъ за Делавоса, братъ котораго теперь въ Филип. съ купленными здѣсь для Султана мериносами.

Обнимаю тебя заочно до свиданія.

Н. Геровъ.

2106. — Геровъ въ Търново. Неговото възхищение отъ хубоститѣ на тоя градъ. Коп. кн. 1

Н. Д. Ступину.

17 Декабря 1856.

Пишу тебѣ, дорогой мой Николай Дмитріевичъ, изъ Тернова, столицы бывшаго Болгарскаго царства. Много могъ бы написать, но теперь не время. Скажу только, что откуда ни посмотришь на городъ или на окружности, взору представляется истинно великолѣпный видъ. Не можетъ быть мѣсто, живописнѣе этого и красивѣе для столицы.

Я уѣзжаю сего дня отсюда черезъ Габрово и Казанлыкъ въ Филиппополь, откуда напишу тебѣ побольше. . . . .

Изъ Одессы я писалъ тебѣ 23 Окт. а потомъ уже съ дороги не могъ писать. Въ день твоего ангела пили за твое здоровье у моего друга Христа Георгыева.

До пріятнаго свиданія

Твой
Н. Геровъ.

2107. — Защо не пише Геровъ за себе си. Писмото на Конст. Василиевъ до Д-ра Чомакова за черковната борба. Пак. 88.

Адріянополь, 25 Декабря 1856. г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ, начинаю праздникъ поздравленіемъ тебя и желаніемъ здоровья и всякаго благополучія. Я былъ третьяго дня обрадованъ полученіемъ твоего письма изъ Тырново, но ты ничего не пишешь о себѣ; какъ и что? Когда будешь у насъ? предполагая, что ты проѣдешь на праздники въ Копривницу я пишу письмо это на удачу. О нашихъ же дѣлахъ и о моемъ взглядѣ на нихъ ты увидишь и поймешь изъ письма къ Доктору Стоянчо отъ Константина Васильева. Обнимаю тебя мысленно, мы всѣ здоровы чего и тебѣ желаемъ. Жена, Митя и Миша также тебя поздравляютъ и обнимаютъ.

Преданный тебѣ неизмѣнно

Николай Ступинъ.

2108. -- Ступинъ не съгласенъ съ Герова по черковния въпросъ. Доказателствата му. Какво мисли за признателностьта. Милъ му е българскиятъ народъ. Геровъ трѣбва да поздрави Ковалевскаго. Пак. 88

Адріянополь, 5 Января 1857. г.

Любезный Найденъ Геровичъ,

Я получилъ твое письмо отъ 31го Декабря и 1 Генваря.

Въ отвѣтъ на него сказать всего что думаю и чувствую немогу письменно, а потому ожидаю съ нетерпѣніемъ твоего пріѣзда.

Однако въ кратцѣ замѣчу, что изъ письма твоего по всѣмъ пунктамъ замѣтилъ, что ты какъ будто забылъ всѣ наши Петербургскіе разговоры и предположенія, и измѣнивъ предначертанному пути, скачешь безъ оглядки во слѣдъ безумца Палаузова, и сомнительнаго Ранова, въ угодность враговъ и вѣры и народа. Напрасно ты дипломатически пугаешь меня, говоря: „Что-кто думаетъ иначе о составленіи Болгарской іерархіи, тотъ считается Болгарами недоброжелателемъ народа!“ Безсмысленнаго почтенія, безотчетной любви, я не хочу купить цѣною лицемѣрія, потерею выгодъ тѣхъ же самыхъ Болгаръ, судьба которыхъ въ будущемъ мнѣ сдѣлалась дорога по многимъ причинамъ.

Извини за слишкомъ вольную откровенность, но ты самъ желалъ ее, требуя моей дружбы; а съ друзьями у меня всегда что на умѣ то и на языкѣ.

Могу ли я согласиться, что Грекъ значитъ мерзавецъ, что Болгаринъ значитъ благочестивецъ: Если Тырновскій Митрополитъ Неофитъ дуренъ; я ненадѣюсь, чтобы Ковачевичъ или другой негодяй изъ Болгаръ былъ лучше на этомъ мѣстѣ. Но если Силистрійскій Діонисій и особенно Адріянопольскій Кирилъ при знаніи ихъ Славянскаго языка, любимы Болгарами до высокаго почтенія; могу ли я думать, что мы вправѣ желать

замѣнить ихъ Болгарами? Гдѣже останется Братство народовъ по единой святой Христовой вѣрѣ? Могу ли я согласиться, что признаніе Портою въ настоящее время особенности Болгарской народности, послужитъ къ будущей выгодѣ моихъ единоплеменниковъ? Могу ли я не видѣть, что составленіе теперь особой Болгарской Іерархіи и созданіе для оной Патріарха независимаго отъ Вселенскаго Константинопольскаго есть мечта враговъ нашихъ, которые этою соблазнительною уловкою стремятся лишить Болгарію въ будущемъ всякихъ правъ на владѣніе Царь-градомъ, къ чему такъ разумно стремился великій Симеонъ, и отъ него такъ малодушно отказался ничтожный Петръ?

Нѣтъ, любезный другъ, ты смотришь на обстоятельство въ призму увлеченія; съ моей стороны, не обманываясь мишурнымъ блескомъ и гремушками минутной удачи, я разсмотрѣлъ его съ двухъ сторонъ и нашелъ его бѣдственнымъ какъ въ настоящемъ для православной Церкви единой общей нашей Матери, такъ и особенно въ будущемъ, для милой мнѣ Болгаріи.

Отказъ твой принять постъ въ Филиппополѣ отъ нашего Правительства мнѣ кажется тоже безрасуднымъ, потому что я не знаю причинъ подбуждающихъ тебя къ тому; о прибавленіи же содержанія можно было бы хлопотать, и я надѣюсь на вѣрный успѣхъ.

Егора Петровича я поздравлялъ въ короткихъ словахъ; ты также сдѣлаешъ хорошо, если успѣешъ поздравить его съ новымъ годомъ, и лучше поздно, чѣмъ никогда.

Скажи такъ: М. Г. Е. П., Воспоминаніе о милостивомъ вниманіи, котораго Ваше Превво благоволили удостоить бѣднаго ходатая бѣднаго народа; воспоминаніе о благодѣяніяхъ, которыми Вы изволили ободрить меня къ новой дѣятельности на пользу моихъ соотечественниковъ, умретъ только вмѣстѣ съ благодарнымъ и преданнымъ Геровымъ который, уповая на испытанную благосклонность Вго Превосходительства, принимаетъ смѣлость и теперь напомнить о себѣ покорнѣйшею просьбою о снисходительномъ принятіи его почтительнѣйшихъ поздравленіи по случаю вступленія въ новый 1857 годъ.

Мои усердныя желанія ограничиваются молитвою, общею и всѣмъ моимъ благодарнымъ соотечественникамъ, о сохраненіи въ здоровьи Вашихъ дорогихъ намъ дней. Да даетъ Вамъ Богъ увидѣть и радоваться благоденствіемъ Болгарскаго народа на судьбу котораго Ваше Правво благоволили обратить покровительственное вниманіе.

Ч. им. б. съ глубочайш. почт. и совер. пред.

М. Г.

В. пр. и проч.

Вотъ тебѣ канва для поздравленія, изволь вышивать какъ угодно. И такъ обнимаю тебя мысленно до свиданья.

Неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Ступинъ.

P. S. Мнѣ нуженъ одинъ единственный Синодъ въ Царградѣ и безъ раздѣленія на двѣ половины; ибо въ такомъ случаѣ половина греческая останется старшею и интригамъ не будетъ конца. И если сами Болгаре не помѣшаютъ, — пріѣзжай и ты самъ увидавъ наши дѣла въ моихъ рукахъ, закричишь я увѣренъ: ура!

2109. — Всички писма приети. Прѣпратени писма до Ковалевски, до архиепископа Инокентия и до Бутенева. Пак. 88.

Адріянополь, 15 Января 1857 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Всѣ твои письма, какъ и послѣднее отъ 9го Января получены мною исправно, и я на всѣ отвѣчалъ, или чрезъ Доктора Стоянчо Чомакова, или чрезъ Гешеоглу, потому что каждый разъ полагалъ что мое письмо тебя не застанетъ. И право ты хорошо бы сдѣлалъ еслибы поторопился сюда пріѣхать. А когда поѣдешь къ намъ незабудь привести картофлю сколько можно, или пошли, а также отростковъ а н г и н а р и (артишокъ) чтобы посадить въ Демирдечѣ.

Твои письма къ Ковалевскому и къ Архіепископу Инокентію отправлены. Почта наша еще не начинала своихъ дѣйствій, хотя фирманы давно выданы. Вотъ тебѣ рускій и французскій адресы къ Бутеневу:

Его Высокопревосходительству
Милостивому Государю

Аполлинарїю Петровичу Бутеневу etc. etc.
Въ Константинополь.

A Son Excellence

Monsieur de Bouténeff

Conseiller Privé Actuel de S. M. l'Empereur de touts les Russes, son Ambassadeur Extraodinaire et Plénipotentiaire prés S. M. le Sultan, Chevalier de plusieurs Ordres Grand-Croix etc. etc.

à Constantinople.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь по старому преданнымъ тебѣ
Н. Ступинъ.

P. S. Письмо къ Бутеневу пойдетъ въ четвергъ (послѣ завтра).

2110. — Н. Геровъ, наклеветенъ отъ гръцкия митрополитъ Хрисанта, оставя Пловдивъ по желанието на одринския валия Исмаилъ-Паша. Пак. 4.

Пловдивъ 9 Февраля 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Я собирался выѣхать отсюда въ понедѣльникъ на масляницу, чтобы пріѣхать къ Вамъ. И теперь остаюсь при томъ-же намѣреніи, но выѣзжаю уже не добровольно, а какъ выгнанный отсюда. Я былъ въ Копривщицѣ, а здѣшній Губернаторъ Салихъ-паша пригласилъ г. Зергали и велѣлъ ему послать нарочнаго вызвать меня въ Филиппополь, и какъ только пріѣду явиться къ нему. Я случайно пріѣхалъ въ тотъже день и на другой день по утру, т. е. 7 Февр. былъ у паши, и онъ мнѣ сказалъ, будто Адріанопольскій Исмаилъ-паша, уѣзжая отсюда сказалъ его кехая чтобы отправили меня поскорѣе отсюда. Я спрашивалъ, по какой причинѣ не хотятъ чтобы я оставался здѣсь. Паша говоритъ, что недобрые люди говорили чтото противъ меня и совѣтуетъ мнѣ, для моего спокойствія поѣхать въ Адріанополь и взять оттуда разрѣшенія проживать здѣсь. Не надобно говорить тебѣ, что это интриги архіерея и Грековъ: ты самъ понимаешь это. Не смотря на то, что паша показывалъ видъ будто предпринимаетъ всѣ предосторожности противъ разгла-

шенія, что онъ приглашаетъ меня удалиться отсюда, однако въ тотъже день стали говорить въ городѣ, что меня выгоняютъ отсюда. Посему я долженъ сдѣлать изъ этого дѣло и требовать удовлетворенія.

Вотъ что дѣлаютъ наши духовные пастыри, а Вы все еще ставите намъ въ вину желаніе освободиться отъ таковыхъ гонителей. Объ этомъ поговоримъ, когда пріѣду въ Адріанополь. Теперь больше ни о чемъ не буду писать.

Обнимаю тебя мысленно

преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2111. — Н. Геровъ въ Цариградъ чака рѣшението на своя споръ съ Хрисанта. Новини за разни случаи и различни лица. Пак. 4.

Константинополь 4 Марта 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Въ четвергъ по утру я въѣхалъ благополучно въ Константинополь, не измоченный дождемъ. Г-ну Посланнику представился въ пятницу. Его Выс. прев. принялъ меня милостиво и рѣшилъ потребовать объясненіе отъ Порты по моему дѣлу и въ удовлетвореніе послать меня въ Филиппополь офиціальнымъ лицомъ агентомъ или вице-консуломъ, не знаю. Послѣднее будетъ только въ такомъ случаѣ, если Хрисанѳъ будетъ свергнутъ, вслѣдствіе клеветы, взведенной имъ на Христіанъ его епархіи. Такимъ образомъ можно надѣяться, что мое дѣло уладится.

Относительно Мавриди г. Посланникъ думаетъ заставить его бытъ скромнѣе. Не знаю, рѣшилъ ли онъ какія средства употребить для сего или нѣтъ.

Въ ожиданіи рѣшенія моего дѣла, я получилъ разрѣшенія поѣхать въ Одессу для объясненія съ нашими, въ случаѣ если позовутъ меня оттуда, и потому прошу тебя написать г-ну Тошковичу обо мнѣ что слѣдуетъ.

Патріарха Кирилла благодарилъ за тебя вчера. Онъ получилъ твое письмо и посылаетъ тебѣ свое благословеніе. Вчера же принесли ему изъ Посольства письмо отъ протосингела, который сообщаетъ Его Блву твое предложеніе насчетъ перестройки метоха. Его Блво согласится, если не нужно много издержекъ на это. Онъ напишетъ объ этомъ Протосингелу.

У г. Аргиропула былъ два раза, но не заставалъ его дома. Вчера видѣлся съ нимъ въ церкви и онъ назначилъ мнѣ свиданіе сего дня вечеркомъ. . .

Книги переданы изъ посольства Г. Гешеву для пересылки къ тебѣ.

Павелъ ушелъ, какъ только пріѣхали въ Константинополь, но такъ какъ онъ безъ тезкере, то П. Н. Пизани думаетъ, что его поймаютъ и приведутъ въ Канцелярію.

Стоянче нашъ пріѣхалъ сюда и кланяется тебѣ. Дай знать объ этомъ коконѣ Ламбрини съ поклономъ отъ меня.

Изворскій здѣсь, живетъ у Вогориди, я еще не видѣлся съ нимъ.

О кометѣ и здѣсь, какъ вездѣ, идутъ безтолковые толки, на которыхъ никто не обращаетъ вниманія.

У г. Папастамули я обѣдалъ и отдыхалъ часа три. Кажется, что онъ доволенъ моимъ посѣщеніемъ. . . . .

За краткость письма не сердись на меня. Сего дня почта въ Адр-поль, Фил-поль, Букарестъ и пр. а я только по утру началъ свои письма.

Приложеннаго у сего прошу передать нашему Г. Стояновичу. Въ случаѣ если онъ уѣхалъ, прошу послать въ Пловдивъ, къ Гг. Гешевымъ для передачи.

Обнимая тебя мысленно, остаюсь

преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2112. — Ступинъ и жена му се радватъ на геровия успѣхъ Пак. 88.

Адріянополь, 7 Марта 1857 г.

Я получилъ исправно твое письмо съ нашею почтою и спѣшу благодарить за всѣ свѣденія, какъ изъ нихъ, такъ и изъ полученныхъ отъ Миссіи я съ удоволствіемъ увидѣлъ, что твое дѣло принимаетъ блестящій оборотъ. Можешъ представить есть ли мнѣ время распространяться сегодня? Женаже благодарила бы тебя сама, но за болѣзнію Митиньки не имѣетъ время и мнѣ помочь въ необходимомъ, я безъ помощника просто хоть умирай.

И такъ до свиданья или до слѣдующаго письма, обнимаю мисленно.

преданнѣйшій твой
Н. Ступинъ.

2113.—Геровъ ще се върне въ Пловдивъ като руски прѣдставитель. Той работи между народнитѣ дѣйци въ Цариградъ за церковния въпросъ. Пак. 4.

Константинополь 11 Марта 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Письмо твое отъ 7 Марта я получилъ исправно. При немъ было и другое къ Его Выс-прев. А. П. Бутеневу, которое вчера еще передано по принадлежности.

Здѣсь также увѣряютъ меня, что мое дѣло пойдетъ хорошо, и въ самомъ дѣлѣ Посольство отнеслось по оному въ Порту, и она отвѣчала, что потребуетъ объясненія отъ Исмаилъ-паши. Кажется, что Г-нъ Посланникъ будетъ настаивать на томъ, чтобы послать меня въ Пловдивъ чѣмъ нибудь. Но не знаю когда все это кончится.

Наши принимаютъ меня очень хорошо и по видимому очень довольны свѣдѣніями, которыя я сообщаю имъ. Они хотятъ, чтобы я каждый день бывалъ въ Посольство; но это для меня трудновато, потому что я живу въ Фанарѣ. Одинъ только мой другъ, по видимому, недоволенъ ни мною ни тобою, и уговаривалъ меня не доводить мое дѣло до объясненія съ Портою, потому что оно можетъ кончиться невыгодно для меня, т. е. отказомъ возвратиться въ Пловдивъ. Я ему отвѣчалъ, что не могу сдѣлать того, потому что для меня все равно какъ бы ни кончилось дѣло; я интересуюсь однимъ: видѣть чѣмъ кончится. Первый твой рапортъ о объ этомъ дѣлѣ немедлено по полученіи посланъ въ Петербургъ, и ожидаютъ отвѣта оттуда.

Чамовъ поѣхалъ въ Одессу на недѣлю, и я поручилъ ему купить все, что замѣтила мнѣ Александра Антоновна.

Послѣ того, какъ я передалъ курьерамъ полъ ока чаю, узналъ, что и Матѣевъ посылаетъ вамъ чаю, и потому больше я не буду посылать.

Вчера былъ у обѣдни въ Посольской церкви бывшій Патріархъ Констагій. . . . . . .

Твоими рапортами здѣсь очень интересуются и отъ тебя одного ожидаютъ свѣдѣній. Слѣдовательно твои представленія обо мнѣ, о необходимости возвратиться въ Пловдивъ, о томъ въ какомъ видѣ возвратиться, о средствахъ и жалованіи, и проч. могутъ быть мнѣ очень полезными. Меня, кажется, пошлютъ въ качествѣ агента, между тѣмъ Чаликій будетъ назначенъ Белгійскимъ консуломъ и Голландскій посланникъ спрашиваетъ, нѣтъ ли въ Филиппополѣ способнаго человѣка, чтобы сдѣлать его Голландскимъ консуломъ.

Въ ожиданіи скораго свиданія обнимаю тебя мысленно

преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2114.—Заплатата Герову ще бѫде уголѣмена. Ступинъ безъ писарь. Нѣма възможность да пише на дълго. Пак. 88.

Адріянополь, 14 Марта 1857 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно твое письмо, Миша слава Богу опять прыгаетъ; теперь Миша все плачетъ и жалуется зубками при сильномъ насморкѣ.

Что касается до твоихъ дѣлъ, то я очень радъ, что они идутъ такимъ образомъ. На счетъ же содержанія твоего по будущему положенію, то другъ, такъ какъ оно официяльно еще въ будущемъ, то и я буду имѣть право писать о немъ официяльно только въ будущемъ. Но не менѣе того ты можешь быть увѣренъ, что я не упущу случая просить частно и Ковалевскаго и другихъ. На этотъ разъ посылаю тебѣ письмо мое къ Тошковичу, которое прошу запечатать облаткою и послать по скорѣе. Пожалуста, скажи тамъ всѣмъ, каково мнѣ писать и на черно и на бѣло одному безъ помощника, когда притомъ у меня въ кабинетѣ (какъ бы у знаменитаго доктора Медицины въ передней) съ утра до вечера не толченая труба народу — и такъ каждый день.

Ну, довольно пока, обнимаю тебя до свиданья.

Н. Ступинъ

Выпиши изъ Одессы цѣлый кусокъ фабричнаго сѣраго сукна и кусокъ хорошаго солдатскаго сѣрагоже сукна, да еще форменныхъ нашихъ пуговицъ, или пожалуй и не нашихъ лишь бы бѣлыхъ и съ орлами. Когда привезешъ мы раздѣлимся, дадимъ и Манолаки и другимъ охотникамъ.

2115. — Геровъ настоява да бѫде наказанъ Мавриди, който е главенъ клеветникъ и гонитель на българетѣ въ Пловдивъ. Българскитѣ дѣйци гледатъ съ подозрѣние на рускитѣ внушения. Ходътъ на геровото дѣло. Пак. 1.

Константинополь 17 Марта 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Если бы ты зналъ съ какимъ нетерпѣніемъ я ожидалъ прихода почты, то не пропустилъ бы написать мнѣ, я увѣренъ, хоть нѣсколько строкъ. Отъ тебя я думалъ узнать, кое какія подробности о моемъ дѣлѣ; о томъ, что ты предполагаешь предпринять противъ Мавриди, когда Миссія пригласила уже тебя сдѣлать, по твоему благоусмотрѣнію, нужныя распоряженія, чтобы остановить его интриги противъ меня и моихъ единоплеменниковъ. Но не получивъ отъ тебя письма, я крайно безпокоюсь о томъ, не употребилъ ли ты однѣ полумѣры, которыя, вмѣсто пользы, могутъ причинить большой, очень большой вредъ нашимъ. Мое безпокойство можетъ показаться недовѣріемъ, но зная сколько вреда можетъ Мавриди надѣлать нашимъ, если не будутъ отняти у него всѣ средства, я и при самомъ неограниченомъ довѣріи не могу не безпокоиться. Послѣ того, что мнѣ писали изъ Филиппополя о дѣйствіяхъ его какъ противъ нашихъ вообще, такъ и противъ меня въ частности, я хотѣлъ подать жалобу на него въ Миссію, но мнѣ сказали, что это лишнее, потому что тебя уже пригласили сдѣлать что нужно. А что Мавриди не ведетъ себя какъ слѣдуетъ Русско-поданному, это видно изъ того, что онъ вмѣстѣ съ авантюристами, которые нашли свое счастіе въ Филиппополѣ, и вмѣстѣ съ Англійскими, Греческими и Австрійскими поданными и разными негодаями, мальчиками и безсмысленными людьми подписалъ просьбы къ патріарху въ пользу Филиппопольскаго митрополита и противъ коренныхъ жителей, хри-

стіанъ епархіи, и взноситъ на послѣднихъ такія безстыдныя клеветы. Просьбы эты напечатаны въ № 55 газеты Византиды. Въ нихъ эти господа протестуютъ противъ всѣхъ жалобъ на Хрисанѳа, которыя не будутъ имѣть ихъ подписи.

Прошу тебя не подумать, что моя тревога на счетъ Мавриди дипломатическая уловка, чтобы расположить тебя противъ него. Нѣтъ, но я не хочу заставить проклинать себя тѣми, мнѣніемъ которыхъ я дорожу.

Здѣсь повѣренные народа для ходатайствованія по церковнымъ нашимъ дѣламъ твои внушенія приняли совсѣмъ въ противную сторону, т. е. изъ нихъ поняли, что Россія противодѣйствуетъ нашимъ народнымъ выгодамъ и негодуютъ на нее. Не могу увѣрить ихъ, что и Русскіе не менѣе нашего желаютъ излѣченія этой язвы и хлопочутъ объ этомъ; но не совсѣмъ съ нами на счетъ лѣкарствъ, которые надобно употребить. И мнѣ уже не довѣряютъ, считая меня Русскимъ агентомъ въ томже невыгодномъ для нихъ смыслѣ. Даже въ Букарестъ писали, что я поѣхалъ таковымъ въ Филиппополь, и оттуда мнѣ пишетъ мой другъ, чтобы я старался разувѣрить ихъ въ этомъ. Всѣ говорятъ, что изъ твоихъ внушеній видятъ недоброжелательство Россіи. Объ этомъ писали и въ Одессу нашимъ. Строгія мѣры, принятыя противъ Мавриди, котораго также считаютъ агентомъ, можетъ поправить нѣсколько дѣло.

П. Н. Пизани отказалъ нашему К. Папастамули дать тезкере на проѣздъ въ Кешанъ въ чивликъ, потому что онъ не возобновилъ своего паспорта. Папастамули писалъ своему кореспонденту, но не имѣетъ еще отвѣта. Онъ записанъ въ Керчи, а этотъ городъ разрушенъ и не всѣ жители еще возвратились въ него. Завтра пойду вмѣстѣ съ Папастамули просить П. Н. Пизани о немъ.

Г. Аргиропуло говоритъ, что въ Порту донесено обо мнѣ, что я будто теперь только пріѣхалъ въ Филиппополь Русскимъ поданнымъ, а прежде не былъ таковымъ. Миссія подала такриръ въ Порту, а она требуетъ объясненія отъ Исмаилъ-паши, почему онъ такъ поступилъ со мною. Аргиропуло напишетъ тебѣ сказать Исмаилъ-пашѣ не повторять о подданствѣ тоже самое, потому что это выйдетъ ложь.

Зергали пишетъ мнѣ, что его жена не хочетъ слушаться твоего предписанія, по внушеніямъ архидьякона Хрисанѳа.

Макѣевъ отправитъ къ Вамъ посылки съ сегодняшнею почтою.

Хрисанѳъ просилъ покровительство Мисхіи чрезъ своего ефора, но ему отказано. — До свиданія!

преданный тебѣ
Н. Геровъ.

Обо мнѣ писали въ Петербургъ и ожидаютъ предписанія оттуда, поэтому я не такъ скоро выѣду отсюда. Со мною дѣлаютъ тоже, что и съ тобою: ничего не сообщаютъ, а требуютъ только извѣстій и свѣдѣній.

2116. — Невѣдѣнието и неблагоразумието на българетѣ по черковния въпросъ. Неблагодарностьта на българетѣ. Мавриди ще бжде наказанъ. Пак. 88.

Адріанополь, 21 Марта 1857 г.

Любезный Найденъ Героничъ, изъ твоего письма, полученнаго мною вчера, я съ прискорбіемъ все болѣе и болѣе увѣряюсь, что наши Болгаре невидящіе дальше своего носа и ведомые сами незнаютъ кѣмъ и куда, отвергаютъ совѣты благонамѣренныхъ друзей; и сверхъ того почитаютъ измѣнниками людей, истинно прѣданныхъ народу и съ усердіемъ трудящихся на его пользу. Еслибы мы съ тобой сдѣлали столькоже для Грековъ мнѣ кажется,

что они съумѣли бы оцѣнить наши преданность, усердіе и труды не только безкорыстные, но даже съ большимъ ущербомъ собственныхъ личныхъ выгодъ. Что касается до приказаній Миссіи относительно Филиппопольскихъ интригантовъ и ихъ русскаго весла то ты можешь, безъ подробныхъ моихъ объясненіи, быть увѣренъ, какъ поступлю я, при исполненіи надлежащихъ мѣръ.

Приложенное у сего письмо препроводи къ Тошковичу и попроси переслать къ Г-ну Герасиму Васильевичу Ващенко, это къ его слугѣ Кости отъ Отца.

Александра Антоновна, Митя и Миша кланяются тебѣ низко, а я обнимаю и предлагаю возвратиться въ Адріянополь, если отпустять, на святую недѣлю, а пока изъ Петербурга придетъ отвѣтъ; преданный тебѣ неизмѣнно

Н. Ступинъ.

2117. — Н. Геровъ е недоволенъ отъ маежа на неговия въпросъ. Мавриди трѣбова да се накаже. Пак. 4.

Константинополь 25 Марта 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Не знаю, какъ объяснить твою медленность вызвать въ Адріанополь Мавриди, чтобы запретить ему продолжать свои интриги и предосудительные поступки противъ меня и моихъ единоплеменниковъ въ пользу нашихъ недоброхотовъ, и по неволѣ прихожу на мысль, что здѣшніе Болгаре правы въ своемъ мнѣніи о Русской политикѣ въ отношеніи къ намъ. И въ самомъ дѣлѣ, я столько лѣтъ служу Генеральному Консульству безкорыстно, безвозмездно, единствено чтобы пріобрѣсть право на его покровительство противъ своихъ недоброжелателей, и теперь, когда въ первый разъ возъимѣлъ надобность въ покровительствѣ его противъ банкрота, батакчи и отъявленнаго негодая, который, выдавая себя за агентъ консульства, употребляетъ всѣ противозаконныя средства, чтобы только лишить меня возможности возвратиться когда либо на родину и видѣть своихъ родныхъ, но и наказать всѣхъ, которые сказали дружеское расположеніе ко мнѣ, консульство смотритъ на все это равнодушно, не обращая никакого вниманія на мои жалобы. Тутъ и личныя мои отношенія съ управляющимъ консульствомъ нисколько не помогаютъ мнѣ, и потому я въ правѣ думать, что Мавриди точно дѣйствуетъ по внушенію и въ видахъ консульства, и нахожусь вынужденнымъ употребить послѣднія средства, какія остаются въ моемъ распоряженіи, чтобы выйдти изъ этого невыгоднаго положенія. Больше ничему не буду вѣрить, чтобы своимъ легковѣріемъ не ставить еще и другихъ въ положеніи страдать за то, что имѣли сношенія со мною, какъ теперь страдаютъ многіе. Завтра подамъ Г-ну Посланнику формальную жалобу на Мавриди, впрочемъ не въ надеждѣ, что онъ уважитъ ее и сдѣлаетъ что нужно, потому что онъ сдѣлалъ для виду, пригласивъ тебя вызвать Мавриди въ Адріанополь, а для того, чтобы быть въ правѣ идти дальше. Г. Стояновичъ пишетъ мнѣ, что ты собирался вызвать Мавриди въ Адріанополь; я вѣрю, что это будетъ сдѣлано; но послѣ того, что онъ надѣлалъ въ Филиппополѣ, теперь если и повѣсить его, намъ отъ этого будетъ легче столько сколько сдѣлалось легче, когда Исмаилъ-паша, приказавъ вызвать меня изъ Филиппополя, при свиданіи со мною, сказалъ мнѣ, что онъ и по физіономіи и поразговору находитъ меня благоразумною особою. Давъ время Мавриди передушить всѣхъ насъ, теперь если и вызовешь его въ Адріанополь, я не буду вѣрить, что это для наказанія, а буду думать, что вызываешь поблагодарить, что хорошо отслужилъ свою службу. Ты подумаешь, что я писалъ это письмо съ разстроеннымъ мозгомъ, но я на-

хожусь въ другомъ положеніи гораздо хуже этого: на меня лежатъ проклятія женъ и дѣтей за то, что я былъ причиною безпокойства ихъ мужей и отцовъ, а сколько я виноватъ, ты это знаешь.

преданный тебѣ
Н. Геровъ.

P. S. Письмо къ Тошковичу отправилъ? (не се чете). . . . .

2118. — Сърдито напомняне Герову изъ кой пѫть да праща заявленията си. Пак. 88.

Аріянополь, 28 Марта 1857 г.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Къ сожалѣнію я получилъ Ваше неожиданное посланіе отъ 25го Марта. Поставляю себѣ въ обязанность замѣтить Вамъ, что, по нахожденію Вашему въ Константинополѣ и по прямой зависимости Вашей отъ ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссій, всѣ домогательства такова рода должны поступать отъ Васъ непосредственно къ Начальнику нашей Миссіи.

Прошу принять увѣреніе въ моемъ почтеніи.

Н. Ступинъ.

2119. — Мавриди наказанъ, ала късно. Геровъ сърдитъ. Дѣлата на Мавриди и Цукала противъ българетѣ. Пак. 4.

Константинополь 8 Апрѣля 1857 г.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

Двѣ недѣли прошли съ тѣхъ поръ, какъ я писалъ послѣднее свое письмо къ тебѣ отъ 25 Марта, и все еще не могу успокоиться послѣ того мучительнаго чувства, подъ вліяніемъ котораго письмо было писано. И не напрасно я себя безпокою: дѣло мое, вслѣдствіе медленности вызвать Мавриди изъ Филиппополя, кажется, совсѣмъ разстроилось и, можетъ быть, непріидется мнѣ возвратиться въ Филиппополь. Трудно будетъ поправить теперь, хотя Мавриди и вызванъ уже въ Адріанополь, потому что сдѣланнаго не воротишь. Миссія приписываетъ ошибку твоей оплошности или невниманію и съ послѣднею Австр. почтою писала тебѣ вторично вызвать Мавриди, слѣдов. я въ правѣ былъ сердиться и негодовать на тебя. Ты сказалъ г-ну Стояновичу, что дружба дружбой, а служба службой, но я не вижу, чтобы ты былъ обязанъ по службѣ потворствовать поступкамъ Мавриди во вредъ мнѣ и моимъ единоплеменникамъ; напротивъ имѣю причины вѣрить, что ты долженъ бы дѣлать совсѣмъ противное. Посему и разсердился было на тебя на всегда; но по тому случаю, что я долженъ былъ пріобщаться на прошлой недѣлѣ, и по случаю свѣтлаго праздника, я помирился опять, хотя, признаюсь, еще не могу успокоиться.

И такъ поздравляю тебя съ „Христосъ воскресъ" и желаю тебѣ и всему твоему семейству провести весело праздникъ.

Отвѣчаю на твои письма я съ слѣдующею почтою, потому что сего дня, по случаю праздника, не дають мнѣ покою писать. Теперь скажу только, что твои письма, адрессуемыя въ дворецъ посольства, я получаю въ понедѣльникъ вечеромъ, и потому не могу отвѣчать раньше, какъ черезъ недѣлю. Лучше посылать ихъ черезъ г-на Манолаки къ Г-ну Гешеву.

Еще два слова о Мавриди. Вызовъ его въ Адріанополь не поправитъ моего дѣла; но чтобы онъ больше не вредилъ Болгарамъ въ дѣлѣ ихъ съ

Хрисанѳомъ, надобно, по моему мнѣнію, держать его въ Адріанополѣ до окончанія этого дѣла. Конечно онъ будетъ жаловаться, что терпитъ убытокъ отъ этого, къ чему и приготовился, взявъ для сего свидѣтельство отъ своихъ единомысленниковъ, но онъ самъ виноватъ, вмѣсавшись въ дѣла, до него некасающіяся, и первый изъ иностранныхъ подданныхъ, подписавъ просьбы къ Патріарху въ пользу Хрисанѳа, противъ Болгаръ. Въ подобныхъ поступкахъ онъ замѣченъ Миссіею не въ первый разъ. Въ 1843 году онъ съ Цукалою хлопоталъ, противъ воли всей епархіи, о смѣнѣ Филиппопольскаго митрополита Никифора. Я думаю, что лучше держать его въ Адріанополѣ, потому что здѣсь онъ можетъ войдти въ сношеніе съ патріархомъ и синодомъ и съ другими лицами, чтобы еще больше запутать дѣла,

Нижайшій поклонъ отъ меня Александрѣ Антоновнѣ. Митю и Мишу цѣлую. Обнимаю тебя мысленно, безъ надежды обнять скоро и дѣйствительно.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

P. S. Изъ Филиппополя пишутъ друзья Мавриди, что ты вызвалъ его сдѣлать консуломъ. Такъ онъ увѣрилъ ихъ въ разположеніи къ себѣ Миссіи и Консульства.

2120. — Прѣпоръчва се Павелъ Герджиковъ. Аргиропуло работи съ Хрисанта. Коп. кн. 1.

Константинополь 15 Апрѣля 1857.

Любезный Другъ Николай Дмитріевичъ!

Податель сего Г. Павелъ Герджикъ, уже извѣстный тебѣ, мой близкій другъ. Въ Копривщицѣ я рѣдко пропускалъ день, чтобы не видѣться съ нимъ и пользувался его свѣдѣніями о Турціи. Онъ, въ качествѣ бегликчи, вездѣ бывалъ и знаетъ многое, и притомъ очень почтенный человѣкъ. Посему прошу тебя смотрѣть на него, какъ на меня и быть ему полезнымъ совѣтами въ дѣлѣ его и его товарищей, пріѣхавшихъ съ жалобами на Хрисанѳа.

Сего дня я не успѣю больше написать тебѣ, скажу только, что другъ Хрисанѳа стоитъ за него и говоритъ, что честнѣе его нельзя быть, но на него клевещутъ. По его милости вѣроятность на мое возвращеніе въ Филиппополь съ каждымъ днемъ уменьшается, и я, можетъ быть, на дняхъ поѣду въ Петербургъ.

Н. Геровъ.

2121. — Кишелски заминалъ за Цариградъ. Възхищението на Ступина отъ него. Работата на рилския монастиръ. Пак. 88.

Прията 1 Августа 1857. Отговоръ 1 Августа.

Любезный Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно твое донесеніе форменное и записочку; Поспѣшая отвѣчать тебѣ офиціяльно и поручить или лучше сказать перепоручить тебѣ порученное мнѣ сношеніе съ Рыльскимъ монастыремъ, съ этою почтою имѣю время только прибавить изъ частныхъ свѣденій; — 1-е) что мы всѣ, благодаря Богу, здоровы, чего и тебѣ равно желаемъ. 2-е) что Кишельскій проѣхалъ изъ Эски-Загры въ Константинополь, — Вотъ горячій патріотъ? при огромныхъ способностяхъ мысли и дѣйствія, — простосердечіе безгранично!— я его полюбилъ, онъ славный малый во всѣхъ отношеніяхъ. 3-е) что политическое положеніе наше ты вѣрно знаешь изъ Газетъ, но войны наврядъ можно ожидать. 4-е) что слухи носятся объ отправленіи Хрисанѳа на Аѳонъ. 5-е)

что если Настоятель Рыльскій поторопится прислать расписки и написать къ тебѣ письмо въ которомъ бы поручилъ Гешоглу представить росписку въ Миссію, то и деньги получилъ бы скорѣе.

Какъ ты думаешъ о поѣздкѣ въ Узунджову и потомъ къ намъ? Когда получишъ отвѣтъ отъ Хр. Георгіева поспѣши извѣстить насъ! Прощай, будь здоровъ.

Преданный тебѣ.
Н. Ступинъ.

2122. — Първитѣ рапорти на Герова като консулъ. Наказанието на Хрисанта. Узуджовски панаиръ. Безпристрастието на рускитѣ консули. Коп. кн. 3. 7.

Н. Д. Ступину.

Филиппополь 1 Августа 1857 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Я все еще въ томъ же положеніи: отъ посѣщеній не имѣю времени отдохнуть и долженъ писать ночью. Если это продолжится, я не знаю что буду дѣлать.

Письмо твое съ отношеніемъ за № 10б получилъ сегодня и по части послѣдняго сдѣлаю нужное. Изъ письма невидно, получилъ ли ты отношеніе мое за № 2, по дѣлу Зергали, которое было послано по Австрійской почтѣ.

Кишельскій скажу по секрету отъ него, одинъ изъ болѣе отличившихся подъ Севастополемъ героевъ. Онъ точно горячій патріотъ и вмѣстѣ съ тѣмъ безгранично простосердеченъ.

Здѣсь также носятся слухи объ отправленіи Хрисанѳа на Аѳонскую гору. Здѣсь сегодня по полученіи почты не видался ни съ кѣмъ изъ нашихъ, чтобы узнать что ни будь новѣе о немъ

На ярмарку въ Узуджову, я думаю, нужно поѣхать. Черезъ недѣлю напишу объ этомъ офиціально. Оттуда пріѣхалъ бы въ Адріанополь, если прикажешь, хотя бы и на своихъ издержкахъ, и это я думаю не будетъ безполезно.

Отъ Хр. Георгіева ожидаю отвѣта со дня на день и по полученіи его не премину сообщить Вамъ.

Вчера по Турецкой почтѣ послалъ рапортъ за № 3. Написанное въ немъ, равно какъ и содержаніе рапорта за № 2 буквально вѣрно. Я не высказалъ еще всего, и именно чтобы не возбудить подозрѣнія насчетъ своихъ успѣховъ, которые, въ самомъ дѣлѣ, больше чѣмъ я надѣяся имѣть.

Не знаю, сдѣлалъ ли я хорошо, что въ прилагаемомъ при семъ рапортѣ по дѣло Мавриди съ Али-беемъ упомянулъ о признаніи Губернатора и председателя тиджарета; однако это справедливо. При представленіи вѣдомости о проживающихъ здѣсь Русскихъ подданныхъ мнѣ пріидется сообщить отзывы о нихъ мѣстныхъ начальствъ, которые о всѣхъ хороши, исключая Мавриди. Послѣдній надоѣлъ всѣмъ, такъ что открыто жалуются на него. Но мои отношенія къ нему не позволяютъ сообщать всего, не возбуждая подозрѣнія въ недоброхотствѣ. Однако по совѣсти скажу, что репутація на счетъ справедливости нашихъ консуловъ, которая теперь такъ хороша, можетъ потерпѣть отъ неправильнаго рѣшенія дѣла Мавриди съ Али-беемъ въ мнѣніи здѣшнихъ Турокъ, которые живо интересуются этимъ. Посему я и пишу объ этомъ, хотя и съ опасностью возбудить подозрѣніе въ недоброхотствѣ къ Мавриди.

Я еще не располагаю своимъ временемъ, чтобы заняться собственно дѣлами, которыя нужно дѣлать; но по легкости своей дѣла эти могутъ быть сдѣланы и потомъ.

Прилагаю при семъ письмо для Александры Антоновны. Митю и Мишу цѣлую. Желаю всѣмъ Вамъ здоровья и счастья. — До свиданія.

Преданный тебѣ.
Н. Геровъ.

P. S. Я обманутъ: распечаталъ твое письмо, не вспомнивши предварительно, что держалъ пары съ тобою. Проигрышъ за мною.

2123. — Защита рускитѣ подданици. Страхъ отъ политически заплитания. Да се пази Ступинъ отъ Гюмушъ-гердана. Коп. кн. 3. 15.

Н. Д. Ступину.

Филиппополь 7 Августа 1857.

Любезный Другъ, Николай Дмитріевичъ!

По случаю праздника, я вчера имѣлъ больше посѣтителей, къ тому же справляли праздникъ Австрійскаго Императора, и потому не успѣлъ написать, что нибудь официяльно; напишу съ Австрійскою почтою.

Въ донесеніи своемъ отъ 3 Августа за № 5 я изложилъ дѣло Артуна Гедикова съ Хозревомъ Даде. Дѣло это я рекомандую тебѣ и прошу заняться имъ серьезнѣе, потому что отъ рѣшенія его зависитъ отъ части наша репутація насчетъ оказываемаго нами покровительства своимъ подданнымъ, и во всякомъ случаѣ полезно удовлетворить Гедикова, тѣмъ болѣе, что онъ признанъ всѣми турками здѣсь правымъ.

Мавриди посылаетъ завтра своего повѣреннаго въ Адріанополь по дѣлу своему съ Али-беемъ. Повѣренный выѣхалъ бы раньше, если бы, какъ говоритъ, болѣзнь нъ помѣшала ему. Повѣренный зять Мавриди, А. Филиппиди.

Что дѣлается въ Константинополѣ? Не пріидется ли намъ опять путешествовать?

Мой поклонъ Александрѣ Антоновнѣ. Митю и Мишу цѣлую. — Прощай до свиданія.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

Гюмушъ-герданъ ѣдетъ изъ Константинополя сюда. Если будетъ у тебя, то вспомни кто онъ, чтобы не подавать ему повода къ чему.

2124. — Грижи за Sakelario. Мирише на бой. Коп. кн. 3. 17.

Н. Д. Ступину.

Филиппополь 9 Августа 1857.

Письмо твое отъ 2 и 3 Августа съ депешею № 106 я получилъ исправно. Кокона Катинко Sakelario, не останавливаясь въ городѣ, поѣхала въ Дермендере, гдѣ живутъ всѣ братья Гешевы, посему я не могъ видѣться Она пріѣхала третьяго дня: вчера я посылалъ узнать о здоровьѣ ея и спросить не нужно ли чего нибудь. А сего дня какъ кончу это письмо, поѣду самъ въ Дермендере вмѣстѣ съ г. Задуровимъ. Вчера не поѣхалъ по причинѣ почты. Дермендере 2 часа далеко отъ Филиппополя. Будь увѣренъ, что все будетъ сдѣлаю, чтобы кокона Катинко осталась довольною.

Аманъ! не доводите дѣла до разрыва, а то мнѣ покажется, что я только во снѣ видѣлъ Филиппополь. Впрочемъ нечего дѣлать: если должно быть чему нибудь, то пусть бываетъ по крайней мѣрѣ поскорѣе, пока не отвыкли отъ скитанія по бѣлому свѣту. Когда пріидется уѣзжать отсюда, то ужь не-

прѣменно поѣду черезъ Адріанополь. Съ подданными сдѣлаю какъ мнѣ приказываешь.

О каляскѣ я думаю и имѣю надежды. Надобно подождать дней 10—15. Опять рекомендую тебѣ дѣло А. Гедикова. Алексанрѣ Антоновнѣ пишу особо. Дѣтей цѣлую. — Прощай №№ 6 и 8 получишь чрезъ г. Манолаки.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2125. — **Борба на татарпазарджичани съ своитѣ милетъбашии.** Коп. кн. 3. 30

Филиппополь, 23 Августа 1857 г.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ,

Получивъ вчера твои отношенія №№ 118 и 126, я поспѣшилъ сдѣлать кое что по дѣлу Артуна Гедикова, потому что Хозревъ-Даде хочетъ проволочкою выиграть время, что бы произведенія его чифлика были проданы и проч. такъ что бы потомъ нечего было взять. Въ случаѣ если онъ дасть поручиться за себя что заплотитъ всѣ расходы и убытки отъ переноса дѣла въ Адріанополь, я потребую еще обезпеченіе въ уплатѣ долга, о чемъ ничего не говорится въ отношеніи Исмаилъ паши; въ противномъ случаѣ настою секвестровать его имущество впредъ до рѣшенія дѣла. Все это будетъ, я надѣюсь рѣшено до завтрашняго дня. Это дѣло вчера помѣшало мнѣ писать, а сего дня почта рано проѣзжаетъ, такъ что я не успѣю ничего написать.

Приложенное письмо отъ Кара-Николы забылъ послать съ Турецкою почтою. Жители Татаръ-Базарджика имѣютъ миллетъ векили въ продолженіи восьми лѣтъ людей, которые дѣлаютъ злоупотребленія хуже Турокъ. и никакъ не могутъ смѣнить ихъ. Здѣсь 20 дней какъ хлопочутъ объ этомъ и ничего не сдѣлали. Спачала я принялъ участіе въ этомъ и дѣло пошло хорошо, потомъ, получивъ предписаніемъ ограничиться наблюденіемъ за интересами Русскихъ подданныхъ, я пересталъ хлопотать, ктомужь Салихъ паша узнавъ о своей смѣнѣ, пересталъ заниматься дѣлами и отложилъ дѣло это на неопрѣдѣленное время. Посему жители Татаръ Пазарджика послали въ Адріанополь черезъ Г. Ранова просьбу Ген-Губернатотору объ этомъ дѣлѣ. Попроси и отъ себя и отъ меня Г-на Ранова помочь имъ. Это будетъ благодѣяніе для страждущихъ жителей Татаръ-Пазарджикскаго округа.

Спѣшу кончить, что бы неопоздать на почту.

Прощай, до свиданья!

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2126. — **Съвѣти какъ да се вдигне пандерата на консулството.** Коп. кн. 3. 38.

Филиппополь, 28 Августа 1857 г.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ!

На этой недѣлѣ я чрезвычайно занятъ меблированіемъ дома, который я нанялъ для себя. Хочу быть готовымъ, чтобы въ воскресеніе 1 Сентября поднять флагъ, впрочемъ въ увѣренности, что завтра по почтѣ получу официальное увѣдомленіе о возобновленіи сношеній съ Портою. Поднятіе флага по установленному здѣсь Австр. и Франц. консулами порядку дѣлается съ большимъ торжествомъ; флагъ освѣщается въ церкви. Я сдѣлаю тоже въ метрополіи и пригласилъ для сего епископа; который изъявилъ согласіе, но Гю-

мушъ-герданъ говоритъ ему, что надобно спросить у Митроп. Христоѳа. Пусть спросятъ по телеграфу.

Такъ какъ уже дѣлаются приготовленія, то я думаю поднять флагъ, даже если и не получу отъ тебя официальнаго извѣстія о возобновленіи сношеніи. Если не долженъ дѣлать это, то предупреди меня по телеграфу.

Хозревъ Даде хочетъ проволочкою выиграть времяни что бы спрятать свое имущество, почему сего дня Артунъ подалъ просьбу, которою требуетъ секвестровать имущество Даде или, въ противномъ случаѣ, онъ протестуетъ. — Артунъ оказался очень полезнымъ намъ, его надобно поддержать.

Муки самой лучшей 300 окъ заказалъ для Васъ.

Не взирай на некрасоту письма. Прощай, до свиданья.

Твой

Н. Геровъ.

Письма, данныя мною на Австрійскую почту, по оплошности надзирателя остались непосланными. Ты получишь ихъ отъ Г. Николаки. Я нашелъ отличный домъ.

2127. — Положението на Герова опрѣдѣлено. Какъ се готви да отвори консулството. Коп. кн. 3. 41.

Н. Д. Ступину.

Филиппополь, 29 Августа 1857.

Любезный Другъ Николай Дмитріевичъ,

Сей часъ получилъ я твои отношенія отъ 27 Авг. №№ 129 и 130 съ приложеніемъ и спѣшу съ вечера написать тебѣ не много, чтобы письмо не осталось не посланнымъ какъ на прошедшей недѣлѣ. Оба эти отношенія обрадовали меня, первое потому, что я уже буду знать свое положеніе, второе потому что даетъ мнѣ возможность пріѣхать къ Вамъ и, замѣть, послѣ стольлѣтняго знакомства, это будетъ первое свиданіе, при которомъ я буду съ опредѣленнымъ положеніемъ.

Я теперь въ страшныхъ хлопотахъ, по случаю приготовленія дома. Правда, благодаря г. г. Задурову и Гедикоглу, я ничего не дѣлаю, но въ безпокойствѣ объ этомъ не могу заниматься. Не могу не похвалиться этими двумя господами. Я нанялъ домъ хорошей постройки, но до того запущенный и засоренный, что похожъ былъ на хлѣвъ. Эти Господа занялись имъ съ понедѣльника 26 Авг. и послѣ завтра въ субботу 31 Авг. я получу его исправленнымъ, вычищеннымъ и меблированнымъ отлично какъ лучшіе дома здѣсь, съ мачтою для флага футовъ въ 200 вышины. И Иванъ Чалыки также много работалъ, а прочіе наши подданные вовсе не показываются. Впрочемъ послѣдніе во всемъ свиноваты.

Прошу засвидѣтельствовать мое почтеніе Александрѣ Антоновнѣ. Митю и Мишу цѣлую.

Кокона Катинко Сакелларіо пріѣхала вчера съ лыджи въ удовлетворительномъ состояніи здоровья и будетъ на церемоніи при поднятіи флага.

Полученіе отъ коммерческой канцеляріи слѣдующихъ мнѣ денегъ я поручу кому нибудь въ Константинополѣ съ первою почтою и увѣдомлю тебя объ этомъ.

Отъ Хр. Георгіева еще нѣтъ отвѣта. Можетъ быть привезетъ его братъ его Евлогій.

Обнимая тебя заочно и желая всего лучшаго остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ.

Н. Геровъ.

2128. — Тържества за отваряне руско консулство въ Пловдивъ. Коп. кн. 3. 45.

Н. Д. Ступину.

Филиппополь, 4 Сентября 1857 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Въ воскресенье 1 Сент. я поднялъ флагъ. При этомъ было торжество, невиданное до сихъ поръ въ Филиппополѣ. Очевидица Кокона Катинко разскажетъ о немъ Вамъ. Я даже боюсь написать все въ официіальномъ рапортѣ, и потому отложилъ это на послѣ завтра до Австрійской почты, что бы хорошенко подумать, что писать. Не осталось человѣка въ Филибе, который бы не пришелъ ко мнѣ съ поздравленіемъ. Даже и Цукала сдѣлалъ мнѣ визитъ. Всеобщее веселіе въ этотъ день удивило меня. Когда поднимался флагъ, радостныя восклицанія огласили воздухъ. Прочее разскажу, когда пріѣду въ Адріанополь.

Прилагаемую при № 13 довѣренность, по засвидѣтельствованіи подлинности подписи, вмѣсто того, что бы возвращать ее ко мнѣ, прошу послать ее прямо въ Константинополь къ Братьямъ Гешоглу чрезъ г. Манолаки. Я пишу объ ней г. г. Гешоглу.

Вчера ходилъ я къ Коконѣ Катинко, что бы спросить, когда думаетъ ѣхать отсюда, чтобы отправиться вмѣстѣ, если это возможно; но она была за городомъ у Мавриди. Сего дня увижусь съ нею.

Свиданіе наше послѣ узунджовской ярмарки будетъ и пріятно и полезно.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

Вчера пріѣхала ко мнѣ мать моя изъ Копривщицы. По причинѣ почты, еще не видался съ нею хорошенько.

2129. — Прѣпоржчва се събирачъ на подаяния за новостроеща се руска черкова въ Демирдечъ при Едрене. Пак. 88.

Получено 17 Септ. 1857.

10го же Сентября. 1857.

Любезный Найденъ,

Податель этого письма нашъ сборщикъ для построенія Церкви въ Демирдечѣ Св. Георгія; распространяться рѣшительно неимѣю свободной минуты; но ты помнишь мою личную просьбу; оказать ему зависящее покровительство, какъ предъ нашими купцами, для хорошей пристойной имени русскому милостыни, такъ и предъ турецкими заптіе, (которыхъ нашъ Христаки боится) для защиты его отъ притѣсненій.

Преданный тебѣ всей душой.
Н. Ступинъ.

Онъ оборванъ немножко съ виду и туповатъ на словахъ; но по сердцу и душѣ старикъ стоитъ уваженія, вниманія, стула, кофе и пр. и пр. . . .

2130. — Възпитаницата и избраницата на Захария Княжески се сгодила за другиго. Неговиятъ протестъ и претенции. Срѣдство за прѣдвардване вѣнчанието. Пак. 88.

Получено 17 Сентября 1857 г.

Адріянополь, 16 Сентября 1857 г.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Изъ прилагаемаго у сего письма, Вы увидите непріятное положеніе Захарія Княжескаго. Но чтобы вывести его изъ этого горя я не нахожу ни приличнымъ, ни возможнымъ идти порядкомъ Свѣтскаго суда турецкихъ властей. Однако сочувствуя его справедливому огорченію, спѣшу посовѣтывать ему одно, и по моему единственное полезное и дѣйствительное средство: Это, написать просьбу къ Епископу Левкійскому и просить Васъ подкрѣпить оную и Вашимъ ходатайствомъ. Я увѣренъ, что Его Преосвященство не откажетъ оказать правосудіе, и такъ какъ Ески-Загра состоитъ въ Епархіи Филиппопольской, то Епископъ Иларіонъ можетъ остановивъ, естьли есть еще время, предположенный бракъ, позвать родителей невѣсты и ее самую въ Филиппополь и разобрать эту тяжбу. При чемъ, въ случаѣ согласія самой дѣвицы, я невижу препятствій къ тому, чтобы Г. Княжескій немедленно вступилъ съ нею въ законный бракъ.

Такъ какъ Г-нъ Княжескій въ семьже письмѣ умоляетъ о скорѣйшемъ отвѣтѣ даже по телеграфу; то не имѣя свободной минуты, чтобы ѣхатъ изъ Демирдеча въ городъ; во вторыхъ, что бы передать Вамъ все вышесказанное, стоилобы слишкомъ для него дорого, а время выиграно былобы только нѣсколько часовъ, въ третьихъ былъбы нарушенъ надлежащій секретъ подообно щекотливаго дѣла, я счелъ за лучшее, тотчасъ же по полученіи отъ него извѣстія, отправить къ Вамъ это письмо отвѣтное съ нарочнымъ, которомВы должны пригласить Г-на Княжескаго заплатить расходы на пару почтовыхъ лошадей туда и обратно.

Примите увѣреніе въ моемъ особенномъ почтеніи и преданности.

Н. Ступинъ.

2131. — Спиране женидба. Панаирски животъ. Коп. кн. 3. 50.

Узунджова, 18 Сентября 1857.

Любезный Другъ, Николай Дмитріевичъ,

Твое письмо отъ 16 Сентября принесъ мнѣ Решидъ ефенди вчера по утру. По нему сдѣлано слѣдующее. Такъ какъ Ески-Загра, по церковному раздѣленію, зависитъ отъ Терновскаго Митрополита, то я писалъ Епитропу сего послѣдняго давнему моему знакомому пріостановить на время бракосочетаніе воспитанницы Княжескаго и потомъ посмотримъ что можно сдѣлать. Письмо отвезъ самъ Княжескій который завтра воротится сюда. Решидъ Ефендію заплатилъ за Княжескаго съ согласія сего послѣдняго 300 піастровъ расходы на пару почтовыхъ лошадей.

Мѣхъ куничій купленъ, но прочія порученія нельзя исполнить, потому что нѣтъ на ярмаркѣ того, чего желаете. Когда буду въ Адріанополѣ, напишемъ въ Константиннополь, чтобы тамъ купили все.

Ярмарка наскучила мнѣ. Не дѣлая ничего, я не нахожу свободнаго врѣмени, что бы по крайней мѣрѣ выспаться.

Прощай, до свиданья.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

P. S. Упоминаемая въ прилагаемомъ при семъ отношеніи № 18 копія послана къ тебѣ 13 Сент. по Австрійской почтѣ.

2132. **Събиране помощь съ благотворителна цѣль.** Коп. книг. 3. 52.

Узунджова, 19 Сентября 1857 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Христаки обходивъ всю ярмарку для сбора вспомоществованія, сего дня отправляется обратно въ Демирдечъ. Сборъ, при всемъ стараніи былъ весьма скуденъ, потому что, съ одной стороны, просящихъ милостыни много, съ другой ярмарка идетъ очень плохо, и посему нѣтъ охоты у купцовъ давать. Ярмарка нынѣшній годъ не похожа на ярмарку. Что же касается до нашихъ подданныхъ, то ихъ только двое здѣсь, Гедиковъ и Задуровъ, которые готовы дать столько, сколько мы скажемъ, но они предложили мнѣ сдѣлать это въ Филиппополѣ для того, чтобы тѣмъ заставить и прочихъ нашихъ подданныхъ пожертвовать что нибудь. Предложеніе ихъ резонно и я согласился на него для того, чтобы, вмѣсто нѣсколькихъ сотенъ теперь, имѣть послѣ по крайней мѣрѣ тысячу піастровъ.

До свиданья.

Преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2133. — **Лъжесвидѣтель. Геровъ се готви за Едрене.** Коп. кн. 3. 55.

Узунджова, 20 Сентября 1857 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Княжескій возвратился изъ Color-Загры. Бракосочетаніе воспитаницы его остановлено на неопредѣленное время; объ этомъ поговоримъ въ Адріанополѣ.

Вчера получилъ я и отъ четвертаго отъ мнимыхъ свидѣтелей по дѣлу Мавриди съ Али-Беемъ письменное удостовѣреніе въ томъ, что онъ не знаетъ этого дѣла, и принесу оное съ собою.

Я долженъ уѣхать отсюда либо въ воскресенье послѣ полудня, либо въ понедѣльникъ поутру рано. Во всякомъ случаѣ надѣюсь въ понедѣльникъ вечеромъ быть въ Адріанополѣ и остановлюсь въ домѣ консульства, потомъ пріѣду къ Вамъ.

Я узналъ о приключеніи, случившемся съ моимъ братомъ и его попутчиками, и благодарю тебя за выруческіе ихъ отъ бѣды.

Александрѣ Антоновнѣ нижайшій поклонъ; дѣтей цѣлую.

До свиданья!

Неизмѣнно преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2134. — **Тютюнева работа. Не даване билети. Защита мома оттурчила се. Пизаничъ присвоилъ монастирски пари.** Пак. 88

Принято 24 Октовр. Отговор. 30 Окт.

Адріанополь, 21 Октября 1857 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Я получилъ сейчасъ послѣднее твое письмо и приписку съ выпиской изъ трактата, получилъ также и твою офицію № 20, а 19го нѣтъ? Но отвѣчать на всѣ письма начну съ конца: 1) мнѣ кажется, что если можно будетъ дѣло

табашное покончить съ мѣстными турецкими властями, которые навѣрно не знаютъ или непонимаютъ хорошо трактата, то можно, дѣлать; а въ противномъ случаѣ на опору въ въ Константинополѣ надѣяться не должно и начинать ненадо. Въ аферѣ дровъ намъ отказано, по той причинѣ, чтобы не лишить Турцію сего драгоцѣннаго источника тепла и домашнихъ радостей. Потому что Пизаничъ не выдаетъ свидѣтельствъ изъ этаго не слѣдуетъ, чтобы мы должни были представлять его Католичеству списки нашихъ честныхъ подданыхъ; я смѣю предполагать, что это происходитъ отъ твоей ошибки; — ты вѣрно въ свидѣтельствахъ не выставилъ № и числа паспортовъ послѣднихъ, и не означилъ отъ кого оные были выданы и на какой срокъ. Если же все это соблюдено, или даже несоблюдено, пусть наши подданные которымъ отказано въ Стамбулѣ подадутъ къ тебѣ прошеніе а ты препроводи его къ мнѣ и мы постараемся устроить ихъ дѣло къ всеобщему удовольствію и къ досадѣ Пизанича! Невидалъ я твоей ренегатки, а потому и не знаю, что посовѣтовать тебѣ съ нею дѣлать; вотъ видишъ 17 лѣтъ. Впрочемъ, не шутя, я думаю самое наилучшее, Это съ помощію владыки пріискать ей жениха отъ политіи наградить приданымъ, а пока ты даже обязанъ держать ее подъ покровительствомъ ИМПЕРАТОРСКАГО Агенства, и въ случаѣ притязаній или требованіи турокъ, отказать имъ на отрѣзъ, хотябы до драки, при такомъ случаѣ, ты всегда можешъ требовать опоры отъ Иностранныхъ Агентовъ и дать знать сюда по телеграфу.

Муку мы получили 276 (окъ) за которую и благодаримъ покорнѣйше, причемъ очень сожалѣю о твоей зубной боли. Моя болѣсть грудная съ появленіемъ мокрой погоды возобновилась, — незнаю какъ переживу зиму. —

Вмѣстѣ съ этимъ посылаю къ тебѣ офицію съ копіей отношенія къ Посланнику, и расписками заготовленными Пизаніемъ. Ты увидишъ, какъ ловко Пизаничъ укралъ у Рылскаго Монастыря до 18/m піястровъ только не прошеной размѣной векселей; какъ? а вотъ какъ; Всѣ векселя рубл. сереб. мѣняются въ Царьградѣ на кайме по 23 піястра за рубль. слѣдовательно присланные въ первый разъ на 2,292 р. 86 к.

въ второй	— — 9,867 — 60	
всего	12,164 — 46	
	23	
	36,492	
	243,28	
	279,772	
	10	
Составятъ	279,782 піястровъ	

Онъ размѣнялъ обѣ суммы за 262,439 піястровъ.
А гдѣже? = 17, 343??? — за коммисію? . —

Хорошо бы если бы монастырь въ письмѣ ко мнѣ или еще лучше къ Посланнику замѣтилъ, что на будущее время проситъ поручать размѣну векселей своихъ, своему повѣренному, во избѣжаніе безпокойствъ Миссіи и для соблюденія интересовъ Монастыря. Посылаю къ тебѣ также мое отвѣтное письмо Отцу Игумену, которое прошу положить въ конвертъ запечатать надписать и препроводить по принадлежности, а меня объ исполненіи моей просьбы и офиціи Посланника своевременно увѣдомить

Преданный тебѣ
Н. Ступинъ.

P. S. Жена тебѣ крѣпко жметъ руку и благодаритъ за память, дѣти обнимаютъ и цалуютъ, донесеніе о Пашѣ доведу непремѣнно до свѣденія Миссіи.

P. S. Забылъ прибавить еще одно объ этой женщинѣ хотящей возвратиться къ Христіянству; если она, бывъ уроженкой Филиппополя, или изъ близкихъ окресностей, или почему либо другому опасалась бы оставаться въ тѣхъ мѣстахъ; то пришли ее ко мнѣ — женихъ ей здѣсь готовъ: — мой авджи Георгіи, тоже вдовецъ, но молодецъ! . . .

Еще P. S. При семъ слѣдуетъ расписка Али бея за расходы по телеграфу. —

2135.—Разправии съ Гюмушъ-гердана и неговитѣ интриги. Биография на една потурчена християнка. Коп. кн. 3. 82.

Филиппополь, 30 Октября 1857.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ,

Съ послѣднею австрійскою почтою я едва успѣлъ замѣтить тебѣ, что получилъ твое письмо отъ 21 Октября со всѣмъ, что было при немъ. Теперь буду отвѣчать по порядку.

Моя оффиція № 19 отправлена тобою въ Миссію. Я пошлю тебѣ дупликатъ.

Дѣло табачное трудно будетъ устроить, потому что гюмрукчи Гюмушгерданъ. Другое дѣло, если бы можно было надѣяться на поддержку въ Константинополѣ; но тамъ откажутъ какъ и въ аферѣ дровъ.

Въ свидѣтельствахъ, данныхъ нашимъ подданнымъ для возобновленія паспортовъ, я не означалъ № число, происхожденіе и срокъ послѣдняго паспорта, потому что таковаго ни у кого нѣтъ: всѣ послали свои паспорты въ Россію для перемѣны. Притомъ по такому же свидѣтельству Мавриди выдано другое въ Константинополѣ. Въ случаѣ дальнѣйшихъ затрудненій поступить по твоему указанію.

Моя Турчанка рождена въ Софіи и вытурчена лѣтъ шести отъ роду, тамже и воспитана и выдана за мужъ за бывшаго невольника здѣшняго Енизъ-ефенди должника нашего Ивана Чалики, и пріѣхала въ Филиппополь 16 мѣсяцевъ тому назадъ. Мужъ ся военный, умеръ за пять мѣсяцовъ въ странахъ Варны. За тѣмъ она жила два мѣсяца въ домѣ Енизъ-ефенди и потомъ ушла къ владыкѣ, который и послалъ ее ко мнѣ. Я самъ думалъ выдать ее за мужъ. Она шалитъ какъ ребенокъ, потому что воспитана по Турецки. Ѣхать также она никуда не хочетъ. Владыка теперь въ епархіи, какъ пріѣдетъ я переговорю съ нимъ о ней. Изъ Софіи ожидаютъ свѣдѣній о ней. До сихъ поръ никто не спрашиваетъ объ ней.

Мука точно хороша и, кажется, будетъ бакшишъ.

Чтобы освободиться отъ зубной боли, я вырвалъ зубъ и съ тѣхъ поръ спокоенъ. Ты слишкомъ крѣпко жалуешся на свою грудную боль. Неужьто она такъ опасна какъ ты думаешь? можетъ быть это ревматизмы, и ты волею и неволею пріѣдешь къ намъ весною пользоваться теплыми водами.

Расчетъ твой о размѣнѣ векселей не такъ вѣренъ. Когда первый вексель въ 2296 руб. размѣненъ, въ то время руб сер. стоилъ 21 піастровъ на каиме. Но потеря монастыря въ томъ, что для перевода сюда эти деньги, надобно превратить ихъ опять въ серебро или золото, при чемъ надобно платить теперь за рубль 23 піастра на каиме, такъ что на каждый рубль теряются два піастра, и слѣдов. на этѣ деньги нельзя теперь купить столько рублей, сколько продано на нихъ. Этого можно было избѣжать, если бы векселя размѣнялись на звонкую монету, а не на каиме или, размѣнявъ ихъ на каиме, тотчасъ купить имъ звонкую монету. Вотъ что долженъ замѣтить монастырь.

Отцу Игумену перешлю завтра твое письмо съ расписками и проч. запечатаное и съ Австрійскою почтою напишу тебѣ объ этомъ.

Прилагаю при семъ письмо къ Г-ну Манолаки, катораго прошу похлопотать о возобновленіи паспорта одной уроженки Еллады, сестры Архильякона покойнаго митрополита Филиппопольскаго Никифора. Неумѣстные постунки Гюмушгердана въ отношеніи къ ней заставили ее желать возобновить свой паспортъ и она прибѣгла ко мнѣ. Пускай Манолаки увидитъ, что я одинаково хлопочу о Грекахъ, какъ и о Болгарахъ.

Картофли и медъ приготовлены. На первомъ салѣ пошлю ихъ.

Александрѣ Антоновнѣ мое почтеніе. Митю и Мишу цѣлую.

Неизмѣнно преданный тебѣ
Н. Геровъ.

2136. — Съгласие и сговоръ между Русия и Франция за водене дѣлата си въ Турско. Разпратени окрѫжни за това. Пак. 88.

12 Ноября 1857 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

При семъ слѣдуютъ двѣ офиціи отъ меня и одна циркулярная отъ Посланника на французскомъ языкѣ и при сей же послѣдней копія съ циркуляра Французскаго Правительства къ его Агентамъ въ Турціи.

Теперь вкратцѣ скажу тебѣ, что оба эти циркуляры гласятъ о согласіи видовъ двухъ Правительствъ, и приказываютъ ихъ Агентамъ сообразно съ тѣмъ, водить дружбу и довѣріе между собою по всѣмъ дѣламъ политическимъ и вопросамъ религіознымъ, какъ это видимъ, происходитъ въ Константинополѣ. Приказывается также употреблять обоюдное стараніе къ водворенію согласія между Христіанами разныхъ церквей. Словомъ: „да свѣтитъ свѣтъ Вашъ предъ человѣками и да видятъ Ваша добрая дѣла!"

Тебѣ слѣдуетъ отвѣчать по французски на имя посланника и прислать ко мнѣ подъ открытою печатью:

Monsieur l'Ambassadeur,

La dépêche que Votre Excellence m'a fait l'honneur de m'adresser du 4/16 Novembre sur № 767 m'a étée exactement transmise par notre Consulat-Général d' Andrianople, concernant l'entente parfaite qui doit régner désormais dans tous mes rapports avec mon collégue de Françe.

Ayant pris connaissance du contenu de la circulaire qui dans un sens analogue était adressée par le gouvernement français à tous ses agents en Turquie, je me ferai le devoir de m'appliquer à la stricte exécution des principes qui y sont imposés, conformement aux ordres Supérieurs d'aprés l'Auguste volonté de Sa Majesté l'Empereur.

J'ai l'honneur d'être avec le plus profond respect
Monsieur l'Ambassadeur
de Votre Excellence
le très-humble et très obeïssant serviteur.
N. Gh.

Твое письмо въ Систовъ будетъ сего дня отправлено. Жена и дѣти особенно Миша, (который зоветъ теперь тебя вмѣсто Дяда Найденъ, однимъ словомъ: Д я д и н ъ), благодарятъ тебя за память и дружески привѣтствуютъ. Мы всѣ надѣемся, что ты покончишь благополучно дѣло съ твоимъ гостемъ.— Иншаллахъ!

Манолаки отвѣчаетъ тебѣ на письмо. Я думаю что лучше бы представить Хассанъ-Пашѣ мое письмо, въ которомъ я нарочно показалъ, что будто наши подданные изъ Филиппополя нѣкоторымъ образомъ жалуются и на тебя

Генеральному Консульству и что значитъ будутъ жаловаться потомъ въ Константинополь. Между тѣмъ былобы не худо стороною дать ему знать, что наконецъ послѣ 7 или 9 мѣсячныхъ несогласіи съ Консульствомъ нашъ Исмаилъ Паша Азьолду и отправляется на низшій постъ въ Рущукъ.

Преданный тебѣ неизмѣнно.
Н. Ступинъ.

2137. — Статия въ грѫцко списание противъ рускитѣ консули. Да не се обрѫща внимание. Искро Кесяковъ да изплати дѫлга на сина си Костадина. Александра Ступина благодари Герову. Пак. 88.

Адріанополь, 3 Декабря 1857 г.

Любезнѣйшій другъ, Найденъ Геровичъ,

Я получилъ исправно твои офиціи отъ всѣхъ почтъ и гурской и autres chiens, но буду отвѣчать тебѣ на нихъ официяльно съ слѣдующею почтою. Теперь же скажу тебѣ только, что о напечатанномъ въ Эонѣ я зналъ прежде, но это меня не только не огорчило, но даже порадовало, потому что съ первой строчки въ немъ невольное признаніе Болгаріею страны, которую у насъ отбивали: „Идея Болгаризма развивается въ Болгаріи! Адр.! Филип.! — Болгаризмъ въ Болгаріи, — развѣ удивительно? развѣ должно быть иначе? былобы странно когда бы развивался Болгаризмъ въ Элладѣ, или Еллинизмъ въ Болгаріи. Впрочемъ и Фиво взбѣшенъ до крайности и поклялся обличить клеветника и преслѣдовать его въ Аѳинахъ судебнымъ порядкомъ. Ясно, что это писала рука не Православная. — Ибо если Русскій консулъ человѣкъ односторонній, то совѣтуя королю послать подобнаго въ превратномъ смыслѣ Греческимъ Консуломъ, значитъ удвоить опасность раздѣленія Христіанъ!

Я совѣтую тебѣ необращать на этотъ пуфъ, и пуфъ безсмысленный, вниманія, продолжай покровительствовать Греческимъ подданнымъ по ихъ дѣламъ и личности, и что еще лучше, съ помощію M-r de Champoison. Этимъ пуфомъ извѣстный тебѣ (нѣкто), ясно хотѣлъ срѣзать Г. Фиво; но цѣлясь въ ворону попалъ въ корову! —

Съ послѣднею почтой я получилъ письмо при семъ прилагаемое, по ошибкѣ, не посмотрѣвъ на адрессъ, я распечаталъ орла, а распечатавъ, и зная, что у насъ секретовъ между нами нѣтъ, прочелъ, въ чемъ и винюсь откровенно; а прочитавъ, долгомъ считаю сказать мое мнѣніе: — что для чести нашихъ Болгаръ, былобы очень хорошо, если бы старый скряга Искро уплатилъ расписку сына покрайнѣй мѣрѣ на этотъ разъ, а ты бы или кто нибудь изъ родныхъ написалъ Кесякову въ Москву впередъ быть осторожнѣе.

На офиціи отъ 19 Ноября слѣдуетъ поставить № 189. Прощай. Мысленно обнимаю тебя.

Н. Ступинъ.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Наконецъ имѣю возможность поблагодарить Васъ за Вашу добрую о насъ память равно какъ и за Ваши посылки; нѣсколько разъ собиралась писать Вамъ, но по непредвидимымъ и нечаяннымъ обстоятельствамъ до сего дня не могла имѣть удоволствія переброснть къ Вамъ съ почтойискреннія мои желанія Вамъ всѣхъ благъ, скорою и полънаго исполненія Вашихъ лучшихъ надеждъ. Дѣти Вамъ посылаютъ ихъ почтительные поклоны. Миша даже лепечетъ Дядя Нади и ѣздатъ къ Вамъ на своей Мидли. Пишите къ намъ чаще; читая Ваши письма я какъ будто слышу Ваши разговоры съ мужемъ въ со-

сѣдней комнатѣ и припоминаю зимніе дни проведеные нами вмѣстѣ въ Петербургѣ.

Увѣрять Васъ, добрый другъ, въ искренней моей къ Вамъ дружбѣ было бы (не се чате) и въ Вашихъ глазахъ; скажу Вамъ только будьте здоровы, берегите себя, и пожимаю Вамъ руку до скораго пріятнаго свиданья.

Душевно преданная Вамъ
Александра Ступина.

2138. — Да се застѫпи Геровъ да избави момче харманлийче отъ потурчване. Пак. 88.

Принято 5 Дек. 1857.

Адріанополь, 3 Декабря 1857 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Вчера явился ко мнѣ одинъ Чорбаджи изъ селенія Харманлы, округа Хасскіой, и разсказалъ дѣло одного отступничества: одинъ мальчикъ (по его словамъ лѣтъ 14) сынъ нѣкоего Θеодора; находясь въ услуженіи одного турка объявилъ желаніе принять мусульманство; турки отправили его въ Хассъ Кіой, оттуда въ Филиппополь; Салихъ Паша постращалъ мальчишку рекрутствомъ и онъ отказался отъ Мусульманства; былъ возвращенъ отцу и прибылъ опять въ Харманлы; здѣсь прежніе его пріятели опять подбили, сманили отъ отца и спрятали; отецъ теперь въ Хаскіой, ходатайствуетъ объ отысканіи сына, о которомъ мѣстныя власти отвѣчаютъ ему; — что гдѣ мы (дескать) тебѣ его возмемъ? пропалъ безъ вѣсти! — Меня просили, что бы я попросилъ тебя походатайствувать въ Филиппополѣ о томъ чтобы оттуда дали толчка въ Хасскіой для отысканія этого юноши; если же Хасанъ Паша несдѣлаетъ ничего тогда мы толкнемъ его отсюда по пріѣздѣ Меамеръ Паши. Это письмо будетъ доставлено къ тебѣ вѣроятно самимъ отцемъ мальчика, — пожалуста, сдѣлай, что будетъ можно Извини что пишу на полулистъ — чисто по ошибкѣ.

Весь твой
Н. Ступинъ.

2139.—Прѣпраща се писмо съ пари за рилския монастиръ. Пак. 88.

Получено 15 Марта 1858 г.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичъ,

Г. Секретарь ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссіи, Е. П. Новиковъ препроводилъ ко мнѣ письмо со вложеніемъ ·/.по всѣму вороятію· . несколькихъ монетъ, доставленное ему изъ Россіи отъ нашего благотворительнаго дамскаго общества Это письмо, у сего прилагаемое, какъ Вы увидите, адресовано на мое имя съ тѣмъ; что бы было доставлено въ Рыльскій Монастырь съ вѣрною оказіею.

Такъ какъ мнѣ извѣстно, что въ Филиппополѣ находятся эпитропы этаго Монастыря, изъ коихъ Г. Сальчо Чомаковъ лично знакомъ мнѣ, то покорно прошу Васъ озаботиться чрезъ его посредство о вѣрномъ доставленіи этаго письма по назначенію и о полученіи надлежащей росписки Монастыря въ исправномъ доставленіи въ оный вышепомянутаго письма. По полученіи же требуемой росписки, покорно прошу препроводить таковою ко мнѣ для доста-

вленія Гну Новикову, который препроводить ее въ Россію къ Ггжамъ членамъ основательницамъ Общества.

Примите увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

Адріянополь, 12 Марта 1858 г. Н. Д. Ступинъ.

2140. — Писмото прѣдадено. Расписка-писмо до княгиня Василчикова се прѣпраща. Пак. 88.

Г-ну Ступину

Филиппополь, 24 Апрѣля 1858 г.

М. Г.

Николай Дмитріевичъ,

Препровожденное ко мнѣ, при письмо Вашемъ отъ 12 Марта, письмо со вложеніемъ нѣсколькихъ монетъ адресованное на Ваше имя съ тѣмъ чтобы доставить въ Рылскій монастырь, получено мною исправно и доставлено по принадлежности подъ прилагаемою у сего распискою О. Настоятеля монастыря. Расписка эта писана въ видѣ письма къ Княгинѣ Т. В. Васильчиковой, потому что въ письмѣ къ монастырю сказано чтобы ея Сіятелство увѣдомить о полученіи вложенныхъ монетъ.

2141. — Позволение и благословия Герову да се ожени. Да не чака Ступина. Пак. 88.

Демиръ-дечъ, 3 Мая 1858.

Спѣшу Любезный Найденъ, давъ офиціяльно мое разрѣшеніе на вступленіе твое въ бракъ, дать и мое дружественное благословеніе, съ пожеланіемъ счастія и здоровья на многія лѣта!

Меня не жди потому что на мою просьбу объ отпускѣ молчатъ съ Февраля; съ послѣдней почтой я повторилъ настоятельнѣе, и хотя надѣюсь, что дадутъ наконецъ, однако по твоему письму время Карловскихъ бань пройдетъ и Найденовичъ посылаетъ меня въ Ахіало Бургазъ.

Въ дѣлѣ Мавриди съ Алибеемъ и я наблюдалъ и тебѣ совѣтую наблюдать предъ лицомъ ихъ и всѣхъ одно лишь холодное безпристрастіе.

Больше писать рѣшительно не могу, — мушка жжетъ огнемъ, но груди кажется легче, или я не чувствую теперь?

Неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Д. Ступинъ.

2142. — Ступинъ боленъ. Ще иде на морски бани. Ще се прати Геровъ да обиколи габровския монастиръ на Соколски. Да се държи тайно. Пак. 88.

Адріанополь, 10 Іюня 1858.

Любезный Найденъ Геровичъ, я получилъ послѣднее твое письмо; но Стоянчо и вьобще Любены еще теперь въ такихъ тискахъ, что имъ не только объ овечьей шерсти, но и о своихъ волосахъ думать нѣкогда.

Прося тебя неоткладывать свадьбы твоей ни на минуту, желаю тебѣ отъ всѣхъ насъ столько здоровья и счастья, сколько человѣкъ можетъ вынести — ибо все, что черезъ мѣру бываетъ пагубно въ какомъ либо отношеніи. По составленіи сего дня окончательнаго совѣта, и по сторазному освидѣтельствованію моего праваго бока, присуждено мнѣ брать горячія ванны изъ морской

воды, потомъ теплыя, и постепенно низсойти до холодно соленой прямо въ море. Посему мы отправляемся въ началѣ слѣдующей недѣли въ Родосто.

Съ слѣдующей почтой ты кажется получишь отъ меня секретное порученіе посѣтить Габрово и Сокольскій Монастырь. но не торопись, а изподоволь подъ предлогомъ поклоненія, или интересныхъ дѣлъ, приготовь умы въ Филиппополѣ на возможность твоей поѣздки какъ бы по частнымъ дѣламъ въ слѣдствіе выпрошеннаго отпуска.

Прилагаю при семъ и письмо твое сопровождавшее полицу на Ніоти; о полученіи прошу меня увѣдомить.

Съ будущей почтой извѣщу тебя какъ впредъ писать въ Консульство, которымъ завѣдывать на время моего отсуствія Миссія приказала Колл. Рег. Тузову.

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Д. Ступинъ.

P. S. Печать французскую вырѣзывай Вицеконсульскую, а Русскую — право ужъ не знаю ли.

По дѣлу Заргали мы спишемся съ тобой по моемъ возвращеніи, это неуйдетъ; выкупать заклады запрещать не должно, по документамъ, взыскивать долги должно, но уплачивать отнюдь, до объясненія всѣхъ дѣлъ.

2143. — Прѣпоржчва се Добре Груевъ изъ Харманлие. Пак. 88.

Демирдечъ, 11 Юня. 1858 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Податель сего письма Добре Груевъ, отправляется теперь въ Филиппополь для снисканія себѣ правосудія противъ одного своего родственника живущаго близь Харманлы въ Хассъ Кіойскомъ округѣ и отнявшаго у него имѣніе родительское фальшивыми дѣйствіями и насиліемъ. Въ справедливости иска Добре здѣсь свидѣтельствують другіе родные его и достойные довѣрія другіе почтенные люди. Еще мальчикомъ онъ оставилъ свою деревню и невозвращался на родину въ продълженіи 28 лѣтъ.

Прошу тебя помочь ему и словомъ и дѣломъ, и совѣтомъ и ходатайствомъ, чѣмъ много меня обяжешь.

Неизмѣнно преданный тебѣ.

Н. Д. Ступинъ.

P. S. Проситель самъ лично объяснитъ тебѣ свое дѣло лучше меня.

2144. — Нѣкой си студентъ Жоржевичъ. Съмнителна личность. Прѣдположение за него като чуждъ агентъ и шпионинъ. Какъ да се има Геровъ съ него. Пак. 88.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Спѣшу отвѣчать тебѣ на твое письмо полученное мною вчера съ офиціями № 37 и 38-й Но буду писать вкратцѣ; потому что при переѣздѣ въ Демирдечъ у меня все еще Алтустъ.

Жоржевичъ былъ и въ Адріянополѣ, на канунѣ самой Пасхи; я принужденъ былъ снять съ него Студентскій мундиръ, шпагу и пр. отобрать Паспортъ и тезкире турецкихъ два въ которыхъ онъ величался русскимъ подданнымъ и выдалъ только свидѣтельство, что нѣкоторое время онъ слушалъ лекціи медицины въ Кіевѣ и снабдилъ турецкимъ тезкире:

صربستان ممالكندن دولت عليه تبعه سندن :*) словомъ расчитался съ намъ на чистую; ты, значитъ, хорошо сдѣлаешь не обращая на него вниманія и объявивъ ему, въ случаю появленія, что ты его не имѣешь права ни признавать, ни покровительствовать; но между тѣмъ хорошо сдѣлаешь, если предваришь, кого должно и можно, чтобы его слушали, а сами молчали; слушать его и смѣяться можно, а пальца ему въ ротъ нельзя положить, откуситъ! Многіе считаютъ его помѣшеннымъ, многіе думаютъ что онъ подосланъ Турецкимъ же правительствомъ и вмѣстѣ агентъ протестантской пропаганды. Съ моей стороны мнѣ онъ не казался помѣшеннымъ; но имѣю основательныя причины быть увѣреннымъ въ точности двухъ послѣднихъ предположеніяхъ, и еще болѣе — подозрѣваю, что и въ Россіи онъ былъ только посланнымъ шпіономъ Турціи въ видахъ Англіи. . . . .

Расходы на Святой недѣли можешь поставить въ счетъ; по моему ходатайству они разрѣшены нашему Консульству. Мои простираются въ 970 и съ Новымъ годомъ. — Но еще счетъ Сентябрской трети мнѣ не заплаченъ; а тебѣ?

Весь твой
Н. Д. Ступинъ.

2145. — Несполучливо ходатайство за помощь на българското училище въ Пловдивъ Пак. 88.

Прията 23 Окт. 1858. Отгов. 29 Окт.

Адріянополь 21 Октября 1858.

Любезнѣйшій другъ Найденъ Геровичъ, Твои офиціи получены исправно. Но письма благодарственнаго отъ Эфоровъ училища къ Бахметеву съ Австрійской почтой не получалъ. Чтоже касается до твоего ходатайства въ пользу училища, то я поставилъ себѣ долгомъ оставить его безъ всякихъ послѣдствій. Ты такъ его испекъ, что врагъ и злѣйшій не могъ бы придумать лучше, чтобы подъ маской пріязни повредитъ, какъ нельзя больше. Объ этомъ я напишу послѣ и если позволитъ твое самолюбіе, то я пришлю тебѣ планъ подобнаго ходатайства, которое могло бы имѣть успѣхъ.

Мои пальци къ несчастью все еще болятъ, хотя уже на пути къ выздоровленію какъ и нога.

Мысленно обнимая тебя остаюсь преданный неизмѣнно

Н. Д. Ступинъ.

2146. — Прѣпоржчва се Кючюкъ Ованесъ, прѣкупувачъ на данъка за свинетѣ. Чорбаджи Салчо и тоя прѣкупникъ. Пак. 88.

Прията 17 Дек. 1858 г. Отгов. 27 Дек.

Адріянополь, 2 Декабря 1858 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Податель сего письма братъ нашего Адріянопольскаго Банкира: К ю ч ю к ъ О в а н е с ъ; онъ находится по откупу подати на свиней. Еслибы не онъ снялъ этотъ откупъ; то вѣрно нашлись бы пожалуй изъ нашихъ Болгаръ Чорбаджи — охотники А это былобы хуже еще для народа въ нравственномъ отношеніи и худо для самаго откупщика Въ слѣдствіе этаго разсужденія, мнѣ бы не хотѣлось слушать жалбы на мелкія затрудненія и не-

*) Сърбистан мемаликинден Девлети-Алие тебаасъндан: отъ Сърбия отомански подданикъ.

пріятности поставляемыя нашимъ почтеннымъ Х. Сальчо; конечно онъ дѣлаетъ это въ видахъ общей пользы народа.

Но въ такомъ случаѣ ему предстоялобы похлопотать еще въ Константинополѣ объ отмѣнѣ этой подати. Сколькоже мнѣ извѣстно, то онъ самъ намѣревался быть откупщикомъ.

Я надѣюсь что ты успѣешъ помирить Сальчо съ Кючюкъ Ованесомъ, тѣмъ болѣе, что первое знакомство ихъ между собою было нѣкоторымъ образомъ обязательно для перваго и достойно благодарности въ отношеніи ко второму.

Въ ожиданіи твоего отвѣта на сіе посланіе, мысленно обнимаю тебя.

Преданный тебѣ неизмѣнно
Н. Д. Ступинъ.

2147. — Донесение за училището Св. Св. Кирилъ и Методи. Промѣни въ руската мисия въ Цариградъ. Пак. 88.

Прието 12 Дек. 1858. Отгов. 17 Дек.

Адріянополь, 9 Декабря 1858 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Препровождаю при семъ второе амирнаме въ болѣе строгомъ смыслѣ по дѣлу Саид-ефенди съ Аргиномъ Кедиковымъ и надѣюсь, что Вы теперь справитесь съ должникомъ.

Алтынъ-Алмазъ обявилъ, что таковыя письма отъ Продромоса, онъ своевременно могъбы принять и уплатить, но что послѣ его банкрутства это невозможно; и сверхъ того въ Адріянополѣ почти всѣ его знали, а теперь никто не знаетъ гдѣ онъ находится и даже живъ ли. Объ училище Св. К. и М. я ничего еще не писалъ, потому что долженъ былъ ожидать твоего донесенія, чтобы подкрѣпить его и моими разсужденіями и ходатайствомъ для пользы общенародной. По сему ты хорошо сдѣлаешь распространясь о немъ въ отчетѣ. Смотри только не скажи опять, что эфоры съѣдаютъ доходы и капиталъ школы при ссорахъ своихъ съ противниками Болгарской самобытности. Они должны были скорѣе разориться сами, чѣмъ тронуть лепты принесенныя народомъ училищу.

Бутеневъ уѣхалъ въ отпускъ въ Италію; на его мѣсто остался управлять миссіей Кн. Лобановъ — Ростовскій, Алексѣй Борисовичъ. Тимофѣевъ назначенъ консуломъ въ Смирну. Перемѣна курьеровъ въ Адріянополѣ возобновлена и я нанявъ уже имъ домъ, ожидаю прибытія двоихъ изъ Рущука. Отъ тебя ожидаю 1) отчета Коммерческаго вообще; 2) о Узунджовской ярмаркѣ въ особенности; и 3) по части успѣховъ народнаго образованія Болгаръ.

У насъ зима съ 5го числа сего мѣсеца стоитъ столь суровая, что носу не позволяетъ показать на улицу.

Мысленно обнимая тебя и желая здоровья остаюсь душевно преданнымъ тебѣ

Н. Д. Ступинъ.

2148. — Положението на Мавриди. Неговитѣ хитрувания. Да се помогне на Нешо, българинъ първенецъ въ Едрене. Пак. 88.

Прията 19 Дек. 1858. Отгов. 24 Дек.

Адріанополь, 17 Декабря 1858 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Изъ моей офиціи ты увидишь, что Мавриди отправился въ Константинополь; этотъ человѣкъ ужаснѣйшій мерзавецъ; за каковаго его признали теперъ и Найденовичъ и О. Прокопій и члены коммисіи съ его стороны и самый Манолаки и другъ его — Алеко. Съ моей стороны я скажу, что онъ или Калпазанъ притворяющійся будалой; или въ самомъ дѣлѣ только будала. Какъ въ Филиппополѣ ты и Рашидъ могли бы его помирать на $\frac{300}{т}$ съ Алибеемъ, такъ я былъ въ состояніи доставить ему до $\frac{300}{т}$ здѣсь; но онъ увидавъ что это дѣлается моимъ вліяніемъ и умѣньемъ доволно легко, вдругъ объявилъ, что у Али бея только Синидъ и Чюреджекъ, которые онъ можетъ принять тысячъ въ 80, а что особо требуетъ уплаты до 400 тысячъ которые будто легко достатъ Алибею продажею изъ многаго множества бриллiянтовъ своей ханымъ; я просто плюнулъ ему въ рожу. Дѣло разсматривалось въ Коммисіи, которая, чтобы педать Иляма разрушающаго совершенно Мавриди была разстроена отставками членовъ, Алеко добровольно, Ніоти по приказу, а Бельомъ и Вернаца хатыра моего ради, Турки по необходимости. Но всѣ увѣрены, что въ Цареградѣ Мавриди пожалуй окажется еще должникомъ Али бея. . . . .
въ запискѣ въ чистыхъ именіяхъ кто изъ нашихъ приметъ на себя это дѣло, тотъ окажетъ дружбу не Нешо, но всѣмъ Адріянопольскимъ Болгарамъ, потому что онъ одинъ ихъ представитель, который еще борется за нихъ съ врагами успѣшно и храбро, и что мы сами примемъ это за одолженіе и что я ручаюсь за обезпеченіе. Мнѣ бы хотѣлось, чтобы это принялъ Кедиковъ; или какъ и кого ты знаешъ только непремѣнно и скоро, по тому что настало врѣмя когда Джелебы покупаютъ овецъ; пастбища Нешо, арпа, сѣно, притоны пастухи, все готово, а овецъ нѣтъ. Если извѣстите удовлетворительно по телеграфу, то Нешо тотчасъ пошлетъ къ тебѣ племянника для заключенія сдѣлки на первый разъ ему нужно $\frac{50}{т}$!

Твой
Ступинъ.

2149. — Изпраща се паспортъ на Филаретова. Агенството въ Пловдивъ ще се вика вице-консулство. Пак. 88.

Адр. — 27 Января 1859 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ, прошу тебя засвидѣтелствуватъ прилагаемый паспортъ Филаретову, какъ бы онъ проѣхалъ чрезъ Филиппополь въ Софію и прописать турецкіи тезкере въ Потрѣ, и потомъ отправить къ нему вмѣстѣ съ моимъ письмомъ.

Кажется я писалъ тебѣ, что по дѣлу Продромоса, нужно чтобы подана была просьба.

Я писалъ вчера Ковалевскому о разрѣшеніи: офиціялно именовать твое Агенство нашимъ Вице Консульствомъ согласно съ фирманомъ.

Мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ другомъ

Н. Ступинъ.

2150. — Прѣпоржчва се арнаутъ Хасанъ ага. Пак. 88.

Принято 6 Марта 1859 г.

Адріянополь, 26 Февраля 1859 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Податель сего письма Арнаутъ Хасанъ ага, былъ несправедливо притѣсненъ мудуромъ Демотики, посаженъ въ тюрьму и обокраденъ Ханджіемъ и Мюдиромъ, присланъ сюда въ тюрьмуже; но по слѣдствіямъ оказался невиннымъ. Однако несчастія кажется имѣли вліяніе на его разсудокъ. Паша снабдилъ его рекомендательнымъ письмомъ къ Этемъ пашѣ; а я прошу тебя употребить твое вліяніе, чтобы онъ не остался безъ какогонибудь мѣста при полиціи.

Съ кираджи посланы къ тебѣ горчица, хальва и трехъ сортовъ по 6 драмъ сѣмянъ шибоя (левкоя).

Весь твой
Н. Д. Ступинъ.

2151. — Направа черкова въ Едрене. Ще се иска изповѣдникъ отъ рилския монастиръ. Искатъ се български граматики. Лука Нейчовъ Вълковъ секретарствува. Пак. 88.

Принято 5 Марта 1859. Отгов. 11 Марта.

Адріянополь, 3 Марта 1859 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Твое письмо, пакетъ къ Кн. Лобанову — Ростовскому (а не просто Лобанову) получилъ исправно, какъ равно и синетъ по иску Чалики. Теперь ничего не имѣю писать къ тебѣ официяльно; но очень прошу позвать Али бея, и какъ знаешъ такъ и выручи мои 2500, которые я выдалъ Решиду и по напрасну! Виноватъ же Мавриди, который ввелъ тебя въ заблужденіе и меня подорвалъ. О немъ изъ Константинополя нѣтъ ни слуху ни духу.

Какъ тебѣ извѣстно, мы купили на имя твоей Матушки домъ въ Ай Димитрій Махалэ. Лѣтомъ предполагаемъ поправить церкву и Старшины попечители намѣрены просить изъ Рылскаго Монастыря Іеромонаха исповѣдника, чтобы служить въ церкви и жить въ домѣ. Между темъ имъ хотѣлось бы, что бы Монастырь разрѣшилъ продать маленькій метохъ на балыкъ базарѣ въ дурнѣйшемъ мѣстѣ; а деньги обратить на вспомоществованіе по построенію Церкви Св. Димитрія. Поговори объ этомъ съ Сальчо и узнай на чье имя записанъ теперь этотъ метохъ и гдѣ находятся документы.

Съ сею почтою, я напишу къ Тошковичу о желаніи чтобы присланы были книги для продажи.

Княжескій съ своей тяжбой съ Кальча выводитъ меня изъ всякаго терпѣнія, посмотримъ, что будетъ; еще разъ вызываю ихъ сюда.

Пришли пожалуста, нѣсколько Болгарскихъ грамматикъ и запиши ихъ цѣнность на мой счетъ.

Г-нъ Ону не ѣдетъ. Незнаю что хотятъ изъ него сдѣлать въ Константинополѣ, у меня пока секретарствуетъ съ успѣхомъ молодой человѣкъ изъ Панагюрище Лука Нейчовъ Волковъ.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь преданнымъ тебѣ слугою.

Н. Д. Ступинъ.

2152.—Помощь за черковата въ Демирдечъ. Геровъ и Цукала. Лъжливъ слухъ. Христо Петровъ Новаковъ съмнителенъ. Пак 88.

Адріянополь, 17 Марта 1859 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

1,200 піастровъ сбора для Церкви Демирдечской мною получены; я благодарю сколько за нихъ, столькоже и за распоряженіе о взысканіи 2500 съ Али бея въ пользу уплаты долга его Редшиду. Хальва, цвѣточные сѣмена были назначаемы въ подарокъ твоей женѣ, а горчица тебѣ поэтому я не зналъ еще и ихъ цѣнности, о которой Манолаки донесетъ мнѣ своевременно. —

Здѣсь вчера пронеслись слухи, что будто ты безъимянными письмами стращалъ подлеца Цукалу убить? Этотъ мерзавецъ прощаясь въ Адріанопольской Аптекѣ съ своими друзьями, изъявлялъ имъ заранѣе свои опасенія, что будетъ убитъ или тобой, или Паисіемъ, на что Аптекарь отвѣчалъ ему, что такое подозрѣніе его столько же обидно дляВасъ, сколько возбуждаетъ подозрѣніе, что онъ, Цукала, самъ замышляетъ противъ Васъ новую клевету или новый пасквилъ. Чего мудренаго, этотъ негодяй способенъ подкупить уличнаго мальчишку, чтобы тотъ показалъ, что ему угодно. Съ нетерпѣніемъ буду ожидать твоего отвѣта.

Товарищъ повара Матео, Димитрій Сеисъ и Ко были наконецъ пойманы въ грабежѣ. И много изъ общихъ ихъ проказъ въ Цареградѣ начинаютъ обнаруживаться; прими свои мѣры къ удаленію этого человѣка, если онъ еще при тебѣ.

Ко мнѣ явился нѣкто Христо Петровъ Новаковъ Панагюрищецъ; онъ просится въ Одессу для свиданія съ Дядей; но такъ какъ онъ подозрѣвается въ шпіонствѣ въ Цареградской Таможнѣ и при таможней полиціи, гдѣ онъ и слылъ мусульманиномъ нѣсколько лѣтъ, то я прошу тебя поразвѣдать о его прежнемъ поведеніи и извѣстить меня по возможности скорѣе и подробнѣе.

Весь твой
Н. Д. Ступинъ.

2153. — Колко е похарчилъ Ступинъ за черковата въ Демирдечъ. Пас. 88.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ, мнѣ пріятно было бы еслибъ дѣла Кедикова съ тестемъ и съ Гюмушъ Герданомъ окончились хорошо; но въ этомъ случаѣ мнѣ пріятно надѣяться, что онъ неотказался бы помочь построенію Церкви въ С. Демирдечѣ; которую я началъ и уже израсходовалъ своихъ собственныхъ до $\frac{30}{т}$ піастровъ, а Миссія и Россія молчатъ; тогда какъ первая есть виновница этого предпріятія, и я ею посаженъ какъ ракъ на мели. Мы переѣхали на дачу 26го Апрѣля, и теперь еще не совсѣмъ устроились.

Мыслено обнимая тебя остаюсь неизмѣнно преданнымъ

28 Апрѣля. Н. Д. Ступинъ.

Что ты слышишь о Рачинскомъ? Я имѣю странныя вѣсти.

2154.—Помощь отъ Гедикова за черковата въ Демирдечъ. Силно землетърсение. Пак. 88.

Адріянополь, 11 Августа 1859 г.

Любезнѣйшій другъ Найденъ Геровичъ,

. . . .

Тысячу піястровъ Кедикова для Церквы ($12\frac{1}{2}$ голланд. по нашему составятъ только 875 піястровъ). И за нихъ Село Демирдечъ много благодаритъ его и записало имя его въ книгу при Церкви . . . .

Съ 8го на 9го въ ночь въ 5ть часовъ по турецки было сильное землетрясеніе передъ утромъ повторилось; потомъ въ 5ть часовъ дня разъ за разомъ были сильныя еще два; а промежду, слабыхъ толчка 4ре . . . . . .

2155.—Геровъ сестренецъ умрѣлъ. Иска се покровителство за останалата стока. Пак. 88.

Его Выс благдію Г-ну Ступину.

Филиппополь, 26 Августа 1859 г.

М. Г.

Николай Дмитріевичъ,

Въ объясненіе телеграфической моей депеши отъ 22 сего Августа, честь имѣю представить Вашему Высокоблагородію, что въ этотъ день я получилъ по телеграфу печальное извѣстіе о смерти моего племянника по сестрѣ Геро Хаджи Иванова, занимавшагося торговлею въ Константинополѣ въ Чорапчиханѣ; съ которимъ имѣя торговыя соотношенія, я нашелся вынужденнымъ просить Васъ по телеграфу сдѣлать нужныя распоряженія для секвестрованія имущества его помощію Императорской Миссіи впредь до поѣзда отца его въ Константинополь. Этимъ я желалъ предупредить исключительное вмѣшательство Турецкой власти, которое въ подобыхъ случаяхъ всегда бываетъ во вредъ кредиторамъ и наслѣдникамъ. Но вчера я получилъ увѣдомленіе по телеграфу, что родственникъ покойнаго и е с н а ф ъ, которому онъ принадлежалъ, приняли надлежащія мѣры къ сохраненію имущества, оставшагося послѣ смерти его; по сему, если еще не учинены надлежащія распоряженія объ исполненіи означенной телеграфической просьбы, то покорнѣйше прошу оставить ее безъ послѣдствія.

Съ ист. почт. . . .

2156. — Разни поржчки. Ще се изпраща Алекс. Екзарху нѣщо за печатане. Пак. 88.

Адріанополъ, 14 Октября 1859 т.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Сейчасъ я получилъ отъ тебя третье письмо, и отвѣчаю на всѣ разомъ; то есть прошу по всѣмъ: 1) если женщина непріѣдетъ въ понедѣльникъ, то спроси Тошковича телеграфомъ и поторопи непремѣнно хотя одну бы выслалъ; еслиже отвѣтитъ что никакъ нельзя; то отправь Али обратно.

2) прилагаю при семъ половину второй части моихъ картинъ и на оборотѣ этой тетради ты найдешь пропущенный куплетъ; вторую же половину второй части я пошлю съ будущей почтой уже прямо на Имя Ал. Экзарха и

прошу его заняться скорѣйшимъ и вѣрнѣйшимъ отпечатаніемъ и если удобнымъ найдетъ, то пусть пришлетъ ко мнѣ коректуру.

Вчера получилъ изъ Софіи письмо и въ приписку къ тебѣ особо запечатанную, которую у сего и прилагаю. Мнѣ очень жаль, что ты не проѣдешь опять чрезъ Адріанополь; сколько я могу это понять изъ послѣдняго твоего письмо.

Спроси пожалуста у Евгенія Петровича: отъ чего до сего времени мнѣ не присылаютъ чина за выслугу лѣтъ съ 23 Мая, прошедній годъ я долженъ былъ получить за три года; но меня изъ Петербурга увѣдомили, что по новому указу на Надворнаго Сов[ка] прибавленъ еще годъ; вотъ и еще годъ; съ 23 Мая ужа 5[ть] мѣсяцовъ, другимъ даютъ, какъ вижу въ приказахъ; а меня грѣшнаго забываютъ, или съ намѣреніемъ обходятъ.

Прилагаемыя у сего письма отправъ въ Петербургъ чрезъ Канцелярію, а въ Саратовъ по почтѣ.

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Д. Ступинъ

P. S. Якубовскому скажи отъ меня самый дружескій привѣтъ! Я непишу къ нему, чтобъ незадать излишней работы, въ которой вѣроятно онъ теперь недостатка нетерпитъ въ своей канцеляріи.

2157. — Ступинъ и едренскитѣ българе искатъ да се видятъ съ Герова. Пак. 88.

26, Октября 1859 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ, только имѣю времени, чдобы сказать тебѣ, что мнѣ и всѣмъ здѣшнимъ Болгарамъ, хотѣлось бы повидаться съ тобой поскорѣе, чтобы изустно выслушать о ихъ дѣлахъ въ Цареградѣ. Если можешь возвратиться чрезъ Адріянополь, то ты этимъ всѣхъ безконечно обяжешь.

Мысленно обнимаю тебя, преданный
Н. Д. Ступинъ.

2158. — Какъ би трѣбвало да постѫпи Геровъ съ Цукала. Урежда се лотария. Пак. 88.

Адріанополь, 29 Декабря. 1859 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Иногда дружба налагаетъ на человѣка очень непріятныя обязанности. Вотъ и теперь, еслибъ не моя къ тебѣ искренная дружба, то мнѣ не пришлось бы заключить нашей годовой переписки этимъ письмомъ: ·/.которое по прочтеніи, я прошу тебя впрочемъ уничтожить, какъ дурное воспоминаніе·/.

Ты пишешь мнѣ въ частномъ письмѣ, что: увѣренъ, что мнѣ не понравится твоя офиція къ Князю № 77., но что ты долженъ былъ такъ написать.

Еслибъ ты въ самомъ дѣлѣ дорожилъ моимъ мнѣніемъ, или бы не постыдился принять совѣтъ друга, то покрайней мѣрѣ, ты послалъ бы его чрезъ мое посрѣдство, какъ сомнительнаго приличія. Я поспѣшилъ было, въ тужъ минуту вырвать съ почты твой пакетъ въ Миссію; но къ несчастію, почта уже ушла, когда ко мнѣ послали твое письмо.

Вотъ видишь, другъ; твой № 77, похожъ болѣе на угрозу Миссіи, а не Цукалѣ. Цукала собака, которую человѣкъ вспыливъ, можетъ побить, нисколько неприготовляясь къ этой дракѣ и нерасписывая своихъ стратегическихъ предположеніи; а послѣ твоей офиціи возстаетъ вопросъ: ? что если

Цукала есть черная сабака, — то и ты, быть можетъ, ужъ не собакали бѣлая или желтая. Ты могъ и долженъ былъ описать поведеніе Цукалы ипр. пожалуи еще болѣе черными красками; могъ сказать, что низкое его поведеніе площадныя ругательства готови были вывесть изъ терпѣніе твоихъ слугъ и могли бы стоить ему побоевь; но отъ которыхъ пока избавляетъ его твое строгое запрещеніе, въ дѣйствительности котораго на будущее время, можно сомнѣваться, если Цукала не прекратитъ своего непристойнаго лая. Во всякомъ случаѣ, лучше тебѣ было побыть его, хотябы самому, или /что пристойнѣе/ своими людьми, но отнюдь не увѣдомлять о томъ ни заранѣе, ни послѣ; пока не спросятъ. Мнѣ остается желать, чтобы въ Миссіи не замѣтили этой бумаги. Дай то Богъ!!!.

Съ первой оказіей я пошлю тебѣ и школѣ по экземпляру 2-й части моихъ картинъ.

Изъ прилагаемаго объявленія ты увидишь, что я рѣшился еще сдѣлатъ лотарею и большую; — мою дачу въ Демирдечѣ, жеребца, и проч.... Манолаки приложилъ къ тому каляску и хомуты, Найденовичъ пару выигранныхъ у меня лошадей, Ивановъ своего жребца. и пр. билеты раздѣлены, каждый на четыре купона; цѣлый билетъ 4 рубл. сереб. купонъ 1 рубль серебромъ. Слѣдовательно въ 25 въиграшахъ, участвуютъ 100 купоновъ. Кто раздаетъ 100 билетовъ получаетъ изъ нихъ четыре даромъ, за 50=2, за 25=1.—

Прикажи объявленіе приклеить въ Куршунъ-Ханѣ. Объявленіе подписано и припечатано Манолякіемъ потому что онъ избранъ отвѣтственнымъ директоромъ Лотарей. Мнѣ деньги будутъ нужны до крайносты, а потому я надѣюсь, что наши Кедиковъ, Задуровъ и другіе, помогутъ тебѣ раздать билетовъ по больше. Теперь посылаю къ тебѣ на показъ только 10 Нумеровъ съ оказіей пошлю еще по больше чтобы составить до 200. въ Софію, думаемъ послать отдѣльно до сто въ Эски Заихру до 100, въ Эносъ до сто, въ Родосто до сто.

Пожалуйста по хлопачи, цѣлковый не велики деньги.

Мысленно обнимая тебя остаюсь незмѣнно преданнымъ тебѣ другомъ и слугою.

Н. Д. Ступинъ.

P. S. Не велишьли продать бочку?

2159. — Честитяване Герову синъ. Изпращатъ се лотарийни билети. Пак 88

Адріанополь, 26 Января 1860 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Отъ всей души и всего сердца поздравляемъ тебя и твою супругу съ Богоданнымъ Вамъ сынкомъ; я и Александра Антоновна желаемъ ему здоровья и счастья, Вамъ утѣшаться имъ сперва, а потомъ и внучатками, его дѣтьми. — Дай то Богъ! Аминь!...

Лучше если ты пошлешъ донесеніе въ Аз. Департ. по твоему дѣлу въ отвѣтъ на предписаніе Департ. въ запечатанномъ на грухо пакетѣ, а не подъ открытою; въ первыхъ потому, что я могу тогда послать его на Русчукъ и онъ дойдетъ двумя недѣлями скорѣе; а подъ отрытою надобно будеть послать черезъ Миссію; во вторыхъ и я получилъ его въ глухомъ конвертѣ; но по ошибкѣ разпечаталъ и вышло хорошо, что могъ раньше порадоваться и переговорить съ тобой.

Напиши пожалуста получилъ ли ты еще 90 билетовъ лотарей нашей; и нельзяли будетъ еще послать къ вамъ сто билетовъ, съ тѣмъ чтобы первая

сотня на весь Филиппополь; а вторую сотню раздѣлить бы на всѣхъ русскихъ подданнымъ, чѣмъ они много обязали бы меня; тогда на твою долю пусть осталось бы двадцать безплатно, а за 180 до половины Апрѣля должно сполна заплатить.

Мысленно обнимая тебя и цалуя твоего малютку остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

P. S. Чтоже вы не разпорядитесь до сихъ поръ деньгами?

2160. — Похвала за Герова отъ началството му. Скоро ще бжде наименованъ вице-консулъ. Пак. 88.

Адріанополь, 12 Января 1860 г.

Мысленно обнимаю тебя и поздравляю съ лестнымъ вниманіемъ Начальства, ты увидишь изъ препровождаемаго при семъ на твое имя предписанія Азіятскаго Департамента. Теперь тебя утвердятъ въ чинѣ, а зачисляя всѣ прошлые года въ дѣйствительную службу тебѣ будетъ слѣдовать чрезъ нѣсколько мѣсяцевъ слѣдующій чинъ за выслугу лѣтъ, и теперь нѣтъ сомнѣнія, что тебя переименуютъ окончательно въ Вице-Консула и можетъ быть и въ Консула.

Все жду оказіи, чтобы послать тебѣ книги мои, двѣ Пушкина, посылку какомуто Кирку Киркову, и билеты. . . . .

Неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Ступинъ.

Г-нъ Ивановъ благодаритъ тебя за письмо и проситъ извиненія что тьма занятій послѣ Новаго года, принуждаетъ его отложить удовольствіе отвѣчать до слѣдующей почты.

Даль ли ты вѣдомость о Церквахъ? Когда пошлешъ годовые отчеты, политическій, торговый и ярморочный?

2161. — Неопитностьта на Филаретова. За какъвъ го има Ступинъ. Пак. 88.

Принято 19 февр. 1860. Отгов. 26 февр.

Адріанополь 16 февраля 1860 г.

Любезний другъ Найденъ Геровичъ, Поздравляю тебя съ крещенымъ уже сыномъ Геро; Дай Богъ ему здоровья.

Кланяйся отъ меня Филаретову и скажи, чтобы онъ отсталъ отъ довольной привычки писать и ко мнѣ и къ Иванову въ одномъ письмѣ какъ будто къ любезнымъ Дядинькѣ и тетинькѣ, Ивановъ увѣряетъ, что разъ уже намекалъ ему въ своемъ письмѣ, о не ловкости подобныхъ общихъ посланій. Скажи ему также, что въ всякомъ случаѣ я считаю его однимъ изъ важнѣйшихъ и почтеннѣйший дѣйствувателей на поприще народнаго образованія соотечественниковъ, и не премину обратить на него особенное вниманіе ИМПЕРАТОРСКАГО МИНИСТЕРСТВА. . . . .

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно преданнымъ.

Н. Ступинъ.

2162. — Отношението на Захария Круша и значението на дадения му руски пашапортъ. Пак. 88.

Принято 26 февр. 1860. Отгов. 26 февр.

Милый другъ Найденъ Геровичъ,

Изъ моего отношенія ты увидишъ какое рѣшеніе я принялъ въ отношеніе твоего стараго Круши. Скажи ему, что еслибъ вмѣсто письма онъ прибылъ самъ, то навѣрно съ горяча я бы прибилъ его какъ дурака. Ему мой паспортъ какъ Церковно-пѣвчему недавалъ права торговли и тяжбъ, а только личную безопасность.

Посылаю паспортъ Топарову, но заднимъ числомъ онъ обязанъ подать прошеніе, которое ты потрудись переслать къ намъ при отношеніи раньше 23 февраля.

Перешли въ Софію письмо поосторожнѣе.

Мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ

23 Февраля. Н. Ступинъ.

Писмо къ Чичи прочти, запечатай и отошли.

2163. — Ступинъ въ Цариградъ. Трудно положение. Ще заминава за-въ Росия. Пак. 88.

Пера, 29 Апрѣля 1860 г.

Любезный Найденъ Геровичъ,

Я получилъ твое письмо изъ Эдырне, все постараюсь исполнить; Дѣла трудныя!

Кризъ опасный! мнѣ дѣла поуши! во вторникъ 3го Мая освобождаюсь и въ Одессу! Но отъ меня писемъ нежди прежде какъ изъ Петербурга.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

2164. — Ступинъ ще иде въ Петербургъ. Нѣма какво да се боятъ съ Герова. Ще иматъ закрила отъ началството си. Пак. 88.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ, сегодня, почти сей часъ я отправляюсь въ Питеръ. Сію минуту получилъ най-вѣрнѣйшія отрадныя свѣденія, бояться нечего хотя откровенной помощи мы съ тобой неможемъ ожидать: но намъ должно быть и то лестно, что ни въ какомъ случаѣ насъ не осудять за кривду, и не лишатъ покрайней мѣрѣ Начальническаго благоволенія, да и другимъ обидѣть не позволятъ. Лишьбы съ домашними покончить! Пиши ко мнѣ первий отвѣтъ въ Петербургъ, а тамъ ужъ въ Одессу.

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно тебѣ преданний.

Одесса Н. Ступинъ.
17 Мая 1860 г.

Чтобы ни вышло между: 63756581362339396436611433233[illegible]615464236 99432683156662995126124236939246571253649552359548321352443669567 16 269145242251161297[illegible]2364539665. Напиши мнѣ въ какомъ положеніи Вы находитесь. 25546352133954394158624271841153355546229649 394654355558 12 39551524239366299 5517 5115 615228.

2165.—Синътъ на Ступина пише на Герова по български. Пак. 88.

Одесса 27. Мая 1860.

Милостивый Государь,

Найденъ Геровичь,

Както излѣзахъ отъ Едрене стана единъ мѣсяць и една седмица; азь много са грижамъ за Едренето. Одесса нее хубавъ градъ. Като самъ дошялъ вавъ Одясата прьвж ми работа бѫше да ви напиша едно письмо, азъ молямъ Бога за вашято драгоценно здравіе; Баща ми има 9ть дни отиде на Петербургъ, Вашето писмо пріяхме и ще да го пратиме сосъ прва почта при Баща ми.

Имамъ честь да оставамъ Вашъ покорянъ слуга.

Д. Ступинъ.

2166. — Новата година ще донесе приятни новини. Прѣдложенията на Ступина и Герова приети и ще се приложатъ. Пак. 88.

С. Петербургъ, 6го Іюня 1860 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Къ новому году тебѣ приготовляются радостныя вѣсти. Надѣюсь лично поразсказать тебѣ кой какія прѣдположенія и соображеніе. На дняхъ я выѣзжаю въ Саратовъ. Всѣ наши предположенія утверждаются и приведутся въ исполненіе, хотя не всѣ тѣми дорогами, которыя намъ казались бы удобными. Вѣрь, надѣйся и люби, а всего главнѣе потерпи! Но если 551.534155611222 913645633735 1.23.6912542154572452443551395354224233161169461562445836551182295455395653612439164 35.12355363.93332139362663955.113.3222351 5213338217.3.94152255432511 12389. —

И такъ до скораго свиданія, мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ другомъ.

Н. Ступинъ.

2167. — Ступинъ се върналъ. Геровъ боленъ. Да се видятъ по̀-скоро. Пак. 88.

Адріянополь, 27 Сентября 1860 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

25го сего мѣсяца я пріѣхалъ съ семей въ Адріянополь, сегодня получилъ твое письмо отъ 24го. Крайне сожалѣю о твоемъ и всѣхъ твоихъ нездоровьи; но надѣюсь на милость Божію, ты скоро поправишься, а когда поправишься то пріѣзжай ко мнѣ; намъ надобно съ тобою о многомъ переговорить. Объ этой поѣздки, ты получишь отъ меня официяльное приглашеніе.

Недостатокъ матеріяльнаго времени заставляетъ меня окончить это письмо, хотя я имѣю многое еще о чемъ съ тобой поговорить.

Мое почтеніе твоей супругѣ.

Тебя мысленно обнимаю и остаюсь всегда неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

2168. — Прѣпоржчва се Христо Ивановъ Дипчевъ. Пак. 88.

Адріянополь, 28 Сентября 1860 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Податель сего письма Христофоръ Ивановъ Дипчевъ родной братъ Лука моего и вѣроятно, какъ Одесскій житель знакомъ тебѣ лично, однако несмотря на то, я долгомъ поставляю себѣ рекомендовать тебѣ его за отличнѣйшаго и благороднѣшаго человѣка и просить тебя оказать ему въ случаѣ нужды зависящее покровительство.

Христофоръ Дипчевъ вручилъ мнѣ (25) серебромъ двадцать пять рублей, не желая имѣть ихъ при себѣ во время не безопаснаго переѣзда, прошу тебя распорядиться, что бы эти двадцать пять рублей были выданы ему въ Филиппополѣ или если возможно въ Панагирюще подъ его росписку по доставленіи которой мнѣ я заплачу кому будетъ назначено въ Адріянополѣ.

Мысленно обнимая тебя и желая скораго и полнаго выздоровленія со всѣмъ семействомъ остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

P. S. Новый годъ принесетъ много перемѣнъ. и! + ! для тебя.

2169. — Да се пазимъ отъ унията. Какво пишатъ одринци за черковния въпросъ. Пак. 88.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Вчера вечеромъ послалъ эстафету въ Цареградъ, по случаю возгорѣвшейся войны у меня съ Пашей за заключеніе Мегмедъ бея, желавшаго поступить ко мнѣ въ службу начальникомъ моихъ турецкимъ бейдашевъ. Теперь имѣю только время, сказать тебѣ, что вчера же послалъ къ тебѣ по турецкой почтѣ предписаніе Миссіи о предостереженіи Болгаръ противъ Уніи. Здѣшніе пишутъ сегодня, благодарственное письмо къ Илларіону за его протестъ, и объявляютъ, что если Патріархъ признаетъ его духовнымъ главою всѣхъ Болгаръ, то и Болгаре неизмѣнно будутъ признавать Патріарха Главою всѣхъ Христіанъ и слѣдовательно въ томъ числѣ и своимъ, не оставляя также домогаться уравновѣшенія правъ своихъ Церковно-гражданскихъ. Напиши объ этомъ Софійцамъ, Самоковцамъ, и пр. куда знаешь.

Много благодаренъ тебѣ, мой добрый другъ, за принятіе моего векселя.

Сейчасъ получаю почту изъ Константинополя, и видя что въ нынѣшнемъ циркулярѣ требуются отъ насъ свѣденія особенной важности, и что отвѣтъ на оный, хотя недолженъ быть поспѣшный, однако й промедленіе можетъ быть очень вредно; то я рѣшился, послать къ тебѣ эстафету. Когда же ты напишешь свои отвѣти, то я полагаю что и ты можешь послать ко мнѣ съ эстафетой; эго стоитъ не дорого; и потомъ можешь выставить въ счетъ издержекъ, какъ и я, 30 руб. сереб.

Завтра утромъ эстафета отправится. Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

P. S. Ты, слышь, обѣщаль Александрѣ Антоновнѣ прислать рису?

2) Въ вопросныхъ пунктахъ послѣдній только для твоего соображенія, совѣтоваться о немъ не должно и разсказывать опасно. Съ 18, 19, 14 и 15 должно поступать осторожно и говорить о нихъ только съ людьми въ которыхъ совершенно увѣренъ.

Еще P. S. Препровождаю при семъ письмо — приказъ. Маноляки къ Генеоглу, о томъ что бы по векселю моему полученные 200 рублей были немедленно возвращены тебѣ; и тебя прошу зачесть ихъ въ счеть по твоему жалованью, остальные 92 рубля и мой долгъ по моему векселю изъ 300 рублей сколько приходится вышлю съ почтой золотою монетою.

Еще P. S. Тебѣ посылаются теперь же 92 рубля, слѣдовательно я остаюсь тебѣ должнымъ только что сверхъ твоего долга изъ 300 рублей моего переводнаго векселя.

2170. — Илия войвода хайдутува въ Кйостендилско. Великиятъ везиръ наказва съ смрътъ неговитѣ дванайсеть другари, хванати съ измама. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 26 Ноября 1860.

Милостивый Государь
Николай Дмитріевичъ,

Въ исполненіе Вашего порученія, я наводилъ справки о казненныхъ по приказанію Великаго Визиря въНиссѣ, и вотъ что узналъ.

Въ округахъ Кёстендильскомъ, Дубницы и прилѣгающихъ, нѣсколько лѣтъ разбойничалъ, нападая только на Турокъ, нѣкто Илія, который былъ нѣкогда билюкъ-баши стражи Рыльскаго монастыря, и потомъ сдѣлался разбойникомъ для отомщенія Туркамъ за убіеніе брата и сына его. Года два тому назадъ, бывшій въ тѣхъ странахъ, по особеннымъ порученіямъ, паша обѣщалъ ему прощеніе, если откажется отъ этого ремесла. Илія согласился на это со всею своею дружиною и, получивъ писменное прощеніе, возвратился домой. По распоряженію паши семейство Иліи переведено въ городъ Кёстендилъ, гдѣ и по сію пору оно имѣетъ свое пребываніе. Но въ прошломъ году Нисскій Генералъ-Губернаторъ Зійнель-паша, при объѣздѣ подвѣдомственныхъ ему округовъ, потрѣбовалъ къ себѣ всѣхъ, состоявшихъ въ дружинѣ Иліи, изъ которыхъ явились къ байряктаръ Цеко съ одинадцатью другими. Паша, не смотря на данное имъ прощеніе, приказалъ связать ихъ и отослалъ въ Ниссу. Великій Визирь, въ бытности своей лѣтомъ въ Ниссѣ, приказалъ казнить всѣхъ двѣнадцати. Изъ нихъ Цеко байряктаръ, приведенный къ мѣсту казни, ударилъ о землю оковы, которыя были у него на рукахъ и, сломавъ ихъ, освободился отъ нихъ и искалъ спастись. Но бывшія тутъ войска бросились пиками и саблями и тутъ же изрубили его.

При арестованіи Зійнель-пашею явившихся къ нему, Илія скрылся и теперь нельзя било мнѣ узнать, гдѣ находится.

Съ истиннымъ почтеніемъ и совершенною преданностію честь имѣю быть Вашимъ,

Милостивый Государь,
покорнѣйшимъ слугою
Н. Геровъ.

2171. — Прѣпоржчка се Блондъ, синъ на английски консулъ въ Смирна. Пак. 88.

Принято 2 Дек. 1860.

Аріанополь, 29 Ноября 1860 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ, пишу къ тебѣ, пользуясь случаемъ проѣзда здѣсь Г-на Блондъ, сына Г-на Англійскаго Генеральнаго Консула въ Смирнѣ, и бывшаго самаго консуломъ въ Ускюпѣ. Онъ постоянно путешест-

вуетъ по Турціи и особенно по Болгаріи ; онъ былъ такъ любезенъ, что посѣтивъ меня, изъявилъ желаніе познакомиться и съ тобою поближе.

Въ его просвѣщенной бесѣдѣ, ты найдешь неисчерпаемое удовольствіе. Съ моей стороны я не преминулъ увѣрить его, что въ продолженіе нѣсколькихъ дней, которые онъ намѣренъ провести въ Филиппополѣ, онъ найдетъ въ тебѣ дорогаго и едвали не единственнаго собесѣдника и путеводителя въ его ученыхъ вѣроятно изысканіяхъ.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ.

Н. Ступинъ.

2172.—Какъвъ е Блондъ и какъ да се влада Геровъ съ него. Пак. 88.

Адріянополь, 29 Ноября 1860.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Сегодня пишу къ тебѣ два письма, это по почтѣ, другое съ Г-мъ Блондъ; чтобы рекомендовать тебѣ его. Ты вѣроятно помнишь о немъ ; Филаретовъ писалъ о путешествіи его по Болгаріи, какъ Консула Ускюпскаго. Изъ его предшествовавшихъ дѣйствій и внушеній болгарамъ, я видѣлъ что онъ, какъ Англичанинъ, долженъ быть, въ этой странѣ врагомъ Рускаго вліянія. По моей же системѣ, обнимать крѣпче врага, чѣмъ друга, я думаею, было бы не худо, чтобы ты приласкалъ его какъ можно больше, даже до предложенія ему остановиться у тебя, — здѣсь онъ у Доско. Постарайся видомъ искренней откровенности вывѣдать изъ него что ни будь положительно на счетъ цѣли его путешествій. Здѣсь Доско и Тиссо мнѣ мѣшаютъ это сдѣлать ловко.

Прилагаемое письмо къ Филаретову я получилъ изъ Россіи; отправь къ нему при случаѣ.

Съ турками мое сближеніе идетъ хорошо впередъ.

Нашъ женихъ Ивановъ отправился къ невѣстамъ въ четвергъ, 24 Ноября Туда и дорога безъ возврата!

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизменно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

2173. — Ивановъ наклеветилъ Ступина. Явяватъ се и други клеветници. За какво обвиняватъ Ступина. Наредено слѣдствие. Пак. 88

Andrinople, 14 Января 1861.

Вообрази, другъ Найденъ, послѣ всего извѣстнаго не только тебѣ, но всему Адріянополю, добра которое Богъ давалъ мнѣ возможность дѣлать Иванову, онъ возсталъ на меня обвинителемъ. Я удаленъ отъ должности и производится слѣдствіе о моемъ поведеніи и поступкахъ. Но Богъ великъ! правда свята ! Онъ увѣряетъ : будто непросилъ меня распоряжаться своими вещами! онъ нашелъ и клевретовъ : Мавриди пишетъ сюда къ своимъ друзьямъ доставить на меня также какія-то обвиненія ; на меня хотятъ возвести обвиненіе, будто я обѣщалъ Христіянамъ помощь въ случаѣ ихъ возстанія, тогда какъ и тебѣ при Ивановѣ я говорилъ, что мы должны внушать всѣмъ, что Россія никогда не будетъ вмѣшиваться въ ихъ внутреннія дѣла по управленію, но что они могутъ только всегда уповать на ея единовѣрческое сочувствіе на покровительство Церкви ; на ея нравственныя предстательства въ ихъ пользу. Правда, я говорилъ вамъ, что мы не менѣе того обязаны слѣдить за всѣми движеніями мыслей въ народѣ и обо всемъ видѣнномъ и слышанномъ доводить вѣрно и скоро до свѣденія Начальства.

Мысленно обнимаю тебя, весь твой

Н. Ступинъ.

2174 — Съжаление отъ Герова. Надежда за оправдание. Геровъ се страхува за себе си. Редъ иде за него да бжде наказанъ. Пак 88.

Г. Ступину

17 Января 1861 г.

Любезный другъ

Ник. Дмитр.

Узнавъ изъ Константинопольскихъ журналовъ о поѣздкѣ князя Демидова съ Г. Ивановымъ въ Адріанополь, я наполовину угадалъ причину этого. Теперь съ глубочайшимъ прискорбіемъ узнаю отъ твоего письма отъ 14го Января, что предположеніе мое вышло справедливымъ. Жалѣю я за тебя, но не сомнѣваюсь, что ты оправдаешся, потому что изъ того что знаю, не могу себѣ представить, чтобы возведенныя на тебя обвиненія имѣли хоть тѣнь основательности. Но досадно еще то, что въ теперешнихъ обстоятельствахъ это произведетъ невыгодное впечатлѣніе. Я стою слишкомъ низко, чтобы судить о томъ какъ идетъ къ политикѣ, но при мѣстныхъ обстоятельствахъ, это ставитъ и меня въ невыгоднее положеніе. Если за такія обвиненія будутъ наказывать насъ лишеніемъ должности, то, ты знаешь, на меня возводятъ ихъ гораздо больше и я не хорошо сдѣлалъ, принявъ по твоему принужденію предложеніе министерства поступить въ дѣйствительную службу. Послушавшись твоего совѣта я прекратилъ тогда свои частныя дѣла для поступленія въ дѣйствителную службу, и теперь въ моихъ отношеніяхъ долженъ ожидать съ каждымъ днемъ быть лишеннымъ съ безчестіемъ этой службы, которой, какъ ты знаешь, я во все не хотѣлъ, но не могъ избѣгнуть. Я тебѣ не разъ говорилъ, что намъ не простятъ поведеніе наше въ отношеніе къ Митрополиту . . . Вотъ ты уже наказанъ, теперь моя очередь. Посему если осуществится то, что ты говорилъ мнѣ, ето съ новаго года назначать меня въ другое, высшее мѣсто; я, повѣрь, не только не пріему, хотябы и генеральное консульство, но съ сегоднешняго дня рѣшился устроить свои дѣла, чтобы какъ можно скорѣе, выйдти въ отставку:

Прошу тебя не оставить меня безъ увѣдомленія о томъ, въ какомъ положеніи остаешся и что располагаешь дѣлать и вѣрь въ неизмѣнной преданности и дружбѣ твоего истиннаго друга и покорнаго слуги.

2175. — Слѣдствието се държи тайно. Ступинъ ще отива въ Петербургъ да дири царски сждъ. Пак. 88

Принято 3 Февруар. 1861. Отгов. 3 Февр.

Адріанополь, 31 Января 1861 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Слѣдствіе кончилось тому уже дней десять; не смотря на мои четыри протеста, до сего времени мнѣ не были показаны ни одинъ обвинитель кромѣ Иванова, ни одна жалоба, о множествѣ которыхъ упоминалось въ предписаніи Кн. Лобанова отъ 5 Января № 18-й, которымъ онъ удалилъ меня отъ должности. О всемъ подробно мы переговоримъ съ тобою, когда, Богъ дастъ, пройдетъ Царство клеветниковъ негодяевъ, и легковѣрныхъ князей. Теперь дѣло въ томъ, что между 7мъ и 14 Февраля, я отправляюсь въ Питеръ искать правосудія. Заплатить теперь моего долга тебѣ я не могу до пріѣзда въ Одессу, а оттуда вышлю 250 рублей на имя Тюлева въ Константинополь. Также Христофоръ Дингевъ заплатя за меня въ Одессѣ Г. Динари 200 съ чѣм-

то рублей просилъ перевести Г. Гешеоглу въ Филиппополь 5,000 піястровъ; но теперь я и этого немогу сдѣлать, а расплачусь и съ Дмчевымъ также въ Одессѣ.

Мысленно обнимая, и благословяя тебя до свиданья, или вѣсти изъ Питера остаюсь неизмѣннымъ твоимъ другомъ и вѣрнымъ товарищемъ слугою.

Н. Ступинъ.

P. S. Что ты не прислалъ мнѣ второй записки ОК. И. н. собраніи полныхъ свѣденіи, первую я послалъ въ Департъ, и дожидался повторительной, чтобы послать въ Миссію!

2176 —Слѣдствието за Ступина свършено. Нищо прѣстжпно въ дѣйствията на Ступина. Геровъ повишенъ. Пак. 88.

Адрль 16 Февраля 1861 г.

Поздравляю тебя отъ души съ повышеніемъ и въ положеніи и въ средствахъ; что касается до меня; то слѣдствіе давно кончилось и (какъ кажется) къ досадѣ Князя и Ко ничего не найдя преступнаго въ моихъ дѣйствіяхъ, написали вчера сюда, что немогутъ ничего рѣшить на счетъ меня сами, а предоставляютъ мнѣ ожидать въ Адріянополѣ или Цареградѣ отвѣта Министерства; вчера я телеграфомъ спрашивалъ Кн. нельзя ли мнѣ ожидать въ Одессѣ; отвѣта още не получилъ; если разрѣшено будетъ, то поѣду.

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

2177. — Осждителнитѣ постжпки на Иванова. Геровъ трѣбва да пише за това въ мисията. Ступинъ ще изпрати писмото на Герова до Ковалевски въ Петербургъ. Пак. 88.

Адріянополь, 25 Февраля 1861 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Много и много благодаренъ тебѣ за свѣденія, сообщеныя въ письмѣ твоемъ отъ 22 Февраля касательно разсказовъ Фиво; ты хорошо долженъ помнить, я сомнѣвался еще въ началѣ Ноября въ скромности Иванова, и однажды въ кабинетѣ при тебѣ замѣтилъ ему самому мое удивленіе, что нѣкоторыя вещи узнаются Г-мъ Тиссо. Отъ твоей вѣрной дружбы, чувства справедливости, и стремленія быть полезнымъ Царской службѣ я имѣю право ожидать, что ты уже донесь эти извѣстія до свѣденія ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссій, или не замедлишь донести съ первою почтою, чтобы Начальство могло принять надлежащія мѣры къ прекращенію зла отъ намѣренной нескромности для исполненія своихъ своекорыстныхъ видовъ чиновника. Съ моемъ стороны я отправлю твое письмо къ Ковалевскому, не съ тѣмъ чтобы оно послужило къ моему оправданію — меня не могли найти виновнымъ ни въ чемъ, — не съ тѣмъ, чтобы оно повредило Иванову; но истинно только въ видахъ пользы службы Царю, Отечеству и странѣ въ которой намъ предназначено дѣйствовать; можетъ бытъ Начальство сочтетъ необходимымъ, на время моего отсутствія замѣнить не надежнаго чиновника другимъ.

Мнѣ необходимо быть въ Петербугѣ, и я надѣюсь выѣхать не позже 5го или 6го Марта.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ другомъ и слугою.

Н. Ступинъ.

2178.—Ступинъ въ Цариградъ посрѣщнатъ съ съчувствие. Срѣщата му съ Лобанова. Одескитѣ българе и отстраненнето му отъ Едрене. Стремоуховъ и дѣлото на Ступина. Нѣма страхъ за Герова. Министерството и синодътъ сѫ съ него. Пак. 83.

весьма секретно: посему прошу извѣстить о полученіи, въ Петербургъ въ Аз. Деп.

Одесса, 27 Марта 1861 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Вотъ тебѣ отчетъ моихъ похождній: 12го Марта я выѣхалъ изъ Адріянополя, въ Цареградъ прибыль 20го; всѣ наши Черняевъ, Якубовскій, Тимофѣевъ, словомъ всѣ русскіе, въ томъ числѣ и Рачинскій, только что прибывшій изъ Петербурга встрѣтили меня съ неожиданнымъ для меня восторгомъ и радушіемъ, какъ будто побѣдителя; одинъ Князь Болвановъ, орудіе Архиплутопуло, видимо былъ смущенъ при встрѣчѣ со мною и просто побагровѣлъ, когда я ему открыто и гордо объявилъ, что нехочу пощады просить не только отъ него, но ни отъ Горчакова, ни отъ самаго ГОСУДАРЯ, что буду молить послѣдняго чрезъ Министра о судѣ и казни за вину или о удовлетвореніи за обиду. Одесское Настоятельство недѣли двѣ предъ симъ подало просьбу ГОСУДАРЮ, жалуясь на дѣйствія Миссіи, на козни Аргиропуло, и упоминая, что народъ Болгарскій искренно сожалѣетъ о моемъ удаленіи. 21го Марта наши проводили меня съ торжествомъ на зло Лобанову на параходъ, съ шампанскимъ проводили и кричали: до свиданья! — 23го я быль въ Одессѣ и нашель здѣсь Стремоухова, который назначенъ комиссаромъ по переселенію Славянъ въ Крымъ. Онъ мнѣ повѣрилъ секретно, что Министерство взбѣшно на Лобанова за мое дѣло; но что я получу блистательнѣйшее удовлетвореніе, 24го я телеграфомъ просилъ Ковалевскаго разрѣшить мнѣ пріѣхать въ Петербургъ, и чрезъ два часа получилъ отвѣтъ и разрѣшеніе, завтра выѣзжаю. Буду писать уже изъ Петербурга. Но теперь ограничусь только извѣщеніемъ, что Стремоуховъ на мое замѣчаніе о твоемъ страхѣ, что послѣ меня Лобановъ доберется до тебя, отвѣчалъ, что страхъ твой теперь напрасенъ, потому что Лобанову не проглотить не полавясь и перваго куска: и что ты на самомъ лучшемъ счету у Министерства. Даже Св. Синодъ теперь обратился совершенно на нашу сторону, сознавъ нашу справедливость въ спорномъ вопросѣ.

Жалованья я еще не получилъ, а деньги до зарѣза на дорогу, потому, я не могъ заплатить еще моихъ долговъ въ Одессѣ, которые меня и небезпокоятъ впрочемъ.

Уповая, что ты неоткажешь помочь мнѣ въ этомъ дѣлѣ, Мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ другомъ и слугою.

Н. Ступинъ.

P. S. По просьбѣ Динчева ему заплатятъ здѣсь или Тошковъ или Тошковичъ.

2179. — Министерскиятъ съвѣтъ оправдалъ напълно Ступина. Лобановъ измаменъ. Аргиропуло главенъ клеветникъ. Шишкинъ консулъ въ Едрене. Ивановъ секретарь въ Ерзерумъ. Да се извѣсти Найденовичъ за всичко. Пак. 88.

Прието 19 Юния 1861. Отгов. 27 Юн.

С. Петербургъ, 29 Апрѣля 1861 г.

Христосъ Воскресе!

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

И я воскресаю въ Петербургѣ, мое дѣло было еще до меня разсмотрѣно въ совѣтѣ Министерства, котораго всѣ Сіятельные и Высокопревосходительные члены единодушно и единогласно оправдали меня совершено. Всѣ черныя клеветы Иванова несмотря на покровительство слѣдователя и Лобанова, остались клеветами. Но оказалось, что Кн. Лобановъ то былъ обманутъ Аргиропуло, который и научилъ значитъ Иванова, увѣрить Князя, что я порицая открыто всѣ его дѣйствія, научаю Болгаръ быть имъ недовольными и жаловаться на Миссію и въ Министерство и Государю и что самъ даже пишу объ немъ дурно ко всѣмъ въ Петербургъ. Князь много хлопоталъ, чтобы Иванова утвердилъ Министръ консуломъ въ Адріанополѣ, однако Богъ не благословилъ клеветника, и въ Адріанополь назначенъ Консуломъ Шишкинъ, который вѣроятно уже будетъ въ Адріанополѣ, когда ты получишь это письмо, а Ивановъ переведенъ Секретаремъ же въ Эрзерумъ, вѣроятно для того, чтобы напакостилъ и тамъ! Извѣсти меня скорѣе о полученіи этого письма, и передай содержаніе его Найденовичу вмѣстѣ съ прилагаемымь у сего письмецомъ, только пожалуйста не черезъ Грековъ.

Передай ему также содержаніе шифра и постарайтесь исполнить, это въ Вашихъ рукахъ. Мысленно обнимая тебя и съ нетерпѣніемъ ожидая твоего отвѣта на это письмо чрезъ Азіятскій Департаментъ Вѣнскимъ же путемъ, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ другомъ и слугою.

Н. Ступинъ.

P. S. Я видѣлся въ дорогѣ съ Фиво въ Хавзѣ и въ Бургазѣ; онъ пересказывалъ мнѣ чудеса объ отношеніяхъ Дошко съ Тиссо и Блондомъ и о козняхъ его съ Ивановымъ противъ меня. Онъ расказываетъ кажется тоже и въ Афинахъ; напрасно ты не описываешь всего этого въ частныхъ письмахъ ко мнѣ, къ Бахметеву въ Москву, къ Палаузову, къ Даскалову, къ Гильфердингу Алекс. Федоровичу въ Петербургѣ.

2563 11 72 36 519912 4471 2454 16 17 7 352 82 2669 84 63521899 143648 53 526441557198 111612 3216 11128535 824234 2114 914524 2211 16162413 64951 2334 111333 4658 52 694336646436 394552 131542 2613 6241 39735282 2369 82 63 52 1853 61 23 3122 2995332 4271 82 3348338 12 5142 211161 36 39512362 41524445 58 1444 112152 22 15 6162 63 13 335151 33791122 6523 64 54 1932 1722 524221719803922521171 98 624271 3112 775661 1113 52624211133398 39 6254 56 44 26 4323 5155 23492312 335152 1223 65 811149.

Завтра у меня будутъ вечеромъ пить чай Даскаловъ, Николай Тошковичъ и Филаретовъ, который пріѣхалъ вчера.

2180. — Кой е отклонилъ Соколскаго отъ унията. Самохвалствата на Лобанова и Аргиропуло. Ступинъ повишенъ и назначенъ интендантъ при грузинскитѣ царевичи. Да се погрижи Геровъ за Габрова Недѣлко Стефановичъ. Пак. 88.

С. Петербургъ, 23 Іюня 1861.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Я получилъ на дняхъ твое письмо изъ Цареграда. Очень удивляюсь, что ты пишешь мнѣ по Болгарскимъ дѣламъ такъ неопредѣленно. Кн. Болвановъ и Архиплутопуло величаются что они будто успѣли заставить Іосифа Сокольскаго раскаяться. Но Москва, и Петербургъ, и вся Россія, кромѣ, можетъ быть Горчакова, увѣрены, что эта заслуга принадлежитъ только твоему вліянію на эту личность. Тебѣ конечно уже извѣстно, что по совершенномъ оправданіи отъ клеветъ разнаго рода я получилъ съ 15го Мая мѣсто 6го класса въ Азіятскомъ Департаментѣ; теперь же сверхъ сего я назначаюсь главнымъ Приставомъ (Intendant général) при Грузинскихъ Царевичахъ и Царевнахъ; это мѣсто въ 4 классѣ, я бы не могъ получить его; ибо его занимали всегда или Тайные или Д. Стат. Совѣтники, но ВСЕМИЛОСТИВѢЙШАЯ воля Государя ИМПЕРАТОРА вознаграждаетъ меня имъ за несправедливости которымъ я подвергся по ошибкѣ (какъ хотятъ полагатъ въ Министерствѣ) Г. Посланника.

Всѣ наши здѣшніе Болгаре обратились ко мнѣ съ просьбою, чтобы я попросилъ тебя о Габровѣ—Недѣлко Стефановичъ, онъ ускакалъ изъ Адріянополь по тремъ причинамъ: 1) Ивановъ распустилъ слухъ, что Ступина въ Сибирь и никому изъ бывшихъ при немъ не сдобровать; 2) что Габрово вѣлено отставить и бросить въ Турціи на произволъ судьбы; а онъ столько что вырвался за годъ предъ тѣмъ изъ Терновской тюрьмы, 3) Всѣ Адріянопольскіе Болгаре прямо сказали ему, что будутъ плевать ему въ глаза и лице, если останется служить при Ивановѣ, и дали ему средства къ отъѣзду. И такъ дѣло въ томъ, чтобы ты писалъ сюда, частно, Ковалевскому и просыльбы также кого слѣдуетъ въ Цариградѣ о возвращеніи Габрова или къ Шишкину, или къ Тебѣ. Гильфердингъ замѣтно недоволенъ что ты къ нему ничего не пишешь. Жена и дѣти вмѣстѣ со мной мысленно обнимаютъ тебя по родному и ждемъ твоихъ извѣстій; будь здоровъ и веселъ вмѣстѣ съ твоей супругой и Юрочкой.

Весь твой
Н. Ступинъ.

2181. — Заточението на българскитѣ пастири. Българскитѣ депутати прѣдъ везиря и министра на външнитѣ работи. Заявлението на правителството. Новитѣ искания на българетѣ. Участието на Герова. Нѣма застѫпничество за българетѣ отъ страна на руситѣ. Деликатното положение на Герова. Лудешката постѫпка на великия везиръ. Въдворяването на Доротея въ София и софиянци. Участието на Герова по прѣмахване унията. Пак 88.

Пера, 11 Іюля 1861 г.

Любезный другъ,

Николай Дмитріевичъ,

Въ бытности своей въ Адріанополѣ ты интересовался Болгарскими дѣлами, и я надѣюсь доставить тебѣ удовольствіе, описавъ положенія, въ которомъ находятся теперь.

По заточеніи архіереевъ Иларіона и Авксентія и филиппопольскаго митрополита Паисія, собрались въ Константинополѣ депутаты изъ разныхъ городовъ и провинціи, въ числѣ 30 человѣкъ, для ходатайствованія у Порты объ административномъ отдѣленіи Болгарской іерархіи отъ Вселенскаго Престола. Они представлялись Министру Иностранныхъ Дѣлъ (ты знаешь, что дѣла немогаметанъ разсматрываются въ Министерствѣ Иностр. Д.) и Великаго Везиря. Оба они увѣряли, что правительство Султана ни въ какомъ случаѣ не позволитъ Болгарамъ имѣть іерархію, совершенно независимую отъ Вселенскаго Патріарха; но при этомъ обѣщали имъ сдѣлать все, что нужно для ограниченія власти Его Святва и прекращенія злоупотребленіи греческаго духовенства.

Вслѣдствіе этого объявленія, рѣшительнаго, Болгарскіе депутаты должны были измѣнить свои требованія. Между тѣмъ случилась смерть Султана, и они должны были обождать нѣкоторое время, чтобы увидѣть, какъ поведетъ дѣла новый падишахъ.

Новыя требованія, которыя должны были быть представлены Портѣ, ведутъ также къ самостоятельному духовному управленію Болгаръ, но подъ верховною властью Всел. Патріарха. Эти трѣбованія въ томъ видѣ, какъ я представилъ ихъ, были бы приняты, но нѣкоторые изъ депутатовъ думали, что въ коммиссіи, которая по этому предначертанію должна составиться для опредѣленія отношеній Болгаръ и духовенства ихъ на основаніи требуемыхъ имъ уступокъ, Греки перехитрятъ ихъ, настояли чтобы требованія ихъ были выражены опредѣленѣе и точнѣе. Но я боюсь, что эта опредѣленность и точность, показывающія къ чему они стремятся, будетъ причиною, что и эти требованія будутъ отвергнуты.

Имѣя на своей сторонѣ нѣсколькихъ изъ представителей, я могъ бы похлопотать о томъ, чтобы убѣдить всѣхъ принять мое мнѣніе, но счелъ лучше не навязываться, чтобы какъ нибудь не потерять довѣріе ихъ ко мнѣ. Для этого нужно немного. Ты знаешь, что теперь большая часть Болгаръ увѣрена въ томъ, что Русскіе противодѣйствуютъ домогательствамъ ихъ, и если имѣютъ сношенія со мною, то вѣрятъ, что имѣютъ дѣло не съ Русскимъ Консуломъ, а съ Болгариномъ Геровымъ, по чему я долженъ быть осторожнымъ съ таковыми, чтобы не заставить ихъ измѣнить свое мнѣніе обо мнѣ. Съ другой стороны и тѣ, которые лучше расположены къ Русскимъ избѣгаютъ сношеній съ нами отъ которыхъ нѣтъ никакой пользы, а только дается имъ поводъ къ обвиненію Болгаръ за сочувствіе ихъ къ Россію, по причинѣ котораго и отказывается имъ въ самыхъ справедливыхъ домогательствахъ ихъ.

И дѣйствительно, и лучше расположеные къ намъ не ожидаютъ больше ничего отъ насъ, когда они до ихъ поръ во все не поддержаны нами ни въ какомъ случай. Не только въ Турціи, но и въ княжествахъ проживающіе Болгаре ожидали, что Импая Миссія будетъ протестовать если не противъ заточенія Болгарскихъ архіереевъ, то по крайней мѣрѣ противъ позора, которому былъ подверженъ Филиппоп. митрополитъ Паисій, но они обманулись въ своихъ ожиданіяхъ и теперь говорятъ, что нечего больше надѣяться на насъ.

Я сомнѣваюсь въ успѣхѣ ходатайства Болгарскихъ депутатовъ еще и потому что Визирь Кибризли Мегмедъ паша недоволенъ Болгарами, въ особенности за то, что жители Софіи противятся принять любимца его митрополита Дороѳея (моего племянника), посланнаго имъ Греческимъ Патріархомъ. Дороѳей былъ введенъ въ метрополію помощію войскъ послѣ долгихъ сопротивленій со стороны народа, который терпитъ побои, аресты и всякаго рода притѣсненій и униженій со стороны мѣстныхъ властей, допустилъ даже закрыть школы, но не хочетъ никоимъ образомъ признать его своимъ архіереемъ и поклониться ему.

О расположеніи Визиря къ Болгарамъ можно судить по слѣдующему его поступку. 28 Іюня Болгарскіе депутаты . . . .

Надобно публиковать это въ европ. журналахъ для того показать до какой степени турки успѣли въ цивилизаціи когда Кибризли Мехмедъ-паша, который какъ говорится по Болгарски столько лѣтъ пасъ ословъ въ Европѣ, такимъ образомъ принимаетъ знаки преданности къ престолу.

Дня 3 послѣ этого произшествія Мин. Ин. Д. Али паша позвалъ Болгарскихъ депутатовъ и извинялся передъ ними за необдуманный поступокъ визиря, котораго только не назвалъ сумасшедшимъ.

Нѣсколько словъ также объ уніи.

Устроивъ бѣгство Еписк. Іосифа Сок. и всего почти духовенства уніатскаго, я бы могъ попытаться объ окончательномъ уничтоженіи уніи, но не иначе, какъ дѣйствуя черезъ другихъ, какъ дѣлалъ и до сихъ поръ, чтобы не возбуждать подозрѣніе уніатовъ противъ себя. Но для этого надобно имѣть въ своемъ расположеніи нѣкоторую сумму, а я, не получивъ еще издержанныя мною деньги для склоненія Іосифа и проч. духовенства оставить унію, равно и тѣ которыя обѣщаны мною въ вознагражденіе тѣмъ, чрезъ которыхъ дѣлалось это, не могу больше рисковать, не имѣя самъ состоянія.

Неизлишнимъ считаю предупредить тебя, что то, что пишу тебѣ о болг. дѣлахъ, не одному тебѣ я повѣряю. Въ томъ же видѣ я представляю ихъ и Кн. Лобанову и ничего не дѣлаю, не предупредивъ его, и вѣроятно они тебѣ отчасти извѣстны изъ донесеній его Министерству.

2182. — Затруднителното положение на Костадинъ Геровъ слѣдъ смрътьта на Денкоглу. Ступинъ се наплаща постепено. Какъ да се нареди за Костад. Геровъ. Главенъ учитель въ славѣнската цариградска школа. Филаретовъ се готви за държавенъ изпитъ. Кждѣ да постжпи на служба. Ступину похвала отъ висшето началство. Геровитѣ писма въ Петербургъ. Пак. 88.

Принято 7 Авг. Отгов. 29 Авг.

С. Петербургъ, 24 Јюля 1861 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Твое письмо отъ 27 Јюня я получилъ вчера. Изъ него я вижу затруднительное положеніе твоего брата Константина, по случаю скоропостижной смерти Денкоглу: но такъ какъ этоже печальное обстоятельство было причиною, что онъ неуспѣлъ окончить во время всѣхъ своихъ экзаменовъ, то ему предстоитъ еще сдать ихъ окончательно по нѣкоторымъ предметамъ въ концѣ будущаго Августа мѣсяца, или въ началѣ Сентября. Ты очень хорошо понимаешь, что въ настоящее время я совсѣмъ остаюсь безъ денегъ, принужденный расплачивать постепенно съ моими долгами, въ которые вовлеченъ большей частью подлымъ поступкомъ со мной Князя Балванова Дураковскаго. До сихъ поръ я уплатилъ 1000 рублей Найденовичу и Георгію Михайловичу, 500 рублей слишкомъ Тошковичу и Дипчеву, остается еще много долговъ, но Богъ милостивъ, поможетъ удовлетворить мнѣ честно всѣхъ одолжившихъ меня друзей; но главное теперь дѣло не въ томъ, а нужно устроить дѣло Константина. Вчераже я давалъ твое письмо Александру Фед. Гильфердингу; по его мнѣнію должно показать его Егору Петровичу, и предъ нимъ ходатайствовать о назначеніи его къ тебѣ, сверхштатнымъ драгоманомъ съ жалованьемъ рублей въ 50 въ мѣсяцъ. Въ случаѣже отказа, поневозможности содержать драгомана при Вице-Консульствѣ, мы имѣемъ въ виду хлопотать о замѣщеніи его Главнымъ учителемъ въ Славянской Цареградской Школѣ, которой отъ насъ выдается ежегодно въ пособіе, 1000 рублей, которую и мож-

нобы, намъ кажется, назначить ему на содержаніе. Филаретовъ еще здѣсь, и я думаю останется еще довольно времени, потому что по окончаніи процесса принятія подданства, онъ долженъ поступить въ Департаментъ заштатнымъ для изученія нѣкоторыхъ частей политическихъ наукъ, а потомъ выдержавъ екзаменъ, можетъ уже надѣяться получить, какое либо штатное мѣсто за границей; мнѣ бы хотѣлось видѣть его лучше секретаремъ Адріянопольскаго Консульства, чѣмъ Агентомъ въ Софіи. Туда съ пользой можно было бы послать дѣйствовать Даскалова, который въ свою очередъ не годился бы ни въ Аріянополѣ, ни въ Филиппополѣ, но превосходенъ для Терново, Видина, Рущука, Шумны, Варны.

Что касается до меня, то вотъ тебѣ самыя послѣднія фазы моего дѣла: 22 числа, по прочтеніи огромной почты на разныхъ языкахъ и изъ различныхъ задунайскихъ мѣстъ, нашъ благородный Ковалевскій, при всемъ Департаментѣ, пожавъ мнѣ дружески руку, благодарилъ за 18ти лѣтнюю безпорочную службу отечеству къ чести Министерства, и къ благу нашихъ единовѣрныхъ соплеменниковъ на Востокѣ; при этомъ онъ объявилъ, что теперь Министерство имѣетъ въ своихъ рукахъ неопровержимыя доказательства моей невинности, и глубоко сожалѣетъ о предосудительномъ поступкѣ со мною Кн. Лобанова опреметчиво повѣрившаго клеветамъ заинтересованныхъ моимъ удаленіемъ личностей, пропагандистовъ и проч. . . . .

23, Товарищъ Министра Иванъ Матвѣевичь Толстой пришедши въ Департаментъ повторилъ мнѣ тоже самое; 26го я былъ позванъ къ князю Горчакову, чтобы и отъ него услышать тоже самое, 28. Государь ИМПЕРАТОРЪ, Высочайшимъ указомъ Правительствующему Сенату, благоволилъ повелѣть мнѣ быть главнымъ приставомъ при членахъ Грузинскаго и Имеретинскаго Царскаго дома и Мингрельскаго Владѣтельскаго дома, съ оставленіемъ и при настоящей должности въ Департаментѣ. Мѣсто это въ 4мъ классѣ. Жалованья я буду получать конечно меньше заграничнаго цѣлой 1000ю но за то и расходы мои могу здѣсь уменьшить на столькоже безъ всякого стѣсненія для комфорта или приличія.

Князю Лобанову разрѣшалось не смѣнять меня, не производить скандала; но напротивъ поручить Демидову подъ видомъ частнаго лица сдѣлать наблюденія о положеніи нашихъ дѣлъ и отношеній прослѣдить вмѣстѣ со мною все мое поведеніе, и донеся о всемъ подробно и вѣрно Начальству, ожидать дальнѣйшихъ приказаніи изъ Петербурга. Вотъ, напримѣръ, подобнымъ секретнымъ слѣдователемъ, съ соблюденіемъ всѣхъ необходимыхъ мѣръ благопристойной осторожности, могъ бы быть посланъ кто нибудь изъ Министерства къ Его Лобанову Сіятельству. . . . .

Желая тебя и твоимъ много здоровья, счастья и радости, мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

Увѣдомь меня, сдѣлай милость, о цѣнахъ, по какимъ можно было бы купить табакъ нашихъ мѣстностей то есть, бафра, отъ производителей около Адріанополя и Филиппополя, а въ особенности изъ окрестностей Хассъ-Кіой, Димотики и Ортакіой. Мнѣ кажется что мы могли бы имѣть его отъ 4 до 8 піастровъ окъ, смотря по качеству. Не хочешь ли учредить компанію? Выгоды представляются невообразимыя. $^{100}/_{100}$ покрайней мѣрѣ.

24 Јюля Департаментъ.

Сей часъ я прочиталъ твое письмо Егору Петровичу, и потомъ объяснилъ ему еще на словахъ обстоятельства Константина. Нашъ благороднѣйшій Начальникъ принялъ дѣло къ сердцу, и входя въ положеніе, приказалъ мнѣ увѣдомить тебя, что онъ поможетъ твоему брату выйти изъ затрудненія, и

что бы ты о немъ небезпокоился; послѣ завтра я напишу къ Константину, чтобы по окончательной сдачѣ екзаменовъ онъ немедленно явился къ намъ Петербургъ. Что касается до неполученія тобою полнаго жалованья, за первую треть по новому мѣсту; то это произошло отъ того, что назначеніе состоялось послѣ вытребованія изъ главнаго Казнайчества суммы въ жалованье по прежнему окладу, но теперь уже сдѣлано распоряженіе о пополненіи этой проташки. Относительно не полученія тобою уплаты за чрезвычайные по службѣ издержки съ Мая 1860 г. Егоръ Петровичъ поручилъ мнѣ справиться въ Департаментѣ Хозяйственныхъ и счетныхъ Дѣлъ и донести Его Превосходительству, что я и учиню завтра, или въ понедѣльникъ; тебя же извѣшу съ будущей почтой.

Посылаю тебѣ ВЫСОЧАЙШІЙ приказъ о назначеніи меня приставомъ при Царевичахъ и Царевнахъ Грузинскихъ; прошу тебя по прочтеніи его отослать непремѣнно къ Найденовичу на имя Георгія Карамихайловича.

Еще разъ мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ.

Н. Ступинъ.

О полученіи сего буду ожидать твоего увѣдомленія.

P. S. Сей часъ получилъ твое письмо отъ 11го Юля; его передалъ мнѣ лично Егоръ Петровичъ, и я распечатавъ при немъ же по его желанію прочелъ въ слухъ до послѣдняго слова. Сей часъ же я получилъ свѣденіе, что экстраординарные счеты Миссій и Консульствъ, за Майскую напримѣръ треть прошлаго года, пишутся въ Сентябрѣ, сюда доставляются въ Октябрѣ, едва къ новому году успѣютъ быть разсмотрѣны и утверждены, потомъ дѣлается распоряженіе объ ихъ уплатѣ; однимъ словомъ: изъ ящика въ ящика и проходитъ годъ; вотъ тебѣ и длинный ящикъ. Завтра посылаютъ тебѣ вексель въ 67 фунт. стерл. а что до разницы на Турецк. каймэ, то это твое дѣло принимать въ соображ. при составленіи счета. . . . .

2183. — Геровъ наклеветенъ отъ гръцкия посланикъ прѣдъ Горчакова. Искатъ се отъ него обяснения. Рѣшението му да излѣзе отъ службата. Пак. 88.

Пера 29 Авг. 1861 г.

Люб. др. Николай Дмитр.

Ты должно быть помнишь, что при первомъ извѣстіи постигшей тебя немилости въ началѣ настоящаго года, я писалъ тебѣ, что скоро и до меня дойдетъ очередь. И дѣйств. общіе наши непріятели Греки, ободренные успѣхомъ своей интриги противъ тебя, не замедлили попытаться такимъ же способомъ освободиться и отъ меня. Для сего Греч. посланикъ въ Петерб. доносилъ на меня кн. Горчакову, что будто я присутствовалъ въ офиц. одеждѣ при богослуженіи, во время котораго было произнесено болгарами отлученіе отъ церкви Конст. патріарха. Что бы это обвиненіе не осталось безъ послѣдствія греческ. повѣреный въ дѣлахъ повторилъ его, въ слѣдствіе чего Департ. писалъ кн. Лобанову потребовать отъ меня объясненія по этому дѣлу. Объясненіе написано и сего дня отправляется въ Петерб. и я надѣюсь, что оно удовлетворительно. Но какъ бы ни было оно принято, я не измѣню своего рѣшенія, принятаго при получ. извѣст. о постигшей тебя немилости располагать своими части. дѣлами такъ, чтобы какъ можно скорѣе получить возможность выйдти изъ службы, какъ я тогда же писалъ тебѣ. Да, я долженъ спѣшить выйдти въ оставку даже прежде, чѣмъ Минист. рѣшило бы, въ слѣдствіе безпрестанно возводи-

мыхъ на меня обвиненій, перевести меня изъ Филипп. въ другое мѣсто, и очень жалѣю, что, по своему состоянію, не могу пока обоидтись безъ службы, чтобы теперь же покинуть ее. И дыйств. я не могу не бояться своихъ непріятелей Грековъ при видѣ того, что наше началство, какъ будто вовсе не интересуясь православіемъ, оставило Грековъ, подъ видомъ сохраненія его, преслѣдовать всѣми средствами свои корыстныя цѣли. Еслибы наша Миссія только показала передъ Греч. посольствомъ, что знаетъ дѣйствія Греч. В. Консула въ Филипп. изъ моихъ донесеній, то греки не могли бы возводить на меня такія обвиненія. А при молчаніи ея непріятелямъ рано или поздно, удасться обезчестить меня точно также какъ и тебя. Вотъ почему я желаю заранѣе выидти изъ службы и прошу тебя сказать мнѣ свое мнѣніе о моемъ намѣреніи.

2184. — Ступинъ съвѣтува Герова да стои твърдо на поста си. Ковалевски и Игнатиевъ искатъ сѫщето. Герову ще се даде орденъ за Иосифа Соколски. Пак. 88.

Принято 2 Окт. 1861. Отг. 3 Окт.

С. Петербургъ 28 Сентября 1861.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Въ отвѣтъ на послѣднее письмо твое, въ которомъ ты повторительно изъявляешъ мнѣ твое намѣреніе оставить служебное поприще, спѣшу повторить тебѣ мое мнѣніе, выраженное тебѣ мною еще изъ Адріянополя: не видя ничего общаго въ отношеніяхъ моихъ и твоихъ къ нашей Миссіи, т. е. въ личныхъ отношеніяхъ, мнѣ казалось бы грѣхомъ съ твоей стороны; грѣхомъ неискупимымъ бросить нашу изъ общенародной и для тебя отечественной тяжести, ношу выпавшую на твою долю; и именно въ то время неудачь и гоненій, когда намъ нужна всякая малѣйшая точка опоры.

Если не доброжелателямъ нашимъ удалось прогнать меня съ поля прямыхъ дѣйствій; если текущія обстоятельства заставляютъ покровителей руководясь благоразумной осторожностью, нѣсколько какъ бы отстраняться отъ непосредственнаго вліянія на дѣла; но это вовсе недоказываетъ въ насъ ни охлажденія, ни, еще того менѣе перемѣны нашихъ задушевныхъ убѣжденій.

Какъ бы то ни было, для твоего успокоенія и удобренія, я счелъ удобнымъ показать твое письмо въ подлинникѣ и Егору Петровичу и его преемнику Николаю Павловичу. Оба, наши неизмѣнныя надежды, единодушно подтвердивъ мое мнѣніе, послѣдній особенно приказалъ мнѣ написать тебѣ, чтобы ты, приведя себѣ на память его личныя съ тобою объясненія, работалъ бы по прежному усердно, и съ довѣріемъ въ его сочувствіе, не безпокоился бы за свою судьбу. Вообще мы имѣемъ ясныя ручательства за то, что перемѣна личностей въ Начальникахъ, намъ, присущимъ, будетъ замѣтна потому только, что къ прежнему мы пойдемъ поклониться на квартиру, а второму въ Департаментъ.

Ожидая на это письмо непремѣннаго отвѣта, я попрошу тебя писать мнѣ въ частныхъ письмахъ, какъ можно чаще, и какъ можно подробнѣе, о всѣхъ дѣлахъ нашихъ соплеменниковъ; они никогда не перестанутъ интересувать меня безконечно и я буду всегда счастливъ быть полезнымъ на сколько мнѣ будетъ это данно.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно тебѣ преданнымъ.

Н. Ступинъ.

P. S. Сейчасъ Николай Павловичъ Игнатьевъ, прочитавъ это мое письмо пожелалъ, чтобы я прибавилъ, что по возращеній сюда, онъ настоялъ у Министра чтобы ты былъ награденъ орденомъ, за дѣло Дѣдо Иосифа, Начальство сдѣлало распоряженіе, чтобы для вящшагу успокоенія твоего, была къ тебѣ доставлена копія съ ноти данной Министерствомъ чрезъ Озорова Греческому Правительству. Съ будущей почтой мы пошлемъ ее къ тебѣ.

2185. — Да се отворятъ нови консулства въ Турция. Да си даде мнѣнието Геровъ за тѣхъ. Проектъ за славѣнски патриархатъ въ Цариградъ. Пак. 88.

С. Петербургъ 12 Октября 1861.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Тебѣ не безизвѣстно, что съ возвращенія 55 15 83 2 339 53 3362 62 3339 (нашей миссіи) въ 8111 61 23 21 65 15 (Цареград) было предположеніе 7182 65 26 24 36 69 53 5464632356 265155 58 1323 3222 29 4152 51 64 71 42 62 63 13 17 (учредит постоянно вездѣ консулства). Теперь кандидатами 63 23 615 152 13 58 62 54 72 36 99 39 65 75 91 7147 (Терново, Софія и Русчук) о первомъ уже представлено 51 11 13 33 65 52 82 15 36 83 23 32 97 13 26 61 31 22 23 51 33 29 (на височайшее утвержденіе). Однако, желая знать, прежде окончательнаго рѣшенія, и твое мнѣніе по этому предмету, 2233 61 2341 63 52 67 (директоръ) приказалъ пригласить тебя изложить ему 19 82 15 62 63 51544953 33 64 43 29 (в частном письмѣ) которое, по твоему мнѣнію, изъ этихъ трехъ представляетъ болѣе пользы и необходимости 24 42 9951 11 61 64 24 17 39 14 33 112452 1332 22 55 33 79 (для народа и благовидних для нас) причинъ 22 44 99 5111 68 съ тѣмъ что если доводы твоихъ соображеній оказались бы уважительны то можно былобы еще сдѣлать измѣненіе. Онъ предпочелъ первое 5358 33 6263 52 6133 82 23 62 41 524677 32 5115 84 25 53 36 8919 5 36152832624 83 2349; 15 26 6552 93 665 1 52 46 7712 7122 7591 23 43 47 39 51 11 62 6352 93 91 23 4377 462362 66 52 5354 44 52 31 23 51 36 98 (по историческому значенію в прешедшем вероятному будущему и настоящему местоположенію). Ты долженъ писать скоро, подробно, ясно и мнѣ и ему 8211 62 63 51 58 29 23 52 44 39 54 56 11 62 55 58 63 53 88 3337 26 153 49 (частно если опасно то шифром) впрочемъ чрезъ наше консульство въ Адріанополѣ съ просьбою отсылать съ первою почтою твои частныя письма въ Петербургъ чрезъ Букарестъ будеть и скоро и вѣрно. —

Твои послѣднія извѣстія возрадовали меня безконечно. Ты порождаешь надежду что мнѣ дано будетъ привѣтствовать осуществленіе моей задушевной мысли: 64441139655 62 513395 3116651 331565 73116019 81 1161232-161112229 (славянски патриархат в Цареграде).

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ слугою.

Н. Ступинъ.

2186. — Прѣпраща се писмо отъ К. Герова. Ступинъ се оплаква, че българетѣ го забравили. Пак. 88.

Принято 25 Дек. 1861. Отгов. 29 Дек.

С. Петербургъ 1 Декабря 1861.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Прилагаемое при семъ письмо отъ твоего брата, я получилъ въ день кончины Грузинскаго Царевича Михаила, и чуть, чуть было не потерялъ, цѣ-

лую недѣлю, часовъ до 4хъ не спалъ. И теперь еще съ наслѣдниками дѣла по горло, но всеже по свободнѣе первыхъ дней, до похоронъ. Сей часъ отыскавъ письмецо твоего брата, спѣшу при семъ послать. Много надо было бы мнѣ сказать тебѣ; но принужденъ отложить до слѣдующей пятницы. Тыже самъ, какъ равно и всѣ мои Болгарскіе друзья забыли уже Ступина, какъ покойника, признаюсь равнодушіе родныхъ моихъ, въ Россіи, мнѣ было не столь непріятно, и б о — они меня едва знали; но равнодушіе ко мнѣ Болгара, признаюсь, досадно! Мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ и твоимъ: супругѣ твоей почтеніе; Юрочку цалую.

Н. Ступинъ.

2187. — Всички българе милѣятъ за Ступина. Геровъ ще има всѣка подкрѣпа противъ неприятелитѣ си. Неприятна случка между Герова и Енизъ-ефенди. Злорадството на Аргиропуло. Прѣчки отъ негова страна. Цанковъ ще издава пакъ в. „България". Опититѣ на пропагандата. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 29 Декабря 1861 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Письмо твое отъ 1го Декабря я получилъ въ день Рождества и мнѣ было такъ пріятно это, какъ будто дѣйствительно встрѣтился съ тобою, чтобы провести вмѣстѣ этотъ день.

Ты жалуешся на меня и на Болгаръ, что будто мы забыли скоро тебя, но это несправедливо. При проѣздѣ моемъ чрезъ Адріанополь Г. Найденовичъ и О. Прокопій говорили мнѣ, что писали тебѣ неоднократно и, не получая долго отвѣта отъ тебя, говорили, что можетъ быть, письма ихъ пропадаютъ. Что касается до меня, то это четвертое письмо со времени возраценія моего изъ Константинополя. Правда, что мои письма не были богаты содержаніемъ и есть еще многое, о чемъ долженъ былъ писать тебѣ, но въ шестимѣсячномъ отсутствіи моемъ накопилось такъ много дѣлъ, что я не зналъ, что прежде дѣлать. Ожидалъ разрѣшенія нанятъ писаря, чтобы получить возможность заниматься еще чѣмъ нибудь другимъ, кромѣ службы.

Теперь отвѣчаю на твое письмо отъ 18 Сентября. Въ немъ ты увѣряешь меня также отъ имени Николая Павловича, что ни въ какомъ случаѣ не будетъ позволено недоброжелателямъ нашимъ поступить и со мною такъ, какъ съ тобою. Г-нъ Филаретовъ, при проѣздѣ своемъ отсюда увѣрялъ меня въ томъже, и я вѣрю въ силѣ нашихъ доброжелателей. Но развѣ у противниковъ только одно это средство и есть противъ насъ! Изъ донесенія моего Г-ну Директору Департамента отъ 23 Ноября № 85, ты знаешь, что я имѣлъ здѣсь непріятное столкновеніе съ извѣстнымъ тебѣ Энисъ-ефенди. Увѣренный, что при безпечности Князя Лобанова, Аргиропуло пропуститъ и это безъ послѣдствія, я послалъ нарочно Задурова въ Константинополь, но и это было напрасно. Вотъ цѣлый мѣсяцъ, какъ онъ въ Константинополѣ и ничего еще не могъ добиться. Между тѣмъ здѣсь идутъ такіе толки, что стыдно и на улицу показаться. Посему я принужденъ былъ на прошлой недѣли написать Г-ну Посланнику просьбу о разрѣшеніи мнѣ, подъ какимъ нибудь предлогомъ, удалиться изъ Филиппополя до рѣшенія этого дѣла. Но какъ бы оно не было рѣшено, проволочки его было достаточно, чтобы сдѣлаться какъ р е з и л ъ-м а с к а р а, и никакое удовлетвореніе не изгладитъ невыгодное впечатлѣніе. Посему немедлено послѣ рѣшенія его я подамъ въ отставку. Хотѣлъ сдѣлать это теперь, но чтобы не подумалъ кто нибудь, что дѣлаю это въ пылу негодованія за проволочку, долженъ ждать до конца дѣла. И право величайшая глупость было бы съ моей стороны оставаться еще на этой службѣ, потому

что можеть случиться еще что нибудь, хуже этого и Аргиропуло радъ будетъ такому случаю. Ты знаешь, что при определеніи меня на эту службу, я долженъ былъ пробыть въ Константинополѣ цѣлые четыре мѣсяца въ ожиданіи фермана, котораго, не смотря на ежедневныя приказанія посланника, Аргиропуло никакъ не хотѣлъ истребовать отъ Порты, и, вѣроятно, прошло бы еще столькоже, еслибы Г. Посланникъ, при свиданіи съ Министромъ иностранныхъ дѣлъ, не упомянулъ ему объ этомъ. На третій день послѣ этого свиданія, фирманъ былъ доставленъ въ Миссію: такъ трудно было добыться его.

Дѣло въ томъ, что Аргиропуло Грекъ, а я Болгаръ, и Грекъ не можетъ равнодушно смотрѣть на Болгарина въ моемъ положеніи. Я еще тогда предсказывалъ поведеніе Аргиропула въ отношеніи ко мнѣ въ случаѣ, подобномъ этому.

Цанковъ былъ на дняхъ въ Филиппополѣ. Онъ не могъ поладить съ жителями Трѣвны и хотѣлъ открыть клубъ въ Терновѣ, но начальство прогнало его оттуда. Онъ уѣхалъ въ Константинополь черезъ Казанлыкъ. Изъ разговоровъ его видно, что тутъ онъ будетъ хлопотать о возобновленіи изданія газеты Болгарія, и если Болгари не окажутъ ему пособія, онъ продаетъ себя опять пропагандѣ. Нужно бы намъ и можно теперь пріобрѣсть его вмѣстѣ съ газетою, а безъ этого онъ все будетъ опаснымъ для насъ орудіемъ въ рукахъ пропагандѣ. Хочу писать объ этомъ посолству, но, при безпечности его, руіано (sic!) поднимается. Пріѣзъ Цанкова сюда не былъ совершенно чуждъ покушенію пропаганды возобновить уніатское движеніе.

Въ случаѣ если бы пришлось писать въ Департаментъ шифромъ, могу ли употрѣбить нашъ шифръ, какъ болѣе легкій?

Желаю тебѣ и всему твоему семейству встрѣтить и провѣсти наступающій новый годъ весело и съ щастіемъ во всемъ, и мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Геровъ.

Александрѣ Антоновнѣ свидѣтельствую мое почтеніе. Дѣтей цѣлую. О Митѣ съ удовольствіемъ узналъ отъ Г. Филаретова, что учится хорошо.

2188. — Да не се отчайва Геровъ, да не си дава оставката. Насърчения за борба. Пак. 88

С. Петербургъ, 25 Января 1862.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ, поздравляю тебя съ Новымъ Годомъ съ новымъ счастьемъ! Несмотря, что дѣла и заботъ у меня теперь по уши, но я спѣшу извѣстить тебя о самонаиважнѣйшемъ; садись, разбирай и разумѣй! Выходить тебѣ въ отставку не совѣтую: это желаніе твое крайно непріятно для всѣхъ, а въ особенности для Директора; — значитъ ты неувѣренъ въ немь? — а это, право, напрасно. Ну прощай, будь здоровъ, мужайся, близокъ часъ избавленья и торжества невинности надъ порокомъ и неправдой! . . . . .

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

2189.—Енисъ-ефенди пратенъ на заточение. Немарливостьта на мисията. Гръцки консулъ Канакари въ Пловдивъ възбужда гърцитѣ противъ българетѣ. Искатъ се географически карти за пловдивското училище „Св. Кирилъ и Методий“. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 25 Января 1862.

Любезный другъ Николай Дмитріевичъ,

Послѣ письма моего къ тебѣ отъ 29го Декабря было получено предписаніе изгнать отсюда Энисъ-эфенди, съ представленіемъ ему самому избрать мѣсто ссылки для себя. Такимъ образомъ былъ посланъ въ Адріалополь. Впрочемъ Порта сдѣлала это сама отъ себя, а не по настоянію Миссіи, которая узнала объ этомъ рѣшеніи двѣнадцать дней послѣ того, какъ оно послѣдовало, когда я увѣдомилъ Задурова по телеграфу, что Энисъ эфенди уже отправленъ на заточеніе, не смотря на то, что въ теченіи этого времени Задуровъ не давалъ покой Аргиропуло, чтобы скорѣе кончить. Значитъ, что драгоманъ, который, въ слѣдствіе новаго ходатайства моего, ходилъ въ это время въ Порту настаивать, чтобы вторично было предписано Филиппопольскому губернатору наложить запрещеніе на произведенія челтыковъ Энисъэфенди, онъ и не спрашивалъ о томъ, послѣдовало ли какое нибудь рѣшеніе относительно самаго Энисъ-эфенди. Задуровъ ѣдетъ обратно; онъ теперь въ дорогѣ. Посмотримъ, что сдѣлаетъ Миссія, чтобы принудить Энисъ-эфенди заплатить долгъ нашимъ подданнымъ для полнаго удовлетворенія.

Посмотримъ такоже, что будетъ сдѣлано по дѣлу Кедикова съ Гюмушгерданомъ.

Ты больше не пишешь мнѣ, какое окончательное рѣшеніе касательно учрежденія 4552556027144064631617019662360154О1629.

У насъ ничего новаго нѣтъ развѣ того, что съ новаго года опять начались драки Болгаръ и Грековъ, по побужденія Греческаго Консула Канакари, который покровительствуетъ Грековъ изъ всей мочи.

Ты знаешь нужды здѣшняго училища Св. Кирилла и Меѳодія и пользу которую оно приноситъ съ ничтожными своими средствами. Посему я обращаюсь къ тебѣ съ просьбою снабдить его учебными географическими картами, въ полной увѣрености, что ты постараешся найдти добрыхъ людей, которые бы сдѣлали это пожертвованіе. Это не дорого стоитъ, но здѣсь нельзя достать ихъ, а старые совершенно изорвались. Если нельзя имѣть ихъ даромъ, то хоть за деньги пошли мнѣ ихъ, но какъ можно поскорѣе, потому что очень нужны.

Александрѣ Антоновнѣ и Антону Ѳеофилактовичу свидѣтельствую мое почтеніе. Дѣтей цѣлую.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

2190. — Царьтъ подарилъ Ступину имѣние. Ступинъ ще се наплаща. Пак. 88.

Прията 17 Марта 1862.

С. Петербургъ, 9 Февраля 1862 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Спѣшу увѣдомить тебя, что 5го Февраля ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ изволилъ пожаловать мнѣ 2,000 десятинъ земли въ Самарской Губерніи въ

Николаевскомъ уѣздѣ; что составляетъ по Адріянопольской мѣрѣ до 36,000 донюмовъ и цѣнность имѣетъ между 30,000 до 40,000 рублей. Я намѣренъ или продать, или заложить, чтобы раздѣлаться прежде всего съ моими долгами, мысленно обнимая тебя и желая здоровья со всѣмъ твоимъ семействомъ за себя, жену и моихъ дѣтей, остаюсь неизмѣнно тебѣ преданнымъ.

Н. Ступинъ.

2.91. — Ступинъ не е забравенъ. Слухъ че патриарху Иоакиму е даденъ орденъ „Св. Анна" I-ва степень. Неприятно впечатление. Пособие Ал. Екзарху и неговата прѣданность. Донесението на Герова № 10. Филаретовъ необходимъ за цариградската мисия. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 23 Февраля 1862 г.

Любезный Другъ, Николай Дмитріевичъ,

Кромѣ твоего письма отъ 1го Декабря, еще и Филаретовъ мнѣ пишетъ, что ты жалуешся, что будто я забылъ тебя. Значитъ, что мои письма опоздали дойдти, а если во все не получалъ ихъ, то я пошлю къ тебѣ письма Шишкина, въ которыхъ увѣдомляетъ меня о препровожденіи моихъ писемъ, чтобы увѣрить тебя, что я писалъ тебѣ, конечно не каждую недѣлю, но не менѣе разу, а часто и два въ мѣсяцъ. Мнѣ даже и обидно подумать, что будто я забылъ тебя.

Новаго у насъ ничего нѣтъ, чтобы сообщить тебѣ, развѣ недавно разнесшагося слуха, что будто Всел. Патріарху Іоакиму пожалованъ орденъ Анны. Если это справедливо, то достаточно, чтобы увѣрить совершенно Болгаръ въ непріязненомъ расположеніи нашемъ къ нимъ, и отдалить ихъ навсегда отъ насъ. Мнѣ не вѣрится это, но и не смѣю отрицать дѣйствительности его. Мало ли что дѣлается такое, которое возбуждаетъ Болгаръ противъ насъ. Вѣдь и пособие Цареградскому Вѣстнику и издателю его Экзархову, который продаетъ себя Русскимъ, чтобы продавать ихъ Туркамъ, а Болгаръ Греческому духовенству имѣетъ тоже самое дѣйствіе, но Князь Лобановъ настаиваетъ, чтобы оно было продолжено.

Желалъ бы знать, какое дѣйствіе произведетъ моя записка при донесеніи Г. Директору Департамента отъ 12 Февраля № 10. Прошу тебя увѣдомить меня объ этомъ. Боюсь, чтобы первая часть не повредила осуществленію второй, потому что въ министерствѣ, можетъ быть, не терпятъ осужденія и правды. Но я не могъ писать иначе, имѣя въ виду представить Начальству истинныя причины измѣненія въ чувствахъ Болгаръ въ отношеніи къ намъ,— причины мнѣ, Болгарину, извѣстныя лучше, чѣмъ къ кому нибудь другому. И если дѣйсвія нашего правительства имѣютъ не тѣ результаты, какіе ожидались отъ нихъ, то, конечно, не я виноватъ, напротивъ исполняю свою обязанность, когда довожу до свѣдѣнія Начальства причины безуспѣшности стараніи его въ извѣстномъ дѣлѣ.

Ты въ перепискѣ съ Филаретовымъ и, можеть быть, знаешь, лично нравиться ли ему его положеніе въ Констлѣ, но для службы оставленіе его въ Константинополѣ необходимо для подержанія согласія и хорошихъ отношеній между Миссіею и Болгарами.

164415552511423б отвѣчалъ мнѣ. Онъ осуждаетъ прѣдпріятія 65150416 21036245112105 и 8, называя ихъ сума сбродными, и предостерегаетъ отъ нихъ 1452422111067.

При моихъ письмахъ къ тебѣ отъ 20 Декабря и 25 Января былъ и шифръ.

Послѣднее письмо, которое имѣю отъ тебя, это отъ 1 Декабря.

Сегодня у меня праздникъ, день моего рожденія, но по причинѣ поста, провожу его за письменнымъ столомъ въ заочной бесѣдѣ съ друзьями, начавъ съ тебя.

Мыслено обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

2192. — Обѣщана помощь за пловдивското училище. Какъ да се поиска. Ступинъ ще иде да урежда имѣнието си. Кждѣ ще прѣкара зимата. Въ Търново се отваря руско консулство. Пак. 88.

Прнято 17 Март. 1862

С. Петербургъ, 23 Февраля 1862.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ.

Содержаніе твоихъ письма и шифра отъ 28 Января я сообщилъ кому слѣдуетъ, и мы ожидаемъ извѣстій по послѣднему отъ лица, котораго ты увѣдомилъ шифромъ. Относительно же помощи училищу я тоже говорилъ много и мнѣ обѣщано денежное пособіе навѣрно, какъ скоро ты офиціяльно будешь ходатайствовать объ этомъ, предъ Департаментомъ; пиши же простымъ донесеніемъ, въ видѣ письма на имя Г-на Директора, и, если хочешь, упомяни въ письмѣ, что бы изъ имѣющейся въ случаѣ быть назначеной суммы на просимое пособіе были выданы кому либо здѣсь необходимыя деньги на пріобрѣтеніе картъ ли ; книгъ ли какихъ нужно и представь опись всего требуемаго; только прошу тебя непоручать этихъ закупокъ мнѣ ; потому что въ началѣ Мая, или въ концѣ Апрѣля, я ѣду въ отпускъ на все лѣто въ Саратовскую деревню, чтобы принять и новопожалованую землю въ владѣніе въ Самарской Губерніи; я извѣщалъ уже тебя что ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ изволилъ пожаловать мнѣ 2000 десятинъ земли ; это вѣдь равняется капиталу отъ 35 до 40 тысячъ рублей. Но надобно теперь распорядиться умѣть и имѣть врѣмя. Къ осени я надѣюсь устроить свои дѣла такъ что бы расплатиться начисто со всѣми моими долгами, въ томъ числѣ и твои долгъ конечно небудетъ забытъ. Но на тебя надѣясь, какъ на себя, я даже ни разу не попросилъ тябя ·/.какъ бы слѣдовало·/. о снисходительнномъ обожданіи

Хотя я и уѣду на лѣто въ Деревню ; но зиму ; т: е: въ Сентябрѣ надѣюсь быть въ Одессѣ, гдѣ намѣренъ провести зиму. Тебяже прошу до Сентября писать мнѣ по прежнему въ Петербургъ въ Азіятскій Департаментъ ; гдѣ я поручу Г-ну Петру Федоровичу Лопову пересылать всѣ мои письма ко мнѣ.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ,

Твоей супруги мое почтеніе, а твоего Гогочьку поцалуй за меня.

Консуломъ въ Терновѣ назначенъ Кожевниковъ, который въ Фіуме. Секретаря еще неназначено. Даскаловъ отправляется секретаремъ въ Бѣлградъ. Ты вѣрно знаешь, Петръ Николаевичь Стремоуховъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ.

2193.—Дѣлата на Раковски. Хванатото писмо въ Търново. Обясненията на Хр. Георгиевъ за това писмо. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 7 Марта 1862 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Письмо твое отъ 25 Января я получилъ только 4 Марта. Благодарю за извѣстія и новости и отплачиваю тѣмъже.

Изъ прежнихъ моихъ писемъ ты знаешь, что носились слухи о какихъ-то предпріятіяхъ Раковскаго. Зная легкомысленность его, я повѣрилъ сначала этимъ слухамъ, т. е. что онъ готовъ предпринять все на удачу. Теперь узнаю, въ чемъ дѣло, и вотъ какимъ образомъ.

Въ Декабрѣ Терновскій Губернаторъ, по указанію Цанкова, нашелъ у одного молодаго человѣка письмо Х. Георгіева къ Раковскому, которое понялъ въ смыслѣ, невыгодномъ для Турецкаго правительства и послалъ его въ Константинополь. Узнавъ объ этомъ, я попросилъ у Георгіева объясненія. Онъ послалъ ко мнѣ копію съ перехваченнаго письма, которое написано такъ, что толкуется и въ томъ смыслѣ, въ какомъ поняло его Тур. правительство. Но изъ объясненій видно, что Хаджи, сочинитель карты Европейской Турціи на Болгарскомъ языкѣ, желая составить новою этнографическую карту, сговорился съ Раковскимъ, чтобы онъ, наступающею весною, поѣхалъ въ Болгарію и Македонію для собранія точныхъ свѣдѣніи о нѣкоторыхъ мѣстахъ. Раковскій, какъ я полагаю, вздумалъ воспользоваться этимъ случаемъ, чтобы поѣхать на чужой счетъ и попытаться произвести востаніе, и, по своей хвастливости, разгласилъ за дѣйствительное то, что онъ только воображалъ себѣ возможнымъ, а незнающіе его повѣрили фанфаранадамъ его и распространили тѣ слухи.

Въ слѣдствіе письма Георгіева Тур. правительство послало на дняхъ въ Терновѣ чиновника отыскивать заговоръ между Болгарами.

Больше можно узнать въ Букарестѣ, Ибраилѣ и Галацѣ: я прошу позволенія отъ князя Лобанова поѣхать въ Букарестъ, подъ прѣдлогомъ свиданія съ родственниками, чтобы узнать что нибудь больше. Не знаю, разрѣшитъ ли.

Больше напишу съ слѣдующею почтою. Сего дня нѣкогда, потому что, третій день уже, принимаю бесконечныя визиты, по случаю рожденія у меня сына.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

Получилъ ли мои письма отъ 25 Января и 20 Февраля? — При семъ шифръ.

2194. — Отпуснати 400 рубл. ср помощь на пловдивското училище. Пак. 88.

С. Петербургъ, 20 Апрѣля 1862 г.

Департаментъ.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Не знаю, какъ это случилось что твое письмо отъ 25 Января, при которомъ ты прислалъ мнѣ письмецо къ твоему брату ·/.которое теперь отправлено·/. и въ которомъ ты пишешь что забылъ вложить его въ письмо ко мнѣ отъ 18го Января, — получено мною только 16 Апрѣля, за два или три дня до послѣдняго письма твоего отъ 23 Марта. —

Это послѣднее письмо твое я получилъ вчера, и сего дня сей часъ говорилъ съ Петромъ Николаевичемъ Стремоуховымъ относительно донесенія твоего о необходимости сдѣлать вспомоществованіе училищу Св. Кирилла и Меѳодія; и узналъ что Директоръ въ тужъ минуту уже сдѣлалъ распоряженіе о назначеніи на этотъ предметъ сумму въ 400 рубл. серебромъ.

Больше на этотъ разъ писать не имѣю времени; поздравляемъ тебя съ

новорожденнымъ Дмитріемъ и желаемъ ему съ братомъ и съ Мамашей радовать тебя здороваго, — своимъ здоровьемъ. Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно тебѣ преданнымъ.

Н. Ступинъ.

2195, — Ступинъ ще залага или продава подарената му отъ царя земя за да се разплати. Пак. 88.

Отговор. 5 окт. 1862.

С. Петербургъ, 11 Іюня 1862 г.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Твое письмо отъ 9 Мая застало меня, какъ видишь еще въ Петербургѣ; но на канунѣ отъѣзда, отложеннаго до послѣ завтра, съ тѣмъ чтобы передать кому слѣдуетъ приложенный къ нему счетъ; дай Богъ чтобы уплата по оному моглабы начаться хотя къ осени это по моему мнѣнію самое удобное врѣмя. Признаюсь; молчаніе до сего времени кредиторовъ меня выводило изъ терпѣнія. — Я едва начинаю поправляться послѣ болѣзни отъ сильнаго горя: — Богъ взялъ нашего Юрочку, съ 6го на 7го Мая онъ скончался послѣ страданій 7го же вечеромъ пріѣхалъ Найденовичъ; уже было поздно! — Найденовичъ уѣхалъ назадъ 22 Мая. — Мнѣ дали отпускъ на два мѣсяца; я ѣду, чтобы или продать, или заложить пожалованную мнѣ Государемъ землю и съ Сентября надѣюсь начать разплату и съ моими кредиторами. — Въ Сентябрѣ въ началѣ я возврашусь въ Петербургѣ и тамъ что Богъ дастъ, самъ незнаю теперь гдѣ буду зимовать. — Въ Сентябрѣ все разъяснится, прощай и ждиже Сентябрской вѣсти отъ меня. Мысленно и братски обнимая тебя за себя и за всѣхъ моихъ, и всѣхъ твоихъ остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ.

Н. Ступинъ.

4233861439000505156211443900535246549112712226690000000.

2196. — Криво разбиране донесенията на Герова. Самонадѣяностьта на сърбитѣ. Надеждата имъ да възстанатъ българетѣ. Прѣдпазливость и поведение на послѣднитѣ. Сърбитѣ сѫ само калдъръмъ-кабадаилеръ. Хайдучеството покрай Сърбия. Геровъ прѣдпочита да си остане въ Пловдивъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 5 Октября 1862 г.

Любезный Другъ,

Николай Дмитріевичъ,

Надѣюсь, что ты уже возвратился въ Питеръ, и возобновляю свою переписку съ тобою, прекращенную на нѣокторое время, по причинѣ твоего отсутствія изъ Питера, равно и потому, что и я въ это время не былъ постоянно въ Филиппополѣ.

Твое письмо отъ 11го Іюня я получилъ въ едно время съ предписаніемъ Департамента въ отвѣтъ на извѣстное мое донесеніе. Но ты мнѣ пишешь и обѣщаешь одно, а Г. Вице-Директоръ Департамента приказываетъ другое, совершенно противное. Признаюсь, что послѣ твоихъ писемъ и столькихъ другихъ увѣреній, отказъ Департамента въ томъ видѣ, какъ я получилъ его, удивилъ меня и отнялъ возможность сдѣлать что нибудь. Въ предположеніи, что можетъ быть, меня не поняли, я представилъ дѣло въ подробности въ за

пискѣ Г. Стремоухову отъ 28 Іюля, но отвѣта и до сихъ поръ не получалъ. Такимъ образомъ время прошло напрасно, и жаль, потому что можно было положить начало. Эго лучшее, что можно придумать, и единственное, что можно теперь сдѣлать. Тѣ, которые, подобно Іонину, обѣщаютъ больше, увлекаются и имъ не надо вѣрить.

Поговоримъ теперь о Сербскихъ дѣлахъ. О движеніи, которое Белградскія событія произвели въ здѣшнемъ народонаселеніи, умалчиваю, потому что это уже прошлу, а впечатлѣніе, которое произвелъ неожиданный никѣмъ исходъ ихъ во все не въ пользу Сербовъ. Здѣсь убѣдились, что у сихъ послѣднихъ одно чванство, а больше ни къ чему они неспособны. Оказывается, что они надѣялись, что, при ссорѣ ихъ съ Турками, Болгаре возстанутъ и заимутъ Турецкія силы, такъ что противъ ныхъ останутся только гарнизоны крѣпостей да не большое число Турокъ, живущихъ въ Сербіи, съ которыми, конечно, не трудно справиться, а потомъ пользоваться обстоятельствами для проглашенія себя освободителями южныхъ Славянъ и по праву присвоить себѣ господство надъ ними, но ошиблись въ разсчетѣ. Если они съ приготовленіями столькихъ лѣтъ, съ войскомъ и со всѣми нужными средствами не надѣялись выдержать противъ Турецкихъ силъ; то Болгаре, безъ всякихъ средствъ, и подавно должны были бояться быть подавленными и не могли иначе дѣлать, какъ ожидать, чтобы Серби перешли границу, чтобы присоединиться къ нимъ.

Эта осторожность Болгаръ, поведеніе Болгарскаго отряда, образовавшагося по этому случаю въ Бѣлградѣ, и разсудительность начальника его, извѣстнаго капитана Иліи, внушили Сербамъ опасеніе, чтобы Болгаре не оказались способными занять то мѣсто между южными Славянами, котораго Сербы домогаются и считаютъ себя призванными для сего. Причиною распространенія такого мнѣнія о Сербахъ между Болгарами послужило нерасположеніе, которое подъ конецъ Сербское Правительство стало выказывать въ отношеніи къ Болгарскому легіону, и препятствія, которое оно поставляетъ возвращенію Капитана Иліи въ Болгарію. Говорятъ еще, что будто бы Сербы рады и униженію Черногорцевъ для того, чтобы, при распаденіи Турціи, Сербскій народъ не былъ раздѣленъ на два княжества.

Ты знаешь мое мнѣніе о Сербахъ. Мнѣ всегда казались они только калдырымъ кабадаилеръ и больше ничего. Теперь оказывается, что я имѣлъ право сомнѣваться въ воинственности ихъ и въ искренности въ отношеніи къ сосѣднымъ соплеменникамъ.

О Габровскихъ дѣлахъ поговоримъ другой разъ. Теперь скажу нѣсколько словъ о хайдучествѣ на границѣ Сербіи. Въ округахъ Берковица и Пирота четы хайдуковъ подъ предводительствомъ нѣкоего Стояна и Иго навели ужасъ на Турокъ, которые несмѣютъ отъ нихъ показать носа въ полѣ. Въ этихъ мѣстахъ заптіе, посланный куда нибудь начальствомъ, не ѣдетъ иначе, какъ съ попутчикомъ изъ христіанъ; безъ этого хайдуки не пропустятъ поймать его. Киръ-сердари три раза сражались, не убивъ ни разу хоть одного изъ противниковъ. Тутъ Турки забыли слово гяуръ и не иначе обращаются къ христіанамъ, какъ съ словомъ кардашъ

Вотъ дѣйствительное средство къ усмиренію Турокъ и къ ободренію христіанъ.

Въ нынѣшнемъ году я былъ, по обыкновенію, на Узунджовской ярмаркѣ и видѣлся съ Г. Шишкынимъ, который также пріѣзжалъ туда на три дня. Онъ мнѣ говорилъ, что просился въ отпускъ, и рекомендовалъ меня для управленія Консульствомъ въ его отсутствіи, съ тѣмъ, чтобы я ѣздилъ для сего въ Адріанополь каждый мѣсяцъ на недѣлю. Онъ хочетъ также покинуть совсѣмъ Адріанополь и представляетъ меня на свое мѣсто, но я объявилъ ему формально, что не поѣду туда, а если угодно, пускай переведутъ консульство

въ Филиппополь. Здѣсь я на своемъ мѣстѣ и сдѣлаю все что требуется отъ меня, а въ Адріанополѣ ничего не берусь сдѣлать, развѣ только занимать мѣсто.

Александрѣ Антоновнѣ свидѣтельствую мое почтеніе. Дѣтей цѣлую.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

При семъ счетъ.

2197. — Неуредено началство въ Петербургъ. Лобановъ уволненъ. Новиковъ на мѣстото му. Политически движения въ Балканитѣ. Пак. 88.

С. Петербургъ, Аз. Департтъ

11 Октября 1862 г.

Любезный другъ,

Найденъ Геровичъ,

Недавно возвратясь изъ отпуска, я еще не успѣлъ осмотрѣться хорошенько въ Петербургѣ; тѣмъ болѣе, что еще не всѣ, и все на своемъ мѣстѣ, послѣ обыкновеныхъ лѣтнихъ движеній и гуляній. Ковалевскій возвратился уже послѣ меня; Стремуховъ только на дняхъ пріѣхалъ; Евгеній Петровичь Новиковъ тоже только что прибылъ и собирается на дняхъ въ Цареградъ на мѣсто Лобанова, котораго на конецъ Князь Горчаковъ рѣшился отпустить, потерявъ всякую надежду произвести приложеніемъ своего ума къ этой соломенной куклѣ, что нибудь хотя похожее на разумнаго истиннаго человѣка. Гр. Блудовы ожидаются къ концу Октября. Скажи пожалуста, какъ и для чего случилось это безвременное движеніе въ Балканахъ, и около Видина? Чегоже наши Болгарчики думали; чего ждали, пока Омерка мерзавецъ былъ еще страшно занятъ въ Черногорій. Двинься они тогда ему въ затылокъ, да займи Ниссу—Шаръ-кіой, такъ мудрено былобы чтобы онъ непропалъ совсѣмъ своимъ голоднымъ воинствомъ?

Мысленно обнимая тебя, за себя жену и дѣтей, остаюсь неизмѣнно преданнымъ

Н. Ступинъ.

2198. — Много имало да се казва, но за другъ пѫть. Пак. 88.

С. Петербургъ, 29 Октября 1862 г.

Любезный другъ, Найденъ Геровичъ,

Много обрадовался и вмѣстѣ удивился я твоему письму отъ 5 Октября: я писалъ къ тебѣ отъ 11 Іюня . . . .

. . . .

Много еще, что мнѣ хотѣлось бы сказать тебѣ и о тебѣ и о себѣ и о Вашихъ и о нашихъ; но на этотъ разъ рѣшительно нѣтъ болѣе ни минуты свободной; и такъ до другаго раза. Мысленно обнимаю тебя и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ слугою

Н. Ступинъ.

2199.—Прѣмѣстване руското едренско консулство въ Пловдивъ. Золотаревъ консулъ въ Едрене. Пак. 88

С. Петербургъ, 25 Ноября 1862.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Въ слѣдствіе твоего желанія я имѣлъ разговоры съ нашимъ Начальствомъ о предположеніи перевести Консульство изъ Адріянополя въ Филиппополь; но я, къ сожалѣнію, не нашелъ ни малѣйшаго сочувствія къ этому перемѣщенію; такъ что я далъ себѣ слово на будущій разъ незаикаться объ этомъ предметѣ, чтобы не повредить даже тебѣ, чтобы недоброжелатели не могли обвинять тебя въ ребяческомъ пристрастии къ родинѣ, не понимая ея истиннаго значенія въ сердце южныхъ славянъ. Теперь посылаютъ туда управлять Консульствомъ пока Золотарева и Секретаремъ нѣкоего Рангали, служившаго сначала въ драгунахъ, потомъ въ компаніи Мореходства и Торговли агентомъ въ Смирнѣ и въ Кюстенджи. Но потомъ, когда положительно будетъ рѣшено, что Болвановъ Дураковскій болѣе не возратится въ Цариградъ, это распоряженіе должно будетъ измѣниться, и тогда посмотримъ. Конечно и Архиплутопуло доживаетъ послѣдніе дни въ драгоманатѣ.

Сегодня ровно десять дней, какъ я послалъ брату твоему Константину въ Москву 200 рубл. которыя онъ письмомъ просилъ меня дать ему на дорогу съ занесеніемъ на твой счетъ, что я и сдѣлалъ, припомнивъ твое разрѣшеніе, которое ты мнѣ давалъ на это писменно еще прошедшаго года. Теперь за мной остается еще капитальнаго долга тебѣ 100 руб, 1.700 Манолаки вотъ и все; потому что тесть мой узнавъ, что я хочу продать пожалованную мнѣ землю, чтобы расплатиться съ долгами, заплатилъ за меня до 9ти тысячъ; съ тѣмъ чтобы землю я записалъ женѣ. Если бы ты могъ достать мнѣ 2000 р. за 10 процентовъ за каждый годъ впередъ, на 4го года съ уплатою по 500 р. въ годъ, то я просилъ бы тебя платить за меня Грекосу Маноляки, оставить сто у себя и 200 р. внести процент. за года, а я бы съ поручительствомъ жены моей выслалъ тебѣ вексель. —

6271442336 46 1157 150 2100 107 304 220 206686 339 304 5100 15 48290255801913525 10 11626 33300 612 095 10 60136 5593095 6526171823-64552 49000 5 358 41110 13 15 4223 613339 съ содержаніемъ 1850 руб. въ годъ состоятъ при Намѣстникѣ Кавказкомъ. Со слѣдующей почтой напишу подробнѣе о нашихъ дѣлахъ и дѣлишкахъ. Пока прощай, мысленно обнимаю тебя и кланяюсь твоей супругѣ и всей семьѣ.

Также и всѣмъ знакомымъ, кто меня помнитъ. —

Неизмѣннопреданный тебѣ

Н. Ступинъ.

2200 — Полското възстание. Мнѣние за поляцитѣ. Пак. 88.

4 Февраля 1863 г. С. Петербургъ.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ; Давно не получалъ я отъ тебя вѣсточки, давно и самъ не писалъ къ тебѣ; но я былъ мѣсяца полтара боленъ злѣйшимъ ревматизмомъ правыхъ ноги, бока и руки. Ты вѣроятно уже знаешь о Польскомъ мятежѣ? Что дѣлать! въ семьѣ не безъ урода. Такъ и это племя мерзкое въ огромной семьѣ славянскихъ племенъ можно назвать презрѣннымъ выродкомъ, котораго исторія съ давнихъ временъ наполнена предательскими дѣлами въ отношеніи своихъ и гнусными подлостями въ отношеніи чужихъ народовъ. Какъ бы то нибыло; но эти мерзавцы даютъ великій урокъ своимъ братьямъ по происхожденію, находящимся въ истинносквер-

номъ положеніи подъ чуждимъ гнетомъ и въ лучшемъ отношеніи касательно средствъ и надежды на успѣхъ освобожденія.

Болванова еще до сихъ поръ нѣтъ въ Петербургѣ, и не рѣшено вернется ли онъ въ Цариградъ.

Мысленно обнимая тебя остаюсь неизмѣнно искреннопреданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

2201. — Не е врѣме за възстание. Българетѣ не сѫ приготвени за това. Хайдушка война и Илйо войвода. Срѣдства за това. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 5 Февраля 1863 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Пользуюсь пріѣздомъ сюда каваса Адріанопольскаго Консульства, твоего Аали, чтобы отвѣчать на твое письмо отъ 29 Октября, потому что не смѣю писать ни по Турецкой ни по Австрійской почтѣ, а шифромъ всего не перескажешь.

Какъ ни толковать, возстаніе Болгаръ теперь невозможно и было бы несвоевременнымъ. Если Сербія, съ своими срѣдствами и послѣ столькихъ приготовленіи, не рѣшилась на войну въ то время, когда все Турецкія силы были заняты въ Черногоріи, то какъ можно, чтобы Болгаре осмѣлились теперь возстать безъ оружія, безъ пороха и безъ денегъ, когда Турки могутъ всѣми силами напасть на нихъ и истребить ихъ? Еслибы было, по крайнѣй мѣрѣ, какое нибудь убѣжище въ случаѣ неудачи; но земли, обитаемыя Болгарами, по своему географическому положенію, и того не имѣютъ. Балканскія и другія горы могутъ доставить убѣжище только небольшимъ отрядамъ войскъ, что не достаточно въ войнѣ съ Турками, которые и *лежачаго біютъ*, посему и мирные жители, женщины и дѣти должны укрываться отъ нихъ чтобы не подвергнуться истребленію. При такой обстановкѣ покушеніе къ возстанію можетъ считаться еще счастливою попыткою, если кончится подобно прошлогодному Габровскому возстанію, ничѣмъ, и не будетъ имѣть пагубныхъ послѣдствій.

Въ ожиданіи болѣе благопріятнаго времени и для ободренія народа къ борбѣ съ Турками и приготовленія его къ возстанію, можно было бы, съ наступленіемъ весны, предпринять разбойничью войну по плану, представленному въ извѣстной запискѣ къ Г. Стремоухову. Охотники есть къ этому, и люди способные, но начальство велитъ не ободрять подобнаго рода предпріятія, а *неофиціальная*, по твоему выраженію, Россія, я думаю, едва-ли поможетъ этому. А если дѣйствительно она расположена пособить, то пошлите поскорѣе тысячъ пять руб. чтобы къ веснѣ вызвать изъ Сербіи капитана Илію и приступить къ дѣлу..

Не знаешь ли, гдѣ находится Кишельскій. Вотъ человѣкъ способный для подобнаго предпріятія.

Мысленно обнимаю тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

2202. — Какво се готви за напролѣть. Условниятъ му успѣхъ. Потрѣба да иде Геровъ въ Букурещъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 9 Марта 1863 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Въ письмѣ своемъ отъ 5 Февраля, которое, надѣюсь, ты до сихъ поръ получилъ, я писалъ тебѣ о томъ, что приготовляется здѣсь къ веснѣ. Въ дѣйствительности этого ты можешь увѣриться изъ моего донесенія Николаю Пав-

ловичу отъ сегоднешняго числа. Но нужнымъ считаю предупредить тебя, что это будетъ только попыткою, успѣхъ и послѣдствія которой будутъ зависѣть отъ участія, съ какимъ доброжелатели хлистіанъ пріимутъ это дѣло.

Въ письмѣ отъ 4 Февраля ты мнѣ пишешь, что давно не получалъ отъ меня письма. Должно быть, не всѣ мои письма доходятъ до тебя, потому что я хотя и не такъ часто, но и не рѣдко пишу тебѣ, и на всѣ твои письма отвѣчаю,

Если бы я зналъ, что мнѣ позволятъ, то просилъ бы разрѣшенія поѣхать въ Букарестъ, хотя бы и на короткое время. Это нужно какъ для того, чтобы узнать, что тутъ дѣлается, такъ и для развлеченія жены, которая неутѣшна по смерти маленкаго сына Богдана, приключившейся 23 Февр. Но и въ теперешнихъ обстоятельствахъ както не приходится оставлять постъ.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

Александрѣ Антоновнѣ свидѣтельствую мое почтеніе. Дѣтей цѣлую.

2203. — Съвѣтъ Герову да не критикува дѣлата на началството. Полското възстание кара Росия да се грижи за себе си. Ще стоятъ ли мирни южнитѣ славѣне? Пак. 88.

Секретно.

С. Петербургъ, 18 Марта 1863.

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Очень напрасно ты возсталъ противъ разрѣшенія Департамента Консуламъ нашимъ посылать курьеровъ въ случаѣ нужды для сообщеній между собою. Это была любимая идея нашего Егора Петровича; Департаментъ только теперь большими усиліями достигъ осуществленія ее отъ Высшаго Начальства. Мысль же твоя обратить эти расходы на другой болѣе полезный предметъ не получитъ осуществленія потому что Начальство не скупится на срѣдства, но отвергаетъ полезность принципа; справедлива ли твоя и моя мысль, илиже вѣрно воззрѣніе на этотъ предметъ Высшаго Начальства — докажетъ время и обстоятельства, намъ же, ни даже Миссіи, которая неразумно хватается за всякую соломянку, чтобы показать, что Департаментъ ошибается, и что ея воззрѣніе вѣрнѣе, уже нельзя передѣлать сдѣланнаго. А остается умѣть ловко, благоразумно и выгодно пользоваться тѣмъ что разрѣшено Начальствомъ. Твое донесеніе, по этому предмету къ Г-ну Новикову, который препроводилъ его въ Департаментъ, возбудило здѣсь тучу негодованій и справедливыхъ негодованій какъ объяснилъ мнѣ Директоръ. Хорошо, братъ, что я здѣсь и твою ошибку, конечно съ Божіей помощью поправлю. А то, вѣдь согласись самъ: намъли, въ нашемъли положеніи учить, или совѣтовать, или порицать разпоряженія Департамента; стремленія котораго столь благодѣтельно стремятся къ уничтоженію по возможности Іерархическихъ отношеній не только между Консульствами, В. Консульствами и Генеральными Консульствами, но даже и сихъ послѣднихъ съ Миссіями; утверждая же между ними возможность сношеніи безъ зависимости, онъ надѣется собирать разнородныя и разностранныя свѣденія объ одномъ предметѣ и сравнивая ихъ находить удѣльный вѣсъ достоинства каждаго. Вмѣшательство политиковъ Европы въ вооруженое возмущеніе Польши заставляетъ Россію отложить навремя свое покровительство другимъ едновѣрнымъ Славянамъ, чтобы при какихъ либо переворотахъ на Югѣ они неподпали бы подъ чужоеже иго Грековъ при исключительномъ вліяніи Англіи. И такъ рѣшено не поддерживать никакого движенія на Югѣ, по-

ка идетъ у насъ дома не совсѣмъ гладко. Напиши мнѣ скорѣе: — можно ли надѣятся, что наши протерпятъ еще смирно, года два? если отвѣтъ будетъ удовлетворителенъ, то мы пришлемъ къ Вамъ искуснѣйшаго дипломата въ Цареградъ, котораго ты между тѣмъ имѣлъ случай видѣтъ лично. Болвановъ уволненъ въ чистую отставку. Демидовъ переведенъ въ Лассабонъ. Иванова предполагается похерить.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно и искренно преданнымъ тебѣ и всему твоему семейству.

Н. Ступинъ.

P. S. Я пишу это въ Департаментъ.

P. S. Пиши ко мнѣ по дружески все, и дѣло и пустяки на одномъ листѣ; а только чисто дѣло, и дѣльное дѣло на другомъ, чтобы я могъ показать его при случаѣ кому будетъ нужно.

2204. — Консулската поща отъ Букурещъ, Търново, Едрене и Цариградъ прѣзъ Ески-Захара и за Битоля. Ролята на Аргиропуло като защитникъ не на руситѣ, а на турцитѣ. Цѣльта на хайдутството. Хайдушка чета и нейниять водитель Бейко. Церковни книги. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 21 Апрѣля 1863 г.

Любезный другъ, Николай Дмитріевичъ,

Удивляюсь, что могло подать поводъ думать, что будто я противъ разрѣшенія Департамента консуламъ нашимъ имѣть курьеровъ, для сообщеній между собою, и что будто я предлагаю обратить эти расходы на болѣе полезный предметъ, когда я совершенно противнаго мнѣнія, и, кромѣ курьера для сообщеній съ консульствомъ, въ Битолѣ, добиваюсь еще и другаго для сообщеній съ консульствами въ Терновѣ, въ Адріанополѣ и въ Букарестѣ, равно и съ Миссіею, чрезъ Эски-Загару, гдѣ мой курьеръ можетъ доставлять мои депеши курьерамъ нашей сухопутней почты, при проѣздѣ ихъ оттуда, и получать отъ нихъ пакеты на мое имя. Для сего я просилъ Золотарева написать въ Департаментъ, что бы сумма, ассигнованная Адріанопольскому консульству для содержанія непосрѣдственныхъ сообщеній съ моимъ постомъ, но недостаточная для сего, была передана въ мое распоряженіе для производства этихъ сообщеній чрѣзъ Эски-Загару по означенному способу.

Въ донесеніи своемъ Г. Новикову я только спрашивалъ о томъ, съ тезкереми посылать курьера въ Битолю какъ каваса Вице-Консульства, или съ буюрулту, какъ курьера, потому что, по отсутствію сношеній между Филиппополемъ и Битолею, ежемѣсячное отправленіе его въ Битолю и обратно не останется незамѣченнымъ и право имѣть курьера мѣстное начальство не признаетъ за Вице-Консульствомъ безъ разрѣшенія высшаго начальства. Это я сдѣлалъ съ тѣмъ, чтобы производить сообщеніе безпрепятственно, потому что, по смыслу переписки Аали-паши и Князя Лобанова относительно иностраннаго покровительства, оказываемаго Турецко-подданнымъ, какъ я упоминаю объ этомъ мимоходомъ въ сегодняшнемъ донесеніи своемъ Г. Новикову, копію котораго посылаю въ Департаментъ, чтобы состоящіе въ службѣ консулствъ, Турецкіе подданные пользовались покровительствомъ ихъ, должны быть извѣстны Турецкому начальству. А если Миссія писала въ Департаментъ объ этомъ предметѣ въ другомъ смыслѣ, то виноватъ не я, а Аргиропуло, который, когда сказали ему истребовать у Порты нужное для сего предписаніе, какъ адвокатъ Турецкаго правительства при Миссіи, какъ называютъ его, возсталъ противъ заведеніе курьеровъ при Консульствахъ, какъ противнаго Туркамъ.

Прежде я слышалъ объ Аргиропулѣ, но не вѣрилъ, еднако въ бытности своей въ Константинополѣ въ позапрошломъ году увѣрился совершенно, что онъ только и защищаетъ Турокъ. О какомъ дѣлѣ ни заговори съ нимъ, частномъ, общемъ, коммерческомъ, политическомъ, онъ тотчасъ станетъ защищать права Турокъ, и какія права? и справелливости ихъ, какъ напримѣръ, въ извѣстномъ тебѣ дѣлѣ Кедикова съ Гюмушгерданомъ онъ оправдываетъ послѣдняго, потому что онъ (собственныя слова Аргиропула) имѣетъ средства располагать Турокъ въ свою пользу, и посему Кедиковъ не долженъ преслѣдовать его по сему дѣлу, по которому нужно ссориться съ Турками, чтобы добиться правосудія для нашего подданнаго.

При такомъ Драгоманѣ не мудрено, что наше вліяніе въ Константинополѣ и какъ ни говорить, а это произошло отъ слабости и уступчивости драгомановъ въ дѣлахъ подданныхъ. Почему Руское Консульство во время Ступина было вліятельнѣйшимъ въ Адріанополѣ? — Потому что Ступинъ былъ настойчивъ и когда поддерживалъ какое нибудь ни за что на свѣтѣ не уступалъ. При разсмотреніи дѣлъ подданныхъ можно имѣть всегда случай изобличать Турецкія начальства въ несправедливостяхъ и неправильномъ управленіи, что заставитъ ихъ содрогаться при видѣ драгомана. Но, по Аргиропулу, несправедливость у Турокъ правило, и посему надобно уважать ее. Въ началѣ сего года я представилъ въ Миссію дѣло, которое служитъ краснорѣчивѣйшимъ и убѣдительнѣйшимъ возраженіемъ на предложеніе Аали-паши, чтобы иностранные подданные подчинились мѣстнымъ законамъ для того, чтобы позволить имъ (не се чете) въ Турціи. Если бы Аргиропуло отъ времени до времени являлся къ Аали-пашѣ съ подобными дѣлами и въ представленіи ихъ ему говорить безъ околичностей, то и на него указывали бы какъ на Х . . . . , но онъ, по своей скромности, не хочетъ такой чести, и въ означенномъ дѣлѣ доказалъ, что Миссія не можетъ и не должна дать ходъ иску раи на Русско-подданнаго, когда этотъ искъ сдѣланъ раею прямо въ Консульство, а не черезъ Турецкое начальство. Но истецъ, извѣстный тебѣ Каблешковъ, употрѣбилъ предварительно всѣ средства чтобы заставить губернатора препроводить ко мнѣ искъ его на нашего подданнаго; но губернаторъ не такой дуракъ, какъ полагаетъ нашь драгоманъ, чтобы написать ко мнѣ: смотрите какія несправедливости мы дѣлаемъ. Посему Каблешковъ отнесся ко мнѣ, а на столько и онъ знаетъ порядокъ да и я въ обыкновенномъ случаѣ не принялъ бы отъ него прошеніе. Вообрази себѣ еще мое положеніе здѣсь между Болгарами, которые знаютъ, что мое ходатайство отвергнуто, когда чтобы спасти Каблешкова отъ разоренія Миссіи ничего не нужно было дѣлать, какъ только Аргиропулу спросить у Аали-паши, долженъ ли нашъ подданный возвратить деньги за чифтликъ, который продалъ по довѣренности чрезъ начальства съ аукціона и который Каблешковъ владѣетъ на основаніи нотъ какихъ документовъ и теперь отнимаютъ его у него только на основаніи двухъ лжесвидѣтелей.

Объ этомъ можно написать еще много, но зачѣмъ терять напрасно время. Лучше поговоримъ о другомъ.

Изъ моего письма отъ 9 Марта и донесенія Ник. Павл. отъ тогоже числа ты знаешь, что здѣсь формируется хайдуческая дружина. Она готова выступить въ горы, но предводитель, нѣкто Бейко, не является еще. Дружина эта, состоящая человѣкъ изъ десяти, тверда въ своемъ намѣреніи и если въ нынѣшнемъ году не успѣетъ начать, то употребитъ время для лучшаго приготовленія къ будущему году. Цѣль ея довольно скромна: освободить народонаселеніе провинціи отъ полдюжины бездѣльниковъ, которые больше всего тяготятъ надъ нимъ, и сдѣлать это не вдругъ, а постепенно, чтобы не возбуждать подозрѣнія ни на кого.

Мысль о хайдучествѣ, какъ средство для приготовленія народа къ освобожденію, все болѣе и болѣе распространяется съ убѣжденіемъ, что это единственное средство для достиженія цѣли. А возстаніе, какъ я и прежде писалъ тебѣ, не можетъ быть ни въ нынѣшнемъ году, ни въ будущемъ, ни даже черезъ три года, развѣ если какія нибудь непредвиденныя, чрезвычайныя, обстоятельства не поведутъ къ нему. Но я боюсь, чтобы наши въ Валахіи не сдѣлали какой нибудь глупости, подобно прошлогодной. Вѣдь и Габровское дѣло прошлаго года тутъ было состряпано. На письмѣ нельзя было мнѣ убѣдить этихъ господъ, что они ошибаются, думая, что подобными пустяками побудятъ народъ къ возстанію, а проситься поѣхать туда, чтобы, въ личныхъ переговорахъ съ ними, дать имъ понять настоящее положеніе народа, котораго они не знаютъ, я не хочу, чтобы не подать повода начальству думать, что будто я самъ придаю себѣ много важности. Но какъ хотятъ, а тамошніе наши агенты не такъ легко согласятся съ ними, чтобы отклонить ихъ отъ подобнаго предпріятія.

Въ прошломъ году Миссія писала ко мнѣ, что, по распоряженію Министерства, посылаются ко мнѣ Богослужебныя книги, чтобы продавать ихъ по половинной цѣнѣ; но до сихъ поръ ихъ нѣтъ. Бога ради пошлите ихъ скорѣе, чтобы было хоть чѣмъ нибудь поддержать наше вліяніе. Даромъ не хотимъ, а за половинную цѣну пріимемъ какъ подарокъ, съ благодарностію.

Греки, и, въ особенности, Филиппополскіе, ведутъ себя такъ, что Болгаре начинаютъ не различать ихъ отъ Турокъ.

Мысленно обнимая тебя, остаюсь неизмѣнно преданный тебѣ

Н. Геровъ.

2205. — Ступинъ въ Тавризъ генераленъ консулъ. Не можалъ да се види съ Кишелски. Отрупанъ съ работа. Прѣпраща се писмо Найденовичу. Пак. 88.

Отгов. 10 Окт. 1864 г.

Тавризъ, 15 Апрѣля 1864 г.

Христосъ Воскресе!

Любезный другъ Найденъ Геровичъ,

Давно, очень давно я не писалъ къ тебѣ; еще давнѣе не получалъ отъ тебя вѣсти, но тѣмъ не менѣе постоянно каждый день я вспоминаю тебя, Найденовича а съ Вами и другихъ нашихъ общихъ друзей, потомъ мою любимую Болгарію. Проѣздомъ чрезъ Владикавказъ и Тифлисъ я надѣялся увидѣть Кишельскаго; но онъ передъ моимъ пріѣздомъ уѣхалъ на правый флангъ и въ Кутаисъ. Въ Тифлисѣ я видѣлся только съ Сулейманъ беемъ Битольскимъ. Онъ отлично занимается и военной службой и русскимъ языкомъ, говоритъ уже очень свободно и пишетъ порядочно. Онъ просилъ меня передать тебѣ его поклонъ, когда буду писать; онъ познакомился съ тобой у Хитрово. Но я то въ Тавризѣ едва имѣю время по ѣсть, днемъ, и часа четыре уснуть ночью; — вообрази, что одныхъ исходящихъ номеровъ бумагъ у насъ до 2000, столькоже входящихъ, кромѣ такойже переписки съ мѣстными властями; подданныхъ здѣсь торгующихъ постоянно до 300 душъ, да пріѣзжающихъ въ годъ столькоже. Сверхъ того ежегодно выдается паспортовъ перссійско-подданнымъ въ Россію до 4.000. Отчетность грамадная, потому что чрезъ мое Генеральное Консульство производится все содержаніе и издержки Миссіи и Консульствъ по всей Перссіи. Манолаки увѣдомилъ меня, что будто Найденовичъ очень подружился съ Дошко и былъ бы драгоманомъ

его, еслибы этому не препятствовалъ Кипризли. Во всякомъ случаѣ перешли ему прилагаемую у сего французскую писульку.

Напиши пожалуста, куда и къ кому прикажешь выслать остальныя деньги которыя я тебѣ еще состою должнымъ и сколько именно: менѣе ли или болѣе сто рублей серебромъ. Теперь эта уплата меня не стѣснитъ. Въ Адріянополѣ я, слава Богу, поквитался со всѣми.

Мысленно обнимая тебя, поздравляю съ праздникомъ Твою супругу и обнимаю дѣтей за себя жену мою и за моихъ дѣтей, и остаюсь неизмѣнно преданнымъ тебѣ

Н. Ступинъ.

2206. — Заслугитѣ и борбитѣ на Ступина за българския народъ. Неговитѣ жертви. Царската награда го спасила отъ дългове. Не може да помага никому. Разправия на нѣкои едренци. Съжаление за нещастията на българетѣ. Пак. 88

Тавризъ, 9 Декабря 1864 г.

Любезный другъ,

Найденъ Геровичъ,

Второе и последнее письмо твое отъ 24 Октября, я получилъ только третьяго дня и спѣшу отвѣчать тебѣ не столько пространно, сколько опредѣлительно.

Тебѣ, мой другъ, лучше чѣмъ кому либо извѣстно, съ какой любовью, съ какимъ самоотверженіемъ я служилъ великой цѣли возрожденія Болгаръ съ сохраненіемъ ихъ въ нѣдрахъ Православія. Неговоря уже о тѣхъ душевныхъ буряхъ и сердечныхъ страданіяхъ, которыя я долженъ былъ вытерпѣть въ многостороннѣй борбѣ и съ близорукими противниками въ Россіи, и съ напоромъ нетерпѣнія обновляющейся народности, и съ хитрыми атаками двухъ пропагандъ, сильныхъ средствами, ты знаешь какихъ невозвратимыхъ матеріальныхъ потеръ мнѣ стоило Управленіе Консульствомъ. Милость царская спасла мнѣ честь, дала возможность разплатиться съ долгами, но не возвратила мнѣ имѣнія, потеряннаго на 20лѣтней службѣ. Настоящее мое мѣсто при 3,500 р. жал. и казенной квартирѣ доставляетъ мнѣ только возможность приличнаго содержанія, но не помощи друзьямъ и кумовьямъ, какъ напр. Нешо; который, какъ тебѣ самому хорошо извѣстно, разорился не отъ притѣсненіи Альфассо, а чисто отъ своего неправильнаго поведенія, какъ въ торговлѣ, такъ и въ семейномъ быту; Дѣло свое онъ передалъ тебѣ совсѣмъ неправильно.

Имѣя въ виду оказывать самую сильную опору всѣмъ равно народнымъ старшинамъ, именно какъ для усиленія ими самаго народа, такъ и для управленія послѣднимъ чрезъ ихъ посредство, я принялся горячо за спасеніе разоряющагося Нешо. Альфассо заставить я не могъ, но ползуясь его подобострастіемъ къ моему сильному положенію въ странѣ, я успѣлъ склонить его къ мировой сдѣлкѣ, заключеніемъ контракта. — При моемъ отъѣздѣ срокъ еще не наставалъ для ссуды $\frac{100}{т}$ п. слѣдователно Нешо не имѣлъ еще надобности протестовать; По моемъ же возвращеніи Альфассо уже требовалъ уплаты кыста, въ чемъ отказывалъ Нешо подъ предлогомъ, что Альфассо не далъ ссуды. Нешо и Альфассо судились въ Тиджаретѣ, и не смотря на то, что первый былъ присужденъ къ уплатѣ кыста; Альфассо опять таки по моей просьбѣ удовлетворился простымъ векселемъ на годъ, такъ что Нешо обязывался внести потомъ два кыста разомъ, съ 12% процентами за первый, какъ и весь главный долгъ расчитанъ по 12%; конечно Альфассо дѣлалъ это изъ уваженія ко мнѣ. Но я увѣренъ, что Нешо не исполнилъ и на слѣдующій

годъ условія, поэтому Альфассо и Московъ Саломонъ преслѣдуя должника, и пользуясь моимъ отсутствіемъ очень вѣроятно, что могли говорить Пашѣ разные вздоры на счетъ покровительства оказаннаго мною Нешо; но кромѣ того, что безкорыстныя причины, тебѣ лучше другаго извѣстни; самому Нешо не безъ извѣстно, что выѣзжая, я не хотѣлъ получить съ него за 8мь мѣсяцевъ обратно за наемъ дома заплатя за годъ, а проживши только 4ре мѣсяца. И именно потому, что этотъ обезумѣлый старикъ, кругомъ обкрадываемый своею третьею женою гречанкою, взятою имъ, какъ тебѣ извѣстно, изъ кабака при сватовствѣ едного жида, сбирался пустить по миру своего сына Тодорчо и его бѣдную семью, но послушавшись моего внушенія, рѣшился перевести на его имя Везиръ Конакъ; Если Нешо точно находится въ бѣдственномъ положеніи, то я не сомнѣваюсь, что зять его Янако Карамихалъ не отказался бы, или помочь ему, или принять за прикащика или участника въ свою торговлю. Яже нетолько не могу помочь, хотябы и хотѣлъ, но вотъ и тебя прошу подождатъ долгъ 100 руб. до будущаго Марта.

Чтоже касается до Стоянчо, то вступясь въ это дѣло сколько по собственной личной любви къ этому человѣку и еще болѣе по пріязни ко всѣмъ твоимъ роднымъ и вслѣдствіе твоихъ настояніи; хотя, какъ и тебѣ конечно извѣстно, я ссужалъ бѣднаго Стоянчо возможными средствами, видя крайность его, обманутаго Отцомъ можетъ быть невольно, но братьями умышленно; однако я предпочелъ лучше самъ занять чрезь Найденовича изъ школы 1900 рублей на два векселя, которыя чрезъ него же и уплатилъ уже, чѣмъ стѣснять требованіями неимущаго Стоянчо, котораго найдя въ Хавзѣ, поступившимъ въ службу Янако Кара Михайлови, далъ ему еще 800 піястровъ подъ безсрочную росписку и теперь у меня оставшуюся. Если же тебя увѣрили, что онъ занималъ деньги въ школѣ для уплаты будто мнѣ, то это совсѣмъ ложно; онъ и померъ моимъ должникомъ; но я ему прощаю, съ одной надеждой, что за то и Богъ проститъ мнѣ часть моихъ долговъ. Скажи Нешо, что неимѣя возможности помочь ему средствами, я могъ бы покровителствовать его дѣламъ, еслибъ онъ нашелъ выгоднымъ торговать между Тавризомъ и Эрзерумомъ; пусть пріѣдетъ ко мнѣ.

За присылку твоего портрета который я разцѣловалъ, жму мысленно твою руку и скажу, что твои письма мнѣ милы какъ бы звуки роднаго голоса съ отчизны; но притомъ не скрою, что сообщаемыя новости въобще разтравляютъ въ сердце глубокую рану, нанесенную мнѣ семействомъ Шушула, изъ за которыхъ, уважая тебя, я перессорился со всѣмъ Адріянополемъ.

Глубоко скорблю я о несчастіяхъ постигшихъ Болгарію вслѣдъ за моимъ отъѣздомъ во всѣхъ отношеніяхъ я вижу отсутствіе сильной воли, которая стремила бы народъ къ единой цѣли; вездѣ только царствуютъ личный эгоизмъ и своекорыстіе; увлеченіе личной вражды и измѣна чести, народу и церкви. При текущихъ обстоятельствахъ врядъ ли моя горячая преданность и неутомимая дѣятелность былибы полезны Болгарамъ, иначе я не думаю, что бы наше правительство забыло призвать меня на поле дѣйствія, и конечно я неотказался бы принять участіе въ дѣлѣ, въ какой бы должности ни было.

Пиши мнѣ, пожалуста, чащѣ и подробнѣе. Жена моя и дѣти вмѣстѣ со мною крайне благодарятъ тебя за портретъ, кланяются дружно твоимъ супругѣ, и дѣтямъ и породному обнимаютъ тебя.

Искренно преданный тебѣ

Н. Ступинъ.

2207. — Ступинъ боленъ, не може да забрави българетѣ. Намира развлечение въ работата. Наплаща се напълно Герову. Пак. 88.

Лагерь-Немет-Абадъ, 14 Іюля 1865 г.

Незабвенный другъ,

Найденъ Геровичъ,

Давно я ктебѣ неписалъ, давно и отъ тебя не получалъ вѣсти. Но между нами церемонныя извиненія были бы неумѣстны. Скажу тебѣ, что при трехстахъ подданныхъ изъ Татаръ и Армянъ закавказскихъ, ты можешь себѣ представить сколько у меня остается времени для отдыха. До пятисотъ нумеровъ однихъ исходящихъ отношеній въ треть на перепискѣ съ пограничными Бакинскимъ и Эриванскимъ Губернаторами и ихъ Уѣздными Начальниками, кромѣ Тегеранской Миссіи, Департамента и Дипломатической канцеляріи Намѣстника Кавказскаго и сношеніи съ мѣстными Персидскими властями. Впрочемъ, и слава Богу,—иначе я съ тоски по старымъ друзьямъ, по моимъ милымъ Болгарамъ, давно бы зачахъ, какъ тростникъ на высохшемъ болотѣ. Нѣтъ, другъ, ужъ видно мнѣ не судьба къ Вамъ вернуться! Мѣста въ Константинополѣ всѣ заняты, а которыя и очищаются, тотчасъ же замѣщаются, уви! не мной! . . . Съ 1хъ чиселъ Јюля я заболѣлъ повальнимъ теперь здѣсь кровавымъ поносомъ съ судорогами въ животѣ и чуть на разстался было съ душой. Теперь съ одиннадцатаго я поправляюсь по немногу. Я много виноватъ передъ тобою, — взялъ твои деньги безъ позволенія, и досихъ поръ еще всѣхъ неуплатилъ. Ну, чтоже дѣлать; лучше поздно исправиться чѣмъ никогда, ктому же ты и самъ въ этомъ виноватъ,—еслибы меньше меня любилъ, я бы меньше расчитывалъ на твою снисходительность. Я переговорилъ здѣсь съ Г-мъ Тодоромъ Власто и Г-мъ Иваномъ Михоглу прѣдставителями въ Тавризѣ, торговаго Дома Pierre P. Ralli, а они сказали мнѣ, что ты можешь легко получить деньги изъ конторы Ralli въ Филиппополѣ, выдавши на меня переводный вексель въ Тавризъ, по которому я уплачу имъ здѣсь. Это тотъ самый Михоглу, который былъ у Васъ въ Филиппополѣ; братъ его Александръ тоже былъ недавно здѣсь, но не поладивъ съ персіяшками, уѣхалъ и теперь кажется управляетъ конторою въ Константинополѣ. Сдѣлай же милость, возьми сколько тебѣ понадобится, хотя бы и болѣе моего долга въ четверо, въ конторѣ Ралли и тисни переводъ на меня въ Тавризъ, если умѣлъ быть безъ спросу должникомъ, буду и кредиторомъ безъ вопросу. Мой Дмитрій уѣхалъ въ Петербургъ 15го Іюня; онъ принятъ въ число студентовъ Учебнаго Отдѣленія Восточныхъ языковъ. Выросъ такъ, что на вершокъ, или болѣе выше меня; ему только 18 лѣтъ, но силы на тридцать лѣтъ. Ала Ана и Миша посылаютъ тебѣ и твоимъ свои дружескія привѣтствія, а я мысленно обнимая тебя, крѣпко жму руку, и остаюсь твоимъ другомъ и преданнымъ слугою.

Н. Ступинъ.

247. НИКОЛА Г. СЖЙКОВЪ.

2208. — Пита се да ли е дошло разрѣшение отъ Росия да нде Сжйковъ да се учи. Пак. 81.

Родолюбивый Г-не Найдене,

Като мыслж, че приближи това врѣмя въ кое ми казахте, че ще можете да получите рѣшеніе оть Россіж за да мя натжкмите въ нѣкоіж гимназіж, то азъ ся рѣшявамъ днесь да Вы убезпокоіж съ настоящето си съ кое Вы молж да ми извѣстите, да ли сте го вече получили, та каквото да могж

азъ да ся успокоѭ и приготвѭ. Ако ли въ противенъ случяй несте получили още рѣшеніе или ако видите, че не ще да можите да получите, то пакъ, Вы молѭ да ми извѣсти те, та какво то да си не губѭ врѣмято, но да ся опредѣлѭ и азъ на еднж странж; защо то, както познавате, сьмъ бѣденъ и не въ сжстояніе вече тжй да ся издржжявамъ и приготвювамъ.

Умолявамъ Вы прочее да презрѣте трулъ-тъ си за да ми извѣсти те и бждете увѣрени че на това ще Вы остана твжрде признателенъ. Подиръ това цѣлувамъ Вы дѣсницж тж и остановамъ

Вашь покорный слуга
Никола Г. Сжйковъ.

Калоферъ
1864 Маія 9.

248. ТАТИЩЕВЪ.

2209.—Искатъ се свѣдѣния за цѣнитѣ на строителния материялъ и за наема на талигитѣ. Пак. 89.

Господину Герову Г. Губернатору

въ Систовъ.

Зіалевицъ д, 15го Сентября 1877.

Позвольте обратиться къ Вамъ по старой памяти, какъ къ бывшему товарищу по Министерству, съ просьбою доставить намъ какъ можно скорѣе, а всего лучше съ настоящимъ посланнымъ, нижеслѣдующія свѣдѣнія:

1) Можно ли купить въ Систовъ до 500 штукъ досокъ вершковыхъ длиною въ 8 или 9 аршинъ и по какой цѣнѣ?

2) Можно ли достать брусьевъ или досокъ $1^1/_2$хъ и 2хъ вершковыхъ и по какой цѣнѣ за аршинъ или за метръ?

3) Можно ли достать всѣхъ сортовъ гвоздей и почемъ пудъ?

4) Можно ли достать подводы и что будетъ стоить пароконная подвода отъ Систова до Зіалевицъ?

Заранѣе принося Вамъ искреннюю мою признательность за эти весьма нужныя намъ свѣдѣнія, прошу вѣрить чувствамъ старой товарищеской преданности.

Татищевъ
Ординарецъ Генерала Зотова.

2210. — Даватъ се свѣдѣния за строителния материялъ и за кирията на прѣвозването. Пак. 89.

Свищовъ, 17 Сент. 1877.

Милостивый Государь.

Господинъ Татищевъ,

Въ отвѣтъ на Ваше письмо отъ 15го Сентября, спѣшу увѣдомить Васъ, что ни досокъ, ни брусьевъ и никакаго лѣса въ настоящее время въ Свищовѣ не имѣется.

Гвоздей, которыхъ посылаю Вамъ образцы всѣхъ сортовъ, находится до 50 пудовъ; просятъ за нихъ 11—13 франковъ за пудъ.

Конныхъ подводовъ какъ въ городѣ Свищовѣ, такъ и въ округѣ не имѣется вовсе и все перевозится на воловьихъ подводахъ, которымъ, какъ должно быть Вамъ извѣстно, при реквизиціонныхъ требованіяхъ, постановлен-

но платить по три франка въ сутки за 25 верстъ, а въ случаѣ задержанія ихъ болѣе одныхъ сутокъ, надо имъ прибавить еще половину на обратный путь.

Примите увѣреніе во совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

249. ТОНА ТЕОДОРОВА.

2211. — Молба да подѣйствува Геровъ да се оттурчи потурченъ. Пак. 75.

Ваше Высокоблагородіе!

Съ настояще-то си покорно писменце, прихождамъ при Ваше Высокоблагородіе, като Ви покорно умолявамъ, да имате добринѫтѫ да прѣстоите, за да издѣйствувате да свърнете сына ми Божила (Мустафа) кой отъ безуміе-то си бѣ станѫлъ мусулманинъ, а сега като позналъ погрѣшката си раскайва ся и иска да ся върне пакъ у христіянство-то. Той за това нѣщо може и да Вые казвалъ, нъ Ви не сте го вѣрвали за такъвъ.

Ные като нѣма сами что да сториме, молиме Ваша милость да го извадите отъ тамъ и ные го вамъ оставяме да направите както знаете като го прѣдаваме да бѫде Вашь.

Ваши почитатели.
Софія 1867 Геоша Божиловъ терзи
Јануар. 6-й Тона Тодорова.

2212. — Потурченъ се разкайва. Иска да се върне въ християнството. Пак. 75.

Господи́нъ Найдене Герову днесъ и́ди́ми́ дави позравиими́ съ добро зрави́ и́фторо и́ди́ми́ дата пи́тами́ заради́ оная работа дето дохождами́ при́теби́ дати́са моли́ми́ задама избави́шъ отъ тева ни́чи́стиви́ дяволи́ турци́ и́тими́ каза чи́ще пи́ши́съ ватри́ та дадоди́мъ следъ петнасетъ и́ли́ двасетъ дена при́теби́ но ни́е отъ вчера и́отъ зачера става три́ четери́ пати́ дохождами́ и́ пи́тами́ се и́ма калабалакъ и вашетъ слога турченъ си́ди́ ванка тасабои́ми́ и́отъ него дафлези́ми́ дани́ кажи́ на аскератъ нещо да са фани́мъ да тегли́ми́ и́така моли́ми́ти́са Господи́нъ Надене и́ двойца задапри́стуи́шъ заради́ нази́ дано дама и́збави́шъ отъ турск та вѣра акони и́збави́шъ и́ни́е щети́ прощавами́ и́толкова айръ ни́ти́тswitchребова други́ защо знаи́шъ чи́нема отъ свенъ теби́ немадруги́ дапри́стои́ дани избави́ немами́ дадежда защо наши́ти́ бащи́ и майки́ като секи́ едни́ си́ромаси́ ти́е са боятъ отъ вчерашнети́ деца турци́ ане да праветъ заназі давия но акона избави́шъ дана качади́сашъ задама пропрати́шъ отъ тука и́ли́ въ Сарби́я и́ли́ въ Бокорешъ и́ли́ въ Роси́я зада омреми́ въ Балгарски́ раце задани́ остани́ми́ въ гревъ и́даси́ и́згуби́ми́ дошата защо ни́е дето сме направи́ли́ еди́нъ грех големъ дето ни́можи́ми́ даса и́збави́ми́ и́секи́ и́ди́нъ чесъ плачи́ми́ защо даси́ и́згубеми́ хри́стенската вера и́ако е Богъ рекалъ щеса и́збави́ми́ и́дене и́ноще са моли́ми́ на Бога и́на Света Богороди́ца тя е ми́лости́ва заназі и́такати́ моли́ми́ ако бади́шъ пи́салъ заради́ нази́ дати́е дошло карщалакъ ати́ прати́ еди́нъ човекъ задами́ стори́ аберъ ни́е седи́ми́ на караулъ ханъ при́ мужеката и́така оста оставами́ въ надежда ни́е ваши́ покорни́ слоги́.

Божи́лъ ги́ошовъ-
терзи́овъ софи́яннъ
хрусто мари́ковъ
Жагазовъ.

250. ПЕТРЪ ТЕОДОРОВЪ.

2213. — Съжаление, дѣто не могли да се видятъ. Прѣпращатъ се писма и пари за Дипчева. Теодоровъ свършилъ лицея. Пак. 89.

Одесса 1857 Юня 7

Милостивы Господари

Наиденъ Геровъ!

Толкова жалѣя что не можахъ да достигна кугаси отвождахте, за да си поговора съ Васъ. Уйчу Стоянъ ми каза что Парахода си тржга въ 5 часа, по тая причина и азъ додохъ до Васъ въ Гостинницата въ 4 — но Вы бѣхте си вече отышле. Мола Ви са да са не сржд̑ите за това на менъ. Азъ са надамъ скросо (Sic!) да са повидимъ. Сега Ви утруждавамъ да са безспокоите да пратите включено то писмо на Баща ми. Й заедно съ то̑ва азъ пращамъ десятъ рубли сребарны чрезъ Баща ми на Ивана Дипчева отъ сына му. Тія пары давамъ на Николая Мироновича за да ги получите Ви отъ Братъ му Димитрія Мироновича Затова Ви мола като ги пріемите да ги проводите на Баща ми. Затова ще Ви остана премного благодаренъ.

Лицея сврж̑шихъ, курсовое сочиненіе подадохъ, остая ми още да си зема Атестата. Че послѣ надежда на добро видѣніе.

Вашъ слуга
Ѳедоровъ.

2214. — Какъ да се изпращатъ писмата. Курсово съчинение и атестатъ на Теодорова. Пак. 89.

Одесса 1857. 20 Юня.

Милостивый Господаре

Наиденъ Геровъ!

По напрѣди Ви писахъ писмо съ което Ви утруждавахъ да препроводите включени те писма до Баща ми заедно съ десять рубли сребарны; незнамъ пріеле ли сте това писмо и парите. Сега Ви пакъ мола да са безспокоите съ всключено то писмо идаго доставите. — Но най гуляма та ми прозба съ която ще ма обяжете са заключава въ едно писамце отъ Васъ въ което да ми напишете Вашія адресъ презъ Цариградъ. Зачтото не знамъ до куго тамъ да си адресувамъ писма та—Баща ми ми пише да си пиша писмата до Моравенова но Моравеновци въ Цариградъ не единъ и не знамъ какъ да надпиша, кокому Моравенову — Мола Ви се Гне Найдене не откажете ми въ прозбата за да мога презъ Васъ да си пращамъ и получавамъ писма та.

Азъ са сабирамъ за до Васъ и не знамъ скоро-ли щж̑ да са откж̑сна отъ тукъ. Жалѣя че не можахъ съ Васъ да си тржгна — Още курсовое то мое сочиненіе не са разгледале въ Лицея—Атестата въ Августа щатъ да ми даджтъ — значи до това време ще остана съ надежда на добро видѣніе

А сега Вашъ слуга
Петръ Ѳедоровъ.

2215. — Теодоровъ иска да се доучи. Какво мисли да прави. Съвѣтъ отъ Герова и Погодина. Какъ гледатъ въ Петербургъ на българетѣ. Работата на С. Палаузова и Срезневски Пак. 89.

Прията 28 Септ. 1857.

С. Петербургъ 1857 Августъ 25.

Милостивым Государю,

Найденъ Геровъ!

Додохъ въ П . . . . . да са уча още, но работа та ми са не срешнѫ каквото мислехъ, затова кото поразгледамъ на фабрики те това що ми трябва щѫ да са врънна за въ Отечество; за да са труда за обща та ны полза. Сега доде не самъ си дошѫлъ мола Ви са да направите трудъ и да ми напишете няколко словца сосъ что по добро намярвате да са фана кото си дода: — Можа ли да остана при Васъ на служба и въ това време да преподавамъ въ училище то или ако не може това да бѫде, за кое място мислите да остана? Баща ми ми пише че ми не дава дозволеніе да бѫда учитель, но той може да сѫ предума. Въ Петербуръ въ военната Академія не влязухъ, защото искаха да мя обяжатъ послѣ да слугувамъ въ русска служба, а пакъ това не ё согласно съ мойто желаніе да бѫда полезенъ и да служа на мойто Отечество. Освенъ това никой изъ наши те Болгаролюбцы не совѣтува да губа 4 годинъ въ Академія та; още въ Москва кугато заминахъ Погодинъ ми каза че ё по добро отведнѫшъ кото поразгледамъ фабрики те да си ида.—Требеше отъ тукъ да си тръгна за презъ вѣна но за подоброто ё да мина пакъ презъ Москва и да си саберѫ някоя и друга книжка, която ще да ми дотрябва послѣ — какъ нечто учебники за да са руководствовамъ — журнали и пр. . . . . за това ако пребрѫзате да мя удостоите съ отвѣтъ, то адресувайте писмо до Дядо Тошковичь той ще да ми го достави — Азъ ща да пріема Вашія опытны совѣтъ съ гулямa благодарность Зачто самъ готовъ да са труда за общата полза, но видяхъ изъ опыта че не ё всичко това полезно, което са намъ чини че ё полезно.

Братъ Вы Костадинъ, куга минахъ презъ Москва, дрѫжеше экзаменъ — сега получихъ писмо че е студентъ. Тука въ П . . . . нашите отношенія са дипъ добри каквото трябва: на сякаде ни принаватъ ласкаво и съ участіе, жалко само че са явяватъ някой хора безъ работа само да просатъ пари, та ма ё страхъ да не фанатъ и намъ да викатъ, каквото по завчера Ковалевски викаше на единъ Срѫбенъ монахъ „что Вы только безспокоите насъ пріѣзжаете, и такъ намъ голову прогрызли съ своими спомоществованіями".

С. Палаузовъ составлява Исторію Болгарской Церквы незнамъ добра ли ё, но Срезневски скача отъ радости.

Мола Ви са още Гне Найдене да пратите приключено то писмо на Баща ми, и ако го видите да го утѣшите че щѫ скоро да си дода — Менъ бы са искало да остана въ Филибе учитель—но това ё повече ваша работа.

За повече то остаямъ съ надежда на добро видѣніе

Вашъ преданны
П. Ѳедоровъ.

2216. — Теодоровъ въ Панагюрище. Присѫтствувалъ на изпитанието. Добъръ училищенъ успѣхъ. Панагюрци благодарни отъ учителя Константина. Дѣвическото училище слабо. Пак. 89.

Пловдивъ 1870. Авг. 5.

Многоуважаемый Бае Найдене!

Съ гуляма радость и благодареніе проминахъ лѣтната ваканція въ село съ родителе, роднины и пріятеле. Удостоихъ са и да присутствувамъ на испитаніе то: Въ Мѫжеско то училище сами питахъ момче та отъ Катихизиса, Церковната історія, Ариөметиката, Анатомія, Географія и Граматика та и остахъ и азе и селене въ восхищеніе отъ преуспѣяніе то на ученицы те. Благодаримъ сички на Вашія соотечественникъ Гнъ Константинъ за честныя му и разумный трудъ. Селени го молатъ и занапредъ да ги честити кото пріеме пакъ на себе си чедата имъ да продолжаватъ. Въ женско то училище слабо: момичетата отговаряха са бодро и мнозина отъ присѫтствующи те рекуха че момичета та по добря отговарятъ отъ момчета та. Но дѣло въ томъ: че момчета та са питаха въ разбивка отъ сичкія предметъ, а момичета та сяко что си приготвило за екзамина това само знае.

Поздравлявамъ сичко то Ви честито семейство и остаямъ да Ви желая всичките блага.

Вамъ всепокорный слуга

П. Федоровъ

2217. — Теодоровъ годенъ за Р. Золотовичъ. Искатъ се свѣдѣния и програми отъ технологически институтъ въ Москва. Коп. кн. 5. 170.

Пловдивъ, 19 Февруар. 1871.

Господине П. Өеодоровъ,

Научихся, че сте ся годили за Г-жѭ Р. Золотовичь и много ся благогодарихъ дѣто сте прѣдпочели да земете единоплѣменницѫ, ако и да живѣете въ чуждѫ земѭ, та идѫ да Ви честитѫ и да Ви пожелаѭ всичко благополучие и честитъ съпрѫжескый животъ.

При това щѫ Ви помолѭ за едно нѣчто, което вѣрвамь, не щете откажете да свръшите. Научавамся, че въ Москвѫ ся е отвориль отъ нѣкое врѣме Технологическый институтъ, та желаѭ да имамь программѫтѫ на това заведение и да знаѭ условия-та по които ся принимать ученици въ него вѫтрѣшни, съ всичкы-ты подробности, что ся относять до това. Много щете мя задлъжите, ако ся потрудите да ми дадете тыя извѣстия. Вѣрвамь да има напечатаны программа и постановления-та на това заведение, та найдобрѣ ще е да можете да гы земете да ми гы проводите.

Прѣдварямь да Ви поблагодарѭ за добринѫ-тѫ, что щете имате да испълните молбѫ-тѫ ми, и Вы молѭ да свръшите поскоричко.

Въ ожидание Ваший отговоръ поздравявамь Ви приятелскы и остаямь.

Вашь

Н. Геровъ.

251. ТЕОДОСИ РИЛЕЦЪ.

2218. — Намѣщане физика между монаситѣ въ рилския монастиръ. Искатъ се нѣкакви лексиконе. Пак. 90.

Рылскый монастырь 18 Февруáрїй 1850.

Оу́чи́телю!

Получих̓ вашето писмò заедно съ него и҆ торбѫ съ десять книги отъ и҆зводъ ѿтъ фи́зикѫ, и҆ разсказа́хъ на ѿтцы́ и҆ бра́тїя и҆ и҆́мъ дадохъ по є҆дна да гѝ гледатъ и҆ попрочетатъ и҆ а҆кѡ и҆́мъ харесѫтъ да ся подпи́шатъ и҆ і҆́още несѫмъ собира́лъ книгити отъ ста́рцыте да видѫ колко ще сѫ подпи́шѫтъ та да ви́ и҆спратѫ и҆мената и҆́мъ и҆ парыти. но и҆това ще бѫде слѣдъ ма́ло вре́мя са́мо да сѫ подпи́шѫтъ и҆ да зѐмѫть, и҆ подписалъ сьмъ шести́нѫ но гледѫмъ да бы да сѫ продада́тъ сы́чките, та затова продѫлжавам̓ і҆́още мало время. а҆ за Лексїко́нити возра́довахся много катò видох̓ що пишешъ че си́ отъ писалъ въ Ѻдесса за другы лексїкони за ме́не а҆ко є҆̑ и҆стинѫ я҆вно є҆̑, че и҆ сущите ще гѝ получа за воскресе́нїе и҆ли́ наймного за петровденъ и҆ли́ а҆ко бы отъ нѣкой слу́ча́йни припя́тствїя да сѫ прилучи да не бы да доидатъ до Питрòвденъ, Молѫ тися ѿтъ все сѫрце и҆̑ душà да намѣришъ нѣкой спосо́бъ да мѝ и҆пра́тишъ понѐ другы нѣкой да зе́мешъ отъ не́кого бра́та отъ кои́то сѫ зема́ли ла́ны и҆ когато до́йдѫтъ моите дай му ги вмѣсто него́вите само да не ѿстанѫ и҆ а҆зъ лише́нъ, защò ме́не сѫ незна́е ѿ Питровденъ на по́слѣ ще ли да сьмъ въ Монасты́рь може да и҆злезна на послушанїе монастырско некаде което не є҆̑ и҆звѣстно добрѣ і҆́още но мо́же и҆ прили́чѫ да бѫде, и҆ па́къ молимъ тя давнò напра́вишъ тѫй, и҆ другояче, дай кяръ неколко гроша нѣкому и҆ пакъ да получи сущити си лексїк. само да ся свръши работа до горе реченното время да ся нелишѫ а҆ парѝ а҆ко сѫ повече негле́дай, и҆ тако ѿстаю въ надеждѫ,

ва́шъ у҆́ченикъ
Хⷭ҇: Ѳеодосї́й дїак.

2219. — Подписали се за физиката седмина калугери рилци. Пак. 88.

У҆́чи́телю!

Послу́чаю наме́рихъ челове́къ и҆ и҆зявля́вамъ ви вкра́тцѣ за фїзиките, защѡ́ подписа́хъ ше́сть и҆ а҆зъ та стана́хѫ се́демь, и҆ каквòто ся ви́ди сы́чко то́лкова ще бѫдѫтъ є҆̑то и҆спра́щамъ и҆ и҆менà тѫ да не бы да си́ прилу́чи да ѿста́натъ. а҆ запары́те ѻни́ ѿстана́хѫ у҆ ме́не ще гле́дамъ кога́то наме́рѫ повѣренъ человѣкъ тога́ва ще гѝ и҆спра́та а҆ и҆мена́та сѫ слѣ́дующыте.

Высоковсепреподо́бнѣишїй Г: Г: Ј҆ѡ́сифъ и҆гу́меⁿ.
Пахо́мїй Є҆фиме́рїй.

У҆ну́фрїй і҆еродїаконъ, у҆ченик̓ грїго́рїевъ
Фїлоѳе́й і҆еродїк: у҆ченикъ а҆ве́ркїовъ
Пайсї́й мона́хъ у҆чени́къ у҆чит: неофу́товъ
Костандї́й і҆еродїакⁿ.
Ѳеодо́сїй дїа́конъ.

а҆ книгите що ѿста́ватъ трѝ, и҆ пари́те ще гледамъ поско́ро да наме́рѫ, вѣренъ челове́къ да гѝ и҆спра́тѫ. а҆ другo вы пакъ подмы́слювамъ за лексїко́ныте да бы моглѝ да напра́вити тѫ́й каквòто ви пису́вахъ, въ пе́рвото си писмо́ мо́лим̓ ви прелюбе́знѡ потруде́теся, вся́чески да мѝ и҆спѫ́лнити проше́нїе

то, за петро́вденъ, защо за по́слѣ бо́гъ вѣ́сть гдѣ́ ще сьмъ. и҆ о҆стаю въ здравіе Наро́чно поздравлѐнїе на де́да Х҆ͯ: Ге́ру.

ва́шъ у҆чени́къ
Ѳеодо̀сїй дїако^н:

1850 а҆прілїа —7: въ ры́лскый Мн҃трь.

2220. — Подписали се за физиката шестима калугери рилци. Повтаря се молбата за лексикони. Пак. 90.

Отговор. 24 Юнія 1850.

Высокослове́снѣйшему у҆чи́телю Господи́ну Г: На́йдену Х҆ͯ Ге́ровичу съ че́стїю
въ копри́вщица.

У҆чи́телю отъ всѐсѫрце смире́но ви поздравля́ю съ пресвѣ́тлое вьскресѐнїе Хр҃то́во!

А҆́зъ и҆ въ замина́лыа ме́сецъ ви писва̀хъ сѫ́щото писмо̀ но неу҆вѣря́вамсѫ да сте го полу̀чи́ли, защо̀ презъ мно́гу рѫ́цѣ щѐше да преминува, а҆ сега̀ като̀ видо́хъ защо̀ додѐ на ка́рловскїю духо́вникъ прокопїа у҆чени́ко му пантелеймонъ съ покло́нници и҆спра́щамъ ви съ нѐго настоя́щето, пра́щамъ ви съ писмо́то и҆ за ше́сть кни́ги парѝ 90 гроша, и҆ сло́вомъ деветдеся́ть и҆ трѝ кни́ги що о҆станаха сѐдмата кни́гѫ а҆зъ задрьжа́хъ за сѐбеси а҆ пари́ти непра́щамъ за нѐя, ще чѐкамъ догдѣ́ полу̀ча и҆ Лексико́нити тѫ заедно съ ни́хъ да тия заплатѫ́ за си́чко, а҆ на спомоществова́телити и҆мена́та сѫ слѣ́дующити.

Высокопреподо́бнѣйшїй г: г: Іѡ́сифъ І҆гу́менъ. 1,
Пахѡ́мїй е҆фїме́рїй 1,
Мусі́кослове́снѣйшїй коста́ндїй і҆еродїа́конъ 1,
У҆нуфрїй і҆еродїа́конъ у҆чени́къ григо́рїевъ 1,
Фїлоѳе́й і҆еродїако^н у҆чени́къ а҆ве́ркїовъ 1,
Пайсїй мона́хъ у҆ченикъ у҆чи́тель Неофи́то^в 1,
Ѳеодо̀сїй дї́аконъ 1,

а҆ за лексїко̀нити не́мѫ векѐ що да вѝ хоратѫ́ въ пе́рвити ми трѝ писма̀ хорате́нѣто ми бѣ́ по̀много за ни́хъ, сти́гѫ то̀лкова да не би́ да согрѣшѫ́, о҆ста́вямъ на ва́шатѫ во̀ля, а҆ отъ мо̀я страна̀ жела́я ги по̀скоро, и҆ цѣна́та и҆мъ давамъ бѐзъ вся́ко прекосло̀віе.

Наро̀чно поздравля́вамъ де́до хаджі́я, баба хаджі́йка и҆ константи́нча, да мѝ простѝ дедо хаджі́я, защо̀ ми ся ненаме́ри суха ры́бица да му пра́тѫ, и҆ о҆стаю

ва́шъ у҆чени́къ
Х҆ͯ: Ѳеодо̀сїй свяще^ннодїак.

1850 а҆прі́ллїа 22-ый въ ры́лскый Монасты́рь.

2221. — Разпоредба дѣ да се дадатъ лексиконитѣ. Пак. 90.

Учи́телю!

Безъ да вѝ дока̀звамъ простра́нно причи́нити чрѐзъ който а҆зъ днѐсь днѐсь сьмъ и҆зле́лъ и҆зъ ры́лскый Монастырь за коѐто мы́слѫ че не віе и҆ нужно, но са̀мо вѝ и҆зявля́вамъ за на̀шата си ра̀бота, Сир: за Лексико̀нити кога̀ доидатъ да гѝ даде́те въ копрѝвщица въ своетого̀рскїя метовъ на дїа́конъ а҆наѳо̀лїа, и҆лѝ на духо̀вникъ а҆гаѳа̀нгела ста̀рецъ му на дїа́кона, и҆ ко̀лкото гро-

ша вржзъ стотéхъ їо̀ще, ще и҆скате отъ нихъ, и҆ гото̀ви сж безъ вся́кое прекосло̀віе да вй заплатжтъ, защо̀ а҆зъ и҆до̀хъ въ копр: при ни́хъ и҆хоратúхме си и҆ и҆ска́хъ да и҆мъ о҆ставж пари́, а҆ о҆ни́ нещѐхж и҆ рѐкохж нíе и҆маме ко̀лко та̀іж ра̀бота да тѝ свьршиме са̀мо ꙋ҆чительо а҆ко гѝ и҆спра̀ти и҆ поса̀ка пари́, нíе сме гото̀ви, но мо̀лж ва́ше высокослове́сїе да предстойте да мж неоста̀вите да сьмъ лише^н^ въ живо̀тъа си о҆тъ тѝж многополѐзни кни́ги, и҆ о҆стаю благонадѐжденъ за ва́шето благодѣя́нїе

ва́шъ ꙋ҆ченѝкъ
Ѳеодо̀сїи священ^н^одїа́ко^н^

1850 а҆ѵгꙋстъ 22.

252. ГЕОРГИ Т. ТЕОХАРОВЪ.

2222. — Изпращатъ се пари и писмо на майка. Прѣпоржчва се братъ да се изпрати въ Росия. Какво е свършилъ Теохаровъ и дѣ служи. Пак. 90.

Прието 12 Юния 1865. Отгов. 12 Юн.

Милостивый Государь,

Найденъ Юрьевичъ!

Макарь и да не сьмь добрѣ познатъ съсъ Васъ, нъ като быхъ много друженъ съ покойный Вы братъ Константина, съ кого-то сме ся учили заедно въ Москвж, и който ми е много расказвалъ за Васъ отъ добрж странж, дьрзаѭ сега да Вы побезпокоѭ съ своѭ-тж си покорнж прозбж, като адресувамь на Ваше име писма-та и посылкж-тж съ пары до майкж ми, въ село Пещерж. Надѣѭ ся, че Вые ще ся потрудите да гы испратите пò-скоро, зачтото майка ми е останжла въ такъво бѣдно положеніе, спорядъ което забава на единъ день ще бжде за неѭ чувствителенъ. Освѣнь това, азъ испращамь пары на брата ми Андонча Теохарова, за да дойди при мене въ Москвж. Както виждамь изъ писма-та му, той е доволно развито момче, и самичко ся е занимавало съ живопись; затова азъ желаѭ да го помѣстж тука въ школж-тж на рисованіе-то, а послѣ, ако позволявать средства-та ми, да го дамь да ся учи въ Академіж-тж. Азъ му пишж, че като дойде въ Пловдивъ да ся обьрни камъ Васъ, и молѭ Вы ся, Господине, да му не откажите въ Вашиты полезны съвѣты — какъ ще е пò-добрѣ да трьгне за вь Россіѭ. Какъ да ся направи за да си извади пò-лесно паспортъ-тъ, безъ да падни нѣкое подозрѣніе отъ странж на турцы-ты? Ако може, дайте му до Цареградъ свидѣтельство отъ своѭ странж, че той е слугувалъ у Васъ, или ще направите така, както Вые сами заблагоразсулите. Азъ мыслѭ, че ако дойди братъ ми чрезъ Цареградъ ще бжде пò-удобно, зачтото азъ му испращамь малко пары, а пакъ въ Цареградъ и въ Одессж пишж на свои-ты знакомы, които ще му дадать пары колкото ще му потрѣбвать за въ пжть; освѣнь това, тіи сами ще похлопочать за да го испратать отъ тамъ камъ Москвж пò-лесно.

Позволете сега да Вы познакомж съ себѣ си. Азъ свьршихъ курсъ вь Московскій Университеть по Юридическій Факультетъ, и ся намирамь на службж при Московскій Губернскій Прокуроръ. Затова, ако бы да пожелаете да ми пишете, или, ако получите писма на мое име, то потрудете ся да ми гы испращате по тоя адрессъ: Георгію Федоровичу Теохарову, въ канцелярію Господина Московскаго Губернскаго Прокурора. Колкото пары ще похарчите за поштж, азъ съ удовольствіе ще Вы гы испратж,

До година, мислѭ, да зема отпускъ на 3 или на 4 мѣсяцы, за да дойдѫ въ Турско, и тогава ще могѫ лично да Вы поблагодарѫ.

Пріимете, Милостивый Государь, моето глѫбоко камъ Васъ уваженіе.

Георгій Теохаровъ.

Москва,
Мая 18 дня 1865 г.

2223. — Андонъ Теохаровъ ще тръгне по-късно за Росия. Сега пише иконитѣ въ новата пещерска черкова. Теохаровъ нѣма наклоность къмъ учителството. Сѫдебнитѣ реформи въ Росия. Росия се прѣражда. Първо публично сѫдебно засѣдание. Всеросийско манифактурно изложение. Партиитѣ въ Росия. Пак. 90.

Москва, 17 Юлія 1865 г,

Господине,

Отъ все срьдце Ви благодарѭ за Ваше-то участіе, което зимате въ мои-ты работы. Надѣвамься, че и азъ ще могѫ нѣкогашъ да Ви отблагодарѭ съ нѣчто си.

Расписк‍ѫ-тѫ азъ пріяхъ отъ Андрея Манолова, комуто и заплатихъ 50 рублы; нъ азъ бѣхъ забравилъ веке за тія пары, зачто-то за нихъ бѣхме писали още предъ Рождество, и едва ся пріяхѫ на 21 Мая. — Колко-то за брата ми, то азъ пріяхъ вчера отъ него писмо, въ кое-то пише, че не може да излезе отъ Пещерѫ пò-рано отъ прьви-ты дни на Августа; зачто-то ся е заелъ да испише икони-ты на новѫ-тѫ цьрквѫ въ Пещерѫ. Затова азъ незнаѭ сега, дали ще го завари въ Пловдивъ мое-то писмо, и споредъ това адресувамь писмо-то и до него и до попъ Христодора.

Пишете ми, Гоподине, че въ Пловдивъ е ставала дума да ми предложать учителско мѣсто, ако си дойдѣхъ въ Турско. Наистина, азъ мыслѣхъ презъ тая пролѣть да си дойдѫ, нъ само на едно лѣто, зачто-то, за да остана въ Турско трѣба да бѫлѫ само учитель, а къмъ това азъ нѣмамь никакво призваніе; отъ другѫ странѫ, да закачѫ нѣкоѭ другѫ работѫ трѣба да имамь много пары. Нъ най-главна-та причина, която мя накара да постѫпѭ въ рускѫ службѫ е тая, че сега е най-интересно да служи човѣкъ въ Россіѭ, при сегашни-ты сѫдебны реформы, които скоро ще ся начьнатъ да ся вваждать. Университетъ-тъ ничто пò-вече не ми даде, освѣнь едны голы теоріи, които само правять хора-та да бѫдѫть фантазеры, а не работницы. Да слѣди човѣкъ сега за новы-ты реформы въ Россіѭ, това значи да ся научи нѣчто пò-вече отъ университетско-то образованіе. Юридическа-та наука, която ся прѣподава въ университетъ-тъ е тѫй още млада, чтото тя не може да даде на човѣкъ-тъ никаквы другы пò-здравы познаванія, освѣнь едно общо направленіе. Споредъ това азъ сьмь постѫпилъ на такьво мѣсто дѣто предъ очи-ты ми ще ся прѣобразуватъ сички-ты сѫдебны мѣста, зачто-то наша-та прокурорска длъжность състои, за да приглѣдвамы за право-то производство на сѫдебны ты работы въ сички-ты губернскы присутственны мѣста. Това прокурорство ще остане и при новѫ-тѫ сѫдебнѫ реформѫ, както е и въ Франціѭ, и ще има пò-голѣмо значеніе и пò-голѣми длъжности, нежели сега. Азъ мыслѭ, че за насъ ще бѫде пò-полезно, ако ся учимъ въ таково царство, което ся сега прѣродява . . . Вые, Господине, неще да можите да познайте — тая ли е Россія, която е была 10 годины напрѣдъ: отъ най-мало до най-голѣмо — все ся преобразува, и така мирно и тихо ся прави сичко, что-то ще позавидоватъ на Россіѭ тія царства, които ся придобивали такиви преобразованія съ голѣмѫ кръвь и ненависть. Нека мысли Западъ, че мы сме

варвары, нека ны хулятъ, че мы не сме достойны за европейскѫ граждан-ственность, мы ще си врьвимь напрѣдъ по тоя пѫть, който е показалъ Богъ на голѣмо-то Славянско племя. Едно мя най-повече радва, като глѣдамь, че по сички-ты реформы, които ся зимать отъ Западъ въ Россіѭ, старанѫть ся сега да имъ дададь печать на русскѫ народность, която ся тъпчеше при петровски-ты реформы и подиръ нихъ. Това показва, че Россія начьнва да обработва своѭ новѫ гражданственность, по̀-вече самостоятелнѫ, нежели както бѣше отъ по̀-напредъ.

Предъ нѣколко недѣли тукъ стана прьво публично сѫдоговореніе, нъ само безъ присяжницы отъ народны-ты избраны хора. Сѫдихѫ троица престѫпницы, на които адвокатъ-тъ бѣше единъ мой съслуживецъ, г. Зоринъ. Зала-та на зданіе-то на Губернскій Воинскій Начальникъ, която ся назначи за сѫдоговореніе бѣше пълна съ народъ. Като ся прочете обвинителный актъ, начьнася сѫдоговореніето, което ся заключи съ доволно добрѫ рѣчь на адвокатъ-тъ. Послѣ това присяжницы-ты, които съставихѫ засѣдатели-ты на сѫднѫ-тѫ коммисіѭ, отидохѫ въ отдѣлнѫ одаѭ да ся съвѣщавать, и подиръ единъ часъ излѣзохѫ и изрекохѫ приговоръ-тъ на подсѫдни-ты. Сичко това, макарь и да не съставлява пълно сѫдоговореніе, нъ, като стана прьвъ пѫть, произведе на народъ-тъ голѣмо впечатлѣніе, най-повече, че рѣчь-та на г. Зорина, макарь и да нѣмаше юридическа художественность, имаше, поне, голѣмѫ силѫ да подѣйствова на чувства-та. Както ся види младый адвокатъ ся е придрьжвалъ за Френскѫтѫ адвокатурѫ, която ся старае по̀-вече-то да подѣйствува на сьрдца-та, а не на умове-ты.

Въ миналый мѣсяцъ тукъ ся откри всероссійска манифактурна выставка въ залѫ-тѫ на Благородно-то Събраніе, и излѣзе много добра. Имаше нарочны посѣтители отъ Лондонъ, които казвать, че русска-та манифактура въ сегашно время не много е по̀-долна отъ Английскѫ-тѫ. Наистина, по сичкы-ты части на мануфактурнѫ-тѫ промышленность, за малко время, Россія ся е подигнала много напредъ. А пакъ послѣ 10 годины мы ще видимъ и плодъ-тъ на освобожденіето отъ крѣпостно-то състояніе когато народътъ по привыкне свободно да ся труди. Отъ другѫ странѫ свобода-та на печатаніе-то много подигна напрѣдъ и образованіе-то; сега ся печатать тукъ такива книгы, за които предъ 10 или 15 годины пращахѫ въ Сибирь. Много замѣчателны книгы по сички-ты чясти на наукѫ-тѫ ся излѣзли въ послѣдно-то время, както оригиналны, така и въ преводъ. — Освѣнь това и тукъ начьнвать да ся появлявать своеобразны партіи по убѣжденія-та, нѣчто прилично на Англійски-ты виги и тори, и чрезъ нѣколко время ще видимь тыя партіи, като политически дѣятели въ народный животъ. Славянофилство-то, което ся още дьржи подъ предводителство-то на И. Аксакова, сега хвана дя пада, зачто-то то има такива странны и дребны мысли, които не сѫ съгласны съ ходъ-тъ на сегашнѫ-тѫ русскѫ гражданственность. Отъ славянофилски-ты и западни-ты теоріи образувася въ сегашно время една средня партія, която ся казва русска или Московска, въ отличіе отъ Петербургскѫ-тѫ, която ся стреми брьзо да ся зимать сички-ты западны учрежденія безъ всякакво избиранѣ и безъ всякакво согласяванѣ съ русскѫ-тѫ народность. Тіи двѣ партіи начьнватъ сега да проникватъ дори и въ политическій животъ на русскій народъ.

Прѣди нѣколко дни ные получихме отъ Министра предписаніе за да приготвимь зданія-та за помѣстяванѣ на новы-ты присутствены мѣста, и както ся види, кѫдѣ Септемврія ще ся открыѭть нѣкои новы сѫдове въ Петербургъ и въ Москвѫ.

Колко-то за тукашни-ты блъгаре, които ся учать, ще Ви кажѫ, че животъ-тъ имъ не е твьрдѣ добъръ. На мнозина ся отказали отъ да имъ давать средства за живѣянѣ, така чтото тіи ходать гладны и незнаѭтъ какво

да правать. Който иска да не гладува въ Москвѫ, то да не дохожда безъ пари или безъ опредѣлено мѣсто. Нъ въ всичко това мы по̀-вече си вредимь другъ на другы, нежели чужды-ты хора. Мы не можемъ още да ся научимь да живѣемь по братски. Голѣмо семолюбіе, завись и раздоръ — сѫ най-лоши-ты чьрты на нашій характеръ. Отдѣлно като ны земе човѣкъ, мыесме много добры и не глупавы хора, нъ като чтомъ ся съберемь заедно, открывать ны ся най-лоши-ты раны на нашій общественны животъ. Мы сме самолюбивы на дребны работы, горделивы тамъ, дѣто нѣма съ что да ся гордимь, завистливы — дѣто трѣбва да ся радваме, педанты — дѣто не ны питать за наши-ты знанія и задорны — дѣто трѣбва да сме хладнокровны. Сичко това е плодъ на нещастный нашь рабски животъ, който ся отражава дори и въ сферѫ-тѫ на по̀-образованны-ты ны хора. Зачто да крыемь свои-ты недостатки, отъ които трѣбва да чьрвенѣемь? — Нъ отъ другѫ странѫ мы имаме много добры чьрты, особенно когато си направимь Блъгарски ястіета, па купимь едно ведро вино, и като ся наѣдемь и напіемь, та па му дрьпнемь Блъгарско-то хоро, — нѣма отъ насъ тогава по̀-добры и по̀-съгласны хора. Тукъ ся излива въ насъ чиста-та Блъгарска проста природа; това е най-отрадно-то наслѣдіе на нашій нещастенъ исторически животъ. Въ това время мы ставаме просты Блъгаре и сме добры, а не окирливены отъ европейскѫ-тѫ гражданственность, която мѫчно още ся привива въ насъ.

Прощавайте, Бае Найдене, че другъ пѫть щѫ Ви пишѭ по̀-вече, а сега брьзамь да отидѫ на службѫ.

Искренный Вашь доброжелатель
Г. Теохаровъ.

P. S. Извѣстете мя: какъ да заплатѫ пары-ты за пощѫ-тѫ отъ Одессѫ до Пловдивъ?

2224.—Теохаровъ се готви за България. Братъ му Андонъ въ Москва. Пак. 90·

Москва, 2 Маія 1866 г.

Господине,

Премного Вы благодарѭ, че мя извѣстихте за получаванѣ-то на послѣднѫ-тѫ посылкѫ камъ майкѫ ми, така сѫщо и за вашій трудъ, който Вы пріемвате за мене. Пакъ ще Вы ся помолѭ да испратите и това писмо до майкѫ ми, ако може по̀-скоро, зачто-то въ него азъ ѭ извѣстявямь, че сьмь намѣренъ това лѣто ла си дойдѫ кѫдѣ насъ. Азъ мыслѭ да трьгнѫ отъ тукъ въ послѣдны-ты числа на тоя мѣсяцъ, и сега чакамь само паспортъ-тъ си изъ Петербурга. Надѣѭся, че неще да бѫде опасно за мене да пѫтувамь по Турско.

Наши-ты новы сѫдища ся открыхѫ въ Москвѫ 23 Априлія; а нѣкои отъ стари-ты ще останать още до Септемврія, и затова, азъ намѣрихъ по̀-удобно това лѣто — да зема отпускъ; отъ другѫ странѫ азъ бързамь да ся повида съ майкѫ си, додѣ е още тя жива.

Братъ ми испраща Вы свои-ты поздравленія и благодари за Ваши-ты настанянанія; той сега ся готви отъ предметы-ты и кѫдѣ Августа ще постъпи въ художественный класъ.

Добро вижданѣ, Бае Найдене, желаѭ да Вы завара живъ и здравъ.

Вашь
Г. Теохаровъ.

2225. — Испращатъ се пари Теохарову за пѫть. Коп. кн. 4. 311.

Пловдивъ, 14 Септемвр. 1866.

Господине Г. Теохаровъ,

На другый день слѣдъ трѫганіе-то Ви отт укадойде отговоръ на телеграмма Ви отъ Москвѫ, отъ който Ви притварямь прѣписъ. По тоя отговоръ, пары-ты, что чякатѐ сѫ проводены на мое имя още на 10 Августа, а дѣ ся маѭтъ досега не знаѭ. За да Ви ся свръши сега работа-та, азъ Ви притварямь писмо до Г-нъ Е. Сакеларию, комуто пишѭ да Ви брои 40 лир. па кога дойдѫтъ Ваши-ты пары щѫ си прихванѫ отъ тѣхъ колкото уловять, а другы-ты да ми пратите послѣ.

Желаѭ Ви лекъ пѫть и благополучие въ всичко и остаямь

Вашь

Н. Геровъ.

2226. — Теохаровъ се върналъ въ Москва. Стремоуховъ пъка противъ българетѣ. Нешо Бончевъ свършва наукитѣ си и иска да стане учитель въ Пловдивъ. Пак. 90.

Москва, 18 Декемврія 1866 г.

Господине Найдене!

Простете мя, молѭ Вы, че азъ подирь толко много време сега Вы отговарамь на Ваши-ты двѣ писма. Азъ пристигнахъ въ Москвѫ на 22 Октомврія и на другій день послѣ получване-то на Ваше-то прьво писмо, мене мя испратихѫ въ градъ Волоколомскъ на Московскѫ-тѫ губерніѭ, за да сѫдѣйствувамь по̀-скоро да ся свръшать работы-ты въ тамошній уѣздный сѫдъ . . .

Бѣхъ у Стремоухова и както ся види по неговы-ты думы, той не благоволи къмъ Блъгаре-ты и мьмри, че ніи ся караме съ грьцы-ты и срьби-ты . . . Така сѫщо ніи можемь да мьмримь руси-ты, че ся карать съ поляцы-ты.

Нешо Бончевъ отъ Панагюрище, който свьршва тая година курсъ, моли мя да Вы напишѭ, за да предложите на филибилишко-то общество, нещѫть ли го пріе учитель въ българско-то училище. Той е трудолюбивъ и способенъ момъкъ.

Наша-та работа, за коѭто сме ся разговарали мѫчно ся подига напрѣдъ.

Много здраве на Вашѫ-тѫ драгѫ супругѫ, Герча и Дѣянка цалувамь, така сѫщо и друго-то ако Вы е далъ Господь.

Поздравете отъ мене Г. Чалыки, Г. Искрова и сички познайны.

Благодарѭ Вы отъ сичко сьрдце за Ваше-то гощаванѣ и вѣрвайте, че нѣма да Вы забравѭ никогашь.

Вашь

Теохаровъ.

2227. — Молба да пращатъ Катковъ и Леонтиевъ в. Вѣдомости даръ на пловдивското училище. Коп. кн. 4. 330.

Пловдивъ, 9 Декемвр. 1867.

Господине Георгие,

. . . .

Простѣте ми да Вы турѭ въ единъ трудъ. Ако не Ви е мѫчно, раскажѣте Г. Г. Каткову и Леонтьеву, че тука нѣмаме ни еднѫ русскѫ газетѫ, и

причина-та е не че нѣма кой да чете, а зачто-то русскы-ты газеты дохождат тука тѫй късно, дѣто новины-ты въ тѣхъ изгубвать интереса си и остава само онова, что-то пише за Русиѭ, а за толкова нѣчто мѫчно е да ся плаща така скѫпо колкото сѫ тыя газеты. Затова голѣмо добро щѫть сторять господство имъ, ако бы да подарять единъ экземпляръ отъ тѣхни-тѣ Вѣдомости на тукашно-то училище. Това ще послужи доста за упознание Руссы-ты въ сегашне-то имъ положение — нѣчто, което тука малко знаѭть. И ако бы да сторять това добро азъ мыслѭ, че най-лесно ще да е да ѭ провождать газетѫ-тѫ прѣзъ Букурещь съ надписъ: Въ Россiйско Имп. Вице-Консулство въ Филиппополѣ, чрезъ Букaресть, зачтото, както знаете, Вице-Консулство-то има съобщение съ Русскѫ-тѫ пощѫ, что иде отъ Россиѭ прѣзъ Букурещь. Право до училище-то да ся надписва газета-та не е добро по причины, които Вые знаете. Ако изработите това, щѫ Ви бѫдѫ весма благодаренъ.

За Неша Бончева отговоръ до пѫти, че сега бы тврьдѣ на брѣзо, та прощавайте.

Добро видѣние! Вашь

Н. Геровъ.

---

253. В. ТЕПЛОВЪ.

2228. — Праща се Герову куриерски пашапортъ да иде въ Букурещъ. Пак. 92.

Пятница.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ,

Посолъ поручилъ мнѣ передать Вамъ, что посылая сегодня курьерскiй для Васъ паспортъ, онъ приказалъ написать что Вы отправляетесь курьеромъ въ Вѣну, для того чтобы отклонить всевозможныя подозрѣнiя; но что Вамъ разрѣшается ѣхать только въ Букарестъ.

Желая Вамъ добраго пути прошу вѣрить истинной преданности.

В. Тепловъ.

2229. — Пѫтуването на Теплова изъ България. Десетгодишенъ юбилей на Игнатиева. Поднасяне фотографически албумъ. Пак. 92.

Буюкдере, 8 Августа 1871.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ,

Послѣ долгихъ и утомительныхъ странствованiй я бросилъ наконецъ якорь въ тихой Буюкдерской гавани. Послѣ моего отъѣзда изъ Карлова задержка произошла лишь въ Габровѣ гдѣ я долженъ былъ провести почти полторы сутокъ за неимѣнiемъ въ городѣ почтовыхъ лошадей. 15го числа ночью я прiѣхалъ въ Рущукъ: день этотъ, день моихъ имянинъ ознаменовался для меня лишь тѣмъ, что я въ продолженiи цѣлаго дня ничего не ѣлъ и ночью просто умиралъ съ голоду; къ тому же всѣ гостинницы были уже заперты: спасибо еще какойто жидъ сжалился надо мною и далъ мнѣ кусокъ жаркаго. Возвратился я въ Констᶰль чрезъ Варну и теперь приходится много работать чтобы вознаградить время моего отсутствiя: не говорю потерянное время по-

тому, что поѣздка моя по внутренности Турціи несмотря на всю свою утомительность доставила мнѣ не только удовольствіе но и ползу. Вамъ вѣроятно уже извѣстно, что путешествіе мое сдѣлало переполохъ между Греками которые въ газетахъ распространяютъ что я былъ chargé par mon Gouvernement d'une mission délicate. Намъ разумѣется все равно что̀ бы ни говорили они.

Перейду къ дѣлу: 22го Августа будетъ праздноваться юбилей 10 лѣтняго пребыванія Генер. Адъют. Игнатьева въ Конс̂плѣ, по этому случаю предполагается фотографическая группа всѣхъ чиновниковъ служащихъ въ Турціи. Если Вамъ и г. Чалики угодно будетъ принять въ ней участіе то потрудитесь прислать Вашу и его карточки фотографическія въ Посольство на мое имя.

Засвидѣтельствуйте мое почтеніе Вашей супругѣ; передайте мой поклонъ всему Вашему семейству, Н. Чалики и скажите послѣднему что я все ожидаю обѣщанныхъ имъ статистическихъ свѣдѣній. Въ настоящее время они мнѣ очень нужны. Сообщите также пожалуйста работаются ли ковры для меня и для Церетелева, которые Вы были такъ добры заказать въ Пиротѣ.

Преданный Вамъ
В. Тепловъ.

254. В. ТИМАЕВЪ.

2230. — Хитрово отсѫтствува отъ Битоля. Причината. Етнографически бѣлѣжки за Битолско. Гръцката партия силна. Мисионеръ Лепавекъ. Дѣлото на Ионина. Политически движения. Разни новини. Пак. 109.

Битоля 30го Jюля 1863.

Милостивый Государь

Найданъ . . . .

Прежде всего покорнѣйше прощу сообщить мнѣ Ваше полное имя отчества. Безъ этого наши русскія письма както немогутъ начинаться.

Потомъ сообщу, что Михаила Александровича здѣсь еще нѣтъ. Разчетъ Мих. Алекс. о времени его пріѣзда нѣсколько разъ былъ невѣренъ оттого, что онъ самъ неможетъ опредѣлить когда пріѣдетъ т. е. когда получитъ удовлетвореніе по дѣлу Бояно, мальчика, котораго нехотѣли отпустить турки въ Россію на воспитаніе (впрочемъ я полагаю, что это дѣло Вамъ извѣстно), и потому я тоже ошибся въ расчетѣ написавши Вамъ, что недѣли черезъ двѣ будетъ здѣсь. Мих. Алекс. теперь въ Константинополѣ, откуда онъ мнѣ писалъ но не опредѣляетъ когда пріѣдетъ.

Курьеръ Вашъ пріѣхалъ 29го Jюля т. е. онъ былъ въ дорогѣ 13 дней. Между тѣмъ турецкая почта ходитъ въ 4 дня. Находите ли Вы пользу въ учрежденіи особаго курьера?

Вы вѣроятно знакомы съ нашею страною и потому я ограничусь описаніемъ нынѣшняго духа господствующаго въ этомъ краѣ. Битоля находится почти на чертѣ проходящей между двумя населеніями болгарскимъ къ Сѣверу и греческимъ къ югу. Въ окрестностяхъ Битоли большею частію болгарскія села, но есть и турецкія. Въ самомъ городѣ господствующее вліяніе отъ греческаго населенія. Здѣсь, надо замѣтить, нестолько грековъ сколько Влаховъ, но совершенно огреченныхъ и дѣйствующихъ вмѣстѣ съ греками; кромѣ того партія Митрополита чрезвычайно сильна. Такимъ образомъ греческая партія желаетъ огречить не только влаховъ но и болгаръ, которыхъ притѣсняетъ

взиманіемъ разныхъ поборовъ. Государственныя подати тоже очень велики. Все что Вы сказали въ отношеніи Вашемъ отъ 15 Јюля 1863 г. за № 60 о налогахъ все это можетъ отнестись и къ нашему краю. Христіанскіе поселяне страдаютъ отъ бѣдности и не въ состояніи уплачивать налоги, для уплаты которыхъ они, если имъ удастся, занимаютъ деньги за большіе проценты.

Между тѣмъ въ Битолѣ нашелся человѣкъ, который желаетъ помочь стѣсненнымъ крестьянамъ, даватъ имъ денегъ взаймы за небольшіе проценты. Этотъ человѣкъ здѣшній католическій Миссіонеръ Г. Лепавекъ. Вообразите себѣ человѣка въ священнической ризѣ, занимающагося финансовыми спекуляціями. Этими дѣйствіями онъ привлекъ на свою сторону очень многихъ и если крестьяне Тыквешкаго каза и другихъ каза несдѣлаются католиками то это не удивительно. Сколькихъ я удерживалъ отъ всякихъ сношеній съ папистанами (католиками)! . . . . Я уговаривалъ очень многихъ и помогалъ деньгами — посмотримъ на долго ли они удержутся отъ папистанства? Есть ли у Васъ въ Филиппополѣ катол. миссіонеры и нѣтъ ли у Васъ людей подверженныхъ вліянію католиковъ? Страданіе Болгаръ очень велико и они готовы принять другую вѣру если имъ дадутъ какую нибудь помощь и оградятъ отъ турецкихъ насилій. Скажу тоже, что здѣшніе Христіане желаютъ войны Россіи съ другими державами. Христіане очень рады, что Россія противустала бойко западнымъ Державамъ и думаютъ, что если будетъ война — Россія побѣдитъ и имъ (христіанамъ) будетъ облегченіе и улучшеніе быта.

Здѣсь находится Коммисаръ Порты Субхи-Бей для приведенія въ порядокъ административной и финансовой частей. Къ увеличенію золъ существующихъ онъ ввелъ еще едно зло именно: онъ назначилъ сборщиками податей мусульманъ. Между тѣмъ какъ прежде были сборщики для христіанскихъ сёлъ христіане. Эти мусулманскіе сборщики тоже не пощадятъ несчастныхъ христіанъ.

Вы пишете, что читали въ газетахъ (въ какой??) о дѣлѣ Јонина. Дѣло это произошло слѣд. образомъ: дѣвушка плѣнная Черногорка находилась недалеко отъ Битоли у Турокъ, которые хотѣли обратить ее въ Мусульманство. Я узналъ это и, узнавши тоже что она желаетъ отправиться на родину, я отправилъ ее къ Јонину. Г. Јонинъ держалъ ее, выжидая случая отправить ее въ Черногорію. Между тѣмъ онъ уѣхалъ на островъ Корфу для того чтобы пользоваться морскими ваннами. Въ это время кавасъ его, мусульманинъ, уговорилъ Черногорку перейти въ могаметанство и такъ какъ она была недурна собой то Паша, Хусни Паша, взялъ ее въ свой гаремъ. Г. Јонинъ узнавши это, возвратился и протестовалъ противъ такого поступка Паши, который сначала нехотѣлъ выдавать, потомъ же, когда всѣ иностранные консула этого потребовали, онъ ее выдалъ. Г. Јонинъ прервалъ сношенія и уѣхалъ въ Константинополь требовать удовлетворенія, взявши Черногорку съ собой. Такимъ образомъ Г. Јонинъ и Г. Хитрово находятся вмѣстѣ въ Константинополѣ и вѣроятно вмѣстѣ пріѣдутъ.

Зимою ходили слухи о скоромъ возстаніи Сербіи противъ Турціи, которая дѣлала большія приготовленія. Нѣсколько тысячь обозовъ фуражу было послано на границу Сербіи, гдѣ турецкаго войска должно было собраться до 10,000 человѣкъ подъ командою Мустафы Паши, Призренскаго Губернатора. Однако эти приготовленія неимѣли дѣйствія на здѣшнихъ жителей. Не потому ли что эти послѣдніе уже потеряли надежду на Сербію и даже на Черногорію?

Вообще же ничего новаго у насъ нѣтъ. Паша лѣнится, вслѣдствіе чего дѣла идутъ очень медлено. Субхи Бей разгуливаетъ по окрестностямъ Битоли и тоже почти ничего не дѣлаетъ. Назову одну черту его характера именно его наклонность къ хорошенькимъ мальчикамъ. Говорятъ одинъ молодой человѣкъ, турокъ служащій при телеграфѣ, его любимецъ. Другая черта то, что послѣ моего и моихъ коллеговъ визита ему сдѣланнаго, онъ послѣ долгаго времени былъ только у Англійскаго Консула къ намъ прочимъ прислалъ како-

гото своего чиновника, котораго я однакоже не принялъ также какъ и Управляющій Австрійскимъ В. Консульствомъ. Одинъ Управляющій Греческимъ Консульствомъ принялъ посланнаго. Но надо замѣтить, что Греческій Управляющій Г. Андреасъ ужасно льститъ туркамъ и часто случается, что греки вредятъ намъ.

Вы пишете о Румянѣ войводѣ — я совершенно не знаю кто она и гдѣ дѣйствуетъ?

Вмѣсто Михаила Александровича я имѣю честь отвѣчать на Ваши письма и просить о принятіи увѣренія въ совершенномъ почтеніи и преданности отъ

готоваго къ Вашимъ услугамъ
Е. Тимаева.

2231. — Въ Битоля повторна цензура на книгитѣ. Своеволия въ управлението. Пѫтуването на пашата. Злоупотрѣбленията и беззаконията му. Неуспѣхътъ на католичеството. Пак. 109.

Битоля 30го Ноября 1863 г.

Милостивый Государь

Найданъ . . . .

Еще разъ извиняюсь въ незнаніи Вашего отчества. Случай привелъ писать мнѣ къ Вамъ потому, что Михаилъ Александровичь уѣхалъ въ Водену и въ Салонику. Цѣлью его поѣздки отчасти составляетъ охота за фазанами, отчастиже и обозрѣть положенія дѣлъ въ Санджакѣ.

Вашъ курьеръ прибилъ ко мнѣ 22 Ноября и по Вашему желанію онъ былъ остановленъ здѣсь на нѣсколько дней. Я полагалъ, что Мих. Александр. скоро пріѣдетъ и что онъ самъ отправитъ Вамъ курьера; но третьяго дня я получилъ отъ Мих. Алекс. почту съ извѣстіемъ, что онъ поѣдетъ изъ Водены въ Солунь. Нежелая напрасно держать курьера, я отправляю его съ нѣкоторыми извѣстіями о нашемъ краѣ. Надѣюсь, что Вы не взыщете если мое письмо не такъ полно и отчетливо представитъ положеніе дѣлъ нашего края.

Если говорятъ, что на свѣтѣ нѣтъ чудесъ, то это совершенная неправда. Онѣ существуютъ и если кто желаетъ на нихъ посмотрѣть, то пусть пріѣдетъ въ Турцію. Что здѣсь творитьcя — этого себѣ представить невозможно напр. въ Константинополѣ существуетъ цензура; но у насъ въ Битольскомъ Санджакѣ существуетъ своя цензура. Книги напечатанныя въ Констинтанополѣ запрещаются здѣсь, отнимаются и нерѣдко владѣтели ихъ платятъ или огромный штрафъ, или же подвержени заключенію. Школы деспотически закрываютъ, учителей безъ всякаго основанія отставляютъ. Нѣкоторые думаютъ, что все это дѣлается потому, что турки боятся возстанія, которое они всѣми силами стараются уничтожить, недавая молодымъ людямъ умственнаго развитія. Мое же мнѣніе то, что при нашемъ Губернаторѣ есть нѣкоторые люди, которые, (изъ христіанъ) желая своею заслугою имъ угодить, выставляютъ все въ дурномъ видѣ и съ худыми намѣреніями. Эти люди посрѣдствомъ своихъ мерзкихъ дѣйствій находятъ источникъ своего существованія. Всѣ эти мерзости происходятъ въ глазахъ народа, который терпѣливо, животно-глупо переноситъ ихъ.

Паша путешествовалъ въ Санджакѣ для того чтобы установить порядокъ взиманія податей по новой системѣ и для того чтобы собрать недоимки за прежніе года. Отовсюду слышны неудоволствія противъ него. Въ Охридѣ онъ арестовалъ двухъ христіанъ за то, что у нихъ были греческія книги печатанныя въ Константинополѣ. Въ Городѣ Клисурѣ строили училище. Паша осмотрѣлъ училище и сказалъ: я не позволю подъ названіемъ училища строить

крѣпость; но такъ какъ онъ получилъ взятку въ 300 тур. лиръ, то крѣпость опять обратилась въ училище. Подобное грабительство онъ производилъ въ многихъ городахъ въ которыхъ онъ былъ. Своимъ примѣромъ онъ поощрялъ открытымъ разбойникамъ, число которыхъ въ нынешнемъ году значительно увеличилось. Разбойничьи шайки въ окрестностяхъ Битоли грабили, рѣзали и до сихъ поръ ничего неслышно, чтобы какой нибудь разбойникъ былъ пойманъ и наказанъ Здѣшніе жители и вообще турецкіе подданные съ большимъ трудомъ получаютъ паспорты (тезкере) Недавно одинъ Черногорецъ желалъ отправиться въ Лариссу. Онъ просилъ паспорта. Турецкіе чиновники придумали требовать съ него поручителя, и такъ какъ онъ не могъ дать поручителя, то его посадили въ тюрьму. Спросите теперь турокъ: на какомъ основаніи? и что они нашли подозрительнаго въ этомъ человѣкѣ?

Касательно дѣйствій католической пропаганды можно сказать, что онѣ въ послѣднее время были очень неудачны. Изъ двухъ селъ Перлепскаго и Велескаго каза уніятскіе священники были изгнаны. Изъ католической школы въ Монастырѣ пять учениковъ (православныхъ) ушли. Православные христіяне начинаютъ понимать, что обѣщаніямъ папиштанъ нельзя слишкомъ довѣряться. Скажу тоже, что здѣшнее Австрійское Консульство выказываетъ чрезвычайную ревность къ дѣлу папиштанъ. Оно само распускаетъ слухъ, что будтобы существуетъ Булгарскій патріархъ. Этимъ титуломъ оно величаетъ Уніатскаго Епископа Арабаджинскаго, живущаго въ Константинополѣ; но отъ уніатскаго епископа до Болгарскаго патріарха очень далеко. Это извѣстіе вѣроятно Вамъ не будетъ безполезно. Оно тѣмъ тоже важно, что Австрійцы намѣреваются тоже надувать здѣшнее населеніе.

Къ слухамъ относится тоже то, что будто здѣшній Губернаторъ Хаджи Али Паша будетъ отставленъ. На его мѣсто прочатъ нѣкоего Абди Пашу (черкеса), это дѣльный и энергическій человѣкъ. Дай то Богъ, чтобы онъ былъ назначенъ, тогда по крайней мѣрѣ можно будетъ резонабельно разсуждать съ здѣшними властями.

Покорнѣйше прошу, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и истинной преданности

Е. Тимаевъ.

2232. — Геровата записка за българския въпросъ. Българетѣ въ Битоля още не събудени. Произволитѣ на митрополитъ Венедиктъ. Пак. 109.

Битоля 2го Мая 1864.

Милостивый Государь

Найданъ Геровичь,

Вотъ третій разъ пріѣзжаетъ Вашъ курьеръ въ Битолю и всякой разъ не застаетъ Михаила Александровича дома. Г. Хитровъ поѣхалъ на седьмую недѣлю поста на Аѳонскую гору говѣть и хотѣлъ быть сюда къ концу Святой недѣлѣ; но онъ не пріѣхалъ. Я задержалъ на нѣкоторое время курьера; но это было напрасно. Теперь хотя я и разсчитываю что Михаилъ Александровичь выѣдетъ въ это Воскресенье т. е. 3го Мая изъ Солуни, но неувѣренъ въ томъ и потому отпускаю курьера къ сожалѣнію ни съ чѣмъ.

Ваша записка о Болгарскомъ вопросѣ чрезвычайно интересна и вполнѣ вѣрна. Здѣшніе Болгаре думаютъ о духовенствѣ греческомъ точно также, но они не такъ много занимаются Болгарскимъ вопросомъ. Изъ цѣлаго Битольскаго санджака, говорятъ нѣтъ даже представителя отъ Болгаръ въ смѣшанной коммисій въ Константинополѣ. Битоля, Охрида почти совсѣмъ не знаютъ

о вопросѣ. Велесса и Прилѣпъ хотя и занимаются Булгаризмомъ; но все таки не настолько развиты чтобы имѣли своего представителя въ Константинополѣ. Въ Битолѣ Болгаре страдаютъ отъ Венедикта здѣшняго Митрополита, котораго продѣлки въ слѣдующемъ родѣ: недавно построили здѣсь новую церковь, къ коей приписаны нѣсколько селъ болгарскихъ. Въ Свѣтлое Христово Воскресеніе собралось 500 человѣкъ христіанъ, около нея, для причастенія Св. Таинъ. Митрополитъ разсудилъ непосылать попа къ ней, чтобы отслужить заутреню Великую и литургіи. Такъ народъ и разошелся. Спрашивается для чего построена эта церковь? На Великій Четвортогъ были убиты два священника, мусульманами у монастыря Джебра въ Морихова и Митрополитъ нисколько не заботиться о наказаніи убійцъ. Впрочемъ Ваша статья вызываетъ много и много мыслей и Михаилъ Александровичь въ отвѣтъ вѣроятно напишетъ тоже большую статью, которую, должно быть, пришлетъ по турецкой почтѣ. . . . .

Я слышалъ что у Г. Хитрово разболѣлся одинъ глазъ такъ, что онъ почти не можетъ писать и читать.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности

Е. Тимаевъ.

255. ВЛ. ПАВЛ. ТИТОВЪ.

2233. — Положението на българетѣ подъ двойното иго: турско и грьцко. Какви политически и церковни прѣобразования искатъ тѣ. Пак. 90.

Болгаре страдаютъ подъ игомъ Турокъ четыре вѣка съ половиною и видятъ что злополучіе ихъ происходитъ, во первыхъ, отъ несообразности законовъ, по которымъ управляютъ ими, съ обстоятельствами мѣста и врѣмени, и во вторыхъ, отъ неустройства въ дѣлахъ церкви на востокѣ, къ которой они принадлежатъ. Первымъ они поставлены въ самое невыгодное положеніе въ гражданскомъ отношеніи, а вторымъ крайне унижены духовно.

Законы, которымъ, при общемъ управленіи, подвержены Болгаре, составлены за тринадцать почти вѣковъ въ Аравіи, т. е. при обстоятельствахъ мѣста и времени, совершенно отличныхъ отъ тѣхъ, въ которыхъ нынѣ находится Турція. Сверхъ того при составленіи ихъ законодатель имѣлъ въ виду только одно мусульманство и ставитъ ни во что всѣхъ, неисповѣдующихъ оное. И такъ по этимъ законамъ христіане не имѣютъ никакого права, между тѣмъ какъ Туркамъ: дана полная свобода поступать съ иновѣрцами по своему произволу. Отъ сего происходитъ всѣмъ извѣстное ничѣмъ необузданное своеволіе Турокъ въ отношеніи къ Христіанамъ, столь пагубное, какъ для спокойствія и матеріяльнаго благосостоянія Болгаръ, такъ и для умственнаго развитія ихъ.

Эти законы были дополняемы въ разныя времена послѣдующими законодателями; но сіи послѣдніе вводя новыя постановленія не уничтожали преждесуществующихъ противорѣчащихъ и тѣмъ дали возможность исполнителямъ закона рѣшать дѣла не въ пользу правой стороны, а въ пользу той, къ которой они болѣе расположены. Посему нельзя надѣяться на правосудіе, а надобно стараться пріобрѣсть того, кто будеть рѣшать дѣло, чтобы не потерять своего права.

Сверхъ всего этого всѣ узаконенія писаны на языкѣ непонятномъ не только для христіанъ, но и для Турокъ. Рѣдкый, даже изъ ученныхъ Турокъ понимаетъ ихъ въ точности, такъ что исполнители закона по большей части отправляютъ дѣла по своему благоусмотрѣнію и часто при обсужденіи ихъ

руководствуются страстями. Большая часть чиновниковъ, не имѣя никакихъ свѣдѣній теоретическихъ о дѣлахъ, которыя должны отправлять, не имѣютъ ни частныхъ какихъ либо дѣлъ, както торговыхъ и другихъ, чтобы по крайней мѣрѣ изъ опыта знать что ни будь и судить правильно о чужихъ дѣлахъ.

Съ обнародованіемъ танзимата издано довольно новыхъ постановленій съ цѣлью прѣобразовать разныя отрасли государственнаго управленія, но онѣ не могли произвести желаемой перемѣны въ общемъ ходѣ дѣлъ и остались только на бумагѣ. Турки неохотно отказываются отъ своихъ привычекъ и старыхъ своихъ правъ надъ Христіанами, и не хотятъ знать о новыхъ постановленіяхъ Султана. И такъ какъ никто не смотритъ со стороны высшаго начальства за приведеніемъ въ дѣйствіе новыхъ постановленій, то мѣстныя начальства, получивъ Султанскый фирманъ, прочитаютъ его въ диванѣ и потомъ забудутъ о немъ. Кромѣ того въ немногихъ городахъ находятся чиновники, свѣдущіе въ писменномъ Турецкомъ языкѣ до того, чтобы понять содержаніе фирмана, и нигдѣ нѣтъ таковыхъ, которые бы умѣли оцѣнить важность новаго постановленія и приняться за приведеніемъ его въ дѣйствіе.

Такимъ образомъ и при танзиматѣ участь Болгаръ не улучшилась, собственность ихъ и жизнь и теперь не обеспечены. Они по прежнему не находять защиту ни въ какихъ законахъ и постановленіяхъ и все еще зависятъ отъ произвола послѣдняго Турка. Въ этомъ несчастномъ положеніи они просять, чтобы злополучная ихъ участь была облегчена, и для сего желаютъ:

1. Чтобы даны были имъ надлежацїя права, которыя бы поставили ихъ въ сколько нибудь выгодное положеніе въ отношеніи гражданскомъ и вмѣстѣ съ тѣмъ опрѣдѣлили бы точнѣе отношенія ихъ къ Туркамъ, оградивъ ихъ отъ своеволія сихъ послѣднихъ. При семъ желательно, чтобы новыми постановленіями, сообразными съ нынѣшними обстоятельствами, уничтожить препятствія, которыя они встрѣчали на пути къ матеріяльному своему благосостоянію и умственному развитію.

2. Желательно, чтобы новыя постановленія обнародовались на чисто народномъ Турецкомъ языкѣ съ переводомъ на Болгарскый, дабы сдѣлались доступными и Болгарамъ, чтобы они узнали свои права и обязанности и не виходя изъ своего круга, не зависѣли бы, по крайнѣй мѣрѣ отъ произвола каждаго Турка; и чтобы имѣли въ законѣ защиту противъ злоупотрѣбленій мѣстныхъ властей.

3. Новый порядокъ и преобразованія вообще встрѣчаютъ сильное сопротивленіе со стороны Турокъ и не могутъ быть установлены безъ посторонняго содѣйствія. Болгаре вообщо говорять, что до тѣхъ поръ, пока не будутъ засѣдать въ диванѣ каждой казы, Русскіе, порядокъ ни въ чемъ не можетъ быть. Оны желають, чтобы были агенты, если не въ каждомъ городѣ, то въ каждомъ санджакѣ, которые бы наблюдали за исполненіемъ новыхъ постановленій и были бы нѣкоторымъ образомъ посредниками между Христіанами и Турками. Такое наблюденіе нельзя ввѣрить людямъ, назначеннымъ Турецкимъ правительствомъ, потому что, если они будутъ изъ Турокъ, предварительно можно сказать, не будутъ исполнять добросовѣстно свои обязанности, если же будутъ изъ Христіанъ, то Турки не будутъ доволни ими, или для таковыхъ станутъ избирать людей, которыхъ можно парализировать и расположить въ свою пользу.

Неустройство въ дѣлахъ Церкви Православной въ Турціи въ послѣднее время достигло до крайности. Какъ патріаршескый престолъ такъ и архіерейскія каѳедры покупаются деньгами и до нихъ можно достигнуть только такими путями, по которымъ непростительно идти не только представителямъ православія, но и простому Христіанину. По достиженіи же до высшаго духовнаго сана, чтобы удержаться на мѣстѣ, надобно вести себя столь против-

но предписаніямъ церкви, что истинный Христіанинъ въ настоящее время ни зачто не соглашается принять на себя архіерейскій санъ. И такъ архіерейскія каѳедры достаются людямъ, которые добываются ихъ своекорыстныхъ видовъ, именно, собирать деньги, чтобы жить разгулно и для достиженія этой цѣли позволяютъ себѣ все и употребляютъ средства, совершенно неприличныя ихъ сану и совсѣмъ противныя ученію Христіанской вѣры.

Такіе люди съ давняго времени занимаютъ всѣ архіерейскія каѳедры въ Болгаріи и нисколько не заботятся о порядкѣ въ церкви, а, подкрѣпляемые передъ Портою Патріархомъ и синодомъ, своевольствуютъ беспрепятственно въ епархіяхъ. Они боятся просвѣщенія Болгаръ, которое можетъ положить конецъ беззаконному ихъ владычеству, и потому постоянно преслѣдуютъ образованіе и возстаютъ противъ всего, что можетъ послужить къ умственному развитію народа. Мало того, они постоянно старались искоренять и тѣ начала образованія, которыя прежде существовали, и теперь заведеніе училищъ встрѣчаетъ сильное сопротивленіе со стороны ихъ.

Для Болгаръ несносно еще и то, что все вышее духовенство, начиная съ Патріарха до послѣдняго епископа изъ Грековъ, и всѣ наши архипастыри стремились постоянно унизить Болгарскую народность, и этимъ поджигали старую историческую вражду между двумя народами, которая, при общемъ несчастіи обоихъ подъ игомъ Турокъ, должна была быть забыта. Болгаре долгое время сносили это иго потому что никогда не думали отдѣлиться отъ Константинопольской церкви. Но въ послѣднее время неправильное управленіе синода и злоупотребленія мѣстныхъ архіереевъ вышли изъ предѣловъ терпимости и народъ Болгарскій, чтобы прекратить зло, сталъ просить для себя архіереевъ изъ Болгаръ. Просьбы ихъ были съ упорствомъ отвергаемы Потріархомъ и Синодомъ. Это, также какъ и стремленіе архіереевъ исключить Балгарскій языкъ изъ церквей и изъ училищъ Болгарскихъ, заставило Болгаръ видѣть въ особяхъ высшаго духовенства не святителей, а преслѣдователей ихъ народности. Посему мыслящій класъ Болгаръ не можетъ терпѣть ихъ, а простой народъ желаетъ избавиться отъ такихъ владыкъ, отъ которыхъ терпитъ большія угнетенія при сборѣ податей въ пользу ихъ и подвергается униженіямъ, какъ со стороны ихъ, такъ и со стороны ихъ людей.

При такой испорченности высшаго духовенства, низшее никогда не могло быть на такой ногѣ, чтобы соотвѣствовать своему назначенію. Сіе послѣднее невѣжествено до крайности, потому что высшее духовенство нигдѣ и никогда не позаботилось объ образованіи священниковъ. Утвердительно можно сказать, что во всей Болгаріи нѣтъ ни одного священника который бы зналъ догматы православный вѣры и могъ бы поучать народъ, или покрайней мѣрѣ имѣлъ бы точное понятіе о своихъ обязанностяхъ. Большая же часть священниковъ не умѣютъ читать. Съ другой стороны унизительное для духовнаго сана обращеніе людей архіерейскихъ, также какъ и самаго архіерея, съ священниками отбиваетъ охоту у благомыслящихъ людей посвятиться въ этотъ санъ. И такъ въ городахъ дѣлаются священниками люди, которые, бывъ несостоятельными или неспособные ни къ чему, рукополагаются въ этотъ санъ, чтобы снискать себѣ пропитаніе, въ селеніяхъ же поступаютъ въ попы люди, которые изъ лѣности ищутъ въ этомъ званіи средства освободиться отъ сельской работы. О состояніи сельскаго духовенства даетъ вѣрное понятіе существующая вездѣ между Болгарами поговорка: „вежи попа да е мирно село-то" (Свяжите священика, если хотите, чтобы въ селеніи было спокойно). При рукоположеніи священника архіерей не обращаетъ вниманія на то, имѣетъ ли рукополагаемый свойства, необходимыя для этого сана, а заботится только о томъ, какъ бы взять побольше денегъ за рукоположеніе. Онъ не спрашиваетъ больше ни о чемъ изъ предосторожности не разстроить дѣло посвященія и лишиться денегъ, которыя можно взять за оное. Затрудненія представляются

только въ такомъ случаѣ, когда архіерей замѣтить, что желающій рукоположиться, хочетъ достигнуть до этого сана, въ чтобы то ни стало, потому что въ такомъ случаѣ можно исторгнуть побольше денегъ за посвященіе.

Такое испорченное состояніе высшаго и низшаго духовенства можетъ имѣть весма пагубныя послѣдствія для народа Болгарскаго, если оно не будетъ прекращено. А такъ какъ оно происходитъ отъ неустройства въ самомъ Патріаршествѣ и Синодѣ Константинопольскомъ, отъ котораго зависятъ и церкви Болгаръ, то сіи послѣдніе, не думая выйдти изъ подчиненности Вселенскому престолу, желаютъ и просятъ, чтобы Патріаршество и Синодъ были устроены надлежащимъ образомъ дабы потомъ можно было переобразовать и епархіяльное сперва высшее, потомъ и низшее духовенство и поставить его на такую ногу, чтобы оно соотвѣтствовало своему назначенію. Для сего, по мнѣнію Болгаръ, надобно:

1. Уничтожить продажу высшихъ духовныхъ чиновъ и сдѣлать архіерейскія каѳедры недоступными для людей корыстолюбивыхъ и недостойныхъ духовнаго сана, открывъ доступъ къ нимъ только людямъ благомыслящимъ и расположеннымъ управлять церковью по закону. Это, какъ думаютъ Болгаре, можетъ быть достигнуто тогда, когда право избирать архіереевъ будетъ предоставлено епархіямъ. Это право должно бы быть, по справедливости, предоставлено правительству, если бы оно не было иновѣрно и заботилось бы о благосостояніи церкви. Но предоставить его Патріарху и Синоду при тѣхъже обстоятельствахъ, значило бы оставить, чтобы и впередъ архіерейскія каѳедры продавались за деньги людямъ недостойнымъ возсѣдать на нихъ. Съ предоставленіемъ епархіямъ права избирать себѣ архіерея откроется доступъ къ архіерейскимъ каѳедрамъ также для Болгаръ, которые до сихъ поръ были исключаемы отъ этого сана, что въ послѣднее время возбудило въ нихъ сильное негодованіе противъ Грековъ, стремящихся удержать исключительно за собою это право. Если же такое исключеніе будетъ продолжаемо впередъ, то можетъ повести къ плачевному разрыву между этими двумя народами, составляющими теперь одно тѣло въ церковномъ отношеніи.

2. Опредѣлить отношенія архіереевъ къ Синоду и Патріарху и зависимость ихъ отъ сихъ послѣднихъ. При этомъ надобно бы имѣть въ виду, что Синодъ, состоя изъ нѣсколькихъ только лицъ, легко можетъ быть парализированъ постороннимъ вліяніемъ и дѣйствовать невыгодно и на епархіяльное духовенство, если сіе послѣднее будетъ въ безусловной зависимости отъ него. Посему желательно, чтобы епархіямъ было предоставлено право наблюдать за правильнымъ управленіемъ архіерея и предупреждать отступленія отъ назначеннаго ему пути. Это было бы лишнее въ томъ случаѣ, если бы правительство было въ рукахъ единовѣрцевъ, чтобы оно наблюдало за правильнымъ управленіемъ церковью.

3. Опрѣдѣлить кругъ дѣйствія архіереевъ, ихъ права и обязанности, равно и отношенія ихъ къ паствѣ. При этомъ желательно, чтобы поставлено было имъ въ обязаность имѣть попеченіе объ образованіи низшаго духовенства.

4. Наконецъ Болгаре желаютъ, чтобы и они имѣли своихъ представителей въ Синодѣ.

Большое несчастіе для матеріяльнаго благосостоянія Болгаръ произходитъ еще отъ того, что подати, которыя они плотятъ въ разныхъ видахъ и подъ разными названіями, не соразмѣрны съ ихъ доходами, такъ что въ послѣднее время всѣ плоды трудовъ отбирались въ казну. Всѣ этѣ огромныя подати пропадаютъ для нихъ безвозвратно, потому что правительство не употребляетъ ни самую малую часть изъ нихъ для блага народа. Посему желательно, чтобы подати были уравновѣшены, и еще больше, чтобы часть ихъ была опредѣлена на то, то необходимо для благосостоянія народа, както на учебныя заведенія, на поправленіе дорогъ и тому подобное.

Вотъ что главнѣйше желаютъ Болгаре для облегченія ихъ участи, и они надѣются получить это отъ милостиваго расположенія къ нимъ Русскыхъ, чтобы наконецъ выйдти изъ того тягостнаго положенія, которое сдѣлалось столь невыносимо, что если и теперь не будетъ облегчено, то, по словамъ ихъ, надобно искать имъ спасенія въ отчаяніи. *)

256. СТАЙКО ПЕТКОВЪ ТОЛТУКОГЛУ.

2234. — Прѣпращатъ се черковни книги. Коп. кн. 5. 392

Пловдивъ, 29 Мая 1873.

Господине Стайко Петковъ Толтукоглу,
въ Баликчаѭ.

Забавихся да Ви испратѭ церковны-ты книгы, за които ми оставихте пары да Ви проводѫ, кога дойдѫть. Причина-та на това е, че ся забавихѫ книгы-ты да дойдѫть, послѣ и азъ ходихъ повънъ та мя нѣмаше тука, кога сѫ дошли да Ви гы пратѫ, та молѭ да не виждате кусуръ.

Днесь пращамь до Г-на Антона Маргаритоглу въ Ферѭ дванадесять минеи голѣмы, уврьзаны въ хасѫръ и запечятаны съ надписъ на Ваше имя, за да Ви гы прѣпрати въ село-то Ви. Като гы приемете, явѣте ми за да знаѭ.

Другы-ты четыре книгы, за които ми сте дали пары, още не сѫ дошли, нъ сѫ на пѫть и тыя и тѣзи дни щѫть дойдѫть. Като чтомь стигнѫть, щѫ Ви пратѫ и тѣхъ, та не берѣте грыжѭ.

Желаѭ Ви да сте здрави и честити.

Н. Геровъ.

2235.—Приети черковни книги. Искатъ се и други черковни книги и една софрония. Омраза къмъ грыцкия езикъ. Пак. 116.

Прията 25 Ноемвр. 1873. Отгов. 26 Ноемвр.

Ваше превъсходителство!

Извѣстно Ви е вече, че ный отъ много врѣмя насамъ, като припознахмы Бълг: Ексархыѭ, изхвьрлихмы съвсѣмъ Грьцкыйтъ языкъ, като изгорѣхмы и княгы-ты; та пѣемъ само Блъгарскы; нъ книгы-ты, кои-то ни испратихте, като сѫ недостатъчны, правѭть ны да ся принудимъ отъ да пѣемъ по нѣгдѣ и Грьцкы; а ный понеже мразимъ тоя языкъ; заради това, молимъ В. превъсходителство да направите това добро и да ны испратите: единъ Пентикостарь, единъ Тріодъ, единъ Чясословъ и едно Евангеліе, на кои-то пары-ты имъ сѫ платены. При все това обаче молимь да ны испратите и една Софронія, на кож-то пары-ты слѣдъ нѣколко дни ще Вы испратимъ, като ны явите цѣна-та й. А за прьвы-ты книгы, ако ли имъ е цѣна-та повече, то по тѫѭ причинѫ неиспращате другы-ты, то не ся съмнявайте за неиспращаніе-то имъ; понеже ный не знаемъ цѣнѫ-тѫ имъ, нъ като ны явите, непременно ще гы и пріѣмете, че ный много и премного Вы благодаримъ за тоя Вы трудъ и удувлетвореніе.

Поздравлявать Вы всичкы-ты Селяніе, слѣдъ като Вы поздравѫ и азъ остаямь въ надѣждѫ

21 9/вр: 1873
Одринъ

Вашь покорный пріятель
Стайко Петковъ Баллѫ Кююлія
у феря Каазасѫ.

*) Тая записка е била изпратена чрѣзъ Н. Д. Ступина Владимиру Павловичу Титову въ Азиятския департаментъ въ началото на Кримската война, когато Н. Геровъ билъ още въ Одеса. В. писмо 2100 стр. 292 на тая книга.

2236. — Изпращатъ се и осталитѣ черковни книги. Софрониево толкование не се намира. Коп. кн. 5. 463.

Пловдивъ, 26 Ноемвр. 1873

Господине Стайко Петковъ Толтукоглу,

въ Баллѫкіой.

За отговоръ на Ваше писмо отъ 21 тоя Ноемврия отъ Едрене, бързамъ да Ви явѭ, какво прѣдавамъ днесь на желѣзный пѫть, за да ся испрати до Г-на Антона Маргаритоглу въ Ферѭ, а той да ѭ прѣпрати въ село-то Ви до Васъ, еднѫ врьзкѫ запечятанѫ и надписанѫ на Ваше имя, съ тыя четыре книгы: Евангелие, Пентикостарь, Триодъ и Чясословъ, та да ся погрыжите да гы приберете.

Прѣзъ Мая, когато Ви проводихъ минеи-ты, не Ви проводихъ и тыя книгы, зачтото, както Ви писахъ тогава, нѣмахъ такывы. Сега, като ми дойдохѫ, Ви гы пращамъ, нъ щѫ Вы молѭ, като гы приемите, да ми явите, че за минеи-ты още не сте ми писали, приняли ли сте гы.

Софрониево толкование не можяхъ да намѣрѭ сега. Когато ми испадне, пратй щѫ Ви.

Кириѭ-тѫ за книгы-ты до Ферѭ е платена.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь
Н. Геровъ

257. БРАТИЯ НИКОЛА И АТАН. П. ТОРОМАНОВИ.

2237. — Ник. Тороманов не условенъ въ Копривщица. Иска да иде въ Мустафа-паша учитель и пѣвецъ. Пак. 90.

Принято 22 Августа 1857. Отгов. 23 Авг.

Любезный Ми Уйче Найдене!

Както Ви казвахъ, кога бѣхъ въ Пловдивъ, нема да ми отговорать нищо до сега, и незнаѭ, что мыслять; па и въ село отъ Началници-ты едни отидохѫ по вънъ и нещѫть ся приберать скоро, а останали-ты не имъ дохожда ни на умъ. Нъ за по̀-добрѣ Отъ Марашъ-тъ, казами Учитель Јоакымъ, че му писвали отъ Мустафа Паша за Българскы учитель и за певець Българскы въ цьрквѫ, Той ми казва че можли да дадать до 6,000 гроша, и азъ сега мысла; зачто и да рѣкѫть да мя задрьжать въ село, то най голѣма заплата, ще бѫде до 4,000—4,500 и то съ мѫкѫ. Наистина може и да похарча отъ гдѣто щѫ зема повече; обаче, като е человѣкъ на чуждо мѣсто, той ще неще; ще скѫсява харчъ-тъ, а за храна та му ся помага по нѣкогашь и отъ дѣца-та.

Ако ида мя не оставя съвѣсть-та ми да Вы оттягчавамь, мыслихъ да рѣча на учитель Јоакыма; нъ увѣренъ сьмь, че нещешь жалишь трудъ колко за насъ; затова Ти ся молѭ да пишешь на Мустаа Пашалінци-ты, като имъ прикажешь, че можешь отъ своѭ странѫ да мя испратишь и че щѫ залѣгнѫ добрѣ за Българскы безъ да ся мѣшамь на нѣчто Грьцко, та ако искать можѫ да идѫ като Ви явать конечна заплата. Азъ щѫ ся надѣѭмь да ми пишешь, что да права за тукъ; ако рекѫть да мя задрьжать да ли остава малко назадъ до гдѣ дойде извѣстіе отъ казаното мѣсто, Надѣѭся, че неще те оставите прошеніе-то ми на диря; за това и остаямь завсегда Вашь

Въ Копривщицѫ — Всепокоренъ сродникъ
1857 20-ый Авгу. — Николай П. Торомань.

2238.—Геровъ писалъ въ Мустафа-паша. На пѫть за Едрене ще се отбие въ Мустафа-паша. Коп. кн. 3. 35

Н. П. Тороманову.

Пловдивъ 23 Августа 1857

Любезный Никола!

Писмо-то ти отъ Августа прияхъ и бръзамь да ти орговорѭ, поне на кѫсо, зачтото сега не щѫ имамь врѣмя да ся простирамь. Азъ писахъ да ся научѭ какъвъ учитель искать отъ Мустафѫ-пашѭ, и отъ Узонджова може негли да идѫ до Едрене, та щѫ минѫ прѣзъ тамъ. Нъ азъ быхъ реклъ подобрѣ тука нѣйдѣ наоколо да ти ся найде мѣсто, таче да видимь, което прилѣгне. Слѣдъ нѣкой день пакъ щѫ ти писа.

Добро видѣние!

Н. Геровъ.

Поздрави майкѫ си и дѣца-та отъ мене.

2239. — Атанасъ Торомановъ придружилъ Лала Гугова и Парашкева Шушулова до Цариградъ. Пак. 75.

Прията 19 Авг. 1860. Отгов. 24 Авг.

Въ Царiи-градъ 1860 Ав. 15.

Милостивый Господарю!

Съ Божiѭ помощь стигнахме завчера въ пятъкъ и слѣзохме въ кѫщѫтѫ на Г-на С. Джейковъ и сме весма добрѣ въ здравiе-то, намѣрихъ отче Аверкiя, нъ спорѣдъ както ся види момичета-та щѫть да останѫть за до торникъ, зачтото: ще ся труди да извади оттукъ паспортъ за Лала. И като стигнахъ въ Царiй-градъ отидохъ на мазѫ-тѫ на бр. Гешеви, нъ не намѣрихъ никакво писмо, заради това не Ви пишѭ повече, та съ Нѣмскѫ-тѫ пощѫ ако прiемѫ писмо, щѫ Ви отпишѭ по̀-пространно. Стрина Иванчовица иска да ся врѫне за да не правять разноскы по Царiй градъ, нъ азъ не знаѭ, какво да правѫ; зачто-то и мене ся иска да си дойдѫ, а бая Лулчо и Велё Христевъ ми казвать да сѣдѫ доклѣ да идѫть момичета-та.

Поздравлява Вы Велё Христевъ, зачто-то нѣма врѣмя да Ви пише отговоръ на завчерашне-то писмо.

Поздравлявамь Вы покорно и остаямь

На Ваше Высокоблагородiе
Покорный сродникъ.
Атанасъ Петровъ.

2240. — Унията въ Пловдивъ и Копривщица. Кои сѫ униятитѣ. Какъ подлъгватъ народа. Пак. 75.

Прията 16 мая 1861.

Пловдивъ 1861 Мая 10.

Милостивый Господарь!

Имамь честь да Ви извѣстѫ съ настояще-то ми, че тукашни-ти унiа-ти, ако и да ся покрывахѫ до сега, обаче начнахѫ явно да се показвать. Понь

Стефанъ за да распространи униѭ-тѫ си, той тайно ся договарялъ съ махалеліи-ти на св. Петка да имъ даде $\frac{30}{т}$ гро,та да си направять особенѫ церквѫ, нь само да дадѫть подпись, че сѫ уніати; при това тіи ся отнасять до Г-на Ламбри Атанасіева, той гы съвѣтувалъ да не бы ся измамили да дадѫть подписъ; казаный попъ като видѣ, че не може му ся испълни цѣль-тѫ, той заедно съ Климентъ-бея быде принуденъ да ся яви прѣдъ мѣстно-то началство за уніатинъ, кого-то Мутесарифинъ-тъ прія съ голѣмѫ честь.

На 9-ый того мѣсяца изъ Мараша попъ Димитрій като служи въ тамошнѭ-тѫ церквѫ, споменѫлъ имя-то на Грьцкый Патріархъ; слѣдъ излизаніе-то изъ церквѫ-тѫ, и той се явява прѣдъ началство-то за уніатинъ, както и горѣказанный попъ.

Днесь ся надѣѭть въ Марашя да ся яви и учитель-тъ имъ за уніатинъ, кого-то прѣди два дни извадихѫ изъ училище-то. Тія дни като стигна Ламбри въ града явява, че въ Копривщицѫ братія Кантарджіеви ся явили прѣдъ всичкый народъ за уніати.

Г-нъ Стоянъ Костовъ изъ Скопіѭ извѣстява, че тамошни-ти тръговци получили писмо изъ Боснѫ, че ужь быль поставенъ нѣкакъвъ си Блъгарскый патріархъ въ Цари градъ.

Съ истинно почтеніе и съвершена прѣданность честь имамь да бѫдѫ

Вашь покорный слуга
А. Петровъ

2241. — Попъ Стефанъ утишълъ да разпространява унията. Марашкиятъ учитель. Дамаскинъ гоненъ дири спасение. Пак. 75.

Прието 21 Мая 1861. Оттов. 22 Мая.

Пловдивъ 1861 Май 17-й.

Милостивый Господарь!

Честь имамь да Ви извѣстѫ съ настояще-то си, че минѫлѫ-тѫ неделѭ уніатинъ-тъ попъ Стефанъ трѫгна за въ Сливанъ за да продаде всичкы-ты си тамошны вѣщи, а оттамъ ще ся врѫне, та да растространява унія-та по Хаскіюй, Чирпанъ, Захара и Казанлѫкъ.

Марашкый учитель ако и да быде изваденъ изъ училище-то, настойцити училищны искать да го приберѫть пакъ; зачто-то иска да ся сѫди съ тѣхъ прѣдъ началство то, че му не сѫ платили до урѣченно-то му врѣмя.

Дамаскынъ, както Ви е извѣстно че го гонять, дойде одзарана и иска да го приберемь дя сѣди при насъ доклѣ дойде пощѫ-тѫ, да ся научи какво-годѣ, та послѣ да иде или въ Карлово или въ Калоферъ, а мы го не прибрахме.

Съ истинно почтеніе и съврьшена преданность честь имамь да бѫдѫ

Вашь покоренъ
Атанасъ Петровъ.

2242.—Тържествено четене прѣдъ народа царски ферманъ. Пак. 75.

Приято 3 Юлия 1861.

Пловдивъ 29 Юни 1861.

Доброжелателный Вуйче!

Брьзамь да Ви явѫ, какво завчера вь сѫботѫ ся чете фирманъ-тъ Царскый; като ся бѣ събрало множество народно, Мутесарифинъ-тъ заедно съ другы-ты голѣмци облѣчени въ униформы-ты, взе фирмана въ рѫцѣ-тѣ си, та го цѣлува и послѣ го даде на молла-та да го чете. Турци ти, кои то бѣхѫ ся наострили да послѣдвать староврѣменный крѫжялѫкъ, сь голѣмо вниманіе слушяхѫ, нъ като разумѣхѫ, че нѣма да послѣдвать друго нищо, освѣнь сегашнѫ-тѫ политикѫ, тіи не щяхѫ да кажѫть вь врѣмя-то на молитвѫ-тѫ поне едно Аминь, тамъ присутсгвуваше и попъ Өеофиль, съ другъ попъ и сь Діякона Панаретовъ.

Съ истинно почтеніе, честь имамь да бѫдѫ

Вашь Покоренъ
А. Петровъ.

2243.—Раздори въ пловдивската община. Пулековъ и Цоко Каблешковъ. Отецъ Дамаскинъ се плаче. Двѣ партии въ Копривщица: чорбаджишка и сиромашка. Пак. 75.

Пловдивъ, 12 Августа 1861.

Доброжелателный Вуйче.

Въ отговоръ на писмо-то Ви отъ 5 Августа идѫ да Ви кажѭ, че вчера ходихъ при отца Дамаскина. Той твьрдѣ ми ся оплака оть Г-на Хр. Пулекова отъ да ся карѫть и псувѫть, и кой-то е вземалъ съвсѣмъ лоше поведеніе съ нѣкои оть членове-ты на общинѫ-тѫ.

Г-нъ Пулековъ съ Цоко Каблешковъ направихѫ общинѫ-тѫ така, чтото по нѣкога само тіи остаять да глядать работы, что вя относять до неѭ. Тіи направихѫ, та Г-нъ Стояновичь ся скарахѫ съ Г. Павлакы, кой токо-рѣчи ся е оттѣглилъ отъ да бѫде членъ.

Самъ той е приказвалъ, че го выкѫть грьци-ти да бѫде членъ въ Митрополіѭ-тѫ и му даватъ 2000 гр. мѣсячнѫ платкѫ само и само да привлѣче околны-ты села да ся отнасять за всяко нѣчто въ Митрополіѭ-тѫ; обаче той отказалъ това.

Отець Дамаскинъ е неблагодаренъ къмъ Васъ, зачтото Ви сте были довели Пулековъ да е въ общинѫ-тѫ, та прави такыва смущенія.

Жители отъ Копривщицѫ ся раздѣлили на двѣ партіи; оть кои-то нѣкои ся дошли тука, та выкѫть селскы-ты чорбаджіи, за да имъ прѣглядѫть хесапа на данька, зачто-то искарали, че само сиромаси-ти плащали, а чорбаджіи-то весма малко нѣчто плащали. И днесь ся очаквѫть да дойдѫть, та какво-ты нарядять щя Ви явѭ съ идущѫ-тѫ пощѫ.

Добро видѣние

Вашь Покоренъ
А. Петровъ.

2244. — Копришката сиромашка партия се оплаква отъ богатитѣ. Новата махала иска черкова Св. Петка или позволение да си съградятъ нова. Сава х. Дечевъ адвокатствува. Разправия за църквата. Пак. 75.

Пловдивъ, 23 Августа 1864.

Господине,

Съ минжлж-тж пощж Ви явявахъ, че селяне-ти въ Копривщицж ся намирать въ распрж по причинж на царскый данъкъ и че очякват да дойджть въ Пловдивъ да ся оправять.

Завчера въ Срѣдж дойдохж още пятина душь отъ странж на сиромасы-ты, конто ся явиха прѣдъ Г-на Георгакы; негова милость прати човѣка си Динчя да доведе и чорбаджіи-ти, кои-то сж очякважть да дойджть тыя дни, та да сж сговорять.

Минжлый Пондѣлникъ т. е. 17 текущаго махалеліи-ты отъ новж-тж махалж въ града изново повдигнжти отъ Савва х. Дечевъ Загарлія, който ся намира тука авукатинъ, та подадохж жялбж на начялство-то съ коіж-то искжть или церква-та Св. Петка да имъ ся даде, та да съвршиват Богослуженіе то по Българскы, или да имъ дозволи начялство-то да си направять новж церквж въ спиталскы-ты гробища, кои-то сж въ махлж-тж имъ. Обаче Кацигра и Кочнашоглу прѣдложили, че были тіи епитропи на гробищж-тж, и казвахж, че принадлѣжять на Грьци-ти, та небыва да направять Българи-ти тамъ церквж. На това махалеліи-ти отговорихж съ вторж жялбж, че незнаьжть отъ гдѣ сж дошли тія два Грька и кой гы е поставилъ епитрони; та ако не е възможно да си съградять тамъ церква молять на Царско-то Правителство да имъ отряди друго мѣсто, что-то да сж отдѣлять, та да съставять друго, въ кое-то да си съградять новж церквж; а ако ли имъ отрѣкжть, то тіи щжть ся принудять да заключять кжщи-ти си и дюкяны-ты си, та щжть прѣдаджть ключеве-ти на Началство-то. На това отговори Началство-то, че щжть пишжть въ Ц-градъ, за кое-то и писахж въ минжлж-тж Срѣда съ Турскж-тж пощж.

Съ истинно почтеніе и съвршенніж прѣданность остаямь

Вашь
Покорный слуга
А. Петровъ.

Ако изволявате пишѣте на Г. Чалики да платимь спомоществованіе-то на Вѣстници-ти; зачто става нѣколко пжти, какъ гы искжть.

истый.

2245. — Празднуване праздника на руския царь. Пак. 75

Пловдивъ, $^4/_{16}$ Септемвр. 1864.

Доброжелателный Вуйче,

Идж да Ви кажж, че деня на ИМПЕРАТОРА 30 Авг. празнувахме, както ще видите и отъ писма-та на Г-на Чалики, обаче въ церквж не ся служи, нито паша-та да отдаде поздравлѣніе съ топове-ты.

При това излишно е да Ви кажж, че управитель-тъ на Вице-Консулството съ циркуларь не обяви на Елинско то консулво празника ИМПЕРАТОРСКЫ и Г-нъ Канакари дойде на визж-тж вечерь-та по 12 часа, когато бяше си вече отишьлъ Г-нъ Чалики.

Г-нъ Канакари ми каза, че много желалъ отъ като ся научилъ за праздника да го поздрави, обаче като нѣмалъ циркуларь, отишьлъ вънъ на рас-

ходъ и тамъ ся научилъ, че празднуваме деня на ИМПЕРАТОРА, и оттамъ закжснялъ толкова. Азъ отъ вѣрно мѣсто ся научихъ, че е ималъ извѣстіе, и казалъ, че като му ся не обяви отъ консулство-то, то не-ще да дойде.

Съ истинно почтеніе и съврьшеннж преданность сьмь

Вашь покоренъ
А. Петровъ.

2246. — Тържество и радость въ Пловдивъ за освобождение българскитѣ иерарси отъ заточение. Пак. 75.

Пловдивъ, 8 8/вр. 1864 г.

Господине,

Честь имамь да Ви извѣстж, че минжлж-тж недѣлж, т. е. 4 владѣющаго мѣсяца, Блъгарскый народъ тържествува за освобожденіе-то на Священноначалницы-ты отъ заточеніе-то и за пристигваніе-то имъ въ Цари-градъ.

Въ тоя день чяса на $6^1/_2$ ся начна тържество то въ церквж-тж Св. Богородицж, гдѣ-то ся стече толкова народъ, что-то тоя день заприличя на Второ Въскресеніе.

Прѣдсѣдатель-тъ на церковно-то Настоятелство, Архимандритъ Дамаскинъ, придруженъ отъ Марашкы-ты и Каршіакалискы-ты священници служи вечернж-тж. А въ врѣмя на Великый Входъ ся свали червенж-тж покрывкж отъ владышкый тронъ, тогава пѣвци-ти испѣхж Славословіе-то, което пѣхж и на ИМПЕРАТОРСКЫЙ праздникъ на 30 Августа. Слѣдъ това Архимандритъ-тъ каза слово за длъгоденствіе и благодареніе на Султана, и за добро-то постоянство, кое-то показа Блъгарскый народъ въ тоя въпросъ. На отпустъ пѣвци-ти испѣхж пѣсень-тж на Султата: многа лѣта, мирна лѣта и съ това ся сврыши службж-тж.

Съ истинно почтеніе и съврьшеннж прѣданность сьмь

покорный слуга
А. Петровъ.

2247. — Вырлуването на холерата въ Пловдивъ. Пак. 75.

Пловдивъ, 7 7/вр. 1865.

Доброжелателный,

Озарана пашя-та е отишьлъ въ Узунджовж, той е завелъ и Г. Рашка съ него, а Г-жя Харетина отыде за Деермендере.

А колко-то за болѣсть-тж много злѣ отива. Вчера ся удари Нетко тютюнджія и нощесь умрѣ. Слагать, че въ 2—3 деня до 70—80 душь сж измрѣли отъ Турци, Евреи и Христіане. По това въ настоящее азъ ся страхувамь да стоіж тука, та виждте при Васъ ли да дойдж или въ село да си идж. За това вижте, какво ще ми отговорите.

Сега отъ тжіж болѣсть има много болны, така и попь Христофоръ лѣжи отъ сжщж-тж болѣсть.

За Филиповичь Н. вѣрвамь, че сте ся научили, че е умрѣлъ и той.

Поздравлявамь Ви и оставамь

А. Петровъ.

258. КИРО ТОТЕВЪ.

2248. Четире годинъ затворникъ неизслѣдванъ още. Пловдивскиятъ затворъ. Пак. 68.

Господ' и Вленн. Височайший учителю!

Найдену! Над. вѣро-христианскою!

Слѣдъ като приемнете наше-то горко и вейке дотегнало-то писамцє и слѣдъ негови умолявамѫ да сторитє единъ трудъ да дойдєшъ тама искарай те на хюкюмата тами разберетє моята ифтира която става лѣжѫ четєри Годинй врѣмя безъ никакавъ кабахатъ коєто нєгосамъ направилъ молєви застанєтє защо-то вейке сичкоми излява изоста защо-то нєма въ християнєто чорбаджии зада застанатъ става толкова врѣмя като лѣжѫ безъ вина тамає докривєло та щеси издамъ вєрата.
Но алатє таса научєтє и испитайте добрє ими виштє истиндацитє и на дрогарєтоми виште истиндацитє защо то тє вътарата зє направили таги пустнаха а азъ нємамъ нити хаберъ нито въ истиндака нєщо погрєшка та става толкова врємѧ чоридѧсвамъ но алатє тама искараитє на хюкюматє и виштє ако даймамъ ръка въ тасъ работа тогива азъ на сичко самъ каилъ молєви застанєтє защо-то мiє мила хрiстианската вєра.

Почтєнно-Височайшый
учителю—Найдєну
Въ Пловдивъ

Ваш Покорни слуга Киро Тотювъ
родомъ Чирпанъ
въ Пловдивската затворница.

259. СТЕФАНЪ Д. ТОШКОВИЧЪ.

2249. — Приети пари за Петъръ Теодоровъ. Успѣхътъ на Петра въ гимназията. Похвала отъ професоритѣ. Стефанъ Загорски, еленченинъ се завръща въ отечеството си. Ще става учитель. Неговиятъ непохваленъ животъ въ Одеса и неуспѣхътъ му въ училищата. Пак. 91.

30. Юля 1851. Одесса.

Гне Наидине Геровъ.

въ Филибе.

Отвѣчавамъ на писмотови отъ. 13го Юля. Щови испратилъ О. атанасія Чолаковъ тастиго придали на гг. Гешови стоиностъ Грош: 2000. за счетъ на Петра Т. Пѣевъ които донесоха среб: ру: 111. 43.к. получихъ. Но ази бѣхъ писалъ на О. атанасія да раскажи на бащаму, какво тоя юношъ испървянъ въ Гемназіото са отличаше, и го хваляха професорите, иніе са гордяхмѣ. После после нимоя да зная, дали настоятелатмо Стоян' Димчовъ го принуди отъ нужда иждевеніето му таса определи въ полкатъ, или кояи бела пречината. Нобило какво било, тои сегаса ослободи отъ полкатъ и желае да кончи Гемназіото, акому дозволи бащаму иска илицеятъ или ивъ ониверзететатъ даса осовершенствова. Но даниидатъ на бащамо парите нафиле щото е харчилъ досега. Петаръса готви дададе икзаменъ за. 6. класъ. да поступи въ. 7.ятъ да испрати бащаму до. 300. руб: среб: каквото даса расплати и облече, идаима за ижевеніе.

Но бащаму испрати само више речините. 111. руб: отъ които платихъ само щото беше долженъ за квартира ст. 110. среб: василіу влахополу тре-

бова идаса облече и иждевеніе. тоя харчъ струвамъ отъ мои пари чи пазя контоса занимава наученіе, иска спокоиств̓е, итака пишете на О. атанасія да поткани бащаму да испрати пари, или да ми пиши до кого даги тегла за Цариградъ. Жалкоміе за тва момче, чи има способность. и затва пристоявамъ задаса кончи, чи мои да принесе и опща полза.

Стефа^н^ Згорски Еленчинатъ (Даскалатъ) са отправи приди. 20. дена за Филибе по Дунаватъ. Дохожда гіоя даса учи (акшамдансора дюкянъ ачаџакъ) каквото знаиш оважаватъ за бѫлгарите, позволеха инему, да ходи даслуша въ които класъ обича. и гіоя ходише. ала нящо ползувалиса нивярвамъ, чи студенъ восакъ печать не зима.

Които доде живя овде съ интригитиси итоя малакъ любовъ между нами бѫлгарите, расстроиго, итака отъ нашіятъ Домъ би изгнанъ вмести съ Шонатъ да бѫдимъ спокоини. На трагнуване поиска отъ лицеятъ отъ Правленіето даму даде Свидетелство, щое ходилъ въ класовите таслушалъ, томо отказаха чи виждали го да холи фафъ класовите, алакото ніе испитванъ, низнаятъ дали знаи нящо. Но тои направилъ едно свидетелсто какво тои слушалъ еди кои предметъ едекои и знаи и може да бѫде за учителъ, иго подписалъ Н. Палаузатъ Н. Мироничъ и Х. Палаузатъ. белки и Кокуланатъ. и доволно ошипка сторилъ, чи те ида знаятъ, разбиратъ отъ Търговія, а отъ ученіе далечъ тяи работа професорска. — Затвави предварявамъ, тои у Филибе съ тва Свидетелство ни мои да деиствова, чи има кои отбиратъ и знаятъ които щотое училъ чи требова даима натестатъ, ами подолните градища дето няма учине хора. даса нифани да придава науки отъ които хаберъ няма. ина место да просвѣти юнушитѣ даги смрачи, идаси губатъ безценното време нафиле. —

Писмотови на дяда Христа на времитоса вручи, ижелая колкото за вашето очилище кого издадохти испитаніе, толкосъ и за други любопитни кога иматѣ даниги соопщаватѣ инциви бѫдимъ благодарни.

Вашъ истинніи доброжелателъ и пріятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2250. — Тошковичъ се радва и гордѣе за успѣха на училището въ Пловдивъ. Да се остави Геровъ отъ Цукала. Разправии за ученици българчета въ Одеса. Пак. 91

Одесса. 10. 9бря 1851.

Гне Наидине Геровъ.

въ Филибе.

Съ одоволствіе вашете две писма отъ. 19. 7врія и 24. прошед: четохъ. и вы благодара за програмата на училищетови щоми приключатѣ: съ коятоса горда, чи и нанашіятъ бѫлгарски язикъ са преподава класически ученіята.

Ніе овде ни получаваме ни бѫлгарс: цароградки весници, ни греческитѣ Τελέγραφ. τοῦ Βοσπόρ. Низнаимъ каквоса чукатѣ съ цукалата. Но по моето мнение негу знаятъ чіе пятжрничевъ, затва е подобре да пристанитѣ, чи тои вишъ чигу няма за щиту да тури и гнусни речови, ато ніе добро. Иакомоса отговоритѣ нитреба съ страстіе. —

Жалкоміе тва щотосае случило сасъ сынатъ на г. Тодора х^ги^ Пеювъ. дато кажа на Петра ни помага нищо само даго смута. гро^ш^: 1120. за Петровъ счетъ теглихъ на братави и ги минахъ на счетатму. Но тои повиче изхарчилъ, чи бени голъ, и имаше долгъ га требише да го облеча и расплата, каквото дае спокоенъ даможе да следува ученіетоси и навремитоса решихъ да харча

занегу, чіе способянъ. тачи бащаму плати не плати. Енспекторатъ го фали, и щеше на мери уроцы да приподава, да си помага на харчатъ. бащаму спроти каквото ми пишеше щялъ да прати въ Ноембря. потканяитего за дапрати икажетимо какво нафиле парити писи харчи, ще има сынъ добжръ учинъ, и съ добро поведеніе. ази человѣка нифала доро ни вида.

отъ Черпанъ Стефанъ Николовъ поступи во Сименаріото, но чункимъ опредлихмѣ никого дани приствлявамо да поступи въ Сименаріото, доро нямa отъ васъ да покаже вѣрянъ чоловекъ, дето да плаща за негу по 500. грош: сяка година, дамуса даватъ даси йма за харашлакъ и неопходимите харчови каквото които поступи дамои даси кончи ученіето, съ тія пари даса подража, та тва молче. на. 2. мца сидя доде да поступи, доде нистана кефилъ Савва иличъ. Добре чіе пратилъ бащаму, 500. грош: акога има време щему кажа даги тегли на братави. —

Племеникатми Христо ви писалъ на 30. 8бря по Захарія Княжески за книгите какво сичкитѣ ниса намиратъ иви пратилъ католого.

Притварямви и отъ О. Наѳанаила изъ Кіевъ писмо и набразо ви цалувамъ и устаемъ ваш̃ъ уважаемои

Стефанъ Д. Тошковичъ.

2251. — Ще се изпратаѫ черковни книги. Искатъ се самовари. Има ли ново за народнитѣ работи. Пак. 91.

Одесса. 30. януарія 1852. —

Гне Найдине Геровъ.

въ Пловдивъ.

Съ одоволствіе получихъ вашето писмо отъ 8.го с. мца 58. руб: среб: получихъ, изаписахъ на счетатъ на Петра Х. Тодоровъ.

За церковни книги спроти бележкатави записка има да купимъ, икотоса отвори плуваніето на параходатъ за Галацъ, има даги испрата до г. Евлогія Георгіевъ. Но за 2. самовара що пишете единъ отъ. 8. чяшки други отъ. 10. ни обіеснявате добре, защо чяшки има разни. ами дами пишете поколко кварта вода да зима секи, й та йма даги купа и испрата спроти волятави за царграть. —

а за Стефанъ Николовъ щото пишете дамо давамъ пари, тачи да пиша даги испращатѣ. ази итакасамъ обремененъ сасъ много писане, и работи, нямамъ време давода и тая преписка, ами ако обичатъ некаму пращатъ, таще пріе трудъ задамоги давамъ.

Нящо любопитно отъ градатви сіга ними бележитѣ, аувасъ са намира сявга. Когами пишетѣ акови нибрака забележетимѣ.

За Народното добро. отъ царграть яко пріятни известіета виполучавамѣ, и жалко. чи отъ детоса надеяхми даса извлече источникъ за просвѣщеніето. злоупотребленіе излиза. тако и остаю

ваш̃ъ добр: жел:
С. Д. Тошковичъ.

Пріимете й ватр: писмо отъ С Николовъ.

2252. — Изпращатъ се черковни книги. Тѣхнитѣ списъкъ. Пак. 91

Гне Наидине Геровъ. Етови списакъ на книгитѣ щоса копиха за вашъ счетъ, и испратихъ на. 8. апріля за Галацъ Н. Г. № 1. въ. 1. ящикъ до Гна Евлогія Георгіевъ подъ ваше разпорежданіе. —

1. Минея въ. 12. книгы	Среб.	Рубли.	52.—
1. осмогласникъ въ. 2. книгы	„	„	10.25.
1. Тріодъ	„	„	7.50.
1. апостолъ	„	„	5.—
1. ирмологія	„	„	1.30.
1. Псалтиръ	„	„	2.—
1. Часословъ	„	„	—.80.
1. Требникъ голѣмъ	„	„	5.25.
1. Типикъ.	„	„	6.50.
1. Служебникъ	„	„	2.10.
1. Евангеліе . . . . ст. 10.50. и подвезъ съ Евангеліете 30.—	„	„	40.50.
Извосчику до дома	„	„	—.40.
Навло до Галацъ съ параходатъ. .	„	„	1.90.
1. ящикъ, рогожка, фуже	„	„	1.50.
	Среб.	Р.	137.00.

Или въ асс. руб: 479.50. по. 19. к. по камбіото донасять Гро[ш]: 2523.68/₀.

10. априля 1852. одесса. — Стефанъ Д. Тошковичъ.

2253. — Петъръ Теодоровъ свършилъ гимназията. Ще постѫпи въ университета. Статия въ цариградския вѣстникъ за пловдивското гръцко духовенство. Мухинъ отива въ Петербургъ. Пак. 91.

Одесса. 10. Марта 1853.

Гну Наидину Геровъ.

Въ Пловдивъ. —

Последното ми стана. 21. ноемврія 1852. но и до днесъ ниса сподобихъ отвѣтатви. съ него писмо ви бехъ молилъ да пишите на Панагюрище на Гна Тодоръ Пеювъ да испрати пари за иждевеніетоси на сынаси. Нито отнего, нито отвасъ получихъ отговоръ. Сынму кончава ученіето си въ Гемназіото присъ мая, иска дапоступи, ивъ уневерзитетатъ даслуша Медецината, но срества иска, а Бащаму ни праща нтія щосамъ асъ харчилъ. та днесъ му пиша иго преключамъ вамъ, коетовиса мола сигурно да испратитѣ, ида искатѣ отвѣтатму.

Въ Цареграцкитѣ вѣсници видимъ Пловдивскиятъ Архипастиръ какъ оправлява стадотоси, та начиная отъ № 108. 109. 110 111. тая статя преведохме на русски, и днесь я испращами въ Цареградъ да типосатъ до. 50. 60. екземплара, идапиги пратятъ, зада раздадемъ и испратимъ по нашитѣ велможи, да видатъ оправленіето Духувонство надъ нашіятъ Народъ.

Гнъ Мухинъ утри излиза изъ карантината контоми каза какво има много да ми разкажи за пловдивскитѣ жители. той отива за С. Петербургъ. Тако и устаю вашъ доброж:

Стефанъ Д. Тошковичъ.

2254. — Н. Хр. Палаузовъ при Озерова въ Кишеневъ. Озеровъ вика Герова на служба при мисията. Поклонъ на приятели въ Вѣна. Захари Княжески въ Одеса. Пак. 9[I].

Одесса. 10. Јюня 1855. —

Гну Наидину Герову.

Въ Віенна. —

Отдавна нисамъ получалъ отъ васъ писмо, по слуху само сега и отъ Гна Протичъ научихъ дасте въ Віенна съ твами писмо ида дави соопща тва, Г. Николаи Х. Палаузовъ беши отишалъ въ Кишнѣвъ при Гна Озерѣва, отъ тамго пратилѣ въ изманлъ, отъ Измаилъ ми пише, какво Гнъ Озѣрѣвъ му хоратилъ за васъ, какво натва врѣме добреи даса на меритѣ принегу, защо можите да докарате опщая полза. и такавиго изявлавамъ, ако да пожелаетѣ съ первомъ даса отправитѣ право за Кишнѣвъ, гдетоса на мира тамъ и Мисіята, икога додите щете даса руковотствовате коетое возможно ще правитѣ. икаквото определите съ первомиса отговорете за да ява гдѣто следува.

Гну Н. Мухину отъ мени поклонъ писамцетому по Г. Протича получахъ, и мусамъ яко благодарянъ щото има за негово къ мне распореженіе. Колкото можа да бѫда полезянъ гну Протичу. самъ готовъ даго стора. исъ кяяза Милоша самъ блиско пріятелъ които живеи въ Парижката Гостиница. —

На сичкитѣ приятели молимъ отдаитѣ отъ меня поклонъ, а Гну аргирю Загарли кажете на. 25 априля му испрагихъ табелатъ отъ опществото затая година чресъ гда Гешови, нимиса отговори получилиго. —

Гдамь Сичани, Цели тоже поклонъ.

Мисла дасте научилѣ да любезнатами Племеница Еленка на. 25. априля 1854. года са упокои. а сичкома другите сме живо издраво. коитови поздравляватъ.

Вашъ доброжелателъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

Захарія се намира въ одесса, определимо са истото каквото и въ Турску итака живеи и момичетата зеха на царско иживеніе. —

2255. — За пловдивското училище. Искатъ се свѣдѣния за рѣчника. Какъ се е наредилъ Геровъ? Пал. 91.

Одеса. 16. 7врія 1855. —

Гну Наидину Геровъ.

Въ С. Петербургъ.

Ваше писмо отъ. 29. мая изъ Віенна, и отъ. 16. прошед. получихъ, иса радовами за добротови здравіе. Содержаніятаимъ проумѣхъ,

Кога добія пречина дапиша за филибе позабележища иза школіото на г. Гешоглу опщае обида тва гдето правать Настоятелите Пловдіовски, покога сами нпго разсуждаватъ, какво моимъ ніе отъ вѫнъ да сторимъ. работать само за сопственисн интереси. —

Кажите съ второмъ щеми пишете поинтересни, якасамъ, ратъ даса одостоя, и міе любопитно за речникатъ какса на редихте задаса напечати, иніе накакваса определихтѣ.

За опществепитѣ пари щоуставатъ у васъ догдеса улесните, монса почака. —

Приключамви писмо иоть вуикави. ичакамь даполуча отъ васъ редовно

писмо. — О. Наѳанаилъ ѐ въ яшкіятъ Манастирь, а Радоловъ учитель въ Болгратъ. — отъ сичките наши поклонъ.

Вашъ доброжелателъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

Гну Ступину, и сопруги отъ насъ сичкомани поклонъ.

2256. — Уйката на Герова се поминалъ. Да се зематъ мѣрки за запазване осталия слѣдъ него имотъ. Геровъ иска да опълномощи Тошковича. Рѣчникътъ се печата. Коп. кн. 1.

Петербургъ 2 Декемвр. 1855.

Почтеннѣйшій Господине Стефане Тошковичь!

Съ душевнѫ скрьбь ся научвамь отъ Г-на З. Княжескый, какво уйче ми Христо ся поминѫлъ, и, още за пò-голѣмѫ жялость, отъ напраснѫ смрьть. Но нали е това угодно было Богу, друго нѣма что да ся прави, само щемь молимь Господа да го упокои въ царство небесное. — Това печялно извѣстіе Г. З. Княжескый ми дава, както ми пише, по ваше порѫчяние, и ми казва, какво полиція-та прибрала всичко, чтото ся нашло у покойника, та е потрѣбно да дойдѫ азъ въ Одессѫ, за да го земѫ назадъ отъ полиціѭ-тѫ. Азъ не ся рѣшявамь да ся турнѫ на такъвъ дльгъ пѫть, безъ да знаѭ основателно, кѫдѣ и за что отхождамь, та Ви ся молѭ да сторите добро да ся научите, какъ е работа-та, та да ми кажете, какво трѣбва да правѭ. Отъ моѭ странѭ, азъ право да ви кажѭ, не ми ся ще да губѭ врѣмя да отхождамъ въ Одессѫ. Трѣбва обаче да ся прибере отъ поліціѭ-тѫ онова, что е остало отъ покойника, и азъ ся допытвахъ тука до людіе, които познавать отъ такывы работы, какъ може да ся свръши пò лесно това. Такыви людіе мя научихѫ да направѭ така. Като что ся намирамь тука единственъ родственикъ въ Россіѭ на покойный, да пратѭ нѣкому въ Одессѫ довѣренность, та съ мое имя да прибере отъ поліціѭ-тѫ всичко, что е остало отъ покойный. Това може да ся направи така, а бива ли да го направѭ, вамъ ся молѭ да мя научите. И ако бива да стане това така, то, молѭ Ви ся, дайте ми изволеніе до Васъ да пратѫ довѣренность, Вы да го свръшите. Азъ не желаѭ да дойдѫ въ Одессѫ, само за да не губѭ врѣмя, зачто и така изгубихъ $2\frac{1}{2}$ годины. Сега едва ся турихъ на работѫ и пакъ да оставѭ не ми ся ще, зачто-то врѣмя-то врьви и не ся врьща, та ми е жаль да го губѭ. Не трѣбва обаче да оставямь да ся разнесе иманіе-то на покойный, малко-много, зачтото ставамь виновенъ, че не сьмь настоялъ да ся прибере. Затова ся молѭ Вамъ, както видите, че е добрѣ и прилично, да мя научите така да направимь, та и работа-та да ся свръши и азъ да не губѭ врѣме-то си напраздно. Азъ сьмь увѣренъ, че Вы сте така добри за мене, дѣто всякога щете мя настаните на онова, что е най хубаво.

Отъ есенесь не повторихъ да Ви пишѫ ето по коѭ причинѫ. Научвамся, че на нѣкои пріятели мое-то дохождание тука подало поводъ на нѣкои да казвать, че ходѫ да гонѭ вѣтьра. За отговоръ на такывы Господа, азъ залѣгахъ да подкачи пò скоро да ся печята рѣчникъ-тъ ми, та да видять тіи что врьшѫ, и то не за да ся обрьнѫть да мислять добрѣ за мене, а за да не си кѫсать напраздно срьдце-то. Колко за мене съвѣсть-та ми е тврьдѣ мирна и желаѭ да имамь добрѫ репутаціѭ прѣдъ хора-та, нъ прѣдъ такывы хора, които сѫдять здраво работы-ты, а такывы людіе, като знаѭть прѣдыдѫще-то ми, не щѫть мя окривять за настояще-то ми. Така менѣ ся щяше сь прьво писмо да Ви пратѫ и първый листь отъ рѣчника си напечятанъ, нъ смрьть-та на уйчя ми мя накара да Ви пишѫ по-напрѣдь. А до единѫ не-

дѣлиѫ щѫ Ви пратѫ два листа отъ рѣчника, конто сега ся печятать, и щѫ Ви пишѫ подробносты-ты за напечятание-то му. Сега щѫ Ви кажѫ само, че го печята Академіѭ-тѫ.

Поздравѣте отъ мене, молѭ Вы, всичкы-ты Ваши. Щѫ ся надѣѭ поскоро да ми отговорите.

Съ истинно почитаніе за Васъ оставамь Вашь

покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2257. — Грижи и мѣрки за запазване осталото отъ уйчото на Н. Герова. Коп. кн. I.

С. Петербургъ 12 Януар. 1856.

Почтенѣйшій Господине,

Стефане Д. Тошковичь!

Честита нова година! Желаѭ Вамъ и на всичко-то Ви почтено семейство да ѭ прѣминете съ здравие и весело и да имате благополучіе въ всичко.

Писмо-то Ви отъ 19 Декемвр. пріяхъ на врѣмя и Ви благодарѭ за дѣто мя учите, какво да правѭ за работѫ-тѫ на покойный уйчо Христо. Забавихся малко да свършѫ, доклѣ да найдѫ чловѣкъ да мя научи, какъ да напишѫ прошеніе. Ето сега Ви прѣтварямь прошеніе за Одесскій Городовой Сиротскій Судъ и Ви ся молѭ да ся потрудите да го подадете дѣто трѣбва, и кога дойде работа-та да ся отряди опекунъ, нека бѫде както найдете за добро. Азъ щяхъ пратѫ прошеніе-то право въ сѫда; нъ казахѫ ми, че е по-добрѣ да го пратѫ до нѣкого да го подаде, и като нѣмамь другаго да ми свърши това, беспокоѭ Васъ; нъ молѭся да не ми виждате кусуръ.

Азъ имахъ у покойника оставены различны книги, между конто имаше нѣкои и запечатаны, не знаѭ какво сѫ станѫли.

Досега трѣбва да сѫ стигнѫли и до Васъ оніи слухове за миръ, конто отъ нѣколко дни насамъ ся разнесохѫ тука. Щѫть ли ся исплънять надѣжды-ты, още не ся знае навѣрно.

Пріимѣте, молѭ Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почитаніе

Н. Геровъ.

P. S. Той си часъ пріяхъ писмо отъ дѣда Петка. Той ми пише, какво полиція-та е зела само единъ банковъ билетъ за двѣ хыляды рубли и паспорта на покойника, а что имало наличны пары, тѣхъ оставили за погребеніе-то. Вещи, что остали отъ покойника, раздарили гы за пямять. За мои-ты книги не ми казва ничто.

2258. — Геровъ въ Москва. Впечатлѣнията му отъ Петербургъ. Славѣнофилитѣ въ Москва. Дѣятелностьта на Герова между тѣхъ. Ив. С. Аксаковъ за Одесса. Какъ да го посрещнатъ българетѣ тамъ. Проектъ за централно училище и общенароденъ органъ. Коп. кн. I.

Москва 24 Мая 1856.

Почтенѣйшій Господине

Стефане Д. Тошковичь!

Отъ-какъ сьмь дошьлъ въ Петербургъ не прѣставамь да залѣгамь дано да ся научѫ, какво мыслять за насъ тамошни-ти господари, съ жялость трѣбва да Ви кажѫ, какво не найдохъ онова, чтото си прѣдставяхъ напрѣдъ и

за което всичкы обще ся надѣемь. Нъ, слава Богу, все ся намирать по нѣкои людіе, не съвсѣмь равнодушни за нашѫ-тѫ работѫ; а има единъ чловѣкъ, който исрено ни съчювствува, и съ негово съдѣйствие азъ ся надѣѭ да срьшимь добрѫ работѫ за ползѫ на народа. Негова милость залѣга за насъ повече отъ самы насъ и трѣбва да искара на главѫ това, что е подкачилъ за нашѫ ползѫ. Азъ отодавна сьмь ся позналъ съ него; нъ не Ви сьмь писалъ, что врьшимь, зачтото трѣбва да ся млъчи до врѣмя, та и сега не могѫ да Ви обадѫ. Щѫ Ви кажѭ само, какво, ако ще бѫде нѣчто, трѣбва сега скоро да ся свръши, и тогава азъ щѫ си пойдѫ оттука и щѫ минѫ прѣзъ Одессѫ, та всичко да си прикажемь.

Азъ сьмь дошьлъ въ Москвѫ прѣди двѣ недѣли, за да нарядѫ да ся подкачи да ся печята Русско-Блъгарскый ми рѣчникъ. Тая работа можяше да ся свръши и безъ да дохождамь; нъ менѣ ся щяше да видѫ и тука, какво ся мысли за насъ, и твърдѣ ми е отрядно дѣто дойдохъ, зачтото тука найдохъ такывы людіе, каквыто си прѣдставяме мы Руссы-ты и каквыто желаемь да сѫ, людіе сь Славянско направление, и расположены да бѫдѫть намь полезны. Истина, че тии сѫ малцина, нъ прѣдположения-та имъ сѫ голѣмы, намѣрения-та имъ твърды и усрьдие то имъ бескрайно. Помежду другы-ты работы тии ся сговарять да испросять изволение отъ правителство-то да съставять общество за спомоществование на Православны-ты Христіаны въ Турско, за просвѣщение-то имъ и проч. и това нѣчто може да стане, зачтото мысль за таково общество има и у другы независимо отъ тукашны-ты. При таково расположение на тыя господаре, като ся видѣхъ съ тѣхъ, не можяше да не ся прикара дума и за това: съ кой начинъ може тии да влѣзѫть въ сношение сь наши-ты за да ни бѫдѫть полезны. Въ тоя случай азъ, за повѣрно обеспечение, какво да бѫде право за ползѫ обще на всичкый народъ онова, что щѫть да врьшять за насъ, и не да ся ползувать само чястни людіе, безъ да има облагѫ за народа, казахъ имъ, че, чтото щѫть правять, трѣбва да го правять чрѣзъ Одеско-то Настоятелство, а то да ся братими сь Букурещско-то, та и двѣ-тѣ заедно да послугувать за проводникъ да ся распространи въ народа ни нѣколко образование, та да може да ся насочи и оправи на пѫтя, по който трѣбва да врьви. Нъ и безъ това тукашни-ти мыслять, че тыя двѣ общества могѫть да бѫдѫть твърдѣ полезны на народа, и азъ сьмь увѣренъ, че тыя съ усрьдие-то си и съ благоразумны-ты си и добрѣ прѣмыслены дѣйствия щѫть оправдаѭть това мнѣние.

Азъ бръзамь да Ви обадѫ всичко това, зачтото днесь тръга оттука за Одессѫ Иванъ Сергѣевичь Аксаковъ, единъ отъ оныя, что сѫ срьдце-то на общество-то отъ тыя благонамѣрены людіе, та, когато дойде въ града Ви, да ся видите и разумѣете съ него добричко и увѣренъ сьмь, че щете останете доволни. Той ще ся намѣри сь Г. Ник. Палаузова, зачтото азъ му дадохъ единъ пак тъ за него съ два екземпляра отъ прьвы-ты шесть листове на Блъгарскый ми рѣчникъ таче и той самъ желае да ся сближи съ общество-то Ви, та добрѣ ще бѫде да му дадете тоя случяй. Азъ не пишѫ за това право на Настоятелство-то или на всичкы-ты членове особно, зачтото вѣрвамь, че е все едно, като пишѫ Вамь, зачтото Ви щете обадите на всичкы-ты.

Тукъ азъ залѣгахъ да внушѫ на наши-ты доброжелателе, какво сега най-потрѣбно е за народа ни училище, въ което да ся изучвать людіе за учителе и свяшеници, и единъ журналъ чрѣзъ който да ся обяснявать на народа съврѣменны-ты обстоятелства, които имѫть право отношение за него, и да ся учи какъ да ся ползува отъ тѣхъ, и още да ся оправя изъ оный пѫть по който трѣбва да врьви за напрѣдъ. Вѣрвамь, че и Настоятелство-то ще подкрѣпи тѫѭ мысль прѣдъ И. С. Аксакова. На мнозинѫ ся чинять тыя двѣ нѣчта невъзможны за сега; нъ азъ могѫ да Вы увѣрѭ, какво отъ есенесь насамъ Пловдивско-то училище е приготвено за да стане таково, и ничто не

ще го спьне, само срѣдства да му ся дадѫть, а колко за журнала азъ поемамь да натъкмѭ издание-то му, тачс послѣ нека го пойме да го продльжява другъ по̀-достоинъ отъ мене. Азъ ся надѣѭ отъ едно мѣсто да ни дадѫть срѣдства за учреждение таково училище и издаване журналъ; нъ тая работа още не е свършена, та затова ся боѭ да казвамь, че може ся растури. Знаѭ, че нѣкои тлъкувать злѣ за мене мльчание-то ми; нъ не могѫ да не мльчѭ, зачто, знаѭ, че имаме много недоброжелателе, които развалять работы-ты ны, та трѣбва да сме твърдѣ скрыти. Има людіе, които ся втылявать ужь като че сѫ наши доброжелателе, и ся ползувать отъ наше-то легковѣрие, та страшно бръкать работы-ты ни, и за нашѫ бѣдѫ нѣкои отъ тѣхъ имѫть довѣрие или отъ всичко-то Настоятелство, или отъ нѣкои отъ членове-ты. По злочестие не ми прилѣга да Ви гы кажѭ по имя, увѣренъ сьмь, че тии щѫть ся научять това, что Вы пишѭ, та е твърдѣ злѣ за насъ.

Трѣбва да сте ся научили, какво ся отряди за директоръ на Азіятскый Департаментъ Генералъ Ег. Петр. Ковалевскый. Това назначение е благополучие за насъ, Негова Милость обрича да свърши всичко, что поискать Блъгаре-ти, за което не трѣбва особенъ разносъ. Който го знае не може да не ся радва.

На 30 Април. Ви писахъ. Надѣѭся да сте приялн писмо-то ми и да не сте оставили безъ внимание онова, что Ви пишѭ въ него.

Тука на двѣ мѣста чюхъ да ся казва, какво онѭѭ годинѫ працали въ Настоятелство-то нѣчто вещи за Блъг. церквы, и пары, тачс не знаѭть, прїяты ли сѫ или не. Не знаѭ какъвъ рядъ дрьжи Настоятелство-то въ тыя случяи, нъ все бы было добрѣ да не оставя безъ отговоръ спомоществователи-ты, отъ които приеме нѣчто.

Поздравление на всичкы-ты наши въ Одессѫ. Поздравлява Вы г. С. Филаретовъ. Азъ гостувамь у него. Въ начяло Юния щѫ си врьвѭ въ Петербургъ.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2259. — Наградени българе съ ордени. Да се изпрати на българетѣ въ Цариградъ изслѣдование отъ о. Натанаила за българското патриаршество. Ступинъ за Едрене. Да го посрещнатъ българетѣ въ Одеса добрѣ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 6 Августа 1856.

Почтенѣйшии Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Идѫ да Ви честитѫ златнѫ медаль на Андреевскѫ лентѫ за носенѥ на шиѭ-тѫ. Съ исто такжвѫ медаль сѫ ВЫСОЧАЙШЕ награждаиы Г.г. Н. М. Тошковъ, К. Палаузовъ, Х. Мустаковъ, И. Бакалоглу, Х. Георгыевъ. Освѣнь това другы много Блъгаре сѫ наградени съ медади, крьстове и пр. Азъ четохъ списъка имъ, нъ не Ви пишѭ, кои сѫ, зачтото вѣрвамь да знаете, кои сѫ были прѣдставени за наградѫ. Между тѣхъ е и Вашь Христо. На тыя награды азъ ся радвамь повече-то, зачтото сѫ дадены за услугы, направены повече-то за нашии народъ.

Азъ Ви сьмь писалъ на 12 Февруар. 30 Апр. и 24 Мая, нъ съ отговоръ не сьмь ся удостоилъ, та и не знаѭ приялн ли сте писма-та ми. Сега вече не щѫ чякамь отговоръ, зачтото наближява врѣмя да си врьвѭ оттука, и щѫ минѫ прѣзъ Одессѫ, та лично щемь си прикажемь всичко. Молѭ Ви ся само да ся потрудите да испратите притворено-то писмо за Цариградъ. Доклѣ ся помаѭ тука още мѣсяць и половинѫ нѣчто, може ми станѫ потрѣба да пратѫ още

нѣкое и друго писмо за Цариградъ, та Ви ся молѫ да ми дадете изволение да гы проводѫ до Васъ за да гы прѣпратите, а за разноса имъ щѫ Ви ся наплатѫ, кога дойдѫ въ Одессѫ.

Нашы-ти въ Цариградъ, както знаете, трьсять, за да прѣдставять на Портѫ-тѫ, доказателства, какво народъ-тъ ни е ималъ нѣкога Блъгары владыкы. Добрѣ бы было да имъ ся прати изслѣдвание-то на О. Наѳанаила за Блъгарско-то Патриаршество. Това изслѣдвание имаше у покойнѫ Еленкѫ, та трѣбва и сега да ся намира въ книгы-ты й. То е добро, зачтото показва, че Блъгаре-ти още и подъ Турско владычество сѫ имали архиереи отъ рода си. Истина, историческы-ты доказателства не сѫ доста, нъ съ тѣхъ може да ся крѣпи работа-та, доклѣ да ся найде и юридическо доказателство. Нашь-тъ посланикъ ще поддрьжи нашы-ты; това знаѭ навѣрно.

Прѣди два дни испратихме оттука за Едрене Г-на Ступина, който ся отряди да управлява Генерально-то Едренско Консулство. Той ще мине прѣзъ града Ви, та щете ся видите съ него. Негова милость е работилъ тука доста за насъ и, спорядъ както сме ся сговорили, ще бѫде още повече полезенъ намъ на поста си; за това быхъ желалъ, кога стигне въ Одессѫ, да го задобрите съ сладкѫ думѫ и съ малкы услугы, както и по лани. Сега той нѣма да ся мае въ Одессѫ.

Тоя мѣсяць чякамь брата си да дойде тука, а оттука ще иде въ Московѫ да ся готви за да мине догодинѫ на мѣсто-то на г. Филаретова да ся учи въ университета.

Съ голѣмо нетрьпѣние чякамь онова врѣмя, въ което щѫ минѫ прѣзъ града Ви, та да ся видимь и да си прикажемь. Да бы прилѣгало, днесь быхъ тръгнѫлъ оттука; нъ не ми обричять да мя пустать по рано отъ конець Септемврия.

Честитѣте за мене, молѭ Ви ся, Николаю Мироновичю медаль.

Станиславъ Доспѣвскый добы на послѣдній екзаменъ за рисунока си сребрьнѫ медаль. Той ся готви да си врьви тѫѭ есень за отечество-то.

Поздравление на всичкы-ты Ваши.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Г. Мухинъ бяше прѣди двѣ недѣли тука. Той ся отряди консулъ за въ Сириѭ и Палестинѫ; нъ, прѣди да иде на поста си, ще отыде въ Влашко за да ся ожени за дъщериѫ на Мавро.

2260. — Настоятелството въ Одеса уредено. Владиката ще го покровителствува. Охота у българетѣ за учение. Ков. кн. 1.

С. Петерб. 4 Септемвр. 1856.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

На 6 Августа Ви писахъ и Ви притворихъ писмо за Г. А. Моровенова въ Цариградъ. Днесь Ви притварямь друго писмо пакъ за тамъ за Гг. Геневы, за което Ви ся молѭ да го испратите съ врѣмя. То може да е послѣдне, зачтото слѣдъ десетинѫ дни азъ трѣбва да си пойдѫ оттука.

Нашя-та работа отхожда добрѣ. Ваше-то Общество сега ще врьши добрѣ работѫ. Владыка-та Ви ще Ви прати или ще Ви донесе кога си дойде, приятны извѣстия.

Братъ ми Костадинъ дойде тука отъ Пловдивъ. Съ него заедно дойде още единъ момъкъ отъ неговы-ты ученици, пратенъ отъ Хаскіой да ся учи, та послѣ да бѫде учитель въ тоя градъ. Спорядъ тѣхно-то казванѥ видися, че въ послѣдны-ты три години въ наши-ты мѣста свѣтъ-тъ ся е ударилъ на ученѥ повече отъ напрѣдъ, и ся е още поококорилъ; нъ има недостатъкъ отъ учители. Като си пойдѫ оттука, щѫ гы заведѫ и двама-та въ Москвѫ да ся учять. Братъ ми ще ся учи съ стипендиѭ-тѫ на дѣда Денкоглу.

Има много нѣчто да Ви кажѭ, нъ кога дойдѫ въ града Ви.

Добро видѣнie!

Вашъ
Н. Геровъ

2261. — Недоразумѣния между българетѣ въ Букурещъ и Одеса. Надежда за съгласно дѣйствие. Въ Галацъ българетѣ спятъ, въ Браила сѫ по̀-събудени. Неудобно положение на българетѣ въ Влашко. Кефаловъ напечаталъ завѣщанието си. Пак. 4.

Букурещь 11 Декемвр. 1856.

Почтенѣйшій Господине Стефане Тошковичъ!

Въ Одессѫ.

Забавихся да Ви пишѭ, зачтото чякахъ отъ день на день да свръшимь работѫ съ тукашни-ты господаре за полицѫ-тѫ, что ми дадохте до г. Христа Георгыева. Както знаете, оныя работы, что гы врьшять мнозина, полекка ставать. Едва вчера ся рѣши да ми дадѫть пары, та днесь трѣбва да гы земѫ, а утрѣ да си врьвѭ. Пары-ты обаче ми давать не срѣща полицѫ-тѫ Ви, а искать да имъ дамь записъ, какво гы зимамь като на заемъ, а Вые да имате да ся разумѣете съ тѣхъ за тыя пары. Азъ пристанѫхъ да направѭ така, зачтото инакъ не щяхъ могѫ да земѫ пары. Тѣхна милость показвать, че врьшять това така, зачтото нѣмать тука книгы-ты си за да преглядать хесапа си та да ся видять, дѣ ся намирать, и това е истинно. Но у нѣкои отъ тѣхъ има и другѫ мысль, сир. не ще имъ ся да останѫть съ праздны рѫцѣ, та да имѫть и тии съ что да посврьшять нѣчто занапрѣдъ, безъ да зависять отъ другы. Това пестенѥ отъ тѣхнѫ странѫ е излишне, ако да бѫдѫть тии занапрѣдъ сговорни съ Васъ; нъ тии още не могѫть ся увѣрять, че занапрѣдъ отношения-та Ви съ тѣхъ щѫть бѫдѫть по̀-добры отъ каквото досега. Но затова не трѣбва да ся окривявать тии, зачтото, както знаете, още отъ начяло станѫ недоразумѣние помежду Вы, и отъ него ся роди недовѣрие, което съ думѫ не ся махва, а работы-ты трѣбва да го погасять. Азъ залѣгахъ да докажѭ на тѣхнѫ милость, какъ е работа-та, и сполучихъ да гы склонѭ, ако не да поймѫть и платять полицѫ-тѫ, то поне като на заемъ да ми дадѫть за Вашь хесапъ пары да не остава сега работа-та назадъ, та, какъ да е, щете ся разумѣете съ тѣхъ. Вые пакъ оттамь, чини ми ся, добрѣ ще е, да не имъ пишете изеднашь, че не сѫ свръшили добрѣ, или че нѣмѫть правдѫ и др. так. а да оставите работѫ-тѫ обѣсена, та съ врѣмя ще ся оправи и довѣрие ще ся роди. Могѫ да Вы увѣрѭ, че помежду тукашни-ты господаре има нѣкои да разумѣвать работы-ты твръдѣ добрѣ и съвръшено Ви съчювствувать, та ся надѣѭ, че занапрѣдь щете ся споразумѣете добрѣ, трѣбва сега само отъ начяло да ся врьши работа опипомь, за да не ся възбудять ветхы-ты недоразумѣния. Сега прибрьзахъ да Ви пишѫ, че отхожда днесь поцѫ-тѫ, та да не мыслите, дѣто не трѣбва, като не Ви ся обадихъ толкова врѣмя, а днесь като свръшѫ работѫ съ тѣхнѫ милость, щѫ Ви пишѫ пакъ, и щѫ Ви притворѭ и полицѫ-тѫ.

Врѣмя-то, что ся маяхъ тука, толкова не отыде на пусто, зачтото трѣбваше хубавичко да ся приготвѭ за-въ пѫть.

Въ Галацъ ся разговорихъ на дълго съ г. Евл. Георгиева и съ о. Максима. Другы-ти Блъгаре не марять за народность-тѫ си. Трѣбва съ лостове да ся повдигать, за да свръшять нѣчто. Може и тии да направять нѣчто, нъ кога видять примѣръ отъ другы-ты, кога другы-ты си направять церкви, училища и другы работы, които показвать за единъ народъ, че го има на свѣта, та да познаѭть и тии, че Блъгаре-ти още не сѫ загубени съвсѣмъ, тогава да ся събудять и тии и да помыслять за себе-си. Сега сѫ като загубенѫ вѣрѫ.

Въ Браилѫ свѣтъ-тъ е пò-събуденъ, и ако не правять ничто, то поне прѣговарять по нѣчто. Чини ми ся, че тии, ако ся поподканвать, щѫть тръгнѫть на пѫть; нъ трѣбва и тии да видять примѣръ, та да послѣдовать. Съ г. Кост. Поповичъ ся разговорихъ добрѣ.

Букурещскы-ти господаре и сега, както и отнапрѣдъ, имѫть желание да бѫдѫть полезны на народа си съ начинъ, който никого не докачя. Нъ какво да сторять и тии, кога Блъгаре-ты всякой гони и никой не ще да бѫдѫть тии людіе и Блъгаре заедно. Ако е нѣкой иностраненъ подданъ, боися да направи нѣчто за рода си, да не му намира маханѫ консулъ-тъ; ако е Влашкый подданикъ, не смѣе да ся покаже, зачтото Влашко-то правителство не трьпи да ся проявлява тука Блъгарска-та народность. Въ това лоше положеніе тукашни-ти Блъгаре прѣговарять нѣкои работы; нъ не смѣѭть да подкачять да гы врьшять, а чякать да видять, какъ щѫть ся оправять работы-ты, та тогава и тии да начнѫть нѣчто. Това злочестно положение на Блъгары-ты въ Княжества-та ся описа, макаръ и кратко, та дано да му ся найде лѣкъ. Безъ особено покровителство ничто не ся направя.

Г. Кефаловъ е напечяталъ завѣщание-то си. Той обрнчя имота си за болницѫ въ Трьново, и желае, дано това да послужи за поводъ да подкачять още при живота му да ся събирать пары, както за Болницѫ-тѫ, такъ и за другы общеполезны работы. Добрѣ е скроено това, само Господь да е на помощь. Той ще Ви прати нѣколко тѣла отъ завѣщание то си.

Прѣосвящ. Инок. оттука не пишѭ, че нѣма что; нъ като чтомь стигнѫ на мѣсто, щѫ исплъннѭ длъжность-тѫ си. Нека г. Никол. Палаузовъ пише пòскоро капитану Хаджи да му прати ония писма, что има у него отъ старовѣрци-ты. Тыя писма сѫ малко, та не показвать работѫ-тѫ на пълно; нъ все сѫ твръдѣ любопытны за негово Прѣосвящ.

Азъ щѫ Ви пишѫ пò-на-дльго отъ мѣсто по нашѫ-тѫ почтѫ, сега не могѫ Ви писа повече; нѣма какъ.

Отъ притворено-то стихотворение щѫ Ви пратѫ нѣколко екземпляри.

Съ истинно за Васъ почтение оставамь

Вашь покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2262. — Уреждане деликатенъ париченъ въпросъ между Бакалоглу и Тошковича. Пак. 4.

Гюргево 13 Декемврия 1856.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

На 11 Декемвр. Ви писахъ, до кой редъ е докарана работа-та съ Букурещкы-ты господаре за полицѫ-тѫ, что имамь отъ Васъ до Г-на Христа Ге-

оргыева. Вчера на тръгание отъ Букурещь тѣхна милость ми дадохѫ седемдесять и пять № 75 лиры Турскы съ записъ, отъ който Ви прѣписвамь тука копиѭ. Азъ почетохъ за потрѣбно да гы земѫ, ако и съ такъвъ записъ, та Вые щете ся расправите. Тѣхна милость, заедно съ записа, щѫть Ви пратять отговоръ на писмо-то Ви, за да Ви ся обяснять. Щѫ повторѭ пакъ: на тѣхно-то обяснение добрѣ ще бѫде да не отговаряте опорито, а мякычко, каквото да ся смеле. Не бръзайте да оправяте работѫ-тѫ, дрьжте ѭ обѣсено, та тя отъ Букурещь ще ся оправи, когато имъ дойдѫть книгы ты.

Лиры ты 75 оставихъ г ну Христу Георгыеву, не нарядихъ, обаче да Вы гы прати, зачтото нѣмаше врѣмя, че гы прияхъ отъ Бакалоглу на тръгание, и още повече, зачтото не прилѣгаше да Ви гы пращамь, или съ кой да е начинъ да нарядѫ да Ви ся пратять, безъ да ся усѣти, какъ е работа-та, а това щяше породи голѣмо неудоволствие у нѣкои отъ Букурещкы ты, което щяше да е врядно за сговора, что трѣбва да имате съ тѣхъ. Остава занапрѣдъ да свръшимь тѭѭ работѫ; щѫ послѣдувамь за неѭ Вашѭ заповѣдь.

Полицѫ-тѫ Ви врьщамь, притворенѫ въ това писмо, като не ся прия.

Вчера свръшихме работѫ така кѫсно, чтото нѣма врѣмя да Ви пишѭ отъ Букурещь. Сега Ви пишѭ отъ пѫть на кѫсо, не издирвайте.

Съ истинно почтение оставамь

Вашь покоренъ слуга
Н. Геровъ.

Копия отъ вышереченый записъ.

лиры/75 словомь седемдесять и пять лиры Турскы прияхъ отъ г-на Јоанна Х. Д. Бакалоглу, за да послѣдовамь съ тѣхъ ордена на г-на Стефана Тошковичя. Тыя лиры има да гы пріеме г-нъ Бакалоглу отъ помянутаго г-на Тошковичя. За увѣренія ся подписвамь. Букурещь, 12 Декемвр. 1856.

Н. Г.

2263. — Геровъ се обажда, че пристигналъ въ Пловдивъ. Пак. 4.

Филибе 26 Декемвр. 1856.

Почтенѣйший Г-не Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Бръзамь да Ви обадѫ, какво стигнѫхъ благополучно въ Филибе, на 24 Дек. Още не сьмь могълъ да ся разговорѭ на дльго съ приятеле-ты, нъ все могѫ да кажѭ, че гы намирамь твьрдѣ добрѣ расположены. На пѫтувание-то си минѫхъ прѣзъ Казанлѫкъ, Калоферъ и Карлово, и насѫдѣ ся срѣщнѫхъ съ господаре-ты и гы найдохъ съ добры мысли за просвѣщение-то.

Сега Ви пишѭ колко да Ви обадѫ, че сьмь пристигнѫлъ живо и здраво въ Филибе, а съ другѫ-тѫ почтѫ щѫ Ви пишѭ по̀-надлъго за работѫ-тѫ ми.

Желаѭ Ви да празднувате утрѣ имя-то си весело и да дочякате тоя праздникъ живо и здраво още за много години.

Много здравие на всичкы-ты Ваши и на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2264. — Разговоръ съ българетѣ въ Пловдивъ за централното училище. Повсемѣстно желание да се има такова. Църковниятъ въпросъ. Българетѣ искатъ отъ султана признаване тѣхната народность. Да се работи народътъ отъ всѫду това да иска. Пак. 4.

Пловдивъ 3 Януария 1857.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Честита нова година! Желаѭ Ви да ѭ прѣминете живо и здраво съ благополучие въ всичко.

На 26 Декемврия Ви писахъ колку да Ви обадѫ, че сьмь стигнѫлъ въ Пловдивъ. Въ исто-то писмо Ви казахъ, какво работа-та за училище-то прилича да ся свръши. Отпослѣ имахъ разговоръ съ настойници-ты, и тии твръдѣ ся благодарять, дѣто добывать възможность да турять това заведение на такъвъ рядъ, както что сѫ желали открай, сир. да могѫть да ся образувать въ него учители и священици. Сега нѣма оныя прѣпятствия, които ся показвахѫ отъпрѣзъ годины-ты, та работа-та може да стане твърдѣ по̀-лесно, и истина е, че и настойници-тѣ оть нѣкое врѣмя хващать по̀-наздраво и залѣгать колкото е възможно да увеличявать срѣдства-та за да постигнѫть намѣрение-то. И по градове-ты и села-та въ епархыѭ-тѫ, дѣто ми ся случи да минѫ, видѣхъ че насѫдѣ усѣщать, че е потрѣбно едно таково заведение, зачтото отсѫдѣ трьсять учители и не намирать. Да ся минѫть праздници-ти, ще ся тури да ся опише сегашне-то състояние на училище-то и послѣ щѫть ся прѣмыслять всички-ты работы, чтото трѣба да ся свръшять, за да ся тури училище-то на рядъ, както желаеме. Всичко, что ся връши, щѫ Ви обадѫ на врѣмя.

Имамь да Ви пишѫ за пѫтуване-то си до тука и да Ви кажѫ, дѣ что сьмь видѣлъ и срьшилъ, нъ оставямь това за-до пѫти, доклѣ да ся научѫ, какъ да испращамь писма-та си за по̀-скоро и по̀-вѣрно. Оть другѫ странѫ и не могѫ да пишѫ сега много, зачто още не сьмь си нашьлъ кѫщѫ, а гостувамь у приятеле, та не сьмь ся турилъ още на работѫ. Тыя работы и еднѫ недѣлѭ послѣ да Ви пишѫ быва, а сега трѣбва да прибръзамь да Ви обадѫ, какъ разумѣвать тука онѭѭ работѫ, что ся връши въ Цариградъ за народа ни, та да видите, колко право имѫть наши-ти и да гы забранять прѣдъ оныя, които искать да кажѫть, че народъ-ть ны има зло намѣрение да ся отдѣли отъ православнѫ-тѫ вселенскѫ церквѫ. Ето какъ е работа та.

Турско-то Правителство зема всичкы-ты православны Християны въ дрьжявѫ-тѫ за единъ народъ и го нарича Грьцкый, урумъ милети. За главѫ на тоя народъ то познава Вселенскый Патриархъ и съ него ся разправя за всичкы-ты работы за Християны-ты. Грьци-ти сѫ ся ползували отъ това назъвание, та да показвать себе насѫдѣ, дѣто имъ поноси, а Блъгары-ты сѫ отдалечявали отъ всичко. Така е достигнѫло, Грьци-ти да ся насладявать съ всичкы-ты правдины, а Блъгаре-ти да носять само тяготы.

Сега Султанъ-тъ, съ хати-хумаюна отъ 6 Февруария, позна всичкы-ты си поданици за равны, безъ да гляда отъ коѭ вѣрѫ и какъвъ народъ сѫ, и на всичкы-ты обрече еднаквы правдины, та и Блъгаре-ти поискахѫ, спорядъ това да излѣзѫть отъ онова несгодно положение, въ което ся намирахѫ досега. Така подкачихѫ да пращать отъ разны мѣста прошения въ Цариградъ, и въ тѣхъ показвать, че досега не имъ е давано да ся ползувать отъ оныя правдины, что сѫ давали Султани-ти на Християны-ты, и ся страхувать да ся случи това и занапрѣдъ, та молять Султана да изрече нѣкакъ въ особенъ ферманъ, какво и на Блъгары-ты допуща като на особенъ народъ да ся ползувать съ правдины-ты, които той обрича на всичкы-ты си подданици съ хати-хумаюна.

Така Блъгаре-ти искать собствено да ся познае тѣхната народность отъ правителство-то Турско, и различны облáсти отряждать свой векылы въ Цариградъ да ходатайствувать за това. Нъ понеже Турското Правителство ся разправя съ всякой немусулманскый народъ чрѣзъ духовный му главѫ, то и Блъгаре-ти трѣбва да си имѫть такъвъ главѫ отдѣлно отъ Патриарха, който ся наричя глава и прѣдставитель на Грьцкый народъ, та той да слугува за посредникъ между правителство-то и Блъгарскый народъ. Така става потрѣба да си имѫть Блъгаре-ти особнѫ іерархиѭ, независимѫ отъ Грьцкѫ-тѫ, нъ да е съединена съ неѭ по духа, та двѣ-ты заедно да съставлявать православнѫ-тѫ церквѫ на въстокъ. Съ това заедно ся постига да ся освободять Блъгаре-ти отъ Грьцко-то духовно иго, което е толкова унизително за тѣхъ и така противно на учение-то Христово.

Трѣбва да ся направи всичкый народъ да разумѣва така таѭ работѫ и тукъ мыслимь, какъ да ся свръши това. Исто-то сьмь писалъ на 27 Дек. и Прѣосв. Инокентію и князю В. И. Васильчикову, за да не бы да разумѣвать работѫ-тѫ, както ѭ прѣдставять наши-ти недоброжелателе. Писма-та си за тѣхъ пратихъ чрѣзъ Консулство-то.

Съ другѫ-тѫ пощѫ искамь да Ви пишѫ вече за всичко и пò-подробно за много работы, както и за онова, что ми сте поржчяли Вашя милость.

Съ истинно почтение за Васъ оставамь

Вашь покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2265. — Подробно изложение за състоянието на народния духъ, церковния въпросъ и учебното дѣло въ Русчукъ, Търново, Габрово, Казанлъкъ, Калоферъ, Карлово и Сопотъ. Потрѣба отъ церковни книги. Книга мѣсецословъ противна на православната вѣра. Пак. 4.

Пловдивъ, 15 Януар. 1857.

Почтенѣйшій Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Заминѫлѫ-тѫ пощѫ не можяхъ да испълнѭ обѣщание-то си да Ви пишѫ, зачтото не бяхъ здравъ, та днесь щѫ да Ви забѣлѣжѭ нѣкои работы отъ пѫтуванѥ-то си отъ Русчюкъ дотукъ.

Въ Русчюкъ училище-то е добро и на хубаво мѣсто и ученици доста има, нъ учители-ти му сѫ слаби и рядъ нѣма добръ. Блъгарскы-ти учители учять дѣца-та само на четение и писмо, а има и единъ Грьцкый учитель, който учи пò-голѣмы-ты дѣца Еллинскый языкъ, безъ да имъ прѣдава нѣчто отъ другѫ наукѫ; учи гы и по малко Французскы. Нѣма и кой да ся грыжи за училище-то. Владыка-та друго не гляда, освѣнь да сѣе раздоръ въ народа и да прави партіи, та отъ еднѫ странѫ граждане-ти да не могѫть да ся сговорять, за да ся погрыжять задружно за общи-ты си потрѣбы, отъ другѫ странѫ пакъ той да намира опорѫ на еднѫ или на другѫ партиѭ, та да си врьши чтото нему поноси. Менѣ ся случи да ся видѫ съ мнозинѫ, та видѣхъ, че всичкы-ти сѫ познали да е потрѣбно да ся учимъ, а оплакватся, че нѣмаме врядны учителе. Всичкы-ти разумѣвать, че е добрѣ да има едно училище нѣйдѣ, въ което да ся изучвать людѥ за учителе и ся обричять, ако ся направи таково нѣщо, да пращать въ него млади момци да ся учять. Азъ имъ рекомендовахъ Пловдивско-то училище, понеже то ся е отворило съ таково намѣрение, и настойници-ти му искать да го турять на рядъ, каквото да посрѣщне тѫѭ потрѣбѫ.

Нѣкой-си авантюръ Калицкый Полякъ обнародова чрѣзъ Цареградскый Вѣстникъ, че отваря въ Русчюкъ Гимназиѭ и училище за дѣвойкы, нъ той не е чловѣкъ, дѣто да направи това, а гляда да докачи отнѣйдѣ нѣкоѭ паръ да ся помине. Нито има досега, нито ще има занапрѣдъ нѣкой ученикъ.

Австрийскый консулъ въ Русчюкъ отъ своѭ странѫ налѣга да ся учять въ училище-то Нѣмскы, ужь че той языкъ быль потрѣбенъ за оныя мѣста, че имѫть сношения съ Австриѭ.

Съ г-на Мавриди ся разговорихъ по̀-накѫсо и него помолихъ да пристане, кога имаме нѣчто потрѣбѫ, до него да пишеме. Той е добьръ чловѣкъ съ гласъ и съ умъ.

Трьново найдохъ твьрдѣ разбрькано: повдигнѫлася бяше всичка-та каза, едни да пѫдать владыкѫ-тѫ, другы да искать да го дрьжять. Спорядъ това и не можяхъ да ся разумѣѭ добрѣ съ тамошни-ты господаре. Азъ ся видѣхъ съ мнозинѫ, нъ въ това врѣмя страсти-ты бяхѫ распалены, та не щяхѫ ничто повече да знаѭть. Колко за владыкѫ-тѫ, имѫть правдѫ, дѣто не го щѫть, зачтото не ся трьпи такъвъ непріятель на всичко добро, врагъ на благосъстояние-то на церквѫ-тѫ. Чюдна е безочивость-та на тыя людіе. Митрополийска-та церква, която е беспрѣстанно прѣдъ очи-ты му, намирася на таково състояние, дѣто да е гнусъ чловѣка да поглядне въ неѭ, не приличя извѫтрѣ нито на плѣвникъ, и послѣ искать владыци-ти да гы почита народъ-тъ и да ся благодари отъ тѣхъ.

И училище-то въ Трьново не е яко за прѣхвалѫ, и то пакъ отъ владишко смятаніе. И истина, доклѣ сѫ такывы владыкы ты ни, училища-та нѣма да идѫть напрѣдъ. Колко за училище за образованіе въ него людіе за учителе, и Трьновци-ти усѣщать че е потрѣбно да има такова заведение, и ако да ся отвори нѣйдѣ, желаѭть да ся въсползувать да си пратять и тии момици да ся изучять.

Въ Трьново ся разумѣхъ по̀-добрѣ съ г. Јованчя Гешевъ, браточедъ на тукашни-ты Гешевы, който живѣе тамъ съ челядь-тѫ си. Негова милость, ако и да нѣма тамъ вѣсъ, пакъ е чловѣкъ за-въ работѫ, родолюбивъ и прилѣженъ, та чтото му ся пише да свьрши, ще го свьрши и на здраво.

Въ Трьново е и Василий Беронъ (Василий Джелалскый) лѣкарь. Той ся е вече настанилъ тамъ; и това е твьрдѣ добрѣ, зачтото е чловѣкъ образованъ, родолюбивъ, доброжелателенъ и дѣятеленъ, само множко говори и има още младость.

За Габрово не щѫ Ви пишѫ много. Оттамъ Г-нъ Н. Палаузовъ пріѣма чясто извѣстия, и той пише и расправя доста, та знае всичко за тамъ. Азъ попрѣговорихъ съ г. Цвѣтка Недевъ и му обяснихъ много нѣчто, което той не разумѣваше добрѣ отъ писма-та на г-на Н. Палаузова, за да нѣма несноразумѣние, единъ да пише едно, другый да разумѣва друго.

Колко за Габровскѫ-тѫ работѫ, что е станѫла прѣзъ Августа, по всичко ся види, че е било праздно нѣчто, злѣ прѣмыслено и още по̀-злѣ подкачено. Добрѣ, че ся свьрши, зачтото можяше да има по̀-лошяви послѣдствия. Отъ такывы главы, каквыто сѫ врьшили тѫѭ работѫ, добро нѣчто не може ся чака. И истина, намѣрение-то имъ не е было добро. Семко добрѣ е очистилъ, нека ся тае, да не расправя много. Негова милость е оный, който прѣди нѣкои годины ся е показвалъ въ Грьциѭ правнукъ на Шишмана, и е смѣшилъ свѣта.

За Габрово щѫ пишѫ особно Г-ну Н. Палаузову.

Въ Казанлѫкъ найдохъ г-на Стоянчя Груевъ пакъ така юнакъ както и напрѣдъ. Негова милость е готовъ за всичко добро и особено иска да е полезенъ за училище-то ни, зачтото и тамъ нѣмѫть учителе, та училище-то имъ не е никакво.

Въ Калоферъ малко сѣдѣхъ. Тамъ мя твьрдѣ добрѣ посрѣщнѫхѫ. И

тамъ, както насѫдѣ, сѫ распалени за учение, нъ, по злочестие, и тамъ училище-то, както насѫдѣ, е растурено, и то пакъ отъ нѣманıе учителе. Учители-ти за пьрвоначялно училище не сѫ никакви, а учителе-ти за по̀-голѣмы-ты дѣца гонять голѣмы работы та така, онова, чтото трѣбва да знаıѫть дѣцата, него не могѫть да научять. Така ставать тяжкы разноси, голѣми трудове, а ползѫ нѣма никаквѫ. Така е и въ Карлово, така е и въ Сопотъ и насѫдѣ. Истина, голѣмо благодѣяние ще е за цѣлѫ Блъгариѭ да ся учреди училище, въ което да ся изучять людıе за учителе, спорядъ потрѣбы-ты на мѣсто-то ни и съ добро направление. Безъ това образование-то тврьдѣ мѫчно ще напрѣдува.

Пловдивскы-ты работы занапрѣдъ щѫ Ви описувамь. Съ прьвѫ пощѫ щѫ Ви пратѫ подробно описание на училище-то ни и проч.

За тврьдѣ потрѣбно почитамь да Ви кажѭ, какво трѣбва да залѣгате, както може по̀-скоро, да ся пратять церковны книгы за продань, че е голѣмъ кѫсметъ за тѣхъ, и тврьдѣ мѫчно е на свѣта като не ся намирать книгы. Многина толкувать това злѣ, а да ся доносять книгы да ся продавать евтиничко, това ще произведе тврьдѣ добро впечятлѣние. Затова глядайте дано по̀-скоро да могѫть да ся натъкмять тамъ за испращанıе книгы, колкото потрѣбвать, и да ся продавать тука съ долнѭ цѣнѫ, та азъ не щѫ забавѭ да Ви кажѭ, какъ, спорядъ моето мнѣние, бива да ся разносять насѫдѣ.

Въ Одессѫ трѣбва да е стигнѫлъ мѣсяцословъ, что е издала една община за блъгарскѫ-тѫ книжнинѫ. Отъ мѣсяцослова щете видите, каква е тая община, която, истина, за одобряванıе е, и трѣбва да ѝ ся помогне да ся закрѣпи, само да не прави такывы луды работы, каквы то, что има въ Блъгарскѫ-тѫ историѭ, която е въ мѣсяцослова. Съчинитель-тъ на тѫѭ историѭ, видися отъ ядъ възъ сегашне-то Грьцко духовенство, окривява Грьцкѫ-тѫ церковѫ още отъ старо врѣмя, и иска да покаже, че католици-ти сѫ прави, а ные съ Грьци-ты сме ся отдѣлили отъ истинѫ-тѫ церквѫ и сме еретици, като максусъ да е подкупенъ отъ католици-ты да пише така. Описание-то за крьщение-то на Блъгары-ты и за раздѣление-то на церквы-ты като да е земено отъ католическѫ историѭ. Това е зло, зачтото Блъгаре-ти сѫ жядни да четѫть историѭ-тѫ си, та щѫть раскупять тѫѭ книгѫ, понеже е и евтина, пакъ щѫть ıѫ четѫть и щѫть сѣкать, че е истинно това, что пише.

Послѣдне-то ми писмо за Васъ станѫ отъ 3 Яннуария. Още по̀-надлъго щѫ Ви пишѭ, кога ся научѭ, че е подкачила да работи Русска-та почта отъ Цариградъ прѣзъ Едрене за Россиѭ.

На Букурещь оставихъ да Ви испратять единъ свитькъ отъ 40 екземпляры стихотворение за коронование-то на Честитый Царь Александръ. Като гы приемете, раздайте гы дѣто знаете.

Съ истинно за Васъ почтение оставамь

Вашь покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2266. — Тактика за урежда̀не училището въ Пловдивъ. Участието на одеския епископъ Инокентия. Частни писма и работи. Отиването въ Рилския монастиръ оставено за послѣ. С. Радулова готвятъ за учитель въ Пловдивъ. Пак. 4.

Пловдивъ, 23 Яннуар. 1857.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!
Въ Одессѫ.

На 15 Яннуария Ви писахъ доста надлъго забѣлѣжкы отъ пѫтуванıе-то си отъ Русчюкъ дотука. Съ днешнѫ-тѫ пощѫ искахъ да Ви пратѫ описание на училище-то ни; нъ понеже нѣма тука едного отъ настойници-ты, отъ ко-

гото имаше да ся научимь нѣкои работы, останѫ да ся свръши това до нѣдѣлѭ за съ другѫ поцѫ. Така днесь щѫ Ви пишѭ само за Ваши-ты работы, дѣто ми сте порѫчяли да свръшѭ. Пò-напрѣдъ обаче щѫ Ви ся помолѭ да обадите Прѣосвященѣйшему Иннокентію, какво залѣгамь да свръшѭ всичко, что ми е порѫчялъ, събирамь извѣстия за (духовнѫ-тѫ) церковнѫ-тѫ статистикѫ и проч. и ся надѣѭ скоро да Ви прѣдставѭ доста материялы. А на негово Прѣосвященство право не пишѭ чясто, зачтото още нѣмамь вѣрны срѣдства да испращамь писма-та си на здраво; пакъ има людіе, които само да видять, че пишѭ до него, и щѫть вдигнѫть гюрултиѭ. Увѣренъ сьмь обаче, че съ трьпѣніе и благоразумие отъ тыя мѫчнотии скоро щемь ся избавимь. Стига въ начяло да не подадемь никакъвъ поводъ за подозрѣние, и недоброжелатели-ти, като не видять ничто, щѫть ны оставять на волѭ. Сега трѣбва да пращамь писма-та си въ Цариградъ да минавать тамъ прѣзъ рѫцѣ, дѣто не ми поноси, че щѫть ми развалять работѫ-тѫ. Дано пò-скоро да проработи Русска-та поща, та прѣзъ неѭ да си пращаме писма-та.

Въ Калоферъ врѫчихъ писмо то на сестрѫ Ви и дадохъ й три полуимперялы, които минете на хесапа ми. Съ чорбаджии-ты хоратихъ за чаркове-ты й да видять да прѣправять заходы-ты въ училище-то, та да не ся разваля отъ тѣхъ мюлкъ-тъ й. Тии ми ся врекохѫ на пролѣть да свръшять това. Азъ казахъ на сестрѫ Ви, ако не ся подканять чорбаджии-ти на пролѣть да направять чтото трѣбва, тя да ми пише, та да гы подканѭ азъ съ писмо, или да имъ поговорѭ и изъ уста, кога дойдѫть тука.

Г-ну Христу Гешеву казахъ, чтото ми порѫчяхте. Негова милость, както ся види, жялѣе, че е станѫло така, нъ стоварѭ кривдѫ-тѫ на г. Христа, что е въ Вѣнѫ. И него обаче пакъ оправя, зачтото, както казва, той не е можялъ друго-яче да прави, че не еималъ никаквѫ заповѣдь отъ тѣхъ, и безъ тѣхнѫ заповѣдь ничто не може да връши, а тии не сѫ знаяли, че щете му теглите полицѫ, та да му пишѫть да іѫ пойме. Какъ да было, и тии не сѫ доволни, дѣто е станѫло така.

Въ Рылскый монастырь още не сьмь ходилъ; има и нѣкои малкы прѣпятствия за ходеніе тамъ, та не могѫ да Ви кажѫ, щѫ могѫ ли да идѫ сега или ще остане за-на пролѣть. За това щѫ Ви писа до пѫти. Ако остане за-на пролѣть, то щѫ имамь тогава и дружинѫ, съ които пò-лесно ще ми ся свръши работѫ.

Притварямь Ви писмо за г. Н. Палаузова, и за брата ми Костадина за-въ Москвѫ. Братъ ми Атанасъ ще Ви прати или Ви е пратилъ отъ Цариградъ сто рубли да гы прѣпратите брату ми Костадину въ Москвѫ. Като гы пріемете, молѭ Ви ся, да гы пратите за-въ Москвѫ, а ако сте пратили пò-напрѣдъ нѣчто пары Костадину, за тѣхъ ми пишѣте да Ви гы пратѫ.

Пріимѣте, молѭ Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

P. S. Искахъ да пишѭ днесь Г-ну С. Радулову, тапа не можяхъ да пристигнѭ. Ные го тъкмимь тука, че отъ есень ще е нашь за-въ училище-то ни, та и Вые му поговорѣте за това. Другаго нѣмаме, а трѣбва ни человѣкъ.

Молѭ Ви ся да сторите добро да испратите до нѣкого въ Цариградъ за да го прѣпрати тука 2—3 фунта отъ сладкый грахъ (сахарный горошокъ) за сѣмя на г. Георгыя Стояновичя. Колкото дадете, пишѣте го на хесапа ми. Това е трудъ, нъ трѣбва да подмамимь наши-ты тука.

2267 — Пловдивскитѣ българе противъ грѫцкия владика Хрисанта. Владишкитѣ клевети противъ българетѣ. Геровъ наймного наклеветенъ. Едринскиятъ валия изслѣдва работата. Той поканва Герова да напустне Пловдивъ. Пак. 4

Филибе 9 Февруар. 1857.

Г-ну Стефану Тошковичю,
въ Одессѫ.

Почтенѣйшiй Господине!

Намѣсто да Ви пишѭ онова, что Ви сьмь обреклъ въ прѣдыдѫщи-ты си писма, идѫ да Ви обадѫ работы доста неприятны. Азъ сьмь принуденъ днесь-утрѣ да излѣзѫ оттука, прѣди да си свръшѭ работѫ, и щѫ идѫ за Едрене, а оттамъ въ Цариградъ. За да разумѣете работѫ-тѫ какъ е, щѫ Ви ѭ кажѭ на длъго, колкого ми прощава сега врѣмя-то.

Нѣколко врѣмя прѣди да дойдѫ азъ тука, владыка-та ни Хрисантъ поискалъ да уряди пò-добрѣ, като въ другы градове, онова събрание, что става всякоѭ недѣлѭ въ уреченъ день въ митрополиѭ тѫ за да сѫди работы, что не сѫ за мехкеме, избралъ членове по двоицѫ отъ всѣкоѭ махалѫ, объявилъ съ писмо по церквы-ты за тѫѭ работѫ, написалъ и правила. Нъ какво то ся види, той е искалъ да има това събрание за машѭ, та да си прави, чтото ще, а избрани-ты членове промѣнили нѣкои отъ членове-ты въ нарядѫ-тѫ и владыка-та, като видѣлъ, че не му поноси, развали да не стане това събрание, и това ся случи, кога бяхъ дошьлъ вече азъ. А за да не стане то пакъ, Негово Прѣосв. съ Димитрика, който му дрьжи тарафъ, отишли да кажѭть на пашѭ-тѫ, че граждане-ти искать да правять нѣкаквы си френскы наряды въ града, та да запре това нѣчто. Това не стигнѫло, а още писали и на Патрiарха, и той далъ такриръ на капиѭ-тѫ, че ужь Блъгаре-ти ся повдигнѫли въ Филибе и съ силѫ искать да въведѫть Френскы законы и наряды, а досегашны-ты Турскы не щѫть да знаѭть. Отъ Цариградъ заповѣдать на Едренскый Валия Измаилъ-пашѭ да дойде тука, както може пò-скоро, за да потъпче бунѫ-тѫ. Нег. Прѣвосх. тръгнѫлъ отъ Едрене съ увѣрение, че ще найде тука мятежь и заповѣдалъ на войска-та да ся приготвять и тыя да тръгнѫть за насамъ. Кога дойде тука, найде свѣта, че и хабаръ нѣма за тѫѭ работѫ, и откакъ испыта, какво е и что е, зе оттука г. г. Георгыя Чорб. Стояновъ и Павла Куртовичя да идѫть съ него на Едрене, та тамъ да оправять работѫ-тѫ. Всичкы-ти сѫ тръгнѫли оттука на 4 Февр.

Кога дойдохъ азъ тука, влѣзохъ като трьнъ въ очи-ты на Грьци-ты, та пакъ подкачихѫ да бъбрять срѣща мене, както и напрѣдъ, като да имъ сьмъ извадилъ очи-ты; распустихѫ думы глупавы и неприличны. А като ся развали да не стане онова събрание въ Митрополиѫ-тѫ, както го искаше градъ-тъ, па всичкы-ты граждани станѫ мѫчно освѣнъ 6—7 душь, мрьзовѣрци Грьци, владышкы подлизулкы, та зехѫ да мьрять срѣщѫ владыкѫ-тѫ, и Грьци-ти зехѫ да казвать, че азъ, като чтомь сьмь дошьлъ, пакъ сьмь разбръкалъ града, та сѫ зели да ставать прѣпирни. А като станѫ така работа-та, та дохожда и Едренскый валия тука, тии сѫ рекли и прѣдъ Турци-ты, че азъ мѫтѫ работы-ты. Като дойде Едренскый паша, слѣдъ три дни азъ отыдохъ въ Копривщицѫ да ся видѫ съ майкѫ си, и тоя день, кога да дойдѫ, тукашнiй каймакамъ Салихъ паша выкалъ Арг. Захаралия, съ когото бяхъ азъ ходилъ при него да му ся обадѫ, че сьмь дошьлъ и че искамь да идѫ въ Копривщицѫ, и му казалъ да прати той тайно чловѣкъ да мя выка да дойдѫ пò-скоро тука и да идѫ при него. Случися, та си дойдохъ прѣди да пратять да мя выкать и отыдохъ при пашѫ-тѫ. Той ми каза, че ужь Едренскый паша порѫчялъ да ми каже да си идѫ пò-скоро оттука, и ужь за добро-то ми мя

съвѣтува да идѫ въ Едрене, та да си земѫ оттамъ разрѣшение да живѣѭ тука, тогава да дойдѫ. Азъ пытахъ, зачто да не быва безъ разрѣшение да сѣдѫ азъ тука, и Салихъ паша ми казва, какво недобры людіе сѫ говорили зло за мене, та затова трѣбва да направѭ така. Тыя недобри людіе сѫ Грьци-ти, та трѣбва да направѭ азъ това нѣчто работа, каквото занапрѣдъ, кога ся врьнѫ, да не смѣѭть да изричять имя-то ми тамъ, дѣто не трѣбва.

Вижте, что правять владыкы-ты ни. Отъ единъ каприз искать да погубять цѣлъ народъ, тачe комуто поноси, нека гы трьпи. Сега азъ щѫ врьвѭ днесь утрѣ, прѣди врѣмя, та ми ся побръква работа-та. Тамамъ бяхъ нагласилъ, каквото да подкачѭ да работѫ съ рядъ, сега тертипъ-ть ся разтуря, та ще остане всичко 2—3 мѣсяци назадъ.

Обадѣте това дѣто трѣбва, та вече отъ Едрене щѫ пишѫ и азъ самъ и по̀-надълго.

Съ истинно почтение оставамъ Вашъ

покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2268. — Разправия за общи пари. Проектътъ и уставътъ на одеското българско настоятелство. Отецъ Натанаилъ Стояновичъ въ Одеса. Пак. 91.

Одесса. 19. Февр: 1857.

Гну Наидину Геровъ.
Въ Пловдивъ. —

Писматави отъ. 11. 13. 26 10вріа. 3. 15 и 23. януар: на времито получихъ, исодержаніетоимъ добре проумехъ.

Гдетовиса дали въ Букорешъ 75. турски лири, истеги уставиле у Гна Хр: Георгіу, кото опшеството ниги поима, ами х: Вакалоглу ги менува намои счетъ, амени тамъ пари кото ниса нужни. Писахъ на г. Хр: Георгіу тія 75. лири даги даде на х: Вакалоглу, идави земи записката, идамія прати, та отъ овде щевія испрати, ами ивіе пишете на Хр: Геор: даследува ординатми, ако нистему дали ордино даследува распорежденіетоми на тяхъ. вида даcте дали на сестрами Дона. 3. полимпер: съ коитови увѣрихъ, ана противъ ви удалжихъ що броих[хъ] на братави у Москва руб: 50. — и за. 2. каси отъ Москва до овде извозъ и 11. 48. всего рубл: 61. 48 к. и благодарави за злочитата сестрами.

Віе знаите чи догде бехти овде, дадиса проектъ иса испрати, после стана и уставатъ дадиса итои на преусвѣщеніятъ итака понеза г. Рачински. Преосвѣщ: дража уставатъ около 20. дена, акотого приправилъ иниспратиль тогава прати черновоятъ съ Н. Х. П. даниго прочите, които измененъ наместа . . . . . . (не се чете) натва обіявихме несогласіе, исія часть писахме на Рачински низнаимъ прифтасали даго доложи на К. Василчикова или отиде каквотогое искратилъ Преосвѣщеніи. но идо тоя часъ нисме получилѣ никакво утвержденіе.

Завчера престигна и о. Наѳанаилъ, икаквото стани има давиго соопща. — аза ако ниса отверди сироти проектатни, има даса . . . . (скѫсано) тоже и Н. М. Т. но мои и да бѫди спроти проектатни. За тва не бракаше да зная г. Христю Гешовъ желаили дани бѫди кориспондентъ, или са отказува. Защо нпможахъ да проумея, тои пише чівіе ми пишете за сичко, авіе пишете чито-ими пише икото непише никои пищо непроумехъ пищо, амими пишете явно. итака допѫти повечи щави ниса чи сіга имамъ повичко заліса.

ваштъ доброжелателъ
С. Д. Тошковичъ.

2269. — Н. Геровъ иска да иде до Одеса да докладва за народнитѣ ни работи. Пак. 4.

Цариградъ 9 Марта 1857.

Почтенѣйшій Господине Стефане Тошковичъ!

Въ Одессѫ.

На 2 Марта Ви писахъ прѣзъ Галаць, нъ понеже не знаѭ, ще ли Ви дойде писмо-то съ врѣмя, повтарямь да Ви обадѫ, какво сьмь стигнѫль въ Цариградъ и трѣбва да ся помаѭ тука до 2—3 недѣли още, та, ако намирате за потрѣбно, пишѣте ми да дойдѫ за нѣкой и другый день въ Одессѫ да дамь отчетъ за онова, что сьмь свръшилъ отъ порѫчяния-та, что ми сѫ дадены. Ако ли нетрѣбва да дохождамь въ Одессѫ, то ми кажѣте, та да Ви отпишѫ за всичко.

Отъ писмо-то ми отъ 9 Февруария трѣбва да сте ся научили какъ станѫ да тръгнѫ отъ Филибе прѣди врѣмя. За това нѣчто сега не Ви пишѫ повече, оставямь да Ви обяснѭ работѫ-тѫ, кога дойдѫ въ Одессѫ, ако мя повыкате, или ако не, то тогава да Ви ѭ опишѫ.

Писмо-то Ви отъ 19 Февруар. ходило въ Едрене и оттамъ е врьнѫто тука, та едва тыя дни го пряхъ. Тврьдѣ тяжко ми дохожда отъ онова, что ся научвамь отъ него за наши-ты работы; нъ дано да ся оправи на добро.

Г-нъ Гешевъ може и пристая да Ви стане кореспондентъ, нъ като станѫ така съ мене, ще чяка да види, какъ ще ся свръши моя-та работа, та да знае какъвъ пѫть да дрьжи.

За 75-ты лиры щѫ пишѫ Г-ну Христу Георгыву да свръши чтото му заповѣдате.

За черковны-ты наши работы сега ся учѫ тука по тънко, какъ ся намирать и щѫ Ви гы пишѫ по тънко слѣдъ нѣкой день.

Отъ Г-на Н. Палаузова имамь писмо и щѫ му отговорѭ до пѫти: исто и отцу Наѳанаилу.

Много не Ви пишѫ сега, зачтото имамь много писмо тука за моѭ-тѫ работѫ и за общи-ты работы.

Съ истинно почтеніе остаямь Вашъ

покоренъ слуга
Н. Геровъ.

2270. — Да гледа Геровъ да се върне въ Пловдивъ на работа. Съ владиката да тури капакъ. Инокентию дадено обяснение за черковния въпросъ. Пак. 91.

Одесса. 15. Марта 1857.

Гну Найдину Геровъ.

Въ Цареградъ.

Писмотови писано въ Филибе отъ. 9. февру: навремето получихъ. тожеми пише гнь Ступинъ оть. 28. февру: доста полезни за Царградь но отъ васъ никакво извѣстіе нямаме, какви клеветнвиса на . . . . . (не се чете) икон конецъ имате надежда да зематъ.

По моето мненіе ви казвамъ чіе добре какъ какъ даму турите капакъ идаса вжрните въ Пловдивъ по малко малко да врашите да напредова училището. а за Рила или други места да ходите, за сига даса преостамовите до г: да са позамине малко време даса позабрави, чи й даидите нищо нема да сврашите, чи щатъ следъ васъ да пишатъ й ви иматъ подъ полозреніе.

О. Наѳанаилъ сасъ другіятъ параходъ ще трагне за градатви тогава пакъ щави писа, наи и уствено ще научите заповиче. Гледаите даса не вращате за Россіята, ами за Пловдивъ чи тамосте нужни.

Намъ отъ какъ писахте защо народать иска независими архіереа отъ Патріархатъ, подадохми обіясненія на Йнокентія, итоиго прати въ Министерството, ако го одобрявать да пишатъ на тукашніять посланникъ да подража нашите. ако беха написали понапретъ мненіетоси досега моише иконецъ да земи. но нашите съ насъ кото съ чузди са дражатъ, белки й ніе нежеланмъ доброто на пародатси.

вашъ приятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

Низная писахтиле на Христя Георгіевъ въ Букурешъ да следува ордипотоми за. 75. лири турсски, чи му писахъ даги вжрни на Х. Вакалоглу, и дави земи распискатави ламія испрати. аконисте писали съ первомъ даму пишете и даите писмото на г. Христя Тапчилещовъ задаго испрати.

Истіять.

2271. — Найденъ Геровъ пакъ повтаря желанието си да иде въ Одеса. Пак. 4.

Цариградъ 19 Марта 1857.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ начяло Марта, наскоро като дойдохъ въ Цариградъ, Ви писахъ двѣ писма; едно-то пратихъ прѣзъ Галацъ, а друго-то направо чрѣзъ г-на Чямова. И въ двѣ-ты Ви обаждахъ, че сьмь дошьлъ тука, и Ви казвахъ, ако намирате за потрѣбно, да дойдѫ за нѣкой день въ града Ви, за да Ви дамь отчеть что сьмь свръшилъ отъ онова, что ми е порѫчяно, или ако не, то да ми кажете, та да ся разумѣемь съ писма. Днесь приемамь писмо отъ Васъ отъ 15 Марта и видѫ отъ него, че не сте прияли ни едно отъ писма-та ми. Затова бръзамь пакъ да Ви кажѭ, какво трѣбва да ся помаѭ тука още баремъ 2 — 3 недѣли и сьмь зелъ отъ г-на посланика изволение да дойдѫ въ това врѣмя за еднѫ недѣлѭ нѣчто въ града Ви, ако ма повыкате, и така щѫ чякамь да ми кажете, да дохождамь ли въ Одессѫ или оттука да Ви пишѫ за всичко?

За да застигне писмо-то ми на парахода, сега не Ви пишѭ ничто за общи-ты работы. Ако дойдѫ въ Одессѫ, приказа щѫ Ви гы, ако ли не, то щѫ Ви писа за тѣхъ отпослѣ.

Молять Ви ся тукашни-ты наши да кажете на всичкы-ты въ Одессѫ да бѫдѫть пò-внимателни съ писма-та си, които пишѭть за тука, зачтото сѫ дохождали писма, които да ся хванѫть докарвать белѭ. За това допѫти повече щѫ Ви писа.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

Притворено-то писмо пратѣте, молѭ Вы, брату ми въ Москвѫ.

2272. — Утвърждение за обществото още не е получено. Нѣма защо Геровъ да отива въ Одеса. Отецъ Натанаилъ ще иде въ Цариградъ. Пак. 91,

Одесса. 21. Марта 1857.

Гну Найдину Геровъ.

Въ Цареградъ.

На. 15. тоя стана послѣднотоми, съ коетови рекохъ до тогава потребните.

Сега получихъ ваши две писма отъ. 2. того чресъ Галацъ й отъ. 9. истіятъ. и разумехъ содержаніетоимь Ніе още нисме получилѣ отверждеіето на овдешното бѫлгар: опщество, причината не зная, зачто се обави. Віе за да дохождате въ Одесса ніе нужно, моитини описа клеветите варху васъ, и какъ тече работата, икакво мислите дастани, кото ви говорилъ Посланикатъ чи требова. прилично одовлетвореніе. анаи добротомое даго вдигнатъ отъ Пловдивъ чи тои нище да пристани отъ дабрака:

И щотосте сврашилѣ моитениго прида писменно таніе нужно дадухождате лично, да нестани и овде някоя спанка.

Ето и от. Наѳанаилъ иди за градатви таса разговорете по нашироко, немое извѣстно сичко. опишете инашите какво искатъ отъ началството. и каква надежда има. и коимъ помага. те. отъ. насъ странатъ коиги знаи какво занасъ мислатъ. —

Претварямви иотъ Братави писма, сасъ сяка почта праща писма засакади, писахъ на Савва за да му вноши какво тои дошолъ задаса учи, и подобреи на мереніетоси даследува, нежели да раскрива кореспонденцію, чи едно времетоси губи, а друго започтата напрасно париса давать.

итака чакаме отъ васъ по нашероко дани обіясните засичко. икотови поздрава остаювамъ

приятель
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2273. — Какъ мисли Н. Геровъ да иде въ Одеса. Той готви докладна записка за народнитѣ ни работи. Писмата и въпроситѣ на Ошмянцова за картата му. Церковни книги за българската церква въ Цариградъ. Криво схващане на церковния въпросъ. Пак. 4.

Цариградъ 5 Априлия 1857.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Притварямь двѣ писма, едно-то до Васъ отъ О. Натанаила, а друго-то до Коста Димовъ Дилджилерицъ. Второ-то праща Г. Ступинъ и Ви ся моли да го пратите на Г-на Ващенко, зачтото при него ся намира Дилджилереца.

Отецъ Натанаилъ отыде оттука за Селеникъ на 30 Марта. Съ него ся разговорихме на длъго.

Видѣхъ, что ми пишете да не дохождамь въ Одессѫ, зачтото може да стане спънка за излизаніе-то ми оттамъ за насамъ, та нѣма да дойдѫ. Трѣбва обаче да Ви кажѫ, че такава спънка не можяше да бѫде, зачтото щяхъ имамь паспортъ отъ посланика да дойдѫ и да ся врънѫ пакъ тука. Отъ другѫ странѫ ако да бяхъ дошьлъ въ Одессѫ, щяхме прикажемь за много работы, за които, истина, щѫ Ви пишѫ, нъ на писмо всичко не щѫ могѫ да Ви гы изложѭ така, както изъ уста щяхъ Ви гы обяснѭ, зачтото на

писмо всичко не може да ся каже, таче тука всякой день новы работы ми ся отварять, та не намирамъ врѣмя да напишѭ, чтото ми трѣбва. Отъ нѣколко дни сьмь подкачилъ описание за народнѫ-тѫ работѫ за духовенство-то, какъ ся е начнала тя, какъ врьви, на какъвъ рядъ ся намира и накждѣ сочи; нъ още не сьмь свршилъ. До недѣлѭ щѫ Ви пратѫ това описание.

И за моѭ-тѫ работѫ, при всичко-то ми желание да Ви ѭ обадѫ какъ врьви, сега ничто не могѫ да Ви кажѭ за неѭ. Принжденъ сьмь да млъчѭ баремъ още еднѫ-двѣ недѣли.

Оныя писма що Ви праща братъ ми отъ Москвѫ да гы распращате нагорѣ надолу, не сѫ негові. Ошмянцовъ пише въпросы и гы дава брату ми да праща на разрични людие въ Блъгариѭ да му напишѫть отвѣты на тѣхъ, та по тыя отвѣты да си доплъни хартѫ-тѫ за Турциѭ, коѭто готви да издаде. Братъ ми не може да не гы поемѫ да гы испраща, и така напраздно ся труди и става и расносъ, а полза ничто не ще да има, зачтото съ тоя начинъ не могѫть ся събра достаточны свѣдѣния. Азъ ся чудѫ на такывы людие, като Ошмянцова които мыслять, че така лесно ся врьшять работы-ты, таче ако не имъ пристане чловѣкъ, тии ся срьдять и го тлъкувать не знаѭ какъ си.

Тукашня-та Блъгарска церква нѣма книгы; има едно коло и тыя сѫ твръдѣ покѫсаны, та ми порѫчяхѫ наши-ти тука да Ви ся помолѭ да имъ пратите едно коло новы, та ако нѣма нѣкой добьръ чловѣкъ да гы плати тамъ за да дойдѫть даръ, то щѫть ся плати оттука. Азъ Ви прѣдавамь тѣхнѫ-тѫ молбѫ и отъ себе-си щѫ прибавѭ, че ще дойде твръдѣ сгодно, ако да имъ пратите едно коло книгы даръ. Това ще покаже още пò-ясно на наши-ты тука, че имате съчювствие къмъ тѣхъ, и ще гы разувѣри отъ онова мнѣние, което тии прѣди нѣколко врѣме сѫ добыли за Одесскы-ты Блъгары, че ужь тии сѫ противни на това, что иска народъ-тъ да си има свои владыкы и духовенъ главѫ. На това мнѣние сѫ дошли тии тука отъ недоразумѣние, зачто-то лично-то мнѣние на едного чловѣка сѫ зели за Ваше мнѣние и за мнѣние на Русското правителство. Азъ гы разувѣрихъ сега, нъ още пò-добрѣ ще бѫде, кога и Вые оттамъ на дѣло покажете, че приемате участие въ тукашни-ты Блъгары. Затова трѣбва непрѣменно да пратите едно коло книгы на церквѫ-тѫ тука.

Недоразумѣние-то е было причина, дѣто оттука не Ви сѫ писали ничто за общѫ-тѫ работѫ на духовенство-то, таче отъ другѫ странѫ и не смѣѭть да пишѫть, за да не пропадне нѣкое писмо, та послѣ да гы окривять, че имѫть непростителны сношения съ Васъ. Сега оставять вече азъ да Ви пишѭ.

За книгы-ты ако нѣма друго срѣдство да ся пратять, безъ да ся ловять, пратѣте гы до г-на Хр. Тъпчилещева на два пѫти, та той ще гы зе отъ парахода.

Желаѭ Ви да празднувате весело Великдень.

Приимѣте увѣрение за истинно-то ми за Васъ почитание.

Н. Геровъ.

2274. - Съ голѣмо удоволствие ще посрѣщнатъ Герова въ Одеса. Очаква се утвърждението на настоятелството. Владиката ще излѣзе по таксидъ. Отпускане черковни книги за цариградската церкова. Рилцитѣ въ Одеса. Пак. 91.

Одесса. 11. априля 1857.

Гну Наидену Геровъ.

Въ Цареграть.

Съ благодарность получихъ писмотови отъ. 5. того и содержаніетому разумехъ.

Заради дохожданитови въ Одесса наи повиче мисляхми дави не стани припятствіе за излизането, както за Букурешъ. Но кога можете даса снабдите съ Пашпортъ отъ Посланикатъ и за излизанетови, ніе съ голѣмо одоволствіе желаимъ даса видимъ, между прочемъ да разумеимъ и нашите Бѫлгари отъ гдеса зели тва мненіе чи ніе нисме доброжелатели на народатси, исмеимъ противники. Кога сявгае нашето желаніе даработимъ на Едно и согласно.

Нямаме още и отвержденіето отъ С. Петерб: но сега треби скоро дадоди чи Княсъ Василчиковъ на. 20. Марта отишалъ за С. Петер: вмести съ него отишалъ Рачински. та Проектать ся прави съ васъ може бить даса случи и остроиството да бѫди съ васъ — жалко само чи Владиката ще излези на таксить за Краматъ, но акостани ихтиза моитемо писа и отъ овде.

За Царогратската Болгарска церква моимса отпусна едно коло церковни книгы, но треби чресъ Посолството, а чресъ Посолството треби даги испрати Преосвѣщеніи, атои котоще дабѫде въ отсуствіи щеса забавятъ, чресъ Гна Хрис: Тапчилещовъ є̃ опасно даса не оловать. ако додете віе тогава съ васъ по оидисава. —

Кога додите за повичето щемса разумѣ. асіга котови поздрава съ праздникатъ Хросъ вокресе

устаю вашъ приятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

Писмото до Гна Ступина молимъ испратете вѣрно. тоже и другите оправете. — Днесъ утриса овде и Рылците таксидіоти. но те безъ Монастирятъ согласіе миса чини нищо нище моятъ да определатъ.

2275.—Тържествено отваряне руското консулство въ Пловдивъ. Положението на Герова. Коп. кн. 3. 72.

Пловдивъ, 17 Окомврия 1857.

Почтенѣйшиі Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Доста врѣмя ся минѫ откакъ не Ви сьмь писалъ. Причина-та е, че отидохъ на Узунджовѫ на панаира и оттамъ въ Едрене, та сега скоро сьмь ся прибралъ. Ала и азъ отъ Васъ нѣмамь писмо, откакъ сьмь излѣзълъ отъ Одессѫ. Хайде вече занапрѣдъ да си отписваме рядовно. Азъ сега ся настанихъ и нѣма вече да ходѫ никѫдѣ.

Консулство-то въ Филибе добро нѣчто. Тука ны имать тврьдѣ на голѣмо. Кога да вдигнѫ пандерѫ-тѫ прьвъ пѫть, станѫ едно тръжество, невидено до сега въ Пловдивъ. Не Ви го описвамь, зачтото е длъго и широко: щѫ кажѭ само накѫсо, че който не го видѣ съ очи, той не може си прѣлстави, нито ще повѣрва, че е станало до толкова. Сега ся поминувамь, както и напрѣдъ,

добрѣ и съ Блъгары-ты и съ Грьци-ты; нъ послѣдни ти скрышемь пакъ не мя обычять, ала не го показвать.

Притворено-то писмо за Костадина Искровъ Кесяковъ, молѭ Ви ся направѣте каквото да го приеме Костадинъ и пишѣте ми дѣ ся намира негова милость, вь Одессѫ ли ся мае още, или отыдѣ на нѣкѫдѣ.

Явѣте ми, молѭ Ви ся, има ли надѣждѫ да ся направи да дохождать тука церковны книгы. Свѣтъ-тъ е провыкалъ за тѣхъ. — Поздравление на вси-ты наши.

Примѣте молѭ Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

2276. — Иска се помощь за пловдивското училище. Паданeто на Хрисанта. Да се намѣсти Костадинъ Кесяковъ на работа въ Одеса Коп. кн. 3. 107.

Пловдивъ, 28 Ноемврия 1857.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

И азъ рѣдко Ви пишѫ, ала и Вые съвсѣмь мя забравихте: откакъ сьмь излѣзълъ отъ Одессѫ досега ни едно писмо отъ Васъ, за да знаѭ, что да ся отговарямь за обѣщания-та, които лани по Вашѭ заповѣдь дадохъ за училище-то тука, та да не излѣземь на лъжѭ. Работа-та е така, дѣто непрѣмѣнно трѣбва тжѭ годинѫ да ся направи нѣчто, зачто, ако не ни пратите нѣчто, то съ обѣщания-та си за голѣмо добро щемь станемь причина да ся растури и онова малко-то что има. Азъ Ви ся молѭ да ми пишете пò-скоро нѣчто за тыя работы и дано ми дадете добры извѣстия. При това залѣгнѣте да ни пратите тука за учитель я Радулова, я Петра Θеодорова Панагюреца. Щѫ чякамь да приемѫ отъ Васъ отговоръ, та тогава да подкачимь редовно да си отписваме за тыя работы.

Въ Цариградъ, что ся прави, извѣстие нѣмаме. Г-нъ Димитръ Мутевъ още не ми е писалъ откакъ е стигнѫлъ тамъ. Само отстранѫ слушямь по нѣчто.

Наши-ти чорбаджии едва сполучихѫ да махнѫть владыкѫ-тѫ Хрисанта, намѣсто когого ся отряди за въ Филибе Измирскый митрополитъ Пансій, та отыде мъхъть за шикалкы, нъ и това стига, дѣто и патрикъ-тъ и синодъ-тъ съ всичкѫ-тѫ Грьчюлиѭ, дору и везирь-тъ искахѫ да го задрьжять, тачe пакъ му ся надви, та паднѫ.

Притварямь Ви писмо отъ г. Искра Чорбаджи Вълковъ. Негова милость, като ся научи, че не щѫть да приемѫть сынъ му Костадина въ Кадетскый корпусъ, моли Ви ся да го приберете при себе и да го турите на работѫ, за каквѫто го найдете врядeнъ. Отъ моѭ странѫ и азъ Ви ся молѭ, ако не трѣбва Вамъ чловѣкъ, то да прѣдстоите да му найдете мѣсто въ нѣкоѭ конторѫ, за да не се врьне тука да беремь срамъ. На врѣмя-то азъ думахъ на наши-ты въ Цариградъ да не го испращать отъ Цариградъ, прѣди да ся види, щѫть ли бѫдѫть приеты; тии не слушяхѫ, а прибрьзахѫ да гы испратять въ Одессѫ, та сега да ся врыщать да имъ беремь срама. Прѣдстойте баремъ Вые да имъ ся намѣри тамъ работа, за да не ся отчяюваме отсѫдѣ, че нѣма отнидѣ помощь.

Азъ ся надѣяхъ да ми пратите два-та сандѫка книгы, что имамь у Васъ, прѣзъ Галацъ, както остахме сговорни, когато бѣхъ въ Одессѫ. А понеже не сѫ пратени досега, молѭ Ви ся, испратѣте ми гы прѣзъ Цариградъ, че ми трѣбвать.

Прiимѣте молѭ Вы увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

Покорно поздравление на Аннѫ Христофоровнѫ.

2277. — Ще се помогне и на пловдивското училище. Синодътъ отпусналъ 75 стипендии за южни православни. Отпусналъ и церковни книги. К. Кесяковъ въ Москва. Съвѣтъ за него. Толстой подържа Петра Теодоровъ въ Москва. Сава Радуловъ. Новиятъ пловдивски владика. Пак. 91.

Принято 26 Декемвр. 1857.

Одесса. 16. 10вріа 1857.

Г-ну Найдину Герову.

Въ Пловдивъ.

Отговарямса наваше две чесии отъ. 17. 8вріа й. 28. про [ш]: содержаніетоимъ проумехъ. и радувамса за успехитеви, и добро здравіе.

Досеганиви писахъ защо и нема що дави пиша. Знаите че русските работи тешко варватъ, все чакаме потвержденіето което знаите но идосега нито добиваме, мисла вечи . . . . (не се чете) итребова скоро даса получи. Давидимъ съ какви средства, та ако бѫди возможно не заборавямѣ за даса помогне ина пловдивското училище.

свѣтенши Сѷнодъ определи за . 75. юнуша даса приематъ за воспитаніе, 25. въ Одесса а осталніите въ Кіевъ, на особенъ квартира, ястіе даси иматъ пособенъ. Назерателъ (икономъ) адасаучатъ въ Семенаріето. но още ніеса оредило. мисла сигае лишно да умоляваме Рылците. отпуща и 75. круга церковни книги по ефтено даса продаватъ на бедните церкови, ана някои совсемъ бедни идаромъ. Каквотоса отреди акоса прататъ и въ Мисіята наша въ Цареградъ щави ява та отъ тамъ моите писа да прататъ ивамъ.

Сынатъ на Гна Искра са намира каквотоса научавамъ въ Москва, щаму прата писмото тамъ. Европейските кризиси са големи каквотоги научавате итака градатніе на тѫрговіата безъ дѣиствіе. и затва безъ дѣиствіе много тарговцы отпущатъ отъ хоратаси, ане даги умножавать. Знайте чи овде канторите пріиматъ млади освенъ като знаятъ русскіятъ языкъ, да иматъ познаніе нотъ Европейски языцы. Затова ще реча да посуветувате Гна Искра, сынаси да извади въ Цареградъ, тамшните языце тои познава итамъ по мои даса настани. ако ивъ Москва ни моиса настани. —

Петаръ Феодоровъ Панагюрчинатъ влези въ Московскіятъ университетъ содержаваго прокуроратъ Св. Сѷнодъ графъ Толстои. а Радуловъ са намираше заграница у болгратъ сіга накадеи незная, віе моите по-добре да узнаете и напишетиму. —

Каквото са научавамъ отъ измирліите, новіятни Пловдивски на далище дае по добаръ отъ первіятъ итака сожелявамъ чи не сполучиха нашите бедни Единородцы. Но детето плачи докму дадатъ нянка, не треби даса отчаювамѣ.

Поздравете молимъ Гна Евлогіа акое овде, чи нѣмамь врѣми особо даму пиша, задами яви на оризатъ цената. Въ прочамъ прибиваю.

вашъ приятелъ

Стефанъ Д. Тошковичъ.

2278. — **Настоятелството потвърдено. Какъ ще дѣйствува. Владиката неговъ попечитель. Пловдивското училище.** Пак. 91.

Прията 24 Апр. 1858. Отгов. 28 Апр.

Одесса. 12 Априлія 1858. —

Гну Наидину Геровъ.

Въ Пловдивъ.

. . . . Мисла дасте узнали чиса подтверди исканитони опщо. Но не така каквото бехмиго на чертали съ уставъ, и подъ име Одес: Болгар: благотворително опщество, ада бади безгласно каквото си бехми исъ перво, само някои идруги енструкціи отъ Генр: Губернатора. тія енструкціи котоги придади на архіереятъ иму пише даніе Попечитель архіереять ги прати до Министрть даму даде указъ, тогива ще закачи да работи за зборъ. Но то ощи ще мени. 2/3. мца. до тогава віе съ пловденските тузови подкрепяваите Пловденското очилище. апосле като бѫдимъ иніе готови ще матеріално да помагами, исъ пари исъ книги. Ниса отчаюваите надеимса да трагни работата напредъ. —

Молимь поздравете отъ мени сичките ваши Родолюбцы. и Г. Хр. Гешоглу.

На отсуствіетоми ще подписва сынми Георги както доло, иго зимете въ забележуване.

Въ прочемъ прибиваю съ истеномь почтеніемь

вашъ приятель

Стефанъ Д. Тошковичъ.

За Стефана Д. Тошковича

Георги С. Тошковичъ.

На Мавриди писмото молимъ вручете. —

2279. — **Радость за утвръждение общото искане. Училището има потрѣба отъ помощь. Ще се подържатъ 25 българчета въ руска семинария. Потрѣба отъ церковни книги.** Коп. кн. 3. 197.

Пловдивъ, 28 Априлия 1858 г.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!

Въ Одессѫ.

Съ голѣмо благодарение прияхъ Ваше писмо отъ 12 Април. и бръзамь да Ви отговорѭ.

Благодарѭ Ви за дѣто сте ся потрудили да турите на рядъ работѫ-тѫ, за да ся прибере чтото е остало отъ покойный ми уйчя Христа.

Колко за работѫ-тѫ на Стайко Н. Кесевъ, азъ зпаяхъ, че Вамъ е мѫчно да свръшите, ала ся надѣяхъ, че щете можете да прѣдадете другому довѣренность-тѫ, зачтото азъ нѣмамь познайникъ въ Аккерманъ, който да свръши това. Притварямь Ви писмо до Г-на П. Кесякова въ Аккерманъ, комуто пишѫ за тѫѭ работѫ и ся надѣѭ той самъ да дойде въ Одессѫ да ѭ свръши. Въ противенъ случяй, Вые както благоразсѫдите, така да стане.

За 65 руб. и 60 коп. что сте разнесли за да извадите паспортъ на покойный Аргира Загарлиѭ, щѫ си имамъ на умъ, та кога да расправи Вице-консулство-то зимане-даване-то му, най-напрѣдъ тѣхъ щѫ броѭ Г-ну Кочнашоглу, като длъгъ въ хазнѫ-тѫ.

Съ голѣмо благодарие ся научихъ, че ся е утврьдило обще-то ни искане. Дай, Боже, добъръ успѣхъ! Училище-то за сега ся дрьжи, нъ за да прѣуспѣе, на Васъ вече щемъ ся надѣемъ и вѣрвамъ, че не щемъ ся посрамимъ за обѣщания-та, что сме дали.

Научихся, че ся е разрѣшило вече да ся приемѫть 25 момци въ Семинариѭ-тѫ на учение съ иждивение отъ хазнѫ-тѫ, та пишѫ Г-ну Н. Палаузову и Вамъ ся молѭ да сторите и намъ рядъ да пратимъ отука пять-шесть момчета, тыя момчета сѫ отъ различны мѣста и сѫ добрѣ приготвены, та щѫть хванѫть мѣсто.

Тукъ има голѣмѫ потрѣбѫ за церковны книгы. Отъ день на день все ся надѣемъ да дойдѫть, ала до сега още нѣма. Азъ не знаѭ, какво щемъ правимъ за да посрѣщнемъ тѫѭ потрѣбѫ.

Примѣте, молѭ Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Вашъ приятель

Н. Геровъ.

2280. — Синодътъ отпусналъ черковни книги съ намалена цѣна. Дѣ да се продаватъ въ Турско. Кои да бѫдатъ кореспондентитѣ. Да се прѣдума Хр. Гешовъ да приеме. Пак. 91.

Приято 16 Мая 1858. Отгов. 22 Мая.

Віенна . 8. Мая 1858.

Г-ну Н. Геровъ.

Слава богу доде извѣстіе отъ свѣтѣишіи С҃ѵнодъ, заданиса даватъ книги церковни даса испращать въ турско, въ .2. 3. места да се продаватъ на половинатаимъ стоиностъ за да моятъ бедните церкови даси копуватъ, ніе колкото за местата где даса продаватъ определихме въ Тарново, Филибе, и Софія, акои ще бѫдатъ кориспондентитени, не смеяхме даги забележимъ, за данеби дани откажатъ.

За Филибе намирамъ монаси[п] гна Хр: Гешовъ, комуто днесъ пиша, но нашите са опасаватъ таса теглатъ. тука за продажа церк. книгы, никаква опасность нема нити пакъ за подозреніе. Сега тарговицъ, мои да продава и копува сичко коетому дава рѫка. Но нашите са боятъ и отъ което щяло и нещяло та по хортуваите съ гна Христя Геш: та му даите да разумеи даса небои ами да поеми и тоя трудъ. тои има даса отчита съ мени, асамъ тарговицъ. Мачимса да направимъ нещо за полза за народатъ, коетони са дава, апосле немаме хора за даго исполнамъ. Книгитени даватъ, меръ сига да искаме и те да ниги продаватъ. вище таго согласете.

За Тарново мисла да бади Евстафія Д. Селвели. аза Софія ни познаваме никого. ако знаишъ някого родолюбиви и верянъ чоловекъ, отпишимо и пишете за Одесса до сынами Георгія, или Н. Х. Палаузова. Трябова дае тарговицъ, имаме Савва, ала тои небива.

За наследьето дадохъ Довѣрность на сынами Георгія да враши за чичави Христя. За акерманъ остана безъ дѣиствіе чи никого немаме тамъ.

Вашъ доброжелателъ и приятелъ

Стефанъ Д. Тошковичъ.

2281. — Рускиятъ синодъ отпуща церковнитѣ книги за Българско съ половина цѣна. Какъ да се изпращатъ въ Турско. Коп. кн. 3. 212.

Пловдивъ, 22 Мая 1858.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичъ!

Ваше писмо отъ 8 Мая отъ Вѣнѫ приняхъ и съ благодарение ся научихъ какво Святѣйший Синодъ е разрѣшилъ да ся пращать тука книгы да ся продавать на половинѫ-тѫ имъ цѣнѫ, та да могѫть да гы купувать бѣдны-ты церквы. Отъ исто-то писмо видѣхъ, какво сте намыслили да ся пращать книгы-ты тука до Г-на Хр. Гешевъ, та той да гы продава. Азъ говорихъ съ неговѫ милость за това и рѣшихме така.

Книгы-ты отъ Одессѫ да ся пращать до Г-на Евлогия въ Галаць, а той да гы испраща тука до Г-на Хр. Гешева на коммисиѭ, та тука ще имъ ся найде колайлѫкъ да ся продавать така, каквото да не става таватуръ. Найдохме благословно да не дохождать книгы-ты право до Г. Гешева, а да бѫде чрѣзъ Г-на Евлогия зачтото, Гешеви, както знаете, сега не правять другѫ търговиѭ освѣнь сарафлѫкъ, та като извадять да продавать книгы, това ще обрьне внимание-то на неприяли-ты, които трьсять възможность да оклеветять Блъгары-ты, и щѫть ся въсползувать отъ това да искать да докажѭть, че ужь е истинно това что говорять за нѣкой си и особено като ся продавать книгы-ты евтино. За това по̀-добрѣ ще бѫде да дохождать книгы-ты до Г-на Х. Гешева като пратены нему отъ Г. Евлогия да гы прѣдаде тука нѣкому да гы продава и да имъ прибира пары-ты. До еднѫ недѣлѭ има да ся срѣщнемь съ Г-на Евлогия да прѣговоримь и съ него за това, таче щѫ пишѭ въ Одессѫ Г-ну Георгию да прати по̀-скоро книгы, зачтото искать отъ много мѣста.

Поздравѣте, молѭ Ви, отъ мене Г-жѫ Јованкѫ.

Поздравлявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2282. — Искатъ се церковни книги. Коп. кн. 3. 224.

Филибе, 9 Юлия 1858.

Господине Георгие С. Тошковичь!
Въ Одессѫ.

Г-нъ Стефанъ баща Ви ми пише отъ Бечь отъ 8 Мая, какво Святѣший Синодъ разрѣшилъ да ся давать книгы церковны за да ся испращать въ Турско да ся продавать съ половинѫ цѣнѫ, та да могѫть да си купувать сиромашкы-ты церквы. Той ми казваше, че за Филибе намира за сгодно да ся пращать такывы книгы до Г-на Хр. Гешева, та прѣзъ неговѫ рѫкѫ да ся продавать, и питаше, бива ли да ся направи така. При това ми казваше още чтото парядимь тука, да пишѫ Вамь или Г-ну Н. Х. Палаузову.

Тука ся разговорихме за тѫѭ работѫ съ Г-на Хр. Гешева и съ другы, които трѣбваше, и по различны причины найдохме за несгодно да ся пращать книгы-ты до Г-на Хр. Гешева, а отрядихме да ся врьши работа-та чрѣзъ Г-на Евлогия Георгиева. Негова милость приима тоя трудъ на себе и казва да ся пращать книгы-ты прѣзъ Галаць за Свищовъ до Г. Г. Д. Начевичь и Ј. Станчоглу подъ заповѣдь на Г-на Евлогия Георгиева. На испращане-то трѣбва да ся гляда: 1) всякой санджкъ да има №. 2) за всякой санджкъ да има реестръ на книгы-ты. 3) санджци-ты да теглять отъ 4 до 4½ пудове, не повече, за да могѫть да ся товарять на коне.

Трѣбва да пратите повечко книгы, зачтото отъ много мѣста има да искать, ала да гы пратите на малкы партии, та, когато ся прѣкарвать прѣзъ гюмрука да не влизать въ очи.

За разносы-ты за прѣпращанiе-то книгы-ты дотука забѣлѣжѣте ни (трѣбва ли) трѣбва ли да ся притурять възъ цѣнѫ-тѫ имъ, та да излизать отъ продань-тѫ.

Притварямь Ви писмо отъ Г-на Евлогия, който Ви пише, че поема тѫѭ работѫ възъ себе, и Вы молѭ да ся потрудите да испратите по̀-скоро книгы, зачтото сѫ твърдѣ потрѣбны.

Поздравлявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2283. — Натякване Тошковичу за народнитѣ работи, дѣто не се връшатъ по сговора. Настойчиво се иска помощь за пловдивското училище. Водосветъ въ училището. За церковни книги. Коп. кн. 3. 376.

Пловдивъ, 20 Мая 1859.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь!
Въ Одессѫ.

Отодавна не Ви сьмь писалъ, ала и отъ Васъ нѣмамь писмо отъ много врѣмя, отъ цѣлѫ годинѫ. Причина-та на млъчянiе-то ми е, да Ви кажѭ открыто, дѣто не сполучихъ на нищо, за каквото сме си писали и ся бяхме сговорили съ Васъ и съ другы-ты членове на Настоятелство-то, и това мя направи да ся посрамѭ тука прѣдъ мнозинѫ не малко. Спорядъ думѫ-тѫ, что имахме, азъ приготвихъ нѣкои момци, доста успѣлы въ наукы-ты, за да гы испроводимь да ся учять въ Россиѭ, като чтомь ся даде изволение да ся приемѫть съ иждивение отъ Правителство-то. Нъ когато ся даде изволение, искахѫся и проводихѫся момци отъ другы мѣста, а оныя что бяхъ приготвилъ азъ, останѫхѫ да незнаѭ, какъ да ся отрьсѫ отъ тѣхъ. На настойници-ты на училище Св. Кирила и Методия, спорядъ както мя наряди настоятелство-то, обѣщахъ спомоществование, и тии, за да турять това заведение на по̀-добьръ рядъ, умножихѫ харчеве-ты му; нъ спомоществование не дойде отъ нигдѣ, и азъ трѣбва да ся червѭ сега прѣдъ тѣхъ, че гы сьмь излъгалъ, та сьмь гы направилъ да подкачять работы, които не щѫть могѫть да искарать на главѫ. Спорядъ Ваше писмо, въ което ми казвахте да нарядимь, какъ да ся продавать церковны книгы, които е отпустилъ Св. Синодъ да ся давать въ Блъгариѭ съ половинѫ цѣнѫ, азъ обрекохъ на много села, които искахѫ книгы, за малко врѣмя да имъ намѣрѭ, и писахъ въ Одессѫ да ми проводять; нъ и досега гы чякамь, и селене-ти дохождать почти всякой день да гы искать, та не знаѭ вече, какъ да гы лъжѭ и какъ щѫ имъ ся отсрамѭ. Г-нъ Н. Палаузовъ ми писа да искамь отъ Мисиѭ-тѫ книгы, нъ тя ми проводи само четыре неплъны крѫгове, безъ минеи и октоихы.

Това е причина-та, Господине, за коѭто отодавна не Ви сьмь писалъ; нъ глядамь, че и съ млъчянiе не ся връши работа, та пакъ щѫ Ви ся помолѭ да прѣстоите, каквото да ся направи нѣчто и за училище-то и за книгы-ты. Училище-то тѫѭ годинѫ бѣ твърдѣ добрѣ; нъ ако не дойде отнѣйде помощь, за-до-годинѫ, сирѣчь, отъ Септемврия нататакъ, мѫчно ще бѫде да ся дрьжи на истый рядъ, зачтото, като ся умножихѫ харчеве-ти му, а приходъ нѣма отнидѣ, срѣдства-та му ся довръшять. За това Ви ся молѭ, отъ имя на настойници-ты, да го приглядате и баремъ малко помощь за грядѫщѫ-тѫ годинѫ да проводите, каквото да може да ся удрьжи на тоя рядъ, на

който ся намира сега, за да не бы да трьгне назадъ. И молимь Ви ся още да сторите добро до излѣзъ Юния или начяло Юлия да ни явите щете ли помогнете нѣчто, за да знаѫть настойници-ти на училище-то какъ да пазарять учители-ты и каквы наряды да сторять за грядѫщѫ-тѫ учебнѫ годинѫ.

Колко за церковны книгы, ако не е възможно да ся пратять да ся продавать на половинѫ цѣнѫ, то голѣмо добро щете сторите на тукашны-ты селены да прѣдстоите тамъ, та да Ви проваждаме оттука пары да купувате книгы и да ни гы испращате да гы продаваме съ малкѫ ползѫ за училище-то Св. Кирилла и Методия. Така щете сторите добро и на училище-то, и Ви ся молимь да ми явите, бива ли да ся направи така. Или ако и това е невъзможно, то на Васъ оставяме да намѣрите нѣкое срѣдство, какво да е, за да ни пратите книгы, зачтото има голѣмѫ потрѣбѫ, и съ нетрьпѣние чякаме да ни явите, съ кой начинъ да посрѣщнемь тѫѭ потрѣбѫ. Книгы-ты може да ся проваждать до Миссиѭ-тѫ въ Цариградъ, а тя да ми гы прѣпраща затука.

Да дойдемь пакъ на училище-то. Прѣди нѣколко дни, за деня на покровители-ты му, Св. Кирилла и Меѳодия, Владыка-та служи литургиѭ на Блъгарскый языкъ въ церквѫ Св. Богородицѫ и слѣдъ литургыѭ-тѫ съ архиерейскы-ты си облачения, съ священици-ты и съ много народъ отыде въ училище-то та святи водѫ, послѣ учители-ти казахѫ слово, единъ на Блъгарскый, другый на Грьцкый языкъ.

Молѭ Ви ся да сторите добро да ми явите, на кой рядъ ся намира работѫ-тѫ за наслѣдство-то на покойный уйчя Христа, и щѫть ли ся приберѫть скоро пары-ты, что сѫ осталы отъ него, зачтото наслѣдници-ты му сѫ сиромаси и съ нетрьпѣние гы чякать да дойдѫть по̀-скоро.

Приимѣте, молѭ Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

2284. — Не е криво попечителството. Таквиа сѫ наредбитѣ на правителството. Отпущането на черковни книги промѣнено. Владиката ще дѣйствува въ Петербургъ. Българчета ученици и подържането имъ. Пак. 91.

Одесса. 6. Јуня 1859.

Гне Н. Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Съ одоволствіе получихъ вашето чесно писмо отъ. 20. мая, и содержаніетому разумехъ, и ида благодарно дависа отговора.

Щото кажите чи спроти каквотоса зговорихмѣ не сполучихте нищо, и така останахтѣ посрамени. Нашето зговаряніе са руководтствовахмѣ спроти каквотониса обеща Правителството дани даде сретства. и мислехме чи скоро щеса исполни, Но кото отидохтѣ віе следъ годиниса получи отвержденіето, отправителството, сига зада дѣиствова попечителатни Владиката прати дѣлото на Св. Сѵнодъ, тои котого дража година попита Владиката согласенліе, котомуса отговори согласинъ, идо тоя часъ нема отговоръ. тія дни отиде Влад: за С. Петербургъ за членъ, молихмимуса да подѣиствова контоса обеща, тачи давидимь, така св. Сѵнодъ питани имамиле кореспонденти въ Болгарія и ручавамелиса за тяхъ за целоста на парите. Отговорихмиса имаме й са ручавамѣ, нека пратать книгите. — итака лане кога да полеза заграница придадохаме нашите члени даса споразумея съ Филибе и Търново, тогавави писахъ отъ Віенна, да уговорите гна Хри: Гешовъ (чи зная чи тонса бои, мисли белки чи асъ какъ попало вѫрва безъ уснова) писахъ иза Търново, когаса вѫрнахъ на мерихъ работата совсемъ не такъ както полагахмѣ. Св. Сѵнодъ рассудилъ

да праща книгите право на мисіята въ Цареграть, а мис: даса распорежда тоже и Дицата тя да определа ипріима, но Дицата беха вечи дошле и вместине, итака те останаха. Сига кажетимѣ віе алаасъ сжмъ крифъ, кога друго писа вричать адруго праватъ, разумяваса кога имаме сретства где щеги опотребляваме̂, на Богоугодните заведеніа училища, и церкови. Затва ипросихмѣ. а кога няма тія сретства що моимъ да сторимь. Ніе са надеяхмѣ чи скоро ще получимь сретства и колкото юноши дохождаха пріимахмиге, не сколко отправихмѣ за Москва и Кіевъ, а. 4. устаха овде, които дадохме на . . . . . (не се чете) по. 15. р. на мць, сичката зима идосегаги дражахмѣ, чикото пратихмѣ прозба на Св. Сѵнода надеяхмиса чищеги пріеми вь някое завиденіе, асига получихмѣ отказъ, итака на сяки членъ са пада хаилѣ нещо да плати отъ кесіа. Сига на бога упованіе. асъ пакви казувамь акоби дастани нещо даса собире сретство, где на друго место щеса расподелвать, кромѣ научилища и церкви, ала пьрвотое по важно, тогава не пременно треби да определимь и испратимь за очилещето Св. Кирила и Методія. — аколкото за счетъ на очилищетови даса купуватъ церковни книги, исъ малка полза даса продаватъ, кото испратите пары. Вы казувамь асъ безь никакавъ интересъ, има дави послужа, но не даса испращать чресъ Цариграть мисията, ачресъ Свищовъ, чіе по лесно, ипо ефтено, ивіе по лесно моитиге получа. — Етови притварямь икаталогъ зада узнавате коя книшка що стои вь Одесса. — . . . . .

Вашь искренніи приятель
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2285. — Стипенднантитѣ българчета ще се приематъ чрѣзъ мисията. Какъ да постжпи Константинъ Башулковъ. Пак. 91.

Прията 7 Авг. 1861.

Одесса. 5. августа 1861.

Любезній Гне Наид: Геровъ.

въ Цареграть.

Писмотови отъ. 25. престаналаго, въ него приключено прошеніе завь уезніятъ судъ на врсмито получихъ. . . . . Колкото за момчето Констандина Башюлковъ, вамъ е̂ извѣсно чи свѣт: Сѵнодъ ни остарни отъ да избираме и вместяваме момчета вь Семинаріето, ипридава тва право на мисіята Цароградска, и консулатета. Затва, тва момче пристоетимо за да подаде прошеніе на князя Лобанова дамо изходатайствова отъ Св. Сѵнода даго пріематъ въ одеското Семенаріе при другите ученицы благарчета. —

Молемиса напишетиме щото подадоха приставителите на Портита, какавъ ответъ зеха, и какво въобразявате дастани занапретъ.

отъ сопругатами довасъ идоваша сопруга и отъ мени поклонъ.

устаю съ истеннотоми почтеніе ивамъ.

Вашъ пріятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2286. — **Условия за търгуване съ тютюнъ. Да се направи опитъ.** Пак. 91.

Одесса. 9. 7бря 1861.

Гну Наидину Геровъ.

Въ Цареградъ.

Приятелското ваше писмо отъ. 5. сего мца получихъ, и содержаніетому проумехъ. — За тютюнъ узунжіовски и хаскіонски лане беши донесолъ Н. Х. Кирковъ отъ Сопотъ за братаси въ Москва, но тои и досега седи въ таможната чи работите набратамуса по бракаха, него тютюнъ видехъ, тои има ренкъ добаръ но слабъ, икото оши нивга ніе дохождалъ въ градатни проба ніе ставало ни мояви каза щели даса карчи въ Россіята или не, овде бессарабски и крамски има много и безъ пошлина иса продава отъ р. 4. до. 8. и. 10. спроти квалитата. ако желаите за опитъ то не требова много да пращате мисла отъ. 5. до. 8. пута достае тои има пошлина на пудатъ по р. 6. 30. за обіявленіе иприносъ котое малко количеството моите счита по. 20. 30. к. на пудатъ овде разноски, кромѣ щоще платите навлото й костотому. Котого придадете на Параходатъ треби да земите комсаментъ да значи колкое оки съ дарата, до мои примане право. и учаковамъ по пространно дами опишете за народніять вопросъ, и мненіето си занего съ одолженіе. въ прочемъ пребиваю

ваиъ приятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2287. — **Работи се да се уреди централно българско училище. Палаузовъ настоява за-въ Гърново. Пропагандитѣ работятъ.** Пак. 91.

Одесса. 2. 9врія 1863.

Гну Наидину Геровъ.

Въ Пловденъ.

Имамъ предочите си ваши две писма, отъ. 5. и. 7. миналаго мца. Вида чисаса зели пропагантиты католичка и протестанска, да устроятъ въ градатви училища да моятъ даси исполнатъ целта.

Ніе подавахми на нашето правителство, ина стоювамѣ, дани дадатъ тія пари конто харчатъ въ Россіята за васпитанниците южно славяни, и почти не фащатъ никакавъ темелъ, чи оишса развращавать — ами даса устрои въ Болгаріята училище родъ гемназія на 1. или две места, въ двое мои да докара полза, и кото свращатъ тамъ конто пожелаи за више ученіе, да дохождa овде, тука има степендіи но идотоя часъ никакавъ отговоръ нини давать — моито мненіе 1. гемназія дабжди въ градатви, а друга близо Македонія гдето има благонадежни граждании да настояватъ, тоже и консолъ даприглeдова. Палаузовцы се Търново балнуватъ, нан после ще стане гдето определатъ Настоятелите Цароградски само да даде богъ да стани, тощемуса намери мястото.

Удивлявама поступката на г. Н. Филиповича, безъ да испита моите и отъ васъ да узнаи, чи въ Россіята нема военни училища ибезъ расходи, има кадецки корпусъ, но съ расходи, итреби дае приготвинъ ученикать. или да исходатаиствова чресъ министратъ или някои консолъ на иждевеніе правителско. и така съ первіять параходъ варнаса сынму зе Цариградъ.

Не заборавяите молимса кото здадете на следството на пок: Христя. дами испратите квитанціите.

Вашъ приятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2288. — Писмо за Христа Ботевъ. Тошковичъ се грижи за Ботева. Искатъ се метрически свидѣтелства. Пак. 91.

Одесса. 8. февруар: 1864.

Гну Наидину Геровъ.

Въ Пловдивъ.

На врѣмито получихъ вашете чесни писма отъ. 11 Ноембря офиціале и квитанціа отъ наследниците покоинаго Христа Стоиковъ, на коитосте отдали наследствотоимъ иса квитавали, и отиде добре. —

Писмото до Христя Ботіевъ привручихъ, инего имамѣ подъ наше покровителство иго содержаваме, зачтото оици нисаму определилѣ степендіата — и бѫдете спокоины, ніе имаме за негу грижата. —

Притварямви три метрически свидетелства на сыноветеми, които кога бехъ у Пловдевъ ги зехъ отъ Владиката Никифора, които служиха на сыноветими за въ Гемназіята. Сега ще подавамъ за почетномъ гражданство, които ите влизатъ по наследство, и ѐ нужно даса подтверди Владиковатъ подписъ отъ консолството. За тваиса мола лаги потвердите ида положите печататъ консулски, и съ первомъ ги варнете чресъ Царигратъ гна Николая П. Тапчилещовъ, съ коетома удолжавате зелò.

съ сожаленіе идосега ничто невидимъ даса реши за народніятъ вопросъ амиго оттикаватъ отъ денъ наденъ. мачно иди на фанаріотите да рипатъ нечто въ ползата ни. Сига останова надежда на правителството.

Вашъ уважаеміи приятелъ

Стефанъ Д. Тошковичъ.

Молависа поздравете отъ старната ми г. г. Хрис: Гешовъ Н. Чалики.

2289. — Въ Николаевъ има мѣсто за петнадесеть юноши. Да се изпратятъ повечко изъ Македония. Пак. 91

Одесса. 23. Мая 1864 г.

Гну Н. Геровъ.

Въ Пловдевъ.

Сасъ благодареніе са отговарямъ на вашето чесно отъ. 30. проминалаго. метрическите свидетелства получихъ иви много благодара.

Нещо по ново нема дави кажа, кромѣ въ Николаевъ котоса открива на 15 юноши ваканціа, треби и вамъ дае писано да избирите, но даса не постари отъ. 12. до. 14. години, и съ умственно и поведение добро задаса не полнатъ местата на филе. — отъ Болгарія и Өракія достано има, отъ Македоніе дипъ малко, и тамъ нисаса оици сабудилѣ. ако можите подбудете гна Хитрова отъ тамо повиче да пристави. Но добри както казахме, и катови поздрава съ семеиството устаю

ваишъ искреніи приятелъ
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2290. — Изпраща се книга Другаръ за Дѣтцата за раздаване по училищата. За българската история на Кръстевича и Палаузова. Пак. 91.

Одесса. 26. 7врія 1864. —

Гну Н. Герову.

Въ Цареградъ.

Съ удоволствіе са отговарямъ на вашето чесно отъ. 13. того. Содержаніетому проумехъ, щи благодара чтосте испратилѣ за Пловдевъ Метрическотоми свидетелство даса проправи, но минаваса пофторете даимъ пишите да пobразатъ давиго испратать, чи само за негуе остановка.

Днесъ придавамъ на Дипломатическата Канцеларія. 1. книга изданіе Каленжи Другаръ на Дѣтцата, даса вручи вамъ, и пригледантія имали нящо за заприщеніе, ніе кото нинамерихмѣ даже за добро, копиму Настоятелствотони. 200. книги, и отъ мени. 20. таги пратихмѣ на Царгр: Настоятели даги разлалатъ на Бѫлгарските очилища. Но видиса кото началствотоги гони, нтжи стоятъ у Діаконатъ акакія при Мисіята, чи чресъ негу бехмиги, пратилѣ.

аколкото даса типоса Болг: історія на писана отъ гна Крастевича, хорагихъ на Ник: Хр: Палаузова, тоими каза чи писали въ министерството да стане конкрусъ, нотолкова врѣме отговоръ нематъ. Друго чи гіояимъ писалъ Спиридонъ Палаузовъ, чи има на писана Бѫл: історія, итему писали дая издаде (вартатъ наша баба нашъ помянъ) каква важностъ ще има тая на Русски. Крастовичовата треби дае на Бѫлгарски. Когаса збиремъ пакъ има даимъ хората. тачи пакъ щави да знакъ — благодарави за народните извѣстіями даватѣ даи богъ даса укончи въ народна полза.

Вашъ любящіи пріятель
С. Д. Тошковичъ.

2291.—Изпраща се вѣстникъ „День" съ статия за гърцитѣ. Пак. 91.

Одесса. 12. декемврія 1864.

Гну Н. Геровъ.
Въ Пловдевъ.

Катови поздрава съ наступающіи Празницы Рожество Христово, Новій Годь и прочіи да празнувате съ здравіе весело, и на много годины.

За любопитство ви притварямъ единъ листъ отъ газета Денъ, която вчера получихъ, да видите само тія безпокоины греци какви софизми и фандазіи иматъ.

Поздравете отъ насъ и вашата сопруга, тоже й Христя Гешовъ и Н. Чалики, и устаю

Вашъ уважающіи
Стефанъ Д. Тошковичъ.

2292.—Прѣпращатъ се пари за рилския монастиръ. Събрани 22 хил. рубли основенъ капиталъ за българска книжнина. Ще се канятъ и другитѣ градове да пожертвуватъ. Пак. 91.

Получ. 18 Апрѣля 1869. Отгов. 30 Юния.

Одесса. 1. Марта 1869. –

Гну Найдину Геровъ.
въ Пловдевъ. —

Отъ дашя нисамви писалъ кото и причина немаше. Сасъ твами ида да дави попроса, Ватреприключено за Рылскиятъ монастиръ да испратитѣ вѣрно

чисамъ натоваренъ отъ свещеника Василія Гроздова отъ г. Козмодемянскъ, коитоимъ праща р. 10. й ги проси даги запишатъ въ Синодалника имената задаги споменуватъ, и проси квитанція за пріиманитоимъ, та котовиса отговорятъ, и пратятъ квитанція или писмо до мени, молависа испратетимиго чресъ дипломатическата канцеларія. — Нящо по ново немамъ кромѣ что по януаря мца сорахми междуси около. 22. хил: рубли, за урежданіе Болкарска книжнина (йнтелегенція) вечна, и пратихмѣ по Безарабія, и Ромия, сасъ надежда и отъ тамъ даса соберать, и котоса учреди уставать, да начне да работатъ въ Букурешъ или Ибраила изданіето, за зборъ щеса обжрнимъ и камъ вашите граждани, даноса собиратъ около. 100. хил. руб: ищеса положатъ въ банкатъ за вечно.

Сасъ истиномъ мое почтеніе, устаю

Вашъ приятелъ
С. Д. Тошковичъ.

Молимви поздравете г. Христя Гешоглу, азъ желаяхъ да имамъ неговатъ портретъ коитомиса обеща дамиго испрати. Но става три годины, разве между толкова врѣми ниса случи да доди въ Пловдевъ фотогртфъ, кото лично толкова врѣми нисмеса видели, многоміе желателно баримъ портретятму давида, тоже ина сопругататаму.

Сжщіи.

2293. — Искатъ се свѣдѣния за ученически животъ въ Пловдивъ. Пак. 91.

Одесса . 31. Мая 1869 г.

Уважайміи Г. Н. Геровъ.

въ Пловдевъ.

На. 24. кончающеса сего мца въ писахъ, и ви споменахъ какво на. 1.-іи Марта ви писахъ чресъ Дипломатическата канцеларія внего писмо ви приключихъ до Рирскиятъ монастиръ писмо въ което имаше и р. 10. кредитніи билетъ пратине отъ Кузмодамианки гратъ отъ свѣщеника Василія Громова и имена даги споменяватъ. На тваи просихъ кото приемите отговоръ и квитанція за тія пари дамиги пратите задасададе квитанціята гдето следува.

Сега ида сасъ друга прозба къ васъ. На братами сынму най малкиятъ вь имѣ Стефанъ желая даса помести въ Българското училище, за даси свраши ученіето. Но нужное дайма квартира и за ядине и пране въ градатви, непахождатилѣ такова место каквото даго гледатъ колкото отъ храната, така и поведеніето и проч: и колко искатъ заплата на годината та даса распореда, и тогава дапиша даго доведатъ да внеса и потребните пари, и кромѣ кастата, какви други разноскиса нужни т. е. като за дрешки и проч: за соображеніеми извините чиви затруднявамъ, но за тоя предметъ ни намерихъ другиго, освенъ васъ —

Васъ уважаниміи приятелъ
С. Д. Тошковичъ

2294. — Да се намѣри пансионъ въ Пловдивъ за Стефанъ Христовъ. Рускиятъ Св. Синодъ не изпълнилъ обѣщанието си за черковни книги. Христо Павловъ. Пак. 91.

Одесса. 19. Юля 1869.

Любезніи Гне Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Последнотоми довасъ стана на 31. мая, за сигорното му полученіе нисa сомнявамъ.

Сигаса отговарямъ на честнотови отъ 30. юня, содержаніетому проумехъ, и ви благодара за разни извѣстіата чтоми давате.

Портретите вашъ и на госпожатави получихмѣ, но голема разница има отъ первите. и такави благодаримъ. поклонъ йна госпожатави отъ насъ. —

Сасъ последнотоси ви молихъ като желая даси свраши ученіето плименникатми Стефанъ Христовъ, въ Пловдивското училище (гимназіа) нинахождатели някое място да квартерува сасъ ястието и прани, дае мястото надежно отъ всяка страна. и колко искатъ заплата. Кромѣ тва за книги и дрешки колко щемуе нужно. Та котоми уведомите даса распореда да испрата пари, и нему да пиша дадоди въ градатви.

За церковни книги става 2. 3. годйни, какво свѣ: Сѵнодъ нисa обеща да испрати до Настоятелствотони несколко церковни коло, каквото даги продавамѣ по ефтянко за Болгарія, но идосега сеги праща. — Моятса копи ивъ Одесса. Но месечни миней нема. и тяхъ гіоя типосуватъ но на свѣтъ не излизатъ.

Писмото отъ Рыла получихъ тоже идо свѣщеникатъ Громува, и мируваите. —

Устаю съ истеномъ почтеніе къ вамъ

Вашъ приятелъ
С. Д. Тошковичъ.

Благодара на г. Н. Чалики за поздравленіетому, некае живъ чини ни забравя. молимъ и отъ насъ гу поздравете отъ сичко семенствотони, гна Христа Гешовъ молимъ поздравите отъ моя страна Портретите получихъ въ голо илико, ако беши драсналъ и два срока, колко повиче щеши умножи удоволствіетоны.

За даскалы что пишите. Христю Павловъ отъ Калоферъ свраши университетатъ одесски, и днесъ трагнува за Цареградъ, мои белки да слези и до Калоферъ, та или въ Цареградъ или въ Калоферъ ако обичате пригласетиго той добаръ и въ опхожденіетому и расудките. —

Сжщіи.

2295. — Пловдивъ нѣма пансионе за ученици. Съ колко и какъ може да помине единъ ученикъ въ Пловдивъ. Церковни книги. По церковния въпросъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 30 Юлия 1869.

Почтеннѣйший Господине Стефане Тошковичь,

въ Одессж.

Ваши честны писма отъ 24 и 31 Мая и 19 тоя Юлия приняхъ въ едно врѣмя. Причина-та е, че пьрвы-ты двѣ сж ся бавили въ Цариградъ и Посолство-то.

Пытате мя, намира ли ся тука такава кѫща, дѣто да ся настани братанецъ Ви на квартирѫ съ ѣденіе, праніе и проч. за да ходи да ся учи въ тукашно-то училище, нъ въ сѫще-то врѣмя да го наглядвать и за поведение-то му. Такывы квартиры, по злочестіе, не ся намирать. Има кѫщи, на които сайбии-ти прибирать момци, да гы хранять, перѫть и проч. нъ не сѫ хора, които да имѫть надзоръ за поведение-то на квартиранты-ты си. Така, ако искате да има нѣкой надзоръ за братенеца Ви, трѣбва той да ся даде у нѣкой учитель на квартирѫ. Нъ за сега, както Ви писахъ и пò-напрѣдъ, и учители нѣмаме. Истина, обадихѫ ся нѣкои, като Стояновъ, Бончевъ и другы, нъ още не сѫ сговорени, та не ся знае, кои щѫть да сѫ. Колко за заплатѫ-тѫ за квартирѫ-тѫ съ ѣденіе-то, праніе-то и проч, тя е обикновено до 1,500 грош. и за дрѣхы и другы разноскы отывать още 1000 грош. та за всичко трѣбвать 2,500—3,000 грош. Може и съ пò-малко, нъ ще бѫде пò сиромашкы.

Ако може да ся купять въ Одессѫ церковны книгы, макарь и безъ мѣсячны миней, молѭ Ви ся да ми купите два крѫга и да ми гы проводите, както може пò-скоро, прѣзъ Дипломат. Канцеларіѭ за да бѫдѫть пò-евтины. Осмогласникъ, триодъ и пентикостаръ земѣте малъкъ форматъ на 4°, че сѫ на половинѫ пò-автины. Пары-ты, колкото броите за тѣхъ, щѫ пишѭ въ Цариградъ Г-ну А. А. Стояновичю да гы прои на Вашѭ заповѣдь.

Заедно съ тыя книгы, молѭ Вы, купѣте ми и литургии-ты на Јоанна Златоустый, Василия Великый и Григория Двоеслова, всякоѭ на отдѣлнѫ книгѫ, ако има.

Пишете ми, че нѣкой си на заминуваніе-то си прѣзъ Одессѫ казвалъ, че ся сврьшилъ церковный въпросъ и Али Пашя и Патрикъ-тъ подписали рѣшение-то. Колкото излѣзе истина това, толкова разбира негова милость, что прави и что врьши.

Ново нѣчто оттука нѣмамь да Ви явѭ, па и бръзамь да сврьшѭ, зачтото отывамь малко на расходъ кѫдѣ Исара и Карлово, та да не мя чякать.

Приимѣте приятелскый ми поздравъ и увѣрение за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

2296. — Разправия за черковни книги. Да се изпрати ли плѣменикътъ на Тошковича на учение въ Пловдивъ Пак. 91

Одесса. 30. Августа 1869.

Уважаимiи Гне Н. Геровъ.

въ Пловдевъ. —

Последнотоми стана .16. того скончаюнцiи, съ коетови казахъ че има черковни книги, но кромѣ .12. месечнiи миней, няма и Треодионъ, за миней щатъ даса опотреби празнични и опщiи. акото нема Триодионъ бивали дависа купатъ осталнiите, йли даса чака догде получать и Триодiонъ —

Друго като наступава време да закачатъ даса учатъ низная учители фанахтили, й некое минасипъ место сполучихте даса яви за племенникатми Стефана за даса настани. Молависа погрнжетеса за даса настани дани губи врѣме, и съ первомъ яветимѣ за даса распореда.

Вашъ искреннiи приятель
С. Д. Тошковичъ.

2297. — **Тошковичъ да изпрати братанеца си на учение въ Пловдивъ. Искатъ се черковни книги.** Коп. кн. 5. 8.

Пловдивъ, 12 Септемвр. 1869.

Почтенѣйший Господине Стефане Тошковичь,

въ Одессѫ.

Отговарямь на двѣ Ваши писма отъ 16 и 30 Августа.

Училище-то тукашно ся отвори и има сега пò-добры учители, отъ които единъ е Г. Стояновъ, та може да нарядите да дойде братененъ Ви. Нъ учители-ти не щѫтъ имѫтъ у себе пансионеры, та ще трѣбва да го намѣстимъ на нѣкоѭ кѫщѫ, и щемь глядаме, дѣто е по-добрѣ.

Книгы церковны, молѭ да ми купите та нека и безъ триодионъ, та когато ся намѣри триодионъ, гогава може да ми купите и него.

Прощавайте сега за повече, зачтото бы на бръзо, че ся готвѭ за Узунджовѫ.

Приимѣте, молѭ Вы, приятелскы-ты ми поздравления и уверение за истинный ми за Васъ почетъ.

Вашь
Н. Геровъ.

2298. — **Дѣ и какъ да се настани братанецътъ на Тошковича.** Коп. кн. 5. 20.

Пловдивъ, 10 Октомврия 1869.

Почтенѣйший Г. Стефане Тощковичь,

въ Одессѫ.

Ваше прiятелско писмо отъ 27 Септемврия прияхъ, заедно съ смѣткѫ-тѫ на церковны-ты книгы, които сте имали добринѫ да ми купите, за който и Ви благодарѭ отъ срьдце.

Цѣнѫ-тѫ на тыя книгы 116 руб. 70 коп. за по-лесно, пишѭ на шюрея си Тодора Пулева въ Одессѫ да Ви гы брои.

Притворено-то Ви писмо прѣдадохъ Г. Христу Гешеву, съ когото ся разговорихъ за дѣ бы было пò-добрѣ да ся намѣсти племянникъ-тъ Ви на квартирѫ. Нъ понеже мѫчно ся намира кѫща, въ коѭто да го наглядвать и за владание-то му, за да го имаме прѣдъ очи и да е като при насъ, азъ прѣдложихъ да го дадемь у брата ми, който отъ двѣ годинъ близо е въ Пловдивъ и тыя дни ще доведе и фамилиѭ-тѫ си тука, и Г. Христо немѣри това за сгодно. Едно не е толкова добрѣ, че, ако да бѣше въ Грьцкѫ кѫщѫ пò-лесно можяше да научи Грьцкы, нъ и въ Грьцкы-ты кѫщи, дѣто дрьжять вънкашни дѣца на квартирѫ, събирать гы по нѣколко, та пакъ на Блъгарскы разговарять помежду си. На оставяме каквото кажете вые. Колко за заплатѫ-тѫ и у брата ми ще бѫде както и другѫдѣ.

Приимѣте приятелскый ми поздравъ и увѣрение за истинный ми за Васъ почитъ.

Вашь
Н. Геровъ.

2299. — Тошковичъ съгласенъ за братанеца си. Депутация при императора. Молба да се помогне за черковния въпросъ. Българетѣ да стоятъ мирни. Ще се приематъ още десеть момичета да се учатъ за учителки. Пак. 91.

Одесса. 18. 8врія 1869.

Уважаеміи Гне Н. Геровъ.

въ Пловдевъ. —

Сасъ благодареніе отговаряме на вашето чесно отъ 10го текущіи. Касателно за племенникатми Стефана азъ сасъ радости пріимамъ предложеніето което и г. Хр: Гешовъ одобрилъ, за даса вмести присеменството Братави. считамъ запо полезно да земи единъ добаръ пжтъ въ первомъ равствении, а за грацките временно и тяхще научи. — Колкото за разноските щоима дастанать т. е. за квартира препрата на 6/м. и дрешки писалсжмъ на гда Гешовцы задаги плататъ и ми прататъ счетатъ.

За церковните книги р. 116. 70. има даги получи отъ г. Θ. Пульева. бадете спокоини.

Императоратъ. 5. сега мца вь Левадія пріе Депутаціятани яко ласкаво, молихмемоса за церковніятъ вопросъ да приеми участіе за даса сврапи поскоро. Каза чиго има вь вниманіе. но треби да стани отстапка иотъ двете страни, ато грацитe много искатъ като грацы. Друго зарачалъ даса опотребимъ вліяніето на нашите соотечественницы да сидатъ мирни, дани праватъ стички чи опстоятелствата ниса сіга. ато ослаблява народатъ, а полза никаква.

За. 10. момичата ощи да пріеми на счетъ правителсвенни освенъ. 5. щое разрешено, даса воспитатъ за учителки. За него остана даса чака отъ С. Петербургъ мисла щеса позволи непременно. итака кото бразамъ, устаю

съ истенномъ къ вамъ почтеніе.
С. Д. Тошковичъ.

2300.—Ана Хр. Тошковичъ моли да ѝ се прати плодъ отъ нѣкакво дърво за оплодотворяване ялъви жени. Пак. 91

Одεса 20. февраль 1861 году,

досто почитεнεише Г: Наидинъ Гεровъ

отъ какъ стεса жεнилε нивасамъ поздравлявала макаръ идасаε минало врεмε по ази сига имъ чεсъ дава поздравя съ ново брачиεтови, надявамса досига данматε и дεчица богъ даги поживи, ида сига и ази да ва прося дами сварпитε идна прозба вотъ какво има тука на колку жени отъ гулεмките важнихъ лицъ куитоса убекулилε сичка εвропа да тарсатъ илачъ за даси добиятъ дица тоεсъ коитоса бεздетки: ни усобεнно има εдно сεменство дεто нисматря чε иматъ гудяма любовъ мεждуси по законии маоратъ трεба даса напунатъ париясатъ чε нεма наслεдникъ, затуи ази искамъ да зεма участиε дано можа издпри този илачъ кои ази видяхъ съ учитиси но одвасъ завися акоса постараитε за даса иследува, вотъ какъ въ 1844. година ази отъ тука ходихъ въ филибε и въ тази година бεшε родила на малкиятъ чорбаджи стояна жината парво дитε която можε даимашε. 35. годинъ или идо 40. а женяпа можε и 20 ипо вечε години ниш имала дица итогази бεшε родила пиε като ходихмε дая поздавимъ и както ни бεшε чудно на сичкомапи затакова касна раждаπε после толкозъ години тя зε да казва чε тя зεла илачъ и отъ нεго забεрεмпила станала нипразно вскоро врεмε вотъ какафъ илачъ тя каза чε гаса утива на еви-

ти иванъ рилски манастиръ садє ни повня попатятъ илъ въ ȣградата манастирска имало някоє дарво ни ȣбикновєнно високо и понего бивалє някакви зраица натєзи зраица замєтно било като лицє ч ло: вєчаско въ малинкомъ видє но отъ природа тан создадєно но млого било затрȣднително дȣдє даса одбрȣсатъ отъ тєзи зраица, итя казва чє отъ тєзи зраица идалє та приела нвъ скоро врємє станала изпразна тȣи ази видя исл̄ȣшахъ очȣ видио затȣи щєма ȣдалжитє прємлогȣ да сторитє този трȣтъ да идитє самси прє малка чорбажи стояница даноє жива дая поздавитє отъ мєнє идая испитатє за тєзи зраица иза тȣи дарво наковиго ȣбясни и са ȣзнає ако дає кадє рилски манастиръ то тȣгази потрȣдєтиса та напишєтє на сава филарєтȣва тои отъ сȣфия да пратє нарочно човєкъ да дȣстанє отъ тєзи зрамца колкото идє харчъ издєржки ази щаги заплата садє даи божє даса сварше благо полȣчно ази млогȣ прємлогȣ висамъ ȣдалжєна любєзнии наидинъ млогȣ рабȣти имамъ по васъ ȣправяни ази нивга вази ни забравямъ но: дани мислитє чиє тȣва конпилименти пȣсти нє ази нямамъ този характєръ но; даи богъ дами сваршитє итази прозба тогази нази щєса старая дави отслȣжа на коєто можа иса надявамъ нинримєнно, аколисає поминала чорбажи стояница то отъ роднинитє нєнни дано испитатє аако ȣзнаитє иако напишитє на сава филарєтовъ всофия то виса моля дами явитє во краци даса радвамъ, тожє по вєлигдєнъ прєзъ свєтлата вєлика нидєля въ читвартакъ или: пєтакъ бива народно увисилєниє наричаватъ идрилєсъ исазбиратъ кажєтся на свита пєтка канєчно виє знаитє дє итамъ нащє силачанки балгакихȣра казватъ чє играятъ та други балгарки сєлянки пакъ такжє прȣдаватъ разни корянчата тожє и ȣтяхъ има иза жєни бездєткини но тє можє даниса тан вироятни но нибарка акоможитє прати своя измикарка да купє нотяхъ итамъ тє сякакви митологичаски корянчата продаватъ корянчата даносинъ ȣсєбє гата срєщнє зло дата ни фаита или други дани ȣлащиса га идє при болниятъ други мȣма и момакъ даносє ȣсєбєси нщєса влюбляватъ ярєнитє или момитє за ȣрчасанє да покади дитєто и дрȣги сякакви ликасвания растєния акоє вазможно млогȣ щєма ȣдалжитє ако зємитє участиє и отєсъ сичи почастица дами пратитє има други корєца кадятъ въ комнатитє нє млогȣ здравъ ислатко мириливъ правє воздȣхатъ акоє вазможно то отсичкитє тєзи растєния ми пратєтє не чиги вярвамъ аима либопитни кои жєлаятъ даги видятъ ала сяко ȣсєбє дає ȣвито и подъ нȣмєра напримяръ сяко даима № 1 №. 2. инрочє инотєзи номєра дами ȣпишитє тєхнигє значєния вописмототи идаги зашиятъ въ някȣя кисия тȣрбичка идамиги испратитє ала дȣкȣготоги пратигє въ цариграть дамȣ пишигє съ пасажиръ даги испратє за адєсъ исамъ пасажиратъ дамиги придадє чи млогȣпати някȣи рабȣти придадатъ на парахода бєсь пасажиръ даги ивадє исєса прȣпадалє, простєтима любєзнии другъ чє млогогова бєспокоя но за тєзи корячата акȣє затрȣднитєлно то ни трябȣва но нарвȣто за чорбажи стоєница сасєсарцє ва моля дано ми сваршитє ина сава напишитє донєгȣє близо рилски манастиръ, нєщо ломо чȣвамє за стȣнина,

бездрȣго въ сяко ȣважєниє ȣстаямъ къ вамъ приданная

Анна Христофорȣвна Тошковичъ. —

2301. — Прѣпраща се игуменско писмо. Искатъ се монастирски пари. Коп. кн. 6. 15.

Пловдивъ, 8 Марта 1874.

Господине Георгие С. Тошковичь,

Въ Одессѫ.

Игумень-тъ на Рылскый монастырь, О. Архимандритъ Пантелеимонъ ми даде притворенный пакетъ, съ еднѫ довѣренность и купоны за 13 рубли нѣчто въ него, за да го испратѫ до Васъ.

При това негово Высокопрѣподобие ми каза, че Ви пишжть отъ монастыря за нѣкои пары, что има у Васъ монастырскы и что има още да земете съ казанж-тж довѣренность, да гы проводите до мене, за да гы прѣпратж въ монастыря. За тыя пары добрѣ щете сторите, както Ви пише О. Архимандритъ Пантелеимонъ да гы внесете въ Цариградъ Гну А. А. Стояновичю подъ мое расположение съ полицж или въ групъ, както намѣрите за по сгодно за монастыря, та азъ щж ся разумѣіж съ меговж милость.

Молж да принесете почтителны-ты ми поздравления на майкж Ви Г-жіж Јованкж и на брата Ви Г-на Николая.

Примѣте, Господине, увѣрение за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

2302. — Какъ да се прѣпратятъ монастирски пари. Коп. кн. 6. 64.

Пловдивъ, 8 Августа 1874.

Господине Георгие С. Тошковичъ,

въ Одессж.

Ваше писмо отъ 20 Юния на врѣмя прияхъ и притворено-то въ него за Рылскый монастырь незабавно проводихъ.

За отговоръ на Ваше-то писмо монастырь-тъ ми е проводилъ, на Вашь адресъ, единъ пликъ, който Ви притварямь. При това игуменъ-тъ О. Архимандритъ Пантелеймонъ ми явява, че сте имали да проводите за монастыря имъ 2020 рубли, за които Ви пишжть да гы проводите до мене за да имъ гы прѣпратж, та да Ви кажж, съ кой начинъ да гы пратите. За да не ставатъ голѣмы разноскы за испращанѥ-то тыя пары, Вые сторѣте добрѣ, та гы внесѣте въ Цариградъ Г-ну А. А. Стояновичю (Галата Дерменъ ханъ № 18) въ полицж или въ групъ и въ монетж, каквжто намѣрите за по̀-сгодно, а азъ щж ся разумѣіж съ неговж милость за по̀-нататъкъ.

Примѣте, Господине, приятелскый поздравъ и увѣрение за истиный ми за Васъ почетъ

Н. Геровъ.

260. Н. М. ТОШКОВЪ.

2303. — Руски поданици. Стремоуховъ въ Одеса. Негово-то мнѣние за Герова. Българскитѣ работи. Пак. 91.

Прието 6 Юния 1861. Отгов. 4 Юлия.

Одесса 3 Јюня 1861.

Господинъ Найденъ Геровъ

Конс-поль

Письмото Ваше отъ 3го прошлаго получихъ въ което рекомендовати до мени Г. Маркара Артюнова и Абрама Мелекова. Работа тяхна очень скоро совершихъ; пращайте и другихъ, коитови просятъ да ставатъ русскоподданныя. Само требова, които дохождатъ да небодатъ Турско подданные и молдавски; тогова можатъ скоро даса завращатъ. Акоса Турско требова три Година.

Петръ Николаевичъ Стремоуховъ здѣсь я съ нимъ познакомился, онъ человѣкъ хорошъ. Онъ Вась оченъ уважаетъ. Я ему сказалъ своей стороны

все что слѣдовало. Теперь нужно старатся, чтобъ обо всѣхъ отзовался съ хорошей стороны.

Прошу напишите мнѣ подробно о Болгарскихъ дѣлахъ въ Конс~~полѣ. Изъ Болгаріи пишутъ, что наше Посольство дѣлаетъ ужасное притѣсненія въ Конс~~полѣ по Болгарскимъ дѣламъ. Это общее мнѣніе народа которому я не могу вѣрить.

Передайте поклонъ Вашей супругѣ а также и остальнымъ Славянамъ. Поклонъ Вамъ и отъ Кліогериты и Калоферски и оштиса у дома собраха изъ Одессы до 600 руб. до 3 сего м~~ца.

Вашъ соутечественикъ
Твой приятель
Н. М. Тошковъ.

2304. — Стремоуховъ въ Ялта. Той има добро мнѣние за Герова. Ще му се внуши потрѣбното. Черковниятъ въпросъ. Аргиропулосъ голѣма прѣчка. Пак. 91

Приято 10 Юлия 1861. Отг. 8 Авг.

7 Іюля 1861 года.

Почтенеишіи Господинѣ

Найденъ Геровъ.

Вашето честно писмо отъ 4 Сего мѣсица я получилъ благодараві. Заповоститѣ Детоми Сообшихті Моляві изанапредъ доде бадитѣ Въ царі градъ да продалжаваті дамі Сообщтаваті Товае Много приятно за мені дазная каквода праві.

Господинъ Стремоховъ утиді сасъ Сопругатасі Въ Ялту икату за качатъ Молдавскитѣ болгарі даса преселявать надяваміса дасі доди въ одессъ и тогава щта даса старая даму Внуша за Г-нъ Филаретова Даса постарай заради негова Милость Дабаді въ цари Градъ да предлага болгарскиті нужди на мисията но помоему мнеціе няма дапренесіе полза некаква защото щте дабаді почененъ на мисията и той трябова Даправі то коетому приказватъ Доде немахнатъ Гнъ Аргерополу отъ Должноста няма балгарскитѣ работі дазематъ Добаръ патъ между темъ каквотоса на учавамъ безъ негу неможатъ защото казватъ нямали такавъ человекъ дету дазнай турски язикъ добре кату Аргарополу терпеніе.

Доховенството наші или попечетелять той сагласенъ сасъ нашето мнеціе какво трябова отъ дѣлена Ерахрнія даса даде на балгаритѣ толко низнаимъ Светенші Синодъ каквой Мнеціе Азъ колко можахъ даузная Двѣ партіиса. Елната дражі Заграцитѣ и другата Забалгаритѣ младетѣ славянофилі Старитѣ яничирі дражатъ Заграцитѣ.

Други новени упасъ пока неимеютсе. нужно немного терпеніе пока увѣренъ ето будеть.

Наши болгарски дѣла очень туго идутъ я непонемаю кто толко возмиется за болгарски дѣла тотъ непремено долженъ пострадатъ следовательно незнаю къ чему преписатъ такое несчастіе.

Господина Ступина незнаю гдѣ находится нека-кое извѣстіе я отъ него неполучилъ незнаю гдѣ находится.

Вашъ приятель
Н. М. Тошковъ.

2305. — Ще говори съ Палаузовци за Бурмова. Писмото на Герова ще се прочете въ засѣданието на настоятелството. Пак. 91.

Прията 14 Авг. 1861. Отгов. 12 Септ.

Одесса 12го Августа 1861.

Господинъ Найденъ Геровъ

Конст^е поль

Письмо-то Ваше отъ 8го Августа получихъ и содержаніето подробно узнахъ. За ради Бурмова има да хортувамъ сасъ Палаузовците и като вида чепщеса свариш работата сасъ мени щдая сверши. Акоже не тогава щта дави кажа мнѣніетоси за тоя предметъ.

За мундиратъ принадлежностатъ сасъ будущимъ пароходъ има давиги испрата защто сига неможахъ дапрефтасамъ; днеско щте даса соберемъ и щте да прочита Вашето письмо на членовите подробно, да разумятъ, какво мнѣніе иматъ за пасъ Болгарите фафъ Цариградѣ. Защто некой отъ наште струвамся какво Настоятельството Сигашно Одесското останалое отъ Баштаму мирасъ и гледатъ на негу като на свою собственность.

Настаивайте за вопросъ-атъ нашъ Болгарскій да не би да засни фафъ долбокъ самъ катое спалъ до сега. Вашъ соотечественникъ

Н. М. Тошковъ.

2306.—Извѣстия за унията Дългътъ на Др. Цанкова къмъ одескитѣ българе. Пак. 91.

7 октабря 1861 года.

Господу Найдену Герову

Въ Константинополь.

Вашето почтено писмо отъ 2 текущаго получихъ много много меня обрадовало. Заради новоститѣ коитоми сообшавати. За унiята заради далгатъ Дето имамъ Даполучамъ отъ Цанкова Азъ бяхъ противъ записката му До Гнъ Шишкена Въ Едренополъ Да получи отъ нѣгу оказаната сума 146 р. ср. Можетѣ увѣрi Г-нъ Цанкова какво колкотое длаженъ на одескети българй. Азъ има дагй прегласа и дагй установа Да почакатъ доде можi Негова Милостъ даимъ заплатй.

Заради Спомоществованието на Двамата щте Да поуртавамъ сасъ нашитѣ и последуещятъ параходъ щта даві напиша подробно колкоту азъ отъ себесй за такова Добро дѣло можа и самъ возможенъ да пожертвувамъ затiя момчетя стига само да уловать правелниятъ патъ заради Вашетѣ форменiй заказп забавихся Давигi испрата Защото ассъ тогава просихъ Г-нъ Стремохова Дандемъ Въ мѣстѣ Даги купимъ той обещася и посли утидй фафъ Караматъ и Досега нее дошалъ но азъ сасъ будущiятъ параходъ има даса постарая Давигi изпрата.

Вашъ Соотечественикъ
Н. М. Тошковъ.

Патрехарховитѣ постапки оченъ гнусни. Толкосъ хора той испратиназатученiе трябова и нѣму Даса постараятъ Дагу заточятъ.

2307. — Готови 200 души да минатъ за въ Турско. Искатъ срѣдства. Ще имъ се намѣрятъ. Какво ще каже Геровъ. Пак. 91.

Одесса 24 Јюния 1867.

Господину Наидену Герову

Констинтинополѣ.

Вашето писмо отъ 20 Сего получихъ Казвате за нашетѣ новеніи млогу преовѣ леченіи сичките работи Коиту Ставатъ на Святатъ безъ преувѣличаваніе не можатъ дабадатъ Казвате негово превосходителство ходилъ пре Министаратъ Иностранехъ дѣлъ дапреказва заради Медахъ Паша тія прекаски по моето мненіе тиа Діпломатичскіи по добре щтеше дабаде Ако распаленатъ понашитѣ работіи бяхаса заботили дане предоставатъ унова коету днесъ има нужда нашето отечество то Естъ Оружито пари и тогава прікаскете щти да фащатъ мѣсту Извѣстята коиту получами отъ Галацѣ ибраила многоса Добрѣ народатъ убодренъ само нужноту нямать коетови казахъ гори Кубие (Sic!) Чакатъ 200 души искатъ да трагнатъ такани пиши Каланджиятъ нямать пари Захрашлакъ Кажетени Вашето мненіе даги пуснемли катониса дадатъ средства или да почакамі Средствата какту и дае щте даса на мѣратъ за тіяхъ да можехми на мери Дубри оружия отъ нашеть Коиту намъ Сочуствуватъ това щтеши многу даде Куражъ на срешнетѣ Като Видатъ Че Дохаждатъ Хора отъ тука и такива Хора коіту са биле Въ тая работа 1854 Опетніи Знаятъ службатаси добре отъ бокорешь писмата не благоприятни това дету станало около свищтовъ Многу повредело работи, право отъ никогу не можи даса узнай каквое ищтое

богъ дае на помошъ на сичкитѣ и даги Вразуми дабадатъ тверди въ Намереніята

Вашь Добро жилатъ
Н. М. Тошковъ.

На Гну Каракановско предаитѣму Моето къ нѣму расположеніе сась следуещіять параходъ щта даму на пиша подробно.

ис Тошковъ

261. ДИМИТЪРЪ ТРАЙКОВИЧЪ.

2308. — Сърадвателно писмо Трайковичу. Похвала за неговитѣ жрътви и залѣгания за народното просвѣщение. Трайковичъ гради съ свои срѣдства дѣвическо училище. Коп. кн. 2.

Г-ну Димитрию Трайковичю

въ Софиѭ.

Пловдивъ, 15 Февруария 1860.

Господине!

Отъ писма-та отъ Г-на С. Филаретова азъ отъ врѣмя знаѭ Вашн-ты достопохвалны дѣла и неуморимо-то Ви залѣганіе за добро-то на отчество-то. А сега още съ пò-голѣмо благодарение научихъ отъ неговѫ милость по тънко всичко за женско-то училище въ града Ви, което Вые сте изградили и обдрьжяваťе съ свое иждивение и искате да го турите на най-добрь рядъ и да оздравите сѫществование-то му за всегда. Това Ваше добро е безпримѣрно въ Българиѭ и ще направи имя-то Ви безсмрьтно въ народа ни. Вые сте

избрали по-прѣкый пѫть за образование народа ни, зачтото изучена майка всякога дава по-добрѫ отхранѫ на дѣца-та си. Дано Вашій примѣръ да послѣдовать и другы, а Васъ да поживи Господь да видите плодове отъ добро-то Ви.

Малкы-ты прѣпятствия отъ странѫ на недоброжелатели-ты да не Ви докарвать уныние, зачтото всяко добро отъ начяло ся посрѣща злѣ; нъ отъ послѣ ся познава, и противници-ты оставать посрамени, а благотворители-ти вѣчно ся спомянувать.

Приимѣте, молѭ Ви, увѣрение за учястие-то ми за Ваше-то добро расположение за народа ни и за отличнѫ-тѫ ми за Васъ почеть, съ коѭто искамь да сьмь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2309. — Софиянци се радватъ, че геровиятъ братъ ще имъ стане учитель. Прави се нова черкова. Пак. 92.

Прието 20 Апр. 1863. Отгов. 25 Апр.

1863 априлия 18 Срѣдецъ.

Покровителю мои Господине Н. Геровъ
Пловдивъ.

млого време мина каво несамьви писалъ молави даме опростите защо самсамь име неоставя политиката на немичкото консулато немаме пулно доверие ана нашата поща сосем защони крадатъ книгите сегае найново уградони инаи надежно ивесело чеще доиде вашию братъ заучитель уградони пишени филаретова но само до десетина граждане понадежни знаѫтъ хакоби поскоречко окровено станало дазнаѫть сичките ни граждане млого повече чение весель градо но и черквата започеми о среда даѫ правиме сас 53 маисторе коетонисе обещавать до есень щениѫ свурщать млогоние мило сега зашо малко нашите гратьски сплитки сась правителството наше йщоимаха недоверие сега зе полека лека даги уверѫва народо добре отивать работите но така познава народо ита толкува но ниѫ знаеме защо така омекнува ипоказува милось камъ народо оносе знае защое нека богъ поживи ученитени и трудо любителнитени щетоги немрузи покарь нихь иниѫ ще поминеме малкучку подобре
ниѫви сега проваждаме 5 чивта чорапе мукши и 5 чивта женски летни чорапе за даги носите сась здраве което онаша Софиѫ друго некое рукоделе неизлази и законете даите нанашиѭ човекь стоанʻ черню 1358 гроша хаза понапреть щоимамь ѫмисла чебехь писаль на Г„ спасовичь може да стемуги дале поздравете на вашию сині герчо цаливамь му очите

вашъ покорни слуга
димитри траиковъ.

2310. — Да се приберать и запазятъ вещитѣ, останали отъ Костадинъ Геровъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 28 Ноемврия 1863.

Почтенѣйший Господине Димитре Трайковичь,
въ Софиѭ,

Тыя дни прияхъ отъ Вѣнѫ жялостно извѣстие, какво братъ ми Костадинъ, дѣто бѣ отышьлъ тамъ да ся лѣкува, ся поминѫлъ на 16 тоя Ноемвр.

Тая безврѣменна смрьть, толкова скрьбна за мене, вѣрвамь, ще бѫде чувствителна и за града Ви, който така губи учителя си.

Съ това печялно извѣстие за длъжность считамь да прѣдварѭ да помолѭ Васъ и заедно и другы-ты настоятели на училище-то Ви, да ся потрудите да приберете, чтото има Костадиново, като книгы и другы, за да ся знае, что е остало, зачтото Костадинъ има длъгъ, та да нѣмаме послѣ главоболие. И чтото ся намѣри негово, молѭ Ви ся, да ми явите по̀-скоро.

Съ надѣждѫ за отговоръ отъ Васъ Вы молѭ да приемете увѣрение за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

2311. — Трайковичъ ходилъ по селата да настаняватъ черкезе прѣселенци. Пак. 92.

СофиѦ 10 МахиѦ 1865.

Почтєними Господинє Наидєнъ Гєровъ.

На 22 априлиѦви приїмахь писматӑ ӣразумєхь щоми пишєтє но нєвисє ȏговорихь сась причина чє бєхсє приготвиль дапоида заградови нӧ катоми провиди тукашнию мутєсаривь сась мухтиѦта за посєлата чєркєрски даїми опрєдєлимь сунурєтє затовави мола опростєтєни

сєгашното отєкущаго 7 приїмахь коєтоє най жалко засофиѦнци ӣ̂за ва̂шию рапь като бєшє їитєскєрєтоми кахить па̂шатами викна нїмє проважда по ч ркєскитє села запеть дена урадомирската каза чисє нїстрєпали сась сєлянєтє задаги примиримє нїдамги ȍпрєделимє сунтро на засєлєнотомги сєло ȍстанахь за петь дена запохождан єтомӣ за градови

Братє господа гєрова такови живь гєрчо моѦта животь чєсь нїмать увашата рука виѦ можє даѦ иїучуватє ӣ изгубитє само ȏщє 20 дєна дамє ослоботитє за похожданєто за̂що нєможа повечє дави пиша моѦтає доша воиїмѦ бога увашата рука кактое убива така правєтє

сась нємечката поща нїли сась щадода иїли ща ви пиша попостра́но.

молави господа данє кундєшєнъ дамє повикатє нїли дамє дадетє на сутъ защо виѦ щєстє причина замоєто упронастуванє

вашь покорни слуга
Д„ трайков

---

262. НИКОЛА Х. ТРАЙКОВЪ.

2312. — Ст. Костовъ е потрѣбенъ Герову. Скопиянци да си намѣрятъ другъ учитель. Коп. кн. 3. 367.

Г-ну Николу Х. Трайкову въ Скопиѭ.

Пловдинъ, 30 Априлия 1859.

Господине !

Имахь честь да приемѫ Ваше писмо отъ 29 Марта, съ което мя каните да напустимь сговора, что имаме съ Г-на Стояна Костова, за да дойде на служба при мене, та да остане и занапрѣдъ за учитель въ града Ви. Забавихся да Ви отговорѭ, едно, зачтото не сполучихъ свободно врѣмя, а друго, зачтото не намирамь възможность да исплънѭ желание-то Ви. Кога сте искали да задрьжите неговѫ милость и занапрѣдь, трѣбваше да ми явите съ врѣмя, та да си трьсѫ другь чловѣкъ. Нъ негово Прѣосвященство, Владыка-та Ви, ми писа есенесь, че отъ Гергевъ-день щете го оставите да дойде при мене,

и азъ съ тжж надѣждж не трьсихъ другаго. Сега безъ човѣкъ да останж не могж, още повече, зачтото работа-та, за коіжто щж земж Г-на Стояна при себе, не е моіж чястна за да іж располагамь както щж. Загова Ви ся молж да го оставите да дойде по̀-скоро, и менѣ да не ся срьдите, дѣто не направямь волж-тж Ви, зачтото не е сега на моіж ржкж.

Приимѣте, молж Вы, увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

2313. — Геровъ оставя Ст. Костова да бжде учитель въ Скопие. Насърчение Трайкову да се труди за народната просвѣта. Пак. 57.

Цариградъ, 28 Окт. 1859.

Почтенѣйшій Господине Никола Х. Трайковъ,

Спорядъ желаніе-то на общинж-тж Ви оттпущамь Г-на Стояна Костова, както бѣхъ ся обѣщалъ, за да ся врьне въ града Ви да слугува и за напрѣдъ за учитель. Негово-то дохождаціе и стояніе при мене може да станж причинж да застане училище-то Ви нѣколко врѣмя, нъ въ това врѣмя негова милость видѣ и ся научи много нѣчто, та занапрѣдъ ще бжде много по̀-добръ учитель.

Г-нъ Стоянъ ми казва, че имате вліяніе въ Скопіж и го употрѣбявате за общж-тж ползж. Радвамся да слушямь, че подражявате примѣра на свой достойный отець, който е обезсмрьтилъ имя-то си съ добры работы, и щж ся надѣж, че Вые щете го надминете съ прѣстояваніе за просвященіе-то въ народа на матерный языкъ.

Пріимѣте, молж Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

2314. — Похвала на братия Х. Трайкови за тѣхното залѣгане за народното образование. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 30 Юния 1860.

Господаре Братіе Х. Трайкови!

Спорядъ отсжтствие-то на Г-на Стояна Костова изъ града Ви ползовамся отъ Ваше-то заочно познанство за да Ви ся помолж да ся потрудите да прѣдадете притворено-то писмо на Калканделенли Ибрямъ-олу Мехмедъ, нѣкогашень мои кавазъ, който трѣбва да е сега въ Скопиж и вѣрвамь да го знаете.

Ползувамся отъ тоя случяй за да Ви изъявж мой голѣмый почетъ, что имамь за Васъ като слушямь да употрѣбявате силно-то влияние, что имате въ града Ви, за образование-то народа ни по матерный ни языкъ. Отъ все срьдце желаж успѣхъ на всичкы-ты Ви дѣйствия за развитие-то на нашж-тж народность, съ които и въ народа щете имате славж, и прѣдъ правителство-то щете ся покажете ревностни испълнители на царскж-тж волж на Султана за благо на подданници-ты Му.

Пакъ Ви повтарямь увѣрения-та си за истинныя ми за Васъ почетъ, съ който сьмь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

263. СТОЯНЪ ТРИЧКОВЪ.

2315. — По наслѣдството отъ Козма Тричковъ. Пак. 92.

Враtца „ на 10: Мартa „ 1871„

Почtєнiшiмi мý Г. Господïнъ Наiдєнъ Гéрова

въ Пловдiв

Днéсъ прiхода благополýчно давi питамъ касá намiратє ŷздравiєtосi âко даiмatє пitatі зарадi насъ фалiмє бога завашєtо драгоцєно здрáвє: Ïпiсмоtо нé-мiє задругö по зарадi дєtо когitо доходiхъ tаса намïрахтє укарлово зáрадi öкашцата на пóкоïнѧ парiti tагi прiємвахъ ôвашà Мiлосъ дєti казувахъ за на-шєtо мóмчє братовоtомi дєумрєло tаiма, 200: жалtiцi прєдєлєнi Ïдоднєсъ сtоѧтъ ŷкáсата маiкаму зiма фаiза ótєхъ нєiгi дáваtъ казуваti наtєсъ парi ïма Мiрáс-чiѧ Ïднєсъ ŷtiдє маiкаму заýбукурєшъ па заtєсъ парi„

Вашà Мiлóсъ tогасъ сà фрéчє да прєсtоitє да пiшєtє до„ Ïпitропєтє зара-дi tєсъ парi оtогáсъ нємамъ хáбєръ пiсахtєлi нєсtєлi нємамъ нiкáковъ хабéръ, 3: пiсма сасъ tосъ: 4: сtаваtъ пiшавi нємамъ нiкакавъ öговоръ, Ïзамiна дрýга-tамi снаха öсарбiѧ забукурєшъ нiколчовiца дєti казýвахъ дєtо пïшє удiѧta ta каto нєма дєца прєдєлєнitє парi да влєзаtъ ŷшколєtо врачáнско: tуiвi Мола поtрудєtєса заtуï нєщò пiшєtє âко дáнєсtє пiсалi до Г: Хрïсtа Гєоргiу tруда нєсi жалєtє âкобiса срєшнáло âзє самвi казалъ двоiнò Ïма давi за плата пiшє-tє поtасъ пошнца каtоє Ïмаiкаta сєгiнкана tамо каквоtо знаєtє ваша Мiлосъ tаi на правєtє Ïкаto прiємєtє tуï пiсáмцє ôпiшєtє кáршiлакъ назаtъ чєсамъ Млогò Въ надєшдà осtаю Вашъ

Добро жєлаtєлъ
Сtоѧнчо Трiчковъ.

264. Н. П. ТЪПЧИЛЕЩОВЪ.

2316. — Изпраща се цѣръ за очеболъ. Коп. кн. 3. 5.

Пловдивъ 31 Юлия 1857.

Господине Никола Тъпчилещевъ!

Въ Цариградъ.

Откакъ сьмь стигнѫлъ въ Пловдивъ отъ посѣщения не сьмь нашьлъ сво-бодно врѣмя да ся обадѫ нѣкому отъ приятели-ты. И днесь Ви пишѫ само колко да Ви ся помолѭ да приемете отъ пощѫ-тѫ едѭ малкѫ врьзкѫ съ прахъ за очеболъ и съ прьвъ параходъ да ѭ испратите въ Одессѫ Г-ну Тош-ковичю. Съ Нѣмскѫ-тѫ пощѫ ся надѣѭ да пристигнѫ да напишѫ и Вамъ повече нѣчто и Г-ну Тошковичю.

Поздравление на вси приятеле.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2217. — Прахътъ за очеболъ прѣпратенъ въ Одеса. Д. Мутиевъ въ Цариградъ. Владиката Паисии ще иде въ Кютая. Пак. 92.

Прията 6 Септ. 1857.

Филибе Господ: Найдине Геровъ!

Цариградъ 2 7врія 1857.

Вашето честно писмо, писано на 23ый пріехъ, и писаннытѣ въ него проумѣхъ: тѫй сега ся увѣрихъ, и сѫмъ спокоянъ за напредъ. и друго Ваше честно писмо врѣменно пріехъ, което писано на 31-ый Юлія и прахатъ за очеболъ що бѣ, проводихъ въ Одессѫ пріехѫ го спокойствувайте.

Тоя частъ дойде Г. Д. Мутіевъ и ся цѣлувахме: въ сѫщый частъ ме продума да му честита и Сопруга (честитихъ му абіе) дѣ ѭ попитахъ? каза ми снощи касна параплуватъ дойде, и тѫй отидохме на Беолу на локанта; дѣто ся цѣнихъ за 20, 5франги за три души Самъ Мутіевъ сь Сопругата си и една Слугина, и казахму добро ефтино.

Вашый паисыи Владика очакваме мо тіскирето днесъ утрѣ за Кютая.

Вашъ Пріятелъ
Н. П. Тъпчилещовъ.

Г. Докторь Чомаковъ да ми го поздравишъ.

2318. — Прѣпорѫчва се даскалъ Ботйо за учитель въ Калоферъ. Коп. кн. 3. 73.

Пловдивъ 17 Октомврия 1857,

Господине Никола Тъпчилещевъ!

въ Цариградъ.

Научвамся, какво училище-то въ Карлово не врьви както трѣбва, та Г-нъ Боте не ще може да стои въ него занапрѣдъ. Въ Копривщицѫ искать учитель, та ми ся щяше да настанимь невовѫ милость. Ала отъ другѫ странѫ слушямь, какво въ Калоферъ училище-то има повече срѣдства и слѣдователно тамъ единъ учитель може повече ползѫ да принесе, а Боте е единъ отъ по̀-добры-ты ни учители та затова мыслѭ, че ще бѫде по̀-добрѣ да го земете въ Калоферъ. Това Ви казвамь не за друго, а само за общо-то добро, а казвамь го Вамъ, зачтото знаѭ, че добрѣ разумѣвате работы-ты и имате возможность да свръшите добро-то, та Ви докарвамь само на умъ.

Длъга ни ся види недѣля-та доклѣ да дойде поща-та, за да научимь нѣчто ново отъ града Ви, а Вые ничто не ни пишете.

Поздравявамь Ви и остаямь

Вашь приятель
Н. Мушекъ.

2319. — Калоферци си иматъ учители. Съжаление за даскалъ Ботйо. Пак. 92.

Прията 29 Ноемвр. 1857.

Господине Н. Геровъ!

вь Пловдивъ.

Цградъ 25. 9врия 1857.

Принудихъ ся да забавѫ отговора на честното вы отъ 17. прешлаго до днесь, съ намѣреніе давно съ подѣиствуваніе то си при сьотечественыци ты

сполучя да извършa желаніе то вы, за злѫ честь обаче не възможно, защото тѣ казувать че си имать нарѣдены учители въ Училище то колко то за сега, и така мя ȇ жалъ като знаѭ че Боте ȇ най способенъ за отечеството ми Калоферь, а пакъ то не умѣе да го оцѣни!

Притворено то Ви за Одесса испратихъ съ време. —

Новость отъ града ни, тряба да ви кажѫ съ това благовремїе, нъ каквѫ, пезная. Това само че ви иде на скоро новъ Митрополитъ Търновскаго, казувать, че Патріархіята простила.

Ви поздравлявамь и остановамь. —

Вашь приятель
Н. П. Тъпчилещовъ.

265. ХР. П. ТЪПЧИЛЕЩОВЪ.

2320. — Изпраща се писмо за рилци. Коп. кн. 3. 26.

Пловдивъ, 21 Августа 1857.

Господине Христо Тъпчилещевъ,

въ Цариградъ.

Вѣрвамь да Ви е прѣминѫло много пѫти прѣзъ ума, какво не си стоѭ на думѫ-тѫ, та за това не Ви сьмь писалъ досега; нъ молѭ Ви ся да не ми ся противите нѣколко врѣмя, доклѣ да ся настанѫ тука. Прьво и прьво още не сьмь си намѣрилъ кѫщѫ и сьмь на гостїе, а въ чуждѫ кѫщѫ, колко да е чловѣкъ не може да прави чтото ще. Нека да ся натъкмѭ тука, да си турѭ работы-ты на рядъ, тогава ще правѭ спорядъ обѣщание-то си да Ви пишѫ често.

Притворено-то писмо за Рылци Никифора Јеромонаха и Пантелеимона Јеродякона, молѭ Вы, дайте пȍ-скоричко на святынѭ имъ; ако ли си сѫ отышли тии отъ Цариградъ, то да ми го врьните съ прьвѫ почтѫ назадъ.

Поздравление на вси приятеле.

До пѫти щѫ Ви пишѫ повече. Сега Вы поздравявамь и остаямь.

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2321. — Прѣпраща се записъ отъ Любенъ С. Каравеловъ да се събере въ Копривщица отъ баща му. Пак. 92.

Прията 12 Декевр. 1857. Отгов. 18 Декемвр.

Г-не Найд. Геровъ

Въ Филибе.

Подиръ пріятелскитѣ ми поздравленія спѐшѫ днесь да Ви дамъ една̀ ангарія съ която не можахъ да отбѣгнѫ отъ да ся не претоварѫ тӯка. —

Отъ Им. Русска та Канцеларія тука ми вручихѫ притвȍренныатъ за 150. р. срѣ. записъ на нѣкое си Вашенче въ Москва Любена С. Каравеловъ съ умоленіе да ги сьберѫ отъ баща му срѣщу кого то ся отправя записътъ и имъ ги придамъ тӯка.

Нѣмавъ кому другому за така̀ва работа да пишѫ въ Копрївщица, пращамь Вамъ горѣпомапӯтія записъ умоля́ющій Ви да го пра̀тите кому то знайте Въ Сѐло да гу събыре и Вы испра̀ти количество то му р. ср. 150. който и Ваше Благородіе или ны ги пра̀щате или ги да́вате на Г. Гешолу та̀мо за

да ги зѣмѫ отъ брата имъ ту́ка. Помне́те да забылѣжѐте на пріятеля Ви да събырѐ отъ истыя С. Либеновъ и пѐрто то имъ до ту́ка ако ся испра̀щатъ по пѐщата и онова̀ на писма̀ та поне́же както знайте ту́ка здра̀во да ся придаде трѣбова число то 150. р. ср. — Въ случай не ся препозна́е никакъ и съ нѝкакъвъ способъ записъ тъ отъ Либеновъ тогйва мѐлѫ пàкъ да ми гу върните за да гу предамъ азъ на мѣсто то, прощающи ма за тѣгость тѫ.—

Безъ дру́го, желаѭ Ви добро здравіе и поздравляющій Ви оста̀вамъ

Вашъ пріятель
Х. П. Тапчилещовъ.

2322. — Подканя се Геровъ да събере стойностьта на каравеловия записъ. Пак. 92.

Приято 27 Април. 1858. Отгов. 29 Апр.

Благородній Господи́не.

Добро бы было да имаме помежду ны висяща нѣкоя работа за да имамъ причина да Вы пишѫ че́сто, (макарь и да не добывамъ Вашы отговоры) Нъ срѣдостояща та уже Понеже чужда ими правятъ главоболіе за неѭ Всѣка 7/ца, подразумѣвамъ записъ тъ Каравеловъ отъ 150. кар. что Вы проводихъ, Принуждавамъ ся да Вы ѭ подсмыслѫ умоляющій Вы да ся по грыжите пріятелски за свършваніе то ѝ да ми пратите горѣзабылѣженно то количество за да гу дамъ и азъ на мѣсто то му, жела̀ющій же да имамъ съ пръва пѐща Вашъ отговоръ.

Вы поздравлявамъ

Вашій пріятель
Ц/градъ Х. П. Тапчилещовъ
7 април 1858. Года.

2323. — Бащата на Любенъ Каравеловъ не ще може да плати дълга на сина си. Коп. кн. 3. 200.

Пловдивъ, 29 Априлия 1858.

Господине Христо П. Тъпчилещевъ!

Ваше писмо отъ 7 Априлия едва днесь прияхъ и бръзамъ да Ви отговорѫ. На Каравелова много пѫти ся дума да заплати записа отъ сына си за 150 руб. что ми сте пратили да му съберѫ пары-ты, и той не ся отричя, ала не гы плаща, зачтото сега нѣма възможность, и ся моли да го почякаме. Въ такъвъ случяй нѣма и азъ, какво да направѭ, зачтото знаѭ че истина человѣкъ-тъ сега нѣма колайлѫкъ, та и да го насилѭ, ще бѫде напраздно, и тогава може съвсѣмъ да ся отрече да плати борчя на сына си, като нѣма самъ той никакъвъ подписъ.

Нѣмамъ нѣкаквы новины оттука да Ви обадѫ. Отъ Васъ чякаме да ся научимъ нѣщо.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ приятель
Н. Геровъ.

2324. — Бащата на Любенъ Каравеловъ отказалъ да плати дълга на сина си. Изъ Пловдивско само злини се чуватъ. Коп. кн. 3. 223.

Пловдивъ, 9 Юлия 1858.

Господине Христо Тъпчилещевъ!

Въ Цариградъ.

Притварямь Ви полицѫ-тѫ отъ Любена С. Каравелова възъ бащѫ му Стойчя Любенова отъ 30 Октомврия 1857 г. за 150 карбовны, коѭто ми сте пратили да й съберѫ пары-ты. Г-нъ Стойче ся обричяше да плати тѫѭ полицѫ, нъ послѣ сынъ му писалъ, че тя е икономическа, че ѭ издалъ за да ся земѫть пары отъ бащѫ му, та да му ся пратять въ Москвѫ, ала сега ся настанилъ и нѣма вече потрѣбѫ да му ся провождать отъ тука пари, та пише на бащѫ си, че бива да не плати полицѫ-тѫ му. За това Ви ѭ врьщамь и Вы молѭ да ми явите, кога ѭ приемете.

Добро нѣщо нѣмамь да Ви обадѫ оттука. Освѣнь хайдутлуци и злоупотрѣбления за друго не слушя чловѣкъ да приказвать. Тaче вѣрвамь, че другы Ви обаждать на плъно всичко, что става тука, та не е потрѣбно и азъ да Ви пишѭ.

За мене ако пытате азъ сьмь сега добрѣ, че сьмь младоженекъ.

Поздравлявамь Ви и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2325. — Церковни разправии въ Пловдивъ. Работата съ чорбаджи Салча не е свършена. Прѣпорѫчва се Доротей. Коп. кн. 3. 466.

Пловдивъ, 30 Декемврия 1859 г.

Господине Христо Тъпчилещевъ!

Въ Цариградъ.

Като си дойдохъ въ Пловдивъ, прѣди да турѭ нарядъ нѣкоѭ и другѫ работѫ, които бяхѫ ся набрали въ отсѫтствие-то ми, та да останѫ свободенъ, за да могѫ да Ви пишѭ, подкачихѫся церковны-ты расприи, които ни направихѫ да не можемь да ся видимь единъ съ другъ. Тука азь още не сьмь намѣрилъ врѣмя да поговорѭ съ Г-на Салчя спорядъ обѣщание-то си за работѫ-тѫ Ви, и не знаѭ, какъ стои тя сега. Истина, видвамся по нѣкога съ Господство му, ала не намирамь врѣмя за длъгъ разговоръ.

Нашій владика Доротей Вратчянскый ми пише, какво му прѣдстоявате, и Ви е твьрдѣ благодаренъ за аалѫка Ви. И азъ Вы благодарѭ за това отъ все срьдце и Вы молѭ и занапрѣдъ да му прѣдстоявате, зачтото, както ся научявамь, има нѣколко противници, които, заедно съ Трьновскый Митрополитъ, не го оставять на миръ.

Поздравление Г-ну Недѣлку Бракалову.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

Желаѭ Ви да посрѣщнете и прѣминете новѫ-тѫ годинѫ весело, съ здравіе и благополучие въ всичко.

2326. — Разправии за зимане-даване. Измама за доротейови пари. Пак. 92.

Пловдивъ, 26 Януария 1860.

Господине Христо П. Тъпчилещевъ!

Въ Цариградъ.

Приахъ Ваше писмо отъ 18 Януар. въ което ми казвате, че въ писмото си отъ 4 Януар. ми сте писали да ся споразумѣѭ съ Г-на Георгия Чалоглу за пары-ты, които принадлежять нему, и прибавяте, че ако не Ви отговорѭ за това нищо, щете дадете пары-ты. За отговоръ на това идѫ да Ви кажѭ:

Прьво. Такова нѣчто въ писмото си отъ 4 януар. не ми споменувате, и ако не му имате копиѭ, и Вы лъже память-та, за увѣрение може да нарядите когото щете да види писмо-то Вы за да Вы каже, че право Ви обаждамь.

Второ. Азъ не сьмь ималъ и нѣмамь никаквы притязанія на пары, които принадлежять на Г-на Георгия Чалоглу. Знаѭ само че вѣрвахъ Вашѫ-тѫ честнѫ думѫ, та пристанѫхъ да ся депозитировать у Васъ десять хиляды грош. които Вратчанскый Владыка имаше да дава на С. Константиниди, та бяхъ гы секвестровалъ. Вѣрвахъ, казвамь, честнѫ-тѫ Ви думѫ, зачтото тогава желаяхъ да стане това депозитированіе писменно, а Вые искахте да Вы вѣрвамь на честнѫ-тѫ Ви думѫ, което, както ся познава сега, сте правили сь намѣрение. Послѣ ся научихъ, че като чтомь сте зели тыя пары тогава-си сте гы минѫли на хесапа на Константиниди, който Ви е былъ длъженъ, и му сте дали тимисюка, что е ималъ у Васъ. Научихся, Ви каквамь, още тогава-си, ала си млъчяхъ, за да не Ви кажѫ, че мя сте излъгали съ честнѫ-тѫ си думѫ. Научихся още, че пары-ты 10,000 грош. сте зели по 150 гр. лирѫ-тѫ а на Константиниди сте гы хванѫли по̀-горѣ. Сега ся научвамь още, че дрьжите пары на Г-на Г. Чалоглу, като че азъ гы имамь запрѣны. За да ся види, че не е истина и това, давамь това писмо отворено на Г-на Г. Чалоглу, да разумѣе, какъ е работа-та, та да не ми ся срьди, че запирамь неговы пары.

Примѣте увѣрение за мое-то за Васъ почтеніе.

2327. — Ходатайство да се приематъ Лазаръ Николовъ Павловъ и Димитръ Николовъ въ Николаевската гимназия. Пак. 92.

Прието 4 Юния 1864. Отгов. 10 Юния.

Господину Н. Герову,

Въ Пловдивъ.

Царій Градъ 28—Маія 1864.

Господине!

Доволно врѣмя са е минало отъ както не сме си писвали единъ другиму, отъ това обаче не вѣрвамъ да саса охладили пріятелскы тѣ ни чувства, понеже е произлѣзло отъ нямане причина.

Днѣсь чрѣзъ настоящето си като ви привѣтствувамъ отъ душѫ азъ идѫ да ви помоля за една работѫ която изискува сѫдѣйствіе то на сѣкиго Патріотина Българина особенно Ваше то. Касае са за Въспитаніе то на едно момче Българче по име Лазаръ Николовъ Павловъ отъ Калоферъ, ако е възможно и за друго, то е Димитръ Николовъ отъ Кѫзанлъкъ. Тыя момчета искатъ да постѫпятъ въ Учил. на Николаевъ въ Россія и искѫтъ да имъ издѣйствувамъ дозволеніе; но защо то трѣбвало да държатъ по едно Свидѣтелство отъ ед-

ного изъ Консоли тѣ Русскы по Бѫлгарія че тогазъ да ся даде прошеніе тука на прилично то мѣсто. Азъ ся отправямъ къмъ Васъ съ пълна увѣренность, че съ драго сьрдце, вый ще имъ направите Свидѣтелства двѣ или едно както трѣбва, които ако обычате пратете мене или направо на посолство то, А мене само извѣстете за да имъ направа прошеніе то и го подамъ гдѣто трѣбва. Можете даже да мя упѫтите по кой начинъ да имъ направа прошеніе то за да помогнеше да имъ ся издѣйствува дозволеніе по скоро. Колко то за момчета та, тѣ сѫ съ добро повѣденіе, доста развитичкы, и давѫтъ за напрѣдъ добры надѣжды. По настоящемъ ся нахождатъ у Столица та.

Пріймете увѣреніе на отлично ми уваженіе

Х. П. Тапчилещовъ.

266. Д. Х. ТЮЛЕВЪ.

2328. — Ходатайство да се приеме братътъ на Тюлева въ николаевската гимназия. Пак. 107.

Благородный Господине Найдене!

Съ тѫзъ недѣляшнѫ-тѫ пощѫ ми извѣстяватъ изъ Одессѫ, какво Царско-то Руско Правителство указало еднѫ голѣмѫ милость, като опредѣлило да сѫ въспитаватъ въ новооткритѫ-тѫ въ Николаевъ Гимназіѭ на правителственно иждивеніе 40 души Българчета, кои ще ся превождатъ чрѣзъ посрѣдството на консулы-ты. Азъ като желаѭ да ся образува и братъ ми провождамъ го при Вашѫ милость да го приглѣдате, и, като му подтвѫрдите крѫщенно-то писмо, да му укажете възможность-тѫ за да може да ся настани въ таѭ новооткритѫ Николаевскѫ Гимназіѫ.

Съ това потрудваніе крайно ще задлѫжите неговъ-тъ

Васъ истинно уважающій братъ

Калоферъ 1863 Октомврія 9. Д. Х^{ч} Тюльевъ.

267. АТАНАСЪ Ц. УЗУНОВЪ.

2329. — Узуновъ нѣма отговоръ отъ сестра си. Тѫга за отечеството. Надежда за добро видѣние. Патриотически излияния. Пак. 130.

Николаевъ 1870$^{\underline{\text{го}}}$ 5 Декеб.

Мило сестро Аспасія!

Третье письмо пиша до тебѣ, а отговоръ нѣмамъ и до сега. Мила-та ни сестра Домна ми писала че ще утидишъ въ Пловдивъ, а ты нищо ни ми казвашъ за туй. Гдѣ си? не зная! Пишишь ли до менѣ? пакъ не зная! Или провваждашь пакъ азъ ни гы пріемвамъ. Моля-та сестро кажи ми на вѣрно прѣзъ кого трѣба да пиша за да може лѣсно да ся поразумѣнме единъ другиго. Обыкновенно азъ ги провождамъ прѣзъ Золотовича, а той пише че гы праща до Морфова въ Калоферъ. И Василій Морфовъ какво? ми забрави, не азъ ни вѣрвамъ, нъ защо той никога ни ми е писалъ. Моля гу да ми пише единъ два реда. Азъ мысля, както по напредъ ти писахъ, тъзи година да дойда при васъ, само не зная каквы ще бѫджтъ обстоятельства. Не знаешь съ какво нетьрпеніе чякамъ тъзи минута. О! какъ сладко да сѣдышъ подъ хладна сѣнка на зелены дърветa въ планинѫ. Птиче-та пѣятъ свойте звучны и сладкы пѣсни свободно. Тихо хвъркатъ тѣ отъ клонче-то на клонче-то и

віятъ гнѣзда подъ широкы листья. Ахъ да имахъ и азъ крыла като васъ птиче-та! Нъ не ный, ный горкы-те не можемъ да ся мръдамы! А защо? защо-то наше-то отечество е свързано отъ . . . Остави тѣхъ не могж да ти кажж безъ растриперанiе О моя Българiо! додеще время и то е близо да отплатимы на . . . за тѣхните тиранства и варварства. Доде ще врѣмя и Турцы ще видятъ мухамеда си въ Мека, ако не по на татакъ. Азъ виждамъ нашето знамя затъпкано. Чувамъ рычанiе-то на Лева въ планинж. Той вика свойти юнаци да ся соберятъ, да ся бiятъ и да игонятъ нашите душманы. Нека извикатъ сичкитѣ Българы: „Свобода или Смърть“.

Поздрави сички-те роднинины ми.

Твой братъ
А. Ц. Узуновъ.

2330.—Узуновъ въ Сливенъ. Тамъ му е добрѣ. Отношенията на гражданетѣ. Пак. 130.

Сливенъ 1872. 3. 9врiи

Мила Сестро!

Получихъ ризы-ти които испрати прѣзъ Калоферъ и тъкмо на врѣмя, защо-то изгубихъ 5 ризы отъ предишни ты си, катогы дадохъ на прачка-тж да гы упере, затова щж ти ся молж много да ми ушiешь другы 6 ризы.

Нека сж отъ лень, защо-то хасето ся разваля лесно; Нъ този ленъ да е отъ долно качество, и здравъ. Наистина, имашь право да ся оплакувашь за гдѣ-то не ти оставямъ врѣмя за другы свои работы освѣнъ да шиешь. Нъ какво да правж колко-то исхарчишь за ленено-то платно азъ щж ти ги заплатж.

Тука сжмъ твърдѣ добрѣ, и училище-то ны върви твърдѣ редовно а хора-та сж добры и не ся бъркатъ въ сѣкаквы работы, а особито до оныя които не ся отнасятъ до тѣхъ. Отъ Домна получихъ писмо, тя е добрѣ, ми пиши, че Димитъръ е въ Цари-градъ и постжпилъ въ едно гръцко училище за да научи Гръцкiй-тъ языкъ.

Пакъ ти благодарж за ризы-ты и чяршафъ-тъ гдѣ-то ми испроводи! Поздрави всичкы-ты и здравей.

братъ ти
Ат. Узуновъ.

2331. — Братъ утѣшава сестра си. Нека тя постоянствува въ борбата. Да се пишатъ споменитѣ за поучение на потомството. Пак. 130

Сливенъ 1872 19 9/врiй

Мила Сестро!

Получихъ писмо-то ти отъ 23 8/врiй и глѣдамъ, че си здрава, нъ наскърбена. Не трѣбва сестро да тровишь сърдцето си съ такыва тжжны мисли, защото тѣ правятъ положенiето ти еще полоше отколко-то си. Извѣстно е, человѣкъ ся ражда на този святъ не за друго освѣнъ да ся бори сѣкы денъ съ обстоятелства които му ся срѣщатъ въ това кжсо врѣмя, което хората навыкнале да нарычятъ животъ. Ето слѣдователно, че трѣбва да ся боришъ и ты както и всички-ти животны, словесны и безсловесны нѣма почти никаква разлика. Нъ като си туримъ вече на ума си, че безъ друго е потребно да ся боримъ, то, при това отъ насъ зависи какъ да ся боримъ; за това употрѣбляваме всичкы-ти си силы съ които можеме да располагаме за да по-

бедимъ безчислены-ты си неприятели, и горе на оногози който не може да победи за него нема животъ на земята, той трѣбва да си убира круши-ти до гдѣ е рано.

Сестро ще ти ся молѫ да пишешь на еднѫ книга всичко онова което скуби сьрдце-то ти, не за меня не за себе си, а за егоисты-ты и себѣлюбивы-ты хора, които не могатъ да поглѣднатъ по далечъ отъ носа си, и на които очи-ты сѫ затулены отъ злато-то което лѣжи въ дѫно-то на желѣзныти сѫндѫцы. За тѣзи хора, казвамъ трѣбва единъ такъвъ примѣръ. Матеріялъ имашь много, азъ вѣрвамъ, защо-то знаѭ положеніе-то ти, слѣдователно дращаи книга-та леш ѭ съ черни слова, да видѭтъ дѣца-та на българы-ты какви сѫ быле бащи-ты имъ. Еще веднаждь ти повтарямъ пиши не съ цѣль да ся печятътъ, а тъи да ся намыра написано.

Колко-то за мене ты ся не грижи защо-то ще знаѭ какъ да ся отнасямъ въ работы-ты които ще поведатъ народа ны или до съвершено му изгубваніе или до расплодяваніе-то му,

Твой
Ат. Узуновъ.

Отъ Домна получихъ вчера едно писмо и ми казва че Димитръ влѣзълъ въ едно грьцко училище да научи грьцкый-тъ язикъ. Глѣдай сега какъ изгубилъ толкозъ врѣмя дѣто стоялъ въ Россія, за какво стоялъ и азъ не знаѭ.

Сѫщій.

2332. — Патриотически викъ Пак. 130.

10/врій 1872 Сливенъ.

Мила Сестро!

Получихъ писма-та ти! Живъ и здравъ! Отечество то ны трѣбва да ся освободи!!!!! —

Ат. Узуновъ.

2333. — Узуновъ въ Букурещъ. Отвращение отъ разкошеството. Пак. 130.

Букурещъ 1873 Мартъ 2.

Мила Сестро!

Букурещъ! Нали чюдно ти ся види, че азъ отвхрькнахъ толкова далечъ, нъ не е врѣмя за чюденіе, а за работеніе, обстоятелства, които не е потребно (не ся сърди, че азъ хортувамъ тъй жестоко) да знаешъ, мя накараха да дойда въ този раскошенъ градъ, а ты знаешь колко азъ мразѭ рѫскошество-то, и за това Господь мя доведи тука да ся сърдѭ всякій чясъ щомъ видѭ нѣкоѭ натруфена кукла да шурулика по тукашните широки и съ прахъ пълны тротуары, нъ какво да правѭ, „тъй било писано" ще рекѫ и азъ като нашите прости хорица и ще млѫкнѫ. Сега ся мѫчя да намѣря нѣкоя работа и да ся поминувамъ до гдѣ-то дойде онзи чясъ да станѫ честитъ да влезѫ въ мило-то си отечество. Моето прехврькнуваніе тука, не е мѣсто да ся описува въ този умачканъ листъ. Бѫди ми здрава и не жалѣи твой

Ат. Узуновъ.

2334. — Димитъръ Узуновъ въ Цариградъ на учение. Нѣма извѣстие отъ брата си Атанаса. Лошото положение на семейство Узунови. Пак. 130.

Цариградъ 16 Апр. 1873.

Любезна ми сестра Аспасія!

Христосъ Въскресе! Какво правишь?

Домна ми казва че, ты пишишь че азъ ни ти пишѫ; Право казвашь, Нъ прости мя. Азъ искамъ да додѫ лѣтосъ-ка да тѫ видѫ, нъ не зная да ли ще го направѫ защо-то. . . . Ты сега си имашь мѣсто и живѣешь както искашь, нъ азъ, дѣто сега мѫ оставиха тукъ и нѣмамъ още мѣсто незная какво да правѫ, Братъ-тъ ми Атанасъ съвсѣмъ ни ми пиши, и не зная гдѣ ся намирѫ, а ако му пишишь, напиши му да пиши и на мене, и да ни мя забравя. Тука сички слава Богу сме добрѣ, и желая и азъ и ты да си за всякога добрѣ. Работа-та ни съсъ Бахчеваноглу отива както всякогажь и ако има нѣкой надежда че тъзи работа ще ся свърши нѣкой пѫть, той твърде много ся лъжи. Изгубиха ся пары-тѣ ны, и не ся надѣвамъ тъзи работа да ся свърши нѣкой пѫть. Нъ да ны даде Господь здравіе и търпѣніе, за да можемъ и ны единъ день да излѣземъ на свѣтъ-тъ.

Поздравляватъ тя и цѣлуватъ тя сичкы-тѣ ты братья и сестры, майка ми, и сичкы-тѣ ти роднины,

И тъй оставамъ твой братъ

Д. Ц. Узуновъ.

Живо Българія! Ура! Славааа!!!

268. САВА ФИЛАРЕТОВЪ.

2335. — Радость отъ приятелско писмо и скорошно свиждане и лично запознаване. Пак. 96.

Москва 1855 Май 23.

Брате Найдене!

Ваши-тѣ писма всякоги сѫ были и ще бѫдѫтъ за мене драгы и милы, ала това Ваше писмо отъ Вѣнѫ ми паднѫ като нѣкой даръ и особенно ма обрадва. Азъ зехъ да Вы пишѭ и се още не ми ся вѣрва, че ще имамъ честь да Вы видѭ лично и да ся запознаѭ съ Васъ, както отколѣ искренно желаѭхъ. Радвамся премлого и съ нетърпѣнье Вы чакамъ, за да ся наглѣдаме и наприказваме.

Едно само жалѣѭ, че споредъ испытанія-та, кои отивѫтъ отъ начало до край на този мѣсяцъ, азъ ходѭ сега въ Универс. не сѣки день, а както ся случи, то веднѫжь, то дважь въ недѣлѭ-тѫ, и отъ това поехъ Ваше-то писмо едвамъ днесь. Ето защо закъсняхъ да Вы напишѭ. Ала за сѣки случай бръзамъ да Вы напишѭ съ днешнѫ-тѫ почтѫ. Ако Вы завари писмо-то въ Варшавѫ — добрѣ: ако ли нѣ — то кога додите, помьмрѣте ме лично за неисправность.

Днесь-утрѣ ще разглѣдамъ на около за приличнѫ и охолнѫ одаичкѫ. Менѣ дишъ ми ся щеше да Вы предложѭ своѭ-тѫ одаичкѫ, ала първо страхъ ма е, че не ще Ви бѫди спокойно и охолно въ неѭ, защо тя сега е като срѣдоточіе, гдѣ сѫ събирѫтъ мои-тѣ луды-млады другари и приговаряме за испытаніе кому въ какъвъ-то часъ свирни; Второ ѣденье-то и друга покѫщ-

нина приличжтъ се май на габровскж уредж. Първи мѣсяцъ какъ живѣѭ у този хозяинъ и, види ся, че ще бжди и послѣдній.

Въ сѣки случай, Вы тѣглѣте право у мене, а тамъ — натъкми-щемъ ся. И тжй, — добро вижданье! Нѣма Вы увѣрявамъ, че ще Ви пристоѭ за сичко, колко могж: това е мой долгъ, моя радость. Ще Вы ся отсрамѭ по нашенски.

Вашъ пріятель
С. Филаретовъ.

Адресъ мой:

У Арбатскихъ Воротъ, въ Калашномъ переулкѣ, въ домѣ Моллера, у Г-жи Воронцовой. —

Ако бы нѣкакъ да ся позабавите въ пжть-тъ, то кога стигните въ Москвж, ако ма не намѣрите, дѣка сега живѣѭ, то можете во всѣко врѣме да ся справите въ Университетско-то Правленіе, гдѣ сичкы студенты сж записаны кой гдѣ живѣе.

2336. — Покупка енголпионъ. Мнѣние на Бодянски за Н. Герова. Пак. 96.

Отговор. 21 Август. 1855.

Москва 1855 Авг. 17.

Любезнѣйшій Друже!

Вчера едвамъ поехъ Ваше-то писмо отъ 12. с. м. Почталіонъ-тъ казва, че адресъ-тъ му былъ не вѣренъ. Другъ пжть, молѭ пишете тжй:

„Сокольник. Мѣщанск. част. 4-го кварт. д. Нарбекова—Дьякона, у Г-жи Грачевой, С. В. Ф.“

Днеска ходихъ у Губкина за да земж енгелпіонъ и да Ви го пратѭ, ала той ми казва, че за 45 Р. той разумѣвалъ само едно енголпіонъ безъ цѣпь-тж. За цѣпь-тж, казва треба да ся плати още най-малко 10 р. сер. Ала кога му казахъ, че азъ за тжѭ цѣнж можѭ намѣри и у другы-тѣ и си излизахъ; тогасъ той ми каза, че само за да ся запознаеме ушь ще ся согласи да го даде съ цѣпь-тж за 50 Р. сер. и пересылка-та до Васъ въ П. Б. да бжде на нѣговъ счетъ.

По тжѭ причинж азъ помыслихъ за подобрѣ да Ви обадѭ понапрѣдь, та ако обычате, напишете ми поскоро, да му дамъ още 4 Р. с. за да Ви го пратѭ. — Азъ носихъ въ Грьцк. Монастырь за да го видѭтъ. Калугеры-тѣ млого го арѣсахж и оцѣнихж за 65—70 Р. Нито Губкинъ, нито калугеры-тѣ нахождѭтъ, че ще да е подобрѣ да турѭтъ зеленъ камъкъ, вмѣсто червенъ: казвѭтъ гармонировка-та на каманье-то ще пострадае. И тжй, Вы ми пишете 1) да му дамъ ли 50 Р. с. 2) да му ся промѣни ли камъкъ-тъ, или нѣ.

Дано да излѣзе одайка-та Ви добричка отъ сякж странж. Отъ гдѣ гы земате се такиви смѣшны пословицы. Казахъ днесь Даск. и Поповичу що казвалъ Шопъ-тъ и ся прокжсахж да ся смѣѭтъ. Надѣвамъ ся че Господство й ще бжди млого благодарна отъ сичко, що ще слуша отъ Васъ. . . .

Кждѣ Септ. м. ще ся приберж въ градъ-тъ та тогава щж заминж до Погодина. Вообще написа щж Ви тогава, какво впечатлѣніе сте му оставили. Бодянскій казва за Васъ „Да, у чего, какъ видно, голова не пустая; Парень себѣ на умѣ и, видно, свое дѣло знаетъ.“

Попривардвайте ся, молѭ, отъ П. Бургски-тѣ мъгли и вѣтрове, а най повече сега докждъ не сте превыкнжли.

Чакамъ отвѣтъ-тъ Ви.

Вашъ като братъ
С. Филаретовъ.

2337. — Прѣговори за купуване енголпионъ. Пак. 96.

Москва 1855 Авг. 23-го.

Брате Найдене!

Вчера щомъ поехъ твое-то писмо, отидохъ въ градъ-тъ до Губкина, когото сѣкакъ мѫчихъ за дано да остави нѣщо, ала той никакъ не ся съгласи. И тѫй като употрѣбихъ сичкото си краснорѣчие напрасно, дадохъ му 50 Р. с. съ порѫчанье за да го Ви го прати. Той ми ся вречe, че ще го прати безъ забавѫ и смѣта, че Вы ще го получите въ П. Б. въ Четвьртъкъ или Петъкъ. Нѣкои си отъ околны-тѣ камачета ся клатѭхѫ малко, та го просихъ да гы прикрѣпѭтъ добрѣ и, ето защо, ще го получите день или два пò-късно.

Не знаѭ какъ да Вы честитѭ добрѫ-тѫ Ви квартирѫ. Тя іе твьрдѣ добра особенно за сега кога векѣ и зима-та іе на дворъ-тъ.

Млого здрави отъ Даскалова и Поповича.

И тѫй прощавайте до втори пѫть!

Вашъ
С. Филаретовъ.

P. S. До 30-го Авг. азъ сьмь въ Сокольники; тѫй щото ако ми пишите послѣ 28-го, то адресувайте писмо-то въ Университетското Правленіе.

Кога получите енголпіонъ-тъ извѣстѣте ми.

2338. — Изпращане панагия. Искане брошурата „Письма изъ Болгаріи.“ Трандафилово масло. Прѣставление пиесата „Картины современной Турціи“. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 20 Септемвр. 1855.

Пріятелю!

Не трѣбва да ми казвате, что мыслите за мене, като не Ви ся отговорихъ толкова врѣмя. Азъ и самъ ся усѣщамь. Щѫ Ви сѫ молѭ само да не ми замирате, зачтото азъ сьмь още новакъ тука, та не сьмь ся настанилъ и самъ още не сьмь свой. Дайте ми още двѣ три недѣли срокъ да ся турѭ на рядъ та че тогава искайте да сьмь рядовенъ.

Панагыѭ тѫ пріяхъ на врѣмя и ѭ испратихъ. Благодарѭ Ви за добринѫ-тѫ, съ коѭто настояхте да ми ся угоди. (не се чете) рубли что сте доплатили отъ себе за панагыѭ-тѫ.

Ако има у Васъ или Г-на Денкоглу книгы отъ „Письма изъ Болгаріи,“ молѭ Вы, сторѣте добро, та ми пратѣте пять-шесть. Врьнѫ ли ся Гнъ Денкоглу отъ панаирѫ и какво каже за масло-то трандафилово? Ако не ся е врьнѫлъ или не ще пише да му пратять масло-то да го продаде, то молѭ Ви ся, пратѣте ми половинѫ-тѫ отъ юрнека, что Ви оставихъ, та може тука да му найдемъ мищюрія. Добрѣ е да ми пратите и масло-то и книгы-ты съ пѫтникъ; нъ, ако не е лесно това, то гы проводѣте по пощѫ-тѫ и дрьште хесапъ, что разносите за мене, та да ся наплатимъ на врѣмя.

Приключено-то писмо до Г-на Денкоглу е отъ Г-на Огняновичя. Кога бяхъ въ Москвѫ, не Ви го дадохъ, зачтото бѣ затурено помежду калабалѫци-ты ми, сега тука го найдохъ.

Тукъ прѣдставихѫ въ театра „Картины современной Турціи“, та настоява Г. Ошмянцевъ да идѫ и азъ бѣхъ съ составителя на тѫѭ піесѫ въ ложѭ.

Квартирѫ-тѫ си искамь да мѣнѫ, но още не могѫ да найдѫ пò-добрѫ, кога ѭ мѣнѭ, щѫ Ви обадѫ.

До недѣлѭ щѫ могѫ да Ви пишѭ какъ отива работа-та ми съ рѣчника. Сега прощавайте за повече. Това писмо е колко да Ви ся обадѫ за да не мислите едѣкакъ си за мене.

Поздравленіе на вси пріятели.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2339. — Безпокойствие за енголпието. Пак. 96.

Г-ну Найдену Герову.

В ъ П. Б у р г ъ,

Отгов. 3 окт.

Господине Найдене!

Отколѣ векѣ Ви сьмъ пратилъ Енголпіе-то, а до сега нѣмамъ отъ Васъ извѣстіе да ли сте го поели. Въ противенъ случай, молѭ, напишете ми во врѣмя за да не бы нѣкакъ да пропадне или ся залежи нѣкадѣ си. — Много Ви здравьс отъ дѣ̈да И. Денкоглу.

Пишете по скоро, че инакъ ще напопържамъ сичкы Ваши селянкы.

Вашъ С. Филаретовъ

Москв. 1855 Сент. 13.

2340. — Търсене брошура „Письма изъ Болгаріи." Гюлово масло. Одески работи. Поздравления отъ познати Пак. 96.

Отгов. 4 окт. 1855

Москва 1855 Окт. 1.

Любезный Друже!

Види ся, че много обичате селенкы-ты си: защо щомъ Вы казахъ, че имамъ намѣреніе да гы испопѫржямъ, то Вые и примьрдахте.

Пріяхъ 4 р. с. съ писмо-то Ви отъ 20 Септ. едвамъ вчера, та за това тѫй кѫсно и Ви ся отговарямъ.

„Письма изъ Болгаріи" сѫ тука библіографическа рѣдкость. Г. Денкоглу бѣше получилъ до 50 экземпл. отъ тѣхъ, ала тогава още, онѫзъ годинѫ, гы раздаде, тѫй що сега у него нѣма ни единъ экз. У мене имаше една книжка, ала и неѭ сьмъ далъ да четѫтъ; ала ако бы динъ да Ви е нужна, то отпишете ми да ѭ подирѭ за да Ви ѭ пратѭ.

Колко за масло то, г. Денкоглу отговори Г-ну Михайлову, че може да ся продаде въ Москвѫ по 90 коп. сер. лотъ-тъ, а може и 1: р. сер. и му писа да го прати въ Москвѫ. За това, мыслѭ, че не е нужно и да Ви пращамъ по пощѫ-тѫ отъ пробѫ-тѫ му, безъ особеннѫ потрѣбѫ.

Г. Михайловъ (въ контор. Селвели) въ послѣдне-то си писмо до Денкоглу пыташе дѣ сѫ нахождате Ваша Милость: „защо, казваше, има писма отъ Турско, а не знаѭ кѫдѣ да му гы пратѭ." Кога му отговорихъ отъ Денкогловѫ страны, отъ 10—15 Септ. забѣлѣжихъ му и Вашь-тъ адресъ въ П. Бургъ.

Кѫдѣ Одессѫ работы-тѣ сѫ спуканы. Сега тамъ и нашы-тѣ, кой знай,

какъ сѫ ся изоплашили! Д. Мутіевъ ми пишѫше че е уздравялъ. Нашы-тѣ, казва той, хичь не сѫ веселы.

Вмѣсто писмо за г. Денкоглу отъ Огняновича Вые, видися отъ бързанье, приключили сте ми друго писмо за Филибе, кое и Ви връщамъ назадъ. На такиви работы и азъ сьмъ масторъ по нѣкой пѫть, кога бързамъ.

г. Денкоглу Ви благодари за много здрави. Той жалѣе, че не може да ся види съ Васъ. Ала и преди да Вы види той Вы обыча векѣ и почита.

Имате много здравье отъ Ошмянцова, Даскалова и Попови. Тія дни ся экзаменувѫтъ и влизѫтъ векѣ студенты въ Моск. Университетъ.

Благодарѭ Ви за обѣщаніе че ще ми напишите за Рѣчника и пр....

Вашъ пріятель

С. Филаретовъ.

2341. — Радость за добрия вървежъ на н. геровитѣ работи. Гюлово масло. Поздрави отъ познати. Приятелски закачки. Кой пише критика за бълг. пѣсни отъ Безсонова? Бълг. болни волентире. Пак. 96.

Господину

Найдену—Герову.

Въ Петербургъ.

Пріято 8 Декемвр. Отгов. 22 Дек.

Москва 1855 Ноемвр. 18.

Драги мой Прітелю Г. Найдене!

Кога поехъ послѣдне-то Ваше писмо отъ 3 Окт. азъ, за да не Вы залисвамъ безъ работѫ, кога по писмо-то Ви, въ то време Вы най млого залягахте да работите надъ словарь-тъ, — отложихъ да Ви ся отговорѭ по късничко. Ала сега, кога ся наканихъ векѣ да Ви пишѭ и смѣтнѫхъ, че почти два мѣсяца сьмъ мълчалъ, да Ви кажѭ право-то, зехъ да ся оглѣдвамъ като малко дѣте, кога ся натруфи, тачe глeда като подплашено — отдѣ̈ ще ся зададе майка му да му понапере дупе-то. Какъ да е, братко, ако това го считате за кривдѫ отъ моѭ странѫ, то молѭ Ви ся да ма простите.

Азъ ся радвамъ отъ все сьрдце, че Ваша-та работица влиза на редъ и ето Ваши-тѣ сегашны трудове ще бѫдѫтъ за нашъ народъ едва ли не по̀-полезны и по̀-важны, отъ колко можахѫ да бѫдѫтъ у насъ при неутомимѫ, то ся знае, но ограниченѫ дѣятелность. Туко дано да ми си живъ и здравъ и по̀-скоро да видишъ работѫ-тѫ си довьршенѫ! Азъ се тълкувамъ на дѣда си Ивана, что си за стокѫ, что вьршишъ и той векѣ самси ма попытва по нѣкогажь за тебе. Казва че си былъ: „славный парень и надежный человѣкъ.“ Не знаѭ кога ще ся докара да ся повидите. По праздницы-тѣ? Добрѣ бѣше!

Той отколѣ отговори въ Вѣнѫ за гюлово-то масло, ала до сега отъ тамъ нема никакво извѣстіе по̀ново. — Погодинъ ма пыташе, какъ отивѫтъ твоитѣ работы? азъ му отговорихъ, както казватъ, общими мѣстами; защо не знаѭхъ, та и не прилича ше да го пытамъ, ималъ ли е писмо отъ тебе.

Чудѭ ся и ся маѭмъ, какъ да поемишъ Радулово-то и Станиславово-то писмо ачикъ, кога азъ ти гы пратихъ мюхюрліи?

Наши-тѣ и Ошмянцовъ ти пращѫтъ млого здравье. Даскаловъ Ви ся моли да му испратите, това писамце за Вѣнѫ. — Не можете ли ми каза, скрытомъ, кой пиши критикѫ за Б. Пѣсн. Безсонова? и гдѣ ще ся печата? Азъ

не помнѭ разсказвахъ ли ти що е за сой, калпазанъ и орсусъ този челякъ, съ кого-то азъ тѫй неосторожно ся заплетохъ . . . .

Ты казваше, че ще мѣнишь одаѭ-тѫ си, та за това працамъ ти писмо прѣзъ Спира Чорбаджи. — Понапиши ми, кога ти прилѣгне. — Бе, брате, ты пакъ дипъ страшно ся заканяшь на мои-тѣ селянки: „да имъ праци оното отъ оно“ Глѣйте го що му ся е защѣло хубосникъ-тъ!

Сички твой
С. Филаретовъ.

Млого здравье до Станиславча и Изворското. Послѣдній-тъ покалугерилъ ли ся е? Що станѫхѫ тамъ Бълг. болны волонтеры? — Сърбинъ — Костыčь въ П. Бургъ ли е у графынѭ-тѫ, или е нѣкѫдѣ на службѫ?

2342. — Скръбь за мѫчнотии по работитѣ. Сами да се трудимъ за сичко. Погодинъ жали, дѣто не се видѣлъ съ Н. Герова. Конгресъ за миръ. Погодинъ пише записка за южнитѣ словѣне. Доброплодни въ Карловацъ. Самохвалство на Безсонова. „Карм. Книжка.“ Капитанъ Райчо. Рилци калугери. „Ц. Вѣстникъ.“ Пак. 96.

Отгов. 25 Януар.

Москва 1856 Јан. 13.

Любезный ми друже!

Вчера имахме храмовой праздникъ въ Университетъ-тъ и актъ. Послѣ свършанье-то на церемонiѭ-тѫ азъ заминѫхъ въ Правленiе-то и намѣрихъ тамъ твое-то драго письмце, писано чякъ отъ 22 Дек. Благодарѭ Ви отъ все сърдце за сичко, що ми описвашъ. Радвамся че си живъ и здравъ и си турилъ векѣ работѫ-тѫ си колкогодѣ на редъ. Азъ разбирамъ сега твое-то положенiе и млого ми е мѫчно че и тука работы-тѣ имъ излизѫтъ егоистически . . . Като глѣдамъ и слушамъ, брате, такива нѣща отъ хора, отъ кои-то съ пълнѫ увѣреность чакахъ да видѭ и на дѣлѣ искренно доброжелателство, безкорыстно и топло участiе за насъ—дойдохъ до тѫѭ мысль, че чуздо-то добро всякоги си е чуздо, и че нiи самы трѣба да ся трудимъ и работимъ за нашъ народъ, ако искренно желаемъ да видимъ и у насъ нѣкаквѫ наредѫ. Сѣки тегли огънь-тъ къмъ себе си. Ще продумѫтъ за тебе нѣкояси думѫ, или ще ти дадѫтъ еднѫ лѫжицѫ водѫ, а послѣ ще ти го вадѭтъ изъ носъ-тъ при сѣки случай. Ты не можешь си представи колко ми бѣше тежко и мѫчно да гледамъ по работы-тѣ имъ, че сичкы-тѣ мои надежды были сладъкъ сънь и сънуванье. Ала ты право казвашь, че и това не е злѣ за насъ дѣто ся научваме отъ близо какъ отивѫтъ работы-тѣ.

Вчера обѣдвахъ у дѣда Ивана Денкоглу, казахъ му отъ тебе млого здравье и му прочетохъ твои-тѣ пѣсни (помѣст. въ Изв. Акад.) и то, що говорилъ за тебе г. Срезневскiй въ Засѣданiе-то и за твои-тѣ занятiя. Старецъ-тъ ся радва и тя поздравлява. Снощи ходихъ и у г. Погодина. Той жалѣе че не можалъ отъ бѫрзанье да испыта и да ся види съ тебе, кога былъ въ П. Б. Той казва, че вѣрва за сичко, що ся оплакваме и самси млого жалѣе, ала казва, че не треба пакъ да мыслиме, че работы-ты ще бѫдѫтъ и занапредъ се тѫй, както сѫ сега . . . Казва ми, че за сегашный конгрессъ кой-то ще бѫде въ Парижъ, или въ Дрезденъ, или Франгфуртъ (ала никакъ не въ Вiенѫ) гдѣ отъ Россiѭ ще бѫдѫтъ уполномочены Орловъ и Толстой—Пог. составлява запискѫ за южн. Славяне, коѭто ще имѫтъ за съображенiе въ переговоры-тѣ.

Г. Михаиловъ пишяше че ще прати гюлово-то масло, ала още не е пратилъ. Българе отъ Шуменъ, Софіѭ, Рущукъ, Търново минѫли отъ тамъ за Віенѫ и му казвали че по насъ сега ся отворила голѣма търговія и золумы-тѣ станѫли по рѣдки и въобще народъ-тъ на сѐкадѣ ся посъживилъ.

Челъ ли си 2-й выпускъ Бълг- п. Безсонова? какъ ти ся види неговата сьрдитина въ предисловіе-то му? Видишь ли кѫдѣ сочи? Каквы голѣмы претенціи, какво самохвалство и громкы обѣщанія. Той си вообразилъ че е безцѣнъ камъкъ за насъ, а нія не можемъ да го оцѣнимъ . . . И сичко това че го учѭ магаре-то третѭ годинѫ по Българскы и сѫ минували пѣсни-тѣ му прѣзъ рѫцѣ-тѣ ми петь-шесть пѫти . . . а сега магарето вмѣсто благодарность черни и клевети цѣлъ народъ.

Колко за моѭ-тѫ несчастнѫ „Карм. Книжка" казвамти правичкѫ-тѫ, че тя е пълна отъ промахи и недостатки. Послѣдни-тѣ можахѫ да бѫдѫтъ по̀малко, да не бѣхѫ ме припрѣли да ѭ напишѭ наизустъ въ 5—6 деня, а послѣ да висѭ въ Типографіѭ-тѫ цѣлы 40 деня додѣ ѭ напечатѫтъ, безъ да могѫ да изправѭ нѣщо въ неѭ. Та за това ты ако вадишъ нѣщо отъ неѭ недѣй ма твьрдѣ вѣрва на сѐкадѣ. —

Азъ подавахъ запискѫ чрезъ Погод. за да прѣведѫтъ Райча въ Кадетск. корпусъ, че да видимъ, що ще излезе.

Вашъ като братъ
С. Филаретовъ.

Рыльцы-тѣ ся върнѫхѫ въ Москвѫ. — Изворскій бѣлецъ ли е още или ся е покалугерилъ? Що правѭтъ тамъ наши-тѣ волентиры? — Пращамъ ти листъ отъ Ц. Вѣстн. за да му ся порадвашь.

2343. — Пожелаване добри сетнини за Българско. Мнѣнието на Бодянски за н. геровия правописъ. Съвѣтъ за прѣдпазливо ползуване отъ Словарчика. Рилци калугери. Запискитѣ на Погодина. Приятелски извѣстия и поздрави. Пак. 96.

Отгов. 25 Янп.

Москва 1856 Янв. 19.

Драгій ми Пріятелю Г. Найдене!

Поехъ и послѣдн. Ваше письмце и ти сьмъ много благодаренъ, че ми напомни за новѫ годинѫ и пожеланія. Нека, Дай Боже, баримъ тая година да донесе нѣщо подобро за насъ и за Българско! Прощавай, че пакъ закъснѣхъ съ отвѣтъ-тъ си. Пиши ми другъ пѫть тѫй: въ Москву—Ив. Ник. Денкоглу — для передачи Филаретову, и тогава ще ся прѣписваме по исправно. — Дѣдо Иванъ ти отговарѭ. Пары-тѣ 57 Р и 20 к. с. ще получишь отъ Ник. Никол. Хаджоглу (Българина), кой живѣе у Конюшеннаго Моста, въ домѣ Жадоміровской, гдѣ живѣе и С. Палаузовъ.

— Бодянскій челъ въ Акад. Изв. твои пѣсни и совѣтува да не пишешь что и що, а вмѣсто тѣхъ да пишешь: што. Той одобрява че ты пишешь послѣ шипящихъ **я** и **ь**, а не **а** и **ъ**. — За мой Словарчикъ пакъ ще Ви кажѭ да бѫдите осторожны и разборчивы, ако бы да заглѣдвате по нѣкогашь въ него. А най добрѣ ще е въ сомнительны-тѣ за Васъ слова, да ми испратите за да Ви кажѭ кои каквы сѫ и що сѫ.

Рыльцы-тѣ посъбрали нѣщо си, ала вообще ся плачѭтъ, че слабо. Сега сѫ подали прошеніе да имъ позволѭтъ да сбирѫтъ и за 1856 г. Тѣ Ви пра-

щжтъ молитвж и благословіж. Погодинъ ми казва, че пишжтъ записки за южны-тѣ Славяне за да ся съобразявжтъ съ тѣхъ бждящи-тѣ Русскы уполномочены при заключванье-то на миръ тъ.

И тжй прощавай до втори пжть.

Сички твой
С. Филаретовъ.

P. S. Многo здравье на Станислава и Христа Атанасова. Здравы ли сж и двама-та. Тѣ отколѣ не сж обаждятъ никому. Не забравяй да ми кажешь и за волонтеры-тѣ и Изворскаго, що те пытахъ въ прежніе-то си писмо. —

2344. — Правописанието на рѣчника. Извѣстия за Станиславъ, Изворски, Живковъ и за Цека. Рилцитѣ. „Цариградски вѣстникъ“. Писаното отъ Доброплодни. Записка до Погодина. Капитанъ Райчо. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 25 Януар. 1856.

Любезный Пріятелю!

Имамь на ржцѣ двѣ твои писма, едно отъ 15, друго отъ 19 Яннуар. и идж за отговоръ и на двѣ-ты. — Пары-ты пріяхъ отъ Н. К. Хаджиоглу.

Сега ми дойде на умъ, че ты не ми си писалъ, пріялъ ли си 4-ты рубли, что ти бяхъ длъженъ и ти гы сьмь испратилъ още на 20 Септ. — Кажѣте ми, Г. Бодянскый иска дя пишж шт вм, щ само въ рѣчь что, или на сждѣ? Трѣбва да Ви кажж, какво въ рѣчника много нѣчто ще бжде не така, както азь искамь; нъ нѣма възможность да го направж по волж-тж си. Затова щж го считамь само за матеріялъ за бждящій „Блъгарскый рѣчникъ“.— Станиславъ и Христо здравѣжть и си глядать работж-тж. Изворскый още ходи, както го знаете. Отъ волентиры-ты Живка азъ ни еднашь не сьмь видвалъ, зачтото той постоянно е въ болницж-тж, а Цеко подохождва при мене, нъ има мѣсяць, какъ не го сьмь видѣлъ. И тѣхна-та работа, както и на всичкы ты. Ако сполучять да си идж ть, не както сж дошли, а пò-добрѣ, то да благодарять. На Рылци ты благодарж за молитвж-тж и благословиж-тж. Не могж ли ся удостои съ письмце отъ тѣхъ? — Листа отъ „Цареградскый Вѣсти“ прочетохъ. Ще рече Вы пріемате тжж газетж. Нѣма ли възможность да ж изпращате и менѣ да ж прочитамь! — Что Ви е писалъ Доброплодный за развитие-то на тръговиж-тж въ Турско, то е истинно, съврьшенно за край Дунавскы-ты и край морскы-ты мѣста, и отчясти и за вжтрѣ; нъ съ това заедно колко другы злины има? Колко за хайдутлуци-ты, тіи и сега сж както и напрѣдъ. Ядъ и утрова отсжлѣ и повече ничто. Дано отпослѣ да излѣзе нѣчто, ако не заяць, а то баремъ зайче.

Погодиновы-ты записки, колкото можяхъ да ся научж, четжть само какъ литературно произведеніе. Нъ както да гы четжть, полза-та отъ тѣхъ все ще бжде пò-голѣма, ако да ся излагать въ тѣхъ работы-ты вѣрно. Затова, като ся научявамь, че негова милость пише сега запискж за южны-ты Словяны, коижто ще даде на плъномощны-ты да ж имжть за съображеніе, когато ся договарять за миръ, тврьдѣ ми ся ще да ся видж съ него за да му раскажж нѣкои работы, что знаж, нъ като нѣмамь възможность да дойдж сега въ Москвж, рекохъ да сврьшж поне онова, чтото могж. И ето че ти притварямь за неговж милость писмо, съ което искамь да обрьнж вниманіе-то му на най важно-то обстоятелство, сир. на духовно-то наше иго отъ Грьци-ты. Молж ти ся занеси му това писмо безъ маяніе и глядай, дано да познаешь нѣкакъ отъ странж, какъ ще пріеме това, что му пишж. Азъ му пишж на-кжсо само да

му докарамь на умъ, та ако ся заинтересува, то може да прѣстжпимъ и понататъкъ. Ако ли пакъ и той не ще да слуша повече отъ онова, что знае, то баре да не ни е жяль, че не сме ся опытали.

Дано да сполучите да ся намѣсти Райче въ кадетскый корпусъ. — За Безсонова другъ пжть щж ти пишж. — Поздравленіе на вси пріятели. —

Г. г. Даскаловъ и Поповъ нарядихж ли сж? Добрѣ ми казвашь, какъ да ти адресувамь писма-та си. А ты твои-ты за мене, за по-лесно, надписвай гы: Найд. Гер. у Каменнаго моста въ домѣ Буха № 30. — Добро видѣніе!

Твой
Н. Геровъ.

2345. — Писмо до Погодина. Длъгъ разговоръ съ него върху конференциитѣ за миръ. Похвала Н. Герову. Съвѣтъ на българетѣ. Черковенъ въпросъ. Прошение до Царя. Ковалевски. Бодянски и правописътъ. Рилци, гърци калугери и тѣхната просия въ Росия. „Ц. Вѣстникъ." Капитанъ Райчо. Българе студенти въ Москва. Загуби търговски. Грънки самохвалства. Пак. 96.

Москва 1856 Февр. 1.

Прощавай, любезный братко Найдене, че ти отписвамъ тжй кжсно. Искахъ лично да ся видж съ Погодина, кого-то отъ първи пжть не застанжхъ у дома му, за да можж да Ви кажж щогодѣ какъ той ще разбира твое-то писмо. Втори пжть го застанжхъ дома; прочете писмо-то ти и тълкувахме на това отгорѣ цѣлы два часа. Той ако и да зналъ нашы-тѣ отношенія къмъ гърчюля-та, нъ въ този случай не му дохождало на умъ да дроби главный-тъ и общій вопросъ на частны за кои-то той мыслилъ, че тія частны ще зависжтъ отъ рѣшеніе-то на главный-тъ т. е. 4-й пунктъ, православн. подданы Султановы и тѣхны-тѣ права. Сега поразмысли и казва, че не е злѣ, що казвашь и ты, да ся напомни на упълномочены-тѣ и за това, та, ако бжди възможно, да представжтъ това въ конференціи-тѣ. Азъ не помнж добрѣ що сьмъ ти писалъ, нъ, струва ми ся, да ти казахъ, че за Южн Славяне официално е повелѣно Ковалевскому да съставлява записнж, а не Погодину. По, слѣдній также пише за това, нъ тжй отъ само себеси, и гы праща до Конст-Николаевича съ просбж да гы прѣдава и прѣпровожда комуто трѣба за да хванжтъ мѣсто. Азъ разумѣвамъ тука то̀, що ся относж за бждящ. конференціи, а за Вѣнск. той дѣйствително имаше порученіе официално да пише. Какъ да е, той одобрява и ти захвалж и казва, че ще ся въсползува въ свож-тж си записнж съ твои-тѣ свѣдѣнія и мысли, кои му упоменувашь. Освѣнь това, той совѣтува да подадлтъ Българе-тѣ (Одеск. и Бессарабскы-тѣ) прошеніе на Высочайшее имя прѣзъ вѣрны ржцѣ, въ което да изложжтъ своитѣ нжжды и да просжтъ то, що мыслжтъ, що можжтъ да добыжтъ въ сегашно-то врѣме за свои-тѣ братья отвждъ Дунавъ. Българе-тѣ да си останжтъ въ зависимость отъ В. Церквж, нъ духовенство-то имъ да има тія права, що иматъ Сьрбско-то и Молдо-влашко-то Духовенство. т. е. самси народъ-тъ да си избира владицы Таквози е мнѣніе-то на Погод. или тъй разбира той твое-то мнѣніе, и въ той духъ има да пише и внушава кому-то може. Най-послѣ, той казва, тжй ли, инакъ ли го мыслите за подобрѣ, главно-то е че трѣба както може по̀-скоро да ся рѣшите, да ся подаде вовреме прошеніе до царь-тъ; това е първо-то и найпотрѣбно-то.

Казвжтъ, че Ковалевскій былъ въ П. Б. ако е истина, то не е злѣ да ся видишь съ него и да му расправишь сичко, що знаешь. Казвжтъ го, че е липъ добръ и разбранъ челякъ.

Погод. нѣма врѣме да отпиши на дълго, както видишь отъ неговж-тж

записочкж. Той Вы моли да го увѣдомите пакъ какъ ще ся распорядите за прошеніе-то. — Ты казвашь, че неговы-тѣ записки ся четжтъ като литерат. произведенія. Той и самси често ся оплаква за това и го разказва открыто секиму, нъ сѐ не ся отчайва да пише и говори за добро-то на Славяне-тѣ, тѣмъ болѣе че при сичко-то равнодушіе на безжалостны-тѣ космополиты, ніи видимъ, че неговы-тѣ усилія не оставжтъ съвсѣмъ безполезны.

Тжй, братко, ній си рекохме и другъ пжть, че самы трѣба да си наготвимъ, ако искаме да ядемъ; чюздо-то всякога си е чюздо, нъ що да ся прави сега? „ела зло, че безъ тебъ пò-злѣ“.

Бодянскій предлага само въ что да пишешь вм. что — што тогава, ако народъ-тъ не произносж что, а што. А Щ сждѣ да замѣнишь съ шт.

4 Р. с. сьмъ поелъ отколѣ. — Рылцы-тѣ ще ти напишжтъ тѣзи дни. Да бѣхж грьцы тѣхъ быхж гы пріели пòдобрѣ. Тѣ лазарвжтъ 5 годины по Россіж за да събиржтъ мѣдны петацы и копѣйкы! Въ П. Б. гы не пустнжхж, а тука и на всякждѣ гы срѣщахж студено и съ незаслужено презрѣніе. А защо тжй? Защото не сж Епископы, Архимандриты; нѣматъ мощы и крьстове позлатены за да мажжтъ и заслѣпявжтъ отъ кого-то зависи тѣхній-тъ успѣхъ. Що ся тѣ събрали въ 5 год. тука единъ грьцки Архимандр. безъ потъ, униженіе събира въ 1. мѣсяцъ! Безъ да си щешь, ще припомнишь пословицж-тж: Че нашы-тѣ работы вообще сякашь ли, че сж подбутнжты отъ сждѣ съ магарешко оно.

Ц. Вѣстникъ бѣхж ми пратили изъ Одессж 2 №.№. и тѣхъ гы испокжсахж тука нашы-тѣ момцы, та за това ти пратихъ само еднж половинкж. Н. Палауз. пише, че Екзархъ му пратилъ изведнжждь, съ едного капетана, само 3 №. №. въ Авг. мѣс. а отъ тогасъ насамъ нищо веке не му пращалъ. Вообще, както видишь, и Ц. Вѣстн. цьвти, а не вьржи.

Райча помѣстили въ Ремесл. заведеніе а не другждѣ за тò само, че той не былъ дворянскаго происхожденія! Тжй отговорили Погодину. Той попжржа сичкы и казва, че ще употрѣби сички средства за да свѣсти тія суровы кратуны.

Даскаловъ, Поповичь и Кокалановъ сж векѣ дѣйств. студенты. И трима-та сж на медиц. факультетъ. Поповичь май не му аресва и му ся ще да мине на Словесный факультетъ. Вобще вступителн. экзем. бѣше доста удовлетворителенъ. Тѣ и трима-та сж добры и азъ гы обичамь, нъ знаешь, още въ млого работы ся показватъ дѣца. . . . . Млады сж още, ще подрастжтъ, ще бжджтъ още пò добры и разбраны. Да сж живы!

Дѣдо Тошковичь ми пише отъ Харьково, гдѣ той былъ на панаирь. Май ся оплаква, че работы-тѣ имъ споредъ войнж-тж ся порастроили.

Тукъ сж поели грьцкж газетж „Ἥλιος“ въ коіж между другы-тѣ глупости и нелепости пишжтъ. . . . . τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος συνίσταται ἀπὸ τοὺς ἐλευθέρους ἕλληνας, ἀπὸ κατοίκους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Αἰγύπτου κ.τ.λ. κ.τ.λ. . . . . καὶ ἀπὸ τὰς ἐλληνιζούσας Βουλγαρίαν καὶ Σερβίαν*) . . . . .“

И тжй Добро видѣніе!

Сички твой
С. Филаретовъ.

Чети и вижь какъ пишжтъ за грьцк. Вселенскій Патріархъ.

---

*) Елинскиятъ народъ се състои отъ свободнитѣ елини и отъ населението на Мала Азия и Египетъ . . . . и отъ погърченитѣ българи и сърби . . . .

2346.—Рилци и гърци калугери и тѣхната просия изъ Русия. Погодинъ ходатайствува за рилцитѣ. Гюлово масло. Пак. 96.

Февр. 9. Москва 1856.

Любезнѣйшій брате Найдене!

О. Пантелеимонъ ми донесе письмце за тебе, та бързамъ да ти драснѫ двѣ-три думы. Тѣ (Рыльци-тѣ) горкы-тѣ имъ мѫчно млого, че гърчюлята пріемѫтъ на сѫдѣ съ голѣмъ почеть, а тѣхъ не щѫтъ и да знаѭтъ. Сега на пр. тіи имъ ся щеше да пододѫтъ въ П. Б. или да имъ ся даде още срокъ за 1856 годинѫ. Ала тукашны-тѣ черноглавы не гы обнадеждвѫтъ ни въ пьрво ни въ второ-то. Тѣ сега пишѫтъ право въ Св. Сѵнодъ и Погодинъ ще проси за това частно Прокурора, че да видимъ, що ще имъ кажѫтъ.

Дѣдо Денкоглу е малко болѣнъ. Той получи письмо отъ А. Михаилова отъ Віенѫ въ кое му пишѫтъ, че пратили векѣ гюлово-то масло.

И тѫй прощавай до втори пѫть.

Сички твой
С. Филаретовъ.

2347. — Знакомство съ Ковалевски. Прошение отъ българетѣ до руския царь. Н. геровитѣ съвѣти за това. Палаузовци. Коп. кн. I.

С. Петербургъ 13 Февр. 1856.

Любезный Пріятелю!

Писмо-то ти отъ 1 февр. пріяхъ на врѣмя, замаяхся да ти отговорѭ, че имахъ да пишѭ нѣчто, което трѣбваше да ся свръши по̀-скоро. И сега не щѫ ся простирамь. Съ ген. Ковалевскый ся познавамь и тыя дни поговорихъ съ него и остахме съгласни. Ты въ прѣшни-тЪ си писма ничто не ми казваше за него. Мнѣніе-то на Г. Погодина да дадѫть Одесск. Блъг. прошеніе на Царя и да просять нѣчто за братѥ-то, чтото мЪслять, че е возможно, азъ одобрявамь. Нъ попытайте го, врѣмя ли е сега. Тука може да мЪслять, че ако покажѭть на конференціи-ты, какво искать нѣчто за насъ, съ това по̀злѣ ще бѫде, по̀-добрѣ не. Отъ другѫ странѫ мЪ не можемь да знаемь, какъ щѫть излѣзѫть работЪ-тЪ, та да лучимь, что е възможно. Затова не е ли по̀-добрѣ да почякаме да ся заключи миръ, та да видимь въ каквЪ отношенія щемь бѫдемь поставенЪ и тогава да просимь онова, чтото видимь, че ще е полезно и възможно за напрѣдъ. Не ми ся вѣрва, че наше-то прошеніе ще направи да ся дадѫть нови инструкціи на плъномощнЪ-тЪ на конфер. и да ся промѣнять прьвЪ-тЪ. Затова трѣбва да ся доволствуваме само съ онова, что може да бѫде като слѣдствіе отъ условія-та на трактата, что ще ся заключи и отъ него да ся ползуваме, колко е възможно. Отъ другѫ странѫ да ся попЪтаме помежду си, знаѭть ли ОдесскЪ-ти Блъгаре, что е възможно. Н. Х. Пал., които расправя тЪя работЪ, като сѫщій кралъ Блъг. сяка, че всичко что врьчи ся ѣде, каквото и С. Н. Пал., по̀-прѣди ми казва; „лоши работи: миръ ще стане! ама нѣма ничто. Като стане миръ, азъ ще бѫдѫ нѣйдѣ консулъ въ турско". Видишь ли, че като стане той консулъ, намъ не остава повече нѣчто да желаемь. Повече не казвамь, че ми ся кѫса срьдце, като глядамь, какъ врьви работа-та. Сега пишѭ набръзо. Приключявамь писмо за г. Даск. отъ Вѣнѫ. Донесе ми го Г. Гилфердингъ.

твой
Н. Геровъ.

2348. По прошението до царя. Рилци калугери. Палаузовъ и Одеското българско общество. Доброплодни и неговото обявление. Пак. 96.

Москва 1856. Март. 15.

Милый мой Пріятелю!

Прощавай ма че не ти ся отговарѭмъ тѫй исправно. Азъ бѣхъ нѣщо настинѫлъ, та не ми ся щеше да ся хващамъ ни за книгѫ, ни за перо. Сега векѣ зехъ да ходѭ въ Университетъ, ала се още силна кашлица ма мѫчи.

Прѣзъ онѫзи недѣлѭ ми донесохѫ писмо другари-тѣ ми изъ Универс. Правленіе отъ г. Радулова и отъ Палаузова изъ Одессѫ, и двѣ-тѣ писма ачикъ размюхюрдисаны и доста истриты, въ тѣхъ излѣзе и друго письмце за тебе отъ Радулова, кое-то сега и ти пращамъ. Вчера пытахъ за това и Швейцаръ-тъ, казва ми че тѫй му гы донесли изъ почтамтъ-тъ. Има тука нѣкоя діяволія, ала не знаѭ каква е.

Колко за прошеніе, що казваше Погодинъ, азъ кога получихъ отъ тебе отвѣтъ на това отгорѣ, не щѣхъ и да ходѭ векѣ да му тъклувамъ за тѫѭ работѫ. Ты си имашь правдѫ-тѫ, че сега не му е време-то, и за насъ никакъ не можяхѫ да ся дадѫтъ други инструкціи и д. т. . . . . а въ Одессѫ ако ся пишеше, тамъ щѣхѫ пакъ да подигнѫтъ сухѫ гюрюлтіѭ само, а работѫ — ни за парѫ.

Рильцы-тѣ ти отговорихѫ и ти пратили прѣзъ Палаузова нѣкаквы си брошуркы. Тѣ още нѣматъ отвѣтъ на свое-то прошеніе.

Дѣдо Денкоглу нѣма никаквы извѣстія изъ Віенѫ. Палаузовъ ми пише изъ Одессѫ, че сега трѣба да залягаме синца за да обогатимъ тамошно-то Общество, за да можеме чрѣзъ него да дѣйствуваме отвѫдъ Дунавъ. Азъ, право-то, не разбирамъ нищо отъ този планъ.

Даскаловъ и Поповичь та поздравляватъ. —

Вашъ пріятель
С. Филаретовъ.

Млого ти здравье отъ г. Доброплоднаго. Вижь какво обявленіе ми пратилъ; прѣгледай го па ми го прати назадъ. —

2349. — Хомяковъ, Самаринъ и Кошелевъ поимат печатането на рускобългарски рѣчникъ въ Москва. Молба С. Филаретовъ да дръжи коректурата му. Пак. 96.

С. Петербургъ 9 Април. 1856.

Любезный Приятелю!

Отодавна не ти сьмь писалъ, нъ молѭ ти ся да не ми виждашь кусуръ, че не е отъ немарение, а отъ много работѫ. Утрѣ щѫ ти пишѫ пò-пространно по Г-на Гилфердинга, който ще тръгне за града ви, а днесь брьзамь само да спрѣварѭ да Ви кажѫ, какво Гг. Кошелевъ, Хомяковъ и Самаринъ ми давать срѣдства да напечятамь Русско-Блъгарскый рѣчникъ, който е много пò-потрѣбенъ и пò-полезенъ за насъ отъ Блъгарско-Русскый, что ся печята отъ Академиѭ-тѫ. Русско-Бльгарскый рѣчникъ гласиме да ся печята въ Москвѫ, и азъ сьмь побрьзалъ, та сьмь казалъ, какво ми сте дали думѫ да дрьжите корректурѫ. Това сьмь казалъ безъ да тя пытамь напрѣдъ, съ увѣренность, какво не ще ми откажешь да свръшишь това за нѣколко листове, тачe кѫдѣ есень братъ ми трѣбва да дойде въ Москвѫ и ще поеме тѫѭ ра-

ботѫ. И така молѭ ти ся, кога ся срѣщнете съ г. Гилфердинга, да му кажешь, че сме ся сговорили за корректурѫ-тѫ, за коѭто азъ щѫ Ви ся отсрамѭ. По г. Гилфердинга щѫ ти пратѫ напечатаны-ты листове отъ Блъг.-Русскый рѣчникъ. Добро видѣніе.

Твой Н. Геровъ.

Желалъ быхъ да ви дойдѫ на гостѥ за Великдень, нъ по нѣкои работы не могѫ сега да оставѫ тука

2350. — Сговоръ за коректурата и за шрифта на руско-българския рѣчникъ. Първитѣ четери листа отъ българския рѣчникъ. Мнѣнието на Н. Герова за работитѣ на Одеското Българско Настоятелство. Геровъ работи нѣщо за народа. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 9 Априлия 1856.

Любезный Приятелю!

Озарана ти писахъ на кѫсичко, колко да спрѣварѭ да ти кажѭ, какво събираме да печятаме Русско-Блъгарскый рѣчникъ. Той рѣчникъ трѣбва да ся печята въ Москвѫ, и азъ, безъ да тя пытамь. казалъ сьмь, че ми си ся обрекълъ да дрьжишь корректурѫ-тѫ. Повѣрвай мя, че не безъ нуждѫ сьмь направилъ това. Отъ другѫ странѫ, азъ сьмь увѣренъ, че ще ми мине молба-та прѣдъ тебе, та имахъ все едно като да сме ся сговорили за тѫѭ работѫ. Не ся надѣямь и да ти докарамь голѣмѫ тяжесть, зачтото доклѣ да ся напечятать нѣколко листове отъ рѣчника, и братъ ми трѣбва да стигне въ Москвѫ и да пойме той корректурѫ-тѫ. Щѫ глядамь и да ти ся отсрамѭ за труда.

Пращамь ти по Г-на Гилфердинга прьвы-ты 4 листове отъ Блъгарско-Русскый рѣчникъ. Азъ быхъ желалъ и Русско-Блъгарскый да има истый форматъ, а шрифтътъ, ако быва, да е пò-дребенъ, какво то, что е въ Академическый Словарь Церковно-Славянскаго и Русскаго языка. Потрудися, молѭ ти ся, да испыташь въ Университетскѫ-тѫ Типографиѭ, по колко може ся печяти листъ-тъ, та ми извѣсти да знаѭ.

Въ Блъгарско-Рускый рѣчникъ щешь найдешь много иностранны рѣчи. Азъ вмѣстихъ всичкы-ты такывы, не че ни ся потрѣбны, а да ся види, че почти всичкы-ты тыя имѫть равнозначителны чисто Блъгарскы рѣчи и ся употрѣбяватъ безъ всякоѭ потрѣбѫ. Начяло-то на тоя рѣчникъ дава не добро понятие за Блъгарскый языкъ, зачтото отъ буквѫ **а** ся начинать почти само иностранны рѣчи, и отъ **б** такожде ся начинать тврьдѣ много такывы рѣчи, исто като и въ Русскый языкъ. Нъ въ буквѫ **в** пропорция-та имъ ся тврьдѣ смалява.

Сега да Ви отговорѭ на писмо-то отъ 15 Марта.

Въ него найдохъ писмо отъ Радулова, а обявление отъ Доброплоднаго, за което ми пишешь да го прѣглядамь и пакъ да ти го врьнѫ, не намѣрихъ. Дали не си забравилъ да го притворишь?

Похвално е расположение-то на Одесското настоятелство да дѣйствувать на наши-ты въ отечество-то, ако имъ е намѣрение-то да бѫдѫть полезны съ това, что могѫть. Ако ли искать да дѣйствувать на тѣхъ, за да гы насочять какво да правять, тогава за лудо всичко. Азъ мыслѭ, че настоятелство-то може да бѫде полезно, ако членове-ти му залѣгать да помагать съ срѣдства, понѣкога и съвѣты, нъ умѣстны, добрѣ съобразены съ тамошни-ты обстоятелства. Ако ли си въобразявать и занапрѣдъ, както нѣкои досега, че само тии отбирать, знаѭть и могѫть, а отсрѣщни-ти ничто не разбирать; ако да ис-

катъ пакъ само тии да оправять, за всичко да сѫ тии: тогава по-добрѣ щѫть сторять да си кротувать. Азъ казвамь това, зачтото нѣкои отъ тяхъ (да не спомянувамь имя-то имъ) съ претензии-тѣ си побръкахѫ, та не станѫ онова, което бѣ готово да ся свръши отъ само-себе, и сега едва ли ще може да ся тури на рядъ, а безъ него много губимь.

Азъ тука, колкото ми иде отъ рѫкы, залѣгамь да завръшѭ нѣчто, и сьмь поприготвилъ работѫ-тѫ; нъ окончателно още ничто не е свръшено. Надѣжды-ты сѫ добричкы. Въ Одессѫ ничто не сьмь писалъ, та, ако не ся свръши работа, то баремъ да не окрякваме яйце-то прѣди да видимь, че не е мѫтокъ.

Писмо-то г. Станиславу дадохъ на врѣмя, а Палаузово-то, безъ да щѫ позабавихъ. Кога гы прияхъ и нѣколко дни послѣ имахъ тврьдѣ бръзѫ работѫ, Станиславъ тѣзи дни дойде у мене случяйно, та му дадохъ негово-то, а това за Палаузова тѫй и заборавихъ между книгы-ты, та кога ми ся изпречи прѣдъ очи-ты, тогава му го пратихъ по град. почтѫ. Свѣнь мя е отъ тебе, та искамь процкѫ, а отъ Палаузова не, зачтото той отъ волѭ ми е правилъ така. Добро видѣние.

Твой
Н. Геровъ.

Наши-ты работы за напрѣдъ трѣбва да идѫть по̀-добрѣ. Има надѣждѫ.

На 13. Февр. ти приключихъ писмо за г. Даскалова отъ Вѣнѫ. Поздравл. Гг. Даск. и Попову.

2351. — Рускобългарски словарь. Бодянски и словарьтъ. С. Филаретовъ ще коригира словаря. Денкогловата стипендия да се даде на Костадинъ Геровъ. Хомяковъ. Гилфердингъ. Пак. 96.

Москва 12 Апр. 1856.

Драгый ми Пріятелю,

Г-не Найдене!

Снощи ми донесохѫ писамце-то ти отъ 9 Апр. на кое и бързамъ да ти отговорѭ.

Радвамся, че си нагласилъ работѫ-тѫ тѫй, що Руск. Бълг. Словарь ще ся печата векѣ. То ся знае че този Словарь днесь за днесь е попотрѣбенъ за нашы-тѣ, нежели Бълг. Русск. Ала отъ другѫ странѫ и Бълг. Русскій Словарь не е безполезенъ и въ сѣки случай ты и съ него струвашь не по̀-малко добро какъ за нашы-тѣ, тѫй и за другы-тѣ Славяне. Тука вообще, кои искѫтъ да знаѭтъ нашъ языкъ, добрѣ и съ радость посрѣщнѫхѫ начало-то на твой-тъ трудъ, макаръ че число-то на таковы-тѣ е не голѣмо. Бодянскій ти захвалѭ за способъ, по кой-то ты тълкувашь думытѣ, а най много за примѣры отъ пѣсни, пословици и т. п. кои ты притурѭшь по нѣйдѣ си. Ако помнишь и знаешь не е злѣ да бѣлежишь нѣкои мѣстны особености: н. пр. думы кои сѫ употребл. само въ Македон. или само въ Болгаріѭ, а не на сѣкѫдѣ, да пишишь (Мак.) (Ѳрак.) (Болг.) и т. п. Види ся, казва, че челякъ-тъ знае языкъ-тъ не тѫй отгорѣ по габровскы, и го изучилъ добрѣ и го знае както трѣба. Не му аресва само правописаніе-то и особенно примѣчанія или замѣчанія, кои сте напечатали вмѣсто предисловіе при начало-то на Рѣчникъ-тъ. По свой неделикатенъ характеръ, напоьржи и мене защо искахъ да му расправіѭ, че за сега, като нѣмаме никакъвъ Рѣчникъ, то Геровъ-тъ трудъ е чисть капиталъ, кога той тѫй тщательно и добросовѣстно го обработалъ безъ всяко пособіе и содѣйствіе ни отъ предшественникъ, ни

отъ современникы, тжй що за първы опытъ и това не е малко. А колко за правописаніе Геровъ не казва, че тжй трѣбе да пишжтъ за сёкога Българе-тѣ. Той пиши тжй, защо на този часъ нѣмаме друго по за въ работж. Кое правописаніе, кога и гдѣ ще ся наряди, ще бжди най право и ще ся привій у насъ, това ще ни покаже врѣме-то. Слёдъ голѣмо-то значеніе и полза на Рѣчникъ-тъ нищо не губжтъ че Геровъ намѣсто шт, ъı, ѥ ѧ и т. п. писалъ **щ, ы, іе, я** . . . . Геровъ пиши Словарь, а не граматикж . . . Трѣба ама да знаешь че Бодянскій е слабъ въ Българск. языкъ, та кога му поразправіж за нѣщо, той наврѣмени ще ме и понахока, ала подъ конецъ пакъ дохожда на думж-тж ми. Каза ми да идж у него по праздницы-тѣ за да прегледаме наедно нѣкои си Думы отъ Рѣчникъ-тъ Тѣ имъ се чини, че като знаіжтъ Сравнителнж-тж Граматикж да сж векѣ въ сичко непогрѣшими и го упѣвжтъ често на вересіж,

Млого ти благодарж за ново доказателство на братскж любовь която тя е накарала да укажешь за дрьженье-то на корректурж-тж на мене и безъ да си мя пыталъ. Ты си сторилъ млого добрѣ и азъ пріемамъ това отгорѣ си съ драго сьрдце. Не ти казвамъ че ще врышж това усердно и исправно защо ты не ся и сомнѣвашь за това, а ще ти кажж, че за всякога тжй желаяхъ да мя имашь побратски. —

Струва ми ся да бѣхте ми казвали че искашь да намѣстите братче-то си въ Университетъ. Прѣзъ денѣ си мене ме пытахж отъ Одессж и Кишиневъ, кой влиза слѣдь мене въ Моск. Университ. на Денк. стипендіж? Азъ припомнихъ твои-тѣ думы и имъ отговорихъ неопрѣдѣленно съ намѣреніе да тя попытамъ, не быва ли да помѣстимъ твое-то братче? Ако си съгласенъ, напиши ми пòскоро за да отговорѭмъ на другы-тѣ на вѣрно, а на дѣда Денкоглу да кажж да не дава думж другиму. Той тя е обыкнжлъ и азъ сьмь увѣренъ, че ще ся съгласи. — Нъ прѣдъ другы мълчѣте си.

На Великдень ще отидж у Хомякова и м. б. ще ся видж съ Гильфердинга.

Твой
С. Филаретовъ

— Станиславъ получи ли си посылкж-тж отъ Станц. Желѣзн. Дороги, билетъ за коіжто бѣхъ му пратилъ въ писмо прѣзъ Васъ?

2352. — Геровъ благодари Филаретову за стипендията отъ Денкоглу; условията за нея. Научната подготовка на Кост. Геровъ. Михаиловичъ. Ковачевичъ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 22 Април. 1856.

Любезный приятелю!

Писмо-то ти отъ 12 Апр. прияхъ на 19. Не намирамь думы, какъ да тя благодарж за добринж-тж ти камъ мене, та си ся усѣтилъ да привардишь мѣсто-то си за брата ми, той да ся намѣсти подъръ тебе на степендиж-тж отъ Г-на Денкоглу. Това е, брате, голѣма находка за мене, зачтото отъ много годины насамь трьсж възможность за брата си да ся доучи нѣйдѣ и не могж да найдж. Надѣяхся да сполучж тука да свръшж нѣчто, нъ още ничто рѣшително не сьмь направилъ. Затова молж ти ся да завръшишь както знаешь, работж да мине братъ ми слѣдъ тебе на това мѣсто. Братъ ми Костадинъ е мжжь на 23 годинъ и той сега вмѣсто мене връти училище-то въ Филибе; знае колко-то да може да влѣзе право въ университета. Азъ ся надѣж, какво,

ако да му пишемь да дойде сега, наесень ще може да влѣзе въ университета. Така слѣдъ тебе само три години ще сѣди въ университета, та печялимь еднѫ годинѫ за другый, който ще бѫде на-по брата ми. Пиши ми, молѭ ти ся, въ какъвъ факултетъ трѣбва да ся учи въспитаникъ-тъ на Г-нъ Денкоглу, каквы длъжности има и проч. Желалъ быхъ, ако е възможно, да ся научѭ за всичко това по̀-скоро, та да пишѭ брату си да дойде, доклѣ сьмь и азъ тука, та да го настанимь, както трѣбва. За Филибенско-то училище е натъкмено, кой да мине на мѣсто на брата ми, кога го остави той, за да тръгне за насамь. Азъ не пишѭ ничто сега Г-ну Денкоглу, зачтото не знаѭ какъ е работа-та, а оставямь на тебе да я нагласишь, както знаешь, а отъ моѭ странѫ, чтото трѣбва, азъ сьмь готовъ на всичко. Твърдѣ благодаренъ щѫ ти бѫдѫ, ако може да мя извѣстишь до излѣзъ тоя мѣсяць, ще ли може да ся свръши тая работа. На тебе ся надѣѭ.

На замѣчания-та отъ г. Бодянскый за рѣчника ми слѣдъ 2—3 дни, на свободно врѣмя, щѫ отговорѭ.

Желалъ быхъ да ти съобщѫ нѣкой работы, нъ не могѫ да найдѫ нѣкой іолджия за града ви, та по него да ти гы пратя, за да видишь какъ изгляжда работа-та ни.

Симо Михайловичь дойде право у мене. Вчера ся настани на квартира при Цеко. Щѫ залѣгамь да му бѫдѫ полѣзенъ колкото могѫ.

Въ приключено-то писмо за Рылци-ты пишѭ на святынѭ имъ да ми дадѫть извѣстия за Ковачевичя, какъ е изпаднѫлъ той въ монастыра имъ, та го пратихѫ за тука.

Тоя распопица е сега въ Киевъ. Трѣбва да земемь мѣры да не осрами пакъ народа.

Повече щѫ ти пишѭ до пѫти.

Добро видѣние!

Твой
Найденъ.

2353. — Се́ за словаря съ Гилфердинга, Погодина, Ал. Ст. Хомякова. Пѣснитѣ на Ступина. Пак. 96.

Москва 1856. Апр. 24.

Воистинѫ — Воскресе!

Драгій ми Пріятелю!

Бързамь да отговорѭ на двѣ твои писма, отъ 8 и 9 Апр.

Благодарѭ за Рѣчникъ, що си ми пратилъ, кой азъ поехъ отъ Ал. Ѳеод. Гильфердинга. Утрѣ имаме экзаменъ, та споредъ това и не можахъ до сега да разузнаѭ наздраво въ Типографіѭ-тѫ за всичко, що ма пыташь. Ала прѣзъ тѫзи недѣлѭ ще бѫдѫ самси въ Типографіѭ-тѫ и у Бодянскаго (кому-то азъ не ще расправіѫмъ по тънко, а тѫй — отдалечь ще го поиспытамъ за тѫзи работѫ: той добрѣ знае тѣзи нѣща и обича да тълкува за тѣхъ) та като ся научѭ наздраво, написа-щѫ ти колко по̀-скоро могѫ.

Да ми си живъ и здравъ и Богъ да ти е на помощь да довършишь тѫзи добрѫ работѫ, коѭ ты си започелъ и коя, както казвашь, отива надобрѣ. Дай Боже!

Азъ ти отговорихъ още на Вел. Петъкъ за моѭ-тѫ готовность да държѭ корректурѫ на Рѣчникъ-тъ. Ты си ядешь бабинѭ-тѫ кога казвашь, че не си ма пыталъ отнапрѣдь и т. д. . . . . Колко за това пытанье ли трѣба бе братко? ты само ми давай порученія, а тамъ бѫди увѣренъ, че сичко що зависи отъ мене е къ твоимъ услугамъ. —

Азъ ся повидѣхъ съ г. Гильфердинга и му казахъ що ми пишишь за Ступина. Той самси ще ти разскаже какъ мысли за пѣсни-тѣ му.

Азъ ся видѣхъ и съ Ал. Ст. Хомякова. Нiи позаговорихме нѣщо за тебе и Рѣчники-тѣ ти, ала додохѫ му други гости, та отложихме до втори пѫть. А сега споредъ экзам. не можахъ да отыдѫ, кѫдѣ него. Втори пѫть надѣѭ-ся да ти понапишѭ пò подробно за сичко. Сега прощавай.

Сички твой

С. Филаретовъ.

2354. — Иванъ Денкоглу се съгласява да даде стипендия на Костадинъ Геровъ. Условия и задължения за тая стипендия. Пак. 96.

Москва 1856 Мая 1.

Любезный брате г. Найдене!

Отговарѭмъ на твое-то писмо отъ 22 Апр. Азъ позакъсняхъ да ти отпишѭ, защо искахъ да уздравѭ работѫ-тѫ, па тогава. Менѣ ми е млого прiятно, че ми давашь случай да ти послужѭ въ какво-то ми иди отъ-рѫцѣ. — Азъ разказахъ на дѣда Денкоглу за Ваше-то желанiе да ся намѣсти Ваше-то братче слѣдь мене на неговѫ стипендiѭ, припомнихъ му пакъ Вашы-тѣ неблагодарны (за Васъ лично, а за нашъ народъ млого полезны) труды и благородны усилiя кои ты съ таково самопожертвуванiе си положилъ и полагашь неутомимо за народнѫ ползѫ; извѣстихъ го за брата ти Костадина че той е единъ отъ млого-то твои ученицы, кои сега распространявѫтъ образованiе-то между нашы-тѣ, и какво кога Костадинъ и сега е тѫй полезенъ и обича да бѫди учитель, то кога той получи образованiе университетско, то ся знае, че тогава той ще бѫди несравненно пополезенъ за Българско и т. д. и т. д. Изпьрвень старецъ-тъ благосклонно слуша сичко това, ала се притуряше, „че имаме време и трѣба да помыслимъ“. Вчера не мя сдьржа и ся рѣшихъ да подѣйствовамъ пò смѣло: кога обѣдвахме ужъ безъ да си щѫ завьрнѫхъ пакъ разговоръ-тъ за тебе и Костадина и най послѣ додохме до тамъ, що мой дѣдо Денкоглу ми каза тѫй: „ты знаешь, че азъ желаѭ кой се учи на моѭ стипендiѭ, да бѫди челякъ надеженъ, че ще може да е полезенъ за наше народно образованiе слѣд. кога казвашь че Найденъ сторилъ толкозъ добро отъ тѫзи странѫ, и че братъ му трѫгнѫлъ по неговъ пѫть, то позволѭвамъ ти да си изберешь преемникъ Костадина и да настанишь тѫзи работѫ, както нахождашь за подобрѣ“. Като му поблагодарихъ за довѣрiе и пр. казахъ му, че азъ ще напишѭ векѣ тебѣ какво работа-та е векѣ свьршена, за да ся разпорядишь и ты за негово дохожданье и пр. Старецъ-тъ окончателно изяви пълно съгласiе. И тѫй знай векѣ наздраво, мой драгiй прiятелю, че мѣсто-то е Ваше. Сега остава за формальность само, ако щешь, да напишешь и самси на старецъ-тъ, ала не да го просишь, а само да му поблагодаришь за съгласiе и т. п. — А въ Одессѫ и Кишиневъ азъ векѣ написахъ, че мѣсто-то е обѣщано и да не ся надѣѭтъ. За отвѣтъ тебѣ отъ Денкоглу на писмо-то ти, той ми каза да ти напишѭ отъ неговѫ странѫ благодарность за сичко, що му пишешь въ това писмо. Той векѣ та е обыкнѫлъ отъ се сьрдце. Лѣтосъ трѣба да пододешь въ Москвѫ за да ся упознайте и лично. Таче и азъ самси желаѭхъ повечко да те повидѭ и да ся понаговорѭ съ тебе за сякаквы работы, защо, помнишь онѫзъ годинѫ, въ какъвъ халъ ме намѣри въ Сокольники, тѫй що твое-то дохожданье въ Москвѫ ми ся представлява сега не като дѣйствительность, а като нà-сънѣ. — Факультетъ за брата си можь избра, какъвъ-то щешь. Обязателство-то е само това: непремѣнно да бѫди въ

Българско учитель, въ какъвъ-то градъ ще, стига само да е въ Българско. Плата да си земе отъ граждане-тѣ, както може да ся сговори.

Рыльцы-тѣ трѣба до сега да сѫ ти отговорили и на двѣ-тѣ писма.

Твой
С. Филаретовъ.

Дай Боже да свършишь съ успѣхъ работѫ-тѫ коіѫ си започелъ, та казащешь ми послѣ какво и що е, ако сега не быва да ся пиши.

Готвимъ ся съ другари-тѣ за испытаніе, та не виждай кусуръ че ти пишѫ тѫй набързо.

2355. — Работитѣ отиватъ напрѣдъ. Работи се за журналъ и училище въ България. Рѫкописъ за рѣчника. Коп. кн. 1.

С Петерб. 21 Юния 1856.

Драгый Приятелю!

Като си дойдохъ отъ Москвѫ, написахъ ти нѣколко думы, колко да ти обадѫ, че сьмь стигнѫлъ тука живо и здраво. Вторый пѫть не можяхъ веке да ти пишѭ; зачтото ми ся отворихѫ такывы работы, които трѣбваше да ся натъкмять, както може по̀-скоро, та до вчера сьмь ся билъ съ тѣхъ. — Сега идѫ да ти кажѭ, какво извѣстны-ты двѣ писма свршихѫ работѫ, и особено по̀-малко-то. Тия тъкмо на врѣмя дойдохѫ. — Работа-та за училище-то и за журнала ще ся свърши. Тя още не е турена съвсѣмь на рядъ; нъ рѣшено е да стане. За това до пѫти по̀-подробно.

Дѣду Денкоглу не пишѫ сега, зачтото ся надѣѭ днесь-утрѣ да го имаме тука. Масло-то не ся продава. Показвахъ го на нѣкои мѣста, нь намирать го не добро.

Рѫкописъ отъ рѣчника щѫ ти пратѫ по дѣда Денкоглу, аколи той ся забави, то по пощѫ-тѫ.

Много здравѥ Гг. Ошмянцеву, Даскалову, и пр.

Добро видѣние.

Вашь
Н. Геровъ.

2356. — По рѣчника. Гюлово масло Българинъ депутатъ за коронацията. Прѣселение на българетѣ изъ отстѫпената на Ромуния Бесарабия въ вѫтрѣшностьта на Россия. Българе волентири. Разсѫждения за български училища. Завѣщание отъ А. Хаджоглу. Второ издание „Др. и Нын. Болгаре" отъ Юр. Ив. Венелинъ. Пак. 96.

Москва 1856 Јун. 23.

Драгій ми пріятелю

Бае Найдене!

Заболѣ ма векѣ к р ь с т ь - т ъ да ожидамь и да глѣдамъ за твое писмо. Ама ще речешь отъ това крьстъ не боли: Речи какъ щешь; отъ твое-то мълченье азъ усѣщамь едно таково нѣщо, макарь че таково слѣдствіе не може да послѣдова отъ такъвѫ причинѫ.

Въ типографіѭ-тѫ сьмь ходилъ два-три пѫти, както и у Бодянскаго. Увѣрявать, че кѫдѣ първо число Јул. м. шрифтъ-тъ ще бѫде готовъ и слѣд. печатаніе-то на Словарь-тъ ти може да ся започне. Казахѫ ми да имъ дамъ слѣдъ три-четыре деня оригиналъ.

Млого ти здрави отъ дѣда И. Денкоглу. Той та моли да му отпишешь поскоро за гюлово-то масло какво го намѣрвѫтъ въ П. Б. и каквѫ цѣнѫ давѫтъ споредъ пробѫ-тѫ, коѭ-то ты щеше да имъ показвашь.

Отъ Москвѫ туку речи че нѣмамъ нищо за въ работѫ да ти кажѭ. Азъ живѣѭ въ Соколники повечето самси, защото време-то отыва се май по Мартовски, студено и мокро та за това дѣдо Иванъ бѣга въ градъ-тъ, дѣка е потопло. Той ся се кани да дойде въ П. Б. ала не ся знае кога, та за това побързай да му напишишь.

Изъ Одессѫ ми пиши Н. Хр. Палаузовъ, че за коронаціѭ-тѫ ще дойде въ Москвѫ единъ българинъ, депутатъ отъ българскы-тѣ колонисты въ свой національнъ костюмъ. Волонтиры-тѣ веке распуснѫли; сега той Н. Хр. и Календжи сѫ отреди отъ Ген. Губернаторъ-тъ да отыдѫтъ въ Бессарабіѭ-тѫ за да ся споразумѣѭтъ съ Българе-тѣ, въ кои мѣста въ Россіѭ-тѫ ще имъ е подобрѣ да ся преселѭтъ отъ то мѣсто, кое остава къмъ Молдовѫ-тѫ.

Н. Хр. пиши, че по высокы, централны училища Р. Правительство иска да отвори въ Българіѭ и да съдържа не е д н о а **три**. Казва, че той векѣ подавалъ и запискы по тѫѭ работѫ и мысли, че първо-то требе да бѫди въ Филибе, второ-то въ Търново, а третье-то да бѫди Семинарія въ Рылск. Монастырь. Ала, казва, колко за мѣсто-то могѫтъ указа и другы-тѣ Българе които подобрѣ знаѭтъ дѣ е поприлично.

Ты ся досѣщашь за коѭ работѫ той тълкува и му тълкувѫтъ. Какъ да е, ако бѣ возможно, не ще е злѣ да ся обяснимъ помежду си до колко-то е потрѣбно за сега, за да не бы да ся подавѫтъ мнѣнія противоположны и противорѣчивы се за тѫѭ сѫщѫ-тѫ работѫ.

Тука А. Хаджоглу бере душа. Той векѣ оставѭ и завѣщаніе и дѣдо Денкоглу улучи да го придума за да опредѣли нѣщо и за Рущушко-то училище.

Излѣзе векѣ и 1-й т. соч. Венелина: „Др. и Нын. Болгаре“ съ нѣщо вм. предисловіе отъ Безсонова. 2-о изд. Молнара. И Безсон. и Молнаръ сърдито, сьрдито кастрѭтъ сички българск. народъ за то, че не гы позналъ до сега за .... не знаѭ, какъ да ти кажѭ. Поглѣдни и имъ ся почуди. У Г. Хаджоглу можешь види това ново изданіе.

Стига да ми ся мързеливишь, бае Майдене; казахъ ти по горѣ, че ма боли к р ь с т ъ - т ъ отъ вазчакванье. Виждь да ми понапишишь щогодѣ какъ отывѫтъ работы-тѣ.

Бѫди здравъ и веселъ!

Твой като братъ
С. Филаретовъ.

P. S. Има ли Нѣгина въ Департ. Азіятски на служба?

2357. — Шрифтътъ въ типографията е готовъ. Искане рѫкописъ. Хаджоглу оставилъ 20,000 рубли за русчушкитѣ училища. Сърадване за добритѣ успѣхи. Пак. 96.

Москва 1856 Јул. 10.

Драгій ми приятелю

Бае Найдене;

Азъ бѣхъ ти писалъ прѣзъ г. Хаджоглу и обадилъ ти бѣхъ че шрифтъ-тъ въ Типографіѭ-тѫ ще бѫде готовъ въ начало-то на тойзи мѣсяцъ, та за това да побързашь за да пратишь оригиналъ. Ала не знаѭ, защо отъ то-

гива насамъ нѣмамъ отъ тебе никакво извѣстіе. Сега не щѫ да ходіѫ и около Типографіѭ-тѫ и Бодянскаго, за да не ми искѫтъ то, що азъ нѣмамъ, т. е. оригиналъ. Виждь поскоро да ма извѣстишь каква е тая работа. Освѣнь письмце, що си ми пратилъ по Цека друго не сьмь поемалъ. — Радвамся много че твои-тѣ трудове сѫ увѣнчахѫ съ пъленъ успѣхъ за добро-то на нашъ народъ. Богъ да ти е на помощь, братко, да довьршишь благополучно и друго, що си започелъ за общо добро! — Тукашны-тѣ новости ще ти разскажи дѣдо Иванъ. Покойн. Хаджоглу оставя 20,000 р. с. за Рущушк. училище. Да е здравъ дѣдо Иванъ, че пристое за тѫѭ работѫ; безъ него нищо немаше. Поблагодари му. Азъ сьмъ се добрѣ съ старецъ-тъ, ала отъ сякаквы хлопоты и калабалѫци—нѣма време и случай да си поговориме нѣщо за нашѫ работѫ. Ако можешь, похорати му за сичко, що знаешь, че е нуждо. — Стига толкова да ти пишѫ: к р ь с т ъ - т ъ ма заболе: ты знаешь че азъ пишѭ правишкомъ.

Пиши пò често, че знашь ли ся!

Сички твой
С. Филаретовъ.

2358. — Палаузова немарливость. Писано за Бутенева. Рѫкописъ за Рускобългарския рѣчникъ. Училищни работи. Пак. 96.

С. Петерб. 12 Юлия 1856.

Драгый Пріятелю!

Вчера дохожда Призренецьтъ Симо при мене и въ разговора ми каза, че имамь писма у Палаузова. Азъ той-си чясъ отыдохъ да гы земѫ и найдохъ двѣ писма твои; едно отъ 28 Юния, друго отъ 10 Юлия. Вижь, коя е причина-та, дѣто тебе крьстъ-тъ е заболѣлъ да чякашь писмо отъ мене, а мене глава-та заболѣ да мыслѭ, зачто не ми пишешь. Сполай му Палаузову за тѫѭ грыжѭ за насъ, отъ мене, а ти речи както знаешь.

Тыя дни азъ ходихъ у него, ама да го найдешь, трѣбва да му висишь на капиѭ-тѫ цѣлъ день, та да го изварднишь, кога става по пладне, или кога си дойде у дома отвънъ. И Изворскый живѣе при него.

Освѣнь дѣто мя боли глава-та, истрьсилъ сьмь ся тыя дни да пишѭ, затова заборавихъ да ти пратѫ оригиналъ отъ Рѣчника, за да подкачи да ся печята. Ты право си ми пророкуване, че колко да ся отричямь, като ся случи обща работа, щѫ заборавѭ себе за неѭ. Едно доказателство за правиниѭ-тѫ си на тыя думы имашь, зачтого послѣдны-ты дни сьмь писалъ за Бутенева (что и какво, каза щѫ ти донѫтн) та мя похокай, че разправямь свѣта, а свои-ты работы оставямь назадъ.

Притварямь ти отъ рѣчника буквѫ А на 10 листове и отъ буквѫ Б 8 листове. Това стига и заминува за единъ печятенъ листь, та да наберѫтъ толковѫ и слѣдъ послѣдниѫ-тѫ корректурѫ да отпечятать единъ екземпляръ, когото ми прати да го видѫ прьвѣ, та тогава, ако нѣма нѣчто да ся промѣни да ся печята и да ся набира пò-нататъкъ, а до тогава щѫ ти пратѫ още оригиналъ. Что-то е подчеркнуто съ черны точкы, ще бѫде египетскый шрифтъ, подчеркнуто съ червено мастило — съ дребенъ дебелъ шрифтъ; подчеркнуто съ черно мастило — курсифъ шрифтъ; подчеркнуто съ червены точкы — Латинскы, а всичко друго съ обыкновенъ шрифтъ.

Что ти пише Н. Хр. Палаузовъ за училище-то, още не ся знае навѣрно какъ ще бѫде. Това нѣчто и всичко друго, что ще бѫде, днесь или утрѣ ще се прѣдстави на утврьждение. Кога ся утврьди тогава щемь видимь,

что ще бжде. Чини ми ся, че тыя работы прѣзъ Одесско-то Настоятелство трѣбва да ся врьшять.

Сноши ся научихъ у Палаузова, че е дошьлъ дѣдо Денкоглу и ходихъ да го трьсж; нъ не го найдохъ. Бръзамь да идж да го найдж, доклѣ не е излѣзълъ, та затова не ти пишж по надлъго.

Кога не си пріялъ друго писмо отъ мене, освѣнь онова, что ти сьмь пратилъ по Цека, то отдѣ знаешь, че трудове-тѣ ми за . . . ся увѣнчявать съ успѣхъ? Азъ ти пишяхъ за тыя работы не въ Цеково-то писмо, а въ друго отъ 20 Юния. Захласнжлъ си ся ти въ Сокольники.

Добро видѣние!

Цѣлъ твой
Н. Геровъ.

Това писмо заедно съ листове-ты отъ рѣчника занесохъ на желѣзный пжть; нъ тамъ не щяхж да гы приемжть като посылкж, та остана да дамь листове-ты по почтж-тж.

2359. — По рѣчника. Н. Геровъ спечелилъ Бутенева за българската кауза. Писмо отъ Н. Хр. Палаузовъ за български училища. Записка Князу Горчакову. Нѣгинъ. Прошение Султану. Пак. 96.

Сокольники 28 Јул. 1856.

Любезнѣйшій ми пріятелю!

Твои двѣ писма отъ 12 и 15 на т. м. съ листове-тѣ отъ Рѣчникъ-тъ на време сьмь поелъ и споредъ какво-то въ тѣхъ писма си ми казалъ да врьшѭ, безъ забавж сьмь настанилъ сичко и ся върши. Нашъ-тъ Попечитель (сега ми казва секретарь-тъ Ценсурный) около 10-го Јюл. пращалъ въ Типографіѭ-тж ново приказаніе за да не бы да оставѭтъ печатаніе-то на Бълг. Словарь на странж, ами да глѣджтъ, както може поскоро да ся напечати и сичко да бжди уредено и гиздаво. За това, казватъ, че пристоялъ, освенъ братъ му, още и гр. Блудовъ. Въ типографіѭ-тж казахж че тѣ сж готовы, ами нѣматъ матеріалъ. Щомъ получихъ отъ Тринга листове-тѣ 19-го с. м. въ истый день гы отнесохъ въ типографіѭ-тж, гдѣ на 21-й закачихж веке да набиржтъ и както обѣщахж днесь непремѣнно требе да ми донесжтъ 1-й листъ, първж-тж корректурж. — Азъ ходихъ и въ Ценс. Ком. до Секрет. Капниста за билетъ и му разказахъ, че матеріалъ на врѣме си пратилъ, ала по недоразумѣніе на други хора той не донесенъ дѣто и комуто требе. Той каза, че ще обади на Попечителя че Словаря векѣ ея печата и, ако попыта, ще му разскажи кой е былъ кривъ дѣто малко закъснѣ. Видишь, бае Найдене, какъ имжтъ на сърдце таѭ работж. За число-то на экз. азъ ще кажѭ 1500, не помалко; и 600 както и ты казвашь, да бждж́тъ по на прострж книгж. — Ты пакъ си ѣдешь бабинж-тж, кога казвашь „главоболіе и т. п.“ Пакъ ма пжхашь въ грѣхъ и ма карашь да поминувамъ твои-тѣ селянкы.

Заплеснжлъ сьмь ся въ Сокольники: глѣй го сега! а бе ами нали ми пишешь въ Цеково-то писмо, че работы-тѣ отивжтъ добрѣ и т. д.? по това азъ нѣмахъ ли право да ти пишж то, що сьмь ти писалъ, безъ да имамъ друго писмо отъ тебе? Е! заплеснжлъ си ся ты въ Павловскъ, бае Найдене, че бѣдишь и мене! голѣмо си оно̀, огеганъ! (sic!)

Да си живъ и здравъ че си напълнилъ главж-тж на Бутенева, а то безъ това кой знай каква бъркотія пакъ щеше да иди за нашъ злочестый народъ! За това азъ не жалѣѭ, че ты си оставилъ Рѣчника, и си ся занимавалъ за да му докажешь що сж българе, и що сж грьцы? Сполай ти, за сичко.

Кога Ник. Хр. Пал. ми писа че и той подава запискы и казваше че ще бѫдѫтъ три училища и т. п. азъ му отговорихъ, какво не ще е злѣ да сообщи и тебѣ ясно и подробно сичко що пиши за тѫѭ работѫ, и му казахъ че и ты залягашь за едно таково нѣщо, та добрѣ бы было да бѫдите согласны въ запискы-тѣ си. Той ми отговярѭ, че той е готовъ и въ доказателство праща ти прѣзъ мене приключен. тука писмо. Прости ме, бае Найдене, що сьмъ му писалъ тѫй безъ да тя пытамъ.

Спиро казвалъ на дѣда Денкоглу, че и той подавалъ запискѫ на Кн. Горчакова и че тя имала голѣмъ успѣхъ. Между другы-тѣ той предлагалъ повече консулства Русскы въ Българско и при консулства-та непременно да има природны българе. Не знаѭ до колко това е итина.

Дѣдо Иванъ отыде на панаирь 25-го Јул.

Узнай добрѣ защо Нѣгинъ ся е казвалъ за Българинъ? Не е ли Българинъ увлашенъ или урусенъ?

Българе-тѣ наистинѫ дали прошеніе Султану за патріархъ и др. и Той ся съгласилъ ужъ. Тѫй ми пиши по крайн. мѣрѣ Н. Х. Палаузовъ.

Слѣдъ послѣдн. корректурѫ щѫ ти пратѭ единъ екз. за да прѣгледашь и ты, та че тогава векѣ да продължавѫтъ.

Пиши ми що е рѣшилъ извѣстн. Комитетъ?

Надѣѭ че заедно тука ще дочакаме бая Костадина.

Благодарѭ за пълномочіе. Книга-та ся свьрши. Крьстъ-тъ ма заболе, та че и време нѣма.

Сички твой
С. Филаретовъ.

P. S. Виждь що пишѭ на г. Михаилова, споредъ както ми заповѣда дѣдо Денкоглу. Запечатай послѣ тѫѭ записчицѫ и ѭ прати.

2360.—Ступинъ заминалъ консулъ за Едрене. Поради важна работа Геровъ не ще иде на коронацията. С. Палаузовъ тамъ. Нѣгинъ. Медали на мнозина българе. Н. Хр. Палаузовъ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 10 Августа 1856.

Любезнѣйший Приятелю!

Писмо-то ти отъ 28 Юлия на врѣмя прияхъ и притворено-то за г. Михаилова испратихъ въ Вѣнѫ. Отъ все срьдце благодарѭ, дѣто си ся потрудилъ и натькмилъ всичко добро за печятанѥто на рѣчника. Господь да ти е на помощь, а азъ, ако не друго, щѫ ся погрыжѫ баремъ да ти найдѫ булкѫ достоинѫ за тебе.

Позабавихся малко да ти отговорѭ, нъ не отъ нехърь, а отъ много работѫ.

— Г. Ступина испратихме 4 Авг. за Едрене да управлява консулство-то. Той искаше да ти ся обади въ Москвѫ за дя ся видите. Не знаѭ, сврьшилъ е това.

Азъ, каквото ся види, не щѫ могѫ да дойдѫ на коронациѭ-тѫ, или, и да дойдѫ, то ще бѫде не по-рано отъ 24 Авг., зачтото има тука да ся врьши работа, та да могѫ по-скоро да си идѫ. — За рѣшение-то на комитета щемъ приказа, кога ви дойдѫ на гостіе, и щешь останешь доволенъ.

Отъ Костадина още нѣмамь извѣстие, тръгнѫлъ ли е за насамъ, нъ споредъ прѣжни-ты му писма надѣѭся да е сега на пѫть и скоро да стигне тука, та да дойдемъ заедно въ Москвѫ.

За коронациѭ-тѫ ще дойде въ града ви г. С. Палаузовъ и ще бѫде при

Министра Нар. Просв. Той тръга оттука слѣдъ два дни. По него щѫ ти пратѫ рѫкопись отъ рѣчника. Чякамь да видѫ напечятанъ прьвый листъ отъ рѣчника, сир. послѣднѫ-тѫ корректурѫ.

Пытахъ за Нѣгына, Блъгаринъ ли е, и за отговоръ негови-ти съслуживци казахѫ, че не заслужява личность-та му никакво вниманіе, та какъвъ да е, все едно е. Това ся види да е право.

За другы-ты работы щемь прѣхорати кога ся видимъ.

На С. Д Тошк. Н. М. Тошк. К. Н. Н. Палаузовъ ся дава златна медаль на Андр. лентѫ заносенѭ на шиѭ-тѫ. Има разны награды за много Блъгары. С. Радулову златнѫ медаль съ петлицѫ, така и на твой Найденъ и пр. Тошковичу медаль, но не помнѭ каква.

Н. Х. Палаузовъ не ми пише ничто за училище, хвали ми ся само съ голѣмы работы, които е свършилъ и ми обричя занапрѣдъ да мя направи човѣкъ, да мя искара чиракъ. На това писмо азъ му отговорихъ, каквото да оправдаѭ пословицѫ-тѫ: „Както хокнѫло, така екнѫло!“ Напиши ми адресса на г. Шопова. Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2361. — Запознаване съ семейство Ступинъ. Черковенъ въпросъ. Българинъ депутатъ отъ колониститѣ за коронацицията. Мнѣние за поднасяне Царю ваза отъ българетѣ. Коректура отъ рѣчника. Бодянски за правописа. Проектъ за правописъ. Поповичъ довожда въ Москва българче за ученикъ. Пак. 96.

Москва 1856 Авг. 10.

Любезный ми Друже!

Не знаѭ какъ да ся докара почти секи пѫть да ти пишѭ се май на бързо. Такова ще бѫде и това ми писмо.

Благодарю ти за рекоменлацiѭ г. Ступину. Азъ бѣхъ у него два пѫти и си говорихме за много работы. Той го быва за насъ. Едно само не можахъ добрѣ да разумѣѭ, че Българе-тѣ ушь много глупаво правѭтъ, ако искѫтъ свое патріаршество. Той излѣзе отъ тука 9-го с. м. И той и тя казахѫ ми да та поздравѫ отъ тѣхъ. Тя ми каза, скрытомъ, да тя поздравѭ и съ царскѫ милость, коѭ-то скоро имашь да получишь. Азъ не ти честитѭ, за да не ма хокашь, ала радвамся отъ се сьрдце не за медаль, а за то че това е доказателство, че твои-тѣ трудове сѫ оцѣняватъ, и че съ това и занапрѣдъ ти ся дава възможность да бѫдешь още по полезенъ за нашъ народъ.

Бълг. депутатъ отъ колонисты-тѣ е векѣ тука. Той е наедно съ депутаты-тѣ отъ Госуд. крестьяне. Освѣнь него, пишѭтъ изъ Одессѫ, че ще доидѫтъ за коронацiѭ-тѫ още четырма отъ бѣженари-тѣ 1854 г. кои сега ся врьщѫтъ оттатакъ. Тѣ получили векѣ Высочайшее дозволеніе прѣзъ Воен. Министръ. Пьрвый-тъ депутатъ отъ колонисты-тѣ нѣма да поднасѭ нищо отдѣлно ГОСУДАРЮ; ные го мыслихме но не ни позволихѫ и това векѣ ся разтури. Депут. отъ Госуд. крестьяне, 50 души, въ кое-то число влиза и българскій-тъ депутатъ, ще поднесѫтъ отъ общо едно блюдо, зарѫчано въ П. Б. за 15000 р. с. Сега като ще дойдѫтъ тія 4 бѣженари, добрѣ бѣше бари тіи да поднесѫтъ нѣщо отдѣлно Макаръ сега да е кѫсно, но тука има готови за продань вазы и кубкы тѫй хубавы що иска само единъ надписъ да имъ ся надпиши и можѭтъ ся поднесе. Одесски-ты Българе ассигнуватъ до 1000 р. с. за тѭѭ работѫ, но трѣба предварително да имаме дозволеніе. Това дозвол. тѣ трѣбаше да ся погрыжѫтъ, но тѣ види ся забравили, а между тѣмъ врѣме не остава да ся обясняваме съ тѣхъ. Азъ хоратихъ за това

и съ г. Ступина. Той мя посовѣтова да ти пишѫ за да подскажешь на дир. Аз. Деп. Ковалевскаго, че Българе-тѣ пламенно желаѭтъ да поднесѫтъ вазѫ и сѫ е векѣ приготвили но не ся свѣстили отнапрѣдъ да просѭтъ за това дозволеніе, то не быва ли Ковалевскій, или чрезъ Министра Ин. Дѣлъ прямо, или чрезъ Воен. Министръ (чрезъ кого-то ся получили дозволеніе Выс. за да ся явѭтъ тія 4. депут съ благодарственъ адресъ) или на конецъ чрезъ какъвъ-то пѫть знай, да исходатайствова дозволеніе за да можѭтъ тія бѣжепари да поднесѫтъ тѫѭ вазѫ съ надписъ:

„Славяно-Русск. Царю
отъ
Славяно-Болгаръ
Въ знакъ благоговѣйной признателности
за покрови и пр. и пр.

Въ день священѣйш. коронованія
Е. И. В. Гос. Имп. Алек. Никол.
26-го Авг. 1856
Москва".

Ваза-та е изящно направена и ще ся купи отъ 800 — 900 Р. С. това одобрява и Г. Вельтманъ. Ако можешь свърши потрудися дано да станеше това нѣщо. Ты разбирашь, то ся знае, какъ това было бы сега кстати и какво впечатленіе бы произвело. Ако свършишь нѣщо, до 24 ч. имаме мегданъ, напиши ми по скоро да дамъ задатокъ, за да правѭтъ надписъ-тъ като да фтасаме за 26 или 28 защо поздравленіе съ поднесенье ще бѫди послѣ коронаціѭ-тѫ.

Пращамъ ти 3-тя коррект. Тя ся не отпечатала добрѣ, ала, колко-то споредъ оригиналь-тъ бѫди увѣренъ че тя е исправна и ще ся намѣри дипъ нарѣдко нѣщо неисправено, кое то азъ прѣдъ да кажѭ да печатѫтъ на бѣло ще прѣглѣдамъ тщателно, като да бѫди въ всичко исправно. Азъ ти сьмъ благодаренъ за позволеніе да измѣнѭ нѣщо и отъ оригиналъ, ако азъ мыслѭ, че това треба. По това азъ бѣхъ си забѣлежилъ нѣщо тукъ-тамъ, ала то не съставляваше и . . . . (не се чете), словомъ почти бѣхъ съгласенъ съ тебе. Но онзи-день занесохъ Бодянскому исправенѫ корректурѫ, кой-то ма държа цѣлъ день у себе си съ толкованія лингвистическы само на първѫ-тѫ страницѫ. Во обще той далеко отстѫпва отъ оригиналъ-тъ: Той совѣтовалъ Бессонову да употреби това правописаніе що е въ „Болг. Пѣсни" и слѣдоват. той и тебѣ совѣтува това исто-то. „Като Българинъ, казва, може и да поотстѫпи до нѣкѫдѣ си, дѣто Безсоновъ по незнанію живаго языка грѣши и криво гълкува за правописаніе, но основаніе-то требе да остане исто-то, кое е и въ „Болг. Пѣсни . . . „Напиши му, казва, пакъ ако ма слуша, добрѣ — ако ли нѣ, нека прави какъ обыча". Той предлага да ся пише ѫ 1) въ женск. имена на а само тамъ гдѣ по русски мож. употреби Вин. и Творит. падежи. А тамъ дѣ по Русски или Ц. Слав. стои Род. Дат. Предлож. пад. тамъ да си остане а, като въ именит. 2) ѫ да бѫде въ 3 лице мн. числ. Наст. време Изявит. Накл. во всичкы-тѣ глаголы безъ изключеніе, както: идѫтъ, рекѫтъ — тѫй и идвѫтъ, реквѫтъ; находѭтъ и нахождѫтъ, а не нахождатъ (тука и ь да си измѣни въ ъ, както и слѣдъ ц, ч, ш, ж, ... не мѣсяцъ а мѣсяцъ и т. д. защо казваме лисица, а не лисиця и т. д.)

2. Бодянски предлага непремено да ся пише ѧ както: мѧ, тѧ и т. д. а не мя, тя.

3. ıе въ 3 лиц. на вспом. гл. ıе = есть, а не просто е; ıединъ, а не единъ.
4. зъвание, сставена, искусство. ъ, с (едно-то отъ двѣ-тѣ) можıѫтъ ся отвърли.
5. Като въ имин. и прилагат. ся отдѣлıѫ членъ-тъ съ тире (-) то, добрѣ е да ся отдѣля и въ мѣстоименiя-та, както кой-то, а не който.
6. лекко, мякко, не бива ли меко, или мяко и леко съ едно к?

(Отстрани за 4, 5, 6 Филаретовъ бѣлѣжи: „това бѣхъ си забѣлежилъ азъ да тя пытамъ").

Бодянскiй казва, че „Геровъ видѣлъ отъ Болг. Пѣсни че има юсове и ерове, та ся съблазнилъ, а между не отбралъ дѣ треба да ся пишıѫтъ тiя слова". Извините, му казахъ, Геровъ си пише съ юсове и ерове повече отъ десять годинъ, коги Безсоновъ хичъ, м. б. и не гы е знаилъ. За любопытство Бодянскiй извади Стоянъ и Рада и виде че азъ сьмъ правъ. — Въ нѣкои случай и азъ сьмъ съгласенъ че може нѣщо да ся измѣни, ала не сѣкѫдѣ.

И тѫй виждь какъ ще рѣшишь сичко това и ми кажи какво да правıѫ.

Поповичь си дойде отъ Бесарабиıѫ и доведе едно друго Българче отъ Болградъ за да влезе въ Университетъ за до годинѫ.

Не ще ли дойдешь за коронацiıѫ-тѫ? Чакамъ съ нетърпѣнiе Костадина за да трьсıѫ тогава и удобнѫ за двама ни квартирѫ въ градъ-тъ. Ако додишь, купи ми отъ Академiıѫ-тѫ изд. . . . . но не треба. . . . .

И тѫй добро виденiе!

Твой братъ и другъ.
С. Филаретовъ.

Азъ живѣıѫ още въ Сокольники

На дачѫ унтеръ офицера Дмитрiева,
къ огородамъ, со стороны Желѣзн. Дороги.

Ако щешь, ела ми на гости въ Соколники, ала ще та гостявамъ съ мляко и яйца и краставицы защото сьмъ самси безъ всякѫ прислугѫ и нѣма кой да ми готви и вари. Ама пакъ отъ другѫ странѫ кѫръ-сефасѫ!

2362. — Прѣговори съ Ковалевский за приносъ на Царя. Герови съвѣти за депутацията. Коректура на рускобългарския рѣчникъ. Филологически разсѫждения. Коп. кн. 1.

Г-ну С. В. Филаретову.

С. Петербургъ 14 Августа 1856.

Любезный мы Друже!

Писмо-то ти, съ корректурѫ-тѫ прьвый листъ отъ рѣчника, отъ 10 Авг. приххъ завчера и вчера ходихъ при генер. Ковалевскый да го пытамь, бива ли да ся испроси разрѣшение за депутаты-ты отъ наши-ты бѣженари да поднесѫтъ нѣщо поклонъ на Царя на коронациıѫ-тѫ Му. Нег. Прѣв. ся чюди, какъ е зело военно-то министерство изволение да дойдѫтъ такыви депутати на коронацiıѫ-тѫ, безъ да ся споразумѣе за това съ Азиат. Департ. А колко за желание-то на депутаты-ты да поднесѫтъ нѣчто поклонъ, казва, какво това бива да ся обади на Царя, и на Нег. Вел ще бѫде приятно да ся научи, че тии искать съ това до Му покажıѫтъ благодарность-тѫ си, нъ увѣрени да сте, че ще да отклони това тѣхне желание, та прѣждеврѣменно да не влизать въ харчь, за да не иде на пусто.

Азъ отъ моıѫ странѫ щѫ прибавıѫ това. За да не бы да забрави ген. Ковал. да сврьши, чтото трѣба, за да ся обади това на Царя, като му е казано само съ думѫ, добрѣ бы было, като чтомь дойдѫтъ депутати-ти въ Мо-

сквѫ, да попросять тамъ военный министъръ (той е сега въ Москвѫ) да имъ исходатайствува разрѣшение да поднесѫть поклона си. И азъ тука щѫ докарамь това на умъ ген. Ков-му пакъ слѣдъ нѣкой день, а ти ми напиши съ врѣмя, какво сте сторили.

Корректурѫ-тѫ прочетохъ и ти іѫ врьщамь съ много поправкы. Тыя поправкы станѫххѫ, зачто то нѣкои работы измѣнихъ, таче и не е отпечятано добрѣ, та на много мѣста не ся познава право ли е, криво ли е, и азъ го исправихъ. Нъ найдохъ и погрѣшкы доста важны, напр. аграматны вм — манты, ажіотатъ вм.—тажъ, актиланъ вм. акжиланъ, акробадъ вм.—батъ, при аловатый вѣръ-аленый вм. възъ-ал. . . . алейный вм. алойный, при амуниція вейнивз. вм. войници, при амфискіи м. н вм. мн., при анатомитъ мать вм. митъ и другы, които щешь видишь. Тыя погрѣшкы не можѭть да бѫдѫть забѣлѣжены, кога самъ нѣкой дрьжи корректурѫ-тѫ. Ты щяше гы забѣлѣжишь, ако да имаше нѣкой да ти чете оригинала, а ты да глядашь печятано-то, както обыкновено прави свѣтъ-тъ. Това и ные щемь можемь да направимь, кога дойде Костадинъ, комуто ся надѣѭ до еднѫ недѣлѭ да стигне. Заедно съ Костадина като дрьжите корректурѫ-тѫ, тя, отъ еднѫ странѫ, не ще ти отнима много врѣмя, а отъ другѫ странѫ ще бѫде по̀-изправена, и така, криво лѣво, ще ся свршьи работа. А доклѣ да доведѫ Костадина въ Москвѫ, бива да ми ся праща тука послѣдня-та корректура. Не бива ли и отъ тоя листъ, като ся исправи, да ми ся испрати още една корректура, защото на много мѣста не е отпечятано добрѣ, та може да има още погрѣшкы? Харчове-ты за прѣпращаніе-то не жялѣй, само работа да ся врьши добрѣ.

Нека набирать по̀-нататъкъ.

Не бѣ ли по̀-добрѣ да бѣхме ся усѣтили по̀-напрѣдъ, та да нарядимъ съкратены-ты рѣчи да ся печятать съ курсивъ, а Русско-то съ Англійскый шрифтъ, съ който сѫ печатаны съкращения-та? Това бы было по̀-прилично, зачтото Англійскый шрифтъ повече подходи при Египетскый, та, да речемь просто, ядро-то и дебело-то да е Русско, а дребно-то и тьнко-то Блъгарско. Нъ да ся промѣни сега, ще стане доста трудъ. Обаче, ако го намѣришь ты мунасѫпъ и Ошмянцевъ, то бива и да ся промѣни.

На фактора въ типогр. трѣбва да ся забѣлѣжять тыя работы: 1) Страницы-ты е направилъ по̀-малкы отъ мѣрѫ-тѫ что му сьмь далъ. За широчинѫ-тѫ нека остане така, а надлъжь добрѣ бы было да притури още 4 — 5 ряда, за да стане форматъ-тъ като на Вуковъ-тъ рјечник, та поля-та отгорѣ и отдолу и да не сѫ толкова широкы бива. 2) Вѫтрѣшне-то поле въ корена да е малко нѣчто по̀-широко. 3) На всякоѭ страницѫ да има отгорѣ, както сьмь написалъ, надъ прьвый стлъпъ, прьвѫ-тѫ рѣчь на тѫѭ страницѫ, а на вторый стлъпъ послѣднѭ-тѫ рѣчь. 4) 25 екзем. да ся напечятать на веленевѫ хартиѭ. 5) Пять екзем. да ся напечятать на клеенѫ книгѫ и съ много широкы поля, та да ся пише на тѣхъ.

Сега да дойдемь на правописание-то. Всичко, что пишѫ така или инакъ, пишѫ го по нѣкаквѫ причинѫ, а не безочетно. Напр. пишѫ мяккый, а не мякый, зачтото сьмь чюлъ да казва нѣкой да го омякчѭ, а не сьмь чюлъ да казва нѣкой да го омячѭ. Умалителны отъ высокый, широкый, длъбокый, черноокый, които ся пишѫть съ едно **к**, казвать широчкый, высочкый, длъбочкый, черноочкый, а отъ мяккый, леккый казвать само мякычкый лекычкый, пакъ мячкый, лечкый отъ никого не сьмь чюлъ. Така за всичко имамь по нѣколко такывы доводы, затова и пишѫ тъй. Може Г. Болянскый да има още по̀-силны доводы за онова правописание, което ми рекомендува; нъ азъ не гы знаѭ, и да приемѫ това правописание не по убѣждение, а, така да речемь, по чюждо повеление, и особено, кога това не ся посрѣща съ онова, что знаѭ азъ, что

сьмь видѣль, чюль и забѣлѣжиль, не ще бѫде пѫтно. Увѣрень сьмь, че и неговѫ милость не иска таково робско послушяние. Казаль быхъ ти и за правописание-то оть Безсонова, нъ щѫ закъснѣѭ сь писмо-то. И така, рѣчи нѣкои да притурите, да обясните пò-хубаво, да прѣведете съ другы рѣчи, можете, колко щете, а правописание-то ми не кѫтнѣте.

Ако дойдѫ на коронациѭ-тѫ (то може да бѫде не пò-рано оть 24 Авг.), каза щѫ ти, зачто Ступинъ мысли така за Блъг. Патриархъ, ако ли не, писа щѫ ти. Тая мысль е и моя, и азъ имамь повече причины да ся дрьжѭ за неѭ.

Костадину ся надѣѭ да дойде непрѣменно до еднѫ недѣлѭ, нъ писмо отъ него скоро нѣмамь, и това показва, че е на пѫть. Сь него трѣбва да дойде още едно момче отъ Хаскіой, неговъ ученикъ (оть него да чюете Блъг. языкъ). Ако не на корон., въ нач. Септ. на пѫтуваніе то ми за дома щѫ минѫ прѣзъ градъ-ть ви.

Прилагаемый корректурный листъ добрѣ е да ся уварди, че по него щѫ смыслѭ да Ви забѣлѣжѭ нѣкои работы, кога ся видимь, и особено Костадину.

Н. Поповичь ся е врьнѫлъ и добрѣ е дошьлъ, а порѫчяніе-то ни за кого е свръшилъ, за тебе или за мене?

Добро видѣние!

Твой братъ
Н. Геровъ.

2363. — По печатането на рѣчника. Разни депутации българе на коронацията. Офицеринъ Громадовъ, ротенъ командиръ на българе волентири въ кръмската война. Гюлово масло. Честитяване Н. Герову царска милость и награда. Пак. 96.

Москва 1856 Авг. 29.

Миличкій мой бае Найдене!

Не ти отговарѭхъ до сега на послѣдне-то писмо, кое на време поехъ заедно съ корректурѫ-тѫ, защото се възчяквахъ че ще ни дойдешь на гости за праздницы-тѣ. Сега бързамъ да ти понадращѫ нѣколко думы съсъ Станиславчето.

Колко за Словарь-тъ азъ расправихъ въ Типографіѭ-тѫ сичко що ми пишешь и бѫди покоенъ, че сичко ще се върши исправно. Сега споредъ праздницы-тѣ и споредъ экстренно-то назначеніе на Университ. актъ, който вмѣсто 12 Јаннуар. ще бѫди 30-го Авг. попьрвы-тѣ наборщики бѣхѫ опредѣлены да работятъ надъ напечятванье-то на сякакви рѣчи, отчеты и т. п. та за това факторъ-тъ убѣдително ся моли да го прощавашь за нѣколко дни и ся врича, че отъ 1-го Септ. печатанье-то на Словарь-тъ ще ся почне исправно и чьвръсто.

Кѫдѣ Бодянскаго сьмъ ходилъ два пѫти, ала не го найдохъ у дома му. Той е май опакъ, ама пакъ не мыслѭ да е тѫй неразбранъ, щото да ся сьрди ако го не слушѭтъ рабски въ всичко, що той совѣтува. И тѫй правописаніе-то си остава некѫтнѫто, а погрѣшкы-тѣ бѫди покоенъ, азъ ще найдѫ челякъ да ми помага при исправянье-то на корректурѫ-тѫ, като да не ставѫтъ такива бъркотіи, кои ты си забѣлѣжилъ. То не е мѫчно, защо, струва ми ся, че прьвѫ-тѫ корректурѫ като прѣглѣдамъ заедно съ нѣкого отъ другари-тѣ си и исправѭ, то другы-тѣ азъ можѭ векѣ и самси да исправѭмъ.

За 600 экз. ты ми помянуваше да ся печятѫтъ на по простѫ книгѫ. Ала Бодянскій казва, та че и азъ ся съгласихъ съ него, че экономія-та ще бѫди дипъ малка, а изданіе-то ще бѫди пьстро, та пò добрѣ ще е да си е напечатано сичко се на еднѫ хубавичкѫ бумагѫ (освѣнь 15-тѣхъ на венел. и 5-тѣ съ широки поля).

За наши-тѣ депутаты ще ти поразскаже и Станиславъ. Палаузовцы-тѣ ся распоредили и ся распорежджтъ съ тѣхъ по палаузовскы. Сичкы мои усилія за да пытжтъ за вазж и т. п. отыдохж на вѣтъръ; не рачихж сынковцы и да слушнжтъ. Азъ не ти пишж колко ма боли и ми ся кжса сърдце-то като глѣдамъ тія работы, защо ты гы знаешь по себѣ си! . . . Тѣ още не сж ся представлявали предъ Царь-тъ. Не ми ся ще да ти описвамъ подробности, кои само ще та печалнжтъ: кога дойдешь тука, ще ти гы разскажж.

Дѣдо Денкоглу си дойде онзи-день.

Нѣма ли още бая Костадина?

Освѣнь всякаквы наши депутаты имаме и двама офицери българскы и трима просты волонтеры, дошлы тука отъ само себе да видіжтъ коронацінж-тж. Единъ-тъ офицерь, роты-командиръ, Грамадовъ е доста блъснжтъ, ала не е празна глава и въ много случаи може да ся употрѣби съ голѣмж ползж. Словомъ: и челякъ и куче.

Поехъ вчера писмо отъ г. Михаилова за да испратж розово-то масло въ Ц. Градъ. днѣсь ще потълкувамъ съ дѣда Ивана като да може да ся испрати съ първж пощж.

Ако ми пишишь, надписвай ми писма-та прѣзъ дѣда Денкоглу, защо живѣж ушь въ Сокольники още, ама споредъ праздницы-тѣ ся навъртамъ повече-то въ градъ-тъ.

Да ти е честито, що си получилъ царскж милость. Богъ да ти е на помощь и за другы по голѣмы да получишь. Това ти желаж, не за удовлетвореніе на тщеславіе, което ты нѣмашь, а го желаж защо съмъ увѣренъ че тія нѣща щжтъ ти помага нѣкждѣ си за да бждишь още по полезенъ на общж-тж нашж работж.

Сички твой
С. Филаретовъ.

2364.—Прѣпоржка на Павелъ Петровичъ Громадовъ и Александръ Рачински — любимецъ на кн. Василчикова. По рѣчника и Бодянски. Повръщане на гюлово масло. Пак. 96.

4 Септ. 1856. Москва.

Драгій ми пріятелю!

Поехъ двѣ Ваши писма, отъ кои-то ся научихъ че бае Костадинъ векѣ дошелъ у Васъ благополучно съ другаря си, за кое-то ся и радвамъ и чакамъ тука съ драго сърдце.

Днесь тръгва оттука за въ П. Бургъ бывшій Командиръ надъ българскы-тѣ волентиры, (българинъ) Павелъ Петровичъ Громадовъ и съ него заедно нѣкой си отъ Смоленскъ Русскій, прапорщикъ, Александръ. . . . Рачинскій, кой-то както ми казвжтъ българскы-тѣ волентиры, былъ много полезенъ за тѣхъ въ много работы и особенно имъ пристоявалъ усердно предъ мѣстно Началство и имъ помагалъ. Казвжтъ ми, че той е голѣмъ любимецъ на кн. Васильчикова и вообще отъ добрж странж го знае Началство-то, или и показва голѣмо желаніе да употреби свое вліяніе за наше добро, та добрѣ ще да е да ся повидишь съ него и да ся поразговоришь. Той знае отъ кн. Васильчикова сичкы-тѣ българскы работы що сж направены и що мыслжтъ да вършжтъ. Отбралъ добрѣ каквы сж и Палаузовцы-тѣ. Колко за нашъ-тъ войвода Громадова оставямъ той самси да ти ся рекоменлува: попытай го само защо ся кара съ грьцкы-тѣ Владицы, а обичя млады-тѣ гърчета?

За Словарь-тъ ще струвамъ както ми пишешь: т. е. нѣма да припирамъ работж-тж. Бодянскій ми каза, че добрѣ щеше да е да ся измѣнеше нѣщо

въ правописаніе-то, ала кога му казахъ ваше-то желаніе, той каза: както щете, азъ си омывамъ ржцѣ.

Михаиловъ ми пиши отъ Віенж да пратіж масло-то въ Цари-градъ по пощж-тж. Той не знае че поща-та не пріема жидкости. Азъ ще трьсіж сега пжтникъ за да го испратіж както по скоро могж. И тжй дѣдо Денкоглу векѣ ся отьрва отъ това главоболіе. За пары-тѣ; си зелъ отъ продадено-то масло ще похортувате съ дѣда Денкоглу, кога дойдешь тука. Той тжй ми каза да ти напишіж.

Кога дойдете въ Москвж, теглѣте право на Срѣтенкж, между Срѣтенскій монастырь и Католическж Церквж Петра и Павла, въ д. Киріаковой, у М-те Найенсъ, една-та страна на кжща-та глѣда право камъ черковж-тж, а друга-та въ переулокъ-тъ, отъ кждѣ е и входъ-тъ, уголна кжща. Днесь утрѣ азъ тамъ ще ся принесж. Тамъ ще теглите и Вые и трима, та ако Ви ареса, оставаме тука за цѣлж зимж, ако ли нѣ, то намѣрваме тогазъ другж.

Вашъ
С. Филаретовъ.

За наши-тѣ депутаты ще ти разскаже г. Громадовъ.

2365. — Стихотворение за коронацията; Поправки и прѣводътъ му на руски. Коп. кн. 1.

С. Петерб. 3. Септемвр. 1856.

Драгый Приятелю!

Мнѣние-то на Якова Онисимовича, какво трѣбва да ся дава случяй да ся спомянува по̀-чясто имя то на Блъгары-ты; азъ намирамь за твърдѣ пжтно и го послѣдувамь, колкото могж, та и сега спорядъ коронование-то на Царя написахъ едно стихотворение съ намѣрение да го направіж извѣстно на нѣкои и другы отъ тукашни-ты. На това мя побуди не желание да ся покажіж азъ, а за да ся рече, че и Блъгаре-ти пріематъ участие въ тръжество-то на всичкж Россиіж. И наистинж, слѣдъ послѣдни-ты политическы събытия, чини ми ся, непростително ще е за Блъгары-ты да ся покажіжть, че и хаберъ нѣмжть отъ такъвъ единъ случяй, каквото что е коронование-то на царя.

Нъ мое-то стихотворение менѣ си ся види твърдѣ слабо, и самъ азъ познавамь, че не може да бжде добро, зачтото сьмъ го писалъ не по вдъхновение, а съ силно напрягание да направіж что-годѣ. Затова и не могж да ся рѣшіж да го направіж извѣстно. Мыслихъ му и така и така, тачe най-послѣ намыслихъ да ти го пратж да го прѣглядате двама съ г. Ошмянцова, та да ми кажете, бива ли да го пустимь въ ходь. Нъ моліж да бждете строгы критици и да ми кажете истинно-то си мнѣние, за права Бога. Повѣрвайте, че никакъ не ще ми дойде мжчно, ако го намѣрите, че ничто не струва, стига да ми кажете право мнѣние-то си. А за да го отсждите по̀-право, азъ не Ви го пращамь цѣло, зачтото по̀-послѣдни-ты три строфы, които не Ви обаждамь, по съдръжяние-то си сж такывы, дѣто може да направять тебе, като что си Блъгаринъ, да простишь всичкы-ты кусуры, и не щешь да отсждишь право. Истина е, че, като не е цѣло стихотворение-то, не може ся отсжди хубавѣ, какво е то; нъ все може да ся познае, какъ врьви и само отъ това, что ви явявамь.

Нѣкои, собствено Блъгарскы, изречения, каквото что сж: свиркы кованы, Да ся подноси, вѣрны молитвы, и др. трѣбва да разумѣвате не буквално.

Азъ щѫ рекѫ, че между вторѫ-тѫ и третьѫ-тѫ строфѫ не достига нѣчто, такожде и между 6-тѫ и 7-тѫ. Това показва, че е писано стихотворение-то не изеднашь, а на нѣколко прѣхваты. Ако речете може да ся допълни, да ся притури въ тыя мѣста още по еднѫ строфѫ.

Ако отсѫдите, че бyва да ся направи извѣстно това стихотворение, въ такъвъ случяй Ви ся молѭ да го прѣведете на Русскый съ Як. Он. не буквално, а по разума, и нека да не е на стихове. Прѣводъ-тъ е неизбѣжно потрѣбенъ, зачтото безъ него стихотворение-то прѣдъ никого не може се яви, а съ букваленъ прѣводъ на Русскый языкъ излиза таково нѣчто, което бyва да ся покаже само, ако искаме да направимь смѣхъ.

Размѣрътъ на стихотв. е като на пѣсьнь: Провыкнѫлася Вышя Грькыня.

При това ти ся молѭ, освѣнь Я. Он. никому да не обаждашь за стихотв., рѣшително никому. Ако го найдете за въ работѫ, обади ми по̀-скоро, та да ти пратѫ и окончяние-то му да го прѣведете.

За да не безпокоѭ дѣда Денкоглу съ особно писмо, молѭ ти ся, попытай го, какъ ся продавать кожи зинджяпи (Русскы бѣлки ли гы выкать, куници ли, не знаѭ) и можемь ли купи до 500 парч., кога дойдѫ въ Москвѫ, та ми обади.

До 10-нѫ дни трѣбва да тръгнѫ оттука.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2366. — Стихотворение въ честь на коронацията на руския царь Александръ II. Мнѣние на Ошмянцова и на Филаретова за това стихотворение. Поправяне нѣкои строфи. Денкоглу купува зинджапи. Пак. 96.

Москва 1856 Септ. 8.

Любезнѣйшій ми пріятелю!

Отговарямъ на твое-то письмце отъ 3-го Септ. Ты си сторилъ млого добрѣ, че си ся сѣтилъ да понапишешь нѣщо за коронованіе-то на Русск. Царь и нашъ покровитель и благодѣтель. Стихотвореніе-то ти прѣглѣдахме вчера съ г. Ошмянцова и вообще то ся показа намъ добричко, особенно първы-тѣ двѣ строфы подобры не може и да бѫдѫтъ. 3—4—5-та строфы не сѫ лошы или нѣщо неправильны, ами защото има доста офиціальны выраженія, та нѣкакъ не гармонировѫтъ съ тонъ-тъ на първы-тѣ и гаче ли не осѣщашь то наслажденіе, кога гы четешь, кое-то осѣщашь кога четешь първы-тѣ двѣ. Г. Ошмянцовъ ся вречe да ти напиши свое-то мнѣніе. Сноще ніи четахме и смѣтахме сякакъ и ся запрехме на това: или треба 3—4—5 строфы да прѣправишь и по содержаніе отчасти и по слогъ и тонъ за да приличатъ на първы-тѣ двѣ, или ако това не може, то баре да сократишь тѫй, що отъ тія три строфы да излѣзе една като първы-тѣ. Това е общо наше мнѣніе. Ако е возможно таково прѣправянье добро бы было, но въ случай, ако бы даже и да не бyва да ся измѣни нищо отъ онова, що е написано, то, цѣло-то (т. е. колко си пратилъ намъ) пакъ е добро и непрѣмѣнно треба да ся пусти въ ходъ. Тія кусуры, за които ти забѣлѣжваме, тѣ сѫ чисто-условны: кой какъ глѣда на това. За другиго сѫ кусуры, а за другиго достоинство. Ты виждь какво ще рѣшишь, та напиши по̀-скоро и испрати послѣдны-тѣ три строфы, та види-щемь пакъ и, небойся, ніи ще бѫдимъ строгы критицы, ако видимъ

че наистина забѣлѣжимъ нѣщо, кое-то да мыслимъ, че трѣба да ся промѣнява, тогава пакъ ся споразумяваме, или ако нѣ, то г. Ошмянцовъ ще го прѣведе на русскій и ще ти го пратимъ поскоро за да го пуснишь кѫдѣто треба.

Дѣдо Денкоглу ти праща много здравье. Той казва кога дойдешь тука ще ти купи колко сакашь зинджапи (бѣлки). Май сѫ скѫпичкы тѫіѫ годинѫ, ала се гы има.

Азъ векѣ минѫхъ въ градъ-тъ. Азъ ти пратихъ адресъ май не вѣренъ: ты забрави него, а помни този:

На Малой Лубянкѣ
въ Срѣтенскомъ переулкѣ,
въ д. Кириловой, возлѣ Польской Церкви
у М-те Найенсъ.

Кога дойдете въ Москвѫ, право тука теглѣте, че тогава видимъ щемъ какъ ще ся настанимъ. Много здравье на бая Костадина и другаря му.

Българскы-тѣ депутаты сѫ у Васъ у Палаузова. Вижди гы и порадвай имъ ся. Кажи имъ и отъ мене много здравье.

За Словарь-тъ струвамъ сичко тѫй, както си ми писалъ.

Твой
С. Филаретовъ.

2367. — Очакване Н. Герова въ Москва. Коректура отъ рѣчника. Бодянски не се сърди. Пак. 96.

Г-ну Найдену-Герову.

На Сѣнной Площади, въ Спасскомъ
переулкѣ въ д. Буха —
Въ С. Петербургъ.

1856. Москва 13-го Септ.

Възчаквамъ та, бае Найдене, отъ часъ на часъ, та за това не щѫ и да ти пишѭ на длъго. На всѣки случай пращамъ ти листъ отъ послѣднѭ-тѫ корр. на Словаря — Бодянскій не ся сьрди и разумѣ работѫ-тѫ.

Добро вижданіе!

Сички твой
С. Филаретовъ.

Отъ желѣзн. пѫть до мене не давай повече на извощикъ отъ 20—25 к. с.

2368. — Дѣ е Н. Геровъ? Рѣчникътъ и печатането му Избиране хартия. Пак. 96.

(Безъ дата, ала по съдържание се види, да му е тукъ мѣстото).

Кѫдѣ ми си, кѫдѣ ми си? Бае Найдене! Защо не понаписа нѣщичко отъ Кіевъ? Тія дни ще ти напишѭ по-подробно, що сьмь сторилъ направилъ въ Типографіѭ-тѫ. Сега ти казвамъ само, че распытвахъ тука по фабриканты-ты за бумага, ала още не сьмь зелъ, защо ми ся види много скѫпа; отъ $3^1/_2$ до 4 р. с. отъ онья бой и качество, що сме хоратили. — Отъ

П. Б. ми пиши Казасъ, че ми праща съ единъ пѫтникъ образчикъ и писмо отъ г. Завѣтнаго. Днѣсь утрѣ като ся яви този пѫтникъ, тогава ще сравнѭ и бумага-та и цѣны-ты, та както ся укаже по да износя, тѫй и ще направѭ, защо Типографіѭ-тѫ зе да ма пыта, ако не ще печатаме, да закачатъ другѫ работѫ.

Твой
С. Фил.

2369. — Коректура на рѣчника. Мѣра за плащаница. Стихотворението готово; ще се печата въ Букурещъ. Коп. кн. 1.

Николаевъ 15 Окт. 1856.

Драгый приятелю!

Брьзамь да ти напишѫ, какво остава и днесь корректура-та не испратена. За пѫтуваніе-то си пишѫ Костадину.

Притварямь ти вторый листъ исправенъ. Въ него найдохъ повече погрѣшкы отъ колкото бяхѫ въ прьвый листъ, что прѣглядахме заедно. Зачто на едны образы погрѣшкы-ты сѫ твърдѣ малко, а на другы доста много? Твои-ты поправкы оставать съ карандашь, та трѣбва да ся каже на типографиѭ-тѫ и тѣхъ да исправять; да не бы да гы оставять безъ внимание, та да оправять само оныя, что сѫ съ мастило.

Мѣрѫ за плащаницѫ-тѫ щѫ ти пратѫ отъ Одессѫ, зачтото тука не можяхъ да найдѫ писмо-то, въ което ми пишѭть колко да бѫде тя. Трѣбва да разврьгамь всичко за да го трьсѭ, а то нѣмамь врѣмя, зачтото, и да ся маѭ тука сега пятый день, имамь си другѫ работѫ.

Стихотвореніе-то ся прѣправи и станѫ както да го ареса и Як. Онис. Щѫ ви го пратѫ отъ Букурещь печятано.

Много здравие дѣду Денкоглу и на вси пріятеле.

Добро видѣние!

Твой
Г-ну Савву Филаретову Н. Геровъ.

2370. — Писмо Ковалевскому. Мѫчно Тодору Запрянову въ 6-й класъ Подкана да се напечата стихотворението. Одески български работи. Пак. 96.

Г-ну Найдену Герову.

Добрѣ дошелъ, бае Найдене, въ Одессѫ! Бързамъ да ти кажѭ че испратихъ писма за Ковалевскаго и Казаса въ П. Б. ала още нѣмамъ отъ тамъ отговоръ. — Въ кѫщи сме добрѣ: само Тодору е малко тежичко въ 6-й класъ. Азъ мыслѭ да слѣзимъ на 5-й? Какво ще кажешъ? — Побързай за напечатваніе-то на стихотвореніе-то да не стане дипъ кѫсно. — Поговори тамъ на наши-тѣ да поканять Д. С. Мутьева за членъ на Бълг. Настоятелство.

Прощавай до вторый пѫть

С. Филаретовъ.

2371. — **Безпокойство дѣто нѣма писмо. Съвѣтъ съ Бодянски за книгата за рѣчника. Хомяковъ и Погодинъ се интересуватъ за рѣчника, и двамата жалятъ, дѣто не сѫ се видѣли съ Н. Герова. Бартеневъ праща даръ свое съчинение. Костадинъ Геровъ се двоуми коя наука да слѣдва. Извѣстия за познати и другари.** Пак. 96.

Его Высокоблагородію

Найдену Юрьевичу Г-ну Герову.

Спросить:

У Степана Дмитріевича Г. Тошковича.

Въ — Одессу.

Москва 1856 Окт. 25.

Драгій ми Пріятелю Бае Найдене!

Не знаѭ, кѫдѣ си и що си. Защо не рачи да ны извѣстишь отъ Кіевъ? Ніе и трима-та сѣки день смѣтаме и поглѣдваме за писмо отъ тебе, а ты забравяшь това обстоятелство. Какъ да е само да си стигнѫлъ живо и здраво, та друго утъкмй-щемъ ся послѣ.

Едвамъ дочакахъ отвѣтъ отъ П. Бургъ отъ г. Завѣтнаго на три писма, съ кои го пытахъ за бумага и цѣна-та ѝ. Азъ зехъ неговъ-тъ образецъ, образцы отъ тукашны-тѣ бумагопродавцы и отъ факторъ-тъ на Типографія-та, занесохъ гы у Бодянскаго, съ когото като гы разглѣдахме по качество и цѣны-тѣ, той намѣри мунасипъ да сѫ купи отъ онѫѭ бумагѫ, що показва факторъ-тъ по 4 рубл. и 30 коп. сер. топъ-тъ. Имаше и другы, по $3—3^1/_2—4$ р. ама тая коя е 4 и 30 коп. е хубава и добра отъ сяка страна. И тѫй отъ утрѣ ще ся почне векѣ на чисто да ся отпечата първый листъ въ извѣстното тебѣ число тѣла и разряды. Азъ рекохъ да ся отпечата пòскоро и за това, защото ся видѣхъ съ Хомякова и той ма пыта: млого ли още има додѣ да ся допечата Рѣчникъ-тъ? Азъ му казахъ: два-та края — въ срѣдѫ-тѫ. Млого ти здравье отъ него и отъ Погодина. И двамата жалѣѭтъ, че не ся случили тука, кога ты прѣминѫ. — Бартеневъ ти праща въ даръ книжкѫ, свое соч. кое азъ вложихъ при другы-ты ти книги въ сандѫкъ-тъ, испратенъ за въ Одессѫ. — Млого здравье и отъ М. Костылев. тѣ казвѫтъ че твое-то лице имъ ся показало умно и симпатично. — Глѣй пòскоро да ма извѣстишь щели намѣришь въ Букурешь извѣстнѫ-тѫ стокѫ непродаденѫ у бая Христа. —Павщ. още не ся е връщалъ отъ Рачинскаго.—Ніе поминуваме добрѣ съ моитѣ братья и другари. Ніе първый мѣсяцъ отъ экономіѭ живѣхме трима въ 2 одаи, ала иди май тѣсничко, та ще дрьжимъ за трима и три одаи. като да бѫди по охолно. — Момчета-та не казвѫтъ нищо, ами менѣ ся чини, че и тѣ тѫжятъ малко нѣщо. Колкото ми иди отъ рѫцѣ глѣдамъ да гы утѣшавамъ и ободрявамъ. Особенно, усѣщамъ, че Костадина млого го безпокои избиранье-то на факультетъ. Опмянцовъ му хоратилъ да избира или Ист. фил. факультетъ или Медицынскій, но особенно наляга на първый. Пыта тогава и мене. Азъ му казахъ че и два-та факультета сѫ добры секій споредъ цѣль-тѫ и наклонности-тѣ на челяка: Ако иска да обезпечи себе си — да стане медикъ; ако ли мысли непремѣнно да бѫди за Учитель, то да стане филологъ. Азъ мысляхъ да походи баре 2 мѣс. въ Универс. да послуша тука, тамъ по сичкы факультеты и да си помысли, та тогава да потълкуваме за това, но г. Опмянцовъ прибързалъ, а пакъ азъ да мълчѭ, кога ма запытва, страхъ ма е да не си помысли друго нѣщо за мене. Имаме време и пакъ ще го тълкуваме,

нъ, молѭ, напиши ми и ты, кое находишь за по̀добро? — Тодоръ ходи въ 5-й классъ (защо въ 6-й му доде млого тежко) и казва че разбира повече-то. — Пращамъ ти и копiѭ-тѫ отъ прѣвода на Букурешк. писмо. — И тѫй съ нетьрпѣнье чакамъ да узнаѭ отъ писмо-то ти гдѣ си и що струвашь.

Твой

С. Филаретовъ.

Млого здравье на сичко-то семейство Г. Тошковича, Мутьева и Тошкова.
Млого ти здравье и отъ бая А. Михаилова отъ Вiенѫ, кой казва да си станѫлъ фудулинъ отъ златн. медаль, та не му пишешь.

2372. — Усилена работа. Неизвѣстность за продължението на рѣчника. Размѣръ на плащаницата.

Одесса 1 Ноемвр. 1856.

Драгый Приятелю!

На 15 Окт. ти писахъ отъ Николаевъ накѫсо и ти притворихъ корректурѫ-тѫ отъ вторый листъ отъ рѣчника. Тука найдохъ писма отъ Васъ, и ето днесь двѣ недѣли, какъ сьмь дошьлъ, а отъ работѫ не могѫ да отговорѭ. Снощи пріяхъ и друго писмо, и, понеже слѣдъ два дни трѣбва да врьвѭ оттука, бързамъ да надращѫ нѣколко думи, колко да не ся забораваме, таче кога даде Господь да ся настанѭ на едно мѣсто, тогава да ся простираме. Маянiе-то ми тука не е напусто: общи-ты ни работы ся повдигать напрѣдъ и трѣбва да идѫть добрѣ. Отъ Букурещь азъ щѫ си врьвѭ право за дома, таче оттамъ щѫ идѫ въ Цариградъ.

Пишешь ми за Тодора, че му е мѫчно въ 6-й классъ, та ако быва да ся учи въ пятый. Отъ моѭ странѫ быва всичко, чтото е потрѣбно и что намѣрите мунасѫпъ.

За книгы за рѣчника, както направишь, азъ сьмь склоненъ, а за продлъжение-то му не знаѭ что да ти кажѫ: тука сѫ отвори такава работа, дѣто до излѣзъ Януар. щѫ сьмь на пѫтуванiе по различны мѣста и послѣ вече щѫ ся настанѭ на работѫ. Това ты казвамь, пакъ ти, както знаешь, така гласи работѫ-тѫ.

Въ Москвѫ ти казахъ, че сьмь зарѫчялъ плащаницѫ, нъ мѣра-та останѫ да ѭ пратѫ послѣ. Ето притварямь ти листъ, въ който ми пишѫть, какъ да стане плащаница-та и ти ся молѭ да ся научишь отъ г. Заф. Сарѫоглу, кому зарѫчяхме да направи, та да прѣдстоишь и ты и Костадинъ дано да ѭ ушиѭть, та ако не по̀-рано, то прѣзъ Януар. да ся испрати за Букурещь, спорядъ както щѫ пишѫ оттамъ. Азъ разказахъ на майстора, какъ да ѭ направи, оставилъ му сьмь и юрнекъ, нъ повторѣте му пакъ, спорядъ както пише въ приложеный листъ.

Отъ срьдце тя благодарѭ за прѣстоянiе-то брату ми и Тодору. Благодарѭ и Як. Он. дѣто гы учи франц. и щѫ му пишѫ отъ Букурещь. Прощавай, че тя товарѭ съ работы. Дано отъ Букурещь да ти напишѫ повече.

Добро видѣнiе!

Твой

Н. Геровъ.

2373. — По рѣчника. Порѫчане съ Сароглу плащаница. Добрѣ е да пописва Н. Геровъ дѣду Денкоглу. Костадинъ Геровъ и Тодоръ Запряновъ отиватъ добрѣ. Съвѣтъ да свърши Н. Геровъ работата съ Христа Георгиевъ въ Букурещъ (по избиране невѣста). Пак. 96.

Сїе писмо да се даде
на Баѭ Найдена Герова
съсъ здравїе
Аминъ.

Москва 1856 Ноемвр. 15

Любезный ми Бае Найдене!

Второ-то ти писамце отъ 1-й Ноем. изъ Одесса получихъ. Радвамся че ми си живъ и здравъ и не ся каяшь дѣто си ся позабавилъ въ Одесса. Азъ съ нетьрпѣніе чакамъ да узнаѭ отъ тебе, що сте тамъ извьршили съ нашы-ты.

Рѣчникъ-тъ векѣ ся печата, както бѣхъ ти писалъ. Заплатилъ сьмъ само за 50 стопы бумагѫ. Останѫлы-тѣ пары ще дьржѭ за другѫ партіѭ, кога ся свьрши купена-та, и за коѭ-то ты съ време ще ми обадишь отъ кого да ся земѫтъ пары.

Вчера ходихъ съ г. Сароглу и зарѫчахме плащаницѫ-тѫ. Майсторъ-тъ забѣлежи сичко, що пишешь за направѫ-тѫ й и ся врича до 20—25 Дек. да ѭ приготви совсѣмъ за испращанѣ. Напишете съ време, кой, кому и гдѣ треба да ся испрати. Сговорихме ѭ за 300 р. с. както земалъ и отъ г. Сароглу.

Млого здравье ти праща Погодинъ и дѣдо Денкоглу. На послѣдній-тъ не забравяй да отписвашь почасто по нѣщо си: това е потрѣбно.

Г. г. Костадинъ и Тодоръ отывѫтъ добрѣ. Казвѫтъ ми, че сега не имъ е векѣ мѫчно, както бѣше отъ начало. Квартира-та имъ ся види малко скѫпичка и не тѫй топла, та щѫ видѭ тія дни да потрьсѭ дано намѣрѭ посвѣснѫ. Колко отъ моѭ странѫ азъ сьмъ доволенъ отъ тѣхно-то другарство и тіи за мене сѫ утѣшеніе.

Глѣдай та свьрши и онѫѭ работѫ съ бая Христа; да не забравишь пакъ! Хора-та свадбы справѭтъ въ Одессѫ, а ты нищо и не ми пишешь. — Разбрахъ, че не та быва за такыва работы!

Весь твой

С. Филаретовъ.

2374. — Съвѣтъ въ кой факултетъ да постѫпи Костадинъ Геровъ. Рачински отива въ Москва. Мария Тошковичъ се мѫжи. Момчетата да не тѫжатъ. Коп. кн. 1.

Галаць 15 Ноемвр. 1856.

Драгый Приятелю бае Савво!

Писмо-то ти отъ 25 Окт. прияхъ въ Одессѫ на трьганıе, та не могохъ да ти отговорѭ оттамъ. Сега сьмъ на пѫть, та не могѫ да ти пишѭ много; брьзамь само да ти отговорѭ за най-потрѣбно-то. За печятанıе-то рѣчника, чтото направишь, ще бѫде добрѣ направено, азъ отдалечъ не могѫ наряди нищо по-добро. — За по кой факултетъ да иде Костадинъ азъ щѫ отговорѭ така: той самъ има сега толкова познанія, дѣто самъ да разсѫди, кое е по-

добро-то за него, та самъ може си избере факултетъ. А мое-то мнѣние е това: ако иде по медицинскый факултетъ, може белкимъ станѫ добъръ медикъ; по Физико-математическый факултетъ — може станѫ математикъ или добьръ физикъ, или добьръ химикъ и пр., а по словесный (историко-филологическый) факултетъ да ся учи, нѣма да стане добьръ историкъ, нито добьръ филологъ, зачтото не е приготвенъ отнапрѣдъ за такова нѣчто; пакъ 4-ты годинъ, что ще прѣмине въ университета не щѫть му стигнѫть нито да прочете, а не да изучи всичко, что трѣбва за да бѫде добьръ историкъ или добьръ филологъ. За таково нѣчто трѣбвало досега много да е прочелъ и изучилъ, а той още ничто не е чюлъ. За това азъ никакъ не го намирамъ мунасѫпъ да иде по историко-филологическый факултетъ, а мыслѭ за по̀-добрѣ да иде или по отдѣление-то за естествены-ты наукы на физико-математическый факултетъ или по медицинскый; нъ не му бранѭ да иде и по историко-филологическый факултетъ, ако му тегли срьдце за него. Азъ си казвамь мнѣние-то, пакъ той нека си избере, что му драго и за чтото усѣща, че е вряденъ. Костадину не щѫ повтарямь това исто-то, а му дай да прочете това писмо да види, что мыслѭ азъ.

Что врьшихме въ Одессѫ не ти пишѫ; това ще ти разкаже Ал. Викт. Рачинскый, който скоро ще дойде въ Москвѫ.

Въ писмо-то си отъ 1 Ноемвр. заборавихъ да ти кажѭ, че Мария Тошковичь ся жени за нѣкой си Деланосъ. Това бѣ отъ много залисъ, та да мя прощавашь. Досега трѣбва ди е станѫла сватба-та, ты, вѣроятно, си ся научилъ.

Повече щѫ ти пишѭ отъ Букурещь, а колко за момчета-та, мои и твой, дай имъ да разумѣѭть, че нѣма за какво да тѫжять и да ся грыжять, само да глядать да ся учять и повече ничто не имъ трѣбва да мыслять сега.

Г-на Бартенева благодарѭ за книгѫ-тѫ, что ми е пратилъ. На М. Костилев. хвалѭ за добро-то мнѣние за мене. Г. г. Хомякову и Погодину щѫ пишѭ отъ дома.

Много здравѥ на вси приятели.

Добро видѣніе! Твой

Н. Геровъ.

2375. — Залисъ въ работа. По рѣчника. Стихотворението печатано, ще се разпраща отъ Азиятския Департаментъ. Поклонъ Хомякову и Погодину. Настаняване Костадина и Тодора. Коп. кн. 1.

Букурещь 15 Декемвр. 1856.

Драгый Бае Савво!

Писма-та ти насѫдѣ мя нахождать: и тука пріяхъ едно отъ 15 Ноемвр. сь нашенскый надписъ, та и прѣди да го прочетѫ му усѣтихъ сладость-тѫ. Азъ още ся скытамь нагорѣ-надолу, та не сьмь ся настанилъ да ти отпишѭ единашь, както трѣбва, да ся насытишь. И сега ти пишѫ на кѫсо.

Да мя прощавашь, че ся заплеснѫхъ въ Одессѫ, та забравихъ да ти пишѫ, че ся жени свѣтъ-тъ. Таче и какво да ти пишѫ, кога женитба-та, ако мя пыташь, не е за свѣта. Глядай си работѫ-тѫ: направи щемь по-добрѣ.

Стока-та тука стои непродадена. Пазарихме ѭ пакъ, ама не ѝ отсѣкохме пазара. Имѧ работы, които не прилѣга да ся потькмять сега. Остава за на пролѣть. Ако е наша, нѣма другъ да ѭ земе.

Рѣчникъ-ть да ся печята, чтото сьмь оставилъ, та за по̀-нататакъ щѫ ти пишѭ отъ Филибе.

Не ти писахъ въ Одессѫ, что сме врьшили, зачтото бяше да дойде въ града ви г. Рачинскый, та той ще ти разкаже.

Стихотворение-то ся напечята. Отъ Азият. Департ. щѫтъ пратять Г-ну Бодянскому единъ свитъкъ съ 50 екземпл. да го прѣдаде тебѣ, та ты раздай, дѣто знаешь. Прати и г. Срезневскому въ Петерб. пять-шестинѫ, така и г. Рачинскому.

Кажи на г. Кост. Станковъ, какво говорихъ на длъго съ брата му Стате, и той ся врече да му праща на годинѫ-тѫ по 200 рубл. както и самъ му пише прѣзъ Вѣнѫ.

За плащаницѫ-тѫ ще Ви пише г. Христо Георгыевъ какъ да ся испрати и отдѣ да ся земѫть пары да ся плати.

Г-ну Хомякову, Погодину и прочимъ поклонъ отъ мене. Щѫ имъ пишѭ отъ мѣсто, като подкачи да работы Русска-та поща прѣзъ тука за Цариградъ. Това ще бѫде прѣзъ Яннуария. Г-ну Денкоглу пишѭ особно.

Съ Костадина и Тодора, както знаете, така ся тъкмете; азъ оттука ничто не могѫ Ви научи, нито щѫ Ви намирамь маханѫ, зачтото знаѭ че не щете свршите ничто безпѫтно. Азъ не пишѭ Костадину ничто за квартирѫ-тѫ; каквото направите, добрѣ ще е свршено.

Прощавай за повече Добро видѣние.

Твой

Н. Геровъ.

2376. — Поздравления и извѣстия отъ Денкоглу, Рачински, Аксаковъ, Погодинъ, Бартеневъ. По рѣчника. Пак. 96

Москва 1857. Јан. 3.

Милички мой бае Найдене!

Бьрзамъ да ти честитѭ новѫ годинѫ и да ти пожелаѭ сичко добро!

Писмо що си пратилъ отъ Галацъ още не сме поели.

Рачинскій си е въ село-то и го възчакваме тія дни тука.

Дѣдо Денкоглу те проси да му пратишь копіѭ отъ счетъ-тъ що сте чинили съ него за масло-то на Хаджіѭ-тѫ.

Млого ти здравье отъ Аксакова, Погодина, Бартенева (той ти дари Сьрбск. Исторіѭ, коѭ прати-щемъ ти).

Пращамъ ти и едно лисче отъ Словарь-тъ за да видишь каква е книга-та и пр. и пр. . . . Сега зехѫ да набирѫтъ 2-й листъ. — Отъ П. Бургъ нѣма да сѫ ми пращали корректурѫ.

Прощавай до втори пѫть!

Сички твой

С. Филаретовъ.

P. S. Пиши поскоро и . . . по часто и по пространно, додѣ не сьмъ ся запопьржалъ.

2377.—Рачински работи за българетѣ. Искатъ материалъ за рѣчника. Стихотворението получено отъ Ковалевски и Василчикова. По поржчаната плащаница. „Руская Бесѣда" даръ за 1857 г. Пак. 96.

Господину

Найдену Герову.

Въ Царе-Градъ.

Отговоръ 6 Мая.

Москва 1857. Апр. 20.

А бе не та ли е грѣхъ, бае Найдене, дѣто си са умълчалъ така? Ни ни са изгледохж очи-тѣ за писмо отъ тебе, а ты кой знае кждѣ са щурашь, кждѣ . . . . си го виришь. Хичъ бывa ли таквази работи, бе брате? До-щж си азъ кждѣ Васъ. Тогава ще са тжкмимъ ніи. Баре да бѣше свършилъ нѣкож работж съ бая Христа въ Букурещь, та не щѣше да ма е ядъ, а то и това нѣма: гаче ли работа-та е не за него, а, не знаж, за кого . . . .

Рачинскій е въ с. Минино. Той ходи съ князя въ П. Б. и пиши уть че нагласили работа-та добрѣ за насъ, а не както други кроили.

Твое-то стихотвореніе прѣди Великдень получилъ Ковалевскій и Василчиковъ, нъ тука още го нѣма.

Оригиналъ за Лексиконъ-тъ Русско Бълг. да пратишь, че наборщика ма проглуши, особенно отъ какъ са усѣти, че нѣмаме готовъ.

Кост. и Тодоръ сж добрѣ. Отъ 1-й Май ще живѣжтъ въ Соколникы за цѣло лѣто, защо Кост. сега е добрѣ и ся занимава, но е слабичъкъ, та ще е подобрѣ тамъ на чистъ воздухъ и като сж наедно не ще имъ излѣзе и скжпо.

Азъ карамъ екзамены-ты, та нѣмамъ врѣме да та хокамъ повече: а стои ти са?

На Дѣда Денкоглу непремѣнно да напишешь. Между друг. да го извѣстишь, що сж станжли пары-ты, кои той былъ пратилъ Г. Бакалоглу?

За плащаницж-тж напиши Х. Георгіеву да испрати още 71 р. срѣбр. Защо вм. 300 колкото сте пазарили отсетнѣ ся помѣтнжхж и Денкоглу посовѣтова та му дадохме 350 р. ср. съ испращане-то (5-го Март.) до Одессж станж за 380 р. Г. Христо е проводилъ 309 р. трѣб. още 71 р, кои азъ зехъ назаемъ, защо безъ пары майсторъ не ж даваше и проводихъ прѣзъ Тошковичя въ Одессж, защо тукъ поща-та не зима още за Влашко ни писма ни посылкы.

Редакц. Русск. Бесѣды отпуша въ даръ и 1 экз. за тебе за 1857 г. Какъ да ти ся праща?

2378. — Голѣми гръцки интриги противъ Герова. Борба противъ тѣхъ. Геровъ побѣдитель. Коп. кн. 1.

Одесса 6 Мая 1857.

Бае Савво!

Право си казвать хора-та: сытый не хващж вѣрж на гладный. И ты не знаешь, что ми минува прѣзъ главж-тж, та си сѣднжлъ отдалечь да ми ся хвалишь въ писмо-то си отъ 20 Април. не знаж какво да мя правишь, зачто-то не ти сьмь писалъ отодавна. Когато си писалъ това писмо, мыслилъ ли си, че ще го приемж въ Олессж? Ты мя сякашь, че сьмь не знаж дѣ си, а азъ мѣсто не намирамь да ся запрж отъ пусты изѣдници и кръвници владыкы.

Таче, слава Богу, азъ не сьмь отъ най-тегловины-ты: има други по-злочестны отъ мене, които и до днесь стоять запрѣни отъ владышко зло. Нъ люшявины-ты отъ владыкы-ты сѫ твърдѣ много, та не щѫ ти гы описвамъ; кога идешь въ Блъгариѭ, видѣ щешь гы и ты съ очи. Колкото за мое-то тегло отъ тѣхъ, азъ готвѭ описание, което съ прьвѫ пощѫ щѫ ти пратѫ да четешь и да приказвашь. Сега ще ти кажѭ само, какво азъ, слава Богу, пакъ излѣзохъ отгорѣ, нъ съ какъвъ трудъ, азъ знаѭ, защото трѣбваше като речи, съ силѫ да накарвамь да ми врьшять работѫ онии, които сѫ длъжни сами да ся подканять да залѣгнѫть за мене. А причина-та на немаренѥ-то отъ послѣдни-ты е дѣто и отъ между тѣхъ, както въ всякоѭ нашѭ работѫ, и общѫ и чястнѫ, ми ся испречи Грькъ, като дяволъ, на развалѫ. Добрѣ, че имъ знаяхъ работы-ты, та излѣзохъ на главѫ, че инакъ нѣмаше веке да видѫ Пловдивъ, майкѫ, братѥ, сестры и роднины. Освѣнь мое-то знаянѥ работы-ты имъ, ничто друго не ми помогнѫ, нито положение-то ми, нито заслугы-ты ми, нито пакъ приятелство-то ми съ Ступина не ми послужвахѫ за ничто. Затова азъ вече не глядахъ никого, карахъ работѫ тѫ на пробій-горѫ и така гы докарахъ да ми ся молять като на чловѣкъ, отъ когото имѫть потрѣбѫ. Сега вече ся нагласи работа-та да идѫ пакъ въ Пловдивъ, и то, не че е потрѣбно менѣ, а за тѣхъ да направѭ да не паднѫть долни и щѫ идѫ така, каквото да ся пукать душмани-ти ни. Отхожданѥ-то ми за Пловдивъ ще бѫде кѫдѣ излѣзъ Мая, а дѣто да ся маѭ дотогава въ Цариградъ, намыслихъ да подойдѫ въ Одессѫ да видѫ, что правять наши-ти тука; дошьлъ сьмь като куриеръ отъ Миссиѭ-тѫ на 3 Май, а камъ 15 Мая щѫ врьвѭ назадъ за Цариградъ.

Така, бае Савво! въ тыя два мѣсяца, что сьмь былъ въ Цариградъ, за моѭ-тѫ работѫ, таче още и за общи-ты ни народны работы, толкова сьмь работилъ, тичялъ и писалъ, дѣто сега да мя турять на работѫ, каквато имашь ты съ даванѥ екзаменъ, щѫ сѣкамь, че мя ся оставили да си попочинѫ. Тебѣ е тамъ широко та расправяшь, а подойди у насъ да видишь, какъ сѫ ся повдигнѫли Грьци-ти да ни прѣмахнѫть, та, ако си Блъгаринъ не приятеле, не роднини и родителе, а себе-си щешь заборавишь въ това усилно врѣмя отъ работѫ и отъ мысль за избавление-то ни отъ тыя врьли душманы.

Отъ тыя работы не сьмь могълъ да сѣднѫ да пишѭ рѣчникъ, та мя оправи прѣдъ г-на Хомякова и проч.

Г-ну Христу Георгыеву щѫ пишѭ да испрати още 71 руб.

Костадинъ не ми пише, ты ми казвашь, че е слабичъкъ. Молѭ ти ся, доклѣ си въ Москвѫ, ако видишь, че отъ къмъ здравѥ-то не е добрѣ, то го посъвѣтувай уврѣмя да ся остави отъ всичко, та да си иде и той съ тебе въ отечество-то. Истина пò-добрѣ е и азъ желаѭ да сѣди да ся доучи, нъ ако съ това бѣтствува да изгуби живота си, тогава стига му и това учение, что има сега Както сѫ сега у насъ работы-ты, съ това учение, той ся поминува твърдѣ добрѣ. Азъ щѫ пишѭ и нему това исто-то съ прьвѫ пощѫ; нъ на тебѣ повече ся надѣѭ да му дадешь да разбере. Ала да не помыслите или ты или той, че азъ искамь да си дойде безъ врѣмя! Азъ желаѭ да ся доучи, нъ ако здравѥ-то му не му допуща, въ такъвъ случяй пò благоразумно е да ся остави.

Тодору Запрянову пратихѫ прѣди нѣколко врѣмя отъ Цариградъ пары. Азъ щѫ му отговорѫ до пощѫ.

За „Русскѫ Бесѣдѫ“ щѫ пишѭ отъ Цариградъ, дѣ да ми ѭ пращать. Поблагодари гы отъ мене.

Дѣдо Денкоглу щѫ пишѭ такожде до пощѫ.

Ако пишешь г-ну Рачинскому, кажи му, че сьмь тука и до пощѫ щѫ му пишѭ да му прикажѭ хала си.

Добро видѣнѥ! Твой

Н. Геровъ.

2379. — Геровъ изпраща Филаретову описание на теглото си отъ гръцкитѣ владици. Немарливость на руската мисия въ Цариградъ. Геровъ отива консулъ въ Пловдивъ. Коп. кн 1.

Одессѫ 13 Мая 1857.

Бае Савво!

Въ писмо-то си отъ 6 Мая ти обаждахъ, че сьмь дошьлъ въ Одессѫ и ти ся обричяхъ да ти опишѫ тягло-то что мя е постигнѫло Ето сега ти пращамь това описание и ти ся молѭ, като го прочетешь да го испратишь Г-ну Рачинскому. Ако ли видишь, че ще бѫде полезно да ся даде на нѣкои въ града Ви да го прочетѫть, то земи прѣпись отъ него да го имашь; нъ да не показва, че азъ ти го сьмь пратилъ, а като да ти е дошло отъ друго мѣсто. Чини ми ся, добрѣ ще бѫде да знаѭть тамъ господари-ти, какъ ся влада Миссия-та въ Цариградъ, та да не казвать послѣ, че ни правять добро, а мы не умѣемь да ся ползуваме, зачтото трѣба да ся спущаме за добро-то имъ въ море-то на дъно-то. Посланикъ-тъ иска за удовлетвреніе за оскръбленіе то, что ми направихѫ, да мя прати въ Филибе за консулъ, нъ приятель-тъ на владыкѫ-тѫ Аргиропуло бръка работѫ-тѫ. Той не ще може сега да стори ничто, и азъ щѫ идѫ въ Филибе за консулъ; нъ какво ще бѫде положение-то ми тамъ? Той безпрѣстанно ще ми врѣди. Затова азъ казахъ на посланика, че пріемамь тѫѭ службѫ за малко врѣмя колко да стѫпимь на врата на врагове-ты, таче послѣ щѫ си дамь оставкѫ-тѫ.

До пощѫ щѫ ти пратѫ запискѫ за общѫ-тѫ нашѫ работѫ, за духовенство-то и описаніе на това, что врьши нашь Христо въ послѣдне-то врѣмя въ Филибе. Тогава щѫ пишѫ и Дѣду Денкоглу.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2380. — Народни теглила отъ бѣломорци (гърци). Подобрение здравето на К. Геровъ. Оздравяване стипендията на К. Геровъ. Филаретовъ се готви да се върне въ Българско. Ошмянцовъ иска свѣдения изъ Българско за картата си. Пак. 96.

Господину

Нейдену—Герову.

Въ . . . .

Москва 1857. Маія 28.

Миличкый мой, бае Найдене!

Твое-то письмце отъ 6 Маія изъ Одессѫ пріяхъ и видѣхъ що ми пишешь. Вѣрвамь, братко, сичко вѣрвамь, и ми ся кѫса сьрдце-то отъ жалость, като глѣдамь и видѭ да ми приказвашь що си теглилъ и теглѭтъ наши-тѣ отъ клеты врагове бѣломорцы. Въ твои-тѣ мѫченическы почти подвизы, азъ нѣма ти желаѭ лично спокойствіе, за кое ты самъ никога не мыслишь, а ти желаѭ отъ Бога—да те подкрѣпява и за напрѣдъ да бѫдешь се така твърдъ и юнакъ да стоишь на срѣща врагове, както си стоялъ и до днешенъ день за народнѫ честь и истиннѫ ползѫ.

Съ нетьрпѣніе чякамъ подробно описаніе за работы-тѣ, кое ми са вречеты въ това письмце.

Костадинъ, братъ ти, е сега добрѣ въ здравье-то си и слѣд. сяка мысль за врьщанье назадь е станала векѣ излишна. Той заедно съ другы-тѣ Бъл-

гарчета (Заприн. Боневъ, Миладиновъ и Хаджія-та отъ Болградъ) живѣе въ Соколникы почти цѣлъ мѣсецъ и са е поправилъ совсѣмъ. И азъ го видія и той самси ми казва това. Отъ зимжсъ азъ нарочито го водихъ при доктора' а слѣдъ него скрышомъ самси ходихъ при доктора да го пытамъ, да не бы да има нѣкаквж опаснж болѣсть, нъ докторъ-тъ още тогава (когато имахъ най голѣмж причинж да ма е страхъ) ма увѣри, че Костадинъ е совершенно здравъ и ако са случаватъ съ него нѣкаквы припадкы, това е нѣщо толкова опасно, колкото скоропрѣходящта настивка или хрема . . . . На кжсо Костадинъ е добрѣ, не са грыжи за негово-то здравье. Тія дни щте са постараіж да го заведж при дѣда Денкоглу, а дѣдо да го заведе самси при Попечителя, да го отрекомендува нему като свой воспитаникъ и прѣди да тръгнемъ изъ Москва, Началство-то Университетско да знай векѣ Костад. като Денкоглувъ воспитанникъ. Ще се внесжтъ также пары, сега, като отъ Септемвр. Костад. да си поема сѣкы мѣсецъ по 20 р. с. — Това доде не уздравѭ, нѣма излезж отъ Москва. А тъкмимъ съ дѣда да тръгнемъ кждѣ 10 — 15 Јун. прѣзъ П. Б. Варшава, Вѣнж и т. д. . . . . Желалъ быхъ да намѣрж въ Вѣнж отъ тебе письмце за мене у Хаджія-та.

За словарь-тъ както знаѭ векѣ шта та оправдавамъ дето трѣба.

Нашій пріятель Я. О. Ошмянцовъ съ голѣмо нетьрпѣніе чяка отъ тебе свѣденія. Истина, бате, ты млого си залисанъ и не знаешь за кое и за кого да гледашь, нъ не ми са сьрди, че и азъ отъ своѭ странж пакъ шта ти са молѭ да сторишь сичко, што можешь, като да му са испратѣхж тія свѣденія по̀-скоро. Той има тая надежда, че ще получи тія свѣденія отъ Васъ, отъ Едрене, Пловдивъ и около, преди да печята картж-тж си. Да ти са молѭ за това нѣшто повече, щте рече да нѣмамъ вѣрж въ твоѭ готовность и усердіе . . . . не дай Боже! Азъ само ти наповнямъ . . . .

И така добро вижданье!

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

2381. — Записката за владишкитѣ изстжпления въ Пловдивъ оставена за допжти. Коп. кн. 1.

Одесса 20 Мая 1857.

Бае Савво!

На 13 Мая ти ся обрекохъ да ти пратж съ тжѭ пощж запискж за обощж-тж нашѭ работж, за духовенство-то и описание онова, чтото направи въ послѣдне-то врѣмя Пловдивскый Митрополитъ. И едно-то и друго-то е готово, нъ не е прѣписано още, останж за до пощж.

Мене задрьжяхж наши-ти тука до 30 Мая, а може и нѣколко дни повече.

Деду Денкоглу и днесь не пишѭ. Какво да правѭ, бе брате, кога не втасвамь отъ много писмо? Отъ толкова писмо, ако останж и азъ здравъ, тогава да не се рече, че отъ работж чловѣкъ ся поболѣва. Чясто ми ся случва да пишѭ 6, 7, нѣкой пжть и 8 сахаты непрѣстанно, въ пъленъ разумъ на това слово, таче слѣдъ малкж почивкж пакъ работж.

Пиши ми, кога, какъ и прѣзъ дѣ щѣшь пжтувашь за отечество-то.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2382. — Записка за общата българска работа и друга за пловдивския митрополитъ. Да се прѣпишатъ и разпространятъ. Извлѣчения за вѣстницитѣ. „Руска Бесѣда“. Коп. кн. I.

Одесса 29 Мая 1857.

Бае Савво!

Писалъ сьмь ти на 6, 13 и 20 Мая, а отговоръ отъ тебе още нѣмамь. Види ся, ты, както ми ся хваляше въ послѣдне-то си писмо, что имамь на ржцѣ, щешь да искашь да мя найдешь въ наши-ты мѣста, та да си земешь тамъ замаха, ала да не ся лъжешь. Кога да е, като идешь въ Софиѭ, щешь си въ моѭ-тж дрьжявж. Азъ сноощи прияхъ отъ Цариградъ извѣстие какво ся нагласи работж та да мя пратять за Филибе консулъ и утрѣ, ако ще Господь, щж врьвѭ за Стамболъ, та оттамъ да идж на поста си.

Притварямъ Ви двѣ записки, еднж за общж-тж българскж работж за духовенство-то, а другж за Пловдивскый Митрополитъ. Като гы прочетете, пратѣте гы г-ну Рачинскому съ притворено-то писмо. Нъ по̀-напрѣдъ добрѣ е да ся прѣпишѭть, та да ся пораспространять и въ Москвж между нѣкои людие, ако бива, и до Митрополита да иде, за да видять, что искать българети и что теглять, та да не мыслять, че, истина, както казвать душмани-ти ни, искаме да ся отдѣлимь отъ Православнж-тж церквж. Ако бива, може да ся направи описаніе на общж-тж ни работж спорядъ запискж-тж за неѭ, та да ся напечята въ журналы-ты. Дайте Г-ну Филипову да направи това; само въ такъвъ случяй трѣбва да не ся пише ни една отъ оныя работы, които покаавать, че сме имали сношения сь руссы-ты, сир. че сж обаждаңы прошения-та въ Букурещкото Консулство, и е давано прошеніе на Царя, на Князя Меншикова и пр. Въ всякой случяй, дай тыя записки г-ну Филипову да гы прочете, поблагодари го отъ мене, за дѣто щжть ми пращатъ „Руская бесѣда“ и кажи му да ѭ адресуватъ: Въ Россійско-Императорское Генеральное Консульство въ Андріанополѣ, для пересылки Н. Герову въ Пловдивъ. Нека ѭ пращать по пощж-тж, която сега вече работи прѣзъ Едрене отъ Россиѭ прѣзъ Влашко за Цариградъ. Азъ щж пишж отъ Стамболъ Г-ну Филиппову.

За наше злочестие поминж ся владыка Иннокентій. Днесь го погребахж. Пиши ми какъ е Костадинъ сега. Минува ли вече на стипендиѭ-тж на дѣдо Денкоглу.

Н. П. Палаузовъ ми казва, че на 15 Юлия щешь идешь въ Петербургъ, та ти притварямь писмо до добрж-тж моѭ хазайкж Амалия Ивановнж. Прочети го, па го запечатай, та и го занесь самъ да й го дадешь и да ѭ поздравишь за менъ.

На писмо-то ми кусуръ не виждай, че имамь триста работы до утрѣ.

Добро видѣние по̀-скоро!

Твой
Н. Геровъ.

2383. — Дѣдо Денкоглу и С. Филаретовъ пристигатъ въ София. Изъ пжтя похвали за Н. Герова. Честитяване Герову консулска служба. Свѣдения за К. Геровъ. Сръдня съ Ошмянцова. Смѣтка съ Т. Запряновъ. Пак. 96.

Прнято 28 Авг. 1857. Отгов. 29 Авг.

Софія, 27 Август. 1857.

Драгый ми приятелю
Бае Найдене!

Пиж на кьсо да Ви извѣстиж че едвамъ вчера сме пристигнжли сь дѣда Денкоглу въ Софиж. Старецъ-тъ бѣ малко растроенъ отъ пжть-тъ, нъ днесь,

слава Богу, подобрѣ е и имаме намѣреніе днесь да походиме изъ града или около града. Наши-тѣ ны посрѣщжтъ доста гостепріимно. За другы впечатлѣнія писа-щж Ви съ второ, защо сега Ви пишж, а въ тоьа исто врѣме трѣба да говорѭ и съ посѣтители, кои сж дошли да ны поздравѭтъ.

Отъ Петербургъ до тука, посѣкждѣ въ пжть-тъ — Віенж, Бѣлградъ, Нашенско бѣше ми млого драго да слушамъ отъ сички да Вы захвалѭтъ.

И така желаѭхъ, Бае Найдене, да е сичко така добрѣ, както ты желаешь и съ тебе заедно — сичкы твои братье. Съ нетьрпѣніе чакамъ да ми понапишишь що-годѣ какъ отывжтъ сега работы-тѣ въ Филибе и особенно работы-тѣ на Русскый Консулъ въ Филибе. Писмо можешь да ми пратишь прѣзъ г. Дм. Михалковича.

Отъ залисъ забравихъ и да ти честитѭ ново званіе. Дай Боже да е на добъръ часъ!

Ако имашь извѣстіе отъ Костадина изъ Москва, напиши ми, защо азъ отколѣ нѣмамъ отъ него писмо. Надѣѭ са той векѣ да е свршилъ кждѣ 15 Авг. испытъ-тъ си и сега да е спокоенъ. Азъ сьмь увѣренъ че са е отличилъ. Той бѣше са приготвилъ добрѣ. — Колко за натъкмяванѣ отъ друга страна, азъ щото можахъ, сторихъ и надѣѭ са и той да е доволенъ Щото можѭ и за напрѣдъ да сторѭ за него нѣщо, това го считамъ за длъгъ и не ще забравѭмъ да го сторѭ.

Жално ми е че на тръгванѥ азъ са скарахъ съ Ошмянцова. Той добръ и достоинъ челякъ, ама има и млого странности и эксцентричности. Пытай Костадина защо сме са карали съ Ошмянцова.

Ако нѣма Станислава въ Филибе, молѭ, испратѣте по-скоро това писмо до него.

И тжй прощавай, Бае Найдене, до вторый пжть!

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

Пары около 160—80 р. с. кои трѣб. да получа въ Віенж отъ Гешоглу за Тод. Запрянова, не поехъ защо Гешоглу нѣмаше още отъ тебе заповѣдь. За сега векѣ не гы пращайте тамъ, а дрьжьте гы догдѣ Ви напишѭ какъ да ми гы пратите.

P. S. Млого Ви здравѥ и отъ Дѣда Денкоглу. Максусъ.

2384. — Филаретовъ пристигналъ въ София. Геровъ го кани на госте въ Пловдивъ. За нѣкаква помощь отъ Денкоглу. Коп. кн. 3. 39.

Г-ну С. Филаретову, въ Софиѭ.

Пловдивъ, 29 Августа 1857.

Драгый приятелю, Бае Савво!

Очи-ты ми посивѣхж да поглядвамь я тебе самъ да видж отъ нѣйдѣ, я письмце да приемж, и бяхъ близо до отчяяние, кога вчера двоица Софиенци, что живѣѭтъ тука, съ нѣкаквж си офиціалность дойдохж да ми донесжтъ писмо-то ти отъ 27 Авг. и да ми обадять, че сте си дошли живо и здраво въ Софиѭ. Колко ся зарадвахъ отъ това извѣстие, азъ самый-си знаѭ и отъ радо срьдце идж да ти кажѭ: добрѣ ми си дошьлъ и по̀-добрѣ да ми бждешь честитъ съ дохожданѥ-то си въ отечество-то!

Азъ, ако и ничто да ми не спомянувашь, щж ся надѣѭ да подойдете съ дѣда Денкоглу и у нашь Пловдивъ, та тогава да си поприкажемь. Сега много не ти пишѭ, зачтото тыя дни сьмь тврьдѣ залисанъ, че си хванжхъ кжщж и ся готвѭ въ недѣлѭ на 1. Септ. да влѣзж въ неѭ и да вдигнж

прапореца. Това тука става съ голѣмо тържество, та трѣбва и голѣмо приготванѥ. Кѫща-та ми е голѣма, има мѣсто за приятели, които дойдѫть право у мене, има и пушкарниѫ за оныя, които отиват дѣто не трѣбва. Кѫща-та ми е лесно за нахожданѥ: отъ три-ты консулства, что имаме тука, тя е най на низко мѣсто, ала дирекъ-тъ за прапореца е най-высокъ.

Кога дойдешь въ Пловдивъ, видѣ щешь какъ отхожда консулъ-тъ.

Отъ Костадина имамь писмо отъ 28 Юлия. Благодарѭ за залѣганѥ-то ти за него. — Прощавай за повече. Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

Дѣдо Денкоглу ме пыташе едно врѣме, что станѫхѫ пары-ты, что бѣ гы пратилъ въ Букурецъ. Нека попыта съ едно кѫсо письмце исто-то г. Христа Георгиева, за да излѣзать пары-ты на мейданъ. Тѫй ми пишѭть отъ мѣсто, ала трѣбва да ся направи, като че отъ само-себе пыта дѣдо Денкоглу.

За Г. Влунгъ нищо не ми пишешь, быва ли така я!

Станиславъ е въ Самоковъ; днесь му пращамь писмо-то.

2385. — Геровъ наредилъ да се прѣпишатъ рѫководствата. Коп. кн. 3. 59.

Г-ну С. Филаретову.

Узунджова, 22 Септемвр. 1857.

Бае Савво!

Завчера ти писахъ колко да ти обадѫ, че сьмь приялъ писмо-то ти. Днесь ти пишѭ само колко да ти кажѭ какво понеже отхождамь за Едрене, писахъ въ Филибе да ти прѣпишѭть и испратять рѫководства-та, а другы-ты порѫчяния щѫ ти свьрши, кога ся врьнѫ въ Филибе, въ начяло Октоврия.

Прощавай за повече, врѣмя-то е кѫсо.

Твой
Н. Геровъ.

P. S. Пары-ты още не сьмь зелъ отъ Хасковци-ты ала щѫ гы земѫ.

2386. — Разправия съ Злобинъ за българско-гръцкия въпросъ. Високо мнѣние за Герова. Искане истински руски паспортъ. Приятелство съ Георги Михалковичъ. Поздрави отъ Погодина, Хомякова, Аксакови, Бодянски, Велтмана, Срезневски, Филипова, Ганка, Раевски. М-me Эдлунгъ. Честитяване консулски прапорецъ. Ив. Денкоглу тръгва за Вѣна, дѣто ще зимува. Пак. 96.

Прията 13 Септ. 1857.

Софія 1857. г. Септ. 5.

Миличкый ми,
Бае Найдене!

Добрѣ сьмъ та нашелъ! Това исто-то и отъ дѣда Денкоглу, кой-то заедно съ мене и съ другы-тѣ наши българе не може да са нарадва за твое-то лестно за насъ назначеніе. Да сѫ пукѫтъ душманы! Да са знай! . . . .

Кога бѣхъ въ П. Б. Злобинъ ма выка да ми казва скрытомъ, че ты си консулъ въ Филибе и ми казва уже по пріятельскы, че ты си много достоинъ челякъ, ама само единъ кусуръ имашь че си былъ сертъ, нетьрпѣливъ и несправедливо мразишь грьцы-тѣ. . . . Кажи ми, молѭ, имахъ ли право да

го псувамъ, или нѣ? Додохме до тамъ да му кажѭ, че тѣ сега сѫ зяпнѫли само на гьрцы-тѣ въ уста-та, па самы и не сѫ обьртѫтъ да видѭтъ що теглѭтъ българе-тѣ, кога не щѫтъ да вѣрвѫтъ що имъ казѫтъ самы-тѣ българе за свои-тѣ мѫжы. . . . . . Жаль ми е млого, че не заварихъ Ковалевскаго въ П. Бургъ и трѣбваше да са вьрнѫ съ паспортъ двусмысленъ: и тѫй, и тѫй, т. е. Студ. Имп. Моск. Университета. Ты сега като си още новъ Консулъ и не си станѫлъ още голѣмъ шійретинъ, не можѭ ли та излъга да ми го промѣнишь и да ми дадешь чисто русскый паспортъ? Азъ тука са казахъ че сьмъ русскый поданный, защо инакъ тука ма издува. Така знаѭтъ и нашы-тѣ, освѣнь само Г. Георгый Михалковичь, който ми са показа отъ само-то начало така разбранъ и добръ, що усѣщамъ че ще го обыкнѫ повече и отъ тебе.

Млого ти здравѥ отъ Погодина, Хомякова, Аксаково семейство сичко, Бодянскаго, Вельтмана, Срезневскаго, Филиппова, Ганка, Раевскаго и пр. и пр. . . . . а отъ М-т Эдлунгъ ето ти и писмо. Тя горка-та за твой хатѫръ отъ радость не знаеше дѣ да ма гуди. Ами азъ нѣмахъ врѣме да са ползувамъ отъ нейно-то гостепріимство. Наистина, добра женица: ако пишешь кажи й и отъ мене млого здравѥ. Жаль, че старо-то не ма оставяше да шавамъ, а то азъ быхъ отышелъ до неѭ и до пѫти да си ѭ послушамъ какъ пріятно си говори като гургуричка. — Вообще азъ не сьмь доволенъ отъ пѫтуванѥ-то си съ такъвъ другарь. . . . .

Днесь тръгва дѣдо Денкоглу за Врацѫ, Видинъ и Вѣнѫ, гдѣ ще зимува. Що сме учинили съ него тука, ще ти разскаже Г. Георг. Михалковичь Ако нѣ, написа щѫ ти азъ до пѫти, защо сега бързамъ да испроваждамъ. . . . .

Да ти ѥ честито Консульство, да ти щьрчи прапорецъ и да ти са развѣва за кефъ! Азъ сьмъ сега твой судитинъ ушь, та глѣдай да ма не оставишь да ма бутнатъ нѣкѫдѣ, дѣкѫто нетрѣба. Чакамъ отъ тебе поголѣмко писмо.

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

Що Одесск. Общество? Мутьевъ? Владышкы-тѣ работы? Централно-то училище и пр. . . . .?

2387. — Геровъ отхожда за Едрене. Изпраща Филаретову рѫководства. Коп. кн. 3.

Узунджова, 22 Септ. 1857.

Бае Савво!

Завчера ти писахъ колко да ти обадѫ, че сьмь пріялъ писмо-то ти. Днесь ти пишѭ само колко да ти кажѭ, какво, понеже отхождамь за Едрене, писахъ въ Филибе да ти прѣпишѭть и изпратѭть рѫководства-та, а другы-ты порѫчкы щѫ ти свръшѭ, кога ся врьнѫ въ Филибе въ начяло Октоврія.

Прощавай за повече, врѣмя-то е кѫсо!

Твой
Н. Геровъ.

2388.—**Якимъ Груевъ ще свърши работитѣ на Филаретова.** Коп. кн. 3. 70.

Г-ну С. Филаретову въ Софиѭ.

Пловдивъ, 16 Октоврия 1857.

Бае Савво!

Съ ходенıе-то си нагорѣ надолу забавихся да ти пишѭ. И сега не могѫ да ти отговорѭ на всичко, зачтото нѣмамь врѣмя да трьсѭ писмо то ти. Щѫ ти кажѭ само, какво рѫководства-та ся прѣписвать и скоро щѫть ти ся пратять. Това, както и всичкы-ты ти книжевны порѫчяния сьмь прѣдалъ Г-ну Якыму Груеву, който трѣба да гы исплъни скоро и точно. И азъ быхъ свршилъ нѣчто, ала не прилѣга да ходѫ много нагорѣ надолу.

Колко за кюркъ азъ быхъ тя съвѣтувалъ да си земешь като моя, че е хубаво нѣчто и не е свѣтло като кафе-то и др. Кожя-та за такъвъ кюркъ ще ся купи 600—700 гр. Ако щешь, пиши ми и да го ушиѭ и да го подплатѫ тука, кажи ми само, колко длъгъ да е.

Прати ми копиѭ отъ аттестата си и отъ Петербургскый пашапортъ за да ти пратѫ другъ.

Притварямь ти писмо отъ Г. Д. Чинтулова.

Много жялѣѭ за злочестіе-то на братıе Михалковичи.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2389. — **Порѫчане пексемедъ и карекли.** Пак. 96.

Пріято 30 Окт. 1857.

28 Окт. 1857 Софія.

Прѣдайте, молѭ, бае Найдене, това письмце съ врѣмя защо е нужно, и позможности поутѣшете Гр. Мих. —

Кюркъ вече не ми трѣба. За друго ще ти пишѭ послѣ. Сега молѭ заедно съ рѫкописы-тѣ направи да ми пратѭтъ и 5—6 окы писметъ за чай сутринѫ, и 1 дюжина стулья отъ най евтины-тѣ, плетены като мрѣжа отъ слама, ама пакъ да бѫдатъ чистичка работа, а не каквыто имаме и въ Софія... Защо не ми кажешь нищо за Костадина?

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

2390. — **Радость дѣто К. Геровъ издържалъ встѫпителенъ изпитъ. Мѣсечна стипендия 20 р. с. да се получава чрезъ Мин. Нар. Просв. Норова. Искане извѣстия отъ познати. Филаретовъ ненареденъ още както трѣбва въ училището.** Пак. 96.

Его Высокоблагородію

Нейдену Герову

Εἰς Φιλιππούπολιν.

Пріято 13 Ноемвр. 1857.

Софія 1857. Ноемвр. 11.

Бае Найдене!

Найнапрѣдъ, молѫ, да испратишь притворено-то по надписъ-тъ, защо е много потрѣбно.

Радвамса, че Костадинъ е здравъ и благополучно прѣкаралъ испытаніе, та станжлъ векѣ студентъ. Азъ бѣхъ увѣренъ въ неговы-тѣ познанія, кои бѣхж повече, нежели удовлетворителны, нъ като не наученъ на публично испытаніе, той много ся безпокояше и плашяше, та имахъ причинж да мыслѭ и азъ и за негово-то здравіе, което можеше да пострада въ това лихорадочно състояніе додѣто прѣкара това мытарство, а отъ друга страна можеше да са срѣже отъ трусость. — Прѣди да тръгнемъ отъ Москва старецъ-тъ внесе нужно-то количество, за да поема Костадинъ не 14 а 20 р. с. нъ види са, че ще чакатъ да ся прѣдстави прошеніе-то Мин. Нар. Просв. Норову, кой тогава бѣше въ Европа, та послѣ ще наредѭтъ да се дава тая суммж Костадину, а може до сега да сж наредили.

Копіѭ отъ пашпортъ и Аттестатъ прати щж ти до пжти. За песметъ спасибо!

Не ми казвашь има ли извѣстіе отъ Рачинскаго, Васильчикова. Гдѣ е Радуловъ и Княжескый? Що чинѭтъ?

Натъкми ли векѣ какъ да ти са пращжтъ изъ вжтрѣ газеты и журналы? Ако си натъкмилъ можешь ли присъедини и мои-тѣ, или да трьсѭ друго срѣдство?

И така прощавай до пощж! Твой

С. Филаретовъ.

Имашь ли извѣстіе отъ Ошмянцова? Азъ ти писахъ ные сме сърдиты.

Азъ се още не фтасвамъ да ся натъкмѭ въ кжщи и училище-то, както трѣба. Се са залисвамъ, а не спори.

2391. — Прѣпращане писма до разни лица. Да не вѣрва сѣка новина. Порѫчка книги у книгопродавеца Д. Ангелиди. Тетрадки и пощенска книга Пак. 96.

Пріято 11 Дек. 1857.

София 1857. Дек. 9.

Бае Найдене!

1. Писмо за Ник. Цвѣткович. — нѣма. Приложен. отговоръ ще испратишь Ступину.
2. Писмо-то за Костадина поскоро да испратишь въ Москвж.
3. Ваде за 2 недѣли е млого и глѣдай да го поскъсишь. Глѣдай да не та прихване формалистика-та.
4. Не всякому слуху вѣрь!
5. Молѭ да заповѣдашь нѣкому да отбере у книгопродавецъ-тъ Д. Ангелиди книги-тѣ по приложенж-тж тука бѣлежкж*), да му гы заплатишь, па послѣ да ми гы пратишь чрѣзъ нѣкогоси отъ Филибешкы-тѣ Софіянцы или Г-на Даміяновича, или Петра Спасовича (?)

Благодарѭ ти за честитяне. Има ли нѣщо отъ бая Христа, или ты пакъ напуснж векѣ тжѭ работж?

Азъ са мжчѭ да нареждамъ божемъ, нъ тежичко ми са допада.

Твой

С. Филаретовъ

Заедно съ книгы-тѣ и тетрадкы, молѭ, да ми пратите и пощжнскы книгы за писане, нъ да сж отъ най-тънкы-тѣ, на каквы-то ты писувашь,—5—6 тестета.

*) Друг. Бълг. Печатны книгы не трѣбжтъ.

2392. — Бащата на С. Филаретовъ умрѣлъ. Прѣпращане писмо Ступину въ Едрене. Пак. 96.

Господину

Русскому Консулу Найдену Герову.

Εἰς Φιλιππούπολιν.

Приято 26 Дек. 1857.

София 1857. Дек. 23.

Бае Найдене!

Бе, малко ли ми сѫ грѣхове-тѣ, ами ма пѫхашь още и ты въ другы по̀ тежкы? Прѣзъ посты пакъ ма направи да ходѭ по Копривщица и да тражѭ твои селянкы.

Хеле пакъ отъ какъ станѫ дипломатъ, совсѣмъ зе да дявулувашь . . . Жалаѭ ти да празднувашь Божичь весело, весело и благополучно.

Сичкы твой

С. Филаретовъ.

P. S. Останѫхъ безъ бащица, бае Найдене! Умрѣлъ горкый-тъ още лѣтось, а изъ дома едвамъ вчера ми дойде това прискърбно извѣстіе. Тежко!

Приключено-то, молѭ, съ прьва поща испратѣте въ Едирне Г. Ступину.

2393. — Георги Симеоновичь иска да стане австрийски или френски протеже. Молба да му се помогне. Пак. 96.

Приято 1 Януар. 1858. Отгов. 4 Януар.

София 1857 Дек. 30. —

Бае Найдене!

На 23 т. м. ти писахъ по поща-та и ти испратихъ и писма за Г. Ступина, кои̂ мыслѭ че и ты векѣ си пратилъ въ Едирне.

Единъ отъ помлады-тѣ, по̀вліятелны-тѣ и понадежны-тѣ дѣятели за народно образованіе, Г. Георгій Симеоновичь, който ми е сега и като сожитель и като чичироне за кѫшны и вънкашны работы моли Вы чрѣзъ мене да му учините едно добро, а именно:

Г. Симеоновичь е служилъ въ качествѣ Драгомана при прежній-тъ тука Австрійск. Консулъ г. Мартирта годины три и при сегашный-тъ вицеконсулъ Австрійск. около една година, т. е. отъ 1852—1856. г. па послѣ е самъ оставилъ службѫ-тѫ си и си е глѣдалъ търговіѭ-тѫ. При поступленіе-то му на службѫ той е признатъ за Австрійскоподданный отъ Консула Мартирта, по което послѣ му е даванъ приложенный тукъ паспортъ, та ходилъ въ Віенѫ, Ц. Градъ и пр. а кога на 1856. г. Симеоновичь оставилъ службѫ-тѫ си, тогава сегашный Австр. вицеконсулъ Замеро, му казалъ, че не ще да го признава векы за Авст-подданный, и то безъ всѣкоѭ причинѫ.

Сега г. Симеоновичь, като има въ рѫцѣ си приложены-тѣ тука два документа, като е служилъ честно и вѣрно на консулство-то цѣлы 4 годины безъ всѣка заплата, като самъ отъ самосебеси доброволно са е оставилъ отъ тая служба, безъ да даде на консулство-то никакъвъ поводъ за нерасполо-

женіе къмъ него, — желае да знае: има ли право тукашный в. консулъ да не го признава за свой судитъ? Още желае да знае, ако са яви съ тія два документа въ Филибе при Австр. консулъ, безъ да му расправя за свои отношенія съ тукашный, може ли Филиб. консулъ да го признае за судитъ само на основаніе на тія два документа? или не може?

Въ това исто-то врѣме кога Г. Симеоновичь е служилъ за Драгоманъ на Австр. Консулство, то е доходилъ въ Софія на 1855 г. на малко врѣмя и Французскый агентъ отъ Тулча, комуто г. Симеоновичь е служилъ также Драгоманинъ, за кое и има отъ него приложеный тука аттестатъ. Г. Симеоновичь желае сега да знае, ако са яви въ Филибе при тамошн. Франц. консулъ, само съ този документъ, да ли ще бѫди признатъ за Французскый судитъ? или не?

Ако прилѣга самъ да са разговоришь за тыя нѣща съ свои-тѣ събратья Австр. и Франц. Консулы, то было бы пòдобрѣ. Нъ ако не прилѣга, то ты ще наредишь нѣкого да испытатъ наздраво и у едного-то и у другиго, па ще ми вьрнишь тогава документы-тѣ и ще ми напишешь и тѣхный отговоръ и Ваше мнѣніе за тая работа.

Тоя челякъ (г. Симеоновичь) е разуменъ и добръ и за свои и за народны работы, та много жедаѭ да му са свръши работа-та т. е. да са припознае за судитъ, защо отъ това ще има выгоды въ търговія-та си (а не за пустый сербезликъ).

За това, потруди са, молѭ, пòскоричко да ма извѣстишь за това нѣщо, съ кое прѣмного ще задлъжишь и мой-тъ пріятель г. Симеоновичь и мене.

Желаѭ да празднувашь Новѫ-Годинѫ здраво и весело!

Твой
С. Филаретовъ.

2394. — Подкана за задомяване. Смѣтка на Т. Запряновъ. Разни порѫчки. Злоупотрѣбления на Етхемъ-Паша. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену Герову,
Г-ну Русскому Консулу въ
Филибе.

Софія 1858 Јан. 9.

Бае Найдене,

Твое-то писмо отъ 4 т. м. пріехъ и ти благодарѭ за благословіи и извѣстія, продълженіе на които съ нетьрпѣніе и попрѫжня възчекувамъ отъ тебе. — Ако са баре уженишь тыя дни, то пакъ не ще ма е ядъ, нъ ако бы да извьршишь и сега така, както що извьрши онѫзи година въ Букурещь, то туку ми налита да ти са истьрсѭ въ Пловдивъ па да та подкачямъ ту доло, ту горѣ, та и да не ти казвамъ защо, додѣ самъ са сѣтишь. . . .

И Симеоновичь и азъ ти благодаримъ за готовность. А още помлого ще ны задлъжишь ако ны извѣстишь за това нѣщо пò-скоро.

За симъ слѣдуютъ пункты:

1. Що направи съ мой паспортъ? ще ма направишь подданникъ, или нѣ? Ако може — направи, ако ли нѣ — кажи ми.
2. Пары за г. Запрянова сьмъ земалъ въ Москва на заемъ, та вторый пѫть векѣ ми писватъ да гы пратѭ. Какво си учинилъ съ тія Г-вцы?
3. Ако не сѫ отишле мои-тѣ къмъ тебе писма на нѣкакво друго употребленіе, то молѭ, прѣгладай гы отгорѣ, отгорѣ и ми отговори отъ малко, малко.

4. За поржчванія ако нѣмашь врѣме да врьшишь, то кажи ми, молѭ слободно, безъ церемоніи, да не та залисвамъ съ такыва. Но кажи ми поскоричко, като да не губѭ врѣме и да чакамъ книгы, които другояже можяхъ да испишѭ отъ книгопродавецъ-тъ.

Неизмѣнно вѣрный
Твой
С. Филаретовъ.

Писма-та, молѭ, испратѣте поскоро, защо сж за у дома ще е нужно да стигнжтъ съ врѣме.

На 1856 год. были осждены на заточеніе Ха^{ч} Мано Стояновъ и още двоица отъ Турскы-тѣ бегове. Етемъ Паша подкупенъ, измѣнилъ имена имената и свалилъ това наказаніе на г. Димитра Чорбаджи отъ г. Брѣзникъ, Каля Чорбаджи отъ Брѣзникъ (уже покойникъ) и Рашидъ бегъ. Димитрій и Кале даватъ отново рушветъ Етхему, който устроива да не са пращатъ надалечь, нъ да стоѭтъ на заточеніе въ Софія еднж годинж, кое са изврьши буквално, и тогава само са освободихж. А защо това? и сами они не знаѭтъ.

Честита Ви нова година!

Вашъ
С. Филаретовъ.

2395. — Даскаловъ и младитѣ българе въ Москва съставили българска Дружина. Повторна молба за Симеоновича да се приеме за френски прогеже. Пак. 96.

Прията 22 Януар. 1858.

Софія 1857 (? редакц.) Јан. 20.

Бае Найдене!

Сега е $10^{1}/_{2}$ часа п. п. по Турскы и се нѣма още почты-тѣ отъ къмь Филибе, отъ които азъ възчекувамъ отъ тебе непрѣмѣнно извѣстія.

Прѣди 4 деня поехъ писмо отъ Костадина, който ме обрадва че е съврьшенно здравъ и са занимава успѣшно въ наука-та. Той пише и тебѣ, та за това и брьзамь да ти испратѭ писмо-то му пó-скоро.

Млады-тѣ Българе въ Москва, подъ презеденство г. Даскалова съставили Бьлг. Дружинж и успѣли да сторѭтъ досега хилядо глупости. Ковалевскій, Погодинъ, Попечитель Моск. Универс. Ковалевскій, Товарищъ Мин. Нар. Просвѣщ. Вяземскій гы совѣтовали да си натискжтъ дупе-то, че хемъ нищо нѣма да направѭтъ, хемъ оставжтъ отъ работж-тж си, хемъ ще побьркжтъ на Одесск. Бьлг. Общество, нъ тія момцы-тѣ т. е. Даскаловъ не ще и да знае. . . . . Радвамъ са, че баре Костадинъ во врѣме са сѣтилъ, та не отишелъ и онъ да гони вѣтъръ, а си глѣда работж-тж. А най смѣшно-то е, че г. Даскаловъ ходи между прочимь да тржби на сждѣ, че сьмъ земалъ 1000 р. с. отъ тебе да ти дрьжѭ корректурж на словарь-тъ. Каковъ!

Писма отъ х. Никол. Кавура (кожухаринъ) ти пратихъ. Поема ли гы?

Ако си направилъ векѣ свадбж-тж да ти е честито! Съ нетьрпѣніе чекамъ да узнаѭ, че си сврьшилъ векѣ това нѣщо. Тогава ще има баре кому да са оплаквамъ и да молѭ да та наказвжтъ за лѣность и неисправность.

За г. Георг. Симеоновича, и ти са кланѭ и ти са молѭ дано да направишь да го признаѭтъ или Франц. или Австр. судитъ. Ако потрѣба да са похарчи нѣщо, то можешь слободно стори това. Онъ съ благодарность ще заплати, ако ще бы отъ 1000—2000 гр.

Чекамъ отговоръ за сичко Твой
С. Филаретовъ.

2396. — Условия за protégé. Прибиране пари по тимисюкъ. Изгорѣла книжарница. Геровъ се годилъ. Забѣлѣжка за носене студенческа униформа. Коп. кн. 3. 152.

Пловдивъ 31 Януар. 1858.

Бае Савво!

И днес, зачтото е сырница, щѫ ти пишѭ на късо, тачe прѣзъ поститы вече щѫ бѫдѫ както трѣбва.

За да стане Г. Симеоновичь французскый protégé трѣбва да ми прати едно свидѣтелство отъ двоицѫ най-личны людѥ въ Софиѭ, какво е той сѫщій, комуто е дадено свидѣтелство отъ Г. Кастена французскаго Агента, което свидѣтелство е тука съ нѣмскый паспортъ. На това свидѣтелство да сѫ написаны и примѣты-ты на Г. Симеоновичя като на пасапортъ, да пише и дѣ е роденъ, какъвъ е и проч.

А Г. Симеоновичь да ся покаже достоинъ за да бѫде французскый protégé нека да залѣгне да извади пары-ты съ притвореный тимисюкъ. Длъжникътъ Апостолъ Пасхаловъ е въ Софиѭ. Тимисюкъ-тъ е за 7752 грош. отъ 3 Авг. 1857. ала има земены 2000 гр. та ще трьси само 5752 гр. Тѫѭ работѫ му дава французскій консулъ, и това ще е прьва услуга.

Отъ Хасковци-ты имамь до 70 рубли, та като извади Г. Симеоновичь пары-ты земи отъ тѣхъ 70 руб. а другы-ты до мене да пратите да гы прѣвручѭ дѣто трѣбва, като притурѭ 70 карбовны.

Книгопродавница-та изгорѣ, та за порѫчяны-ты книги щете почякате еднѫ двѣ недѣли.

За паспорта до недѣлѭ.

Азъ истина ся годихъ, ала работа-та е скрыта, вѣнчяванѥ-то остапа за слѣдъ Великдень. Молѭ ти ся не казвай никому.

Тыя дни по нѣкой-си Здравко Начковъ ти пратихъ писмо отъ Г. Ступина, Добро видѣние.

Твой
Н. Геровъ.

На новѫ годинѫ си обличялъ студентскѫ-тѫ униформѫ. Това не правишь добрѣ. Азъ сьмь правилъ такывы лудости, ала въ Коприв. . . . ѫ.

2397. — Благодарность за братски съвѣти. Прибиране пари отъ длъжникъ. Лично свидѣтелство. Станиславъ Доспѣвски прѣдлага свои услуги. Пак. 96

Его Высокоблагородію Найдену—Герову,
Г-ну Русскому Консулу въ
Филибе.

Прията 13 Февр. 1858. Отгов. 13 Февр.

Софія 1858 Февр. 10.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ Здравка, както и друго отъ 31 Януар. заедно съ единъ темесукъ, поехъ во врѣме.

Благодарѭ за прѣдостереженіе. Впрочемъ, това е было повече отъ студь, що сьмъ облѣкълъ ветхъ, студенческій вицъ-мундиръ памуклія подъ кюркъ-тъ отдоло и съ фесъ отгорѣ, а не за да показвамъ нѣкому жьлты копчета, Какъ да е, азъ ти благодарѭ за братскѫ грыжѭ.

Благодарѭ и за г. Симеоновича. Онъ е паднѫлъ въ дырѭ-тѫ на длъжникъ-тъ Апостола, който испървенъ са отричаше, послѣ казва че ималъ божемъ само 3000 грош. да дава, а най-сетнѣ като не останѫ на кѫдѣ да мърда. каза си истинѫ-тѫ че е длъженъ да плаща сичкѫ-тѫ суммѫ, нъ сега нѣма. Послѣ всякаквы заплашванія, вчера е далъ новъ записъ отъ рѫка си прѣдъ другы търговцы Г. Симеоновичу, че прѣзъ тая недѣля ще продаде едно муле (сёзюмъ-онà) и оцетъ, отъ които смѣта да земе най малко до 3000 грош. кои са обрича до пара да заплати за темесукъ-тъ, а за другы-тѣ проси и умолява да го почекатъ и да го не водѭтъ на студено-то мѣсто, διά να μή γίνω ρεζίγης, казва станимакалія-та.

Както ми пишешь, ако са земѫтъ пары, азъ ще задържѭ до 70 р. с. за счетъ Хаскёвскій. Нъ азъ не помнѭ, писалъ ли сьмъ ти че тражѭ отъ Т. Запрянова 175 р. с.

Пращамъ ти и Свидѣтелство за г. Симеоновича, подписано отъ двама почтенны хора. И отъ своя страна Ви казвамъ че колкото за честность и подлинность на тая работа да бѫдите вполѣ увѣрены. Ако мислите че е потрѣбно, то това свидѣтелство може да го подпише и отъ третій Софіянецъ Димитръ Даміяновичь, търговецъ у Васъ въ Пловдивъ, комуто е писано за това нѣщо отъ тука. — Примѣты-ты на г. Симеоновича сѫ написаны и въ Нѣмскій му билетъ, що е сега у Васъ, нъ и за сега пакъ гы забѣлѣжихме въ Свидѣтелство му. Само ако бы годины-тѣ му ако са не посрѣщнѫтъ, то е отъ това, че нити метрика е ималъ, нити другы документы, а и тогава и сега казва си годины-тѣ приблизително.

Да е честито, бае Найдене, да е на добъръ часъ! азъ ще си траѭ, както ми пишешь. Вѣрвай ма, че така са радвамъ за това нѣщо, като ли, че азъ самси ще са вѣнчавамъ. . . . Да е доброчесто!

Съ нетърпѣніе чакамъ да ми пратишь и мой паспортъ. Сега е Великы-Посты, та недѣйте яко нѣжничи съ годеница-та, да не бы да направите нѣщо въ родѣ — кочь-качѫрмасы.

Станиславъ прѣдлага свои услугы, както що писалъ и Вамъ. То не е лошё, нъ азъ не знаѭ наредили ли сте Вые нѣщо, що е пó-потрѣбно, та тогава да кажемъ нѣщо и за това.

Рачинскій ми пише дълго и широко, а за наши работы — ни дума.

Звали Никифора рылецъ-тъ пакъ въ Ц. Градъ, нъ не знаѭ, защо.

Твой
С. Филаретовъ.

Голѣмъ си ихмалджія, бае Найдене. Въ цѣлы 6 мѣс. не можа да са наканишь да ми купишь книгы. Писалъ сьмъ векѣ и Ангелиди, та ако дойде при тебѣ, кажи му що да ми прати.

Що станѫ бае-Христова-та стока въ Букурещъ?

2398. **Работата на Симеоновича се улеснява. Станиславовитѣ прѣдложения сѫ химерически.** Коп. кн. 3 160.

Пловдивъ 13 Февруария 1858.

Бае Савво!

Имамъ на рѫцѣ твое писмо отъ 10 Февруария, съ което заедно прияхъ и свидѣтелство за Г-на Симеоновичя. Съ това свидѣтелство ще ся свърши работа и съ слѣдуѭщѫ-тѫ пощѫ ся надѣѭ да пратѫ Французскый паспортъ Г-ну Симеоновичю, консулъ-тъ ми ся обрече да свърши, ала мене докачя да остане то у Французскый консулъ. Что трѣбваше да ся пише, че е у мене

свидѣтелство-то, което негова милость има отъ Г-на Кастена. Трѣбваше да напишете въ свидѣтелство-то само какво той е истый Симеоновичь, който е служилъ за драгоманъ Г-ну Кастену и комуто послѣдний е далъ свидѣтелство. За да мя извадите мене отъ срѣдѫ, трѣбва да направите друго свидѣтелство отъ сѫщий день, 5 февруар. съ исты-ты подписы, та да го дамь намѣсто това, което ми сте пратили.

Съ Французскый консулъ ся видвахъ на крака, та още не сьмь приказвалъ съ него за что е свршилъ Г-нъ Симеоновичь съ тимисюка, что ти пратихъ по̀-прѣди.

Твоя паспортъ щѫ пратѫ, когато ми го допратять. Не бръзай така.

Станиславовы-ты прѣдначрьтания ми сѫ видять малко химерическы. Добрѣ прѣдлага услугы-ты си, а на кой языкъ ще говори и пише? Ты какво щешь кажешь за това?

Годеницѫ-тѫ азъ нито виждамь: тя не е тука.

Баевата Христова стока ся пролала.

Не сьмь ихмалджия, бае Савво, ами не ми давать врѣмя хлѣбъ да ѣмь, па си нѣмамь чловѣкъ, който да може да ми врьши работѫ.

Твой

Н. Геровъ.

Ангелиди е събралъ отсамъ оттамъ нѣкои книгы и трѣбва да ти гы е пратилъ досега.

2399. — Прибиране длъгъ отъ станимакалия. Искане личенъ паспортъ. Станиславъ Доспѣвски да прѣподава рисувание въ Пловдивъ. Пак. 96.

Его Высокоблагородию

Русскому Консулу, Найдену Герову.

Въ Пловдивъ.

Приято 20 Февр. 1858.

Софія 1858 Февр. 18.

Бае Найдене!

Разумѣхъ що ми пишешь за г. Симеоновича и направихме друго Свидѣтелство, което и ти пращаме.

2500 гроша земахме векѣ отъ Станимакаліята и още единъ темесукъ, съ когото навѣрно ще земемъ слѣдъ 31 день 1000 грош. Та ще станѫтъ 3500 гроша. За да са прибержтъ тія пары, трѣбваше да са продаде почти сичко що е ималъ тука Станимакалія-та, не само стока, нъ и дрѣхы отъ гърбъ-тъ си. Останѫлы-тѣ около 2000 грош. нѣма сега отъ що да излѣзатъ. Казва че ималъ дребны вересіи и са обрича кога ще събере да гы донасѭ помалко, та да са наплати. Може да са тури и въ дупка-та, нъ, както казватъ, па нищо не ще да излезе, защо нѣма. Отъ получены-тѣ 2500 грош. като извадимъ 70 р. с. т. е. 1715 грош. (по $24^1/_2$ грош. рубл както идѫтъ тука), оставатъ у мене около 800 грош. които мыслѭ да Ви пратѭ кога извадимъ и отъ реченый-тъ темесукъ още 1000 гр. слѣдъ единъ мѣсяцъ. Ако ли трѣба сега да Ви пратимъ що остава, а другы-тѣ кога са зематъ, то и така бывa: напишѣте ни.

За свой паспортъ, бае Найдене, азъ не бѣхъ бързалъ, но знаешь дѣ са

нахождаме и колко сме разбраны: за това знаешь, азъ сѣдж като на трьне. Ты си го имаше въ ржка та пакъ малко останж . . . ами Вашъ покорный слуга? И така помрътни и ты поживо, като да направишь да заприличяме на нѣщо.

Ако са устроеше нѣщо въ Пловдивъ, Станиславъ можяше само рисованіе да учи дѣца-та (и то ако и го знае по правила, до колко е потрѣбно това за не-живописцы) 1 или 2 пжти въ недѣля-та. А пове отъ това нищо нѣма и да са мысли. Онъ впрочемъ може да си фантазирува до кждѣто му е драго.

Единъ Цинцаринъ дойде отъ Карлово и распрьсна тука че даскалъ — Найденъ са годилъ за M-lle Пулёглу съ 200,000 гр. приданое и кжща коя струва още 100,000 грош: Е, слава Богу!

Вашь пріятель

С. Филаретовъ.

Сегашно-то свидѣтельство е подписано отъ прежн. единъ търговецъ Наума. а защо-то Константина нѣма въ градъ-тъ подписа са другъ търговенъ Јорданъ х. Михал.

2400. — По дълга на станимакалията. Молба за билетъ или паспортъ за Симеоновича. Руски газети. Пак. 96.

Его Высокоблагородію

Г-ну Найдену — Герову

Русскому Консулу

Въ Пловдивъ.

Прията 5 Марта 1858.

Софія 1858 Март. 3.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ 28 Февр. поехъ вчера съ Костадиново-то.

Отъ него не можяхъ да са научж поелъ ли си мое-то онжзъ-недѣлнё писмо, гдѣ ти писахъ що сме сторили съ Станимакалія-та, и при което бѣхъ ти притворилъ и ново свидѣтелство за г. Симеоновича.

Сега ти казвамъ, че до сега г. Симеоновичь е зелъ отъ длъжникъ-тъ тъкмо три хыляды гроша, зелъ е още и единъ темесукъ за 1000 гроша, кои ще са платжтъ по Великъ-день. Ты не ми пишешь що да чинж съ тія пары, за това и азъ не ти гы праща̂мъ и сега.

Азъ зидж. че прѣкалявамъ съ свои-тѣ молбы и поржчванія и досаждамъ, ала на това ты самичакъ си крывъ, че си ми далъ лице. Ето защо пакъ идж да ти са карамъ. Защо ми са обрече, че прѣзъ пости ще бждешь божемъ както трѣба, а сега пакъ се еднакво дяволувашь. Помнишь ли що ти казваше понѣкогашь Тейко ти? „Такыва учены знаешь азъ що гы правж?“ Менѣ остава да измѣнж само думж-тж учены на дипломаты и ще излѣзе цѣла формула. Гледай, молж ти са, ама млого ти са молж, — да испроводишь съ пърка поща билетъ ли, паспортъ ли за г. Симеоновича, защо онъ споредъ търговія-та си съ голѣмо нетърпѣніе очекува това добро отъ тебе. Онъ са е приготвилъ даже да ти праща нѣкаквж осязателнж благодарность.

Поемашь ли ты газеты и журналы изъ Россія или нѣ? Азъ не поемамъ

оттатакъ нищо и не знаѭ, що да сторѭ за да удовлетворѭ тѫѭ потрѣбность. Не сьмъ благодаренъ, бае Наидене, вообще отъ положеніе-то си, нъ ще потьрпѭ.

Твой.
С. Филаретовъ.

Цѣли 6—7 мѣс. си отписваме, а за общи наши работы — ни слова! и двоица сме въ това виноваты и трѣба да са исправимъ.

2401. — Длъгъ на арменеца Кихорка Текирдахали. Благодарность за свършане работата на Симеоновича. Смѣтка съ Јоакимъ Груевъ. Пак. 96.

Господину Найдену Герову, Русскому Консулу

Въ Пловдивъ.

Прието 17 Марта 1855.

Софія 1858 Март. 15.

Бае Найдене.

Писмо-то отъ Ермен. Кихорка Текирдахали тыя дни поехъ. Човѣкъ-тъ отъ когото Кихорка тражи 1000 гроша е судитъ и още и Еврей, слѣд. и соотечественникъ на тукашн. Австр. консулъ, който трѣбаше да бѫди сѫдникъ на работа-та. Послѣдній-тъ защо-то още завижда г. Симеоновичу че му божемъ изминилъ, та станѫлъ Фр. Protegé, — то азъ самъ говорихъ консулу дано извадяше тія пары. Онъ ми отговори, че Кихорка нѣмалъ никакво право пр. и пр. но божемъ за мой хатѫръ ще пристои та ако не сичкы, то баре до 500 гроша да откѫса и да даде Кихоркѣ. За това консулъ-тъ ще напише въ Солунь до чорбаджія-та на тукашн. Еврей, та щото излѣзе, ще го прѣдаде менѣ да го пратѭ Кихоркѣ. Евреи-тѣ сѫ всѣкога Евреи, нъ и нашъ Кихорка има дѣтинство, така що ако изле нѣщо, то Вамъ ще бѫди обязенъ, а не на свое право.

За Великъ-день надѣемъ са съ г. Симеоновича да земемъ още 1000 гроша отъ Кирклисилія-та. За другы-тѣ събраны 3,000 Гр. не ми писа, що да чинѭ. Тѣ сѫ векѣ у мене.

Много сьмъ ти благодаренъ, че извьрши работѫ-тѫ на г. Симеоновича. Да ми си живъ и здравъ.

Желаѭ да срѣщашь Великъ-день здраво и весело заедно съ годеничка-та си!

Твой.
С. Филаретовъ.

Г-ну Ј. Груеву бѣхъ писалъ да ище отъ Васъ за мой счетъ около 200 грош. та бѫди извѣстенъ. — Третя недѣля е векѣ откакъ нѣмамъ отъ Васъ писмо.

2402. — Симеоновичъ бере душа. Има завѣщание за-въ полза на софийското училище. Обири и насилия въ Софийско и Брѣзнишко. Смѣтка съ станимакалията. Пак. 96.

Господину Найдену Герову

Въ Пловдивъ.

Приято 16 Април. 1858. Отгов. 17 Апр.

Софія Понедѣл. Апр. 14-го 1858.

Бае Найдене!

Симеоновичь е при смерти. Отъ отдавна си е направилъ Завѣщаніе и оставіѫ свое имане сичко за Училище-то наше. Но защото станѫ сега Франц. Protégé, та да не бы г. Шампозо като узнае, че онъ умира, да прѣпорѫчиѫ на туканн. Австр. консулъ да наложи рѫкѫ на негови имотъ, азъ вчера съ съгласіе на наши-тѣ чорбаджіи, ти теглихъ телеграфическѫ депешѫ, и та молихъ да ма извѣстишь пакъ по телеграфъ-тъ какво-то ще рѣшишь и сторишь. За отвѣтъ що има да ми пращашь заплатено е на телеграфъ-тъ, та ти са моліѫ непремѣнно да ми отговоришь. Не знаѭ прилега ли, нъ за всѣкой случай, чини ми са не ще бѫде злѣ да са прѣдувѣдоми за това г. Шампоазо. Прѣдполагатъ че повече отъ 50,000 гр. може да остане за Училище-то.

Колкото за темесукъ-тъ на Станимакалія-та 3000 гр. сѫ земаны, а за 1000 грош. има пакъ другый длъжникъ, неговъ, кой е затворенъ та тыя дни ще излѣзатъ и тѣ, та тогава щѫ ти са пратѭтъ, както заповѣдашь, така и за останѫлы-тѣ чорбаджіи-тѣ ще пристоѭтъ поскоро да гы извадѭтъ.

По Великъ-день 6 злодѣйци, облечены по албанскы, срѣди пладнѣ влазіѭтъ въ едно село $1^1/_2$ час. отъ Софія, хващатъ едного селянина, истязаватъ да си каже дѣ му сѫ пары-тѣ. Вь това врѣме влиза жена-та на селянина съ плачь и вопль. Злодѣйцы-тѣ тогава оставѭтъ мѫжь-тъ, па изваждатъ ножёве, та съсичатъ женѫ-тѫ кѫсъ по кѫсъ, па зематъ горѫ-тѫ. Началство-то отправи божемъ да гы гони, но до сега нищо не откры.

Прѣди 5—6 деня дохождатъ въ друго село до паланка Брезникъ (въ Софійско-то) нѣколцына като заптіе-та, надвечерь, олавѭтъ сынъ-тъ на най пьрвый-тъ селянинъ, врьзватъ го; шослѣ насвѣтлѭтъ веригы-тѣ и гы турѭтъ па баща му на шия-та, и го мѫчѭтъ за да имъ извади сичкы-тѣ си пары. Слѣдъ много жестокости земѫтъ 3—4000 грош. па завлачѭтъ момче-то въ горѫ-ѫ и наръчѭтъ да имъ пратѭтъ выкупъ до 50,000 гр. Ако ли нѣ, то ще заколіѫтъ сынъ-тъ му. Злочестый-тъ му баща испродава сега овцы, кравы, кѫщѫ, нивѫ за да ослободи сынъ-тъ си, и главно-то никому не смѣи да са оплаче, че тогава още поѕлѣ за него и за сичко село, и който знае туканиѫ-тѫ оправѫ, онъ не ще каже, че селянинъ-тъ е глупъ.

За до пѫти каза щѫ ти и другы такыва печалны работы.

Чакамъ отвѣтъ по телеграфъ-тъ за Симеоновича поскоро.

Твой

С. Филаретовъ.

P. S. Симеоновичь се си бѣше болнавъ, но никой не мысляше да е за умиране. Сега отъ 2 недѣли съвсѣмъ легнѫ и, види се, че не ще стане сиромахъ!

2403. — По завѣщанието на Симеоновича Шампоазо оставя софиянци свободни. Коп. кн. 3. 189.

Г-ну С. Филаретову, въ Софиѭ.

Пловдивъ 17 Априлии 1858.

Господине Савво!

Телеграфическѫ-тѫ Ви депешѭ отъ-въ недѣлѭ прияхъ въ вторникъ вечеръ, като ся врьнѫхъ отъ Пазарджикъ, кѫдѣто бѣхъ ходилъ съ другы-ты консулы, и тоя-си чясъ ѭ пратихъ Г-ну Шампоазо да види, що ми обаждате. Негова милость ми отговори тогава-си, нъ вече бѣ късно, та не можяхъ да Ви пратѭ отговоръ. А вчера като прияхъ писмо-то Ви отъ 14 Април. тоя си чясъ Ви отговорихъ по телеграфа и сега пакъ идѫ да Ви кажѭ, какво Г-нъ Шампоазо нѣма да ся бръка за нищо за завѣщание-то на Г-на Симеоновичя, и то не за друго, а само да улесни работѫ-тѫ, каквото имане-то на Симеоновичя да остане на училище-то безъ да ставать разноски, които непрѣмѣнно трѣбва да послѣдовать, ако ся намѣсяше Господство му, зачтото въ такъвъ случяй трѣбва да ся плаща въ канцелариѭ-тѫ различны правдины и пр. И така отъ тѫѭ странѫ трѣбва да сте мирни, а отъ другѫ странѫ трѣбва да ся оздрави работа-та, каквото да не бы да ся повдигнѫть нѣкои да трьсять наслѣдство отъ него. За това трѣбва завѣщание-то да стане съ такъвъ рядъ каквото да не може да ся развали.

Благодарѭ за новины-ты, что ми обаждате, и Ви ся молѭ и занапрѣдъ такывы случяи да ми явявате.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь

Н. Геровъ.

2404. — Симеоновичъ умрѣлъ и оставилъ 100000 гроша за училището. Общинаретѣ искатъ да употрѣбятъ тия пари за дограждане църквата Св. Краль. Прѣдпазителни мѣрки. Злодѣйци отвличатъ момче отъ Брѣзнишко. Движение на войска. Осѫдени на заточение. Пак. 96.

Τῷ Ρωσσικῷ Προξένῳ Κυρίῳ Ναΐδεν Γέροβ

Εἰς Φιλιππούπολιν.

Приято 30 Април. 1858. Отгово. 2 Мая.

София 1858 Април. 28.

Бае Найдене!

Твое-то писмо отъ 17 Апр. во врѣме пріехъ, както прѣди това и телеграфическѫ-тѫ депешѫ, за кое отъ все сьрдце ти сьмъ благодаренъ за усердіе и готовность.

Имѣніе-то на Симеоновича (който починѫ 17-го Апр.) що остава на лице, до тозъ часъ, никакъ не ще бѫде по малко отъ 50,000 грош., ако не станѫтъ злоупотрѣбленія въ расчеты-тѣ съ оныя, съ кои е ималъ земане-даване, то може излезнѫ до 80—100,000 гр.

Въ завѣщаніе-то е написано, че онь оставѭ сичко за Училище-то, нъ наши-тѣ тука сѫ още такыва, кои не дѣлѭтъ училище отъ цьркві. Сега тука ся прави нова цьрква и много нуждѫ имѫтъ отъ пары за да ѭ доправѭтъ, та имамъ причинѫ да ся боѭ, че тѫзи суммѫ можѭтъ ѭ обьрнѫ за

църквѫ-тѫ, а школа-та да оставѭтъ in statu quo. За това, молѭ ти са, довърши добрина-та си, та ми напиши съ пьрва поща, нѣкакъ строго и официално, да ма пыташь, що са учинили граждане-тѣ по тѫзи работѫ, и да ми споменешь, че не е злѣ и граждане-тѣ сами да ти извѣстѭтъ отъ своѭ странѫ, че имѣніе-то на г. Симеоновича е у вѣрны рѫцѣ и че оно ще са употрѣби исключително, до пара, само за Училище-то, а не по другы работы. Не ще е злѣ да ми притуришь, че ако не получишь таково удостовѣреніе положително, то ще прѣдоставишь г-ну Шампоазо да учини, както найде за потрѣбно.

Слѣдъ смьрть-та на Симеоновича и мое-то здраве нѣщо са бѣ побъркало, та холихъ на расходъ по Монастыри-тѣ 5—6 деня. По тѫзи причинѫ тогава и не ти писахъ.

Пары-тѣ и днесь не са накаnихъ да ти гы пратѭ. Не бива ли да гы земешь тамъ отъ Петра Спасовича, та да ми напишешь да гы четѫ тука нѣкому. Пары-тѣ сѫ 4000 грош. по 135 турск. лира.

Злодѣйцы-тѣ що бѣхѫ дигнѫли момче-то отъ Брѣзнишко-то, още го водѭтъ по Ст. Планина и тражѭтъ 50 кесіи пары за да го пуснѫтъ. Баща му е продалъ и говеда и нивы и кѫщѫ, нъ пакъ не може да го откупи. Заптіета ходѭтъ, нъ не можѭтъ да гы уловѭтъ.

26-го Апр. воиска (до 1000 душ.) що бѣше като гарнизонъ тука, отыде за Боснѫ.

Троица Турцы и троца Христіяне отъ Софійско-то сѫ осѫдены по 1—2 годины на заточеніе по околны-тѣ тукъ градове за глътане царскы парицы въ врѣме-то на война-та.

Не ще ли идимъ на Рылск. Монастырь? Кога и съ кого още?

Що направи съ мое-то подданство?

Твой

С. Филаретовъ.

2405.—Какъ да се употрѣби наслѣдството на Симеоновича. Коп. кн. 3. 207.

Г-ну С. Филаретову, въ Софиѭ.

Пловдивъ, 2 Мая 1858.

Господине Савво!

Отъ Ваши-ты писма ся научяваме, какво Георгий Симеоновичь, французскый protégé, ся поминалъ и съ завѣщание оставя имание-то си на училище-то Софийско. Това Богоугодно негово дѣло одобрява и французскый Вице-консулъ Г-нъ Шампоазо; нъ Господството му иска да ся оздрави тая работа, та трѣбва да знае, какъ е и что ще ся врьши. Затова трѣбва да подканишь граждане-ты да ми пишѫть едно писмо, въ което да казвать какво: 1) щѫть глядать да приберѫть имание-то, что е остало отъ покойный Симеоновичя да го имать въ вѣрны рѫцѣ, и когато очистять зиманѥ-даванѥ-то му, щѫть ми явять, что е остало чисто за училище-то. 2) че щѫть употрѣбять всичко-то остало отъ покойный Г. Симеоновичя иманѥ за училище-то само, а не по другы работы. — Кога приемѫ таково писмо, азъ щѫ увѣрѭ

Г-на Шампоазо, че работа-та е на рядъ. Нъ ако не ми дойде таково писмо, тогава Г-нъ Шампоазо ще поиска да учини както найде за потрѣбно за да оздрави работж-тж.

Желаѭ Ви да сте здрави и остаямь

Вашь доброжелатель
Н. Геровъ.

P. S. Удостовѣрение-то, что бѣ дадено на покойный Симеоновичь отъ В. Консулство-то за че е французскый protégé да ми го пратите пò-скоро, че го иска Г-нъ Шампоазо.

2406.—Иска се даскалица за София. Етемъ-паша за Пловдивъ. Коп. кн. 3. 236.

Г-ну С. Филаретову.

Пловдивъ, 9 Октовр. 1858.

Бае Саво!

Вчера ся прибрахъ въ Пловдивъ заедно съ женж си и прияхъ твое писмо отъ 6 Октовр. и бръзамъ да ти отговорѭ макаръ на кжсо.

Полица-та ти, като чтомь ми ся яви (за 20 минцове), приняхъ ѭ и ся разумѣхъ съ Г. г. Братѥ Гешоглу за неѭ. Г-нъ Петьръ Спасовъ ми каза, че ще ми брои за тебе 20 минцове за таѭ полицж.

За даскалицж-тж щж пишѭ днесь въ Сопотъ да ѭ испратять въ Софиѭ или направо, или прѣзъ тука, както пò-прилѣгне. За неѭ пакъ щж ти кажѭ, че подъ твое ржководство и тя и дъщеря ѝ, за малко врѣмя могжть да станжть доста добры даскалици.

Ако ходишь при Етемъ-пашѭ и ти прилѣга, кажи му, че, като слушямь отъ приятеле, че е добъръ чловѣкъ, драго ми е дѣто ся отрядява за Пловдивскый каймакамъ. Можяхъ и самъ да му пишѭ, ала едва вчера ся прибрахъ отвънъ, та нѣмахъ днесь врѣмя. Желаѭ да знаѭ, ще ли дойде тука скоро и дано да не ся бави.

За другы-ты работы щж ти отговорѭ съ другж пощж.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2407. — Пожелаване добри сетнини за женене. Извѣстия за книги. Изпращане момчета за одеската семинария. Писмо отъ Ошмянцова. Искане паспортъ. Пак. 96.

A Philipople

A Monsieur Nayden Gueroff, Consul Russe.

Г-ну Найдину—Герову.

Софія 1858 Маїя 5-го.

Бае Найдене!

Поехъ твое-то писмо отъ 2 Мая и много ти сьмъ благодаренъ, че сдѣйствувашь така усердно за да се нареди една добра работа и въ градъ-тъ ни. Надѣѭ са на вѣрно, че оно ще хване мѣсто.

Желаіж ти добро пжтуване за Карлово. Усѣщамъ, Бае Найдене, твое-то душевно вълненіе съ наближаване-то на тоя часъ. Я не роднина, и надалечь, та пакъ сьрце ми нѣщо зашава, кога прочетохъ тія думы въ прибавленіе-то на писмо-то ти, камо ли ты. Да не са бояхъ, че ще ми са присмивашь, много быхъ ти написалъ въ тая минута, що усѣщамъ, нъ не щж да ма дразнишь послѣ, че сьмъ сентименталенъ и т. д. та за това са ограничавамъ само да ти пожелаіж отъ Бога да съвьршишь това таинство достойно и да та благослови Богъ да добыешь сичко, що си желаешь самъ, да ти подари здраве и благоденствіе и тебѣ и на твои тѣ за да си посвѣтувашь и ты и да са понарадвашь! На добъръ часъ, драгый пріятелю, на добръ часъ! . . .

Дѣдо Тошковичъ и баба Тошковица отишли въ Парижъ.

Молж, испытай бр. Гешоглу поели ли сж 11 кассы книги (Денкогловскы и мои) испратены нимъ прѣзъ Родосто отъ бр. Леко въ Март. мѣс.? Или нѣмжтъ ли поне извѣстіе нѣкакво за нихъ? Вамъ ако не прилѣгне, то нимъ кажѣте, да ма извѣстжтъ съ прьва поща, защо имамъ причинж да са безпокоіж за това нѣщо.

Отъ тука ще натъкмямъ тія дни момче за да пратимъ въ Одесск. семинарія.

Ошмянцовъ пакъ ми са убади и заедно съ това ми прѣдлага Запросы и Вопросы толкова и такыва, които за да са удовлетворжтъ трѣба да има многочисленна комиссія, която да работи нѣколко си годины. Добъръ човѣкъ, ама чудакъ, эксцентрикъ.

Тукъ са чу, че Бутеневъ и Ступинъ были 1-го Мая въ Рилск. Мрь, но сега узнахъ на здраво че было лъжя. Дума имало, но не са испълнила.

P. S. За распустъ ще дойдж до Пловдивъ и другждѣ, та много желаяхъ до тогыва дано да имамъ уреденъ паспортъ. Вижь, пали-смжди да ма скупосашь и мене съ хора-та.

2408. — Церемониали по свадбата на Н. Геровъ. Пак. 96.

До Господство му

Г-ну Найдену Герову

Русскому Консулу —.

Въ—Копривщица.

Принято 21 Мая 1858. Отгов. 30 Мая.

Софія 1858 Маія 8.

Бае Найдене!

Казва ми г. Алекса за церемоніаль-тъ що има да бжди у Карлово и Копривщица по случай на Ваше бракосочетаніе. Во всичкы отношенія това ще бжде вѣликолѣпно. Това торжественно въ тоя пжть вхождане дано да бжде добро прѣдзнаменованіе за истинно семейно счастіе тебѣ лично, и за непритворна радость на твои пріятели и почитатели.

Казваше ми че това отчасти могло да побьрка. Ты са вѣнчай пьрвомъ,

па послѣ ще ти доказвамъ че това не ще бърка. Сега ми дозволи пакъ да ти повтарѭ свои молитвы и желанія за да бѫдешь веселъ и счастливъ.

Твой
С. Филаретовъ.

P. S. Отъ чорбаджіи-тѣ писмо-то ще ти го пратѭ до недѣлѭ въ Пловдивъ.

2409 — Прѣпоржка и характеристика на Манолаки Ташевъ. Грабежи. Шумковци по планината. Мжчно изплащане вергията. Писмо отъ софийскитѣ чорбаджие. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену—Герову,

Рускому Консулу.

Въ Пловдивъ.

Прието 27 Мая 1858. Отгов. 30 Мая.

Софія 1858. Маія 18.

Драгый ми бае Найдене!

И тѫй ты сега имашь съ булѭ Найденица „Медовой мѣсяцъ". Да Ви е честито и на двамина Ви! Отъ моя страна не е благоразумно да нарушавамъ Ваши-тѣ сладкы разговоры, нъ азъ нарочно идѫ да гы попрѣкъснѫ малко за да гы подхватите послѣ още пò съ голѣма пріятность.

Пращамъ Ви писмо-то отъ наши-тѣ чорбаджіи и Вы молѭ да го чувате, за да са употрѣби слѣдъ врѣме, ако бы да потрѣба.

Така Ви прашамъ паспортъ-тъ на покойнаго г. Симеоновича.

Слѣдъ нѣколко деня може да дойде отъ тука въ Пловдивъ кѵ̈ръ Ташевъ сынъ, Манолаки, по работы-тѣ на бр. Михалковича. Вые знаете че баща му Таше е прьвъ човѣкъ въ Софія и по богатство-то и по търговска опытность. Онъ е скѫпъ, нъ честенъ човѣкъ. Малко е выкалъ и кряскалъ за Отечество, нъ е сторилъ повече отъ оныя, които подъ прѣдлогъ на това свято нѣщо гледали сѫ само да докачѭтъ и глътнѫтъ нѣщо Сынъ му Манулаки е на 20—25 год. момъкъ, уженень, и като едно мѫжко у баща и майка — е было разгалено. Онъ и до днесь си е малко блъснѫтъ и има въ обхожденіе-то си и у всичко „барскѫ спѣсь". Едва си позаписва на тефтеры-тѣ и е ходилъ у Віенѫ та е прьснѫлъ нѣколко хыляды гроша на баща си, безъ да влезе въ нѣкое училище да понаучи нѣщо. Дошелъ си е оттамъ съ глава напълнена отъ вѣтъръ, че е порядочный джентелменъ и отбира отъ сичко нѣщо. При сичкы тыя недостаткы онъ сега ляга мало по малу на пѫть и баща му ми е говорилъ на само, да му внушавамъ що трѣба. Сега тоя мой башибозукъ питомецъ кога дойде въ Пловдивъ, азъ ще Ви го рекомендувамъ за да го обичате и проч. . . . та за това помыслихъ за нужно да Вы извѣстѭ отъ сега, та като дойде до Васъ да го пріемете ласкаво, нъ да бѫдете осторожны до извѣстна степень.

Тука нѣма нищо ново. Чу са прѣди 3—4 деня, че въ Самоковско-то убили едного човѣка, това е вѣрно, нъ кого, гдѣ именно и защо — не знаѭ. Тѫдѣва са чуѭтъ щумковцы по Планина-та. Нъ освѣнь печены ягнета, хлѣбъ, ракіѭ, барутъ и коршумы нищо повече не тражѭтъ пока отъ овчеры-тѣ. Послѣдни-тѣ са благодарѭтъ на това и си мълчѭтъ, а казватъ само по секрету, и то не сѣкому.

Селяне-тѣ много теглихѫ додѣто исплатѭтъ изеднѫжь половинѫ-тѫ отъ годишн. вергія, кое никога не е бывало. Плащали сѫ, нъ не изеднѫжь, а по малко.

Вашъ
С. Филаретовъ.

P. S. Кажи ми откровенно, можешъ ли да пращашь по голѣмичкы пакеты въ Россія безъ голѣмы разноскы, или нѣ? Ако можешь, то освободи и мене отъ Нѣмск. поща, коя ма съсыпа. Азъ ще си плащамъ пакъ, нъ желаѭхъ да направѭ малкѫ икономіѭ, ако може.

2410. — Злодѣйства, золумлуци и убийства по Самоковско. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену—Герову.

Въ Пловдивъ.

Прието 28 Мая 1858. Отгов. 30 Мая.

София 1858 Маія 25.

Бае Найдене!

По георг. Михалковича ти писахъ щото трѣбаше, а сега ти притурямъ още нѣколко новости.

Злодѣйцы-тѣ твьрдѣ злѣ зехѫ да свирѣпствуватъ тѫдѣва, а особенно въ Самоковско-то. Казватъ ми навѣрно, че отъ 8—20 Маія въ Самоковскы-тѣ села отъ камъ Софія има убиты до 8 души Българе. Не са минува день да не изведѫтъ нѣкого по гора-та и да не пращатъ рабоши по села-та за пары. Селяне-тѣ даватъ и си траѭтъ, а кои не сѫ въ състояніе да заплатѭтъ тѣхъ погубватъ и изгарѭтъ кѫщя-та имъ.

Честито-то Правителство се гы гони, нъ не може да гы хване!

Твой
С. Филаретовъ.

P. S. Ужени ли са? или си още иргенъ. Кажи ми, защо ты знаешь, че това за мене не е малка работа.

2411. — Споръ по наслѣдството отъ Симеоновича. Грабежи и злодѣйства изъ Софийско. Пак. 96.

Τῷ Ῥωσσικῷ Προξένῳ Κυρίῳ Νάϊδεν—Γέροβ

Εἰς Φιλιππούπολιν.

Софія 1858 Јун. 16.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 5-го. И така, мои-тѣ благословіи отыдохѫ за лудо. Не знаѭ кога ще бѫли тая работа. . . . Ты се си тѫй исправенъ и цврьстъ, кога земешь да врьшишь свои, семейны дѣла. Въ начало Јул ще ти дойдѫ на госте и, сакѫмъ, да не сьмъ та нашелъ безъ булка, че хаиръ нѣма отъ тебе! . . . .

Братовъ сынъ на Симеоновича, сега слуга у Гюмюшъ-Гердана, доходи тука за наслѣдство. Споредъ завѣщаніе-то на Симеоновича пари не му са даде като наслѣдство, а като на единъ сиромахъ дадохѫ му отъ церква Ми-

лостынѭ 10 хил. гроша въ уваженіе на бащины му заслугы нѣкогашь въ София.

Много лоше са чине тѫдѣва по села-та и пѫтища-та: прѣди 2 недѣли уловихѫ хайдуцы-тѣ 2 дѣца изъ село Малина до София и гы водѭтъ до сега по горы-тѣ за выкупъ. Отъ Брѣзнишко то отново уловихѫ момче чорбаджійско и го посѣкли. Въ Радомирско-то трѣба отъ 2 мѣс. насамъ да са зели до 200 хыл. гроша отъ селяне-тѣ. Рабоши-тѣ катадень са пращатъ то на цѣлы села, то на частны нъ имотны човѣцы, кои плащатъ, па кога гы пытѫтъ и не казватъ, че плащатъ. Кѫдѣ Пиротъ и Нишъ е по̀ мирно, нъ тѫдѣва, Самоковъ, Пазарджикъ — злѣ.

Желаѭ ти добро здравіе. Добро видене!

Твой
С. Филаретовъ.

2412. — Обири, откупи, насилия, убийства въ Самоковско. Костадинъ Геровъ издържалъ блистателенъ изпитъ. Черковенъ въпросъ. Отъ Цариградъ искатъ отъ софиянци пратеникъ. Филаретовъ иска паспортъ за Жеравна. Пак. 96.

Прията 17 Юлия 1858. Отгов. 23 Юлия.

София 1858 Јул. 6.

Бае Найдене!

Съ по прежня-та поща ти писахъ и не знаѭ до сега поелъ ли си това писмо. Сега нахождамъ случай пакъ да ти са поубадѭ.

За Петровдень ходихъ до едно село на разходъ и ето що ми разсказахѫ очевидцы: Въ Самоковско-то, въ с. Дрѣнъ, хайдуцы-тѣ заклали едного овчаря, за свое собственно удоволствіе. Въ с. Горня Диканя исты-тѣ отдѣлѭтъ едного ергенина отъ мома, убиватъ го, а момѫ-тѫ завлачѭтъ въ горѫ-тѫ. Въ с. Дьяковъ баща и сынъ орали на нива: хайдуцы-тѣ отсѣкли главѫ-тѫ на сынъ-тъ и ѭ дали на бащата-та да ѭ занесе на билюкъ-башія-та пешкешь. Въ истый-тъ день хаидуцы-тѣ улавѭтъ, та изуродуватъ, изрѣзватъ носъ, уши, страны на единъ селянинъ, па го пращатъ у село-то. — Въ това исто село пратили рабошь за 6000 грош. (бешликъ —5 гроша!) и заплашвали да подпалѭтъ село и посекѫтъ селяне-тѣ, ако не имъ пратѭтъ тыя пары въ врѣме. Селяне-тѣ отъ страхъ не казватъ, но види са да сѫ гы дали.—Сичкы тыя сѫ станѫли отъ 10—25 Јун. мѣс.

Пращамъ ти писмо отъ Костадина, кое поехъ вчера прѣзъ Віена. Радвамса много, че онъ сдържалъ блистателный экзаменъ: отъ сичкы прѣдмѣты получилъ по 5, а 4 само отъ два предмета. А още повече ма радва то, що както онъ самъ, така и мои-тѣ тамошны соученицы ми пишѭтъ, че Кост. е въ добро здравье, върши си работѫ-тѫ разумно, влада са така, що сичкы го обичѭтъ и е веселъ.

Отъ Ц. Градъ писвахѫ да пратимъ и отъ София човѣкъ за изв. патр. работы. Отъ друга страна слушаме, че тамо така малко мыслѭтъ сега за това нѣщо, що и които сѫ тамъ, и нимъ са е досадило и глѣдатъ какъ да са върнѫтъ у своя си. Мыслишь ли, че ще излѣзе нѣщо отъ тая комедія? Ако има надежда и трѣбѣ, кажи ни да испратимъ и отъ тука човѣкъ съ приличны наставленія, или ако не, да си траеме до по̀ благопріятно за това врѣме.

Азъ тъкмѭ до 18 деня да тръгнѫ отъ тука за Жеравна. Още не знаѭ по кой пѫть да отыдѫ: слушамъ насѣкѫдѣ страшно, но не ми са ще да от-

лагамъ. Но ето важнѣйшій за мене вопросъ: съ какъвъ паспортъ ще пѫтувамъ? Това ще разрѣши Русскый-тъ консулъ въ Пловдивъ, но добрѣ е да стори това пòскоричко.

Твой

С. Филаретовъ.

А бе кога ще са ужениш бе? Това ми станѫ миракъ.

2413. — Изпитание на ученицитѣ. Нови злодѣйства и грабежи въ Брѣзнишко. Селски откупени задигнати дѣца. Пак, 96.

Его Высокоблагородію Русскому Консулу

Найдену — Герову

Въ Пловдивъ.

Прията 17 Юлия 1858. Отгов. 23 Юлия.

София 1858 Јул. 13.

Бае Найдене!

Ты си голѣмъ эксцентрикъ: поминувашь ми въ писмо-то си отъ 10 Јул. за свадба-та си така косвенно, така отдалечь, гаче ли пишешь не за своя собственна свадба, а за нѣкоя людска свадба, коя нѣма за тебе рѣшително никакво значеніе. . . . .

Какъ да е, нека да ти е честито! Другы благословіи азъ ти бѣхъ пратилъ заблаговрѣменно. Сега ти казвамъ да прикажешь на буля Найденица що сьмь за стока, т. е. да ма отрекомандувашь и да и кажешь отъ мене братско и почтително много здравье.

На 20, 21, 22 Јул. тъкмѫ да направимъ испытаніе въ училище-то, та кѫдѣ 30 Јул. едвамъ да можѫ да бѫдѫ въ Пловдивъ. Ще гледамъ за пòрано, като да можѫ да та свàрѭ тамъ, но на да ли ще можѫ. Много и много щѫ жалѭ ако бы да та не затекѫ въ Пловдивъ, или вообще ако не са видѭ съ тебе лично въ това свое пѫтуване баре на друго мѣсто.

Писмо-то отъ Костад. за тебе пратихъ заедно съ мое по едного Панагюрца, кое до сега трѣбѣ да си поелъ. Съ прѣдпослѣдня-та поща бѣхъ ти писалъ прѣзъ Петра Спасовича и Д. Ангелидиса.

Да ти описвамъ административны злоупотребленія тѫдѣва было бы длъга, широка работа. За това — кога са видимъ.

Въ начало Јул. пакъ отъ ново хайдуцы-тѣ уловили 2 дѣца Българче-та отъ Брезниик. кааза, село Нóевцы и потражили выкупъ 25,000 грош. Сиромаси — Българе посьбрали селскы нѣкоѭ парѫ, проводили и едвамъ едно-то Българче пустили, а друго то се още водѭтъ по гора-та, и заплашватъ да го посѣкѫтъ.

За паспортъ или тескере не знамъ какъ да направѭ.

Твой

С. Филаретовъ.

2414. — Филаретовъ се готви за Жеравна. Пак. 96.

До Господство Му
Найдену—Герову, Русскому Консулу
Въ Филибе.

Прието 30 Юлия 1858.

София 28 Јулія 1858.

Бае Найдене!

Пріехъ письмце-то ти отъ Дерменъ-дере и разумѣхъ що ми пишешь.

Утрѣ тръгвамъ отъ тука за Филибе съ троица човѣцы: единъ българинъ и двоица заптіе-та.

Но ако бы паче всякаго чаянія да не излязѫ утрѣ, или по пѫть-тъ да са замаямъ нѣкѫдѣ така щото до 5 Авг. да не стигнѫ въ Пловдивъ то тогава ще са потрудишь съ прьва поща да испратишь това письмце до брата ми въ Жеравнѫ, както знаешь.

Добро видѣніе!

Твой
С. Филаретовъ.

2415. — Условяне учителка за дѣвойкитѣ въ София. Приятно пѫтуване. Голѣмо землетърсение у София. Етхемъ-паша се мѣсти отъ София. Пак. 96.

До Негово Высокоблагородіе
Найдену—Герову

Г-ну Русскому Консулу Въ
Пловдивѣ.

(Съ дваесе минца).

Прието 8 Окт. 1858. Отгов. 9 Окт.

Софія 1858 Окт. 6.

Бае Найдене!

Едвамъ на 2 Окт. допъплахъ пакъ въ Софія съ братово-то си дѣте прѣзъ Търново, Севліево, Ловечь, Плѣвенъ, Врацѫ и пр. . . .

Слѣдъ двумѣсячна раздѣла съ тебе и лично и писменно, азъ съ особенно наслажденіе прочетохъ письмце-то ти отъ 25 Авг. изъ Карлово, кога си са готвилъ да тръгнешь за Едрене.

Благодарѭ, че си пристоялъ, та си испиталъ за Даскалица. — 2000 гроша за година не сѫ млого и можеме ѝ заплаща. Освень това тя може да има квартирѫ колко за 2 души, че тя ако ще нека води и десеть дѣца: то е нейна работа, само да не са жалува тогава, че ще ѝ бѫде тѣсничко. Впрочемъ и това е лесно. — Друго ще ѝ са дава дрьва и кюмюръ колко-то ѝ потрѣбатъ. Тя само векѣ на свой счетъ ще си постели квартирѫ-тѫ и ще са храни. Ако намѣрвашь, че сѫ сгодны тыя условія пиши ѝ да дойде единъ часъ по̀ напрѣдъ въ Софія. Ако ли мыслишь, че трѣба нѣщо да са измѣни, то имашь пълно право да сторишь това. Сичко що направишь, ще бѫде — добрѣ направено. Само глѣдай да ѭ испратишь за тука единъ часъ понапрѣдъ.

Съ твоя буюрултія, бае Найдене, азъ прѣминахъ добрѣ у всичко-то си пѫтуване. Много ти здраве отъ В. Беронче-то и негово-то почтенно и мило

семейство. Тѣ не могжтъ да са нахвалжтъ съ тебе и съ шуря ти г. Николчя Пулеоглу. Ако не си сглѣдалъ за мене нѣкож другж момж, то какъ нахождашь Даскаловж-тж племянницж, којжто ты непрѣмѣнно си видѣлъ въ Търново? (нъ това да бжде скрыто!).

На 18 Септ. было страшно землетрясеніе въ Софія, кое са продължава и до днесь, ако и да слабѣе постепенно. Витошь планина, казвать, да са разтворилъ на 3—4 пръста близо до извѣстно-то тебѣ село Бояна. Утрѣ азъ ще отыдж самъ да видж лично. На поле-то бликнжла жежка вода совсѣмъ отъ ново, да кара 3 камыка воденичны, нъ сега са е дрьпнжла, та има колко за 1 камыкъ. Отъ 24 джаміи само въ 5 може да са служи, и отъ 7 църквы само въ 2. а другы-тѣ сж прѣпукнжхж опасно, или са порутихж да паджтъ. . . . Нъ сега като поотслабнж трусъ-тъ свѣтъ-тъ са успокои и зехж да си врьшжтъ работж тж редовно.

Нашъ Паша Етхемъ-паша — иди въ Пловдивъ. Завиждаме Ви че ще имате достоинъ Управитель. Онъ обыча Европейцы-тѣ и съ консулы-тѣ добрѣ са влада. Кога дойде тамъ, спомни му че си слушалъ отъ мене похвалы за него. Онъ наистина е разбранъ Турчинъ.

Приключено-то, молж, испрати въ Сливенъ по̀-скоро. За да са извѣсти братъ ми и майка ми че сьмъ стигнжлъ живъ и здравъ въ Софія и не сьмъ пострадалъ отъ землетрясеніе-то.

Млого здраве на Г-жа Маріика Геровъ и майка имъ.

Твой
С. Филаретовъ.

Азъ ти теглихъ еднж полицж отъ Търново за двадесеть минца. Днесь ти пращамъ тыя пары чрезъ Петра Спасовича. Споразумѣйте са, молж, за това съ брат. Гешоглу, защо и тѣмъ бѣхъ писалъ да посрѣшнжтъ тжзи полицж, въ случаѣ твоего отсутствія, — и ма извѣстете кой пріелъ полицж-тж и пр. . . .

истый С. Филар.

P. S. Прости за главоболіе!

2416. — По наслѣдството отъ Симеоновича. Съвѣтува се Филаретовъ да не си смръсява народностьта съ грѣцка кръвь. Коп. кн. 3. 389

Г. С. Филаретову.

Пловдивъ, 11 Юния 1859.

Бае Савво!

За отговоръ на писмо-то ти отъ 1 Юния идж да ти кажж, какво ся прибрахъ завчера въ града отъ дачж-тж, та днесь, като си свръшж поцж-тж, щж ся срѣщнж съ Г-на Шампоазо за да нагласимь, както е добрѣ, работж-тж за дльга пок. Симеоновичю отъ Апостола Примовъ Панкоглу, така и за другы-ты работы и съ Нѣмскж-тж поцж да ти пишж.

Нагробни ти камене щяхж да ся товарять завчера за Софиж. Днесь щж ся научж, натоварили ли сж ся.

Панталони-ти ти и елекъ-тъ дойдохж отъ Карлово, та гы дадохъ Г-ну Н. Спасову да ти гы проводи.

По-прѣди ми спомянуваше, че владыка-та иска да тя прави зять. Тука казвать да сж съглядали, че владыкы пары не хващали темелъ, та баремъ не дѣй си смрьсява народность-тж, таче ты знаешь.

Слѣдъ еднж недѣлж отъ днесь ся канж да идж на бани да посѣдж тамъ 10—15 дни.

Има ли сега много войска въ Софиж и въ Нишь.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

2417. — По мѣстенето на Етхемъ-паша въ Пловдивъ. Пак. 96.

До Господство Му

Найдену Герову, Русскому Консулу

Въ Филибе.

Приято 15 Окт. 1858. Отгов. 16 Окт.

Софія 1858 Окт. 13.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 9 Окт. и много и прѣмного ти сьмъ благодаренъ, че си ми посрѣшнѫлъ полицѫ-тѫ. Само ми е жаль защо г. Петръ Спасовичь не Ви е броилъ за нея 20 минца, а Ви казалъ само, че ще гы брои. Азъ желаяхъ да чуѭ Прошедшее врѣме, а не Бѫдѫщее.

Етемъ Паша много са благодари, кога му казахъ млого-здраве отъ тебе, и каза, че отсега още предчувствува (споредъ както му разправихъ за тебе и за г. Шампоазо) че ще са минува и съ двама Ви по пріятелскы-ахпапчасъ. Защото отнапрѣдь още бѣхъ му разсказвалъ и за двама Ви, за твои и на г. Шампоазо прѣкрасны качества, за безпристрастіе, справедливость, благородство въ всѣкоя работа, и почтителность къмъ сѣкого отъ каква ще да е вѣра и Народность и горѣщо сочувствіе къмъ сичко, що е истинно-полезно за человѣчество-то. На това ты не можешь ма укори. Казвалъ сьмъ истинѫ-тѫ. По това и сега така ми прилегнѫ пакъ отъ двама Ви да му кажѭ млого-здраве. Ако сьмъ збъркълъ нѣщо — ще ма прощавашь.

Казахъ му още, че „ако не Вы очекувахѫ въ Пловдивъ отъ часъ на часъ, то можяхѫ и да Ви напишѭтъ." Това още повече го возблагодари и ма одолжи непрѣмѣнно да Ви отпишѭ отъ Негова страна, че „хатѫранѫзи максусъ су'алъ едейору, хемъ да гааѐтъ мемнунъ олду" и т. п. поздравленія, кои забравихъ и не можѭ да ти гы кажѭ.

Етемъ Паша ще тръгне за Пловдивъ, кога стугне тука неговъ преемникъ. А преемникъ-тъ му щѣлъ да излѣзе изъ Ц. Градъ на 7-й Окт. — Слѣд. Вые слободно можете му написа съ тая поща съ пълна увѣренность, че ще го задължите прѣмного. Онъ даже, види са, да ми разсказа тыя обстоятелства съ желаніе за да Вы подканѭ отъ само-себе да му напишите. И така непрѣмѣнно ще чакамъ да му напишите съ тая поща. Между другы-тѣ можете му споменѫ, че са радвате като слушате отъ пріятели-тѣ си за добрина-та на Нег. Превосх. . . . въ томъ числѣ и отъ Софійск. учит. С. Ф. и лично и писменно и т. п. кой не може да нахвали съ Ваши благородни характеръ и прогресивны идеи и пр." — Прости за многоглаголствованіе.

Сички твой
С. Филаретовъ.

NB. Етемъ Паша е Мютесарифъ, а не каймаканъ.

2418. — Учителка Петковица пристига въ София. Поржчане домашни потрѣби. Поздравъ до познати. Руски дезертиръ у София. Пак. 96.

Εἰς Φιλιππούπολιν

Τῷ Ρωσικῷ Προξένῳ
Κυρίῳ Νάϊδεν—Γέροβ.

Софія 1858. Окт. 27.

Бае Найдене!

Писмо-то Ви отъ 16 Окт. поехъ отъ буля Петковица, коя стигнѫ тука на 25 т. м. и остава нѣкой день у дома, догдѣ й постегнемъ квартирѫ-тѫ.

Благодарѭ Ви, че са потрудихте, та сте ѭ намѣрили и испратили. — Както що казвате и Вые, колко за сега, она ще врьши работѫ. То е мой дългъ да испълнѭ сичкы условія, направены отъ Васъ, и да гледамъ да ѭ улеснявамъ отъ сѣкоя страна.

Писмо за паша-та не ми пратихте, както що бѣхте ми са обрекли. Защо? Етемъ Паша още до една недѣлѭ ще бѫди въ Софія; ако Ви прилегне, то можете ми испрати за него писмо съ пьрва почта.

Поржчалъ бѣхъ на тюкянъ-тъ на Вашъ драгоманинъ панталоны и жилеткѫ и имъ бѣхъ заплатилъ за сичко. Така имъ бѣхъ поржчалъ и за столицы (кареклы) $^1/_2$ дюжина изъ Ц. Градъ. Заповѣдайте имъ молѭ да ми испратѭтъ дрехы-тѣ чрезъ г. П. Спасовича, като приложѭтъ при нихъ и 1 бутылкѫ ромъ.

Записвайте що сте разносили за учителка, мои потрѣбы, та кога ми пишите да Ви са наплатѭ.

Сички твой
С. Филаретовъ.

P. S. Почтително са покланямъ на буля Найденица и майка й, както и на бая Евлогія.

Г-ну Стоянчу и брат. Гешоглу — млого здраве. Азъ имахъ случай да разкажѭ за нихъ Етемъ-Пашѣ и онъ ще гы брои като едны отъ пьрвы-тѣ и вліятелны граждане.

Гюмюшъ-Герданъ-тъ писалъ Пашѣ: почемужъ и наши не сдѣлали тоже самое? впрочемъ это можно сдѣлать и теперь.

Тука е дошелъ русск. дезертиръ въ качествѣ доктора. Онъ Ви видѣлъ въ Едрине у Ступина. Какъ го знаете тоя човѣкъ? съ него има и единъ Полякъ.

2419. — Прѣпоржчва се банкеринъ Ходжи-Абраамъ. Иванчо Стамболията въ София. Заржчване надгробии плочи. Пак 96.

Софія 1858. Окт. 30.

Бае Найдене!

Оня-день ти писахъ свсь поща-та. Днесь тръгва Етхемъ Паша за градъ-тъ Ви заедно съсъ податель-тъ на това писмо Г-на Ходжа-Абраамъ (Ерменецъ) банкиръ, цароградланинъ, пръвъ любимецъ на Етемъ Паша.

Ходжа-Абраамъ е человѣкъ доста образованъ по тукашному, има толкичко сърдце вообще за сѣкоя добра работа безъ да гледа на кой народъ и вѣра са отнася она. Има съврѣменно направленіе и е патріотъ безъ фанатизмъ. Тоя человѣкъ е тука единственно лице въ градъ-тъ ни, съ когото азъ по нѣкой пѫть можѭ да са поразговорѭ за научны работы и да са спора-

зумѣѭ. Споредъ званіе и положеніе-то си онъ е показалъ свое-то съчувствіе къмъ мои-тѣ занятія и трудове, кое е было не безплодно за обща-та работа. Нравственно онъ е дѣйствувалъ надъ наши-тѣ, като да гы приготвы за да пріимѫтъ бѫдѫщы мои прѣдложенія, кое удачно и е извьршалъ. Найпослѣ онъ ма е запозналъ и съ Етемъ-Паша, кое за мое-то положеніе тука има значеніе не малко.

За това, молѭ ти са, бае Найдене, да пріемешь тоя мой пріятель Ходжа-Абраама както можешь ласково и благосклонно, за да са удостовѣри пòдобрѣ, че цѣнѭ негово-то усердіе, та да ми бѫде и занапрѣдъ полезенъ въ извѣстны случаи.

Твой прьвъ учитель г. Иванчё Стамболлія-та вчера дойде тука съ твое писмо до мене. Азъ са разговорихъ съ наши-тѣ кметове и они са обрекохѫ за твой и мой хатѫръ да му пристоѭтъ като да улучи, щото тражи.

Притварямъ Ви Надписы надгробны. Молѭ, порѫчайте да направѭтъ двѣ мраморны (какъвъ-то мраморъ имате въ Пловдивъ) плочи, и надъ сѣкоя отъ нихъ да испишѭтъ съ златны буквы по единъ отъ тыя надписы въ соразмѣрна съ плочи-тѣ величина. — Пишете ми колко пары да пратѭ за това.

P. S. На Ходжа-Абраама още можете указа — кои отъ наши-тѣ Българе въ Пловдивъ може отрекомендува Ет. Пашѣ.

2420. — Пакъ за ерменеца банкеринъ Ходжа-Абраамъ. По наслѣдството отъ Симеоновича. Ново землетресение въ София. Австрийски Видински консулъ въ София. Новъ софийски паша. Пак. 96.

София 1858 Окт. 31.

Бае Найдене!

Вчера ти писахъ съсъ Арменеца, банкира, Ходжа Абраама, който ще дойде на врѣме въ Пловдивъ заедно съсъ Паша-та Етема. Тоя Ерменецъ въ отношение къмъ мене и училище-то наше е былъ добъръ и небезполезенъ, та за това и Вы молихъ да го пріемете ласкаво, като да са увѣри, че му познавамъ добро-то, и да го похвалите за сочувствіе къмъ успѣхы-тѣ на всѣкоя Народность и Вѣра, за да може да са поободри и занапрѣдъ, ако дойде редъ, да бѫде полезенъ за общо-то дѣло. То са знае, че мое-то пріятелство и разговоры съ него сѫ былы само за училище-то ни, и нищо повече. Та за това и Ваша-та откровенность до тамъ ще са простира.

Азъ Ви изказвахъ свои-тѣ опасенія, че пары-тѣ Симеоновича може по простота на наши-тѣ да са употрѣбѭтъ за цьрква, а не за училище-то, както що бѣше са задължила и прѣдъ Васъ наша-та Община. То малко останѫ и да са не испълне. Нъ по случай, че единъ отъ двама-та братанцы на Симеон. е дошелъ тука за да тражи да наслѣди заедно съ другый-тъ си братъ, що е при Гюмюшъ-Гердана Димитрія, сичко-то имѣніе на покойника, то ако и да не е страшно, че може да дойде работа-та до тамъ за да направи Тукашн. Началство запросъ на г. Шампоазо—французскій Protegé ли е былъ Симеоновичь? — то азъ подсторихъ наши-тѣ за да напишѭтъ пакъ и Вамъ и Нему, и съ тоя начинъ, като така тържественно са обрекѫтъ отново че ще употребѭтъ тыя пары за училище-то, да не можѭтъ послѣ да гы употрѣбѭтъ другояче. Азъ знаѭ вече отъ Васъ че г. Шамп. нѣма въ Пловдивъ, нъ се за тая причина не найдохъ за нужно да казвамъ за това нѣкому, за тоя часъ.

Добрѣ ще бѫде кога отговаряте на писмо-то имъ, да гы почукните малко, защо си не стоѭтъ на дума-та? Обрекохѫ са прѣдъ 6 мѣс. да Ви покажѭтъ счеты-тѣ на Симеоновича, повторихѫ това обѣщніе и чрѣзъ Филаре-

това, а до сега нищо не са казвали. Друго да гы позапытате: баре оная часть отъ пары-тѣ на Симеон. кои сж получены до сега, какъ са нахождатъ? дадены ли сж подъ процентъ нѣкому?

До сега са е показало само до 120,000 грош. пары прибраны и неприбраны и една недоправена кжщж, коя чини отъ 20,—30,000 грош. —

Ако бы да мыслите, че ще са вьрне г. Щампоазо прѣзъ Софія, както що го очекуватъ тукашни-тѣ телеграфчіи по извѣстіе изъ Пловдивъ, не бива ли да ми пратите поскоричко едно рекомендателно письмце, като по слободно да можж да са видж и поразговорж съ него. Азъ наистина ходихъ му на честито въ Пловдивъ, нъ не сьмъ представенъ нему отъ нѣкого си, та да знае що сьмъ за стока.

Тая нощь пакъ се трьси земя-та 4 пжти и доста силно. Азъ піяхъ чай и кога се разлюлѣ, чайникъ-тъ ми са прѣтьрколи отъ разлюленый-тъ столъ, паднж долѣ и са строши. Въ одаж-тж ми дѣца-та зехж да са крьстжтъ щомъ са затрьси: тука са прилучи и едно заптіе, Турчинъ, отъ оплашване и онъ зе да са крьсти . . . Това е станжло у нась толкова обыкновенно нѣщо, що не са чудиме че са търси, а са чудиме кога са не търси?

Много и много ти са молж, миличкый бае Найдене, да не ми са сьрдишь че ти давамъ всѣкаквы обременителны порученія и ти причинявамъ главоболія. На твои-тѣ дни (както казватъ грьцы-тѣ: εἰς τὰς λαμπρὰς ἡμέρας Σας. σιζίν σαγιαναζιδά) желаж и азъ да са поголѣмѣж съ твое име и да можж поудачно да изврьшж нѣщо за обща полза, и пакъ да не посрамж ама това име. Само вижль и ты ма нареждай да ти врьшж нѣкаквы работы, като щогодѣ да са отслужвамъ.

Сичкы твой

С. Филаретовъ.

Съ прьва поща молж пратѣте ми отговоръ на Кметско-то писмо и гы утѣшете, че въ случаѣ, ще стоите за нихъ посредственно и пр. . . . .

P. S. Забравихъ, казвахъ ли ти че кждѣ 20 Септ. доходилъ въ Софія Австр. Видинск. Консулъ на единъ день, нъ защо? не знаж.

P. S. Новый-тъ нашъ Паша (Хасанъ) си чете вчера фермана и каза рѣшително, че не ще глѣда хатъръ никому. Види са да е добръ, разуменъ и справедливъ, че да видиме.

2421. — По наслѣдството отъ Симеоновича, Пак. 96.

Εἰς Φιλιππόυπολιν

Τῷ Ρώσικῷ Προξένῳ Κ. Ναϊδεν Γέροβ.

До Господство Му Найдену — Герову, Русскому Консулу

Въ Филибе.

Прнято 14 Януар. 1859.

Софія 1858 Ноябр. 10.

Бае Найдене!

На 30 Окт. ти писахъ по банкира Ходжа Абраама, на 31-й ист. ти писахъ по Нѣмск. Поща. При второ-то ми писмо имаше двѣ писма отъ Софійскы-тѣ старшины едно до Васъ, а друго до г. Шампоазо. За писмо-то на

г. Шампоазо азъ Ви казахъ, защо са расипространихъ т. е. за да повторятъ нашп-тѣ прѣдъ Васъ и Него — че сѫ обязаны, на училище да употрѣбѭтъ извѣсти. Вамъ суммѫ, а не на другы нѣща. А това писмо, трѣба ли да са даде г. Шамп. или само да му разскажете отъ него щото трѣбва (кога си дойде), това остава на Ваше усмотрѣніе. — Азъ познавахъ, че освѣнь главоболіе-то докарвамъ Ви въ неловко положение, нъ нѣмаше другъ способъ за да се спре зло-то. На горни-тѣ писма нѣмахъ и нѣмамъ отъ Васъ никакъвъ отговоръ, който азъ съ нетьрпѣніе чакахъ.

Сега работа-та са исправи ето какъ:

За да не бы да са провлачя и разнося по Тукашни Власти, вторый-тъ племянникъ покойн. Симеоновича, на име Петръ, дава му са не наслѣдство, нъ като милостыня отъ Църква-та 15,000 грош. за да даде записъ отъ себе какво са отрича отъ сѣко наслѣдственно право. Онъ са склони на това и сичкы писма що бѣ донеслъ отъ Ц. Градъ до Паша, Мезлишь и Кадія, — прѣдаде гы векѣ намъ. — Другый му брать, що служи у Гюмюшъ-Гердана, Димитрій, и онъ зе лѣтосъ 10,000 гроша и даде такъвъ записъ. — Освѣнъ тыя двойца-та покойный-тъ другы наслѣдницы нѣма. Слѣдователно никакъвъ случай векѣ не може са прѣдстави, като да стане потрѣба или Мѣстно Началство, или друго — да прави запросъ у Франц. Консулъ, що е былъ покойн. Симеоновичь и да тражи нѣцо.

Та за това, безъ да рискувате и Вые и онъ, че ще Ви бѫде отъ това нѣкакво главоболіе, слободно можете да сте спокойны. А между тѣмъ ако имъ напишите на наши-тѣ въ отговоръ на писма-та имъ малко строго и енергически, че искате както може поскоро да Ви пратѭтъ чрѣзъ С. Филаретова счетъ подробенъ, и поналегнете се на това че Консуль-тъ гы остави и дари само за това, че сѫ за училище. Добрѣ е още да гы подплашите, че ако е истина, както са чуе, че тая сумма са харчи по друга работа, а не за Училище, тогава да знаѭтъ на здраво, че Консулъ-тъ ще тражи да прибере отъ нихъ сичкѫ суммѫ и да не имъ остави ни пара . . . Съ това Вые бы учинили голѣмо добро!

Вашъ

С. Филаретовъ.

2422. — Геровъ неразположенъ. Шампоазо въ София. По наслѣдството на Симеоновича. Армаганъ два топа аба. Пак. 96.

Приято 26 Ноемвр. 1858.

Софія 1858 Ноемвр. 25

Бае Найдене!

Пріяхъ твое-то письмце съ минжла-та поща и много ми е жалко, че ты не си веселъ въ здраве то си. Да сьмъ азъ да настинѫ, да имамъ кашлицѫ, да са разболѣѭ то е въ порядкѣ вещей: нѣма кой да ма покрыва, нѣма кой да ма варди, ами тебѣ не та ли е срамъ да са оплаквашь отъ кашлица и такыва малкы работы? Още пакъ и юнакъ! — Азъ та знаѭ, че ты не маришь за свой здраве, ама не чинишь добрѣ. Покорно молѭ булѭ Найденицѫ да та хока и да ти са кара почесто за твое невардяне. Има и друго: Да ми кажешь, защо са лютишь толкова и са ядосвашь за сѣкаквы бездѣлицы?

Тая вечерь въ 12 час. ми казахѫ, че дошелъ г. Шампоазо на ханъ-тъ. Тозъ часъ отидохъ и го молихъ сѣкакъ да заповѣда у мене да прѣноцува, онъ са извьртѣ съ безбройны вѣжливости, че не може, защо си расхвърлилъ и раскрылъ измокрены-тѣ вещи, защо срѣдъ нощь ще тръгне отъ Софія, та

да ма не безпокои и пр. и пр. . . . Подадохъ му Ваше-то писмо (за което много Ви сьмь благодаренъ) и онъ Вы съжалява за каплица, и отвори послѣ за работа-та на Симеоновича. Тука бѣше и Д. Трайковъ. Жалко защо бьрза: азъ ищяхъ да му прѣдставѭ и други чорбаджіи за да гы посплаши нъ нѣма врѣме. Това остава да учините пакъ Вие и онъ писменно. Много внимателенъ и откровененъ са показа къмъ мене, за което азъ сьмъ обязанъ на Ваша-та рекомендація. Благодарѭ!

Отъ Сливенъ Ви пратили за мене 3 топа ямурлукъ (аба) такъ наричаемы — сумакы. Това бало ми е армаганъ отъ Майка, та за това, молѭ, да задьржишь единъ-тъ топъ за себѣ, да си ушіешь нѣкоѭ врьхнѭ дрѣхѫ за въ по пѫтъ, а другый-тъ топъ прати менѣ прѣзъ Спасовича или Даміяновича. Това ти е армаганъ отъ Майка, та ти са молѭ да го пріемешь милостиво.

Кажи, молѭ, на твой драгоманъ, т. е. въ дюгень-тъ му, да ми пратѭтъ поскоро оставены-тѣ у нихъ панталоны, жилетка . . . тѣмъ же путемъ.

Сичкы твой

С. Филаретовъ.

2423. — Дѣвическо училище. Хаджи Мано противникъ и притѣснитель селски. Народни пѣсни за Москва. Допитване за единъ контрактъ. Пак. 96.

Господину Найдену Герову, Русскому Консулу

Въ Филибе

Прието 10 Дек. 1858.

София 1858 Дек. 8.

Бае Найдене!

Оттоварямъ на твое-то писмо отъ 4 т. м. Благодарѭ, че не само кога си здравъ, нъ и кога си боленъ пакъ са силишь и ми отписвашь. Азъ вполнѣ чувствувамъ това и ти пращамъ искреннѫ благодарность.

Много ти здраве отъ учителка-та и дъщеря й. Ные сме отворили векѣ училище-то Дѣвическо и са събрахѫ до 80 момичета. Въобще граждане-тѣ са радватъ на това и момичета-та учѭтъ съ голѣмо усердіе. Имаме ученици отъ 12 и до 18 годины. Послѣдны-тѣ, то са знае, правѭтъ пò голѣмы успѣхы..... Само едно лице щепетилно имаме, кое гледа накриво това Заведеніе, а споредъ заведеніе-то и мене. То е Хад. Мано чорбаджи. Отъ вънъ, на лице си правиме политикѫ, нъ гледамъ, че ако бы нашелъ още другари, не бы ма траялъ тука. Онъ е съ Владыка-та дѣто сѫ за църква-та и противъ училище-то. Впрочемъ это-между нами. — Що теглятъ селянетѣ около Софія, причина на това е х. Мано.

Пратихте ли пѣсни-тѣ Костадину въ Москвѫ? Ако не сте, върнѣте гы менѣ да му гы пратѭ по пощѫ-тѫ, или гы пратѣте Вые по поща-та, та колко платите, минѣте гы на мой счетъ.

Прилагамъ Ви единъ контрактъ. Единъ отъ ортаци-тѣ скрышомъ еземалъ беглнкъ. Споредъ тоя контрактъ другы-тѣ ортацы можѭтъ ли потражи отъ него дѣлъ, или не? Това трѣба да знаѭтъ въ Коммерч. Судъ, Тиджаретъ -одасѫ у Пловдивъ. Ако Ви приляга научѣте са, молѭ и ми отпишете пò скоро. То са знае, че и това трѣба да остане тайно.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2424. — Благодарность за училищни работи. Дѣятелность-та на новия паша. Пак. 96.

Господину Найдену—Герову, Русскому Консулу,

Въ Филибе.

Τῷ Κ. Ν. Γέροβ. Ρωσσικῷ Προξένῳ

Εἰς Φιλιππούπολιν.

Прията 26 Дек. 1858.

Софія 1858 Дек. 22.

Бае Найдене!

Ако не бѣхъ ти видѣлъ почеркъ-тъ надъ писмо-то г. Шампоазо, още повыше щѣхъ да бѫдѫ на мысль за твое-то недѫгаво здраве. Дано до сега совсѣмъ векѣ да са е попривило, та да можете да срѣщате Праздницы-тѣ здравы и веселы съ сичко-то семейство.

Благодарѭ ти отъ себе и отъ страна на по̀-благонамѣрены-тѣ наши граждане, че си наредилъ работѫ-тѫ така. Вѣрваме, че това нѣщо сега е доста оздравено. Канцелярскы-тѣ правдины ще пратиме г. Шампоазо, и покрай тѣхъ ще гледамъ да са отдѣли нѣщо и за Ваше-то посредничество, безъ което рѣшително нищо не бы было.

Приключено-то, молѭ, пратѣте Банкиру при Етемъ-Паша Ходжа Авраамy, по скоро. А кога са видите и съ Паша-та, не забравяй да му кажешь млого здраве отъ мене.

Новый-тъ нашъ Паша отъ истина се показва за сега много справедливъ. Сичко е сега мирно. Не са чуе и по села-та нищо лошо.

Ако не си пратилъ пѣсни-тѣ Костадину, дай гы Спасовичу съ дрехы-тѣ и кареклы-тѣ (отъ твой драгоманъ) за да ми гы испрати по̀ скоро, защо сега има у него Софійскы кола. — Много-здраве на бая Стоянча.

Твой
С. Филаретовъ.

Кога прочетешь приключ. ако трѣба запечатай го и го прати г. Шампоазо.

2425.—По наслѣдството на Симеоновича. Нови страхове за паритѣ. Владиката и Хаджи Мано противъ. Защита отъ консулството. Страхъ за положението. Даръ отъ Аксакова. Надгробни кръстове и плочи. Хасанъ-паша. Етхемъ-паша. Пак. 96.

Прията 25 Яннуар. 1859.

Софія 1859 Јан. 23.

Бае Найдене!

Азъ възчаквахъ да поизвършѫ нѣщо, та тогава да ти отпишѫ, нъ за съжалѣніе наши-тѣ Българе млого тежко и медленно отыватъ въ сичко, та за това доде човѣкъ не гы види да свръшѫтъ нѣщо, никога и не трѣба да са хвали съ нихъ.

Прѣди Коляда азъ ти писахъ — дѣ останѫ работа-та на пок. Симеоновича и ти приключихъ друго писмо за г. Шампоазо. Да ма извѣстишь, молѭ, поелъ ли си тыя писма?

Тогава азъ прибързахъ да ти са похвалж, че ще направимъ и ще сторимъ така и така.

Сега като дойде работа-та да са каже рѣшително що са мысли, оказва са, че мои-тѣ шопы шаватъ и отъ една страна развлачятъ работж-тж и не щжтъ да извадьжтъ счеты-тѣ, а отъ друга страна гледатъ да увѣрьжтъ Народъ-тъ, че трѣбало по̀ напрѣдъ цьрквж-тж да са направи съ тыя пары, та че послѣ, кога стигне ржка, да правьжтъ школж-тж. Това иска Владыка-та, и пьрвый притеснитель и грабитель на сиротыня х. Мано неговъ любимецъ и соучастникъ въ фанаріотскы-тѣ му добродѣтели. — Народъ-тъ са склони въ полза на Училище-то, нъ горны-тѣ гнусны личности го плашьжтъ сѣкакъ и сѣкой са тегли на страна. Азъ като видохъ такова открыто гоненіе, теглихъ са и азъ на страна за да не бы ла помыслятъ, че имъ давамъ поводъ да ставатъ партіи.

Още една надежда остара: Община-та ти бѣ казала да напишж г. Шамп. отъ нихъ, че слѣдь Коляча ще му пратьжтъ счеты-тѣ и канцелярскы-тѣ правдины, които азъ и сторихъ. Они не стояхж на дума-та си. Сега г. Шамп. има право, спроти тѣхно-то писмо, което Вые му сте дали кага са вьрнж отъ Европа, да имъ направи строжайшій выговоръ за неисполненіе обѣщанія и второ да гы посплаши така: или поскоро да му испратьжтъ счеты-тѣ чрезъ Филаретова (тука не е лошо да обвини малко и Фил. който го е увѣрявалъ, че Софіянцы-тѣ си стоьжтъ на дума-та, а сега излазя другояче.) заедно съ канцелярскы-та правдины, или онъ г. Шамп. ще прати въ Софія единъ свой човѣкъ съ писмо до Паша-та да прибере сичко, що е останжло отъ Симеон. за свое-то Консулство, и да не остави нищо за Софіянцы-тѣ.

Само такова писмо може да ны свѣсти. Срамъ ма е веке, бае Найдене, да та безпокоьж, нъ молж да ма прощавашь.

Азъ сьмь сега като Јерусалимскій гражданинъ: ты знаешь каковъ видъ имамъ. Молж та и за това нѣщо нареждай, пиши Ступину или другждѣ, та виждь дано ма снабдишь по̀ скоричко съ такова нѣщо успокоително въ минуту жизни трудную. . . . .

Имашь даръ отъ Аксакова книгж: Дѣтскіе годы. Прати-щж ж по г. Михаловича. Дѣдо Денкоглу ми пиши, че Костад. са учи добрѣ и започелъ да му дава по 6 р. с. въ мѣс. сверхъ стипендіи. г. Денкоглу си пише завѣщаніе. Много ми пиши за цьрквы и попове, та ма е страхъ да не излѣзе: гора родила мышь. Доколко ми са отваря и азъ ще му внушавамъ, нъ дано и Богъ да го просвѣтеше.

Плочи-тѣ съ крьстове-тѣ поржчай да изработьжтъ чистичко и надписы-тѣ да бжджтъ златны.

Така ще ми купите една дюжинж столацы (карeклы) и ще ми гы пратите прѣзъ г. П. Спасовича, отъ когото можете да земете колкото пары потребатъ.

Нашъ Хасанъ Паша сега за сега добрѣ са влада. — Що Етхемъ Паша? Що Аврамъ? — Млого здраве г. Шампоазо, г. Стоянчу и г. Ј. Груеву.

Почтително са кланямъ и на буля Найденица.

Вашъ благодарный
С. Филаретовъ.

2426. — Канва за дѣвическото училище. Съграждане дѣвическо училище. Секретъ за благодѣтеля. Насърчително писмо на благодѣтеля. Страхъ за тайната на писмата. Пак. 96

Господину Найдену Герову, Русскому Консулу,
Въ — Филибе.

Прията 28 Януар. 1859.

София 1859 Jan. 25.

Бае Найдене!

Идж да Ви досаждамъ пакъ съ новы порученія.

Дѣвойкы-тѣ шіжтъ на канва. Тукъ такова нѣщо нѣма. А учителка-та ма увѣрява че въ Пловдивъ имало. Молж, наредѣте да купжтъ отъ нѣколко сортове канва по 2 аршина отъ всѣкой сортъ, и ми пратете чрезъ г. Петра Спасовича.

Вые помните кой е онья благодѣтель който отваря тука Дѣвическо Училище, за кое съ негово позволение азъ Ви казвахъ по секрету, и който веке и приготвилъ матеріалъ за да започне зданіе-то, щомъ се отвьрне врѣме-то. Неговы сограждане-простацы, само отъ едно подозрѣніе че е онъ, гракнъли са вьрху му отъ зависть, за да му намѣрjжтъ леснинж-тж, махнжли бы го совсѣмъ. Ала сега я стоjж на лице, и не смѣjжтъ менѣ нищо да кажжтъ. Освѣнь тебѣ и г. Шампоазо никому другиму не е познато име-то на тоя благодѣтель, и за да не бы да раздразнеме още повыше завистницы-тѣ, то това име трѣба да остане тайна, доде са свьрши работа, па послѣ нека си гълчjжтъ.

Голѣмо добро бы учинилъ, ако са потрудишь да напишишь нѣколко редовце на тоя благодѣтель чрезъ мене или съ име или безименно, като го поблагодаришь и похвалишь за добро-то му дѣло и пр. . . . . То ще бжде за него Высочайшая граммота.

Вижь, молж, да ма снабдишь съ видъ на жителство. . . .

Млого-здраве були Найденици.

Весь Вашъ
С. Филаретовъ.

Кажи ми, до сега има ли да си забѣлѣжилъ нѣщо по печатитѣ на моитѣ къмъ тебе писма? баратъ ли ги?

2427. — Зимане-даване. Съвѣтъ за пазене здравето. Благодарность за паспортъ. Пак. 96.

До Господство Му Найдену Герову,
Русскому Консулу
Въ Пловдивъ.

(Сосъ 30 минца).

Прията 11 Февр. 1859. Отгов. 20 Февр.

София 1859 Февр. 9.

Бае Найдене!

Пріехъ писмо-то ти отъ 5 Ф. и са зарадвахъ за сичко що ми у него отписвашь.

Пращамъ ти днесь чрезъ г. П. Спасова триесе австрійскы жълтицы (минца) като депозито за да плащашь отъ нихъ за сандаліи, плочи и друго що харчишь за мене.

Благодарѭ за усердіе къмъ мене. Азъ познавамъ, милый бае Найдене, че прѣкалявамъ и Ви досаждамъ съ сякаквы порѫчванія, нъ мыслѭ, прѣмыслямъ, че пакъ до тебе.

Дано поскоро да ти дойдяше помощникъ, защо много мыслѭ и са безпокоѭ кога усѣтѭ, че твое-то здраве не е на мѣсто. Знаѭ, че ты лесно не са прѣдавашь, ама за тоя редъ ще ма прощавашь: имамъ да ти са сърдѭ и да ти са карамъ додѣ ми падне капа-та отъ глава. Ты са надѣешь на твое Атлетическо сложеніе, та за това са и не прѣвардвашь и са изоставяшь на произволъ судбы. . . . . Чувай са, бае Найдене!

За паспортъ ти пращамъ своѭ-тѫ искреннѫ благодарность. г. Ступину ще отговорѭ дò пѫти.

Ако г. Спасовъ не е нашелъ оказіѭ, то не е злѣ да ми го пратите и съ поща-та, като земете квитанціѭ. . . . .

Прощавайте до втори пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

У дюкянъ-тъ на твой драгоманъ имахъ панталонъ, жилетъ . . . . Кажѣте, молѭ да гы дадѫтъ г. Спасову да ми гы прати заедно сосъ сандаліи-тѣ.

2428. — Приятелска радость. Положение и движение на войската.

Господину Найдену—Герову,

Русскому Консулу

Въ — Филибе.

Прията 25 февр. 1859.

Софія 1859 Февр. 23.

Бае Найдене!

Честитъ ти мышь-пондѣлникъ и лекы ти посты! Отговарямъ на твое письмо отъ 20 февр. Радвамся, че си здравъ и юнакъ, и че не было истина, както бѣха ма уплашили нѣкои си за твое здраве. Това не видѭ толкова отъ твои писма, колкото са научавамъ на здраво отъ г. Трувчева че си здравъ като кукурякъ.

Тука имаме около 1200 коняницы-низамы, (се съ кобили) кои по Април. 1858 бѣхѫ дошли тука отъ Шуменъ. Вчера ми казваше и самъ Паша-та, че има да дойдѫтъ отъ Ц. Градъ за Софія около 10,000 войск. пѣш. и за Нишь 10,000 души пѣшацы. Нъ отъ коя армія, кои полкове и какви паши, съ какво назначеніе таково почти небывало число отъ войска въ мирно врѣме по тія мѣста, и самъ онъ ся удивлява и не знае какъ да мысли: баре така говори прѣдъ мене. — У Нишь имало до сега около 1500 душ. пѣш. войск. а сега не знаеме остава ли пакъ тамъ, или отыва нѣкждѣ.

За друго ще поиспытамъ, та въ Срѣда тръгва за у Пловдивъ единъ пашенецъ и отписа щѫ Ви.

Твой
С. Филаретовъ.

2429.—„Дѣтскіе Годы“ поклонъ отъ Аксакова. Чорапе армаганъ на разни лица. Молба за паспорта. Софийски депутатъ тръгва прѣзъ Солунь за Цариградъ. И владиката настоявалъ за това. Пак. 96.

Приято 28 Февр. 1859.

София 1859 февр. 25.

Бае Найдене!

Пращамъ ти „Дѣтскіе Годы“, поклонъ тебѣ отъ Аксаковы.

Пращамъ ти още чурапы: 4 чифта ще задрьжишь себѣ (2 чифта пьстры за буля Найденица и 2 чифт. бѣлы за тебе) 2 чифта ще дадешь Г. Стоянчу доктору: 1 ч. мѫж. и 1 ч. женск. — Нѣма съ какво друго да Ви са похвалиме, та баре съ това.

Други 2 ч. мѫжк. и 2 ч. женск. ще допратите до Едрене г. Ступину. Може писмо-то да пратите напрѣдь, а чурапы-тѣ кога пò скоро са найде оказія.

Податель-тъ на това е вѣрно момче, та може съ него да ми пратите паспортъ-тъ, нъ се пакъ не ще му казвате, че въ конвертъ-тъ има паспортъ, нити пакъ другы да знаѭтъ за това, пока.

Абрамъ ти са кланя. Онъ 3 пѫти доходилъ на „Остани-съ-сбогомъ“ и ты се си спалъ!

Нашъ депутатъ тръгва за Ц. Градъ прѣзъ Солунь. Владыка-та най млого бьрза и подканѭ за пòскоро. Не знамъ отъ гдѣ толкова усердіе.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2430.—Наслѣдството отъ Симеоновича и дѣвическото училище. Спрѣчкване съ хаджи Мано. Той иска прощка. Захващане втори катъ на мѫжкото училище. Възнаграждение на Шампоазо и Герову за услугитѣ. Приятелски поздрави. Пак. 96.

Приято 21 Марта 1859.

София 1859 Март. 18.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 13 Март. — За работа-та на Симеоновича и Дѣвич. Училище азъ бѣхъ са поспречкалъ малко съ наши-тѣ чорбаджіи т. е. съ елного само чорбджія, прьвъ кметъ и членъ отъ Мезлиша, хад^ж Мана. Онъ като виде, че я и безъ него бѣхъ расположилъ сички граждане ла са свръши сичко, онъ бѣ принужденъ и предъ народъ-тъ да ми иска прощкѫ и писменно да са признае че е противодѣйствувалъ до сега и въ двѣ-тѣ работы и за това иска отъ мене прошкѫ. Азъ го простихъ, нъ съ условіе че занапрѣдъ нѣма да противодѣйствува. За това и прѣди да дойде на г. Шампоазо писмо-то азъ гы бѣхъ склонилъ та извадихме счеты-тѣ, оздравихме да са започене въ едно врѣме и Дѣвическо-то Училище и 2-й этажъ на Мѫжко-то училище, и пары що сѫ заминѫли отъ училище-то въ цьрква-та, община-та дава записъ че гы сѫ земали еснафскы съ лихва за да гы врънѫтъ, кога бы потрѣбали за школа-та. Съ една дума сега са цалувахме, мирихме и са надѣеме да вървимъ пò добрѣ. Тука за чудо го броѭтъ, че тоя чорбаджія ми са поклони.

Пращамъ ти писма и полицѫ отъ 3000 гроша. 2000 грош. ще броите

Г. Шампоазо за канцелярскы правдины, а 1000 ще благоволи бае Найденъ да задьржи за себе, като слабичькъ признакъ на оная искрѐнна благодарность, коя питае Филаретовъ, а заедно съ него и Софіяниы-тѣ, къмъ бая Найдена за неговы безкорыстны трудове и постоянно доброжелателство*).

Ето ти писмо и отъ бая Костадина. Радвамса че и дѣдо Денкоглу започенѫ да ми го хвали че са учи добрѣ.

На бая Стоянча млого-здраве. Ще сториме по неговы и твои съвѣты.

Ты отъ работы не можа още да ми испратишь паспортъ-тъ.

Азъ бѣхъ са наканилъ да та пытамъ скоро ли ще станешь баща? ала като имашь толкова работы, то едва ли ти прилича тоя въпросъ! Да не ма кажешь на буля Найденица.

На бая Евлогія и сичко Ваше семейство — млого здраве.

Що мои-тѣ карекли, плочи, панталоны и пр. и пр. . . . .?

Отъ бълг. писмо на г. Шампоазо ще узнаешь гдѣ е работа-та на Симеоновича, та ако трѣба ты ще му разкажешь, що онъ не разумѣе отъ мои-тѣ пусты френскы. . . .

Твой

С. Филаретовъ.

2431. — Календари отъ Д-ръ Ст. Чомаковъ. Положението и движение на воиската. Да се прати паспортътъ. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену—Герову

Русскому Консулу

Въ Пловдивъ.

Прията 6 Април. 1859.

Софія 1859 Април. 2.

Бае Найдене!

Пратихъ Ви по единъ Софіянецъ, Манолъ па.[ч] Атанасовъ, който щеше да дойде до г. П. Спасовича, единъ пакетъ съ различны писма. Потражѣте го молѭ и бѫдѣте добры да ми отговорите за това поскоро, т. е. за пріемане-то на пакетъ-тъ.

А другый пакетъ, що бѣхте ми писали че сте оставили у Г-на Спасовича за да ми го прати, и до тоя часъ не сьмь получилъ. Ако до сега не е испратенъ, то сторѣте добрѣ да ми го испратите застрахованъ у Турск. поща; или чрезъ Нѣмск. поща още по здраво.

Поздравѣте бая Стоянча отъ мене и му кажѣте да прѣдаде календари-тѣ Г. П. Спасовичу за да ми гы испрати по̀ скоро.

Тука що бѣше войска-та, вчера тръгнѫ за Шуменъ, а до кѫдѣ Недѣля очекуваме новѫ войскѫ Цариградскѫ, коя иде прѣзъ Едрене и Пловдивъ. Казватъ да е отъ Гвардія-та.

У Нишъ, казватъ, да има само до 1000 низама въ крѣпость-та.

Твой

С. Филаретовъ.

---

*) В. писмо № 2411 отъ 21 авг. 1859 г. гдѣто Н. Геровъ дава това възнаграждение да се употрѣби за обществена полза. Ред.

2432. — Поклонение на Рилския монастиръ. Количество и движение на воиската. Страхъ отъ Сърбия. Ангария по селата. 500 кола да сж готови. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену Герову, Русскому Консулу.

Въ Пловдивъ.

Софія 1859 Апр. 20.

Христосъ Въскресе,

Бае Найдене!

Азъ сьмъ сега половинъ хаджія че сьмъ ходилъ на поклоненіе у Рылск. Монастырь за Великдень. За това ти и отговарямъ изеднжжь на двѣ твои писма отъ 9 Март. и 10 Апр.

Благодарж за паспортъ и постоянно къмъ мене снисхожденіе и доброжелателство. — Ты можешь да ми са карашь колко щешь, само гледай да чинишь това пò често.

Ные сега имаме до 6000 низама сосъ 3 военны Паши. Казватъ, че ще дойджтъ още та ще станжтъ до 25000 сичкы. Нѣщо са боjжтъ отъ Сьрбія. По села-та е поржчано да има приготвено около 500 кола, въ който часъ гы повыкатъ, да бждjтъ готовы—да товарjжтъ топове и др. принадлежности...... Повече-то око-то имъ кждѣ Сьрбія.

Злодѣйцы още не са чуjжть твьрдѣ, нъ мирнымъ образомъ посѣщаватъ селяне-тѣ, корматъ отъ нихъ хлѣбъ, барутъ, опинцы — и только.

Защо не отговоришь ты на Наша-та Община и да имъ понапълнишь главы-тѣ за Училище и проч. . . .?

Твой

С. Филаретовъ.

На П. Спасова дай 133 гроша за мой счетъ.

2433 — Хайдуци дружини въ Самоковско и Дупничко. Искюпски английски консулъ въ София. Противникъ на рускитѣ симпатии. Мисионери протестанти. По наслѣдството отъ Симеоновича. За втория катъ на мжжкото училище. Пак. 96.

Господину Найдену—Герову, Русск. Консулу.

У Пловдивъ.

Прiято 12 Мая 1859.

Софія 1859 Маія 7.

Бае Найдене!

Хайдуцы тждѣва бѣха са появили шайками, една отъ 10 души, който сосъ пристояване и харчеве на нашъ Губерн. Хасанъ Паша тыя дни са изловихж и сж въ пранга, като убихж отъ нихъ двоица. Прѣди това, они бѣха обрали нѣколко селяне и убили двоица Българе. Друга-та шайка е отъ 24 души, която са пропждили кждѣ Самоковско-то сега. Чуjжтса още много да пакостjжтъ кждѣ Дупница. Воиска-та си е се 6000 и си са влада много кротко.

Паши-тѣ военны и тритѣ, както и губернаторъ-тъ ни Хасанъ Паша ми дохождахѫ на гостье на квартира и училища-та. Показватъ благосклонность.

Прѣди 3 деня е дошелъ тука Искюпскій Англійск. Консулъ, кой слѣдь малко може да посѣти и Филибе. Онъ много са бои отъ панславизмъ. Много жали, че Българе-тѣ ушь имали симпатія къмъ Руссы-тѣ, което, по негово мнѣніе, было много лошо нѣщо, и ма совѣтува пріятелскы да са чувамъ да не бы да подпаднѫ подъ тоя грѣхъ!

Имаме и двоица мисіонери протестанскы, дошли прѣди 4 деня тука. Англичане.

Молимъ, поразговорѣте са пòскоро съ г! Шампоазо, та или онъ самъ или чрезъ М=г Берти Австр. Конс. у Филибе, да напише тукашн. Австр. Консулу г. Замеру, който да поеме колкото мѫчны вересіи имаме отъ покойнаго Симеоновича и му покажѭ за да гы прибере онъ отъ име г. Шампоазо. Друго: него да упълномочи г. Шамбоазо за да пристои, като да са дигне 2-й катъ на Мѫж. Училище, като са споразумѣва съ мене. — Това е много нужно така да стане, та Ви молѭ, потрудете са.

Вашъ

С. Филаретовъ.

И Гергевъ-день дойде: сега векѣ ще ми пишешь често и на длъго.

2434. — Хайдуци изловени. Войската се влада добрѣ. Движение на войската. Гражданскиятъ и военнитѣ паши посѣщаватъ българскитѣ училища. Помощь отъ тѣхъ за ученицитѣ. Пак. 96.

Господину Найдену—Герову, Русскому Консулу

Въ Пловдивъ.

Софія 1859 Маія 11.

За много-годинъ, бае Найдене, Св. Кирилъ и Меѳодій да Ви са на помощь!

И Гергевъ-день дойде, ты пакъ се по прежнему го карашь: нѣма да пишешь, не са обаждашь, или тврьдѣ слабо. . . . .

Писахъ ти съ Нѣмск. поща, че хайдуцы-тѣ сѫ изловихѫ. Сега нищо страшно за тѫдѣва не са чуе. Войска-та са влада добрѣ. Днесь едно отдѣленіе отъ 300 конницы отыва за Берковица, а друго отдѣленіе отыва за Пиротъ (Шаркёй) отъ 2000 пѣшацы.

Тая недѣля Соф. Губерн. Хасанъ Паша посѣти училища-та ни. Слѣдъ него гы посѣтихѫ и военны-тѣ Ферикъ Османъ Паша и Лива Сюлейманъ Паша и Абдуллахъ Паша. Ные гы срѣщахме какъ можахме, и они ми исказахѫ много комплименты; доходихѫ ми и на квартира-та. Военны-тѣ дадохѫ близо до 2000 гроша да гы раздадемъ на дѣца-та — момчета и момичета.

Молѭ, кажи Г. Шампоазо да ми прати писмо отъ себе или М-г Берти до тукашн. Австр. Консулъ, като да прѣстои да извади оныя вересіи, които азъ му покажѭ отъ счеты-тѣ Симеоновича, ако е възможно съ първа почта, съ голѣмо одлъженіе за Наша-та Община.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2435. — По работата на Симеоновича. Учитель пловдивски павликянинъ. Отношения съ владиката. Пак. 96.

Господину Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Прието 27 Мая 1859. Отгов. 28 Мая.

Софія 1859 Маія 25.

Бае Найдене!

Отговарямъ на 2 твои писма отъ 15 и 16 Маія.

Не бива ли, кога г. Шампоазо, е разваленъ съ Берти, не бива ли прѣдварително Вие да са споразумѣете сь г-на Шампоазо, та послѣ ты да прѣдложишь г. Берти да напиши партикулярно тукашн. консулу г. Замеро за да пристои да са извадѭтъ тыя вересіи отъ оныя лица, които ще му покаже Филаретовъ.

Друга бѣлѫ: Пращамъ ти единъ темесюкъ отъ кои има да са събиратъ още 4000 гроша или отъ Никола Лаврёва или отъ поручитель-тъ му Армея Дончева въ Карлово. Тыя пары сѫ отъ вересіи-тѣ на Симеоновича, та колко за тыя така и за погорни-тѣ Община-та ще Ви е благодарна за пристояване да са съберѫтъ.

Г. Лашезъ ми е прѣдлагалъ да приберѫ при себѣ за другарь въ училище-то Пловд. Павлікіянск. Учитель. Азъ му отговорихъ, че отъ своя страна азъ бы желалъ, нъ училище-то наше нѣма срѣдства, за да му заплаща прилично. При сичко това, обѣщахъ му да пристоѭ та че да видиме. Я му обадихъ, че и ты си ималъ случай да ми хвалишь тоя човѣкъ (а то не си ты, а братъ ти Костадинъ.). Сега като не сьмъ въ милость у Владыка-та, ако и да си ходиме и да са увѣряваме у взаимна любовь съ него, ако и да иска да ма прави зеть и пр. . . . не са наемамъ да стоѭ яко за да имамъ другарь Павлікіянск. Учитель. Защо съ това можѭ да поводъ Владыкѣ да ма прѣдстави прѣдъ простый народъ въ невыгоденъ свѣтъ, религіозно.

Какъ да е отпиши ми каквы познанія има тоя човѣкъ, каковъ нъравъ и направленіе, та види щемъ.

Твой
С. Филаретовъ.

2436. — Добри отношения съ гражданския и военнитѣ паши. По работата на Симеоновича. Убийства и разбойничества въ Самоковъ и Самоковско. Пак. 96.

Τῷ Εὐγενεστάτῳ Κυρίῳ Ν. Γέροβ, Ρωσσικῷ Προξένῳ
Εἰς Φιλιππούπολιν.

Прието 3 Юния 1859. Отгов. 11 Юния.

Софія 1859 Јун. 1.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 28 Маія.

Сега за сега азъ сьмъ доста добрѣ и съ Губернаторъ-тъ нашъ Хасанъ-Паша, и съ военны-тѣ Паши. Ако нахождашь и ты че не квари нещо, то накарай г. Шампоазо да напиши наш. губернатору Хасанъ-Тасенъ-Пашѣ да стори тахсиль, да собере 29,033 грош. отъ боно-то, което ужь г. Шампоазо е пратилъ менѣ для передачи пашѣ. — Длъжникъ-тъ е Апостолъ Приму Панкооглу Станимакали въ Софія механеджи. Срокъ-тъ на боно-то са е свръшилъ

на $^{18}/_{30}$ Маія. — Ако ли това не одобришь, то може г. Шампоазо отъ себе да пише за боно-то на паша-та безъ да са споменува въ тая работа мое-то име.

Въ Самоковъ Еврейскы-тѣ касапы убили едного Българина въ кѫщя-та си. Тамъ са появили злодѣйцы, кои убили едно заптіе и ранили двоица другы заптіета и то при градъ-тъ. Сега гы тражѭтъ и тамъ и тѫдѣва по Витошь планина.

Твой
С. Филаретовъ.

Честито ти лѣто и дача. Ные тукъ оплухме отъ дъждове. Отъ студъ азъ имамъ насморкъ. — Върнѫхѫ ли са мои-тѣ бѣлы лѣтны панталоны и жилетка отъ Карлово?

2437. — По наслѣдството отъ Симеоновича. Надгробни плочи. Не е добро да бѫдешъ зеть на грьцки владика. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 11 Юнія 1859.

Бае Савво!

За отговоръ на писмо-то ти отъ 1 Юнія щѫ да ти кажѭ, какво ся прибрахъ завчера въ града отъ дачѭ-тѫ, та днесь, като си свръшѭ пощѫ-тѫ, щѫ ся срѣщнѫ съ г-на Шампоазо за да нагласимъ, както е добрѣ, работѫ-тѫ за длъга на пок. Симеоновичя отъ Апостола Примовъ Панкоглу, така и за другы-ты работы и съ нѣмскѫ-тѫ пощѫ да ти пишѭ.

Надгробни-ти камене щяхѫ да ся товарять завчера за Софіѭ. Днесь ще ся научѭ натоварили ли сѫ ся.

Панталони-ти ти и елекъ-тъ дойдохѫ отъ Карлово, та гы дадохъ Г-ну П. Спасову да ти гы проводи.

Пò-прѣди ми спомянуваше, че владыка-та иска да тя прави зять. Тука казвать да ся съглядали, че владышкы пары не хващали темелъ, та баремъ не дѣй си смрьсява народность-тѫ, таче ты знаешь.

Слѣдъ еднѫ недѣлѭ отъ днесь ся канѭ да идѫ на бани да посѣдѫ тамъ 10—15 дни.

Има ли сега много войска въ Софіѭ и въ Нишь?

Добро видѣніе!

Твой
Н. Геровъ.

С. Филаретову,
Софіѭ.

2438. — Страхъ отъ война. Селянетѣ се копаятъ. Добро владане на войската. Страдания на селянетѣ. Прошение отъ жеравненското училище за помощь. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену Герову,
Русскому Консулу.
Въ Пловдивъ.

Прнято 14 Юнія 1859.

Софія 1859 Јун. 10.

Бае Найдене!

На бързо пишѫ тебѣ и г. Ступину. Прочети, молѭ, написано-то за него и приложено-то тука писмо и му го допрати, както знаешь.

Кѫдѣ Нишь, Берковица и Пиротъ Българе-тѣ си закопвали въ земя-та бакѫрь и другы покѫщнины, защо са боять отъ размирицы. Воиска-та тѫ-

дѣва са влада наистина кротко, но какъ ла е селяне-тѣ се пакъ страдатъ отъ това много: Трѣба да донасятъ дрьва, масло, жито и пр. и пр. по назначена цѣна, и то кой знае кога ще имъ са плаща.

Пращамъ ти едно прошеніе за помощь на Жеравненско-то Училище и ти са молѭ, ако прилега, исходатайствувай отъ нѣйдѣ нѣщо: отъ вѫтрѣ!

Млого здраве на буля Найденовица.

Твой
С. Филаретовъ.

2439. — Земане-даване. Владиката иска да прави зеть Филаретова. Прѣдложение на Филаретова отъ Ташови, отъ Хаджи Коцеви. Добри отношения съ всинца. Съ хаджи Мана нé. Отвращение отъ сродяване съ гръци. Положението и движенията на войската. Тегла на християнетѣ. Митрополитъ Михаилъ и войната. Невѣроятни новини. Фатализмъ на турцитѣ. Постройка на училищата. Д. Трайковичъ прави дѣвическото училище. Пак. 96.

София 1859 Јун. 16.

Бае Найдене!

Отговарямъ на Ваше писмо отъ 11 Јун.

Благодарѭ Ви, че сте са потрудили, та сте наредили да ми испратятъ камене-то и дрѣхы-тѣ.

Желаяхъ да знаѭ платецъ-тъ или поручитель-тъ на оня темесукъ, що сте пратили въ Карлово, да ли сѫ добры да си са наплатѭтъ во врѣме.

Азъ ти споменувахъ, че Владыка-та иска да ма прави зеть, но не ти казвахъ, че и азъ да сьмъ искалъ да го правѭ тесть. Съ това искахъ да ти кажѭ само това, че сме съ него ушь въ добры отношенія. Онъ нѣколко пѫти ми е споменувалъ за това, още е говорилъ и на другы мои пріятели да ма придумватъ. Отъ своя страна и азъ не нахождамъ за нужно ни да му предлагамъ нѣщо, ни пакъ да му отрѣзвамъ, че това е нѣщо невъзможно. Ако си мысли, нека си мысли. . . . Не сьмъ му давалъ обѣщаніе, та да гледамъ да го извадѭ отъ тая мысль.

За Ташова-та дъщеря много ма молихѫ тая зима. Она е малко блѫснатичка по уму, неблаговидна по наружности, злонравна по воспитанію. Пары ми обричахѫ до 100,000 грош. Малко останѫ да са склонѭ, и сега благодарѭ Богу, че не са поддадохъ. За да са ослободѭ окончателно, принужденъ быхъ да гы излъжѭ, че г. Денкоглу не ми дозволява да са женѭ, и така ѭ годихѫ за едного отъ ученицы-тѣ ми.

Сега има друга дѣвойка, дъщеря на извѣстный тебѣ ха^ч Коца (кой векѣ е умрѣлъ), балдѫза на Д. Трайковича и Манулакя Ташёва. Она не дурна собою, кроткаго нрава, и отъ какъ са е отворило тука Дѣвическо Училище, она безъ да гледа тукашни предразсудкы, прьва отъ Софійскы-тѣ дѣвойкы, момы (она е на 15 год.) е започела да ходи въ училище-то редовно и да са учи. Сега чете и пише българскы пóслободно и отъ своѭ-тѫ учителкѫ. Споредъ нея около десетина другы момы ходѭтъ и са учѭтъ недурно. Сичкы тука казватъ, че нравственно само това семейство тука е безукоризненно. Бѫдѫщій зеть може да живѣе при хаджійка-та при сичка покѫшнина и кѫща най малко 10 годины, до совершеннолѣтіе-то на единственный-тъ имъ сынъ, мой сега ученикъ. Готовы парицы, освѣнь нанизъ отъ 25—30,000 грош. друго не ще да има, нъ при дѣлежъ-тъ, на дѣвойка-та може да й са паднѫтъ мюлкове най малко за 80,000 грош. Дѣвойче-то, както и сичко-то имъ семейство доста често и очевидно показватъ желаніе за да станеме роднина. Отъ своя страна и азъ усѣщамъ нѣщо като сочувствіе, така, що ако бы да са женѭ въ София, то посгодно мѣсто за мене не може са найде. Нъ при сичкы тыя

мысли, ми са припречва пытане: Какъ ще са живѣе въ Софія за всегда? Сега за сега я сьмъ поставилъ себе така, що щогодѣ врьшѭ за Общество-то, по неволѣ ми са чуе дума-та, и не допущамъ никого да посяга на моя честь и работа. Желаніе-то ми и за напрѣдъ не е друго, освѣнь да са трудѭ за добро-то на Софіянцы-тѣ, нъ простота-та, невѣжество-то, ты знаешь, колко оцѣнява тыя работы и съ кой гнусенъ починъ гы награждава. Сега сичкы граждане сѫ съ мене, освѣнь, едного само чорбаджія хаџи Мано, издайникъ и изѣдникъ на сичко Софійско, они ми довѣряватъ и слушатъ сичко, що имъ предложѭ. Съ Владыка-та и Паши-тѣ сьмъ добрѣ и са владамъ съ нихъ съ всевъзможна осторожность и предусмотрителность. Но, не дай Боже, като човѣкъ, ако бы отъ нѣкоя страна малко нѣщо бы ми пошавнѫла нога-та, то мѫчно може да очекува човѣкъ постоянство и характеръ отъ простъ народъ. . . . . Ще ми кажешь не давай причинѫ. Добрѣ, тогава трѣба за да угодѭ на единъ чорбаджія, да бѫдѫ не само безполезенъ, нъ още и во вреда на тукашна-та Община. Догдѣто трѣба азъ вардѭ голѣмѫ умѣренность и не са оставямъ отъ нея другояче, освѣнь само когато е крайность, когато трѣба да са избира отъ двѣ-тѣ лошавины по̀малка-та. Това ма затруднява, та не можѭ още да са рѣшѭ. А е врѣме да свршѭ това че ми са е досадило векѣ отъ пуста самотія и безреднины по кѫщи. Мѣсто-то т. е. х. Коцовы и безъ да имъ предлагамъ, можѭтъ чека още и годинѫ стига само да имъ подамъ поне отдалеченнѫ надеждѫ. За това ты, бае Найдене, съобрази сичко, помысли си не можешь ли ми намѣри другѫдѣ по̀выгодно мѣсто, нъ предупреждавамъ не щѫ, низачто на свѣтѣ, да си мьрсѭ народность-тѫ съ грьцк. кръвь. Та да ма понаучишь като опитенъ векѣ по тая работа.

Турцы-тѣ показватъ, че въ Софія, Нишь, Пиротъ и Берковица имѫтъ божемъ до 20,000 войска. Нъ това не е истина: око 10,000 едвамъ ще са набра и то сосъ нови войска, коя е дошла тука вчера и днесь. Размѣстены сѫ така: въ Софія до 5000 пѣхота и 1000 конница, въ Пиротъ до 1000 конница, въ Нишь до 2000 пѣхота и у Берковица до 700 пѣхота. — Сега дѣятелно собиратъ и редифы-тѣ. За чудо е, че и военны и тукашни Турцы мыслѭтъ, че Сьрбія непремѣнно щѣла да са дигне и не отъ само себе, а Московецъ-тъ ѭ подструвалъ. Военны-тѣ Паши откровенно ми казватъ, че кога излизали изъ Ц. Градъ, они мыслили да найдѫтъ Българе-тѣ взбунтованы, а сега съ удоволствіе гледатъ, че това было лъжа.

Жители-тѣ теглѭтъ и отъ ангаріи по войска-та и отъ извънредны даноцы и отъ злоупотребленія на сборщикы-тѣ. Губернаторъ-тъ наистина показва дѣятелность и ограничава зло-то не малко, нъ и онъ посрѣща по нѣкѫдѣ неодолимы препятствія. Поговарватъ нѣкои си че и онъ не безъ грѣха въ дѣлѣ рушветовъ, нъ това още е подъ голѣмо сомнѣніе.

Митрополитъ всея Сербіи Михаилъ ми пише, че они не спѫтъ, а са приготовляватъ серіёзно. Особенно народъ-тъ тамъ е разлютенъ противъ Австрія.

Днесь са разнесе между Турцы-тѣ една лажа, че Френцы-тѣ потьрпѣли голѣмо пораженіе въ Италія, че и самъ Имп. Наполеонъ былъ опасно раненъ. . . . Друга льжа, че Россія дозволила на свои-тѣ подданицы да поступаватъ въ волентири у Френск. войска въ Италія. „Чокъ домузъ-даръ бу Московъ! чевире-чевире гене башимаза биръ келафъ гечереджек-даръ, ама бакалѫмъ.“ — Единъ пакъ другъ старъ тукашенъ Турчинъ, като говоряхме за судьба-та на Турція, онъ така са изрази: „Джанимъ, не илерсанъ! Кимйнъ сикй калка́рса, хепъ бизе индирйръ. Не билеимъ насалъ вакатларъ гелмишджръ!“

За женидба що ти пишѫ, това е секретъ, та не ти трѣба да сборувашь за това ни предъ податель-тъ на това ни предъ другы недомашны лица. Съ буля Найденица, батя Стоянча — може.

Отъ Россія нѣмамъ никаквы извѣстія отъ никого, има 2 мѣсяца.

Ако ни пристоите да извадиме пары-тѣ отъ Апостола, поскоро ще заправиме 2-й катъ отъ Училище-то мѫжко.

Дѣвическо-то училище векѣ са работи. Прави си го самъ г. Д. Трайковичь. И то е още тайна. Щеше божемъ да му пишешь.

Прости че ти досаждамъ съ толково длъго писмо.

Твой

С. Филаретовъ.

2440. — Не ще да е вѣрно Росия да подбужда сърбето. Да бѫде Филаретовъ прѣдпазливъ. Шампоазо продава коприненo сѣме. Коп. кн. 3. 395.

Г. С. Филаретову.

Пловдивъ, 18 Юния 1859.

Бае Савво!

Тоя си чясъ прияхъ писмо-то ти отъ 16-ий Юния и бръзамь да ти отговорѭ съ днешнѭ-тѫ пощѫ баремъ на късо. Благодарѭ за извѣстия-та, дѣто ми давашь.

За главный прѣдмѣтъ на писмо-то ти да помыслѫ таче щѫ ти отговорѫ.

Това что ся говори за Срьбы-ты, че ужь гы подбутвать Русси-ты, не ми ся види да е истина, и да не давашь вѣра на всякой слухъ и да бѫдешь остороженъ, за да не влѣзешь въ нѣкой капанъ.

Длъжникъ-тъ на покойный Симеоновичя въ Карлово е слабъ, а кефилъ-тъ му е умрѣлъ прѣди 6—7 мѣсяци; нъ азъ нарядихъ дано да ся оздравять пары-ты, ала ще ся мине малко врѣме, доклѣ ся земѫть.

Съ Г-на Шампоазо не могѫ ся найдѫ. Негова милость сега има много работы съ приготовяване копринено сѣмя и тичя нагорѣ надолу. Съ Австрійскѫ-тѫ почтѫ ся надѣѭ да ти пратѫ потрѣбны-ты наряды за да ся извадять пары-ты на покойный Симеоновичь.

Въ понедѣлникъ 22 Юния ся канѭ да идѫ на бани-ты, нъ ты пакъ ми пиши за тука, та писарь-тъ ще ми прѣпраща писма-та.

Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

2441.—Н. Геровъ не ще бакшишь отъ софиянци за услугитѣ. Коп. кн. 3. 405.

Пловдивъ, 20 Августа 1859.

Бае Савво!

Отъ притворено-то ми писмо щешь видишь, что направихъ хилядо-то грошя, дѣто Софиянци-ти ми пратихѫ бакшишь, за че сьмь прѣдстоялъ нѣчто за училище-то ви, и молѭ ти ся да явишь това на владыкѫ-тѫ.

Долу ти забѣлѣжвамь смѣткѫ-тѫ на заманѥ-даванѥ-то ни помежду ны, по коѭто ми оставашь длъженъ 438 гр. Прѣглядай ѭ и яви ми одобрявашь ли ѭ.

Озаранѫ ти писахъ по Турскѫ-тѫ пощѫ пò-надлъго.

Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

Да дава Г. С. Филаретовъ:

За два надгробны камене съ крьстове	гр.	1500
Броени по неговѫ заповѣдь Ангелидию . . .	„	375
„ „ „ „ Петру Спасову .	„	133
Броени лани за учителкѫ-тѫ	„	80
За дюжинѫ карeклы	„	600
всичко . .		2688

Да зима истый:

Проводилъ ми чрѣзъ Петра Спасовъ 13 фер.	гр.	2250
Да дава за наплатѫ	„	438
		2688

2442. — Разни порѫчки приети. Благопожелания за банитѣ. Срѣща у Пиротско между заптиета и сръбскобългарска чета. Пак. 96.

Господину Найдену Герову, Русскому Консулу

Въ Пловдивъ.

Софія 1859 Јул. 6.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твои писма отъ 18 и 25 Јун.

Камене-тѣ надгробны, панталоне-тѣ и жилетка-та пріехъ и благодарѭ.

Благодарѭ также за обѣщаніе че ще извадите по̀скоро и пары-тѣ на Карловскый темесукъ отъ 4000 гроша.

Да ти сѫ на здраве бани-тѣ! а, да ми е и менѣ малко да си походѭ татакъ съ тебе! Ные имаме тука добры бани, но не сѫ уредены.

У Пиротъ убили 7 заптіе-та и до 14 другы ранили тежко. Казватъ, че това учинили Сьрбско-българскы хаидуцы, кои около 80 души ходѭтъ татакъ и си казватъ, че излезли да трепатъ беглекчіи, и іошурджіи. Турцы-тѣ тука го разсказватъ наопакы: че умрѣлы и ранены были хайдуцы-тѣ, а заптіета-та были побѣдители.

Испрати ли ты пѣсни-тѣ и тетрадкы-тѣ Костадину въ Москва или не? Непрѣменно да ма извѣстишь.

Твой
. С. Филаретовъ.

2443.—Английски консулъ въ София. Недоволенъ отъ посрѣщането. Прѣдполага се отваряне английско консулство въ София. Тържествено празденство въ австрийското консулство. Зимане-даване. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Г-ну Найдену Герову,

Русскому Консулу

у Пловдивъ.

Принято 11 Авг. 1859. Отгов. 19 Авг.

Софія 1859 Авг. 5.

Бае Найдене!

Днесь пристигнѫ тукъ отъ Нишъ нѣкакъвъ Англ. Консулъ, що былъ до сега у Манастырь. Онъ се показва прѣдъ Началство-то много сърдитъ. Нишк.

Паша Зейнелъ му далъ почетенъ караулъ до 50 души чакъ до Софія; Консулъ-тъ чакъ отъ Нишь явява на Тукашни-тѣ Граждански и военны Власти по телеграфу, че ще дойде и у Софія. Запрѣлъ се у Митрополія-та. Тосъ часъ му дойдохѫ на добрѣ дошли Губернаторъ-тъ и военны-тѣ паши. Онъ, Конс., явно имъ показва свое-то неудоволствіе за то, що не го посрѣщнѫли вънъ отъ градъ-тъ съ почетна стража. Сосъ себе води и еднѫ дамѫ, може супругѫ му.

Прѣди Ви писахъ че доходи Скопск. Англ. Консулъ M-r Blond, кой е сега на Манастырь chargé d'affaires. Отъ сичкы тогавашни и сегашни разговоры поупознава са като M-r Blond да е прѣдставлявалъ, че трѣба Англ. Консулство тѫдѣва ново: или у Нишь, или у Софія. А на тоя сега що ни е гость, види са да е прѣдписано да са удостовѣри лично, чини ли да са нареди тѫдѣва такова нѣщо?

Що узнаѭ днесь утрѣ — писа щѫ Ви.

Азъ имамъ много да ти са карамъ, нъ почекай да свръшѭтъ испытанія-та мои-тѣ Шопчета кѫдѣ 10 Авг. та видѣ-щемь.

Днесь празднува необыкновенно тържествено за тука Австр. Консулъ „восшествіе на Прѣстолъ", что другъ пѫть никога не е было. Така му е заповѣдано.

Отговаряйте ми молѭ баре по толкова, що да сьмъ миренъ че писма-та ми не са губѭтъ.

Онова темесюче за 4000 гроша у Карлово дано са тахсиляше по̀скоро.

Писахте ли у Ц. Градъ за Дим. Желева-та работа по просьбѣ бр. Гешоглу? Дано по̀скоро дойдяше отговоръ, защо ищѫтъ пакъ да го затворятъ и за мой хатѫръ ужь не го запиратъ.

Твой
С. Филаретовъ.

2444. — Н. Геровъ подарилъ на пловдивското училище бакшиша, що му били пратили софиянци за неговитѣ услуги по наслѣдството отъ Симеоновича. Коп. кн. 3. 406.

Г-ну С. Филаретову

Пловдивъ, 21 Августа 19.85

Г-не Савво!

Прѣди нѣколко врѣмя граждане-ти Софійскы ми проводихѫ чрѣзъ Васъ заедно съ едно обще писмо подписано и отъ Н. Прѣосвященство, Владыкѫтѫ Ви, хилядо грош. бакшишь, за че сьмь прѣдстоялъ да ся потврьди и оздрави завѣщаніе-то на покойный Гергія Симеоновичь, съ което той остави иманіе-то си въ наслѣдство на училище-то въ Софіѭ. Нъ въ тоя случай азъ сьмь исплънилъ само еднѫ длъжность, коѭ-то всякой человѣкъ има да помага за обществены заведенія. Заради това и никакъ не ми прощаваше съвѣсть-та да пріемѫ тоя бакшишь, и трѣбуваше да го врьнѫ назадъ. Нъ зачто-то сьмь увѣренъ, че граждане-ти ми сѫ направили тоя икрамъ не съ мысль, че азъ сьмь помогнѫлъ нѣчто на училище-то имъ отъ корыстолюбіе, а за да покажѫть благодареніе-то си за прѣдстояваніе-то ми, намыслихъ за по̀-добрѣ да дамъ тыя хылядо грош. на тукашне-то Блъгарско училище Св. Кирилла и Методія, като приношеніе отъ тѣхнѫ странѫ отъ наслѣдство-то отъ покойный Георг. Симеоновичь, и така свръшихъ. Ето и чѐ Ви провождамь расписку за тыя пары отъ настойници-ты на речено-то училище отъ 21 юнія, коѭ-то за-

дрьжахъ у мене до сега, зачтото не бяхъ тука; и Вы молѭ да ѭ дадете на граждане-ты и да имъ обясните работѫ-тѫ.

Пріимѣте искренный ми поздравъ и увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

Н. Геровъ.

(Писано съ рѫка-та на Ст. Костовъ).

2445. — Ходатайство за Димитри Желевъ. Пакъ за английско консулство въ София. Зимане-даване. Банкетъ на английския консулъ. По военното положение. Разни разправии. Пак. 96.

Господину Найдену Герову, Русск. Консулу

Въ Пловдивъ.

Приято 25 Авг. 1859. Отгов. 27 Авг.

Софія 1859 Август. 22.

Бая Найдене!

На три-четыре писма чакамъ отговоръ отъ тебе. Знаѭ, че ходихте на бани, ходихте на расходъ по дачи, нъ мыслѫ си до сега да сте сѫ прибрали.

Отпишете ми, молѭ, има ли надежда да са свьрши нѣкоя работа отъ рапорты-ты тукашни и Ваши вьрху работа-та на Димитрія Желева,

Извѣсти ми пріелъ ли си мое писмо писано отъ 5—10 Август. въ кое са говори за дохождане-то тука на Англ. Консулъ; за посрѣщане и пріемане и пр. и пр. . . . . ?

Види са, че Англичане-тѣ мыслѭтъ да учредѭтъ ново Конулство у Софія или у Нишь.

Какво наредихте за темесука отъ 4000 гр. у Карлово? Ега са прибиряхѫ, зашо щомъ направихме Испытаніе-то, азъ стѫпихъ на кракъ, та са започнѫ строеніе-то на 2-й катъ на Мѫжк. училище, а пары-тѣ ни се май у вересіи, та да видиме кѫдѣ ще ѭ искараме.

Въ пьрвый день на Испитаніе-то, Военны-тѣ Паши давахѫ великолѣпенъ банкетъ Англійск. Консулу, гдѣ бѣхъ приглашенъ и азъ грѣшный. На пьрвый тостъ Консулъ-тъ исказа нѣщо въ родѣ булверовой рѣчи, по духу и смыслу. — На 11 Авг. онъ отыде на Враня.

Войска-та очекува съ нетьрпѣніе да доде заповѣдь да са развьрне, нъ още нѣма. Почухѫ са пакъ хайдуцы, нъ важны злодѣйствія нѣма. Воискаре-тѣ нъвождать цивилизаціѭ-тѫ изъ махалы-тѣ по извѣстному манеру.

Имашь ли извѣстіе отъ брата си Костадина, отъ Денкоглу? Има повече отъ 2 мѣсяца и отъ тамъ нѣмамъ никакъвъ гласъ.

Пращалъ бѣхъ писмо до г. Ступина чрезъ Васъ: дойде ли до Васъ таково нѣщо?

2446. — Н. Геровъ наредилъ хилядата гроша да се употрѣбятъ за обществена полза. В „Българія“ и абонатитѣ му въ София. Не се чете, освѣнъ за новинитѣ. Съжаление дѣто Костадинъ Геровъ е сърдитъ. Дѣдо Денкоглу. Срѣща съ В. Чолакова въ Самоковъ. Постройка на училищата. Пак. 96.

Софія 1859. 7-вр. 6.

Бая Найдене,

Отговарямъ на три твои писма отъ 19 и 27 Август.

Чувствително благодарѭ за усердіе, а искамъ прошкѫ за че безпрѣ-

станно ти досаждамъ съсъ свои безбройны поржчванія, запытванія и подпытванія.

За 1000 гроша подарены чрезъ тебе отъ имотъ-тъ на покойн. Симеоновича има да помыслѭ за най-добрый начинъ като и твоя-та мысль да си найде мѣсто-то, и азъ да останж послѣдователенъ.

Пытате за В. „Българія". Она дохожда за Софійско въ 4 экз. заплатены напрѣдъ. Азъ тълкувахъ много на спомоществуватели-тѣ ѝ да са отрекжтъ по примѣру Тапчилещовыхъ, нъ оны не само не са склоняватъ, нъ ми казватъ че понапрѣдъ четжтъ В. „Българіѭ", че послѣ Ц. Вѣстникъ. На ученицы-тѣ е забранено строго да ѭ четжтъ. Спомоществователи-тѣ ми казватъ, че са благодарѭтъ отъ много-то извѣстія изъ Българско, а колко за догмы-тѣ нито гы разбиратъ, нито гы четжтъ и слѣд. като да не сж опасны за нихъ. При сичко това азъ ще гледамъ сѣкакъ да гы склонѭ за да са отрекжтъ отъ тоя листъ.

Жаль ми е че Костадинъ чини така, та сте сьрдиты. Това не е добро. Ако ми позволишь, я быхъ станжлъ посредникъ и посовѣтовалъ быхъ го или прямо, или косвенно, отдалечь, да не чини така. И до сега нѣмамъ отъ него а ми пишѭтъ Боневичь, Костылевъ и дѣдо Денкоглу, че Костадинъ е здравъ и сдалъ отличенъ экзаменъ. Дѣдо Денкоглу сега е у Теплицъ на бани. Мысли да зимува у Лейпцигъ или Віена.

Азъ ходихъ за 3—4 деня до Самоковъ. Тамъ срѣщнжхъ и г. В. Чолакова. Заедно правихме визиты и живѣхме, нъ не разбрахъ нищо особенно за цѣль-та на негово-то пжтуване.

Отъ Софія нищо ново нѣма. По испытаніе-то ные строшихме покрывъ-тъ на мжжк. училище и започехме 2-й этажъ. Лѣто-то са минж, а като нѣма̀ отговоръ ни отъ тебе, ни отъ г. Шампоазо, азъ дадохъ боното Апостолово Австр. Консулу подъ расписка да го тахсили.

А за моя женидба кога мыслишь да дадешь рѣшително мнѣніе?

Поклонъ на буля Найденица.

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

2447. — Земане-даване. Благопожелания за добро пжтуване до Едрене. Подкана за ходатайства. Пак. 96.

Г-ну

Найдену Герову.

Бае Найдене!

Азъ бѣхъ приготвилъ писмо за г. Ступина прѣзъ Васъ. Днесь г. Христовичь ми подаде запискж отъ Васъ, по коя му заплатихъ 448 гроша, и са научихъ, че сте сега у Едрине.

И така, четете съ Николая Димитріевича, Новости-тѣ ми, ако чинѭтъ.

Ега подѣйствоваше да са свьрши работа-та на Гешевск. човѣкъ Димитрія.

Ега още наредишь да са прибержтъ пары-тѣ отъ Карлово!

Добръ пжть!

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

10 Окт. 1859
Софія.

2448. — Лъжливи слухове, че Н. Геровъ ужъ напущалъ Пловдивъ. По Димитриевата работа и братия Гешоглу. Писмо до Д-ръ Ст. Чомакова. Пак. 96.

Братьямъ Гешоглу за да го далжтъ

Г-ну Найдену Герову

У Пловдивъ

Прията 18 Ноемвр. 1859. Отгов. 19 Ноемвр.

Софія 1859 Ноемвр. 16.

Драгый ми

Бае Найдене!

Добрѣ ми си дошелъ! добрѣ дошелъ!

Отъ 10 с. м. письмце-то Ви пріехъ изъ Едирне. Много са зарадвахъ и благодарѭ че ма извѣстихте за Ваше-то благополучно възвъртане въ Пловдивъ. Особенно много са зарадвахъ, защо види са твое-то отсѫтствіе да е дало поводъ на нѣкои вѣтрены главы да разносѭтъ слухове, че ты оставяшь Пловдивъ и пр. и пр.

Да са пукатъ душмане, колкото пѫти они сѫ разносили неблагопріятны слухове за тебе, толкова пославно и поторжественно ты са врьщашь у своя си.

Поздравете брат. Гешоглу отъ мене, поразговорете са съ нихъ за Димитрова-та работа, коя бѣше поелъ въ Ц. Градъ нѣкой си Стояновичь, и нека ми отпишѭтъ, що да говориме тука съ Паша-та, който са готви отново пакъ да затвори Димитрія.

Приключено-то, молѭ, пратете до г. Чомакова скоричко, защо му е много нужно.

Чакамь да ми отпишешь понадлъжко какво ново-вехто отъ Сѣверъ и Югъ? какъ сѫ наши-тѣ у Ц. Градъ, Одесса и пр. и пр.

Твой

С. Филаретовъ.

2449. — Невѣрни слухове за повикването на Герова въ Цариградъ. Искатъ се статистически свѣдѣния за църквитѣ и монаститѣ въ Софийско и Нишско. Пак. 96.

Г. С. Филаретову.

Пловдивъ, 19 Ноемвр. 1859.

Драгый ми приятелю.

Съ благодарение отъ все срьдце приняхъ писмото ти отъ 16 Ноемвр. съ честитяваніе за благополучното ми врьщніе въ Пловдивъ. Вѣтрены-ты главы да разнасятъ, каквыто щѫтъ слухове, а азъ да ти кажѭ приятелскы, че азъ самъ искахъ и направихъ да мя повыкать въ цариградъ, и много добрѣ станѫ, че ходихъ, зачтото ся увѣрихъ за отлично-то мнѣние, что има посолство-то и министерство-то за мене, та щѫ бѫдѫ миренъ занапрѣдъ.

Имамъ еднѫ молбѫ за тебе, коѭто, ако да послушяшь и свършишь, щешь ма ползувашь много на службѫ-тѫ ми. Именно: да ми направишь еднѫ вѣдомость или списъкъ на села-та и церквы-ты по приложеный образъ въ Софийскѫ-тѫ и ако може и въ Пиротскѫ-тѫ и Нишкѫ-тѫ епархии отдѣлно за всякоѭ. Исто-то да направите и за монастыри-ты, нъ за тѣхъ описание-то

може да е и пò-подробно, особено за мѣстность-тѫ. Нъ молѭ ти ся както може пòскоро да свръшишь това, ако и да е доста голѣмъ трудъ, а азъ, за да ти ся отсрамѭ, щѫ ти проводѫ нѣчто евангелия и другы церковны работы да дадешь на най-бѣдны-ты церквы даръ. Съ увѣрение, че щешь свръшишь, не ся простирамь много, зачтото тая е първа поща, та имамь повече работѫ.

Притворено-то ти дадохъ незабавно Г. Чомакову.

За Димитра Желевъ ся надѣемь да дойде тыя дни везиръ-мектубу.

Новины отъ сѣверъ и югъ нѣма никаквы, при всичко това до пѫти щѫ ти пишѭ нѣчто, че сега не щѫ пристигнѫ.

Ако нѣкои церквы сѫ приняли нѣкога нѣчто даръ отъ Россиѭ, забѣлѣжи ми и това.

Твой
Н. Геровъ.

Прѣди да ти дамь мнѣнието си за жененіе-то, желаѭ да ся научѭ, каквы намѣрения имашь, сир. мыслишь ли до край да останешь въ Софиѭ или можешь и да ся прѣмѣстишь и другадѣ, та Софиѭ да оставишь, когато щешь и пр.

2450. — Ще се съберать статистически свѣдѣния. Филаретовъ не иска да остане за всѣкога въ София. Буслаевъ хвали Костадина Герова. Пак. 88.

Софія 1859 Дек. 4.

Г-не Найдене.

Благодарѭ за Ваше расположеніе. Ще са потрудѫ да съберѫ свѣденія за цьркви и да Ви ги пратѭ.

Ако и да ся оженѭ не ми са ще да останѫ за всегда у Софія.

Дѣдо Денкоглу е у Віена. Онъ ми пише, че Буслаевъ му пише за Костадина че ся учи добрѣ.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2451.—Описание на църквитѣ и монастиритѣ въ Софийско. Изповѣдь за семеенъ животъ. Денкоглу кани Филаретова на госте у Бечъ. Жажда за новини. Пак. 96.

Господину Найдену Герову

У Пловдивъ.

Софія 1859 Дек. (?)

Бае Найдене!

При сичко-то си желаніе да испълнѭ твоѭ заповѣдь за описаніе цьрвк. монаст. и пр. и пр. и до тоя часъ не можихъ дя съберѫ сичкы нужны свѣденія. Писахъ у Нишь, Кюстендилъ, Пиротъ и очекувамъ отговоры. Сега кѫдѣ праздницы-тѣ ще са закрѣпѭ да изложѭ сичко, що знамъ, що сьмъ до сега събралъ и що можѭ да съберѫ, та да можѭ поне отчасти да удовлетворѭ твое-то желаніе. Ты да си Ошмянцовъ, тогава азъ трѣбаше надлъго да ти тълкувамъ за мѫчнотіи-тѣ и леснотіи-тѣ на такыва нѣща: нъ колко за тебе ты гы знаешь отъ мене подобрѣ, та са надѣвамъ, че нѣма да са сьрдишь.

Ты ма питашь — имамъ ли намѣреніе за всегда дя живѣѭ у Софія. Азъ сьмь длъженъ да живѣѭ още у Софія само година и половина, по контракту, нъ послѣ азъ сьмъ векѣ слободенъ, независимъ отъ нищо и никого. Ако ми понесе, можѭ да живѣѭ и тука, нъ ако ми са представи подобра каррьера, по̀ видно мѣсто и го потребуватъ семейны отношенія, можѭ да минѫ, да живѣѭ и да са засидѭ на всегда и у другы градове, даже и села, стига само да има защо. При това, азъ сьмъ готовъ да промѣнѭ и званіе нъ подъ условіе, че ново-то ми званіе не ще ми бърка да служѭ пакъ на Отечество-то и на неговы-тѣ умственны и матеріалны интересы. Размысли като мѫдъръ и опитенъ свекъръ — и ма научѝ.

Дѣдо Денкоглу е у Бечь. Онъ ма кани да му идѫ нагостѣ кѫдѣ пролѣть.

Очекувамъ да ми поразскажешь щогодѣ отъ Сѣверъ и Югъ за наши-тѣ, както що ми са обрече въ послѣднё-то си писмо отъ 19 Ноемвр.

Сичкы твой
С. Филаретовъ.

2452. — Съвѣтъ Филаретову за задомяване. Обяснение срѣднята на К. Геровъ. Коп кн. 3. 449.

Г. Филаретову.

Пловдивъ, 17 Декемвр. 1859.

Бае Савво!

Писмо-то Ви отъ 4 Декемвр. съ притворенѫ-тѫ брошюрѫ прияхъ. Пакета за Г-на Ступина и Иванова (а не Ивасова) испроводихъ още тогава си.

Като не ти ся ще да останешь за всегда у Софиѭ, то въ такъвъ случяй, ако е да ся женишь трѣбва по̀-на-здраво да прѣмыслишь за това; зачтото съ фамилиѭ е мѫчно да ся мѣсти чловѣкъ отъ едно мѣсто на друго. Азъ быхъ желалъ да знаѭ, ако быва, като оставишь Софиѭ, какво мыслишь да правишь, та, ако могѫ, да ти дамь нѣкакъвъ съвѣтъ.

Пишешь ми, че имашь извѣстие за брата ми Костадина, какво ся учи добрѣ. Това мя радва, и ползувамся отъ тоя случяй за да ти отговорѭ на онова, что ми пишяше прѣди врѣмя за срьднѭ-тѫ му. Азъ не могѫ да обяснѭ много неговы работы, и за да ся не простирамь, щѫ ти явѭ само послѣдне-то. Въ послѣдне-то си писмо ми пише да не му пращамь писмо зачтото, безъ да го отвори, ще ми го врьне запечятано. Слѣдъ това прѣди три недѣли нѣчто ми ся явява единъ хесапъ отъ дѣда Денкоглу за едно евангелие, что му бѣхъ писалъ да прати и въ тоя хесапъ, писанъ отъ Костадина, заминѫты 25 руб. сир. които зелъ той и ся подписалъ на хесапа че гы е зелъ. Това нѣчто и ты, вѣрвамь, можешь да го объяснишь всякакъ, особено като ти кажѭ, главна-та причина на срьднѫ-тѫ му е, зачтото мъмрахъ за неисправность-тѫ му, по коѭ-то помежду другы-ты несгоды, единъ пѫть дойдохъ въ положение да не знаѭ, что да чинѭ, зачтото хората ми теглять полицѫ за пары, които той зелъ за своѭ потрѣбѫ, нъ не ми явилъ, да знаѭ, че гы е зелъ, таче и не прилѣгаше да врьнѫ полицѫ-тѫ. А сега азъ не казахъ, че не щѫ платѫ ония 25 руб. които той зелъ и гы писалъ въ означеный хесапъ, нъ отговорихъ, че трѣбва да ми яви съ писмо, че гы е зелъ и за какво гы зема, тогава да ги платѫ. Какво ще прави, не знаѭ.

Отъ малко-то това, что ти пишѭ, щешь добиешь нѣкакъвъ наумъ за работы-ты, и отъ мене имашь волѭ да правишь каквото знаешь за оправъ, и благодарѭ ти за добринѫ-тѫ, дѣто имашь, та искашь да ни сговоришь.

Щѫ ти забѣлѣжѭ още едно. Лани зимѫ, зачтото не знаяхъ адресса на Тодора Запрянова, пратихъ по пощѫ-тѫ до Костадина 49 полуимпериалы да гы даде нему, и досега нито отъ единый, нито отъ другый имамь извѣстие, прияли ли гы сѫ, таче иди, ако щешь, та имъ врьши работѫ, да ся червѭ сега прѣдъ хасковци-ты които може да влѣзѫть въ шюпе, че не сьмь пратилъ тыя пары.

Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

2453. — Списъкъ на църквитѣ и монастиретѣ въ Софийско. Владишки свѣдения за тѣхъ. Съвѣтъ за ступаница. Лотарейни билети. Страхъ отъ тѣхъ. Похвала за пловдивчане. Тѫжба противъ Гюмюшъ-Герданъ. Свѣдения за Ивановъ. Пак. 96.

Прията 26 Януар. 1860. Отгов. 28 Януар.

София 1860 Јан. 20.

Бае Найдене!

Азъ закъсняхъ да Ви пратѭ списъкъ на Цьрквы-тѣ, защо трѣбаше да са распытва се отъ селяне-тѣ, кога дохожд. на пазаръ. Съ Владыка-та сме уже пріятели, и онъ ми каза у кои села има цьркви, отъ кои онъ си зима годишно-то, нъ сиромахъ не знае цьрква-та стара ли е нова ли е, на кой святый е, отъ какво има нуждѫ. Нѣкой Мустоксиди (консулъ?) писа отъ Солунь до Владыка-та нашъ и иска отъ него исты-тѣ свѣдѣнія, както и ты, та Владыка-та за него ми отвори и азъ му предложихъ свои-тѣ услугы, та по край това са записахѫ и за тебе, безъ да знае никой отъ тука за това. — Това е нищо, нъ има тѫдѣва човѣцы, кои можѭтъ и тражѭтъ да обьрнѫтъ и най добро-то нѣщо на зло.

Молѭ, пристойте като да са приберѫтъ пары-тѣ отъ Карлово (4000 грош.).

Очекувамъ да ме научишь и да ми посочишь нѣкоѭ сгодничкѫ подругѫ жизни. Нѣма ли такова у Пловдивъ измежду наши-тѣ Българе? За у Софія азъ ти писахъ що има. Съобрази и рѣшавай поскоро, защо устарѣхъ, и ми са е досадилъ векѣ бекярлѫкъ и самотія. — Нъ пакъ ако по высшимъ соображеніямъ ты нахождашь че за мене е подобро да не са женѭ още, то, азъ и тогава ще пріемѫ совѣтъ-тъ ти съ благодарность. Время юношескихъ увлеченій прошло уже. Сега трѣба да слушамъ опытъ-тъ и благоразуміе-то.

Азъ ще продолжавамъ да събирамъ още и за другы-тѣ цьрквы свѣдѣнія, и като напишѭ другъ списъкъ още по̀-пъленъ, щѫ ти го пратѭ.

Г. Н. Д. Ступинъ ми е пратилъ лотарейны билеты. Ные са нахождаме, братко, тука почти въ военно положеніе. Сѣкой или по̀добрѣ — никой не отбира тука, що е Лотарея? и сѣкое влакно са види като Стара Планина. Пакетъ-тъ съ билеты-тѣ ми прѣдаде почтарь-тъ Турск. 1 недѣл.87послѣ стигване-то имъ у Софія и печатъ-тъ — така . . . Военны-тѣ Паши, по секрету, ми направихѫ замѣчаніе да избѣгнувамъ всѣко нѣщо, що може да възбуди подозрѣние.

За това азъ нахождамъ за благоразумно да вьрнѫ назадъ тыя билеты и задьржамъ само восемъ за себе № 150 и № 151 (два купона а билета 8.). За това, молѭ, и Васъ да пратите восемь руб. сер. за мой счетъ Г. Ступину и да му пратите тыя былеты, като ма оправдаете прѣдъ него, да не бы да ми са разсьрди нѣщо.

Браво на Пловдивск. Българе! Честь имъ и слава за примѣрно родолюбіе. Азъ подсѣтихъ Софіянци и другы да имъ благодарѭтъ писменно. Писахѫ ли имъ и отъ другѫдѣ? Наша-та община непрѣменно мысли да тражи отъ Гюмюшъ-Гердана повече отъ 200,000 гроша отъ вълн. и пр. отъ врѣме-то на кавгата. Да ли можемъ излѣ на глава? и съ кой начинъ?

Що ветхо-ново отъ Сѣверъ и Югъ?

Щеше ми са да подойдѫ до Пловдивъ, прѣзъ Масляница, нъ са боѭ отъ зима.

За наши-тѣ новости изъ Софія, прочетете писмо-то Г. Ступиново. Послѣ запечатайте и испратете.

Вашъ

С. Филаретовъ.

P. S. Кажете ми, молѭ, г. Ивановъ що е за личность? Консулъ ли ще бѫде у Едрене, исправляющій должность ли, и вообще какво вліяніе има? и какъ е расположенъ къмъ нашъ народъ?

Истый.

Ако ли можете, да раздадете тыя билеты у Пловдивъ, то задрьжте ги.

2454. -- Статистическитѣ свѣдѣния приети. Лотарейни билети. Кани се Софийската община да си търси правдинитѣ отъ Гюмушъ-герданъ. Прѣцѣнка на Иванова. Коп. кн. 3. 491.

Г-ну С. Филаретову.

Пловдивъ, 28 Яннуар. 1860.

Бае Савво!

Писмо-то ти отъ 20 Яннуар. съ всичкы-ты приложения прияхъ, и отъ срьдце благодарѭ за извѣстия-та за церквы-ты. Както Вашийй, така и всичкы-ты владыкы знаѭть дѣ има церквы въ епархиѭ-тѫ имъ, колко за да си зимать годишно-то и ничто повече.

Пары-ты, что има да зима училище-то ви отъ Карловско (4000 грош.) азъ бяхъ оставилъ на попечение-то на наши-ты въ Карлово, отъ които вчера ми дойде извѣстие, че сѫ събрали 2,000 грош. а за другы-ты 2000 гр. казвать, мѫчно щѫть ся земѫть, зачтото длъжникъ-тъ нѣма ничто и е измикяръ въ Габрово, а кефилъ-тъ му, както ти писахъ още лани, е умрѣлъ. Наши-ти въ Карлово имѫть грижѭ-тѫ му и щѫть направятъ всичко чтото трѣбва, за да извадять и другы-ты пары, таче на бахта Ви, чтото стане.

Билеты-ты отъ лотереѭ-тѫ щѫ запрѭ тука, дано да гы раздамь, и щѫ пратѫ Г-ну Ступину за твоѭ смѣткѫ осемь рубли. Азъ писахъ на неговѫ милость, че тая лотерея не е лесна работа и мѫчно ще да ѭ искара на главѫ.

Вашя-та Софійска община, ако има на умъ да си трьси правдины-ты отъ Гюмушгердана, не трѣбва да оставя да ся минува врѣмя а да подкачи работѫ-тѫ. Прьва-та стѫпка е да дадѫть на Софійскый каймакамъ за това арзухалъ съ тефтеръ за что трьсять отъ Гюмушгердана. Пашя-та да направи това мазбата и да отнесе работѫ-тѫ до Пловдивскый мутесарифъ, таче ако не ся свьрши тука, тогава може да ся прати работа-та и на Цариградъ, и община-та Ви, като права, все ще спечяли сѫдбѫ-тѫ, за коѭто и да похарчи нѣчто все ще й остане что-годѣ.

Иванова да видите, та тогава да му кроите кюлавъ, а мене ако питате казвамь Ви, ала на само, че вѣтъръ го носи. Той е расположенъ за насъ, ала

безуменъ приятель опаснѣе врага. Той е сега само секретарь на Консулство-то, а понеже на пролѣть Г. Ступинъ ще иде въ отпускъ, може да остане той да управлява консулство-то.

Ето на всичко ти отговорихъ, остава само за подругѫ и новины отъ сѣверъ и югъ. Новины за писане нѣма, ала да ся срѣщнемь, все ще има что да приказваме. Колкото за подругѫ-тѫ, какво да ти кажѭ отдалечь не знаѭ. Да си добрѣ, като ми пишешь, да дойдешь да минемь сырницѫ заедно, тогава добрѣ щемь прѣтрьсимь тѭѭ работѫ, и азъ ти ся молѭ да свръшишь това, и дано да пристигнешь за мясно заговѣвание, та да ся намѣришь на крьщенѥ-то на сына ми, който днесь недѣляса. Отъ студа не ся бой, что има два дни ходъ, като ся облѣчешь хубавичко. И така щѫ ти ся надѣѭ и добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

Отъ Пет-бургъ имамь отъ Министерство-то добри новины лично за мене. Служба-та ми добрѣ е приета.

2455.—Войската готова за походъ. Метилъ по овцетѣ. Голѣма скѫпотия. Владишко слово. Приятелски разговори и закачки. Пак. 96.

Monsieur Monsieur N. Gueroff Consul Russe

A Philippopolys.

Г. Н. Герову.

Софія 1860 Февр. 6.

Бае Найдене!

Ако имате врѣме прѣгледайте приложены-тѣ писма и, ако трѣба, пратете гы по адрессу, като запечатате най отгорнё-то.

Воиска-та тука са готви така, като да е готова за походъ.

Овцѣ-тѣ мрѫтъ отъ метиль. Брашно-то заскѫпнѫ до 65 пары ока-та! За у Софія то е небывала скѫпотія! Сиромасы-селяне като нѣмѫтъ пары, а свои жита испродали да платѭтъ тежькъ данъкъ, сега сѫ принѫдены да купуватъ на вересіи отъ илтизамджіи по $2^1/_2$ гроша ока-та и да са наплащатъ по ново жито. Горкы селяне сѫ истинѫ за оплакване.

Въ недѣлѭ Православія нашъ Владыка казва слово поучително, че распутство-то не е добро нѣщо!

Що чини Герчё? Що чинѭтъ Госпожи-тѣ, живо-здраво ли сѫ, и какъ отыватъ съ постны ястія? Нъ за родилка-та като бѫде да не е просто да дрьжи пость. Като подкумъ трѣба малко да слушѭтъ и мене, защо инакъ, то е тежькъ грѣхъ. Ако щете, пытайте за това и бая Стоянча.

Твой

С. Филаретовъ.

P. S. Кога да ми пратите фурчове-тѣ, то между другы-тѣ, молѭ, пратете ми и Турско-то ресале, що Ви показвахъ, ако го има татакъ, ако не сьмъ го изгубилъ нѣкѫдѣ.

2456. — Пристигане въ Пазарджикъ. Разговоръ за народни работи. Съпѫтници. Благодарность. Юсуфъ-ага. Пак. 96.

Его Высокоблагородію

Найдену Герову, Русскому Консулу

у Пловдивъ.

Пазарджикъ, Срѣда 18 Февр. 1860.

Бае Найдене!

Снощи кѫдѣ 10 час. стигнѫхме у Пазарджикъ доста измокрены отъ мекъ снѣгъ, които не прѣстанѫ да вали и да са топи прѣзъ сичкый день. — Г. Караникола, Самаровъ и Станиславъ ма водихѫ у кѫщя-та си и поговорихме доста за училища, цьркви и іерархія. Днесь рано по 11 час. тръгваме за да можемъ да стигнемъ Ихтиманъ. — Дружина имамъ троица станимакалійскы μαχαιροβγάλτας и освѣнъ тѣхъ имало още и другы кои ще са придружѭтъ съ насъ отъ тука, та за това врьщамъ назадъ Юсуфъ-ага. Онъ е кротъкъ и чистъ ага, може и да е добъръ, нъ трѣба да му са каже отъ сега, че не е срамота и да помага на слугы-тѣ по нѣкогашь. Добрѣ станѫ що ма подсѣтихте да не ходѭ прѣзъ Панагюрище сега.

Много и прѣмного сьмъ благодаренъ Вамъ и на сичко Ваше высокоуважаемо семейство за гостопріемство и милостиво къмъ мене вниманіе. Казвамъ Ви откровенно, че азъ усѣтихъ себе си у Васъ въ кругу милыхъ родныхъ, любимаго брата и родныхъ сестеръ. Само на Г-жа Елисавета сьмъ сьрдитъ защо ма стори да ѣмъ снощи сармы съсъ зейтинъ.

Оправдайте ма прѣдъ M-r Berti, г. Г. Стояновичь, Гешоглларь и Салча, че нѣмà врѣме да идѫ да имъ кажѭ à Dieu.

Отъ г. Стоянча ще чакамъ писма по поща-та.

Твой
С. Филаретовъ.

2457. — Благополучно пристигане въ София. Сговоръ да се моли Азизъ-паша да задържи Гюмюшъ-герданъ. Пак. 96.

Прията 22 Февр. 1360. Отгов. 29 Февр.

Софія 1960 Февр. 18. Четвърт-вечеръ.

Бае Найдене!

Едвамъ сега слѣзохъ отъ конь-тъ и брьзамъ да Ви са обадѭ, че стигнѫхъ благополучно у дома си, догдѣто още не е минѫла Нѣмска-та поща.

По пѫть-тъ минѫхъ добрѣ. Утрѣ, въ Петъкъ има да съобщѫ потрѣбны-тѣ на паша-та и чорбаджіи-тѣ за да телеграфиратъ въ Пловдивъ до Н. П. Азизъ Паша да задържи Гюмюшгерданъ-тъ догдѣто Софіянцы-тѣ дойдѫтъ да са утькмѭтъ съ негова милость.

Твой
С. Филаретовъ.

P. S. Много здраве на Г-жи Марийка и Елисавета. А-на Герча и Митка мой летучій поцѣлуй.

2458. — Благодарность Димитрию. Сговоръ съ пашата и чорбаджиитѣ за Гюмюшъ-Гердановия длъгъ. Писмо отъ Софийския паша. Пак. 96.

Прията 22 Февр. 1860. Отгов. 26 Февр.

Софія 1860 Февр. 20.

Бае Найдене!

Димитрій тръгва днесь за Пловдивъ. Онъ ми услужи много по пѫть-тъ, та Ви молѭ да му кажете едно браво и да му поблагодарите за мене.

Молѭ Ви са още, ако Димитрій попроси совѣты-тѣ Ви да го удостоивате съ тѣхъ.

Днесь са разговорихъ съ Паша-та и чорбаджіи-тѣ за вълна-та, кои утрѣ останѫ да рѣшѭтъ окончателно какъ да дѣйствувагъ, кога сенеты нѣмѫтъ

Паша-та Софійскій ми пратилъ писмо съ маліе-то у Пловдивъ: молѭ пратѣте да издирѭтъ това писмо на поща-та, та да ми го допратите тука.

Много здраве на сына Ви Герчя.

Твой

С. Филаретовъ.

2459. — Приятелски закачки. Протестъ пратенъ въ Цариградъ. Ще се прати човѣкъ въ Пловдивъ да се бори съ Гюмюшъ-Гердана. Черковниятъ въпросъ. Пак. 96.

Прията 9 Марта 1860.

Софія 1860 Март. 7.

Бае Найдене!

Твьрдѣ на бьрзо ти пишѫ и отговарямъ на писмо-то Ви отъ 4 Март. Благодарѭ за дружескы замѣчанія и съвѣты.

Ако ми пратишь хайвярь, ще постѭ, или ако не, ще блажѭ и ты ще ми теглишь грѣхъ-тъ.

Ные пратихме протесты въ Ц-Градъ уредно. За Пловдивъ ще Ви пратиме тыя дни човѣкъ да са бори съ Гюмюшъ-тъ. Нѣма врѣме да отговорѭ г. Стоянчу Ч. За това, молѭ, кажи му да ма прости. Азъ расказахъ и расписахъ гдѣ трѣбаше, както щѫ имъ явѭ съ второ.

Твой

С. Филаретовъ.

2460. — Изпращатъ се 3000 гроша училищни пари. Коп. кн. 4. 7.

Пловдивъ 10 Марта 1860 г.

Господине Савва Филаретовъ!

Провождамъ Ви по Австрійскѫ-тѫ пощѫ три хиляды грош. които Г-нъ Никола Т. Пулевъ въ Карлово е събралъ отъ Никола Ламбровъ съ записа, что ми проводихте съ врѣмя, на имя на покойный Симеоновичь, слѣдъ смрьть-тѫ на когото тыя пары оставать на Софийско-то училище. Тии 3000 грош. сѫ земены прѣди да спаднѫтъ пары-ты, по цѣнѫ спорядъ приложенѫ-тѫ бѣлѣжкѫ. Другы-ты хилядо грош. мѫчно щѫтъ ся извадять, зачтото длъж-

никъ-тъ нѣма ничто, та да ми пишете, какво да ся прави за тѣхъ. Отъ горны-ты $\frac{3}{x}$ гр. хилядото дава жена му наниза отъ шиѭ-тѫ си.

Поздравлявамь Вы и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

П. П. Чтото платѫ на поцѫ-тѫ за испращание горны-ты $\frac{3}{x}$ грош. щѫ Вы явѭ послѣ.

2461. — Изпращане Д. Трайковича да се бори съ Гюмюшъ-Гердана. Съпротивлението на Хаджи Мано. Съвѣти Костадину Герову. Писмо на Ив. Денкоглу. Приятелски поздрави. Пак. 96.

Прийто 22 Марта 1860.

Софія 1860 Март. 19.

Бае Найдене!

Приехъ Ваши писма, три хыляды гроша пары и едно тенеке хайверъ.

Душевно Ви благодарѭ за Ваши совѣты, расположеніе, довѣріе . . . . за сичко.

Едвамъ преодолѣхъ надъ нашій-тъ Гюмюш-герданъ № 2-й и склонихъ Паша-та да прати Д. Трайковича въ Пловдивъ, а №. 2-й ще са пукне отъ ядъ. Какъ да е веке, сега Вые ще пристоите да го понаучите какъ да са влада у сичко; ще го поободрите послѣ и за негово-то предпріятіе — Дѣво училище.

Азъ написахъ Костадину, щомъ си дойдохъ отъ Пловдивъ, доста на длъго и му расправихъ по пріятелскы, че като юноша са е поддалъ на увлеченіе и пр. и пр. . . . . и какво сега трѣба да се махне отъ тыя резоны и мудрствованія. Надѣвамса да си упознае грѣшкѫ-тѫ и да легне на пѫть.

Ты отывашь пакъ на Едрине. Чокъ селямъ Г-ну и Г-жѣ Ступинь. Поразговорете се, ако прилега, и за онова, що говорихме съ Васъ у Пловдивъ за мое-то бѫдѫще поприще.

Пращамъ Герчю и Митю по единъ чифтъ чорапы за Врьбница.

Днесь щѫ пишѫ дѣду Денкоглу и мыслѭ отъ далечь да му поспоменѫ нѣщо и за тебе. Ядъ ма е — защо така грубо и онъ да са относя съсъ свои-тѣ?

Млого здраве на кумо ти г. Николчо Пулеоглу, Г-жа Марійка, Г-жа Елисаветъ и Ваша Майка.

Твой
С. Филаретовъ.

Г. Стоенчу и бр. Гешоглу послѣ щѫ напишѫ защо сега нѣмахъ врѣме. Поздравете гы, молѭ. —

2462. — Писмо Ступину. Откровеность прѣдъ Трайковича. По женидба. Самоковски владика Паиси недоволенъ. Хайдуци у Видинско. Пак. 96.

A Philippopolys.
Monsieur Naydin Gueroff, Consul Russe.
Г-ну Найдену Герову.

Прийто 27 Марта 1860.

Софія 1860 Март. 25.

Бае Найдене!

На бързо надраскахъ нѣколко реда за г. Ступина, та ако видишь, че не сѫ за прѣдъ хора, скѫсай писмо-то, или ако не, запечатай и дай му го, оньга са видите, или му го прати.

Поцалуни го и за мене единъ пѫть повыше, както и Митя, а на супруга-та му цалуни рѫкѫ. Знамъ че ты не обичашь да нѣжничишь, нъ наистина ти казвамъ че имамъ едно особно сочувствіе къмъ тоя човѣкъ, който искренно желае намъ добро, и който пó добрѣ отъ много другы е разумѣлъ наше-то положеніе.

Съ г. Трайковича говори за сичко друго откровенно, освѣнь за женитьба. Они са надѣватъ. Азъ не сьмъ имъ казвалъ нищо. Мыслѭ да си мълчѭ сега догдѣ видимъ, ще ли може да са устрои нѣщо у Васъ, както говорихме и както щѣхте да позагатнете и на батя Стоянча, кога прилегне, та че ако не бы, тогава тукашно-то не бѣга. Но за всѣкой случай я не давамъ отъ сега тука никаквѫ думѫ.

Самоковскій Влад. Паисій вчера минѫ оттука и отыде у Нишь. Онъ ядосанъ, че Самоковцы не пущили въ цьрква. Иска Паша Мурафетіиленъ да имъ са натлъпи. Та че да видимъ.

У Враджанско-то са появили до 40 души хайдуцы съ коне.

Поздравете Г-жа Марійкѫ и сичко семейство. Азъ си мыслѭ, какво ще носите Вые Герчя въ пѫть-тъ.

Твой

С. Филаретовъ.

2463. — Трайковичъ се върналъ въ София. А. Конковичъ събира милостиня за бълг. църква въ Цариградъ. Вълнение на умоветѣ. Христо Гешевъ умрѣлъ. Пак. 96.

Его Высокоблагородію Найдену Герову,

Филиппопольск. Русскому Консулу

Въ Адріанополѣ.

Прията 15 Апр. 1860. Отгов. 19 Апр.

Софія 1860 Април. 7.

Христосъ Воскресе

Бае Найдене!

Честитъ ти Великдень и честита Ви расходка до милы и драгы пріятели въ Едирне. Сега съ особенно нетьрпѣніе чекамъ да ми отпишешь отъ тамъ за благополучно-то пристигване на Ваши-тѣ госпожи и мало-то консулче Герчя.

Г. Трайковичь си дойде на врьхъ на Великдень. Отъ христосване и здравицы тыя дни още не сме нашли врѣме да го поразпытамъ за Пловдивъ обстоятельно, нъ както съгледвамъ, доста добрѣ са е понаелектризовалъ и са радвамъ.

На Великъ-Петъкъ пристигнѫ тука и г. А. Конковичь, сборщикъ милостинѭ за Ц. Градк. Бълг. Цьрква. До сега сме са угощавале и отъ утрѣ ще започнеме да пишеме кой що може и сака.

Тукъ отыва доста силно волненіе умовъ. Сичко са готви противъ Сьрбія.

Г. Христо Гешовъ у Віена умрѣлъ скоропостижно на Врьбница.

Подробности отъ тѫдѣва оставямъ да четете изъ писмо-то ми къмъ г. Ступина.

Млого здравье до Ваши-тѣ и негова-та Госпожа.

Твой

С. Филаретовъ.

2464. — Шишкинъ въ София. По народнитѣ работи. Отпращане на Паисия, сборщикътъ на Синаитскитѣ приходи. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ Пловдивѣ.

Софія 3 Маія 1860.

Бае Наидене!

Днесь дойде у насъ г. Ник. Павл. Шишкинъ, секрет. при Р. Ген. Конс. у Букорещь, кой като посѣди нѣкой день тука, има да мине прѣзъ Пловдивъ, Едирне и Ц. Градъ.

Позагатнѫ ми, че има да позарадва нашѫ-тѫ Общинѫ съ нѣщичко. — Писа-щѫ Ви кога видѭ — съ какво. Заедно съ него е г. Јошевъ, драгоманъ отъ Видинск. Консулсво, и единъ кавасинъ. Они ще сопровождаватъ г. Шишкина до Ц. Градъ.

Вашъ
С. Филаретовъ.

Поздравете г. Стоенча Чомакова и г. Геор. Стояновича Чалыки. Тыя дни като испратиме гостенинъ-тъ се съ първо има да имъ отговориме отъ Община-та за сичко.

г. Паисія, сборщикъ-тъ на Синаитск. приходы мыслимъ да му кажеме да си отыде, а ако бы да е имало нѣщо да са събира за Синай тука, или Берковица, това и ные съ пълно усердіе има да са погрыжиме да събереме и испратиме, кога това е за Българско-то училище.

Истый.

2465. — Шишкинъ и неговото пѫтуване. Да се изпращатъ новини чрѣзъ Герова. Разговоръ съ Ступина за бѫдащето на Филаретова. Разходки съ Шишкина. Гръцки консулски секретарь въ София. Пак. 96.

Софія 1860 Маія 9.

Бае Найдене!

Тоя часъ ми донесохѫ телеграфическѫ депешѫ и г. Шишкинъ са случи да е у дома ми. Азъ му прочетохъ много-здраве отъ Ваша страна и онъ са возблагодари твърдѣ много, кога му казахъ, че „съ нетерпѣніемъ ждете желаннаго и дорогаго гостя у себя“.

Онъ не Вы познава лично, но много Ваши бумагы сѫ минѫли прѣзъ рѫцѣ му въ Азіятск. департаментъ, та нахожда че имате голѣмы достоинства и Вы много почита.

Онъ мысли, вдругы-день, въ Срѣда, да си тръгне отъ тука на право за Пловдивъ, и въ Петъкъ ще бѫде у Васъ. Онъ има съсъ себе Георгія Јошева, и единъ стражарь. Име му е Николай Павловичь Шишкинъ.

Ные са порасходихме малко до единъ монастырь.

Съ него отписа-щѫ Ви и повыше.

Писмо-то Ви по поща-та пріехъ и съ драго сърдце ще слѣдувамъ да працамъ сичко, чрезъ Васъ. Благодарѭ Ви много за безцеремонна и братска откровенность. Съгласенъ сьмъ, че това е по́прилично. Менѣ никакъ и не минуваше прѣзъ умъ-тъ това неудобсво. За това, молѭ, и за напрѣдъ, що мыслите за добро и прилично, то̀ въ врѣме ма полсѣщайте за сичко, и бѫ-

дете увѣрены, че сѣко ваше замѣчаніе ще се пріеме отъ мене съ искренна благодарность. Що сте говорили съ г. Ступина за мене, това исто-то быхъ желалъ да споменете и г. Шишкину кой ми малко и позагагнѫ даже.

Вашъ

С. Филаретовъ.

Ако посрѣшнешь Шишкина до нѣкое село вънъ отъ Пловдивъ, то свѣтъ-тъ нека знае, че ты си отышелъ на расходка, а Шишкинъ ще знае защо е. Още ако го позапознаешь съ Паша-та, Владыка-та и го поразведешь по дачи-тѣ, мыслѭ, че ще са благодари.

Милошевичь неохотно вършилъ всичко това, та не са отзывава добрѣ за него.

Соколовъ назначенъ въ Јерусалимъ, а Байковъ иди за Видинъ.

Вчера е дошелъ единъ секретарь отъ въ Битоля грьцк. Консулство. Онъ твърдѣ си засуква мустацы-тѣ и си върти фустанелѫ-тѫ съ единъ смѣшенъ начинъ. Единъ protegé умрѣлъ тѫдѣва, та дошелъ за да прибира имотъ-тъ му

2466. — Размѣствания на войската. Дрѣхи и пексимедъ за аскера. Хайдушка чета. Празднуване Св. Кирилъ и Методи. Церковенъ въпросъ. Трайковичъ и Гюмюшъ-Герданъ. Контрола на владишки приходи. Пак. 96.

A Philippopolys.
Monsieur M-r Naydin Guéroff, Consul Russe.

Г. Н. Герову, Русск. Консулу
Въ Пловдивъ.

Прията 18 Мая 1860.

Софія 1860 Мая 14.

Бае Найдене!

Надѣя са наздраво че г. Шишкинъ е сега у Васъ, та идѫ да Ви честитѭ добръ гостенинъ.

Кога ми донесохѫ твой турск. телеграфъ азъ съобразихъ че ты у него часъ си ималъ векѣ и мое-то писмо отъ 9. с. м. и си нашелъ отговоръ на запросъ-тъ, та за това, не ти тилеграфирахъ. Прости за Нѣмскѫ расчетливость.

На 11. с. м. дойдохѫ около 500 всадницы отъ Кюстендиль и днесь дойдохѫ другы около 500 пѣшацы отъ кѫдѣ Шуменъ, та имаме сега сичко до 4000 души съ 25 топа. Слушаме, че отъ кѫдѣ Ломъ и Берковца минѫли до 3—4000 солдаты и отишли кѫдѣ Нишь и Призрѣнь Отъ Дунавъ, край Тимокъ рѣка дори до Босна около сьрбскы-тѣ границы на сѣкѫдѣ имало по малко турск. войска. Отъ Селеникъ испращатъ дрѣхы за войска въ Софія и Призрѣнь, а тѣ были толкова много, що два парахода едвамъ гы донесли! Вообще Турчя-та тѫдѣва много са острятъ за война. У Пиротъ по фурны-тѣ наредили да пекѫтъ пексемедъ за въ походъ; тука провѣтрятъ единъ пексемедъ, кой имѫтъ запасъ отъ 40 годинъ насамъ, но са дрьжи и не е покваренъ.

Около 16 души хайдуцы са появили по наши-тѣ села, нъ още голѣмѫ пакость не сѫ учинили.

Драгоманинъ-тъ на Грьцк. Битолск. Консулъ е дошелъ да прибере имотъ на единъ свой protegé, убитъ зимѫсъ на едно село неизвѣстно отъ кого.

Св. Кирилъ и Меѳод. праздновахме добрѣ. И ные споменуваме у църквы-тѣ си името на Н. В. Султанъ-тъ. Съ Маліе-то ще пратиме и махзаръ,

че искаме отдѣлнѫ іерархіѭ. Слѣдь нѣколко деня може и Трайковичь да иди у Ц-Градъ за да тражи пары-тѣ отъ Гюмюшъ-тъ. Кажи това г. Стоянчю Чомакову.

При Владыка-та си ще наредимъ единъ човѣкъ да прибира владышкы приходы, та послѣ щемъ видѣ на какво щѫть са употрѣби тыя пары — ad interim;

Вашъ
С. Филаретовъ.

2467. — Зимане-даване. Пѫтуване на В. Везирь. Страхъ отъ ревизия. Атешъ-талими. Движение на войската. Недоволство въ войската Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ Пловдивъ.

Прията 1 юния 1860. Отгов. 10 юлия.

Софія 1860 Маія 30.

Бая Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 20 Маія с. г.

Г-ну Запрянову щѫ напишѫ днесь за да си тражи минцове-тѣ по явеный отъ Васъ адресъ.

Желаѭхъ да знаѭ Јошевъ вьрнѫ ли са, както що му отписваше Милошевичь, или отыде до Ц.-Градъ?

Ные не знаеме още наздраво ще ли посѣти Н. В. Везирь-тъ и нашъ градъ, нъ за всѣкой случай Началство-то зема мѣркы да го дочека прилично, ако бы да дойде.

Прѣди 2 деня находящіеся здѣсь солдаты (около 3500 конныхъ и пѣшихъ съ 16 пушками) дѣлали смотръ и стрѣляли съ ружей и пушекъ (атешь талимы).

Съ полученіемъ извѣстіи о производимой теперь ревизіи по администраціи всѣ взяточники перепугались и теперь всячески стараются задобрить заранѣе общественное мнѣніе. Толеранція, вѣжливость, даже предупредительность, забота о спокойствіи и благоденствіи края выставляются на первомъ планѣ. Но напрасно: не возможно будетъ прикрыть грамадную кучу новыхъ и укоренившихся злоупотребленіи за этой мишурой . . . .

Сегодня отправляется отрядъ конницы въ Берковцу, а изъ Берковцы ждутъ двухъ отрядовъ въ Софію. Какъ видите мы въ постоянныхъ движеніяхъ и перемѣщеніяхъ. Вотъ уже пять мѣсяцовъ какъ воискамъ не выдается жалованье. Какъ офицерамъ, такъ и Поставщикамъ припасовъ отвѣтъ одинъ и тотъ же: денегъ нѣтъ.

Ако познавашь че Стоянче Чомак. съ роднины-тѣ си ще одобрѭтъ наше-то извѣстно прѣдположеніе, то не нахождате ли Вые за добро, да оздравимъ тѭѫ работѫ съ нѣщо отъ сега? Свекъръ не си ли? . . . .

Вашъ
С. Филаретовъ.

2468. — Страхъ у турцитѣ отъ прѣдложението на кн. Горчакова. Турски сѫждения за руситѣ. Страхъ отъ В. Везирь. Началницитѣ искатъ благодарителни адреси отъ населението. Хаджи Мано настоява да се даватъ. Пѫтуването на В. Везирь ще бѫде безъ добри послѣдствия. Унизително положение на християнетѣ въ сѫдилищата. Потурчвания. Болести по воиската. Гладъ. Градушка. Пак. 96.

Софія 1860 Іюн. 11-го.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь!

Извѣстіе о предложеніи кн. Горчакова относительно Восточнаго Вопроса произвело паническій страхъ какъ на турецкихъ жителей этой страны, такъ и на находящихся здѣсь военныхъ. Всѣ пріутихли и уныло поникли головою. Ужь перестали храбриться и хвастаться, что скоро нападутъ на Сербію, Черногорію для того чтобы перерѣзать гяуровъ и ограбить всё. Теперь не только не говорятъ, но даже стыдятся и припоминать объ этомъ. Всѣ съ ужасомъ обратили вниманіе на сѣверъ. Пошли толки и пересуды между Пашами, бегами, Офицерами. Приходили къ тому печалному заключенію, что Туркамъ на этотъ разъ придется весьма плохо. Сами они не въ состояніи устоять противъ Москововъ, а надежда на помощь Европейск союзниковъ оказывается весьма сомнительною. Напрасно я старался утѣшать нѣкоторыхъ: „Ужъ, нѣтъ, возражали мнѣ: мы теперь хорошо познакомились какъ съ Рус„скими, такъ и съ прочими Европейскими гяурами въ Крыму. Русскій сол„датъ — это настоящій шейтанъ (чортъ). Его ничѣмъ не испугаешь. Пока„зывай ему что хочешь — пушку, ружье, кинжалъ — ему все равно Онъ „реветъ себѣ какое-то „Ура“ и бросается на тебя какъ дикій звѣрь.“ На мое замѣчаніе что Россію, вѣдь, теперь ослабили: она теперь ужъ не то, что была до Войны. „Не вѣрь, говорятъ мнѣ офицеры: это настоящій вздоръ. „Россію нисколько мы не ослабили, а словами этими утѣшаютъ насъ и себя „милые наши союзники, да и то сказать, что иніе изъ нихъ другое теперь „заговорили.“ Одинъ полковникъ съ жаромъ говорилъ мнѣ, въ присутствіи многихъ офицеровъ, что: да будетъ проклятъ тотъ день и часъ, когда мы „поддались внушеніямъ Англо-Французовъ и поссорились съ Русскими, кото„рые спасли насъ отъ Египетскаго Мехмедъ-Али, и всегда поступали съ нами „вѣжливѣе, снисходительнѣе, чѣмъ эти ненадежные и гордые союзники. При „томъ Русскіе это ближайшіе наши сосѣды. Они никогда не нападали и не „трогали насъ до тѣхъ поръ пока нарушенія трактатовъ и грубыя оскорб„ленія съ нашей стороны не превышали мѣры терпѣнія. Взвѣсивъ всѣ обстоя„тельства намъ выгоднѣе мириться съ Русскими и быть съ ними въ воз„можно-хорошихъ отношеніяхъ.“ Да, подхватили младшіе офицеры. Старшій же изъ нихъ съ вздохомъ промолвилъ: „хоть прискорбно, а надобно мирить„ся и жить въ дружбѣ съ Московомъ: ибо это меньшее зло. Московъ—это „лихорадка, а Англофранцузы — это чахотка.“

Извѣстно, что вслѣдствіе Горчаковской конференціи В. Везирь путешествуетъ теперь по Болгаріи съ цѣлью поправить недостатки. Это совершенно озадачило нашего Губернатора, а съ нимъ вмѣстѣ всѣхъ почти членовъ градскаго Совѣта (мезлиша) и нѣкоторыхъ аристократовъ и мелкихъ чиновниковъ. Онъ тайкомъ попросилъ Болгаръ дать ему свидѣтельство, что онъ, молъ, человѣкъ добрый и весь край благоденствуетъ по милости его хорошей администраціи. Отказать прямо Болгаре боялись, ибо если человѣкъ этотъ останется и напередъ здѣсь, онъ можетъ надѣлать имъ много зла, — согласится — значило бы связать себѣ руки и онѣмѣть. Между тѣмъ какъ злоупотрѣбленія дѣлаются страшныя. На силу я убѣдилъ нашихъ сказать Пашѣ, что

если самъ онъ прѣдставитъ свидѣтельство, написанное передъ самимъ прiѣздомъ Везиря, то это самое обстоятельство не будетъ говорить въ его пользу, а лучше всего, по прiѣздѣ В. Везиря, сами Болгаре, какъ будьто безъ вѣдома Паши, напишутъ благодарственный адрессъ, въ коемъ будутъ превозносить губернатора до небесъ (за совершенно — небывалыя въ Турцiи административныя добродѣтели!), а правительству будутъ благодарить за счастливый выборъ Паши и т. п. Паша откровенно говорилъ мнѣ о своихъ опасенiяхъ и просилъ содѣйствовать ему въ полученiи махзара (свидѣтельства). Я ему сдѣлалъ это замѣчанiе что это непремѣнно можетъ окомпрометировать его передъ Визиремъ. На это мнѣ сказалъ Паша: Вѣрно, мой другъ, я понимаю что замѣчанiе твое умно, но дѣло въ томъ, что Болгаре давши мнѣ теперь это свидѣтельство, уже не посмѣютъ послѣ жаловаться Везирю противъ меня. Мнѣ было велѣно немедленно написать свидѣтельство, на это настаивалъ особенно хаджи Мано, чорбаджи и членъ Меджлиса, который пуще Турокъ притесняетъ и грабитъ бѣдныхъ поселянъ Болгаръ. Я повиновался, но въ тоже время сообщилъ объ этомъ всѣмъ гражданамъ черезъ людей вѣрныхъ мнѣ, чтобы они, граждане, когда имъ предложатъ подписывать смѣло отвѣтить, что всѣ они довольны Пашою, но въ настоящее время они боятся подписывать какiя быто не было бумаги. Такъ они и сдѣлали и свидѣтельство остается безъ подписей, къ величайшему беспокойствiю Паши. Въ отчаянiи онъ убѣдительно просилъ меня убѣдить нашихъ чтобы хоть предлагаемый мною благодарственный адрессъ состоялся при прiѣздѣ Везиря. Я обѣщалъ, что готовъ постараться. Съ другой стороны, тайкомъ, Паша, члены Меджлиса, Беги задаютъ страху и пугаютъ простодушныхъ Болгаръ, да бы кто нибудь не вздумалъ жаловаться, ибо плохо придется ему послѣ. Впрочемъ Народу сообщено чрезъ тѣхъ же вѣрныхъ мнѣ людей опять, что бояться нечего и жалобъ на администрацiю, взяточничество, произволъ, фанатизмъ и всяк. рода злоупотребленiй написано много и подастся В. Везирю въ свое время.

Изъ этого вы можете отчасти судить на сколько могутъ быть вѣрны и точны тѣ свѣдѣнiя о состоянiи Болгарiи, которыя вынесетъ В. Везирь отсюда, при такихъ предварительныхъ угрозахъ М. Начальства. Вы знаете, какъ народъ нашъ напуганъ и особенно здѣсь, въ Западной Болгарiи, гдѣ беги обращаются съ Болгарами какъ съ своими наслѣдственными рабами самымъ безчеловѣчнымъ образомъ. Правительство, для виду, любитъ иногда посылать ревизоровъ, о чемъ немедлѣнно протрубятъ Цареградскiе, а за ними и Европейскiе журналы, восхваляя благонамѣренность Турецк. Правительства. Между тѣмъ, что выходило изъ этихъ ревизiй? Ревизоръ прижметъ притеснителей, сiи послѣднiе подкупятъ ревизора и кончится тѣмъ, что ревизоръ накажетъ людей, совершенно невинныхъ, а настоящихъ-то преступниковъ онъ оставитъ въ покоѣ и ѣдетъ въ Цареградъ. Тогда можете представить себѣ — каково положенiе тѣмъ изъ гражданъ и поселянъ, которые осмѣлились жаловаться ревизору противъ этихъ притеснителей. Имъ страшно мстятъ за это и жестоко наказываютъ. Вотъ почему Болгаре здѣсь боятся и теперь и не смѣютъ открывать всѣ злоупотребленiя, опасаясь преслѣдованiй, и почему мнѣ стоило много труда убѣдить ихъ написать вышесказанныя жалобы. По этому мнѣ нисколько не покажется страннымъ если, въ слѣдствiе подобныхъ продѣлокъ администраторовъ, В. Везирь найдетъ, что въ Видинѣ, Нишѣ, Берковцѣ, Шаркёй все обстоитъ благополучно, не смотря на то, что въ этихъ несчастныхъ округахъ Западной Болгарiи, въ томъ числѣ и Софiйскомъ, фанатизмъ, произволъ, грабительства всякаго рода и насилiя господствуютъ въ полной силѣ. Ободряя Нишкихъ поселянъ жаловаться, сiи послѣднiе мнѣ отвѣтили: „что за самыя справедливѣйшiя наши жалобы, намъ же приходилось плохо. „Года 3 тому назадъ мы жаловались Правительству на злоупотребленiя беговъ. „Что мы добылись? Человѣкъ около 30 изъ насъ выбрали и послали въ за-

„точеніе, въ Бруссу, гдѣ большая часть уже скончались въ пыткахъ, и остальные томятся тамъ жестоко и оплакиваютъ свою горькую долю.“ — Да, страна эта особенно нуждается въ нравственной на мѣстѣ поддержкѣ: иначе „Богъ высоко, царь далеко,“ а несчастный народъ страждетъ безутѣшно. — Учрежденіе однаго Русскаго Консульства въ Софіи или Нишѣ было бы истиннымъ благодѣяніемъ для народа во всѣхъ отношеніяхъ.

Свидѣтельство Христіанъ не принимается въ Судахъ, унизительное „гяуръ“ произносится въ Присутственныхъ мѣстахъ; едно слово о равенствѣ, эманципаціи - то пресловутой, турки приходятъ въ ужасъ и ругаютъ на чемъ свѣтъ стоитъ того, кто вздумаетъ напомнить имъ объ этомъ. На дняхъ праздношатающійся албанецъ укралъ лошадь у однаго Болгарина, въ Болгарской деревнѣ, гдѣ нѣтъ ни одного Турка. Несчастный Болгаринъ пріѣхалъ въ городъ, по слѣдамъ Албаница, отыскалъ лошадь, но албанецъ на даетъ лошади. Болгаринъ является къ Судьи (Кадіи) и оказывается что лошадь эта принадлежитъ Болгарину. Но такъ, какъ Болгаринъ не могъ представить свидѣтелей изъ Турокъ, то Судья, не смотря на свидѣтельство всей Болгарской деревни и многихъ гражданъ, рѣшилъ, что за неимѣніемъ законныхъ (т. е. турецк.) свидѣтелей лошадь остается собственностью Албанца. Откудаже бѣдному поселянину отыскать турка въ деревнѣ, гдѣ на 10 часов. разстояніи въ окружности сплошное народонаселеніе состоитъ исключительно изъ однихъ только Болгаръ? Но таково уже правосудіе Турокъ относительно Христіанъ! Такихъ рѣшеній, резолюцій вы увидите и услышите каждый день по нѣскольку, если только у Васъ станетъ терпѣніи погостить въ мехкемé (судилищѣ) часика два, покуривая трубку и бесѣдуя съ кадіемъ (судьею) въ то время, когда тяжущіяся являются къ нему, и онъ, очень часто, не дослушивая ихъ споровъ и не зная хорошенько въ чемъ дѣло, съ важностію произноситъ окончатеьлно свой Судъ говоря: хёкимъ — эттймъ = рѣшилъ и приказываю исполнить.

Я ужъ имѣлъ случай писать Вамъ о томъ, какъ здѣшніе Турки ежегодно, почти насилно, обращаютъ десятками болгарскихъ дѣвицъ въ Турецкую Вѣру. Теперь скажу Вамъ другое: что въ одной Софіи только есть около десяти Турчанокъ, которыхъ желаютъ сдѣлаться Христіанками, креститься; которыя осѣняютъ себя крестомъ, бьютъ поклоны, носятъ на себѣ крестики и, собственными глазами видѣлъ, проливаютъ слезъ желая принять Христіанскую Вѣру. Но Духовенство не смѣетъ принимать ихъ. Меня увѣряли Турки-же, что если бы Правительство объявило, что оно не будетъ преслѣдовать никого за переходъ изъ одной вѣры въ другую, то навѣрное можно сказать что въ теченіи десяти лѣтъ большая половина Турокъ приметъ Христіанскую Вѣру.

Недавно опять появилась шайка изъ 10-15 разбойниковъ въ Балканахъ и, на пути отъ Вратцы въ Софію, убили двухъ Болгаръ и ограбили старѣйшинъ двухъ болгарскихъ селъ. Кстати о Разбойникахъ. Болгаре намѣрены просить между прочимъ и о томъ, чтобы Земская Полиція состояла изъ Болгаръ: ибо теперь она состоитъ исключительно изъ Турокъ, а такъ какъ и разбойники бываютъ изъ Турокъ, то они почти всегда въ дружбѣ, и отъ того Болгаре становятся добычею какъ настоящихъ разбойниковъ, ex officio, такъ и разбойниковъ — полицейскихъ, получающихъ жалованье отъ Правительства за эту службу.

Воискъ у насъ теперь около 2500 солдатъ съ 16 пушками. Солдаты страдаютъ тифозною горячкою и лихорадками. Четвертый мѣсяцъ какъ имъ не дается жалованья и они явно ропщутъ говоря: „мы ужь взбанкрутились.“

Отъ прошлагоднаго неурожая и заразительной болѣзни рогатаго и мелкаго скота, поселяне — Болгаре прокормили себя въ долгъ. Пока урожай этого года показывается хорошимъ и они утѣшаются. Но на этой недѣли

10-го с. м. въ 3 час. отъ Софіи надъ селами Негошева и Малина упалъ градъ въ величину съ гусиннаго яйца и опустошивъ луга, огороды и всѣ хлѣба и овощія, перебилъ еще всѣхъ овецъ и телятъ, бывшихъ на полѣ. Впрочемъ въ окружности шелъ только дождикъ и мелкій градъ, что вреда никакого не было никому.

Вашъ покорный слуга
С. Филаретовъ.

2469. — По пѫтуването на В. Везирь. Разсѫждения за женидба. Пак. 96.

Его Высокоблагородію
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ Пловдивъ.

Прията 15 Юния 1860. Отгов. 24 Юн.

Софія 1860 Јун. 13.

Бае Найдене!

Тыя дни ти писахъ по пространно и ще пріемешь писмо-то ми отъ единъ пѫтникъ.

Сега ти отговарямъ на бързо на твое писмо отъ 10 Јунія.

Тука днесь са разнесе слухъ че Везирь-тъ былъ на Видинъ, нъ наздраво и самы-тѣ паши не знаѭтъ, съ кои днесь са виждахъ. Ще са гледа до колко е възможно да са възползува народъ-тъ отъ дохождане-то на Везирь-тъ, и особенно за Владышкы работы.

Прѣгледай приключено-то и отпрати по адресу.

Ты си ми нашелъ дѣвойче у Едрене, нъ мене нѣмало тамъ. Та не можа ли и безъ мене да нагласишь работѫ-тѫ, кога си ѭ одобрилъ. Сытъ на гладенъ вѣрѫ не хваща!

Още отъ ланѣ азъ, безъ да знамъ, че г. Стоянчё има роднинѫ за женене, са шагувахъ по нѣкогашъ въ писма-та си и му са карахъ, защо не ми найде нѣкоѭ невѣстѫ? Отчасти може и отъ това да му е минѫло прѣзъ умъ тъ.

Сега, ако потрѣба, може да имъ са каже, че зеть-тъ сѣкой часъ е слободенъ да отыде да живѣе, гдѣ пожелае и е съвършенно независимъ. Онъ има до 120,000 гроша въ банкъ, и може да избере за напрѣдъ званіе почетно и сьобразно съ прѣдполагаемо-то ново положеніе, ако оно са въспослѣдува. То са знае че съ бързане такыва работы са не вършѫтъ. Кога найдете удобно врѣме и случай увѣренъ сьмъ, че ще сторите сичко що е възможно за мое добро. Нъ при сичко това позволи ми еднѫ глупость: искамъ напр. да знамъ приблизително на колко годины е, какъвъ нъравъ, знае ли на нѣкой языкъ да чете и пише, има ли парички или мюлкове, и имала ли е дѣца? Ти видишь какъ азъ бързамъ, нъ ще простишь.

Поздравь на Г-жа Марийка Герова и сички домашни.

Твой
С. Филаретовъ.

2470. — Прѣслѣдване на Матео-Петро отъ католицитѣ, дѣто станалъ православенъ. Писмо отъ К. Геровъ. Пак 96.

Прията 29 Юния 1860. Отгов. 24 Юн.

Софія 1860 Јун. 18.

Бае Найдене!

Приключено-то писмо сьмъ писалъ прѣди една недѣля, нъ защото пѫтникъ-тъ, по който щяхъ да пратѭ писмо-то отыде по другъ пѫть, за това малко късно ти го пращамъ.

Отъ Костадина имамъ писмо изъ Москва отъ 15 Маія, нъ твърдѣ лаконическо, въ кое ми казва само, че профес. Бодянскій ми праща чрѣзъ него млого здраве и — нищо повыше. Азъ бѣхъ му написалъ цѣлѫ проповѣдь, кога са вьрнѫхъ зимѫсъ отъ Пловдивъ. Послѣ това поехте ли Вые писмо отъ него, или не? Молѭ, явете ми.

Тукъ дойде нѣкой Матео-Петро, кой по причина, че отъ католикъ станѫлъ православенъ и живѣлъ нѣкогашь, като учитель у Пловд. Католическо Училище, казва ми, че сега го гонилъ у Пловдивъ не само Епископъ-тъ, нъ и Франц. Консулъ. Азъ и тукашн. телеграфистъ М-r Лашезъ му ладохме нѣколко пары, колко да иди до Ломъ и Видинъ. М-r Шампоазо телеграфира частно до М-r Лашеза немедленно да махне тоя човѣкъ и отъ Софія, за да не бы да очерни и тука французскѫ-тѫ націоналность, защо носи френскый пашпортъ.

Прочетете приложено-то, запечатайте и пратете.

Вашъ пріятель
С. Филаретовъ.

2471. — Пѫтуването на В. Везирь. Градушка. Буря. Въ Радомирско разбойници. Училищно зимане-даване. Пак. 96.

Его Высокоблагородію
Господ. Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Прията 22 Юния 1860. Отгов. 24 Юн.

Софія 1860 Јун. 20.

Бае Найдене!

Съ тая поща нѣмахъ отъ тебе писмо, та мыслѭ да си излѣзълъ пакъ на дача.

Днесь дойде извѣстіе на здраво, что Н. В. Везирь-тъ на 14 Јун. стигнѫлъ на Видинъ. Отъ тамъ казватъ, че щѣлъ да отыди за Нишь прѣзъ Берковца. Отъ Нишь ще са вьрне ли кѫдѣ Софія, или ще замине за Босна и Херцеговина, нищо не знаеме.

Оная недѣля 2 села отъ Софійско-то поле Негошево и Малина быдохѫ побиты отъ градъ така, що нивы, ливады, овощія, градины, и овцы и говѣда, сичко истреби и изглади. На 18 Јун. въ сѫббота вечеръ, надъ самыя нашъ градъ повиснѫ черенъ облакъ, изъ който са излѣ силенъ дъждь и градъ съ буенъ вѣтъръ, та испотроши джамове, съсипа минарета отъ джаміи, градины и овощія направи прахъ и пепелъ. Човѣцы и добытъкъ, що сѫ были на поле, силно пострадали и ранены лежѫтъ въ постеля.

Въ Радомирско-то сѫ появили хайдуцы около 80 души, кои раздѣлены на тайфы, ходѭтъ тагакъ по селата. Убили едного човѣка, а отъ другы земали выкупъ, на трети испратили рабоши и искатъ пары.

Наше-то училище тражи отъ едного станимакалія г. Апостола Панкоглу около 15 хыляды гроша (въ боно). Записъ-тъ отдавна е пратенъ М г Берти отъ г. Замеро за да тахсили тыя пары, нъ М-г Берти до сега нити е отговорилъ както трѣбва. Не бива ли да земемъ отъ него боно-то назадъ, та послѣ да го пратиме Вамъ, за да стегнете тоя лукавъ лангера? и да тахсилите тѫѭ суммѫ Вые?

2472. — Черковенъ въпросъ. Подаване махзари. По пѫтуването на В. Везирь. Хайдуци у Радомирско. Ерменецъ става православенъ. Заплата на офицери. Военен дльгъ. Ропотъ въ войската. Пак. 96.

Прията 30 Юния 1860. Отгов. 7 Юлия.

Софія 1860 Јун. 26.

Бая Найдене!

Отговарямъ на кѫсо на двѣ Ваши писма отъ 23 и 24 Јун.

Благодарѭ за грыжѭ, що си имашъ за да устроишь моѭ-тѫ работѫ, гдѣто прилегне. Сичко, що удобришь ты, то е добро направено за мене и го пріемамъ съ благодарность.

Владышкы новости, ако искашь, виждь изъ писмо-то Стоянчово, което както и Иваново-то слѣдь прочитане-то запечатайте и испратете.

Благодарѭ Вы за разумны и дѣльчы замѣчанія вьрху махзаръ-тъ. Това станѫ во врѣме, та можахъ вчера да го поправѭ. За другы работы, ангаріи, зулумы отъ заптіета, и пр. и пр. има да се даде пакъ махзаръ, нъ особенно, като да придадеме на оня, що е за Духовенство-то особеннѫ важность. Освѣнь това, вторый-тъ махзаръ са прави тайно. Прати-щѫ ти послѣ и копіѭ-тѫ му.

Снощи-вечерь Везирь-тъ спалъ на Берковца. Отъ тамъ единъ пѫть отыва за Софія, другый за Нишъ. До утрѣ вечерь, надѣѭ се съ поща-та да можѭ наздраво да Ви отпишѭ кой пѫть ще улови,

У Радомірско-то Заптіета-та са ударили съ хайдуцы 8 души на 22 Јун. Едного отъ хайдуцы-тѣ, на име Рустемъ, отъ Брѣзнишко село Кошарево, убили и отрѣзали главѫ-тѫ, та ѭ донесохѫ вчера при Паша-та, гдѣ са найдохъ и азъ. Другарь-тъ му отъ исто-то село хайдукъ, и него ранили, нъ не могли да хванѫтъ, бѣгалъ.

Јошевъ ми пише че си дошелъ у Видинъ, гдѣ нашелъ новый Консулъ г. Байкова „съ кѣмъ сошлись хорошо“.

Единъ Арменецъ Абрамъ, извѣстенъ на Вашъ Владыка отъ зимѫсъ, изяви желаніе да стане Православенъ, за което го пратихме вчера у Рылск. Монастырь.

Отъ войска-та тука земахѫ айлѫцы назадъ (само отъ офицеры), та пращахѫ пары у Ц. Градъ да наплатѭтъ на тамкашн. войска, кои не земали айлѫкь отъ 5 мѣсяца насамъ, а наши-тѣ не сѫ земали отъ 3 мѣсяца, та да дойдѫтъ въ равновѣсіе.

Само тукашна-та войска е длъжна до 1,000,000 грошове за храна, айлѫци на солдаты за 3 мѣс. особо. — Чуе са ропотъ.

Твой

С. Филаретовъ.

2473. — В. Везирь у Берковца. Берковски мезлишь сторенъ азилъ. Илтизамджия въ желѣза. Берковски чорбаджии въ затворъ. Посрѣщаче на В. Везирь у Пиротъ. Пак. 96.

Прията 30 Юния 1860. Отгов. 7 Юлия.

София 1860 Јун. 27.

Бае Найдене!

Въ сѫббота 25 Јун. В. Везирь дошелъ у Берковца отъ Ломъ, до вечертѫ учинилъ азилъ сичкый берковскый Мезлишь и съставилъ совсѣмъ новъ. Едного илтизамджія отъ Ломъ довели въ желѣза, а другы двама чорбаджіи берковскы у затворъ вкаралъ. Утрѣ вечеръ ще бѫде у Пиротъ, гдѣ го дочеква новый Нишск. Паша Османъ, ветхій — Зейнель, и нашъ Ферикъ Османъ Паша, кой отыде отъ тука съ 200. души. Отъ Пиротъ ще иде за Нишь, та отъ тамъ ще стане явно — ще ли дойде и у Софія, или отъ Нишь ще иде у Босна и Герцеговина.

Прощавайте защо Ви пишѭ на бързо.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2474. — Д. Трайковичъ, самоковци и дупничане у Пиротъ съ махзари до В. Везирь. Двоица английски пѫтници въ София. Цѣльта на пѫтуванието имъ. Пиротски владика хапузъ за курварство. Кръстевичъ у Пиротъ. Пак. 96.

Прията 11 Юлия 1860.

София 1860 Јул. 10.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 7 Јул. и ти благодарѭ че постоянно си имашь грыжѭ тѫ за мене.

Днесь пратихме Трайковича у Пиротъ съ махзары-тѣ до В. Везирь придруженъ съ 5 души и отъ града и отъ села. Заедно съ него отыдохѫ и Самоковцы и Дупничане да подаватъ жалбы В. Визирю.

Прѣди два деня сѫ дошли у Софія двоица Англичане пѫтницы отъ Ц. Градъ. Минѫли прѣзъ Варна, Шуменъ, Търново, Габрово, Казанлѫкъ, Сопотъ, Карлово, Т. Пазарджикъ, Ихтиманъ, и сега мыслѭтъ днесь да идѫтъ на Пиротъ. Позагатватъ че ще посѣтѭтъ Видинъ, Нишь, Влашко, Богданско, Бессарабіѭ. Азъ се доста спріятелихъ съ нихъ и се почти заедно сме ходили на сѣкѫдѣ. Единъ-тъ е былъ Англ. Комисаръ отъ комисія-та, коя опрѣдѣли черногорскы-тѣ границы ланѣ. Они събиратъ свѣденія за сѣко нѣщо и записватъ, нъ не показватъ това явно, а го правѭтъ така, като ужь en passant.

Пиротскый Владыка още лѣжи въ дупка-та, хапусъ за курварство!

Крьстевичь е у Пиротъ, а не у Добруджа.

Твой
С. Филаретовъ.

По сичко се види, че Визирь-тъ не ще дойде у Софія, а ще замине отъ Пиротъ за Нишь. Нъ ако бы паче всякаго чаянія да дойде, то ще телеграфирамъ г. Стоянчю: Да не ми праща оризъ.

2475. — Пѫтуването на англичанина Коксъ. Софийски владика клевети Филаретова. Страхъ отъ клеветитѣ. Зимане мѣрки противъ тѣхъ. Пак. 96.

Господину Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Софія 1860 Јул. 11.

Бае Наидене!

На 9 Јул. Д. Трайковъ отыде съ писма-та за іерархія-та до В. Везирь въ Пиротъ.

Вчера отыдохѫ за тамъ и двоица-та Англичане (т. е. М-г Коксъ и драгоманъ неговъ единъ венгерецъ). Они распытватъ за сичко и записватъ. Мыслѭтъ отъ Нишь да бѫдѫтъ послѣ у Видинъ, Влашко, Молдова и Бессарабія.

Тоя вечерь са научихъ, че Владыка-та нашъ, кой още е у Пиротъ, говорилъ много лошо за мене прѣдъ Садразамъ-тъ. Не знамъ до колко това е истина, и какво впечатлѣніе е произведено. Нъ за всѣкой възможенъ случай азъ трѣба да бѫдѫ готовъ.

За това, ако нахождате за добро, кажете М-г Берти да напиши тука г. Замеру, ако бы да ми са случи нѣкаква работа, да ми пристои и да ма има подъ свое покровителство, до по другѫ рекомендація. Паспортъ-тъ ми до сега бѣше у мене, нъ утрѣ азъ ще го прѣдамъ въ канцелярія-та г. Замеру. Азъ лесно нѣма да са обявѭ що сьмъ, нъ ако бы да са покаже край на нужда, щѫ си кажѭ това име. — Г. Замеро до сега е былъ добъръ мой пріятель, та у всѣкой случай, надѣѭ са, че малко само да му спомене М-г Берти, онъ ще стори сичко, що отъ него зависи, въ случаѣ надобности.

Ако бы да ма арестуватъ (не дай Боже!) ты ще получишь слѣд. телеграф. депешѫ чрѣзъ брат. Гешоглу.

Les graines sont bons cette année ici.

С. Филаретовъ.

2476. — По везирска заповѣдь софийски градски съвѣтъ разтуренъ. Комисия за ревизия. Искатъ Д. Трайковича за членъ въ меджлиса. Везирско прѣдписание да се смъмре Филаретовъ. Пак. 96.

Господину Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Принято 18 Юлия 1860. Отгов. 21 Юлия.

Софія 1860 Јул. 14.

Милостивый Государь
Найденъ Геровъ!

Третьяго дня сюда возвратились изъ Пирота Софійскій мютесарифъ Хасанъ Паша, и Судья, Садкѫ-ефенди. По приказанію В. Везиря, нашъ прежній градской совѣтъ смѣненъ, и выбранъ новый совѣтъ. Коммисія состоящая изъ губернатора, Ферика Османа Паши и Судьи будетъ ревизовать Софійскій санџакъ, къ чему уже и приступлено отчасти. В. Везирь все еще въ Пиротѣ. Трайковичь поѣхалъ туда съ прошеніемъ отъ Болг. Общины о Болг. Јерахіи, и завтра Община ждетъ его, чтобы уговорить принять на себя званіе члена градск. меджлиса въ чемъ весь санджакъ подаетъ голосъ въ его пользу.

Стороною мнѣ сказали, что мѣстному Начальству писменно приказано В. В. чтобы сдѣлать мнѣ замѣчанія не мѣшать ся ни во что, а занимался

бы только учительствомъ. Впрочемъ мнѣ еще ничего не говорено. Рѣшительно не понимаю вслѣдствіе чего вышло подобное не лестное для меня замѣчаніе. Я и безъ того не мѣшался и не мѣшаюсь въ другія дѣла, кромѣ только въ управленіи здѣшн. училищами. По всему видно, что это черная клевета Владыки Гедеона!

Вашъ
Савва Филаретовъ.

Забравилъ сьмъ урокъ-тъ цыфры-тѣ!

2477. — Убийство въ с. Реянци, Радомирско. Турско правосждие. Разбойничества въ Брѣзнишко. Селски откупи. Потеря. Убитъ разбойникъ. Турци плачатъ за него. Турски селски куруджие етаци на разбойницитѣ. Разбойници въ Радомирско. Прѣслѣдвание. Пак. 96.

София 1860 Јюл. 16.

Милостивый Государь
Найденъ Геровъ!

Годъ тому назадъ, ночью, четыре Турка вооруженныхъ съ головы до ногъ, входятъ въ село Реянцы (Радомірск. Окр. Соф. Провинц.) въ домъ поселянина Стойча. Сперва Турки поймали въ переднѣй комнатѣ старуху, жену Стойча, подвергали её всякимъ истезаніямъ распрашивая о деньгахъ. Нѣсколько серебрянныхъ и мѣдныхъ монетъ передающихся изъ рода въ родъ и служащихъ головымъ украшеніемъ дѣвицъ по праздникамъ, вынесены старухою и переданы Туркамъ. Это было все состояні ея. Турки продолжали требовать денегъ и самимъ безчеловѣчнымъ образомъ мучили старуху. На конецъ убѣдившись, что у старухи дѣйствительно нѣтъ денегъ, они, какъ бы съ досады, сперва пронзили её ножами, а потомъ изрубили ея тѣло въ куски.

Въ это самое время, въ ближайшей коморкѣ, находилась сноха Стойча, жена его сына Петра, именемъ Достана, которая при первомъ шумѣ выбѣжала на дворъ, у сосѣдовъ и отъ страха не могла слова вымолвить и пала въ обморокъ. — На другой день поселяне вошли въ домъ и нашли изрубленное тѣло. Позвали Земскую Полицію, которая свалила всю вину на поселянъ же. Вслѣдъ за этимъ связали Достану, стали бить её розгами публично, говоря, что такъ какъ въ этомъ домѣ другаго никого не было кромѣ Достаны, то изъ того и слѣдуетъ, что она и убила свою свекорь—мать. Поселяне увѣряли, что свекорь и сноха никогда не были въ ссорѣ и причины къ убійству со стороны Достаны рѣшительно нѣтъ никакой. Полицейскіе не обращали вниманія и продолжали сѣчь бѣдную Достану. Послѣдняя напрасно говорила имъ что 4 Турка пришли и они убили старуху, — и слушать не хотѣли полицейскіе. Напротивъ, они еще больше усиливали біеніе. Разогнавъ поселянъ, Полицейскіе съ угрозами сказали Достанѣ: „Мы тебя отведемъ въ Радо„міръ передъ Мезлишемъ. Если ты тамъ скажешь, что ты сама топоромъ „убила старуху, ты будешь спасена; если же ты будешь говорить, что Турки „её убили, тебя убьютъ тотчасъ.“ Достана сказала, что ложь не станетъ говорить. Её снова бьютъ, а особенно уговаривалъ её на это Турокъ Єминъ изъ Радомірск. села Калотинцы. Въ такихъ истязаніяхъ Достана изнемогла и совершенно забыла себя. Тогда Полицейскіе привели поселянъ, которымъ велѣно было подъ угрозами — быть свидѣтелями, что Достана сама призналась что она, а не Турки, убили старуху. Съ тѣхъ поръ Достана остается въ тюрмѣ, въ Софіи, и Начальство намѣрено послать её въ Видинскую крѣпость въ качествѣ убійцы.

Около 10-го Јюн. Разбойники Рустемъ и Хюсеинъ, изъ села Кошарева въ Брѣзнишк. окр. появились въ Радомірск. округѣ, а именно у Подцьрненскаго хана, гдѣ отобрали у хозяина этого постоялаго двора, Георгія Цинцаря, всю провизію и бакалейный товаръ, а денегъ у Георгія не нашли. Въ тотъ же самый день разбойники эти послали рабоши (цыдулкы) въ Радоміръ къ хозяевамъ постоялыхъ дворовъ Лефтера, Лампа, Тома требуя съ нихъ 40,000 піастровъ, если не хотятъ быть убитыми, въ случаѣ отказа, и не предать огню ихъ дома и постоялые дворы. Въ надеждѣ что имъ пришлется непремѣнно ими назначенная сумма въ назначенный срокъ и мѣсто, разбойники отвели въ гору молодаго Болгарина, Иванча, сына Митрова, изъ села Костуренце (въ Радом. окр.) и получивъ 16000 піастровъ выкупа, отпустили его на волю Между тѣмъ, Мехмедъ бюлюкъ-баши, получившій строгое приказаніе отъ Соф. губернатора — поимать злодѣевъ, отискалъ и убилъ одного изъ Разбойниковъ, а именно Рустема, и привезъ его голову въ Софію. Поселяне говорятъ, что полицейскіе дѣлятся съ хайдуками и нападаютъ на нихъ только вслѣдствіе угрозъ и строжайшаго приказа со стороны Начальства, какъ это случилось теперь съ Рустемомъ, надъ трупомъ коего плакали полицейскіе, какъ о товарищѣ.

Въ деревняхъ есть батраки, сторожи всегда изъ Турокъ, надъ посѣвами. Они сами назначаютъ себя такими не спрашивая поселянъ — нужны ли они имъ. Батраки эти становятся бегами и притесняютъ поселянъ всячески. Часто они же бываютъ и соучастниками разбойниковъ и воровъ.

Новая шайка разбойниковъ появилась тоже въ Радомірск. округѣ. Хюсеинъ, бюлюкъ-баши изъ села Ковачевцы, привелъ 2-хъ Турокъ изъ гор. Враня $1^1/_2$ мѣс. тому назадъ и кормилъ и пряталъ изъ въ своемъ собствен. домѣ. 27-го Јюн. эта шайка является въ село Косача (2 час. отъ Радоміра.) къ Пчелнику чорбаджи Милена, отъ котораго ожидали богатаго выкупа. Но Миленъ не допустилъ ихъ къ себѣ, а стрѣляя отступалъ пока не вошелъ въ Пчелникъ, гдѣ заперся, и въ это время подоспѣли поселяне увидѣть — что это за выстрѣлы.

Разбойники бѣжали, но Меминъ бюлюкъ-баши радомірецъ, преслѣдовалъ ихъ и поималъ въ Трьнскомъ окружіи какъ злодѣевъ, такъ и укрывателя ихъ Хюсеина, и всѣхъ трехъ привелъ 11-го Јюл. 1860 въ Софію, гдѣ остаются пока простыми аррестантами.

С. Филаретовъ.

2478 — Владишки хитрини и клевети. Хаджи Мано подъ полицейски надзоръ. Д. Трайковичъ да не приема членството въ меджлиса. Гостуване у губернатора. Негова вѣжливость и лицемѣрство. Пак. 96.

София 1860 Јул. 18.

Бае Найдене!

Оньа-день ти писахъ по Нѣмск. поща чрезъ бр. Гешоглу. Отговоръ Вашъ имамъ отъ 14 Јул. с. г.

Добрѣ сте размислили и не сте говорили нищо Г. Берти. Наистина, было бы еще хуже.

Сноши си дойде и Владыка-та отъ Пиротъ. Азъ не сьмъ го видѣлъ още. Онъ са е оплаквалъ, че му прѣкжсали приходы-тѣ, не му споменували име-то и пр. и пр. вслѣдствіе чего и вышло праде, коимъ прѣдписывается Софійск. Болгарамъ не дѣлать этого . . . . Сега остава да се свети той и на тоя лицемѣръ, кой съ уступкы доброволны приспа народъ-тъ, та че отышелъ да са плаче че го насилили, и изблювалъ толкова клеветы и противъ община, училища, а най-много срѣщо мене.

Податель-тъ на това ще ти прикаже какъ е пріималъ В. Везирь-тъ Бълг. жалбы.

Срѣщо ха҃ Мана има много жалбы и онъ като се напѫды отъ Мезлишь-тъ, сега е подъ надзоръ и судъ.

Народъ-тъ иска Трайковича за члена Мезлиша, нъ я ще му посовѣтувамъ да не пріема това. Стига само че Началство-то опозна какво довѣріе има тоя човѣкъ отъ сичкый народъ.

Твои-тѣ писма дохождатъ менѣ добрѣ запечатаны и непокѫтнѫты. Мои-тѣ дохаждатъ ли до тебе така?

Инструкціи за Администрац. имаме много, нъ ще Ви гы отпишѭ съ второ колко и каквы сѫ.

Вчера бѣхъ у Губернатора. Онъ са обхожда твьрдѣ любезно и ма гости на обѣдъ. Между тѣмъ наздраво знамъ, че има инструкція за да ми се направи извѣстно-то замѣчаніе, за кое впрочемъ онъ нищо до сега не ми е споменѫлъ.

Твой

С. Филаретовъ.

2479. — Публично смъмруване Филаретова. Неговъ протестъ. Баба-насахатú. Тържествено испитание у двѣтѣ училища. Многолюдно посѣщение. Похвали отъ граждански и военни паши и бегове. Д. Трайковичъ клеветенъ. Цырковенъ въпросъ. Хаджи Мано арестуванъ въ казармата. Пѫтуването на Шампоазо. По наслѣдството отъ Симеоновича. Страхъ за живота на Д. Трайковича. Пак 96.

A Philippopolys.
M-r N. Gueroff, Consul Russe.
Г. Н. Герову.

Прията 1 Августа. Отгов. 4 Авг.

Софія 1860 Јул. 31.

Бае Найдене!

Ваше писмо отъ 28 Јул. пріехъ и благодарѭ.

Ты пріелъ ли си писмо-то ми отъ ха҃ Никол. Сливненецъ-тъ?

Прѣзъ оная недѣля менѣ четоха прѣдъ Мезлишь-тъ везирско ираде, въ кое ся говори, че 1-во азъ сьмъ се мѣшалъ у мемлекетскы работы и 2— че сьмъ божемъ съобщавалъ работы на Сокол. Вамъ и пр. и пр. . . . което было непозволително. Най послѣ е казано, че ако бы да се неисправѭ за напрѣдъ, то злѣ ще ма накажѭтъ.

На тыя обвиненія азъ силно протестувахъ словесно и просихъ Мезлишь-тъ да ми дозволи и писменно да отправѭ протестъ В. Везирю, че сичко това е клевета, и азъ ще тражѭ удовлетвореніе и пр. Членове-тѣ ма увѣрихѫ, че това е нищо, това е единъ баба-насахатй*) и т. п. Впрочемъ азъ оставихъ мезлишь-тъ en protestant.

Такова нѣщо сьмъ приготвилъ писменно и желаѭ да го подамъ. Нъ помыслихъ да ми позволишь и ты, та тогава. Ако ли не бива, то ще си прѣмълчѭ за сега до друго врѣме. У всѣкой случай чакамъ мнѣніе-то Ви. И ты знаешь, че никому не сьмъ писалъ нищо лошо ни за човѣци, ни за Началство, а сьмъ писалъ само за свои училищны занятія и нищо повыше.

*) Бащино наставление.

Оная недѣля правихме испытаніе на момчета-та, кое трая 3 деня, а днесь имаме испытаніе на Дѣвойкы-тѣ у Трайково-то училище. — Паши-тѣ, Бегове-тѣ, Кадія, Мюфтія, Консулъ и Хахамъ-башія — присутствовахѫ и ми дойдохѫ послѣ на квартира на госте сичкы. Комплименты ми казватъ сѣкаквы, нъ менѣ си е се криво, зацо намѣсто награда отъ Началство, да дочекамъ выговоръ. Владыка-та е причина на сичко: така се види.

Трайковича также худо отрекомендовали В. Везирю, но, къ счастію, онъ имѣлъ случай лично представиться Ему и оправдаться.

Владыка привезъ ираде, что бы онъ, Влад., продолжалъ сборъ денегъ по прежнему. Все это, какъ видите, показываетъ изъ за чего онъ просился ѣхать въ Пиротъ.

Хаџи Мано все еще подъ арестомъ въ казармѣ, и слѣдствіе производится. Чѣмъ кончится — неизвѣстно. Но дѣло въ томъ, что жалобъ — довольно на него со стороны — поселянъ.

М-г Шампоазо гостилъ и ночевалъ у меня въ день Пр. Илія, а вечеромъ тогоже дня отправился въ Нишь, откуда, какъ я сегодня узналъ выѣхалъ обратно 28 с. м. и завтра, а можетъ и сегодня вечеромъ будетъ у насъ, если только не поѣдетъ на Самоковъ, какъ предполагалъ.

Родственики пок. Симеоновича, по внушенію нѣкот. Цынцаровъ, а мож. и Владыки, подали прошеніе и требуютъ все оставшееся отъ пок. Сим. состояніе въ наслѣдство. Община отвѣчала, что это дѣло Консуловъ. Разумѣется, что это вздоръ, но согласитесь сами что этимъ Община поставлена какъ бы въ невыгодное для нея положеніе ссылаясь на Консуловъ и т. п. понимаете? Мезлишь же серіозно приступаетъ къ дѣлу и грозить общинѣ. Надобно будетъ . . . . уже и я не знаю что надобно. Впрочемъ и Вы знаете чѣмъ упрощается механизмъ Т. судопроизводства.

М-г Шампоазо посѣтилъ Губернатора, Трайковича, Конс. Замеро, и больше никого! Съ Владык. Гедеономъ онъ намѣренъ завести процесъ по той причинѣ, что сей послѣдній продалъ „Латинскы гробища" возлѣ Софіи, а деньги себѣ въ карманъ.

О В. Везирѣ не слышно когда отправится изъ Ниша. Хотя неизвѣстно, но всѣ увѣряютъ, что оттуда онъ ѣдетъ въ Боснію.

Заключаю мое письмо тѣмъ, мой другъ, что хорошо бы заранѣе позаботиться обезпечить жизнь Трайковича, какими быто ни было средствами.

Что твои предложенія Стоянчю обо мнѣ?

Ученики, ученицы и народъ ждутъ меня въ Дѣвич. Училищѣ, чтобы открыть испытанія.

Прощайте!

Поклонъ Стоянчю, Я. Груеву, Георг. Стояновичу и Гешоглу.

2480. — Пакъ за изпитанията. Желание да бѫде награденъ Замеро. Постѫпки за задомяване. Рѣшителенъ отговоръ отъ Пловдивъ. Пак. 96.

София 1860 Авг. 8.

Бае Найдене!

Пріехъ Ваше писмо отъ 4 Август. нъ и отъ него не могохъ да узнаѭ пріехте ли писмо-то ми, що бѣхъ Ви пратилъ по Сливненецъ-тъ хаџи Никола фесли, кое състояше отъ два такыва листа (като тоя листъ бумага що ти пишѫ сега) бумага, исписаны, или нѣ?

Отговоръ що мысляхъ да давамъ, оставямъ го.

На 24—25—26 Јулія правихме Испытаніе въ Мѫжк. Училище, а 31 Јул. 1-го Авг. — у Дѣвич. Трайково училище. Градскый и военны-тѣ паши, кадія, Бегове, офицеры и доста другы отъ по̂ пьрвы-тѣ Турцы на градъ-тъ дохо-

дихж и у двѣ-тѣ училища. Послѣ доходихж и у мене сичкы-тѣ на квартира и ми наговорихж доста комплименты. Даже и Владыка-та имà очи да ми направи визитъ!

Г. Замеро до сега добрѣ са е владалъ съ мене и въ тоя случай отъ само себе ма е ободрявалъ. Онъ въобще е показвалъ до сега сочувствіе къмъ училища-та наши и словомъ и дѣломъ. Усѣщамъ, че много му са ще да дочека отъ Р. Начальство нѣчто въ родѣ благодарности, което и азъ мыслѭ че не ще бжде злѣ за наши-тѣ работы тука, нъ въ исто-то врѣме видѭ, че само за наши-тѣ работы Началство-то не може да му благодири, а за да бжде това, трѣба да му дадете нѣкакво невинно порученіе да Ви свърши, та да има поводъ тогава защо да му са благодари: впрочемъ это въ скобки; едва ли Вы найдете это нужнымъ и удобнымъ.

Вы ничего не сдѣлали еще съ г. Стоянчемъ, между тѣмъ мнѣ бы очень хотѣлось знать можно ли навѣрное надѣяться, или просто получить формальное согласіе, или нѣтъ. Дѣло вотъ въ чемъ: Зимою я Вамъ говорилъ что мнѣ предлагается здѣсь, въ Софіи. Люди эти и теперь предлагаютъ мнѣ тоже самое, но съ условіемъ что бы я въ теченіи мѣсяца далъ бы имъ рѣшительный отвѣтъ Да — или — нѣтъ. Ибо имъ предлагаютъ другіе весьма порядочные люди, но если я согласенъ, предпочтеніе останется за мною, — если же нѣтъ, то надобно сказать имъ прямо, чтобы они не упустили выгодной партіи.

Сега ако знамъ, че въ Пловдивъ ще свършите, азъ ще откажѭ тука. Ако ли тамъ нѣма надежда, то не ми са ще да отлагамъ това нѣщо за по-надлъго, а да свършѭ това у Софія, За у Софія кога бжде, това мѣсто е найдобро-то въ сичкы отношенія.

Имаме распусъ. Дошелъ бѣхъ и до Пловдивъ да са разговаряме: това го желаѭ много. Нъ желаѭхъ да знаѭ наздраво, че ще бжде тая работа, та тогава ако не сега, тода са наканѭ да идж на Узунджово, та тогава окончателно векѣ да са нагласи и извърши сичко. А само за единъ расходъ, прогулка, не ми са ще да пжтувамъ. За това ако нахождате за добро, кажете имъ слободно, земете положителенъ отвѣтъ т. е. Да — или — Нѣтъ, и ми отпишете съ пръва поща.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2481. — На разходка въ единъ чифтликъ. Интриги за наслѣдството отъ Симеоновича. Съвѣти отъ Шампоазо. Пак. 96.

Meonsieur
Naydin Guéroff, Consul Russe.
A Philippopolys.

Софія 1860 Авг. 14.

Бае Найдене!

Пріехъ писмо-то ти отъ 11 сега мѣс. . . . .

Сега ти казвамъ, че прѣди единъ часъ са върнжхъ отъ единъ чифтликъ, гдѣ ходихъ та поживѣхъ на чистъ въздухъ 2-3 деня, та утрѣ като по-научѭ нѣщо ново, съ маліе-то щж ти отпишѭ пакъ.

Сега нѣкои мюзевиры са подсторили роднины-тѣ на пок. Симеоновича да чинѭтъ давіѭ, та за това пишѭ г-ну Шампоазо, за да ни каже, що да са отговаряме.

Ако сте са примирили съ него, поразговорете са за тая работа, що треба да са чини.

Прощавай до вдругы-день!

Твой
С. Филаретовъ.

2482. — Писмо отъ Шампоазо. Денкоглу хвали Костадина Герова. Лоши отзиви за Даскалова. Пжтуванието на В. Везирь. Ерменче мисионеръ отъ Бебекъ. Пак. 96.

Господину Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ — Пловдивѣ.

Софія 1860 Август. 15.

Бая Найдене!

Честитъ Ви праздникъ! за много-годинъ!

Писахъ Ви завчера и Ви притворихъ писмо до Фердинанда. Молѭ скѫсайте, уничтожете това писмо и не го давайте. г. Шампоазо испратй потрѣбны-тѣ писма за тая работа и намъ остава да му обадиме само, че сме гы поели и има да дѣйствуваме съгласно наставленія-та му.

Дѣдо Денкоглу ми пише да са е вьрнѫлъ у дома си благополучно. Казва ми още да е „очень доволенъ“ отъ добры-тѣ успѣхы и отлично-то поведеніе на Костадина, комуто едногласно захваляли както Професоры-тѣ, така и другы-тѣ общи наши пріятели. Отзывы о Даскаловѣ — самые дурные. Онъ не выдержалъ экзамена, а собирается ѣхать въ Парижъ. Своею недобросовѣстностію въ полученіи благодѣянія онъ окомпретировалъ и другихъ Болгаръ, живущихъ тамъ тѣми же средствами. Дѣдо Денкоглу прибавляетъ: „Напрасно Найденъ сердится на Константина: право сего послѣдняго я нахожу честнымъ и благороднымъ человѣкомъ. Посовѣтуйте обоимъ помириться.“

Носи са слухъ, че Везирь-тъ вчера щѣлъ да излѣзе за Призрѣнъ отъ Нишь.

У насъ прѣди 2 недѣли доходй едно Ерменче отъ Американско-то въ Бебекъ училище съ книжкы духовн. содержанія и отиде у Пиротъ.

Поздравете отъ мене сичко Ваше семейство, на което отъ сьрдце желаѭ пълно и весело здравіе!

Вашъ
С. Филаретовъ.

По прочтеніи приложенаго запечатайте и отдайте по адресу.

2483 — Ревизия изъ Софийско. Владиката повиканъ въ Цариградъ за избиране патриархъ. Искатъ прѣдставитель и отъ общината. Христо Тодоровъ отива въ Одеса на учение. Упѫтвания. Прѣпорѫки. Вадене тезкере. Пак. 96.

Софія 1860 Август. 21.

Бае Найдене!

Нѣмахъ писмо тая недѣля отъ тебе нити съ Турск. нити съ Нѣмск. Поща. Онья пондѣлникъ 15 Авг. азъ ти писахъ чрезъ брат. Гешоглу. Пріехте ли това писмо?

Сега ти казвамъ, че нашъ Губернаторъ като обревизова тука въ Софія, днесь излазя заедно съ Кадія да осчастливи и каазы-тѣ Радоміръ, Брѣзникъ, Этрополь. Снощи ма е выкалъ на трапеза, та сме ѣли и пили и разговаряли. Лично за мене тоя човѣкъ е добъръ, а за общо-то Вы знаете.

Владыка-та нашъ са призовава отъ Цареградск. грьчк. Владыцы да иди и онъ въ Ц-градъ за да са намѣри при избираніе-то на грьцк. Патрикъ.

Отъ Патріархо-то искахѫ и отъ насъ новъ прѣдставитель за избиране на грьцк. Патрикъ. Граждане-тѣ отговорихѫ, че не припознаватъ грьцк. Патрикъ и нѣма защо да пращатъ отъ себе човѣкъ.

Поразговорете за това съ г. Стоянча (та че не забравяйте да рѣшите и онѫѭ работѫ за коя бѣхъ Ви писалъ по̀ прѣди) и ми отпишете що трѣба наша-та Община да направи, и що сѫ отговорили словесно или писменно Пловдивск. бълг. Община на това нѣщо.

Податель-тъ на това, Христо Тодоровъ до сега мой ученикъ, са испраща отъ Община-та въ Одессѫ да са учи съ иждивеніе на дѣдо Денкоглу, на стипендія учреждена отъ него на всегда въ Одесск. Гимназія. Нъ за да не възбудиме подозрѣніе тука, оно само си извади тескере само до Пловдивъ за да си тражи тамъ чорбаджія. За това Вые продумайте на бр. Гешоглу или другы да му извадѭтъ тескере отъ Пловдивъ до Ц Градъ гдѣ ще иди при нѣкои търговцы да служи момче (Ако ли быва това му тескере да са подпише само, че отъ Пловдивъ отыва за Цареградъ, тогава да не тражѭтъ да го промѣнуватъ, а само да го каитъ чинѭтъ, защо си е ново). Това момче си има пѫтны издержкы и сичкы потрѣбы, а само това Вы молѭ да му пристоите за да му са уреди тескере за Ц. Градъ, и да наредите за да му хванѫтъ вѣренъ кираджія до Цареградъ, или Едрене, като се отрекомандува тамъ до нѣкого, който да му пристои да го испрати до Ц. Градъ. За сичко момче-то ще си плаща отъ себе.

Азъ му давамъ письма до г. Новикова и г. Ник. Тъпчилещова у Цареградъ, да облегчѭтъ негово-то дальнѣйше пѫтуване. Момче-то е разбрано, та са надѣѭ да не ма засрами нійдѣ. Посовѣтовайте го и Вые, що найдете за нужно.

За тескере-то ако не быва г. брат. Гешоглу, то това може свръши и г. Петръ Спасовичь, и Даміановичь.

Ще чакамъ съ първа поща Вашъ отговоръ за сичко.

Вашъ пріятель
С. Филаретовъ.

2484. — Ревизионна комисия. Везирски писма. Народни оплаквания. Хитрини на турскитѣ членове. Нѣма равенство. Сѫдене по Шерата. Турци свидѣтели. Всичко комедия. Населението разочаровано. Турскиятъ фанатизъмъ усиленъ. Нови теглила за българетѣ. Фанариотски клевети. Кръмски татаре прѣселници въ България. Ангария за тѣхъ. Пак. 96.

Софія 1860 Август. 22.

Милостивый Государь
Найденъ Юрьевичь!

Вамъ извѣстно что В. Везирь отрядилъ особую коммисію для ревизіи Софійскаго Санджака. Коммисія эта составиласъ изъ нашего губернатора, Судьи, членовъ новаго градск. меджлиса (8 изъ Турокъ), двухъ Болгаръ и одного Еврея. Инструкціи — какъ вести судопроизводство — были присланы сюда В. Везиремъ. Гражданамъ и поселянамъ было обявлено, что всякій обиженный кѣмъ бы то ни было въ послѣдніе два года — можетъ явиться въ коммисію, подать жалобу и требовать удовлетворенія. Посланы везирскія письма въ городъ и по селамъ, коими объявлялось, что всѣ насилія, произволъ и неправды должны прекратиться; что если кто изъ Турокъ, или сборщиковъ податей и десятины осмѣлится беспокоить поселянъ т. н. не платить за ночлегъ и пищу, грубіянить или оскорблять домашнихъ, извѣстить объ этомъ Городскія Начальства. Коммисія открыла свои засѣданія и поселяне навалились въ городъ съ своими жалобами. Бѣдные поселяне! они было подумали что въ самомъ дѣлѣ теперь поступятъ съ ними справедливо. Прежде турец-

кіе члены коммисіи собирались особо у Судьи (Садки ефенди, страшный взяточникъ и отъявленный Фанатикъ), совѣтовались какъ запутать тяжбу Христіанъ, какъ оправдать того на котораго жалуются поселяне (ибо съ послѣдняго непремѣнно получатъ хорошую взятку,) и свалить всю вину на поселянина. А въ самой коммисіи члены другихъ немусулманск. народностей являлись такъ только для формы; ихъ никто не слушалъ, не спрашивалъ, а велѣли только прикладывать печать къ бумагамъ всякаго рода, не смѣя и спрашивать о содержаніи этимъ бумагъ. Если не было возможности обидѣть христіанина въ коммисіи, то его дѣло препровождалось въ Мехкеме́, къ кадьи, который по Шерату рѣшалъ дѣло всегда въ пользу обвиняемаго Турка, и во вредъ справедливо-жалующагося Болгарина. Село состоитъ исключительно только изъ Болгаръ, гдѣ нѣтъ ни въ селѣ ни въ окружности ни одного Турка. Въ селѣ этомъ совершено злодѣйство Туркомъ; поселяне узнаютъ злодѣя и указываютъ на него. Городской Меджлисъ или коммисія препроводитъ обвиненнаго къ Судьи. Судья потребуетъ отъ поселянъ двухъ свидѣтелей Турокъ (не смотря на свидѣтельство Болгаръ: ибо это было противно корану — принимать свидѣтельство Христіанъ.), за неимѣніемъ коихъ, поселянъ обругаютъ и отошлютъ съ наказомъ впередь не дѣлать этого. А иногда арестуютъ поселянъ на нѣсколько дней для внушенія страху другимъ поселянамъ — не жаловаться на Турокъ.

Поселяне убѣдившись, что не смотря на обѣщанія В. Везиря, на беспрестанно провозглашаемое, но никогда не существовавшее равенство и правосудіе въ этой странѣ, еще разъ были обмануты, поникли головою и разбрелись опять по домамъ. Тоже самое разсказываютъ и о Везирѣ. Шуму много, а какъ посмотришъ такъ—это настоящая комедія. Въ каждомъ городѣ повѣситъ по одному уголовному преступнику, смѣнитъ нѣкоторыхъ членовъ Меджлиса, наговоритъ народу о томъ, что Султанъ ихъ любитъ и желаетъ благоденствовать и проч. стереотипныя фразы о эманципаціи и цивилизаціи въ Турціи и, дѣло съ концомъ. Онъ самъ съ умысломъ снова отсылалъ многихъ Болгаръ къ Муфтіи, или Кадьи, рѣшить дѣло по Шераату тогда, когда дѣло разсмотрѣнное по Комерческому, или гражданскому Суду, было ясно доказано и рѣшено уже по справедливости.

Вообще замѣчено что Везирь ободрилъ, какъ бы, фанатиковъ Турокъ, которые еще смѣлѣе стали высказывать свой фанатизмъ въ отношеніи къ Христіанамъ. Слѣдов. путешествіе Везиря было не только безполезно, но и гибельно для Болгаріи во всѣхъ отношеніяхъ. Вездѣ слышишь гяурь, кяфирь, шератъ, илямъ параси, еминъ параси и проч.

Члены Меджлисовъ и коммисій, Везиремъ отряженныхъ, дѣлаютъ страшныя грабительства и неправды.

Для Болгаръ еще другое несчастіе. В. Везирь окруженъ нѣкоторыми фанаріотскими греками, Фотіади, Мусури и пр. Фанаріоты эти участвуя въ злоупотребленіяхъ высшаго Греческаго Духовенства выгоднымъ представлять Болгарскій народъ предъ Везиремъ непокорнымъ, невѣрнымъ, и успѣли убѣдить въ этомъ легковѣрныхъ Вельможъ такъ, что самые благонамѣренные и надежные люди изъ Болгаръ замѣчены уже какъ подозрительными. Многимъ сдѣланы выговоры; многихъ уже наказали ни за что, ни про что.

Паши мнѣ говорили на дняхъ, что 12,000 Кръмск. Татаръ будутъ размѣщены по селамъ отъ Русчука до Видина вдоль по Дунаю. Болгаре должны построить имъ домики и обзавести хозяйствомъ, пока гости эти и самы привыкнуть работать и продовольствовать себя.

Вашъ покорный слуга
С. Филаретовъ.

2485. — Избиране стопаница и прѣговори. Пѫтуването на В. Везирь. Ревизия у Радомиръ. Насилници и изѣдници въ затвора. Владика Гедеонъ отива за Цариградъ. Пак. 96.

Прията 1 Септ. 1860. Отгов. 2 Септ.

Софія 1860 Авг. 28.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 25 Авг.

Ако усѣщашь, че са дрьжѭтъ на голѣмо, и особенно, кога 100 хыл. сѫ въ такыва рѫцѣ, то по добрѣ совсѣмъ гы и не задѣвай.

У Гешоглу Страти ми са мѣрнѫ едно момиченце, нъ чини ми са че и оно е като прѣдназначено за Вашъ Николча. Ако не квари това Вамъ, кажете ми, можѭ ли да мыслѭ нѣщо за това мѣсто?

Ты ще речешь, че сьмъ „зевзекъ" и непостояненъ, като не ти давамъ покой, а се за тая работа ти досаждамъ.

Ако видишь, че и отъ тамо е ненадежно, то благослози ма да си са уженѭ за Софіянка, гдѣ както она, така и роднины-тѣ и, види са, искрено да ми са радватъ и обычатъ. Парицы и мюлкове и Софіянка-та ще има на 100 хыл. нѣщо, и е моя ученица. Ще чакамъ до втора поща да ми кажешь и ты за послѣдн. пѫть мнѣніе-то си. Не ще ми са да отлагамъ за по натакъ, защо и тукашно-то ще изгубиме.

Твой
С. Филаретовъ.

В. Везирь отышелъ отъ Нишь за Призрѣнь. — Нашъ Паша и Кадія още сѫ у Радоміръ на ревизія. Съ Зейнелъ Паша — 4 още аррестанты стигнѫхѫ днесь тука подъ конвой и са пращатъ у Ц-градъ. Двоица-та сѫ христіане, нъ отъявлены изѣдницы и притѣснители на сыротыня. — Тая недѣля и нашъ Гедеонъ отыва за Ц. градъ.

2486. — Пѫтуването на В. Везирь. Зейнелъ-паша на заточение въ Димотика. Земане-даване. В. Везирь сърдитъ на софиянци за приетитѣ отъ Русия подаръци. Владишко наущение. Интригантско писмо отъ кйостендилския владика до софийския. Пак. 96.

Софія 1860 Август. 29.

Бае Найдене!

На 25 Август. В. Везирь отышелъ отъ Нишь не на Призрѣнь, както що ти бѣхъ писалъ, нъ отышелъ на Куршумлія, а оттамъ на Прищини. Нѣкои мыслѭтъ че оттамъ щѣлъ да иде у Шкодра, Монастырь, Солунь, Едрене и Ц. Градъ. А другы казватъ, че щѣлъ да са вьрне прѣзъ Кюстендилъ, Самоковъ, Филибе и пр. . . .

Зейнелъ паша отыва у Димотика на заточеніе за 8 години.

Податель-тъ на това ще ти даде и едно группо съсъ 15 стамболы
14 рубіета и
5 ирмилика златны.

Тыя пары, молѭ, прѣдайте съ приложено-то тука писмо до брат. Ив. Гешоглу.

В. Везирь са сьрдилъ на Софіянцы защо да кабулѭтъ отъ Россія подарены пары? Онъ са хвалилъ още, че кога са научилъ че и у Видинъ имало такыва пары и дрехы цьрковны отъ Россія, онъ заповѣдалъ тоя часъ да гы

върнжтъ назадъ, отъ кждѣто сж дошли. Колко това е истина, не знамъ. Казвалъ още, че Шишкинъ оставилъ много пары и у Пловдивъ, Едрине и пр. и пр. . . .

То са знае, че то е Владышко се наущеніе, а Турцы-тѣ сж легковѣрны та отъ това и страдаме.

Че е това истина притварямъ ти елно писмо отъ Кюстендилск. Владыка до Софійскый Владыка, отъ кое ще видишь колко скърби първый. че вторый не могълъ до сега да ма испжди чрезъ Паши-тѣ, и го заклинава да направи τα ἀδύνατα—δυνατά*). само да ма напждьжтъ. По доло са види що мыслыжтъ и за О. Дамаскина, учителя Кюстендилскый.

Ако быва явете въ нѣкой рапортъ содержаніе-то на това Владышко писмо. Или Вамъ ако това е неловко, то менѣ кажете кому да явимъ. По прочтеніе-то молыж испратете ми пакъ назадъ тоя документъ отъ фанаріотск. клеветы.

Твой
С. Фаларетовъ.

2487. — Филаретовъ ще се задоми у София. Готви се за свадба. Избиране подаръци за невѣстата. Пак. 9б.

Софія 1860 Септ. 5.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 2 Септ. с. г.

Азъ почти рѣшихъ да свършыж онжыж работж тука, особенно кога и Вые одобрявате това мое мнѣніе и ма благославяте.

То са знае, че за мѣстожителство-то е лесно: оно ще зависи отъ мене, отъ работа-та. Азъ рѣшавамъ това, нъ се съ мысълъ, че какъ да е, пакъ да бждж при Васъ. Ето защо отъ все сърдце сьмъ благодаренъ и Вамъ и на Г-жа Марійка, че и Вые имате за мене това братско попеченіе.

Ако идете на панаиръ, или у Пловдивъ, прѣглѣдайте молыж 1 прьстенъ вѣнчаленъ, ентешета (браслеты), и едно цвѣтице. И три-тѣ тыя нѣща да бждѫтъ заривчé**), нъ да не бждѫтъ отъ скжпы-тѣ, а така като за наша черга. Опытайте само съ коя цѣна може да са купи сѣкое отъ тыя нѣща и ми отпишете.

За много причины азъ ще са готвыж за свадба кждѣ Димитровъ-день, нъ за сега това ще бжде тайна за сичкы тука.

Писмо що сте приготвили за г. Черняева, молыж, изпратете ми тука да го прѣпратіж у Ц. Градъ на момче-то, защо безъ него може да посрѣщне мжчнотіи.

Твой
С. Филаретовъ.

---

*) Чините, що чините.
**) Изработени.

2488. — Приятелска радость. Тайно готвене за свадба. Пак. 96.

Его Высокоблагородію
Найдену Герову
Вь — Пловдивъ.

София 1860 Октомвр. 4.

Бае Найдене!

Отговарямъ на Ваше писмо отъ 30 Септ.

Слава Богу, радвамса, че здравіе-то Ваше зело да са поправлява, което желаѭ поскоро совсѣмъ да са возстанови и да са радваме сичкы.

Видиса че не са чувате добрѣ та за това захванѫ така често да са поболѣвашь. Врѣме е, пріятелю, да не са прѣтоварвате постоянно съ усиленны занятія, кои незамѣтно растройватъ човѣка, а да са и поодморявате въ свое врѣме.

Азъ са приготовлявамъ за свадба кѫдѣ 15 Окт. ако ще Богъ. Гледай да оздравяшь, че до недѣля ще та калесвамъ за свадба.

За извѣстны причины сичко това става тайно отъ сичкы, освѣнь само най-ближни тѣ роднины на невѣста-та ми и мои два-три пріятели. За това и Вые си мълчете за сега. г. Спасовичь знае, защо му писвамъ да ми накупи нѣкои работы, нъ и онъ не ще разгласява.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2489. — День за вѣнчаване. Приглашане приятели. Пак. 96.

До Господство Му
Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Прията 12 Окт. 1860. Отгов. 14 Окт.

София 1860 Окт. 9.

Драгый ми Пріятелю
Г-не Найдене!

Нѣмахъ писмо съ Турска-та поща, та сьмъ пакъ въ беспокойствіе за здравіе-то Ви. Молѭ, наредете да ма извѣстѭтъ поскоро!

Ако е воля Божія, азъ мыслѭ на 16 Октомвр. да са вѣнчѣѭ. За това имамъ честь да Ви приглasѭ на свадба-та си заедно съ Г-жа Марійка и сичко Ваше семейство. Какво голѣмо счастіе было бы това за мене, ако бы могли да учините това!

Пратилъ бѣхъ Ви аманетъ для передачи брат. Гешовымъ; пратилъ бѣхъ Ви и писмо отъ Кюстендилск Владыка до Соф. Владыка, въ кое прьвый-тъ умолява вторый-тъ да ма прати въ заточеніе. Извѣстете ма пріимахте ли тыя нѣща.

Сега сьмъ занятъ съ приготовленія за свадба-та, та за послѣ остава да Ви отпишѭ и за другы работы по пространно.

Добро видѣніе!

Твой
С. Филаретовъ.

Кажете отъ мене приглашеніе на свадба Г-ну Стоянчю, Г ну Георг. Стояновичу, братямъ Гешовымъ, Г-ну Груеву, Д и пр. Жалко, че по далечно то разстояніе не можѫ да гы калесамъ съ бъклица украсена съ здравецъ.

Истый.

2490. — Благодарность за благословиитѣ. Тържествено вѣнчаиие. Зияфетъ на турцитѣ голѣмци. Прѣпорѫчване стопаницата си. Пак. 96

София 1860 Октомвр. 24.

Милый мой бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 14 Окт. с. г. Отъ все сьрдце ти благодарѭ за искренни благословіи кои пріимаме азъ и жена ми Јорданка като най драгоцѣненъ даръ отъ Васъ, защото сме увѣрены че они происхождатъ отъ чисто братско любяще сърдце.

На 16 Окт. наше-то вѣнчане са извърши тържественно въ новата църква святаго Краля Стефана отъ трима българск. священницы. Въ обще свадба-та наша са извърши по тукашн. обычай. Започехме съсъ зіяфетъ на паши-тѣ и бегове-тѣ у Вторникъ вечеръ и свършихме на другый вторникъ вечеръ-тъ до разсъмнуване при многочисленно събрание на сичкы почти граждане. Сичко са извърши тихо, редовно, весело. Турцы, Българе, Евреи, жители и чуждестранцы сичкы показахѫ сочувствіе.

За сега дозволете ми да прѣпорѫчамъ моѭ-тѫ женѫ Вамъ и на достопочтенна-та Ваша супруга Г-жа Марійка и да Ви помолѭ за да ѭ удостоите съ Ваше благоволеніе, исто като Ваша пó младѫ братовицѫ, съ кое крайно ще задължите

братски любящаго Васъ

С. Филаретовъ.

„Пріймете и отъ мене най сердечнѫ благодарность за ваше доброжелателство мѫжу ми и менѣ.

Јорданка Н. Филаретова.

Вчера пріехъ писмо отъ брата Ви г. Костадина. Писа щѫ Ви съ второ какъ за него, така и за друго. А сега знаешь . . . . медовый мѣсяцъ . . . .

2491. — Благодарность за братски грижи. Уреждане бѫдещия животъ. Искане бои. Пак. 96.

София 1860 Дек. 3.

Бае Найдене!

Пріехъ Ваше-то писмо и са научихъ че сте са завърнѫли благополучно въ Пловдивъ.

Радвамса че сте са поправили въ здравіе-то. Сега са чувайте пóдобрѣ.

Благодарѭ Ви за пріятны извѣстія що сте ми донесли отъ Едрене. Благодарѭ Ви отъ души за искренно доброжелателство и братска откровенность. Ако е отъ Бога да са испълни мое-то желаніе за напрѣдъ, то, казвамъ Ви безъ лести, ще го познавамъ отъ Васъ. Слѣдователно, братко, както и дѣто найдете за пóдобро, азъ сьмъ совершенно задоволенъ и готовъ съ признателность да пріемѫ Ваше-то нареждане относително за мѣсто-то и роль — по тая служба.

Благодари Ви и жена ми и Вамъ и Г-жѣ Марійкѣ и Ви цѣлува ржкж като на свекрове.

Азъ сьмъ добрѣ и счастливъ. Ега Богъ ни сподобяше да поживѣеме при Васъ въ единъ градъ!

Твой
С. Филаретовъ.

Поговорете, молж, г. Спасовичу да накупи бои и испрати у Софія. Ако трѣба дайте му и пары. —

2492. — Лоши послѣдствия отъ пжтуването на В. Везирь. Потурчвания. Неплодородие. Селянетѣ задлъжнѣли. Добитъкътъ нѣма цѣна. Длъжници иззатворени. Турскитѣ затвори. Число на воиската. Неплащане айлъци. Протестанска пропаганда. Игуменъ на рилския монастиръ умрѣлъ, избранъ отецъ Неофитъ. Татаре прѣселници. Пак. 96

Monsieur Naydin Guéroff, Consul Russe.
A Philippopolis.

Господине
Н. Геровъ!

В. Везирь проѣхалъ отсжда, а намъ бѣднымъ жителямъ несчастной Болгаріи не только что не сдѣлалось лучше, но дождались хужаго. Администрація пошла хуже прежняго. Во всѣхъ присутственныхъ мѣстахъ только иронически произносили названіе пресловутаго хатихумаюна, а на дѣлѣ все судопроизводство пошло по шераату, т. е. закону фанатическихъ Яничаръ, не признающему другихъ народовъ за людей, кромѣ тѣхъ только, которые исповѣдываютъ Ислямъ. У насъ еще свидѣтельство Христіанъ не принимается въ Судахъ. Грабительства всякаго рода производятся безнаказанно въ городѣ и деревняхъ. Насилія, злодѣйства и убійства по деревнямъ сдалались обыкновенною вещью. У насъ теперь есть кадія (судья) изступленный фанатикъ, который обратилъ многихъ христіанск. дѣвицъ въ Ислямъ. Прежде давалось нѣсколько дней на размышленіе, теперь не тó. Стоитъ Турку или Турчанкѣ запугать или задобрить Христіанскую дѣвушку, служащую въ ихъ домѣ и заставить её выговорить слово, что я, молъ, „сдѣлаюсь Турчанкою,“ — вотъ её тащать въ Меджлисъ и турчатъ.

Урожай былъ не хорошій. Поселяне должны были уплачивать страшные налоги. Цѣны на рогатый и мелкій скотъ упали, и вслѣдствіе всего этого поселяне остались должниками. Барышники Турки и Евреи пользуются этимъ и даютъ имъ денегъ взаимы отъ 30—50—100 процентовъ въ годъ! Конечно, Вы не повѣрите, однакоже могу Васъ увѣрить что это правда. Срокъ пришелъ, поселянинъ не въ состояніи заплатить. Его тащатъ въ темницу и арестуюъ вмѣстѣ съ злодѣями и преступниками. Недавно я былъ нарочно у Паши ходатайствовать за однаго аррестанта, несправедливо обвиненнаго. Паша пригласилъ меня посмотрѣть на аррестантовъ. Боже мой! Въ сырой избѣ гдѣ едва можно помѣстить 40—50 человѣкъ, тамъ набросано человѣкъ 200. Можете представить себѣ положеніе этихъ насчастныхъ. Многихъ выносять оттуда мертвыми.

Воискъ здѣсь около 2500 душъ. Въ Нишѣ около 6-7000 душъ. Туда отвезли изъ Константинополя новыхъ пушекъ около 50 и поставили на Нишскую Крѣпость, на которую Турки, видно, много расчитываютъ въ случаѣ войны съ Сербіею.

Я теперь опять въ дружбѣ съ Начальствами и Паши еще откровеннѣе разсказываютъ мнѣ свои опасенія и планы.

Вотъ 7-й мѣсяцъ какъ не платятъ жалованья Солдатамъ, у которыхъ слышенъ уже ропотъ. Поставщикамъ провіянтовъ не плотятъ и они перестали давать, отпускать припасовъ, требуя денегъ.

Еще двое протестантскихъ миссіонеровъ было у насъ на дняхъ, желающихъ открыть училище. Они отправились въ Сѣресъ.

Игуменъ Рылск. монаст. о. Јосифъ умеръ и на его мѣсто опредѣленъ о. Неофитъ (даскалъ-тъ).

Татаре (бѣглецы изъ Крьма) поселились въ Ловчанск. Плевненск. Сивліевск. округахъ и говорятъ, что Болгаре-поселяне много страдаютъ отъ этихъ незванныхъ гостей. Первые должны строить имъ дома, уступать землю, даватъ кормъ и пр. и пр. Ето новое несчастіе для Болгаръ. —

Отлагая написать Вамъ подробнѣе на слѣд. разъ, честь имѣю оставаться

Вашимъ, Милостивый Государь,

Покорнѣйшимъ слугою

С. Филаретовъ.

2493. — Приемане съ благодарность новата служба. Прѣдложение да остане К. Геровъ вмѣсто Филаретова учитель въ София. Д-ръ Ст. Чомаковъ мисли да натовари Филаретова съ народна работа въ Цариградъ. Народни потрѣби. Пак. 96.

Прията 25 Дек. 1860. Отгов. 29 Дек.

София 1860 Дек. 20.

Бае Найдене!

Отговарямъ на Ваше писмо отъ 16. с. м. Благодарѭ Ви отъ все сьрдце за братско расположеніе, съвѣты и искренно доброжелателство.

Що сте разговаряли съ г. Ступина за мене, то ма радува и ми е твьрдѣ по воля. За мѣсто, кое да бѫде по настрана, и то е пѫтно и добро за да са избѣгнѫтъ непріятности-тѣ. А колко за наши-тѣ що бы помыслили и казали тогава за мене не знамъ. Нъ ако бы да не одобрѭтъ това, тогава азъ ще гы попытамъ — да ли до толкова до сега не сѫ разумѣли, че Г. Геровъ може съ нова-та си служба да е ползовалъ народъ-тъ нашъ несравненно повыше, отъ колкото бѣше въ положеніе да го ползува съ прѣжнё-то си званіе? Сравненіе-то е твьрдѣ лесно и можѭтъ да видѭтъ разликѫ-тѫ. Колко за Софія азъ сьмъ зелъ нѣкои мѣры доста надежны за да обезпечѭтъ сѫществованіе-то и напрѣднуване-то на общественны-тѣ заведенія и въ мое отсѫтствіе. А сега още повыше като сьмъ Софійскый зеть . . . .

Кстати: тая е послѣдня-та година и нашъ Костадинъ свршша Курсъ наукъ въ Университетъ. Азъ быхъ желалъ на мѣсто всякого другыго, него да оставѭ тука за свой пріемникъ. Надѣѭ са да можѭ да устроѭ щото да има годишнѫ заплатѫ отъ 15—до 18,0000 Гроша. Въ едно писмо Костадинъ ма пыта — какво да чини, кога излѣзе отъ Университетъ? Азъ още не сьмъ му казвалъ нищо за това, нъ си мыслѭ само, че ако бы Вые мене да наредите за другѫдѣ, то пакъ азъ да наредѭ него за тука. Впрочемъ догдѣ не чуѭ Ваше-то мнѣніе за това не ще врьшнѫ нищо. За това молѭ съобразете и Вые и ми отпишете — одобрявате ли тоя мой планъ, или можете да ми покажете другъ по выгоденъ за Костадина и тука.

Тыя дни г. Стоянче ми отписваше че нѣкой си отъ наши-тѣ мыслили да ми възложѭтъ нѣкакво си порѫченіе у Ц. Градъ. То са знае, че не отъ това ще са познае мой патріотизмъ — ще пріемѫ ли я тѣхни-тѣ лестны за мене прѣдложенія, ако бы да ми учинѭтъ, или отъ това, че сьмъ щѣлъ да

бѫдѫ и за напрѣдь учитель. Ако човѣкъ има на сьрдце добро-то на Отечество-то си, онъ и въ другы званія може да го има и да го показва дѣйствително у всѣкой случай, особенно кога положеніе-то му прѣдставлява възможность да показва това усердіе. —

Желаѭ Ви веселы праздницы!

Вашъ
С. Филаретовъ.

Молѭ наредете да ми купѭтъ и испратѭтъ заедно съ другы-тѣ веши и тыя що Ви бѣлѣжѭ у приложена-та записочка.

2494. — Лъжливъ слухъ за унията у София. Софиянци сѫ съ цѣлия народъ. Министерство-то на външнитѣ работи вика Филаретова въ Петербургъ. По прѣселението на татаретѣ въ България. Пак. 96.

Monsieur
Naydin Guéroff, Consul Russe.
A Philippopole.

София 1861 Јан. 7.

Бае Найдене!

Отговарямъ на Ваше писмо отъ 5 с. м.

Зачудихса много, кога видохъ да ми пишете за слухъ-тъ, че Софіянцы-тѣ божемъ пріели униѭ-тѫ. Тоя е единъ отъ най-смѣшни-тѣ и нелѣпы слухове, кои можѭтъ да са разносятъ по свѣтъ-тъ, такъ себѣ — для потѣхи. Отъ дѣ догдѣ да са помысли баре за такова нѣщо? За чудо ми е отъ гдѣ да са разнесе таковъ слухъ. Нито отъ моя страна, нито отъ страна на Наша-та Община до сега има да са е подалъ нити най малъкъ поводъ за такова нѣщо. Напротивъ, частно азъ, па послѣ и Община-та Наша, сме въ постоянна прѣписка съ Настоятелство-то при Бълг. в. Ц. Градъ цьрква Тъпчилещовцы, Гешоглу и Влад. Јларіона и Авксентія и са споразумѣваме за сичко, кое са относя до нашъ религіозенъ българск. въпросъ и, сичкы стоиме на това че ные Българе-тѣ сме длъжны да си учуваме, опазиме бащинѫ-тѫ православнѫ вѣрѫ, да не припознаваме нито главенство на Папа-та, нити въ съобщеніе съ него (унія) да влизаме. Да гледаме до колко е възможно да са освободиме отъ злоупотребленія-та на гръцкы-тѣ Владыцы и да са отвори пѫть щото и отъ нашъ народъ да са избиратъ Владыцы за Българскы-тѣ градове; найпослѣ като видохме, че грьцк. Патріяршія упорствува и черни нашъ народъ и прѣдъ Правителство-то, ные българе-тѣ вспомнихме разумното „удались отъ грѣха" и помыслихме че не ще е грѣхота ако са отдѣлиме отъ грьцы-тѣ не догматическы а само административно. Ходъ-тъ на сичка-та работа Вамъ е извѣстенъ, нъ мысль за унія никога не минувала прѣзъ умъ-тъ на наши-тѣ тѫдѣва. Она е извѣстна намъ само отъ журналны толкы и — нищо повыше. Увѣренъ сьмъ, че и за напрѣдь не ще найде отзывъ тѫдѣва. Съ уніяты-тѣ ные нѣмаме никаквѫ прѣпискѫ по тая работа, никакво споразумѣніе, никакво сношеніе: Слѣд. отъ гдѣ да са разнесе за насъ таковъ нелѣпъ слухъ? И така, бае Найдене, знай на здраво, че сега за сега, колко за Софія и около Софія — това е лъжа, и ные сме заедно съ Тъпчилещовцы, Гешовцы и др. кои желаѭтъ народнѫ независимѫ Јерархія, нъ тая іерархія да си остане въ начала-та на чисто-то Православіе, както го разумѣва и самси Свѣтѣйшій Россійск. Сѵнодъ.

Друго извѣстіе. Види са, по Ваши прѣдставленія и г. Ступина, Мин. Иностр. дѣлъ прѣдписало Ген. Конс. въ Бѣлградъ, да ма снабди съсъ сичкы потрѣбы за да отыдѫ до С. П. Бургъ. Азъ още не сьмъ отговорилъ на това положително, догдѣ размыслѭ какъ да са устрои това. Ако знаешь нѣщо за това распоряженіе, извѣсти ми за да знаѭ какъ да са владамъ. Ако ли не Ви е извѣстно, пакъ ма понаучи, побратскы, кога ми са прѣдлага това пѫтуване отъ ген. Консулство, вслѣдствіе предписанія Высш. Началства, що е подобро да сторѭ?

Татаре тѣ (Крымск.) тѫдѣва не сѫ дошли и отписахъ едному у Ловечь, гдѣ сѫ дошли да ми каже истина ли е онова що ми пишите за ассигнаціи-тѣ.—

Благодарѭ Ви за изготовленіе-то на мои-тѣ порѫчванія.

Твой
С. Филаретовъ.

2495. — Възмущение отъ лъжитѣ на Blunt. Владишки интриги. Гръцки клевети. Гръцитѣ непоправими. Безочливостьта на Гедеона. Пак. 96.

M-r Blunt лъже безсовѣстно кога казва това. Първо и първо азъ нѣмамъ такыва портреты ни въ училище-то ни у дома си, а са кланѭтъ дѣца-та само на Икона-та Св. Кирилла и Меѳодія. У мѫжко-то училище стоѭтъ на стѣна-та портретъ-ть Султановъ, на паша-та, а въ Дѣвич. Училище стоѭтъ портреты Султановъ, Пашовъ и на Д. Трайковича. воть и все. Блондъ бѣше на конакъ у Софія у Владыка-та. Послѣдній-тъ му е натолковалъ тыя нелѣпости. Блондъ още тогава страдаше отъ руссофобія: я ви писахъ. А нашъ Гедеонъ това и траже и, Богъ знае, що може да му е разсказвалъ. Кстати: Азъ и лѣтосъ казвахъ г. Шишкину че не трѣба да казваме Владыкѣ. . . . нъ онъ не послуша. А за Владыка-та това быде драгоцѣно нѣщо, съ което исплете толкова интригы и клеветы противъ насъ прѣдъ В. Везирь и постави сичкѫ-тѫ Общинѫ въ подозрѣніе. Сега, слава Богу, това минѫ. Тыя проклеты грьцы сѫ неисправимы. Най добры-тѣ отъ нихъ ловѭтъ и най малкый случай да напакостѭтъ на Българе-тѣ, камо ли за нѣщо поважничко.

Тоя проклѣтъ Гедеонъ нѣма очи, ами още ми писува отъ Ц. Градъ и увѣрява че ма прѣмного обича и т. п. . . . . !

Молѭ, при случаѣ, да ми пратите писмо то, що писваше Кюстендилск. Владыка на Софійскый за мене.

Твой
С. Филаретовъ.

2496. — Искане съвѣтъ. По прѣселение на татаретѣ. Потурчване. Кой клевети софиянцитѣ? Пак. 96.

Господину
Найдену Герову
у Пловдивъ.

София 1861 Jан. 16.

Бае Найдене!

Съ минѫла-та поща ти писахъ чрезъ г. бр. Гешоглу, отъ кои пріехъ и отговоръ, а отъ Васъ не получихъ отговоръ ни отъ Турск. ни отъ Нѣмск. почты.

Азъ Ви казахъ за прѣдложеніе-то на Министерство-то и непрѣменно очекувахъ да ма удостоите съ Вашъ братскый съвѣтъ у тоя важенъ за мене случай, за което и сега настоятелно повтарямъ своѭ-тѫ молбѫ.

Търновцы и Плѣвненцы ходили да срѣщатъ Татаре-тѣ чакъ кѫдѣ Варна и гы обрали. Имало плячка, нъ минѫла.

Вчера тука са потурчи още една българск. мома отъ с. Коджаматліево, на име Леонда, дъщеря Вучкова. Отъ какъ са яви на мезлишь и каза че желае да са турчи, само 2 часа й са даде срокъ на размышленіе, и послѣ като повтори че постоянствува, потурчихѫ ѭ.

Защо сѫ дошли Демидовъ и Ивановъ у Едрене?

Молѭ да ми кажешь кой клеветилъ Софіянцы да сѫ наклонны за унія, и защо тяжесть-та на тая клевета да пада на мене? Кога нищо таково не са е мислило тука ни отъ Софіянцы ни отъ мене?

Твой
С. Филаретовъ.

2497. — Скръбь за Ступина. Какъ да му се помогнѣше. Демидовъ и пѫтуванието му. Руски селяне иконопродавци въ Софийско. Захари Круша подъ стража за Нишъ. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Консулу
Въ Пловдивъ.

Прият̃о 31 Яннуар. 1861. Отгов. 16 Февр.

София 1861 Јан. 28.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое-то отъ 19 с. м. писмо, което и ти прилагамъ тука и врьщамъ назадъ, както що ми пишешь.

Извѣстіе-то за г. Ступина тежко нарани и наскърби сърдце-то ми! Дай Боже да са окажеше неповиненъ и невинность-та му да възтържествува! Нѣма ли нѣкой способъ да са спомогняше въ тая работа г. Ступину посредственно или непосредственно? Да са донесе на пр. защо съ достоинство е умѣлъ да усили вліяніе-то, да привлече, да возбуди сочувствіе и пр. и пр...?

Колко за мене ще гледамъ да са ползувамъ отъ Ваши-тѣ пріятелскы замѣчанія догдѣ още е врѣме, и Ви благодарѭ за откровенность.

Тука наши-тѣ Гражданско и Военно Начальства сѫ уведомлены отъ Ц. Градъ, че г. Демидовъ отыва у Нишь — освѣдомиться о результатахъ путешествія В. Везиря, что очень задѣваетъ ихъ самолюбіе.

Крестьяне изъ Владимірск. Губерніи, человѣкъ 4 съ 4-мя телегами, привезли образа святыхъ и часть отъ нихъ распродали здѣсь, часть отвезли продавать въ Пиротѣ, Нишѣ, въ Самоковѣ и Пловдивѣ. Появленіе русскихъ здѣсь озадачило нашихъ Турокъ и дало поводъ къ безчисленнымъ и нелѣпѣйшимъ толкамъ и пересудамъ, принимая ихъ за шпіоны и т. п. . . . . Нъ такъ какъ виды у Крестьянъ былъ въ порядкѣ и не къ чему было придраться то Крестьяне махнули куда кому нужно было припѣваючи.

Нишск. Губернаторъ предписалъ Самоковск. Каймакаму да испрати съсъ заптіе г. Зах. Круша у Нишь да го сѫди съсъ Попъ-тъ за чешма-та. вчера го прѣкарахѫ отъ тука. Искали му паспортъ-тъ, нъ онъ не го е далъ, а моли са да напишете у Нишь до Губерн. и му спомогнете.

Благодарѭ, че сте ми пратили чрѣзъ г. Спасовича калоши-тѣ. Отпишете да имъ платѭ стойность-тѫ.

Твой
С. Филаретовъ.

2498. — Армаганъ кашкавалъ. Захари Круша моли да се поиска отъ нишкия паша да бжде сжденъ въ Пловдивъ отъ Герова. Пак. 96.

Приято 5 Февр. 1861. Отгов. 16 Февр.

Софія 1861 Февр. 3.

Бае Найдене!

Пращамъ Ви по Австр. поща 2 кашкавала, отъ които молѭ единъ-тъ да наредите да отнесжтъ Петр. Спасовичу съ писъмце-то, да другый-тъ задрьжьте за дѣчюрлига-та за прѣзъ Сырницж. Забѣлѣжете, че е кашеръ, свѣжъ, малосолъ и мазенъ, та дохожда добрѣ за мезе, кога го прицьрвѭть на огънь-тъ малко и го подаджтъ на трапеза-та още жежькъ.

Вашъ

С. Филаретовъ.

P. S. Писахъ Ви че г. Круша е заведенъ съсъ заптіе у Нишъ. Онъ моли, да напишите Нишк. Пашѣ да го отпрати до Васъ, Вые да го сждите.

Истый.

2499. — Манулаки А. Ташевъ полудѣлъ. Зимане-даване. Филаретовъ се готви за пжть. Привидна цѣль: да печата книги у Нѣмско. Честитяване вицеконсулство. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ Пловдивъ.
съ петьстотинъ гроша.

Прията 2 Март. 1861. Отгов. 2 Март.

Софія 1861 Февр. 27.

Ваше писмо отъ минжла-та недѣля чрезъ г. Спасовича пріехъ.

Прости, брате, що не сьмъ ти писалъ скоро. То е, че мой баджанакъ, Манулакій А. Ташевъ го постигнж несчастіе. Нѣщо му дойде сумашествіе, та отъ това, не само онъ, нъ жена му (единственна сестра на жена ми, кои сестры са обычѭтъ до невѣроятности) дѣте-то му бѣхж въ опасность . . . . Да пази Господь отъ такава неволя! Цѣлы нощы не заспивахме и, единъ Богъ знае, каквы сцены гледахме и що сме испытали. Има отъ тогава 20 деня. Водихме го на единъ монастырь и сега е малко подобрѣ, та и ные са поуспокоихме.

Пращамъ Ви сега 500 гроша чрезъ г. Петра Спасовича. Вые си прихванете що има отъ мене да трьсите за мои покупкы и наржчванія, та останжлы-тѣ писа-щж Ви послѣ — кому да гы дадете.

Азъ гледамъ да нареждамъ тука работы-тѣ така, що кога и самси повѣрвамъ, че ще са врьши сичко тука и безъ мене, тогава да тръгнж за Питеръ. Между тѣмъ и сега и слѣдъ отыване-то ми това остава тайна. Сичкы ще знаѭтъ че азъ отывамъ да печатамъ нѣщо у Нѣмско руководство за ученицы.

Твой

С. Филаретовъ.

P. S. Да ти е Честито Вицеконсулство! Искренно Ви желаѭ и дальнѣйшее повышеніе!

2500. — Искане шопче за сеизинъ. Блондъ клевети. Сбиратъ редифитѣ. Убийство у Етрополско. Филаретовиятъ братъ у София. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову
Вь — Пловдивъ

Прията 9 Марта 1861. Отгов. 10 Марта.

Софія 1861. Март. 6.
Куковъ-день.

Бае Найдене!

Въ отговоръ на Ваше писмо отъ 2 Марта Ви казвамъ, че бѣхѫ ми са обрекли да ми доведѫтъ едно шопче за сеизъ. Това момче и до сега не си е дошло у Софія, ако и да го очекуватъ роднины-тѣ му да си дойде отъ кѫде Видинско. Между това азъ се распытвамъ и за другы: Има около десетина, что сьмъ гледалъ до сега. Отъ тѣхъ има едно момче на 20—22 годины, ергенъ. кого ми много хвалѭтъ, че добрѣ гледа коне и управлява фаетоны и държи голѣмѫ чистотѫ. Оно са склонява да си направи чистичкы шопскы дрехы, нъ не остава за помалко: иска 1000 грош. за година. Казватъ, че момче-то было трезво, проворно и сёзъ-аннаръ*). Нъ при сичко това негова-та наружность е невзрачна. Не е отъ най безобразны-тѣ, нъ и не прѣдставлява типъ отъ едры-тѣ, пълничкы-тѣ и юнашкы шопы. Това момче е здраво и врьши работѫ, нъ на бой е срѣднё и на лице сухичко. Непрѣмѣнно ако Ви трѣба сега, отпиши ми да Ви го пратѭ. Увѣрявать ма впрочемъ, че ако се почека до Гергёвдень, то колко за Васъ, може да са найде много пòсгодно момче: защо сега сичкы сѫ подъ капія.

Блондъ бѣше казвалъ това още и пó-ланѣ, кога доходи у Софія.

До кѫдѣ 15 Март. азъ сьмъ тука.

Тука сбирѫтъ редифы-тѣ. Минѫл. недѣля са уби едно ловчанче (Българинъ) у Етрополско-то, кога си отывало отъ Софія у Ловечь. Кой го е убилъ още не са знае.

Братъ ми Матея е дошелъ намъ нá госте. Тыя дни онъ си отыва за Жеравна.

Твой
С. Филаретовъ.

2501. — Филаретовъ ще пѫтува за Петербургъ. Какъ остава училището. Деликатното положение на Костадинъ Геровъ. Коп. кн. 2.

Г. С. Филаретову.

Пловдивъ, 10 Марта 1861.

Бае Савво!

За отговоръ на писмо то ти отъ 6 Марта идѫ да ти кажѭ какво могѫ да почякамь до Гергевъ день само да може ся намѣри добръ момъкъ за сеизъ.

Отъ исто-то писмо глядамь, че ты имашь намѣрение скоро да врьвишь за Питеръ. Желалъ быхъ да знаѭ, что си парядилъ за училище-то, още повече зачтото пò-прѣди ми пишяше, че братъ ми Костадинъ, който грядяще-то

*) Разбира, зима отъ дума.

лѣто свршя учение-то си, може да тя отмѣни. То не бы было злѣ, но, като глядамь какъ ингелизкы-ти агенти гонять учители-ты, особено тыя които сѫ ся учили въ Россиѭ, не могѫ да повѣрвамь, че щѫть оставять миренъ такъвъ учитель, и още братъ на Русскый консулъ. За това ти ся молѭ да объяснишь Костадину работѫ-тѫ, какъ е, да не бы отпослѣ да има неприятности.

Надѣѭ ся, че не щешь мя оставяшь безъ извѣстия за себе-си.

Желаѭ ти лекъ пѫть, добръ успѣхъ и добры сетнины.

Твой

Н. Геровъ.

2502. — Филаретовъ готовъ за пѫть. Наредилъ училищнитѣ работи. Искане братски съвѣти и наставления. Пак. 96.

Господину

Найдену Герову,

Въ Пловдивъ.

Прията 15 Марта 1861.

Софія 1861 Март. 13.

Бая Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 10-го Март.

Може съ Н. поща да ти отпишѭ по надлъго.

Сега ти само казвамъ, че за училище-то сега съмъ зелъ, така на врѣме полумѣркы, колко да не са спиратъ, догдѣ видѭ, на кѫдѣ ще трыгнѫтъ работы-тѣ, та послѣ щемъ — нарежда по-наздраво.

Ще имамъ прѣдъ очи, що ми бѣлѣжишь за Костадина.

За момъкъ-сеизинъ, оставямъ Трайковичу и на наши човѣцы да пристоѭтъ за да ти пратѭтъ сгоденъ човѣкъ.

Желалъ быхъ съ поща-та Н. прѣзъ тая недѣля да получѭ отъ Васъ братскы съвѣты и наставленія връху сичко, що прѣдстои на мое-то пѫтуване, до колко Вые мыслите за подобро. . . .

Мой смиренный поклонъ Г-жѣ Марійкѣ и Герчю поцѣлуй. —

Добро видѣніе!

С. Филаретовъ.

P. S. Около 20 Марта тъкмѭ непрѣмѣнно да тръгнѫ отъ тука.

2503. — Левашевъ и Алексичь. Какъвъ ще излѣзе изъ София. Прѣдпазителни мѣрки. Може ли да се обяви, какъвъ е. Какво да се прави у зълъ часъ. Пак. 96.

Monsieur

Naydin Guéroff, Consul Russe.

A Philippopolys.

Софія 1862 Март. 14.

Бае Найдене!

Догдѣ са нарадваме на тыя драгы наши госте, ето они оставятъ насъ и идѫтъ при Васъ. Тѣ сѫ г. Левашевъ и г. Алексичь.

Азъ мыслѭ сего въ понедѣлникъ да тръгнѭ, ако ли не, то най много можѭ да отложѭ това до Срѣда.

Сега сьмъ добрѣ съ граждане и Началства и никакво прѣпятствіе не са прѣдвижда отъ сега, кога утрѣ — вдругъ день имъ убадѭ, че ще идѫ да печатамъ книги у Нѣмско. Азъ ще си излѣзнѫ отъ тука като Турск. поданникъ т е. нѣма да споменувамъ за никакво подданство никому и ще гледамъ да земѫ буюрултя отъ Паша-та.

Не са надѣѭ, нъ ако бы да ма спрѫтъ подъ каковъ да е прѣдлогъ отъ пѫть, ако бы не дай Боже, какво сѫ сега Турцы-тѣ на голѣмъ страхъ и за бездѣлица вьрлѭтъ подозрѣніе на сѣкого, ако бы, казвамъ, ми чинили затрудненія и препятствія, — то у такъвъ случай, въ случай крайности, могѫ ли да имъ са обадѭ, че азъ не сьмъ тѣхенъ? То са знае, че отъ моя страна всячески ще гледамъ да не са докара работѫ-тѫ до подобны объясненія, и ще гы избѣгнувамъ, нъ, повтярямъ, че въ случай крайности, случай явной опасности (кое никакъ не очекувамъ) я ще бѫдѫ принуденъ да кажѭ — кой сьмъ. Тогава само, можѭ да отпишѭ г. Спасовичу това: „кажете Ивану че негово-то момче пыта за него.“ Тогава, ако трѣба Вые ще напишете г. Замеру, тук. Австр. Консул. потребны-тѣ, за да ма поеме и защити.

Между това братскы Вы цѣлувамъ и сьмъ на всегда

весь твой

С. Филаретовъ.

2504. — Кога ще тръгне. Земане-даване. Кои ще врътятъ училището слѣдъ Филаретова. Пак. 96.

Его Высокоблагородію
Найдену Герову, Русскому Консулу.
У — Пловдивъ.

Софія 1861. Март. 20.

Бае Найдене!

Твое-то писмо отъ 18 Марта пріехъ.

Благодарѭ за доброжелателство, братскы съвѣты и наставленія.

Думаю дня черезъ два тронуться, выѣхать. Вслючаѣ чего, Васъ увѣдомлю. Съ признательностью буду пользоваться Вашими совѣтами при всякомъ случаѣ.

Молѭ, платете Г. Трувчеву, Книгопродавцу гроша петь стотинъ и гы минете на мой счетъ. Азъ ще оставѭ тука тѫѭ суммицѫ да Ви ѭ пратѭтъ.

Семейство мое перенесется у моей тещи.

Училищемъ будутъ управлять трое изъ старшихъ учениковъ, и сотрудники мои учит. Манолъ Лазаровъ и ха[ч] Ангелко.

О прочемъ напишу Вамъ съ дороги.

Вашъ признателный другъ

С. Филаретовъ.

2505. — По пѫтуването на Филаретова. Мѫчнотии за изваждане такриръ. Рѣшение да се изяви за чуждъ подданникъ. Прѣдпазителни мѣрки. Селѣнетѣ сѣятъ кукурузъ за татаретѣ прѣселници. Дѣятелно сбиране редифитѣ. Пак. 96.

Софія 1861 Март. 23.

Бае Найдене!

Не могохъ още да са справѭ и останѫхъ до Пондѣлн. 27 Март. да тръгнѫ отъ тука.

Като разгласихъ векѣ, че отывамъ за Нѣмско, наши-тѣ агы съзели силно подозрѣніе за мое-то поданство и мислили подъ кой прѣдлогъ да ма спрѫтъ отъ пѫть и да ма узнаѭтъ отъ кои сьмъ. Научихса отъ лице кое участво-

вало въ това тайно извънредно за мене засѣданіе, кое ми казва, че едни искали да ма пытатъ прѣдъ меджлисъ-тъ и да ми зематъ такриръ какъвъ сьмъ. Ако кажѫ рая да ми поискатъ да имъ дамъ тоя такриръ писменно. Ако ли кажѫ друго, то пакъ да дѣйствоватъ за изгонване-то ми, нъ не прямо, а внушеніями общинѣ или угрозами и т. п.

Губернаторъ-тъ казалъ, че съ тоя начинъ Фил. са освобождава изеднѫжь, кога се покаже не нашъ, и намъ не остава възможность да му учиниме ни най-малкѫ непріятность ни нему, ни Общинѣ. А по̀добрѣ ще бѫдѣ кога поиска тескере за въ пѫть да земеме отъ община-та едно порѫчителство за него, да му дадеме тескере-то „девлетъ-аліе-тебаасанданъ“ та послѣ и съ него можеме да играеме, и съ Община-та ще имаме работѫ, и ще имаме еднѫ добрѫ причинѫ да отпишеме за това и у Ц. Градъ.

Така като е, азъ ще го карамъ така, що безъ крайна нужда не ще си покажѭ своѭ-тѫ nationalité. Нъ щомъ видѭ че и Община-та може да бѫде компрометирана чрезъ мене мыслѭ да ся объявѭ. —

Освѣнь това слушамъ че у Нишь и Видинъ имало небывала до сега строгость, распытване и прѣгледване по дрехы и дисагы на пѫтницы-тѣ. Имало тамъ грьцы и ингелизы при паши-тѣ въ качествѣ драгомановъ. Кога имамъ турско тескере може и на граница-та да ми правѭтъ затрудненія. А тукашн. Австр. Консулъ ми прѣдлагаше самъ да ми извади судитско тескере, и ма увѣрява, че съ това разомъ сичкы ще си сѣднѫтъ. —

До у Недѣля вечерь-та азъ не ще тражѭ тескере. За то кога съобразишь сичко, молѭ, ако одобряваш да са объявѭ и да земѫ судитско тескере, немедленно ми теглй телеграфъ: Achetez cent oques de fromage plus vite. Ако ли не одобрявате, то пишете ми: Maintenant n'achetez-vous rien, и разноскы-тѣ бѣлѣжете на мой счетъ.

P. S. Началство-то заповѣда́ на селяне-тѣ да разорѫтъ и посѣѭтъ кукурузъ за жданы-тѣ госте Татаре Крымскы. Редифы-тѣ дѣятелно са сбиратъ.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2506. — Турскитѣ първенци приятелски се раздѣлятъ съ Филаретова. Ще води ужъ болния си баджанакъ. Благополучно пристигане въ Нишъ. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову
у Филибе.

Нишь 2 Април. 1861.

Бае Найдене!

Днесь на 9 часа по Турскы стигнѫхъ благополучно у Нишь съ судитско-то си тескере. Прѣди да тръгнѫ изъ Софія Паши-тѣ, бегове-тѣ не показахѫ нищо таково, което да прилича на измѣненіе пріятелскихъ отношеній. Отъ какъ извадихъ тескере-то, Паша-та (губернат.) военн. Паши, Кадія-та, бегове-тѣ, сичкы узнахѫ това, нъ пакъ са распростихме учтиво и са показахѫ даже особенно любезны. Они сичкы знаѭтъ, че я отывамъ до Віена да придружѭ баджанака си г. Манулакя, кой страда отъ сумашествіе, съ кого я дѣйствително и отывамъ сега. Утрѣ тръгвамъ за Алексинацъ. Въ Четвьртъкъ ще бѫдѫ въ Бѣлградъ. Надѣѭ са да найдѫ твои писма за мене какъ въ Бѣлградъ, така и у Віена.

Прощавай за повыше.

Весь твой
С. Филаретовъ.

2507. — Криви понятия за българския въпросъ. Прѣпоръжка до Ковалевски и Горчакова. Раковски и Экономовь издаватъ „Лебедъ". Добри отзиви за Герова. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ — Пловдивъ.

Прията 22 Април. 1861.

Віена 1861 Април. 22.

Бае Наидене!

Азъ стигнжхъ благополучно у Віена вчера, днесь са явихъ въ Посолство-то и, слѣдь 3 деня, ще тржгнж за Питеръ прѣзъ Варшава. Въ Бѣлградъ и тука расказвахъ потрѣбны-тѣ. То е за чудо колко ошибочно и криво мыслжтъ нѣкои си за наше-то положеніе и днешнё направленіе! . . . . . То са знае, че съ сички сили ще са трулж да гы изваждамъ отъ това заблужденіе, кое е лошо и за двѣ-тѣ страны.

Ты си добрѣ познатъ съ Ковалевскій и даже Горчакова. Не е ли възможно и отъ своя страна да ма порекомендувашь къмъ нихъ. Ако може, то прѣмного ще ма задлъжишь. Писмо до мене можешь да пращашь въ Министерство, Азіятск. Департаментъ, до г. Лопова для передачи Филаретову.

Въ Бѣлградъ Раковскій издава Лебедъ-тъ и сега му е дошелъ сотрудникъ Экономовъ, българинъ, кой са е училъ въ Прага. Тамъ владѣе силна раздраженность.

Тука сж сега Евст. Селвели, Райновъ, Ив. Гешовъ отъ Търново, и отъ другы градове нѣкои българе дошли на врѣме тука. Рашко е дрьжалъ испытъ и са е отличилъ. Спасъ е у Прага и още не е свршилъ.

г. Балабинъ и Влангали (въ Бѣлградѣ) са отзываватъ за тебе много добрѣ. — Шишкинъ са отредилъ Консулъ у Едрене. —

Прощавайте до вторъ пжть.

Вашъ слуга
С. Филаретовъ.

2508 — Благополучно пристигане въ Петербургъ. Свиждане съ Ковалевски. Слѣдствие надъ Ступина и оправдаването му. Даскаловъ на служба. Сп. Палаузовъ понизенъ. Пжтува ужъ да се види съ Ив. Денкоглу. Зимане-даване. Пак. 96.

Господину
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ — Пловдивъ.

Прията 22 Мая 1861. Отгов. 30 Мая.

С. Петербургъ 1861 Маія 1.

Бае Найдене!

Щомъ стигнжхъ у Віена азъ Ви отписахъ чрезъ Гешоглу и Райнова, а на тръгване отъ тамо за тука пріехъ твое писмо до мене на кое сега и отговарямъ. Съсъ мое-то заедно ми подадохж и едно за Ступина, кое тоя часъ и отправихъ, и кое Ступинъ пріелъ во врѣме, какъ ми казва сега самси, и онъ са обрече да ми прати отговоръ до довечера за да ти го допратж.

Въ Бѣлградъ и Віена ма пріехж добрѣ и ма обнадежихж. Днесь са явихъ само при Егоръ Петровича Ковалевскый, кой ми каза на късо, че сичко има

да са нареди добрѣ и тыя дни да гледамъ само да си отпочинѫ отъ пѫть-тъ, та тогава щемъ рѣши окончателно. Не прилегаше да го попытамъ кога и какъ има да са нареди тая работа? Защо въ присутствіе-то имаше до 5-6 другы посторонны лица. Останѫ за да са явѭ пакъ тамъ около 5-го Мая. Писа-щѫ Ви тогава результатъ-тъ.

Надъ Ступина правила сдѣдствіе и за обща наша радость Ступинъ са оказва совършенно правъ. Имало само двѣ замѣчанія да му направѭтъ, нъ и они сѫ ничтожны и на тѣхъ Ступинъ има що да отговори. Днесь-утрѣ ще са произнесе окончателенъ приговоръ. —

Даскаловъ постѫпилъ на служба по Министерству Ин. Дѣлъ. Онъ е нѣщо писарь и пріема до 40 р. с. въ мѣсяцъ. — Шишкинъ отышелъ векѣ консулъ въ Едрене, Хитровъ въ Битоля. — Сп. Палаузовъ былъ цензоръ съ 3000 р. с. год. плат. а не знамь за каква статья що пропустилъ да се напечати уволненъ отъ Министерство Просвѣщенія, и послѣ съ голѣмъ трудъ го пріели на служба въ департаментъ внѣшней торговли, нъ съ жалованье ничтожно. — Кога са повидѭ съ тукашни-тѣ и поразговорѭ надѣѭ са, че ще има съ второ да Ви съобщѫ що годѣ.

Въ Віена, Софія, Цареградъ азъ сьмъ расписалъ, че сьмъ дошелъ въ Москва по приглашеніе на дѣда Денкоглу само за едно лично виждане. Така пишѭ и въ Пловдивъ,

Азъ бѣхъ Ви писалъ, чини ми са, да дадете 500 петьстотинъ гроша Книгопродавцу Трувчеву. Ококо 200 или 250 гр. има заминѫли мои пары у Васъ, а другы тѣ, колко дадете отъ себе да подпълнѭтъ 500 гроша, тѣхъ азъ ще Ви гы платѭ.

Прощавайте до вторъ пѫть. Молѭ, подсѣщайте ма и Вые за какво мыслите да е потрѣбно до дѣсьмъ тука. Писма-та адресувайте въ Департаментъ-тъ Азіятскый.

Твой
С. Филаретовъ.

---

259. — Важна стѫпка въ живота. Геровитѣ донесения. Благодарни отъ Герова. Ступинъ оправданъ. Пак. 96.

Г. г. Братьямъ Гешоглу,
кои молѭ да прѣдадѫтъ

Г-ну Найдену Герову.
Въ Пловдивъ.

Байно, ризитѣ и платноту се проводихѫ ви чрезъ Свищовъ А. х-и Костандиновъ. Віенна 2/6 1861. А. Михайловъ.

Приято 19 Юния 1861. Отгов. 27 Юн.
С. П. Бургъ 1861 Маія 8.

Бае Найдене!

Азъ дойдохъ тука благополучно. Колко за моя-та работа казвамъ Ви, че то ще бѫде важенъ шагъ та го мыслѭ много и сѣкакъ. Нарочно поискахъ още малко врѣме да помыслѭ, за кое отывамъ и до Москва, та на връщане отъ тамъ да са рѣшѫ на нѣщо окончателно.

Твое-то послѣдне донесеніе произведе силно впечатлѣніе. Много сѫ благодарны отъ служба-та ти въобще.

Ступинъ са оправда почти съвсѣмъ. Ето Ви и писмо отъ него.

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

2510. — Ив. Денкоглу умрѣлъ скоропостижно. Приемане руско поданство. Искане служба. Ступинъ и бѫдещето му. Геровитѣ донесения добрѣ приети. Извадки отъ тѣхъ за в. „С. П. б. Вѣдомости.“ Константинъ Геровъ свръшва наукитѣ си. Разсѫждения за неговото бѫдеще поприще. Приятелски поздрави. Даскаловъ и службата му. Пак. 96.

Прията 26 Юния 1861. Отгов. 27 Юнія.

Москва 1861 Маія 29.

Бае Найдене !

Прѣди три недѣли ти испратихъ писмо отъ г. Ступина въ мое писмо вложено чрезъ г. Гешоглу.

Сега ти казвамъ, че ма постигнѫхѫ два удара изеднѫжь. Умрѣла сестра на жена ми и умрѣ и дѣдо Денкоглу скоропостижно. Това ми произведе грустно впечатленіе и сичко нѣкакъ ми са прѣдставѭ въ мраченъ видъ.

Дѣдо Денкоглу умрѣ и остави завѣщаніе, кое ще распечататъ слѣдь шесть недѣли и тогава ще видиме що е оставилъ за Отечество. Види са, че ще има доста мѫчнотіи догдѣ са осигурира и това, за което ще трѣба да са намѣсѭ и азъ отъ страна на Соф. Община.

Азъ подадохъ прошеніе на пріемане подданства, кое казватъ, че може да ма задьржи повыше отъ мѣсяцъ. Освѣнь това трѣба да са поприготвѭ и за экзаменъ прѣдъ постѫпване-то въ служба, по сегашно ново постановленіе. Когда са свръшѭтъ тыя формалности я ще искамъ службѫ по далечь отъ Софія. Мыслѭ си да искамъ Секретарство у Едрене. Нахождашь ли мунасипъ? Това ми съвѣтува и Ступинъ. Кстати: Ступинъ са почти съвсѣмъ оправда и има надеждѫ да получи таково мѣсто, кое са равнява съ мѣсто генералъ-консулско. Нъ това още е тайна. Затова Ковалевскій не го остави да отыде у Саратовъ, а го остави при Департаментъ-тъ. Онъ и супруга-та му ти пращатъ млого здравье.

Твои-тѣ донесенія са пріиматъ добрѣ въ Департаментъ-тъ и са четѫтъ съ интересъ. Заповѣдва са часто да правятъ извлеченіе отъ тѣхъ, кое са печати въ „С. П. б. Вѣдомости.“ Само на едно мѣсто си писалъ „дѣвка.“ За кое Злобинъ са бѣше съблазнилъ по причина, че това порусскы имало лошо значеніе, я трѣбвало да са каже „дѣвица“.

Вашъ Костадинъ свършва скоро Кандидатъ и професоры-тѣ ми го похвалихѫ. Отъ проценты на Соф. училищн. пары, оставены отъ дѣла Денкоглу ще бѫдѫтъ ежегодно само по 400 р. с. Костадинъ да остане само съ тыя пары у Софія то ще бѫде кѫсо. Онъ трѣба оть тука да си направи дрѣхы, да си купи нѣкоѭ книгѫ и да има пары за-въ пѫть. Дѣдо Денкоглу бѣше са обрекълъ да поеме тыя издержкы на себе и да му дава годишнѫ заплатѫ приличнѫ. Нъ сега той са поминѫ и на лице остави само 400 р. с. за сичко. Сега остава или Ковалевскаго да моли да му даде пѫтны издержкы, или Славянофилы-тѣ, а онъ не желае ни едно-то ни друго-то. Друго мѣсто выгодно за учителство по Нашенско не знаѭ като за него. За това рѣшихме да отложи още на два мѣсяца свое-то отхождане отъ тука като да съобразиме кое ще бѫде по́добро. Не забравяме и то̀, че онъ е твой братъ, а Софія е близо до Пловдивъ. Посъобрази и ты и си кажи свое-то мнѣніе. Онъ забравя прошедшее и е примиренъ съ Васъ.

Много ти здравье отъ И. Аксакова, Бодянскаго, Гильфердинга, Срезневскаго, гр. Толстой.

Даскаловъ е на служба въ Департаментъ-тъ. Обѣщано му е да го пратѭтъ и него това лѣто у Нашенско. —

Оставамъ за твой отвѣтъ.

Твой

С. Филаретовъ.

2511. — Изборъ на служба. Желание да бѫдѣше тя у Цариградъ или Едрене. Ходатайство нэ посолството. Ступину обѣщано повишение. Промѣна въ Азиатски Департаментъ. Игнатиевъ пѫтува по славѣнскитѣ земи. За бѫдещето на Костадинъ Геровъ. Поведението му. Рѫководство за масло отъ слънчогледъ. Нѣмане система въ избора българе руски възпитаници. Службата на Даскалова. Гилфердингъ. Сп. Палаузовъ. Пак. 96.

Приято 18 Юл. 1861. Отгов. 18 Юл.

С. Петербургъ 1861 Јюн. 14.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ 30 Маія пріехъ днесь и защото тоя истый часъ пращамъ писма въ Одесса, то намыслихъ да ти драснѫ двѣ-три думы, та послѣ пакъ щѫ ти отговорѭ редовно.

За себе я ти писахъ какъ са нахождамъ сега. Въ твое-то писмо имаше и друго до г. Шишкина. Ако ти пратѭтъ това писмо отъ Пловдивъ до Ц. Градъ, то глелай поскоро да испратишь вложено-то въ него въ Едрене до г. Шишкина.

При сичко-то ми желаніе да живѣѭ и за напрѣдь у Софія, азъ разумѣхъ твои-тѣ здравы замѣчанія върху това нѣщо още отъ само-то начало и азъ още тогава сьмъ прѣжалѣлъ това мѣсто и за него нѣма що и да си мыслѭ. Нъ за агенство на друго мѣсто ми минуваше прѣзъ умъ-тъ. Сега, впрочемъ, като ми бѣлѣжите че и въ това е мѫчно да са извадиферманъ, то я съ драго сьрдце быхъ пріелъ мѣсто при миссія-та, ако ми дадѫтъ, или ако не тамъ то баре секретарство въ Едрене. Въ Цареградъ было бы найдобрѣ по много причины. Егоръ Петр. Ковалевскій ми каза да подамъ прошеніе за русско подданство и отъ какъ това са свьрши тука още до $1^1/_2$ мѣсяцъ, то има да съобрази и да ми даде службѫ. Нъ каква и гдѣ? не ми каза, а каза само че ще бѫде у Европ. Турція. Кога това са свьрши, и отъ сега още, азъ ще тражѭ врѣме и случай да прѣдлагамъ за Цареградъ нъ намыслихъ да помолѭ и г. Новикова за да спомогне, ако е възможно, като отъ тамъ Миссія-та да ма поиска отъ Департаментъ-тъ; то бы было още пó добрѣ. Вые прочетете Новиково-то писмо и, ако нахождате, че не ще бѫде злѣ да му са даде, отдайте му го сами, или чрезъ другы рѫцѣ както е посгодно, нъ понапрѣдъ го запечатайте. Ако това не затруднява и Васъ, то и Вые внушете тѫѭ мысль тамъ комуто трѣба и, каковъ-то результатъ са окаже отъ Ваше казване и мое писмо, поскоро да ма извѣстишь.

То са знае, че и азъ отъ тука ще са трудѭ да расположѭ Департаментъ-тъ за да ми са даде това мѣсто, нъ ако бы да ма поиска и Посолсво-то, тогава и отъ тука по-смѣло дѣйствоватъ и въ Ц. Градъ другѫ срѣща и пріемъ можѭ да чакамъ.

За Ступина азъ ти писахъ, че той са почти совсѣмъ оправда, пріе са отново на служба и има надежда въ П. Бургъ да му са даде мѣсто, по-высоко отъ Едирненско Консулство. Нъ това е още голѣмъ секретъ. Онъ бѣше зелъ отпускъ да иде въ Саратовъ, нъ Ковалевскій го задьржа само за това и онъ живѣе сега тука на Дача. Утрѣ ще дойде у П. Б. и ще му отдамъ твое-то за него письмце. Ковалевскій кѫдѣ Авг. мѣс. щѣлъ да оставя Аз. Департаментъ и на нег. мѣсто влазя генералъ Игнатьевъ, що бѣше въ Китай. Той ежедневно посѣщаваше Департаментъ-тъ, изучаваше редове-тѣ и прѣди една недѣля тръгнѫ да потешествува по Славянск. землямъ и въ Септ. мѣс. трѣба да са върне тука. Казватъ да е добъръ човѣкъ; мене запознахѫ съ него и ма пріе твьрдѣ ласкаво.

Костадина я ще накарамъ да остави дѣтинство-то, за което онъ почти са и раскайва, та за това кажи си и ты слободно мнѣніе-то, що да са прави

съ него. И я и онъ видиме, че не само у Софія, нъ и по другы-тѣ мѣста Евр. Турціи ще бѫде щекотливо за него да учителствува. Само въ Цареградъ въ училище-то при Бълг. Цьрква, ако може да му плащатъ чини ми са, тамъ може да учителствува и, въ случаѣ чего ще има кой да го зачува. За това я пытамъ днесь Дим. Гешоглу имѫтъ ли нуждѫ отъ учитель и що можѭтъ плати, безъ да казвамъ, че тоя учитель е братъ ти. Ако ли не учителство, русска служба, что ли? Онъ сега остава и безъ една пара и за въ пѫть и за дрѣхы. Отъ гдѣ може да му извадиме нѣщо, то нѣма да са срамуваме, нъ во всѣкой случай не е злѣ да му пратите, хоть взаимообразно до 150 р. с. на всѣкой случай, догдѣ са рѣшиме на нѣщо. Я са надѣѭ, че е свършилъ Кандидатъ. Училъ са е добрѣ, нъ остава сега да са обыграе малко и въ общество. Баре азъ останѫхъ вполнѣ доволенъ отъ него.

Ты го поздрави съ 2 реда съ благопол. окончаніемъ курса Наукъ и онъ ще са отсрами. Друго-то остави менѣ. Бѫди увѣренъ че съ драго сьрдце ще пріеме писмо-то ти. Онъ са владалъ така, что и профессоры и сичкы болгаролюбцы го искренно уважаватъ. Покоін. дѣдо Денкоглу отъ все сьрдце бѣше го обикнѫлъ и, ако не бѣ го прѣварила скоропостижна смьрть, онъ можяше да го облече, да му накупы книгы и да му даде пары за въ пѫть. Покойн. го тъкмѣше непрѣмѣнно за учитель въ Софія, на кое и Костадинъ склоняваше и азъ са радвахъ. Нъ сега и да нѣма друго прѣпятствіе, че былъ твой братъ, то пакъ онъ ще да има само 400 р с. въ година-та отъ проценты на сумма, завѣщана отъ пок. въ пользу Соф. Училища. Ако да бѣхъ азъ у Софія работа-та можяше да са кърпи сѣкакъ, нъ безъ мене и безъ име-то на дѣда Денкоглу едва ли ще идѫтъ работы-тѣ безъ мѫчнотіи всѣкаквы.

Ще распытамъ за книга — какъ са прави масло отъ слънчогледъ и щѫ ти донесѫ.

Колко быхъ са зарадвалъ, ако бы да та сварѭ у Ц. Градъ.

Въ Одесса, Кіевъ и Москва има доста Българчета, кои са учѭтъ съ русскы пары, нъ, за съжалѣніе, нѣма оправа. Писа щѫ ти другъ пѫть за това. Нѣма единство и направленіе нити отъ страна на благодѣтели, нити отъ страна на благодѣтелствуемы.

Даскаловъ е помощникъ Секретаря въ Департаментъ-тъ съ 40 р. с. мѣс. жалованье и му е обречено това лѣто да го испратѭтъ въ Турско агентъ. Сичкы бумагы и донесенія изъ Турско минуватъ прѣзъ рѫцѣ му. Онъ прави изъ тыя донесенія извлеченія и печата въ „С. П. бургскія Вѣдомости“ съ дозволенія Началства.

А. Ѳ. Гильфердингъ е дѣсна рѫка на Ковалевскій и въобще има гласъ въ Департаментъ-тъ.

Злобинъ и другы чиновницы — по прежнему. Спир. Палаузовъ былъ цензоръ съ 3000 р. с. въ година-та. Послѣ го извадили за неосмотрителность и сега е по „Иностр. Торговля“ съ 1500 р. с. въ годъ. Онъ пише много, нъ се за Австрія и Венгрія, и то да му плащатъ за това Редакціи Журналовъ.

Чуе се, че А. Гильфердингъ ще бѫде Цензоръ на Славянск. книгы въ П. б. а Н. Палаузовъ въ Одесса.

Блазѣ ти, че имашь Г-жа Марійкѫ при себе, та не мыслишь и не тѫжишь като мене. Не можѭ ти исказа колко ми е тѫжно за жена ми! а най много сега, че нѣмамъ писмо отъ Софія има цѣлъ мѣсяцъ. — За това, прати приключено-то поскоро съ Австр. поща.

Сичкы твой на всегда

С. Филаретовъ.

Пытатъ ма за твой-тъ Словарь. Я казвамъ че работишь, нъ медленно.

2512. — Гръцки интриги противъ Герова. Горчаковъ и Ковалевски за Герова. Добро мнѣние. Донесенията на Герова стигатъ дори до Царя. Даване клетва. Ступинъ на служба въ департамента. Иосифъ Соколски въ Росия. Благодарность Герову за това. Черковенъ въпросъ. Митингъ въ София. Хаджи Мано противникъ. Доротей у Берковица. Пак. 96.

Приято 17 Юлия 1861. Отгов. 18 Юлия.

С. Петербургъ 1861 Јун. 26.

Бая Найдене!

Азъ ти отговорихъ на кѫсо на твое писмо отъ 30 Маія, нъ и сега идѫ да ти надращѫ нѣколко думы.

Сега узнахъ, че Реньери са оплаквалъ чрезъ тукашн. Грьцк. Послан. Суцо на наше Министерство, че ты божемъ си содѣйствовалъ въ Пловдивъ на Българе-тѣ да прокълнѫтъ Грьцк. Патрикъ. За потвьржденіе на думы-тѣ си онъ особенно наляга на то, че и ты си присутствовалъ въ цьркова, кога Бълг. Духовенство проклело Грьцк. Патрикъ.

Какво ще погледне на това кн. Горчаковъ, не знамъ. Нъ по сичко са види, че не ще го зематъ за таково прѣстѫпленіе, каквото го сѫ зели Грьцк. дипломаты. Вчера азъ бѣхъ у дома на Ковалевскій и, между прочимъ, онъ има случай да каже за тебе: „Дай Богъ, чтобы всѣ наши агенты на Востокѣ вели дѣла такъ, какъ Геровъ. Министерство, Департаментъ нашъ дорожитъ такими людьми.“ До сега може и да си ималъ объясненіе по това дѣло, нъ на сѣкой случай, казвамъ Ви за това и за да знаешь отъ кѫдѣ е пустена вода-та противъ тебе. Колко за това отъ страна кн. Лобан. нѣма донесено нищо. Твои донесенія твьрдѣ често прѣдставлява Ковалевскій и кн. Горчакову, а нѣкои даже и до Царь-тъ и минувать за безпристрастны и вѣрны. Така що сега ако бы и да послѣдува отговоръ Г-ну Суцу, то ще бѫде една дипломатическа учтивость, а не въ осѫждане твое.

Тая недѣля азъ пріемамъ присягѫ, а до друга може да дамъ экзаменъ и до кѫдѣ 15 Јулія надѣѭ са да бѫдѫ нѣщо. Още не сьмъ нашелъ удобенъ случай да споменѫ Ковалевскому за секретарство или за Ц. Градъ. Нъ при прьвъ удобенъ случай това ще просѭ т. е. Ц. градъ, или ако не, секретарство при нѣк. консулство.

Като извѣстенъ по Ваши отзывы и преписка съ г. Новикова, на Посолство-то, то бы было много добрѣ да може да са устрои така, щото и само-то Посолство (което азъ прѣдувѣдомихъ кога да тръгнѫ отъ Софія съ писмо до сам. Посланникъ) да прѣдложяше Департаменту за мене. Азъ ти писахъ за това пространно въ прежне-то си писмо, въ кое имаше писмо и до г. Новикова, и сьмъ увѣренъ, че сичко що само може да бѫде, ты ще са потрудишь и уредишь, та не щѫ ти досаждамъ сега пакъ съ повторенія.

Н. Д. Ступинъ е оправданъ окончателно и назначенъ уже на нова служба нъ се пакъ при Департаменть-тъ. Той ще има въ година-та около 2500 р. с. жалованье. Това е векѣ свьршено и онъ и челядь-та му и сичкы ные сме обрадованы.

Дѣду Јосифу се прѣдложи да живѣе въ Москва или Кіевъ, гдѣ пожелае самъ. Кн. Лобановъ споменува за тебе по тая работа съ хорощей сторонч. — Царь-тъ са зарадва на това, както и сичкы другы.

Азъ имамъ писма отъ Софія отъ 10 Јун. До тогава нѣмало Доротея тамо. Паша-та на сила отворилъ Митрополіѭ-тѫ, затворилъ 5 чорбаджіи, нъ народъ-тъ отъ 3, до 5000 са сбралъ на купъ и паша-та имъ далъ ключеве-тѣ назадъ и имъ казалъ да са распрьснѫтъ, а тамъ онъ не ще гы нуди да пріемвать Владыка. Що е было послѣ не знамъ, нъ у всѣкой случай имайте грыжѫ за затворены-тѣ чорбаджіи, да не бы да пострадатъ.

х. Мано и зеть му Митовичь само были Владык. тарафъ, за което въ тоя огънь народъ-тъ дрънпжлъ единъ добъръ бой Митовичу, а х. Мано малко протупали защо избѣгнжлъ. Отъ Мая до 10 Јунія Доротей былъ у Берковица, нъ никой българинъ не ходилъ при него.

За Костадина я Ви казахъ мнѣніе-то си. Сега чекамъ да чуѭ и Вашето, та тогава да земаме мѣры.

Твой

С. Филаретовъ.

2513. Държавенъ екзаменъ. Прошение за служба. Костадинъ Геровъ отложилъ изпита. Доротей свирѣпствува у София. Скръбь за домашнитѣ. Букурещка българска дружина. Гилфердингъ мѣнява службата си. Графъ Блудовъ го замѣстя. Пак. 96.

Прията 8 Авг. 1861. Отгов. 8 Авг.

С. П. б. 1861 Јулія 25.

Бае Найдене!

Прѣди нѣколко врѣме я ти пратихъ писмо чрезъ дѣда Тошковича, въ кое имаше приложено и друго писмо за г. Новикова, за кое Ви моляхъ като прочетете, да запечатате и отдадете по принадлежности. Извѣстете ма — пріехте ли таково писмо? —

Азъ пріехъ присягж и днесь подадохъ прошеніе о принятіи на службу. На 29 Јул. ми назначихж да държѭ экзаменъ.

Тыя дни не сьмъ пріелъ писмо отъ Костадина. Споредъ смьрть-та на дѣда Денкоглу, онъ не можа тогава да дрьжи экзаменъ грьцк. яз. и още единъ предмѣтъ и останж сега въ началѣ Августа да свършиш совсѣмъ. Това отчасти станж и за това за да има право до това врѣме да получава стипендіѭ, а то иначе онъ ѭ губяше. —

Дороѳей свирѣпствува въ Софія. Той не пощадилъ ни граждане, селяне, учители, ученицы, попове. Сичко избьркалъ и растроилъ. Таково варварство и насиліе не сж видѣли Софіянцы и въ Кырджалійско врѣме.

Изъ дома много тжжжтъ за да са вьрнж поскоро, нъ що да са чини, като не може да са ускори работа-та. Азъ гы залъгвамъ съ какво са случи, нъ почти свръшихъ лъжы-тѣ. —

Вчера бѣхъ на госте, на дача, у Н. Д. Ступина и сичко-то му семейство Вы споменува.

Пратете приключено-то на здраво чрезъ Котлянцы, или Сливненцы, или Жеравнянцы, ако бы да има въ Ц. Градъ. Я имъ пишѭ само, че сьмъ живъ и здравъ и нищо повыше.

Шуря ти съ други Българе у Букурещь са згласили да правжтъ Общество съ цѣль да отворятъ тамъ Бълг. Училище, Типографіѭ и да имжтъ бълг. газетж. — Чудновато, че Христо Георгіу и Бакалоглу и Чоканъ не сж подписаны. — Това общество е пратило и тука печатны пригласителны писма за пособіе до С. Палаузова, кой имъ отговаря, че догдѣ нѣмжтъ оф. дозволеніе отъ Влашк. Правит. кое не люби развитіе на друг. народности, то да не започеватъ нищо.

А. Ѳ. Гильфердингъ оставя Аз. Департаментъ и влазя въ совѣтъ Министровъ, а на негово мѣсто встжпи младый графъ Блудовъ.

Появи ли са нѣщо въ Ц. Вѣстникъ за пок. дѣда Денкоглу?

Твой

С. Филаретовъ.

2514. — Игнатиевъ въ Тверь. Ходатайство на Шишкина за Филаретова. Костадинъ Геровъ. Помощь за него. Честитяване Герову орденъ. Ковалевски ималъ добро мнѣние за Герова. Пак. 96.

С. Петербургъ 1861 Август. 24.

Бае Найдене!

Забравихъ да земѫ изъ дома писма-та ти, та не знаѭ отъ кое число сѫ. Послѣдне-то, чини ми са, да е отъ начало Август. въ кое ми пишешь, че буля Найденица щѣла да пише писмо до жена ми, а по пьрво-то е отъ Јулія Мѣсяцъ.

Благодарѭ ти за сичко що си говорилъ и си имашь грыжѭ за мене.

Игнатьевъ си дойде, но слѣдъ 3—4 деня той отышелъ въ Тверь, гдѣ ще живѣе, казватъ, догдѣ са вьрне Государь-тъ отъ югъ. По това азъ не можахъ да са видѭ съ Игнат. и трѣба да почекамъ и да не брьзамъ, както ма совѣтувашь и ты. Шишкинъ ходатайствовалъ за мене и Ковалевскій му отговори, че „послѣ кратковременнаго служенія въ Департаментѣ онъ причислитъ меня къ Адріанопол. Консульству". По това азъ отговарямъ Шишкину за всѣкой случай. Ако са прѣдстави нѣщо подобре, то е лесно, нъ ако не, да не са упусти и готово-то. Ако быва прочети, запечатай и испрати приложено-то за Шишкина письмо.

На 26 Август. Костадинъ дрьжи экзаменъ и въ концѣ Августа ще дойде тука. Той познава, че не си го совѣтовалъ за лошо, нъ дошло му тежко тогава, па отпослѣ още повыше са поддалъ на това чувство, та сега му иде като не ловко. Нъ, нищо. Той ми са обрече, че ще ма послуша и ще забрави сичко що е было. За пары що бѣше му писалъ, той ми поиска и азъ му испратихъ прѣди 4 деня, защо Ступинъ сега пары нѣма. Азъ мыслѭ, като земе отъ тука, отъ Департаментъ-тъ 150 р. с. той ще слѣзе право при тебе у Ц. Градъ, та както е подобрѣ, така и ще са распорядите за негово бѫдѫще. Писа-щѫ Ви съ втора поща.

Поздравявамъ Ви съсъ орденъ кой Ви са испраща днесь, а ты поздрави мене сьсъ сынъ: жена ми телеграфира, че благополучно добыла на 19 Август. мѫжко и е добрѣ. Мысли колко сьмъ утѣшенъ и обрадванъ.

Благодарѭ на буля Найденица защо е имала добрина да са погрыжи за жена ми и да ѭ поутѣши съ писмо.

Ковалевскому разсказахъ работѫ-тѫ за тебе. Онъ знае и има най добро мнѣніе за тебе.

Твой
С. Филаретовъ.

2515. — Междуцарствие въ Азиатския Департаментъ. Игнатиевъ Директоръ. За клеветницитѣ на Герова. Братска помощь Костадину Герову. Безпокойство на Филаретова за бѫдещата му кариера. Служебни извѣстия. Раковски въ Одеса. Пак. 96.

Прието 18 Септ. 1861. Отгов. 18 Септ.

С. Петербургъ 1861 Септ. 5.

Бае Найдене!

Вчера пріехъ твое писмо отъ 22 Август. и сега идѫ на бьрзо да ти падращѫ нѣколко думы въ отговоръ.

Въ Департаментъ-тъ сега е „Междуцарствіе." На 1 Септ. кн. Горчаковъ е поелъ телегр. депешѫ отъ Нег. Вел. че Игнатьевъ са опредѣля директоръ Аз. Д-та. Игнатьевъ е още въ свое имѣне и го нѣма тука. Ковалевскій про-

дължава да управлява Департаментъ-тъ и, има надежда, че, непремѣнно ще го опредѣлятъ Сенаторь. Азъ имахъ случай и му казвахъ за клевета-га върху тебе. Онъ псува клеветницы тѣ сѣкакъ. Да не бѣхъ му казвалъ, че е лъжя това, онъ не мысляше да прави за това никаковъ запросъ ако и да потретяхж да го пытатъ: Защо мыслилъ, че ако е истина, то ако и да не е голѣма работа, нъ се ще са позатруднишь какъ да отговоришь, а непріятели-тѣ ще найдятъ поводъ да правятъ другы тълкованія. Сега като си допратилъ объясненіе, той, безъ съмнѣніе, ще имъ потърка носъ-тъ.

Костадинъ тжж недѣлж свърша экзамены тѣ и до недѣля, пише, че ще дойде тука. Ты постжпи към него истинно побратскы и азъ са надѣж, че и онъ зе да чувствува това. До сега азъ сьмъ му далъ на твой счеть около 50 р. с. защо Ступинъ са кълне, че нѣма. Ако бы да поиска още до 100—150 р. с. я мыслж да му дамъ се на твой счетъ. Защо той (Кост.) казва, че има да дава около 100 р. с. сега иска да са облече, да си купи книгы и пр. . . . а за въ пжть Ковалевскій са е обрекълъ да му даде само около 130 р. с. Кост. ще дойде при тебе, та тамо ще видите, каквж работж ще е по-добрѣ да врьши. За най-добрѣ азъ мысляхъ да бжде въ Софія, нъ сега и азъ видж, че това е невъзможно: и за тò, че е твой братъ и за тò, че ще бжде мой преемникъ.

Много тжжж за семейство-то си, нъ нѣма що да са чини, ще са търпи още.

Още повыше са безпокож отъ 3—4 деня, кога ми казватъ, че Ковалевскій мыслилъ да ма прати въ Едрене, нъ не Секретарь, а сверхштатный. . . . Ако това излезе за истина, то ще бжде твърдѣ злѣ за мене.

Ты ми казваше за Цареградъ. То добрѣ, нъ въ Качествѣ чего ще бждж я въ Ц. Градъ? Ако е драгоманство, то не ми е по сърдце; да е секретарство то е добро, нъ казватъ, че сичкы мѣста сж заняты тамъ. Ако прилега, узнай като каковъ можж да бждж я въ Ц. Градъ и подъ чье непосрѣдственно начальство и ми отпиши поскоро.

Чини ми са да ми казваше, че тебѣ прихванжли сичкы годины що си былъ учитель, като да си быль на русска служба. Истина ли е това, или азъ сьмъ разумѣлъ не така?

За нова награда Кн. Лобанову (орденъ) ты векѣ знаешь, та за това и не ти пишж.

Жалко и много жалко, че Гильфердингъ остави Департаментъ-тъ.

Нѣщо не ми е весело, бае Найдене!

Много ти здраве отъ М-г и М-me Ступинъ и отъ тѣхенъ тесть. Той са божемъ оправда, нъ се е още като убить сиромахъ-тъ и невеселъ.

Раковскій былъ въ Одесса.

Рачинскому дадохж отпускъ. —

Поздрави булж Найденицж.

Твой

С. Филаретовъ.

2516. — По завръщанието на Филаретова отъ Петербургъ. Пак. 96.

Господину

Найдену Герову

Въ — Пловдивъ.

Вѣна 1861 Ноемвр. 4.

Бае Найдене!

Сичкы твои писма сьмъ пріелъ во врѣме, нъ отъ много хлопоты не ми е прилегнжло да ти отговорж, за кое ти са молж да ма прощавашь.

Днесь тръгвамъ отъ тука за въ Софія. Надѣж са, че кждѣ 20 Ноемвр. ще ти бждж гость баре единъ день въ Пловдивъ, та послѣ да заминж за

Цареградъ. Като курьеръ ще гледамъ да са не бавѭ много врѣме по пѫть-тъ, че пакъ, какъ Богъ дадé.

Имашь отговоръ отъ Костадина и ще ти го донесѫ лично.

Ако обычашь понапиши ми нѣщо и прати писмо-то по Австр. поща въ Софія на мое име, за да ма подсѣтищь що ти дойде на умъ за подобро.

Мыслѭ самъ да отыдѫ за Ц Градъ, а семейство-то да оставѭ зимѫсъ у Софія.

Добро видѣніе да даде Богъ!

Твой

С. Филаретовъ.

2517. — **Пристигане въ Алексинацъ. Проектъ за пѫтуване по-нататъкъ. Прѣдпазителни мѣрки. Опровержение.** Пак. 96.

До Господство Му

Г-ну Найдену Герову.

Въ — Пловдивъ.

Алексинацъ 1861 Ноемвр. 14.

Бае Найдене!

Тоя часъ, срѣдъ-нощь, стигнѫхъ тука и утрѣ рано отывамъ у Нишъ. Мыслѭ да поискамъ отъ Паша-та 2—3 заптіе-та за да ма придружѭтъ отъ Нишь до Софія. Като имамъ курьерскій паспортъ и буюрультія отъ Бѣлградскій Мухафисъ-Паша (Хуршидъ) надѣѭса да не ми са прѣдставѭтъ мѫчнотіи нигдѣ по пѫть-тъ.

На всѣкой случай, ако бы до 28 Ноемврія не пріемешь мое писмо изъ Софія, то ще телеграфирашь у Нишь до г. Николакія Христодулу и ще му заповѣдашь като узнае отъ заптіе-то, кои щѫтъ ма съпровождаватъ до Софія, да ти отговори и даде свѣдѣнія за мое-то пѫтуване отъ Нишь до Софія.

Мысляхѫ да ти възложѭтъ да пишешь опроверженіе. Азъ быхъ казалъ да почекашь да са видиме лично и разговориме, че тогава да започнешь.

Колко са е набрало да иcприказваме!

Добро видѣніе!

Твой

С. Филаретовъ.

2518. — **Пристигане въ София. Лошъ приемъ отъ пашата. Заплашвания. Протеститѣ на Филаретова. Заповѣдь за напущане София. Защита отъ австрийския консулъ. Посѣщения. Затруднително положение. Зимане мѣрки.** Пак. 96.

Получ. 26 Ноября 1861.

Г. Герову, В. Консулу въ Филиппополѣ.

Милостивый Государь

Найденъ Юрьевичь!

20-го Ноября прибылъ я въ Софію. Въ дорогѣ отъ Ниша до Софіи я простудился и чувствовалъ себя весьма усталымъ и растроеннымъ. 21-го и 22-го отдохнувъ немного и почувствовавъ себя лучше я счелъ за нужное представить свой пасспортъ здѣшнему консульскому агенту (Австрійскому) для визированія, а буюрулту, которую имѣлъ отъ Бѣлградскаго Паши — показать Софійскому Губернатору требуя отъ послѣдняго заптіевъ, которые бы

сопровождали меня до Филиппополя. Явившись къ послѣднему, въ сопровожденіи каваса Австр. консульскаго агента, я былъ встрѣченъ весьма неприлично. Губернаторъ пробѣжавъ буюрулту, бросилъ ее наполъ съ презрѣніемъ, сталъ говорить со мною угрожающимъ тономъ, что онъ смотритъ на меня какъ на государственнаго преступника и считаетъ своею прямою обязанностью—сегодня же взять меня и подъ конвоемъ отправить въ Константинополь. На вопросъ Паши что я такое (хотя изъ буюрулти онъ замѣтилъ что я посланъ Курьеромъ съ депешами изъ С. Петербурга къ Импер. Русской Миссіи въ Константинополь) я ему отвѣчалъ, что я Русскій подданный и состою на службѣ по Министерству Иностранныхъ Дѣлъ, повторивъ содержаніе буюрулту; онъ продолжалъ возражать оскорбительными выраженіями и потребовалъ мой пасспортъ. На его угрозы я отвѣчалъ только содержаніемъ буюрулту, не вдаваясь въ другія разсужденія и объясненія, на которыя очевидно Паша вызывалъ меня въ присутствіи однаго Болгарскаго старшины и однаго Турка. Что же касается до моего пассепорта, отвѣчалъ я вѣжливо, нисколько не смутившись, если угодно Пашѣ видѣть его, то можетъ онъ обратиться къ Австр. консулу, въ канцеляріи котораго хранится мой пасспортъ. Паша сердито возразилъ что въ этомъ дѣлѣ онъ не признаетъ власти Австр. консула и распорядится со мною какъ заблагоразсудитъ самъ. Разговоръ нашъ длился минутъ около 15. Я всталъ и хотѣлъ взять обратно буюрулту, но губернаторъ задержалъ ее подъ предлогомъ, что онъ выдастъ ее мнѣ въ день моего выѣзда изъ Софіи. Смягчивъ немного подъ конецъ свой грозный тонъ, Губернаторъ (замѣтьте что онъ еще не Паша, а ефенди: Ахмедъ Расимъ ефенди.) спросилъ не могу ли я сегодняже выѣхать изъ Софіи? Я ему отвѣчалъ, что это рѣшительно невозможно и по причинѣ моего растроеннаго здоровья и по причинѣ дурной погоды, вслѣдствіе чего всѣ выѣхавшіе сегодня принуждены были возвратиться назадъ съ дороги, — но полагаю, что около 27 Ноября я буду готовъ къ отъѣзду. Губернаторъ сказалъ, что онъ можетъ и имѣетъ право сегодняже взять и отправить меня, но изъ человѣколюбія онъ дозволяетъ мнѣ остаться въ Софіи до 27-го Ноября.

Возвратившись домой я узналъ стороною, что Губернаторъ намѣревался, въ случаѣ, если бы я показался на улицахъ въ Софіи въ партикулярномъ платьѣ и фескѣ на головѣ, то онъ бы арестовалъ мене немедленно. Если бы показалъ ему свой пасспортъ, то онъ бы задержалъ его точно также, какъ задержалъ и буюрулту.

Со дня моего пріѣзда я посѣтилъ только г. Замеро, Австр. поддан. Г. Михалковича и больше ни у кого и нигдѣ не былъ и не думаю бывать. Но у меня, на домъ, приходили почти всѣ Софіянцы поздравлять съ пріѣздомъ. Разговоръ нашъ ограничился только взаимными поздравленіями. Являясь ко мнѣ не по од ночкѣ, а группами изъ 20—25 человѣкъ я избѣгалъ совсѣмъ говорить съ ними о вопросахъ занимающихъ ихъ во избѣженіе толковъ и пересудовъ.

Теперь представьте себѣ мое положеніе. Губернаторъ донесъ объ этомъ и въ Константинополь, но что ему отвѣчали на это мнѣ еще неизвѣстно. Не пойдетъ ли онъ и дальше? Не надѣлаетъ мнѣ еще больше непріятностей? Отдастъ ли онъ мнѣ буюрулту и дастъ ли мнѣ стражу. Оставивъ въ сторону приличіе не посягнетъ ли онъ на мой домъ, мою личность еще въ Софіи, или по дорогѣ посредствомъ своихъ заптіевъ? Вотъ мысли, тревожащія меня не на шутку. Въ добавокъ я засталъ жену страдающую отъ лихорадки послѣ родовъ Пуще всего боюсь за нее: если она узнаетъ все это, если разразится чтонибудь надо мною, то мнѣ страшно и подумать что можетъ случиться съ ней. . . . .

Замеро, какъ замѣчаю, затрудняется явно стоятъ за меня, хотя съ другой стороны ведетъ себя благородно въ отношеніи ко мнѣ. Онъ бываетъ у

меня по нѣсколько разъ въ день. Онъ намекнулъ мнѣ, что въ случаѣ чего новаго онъ будетъ стоять за меня, но если бы получилъ отъ Васъ или M-r Берти заповѣдь, предписаніе, то тогда только онъ можетъ поддерживать меня енергически.

Увѣренъ, что Вы примете всѣ мѣры отъ Васъ зависящія для предупрежденія дальнѣйшихъ оскорбленій.

Съ истиннымъ почтеніемь и предданностію имѣю честь быть

София 1861 Ноябр. 23.

Вашимъ покорнѣйшимъ слугою
С. Филаретовъ.

2519. — Протеститѣ изоставени. Службата на Филаретова. Владишки отношения. Люта зима Пак. 96.

Се отъ 23 Ноемвр. 1861.

Бае Найдене!

Днесь щомъ са вьрнѫхъ отъ губернатора, приготвихъ телеграммъ за тебе и Цареградъ до Посолство-то. Нъ мыслихъ, мыслихъ и оставихъ: Князю е писано отъ Департаментъ-тъ за мое-то тръгване прѣзъ Софія въ качествѣ курьера и му е казано, че имамь дозволеніе да поживѣѭ нѣкой день при фамилія-та си, нъ никакъ ми са не щѣше пьрвый-тъ ми къмъ него рапортъ или телеграммъ да има таково съдържаніе. За то оставямь Вамъ, ако найдете мунасипъ извѣстете по телеграфу и Князя и Шишкина.

Азъ сьмъ опредѣленъ „исправляющій должность Секретаря и Драгомана при Адріанопольск. Консулствѣ“, а е писано да ма задьржѭтъ въ Ц. Градъ за малко врѣме, както що казвахте и Вые. Нъ тука и сѣкѫдѣ азъ казвамъ, че сьмъ пріелъ русскѫ службѫ, нъ гдѣ ще бѫдѫ и каковъ това ще ми кажѫтъ у Цареградъ.

Съ Владыка-та не сьмъ са видѣлъ. Народъ-тъ и той си стоѭтъ въ непріязненны отношения. Твьрдѣ запето стоѭтъ сичкы-тѣ имъ работы.

Я наистина тъкмѭ кѫдѣ 27—8—9 да тръгнѫ отъ Софія за Пловдивъ.

Благодарѭ за 2 писма, кои заварихъ у Софія. Кога са дигнѫ отъ тука благополучно извѣсти-щѫ Ви по телеграфу или отъ Ихтиманъ, или Пазарджикъ.

Врѣме-то тука днесь е люто много и наистина не е за пѫтуване и за по̀ опытны отъ мене пѫтницы. Нъ много снѣгъ нѣма, та са надѣѭ че ще са отвори слѣдь 2—3 деня.

Твой
С. Филаретовъ.

Четете друго-то писмо, па послѣ четете това.

2520. — Австрийското консулство да покровителствува С. Филаретова.

Console Austriaco
Sophia.

Inteso con questo Console Austriaco pregovi proteggere il suddito Russo Filaretof pochi giorni che resterà Sophia.

26 Окт. 8 Дек. 1861. Gueroff.

2521. — Пѫтуване за Едрене и Родосто. Добро гостуване у Шишкина. Пак. 96.

Прието 15 Дек. 1861. Отгов. 15 Дек.

Едрене 1861 Декемврія 11.

Бае Найдене!

Днесь тръгвамъ за Родосто съсъ серемъ и 1 заптіе. Въ Срѣда вечеръ ще бѫдѫ тамъ, а въ Четвъртъкъ щѣлъ да тръгне параходъ-тъ за Цареградъ. Снѣгъ много нѣма, нъ врѣме-то изглѣдва малко облачно, та ма доста плаши.

Два деня проживѣхъ на госте у мой-тъ началникъ г. Шишкина, кой ма пріе не по началнически, а чисто по товарищескы: това ма утѣшава и ма радува.

Повыше ще Ви напишѭ отъ Цареградъ, ако е здраве.

Поклонъ Госпожѣ Марійкѣ Геровой.

Твой
С. Филаретовъ.

2522. — Приемъ у посланика Лаговски въ Селеникъ. Петковичъ въ Рагуза. Борба за сваляне патрика. Частни порѫчки. Пак. 96.

Прието 29 Дек. 1861. Отгов. 29 Дек.

25 Декемврія 1861. Цареградъ.

Бае Найдене!

Прости ма, че не ти писахъ до сега, а и сега не ще могѫ да ти напишѭ, както ми са щѣше, а само земамъ перо-то, колко да ти кажѭ че сьмъ дошелъ до тука живо и здраво и г. Посланникъ-тъ е заповѣдалъ та ми дадохѫ помѣщеніе у дворецъ-тъ при Посолство-то. Като са поокопитѭ щѫ ти опишѭ за сичко по подробно.

За Селеникъ е назначенъ за консулъ г. Лаговскій, бывш. секретарь Петковичь въ Рагуза.

Грьцы-тѣ са мѫчѭтъ, нъ не можѭтъ още да свалѭтъ Патрика си, а поради това и българскы-тѣ работы си стоѭтъ се така несврьшены.

За преселеніе-то вѣроятно ты си получилъ циркуляръ слѣдь мене.

Твой
С. Филаретовъ.

Поклонъ Г-жѣ Марійкѣ. Дадохъ фестанлѫкъ-тъ Гарабету да го боядисатъ на чьрно. —

2523. — Зимане-даване. Заплата на наеменъ писарь. Доротей и интригитѣ му. Др. Цанковъ. Церковенъ въпросъ. Славянско Читалище въ Цариградъ. Български работи. Частни разправии. Пак. 96.

Прието 15 Яннуар. 1862. Отгов. 24 Янн.

Цареградъ 1862 Јан. 1.

Бае Найдене!

Най първо ти честитѭ днешнѭ новѫ годинѫ и ти желаѭ здравіе и да ти врьви сичко на напрѣдь!

Твои письма отъ 15 и 20 Дек. пріяхъ.

Веле Христовъ заедно съ брата Ви ходили и распытвали и сѫ научили наздраво, че Стоянче Петковъ освѣнь Ваши-тѣ, той ималъ да дава още до

100 лиры и на другы, кои му отнели и ходжетъ-тъ отъ кѫща-та, коя не чиняла нити 50 лиры. Стоянче Петковъ казвалъ че отъ продажба на кѫща-та, отъ стока и вересіи едвамъ да събере до 100 лири, та тогава да стори курамѫ, ако и да сѫ несъгласны на това оныя у кои са находи ходжетъ-тъ на кѫща-та. Затова Веле Христевъ ми казва че ще бѫде безполезно нѣщо, ако бы да го караме и на сѫдъ. За това азъ отлагамъ и нѣма и нѣма да говорѭ г. Аргиропулу догдѣ не ми отпишешь ты пакъ, а на всѣкой случай, казахъ да дойде тыя дни при мене и самси Стоянче Петковъ за да видѭ що ще да отговорѭ.

Наемный Писарь у Варна получава 450 р. с. въ година-та. Кога са дозволи за тебе да имашь писарь азъ четохъ тѫѭ бумагѫ въ С. П. б. и помнѭ да опредѣляше 450 р. с. Тука пораспытахъ сега, нъ не ми отговорихѫ точно, а ми казва г. Типони, че нека наемне писарь, па послѣ нека напише за колко го е наелъ, та да му са пращатъ пары-тѣ. А колко жалованe, то са предоставлява на консулъ-тъ да опредѣли споредъ писарь-тъ. Кога ми прилегне азъ ще разгледамъ и щѫ ти отпишѭ.

Скоро щѣло да са испрати треть жалованье на Негова Милость. То было веке на редъ.

Отъ души благодарѭ Госпожѣ Марійкѣ, че е написала Јорданкѣ, коя ми са хвали, че пріела писмо и са много утѣшила.

Доровей не ще ли бърка нѣщо у Едрене противъ мене и Софіянцы? Не ти ли казва нѣщо за мене?

Цанкова още нѣма тука.

Владышкы тѣ работы се така стоѭтъ. Геронты-тѣ са посближаватъ съ Българе-тѣ и увѣряватъ, че патрикъ-тъ ще падне и тѣ ще удовлетворѭтъ тогава Българе-тѣ, нъ Патрикъ-тъ — вѫже: държи са и не пада още, па да видиме.

За Божичь Бълг. депутаціи ходихѫ при Иларіона и Авксентія да гы поздравѭтъ съ дозволеніе на Т. Правителство.

Никейскій, Месемврійскій и Кюстендилскій Владицы доходихѫ на обѣдня у Бълг. църква на 28 Дек.

Днесь са открыва въ Пера тържественно едно „Славянско Читалище." Сичкы славяне участвуватъ; то е за сега нѣщо като клубъ.

Накарахъ ходжа-Гарабета да си тури медаль-тъ и го представихъ Князю, кому я правихъ терджиманлѫкъ. Князь-тъ каза, че работа-та е на редъ. Ходжа-Гарабетъ са много зарадва, че можа да са яви лично при Князь-тъ. Казалъ сьмъ му и днесь да доде да честити новѫ годинѫ и пакъ съсъ медаль-тъ.

Твой
С. Филаретовъ.

Въ Солунъ назначенъ за Консулъ Лаговскій, досегашнія секретарь въ Рагуза.

Видохса съ Гешоглу, Стоянча, Золотовича и другы Българе. За сега са конушисваме добрѣ, че да видиме. Тѣ мыслѭтъ и за вѣстникъ новъ да издаватъ и за училище да наредѭтъ при църква-та, нъ догдѣ не са рѣши бълг. въпросъ, нѣматъ сърце за нищо сега.

Азъ са попаучихъ тука, нъ още се нѣкакъ ми е лихо. Упознахса съсъ сичкы при Посолство-то, Драгоманатъ-тъ и Консулство-то, нъ още знакомство-то, такъ сказать, е шапочно.

Цалуни Герча отъ мене. Се го споменуваме въ кѫща-та на Гешоглу и съ ходжа-Гарабета: „бывa, быва. . . . ."

Молѭ, отпиши ми какво станѫ новый русск. подданникъ въ Софія Емануилъ Пападопуло (Манолъ попъ Атанасовъ) кого бѣше затворилъ мютесарифинъ-тъ? Манолъ е зелъ отъ дѣда Тошковича въ Одесса пары назаемъ 162 р. с. и дѣдо Тошковичь са моли да гы извадиме тыя пары. Не бива ли да напишешь за това два реда Манолу въ Софія чрезъ другиго, а не Трайковича? Може да го пытате и чрезъ Георгія Михалковича.

2524. — Приятно впечатление. Др. Цанковъ. Български работи. Български Книжици. Патришки работи и церковниятъ въпросъ. Фенерска стратегия. Обѣщанията на Али паша. Славянско читалище. Пак. 96.

Прието 20 Яннуар. 1862. Отгов. 24 Яннуар.

Цареградъ 1862 Яннуар. 15.

Бая Найдене!

Види са добро впечатлѣніе произведе твое-то послѣдне письмо до Князя, кое му подаде ходжа Гарабетъ, въведенъ отъ мене, ужъ като ичерлія! Ходжа Гарабетъ бѣше са приготвилъ да са оплаква отъ Аргиропуло, нъ азъ го не оставихъ, защо не бѣше редъ, а го накарахъ само да благодари Князю, че работа-та, за коя дошелъ, Князь-тъ заповѣдалъ и тя са векѣ свършила. За другы работы казахъ му да иди при Аргиропуло, та ако гы не свърши, тогава да ми каже, та видящемъ що трѣба да са прави.

Азъ сьмъ още и така и така, нъ надѣѭса да са наредѭ подобрѣ.

Цанкова още нѣма тука.

Отъ П. бургъ нѣма нищо замѣчателно. Кстати: да ма простишь, защо сьмъ забравилъ твои за тамъ писма, та едвамъ въ начало на тоя мѣсяцъ гы найдохъ въ джемодана си и гы испратихъ.

Видохъ бае Атанаса, Брата Ви; той е добрѣ и Ви поздравлява. Още не може да найде длъжникъ-тъ за 100 лиры, ала казва че тѫѭ недѣлѭ ще го издирѭтъ.

Съсъ г. Стоянча, Гешоглу, Цвѣтка, Тъпчилещовцы, Ранова, Добровича, Золотовича и др. млады Българе почти постоянно са срѣщаме и разсѫждаваме. Не ми аресва направленіе-то имъ, нъ тѣ така далеко отышли въ свои-тѣ увлеченія, що да гы разувѣришь изеднѫжь е нѣщо невъзможно. Четете првѫ-тѫ книжицѫ отъ 1862. г. (Бълг. Книжици) за да видите кѫдѣ сѫ са унесли. Това го съгледватъ и наши-тѣ, па, то са знае, не имъ иди добрѣ.

Грьцк. Патрикъ са примирява съ сьрдиты-тѣ си Грьцкы Владицы и тѫѭ недѣлѭ щѣли да имѫтъ засѣданія у Патріаршіѭ-тѫ за да приведѫтъ въ исполненіе τὰ πρακτικὰ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως да рѣшѭтъ и Българск. въпросъ, по заповѣдь на Порта та. Догдѣ бѣхѫ сьрдиты помежду си Грьцкы-тѣ Владыцы казвахѫ, че българскы тѣ исканія (8-тѣ точки) сѫ законны и трѣба да са одобрѭтъ отъ сичкы. Сега тѫѭ недѣлѭ ще видимъ, какъ ще говорѭтъ. — Днесь цѣлы 3 часа тълкувахме върху това съсъ Стоянча, Гешоглу и Цвѣтка. Али Паша имъ казалъ да идѫтъ утрѣ у него, защо ималъ нѣщо да имъ каже. Бакалѫмъ!

На 1 Јаннуар. са отвори тука „Славянско Читалище“ отъ Австр. Славяне, а на 3 Јан. Турск. полиція го затвори.

Јорданка ми пишяше, че сынъ ми Владче былъ болѣнъ, та сьмъ на голѣма грыжѭ, като нѣмахъ днесь отъ тамъ писма.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2525. — Българетѣ противъ Росия. Смѣсена комисия при патриаршията и церковниятъ въпросъ Направление на българскитѣ работи. Братия Миладинови умрѣли. Освободени заточеници. Ниче Трайковъ въ затвора. Пак. 96.

Прието 29 Яннуар. 1862.

Цареградъ 1862 Јаннуар. 18.

Бае Найдене!

Надѣѭ са да си пріелъ до сега втото и третье мои писма чрезъ г. Шишкина.

М-г Тимони споменѫлъ отъ себе Князю за то, що бѣше ми писалъ, нъ той казалъ, че кога да тръгне Негова Милость отъ тука дадено му е 500 р. с.

та сега не быва да му са дава нищо. Тѣмъ болѣе, че това не было нѣщо за всегда наредено, та да си врьви по третьямъ, както на редовны-тѣ. —

При посолство-то сичко отыва постарому. Отъ П. бургъ днесь е дошелъ параходъ, нъ още не сьмъ научилъ нѣщо пóново. —

Българе-тѣ сѫ са много наострили противъ Россія, правѭтъ доста промахи, тапа и на насъ, що сме на Русска служба, гледатъ нѣкакъ подозрително. Тѣ, по заповѣдь на Т. Правителство, сѫ отбрали Членове г. Ст. Чомакова, Цвѣтка отъ Едирне, Славчевича, Моровенова, мыслѭтъ да поканѭтъ Д. Гешоглу, Гавр. Крьстевича. Грьцк. Патріаршія, и тя по заповѣдь отъ Порта-та, ще нареди еднакво число членове грьцы, кои сичкы ще сѫставѭтъ Смѣсенѫ Коммиссіѭ, коя трѣба колко е възможно поскоро да рѣши Българскый въпросъ. Българе-тѣ много чекатъ отъ обѣщанія-та на агы-тѣ, тапа видищемъ. Отъ страна на наше Началство сега не са види никакво участіе въ тыя работы.

За сега положеніе-то ми тука е доста щекотливо, па да видимъ за понататъкъ.

Твой

С. Филаретовъ.

Братя Миладиновы, и двоица-та. умрѣли тыя дни у тьмница-та. Другы троица, що имаше отъ Едренско и Търновско за прѣселеніе затворены, едвамъ тыя дни наши-тѣ гы освободихѫ и гы пращатъ въ Одессѫ.

Ниче Трайковъ отъ Скопія Вы поздравлява. Той божемъ пашпортлія, пакъ Турцы-тѣ пакъ го дрьжали три мѣсяца затворенъ, и сега го нудѭтъ да плати 200 хыл. гроша. Днесь молихъ Князя и Аргиропуло за него, и тѣ обѣщахѫ да подѣйствоватъ не по праву, а по пріятелскы, та дано са помогняше на тая работа.

2526. — Ступинъ сърдитъ. Даскаловъ у Бѣлградъ. Български работи. Др Цанковъ и отношенията му. Ал. Екзархъ. Частни разправии. Дѣвическо училище въ Казанлъшкия женски монастирь. Даскалови интриги. Пак. 96.

До Господство Му
Найдену Герову, Русскому Консулу
Въ — Пловдивѣ.

Приято 9 Февр. 1862. Отгов. 16 Февр.

Цареградъ 1862 Јан. 31.

Пріехъ твое писмо отъ 21 Јан. и разумѣхъ що ми пишешь. Ще гледамъ да прочетѫ запискѫ-тѫ за коя ми споменувашь.

Ступинъ былъ малко болѣнъ и ти е много сьрдитъ, че отдавно не си му писалъ, та му было жално, че и ты най вѣрный му пріятель си го забравилъ. На нова година Найденовичъ само го поутѣшилъ като му честитилъ по Телеграфу. Азъ му отговорихъ да не сантименталничи тепьрва, защо е старъ човѣкъ и е срамота, а колко за Найдена Герова че искренно обича и почита Ступина, то не ще доказване отъ моя страна.

Даскаловъ опрѣдѣленъ за секретарь при Влангали у Бѣлградъ. — Золоторевъ си отыде въ Москва на 2 мѣсяца въ отпускъ.

Тука наши-тѣ Българе залисаны съ бълг. въпросъ, кой-то ще са влачи още много врѣме, та не може нищо да са нареди ни за Бълг. училище, ни за нова Бълг. газета. Цанковъ си дойде и са виждаме. Азъ го обнадеждвамъ, че Българе-тѣ (православн.) ще му намѣрѭтъ работѫ, и той по възчеква, нъ

отъ друга страна като не му са казва нищо положително, а Папишташи-тѣ се го гладѭтъ и пообыкалѭтъ, то е страшно, че ще започне пакъ да служи открыто на унія-та. Князь-тъ не право каза, че може да му са дава нѣщо, па сега гледамъ слабо дрьжи работѫ-тѫ. За Екзарха имаше заповѣдь да не му са дава пособіе за напрѣдь, а сега усѣщамъ, че са дѣйствува въ негова полза, ако и да имахъ случай да прѣдставѭ ничтожность-тѫ на тая газета.

Ниче Трайкопуло изъ Скопія пакъ е у турска тьмница и г. Аргиропуло казва, че не може да му са помогне, нито да са припознае за русск. подданникъ.

Колко за мене лично Князь-тъ са показва доста ласковъ и ма пріема добрѣ.

Слѣдъ мое-то минуване прѣзъ Пловдивъ, ако сте получяли нѣкаквы ящикы испратены отъ Аз. Департаментъ. или има да получите, я прегледайте молѭ за два мои ящика сь книгы, кожи и ветхы дрѣхы. Тѣ имахѫ адрессъ С. Ф. а друг. С. Филаретову въ Кон/поль. Нъ по пѫть-тъ са истривалъ адрессъ-тъ, а тука пришивали новы адрессы на угадъ, та имамъ съмнѣніе, че мои-тѣ ящики за Пловдивъ и Едрене, да не бы да сѫ дошле до Васъ. Не ще е злѣ да пишите за това и до Казанл. Женск. монастирь да не сѫ са размѣсили съ тѣхни-тѣ ящикы.

Кстати: може ли у Казанлѫкъ да са нареди Дѣв. училище при калугерицы-тѣ и да иде тамъ Варвара какво що казваше граф. Блудова, или да гледамъ да иде тя у Софія?

Види са Даскаловъ да е развалилъ пакъ работѫ-тѫ на Костадина, защо на тръгване Игнатьевъ ми обѣща, че непрѣменно ще му прати 150 р. с. и азъ му подадохъ запискѫ, на коя послѣдова и резолюція, а Костад. ми пише отъ Дек. че не е пріелъ ни парѫ, тапа и стипендіѭ не му давали векѣ, та былъ много стѣсненъ. Пакъ сьмъ писалъ сега и въ П. бургъ и Москва за да го улеснѭтъ, че да видиме. Писахъ му и за дохождане при Вась у Пловдивъ, както са бѣхме разговаряли, и чекамъ на това отговоръ.

Много здраве на Госпожа Марійка и Герчя. Моя Јорданка и Владче уздравѣли. —

Твой

С. Филаретовъ.

Казахъ Ви, че и двоица-та братя Миладиновы умрѣхѫ въ тьмница. Много здраве и ходжа Гарабету.

2527. — Букурещкитѣ българе даватъ помощь за вѣстника въ Цареградъ. Какъвъ трѣбва да бѫде вѣстникътъ. Достоинствата на редакторъ. Женско училище въ Казанлъкъ не иде. Причини за това.

Пловдивъ, 23 февруар. 1862.

Бае Савво!

На 16 февр. ти писахъ доста длъго. Сега щѫ да ти кажѫ, какво днесь прияхъ отговоръ на прѣдложение-то что бѣхъ направилъ на Букурещкы-ты родолюбци да помогнѫть, за да ся издава единъ вѣстникъ, който да посрѣща истинскы-ты потрѣбы за народа и да ся издава въ Цареградъ. Спорядъ писмо-то, что имамь на рѫцѣ, Букурещкы-ты Блъгаре ся обричять да даватъ годишнѫ помощь до 500 жлътици минцове и ся надѣѭть и отъ Ибраилскы-ты да съберѫть още толкова. Желаѭть обаче да ся намѣри достоенъ редакторъ, и вѣстникъ-тъ да ся провожда даромъ по всичкы-ты мѣста изъ Блъгариѭ, дѣто съ заплатѫ не го приемѫть. Чини ми ся, че тая помощь, и, ако дойде и отъ друго мѣсто още нѣчто, дѣто ся надѣемъ, ще бѫде доста за да може да ся издава единъ добъръ вѣстникъ, който да ся пустне по еднѫ умѣренѫ цѣнѫ, за да бѫде достѫпенъ всякому, а на нѣкои мѣста да ся дава и даромъ.

Остава сега да ся намѣри редакторъ. Букурещкы-ты Блъгаре не знаѭть нѣкого способенъ да прѣдложять. Трѣбва да го намѣрять Цариградскы-ты Блъгаре, а на тѣхъ въ тоѭ случяй азъ право да кажѭ, не могѫ да ся положѭ. Тии най напрѣдъ щѫть поканять Бурмова и Цанкова. Нъ Бурмовъ неможя да спечели добрѫ репутациѭ между Блъгары-ты: насѫдѣ корять неудовлетворителность-тѫ на книжицы-ты. А Цанковъ е способенъ съ дѣятельность-тѫ и самоотвержение-то си, нъ другы-ты потрѣбны свойства нѣма. За Блъгарскый вѣстникъ, който да ся издава сега въ Цариградъ, трѣбва редакторъ, който да познава потрѣбы-ты на народа добрѣ и да знае да гы удовлетвори съ начинъ, какъвто иска положение-то на народа, да защищава правдины-ты ни съ умѣреность и . . . . . , каквото да възбуди съчуствие въ чюжденцы-ты, а не да гы поддига възъ насъ. Съ еднѫ рѣчь, да рѫководи народа въ развитие-то му и да го настанява на онова, чтото е потрѣбно да знае въ всякакъвъ случяй. Знаѭ, че щѫть ся намѣрять нѣкои да кажѭть, че бывa да се намѣри нѣкой Европеецъ, нѣкой французинъ за редакторъ, който да пише вѣстника, макаръ и на французскы, та че да има нѣкой, който да го прѣвожда на блъгарскы. Наистина помежду блъгары-ты, не може ся намѣри редакторъ така способенъ, какъвто помежду Европейци-ты, нъ и единъ Европеецъ — съ Европейскый си начинъ не чини, ако да глядаме какъ Европейци-ти по толкова годины живѣятъ по тукашны-ты мѣста и все съ тѣхны-ты си очила и съ тѣхны начинъ глядать работы-ты.

Разговорися за това съ наши-ты въ Цариградъ, та имъ вижь ума. Може да имъ кажешь всичко. Цанкову також де може да кажешь, че Букурещкы-ти блъгари обричять помощь, ала да не му открывашь всичко, прѣди да ся увѣришь, че той нѣма да ся продаде на пропагандѫ-тѫ. И да ми явишь послѣдствия та на прѣговоры-ты ви, за да явѭ въ Букурещъ.

За женско училище въ Казанлъкъ много мыслихъ и все ми ся чини, че нѣма да иде напрѣдъ:

1. Зачтото тамъ нѣма, кой да го наглядва и оправя.

2. Зачтото тамъ едва ли ще проводи нѣкой дъщерѭ си да ся учи.

3. Зачтото Казанлѫчяне нѣмать никакво честолюбие да оправять училища-та, а ся борять само, за кой да чорбаджюва.

4. Зачтото въ тѫѭ борбѫ за чорбаджийствувание чясто жертвувать училищный имотъ, та може да ны засрамять.

5. При невѣжество-то и суевѣрие-то на калугеркы-ты и общо на жители-ты, училище въ монастиря за свѣтско образование ще ся покаже като едно омрьсявание на святынѭ-тѫ.

Има и още толкова другы работы спорядъ които училище-то нѣма да иде напрѣдъ, та че послѣ щѫть казвать, че каквото добро и да ны направять все безъ ползѫ, зачтото такыва онакыва и пр. Ако щѫть да ны помогнѫть за женско училище, нека ны кажѭть, та да си го направимъ ные, дѣто прилягa и както трѣбва.

Костадину щѫ пишѭ до недѣлѭ, че сега ся отвори друга работа.

Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

2528 — Цариградски Вѣстникъ. Партени Полиански спасенъ отъ заточение. Частни разправии. Пак. 96.

Ц. Градъ 1862 Февр. 28.

Бае Найдене!

Твои двѣ писма пріехъ. Послѣдне-то е отъ 16 Февр. и много ти благодарѭ за сичкы извѣстія.

Днесь дойде нашъ параходъ изъ Одесса, кой донесе отъ Питеръ и прилагаемый тука счетецъ.

Четохъ и запискѫ-тѫ ти. Сичко що е за Канекари е подчеркнуто Княземъ, но почему, не знаю. Бумага была у перваго Драгомана.

Казахъ да ти пращатъ „Ц. Вѣстникъ." Тоя листъ срамитъ всѣхъ и вся, нъ нѣма що да са чини пока.

Кога да дигнѫ семейство-то си изъ Софія и азъ не знаѭ, защо още не сьмъ се устроилъ и самси както трѣба, нъ се не порано отъ Гергевдень.

На 15 Февр. имахме балъ. Госте имаше до 1000 души. Българе до 50 души.

Парѳеній (Поліанск. Епископь) Бълг. вчера дойде тука и едвамъ Посолство-то го отьрва отъ готово заточеніе.

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

2529. — Честитяване ново чедо. Нещастие съ параходъ „Колхида". Царска милость Ступину. Д-ръ Ст. Чомаковъ и черковниятъ въпросъ. Др. Цанковъ и в. „България". Кост. Геровъ. Пак. 96.

Прието 17 Марта 1862. Отгов. 21 Марта.

Константинополь 1862 Марта 12.

Бае Найдене!

Най напрѣдь идѫ да честитѭ тебѣ и на Госпожа Марійка радость, че Вы удостоилъ Богъ да си дочекате благополучно и второ чедо, вторъ Българскый юнакъ. Богъ да Ви го поживи за да порасте и да бѫде достоинъ да утѣшава, радува и прославя Васъ родители, Ваше сегашне и бѫдѫще наращеніе семейственно, както и мѣсто-то и народъ-тъ, срѣди които и отъ които е видѣлъ божій свѣтъ!

Приключено-то за Княза писмо отъ 7 Март. подадохъ самъ, нъ защото въ тоя часъ са случи у него оффицеръ отъ параходъ-тъ „Колхида" кой потѫнѫ въ море-то, и му разсказваше подробности, то онъ отложи писмо-то на писмен. столъ и съ напряженно вниманіе слушаше трогателно-то разсказване за това голѣмо несчастіе. Отъ сетнѣ ако ми каже нѣщо, ще Ви пишѭ.

Писмо-то Ви за Ступина утрѣ щѫ изпратѭ съ параходъ-тъ.

Днесь пріехъ отъ Ступ. писмо отъ 23 Февр. въ кое ми потвьрдѣва, че добылъ царскѫ милость 40/m. десятины земѭ въ Самарска Губернія и се радва, че ще си плати дългъ-тъ и ще има да живѣе спокойно и дѣйствува съ полза. Отъ счетъ, що бѣше пратилъ нѣма още тука никаковъ гласъ.

На 8 Март. Стоянче трѫгнѫ за Пловдивъ. Той ще Ви разскаже за Българскы-тѣ работы подробно. — Смьрть-та на Ступаница му възбуди въ сьрдца-та на сичкы тука Българе голѣмѫ жалость. Богъ да ѭ прости!

Добрѣ ще бѫде да дойдяше пакъ Стоянче у Цареградъ. Безъ него Българскы-тѣ работы ще заспѭтъ. Сичка-та надежда е на него. Добрѣ е да знае това и Пловдивска-та Община и отново да го моли за да се вьрне у Цареградъ, като обезпечи издержкы-тѣ му.

15 Българскы депутаты отъ Крымск. прѣселенцы са врьщатъ и си отыватъ днесь у Видинъ.

Отъ Костадина брата Ви имамъ писмо отъ Февр. мѣс. Той далъ экзаменъ, свршилъ кандидатъ, пыта ма бива ли да са отнесе прямо къмъ Софіянцы за да имъ прѣдложи за да бѫде учитель тамъ? Не знамъ, право, що да му кажѭ.

За Цанкова говорихъ много, нъ нищо не са свршы и той ще издава „Българія" съ прежни-тѣ си средства. Той ми каза, да ти отпишѭ, да не бы

да го помыслишь за непостоянъ. Той си стои на дума-та, нъ нѣма кой да му помогне. Пытай Стоянча и за това, и за онова що ми пишяше за Букурешкы-тѣ Българе за Вѣстникъ.

Н. П. Шишкинъ ще дойде тука наскоро на расходъ, както казва.

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

2530 — Д-ръ Ст. Чомаковъ необходимъ за българския въпросъ. Шуменци искатъ учитель. Грьцки демонстрации. Патриаршески съборъ. Т. Пак. 96.

Прието 29 Марта 1862.

Цареградъ 1862 Марта 26.

Бае Найдене!

Ваше писмо отъ 21 Марта пріехъ и разумѣхъ що ми описвате. Днесь писахъ писмо за Г. Стоянча отъ Тукашни Българе, кои му исказватъ благодарность за труды по Бълг. въпросъ и съболѣзнованіе за смьрть-та на жена му. Поговорете съ него откровенно, ако бы да нѣма важны препятствія, то добрѣ ще стори да дойде съсъ дѣчица-та си да живѣе въ Ц-градъ. Пловдивска-та община го канила, тука сичкы Българе го обычатъ и го слушатъ за сичко, и може да имъ внѫшѭ не само и тукашни тѣ Болгаре отъ себе да го поканятъ, нъ още прѣдварително да помолѭтъ Аали паша и той да му прѣдпише да дойде у Ц-градъ за Бълг. въпросъ. Въ таковъ случай, то са знае, трѣба Пловдивска, Софійска, Самоковска и още другы нѣкои епархій да са задълѫжѭтъ да му плащатъ за да живѣе тукъ спокойно и съ достоинство да може да прѣдставлява народъ-тъ и да защищава неговы-тѣ интересы. Стоянче ако дойде пакъ са има надежда че въпросъ-тъ българскый ще добые нѣщо, ако ли не, отъ другы тѣ тука е слаба надежда-та и ма е страхъ, че безъ него ще си заспѫтъ наши-тѣ съвсѣмъ.

Боно-то Ви е испратилъ Черняевъ. Утрѣ ще се справѭ и за отговоръ на твое донесенія № 15.

Шуменцы ма пытатъ за учитель и азъ мыслѭ да имъ рекомендувамъ Костадина, защо у Софія — не ловко, а тука работа-та още се въ проэкты. Какво ще речешь. Той иска непрѣмѣнно да прослужи за учитель нѣкѫдѣ: така ми пише. Мыслѭ да му пратѭ и послѣдне-то твое писмо за да го прочете и да ми го вьрне. —

Тая недѣля ще говорѭ съ князь-тъ — що да правѭ съ семеиство-то си? Менѣ наистина е векѣ домѫчнѣло и да се мѫчѭ тука самъ, и да харчѭ два ката, и най лошо-то — да сьмъ всѣкога и на грыжа.

Каковъ отговоръ отъ Манола Пападопуло за пары-тѣ на дѣда Тошковича? молѭ напиши ми що да чиниме за да са извадѭтъ тыя пары. Тошковичъ са сьрди и менѣ и тебѣ, че не сме пристоявали на работа-та му.

Какъ е вторый-тъ Ви сынъ въ здравіе-то, какъ го крьстихте? какъ е Г-жа Марийка?

Вчера ходихъ на остр. Халки и нощувахъ у г. Золотовича. Грьцк. Патріоты около 500 души ходихѫ на Прингипо, окачены съ лавровы клончета, да правѭтъ панихидѫ за умрѣлы-тѣ мятежницы Навплійскы. Турск. полиція глѣдала тамъ, нъ не гы спирала и тѣ неистово орали за голѣма-та идея и т. под.

Вчера е былъ съборъ у Патріаршія-та, нъ не са научіхъ, що сѫ говорили.

Весь Твой
С. Филаретовъ.

2531. — Д-ръ Ст. Чомаковъ и смѣсената комисия. Т. Бурмовъ и Български книжици. Ив. Найденовъ. Новъ български вѣстникъ въ Цариградъ. Др. Цанковъ. Наставления за чуждитѣ подданници. Оплакване противъ Герова. Пак. 96

Прието 14 Апр. 1862. Отгов. 18 Апр.

Цареградъ 1862 Април. 11.

Христосъ Въскресе,
Милый мой бае Найдене!

Честитъ Ви Великъ день, на много години, добро и весело здраве и много берекетъ да дава Господь!

Не ми писахте крыстихте ли сына си? какво име му дадохте?

Ты ма дигашь-слагашь за капукехая, нъ, както видишь, азъ слабо испълнявамъ капукехаялыка си. Не можѭ още да са наредѭ, бае Найдене, и да си разпрѣдѣлѭ врѣме и часове. Въ кой день отлагамъ да пишѭ, ето ти са залисамъ на горѣ на долу изъ канцелярія, консулство, Драгоманатъ и пр. и отлагамъ пакъ за второ. Ама, хелбетте, ще са наредѭ, та тогава да видишь само колко ще сьмъ аккуратенъ. Та баре за бѫдѫща-та ми акуратность сега прощавай и не ми са сьрди, що така късно отговарямъ.

Поканете Стоянча да дойде тука поскоро, защо наближи врѣме да са увѣнчаѭтъ съ успѣхъ неговытѣ трудове, а безъ него наши-тѣ тука не ще знаѭтъ — какъ да бранѭтъ интересы-тѣ народны въ Грьцк. Бълг. коммисія. Тѣ сиромасы не сѫ въ състояніе не да защищаватъ, нъ не можѭтъ ни да изложѭтъ както трѣба своитѣ исканія. Безъ Стоянча има да ставатъ комедіи въ засѣданія-та на коммиссія-та, а работа, нѣма да са врьши, както трѣба. Азъ растълкувахъ и на тукашни-тѣ и тѣ сѫ му писали и го молѭтъ да дойде.

Бурмову като не плащатъ, защото нѣма пары, той прѣкрати Б. Книжици. Настоятели-тѣ ма молихѫ да имъ редакторувамъ догдѣ си найдѫтъ човѣкъ. Азъ пріехъ това, нъ подъ строжайшимъ секретомъ, а на лице ще стои И. Найденовъ. — Костадинъ бы дошелъ тука, нъ като нѣма сега готовы срѣдства, какъ да живѣе и да захване работѫ? Да сьмъ увѣренъ, че букурешкы тѣ 500 жьлтицы сѫ въ пълно распоряженіе наше, то я бѣхъ рекълъ Костадину да дойде и мыслѭ, че ще ма послуша. Костад. писахъ че за въ Софія не му съвѣтувамъ да ходи за сега. Шуменцы ми пишѭтъ за добъръ учитель. Писахъ Костад. че ако не са нареди нѣщо здраво тука до Май мѣс. то не бы было злѣ да иде за сега въ Шуменъ. Не́ де́рсенъ? — Редакторъ за бѫд. Бълг. Вѣстн. да бѫде Българинъ, а чюжденецъ може да е за френск. както що бѣше Д. Лебедъ. Отъ Цанкова нѣма прокопсія: той си са помѣсти съвсѣмъ въ Уніятск. цьрква и работи за Унія-та. Кн. Лобановъ срѣща Великдень въ патріаршеска-та цьрква заедно съ г. Зано и Аргиропуло за да види що е потріаршескѫ службѫ. Менѣ заповѣда прѣдъ день-тъ да отыдѫ съ Архимандритъ-тъ у Патріарха и да му честитимъ праздникъ. Идохме, честихѫ ны добрѣ, нъ за работа нищо не отваряхме. — Шишкинъ е тука. Той не е доволенъ отъ Едрене и указвалъ на тебе въ Аз. Дтъ за да ти отнематъ в и ц е — и да го замѣнишь. — Бартоломей и Золотаревъ сѫ у П. б.

Черняевъ отдавнѫ ти пратилъ боно-то отъ Пещималджоглу. На Донесеніе-то ти отъ № 12 — тоже отговорено. — Писмо-то за Бейрутъ испратихъ, така и за Ступина и Тошковича съ прьво са испратихѫ, както пишяше.

За съжалѣніе Продромъ дьяволува така, що пишѭтъ отъ Таганрогъ, че по отзывы-тѣ му не можѭтъ да го уборятъ съсъ законы тѣ и да го накаратъ да плати. Говорихъ за това Князю и той се обрече, че ще поговори за това съ Муханова, нъ още не е говорилъ. А що ще говори, не ми каза. Слѣдъ нѣкой день пакъ ще му напомнѭ. Подданницы отъ 1853 г. послѣ, кой

сѫ тука, тукъ ще гы испытватъ, а кои сѫ вънъ, сѣкой консулъ въ округъ-тъ си ще испытва подданство-то имъ, съгласно съ инструкціи-тѣ, испратены уже за това сѣкѫдѣ и до Васъ отъ Посолство-то, и до Турск. мѣстны Власти сѫ пратены отъ Турск. Правителство. Арменцы-тѣ ще броишь подъ катигорія послѣ 1853 г. подданницы. Така ми каза Аргиропуло.

Една Пловдивска грькыня, вдовица, ходила да са оплаква Черняеву и и Аргиропулу отъ тебе, че защото си былъ ненавиждалъ грьцы-тѣ та си напакостилъ ужъ и ней, и несправедливо си са распорядилъ съ останѫло-то отъ мѫжа ӥ имане Едно писарче гърче въ нашето консулство ми казваше: Μα ἀδελφέ μοῦ Κ. Γέροβδίν κάμην καλή. Πῶς τὸ καταδέχετε? и пр. и пр. Не можяхъ да са стърпѭ и му ударихъ единъ калай добъръ, така що и самъ Черняевъ чулъ у друга-та одаѭ и дойде да види. Послѣ ма зема за рѫка и ми казва: Вѣдь я прогналъ уже эту блядью нечего и говоритъ объ ней. Въ петый день гърче-то доходи у мене да иска прошкѫ и да каже че другы пѫть догдѣ не узнае нѣщо добрѣ, нѣма и да говори.

— Князь-тъ обрече, че ще ти пише да пратишъ у Софія драгоманина си за да придружи семейство-то ми до Ломъ. Сега азъ още не съмъ рѣшилъ прѣзъ море ли да дойдѫтъ, или по сухо. Какъ ще ма научишь? Писахъ у Софія да са готвѭтъ за въ пѫть, нъ да не казватъ, че ще тръгватъ сега, а чакъ слѣдъ Петровдень.

Напиши Замерову да стегне Манола Пападопуло и да земе 163 р. с. за дѣда Тошковича, защо много са е разсърдилъ старецъ-тъ и тебѣ и менѣ, че той намъ врьшилъ работы, а ные не сме мукаетъ за него.

Твой
С. Филаретовъ.

Поздрави отъ мене Стоянче и М-r Берти.

2532. — Семейни работи. Д-ръ Найденовичъ въ Петербургъ. Български прѣселенци въ Кръмъ. Герова записка за българскитѣ училища; благодарность за нея. Кръстевичъ и Гешоглу членове на смѣсената комисия. Разправии съ Трайковича. Пак. 96.

Прието 1 Мая 1862. Отгов. 2 Мая.

Цареградъ 1862 Апр. 23.

Бае Найдене!

Отговарямъ на Ваше писмо отъ 17 Април.

Благодарѭ тебѣ и Госпожѣ Марійкѣ за участіе. Право менѣ е много грыжа додѣ да са приберѫ съсъ семейство-то си. Азъ щѫ напишѭ въ Софія, кога бѫдѫтъ готовы за-въ пѫть, тогава да напишѫтъ Вамъ за да имъ пратите Вашъ човѣкъ да гы придружи до Ломъ или Филибе. Азъ бѣхъ прѣдпочелъ по сухо, ако не е страшно отъ хайдуцы. Нъ пакъ ще помыслѭ до друга поща.

Ступинъ ми пише отъ 10 Апр. и не одобрява мое-то рѣшеніе да доведѫ семейство-то си въ Цариградъ. Не го одобрявало, казва той, и Началство-то. Трѣба да знаешъ, че Ступинъ отъ начало не одобряваше твоѭ мысль да бѫдѫ въ Ц. градъ: той ми нарѫчваше да си захванѫ мѣсто-то въ Едрене, кое въ сичкы отношенія было подобрѣ.

Докторъ Найденовичъ на 26 Април. отыва за Питеръ прѣзъ Віена. Нъ това е секретъ за сичкы тука. Той казва и ные ще казваме, че е отышелъ у Михадіи на бани. Ступинъ го е канилъ да му иди на гостье и докторъ-тъ отыва. Шишкинъ зе ферманъ за да испрати до 250 бълг. семейства въ Крымъ.

Това той сполучи съ голѣма мѫчнотія отъ наше-то тука Началство. Шишкинъ ще прѣседи тука още до десетина деня, защо е малко болнавъ. — Шишкинъ са чуди, че Вые не пріимате Едрене, кое, онъ нахожда да е подобрѣ за Васъ. —

Вашѭ запискѫ за Бълг. училища и пр. бѣхъ челъ, и ѭ нахождахъ за много добрѫ. Сега съ радость гледамъ, че отъ Питеръ ти пращатъ благодарность за нея. Дай Боже, да направяхѫ нѣщо! Само не е ли подобро това предполагаемо высшее учебн. заведеніе для Болгаръ да бѫде въ Цариградъ?

За Костадина ще гледамъ векѣ. Тука Крьстовичъ и Гешоглу по заповѣдь на Аали-паша сѫ принѫдихѫ да бѫдѫтъ членове въ смѣс. съборъ при Патріаршія-та. Българска-та комиссія сама по себѣ ще си бѫде, и Стоянче много добрѣ е сторилъ като са е склонилъ да дойде, както ны извѣсти по телеграфу. — За подданницы ще испытамъ по добрѣ Аргиропуло, какъ гы испытватъ и ще ти пишѭ.

Ако пишешъ Замеру, кажи му, да иска отъ г. Трайковича Расписки-тѣ, по които Манол. Пападопуло е длъженъ дѣду Тошковичу, кого много ще задлъжишь, ако му искарашь тыя пары по́скоро. Манолъ има пары, нъ отъ злонравіе не си плаща.

И така, бае Найдене, втора година става и азъ не могѫ да са натъкмѭ семейно, както трѣба. Мыслѭ да пишѭ, да дойде тука жена ми па Добъръ е Господь.

Радвамъ са че Богданче расте и са готви за крьщене. Много здраве Г-жѣ Марійкѣ.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2533. — Конвенция за чуждитѣ подданници у Турско. Гръци членове на смѣсената комисия. Д-ръ Ст. Чомаковъ. Съвѣти за пѫтуване на семейство. Пак. 96.

Прията 28 Април. 1862. Отгов. 2 Мая.

Цареградъ 1862. Април. 25.

Бае Найдене!

На 23 отговорихъ на твое писмо отъ 18 Април. Сега ти казвамъ, че за редъ-тъ какъ ще са испытва правилно или неправилно подданство то на Чюжденцы-тѣ въ Турско, има сега отново Мыссія-та да веде переговоры за тоя прѣдмѣтъ съ Турско-то Правителство. Конвенція-та коя бѣше станѫла тука вьрху това не са е одобрила въ Питеръ отъ Министерство-то, кое нахожда да сме са излъгали въ тая работа, и пише самъ Горчаковъ, че трѣба во чтобыто нистало, да са измѫкнеме отъ тыя унизителны за насъ обязателства.

Бакалѫмъ, какъ ще са сполучи това. Любопытно-то е, че Министерство-то бѣлѣжи при другы-тѣ и това, че по това що сме уредили ные у Цариградъ, трѣба Турско-то Правителство, по праву уже, да испѫди отъ държава-та си и Герова и Петковича и Филаретова и Даскалова и много другы русскы чиновницы и подданницы.

Вчера и Грьцы-тѣ сѫ опрѣдѣлили векѣ членове за Българо-Грьца. особа комисія: Καραδεδητης (постарый-тъ) Ἀδονίδης, Πανκλης-Вей, Влад. Ἄρτης и още едного. Казватъ, че сички тыя были хора съ мекъ характеръ, умѣренны и спогодителны. Стоянче още не е стигнѫлъ. — Азъ не се молихъ Князю за това, нъ кога му казвахъ свои опасеніи за въ пѫть, той самъ прѣдложи това, и ти пиши. Съ втора поща ще ти пишѭ, що да чините. А за сега прощавай че пакъ на бързо свършамъ писмо-то си.

Твой
С. Фаларетовъ.

2534. — **Мѣрки за пѫтуване. Наставления на женитѣ. Шуменци за учитель. Зимане-даване.** Пак. 96.

Прията 5 Мая 1862. Отгов. 9 Мая.

Цареградъ 1862 Маія 2.

Бае Найдене!

Вые съ Госпожа Марійка ми казахте, че намирате за подобро по сухо да дойде семейство-то ми, а не по вода. За това и азъ днесь пишѭ на жена си да са приготви за това пѫтуване. и кога сѫ готовы за тръгнуване, което мыслѭ, че може да бѫде около 20—25 Маія, тоя часъ да Ви извѣстѭтъ, за да имъ пратите, Вашъ човѣкъ да гы придружи догдѣто намѣрите мунасипъ. На всѣкой случай, кога да стыде и Вашъ човѣкъ у Софія дайте му и писмо и до Паша-та и до консула М. Замеро, на кои ще напишите да пристоѭтъ като да са даватъ по двама заптіета за по пѫть до Пловдивъ, като да минѫтъ спокойно.

Ако се намѣрѭтъ талигы у Софія, наши-тѣ тамъ ще си хванѫтъ, ако ли не, то ще Ви молѭтъ Вые да имъ хваните отъ Пловдивъ 2—3 серема и да имъ гы пратите съ Вашъ-тъ човѣкъ.

Кога дойдѫтъ у Пловдивъ, Вые съобразете въ сичкы отношенія — отъ гдѣ ще бѫде пóдобрѣ да пѫтуватъ прѣзъ Едрене ли и Родосто, или прѣзъ Бургасъ. Гдѣ е пóмалко страшно отъ хайдуцы. Вые ще имъ посъвѣтвате гдѣ да правѭтъ конацы, гдѣ можѭтъ да прѣсѣдѭтъ единъ день за да си поотпочинѫтъ, ако бы да са твьрдѣ уморѭтъ и проч.: като гы снабдите до сѣкой градъ съ по едно письмце до Ваши пріятели.

Жена ми за прьвъ пѫть тръгва на пѫть, тьща ми такожде. Тѣ не знаѭтъ другы языцы, освѣнъ само Българскы. Тѣ сѫ живѣяли въ Софія на широко и въ почетъ. Сичко за тѣхъ ще бѫде ново. Прѣдвиждамъ, че тѣмъ ще бѫде много мѫчно да оставѭтъ Софія и много врѣме ще тѫжѭтъ за тамъ. За това кога дойдѫтъ у Васъ, употребете съ госпожа Марійка сичко-то си краснорѣчіе да докажите на моя Јорданка и тьща ми, че само отъ начало ще имъ бѫде лихо, а кога поживѣѭтъ тука малко врѣме, то така ще имъ хареса сичко, що не ще и да искатъ да са връщатъ у Софія. Дайте имъ още да разумѣѭтъ, че отъ мое-то нахождане тука е много подобрѣ за работата ми, нежели ако бѣхъ останѫлъ у Софія. Това сичко ще гы поободри. — Зимѫсъ бѣхъ имъ писалъ, че азъ ще идѫ да гы доведѫ. Сега като имъ писахъ, че не ще могѫ самъ да идѫ, тѣ, както съгледвамъ отъ писмата имъ, като да приписватъ нѣщо невъзможность да идѫ азъ у Софія, особенно кога помнѭтъ зимѫшній пріемъ на Соф. Управитель. За това, както знаете векѣ, ще гы поободрите. Шумненцы даватъ 120 лир. турск. въ година-та за учитель. Днесь пишѭ Костадину за това отново.

Днесь Князь-тъ и секретари-тѣ отыватъ на Бююкъ-Дере. Тамъ ще имамъ одаѭ колко за мене, а за семейство-то ми дадохѫ квартирѫ въ тукашн. Дворецъ на Пера. За зимѫсъ може да си хванѫ частнѫ квартирѫ. Шишкинъ до недѣля ще са върне въ Едрене. — Пишѭ у Софія да пратѭтъ пары-тѣ по Почта-та до брат. Гешоглу у Пловдивъ. Кажете имъ да имѫтъ извѣстіе. Това мыслѭ за подобрѣ, нежели да гы имѫтъ съсъ себе по пѫть-тъ.

Вашъ

С. Филаретовъ.

Поздрави Бр. Гешоглу отъ мене. Съ второ ще имъ отговорѭ, защо сега пишѭ на бързо.

Притварямъ ти и едно боно. Дано да съберешь тыя пары отъ Апостоли Станимакалія-та. —

2535. — **По пѫтуванието на семейството Филаретово. Български работи. Положението на С. Филаретовъ и службата му.** Пак. 96.

Цареградъ 1862 Маія 16.

Бае Найдене!

Ваше писмо отъ 9 Маія пріехъ. Приключены-тѣ днесь испращамъ съ параходъ-тъ.

Голѣма грыжа е какъ ще дойде жена ми до тука, кога и ты казвашь, че имало тѫй много хайдуцы по пѫть-тъ. Азъ пишѭ на жена си, нъ пакъ оставямъ и Вамъ да размыслите и рѣшите — кой пѫть да хванѫтъ по сухо, или по море. Прѣзъ Бургасъ или Родосто. Жена ми, Трайковичъ или братовъ ми сынъ Василче ще Вы извѣстѭтъ кога сѫ съвсѣмъ готовы за въ пѫть ще Вы извѣстѭтъ още ако имъ сѫ потрѣбны серемы, и колко именно. Тогава имъ пращате терджиманина съ потрѣбны наставленія, кой пѫть да хванѫтъ, по колко заптіета да зематъ (азъ мыслѭ по двама заптіета да са доста, нъ пакъ както Вые кажете), гдѣ да правѭтъ конацы, каквы тескерета да зематъ отъ Софія и за човѣцы и за покѫщнина що ще носѭтъ съсъ себе и що ще пратѭтъ особо съ кола, като да не гы спиратъ по пѫть, или по гюмруцы въ Родосто. Ако това не е лесно да стане сичко у Софія, то не може ли да стане и отъ Пловдивъ?

Ще кажите Драгоману, че дома ще му дадѫтъ групъ съ жьлтицы, кои той самъ ще прѣдаде въ Софія на Австр. почта и ще гы адрессува въ Пловдивъ до брат. Гешоглу. Сичко що и колко трѣба да са плаща по пѫть на заптіета, на ханове и пр. нека Драгоманинъ-тъ казва на тьща ми та да знае кому колко да плаща, като да става сичко у добъръ редъ.

Добрѣ бы было да са говори съ серемджіи-тѣ отъ напрѣдь, че ако бы жена ми да поиска да прѣсѣди по 1—2 деня въ Пловдивъ и Едрене да има на то пълно право. Добрѣ бы было още да са хванѫтъ серемджіи само до Пловдивъ (ако не имъ кажете да идѫтъ прѣзъ Ломъ), та ако са задоволѭтъ отъ тѣхъ, послѣ да гы хваните отъ Пловдивъ до Родосто. Нъ пакъ както е полесно, така ще наредите.

Шишкинъ още е тука, той има на сморкъ отдоло, та не са знае ще ли са найде самъ у Едрене, кога минуватъ отъ тамъ наши-тѣ, та за това на всѣкой случай, дайте имъ рекомендаціѭ и до нѣкои другы тамъ Българскы кѫщи, гдѣ да можѭтъ да са поотморятъ, и кои бы могли да гы улеснѭтъ отъ сѣкоя страна и догдѣ сѫ тамъ, и отъ тамъ пакъ до Родосто. Наши пріятели Кибризли и Доротей сѫ тамъ и не е чудно да измыслѭтъ нѣкоѭ неприіятность.

Кога видишь г. Замеро дай му да разумѣе, че нашето начальство оцѣнява негово-то усердіе, кое той е показалъ до сега къмъ русскы подданны, като и занапрѣдь да не бѫде лошъ за Софійскы училища и пр. Не е злѣ да му учинишъ и нѣщо повыше икрамъ, като вечеринкѫ, или обѣдъ, па го запиши на мой счетъ. Не прѣдъ М-г Берти, а насамѣ му кажи, че ти е извѣстно, колко добро е учинилъ Замеро менѣ у сичко врѣме, кога сьмъ былъ у Софія и пр. и пр. Ще кажѭ Цанкову да ти праща „Българіѭ".

Пишѭ ти отъ Бююкъ-Дере, та не знаѭ да ли е дошелъ Стоянче у Станболъ, гдѣ вчера го чекахѫ тамъ наши-тѣ.

Бланкы ще ти нарѫчамъ да отлитографироватъ споредъ както ми пишешь.

На 13 Маія стигнѫ тука Новиковъ съ жена си. Не са отбира още, нъ види се че ще остане тука, а Лобановъ е чекалъ отпускъ и може да иди нѣкѫдѣ. Аргиропуло е и той като на трьнье и като да расчитва на Лобанова протекція. Така що Началство-то наше сега повыше е занято съ свои личны работы, а служебны-тѣ работы врьвѭтъ кое какъ.

Лично не можѭ да са похвалѭ съ особенна милость на Лобанова, нъ и не можѭ да са оплачѭ. Той ми даде квартирѫ за семейството ми въ дво-

рецъ-тъ на Пера, колко за лѣтосъ, а менѣ е далъ на Бююкъ Дере въ дворецъ-тъ одаѭ хубавтчкѫ (гдѣ ланѣ живѣлъ Шишкинъ) и имамъ обѣдъ, ужинъ чай и пр. се отъ него.

Тыя дни чакаме Богусловскій, кой съ врѣме щѣлъ да замѣни Аргиропуло. Съсъ Сталья, прьвъ секретарь сьмъ добрѣ. Само Демидовъ се дрьжи малко на голѣмо.

Кирила и Меѳодія празднувахме въ Бълг. цьрква, а послѣ имахме печены ягнета на киятханѫ-тѫ и си Славихме.

Чьрногорцы тѣ си отыватъ сички до Јун. мѣсяцъ по заповѣдь княза Никола. За тьща ми може са зе тескере и за Јерусалимъ прѣзъ Стамболъ, ако то е нужно.

Твой

С. Филаретовъ.

2536. — Пакъ по пѫтуването на Филаретовото семейство. Другарски разправии. Д-ръ Ст. Чомаковъ въ Цариградъ. Пак. 96.

Прията 24 Мая 1862. Отгов. 30 Мая.

Цареградъ 1862 Маія 21.

Бае Найдене!

Надѣѭ са, че жена ми съ сичко семейство да сѫ у Пловдивь, за това и не пишѭ днесь у Софія. Молѭ ти са, кога да трѫгнѫтъ отъ Пловдивъ за насамъ извѣстима по Телеграфу съ наша частна шифра Filaretoff à l'ambassade de Russie. Отъ Пловдивъ до Едрене, както казватъ, имало хайдуцы, та не е злѣ да има повыше дружина и заптіета по двама. Боѭ са да не бы отъ горещина и усталость да са поболи или дѣте-то, или жена ми, коя была слаба въ здраве-то, та за това наредете работѫ-тѫ така, като да прѣсѣдѭтъ по 1-2 деня у Пловдивъ и Едрене за отпочиване. Молѭ Вась и Госпожѫ Марійкѫ да прѣдупрѣдите женѫ ми, че наше-то ново положеніе у Цареградъ въ нѣкое отношеніе ще имъ са понрави, а въ друго отношеніе испрьво може и да не имъ са понрави, нъ това тѣ да не гледатъ и да не са стѣсняватъ. защо за малко врѣме като сичко семейство е тука, то лесно може да са натъкми сичко и да са исправи. Колко за прихоти на тукашни жители на покѫшнины, дрѣхы, роскошь въобще тоже не е злѣ да са каже потрѣбно-то. Н. П. Шишкинъ утрѣ отыва за Едрене прѣзъ Родосто.

На 13 Маія Новиковъ си дойде съсъ семейство-то и живѣѭтъ на Бююкъ-Дере.

На 18 щѣше да си тръгне отъ тука за Скопія. Коста Павловъ, та отъ тамо да дойде у Пловдивъ. Много са блъскахь на сѣкѫдѣ дано са помогняше на сиромахъ Трайкопуло, нъ пакъ нищо не са спомогнѫ, и той си е още въ затворъ-тъ та па имѫтъ очи да са сьрдѭтъ кога са обрьщатъ консулы-тѣ въ Аз. Дтъ помимо заспала-та миссія!

Стояиче и Хр. Гешоглу стигнѫхѫ тука, нъ освѣнь живо-здраво нищо още не сме разговаряли.

И Лобановъ и Новиковъ сѫ искали отпускъ та па да видиме кого ще отпустѭтъ.

Лобановъ си е купилъ уже и сакъ-вояжъ и като на здраво да са готви за въ пѫть. Отъ Петербургъ нищо не ми пишѭтъ отъ Великдень насамъ. Отъ тонъ-тъ на послѣдне-то писмо Ступиново са види като да са сърди нѣщо менѣ, нъ защо е не знаѭ.

Тьща ми, хаджи-нене (така си ѭ зовеме по родсвеному, по Софійскы) трѣба най-много да тѫжи за Софія.

Поодобрѣте ѭ, колко можете, и ѝ докажете, че нѣма за какво да са грыжи кога ще бѫде при дѣца-та си, и кога дѣца-та ѝ тука подобрѣ ще са въспитѫтъ.

Поутѣшете и Трайковича, че азъ го имамъ като рȍденъ братъ и ще му трьсѭ врѣме-то за да му бѫдѫ полезенъ.

За нов. р. Подданны нѣма още отговоръ отъ Питеръ на обясненія-та дадены отъ Лобанова въ оправданіе, и за сега тая комисія е suspendue. —

Твой
С. Филаретовъ.

2537. — Трайковичъ и съвѣти за него. Служебни извѣстия. Пак. 96.

Бююкъ Дере 1862 Маія 30.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ 23 Маія по Т. почта пріехъ. Отъ нѣмск. почтѫ до тоя часъ не сѫ ми доносили нищо. — Едно плико ми дадохѫ съ писмо до Князя и друго до Д-та Счетн. и хоз. Дѣлъ кои прѣдадохъ по принадлежности.

Тьща ми была са поболѣла та за това жена ми казва, че трѣбало да отложѭтъ до нѣкой день още.

Тѣ ще Ви телеграфируватъ кога да имъ пратишь сремы и човѣкъ,

Благодарѭ Ви за участіе и грыжѭ, що имате за насъ.

Ако бы г. Трайковичъ да пожелае да придружи семейство-то ми до Цареградъ, то виждь да го похвалишь за усердіе, нъ докажи му, че това може да поквари работы-тѣ му у Софія, та подобрѣ е да си са вьрни назадъ. Въ противенъ случай, въ това сегашно непостоянно врѣме може да го зематъ по на голѣмо подозрѣніе, та па рѣшително не може да има и покровителство отнійдѣ, та послѣ може да пострада. Раскажи му за Трайкопуло отъ Скопія, кой отъ 2 годины насамъ е подъ затворъ, ако и да има паспортъ. Кажи му и за нишліи-тѣ кои испратихѫ на заточеніе, безъ суда и расправы, само отъ едно подозрѣніе.

Рачинскій подалъ въ отставку, которую приняли. Не са знае съ кого ще го замѣнѭтъ.

Отъ Ступина нѣмамъ писмо чакъ отъ Великдень. Шишкинъ си отыде за Едрене прѣзъ Родосто на 26 Маія.

Богословскій е назначенъ намѣсто Мостраса и скоро го очакуваме. Аргиропуло го издува.

Новиковъ иска отпускъ въ Россія за 4 мѣсяци.

Кн. Лобановъ споменуваше за отпускъ и той, нъ сега нѣщо като да са размахнѫ. —

Въобще работы-тѣ се врьшѭтъ, както и отланѣ. Съсъ Стоянче още не сьмъ са разговорялъ за нищо както трѣба.

Костадинъ ми пише, че ще дойде у Ц-градъ. Нему са ще непрѣмѣнно да иде у Софія. Поиспытай Трайковича за сичко тамъ сега какъ е, та, ако може, да го пратиме. —

Що пары-тѣ на дѣда Тошковича отъ М. Пападопуло? —

Твой
С. Филаретовъ.

2538. — Д. Трайковичъ гоненъ. Интриги противъ него. Доротей противникъ. Разни поржчки. Кост. Геровъ. Географически карти. Пак. 96.

Прието 28 Юния 1862. Отгов. 4 Юния.

Бююкъ-Дере 4 Јун. 1862.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ 25 Маія пріехъ. Г. Аргиропуло говорихъ за пары-тѣ на Иліади и той са обрече да испыта и да свръши нѣчто. Така говорихъ и за Мавриди, кой още не може да земе нищо. —

Пишжтъ ми отъ Софія, че тъща ми была болна, та за това не могли да тръгнжтъ. Нѣма що да са чини; трьпѣніе.

Благодарж Ви, че Вые съ Госпожа Марійка са грыжите за насъ съ истинска родствена братска любовь. Жена ми много са утѣшила отъ Ваши писма и не можа да ми са нахвали, че й са чини, като да си има сега родж у Пловдивъ.

Отъ Филибе, кога да хващате серемджіи, кажете имъ, че ще останжтъ у Едрене баре 1—2 деня да са поотморятъ, па послѣ да врьржтъ за Родосто, или право за Цареградъ по сухо. Мыслж, че жена ми ще се благодари по добрѣ по сухо, нежели прѣзъ Родосто, гдѣ освѣнь морето, може още да чекатъ параходъ така, що по сухо ще си доджтъ по мирно, безъ страхъ и грыжж и прѣтоварване. Още казватъ, че между Родосто и Едрене хайдуцы тѣ сж много. Нъ пакъ Вые както нахождате за подобрѣ, така и нареждайте.

Трайковича гонятъ повыше, защо го знажтъ, че е былъ сѣкога съ мене, а сега виджтъ, че сме въ сношенія. Трайковичъ, по моему, трѣба да избѣгва за сега сичко, кое бы доказвало, че онъ е въ сношенія, съ мене и дѣйствува по мои внушенія, въ което е обвиненъ и прѣдъ мѣстно-то Началство и прѣдъ Кибризлія-та и пр. а и Соф. хаџ Мано ходи та го клопа отъ завистъ. Ако Трайк. нѣмаше закачкы у Софія той бы моглъ да са поотстрани на нѣкждѣ, нъ той има тамъ да зема миліоны отъ войска-та, та като се отдалечи отъ тамъ и като узнажтъ че е у Цареградъ, ще зематъ отново да интригуватъ противъ него, ще кажжтъ, че е дошелъ при мене да исказва и проч. . . . . А отъ тука, както и знаешь, при сичкы рекомендаціи, предписваніе изъ Аз. Д-тъ пакъ нищо нѣма да му са помогне, а само може да са окомпрометирува още по злѣ, и гонители-тѣ му ще зематъ поводъ да му правжтъ новы неріятности. Та па отъ войската не ще може да си трьси пары-тѣ и това може да го разори до конецъ. За то и да има намѣреніе да дойде до Ц-градъ, Вые му отсовѣтовайте да са върне назадъ отъ Филибе. — Г. Замеро е пріятель, и ные отъ нужда ще го гладиме и занапрѣдъ, нъ не ще забравяме пакъ, че е Яхудія, та ще му климжме главж, нъ пакъ ще си знаеме своя-тж работж. Имамъ съмнѣніе че ланѣ г. Замеро да е прѣдалъ 1—2 писма мои и Трайковы на Дороѳея, кои той Дорот. показвалъ на Къбризлія-та, както се досѣщамъ отъ прикаскы-тѣ на г. Шишкина — За сега нека Трайковичъ са влада съ турцы-тѣ кротко, вѣжливо догдѣ да си прибере пары-тѣ, па послѣ види-щемъ пакъ що може да са учини. Струмскій е пріятель и съученикъ на сегашн. Софійск. мютесарифъ. Струмскій отрекомендова Трайковича на Паша-та съ едно писмо, кое му испратихъ прѣзъ Марта чрѣзъ Трайковича. Послѣдній ми пише, че отъ него врѣме насамъ нѣма да го твърдѣ безпокоіжтъ. Ще рече писмо-то е подѣйствовало. Нека Трайковичъ са обрьща къмъ Паша-та за съвѣтъ за нѣкои невинны нѣща, като да го убѣди съ това, че той не е падишахъ душмани. Да не захваща новы търговіи, а защо-то е казвалъ, че е земалъ пары съ лихва, то не е злѣ да накарате Геновцы да пишжтъ понѣкогашъ Трайковичу и да му са сърджтъ, че не имъ плаща пары-тѣ, кои е

земалъ отъ тѣхъ съ лихва. Такава економическа сърдня и заплашване отъ страна на Гешовцы може да помогне Трайковичу у Софія прѣдь Турцы и другы, а на Гешовцы не пада нищо отъ това, а само ще учиніжтъ едно добро.

Да ма простишъ, защо не знамъ що сьмъ учинилъ с листъ-тъ, кой бѣше ми далъ зимжсъ за юрнекъ, та не можяхъ да го найдж между бумагы-тѣ си, ако и да помнѭ, че по Великдень го глѣдахъ нѣкждѣ си. Молѭ прати ми другъ листъ. Не бива ли такъвъ форматъ, какъвъ е приложеный-тъ тука? а бумагж може да избереме по́ чистж, по́ бѣлж. Буквы-тѣ також може да бж-джтъ по́ красивы.

Ето ти писма и отъ Костадина. Догдѣ той дойде тука дано са наредяхж Българскы-тѣ работы, та да закачи нѣщо тука около Бълг. Цьрква и училище, кога и Замеро казва, па и я прѣдвиждамъ и ты, че у Софія мжчно ще бжде да учителствува за сега, при сичко негово желаніе.

Тоя часъ ми донесохж писмо твое отъ 30 Маія.

Твое донесеніе подъ № 32 ще прочетж и ще ти пишѭ въ Срѣда.

Ступинъ ми пише отъ 22 Маія, че умрѣло мало-то му дѣте, и той отышель въ село-то си. Найденовичъ дошелъ у Цареградъ, нъ още не сьмъ го видѣлъ за да ми раскаже подробно за Ступина.

Карты географ. дойдохж изъ Одеса и ми пишѭтъ да земж 6 руб. сер. за тѣхъ отъ Бр. Гешоглу.

Прощавайте!

Твой
С. Филаретовъ.

2539. — Новиковъ на отпуска. Рачински въ оставка. Донесенията на Герова. Трайкопулу. Църковниятъ въпросъ и смѣсената комисия. Пак. 96.

Бююкъ Дере 6 Јун. 1862.

Бае Найдене!

Твое писмо отъ 30 Маія пріехъ. Слагамъ че догдѣ стигне това ми писмо до Васъ, семейство-то ми ще бжде у Пловдивъ, ако ще Господь. Като ми казвашь да не берж грыжж за нищо, азъ не щж и да Ви пишѭ за това ни дума, защо знамъ, че сичко ще наредите добрѣ. Новикову дойде разрѣшеніе по телеграфу, че му са дава отпускъ на 4 мѣсяци, и той до недѣля ще си иде у Россія. Съ Найденовича, кой са е върнжлъ изъ Петеръ, още не сьмъ са видѣлъ. — У пондѣльникъ вечеръ вечеряхж у насъ посланницы: френск. Австрійск. и Прускій отъ наши бѣхж: князь-тъ, Сталь, Новиковъ, Тимони и азъ. Вечеръ-тъ быде веселъ, оживленъ доста, а разговоръ-тъ салонный общи мѣста, а за работа почти нищо.

Лудый-тъ ми баджанакъ много непріятности чини отъ зимжсъ на тьща ми и Трайковичу. Та па и сега са боѭ на тръгване да не бы да гы ядосва отново. Той се заканвалъ. Пратихъ ти писма чрѣзъ Н. П. Шишкина. Рачинскій подалъ въ отставкж, коѭ пріели и на него мѣсто щѣли да назначатъ Ольхина, досегашенъ секретарь при Видинско-то консулство. Рачинскій былъ длъженъ около 4000 р. с. само у Варна! Не знаеме какъ ще се расправи. Ето плодъ отъ безалабарность. Безбройны оскорбленія е понесълъ у Варна отъ два мѣсеци насамъ, а отъ тука не само нѣма помощь, нъ не му и отговарятъ. Твое донесеніе № 32 и шифр. Телегр. депешж се испратихж вчера у Питеръ.

Отъ Питеръ писали нѣщо Князю за Трайкопуло (отъ Скопія) и той говорилъ Али пашѣ за него. Паша-та обѣщалъ да представи сичкы бумагы Князю

за да се види, че Трайкопуло е виноватъ. Види-щемъ. Отъ моя страна азъ не можяхъ да са стърпѭ и, кога Князь-тъ ма распытваше за Трайкопуло прѣдъ Аргиропуло, азъ исказахъ нѣколко думы доста рѣзско, че не само Трайкопуло че има паспортъ русскій и можяше да му са помогне, както са е помогнѫло на много грьцы, кои подпадатъ подъ тая категорія рус. подданны, каковъ-то е Трайкопуло, нъ и съвсѣмъ рая да бѣше, пакъ бѣше необходимо нужно, попріятелски, да са помогне на тоя човѣкъ, а поради него — и на цѣла Скопска община, коя страда за права Бога. Аргиропуло прѣжьлтѣ отъ ядъ, нъ са мѫчяше да доказва, че нѣмаме право да го защищаваме и пр. . . , . Князь-тъ си мълчеше, и отъ негово-то обхождане отпослѣ заключавамъ да не е погледнѫлъ на мои думы съ криво око. За промѣны по наше Министерство се са говори, нъ на здраво са не знае. Пакъ има дума, че Игнатьевъ ще дойде тука. Увѣряватъ, че В. Кн. Константинъ много подрьжа Лобанова, за когото едни мыслѭтъ, че ще остане тука и за напрѣдъ, другы, че ще иде посланикъ у Віена, трети го прочѭтъ за Мин. И. Д. на мѣсто Горчакова, кого В. Кн. Константинъ не обичалъ. Не разберешь.

За Софіиск. Трайковича азъ ти писахъ мнѣніе-то си.

Владышкы-тѣ работы пакъ заспиватъ. Тъпчилещовцы ми казвахѫ, че кога сичкы народъ иска независимѫ іерархіѭ, то трѣба и въ бълг. грьцк. комисія това да искатъ Българе-тѣ. Нъ както са види, и Турцы-тѣ и Грьцы-тѣ лъжѭтъ нашитѣ бѣдны Българе само да са минува врѣме. Проклѣтъ Алія са е обрекълъ ужь, че тая недѣля ще издаде ираде за Б. Гр. комиссія. Бакалымъ. — Прощавай до вторъ пѫть.

Твой

С. Филаретовъ.

2540. — Пѫтуването на Герова до Битоля. Благодарность Герову. Семейството на Филаретова въ Цариградъ. Радость за духовно родство. Хайдуци въ Търновско; затворени граждане. И. Пановъ. Др. Цанковъ. Пак. 96.

Прието 21 Юлия. Отгов. 4 Авг. 1862.

Цареградъ 16 Јулія 1862.

Бае Найдене!

Прощавай, че не ти сьмъ отговорилъ во врѣме на едно твое писмо отъ Битоля и двѣ изъ Пловдивъ слѣдъ врьщане-то Ви. Азъ пишяхъ повыше по Австр. почта. Сега тя си побрька редъ-тъ, а по турска-та сега сѫ започели да баратъ сѣко писмо за да трьсѭтъ не знамъ що, та днесь ти пишѭ по наша-та поща.

Слава Богу, че Јорданка и сичко наше семейство стигнѫхѫ тука благополучно на 19 Јунія, и не трѣба да ти казвамъ колко сьмъ утѣшенъ и успокоенъ отъ тая страна. Помѣщеніе имаме въ Дворецъ-тъ на Пера у Буюкъ-Дере казеннѫ квартирѫ не даватъ, а да хващамъ, то трѣба да платѭ за 2 мѣсеца най малко 5—6000 гроша наемъ, та за това прѣдпочетохъ да прѣминемъ лѣто-то исто така, както сте минѫли Вые съ Г-жа Марійка ланѣ. Отъ какъ си поотпочинѫхѫ отъ пѫть, ные бѣхме започели да са нареждаме полека-лека съ покѫщнина, дрѣхы и т. п. нъ дѣте-то Владиміръ нѣщо са разплака и не даваше мира никому въ кѫщи. Малко бѣше са поукротило и ные са поуспокоихме, нъ, за жалость, отъ вчера на самъ са е расплакало и ни задава голѣмѫ грыжѫ. Сърдцеболь му е болѣсть-та. Докторъ го глѣда за сега, та на какъ ще Господь. Кога са понаредиме тогава ще водѭ Јорданкѫ на разходъ по Буюкъ-Дере и островы-тѣ, гдѣ живѣѭтъ почти сичкы Българе.

Сега още не сме ходили никѫдѣ, освѣнь само до Българска-та цьрква у Балатъ и по Бейоглу до Bella-Vista. Намъ доходихѫ на гостье Тъпчилещовы, Золотовичь, Чомаковъ, Моровеновъ и другы нашенцы. Колко за по пѫть, тѣ минѫли много добрѣ. Мѣры за улесненiе на това пѫтуване, кои сте зели сѫ были добры. Отъ Пловдивъ до Едрене, и оттамъ пакъ до Родосто сѫ были придружены отъ Георгiя, гавасъ-тъ на Шишкина и Терджиманина му Димитра и заптiета, та сѫ стигнѫли до море-то безъ страхъ. Испрьво, додѣ сѫ са качили на параходъ-тъ гы е было много страхъ отъ морето, нъ скоро привыкнѫли.

Колко за Духовно-то родство, бае Найдене, съсъ Васъ, ми е много мило, и отъ все сьрдце ти благодарѭ за тоя новъ знакъ на твоя-та къмъ менѣ братска любовь. Азъ постигамъ Ваше чувство и радость-та ми за това е неописанна. Жена ми Јорданка и тьща ми, кои почти безъ жалость оставѭтъ Софiя, защо не оставѭтъ тамъ никакви роднины, были трогнуты отъ вниманiе-то на Г-жа Марiйка, коя гы срѣшнѫла и испратила така добрѣ, съ таково открыто, любяще сьрдце, кое само една родна сестра може да има къмъ по млада-та си сестра. Не са минува день да не ми са хвали жена ми, че си сдобыла въ Пловдивъ такыва роднины, и да ми разсказва съ въсторгъ за добрины-тѣ на Госпожа Марiйка. — За едно само нѣщо са грыжяше жена ми, че не знаяли поотрано, та да са приготви за крьщеника що трѣбало.

За сичко това, молѭ, кажете и отъ моя страна на Госпожа Марiйка поздравъ и искреннѫ благодарность защо е имала добринѫ да утѣши, да ободри, да посъвѣтва и прѣдупрѣди женѫ ми за сичко, що й прѣдстои на тоя новъ и необыкновенъ за нея животъ. А крьщеника Богданча, както и дѣятелный и говорливый Герчя поцалунете за мене.

На 8 Јул. докарахѫ отъ Търново 27 души изловены по дюкяне-тѣ само отъ подозрѣнiе, че може да сѫ въ сношенiе съ хайдуцы-тѣ по планина-та, а самы-тѣ хайдуцы, кои ходили по монастыри-тѣ и села-та, и кои казватъ да сѫ были отъ 100—150 души не могли да хванѫтъ нити едного; тѣ още си ходѭтъ по планина-та. Довели още 3 духовны лица, както ще видите изъ вѣстницы-тѣ, и И. Пановъ, русск. офицера, а родомъ Сливненецъ. Миссiя-та са е зела сега да иска отъ Порта-та Панова, та па съсъ такыва терджиманы наши ще видиме кога и какъ ще освободѭтъ тоя сиромахъ. —

Богусловскiй е дошелъ, нъ още като да наблюдава само, а не са е зелъ да врьши работѫ серьозно. Игнатьевъ са е женилъ въ Германiя и тамъ сега прави медовый мѣсяцъ. M-me Новикова уздравѣ и съ г. Новиковъ скоро ще си врьвѭтъ въ Москва въ отпускъ на 3 мѣсяца. — Днесь параходъ-тъ трѣба да е дошель въ Буюкъ-Дере, гдѣ е оставилъ кореспонденцiя-та, та не можѭ да Ви кажѭ нѣщо по ново, защо давамъ писмо-то тука тоя часъ на поща-та, а послѣ ще идѫ на Буюкъ-Дере да поработѭ тамъ днесь и утрѣ, гдѣ мыслѭ да найдѫ и прочетѫ твоя запискѫ за пѫтуване-то ти у Битолъ.

Цанкову платихъ за „България“ и той ма увѣрява, че Вы ѭ праща справно, та са чудѭ кѫдѣ са губи листъ-тъ, та не доходилъ до Васъ. Бълг. настоятелству въ Одессѣ ще внесѫ утрѣ пары-тѣ за карты-тѣ.

Дѣдо Тошковичъ пакъ ма пыта, що учинихте съ Манола Пападопуло у Софiя.

Отъ Ступина отдавна нѣмамъ писмо.

Отъ първа-та конференцiя за Сърбiя нѣма надежда за миръ.

Твой

С. Филаретовъ.

2541. — Игнатиевъ. Кожевниковъ консулъ въ Търново. Политически конференции. Работитѣ запеги Раковски и лѣдо Илия въ Сърбия. Хайдуци по Стара Планина. Кост. Геровъ. Смѣсената комисия открита. Пак. 96.

Прият 2 Август. 1862. Отгов. 7 Авг.

Пера, 30 Јулія 1862.

Бае Найдене!

Ваше писмо отъ 6 Јулія сьмъ пріелъ во врѣме и сьмъ Ви отговорилъ. Сега идѫ да Ви кажѭ само това, че ми пишѭтъ отъ Одесса Бьлгаре-тѣ, че Игнатьевъ да е подалъ въ отставкѫ, и че имало дума Стремоуховъ да мине на негово мѣсто. Днѣсь ще видиме параходъ-тъ ще ли потвърди това извѣстіе за кое въ наше-то посолство до тоя часъ не сѫ нищо говорили, ни писали.

Кожевниковъ, търновск. консулъ дойде тукъ съ жена си вчера и до една недѣля отыва за Търново. Ферманъ-тъ му е готовъ.

Конференціи-тѣ нищо не свършихѫ. Посланицы-тѣ чекатъ за новы инструкціи отъ дворове-тѣ си. Англія и Австрія интригуватъ много. Работы-тѣ сѫ много запеты, нъ не са мысли да дойде до война, та за това Ви са и испраща такъвъ цикуляръ. Отъ друга страна наши-тѣ Българе въ Сърбія като видѣли, че Раковскій безполезно охлопалъ нѣколко хиляди жълтицы, тѣ го оставили на страна и са трудѭтъ сега да съставятъ комитетъ и да съставѭтъ въ Срьбско отрядъ отъ Бълг. волентири подъ дѣда Илья, кое показова, че тѣ чекатъ войнѫ. Доведены-тѣ отъ Габрово и Търново 23 хлапета сѫ още подъ затворъ въ това число е и русск. поддан. Ив. Пановъ за освобожденіе-то на когото Князь-тъ е давалъ уже 2 ноты, нъ турск. правителство още не го е извадило отъ свои тьмницы. Стоилъ Поповъ калоферецъ, замѣшенъ въ Габровскы-тѣ работы, хванѫтъ въ Сливенъ, испратенъ въ Едрене, послѣ доведенъ свързанъ тука сега е сполучилъ да са освободи и си ходи по Балъ капанъ. Казватъ, че по Стара-Планина и сега имало до 1000 д. хайдуцы, распрьснѫты на четы. Истина ли е?

Аргиропуло нищо не врьши и наши-тѣ подданны тука много са оплакуватъ. Съ нимъ третьяго дня въ В. Портѣ сдѣлалось дурно и его отвезли домой въ каляскѣ, безъ чувствъ. Наши-тѣ подданницы, му желаѭтъ всѣко друго нѣщо, освѣнь здраве. Богусловскій е повыше наблюдатель, чѣмъ дѣятель. Ако бы да остане работа-та нему, види са, че той подобрѣ ще врьши работы-тѣ.

Отъ Велик-день нѣмамъ писма отъ Ступина. Види са да е въ имѣніето си.

Пары-тѣ 10 р. с. зехъ отъ Веля Христова и пратихъ въ Кіевъ съ писмо-то до г. Гугова.

На Одесск. настоятелство сьмъ платилъ карты-тѣ.

Бланкы-тѣ заржчахъ и кога бѫдѫтъ готови щѫ Ви гы пратѭ.

Костадинъ са убѣди векѣ, че е невъзможно да бѫде у Софія и ми пише да устроѭ за да отыде у Шуменъ. Писахъ сега до Шуменцы, па да видиме. Другы ми пишѭтъ, че сега на скоро Костадинъ отышелъ въ С. Петербургъ, нъ отъ него нѣмамъ извѣстіе за тая поѣздка.

Можà ли да искарашь пары-тѣ отъ Манола Пападопуло за дѣда Тошковича?

Прочута-та Бълг. Грьцк. комисія са е открыла отъ 18 Јул. и при сичко твърдоглавство на грьцы-тѣ, се има надежда да са свръши нѣшо.

У Дворецъ ми е не ловко и ще си тражѭ кѫщѫ подъ кирія. Жена ми и тьща ми пращатъ много здраве до крьщелника Богданче, госпожѫ Марійка, Герча и Татка му. Ные сме сичкы здравы. Дѣте-то оздравѣ съвършенно и сме сега утѣшены и отъ тая страна.

Пращахъ ли ти записъ за да тражишь пары отъ Апостола Панкоглу Станимакалія за Соф. училище?

Јорданка, я и сичкы чекаме съ нетърпѣніе извѣстія отъ Васъ за сичко Ваше семейство.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2542. — Клони къмъ миръ. Сръбия и Турция отстѫпятъ. Пановъ и търновци въ затвора. Смѣсената комисия. Кожевниковъ. Съвѣти за Д. Трайковича и Гешевци. Пак. 96

Прието 25 Авг. 1862. Отгов. 7 Септ.

Бююкъ Дере 15 Авг. 1862.

Бае Найдене!

На твои писма сьмъ отговорилъ а по нови твои писма за сега нѣмамъ.

Конференціи-тѣ скоро свършватъ и работа-та клони на миръ. Турцы-тѣ правѭтъ нѣкои уступки, а Сьрбы-тѣ толкова не са надѣѭтъ на себе, та почти на вѣрно може да каже човѣкъ, че ще бѫде миръ. Между Омеръ паша и князь Никола идѫтъ прѣговоры за миръ. Чьрногорцы-тѣ сѫ въ най-лошо и безнадеждно положеніе, та като сами предложихѫ на Турцы-тѣ за миръ, види са, че и съ тѣхъ войната ще се прѣкрати на скоро. Съ второ щѫ ти явѭ подробно за тыя работы. —

Панова ще пуснѫтъ днесь Турцы-тѣ и ще го прѣдадѫтъ намъ. Другы-тѣ затворены Търновчета зели да гы испытватъ строго и гы разставили отдѣльно сѣкого. Тыя момчета нѣматъ грѣшкѫ въ тая работа. . . .

Бълг. Грьцк. комисія още не е рѣшила почти нищо. Грьцы-тѣ щадѭтъ самолюбіе-то на Българе-тѣ, та гы задобряватъ сѣкакъ, нъ се са мѫчатъ да са извьртатъ и да не отстѫпатъ на Бълг. исканія толкова, колко искатъ Българе-тѣ. Истина и наши-тѣ са дьржѭтъ, нъ работа-та врьви твьрдѣ медленно.

Ольхинъ отыде прѣзъ тука за Варна да замѣсти Рачинскаго. То младо и зелено хлапе та не знамъ какъ ще консулува.

Кожевниковъ тыя дни отыва отъ тукъ въ Търново да открые консулство-то. Той е съ жена си. Това лице е разбрано. Рекомендувахъ му Княжескаго да го прибере за наемн. драгомана. При това Даскаловъ, секретарь при Бѣлг. ген. консульство, ще дойде въ Систовъ за да придружи Кожевникова до Търново.

Тука при Посолство-то сме по прежнему. Само Аргиропуло е злѣ боленъ. Отъ Ступина нѣмамъ извѣстіе отъ 4 мѣс. насамъ. Игнатьевъ си дошелъ въ Питеръ изъ Германія съ младата си булка.

Кажи на Гешовцы за да пишѭтъ у Софія Д. Трайковичу сьрдиты писма по често и да му са каратъ защо не имъ плаща, кога срокъ-тъ на облигаціитѣ са е отдавно минѫлъ и т. п. Тыя икономическы выговоры ще помогнѫтъ на Трайковича за да може да си тражи пары-тѣ отъ Турцы-тѣ, а Гешовцы не губѭтъ отъ това нищо.

Шишкинъ трѣба да е отышелъ на Св. Гера сега.

Твой
С. Филаретовъ.

2543. — Изпращане книги бланки. Пак. 96.

Господину Найдену Герову
Въ Пловдивъ.

Пера 20 Авг. 1862.

Бае Найдене!

Идж колко да ти кажњ че пріехъ днесь твое писмо отъ 7 Авг. и какво ще гледамъ да поржчамъ днесь да ушіжтъ coiffure за Г-жа Марійка и дано пристигне за да Ви го испратиме съ Нѣм. поща на 22 Авг.

Жена ми е приготвила и тя нѣщо за крьщенлика си и тъкми да го испрати заедно съ коафуръ-тъ.

Книгы-тѣ (бланки) сж готовы и гы давамъ Христову (Велю) за да Ви гы допрати. Это Ви и образчикъ каквы сж.

Сичкы дома сме здрави и отъ сичкома Ви много здраве.

Твой
С. Филаретовъ.

2544. — Книгата „Силвио Пелико.“ Зимане-даване. Конференцията за мира. Бѣлградската крѣпость. Пановъ свободенъ. Зли нападки за Герово-то пжтуване до Битоля. Пак. 96.

Приято 25 Авг. 1862. Отгов. 7 Септ.

Бююкъ-Дере 22 Авг. 1862.

Бае Найдене!

Онзи день въ Понедѣлникъ, прѣди да тръгнж отъ Пера за Бююкъ-Дере ходихме съсъ Јорданка та заржчахме coiffure за Г-жа Марійка и наредихъ сичко така, щото надѣњса, че днесь да сж го испратили съсъ Австр. поща. — Заедно съ това Јорданка праща на Богданче нашъ крьщенликъ едно фестанче и панталонцы и са моли Вамъ и Г-жа Марійка да накитите за балъ-тъ Богданча, така, щото да го аресатъ момы-тѣ.

Веле Христовъ са обрече да дойде тая недѣля да земе бланкы-тѣ и да Ви гы испрати. Заедно съ тѣхъ щж Ви пратњ и 60 экз. прѣводъ „Силвіо-Пелико“ напечатана въ Болградъ подъ редакція Д. Мутьева кои С. Тошковичъ праща да продаваме по 40 коп. сер. една-та. Вижьте дано са продаджтъ.

За Апостоли Панкоглу Станимакали пытайте г. Трайковича, или, ако прилега, и у Г. Берти, кой го докарвà 2-3 пжтя въ Пловдивъ се за исто-то това боно, кое е сега у Васъ. Апостоли е стоялъ нѣколко годины наредъ въ Софія до 1860 г. и е дрьжалъ михжна (ханъ). Него знае и Димитрій Станимакалія-та (кючекъ-тъ) бывшій прикащикъ на Гешовцы. Дѣдо Тошковичъ много е сьрдитъ и на двама ни, че отъ толкова врѣме насамъ не можеме да му извадиме пары-тѣ отъ Манола Панова Софіянца. Има що да му са отговоря на тыя выговоры, нъ не щж да го раздразнувамъ. Научавами че Манолъ ходилъ нѣкждѣ си, нъ сега са е върнжлъ пакъ у Софія. Съсъ добро не ще даде тоя човѣкъ пары-тѣ: не можешь ли го гетирдиса у Пловдивъ за да го накарашь непрѣменно да си плати 160 р. сер. като приложи и лихвж, за отъ Април. мѣс. 1861 г. и до сега?

Книгы-тѣ „Силвіо Пелико“ добрѣ ще е да гы дадете на книгопродавцы-тѣ Трувчеву и Данову да гы продаватъ на комисія съ 10-15 процента. Сь тыя Господиновцы имамъ единъ малькъ счетецъ, нъ книгы-тѣ и счетны-тѣ ми бѣлѣжкы така сж измѣшаны кога сж натоварвали въ Софія за насамъ, що още не съмь ималъ врѣме да гы издирњ и наредж. Това ще бжде, кога още

слѣдъ 1 мѣсяцъ си хванѫ кѫщѫ, защо казенна квартира за зимѫсъ не ще имамъ. Та за това дайте на тыя Господиновцы за мой счетъ сега 400 гроша подъ расписка, та кога прѣгледамъ и азъ книгы-тѣ си, щѫ имъ пратьѫ и остатъкъ-тъ. Онѫзъ недѣльѫ бѣхъ оставилъ приключено-то писмо Симону да го прати, а онъ момакъ-тъ го задьржалъ и до сега за да го праща въ казенны пакеты.

Утрѣ ще бѫде послѣдня-та конференція за Сърбскы-тѣ работы кажи че сичко е свършено. Миръ Бѣлградска та крѣпость си остава. Ще стане малко измѣненіе събаряне въ части-тѣ на крѣпость-та и градъ-тъ тамъ, гдѣ е най тѣсно пространство така, щото районъ-тъ да е очистенъ отъ зданія.—Панова освободихѫ отъ турско-то заптіе и сега е въ Руско-то Консулство като гезъхапузъ: ще го пратьѫтъ въ Одесса. Не е виноватъ тоя човѣкъ, нъ турцы-тѣ му приписватъ голѣмо значеніе.

Пріимашь ли „Българія." Азъ сьмъ платилъ и ма увѣряватъ, че ти ьѫ пращатъ, както и „Ц. Вѣстникъ." Въ „Българія" и Courrie d' Orient имаше за твое пѫтуване до Битоля. Боже мой, колко страхъ, каква злость, какво ожесточеніе.

Утрѣ мысльѫ да идѫ на о. Халки за да са видьѫ съ наши-тѣ, кои сичкы почти тамъ живѣьѫтъ.

Кожевниковъ отыде на 20 за Търново. Отъ тука му дадохѫ инструкція да не са увлекова, нъ да гледа да внушава острожность търпѣніе и т. п. добродѣтели.

На Петковича много са сьрдьѫтъ, че ужь той довелъ Черногорцы-тѣ до тоя редъ.

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

2545. — **С. Филаретовъ боленъ отъ лоша прищка.** Пак. 96.

Его Высокоблагородію Г. Найдену Герову
на Узунджова.

Прията 28 Септ. 1862.

Пера 24 Септ. 1862.

Бае Найдене,

Идѫ колко да ти са убадьѫ, че сьмъ пріелъ твои писма и ти благодарьѫ за извѣстія.

Мене ма налѣтѣ брате люта-болка ἄνθραξ. Чинихѫ ми операціи. Послѣ са обьрнѫ на эресипелосъ болѣсть страшна и опасна коя отъ 2 недѣли насамъ ма дрьжи въ легло-то. Вчера и днесь ми е малко поотлекнѫло. Рѫка ми трепере и ма избива потъ.

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой
С. Филаретовъ.

2546. — **Болестьта на С. Филаретовъ. Кост. Геровъ и Д-ръ Ст. Чомаковъ. Зимане-даване.** Пак. 96.

Прията 13 Окт. 1862. Отгов. 14 Окт.

Пера, 9 Окт. 1862.

Бае Найдене!

Прѣзъ сичкы Септ. мѣс. азъ прѣкарахъ еднѫ болѣсть, коьѫ не са забравьѫ лесно. На вратъ-тъ ми излѣзе пѫпка ἄνθραξ, кой рязахѫ и кой послѣ са прѣобьрнѫ на eressipelas т. е. отече ми сичка глава и лице така, що бѣхъ

изгубилъ слухъ, зрѣніе, обоняніе. Снага ми сичка горѣше отъ постояненъ жаръ, безъ да можѫ да са испотѭ. Сънъ и охотѫ нѣмахъ. Едвамъ слѣдъ единъ мѣсяцъ, слѣдъ гледане на докторы, усѣтихъ, че съмъ са обърнѫлъ на добрѣ. Сега ти пишѭ и рѫка ми трепери отъ слабость. Още не излазямъ изъ одаята, Още повече ми бѣше тежко, като гледахъ какъ жена ми и др. семейство мое са съкрушавахѫ.

За Костадина още прѣзъ Јул. бѣхѫ ми писали отъ Москва, че отышелъ въ Питеръ, а отъ тогива насамъ нѣмамъ за него никакво извѣстіе. Г. Ст. Чомаковъ казва, че ако дойде Костадинъ Геровъ у Ц-градъ, то ще помоли Аали паша да му са дозволи да иди у Софія за учитель.

Князь-тъ самъ каза Трайкопулу лично, кога му го бѣхъ представилъ, че не може да му са помогне въ работа-та.

Г. Манолъ Пападопуло былъ у Софія сега. Ако быва, гетирдтисай го у Пловдивъ за да се зематъ пары-тѣ на дѣд. Тошковича. Запискы-тѣ му сѫ у Д. Трайковича. . . . . уморихса!

Прощавай до вторъ пѫть.

Твой

С. Филаретовъ.

2547. — Майката на Н. Геровъ се поминала. К. Геровъ прѣдчувствува смрътьта ѝ. Служебни извѣстия. Зимане-даване. „Селвио Пелико“. Пак. 96.

Цареградъ 22 Окт. 1862.

Бае Найдене!

Отговарямъ на твое писмо отъ 17 Октомврія.

Жаль ми е много, че майка Ви са е поминѫла далечъ отъ тебе, та не си могълъ въ послѣднитѣ ѝ минуты на тоя свѣтъ да ѭ утѣшишь и придружишь до гробъ-тъ съ който начинъ си желалъ. Азъ разумѣвамъ тѫѭ жалость по себе, кога изгубихъ баща си безъ да го видѭ повыше отъ 10 години! Нъ нѣма що да са чини. Богъ да прости бабѫ Хаджійкѫ Майкѫ Ви, а Вамъ и на сродницы-тѣ да дава здраве и дългъ животъ.

Костадинъ Вашъ като да предчувствоваше тѫѭ смьрть, защо и въ двѣ-тѣ му писма отъ Септ. кои ми дойдохѫ отъ него тѫѭ недѣлѭ сé ма пыта: жива ли е майка ми? Азъ бѣхъ пыталъ бая Атанаса, кой ми каза да ѭ е оставилъ въ село въ добро здраве, азъ написахъ онѫѭ недѣлѭ Костадину да са не грыжи за майка си, защо тя е здрава.

Добрѣ станѫло, че сте свръшили работѫ-тѫ на г. Трайковича. Кой и за какво са е лютилъ азъ ще узнаѭ кога тыя дни захванѫ да излазямъ изъ кѫщи и да ходѭ въ писалище-то. Азъ сьмъ още слабъ и пріимамъ лекарства.

Очекува са тыя дни Новиковъ, кой ще управлява Миссіѭ-тѫ, а Князь Лобановъ отыва да пѫтешествува по Италіѭ съ отпускъ на 4 мѣсяци. Нъ както са е прибралъ сега, съвсѣмъ не прилича зада има на умъ за врыщане у Стамболъ.

Ако са научѭ нѣщо за тебе, то ще са потрудѭ носкоро да та извѣстѭ.

Едвамъ днесь пріехъ писмо отъ Н. Д. Ступина изъ С. П. бурга. Той сега наскоро са е върнѫлъ тамъ отъ имѣнія-та си и е твърдѣ добрѣ у сичко. Утрѣ мислѭ и азъ да му понапишѭ.

Писахъ Костадину да дойде тука, та какъ-какъ нареди ще са на работа. Той ходилъ въ Петеръ и зелъ отъ Аз. Д-тъ 125 р. с. по собіе за-въ пѫть, нъ като слушалъ че въ Турско е разбъркано, не смѣялъ да си дойде, а пъкъ попрѣвършилъ сега и пары-тѣ, та са раждало ново затрудненіе за дохождане.

Добрѣ сте сторили, гдѣто сте рѣшили да употребите строгость за да са извадѭтъ пары-тѣ на дѣда Тошковича, кой съсъ сѣкой параходъ ма пыта.

Отъ книгы-тѣ „Сильвіо-Пелико“ пратете 100 экз. въ Софія до Училищный Епитропъ Антонъ Найденовъ комуто азъ щѫ напишѭ за да гы продаватъ, а другы-тѣ виждьте и продайте кѫдѣ Васъ. Та да не мыслѭтъ дѣдо Тошковичи, че само кога сме имъ имали нуждѫ-тѫ, само тогава сме имъ писали да испълнѭтъ наши порѫчванія, а кога тіи писватъ намъ за нѣщо, ные не пристойваме.

Не стигаше моя-та болѣсть, нъ още и Владимірче бѣше са поболѣлъ, та бѣхме са изоплашили сичкы дома. Уста и гърло му бѣхѫ отекли така злѣ, що ни можяше да яде нищо и безпрѣсганно са мѣташе и плачеше. Сега г. Стоянче му е далъ нѣщо лѣкъ, та са пообьрнѫло дѣте-то по-надобрѣ, и са поукроти. —

Жена ми и тьща ми благодарѭтъ Вамъ и на Госпожа Марійка и Вы поздравляватъ.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2548. — Разправия за пропадналъ групъ по пощата. В. „Съвѣтникъ“. Букурещкитѣ българе. Пак. 96.

Пера 5 Ноемвр. 1862.

Бае Найдене!

Жалко, че работа-та на Трайковича са обьрнѫ така злѣ. Много са молихъ нъ рѣшително быде невъзможно да са помогне.

Утрѣ чакаме Новикова, а до недѣля князъ-тъ тръгва за Европа.

На Димитро Калѫчисъ, чоѣкъ на г. Иліяди, кого бѣхте ми рекомендували да му пристоѭ за да си извади открадн৫ты-тѣ отъ турск. поща пары, бѣхъ казвалъ че Терджиманинъ-тъ г. Генрихсенъ бѣше ма напълно обнадежитъ, че пары-тѣ тыя дни ще са зематъ и ще са пратѭтъ до тебе за да гы прѣдадешь г. Иліяди.

Като болникъ азъ още не излазямъ изъ дома и г. Генрихсенъ доходи вчера да ма посѣти и ми каза, че Турцы-тѣ измыслили другъ крючёкъ. Тѣ казватъ, че пары-тѣ на г. Иліяди не были застраховани, и слѣд. Т. Правителство не отговаря за тѣхъ. Азъ му възразихъ, че въ Турско нѣма застраховка, нъ той ми каза, че отнапрѣдъ нѣмало, нъ отъ 2 годины насамъ има. За това ако г. Иліяди може доказа, че е застраховалъ пары-тѣ, тогава е лесно.

Бълг. Вѣстникъ (Съвѣтникъ) са гласи боженъ да се появи, пакъ пары нѣма. — Букурешкы-тѣ Българе защо сега не испълнѭтъ ланско-то си обѣщаніе? Я гы побутни. — Аали Паша още нищо не е казалъ на Българе-тѣ за рѣшеніе на споръ-тъ.

Вашъ

С. Филаретовъ.

2549. — Люта зима. Извѣстие за Кост. Герова. Турска поща. Аали паша и церковниятъ въпросъ. Јоакимъ Груевъ и в. „Съвѣтникъ.“

Пера 16 Дек. 1862.

Бае Найдене!

Тоя часъ ми донесохѫ твое писмо отъ 5 Дек. Благодарѭ за честитяне за праздникъ-тъ ми, а я честитѭ тебѣ за 20 Дек. и ти желаѭ сичко добро!

Тая годишна-та зима изоплаши сичкы, защо отсждѣ пишжтъ и са оплаковатъ.

Отъ Костадина имахъ писмо отъ октомвріи, въ кое ми казваше че ще да тръгне отъ Москва за въ Ц-градъ прѣзъ Одесса. Нъ до сега тука не е дошелъ, а извѣстія нѣмамъ за него никаквы.

За Иліади говорихъ пакъ Генрихсену (дрогоману), кой казва, че кога не сж застраховани пары-тѣ, Правителство-то не плаща: нъ пакъ, ако бы Началство-то да е хванжло злодѣйцы-тѣ кои сж обрали пощж-тж и да е нашло пары-тѣ, тогава началството може да гы възвърны на отправители-тѣ, ако и да не сж застраховани. Сега испитайте г. Иліяди.

Г. Новиковъ управлява, нъ, види са, че не ще да прави за сега никаквы измѣненія отъ досегашный редъ при миссія-та.

На 14 Дек. Шишкинъ тръгнж отъ тукъ за Бѣлградъ прѣзъ Тріестъ и Віена.

Аали-паша казалъ на наши-тѣ да отыдатъ утрѣ при него за да имъ съобщи рѣшеніе-то на В. Порта върху 2ый пунктъ на бълг. исканія. Ега бѣше нѣщо утѣшително.

Убѣдете Груева да поемяше редакторство-то на „Съвѣтникъ-тъ" защо другояче, както гледамъ работата са разваля. Костадинъ рѣшително се отрича отъ да бжде журналистъ: той иска учителство.

Жена ми и тъща ми Ви благодарятъ за поздравъ, както и Госпожѣ Марійкѣ. Какъ сж сега Герче и Богданче?

Ные, славы Богу са видяхме здравы сичкы у кжщи. Сноща за пръвъ пжть ходихме сичкы въ театръ-тъ тукашенъ.

Твой

С. Филаретовъ.

Що отговори г. Замеро за пары-тѣ отъ Манола попъ Атанасова отъ Софія?

2550. — Посрѣщане новата година. Заплата и разноски. Патриотизъмътъ на Трайковича. Кост. Геровъ. Централно българско училище; Цариградъ удобенъ за него. Аали паша и церковниятъ въпросъ. Български работи. Пак. 96.

Пера, 9 Јануар. 1863.

Бае Найдене!

Да Ви е честита Нова година!

Ные срѣщнжхме тжж новж годинж доста весело въ Палатъ-тъ, у г. Новикова кой даде вечеринкж съсъ танцы и вечерж. Нъ, слѣдъ 3—4 деня жена ми понастинала нѣкакъ, та и до сега не може да са отърве отъ кашлица и отъ другы припадацы, отъ кои теглятъ непраздны жены, кое ми задава не малко грыжж. Г. Стоянче ми казва, че нѣма нѣщо опасно, нъ като не гледамъ да са обърне на добрѣ, мислж му много.

Сега ако и да нѣма въ дѣлопроизводство-то нѣкое важно измѣненіе, то баре гледагъ поскоро да отговорятъ сѣкому новъиъ — да, или — нѣтъ.

Менѣ сж дали штатно мѣсто при ген. тука консулство, нъ са занимавамъ постоянно въ посолската канцелярія.

Жалованье-то ми е 1200 р. с. казеннж квартира нѣмамъ, а плащамъ 100 турскы лиры наемъ за кжща. Така що за наемъ и меблеровка проста мое-то годишно жалованье отыде, а другы разноскы за продоволствіе и дрѣхы трѣбва да правж отъ свои, догдѣ имамъ. Отъ тая страна сьмъ обиженъ. Само една надежда, че Началство-то не ще ма остави да подпаднж въ дългъ на служба-та му ми прави да мълчж за сега и да не си исказвамъ халъ-тъ.

Хвалѭ са всякога съсъ Трайковича че са показва Патріотъ, нъ не можѭ го похвали безусловно и прѣдъ Васъ въ счеты и исправно зимане-даване. Що годѣ е останѫло отъ дѣда ми, кое са находи въ рѫцѣ му така, що сега тьща ми и шуря ми сѫ останѫли на моя грыжа да гы съдържамъ.

Това Ви казвамъ за да знаете до колко трѣба да са простира откровеность-та Ви въ това отношеніе кога се виждате съ Трайковича. Кога показвамъ тѫѭ слабость на Трайк. това не показва, че азъ не чакамъ отъ него нищо добро. На противъ ще кажѭ, че пакъ у Софія той е най надеженъ Българинъ и много жалѭ, че не можахме ни Вые ни азъ да му испълниме желаніе-то изказано на Узунджова. Отъ Ноемвр. ми пишѭхѫ изъ Москва, че Костадинъ щѣлъ да тръгне изъ Москва за Цареградъ. По новы извѣстія за него нѣмамъ. Види са, че той много са бои да не пострада нѣщо тука. То са знае, че кога дойде ще гледаме да са обезпечи и да са тури на работа.

Одесскы-тѣ Българе и Рачинскій повдигатъ отново въпросъ за центр. бълг. училище. Искатъ Ваше мнѣніе, мое и на тукашни Българе. Молихъ гы за най нуждно-то да не става това гласно. Азъ още не сьмъ писалъ друго, нъ мыслѭ що годѣ да напишѭ. За мѣсто-то казвамъ че Ц-градъ е най доброто за много и важны причины. Неудобства-та сѫ малко и са покрыватъ отъ толкова другы выгоды. Вые не одобрявате Ц-градъ. Ако Ви прилегне, кажете ми защо? Аали-паша още не е отговорилъ на наши-тѣ. Наши-тѣ му сѫ казали, че ако са пріематъ 6 бълг. членове въ Сѵнодъ-тъ, добрѣ, ако ли нѣ, то они са не надѣѭтъ да задоволѭтъ народъ-тъ и да стане примиреніе. Той казалъ, че ще съобщи това на Ахкямо, та да видиме векѣ що ще кажѭтъ. „Съвѣтникъ-тъ" още спи. Нашитѣ сѫ залисали съ бълг. въпросъ, та па и сѫ са распуснѫли въ сичко друго.

Виждамса често съ наши-тѣ и гы понахоквамъ за лѣность, нъ тѣ нахождатъ съ какво да са оправдаватъ.

Много здраве Трайковичу; кажете му да ми напише по́скоро.

Вашъ пріятель
С. Филаретовъ.

2551. — Кост. Геровъ въ Цариградъ. Участието на Д-ръ Ст. Чомакова въ работитѣ на К. Герова. Пак. 96.

Царьградъ 27 Јан. 1863.

Бае Найдене!

Благодарѭ за твое послѣдне къмъ менѣ писмо, на кое ще отговорѭ до-пѫти, защо сега отново и азъ сьмъ яко отслабнѫлъ и сьмъ растроенъ спорѣдъ болѣстьта на жена ми Јорданка, та не сьмъ въ състояніе да врьшѭ работѫ. Јорданка е още въ постеля. Стоянче, както и баба-та ма утѣшаватъ, че опасность-та са е минѫла. —

Братъ Ви Костадинъ стигнѫ тукъ отъ Одесса прѣди десетина деня. Той е на конакъ у Ваши-тѣ на кутуджи-ханъ и са е срѣшнѫлъ добрѣ съ наши-тѣ, съсъ сички партіи и оттѣнки. Между прочимъ той ходи и у Дороѳея, кой са показва ужь, че благоволи къмъ него. Той почти всѣкой день ма посѣщава. Ные съ него и Стоянче сега кроиме да учиниме така, както да може да иде за у Софія учитель.

Вашъ
С. Филаретовъ.

Това письмце негово ми е пратилъ за Васъ още отъ Россія по сухопѫтна почта.

Истый.

Понапиши Кост. за добрѣ-дошелъ.

Хитровъ е тука и отыва за въ Питеръ.

Сынъ на Аргиропуло е умрѣлъ въ Москва. Покойный-тъ былъ забьрканъ въ лоши работы.

Ако г. Д. Трайковичъ е още у Пловдивъ, кажете му че сьмъ му отговорилъ на писма-та му отъ 12 и 19 Јан. на право у Софія.

Истый.

2552. — Българско Централно училище. Търговски разправии. Блѣнове на Араповския игуменъ за семинария въ монастира. Пак. 96.

Цариградъ 5 Марта 1863 г.

Бае Найдене!

Да ме прощавашь, че по причина на болѣсть-тѫ на жена си и сина си, до сега не сьмъ отговорилъ на Ваше послѣдне къмъ менѣ писмо отъ 26 Януарія.

Благодарѭ за братскый съвѣтъ колко за Софійск. пріятель. Той за сега е внесълъ еднѫ часть отъ даване-то си, та за останѫлата часть не е нужда да са подканя да дохожда у Ц. градъ за да вижда хесапе.

Ако никому до сега не си писалъ за мѣсто гдѣ трѣба да бѫде Ц. учелеще, то почекай, молѭ, още нѣколко врѣме, догдѣ поговоришь и чуешь мнѣнія и доводы и на сичкы нашенцы тука, та най-послѣ, както найдешь мунасипъ, така работи.

К. още не си е расправилъ работѫ-тѫ, по причина на Рамазанъ-тъ, както казва адвокатинъ-тъ му-оладжакъ. Онъ полека-лека зе да се мири съ дѣйствителпость-тѫ.

Редакція-та на Cour-d'Orient каза, че ще ти прати счетъ. Во врѣме сьмъ говорилъ самому г. Новикову и расправялъ на Терджеманы-тѣ за работы-тѣ на г. Н. Чалыки, но казахѫ, че работа та е на редъ.

Кажете С. Костову, че писмото за г. Трайкопуло сьмъ оставилъ у Тъпчилеща да му го даджтъ, защо кѫдѣ менѣ отдавна не е доходилъ. Казватъ, че още не са е свьршилъ процесъ-тъ.

И Архимандритъ отъ Араповск. монаст. затѣваетъ планъ семенаріи и т. п. Кога Ви донесѫтъ такыва писма неговытѣ въ Пловдивъ пріятели, докажете имъ колко това е нелѣпо и несбыточно. —

Вашъ

С. Филаретовъ.

Поиспытайте, молѭ, още еднѫжь за Апостола Станимакали, кога ще плати на Соф. Училище?

2553. — Работата на Цоко Каблешковъ. Църковни книги. К. Геровъ за учитель въ София Разни служебни извѣстия. Пак. 96.

Прието 29 Марта 1863. Отгов. 3 Април.

Пера 25 Марта 1863.

Бае Найдене!

Въ отговоръ на Ваше писмо отъ 9 Марта Ви казвамъ че

1) За Г. Каблѣшкова-та работа Г. Новиковъ ми каза да Ви съобщѫ, че при сичко желаніе да са помогне на тая работа, са посрѣщатъ мѫчнотіи.

Г. Цоко е рая, оныя кои му отнемать чифликъ-тъ — и тіи раи. Нека г. Цоко са отнесе къмъ турско-то Началство за да иска правдины-тѣ си. Ако турско то Началство потражи Н. Чалыки чрезъ консулство-то, тогава консулство-то може да защищава Чалыки срѣщо претенціи-тѣ на г. Цоко. — Мѫчихъ се много да докажѭ колко чрезъ това страдае наше-то вліяніе, нъ чухъ — non possumus.

2) Г. Тимони ще даде 150 р. с. Стояновичу.

3) Г. К-ову нищо нѣма тука, та ако щете пишете въ Питеръ.

4) Книгы церковны имало за продань и мыслили да пратѭтъ отъ тѣхъ и Вамъ, нъ отпослѣ гы распродали и за сега тукъ нѣма никаквы, а са очекуватъ новъ запасъ. — Два голѣмы санджцы ще Ви пратѭтъ по Вѣликдень за Казанлъшкы-тѣ калугерицы.

5) За донесеніе-то ти № 22 Е. П. мысли че работы-тѣ и сега ще излезатъ такыва както и ланѣ.

Поздравете отъ мене Г. Чалики и му кажете, че и азъ подържамъ тука прѣдъ Е. П. мнѣніе-то, кое Вые въ Ваше-то донесеніе излагате за него.

Костадинъ е далъ прошеніе Аали Пашѣ и проси да му са дозволи да иде у Софія за учитель. Сега остава и Г. Стоянче да поговори съ паша-та че знае Костадина за вѣренъ рая, та послѣ ще видиме отвѣтъ-тъ пашовъ. —

Жаль, че Кост. е сè въ исто-то раздражено расположеніе къмъ тебе. Искренно жалимъ, че не могохъ да Ви спріятелѭ.

Отъ души съжалѣваме заедно съсъ сичкы наши домашни за поминуване-то на Богданча. Не знаѭ що да каже човѣкъ; види са, че животъ-тъ човѣшкый е смѣсь отъ радости и горе. Да не е човѣкъ безъ грыжи. Търпѣніе, нѣма що да са чини.

Ные въ кѫщи едвамъ се поправихме малко съсъ здраве-то, както Јорданка, така и Владче.

Вашъ

С. Филаретовъ.

Е. П. е написалъ за мене въ Питеръ, та да видиме що ще кажѭтъ. Пращаме Ви портрети-тѣ си и просиме да ни подаритѣ Ваши-тѣ.

2554. — Посрѣщане Великдень. В. „България“ спрѣлъ. Др. Цанковъ изъ Македония. Михаиловски мѫдрува. Служебни извѣстия. Пак. 96.

Прието 18 Апр. 1863.

Пера 3 Април. 1863. г.

Христосъ Въскресе,

Бае Найдене!

Онжѭ недѣлѭ ти внесохъ чрезъ г. Стояновича 147 р. с. и тоя часъ пакъ пращамъ тука бр. Гешоглу 2 векселя отъ 100 . . . . + 15 . . . лиры англійскы за да Ви гы внесѫтъ.

Великдень-тъ минѫхме доста добрѣ. Служба церк. въ Дворецъ-тъ, представленія въ полн. мундирѣ, богата трапеза за сичкы служащи при Миссіи. Хубавото врѣме помогнѫ, та ми доходихѫ почти сичкы Българе и Сърби. Вѣстникъ „Българія“ помрѣ. Цанковъ отыва да ввожда уніѫ-тѫ въ Македонско. — Михайловскій нѣщо мудрува, нъ община-та са усѣти и зе мѣркы.

Слѣдъ пріемане-то на Лобанова-та оставка, казвать, да сѫ прѣдлагали Игнатьеву Ш. градъ, нъ той се отказалъ и сега още не се знае ще назначѭтъ ли другиго, или ще поканѭтъ Е. П. Новик.

Твой

С. Филаретовъ.

2555. — **Аали паша и К. Геровъ. Хитруванията на Доротея. В. „Съвѣтникъ.“ Българчета степендиати въ Николаевъ. Училищни смѣтки. Служебни извѣстия.** Пак. 96.

Пера, 10 Април. 1863.

Въ истинѫ Въскресе Христосъ
Бае Найдене!

Благодарѭ за писмо отъ 3 Април. на кое бързамъ да отговорѭ на кѫсо. На Новикова Титла-та е Его Высокородіе.

Костадину още не е далъ отговоръ Аали-паша, нъ му е казалъ, че той ще говори за негова-та работа съ българскы-тѣ депутаты. За чудо и за жалость голѣма гледамъ, че Кост. така злѣ е разумѣлъ братовы-тѣ си чувства, и въ това отношеніе не подава още надеждѫ да са свѣсти. Кога векѣ не може да отговаря на мои доводы, той съ особенна нѣкаква раздражителность ме моли да прѣкѫснеме разговоръ върху това.

Впрочемъ, прѣдъ нашенцы-тѣ тука, кога се заговори за тебе, той са привардва да покаже че сте въ такыва отношенія.

Доротей прави комедіи: той се мѫчи да мами простаци хора Българе, да прави съ тѣхъ партіѭ фанаріотскѫ съ намѣреніе да обаря дѣйствіята на Чомакова и въобщо на Българск. Община.

„Съвѣтникъ-тъ“ още не може добрѣ да си влѣзне у редъ, нъ има надежда, че ще тръгне подобрѣ.

Васъ извѣсти Аз. Дтъ за 40 въспитанника на каз. счетъ въ казен. пансіонѣ, въ г. Николаевѣ изъ Болгаръ и Сербовъ, да влазѭтъ въ това училище, кога свръшѭтъ дѣца-та на бывша-та Севастополска Штурманска Рота. Вамъ представлявать выборъ-тъ на бѫдѫщитѣ въспитанници отъ Българе-тѣ. Небыва ли да покажеме за такъвъ едно надежно момче отъ Сливенъ?

Дѣдо Тошковичъ такъ пакъ ма пыта за Манола Пападопуло кога ще му плати?

Молѭ, кога Ви прилегне, наредете дано са извадяхѫ пары-тѣ за Соф. училище отъ Карлово и Апостола Панкоглу Станимакалія. Мавриди много се оплаква че Аргиропуло на мѣсто да го брани, той му разваляль работѫ-тѫ. Не знаѭ кой отъ тыя двоица ще излѣзе чистъ.

Твой
С. Филаретовъ.

2556. — **Работата на Цоко Каблешковъ. Кост. Геровъ зелъ прѣпорѫка за София.** Пак. 96.

Пера, 25 Апр. 1863.

Бае Найдене,

Въ отвѣтъ на Ваше писмо отъ 19 Апрѣл. Ви казвамъ, че днесь, по Ваше желаніе, Ви са пращатъ сичкы приложенія къ № 4 по дѣлу Г. Каблешкова.

К. Г. е зелъ векѣ прѣпорѫчително писмо за забитинъ-тъ на Срѣдецъ и са готви да тръгне за тамо. —

Вашъ
С. Филаретовъ.

2557. — Оплакване по нареждане опекунство. Търговски смѣтки. Щипчанче за учение. Условия за стипендиятитѣ въ Николаевъ. Пак. 96.

Отгов. 16 и 20 Юн. 1863.

Пера, 1 Маія 1863.

Бае Найдене!

Днесь пакъ дадохъ Г. Стояновичу 147 р. с. да Ви гы внесе. То е жалованье на писаря Ви.

Въ едно отъ Ваши донесенія (въ копіи) до Н. П. Игнатьева съгледахъ, че Вие му пишите . . . Генералъ-Маіору. Вие знаете че Игнатьевъ е генералъ-адъютантъ, а не маіоръ.

Отъ Ступина нѣмамъ извѣстіе отдавнѫ. Тоя човѣкъ нѣкакъ, като да са е поизмѣнилъ къмъ мене, нъ не можѭ да са сѣтѭ—защо. Отъ своя страна не сьмъ далъ ни най малъкъ поводъ, а между тѣмъ, като да се показва една студенина отъ негова страна къмъ менѣ.

Писано ти было да имашь безконечно главоболіе съсъ задорната баба Загарли. До колко знаяхъ тѫѭ работѫ отъ твои донесенія, азъ неоднократно разказвахъ въ Миссія-та, че M-me Загарли безъ правда се плаче отъ тебе. Тыя дни тя отново подаде жалбѫ Новикову противъ тебе и налега особено на това, че ты незаконно си устранилъ неѭ отъ опекунство-то на сына ѝ и произволно си са распоредилъ съ мѫжово-то ѝ имане. Освѣнь това, види са, че и другы грьцы сѫ са потрудили да убѣдѭтъ Нов-ва че M-me Загарли е обижена отъ тебе.

По това, днесь въ канцелярія-та гледамъ, че Г. Кумани (секретарь и грькъ родомъ) готви за тебе запросъ отъ ново за тая работа. Счетохъ за нуждно да поразскажѭ частн. образомъ Нов-ву, че Найденъ тука сѐ толкова ще излѣзе виноватъ, колкото излѣзе и ланѣ, кога ушь съ пълна униформа былъ въ цьрква, кога Българе-тѣ клели Патрика, нъ, за жалость, Новиковъ бѣше отышелъ въ Порта-та, тапа и менѣ нѣщо порастресе, та не ще можѭ да го дочекамъ, и по всей вѣроятности, днесь ще ти са прати тоя запросъ.

То са знае, че Вие ще отговорите официально на тая работа съ най возможно подробенъ начинъ въ опроверженіе на клеветы-тѣ, нъ въ исто-то врѣме, по мое мнѣніе, не ще бѫде злѣ да напишите и частнымъ образомъ и Нов-ву и Игн-ву, като имъ обясните обстоятелно истинны-тѣ причины, кои каратъ тѫѭ бабѫ да та джавка отъ толкова врѣме насамъ прѣдъ Началството. Отъ своя страна азъ ще мѫчѭ сѣкакъ да докажѭ Нов-ву, че и тука има грькоманско масло.

Набройте молѭ, за мене, Г. г. Данову и Трувчеву около 400 гроша и земете отъ нихъ расписко че между мене и тѣхъ не остава за напрѣдъ никаковъ счетъ.

Ю. Ненову пратете письмце-то.

Момче-то отъ Сливенъ за кандидатъ са казва Димитріи Тоневъ Буденъ.

Тука е дошло момче отъ Щипъ и ма пыта не си ли писалъ ты за него въ Миссія-та да го прати въ Россія да са учи. Въ Миссія-та не найдохъ до сега такова нѣщо отъ тебе, и момчето чека. —

Прощавай до вторъ пѫть. Треска ма е налѣтѣла, та ма мѫчи и сега. —

Твой

С. Филаретовъ.

Предписаніе за бѫдѫщы кандидаты въ Николаевск. пансіонъ са е пратило чрѣзъ Миссія-та: въ Пловдивъ, въ Търновъ и Едрене. —

2558. — Изпращане церковни книги и одежди въ София. Филаретовъ боленъ. К. Геровъ за София. Доротей на госте у Филаретова. Пак. 96.

Отгов. 16 и 20 Юн. 1863.

Цареградъ 20 Маія 1863.

Бае Найдене!

Днесь ти пращаме изъ Миссія-та чрезъ бр. Гешоглу 4 ящика, за кои тебѣ е пратено прѣдписаніе отъ Миссія-та, а при тѣхъ азъ прилагамъ още 1 ящикъ съ надпесь „Въ Филип. В. Консульство".

№ . . . . марка Д. Т. Тоя послѣдній санджкъ, молѭ, да испратишь у Софія г. Трайковичу нъ, съ осторожность, като да не са рече отъ неговы непріятели, че Русскій консулъ праща Трайковичу санджцы.

Въ санджкъ-ть има църковны книгы и дрѣхы за една селска църква. — Треска-та още ма не оставя и азъ день отъ день слабѣѭ, та да видимъ кждѣ ще ѭ искарамъ. — Костадинъ угрѣ ще врьви за у Софія прѣзъ Ломъ. Вчера ма посѣти за прьвъ пжть и Доровей Вашь племянникъ.

Кога ми поотмине написа-щѫ ти понадълго.

Твой

С. Филаретовъ.

2559. — Положението на чуждитѣ подданници въ Турско. Пращане сантъци съ церковни книги. Зимане-даване. Служебни извѣстия. Ступинъ не се сърди. Здравето на С. Филаретовъ. Пак. 96.

Прията 7 Юлия 1863. Отгов. 13 Юлия.

Пера, 2 Јул. 1863.

Бае Найдене!

На твое писмо отъ 17 Маія отговарямъ, че Богусловскій казва, че судитъ, кой зелъ русск. паспортъ, безъ да стои 3 години въ Россія, или ще изгуби паспортъ-тъ и си остава Турск. подданникъ, или ако не ще да са лиши отъ русско подданство, то трѣбва да объяви прѣдъ коммисія-та, че той ще са пресели у Россія (гдѣ като проживѣе наредъ, безвыѣздно, 3 години, тогава пакъ може да дохожда и да живѣе въ Турско по търговія като Русскій).

Ако турско-то правителство нѣмаше да дава милліоны грошове на мнозына отъ тыя новы рус. подданны, то безъ съмнѣніе щеше да бърза да приведе горнье-то условіе въ испълненіе, нъ сега само гледа на това сквозь пальцы, и гледа само да са признае принципъ-тъ а за испълненіе-то не бърза и не са прѣдвиди да гы пжди скоро скоро. За това сичкы почти наши новы судиты, кои никакь и не мыслѭтъ да ходѭтъ у Россія, нъ сичкы обявихѫ, че щомъ като имъ са извадѭтъ работы-тѣ тука, ще вървѭтъ за у Россія, нъ така си оставатъ съ русскы паспорты. До сичкы консулства наши скоро ще са испратѭтъ отъ тука наставленія върху това.

Богусловскій като подѣятеленъ отъ Аргиропуло, по скоро са уморява Вьобще драгоманы-тѣ наши слабо държѭтъ работы-тѣ.

Види са, че г. Новиковъ ще управлява, и занапрѣдь Миссіѭ-тѫ, защо тыя дни му назначилъ Царь-тъ на мѣсто 1000 р. с. въ мѣс. 1500, и то отъ Янв. 1863 г.

Писмо-то за въ Москва испратихъ во врѣме.

Надѣѭ са до сега да сте получили санджцы-тѣ съ цьрк. вещи. Единъ-тъ отъ тѣхъ е подъ № (4) за въ Брѣзникъ, другый подъ № 6. лит. Д. Т. за у Софія до Трайковичъ и са надѣѭ да сте гы препроводили; както Ви бѣхъ писалъ чрѣзъ г. Никола, кой чиний ланѣ калаузлукъ на семейство-то ми отъ Софія до Пловдивъ. Казахъ Ви още, че сьмъ записалъ на Вашъ счетъ 92 гроша, похарчены за санджцы-тѣ казанлжшкы отъ Палатъ-тъ до параходъ-тъ.

Отъ какъ сте ми писали да дамъ Костадину харжлжкъ, ако го видѭ въ голѣма нужда, (безъ да знае той, че това е отъ тебе), далъ сьмъ му въ разны времена 122 рубл. срѣбьрны и сьмъ гы минжлъ на Вашъ счетъ. Костадинъ е пріемалъ тыя пары безъ да тълкуваме отъ гдѣ сж и какво сж, на заемъ ли сж, или му са дарѭтъ.

Г. Влангали ма запытва за г. Н. Чалыки и ми иска свѣденія за тая личность, между прочимъ и за това коя е истинна-та причина на негово-то отыване въ Парижъ. Отпиши ми що прилега да напишѭ Влангали за Чалыки.

Вые знаете, че Шишкинъ са е уженилъ и чрезъ Парижъ съ млада невѣста отыва въ Бѣлградъ да замѣни г. Влангали, кому готвяли по добро мѣсто въ Питеръ.

Отъ Ступина пріехъ писмо отъ 17 Мая. Не сьмъ былъ правъ, кога ти пишяхъ, че Ступинъ са е промѣнилъ къмъ менѣ: просто, човѣкъ-тъ былъ боленъ отъ Великдень насамъ и едвамъ сега му поотминжло. Той ми са кара, защо да са жалувамъ на свое положеніе и за утѣшеніе ми казва, че той кога влязълъ на служба 5 годины наредъ пріемалъ въ година само по 800 р. с. Нъ Г. Ступинъ, види са, забравилъ, че то бѣше во врѣмя оно кога сичко бѣше евтино, и още че той живѣяще въ Едрене като простъ писарь, а не въ Ц-градъ, гдѣ само за наемъ квартиры и омеблированіе азъ бѣхъ принуденъ да похарчѭ сичко годовое жалованье, а за продоволствіе, дрѣхи и толкова другы дребны разноскы азъ трѣбаше да харчѭ отъ готово и да започнж да влазямъ въ дългъ. Какъ да е, азъ сьмъ увѣренъ, че Ступинъ са труди и пристоява, нъ ми дохожда да мыслѭ, че ще да има отнѣкждѣ интригы: Инакъ не бы ма оставили въ такова незавидно положеніе да страдаѭ, да мълчѭ, а отъ вжтрѣ да са топѭ! Сичко това, види са, растройва здраве-то ми и азъ замѣтно падамъ. Тыя дни ма убѣди докторъ-тъ, че ако не минж да живѣѭ по Босфоръ-тъ, той не отговарѭ за мое слабо здраве. Наехъ кжщж у Бююкъ-Дере за 50 лиры турскы и ще отыдж тамъ да живѣѭ съ семействомъ.

Јорданка като ма гледа се боленъ и тя са е загрыжила и боледува. Сынъ ми и той се съ лѣкарства го държиме. Стига да досждамъ и Вамъ съсъ свои оплакванія.

Вашъ
С. Филаретовъ.

2560. — Болестьта на С. Филаретова. Недоволство отъ патриарха Иоакима. Българскы надежди. Пак. 96.

Принято 19 Юл. 1863.

Бююкъ Дере 28 Јун. 1863.

Бае Найдене!

Ваше писмо пріехъ и благодарѭ че сте испълнили мои-тѣ поржчбы.

Азъ, братко, се еднакво си боледувамъ и не знамъ векѣ кога ще оздравямъ. Има мѣсяцъ отъ какъ Докторъ-тъ ми е забранилъ да не писвамъ и г. Новиковъ тоже ми каза да са оставѭ отъ занятія и да си гледамъ здраве-то само.

Малко като да быхъ са посъживилъ, нъ отъ една малка настивка пакъ са побрькахъ.

Притурямъ ти писмо отъ дѣдо Тошковича. Мислѭ да сте наредили и да сѫ се испратили отъ неговы-тѣ книгы. „Длъжности-тѣ на человѣка“ у Софія за продань.

Отъ Костадина нѣмамъ извѣстіе изъ София; тапа и Трайковичь, види са, да ми е сьрдитъ, защо отдава ми не пише. А причина-та е, че му напомнихъ да ми покаже извѣстны-тѣ Вамъ счети.

Твой

С. Филаретовъ.

Противъ Всел. Патріарха Јоакима снова востали сами греки: 8 членовъ Св. Сӱнода и 11 членовъ смѣшан. Собора. Въ жалобѣ своей къ Портѣ излагаются всѣ мерзости этого изверга, и хотя онъ необыкновенно хитеръ, но на этотъ разъ не удастся ему вывернуться и падетъ, какъ увѣряютъ греки. Въ перемѣнѣ этой Болгаре полагаютъ, что и они могутъ воспользоваться. Јоакимъ расчитываетъ на покровительство фр. посланніка. Съ нетерпѣніемъ ждутъ отвѣта порты по этому дѣлу. Доръ остается сторонникомъ Јоакима.

2561. — По болестьта на С. Филаретова. Пак. 96

(На една визитна картичка).

Г. Н. Герову.

Прощавай че не отговарямъ на писмата Ви. Рѫка ми трепери отъ слабость. Тыя дни са прѣселявамъ отъ Б. Дере у Кадыкей по съвѣтъ-тъ на докторы-тѣ.

12 Август. 1863.

2562. — С. Филаретовъ злѣ боленъ. Служебни извѣстия. Страданията на Кост. Геровъ въ София. Българскитѣ работи въ Цариградъ. Пак. 96.

Пера, 20 Авг. 1863.

Бае Найдене!

Сичкы ми се каратъ да не пишѭ и азъ видѭ да ми вреди, но не могѫ да се стьрпѭ да ти не напишѭ баре нѣколко реда.

Мое-то здраве като да се пообьрнѫ малко по́ на добрѣ, но докторы-тѣ казватъ, че иска радикално леченіе: пращатъ ме да зимувамъ у Египетъ, за кое азъ сега мыслѭ какъ да рѣшѭ.

За твое ходяне у село не бѣше нуждно да се казва, защо непрѣменно щѣше да послѣдува отказъ: а пакъ азь знаѭ, че отъ това не може да се роди никаква неприятность.

Слухи са носихѫ за Игнатьева, за Балабина, а сега са потанхѫ и види са че Е. П. ще управя и за напрѣдь.

Ступинъ назначенъ ген. консулъ въ Персія съ год. жалованье отъ 5—6000 р. с. Отъ него нѣмамъ за това извѣстіе.

Јонинъ доходи отъ Янина тукъ и стоя около $1^1/_2$ мѣсяца. У него есть что то отталкивающее по отзиву всѣхъ нашихъ. Хитрово отъ Монастырь ходи у Россія и сега е тука. Скоро тръгва за Битоля. Той ми са видѣ по разбранъ. —

Отъ Софія ми пишжтъ че слѣдъ много мжчнотіи Костадинъ са е наредилъ въ училище-то и на 16-ий Авг. щѣль да започне предачія-та си. Той сиромахъ много страдалъ и сега още здравье-то му было доста растроено.

Кстати: азъ не можѭ да тражѭ отъ Кост. пары кои му сьмъ далъ само по Ваша заповѣдь и съ такъвъ начинъ.

Тукашната Българска Община съ „Съвѣтникъ-тъ" си много губи у сичкы отношенія. Нъ пакъ догдѣ е Стоянче тука, что годѣ ще са върши, а безъ него не са прѣдвиди нищо добро отъ младото поколѣніе.

Писмо-то ти за Загария произведе желанно-то впечатлѣніе.

Като са посъживѭ щж ти пратѭ и счетъ що ми пишешъ.

Твой
С. Филаретовъ.

2563. — С. Филаретовъ тръгва за Каиро. Смѣтки. Заочно послѣдне прости. Пак. 96.

Пера, 2 Окт. 1863.

Съ Богомъ, Бае Найдене!

Днесь тръгвамъ за Каиръ да тражѭ здраве.

Имамъ извѣстіе отъ Софія, че Костад. былъ яко злѣ и на 23 Септ. отышелъ у Віена да са лекува. Прискорбно, но дѣлать нечего!

Я оставямъ семейство-то си въ голѣмо безпокойствіе. По нѣкогашъ утѣшавай гы.

Ты ми искаше счетъ: казвамъ ти на кжсо, че има да ми си длъженъ 3080 грош. 20 п. (л. т. 100 гр.) съ парытѣ на Кост. дадены включително. Ты знаешь колко азъ ти сьмъ длъженъ и ще направимъ уравненіе.

Надѣѭ са, че и въ Каиръ ще ма нахождатъ твои дружескы писма, отъ мене ще чакашь отговоръ кога Богъ даде силж.

За сега цаливамъ те заочно, желаѭ ти всяко добро и сьмъ на всегда.

Вашъ братъ
С. Филаретовъ.

---

269. ГОСПОЖА ИОРДАНКА ФИЛАРЕТОВА *).

2564. — Готвене за пжть. Хващане сремове отъ Пловдивъ. Пак. 97.

Достопочтеный Господине!

Ваше-то писмо отъ 10 Маія пріехъ и немамъ думи съ кои да си изразя благодарность-та къмъ Васъ за трудъ-тъ кой прави-те върху наше-то путешедствіе до Цареградъ за кое ми пише и мжжъ ми подробно.

За драгоманина Вы, казувате ми кога да го проводите. Азъ сьмъ готова векѣ за въ пжть и Вые ако благоизволявате, може да го проводите, като сторите трудъ да хванете два срема по големи, защо тука са намиратъ въ Татарете нъ казуватъ ми, че были твърде слабы и че незнаяли добрѣ пж-

---

*) Достойната съпруга на Сава Филаретова, която и до днесъ се грижи за умственото повдигане на софиянци и жъртвува цѣлия си имотъ за благотворителни цѣли.

тицата за това решихъ по добре да ми испроводите Вые, за да не беремъ некои страхове по пѫто, и ще да ги цзните, молимъ, за до Пловдивъ, па тогава ако останемъ благодарна отъ техъ може да ги цаниме и до Цареградъ.

Софія 1862 Маія 17.   Вамъ Покорна
Јорданка Филаретова.

P. S. Молимъ да ме извести-те съ почта-та, ако е възможно, кога може да стигне тука Вашый-тъ човекъ.

2565. — Радость за духовно сродяване. Благодарность за услуги. Пак. 97.

Приято 21 Юл. 1862.

Почтенный Господине!

Варкамъ да отговоримъ на Ваше писмо отъ 4 Јул. съ кое сте ме удостоили.

Не можемъ Ви исказа Господине, колко се радувамъ, че имахъ честь не само лично да се запознаемъ сосъ Ваша мила съпруга Госпожа Марійкѫ, коіѫ я обыкнѫхъ като да е сѫща моя родна сестра, нъ още да се назовемъ Ваши роднины. — Мѫжъ ми Савва всѣкога ми е казувалъ за искренно-то пріятелство, кое сте имали между себе, та и преди да станеме роднина я се се хвалехъ, че имаме такива пріятели. А сега, като наши-тѣ челяди се сроднихѫ духовно, то я вѣкѣ слободно можемъ не само да се радувамъ, нъ и предъ секого да се хвалимъ, че си добихме такава честита рода.

Отъ все сьрдце Ви благодаримъ Господине, за Ваше вниманіе. Вые не бехте у Пловдивъ за да се упознаеме и лично за което и я жалимъ, нъ отъ друга страна Вые сте имали добринѫ да наредите за моето пѫтуване така добрѣ и Госпожа Марійкѫ ме посресна и испрати съ такава сестринска любовь, що я и сичка наша челядь сега се безкрайно радуваме и Ви сме премного благодарны.

Молимъ кажете отъ мене много здраве на мила-та ми сестра Госпожа Марійкѫ, Герчѫ, и крьщеника ми Богданчя.

За едно само нѣщо се срамувамъ, че като не знаяхъ дѣто ме чека такава честь у Пловдивъ да бѫдемъ Ваша кума, то и не можихъ да си приготвимъ потрѣбны-тѣ за крьщенье-то както приличаше.

Желаемъ Ви добро и весело здраве и остаемъ Ваша Почитателница

Цареградъ   Јорданка Филаретова.
11 Јул. 1862.

2566. — Съжаление и утѣшение за починалъ съпругъ. Съвѣти. Кост. Геровъ умрѣлъ въ Бечъ. Пак. 97.

Пловдивъ, 7 Декемвр. 1863.

Госпоже Јорданко,

Съ неизказанѫ жялость ся научихъ отъ писмо-то Ви до Марийкѫ за злочестие-то, что Ви е постигнѫло да изгубите добрый си стопанинъ, и мой прьвъ приятель. Това извѣстие наскрьби бескрайно тука всичкы-ты, които познавахѫ покойный, нъ мене най много, зачтото, както знаехте, ся имахме съ него като братіе, и така изеднашь изгубвамь два брата, него и брата си Костадина, които ся поминѫль въ Бечь на 16 Ноемвр., нъ така е было отъ

Бога и нѣма друго, что да ся прави освѣнъ съ трьпѣние да прѣнасяме всичко, съ чтото е было нему угодно да ны посѣти. Така трѣбва да ся стягате и да не усилвате себе си съ голѣмѫ силѫ, а да мыслите, че здравіе-то Ви е потрѣбно за чядо-то Ви.

Пишете Марийки да ми каже да Ви посъвѣтувамь какъ да ся отнесете до Посолство-то за улеснение положение-то Ви. За да могѫ да Ви посъвѣтувамь нѣчто, трѣбва да знаѭ добрѣ положение-то на покойный което азъ не знаѭ, защото отъ какъ е влѣзлъ въ службѫ не сьмь ся видвалъ съ него лично, за да си прикажемъ единъ другы хала, а отъ това что ми е писалъ, малко ся разбира. За това за да могѫ что годѣ да Ви бѫдѫ полезенъ трѣбва да ми кажете подробно положение-то си какво е. Тогава и азъ да Ви пишѫ какво трѣбва да правите и самъ то быва да пишѫ на посол. нѣчто.

2567. — Грижи за бѫдещето на чедо. Имане нужда отъ помощь. Пак. 97.

Достопочтенный
Г. Н. Геровъ!

Отъ Душа, Вы благодарѭ за Ваше доброжелателнио кѫмъ мене писмо, отъ 7 Деке. въ кое гледамъ, да изсказвате, и ме уверявате, отъ добра, и изкрена Душѫ, че сте готови да ми послужи-те за добро улесненіе, на работи-те ми, кое ма премного, и премного утешава, и за кое немамъ думи съ кои да изскажѭ благодареніе-то си към Ваze!

Колко за положеніе-то на покойніѭ-тъ мѫжо ми, не мога Ви каза положително, за що Вещи-те му още не са дошли изъ Египетъ, а колко отъ това що зная азъ като сьмъ была негова сѫпруга, гледамъ че никакъ не може постигна, за да можемъ отхрани и пода такова возпитаніе на Дете-то си, което му принадлежи, и за кое лежи на мене свещенна длъжность. За това пакъ че гледамъ, да прибегнувамъ, съ прозби кѫмъ Правителство-то, за да можатъ ме олесни съ една подобра пенцiя. доде ми поорасте дете-то и после да го зематъ, на Царски счетъ въ единъ добѫрь пансионъ, да се изучи, за да може съживи бащино-то си име, ето това е сичко-то мое желаніе на тоя светъ.

За това покорно молимъ и Ваze, като родни братъ представе-те, положеніе-то ми, и желаніе-то ми, както при Г. Новикова, така и прѣдъ други лица, кои знаете, че ще можатъ да ми помогнатъ.

При всичко остаямъ въ надежда, за Ваши добри съвети и наставленія.

Царе-градъ
11 Дек. 1863.

Покорна Вамъ
Јорданка Филаретова.

2568. — Положение на г. Филаретова слѣдъ смрътьта на мѫжа ѝ. Пак. 97.

Достопочтенный
Г. Н. Геровъ!

Ида да Ви честитѫ нова-та 1864 година, и да Вы пожелаѭ отъ Милостиваго Бога, Вседомовно весело здраве и секо благополучіе!

Ваше писмо отъ 21 миналаго сьмъ пріела, и прочела съ голѣмо благодареніе; — Благодарѭ отъ Душѫ за гдето ми казвате, какъ и съ каквы думи треба да са относимъ към Правителството, въ прозби-тѣ си, ако би станало нуждно да подавамъ некаквы прозбы.

Вещите отъ покойнія-тъ още не са дошли до мене, казватъ, че скоро чели да дойдатъ. До тоя часъ, как-то Г-нъ Новиковъ, така и Г-жж Новикова ме иматъ доста добрѣ, миналата недѣля, самичакъ г. Новиковъ ми каза безъ да го питамъ и да говоримъ нещо, че е написалъ у Петербургъ, за смърть-тж, на мжжо ми за мене и пр. и мисли скоро да получи отговоръ нъ що и какво е написано не знаемъ повече. За това мола са и Вамъ, ако намерите за добро, кога писвате г. Новикому пишетѣ му и за мене, че сьмъ премного задоволна, и благодарна за техно добро къмъ мене относене и друго що намирате за подобро.

Азъ още нищо не знаж отъ работитѣ на мжжо ми кое какъ че може да са нареди, и се очаквамъ понапрѣтъ, и другитѣ вещи да дойдатъ, па тогава да видимъ какъ, че можемъ да са наредимъ, и на кжде ще можемъ да живеемъ, за напретъ, Охъ! Боже Милостивъ, много подобре е да не е билъ тоя животъ кой предстои сега за мене злочестна, нъ не остава друго що да са чини освенъ да кажж, че така може Богу да е било угодно нека бжде по неговата Света Воля!

Искренно благодаримъ Г-жж Марійка за поздравъ коя также, и азъ покорно поздравявамъ заедно съ Герча.

Остаямъ секога съ надежда за Ваши братски съвѣти и наставленія, за улесненіе на работи-тѣ ми.

Пера — Јорданка Филаретова.

1864. Јану. 8.

2569. — Пенсия на г. Филаретова. Що да прави занапрѣдъ? Пак. 97.

Достопочтенный

Г. Н. Геровъ!

Доста врѣме има, отъ какъ не сьмъ пріела писмо, отъ Ваша Милость, па и азъ като немахъ нещо поважно да Вы явимъ, за работитѣ си, за то не сьмъ Ви писала; Днесь считамъ себе за счаслива, като идемъ да Вы кажемъ, че сполучилъ отъ Правителство-то една малка Пенсія, отъ 400 Рубли въ сека година, за улесненіе на сина ми за Отхраната; И като стигне на Возрасть ще го земать да са изучи на казанны счеть, за това нещо азъ сьмъ много благодарна дека ще може синъ ми да получи подобро Възпитаніе за да може следъ врѣме Възвиси Бащино-то си име, кое е сичкото мое желаніе на тоя светъ, да Выди вторъ пжтъ, да сжществува на тоя светь мжжово-то ми име Достоино, чрезъ Сина му и тогава да предадемъ душата си, Богу спокойно.

Сега Вы молимъ да ми явите мненіето, за сегашній-тъ ми животъ, дека намирате, за подобрѣ да отидемъ сега да прѣживеемъ до де Детето ми поотрастѣ, азъ мислимъ споретъ що сьмъ са разговорила, и съ Вуйка ми г. Геор. В. Чалькы, за подобрѣ да отидемъ сега у Филибе, тамъ ще можемъ чрезъ Ваша милость подобрѣ да наредимъ работи-тѣ си, остали отъ Покойній-тъ мжжо ми, и други пакъ що са намиратъ у Софія, отъ Баща ми, за това ако одобрявате намереніето ми, молимъ отпишете ми, за да Выдимъ и азъ какъ да начнемъ да прибирамъ полека-лека, за що тукашни-тѣ разноски, знаете колко са тешки.

Молимъ кажете Госпожѣ Марикій моитѣ изскренны почтенія, къмъ нея, Остаямъ на всегда покорна Вамъ

Цареградъ — Јорданка Филаретова.

1864 Февр. 12.

2570. — Вещитѣ на Филаретова пристигнали. Мисли за прѣселение въ Пловдивъ. Пак. 97.

Прието 29 февр. 1864. Отг. 23 Марта.

Достопочтенный
Г. Н. Геровъ!

Вашѣ честно писмо отъ 15 Февр. пріехъ въ време, и не Вы отговорихъ съ пьрво за що въ това врѣме бехъ пріела вещи-тѣ на покоиній-тъ мѫжо ми, кои беха съсвемъ растроили Дущата ми, и не можехъ въ това времѣ, за нищо да са сетимъ и помислимъ, освенъ, да проливамъ горки-тѣ си сълзи, поне на Дрехи-те му!!!

Отъ душа Вы благодаримъ за дето ми казвате, мненіе-то си за мой-тъ животъ, като гледамъ да ми казватѣ, че ще можемъ у Пловдивъ добрѣ да поминемъ по между Верны пріятелы и роднини; това ме много утешава, и са вече решавамъ да поидемъ тая пролетъ за Пловдивъ, за това че начнемъ вече полека лека да прибирамъ и проваждамъ Вещи-тѣ си, а сетне и азъ да тьргна; азъ мислехъ по изъ пьрво, това лето да останемъ тука, за да доведемъ Брата ми следъ екзаменъ-тъ да го вида и тогава да тьргнѫ за Пловдивъ, нъ сега размислихъ и намерихъ за подобре, да го доведеме, за Воскресеніе да го видѫ и после да тьргна, защо колко повече стоимъ тука толко поголеми разноски ще направимъ и работи-тѣ ми ще стоятъ тѫй не наредени както трѣбва. За моето отиване у Пловдивъ, много ще ма задльжитѣ, ако ми явитѣ намирали са некоя такава кѫщица за мене, коя да бѫдѣ по на близо да Ваша-та кѫща да не е много голема да има отъ 3 до 4. камари и камарите да не са много големи, и до колко кирія ще трѣбва да плащамъ въ годината, въ общѣ вервамъ че Вые знаете и безъ да Вы разсказвамъ повишѣ, каква кѫща е потребна сега, за мене, въ коя да можемъ живея спокойно.

Минала-та недѣля, ме пита Г. Новиковъ, за пенсія-та, що ми дава Правителство-то, отъ дека изскамъ да я приимамъ, за да напишатъ у Петербургъ да я провождатъ, азъ казахъ, че желая да отидемъ за сега у Пловдивъ и тамъ чрезъ консулство-то може да я пріимамъ, той казва, че ще напише така да правать, за гова, ако бы да пріеме-тѣ нещо такова, може да го задьржате у Ваае до дека сама дойдж.

Отъ Душа поздравлявамъ Госпожа Марійка и Герча.

Остаямъ на всегда покорна Вамъ.

Цареградъ Јордан. Филаретова.
1864. Февр. 26.

2571. — „Селвио Пелико" и смѣтка съ книжарницата Дановъ и С-жие. Разправи съ Д. Трайковичъ. Пак. 97.

Халки 1865 Мартъ 16.

Достопочтенный
Г-не Най. Геровъ,

На 15 Февр. отговорихъ на честното Вы писмо отъ 25 Јануар. надамъ са да сте пріели одавна писмо-то ми.

Днесъ имамъ причина да Вы пишемъ заради г. Данова и Содружіе куму сме писали два пътъ зоради книги-тѣ Селвіе Пелико кои са имъ пратени отъ Покойній-тъ, чрезъ Ваша милостъ на 1862 год. нъ до сега нищо не са ни отговорили на писма-та, затова днесь имъ пишеме трети пътъ и частно са молимъ на Ваае да сторите добрина-та за да имъ докажетъ, щото поскоро

да са отговоратъ на писма-та ни и учинатъ съ книги-те това за кое сме и писали, защо тія книги принадлежатъ на г-на Ди. Тошковича, и негова милость иска да прихване стойноста имъ на нашій-тъ счетъ.

Като бехте тука казвахте, че като отидете у Пловдивъ, да прегледа-те счетъ-тъ си що сте имали съ покоиній-тъ, за кое Вы бехъ дала и копіе отъ тевтеръ-тъ, — Мола Въ истій-тъ счетъ забележете и разноските, що са стапали, за сандъци-те съ книгитѣ до Пловдивъ. Сѫщо Вы бехъ дала копіе отъ тевтеръ-тъ, що има да са зима отъ Софійско-то Училище, мола Вы явете ми писвали ли сте на Софіяне до сега, за тія пари, нія отлагаме на Вазе да приберете, и за това не сме имъ нищо писвали до сега.

Г-нъ С. Д. Тошковичъ, що имаше подъ двѣ бона да зима, отъ едного Софіянца на име Еманоилъ Поповъ мислимъ, че тія пари беше оставено чрезъ Вазе да са приберать, следователно молимъ яве-те ми поскоро, за тія пари, или бона какво стана, защо г. Тошковичъ едно-то Боно прихваща на счетъ-тъ ны, а друго-то иска да му върнеме, ако не са се зели пари-те му, а у книги-те на Покойній-тъ такова боно не са е намерило, знаемь, че кога азъ търгнахъ изъ Софія тія и две-те Бона останаха у г. Трайковича, а отъ после какво е станало съ техъ незнаѭ.

Надея са до сега да е дошелъ г. Трайковичъ у Пловдивъ, и да сте начнали да действува-те за наши-те работи, за кои съ нетърпеніе чекамъ да ми явите какъ отиватъ.

Молимъ поздраве-те Г-жа Марійка, отъ мене, майка ми, и отъ сички-те българки, що живяятъ тука на Островътъ, види са че нейна милость е забравила тукашны-те си приятелки, и не са сеща за техъ.

Г-жа Катина („Владикова-та сестра) слава Богу, за сега са намира подобрѣ въ здраве-то си, нъ Г-жа Марніонка е за сега доста зле болна, и сичкия съжаляваме, за слабостъ-та, по изъ първо беше са разболелъ Г-нъ Георги Золотовичъ доста зле и страда доста врѣме но сега е подобрѣ.

Јорд. Филаретова.

2572. — Д. Трайковичъ хитрува. Смѣтка по погребението на С. Филаретова. Пак. 97.

Г-жи Филаретовици. 12 Юлия 1865.

Г-же Јорданко,

По прѣди Ви писахъ и понеже не прияхъ отговоръ, повтарямь да Ви кажѫ, че Г. Трайковъ, както ся види, не ще плати съ добро дльга си на покойный Ви мѫжь. Той льга, че ще дойде да ся расправи каквото ся види, само за да замае работѫ-тѫ, нъ нѣма да дойде. Така не остава друго вече да ся прави, освѣнь да ся отнесе работа-та до Турско-то Началство. А и послѣ за да ся свършн трѣбва да ся проводи человѣкъ въ Софиѭ; нъ въ такъвъ случай ще стане доста разносъ. Азъ нѣмамь другъ человѣкъ да пратя освѣнь Г-на Н. Чалики, който за ходене и тамъ може да разнесе до 3—4 хиляды грош. За това размыслѣте, какво щете правите и ми явѣте, та да не ся минува врѣмя, че става работа-та по-мѫчна.

Консулъ-тъ отъ Александриѭ ми пише, какво Архимандритъ-тъ на монастыра, въ който е погребенъ покойный Филаретовъ, има 120 франкы отъ които 80 франкы сѫ за гроба и 40 фр. за литургии и помянуваніе, и притуря, че тый зиматъ отъ всички-ты оныя, които турять камыкъ на гроба, а които не турятъ камыкъ и не плащѫть, нѣколко врѣме слѣдъ смрьть-тѫ изкопаватъ кости-ты та гы турятъ въ единѫ общѫ гробницѫ. За това консулъ-тъ

ми пише да му проводимъ 120 фр. та да ся потрудите да наредите каквото да ся испроводятъ тыя пары.

На есень ные трѣбва да мѣнимъ кѫщѫ-тѫ и новѫ дѣто щемъ намѣримъ, не знаемъ, каква ще е, та щѫ Ви молѭ да ми обадите съ врѣме, ако бы да нѣма мѣсто у насъ, то дѣ да дѣнемъ санджци-ты съ книгы-ты.

2573. — Уреждане смѣткитѣ съ Д. Трайковича. Отлага се прѣселението въ Пловдивъ. Домашни разправии. Пак. 97

Халки 1865 Септемвр. 14.

Достопочтенный
Г-не Най. Геровъ,

Твьрдѣ съмъ закѫсняла съ отговоръ на честно-то Вы писмо отъ 12 Юлія, нъ на това причина-та е че са бехъ решила това лето безъ друго да дойдѫ у Филибѣ, съ Г. Василаковы, и са надевахъ лично да можемъ Вы отговоры, а по причина на холера-та особно като са появи и у Филибѣ, не са усмелихъ да търгнѫ, макъръ и да бехъ приготвила некои нѣща за въ пѫтъ. Съвремено кога вече бехъ развалилѫ намереніе-то си г. Атанасакія Въ съобщи такождѣ и некои въпросѣ за работитѣ въ Софія, на кое съ голeмо-нетѫрпеніе чекамъ Ваш, отговоръ, нъ жалко, че до днѣсъ несѫмъ получила и като са намирамъ въ голeмо безпокойство, мола Вы що-то колкото е возможно явѣте ми поскоро, какъ сторихте съ Трайковича. Като са оказва невозможно да дойдѣ той самъ си при Вазе у Филибѣ, ныя са вече рашавамъ, да помолимъ г. Чалѫки да отиде отъ нашѫ стьрнѫ у Софія, за единъ мѣсецъ растояніе, и Въ това врѣмѣ да опита какъвъ край ще може да са земѣ, на сички-тѣ ни работы съ Трайковича и пр. и какво-то има въ рѫце-тѣ му да са приберѣ.

На Консула-та въ Александрія молимъ напише-те, че азъ нема да оставимъ костите на мѫжо ми за секога тамъ, и на лето дай Боже здравіе, ще пратимъ да ги изгребѫтъ и ми ги проводѫтъ, а колко за споменуване и летурги на Архимандритъ-тъ, ще заплатя (сега, или като пишѫ за кости-тѣ; следователно молѫ Вы явете ми какво мислите за подобрѣ да направимъ).

За санджци-тѣ съ книги-тѣ совестно міе дето не Вы отговорихъ до сега, по причина, че мислехъ да ги земѫ при себѣ като дойдѫ у Филибѣ, нъ за сега г. Атанасакія ми каза че имало место у техна-та къща да са поместатъ за кое билъ и писалъ да ги пріематъ, Твьрдѣ міе мѫчно за дето утекчавамъ, както Вашѫ милостъ така и други хора съ такивѫ ангары, нъ нема какво да правимъ кога са оказва невьзможно за сега да са пратать у Софія.

Пишете да сте ми пращали и друго прѣди това писмо, нъ азъ несъмъ го пріймала, незная чрезъ кого ще да сте го пратили и кѫдѣ ще да са е денало, тоже не съмъ пріела Вашь отговоръ на двѣ мои писма прѣди това.

Г-нъ В. Х. Милковъ търгнаха отъ тука минала-та срѣдѫ, сами безъ никаква слугина, защото и двѣ-те имъ слугини останахѫ тука.

При други-тѣ съ пьрво чекамъ Вашь отговоръ.

Ваша Почитателка
Іорд. Филаретова.

Г-жѫ Марійка наедно съ любими-тѣ Вы Дечица Искренно поздравявамъ.

Иста І. Ф.

Моля Вы ако е Возможно изпрате-те санджци-тѣ у Софія кактоса си запечатены, Въ тоя случай като отидѣ г. Чалѫки тамъ да ги помести Въ къща-та ны. —

2574. — **Майката на г. Филаретовица се връща въ София. Пакъ „Селвио Пелико."** Пак. 97.

Прието 30 Апр. 1866.

Достопочтенный
Г-не Найд. Геровъ,

Като видохъ и сѫ увѣрихъ не само азъ нъ и майка ми (която безъ съмненіе е пристигнала до сега Въ градѫ Вы) че не ще може да сѫ свръши никакъ удовлетворително дѣло-то за притяжаніе-то ны като стоимъ тѫй далечь, за това решихме най после, что-то майками да отидѣ у Софія и тамъ негли съ нейно-то присъдствіе сѫ свършеше нѣчто, та да ся избавимъ отъ това зло, кое-то ны угрожава.

Прѣдставѣте си Господине, колко е мѫчно сега за мене, като останахъ сама у една кѫща, где-то как-то знайте не намирамъ спокойствіе никогы кога-то помисла въ какво състояніе сѫ намирамъ . . . . . . за това моля Вы ся покорно, що то да имате добрина-та за да снабдите майка ми какъ-то съ съвѣти кои-то считате за благославни, така съ некой достоенъ човѣкъ кой-то да сѫ придружи до Софія и да подействува Въ работи-те наедно съ нея следователно за сичко това както майка ми така и Г-нъ Стеф. Гешоглу може да Вы разкажатъ лично по подробно.

Подобно Вы сѫ молѫ разкажете на майка ми до кого сте проводили книги-те Селвіо Пелико, что-то като отидѣ тамъ да може да гы прибере, понеже както Вы е извѣстно Г-нъ С. Д. Тошковичъ е прихваналъ, за тія книги пари-те си отъ пари-те на сираче-то ми. — Азъ не сѫ съмневамъ, че Вы не сте направили до сега уравненіе-то на малка-та онѫзи сметка коя-то имахте съ покойній-тъ и че незабавно ще сѫ постарае-те да ми я съобщи-те, що-то да сѫ улекчѫвамъ съ махинане-то на такива малки и по големи сметки кои-то сѫ намиратъ по записките на Покойній-тъ.

Г-жѫ Марика искренно поздравіявамъ съ Мили-те Вы дечица, а синъ-тъ ми Владимиръ целува десници-те Вы.

При друго моля Вы приимете увѣреніе за голямо-то ми уваженіе, къмъ сичко Ваше любимо семейство, съ кое имамъ честь да бѫдѫ за всегда, Ваша почитателка.

О-въ Халки. Јорд. Филаретова.
1866 Апр. 26.

2575. — **Свидѣтелство за пенсията. Владика Партений въ София. Разправия съ Д. Манчевъ.** Пак. 97.

Прието 27 Янн. 1869. Отговор. 7 Февр.

Софія 1869 Јаннуар. 24.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ,

Ваше писмо подъ дата 20 Декем. отъ заминала-та година, въ врѣмя пріехъ и свидетелство-то Вы незабавно проводихъ у Ц-градъ до Г-на Стояновича чрезъ кое ми пише негова милостъ че е пріелъ една частъ изъ Пенсія-та ми, нъ съвремино ми пише, че била пристигнала и друга частъ заради коя-ми пише да му провода свидетелство, кое-то да бѫдѣ потвьрдено не по рано отъ 31 Декемвр. 1868 г.

И така молѫ Вы сѫ постарайте сѫ колко-то е возможно поскоро да ми начертаете поменуто-то свидетелство, и проводете го както намирате за по добрѣ т. е. направо до Г-на Стояновича, или до мене за да му го провода отъ тука;

Желала бихъ, що-то ако е возможно да издействовате за напрѣдъ да може и Г-нъ Лутеро-ти да ми прави потребни-те свидѣтелства, какво-то да не Вы беспокоѭ секога съ този трудъ, и отъ друга страна да не сѫ пропуща врѣмя-то, въ распорозуменія и други такива:

Нещо по ново ненамирамъ да Вы съобща отъ тѫдѣва, освѣнъ че Градъ-тъ ны сѫ пѫлни съ Аскерь дѣнъ отъ дѣнъ повише.

Владика-та Партенія който сѫ беше по разболелъ на пѫтъ-тъ си до Софія, сега е вѣче съвьршено здравъ, и може да сѫ позабави тука още неколко дена т. е. до катъ изъ запопи приготвѣній-те тука лица заради Поповѣ кои сѫ за сега споредъ както сѫ научавамъ на число до 7—8 души, и така отъ 18 того т. е. отъ Св. Атанасія на самъ почти секой денъ имаме служба по черкови-те, отъ Владика-та;

Свьршувамъ за сега, като Вы сѫ помола да принесете най искреній поздравъ на Г-жа Марійка, А Герчо и Деянка, слатко целувамъ Въ хубави-те имъ очици подобно поздравявамъ и Г-жа Радка, коя не знаѭ на вѣрно дали сѫ намира за сега при Вазе;

Признателная Вамъ
Јор. Филаретова.

П. П. Мола Вы сѫ, ако би да сѫ намира въ градъ-тъ Вы Г-нъ Д. Манчевъ кога го видите, кажете му защо-то чакамъ да ми сѫ отговори поскоро, относително за книги-тѣ дето сьмъ му оставила, за проданъ при търгваніе-то ми за на самъ и поискай-те му още една расписка да Вы дадѣ за пріемваніе-то му отъ мене на поменути-те книгы, и коя разумева ся, че Ваша — милость щете ми проводите; Такава Расписка Господствому беше длѫженъ да ми дадѣ още до кле бехъ Въ Пловдивъ, т. е. незабавно следъ пріеманіе-то му на книги-те, нъ както и да е надеѭ сѫ, че сега Ваша милостъ щете ми свьршите и тази работа.

Съща.

2576. — Манасиина лѣтопись. Владика Партений въ Трънъ. Разправии съ Д. Трайковичъ. Пак. 97.

Прията 15 Мартъ 1869. Отгов. 20 Март.

Софія 1869 Мар. 13.

Почитаемій Г-не
Н. Геровъ,

Ваше писмо отъ 14 Февр. на Врѣмѣ съмъ пріела, и съ благодареніе проумехъ съдьржаніе-то му:

Дѣто ми пишете заради да Вы намѣра и провода книга Манасіина Летопись на спорѣдъ желаніе-то Вы азъ не загубихъ врѣмя отъ да тѫрсѫ неколко пѫти по книгите Филаретови, и едвамъ завчера намѣрихъ една отъ училищната Библіетика, коя не е съща наспоредъ Ваше-та бележка и на коя заглавіе-то по доло ща Вы забележа, та ако би да може Вы свьрши работа, то обадетѣ ми незабавно за да Вы ѭ провода

О
переводѣ
Манассіиной лѣтописи
на
словенскій языкъ
по двумъ спискамъ:
ватиканскому и патріаршей библіотеки,
съ очеркомъ исторій болгаръ;

Прѣсъ тези дни очекватъ Владиката Партенія да са завьрне отъ Търнъ, и после незнаѭ Вѣче да ли на скоро ще търгне за Въ градъ-тъ Вы;

Тоже и Г-нъ Трайковичъ се готви за пресъ тези дни да търгне за Въ градъ-тъ Вы, кой то е натоваренъ съ работи-те на покойнній-тъ Захарія Х. Христовъ, да нарежда.

Случай-тъ дѣто щете имате за да са видите съ поменутій-тъ Г нъ Въ градъ-тъ Вы, моля Вы са покорно, и отъ Души недейте да го пропущи-те, що то да би са очистила поне сметката на едно-то боно кое-то има той Вѣче припознато, А за Въ противѣнъ случай, ако би са отказалъ да Вы брои и за сега пари-те, тогава постарай-те са поне да са промени Боно-то, отъ какъ щете прѣсметне-те колко-то ще отсече лихвата по 15 на 100 Въ година-та, разумева са споредъ условіето на Боно-то му и повише отъ 1 или 2 месеци Вадѣ да не му давате. Впрочемъ мола Вы са за Всичко това недейте му обажда, че азъ Вы пиша относително за тази работа, а действовайте си и говорѣте му като натоварени отъ своя длъжность и други такива.

Лесно е да си Въобразите Г-не и настоящи-те ми тукашни неспокойствія, като още почти никаква расправія си немаме съ този човѣкъ, както и помежду си: прѣди 4—5 месеци бехме ужъ почнали да са расправяме т. е. да са делимъ, и той са обеща прѣдъ хората, че действително остава да ни дава още 10000 гроша кои-то до 23 Апр. 1869 да ни ги внесе на пѫлно. Нъ отъ после Манолакія са оказа несъгласенъ, като са отказа майка ми да пріеме прѣдложеніе-то му т. е. да хариже на Дѣте то му миразъ-тъ дѣто и са пада да земе отъ покойна-та си дъщеря, И така работата са развлече и до днесъ, А пъкъ отъ друга страна Трайковичъ това и желаеше, що-то и до днесъ още нито боно нито пакъ пари има да ніе далъ:

На истина, че той са влада за сега съ назе доста учтиво какво-то и нія съ него и съ фамилія-та му, нъ каква полза отъ това, кога-то той самъ си никакъ неще да са смисли, и испѫлни свои-те длѫжности къмъ назе и пр.

Колкото за прѣтворноста на този човѣкъ считамъ за излишно да продьлжавамъ кого-то вѣрвамъ доста добрѣ да сте опознали Вѣче.

При друго моля Вы са прѣдайте искренній-тъ ми поздравъ на Г-жа Марійка, както и любезни-те Вы чада (Герчо и Диянка) помилувайте за менъ.

Ваша Почитателка
Јорд. Филаретова.

2577. — По пенсията. Д. Трайковичъ за Цариградъ. Негодование противъ него и екзархията. Пак. 97.

Приято 26 Септ. 1872.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Отъ дѫлго врѣме имахъ причини да Ви пишѫ, нъ отъ разни залисе едвамъ днесъ успехъ.

Преди двѣ-три седмици проводихъ до Ваша милость чрезъ брата ми (като отиваше за узнджово) Прошеніе съ кое Ви просехъ, като официялно да подействовате и пишете дето трѣбва, щото да би зела пенсіята ми по рѣдовно да ми са доставля на коя вѣксѣлите на последне отъ дѫлго врѣме не съмъ пріела. Следователно днесь Ви са мола и повторително, отъ какъ земете въ вниманіе помянѫто-то ми прошение сьврѣменно да ми направите потрѣбно-то Свидетелство и незабавно да го проводитѣ на право до Г-на Ат. Стояновича въ Ц. Градъ да го има готово, та като би да го потражатъ да са не продължава врѣме доклѣ Ви писувамъ и пр.

Вѣрвамъ да Ви е извѣстно до нейдѣ, за настоящи-тѣ бъркотій въ градъ-тъ ни, както и за отиваніе-то на Г-на Трайковича въ Ц-градъ, върху кое за сега ставатъ разни критикуванія и неприятели-те му намериха врѣмѣ да пжрскатъ обществени-тѣ пари за да телеграфисуватъ длжги и широки Дѣпеши както до екзархія-та така и до Садразамино съ кое искатъ да прѣпоручатъ Трайковича, че не билъ добжръ човѣкъ и други много. — А при това слушамъ, че некои си изражавали негодуванія противъ Екзархія-та за дѣто не били пріели още никакъвъ отговоръ на телеграфе-те и писма-та имъ върху тази работа. Следователно какво ли следствіе щатъ зематъ тези неблагопріятни за градъ-тъ ни работи видещемъ.

При друго молж Ви са да принесете на искреніи-те ми поздравленія на Г-жа Марійка сжщо и на Г-ца Радка Гугова.

Софія 　　　　　　　　　　Отъ Душа Признателна Вамъ
1872. Септ. 22. 　　　　　　　Јорд. Филаретова.

На последне ми писа братъ ми, че било са заметнало недѣ изъ книги-те му моето прошеніе, и като не знаж да ли го е намерилъ за да Ви го прѣдаде и за това азъ направихъ друго кое-то Ви тука притварямъ.

Сжща.

2578. — Искане свѣдѣния за затворницитѣ по обира на пощата при Орхание Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 16 Ноемвр. 1872.

Госпоже Јорданко,

Тыя дни ся научихъ, че по причинж, дѣто прѣди нѣколко врѣмя ся бѣ обрала поща та при Орхание, Софийско-то Начялство иззатворило много невинны хора и продлъжява всякой день да запира и другы и гы мжчи. Това ако е истина, то е противно на законы-ты, зачтото да мжчять чловѣка за каквж да было винж е забранено отъ закона, та вѣрвамь достигнжли-ти до тука слухове да сж прѣувеличени. Но какъ да е, азъ Ви ся молж да ся потрудите да ми отпишете, истина ли е това, и много ли хора има запрѣны, кои сж тии, зачто гы запирать, истина ли гы мжчять и съ каквы мжкы гы мжчять.

Писмо-то си дайте г-ну Лутероти да ми го прати по тѣхнж-тж пощж, както и азъ Ви пращамь това писмо до него.

Въ ожидание Вашь отговоръ желаж Ви да сте здравы и честиты.

Почитающий Васъ
Н. Геровъ.

2579. — Обиръ на пощата при Орхание. Димитръ Общи. Затворници въ София. Пак. 97.

Прието 29 Ноемвр. 1872.

Господинъ Н. Геровъ!

Почитаемо-то Ви отъ 16 того пріехъ и разумехъ съдържаніе-то му.

Достигнжли-те до Васъ слухови не са никакъ лъжовни нъ може бы да са прѣувеличени. Прѣди мѣсяцъ и половина, като провождали отъ Орханіе 125 хиляди гроша за Софія у една талига придружена съ едно заптіе. Когато были въ клисура-та коя извожда у Софійско поле напада са талига-та отъ 14 души разбойници, кои като испукали съ пушки-те си хората са разбѣгали

и они спокойно раздѣлили пари-тѣ. Чтомъ са научи тукашното Началство за случка-та тукашній-тъ управитель отиде самъ да разглѣда работа-та и да са потруди за улавяніе-то на виновни-тѣ. Сички-тѣ старанія бѣха напрасни, и той са завърна въ Софія безъ успѣхъ, като остави хора да слѣдватъ работа-та. Прѣди мѣсяцъ врѣме извѣстяватъ отъ Орханіе на управитель-тъ, че работа та ся разяснила, и той незабавно потегли за Орханіе. Начинъ-тъ съ кой са могли да открія̂ть тайната расказвать слѣдующій-тъ. Пуснали двата турци облечени просто, кои, чтомъ срѣщали нѣкого запирали го и му казвали тія думи: нія знаеме, че и ти бѣше у тайфа-та, дѣто обраха хазна-та, нъ или ни дай 10 хиляди гроша или ще та обадиме, човѣкъ-тъ като не былъ участникъ въ дѣло-то отказвалъ са и си отивалъ по работа-та. Най-послѣ дохождатъ до единъ касапинъ на когото повторили сѫщитѣ думи, кой като знаелъ работа-та уплашилъ са и отговорилъ; братя мълчете, че и мене ма излъгаха, казаха, че ще ни дадатъ пари па ни не дадоха нищо. А сичко-то знае еди кой си ковачъ тогава хванали ковача и отъ като го обесили на синджиръ и съ многу принужденія указалъ на нѣкого си Димитра, кого турцыте казватъ сърпли Димитре или Димитрій Общій. Този момъкъ безъ да са дадѣ да го мѫчатъ обадилъ имъ че ще казва сичко кое знае. Този Димитъръ указалъ на много лица, казвалъ, че имали голѣми планови, че тія пари были обрали съ цѣлъ да купуватъ за тѣхъ орѫжия съ кои слѣдъ година—двѣ да подигнатъ България на кракъ. Изявилъ тефтери на кои были написани хора съ промѣнени имена Еврейски Турски и пр. Колкото хора са указали отъ него сички-тѣ са запрѣли тъй що като са завьрна тукашній-тъ управителъ въ градъ-тъ ны доведе 38 души у синджиръ. Между които и една жена съ билезици на рѫцете. Влезе въ града съ големъ тріумфъ на 29 октомвр. съ тупани зурни таламбази пуканія пушки и проч. отъ тогава всяки вечерь са събира комисія отъ по лични-тѣ граждани, Турци, Еврей и Христіяне и испитватъ работа-та чрѣзъ истиндакъ. Отъ градъ-тъ ни са уловиха двама по указанія-та на помянѫтій Димитрій отъ тѣхъ единъ-тъ са пусна като не са призна, че е билъ въ разговоръ за такива нѣща, а второй-тъ учитель-тъ на турскій язикъ Хр. Ковачевъ са държи и до днесъ подъ арестъ въ каушъ-тъ при заптіета-та. Освѣнъ тія двама-та уловиха още трима отъ села-та. Сички тія около 60 души, съ послѣ докаранитѣ отъ Тетевенъ са запрѣни до днесъ.

Мѫки тука не са задавали на запрѣни-тѣ явно, нъ каквото увѣряватъ тайно трѣба да има както тука така и по Орханіе и Тетевенъ имало е такива примери.

Между запрѣнитѣ има и Богати хора отъ Тетевенъ и Орханіе нъ повишето са селяни колибари, кои почти сички си изповѣдаха, че са участвували до 14 души въ разбиваніе-то на хазна-та други-тѣ не са признаватъ. Научаваме са, че Яверъ паша и Х^и Іванчо Пенчовичъ са тръгнали отъ Ц-градъ за тука по тая работа очекуваме ги.

Приносящій-тъ е вѣренъ и вѣщь отъ работа-та и може да са научите отъ него кое не ми е дошло на умъ да Ви пиша.

Поздравіявамъ Ви заедно съ почитаемото Ви семейство.

София 1872 Ноемвр. 24-ий

Ваша Почитателка
Јордана Филаретова.

П. П. Дѣто Ви бехъ писала по прѣди и проводила прошеніе заради пенсія-та ми. Желаѭ да ма извѣсти-те да ли сге добили некои по нови свѣденія врьху тази работа, следователно азъ сѫ намирамъ въ голѣмо удивленіе като гледамъ, че наближава почти цела година отъ какъ не съмъ пріела пенсія-та си.

Сѫща
Јорд. Филаретова.

2580. — Прошението за пенсия ще бѫде изпратено въ посолството. Коп. кн 5. 331.

Пловдивъ, 8 Декемвр. 1872.

Госпоже Јорданко,

Прошение-то Ви относително за пенсиѭ-тѫ Ви на врѣмя прияхъ, нъ право да Ви кажѭ, още не сьмь писалъ на Посолство-то за него, по причинѫ, че оттогава още не сьмь пращалъ пощѫ-тѫ си. На излѣзъ на тоя мѣсяць щѫ ѭ пратѫ (пратѫ) и тогава щѫ пишѭ, та имайте, молѭ Вы, малко трьпѣние.

Желаѭ да знаѭ, какъ ся поминувате въ София, мирны ли сте, или има нѣчто да Ви задѣва.

Желаѭ Ви да сте здравы и честиты.

Почитающий Васъ
Н. Геровъ.

2581. — Новости отъ Софийско. Пак. 97.

Прията 14 Дек. 1872.

Господине Н. Геровъ!

На бѫрзо са отговарямъ на честнно-то Ви отъ 8 того кое пріехъ на врѣмѣ и проумехъ съдържаніе-то му.

Заради новости кои-то са намиратъ за сега въ градъ-тъ ни оставямъ отъ приноситель-тіе на настояще-то ми да са извѣсти-те лично. Следователно ако би са породили некои по важни прѣзъ тези дена съобщи-щѫ Ви пакъ.

А колко-то заради пенсіята ми да би са турила въ порѣдовно излизаніе оставамъ на Ваше-то съдействіе, и заради кое Ви крайно умолявамъ.

Софія
1872 Декем. 11.

Ваша Почитателка
Јорд. Филаретова.

2582. — Самоковски Доситей прѣглежда смѣткитѣ на Д. Трайковича. Сѫдебна комисия. Насилия. Диаконъ Левски. Пак. 97.

Прията 26 Дек. 1872.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Следъ като Ви поздравявамъ съ празници-те на Рождество Христово, желаѭ Ви тоже да посрѣшнете и новата 1873-та година чрѣзъ най Вѣсело всѣдомовно здравіе.

При друго нека Ви съобща и за най прѣсните новини въ градътъ ни. На 21-ый того пристигна Св. Самоковскій Г-нъ Доситея наедно съ Г-нъ Захарія Гюровъ кои били натоварѣни отъ Екзархія та да прѣгледатъ сметки-те на Софіиска-та община върху суми-те що са дирили отъ Г-нъ Трайковича, и други такива, следователно на другій-тъ денъ Владика-та повикалъ неколцина отъ по първѣнци-те и отъ като имъ прѣдалъ едно отворѣно писмо отъ Негово Блаженство върху тези работи, заповѣдалъ имъ еще незабавно да си донесатъ и тевтерѣте та да са подкачи прѣглежданіе-то на поменути-те сметки, на това гражданете му отговорили че у техъ не са намирало никакви такива тевтерѣ, А знаяли че наистина у Трайковича останали много пари отъ Църк-

вата като са правила, нъ те му ги сега вѣче харизували и за напрѣдъ нещели вѣче да му диратъ никакви смѣтки, и не имъ оставало друго за сега освѣнъ да имъ са покори Трайкови съ едно прощавайте братія, и те били готови на часътъ да му опростатъ всичко и да са помиратъ. Върху това Владиката имъ е отговорилъ доста, и най сетне като имъ заповѣдалъ да му дадатъ писмено това дѣто са изказали и отговоръ на неговото писмо дѣто имъ е прѣдалъ. Обадилъ имъ че не му оставало повише за какво да седи и незабавно на другій-тъ день ще си търгне както и направи на 23 истого заранта рано си търгна за Дупница, А пъкъ за писмото му обещали, че щели да му го проводатъ съ особинь човѣкъ защо-то немогли толкози наскоро да го приготватъ.

Колко-то за онези работи дѣто върши намирающа-та са комисія въ градъ-тъ ни немогѫ нищо положително да Ви кажѫ. Такава тайность са пази въ истиндацы-те дѣто неможе да са научи нищо отъ вънка. — Чучно ми е какъ и Г-нъ х-ъ Иванчо като българинъ още съ никого отъ тукашни-те си пріятели и познайници не са е видвалъ единъ-два пѫти и следователно не са знае какъвъ ли край щатъ зематъ тези работи, отъ завчера слушамъ че до сенэва едвамъ половината отъ запрѣни-те са могли да изкаратъ прѣдъ поменута-та комисия на испитъ, а пакъ за други-те казватъ че трѣпѫрва щатъ ги изкарватъ, нъ както и да е градъ-тъ ны и особенно околностъта т. е. по села-та хора та са намиратъ въ най лошо положеніе. Грабителства-та и убійства-та закачиха да са извършоватъ съвсемъ явно отъ проклети-те черкезе и други темъ подобни и не са заминува денъ безъ да докаратъ некого раненъ на градска-та болница за да му изваждатъ куршиме и пр.

Отъ прѣминала-та седмица са раздадѣ слухъ, че дошло съ телеграфо извѣстіе до тукашно-то началство, какво некой си Діяконъ на име Асланъоглу кой-то билъ спорѣдъ названія-та на Сърплій Димитра глава на тази работа и местопрѣбиваніе-то му било около Пловдивско-то окружие, билъ са хваналъ отъ т. правителство около Руссе, и го карали въ градъ-тъ ни на сѫдъ, следователно става близо 10-тина дена отъ какъ са е разлалъ този слухъ и още нищо нема да са види, нъ както и да е азъ любопитствувамъ да зная какъвъ ли ще да е този човѣкъ комуто името толкова гърми какъ-то и да ли е хванатъ на вѣрно. —

Слѣдъ като Ви замолѭ да принесете най искреній-те ми поздравленія до Г-жа съпруга-та Ви, Оставамъ за всегда съ най учтиво къмъ Васъ

София — Уваженія
1872 Декем. 24-ый — Јорд. Филаретова.

2583. — Хр. П. Ковачевъ затворникъ. Очакване диакона Левски въ София. Фотографиране запренитѣ. Пак. 97.

Принято 1 Ян. 1873.

Почитаемій Господине
N. Геровъ!

На 24-ый того Ви писахъ съ т. поща притворѣнно въ писмо до Д. Михалова, и на кое за пріемваніе-то Ви чекамъ да ма извѣсти-те. — Днесь имамъ случай да Ви пишѫ и настояще-то си като съмь натоварена да Ви съобщѫ следоющите.

Единъ отъ запрѣни-те на име Христо Петровъ Ковачевъ родомъ отъ Сопотъ който беше учителъ въ градъ-тъ ни, моли са изъ затворо ако е възможно да са защити чрѣзъ Васъ, (като види твърдѣ на зле) да са каже че

е Вашь поданикъ. Той е обвиненъ отъ Димитра като съучастникъ въ заговора, нъ самій-тъ до днесъ не са е призналъ. Той е былъ на 1871 Авг. 15 въ Карлово на расходъ и мисли, че ако му са напише паспортъ това дато да носи. Непознавамъ правилата на наше-то правителство за това възможноліе или не явѣте ми незабавно, съ какъвъ-то начинъ знаете.

Друго по ново отъ тези работи незнаѭ освѣнъ, че отъ 3—4 дена насамъ са очекува въ градъ-тъ ни Діяконо (Левски) кой-то казватъ, че билъ уловѣнъ отъ т. правителство на хърсово като са качувалъ на Параходъ-тъ да прѣмине на отъ срешна-та страна, още завчера слушахъ, че отишли отъ тука заптіе-та да го прѣсрешнатъ нъ до този часъ още не са го докарали. Некой казватъ още че като наблизи градъ-тъ щели да му излезнатъ съ музика-та да го посрѣшнатъ, нъ това не ще да е дотамъ вѣруятно защо-то са се повише сокачни прикаски.

Отъ завчера довѣдоха и фотографино отъ Самоковъ да извади портрети-те на всички-те запрѣни по тази работа: кой-то и незабавно захвана да работи, слушамъ че тези портрети щели да бѫрзатъ да са искаратъ поскоро и съ неколку пощи да ги проводатъ въ Ц-градъ. Следователно крайтъ на тези работи ще чекамъ отъ Врѣме-то да ни покаже.

Слѣдъ като Ви поздравявамъ вседомовно оставамъ за всегда съ най покорни къмъ Васъ уваженія.

Софія — Ваша Почитателка

1872. Декември. 30-ый — Јорд. Филаретова.

П. П. настоящето ми е запечатано съ по-големійтъ печатъ отъ мѫжъ-тъ ми и пликъ-тъ му е надписанъ съ моя рѫка само по френски. И следователно заради кое не са съмнявамъ, че и Г-нъ Лотероти ще Ви го достави по най сигуренъ начинъ. Като му е извѣстно че почти всички-те мои писма до Вазе са късаѭтъ повише вьрху мои-те си часни работи до Посолство-то и пр.

(Съща).

Въ този часъ като свършихъ писмо-то си научихъ са, че докарали Левски въ единъ шеркетъ обкованъ въ железа и придруженъ отъ неколку заптіе-та.

(Сѫща).

2584. — Левски хванатъ и доведенъ въ София. Показанията на Левски. Димитръ Общи обѣсенъ. Пак. 97.

Софія 1873 Јануар. 13-ый.

Почтенній ми сродниче
Г-не Н. В. Чалики!

Писмото Ви отъ 5 того на врѣмѣ пріехъ и съ благодареніе проумехъ съдьржаніе-то му.

Днесъ имамъ да Ви съобщѫ и други нѣкой новости изъ градътъ ни и кои вѣрувамъ че щатъ Ви бѫдатъ доста любопитни.

Следъ толкова си чалѫчисуваніе отъ страна на т. правителство едвамъ най сетне сполучили да уловатъ и сыщій-тъ Левски когото незабавно и довѣдоха у градъ тъ ни прѣзъ нощъ, наедно съ други еще двамина, кои положително незнаѭ какви са иідѣ са уловѣни. — Незнаѭ да ли ви е извѣстно какъ е уловѣнъ този Левски но нека Ви кажѭ до колко-то съмъ чула, че той са е доста борилъ като е убилъ и ранилъ неколко заптіе-та и най сетне като сполучили да ранатъ и него на десната стѫрна у главата тогава му са

замаяло свѣсъ и падналъ полумъртавъ въ рѫце-те на непріятели-те си нъ за раните му както слушамъ нещe да са дотолкози опасни следователно той бе изваждланъ до завчера саму неколку пѫти на истинтакъ прѣдъ комисія-та и отговорите му са били тези доколкото съмъ могла да са науча горѣ доло: Той отказвалъ съвършенно да е ималъ познайнство съ Димитра Общій, който са секакъ мѫчилъ да го укашка, и казалъ че този човѣкъ е лошъ и просто хайдутинъ, който злоупотребилъ името на комитетъ-тъ и като преминалъ по тѣзи страни сполучилъ да измами невинни-те си дружина на такива противосовѣстнии и противо Царя работи.

Аза себе си казалъ че той е сѫщій-тъ (Левски) и е слуга на комитетъ-тъ кой-то отъ 10 год. врѣме ходилъ спорѣдъ заповѣдите на Господарѣте си, тогава те го попитали кои сѫ тѣзи негови Господарѣ и гдѣ са намиратъ, той имъ отговорилъ че те били у Влашко нъ не ги познавалъ защото секога когато са билъ явявалъ прѣдъ техъ за да му прѣдадатъ заповѣдите си лица-та имъ били покрити съ маски. А сѫщо и за по тези страни казалъ, че съвършенно непознавалъ никого освѣнъ едного отъ Ловѣчъ нъ и той билъ побѣгналъ.

Заради комитетъ-тъ казалъ така, че неговата целъ не била противо Тур. народъ нито противо Царъ-тъ а противъ чиновницитѣ му, кои не изпълнявали точно царски-те заповѣди, и щели да работатъ до тогава до когато намератъ згодно врѣме да са яватъ прѣдъ Царъ-тъ и да му съобщатъ всичките злоупотребленія въ държавата му съ една рѣчъ искатъ испѫлненіе-то на Хатихумаино.

На 10 того у срѣда 2 часа прѣди сѫмнувание обесиха Димитра Общій на край градо дѣто го и заровиха часътъ на 7 прѣ същій-тъ дѣнъ. Съдържаніе-то на книга-та що е била прикачена, на него като е виселъ е било горе доло това. Този на име Димитрія Янялія кои-то прѣминалъ по тези страни да повдига Българете на бунтовство и сполучилъ да измами неколцина горки глупави на кои прѣдводителствувалъ да нападнатъ и разграбатъ Ц-ска-та хазна. Този същій-тъ е и убійца-та на Діяконо у Орханіе, и други такива. За други-те запрѣни казватъ, че сега у Понеделникъ щели да тѫргнатъ за Ц-градъ, а отъ тамъ щели да ги распѫрснатъ изъ по разопрѣдѣлените имъ места на заточеніе. А съ Левски какво ли щатъ сторатъ не са знае, той не е запрѣнъ при другитѣ виновници у Конакъ-тъ, нъ дѫржатъ го у къшла-та подъ караколъ отъ доста Аскеръ.

При тези моля Ви принесете най искреній-те ми поздравленія до Г-жа Майка Ви, Г-жа сестра Ви Маріола, Г-жа Марійка Герова, както и Г-на Герова; се така пріемете поздравленіе и отъ страна на майка ми, както и най учтиво рѫкоцелуваніе отъ сино ми Владимира, кой то Слава Богу е добрѣ до този часъ и учи са у дома на спорелъ сила-та си. Относително заради него-во-то по високо образуваніе има да попросимъ и Вашето добро мненіе както и мненіе-то на Г-на Герова, нъ ще оставѫ за други пѫтъ, защо-то днесъ писмо-то ми стана твърдѣ длѫго.

Ваша сродница и Почитателка
Јорд. Филаретова.

2585. — По пенсията на г. Филаретова. Пак. 97.

Приято 15 Мартъ 1873.

Софія 1873 Март. 9.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Пише ми Г-нъ А. Стояновичъ изъ Ц-градъ, че съ големій мѫчноти едвамъ намѣрили въ канцелярія-та една менителница изъ пенсія-та ми издадена въ Петербургъ на Марта 1872 год. и така както гледате остава ми да ди-

римъ още за цела година и заради това молѭ Ви ако е възможно по на скоро дано ми направите потрѣбно-то свидѣтелство, кое ако обичате проводете го направо до Г-на Стояновича ако ли не то проводете го до мене за да му го проводѭ отъ тука.

Следъ тези поздравявамъ Ви наедно съ Г-жа Марійка и любезнитѣ Ви чада. И оставамъ за всегда съ най учтиви къмъ Васъ

Уваженія

Јорд. Филаретова.

2586. — Помощи рѫкодѣлия за благотворителното братство „Просвѣщение“ въ Цариградъ. Пак. 97.

Почитаемій Господине

Н. Геровъ!

Пишатъ ми отъ Ц-градъ да провоца чрезъ Вашѫ милость събрани-те отъ части и изъ нашій-тъ градъ некои рѫкоделія за Бла. Бра. „Просвѣщеніе“ въ Ц-градъ. За това днесь като имамъ случай да ги проводѫ заковани и ушити въ едно малко санджче, съ надписъ до Ваша милость. Следователно умолявамъ Ви да са погрижате щото колко-то е възможно по за скору да би са доставили въ Ц-градъ, защо-то както знаете до издаваніе-то на лотарія-та врѣме-то е вѣче тврдѣ късо.

Доста врѣме има отъ какъ не съмъ пріела писмо отъ Г-на А. Стояновича изъ Ц-градъ и незнаѭ положително какво е сторилъ съ нередовното издаваніе на пенсія-та ми, впрочемъ азъ несѫ и съмневамъ, че сте му проводили и свидетелство-то на врѣме, обаче пакъ Ви са молѭ да пишете ако е възможно и още единъ пѫтъ до Посолство-то и дано би са поуредило издаваніе-то на тази моя пенсія.

При тези моля Ви предайте най искренитѣ ми поздравленія до Г-жа Марійка и любезни те Ви чада.

Софія — Ваша Почитателка

1873 Апр. 25. — Јорд. Филаретова.

П. П. Поменуто-то санджче Ви провождамъ днесь по кираджія (талигаджія) на име Димитѫро Мирчоглу Пазарджиклія и за кирія-та му до Пловдивъ щете му заплатите 10 гроша.

Апр. 30-ый — Сѫща.

2587. — Мисли за бѫдещето на чедото си. Пак. 97.

Прието 30 Апр. 1875.

Почитаемій Господине

Н. Геровъ!

Идѫ да Ви поздравѫ за празници-тѣ на Свѣтло-то Христово Воскресеніе, кое Ви желаѭ да сте посрещнали и прѣминали вѣсело и за много еще години, до дѫлбоки старини обградени чрезъ най вѣсело вседомовно здравіе както и съ всички свѣтовни щастія и благополучія да го празнувате!

Г-не Геровъ искамъ да Ви явѫ и намереніе-то си кое-то имамъ за единственій-тъ си синъ Владимира, кого-то следъ малко врѣме съмъ рѣшила вѣче да завѣдѫ. Въ Руссія за да го поместимъ на приличното мѣсто за бѫдеще-то му воспитаніе и образуваніе.

Понеже ми сѫ пада на пѫтя да прѣминемъ прѣзъ Пловдивъ, азъ отъ сега сѫ ублажавамъ и надѣвамъ да ма снабдите съ доброжелателны наставленія за сина ми, за подлѫго-то ми пѫтуваніе и за моите къмъ него длѫжности, защо-то рѣшеніе-то ми безъ друго тая година да сѫ настани синъ ми е вѣче свършено, на кое-то причините сѫ повечето несвършенство-то на нашите собсвѣны училища.

Искрено поздравлявамъ Г-жа Марійка съ дѣца-та, кои-то отъ сърдце целувамъ. — Поздравявамъ и Васъ и остаямъ съ надеждѫ за добро виденіе, ако е рекълъ Господъ прѣзъ идующи Май.

Софія Јорд. Филаретова.

1875 Апр. 26.

П. П. Предай-те молѫ Ви сѫ искреніи-тъ ми поздравъ и на прѣдобріи-тъ ми сродникъ Г-на Н. Чалѫки.

(Сѫща).

2588. — Дълги и широки извѣстия за обири, насилия, грабежи, злоупотрѣбления, подкупи и други незаконности изъ Софийско. Пак. 97.

Прието 17 Септ. 1876. Отгов. 5 Окт.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Уважаемо-то ми Ваше писмо отъ 28-ый Авгус. пріехъ. Много ми стана драго, гдѣто ми показвате случай да мога да послужѭ, на народа си. Ето защо Ви ся и обѣщавамъ да Ви пишѭ постоянно за всичко, каквото ся научимъ да става тѫдева. Това което Ви пишѭ сега, можехъ и още заминналата недѣля да Ви го пишѭ, ако небѣхъ пріела писмо-то Ви скоро прѣди отіванието на пощата. Мислехъ да пишѭ съ турската нъ несмѣяхъ.

Злоупотрѣбленіята, които ставаха и ставатъ тѫдева небѣха отъ този родъ както въ Пловдивско и Пазарджичко. Тука освѣнъ Раковица село 4 часа далечъ отъ София, дѣто бѣха дошли нѣкои отъ въстаници-тѣ и повдігнали жителітѣ, не се покътна никое друго за това и то само пострада отъ огънъ и съвършено разореніе, а всички тѣ други села страдаха за дълго, като търпѣха всѣкакви притесненія отъ башибозици-тѣ и черкезе, които обикаляха отъ село въ село да диратъ комита-та. Какво е было теглото на селянето въ селата ся разумѣва отъ това: въ едно село (Лозянъ) отишли цигане на мандрата и искали отъ овчарете по нѣколку оки сирене и масло, инакъ ще гы обадятъ, че сѫ комита; и селянетѣ, които вече знаеха що тегли тѫй наречената комита, даваха мълчешкомъ всичко що имъ са поискаше, каквото: масло, медъ, аби, поясе, опинци и др. че въ тоя случай е страдала и честь-тѫ на беззащитніа селяниннъ вънъ отъ всѣко съмнение, за доказателство на това служи Ихтиманъ, гдѣто при все, че жителитѣ му не сѫ дали никакъвъ знакъ за въстаніе или поне друго такова, нъ тамъ въ послѣдне заминалитѣ башибозуци сѫ направили страшни свирѣпства; не сѫ оставили почти ни едно момиче ни една жена необезчестени; и много отъ нихъ за да недочекатъ и още единъ пѫть подобно свирѣпство по бѣгнали сѫ въ Самоковъ. Въ това врѣме не смѣеше да се оплачи никой при мѣстно-то началство, защо-то знаеше, че или нема да се чуе жалбата му или ако ся чуе и злоупотребителя биваше помъмранъ, то тѫжительтъ небеше вече отъ послѣ сигуренъ за живота си. По тѫзи причина и прѣдпочиташе да търпи съ надежда на полобро бѫдѫще. Имаме и такива случай, гдѣто тѫжители-тѣ биваха затворени, тѫй на примеръ на единъ селянинъ отъ Брезникъ дохождатъ башибозуци отъ

Радомиръ, влизатъ въ дукяна му біятъ, колкуто намѣрятъ, вѫтрѣ, между които имало и единъ свѣщеникъ, а въ това врѣме влизать други въ кѫщата му и му зиматъ нѣщо около 2000 гроша после знаемъ, че сѫщія селянинъ бѣше затворенъ. Колкуто за отниманіе на добитъкъ нема ни дума: черкезетѣ денемъ влизаха въ оборетѣ на селянетѣ и отвързваха коніете имъ или просто като гы срѣщаха на пѫта гы земаха, като казваха, че ще гы повърнатъ на ступанеге имъ, кога са върнать отъ бойного полѣ. Нъ такъвъ случай не са чу. Отъ тука бѣше това частно така, нъ отъ горѣ отъ къмъ Пиротъ и Нишъ прѣкара се прѣзъ тука и Радомиръ всѣкакъвъ добитокъ: овци, кози, крави, коніе и волове съ хиляди подъ прѣдлогъ, че е сърбска стока, че всичката тая стока не е била Сьрбска имахме случай да научиме отъ жители тѣ на три села: Железна, Чипаровци, и Влашко село (Берковско окружіе). Въ тѣзи три села не осталъ нити единъ конъ за лека; черкезетѣ съ нѣколцина поляци турци гы закарали всичкы; и тѣ бѣха дошли тука да гы диратъ, нъ като неможе да ся узнае отъ тука на кѫдѣ сѫ отишли, изпратиха ги въ Пиротъ защото поляцитѣ были отъ тамошнитѣ и селянете гы познавали. Да ли гы намѣриха, незнаемъ. Колку ли Пиротски и Нишки села сѫ оплячкани до сущъ, не можемъ положително да знаемъ, нъ слушамъ чудесій отъ плячки и съсипуваніе на цѣли села. Ній само имахме случай да виждаме. Дрѣхы и кылиме отъ Пиротско да прѣносать башибозуцы-тѣ кои-то ся върщаха. Отъ къмъ Берковско ето що научаваме. Въ начало-то на Јулія заминала една сьрбска чета и дошла при селата Долни и горни Ломъ; заминува прѣзъ планина-та и дохожда въ Чипаровци, Желѣзна и ся спира въ Чипаровскіа монастиръ. Подиръ 24 часа дохожда Царска войска и башибозуци, на които като не могла да противостои четата отеглила ся като оставя на селянетѣ по 10 пушки. Турци-тѣ подиръ това влизатъ въ монастиръ-тъ опустошаватъ го до край като събиратъ църковни-те утвари на купъ и ги запалватъ; избодуватъ на иконнитѣ очитѣ и допустнали на единъ евреинъ, кои-то ся намерилъ съ тѣхъ да ся ругае всячески съ кьрста. Отъ послѣ ся намѣрили труповетѣ на единъ Јеромонахъ и на единъ слуга убити. Послѣ отиватъ сѫщитѣ въ село Бѣлимелъ оплячкуватъ го заедно съ добитъка 20 души селяне по богатечки затварятъ въ Берковица като сърбе, убили нѣколку отъ жителитѣ и една млада невѣста Обесчестили прѣдъ очите на мѫжа ѝ. За това и др. нашиа тука митрополитъ, който прѣди една недѣля ся завърна отъ Русе, както и по напрѣди неговіа намѣстникъ за други нѣща сѫ писали на Екзархія-та споредъ както ми каза единъ нашь пріятель, който ималъ случай да чете и двѣте писма. Въ онова отъ намѣстника, казва ми сѫщіа пріятель, имало между другото и това какъ сѫ были принудени Българетѣ членове отъ мезлишитѣ, както и самия архіер. намѣстникъ да подпишатъ една мазбата, безъ да я прочетатъ и безъ да знаятъ що съдържава, нъ която както отъ послѣ узнали имала за цѣлъ да опровергае нѣкои злоупотребленіа описани, както казватъ отъ френ. тука консулъ. Въ сѫщото писмо има а и нашій-тъ пріятелъ, който самъ слушалъ отъ сѫщитѣ хора да приказватъ потвърждава, какъ сѫ были принудени нѣкои позаможни неповинно обвинени и затворени Българе по послѣдни-тѣ приключенія да подписватъ бона въ загворъ-тъ отъ понѣколко лири, за да гы освободятъ, когато вече невиненность-та имъ ся доказала и когато хвана да ся мълви за освобожденіе-то имъ. Тѫй на пр. нѣкой си Величко отъ Дупница е подписалъ и броилъ 35 т. л.; бившіа Діяконъ на Самоковскіа Владика е обещалъ 5 т. л. които послѣ изпращаніето му тражеше да дадѣ, нъ ся избави, защото тѣзи, които гы трьсеха отидоха него денъ за Нишь. Приказва ся за нѣкое си момче Георгій отъ Жабляне Радомирско да е дало 80 л. т. Приказва ся и още за единъ Бълг. отъ Царено село Піянечко оклеветенъ отъ единъ свѣщенникъ заедно съ двѣ калугерки, като отивали по просія въ Сърбія и Влашко, че имали тайни заговори. Подиръ една

година затвора калугерки-тѣ сѫ пустнати и обикалятъ тѫдева да просатъ за да са хранатъ, а чаловѣка е още затворенъ както казвать за да ся откупи и той не билъ ужъ богатъ и могълъ да дава. Попътъ който нѣколку пѫти е просилъ изъ затвора да ся потурчи и той е пустнатъ да шпіонува при все, че ся е вече доказало, че клеветата му е была гола лѫжа. За такива даванія-та рушвети ся слуша многу талева, нъ тѫй като турскія законъ наказва еднакво и тогова, който е далъ, както и оногози, който е зелъ, то и всѣкой, който е далъ бои ся да каже колку и на кого е далъ, като ся дава това само между четири очи. Струва ни ся, че такова нещо ще да ся намира и въ сметки-те на Покойніа Ловченски Діонисіа, за което ако го има неще да го незнае и Екзархія-та, на която са били изпратени сметки-те му.

Въ Малешово въ Македонія село Разловча по причина, че 18 души отъ селото излезли прости хайдути безъ никаква цѣлъ за въстаніе, а само за просто частно обесчестяваніе и насилуваніе на жени, сестри и роднини. Османна Юзбашія отъ Софія изгори и расипа целото село. И около 80 души отъ околни-те села ся докараха въ Софія, кои-то всички са пуснаха като невинни. Между това изказаха мѫките кои бѣха прѣтѫрпели въ Струмица, бой, търканіе по Цафарите на нозе-те имъ съ тояга, вързуваніе главата между краката, бесене на синджиръ и пр. 4 души бѣха умрѣли до гдѣто ги мѫчили, другите, кои-то довѣдоха въ Софія исповѣдаха всичко това въ испитете си нъ и до сега не са земали въ вниманіе да накажатъ спорѣдъ закона мѫчителите; Мнозина отъ доведенитѣ имаха по гѫрба и по целата имъ снага рани отъ бой.

Както вѣче казахъ тука нема цѣли села съсипани и ограбени, нъ частни хора много пострадаха отъ грабеніе и да хранатъ башибозуци-тѣ, а че е имало и убивни не сме въ състояніе да знаемъ точно нъ чуеше ся да приказватъ, че въ врѣме потъпкуваніето на нещастното Българско въстаніе да сѫ загинали много хора по пѫтищата та и по нивите си, на които башибозуцитѣ опитували ножовѣтѣ и пушките си. Прѣзъ тези дни слушамъ че некой селянинъ говорилъ: нема ли нема ли убити; да има нѣкой да дойде съ мене да му покажемъ по долове-тѣ труповетѣ на убити хора. Колкуто за біене може да ся каже безъ увѣличеніе, че не е осталъ селенинъ не битъ, когато гледаме тука въ града, че біятъ. Особенно сега, казвать, много страдаѭтъ селянетѣ отъ біене, като обикалятъ заптіета по селата да събирать данъка, който ся иска да ся изплати съвършенно. А пакъ псувнитѣ на вѣра и други противъ всички ни гы слушаме на всѣкоя стъпка. Тѣзи злини ако ставатъ тука, гдѣто на близо има и консули, то забележете, че по казытѣ ставатъ хиляди пѫти по свирепи. На късо, положеніето ни е станало вѣче крайно несносно, до тамо несносно, щото смъртьта е за прѣдпочитаніе. И мнозина сѫ на мненіе, щото ако останатъ работитѣ тѫй както си ся ако останемъ подъ съвършенно-то вѣдомство на турски-тѣ бейове изедници, въ очитѣ на които Българина не е освѣнъ една ничтожна тварь достойна за всѣкакво поруганіе и мѫченіе, мнозина мыслѭтъ да оставать всичко и да са изселяватъ отъ тука. Въ закдюченіе нека Ви прибавѫ още и това, за да си съставите понятіе за упаденіето на народа ни. Все сѫщія пріятелъ ми приказва, че слушалъ отъ неколцина селяне отъ Малина, Софійско да приказватъ, че това село прѣди 10 години броило повѣче отъ 11000 овци въ селото си тази година при изброяваніето отъ правителственна страна излезли само 840 овци; прѣди двѣ години въ сѫщото село имало 120 чивта впрѣгатни воловѣ, тази година имали само 54 чивта т. е. 54 чивта ярмовъ впрѣгагни нъ не само отъ воловѣ а между техъ имало и крави и биволици. И това не е за невѣруваніе за щото и въ пазара ся забележуватъ много пѫти впрѣгнати волъ и крава или и двѣте крави. Сумнително е да не би това число да ся прѣполови за идующата година, защото сега сѫ на постоянна работа селата като прѣкарватъ всѣкакви

припаси за войската, както казвать, по 12 часа пѫтъ — отъ Ихтиманъ до тука и отъ тука до Пиротъ — безъ да изпрѣгнать поне единъ пѫтъ воловетѣ по пѫта, за да ги напоять вода или да си починатъ при всичко-то силно караніе. Сега ся научваме, че ся продавалъ въ правителственніа конакъ всѣкакъвъ ситенъ и едъръ добитъкъ, види ся, отъ прибранитѣ по Българско движеніе, какво ще стане съ парите незнамъ.

Днѣсъ ся повдигна официялно бандѣра-та на Италіянското консулство, въ който случай присѫствуваха освѣнъ Италіянци-тѣ, които ся намиратъ тука, още и намесника на Валіята, като самия Валія е и още въ Нишъ, присѫствува още и Н. Пр Святософ. Мелетій заедно съ нѣколцина отъ по първитѣ граждане, които бѣха поканени. Българетѣ ся многу радоватъ, като гледатъ да ся повдигатъ бандери на чюждитѣ правителства и ся надѣятъ на този начинъ, като има свидѣтели отъ страна на своитѣ си теглила, да щѫть и да прѣдставатъ единъ день тези теглила. Много желаѭтъ и питать, да ли неще видимъ да ся развѣва бандерата и на нашитѣ най горѣщи покровители русситѣ!

Днесъ събираха помощь за едного отъ заминалитѣ изъ Влашко въстаници, на име Јорданъ Кершовскый отъ Елена родомъ. Той е ималъ братъ учителъ въ Гюргево. Тука ся събра нѣщо малку помощъ за него колко-то да отидѣ до Ц-градъ, и азъ му рекохъ да ся яви при Вазе и да Ви разправи за некои работи, които азъ несѫмъ знаяла или не съмъ могла да напишемъ.

При друго поздравявамъ Ви вседомовно и оставамъ въ надежда за отговоратъ Ви.

София
1876 Септ. 9-ый.

Ваша Почитателка
Јор. Феларетова.

2589. — Нови безчинства, насилия, обири, убийства изъ Софийско. Пак. 97.

Приято 25 Септ. 1876. Отгов. 5 Окт.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Заминалата недѣля Ви писахъ съ Авс. поща изъ общо за големото тегло на населеніе-то а частно за нѣкои злоупотрѣбленія, за които и днесъ казваме, че сѫ станали. За сега можемъ да Ви пишемъ по точно за нѣкои злоупотрѣбленія, които могохъ да съберемъ тази недѣля. Нъ и пакъ потвърждавамъ, че положеніе-то ны е крайно несносно, и ако ныи пишемъ тука само за нѣкои личности и мѣстности, то сѫ тѣзи, които отъ самитѣ страдалци сѫ казани; а колку има що слушаме отъ други па и таквія, които не можемъ да чуеме! То селѣнина е достигналъ до тамо щото и да не смѣе да казва, защото отъ послѣ ще го истегли и повѣче. Нъ нека захванемъ.

На 6-ый Септемврія Моллата на х^{ѝ} Азисъ, търговецъ въ Софія, като отишелъ въ селото Беримерци, Софійско за пари отъ лански десятокъ, отсѣдналъ въ една кѫща близо до попъ Тодора, На другиа день като видѣлъ попъ Тодора, викалъ възъ него, псувалъ го и казвалъ му: бре комита, сърбъ, московъ, френкъ гяури; подирь го нарединъ да му истимари коньтъ и послѣ това да го напои вода. Безъ да смѣе да противорѣчи ни съ една дума, попа извършилъ всичко това съ най-голѣмо раболѣпство, но по злощастіе коньтъ като младъ и побуялъ отъ трудътъ на сиромашкіа селянинъ побѣгналъ отъ рѫце-тѣ на попа. Ако и да го хванали селянитѣ на минутата нъ то было достаточна причина за свирѣпіа Турчинъ, за да го псува на най святетѣ му нѣща, па като не ся задоволилъ само съ това, той го былъ съ кобилица до

толкува, щото попъ-тъ былъ принуденъ отъ послѣ да ся налага съ кожи. И то не было доста, турчина извадилъ и ножъ-тъ си, и не ся знае, какво бы станало отъ сиромашкія свѣщеникъ, ако не бы побѣгналъ въ кѫщата си и ако не бы былъ сполучилъ съ помощьта на жена си да подпрѣ кѫщнитѣ врата прѣди да го достигне турчина въ самата му кѫща. Подиръ това турчинътъ страшно избилъ и Стояна Милевъ безъ никаква причина. Попътъ не былъ длъженъ на турчина.

На 7-ый сѫщій 8 души отъ пазачитѣ (ихтіатъ аскери) подъ прѣдводителството на Перникліата Селимъ Ага, щомъ ся появили въ селото Храбърско селянетѣ съ открити глави и съ поклони до земли гы причекали. Попътъ като ся намиралъ между селянетѣ, защото несимналъ шапката си прѣдъ тѣзи агы, подалъ имъ съ това причина да го затворать и едвамъ подиръ нѣколку врѣме откупилъ освобожденіето си съ една златна меджедія. Изеденитѣ отъ тѣзи пазачи 16 пилци, 1 ягне, масло, орисъ, метъ и др. останали неплатени. Подиръ нѣкой день сѫщія прѣдводитель посѣтилъ сѫщото село съ 18 души. И този пѫтъ яли и пили и пакъ неплатили. Това нѣщо само въ това село ли е было? Нъ до насъ дойдѣ гласътъ за сега само отъ него.

На 9-ый того заминали прѣзъ Брѣзникъ около 400 души башибозуци подъ прѣдводителството на прочутія Драмскый големецъ Таиръ Омеръ-Бей. Въ Брѣзникъ тѣ останали да прѣнощувать и насилствено по кѫщитѣ. Твърдѣ рѣдкы были тѣзи които платили разноскытѣ куму колкуто ся свидѣло. Нъ и тая заплата е много костисала за жителитѣ, защото имъ изпокраднали прѣзъ неѭ нощь облекла, кърпи, чорапе и др. каквото имъ ся попаднало; тѫй напр. на учительтъ въ реченото село Г. Манолъ Лазаровъ, родомъ Софіянецъ който ималъ злочестината да има тоже отъ реченитѣ башибозуци неколцина за гостѣ въ кѫщата си, когато спалъ прѣзъ нощьта гостѣ-тѣ му разбиватъ му ковчега и земали каквото намѣрили въ него, и което реченія учитель оцѣнява около 450 гр. Сѫщитѣ башибозуци срѣщнали Јонча кыраджіята, който отивалъ за дома си въ Брѣзникъ, съблѣкли го съвсѣмъ голъ и като му земали и коньтъ оставили го само съ шапката му. Злощастніа Јончо за да може да влѣзе въ селото си не съвсѣмъ голъ отива на кошяритѣ близо селото, испросва една черга, увива ся въ неѭ и отива право при мудурина въ селото, който обаче му казалъ, че не може да му помогне. Подобно на Јонча имало и още много оголени прѣзъ сѫщата нощь. Нея нощь обезчестили и двѣ момичета, на които за да необаждать Таиръ-Омеръ Бей давалъ по една лира. Отъ понапрѣди заминали башибозуци откраднали 21 конь отъ цьрногорскый монастиръ (Брѣзничко), за което извѣстява настоятельтъ на реченія монастиръ дѣдо Алексій.

На 10-ый Августъ заптіето Билялъ отива въ селото Гайтанево (Софійско), при спираністо си изпелъ му на срѣща Стояна Ложо, заптіето дава му коня си да го развожда и въ сѫщото врѣме го праща да вика рабушчія-та. Отговорътъ на Стояна: „какъ. Господарю, въ едно и сѫщо врѣме и коня Ви да развождамъ и робушчіята да викамъ," было достатъчна причина да вдигне заптіето пушката си и да удари Стояна по слабинитѣ съ дипчикътъ. Стоянъ пада на земя прѣмрѣлъ, заносять го такъвъ у дома му и отъ това и днесъ и още е боленъ. Дали ще остане живъ, Богъ знае.

На 12-ый того въ селото Пожарево Пожаревцитѣ Вучко Міовъ, Маринко Вѣнковъ, Пупко Колинъ, Беліо Георинъ и Петрунъ Неделковъ были найсвирѣпо бити отъ заптіета-та. Тоже и въ селото Хораково все сѫщій день были бити подобно 15 души. И причината на това біеніе была, защото селянетѣ немогли за нѣколку минути да впрѣгнатъ воловете си въ колата, които ся искали въ Софія, като казвали селянетѣ, че волове-тѣ имъ сѫ по полѣто на паша та немогатъ на минута да вдигнать, а ще ся замаять и то твърдѣ малку до гдѣ гы прѣберать отъ полѣто. Забѣлѣжете и това, че е было случай, гдѣто, ако трѣбуватъ 20 кола, заптіета-та искатъ най напрѣди 40, па послѣ селянетѣ скѫпо скѫпо си откупватъ половината.

Нѣщо прѣди двѣ недѣли дохожда при Н. Пр. Мелетій Милиязиминътъ на тукашни-тѣ заптіета Али и иска отъ Н. Пр. позволеніе, да смѣѭтъ да отсѣкътъ 15—20 кола дърва отъ корията на Дивотинскыа монастирь за поправка на нѣкои разрушени мостове. Н. Пр. далъ позволеніе да отсѣкътъ до 30 кола. Нъ какво става съ това позволеніе? Отъ послѣ игуменътъ на сѫщіа монастирь Јеромонахъ Симионъ извѣстява, че были отсѣчени до 400 кола дървѣ. И кѫдѣ са отишли тѣзи дървѣ не са знае. Дедо Кирякъ, настоятельтъ на Долнолозянскій монастирь (Софійско) ся оплакува прѣдъ властьта, че ближнитѣ Сурмански черкезе изтребляватъ монастирската гора, която той повдигналъ на свое собствено мѣсто и завардилъ отъ 50 години и за която плащалъ 1000 гроша Емлякъ, нъ оплакваніето му остая безъ всякое слѣдствіе. Тоже и сеното му откраднали. Тѫй ся упропастяватъ селянетѣ, тѫй ся съсипуватъ и общитѣ народни имущества отъ самата власть.

Дѣдо Ценко отъ Малкоцаво (Софійско) извѣстява, че кражбата на добитъка, около тѣхъ продължава да ся извършва безъ всякое стѣсненіе и наказаніе.

Нѣщо отъ прѣди една недѣля отидѣ отъ тука Г-нъ Трайковичъ за Златишко съ единъ турчинъ. На колку могохме да научимъ за сега, тѣ были изпроводени да развидать една случка станала въ селото Душанци тамо дошли Копривщане и Панагюрци да си диратъ добитъка закаранъ отъ турци-тѣ на реченото село. Имало е и сбиваніе и както слушаме 4-ма българе убити. Нъ подробности, когато дойдѣ Г. Трайковичъ.

Прѣди двѣ недѣли подириха ся отъ правителството селяне здрави, яки и млади да отиватъ само съ по една сѣкира за Нишь. Незнамъ за какво е, нъ това ся казва, че сѫ испратени само отъ Софійско около 600 души, трѣбували да го кажемъ всички на сила. И ето какъ, отиватъ заптіетата въ селото и като го обикалять изкарвать селянетѣ и имъ обаждатъ за какво сѫ дошли. Отбиратъ нѣщо 40—50 души и сѫ захваща пазарлъкъ, тогава по имотнитѣ ся откупуватъ до тогава, до гдѣто останатъ по 10 души сиромаси, които немогать да ся откупять и като ся покажатъ, че не ще да отидатъ, тогава си позволяватъ и ги наказватъ съ страшенъ бой и подиръ това ги забиратъ и доваждатъ тука; държатъ по нѣколку дена безъ и една пара, та просатъ да ся прѣхранятъ и подиръ това ги изпровождатъ съ аскеръ. Вчера ся изпроводиха около 20 души дограмаджій; сѫщо тѫй испращатъ ся и дулгере отъ Софія, Самоковъ и Радомиръ за сѫщето мѣсто. —

Прѣди 4 дена едно дѣте Българче на 8—10 години като си дохождало отъ Банята въ града за дома си натоварено съ праніе, срѣща ся отъ едно турче прѣдъ болницата на Хирша; турчето го хваща да го біе, забива му въ устата едно дърво тѫй силно щото дървото ся показва изподъ челюститѣ му и не ся знае, до кждѣ е щѣло да бѫде това мѫченіе, ако да не бы были опазили отъ болницата и не бы освободили сиромашкото Българче. Зиматъ го въ болницата и му дават потрѣбнитѣ цѣрове. Незнаемъ следствіето на това злочинство. Това ще улесни да си съставите понятіе какво страдая дѣцата ученици и ученички, които трѣбва да заминуватъ прѣзъ турскиты махали, за да отидатъ на училищата и трѣбва да ны повѣрвате, като кажемъ, че многу отъ нашитѣ дѣца отъ подолнитѣ махали ся лишаватъ и отъ наука, като не щатъ да бѫдѫтъ всѣкы день біени отъ турчетата прѣдъ очитѣ на старитѣ турци, които съ гордость ся усмихнуватъ надъ злодѣяніята на своитѣ си млади герой.

На 13-ый того замина прѣзъ градътъ ни Американскій кореспондентинъ, който споредъ собственныа му адресъ былъ J. A. Mac. Gahn Legation americaine. Той е ималъ около 3 часа разговоръ съ Н. Пр. Свѣто Софійскый и е забѣлѣжилъ нѣкои злоупотребленія. Былъ дошелъ прѣзъ Видинъ и Нишь, а отъ тука казалъ, ще отиде за Панагюрище.

За злоупотребленія-та дѣто Ви казахъ по горѣ сѫ както виждате собствино изъ Софийска-та каза. Какво става по другитѣ кази, ще си съставите понятіе отъ това, като Вы кажемъ, че хора които дохождатъ отъ другитѣ кази, казватъ, че тука было блаженство.

При друго поздравявамъ Ви всѣдомовно и оставамъ за всѣгда съ най учтиви къмъ Васъ

София 1876 Септ. 16-ый

Почитаниа
Јорд. Филаретова.

П. П. Като бѣхъ вече свършила писмото си, научихъ ся, че ся искатъ отъ страна на мѣстното правителство по 10—15 души Българе отъ всѣкоя махала, да отидатъ до Пиротъ съ кола, които были тука направени и съ волове, види ся оплячканитѣ отъ Пазар. села. До кога ще кара това всѣкакъвъ родъ насиліе, незнаемъ; нъ населеніето ся е крайно смаяло отъ положеніето си.

(Сѫща).

Притвореното ми молимъ да изпроводите и щете ма задѫлжите съ трудътъ си.

2590. — Грабежи, палежи, насилия, безчинства въ София и изъ Софийско. Пак. 97.

Прието 15 Окт. 1876.

Почитаемый Господине
Н. Геровъ!

Това е трето писмо, дѣто Ви пишѫ за работытѣ които желаехте да знаете. Ніе много и още другы слушаме. нъ това което Ви пишемъ изучавамъ го повѣчето отъ самитѣ тегловници а нѣкои само отъ очевидци. Азъ ще продължавамъ да Ви пишѭ каквото научѭ, желаѭ само отговора Вы, за да знаѭ да ли пріемате писмата ми.

Дамянъ Лазовъ и Божилко Ивановъ отъ Кладница были съгласни отъ мѣстната власть да откаратъ въ Нишъ 679 овни и 93 главъ едъръ добитъкъ, който былъ оплячканъ отъ редовната и нередовна войска изъ съсипаните различни села. Този добитъкъ нѣколку врѣме ся настани на паша, овнитѣ на Витоша, а говедата на Гинската планина. Сега прѣди нѣколку врѣме ся испрати въ Нишъ за храна на войскитѣ и человецетѣ които сѫ го закарали казватъ, че и днесь още не имъ ся плаща условената цѣна за трудътъ имъ.

Ніи Ви забелѣжихме, че на такъвъ начинъ добитата стока отъ ситенъ и едъръ добитокъ ся продаваше въ конака съ най ничтожна цѣна: това продаваніе ся и още продължава, при все че селяне отъ различни села дохождать да си диратъ добитъкътъ, нъ тѣ ся изпъждатъ. За доказателство на това привождаме селянетѣ отъ съсипаното село Раковица; нѣкой отъ тези като познали кой крава-та си, кой вола си по турскитѣ кѫщи, подали прошеніе на власть-та за тѣхъ; тѣ были испратени сами да си ги зематъ отъ кѫщитѣ, гдѣто гы видѣли, и отъ гдѣто были изпратени съ бой. Съ кои-то пакъ друго яче не ся може, даьа имъ ся отъ конако и заптіе; доважда ся животното, нъ тогава българина ступанинъ трѣбува да посочи два турци свидѣтели, па като селянина, разбира ся, не може да намери, като нѣма такъвъ по селата, изгубва правото на добитока си. Сѫщитѣ селяне отъ съсипаната Раковица имали сѫ и друго да изтеглатъ: отъ тѣхъ ся иска всичкіа данъкъ да исплатятъ на единъ пѫтъ както обикновенно съ ужасенъ бой, при все, че селото съ исключеніе на 20—30 къщи е изгорено, оплячкано и отъ жителитѣ му

мнозина мѫжіе и жены обыкалятъ тука въ града да просатъ по една корица хлѣбъ, да ся прѣхранатъ. Отъ сѫщото село първіатъ имъ человѣкъ на име Гато е обвиненъ, че той е поздигналъ сѫжителитѣ си. Нъ доказано е вече, че като дошли бунтовници-тѣ принудили го на сила да търгне съ техъ подиръ като ся смири и селянитѣ ся завърнаха, быдоха всички затворени. Завьрна ся и Гато и когато го земали отъ селото, той е прѣтеглилъ нечуенъ бой. Той е и тука въ затвора мѫченъ съ намереніе като главатаръ да изказва дали нема участници и Софіянци. Нъ като нѣмаше какво да каже той е и днесь и още затворенъ и както слушаме, могълъ бы да ся освободи, ако би ималъ да даде, исканото количество за освобожденіето си. Нему е и кѫща и ханъ и всичко съсипано и оплячкано и като нема какво да даде, той бѣдніа и още е въ затвора, когато толкова си други дору и по виновати ся освободиха чрѣзъ амнистіята. Научихме ся, че нѣкой отъ нашите ги научилъ да обадятъ това на френс. въ града ни консулъ. Незнаемъ какво имъ е той казалъ, нъ имамъ надежда, че ще имъ до нейде помогне, когато съ своето си бодро око биде въ състояніе да прѣдвари градъ-тъ ни отъ очевидна бѣда. Той, както ни разказва единъ до него ближенъ человѣкъ, отишелъ при тукашніа сега вѣче Валіа, когато избухна Българското въстаніе и когато въуружиха и тука даже и дѣцата си до ушитѣ, и му забѣлежилъ това, което гледа, като му напомнилъ да внимава за да не стане нѣкое насиліе отъ страна на турцитѣ, инакъ той (Валіята) ще отговара за всичко.

Маничъ Байрактаръ, родомъ арнаутинъ, който ся ползува съ покровителството на Мустафа Бей (Софиянецъ) е нарѣденъ съ нѣколцина души да пази населеніето отъ насилія и размирства по въсточната страна на Софія. Този пазитель на общественото спокойствіе ето колку съвѣстно извършова мнимата си длъжность. Въ село Локорско зелъ отъ Митро механджіата, П. Стоила и др. още четирма 8 лири за нищо и никакво. Отъ ближното село Войниговци докаралъ безъ никаква причина 30 души вързани въ Локорско, былъ страшно, затворилъ гы и послѣ като имъ земалъ 700 гр. пуцилъ гы съ порѫчителство на кюстендилецъ-тъ Коца Стоичкова, който въ него врѣме по работата си ся намерилъ въ сѫщото село. Въ Чепинци сѫщо както и въ Локорско пазилъ спокойствието на селянетѣ. Тѣзи сѫ разказани отъ самитѣ тегловници, а приказва ся и още че този пазитель на спокойствіето съ грабежетѣ си и съ біеніето е съсипалъ человецитѣ въ селата, който е ушъ опрѣдѣленъ да пази. Нечудѣте ся, че то ся така продължава; вече Ви казахъ, че никои неиска да бѫде на ново оплячканъ, біенъ дору и убіенъ и изгоренъ, ако ся оплаче и пакъ подиръ това ся завьрне въ селото си.

Ето че хванаха селянетѣ, като не могатъ да прѣнасатъ боеветѣ, грабежа и обезчестяванието на челядъ-та си, да ся прѣселватъ въ града; тѫй напр. по подирѣ ще Ви обадѫ и имената на нѣколцина по заможни селяне, които са си вѣче изпродали всичко мило и драго за нищо и никаква цѣна и са говорили да искатъ позволеніе отъ правителството за да могатъ да са прѣселатъ въ града. Нъ дали въ града ще имать повече спокойствие? Долнитѣ случаи нека отговорать. На 17-ый того при край градътъ въ махалата Башьчешма около обедъ избухна силенъ огънъ при кѫщата на Диневи и изъ сеното на сѫщіа; изгорело доста сено и згради. Другіа день 18-ый часътъ около 3 догдѣто ся онай и още пушеше, избухнува и другъ отъ отлуканата на Г-нъ Трайковичевіа ханъ до гдѣто и още огъня бѣснееше съ всичката си сила, ся чува огънъ въ Дразмахала; (на другіа край на града) Хората потърчуватъ смаяни що става съ насъ. Следъ $^1/_2$ часъ други огънъ пакъ на Башьчешма нъ въ средата на махалата; не е за описувание ужасътъ, който ни облада, сѣкой ся опита, да ли не ще ни постигне участь на Батачаніе и толкузи други наши братя. Благодареніе на Бога послѣднитѣ двѣ огъня не има сено, за да усили огъня, та ся удушиха вѣднѫга. Нъ и то не бѣше доста;

всѣ въ сѫщото врѣме до гдѣто огъня въ ханъ-тъ на Трайковича най силно бѣснеше, влиза едно заптіе въпрѣкы закона въ кѫщата на Г-на Х̄ Мано подъ прѣдлогъ да търси момчето, за да гасятъ огъня; намира едно, захваща да го біе страшно, момчето ся уплашава и побѣгнува горе и заптіето по него съ гола касатура дору у спалнята на Х̄ Манова, за да ся укріе слага ся задъ бешика на мѫнечкото имъ дѣтенце, и заптіето захваща прѣзъ бешика да маха върху момчето; като вижда това майката на дѣте-то снаха на Х̄ Мано, па и защого были него часъ само съ една мома въ кѫщи (Х̄ Мано на чифлика си, сынъ му при огъня у Трайковича, свекърва ѝ сѫщо тѫй не била у дома си) Невѣстата ся уплашва, баялдисва и до вѣчерьта опасно заболева; незнаемъ какво ще бѫде следствіето, нъ нѣвѣстата е била въ опастность. Когато ся извѣстява мѫжътъ обажда на власть-та и забележително е, че заптіето като чиновникъ на властьта, тая последната едвамъ слѣдъ три дѣна при настоятелно-то исканіе на тъжителя могла да узнае и да хване това заптіе. Незнаемъ до колку ще бѫдѣ примененъ закона въ лицето на този чиновникъ прѣстѫпникъ. Не е ли и то едно силнѣйше доказателство за онова, което сѫщитѣ заптіета и различни други изедници правать вънъ отъ града далечъ и отъ по бдителната ужъ власть, далечъ отъ консули и всекакви други свидетели. Научихъ ся, че и въ този случай фр. консулъ както и Италіанскіа ходили единъ подиръ другіа да забележать на властьта, първіа да внимава тя върху захваналитѣ да ставать едно подиръ друго тѫй чести огньевѣ, а другіа за станалото въ кѫщата на Х̄ Мано. Нъ на 21-ый вѣчерта избухнува другъ огънъ въ кѫщата на Али ефендій единственіа както казватъ поздравомислящій турчинъ, и на на когото неговитѣ сънародници гледать както и на всекой гяуринъ. По тѫзи причина ся и мисли да е и този огънь тѫй случаенъ като и онези въ Българскитѣ махали. Научихъ, че сѫщата вечерь и 3-мата консули като видѣла по напрѣди саміа огънъ, отишли и забѣлѣжили на правителство-то да внимава строго. Забележили още и това, което имъ казала нѣкоя Европейка, че слушала какъ турцитѣ говорили, че имали намереніе да палать всичкитѣ Български кѫщи, и на което властьта отговорила, че нетребувало да са дава вѣра на сокакските думы. Таквии прикаски разказватъ и други наши Българе, които сѫ слушали да произлизатъ отъ турскитѣ уста.

Освѣнъ ханъ-тъ на Г-на Трайковича изгоре и друга една близосъседна кѫща на едно малко сираче, изгоре и още една малка часть отъ неговата кѫща, както и конете му въ яхъра му, понеже огъна избухна извѣднѫжъ съ такава чудѣсна сила дѣто не бѣше възможно нищо да са избави. И Благодареніе Богу, че са случи денямъ, и че него часъ немаше никакъ вѣтѫръ, а то другояче бехме и ные и целата ни махала въ голема опастность.

Ето и още нѣколку примѣри: Кямилъ Онъ-башіата, който обикаля да събира данока си билъ страшно селянетѣ по селата; особенно Кърста Миленкова въ Панчарево; Стойко Денко у Кокаляне както и многу други у Бистрица и Железница. Кокалянскіа чифликчія Ибрихимъ мехмуринъ на спахилъка въ Бистрица, Плана и Железница, въ послѣдното село е билъ на 6-ый Сеп. Стоичка Овчара защото незнаялъ да дигне сламата отъ армана, както той искалъ и Георгій Киричинъ, защото незнаялъ да каже кѫдѣ сѫ писанитѣ до толкува, щото и двамината сѫ болни до умираніе. Въ сѫщото село полякъ-тъ Латинъ тѫй ся зверскы относилъ съ селянетѣ, щото тѣ сѫ кански пропищали отъ него; той е былъ едного отъ селянетѣ до толкува, щото този селянинъ е осакателъ съ едната си нога.

Игумена отъ Кокалянскіа монастиръ казва, че отъ Георгьевденъ до сега булюкбашій-тѣ, които обикалять по селата да вардатъ ужъ спокойствіето на населеніето и башибозуци, които нарочно заминували прѣзъ монастира му ако и да не е на пѫта изели му 40 оки масло и 50 оки медъ безъ да дадѫть една паричка; на изеденитѣ ягнища и кокошки нема брой. И какво ся ядѣ

ще покаже това, че единъ пѫтъ единъ отъ пазителитѣ съ 22 другари заклали 8 ягница. Отъ сѫщіа монастирь открадналн башибозуцитѣ 5 коня. Башибозуцитѣ зебеци при заминуваніето си прѣзъ Долни-Лозенъ земали отъ Петра Б.говъ 6 т. л. Хвърляли въ цьрквата и съ пушките си и съ каменія.

На 13 Септ. черкезетѣ билъ въ Гурубляне Пасарелеца Пене до толкува щото му пребили едната рѫка; тѣ му отъмнали и закарали и 3-тѣ му коня.

Въ Желѣзница село отъ 60 кѫщи стои едно заптіе отъ 15 дена постоянно. Посланіето му е да принуди селянетѣ да карарь дьрва въ Софія, и тѫй 40 кола постоянно щомъ като ся завьрнатъ отъ Софія пакъ трѣбува да идать за дьрва тѫй, щото тѣ немогатъ да видать ни една своя работа въ кѫщата и на полето си.

Лаки отъ Реброво казва, че по двѣ момчета отъ същото село, отъ Луково, Курило и Кѫпина работатъ вѣче два мѣсеци гарія на черкезете отъ селото Ролча.

На 15-ый Сеп. Субашата като отишелъ въ Брѣзе накаралъ 28 селяне да легнать и ги избилъ най свирѣпо сичкитѣ безъ да имъ обади защо. Сѫщото направилъ съ 6 души и въ Загѫжене, Бракьовци, Гынци и по всичкитѣ села, гдѣто е заминалъ. Това разказва Джоне рабошчіята отъ Брѣзе.

Отъ Каменица село въ Златишката каза сѫ откарали черкезете и турците 1500 овни и кози и около 800 главъ едъръ добитокъ въ врѣмето на Българско въстаніе; изгорени са 40 кѫщи и 3 души убити а осталите 20 кѫщи обрани. Подиръ като ся умири въстаніето селянетѣ си били купили добитъкъ за работа, нъ и той ся крадѣ на ново тѫй, щото като немали хората добитокъ за работа тѣ на гърба си прѣносили снопіето отъ нивята си. Забѣлѣжете и това, че прѣди откарваніето на добитака имъ, селянетѣ както и отъ другы села платили 2800 бегликъ; отъ после това тѣ платили на ново бегликъ за всичкитѣ овци.

Г-нъ Трайковичъ ся завьрна на 19-ый того т. е. второіа денъ следъ пожара въ хана му. Ній немогохме да научимъ отъ него направо, нъ слушаме отъ хората това. Като ся научили Копривщаніе, че въ Златишко ся намира отъ нихъ открадатіа добитъкъ, просили отъ Пловдивъ да имъ ся повьрне. Отъ тамо ги изпращатъ съ двѣ заптіета. Турците селяне отъ Душанци, като ся научили че дохождать, излезли на срѣща имъ съ оружіе, става сбиваніе въ което загинува единъ българинъ; едното отъ заптіета-та е біено до толкузи щото отъ после го закарали съ кола на дирѣ, а другото е махнато съ ношь прѣли който като испрѣчило пушката си, завардило живота си нъ пушката му пострадала. Това като станало извѣстно, обадило ся на Соф. Валія въ слѣдствіе на което ся изпрати отъ тука казаната комисія зада испита. Въ станалитѣ испити научавамъ ся, че турцитѣ отъ Златишко отказали, че нема ни едно добиче въ тѣхъ. Когато отъ друга страна ся знае, че има и много има. Тѫй напр, нѣкой си тасилдаринъ Кира отъ Пловдивъ разказвалъ, че по това врѣме ся намиралъ въ Златица и видѣлъ, че турцитѣ, като ся научили, че дохожда комисія, прѣпратили въ планината добитока. Той казвалъ, че често ходилъ татъкъ нъ толкози добитокъ, колкуто сега не былъ виждалъ други пѫть.

Колкуто за Панагюрци. които дошли въ Златица въ число около 70 души ето що са е случило. Като ся научилъ мюдурино Златишки, че дохождатъ заповѣдалъ на ханджійтѣ да не гы приематъ; нъ тѣ дошли, и ханджіета, въ хана на когото ся запрѣли отишелъ да обади, че надошли въ хана му. Тогава Мудурина ги повиква въ конака, обезоружава заптіето, което ги придружавало, затвара гы и въ затворътъ захваща единъ по единъ да ги біе. До колку е было това біеніе, ся разяснява отъ това, че като пуцени изъ затвора незнаемъ вече какъ, тѣ ся оставили и отъ добитъкъ и отъ всичко и побѣгвать на дирѣ. Двама останали нѣкакъ отъ тѣхъ въ Златища и разказ-

вали за това прѣдъ комисіята. Както и да е турцитѣ отказвали, че нема въ техъ добитъкъ, дали са мазмати отъ конако и комисіята, дору и станали Българете криви споредъ тѣзи мазмати, че били размирници особено нѣкои измежду тѣхъ, които ги подбуждали. Нъ при всичко това ній ся научихме, че щомъ стигналъ Г-нъ Трайковичъ тука на другія день и писалъ на Валіата въ Нишь, че подписката му въ реченитѣ мазмати нетрѣбува да ся зима въ вниманіе, защото е подписалъ не по убежденіе, нъ по принужденіе и отъ страхъ да не би да загине, когато всѣкой пѫтъ при испититѣ присѫдствували повѣче отъ 100 души въоружени Турци, които недавали дору и вратата на испитната стая да ся затваря, за да могатъ да чуятъ, какво ся говори.

Подобни свирѣпства както онези Въ Брѣзникъ отъ страна на Таиръ Омеръ бей и за които отъ части Ви писахъ заминалата недѣля сѫ станали и въ Радомирската каза, отъ гдѣто като ся сдобіемъ съ поточни свѣдѣніе, ще Ви ги опишемъ. За сега толкози ще кажемъ че ся приказва, защо тази каза е прѣтърпела една загуба отъ 40—50 хил. гроша, число на истина голѣмо, нъ споменуватъ ся и хора отъ които сѫ зимани по 400—600 и повѣче грошовѣ, и че въ едно село — Яржиловци били за една вѣчерь само гъски 120 заклани мислете колку масло и другое требало!

Пакъ повтарамъ че това сѫ само едни твърдѣ рѣдки случай, които можемъ по точно да научимъ, измежду безброинитѣ и разнообразни свирѣпости, които привождатъ населеніето въ крайно осиромашаваніе, въ съвършенно отчаяніе.

По напрѣшни-те си двѣ писма до Васъ изпроводихъ чрезъ Г-на Чалъкн въ Пловдивъ, за които немамъ никакъвъ отговоръ както отъ него тѫй и отъ Васъ. Това Ви изпровождамъ чрѣзъ Г-на Бурмова като имамъ вѣче опита, че до него съмъ изпровождала и сѫ ся получавали. Азъ бихъ и до Васъ направо писала, ако ся несъмневахъ отъ подозреніе като Ви провождамъ писмата си на пощата.

Съ това като Ви искренно поздравявамъ наедно съ Г-жа Маріика и Любезните Ви чеда съмъ за всегда.

София — Ваша Почитателка
1876 Септ. 23-ый. — Јорд. Филаретова.

2591. — Палежи, пожари и други безчинства въ София. Пак. 97.

Прията 15 Окт. 1876.

Почитаемый Господине
Н. Геровъ!

Ніи немаме никакво съмнѣніе че писмата ни ще произведатъ ползата, която и прѣдполагаме, сѫщо така както що имахме щастіето вече и да имъ испытаме ползата именно на онъзи недѣляшно ни. Защото то стана по дълго и азъ като не могохъ да го свършѫ прѣзъ день-тъ останахъ до кѫсно прѣзъ нощь-тѫ да го свршнѫ. Часътъ около 5 по тур. свършихъ го и намыслихъ да си легна, нъ но напрѣди сѣднахъ при прозорецъ отъ къмъ улицата да поразгледамъ, защо все и още небѣхме свободни отъ страхъ-тъ на огньевѣте за които Ви писахъ. Не ся измина ни единъ четвъртъ, забѣлѣжихъ прѣдъ себе една мѫгла, за всѣки случай рѣкохъ да вдигна брата си, който вѣче спеше, както и всичкитѣ други. Азъ го вдигнахъ и ся завърнахме въ сѫща-та стая, ніи съ ужасъ видохме, че другіа ханъ съ едно газино на Г-на Трайковича, които сѫ прѣдъ самата ни кѫща беха вече въ пламъкъ. Ако слѣдователно да не беше писмото ни причина да позакъснѣѭ неѭ вечерь, та съ това да видимъ опасность-тѫ и още въ началото, то нашата кѫща наедно съ ближ-

нитѣ, както и училището и съборната ни църква щеха да станатъ на пепелъ, а такава участь можеше да постигне и нѣколку хора. Благодареніе на Бога, благодареніе и на това писмо всичко това нестана, а само газиното съ ханътъ и още единъ дукянь съвърщено станаха жъртва на пламъкъ; тѣ станаха жъртва на едно извънъ всѣкое съмнѣніе намислено дѣло.

Кѫщата ни. задъ която стоеха училището, църквата и други нѣкои кѫщи ся избавиха съ обѣщаваніе на пари, нъ за всѣкой случай ній ся изпразнихме и отъ това както и отъ смущеніето, въ което ни хвърли тази очевидна опастность, азъ не пристигнахъ да Ви изпроводимъ онъзинедѣлното си писмо, Испровождамъ го сега заедно съ това, въ което не Ви пишемъ нищо за страданіята на селянетѣ, ако и да надминуватъ вече всѣкоя вѣроятность. Ній ще ся ограничимъ тѫзи недѣля да кажемъ що послѣдува подиръ това. Огньтъ за който Ви казахъ тука бѣше измежду 23 и 24. Приказваше ся, нъ колку е основателно незнаемъ, за лица, на които кѫщитѣ били опрѣдѣлени дя ся прѣдадатъ на огънь; не исключаваше ся ни училищата. И дѣйствително на 25-ый вечерьта около 12 часа по тур. избухнува на единъ пѫтъ огънъ въ една кѫща при дѣвическото училище. Огньтъ бѣше на такова мѣсто, щото ако бѣше подхвърленъ малку по послѣ, не щеха да излѣзать хората изъ къщите си живи, щеха да станать на пепелъ многу кѫщи наедно съ рѣченото училище. Страхъ, че сме осѫдени сички за огънь а може бы подиръ това и на ножътъ, ни е обладалъ всички; обладалъ ни е тѫй много, що всѣкоя минута очекваме тази опастность, чюдновато е зрѣлището въ сѣкоя кѫща; кѫдѣто и да влезете, Вый ще видите сандъци приготвени, денкове свързани като за пѫтъ за да можемъ, ако би се могло да спасемъ баремъ нѣщо отъ това, що имаме; испокапахме за сънъ като и денямъ и нощемъ стоимъ будни и това стана причина, гдѣто на 27 вечерьта и на 29 утринта могоха да опазать на 3 мѣста хвърленитѣ подпалителни вещества, безъ да успѣе пламъка да обхване сградитѣ, които сѫ были опрѣдѣлени на огънь. Отъ хана на Г. Трайковича, който горе по напрѣди е останало една часть; т. е. само механата съ кахвѣнето му и неколку стаи; на 28-ый по срѣдъ день пакъ биде и тѫзи часть подпалена и щеше да отиде и тя и кѫщитѣ около неѭ, ако и този пѫтъ ся небеше опазилъ пламъка на врѣме. Сѫдете сега какво е положеніето ни; ніи сме вече до сущь съсипани; питаме ся, да ли просвѣтената Христіанска Европа нечека да освобождава Купища отъ развалини, да освобождава нашитѣ гробища каква облага за гніющитѣ тѣла на нашитѣ братія и сестры въ Батакъ и другадѣ, ако ся не тури край на тія звѣрски злоупотрѣбленія, каква полза и помощь и за насъ, ако тѣ ся продължаватъ безнаказано и насъ ни чека участьта на нашите братя, а Христ. Европа все и още чека.

Власть-та може да ся каже не ся е погрижила да намѣри виновници-тѣ на тѣзи огньеве; едвамъ отъ послѣднія по настояваніето на консулитѣ и подиръ повторителното оплакуваніе чрѣзъ телеграфа на Валіата ся е зела нещо по енергическы; хванали сѫ и 3-4 турци съмнителни нъ слушаме да казватъ агитѣ, че по досегашнитѣ испити ся казватъ за невинни, хвана ся и другъ единъ пакъ турчинъ доволно подозрителенъ поне по испита сторенъ при улавяніето; нъ той незнаѭ какъ си побегналъ изъ рѫцетѣ на заптіета-та и сега властьта не може да го намери. Много смѣтахме за дѣятелность-та на Валіата, само да си дойдеше. И той дойде вечерьта на 28-ый. Незнаемъ какво ще стане, но това ся научихъ, че вчера сѫ хванати 5-ма селяне отъ Петричъ като подозрителни, защото имъ ся намѣрили кърпи за брисаніе и чопъ по поясетѣ. И Валіята ся похвалилъ на консулитѣ, че виновницитѣ ся намѣрили, нъ отъ друга страна ся знае, че селянетѣ обикновено носать съ себе чопъ за да си праватъ върви за опинцитѣ, както и да е одредена е една комисія отъ 10-мина души турци съ двамина Българе, отъ които единіа е Илія Ефенди (бившіа бранитель последно на Бъл. Въстаници въ Руссе) а другіа братъ

ми; за да испита тѣзи подозрителни хора, Нощесъ е станалъ първіа испитъ, и ето що могахме да ся научимъ. Когато испитвачътъ попиталъ едного отъ селянетѣ; защо е тѫзи чопъ по поясетѣ? селянина отговорилъ; да си правимъ върви, когато ни ся скъсатъ опинцитѣ. Не е ли подобрѣ да си купишъ вѫже, че като Ви ся нѣщо скъса съ него да вързвате. Азъ Господарю, знаѭ това както що го знае и всѣкой единъ, който носи опинци; нъ съ какво да купѫ, когато азъ бехъ човѣкъ, който си имахъ жива стока, която да търсимъ сме и дошли тука; нъ като ми ся открадна тя и всичко друго и азъ сьмъ останалъ като голъ пърстъ, съ какво да купа?

Могохъ още и това да чуемъ, че тѣзи человеци не само че сѫ съвършено невинни, нъ сѫ и за оплакуваніе, като разбере човѣкъ състояніето имъ.

Като хванатитѣ турци сѫ намиратъ за невини, тѣ ще ся и изпущятъ; и ніи сега вече слушаме какъ ся заканятъ на една жена вдовица, която посочила на единъ отъ тѣзи съмнителни. Вый отъ това вече ще разумеѣте, че нашитѣ ся боятъ да гы изказвать, ако даже и да видать нѣкуго на подвигътъ му.

Съ това като свършвамъ за сега, молѫ да ми явите, дали пріемате писмата ми, инакъ азъ ся боѭ, като незнаѭ това и трѣбува да прѣстанѫ.

София 1876 Сеп. 30-ый. — Ваша Почитателка Јорданка Филаретова.

2592. — Помощи за пострадалитѣ. Нови насилия. Новини отъ бойното поле. Пак. 97.

Почитаемій Господине
Н. Геровъ!

Писмото Ви отъ 5-ый того пріехъ на 19-ый едвамъ незнаѭ, кѫдѣ ся е толкози бавило, нъ все ся успокойхъ като разбрахъ, че сте пріели моите двѣ писма; несъмнявамъ се вече, че трѣбува да сте пріели и другитѣ ми по последній двѣ нъ наедно испратени, по причина, която Ви вече и написахъ въ техъ.

Щехъ да Ви пишѫ и сега за злоупотрѣбленія подобни на онези, които Ви съмъ писала, нъ научихъ ся, че всичките тѣзи били съобщени на Екзархіята и като мислѫ че бы могли да ги научите отъ тамъ, не ги написахъ. Но ако не бы могли да ги научите отъ тамъ ніи ще Ви ги опишемъ. Едно нещо което днесъ научихме е; двама селяне отъ Байлово, Соф. каза, сѫ дошли да ся оплачатъ отъ злоупотребленіята на черкезетѣ. Ето що казватъ: На Стояна Владовъ прѣди 10 дена и на Г-нъ Стоилова на 17-ый того черкезетѣ по срѣдъ день влели въ кѫщитѣ и гы обрали до сущь прѣдъ присѫдствіето на домашнитѣ имъ; на Вела Спасовъ откарали 1 волъ и 1 кобила; за овци и кози приказвать, че гы откаруватъ по неколку на купъ и ако би гы попитвалъ некой отъ гдѣ сѫ тѣ отговаряли, че сѫ отъ Сърбія. Сѫщитѣ приказвать, че нема отъ селото имъ человѣкъ, комуто да не е направена каква годѣ пакость и сѫ въ недоуменіе, че ако сѫ продължи това състояніе, какво ще правать, като вече неможе, казвать да ся живѣе. Тѣзи недоумѣнія и страхъ сѫ обладали всѣкой селянинъ и всички ни безъ исключеніе.

Колкуто за хора да ся нуждаять отъ помощь, положително знаемъ за жителитѣ отъ село-то Раковица, което както вече Ви казахъ въ другитѣ си писма ся изгори отъ башибозуцитѣ Софіянци по врѣмето на Българ. приключенія. Въ послѣднето си Ви писахъ, че това село ако и почти съвсѣмъ съсипано, но отъ страна на правителството ся искаше отъ него данокъ; въ този случай ній научихме отъ нѣколку жени които бѣха дошли тука и плачеха по улиците, като беха одили при Итал. консулъ, че заптіета-та като отишли въ

селото, изловили мжжіетѣ, които като немали да дадатъ, заптіета-та ги затворили въ кошаритѣ по 3 дена безъ хлѣбъ и вода. жени ся разбѣгали, а въ тоя случай изгорели двѣ дѣца 1 малко другото по голѣмо нъ болно, въ огъня, който билъ оставенъ наедно съ дѣцата въ полуразградената имъ кошара. Нещастнитѣ казваха, че за тѣхно нещастіе были останали неизгорени и тѣзи кошари въ които были принудени да стоятъ затворени и пр, Прѣди 5 дена е отишла комисія испратена отъ правителството ужъ да имъ прави кжщата; има и елинъ Българинъ, какво ще стане, ще Ви пишемъ. Въ това село прочее има хора, както казахъ и по горѣ които ся нуждаятъ отъ помощь; Нъ има и отъ други села ограбени, и ніи често виждаме жены и дѣца да обикалятъ по улицитѣ да просать за помощь. И азъ колкуто ми позволявать обстоятелствата помагала сьмъ на такива за душата на покойній-тъ ми съпругъ, нъ моята само помощь и онази на съгражданитѣ ми не е могла въ тѣзи врѣмена да излѣчи ранытѣ на сичкитѣ нуждни. А за начинъ какъ бы могло да ся помогне съ повечко, ако бы ся намерило отъ нейдѣ ній мислимъ, че Выи ще подобрѣ да размислите. Съ благодареніе быхъ пріела и сама тази длъжность на себе си, нъ ся бож отъ критики, които бы могли да послѣдвать, за това и отлагамъ на Васъ да размислете, като прибавлявамъ, че има хора (особено като вѣче и снѣгъ падна тждѣва) нуждни и забравени въ тадевашните страни, когато гледамъ, че не ся споменува нигдѣ както за Раковица, тжй и за други пострадали.

За страданията на жители-тѣ отъ Пиротскитѣ села слушаме отъ пжтници, че сж много, разказватъ че около 60 села были съвършенно изгорени и много други ограбени, а жителите едни побегнали въ Сърбія, а други ся скытали или по Пиротъ или по другитѣ села голи и гладни, сѣидбитѣ запущени и многу съвсѣмъ пропаднали а въ нѣкои села довѣдени отъ други села человѣци за да ги съберать. Нъ ній ще ся постараемъ да испитамъ и именно поне за нѣкои си нѣща и ще Ви гы обадимъ. Намъ сж извѣстни донейдѣ още и страданія на жителите отъ Драгоманско въ врѣме на Въстаніе-то и до днесь които сж продължаватъ и ако немате отъ тамъ никакви свѣденія, обадете ни за да Ви ги съобщимъ. И бждете увѣрени, че това ми прави голѣмо удоволствіе, гдѣто споредъ думитѣ Ви да мога да послужж за да ся помогне на тегловницитѣ. И това е именно което ма прави да забравямъ по нѣщо на опастность-та, която ни е угрожавала цѣло лѣто и непрѣстава и сега да ни угрожава. Огнѣветѣ, за които Ви пишехъ, прѣстанаха, отъ какъ си дойдѣ Валія-та; Петричаніе, които ся бѣха уловили, като подозрителни въ тѣзи огнѣве, доказаха невиность-та си и ся пущиха; пущиха и турците, които бѣха затворени като подозрителни и до сега не ся уловиха виновницитѣ. Най ся страхувамъ да не бы да ся подновятъ тѣзи огнѣве ако бы Валія-та пакъ да отиде въ Нишь.

За миналата недѣля пристигна тука новіа Австр. консулъ, нъ не го знаемъ въ никоя още работа, защото и още не е нигдѣ излѣзълъ.

Завчера ся пріе тука извѣстіе, че турцитѣ прѣвзели Алексинацъ, а снощо и друго, което извѣстява, че Турскіа байракъ ся вече развѣвалъ и на Дилиградъ.

Нико отъ Царево село Піянечко, и калугерки-тѣ, за които Ви писахъ понапрѣди ся освободиха отъ затворъ и си отидоха, нъ незнамъ какъ е вѣче станало тѣхно-то освобожденіе.

При друго следъ като Ви поздравявамъ наедно съ Г-жа Марійка и любезните Ви чада свършувамъ за сега, и оставамъ за всегда съ най учтиви къмъ Васъ уваженія.

София — Ваша Почитателка

1876 Октом. 21-ый. — Јорд. Филаретова.

П. П. Притворено-то ми за сина ми, моля Ви, колкоту е възможно по скоро дано изпроводите отъ когото отдавна не съмъ пріела писмо и са намирамъ въ големо безпокойствіе.

О. Игнатія Ви нарочно поздравява за сега. Съ идущата поща казва, че ще Ви пише и особно.

(Сѫща).

270. НИКОЛА ПОПЪ ФИЛИПОВЪ.

2593. — Прѣдложение да се измѣни и установи правописанието на българския езикъ. Излагатъ се правила. Какво мисли Геровъ за това. Пак. 98.

Словеснї Учітелю. Г. Наідене!

848. Декемвріа 6. в Копріщіца.

Не можях да тарпа̄ і да малча̄ і да послѣдувам Правопісанѣто, Думопроіздството и Преводіте на Сегашніте Нові ба̄лагарскі Спісателі, като гледам че ні разваліха Правоп. на — язікат, водатсе от Старіте Ракопісі, коіто вече відяха і прочетоха і малкіте дяца; направіха го по̂ ма̄чно ізучваемо от Еллінското і Славенското, дѣто само него требува едно дяте да учі трі годіні; амі кога да се ползува пак от другі наукі? Защо е толкова губенѣ вряме напраздно? за една таквая лі нічтожна работа? Защо Сегашн. наші Спісат. пішат і вавождат в Правопісанѣто словата ѫ (юс) ъ (крів) і ь (прав) ѣровете, коіто біле употрябуватъ і в срядата на думіте, като гласні, като гі пішат нам. о і е; за коіто требува човякъ по̂ напряд да ізучі добрѣ Слав. язік с Правоп. му заедно і с Думопроізводенѣто: та тогава да може да научі това ба̄лгарско Правоп., като знае, дѣ се піше о (он), там да піше ъ (крів), а дѣто — е — ь (прав), ѣрове, а дѣто — у (ік) — ѫ (юс); за което пісуванѣ на ѫ і ізріченѣ неще да се сагласі нікога западната наша балгарія, коіто са употребітелні само по някоі градове і села на Їсточна балгарія, коіто защо спомагат і прілягат, за да се вазроді ба̄лгарската Словесност, іскат і міслат да я преоба̄рнат і преведа̄т на своето сі нарячѣ, а не — на едін общ ба̄лгарски язік, коіто да прілегне, на січката нація і да се ползуват січкіте ба̄лгаре, а не само тія да се просвятуват?

Каквото Г. Іван Андреов проізводі іменaта на някое свое Думопроізводенѣ, накое-то правіла та още не е на свят іздал, да го научим і ніе; і туря някоі думі в Спісанята сі препростi ба̄лгарскі, коіто се не разумяват.

За това Правоп. менѣ се чіні че е добрѣ ѣровете: ъ (крів) і ь (прав) да не употрябуваме сасем, като ізлішні; а, дѣто се чуе гласа̄т на — ѫ (юсат), да пішем а̄ (аз) с лінїка отгорѣ нам. него; както: пра̄ст, вра̄в; а дѣто — на ѭ — я̄ с лінїка от горѣ; както: дяля̄т -, тарпя̄т, кроя̄т.

А членат въ едінств броѝ на — сащ. імена на — ма̄жк. род, дѣто се свра̄шуват в Слав. язік на ъ (крів) ѣр, требува да се піше ат; а в онія, дѣто — ь (прав) ѣр і на й (іже-скасічка) і в січкіте прілагателні — ят; както: човякат; царят; раят; славенскіят. А в множ. броѝ, както се чуе і в простонародніят разговор — те; както: човяціте, женіте; Словенскіте.

И (іжето) і ы (ѣріто) да се не пішат сасем, но само і-то: защо проізносенѣто ім е еднакво на — січкіте; както: доїдете, пріімете, трїте.

Ѣ (іетто) да го знаем і да го проізносім сложно отъ іе; а ѧ (іата) от іа, а не наопакі както; Г. Б. потва̄рдува; както: ѣзда; маханѣ; някоі; сляп; грях; сядам; сякак.

Всічкіте сащ. ім. на ср. род, дѣто се свра̄шуват на іе в Слав. язік, да пішем ѣ, на-което проізносенѣто се чуе в устата на січкіте ба̄лгаре; както: лозѣто, кращенѣто; а в мн. броі — я; както: кращенята, лозята.

Вазвратното мястоіме, което се прітуря на страд., Вазвратніте і Отлож глаголі, да се піше се както се проізносі і в простонародн'ят разговор: както: учасе от учітелят, міясе, срамувамсе.

Това мі се чіні да е общо, право і наї лесно правопісанѣ, на което вярувам, ще се согласі січка бăлгарія; за което мое правоп. Ві се много мола Г. Наїдене! като го прегледате добрѣ, ако го познаете неідѣ да е недостіжно ілі кріво, да се не обляніте да мі вăрнете едно крітіческо пісмо, в което да мі покажете недостаткіте і крівініте му; а, което от правілата пак харесате подтвардете го, і Вашіте разсуденя за Правоп. да мі кожете на кăсо.

І така останувам сдобро наданѣ да чякам Вашат многоцанен за мене отговор на В. Слов. покорен ученік, аз Нікола Поп Філіппов, Разложкобăщенін, сега учітел в Взаімното Учіліще Калоферско.

із Калофер.

2594. — Убийството на Христо Пулевъ. Училищата въ Карлово разтурени. Искали учитель въ Карши-ака. Какви науки може да прѣподава Филиповъ. Пак. 98.

Почитаемый ми Г. Нейдене Геровъ!

Не съмь ималъ честь да Ви пишѫ или да получѫ отъ Васъ много врѣмя; нъ сега, като възимахъ потрѣбѫ отъ Васъ, поздравямь Ви чрезъ това мое писмо, въ което Ви обявлявамь настоящето ми положеніе въ Карлово. За Въскрьсеніе си излѣзъхъ за дома съ опрѣдѣленіе да ся врьнѫ до единъ мѣсяць врѣме; нъ като ми направихѫ прѣпятствіе размирицити и разбоинствата, стана нужда да се забавѭ тры мѣсяцы врѣмя, въ които ся случи убіеніето на покойнаго Г. Христа Пулева, който бѣше подпорка и строитель и промыслитель на — обществото за всяко нѣчто. Сега въ Јулія на 27ый дойдохъ въ Карлово; видѣхъ, че прьвити ми ученици разнесени, и че Господарьети сѫ несъгласни по между си; та отъ това заключавамь, че и другыти си учителье ще извадять, ато не мене да дрьжять. Тако речи, сега сьмь въ неизвѣстность ще стоѭ ли или не щѭ; нъ повече ми се чини, че не щѭ. — Чюхъ отъ нѣкои-си, че тука въ Филибе, при црьквѫтѫ на — Святаго Ивана трьсять учитель; та ще Ви молѭ, да имъ обадите за ради мене, и да гы питате, колко заплатѫ могѫть да, та да ми обадите, колкото можете пó-скоро съ едно Ваше писмо да видѭ, ако ми понесе, да дойдѫ, ако ли не, да знаѭ. — Наукы които могѫ да прѣподавамь сѫ тіи: Блъгарска и Славянскѫ Грамматикы, съ всичкыты имъ принадлежности, Гражданско Землеописаніе и Аритметика; а Священна Исторія и Катихысисъ отъ чясти. —

Много ще мя одлъжите, ако залягнете да ми направите това добро, което, като пріемѫ отъ Васъ, ще ся потрудѭ да Ви го отплатѭ съ заслугы, и съ благодареніе; за което и ще останѫ за всегда вашь пріятель

Никола попъ — Филипповъ,

Който бѣхъ учитель въ Чирпанъ, пакъ сега въ Карлово. Поздравя Вы и Г. Брайко взаимноучитель въ Карлово.

271. Д. ФИНГОВЪ.

2595. — Прѣпраща се писмо до Ивана Сергиевича Аксакова. Пак. 98.

Прията 6 Ноемвр. 1877.

Глѫбокопочитаемый ми Г-не Н. Геровъ!

Спорядъ желаніе-то Ви, провождамь Ви писмо-то до Ивана Сергѣевичя Аксакова Молѭ Вы, прочее, да бѫдете тъй добри да го проводете заедно съ Ваше-то единъ чясъ пó-скоро, та какво-то да ся успокои, че наистинѫ прѣдадохъ въ собственны-ты рѫцѣ, както на княза Черкаскый, тъй и на Г-на Нарышкина, писма-та му.

Безъ повыче, поздравявамь Вы най-смирено и съ най-глѫбоко къмъ Васъ почитаніе имамь честь да ся считамь

Вашь покорный слуга

Трьново. 1877 Ноемвр. 2-ый. Д. Финговъ.

272. АНДРЕЙ Д. ХЕСАПЧИЕВЪ.

2596. — Искатъ се новини за голѣмото наводнение въ Пловдивско. Ще се прати синъ да се учи въ пловдивското училище. Прѣдпочита се пловдивското училище прѣдъ бебешкото. Пак. 99.

Прията 16 Септ. 1858. Отгов. 20 Септ.

Милостивый Господине!

Чрезъ настояще то смиренно наше посланіе ида да попытамъ за долголѣтно то и благополучно то ваше здравіе, което моля всевишныатъ да продалжи многочисленно совсякимъ благополучіемъ. —

При томъ ще ви моля сосъ двѣ рѣчи да ми іавыте чрезъ нашите узужоваліи зарадъ на водненіе то филибелійско сир. да ли пострада училище то бѫлгарско на което сте вые єпитропъ и ако го е уварділъ Богъ ще ви моля да пріимете попечаніе зарадъ едно мое дѣте, което желая да го проводя въ ваше то училище да учи турски отъ Г. Іоакима Груевъ и други науки дето са предаватъ въ училище то ви а зарадъ пребивалище то на дѣто то желая ваше благородіе да го наредите съ училище то да има пребивалище то си и место то да е спокойно сир. да му помага и на здравіе то аколко то зарадъ заплата та азъ самъ благодарянъ да дамъ двѣстя триста гроша повече само дѣте то да е спокойно; Имахъ на мереніе да проводя дѣте то въ Цариградъ при брата му на бибекъ, но учитель Христодулъ ме предума да го проводя на ваше то училище и споредъ какво то ми доказа за состояніе то и нaредите на училище то ви, които му е казалъ Г. Іоакимъ возблагодарихся и съ радость ще го проводя само туй ме ускоби като чухъ на водненіе то филибилійско, но да но би подарилъ Богъ да ніе станало никакво препятствіе на училище то ви и моля ви да ми се обещайте и вые чи ще предстоите да наредите дѣте то въ училище то при Г. Іоакима само какво то рѣкохъ по горе желаеме место то да е спокойно и като ми іавите сега сосъ узонжоваліите незабавно ще го испроводя сосъ Даскалъ Христодуловото братанче, който си е удумалъ сосъ Г-на Јоакима като мина презъ Габрово, сія молително и оставамъ

Ваш покорный слуга

1858 Сентемвр. 9ти изъ Габрово. „Андрея Д. Хисапчіовъ.

2597. — Изпращатъ се три момчета изъ Габрово на учение въ пловдивското училище. Пак. 99.

Приято 10 Окт. 1858.

Родолюбивій Господине Найдене!

Ваше то честно отъ 20 — мин. прияхъ, и сосъ голяма радость го прочетохъ, кату гледамъ дами казвате да исъпратя дете то си поскору тѫ ще му имате грижа та за наряжданіе то му, и ніе днесь го испращами сосъ другите две те за едно, и сме увѣрени на Ваше то благоразуміе чи щего наредите да баде подъ надзирателство на учителите, и внего дворъ да живеи, както ви казахъ и сосъ перво то си писмо, чи давачъ двестя гроша по зеде но да бади преучителите, защоту, трябва да ги вардимъ отъ сякакви развращенни работи, заради това ви молиме да му бадите па Ставникъ, а колко ту заради дрехи отъ тука нищо му ни дадохъ, заради това ви молимъ пратете нѣкого человѣка да му купе дюшекъ и юргантъ и платно за черишефи и вазглавници две, и единъ халатъ и му самъ далъ 5 лир. тур. който ще ви ги даде и отъ тѣхъ пари ще му купуватъ потребни те му вещи кату и сандокъ за дрехите му, и ще ми изяви те какво са е похарчило за горни те вещи.

Науки ще си слѣдова за кои то има сила и кой то му са нему нужни, А язици грацки и франсушки но най-много на турскіать, сосъ една речь предавамъ го Вамъ което видите чіе потребно на едниго тѫрговца него да уче, и да ма прощавате дето ва товар. сосъ тѫкива Ангаріи, но Ако го пожови Господъ нема да ви забрави ваше то предстояваніе.

Поздравявамъ ви отъ чисто сердце и Есамъ

Вашъ Покорній
Андрея Д. Хисапчіовъ.

273. МИХАИЛЪ АЛЕКСАНДРОВИЧЪ ХИТРОВО.

2598. — Хитрово иска свѣдѣния и съвѣтъ. Иска му се да се срещне съ Герова. Да си писватъ единъ другому. Пак. 99.

Монастиръ 20 Марта / 1 Апрѣля 1861 года.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Прибывъ 18-го сего Марта въ Битолю, я нашелъ здѣсь письмо Ваше отъ 15-го Февраля и спѣшу увѣдомить Васъ, Милостивый Государь, что Вы премного меня обяжете сообщеніемъ свѣденій, въ которыхъ я такъ нуждаюсь, какъ человѣкъ вновь прибывшій въ страну мнѣ мало знакомую. Вообще, я полагаю, что частыя между нами письменныя сношенія и обоюдный обмѣнъ свѣденій принесутъ несомнѣнную пользу службѣ и дѣлу, одинаково намъ всѣмъ близкому. Передъ отъѣздомъ изъ Петербурга, вслѣдствіе разговоръ съ Е. П. Ковалевскимъ и П. Н. Стремоуховымъ, я думалъ было какъ нибудь съ Вами съѣхаться и переговорить на словахъ обо всемъ этомъ, чего невозможно передать на бумагѣ; и не теряю надежды въ послѣдствіе исполнить это намѣреніе, нъ къ сожаленію теперь, пока я еще не устроился и не дождался назначеннаго мнѣ въ Секретари Березина, мнѣ невозможно отсюда отлучиться.

Примите увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

Мой адресъ: Мих. Александровичу Хитрово,
Управляющему Россійско Имп. Консульствомъ
въ Битолѣ.

М. Хитрово.

2599. — Свѣдения за Блонта, английския консулъ въ Пловдивъ. Сравнение съ битолския. Блонтъ обвинява християнетѣ. Работи противъ руското влияние. Пак. 99.

Его Выс-благдію Г. Хитрово.

Филиппополь, 30 Марта 1861 г.

М. Г.

Михаилъ . . . . . .

Не удостоившись получить отъ Васъ письма, что бы узнать Ваше отчество, я долженъ былъ писать сего дня на имя Консульства.

Узнавъ что Вы, по пріѣздѣ въ Битоли, остановились на нѣкоторое время у Англійскаго Консула, я не сомнѣваюсь, что въ этомъ случаѣ коротко ознакомитесь съ образомъ мыслей и дѣйствій его, и мнѣ любопытно узнать коечто́ объ этомъ для сравненія съ образомъ мыслей и дѣйствій здѣшняго Англійскаго Вице Консула, поведеніе котораго не мнѣ одному кажется страннымъ.

Для сего позвольте мнѣ, представивъ Вамъ нѣкоторыя черты сего послѣдняго, покорнѣйше просить Васъ указать мнѣ различіе между нимъ и Вашимъ сотоварищемъ въ Битоли.

Когда Г. Блонтъ былъ назначенъ Вице-Консулъ въ Ускюпѣ, Г. Бутеневъ спросилъ Лорда Страгфорда, на что имъ тутъ Консулъ, когда нѣтъ въ этомъ городѣ Англійскихъ подданныхъ. На это Англ. Посолъ отвѣчалъ, что посылаютъ его туда для защиты турокъ противъ христіанъ. И дѣйствительно Г. Блонтъ исполняетъ это порученіе съ особеннымъ усердіемъ. Для него все, что дѣлаютъ Турки, отлично хорошо, напротивъ все зло происходитъ отъ христіанъ. Если христіанинъ проговоритъ передъ нимъ о какомъ нибудь безпорядкѣ или неправильности изъ которыхъ состоитъ управленіе Турокъ, онъ разбранитъ его передъ всѣми за невѣрность и недоброжелательство къ своему государю.

Но кажется Г. Блонтъ имѣетъ и другое порученіе, противодѣйствовать вліянію русскихъ, въ усердномъ исполненіи котораго онъ не менѣе страненъ. При свиданіи съ кѣмъ нибудь изъ Болгаръ онъ начинаетъ разговоръ упрекомъ за сочувствіе ихъ къ Русскимъ, бранитъ ихъ за то, что они принимають подарки отъ Руссіи, угрожаетъ имъ держать ихъ въ вѣчномъ рабствѣ и притѣсненіи если не измѣнятъ свои чувства въ отношеніи къ Русскимъ; потомъ начинаетъ объяснять имъ дѣйствія и виды Русскихъ самымъ невыгоднымъ образомъ для Болгаръ, что бы заставить сихъ послѣднихъ возненавидѣть ихъ.

Конечно Англійская политика на востокѣ противоположна Русской, но Г. Блонтъ страдаетъ Руссофобіею, которая у него доходитъ у него до мономаніи. Онъ вездѣ подозрѣваетъ Русскихъ эмиссаровъ, во всѣхъ Болгарскихъ учителяхъ видитъ тайныхъ Русскихъ агентовъ, каждая Русская книга кажется ему возбудительнымъ сочиненіемъ. Въ своемъ изступленіи часто увѣряетъ какъ очевидецъ о такихъ вещахъ, которыя совсѣмъ несообразны съ здравымъ разсудкомъ. Иногда доходитъ до того, что увѣряетъ, что случающіяся ежедневно убійства совершаются не Турками, а разбойниками посланными отъ Русскыхъ и разныхъ Панслав. Обществами, чтобы насиліями принудить Болгаръ къ возстанію. По врѣмя путешествія В. Везиря по Болгаріи онъ гнался за нимъ, что бы давать ему подобнаго рода объясненіи и не одного изъ учителей поставилъ въ непр. положеніи. И здѣсь этимъ только и занимается, возбуждать подозрѣн. Турецкихъ властей на христіанъ.

2660. — Обвинения противъ руската политика. Европейцитѣ възхваляватъ турския прогресъ. Лошото положение въ областитѣ. Калвертъ не прилича на Блонта. Въ Битолско народътъ спи. Турскитѣ злоупотрѣбления сѫ по-голѣми. Турцитѣ се боятъ отъ Гърция. Пак. 99.

Получ. 19 Апр. 1861 г. Отв. 20 Апр.

Битоля 15-го Апрѣля 1861 года.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Благодарю Васъ за сообщенныя мнѣ свѣденія о произшествіяхъ въ Ускюпѣ и объ обязательныхъ дѣйствіяхъ Англійскаго Вашего Товарища. Что же дѣлать, видно судьба наша такова, что чѣмъ болѣе приносимъ мы добросовѣстности и правоты въ наше дѣло, тѣмъ болѣе возбуждаемъ подозрительности и недовѣрія. Конечно та роль, которую мы играли во всемъ Болгарско Церковномъ вопросѣ далеко не блистательна, я имѣлъ случай убѣдиться въ этомъ въ Константинополѣ; тѣмъ не менѣ и тутъ выставляютъ насъ и Туркамъ и всему свѣту какъ снедаемыхъ честолюбіемъ двигателей какихъ то страшныхъ подземныхъ машинацій противъ цѣлости и неприкосновенности драгоцѣнной Турціи и, по совѣсти, придаютъ намъ болѣе чести чѣмъ мы дѣйствительно заслуживаемъ. Сердце надрывается, глядя кругомъ на то что здѣсь дѣлается на глазахъ у Европейскихъ представителей и что называютъ voie de progrès въ которой будто бы вступаетъ полудохлая блистательная Порта. Тамъ въ Конст-лѣ они воображаютъ, что живутъ въ Турціи и хотятъ судить по этой блестящей замашкѣ обо всемъ рубинѣ, который имъ вовсе не знакомъ. Я до того взволнованъ и взбѣшонъ всѣмъ тѣмъ, что мнѣ съ перваго раза здѣсь бросилось въ глаза, что перо у меня не ходитъ, чтобы отвѣчать Вамъ оффиціально, и что скажу Вамъ? До сихъ поръ я не нашелъ еще корреспондента въ Ускюпѣ и буду Вамъ весьма благодаренъ за всё, что Вы тамъ сдѣлаете, а потомъ, быть можетъ, удастся намъ съ Вами съѣхаться и переговорить на словахъ обо всемъ томъ, чего на бумагѣ не перескажешъ. Я разговаривалъ съ Кальвертомъ о Блондѣ и, какъ кажется онъ совершенно одного съ Вами мнѣнія объ этомъ слишкомъ троптивомъ дѣятелѣ; онъ самъ о немъ выразился — qu' il apporte trop de zèle. — Вообще я въ Кальвертѣ нашелъ прежде сего человѣка и христіанина, а потомъ уже Великобританскаго Консула. Онъ принадлежитъ къ числу весьма немногихъ Англійскихъ Консуловъ, которые откровенно не вѣрятъ въ блистетельные успѣхи Турціи и слишкомъ добросовѣстенъ, чтобы подобно другимъ Англійскимъ Агентамъ оспаривать очевидность истины. Во всѣхъ дѣлахъ, какія я до сихъ поръ имѣлъ, Кальвертъ мнѣ не только не противодѣйствовалъ, но напротивъ старался мнѣ помогать и поддерживать меня во всѣхъ тѣхъ случаяхъ когда поддержка эта была мнѣ нужна. Къ сожаленію онъ не имѣетъ прямаго участіе въ дѣлахъ Филиппопольскаго Вице Консульства и сношенія его съ Блондомъ, по видимому, совершенно частныя; при томъ онъ, кажется, находится не въ очень хорошихъ отношеніяхъ съ Бульверомъ.

Здѣсь, возбужденный въ другихъ мѣстностяхъ церковный вопросъ, имѣлъ весьма не значительный отголосокъ, народонаселеніе находится все еще подъ впечатленіемъ грознаго путешествія Седрезама, всего боится и гнетъ турецкихъ злоупотребленій здѣсь болѣе обременителенъ и безпрепятственъ чѣмъ гдѣ либо. Только извѣстія изъ Черногоріи и Босніи изрѣдко прерываютъ монотонію нашего страдательнаго существованія. Турки очень опасаются за Греческую границу, гарнизоны въ Ларисѣ и Янинѣ значительно усилены.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершеномъ моемъ почтеніи и преданности.

М. Хитрово.

2601. — Лошата картина на управлението въ Турция всѫду еднаква. Желание да се видятъ лично. Искатъ се новини отъ Цариградъ. Прѣмѣстването на Абди паша. Пак. 99.

Битоля 14 Сентября 1861 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Давно собирался я отвѣчать на любезныя Ваши письма и если такъ долго былъ неакуратенъ, то это потому, что незная сколько времени Вы пробудете въ Константинополѣ, я недоумѣвалъ куда Вамъ писать.

Всё это лѣто провелъ я въ путешествіяхъ и не замѣтилъ какъ прошло время. Теперь дѣла очень много и я еле успѣваю справляться; Въ день перебываетъ 100 человѣкъ и только ночью находишъ свободное время для писанія; да впрочемъ что Вамъ разсказывать Вы сами знаете какъ хлопотливо живется при нашей службѣ на Востокѣ. Кругомъ всё то же; — тѣ же грабежи, разбои, насилія, однимъ словомъ всё та же полная картина прелестей восточной жизни которую встрѣчаешъ вездѣ въ Турціи. Жду съ нетерпеніемъ Вашего возвращеніе въ Филиппополь и всё надѣюсь, что Вы найдете средство какъ нибудь съѣхаться; предполагаемое свиданіе наше было бы весьма полезно, на бумагѣ не переговоришъ всего того, что такъ легко объясняется на словахъ.

. . . .

Что то подѣлывается въ Констант-лѣ, какъ стоятъ тамъ наши дѣла? Если найдете свободную минутку, весьма обяжете меня отвѣтомъ на эти вопросы, какъ Вы знаете, столь близкіе къ нашему собственному здѣсь положенію.

Извините небрежность моего письма; пишу Вамъ въ попыхахъ при снараженіи огромной почты.

Пользуюсь симъ случаемъ, чтобы возобновить Вамъ, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

М. Хитрово.

У насъ пронесся весьма важный слухъ; Абди паша изъ Скутари пріѣзжаетъ сюда на дняхъ — это положительно, и нѣкоторые утверждаютъ, что онъ останется здѣсь Генералъ Губернаторомъ. Слухи эти всѣхъ обрадовали, а меня въ особенности.

2602. — Прѣпорѫчва се Нако, чиновникъ въ гръцкото пловдивско консулство. Разсѫждения за прѣселението въ Росия. Пак. 99.

Получ. 23 Декабря 1861. Отв. 11 Января 1862 г.

Милостивый Государь
Николай Геровичъ,

Премного рекомендую Вамъ подателя этого письма Г. Нако, отправляющагося въ Филиппополь на службу при тамошнемъ греческомъ Вицеконсульствѣ. Нако Грекъ, но Грекъ благоразумный и благородный человѣкъ, что, какъ Вы знаете, не малая рѣдкость и грекъ допускающій хорошія стороны, не исключительно въ однихъ только Эллинахъ и эллинизмѣ, что впрочемъ не мѣшаетъ ему быть истиннымъ патріотомъ. Нако былъ мнѣ во многихъ случаяхъ полезенъ и въ восмимѣсячное мое съ нимъ знакомство, я постоянно имѣлъ случай видѣть въ немъ человѣка благородно мыслящаго и благородно дѣйствующаго.

Онъ раскажеть Вамъ про наше здѣсь житье бытье и я надѣюсь, что Вы сойдетесь съ нимъ, и что онъ найдеть возможность быть Вамъ полезнымъ, такъ какъ былъ полезенъ мнѣ.

Что подѣлывается у Васъ въ Филиппополѣ? Сербскіе журналы рвутъ и мѣчутъ противъ переселенія Болгаръ, между прочимъ и изъ Вашей мѣстности. И у меня здѣсь есть охотники, вѣроятно весной начнется переселеніе; но я въ этомъ дѣлѣ стараюсь дѣйствовать какъ можно осторожнѣ; — я полагаю, переселеніе можетъ быть полезно только въ извѣстныхъ предѣлахъ, если же оно приметъ слишкомъ болшіе размѣры, то не принесетъ ничего кромѣ вреда; впрочемъ это мой частный взглядъ.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и душевной преданности.

М. Хитрово.

2603. — Нако умѣренъ гръкъ. Не ще има послѣдователи въ Пловдивъ. Геровъ иска да се види съ Хитрово. Тежкитѣ данъци и злоупотрѣбления накарватъ християнетѣ да се прѣселватъ. Геровъ спира прѣселението изъ Пловдивско. Английскиятъ консулъ прѣмѣстенъ въ Едрене. Пак. 99.

Филиппополь, 11 Января 1862 г.

М. Г.

Михаилъ Александровичъ,

По возвращеніи своемъ изъ Константинополя я слышалъ отъ здѣшняго Англійскаго В. Консула, что Вы уѣхали изъ Битоли кудато, и только теперь съ пріѣздомъ Г. Нако узналъ что возвратились къ своемъ посту. По сему такъ долго не отвѣчалъ на Ваше письмо отъ 14 Сентября, которое впрочемъ получилъ довольно поздно.

Г. Нако дѣйствительно умѣренный Грекъ и могъ бы послужить примѣромъ здѣшнимъ soi-disant Грекамъ, но врядъ ли найдетъ послѣдователей въ нихъ которые очарованы историческою славою древнихъ Элленовъ до того что думаютъ, что въ присутствіе ихъ все должно быть огречено вѣяніемъ древности, которое идетъ отъ нихъ. Не сомнѣваюсь, что и Г. Нако подобно всѣмъ, знающи о Фил-полѣ только изъ журналовъ, считалъ меня виновникомъ распрей здѣшнихъ Болгаръ и Грековъ. Но здѣсь узналъ уже настоящія причины этихъ распрей.

Г. Нако говоритъ, что Вы намѣрены поѣхать весною въ Петербургъ. Если это справедливо, то я не сомнѣваюсь въ хорошихъ послѣдствіяхъ отъ личныхъ переговоровъ Вашихъ съ Начальствомъ и желалъ бы непремѣнно встрѣтиться съ Вами передъ этимъ. Теперь зима и не много трудно сдѣлать это. Но въ началѣ Марта, я бы охотно поѣхалъ для сего въ Кестендилъ и въ Скопію, или гдѣ будетъ удобнѣе смотря потому какою дорогою поѣдете.

У насъ ничего хорошого нѣтъ. Все идетъ къ худшему. Новый способъ взиманія десятины деньгами и насильственный заемъ доконали несчастныхъ поселянъ, которые ожидали моего возвращенія изъ Константинополя, чтобы массою двинуться къ переселенію въ Россію. Но когда я растолковалъ имъ, обяснилъ имъ условія переселенія, которое выгодно только для не имѣющихъ ни малѣйшаго клочка земли, ни одной головы скота, ни какого дома, то отстали отъ этого намѣренія, потому что въ деревняхъ мало и почти вовсе нѣтъ таковыхъ, и хорошо сдѣлали, чтобы потомъ не возвращатся назадъ, какъ сдѣлали нѣкоторые, которые думали, что въ Россіи будутъ щедро вознаграждены за все, что теряютъ здѣсь. . . . .

Здѣшній Англійскій В. Консулъ переводится въ Адріянополь съ прибавл. 150 ф. ст. въ годъ на жалованье; но уѣзжаетъ отсюда e n convalescence отъ Руссо-фобіи которой такъ страдалъ, но со всѣмъ своимъ туркофилствомъ, хотя и стыдится теперь показывать его по прежнему открыто. Но смѣшно то, что освобождаясь отъ Руссофобіи, онъ думаетъ, что будто уничтожилъ въ здѣшнемъ народонаселеніи сочувствіе къ Русскимъ, и можетъ быть этой мнимой заслугѣ и обязанъ своимъ повышеніемъ. Другая перемѣна въ Г. Блонтѣ: прежде онъ былъ партизаномъ Грековъ, а теперь на сторонѣ Болгаръ.

2604. — Блонтъ всѫду прочутъ. Да се не довѣрява Геровъ много на Нако. Levand herald противъ Хитрово. Грьцкиятъ консулъ въ Битоля. Какво ще прави Хитрово. Пак 99.

Принято 1 Февр. 1862.

Битоля. 27 Января 1862.

Милостивый Государь
Николай Геровичъ,

Я имѣлъ удоволствіе, получить письмо Ваше отъ 11 Января, на которое и спѣшу отвѣчать и душевно поздравить Васъ съ тѣмъ что Вы наконецъ избавились отъ Вашего пріятнаго Англійскаго Коллега, который успѣлъ вездѣ оставить по себѣ такую славную память. Отъ Битоли до Сачисты и до Велессы вездѣ слышалъ я имя Г. Блонда съ акомпаниментомъ самыхъ чистосердечныхъ проклятій; хоть бы ему прибавили еще 500 фунтовъ ла отправили куда нибудъ подальше въ Кохинхину. Изъ Вашего письма я вижу, что Нако Вамъ понравился, это такой человѣкъ, который умѣетъ таки поддѣлаться, но считаю не лишнимъ Васъ предупредить что ему всё таки слишкомъ довѣряться нельзя, не смотря на то что онъ оказалъ мнѣ нѣкоторыя дѣйствительно полезныя услуги, я всё таки имѣлъ случай убѣдиться что и онъ подь часъ не прочь служить и вашимъ и нашимъ. Грекъ всегда останется грекомъ, и какъ бы онъ ни былъ хорошъ, всё таки ему положить палецъ въ ротъ опасно; но это между нами. И здѣсь все тѣ — же удоволствія, какъ и въ Филиппополѣ; — съ одной стороны Англійская руссофобія, съ другой Греческая Болгарофобія, не смотря на то что Грека здѣ я еще до сихъ поръ ни одного не видѣлъ. Англійской журналъ „Levand herald" не перестаеть коверкать всячески мое имя и громко называть меня какимъ то страшнымъ агитаторомъ, орудіемъ славянской пропаганды, а мой милый коллегъ Греч. консулъ, укушенный какою то мухой, вздумалъ, незнаю съ чего, со мною соперничать вліяніемъ. Быть можетъ Г. Нако говорилъ Вамъ объ этомъ господинѣ, безпрестанно выставляющимъ себя съ самой смѣшной стороны и покрывшійся несовсѣмъ хорошою тѣнію вслѣдствіе разныхъ довольно темныхъ дѣлишекъ. Надо замѣтить что Г. этотъ не даетъ мнѣ покоя, приставая ко мнѣ, что бы я его представилъ къ русск. ордену; а я, по правдѣ сказать, охотно представилъ бы его только ко одному украшенію на шею, именно къ веревкѣ. Впрочемъ я мало обращаю вниманія на всѣхъ этихъ Господъ, надрывающихъ себѣ горло изъ за еллепизацій, которой они никогда не добыются; напакостятъ немножко на сколько силъ хватаетъ, а серьезнаго вреда все таки никогда не сдѣлаютъ.

Что то будетъ весною? Настроеніе умовъ весьма сильно не только между христіанами, но даже между мусулманами, въ особенности въ Албаніи. Врядъ ли будущее лѣто пройдетъ спокойно.

Увы! ѣхать въ Россію мнѣ видно не придется; — не поѣхалъ раньше, а теперь ужъ поздно, весной надо быть здѣсь. Я собираюсь лѣтомъ предпри-

нять весьма большія поѣздки и по Албаніи и въ Вашу сторону; хорошо бы намъ было списаться, чтобы гдѣ нибудь съѣхаться и превратить наконецъ наше бумажное знакомство въ дѣйствительное. Теперь я ѣду на нѣсколько дней въ Салонику по приказанію Кн. Лобанова, поручившаго мнѣ наблюденіе за тамошнимъ Р. К^{мъ} до пріѣзда Лаговскаго. Вы вѣроятно уже знаете о учрежденіи Консульства въ Терновѣ и о назначеніи туда Кожевникова.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

М. Хитрово.

P. S. Препровождаю при семъ записку которую прошу Васъ передать Нако.

2605. — Прикрита причина за свиждане между Хитрово и Герова. Въ Пловдивско се събиратъ башибозуци за въ Босна. Хайдушки чети. Пак. 99.

Филиппополь, 3 Мая 1862 г.

Милостивый Государь,
Михаилъ Александровичъ,

Чтобы разрѣшеніе Азіятскаго Департамента, которое сообщаю Вамъ въ прилагаемомъ у сего отношеніи, послужило къ пользѣ надобно намъ непремѣнно видѣться лично. Предоставляю Вамъ рѣшить мнѣ ли пріѣхать въ Битолію или Вамъ въ Филиппополь. Если Вамъ угодно видѣть нашу страну, то чтобы придать благовидный предлогъ вашей поѣздкѣ для избѣжанія толковъ, позвольте мнѣ пригласить Васъ крестить у меня новорожденнаго сына. Но покорнѣйше прошу Васъ принять приглашеніе только въ такомъ случаѣ, если это должно послужить для прикрытія настоящей причины Вашего пріѣзда. Иначе при трудности здѣшней ѣзды я не позволю себѣ безпокоить Васъ. Но я бы желалъ узнать по скорѣе Ваше рѣшеніе. Мнѣ это нужно и если дадите мнѣ знать по телеграфу Вы меня обяжете этимъ. Если нужно чтобы на телеграфѣ не поняли этого, Вы мнѣ скажете, въ первомъ случаѣ, что мое приглашеніе принято, а во второмъ, что нѣтъ.

У насъ самая свѣжая новость — предписаніе правительства собрать въ Филиппопольской провинціи 600 душъ башибозуковъ для отправленія ихъ въ Боснію.

Но мы больше заняты шайками разбойниковъ, которыя, съ наступленіемъ весны, появились и ожидаютъ растаянія снѣга и открытія овчарень на горахъ, что бы начать разбои и грабежи. Шайки эти преимущественно изъ Болгаръ и имѣютъ ту разницу отъ преждебывшихъ, что грабятъ и бьютъ не однихъ христіанъ, а и Турокъ.

О событіяхъ въ Герцеговинѣ мы ничего не знаемъ. Если знаете что нибудь, одолжите.

Покорнѣйше прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

Предписаніе Департамента отъ 23го Марта получено мною вчера. Оно продержано въ Константинополѣ.

2606. — Хитрово не може да посѣти Пловдивъ. Прѣговори за срѣща въ Кратовскитѣ ханове. Извѣстия отъ Черна Гора. Съмнителни разбойници въ Битолско. Пак. 99.

Принято 23 Мая 1862. Отгов. 23 Мая.

Битоля 19 Мая 1862 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

По телеграфу я уже сообщилъ Вамъ что мнѣ невозможно воспользоватся Вашимъ любезнымъ приглашеніемъ и при всёмъ моемъ желаніи и посмотрѣть на совершенно неизвѣстныя мнѣ страны и покумиться съ Вами, я никакъ не могу при настоящихъ условіяхъ удалиться изъ Битоли. Въ послѣдствіи дѣло иное, я могъ-бы, быть можетъ, предпринять поѣздку въ Филиппополь, но теперь мое присутствіе здѣсь необходимо, въ чемъ Вы убѣдитесь изъ прилагаемаго шифра, который по прочтеніи потрудитесь уничтожить. Между тѣмъ я вполнѣ сознаю пользу и, скажу болѣе, необходимость нашего свиданія; весьма и весьма хорошо было бы, еслибъ намъ удалось нынѣшнее лѣто свидѣться, и чѣмъ раньше — тѣмъ лучше. — Я думаю въ скоромъ времени т. е. какъ скоро обстоятельства позволятъ, съѣздить въ Велессу и могу продолжить путешествіе до Кратовскихъ хановъ, находящихся на половинѣ разстоянія отъ Битоли до Филиппополя. Напишите мнѣ пожалуйста, нельзя ли бы Вамъ было также пріѣхать туда; — въ такомъ случаѣ я — бы увѣдомилъ Васъ коротко по телеграфу „въ Кратовѣ — такого-то числа“, и мы бы съ Вами съѣхались. Далѣе если Вамъ время позволяетъ, мы моглы бы доѣхать вмѣстѣ до Битоли, что было бы тѣмъ полезнѣе, что къ этому времени могъ-бы сюда подъѣхать и Лаговскій и мы переговоримъ обо всемъ хорошенько. Нечего и говорить, что пріѣздъ Вашъ былъ бы для меня истиннымъ удоволствіемъ, но было бы желательно, чтобы это случилось ранѣе Іюля мѣсяца ибо до тѣхъ поръ много воды утечетъ и Богъ вѣсть, что будетъ. Что касается до толковъ, которые можетъ породить наше свиданіе, то это вовсе меня не безпокоитъ, потолкуютъ и перестанутъ.

Мнѣніе Ваше относительно затруднительности отправлятъ курьеровъ на собственныхъ лошадяхъ, я вполно раздѣляю; между Битоли и Филиппополь проще всего было бы воспользоваться почтой, но способъ этотъ сопряженъ съ значительными расходами, на которые согласится ли — министерство, — не знаю. Если предположить что курьеръ будетъ ѣздить разъ въ три недѣли туда и обратно то это составитъ 40 концовъ, считая по 17 р. 15 к. одинъ конецъ — 684 руб. Между тѣмъ мнѣ поручено устроить постоянныя сообщенія съ Яниной, на что ассигнрвано 250 руб. такъ что врядъ ли Департаментъ разрѣшитъ принятіе части расходовъ на сообщенія съ Филиппополемъ на счеты битольскаго Консульства. Во всякомъ случаѣ мы бы лучше всего могли переговорить объ этомъ дѣлѣ при личномъ свиданіи.

Изъ Черногоріи нѣсколько дней т. е. со взятія Герцеговинцами Никшича, о которомъ Вы уже вѣроятно знаете, — небыло ничего слышно, но вчера распространился въ городѣ слухъ, что Турки со стороны Скутари. вошли въ предѣлы Черногоріи. Если это такъ то чрезвычайно важно, въ особенности если справедливо газетное извѣстіе что мы протестовали противъ вступленія Турокъ въ Черногорію и въ случаѣ если протестъ не будетъ уваженъ угрожаетъ прекращеніемъ дипломатическихъ сношеніи. Изъ Сербіи ничего не слышно, но все на неё сильно уповаютъ, — письма же Влангали далеко не воинственны. Что изъ этого всего будетъ, Господь знаетъ, но вѣрно то, что положеніе Турціи незавидно.

Еще разъ повторяю, что мнѣ весьма и весьма прискорбно, что не могу воспользоваться Вашимъ любезнымъ приглашеніемъ и прошу Васъ принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

М. Хитрово.

P. S. Не довѣряйте ничего Греческимъ Консуламъ; кажется при нынѣшнихъ обстоятельствахъ Греческое и Турецкое правителства — одно и тоже. Прилагаемый шифръ уничтожте.

Пишу Вамъ мало, потому что рѣшительно нѣтъ времени; — здѣшнія Власти только что открыли огромную шайку разбойниковъ, состоящую большею частію ихъ христіанъ и тюрьма каждый день наполняется народомъ. Дѣло весьма подозрительное, я сильно не довѣряю справедливости возводимыхъ обвиненій и приходится смотрѣть въ оба.

М. Хит.

P. S. Извините что не отвѣчаю официально на официальное отношеніе; право не успѣлъ, потому что сейчасъ ходилъ къ Пашѣ по поводу вышеозначеннаго дѣла, и кажется, удалось дать ему хорошій оборотъ.

2607. — Герова чакатъ въ Битоля. Неприятни новини изъ Черна Гора. Пак. 99.

Битоля 1 Јюня 1862 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Я уже отвѣчалъ Вамъ шифромъ на любезное письмо Ваше отъ 23 Мая, настоящее же мое письмо, быть можетъ не застанетъ Васъ въ Филиппополѣ, если Вы, уже приводите въ исполненіе обрадовавшее меня Ваше обѣщаніе посѣтить Битолю. Я не могъ телеграфироватъ Вамъ шифромъ потому-что телеграфъ шифра не принимаетъ. Пишу вамъ на всякій случай въ томъ опасеніи, — которое надѣюсь окажется напраснымъ, — что что либо Васъ задержало. Лаговскаго, согласно его обѣщанію ожидаю на этихъ дняхъ, но онъ что то очень не рѣшительнымъ. Впрочемъ если Вы и прибудете раньше — не бѣда, — ему всего одинъ день ѣзды изъ Солуна въ Битольи онъ всегда можетъ поспѣть.

Посылаю Вамъ копію съ донесенія моего объ устройствѣ курьерскихъ сообщеній и буду весьма Вамъ благодаренъ за сообщеніе мнѣ Вашихъ замѣчаній на мои соображенія по сему предмету.

Изъ Черногоріи вѣсти недобрыя; но положительно ничего неизвѣстно. Еще недавно я получилъ извѣстіе (вѣрное) о пораженіи Турокъ въ Вассоевичахъ. Но съ тѣхъ поръ тамъ произошли новыя событія. Здѣ распространился слухъ, изъ турецкихъ источниковъ, о рѣшительной побѣдѣ Турокъ; говорятъ что они съ двухъ сторонъ ворвались въ предѣлы Черногорскіе и что теперь обѣ арміи готовы соединиться почти въ центрѣ черногорскихъ владеній; потери черногорцевъ убитыми и раненными, говорятъ будтобы — грамадны. Дай Богъ чтобы извѣстія эти были преувеличены!

Извините, что пишу мало, вѣдь я пишу въ надеждѣ, что письмо это Васъ не застанетъ. На словахъ переговоримъ обо всемъ обстоятельно и пространно а пока, прошу Васъ принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности и впередъ благодарю Васъ за любезное намѣреніе меня посѣтитъ и доставить лично удовольствіе познакомиться съ Вами.

М. Хитрово.

2608. — Пѫтуването на Хитрово изъ Албания и Тесалия. Свиждане съ Ионина. Слухове за възстание въ България. Новини изъ Черна Гора. Разправия за телеграми. Пак. 99.

Получ. 18 Jюля 1862 г. Отв. 19 Jюля.

Битоля 14 Jюля 1862.

Отвѣчаю Вамъ такъ поздно на письмо Ваше отъ 26 Jюня, любезнѣйшiй Найденъ Геровичъ, потому-что получилъ его только три дня тому назадъ по возвращенiи изъ различныхъ странствiй. Съ того самаго времени какъ мы съ Вами разстались, я все рыскалъ. Вернувшись въ Битолю, я засталъ уже здѣсь Лаговскаго, который пробылъ у меня пять дней и весьма сокрушился, что незасталъ Васъ здѣсь. Потомъ я поѣхалъ съ нимъ вмѣстѣ до Кожани, куда долженъ былъ выѣхатъ къ намъ на встрѣчу Jонинъ. Нъ онъ запоздалъ, мы нѣсколько дней его ждали въ разныхъ мѣстахъ и наконецъ поймали въ Гревеню, откуда каждый отправился во свояси. Путешествiе это было для меня весьма небезполезно; я многое увидѣлъ самъ, хорошо познакомился съ страною и знаю теперь чего можно ожидать. Изъ словъ Jонина видно что обѣщанiя его не лишены основанiя, но онъ ошибся временемъ; всё это въ будущемъ, хотя впрочемъ можетъ столь-же легко осуществиться завтра, какъ и чрезъ 6 мѣсяцевъ; дѣло связано съ множествомъ различныхъ обстоятельствъ.

Поговоримте ка лучше о томъ, что происходитъ у Васъ. Какое впечатленiе проивели тамъ Сербскiя дѣла. Здѣсь разнесся слухъ что въ Габровѣ и Трновѣ — возстанiе; правда ли это? Говорятъ также, что гайдучничество принимаетъ въ Коджа-Балканѣ угрожающiе размѣры. Прилагаю маленькiй шифръ, который не оставьте безъ вниманiя и напишите мнѣ отвѣтъ.

Изъ Черногорiи извѣстiя были сперва блистательныя; Черногорцы вздули Турокъ дважды страшно: 12-го и 24 Jюня, но потомъ вѣсти изъ Турецкихъ источниковъ были не добрыя. Двѣ армiи говорятъ соединились и выйграли нѣсколько сраженiи надъ Черногорцами; извѣстiй этихъ ничто не опровергло (отъ Сученкова сегодня письма не получилъ. Теперь ожидаютъ рѣшительнаго дѣла и Турки заранѣе празднуютъ побѣду, но ожидаютъ чтото долго, — вотъ уже недѣля какъ съ театра войны не имѣется никакихъ извѣстiй.

Я Вамъ писалъ и разсказывалъ о моемъ дѣлѣ съ телеграфомъ, — знаете ли чѣмъ это кончилось. Кн. Горчаковъ по прочтенiи копiи съ моей депеши къ Лобанову, потребовалъ объясненiй отъ Тур. посланника, дѣло теперь объяснилось и мы можемъ телеграфировать шифромъ, Порта-же увѣряетъ что ей никое распоряженiе запрещающее принимать отъ насъ шифрованныя депеши не извѣстно. А нашъ милый посланникъ и гу-гу. И такъ оставимъ его въ покоѣ, не будемъ нарушать его сладкихъ сновъ и будемъ за всякою бездѣлицею обращаться въ Питеръ.

Пишу Вамъ кратко и безсвязно, многоуважаемѣйшiй Найденъ Геровичъ, потому — что время право мало, за разѣздами накопилось множество писанiя. И такъ до свиданiя крѣпко пожимаю Вамъ руку и прошу не забывать

душевно Вамъ преданнаго
М. Хитрова.

Шифръ.

Я получил сведѣнiе, пока безподробностей, что до ста болгарских сел готовы встат при первих слухах о воинѣ в Сербiи. У них все гот, не достает толко главы.

Не найдется ли изъ Ваших?

2609. — Да не се прѣдприема нищо безъ добро приготвюване. Впечатлѣиие отъ Бѣлградскитѣ събития. Възстанието въ Габрово и Търново. Прѣговори за възстание. Коп кн. 2.

Филиппополь, 19 Іюля 1862 г.

Письмо Ваше отъ 14го Іюля, любезнѣйшій Михаилъ Александровичъ, я получилъ и спѣшу отвѣчать, сколько время позволитъ.

Жалѣю, что Г. Лаговскій не пріѣхалъ въ время. Мы бы вмѣстѣ сдѣлали эту поѣздку.

Я не говорю, что обѣщанія Г. Іонина не основательны, но для исполненія ихъ не достаетъ многаго, а приступленіе къ исполненію ихъ безъ предварительнаго приготовленія всего нужнаго можетъ имѣть невыгодныя послѣдствія. Вотъ почему не надобно идти на авось, а разсчитывать на вѣрное.

Сербскія, или лучше, Бѣлградскія событія вотъ какое впечатлѣніе произвели здѣсь. Турки раздражены ими такъ, что только о томъ и говорятъ, что надобно перерѣзать христіанъ. Они такъ приготовляются къ этому, что въ случаѣ, войны съ Сербію, не вѣрится, чтобы могли остаться спокойными. Въ городѣ часто происходять по ночамъ штуки, которыя очевидно дѣлаются съ тѣмъ, чтобы произвести безпорядокъ. Напротивъ христіане извѣстіе о бомбардированіи Бѣлграда приняли за благовѣсть освобожденія ихъ. Они думали, что будетъ война непремѣнно, и всѣ Турецкія силы сокрушатся въ Сербіи, но какъ произойдетъ освобожденіе ихъ у нихъ это еще не опредѣлено. Теперь съ нетерпѣніемъ ожидаютъ послѣдствій и досадуютъ на Сербовъ за то что не начинаютъ.

Изъ того, что я могъ узнать о такъ названномъ возстаніи въ Габровѣ и Терновѣ, вотъ въ чемъ оно состояло. Нѣсколько десятковъ молодыхъ людей сдѣлали, такъ сказать, диверсію съ двойною цѣлью, именно: напугать Турокъ и принудить ихъ облегчить несносное теперь положеніе народа, или же ободрить народъ къ общему возстанію. И все что сдѣлали, если вѣрить слухамъ, это избіеніе 29ти душъ изъ 30ти заптіе, которые были посланы изъ Габрова въ погоню нѣсколькимъ молодымъ людямъ, которые пошли присоединиться къ такъ называемымъ бунтовщикамъ. Послѣ этого дружина должна была разойтись и теперь ловять ихъ по одному. Отъ такаго предпріятія безъ всякихъ средствъ нельзя было и ожидать больше. И это много.

Это хорошо, что Князь Горчаковъ устроилъ дѣло о телеграфированіи шифромъ. Но увы! еслы мы должны только изъ Петербурга ожидать подкрѣпленія, а въ Константинополѣ чтобы ничего не дѣлалось.

Нашъ мутесарифъ объѣзжалъ округъ. Разбойники подстерегли его, но неудачно. Онъ проѣхалъ заранѣе. Только человѣкъ его, поваръ съ кухнею, попался имъ, былъ поколоченъ и отпущенъ.

Спѣшу кончить чтобы не опоздать на почту. И такъ, пожимая Вамъ руку, остаюсь

Душевно Вамъ преданный

Н. Геровъ.

При семъ шифръ.

Шифров.

Après la reponse du Département que je Vous ai communiquée la semaine passée, je crois что, когда мы не можемъ помочь ничѣмъ, то не должны поощрять предпріятія, которыя, безъ нужныхъ для нихъ средствъ, могутъ имѣть только пагубныя послѣдствія. Видите, что нѣтъ средствъ ни для разбойничьей войны, которая не требутъ многаго, какія села готовы возстать? Я думаю, что и они не сдѣлаютъ больше Габровской дружины, развѣ дадутъ Туркамъ благовидный предлогъ перерѣзать невинныхъ. И здѣсь найдутся расположенныхъ къ возстанію, но безъ средствъ ничего нельзя сдѣлать.

2610. — Тайнствена турска личность. Хитрово съгласенъ съ геровото мнѣние. Противоречивъ циркуляръ. За габровското движение. Обѣщанията на Ионина. Печални новини изъ Черна Гора. Пак. 99.

Битоля 4го Августа 1862.

Поздненько отвѣчаю Вамъ, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, на письмо Ваше отъ 19го Іюля; надѣюсь Вы не будете взыскательны. Я до сихъ поръ еще не могу управиться со всѣми дѣлами накопившимся въ мои отсудствія, а тутъ и еще набѣжало много новыхъ хлопотъ. Въ особенности былъ я послѣднее время сильно озабоченъ по поводу извѣстной Вамъ турецкой личности, которую Вы у меня часто видали. Ей приходилось весьма скверно, но теперь кажется дѣло поправилось, — боюсь только чтобы мнѣ по этому поводу не пришлось выдержать сильныхъ нападковъ.

Я вполнѣ раздѣляю Ваши мнѣнія выраженныя въ приложенномъ къ письму Вашему шифрѣ. Да поощрять что либо безъ основанія и безъ средствъ конечно не слѣдуеть. Но я всё таки полагаю, что слѣдуетъ вести дѣла такъ, чтобы независящія отъ насъ обстоятельства, не застали въ расплохъ ни насъ самихъ, ни тѣхъ чья судьба связана съ ихъ результатомъ. Вы вѣроятно тоже получили циркуляръ Кн. Лобанова отъ 17го Іюля № 449, ну, ужъ это окончательно сбивающій съ толку документь; это что то въ родѣ отбоя. Впрочемъ, какъ видно и изъ этого циркуляра, и изъ многаго другаго, — всё теперь будетъ зависѣть отъ направленія, какое примутъ сербскія дѣла, а это-то направленіе теперь пока предугадать весьма трудно. Приготовленія съ обѣихъ сторонъ идутъ весьма дѣятельно; — турки готовятся сильно и говорятъ сами, что надежды на миръ несбыточны.

Прискорбно то что Вы пишите о Трновско — Габровскихъ событіяхъ. Нѣтъ ничего хуже этихъ одинокихъ попытокъ, которыя не достигая цѣли, убиваютъ только возбуждающуся бодрость христіанъ и навлекаютъ на правыхъ и неправыхъ мѣры строгости со стороны Турокъ, мѣры неминуемо связанныя съ всевозможными притѣсненіями. Тоже случилось и здѣсь по поводу дѣла буфскаго священника.

Вы говорите про обѣщанія Іонина. Я съ Вами отчасти согласенъ что быть можетъ надежды его преувеличены, но во всякомъ случаѣ онъ не имѣлъ права оставить безъ вниманія обнаруживавшихся во кругъ него симптомовъ и имѣлъ полное право основывать на нихъ надежды соразмѣрныя съ средствами имѣвшимся и имѣющимся въ виду; — а средства эти далеко не ничтожны. Время покажеть былъ ли онъ правъ, онъ же и теперь не теряетъ надеждъ и продолжаетъ обѣщать золотыя горы и серьезные результаты къ весьма не отдаленному времени.

Какъ Вы поживаете, добрѣйшій Сотоварищъ? Впрочемъ что объ этомъ и спрашивать? Среди тяжолыхъ нынѣшнихъ обстоятелядствъ и глядя на это безпомощное положеніе, которому помагать хотѣлось бы отъ всей души; — врядъ ли можетъ улыбаться наша здѣшная жизнь и безъ того незавидная.

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, крѣпко жму Вамъ руку и прошу не забывать

Душевно Вамъ преданнаго
М. Хитрова.

P. S. Сію минуту получилъ письмо отъ Сученкова, изъ котораго посылаю Вамъ выписку. Больно и тошно на душѣ, — ей Богу! —

Выписка изъ писемъ Г. Сученкова отъ 28го Іюля и 31го . . . .

Дѣла Черногоріи пошли отлично дурно, — турки вошли въ Додошъ, примутся, теперь, опустошать Цермницку нахію — самую богатую въ Черногоріи, — жечь деревни и села, вырубать деревья, уничтожать поля, что не преминетъ, конечно, увеличить ропотъ Черногорцевъ и быть можетъ принудить князя подписать миръ на такихъ условіяхъ, какія будутъ угодно Портѣ . . . . Положеніе Черногорцевъ становится безвыходнымъ. . . . . Черногорскій Князь телеграфируетъ въ самомъ отчаянномъ смыслѣ. —

2611. — Положението на таинственото лице. Отъ Ионина нѣма извѣстия. Въ Сърбия тишина. Отъ Черна Гора неутѣшителни новини. Турцитѣ въ всичко подозрителни. Турцитѣ се готвятъ противъ Сърбия. Пак. 99.

Битоля 18 Августа 1862.

Премного благодарю Васъ, любезнѣйшій Найденъ Героvичъ, за сообщенную мнѣ копію съ Вашего донесенья. Я Вамъ не отвѣчалъ на прошлой недѣлѣ за неимѣніемъ времени, потому-что долженъ былъ писать въ Бѣлградъ, Сарайево и Мостаръ; надѣюсь, Вы извините мою неакуратность. Вообще я это время чрезвычайно занятъ и озабоченъ по поводу извѣстной Вамъ Турецкой личности, которую Вы у меня встрѣчали. Я держалъ этого человѣка sur le qui-vive въ ожиданіи какихъ либо результатовъ изъ Эпира, такъ громко предсказанныхъ Іонинымъ; но досихъ поръ ничего нѣтъ, а между тѣмъ положеніе извѣстной личности сдѣлалось невыносимо и нужно было въ что бы то ни стало и спасти её и положить этому дѣлу конецъ. Теперь мнѣ предстоитъ еще болѣе дѣла, потому-что я скоро останусь совершенно одинъ; Березинъ получилъ постъ Вице-Консула въ Фіуме, а на его мѣсто ко мнѣ назначенъ Тимаевъ изъ Петербурга; когда онъ будетъ, не знаю, а Березину нужно скоро ѣхать.

Какъ томительно это затишіе въ Сербскихъ дѣлахъ; мы въ совершенной неизвѣстности. Отъ Влангали ни слуху ни духу, а газетнымъ свѣдѣніямъ можно довѣрять съ крайнею разборчивостію. Извѣстія изъ Черногоріи день отъ дня неутѣшительнѣе, — сегодня полученное мною письмо отъ Сученкова представляетъ положеніе Черногоріи совершенно отчаяннымъ. Чѣмъ это всё кончится? Неужели суждено и этотъ разъ не осуществиться всѣмъ возбужденнымъ надеждамъ?

Здѣсь всё спокойно, но скверно. Неопредѣленность положенія, неизвѣстность въ будущемъ тяготятъ надъ христіанскимъ народонаселеніемъ. А между тѣмъ Турки, испуганные грозящими ихъ опасностями, во всемъ видятъ приготовленія къ возстанію и прибѣгаютъ къ мѣрамъ самой жестокой и несправедливой строгости въ отношеній къ совершенно невинному народонаселенію. Тюрьмы каждый день наполняются жертвами турецкой подозрительности, система шпіонства получаетъ хорошое развитіе. Разбои съ каждымъ днемъ увеличаваются, но характеръ ихъ не опредѣляется. Путешествіе на самомъ короткомъ разстояніи сопряжено съ огромными опасностями; купцы едва могутъ рѣшаться предпринимать поѣздки на ближайшія ярмарки. Въ Пиндѣ появилось нѣсколько греческихъ шаекъ, которыхъ численность простирается, говорятъ до 300 человѣкъ. Турки дѣлаютъ большія приготовленія къ войнѣ съ Сербіей; турецкое народонаселеніе являетъ теперь гораздо болѣе готов-

ности, чѣмъ когда дѣло шло о войнѣ съ Черногоріей; теперь для албанцевъ является надежда на добычу и они охотно записываются въ баши-бузуки. Въ Призренскомъ санджакѣ собрано баши-бузуковъ весьма много. Третьяго дня Турки обнародовали депешу отъ Омеръ-Паши, въ которой сказано что Черногорцы сами сожгли Цетинье и удалились, Турки же должны ее занять въ непродолжительномъ времени; между тѣмъ сегодня уже говорятъ о новомъ пораженіи Турокъ. Но всё это не сообразно съ извѣстіями отъ Сученкова въ письмо его отъ 14 с. м. и не знаемъ чему вѣрить. На дняхъ мнѣ говорили, что семейство Кап. Ильи въ Ускупи подверглось страшнымъ преслѣдованіямъ; незнаете-ли, правда ли то?

Писать болѣе ничего изъ печальнаго нашего мѣстопрѣбыванія; и такъ, до свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, крѣпко пожимаю Вамъ руку и прошу не забывать

Душевно Вамъ преданнаго
М. Хитрова.

2612. — Положението въ Пловдивско. Султански комисарь за унищожение на разбойницитѣ. Притѣснения за събиране данъцитѣ. Сръбскитѣ работи. Кога може да стане възстание. Страхъ отъ арнаутитѣ. Коп. кн. 2.

Филиппополь, 23 Августа 1862 г.

Письмо Ваше отъ 4-го Августа, любезнѣйшій Михаилъ Александровичъ, я получилъ въ Карловѣ, откуда только что пріѣхалъ, и посему опоздалъ отвѣчать. Сего дня получилъ и другое Ваше письмо отъ 18 Августа, и какъ сего дня же отправляется почта въ Вашъ край, то отвѣчаю коротко.

Положение здѣшняго народонаселенія такое же, какъ и у Васъ, если не хуже. Мы въ нѣкотораго рода осадномъ положеніи. У насъ есть Султанскій коммиссаръ, который, для уничтоженія беспорядковъ въ странѣ, своими распоряженіями дѣлаетъ затрудненія невиннымъ, нисколько не стѣсняя нехорошихъ людей.

Что касается до разбоевъ и грабежей, то они стали както рѣже еще и до пріѣзда коммиссара. И здѣсь какъ и у Васъ характеръ изъ неопредѣленный. Что касается до числительности разбойниковъ, то ее обыкновенно преувеличиваютъ, посему мнѣ не вѣрится, чтобы появившіеся въ Пиндѣ шайки имѣли до 300 душъ.

Здѣсь есть другое зло, которое должно быть также и у Васъ, именно: безпримѣрныя притѣсненія, которыя агенты правительства дѣлаютъ поселянамъ для принужденія ихъ внести поскорѣе подати. Это доводитъ до отчаянія не только христіанъ, но и Турокъ и одинаково возбуждаетъ ихъ противъ правительства. Это не можетъ продолжиться безъ важныхъ послѣдствій.

Въ Цареградскихъ журналахъ уже есть извѣстія о занятіи Турками Цетинья.

Что касается до Сербскихъ дѣлъ, то, по извѣстіямъ отъ Влангали (пишетъ мнѣ Шишкинъ) Князь Михаилъ и Гарашанинъ не могутъ помышлять объ уступкахъ, потому что народъ не потерпитъ у себя правительства, которое способно на нихъ. А Порта, поддерживаемая Англіею и Австріею, не только не соглашается на уничтоженіе Бѣлградской крѣпости, но и требуетъ разрушенія лучшей и самой торговой части города для расширенія гласиса. Съ своей стороны я замѣчу; если медленность въ этихъ дѣлахъ парализируетъ и воодушевленія Сербовъ, какъ она парализировала возбужденное этими дѣлами разшевеленіе (если можно такъ выразиться) въ остальномъ народонаселеній Турціи, то не только все пойдетъ напрасно, но и будетъ скверно.

Замѣчу еще, что Турки напрасно боятся возстанія христіанъ, теперь оно невозможно. Но если будетъ война съ Сербіею, тогда силы ихъ, которыя останутся послѣ войны въ Черногоріею, уничтожатся въ ней, и тогда возстаніе сдѣлается возможнымъ и произойдетъ неминуемо. Изъ готовности, какую, по Вашему увѣренію, показываютъ Албанцы къ войнѣ съ Сербіею, Вы видите, что справедливы мои опасенія, что, въ случаѣ возстанія, христіане потерпятъ много отъ Албанцевъ, почему и должны быть осторожными.

Алексѣй Васильевичъ пишетъ мнѣ дать знать ему по телеграфу гдѣ находится Кожевниковъ. Но я этого не знаю. А телеграфировать ему объ этомъ, я думаю лишно, потому что, судя по его письму, онъ должно быть, выѣхалъ уже изъ Битоли. По той же причинѣ я не пишу ему особно. Напишу въ Вѣну. Завтра напишу также и въ Терново, можетъ быть Кожевниковъ пріѣхалъ туда, чтобы передать ему желаніе его.

Прошу не взирать на почеркъ, надобно было писать съ поспѣшностью. Пожимая крѣпко Вамъ руку, остаюсь

душевно прѣданный Вамъ
Н. Геровъ.

P. S. Циркуляръ отъ 17го Јюля и тому подобное сбиваетъ меня съ толку. Право не знаешь что дѣлать.

1639533386266629644136834554495263413666580426644439525456152423636499131583295336405805147524236951277652655483 58.

2613. — Перенето и самохвалството на сърбитѣ. Тѣхниятъ страхъ да не би нѣкой да имъ отнеме първенството. Коп. кн. 2.

Филиппополь, 13 Сентября 1862 г.

Послѣ моего письма къ Вамъ отъ 23 Августа, Любезнѣйшій Михаилъ Александровичъ, здѣсь ничего новаго не послѣдовало, кромѣ невыгоднаго впечатлѣнія, которое произвелъ исходъ Сербскихъ дѣлъ. Здѣсь убѣдились, что у Сербовъ, одно чванство, а больше ни къ чему они неспособны. И это бы еще ничего, но, вмѣстѣ съ своею неспособностью, они показали, что боятся, чтобы Болгаре не опередили ихъ, и принимаютъ свои мѣры противъ такой случайности. Говорятъ также, что будто бы они рады униженію Черногорцевъ для того чтобы, при раздѣленіи Турціи, Сербскій народъ не былъ раздѣленъ на двѣ княжества. Я всегда подозрѣвалъ искренность Сербовъ, но скрывалъ свое подозрѣніе изъ опасенія чтобы кто нибудь подумалъ, что я говорю изъ зависти. Однако теперь, съ доказательствами въ рукѣ, можно говорить объ этомъ, не стѣсняясь.

Цетинье взято ли Турками или нѣтъ? Журналы говорятъ и то и другое.

О семействѣ Ильи я ничего не могъ узнать.

Я ѣду завтра на Узунджовскую ярмарку, гдѣ пробуду дней десять. Тутъ увижусь съ Г. Шишкинымъ. Думаю также нынѣшнею осенью поѣхать въ Бухарестъ, если позволять мнѣ.

Душевно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

2614 — Гръцкитѣ събития и впечатлѣнието отъ тѣхъ на турцитѣ. Мирътъ съ Черна Гора. Коп. кн. 2.

Филиппополь, 25 Октября 1862 г.

Вотъ уже два мѣсяца, Любезнѣйшій Михаилъ Александровичъ, какъ я ничего не получалъ отъ Васъ. Послѣднее письмо Ваше ко мнѣ было отъ 18 Августа. Должно быть и у Васъ такая же тишина, какъ и у насъ. Я давно хочу писать Вамъ и не о чемъ. Только на дняхъ подали поводъ къ нѣкоторому разговору извѣстія о новыхъ событіяхъ въ Греціи. Здѣшніе Турки не понимаютъ, какъ можно прогнать своего короля и удивляются дерзости гяуровъ. Желалъ бы я знать, какое впечатлѣніе произвели эти событія на народонаселеніе Вашего края, и какія имѣете Вы извѣстія по этому случаю отъ Іонина.

Что пишетъ Вамъ Сученко о мирѣ Черногорцевъ съ Турками? Миръ ли это точно или только перемиріе?

Жму Вамъ крѣпко руку и остаюсь

душевно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

2615. — Впечатлѣние отъ гръцкия прѣвратъ. Положението и надеждитѣ на християнетѣ въ Албания и Тесалия. Хитрово ще отива въ Русия. Пак. 99.

Получ. 7 Ноября 1862.

Битоля 3 Ноября 1862 г.

Повинной головы не сѣкутъ и не рубятъ, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, — я весьма виноватъ передъ Вами за мое долгое молчаніе. Но о чемъже было писать въ это время и къ томуже я всё находился въ странствіяхъ и былъ весьма занятъ по дѣлу той турецкой личности, которую Вы у меня видѣли. Съ печальнымъ исходомъ Черногорской войны, въ свое время возбудившей столько надеждъ и упованій, — здѣсь настало какое то мертвое далеко не радостное затишіе. Только недавно извѣстія о событіяхъ въ Греціи нѣсколько ободрили здѣшнихъ христіанъ. Извѣстіе это произвело здѣсь глубокое впечатленіе и возбудило большія сочувствія, далеко впрочемъ не столь общія какъ тѣ которыя были замѣтны по поводу Сербскихъ и Черногорскихъ дѣлъ. Греческому перевороту сочувствуютъ здѣсь одни высшіе слои, городскія населенія, — народъ же пока вѣроятно мало о нихъ знаетъ. Въ Эпирѣ и Өессаліи другое дѣло, тамъ эти впечатленія во всѣй массѣ народонаселенія. Отъ Іонина нѣтъ ничего положительнаго. Положеніе видимо еще не опредѣлилось. Теперь Греки слишкомъ заняты внутренними своими дѣлами, а смѣжныя провинціи, каковы бы ни были ихъ сочувствія ничего не предпримутъ безъ иниціативы изъ Греціи. Во всякомъ случаѣ, зима вѣроятно пройдетъ спокойна; съ весной же позволительно ожидать важныхъ событій. Кандидаты на Гр. Престолъ принцъ Алфредъ Англійскій, принцъ Лейхтенберскій, графъ Фландрскій Белгійскій, и Кн. Ипсиланти. Поговариваютъ о европейскомъ конгресѣ. Вотъ всё что я могу сообщить Вамъ о нынѣшнемъ положеніи дѣлъ.

Мнѣ обѣщанъ отпускъ въ Россію и если не встрѣтится новыхъ препятствій, я надѣюсь чрезъ мѣсяцъ съ Божіей помощію съѣздить домой. А пока скучаемъ и тоскуемъ по старому. Мало утѣшительнаго въ насъ окружающихъ картинахъ. Турки позволяютъ себѣ болѣе чѣмъ когда нибудь и сдѣлались невыносимо нахальны, положеніе христіанъ день ото дня отчаяннѣе. — Видѣлись ли Вы съ Кожевниковымъ?

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, крѣпко пожимаю Вамъ руку.

Весь Вашъ
М. Хитрово.

2616. — Хитрово пжтувалъ. Битолски санджакъ съвършено тихъ. Латинската пропаганда. Събуждане на славѣнетѣ въ Битолско. Приятелството на Турция е притворно. За християнетѣ трѣбва просвѣщение. Съжалѣние за смрътьта на Костадина Герова. Пак. 99.

Битоля 28 Декабря 1863 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Вашъ курьеръ, какъ Вамъ писалъ Тимаевъ, не засталъ меня въ Битолѣ, я шлялся цѣлыхъ три недѣли по разнымъ мѣстамъ, охотился, съѣздилъ на два дня въ Салонику и объѣхалъ нѣкоторыя изъ мѣстностей зараженыхъ католицизмомъ. Такимъ образомъ я не могъ Вамъ отвѣчать съ курьеромъ на обязательное отношеніе Ваше и на письмо отъ 8 Октября. Спѣшу теперь восполнить этотъ пробѣлъ, посылаю Вамъ настоящее письмо съ Турецкой почтой и надѣюсь, что оно дойдетъ къ Вамъ благополучно.

Изъ отношенія моего Ви увидите въ какомъ затишіи мы живѣемъ здѣсь, и какъ скудно настоящее время событіями и лишено живаго интереса. Всё то, что Вы пишете о положеніи дѣлъ въ Филиппопольскомъ санджакѣ, можетъ вполнѣ относиться и къ здѣшней мѣстности съ тою только разницею, что у Васъ люди всё таки вѣроятно болѣе развиты въ политическомъ отношеніи, идеи и надежди, возбужденыя недавно въ христіанахъ вѣроятно пустили болѣе глубокіе въ Вашихъ мѣстахъ корни чѣмъ здѣсь и у Васъ люди врядъ-ли могутъ совершенно отъ нихъ отказаться и общественная жизнь всё таки должна хоть слабо по временамъ заявлять о своемъ существованіи. У насъ же здѣсь тишина мертвая, убійственная. Одинъ только церковный вопросъ благодаря проискамъ латынской пропаганды, нарушалъ здѣсь въ послѣднее время монотонію общественной жизни и преимущественно занималъ мое вниманіе. На этомъ поприще мы одержали здѣсь блистательно побѣду, католики, начинавшіе было подымать голову, были разбити на всѣхъ пунктахъ. Но какъ бы тихо ни казалось настоящее время, и оно не пройдетъ безъ слѣдовъ для здѣшняго народонаселенія въ томъ отношеніи, что оно первое видѣло въ здѣшней мѣстности до сихъ поръ совершенно завоеванной греческимъ вліяніемъ, первые признаки пробужденія славянской народности. Конечно признаки эти еще весьма слабы, но первый самый трудный шагъ сдѣланъ и извѣстіе это Вамъ какъ Болгарину, котораго патріотизмъ мнѣ хорошо знакомъ, должно доставить удоволствіе и я радъ что могу подѣлиться имъ съ Вами.

Вы спрашиваете меня, что дѣлаютъ, думаютъ и предполагаютъ въ Петербургѣ. Въ этомъ отношеніи я могъ бы Вамъ только сообщить свѣденія весьма устарѣлыя ибо въ минуту моего отъезда и долгое до того время польскія событія были à l'ordre du jour и естественно оттѣснили на задній планъ всё прочее. Какъ Вамъ вѣроятно извѣстно, мы находимся теперь съ Портой въ хорошихъ отношеніяхъ, которыми такъ громко хвастаются въ Константинополѣ и какъ видно желаютъ поддержать какъ въ Конст-лѣ такъ и въ Петербургѣ. Признаться Вамъ, я никогда не могъ вполнѣ увѣровать въ чистосердечность дружбы къ намъ Турокъ, намъ въ провинціяхъ безпрестанно приходиться сталкиваться съ обстоятельствами невольно, заставляющими въ нихъ сумнѣваться и какъ мы не дѣйствуемъ прямо, мы никогда не побѣдимъ недовѣрія къ намъ Турецкихъ властей вошедшаго у нихъ въ несчастную привычку. Но еслибъ дружба эта дѣйствительно существовала, мы моглы бы посредствомъ ея сдѣлать для здѣшнихъ христіанъ въ предѣлахъ возможнаго гораздо болѣе чѣмъ всякими другими путями. Здѣшнее общество нуждается прежде всего въ истинномъ образованій, которое на каждомъ шагу парализируется и распрями національными и распрями народными и недовѣріемъ турецкой администраціи и ея порочностію и самыми разнородными вліяніями

извнѣ и наталкивается на всевозможныя препятствія. Въ устраненіи препятствій этихъ, въ безкорыстномъ и послѣдовательномъ вліяніи на нравственную сторону здѣшней общественной жизни, кажется, должна была бы состоять наша услуга, а время и обстоятельства сдѣлаютъ прочее.

Съ прискорбіемъ прочелъ я въ газетахъ о несчастіи, поразившемъ Ваше семейство, о кончинѣ Вашего брата, котораго честная дѣятельность подавала столько надеждъ и еще при самомъ началѣ его карьеры заслужила ему права на общественное признаніе. Такимъ несчастіямъ можно только сочувствовать, а всякія слова утѣшенія были бы безполезны.

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, желаю Вамъ отъ души всего лучшаго въ поступающемъ году, крѣпко пожимаю Вамъ руку и прошу не забывать

Сердечно Вамъ преданнаго и всегда готоваго къ услугамъ

М. Хитрова.

2617. — Геровъ изпраща до рускитѣ консули записка за грѫцкобългарската разпря. Благодарность за дѣятелностьта на Хитрово за-въ полза на българетѣ. Пак. 41.

Филиппополь, 10 Апрѣля 1864 г.

Любезнѣйшій Михаилъ Александровичъ,

Давно собираюсь послать къ Вамъ курьера, но не хотѣлось отправлять его съ пустою бумагою, а замѣчательнаго ничего нѣтъ, чтобы сообщить Вамъ. Здѣсь крайняя тишина во всемъ, кромѣ распрей Болгаръ съ Греками, которыя весьма полезны для первыхъ, потому что подстрекаютъ дѣятельность ихъ для освобожденія отъ Господства Грековъ. Но многіе изъ нашихъ понимаютъ эти распри совсѣмъ превратно, посему я счелъ неизлишнимъ представить въ настоящемъ видѣ Церковно-Болгарскій вопросъ и послать записку ко всѣмъ нашимъ консуламъ въ Болгаріи.

Свѣдѣнія объ успѣхахъ Вашихъ дѣйствіи для уничтоженія происковъ Католической пропаганды и о пробуждающемся чувствѣ народности и самосознанія въ тамошнихъ Болгарахъ крайне обрадовало меня. Это единственное поприще, на которомъ теперь съ успѣхомъ и съ пользою можно работать, чтобы разъ положить начало, а потомъ дѣло пойдетъ само собою.

Покорнѣйше благодарю Васъ за свѣдѣнія о расположеніи умовъ въ Петербургѣ, гдѣ, какъ видно и изъ общаго хода дѣлъ, забыли на время объ насъ.

2618. — Мнѣние за черковния въпросъ. Грѣшка въ българскитѣ дѣйствия. Лошитѣ послѣдствия. Ролята на Чомакова. Неговата недобросъвѣстность. Трѣбва да се отстрани. Пак 99.

Пера 1го Февраля 1865 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Хочу сказать Вамъ нѣсколько словъ въ пополненіе и въ поясненіе къ сегодняшнему конфиденціальному къ Вамъ отношенію Игнатьева. Теперь обвинять Миссію было-бы грѣшно. Мы безкорыстно и добросъвѣстно стараемся привести болгарское дѣло къ счастливому разрѣшенію. Мы съ Вами здѣсь часто спорили объ этихъ дѣлахъ и кажется обстоятельства теперь оправдываютъ всё то, что я Вамъ говорилъ. Теперь пора Болгарамъ усмотрѣть къ чему ведетъ ихъ та система дѣйствій по которой они такъ слѣпо слѣдовали

до сихъ поръ. Всѣ ихъ на пескѣ строенныя надежды привели только къ вѣроятно извѣстному Вамъ соглашенію Патріарха съ Портою о постоянномъ жаловании духовенству. Соглашеніе это должно было обратить въ ничтожество всѣ требованія и домогательства Болгаръ. Не стану распространяться о томъ чего стоило парализированіе этой опасной мѣры. Во всякомъ случаѣ, кажется ее можно считать теперь не состаявшеюся. Но согласитесь что когда принимаешъ серьезно и горячо къ сердцу какое либо дѣло,—больно видѣть когда портятъ его люди изъ личныхъ-ли выгодъ или изъ грубаго и не разумнаго упрямства. Вотъ такую то роль играетъ по видимому въ болгарскомъ въпросѣ г. Чумаковъ. Вотъ Вамъ — я смотрю по него какъ на человѣка вовсе недобросовѣстнаго и мнѣ кажется что всякій благомыслящій и искренній болгаринъ долженъ желать устраненія подобныхъ ему дѣятелей. Мнѣ сегодня рѣшительно некогда писать Вамъ болѣе. Недѣюсь, что Вы сообщите мнѣ Ваши мысли по сему предмету.

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, крѣпку жму Вамъ руку.

Весь Вашъ
М. Хитрово.

2619. — Геровъ не се надѣе да успѣе да се махне Чомаковъ. Ще му се пратятъ наставления. Какво пише Чомаковъ. Какво мисли Геровъ за Чомакова. Пак. 99.

6 Февр. 1865.

Многоуважаемый Мих. Александровичъ,

Письмо Ваше отъ 1го сего Февраля вмѣстѣ съ предписаніемъ Николая Павловича получено мною сей часъ, такъ что мнѣ остается нѣсколько минутъ до Австр. почты, посему отвѣчаю Вамъ весьма коротко.

Склонить здѣшнихъ Болгаръ отозвать Чомакова и замѣнить его другимъ, я не знаю, успѣю ли, потому что этому мѣшаютъ многія обстоятельства, о которыхъ теперь некогда распростаняться и которыя можно, но съ большимъ трудомъ преодолѣть. Но въ случаѣ неуспѣха въ этомъ, я обѣщаю Вамъ навѣрное заставить написать ему такія инструкціи и поставить его въ такомъ положеніи что-бы смягчить такъ названное упрямство его. Теперь самое способное для сего время потому что въ Недѣлю Православія собираются представители всей епархіи для совѣщанія по церковнымъ дѣламъ. Копію съ инструкціи въ свое время пошлю въ Миссію.

Чомаковъ пишетъ, что въ Патріархіи изготовленъ какойто проэктъ соглашенія, который по видимому, удовлетворяетъ требованія Болгаръ, но въ основаніи равно ничего не обезпечиваетъ за Болгарами, по сему онъ не счелъ нужнымъ сообщить. Не худо было бы знать этотъ проэктъ къ недѣлѣ православія, и Вы облегчите въ этомъ случаѣ если можете доставить его мнѣ къ недѣлѣ православія.

Теперь позвольте мнѣ сказать Вамъ нѣсколько словъ о Чомаковѣ, сколько теперь время позволяетъ мнѣ. По тому, какъ я знаю Чомакова и я увѣренъ что знаю его на сквозь, я не могу согласиться съ Вами въ мнѣніи о немъ. Знаю что могу навлечь на себя нареканіе за противорѣчіе въ этомъ случаѣ, но для пользы дѣла не могу умолчать . . . чтобы она смотрѣла на него какъ на человѣка, который больше всѣхъ желаетъ скорѣйшаго рѣшенія этого вопроса потому что въ противномъ случаѣ онъ пропащій человѣкъ точно, также, какъ и если вопросъ будетъ рѣшенъ во все не въ пользу Болгаръ. Онъ одинъ такъ ангажированъ и нравственно и вещественно въ этомъ дѣлѣ и посему болѣе другихъ постоянствуетъ, и въ этомъ неприятномъ положеніи въ нѣко-

торыхъ случаяхъ точно поступилъ по пословицѣ: клинъ клиномъ выбивать. Но онъ понимаетъ очень хорошо мысли турецкаго правительства въ этомъ вопросѣ и знаетъ, что теперь Болгари не добьются равноправности съ Греками и первый согласиться принять только нѣкоторыя уступки, но съ тѣмъ чтобы и Болгарамъ дана была нѣкоторая гаранція въ соблюденіи обѣщанныхъ имъ права. По своему положенію онъ не можетъ принять уступки, которыя подобно извѣстнымъ 15 п. пунктамъ на другой день послѣ подтвержденія ихъ султаномъ были нарушены самымъ Патріар. При соглашеніи съ Патріархію на такихъ уступкахъ, которые легко могутъ быть обращены въ отказъ, Чомаковъ также пропалъ, по сему у него есть на столько характеръ чтобы погибнутъ изъ преданности своему народу а не за измѣну ему.

2620. — Геровъ не приелъ допълнителни наставления и свѣдѣния за Чомакова. Какво ще се рѣшава въ епархиалното събрание. Гръцкобългарскиятъ споръ. Пак. 99.

22 Февраля 1865 г.

Многоуважаемый
Мих. Александровичъ,

Въ письмѣ своемъ отъ 6 сего Февр. я просилъ Васъ доставить мнѣ къ нелѣлѣ православія новый проэктъ соглашенія предлагаемый патріархіею по церковно-Болгарскому вопросу. Затѣмъ въ донесенію отъ 8го Февраля за № 24 я доводилъ до свѣдѣнія Николая попытку, сдѣланную мною, по предписанію его, для внушенія здѣшнимъ Болгарамъ мысли о вызовѣ Чомакова изъ Конст-ля и избраніи на мѣсто другаго прѣдставителя, присовокупляя, что для окончательнаго рѣшенія этого буду ожидатъ хотя бы по телеграфу одобреніе Его пр-ва. И то и другое было мнѣ нужно для поддержанія означенной мысли. Не получивъ ни того ни другого, я нашелся въ затруднительномъ положеніи, и чтобы выйдти какъ говорится по турецки съ бѣлымъ лицемъ, я долженъ былъ хотя невѣрно приписывать неполученіе обѣщанныхъ мною свѣдѣнии опозданію почтѣ, по причинѣ непогоды.

Вопросъ о томъ держать ли и впредь Чомакова представителемъ въ Константинополѣ или нѣтъ будетъ разсматриваемъ сегодня въ собраніи депутатовъ епархіи. За неимѣніемъ нужныхъ надлежащихъ свѣдѣній для поддержанія мысли о вызовѣ его будетъ сдѣлано собранію предложеніе въ слѣдующемъ неопредѣленномъ смыслѣ: получивъ разъ разрѣшенія Правительства имѣть въ Константинополѣ представителя епархія должна пользоваться правомъ всегда, посему въ случаѣ, если бы Чомаковъ по какой либо причинѣ удалися изъ Конст-ля, то намѣсто его послать другаго. Рѣшеніе собранія Депутатовъ и дѣйствія ихъ вообще будутъ доведены мною въ свое время до свѣдѣнія миссіи.

Не знаю расположенія Патріарха и Синода. Можетъ быть они, доведенные до крайности лишеніемъ доходовъ, согласятся на нѣкоторые уступки съ заднею мыслію не исполнить потомъ ничего. Но что касается свѣтскихъ Грековъ, то по свѣдѣніямъ изъ греческихъ источниковъ, они предпочитаютъ отдѣлить Болгаръ, чѣмъ сдѣлать въ пользу ихъ какія нибудь дѣйствительныя уступки и принимають свои мѣры къ тому, чтобы въ случаѣ принужденія ихъ къ уступкамъ предложить лучше отдѣленіе. При такомъ расположеніи Грековъ представители Болгаръ, потерявъ всякую надежду на примиреніе намѣрены по свѣдѣніямъ отъ Чомакова, отнестись въ Порту съ новою просьбою, въ которой будутъ требовать настоятельно рѣшенія вопроса, которое по неуступчивости Грековъ не можетъ быть иначе какъ отдѣленіемъ.

2621. — Между българетѣ двѣ мнѣния за черковния въпросъ. Чомаковъ на чело на крайнитѣ. Болшинството сѫ умѣрени. Завидното положение на българетѣ. Чомаковъ бръка на всичко. Нѣма никакво съглашение съ патриаршията. Дѣятелността на Игнатиева по тоя въпросъ. Пак. 99.

Принято 2 Марта 1865.

Пера 22 Февраля 1865 г.

Спѣшу отвѣчать, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, на письмо Ваше отъ 6 Февраля, и пополнить нѣкоторыми соображеніями офиціальное отношеніе къ Вамъ посланника отъ сегодняшняго числа.

Вы не совсѣмъ поняли наше отношеніе отъ 2го Февр. № 89. Дѣло въ томъ что, сколько я успѣлъ здѣсь ознакомиться съ болгарскимъ вопросомъ, т. е. съ нынѣшнимъ его положеніемъ, то оно представляется такъ: теперь въ средѣ здѣшнихъ болгаръ образовалось два мнѣнія: 1) Не сдаваться ни на какія сближенія съ Греками; требовать всего или ничего и постоянствовать quand-même; 2) добиться пока возможнаго, согласиться на этомъ и впослѣдствіе изъявлять дальнѣйшія требованія. Большинство на сторонѣ этого послѣдняго благоразумнѣйшаго мнѣнія, во главѣ-же перваго мнѣнія является теперь Чомаковъ почти изолированный но посредствомъ вліянія своего въ провинціяхъ онъ тяготѣетъ надъ разрѣшеніемъ вопроса. Доказательствомъ нынѣшняго примирительнаго духа здѣшнихъ болгаръ можетъ служить между прочемъ слѣдующее обстоятельство: Даже Илларіонъ, читая на похоронахъ Авксентія рѣчь не имъ самимъ написанную, въ которой было много оскорбительныхъ нападковъ на Грековъ, пропускалъ большею частію эти нападки. Я тщательно слѣжу здѣсь за болгарскими собраніями и сколько возможно, стараюсь изучать ихъ мнѣнія, дабы не найтись въ противорѣчіи съ большинсгвомъ. Никакъ не могу согласиться съ Вами, чтобы положеніе Болгаръ было такъ невыгодно и опасно въ виду коварства Грековъ. Напротивъ по моему оно завидно, не облеченные вполнѣ офиціальнымъ (de juro) характеромъ Болгарскіе представители никакъ не могутъ серьезно компрометировать интересовъ своихъ довѣрителей. Какое бы то ни было соглашеніе Болгаръ съ Греками нисколько не лишаетъ ихъ права завтра-же заявить новыя требованія. Напротивъ Грековъ всякая уступка, выраженная въ видѣ офиціальнаго акта патріархата за подписью Патріарха и печатію Сунода, связываетъ по рукамъ и по ногамъ. Подобный актъ имѣетъ характеръ историческаго документа. Того что Греки разъ офиціально уступятъ имъ взять назадъ невозможно. И потому я полагаю Болгарамъ выгоднѣе всего принимать то, что имъ уступаютъ, это уже будетъ за ними и никто имъ не помѣшаетъ далѣе постоянствовать въ заявленіи прочихъ ихъ требованіи. Вы же сами говорите, что даже Чомаковъ выражалъ Вамъ мнѣніе, что болгары не могутъ добиться ни совершенной равноправности ни полнаго отдѣленія отъ Грековъ и должны довольствоваться меньшими уступками. Но Вы говорите, что онъ какъ человѣкъ болѣе всѣхъ нравственно связанный съ болгарскимъ дѣломъ, не можетъ первый высказаться въ смыслѣ нѣкоторой умѣре ности. Признаюсь, я не понимаю практичности этого заключенія; Чумаковъ положимъ не можетъ первый высказаться чтобы не компрометировать себя въ глазахъ народа, съ другой стороны народъ, довѣряющій своему представителю, будетъ ждать его инищіативы и сообразовывать свои требованія съ выражаемыми имъ крайними убѣжденіями. Чтожъ изъ этого выйдетъ? Вѣдь это оказывается какой то cercle vicieux, изъ котораго, согласитесь, выйти невозможно. Вообще я, воля Ваша, не могу раздѣлить Вашихъ мнѣніи о личности этого человѣка, замѣтьте — мнѣ незнакомаго и противъ котораго я не могу быть лично вооруженъ. Я не могу повѣрить, чтобы онъ тяготился своимъ положеніемъ, безкорыстно жертвовалъ своими

интересами народному дѣлу и съ особеннымъ отвращеніемъ отбивалъ пороги передней Аали паши. Въ такомъ случай къ чему бы ему было прибѣгать ко всевозможнымъ средствамъ для поддержанія этого положенія? Въ этомъ отношеніи достаточно вспомнить Влковича, котораго Чомаковъ отправилъ въ Азію конечно не для того чтобы, подобно извѣстному Римлянину, съ арены общественной дѣятельности, сложивъ съ себя императорскіе доспѣхи, добровольно уйти въ темную жизнь послѣдняго гражданина. Вы говорите что дѣйствовать такимъ образомъ научили его его враги (здѣсь я говорю объ отношеніяхъ его не къ Грекамъ, а къ нѣкоторымъ изъ его-же соотечественниковъ). Но въ такомъ случаѣ это можетъ быть формулировано слѣдующимъ образамъ; онъ клевѣщетъ чтобы его не оклевѣтали, предаетъ другихъ, чтобы его не предали и пакоститъ другимъ, чтобы ему не напакостили. Помилуйте, да вѣдь это даже не отрицательныя качества.

Вы просите меня выслать Вамъ проэктъ примиренія по увѣреніямъ Чомакова будто-бы составленный въ Патріархіи. Не высылаю Вамъ его потому что въ сущности никакого особеннаго проэкта не составлено. Ихъ составляется множество всякій день, т. е. не проэктовъ а скорѣе мнѣній изъ которыхъ большая часть не заслуживаетъ ни малѣйшаго вниманія. Не достаточно того, что дѣло съ нова пущено въ ходъ, что о немъ горячо толкуютъ и что Греки пришли къ убѣжденію о крайнѣй необходимости нѣкоторыхъ съ ихъ стороны уступокъ. Разумѣется они будутъ стараться уступить какъ можно меньше (кто себѣ врагъ) да для того то мы и вошли съ ними въ сношенія, чтобы привести ихъ къ уступкамъ серьезнымъ согласнымъ съ истинными интересами Болгаръ и ихъ справедливыми требованіями. Въ этомъ отношеній Николай Павловичъ принялся хорошо за дѣло, что изъ этого выйдетъ и будутъ ли достигнуты полные результаты, разумѣется впередъ предсказать не возможно; но покрайнѣй мѣрѣ для этого все что въ нашей власти будетъ сдѣлано, а тамъ что Богъ пошлетъ.

Вотъ все, что я могу сказать Вамъ въ отвѣтъ на Ваше письмо. Надѣюсь, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, что Вы не разсердитесь на мою откровенность. Обоимъ намъ это дѣло слишкомъ близко и мы принимаемъ въ немъ слишкомъ живое участіе, чтобы не помѣняться мыслями съ полнѣйшею откровенностію. Ибо такой обмѣнъ мыслей и взаимное убѣжденіе другъ друга всё таки могутъ пролить хоть каплю новаго свѣта, и способствать хоть малу достиженію желаныхъ результатовъ. Жму Вамъ руку и прошу не забывать

Душевно Вамъ преданнаго
М. Хитрова.

2622. — Българското прошение до Али паша. Подписано само отъ партията на Чомакова и съдружие. Чомаковъ двоеличи. Участието на руската мисия въ отстжпкитѣ на патриаршията. Срѣдната на мисията. Лошитѣ послѣдствия за българетѣ. Дѣлото на Мавриди. Пак. 99.

Пера 8/20 Марта 1865.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Спѣшу отвѣчать на любезное письмо Ваше отъ 29 Февраля, вчера мною полученное. Вы вѣроятно уже получили теперь послѣднее письмо мое въ которомъ я возражалъ на прежде Вами высказанныя нѣкоторыя мысли и подробно излагалъ Вамъ мнѣніе мое о здѣшнихъ Болгарскихъ представителяхъ и въ особенности о г. Чомаковѣ. Сей послѣдній какъ будто поспѣшилъ

оправдать мое о немъ мнѣніе новымъ актомъ, которымъ на дняхъ ознаменовало себя здѣсь болгарское представительство. Вамъ вѣроятно уже извѣстно содержаніе прошенія на дняхъ поданнаго Али Пашѣ представителями, въ которомъ ходатайствуется предъ Портою о совершенномъ отдѣленіи Болгаръ отъ Грековъ. Въ прошеніи этомъ между прочимъ говорится, что смерть святомученика Авксентія разрыла пропасть между Болгарами и Греками и что теперь примиреніе невозможно и проч. Прошеніе это за 200 подписами. Надо замѣтить что его посылали лишъ къ тѣмъ изъ болгаръ которыхъ Чомаковъ и К° успѣли убѣдить въ основательности такой мѣры, отъ большинства же благомыслящихъ болгаръ оно было скрыто. Надо еще замѣтить, что въ то время какъ это здѣсь готовилось, въ провинціяхъ, какъ Вы сами говорили въ письмѣ Вашемъ, Чомаковъ распространилъ слухи, что будто-бы сами Греки предпочитаютъ отдѣленіе отъ нихъ болгаръ, какимъ бы то нибыло уступкамъ, что совершенно несправедливо. Незначить-ли это со стороны г. Чомакова, — обманывані мъ своихъ довѣрителей. Теперь обратите вниманіе на то, что въ послѣднее время шли самыя послѣдовательныя переговоры между Миссіею и Патріархатомъ о необходимыхъ уступкахъ въ пользу Болгаръ и что Патріархъ и духовные и свѣтскіе греки положительно начинали сдаваться. И вотъ какъ снѣгъ на голову Болгаре ни съ кѣмъ не посовѣтовавшись, никого не предупредивши подаютъ Али Пашѣ извѣстную просьбу. Можно-ли назвать подобнаго рода образъ дѣйствій добросовѣстнымъ? Не позволительно-ли предполагать, что Чомаковъ усмотрѣвъ, что дѣло клонится къ разрѣшенію и не желая этого, поспѣшилъ умышленно его испортить? И дѣйствительно къ чему можетъ повести подобная мѣра, неговоря уже о ея неблагообразности? Мѣрою этою руки Аали-Паши развязываются, ибо онъ долженъ былъ дать отвѣтъ по-прежнюю просьбу, а теперь эта новая избавляетъ его отъ этой обязанности. Грековъ эта просьба избавляетъ отъ всѣхъ прежныхъ ихъ обѣщаній и какими глазами можемъ мы, можетъ Ник. Павл. смотрѣть теперь на нихъ, когда мы только что уговаривали ихъ на уступки, въ виду необходимаго примиренія? Не вправѣ-ли теперь Греки намъ сказать, Вы видите, какія же мы можемъ дать уступки, когда сами болгаре никакихъ нехотятъ принимать? Словомъ мѣра эта способна только въ что бы то ни стало продлить и безъ того не выносимое положеніе болѣе всего опасное для болгарскаго народа и выгодное лишъ для Турокъ и для западныхъ пропагандъ. Какое впечатлѣніе произведетъ мѣра эта въ массахъ къ сожалѣнію еще весьма не развитаго болгарскаго народа, — легко себѣ представить. Послѣ всего этого, оставляю Вамъ самому рѣшить, какое мнѣніе можетъ имѣть Миссія о дѣятельности Чомакова и полезно ли для болгарскаго народа представительство его предъ Портой.

Теперь на этотъ разъ оставимъ болгарское дѣло и перейдемъ къ дѣламъ текущимъ. Богусловскій сей часъ просилъ меня написать Вамъ повиду дѣла Мавридиса, по которому былъ посылаемъ б у м б а ш и р ъ Измаилъ. Мавридисъ выйгралъ дѣло и закасировалъ 400 000 піастровъ. Но по существующимъ правиламъ бумбаширъ имѣетъ право на вознагражденіе и на извѣстный процентъ, между тѣмъ Мавридисъ отказывается ему платить не смотря, на неоднократныя его требованія.

Вотъ выписка изъ счета представленнаго бумбаширомъ:

Pour 73 journées à pr. 40	p. 2920
droits d'encaissement sur p. 400000 à 2 %	8000
	p. — 10,920. —

При этомъ Измаилъ говоритъ, что если не вся сумма закасирована, то пусть ему теперь уплатятъ хоть съ взысканной части и потомъ уплачиваютъ по мѣрѣ закасированія.

Вѣдь дѣйствительно, если Мавридисъ долженъ заплатить бумбаширу, то слѣдуетъ съ него взыскать а то вѣдь ни одинъ бумбаширъ не согласится впередъ хлопотать по дѣламъ нашихъ подданныхъ. —

Извините, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, безсвязность этого наскоро набросаннаго письма. Крѣпку жму Вамъ руку и прошу вѣрить преданности

всегда готоваго къ услугамъ
М. Хитрова.

2623. — Доказателствата на Герова за правотата на Чомакова. Едностранчивото освѣтление на руската мисия по гръцко-българската разпря. Нечестностьта на патриаршията. Историческиятъ ходъ на работата. Какво трѣбва да прави мисията за да се свърши разпрята. Пак. 99.

Филиппополь, 22 Марта 1865 г.

Многоуважаемый Михаилъ Александровичъ,

Изъ донесенія моего Николаю Павловичу отъ 19го Марта за № 35, Вы узнаете мнѣніе здѣшней общины относительно предложенія о непосрѣдственномъ соглашеніи между Патріархатомъ и Болгарами для разрѣшенія Церковно-Болгарскаго вопроса.

Донесеніе это было приготовлено для отправленія по Австрійской почтѣ, но въ это время я получилъ Ваше письмо отъ 8го Марта и счелъ за лучшее задержать его до нашей почты, чтобы въ отвѣтѣ на Ваше письмо, дополнить и объяснить его. Для сего я не буду отвѣчать подробно на Ваши письма, чтобы не наскучать Вамъ безполезными возраженіями, но войду, въ нѣкоторыя объясненія, въ которыхъ буду, можетъ быть, слишкомъ откровеннымъ, но, для пользы дѣла, прошу простить великодушно моей нескромности, которую я позволяю себѣ на томъ основаніи, что, какъ Вы сами пишете мнѣ, обмѣнъ мыслей и убѣжденія другъ друга можетъ пролить хоть каплю новаго свѣта и способствовать достиженію желаемыхъ результатовъ.

Мнѣ кажется, что нельзя будетъ достигнутъ никакого результата до тѣхъ поръ, пока будете судить о дѣйствіяхъ и расположеніи той или другой изъ спорящихъ сторонъ и осуждать или оправдывать ее по свѣдѣніямъ въ родѣ того, что будто Чомаковъ отправилъ Волковича въ Азію. Чомаковъ виноватъ въ неполученіи Волковичемъ мѣста профессора въ Медицинской школѣ столько, сколько я виноватъ передъ Н. Чалики, братомъ Волковича, моимъ драгоманомъ, въ неполученіи имъ наградѣ, къ который я представлялъ его за Управленіе Вице-Консульствомъ. Въ подобныхъ случаяхъ чтобы преслѣдовать предположенную цѣль безошибочно, надобно знать не тольку правду, но и причины, по которымъ нѣкоторые искажаютъ ее.

Нельзя также надѣяться на какой нибудь результатъ, если будете судить о дѣлѣ только по положенію его въ настоящемъ, не обращая вниманія на предыдущія обстоятельства, и, съ одной стороны, обвинять безусловно Чомакова и Ко въ томъ, что они, узнавъ, что Патріархъ и духовные и свѣтскіе Греки начинаютъ показывать расположеніе къ уступкамъ и усмотрѣвъ, что дѣло клонится къ разрѣшенію, но не желая этого, поспѣшили будто умышлено испортить его подачею въ Порту прошенія объ отдѣленій; съ другой стороны смущаться тѣмъ, что Греки скажутъ намъ: вы видите, какія же мы можемъ дать уступки, когда сами Болгаре никакихъ не хотятъ принимать! При такомъ одностороннемъ взглядѣ Греки легко могутъ обмануть насъ. Они тогото и добиваются чтобы, не сдѣлавъ ничего свалить вину за это на Болгаръ. На противъ Болгаре утвердятся въ мысли,

что будто мы согласны съ Греками, чтобы не дать имъ ничего, и посему требуемъ, чтобы они, при одномъ слухѣ, что Патріархъ и Греки расположены къ уступкамъ, вдругъ отказались отъ преслѣдованія своей цѣли всякимъ другимъ путемъ, когда Патріархатъ не въ первый разъ обманиваетъ ихъ такимъ образомъ, и изъ уступокъ, скрѣпленныхъ подписью Патріарха и Синода и подтвержденныхъ Султанскимъ ферманомъ, не исполнилъ ни одной іоты. Въ этомъ случаѣ я думаю, что пословица: „кто разъ солгалъ, тому больше не вѣрятъ," должна была послужить, если не оправданіемъ, то, по крайней мѣрѣ, смягченіемъ вины Болгаръ, и, въ тоже время отвѣтомъ на все, чтобы ни сказали Греки.

Позвольте еще замѣтить Вамъ, что въ излишнемъ предубѣжденіи своемъ противъ Чомакова, многое перетолковываете, и многое упускаете изъ виду. Такъ, потому что я писалъ Вамъ, что Греки предпочитаютъ отдѣленіе отъ нихъ Болгаръ какимъ бы то ни было уступкамъ, Вы пишете мнѣ, что Чомаковъ обманываетъ своихъ довѣрителей распространеніемъ въ провинціяхъ этого, ложнаго будто бы слуха, не обративъ вниманія на то, что я пишу, что свѣдѣнія объ этомъ получены здѣсь изъ Греческихъ источниковъ и я никогда не сталъ бы писать Посланнику такія вещи только по свѣдѣніямъ отъ Чомакова. Не лучше ли было бы, вмѣсто того, чтобы принимать такія свѣдѣнія за выдумки и ухищренія Чомакова для увѣренія себя, что онъ старается тянуть дѣло, развѣдать по лучше? тогда узнали бы, что мысль эта возбуждена еще въ 1861 году Патріархомъ Іоакимомъ, и при случаѣ увѣрили Патріархатъ въ невозможности осуществленія этой мысли въ томъ видѣ, какъ онъ думаетъ.

Точно такіяже невѣрныя свѣдѣнія объ этомъ дѣлѣ и сужденія о немъ только по положенію его въ настоящемъ, я замѣчалъ въ Миссіи каждый разъ, когда бывалъ въ Константинополѣ. А это бывало потому, что о дѣйствіяхъ Болгаръ она получала свѣдѣнія отъ людей, или непосвященныхъ въ дѣлахъ, или таковыхъ, которые суются въ нее съ какою нибудь цѣлью и которыхъ я нехочу назвать. Потому и пропущенъ ею не одинъ случай которымъ можно было воспользоваться для разрѣшенія вопроса.

Чтобы и теперь старанія Миссіи не остались тщетными, вотъ, по моему мнѣнію, что нужно:

Если дѣйствительно Патріархъ и Греки расположены къ уступкамъ, могущимъ удовлетворить сколько нибудь требованіямъ Болгаръ, то теперь не трудно склонить послѣднихъ къ принятію ихъ. Но какъ Миссія должна служить въ этомъ случаѣ посредникомъ между спорящими сторонами, то, по невозможности имѣть ей прямыя сношенія съ Болгарскими представителями, нужно для сего имѣть агента, который не только бы пользовался довѣріемъ какъ ея, такъ и самыхъ Болгаръ, но и понималъ бы дѣло по понятіямъ и тѣхъ и другихъ и передавалъ бы взаимныя объясненія въ такомъ видѣ, чтобы дѣлать ихъ понятными для обѣихъ сторонъ. Безъ такого агента всегда будетъ недоразумѣніе между Миссіею и Болгарами. Я знаю и говорю это по опыту. А что Миссія не можетъ безъ такого агента, вотъ Вамъ примѣръ. Она боролась съ уніею столько времени напрасно и безъ малѣйшаго успѣха. А поѣхалъ я въ Константинополѣ (въ 1861 г.) и на 20-й день послѣ моего пріѣзда туда, Епископъ Іосифъ былъ на пароходѣ на дорогѣ въ Одессу, и все духовенство уніатское возвратилось въ Православіе, такъ что не осталось священника, который бы служилъ въ уніатской церкви. И все это сдѣлано безъ малѣйшаго пособія Миссіи, которая, послѣ этого уже, выдала небольшое денежное пособіе священникамъ для отправленія ихъ въ свои мѣста. Вскорѣ послѣ этого, по удаленіи Ваклидова, редактора газеты Болгарія, и самъ Цанковъ, главный зачинщикъ уніи, по моему убѣжденію удалился изъ Константинополя и невозвращался бы больше въ Унію, если бы князь Лобановъ, позволилъ мнѣ выдать ему небольшое пособіе на содержаніе до пріисканія ему мѣста.

Я смѣю Васъ увѣрить, что когда будетъ у Миссіи Агентъ, способный служить посредникомъ для сношеній Миссіи съ Константинопольскими Болгарами вообще и съ представителями въ особенности, тогда Чомаковъ, который, по Вашему увѣренію, составляетъ главно препятствіе къ разрѣшенію вопроса, и съ умысломъ тянетъ дѣло, для своихъ цѣлей, — Чомаковъ больше всѣхъ будетъ способствовать съ нами къ скорѣйшему разрѣшенію вопроса. Но даже и въ томъ случаѣ, когда бы онъ былъ дѣйствительно таковымъ, какъ Вы представляете его себѣ, его можно заставить дѣйствовать иначе; потомъ что онъ получаетъ содержаніе отъ своихъ довѣрителей т. е. отъ Филиппопольской общины, и, хочетъ не хочетъ, долженъ сообразоваться съ наставленіями ихъ, а они, какъ Вы видите изъ моихъ донесеній, воодушевлены чувствами, совершенно противными тѣмъ, какія Вы предполагаете въ Чомаковѣ.

Простите мнѣ, добрѣйшій Михаилъ Александровичъ, за откровенное высказаніе моихъ убѣжденій о томъ, что нужно для того, чтобы старанія Миссіи о разрѣшеніи вопроса не остались безъ послѣдствія. Но, чтобы Вы не подумали, что я вмѣстѣ съ этимъ добываюсь чего нибудь для себя, позвольте мнѣ признаться, что я сверхъ Рускаго агента и Православнаго христіанина, будучи еще и Болгариномъ, больше другихъ интересуюсь разрѣшеніемъ этого труднаго вопроса и готовъ содѣйствовать всѣмъ этому; но рекомандовать себя этимъ передъ начальствомъ я во все не думаю, по той простой причинѣ, что не намѣренъ долго служить и какъ только устрою свои частныя дѣла, чтобы было чѣмъ жить, выйду въ отставку.

2624. — Противоречиви свѣдения въ Пловдивъ за рѣшението на черковния въпросъ. Пак. 99

28 Іюня 1865.

Многоуваж.

Мих. Алекс.

По послѣдней почтѣ получены извѣстія, что Коммиссія учрежденная въ Патріархіи для составленія проэкта о рѣшеніи Церковно-Болгарскаго вопроса кончила свое дѣло. По свѣдѣніямъ отъ однихъ проэктъ этой комиссіи совершенно удовлетворителенъ, и если онъ дѣйствительно такой, какъ нѣкоторые представляютъ его то можно считать вопросъ рѣшеннымъ и только во приложеніи въ началѣ можетъ быть нѣкоторое разногласіе. Но иные пишутъ совсѣмъ другое, а содержаніе письма Чомакова еще неизвѣстно, потому что тотъ, на имя котораго Чомаковъ адрессуетъ свои письма, въ отсутствіи.

Отчетъ по дѣлу Загарли писарь не посмѣлъ по причинѣ длины переписать къ сегодненнему курьеру, посему пошлю его съ первою Австрійскою почтью, а когда пріѣдетъ Г. Золотаревъ пускай повѣряетъ его по бумагамъ.

2625. — Застой въ всичко поради холерата. Правителството мълчи. Залѣгането на руситѣ да се направи нѣщо. Али паша ще заговори. Какъ се посрѣща в. „Врѣме" въ провинциитѣ? Пансионътъ въ Николаевъ. Дѣятелностьта на българското настоятелство въ Одеса. Пак. 99.

Буюкдере Сентября 1865 г.

Любезнѣйшій Найденъ Ѓеровичъ,

Давно не писалъ я Вамъ, но и писать было нечего. Холера произвела у насъ совершеннѣйшій застой по всѣхъ дѣлахъ. Всѣ присутственныя мѣста были закрыты, доблестное духовенство разбѣжалось, а потому и Церковный

вопросъ постигла та же судьба, которая затормозила всѣ прочія дѣла гражданскія и политическія. Теперь общественная жизнь снова начинаетъ входить въ свои права; но какъ и всё остальное въ Турціи это дѣлается явашъ, явашъ. Вы помните на чемъ остановилось дѣло до появленія холеры. Обѣ стороны, казалось, готовы были сдѣлать обоюдныя уступки, обѣ обратились къ Аали-Пашѣ, который заперся въ проблематическое молчаніе и молчаніе это до сихъ поръ къ сожалѣнію ничѣмъ не разрѣшилось. Теперь чтобы дѣло подвинулось офиціальная инищіатива должна принадлежать правительству и мы конечно дѣлаемъ всё, чтобы вывести его изъ упорнаго молчанія. Еще намедни Игнатьевъ уговаривалъ Аали-Пашу высказаться, представляя ему на видъ, что дальнѣйшее съ его стороны молчаніе будетъ служить доказательствомъ его предосудительнаго и предумышленнаго намѣренія тянуть дѣло и разжигать взаимныя враждебныя огношенія спорящихъ сторонъ. Можно надѣяться что Аали-Паша будетъ наконецъ вынужденъ выйти изъ этого молчанія, ибо онъ долженъ понимать, что дальнѣйшею нерѣшительностію и двойственностію своихъ дѣйствіи онъ погубитъ тѣ надежды, которыя пока на него возлагаются и заставитъ тѣхъ которые напрасно столько времени питались ими, искать опоры и разрѣшенія внѣ его инициативы. Разумѣется расчитывать въ этомъ случаѣ на чистосердечіе Турецкаго Правительства было бы черезъ чуръ наивно, но позволительно предполагать, что оно выйдетъ наконецъ изъ своей пасивной роли подъ гнетомъ самыхъ обстоятельствъ. Пока я не могу Вамъ сообщить ничего положительно о томъ что здѣсь творится и въ Портѣ и въ Патріархатѣ потому что дѣло только что начинаетъ снова получать теченіе; но какъ скоро что либо будетъ, напишу Вамъ обстоятельно. Теперь намъ время возобновить нашу прерваную переписку. —

Сообщите мнѣ пожалуйста, какъ принимается въ Провинціахъ новый журналъ — „Врѣмя". Признаюсь, я болѣе ожидалъ отъ Бурмова; первые № были довольно пусты, но теперь онъ поправляется и извиняясь за начало опять таки холерою, захватившею монополь общественныхъ заботъ, обѣщаетъ на будущее время въ каждый № помѣщать статьи по народному дѣлу.

Сегодня не пишу Вамъ ничего офиціально потому — что писать нечего, въ почтѣ же къ Золотареву есть нѣкоторыя обстоятельства могущія Васъ интересовать, именно о воспитанникахъ Рыльскаго Монастыря и о намѣреніи Филип. торговцевъ устроить торговое общество для вывоза товаровъ изъ Россіи.

Вообще и въ Европ. и въ восточной политикѣ, въ особенности въ послѣдней совершенный застой. До Васъ вѣроятно дойдутъ слухи и вѣроятно преувеличенные о безпорядкахъ на греческой границѣ. Особеннаго въ нихъ нѣтъ ничего.

При семъ прилагаю письмо, съ покорнѣйшою просьбой переслать вѣрнымъ путемъ если возможно въ Сливно. Въ Николаевѣ у насъ дѣло воспитанія идетъ кажется довольно успѣшно; я нахожусь въ дѣятельней перепискѣ съ Минковымъ, это господинъ довольно дѣльный. За-то съ Вукаловичемъ въ Одессѣ у насъ надѣлали было страшныхъ пустяковъ. Ну да и Болгарское Настоятельство похвалить трудно; большею частію оно ничего не дѣлаетъ и если выходитъ изъ своего бездѣйствія, то только для того чтобы ознаменовать свою дѣятельность какимъ нибудь промахомъ. Всё это было бы смѣшно, когда бы не было такъ грустно.

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, пожимаю Вамъ руку.

Весь Вашъ
М. Хитрово.

2626. — Писмо отъ Чомакова за спора въ патриаршията. Двоеличието на турското правителство. Българетѣ го знаятъ. И тѣ сж неискренни. Какво ще ускори рѣшението на въпроса. В. „Врѣме“ още не пристигналъ въ Пловдивъ. Мнѣнието на Герова за Одеското Българско Настоятелство. Пак. 99.

Филиппополь, 4 Октября 1865 г.

Многоуважаемый
Мих. Александр.

Чувствительнѣйше Васъ благодарю за свѣдѣнія, которыя Вы имѣли доброту сообщить мнѣ въ письмѣ отъ Сентября по церк. Болгарскому вопросу.

Во одно время съ Вашимъ письмомъ получены отъ Чомакова извѣстія о распряхъ происходившихъ между Патріархомъ и членами смѣшаннаго совѣта. Чомаковъ выражалъ надежду что въ слѣдствіе этихъ распрей, противники Патріарха будуть удалены и въ такомъ случаѣ столь долго ожидаемое собраніе, которое должно принять окончательное рѣшеніе относительно уступки какія надобно сдѣлять Болгарамъ, наконецъ состоится и дѣло въ скоромъ времени должно подвинуться впередъ. Но изъ журналовъ видно, что надежды его объ удаленіи противниковъ Патріарха неосуществились.

Вмѣстѣ съ этимъ Чомаковъ пишетъ что должно быть нѣкоторое согласіе между Патріархомъ и Аали-Пашею, который въ разговорѣ съ однимъ лицемъ, посвященнымъ въ дѣлѣ (вѣроятно съ Аазисъ-Пашею) выказалъ надежду, что не далѣе какъ черезъ два мѣсяца, дѣло это будетъ кончено примиреніемъ спорящихъ сторонъ по его указанію.

Я совершенно согласенъ съ Вами, что расчитывать на чистосердечіе Турецкаго Правительства было бы наивно и могу увѣрить Васъ, что едва ли найдется кто нибудь изъ Болгаръ, который бы думалъ иначе. Всѣ заявленія по которымъ можно думатъ что они возлагаютъ свои надежды на Турецкое Правительство только наружныя, а въ душѣ не только мыслящіе изъ нихъ, но и простой народъ понимаютъ, что Правительство пользуется этою распрею, чтобы отнять сколь можно больше у Грековъ и не дать ничего Болгарамъ или если дать, то какъ можно меньше и если постоянствуютъ въ своихъ домогательствахъ, то это потому, что съ одной стороны, они ничего не потеряютъ, а съ другой если и ничего не выиграютъ то по крайней мѣрѣ съ ограниченіемъ духовной власти Грековъ освободятся нѣколько отъ наплыва ихъ.

А что и Турецкое Правительство должно подъ гнетомъ обстоятельствъ выйдти наконецъ изъ этой роли которую до сихъ поръ играло, это такъ же справедливо, но по мнѣнію Болгаръ внимательно слѣдившихъ за ходомъ этого вопроса, такими обстоятельствами могутъ быть событія подобныя Русчукскимъ, а еще дѣйствительнѣе заявленія подобныя Балканскимъ событіямъ 1862 гола которыя дали первый толчекъ этому дѣлу. А безъ этого Правительство предложитъ свое рѣшеніе въ видѣ мнѣнія, которое въ случаѣ не принятія тою или другою стороною, оно не станетъ налагать его, точно также какъ оно не принуждало Болгаръ принять извѣстныя 15 точекъ, подтвержденныхъ Султанскимъ праде, и потомъ когда Болгаро-Греческая Комиссія не могла согласиться по второму пункту Болгарскаго проэкта соглашенія и предоставила Аали Пашѣ рѣшить этомъ пунктъ, Греки не приняли рѣшеніе его хотя и обѣщали было письменно принять его и Турецкое Правительство и въ этомъ случаѣ не принудило ихъ принять его. Такъ и теперь можетъ остаться безъ послѣдствія рѣшеніе Правительства которое по всему видно не хочетъ въ этомъ случаѣ брать на себя никакой отвѣтственности.

Посему вмѣсто того чтобы ожидать офиціальной инициативы Аали-Паши если дѣйствительно Патріархъ и Греки расположены къ примиренію на извѣстныхъ условіяхъ, что по мнѣнію здѣшнихъ Болгаръ скорѣе надобно налегать на нихъ чтобы исполнили свое обѣщаніе, пока не измѣнили своихъ мыслей,

Впрочемъ я долженъ сказать и то, что они не вѣрятъ чтобы и этимъ путемъ можно было дойти до какого нибудь результата. Г. Золотаревъ увѣрялъ ихъ что Патріархъ и главнѣйшіе изъ Грековъ согласны чтобы было одинаковое число Греческихъ и Болгарскихъ епархій, имѣющихъ посылать представителей въ синодѣ и чтобы въ вакантныхъ епархіяхъ посвящались архіерей изъ кандидатовъ избранныхъ епархіею. Но они не могутъ представить себѣ чтобы Греки согласились на такія уступки и удивляются какъ Николай Павловичъ успѣлъ склонить ихъ къ этому, если въ обѣщаніяхъ ихъ нѣтъ задней мысли.

О журналѣ Бурмова Время, теперь ничего еще не могу сказать, потому что послѣдніе четыре №№ не получались еще здѣсь по причинѣ Узунджовской ярмарки, на которой находился книгопродавецъ, чрезъ котораго получается журналъ, объ этомъ напишу съ слѣдующею почтою.

На счетъ Болгарскаго Настоятельства въ Одессѣ я также долженъ признаться что мало пользы можно ожидать для Болгаръ отъ общества, управляемаго людьми, какъ 1) Н. Палаузовъ который выѣхалъ изъ Болгаріи ребенокъ и знаетъ о ней по разсказамъ, 2) К. Палаузовъ родившійся въ Одессѣ, выросшій между Греками и никогда небывавшій въ Болгар. и 3) Тошковичемъ, который уѣхалъ изъ Болгаріи для спасенія жизни и думаетъ что тутъ все также, какъ было въ 1830хъ годахъ, когда онъ уѣхалъ. При этомъ надобно присовокупить невѣжества двухъ послѣднихъ, чтобы имѣть полное понятіе о составѣ и управленіи настоятельства.

Письмо въ Сливно посылаю сего дня съ курьеромъ въ Эски Загору для пересылки оттуда вѣрнымъ путемъ въ Сливно.

2627. — Безсъвѣстното отношение на Д-ръ Владо къмъ болнитѣ българе. Лоши мълви за грьцитѣ лѣкари. Жестокото управление на Хасанъ-паша, пловдивски губернаторъ. Характеристика на пловдивскитѣ грьци. Пак. 1.

Филиппополь, 18 Октября 1865 г.

Многоуважаемый Михаилъ Александровичъ,

Изъ донесенія моего Николаю Павловичу отъ 8го сего Октября Вы, вѣроятно видѣли, что я потерялъ писаря, вмѣстѣ и племянника, умершаго отъ холеры потому, что городской докторъ, Грекъ, Владо, за которымъ я четыре раза посылалъ, не хотѣлъ пріидти лѣчить его.

Для надлежащаго оцѣненія поведенія Владо въ этомъ случаѣ я долженъ еще присовокупить, что рѣшительно не было никакой причины, которая хоть сколько нибудь бы оправдывала такой поступокъ, столь противный обязанностямъ лѣкарскаго званія. Съ писаремъ онъ не былъ никогда въ сношеніяхъ что бы имѣть что нибудь на него, а объ отношеніяхъ его со мною можно судить по тому, что за день передъ этимъ, когда я спросилъ у него свѣдѣній о холерѣ въ Филиппополѣ по вопроснымъ пунктамъ циркулярнаго предписанія Миссіи отъ Сентября, онъ былъ такъ услужливъ, что написалъ двѣ записки объ этомъ, одну на Нѣмецкомъ языкѣ, которую съ его подписью я послалъ въ Азіятскій Департаментъ, и другую на Греческомъ языкѣ для меня.

Впрочемъ Владо поступилъ въ этомъ случаѣ на маніеръ филиппопольскихъ Грековъ которые, какъ Евреи въ отношеніи къ иновѣрцамъ, такъ они въ отношеніи къ Болгарамъ обманъ, лжесвидѣтельство, клятвопреступленіе и т. п. не считаютъ грѣхомъ и разсыпаются въ прахъ, что бы подлѣзть къ Болгарину съ тѣмъ, чтобы повредить его. Вамъ это покажется, можетъ быть, невѣроятнымъ, но если нужно для увѣренія, то я могу представить неоспори-

мые факты да и меджлисъ и тиджаретъ и мехкеме засвидѣтельствуютъ, что здѣшніе Греки ставятъ свое народное честолюбіе въ томъ, что бы въ спорномъ дѣлѣ между Болгариномъ и Грекомъ выигралъ Грекъ, какъ бы ни былъ онъ неправъ и для сего почетнѣйшіе изъ греческихъ купцовъ идутъ лжесвидѣтельствовать, сочиняютъ ложные акты, подписваютъ невѣрные счеты, словомъ не отступаютъ ни передъ какими средствами что бы помочь Греку обидѣть Болгарина.

По этому не совсѣмъ безосновательно здѣшніе Болгаре думаютъ, что Греческіе доктора огравили Болгарскаго священика и залѣчили до смерти женъ другихъ двухъ священниковъ и Владо не хотѣлъ прійдти къ писарю потому что онъ Болгаринъ.

Впрочемъ если бы и дѣйствительно это было такъ, я не думаю взыскивать съ Владо потому что ничего лучшаго не ожидаю отъ здѣшнихъ Грековъ, которые состоятъ изъ огречившихся Болгаръ, Цинцаръ, Албанцевъ и пр. отступившихъ отъ своей народности, изъ своекорыстныхъ видовъ и какъ всякіе отступники съ большимъ ожесточеніемъ преслѣдуютъ прежнихъ своихъ единоплеменниковъ, въ особенности теперь когда они теряютъ преимущества изъ—за которыхъ сдѣлались отступниками. Но не пожалѣть о томъ, что подобные поступки со стороны Грековъ такъ раздражаютъ Болгаръ, что вмѣсто примиренія вражда съ каждымъ днемъ усиливается все болѣе и болѣе.

Что касается до Губернатора Гасанъ-паша, который сдѣлался съ Владо и въ самомъ разгарѣ эпидеміи увелъ доктора Петрова, Болгарина, оставивъ городъ на произволъ судьбы, я бы желалъ, чтобы это послужило причиною къ смѣнѣ его, и если Миссія поможетъ этому, то это будетъ благодѣяніемъ для провинціи, которая три года уже стонетъ подъ гнетемъ неправильнаго управленія этого мерзавца.

2628. — Посрѣдничеството на Али паша за рѣшение спора. Българетѣ посрѣщатъ това хладнокръвно. Зарифи и Стефановичъ между българетѣ. Пак. 99.

15 Ноября 1865 г.

Многоуважаемый
Мих. Алекс.

Неизлишнимъ считаю сообщить Вамъ свѣдѣнія, которыя получены отъ Чомакова по послѣдней почтѣ. Онъ пишетъ, что Аали-Паша позвалъ Болг. Представителей къ себѣ въ понед. 8го Ноября и объявилъ имъ, что по случаю несогласій между Патріархомъ и нѣкоторыъ изъ мирянъ ожидаемый отвѣтъ Патріархата по церковно-Болгарскому вопросу м. б. нескоро получится, посему онъ рѣшилъ позвать Болгарскихъ представителей и нѣкоторыхъ изъ Грековъ и заставить ихъ въ своемъ присутствіи и при его посредничествѣ согласиться, а въ случай невозможности примирить ихъ, позволить Болгарамъ отдѣлиться.

Объявленіе это принято здѣсь съ тоюже холодностію какъ и многія другія этого ради объявленія Аали-Паши, который старается только о томъ чтобы не довести Болгаръ до отчаянія. Въ увѣренности, что еще не пришло то время, чтобы Порта дѣйствительно желала рѣшенія этого вопроса, здѣшніе Болгаре интересуются больше тѣмъ какой результатъ будутъ имѣть старанія нашей Миссіи убѣдить Грековъ сдѣлать надлежащія уступки для примиренія. Надежды ихъ достигнуть желаемаго результата этимъ путемъ, до сихъ поръ слишкомъ слабыя, чтобы не сказать ничтожныя, поддержаны послѣднымъ письмомъ Чомакова, которой пишетъ, что въ послѣднее засѣданіе собранія Болгар.

старшинъ, которое бываетъ по пятницамъ въ Болгарской церкви, пришли Зарифи и Стефановичъ, подъ предлогомъ пригласить ихъ принять участіе въ лотереѣ устроенной съ цѣлью выручитъ нужный фондъ для какогото человѣколюбиваго заведенія. На отвѣтъ собранія, что въ теперешнихъ отношеніяхъ Болгаре не могутъ войдти съ Греками ни въ какое такого роду предпріятіе Зарифи и Стефановичъ вошли въ разговоръ объ условіяхъ, по которымъ Болгаре согласны примириться съ Греками. По нѣкоторомъ состязаніи обѣ стороны остались почти согласными въ основѣ. Изъ собранія Зарифи и Стефановичъ пошли прямо въ Патріархатъ, обѣщавъ пріидти опять въ слудующее засѣданіе собранія для дальнейшихъ переговоровъ.

Все это можеть быть извѣстно Миссіи, не мѣшаетъ однако знать также впечатлѣніе, которое извѣстія эти производятъ на Болгаръ, которые все еще не вѣрятъ въ искренность Грековъ и неперестаютъ размышлять о томъ, въ случаѣ нерѣшенія вопроса и теперь, какъ поступить для достиженія желаемаго результата.

Извѣстій изъ Ахиръ-челеби новѣе сообщенныхъ мною въ донесеній отъ 10го Ноября за № 96 нѣтъ. Губернаторъ получилъ вчера второе письмо отъ мидюра но содержаніе его еще неизвѣстно. Если узнаю до отправленія курьера, не премину сообщить, не то напишу съ Турецкою Почтою.

2629. — Хитрово билъ въ Русия. Хасанъ паша е прѣмѣстенъ. Пак. 99.

Пера 13/25 Декабря 65 г.

Я только что возвратился изъ Россіи, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, и потому не успѣвъ еще даже оглядѣться, не могу сегодня отвѣчать на два любезные письма Ваши, которыя я здѣсь нашелъ по возвращеніи. Дайте оглядѣться и обжиться и тогда возобновимъ нашу прежнюю переписку. Теперь же на первый разъ сообщаю Вамъ официально пріятное извѣстіе о смѣнѣ Хасанна-Паши. Сколько я успѣлъ здѣсь слышать, болгарское дѣло кажется идетъ впередъ и позволительно надѣяться на скорое его разрѣшеніе.

Писать на этотъ разъ некогда, и такъ до свиданіе. Дружески пожамаю Вамъ руку.

Весь Вашъ

М. Хитрово.

2630. — Участието на Зарифи и Стефановича въ разпрята не е ли износно за руското влияние? Какво да се подържа. Корнетъ Скалонъ и неговата задача въ Турция. Пак. 41.

Пловдивъ, 13 Декабря 1865 г.

Многоуважаемый Михаилъ Александровичъ,

Давно я не получалъ отъ Васъ письмо, чтобы знать положительно что дѣлается къ Константинополѣ по Церковно-Болгарскому вопросу, а незнаніе, всегда мѣшающее, теперь больше чѣмъ когда либо ставить меня въ затруднительное положеніе. Греки, до сихъ поръ совсѣмъ неуступчивые, теперь, кажется, дѣйствительно хлопочутъ о разрѣшеніи этого вопроса И какъ въ главѣ этой партіи стоятъ Зарифи и Стефановичъ Русскіе подданые (?), то здѣсь увѣренны, что собственно не они, а наша Миссія дѣйствуетъ чрѣзъ нихъ для примиренія спорящихъ сторонъ. Но можетъ быть, эти господа хлопочутъ только потому что дали Патріархату въ займы деньги и ищутъ устроить какъ

нибудь, чтобы взять ихъ обратно. Въ семъ послѣднемъ случаѣ изъ попытки ихъ не выйдетъ ничего, и неблагопріятный для Болгаръ исходъ ея нѣкоторые не преминуть объяснить невыгодно для насъ, такъ что, право не знаешь поддерживать ли вышеозначенное повидимому благопріятное для нашего вліянія, убѣжденіе, что Миссія склонила Грековъ къ уступкамъ и довела ихъ до того, что они сами ищутъ помириться.

На дняхъ былъ въ Филиппополѣ Лейбъ-гвардіи Уланскаго полка корнетъ Скалонъ, рекомендованный мнѣ Азіятскимъ Департаментомъ. Онъ пробылъ у меня десять дней, занимаясь приведеніемъ въ порядокъ матеріаловъ, собранныхъ имъ въ путешествіи для составленія карты Европейской Турціи, и уѣхалъ вчера въ Константинополь чрезъ Казанлыкъ, Сливно и Бургасъ, оставивъ у меня свитокъ съ чертежами, который для безопасности, я посылаю сего дня съ нашимъ курьеромъ въ Канцеларію Миссіи, для передачи ему когда будетъ въ Константинополѣ. Онъ думаетъ пробыть въ Константинополѣ нѣсколько дней для окончанія своей работы и желалъ бы заниматься гдѣ нибудь въ Посольствѣ потому что въ гостинницѣ работа его можетъ возбудить подозрѣніе.

Изъ Ахиръ-Челеби нѣтъ новѣйшихъ извѣстій.

Душевно преданный Вамъ

2631. — За прѣмѣстването на Хасанъ паша. Какво да се прави за удържане на мира българетѣ въ Влашко? Пак. 99.

10 Января 1866 г.

Многоуважаемый
Мих. Алекс.

На этотъ разъ я не имѣю ничего новаго сообщить Вамъ отсюда. На противъ мы ожидаемъ новостей изъ Константинополя, изъ коихъ самая интересная для насъ — будетъ смѣненъ Гасанъ-Паша или нѣтъ. Въ самый день пріѣзда курьера, который принесъ мнѣ извѣстіе о рѣшеніи Порты смѣнить его, здѣсь получили по Австрійской почтѣ извѣстіе что Гасанъ-Паша падаетъ по настоянію Русской Миссіи и на мѣсто его назначается Аали-Риза бегъ, бывшій Посланникомъ въ Петербургѣ. Но до сихъ поръ это извѣстіе не осуществляется и чрезъ это мы поставлены въ положеніе, непріятнѣе прежняго.

Не знаю, какъ найдетъ Миссія мой рапортъ № о расположеніи умовъ у Болгаръ, но я опять скажу, что если надобно отклонять Болгаръ отъ увлеченія происками Молдо-Валахскаго Правительства что надобно серьезнѣе заняться этимъ, въ особенности въ княжествахъ, гдѣ много буйныхъ головъ, которые по Болгарской пословицѣ думаютъ, что все, что летитъ съѣстное, и потомъ въ Придунайскихъ мѣстахъ, гдѣ болѣе наклонны къ движенію.

У меня есть семейное дѣло въ Букарестѣ, по котору я думалъ проситься туда въ Мартѣ мѣсяцѣ на двѣ недѣли, если не удастся до тѣхъ поръ кончить его письмено. Это было бы кстати чтобы узнать тутъ всѣ тайныя намѣренія, которыя коноводы не скроютъ отъ меня.

2632. — Българетѣ въ Букурешъ викатъ Герова. Защо е потрѣбенъ Геровъ? Българетѣ мжчно се споразумѣватъ съ руситѣ. Геровъ иска позволение да иде въ Букурещъ. Пак. 99.

24 Января 1866 г.

Многоуваж.
Мих. Александр.

Изъ моего донесенія № 6 Вы увидите что я прошу позволенія поѣхать въ Букарестъ, куда зовутъ меня предводители тамошнихъ Болгаръ. Въ про-

шломъ году я просился по собственному дѣлу и получивъ отказъ, я долженъ былъ кончить оное какъ могъ чрезъ повѣренныхъ не безъ потеры для меня. Дѣло шло тогда о раздѣлѣ между моею женою и братьями ея. Теперь зовутъ меня по дѣламъ общественнымъ, и я думаю, что лучше будетъ поѣхать. Миссіи можетъ быть покажется страннымъ, что Букарестскіе Болгаре обращаются ко мнѣ бѣдному В. Консулу, когда тутъ подъ рукою у нихъ Генер. Консулъ; но я Вамъ скажу другой примѣръ. Въ 1861 г. Чомаковъ былъ лично у Кн. Лобанова и просилъ его отъ имени прочихъ представителей выписать меня на время къ Константинополь и двѣ недѣли спустя послѣ моего прибытія туда унія начала распадаться, а чрезъ мѣсяцъ Јосифъ былъ уже въ Россіи. Тогда можно было бы совсѣмъ уничтожить унію и дать церковному вопросу совсѣмъ другое направленіе, если бы Миссія не остановилась на первыхъ побѣдахъ, а въ второмъ если бы она вышла отъ наблюдательнаго положенія. Но расказывая Вамъ объ этомъ, я не думаю приписывать себѣ эти успѣхи Миссіи, а хочу только сказать что Болгаре не могутъ да ся споразумѣжтъ съ Русскими прямо, и необходимъ имъ посредникъ, но по причинамъ, которыя длинно было бы теперь объяснять, не многіе могутъ исполнить эту должность.

2633. — Игнатиевъ не позволява Герову да иде въ Букурещъ. Пак. 99.

Прнято 9 Апр 1866.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Николай Павловичъ поручилъ мнѣ передать Вамъ, что въ настоящее время онъ считаетъ поѣздку Вашу въ Букарестъ неудобною потому что теперь присутствіе русскаго чиновника въ Княжествахъ подаетъ поводъ говорить что мы посылаемъ туда агентовъ для того чтобы проводить въ народѣ наши цѣли и видно, волновать умы и пр. Онъ предлагаетъ Вамъ отложить Вашу поѣздку до лѣта.

Извините за краткость и безсвязность, — спѣшу

Весь Вашъ
М. Хитрово.

2634. — Обръща се вниманието на Герова върху прошението на българетѣ до султана, напечатано въ Courrier d'Orient. Възмущението на Хитрово. Пак. 99.

Прнято 2 Январ. 1867. Отгов. 7 Янн.

Пера 26 Дек. 1866 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Пишу Вамъ лишъ нѣсколько строкъ, за неимѣніемъ времени для того чтобы обратить вниманіе Ваше на вѣроятно извѣстную Вамъ, напечатанную въ Courrier d'Orient просьбу Болгаръ на имя Султана и спросить Васъ, продолжаете ли Вы и теперь одобрять дѣйствія Чумакова и Комп. и считать его за честнаго человѣка. Признаюсь Вамъ, эта новая выходка болгарскихъ представителей внушаетъ мнѣ къ нимъ такое отвращеніе, котораго я даже не въ силахъ скрывать.

Пользуюсь этимъ случаемъ, чтобы поздравить Васъ съ наступающимъ Новымъ Годомъ пожелать Вамъ всего лучшаго и просить Васъ не забывать

душевно Вамъ преданнаго
М. Хитрова.

2635. — **Историята на прошението — адресъ отъ българетѣ до Султана. Дадено било по настояване отъ правителството. Криво се разбиратъ писмата на Герова.** Пак. 99.

7 Января 1867 г.

Многоуваж.
Мих. Александровичъ,

Спѣшу отвѣчать на Ваше письмо отъ 26 Дек.

Я думалъ, что Миссія заранѣе знаетъ о прошеніи подданномъ Султану Болгарами и напечатанномъ въ переводѣ въ Courrier d'Orient, но этого не видно изъ Вашего письма, посему мнѣ кажется неизлишнимъ расказать Вамъ исторію этого акта, который долженъ былъ возбудить одинаковое негодованіе какъ въ Болгарахъ такъ и въ прочихъ единовѣрцахъ и еще больше въ тѣхъ которые должны были подписать его.

За нѣколько времени до появленія этого прошенія въ Courrier d'Orient, Чомаковъ писалъ, что отъ нихъ требуется такой адрессъ и спрашивалъ мнѣнія своихъ довѣрителей. Въ одно время съ Чомаковымъ писали и другіе изъ Константинополя, что тамошніе Болгаре раздѣляются на два противоположныя мнѣнія. Одни изъ нихъ поддерживаютъ что надобно подать адрессъ, а другіе утверждаютъ со всѣмъ противное. Первые были какъ Вы называете ихъ Чомаковъ и Компія, отъ которыхъ именно это требовалось. При этомъ былъ полученъ здѣсь и проэктъ адресса.

Здѣшніе старшины отвѣчали Чомакову, что изъявленія преданности, которыми Болгаре думали склонить Порту на ихъ сторону въ церковномъ вопросѣ не послужили до сихъ поръ ни къ чему. По этому безполезно было бы повторять оныя въ особенности въ такомъ видѣ и въ теперешнемъ случаѣ, когда правительство сдѣлаетъ скорѣе что нибудь для своихъ подданныхъ, для неудовольствія ихъ на оное, нежели когда оно увѣрено что они довольни своимъ положеніемъ и останутся спокойными.

Такой былъ отвѣтъ здѣшнихъ Болгаръ, которые потомъ съ удивленіемъ видѣли обнародованнымъ адрессъ въ Courrier d'Orient. Но что больше всего удивляетъ ихъ, это то, что вмѣсто прошенія, котораго проэктъ былъ посланъ сюда на разсмотрѣніе, явилось въ означенной газетѣ другое отъ слова до слова отличное отъ него, которое, кто какъ хочетъ пускай говоритъ, сочиненіе не Болгаръ, но здѣсь еще не знаютъ при переводѣ измѣнено или просто оно дано имъ Аали-пашею съ приказаніемъ подписать и представить его.

Вотъ исторія этого прошенія, которую должно быть знаете, и только тѣ, которые не знаютъ, что досталось Чомакову и прочимъ представителямъ, когда при возшествіи на престолъ Абдулъ-Азиза, они вздумали подать ему приличный случаю адресъ, тѣ говорю могутъ вѣрить что Чомаковъ и Комп. выдумали обратиться въ этомъ случаѣ къ Султану съ адрессомъ.

Что касается до впечатленія, которое произвелъ адресъ, то вездѣ и у всѣхъ кромѣ негодованія другаго чувства не возбуждалъ. Но это негодованіе у Болгаръ нѣсколько отлично отъ негодованія другихъ. Болгаре негодуютъ на оное, не потому что оно осуждаетъ возстаніе Кандіотовъ, которому всѣ сочувствують; хотя и не изъ желанія добра Грекамъ, а только потому что оно направлено противъ ненавистнаго господства; но они боятся чтобы Европейскія державы не приняли прошеніе Султану за истинное выраженіе чувствъ Болгарскаго народа въ виду предстоящаго возбужданія восточнаго вопроса, что было бы крайне невыгодно для него.

Это о прошеніи. Теперь нѣсколько словъ въ отвѣтъ на вашъ вопросъ, буду ли я еще продолжать оправлывать дѣйствія Чомакова.

Я думаю что если бы кто нибудь прочиталъ съ вниманіемъ мои письма то вывелъ бы заключеніе не что я оправдываю дѣйствія Чомакова, а что они

объясняются не такъ какъ должно, и что мы судимъ о нихъ независимо отъ предыдущихъ обстоятельствъ, которыхъ всѣ дѣйствія представителей суть слѣдствіе. Я говорилъ и опять говорю, что я бы поступалъ иначе на мѣстѣ Чомакова и другихъ представителей, которые дѣлаютъ иногда не то, что нужно, и пропускаютъ многое, что надобно было дѣлать. Но не могу также не поддерживать, хотя бы и съ опасностію навлечь неудовольствіе начальства на себя, что если Болгарскіе представители ведутъ дѣло о церковномъ вопросѣ не такъ какъ бы мы желали, то по неопытности и незнанію ихъ это не столько ихъ вина, сколько наша, и мы бы могли дать этому вопросу другое направленіе, если бы судили о немъ не по настоящему положенію его, а обратили бы вниманіе также на предыдущія обстоятельства которыя возбудили его.

Въ разговорѣ съ Филиппопольскимъ каймакамомъ о распряхъ между здѣшними Болгарами и Греками, я ему замѣтилъ что до сихъ поръ Болгаре надѣялись отъ правосудія Султанскаго Правительства удостоиться быть поставленными на равнѣ съ другими народами имперіи но въ ожиданіи этого они видятъ что со дня на день Греки своею наглостію и безцеремонностію продолжаютъ не только держать, но еще отнимать у нихъ ихъ обще.

2636. — Готви се нѣщо въ Влашко. Необходимо е Геровъ да бѫде тамъ. Пак. 99.

6 Фавраля 1867 г.

Многоуваж.
Мих. Алекс.

Въ письмѣ своемъ отъ 23го Января я писалъ Вамъ что меня зовутъ въ Букарестъ въ виду предстоящыхъ событіи. Затѣмъ я получилъ по нашей почтѣ изъ Журжи письмо отъ одного изъ искателей приключеній который пишетъ, что имѣетъ сообщитъ мнѣ многое, но не можетъ, потому что заклялся не говорить иначе взявъ также клятву, что секретъ не будетъ выданъ.

Это показываетъ, что въ Валахій Болгаре дѣйствительно приготовляютъ чтото, и я думаю, что не только не мѣшаетъ но и необходимо узнать на мѣстѣ, что стряпается тутъ.

2637. — Игнатиевъ се съгласява да даде изволение Герову да иде въ Букурещъ. Пак. 99.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

На этотъ разъ не имѣю ничего особеннаго сообщить Вамъ. Въ дополненію къ секретному отношенію скажу Вамъ только, что я передаль Ник. Павл. содержанія послѣдняго письма Вашего и онъ сказалъ мнѣ что вполнѣ признаетъ пользу предполагаемой Вами весною поѣздки въ Букарестъ съ цѣлію поразузнать на мѣстѣ въ чемъ дѣло. Попроситесь когда найдете это нужнымъ и Ник. Павл. не откажетъ Вамъ въ отпускѣ.

Извините что пишу такъ мало и безсвязно. Право некогда.

Крѣпко пожимаю Вамъ руку

Весь Вашъ
М. Хитрово.

2638 — Мисията мисли Герова за подбудитель на българетѣ въ гръцко-българската разпря. Пак. 99.

Пловдивъ, 7 Февраля 1867 г.

Многоуважаемый
Михаилъ Игнатьевичъ,

Я все еще не могу исполнить свое обѣщаніе пріѣхать къ Вамъ. Адресъ, поданный Султану отъ имени Болгарскаго народа, также задержалъ меня здѣсь. Я не знаю больше, какъ увѣрить Миссію, что этотъ адресъ поданъ безъ соизволенія Филиппопольскихъ Болгаръ, которые во все не раздѣляютъ выраженныхъ въ немъ чувствъ. Миссія, кажется, составила себѣ такое мнѣніе о мнѣ, что будто я стараюсь представлять ей все въ превратномъ видѣ. По сему я думаю, что мое присутствіе въ Константинополѣ ни къ чему не поведетъ.

2639. — Искането на Герова да иде въ Букурещъ ще бѫде удовлетворено. Пак. 99.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Порученіе Ваше къ Николаю Павловичу о разрѣшеній Вамъ съѣздить въ Букарестъ я исполнилъ съ возможнымъ успѣхомъ. Въ сегодняшнемъ оф. отношеніи Вы найлете отвѣтъ по сему предмету.

За неимѣніемъ времени и въ надеждѣ скоро съ Вами свидѣться, не пишу Вамъ болѣе.

Крѣпко пожимаю Вамъ руку и прошу не забывать

душевно Вамъ предданнаго
М. Хитрова.

Пера 15/6 Февр. 67.

2640. — Молба да се прѣпратятъ книги до Герова по официаленъ пѫть. Пак. 99.

9 Апр. 1870.

Многоув.
Мих. Алекс.

Со врѣмени Вашего перемѣщенія въ Одессѣ, я не имѣлъ случая писать Вамъ, а безъ дѣла не хотѣлъ безпокоить Васъ. Теперь позвольте мнѣ напомнить Вамъ о себѣ слѣд. покорнѣйшею просьбою. Податель сего Θеодоръ Пулевъ моей шуринъ имѣетъ отъ меня порученіе купить мнѣ нѣкоторыя книги какъ для меня, такъ и для нѣкоторыхъ изъ здѣшнихъ учителей.

Но какъ Вамъ извѣстно, въ Константинополѣ нельзя провозить чрезъ таможнѣ книгъ безъ придирокъ. По сему покорнѣйше прошу Васъ быть такъ добрыми распорядиться чтобы ящикъ съ книгами, который помянутый Пулевъ представитъ Вамъ съ надписью на мое имя, бытъ посланъ въ посолство въ Константинополѣ для отсылки ко мнѣ чрезъ моего повѣреннаго А. Стояновича. Этимъ крайне обяжете меня.

Интереснаго ничего не имѣю сообщить Вамъ отсюла. Здѣсь мы еще подъ впечатленіемъ произведеннымъ рѣшеніемъ ц. болг. вопроса.

2641. — Прѣпоржчва се покрѫстенъ евреинъ да врѫши свободно търговията си. Пак. 99.

24 Авг.

Милостивый Государь
Найденъ Героवичъ,

Предъявитель сего крещеный Еврей изъ Г. Битоля, Анастасъ Тома, извѣстенъ мнѣ съ давнихъ поръ какъ человѣкъ вполнѣ благонадежный. Онъ принялъ христіянсıво въ время пребыванія моего въ Битолѣ и какъ мнѣ извѣстно претерпѣлъ большія гоненія со стороны Турокъ и его единовѣрцевъ. Онъ когда то былъ человѣкомъ довольно состоятельнымъ но все потерялъ черезъ Турокъ. Нынѣ Анастасъ Тома ходатайствуетъ о снабженіи его билетомъ на жительство въ занятомъ нами краѣ, желая заниматься торговлею. Я съ своей стороны могу вполнѣ рекомандовать Анастаса Тома.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности.

Систовъ 24 Августа 1877. М. Хитрово.

Господину Свищовскому Полицеймейстеру.

На основаніи рекомендаціи статскаго Совѣтника Хитрово, покорнѣйше прошу Васъ снабдить подателя сего Анастаса Тому, билетомъ на жительство въ Свищовѣ для заниманія торговлею.

24го Августа 1877 г. Свищовъ.

274. НИКОЛАЙ ХРИСТОВИЧЪ.

2642. — Иска се арнаутинъ за гавазинъ. Коп. кн. 3. 397.

Пловдивъ, 13 Іюлия 1859.

Господине Николакый Христовичь!

По-прѣди ми ся обрекохте, ако ми потрѣбва чловѣкъ за гавазинъ, да ми дадете едного отъ Арнауты-ты, что имате на Вашѫ службѫ. Ето сега ми потрѣбва, та Ви ся молѭ да ми пратите Хасана, ако сте увѣрени, че ще ми врьши работѫ, и дано да го проводите единъ день по̀ скоро.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2643. — Ще се изпрати вѣренъ човѣкъ за гавазинъ. Пак. 99.

Высокоблагороднѣишыи Господине Наиденъ Геровъ!

Пазарчикъ, на 15 : юлія : 1859 :.

Радостно пріяхъ вашето драгоценно писмо отъ 13 : текущаго, видохъ що мы пи̂шете заради нѣкои вѣренъ чловѣкъ да вы испратѫ заради гавазинъ, понеже чловѣцыты за сега ны сѫ разнесѣны, подиръ петъ, шестъ денѫ, ще

доджтъ, тогавж или хасанъ, или другы нѣкои по достоинъ щевы испратж, понѣ бждеты спокоины, това е моя длъжностъ, поздравлявъмъ вы отъ всѣ сърдце, и съ високопочитаніе остаю за всегда,

вашъ пріятелъ
Ніколай Хрістовічъ.

2644. — Праща се арнаутинъ за гавазинъ. Пак. 99

859. Jѹлий 21. Пазарждікъ.

Почтенейши Г. N. Гирофъ. —
Въ Пло́вдівъ —

Щотоні пішете задаві пръ̑тимъ йдінъ а҆рнаѹтинь ѿть нъ̑шите, прѣво̀ждамви сега мехметь детосе надамъ да са возь благодаріте ѿ не́го йзбрахмего най добриѧ зарадй аилѵ̈катъмѹ казахмимѹ чи щеда заплащате по . 250. гроⁱⁱⁱ бисъ дрѹго ви поздравляимъ покорно и остаяимъ. —

искреннии приѧтелъ вашъ
Ніколай Хрістовічъ.

275. ПРОТОПОПЪ ХРИСТОДУЛЪ.

2645. — Искатъ се свѣдѣния за смрътьта на Андонъ Теохаровъ. Пак. 99.

Прията 27 Окт. 1868.

Къмъ Негово Благородіе Господина Найдена Герова
Русскаго Консула.
Въ Пловдивъ.

Благородній!

Оть единь мѣсяцъ время на — прешь ся издума и ся дума че, нашій внукъ Андонъ ся пэ - миналъ въ Москва. Може като человѣкъ и да е. Нъ, като немаме оть тамь никакво нито оть В. Благородіе извѣстіе; не можемь да вѣрваме. И тъй, до преди 15 - дни крыяхме оть Майкж му и сестра му Нъ тя като ся на учи, плака много. Мы за да ьж утѣшимь, казахме че сте ударили телеграфа и и испращате извѣстіе оть същаго че е живъ. Ази като знамь по тънко че отговоръ іеще несте поели или Ако сте В. Благородіе ся сте извѣстили, оть мене не требва да крыете, молъж Ви писменно ми извѣстете. Или пакъ, Ако и Вы не сте извѣстны точно, ще сторете трудъ да пишите да ся извѣстите.

Поздравявамь Ви прилично и съмь за всегда Вашъ.

а҆съ тво́и Прѵа́телъ
Пещерж 868 Октом. 20. Прѡтопо́ъ Хрѵсто́дѹлъ.

276. ДРАГАНЪ ЦАНКОВЪ.

2646. — Цанковъ учитель въ Бебекъ. Мѣсецословъ за 1857 година. Извѣстие за община за българската книжнина. Кани се Геровъ да ѝ помогне. Пак. 100.

Господине,

Ако земнѫ да ви расказувамъ дѣ смы се виждали, ще ви доде на умътѣ че се познавами, и сте ми дали и една помощь, която азъ сѣкога помнѭ. Нъ азъ на това не се основавамъ и дрьзнувамъ да ви пишѫ; азъ се основавамъ само на това дѣто вашето име е едно отъ прьвитѣ учени Блъгаре, дѣто ищѫтъ доброто на народътъ си.

Азъ се мѫчихъ много години да отворѭ една типографія на Свищовъ, и като не можихъ да сполучѫ, останѫхъ учитель за българскіятъ и французкіятъ езыкъ у французкото училище на Бебекъ (Цариградъ). Наистина че за мене бѣше малко това, споредъ моята работа, за която не сполучихъ; нъ пакъ се утѣшавамъ, че съсъ това мое оставанье у Цариградъ сполучихъ да подбудѭ цариграшкитѣ Блъгаре да сторѭтъ нѣкои работи, дѣто се отнасѭтъ за народътъ ни. Отъ тія работи има една дѣто е турена на пѫть и се обади на свѣтъ; това е една община за напрѣднуваньето на блъгарската книжнина. Тая Община е, Господине, дѣто ми даде причина да ви пишѫ.

Проваждамъ ви единъ мѣсецословъ за 1857 година. У него на краятъ ще видите едно извѣстье, което обажда, че е станѫла една Община за блъгарската книжнина. Това извѣстье ви обажда още, че Общината пригласѣва Блъгаретѣ, и най много ученитѣ, да изврьшѫтъ двѣтѣ ѝ отрежданьета т. е. да фане да излѣзува единъ періодически журналъ и да се сбирѫтъ членове за Общината.

Вы видите, Господине, че Общината има нужда отъ васъ; и може ли пакъ да помысли нѣкой, че нѣма да ѝ дойдете на помощь?

Общината голѣма надѣжда има отъ васъ, и най-много помощь за матерія на журналътъ ѝ. Азъ щѫ се имамъ честитъ, ако сполучѫ съсъ писмото си да придобіе Общината отъ васъ онова дѣто го жалѣе.

Бѫдете увѣрени за моятъ почетъ къмъ васъ, Господине, и ме имайте за

Вашъ

13 Декемврія 1856. Бебекъ. Цариградъ. Драганъ Цанковъ.

2647. — Цанковъ ще отвори печатница въ Цариградъ. Моли Герова да посрѣдствува да се печататъ книжицитѣ въ неговата печатница. Пак. 100.

Прията 7 Октовр. 1857. Отгов. 9 Окт.

Господине,

Ето една недѣля става като додохъ у Цариградъ и тѣзи дни чакамъ да доде и типографіята ми. Слѣдъ двѣ недѣли се надѣвамсе да фанѫ да работѭ. — Тѣзи дни цароградскитѣ Блъгаре пазарихѫ Г. Мутьева за 32 хиляди гроша за година за да фане да издава періодическото списаніе за Книжовната Община. Той ми каза вчера да ви пишѫ това, защото той сега нѣма врѣме; тѣзи дни кѫща наема, мебели купува и други покѫщнини; съсъ другата поща ще ви пише. Той мысли да се зафане періодическото списаніе отъ нова година, а сега само да се извѣсти програмата му и нѣщо за Общината. За това ище сега да се направи уставътъ. Вы бѣхте казали че ще направите единъ уставъ, ако бѫдете го направили, проводете го. —

Азъ прѣдложихъ на Цароградскитѣ Блъгаре да ми помогнжтъ за да зафанж да работж съсъ типографіята, нъ тѣ (само Г. Николчо Тъпчилеща, Г. Золотовичь и Г. Гешоглу) нѣ само казахж че нѣма нити тѣ нити Общината да ми помогнжтъ, а още и да ли ще могж азъ да печатамъ книгитѣ на Общината; защото ушь Александъръ ималъ сичкитѣ средства за да може да ги печати по-добрѣ и по ефтено. Нъ забѣлежете добрѣ, че този отговоръ ми го дадохж, като видѣхж че азъ не се съгласявамъ на тѣхното съвѣтуваніе за да станж ортакъ съсъ Александра. — Азъ ви се молѭ да имъ пишете тѣмъ или бар мъ на Г. Мутьева за да печататъ книгитѣ и періодическото списаніе на Общината у моята типографія. Азъ нѣ само по ефтено ще ги печатѭ, нъ и по хубаво и по чисто.

Г. Симеонъ, който сѣди при Г. Н. Тъпчилеща и който бѣше запрѣнъ съсъ Михалакя наедно, поздравява ви и ви моли за да забравите за онова дѣто му сте се обрекли.

Бждете увѣрени за моятъ почетъ към васъ и ме имайте

Вашъ покоренъ слуга

Цариградъ, 1857 Септем. 30. Д. Цанковъ.

2648. — Драганъ Цанковъ отворилъ печатница. Иска да се печата у него периодическото издание на цариградската община. Коп. кн. 3. 62.

Г-ну Д. Цанкову, въ Цариградъ.

Пловдивъ 9 Октомврия 1857.

Господине Драгане!

Съ благодарение прияхъ Ваше писмо отъ 30 Септемврия. Извѣстия-та, что ми съобщавате въ него обадихъ Г-ну С. Чомакову. Радвамеся, че работа-та на общинж-тж влиза на редъ. Дай, Боже, добьръ успѣхъ. Колкото за печятаніе периодическо-то издание, понеже то ще ся начне отъ новж годинж, дотогава може да ся нагласи да бжде въ Вашиж-тж типографиѭ.

Устава за общинж-тж за книжнинж-тж, ... за едно: азъ казахъ нѣкому въ Стамболъ, нъ не помнѭ кому, дали Г-ну Мутеву, или Г-ну Золотовичю, или другому нѣкому.

За Г-на Симеона си имамь на умъ, нъ още ничто рѣшително не могж да му отговорѭ.

Повече не Ви пишѭ сега, зачтото днесь имаме прьвж пощж слѣдъ дохожданіе-то ми отъ Едрене. И така желаѭ Ви да сте здрави и честити въ новото Ви прѣдприятие съ типографиж-тж.

Вашь

Н. Геровъ.

2649. — Редътъ за издаване книжицитѣ измѣненъ. Рановъ повлиялъ. Сали паша прѣпоржчалъ Ранова за цензоръ на българскитѣ книги. Цанковъ печата Турска История отъ Славейкова. Изпращатъ се извѣстия за печатницата. Пак. 100.

Приято 1 Ноемвр. 1857.

Господине,

Писмото ви отъ 9 8врія пріехъ. Планътъ за издаваньето Періодическото писанье на Книжовната Община пакъ се измѣни. Отредихж сега слѣдъ нѣколко дни да се издаде единъ четъ отъ него като извѣстье, и какъ ще се

продължава отъ нова година, нъ безъ да се помене у него за Общината нѣщо или че то ще да бѫде за Общината. Този планъ го даде Г. Рановъ, който сега скоро доде у Цариградъ и за когото Сали-Паша Министъръ за Просвѣщеньето е далъ на Портата рапортъ за да го подтврьди за членъ за съвѣтътъ на това Министерство. Той ще е и ценсоръ за българскитѣ книги.

Азъ зафанѫхъ веке да работѭ на Типографiята и сега печетѭ едно скъсяванье отъ Историята за Турско—царство, преведено отъ французшки, и се издава отъ Славейкова. Азъ издалохъ и извѣстье за Типографiята, отъ което ви притварямъ тука едно, а двайсеть ви проваждамъ съсъ единъ пѫтникъ, отъ които ви молѭ да сторите трудъ да дадете по едно на Г. Чомакова и на други Българе у Пловдивъ и да испроводите у Софiя и у Самоковъ по нѣколко.

Колкото за на коя Типографiя ще се печети Перiодическото Списанiе. отредисе който отъ двама ни го печети по ефтино. Да видимъ ако не измислятъ нѣкоя друга Александрова спѫнка!

Г. Симеонъ сé ми казува, когато ви пишѫ, за да ви наумѣвамъ за него. Азъ като бѣхъ на Гюргевъ, Г. Михалаки ми каза какъ неговата медаль дошла отъ Росiя. —

Благодарѭ ви дѣто ми честитите прѣдпрiятiето, и не се съмнѣвамъ за вашето благомыслiе към мене, за което оставамъ

вашъ придаденъ

Цариградъ 1857. Октом' 28. Д. Цанковъ.

2650. — Шесть разписки отъ Цанкова за получване 3610 гроша отъ Хр. Д. Ваклидовъ за издаване в. „Българiя". Пак. 100.

300. триста гроша прiехъ отъ Г. Х. Ваклидовъ, за счотъ на Вѣ. Българiя.

23 Iȣнiя 861 Царiгр. Д. Цанковъ.

400. четирстотинъ гроша прiехъ отъ Г. Х. Ваклидовъ за счотъ на печатанiе то В. Българiя.

25. Iȣнiя 861. Д. Цанковъ.

350. триста и петдесятъ гроша прiехъ отъ Г. Х. Ваклидоѳ за счотъ на В. Бьлгарiя.

4. юлiя 861 Цар. Д. Цанковъ.

1800. гроша хиліада и осьмь стотинъ прiехъ отъ Г. Х. Ваклидова на среща печатанiе то на В. Българiя за Jюлiя миналiй.

2. Август. 861 Царiградъ Д. Цанковъ.

400. четири стотинъ гроша прiехъ отъ Г. Х. Д. Ваклидова за счотъ на печатанiе В. Бьлгарiя.

8. Авгу — 861 Цар. Д. Цанковъ.

360. триста и шейсять гроша прiехъ отъ Г. Ваклидоѳ за счотъ на Вѣстника.

18. Авгу. 861 — Царград. Д. Цанковъ

2651. — Доротей врачански ще стане униятинъ, ако му се плати дългътъ. Авксенти, Илорионъ и унията. Смѣсената Комисия. Партени и Цанковъ. Дяконъ Омирото оставилъ унията. Цанковъ ще се жени. Пак. 100.

На Н. П. Отца Ивана Ваклидова.

Дѣдо Попе

Макарь и да ма мъъързеше, нъ Дѣдо Петръ ма накара да ти пишѫ новини отъ Цариградъ, за да не са сърдишь.

Да ти зафана първо отъ Доротея. Той казалъ на Малчински и на Рафаила, че ще си намѣри пари самъ за да си докара дрехити и да са расплати и ще доде въ Цариградъ за да покаже постоянството си. Нiи са зарадвахми, Нъ слѣдъ нѣколко дни Рафаилъ пакъ пише, че Доротей не можилъ да намѣри пари и чака отъ насъ. Нiи не сми му отговорили, нъ и ако му отговоримъ пакъ ще му кажемъ, че ако Доротей иска да стане католикъ, нѣка доде въ Цариградъ на нашата Патрiярщiя за да го познаимъ че е католикъ наистина и тогава ако има нѣкои нужди — безъ тѣхъ никой на тоя свѣтъ не е — ще му са намѣри колаятъ. Какво да ти кажѫ, брате, кога нашити духовни гледатъ само на парити и на славата. Сѫщо направи и Доротей съсъ неговити си писма. Както знаете, моята надѣжда е малка за него.

Азъ холихъ на Измить при Дѣда Авксентiя, да го поканѭ да доде. Четохъ му и писмата на Доротея. Той ми отговаря, че той дохожда, ако додатъ и чорбаджiити. Нъ ето му най голѣмата глупость: нашити непрiятели му вдѫхнали тая идея: додѣ грьцкiятъ Патрiярхъ не му проводи на Измитъ опростителното писмо и не му каже той самъ да си избере която ще епархiя, не ще да го припознае!!! Ето ти постоянството на нашити Священноначалници!!! . . . . Иларiонъ като по ученъ, казуватъ ми, че нашити непрiятели не можли да го кандарисатъ на горнята мисълъ, както кандарисали Дѣда Авксентiя, и за това той рѣшилъ да са оттегли на Св. Гора на мънастирятъ си.

Бъл. гр. комисiя се на първото си положенiе са намира. Само са прѣпиратъ, а никакво заключенiе нѣма нито за първiятъ пунктъ нито за вторiятъ, който сега са разгледува, казуватъ.

Онзи день въ вторникъ, като излизаха оть комисiята, видѣхъ са съсъ Партенiя, който слѣдъ други прикаски, ми каза: ако свършимъ нѣщо отъ комисiята, ще ли додете при насъ. — Дохождами, му отговорихъ азъ; нъ ако не свършите, вiе дохождате ли при насъ? — Да видимъ, отговори ми.

За твоя борчь ми са струва, че ще го плащами по 160 гр. лирата. Гавазина още не е дошелъ да земе за Септемврiя месецъ. Нъ като доде, азъ ще му дамъ лирата по 160 гр. Бѫди миренъ за това.

Нашiятъ дяконъ — Омирото — го испѫдихме миналата недѣля. Научихми са че прѣдъ нѣколко дни ходилъ на бъл. Балатска черкова — тамъ нѣматъ дяконъ — да си прави пазарлѫкъ, че ако му дадатъ по много, да ни напусни. Нiи са научихми и го испѫдихми. Една недѣля на редъ са моли да го прiемемъ пакъ и спѣше при Дѣда Ивана Бозвелiята. Нiи не го прiехми. Научавами са, че вчера го прiели на Балатъ, нъ като ходилъ при грьц. патрiярхъ да го миросува, нъ и съсъ по малко заплата отъ колкото земаше отъ тука.

Нiи ще задѣчимъ едно ваше кѫзанлѫчанче, което е сѣдяло при единъ грьцки владика и което вiе видѣхте тука.

Друго нѣма що да ти пишѫ. Сичко добрѣ отива тука.

Ха, Сега въ недѣля азъ ще са вѣнчѣѭ за попъ Станчовото момиче.

Пиши, бе брате, кореспонденцiи, че да четѫтъ вашити.

21 Септем. 1862 вашiятъ

Галата. Д. Цанковъ.

2652. — Ваклидовъ намѣстникъ на Рафаила въ Цариградъ. Унията въ Свищовъ. Да се отвори тамъ униятски параклисъ. Пак. 100.

На Негово Прѣподобіе
Отца Ивана Ваклидова
Намѣстникъ на Началникътъ на Сед. Българи
въ Цариградъ.

Прѣподобный Отче,

Отецъ Рафаилъ ми пише, че ви оставилъ намѣстникъ да управлявате цариграшката уніятска община. Азъ додохъ въ всторгъ отъ радость като са научихъ тая новина. Съсъ съвѣтити, които ще земате отъ Мг Фаверіяла, азъ сѫмь увѣренъ, че работити на нашата община ще са наредатъ и уніята ще са распространи, като видятъ хората че тя са управлява отъ народни лица. Желаѭ ви добъръ успѣхъ, а непрѣмѣнно отъ това и напрѣднуваніе въ Јерархическіятъ ви чинъ. Дай Боже!

Прѣдъ единъ мѣсецъ мина прѣзъ нашіятъ градъ баща ви, който отиде на Ибраила при брата ви отъ дѣто още не са е върналъ. Азъ като го видѣхъ не можихъ да го познаѭ; задьбѣлѣлъ и са подмладилъ. Той трѣбува да са върне тія дни и азъ ще му обадѭ новината. Колкото за брата ти, той отъ като са е оженилъ, се е добрѣ и са надѣвамъ да напрѣдне. Вѣстникътъ му успѣва и още ще успѣе.

Колкото за новини отъ Свищовъ питайте Г. Фаверіяла, комуто писахъ онзи день съсъ вапорътъ.

Много ще ма задължите ако ми опишете състояніето на уніята въ Цариградъ и по вънъ, като въ състояніе да ги познавате основателно. Тѫй сѫщо ви молѭ да ми кажете какво прави Арабаджійски, Малчински и Поляцити. — Моятъ проклетъ бабалѫкъ и шурятъ ми какво вършатъ въ Цариградъ и какво мыслятъ да правятъ.

Азъ пишѫ на Мг Фаверіяла, че ако са отвори уніятски параклисъ съсъ единъ попъ, ще трѣбува да са извади емирнаме за припознаваніето имъ отъ правителството. Размыслете за това защото ако са нареди ще ви са пише да извадите таквози емирнаме. —

Поздравете нашити пріятели уніяти.

Имамъ честь да сѫмь

Вашъ най-покоренъ слуга и духовно чедо

21 Априлія 1864
Свищовъ.

Д. Цанковъ.

2653. — Иска се емирнаме за да се признаватъ свищовскитѣ униягe отъ властитѣ. Пак. 100.

На Негово Прѣподобіе
Отца Ивана Ваклидова
Намѣстникъ на Началникътъ на Сед. Българи
Въ Цариградъ.

Преподобный Отче,

Отъ Г. Фаверіяла ще научите новинити отъ Свищовъ, защото нѣмамъ врѣме да ви ги описувамъ на особно. Азъ му пишѫ, че трѣбува да извадите едно емирнаме за да са припознаятъ отъ мѣстната власть Свищовскити уніяти.

За това споразумѣйте са съсъ него и съсъ Mgr Brunoni и са потрудете поскоро да извадите това емирнаме. Ты познавашъ характерътъ на нашіятъ народъ; не трѣбува да са остава да истинува желѣзото.

вашіятъ покоренъ слуга и духовно чедо
Д. Цанковъ.

29/11 Апрілия/Маія 1864
Свищовъ.

2654 — Цанковъ е искренъ. Трѣба синца да го вѣрватъ. Съединенитѣ да се не боятъ отъ интригитѣ на поляцитѣ. Пак. 100.

На Негово Прѣподобіе
Отца Ивана Ваклидова
въ Цариградъ.

Прѣподобный Отче,

Писмото ви по турската поща, безъ въ лѣто, пріехъ. Чудно ми е като не сте повѣрували на моити чувства, които ви изразихъ въ прѣднього си писмо за възвишеніето ви въ поголѣмъ чинъ. Вые както щете го земайте, нъ менѣ съвѣстьта ми е чиста.

Пакъ отъ Госп. Фаверіяла, вашіятъ помощникъ, ще са научите новинити отъ Свищовъ.

Гледайте, молѭ ви, да извадите по скоро емирнамето.

Бащца ви още не е дошелъ.

Казувате ми, че Дѣдо Бозвели чака отговоръ отъ мене. Какъвъ отговоръ, когато не ми е писълъ за нищо. Поздравете него и брата му и сичкиги съединени, които азъ никоги не забравямъ. — Поздрави Хаджи Ганя, Слава и Г. Кира; молѭ ги да ма почакатъ още малко за борчътъ.

Нѣка нашити съединени Българи отъ Цариградъ бѫдѫтъ искрени и да са не боятъ отъ интригити на поляцити.

вашіятъ покоренъ слуга и духовно чедо
5/17 Маія 1864 Свищовъ. Д. Цанковъ.

Тозъ вечеръ Дѣдо Дочо си доде отъ Ибраила веселъ и радостенъ като видѣлъ Христа. Още по много са зарадова като му обадихъ, че сте на Цариградъ и намѣстникъ на началникътъ на съединенити Българи.

Пѫздравамьта попь Ӥвачꙋ Ӥса зарадꙋвахь чиси дꙋшꙋль фафь Цари грать заси ризьбираме по заскорꙋ д: к:

2655 — Цанковъ заминува за нѣкждѣ. Ваклидовъ да го извини прѣдъ приятели, дѣто не имъ е казалъ сбогомъ. Пак. 100.

Отче Попь Иване,

Молѭ ви ся да мя простите като не могѫ да додѫ самъ да ся видимъ на тръгнуване. Азъ ще ся старѭ да ся разговарями писменно отъ сега.

Сторете добрѣ да прѣдадете пѫтнитѣ ми тескерета на приносящія, който ще ви даде и двѣ бѣли меджиліета за Г. Х. Иванчовото тескере и за моитѣ.

Азъ хортувахъ на Г. Х. Иванчо за Димитровото и за Г. Ганьовото момче. — Ти можешь да идешь да му направишь една визита.

Много ти ся молѭ да идишь при Mrs Devin, Rénier, Cor. Richou, Azarian и Zesta да имъ принесешь моитѣ искренни поклоненія и да мя извинишь дѣто не ми бѣше възможно да идѫ да ги видѭ.

вашіятъ
Д. Цанковъ.

Много здраве на Бозвеліитъ, на Х. Ганя (пари като спечелѭ) и на сичкитѣ уніяти. Да ся не плашягъ отъ тавшянь топурдусу на Чомакова.

2656. — Гнѣздо за унияти въ Видинъ. Часть отъ власитѣ приели унията. Австрия помага. Да се основе и българска униятска община. Видинци и заплатата на владиката. Пак. 100.

Дѣдо попе,

Ето деветь мѣсеца станѫ отъ като ся раздѣлихми. Имаше ли причина за да ви пишѭ? — отговарямъ ви да имаше; нъ трѣбува да знаете че и службата ми не ми позволяваше. Сега макарь и да сѫмь твърдѣ заниматъ съсъ службата си, нъ и работитѣ, за които ще ви пишѭ, сѫ доста важни, и ето че прикъснувамъ мълчяніето си.

Віе знаете че тука отъ четирь години насамъ ходи дохожда единъ съединенъ попъ Влахъ. Той макарь неученъ и лекоуменъ сполучилъ въ млого влашки села привърженци; сѫщо и по мѣжду власитѣ отъ една махала въ Видинъ, въ която е купилъ и мѣсто за черкова, на която ся чяка фирманьтъ отъ Цариградъ. Споредъ характерътъ на тукашнитѣ власи, тоя попъ е твърдѣ згоденъ, и азъ сѫмь увѣренъ, щомъ ся основе една съединена черкова, да сполучи да направи едно гнѣздо на уніята. Види ся австрійскитѣ католици да сѫ дали помощь за купуваніето на мѣстото, както и за поддържаніето на попътъ тука. И на това е билъ посрѣдникътъ тукашніятъ австрійскій консулъ, Г. Шулцъ, който, види ся още, да е писалъ у Австрія и за помощь за построеніето на новата черкова. Колкото за помощьта, която ся изисква за попътъ прѣдъ тукашното правителство противъ интригитѣ на ортодокситѣ, тая помощь ся дава з е д я с і й л е отъ австрийскіятъ консулъ.

Като е тѫй, вій видите, че не ще бѫде злѣ да ся направи у Видинъ и едно гнѣздо на уніята и за българитѣ. Това мислѭ лесно може да стане, като веке пѫтя на уніята е отворенъ, а още по-млого и отъ това, защото тѫй нареченіятъ български съборъ постоянствува да пише по епархіитѣ и да употрѣбява сѣкакви интриги за да въспира християнитѣ отъ мисъльта да промѣнятъ фанаріотскіятъ редъ за грабеніе на пари. Прѣдъ нѣколко мѣсеца общинитѣ отъ видинската епархія бѣхѫ писали на Антима, че веке тѣ зематъ грижята за събираніето на владишкитѣ приходи отъ тая епархія, и ще ги употрѣбяватъ за поддържяніе на школитѣ, а на владиката си да плащатъ отъ тѣхъ само три хиляди грошове на мѣсецъ. На това отговорътъ бѣше млого строгъ и отъ владиката и отъ съборътъ и отъ цариградската община. Мъмреніето мѣжду народътъ е голѣмо, и сега по януарія, начялото на владишката мирія, ако владиката прати хора да събиратъ тая мирія трѣбува едно прибѣжище на народътъ, и за това сега тука ще трѣбува ш и м д и л и к ъ наедно съсъ влашкіятъ попъ и единъ български съединенъ попъ, който отпослѣ, като ся позасили, да състави и той една българска съединена община. — Дѣдо Цанко е доста наклоненъ къмъ уніята, и азъ ся надѣвамъ да помогне за успѣхътъ на тоя попъ българинъ.

Тука сега трѣбува да ся намѣри такъвъ попъ, а отъ друга страна и поддържяніето му. За това віе приказувайте на сегашніятъ папски намѣстникъ (комуто да принесете смиренитѣ ми поклони; той мя познава) и азъ ся на-

дѣвамъ да ся намѣри и печятъ и поддьржяніето му. Азъ приказувахъ за тая работа и съсъ австрійскіятъ консулъ, който ми ся обрече да пише у Цариградъ.

Както и да е, азъ ся надѣвамъ да направите нѣщо, и ще бѫдѫ честитъ ако удостоите съсъ единъ отговоръ

1869 Ноемврія 15/27 вашіятъ
Видинъ. Д. Цанковъ.

2657. — Цанковъ въ Букурещъ. Иска да се срѣщне съ Герова. Пак. 100.

Прията 14 Февр. 1877.

Букурещъ 1877 Февр. 11.

Благородни Господине,

Г. Евлогій ми даде надѣжда за минуваніето ви прѣзъ Букурещъ. Вашето присѫтствіе тука за нѣколко дена ще е полезно въ много отношенія. За туй, постарайте ся да минете отъ тука.

На тръгваніето ми отъ Цариградъ бѣхъ ви молилъ да приберете отъ Г. Стояновичь педесеть акціи. Не знамъ какво сте направили съсъ тѣхъ, нъ добрѣ ще е за мене, ако би да ги испроводите до Г. Евлогія Георгіева, или пакъ да ги донесете самъ.

Дано можемъ ся видѣ поскоро

вашіятъ
Д. Цанковъ.

2658. — По ходението повторно въ Лондонъ на българскитѣ делегати. Присъединява се и князъ Богориди. Пак. 100.

На Негово Благородіе Господина Н. Геровъ
Русски Консулъ въ Пловдивъ и пр. и пр.
въ Петербургъ.

Букурещъ — Calea Moçilar, 105.

11/23 Марга, 1877.

Благородни Господине,

Когато бѣхте тука азъ ви говорихъ за второто отиваніе въ Лондра на българскитѣ делегати, отиваніе за което най много настоява другарятъ ми Г. Балабановъ, както видѣхте и отъ писмото му, което ви прочетохъ. Тія дни пріехъ отъ него и друго едно писмо върху сѫщіятъ прѣдмѣтъ. Прочетохъ го на Г. Евлогія, който, както и отъ прѣди, тъй и сега намира за съвмѣстно прѣбиваніето на бъл. делегати въ Лондра, нъ прѣдъ неговитѣ очи работата става нѣкакъ мѫчна, като иска и Князь Богориди да направи едно пѫтуваніе до Лондра. За тая причина, Г. Евлогія ся отнесе до барона, за да не би нѣкакъ намѣсто да оправимъ вѣжди, да извадимъ очи. Нъ баронътъ и до днесь не можи да даде единъ положителенъ отговоръ върху тоя прѣдмѣтъ. Днесь той пише частно на Г. Гирса и го моли да му даде мнѣніето телеграфически, тъй щото, ако е нужно ходеніето ни въ Лондра, да стане поне по скоро. — Князь Богориди е още у Віена, а Г. Балабановъ не ми пише дали има още намѣреніе да иде въ Лондра било безъ насъ, билъ съсъ насъ.

Както и да е, Г. Евлогіи мя задължи да ви пишѫ да ся разговорите съсъ Г. Гирса, когото сички искренно поздравявами, и дано може ся рѣши нѣщо положително върху холеніето на бъл. делегати, тъй щото той да телеграфира на барона, а віе на Г. Евлогія. Тука ви приключамь и писмото на Г. Балабанова, за което ви говорих по горѣ.

вашіятъ

Д. Цанковъ.

Това писмо прочетохъ на Г. Евлогія, нъ ми забѣлѣжи, че ще ви е мѫчно да му телеграфирати віи направо върху тоя прѣдмѣтъ.

2659. — Прѣпращатъ се пари помощь отъ женското дружество въ Букурещъ. Пак. 100.

Свищовъ 7 Октомвр. 1877.

Господине Д. Цанковъ,
въ Трьново.

Господинъ Евлогий Георгиевъ мя е нарядилъ ла Ви пратьѫ (2657) двѣ хыляды шестьстотинъ и петдесять и седемь фр., заедно съ притворено-то писмо до Васъ, отъ женско-то Дружество въ Букурещь. Писмо-то Ви проваждамъ, а за пары-ты чякамь да намѣрьѫ нѣкой вѣренъ случяй, или ако не, то да Вы гы внесѫ съ полицѫ.

Въ тоя случяй азъ мыслѭ за да не ся прѣпращать едны пары оттамъ, а други оттукъ да задрьжѭ, дѣто Ви дадохъ на трьганѥ оттука четыредесять и шесть (46) рубли металическы и сто и двадесять (120) руб. кредитны билеты; нъ мѫчно-то е това, че кредитны-ты билеты тука ся размѣнявать на франкы съ долнѭ цѣнѫ, та щѫ задрьжѫ само сто и осемдесеть и четыре фр. за четыредесять и шесть рубли металическы, а кредитны-ты билеты сто и двадесять руб. по-добрѣ ще бѫде да ми гы пратите, за да гы турнѫ на мѣсто-то имъ. А освѣнь това щѫ задрьжѫ (202 фр. 50) двѣста и два и половинѫ франкы, за които пишѭ официално на Трьновскый Губернаторь да Вы гы брои.

Какво правите въ Трьново, та откакъ сте отышли тамъ никакъ не ся обаждате.

2660. — Цанковъ занятъ съ настаняване бѣжанцитѣ въ Търновско. Мѫчнотии и положението. Домонтовичъ ще иде въ Петербургъ. Полицията дири Тотя войвода. Пак. 100.

До Негово Прѣвосходителство Г. Н. Герова
Губернаторъ на Свищ. Санлжакъ.

Търново, 24 Октомврій 1877.

Ваше Прѣвъсходителство,

Много самь виноватъ, че нѣ само на пристигваніето си отъ Свищовъ въ Търново, нъ и слѣдъ получаваніето на писмото ви отъ 7 Октомврін, не ви писахъ. Нъ азъ самь увѣренъ, че ще ма простите, като ви кажѭ, че, щомъ пристигнахъ въ Търново, настаняваніето на бѣжанцитѣ ся струпа на главата ми и азъ не можахъ да намѣрьѫ врѣме и да ямъ. Въпросътъ за бѣжанцитѣ раздира сърцето на сѣки Българинъ, а докарува до отчаяніе сѣкиго,

който ся занимава съ него, като гледа, че ніи сми били измамени, като сми мислили, че, щомъ нашіятъ народъ ся освободи отъ турското правителство, човѣкъ ще може да намѣри въ него зародишь на човѣщина, на христіянство и народность. Настаняваніето на бѣжанцитѣ е мехенкъ-таша, да ли има тоя зародишь у нашіятъ народъ. Най голѣмата ми строгость за испълненіето на правилата за настаняваніето на бѣжанцитѣ (една копія ви испращамъ за любопитство) не знамъ дали ще е доста да смѣгчи щогодѣ куравитѣ сърца на нашитѣ съотечественници отъ търновскіатъ санджакъ, а особно на Търновци.

Споредъ писмото ви азъ трѣбуваше да земѫ отъ търн. губернаторъ 202½ франки, които ви той длъжи за прѣнасяніето на пушки отъ Свищовъ въ Търново. Той ми прочете едно писмо, което ви писалъ и съ което ви молилъ да си ги искате отъ князь Черкаскій. Колкото за 120-тѣ кредитни билети, щомъ намѣрѭ вѣренъ човѣкъ ще ви ги внесѫ, а остатъкътъ на дългътъ ми задържете отъ сумата, която ще ми внесете за букурешкото женско дружество Нъ при това азъ ви молѭ да ми внесете и тритѣ наполеона за пѫтнитѣ ми разноски отъ Свищовъ до Търново и за което Г. Балабановъ трѣбува да ви е прѣдалъ рапортътъ.

Г. Домантовичь вчера си доде отъ главната квартира и слѣдъ като си прѣдаде смѣткитѣ на новіятъ ни губернаторъ, Г. Николай Степановичь Щербинскій, ще тръгне за Петербургъ, слѣдъ петь-шесть дни, като инспекторъ на старото си военно училище. Новіятъ ни губернаторъ е служилъ въ Ташкендъ като управитель на канцеларіята на губернатора. Той е младъ и ми ся види дѣятеленъ човѣкъ. Надѣвамъ ся да ся нареди добрѣ нашіятъ санджакъ.

Молѭ се на Г. Балабанова и на Г. (Иванъ Димитричь!) Цѣнина да мя простятъ дѣто не имъ пишѭ. Нѣка сѫ увѣрени, че азъ, и безъ таквизи писма за учтивость, сѐ си държѭ уваженіето, което сѣкоги имамъ къмъ тѣхъ. Принесете, молѭ ви, искреннитѣ ми поздравленія както тѣмъ, тъй и на другитѣ ни ветхи другари.

Азъ сѫмь здравъ, както и жена ми, която си придружава желанията съсъ моитѣ, за да бѫдете здравъ и честитъ. Азъ още ся смѣтамъ за честитъ въ Търново, додѣто не ся увѣрѭ, че ще има надѣжда да видимъ Търновци да влѣзатъ въ пѫтя за почитаніето на законностьта.

Вашіятъ

Д. Цанковъ.

Нашата полиція много растърсюва Тотя, нъ не го намѣри.

Молѭ ви ся да броите на Г. Г. Е. Паница въ Свищовъ сумата, която ще ми внесете за женското дружество въ Букурешь, сума, която негова кореспонденть въ Търново Г. Г. Братія С. Пипеви ще ми броятъ тука.

Д. Цанковъ.

2661. — Смѣтка за паритѣ отъ женското дружество въ Букурещъ. Пак. 100.

Свищовъ, 25 Октомврия 1877 г.

Г-не Д. Цанковъ.

На 7 тоя Октовр. Ви писахъ, за да Ви явѭ, че сьмь наряденъ да Ви проводѫ отъ имя на Женско-то Дружество въ Букурешь 2657 фр. заедно съ едно писмо, което Ви и пратихъ тогава, нъ досега още нѣмамь отговоръ прияли ли сте го.

Въ сѫщо-то писмо Ви казвахъ, че не намирамъ оттука по кого да Ви пратѭ тыя пари, та ако може да ми теглите за тѣхъ полицѫ. Нъ като не направихте това до-сега, а отъ Букурешь полканять да ся свърши по-скоро азъ рѣшихъ да направѭ така: отъ тыя 2657 фр. задрьжамь:

1) За 47 руб. металическы, броены Ви взаимообратно на 7 Септемврия, по 4 фр. рубля-та . . . . фр. 184.
2) За 120 руб. книжны исто по 2 фр. 60 сант. . . . . „ 312
3) Писано на Трьновскый Губернаторь да Ви брои . . . „ 202 $^1/_2$
Всичко . . . . . фр. 698 $^1/_2$

А Остатъкътъ 1958 $^1/_2$ фр. Ви проваждамь запечатаны по попъ Георгия Тилева, та ся погрыжѣте да гы приемете и да ми явите, че сте гы приали, а на женското Дружество пишѣте, че Ви сьмь гы проводилъ.

2662. — Паритѣ на женското дружество прѣдадени по назначението. Пак. 100.

Търново, 3 Ноем. 1877.

12 Ноемвр.

Ваше Прѣвъсходителство,

Минѫлата недѣля ви писахъ въ отговоръ на писмата ви отъ 7 Септемвріи. Слѣдъ два дни пріехъ и писмото ви отъ 25 Октомврій наедно съ 1958$^1/_2$ франки. Тія пари съсъ допьлненіе до 3000 франки прѣдадохъ споредъ желанието на благодѣтелното женско дружество въ Букурещъ, комуто днесь отговори и испроводихъ потрѣбнитѣ расписки.

Колкото за 202 $^1/_2$ и 66 франки, тіи оставатъ още висящи мѣжду васъ и мене.

Като ви молѭ да поздравите Г. Балабанова и Г. Цѣнина, оставамъ

вашіятъ
Д. Цанковъ.

2663. — Бѣжанцитѣ били настанявани да работятъ на желѣзницата. Злоупотрѣбление съ заплатата имъ. Почнали да се връщатъ. Да се застѫпи Геровъ за тѣхъ. Пак. 100.

Търновскій Вице-Губернаторъ
5 Ноемврія. 1877 г.
№ 95
Търново.

До Негово Превъсходителство
Господина Свищовскія Губернаторъ.

При постоянното пріиждаціе на бѣжанцы отсамъ Балкана и при голѣмытѣ мѫчнотіи, които са срѣщатъ при тѣхното настаняваніе, правяніето на желѣзницата въ Българія доде малко нѣщо да ни облесни въ това настаняваніе Защото всички здрави мѫжье и жены, способны за работа, ный ги испровождахмы отъ тука въ Свищовъ за да работѭтъ на желѣзницата, — тъй щото оставаше да са настаняватъ повечето слабы и стари и дѣца маловъзрастны. Но отъ нѣколко дена насамъ нѣкои отъ тѣзи бѣженцы, които бѣхѫ отишле да работѭтъ на желѣзницата, наченѫхѫ да са връщатъ насамъ. Както са научавамъ, причината была тая, че на желѣзницата злоупотрѣбявали платата на работницытѣ, и това го вършали не само евреи, но и българи, — между които имало ужъ и нѣкои Свищовцы.

Друга причина, по която са връщатъ работницитѣ была тъзи, че не имъ правяли конторы, при всичко че главныятъ предприниматель г. Леви въ условіята си гужда и това нѣщо.

Ако са върнжтъ всички бѣженцы които заминжхж оттука за желѣзницата, то злото ще бжде голѣмо, както за тукашното населеніе, тъй и за самытѣ бѣженцы.

Като имамъ предъ видъ това зло, което може да произлѣзе, азъ мыслж, че нѣма да бжде злѣ, ако Ваше Превъсходителство назначи единъ вѣщъ человѣкъ съ плата отъ назначената за бѣженцытѣ сумма, длъжностьта на когото е да бжде да надзира да не злоупотрѣбявать платата на нещастнытѣ бѣженцы, работницы на желѣзницата.

Надѣвамъ са, че и Ваше Превъсходителство ще са съгласите съ мене и ще употрѣбите тъзи мѣрка.

Вице-Губернаторъ Д. Цанковъ.

277. КНЯЗЪ ЦЕРЕТЕЛЕВЪ.

2064. — Церетелевъ ще пжтува изъ България. Иска свѣдѣния и наставления отъ Герова за това пжтуване. Пак. 100.

Бѣлградъ, 27го Апрѣля 1873 год.

Милостивый Государь,
Найденъ Ивановичъ,

Не имѣя удовольствія быть лично знакомъ съ Вами, я рѣшаюсь однако обратиться къ Вамъ съ просьбою. Дѣло въ томъ, что послѣ возвращенія изъ отпуска Н. П. Шишкина, т. е. въ концѣ или во второй половинѣ Мая я отправлюсь на мѣсто моей службы, въ Константинополь, и мнѣ хотѣлось-бы воспользоваться этимъ случаемъ, что бы посмотрѣть часть Болгаріи и заѣхать въ монастырь Рило. Но здѣсь, въ Бѣлградѣ, я не могъ собрать достаточныхъ свѣдѣній о пути, и потому позволяю себу безпокоить Васъ рядомъ вопросовъ; отъ Вашихъ отвѣтовъ будутъ зависѣтъ дальнѣйшіе мои планы.

1) Ходятъ-ли поѣзды желѣзной дороги между Филиппополемъ и Конст.-лемъ? Если не ходятъ исправно, то есть-ли хоть рабочіе поѣзды которыми можно было-бы воспользоваться?

2) Сколько часовъ ѣзды отъ Ниша до Софіи, можно-ли проѣхать въ одинъ день, и лучше-ли ѣхать верхомъ, съ почтою или нанятъ арабу?

3) Какой самый интересный путь отъ Софіи въ Рило? лучше-ли ѣхатъ на Дубницу, или на Самоковъ? или ѣхать сперва на Дубницу, а изъ Рила на Самоковъ, Татаръ Пазарджикъ въ Филиппополь? Сколько часовъ отъ Софіи до Дубницы? отъ Дубницы до Рила? отъ Рила до Самоковъ? отъ Самоковъ до Софіи и отъ Самоковъ, черезъ Пазарджикъ, до Филибе?

4) Въ какихъ мѣстахъ удобнѣе было-бы остановиться на пути и у кого и пр. въ Софіи и въ Самоковъ? я былъ-бы крайне обязанъ Вамъ, если-бы Вы указали мнѣ личностей которыя могли-бы быть мнѣ полезны въ качествѣ путеводителей, или у которыхъ я могъ-бы остановиться, не компроментируя ихъ, какъ чиновникъ русскаго Посольства.

5) Какими документами я долженъ запастись, чтобы пользоваться содѣйствіемъ турецкихъ властей, и откуда, изъ Констля или Рущука надо получить эти документы?

6) Сколько дней, по Вашему расчету, понадобилось-бы на такое путешествіе отъ Ниша до Констля, заѣзжая въ Рило?

Вотъ цѣлый рядъ вопросовъ, на которые съ нетерпѣніемъ ожидаю Вашего отвѣта; прошу Васъ имѣть въ виду, что весь мой багажъ заключается

въ сѣдлѣ и мѣшки за сѣдломъ, что трудности пути меня ничуть не устрашаютъ, что я могу въ случаѣ надобности пробыть 10—12 часовъ на лошади и ночевать въ лѣсу. Мнѣ хотѣлось-бы только извлечь изъ моей поѣздки возможно болѣе пользы и удовольствія не боясь усталости.

Расчитывая на Ваше любезное содѣйствіе, на которое буду имѣть случай лично благодарить васъ въ Филиппополѣ, пока прошу принять увѣреніе въ моемъ отличномъ почтеніи и преданности.

Князь Церетелевъ.

Адресъ: Бѣлградъ — Управляющему Росс. Импмъ Генер. Консульствомъ.

2665. — Прѣпратенъ самоковски шаекъ. Капнистъ и Сорокинъ се канягъ да посѣтятъ Герова. Благодарность отъ англичане. Пак. 100.

Прията 31 Авг. 1873.

Буюкъ-дере, 27го Августа 1873.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Позвольте поблагодарить Васъ за пересылку мнѣ „абы" высланной изъ Самокова. Рѣшаюсь вновь безпокоить Васъ просьбою переслать въ Самоковъ прилагаемое при семъ письмо доктору Унтербергеру, и двѣ турецкихъ ливры, которыя я, во избѣжаніе пересыльки, вношу Вашему кореспонденту Стояновичу.

Мои товарищи собирались проѣхаться на дняхъ въ Филиппополь. Я имъ много говорилъ о Вашей любезности и гостепріимствѣ и просилъ ихъ очень и очень Вамъ кланяться. Не знаю однако, не остановятъ ли порча дороги и извѣстія о холерѣ намѣреній Капниста и Сорокина.

Англичане, съ которыми я гостилъ у Васъ, поручили мнѣ передъ отъѣздомъ очень благодарить Васъ за радушный пріемъ и любезность.

Самъ я на дняхъ ѣду въ отпускъ, но въ теченіи зимы надѣюсь видѣть Васъ въ Царьградѣ. Пока прошу передать мой усердный поклонъ Вашей супругѣ и Г. Чалики.

Преданный Вамъ
Князь Церетелевъ.

2666. — Кани се Геровъ да посѣти френския посланикъ въ Цариградъ и да се извини за нѣкакви грѣшки. Пак. 100.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Генералъ проситъ Васъ между 12 — 1 ч. сегодня, въ Перѣ, зайдти къ Французскому послу. Онъ желаетъ Васъ видѣть. Постарайтесь оправдаться отъ взводимыхъ на Васъ обвиненій, конечно не упоминая объ нихъ.

Готовъ къ услугамъ
Четвергъ. Кн. Церетелевъ.

2667. — Зимане-даване. Геровъ да се върне въ Пловдивъ. Братанецъ на Герова освободенъ отъ затвора. Пак. 100.

Филиппопол 11/23 Јюля.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Незнаю застанетъ ли Васъ мое письмо, но спѣшу для порядка извѣстить Васъ, что я получилъ Ваши векселя. Чалики сказалъ что вы уѣхали въ Букарестъ и я потому надписалъ ихъ, одинъ продалъ здѣсь, другой послалъ Теплову.

Не имѣя суммы для чрезвычайныхъ издержекъ, я хотѣлъ, по правиламъ, сдѣлать заемъ, но Чалики воспротивился, говоря что Вы этого не дѣлаете никогда, и потому я, съ его согласія, и распорѣдился Вашими векселями; по пріѣзда сюда Вы устроитесь какъ сочтете удобнымъ.

По моему Вамъ немедля слѣдуетъ вернуться, пока Валлы Паша здѣсь. Я объ этомъ телеграфировалъ даже. Надѣюсь что Посолъ Васъ отпуститъ. — Намъ удалось, общими силами, кое что сдѣлать для Болгаръ.

До свиданнія, многоуважаемый Найденъ Геровичъ.

Готовый къ услугамъ
Князь Церетелевъ.

Чрезъ бывшаго здѣсь Вали я выхлопоталъ вашего племянника — но онъ очень боленъ.

2668. — Сто лир. тур. помощь за пострадалитѣ. Скайлеръ въ Пловдивъ. Искатъ се свѣдѣния. Пак. 100.

Прието 12 Ноемвр. 1876.

7/19 Ноября 1876.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Не увѣренный въ томъ, что письмо застанетъ Васъ, я послалъ 100 ливръ — по порученію Посольской комиссіи — на раздачу пособій — конечно, если Васъ застанетъ, то Вы распорядитесь сами.

Я озаботился, во избѣжаніе недоразумѣній, возвращеніемъ Вамъ моихъ счетовъ для включенія въ Ваши за Майскую треть.

Скейлеръ сообщитъ Вамъ всѣ новости, и надѣюсь привезетъ отъ Васъ. Въ виду конференціи намъ надо возможно болѣе свѣдѣній.

До свиданія, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ; всѣмъ Вашимъ усердные поклоны

Готовый къ услугамъ
Кн. Церетелевъ.

2669. — Искатъ се свѣдѣния за числото и движенията на войскитѣ въ Пловдивско. Пак. 100.

Прието 20 Ноем. 1876.

16/28 Ноября Пера.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Посолъ проситъ Васъ еженедѣльно доставлять военныя свѣдѣнія о численности войскъ находящихся въ Филиппополѣ, и проходящихъ, а также по возможности и до остальномъ округѣ, указывая на число батальоновъ, эскадроновъ и батерей и на ихъ передвиженіе. Свѣденія эти Вы можете посылать по австрійской почтѣ, если-бы d'Istria встрѣтилъ затрудненія посылать ихъ сюда въ своемъ пакетѣ.

Пожалуйста пишите что у Васъ дѣлается. Мы ничего не знаемъ.

Готовый къ услугамъ
Кн. Церетелевъ.

278. НИКОЛАЙ ВЪЛКОВИЧЪ ЧАЛИКИ.

2670. — Искатъ се пари за напечатване нѣкакъвъ членъ. Несполучливо напечатване. Паритѣ ще сѫ глоба. Пак. 101.

Пловдивъ 25 Юнія 1852.

Г. Николай Чаликый!

Ваше писмо отъ 16 отъ тоя мѣсяць пріяхъ. Видѣхъ да ми забѣлѣжвате, че сьмь ся забавилъ да Ви испратѫ пары, за да заплатите въ типографіѭ-тѫ за напечатаніе извѣстный членъ. Истина, забавихся едно зачтото чякахъ да си дойде братъ Ви Г. Ат. та чрѣзъ него да ся свръши тая работа, а още повече, зачтото чтото ся дадѫтъ пары все щѫть сѫ глоба. Истина, глоба щѫть сѫ, зачтото безъ мое порѫчяніе сѫ печятани 1000 экземпл. и то съ толкова погрѣшкы на всякой редъ, чтото, ако да ся напечятатъ поправкы тыя щѫть захванѫть повече отъ колкото е книга-та, а съ тыя погрѣшкы да ся пустне въ свѣта книжка-та, азъ го имамь за срамотно. Затова и не ся прати протока отъ члена да ся напечяти докрай. Какъ да было за да не ся глобите Вы, щѫ ся глобѫ азъ и щѫ платѫ за печятаніе тоя „членъ", обаче не така скѫпо както ми искать и както въ никоѭ типографіѭ не зимать, а на половинѫ, и тя ще бѫде доста добра заплата. Споредъ това порѫчямь на Г. Цока Каблешковъ да пише на человѣка си въ Цариградъ да Ви даде триста гроша намѣсто 690 що искате. А за книгы ты молѭ Ви ся да не ми гы пращате да излизамь отъ пары още за тѣхъ да давамь кыріѭ, зачтото, както сѫ напечятаны, сѫ за ничко и за нигдѣ. Азъ щѫ прихващамь че давамь тыя пары 300 грош. за напечатаніе членъ въ покойный Вѣстникъ.

Пріим. и проч.

Н. Г.

2671. — Чалики иска паспортъ. Изгоненъ отъ Турцитѣ. Останалъ безъ имотъ отъ турски злоупотрѣбления. Пак. 101.

Пловдєвъ 20 Априліа 1855.

Любезній Найденє Гєровъ
у бечь

Отъ вашіетъ братъ асъ самъ сєкуга͡шь питалъ и научавалъ за васъ, чюхъ да иматє намєрєніе да путоватє въ дюссіа и искамъ да вы питамъ ако можетє ма удолжи и ми промєнитє моа пашпортъ понєжє не може да се додє за у турско нєка у гєрманіа, азъ отъ ка ни изгониха турцитє отъ тука бєгахъ у бєлградъ дєка и живєхъ шєсъ мєсеца, но нєхчастієто коєто нападна на фамиліата ми та загубихме братми и сєстрами и останаха дома бєзъ никуго прибєгнахъ до австрискіотъ консоль въ софіа Гнъ мартиртъ които писа на посланикатъ Австриски у цариградъ и добихъ позволєніє да са вѫрна прифаміліатаси сосъ Австриско покровителство. божє мои що ще станєме двєгодини бєзъ работа сичко що имахъ горе долє остана таи, безпрестано давай на турцитє конє кола воловє хора за табіа и никаква надєжда за скорєшєнъ миръ, сичко стана скипо вообрази сєбє у филибє 4 гроша ока мєсо 6 гроша кола дирва 12 пари ока кюмуръ и сичко соравнитєлно а хандуци пулно, тая воина до неска никому нє бѣ полезна освєнъ на чиновниците и нєкои чорбачіи ако правителството иска 100 кила пченица тіа зиматъ 1300 сички ся обогатиха и мислимъ можатъ таино да желаятъ още двасєтъ години да сє продолжи тая воина а за насъ спаси насъ божє.

Принєсєтє ніжаши мои поклони Господина Мухина.

Здравствуй

все вашъ
Николай В. Чалики.

2672. — Разни лъжливи слухове за Герова и Стояновича, пущани отъ гърцитѣ. Пак. 101.

23 февруаріа 1857 Пловджвъ.

Господине Наидене

Вашето писмо отъ 19 текущаго месяца пріяхъ, вашите приключены писма вручихъ по надписатимъ, и що мипишете относително, за руските поданици асъ имъ го сообщихъ.

благодара за известіата които ми давате односително за моята служба, надаса и дету бехте ми се обещали односително за Неделковичь нещете забрави да пишете.

асъ са надеахъ че щехте ми писа Нещо относително за вашето изгоненіе отъ тука, само се научвамъ че Гн Ступинъ искаль отъ пашата изясненіе за клеветате що са казали за васъ.

тука много брашолеятъ за васъ, че сте били подъ арестъ като стигнахте въ Едрене, че за ваша причина и Гнъ Г. Стояновичь отиде въ заточеніе, защо сте ходиле по селата и сте бунтовали народътъ и много гнусотіи, неможешъ си въобразы каква дерзностъ взе на себеси грачолюта по кавенета по дюкіане каватъ плашатъ псуватъ като бесни.

Поздравлявамъ вы братски и оставамъ вашъ

Преданы

Н. В. Чалики.

2673. — Разправия на Чалики съ държавата. Какво приказватъ гърцитѣ за Герова. Пак. 101

26 Марта 1857 Пловджвъ.

Господине Наидене!

Вашето писмо отъ 18 текущаго месеца пріехъ, и вы самъ весма удолженъ за то що ни сообщавате отъ страна на негова милосъ Господина Аргиропуло, односително за моята работа. Сосъ следуущата поща ще вы изпрата изложеніето което иска. За мустаа беи не само сега но и тугава още тои беше въ лошо состояніе, задолженъ на много торговци и не плащаше и особенно до уните потжналъ въ борчь камъ правителствената каса и само защо го покровителствуваше шехюлисleминатъ вржшенеса и правеше мюзеверлици а отъ ка падна покровителятъ му мисла да е влель сто пжти въ хапусъ, но асъ отъ него немахъ да зимамъ. На време княза менщикова посолството иска отъ Портата тія пари да станатъ депозито и понеже портата го ненаправи, писмени протестъ се даде отъ княза менщикова що въ последокъ тіа пари които принадлежатъ на рускіатъ поданикъ Чалики отъ правителството турско ще са искатъ.

Г-нъ Тимофеевъ които тугава покровителствуваше тая работа ако благоизволи да потраси въ капиата на Такрирете, сичко ще намери и ще спомни. Односително за васъ нищо неми пишете освенъ че ще са маете още две-три недели въ цариградъ а после ще идетели за въ влашко? или ще ни додете тука, требували да вы фанеме кжща или куга додеге сами ще видите?

Георгіа Стояновичь още са мае въ едерне а Г. Павле преди три недели се намирва тука, за работатани какво да вы кажа турска работа тоесъ бесъ толкова. Преди една неделя бехъ у Гна Димитрика дека намерихъ сичките грекомане цинцаре и бжлгаре Мавриди Филипиди Пападати и прочь, гививхимъ че правителството французско определило за консуль въ филибе Гна Champoiseau Мавриди и каже и руското правителство видиса ще прати консуль.

Нємамъ за това никоє известіє му кажа, какъ Гнъ Наидєнъ са фали че има потребнитє поручитєлства за да добие тая служба, вамъ ли Господине вы каза това? рєкухму, неє но на много хора? да прощаватє му казахъ защо асъ сосъ наедєна сме пріатєли още отъ одєса и не само що не ми каза нищо такова, но и го питахъ защо бєхъ чюль такова нєщо а тои ми каза да нєма такова известіє нето є помислиль никугашъ, защо той є занятъ сосъ други служби, но вы стєго познали и отъ що є говориль за васъ на Исмаилъ паша. Тапа са е подписаль и въ прошенієто противо нашитє.

Маиками вы поздравлява а асъ сосъ не терпеніє чакамъ да ми кажетє нєщо и оставамъ

преданіи
Н. В. Чалики.

2674. — Мавриди повиканъ въ Едрене отъ консула. Назначенъ Френски консулъ за Пловдивъ. Пак. 101.

3 Априліа 1857 Пловдѫвъ.

Любєзній Геровъ

Сосъ прєминалата поща вы писахъ и за изложенієто що бєхъ вы писаль за да вы испрата сосъ тая поща чрєзъ празникатъ католичєски които мя принуди да загуба двє три дєна за да піимамъ визитє на началнечитє неможахъ да пристигна, та затова ако нє щє можа другидєнъ сосъ Австрискагa поща да вы го испрата а то сосъ маліє пощаси на слєдущата нєделя непримєно щє го имате.

Завчера стигна тука Гн Станиславъ Доспєвски които ми са моли да вы принєса неговитє поздравленіа.

Въ субота черєсъ Австриската поща стигна писмо до Гарабєта въ което имашє и отворєно писмо за Мавриди отъ Гн Ступинъ въ коєто му повєляваше като пріимє това писмо въ тоя часъ да трагне за Едрене и да си гяви прєдъ канчеларіата дєка трєба да дадє нєкои изгяснєніє. Имаше и особєно писмо пєчатано одъ драгоманинатъ консолски до мавриди въ което толкува това можахъ да са науча че писалъ му за добро щє му є ако тръгне въ тоя часъ (гръцы предатєли). И тъ Гнъ Мавриди тръгна въ понедєлникъ сосъ поща и трєба вчєра да є стигналь въ Едрєне, иска отъ Руските поданици свидєтелство чє отъ това отхождане много зараръ му ставало а тіа му са отговориха чє консолатъ го дига и са небракатъ а тоа зема подписа отъ димитрика и содружество.

Прєминалата неделя Павликянскіатъ владика прія писмо отъ франчускіатъ консуль именуванъ зъ въ филибє писмо писано отпаришъ чє въ начело на маіи щєя тука моливыса ако є возможно научєтеса отъ французското посолство ако щє додє сосъ фамиліатаси или самичакъ.

Чєститувамъ вы вєликденъ да приминетє сосъ радостъ и да празнуватє въ много летє.

И добро виденіє да даде Богъ

вашъ пріатєль
Н. В. Чалики.

2675. — Владиката сърдитъ на българетѣ. Синътъ на Цукала проповѣдва по черковитѣ. Прѣкалена проповѣдь. Пак. 101.

12 Априліа 1857 Пловдѫвъ.

Любєзный Геровъ

Вчера чєрєзъ Гнъ Георгакі Стояновичъ прієхъ вашите пріателскы поздравленіа, това моє писмо сопровождаваса сосъ изложенієто което бешє искаль Гнъ Аргиропуло сосъ три прєписки отъ докумєнты относитєлны на моята работа и за това го провождамъ до васъ за да направитє нуждната потрєба.

Гнъ Георгаки Стояновичь както треба да сте са научили додеси. Гнъ Мавриди още седи въ Едрене.

Тука ново нищо немаме освенъ велигденъ и въ визитите другъ разговоръ немахме освенъ че владиката не ходи у бжлгарете на визита защо въ черкова не му целували ржката а второ оно що именувате наи много и католицы и Арменцы беше що сичката страсна неделя синатъ на Чукала ходеше отъ черкви на черкви и отъ врахъ амвонатъ ни проповедуваше слово божіе това исто направи и у митрополитската черкова на врахъ велигденъ у второ воскресеніе като служеше владиката консулатъ които присуствуваше загуби тарпеніето си и бега отъ черковата.

Поздравлявамь вы и оставамъ вашъ

Пріятель
Н. В. Чалики.

2676. — Тържествено влизане на френския консулъ въ Пловдивъ. Депутате българе въ Едрене. Притворство на владиката. Лъжливъ слухъ за него. Прошение отъ елински поданици. Пак. 101.

Пловджвъ 5 Іуніа 1857.

Господине Геровъ

. . . .

Консулатъ французки ни доде Пашата прати навазбашіатъ си и Тюфекчибашіатъ сосъ много заптіета да го посрешнатъ и тои облеченъ сосъ гулемата си форма на конъ влезе въ градатъ ни, и слезе у павликянската черква, вчера замина у кжщата си. Той фана кжщата на христодуло Кацигра на небеттепе за 35 луиза годищна заплата. Гнъ Салчо Георгаки Павле хачи Гянаки мемлекетскіатъ векилинь въ среда 29 Маія утидоха за едрене, заранта рано излезо митрополитинатъ и следнего мумбашіринатъ който беше дошолъ отъ едрене и вечерта щеха да спатъ у Ини махале а каде вечерта излезоха и чорбачите а тіа щеха да спатъ на папазліа.

научвамса че владиката като доде въ хаскюю дека преди двадесетъ дена беше испратиль левкіосъ за да сбира пари (хотя пашата беше му запретилъ да излезе) а той ся притворилъ че заболяль за да може да земе и мюхюръ за доброто си а на вторіатъ денъ като го канилъ мумбашірінатъ да тржгнатъ а тои му са опряль и тж принудися мумбашірінатъ да прати човѣкъ да пита едринелискіатъ паша а тои му ся отговориль да испулни должностаси, понататокъ не зная веке сосъ кои начинъ са го влачилы, на денятъ дека тржгна владиката разприснаха слухъ че станалъ патріархъ, бехъ при пашата и ми каже че Мавриди отишель та му казаль тая новостъ че стжгнала сосъ телеграф, и пашата го советуваль таквиз лжжи да не распространявать защо докачатъ правителството и вредатъ владиката.

Елинските поданици вчера са правили прошение та са го пратили на консулатъ на едрене въ което при други лудости молатъ са праватъ какво праватъ да имъ прататъ пакъ тоя владика и пр.

не ми пишете ако имате намереніе скоро да си дойдете.

Поздравлявамь вы и оставамь

Вашь
Н. В. Чалики.

2677. — Въ Пловдивъ слухъ, че Геровъ е назначенъ консулъ. Какъ ще бѫде посрѣщнитъ. Искатъ да приготватъ дерекъ за пандерата. Гръцкиятъ владика се върналъ. Посрѣщането му. Навдигането на гърцитѣ. Постѫпката въ Пазарджикъ. Пак 101.

12 Іунія 1857 Пловджвъ.

Господине Геровъ

На 5 текущаго мѣсеца вы писахъ и надамса чѣ стѣ зѣли писмото мы, и много вы са мола да ма возрадувате сосъ нѣкоѣ добро извѣстіѣ.

сосъ Австриската поща на много тука писаха отъ цариградъ, че вѣкѣ са имѣновахтѣ Руски вичѣ консуль за у филибѣ, и хогя ніа това го чѣкахмѣ, но и пакъ кото да бѣшѣ ново за насъ много са восрадувахмѣ и вчѣра говорихъ сосъ Артина и Гарабѣта и останахме согласны куга стигнѣтѣ тука да слѣзѣтѣ врѣмѣно у Артиновата кѫща която какту я знаѣтѣ ѣ гулѣма и хубава, за знамѣто Руско пишѣтѣми сосъ врѣмѣ да одрѣжемѣ нѣкоѣ хубаво високо дѣрво да издѣламѣ и да има врѣмѣ да исахнѣ защо иначѣ са искривува послѣ. жѣлаемѣ сички вашето влезване въ филибѣ да ѣ въ нѣдѣля и да смѣ прѣдъ извѣстѣны за да уредимѣ постреѣшваніѣто вы.

въ чѣтвѫртакъ 6 тѣкущаго както вѣкѣ са извѣстѣни въ цариградъ владиката вѫрнаса въ филибѣ и както описватъ въходатму грѫцытѣ поддигнаха градатъ за да го посрѣшнатъ, въ чѣрковата слѣдъ словото на владиката коѣто подкачвашѣ „збрахаса фарисѣите и учѣнитѣ за да сулатъ господа“ рукоплѣскаха вѣчѣрта мудалуха сѣрѣнади дѣка са пѣха много противны пѣсны и пѣсната на 3 сѣптѣмвріу бѣха я приправилы съ τῆς 6 ἰουνίου μερ ἀνέτιλεν λαμπρα τῶν Ἐλινῶν καὶ κα, δὲ παλουσι ἀπὸ χαράν. Τσουκαλας καὶ δημητρικας κάλλοι μεταότῶν παλη αυγυγη ελληνης τοῦ ἔθνος и п. ч.

Пашатаны чѣрѣсъ тѣлѣграфать объяви сичко на ѣдрѣнѣлишкіать паша, а той му са одговори чѣ сообщи на вѣликата порта и чѣка повѣлѣніата и владиката са вѫрналь тука са сосъ ѣдно извѣстіѣ патріаршѣско чѣ работататаму щѣ са види въ стамболь въ Пазарчик са научихъ чѣ цинцарѣтѣ сосъ врѫщанѣто на владиката зѣмаха толкува д рзностъ що мудиринатъ пратиль въ отлукюю та искаль чорбачіѣтѣ за да са одговоратъ защо са са оплакали отъ владиката и чорбачиѣтѣ бѣха слѣзли въ пазарчикъ вчѣра но нѣсанаучихъ какво ѣ станало.

вчѣра имаха собраніѣ въ митрополіата но дрѫжа много касно та нѣможахъ да са науча що са правилѣ ако пристигна щѣ вы пиша нѣщо

завчѣра въ нѣд ля по сичкитѣ чѣркови чѣтуха писмо владышко чѣ въ нѣдѣля щѣ осв ти владиката ч рковата на чукалата тая чѣркова пашатани два пѫти имъ запрѣти да я правать, за що въ фѣрманатъ пишѣ че сѣлѣнѣтѣ на ини махале просиха да си направатъ ч ркова во имѣ Си діонісіа и пашата имъ каза чѣ фѣрманатъ ѣ гянлѫшъ та да са исправи.

Поздравлявамъ вы и оставамъ

Вашъ

Н. В. Чалики.

р. с. Захаріа княжки додѣ тука сосъ ѣдна отъ воспитаницитѣ одѣски която страдаѣ да са лѣчи.

2678. — Геровъ благодари за честитяването. Дерекъ за прѣпорецъ да се не сѣче още. Коп. кн. I.

Г-ну Н. В. Чяликыю, въ Пловдивъ.

Цариградъ 19 Юния 1857.

Господине Никола!

. . . .

Това писмо бяхъ написалъ завчера, за да Ви го пратѫ съ Турскѫ-тѫ пощѫ, нъ съ погрѣшкѫ останѫ непратено. Послѣ прияхъ Ваше писмо отъ

12 Юния, въ което ми казвате, че сте ся научили за назначение-то ми и сте ся погрыжили съ г. г. Артина и Гарабета да нарядите, дѣ да слѣзѫ, кога дойдѫ въ Филибе, и да мя посрѣщнете добрѣ. Благодарѭ Вы отъ все срьдце за съчювствие-то.

Колко за дрьво за прѣпореца, что мыслите, че е потрѣбно да ся приготви у врѣмя, за да изсъхне, та да не ся искриви, то е право; нъ понеже не знаѭ, дѣ щѫ си найдѫ кѫщѫ за живѣяние, и каква ще е тя, то не може ся знае и какво дрьво ще трѣбва Таче и азъ щѫ дойдѫ скоро, и не е вече потрѣба, като чтомь дойдѫ, да вдигнѫ прѣпорець. Може да оставимъ да ся мине нѣколко врѣмя.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2679. — Шампоазо заминалъ. Фердинандъ Шамблонъ управитель. Американски мисионери въ Пловдивъ. Пак. 101.

Прията 15 окт. 1859 Отгов. 21 окт.

11 8/врія 1859 Пловдѫвъ.

Господине

Любезното вы писмо отъ 7 теку^щ^ пріехъ и приключеното до Г-жа ваша супруга вручихъ.

Господинъ и Госпожа Берти вы благодарятъ за воспоменаніето вы и вы поздравляватъ.

Вторникъ утидеси Гн Шампуазо алах селеметверсинъ управитель на Консолатото остана Фердинандъ Шамблонъ телеграфистатъ а Казинистатъ паднаму ударъ не умря но Sa fait pitié de le voir мисионерите американски дохода и са заселиха въ кѫщата на Аргиръ загарліата жените имъ требва да сте видели въ едрене ако не направатъ привежинцы къмъ Лютеранизматъ едната Госпожа лесно, може многы да привеже камъ себеси.

За пашата ни нема нищо ново сосъ Гд фибо фанаха да ся препиратъ за поданиците, той е отъ новите турцы патріотъ които не праватъ много хаз отъ европеиците и гледатъ да гы одтѫлкватъ отъ работите.

Приемете молависа моето отлично камъ васъ уваженіе.

Н. Чалики.

2680 — Владиката прѣслѣдва българскитѣ свешеници. Попъ Стефанъ униатинъ. Причината на това. Обѣщание на новомахаленци. Пак. 101.

Прията 16 Мая 1861. Отгов. 22 Мая.

10 Маіа 1861 Пловдѫвъ.

Господине

Въ надежда за вашето добро стигване въ столицата ида да вы са помола да благоизволите да ся заемете за извадвание-то на нужнитѣ бумаги отъ страна на посолството ни за добиваніето на моятъ пашепортъ.

Слухъ са разда че са стигнале повеленіа отъ патріархатъ сосъ емирнаменти содружены, за да са изгонатъ некоиси отъ поповеты а имено рилскіатъ духовник поп^ъ^ Златанъ и поп^ъ^ Дамаскинъ тоя последни прибегна у мене а рилскіатъ духовникъ които беше по селата му са обади да са отдалечи, а

п^{ре} Златанъ са скита, за това молависа да ми кажете въ случеа мутесарифинатъ ако поиска п^{ре} Дамаскина да го придамъ ли или да го одбрана и до самото сосъ силата нападеніе на кѫшатами отъ страна ня правителството.

Поп^{ре} Стефанъ завчера са соедини и припозна Римската уніа. Незнамъ причината на това негово дело страхътъ ли е или честите обещаніа на Іезуитите. Истина че прошліатъ петокъ или субота като отпеваше гробищата поповете грѫчки нападнаха да го біатъ и едвамъ жените го избавиха оплака са на мутесарифинътъ никое удовлетвореніе ни мерка зима отъ тугава викахаго да крищава отказаса и прати детето на Сви Богородица да опева не приступи казахме да го испѫдатъ отъ обшіатъ домъ дека живеше и да го наместатъ тутакси съ другъ поп^{ре} за да му са присече деиствіето казватъ че са обещалъ на махалелиите ако станатъ уніате да имъ донесе ферманъ да зематъ света петка и да четатъ бѫлгарски.

Молавы са принесете моите поклони на Г-жа Ваша супруга.

Примете увереніето на отличното мое почитаемостъ.

Вашъ преданіи
Н. В. Чалики.

2681. — Чалики билъ въ Бѣлградъ. Какъ сѫ го посрѣщнали тамошнитѣ политици. Пак. 101.

Прията 11 Мая 1863.

9/17 Маіа 1863 Віенна.

Г-не Н. Геровъ
Въ Пловдивъ.

Вчера посамване стигнахъ тука и са видѣхъ сосъ сестреницъ въ Г^{не} Спаса, отлични момакъ.

въ белградъ пристуяхъ два дена Г^{не} Влангали ма пріе твирде добре и двапати са разговорахме пространо требува да віе писаль, турима въ сообщеніе сосъ Г^{не} Гарашенина, видяхся сосъ много души отъ политическата частъ канихама да вида князътъ но времето не го позволяваше, Г^{не} Влангали ма кани на врѫщане да премина пакъ отъ белграда което и му са обещахъ но незнамъ ако ще си удѫржа обещаніето за шо ще самъ сосъ братами послата ще са тури въ действіе но благотворните следствіа зависатъ отъ мудроста и знаніата на предпріемвателятъ.

Пріемете увереніето на моета отлична почитаемостъ.

Вашъ
N. Вулковичь Чалики.

2682. — Прѣпорѫчва се Христо Калчовичъ за драгоманинъ на руския консулъ въ Търново. Пак. 101.

7 Марта 1864 Пловдивъ.

Господине Геровъ

Ида да вы сообща щоту ми пише братми щоту бехму писаль за единъ драгоманинъ що Г^{не} Козелчиковъ беше поручиль на Г^{не} Н. Пулооглу и молависа да благопозволите да му пишете утре сосъ пощата вы и да ма извините че колку и да му самъ долженъ да му пиша за добротому воспоминаніе но болеста ми не ми позволява,

Сполучихъ най после да намера единъ младъ който да са прати въ Тжрново при Г^ца Консулатъ, той е некоиси Христо Калчовичь родомъ отъ Габрово, ако помните той беше въ отечеството си когато лане заминувахме пресъ Габрово та са разговорихъ малко нещо, той е на около 20 годинъ говори свободно французкиатъ и Италіанскіатъ езикъ както и турскіатъ, но не верватъ на никой отъ тіа явици да може да прави консулатски рапорте, но мисла чи тжрновскіатъ консуль неще да иска това нещо отъ него, той младъ е съ почтенно поведеніе има деятельностъ и други неколко таквива добри качества, ако го удобрявате пишете ми да вы го испрата асъ му ся обещахъ 500 р: с: на година какту ми писахте.

вашъ
Н. Чалики.

2683. — Дава се позволение да иде Геровъ въ Цариградъ. Новиковъ докаченъ отъ геровитѣ рапорти. Пак. 101.

4 Јуніа 1864 Едрене.

Господине Н. Геровъ

Неска часа по 5 стигнахъ тука пишавы отъ кжщата на Г^ца Золотерова, истіа ми казва че вы е обадилъ за позволеніето което вы са испраща за да идете въ цариградъ, незнамъ ако за скоро ще се решите и ако ще вы е возможно да тржгнете сосъ жегите които правы.

Г^нъ Золотеревъ ми казва че му пишатъ пріателски, че Г^нъ Новиковъ са е малко докундисалъ за силата на вашете рапорте това пада лошо или може битъ и добре куга види че нуждата вы направи най да испратите и терчюманинатъ лично. още не самъ видель никуго.

Поздравете Госпожа Марика и пріемете моето отлично уваженіе.

Вашъ
Н: Чалики.

Г^нъ Золотеровъ ми поручи да вы пиша да испратите копіа отъ рапортатъ до посланикать кугогу носа до министерството въ С^т Петербургъ куза направи визита на новакова тои са расерди неска англискіатъ и австрискіатъ посланикъ са сосъ Г^на новакова францускіатъ е сосъ куза и водиса переписка вростова отгоря.

истіи.

2684. — Подписва се мазбата до правителството за данъци. За българо-гръцката разпря. Убийство въ Станимака. Други новини въ Пловдивъ. Пак. 101.

№ 1. Получ. 4 Јюля 1864 г. № 4.

Филиппополь, 1/13 Јюлія 1864 г.

Господине!

Въ послѣдне-то ми писмо подъ брой 2ый до Г. Золотарева извѣстявахъ му, че тука ся занимаваше Губернаторъ-тъ да согвори еднж мазбатж чрѣзъ коя-то жители-ти приносихж даръ на правителство-то послѣдня-та четвръта часть отъ половинж-тж вергіж, коя-то бяше наложило прибавка Правителство-то прѣди пять годины и коя-то трѣбваше въ растояніе четыре годины да ся испадне отъ данька. Тая четвръта часть само за казж-тж ни ся качва

до 350,000 гр. (триста и пятдесять хиляды) мазба-та стана и на мѣсто да ся привыкать и отъ главны-ты села да ѭ подпишять, както бяше прѣдложилъ Г. Стояновичъ, само съ подписы-ты на меджлисліи-ти и на граждане Пловдивскы отъ разны вѣроисповѣданія ся испрати минжлж-тж сжботж 27, прошлаго за въ Цариградъ.

Относително за церковнія въпросъ.

Имамь честь да Ви съобща, че послѣдни-ти извѣстія, кои-то стигнахж отъ Цари-градъ казвахж, че вь недѣлѭ 21 Юнія Вселенскый Патріархъ бяше загявилъ окончателніятъ отговоръ на Н. П. Али-Паша, содержаніе-то на тоя отговоръ не Ви съобщавамъ, зачто-то можете го видѣ въ Совѣтника брой 12ый както и въ Грьцкы-ты Цариградскы вѣстницы.

Нѣколко часа прѣди да вржчи Негово Всесвятейшество отговора си на Министра на Иностранны-ты дѣла, Българскы-ты Прѣдставители бѣхж му ся прѣдставили и му обадиха за отговора, който щяше му ся даде, то гы увѣри что относително за вторж-тж точкж не ще ся отдалечи отъ основж-тж, коя-то бяше, прѣдложилъ первый пжть, т. е. засѣданіе-то на Митрополиты-ты въ Св. Синодъ да става по множество-то на пародонаселеніе-то на епархіи-ты. Въ исто-то врѣмя чрѣзъ прѣдставители-ти ся подаде едно изложеніе противно на рѣшеніе-то Патріаршеско отъ странж на Пловдивскаго Митрополита Панарета, Софійскаго Доротея и Преславскаго Г. Крьстовичъ членъ на Патріаршескый съборъ тоже подаде едно изложеніе, по кое-то доказваше по канонити Апостолскы и Черковны, че отъ начало още Церква-та е признавала народности-ты.

Г. Янко Киро, кой-то въ Ваше присутствіе даде записъ на Г. Берти, че слѣдъ единадесять дни ще депозираше илямскы-ты пары на Австрійско-то Консулство и тоя срокъ замина безъ ничто да направи, нито има да направи. Молихъ ся на Г. Берти да обади на Пашж-тж спротивъ заповѣдь-тж на Г. Блонда, че му ся отнема служб-тж като Драгоманинъ на Англійско-то Консулство. Той ми отговори, че той не го е прѣдставилъ на пашж-тж, но Г. Блондъ, и че това е негова длъжность. Молж Ви ся дѣйствувайте, Г. Блондъ да испрати такъво едно писмо до Пашж-тж ни.

Скеченскіятъ духанъ гюмрукчія вжрна тескере-то безъ да даде залогъ-тъ съ прѣдложеніе да стане еднж мазбагж отъ филибелишкіатъ меджлисъ. Зехъ едно писмо отъ тукашніятъ гюмрукчія и едно отъ Хасанъ-Пашж до тамошній управитель; и ако ся пакъ опре и не вжрне залогъ-тъ, то не остава друго освѣнъ да Ви проводж тескере-то му въ Ц. градъ за да дѣйствувате чрѣзъ Централніятъ гюмрукъ.

Пакъ едно покушеніе на убийство: Единъ елинскы поданикъ прободе съ ножь вънъ отъ Станимакж въ еднж воденицж сестринецъ-тъ на Ганеоглу; убіецъ-тъ е въ консулство-то Г. Капакари, кой-то самъ отиде въ Станимакж за да изслѣдува работж-тж, намѣрва, че раненіятъ обижда Еллинскіятъ подданикъ!

Гласъ ся раздаде, че убійца-та Ангелики, нѣма ѭ и че е побѣгнжла.

Г. Берти мысли за до пятъкъ да тржгне за Вѣнж прѣзъ Софіж и Ломъ. За исправитель на Вице-консулство-то каза ми, че ще остави Г-на Лотарота.

Въ пятъкъ ся свръшва бракство-то на Мюхединъ бей сынъ Хасанъ Пашови съ сестрж-тж на Ефкафъ мюдири Ракюбъ-бей; а въ недѣлж Кацигрфисъ вѣнчава ся съ Каліопи Пападати

Въ прошлж-тж недѣлж станахж годишны-ты испитанія на Грьцко-то дѣвическо училище. Императорско-то консулство недоби пригласителенъ билетъ; виждте щетж-тж, что ми направихте, съ исключеніе-то Ви на циркуляръ и до Г. Капакари.

Съ днешнж-тж Турскж пощж испращамь пятъ листа отъ Норда, кои-то пріяхъ съ послѣднѭ тж Австрійскж пощж и не знаѭ зачто нѣкои броеве нѣма.

Пріимете израженіето на моята отлична уважаемостъ и увереніето че имамъ честъ да самъ

Вашъ Покорни
Н. В. Чалики.

2685. — Чета разбойници въ Хасковско. Нападение пощата. Зети плѣници. Пашата иска войска. Разбойници и по други околии. Назначаване професори въ лицея и Д-ръ Вълковичъ. Пак. 101.

№ 2. Получ. 6 Јулія 1864 г.

Филиппополь, 3/15 Јюлія 1864 г.

Господине!

Завчера въ срѣдж 1 текущаго по Турскж-тж пощж Ви писахъ и испратихъ и 5 листа отъ Норда.

Днесь идж да Ви извѣстж, че вчера заранъ единъ телеграфъ отъ Хаскюю до Пашѭ-тж ни му извѣсти, че между Семихчя и Куру-Чешме, хврълихж възъ пошж-тж Турскж, коя-то отиваше отъ тука за въ Ц-градъ и че единъ чясъ послѣ, иста-та чета отъ шестнадесять душь нападнжла възъ Симоначя Бехморесъ, кой-то идеше отъ Едрене, но длъжелъ спасеніето си на скорость-тж на коніе-ти си. Отъ хора-та му, четворица откарахж; единъ христіанинъ, двама еврей и заптіе-то Юз-баши Мехмедъ-аа.

Юз баші̇ятъ съ единъ отъ евреи-ты стигнахж и казватъ, ча кога ся срѣщнжли Хаскюйскы ти заптіета съ четж-тж въ боя, тіи побѣгнжли, а юз·баші̇ятъ Мехмед-аа е легко раненъ.

Христіанинъ-тъ Иванчо Котонковъ, който е зетъ на Копривщенскый векылинъ е страшно раненъ и единъ евреинъ още гы нѣма. Хотя отъ Хаскюю да ся телеграфисали на Пашж-тж, че сж гы избавили.

По разказваніе-то на юзбаші̇ятъ само Иванчо, кой-то бѣше на конь бранилъ ся противъ четж-тж и стрѣлялъ на нихъ до двадесять пжти, но опсипанъ съ раны падна отъ коня и ся взя въ пленъ. Тая чета е иста-та, коя-то бяше ся явила и по прѣди въ Караджа-дага. Прѣди нѣколко врѣмя Пашата бѣше писалъ и искалъ да ся проводи войскж тука за гарнизонъ, и доби отговоръ, че ся заповѣдало два билюка конници отъ вторж-тж ордіѭ, кои-то ся намирать въ Русчукъ да дойджтъ въ Пловдивъ. Тая постжпка на пашѭ-тж стана, че турци-ты отъ Караджа дага и Гюпца бѣхж му писали и желали ся, че несмѣѭть вече да излѣзжть на полето да си видять нивя-та.

Понеже знаѭ, че ако е нѣчто, кое-то ся касае до мене Вы интересува идж да Ви съобща, че Д-ръ Чомаковъ пише, зачто-то като ся научилъ Али-Паша, че въ Медицинско-то училище ся пріехж двама професори-Агреже, послѣ откакъ отхврьлиха брата ми за самж-тж причинж, че ужь недоставялъ бюджетъ-тъ школскый за заплатж-тж му, писалъ на Директора и му казалъ, че за новы-ты професоры Агреже да ся постарае за заплатж-тж имъ, понеже хазнж-тж по причины економическы нѣма да отпустне за заплатж-тж имъ. Незнаѭ до колко това има вѣроятно и колко може да е на помощь на брата ми.

Пріимѣте увѣреніе-то на моѭ-тж отличнж почитаемость съ коѭ-то имамь честь да сьмь

Вашъ покорніи
Н. В. Чалики.

2686. — Сражение съ хайдушката чета въ Хасковско. Съставъ на четата. Изпращане Берти въ Вѣна. Пак. 101.

Филиппополь, 10/22 Юлія 1864 г.

Господине!

Писмо-то Ви отъ 4 текущаго отъ Едрене пріяхъ, имате приключенъ моя рапортъ подъ № 10.

Слѣдствіе на пражне-то ми писмо идѫ да Ви кажѫ, че хайдутскѫ-тѫ четѫ, коя-то бяше нападнѫла на Г. Симонача, като ся трѫгалъ въ Дмуз-дере, по-горѣ отъ Семихчя срѣщнаха ся съ кѫр-агасѫ и подкачи сраженіе, кое-то трая до два чяса, въ това врѣмя пленници-ти ся избавихѫ. Слѣдствіе на боя бѣ, че отъ заптиета-та четыре паднѫха, отъ странѫ на хайдуты-ты двама останаха на мѣсто-то си мрьтвы, единъ раненъ ухватенъ и единъ комуто слѣдове-ты на кръвь-тѫ отъ раны-ты като ся видяше по горѫ-тѫ, нъ неможяхѫ да го найдѫтъ.

Отъ исповѣда на хванатія чета-та ся съставлявала отъ 25 души, отъ кои-то прѣди да нападнѫтъ на Симонача, едно отдѣленіе отъ 11 души замина Марицѫ и отиде да хване чакѫрджи корінѫ. Чета-та ся съставлявала отъ Грьци, Кара-качане Турци и разни; въ чянты-ты на убиты-ты ся намѣриха тескерета Елинскы издадени отъ Г. Канакари.

Бин-башія, кой-то отиде съ сичкы-ты заптіе-та и чяпкѫны, что можя да събере, още не ся е врѫнѫлъ, и ако ся врѫне прѣди да затворѫ писма-та си, щѫ Ви прибавѫ, что то ся научѫ.

Кажете ми молѭ Ви ся въ врѣмя изпитаніе-то на подданицы-ты какъ трѣбва да ся владѣѭ за Г. Станислава Доспевскаго.

Незнаѭ какъвъ резултатъ има коммиссіята за съглядваніе на Русскы-ты подданницы въ Цари-градъ, но какъ ми ся види, ничто не е направила; зачто тогава подбутва тая работа по вънъ, откакъ трѣбваше да слѣдуватъ резюлта-та цари-градскы?

Много е потрѣбно и мыслѭ, че ще благоизволите да снабдите тукашно-то консулство съ единъ пъленъ кодиксъ отъ турскы-ты тръговскы законы на французскый зыкъ.

Вчера трѫгна за въ Вѣнѫ Г. Берти съ семейство-то си; ные излѣзохме да го испратимъ до вънъ отъ Пловдивъ; и тамъ рѣшихме съ Г-нъ и Г-жѫ Шямпоазо, та отидохме до въ Пазарджикъ гдѣто сноци прѣнощувахме, и едвамъ сега стигнахме та така брьзамь щѫ Ви искамь извиненіе за недостаткы-ты на писма-та ми.

Приемете моята отлична почитаемостъ и оставамъ

Вашъ покорній
Н. В. Чалики.

2687. — Ревизия на бинбашия. Мисъль да се трепятъ владицитѣ. Гюмюшгерданъ се готви за Цариградъ. Камерлохеръ на пѫть за София. Шампоазо отишълъ въ Порто-Лаго прѣзъ Родопитѣ. Пак. 101.

№ 4 Получ. 21 Юли 1864 г. № 12.

Филиппополь, 17/29 Юлія 1864.

Господине!

Подтврьждавамь послѣдны-ты ми двѣ писма съ минѫлѫ-тѫ Австрійскѫ пощѫ отъ 10 текущаго, и отговарямь ся на Ваше-то писмо отъ 13 истаго по Турскѫ-тѫ пощѫ.

Съгласія-та между Высокж-тж Портж и Посолства-та относително за испитанія-та на Русскы-ты подданици имамь го. Нъ въ послѣдне-то си писмо отъ Г-на Золотарева изъ Едрене ми пишяше да му пратж депешж-тж на Негово Превосходителство Г-на Новикова относително по кой начинъ иностранны-ты поданници имжтъ да наслѣдуватъ въ Турско. Тая депешя не ми оставихте и така ся отговорихъ Г-ну Золотареву.

Ново друго отъ града ни нѣма да Ви извѣстж само, че Миралая възъ редифы-ты Ахмедъ-бей испитва злоупотрѣбленія-та на бин башіятъ (начялникъ на заптіе-та) до днесь доволно такыва ся доказахж, и говори ся, че Правителство то ще го прати въ Едрене да служи при приготвително-то училище (Мектеби-идадіе), а мѣсто-то му ще захване управитель-тъ на заптіета-та въ Херцеговинж.

Вчера чюхъ отъ единъ Ловчянинъ да разказва тука, че Трьновскый Митрополитъ побѣгнжлъ оттамъ, зачто-то ся стрѣляли на него и на малко останжло да го убіжтъ. Колко-то за това нѣчто спорядъ извѣстія-та, кои-то имамь да не е истинж. Обаче мысль-та за да ся трепять Владыцы-ты по нещастіе отъ день на день ся распространява и укоренява между българе-ти.

До днесь, Пашя-та не мне съобщилъ писменно инструкціи-ты, кои-то е получилъ отъ Правителство-то за съставленіе-то на коммиссіж-тж, която трѣбва да испытва народность-тж на Русскы-ты подданници.

Ефкафинъ-тъ ми казва, зачто-то му казвалъ Гюмюш-гердана, че ималъ намѣреніе за камъ Димитровъ-день да иде въ Ц-градъ. Види ся, че милость-та му, кой-то прѣдвижда, зачто-то може по нѣкож причинж да ся выка въ Ц-градъ, приготовлява обще мнѣніе.

. . . .

. . . .

Въ минжлж-тж недѣлж слѣдъ пладне Г-нъ Камерлохеръ стигна тука и въ пол-нощь тржгна за въ Софіж; гдѣ-то отива казвать да разгляда нѣкои распры кои-то сж ся родили между тамошній Мутесарифинъ и Г-на Замера.

Въ понедѣлникъ Г-нъ Шампоазо съ семейство-то си тржгна за въ Порто-лаго при Гюмюрджинж прѣзъ Ахиръ-Челеби за да земе морскы-ты бани.

Пріемете увѣреніе-то на моята отлична почитаемость.

Вашъ
Н. В. Чалики.

2688. — Игуменътъ на Св. Недѣля събиралъ милостиня изъ Росия. Пловдивската община и събраната милостиня. Пак. 101.

№ 5. Получ. 3 Августа 1864 г. № 15.

Филиппополь, 24 Юлія 1864 г.

Господине,

Извѣстно Ви е, че игуменъ-тъ на Арановскый монастиръ Св. Кыріакы Архимандритъ Софронія съдруженъ отъ отца Герасима, прѣди двѣ годины, по министерско рѣшеніе имъ ся позволи да иджть въ Россіж да испросятъ милостыніж, съ коіж-то да може да ся исплатятъ дългове-ти монастырскы, както и исто-то заведеніе да ся свръши и постави въ едно прилично състояніе.

Българска-та Филиппополска община, която въ онова врѣмя бяше ся молила на Императорско-то Консулство за да исходатайствува нужно-то позволеніе и гы снабди съ потрѣбны-ты прѣпоржченія, Ви ся моли да благоизволите да направите потрѣбны-ты постжпкы при Императорско-то Правителство, что сичко-то спомоществованіе, кое-то ще ся сбере зя мнимый мона-

стырь да ся испрати до тукашно-то Императорско вице-консулство, което съгласно съ общинѫ-тѫ откакъ се испататять дългове-ти и скончи устроеніе-то на монастыра да ся земѫть потрѣбны-ты мѣркы и да ся тури въ такъвъ рядъ, что-то това Священно заведеніе да бѫде въ ползѫ и да заслужи за народно-то просвѣщеніе.

Приемете увѣреніе-то на моѭ-тѫ отлична потитаемостъ.

Н. В. Чалики.

2689. — Хайдушка чета отъ християне. Кавалерия въ Пловдивъ. Тя ще пази узунджовския панаиръ. За праздника на Императора. Фортунато и Ангелики. Пак. 101.

№ 6 Получ. 3 Августа 1864 г.

Филиппополь, 26 Юлія 1864 г.

Господине!

. . . .
. . . .

Хайдутска-та чета, който бяше нападнѫла на Симончя, двоица ся угрѣпахѫ на мѣсто-то единъ раненъ ся улови и единъ отъ истѫ-тѫ четѫ ся улови при Чакѫрджи-коріѭ, по истиндака, тя бяще съставена все отъ Христіане, убитый съ тескере на Г. Канакари е Стани-макалія.

Турчинъ-тъ отъ Караджя-дага бяше го увлѣкла иста-та чета и го посѣкълъ, както казвать, единъ отъ дружинѫ-тѫ имъ именемъ Георги Павликянъ отъ кѫлѫчліе.

Триста душь коинищи стигнѫха отъ Софіѭ подъ управленіе-то на Лива хаджи Есметъ-Паша. Той за сега има повелѣніе да надстои за узунджовскый панаиръ.

Позволѣте да Ви напомолѭ ако Посолство-то има намѣреніе да ми повели да идѫ за Узунджіова да присѫтствувамь на врѣмя панаира. Молѭ ся да ми ся повели съ врѣмя да ся распорядѫ зачто въ противно имамь намѣреніе въ това врѣмя, дето сичкы-ты Началства отсѫтствуватъ оттука да идѫ съ домашны-ты ми на нѣкоѭ расходкѫ по околности-ти.

Хотя Императорскый праздникъ и да е още далечь, но позволявамъ си да Ви кажѭ, че Г-нъ Берти е порѫчялъ да не направятъ праздника, види ся отъ економіѭ.

Г. Ронзевалъ ми казва, че Г. Шампоазо не му е порѫчялъ ничто.

Остава праздникъ-тъ на нашій Императоръ, мое-то мнѣніе е ако го направимь да стане съ сичко-то великолѣпіе, кое-то прощава мѣсто то ни, т. е. Литургія и Славословіе въ храма на Митрополіѭ-тѫ, до обѣдъ пріемваніе на визита, и вечерь-та едно вечерно сьбраніе съ освѣщеніе или както казватъ тука бало.

Г. Фортунато Пупо исчезна, едни казватъ да е въ Едрене други въ Измиръ.

Стигна и братъ-тъ на Ангелики: вчера го срѣщнѫхъ съ Г. Канакари съ пълнѫ формѫ златни еполеты отивахѫ да посетять Пашѭ-тѫ. Кога дойде Ангелики въ Пловдивъ като даскалица за Станимакѫ, съдружаваше ѭ еднн момакъ, кой-то ся наричяше да й е братъ. И откакъ живѣ доста врѣмя съ неѭ зарѣза ѭ и вече не ся чю ни видя, и слѣдъ малко подкачихѫ таласѫмы-ты да посѣщаватъ Станимашко-то дѣвическо училище, така что то Станимакаліи-ты ся принудихѫ да дадѫть пѫть на учителкѫ-тѫ; да видимь и тоя братъ какъвъ ще излѣзе.

Г-нъ Груевъ учитель-тъ ни въ пятъкъ трѫгна оттука за въ Ц-градъ, и вѣрвамь, че доклѣ пріемете писмо-то ми, той е вече стигналъ.

Н. В. Чалики.

2690. — Фортунато забѣгналъ. Братътъ на Ангелики заплашва свидѣтелитѣ. Какъ е станало убийството споредъ Ангелики. Чака се падането на пашата. Хайдуци около Копривщица. Пак. 101.

Пловдивъ, 9/21 Августа 1864 г.

Господине,

Въ послѣдне-то ми отъ 26 Юлія чрѣзъ сухопѫтнѫ-тѫ пощѫ бяхъ Ви казалъ, че Фортунато бяше бѣгалъ, и че бяше стигнѫлъ тука братъ-тъ на Ангеликы подъ порѫчикъ Аристовулъ Панчари. За первый ся говори, че едно заптіе го видѣлъ кѫдѣ Солунъ дѣ ся старалъ да ся качи на нѣкое судно и Хасанъ паша телеграфисалъ до тамошный управитель да ся постарае да го улови.

А колко за вторый, той откакъ выка единъ по единъ всичкы-ты свидѣтели на убійство-то, кое-то извръши сестрѫ му въ Елинското Консулство дѣто гы плаши съ пищовъ въ рѫцѣ, ако смѣѭтъ да лъжѭтъ противъ сестрѫ му, и слѣдъ като приготвихѫ така работѫ-тѫ прошлата недѣля 2 текущаго Ангеликы ся прѣдстави на Дженаетъ-тъ съдружена отъ брата си Г. Канакари и прочій персонелъ на консулство-то. Тя обяви, че единъ селянинъ натоваренъ съ единъ чувалъ и слѣдуемъ отъ Фортунато еднѫ заранъ дошли дома й, и, откакъ селянинъ-тъ сложилъ имъ човала (въ кого-то тя мыслила да сѫ нѣчто дрѣхи) и си отишьлъ, Фортунато й тогава казалъ, че едно момче, кое-то слугувало при него и заболяло, а Джавала-та му далъ силно лѣкарство, отъ кое-то го хванѫли такыва силны болкы, че той му затикалъ устѫ-тѫ, за да не слушять съсѣди-ти, и ся удавило, и че ще донесе санджкъ да го вложи и испрати съ салове-ты камъ Едрене да го махне и така тѣло-то останѫло дома й до 15 дни. И понеже хванѫло да вонѣе, тя много пѫти обаждала на Фортунато да го двигне; и единъ день рано й ся яви една жена съ двама души отъ неговѫ странѫ, та зехѫ тѣло-то и го отнесохѫ. Въ въпросъ ако тя е имала напрѣдъ познанство съ Фортунато, тя отговори, че веднаждъ като бяше Фортунато у неѭ имала тридесятъ меджидіета възъ стола, кога отиде тіи липсахѫ. Слѣдъ много трѫсеніе относила ся и до него; а той й казалъ, че той гы зелъ за да ѭ тури въ трудъ да гы трѫси, и че ще й гы врѫне. Но понеже ся замина доста врѣмя, та гы не врѫщаше, тя му обадила единъ день, че ако й не врѫне меджидіета-та ще го обади на консула, и оттогава вече не ся видѣ; такъвъ бы отговора й въ кратцѣ.

Завчера Гюмушъ-тъ казваше у сестрѫ ми дѣто бяхъ, че Ангеликы излѣзла не виновна, а сичко пада възъ Фортунато, и че ще й даджтъ позволѣніе да си връви, а прибави Лукавый откакъ видѣ сичкы-ты удивлени, пашя-та не прави добрѣ да ѭ остави да си врьви; голѣма отговорность зима на себе си. Ще е твърдѣ добрѣ ако Ангеликы заминеше прѣзъ Едрене тамошный пашя да ѭ запре.

Прошла-та недѣля Ерменскый Вѣстникъ межмуне откакъ говоряше за нѣкой си Паши въ числото на кои-то туряше и нашій, казваше много жялбы има противъ нихъ; слѣдователно може ся направятъ азилъ. За мене азъ желаяхъ ако падне Хасанъ-Паша паданіе-то му да стане отъ странѫ на нашѫ-тѫ миссіѭ.

. . . .

. . . .

Отъ Копривщицѫ стигна едно заптіе и обади на пашѫ-тѫ, че бандыты, кои-то обикаляхѫ селото и ся являнахѫ, ту на еднѫ бачіѭ, ту на другѫ и никога никого не повредихѫ, освѣнъ нѣкои турци Пирдопчяне что изловихѫ почесахѫ гы и постнахѫ гы, и на едно двѣ заптіе-та, что земахѫ пушкы-ты. Пратили записъ въ село до Догана и другы пръвенци, та имъ искѫтъ

нѣкои десятина хыляды грош. царвуле и другы нѣкои потрѣбны работы. Строгы заповѣди ся дадохж, и едно отдѣленіе отъ заптіе-та прѣоблечены въ хайдутскы облѣкла ся испратихж за Балкана. Правителство-то глядамь безпокоино за тіѩ четы, кои-то ся врьтятъ по балкана и никого не вредятъ.

Приемѣте увереніето за моята отлична камъ Васъ почетъ.

. . . .
. . . .

Н. В. Чалики.

Приключавамъ Вы 4 особ. писма.

2691. — Какъ да се празднува императорския праздникъ въ Пловдивъ. Кой да иде на узунджовския панаиръ. За събраната милостиня за Араповския монастиръ писано въ Петербургъ. Пак. 101.

Г-ну Н. В. Чалики въ Филиппополь.

Халки 10 Августа 1864.

Господине

За отговоръ на отношение-то Ви отъ 26 Юлия т. л. № 16, идж да Ви кажѭ за настжпаѭщий праздникъ на Господаря Императора, че при сегашно-то раздѣление, между Грьци и Блъгары въ Пловдивъ, и което прави и едны-ты и другы-ты отъ неразборъ чясто да тлъкувать работы-ты неправо, да ся служи въ тоя случяй въ церквж-тж на едны-ты, другы-ты могжть да земжть това за неблаговоление към тѣхъ. Заради това по̀-добрѣ ще е да не става служба въ церквата, а както лани да ся служи словословие въ В. Консулство-то и да ся приемать визиты

На пытаніе-то Ви, трѣбва ли ла идете на настжпаѭщий узунджовскый панаиръ, азъ щж кажѭ, че е потрѣбно да ся иде и Ви разрѣшявамь да идете и разноскы-ты да запишете въ смѣткж за извънрядны-ты разноскы на Вице-Консулство-то. Ако ли пакъ не прилѣга Вамъ да идете, въ такъвъ случяй може да проводите прѣжний Драгоманъ на Вице-Консулство-то, Г. Карабета Задурова, съ поржчение, по примѣръ отъ прѣжни-ты години, да покровителствува наши-ты подданици, които ся намѣрять на панаира.

По отношение-то Ви № 15 за сега излишно намирамь да пишѭ, зачтото прѣди нѣколко врѣмя сьмь писалъ въ Министерство-то да ся проводи чтото има събрано за Араповскый монастырь и ся надѣѭ да ся свършп и безъ повтаряніе.

Приим. . . . . .

2692. — Какво мисли Чалики, че трѣбва да се прави на императорския праздникъ. Пак. 101.

Пловдивъ, 21 Августа 1864.

Господине,

Писма-та Ви по Русскж-тж пощж пріяхъ и по истый случяй щж Ви ся отговоржж.

Днесь ся ограничявамь да Ви кажѭ, че пріяхъ писмо-то Ви по Турскж-тж пощж отъ 17 текущаго. Нарѣдба-та Ви относително за Императорскый праздникъ щж слѣдувамь тъчно, но позволявамь си да Ви направж слѣдуѭще-то замѣчяніе. Тука турци-ти не пропущжть най малкый си праздникъ ре-

лигiозенъ или Государственъ безъ да ни глушять съ топове-ты си, а кога за Императорскый-тъ ни праздникъ не ни отдавать длъжно-то поздравленiе, а въ тоя случяй нiе сме длъжни да обадимъ на граждански-ты и военны-ты началства и на всички-ты консулства, че еде-кой день е праздника Императорскы. Или праздника Императорскы се относи само до подданици-ти, тогава трѣбва да го правимъ между си. Откакъ пригласимъ подданици-ти и обадимъ само на оныя, които ни отдавать длъжнѫ-тѫ честь, или ако ѭ оглашяваме на което началство съобщимъ, длъжно е да ни отдаде длъжно-то поздравлѣнiе съ средства-та, съ кои-то може да расположи. За това трѣбува да ся повели на Хасанъ-Пашѭ да ни отдаде поздравленiе-то съ двадесять и единъ топъ.

Мысълъ-та ми е да попытамъ устно Пашѭ-тѫ, ако ще ни пушка за Императорскый-тъ праздникъ, кое-то сьмъ увѣренъ, че ще ми отрѣче, тогава трѣбува да му непратѫ и циркуларъ, а да пратя само до Австрiйско-то и французско-то консулства, за кои-то сьмъ уверенъ, че ще си възвышѫть знамято само-то средство, което располагѫть, но отъ това нѣмамъ ничто да направѫ освѣнъ ако ли го удобрявате.

Исто-то мненiе излагамъ днесь и на Г-на Золотарева.

Копiя отъ илямà на Мехмедъ-ага, както и такрира на Хасанъ-Пашѭ щѫ ся постараѭ да Ви гы испратѫ съ курiеринъ-тъ.

Канакари казва, че е оставилъ да ся занимава съ кѫщѫ-тѫ на Харахчи-тъ, че ушь условiя-та, кои-то му налагалъ Есхомахъ сѫ были не сносны, хитрость ли е или истина, незнаѭ; нъ още сѣди въ кѫщѫ-тѫ на сестрѫ ми и не му ся ще да мрѫдне.

Той ся намира отъ нѣколко деня въ Станимакѫ при сарѫ-Ставре, кой-то е твърдѣ злѣ боленъ.

Прiимѣте отличнѫ-тѫ моѭ почеть.

Вашъ

Н. В. Чалики.

Тоя чясь ми обадихѫ, че Сарѫ-Ставре умрѣлъ въ Стани-макѫ, и щѫть го донесѫть тука да го погребѫть.

2693. — Чомаковъ се старае да изпрати въ Пловдивъ за учител поляка Кензински. Мнимата смрътъ на Сарѫ-Ставре, мѣстното управление и гръцкото консулство. Монсиниоръ Канова въ Пловдивъ. Пак 101.

№ 9 Получ. 29 Авг. 1864 г. № 26.

Филиппополь, 23 Августа 1864 г.

Господине,

Писмо-то Ви отъ 10 Августа № 3 както и чястно-то прiяхъ . . . . .

. . . .

. . . .

Колко за Г. Кензенскый не е Г. Груевъ, нъ Д-ръ Чомаковъ, който ся старае да го испрати тука за учитель въ Централно-то училище за да прѣподава французскый языкъ една отъ Математически-ты науки рисованiе, и французскый языкъ въ Дѣвическо-то училище. Докторъ-тъ му прѣдложилъ 1000 грош. мѣсячнѫ заплатѫ и пише тука да видять да натѫкмять тiя пары здраво за заплатѫ-тѫ му, и за срѣдство имъ прѣдлага да удълѫжятъ ученицы-ты да плащѫть; зачто каже нигдѣ не ся учять даромъ.

Днесь пишѫ до Г. Золотарева, че до идущѫ-тѫ поцѫ писма-га Ви отъ курiерина рускы да ми гы испрати по Австрiйскѫ-тѫ поцѫ, зачто щѫ врьвѫ за Узунджiовѫ и Ранко ми трѣбува тамо за службѫ-тѫ на работы-ты на Консулство-то.

Бѣхъ Ви писалъ, че Саржъ Ставро бяше умрѣлъ, той ся съживи. Тоя слухъ като бяше ся раздалъ Паша-та и Молла-та пратихѫ да запечятѫтъ кѫщѫ-тѫ му. Господинъ Канакари ся протестирува и обади на Пашѫ че въ случяй на смрьть-тѫ му ако ще да направи такьво нѣчто той ще свали армѫ-тѫ.

Паша-та му отговори, че Саржъ-Ставре е турскы поддашникъ роденъ въ Станимакѫ и е уста-башія на абаджійскый еснафъ и пр. поты отивать и дохождать ако скончи Саржъ Ставре ще излѣзе прѣпирнѫ, зачто тука е интересъ; Ставрево-то имѣніе ся качва до единъ миліонъ съ недвижимо-то, има добры правдины за Пашѫ-тѫ или консулъ-тъ освенъ ако ся съгласять да си гы дѣлять и то е невозможно поне двама-та ся твръдѣ лакомы.

Днесь влѣзе въ градати Мон-Синіоръ Канова, Павликянци-ти всичкы отидохѫ, та го срѣщнѫхѫ вънъ далечь отъ града, а улица-та, която води камъ католическѫ-тѫ церквѫ, кѫщы-ты бѣхѫ добрѣ накытены и тріомфальна врата съ надписы бѣхѫ устроены.

Г. Шампоазо, кой-то Ви е извѣстно бѣше отишьлъ прѣди нѣкое врѣмя въ Порто-Лаго за да земе морскы-ты бани прѣди три дни върна ся тука.

Пріимѣте увѣреніе-то на моѭ-тѫ отличнѫ почетъ.

Н: В: Чалики.

2694. — Геровъ противъ назначаването на Кензински за учитель въ Пловдивъ. Причинитѣ на това. Пак. 101.

Цариградъ 24 Августа 1864.

Г. Н. В. Чалики.

Въ писмо-то си отъ 19 тоя Августа ви казвахъ, че сьмь ся научилъ, какво тука ся работи, за да ся заведе Кензинскый за въ Пловдивъ за учитель на французскый языкъ въ тамошно-то блъг. училище, и да дрьжи пансіонъ за дѣца-та, които идѫть отъ вънъ да ся учять. Това е истина и е писано на настойници-ты училищны въ Пловдивъ, та ся чяка отговоръ отъ тѣхъ, ако го одобрявать и тии, да ся свръши.

Азъ не ся надѣѭ така легкомыслено да постѫпять тамошни-ти настойницы, нъ въ всякой случяй, добрѣ щете сторите да имъ прѣдставите негоды-ты отъ приемваніе такъвъ чловѣкъ въ училище-то.

Азъ знаѭ положително, че правителство-то за всичко друго употрѣбява поляцы-ты, нъ за наставници на христиански-ты си подданници, не гы ще, за да не бы да внушятъ на раѭтѫ исты-ты мысли срѣща Турско-то правителство, съ които сѫ тии въодушевени срѣща Русско-то. За това съ приеманіе полякъ въ училище-то за учитель, настойници-ти щѫть влѣзать въ подозрѣние у правителство-то и това може да има пагубны послѣдствия за това заведение.

Може да трьпи правителство то нѣкой Полякъ въ училище-то, нъ само ако е да му служи той за шпионъ, а въ такъвъ случяй зло то не ще да е по-малко, зачто-то шпиони-ти, кога нѣма что да обадять истинно, тии измышлявать небывалы работы, за да ся покажѭть, че ужь слугувать.

Таче и да не бѣхѫ тыя несгоды, зачто да изберѫть вече чловѣкъ безъ звание, авантюристъ, като да е кара-кѫтлѫкъ отъ учители на французскый языкъ. Освѣнь това тии твръдѣ добрѣ знаѭть, че поляци-ти сѫ пръви и най дѣятелни агенти на пропагандѫ-тѫ, та сѫ весьма опасни за юношество-то и за всичкый народъ у обще.

Тыя и всичкы ты другы несгоды отъ приемваніе-то на такывы людіе въ училище-то Вые познавате добрѣ, та глядайте да отклоните настойници-ты отъ тѫѭ мысль, и ако не може да сполучите друго яче, то най-послѣ дайте имъ да разумѣѭть, че азъ дѣто никога не имъ сьмь ся бъркалъ на никоѭ работа въ училище-то въ тоя случяй имъ давамь такъвъ съвѣтъ, само зачтото това ще бѫде весма пагубно за училище-то и менѣ ще отнеме възможность да му бѫдѫ полезенъ и за напрѣдъ, както и до сега.

2695. — Насилие отъ властитѣ въ Загора възъ руския куриеръ. Постжпкитѣ на Чалики прѣдъ пловдивския паша. Пак. 101.

Филиппополь, 4/16 Септемвр. 1864.

Господине,

Имамь честь да Ви приключнѫ прѣписъ отъ рапорта на куриера Рашка, по кой-то ще видите, че въ свое-то послѣдне отхожданіе въ Загорѫ откакъ испълнилъ посланіе-то си и щялъ да ся вжрне съ писма-та, кои-то бѣше му вржчилъ Императорскый-тъ куріеръ, отишълъ при мѣстно-то началство да каити тескере-то си за никаквы причины безоружили го и го арестовали и ся намѣрилъ случайно тамо Пловдивскый Тарирать кятиби Саидъ-Ефенди, кои-то го освободилъ и испратилъ.

Тоя си часъ писахъ на Н. П. Хасанъ-Паша (прѣводъ на писмо-то ми Ви пращамь), по кое-то му искамъ обеспеченіе за чиновницы-ты на Императорско-то Вице-Консулство въ испалненіе на службѫ-тѫ си и наказаніе-то на Загорскый-тъ турскы чиновникъ за самоволность-тѫ му, на коѭ-то слѣдствія-та бѣхѫ нехчетаемы.

Лишное да Ви кажѫ откакъ Ви е добрѣ познатъ начина на Н. П. Хасанъ-Паша, что ся не надѣямъ да отдаде на Консулство-то прилично-то удовлетвореніе е особено като ся готви въ другы день да вржви за Узунджіова.

Но и така да ся остави, тая работа, то обезкуражава чиновници-ти на Консулство-то. А колко за негово-то достоинство и долженствуемѫ-тѫ нему почетъ отъ мѣстно-то началство считамь мнимо да прибавѫ потрѣбны-ты забѣлѣжкы.

Пріимѣте увѣреніе-то на отличнѫ-тѫ моѭ почетъ.

Н: В: Чолики.

2696. — Какъ е отпразнуванъ императорскиятъ праздникъ въ Пловдивъ. Пак. 101.

Филиппополь, 4/16 Септемвр. 1864.

Господине,

Въ прошлый Авг. 30 день на ежегодный праздникъ на Негово Императорско Величество, прѣдварително съ циркуларъ го обадихъ на всичкы-ты мѣстны и иностранны началства находящіи ся въ града ни както и привыкахъ всичкы-ты Императерскы подданици да присжствуватъ на Словословіе-то, кое-то ся пѣ въ салѫ-тѫ на Вце Консулство-то утрень-тѫ слѣдъ божественнѫ-тѫ литургіѭ, отъ Отца Архимандрита Дамаскинъ съдруженъ отъ всичко-то духовенство.

Консули-ти отъ разны-ты пріятелскы дрьжавы додохѫ и принесохѫ своиты поздравленыя за тоя торжественъ день.

Губернаторъ Хасанъ-Паша, кой-то тоя день бяше выканъ на обѣдъ у Г. Гюмушгердана въ Дермендере прати Хафузъ-Ефенди да принесе неговыты поздравленія.

Гарнизоній комендатъ х. Есметъ-Паша испрати тоже каймакамина си да принесе поздравленія-та му и да иска извиненіе, поне былъ врѣменно испратенъ за панаира узунджовскы нѣмалъ съ себеси форма-та за да може да направи посѣщеніе-то си лично.

Намѣстникъ-ти на Негово Прѣосвященство Митрополита Панарета съ духовенство-то посѣтихѫ Консулство-то и изразихѫ молитвы-ты си за многоденствіе-то на Негово Императорско Величество.

Прѣдстоятели-ти отъ сичкы-ты народности както и множество особенъ лицъ принесохѫ своиты поздравленія въ тоя торжественъ день.

Пріимѣте увѣреніе-то на моѭ-тѫ отличнѫ почетъ.

Н. В. Чалики.

2697. — Назначаване комисия за ревизия чуждитѣ поданници. Какво отговорила общината Чомакову за Кензински. Барбюсъ не условенъ по нѣмане срѣдства. Поляци инженери въ Пловдивъ. Пак. 101.

Филиппополь, 4/16 Сентемвр. 1864 г.

Господине,

По послѣдній-тъ Русскы куріеръ Ви писахъ и съобщихъ прѣписъ на нотѫ-тѫ както и прѣводъ отъ такрира за Русскы-ты подданицы, на кои-то народность-та имаше да сѫ испыта. Съгласихме ся съ Пашѫ-та и съставихме комиссіѭ-тѫ, тойименава Махмудъ-бея Алія Каракехая и Г-на Стояновича. Отъ странѫ на Консулство-то опрѣдѣлихъ Г. Артина и Гарабета, и ся сбрахме въ конака, но Турскы-ты коммиссари откакъ четухѫ съгласіе-то между Посолство-то и Порта-та ходихѫ прѣходихѫ до Пашѫ-тѫ и послѣ Паша-та ми обади че поне Махмудъ-бей цялъ излѣзе слѣдъ два деня по провинціѭ-тѫ за сконскрипціѭ-тѫ, трѣбва това дѣло да остане за слѣдъ Узунджова; какъ и не налѣгахъ за да ся свръши това дѣло прѣди Узунджова бѫде не возможно.

Разбрахъ, че прѣдлагаемѫ-тѫ причинѫ не бяше тя, коя-то го отлагаше, но что паша-та искаше да ся допыта до Портѫ-тѫ, и за това отлагаше.

За Кензенскы трѣбва да сте ся научили какъвъ отговоръ получи Г. Чомаковъ отъ тука.

Казватъ му, че пары нѣмѫтъ, така что-то прѣди малко французинъ нѣкой си Г. Барбюсъ съ голѣмо ученіе бяше пріялъ и съ по-малкѫ заплатѫ сичкы-ты тія удолженія на Г. Кензенскы, но за лишеніе пары не можяхѫ да го удрьжятъ, и за това да не влизѫть въ никое обязаніе съ Кензенскы.

Тука стигнѫ нѣкой си Загаровскы роденъ въ Варшавѫ Русскы подданикъ, съ званіе directeur en chef des ponts et chousées съ другы нѣкои си поляци потурчены и не, занимаватъ ся за сега съ пѫтя отъ Ветренъ за въ Пазарджикъ. Г-нъ Золотаревъ ми ге порѫчи.

Утрѣ Паша-та ни ся тѫкми да трѫгне за Узунджова.

Азъ мыслѭ да трѫгнѫ кѫдѣ идущѫ-тѫ срѣдѫ или четвъртъкъ това зависи отъ деня въ кого-то ще ся отвори Узунджовскый панаиръ.

Въ заминѫлѫ-тѫ недѣлѭ 30 Августа слѣдъ пладне прѣмина въ вѣчный животъ Г-нъ Искро, въ понедѣлникъ стана погребеніе-то му. Трѣбува да Ви е извѣстно, че членове-ты на меджлиса ни, кои-то нѣмахѫ, получихѫ тутули на награжденіе а отъ христіанскы-ты членове само Г. Стояновичъ именава ся Рикябъ капуджи башія, въ ираде-то кое-то му дойде пише: по Высочайше рѣшеніе прѣдставитель-тъ на Българе-ти и членъ на провинціалный-тъ съвѣтъ ся награждава съ и пр. . . . .

Търговскый-тъ Коликсъ турскы пріяхъ. Трѣбва и другы-ты закони, кои-то е издало Турско-то Правителство да сѫ прѣведены на французскы и ще е полезно да гы има въ Консулство-то за рѫководство. . . . .

Пріимѣте увѣреніе-то на отличнѫ-тѫ моѭ почетъ.

Оставамъ Вашъ
Н: В: Чалики.

2698. — Данъкъ десетъкъ да се плаща въ пари. Злоупотрѣбления отъ това. Мавриди се плаче. Пак. 101.

№ 35 Получ. 21 Септ. 1864 г.
Узунджовѫ 18/30 Сентемвр. 1864.

Господине,

Извѣстно Ви е распорежданіе-то на Правителство-то Турско относително за десятокъ-тъ, кой-то ся плащаше прѣди въ произведеніе, натовари ся възъ села-та да ся плаща въ пары, нарядба изъ коѭ-то излѣзохѫ най несносны злоупотрѣбленія.

Русскый-тъ подданикъ Г-нъ Мавриди изработува чифлика Белащицж, кой-то принадлѣжи на Г. Теолога Генидюлна, той си е плащалъ рядовно десятока въ произведеніе, днесь селяне-ти смѣтжтъ за-да испълнять опрѣделенж-тж имъ суммж отъ Правителство-то, пада ся още по $^{32}/_{40}$ на гроша, т. е. почти една втора десятка чясть и искжтъ отъ Г-на Маврида да съучаствува въ това.

Истина е, че Русскы-ты подданици относително за земледѣлскы-ты прѣдпріятія трѣбува да сж покоряватъ на мѣстны-ты законы, а не на злоупотрѣбленія-та.

Фондаманталный-тъ законъ казва, че всякой земледѣлецъ е длъженъ да плаща десятока отъ произведенія-та му.

Въ това нѣчто глядамь Г. Мавриди да има правдж.

И молж Ви ся да благоизволите да ми дадете Ваши-ты наставленія.

Пріимѣте увѣреніе-то на отличнж-тж ми камъ Васъ почетъ.

Н: В: Чалики.

2699. — Узунджовскиятъ панаиръ слабъ. Лошо врѣме. Ангелики иска да бѣга. Фортунато хванатъ въ Воло. Гешоглу и Райновъ въ Вѣна фалирали. Пак. 101.

Узунджовж, 18/30 7/врія 1864.

Господине,

Панаиръ-тъ ни врьви твърдѣ злѣ, продажба търдѣ малко стана, пары-ты сж много рядки особено въ манифактурж-тж владѣе единъ страхъ та не посягжтъ. Панаира ся отвори въ понедѣлникъ 14 текущаго, а отъ Вторникъ валя едвамъ днесь видѣхме слънци-то, ако имахме дрьва щяхме накладемъ огънь, така въздухъ-тъ е студенъ, дѣто Ви пишж ржцѣ-ты ми мрьзнжтъ

Убійница-та Ангеликы прошлж-тж сжботж 12 того стигна тука съдру жена отъ брата си.

Г-нъ Канакари ся сили да ѝ земе позволѣніе отъ Пашж-тж да си слѣдува пжтя за въ Атинж, до тоя чясъ още не го е получилъ.

Г-нъ Фортунато ся улови въ Воло въ Тессалiж и ся довожда за Филибе подъ стражж, говори ся е снабденъ съ Италіанскы паспортъ.

Кжща-та въ Віенж Гешоглу и Райновъ падна. въ прошлій-тъ пятокъ тука стигна извѣстіе-то по телеграфъ, това нѣчто синца ны много ускръби.

Г-нъ Станиславъ днесь стигна тука и ся отправи за Едрене, дѣто има намѣреніе да ся мае два или три деня. Негови-ти длъжници отъ Куру-Чешме бѣхъ довелъ, но поне имжтъ да давжтъ и на Г. Гюмушгердана, зехж позволеніе отъ Пашж-тж и съдружены отъ х. Ставре отидохж за село-то си да сбержтъ отъ селяне-ты и да платятъ на синца ны, азъ сьмь увѣренъ че ако артише нѣчто ще ни ся даде, откакъ Гюмуша си прибере свое-то, но что да ся сторн. Казахъ на Г. Станислава въ врьщаніе-то си отъ Едрене да ся запре въ Куру-Чешме и да пристои самъ, и отъ мож странж нѣчто може да му дамъ нуждиж-тж подпоркж.

Тоя часъ стигнж Австрійска-та поща, коя-то ми донесе писмо-то Ви отъ 15 того мѣсяца, въ кое-то не ми помянувате за писмата ми отъ 4 7/вр. ако сте гы пріяли.

За Атестатътъ на Г. Тошковичъ чтомъ стигнемь въ Пловливъ щж ся постарайж да го направж и испроводж.

За случкж-тж, что ся случи на куріера Рашко въ Загарж, и за коиж-то бѣхъ Ви писалъ, из 4 7/вр. Н. Н. Пашя-та нищо не е направилъ.

Пишѣте ми за Вашето връщанье въ Пловдивъ, а нищо не ми споменувате за работы-ты на подданницы ты, въ кои-то извѣстно Ви е колко ся интересувамь, а мыслѫ, че ако останѫть послѣ да ся вршшять трѣбува да си оплакнемь рѫцѣ-ти и да загубимь всякоѭ надѣждѫ.

Папаира ще ся затвори идущѫ-тѫ срѣдѫ.

Пріемѣте увѣреніе-то на моѭ-тѫ отличнѫ камъ Васъ почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2700. — Ще се работятъ пѫтищата съ ангария. Интригитѣ на Гюмюшгердана противъ Герова чрѣзъ Георги Станчевъ. Ракия и вино за консулствата. Пловдивски новини. Пак 101.

Пловдивъ, 16/28 8/вр. 1864.

Господине,

Подтврьждавамь послѣдни ты си испратены по прошлѫ-тѫ Австрійскѫ пощѫ 9/21 текущаго.

Бѣхъ Ви писалъ, че нѣкой си Загаровскый индженіеринъ стигна тука за да надстои да ся подкачять пѫтища-та да сѫ правятъ, учѭ ся, че въ други-день Понедѣлникъ ще излѣзѫтъ тържественно да подкачять, главно-то е че ся е рѣшило всякой да работи (или плати бедела на единъ работникъ) четыре деня и молѭ Ви ся да ми кажете ако и наши-ти подданници ще ся подчинятъ подъ тоя данъкъ.

За Никола Димитровъ писахъ въ Пазарджикъ до Г. Стефани и като получѭ отговоръ щѫ Ви извѣстѫ.

Завчера Н. П. Хасанъ-паша ми каза да подкачимь испыта на Русскы-ты подданици имн иска писменно да му съобщѫ имена-та на коммиссары-ты на консулство-то, кои-то ще заседявать въ смесенѫ-тѫ комиссіѭ. Азъ му съобщихъ съ такриръ имена-та на Артина и Гарабета и му искахъ да ми съобщи и той имена-та на членове-ти, кои-то ще опрѣдѣли той, и ми забѣлѣжи деня на засѣданіе-то. въ изясненіе-то кое-то имахъ съ Пашѫ-тѫ за именованіе-то на коммиссары-ты причина-та по коѭ-то той ми иска да му явѭ имена-та писменно, была да не бы да именувамь отъ подданицы-ты, кои-то падѫть въ категоріѭ-тѫ на незаконно направены и че ималъ правдѫ да гы отхврълн въ такъвъ случяй, тогава азъ му ся молихъ да благоизволи да именува отъ своѭ странѫ за членове въ коммисіѭ-тѫ хора, кои-то да нѣмѫтъ никаквѫ распрѫ съ нѣкой русскы подданикъ или да сѫ намиратъ въ сѫдъ съ нѣкого отъ тѣхъ. И това го направихъ, зачто-то ся научихъ, че пашѫ-тѫ рѣшилъ да промѣни членове-ти, кои-то бѣше именовалъ и на кои то имена-та бѣхъ Ви съобщилъ и да именува другы, отъ кои-то единъ ще е и Гюмуш-герданъ, за това Ви ся молѭ ако имамь правдѫ да отхврьлѫ за членове на комиссіѫ-тѫ лица, кои-то сѫ намиратъ въ сѫдъ съ нѣкого отъ подданицы-ты ни, кажѣте ми по телеграфа, и ако не пріема Вашь телеграфъ, тогава щѫ пріемѫ за членове на смесенѫ-тѫ коммиссіѭ кои и да сѫ лица-та, кои-то ще опрѣдѣли паша-та.

Бѣхъ Ви писалъ за распрѫ-тѫ между Али-беовия сынъ Риза-Ефенди и Мавриди относително за царевицѫ-тѫ; тіи ся спогодихѫ да си ѭ раздѣлять, и така ся скончи, нъ не ще ся забави да ся родять новы распры, зачто глядамь, че паша-та както и около него искать да давать на Риза-Ефенди да яде и нема отъ другадѣ ами отъ Мавриди.

Кацигра-та слѣдува да гони Станчевый сынъ и Станченица за кѫщѫ-тѫ. Гюмуша отиде при пашѫ-тѫ и принуди Станчевый сынъ, та даде контрато Ви. Вчера на меджлиса ся сѫдихѫ, бяше казано, че ще выкѫть и мене хотя

и да бѣхъ въ конака не мя выкахѫ и слѣдъ меджлиса видѣхъ пашѭ-тѫ и нищо не ми помена, тіи кроятъ да принудять Станчевицѫ да двигне сѫдъ противъ Васъ.

По трактати-ти вино и ракія, что отива за харченіе на Консули-тѣ и Драгомане-ти гюрюкъ не плаща, глядахъ въ регламента за питіе-то, кого-то ни испрати Посолство-то не ся поменува тѫѭ правдѫ да ся е отнела, говорихъ на пашѭ-тѫ ако има нѣкое ново повелѣніе, че тая правда прѣстава, той ся притворява, че не знае да сѫществува такъва правда, зачто като быхъ въ Узунджовѫ не позволихѫ да ми донесѫтъ грозде додѣ не зимахѫ гюмрука за ланско-то ми вино и ракіѭ.

Прѣди нѣкои дни Г. Канакари ми прати и пакъ едно прошеніе, кое-то бѣзъ да отворѫ му го врьнѫхъ. Срѣщнѫхме ся на пѫтя и ми иска изясненія, казахъ му, че поне го исключихте да му пратите циркуларъ за мое-то жеренство, азъ за мене мыслѭ да не ми е позволено да влѣзѫ въ сношеніе съ консулство-то му; а колко за него азъ не сьмь жерентинъ на консулство-то Русско, каза ми, че ще ся оплаче на Посолство-то си. Отговорихъ му, че ще стане много добрѣ за да ся дойде до едно изясненіе.

Г. Берти стигна тука прошлый пятъкъ вечерь-тѫ, всичкы ся твърдѣ добрѣ, тіи отъ Бѣлградъ до тука по сухо додохѫ и прѣтрьпяхѫ много отъ лоше-то врѣмя и пѫтища.

Вчера трѫгна за града Ви Г-нъ и Г-жя Василакы х. Милковъ съ дѣтца-та си ще прѣминѫтъ зимѫ-тѫ въ Цариградъ, х. Мустафа гы води и ми ся моли да Ви пишѫ да почякате да Ви доведе, той съ бричкѫ-тѫ си и двѣ талигы.

Телеграфчія Г. Драганъ вчера ся помина.

Постѫпваніе-то на пашѭ-тѫ съ насъ, отъ работѫ-тѫ на куріера Рашко мя прави да ся убѣдѫ, че е по наставленіе на Правителство-то му, зачто съ всичкы-ты увѣренія на Али-Паша за едно отлично удѣлотвореніе той тука хаберъ нѣма.

Пріимѣте увѣреніе-то на отличнѫ-тѫ ми камъ Васъ почеть.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2701. — Разправия по продаване тютюне. Сѫдбата на Георги Станчевъ съ Кацигра. Хасанъ паша прави шикани на Герова. Пак. 101.

Пловдивъ, 21 Октомвр. 1864.

Господине,

Сь заминѫлѫ-тѫ Австрійскѫ пощѫ бѣхъ Ви писалъ на длъго за тютюна Ви кого-то бѣхте оставили на Г. Атанаса Ганчева да Ви продаде и рѣшеніе-то кое-то бяше станѫло на меджлиса минѫлый четвертъкъ, тютюнъ-гюмрукчія да пише и пыта, завчера въ понеделникъ подбрахѫ Г. Атанаса Ганчева на меджлисъ и го осѫдихѫ да плати. Той иска да му ся даде илми-хаберъ, зачто плаща, тіи го турихѫ въ хапѫсанѫ-тѫ и не го пустихѫ доклѣ не плати безъ да му дадѫтъ никое доказателство, что е платилъ и колко е платилъ. Това стана твърдѣ кѫсно, кога ся научихъ и поспѣшихъ да искамъ изясненіе отъ пашѭ-тѫ ако е дошьлъ отговоръ на писмо-то, что бѣше ся обязалъ гюмрукчія да пише, той ми отговори, че гюмрукчія не былъ длъженъ да пише и да пыта, тогава зачто не пріяхте въ четвертъкъ пары-ты что Ви прѣброихъ? нѣмаме правдѫ да зимаме отъ Васъ гюмрукъ, нъ отъ покупачя Ви; казахъ му, че Г. Атанасъ не е покупачъ, нъ нашъ человѣкъ, както и му ся извѣсти на врѣмя-то съ такриръ натоваренъ да ни купи тоя тютюнъ и сега натовари ся да го продаде, то сме ніе исти-ти, кои-то го продаваме и нѣмаме тая

правдж, изволѣте и земете гюмрука паша-та ми отговори, Г-не азъ това по канона го направихъ така, а Вые ако мыслите да имате правдж, оплачете ся на Посолство-то си, мене не мя е грыжя нека отговаря тютюнъ гюмрукчія, и така ся скончи аодіенціж-тж ни.

За сждбж-тж на Кацигра противъ сына Станчевъ за коюто бѣхъ Ви писалъ, въ прошлый меджлисъ ся рѣши и Станчевый сынъ ся осжди въ растояніе на 21 день, или да Вы извади отъ кжщж-тж за да ж прѣладе на Кацигра-та, или да плати 125 хиляды грош. на Кацигра-та, та да стане сайбія, или ще му плаща по 8000 гр. за годишнж киріж. Станчевый сынъ иска да каже, че не може да направи никоюж постжпкж противъ Васъ, зачто нѣма мѣшявинж въ тжж работж и Ви не ще го припознаете за нищо, нъ отговора бяше: алжнъ буну таксилата бойле кантъ етинъ На окончяніе-то на 21 день Станчевичь трѣбува, или да прѣброи 8000 гр. или ще пати и той какво-то Атанасъ Ганчевъ.

Отъ всичкы-ты работы, кои то до днесь Ви изложихъ явно става, че послѣ отъ замѣчянія-та, кои-то станжхж отъ странж на Посолство-то Хасанъ-Паша на мѣсто да ся поправи, той не само, че е станжлъ по урсузинъ, но зема и такъва дерзость, что хвана да напада лично на Васъ и тржси всякоюж причинж за да Ви докара главоболія безпокойствія и да уничтожи вліяніе-то на Русско-то консулство до тая степенъ да не смѣе никой да има нѣкоюж мѣшавинж съ него, зачто ще е увѣренъ, че ще пострадае.

За правеніе-то на пжтища та опрѣдѣли ся еднж коммиссіж, коя-то ще ся занима и надзирава правеніе-то му, единъ турчинъ единъ бльгаринъ и единъ грькъ които сж: Феимъ Ефенди, Г-нъ Цоко и Янко Киро сж опрѣдѣлихж на това и два писара единъ турчинъ и единъ блъгаринъ, членове-ти ще сж плащжть по 1000 гр. на мѣсяцъ, а писари-ти по 500. За Янко Киро колко и да сж старахж турци и бльгаре да го отхврьлять не бы възможно, паша-то по рекомандаціж-тж на Гюмуш-герданъ го подкрѣпи и ся постави.

Пріимѣте увѣреніе-то на моюж-тж отличнж камъ Васъ почеть.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2702. — Измѣнение въ положението на чуждитѣ поданници. Тържество по захващане новитѣ пжтища. Всички поляци и скитници на служба. Пак. 101.

23 8/вріа 1864 Пловдивъ.

Господине!

Вчера часа по $10^1/_4$ пріахъ вашіатъ телеграфъ, за членовете на комисіата. Днесъ пріехъ писмо-то вы отъ 19 текущаго.

Рашко Кавазинатъ отъ ка му зимахъ тескерето и бугюрдіата та му дадухъ пжтъ, тои си утиде на село дека и са намира, поручахъ на Гс Атанаса които днеска тржгна за село да му каже вашето повеленіе та да иде за едрене Дека отъ тамошното руско консулство ще пріеме вашето повеленіе. Казвате ми че турците согласно сосъ посолството Англиско и францускo искатъ иностраните поданици да са оставатъ подъ juridiction на месното началство.

Отъ 53 г. на самъ посланиците отъ ка направиха толкусъ глупости не е чюдно да направатъ и тая.

Завчера среда по турската поща вы писахъ чересъ конгората на братіа Гешоглу.

Нищо ново нема да вы прибава освенъ че вчера стана торжествено начало на пжтятъ много хора отъ разно сословіе беха докарани на това торжество какту и сичките консуле, ако бехте тука щехте би и віе приглашенъ.

Клаха курбанъ вариха пиляфъ и разни други комедіи са правиха какту са уча.

Гс Берти не са удостои отъ Пиляфатъ защо не ходи Гс Псевловски сосъ 1000 грош. месецна заплата доброволски съ 400 са определиха надзирателе и много други брадяги поляци намериха да ядатъ и други ще наміратъ ама единъ межбдимъ полякъ потурченъ, зло куче, все псува табіе но са варди и съсъ револвератъ си ходи, единъ неговъ другаръ смазахаго въ арнаутлукъ та зель примеръ. тука распоредеціето за пѫтатъ секои е удолженъ да работи по 4 деня и които неще работи ще плати по 40 гроша не е позволено да фане на местото си човекъ сега на ренчперете гюнделиците са 5-6 гроша и тя друга спекулація.

Вчера единъ отъ членовете на комисіата за пѫтятъ ми каза да обада на поданиците да плататъ за пѫтятъ асъ му казахъ че куга и отъ насъ пріематъ въ комісіата членъ да му плащатъ каквоту нему тогіва ще кажа да плащатъ.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2703. — Агитация противъ Чомакова. Негова партия. Нѣма съ кого да го замѣстятъ. Опрѣдѣленъ срокъ Чомакову. Движения на войскитѣ. Пак. 101.

Пловдивъ 3/15 априліа 1867.

Любезнѣйшій Гс Н„ Геровъ

Писмата вы отъ 14 и 20 марта пріехъ и ги сообщихъ дека требуваше и имахъ гулема една препирна за гⁿ Чомаковъ какту и напрешъ имахъ сосъ васъ, гⁿ Стояновичъ Искровичъ и Д-ръ Рашко удобряваха му деаніата, а асъ бехъ въ мнеціе понежи го избраха и за напрешъ а требеше да му са определи едно време, и понеже той пише що наскору има да са реши нашіа вопросъ а то да му са определи едно време като конца на маіа и да му са каже че ако са не свжрши вопросатъ а то требува да си дойдешъ що ще беше нещо по добро изиграено. тія това нещо го удобриха, но незнаятъ въ противно случія сосъ куго да го наместатъ, това е коету пречи. какту и куга сосъ васъ се разъмислувахме.

Днесь получихъ вашіатъ телеграфъ отъ 2/15 априліа асъ честитихъ на ата бей и му сообщихъ вашіа телеграфъ коиту ма натовари да ви благодара и препеса своите поздравленіа.

Полкатъ коиту са намираше тука той какту віе известно утидеси за тесаліа и сега ніе иде единъ баталонъ воиска конница да видимъ какво нещо е и на коя арміа пріпадлежи.

За пансіа прошеніето не е още свжршено, Чомаковъ тука за такива работи ги разслаблява.

. . . .

. . . .

Пріимете израженіето на моето отлично почитаніе.

Вашъ
Н. В. Чалики.

2704. — Прѣдставители за вилаетскяи меджлисъ. Кому е потрѣбенъ меджлисътъ? Пристигнала коница. Страхъ отъ кла-не. Двѣтѣ страни се готвятъ. Пак. 101.

14 Апрiлiа 1867 Пловдивъ.

Господине Н: Геровъ.

. . . .

. . . .

Гъ Стояновичь готви са идущата среда да тржгне за Едрене сосъ Хи Ставре отъ Хаскюгю и махмутбеи представители на санчакатъ ни въ гулемiатъ Вилаетски мезлишъ, тука са питатъ за куго са играе тая комедiа, за европей-ците ли? тiа иматъ достоини агенти за да се не лжжатъ освенъ кугату имъ са ще. за бжлгарете ли? тiа са доста положителни хора за да са не лжжятъ отъ представленiа. ако за гржците турците забураватъ че тiа са изнамерили, Комедiата и ако имъ беше наржки тiя щеха я игра тай щоту и самиты турцы да ржкоплескатъ.

Заминалата среда стигнаха тука отъ Софiа три баталiона коница кояту наместиха въ каршiака въ градътъ и частъ въ Стенимехъ. Тука владее стра-хатъ за колене на христiаняте, и истина туците се са готватъ, но единъ при-меръ за положенiето „Презь неделята единъ турчинъ вляль въ магазата на варошоглу да купи крушумъ тои му са отговорилъ че нема веке а турчинатъ забележаль неколко плочи въ маазата и му направилъ замечанiе а тои му от-говориль що тiе едвамъ стигатъ за идарето на христiанете а за турците веке не осталь. това ми споменува една комедiа кояту видехъ въ Парижъ тя носи зоглавiе двете слепцы тiа две слепцы са срещатъ вросъ понъ-невъ и единъ другиго зима за големъ бoляринъ му свалва учтиво шапката и проси милостиня.

. . . .

Прiимете уверенiето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

2705. — Черкезко нашествие въ Пазарджишко. Ата бей гони бунтовници въ Карловско. Чети къмъ Габрово и Котелъ. Зиматъ се строги мѣрки. Търси се х. Атанасъ. Пак. 101.

Пловдивъ 19/31 Маiа 1867.

Господине Н„ Геровъ!

Вашите писма отъ 17 Апр. отъ Русчюкъ такожде и отъ 1 Маiа отъ Букурещъ, какту и телеграфатъ ви отъ 27 Маiа въ куготу ми гявявахте че сухопжтната ни поща пристава, прiехъ.

Благодаря за новините които ми давате асъ отъ тука нема почти нищо люботно да вы сообша.

Заминалата сжбота 13 текушаго стигна известiе че една чета черкезе отъ искюпската каза въ число около 500 души, оставили жилищата си и са вовряли въ Пазарчиската ни каза и колку месните началства и да ги каниха за да са вжрнатъ на местото си тiа са опреха и ата бей тосъ часъ утиде въ Пазарчикъ за да ги докара въ послушенiе, въ понеделникъ вечерта тилегра-фиса и иска воиска испратиму са единъ бателiонъ отъ коница която и тржгна въ полношъ, учаса че ги распждили на затъ и че ата бей е утишелъ за Карлово да тржси бунтовници.

Единъ другь бюлюкъ (ескадронъ) отъ гърнизонатъ ни са испрати за Казанлжкъ а отъ тамъ шель да вжрви за казанъ, турците Казватъ за да гонатъ

тохчооглу, а слухъ са раздава че чети хрістіански са явиле каде казанъ и Габрово и чеса иска отъ тука помощь какту й въ Габрово. Митатъ паша е пратиль 2000 душъ и зель строги мерки, по много подкрепиха тіа слухове мерките които зема тука правителството, градътъ ни са напълни сосъ тептиле, и заптіетата раздржнкаха ханищата да трҗсатъ некого си хч Атанасъ реченіи хч Атанасъ са уча че родомъ отъ Сопотъ и трагува сосъ Влашко, тои са чуе че са уловилъ въ ловечь предаденъ отъ Владиката и отведенъ въ Русчюкъ.

. . . .

. . . .

Отъ Гнъ Золотаровъ имахъ писмо то беше отъ ница (Nice) 27 априліа тоими казваше че на 23 истаго биль са венчаль врҗщането му за Едрене не му било още известно, и питаше за васъ ако стеса вҗрнами Mrs Дозанъ отка сполучи отъ Черногорскіатъ князь ординатъ княза Даніила, заминалата неделя му са прати мечидіе 4й степенъ посланикатъ му пишете че сполучилъ за него отъ портата мечидіето което са дава обикновено на Вц Консулите.

Моите поклони на Гжа Марика децатави целувамъ и оставамъ са сегда

Вашъ
Н: В: Чалики.

2706. — Куриозъ между Митхадъ паша и руския куриеръ въ Търново. Властитѣ обвиняватъ Герова за четитѣ. Костадинъ Кесяковъ въ Пловдивъ. Мария черкезката. Пак. 101.

Прията 4 Юния 1867. Отгов. 13 Юн.

Пловдивъ 9/21 Јуніа 1867.

Господине Н: Геровъ

Писмото ви отъ 24 Маіа отъ русчюкъ което ми донесе Јованчо куріеринатъ пріехъ той като заминаваль пресъ тҗрново Михтать паша биль тамъ и бесиль хората, тои искаль да види Јованчо и като му са представиль а тои го питаль заде утива и тои му са отговорилъ че иде за въ Пловдивъ сосъ писма до консулството, и му поискаль заптіета да го придружатъ, а пашата му са отговориль (сенъ гитъ онларъ сени тутмазларъ).

Чекамъ да ми дадете некои си известіа защо тіа свирепости на Михтатъ паша смути тука хората, ата бей кактуса уча предъ много лица е казваль че тіа чети са отъ васъ пустнати по бҗлгаріа, и тука разни глупости са казватъ за васъ даже що нема да видите веке Пловдивъ Костаки Искровъ е тука тои завчера са пристави при ата бей отъ Гнъ Стояновичь комуту ата бей беше двашъ поминаль за него.

Маріа отнятата отъ черкезите става два пҗти бега отъ домави тя последни пҗтъ доде у мене и ми са оплака че ужъ я испҗдилъ Велчо и ми иска позволеніе да си трҗси капіа, но асъ като зная положеніето въ коету я дҗржите казахъ и да седи у насъ докле да зема вашъ отговоръ, за това молависа кажетеми да си намерили капіа или да иде да живее въ консулството до врҗщанетови.

Кажетеми за мене говорихте ли сосъ посланикатъ, и какъ го намерихте расположенъ, или не ни тҗрпятъ защо сме не партизане на грҗцките владици. ако са научите нещо за Гнъ Золотаревъ пишетеми защо отдавно не самъ пріелъ негово писмо.

Прімете увереніето на моята отлична почетъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

2707. — Отговорътъ на патриаршията за българскитѣ искания. Прошение отъ пловдивскитѣ българе за политически правдини. Д. Трайковичъ затворенъ. Пак. 101.

Прието 19 Юнiя 1867. Отгов. 11 Юнiя.

Пловдивъ 16/28 Юнiа 1867.

Господине Н„ Геровъ

Писмото ви отъ 7 текущаго прiехъ Г-о Чомаковъ въ последнотоси писмо казваше че оня денъ високата порта щела да имъ сообщи отговоратъ на Патрiархатъ. по напретъ тои ни казваше че са научиль че тоя отговоръ са составляваше отъ четири точки, тоестъ предстоятелатъ митрополитъ бѫлгарски да споменува патрiархатъ, епископите и архiепископите избираеми отъ народатъ или отъ духовенство да са припознаватъ отъ патрiархатъ светото миро да са зима отъ патрiархiата, коету да са счита верховното судилище за расприте между бѫлгарите безъ да изгледатъ точките бѫлгарете са питатъ какво добиватъ сосъ това нихната цель беше да добiатъ народноста си и правдините коиту са ползуватъ другите народи и отъ ка четуха изложенiето коету фуадъ паша подаде на англиското посолство дету министаратъ са изяснява че не са са мешали и нема да са мешатъ въ распрата между бѫлгарето и патрiархатъ, решиха да испрататъ до високата порта чересъ тукашнiатъ управитель, прошенiе въ което като спомнатъ изложенiето на фуадъ паша по което имъ става известно че високата порта неможе да наложи волята си на патрiархатъ за да имъ са даде правдина, молатъ правителството да имъ подари гражданските правдини равно съсъ другите народи а черковните да остави да са споразумеятъ сосъ патрiархатъ, тая идеа колку и да я предложихъ асъ преди 6 месеца а въ днешните обстоятелства буяса да не пострадаятъ некоиси. какту са учимъ Михтатъ паша като диктаторъ втори жюаресъ коли беси затворва по волятаси.

уча са че Д„ Траиковичь уловихаго обковахаго сосъ железа и испратиса незнаятъ за дека кѫщата му растрѫсиха и сичко потъ печатъ туриха. отъ нашите тѫрговци коиту са маяли въ шуменъ и завчера стигнали тука, казватъ че отъ шуменъ не могли да заминатъ планината ами са обиколили отъ варна и бургасъ, че чети дѫржали планината и турска войска обиколилая но не смееха още да ударатъ на нихъ. Нашiатъ гарнизонъ ще врьви за сливенъ, казваса че ще ни доде войска отъ софiа, колку и да казватъ весниците че въ Белградъ имало агенти отъ букурешкiатъ комитетъ но отъ оная страна нищо са не чюе.

вiа требва да имате точни известiа отъ дунавските консули молависа пишетеми нещо.

. . . .

. . . .

Прiимете увеpенiето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2708. — Ата бей по обиколка. Какъ да добие Геровъ довѣрието на турскитѣ власти. Желанието на българетѣ. Пак. 101.

Пловдивъ 23 Юнiа 1867.

Господине Н„ Геровъ

На 16 текущаго ви писахъ писмотови отъ 14 истаго прiехъ Ата бей беше утишаль за пазарчикъ да продава десятокатъ и отъ тамъ ще обиколи

и другите кази за сега тои са намира въ Ихтиманъ да са види сясъ Азизь паша, казваса зада сжставатъ зговорно планъ да гонатъ четите.

За онова що ми пишете да говора на ата бей ще са постарая да го докарамъ на изясненіе и да му прикажа що ми пишете за данеби подозрее че моите роднини ми са разказвале, но по моето мненіе сякамъ за да са затворатъ устата на непріателите и за да са дигне секое сжмнение е да добіете отъ турското правителство некои ординъ, тугава сичките сплетни оставатъ пусти думи, а това е лесно стига даго ще посланикатъ защоту и бжлгарето тука са въ мненіе че ходеніето вы въ Букурещъ ги е компрометарисаль.

. . . .

. . . .

Колку за черковніа вопросъ Гс̲ Чомаковъ не пише нищо, но какту имахъ честь да вы пиша, желаніето на бжлгарето беше и е да ся добіеше народноста и правдинитеси, а колку за духовните работи тіа можатъ после лесно са спогоди сжсъ патріархатъ.

. . . .

. . . .

Молависа куга видите Гс̲ Екзарха научетеса за бачанакатъ му Гс̲ Периди дее какво става защо знаете че за сждатъ му сжсъ Чукалата самъ платиль околе хилядо гроша само канцелариски разноски и не ми ги е внесаль още.

Пріемете моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

Икономатъ ни попъ Гіочо снощи са помина и днесъ часа по 7 ще го дигнатъ.

2709. — Отстжпкитѣ на патриаршията никакъ неудовлетворителни. Българетѣ ще чакатъ. Страхъ за владика Паиси. Ата бей въ Казанлъкъ продава десетъка. Пак. 101.

Прието 3 Юлия 1867. Отгов. 4 Юл.

Пловдивъ 30 Юніа 1867.

Господине Н. Геровъ

На 23 на тоя месецъ ви писахъ, писмотови отъ 21 Юнія пріехъ проектатъ на патріархатъ куготу въ краце ми забележихте, съообщихъ на нашите никому не ареса но гледамги расположени какъ да земе тая работа единъ конецъ тіа въ тоя проектъ гледатъ едно нещо като турскіатъ Вилаетъ но доде ще са простира тоя вилаетъ? ніа искахме отделна Jεрархіа казахани небива, искахме равенство въ управленіето но черковата казаха не бива праватни васаль но на нашіатъ екзархъ никое значение не са дава даже и да гó поменуватъ подчиненитему, после сичко нещо за бжлгарските работи да са искатъ отъ капіата черезъ патріархатъ, тя щели припознае за особенъ народъ бжлгарете? никои го не вярва. Черковатани въ Цариградъ по тоя начинъ ще стане епоріална а не народна.

Но тіа ще чакатъ да са яви това нещо на светатъ да видатъ мненіето и на другите епархіи после да са рεшатъ, желаніето имъ е да го непріематъ, но ако имъ са наложи да го тжрпатъ това е сега мненіето коету владее, Гулемата частъ гржжатса и за Паисіа и боятса Чомаковъ и компаніа да го не жертвуватъ, какту и чюството народно, защо тои требува или да са вжрне тука или да са именува екзархъ вси бжлгаріи тугава можемъ са удовлетвори, а колку за Панарета много епархіи въ бжлгаріа.

Колку за калугериците въ Казанликъ, още куга си са вжрнахъ отъ едрене асъ имъ писахъ че позволеніето за просіа било излезло и да са отправатъ до консулството Едренско коиту ще вржватъ, за да ги снабди сосъ потребните книги а отговоръ не пріахъ.

За Карловските событіа Гд Велчови пише и неповтарявамъ. Вчера испратихъ куріератъ Јованчіо за едрене, за да заведе конятъ на Гн Золотаревъ.

Ата бей е въ Казанлжкъ за продажбата на десетокатъ слухъ са раздаде че ушъ мжсстатъ паша щель посети градани.

Покорно вы поздравлавамъ и оставамъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

2710. — Приготовления за посрѣщане султана. Кесяковъ помоленъ да си върви въ Русия. Пак. 101.

Пловдивъ 7 Јуліа 1867.

Господине Н„ Геровъ

Сжсъ заминалата поща ваше писмо не пріехъ.

Ата бей санамира въ загора гука големи приготовленіа праватъ защо чакатъ султанатъ че щель да доде въ рухчюкъ и отъ тамъ презъ турново и едрене са вжрне въ цариградъ даже вчера тржсиха отъ сарафете 5 хил. лири на заемъ за да иматъ готови ако би са поискатъ.

ако сичките месни началства идатъ въ казанлжкъ да му са яватъ да идали и асъ? Костаки Кесяковъ до неделя тржга за цариградъ, завчера молата добилъ тилеграфъ отъ ата беи тои му писаль да каже на Гн Стояновичь преателскимъ образомъ да подкани Гн Кесакова да си вжрви, вчера тои доиде та ми сообщи това нещо и искч да го вода до молата, тои му обади че по желаніето на ата беа идущата недела си утива, тугизь асъ попитахъ молата ако има некоя причина въ поведеніето на Гн Кесакова коету да е дало поводъ на такава поступка той ма увери че нема никаква но обстоятелствата политически са го потребували, и затова ата беи пишеше да му са каже чересъ роднината му а не официалнимъ образомъ пресъ мене. асъ му изразихъ жалостаси за подобни поступки отъ страна на правителството му куга най добрите сношеніа существуватъ между двете имперіи и прибавихъ че поне Г Кесаковъ иска да са сообрази сосъ повеленіата на ата беи асъ нема да са меша, това повеленіе както са уча произходи отъ алли паша.

за надписатъ Пловдивъ Гн велчо ви пише.

съ надежда че сосъ тая поща ще имамъ ваше писмо

предлагамъ ви моята отлична почетъ и увереніето що самъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

2711. — Донесенията противъ Герова. Ата бей го защищава само за очи. Прошение отъ пловдивчане за прѣмѣстването на Герова. Бѣлаевъ изпжденъ изъ Самоковъ. Пждятъ се всички учили се въ Росия. Пак. 101.

Прието 11 Авг. 1867. Отгов. 11 Авг.

Пловдивъ 4/16 авгистъ 1867.

Господине Н. Геровъ

Писмата ви отъ 11 и 21 юлія както и пакетатъ куготу бехте ми испратили по Гн Золотарова пріехъ.

Ата бей са вжрна, сжобщихму за ординатъ и го видяхъ много благодаренъ, въ истото време имахме изясненіе вросъ думите коиту са ставали за

васъ, тои ма увери че михтатъ паша и други видиса писали на портата и му са искаха изясненіа, и куга доидете, ще вы покаже че отговоратъ му беше похваленъ за васъ въ куготу прибавилъ че донесеніата коиту ставатъ вросъ васъ, иматъ за причина защо сте родомъ бжлгаринъ роденъ тука и обичате народатъ си а че тои отъ отношеніата коиту еималъ сжсъ васъ разбраль че сте разуменъ человѣкъ и че расположеніатави са такива що нещете никугашъ направи нещо съ коету да турите вж бела сжотечествиницитеси.

Колку и да ми даде тіа увереніа асъ многу малко нещо повервахъ. вчера случайно падна предочитеми едно прошеніе писано въ конакатъ и подписано отъ пжрвенците бжлгаре вь което отъка излагатъ родатъ ви и на госпожата ви и що сте правили кжща и пр. и искатъ вашето приместаване отъ тука. Може да познавате Г-нъ белаевъ коиту са училь въ россіа и куготу лани Г-нъ Чомаковъ беше рекомандуваль тука за учитель тои беше са фаналъ за учитель въ Самоковъ а тамошното правителство го испждило, а тои утиде въ софіа да са оплаче на пашата за тая самоволна постжпка а тои му са отговориль че истина тои лично немаль никоя вина и нему даль никоя причина за таква поступка, но имало повеленіе по сичкіатъ тунавски вилаятъ да са испждатъ учителете оніе куиту са учили въ россіа ако и даса турски поданици.

По заповедтави пратихъ до Г-нъ Караконовски една карта поне пжрвото изданіе са исчерпило и са чака второ изданіе по изработено за картата са плати 130 гроша и $16^1/_2$ за поща куиту Г-нъ Велчо заплати.

Пріемете увереніето на отличната ми почетъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

P: S: Г-нъ Стояновичь ми прати 50 л. т. подъ ваша заповедъ асъ мислихъ да са на османатъ и ги дадухъ на хоча артунъ но стоятъподъ ваше повеленіе.

истіатъ.

2712. — Махзаръ противъ Герова. Карловци голѣмци въ Пловдивъ. Тодораки Исковъ си далъ оставката отъ сандъка. Разхвърля се данъкъ за българското училище. Пак. 101.

Прието 18 Авг. 1867. Отгов. 19 Авг.

Пловдивъ 11/23 августъ 1867.

Господине Н„ Геровъ

Сжсъ последната поща 4/16 текущаго ви писахъ. чи требува да чакате сжсъ не тжрпеніе за да ви дамъ по обширни новини за мазаратъ коиту са работи тука проти васъ, тоя мазаръ освенъ четири души отъ бжлгарето коиту знаеха какво сждржаваше другите го подписаха като адресъ за путованіето на Султанатъ и неговото добро вржщане.

Г-нъ Никола Пулоглу отъ неколко дена е тука него са го довели сжсъ другите карловци, за темесукатъ на отца протосингела вчера земаха позволеніе отъ ата бей, да си идатъ за празниците С^{вета} богородица та после да додатъ сжсъ членовете на общината за да исправатъ тая работа. Тодораки искровъ коиту беше забележилъ отъ малко време непріателското расположеніе на Ата бей, тои за да неби да го искаратъ отъ сандjкатъ си даде оставката времено го наместиха сжсъ единъ турчинъ а кроятъ да го наместатъ сжсъ бащата на гарабетъ ефенди подъ емство на гюмушатъ. за дребните проишествіа въ казатани оставамъ на Г-нъ Велчо да вы ги описува, за да не ставатъ повторенія.

Отъ цариградъ доде повеленіе покоету заповедатъ на мутесарифинатъ ни, че по исканіето на бжлгарето поне салишаватъ отъ училище да са разфирлатъ 65 хиляди гроша ежегодно коиту ще служатъ за устроеніето и после за сждержаніето на училището имъ.

вчера стигна тука известіе че фуатъ паша утишаль въ Кжримъ да поздрави императоратни видиса че гиритските работи вонеатъ.

Принесете молависа моите покорни поздравленіа на Гжа Марика.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

2713. — Ата бей декориранъ отъ Росия. Случката въ Русчукъ и впечатлѣнието въ Пловдивско. Съдържанието на махзара противъ Герова. Пак. 101.

Прията 1 Септ. 1867. Отгов. 2 Септ.

Пловдивъ 21 Августъ 1867.

Господине Н„ Геровъ.

Потвердявамъ писмото ми отъ 11 истого.

Вашето писмо отъ 11 Августа пріехъ и са возблагодарих дету ми пишете че на скоро ще ни додете, но не ми казвате презь рухчюкъ ли право или пресъ цариградъ ще стане путованіето ви. Ата беи ма пита куга ще си доидете а асъ му са отговорихъ че положително не зная, но толку че сте дали повеленіе да ви приготватъ зимното захире.

Вчера бехъ прі ата бей той прихлуваше отъ любезности камъ мене, а то беше за да са научи нещо отъ путованіето на фуадъ паша въ Ливадіа, асъ му казахъ че фуад получилъ ординъ Сѣ Александра невскаго направили забележка че ординатъ му неще да е на степенатъ по доленъ отъ францускіятъ куготу има, асъ го уверихъ че віе бехте забележили степенатъ на ординатъ му французски коиту е командиръ за да му добіете ако не по високъ ато на равенъ степенъ.

Рухчюското проишествіе ету впечатленіето коету направи тука.

То за бжлгарските работи има по тежнина отъ сичките битки на четите 2о_ Нарушеніето на неутралноста на дунаватъ провоглашена въ Паришкіатъ трактатъ 3о_ че турското правителство показа явно на светатъ че то беси коли стреляе на христіанете врасъ прости едни сжмненіа като му паднатъ на ржка.

. . . .

. . . .

Гнъ Золотаревъ ма кани да слеза за узунчіова дека и тои ималь намереніе да доде за некои денъ сжсъ госпожатаси.

За прошеніето врасъ васъ копіа неможахъ да добіа но сждержаніето му беше това че віа като бжлгаринъ и тука роденъ са вовирате между бжлгарете и ги компреметерувате предъ очите на правителството и са молатъ да станатъ потребните поступки да са приместите.

Пріимете отличната ми почетъ и увереніето що самъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

2714. — Иоакимъ Груевъ инициаторъ за махзара противъ Герова. Чомаковъ го вржчилъ на Али паша. Въ Пазарджикъ съвѣтъ отъ окрѫжни управители. Правителството пожари планинитѣ. Хасковски разправии. Пак. 101.

Прието 8 Септ. 1867. Отгов. 9 Септ.

Пловдивъ 1 Септемврia 1867.

Господине Н„ Геровъ.

Наумявамъ крайното ми отъ 21 заминалаго. писмотови отъ 10 истого прiехъ.

За махзаратъ какту и сѫсъ преидущетоми бехъ ви писалъ що тои особена некоя вина не ви отдава освенъ защо сте тукашенъ и са вовѫрате между бѫлгарете и ги компроментирувате, аколку за копiа не мiе возможно да зема, защоту тiа господаре нещатъ да ми кажатъ че са правили такова нещо отъ ка го четухъ. а колку отъ де имъ е внушено, асъ имамъ едно гулямо сѫмненiе, че не е имъ е внушено отъ нiиде а че е излезаль планатъ отъ главата на даскаль Гякимъ, и са прати на Дръ Чомаковъ таго вручи на Алли пашiа. на това имамъ многу причини за да мисла да е тiѫ, а куга са видимъ ще са разговоримъ на това отгоре.

Заминалiатъ петакъ ата бей утиде въ Пазарчикъ дека беха са збрале. Софiискiатъ Самоковскiатъ и Кюстендилскiа управители, дету имаха конференцiи какъ да деиствуватъ съгласно за противу четите.

Отъ татаринатъ австриски са научихъ че отъ границите сѫрбски до Софiа балканите са пѫлни сѫсъ чети, и колку и да испратиха противу тяхъ педстотинъ арнауте неможаха нищо да свѫршатъ.

Каде Нишъ готватъ да сѫставатъ една ордiа отъ редифе а воиската въ босна и са даде повеленiе да е готова за да марширува.

. . . .

. . . .

Карловската планина имаше осемъ дена какъ гореше това истото случай е станало и сосъ Самоковската и Зладишката планини общето мненiе е че правителството ги гори.

Въ Хаскюю хачи Ставре потдержаемъ и отъ хачи Христодуль и сѫдружество клопаха даскалатъ за неприлично поведенiе въ среда са сѫдѫха пред межлишатъ, и неможаха съ нищо да го обвинатъ ами че пель една бунтовническа песна, а и за песната за кояту искаха да го обвинатъ тя била протестанска черковна, но пакъ ата беи не рачи даго пусте да си иде въ Хаскюю зада отвори училището на 1 7/врiа по обичiето.

Прiемете уверенiето на отличната ми почетъ.

Н: В: Чалики.

2715. — Нови данни за махзара противъ Герова. Узунджовскиятъ панаиръ. Пак. 101.

Пловдивъ 8/20 Септемврia 1867.

Господине Н„ Геровъ

Потвердявамъ последното си писмо отъ 1ⁱⁱ текущаго.

днесъ немамъ ново нищо да ви сѫобща, сички конту има и конту нема работа въ узунчiова едни утидуха а другите са готватъ да идатъ. Утре следъ прiемванието на австриската ноща сичките консуле трѫгатъ за узунчiова. и

асъ са готва да вржва за тамо сждружно сжсъ Г. Гр. Стояновичъ по причината бехъ ви обадиль, бехъ ви писаль въ последното си некои сжмненіа мои вржсъ мазаратъ на место да са изгаснатъ тіа мои сжмненіа а тіа ставатъ по мжтни. Ата беи пита нашите ако мазаратъ са е даль тіа го увериха че докторъ Чомаковъ го вручиль на садразамина какту имъ пише. асъ имамъ известіе каза тои че още не е предадено на министерството на иностраните дела, а имъ поиска копіе за да му сжобщи, и тіи са види че отъ тамо са е дало побужденіето.

ата бей е направиль ниха сжсъ кояту поиска отъ правителството си медзідіе 4[и] класъ за Г[не] Емфлинга което чака отъ денъ на денъ. тои ушка искаль да пише и за васъ но са бояль да са компрометорише.

Пріемете увереніето на отличната ми почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2716. — Бобриковъ и Кортаци въ Пловдивъ за опрѣдѣление меридиана. Случката съ Золотарева и офицера полякъ. Черковната борба. Пак. 101.

Пловдивъ 17/29 Ноемвр' 1867.

Господине Н„ Геровъ

На 9 текущаго стигнаха тука Г[не] бобриковъ, гвардій щаб-ротместръ и другаратму Г[не] Кортаци, и на 14 тржгнаха отъ тука, пжрвіатъ отъ ка обиколи краи балканските ни села презъ загара ще иде за едрене, а вторіатъ право пресъ цариградъ и шипка вржщаса за рухчюкъ, тіа два официре са отъ комисіата определена за Меридіанатъ. Г[не] Золотаревъ като утиваль на разходка, кавазинатъ му коиту утиваль преди него срешналь са сжсъ единъ отъ казашските официре (полякъ) коиту като нещаль да отступи калдаржматъ, тои го свалилъ доле, золоторевъ като поседналь въ кафенето да си почини, тои сжсъ други офицери казачки дошель и му предложиль дуель (това тія го разказва куріа-дòріанъ) золоторевъ като са вжрналь домаси, пратиль такриръ до генералъ губернаторатъ и поискалъ за тая обида, офицієринатъ да са накаже а командантатъ на полкатъ да иде въ консулството да иска извиненіе, и за исполненіето на това определи 24 часа слѣдъ коиту щель скжса сношеніата и щель да тржгне за цариградъ, определеніатъ срокъ стжгна, и тои скжса сношеніата си, и сжсь циркуларъ обади на консулете що тржга, но пристигна телеграфъ отъ цариград по куготу са заповедаше на пашата да му даде искаемото уделотвореніе. и тжи ся свжрши тая работа. тржгванетови ата бей обади на едрене отъ тамъ му отговориха че и Г[не] Петковичь Рочуски консуль бжль тржгналь за петербургъ, и му казваха да са постарае и що са научи, защо и двете консоле руски родомъ бжлгаре са искаха въ петербургъ и що са научи да имъ обади.

Знаете що беше писала общината на Г[не] Чомакова, тои имъ са отговори, че за граждански правдини що му пишатъ то правителството отдавно му ги било прѣдложило да ги даде но тои ги не пріяль и че вопросатъ е веке готовъ да са свжрши, и такива други будалщини, коиту оскорбиха сичките като видяха че Чомаковъ исчерпиль веки и лжжите и незнае що да пише а пакъ иска да стои въ Цариградъ.

Пріимете израженіето на моята преданость.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2717. — Намѣса на властитѣ въ училищата на християнетѣ. Училищенъ контролъ. Страхъ отъ потурчване училищата ни. Черковниятъ въпросъ. Пак. 101.

Пловдивъ 24/6 Ноемвр. 1867.

Господине Н„ Геровъ.

Отъ писмото ви до Г-жа Марика научихъ за вашето добро стигане въ столицата на Руската имперiа.

На 17/29 текущаго ви писахъ надамса и това мое писмо да ви намера въ Петербургь.

Заминалата неделя нашiатъ управитель повика сичките учителе отъ градани и имъ повели, що отъ сега, секон три месеца иматъ да му приносатъ въ двоино рапортъ за училището коету управляватъ въ коиту рапортъ ще излагатъ числото на учениците уроците коиту са предаватъ и пр: отъ коиту единiатъ удържава тои а другiатъ ще испраща до министерството на Просвещенiето. молихса на нашите да видатъ сѫсъ секои начинъ да отбегнатъ за данеби потурчатъ училищатани, дадухимъ да разбератъ че правителството на това нема никое право, и че надзерателството на училищатани относиса въ привилегiите на духовенството, и че бесъ наша воля неможе имъ са отне. а Г-нъ Чомаковъ имъ пише за да ги убеди че въ мзнистерството на просвещенiе щело са сѫстави една комисiа въ кояту за членове щели са прiематъ и бѫлгаре.

Ата бей ви поздравлява и ви споменува за поручката си тоестъ чаятъ ако не ще ви бѫде затруднително ще ви са помола и за мене единъ фунтъ чай и ще ма удолжите краино.

Нашите са надатъ че нещете забрави ца испросите, посредсвеноста на светата синодъ за уравненiе на распратаимъ сѫсъ Патрiаршiата.

Отъ ата беи са научихъ че му дошла заповедъ поланските коиту беха теглиле кура да ги зbeратъ и да ги испрататъ за монастиръ.

тои ми казваше че ушъ въ Цариград са збрале редифе 120 хиляду души. това нещо го пише и арменската газета.

Прiимете израженiето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

2718. — Протести противъ патриаршията. Али паша и въпросътъ. Блонтъ и учитель Стояновъ въ Пловдивъ. Пак. 101.

8 Августъ 1869 Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ

на хисаратъ.

. . . .

Мутесарифинатъ ни снощи кѫсно стигна неска него видвахъ. За Валiата нема дума да е тръгналъ или да саготви да излезе отъ Едрене.

Тука направиха протестъ противъ решенiето на комисiата за нашiатъ вопросъ. Чомаковъ пише че и тамъ си збрале и направиле едно музикере че народатъ бѫлгарски не прiима веке да зависи отъ фенерската патрiархiа но още преди да го подадътъ Алли паша го викаль и му казаль че той самъ са занимава сѫсъ въпросатъ и е приготвиль нещо за решенiето му което ще благодари бългерето, защо неговото старанiе е да останатъ благодарни и тѫи са отложи подаванiето на музикерето доде имъ са яви що е какъ скроилъ алли паша.

Братми отъ тамъ ми пише че Гнъ Макіевъ са определиль консуль въ селеникъ той питаль братми сѫсъ кой отъ бѫлгарето въ селеникъ и въ околностите може да има снѫшеніа, братми прибавлява, че такива сведеніа може му даде Гнъ Геровъ та нека му пише.

Гнъ Стефанаки Гешоглу и Гжа Сталица сѫсъ синоветеси стигнаха, той казва че Блюнть му направиль забелешка че неправиле добре дека сме повикали Стояновъ за учитель сѫсъ това ще дадемъ поводъ на грѫците да ни клеветатъ, но отдека блюнтъ знае това нещо отъ ка преди да са свръши три четири го знаяхме видиса отъ между ни некои му е писалъ Моавеининатъ ни е въ периписка сѫсъ него. . . . .

Вашъ
Н: В: Чалики.

2719. Игнатиевъ, Али паша и черковниятъ въпросъ. Шампоазо иска да отваря клонъ отъ лицея въ Пловдивъ. Намѣрението имъ да обсебятъ българското училище. Пак. 101.

Прието 20 Септ. 1869. Отгов. 26 Септ,

17 7/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н„ Геровъ.

Ніи стигнахме тука завчера въ неделя 14 текущаго въ понеделникъ са натакмихъ малко нещо и вчера са управихъ за біоюкъ дере Генералинатъ беше занятъ сѫсъ отхождането на параходатъ, а разумевате че ауденціата ми беше кѫса но колку кѫса и да беше тои ми сообщи че на врѫщанетому въ цариградъ и въ първото свиданіе сѫсъ Алли паша му направиль замечаніето че на отхождането му той беше го увѣриль че вопросатъ български е векъ свѫршенъ, но наместо да го намери свѫршенъ тои го намериль по назатъ ударенъ, али паша вчера му обещаль че четвѫртокъ тоестъ утре щель викне бѫлгарето за да имъ сообщи ферманатъ на решеніето, коиту е основанъ вросъ решеніето на комисіата.

асъ пакъ сѫобщихъ на генералинатъ че Гнъ Шампуазо са определи за филибе сѫсъ титла консулъ Кандиски сѫсъ мисіа въ бѫлгаріа и че мисіатаму е да устрои една сюкюрсаль на императорски лицей (мехтепи султани) и че са турили око на нашето училище светого Кириле и методіе. После това Генералинатъ ми каза че отка прочете вашите писма, и като има намереніе утре да слезе въ пера ще ми обади на врѫщаніе да ида сѫсъ него сѫсъ стасіонератъ въ бююкъ дере та да имаме време попѫтятъ да поговоримъ и вечерта да вечерамъ сѫсъ него. за работите въ едрене Гнъ Јвановъ куготу мола поздравете отъ моя страна, ще ви расъ каже че Валіата ни обеща като доде въ Пловдивъ ще види да свриши тіа работи сѫсъ васъ заедно. после отъ посланикатъ оставихъ картата си на Гнъ щааль понеже брѫзахъ и намерихъ Гнъ на Караконовски кумуту връчихъ писмото ви за едно утидохме у Гнъ Золотаревъ, у куготу поседохъ до половина часъ защоту са боехъ да не пропусна параходатъ Гнъ Каракановски ма предружи до вапоратъ и ми са обеща че днесъ ще доде да ма види въ орта-кію неможахъ още да ида и тіѫ владицитени и Гнъ Стояновичъ не видяхъ още, отъ владиците видяхъ само видинскіатъ у Гнъ Моравеновъ и Гнъ Чомаковъ коиту доде да ни види сѫ Гешоглу Атанасаки стояновичъ и пр. са видехъ по канторите имъ.

Пріимете израженіето на моята почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2720. — Приготовления за посрѣщане императрица Евгения въ Цариградъ. Български делегати при Али паша. По рѣшение черковния въпросъ. Пак. 101.

Прият̃о 27 Септ. 1869. Отг. 3 Окт.

24 7/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н. Геровъ

На 17 текущаго ви писахъ по австриската поща вашето писмо отъ 18 исъ изунчіова пріехъ.

Какту бехъ ви писалъ асъ бехъ приглашенъ на вечера отъ генералинатъ, на трапезата тои беше пиленъ съ учтивости беспристано са занимаваше сѫсъ мене. въ неделя пакъ видехъ, генералинатъ и той мерекомандува на Гⁿ богословски сѫсъ куготу разискахме порученитe мене двѣ работи и останахме сѫгласни за артиновата сѫсъ Гюмушатъ работата ще искатъ отъ портата да удари телеграфъ на Валіата като стигне въ Пловдивъ да свръши сѫсъ васъ заедно тая работа, а за мавридовата сѫсъ али беи ще направатъ потрѣбната поступка. сѫсъ ону говорихъ много за работата на чифликатъ тая рабута какту знаете е на ихкяма и казва тои че портата като исполнителна властъ неможи да се отговори но тя чака решеніето на ихкяматъ а ихкяматъ безь да има лицата коиту ще са сѫдатъ и затова треба асъ да постава векилинъ това е неговото мненіе асъ му поискахъ време да помисла. за то кажетеми и віе мненіетоси тука са праватъ гулеми приготовленіа за пріемваніето на царица евгеніа тя са дочакова тука идущата неделя 2 7/вріа П: в: тя куга доде асъ ще са засела въ біюкдере за да самъ поблизу до гюрултіите. Защо на хюнкаръ скелеси са е поставиль лагеръ отъ 30 хиляди души и са устрои великолепенъ кюшкъ, тамъ дека ще стане смотратъ на воиската. беилер бей и е приготвилъ за прибиваніето на императрицата, учакуваса и наследникатъ пруски. колку за вопросатъ сѫбота комисарете тоестъ стояновичь кристовичь и хˣ Јованчо беха викани при алли паша коиту имъ сообщи решеніето си, тіа какту казватъ останаха благодарни отъ сообщеніето на алли паша имъ заповѣдаль строго мѫлченіе защото предварителните сообщеніе то отъ едната то отъ другата страна са зле толкуватъ и донесватъ смущеніе. генералинатъ ми каза че решеніето на алли паша са основава вросъ решеніето на комисіата, и че за оніа епархіи коиту са въ програмата на комисіата спорими отъ патріарха като Пловдив варна и прочеи ще са иска гласатъ на народатъ и ако бѫлгарето исполяватъ 3 части ще са бѫлгарски а колку за другите македонски и тракиіски епархіи коиту неса въ програмата нещатъ са пита за сеги, а прибави че и за тяхъ не ще да е трудно следъ некоя година да са тури истата основа стига да се развіатъ достаточно.

въ неделя като бехъ въ бююкдере вечерта спахъ у Гⁿ Золоторевъ и му спомнихъ за вашти ami-boué тои ималь двете тома тука ще ми ги даде да ви ги донеса. Молависа принесете моите покорни поздравленіа на супругави Гжа Марика, надамса че Гжица Пулева е дошла въ Пловдивъ советуите я да са занимае сѫсъ грѫцкіатъ езикъ защо ще и е весма потребенъ.

Оставамъ

Вашъ

Н: В: Чалики.

2721. — Чака се императрица Евгения. Слухъ за хванати въ Видинъ компрометещи писма. Пак. 101.

Прието 4 Окт. 1869. Отгов. 10 Окт.

1 8/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н: Геровъ

Потвердявамъ писмото ми сжсъ заминалата австриска поща, за несъ немамъ нищо ново да вы сообща.

Защо сичкіатъ светъ тука, са е затжрчаль да види вхожданeто на императрица евгенiа, куяту сега дету ви пиша часа е $7^1/_2$ и още не е стигнала, за вопросатъ ни на кумуто са чака ирадето са сега не требе и да са мисли доде е тука императрицата.

. . . .

. . . .

тука са говори че въ Видинъ сафаналь некои членъ отъ комитетатъ букурешки и са намерили вросъ него писма компрометателни за нашота сасъ уніатска какту докторъ мирковичь доротеа, маноль и други некои. казватъ че докторътъ е веке запренъ.

понеже тжкма въ конца на тоя месецъ да си са вжрна затова споразумеитеса сжсъ Г^{ъ} Ивановъ да непраща тука куриеринатъ си но пишете до посолството да ми дадатъ писматави да виги донеса.

Поздравлявамъ покорно Гжа Марика зумрутатъ дадухъ да стане пржстенъ и давно да е благодарна.

Оставамъ

Вашъ

Н: В: Чалики.

гюмушовите полици следуватъ да са протестуруватъ.

P: S: Като бехъ свжршиль писмата си прибавлявамъ вы че императрицата стигна въ $8^1/_2$ п: тур.

2722. — Съвѣтъ за водене сждба за недвижимъ имотъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 3 Октовр. 1869.

Господине Н. В. Чалики,

Писмо-то Ви отъ 24 Септемвр. прияхъ. Благодарѭ за извѣстия-та, что ми давате. Дано оныя за рѣшение-то на Церковный въпросъ да излѣзжть истинны. Тука не гы вѣрвать; казвать: доклѣ не видимь, не можемь да повѣрваме.

Искате ми да Ви кажѭ мнѣние-то си за: какво трѣбва да правите за чифтлика, зачтото, както Ви казвалъ Г. Ону, Порта-та, като испълнителна власть, не може да даде отговоръ безъ да има рѣшение отъ ахкяма, дѣто ся гляда работа-та, а ахкямъ-тъ не може да издаде рѣшение безъ да ся прѣдставять и двѣ-ты страны да ся сждять, та трѣбвало да поставите векилъ да ся сжди. Всичко това юридическы е право, ако и да не е измыслено съ правж мысль; и толкова пò-добрѣ, зачтото на тыя доводы може да отговорите онова, что Ви казвахъ, кога да идете оттука, и което е най-лесно-то и най-вѣрно-то спасение за Васъ и за Каблешко. То е: да идете единъ пжть съ Г. Ону въ ахкяма и тамъ да кажете, че Вые, или, все едно, Каблешко, имате сенеты, по които чифтликъ-тъ е былъ на Лулчя, а противници-ты Ви имать илямъ, че ужь, спорядъ свидѣтелство-то отъ нѣкои селены, чифтликъ-тъ

былъ не на Лулчя, а на бащѫ му, затова искате да яви ахкямъ тъ писменно, кое има прѣимѫщество прѣдъ сѫда, сенети-ти ли или свидѣтелство-то отъ двоицѫ-троицѫ селены, за да разумѣете, какво ся иска отъ Васъ, тогава да рѣшите, какво да правите. На това щѫть Ви правять разны възражения, нъ Вые не трѣбва да влизате рѣшително въ никаквы разсуждения и на всичкы-ты доводы да отговаряте само това: доклѣ не ми ся съобщи официално отзывъ отъ ахкяма за да видѫ на что той дава прѣдпочтение, на сенеты-ты ли или на свидѣгелство, нѣма да направѭ ничто. Ако можете да постоянствувате на това и да ся удрьжите да не кажете ничто повече, работа-та е сврьшена; ако ли влѣзете въ разсѫждения, може да ся заплетете, та да не знаете послѣ, какво да правите. Това е мое-то мнѣние, нъ наши-ты може да Ви прѣдставять другояче работѫ-тѫ, и ако щете, може да гы послушяте, а мене ако да пытате, азъ щѫ Ви кажѭ, и тѣмъ сѫщо-то да отговорите. Нъ щяли да Ви кажѭть, че ако не направите векилъ, и тии щѫть оставять работѫ-тѫ, това да не Вы смѫтява, зачтото сега ако ѭ оставять, послѣ пакъ щѫть да ѭ глядать.

Валия-тъ си отыде. За работѫ-тѫ на Артюна съ Гюмушгердана нѣма да му дойде телеграфъ доклѣ бѣ тука. За работѫ-тѫ на Маркара заповѣда да съберѫть пары-ты отъ Шерифъ-бея. А за Сарѫ-Османа заповѣда да го запрѫть и да продадѫть стокѫ-тѫ му, та да ся плати Артюну.

Вали-паша ся влада тука доста добрѣ. Намъ врьнѫ визитѫ-тѫ на другый день. Въ отношение камъ Блъгары-ты и Грьци-ты вънкашно ся показа еднаквъ, а скрышомь е показалъ, че ужь Блъгары-ты обичя повече. Тии послѣдни-ти му давахѫ софрѫ въ кѫщѫ-тѫ на С. Гешоглу. Отъ посѣщение-то си Блъгарско-то женско училище останѫлъ много благодаренъ.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Отъ Г. Золотарева имахъ писмо, нъ днесь не могѫ да му отговорѭ, зачтото имамь главоболие-то, та като гы видите кажѣте му.

2723. — Посрѣщането на императрица Евгения въ Цариградъ. Пак. 101.

Прията 11 Окт. 1869. Отгов. 14 Октов.

8 8/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н: Геровъ

. . . .

. . . .

да ви кажа сега нещо и за Евгеніа Али паша и много придворни чиновници какту и посланикатъ французски беха утишли на ченакъ калеси да чакать французската царица, тіа заспали и поставили капитанатъ да чака дохождането на Евгеніа но и капетаните заспаха и сички са пробудили потъ гржмежатъ на топовето отъ калетата испращатъ единъ вапоръ да пита защо стрелятъ и получаватъ отговоръ че царицата заминала та я поздравиха, нахокаха капетанете и дуде тржгнатъ стигнаха тука петъ часа после воврeме куга тя седнуваше на софрата сжсъ султанатъ, Г⁰ Утре пжрвіатъ драгоманинъ на посолството прави серемониета на пріемването.

денятъ като влизаше царицата и нашіатъ стасіонеръ сляваше воспоратъ но не носише посолскіатъ флагъ на сутрента са пріе дипломатическіатъ корпусъ по генераль игнатіевъ беше боленъ наместиго щаль и госпожа игнатіевъ, но въ неделя той оздраве и утиде на дипломатическіатъ вечера кояту султа-

натъ даде въ честъ на императрицата въ долмабахческіатъ дворець. разберете ако можете? асъ нищо не разбрахъ отъ такива дипломатически болести, ми са видатъ детински работи. асъ отъ петакъ до понеделникъ бехъ на біюкъ дере на госте у Гᵗᵒ Караконовски, въ неделя обедвахъ и вечеряхъ у Гᵗᵒ Золотарева и слетъ пладне ходихме та са расходихме у белградските долини, за неска посланикатъ ни тжкмеше да са присели въ Пера довечера ще самъ тамъ и ще са науча ако са слели.

а колку за вопросатъ ни беше безобразно да са яви некои си въ такова време но членовете отъ комисіата са чюдатъ какво мжти пакъ али паша отъ ка тои имъ чете тесвитатъ на фирманатъ коиту оставаше да са издаде защо толкусъ недели.

Покорно ви поздравлявамъ и оставамъ

Вашъ
Н: В: Чалики.

. . . .
. . . .

2724. — Коронувани госте въ Турско. Хаджи Иванчо въ Русчукъ да посрѣща австрийския императоръ. Рускиятъ царь иска свѣдѣния за българетѣ и тѣхната разпря съ гърцитѣ. Пак. 101.

Прието 18 Окт. 1869. Отгов. 24 Окт.

15 8/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н. Геровъ.

. . . .

Да ви кажа нещо новина немаме наследникатъ пруски и синатъ на царатъ италіански са расхождатъ по цариградъ, и утре си утиватъ, а утре слетъ пладне са очакува императорътъ австриски, алли паша и омеръ паша утидуха още въ понеделникъ какту и хᵍ Јованчо въ рухчюкъ за да го посрешнатъ.

Учаса че императоратъ поискалъ въ ливадіа некои бжлгаринъ отъ куготу да са научи сжстояніето на бжлгарето нуждите имъ и за вопросатъ одеските ни съотечественици избраха и проводиха К. Палаузовъ коиту и са вжрна въ Одесса но още не са знае. нищо отъ разговоратъ само генералинатъ е много беспокоенъ. . . . .

Вашъ
Н: В: Чалики.

2725. — Изпращане членъ за в. „Македония.“ Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 17 Октовр. 1869.

Господине Н. В. Чалики,

Притварямь Ви единъ членъ. Прѣдстойте да ся вмѣсти въ вѣстникъ „Македонія“. Кажѣте Г. Славейкову, че го проваждамь азъ, и разговорѣтеся съ него, та ако го намѣри и той, както го намирать тука благословно да ся възбуди между Славянскы-ты учены исказана-та въ тоя членъ мысль, то да ся напечятать стотина брошюры, за да гы распратимь, дѣто трѣбва. Истина, че съ таково назначение членъ трѣбва да е написанъ пò-обработено, нъ той станѫ на бързо, и не трѣбва да ся губи врѣмя, зачтото той ще пò-

лесно подѣйствува доклѣ сѫ още живы впечатлѣния-та отъ събытия-та, които сѫ възбудили тѫѭ мысль. Колко за брошюры-ты може да заплатите за отпечятанїе-то имъ и да гы донесете, та оттука да ся распратять.

Писмо-то Ви отъ 8 тоя Октовр. прияхъ. Благодарѭ за новины-ты. Азъ оттука нѣмамь ничто да Ви кажѭ.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Г. А. А. Стояновичю телеграфисахъ на 14 Окт. да сконтира илми-хаберы-ты Енисъ-ефенди.

За работѫ-тѫ на Артюна съ Гюмушя нѣма още никаквѫ заповѣдь.

2726. — Австрийскиятъ императоръ си отишалъ. Камерлохеръ въ Цариградъ. Пак. 101.

21 8/вріа 1869 Цариградъ.

Господине Н. Геровъ.

. . . .

Понеделникъ вечерта по 3 часа императоратъ си отиде и тіи слава Богу турците са избавиха отъ госте, Г^н Камерлохеръ е тука той доде да са пристави на императора си.

Поздравлявамъ ви и оставамъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

2727. — Изпраша се книга за турскитѣ реформи. Игнатиевъ ще иде въ Александрия за откриването на канала. Геровъ да се прѣмѣсти въ Цариградъ. Али паша ще издаде Ферманъ. Пак. 101.

Цариградъ 29 8/вріа 1869.

Господине Н. Геровъ.

Писмототи отъ 17 текущаго пріехъ и членатъ какту ще видите веке са е печаталь въ 48 брои какту и заржчахъ сто екземляра въ родъ брошюрки.

мнимата книга остана защо на пощата искаха 15 гроша порто.

днесъ по пощата на вашъ адресъ пращамъ ви една книга тіа дни издадена тя са занимава сжсъ реформите турски и капитулаціите тя ми са даде хедіе и бржзамъ да ви я прата да я прочетете, г ще ви купа една кояту ще ги донеса за да я имате въ библіотеката ви довечера Генералъ игнатіевъ, тржга за александріа тои ще иде сжсъ стасіонератъ ни таманъ до ченаккале дека ще доде отъ Пирей да го земе фергадата яхонтъ комендувана отъ адмираль Гутаковъ ще го придружи само ону другите въ посолството са сичките не доволни защо генералинатъ неги зима, отъ компаніата Руска са определиха три парахода коиту ще вржватъ отъ одеса право за суезь и коиту обича може да иде и са вжрни сж истіитъ пароходъ сжсъ заплата 160 рубли. Завчера асъ имахъ сжсъ генералинатъ последната аудіенціа, тои има добрината да са разговори сжсъ мене почти единъ часъ, вросъ разни работи и особено тои ми говори за васъ, тои желае вашето воскачване и като віе са воскачите, за данеби да са каже че по исканіе на турците сж променувате истото, като доде другъ консуль въ Пловдивъ ще изработи да остана асъ жерентинъ тукъ са отварва и друго место за васъ то е казначеатъ на посолството, кумуту са случиха некои си нехчастіа, та Г^н Каракановски казва че сте най способніатъ да го замените и да сте тука.

за вопросатъ генералинатъ ми каза че алли паша му сообщилъ официалнимъ образумъ че ще издаде фирманатъ, генералинатъ го попиталь да пишели това нещо на правителството си въ отговоръ да тои казаль на алли паша но да не стане като и другь пжтъ, ферманатъ горе долу ще дава тіа правдини на бжлгарете въ цариградъ ще иматъ единъ сжветъ коиту ще са занимава сжсъ бжлгарските работи и ще има право сношеніе сжсъ капіата владиците бжлгарски ако са митрополите ще поменуватъ патрикатъ ако епископа ще си поменуватъ главніатъ митрополитъ, остава бжлгарете да са споразумеатъ сжсъ патрика за место прибиваніето на бжлгарскіи синодъ. смесесените епархіи коиту Патрикатъ претендерисва че са помного обитавани отъ гржцы ще са пита множеството и пр. ч.

вчера са видехъ сжсъ аргиропуло и пакъ ма уверява че портата е телеграфисала на валіата за да види работата на артина сжсъ гюмушатъ, а колку за челтиците на али бей тіа още са мислатъ на портата, и ми са обеща въ петокъ да ми даде единъ положителенъ отговоръ.

асъ са готва за идущій торникъ 4/16 9/вр. да тржгна за Пловдивъ пресъ родосто.

Пріимете израженіето на моята почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

Днесъ пощата австриска не ни донесе писма отъ Пловдивъ и тука ще пристане. направихме прошеніе до посланика австриски.

2728. — Членътъ „попъ Богомилъ“. Ауденцията на г-жа Игнатиева у австрийския императоръ. Пак. 101.

Прията 8 Ноемвр. 1869.

Цариградъ 4 9вріа 1869.

Господине Н. Геровъ.

. . . .

. . . .

Вашъ попъ богомилъ тука смути главите на некои отъ бжлгарете особено на брумова като происхожденіе Протестанско, имахъ сжсъ него страшна препирна за да обора мненіето му, и поне го видяхъ не колебимъ казахму че е мои членъ и му са мола да пише противъ него зада му са отговора и асъ.

. . . .

. . . .

генераль игнатевъ требва да е стигналъ въ Александріа но треба да са страдале по морето защо тука владее лодосъ, и силенъ. днесъ е денятъ определенъ за отварването на каналатъ, отъ единъ пжтникъ коиту стига отъ Египетъ въ посолството, казва че имало толкусъ светъ збранъ въ александріа дету веке отели и кжщи за седене са не намиратъ ами по край морето са поставили чаджре за да пріемватъ гостето.

тука особено нещо немаме Гн Золотаревъ е малко боленъ. Гн Каракановски сжсъ куготу са виждамъ често вы поздравлява не зная ако вы расказахъ едно проишествіе куга австріскіатъ императоръ беше сжсъ султанатъ на смотратъ остенъ прокетъ воведе Гжа Игнатіевъ въ кіошкатъ на императортъ и като са свжрши смотратъ тои стана и доде да говори сжсъ Ме Игнатіевъ така що и султанатъ въ време на разговоратъ беше принуденъ да стои правъ доста време нещо което скандалиса турците поне сичкіатъ светь зжпаше на императорскіатъ кіошкъ.

Н: В: Чалики.

2729. — По направата на дѣвическото училище въ Пловдивъ. Пак. 101.

Прието 15 Юл. 1870. Отгов. 19 Юл.

Пловдивъ 13 Юлій 1870.

Господине Н: Геровъ

. . . .
. . . .

Отъ новините куиту четухме въ весниците и ніа понови немаме освенъ сокакъ лакардій.

писмотови завчерашно до Г-на Велча относително за устроиката на девическото училище куету сообщи на Стефана Гешоглу много разгневи нашите бжлгаре и даже най добритеви пріятели камене са донесуха темелете се ископаха нещо отъ кересте и кирочь беше са купило и днесъ пристана да са работи, понеже сякои пита, какъ стана работата решиха да стане общи соборъ на митохатъ за да дадатъ потребните изъясненіа, а завасъ са говори че сичко това направихте за да земете темесукатъ на отецъ протосингель отъ общината. почетухъ за джлгъ да вы обада щоту говоратъ противъ васъ. моласа на Гжа Марійка да приеме моите покорній поздравленіа децатави целувамъ.

Пріимете моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

2730. — Разправия по правене одаи въ дѣвическото училище въ Пловдивъ. Пак. 101.

18 юлия 1870.

Г-не Чалики,

Искахъ да отговорѭ тутакси на писмо-то Ви отъ 13 тоя юлия, нъ въ деня, кога да иде пощаджия-тъ, бяше мя хванжло обыкновено-то ми главоболие, та не можяхъ.

Пишете ми, че като ся съобщило Г-ну Ст. Гешоглу онова что сьмь писалъ Велчю за направж-тж одаи въ женско-то училище, разгнѣвило много наши-ты Блъгары дору и най-добры-ты ми приятели, и че казвале, че сьмь направилъ всичко, за да земж тимисюка на дѣда протосингела, и че щжть да съберѫть на метоха общи съборъ за да дадѫть потрѣбно-то объяснение.

Благодарѭ Ви за тыя извѣстия, нъ въ исто-то врѣмя щж Ви кажѭ, че всичко това никакъ не мя смжщава, а ми показва какви сж дору и онии, които наричяте мои приятели, и които знаѭть само да ся гнѣвять, зачтото не имъ помагамь да направять онова, което азъ, право ли, криво ли, нъ не го намирамь за добро.

Тѣхна милость искахж да направять одаи за дѣвойкы, дѣто щжть дохождать отвънъ да ся учять. Азъ спорядъ желанието имъ испросихъ имъ за това срѣдства, които тии нѣмахж. А понеже тая помощь не ще ся земе сега, а ще дойде подиръ нѣколко врѣмя, а одаи-ты трѣбва да ся направять сега, обрекохъ и да имъ займж пары доклѣ да дойде помощь-та. Нъ като видѣхъ, че постоянствовать да направять нѣчто, което азъ не намирамь за добро помежду друго и по причины, които, пакъ повтарямь, азъ не щж имъ кажѭ, кога сами не гы видять, теглихъ си обѣщанието за да имъ займж пары, а помощь-та, тя е вече обречена, и когато дойде ще имъ ся даде, та като искать да направять одаи-ты непрѣмѣнно, както тии си щжть, може да дадѫть сега пары да гы направять, па когато дойде помощь-та, да си гы земѫть. Нъ щѫть

кажѫть, че безъ врѣмя си зехъ обѣщание-то. Истина, че то станѫ така, нъ съ погрѣшкѫ, и погрѣшката не е моя, нъ азъ не искамь да ся оправямь, та да имъ казвамь, какъ е станѫла тя, та като имъ попрѣмине ядъ-тъ, тии щѫть видать сами и щѫть познаѭть, че не сьмь дотолкосъ безразсѫденъ.

Колко за дѣто казвали, че сьмь гы излъгалъ за да земѫ тимисюка на дѣда протосингела, то въ това истина има лъжѭ, нъ не гы сьмь азъ излъгалъ, а тии мене излъгахѫ, и азъ ся чудѫ какъ още имѫть очи да казвать, че азъ гы сьмь излъгалъ. Азъ и нѣмаше зачто да гы лъжѭ, зачтото искахъ отъ тѣхъ тимисюкъ за 30 хил. гр. а имъ дадохъ ся выка записъ за 150 хил. гр. сир. пять пѫти повече. А тии ето какъ мя излъгахѫ: ные искаме единъ тимисюкъ отъ 30 хил. гр. нѣчто, които нѣкога дѣдо протосинг. далъ на общинѫ-тѫ да съберѫть отъ Карлово. Послѣ дѣдо протосинг. вмѣсто тыя 30 хил. гр. даде за училището 150 гр. а тыя 30 хил. заедно още съ 20 хил. остави на карловци за капиталъ на женско-то имъ училище. Оттогава три годины сега иска карловскый тимисюкъ за да го даде на карловци, а тии съ днесь утрѣ все го давать, и сега на мѣсто него ми ся дали едно писмо отъ дѣда прот. до Г. В. х. Милковъ, съ което го былъ упълномощилъ на врѣмя да иска отъ карловци казаны-ты 30 хил. гр. и това писмо ми дадохѫ въ послѣднѭ-тѫ минутѫ, кога нѣмахъ врѣмя да го прѣглядамь та тука видѣхъ измамѫ-тѫ. Работата като е така, любопытенъ сьмь да . . . .

2731. — Урежда се въпросътъ за тимисюка на Кирила Нектариевъ. Стояновъ се условилъ въ София. Кой ще го замѣсти. Пак. 101.

Пловдивъ 25 Юлiй 1870.

Господине Н. Геровъ

Прiехъ вашето писмо отъ 18 текущаго, прочетухго на членовете отъ общината, въ удивленiе останаха да гледатъ да ги клопате за измама относително за темисука на оце протосингель, измама ли или погрешка станала казватъ тiа станалае между ваша милостъ и Г^ч^ Христо Гешоглу, а отъ писмото което общината прати чресъ васъ до оце Протосингела видиса ясно че никои отъ членовете не е соучаставаль волно или неволно въ тая погрешка, за това отъ ка научиха това нещо отъ вашето писмо побрзаха да са помолатъ на Г^ч^ Стефана Гешоглу да поправи това нещо акое тiа коиту като разгледа книгите и видя погрешката Вручими темесукатъ на Карловката община камъ оце протосингела отъ 40 хиляди гроша куготу ви го пращамъ тука приключенъ. а колку за стаите въ училището тiа за сега ги оставиха куга са улесни общината да ги направи. Ихтiатъ аскери по оделенiе са испраща за шюменъ.

Отъ военото поле немаме никое известiе освенъ онiа коиту ще прочитете въ Весниците.

учителятъ Стояновъ си даде оставката защото са биль главиль за въ Софiа кугату още биль тука траиковичъ а са старае общината да го намести сѫсъ Г балабановъ ако тои са не согласи да остави цариградъ, мненiето е да са помолатъ на Г^ч^ Груевъ да прiеме управленiето на училището.

Пловдивъ отъ денъ на денъ са испразнува хората са распрѫсноватъ по селата и монастирете.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2732. — Покупка коне за войската. Петръ Теодоровъ прѣзъ Пловдивъ за Одеса. Ефтими прѣдложенъ за учитель. Доротей обикаля Сливенъ и Ямболъ. Пак. 101.

Пловдивъ 8 Августъ 1870.

Господине Геровъ

Последните новини коиту добихме стигатъ до 15 Август. н: с: тіа казватъ че Наполеонъ сжсъ наследникатъ оставилъ мецъ на 14 на другіатъ день като французската воиска половината заминала Луарата прусаците нападнали на неа сжсъ силна войска но били отблжснати сжсъ гулеми пагуби но въ истото време французите испразниле нанси Стразбургь биль потъ осада. Конселидето въ цариградъ са воскагило $49^1/_2$.

тука стигна единъ полковникъ сжсъ стотина души коници тои е натоваренъ да купи коне хилядо до хилядо и петстотинъ за шуменъ. завчера въ среда стигна въ градани Г^ю^ Петаръ Теодоревъ. и вчера тржгна за едрене и отъ тамо за цариградъ и одеса.

Г^ю^ Чомаковъ пише че сжгласиль за главни учитель иеромонаха Ефтиміа Хилиндарецъ родомъ отъ Пазарчикъ тои свжршиль наукетиси въ москва усувершенствоваль са въ германіа и биль дошоль въ цариградъ за монастирски работи.

Вашіатъ сестреницъ доротеа са испрати отъ цариградъ и сега обикаля казите сливенъ гянболъ и щель да слезе и въ едрене. въ цариградъ правителството поставило по махалите и по единъ мухтаринъ бжлгаринъ за да улесняватъ бжлгарете безъ да иматъ нужда да прибегватъ до патріаршіата.

емирнаме са испратило до Валіата едренски щоту отецъ архимандритъ да са пріеме въ пловдивскіатъ мезлишъ като рухане реизи.

. . . .

. . . .

Пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

2733. — Прѣговори да се условн Хр. Павловъ за учитель въ Пловдивъ. Пловдивскиятъ български духовенъ началникъ приетъ въ меджлиса. Пак. 101.

Пловдивъ 29 августъ 1870

Господине Н. Геровъ

Като стигнахъ тука, и са взехъ за натжкменіето на Г^ю^ Хр: Павловъ, но гледамъ че нашите господиновци отбягватъ да влезатъ въ разговоръ снощи останахме сжгласни отъ ка днесъ видатъ що имъ пише Г^ю^ Чомаковъ довечера да са зבератъ за да решатъ нещо но гледамъ студенина отъ старнаимъ.

Г^ю^ Морфо сжсъ тапчилещовите деца са тука и ставатъ приговори за братовчеткаму да я доведатъ, за девическото училище.

. . . .

. . . .

заминалата сжбота отецъ архимандритъ пресустова на мезлишатъ, емирнамето са сообщи писмено отъ мутесарифинатъ на общината. Патрикатъ си даль оставката по гржчките весници.

Омоніа пише отъ 14 августа че генераль игнатіевъ казаль на алли паша че трактататъ паришки е унистоженъ и че дворатъ петербурски желае да види равенството на поданиците султански.

Моите братски поздравленіа на Гⁿ Теодораки. Покорнителни поклони на Гжа Марика децатави целувамъ и оставамъ

Вашъ

Н: Чалики.

P: S: Мутесарифинатъ въ понеделникъ тржга за узунджова две бюлука коници отъ Софіа стигнали за Узунджіова.

истіатъ.

2734. — Управительтъ пловдивски и Геровъ. Влиянието на Гюмюшгердана. Неговитѣ дългове. За желѣзния пжть. Несполуката на Бурмова. Пак. 101.

Прията 6 Мая 1871. Отгов. 10 Мая.

Цариградъ 29 априліи 1871.

Господине Н: Геровъ.

Завчера въ понеделникъ преди пладне стигнахме въ цариградъ слезухме у Гⁿ Мораveновъ дету намерихме братми и сестрами, подъ вечеръ са принесухме на кадикіеви сутрента вторникъ по причина на отхожденіето, на рускіе параходъ, и валеше силенъ джшъ, не слезухъ въ галата. вчера ходихъ пржво у гⁿ Караконовски защоту беше рано да вида посланикатъ ни, но дудету са маехъ у караконовски, тои утиде въ цариградъ на портата, а асъ са принудихъ да го чакамъ до 9 часа, въ пжрвата ауденціа разговоратъ ни беше совсемъ, изьвжрхнень, за нищо точно собствено не говорихме разговоратъ подкачи отъ управителятъ ни, тои преди да тржгне за Пловдивъ, посетиль Генералинатъ, и му казалъ че искалъ да бжде въ добри сношенія сжсъ васъ за което молилъ генералинатъ да ви пише. Генералинатъ ми прибави че тои го преопредиль противу гюмушатъ, асъ му казахъ че са въ много тесни сношенія види са ми каже Генералинатъ че тоя человекъ располага вногу средства, отговорихъ му че тои бесъ скрюпюль опотреблява секое средство, и ако го принудатъ да плати джлговети си тои ще пропадне, ами защо го не принудяватъ да плати защоту казахъ защоту нематъ управителите да зиматъ но хазната, а тіи намиратъ по многу полза Кугату тои не плаща нежели кугату тои са исплати.

питама що мислатъ у насъ за жилезніатъ пжть казахму че не верватъ да стане и ако стане само, до сарамбей ще пропадне ващо неще може да си извади нету иждивеніата на кюмуратъ, но ако са свржже сжсъ европа полза ли чакатъ, мислатъ отговорихъ, че недвижимото иманіе ще добіе цена, но че индустриата ни и тржговіата ще замини въ ржцете на френците, вжди казами че вашите здраво размишляватъ. отъ чиновницитени вчера никогу не видяхъ Ону беше сжсъ посланикатъ хитрово утиде за одесса да доведе жена си, Макіевъ коиту са кжлне въ името на брата ми, защо спасе жена му и детето му тои с IIи драгоманинъ чака женаси отъ солунъ. отъ бжлгарето не видяхъ, осмянъ моравеновците само атанасаки стояновичь.

Брумовъ вы поздравлява, тои отъ ка го сожелихъ за несполуката му ми каза че законъ направили въ министерството на вжнкашнитѣ дела бжлгаре да са не пріематъ въ служби за въ турско и му предложилу друго място тои не пріялъ, но ако са промени стремоуховъ надяваса да сполучи. . . . . .

. . . .

приимете увереніето на моята особна почетъ.

Вашъ

Чалики.

P: S: моите поздравленіа на Дра Рашко нихніатъ али паша още не видяхъ. артиклатъ въ македоніа противъ Руссіа сички мислатъ да е неговъ, и асъ го не пощадихъ вчера предъ генералъ игнатевъ.

2735. — Азизъ паша и руското посолство въ Цариградъ. Унищожени консулства. Чомаковъ и Балабановъ. Пак. 101.

Прието 7 Мая 1871. Отгов. 10 Мая.

Цариградъ 4 Маія 1871.

Господине Н: Геровъ.

Заминалата неделя на 19 април. вы писахъ.

пріяхъ писмото вы отъ 26 април. асъ втори пѫтъ посланикатъ не видвахъ, защоту чакахъ вашите рапорти за работата артинова и за наследството, за да ги носа и са разговора сѫсъ него по на пространо.

правихъ визитетиси на чиновниците на посолството куману Ону Макіевъ, тоя последніатъ занимава местото на Тимофевъ втори драгоманъ, тои завчера сѫсъ Гнъ Караконовски додоха въ Кадикію ими отвѫрнаха визитата Гнъ Куманини са сѫрдилъ защо нему обадили и молилъ ся на Караконовски да жертвува единъ денъ, та да го сѫдружи за да ми отдаде визитата, тои ми казва Караконовски не е прѫвіатъ петербургъ го умехчи и са обходи иначе сѫсъ българете.

Азизь паша са е прилепиль до нашето посолство не знамъ каква роля играе, покровителството ли наше трѫси или шпионлукъ прави за да донесе нещо на али паша та да придобіе милоста му, кояту е загубиль.

дарданелското, Варненско и видинско Вице консулство ги уничтожиха, и ще именуватъ агенте ad honores сѫсъ една малка ендемнизаціа отъ 800 руб. безь да припознаватъ други масрафъ, многу са сомнявамъ че това нещо крои Генералинатъ да направи и за нашето консулство Пловдивско, защо са уча че тая мерка е обща ще уничтожи сичките Вице консулства и ще остави само консулствата на коиту ще служатъ чиновници и другите агенства ще са управляватъ отъ особени лица.

ордините са раздадуха само на турските министри та Кямилъ паша треба за сега да има тѫрпеніе.

идущата сѫбота посланикатъ ни са принисва въ біюкдере братми Алеко утре 5/17 трѫгна отъ антивари и му са надееме до въ петокъ да е тука ако поседи и десетъ петнадесетъ дена едвамъ каде конець на маія ще си врѫви.

Принесете моите покорніи поздравленіа на Гжа Марика децата ви целувмъ.

За работитени народни незнамъ нищо повече огъ васъ сѫсъ Гнъ Стояновъ и балабановъ двашъ са видвахме, тоя последніатъ е неблагодаренъ отъ Гнъ Чомаковъ докторатъ видиса има това свойство да прави да го мразатъ коиту го приближаватъ, тои отъ некое време ще са пукне защо и алли паша не го пріима веке а това го прави да са ядосва на нашето посолство.

Пріимете увереніето на моята почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2736. — Геровъ не удобрява постѫпката на Чалики да кори Чомакова прѣдъ Игнатиева. Пак. 101.

Пловдивъ, 10 Мая 1871.

Господине Чалики,

Минѫлѫ-тѫ пощѫ не можяхъ да Ви пишѫ, както трѣбваше, по причинѫ, коѭ-то Ви явихъ, та днесь щѫ ся простнѫ повече, и щѫ наченѫ съ отговоръ на писма-та Ви отъ 27 Април. и 4 мая, които пріяхъ на врѣмя.

Въ прьво-то си писмо ми пишете да кажѭ Дру Рашку, че не сте пощадили прѣдъ Генерала Игнатьева тѣхный Али-Пашѭ (разумѣвамь Чомакова). Азъ счетохъ за по-добро да си млъчѭ, зачтото намирамь, че не сте направили добрѣ въ тоя случяй, и это зачто.

Съ прѣдположения то отъ еднѫ странѫ, то отъ другѫ, че едни-ти правили едѣ-какъ си, другы-ти едѣ-что си, прѣдложения, чясто, ако не всякога, невѣрны, сме достигнѫли до тамъ, дѣто отъ еднѫ странѫ Русси-ти мыслять за Блъгары-ты, че тии врьвять изъ незнаѭ какъвси пѫть, отъ другѫ Блъгаре-ти вѣрвать, че ужь Русси-ти не щѫть да си добыѭть тии народнѫ іерархиѭ и помагать на Грьци-ты противъ нихъ, и съ това прѣтлъкувунѥ дѣйствия-та си сѫ си омрьзнѫли помежду си, та намѣсто да глядать работѫ, сѣдять та ся осѫждать и корять едни другы. Въ таково положение на работѫ-тѫ, само зачтото нѣкои-си мыслили, че едѣ-кой-си направилъ едѣ-что си и едѣ-кой-си едѣ-какво-си, безъ да знаемь навѣрно, истина ли е това или не, да идемь да го разваляме прѣдъ другы-ты, то е все едно като да подливаме масло на огьня. И особено не е простено такова нѣщо тамъ, дѣто ся намираме посрѣдъ Руссы-ты и Блъгары-ты, и знаемь расположение-то и на едны-ты и на другы-ты, та трѣбва да имъ объясняваме работы-ты, както, что е наистинѫ, за да не гы прѣтлъкувувать за да ся гонять едни другы, и така да нащрьбявать народны-ты интересы.

2737. — Игнатиевъ не е благодаренъ отъ вѣстницитѣ. Членътъ на в. „Македония“. Ивановъ се годилъ. Пак. 101.

Прието 22 Мая 1871. Отгов. 24 Мая.

Цариградъ 18 Мая 1871.

Господине Н. Геровъ

Отговарямъ на писмото вы отъ 10 текущаго.

Благодара за сѫветете относително за Чомаковъ, асъ предъ Генералинатъ лично на никогу ненападнахъ, но понеже тои ми са оплака че грицките вестници нападатъ на него по причина на вопросатъ ни, и като знаехъ че въ посолството беха закачени отъ членатъ на македонія, по тая причина казахму че неструватъ никое вниманіе нету грѫцките нету нашите весницы коиту са пишатъ отъ хора дету179 179 179 нематъ никакѫвъ тактъ политически. . . . .

Намирамъ се въ гулемо затрудненіе сичките отъ посолството живеатъ въ біюкдере а асъ самъ въ Кадикію утивамъ до беоглу но ненамирамъ никуго, а за да ида въ біюкдере за да остана тамо времето е тій не постояно и хладно що са буя дане истина нящо и са побола.

Годявката на Г-нъ Ивановъ знаехъ но небеше още офіціална, тои сѫсъ заминалата поща писа на Генералъ Игнатіевъ зада иска изволеніе, но ако известіатами са точни Генералинатъ не видя сѫсъ добро око тая годявка. Г-нъ Хитрово стигна и заминаліа петакъ посланикатъ пригласи сичките руски поданицы и му ги пристави. братми Алеко сѫсъ женаси идетенцето си стѫгнаха тука 14 того и са готватъ на 4 юніа да трѫгнатъ за беирутъ.

Портата готви некоси до 40 нишани за посолствените чиновници и петербургъ . . . .

Вашъ
Н: Чалики.

2738. — Али паша иска екзархийския уставъ. Избиране екзархъ. Панаретъ и Паиси пловдивски. Пак. 101.

Цариградъ 1и Јулiи 1871.

Господине Н. Геровъ

Писмото ви отъ 24 Мая прiехъ . . . .
. . . .
. . . .
нашите ми са оплакватъ че генералинатъ имъ бржка работата че иска Българете да именуватъ столицата вѫнъ отъ цариградъ асъ имъ забележихъ че по ферманатъ екзархатъ бѫлгарски ще прибивава времено въ Цариградъ какту Јерусалимскiатъ. знаете че представителите беха дали прошенiе и искаха да имъ са позволи да изберàтъ Екзархатъ въ сѫбота али паша имъ прати известiе да побѫрзатъ да му сообщатъ уставатъ защоту преди го изгледа неможе имъ позволи да изберàтъ ексархатъ.

сѫсъ челеби георгаки говорихъ за есатъ ефенди топалинатъ. министратъ на тѫрговiата промени мненiе и решенiето си защоту есатъ ефенди са рекомандоваль при алипашовите деца пресъ некои си ниxенъ слуга, гои е веке въ гра̀датъ вы ще си даде ли оставката, какту са обеща хачи арифага коету не вервамъ, или не, та да вида да поговора на Генералинатъ. Пре: св: Панаретъ сѫ даде оставката отъ Пловдивъ и паисiа остана безъ конкюрансъ тои отступи на Пловдинците да изберàтъ куготу обичатъ за епископъ неговъ, а за това ни требе некои достоенъ ученъ монахъ за да пѫлни очи въ Пловдивъ.

Прiимете моята совершена почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2739. — Игнатиевъ ще отива въ Кримъ при императора. Българскиятъ въпросъ се протака. Патриархътъ си далъ оставката. Неговото слово. Пак. 101.

Прият̀о 11 Юния 1871. Отгов. 14 Юн.

Цариградъ 8 Иунiй 1871.

Господине Н: Геровъ.

Писмотовы отъ 31 Мая и 2 Юнiя прiехъ, последното толку вчера, и понеже днесъ посланикатъ има курiеринатси, утре ще иде въ бюкъ дере за да му вруча приключенiатъ вы рапортъ че чирпанската артинова работа. заминалiатъ петакъ бехъ въ бюкъ дере тоиси денъ испратихме Гⁿ Кумани за Вiена коиту ма натовари да вы принеса неговите поздравленiа тои ще са вѫрне каде средата на Юлiа кугату императорътъ слезе въ Крѫнъ, защоту Генералинатъ са готъви да иде тамо. . . . .
. . . .
. . . .
за черковнiатъ ни вопросъ тiѫ стои представителитени са сѫкаллисватъ защо имъ са недава позволенiе да изберàтъ екзархатъ, вселенскiатъ патрiархъ си даде оставката въ неологосъ е словотому камъ смесенiатъ соборъ, това слово е много любопитно за остротата му камъ екзархатъ бѫлгарски и уничтоженiето па църквата, курiе д'орiанъ му прави единъ кратокъ но резакъ отговоръ и доказва че сичката гюрултiа патриишка е че неможе веке да скуби бѫлгарето.
. . . .
Прiемете уверенiето на моята совершена почетъ.

Вашъ
Чалики.

2740. — Да се спре нѣкоя работа. Димитръ Македонски нападнатъ отъ гърци. Дриновъ прѣзъ Цариградъ за Пловдивъ. Пак. 101.

Прието 19 Юния 1871. Отгов. 21 Юния.

Цариградъ 15 Юніи 1871.

Господине Н: Геровъ.

Сѫсъ последната поща писмо ваше немахъ, само Г^{ѝ} Велчю ми пишеше че вiи бехте отишли за неколко дена въ Карлово.

посланикатъ ми говори за вашіатъ телеграфъ, има натовари да вы пиша да положите сичките си стараніа за да предупредите това нещо да не стане въ истата мисль тои телеграфиса въ Букурещъ. това нещо за което обадихте посланикатъ, ету какъ го зная асъ некоиси отъ тезъ утишаль въ одесса и искаль подѫржаніе но тіа му отказали и строго му запретили. . . . . .

. . . .

. . . .

въ сѫбота като зарезаль патриханата патрикатъ и си утивалъ дома си, на фенерското скеле са намерилъ сѫсъ другиго бѫлгарина учителятъ димитаръ македонски, тои си говорилъ съ другаратси и некоиси грѫкъ коиту ужъ разбиралъ бѫлгарски, му казалъ защо да пцува брадата на патрикатъ македонски му отговорилъ да неса брѫка на работи коиту неса негови и до толкува езикъ кугату не знае, тіи са припречкали, македонски сѫсъ другарина дрѫпнали въ кафенето и тамъ дету седели виждатъ талпа подбуната отъ грѫкатъ кояту го нападва, нетребеше веке думу тои са брани сѫсъ бастунатъ доде му са строши и бѫде добре на блѫсканъ, защо кои сѫсъ карекли кои сѫсъ дѫрво кои сѫсъ какво му падна въ рѫка удряха вросъ бѫлгаринатъ. кога пристигна куллукатъ и го отѫрва и го доведоха на полиціата утрента го пустиха, и днесъ следува истиндакатъ. свѫдетелете са сички фенерліи и соучасници, и после какво ще прави човекъ отъ ка еде лобутъ коиту не излява веке, и куга става сѫсъ смущеніе сокашко.

Г^{ѝ} Дриновъ беше тука тои за днесъ са готвеше да трѫгне пресъ Родосто за Пловдивъ и отъ тамъ за отечеството си.

Одеските бѫлгаре писаха на Генераль Игнатіевъ и горко му са жалуватъ че тои потпомага на грѫците противъ бѫлгарете това многу го расѫрдѫ, и тури Караконовски да имъ пише че тіа са измамени, дриновъ казва на Генералинатъ че обшото мненіе въ Русіа е камъ бѫлгарете и че треба работата да са свѫрши въ нихна полза. . . . .

. . . .

. . . .

Пріимете моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2741. — Да се снеме копие отъ хрисовула на Бачковския монастиръ. Станиславъ да копира портрета на Александъръ Шишманъ отъ стѣната на гробницата въ Бачковския монастиръ. Пак. 101.

Прието 10 Юлия 1871. Отгов. 12 Юлия.

Цариградъ 6 Юліи 1871.

Господине Н. Геровъ

. . . .

. . . .

четвъртакъ 1^{и} того надвечер стигна въ градатъ ни Г^{ѝ} Ивановъ тои слезе у кѫщата на годеницата си въ искюдаръ сутрента петакъ са видяхме у бiюкъ

дере, той изляваше отъ у посланикатъ като влявахъ асъ, исъ после са намерихме у Каракановски и си сѫобщихме горѣ долу разговоретини сѫсъ посланикатъ Г^ⁿ Ивановъ каза днесъ Генералинатъ ще прати къ чорту Едренското и пловдивското консулства . . . .

Посланикатъ на идущіа вторникъ ще врѫвѫ Г^ⁿ Кумани коиту ще го намести чакаса тая неделя, Г^ⁿ Ивановъ тоже са готви да врѫви въ Петербургъ идущия вторникъ. до неделя ще врѫви и Г^ⁿ Ону алли паша колку и да уверяватъ лекаретему че утива по добре но видиса че отъ денъ на денъ по ослабнова гулемците хфанаха да са приварватъ кои да го намести. . . .

Г^н Чомаковъ ми са моли да ви пиша какту и тои пише на общината Пловдивска да употребите секо средство да можемъ да се добіемъ едно копіа о т а н т и к ъ отъ хрисовулатъ на бачковскіатъ монастиръ, какту и да са припише отъ станислава портретатъ Александръ шишманъ коиту беше написанъ на бачковската гробница на стената за издържките коиту станатъ ще ги направи общината . . . .

Пріемете уверенiето на моята почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2742. — Закана на Игнатиева да прѣмахне пловдивското и едренското консулства. Пак. 101.

Прието 25 Юлия 1871. Отгов. 29 Юлия.

19 юліи 1871 Цариградъ.

Господине Н. Геровъ

. . . .

вчера са венча Г^ⁿ Ивановъ въ черковата руска въ біюкъ дере въ предсуствіето на сичките чиновници, видиса да самъ салошо илразилъ въ преидущетоси, не Генераль игнатіевъ е казалъ на Г^ⁿ Иванова, че ще прати къ чорту едренското и пловдивското консулства, но Г^ⁿ Ивановъ го каза мене отъ ка си сообщихме що говорихъ асъ и що говориль тои на Г^ⁿ Игнатевъ, Г^ⁿ Ивановъ разумяваса че оня денъ ніа развалихме кефатъ на Генералинатъ сѫсъ нашите весма искрени изясненіа.

Генералинатъ утива сега за сега въ Кіово сѫсъ надежда ако слезе императоратъ за въ крѫмъ да го види но ако та императоратъ не слезе за въ крѫмъ може тугисъ да иде и въ петербургъ, ако узная нещо ще вы го пиша.

Пріимете израженіето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Чалики.

2743. — Геровъ има отпускъ да иде въ Петербургъ. Игнатиевъ не го пуща. Черковниятъ въпросъ и промѣнитѣ въ министерството. Паиси пловдивски боленъ. Пенсия на Георгаки Чалоглу. Пак. 101.

Прието 25 Септ. 1871. Отгов. 27 Септ.

Цариградъ 21 7/врія 1871.

Господине Н. Геровъ

На 14 текущаго ви писахъ за узунджова право по пощата пріехъ писмото ви отъ 13 на тоя месець. Въ петакъ видвахъ Генералинатъ тои ми каза че за отпускато коятy искахте, да идете въ петербургь, дозволеніето е дошло,

но тои още не вы е далъ позволеніето за да отсустувате, и треба да имате малко тжрпеніе че следнеколко дни ще вы го даде може да знаете че и Г^о Ону беше въ конца иулія добиль отпускъ но още неможа да тржгне, и то причината беше избраніето на Патріарха. Генералинатъ коиту има гулема надежда че новіатъ патріархъ ще свржши бжлгарскіатъ вопросъ, мисла да е причината дету бави да вы даде позволеніето да отсуствовате отъ Пловдивъ, или по-добре да кажа да не сте въ петербургъ въ това време, докле да види кои пжтъ ще земе работата. завчера блжгарете дадуха мюзекере на Серверъ паша, тои имъ са отговори, че работата е свржшена, но понеже новіатъ Патріархъ показва желаніе да свржши тая работа, нека иматъ тжрпеніе още малко време, да ся изрази и тои, щоту да са не дава причина да викатъ че са тжпчатъ добрите расположенія на патрика.

Променіето на министерството което последуваха сичките главни чиновници като мющешаре башъ кетапе и пр: стана причина щоту работите вообще да останатъ назадъ, защоту неможе человѣкъ да требува единъ отговоръ за работи, за коиту слушатъ за пжрви пжтъ . . . . - . . . . .

Понеже не ми споменувате не знамъ ако сте пріели оглашеніето на централніатъ комитетъ отъ 23 юлія щехъ да вы приключа днесъ единъ листъ но понеже давамъ писмото си право на пощата оставихго за секое случай.

Г^о Паисіа Пловдивскіи е сериознимъ образомъ боленъ тои отъ неколко месеца страдае отъ лисендеріа, кояту многу го ослабе. заминалата неделя докторатъ му Г^о Чомаковъ выка на консултъ Братами и Г^о Каракановски разумявате за да не имъ са плати, между друго коету наредиха главното беше да промени климатъ и за сега да иде на островатъ, но нуждата го кара да не знае какво да прави, поговорете молависа на нашите да му внесатъ нещо извжнредно зада види да си поправи здравето, защо тая фамиліа сжсъ нашіатъ вопросъ ще исчежне цела. азизь паша са именава управитель въ кжбржзъ.

вчера единъ турчинъ ми казваше въ параходатъ че за кжръ Георгаки ще му са определи 2500 гро. маашъ за да си живее въ пловдивъ, не знамъ до колку може да има вероятностъ това нещо.

Пріимете увереніето на моята почетъ.

Вашъ
Чалики.

2744. — Прѣговори съ патриарха за опрѣдѣление границитѣ на българскитѣ епархии. Карантина въ Текирдагъ. Пак. 101.

Прият 1 Октомвр. 1871. Отгов. 4 Окт.

Цариградъ 28 7/вріа 1871.

Господине Н: Геровъ.

Сжсъ двете заминали пощи вы писахъ за Узунджова и дадухъ писмата си право на пощата на ваше име.

Сжсъ последната поща ваше писмо немахъ.

вчера до вечерта нашіатъ посланикъ беше на топханата въ стасіонератъ и чакаше дохождането на великата княгиня дагмаръ, кояту са вржщаше отъ атина, Господинъ Игнатіевъ щеше да сждружи великата княгина въ Крлжмъ и идущіатъ понедѣлникъ да са вжрне пакъ тука. Императоратъ са чакаше въ Кржмъ за други день въ четвжртакъ.

бехъ вы писалъ че нашите бжлгаре беха ходили при новіатъ патрикъ завчера въ сжбота тои беше викаль по име шесть души. тоесть Георгаки Х^ч Јованчо. Гавріилъ Ефенди Х^ч Никола Чомаковъ Гешоглу та има сжсъ них приговори, мислата на патріарха беше да са определатъ границите на бжл-

гарскіатъ Екзархатъ въ последокъ нашите му са молиха да направи една програма до де и какъ го мисли да стане, сичките наши са въ мненіе че нема нищо да стане, но такива заседанія ще правать четире петъ дуде види светатъ и особено руските какви са намереніата на патріарха.

Незнамъ ако Гн Игнатіевъ вы е пратиль вашіатъ отпускъ ако не то ще остане на вржщането му.

въ текирдага отхождающите отъ тукъ правать 6 дена карантина безъ да има заведеніе карантинско, ніа са маемъ майками иска да си са вжрне въ Пловдивъ ніа искаме да я убедимъ да остане зимасъ тука да видимъ ако ще сполучимъ. . . . .

пріемете моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

бехъ ви писаль да кажете на Гн Велча за ревю де демондъ да каже на читалището ако го пріематъ да са отговоратъ но сжсъ погрешка бехъ вы казаль че беше пратена отъ тукашното читалище, тя е пратена отъ Гн танасаки Стояновичъ за въ даръ на читалището ни.

Истіатъ.

2745. — Патриархътъ на визита въ екзархията. Прѣговори съ него. Серверъ паша и прѣдставителитѣ. Пак. 101.

Прието 9 Окт. 1871. Отгов. 11 Окт.

Цариградъ 5 Октомвріи 1871.

Господине Н. Геровъ.

Сжсъ заминалата турска поща на 28 миналого месеца вы писахъ,

Вашето писмо отъ 27 7/вріи пріехъ. бехъ вы писаль че генералинатъ утиваше за Кржмъ сжсъ великата Княгиня дагмаръ и точно тои утиде, на отхожденіето си тои са обеща следъ недела да си доде, но, не вервамъ, защоту князатъ сжрбски едвамъ ли ще стигне въ конца на тая неделя въ ливадія и мисла че неговото присуствіе при императоратъ е потребенъ докле е тамъ князатъ.

за али бей ми пишехте че Велчо ви писалъ да са раздале слухове въ Пловдивъ че тои умряль, та затова и асъ вы писахъ че нищо такова не чюхъ отъ Деленда. отъ весниците видехте че все селенскіатъ нови патрикъ ходи въ ортакію въ екзархіата дека са збраха бжлгарските владици и имъ отдаде визитата. пригласи и бжлгарете да идатъ въ сжбота (заминалат) да са разговоратъ за работата, тіа ходиха но тои немаль време да са занимава сасъ нихъ и отложили за днесъ а вчера умря сестраму, и днесъ утиде тжи, но вотъ въ що е работата сжбота вечерта Гавріаль Ефенди утишаль въ ортакію збраль владжците и представителете и казалъ имъ че на вржщането отъ патрикатъ утишалъ при серверъ паша министра на вжнкашните работи и че тои му казаль че каимакаминатъ серески му пише че тамо 5-6 души коиту са въ преписка сжсъ тукашните бжлгаре и отъ коиту са ободряватъ смущаватъ народатъ и причиняватъ главоболіе на правителството. и защо не идатъ да са спогодатъ сжсъ патріархатъ но правать главоболіе на правителството и сжсъ това нихно обхожданіе ще загубатъ и малките преимущества които имъ са дадуха. това сообщеніе направило лошо впечатленіе на сичките Гн Чомаковъ ги убодри отъ ка каза че серверъ паша нема право да говоре сжсъ тоя начинъ и неможе да обвинява никои бжлгаринъ да са занимава сжсъ ферманатъ който му е даль царатъ освенъ ако пжрво серверъ паша одржпне царскіатъ фер-

манъ и другите преставители скочиха на крака, и тжи са реши че владиците да идатъ при сервер. паша да искатъ на това нечто изясненіа. Но това щеше да стане отъ ка днесъ са видяха сжсъ патріархатъ за да видатъ и неговата уста намирамеса относително за вопросатъ въ една фасисъ много деликата защо фенеръ утива сжсъ ласкателство и сжсъ притворностъ че отступва, за да обвини бжлгарете, булакимъ да излеземе и сега сжсъ честа си.

Путници коиту утидуха за текирдага са вжрнаха за 11 дневната карантина и че нема и заведеніе карантинско има покраи морето подъ салашъ, и въ чорлу коиту иде отъ Цариградъ има карантина и то потъ чаджръ.

Вашъ
Чалики.

2746. — Българскитѣ прѣдставители смутени. Плашатъ се и отъ руси и отъ турци. Пак. 101.

Прието 16 Окт. 1871. Отгов. 18 Окт.

Цариградъ 12 8/врій 1871.

Господине Н. Геровъ

Писмото ви отъ 4 текущи пріехъ . . . .

. . . .

. . . .

бехъ ви писалъ че нашите щеха да идатъ да искатъ изясненіа отъ серверъ паша за онова щоту имъ обади чрезъ Гавріиль Ефенди, не утидуха. днесъ щеха да идатъ при патрикатъ на 3 часа и до 5 беха въ ортакію, много миса видатъ духомъ испаднали, междуни има хора коиту едните ги плашатъ сжсъ Русите а другите сжсъ турците, и тіа побржкаха конците.

Ніа смеготови да тржгнемъ но времето и особено калта ни мае сжсъ надежда че още времето ще са поправи.

пріимете моите поздравленія.

Вашъ
Н: В: Чалики.

2747. — Българетѣ въ патриаршията. Пратени чиновници на заточение. Чиновнически промѣни. Холерата вързлува въ Цариградъ. Пак. 101.

Цариградъ 19 8/врія 1871.

Господине Н: Геровъ

Писмотови отъ 11 текуща пріехъ Пловдивските новини ма благодариха, още заминалата неделя видяхъ мазаратъ за доброто на кямилъ паша още не беше са далъ, отъ тугава не видяхъ Гн Георгаки за да го питамъ за следствіата.

ата бей ви праща много поздравленіе.

завчера въ сжбота генераль Игнатіевъ доде сжсъ нароченъ пароходъ, асъ въ неделя и вчера ходихъ да го вида но не би возможно въ неделя тои прави визита на садразаминатъ вчера беше дошаль параходатъ днесъ има поща, та оставихъ утре да ида да го вида.

днесъ нашите бжлгаре са при патріархатъ да видиме какжвъ отговоръ ще имъ даде патрикатъ, зацоту заминалата неделя въ вторникъ тіа беха му начертали сжнжрете на Ексархіата бжлгарска като са прикжсне тоя главенъ вопросъ ще додатъ до другите. вчера ширвани ружди паша прежни министръ

на правосудіето какту и прежніатъ сераскерянъ за куготу казваха че се прости, са испратиха за въ сюргюнъ, бегунците въ лондра и Паришъ х^x Али щави и содружество, имъ са прости да са вжрнатъ.

тіа дни са чака азиликатъ на харджіето серверъ паша куготу ще испрататъ въ петербургъ посланикъ и маянетому е защоту не можатъ още са согласи за наместникатъ му фазли паша иска да го намести сжсъ халилъ паша Венскіатъ посланикъ защоту халилъ паша е противникъ на хедиватъ но садразаминатъ го неще за да не донесе приплетни на работите, холерата тука я има тя са е вгнездила въ разни махали кисжмпаша хаскію беикосъ сега са гяви и въ галата за миналата неделя две умряха въ сокаците С^н бенедето а сноща две на юксекъ калджржмъ, отъ тіа що продаватъ готовиге дрехи тія щоту 10 до 20 души въ разните места мратъ отъ холера, и отъ $3^1/_2$ месеци е подкачила тука какту ни пишатъ отъ Пловдивъ хачи мустафа требе да е тржгналь заминаліа понеделникъ отъ Пловдивъ днесъ 9 дни утре требе да стигне и сжсъ него имаме намереніе да си доидеме.

Г^о Ивановъ стигна тука въ сжбота отъ Віена вчера са видехме отка си починатъ малко дни ще тржгнатъ за едрене защо Госпожата му вногу е слаба. тя неотворила очи отъ болестъ въ петербургъ.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Чалики.

2748. — Садразамското тезкере за избиране екзарха наскърбило българетѣ. Недоволство отъ Игнатиева. Утѣшение отъ Чалики. Каравиасъ и гърцитѣ въ Пловдивъ. Пак. 101.

21 февруаріи 1872 Пловдивъ.

Господине Н„ Геровъ

Сжсъ заминалата поща не Ви писахъ, не знамъ ако и това мое писмо ще вы завари въ Цариградъ садразамското тескере за избраніето на ексархатъ въ което и са поменуватъ некоиси промененіа въ ферманатъ тоткусъ за смесените епархіи какту и за Пловдивъ весма оскарби сичките ни сограждане, и сички мислатъ че турците коиту諸 нематъ никои интересъ да раздробяватъ царскіатъ фирманъ, това го направиха потъ напреженіето на Не: Пр: Г^о Генерала коиту иска да утеши и спогоди на Патріархатъ, асъ едва успехъ да ги утеша малко нещо, за да не праватъ, за сега нікоя поступка, сжсъ увереніе че гржците непремено ще направатъ некои лудости и ще нарушатъ распоредеміата на Везирина тіж щоту тіа ще ни избаватъ отъ това лошо положеніе.

изверженіето на Владиците ни са чете по гржцките черкови и Г^о Каравіасъ биде клеветенъ припосолството му че са возиль по васъ, и му станаха забелешки не официални но приватни отъ страна на Г^о Рази, тіа са следствіа на рапортите коиту беше писаль той за злоопотребленіата коиту ставатъ въ общите заведеніа, и за коиту двашъ патріархатъ имправи забелешки, нещо коету ги расположи зле противъ Г^о Каравіасъ и днесъ са въ положеніе да скжсатъ сички сношеніета си сжсъ него. тіа испждиха и учителятъ богословски отъ бачковскіатъ монастиръ куготу беше пратила патріаршіата. . . . . .

. . . .

. . . .

Нашите бжлгаре въ цариградъ са са хфанале за косите, днесъ пиша на стояновичь че Чомаковъ требе да разбере че неможе да са бори сжсъ фанаріотете (разумявамъ Гавріилъ Ефенди) та нека бжде по остароженъ.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2749. — Съжаление за смрътьта на Христа Георгиевъ. По завѣщанието на Д-ръ Беронъ. Разорение острова на Георгаки Стояновичъ. Новъ грѣцки митрополитъ въ Пловдивъ. Пак. 101.

31 Марта 1872. Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ.

Слетъ двете ви телеграфе прїяхъ и писмотови отъ 16 марта асъ следъ тржгванетови отъ цариградъ не ви писахъ, защоту немаше нещо забележително да ви пиша и особено да ви не беспокоя въ жялосните приключенїа коиту ви са случиха, вїа загубихте единъ искрининъ и драги прїятель, но и отечеството губи единъ достоенъ и отличенъ гражданинъ, коиту освенъ услугите коиту и принесваше но беше за неа и едно отлично украшенїе.

донесенїетови относително за Др Бероновото завещанїе сжобщихъ на общината кояту писа потребното на Атанасъ Малеовъ, сжсъ куготу да сте са виджли въ букурещь.

Не знамъ ако бехте писали на посолството за черногорците тїи следуватъ да дохождатъ едни сжсъ тескерета като руски поданици други като черногорцы асъ отбегвамъ да имъ дамъ свидетелство за каитенїе на тескеретата имъ и следувамъ да ги улеснявамъ офисиеземанъ.

Мутесарифинатъ ни скопоса да разори адата на Г^{нъ} Георгаки Стояновичь кугату тои беше въ Видинъ, щомъ като стигна въ цариградъ тои направи да пристанатъ на тїа беха векъ си извжршиха делото, то беше за турците единъ панаиръ едно тжржество не изразимо. . . . .
вчера иринуполеосъ си утиде за цариград Патрїаршїата е именовала некоиси Неофитъ митрополитъ филипуполски и екзархъ Өракисъ драговачїасъ коиту праща за наместникъ си баща си попъ Костандинъ гржците туриха та по правляватъ митрополїата.

Прїимете уверенїето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

———

2750. — Неофитъ пристигналъ въ Пловдивъ. Даване бератъ на екзарха. Патриархътъ не приелъ екзарха. Нѣма надежда за спогодба съ патриаршията. Припознаване на екзарха. Пак. 100.

Прията 1 Мая 1872. Отгов. 10 Мая.

14 априлїя 1872. Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ.

Писмото ви отъ 31 Марта прїехъ заминалата сжбота.

. . . .

. . . .

въ неделя на вржбница стигна тукъ новїа митрополитъ филипополски Г^{нъ} Неофитъ тои е младъ на 36 до 37 годишенъ, сжсъ прїатно вжнкашно и разговоръ умеренъ и занимателенъ, на истїатъ денъ на дохожданетому направихъ визитата и тои следъ мутесарифинатъ пжрвата визита направи мене. . .

. . . .

. . . .

Въ цариградъ на екзархатъ ни бератътъ му са даде сжсъ гулемо тжржество Крихтовичь и Георгаки ефенди билоха испратени отъ негова страна да обадатъ на патрїархатъ че щель даму направи визита патрїархатъ са отказаль. . .

. . . .

. . . .

въ цариградъ нашите не са надеатъ никое спогожденіе сѫсъ патріархатъ но ще чакатъ сѫсъ не тѫрпеніе припознаваніето на екзархатъ ни отъ другите черкови и особено отъ Русіа зада подкачатъ деиствіето си.

уверенъ че ще имате добрината да направите потребните постѫпки при министерството, за да ми са даде една заплата, надаса че сполучите, защо богами Карамихаиловъ и хаджи Захаріа да пріѐматъ заплата нема са по достоини отъ мене али са правили по гулеми услуги сичко е до покровителството.

Сѫсъ поздравленіето на Христовото Вѫскресеніе.

оставамъ Вашъ

преданій
Н: В: Чалики.

2751. — Патриархътъ ще катеряса екзарха. Чака се Русия да припознае екзарха. Сръдня между Чалики и мютесарифина. Честитяване на Мухлисъ паша. Цоко Каблешковъ иска стипендия за сина си. Пак. 101.

Пловдивъ, 28 Априлій 1872.

Господине Н. Геровъ!

. . . .

. . . .

Вчера имахъ писмо отъ Гⁿ Ивановъ тои ви поздравлява и ми иска да му дамъ ваши известіа и куга такмите да са вѫрнете, понеже утре чакаме ваши писма, въ понеделникъ ще благодара неговото пріятелско любопитство като му пиша за васъ;

казахъ на велчо да ви прати днесъ окружното писмо на екзархатъ сѫсъ не трѫпеніе чакатъ нашите какъ поскору руската черкова припознае екзархатъ ни, защоту сичките са уверени че патрикатъ ще катереса екзархатъ но ако привари Руссіа та го припознае патрикятъ ще помисли двашъ преди да го направи.

Въ градътъ ни друго ново нещо немаме освенъ азиликатъ на молатани, и избраніето на нови членове межлишки.

бехъ ви писаль за препирнята коятy имахъ сѫсъ мутесарифинатъ тои видиса че ми дрѫжи сѫрдня и на великденъ не доде да ми прави визита, но и асъ веке нестѫпѫхъ при него, а за работите пращамъ артинатъ.

На мухлисъ паша писахъ и го честихъ за именованіето му въ Едрене въ писмото му казахъ че ако за кѫснехъ малко нещо надявахса скоро че ще са вѫрнете та да имате сами това удоволствіе, но като видяхъ че ще закѫснеете и проч: . . . .

. . . .

. . . .

Гⁿ Цоко ми са моли да ви пиша и помола да са постараете да приготвите некоя стипендіа за синму куготу весма желае да прати да са изучи въ Руссіа.

Пріимете израженіето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

P: S: братски поздравлявамъ Гⁿ Костаки Кесякова куготу мола да ма не забуравова.

2752. — Радость за провъзгласяване независима българска църква. Рускиятъ синодъ съгласенъ съ екзарха. Пак. 101.

Прието 25 Мая 1872.

Пловдивъ 12 Маія 1872.

Господине Н. Геровъ.

Днесъ ви пиша само за да не сте бесъ мое писмо защоту отъ тукъ некоя новина немаме, ако хчитате за новина че завчера стигнаха тукъ николчо Тапчилещовъ сжсъ женаси Гжа Теофану и щеркаимъ. и че вчера празнувахме деня на нашите просветителе сжсъ истото тжржество но сжсъ по гулямъ отъ други години калабалжкъ, но новината кояту вчера правише да трепеще радосно секое сжрце бжлгарско, и кояту непремено въ истіатъ часъ беше стигнала и въ Петербургъ че екзархатъ ни сжсъ другите народни пастери служиха въ черквата Сти Стефано, и восгласиха бжлгарската черква независима. и екзархатъ не помина името на Патріархатъ но секое православно свещеноначалство, тука по известіата коиту имаха преди неделя самъ Чомаковъ пишеше че сичките поступки на екзархатъ ни станаха и ставатъ сжсъ согласіето на светіа Рускіи синодъ, даи богъ да е тжи.

. . . .

. . . .

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

2753. — Самоубийството на австрийския консулъ. Причинитѣ на това. Геровъ получилъ новъ орденъ. Пак. 101.

Пловдивъ 19 Маія 1872.

Господине Н. Геровъ.

Заминалата неделя 14 того месеца закопахме вашіатъ сжбратъ Гнъ Хемфлингъ тои умря ето по кое случай и коету дава причина сичките да мислатъ че тои останалъ самоубіецъ.

по новото распоредение на австриското министерство, чентрализисаха сичките Вице консулства въ едринскіатъ Вилаетъ находящиса потъ ведомството на едренското консулство.

види са че посолството беше померисало работите, на хемфлинга та заповедало на Гнъ Камерлохера да доде да ги изгледа, коиту стигна не надеино сжбота следъ пладне 13 того. сждруженъ отъ секретаратъ си Гнъ Вонапаче и слезе на ханатъ пратилъ та викалъ хемфлинга затворилиса въ одаятаму и имали джлги разговоръ, за вчера хемфлингъ си утишалъ дома си и после пакъ дошалъ при камерлохеръ и проводили вечерта заедно на полъ нощь са разделили камерлохеръ утишалъ да спи у нила а хемфлингъ са вжрналъ дома си дету намерилъ Віенската поща че беше дошла, следъ испращането на пощата секои си утишалъ да спи, след малко Гжа Рубановичъ отъ пенджиератаси повикала кавазинатъ и го пратила да вика Вентила Тои са борилъ около единъ часъ сжсъ умирающіатъ и като видялъ не возможноста да му помогне той обадилъ на камерлохеръ и на Владо да долатъ тіа го намериха въ последното хрипѣніе.

докторете казватъ че тои умрялъ отъ сжрцеболъ, а светатъ казва че са утровилъ камерлохеръ тоя чяса исхфирли дрехите на Гжа Рубановичъ и тури сичко потъ печатъ. тя са принесе у нила. неделя по 11 часа надвечеръ го занесуха на черковата а въ понеделникъ рано го погребоха.

Освенъ вжнкашните борджове той злоупотребиль и канцеларските депозити и пощата.

прошеніата агопови са намиратъ въ ржцете на камерлохеръ пратени му отъ посолството. . . . .

. . . .

. . . .

Вашъ

Н: Чалики.

Гⁿ Костаки стоиловъ са натовариль отъ Гⁿ Каракановски да поздрави Гжа Марика за вашіатъ нови ординъ, Віи не ни пишете нищо.

2754. — Честитяване Герову новъ орденъ. Доситей минува къмъ българетѣ. Нови български митрополити. Доротей и патриархътъ. Противоречие между азиатския департаментъ и цариградското руско посолство. Пак. 101.

26 Мая 1872 Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ

Пжрво ида да Ви честита за новіатъ орденъ, какту ми пише Гⁿ Каракановски тое корона, видиса прибавена на некои отъ ординните носите, той белекъ е стигнжль въ Едрене и днесъ пратихъ гюванчо да го донесе сжсъ другите депеши отъ посолството, и тіж ще имамъ честа да ви го вруча асъ. . .

. . . .

. . . .

архимандритъ доситеи первіатъ писаръ на синодатъ на вселенскіатъ патріархъ коиту беше си далъ оставката, и примина прі екзархатъ вчера са ржкоположи въ архіепископъ и са именова митрополитъ самоковски, Иларіонъ макаріуполски са провосгласи митрополитъ турновски иларіонъ ловчански Софиски.

Отъ телеграфчіите са научихъ, че патріархатъ искаль отъ доротеа отговоръ на пригласителното си писмо а той му отговориль, че отговоратъ да тржси отъ бжлгарската ексархіа.

Каракановски ми пише че въ посолството са зехиръ зембелекъ противъ бжлгарете а віа пакъ въ писмото си отъ 10 Мая ми казвате че въ азиятскіи департаментъ всичкы-те ви посрѣщнали съ честитяваніе за екзархіатани и че още не бехме срещнали въ петербургъ никуго да нени съчювствува, ету работи не понятни за насъ и ще излезе точно щоту лани бехъ казаль на генераль игнатіевъ че пропорціите са тж гулеми между руссите и бжлгарето щоту никугашъ неможе да разбереме единъ другиму.

Прінмете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

2755. — Зимане-даване съ Гюмюшгердана. Славейковъ затворенъ. Печатницата му закрита. Дири се и Икономовъ. Митхадъ паша и екзархията. Пак. 101.

12 августъ 1872 Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ

Писмотови отъ 6 текущаго сжсъ три полици отъ 510 лир. турски вросъ гюмушгерданатъ донесеми куріеринатъ Јованчо. немиказвате тіа пари като са

сберать какво даги правимъ видиса че немахте надежда че ще са платать, какту и асъ са почюдихъ куга ни са плати пжрвата полица отъ 200 л: тур. кояту носяше 91 денъ срокъ тіа 200 лр. са у Гᵒ Велча и чакатъ вашето повеленіе.

. . . .

. . . .

Отъ цариградъ ми пишатъ че Слявейкова оть ка му затворили печатницата и него затворили у заптіето, че тржсили и икономовъ да затворатъ но тои побегналь въ ибраила. Казва са че тіа затвареніата самоволни бесъ судъ са станали по искането на хаджи Јованчо прибавляватми че некои думи „aigr-doux„ казани отъ садразаматъ на ексархатъ даватъ да са разбере че митатъ паша иска да командува на бжлгарете сжсъ терорнзмъ негова стара система.

въ градатъ ни владее совершено здраве освенъ обикновените на това време тешки трески.

Пріимете увереніето на моята отъ лична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

понеже ще идете за Сᵗᵃ богородица въ калоферъ оставаме за да ви додемъ въ конецъ на идущата седмица.

2756. — Мутесарифинътъ свалень. Митхадъ паша рови. Бурмовъ и екзархътъ. Балове и прѣдставления въ посолствата. Работитѣ на екзархията и съвѣтътъ. Пак. 101.

Цариградъ 9 февруаріи 1874.

Господине Н. Геровъ.

Стигването ми тука ви обадихъ по телеграфатъ, коиту треба да ви е стигналъ весма кжсно защоту щомъ стигнах тукъ въ понделникъ на сутрента хвана такава една буря и снекъ щоту не само сичките телеграфе и жилезницы са прикжснаха, но още и въ цариградъ за три дена съобщеніата беха престанали и чаршіата беше затворена.

вчера 8/20 ви телеграфисахъ, за азилакатъ на мутесарифинатъ ви, мислихъ че още немаше никои въ градатъ ви известіето, асъ вчера петакъ като правихъ неколко визити по турците, тіи ми казаха паденіето на мутесарифинатъ ни и ми дадуха да разбера че той като митатъ паша са беше туриль да разбржка блжгаре и гржце, за да докаратъ приплетни на министерствого, и ми са обещаха че на новіатъ мутесарифинъ, ще са дадатъ строги наставленіа.

завчера четвжртакъ посетохъ ексархатъ при него намерохъ Гᵒ Панаретъ, Стояновичь, Цанковъ, и балабановъ, питахъ ексархатъ, предъ сичките, ако е исгина че брумовъ преди неколко месеца, му е даль една програма за спогожданіето сжсъ патріаршіата, то ми каза че такова нещо не существува, а само лани ставаха сжсъ брумовъ разговорки, и нищо друго, тугисъ му казахъ защо са пржскатъ дакива думи по вжнъ, и смущаватъ народатъ, немамъ известіе каза ми ексархатъ.

сжбота вечеръ 2 того имаше блистателенъ балъ въ театратъ кадикюилисъки дету преминахме ноща, на сутърента неделя въ посолството ни имаше театрално приставленіе и следъ преставленіето хоро и супе отъ министрете беше само Рашидъ паша седяхме до 5 часа следъ поль нощъ на другіатъ денъ понеделникъ официаленъ балъ въ францускоото посолство, сичките министре и посланицы присуствуваха сжсъ новіатъ везиренъ, асъ бегахъ на 4 часа преди да се подкачи супето отъ посолството ни са отличаваше мадамъ макіевъ сжсъ вкусната си тоалетъ и впудрената коса бели като снекъ,

вторникъ видехъ Г^о^ Нелидовъ, за работите ни, но той още не беше чель депешете ви, нету декретарисалъ, по причина на карновалете, утре имамъ намереніе да ида въ пера да вида що правать но вервамъ че едатъ блини. поправленіето на жилезницата не е още свжршено.

ексархиските ни работи, не утиватъ добре, може битъ да пишатъ въ Пловдивъ че советатъ ексархиски са потвердилъ отъ правителствпто то не е истина, видиса че ексархатъ куга говори сжсъ министрете не разбира що му казватъ, но и тіи правать лошо дету му говоратъ сжсъ фразове дипломатически и го побржкуватъ.

Госпожа Марика покорно поздравлявамъ децатави целувамъ

Вашъ
Н: Чалики.

---

27 7. — Дружество Св. Кирилъ и Методи въ Одеса отпуща стипендии за югославѣнки. Ще бждатъ възпитавани по особенъ начинъ. По прилагане фермана. Да се не бърза съ истиляметѣ. Пак. 101.

Прието 6 Марта.

Цариградъ 4/16 Марта 1874.

Господине Н. Геровъ.

Писмото ви пріехъ, Генералинатъ ма прія по своята обикновена любезность весма добре, држжама повече отъ часъ, и разговаряса за разни примети особено за блжгарскіатъ.

тои ми каза че одесското славянско общество С^т^ Кирила и методіа, решило да воспитва 13 момичета отъ югославіанските въ особено заведеніе, подначинъ малко по насински, само ще утиватъ въ енстітутать за да следуватъ уроците и воспитаніето ще става въ заведеніето, хазанско воспитаніе а не за да блистатъ въ обществото. тои има любезноста да ми даде уставатъ коиту му беше испратенъ злато повезонъ, и ми поручи да не го поквара нещо че е означенъ за великата княгина.

ще прочетете въ Векъ че министерството решило да са испжлни ферманатъ, и поручи на харчіето да вика Патрикатъ и ексархатъ и да имъ каже да са спогодатъ за 10^и^ членъ, а ако не правителството, ще направи истилямете на сичките смесени епархій и по истилямете ще даде конецъ.

Патрикатъ и Ексархатъ са викаха.

Вчера говорихъ сжсъ Г^о^ Чомаковъ а тои ми са моли ако ми е возможно да убеда Г^о^ Игнатіевъ, а братъ ми Рашитъ паша да не бржзатъ за истилямете, защоту македонските епархіи неса сички приготвени та ще загуби ексархіата многу епархіи асъ му са обещахъ да деиствувамъ по че не вервамъ ца сполуча, защоту воистина самъ въ противно мненіе, ако неколко епархія множеството иска да е сжсъ патрикатъ нека да е това на немеша совсемъ мисла, куга успеатъ та си отворать очите нека подкачатъ борбата.

Новіатъ ви мутесарифинъ не можахъ да говида, не ми го похвалиха. . . . .

Г^о^ Макіевъ ми са моли и асъ Ви са мола да му пратите шаекъ за единъ костюмъ то есть около 10—12 аршина, като оня вапсаніатъ дету пратихте лани на Г^о^ Губастова, то са разумява че ще е за моя сметка.

днесъ дома не пиша мола пратете известіе на маикамн че сме дома синца добре и сжнца и целуваме ржката.

Вашъ
Н: Чалики.

2758. — Пратени портрети за юбилеенъ албумъ. Разни новини за Турция. Пак. 1 .

Пловдивъ 17 Августъ 1874.

Господине Н. Геровъ!

Вчера пріехъ вашето писмо сѫсъ приключеното до Гⁿ Тепловъ, и по ваша заповедъ извадихъ отъ албоматъ ви портретатъ ви и единъ мои ги приключихъ въ писмото и ги дадухъ на пощата, по като брѫзахъ немахъ време да му пиша нему два реда . . . .

Мутесарифинатъ ни още заминаліата сѫбота, утиде за Чирпанъ дету преседя единъ денъ и утиде за загора и Казанлѫкъ, щеше да са мае една неделя ну още го нема

бизантисъ паше че рускіатъ агентъ въ акри за куготу беха казали че беше пратилъ циркуларатъ, иска удолетвореніе отъ оніа коиту са я фабрикували, и публикували за това видиса че правителството е повикалъ Кямилъ паша Јерусалимски мютесарифинъ да доде въ Цариградъ.

Казваса че правителството е заключило заемъ отъ 40 милиона лири, и потая причина гусуфъ бей маліето го воскачиха на степенъ, мюшюринъ, и на везиринатъ ще са даде великіи кордонъ отъ османіето, и видиса че сичко това е истина защоту фонтовете са качиха акчіитена джилезницата казаха отъ $115^1/_2$ до 116, така и другите фонтове.

тука нищо ново немаме поздравите молависа Гⁿ Тодораки Госпожа Марика децатави целувамъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2759. — Мнѣнието на Ону за положението на българетѣ. Ново министерство въ Цариградъ. Вършене вѫтрѣшни работи. Пак. 101.

Прието 19 Апр. 1875. Отгов. 26 Апр.

Цариградъ 16 Априліи 1875.

Господине Н. Геровъ

Завчера въ сѫбота стигнахъ Въ Цариградъ, въ понеделникъ придадухъ депешите ви на Посланикатъ, то ги не чете предъ мене, защоту са разговарваше, па имаше и пощата та неможехъ дѫлго време да стуя при него. вчера правихъ визита на Гⁿ Ону, тои ми каза че не е согласенъ сѫсъ вашето мненіе че гоненіето днесъ е по гулемо отъ напрешъ, и че тои прави това приключение по положеніето нравствено и материално коету е хилядо пѫти по добро отъ що беше преди десетъ годинъ.

Научихтеса промененіето на министерството, говори са, за Решидъ паша за министръ на иностраните дѣла и че генералинатъ работи за това нещо.

банката не пріа бюджетатъ на маліето, защоту сѫсъ сичките дубари казватъ че бюджетатъ е отворенъ отъ 12 миліона лири видяхса съ Гⁿ Каракановски и Гⁿ Макіевъ, пѫрвіатъ ма натовари да ви поздрава отъ негова страна какту и Гⁿ Тепловъ и Князъ чертелевъ на генералинатъ говорихъ за нашите работи коиту отъ шестъ годинъ насамъ гніатъ при високата порта, тои ми каза беспокоите секи денъ Гⁿ Ону да му рекухъ ще следувамъ повеленіето ви но тои може ако не му говорите віа да ма не слуша тои ми са обеща да му говори за то побрѫзаите та ми пратете рапортатъ за работата на Артина Гⁿ Губастовъ ми каза че загарлінката, подала прошеніе и искала емирнаме за Пловдивскіатъ мутесарифъ за да и са свѫршатъ работите. но не видяхъ прошеніето и.

отъ неделя насамъ времето са развали, днесъ студатъ е весма чюствителенъ дету съ кюрковете седимъ въ дома.

мама и братъ ми ви поздравляватъ . . . .

Васъ же мола да пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2760. — Да се приберат писма и да се изтриятъ надписи отъ побръканъ консулъ въ Едрене. Пак. 101.

Прието 2 Мая 1875. Отгов. 4 Мая.

Цариградъ 1[и] Маїя 1875.

Господине Н. Геровъ

Вчера 30 Априліа ви писахъ днесъ заранта ходихъ у Гн Ону, за да поговоримъ за работите, но той нема време, защоту генералинатъ са готви за бруса, довечера следъ вечера, ще са качи въ параходатъ Томанъ сжсъ бабаси и две деца, а женаму сжсъ малките деца ще остане тукъ, Генералинатъ ми каза че щелъ са вжрне въ понеделникъ, а княгината ще остане тамъ.

Гн Ону ми поручи да ви пиша че Гн Варламовъ като ся побржкалъ въ Едрене, тои написалъ едно писмо въ коету излага своята лудостъ за което писмо тои е весма беспокоенъ, че може да падне въ ржцетѣ на правителството и да го изгонатъ исъ службата. за това иска да са вжрне въ Едрене за да прибере тая книга и разни други луди забележки, коиту е писвалъ то на книги то по трапезите и стените за това ви са молатъ по стените по трапезите щоту откріете да са избрише а на книги отгоре писано да ги приберете въ единъ пликъ подъ неговъ надписъ и да ми го испратите да му го дамъ чересъ Гн Ону.

За писмото за коету ви поминахъ коету тои е и подписалъ не помни добре де го е турилъ, но мисли че може да го е турилъ Въ книгите Сводъ законовъ.

сжсъ Гн Губастова са видехме днесъ заранта казахму щоту ми пишете и че щелисте на дугіатъ денъ да му пишете но тои писмо още не беше пріелъ.

Гн Ону ми зарача въ сжбота часа по десетъ френски да ида да го намера сжсъ Гн Макіевъ за да са разговоримъ и туримъ въ редъ работите.

Пріимете увѣреніето на моята почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2761. — Парична помощь отъ банкиери. Отношението на българската община. Пак. 101.

Прието 18 Мая 1875. Отгов. 19 Мая.

Пловдивъ 17 Маїя 1875.

Господине Н. Геровъ

Завчера въ четвжртакъ благополучно стигнахме тукъ, и намерихме сички, пріятели и домашни въ добро здраве. днесъ вашата Госпожа ви пише.

Вчера молата доде въ Консулството та прави визитата на отхожданието си, натоварима да ви принеса неговите поздравленіа, тои днесъ тржгна за градатъ ви . . . .

четата банкіерска пратила до мутесарифинатъ ни 230 лир: тур. да даде 110 на турските училища. 30 на бжлгарете 30 на евреите 30 на ерменците и 30 на павликянците. направихъ забележка на нашите че требаше да са не унижатъ да пріиматъ 30 те лири а требаше ла са отговоратъ сжсъ едно благодателно наклоненіе а колку за тридесете лири нека тая милостиня я дадатъ на некое сиромашко заведеніе.

вногу удобриха мненіето ми но беха зели векъ парите, и дали расписка на мутесарифина щеха да правать и благодарително писмо, но го оставиха. но и то немиса виде прилично отъ ка пріеха парите.

Вчера са видяхъ сжсъ мутесарифинатъ ни вручихму писматави, въ разговоратъ тои обикаля за да отворе, дума за дету беше ми са молилъ за ординатъ руски да говора на посланикатъ, но азъ отбегнахъ изясненіата . . . .

пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2762. — Разлори между българетѣ въ Пловдивъ. Протести срѣщу цариграждане. Сакеелъ защищава гърцитѣ. Австрийски офицеръ въ Пловдивъ. Пак. 101.

Прият 25 Мая 1875.

Пловдивъ 23 Маїя 1875.

Господине Н. Геровъ

Писмото ви отъ 19 теку. пріехъ.

Отъ завчера тукъ работите са разбржкаха, по побужденіе на Гн Груевъ, беха съставили единъ протестъ срещу жителете цариградски коиту направиха прошеніето до негово Б. Ексархатъ, раздоратъ са яви и само трима отъ епархіалните сжветницы го подписаха. сега готватъ пакъ единъ протестъ отъ еснафете тои вервамъ да са допжлни сжсъ еснафски печати.

Молата беше казалъ на некои си отъ нашите че Гн Сакеелъ секугишъ при мутесарифина е защитуваль гржците, и че единъ денъ му казаль претъ молата, че елементатъ бжлгарски е вногочислененъ а гржцкіатъ отъ денъ на денъ са умалява та затова требе да го подержава за да има съ какво да бори бжлгарскіа елементъ, вчера Гн Цоко казаль тіа неща на михалаки иличъ, и че екзархатъ като са научилъ тіа неща са оплакалъ на конте джици.

знаете че преди неколко месеца беше заминалъ отъ тука единъ австриски офицеринъ отъ пратените за географическата карта тои пакъ отъ завчера са намирва тука. мутесарифинатъ иска отъ Гн Цока гозба, и тои са готви за другиденъ въ недела да го гости въ Катуница.

щехте да ми испратите чиркуларе за моето управленіе на консулството ни но до денесъ неги пріехъ.

Пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2763. — Новъ мютесарифинъ въ Пловдивъ. Михалаки Иличъ уволненъ. Работата съ траверситѣ. Тодараки Искровъ ще пострада. Пак. 101.

Прият 25 Юн. 1875. Отгов. 25 Юн.

Пловдивъ 23 Јуніи 1875.

Господине Н. Геровъ

Въ среда 18 текущаго ви писахъ, чересъ сестра ми въ сжбота имахъ телеграфъ че тя благополучно, стигнала въ Кадикію.

Въ петакъ утрента стигна новіатъ ни мутесарифъ тосунъ паша. вчера неделя му правихъ Визита той е отъ вехтите турцы, каквоту казватъ той билъ весма старъ въ израженіата си.

и хванаха сички да го гледатъ сжсъ лошо око сжбота хасанъ бей прежнiа ни мутесарифъ тржгна за градатъ ви, той ми каза че щомъ стигне Въ едрене ще ви са обади за да са видите, неиса избавихме са отъ единъ лжжецъ.

францускіатъ консулъ Гнъ Гачіаръ дю фери е още въ Софія.

Михалаки Иличъ по височаише заповедъ го извадиха отъ службата на австриското консулство. отъ тамошніатъ австриски консулъ можа щете белкимъ са научи за причините, защоту Гнъ Закселъ не му ги казва. заваліатъ михалаки са намира въ лошо положеніе ми казва че е принуденъ да иде на друго место да тржси работа за приживеніе. Завчера сжбота пжрво и пжрво въ мезлишатъ новіатъ мутесарифинъ подкачи отъ емирнамето за траверсите, и щомъ го прочете направи мазбата куяту подписа целъ мезлишъ и я прати на таксилататъ, за да зберать парите пжрво отъ оніа на куиту още стоять илмихаберете а да обадатъ на другите коиту имаха та си ги зеха или хичь са не дали да приготватъ парите. въ емирнамето се са поминува името на тодораки и на неговата глава ще се струпя работата весма ми е непріятно да вида единъ човѣкъ на комуто брата служи въ россіа да го мачкатъ не справедливо турците но и тодораки не слуша. по горе ви казахъ за терджюманина михалаки отъ сега даже фанаха отъ правителството да турватъ хора да нападатъ противъ него. позволявате ли временно да го землеме за терджюманинъ за да не даваме воля на турците да правать какво щатъ и да унижаватъ, които са служили на консолството, ако позволявате дантеми заповедъ по телеграф.

пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2764. — Панаретъ и екзархията. Фотографически снимки на Пловдивъ и Бачково отъ Ермаковъ. Пак. 101.

18 Јулiи 1875. Пловдивъ.

Господине Н. Геровъ.

. . . .

Треба да сте чели въ денъ че понеже Панаретъ са повикалъ неколко пжти та не утишалъ въ цариградъ советатъ ексархиски решилъ да са исключи отъ Стъ Синодъ. Панаретъ като прочете това нещо са приготви да тржгне за цариградъ, и удари телеграфъ на ексархіата че тржга, тя му са отговори да чака писмата по пощата, до снощи небеха дошли.

Гнъ Ермаковъ другиденъ тржга за Едрене дету ще са по мае най вногу една неделя. той вричи на Гнъ Петаръ коиту ви испраща. двадесетъ икони отъ коиту 14 вида на градъ Пловдивъ и 6 на Бачково и Станимакъ и 4 дузини портрети на госпожата и децатави тіи сичко правать $883^1/_2$ гроша.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2765. — Запаснитѣ повикани подъ знамената. Изпращатъ се въ Ерцеговина. Затворници отъ Панагюрище. Пак. 101.

Пловдивъ 9 Августъ 1875.

Господине Н. Геровъ.

Днесъ ви писахъ заранта по карловскіи пощажіа, и ви казахъ че писмото коету ми пишехте че приключвало писмо за едрене до Г^ни^ Иванова, не бехъ го пріелъ и че сомнявахъ, да неби да беше хватено въ конака. тасъ вечеръ кжсно го пріехъ било оставено въ панаиръ ханъ у ахчіата и дадухъ на Г^ни^ Петра да даде на пощата писмото за едрене, а брхзамъ да ви пиша за да не би да са беспокоите и віа какту бехъ беспокоенъ и асъ.

за редифите ви писахъ че и двете реда са викаха потъ оружіето, днесъ ми казаха на конакатъ че ще вржватъ за ерцеговина, но още не имъ е дошлъ заповетъта по кои пжтъ по сухоли или пресъ даде агачъ.

бинбашіата на заптіетата са вжрна отъ отлукію тои добеде сжсъ себеси и петъ души. но кои и какви са са незнае защо не пускатъ да ги приближи никои. . . . .

Вашъ
Чалики.

2766. — Руско писмо за буната. Подбудително писмо на крушумъ-ханъ. Викатъ се редифетѣ. Запрѣнъ плѣменикътъ на Дамаскина. Търси се Стефанъ Ботевъ. Пак. 42.

9 августъ 1875 Пловдивъ.

Господинъ Н. Геровъ!

Писмото ви отъ 7 текущаго, вчера пріехъ.

въ това писмо ми казвате че бехте ми писали преди два дена, но че едвамъ истіа денъ заранта ми го испратихте, и че имало писмо притворено, за Г. Ивановъ въ Едрене, но неми казвате сж куго го испратихте, защоту това писмо до тоя часъ несамъ го пріелъ.

вчера са научихъ че правителството ушъ отъ турската поща, уловило едно писмо на Руски писано, отъ коету са научило сичките кроежи за буната.

Завчера въ среда на куршумъ ханъ на капіата са залепили едно писмо сжсъ гржцки букви турски речи по коету са викаха сички те народи турцы, бл.гаре. гржци, да станатъ противъ правителството, защото векъ са не тжрпело.

видиса чи магериса некоя интрига.

Завчера въ четвжртакъ тукъ доде телеграфъ, по коиту са заповеда, редифите и отъ двете класа да са свикатъ потъ оружіето. Тютюнджіата Саидъ Ефенди вчера го немаше тукъ а днесъ доде ще му поруча тютюнатъ, по заповедъта ви за момчетата за коиту ма питате, казватъ да са два, запреха и плиманика на дядо дамаскина ученикъ отъ Пловдивското училище коиту дошалъ отъ панагюрище заедно сжсъ стефана Ботевъ, какту и талигаджіата, защоту тржсатъ ботевъ и го не намирватъ, заптиескіатъ бинбашіа сжсъ две мюлезима са испрати четвжртакъ въ панагюрище, сноши кжсно чухъ бинбашіата са вжрналъ защо ушъ билъ боленъ. знаете че са описуватъ отъ тападжіата недвижимите иманіа нж руските поданици са исключаватъ, въ описаніе на недвижимото иманіе на баша кирчекъ синму коиту е въ тангирокъ го исключиха като руски поданикъ отъ наследството на бащиното му иманіе, мисла че требе да са направатъ поступки за тоя вопросъ.

среда ми доде единъ такриръ че единъ селянинъ отъ цалапица правалъ давіа отъ сотираки иліади, въ такриратъ пишатъ „Русіа дювлети табаасинда

едасинда булунанъ сотираки“ и: пр: занесухъ такриратъ на мутесарифинатъ, и му казахъ че Руските поданицы са испитаха два пѫти и че ни са пратили две мазбати, а защо да пишатъ тій тои неща да промени такриратъ и асъ не постоянствувахъ, да са не скараме.

Вашъ

Чалики.

имамъ важно нещо да ви сообща но не смеа по пощажіата да не би нещо пропаднатъ писмата ми какту са сѫмнявамъ за вашето. ще прата нарочно.

2767. — **Посланието на Хаджи Иванча и Блакъ-бея. Адреси до правителството. Стоката на перущичане у юстинци. Турцитѣ въ Пловдивъ омекнали. Екзархътъ посѣтилъ министра на външнитѣ работи.** Пак. 141.

Г-ну Н. В. Чалики.

Халки, 12 Августа 1876.

Вчера Ви телеграфисахъ, за да Ви явѭ за послание-то на Хаджи Јованчя и Блакъ-Бея. Тѣхна милость сѫ пратени ужь, както казвать, да испытать, истинно ли е това, что ся пише и казва за звѣрства-та, които сѫ правили Турци-ти въ отношение камъ Блъгары-ты; нъ, както ся види, тии имѫть и друго порѫчение: да земѫть отъ Блъгары-ты адресы до Правителство-то, че ужь тии сѫ благодарни отъ положение-то си и не желаѭть никакво измѣнение. Такыва адрессы Правителство-то иска да има, та, ако бы да му ся прѣдложи да даде на Блъгары-ты нѣчто, като автономиѭ, да покаже съ тѣхъ, че тии нищо не щѫть. Нъ като не е право това, то добрѣ ще бѫде да не ся давать такыва адрессы.

Личевы-ты дѣца пишѭть, че волове-ти имь были у Арифъ Пехлеванъ въ Юстинѫ и си гы искали, а той не гы дава, защото и другы-ти Юстинци не давали чюждѫ-тѫ стокѫ, что има у тѣхъ. Потрудетеся, молѭ Ви ся, да ся земѫть, ако не сѫ земени досега.

Казвать, че ужь въ Пловдивъ въ града, а не и вънъ, Турци-ти омекнѫли и зели да ся относять по̀ чловѣческы камь Блъгары-ты. Истинно ли е това? Тука Екзархъ-тъ е ходилъ завчера при министра на иностранны-ты дѣла, който го приялъ не както другъ пѫть студено, а много добрѣ, и между друго казвалъ, че трѣбва Правителство-то да направи изгорѣлы-ты кѫщи на селяны-ты, нъ мѫчно е, че нѣма пары; пыталъ также Екзарха, даде ли ся на Блъгары-ты тука онова мѣсто, что имь бѣ обѣщано.

Генералъ Игнатиевъ ся чяка тука около излѣзъ Августа. Азъ чякамь да дойде той, тогава да си дойдѫ и азъ въ Пловдивъ.

Писмо отъ Васъ нѣмамь отдавна врѣмя.

Добро видѣние!

2768. — **Лонгъ отваря училище въ Пазарджикъ. И пловдивчане искатъ потягане тѣхното училище. Вурцелъ въ българскитѣ училища. Турци първенци при Чалики. Мнѣнието на Чалики за войната съ Росия.** Пак. 101.

Пловдивъ, 22[й] февруарія 1877.

Господине Н. Геровъ,

въ Цариградъ.

Подтвърждавамъ писмата си отъ 5 и 13 текущаго мѣсеца.

Г-нъ Лонгъ въ Пазарджикъ устроява училище на Евреитѣ. По тоя случай и женското българско дружество въ тоя градъ му ся моли, и той имъ ся обѣщалъ само да му дадѫтъ мѣсто. Тѣ назарили хана на Гешоглу, нъ като нѣмали доста пари за мѣсто-то, молихѫ ми ся да имъ дадемъ помощь.

Нашитѣ, чтомъ чюхѫ това нѣчто, искахѫ да пратятъ еднѫ депутаціѭ да помоли Г-на Лонга за да поднови и тукашно-то дѣвическо училище; нъ прѣди да направятъ тѫѭ постѫпкѫ молихѫ ми ся да Ви питамъ да ли имъ позволявате и да ли завѣщаніето на дѣда протосингела не ще пострада нѣкакъ.

Когато бѣше тука Г-нъ Вурцель, ходихме заедно и въ централно-то и въ дѣвическото училище, гдѣто изгледа всичко. Наши-тѣ, понеже много пѫти имъ ся е обѣщавала помощь за училища-та мислятъ, че Г-нъ Вурцелъ е билъ испратенъ нарочно да разгледа състояніето на заведенія-та и ученицитѣ.

Князъ Шаховской не дойде тука, не знамъ да ли ся е врьнѫлъ въ Цариградъ. Г-нъ Ивановъ бѣше ми писалъ, че князъ Шаховской ималъ намѣреніе да посѣти града ни, и азъ му отговорихъ на 9й февр. да ми яви по телеграфа когато трьгне, та да излѣзѫ да го посрѣщнѫ. До днесь обаче Г-нъ Ивановъ ничто не ми е извѣстилъ.

Вчера прьвенци-тѣ отъ Турскыя комитетъ Хаджи Ахмедъ Пашя, Решидъ-Бей, Хафѫзъ-Нури единъ ефендія отъ Хаскію и единъ отъ Чирпанъ дойдохѫ, та ми направихѫ визитѫ. Между другы-ты разговори, тѣ мя попитахѫ да ли Россія има намѣреніе да почне войнѫ. Отговорихъ имъ ся, че за това нѣчто известіе нѣмамъ, нъ ако щѫтъ да имъ изразѫ мое-то мнѣніе, то е, че Императоръ-тъ желае да уварди мира, нъ, ако Турското правителство поправи управи управленіето си и уздрави за напрѣдъ да не ставатъ злинитѣ кои-то ставахѫ до днесь. „Спомнѣте, имъ казахъ, онова, что каза Императоръ-тъ на Фуатъ-Паша когато бѣше ходилъ въ Ливадіѭ да го види и посѣти отъ странѫ на Султана. „кажи на Господаря ти, че ако бѫде благодѣтеленъ къмъ хри-„стіанскы-ты си подданници, щѫ му бѫдѫ прьвыя пріятель и помощникъ; нъ „ако слѣдватъ злоупотрѣбденіята, които ся врьшятъ противъ подданници-тѣ „му христіани, братья по вѣрѫ на моя народъ, това азъ не могѫ да трѫпѭ.“ Може ли да стане съѭзъ съ россіѭ? това нѣчто не вѣрвамъ, имъ казахъ; зачто-то въ всичкѫ-тѫ турскѫ дрьжявѫ нѣма ни единъ руссецъ, кой-то да е дошьлъ за да ся ползува оть васъ, кога-то всичкы-тѣ ви градища сѫ пълни съ френци, кои-то ви оголяватъ до кокала; подкачѣте отъ чиновници и банкіери и до най долны-тѣ работы, все ся захванѫти отъ тѣхъ; А оттукъ нататъкъ щѫтъ Вы завладѣѭтъ съвсѣмъ. Може быти единъ день щете си отворите очи-тѣ, нъ ще бѫде тврьдѣ късно. Виждате Индіѭ; една тръговска компанія бѣше ся съставила въ начало тамъ. нъ днесь, ако и да има султани-тѣ си, тя е подъ Англіѭ.

Тыя бѣхѫ разговори-тѣ ни; може бы, щѫтъ гы принесѫтъ на дружество-то си.

Пріимѣте Господине, увѣреніе за отличный ми за Васъ почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2769. — Рускитѣ поданици ще бѫдатъ подъ австрийско покровителство. Праща се пашапортъ Чаликию да е готовъ. Войната неизбѣжна. По завѣщанието на Кирилъ Нектариевъ. Да се рекомендува имота Геровъ на Аделбурга. Пак. 101.

Цариградъ 2 Априлия 1877.

Г-не Н. В. Чалики,

За допълнение на писмо-то ми отъ вчерашний день идѫ да Ви кажѭ, че Посолство-то наше ще да каже на Австрийско-то посолство да пишѫтъ на Г-на Аделбурга, въ случяй на войнѫ, да земе наши ты подданници подъ свое покровителство.

Мыслѭ, че по-добрѣ щѣше да е наши-ты поданници да ся дадѫть подъ покровителството на французското консулство, но научявамся, че Г-нъ Д'Јстрия е вдигнѫтъ отъ Пловдивъ, а приемникъ-тъ му кога ще дойде, не знаѭ. За това рѣшихмы да ся дадѫть подъ покровителство на Австрійско-то консулство.

За Васъ като незнаѭ какво мислите да направите, за всякой случяй Ви притварямь пашапортъ за въ Россіѭ, нъ желаѭ да знаѭ, въ случяй на войнѫ, за дѣ мислите да ся намѣрите, та, ако потрѣбва, да Вы повыкамы.

Ные смы ся приготвили въ вторникъ 5й Априлия да трѫгнемъ оттука да заведѫ фамилиѭ-тѫ си въ Букурещъ, нъ похождение-то ни оттука зависи отъ това, какъ щѫть отыдать до тогыва работы-ты.

Днесь Ви телеграфисвамь, за да Вы прѣдупрѣдѫ, че война-та, по всякоѭ вѣроятность, е неизбѣжна, та да ся приготвите.

Въ вчерашно-то си писмо Ви казахъ, че Ви сьмь писалъ отъ Петербургъ, нъ това писмо е стигнѫло заедно съ мене и че щѫть Ви го пратять отъ Посолство-то. Днесь обаче видѣхъ, че писмо то не е испратено, та порѫчяхъ пакъ да го пратять днесь.

Въ всякой случяй пакъ ще Ви кажѭ за полицѫ-тѫ за лихвѫ тѫ за 1875—1876 г. отъ завѣщаный отъ покойный дѣда протосингела за женско-то училище капиталъ да ѭ продадете и отъ произведението й да задьржите сто лыры турскы за лѣто имамь давани за училище-то, а остатъка да дадете на училищно-то настоятелство, нъ да вземете отъ него распискѫ за всичкѫ-тѫ сумѫ, а пъкъ ако иска то Вие да му дадете отъ другѫ странѫ распискѫ, че сте задрьжяли 100 лир тур. за моѭ смѣткѫ, та послѣ когато си видимъ смѣткѫ-тѫ, чтото има разликѫ, щемъ ѭ исправимъ.

Тыя сто лиры, дѣто щете задрьжите отъ рѣченѫ-тѫ полицѫ, както и другы-ты сто лиры, дѣто сте теглили на Г-на Стояновичя за моѭ смѣткѫ, минете гы на смѣткѫ-тѫ ми, та послѣ щемь ся оправи.

Ако съ двѣстѣ-тѣ лиры (сто, що сте теглили възъ Г-на А. А. Стояновичя и сто дѣто ще задрьжите отъ полицѫ-тѫ) не ся исплаща всичко що Ви длъжѭ и да останѫть и за заплатѫ-тѫ Ви, въ такъвъ случяй земѣте още колкото трѣбва отъ Г-на Артуна Гедикова. Азъ сьмь писалъ прѣди нѣколко врѣмя на неговѫ милость, ако трѣбвать нѣщо пары за дома да даде и да гы мине на смѣткѫ-тѫ ми. Утрѣ пакъ щѫ му пишѭ, нъ въ всѣкой случяй пакъ щѫ Ви помолѭ. ако бы да излѣзете отъ Пловдивъ, да му кажете и Вие да наглѣдва кѫщѫ-тѫ и дѣто трѣбва дома за разноскы да дава. За двата сандъка направѣте както Ви пишѣхъ въ вчерашно-то си писмо и рекомандувайте особено кѫщѫ тѫ ми на Г-на Аделбурга, сѫщо гавазина Таира и писаря Веля. Незабравяйте да рекомандувате и кѫщѫ тѫ ни въ Карлово.

2770. — Положението на Чалики въ навечерието на войната. Какъ е забѣгналъ и стигналъ въ Атина. Пак. 101.

Атина 30 априліа 1877.

Господине Н. Геровъ

Вчера заранъ стигнахъ тука, по заповедъ утре заранъ Г^н Ивановъ трѫга за Букурещъ и му вручавамъ писмотоми по заповета ви, да знаете де са намирамъ, за да земете потребните мерки за мене. испина самъ не щаткій чиновникъ, но като управителъ на консолството ви, асъ са намирахъ въ едно чересвечанно опасно положеніе и едвамъ можахъ да са избава отъ турско.

По вашето сообщеніе че ще ми доде повеленіе да придамъ консолството ни, на Австрискіатъ консулъ, кугату въ вторникъ 12 са научихъ че въ

понеделникъ посолството ни беше си утишло отъ цариградъ, Г^ Аделбургъ немаше никое повеленіе още 13 въ среда Г^ д'Истріа си утиваше и го испратихме, на станціата ми каза батюсъ че воина била обявлена на вржщането си утидухъ при пашата и го питахъ ако има точно известіе че воината са обгяви, за да си вжрва, тои ми отговори че официално нема известіе а че само му телеграфисале че посолството ни си утишло и че на скоро щели му прататъ единъ регламентъ за консулствата и поданиците Руски. коету щомъ стигне ще ми го сообщи. о́тъ тамъ утидухъ у Г^ Аделберга и му са молихъ да телеграфише и пита посолството си да пріеме ли покровителството на Руските поданицы на другіа день му доде отговоръ да пріеме. и въ времето дету са занимавахме да му придамъ сичко, доде човекъ отъ пашата и ма вика, асъ помислихъ че му едошалъ регламентатъ та за това ма вика. и утидухъ кугату тои ми сообщи че му дошалъ телеграфъ по коиту му заповедватъ сжсъ заптиета да ма испрати вънъ отъ границата, и намереніето беше да ма испрати презъ Рухчюкъ, молихму са правихъ неще да на слуша, и тіж утидухъ у Г^ Аделбурга, и му разказахъ сичко.

той утиде при пашата но тои неща да го слуша ниту да го припознае за покровителъ на руссите. Аделбургъ ме уджржа дома си, и телеграфиса на посолството си и на германското, преписките телеграфически следуваха четири дена между Аделберга и посолството наи на сетне доде право телегрофъотъ копіата до пашата ни да ма остава свободно да си дода въ Стамболъ и тіж среда 20-й трҗгнахъ за Стамболъ щомъ додохъ и утидохъ у посолството Германско при управителятъ конте Радолински коиту ми каза че копіата ако сжсъ сила са принуди да си доде свободенъ въ Стамболъ но трѣбва скоро да си вжрва защоту ма гледа като агентинъ не само че и напрешъ самъ поджжалъ бжлгарете но че и сега са старая щомъ руссите заминатъ дунаватъ да поджгна народатъ бжлгарски.

Въ истіатъ денъ утидохъ и у Австриското посолство за ла благодара барона Херберъ за услугите коиту ми направи консолатъ имъ, тои ма пита истина ліе че влезуха въ кжщата ви да ва зематъ и че като са научили че си въ Австриското консулство искаха и отъ тамъ да ви зематъ, му уверихъ това нещо и му са молихъ щомъ му доде рапортотъ на Г^ Аделбурга, относително на сичките поступки на Пашата и такрирята му да благоизволи да сообщи копіа на германското посолство, за да го сообщи то на правителството ми. щомъ стигнахъ тука и са приставихъ при посланикатъ ни Г^ Савуровъ, и му са молихъ да сообщи на министерството, моето стигване тука.

асъ ще чакамъ ваше писмо или телеграфъ но пратетего до нашето тукъ посолство

никои известіа немаме относително до воината правителството турское запретило не само да са не печататъ известиата въ весниците но и телеграфете коиту минуватъ пресъ турско за Европа да са удержаватъ. простете че ви пиша тж не редовно, защо са намирамъ на локанте дету немамъ спокоиствіе.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: В: Чалики.

P: S: Поздравленіе отъ Г^ Вроски, днесъ са видехъ ме, тои за сега са намира тукъ, въ министерството на иностраните дела.

2771. — Биографическа записка за Никола В. Чалики. Пак. 1.

Николай В. Чалики, Болгаринъ родомъ, русско-подданный, уроженецъ города филиппополя изъ извѣстной фамиліи Чалыковыхъ, которая, между прочимъ, основала Болгарское училище Св. Кирилла и Меѳодія въ филиппополѣ, считающееся лучшимъ учебнымъ заведеніемъ въ Болгаріи.

Чалики служилъ драгоманомъ Императорскаго Вице-консульства въ филиппополѣ десять лѣтъ бесплатно, и только съ 1874 года получаетъ содержаніе по 7½ тур. ливровъ (170 франковъ) въ мѣсяцъ.

Въ службѣ драгомана Вице Консульства Чалики изучилъ хорошо турецкіе законы какъ по книгѣ, такъ и по тому, какъ они прилагаются на практикѣ. Этимъ равно какъ и знаніемъ управленія въ Турціи во всѣхъ его подробностяхъ, онъ можетъ быть весьма полезенъ.

Вслѣдствіе прѣдписанія, даннаго Портою при объявленіи войны провинціальнымъ властямъ изгнать всѣхъ служившихъ въ Русскихъ консульствахъ, Чалики долженъ былъ выѣхать изъ Турціи и находится теперь въ Аѳинахъ, гдѣ онъ извѣстенъ Русской миссіи.

24-го Мая 1877 г. Букурещь.

2772. — Чалики касиеръ на комисията за помагане на бѣжанцитѣ. Прѣпоръчватъ се Василъ и Георги Павлитови. Опасно положение. Пак. 101.

Прията 24 Авг. Отговорено.

Търново 22 августъ 1877.

Господине Н. Геровъ

Тукъ князь Черкаски беше ма пратилъ като касиеринъ на комиссіата определена за помошъ на бегущите пострадавши бъгаре отъ тракіа. ходихме въ дряново шипка габрово и пр: раздадухме имъ пари хлепъ ги наместихме въ селата, коиту пріеха и куга са върнахме князатъ бше си утишалъ за въ студена и следъ неколко дни утиде и канцеларията му, асъ останахъ тука и лапамъ мухи, но и иждивеніатами следуватъ, ӣ що ще права не знамъ.

Сестриниците ми василчо и георги исъ паришъ коиту си свършиха лицеатъ, а за да следуватъ некоя наука понеже паритеимъ беха въ хитамъ сандіи въ стамболъ не имъ даватъ веке нищо, искатъ да додатъ тукъ за да зематъ някоя служба, зато днесъ писахъ на Гⁿ Евлогіа за да имъ прати 1200 франка за исдержки за путованіетоимъ и имъ писахъ щомъ додатъ въ Свъщовъ да ви са приставатъ, за то ви са мола да са постараете при Гⁿ Нелидовъ и генерала Онучинъ коиту ми са обещаха да ги зематъ въ служба, да имъ са даде добро некое место но въ противно, пратете ги до мене.

досеги работите ни утидуха зле даи богъ да напредатъ руссите за да влеземъ въ редъ.

зимата приближава дека и какъ ще живеа не знамъ.

Пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

P: S: тука сме въ опасно положеніе ако руссите пакъ са надвіатъ при Плевенъ пътятъ ніе прикъснагъ и сме загубени, кугату началниците ни бегаха отъ тукъ защо ни оставиха? защоту не ги е гръжа за насъ себеси гледатъ само.

2773. — Чалики да чака дѣто е. Сестреницитѣ му ще бъдатъ намѣстени. Пак. 101.

Свищовъ, 26 Августа 1877 л.

Господине Н. В. Чалики,

Отговарямъ накъсо на Ваше писмо отъ 22 Августа. Сега както сѫ работы-ты друго нѣма какво да ся прави, освѣнъ да стоите, дѣто сте ся намѣрили и да чякате заповѣдь отъ Началство-то.

Сестреници ти Ви кога додѫть, щѫ направѭ что зависи отъ мене, за да имъ ся намѣри служба.

Казвате, че сте тамъ въ опасность; това не ми ся види да е тѫй; а за насъ ако питате, ные нѣма да ся боимъ отъ нѣчто, нъ отъ работѫ не можемъ да си отворимъ очи-ты.

Притварямь Ви писмо, което мыслѭ да е отъ брата Ви.

2774. — Да се прѣпорѫчатъ братия Павлитови на Евлогия Георгиевъ. Скѫпъ животъ. Прибиране заплата. Пак. 101.

Принято 29 Септ. Отгов. 15 Окт.

Тѫрново 27 Септемвріи 1877.

Господине Н. Геровъ!

Вашето писмо отъ 26 Августъ имахъ честъ да пріема. и са покорихъ на вашите сѫвете и седа тукъ безъ работа но храна конете си слугата си защо може отъ денъ на денъ да ми са заповеда неиде да ида. но ако знаехъ че требе да седа тука отъ давна би продаль конете си и далъ пѫтъ на слуга си.

асъ не вервамъ че тасъ година ще са замине балканатъ, тукъ зимата е весма чюствителна и планините са закрите отъ снекъ.

Осмелувамъ и втори пѫтъ да ви са помола за моите сестриницы Господинъ Евлогіа ми писа че на 26 Августъ имъ писа завъ Паришъ и имъ прати пари за по пѫтъ,

въ истото време бехъ писаль на Г^не^ Бурмовъ да спомни за нихното дохождане на Генераль Онучинъ и Нелидовъ, и да ви обади щомъ додатъ да му ги испратите за да ги пристави, отговоръ немамъ още.

сметамъ че тіа дни требе да стигнатъ при ваша милость ако ги испратите тукъ какво ще направатъ и коя служба, може да соматъ, тукъ са казва че главната квартира ще бѫде въ Свѫщовъ. ако Г^не^ Евлогіа може ги тури въ некои служба въ Влашко ще е по добре да приминатъ зимата, доде заминемъ балканатъ.

Господинъ Лисевичъ ви поздравлява тои сѫсъ Г^не^ Трогянски са определени при Генералинатъ коиту дрѫжи главната си квартира въ Габрово тои беше са разболель и тукъ е сеги отъ три седмици на самъ.

моятъ председателъ въ комисіата за спомаганіе на бегунците Г^не^ Домети са определи Полицместоръ Тѫрновски, нашата комисіа са раздрѫнка сичките членове са распрѫснаха по служби защо векъ немаме ни пара за помощъ.

Г^не^ Мецъ издятелятъ на весника въ града ви куга беше тука беше ми казалъ гато беше касіеринъ чеималъ да ми дава неколко месечни заплати, и че като са вѫрна отъ Габрово ще ми ги брои, като са вѫрнахъ тои беше си утишаль сѫсъ главната квартира, питаитего молави са де са моите заплати.

Последното писмо което пріехъ отъ брата си Георгіа беше отъ 10 августъ, тои ми пишете „казвахъ ви че гоненіето противъ народатъ ни е на „сѫде и общо ниту за мене не стана изключеніе, пращать ма въ заточеніе „въ шамъ, още повеленіето не излези но ако излезе днесъ ще трѫгна утре. Видиса да е утишаль защоту векъ писмо не пріехъ.

Пріимете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ

Н: Чалики.

2775. — Братия Павлитови натъкмени за драгомани. Пак. 101.

Свищовъ, 15 Октомвр. 1877.

Господине Н. В. Чалики,

Отговарямь на Ваши писма отъ 27 Септемвр. и 3 Октомвр; нъ накжсо, зачтото отъ много работы нѣма врѣмя за простиране.

Сестринеци-ти Ви дойдохж тука и сж ся разминжли на пжть съ писмо-то ми, което бѣхъ писалъ Г-ну Евлогию, ако може, да гы задрьжи на работж нѣчто до пролѣть. Отъ писма-та, които Ви сж писали тии, сте ся научили, че Василчя пратихъ за драгоманъ при Генерала Гурка, който ми искаше человѣкъ да знае Турскы, а Жорджа нарядихъ пакъ за драгоманъ при Пълковникъ Розанова, който е опрѣдѣленъ да прѣдстои за предавание на Интенданство-то храны-ты, что събирать отъ население-то за воиска-та. Тая послѣдня-та служба е врѣменна, нъ кога ся свръши тя, ще ся намѣри друга.

Василчя пратихъ при Генерала Гурка, зачтото той искаше да ся пише въ опълчение-то, и само като ся показа това мѣсто, измѣни за него намѣрение-то си

Съ Г-на Меца не сьмь можялъ още да ся срѣщнж, за да го питамь какво става за заплатж-тж Ви, и за да не ся забавѭ да се срѣщнж съ него поржчяхъ Г-ну Балабанову да иде да го намѣри и да прѣговори за това.

Вълненж-тж покривкж прияхъ по Г-на Кир. Цанкова, а за копчи-ты, дѣто гы е зедъ Г-нъ Д. Цанковъ щж задрьжѭ за тѣхъ оныя, что има тука за него.

За прѣмѣствание-то на Главнж-тж квартирж тука ще ли бжде и кога, още ничто не ся знае.

Кажѣте Г-ну Цанкову, че му писахъ тыя дни и чякамь отговоръ.

Забравихъ да кажѭ че сьмь далъ Жоржу 96 фр. и Василчю 357 фр. на послѣдний купихме и конь.

Добро видѣние

2776. — Церетелевъ членъ въ комисията за уреждане източна Румелия. Положението на Чалики и князъ Дондуковъ. Пак. 101.

Прието 28 Авг. 1878. Отгов. 30 Авг.

Пловдивъ 21 августъ 1878.

Почитаеми Господине Геровъ

Благодара ви за вашето писмо отъ 27 Юлiя въ коету ми давахте известiа, и совети. асъ искахъ да ви пиша, но чекахъ ваше писмо отъ букурещъ и до днесъ не прiехъ.

Но понеже ни доде извѣстiе че князъ церетелевъ сжсъ единъ военн Генералинъ е именованъ членъ на комисiата Европеска за нарежданeто на восточна та Румелiа а още князь церетелевъ е назначенъ генерални консуль въ Пловдивъ. ако поиска кжщата ви да му я дадемъ ли сжсъ кирiа, и сжсъ коя цена или ще си додете сжсъ фамилiата си, казватъ чена 8/20 Септемврiа комиссiата ще тржгнеотъ Цариградъ за тука. князь Дондуковъ заповеда на канцеларiатаси на 27 Юлiа да ма исбржшатъ отъ гражданската служба отъ 1[н] Юлiа виште справедливостъ, а тука на сичките суджѭ що избраха тукашни хора.

асъ писахъ на Г[на] Губастова му изложихъ деиствiето на князь Дондукова камъ мене, дету не ма е никугашъ видяль нету самъ биль въ некоя гражданска служба та да самъ направиль некое зло или самъ показалъ недо-

стоинство. и му са молихъ какво намереніе иматъ за мене, защо асъ като руски поданикъ Пловдивъ-коету ще е санчакъ турски тукъ служба неще може да зема, та нека ми сообщатъ нихното решеніе, зада трѫса да си фана некои занаятъ. за кѫщата ми още нищо не ми са дали, а асъ са принудихъ защоту маиками иска да си доде та подкачихъ да я чиста и долните одаи зимни да направа малко нещо и още почти нищо не самъ наредилъ и самъ похарчилъ петъ хиляди гроша.

на Госпожата ви целувамъ рѫката.

сестрави ви поздравлява и е беспокойна защо нема ваше писмо конятъ ви не можахме да продадемъ защоту никои нещи нету 40 пола да даде.

Молависа приставете моето покорно поздравленіе на Гна Евлогіа.

пріимете увереніето на моята камъ васъ почеть.

Вашъ
Н: В: Чалики.

Хачи шабанъ и хчи арифага са затворени завчера военіатъ судъ ги осуди на смерть.

2777. — Продаване десетъка въ Румелия. Геровъ и Чалики гонени отъ началството си. Възстание въ Родопитѣ. Пак. 101.

Пловдивъ 22 Септемвріа 1878.

Почитаеми Господине Н. Геровъ.

Вашети писма отъ 30 августъ, го пріехъ на 11ти Септемг. както и последното ви писмо отъ 12 текущаго вчера пріехъ на 21 на тоя месецъ.

ако не ви са отговорихъ на пѫрвото ви писмо беше че на 15 Септемвр. щехте да трѫгнете за тука но сеги ида да ви са отговора за продажбата на десетокатъ отъ житата, за това нещо тука беха дошли вногу тарговцы отъ Едрене и Стамболъ и беха направили вногу предложеніа за купуваніето, но князатъ даде сичкіатъ десятокъ на единъ французинъ именень Мурсаль неговъ си далкаукчіа въ една долна цена какъ ту ми казаха тѫрговците.

за паитонатъ ви князь Дондуковъ беше ходилъ домави та го видва, а сестра ви му казва като искате да го купите отнесете се до Чалики, доде терчюманинатъ му Гсп джаковъ та ма пита, но асъ му са отговорихъ че Гсп Геровъ не ми е поручилъ да продамъ паитонатъ му, но понеже князатъ има нужда та иска да го купи нека го земе и ми преброи две хиляди франка, цената дету го купилъ Гсп Геровъ и асъ ще му телеграфиша да си купи друга кола да си я доведе куга си доде тои утиде та сообщи то нешо на князатъ и доде та ми каза князатъ са расѫрди, за цената дету искамъ кугато и кола не струва нету хиляда франка, асъ му са отговорихъ, че колата не е моя знамъ цената и, а куга си доде Гсп Геровъ нека я земе бадихава. князь Дондуковъ вчера утиде въ Едрене.

Родопското востаніе отъ денъ на денъ са увеличва завчера слезнаха та изгориха читакъ и при него друго едно село.

Князь Цертелевъ ви чака въ Стамболъ за да му дадете кѫщата ви.

пишатъ ми отъ Стамболъ чи за васъ и мене изгонватъ но що зло сме направили та после отъ толко години служба да ни гонатъ.

пишатъ ми че плименікатъ ви са отнесалъ до посолството и са оплаква отъ васъ, че билъ вашъ секретаръ а министерството беше определило 5 лири на месеца а віа му сте давали само 3 каква я глупостъ. по заповедъ та ви за конятъ ви ще са постарая да го продамъ. на Госпожата ви представете моите покорни поздравленіа както и на Господинъ Евлогіа.

пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

2778. — Чалики дири обезщетения отъ войната. Пак. 101.

Пловдивъ 24 Декемвріа 1878.

Почитаеми Господинъ Н. Геровъ.

Молимъ ви са да благоизволите като стигнете въ Цариградъ, да попитате въ Посолството ни, понеже бехъ му далъ прошеніе за разореніето и разграбваніето на къщата ми, и че посолството беше са однесло до главнокомандуищіатъ, а Г-нъ Иусефовичь ми каза че князь Дондуковъ биль са отговорилъ на Посолството а мене нищо не сообщиха.

Второ че мене ма извадиха отъ службата. на консулството, но ще имамъ ли некоя заплата и дошла ліе септевріа до конецъ на Декемвріа моята заплата отъ министерството на иностраните дела или не.

ще ма уджлжите вного ако ми дадете известіата и ще ви самъ удолженъ.

Пріемете увереніето на моята отлична почетъ.

Вашъ
Н: Чалики.

279. СТОЯНЪ ТЕОДОРОВИЧЪ ЧАЛОГЛУ.

2779. — Чорбаджи Стоянъ вика Герова за учитель въ Пловдивъ. Пак. 103

Господи́нъ На́йдене.

Де́то ві́ бѐхме спомена́ли чѐ жела́еме да ві̆ ї̆маме в̓ на́шїатъ град̓ за учитель, дойде вре́ме де́то да ту́рнеме на́шето жела́ніе в̓ дѣло, ра́ди коѐто ї̆ ві пи́шем молающе като приѐмите писмо́то ми да до́йдете ту́ка да прегово́рими ї̆ да на́чнете светото дѣло коѐто г-дъ да дадѐ да бꙋ́де поле́зно споре срꙋ́цѐто ни.

вашь доброжела́тель
13: Јꙋліа 850: філибе. Стоѧнъ Ѳеодоровічь.

280. ГЕОРГАКИ СТОЯНОВИЧЪ ЧАЛОГЛУ.

2780. — Съжаление дѣто не могли да се видятъ. Геровъ отива отъ Едрене за Цариградъ. Прѣпраща се писмо за Тъпчилещовъ. Пак. 103.

Господíне N: Герóфъ

Снóще ни можáхъ да дóда да вi вiда пречiната бéше дéту гечъ са вр̂нахъ ѿ вн̂нъ. днéска рáно додóхъ сахáто по едúнъ да вi вiда. ама вiж бéхте на вн̂нъ. и ѧсакчiатъ ми каза какъ сахáто по чéтири: ще стаѧте защото сноще седѧхте мнóго желѧѧхъ още веднáшъ да са вiдимъ, та мáдемъки по онѧ сахáтъ дету вiѧ щж да сте готóви нiѧ тогúва трéбе да са намéримъ на капúѧта за пiсмóто за да мóжимъ да iспровóдимъ днéсъ Костáки, и Нiколáки нище да може да дода та ви са мóла ако iмате нѧщо да ми зару̂чвате ѿпишéте ми. честитѧвамъ ви добаръ патъ и като стигните въ цáри гратъ надéѧмъ са какъ ще да ни пúшите по дробно су̂чките тáмошни, приклю̂чáвамъ ви и едно пúсмо до Господiнъ Тепчилéща и Гешоглу което ви са мола да имъ дадéте братски ви поздравлѧвамъ и остаѧмъ

вашъ прiѧтелъ

понедéлникъ рáно Г: С: чалóглу.

2781. — Геровъ се готви за консулъ. Да се махне Хрисантъ изъ Пловдивъ. Да се стараемъ всинца за общитѣ работи. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялжкову.

Цариградъ 4 Марта 1857.

Господине Георгакый!

Съ Нѣмскж-тж почтж не Ви писахъ, зачтото не ѭ затекохъ, та идж сега да Ви обадж, макаръ на кжсо, за работж-тж ми какъ тръгнж тука. Посланникъ-тъ мя посрѣщнж твръдѣ милостиво и поя работж-тж ми добрѣ. Ще ся обясни съ капиѭ-тж за тжѭ работж и за удовлетворение ще мя прати въ Пловдивъ за к. Нъ за да могж да дойдж пò скоро, трѣбва брада-та да ся махне оттамъ, зачтото слѣдъ онова, что направи, както за Васъ и за всичкый народъ, така и за мене, той вече не бива да ся търпи. Затова трѣбва всичкы да залѣгнемь да му ся даде пжть-тъ пò-скоро, и Вы не оставяйте давиѭ-тж си, както и азъ нѣма да ѭ оставѭ.

Пашя-та не приема отговоръ оттука за Вашѭ-тж работж, зачтото, както ся види, тука нѣма кой да подканя въ ахкяма да ѭ прибръзать.

Общи-ты духовны работы, както сж разбръканы сега, можяше да се турять на рядъ, ала трѣбва да има людие, които да налѣгнжть на тѣхъ и да гы връшять не лудешкы, а смждрено.

Трьновскы-ты владыка и каймакамъ ся выкать и тука ще имъ ся каже, че сж азилъ.

Повече не Ви пишѭ сега за общи-ты работы, зачтото едно имамь днесь много да пишѭ, а друго зачтото още не сьмь научилъ всичко. —

Поздравление Г-ну Павлу. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2782. — Ще се вика Хрисантъ въ Едрене да се сѫди. Търновска и филибенската работа възпира рѣшението на общата ни работа. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялѫкову.

Цариградъ 11 Марта 1857.

Господине Георгакый!

Сноши и отозарана не сьмь ся видѣлъ съ наши-ты за да ся научѭ, каквы извѣстия имѫть отъ Васъ и отъ Пловдивъ за работѫ-тѫ Ви на кой рядъ ся намира, а отъ странѫ слушямь, ужъ че щялъ да дойде Хрисанѳъ въ Едрене да ся расправите. Тука отъ еднѫ недѣлѭ насамъ ся говори, ужь че Капия та писала на Патриарха да му заповѣда да дойде въ Едрене. Нѣкои пакъ казвать, ужь че Филибелии-ти сѫ ся сговорили съ владыкѫ-тѫ да го дрьжять, ала да испѫди архидякона си.

Моя-та работа добрѣ отхожда. Ако ся виждате съ Г. Ступ. отъ него може да ся научите на кой рядъ ся намира.

Трьновска-та и Филибенска-та работа за митрополиты-ты станѫ причина да ся въспре за нѣколко врѣмя обща-та работа за владыкы-ты. Правителство-то казва: да ся свръшять прьвѣ чястны-ты работы, послѣ да ся глядать общи-ты.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2783. — Българетѣ делегати чакатъ емирнаме. Всичкитѣ кази не искатъ Хрисанта. Геровъ трѣбва да работи въ Цариградъ за изпѫждането му. Пак. 103.

Едрене 14 Марта 857.

Господи́не Н. Геровъ.

Писма́тави отъ 4 и 11 теку́щаго ме́сеца полу́чихъ и мно́го са зара́двахъ де́ту посланыкатъ ви посре́шна добрѣ и работати тури на пѫ́тъ и за удовлетворе́ние ще да ти пра́ти за К. нїѧ тука чѧ́каме Господина дановъ да доыде ко́йту носи и потребните емирнаме́та за нашѧта работа. влади́ката ка́къ ще да доыде тука то веке стана ѧвно. то́и много са чѧлѧстысва да не доиде тукъ но неможѧ да сполучи. ныѧ тука ще да са чалаштышемъ ко́лкоту ни їде отрице за да го фырлимъ. но требе и вїѧ тамо дету требе да му постелыте за да не́ма сура́тъ вѣке да са уплачува на тыѧ лица. Господина Ступина утре имамъ ныетъ па ида да го вида. де́ту си чулъ да гово́ратъ какъ фїлибелыето са благода́рны отъ Хрисанѳъ но архидѧ́конатъ му нища́тъ тыѧ са думи дету ѝзлѧватъ отъ мїха́кова́та одаѧ та писа за слушани. и петѧхъ казѝ го нещатъ и направиха арзмазаре. за злоупотребленыето му та ка́къ мо́жатъ да сѧ благода́рни. Мо́лави сѧ да ми отъписувате сосъ сѧ́ка по́ста що то са учите тамъ какфоту и азе ща да ви пи́ша за на́шите ра́боти колкуту за наро́дната ра́бота са отбра́ ка́къ докле ни са сфрышатъ перво частныти работи нѣщатъ да са поткачатъ общити.

добро видение.

вашъ прѣѧтелъ
Г: С: Чалоглу.

2784. — Мисията иска обяснения за изпжждането на Герова. Хрисантъ иска покровителство отъ руситѣ. Заявления за въ полза на Хрисанта. Заповѣдь да се повика Мавриди въ Едрене Разправия за търновския владика. Българскиятъ въпросъ. Коп. ки. 1.

Г-ну Г. С. Чялжкову, въ Едрене.

Цариградъ 18 Мартъ 1857.

Господине Георгакый!

Писмо-то Ви отъ 14 Марта прияхъ и отъ душѭ Ви благодарѭ за извѣстия-та, что ми давате, още повече, зачтото нѣмамь друго писмо нито отъ Едрене, нито отъ филибе.

За моѭ-тж работж трѣбва да Ви е обадилъ Г-нъ Ступинъ, ако сте ся видвали съ него; и азъ щж Ви кажѭ, какво Миссия-та е дала такриръ на капиѭ-тж, и тя е писала на Исмаилъ пашѭ и иска обяснение отъ него, по коѭ причинж да направи такова безрядно нѣчто съ мене. Да видимь что ще отговори Негово Прѣвосходителство.

Хрисантъ писалъ на ефора си тука да ся помоли на Миссиѭ-тж ни да му покаже нѣкакво покровителство. Миссия-та е отговорила, че не само не може да го покровителствова, а още и даваджия ще му стане, за дѣто мя е оклеветалъ прѣдъ правителство-то безъ никаквж причинж. Такава безочливость като неговж-тж нá дали ще бы: да иска покровителство отъ людѥ, които оскръбява съ най-непочтенъ начинъ.

Святыня му, както ся види, на тѣсно ся намира. Прѣди нѣколко дни сж дошли въ Патриаршиѭ-тж двѣ прошения отъ филибенци за ползж на Хрисанта. Патриаршия-та е съобщила тыя прошения на издателя на газетж Βυζαντίς, и той гы е напечаталъ въ 55-й брой на листа си отъ 14 Марта при отговора, что дава на La Presse d' Orient за онова, что е тя писала срѣща него на 11/22 Марта. Съ тыя писма издательтъ на Βυζαντις иска да покаже, че е право онова, чтото пише срѣща La Prasse d' Orient, а който знае работы-ты, като прочете тыя писма, ще рече, че е за бѣсенѥ оный владыка, който пристава да пишѭть за негово оправдание такыви писма, и че сж недостойни да носять имя патриархъ и членове на синода онии, които бръзать, безъ да испытать какъ е работа-та и кои сж подписани-ти, да обнародвать такывы писма за оправдание на единъ толкова лошь отъ всякоѭ странж чловѣкъ, каквото что е Хрисантъ. Щете прочетете Византидж-тж, та щете видете, какво урсузко нѣчто сж тыя писма, а подписаны сж тыя отъ чловѣци, дошли въ Филибе отъ несврьтж, отъ чюжды подданици, отъ дѣца и отъ нѣколко души простаци, които, за да сж добрѣ съ всичкый свѣтъ, подписватся на всичко. На Византидж-тж ще ся отговори тая недѣля, може пакъ въ неѭ.

Г-ну Ступину е писано да повыка Мавриди въ Едрене за да му събере ума въ главж-тж и ако найде потрѣбно, да го прати и тука. Той ничто не ми пише, та не знаѭ, что е направилъ.

За моѭ-тж работж е писано и въ Петербургъ, та доклѣ не дойде оттамъ отговоръ азъ не могж да идж на Филибе. Отговоръ трѣбва да дойде скоро, зачтото е писано, още кога сьмь былъ азъ въ Едрене.

На Трьновци-ты, които бяхж дошли тука, спорядъ работж-тж на владыкж-тж, и отъ два-та тарафа, заповѣдася отъ капиѭ-тж да си идж ть, зачтото правителство-то разбрало какъ е работа-та и е заповѣдало да дойде владыка-та тука, та то само ще тури работж-тж на рядъ. Казвать, че е заповѣдано на новый Трьновскый каймакамъ, что отыде тыя дни, ако има осталы въ Трьново владышкы людѥ и калабалжци, да гы испрати оттамъ всичкы-ты безъ да остане нѣчто владышко.

За общѫ-тѫ работѫ Правителство-то, както ся види, не ся рѣшява да хване нѣкой пѫть, зачтото не му ся вѣрва, че Блъгаре-ти сами сѫ ся подканили да си искать правдины-ты, что имъ сѫ отняли Грьци ти, а мысли, че сѫ подбутнѫти отъ нѣкого, тачe не знае отъ кого. Трѣбва да ся надѣемь, че съ врѣмя и Правителство-то ще познае, че народъ-тъ иска само онова, чтото е праведно и полезно и за него и за правителство-то, и тогава ще чюе жялбѫ-тѫ ни.

Вашь

Добро видѣние! Н. Геровъ.

2785. — Защитницитѣ на Хрисанта въ Цариградъ маятъ работата. Българскитѣ заявления противъ него закъснѣли. Мавриди ще бѫде виканъ. Търновската разправия. Общата работа. Пак. 103.

Едрене 21 Марта 857.

Господине Н. Геровъ

Писмото ви 18 Марта приѧ́хъ и благодарѧ за извѣстиѧта дету ни давате.

Сосъ Г. Ступинъ хоратйхме. и глéдамъ кáкъ са дáло такриръ и ще да са испи́та отъ смайлъ паша по коѧ причи́на направи това. той треба днéсъ сосъ посшата да пиши и да вíдимъ куго ще да покаже.

вйдохъ какъ и Хрисать писалъ на ефора си за да сѧ помоли на мисиѧ́-та за да го покровителствува и какафъ отговоръ му са дале. знáмъ какъ е направилъ и пратйлъ за негова пóлза прошéниѧ въ патриаршйѧта, ны нáшите ги забáвихме да ги пратимъ защото са надѧваме тáсъ работа кáкъ тука ще сѫ суди, но отъ забаванѣто да пишатъ на пашата тука решйтелно мíсла какъ епйтропетему въ цариградъ требе да са намáзали вратйте та немогатъ още да решѧ́тъ и пашата тукъ много са ѧдосва за това малченйе.

днéсъ ща да вида въ Византйдата какфй сѫ писмата дету напечатиха и харно ще да стáне пáкъ въ сущата газéта да стане отговóратъ заради Мавриди Г. ступинь ми каза какь щеше да пйши да го доведе въ Едрене и ако ни му напйлни главáта да го прати и на Стáмболъ но нèмóга сега да ви кажѧ ако писалъ или още; глéдамъ какъ за тфоѧта рáбота щé да чáкашъ Ѿговоръ отъ Петербургъ. но азе немога да разбéра защо ще да чáкашъ Ѿговоръ. и преди да дóде нищешъ да трьгнешъ за фíлибе като послáникатъ ти го обрéчи:

вíдохъ какъ и трьновцйты ги íспрáтиха и заръчаха на новио Каïмакáминъ щото остави тáмъ да му го прáтите. ныѧ тукъ чýхме какъ В. Пóрта мумбашйринъ прати да го довлекáтъ.

Заради общѧта работа разбрáхъ що пйшешъ нашио народъ нище да остави В. Порга безъ да ѧ чйни тацизъ за това праведно прошéнíе и са надѧ́вамъ какъ нища да ни отмáхне без да ни даде нѧщо

въ Едрене нéма нѧкое лiобопйгно за да ви го пйша, братски ви поздравлѧвамь

вашъ

Г. С. Чалóглу.

надѧ́вамъ сѧ кáкъ сосъ сѧ́ка пóща ще ми пйшешъ що то са учишъ. какьфоту ти са молйхъ сега бéхъ на таша каписи и са уча кáкъ и каïмакáмино фíлибелишки го плáтатъ за таѧ рáбота.

2786. — Какви сѫ подписалитѣ заявлението за-въ полза на владиката. Пак. 103.

Отгов. 25 Марта.

Адріанополъ 21 Марта 857.

Г. Н. Геровъ

Сеги зе́хъ Візанди́дата и че́тухъ писма́та де́ту печа́тиха ѿ потписите гледате ка́къ полови́ната са суди́те кои́ту требе да са пока́жатъ ка́къ са су́дити да ѿтговоратъ. 2 присе́лците ѿ другите епархѣе ка́къ чужденчи и ѿ малко вре́ме са дошле на філибе. 3 они́ѧ де́ту са потъпи́суха на проше́нието патріа́рхческо и на нашето свиде́телсфо ка́къ са́ хо́ра де́ту не знаѧтъ да́ са потъписуватъ е́ту и имена́та —

Хⷭ ѧнаки милетъ векили, Станчо іованъ, ї́ова́нъ Загарли, ї́ои́ни Кола́шюгю. Гіорги Кенде́ноглу а дру́гите какъ станимакалы́е и чу́зденци. тіѧ двете анафори да іскахме да ги туримъ на ръце и да пла́щахме не беше возможно ти́ѧ требе да са істалкуватъ и на франсускю ѧзікъ ида са напеча́татъ братски ви поздравлѧ́вамъ.

Г. С.

2787. — Дяволии за сѫденето на Хрисанта. Патриаршията го крѣпи. Да се неотчайваме. Отговоръ на Византидата. Защо са мае Геровъ въ Цариградъ. Ступинъ държи работата слабо. Коп. кн. 1.

Цариградъ 25 Марта 1857.

Господине Георгакый!

Ваши двѣ писма отъ 21 Марта прияхъ вчера и идѫ да Ви ся отплатѫ за извѣстия-та, что ми давате оттамъ, съ извѣстия оттука.

Тука казвать нѣкои, че В. Церква е писала на Хрисанта, ако го повыка Едренскый паша просто безъ да му каже зачто го выка, той да стане да дойде, тачe ако му каже паша-та, че го е выкалъ да ся сѫдите, той да рече, че не може тамъ да ся сѫди, а да иска да дойде тука. Ако ли му пише паша-та да дойде въ Едрене да ся сѫди, той да отговори, че въ Едрене не може да ся сѫди, и ще чяка ако му дойде заповѣдь отъ начялство-то му, тогава може да дойде въ Цариградъ, а не въ Едрене, да си види давиѭ-тѫ. Това нѣчто ся е хоратило въ Патриаршиѭ-тѫ между калугеры-ты, та го е казвалъ чловѣкъ, който отъ тѣхъ го е чюлъ. Видися, че Патриаршия-та поддрьжя Хрисанта, нъ това не трѣбва да ны отчяява. Като ся дрьжи работа-та стегнѫто, какъ да е, той ще падне.

Друго нѣчто ново за тѫѭ работѫ нѣмамь днесь да Ви обадѫ. Ные чякаме отъ Васъ да ся научимь, че ся е вдигнѫлъ Хрисантъ, та иде въ Едрене или тука.

Отговоръ на Византидѫ-тѫ ся написа и въ него ся каза по тьнко какви людие сѫ подписали прошения-та, за които газетарь-тъ казва да сѫ ψηλαφηταί ἀποδήξεις καί ἀλάνθαστον γνώρισμα τῆς ἀληθηνότητος τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ. Обаче не знаѭ още ще напечята ли Византида-та тоя отговоръ. Ако не го напечята тя, тогава ще ся даде на Presse d'Orient.

Днесь-утрѣ трѣбва да ся научѭ, какво е отговорилъ паша-та за моѭ-тѫ работѫ и щѫ ви обадѫ. А дѣто ся чяка отговоръ още и отъ Петерб. то ето какъ е: понеже сьмь пратенъ оттамъ за консулъ въ Филибе, като станѫ така, трѣбваше да ся обади на министерство-то, и посланикъ-тъ е писалъ още прѣди да стигнѫ азъ тука, като чтомь приялъ извѣстие за това отъ г. Сту-

пина, и въ писмо-то си е казалъ, че трѣбва непрѣмѣнно да идѫ въ Филибе за консулъ, та съ това да ся покаже, че не е законно онова, что ми направихѫ.

На г. Ступина не ся надѣяхъ да дрьжи тѫй слабо работѫ-тѫ за Мавриди. Трѣбваше одавна да е свръшилъ. Азъ му пишѫ днесь едно писмо много срьдито. Глядайте да ся видите съ него и му кажѣте, че ми остава тврьдѣ много жяль, дѣто въ толкова врѣмя еднажь ми станѫ нужда да ма закрыли консулство-то отъ единъ михлюзинъ музевиринъ и отъ всякѫ странѫ най-лошявъ чловѣкъ, и то не ще ничто да ми помогне. Отсега и да направи нѣчто, нафиле, кога му даде врѣмя да помогне Хрисанту да ны издуши всичкы-ты. Три недѣли има какъ му сѫ писали оттука да свръши.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2788. — Какво ще отговори едренскиятъ паша за Герова. Какво се било писало Ступину за Мавриди. Геровъ да се сърди. Има ли Геровъ причина да иска вдигането на Мавриди отъ Пловдивъ. Пак. 103.

Едрене 28 Марта 857.

Г. N. Геровъ.

Писмотови ѿ 25 Марта получихъ и гледамъ да ми пишешъ какъ отговора на Визандидата стана но незнаѧте ако ще да прьстани редактіоратъ да го печате азе са надѧвамъ пакъ. неможе да ни го печате ако ли пакъ нище тогива по харно може и това да са піше тогава въ Presse d' Orient какъ нища грекскыѧтъ Јурналъ да печате отговора.

відохъ щото ми пишешъ пространо за Хрисантъ що говориха калугирите въ патриаршиѧта. таѧ работа ослабна та тыѧ требе да са намазале харно вратыте за да нимогатъ да пишатъ още единъ отговор на тукашньѧтъ паша. фчера бехъ при пашата та ми каза какъ го питатъ ѿ Стамболъ за тфоѧта работа и тои ще да пише какъ за да ни са намери на такфива времена дету беха разбрькане работите въ філибе зарьчахъ да му кажатъ да стане отъ тамъ таѧ работа нимои ѧ брька за да ни стане после нѧщо позле. само гледай за удовлетфореніе да додешъ консулъ въ Філибе.

На Г. Ступина отидохъ днесъ иму казахъ що ми пишешъ а тои е много сърдитъ на това за писмото дету му си писалъ. каже ми Г: Геровъ іска да направа една работа дету нѣе менъ въ рьцете менъ ѿ мисията ни ми пишатъ решително да го доведа тукъ ами ма питатъ да имъ кажа мнение то си дали въ Стамболъ го вікатъ или тукъ азе да го вікамъ и азе имъ казахъ ако іскатъ азе тукъ пѐрво да го вікамъ та ако ни стане тербие тогива го пращамъ и въ цариградъ та какъ можа азе да вдігна човѧкъ безъ да імачъ заповет Г. Геровъ е тамъ защо не ми праща едино повеленье ѿ мисиата ами іска да направа азе онова дету неможе той да направе ако тои си загуби акълатъ азе още го имамъ въ главата и на това писмо дету мие пратилъ нища да му са отговора защо много мае докундисало такафъ ѿговоръ ми даде. но спроги думитиму іма правда ако отъ Стамболъ има гаповѧтъ да го вдигни. виѧ тоѧ човѧкъ іскате да го вдігните ама незнамъ ако імате нѧкои себепь дету да можите да го покажите кабахатлиѧ. защо азе ѧко харно знамъ какъ той тебе та гнуси защо са бои за да ни додешъ въ філибе консулъ. но сосъ това саде може ли да са вдигне човѧкъ ѿ работага тои после ще да іска идаваџиатъси какфоту и ти сега іскашъ тфоѧтъ даваџиѧ. азе това ти го пиша ѿ себе си мисли харно за да не си ѿфоришъ после работа защо

ѧко ха́рно знае́шъ кака́фъ е тоѧ човѧкъ. на тоѧ человѧ́къ тре́бе да му дой-де една алаба́нда ама требе да іма човѧкъ и доказателства. като доіде отго-во́ратъ отъ Петер сбургъ и ста́нешъ консулъ на філибе тоги́ва до́ще вре́ме да ги ісплати́шъ какфоту тре́бе.

братски ви поздравлѧ́вамъ.

Г. С. Чалоглу.

Молави сѧ ако наме́рите нѧ́кои кирацıѧ право за філибе пратете ми 10 кутъи сосъ сарде́ли фре́нски ѿ онıѧ́ де́ту са продаватъ нѐтри въ тенекие и колкоту пари даде́те пишітеми да ви ги прата.

2789. — Отговоръ даденъ на Византидата. Геровъ сърдитъ на Ступина, че го лъгалъ. Депутати противъ владиката отъ цѣлата епархия. Да не чакатъ въ Едрене, а да слѣзатъ въ Цариградъ. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялѫкову въ Едрене.

Цариградъ 31 Марта 1857.

Господине Георгакый!

Писмо-то Ви отъ 28 Марта приѧхъ и за отговоръ идѫ да Ви кажѭ: На редактора на Византидѫ-тѫ ся даде отговоръ, и той ся обрече да го напечята: Ако не свърши, тогава ще ся даде той отговоръ на Presse d' Orient.

Пишете ми, что иска да отговори Исмаилъ пашя за моѭ-тѫ работѫ, и ми думате да не ѭ бръкамь много, за да не стане по̀-злѣ, а не ми казвате отъ что може да бѫде по̀-злѣ.

Г-нъ Ступинъ да ся срьди за онова, что му сьмь писалъ, да прави какво-то знае, малко мя е грыжя. И азъ му ся срьдѫ повече и имамь правдѫ.

Кешкы и отнапрѣдъ да не бяхъ ся обвѣрвалъ толкова на него, та щяхъ си свршѭ работѫ по̀-добрѣ. Каквы по̀-голѣмы причины иска да има, за да ся рѣши да сбере уздѫ-тѫ на Мавриди? Не стига ли дѣто той най-напрѣдъ отъ всичкы-ты судиты ся е подписалъ на прошения-та за владыкѫ-тѫ срѣща насъ? Бывa ли Русскый подданикъ да прави това безнаказано, ако не му е заповѣдало начялство-то му? Слѣдъ това иска ли още г-нъ Ступинъ да го вѣрваме, че мысли за добро-то ни? Азъ вече не могѫ да го вѣрвамь, и не щѫ нито да му пишѭ, нито работѫ да имамь съ него, а молѭ Ви ся да намѣрите рядъ да ся видите, та му кажѣте всичко това, что Ви пишѭ за него. Кажѣте му го чисто и ясно да го разумѣе. Речѣте му, че сега познавамь, какво Спиридонъ Палаузовъ въ Петербургъ е былъ правъ. Азъ тука знаѭ что щѫ правѭ, и чтото свършѭ все щѫ Ви обаждамь.

Като нѣма досега отговоръ отъ Петербургъ за работѫ-тѫ ми, посланикъ-тъ вече не ще да чяка, само отъ Исмаилъ пашѭ отговоръ-тъ да е удовлетворителенъ.

Пишѭтъ ми отъ Филибе, какво отъ голѣмы-ты села ся готвили да дойдѫтъ въ Едрене да ся плачѭтъ отъ владыкѫ-тѫ. Това е добро, нъ трѣбва да дойдѫтъ тука, зачтото въ Едрене ще ся провлѣче работа-та както и съ Васъ. Отдѣ знаемь най-послѣ да не каже пашя-та и Вамъ, както менѣ, че Вы е махнѫлъ отъ Филибе, доклѣ ся свърши работа-та, за да не Вы докачи нѣчто зло? Да бяхте дошли тука, досега щяше ся свърши работа Непрѣмѣнно трѣбва отъ села-та да дойдѫтъ тука, а не въ Едрене.

Въ 59-й брой на Византидѫ-тѫ има и другъ отговоръ възъ Presse. Прочетѣто тоя брой всичкый.

Сарделы щѫ Ви пратѭ за Филибе слѣдъ праздника съ Копривщены.

Желаѭ да празднувате весело и съ здравие въскрьсение. Пишѫ Ви твърдѣ на бързо.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

2790. — Мисията пише Ступину рѣшително да повика Мавриди въ Едрене. Коп. кн. 2.

Г-ну Г. С. Чялѫкову, въ Едрене.

Цариградъ 3 Априлия 1857.

Господине Георгакый!

Днесь пише Миссия-та Г-ну Ступину да вика въ Едрене приятеля и да го дрьжи тамъ, доклѣ ся свьрши работа-та ни. Това нѣчто трѣбваше да стане съ врѣмя, нъ Г-нъ Ступинъ е виноватъ, че или не е разбралъ, что му пишѫть оттука, или не е щялъ за свьрши. Сега му ся пише по-ясно и рѣшително та трѣбва да свьрши. Ако приемете това писмо прѣди да сте видѣли неговѫ милость и да му сте казали онова, что Ви пишѫ въ писмото си отъ 31 Марта, то вече не дѣйте му го казва: нека да свьрши сега, таче щѫ си похорати съ него, кога ся видѫ.

Вые глядайте да обадите на оныя, дѣто трѣбва, та да земѫть мѣры да си свьршять и тии работѫ.

Като чтомь ся приеме отговоръ отъ Исмаилъ-пашѭ за моѭ-тѫ работѫ и тя ще ся свьрши, и щѫ си дойдѫ.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

2791. — Геровъ да се не сърди на Ступина. Трѣбва пакъ да си писватъ. Мавриди въ Едрене. Да го държи Ступинъ повечко врѣме тамъ. Чалоглу се връща въ Пловдивъ. Пак. 103.

Едрене 4 Април 1857.

Господи́не Геровъ

Приа́хъ писмо́то ви отъ 31 зами́нали́ѧтъ месецъ и гле́дамъ ка́къ редактюратъ на Візанті́дата ви са обре́чи да печа́ти отгово́ратъ и са надѧвамъ какъ нище да мо́же да го отфи́рли.

Пи́шешми да ти ка́жѭ ка́кфо зло може да ста́не на истина на тебе зло не ста́ѧ защо ако ни до́дешъ въ філибе отфаждашъ дру́гаде. а зло́то намь ста́ѧ ако са продлу̂жи таѧ ра́бота за много. Господинъ Маври́ди фче́ра доїде тукъ сосъ ко́нсулско повеление. каза́хъ на Господи́нъ Ступинъ що то ми пишехте а той ми каза какъ азе Г. Геровъ го оби́чамъ като братъ достлукатъ башка и работата е башка. ви́ѧ сеги сридни миждю ва́зе си ни дриже́те ами си отъ пи́сувайте па́къ като напре́дъ. Маври́ди сѧка какъ ще да мѹ даде ізволені́е да си врі́рни за велі́гденъ а ко́нсулатъ му каза да седи да напра́ватъ заїдно воскрисе́нье та по́сле ще му ка́же защо го довелъ дру́го нѧщо ако нимо́же да му направи да го дрижи ба́ремъ два три месеца въ едрене дорде са сфи́рши влади́шката ра́бота защо то́и са позна ка́къ са бри́ка на

политическu работи безъ да има правда. и менъ ми пишатъ ѿ філибе какъ Г: Павлаки заїдно сосъ нѧкои други хора ѿ големите села ідатъ тукъ за Стамболъ белки са помаѧтъ нѧкоѧ неделѧ тукъ за да ни гюцендирдишемъ Валйата відохь отговора дету прави пресъ дориáнъ на візандйдата тои отговоръ е ѧко харинъ и наи после дету му казва ако може да скрие какъ тиа дету са потписаха ни са сичките грьци. азе днеска дрьгамъ за филибе защо доста седѧхъ тукъ безъ да сфършимъ нищо и ви са мола пакъ да ми отписувате и на філибе. желаѧ да празнувате и воскрьсение хрістово сосъ здраве. и добро видение да харіже Бокъ.

вашъ
Г. с. чалоглу.

2792. — Ступинъ мекушавъ. Мавриди да се сѫди съ мисията. Исмаилъ паша още не отговорилъ. Членове въ разни вѣстници за борбата ни съ гърцитѣ. Реди се да се опрѣдѣли заплата на патриарха.

Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялжкову, въ Пловдивъ.

Цариградъ 8 Априлия 1857.

Христосъ воскресе!
Господине Георгакый!

Честитявамь Ви праздника и Ви ся молѭ да честитите за мене на всичкы-ты приятеле, че отъ работѫ не могѫ имъ пишѭ. И Вамъ днесь не ще могѫ да Ви пишѭ колкото желаѭ, а пò-накѫсо. — Писмо-то Ви отъ 4 Априлия прияхъ, отъ което ся научихъ, че си отхождате за филибе и желаѭ Ви, да сте стигнѫли благополучно у дома.

Видися, че Г. Ступинъ слѣдъ мое-то срьдито писмо е прочелъ пò-внимателно повелѣние-то отъ Миссиѭ-тѫ, та затова е выкалъ Мавриди въ Едрене. За тѫѭ работѫ му отыде още едно повелѣние съ послѣднѭ-тѫ Австрийскѫ поштѫ, съ коѭто и азъ писахъ Вамъ; нъ писмото не Вы е затекло въ Едрене. Азъ си имамь правдѫ, дѣто ся срьдя на Ступина, че отъ негово, не зло намѣрение, а невнимание не ся врьшяше работа. Днесь му пишѭ и му казвамь, че ся прѣдварямь, нъ обаждамь, че все още мя е ядъ за невнимание-то му. За Мавриди пишѭть, че зелъ отъ Филибе отъ нѣкои свидѣтелство, какъ губи отъ това ходенїе въ Едрене. Нека го дрьжи, та да прави давиѭ съ Миссиѭ-тѫ, зачтото другъ даваджиѭ освѣнь неѭ нѣма.

Отъ Исмаилъ-пашѭ отъ Едрене още нѣма отговоръ за моѭ-тѫ работѫ. Като чтомь отговори той, какъ да было, и работа-та ми ще ся тури на рядъ да си дойдѫ.

Пише ми г. А. Захарали, че Исмаилъ-паша ужь зелъ на писмо клеветы-ты отъ оныя, които мя ся клопали прѣдъ него. Испытайте, молѭ Ви ся отъ г. Аргира, отдѣ е научилъ това, и истинно ли е.

Византида-та още не е печятала отговора, что й ся даде. Ако не го напечята до еднѫ недѣлѭ, ще ся даде на Presse d'Orient.

И „Τηλέγραφος τȣ' Βοσπόρȣ" понаписа нѣчто за наши-тѧ работы все откамъ Грьци-ты; нъ има что-годѣ и откамъ насъ, „Ἀγών" пише само откамъ Грьци-ты.

Ако сте чели Византидѫ-тѫ съ рядъ, може да знаете, че ся врьши сега работа за опрѣдѣление платѫ на патриарха и служители-ты му. Казвать, че капия-та отрядила мѣсячинѫ на патриарха 30,000 гр. на протосингела 1,000 и на архидякона 500, и повече ничто.

Научихмеся каквы новы клеветы Хрисантъ е повдигнѫлъ възъ християны-ты въ епархиѭ-тѫ си. За чюдо е той човѣкъ.

Молѭ Вы да поздравите отъ мене коконѫ Елисаветѫ.

Г. г. Стоянчя, А. Захаралия и Н. Чялѫкыя виждате чясто, та имъ кажѣте, че съ другѫ почтѫ щѫ имъ отговорѭ.

Г. А. Захарали пише, че ми е нашьлъ кѫщѫ. Испытайте, молѭ Ви ся, дали е наистинѫ, или съ това иска да ся научи, щѫ ли дойдѫ въ Филибе. Добрѣ е да си имате на умъ, че ще ми трѣбва кѫщѫ. — Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Притворено-то писмо дайте Г-ну Якиму Груеву да го испрати.

2793. — Манифестация въ Пловдивъ противъ владиката. Трѣбва да се прави сѫщото и въ Цариградъ. Прѣдставителитѣ не посѣщаватъ черковата. Какво казватъ гърцитѣ за въпроса. Патриархътъ и Ираклийскиятъ владика не приели българетѣ. Да се пристѫпи до Богориди. Чомаковъ и черковниятъ въпросъ. Коп. кн. I.

Г-ну Г. С. Чялѫкову, въ Пловдивъ.

Цариградъ 15 Април. 1857.

Господине Георгакый!

Съ послѣднѭ-тѫ пощѫ нѣмахъ отъ Васъ писмо, а отъ приятеле-ты ся научихъ, какво на вторый день на праздника въ церквѫ Св. Богородицѫ никой отъ наши-ты не е пристѫпилъ да земе нафорѫ отъ владыкѫ-тѫ, и това направило голѣмо впечатлѣние на Грьци-ты. Тврьдѣ добрѣ е станѫло: такывы манифестации правять повече отъ всякои прѣпирни, доводы, оплаквания и пр. Това трѣбва да правять и тука наши-ты, за да ся види, че има Блъгары, и азъ, откакъ сьмь дошьлъ, не прѣставамь да имъ внушявамь, че трѣбва да ся показвать. Нъ наши-ти господари не кабулять да правять такывы малкы и ничтожны, по тѣхне-то мнѣние, работы и гонять голѣмы нѣчта. Въ Блъгарскѫ-тѫ церквѫ никакъ не ходять и заборавили сѫ биле, че ѭ има. Баре по праздници-ты не щяхѫ да ся съберѫть единъ пѫть въ церквѫ всичкы-ти прѣдставители народни, та да види свѣтъ-тъ, че има такывы, а ся крыѭть по дупкы-ты на ханища-та, коквото да имѫть правдѫ Грьци-ти, да казвать и да пишѭть, че Блъгаре-ти си мирувать и сѫ благодарны отъ положение-то си, та нѣкои немирни людие потулено гы подбутвать и гы вадять отъ главѫ да искать едно и друго. За главы на тыя послѣдни-ты показвать два-троицѫ, които толкова щѫть знаѭть, дѣто на праздника отыдохѫ при патриарха, а той не сѫ обрьнѫ да гы поглядне; отыдохѫ при Ираклийскый владыкѫ, и той заповѣда да не имъ отворять и гы гляда отъ прозореца, като чюкахѫ-чюкахѫ врата-та, тапа ся врьнѫхѫ. А ако да правяхѫ оныя малкы работы, сир. да ходять въ Блъгарскѫ-тѫ церквѫ, да ся събирать тамъ и съ работѫ и безъ работѫ, да си прѣговарять, да идѫть нѣкога и въ патриаршескѫ-тѫ церква всичкы-ты, и въ различны случяе да ся показвать, та да гы види свѣтъ-тъ и Грьци и Блъгаре; тогава щяхѫ да гы глядать съ по́-друго око, и работа-та приемаше друго знаменование и друго-яче щяше врьви.

Истина наши-ти бяхѫ увѣрени, че, като имаме правдинѫ-тѫ на нашѭ странѫ, желания-та ны непрѣмѣнно щѫть бѫдѫть испълнени и безъ да употрѣбимь всичкы-ты надлежящи мѣры, нъ съ това сѫ ся излъгали. Сега ся види, че правителство-то не ни дава вѣрѫ, зачтото нѣмаме за прѣдводитель нѣкой познатъ нему човѣкъ. Наши-ти трѣбвало да разумѣѭть това още отъ

край, зачтото още въ начяло на тжѭ работж отъ Портж-тж имъ е казано да иджть при князя Богориди, та чрѣзъ него да си врьшять работж, а тии, намѣсто да послушять, надумали възъ князя что имъ дошло до уста и казали, че не ся надѣѭть за никакво добро отъ тоя изѣдникъ. Така самичкы си врьшихж работж, та ѭ докарахж до нидѣ, или още по̀-вѣрно, дѣто правителство-то да разумѣе, че наши-ти сж противны нему, та да не пристая да ся испълни. Прочетѣте что пише въ № 798 на journal de Constantinople отъ 9 Апр. та да видите, какъ мыслять за нашѭ-тж работж.

Сега правителство-то не ся обажда ничто, като да е заборавило вече за нашѭ-тж работж. Отъ другж странж пакъ, както щете видите отъ газеты-ты, заповѣда на патриарха да ся нарядять церковны-ты работы безъ да каже то нѣчто и на Блъгары-ты. Днесь става съборъ въ патриаршиѭ-тж за тыя работы, а отъ блъгары-ты е выканъ само Г. Гешевъ, и то князь Богориди е настанжлъ да го выкать, а то и него нещяхж да выкать. Наши-ти рѣшихж да не иде и той.

Така работы-ты церковны щжть ся турять на единъ рядъ, и тврьдѣ е страшно, че това ще стане, безъ да учяствувать и Блъгаре-ти, та трѣбва хубаво да си отваряме очи-ты, ако не да направимь дѣчто, а то баремъ да увардимь правдины-ты си, за да можемь послѣ въ по̀-благоприятно врѣмя да подновимь жялбы-ты си, сир. да не бы съ приеманѥ онова, чтото нарядять другы-ты да покажемь, че ся благодаримь, та послѣ да нѣмаме правдж да искаме повече нѣчто.

Тыя работы искахъ отодавна да гы изложѭ Г-ну Стоянчю по̀-подробно; нъ знаѭ, че и той не обычя да слушя такывы извѣстия за работж-тж, тапа ще рече, че не е тъй, а азъ ѭ прѣдставямь криво. Днесь оставямь тоя страхъ, зачтото трѣбва да имамь наукж отъ заминжло-то, та онова, что щемь врьшимь занапрѣдъ, да го наченаме така, каквото да можемь да го искараме на главж.

Тукашни-ти Блъгаре рѣшихж тыя дни да учредять тука едно училище. На това нѣчто тии сж подканени отодавна отъ кн. Богороди. Негово Сиятелство прѣдлага да го направи въ Синайскый метохъ, безъ да плащать кыриѭ, доклѣ да ся найде възможность да ся направи особенж за това уградж. Нъ има нѣкои отъ наши-ты, които не щжть да има ржкж князь-тъ въ тжѭ работж, и то безъ никаквж причинж, само отъ еднж слѣпж ненависть камъ него. А азъ сьмь на мысль, че ако не е и князь-тъ въ тжѭ работж, тя нѣма да ся свршьи и ще остане така, както и церква-та, както и обща-та работа за духовенство-то. Сега вече имало доказателства, че правителство-то на всякоѭ нашѭ работж глѣда съ подозрѣние и ѭ въспира, ако нѣма да ѭ подкрѣпи нѣкое лице нему познато. Г. Хр. Тъпчилещевъ два-три мѣсяца сега иска изволнение за Др. Цанкова да отвори типографиѭ, и Капия-та все обричя да му даде, таче най-послѣ каза да ся пыта патриархъ-тъ, какъвъ чловѣкъ е Христо Тъпчилещевъ и бива ли да му ся даде изволение да отвори типографиѭ. Така ще стане и кога поискать изволение за училище-то. Затова е потрѣбно да подхванжть тжѭ работж чрѣзъ князя Богориди. Тжѭ потрѣбж познавать всичкы-ти, само г. Никола Тъпчилещевъ ся противи и казва, ако е князь-тъ, той ще ся тегли. И не знаѭ, зачто ся противи на Богориди, и ся води по А. Екзархова, кога още въ начяло на общж-тж работж за владыкы-ты отъ Капиѭ-тж е казано на Блъгары-ты да не имжть помежду-си и А. Екзархова, зачтото това гы компрометирува прѣдъ правителство-то. Азъ не могж да вѣрвамь, че наши-ти щжть свршьять нѣчто безъ князя и мжчихся и пакъ щж ся мжчѭ да докажѭ това Г-ну Николу. А добрѣ ще е да пишете и Вые да ся сговорять наши-ти съ Богориди, та дано да пристане и г. Никола, за да ся свршьи работа. Да не усѣти обаче негова милость, че азъ Ви пишѭ оттука за това, зачтото тогава не ще да даде толкова внимание на пис-

мо-то Ви. Лошь добръ Богориди, а и безъ такъвъ человѣкъ тука не ся врьши работа, та трѣбва да речемь: дойди зло, че безъ тебе по̀-зло.

Право да Ви кажѭ, азъ ся чудѫ на простотѫ-тѫ на оныя, които не щѫть да разумѣѭть, че кн. Богориди, спорядъ както врьвять тука работы-ты, за насъ е голѣмо иманѥ. Какво безумие! Правителство-то само да ни казва, че чрѣзъ него можемь да си свршимь работѫ, а мы да отбѣгваме отъ него и да го коримь, кога никой паша не е увардилъ ихтибара си прѣдъ правителство-то за толкова врѣмя, както е направилъ той.

За моѭ-тѫ работѫ е дошьлъ на капиѭ-тѫ отговоръ отъ Исмаилъ пашѭ, нъ още не е прѣдаденъ на Миссиѭ-тѫ. И той отговорилъ е като оный, что ся даде на консулство-то.

Днесь Ви пращамь десять кутии съ сарделы, пять по̀-голѣмы и пять по̀малкы. Изѣжте гы на здравѥ.

Г-ну Стоянчю не пишѭ, едно зачтото трѣбва да му повторѭ исто-то, что пишѭ и Вамъ. Нека чете Ваше-то писмо. А ако истинно иска да ся врьши работа, трѣбва да залѣга да ся сближять наши-ти съ князя; безъ него ничто не ще ся свръши.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

На писмо-то ми не глядайте кусуръ: много скоро писахъ.

2794. — Мавриди задържанъ въ Едрене. Припаднало му. Готвятъ кѫща за Герова. Пак. 103.

По́ло́вдивъ 17 Апри́лѧ 857.

Господи́не Наїдене!

Писматави отъ 8 и отъ 9 текущаго месица получихъ и видо́хъ що ми пи́шешъ заради Маври́ди пи́шатъми прьѧтели́те отъ Едрене че іскалъ іволенье отъ Г. Ступина да си доі́де и пока́за и сфиде́телсфото де́ту зе́лъ отъ філибе за добро́то му поведенье а Г. Ступинъ му отговори. и азе защоту си почтенъ человекъ ти самъ дока́ралъ тука за да ни са намирашъ сеги де́ту между влади́ката и граждѧ́нето има едно смущеніе та могатъ да ти кирледи́шатъ та тре́бе да седишъ тука дорде са сфьрши та́ѧ ра́бота но ако са сѫкилдисувашъ тука азе мо́га да те прата и на ца́ри градъ. и ако и тамъ са сѫкилди́сувашъ посла́никатъ мо́же да ти пра́ти и по далечъ а той като чулъ тьѧ думи баилдиса́лъ и сосъ вода го полѧха та са сфести́лъ. и али бе́и прати́хме за́фчера за едрене за да си ви́ди тамъ хеса́по сосъ него. Гле́дамъ ка́къ ѿ Јсманлъ Паша още не́ма ни́какафъ отговоръ Пита́хъ Г. А: За́харли отъде са научи ка́къ Смаилъ паша зе́лъ пи́смено клевети́те а той ми каза ка́къ така са научи но това нище да е верно защо ако имаше то́и таково пи́смо то́и се ще́ше да го покаже та нищеше да го кри́е видо́хъ и на тилеграфа що пи́ше „ѧко ха́рно расуждѧ́ватъ за злоупотребле́ньѧта ни защо ни турѧтъ вретъ глава́та на че́рковата за да са упра́ватъ и влади́ците; ха́рно ще да стане ако са туратъ на запла́та и патриа́рхатъ и архиере́ито. пи́шешъ ми ка́къ сте научи́ли какфо но́ви клевети Хри́сантъ е повдигналъ въ христиа́нето но не ми пи́шешъ какфи́ са клевети́тему за да знаемъ и ніѧ. Господинъ За́харли кото го пита́хъ за кьцѧтѧ дету ви пи́ше ка́къ ви наме́ри то́и ми каза ка́къ азе самъ сами на кѧ́щата та ако обича Г. Герофъ може сло́бодно да седне вне́ѧ дорде да наме́ри друга по ха́рна той за́фчера поне-де́лникъ дрьгналъ за Едрене за да са суди сосъ жена́та си коѧту понапретъ

отъ него отищла въ Едрене. азе заради мѧстото му хоратíхъ а тóи ми́ каза кото си сфьрша работата сосъ женáтаси и кѫщѫтѫ дéту седа ако ми остане тогáва. мѧсгото на Г. Геровь ще да дáмъ ако ли пáкъ ми о. нéматъ кѫщѫтѫ тогáва щѫ да направя на онова мѧсто кáщѫ за да седа. писмóто дéту ми преклучáвахте дáдохъ го на Г. Ѧкима койту ще го прáги братски ви поздравлѧвамъ и добро видéние да харйже Бокъ.

вашъ прíѧтелъ
Г. С. Чалóглу.

2795. — Новъ министръ на външнитѣ работи. Българетѣ се сближили съ Богориди. Старанията на Богориди за народния въпросъ. Приготовления за отваряне училище въ Цариградъ. Отношението на Ал. Екзархъ. Нови клевети Хрисантови. Членъ въ вѣстника за Мавриди. Коп. кн. I.

Г-ну Г. С. Чялѫкову, въ Пловдивъ.

Цариградъ 22 Април. 1857.

Господине Георгакый!

Желаѭ Ви да празднувате утрѣшний день на покровителя си весело и съ здравıє за много годинъ, исто и деня на праздника на коконѫ Елисаветѫ, на коѭто, молѭ Ви ся, честитѣте за мене.

Писмо-то Ви отъ 17 Април. прияхъ. Благодарѭ Ви за новины-ты, что ми обаждате съ него и идѫ да Ви ся отплатѫ съ извѣстия, доста любопытны.

Министръ-тъ за иностранны-ты дѣла Етхемъ пашя раднѫ, и на мѣсто-то му минѫ Али-Галибъ пашя, сынъ Рашидъ-пашовъ и зять царскый.

Въ писмо-то си отъ 15 Апр. Ви казвахъ да посъвѣтувате тукашни-ты наши да ся сближять съ князя Богориди, а днесь съ благодареніе Ви казвамь, какво, за нашѭ честь, това сближеніе станѫ На 20 на тоя мѣсяць ходихме при негово Сіятелство г. г. Хр. Тъпчилеща, Д. Гешевъ, Јованче Захаралия и азъ, за което бѣ му обадено отнапрѣдъ, и той ни ся обрече за доста добры нѣчга за наши-ты церковны работы и за училище-то, та сега вѣрвамь, че ще стане нѣчто.

Както щете видите отъ тукашни-ты вѣстници, отъ събрание-то, что станѫ въ патриаршиѭ-тѫ на 15 Апр. ничто не излѣзе. Причина-та е, зачтото князь Богориди и другы нѣкои отъ прьвенци-ты, что ся дрьжять едно съ него, не ся найдохѫ тамъ. И така ще стане второ събрание, за да ся избере едно настоятелство, което да съчини нарядѫ за заплатѫ-тѫ на владыкы-ты. Князь-тъ залѣга, каквото това настоятелство да стане отъ троицѫ владыкы, отъ двама Румелийци Блъгары и двама анадолци, а негово Сиятелство ще е прѣдсѣлатель и ще има при себе на тѫѭ работѫ и г-на Крьстевичя. Отъ Блъгары-ты ся приготвихѫ г. г. Д. Гешевъ и Јованче Захаралия. Послѣдний е тврьдѣ добьръ за такѫвѫ работѫ.

Това настоятелство отпослѣ ще съчини нарядѫ и за другы-ты церковны работы.

Колко за училище-то, князь-тъ казва да ся готвимь, за да ся отвори то на есень; нъ безъ да правимь таватуръ; кога ся отвори, тогава да чюе свѣтъ-тъ за него. Тая мѣра е тврьдѣ добра, зачтото, отъ еднѫ странѫ таватуръ-тъ може да развали работѫ-тѫ, отъ другѫ наши-ты щѫть си земѫть ищахѫ съ выканıє и глъченıє, тache ничто не щѫть направять. Негово Сіятелство иска още да подкачимь училище-то отъ малко, таче колкото повече силѫ имаме толкова пó-скоро да му даваме да расте. И тая мѣра е тврьдѣ благоразумна: ако да го подкачимь на голѣмо или щемь го искараме на главѫ или не, таче и влизаме въ очи.

Вижте, что пише въ 801 брой на journal de Constantinople отъ 30 Апр. Това никакъ не ми аресва. Освѣнь това́ г. Ал. Екзарховъ казва, че го выкали отъ капиѭ-тѫ, та му казали не само да не пише срѣща владыци-ты и да развива Блъгарскый въпросъ, а още да опроврьгава всичко, что пишѭть други-ти вѣстници за тыя работы. Това му е говорилъ Павлакый Мусури, ужь отъ странѫ на Капиѭ-тѫ. Това что е писано въ журнала и что е говорено Ал. Екзархову, азъ го чюхъ изъ уста-та на Мусури прѣди единъ мѣсяць, кога ся срѣщнѫхъ съ него на едно мѣсто, дѣто той безъ да мя знае, какъвъ сьмь, приказваше, че има да стане тѫй и тѫй.

И за Ал. Екзарха трѣбва да Ви кажѭ, че ся влада така злѣ и прави такывы беспѫтны работы, дѣто всичкы-ти да го възненавидять. Дѣто пишяхѫ прѣди два мѣсяца нѣчто, че хванѫли въ гюмрука на Галатѫ Блъгарскы книгы, въ които имало молитвы за да прѣмахне Господь Турско то царство и да го прѣладе на православный царь, това е негова работа: книгы никаквы не сѫ хващалы. Тая история е тврьдѣ гнусна.

Клеветы-ты Хрисантовы, за които Ви спомянувахъ въ писмо-то си отъ 8 Апр. сѫ оныя что ни обаждахѫ отъ Филибе, сир. че Хрисантъ клопалъ Блъгары-ты прѣдъ пашѭ-тѫ, че ужь искали да направять мятежь по великдень.

Отъ това, что ми пишете за Мавриди, видися, че Ступинъ го дрьжи както трѣбва. Заборавилъ бяхъ въ послѣдне-то си писмо да Ви кажѭ да речете г-ну Стоянчю да не бръза тамъ, дѣто не трѣбва. Ступинъ повыка Мавриди, и тии тоя-си часъ написахѫ членъ за вѣстника да ся похвалять прѣдъ свѣта, че Мавриди е выканъ отъ начялство-то си, за да ся накаже, че ся бръка въ общи-ты работы срѣща тѣхъ: Ами че отдѣ знаѭтъ, че за това е выканъ? Кой имъ е казалъ това? Добрѣ че ся научихъ, та запрѣхъ да ся не печята това, за да не ставаме смѣшни.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Сарделы-ты, что Ви пишяхъ въ послѣдне-то си писмо, че Вы пращамь, не зели онии, които щяхѫ да гы носять, та щѫ да Ви гы пратѫ прѣзъ недѣлѭ-тѫ по другы.

2796. — Потрѣба отъ Богориди. Постѫпкитѣ на патрика сѫ за наша полза. Ал. Екзархъ противъ Богориди. Пак. 103.

Пловдивъ 24 Априла 857.

Господи́не Наїдене.

Писмо́тови оть 15 текущаго получихъ и що́то заради на́шите ра́боти простра́но ми пи́шите разумѦхъ. и де́ту ни пи́шите заради опщата ра́бота какъ сега са отбра че прави́телсфото неще да ни даде онова дету жела́Ѧме защоту немаме за предводи́тель нѦкои познатъ при прави́телсфото человѣкъ. това е истина това дету ми пи́шете и Г. Ранофъ когату доде отъ Стамболь ми го каза та затова е много потребно нашите престави́тели да са приближа́гъ при кнѦзъ Богори́ди и да му са молатъ та бе́лки чрезъ него можѦщемъ да сфьршимъ ньщо. ньѦ днеска пи́шемъ едно опщо пи́смо на на́шите за да гледа́тъ да са приближа́тъ при Вогори́ди и чрезъ него да врьшатъ работа защо тоѦ чловекъ мо́же кога́ту іска да сфьрши работа и най паче да го приближатъ защото и отъ по́ртата имъ са повеле́ло. гледамъ какъ и насобо́ратъ дету напра́виха въ патриарши́Ѧта ѿ бльгарите ни́куго ни вика́ха само Г. Гешоглу віка́ха и него защото Вогори́ди заповеда а то́и не отиде и ха́рно направи де́ту не отишалъ това де́ту пра́ви патриарши́ата за да не віка и отъ

бьлгарите на собőрето за нáзе е по хáрно защоту ни дава себéпъ да имаме да са плáчиме ньѧ днеска прáщаме и една жалба на нáшите коету ако намератъ мунасúпъ да го дадáтъ на В. Порта ньѧ Господине имаме ньегъ за да ни са махнемъ отъ таѭ работа ама ако ни сполучимь сьга това дéту желаемъ ще да дрúнками Портата дорде го получимъ. мислитиви и Г. Стоѧнчо ги намúра прáви вросъ таѧ работа дéту ни пишешъ но сеги требе згрéшкитини да ги опрáзѧме и да не намúраме едúнъ други махана.

Глéдамъ кáкъ и нашите бьлгаре искатъ да направатъ едно училище бьлгарско в цáриградъ и какъ Вогорúди предлага да го направатъ въ Синайтскио метохъ но отъ нáшите нѧкои нищáтъ да има ржка въ таѧ работа и кнѧ́затъ на това иматъ грешка та трéбе тиѧ плáнови да излѧ́ватъ ѿ Господинъ Александра тőи е протúвенъ на кнѧза та іска да прави и тарáфъ но масрафо на това учúлище отъ где ще да ізлѧ́ва нéма да ми пúшешъ. Плагодара и за деветѧ́хъ кутьи въ Сарделú дéту ми прáщашъ но молавú сѧ́ да ми отъ пúшите и за цанáта за да ви ѧ прáта та сосъ пéрвата пőста надéѧмъ сѧ́ какъ ще да ми пúшите и за вáшата рáбота мőлависѧ́ да ми отъпúшите какфо стана и какáфъ огговоръ далъ Смайль Паша братски ви поздравлѧ́вамъ и добро Собирáние да даде Бокъ

Вашъ
Г. С. Чалőглу.

2797. — Богориди противъ Хрисанта. Правителството обърнало внимание на българскитѣ жалби Заповѣдь на патриаршията да вика прѣдставители отъ всичкитѣ епархии. Да се приготви народътъ за избора на прѣдставителитѣ. Вглядоветѣ на Богориди. Какво иска той. Българско училище въ Цариградъ. Геровъ ще ходи въ Одеса. Д. Мутевъ се кани за управитель на училището. Коп. кн. I.

Г-ну Г. С. Чялжкову, въ Пловдивъ.

Цариградъ 29 Априлия 1857.

Господине Георгакый!

Писмо-то Ви отъ 24 Април. прияхъ и твърдѣ ся зарадвахъ като ся научихъ отъ него, че и Вые нахождате сближение-то наши ти съ князя Богориди за полезно и потрѣбно и сте свършили отъ Вашѭ странж чтото трѣбва за това сближение. Твърдѣ добрѣ сте направили дѣто сте написали за князя жялбж срѣща владыкж-тж само дано по скоро да стигне тя, че не дойде съ вчерашнѭ-тж пощж. Князь-тъ има Хрисанта за лошь чловѣкъ, зачтото прѣди годины, когато имаше думж да ся турять владыкы-ты на заплатж, той бъркалъ да не стане това нѣчто, нъ не ся противилъ открыто, а съ хытрость и лукавство разваляль работж-тж. Това самъ негово Сіятелство казва, когато бяхме у него.

Наши-ты народны работы както и да не ся повдигнжхж напрѣдъ, нъ видися че наши-ты жялбы правителство-то не е оставило съвсѣмь безъ внимание. Щете видите отъ газеты-ты тукашни, какво то заповѣда на патриарха да ся выкать прѣдставители отъ всичкы ты епархии за онова настоятелство, което ще ся избере, за да изработи нарядж за церковны-ты работы. Това ся види да е работа на князя. Негово Сіятелство ще е прѣдсѣдатель на това настоятелство. Наши-ти искать да докарать на умъ на князя да направи да ся выкать прѣдставители отъ Капиѭ-тж чрѣзъ каймакамы-ты, а не отъ патриаршиѭ-тж чрѣзъ владыкы-ты, зачтото въ послѣдний случяй може да станжть злоупотрѣбления за ползж на Грьци-ты.

Капия-та оставя тжѭ работж за много на князя, и по това нѣкои сѫдять, че тя иска да ся заврьши работа-та повече за нейнѫ ползѫ. Да речемь, че е така, нъ мы не щемь загубимь; ще изгуби духовенство-то нѣчто отъ тжѭ власть, коѭ-то има, и това не е добрѣ за церквж-тж убоще; нъ отъ другж странж христиане-ти печялять, зачтото духовенство-то употрѣбяваше тжѭ власть за нашѭ тщетж, безъ да ся грыжи за добро-то на церквж-тж.

Ные отъ нашѭ странж трѣбва да залѣгаме сега да ся изберѫть добри прѣдставители за настоятелство-то, което ще наряжда церковны-ты работы, та да ся въсползуваме отъ обстоятелства-та. За това трѣбва да ся раскаже по епархии-ты, че щѫть ся искать такыви прѣдставители, та да е прѣдуготовенъ народъ-тъ за избрание-то имъ. Понапишѣте отъ Пловдивъ самъ-тамъ дѣто ся може.

Трѣбва да Ви кажѭ за князя какво той не е нашь партизанъ на дѣто искаме съврьшено отдѣлно духовенство и независимо; нъ негово Сіятелство е добьръ христіанинъ, врагъ на сегашний неправилный рядъ въ управление церквж-тж и un homme d'état. Като христіанинъ ще гляда да ся наряди онова, което е съгласно съ духж на вѣрж-тж. Той повтори прѣдъ насъ колко пѫти апостолско-то изречение: ὁ ἀρχιερέυς πρεπει νά ἦναι ἤ θεόκριτος ἤ δημόκριτος.

Ако може направи да ся избирать архіереи-ти отъ народа, това е доста голѣмо нѣчто. Като врагъ на сегашний неправилный рядъ н. с. трѣбва да измѣни тоя рядъ отъ корень. Владыкы-ты толкова ся плашять отъ негово-то прѣдсѣдателство въ речено-то настоятелство дѣто, както казвать, приготвили сж ся, като видять, че работы-ты отхождать съвсѣмь не по тѣхнж волѭ, патриархъ-тъ и синодъ-тъ да си дадѫть оставкж-тж. Като homme d'état князь-тъ ще познава, что може да стане, та това ще свръши, не ще иска работы невъзможны, та да не сполучи и възможны-ты; а мы да глядаме да ся въсползуваме отъ това, что може той да направи, таче послѣ, като помага врѣмя-то, пакъ да гонимь онова, което ни ся види полезно и възможно. Доста е дѣто н. с. е блъгаринъ и, както ся вили, иска на скоро врѣмя прѣди смрьть-тж си да си испълни длъга на народа си. Въ такывы обстоятелства той, какъ да е, добро ще направи. Трѣбва само да ся поддрьжя въ това расположение, за да не му размжтвать главж-тж Грьци-ти, что сж около него, и за това ся надѣемь на наший съотечественикъ Г. Крьстевичя, който е добьръ родолюбець.

Прѣдставители-ти народни, като видѣхж, че не ся врьши работа, разотыдохж си почти всичкы-ты.

За да ся отвори сега училище-то нѣкои отъ наши-ты тука ся отрядили да положять извѣстно количество пары, колко да ся подкачи работа, таче въ исто-то врѣмя щѫть отворять подпискж да събирать спомоществование. Чясть отъ разноса ще ся покрыва отъ онова, что ще ся сбира отъ ученици-ты, които щѫть сѣдять вжтрѣ въ училище-то. Съ какъвто ищахъ сж ся зели наши-ти тука за тжѭ работж, тя ще иде напрѣдъ.

Видѣхъ члена, что е пратенъ отъ Пловдивъ за отговоръ на Journal de Constantinople. Да ми бѫде простено да направѭ едно замѣчяние. Кога ся пишѭть такывы нѣчта, не трѣбва да ся казвать за оправдание прѣдъ едны такывы работы, които ны компрометирувать прѣдъ другы, и още повече, кога тыя работы могѫть да дадѫть лошь умыслъ на оныя, прѣдъ които искаме да ся оправимь. Таково нѣчто има въ реченый членъ.

Византида-та не щя да напечята отговора, что ѝ ся написа тука. Иска подписы, кефилы и другы придирки, каквото да ся махнемь отъ печятаніе-то. Той отговоръ ся прѣвожда сега на французскы за да ся напечята въ другж газетж.

Пакъ да дойдемь на „Журналъ де Конст." Научвамся (това е скрытно), какво Ногесъ пише срѣща нашѭ-тж работж отъ личнж ненависть камъ Ал.

Екзархова и тая ненависть е, зачтото Екзарховъ си е далъ типографиѭ-тѫ да ся печята въ неѭ Presse d'Orient, на редактора на коѭто Ногесъ е заклятъ врагъ. Ногесъ казва, че пристая да печята всякаквы писма отъ Блъгариѭ срѣща Грьцко-то духовенство, — писма, въ които да ся подкрѣпява народна-та ни работа, ала да има въ тѣхъ и нѣчто срѣща Александра Екз. Отъ другѫ странѫ пакъ Ногесъ казва, че капия-та мысли, какво Алекс. Екз. е подбутнѫлъ Блъгары-ты да си искать независимо духовенство, таче и той е орѫдие на другы, та иска да го събори, нъ не смѣе за да не оскръби съ това Блъгары-ты, които го имѫть ужь за свой прѣдставитель. Познавате колко е излъгана капия-та на това. Алекс. днесь тщетѫ докарва на народа, а не ползѫ, нъ не трѣбва мы да подкачимь да ся убиваме единъ другый, и още повече зачтото, като е увѣрена Капия-та така, кога ся събори Алекс. ще мысли вече тя, че у насъ нѣма обществено мнѣние, та не ще слуша жялбы-ты ни, зачтото мысли, че ся внушены намъ за зло ней. Напротивъ трѣбва да ся докаже на Капиѭ-тѫ, че сегашне-то духовенство, като не залѣга за народа, дава причинѫ и възможность на всякого като Алекс. да постигне да бѫде като прѣдставитель на народа. Да ся тури на рядъ духовенство-то, и всичко ще тръгне нарядъ както трѣбва. Въ тоя разумъ щѫ напишѭ азъ единъ кѫсичькъ отговоръ на ж. де к

Моя-та работа ся забави да ся свръши. Намъ насѫдѣ ще ся испрѣчи Грькъ като дяволъ да ны бръка. Азъ надвихъ, нъ на това ми помогна дѣто работы-ты сѫ така, чтото не азъ да ся молѭ, а менѣ да ся молять. Трѣбваше и тука да пишѭ на господаря и да му хоратѫ така, каквото писахъ на приятеля въ Едрене и Васъ молихъ да му хоратите за да го накарамь да выка Мавриди, та така да ся свръши работа пò-скоро.

Азъ щѫ идѫ утрѣ или въ другый день въ Одессѫ като куріеръ, едно за да свръшѭ мои нѣкои-си работы, а друго за да ся намирамь на работѫ доклѣ да ми ся свръши тука работа окончятелно, та да си дойдѫ. Въ Одессѫ щѫ ся маѭ съ ходенѥ-то и дохожданѥ-то 10 дни. Толкова ми давать ваде. Кога дойдѫ, работа-та ще ми е свръшена, та Вы молѭ да ми отпишете съ прьво, нашли ли сте нѣкоѭ кѫщѫ за мене, за да Ви пишѭ да ѭ хванете.

Тукашни-ти наши ми порѫчять да думамь г. Мутеву да дойде тука за управитель на училище-то, что ще ся отвори, и за редакторъ на периодическо-то издание отъ общинѫ-тѫ за българскѫ-тѫ книжнинѫ. Порѫчять ми какъ-какъ да свръшѭ това.

За Мавриди мя пыта посланикъ-тъ, бива ли вече да го пустнѫть, зачтото ся показва, че ся е раскаялъ и ся моли да го пустнѫть по много причины. Не биваше да кажѭ рѣшително да не го пущать, а мягкый-тъ отговоръ му ся показалъ за съгласие, та писали Ступину да го пустне. На другый день ся научихъ, че въ Филибе ся правилъ протестъ за Мавриди, та да иска напотщетѫ за ходенѥ-то си въ Едрене, нъ вече късно бѣ да ся запре. Зачто Вые да не ся научите, че ся прави такъвъ протестъ, та да ми пишете? Ако да извади Мавриди тоя протестъ на мейданъ, той пакъ ще ходи въ Едрене, ще дойде и тука. Пишѣте ми, молѭ Вы ся, что ще говори и врьши Мавриди като си доиде.

Пишѣте на наши-тѣ въ Едрене да дойдѫть тука, за да ся свръши пòскоро работа. Ако не дойдѫть всичкы-ти, то баремъ нѣколко душь. Инакъ много щѫть ся маѭть въ Едрене.

Единъ познайникъ ми казва, че не ще може да ся врьли Хрисантъ, а щѫть докарать работѫ-тѫ да ся изгони само архидяконъ-тъ му като виновникъ на всичкы-ты злины. Това ще да му е казвалъ Гюмушь-герданъ.

Трьновскый владыка прѣдлага на тукашни-ты Блъгары да му помогнѫть да ся оправи, та той ще посвяти Иларіона Стояновичя за Епископъ да го прати като свой векилъ въ Трьново. Послѣ, кога той сполучи мѣсто въ Си-

нода, да направи Иларіона Митрополитъ Трьновскый. Блъгаре-ти не ся дадохѫ да гы излъже. Иларіонъ бѣ дошьлъ съ него, и отыде завчера за Св. Горѫ.

Сарделы-ты чякъ днесь тръгать оттука. Далъ сьмь за тѣхъ 60 грош. които щете ми да, кога си дойдѫ въ Пловдивъ.

Щѫ ся надѣѭ, че, кога си дойдѫ отъ Одессѫ, щѫ найдѫ отъ Васъ писмо тука.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

P. S. Писмо-то ми станѫ малко длъго; четѣте го съ другы-ты приятеле и прихващайте, че всякому сьмь писалъ по малко.

2798. — Въ работата на Ал. Екзархъ и Мусури има фармасония. Мавриди се върналъ въ Пловдивъ. Отговорътъ на пашата за Герова. Пак. 103.

Пловдивъ 1 Маіа 857.

Господине Наїдене

Писмотови отъ 22 на минальатъ месицъ Получихъ и гледамъ ка́къ на 22 ходи́хте при Вогориди и тои ви са обрече доста добри нечта за нашите църковни работи и за училището. тоѧ чловекъ още напретъ требеше нашите ла го приближатъ защо и добро ако нище да имъ направи и зло нище да направи. нашето мнение е тиѧ дету ще да влезать отъ болгарската стърна да видатъ ако на тоѧ соборъ ще да има и за на́шите блъгаре нѧ́що да останатъ въ соборатъ ако ли пакъ ви́датъ ка́къ тоѧ собо́ръ стаѧ саде за заплатата тогива ти́ѧ да са истеглатъ и да са протестаруватъ. на на́шите тука любородни мнени́ето е това. пишете ни и за Г. Александра какъ го вика Мусури и му зарьча да не писува срещо влади́цита и да разви́ва народнио вопросъ това ази ни мога да го вѧ́рвамъ защо В. Порта мо́жеше да вика право Г. Александра а не чрезь Мусура да му обади, та ми са чи́ни ка́къ ще да има нѧ́коѧ фармасони́я на таѧ работа. Господи́нъ Маври́ди въ субота пладне доіде отъ Едрене тукъ. Г. Цо́ко ни пише какъ Г. Ступинъ му казалъ ка́къ паша́та даде такри́ръ ка́къ влади́ката и цукала́та ви клевети́ха и като пита за таѧ работа и старио паша и тои потверди́лъ думите та сеги са наде́ѧ ка́къ и тфо́ѧта ра́бота ще да са сфърши скоро. утри имамъ ни́етъ да ида на Лъжите защото знаете какъ деца́та иматъ нужда та ако ни ви пи́ша една две пости причи́ната е та́ѧ братски ви поздравлѧ́вамъ, и добро виде́ни́е

Вашъ
Г. С. Чало́глу

2799. — Геровъ въ Одеса. Работата го задържала повече врѣме. Тошковичъ има писмо отъ Мавриди. Коп. кн. 1.

Одеса 21 Мая 1857.

Господине Георгакый!

Въ писмо-то си отъ 29 Април. Вы извѣстихъ, какво щѫ дойдѫ въ Одессѫ. Тогава Ви казвахъ, какво слѣдъ 10 дни пакъ щѫ ся врънѫ въ Цариградъ; нъ тука мя чякала много работа, та ся замаяхъ повече врѣмя. Сега вече канѭся да тръгнѫ оттука на 30 Мая.

Оттука нѣма да Ви пишѫ нѣчто, което да Вы интересува, а рекохъ само да Ви ся обадѫ за да не мыслите, че сьмь ся загубилъ.

Мавриди трѣбва да ся е врьнѫлъ въ Филибе. Г-нъ С. Тошковичъ има писмо отъ него отъ града Ви отъ 1 Мая.

Не ми ся подаде да прѣминемь, както мысляхъ, пролѣть-тѫ заедно. Хайде вече наесень щемь му искара сефѫ-тѫ, ако е животъ и здравıе.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

2800. — Бумбаширъ въ Пловдивъ да вдигне Хрисанта. Чалоглу ще отива въ Едрене. Френски консулъ въ Пловдивъ. Пак. 103.

Пловдивъ 22 Маїѧ 857

Господи́не Н. Геровъ

Писмото ви отъ 29 на ми́нальѧтъ ме́сицъ получихъ и причи́ната де́ту ни ви отгово́рихъ е де́ту бе́хме въ льџите неможѧ́хме да седи́мъ сосъ раха́тъ защо като доиде бунбаши́рина отъ Еди́рне Валиси да вдигни Влади́ката пренуди и назе да си до́демъ по скоро та какфоту са ві́ди па́къ ще да идимъ въ Едрене да са судимъ сосъ него на та́мошни́ѧтъ мизли́шъ за клевети́те камъ наро́датъ наде́ѧмъ сѧ сеги ве́ке ка́то ста́не отъ тука още ведна́шъ да не 'ві́ди фі́либе. въ неде́лѧ ни дойде и франсускио консулъ не́му бе́ше готфилъ монсеніора на Панаютавъ озуноглу кьщата а то́и не ѧ бенди́са а фана на качиграта кьщата и за ва́зе като доїдете сосъ добро въ Пловдивъ ще са наме́ри кьща вьѧ саде гледаите еди́нь часъ по скоро да ви са сфьрши работа́та та за кьща се ще да са намѐри. Сардели́те още ги не́ма незна́мъ по куго ми ги прати за да ги дира да ма проща́вашъ де́ту ти пи́ша на кьсо защо ми са падна́ха малко работе та не́мамъ време да ви са продлажѧвамъ братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧмъ вашъ приѧтелъ

Г. С. Чалоглу

2801. — Геровъ си свършилъ работата. Хрисантъ се прѣсторилъ на боленъ, та се върналъ въ Пловдивъ. Ще се ходи до Цариградъ за сѫдбата съ владиката. Пак. 103.

Едрене 6 юньѧ 857.

Господи́не Н. Геровъ

Прие́хъ ви писмото отъ 3 и ві́до́хъ какъ на перви на ме́сица стигналси въ цареградъ много са зара́двахъ де́ту работата са сфьрши и до Петро́вденъ па́къ ще да си въ фі́либе.

на́шиатъ проклетъ Влади́ка доде до ха́скіоу сосъ бунбаши́рино а по́сле са на́прави на бо́ленъ за да доби́е вре́ме да вдігни мȣрафата въ цари́градъ та какфоту са ви́ди судбата ньце да ста́не въ Едрене. но паша́та още нѧ́кои хаберъ не́ма. ньѧ като до́де вла[illegible]ката въ Едрене ще да вьдимъ и на паша́та какафъ џоапъ ще да до́де та ако ни са седи тукъ туги́ва като трьгне то́и за въ царыгра́дъ и отъ назе де́ту са нами́раме тукъ ще да до́димъ нѧкои други тамо братски ви поздравлѧвамъ и остаѧмъ

вашъ приѧтелъ

Г. С. Чало́глу.

2802. — Какво се говори за връщането на Хрисанта въ Пловдивъ. Кой ще се окриви. Гърци спъвали работата на Герова. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялѫкову, въ Едрене.

Цариградъ 9 Юния 1857.

Господине Георгакый!

Днесь още не сьмь ся срѣщнѫлъ съ наши-ты, та да видѫ, имамь ли отъ Васъ писмо, и да ся научѭ, что имъ пишете. Завчера ми казвахѫ, какво владыка-та Хрисантъ ся врьнѫлъ отъ Хаскюй за Филибе. Чюдно е, какъ да направи той това. Не вѣрвамь да му е дадено отнѣйдѣ изволение да ся врьне. Вчера найдохъ въ Буюкъ-дере Деркосскый владыкѫ, и той казва, че чякать Хрисанта да дойде тука. Нѣкои казвать, какво Хрисантъ, като ся научилъ, че е рѣшено да дойде въ Цариградъ да ся расправя, врьнѫлся въ Филибе за да си земе едно друго, что ще му трѣбва. Тука, както ся види, мыслять да стоварять всичкы-ты кабахаты на архидякона, а съ Хрисанта да Вы сговорять, та пакъ да ся врьне той въ Филибе; нъ вѣрвамь, че не щете пристанете на това.

Азъ помалко са готвѭ за пѫть. Работа-та ми ся чете за свръшенѫ, ако и да оставать още нѣкои формалности, и, както Ви казахъ, въ послѣдне-то си писмо, щѫ глядамь за Петровдень да сьмь на мѣсто-то си. Нъ трѣбва да Ви кажѭ, какво тая работа ся забави, не зачтото паша-та не щяше да обади, кой мя е клеветилъ, а зачтото и нея бъркахѫ Грьци, та трѣбваше да ся борѭ съ голѣмы прѣпятствия.

Поздравѣте, молѭ Ви ся, отъ мене Г. Салчя, Г. Павла и всичкы-ты наши. — Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2803. — Какъ се върналъ Хрисантъ въ Пловдивъ. Посрѣщането му и изстѫпленията на гърцитѣ. Приготвена кѫща за Герова. Пак. 103.

Едрене 13 ю́ньѧ 857.

Господйне Наїдене!

Получихъ Писмототи отъ 9 ю́ньѧ и разбра́хъ що ми пйшешъ Владйката ни войстина са вьрна на філибе кото стигна въ хаскіоȣ направиса на бо́ленъ и са молилъ на мȣмбашйрино пашювъ да го остави дорде оздра́ве защо му пі́шатъ и отъ Стамболъ да ста́не та требаше да прати на філибе да си вдьгни сьчките шéове та то́и да ча́ка въ хаскіоу това го да́де писмено на бȣмбашй-рино ко́иту го донесе на Вали паша и паша́та го прати на Стамболъ та после отъ това стана та отиша́лъ на філибе и пратйлъ хабе́ръ да изле́затъ сьчките еснафи и ко́иту не ізле́зе да плаща џереме 5 ока восакъ. иска́ралъ и отъ учйлища́та деца́та и момйчета сосъ вьрба на рьце́те. и сьчките попа обле́чени сосъ одеждитеси и кото фла́лъ въ че́рковата турйлъ слово и имъ каза́лъ ка́къ сосъ Вали Пашю́въ емиръ сосъ гола́ма жа́лба ви оста́вихъ но сосъ ца́рско повеле́нье кое́ту ми стигна въ хаскіоу врьщамсѧ сега ча́да мо́и. вечерта направи гозба на прьѧтелйте си сосъ чалгье и фише́ци и пйѧха вйно и вйкаха ζήτω ὁ Χρήσανθος. ζήτω ἡ Ἑλλας. καί σκατον οἱ Βούλγαροι такфа́ва глупостъ направи то́ѧ на́шио пастиръ ко́иту и правйтелсфото ізльга та патрьаршйата и неговйте прьѧ́тель іскатъ да го задьржатъ. арнаȣдоглу кьщата си ѧ има потъ кьріѧ на зе́тси. до Димйтровденъ. за ва́зе ньѧ хоратйхме сосъ Аргйрча За-

газарль ко́иту дне́ска трьга за філибе ка́къ у него ще да вле́зите та по́сле ако ньще́шъ да седи́шъ та́мо намерищемъ и друга кьща. азе днесъ пазари́хъ сосъ аргирча мѧстоть дету има на мевлехане́тто за гр. 20/хілѧди сосъ така́фъ договоръ кото отне́ми кьщата де́ту седи та плати на жена́та си дие́татъ на хесетоси това мѧсто ще да го да́де на́мъ на та́ѧ цана за това мѧсто андре́ѧ Георгиа́ди му да́де гр. 30/хілѧди а той ни го даде това мѧсто на та́ѧ цана ни е́ скупо братски ви поздравлѧвамъ и остаѧмъ ва́шъ приѧтелъ.

Г. С. Чалоглу.

2804. — Излѣзълъ ферманъ за Герова. По сѫденето на Хрисанта. Геровъ иска да се срѣщне съ Чалоглу. Коп. кн. 1.

Г-ну Г. С. Чялѫкову, въ Едрене.

Цариградъ 17 Юния 1857.

Господине Георгакый!

Моя-та работа вече ся сврьши. Ферманъ-тъ излѣзе и всичкы-ты книгы сѫ готовы, остава само да си купѭ и натъкмѭ нѣкои работы, что ще ми трѣбвать, като пандеря и прочяя. Всичкы-ты тыя работы щѫ приготвѭ тѫѭ недѣлѭ, та възъ недѣлѭ-тѫ да тръгнѫ за Филибе. Мыслѭ да правѭ Петровъ-день въ Едрене заедно съ Васъ. Днесь пишѭть отъ посолство-то г-ну Ступину, че мя пращать за Филибе.

Азъ ся надѣѭ да Вы найдѫ въ Едрене. Тука вѣрно ся научихме, какво Капия-та не е давала заповѣдь да дойде тука Хрисантъ да ся сѫди, зачтото пò-напрѣдъ е станѫло царско ираде да ся сѫди въ Едрене, и това не може ся измѣни. Нъ нѣкои сѫ правили главоболие на Садразама да заповѣда да дойде тука Хрисантъ да ся сѫди, а садразамъ-тъ, за да гы махне отъ главѫ-тѫ си, казалъ: пекъ ей, да ся пише да направять така. Тая дума тамъ си останѫла, нъ приятеле ти на Хрисанта зели работѫ-тѫ за свръшенѫ и писали въ газеты-ты, писали и на святынѭ му, че измолили да дойде тука да му ся види давия-та.

Ако видите нѣкакъ, че ще стане потрѣба да дойдете тука, пишѣте ми пò-скоро, кога щете тръгнете, та или тука да Вы чякамь, или да бръзамь да Вы затекѫ въ Едрене, зачтото искамь непрѣмѣнно да ся видѫ съ Васъ прѣди да идѫ въ Филибе. Азъ мыслѭ да тръгнѫ оттука на 24 на мѣсяца, та има врѣмя да ми ся отговорите.

Голѣмѫ грыжѭ имамь за кѫщѫ, а не сьмь ся видѣлъ днесь още съ наши-ты да си земѫ писма-та, та да ся научѭ, говорили ли сте съ Арнаутоглу за да ми даде той неговѫ-тѫ кѫщѫ.

Г-нъ Ц. Каблешко ми казва, какво ся е хоратило да сѣдѫ въ кѫщѫ-тѫ на Арг. Захаралия. То бива, ама, ако ми даде Аргиръ кѫщѫ-тѫ си съ кириѭ, а той да излѣзе отъ неѭ. Другояче нито два дни не могѫ сѣдѣ въ кѫщѫ-тѫ му.

За владышкы-ты работы повече ще Ви пише Г. Каблешко.

Поздравѣте, молѭ Вы, отъ мене всичкы-ты наши.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

2805. — Българетѣ прѣдставители ще чакатъ Хрисанта въ Едрене. Грижа за кѫща. Чалоглу се бои да приеме Герова пакъ въ кѫщата си. Пак. 103.

Едрене 20 юньѧ 857

Господи́не Н. Геровъ!

Писмо́тови отъ 17 на текущаго ме́сица получихъ и ві́дохъ какъ работа́та са сфьршíла и фермано ízлѧлъ та сеги ще да са маешъ за да си приготъфешъ едно дру́го. ві́дохме и що ни пи́шешъ и за влади́ката таѧ работа ще да са сфьрши какфоту отъби́рамъ за наша по́лза но много ще да ни помаче. Ньѧ са наде́ѧхме сосъ таѧ поста Валí паша да има отговоръ но нема та ще да сѧ принудимъ да седимъ и таѧ неделѧ и ако са реши за Стамболъ какъ дорде ни ста́не владíката да дойде ту́ка и да три́гни отъ ту́ка нíѧ нище́мъ да трьґнимъ та какфоту са ві́ди ньѧ ще да са маемъ още 15 де́на тука. заради ка́щата и зафчера ви писахъ какъ арнаутополу кьщата ѧ има потъ кьри́ѧ до димíтровденъ та вьѧ за ма́лко вре́ме требе да вле́зите въ аргíрчовита кьща та по́сле хелъбета ще да наме́рите нѧкоя кьща какъфоту и франсускио ко́нсулъ сле́зе на монсенíора та по́сле си наме́ри кьща азе Господине усердно щахъ да ви пое́ма па́къ на моѭта кьща но сеги като са намíраме въ давíѧ боѧ сѧ да ни намератъ сопроти́вниціте пречи́на да ни клеве́татъ та за това отъ аргíрчова́та кьща ньѧ по мунасипъ ни намираме и като сосъ Божѧ волѧ стигните тука тогива хоратíщемь братски ви поздравлѧвамь и оста́емъ вашъ прьѧ́телъ

Г. С. Чало́глу

2806. — Геровъ закъснѣлъ да тръгне за Пловдивъ. Коп. кн. 1.

Цариградъ 24 Юния 1857.

Господине Георгакый!

Въ писмо-то си отъ 17 Юния Ви пишяхъ, какво мыслѭ 'да стигнѫ за Петровдень въ Едрене; нъ както ся види, на Петровдень щѫ сьмь на пѫть и день или два дни послѣ могѫ да стигнѫ въ Едрене.

Писмо-то Ви отъ 13 Юния прияхъ, и разумѣхъ за договора, что сте направили съ г. Арг. Загарлия за мѣсто-то му подъ мехлихане-то. Благодарѭ Ви отъ срьдце за това. Кога идемь въ Филибе, тури щемь работѫ-тѫ съвсѣмь на рядъ.

Сега не Вы пишѭ повече, зачтото твърдѣ бръзамь.

Поздравѣте, молѭ Вы, отъ мене всичкы-ты наши.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2807. — Честитяване Герову консулски чинъ. Работата съ владиката закъснѣла. Чалоглу ще се мае въ Цариградъ. Пак. 103.

Прията 10 Авг. 1857. Отгов. 12 Авг.

Ца́риградь 7 Августа 857.

Господи́не

Сосъ на́шите тука ра́боти ни можа́хъ да наме́ра вре́ме да ви пи́ша и да ви честита и но́вить максу́пъ, кое́ту сеги ви честитѧвамъ и желаѧ да ви ві́да и на по голѧмъ ступенъ.

ньѧ ту́ка тре́бе да сте чу́ле ка́къ веднашъ ізлезухме на судба сосъ Влади́ката та работа́та ни ѧко ха́рно са отбра но полити́ческите ра́боти като флезуха по между нашата ра́бота оста наза́тъ защоту министрите ка́та де́нъ са иами́ратъ на соборъ та не́матъ вре́ме да гле́датъ такфи́ва ра́боти.

чухъ ка́къ сосъ голе́мъ че́съ ти са посре́шнале и ка́къ и непрьѧтели́те ви додо́ха ви на візита ньѧ какфо́ту са віди много ще да са мае́ме ту́къ защо и зе́тни іска да са суди сосъ назе защо му ди́римъ хеса́пъ и ни го оставѧме рахатъ на старо врѐме та за́фчера даде арзуха́лъ.

братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧмъ ва́шъ.

прьѧ́телъ

Г. С. Чало́глу.

2808. — **Обща радость за падането на Хрисанта. Благи надежди за неговия наслѣдникъ.** Коп. кн. 3. 35.

Г-ну Г. С. Чалѫкову, въ Цариградъ.

Пловдивъ, 20 Ноемврия 1857.

Господине Гоергакый!

Телеграфическа-та депеша, что сте пратили на 16 Ноемврия Г-ну Стоянчю, за да обадите, че е паднѫлъ владыка-та ни Хрисантъ и на негово мѣсто е отряденъ Измирскый владыка, прияся тука съ голѣмѫ радость отъ Блъгары-ты. И азъ ся радвамь, зачтото, като ся свръши тая работа, щете си дойдете по̀-скоро, и въ града ни ще ся въдвори миръ и сговоръ за общѫ ползѫ на всичкы-ты. Дано новый владыка да познава по̀-добрѣ длъжности-ты си, та да излѣкува оныя раны, които прѣдшьственикъ-тъ му съ неправилно-то си управленіе причини.

Съ желание да сте здрави и да си дойдете по̀-скоро да ся видимъ оставамь

Вашь

Н. Геровъ.

2809. — **Чалоглу ще се сѫди въ Цариградъ съ зетя си Димитрика. Прѣдлага се мома на Евл. Георгиевъ.** Пак. 103.

Прията 29 Ноемвр. 1857. Отгов. 4 Декемвр.

Ца́ригра́дъ 25 Ное́мврьѧ 857.

Господи́не

Полу́чихъ писмо́тови отъ 20 въ кое́ту гле́дамъ какъ мно́го са зара́дваха бльгаре́то отъ Хрисантово́то па́дане и вьѧ за зарадвахте защо ще си додимъ ско́ро наістина ако не́махме и сосъ К. Димитрика судба ще́хме до рожетфо бе́лки да си до́димъ на філибе но та́ѧ ра́бота де́ту имаме сосъ зе́тъ ни низна́еме до кога мо́же да са продльжи та затова за дохо́жденето ни мо́жимъ още да ви ка́жемъ нищо. на истина ньѧ мно́го са мачи́хме но най-на́поконъ мо́жѧхме и да са удовлетфори́ме сосъ Хрисантово́то промене́нье но търнофци́те остаха пакъ сосъ ве́хтиатъ си влади́ка. Благодарави де́ту пристоя́хте на Nіколаки за да отне́ме сара́иската ни́ва и днеска му прашамъ еди́нъ ікономи́чески контратъ сосъ кое́ту да може да са престави като да го е зе́лъ сосъ кирьѧ.

Сосъ афсгрьската по́ста за́фчера бе́х писа́лъ на Г. Стоѧнчо да ти хорати ако е возмо́жно сега де́ту Г. Евло́гіа дойде отъ букуре́щъ та какфо́ту чу́ѧ

има намеренье ида саужене на філибе ако нéмате друга нѧкое момѝче по полéзно за него да пристойте и ваше благородіе та довно го кандьрдишите да зéми на братъ ми Костадѝна момѝчето коету са надѧвамъ отъ сьчките момѝчета гдéту са намиратъ сега на філибе дае по хáрно.

братски ви поздравлѧвамъ и остáѧмъ

вáшъ прьѧтелъ
Г. С. Чалóглу.

2810. — **Челеби Георгяки ще се бави въ Цариградъ. Работата съ Евл. Георгиева не се свръшила. Разходка до Дермендере.** Коп. кн. 3. 110.

Г-ну Г. С. Чалоглу, въ Цариградъ.

Пловдивъ 4 Декемвр. 1857.

Господине Георгякый!

Съ благодарение приряхъ писмо-то Ви отъ 25 Ноемвр. нъ право да Ви кажѭ, не ми иде добрѣ да слушямь, че щете ся бавите още въ Стамболъ пакъ за работѫ-тѫ си съ Г-на Димитрика. Не быва ли да си поставите векылъ, а Вые да си дойдете!

Работа-та за сарайскѫ-тѫ нивѫ ся видѣ въ меджлиса и ся отсѫди откамъ Васъ.

Съ Г-на Евлогия говорихъ за онѭѭ работѫ прѣди да приемѫ писмо-то Ви; нъ негова милость не ми даде никакъвъ отговоръ. Останѫ за вторый пѫть, кога дойде отъ Карлово, тогава да рѣши, что да прави. Той отиде прѣди еднѫ недѣлѭ и по праздници-ты ще дойде пакъ. Отъ моѭ странѫ азъ щѫ залѣгамь, колкото ся може.

Въ недѣлѭ на 24 Ноемвр. ходихме съ французскый консулъ въ Дермендере, та обѣдвахме въ Вашѭ-тѫ кѫщѫ. Кокона Елисавета бѣ пратила уврѣмя, та бяхѫ приготвили тамъ единъ обѣдъ, дѣто съ него са показа на M-r Champoiseau, че и въ турско знаять хората да живѣѭть. А завчера въ недѣлѭ ходихме пакъ заедно у Васъ да Ви направимь визитѫ.

Братскы Вы поздравлявамь и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2811. — **Чалоглу иска да стане руски подданикъ. Везиринътъ умрѣлъ отъ дамла. Кандидати за неговото мѣсто.** Пак. 103.

Прието 3 Януар. 1858.

Стáмболъ 30 Декéмвр. 857.

Господѝне

Писмóтови отъ 4 декéмвры, получихъ на врéмето но ни ви самъ отговóрилъ защо немáхъ пречѝна.

Сеги сосъ писмóто ми кото ви честита пéрво и нóвата годѝна да замѝните сосъ здраве. прьйдемъ фторо да ви са мóла да ми кáжите мнéнието си на следýщатъ ми вопросъ. азе Господине отъ нѧкои си врéме на самъ турѝхъ си на умáтъ да стáна судитинъ защóто гýрските рáботи са вíдатъ какфо вьрватъ и низнáмъ кога щáтъ да са упрáватъ. таѧ судитáнца ако ни ще: да е лично полéзна на мене нимога да кáжа кáкъ нище да е полезна и на наслéдницитеми койту щáтъ да ѝматъ едно покровѝтелсфо на слýчистанмъ. азе

тука сега дѣту са намѝрамъ мо́жа да ста́на судѝтинъ нѐмски, еленскѝ франсуски или інглиски но тяѧ судитанца ще да е ка́лпова ак⁾ са іздѝри та затова мо́лависѧ да ми отговорите мо́жѧ ли азе кото зе́ма едѝнъ отъ го́рните пасапо́рте да іда въ русіѧ и безъ да загуба мно́го вре́ме да стана пода́никъ руски; вросъ то́ѧ мой вопросъ мо́лѧ вѝ сѧ да ми ка́жите мне́нието ви прьѧтелски и ще да ма удолжите. За́фчера въ четфьртокъ падна дамла на візѝрино рашѝтъ паша не́три въ хама́матъ та дорде да го иска́ратъ отъ не́три умрѧ на мѧ́стотому още ни определиха нѧ́кого на какфо́ту са віди или Али паша или кьбрьзли мехме́тъ паша ще да ста́не мо́лавѝ сѧ това де́ту ви пѝша скрьшно да е и ньkои да ни го знае. много са зарадвахъ гдету сосъ франсу́скио ко́нсулъ отидо́хте въ дермендере и пакъ кога́ту обѝчѧте мо́жете слободно да отфа́ждате.

братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧмъ

ва́шъ прьѧ́телъ
Г. С. Чало́глу.

2812. — Сѫдбата съ Димитрика се протака. Византидата противъ Ступина. Патрикътъ изволилъ да се чете въ Едрене и словѣнски въ черкова. Пак. 103.

Прието 31 Янууар. 1858.

Ста́мболъ 27 іануариа 858.

Господѝне Наïдене

Писмотови отъ 5 полу́чихъ и ведо́хъ щото пространо ми пѝшите заради судита́нцата та ве́ке да віда и азе споредъ вре́мето ще да рабо́та. наистина Господѝне народатьни има ну́жда отъ льчни хо́ра за да управлѧ́ватъ нь и тѝѧ гдету са намѝратъ по злоучастие ниможа́ха да отбератъ бо́рчатъ си и ка́къ требе да са вла́дуватъ сосъ непрьѧтелитини. мо́ѧта ра́бота сосъ Димитрѝка още така седи на́шити емишерье ту́ка іска́ха да ни зговоратъ като пе́рво пригледатъ и хеса́пето но въ едѝнъ ме́сицъ и половѝна два пате едвамъ можаха да са cобе́ратъ и да пригледатъ кнѝгите азе каквото вѝда зетъ ми на прьѧ́телското това реше́нье нище да са склони но за да нимо́же ве́ке да хоротѝ по вьнъ какфоту сака ще да тра́ѧ дорде реша́тъ прьѧ́телити и отъ лошото вре́мето коету ту́ка много хо́ра ни по́внатъ да е стаѧ́ло едѝнъ съ дру́ги ни мо́жемъ да са вѝдимъ едѝнъ месицъ непрестàно бора и снѧ́къ валеше сега три че́тири де́на са поупрàви и фана лодосъ да вѧ́е на такфава една ло́ша зѝма и кюмуратъ да е кътъ помисле́те ве́ке хората какфо са помину́ватъ тàѧ неде́лѧ ще́те да вѝдите въ Візандѝдата що говòри заради Едренскѝте работи и ко́лко докундѝсва Господина Стунина. патрькатъ іздаде повелѐнье за да четатъ отъ еднàта стьрна въ Киришханата бо́лгарски.

братски ви поздравлѧ́вамъ и остàѧмъ

Вàшъ прьѧ́телъ
Г. С. Чало́ллу.

2813. — Въ Пловдивъ пожаръ. Кѫщата на челеби Георгаки спасена. Коп. кн. 3. 178

Г-ну Г. С. Чалоглу, въ Цариградъ.

Пловдивъ 26 Марта 1858.

Господине Георгакый!

Идѫ да Ви поздравѭ съ „Христосъ въскресе“ и да Ви из'явѭ голѣмѫ-тѫ радость, что усѣщамь за честь-тѫ, что сте имали, та ся упази кѫщата Ви отъ пожяра, что избухнѫ вчера прѣди съмнуванiе въ кѫщѫ-тѫ на

брата Ви Костадина и нѫ направи на пепелъ. Не щѫ ся простирамь да Ви описувамь по тънко, кое какъ станѫ: това щѫть Ви пишѫть и Ваши-ти; а щѫ Ви кажѫ само, какво и Ваша-та кѫща бѣдствоваше да ся запали; но благодарение пръвѣ Богу и послѣ на приятеле и на прѣданы Вамъ людѥ, тя ся уварди никакъ не повредена, само керемиды-ты откамъ огъня ся потъпкахѫ и то твръдѣ малко. Така друга тщета нѣма да Ви докачи, освѣнь дѣто ще ся даде бакшишь на толумбаджие, дюлгеры и заптиета.

Братски Вы поздравявамъ и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

Азъ още вчера като чтомь видѣхъ, че ще ся избави Ваша-та кѫща, пратихъ Драгомана си Карабета да удари телеграфъ на Г-на Гешева за да Ви обади!

2814. — Приемане телеграма за пожара въ Пловдивъ. Чалоглу благодари Герову. Пак. 103.

Ста́мболъ 26 Ма́рта 858

Господи́не Наї̈дене

Господи́нъ Д. Гешіоглу фче́ра ми каза́ ка́къ полу́чилъ едно телеграфи́ческо ізве́стие отъ ваше благоро́діе. фкоету му пи́шете да ми обѧви какъ фчѐра сахата по 10 заранта братовата ми Констанди́нова къща изгорѧ безъ да са докунди́ше не́коѧ отъ околни́те къще нито на́шата. Благодара́ви Господи́не на това ізве́стие щахъ да са нами́рамъ мно́го на щупе и за мо́ѧта къща какфо стана. Сега са надѧ́вамъ ка́къ сосъ по́ста ще да имамъ и подро́бно ізвестие какъ стана то́ѧ огинъ турнатъ лие или отъ непа́зане хизмекѧрско стана това.

братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧмъ

ва́шъ прьѧ́телъ,
Г. С. Чало́глу

2815. — Благодарность на приятели за избавяне кѫща отъ пожаръ. Абониране вѣстникъ. Пак. 103.

Приято 3 Април. 1858

Ста́мболъ 31 ма́рта 858.

Господи́не Наї̈дене

Писмотови отъ 26 научихъ и ви благодара дету ми честитѧ́вате празници́те, и ви благодара още по много Господи́не зарадъ труда́гъ ви Гте́ту зе́хте за да обра́ните къцатами отъ пожарта Гдѐту изгори́ла Костандинова́та къща, наи́стина това спасе́ніе на къцата ми го имамъ пе́рво отъ Бо́га ифто́ро отъ добрите приѧтели кои́гу какфоту ми пи́шатъ голѧмъ тругъ тури́ха за уцеле́ние́тои. Сосъ тѧ́ѧ по́ста не́мамъ вре́ме за да имъ пи́ша по едно благодари́телно писмо но сосъ постата где́ту и́де ща го напра́ва. Зафчера въ сѫбота дадохъ на реда́кторатъ на пресъ д' оріанъ иметови и отъ днеска ще да поткачи да ви пра́ща листаму

братски ви поздравлѧ́вамь и оста́ѧ

ва́шъ прьѧ́тель.
Г. С. Чало́глу.

2816. — **Какъ да се изпрати благодарность до Шампоазо. Разправията на челеби Георгакия съ Димитрика.**

Прието 26 Април. 1858. Отгов. 29 Април. 1858.

Ста́мболъ 23 Апри́ла 858.

Господи́не Naïдене Ге́ровъ

Писмо́тови отъ 16 полу́чихъ и гле́дамъ ка́къ Г. шампоазо іска благодаре́ние́томи да му го направа чре́зъ посо́лсфото и по ко́и на́чинъ но Господи́не азе поми́слихъ това нѧ́що и не го нами́рамъ мно́го снисходи́телно защо азениса́мъ нѧ́кое голѧ́мо льце коéту да ни мога да пи́ша право на ко́нсула та чрезъ посо́лсфото да ида да го благодара това е да́дено на голе́ми хо́ра а не кото на на́зе защо ми са ви́ли и посла́никатъ ще да са почу́ди кото види това мо́е проше́ние но за да благодара и Г. шанпоазо ако оби́ча писмо́го благодари́телно де́ту му писа́хъ и го запрѧ́хте да му го пра́та отфо́рено чре́зъ посо́лсфото да сѧ помо́ла на посо́лсфото да му го пра́тать та хе́льбе́та и ще да го чета́тъ това ако оби́ча отъпиши́ми да го направа защо другото боѧ́сѧ да ни ми дока́ра нѧ́коѧ ра́бота по́сле Presse d'orient чу́дасѧ ка́къ да ни ти доіде кото има 25 де́нѧ де́ту му плати́хме абонаме́нта фра́нка 55. но сега са надѧ́вамь ка́къ ве́ке бе́зъ дру́го ще да ви дохо́жда защо фчера да́дохъ на Господи́на шункова биле́татьму да іде да хорати на реда́кторатъ по коѧ причи́на кото зе пари́те ни праща листо́то.

благодарави господи́не гте́ту плати́хте на елиса́ветъ седемтѧ́хъ хіѧди гро́ши кои́ту има̀хте добріна́та да уздравите отъ поко́инио Г: за́гарли. и на́шата ра́бота сось Г. Димитри́ка реши́са зафчера отъ суди́ето да ми плати гр. 158 пари и 80 хіѧди на вереси́е кои́ту по ка́зува ни събра́ни но низна́мъ ако ще да са склони Димитри́ка на това защо има неде́лѧ сега отъ ка са реши а то́и още ми́сли ни́какаф отговор не дава но това по ка́зува слабосъ та бо́къ да даваше да са склоне́ше за да си до́демъ и ние на веліа́тъ братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧмъ ва́шъ прьѧ́телъ

Г. С. Чало́глу.

2817. — **Честитяване Герову булка.** Пак. 103.

Прието 10 Юлия 1858. Отгов. 23 Юлия.

Ста́мболъ 7 Юлиѧ́ 858.

Господи́не Наïдене!

Писа́хами отъ кьщата ка́къ ми́налàта неде́лѧ отишлѐсте въ Карлово и сте са венча́ли сось дещерѧ́та на покои́нио Пуліолу. увере́те сѧ Господи́не какъ това много ма зара́два и сега прьидемъ да ви честита богъ милости́фъ да ви хари́зва живо́тъ и здраве и добри се́тини. това отъ колѧ бех' го чулъ азе но като знѧ́мъ и аде́та филибели́шни ни го верва́хъ.

шанпуазо́вото желание неможѧ́хь да іспи́лна посолсфото сѧ примести на тарапѧ и азе не мо́жѧхъ да на́йла нѧ́кои приѧ́телъ ко́иту да приста́ви писмо́томи та тъка оста ра̀ботата по ха́рно бѐше да направа пѐрвото де́ту ми пису́ваше но ко̀иту слу́ша много аки́ле така стаѧ.

Зна́ете Господи́не какъ одаѧ́та дету дирже́ше поко̀инио Загарли не́три въ Куршу́мъ ха́нъ е моя коѧ́то мо́жеше до сега и да са даде на дру́гиму но наслѐдниците загарлови като ѧ иматъ затфо́рина тре́бе и кири́ѧта да плата́тъ гр. 1100 за 6 ме́сица кири́ѧта и да ми оба́дать ако щатъ да ѧ дрьжа́гъ и до годи́ната.

братски ви поздравля́вамъ и оста́ѧмъ

ва́шь прьѧ́телъ

Г. С. Чало́глу.

2818. — Разорение ада-та на челеби Георгаки. Участието на Гюмушъ-гердана. Неговата хитрость. Енизъ-ефенди е измаменъ.

Г. Чалоглу.

Пловдивъ, 4 Февруар. 1859.

Господине Георгакый!

Ваши-ти и Г-нъ Стоянче трѣбва да Ви пишѫтъ подробно случкы-ты, дѣто станжххж тыя дни за адж-тж Ви, та азъ не щж да ся простирамь. Щж Ви обадж само, какво прьва-та причина на това нѣчто е оный неприятель, който не е оставилъ чловѣкъ отъ рода ни да го не докачи. Нъ това направи той така хытро, дѣто самъ никакъ да ся непокаже. Подбутнж само нѣкои-си отъ Турци-ты, които сега сж раздѣлены на двѣ партии да ся гонять едни други и найдохж въ това случяй за да глядать да ся оборять, а главный виновникъ ся радва отдалечь, че е направилъ да ся разваля Ваше-то иманѥ и става леке на пашѫ-тж, когото той необичя, зачтото не му врьви по водж-тж. И наистина пашя-та тука става жрьтва на неговы-ты интригы, и позна че той го въвали въ белѭ, нъ нѣма съ что да покаже направо, че той душманинъ прави всичко, а ще нагласи каквото отъ странж да ся обади на визира, че оный неприятель, който съблѣче сиромашинѭ-тж, иска да развали иманѥ-то на пò-прьвы ты хора, ега да остане самичькъ да царува. Като имате достжпъ при везира, не е злѣ да му объясните и Вые това. Пашя-та, съ кого то азъ ся разговаряхъ подробно за тжѭ работж, е злѣ ядосанъ възъ общий неприятель, който искара на мейданъ Енизъ-ефенди и други, а самъ като и хабаръ да нѣма.

Поздравявамь Вы и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

2819. — Какво да се прави за поврѣдата на адата. Дано помогне и френскиятъ консулъ. Брошура отъ Цукала. Пак. 103.

Прият̀о 13 Февр. 1859. Отгов. 18 Февр.

Ста́мболъ 9 Февраръ 859.

Господи́не!

Писмотови отъ 4 полу́чихъ и ви благодара заради ізвестие́та де́ту ми давате за ада́та. Наи́стина Господи́не на́шиѦтъ неприѦтелъ е познатъ какфо ми́сли заради на́зе но паша́та на таѦ работа много глу́паво са поведе отъ Енизъ Ефенди и отъ друга и іска да направи една работа на коѦто то́и емир отъ тука не́маше но само го пи́таха какфо стана таѦ работа на таѦ ра́бота ти́Ѧ отъ тамъ борчли́Ѧ са да дадатъ сеги единъ џохапъ но не́ма да ми пише СтоѦ́нчо нито па́къ никола́ки какафъ отговоръ дадуха на прави́телстфото пашата като іска да му до́де отъ хакъ мо́же да пи́ше и да донесе емирнаме за да му са пригледатъ хесапето но какфо́ту са уча и тои́ са Ѧклиди́салъ та неще да има џесаре́тъ да направи това нѦцо. Мо́лависѦ Господи́не ако е возмо́жно и ако не ви дока́ча неи́де да прихорати́те сосъ Г. Франсуски консулъ ако мо́же да пи́ше до посо́лсфото тѣхно тука да оба́датъ на портата какво на Филибе ставатъ нѦкои ра́боти отъ нефсанnетли́къ и собарѦтъ на хо́рата сте́ната мугаи́ръ на сега́шното вре́ме и на законити танзима́тски това нѦцо много мо́жеше да ми по́лзува. азе таѦ ра́бота нища да Ѧ остава така по зна́ешъ нашите ра́боти какфо́ късно са врьшатъ та веке ще да са чалаш-

тйша таѧ рáбота за да са скончи требе единъ мухендйзинъ да са прати и да сагледа работата молави сѧ Господине вросъ таѧ рáбота и ваше благорóдие какфóту и Г. Шампуазо да говóрете на пашáта какъ ще да пйшите и вíѧ за да умѐкне и тои защо сйчката респонсабите е вросъ него. братски ви поздравлѧ́вамъ и остаѧ.

вáшъ прьѧ́телъ
Г. С. Чалóглу.

и ако стане пакъ нѧ́що коéту да ми интерéсува мола ви сѧ да ми отпйшите едва Димитрйковата рáбота са сфьршва нóва ни са отфори цукала йздаде една кнйшка на коѧту отъка хули назе ни са срами да пйши и за вазе и за Г. Ступена кнйшката му са на нарйча ἡ Βουλγαροσλαβικὲς συμμερία това нѧ́що ми са чíни какъ не требе да са остави така нйка мйслимъ да са уплачимъ сосъ една жалба до велйката пóрта.

2820. — Какъ е станала работата за развала на адата. Цукаловата брошура и лошото впечатлѣние отъ нея. Участието на Гюмушъ-гердана. Коп. кн. 3. 329.

Г-ну Г. С. Чалоглу.

Пловдивъ, 18 Февруар. 1859.

Господине Георгакый!

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 9 февруар. идѫ да Ви кажѭ, какво откакъ сьмь го приялъ, искамь да ся видѫ съ пашѭ-тѫ за еднѫ нашѭ работѫ, та по край това да поговоримь за адѫ-тѫ; нъ негово Прѣвъсх^во^ отъ 5—6 дни насамъ е боленъ, та не излиза. И азъ сьмь съгласенъ съ Васъ, че пашя-та много глупаво направи, дѣто ся поведе съ х. Исмаилъ-бея (не съ Енизъ-Ефенди), та да даде волѭ да развалять адѫ-тѫ. Това позна и той и ся кае сега, нъ нѣма, какво да прави, и самъ ся чюди, какъ да излѣзе отъ тѫѭ работѫ. Х. Исмаилъ-бей, подбутнѫтъ отъ извѣстный приятель, надума пашѭ-тѫ да направи меджлисъ, въ който всички-ти казахѫ, че трѣбва да ся развали ада-та, и ся обрекохѫ на пашѭ-тѫ да му дадѫть махзаръ съ нѣколко стотины подписы, въ който да ся обрекѫть, ако да отсѫди правителство-то да Ви ся заплати пагуба-та, дѣто щѫть Ви направять, тии да Ви ѭ заплатять. Така зехѫ отъ пашѭ-тѫ изинъ да развалять и подбутнѫхѫ Енизъ-Ефенди, като по̀-лудъ, той да поведе балдѫръ-чиплаци-ты да развалять. А като ся свръши работа-та, всички-ты ся теглихѫ на странѫ, и не само, че не давать на пашѭ-тѫ обѣщаный махзаръ, а още го корять, че уйдисалъ на Енизъ-ефенди, та да прави безпѫтны работы. Така пашя-та не знае, какво да прави и нѣма какъвъ отговоръ да даде въ Цариградъ, затова, видися, още нищо не е писалъ. Не Ви казвамь тыя работы, за да оправѭ пашѭ-тѫ, зачтото той въ всякакъвъ случяй е виновенъ, дѣто е допустилъ да стане такава една безпѫтна работа, а дума-та ми е, че искахѫ да направять Вамъ зло и въ исто-то врѣмя да компрометирувать и пашѭ-тѫ и свръшихѫ искусно и едно-то и друго-то.

На приятеля не щяхъ да говорѭ да пише и той за тѫѭ работѫ, зачтото негова милость, по особены причины, не ся намира добрѣ расположенъ.

Цукалова-та книга стигнѫ тука. Днесь дохожда при мене Г-нъ М. Гюмушгерданъ, та му казахъ, че ся говори, какъ отъ неговѫ-тѫ одаѭ въ Цариградъ е платено въ типографиѭ-тѫ за печятаніе тѫѭ книгѫ, а той ся отрича. Азъ му показахъ едно весма лесно срѣдство, съ което да ни увѣри, че

той нѣма никакво участие въ нея; да направи Грьци-ты оттука да пишыжть до патриарха да му кажыжть, че всичко, что пише въ тжя книгж, е лъжя и е писано съ зло намѣрение, та може да има лоши послѣдствия, затова да ся молять на патриарха да отврьли тжя книгж като лъжовнж и злонамѣренж, съ патриаршеско послание, което да ся чете тука по всичкы ты церквы. Негова милость ся обрече да направи това, нъ не вѣрвамь да свръши.

Молж Ви ся да ся потрудите да ми пратите по поцж-тж еднж окж араруть, отъ най хубавый. Не щяхъ Ви давамь тоя трудъ, ако да не бяше ми казалъ Г-нъ Стоянче, че Вые познавате добрый араруть.

Братски Вы поздравявамь и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2821. — Димитриковата работа свършена. На Чалоглу се отваря нова работа. Трѣбва да се прати инженеръ за адата. Гюмюшгерданъ и чорбаджи Салчо се скарали. Пак 103.

Прията 5 Марта 1859. Отгов. 11 Ма́рта.

Ста́мболъ 2 Ма́рта 859.

Господи́не Наїдене!

Сосъ ми́нала́та по́ста нuможа́хъ да ви са отговора на писмо́тови въ кое́ту имахте добрипа́га ла ми раскажите подро́бно работата на адата. Сеги оста да са пра́ти еди́нъ мухенди́зинъ за да приглеца работата та после да видимъ шо ще да пра́вимъ едвамъ бе́хъ сфьрши́лъ Димитри́ковата ра̀бота сега̀ ми са отфо́ри и дру́га. віdо́хъ какъ Міхалаки дошалъ при вазъ и іска да са опра́ва и какъ віа му сте показале пжть какфо да напра̀ви и той ви са убре́чи това ако го направи ха̀рно стаа но тугава требе да са зафа́не сосъ чукалата това на́що ни поно́си нему но то́и по на́кугашъ кото ви́ди ра̀ботата какъ върви зле са отметнува чуа какъ и сосъ Г. Са́лча са скара̀ха на кона̀ко при паша́та бе́лки сеги Г. Са́лчо отбра ка̀къ Міхалаки не му е приа́телъ та ка̀къ ни требе и то́и да са во́зи сосъ него. пра̀щамъ ви днеска сосъ постата една ока араруту́тъ отъ най ха̀рниатъ ко́иту продава Сщамне и отъ не́го дру́ги не́ма това ми даде причи́на да са сомнавамъ какъ си добилъ на́кое́ дите́нце за кое́ту не са́мъ чулъ за да ви честита.

Братски ви поздравла́вамъ и оста́амъ

ва́шъ пріа́тель
Г. С. Чало́глу

араруу́татъ отъ по́стата ще да го ди́рите на по́сту кери́ата е платена.

2822. — Съвѣтъ за избиране инженеръ за адата. Прѣпирня на чорбаджи Салча съ Гюмушъ-гердана. Сатира за Цукала. Патриаршията иска прѣдставитель отъ София. Коп. кн. 3. 338.

Г-ну Г. С. Чалоглу.

Пловдивъ, 11 Марта 1859.

Господине Георгакый!

Писмо-то Вы отъ 2 Марта приняхъ заедно съ еднж окж араруть и Ви благодарых за труда, что сте сторили, за да ми го проводите. Той не е за мене, а за единъ приятель; нъ азъ искахъ да ся въсползувамь отъ случая, за да научых употрѣбление-то му, зачтото може по врѣмя и менѣ да потрѣбва.

За адѫ-тѫ ако е да дойде инженеръ, трѣбва да ся избере нѣкой човѣкъ, който да каже право-то. Нъ кой е повече за вѣрѫ, турчинъ ли или Европеець, не знаѭ. Турчинътъ може да ся сговори съ пашѭ-тѫ и съ Турци-ты, та да покаже откамо тѣхъ, а Европейци-ти, что сѫ намирать въ турскѫ службѫ, сѫ все бѣженци, така да речемь, отъ колъ отъ вѫже, на които не може да ся обвѣрва човѣкъ. Освѣнь това тии послѣдни-ти, като повече-то поляци, ся поддавать на влияние-то на Г-на Шамп. а той отъ нѣкое врѣмя ся е продалъ на Грьци-ты. За това трѣбва добрѣ да внимавате на тѫѭ работѫ.

Г-нъ Салчо не ся е каралъ съ Гюмушгердана, а му е говорилъ много прѣдъ пашѭ-тѫ и Такиръ-ефенди спорядъ Цукаловѫ-тѫ книгѫ; нъ Гюмушгерд. като хытьръ, не ся е разсрьдилъ, а пакъ ся увива около Г. Салчя. При всичко това, Г-нъ Салче не го вѣрва като напрѣдъ, и вѣрвамь, че ще дойде врѣмя да го напусти съвсѣмь.

Тыя дни ся яви една нова сатира за Цукалѫ, истына много гнуснава, нъ като за него тврьдѣ добра. Ако да не бяше доста длъга, щяхъ накарамь да ѭ прѣпишѭть да Ви ѭ проводѫ.

Понеже сега е врѣмя да ся наряди градина-та Ви въ Деермендере, азъ канѭ коконѫ Елисаветѫ да идемь заедно, моя-та и Вашя-та фамилии, да посѣдимь тамъ баремъ еднѫ недѣлѭ.

Пишѣте ми, молѭ Вы, что сте дали за арарута, та да платѫ тука на Ваши-ты.

Пишѭть ми отъ Софиѭ, че дошла тамъ заповѣдь отъ Патриаршиѭ-тѫ да проводять непрѣмѣнно и пò-скоро прѣдставитель. Да ли не щѫть да выкать сега отъ сѫдѣ прѣдставители, та да ся намѣрять да подпишѭть онова, что е изработило събрание-то?

Братскы Вы поздравявамь и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2823. — Разправия за адата. Членътъ прѣдаденъ на Ал. Екзарха. Шампоазо се отмѣтналъ отъ българетѣ. Пак. 103.

Прието 26 Марта 1858.

Ста́мболъ 23 Марта 858.

Господи́не N. Ге́ровъ.

Писмо́тови отъ ми́налàта по́ста полу́чихъ и ви благодарѦ ізвѐстнетата дѐту ми да́вате за адо́вата рàбота, азе дне́ска пращамъ едно емирнаме за да даде и́зинъ пашата да са напра́ватъ они́Ѧ места отъ кои́ту мо́же ми до́де нѦ́-коя зарàръ ако сеги пролетъ до́де нѦкое наводне́ние та като дòде рифатъ паша отъ вінна ко́иту са ча́ка сеги фъ рамазàнъ ще да пи́ше по́ртата нѐго та тога́ва ще да реши ако е онѦ рифàтъ паша ко́иту на военото врѐме бѐше на філибе сосъ него лѐсно управѦми работа́та ако ли пàкъ потребе тогива требе да са пра́ти мустенилъ отъ тука мухендѝзъ на Г. А. Екза́рхова да́дохъ члента дѐту ми прати́хте ко́иту сосъ дру́гата по́ста ще го печàти. на прѐсата вадѐто ми сѦ чіне ка́къ стигна та редактора пи́та ако ще да сѦ потнови абонамѐнта то ви сѦ моля да ми отпи́шите за да зна́мъ и азе що ла му говорѦ. ценàта на арарутатъ е гр. 40 и 20 гро́ша има поста параса та стаѦ гр. 60 зара́дувах сѦ дѐту щѐхте да ідите на дермендере заïдно сосъ фамилиатави за да поседи́те нѦкоѦ недѐлѦ та́мо сега дѐту потка́чатъ и дрьветата да цьфтатъ така и елисави ще да има дружѝна Mr шампуазо по коѦ причи́на са отмѐтна отъ болгарскàта пàртиѦ низнàмъ чуѦ́мъ кàкъ грьки́ните го теглиха камъ тѦ́хъ. а не грьците.

Братски ви поздравлѦ́вамъ и остàѦмъ

вàшъ приѦ́телъ
Г. С. Чало́глу.

2824. — Разправия на Н. Герова съ Гюмушъ-гердана. Да се плати абонаментътъ на в. Presse d'Orient. Коп. кн. 3. 370.

Г-ну Г. С. Чалоглу.

Пловдивъ, 6 Мая 1859.

Господине Георгакый!

Забавихся да Ви отпишѭ, зачтото отъ единъ мѣсяць насамь ми ся отвори една работа съ М. Гюмушгердана, която ми отнема всичко-то врѣмя, та другы-ты ми работы все остахѫ назадъ; и не можяхъ да правѭ другояче, зачтото трѣбваше работѫ-тѫ съ Гюмушгердана какъ, какъ да искарамь на главѫ, каквото и сполучихъ.

Газетѫ „Presse d'Orient" прiемамь рядовно и за текѫщѫ-тѫ година, та Ви ся молѭ да заплатите за мене на редакциѭ-тѫ и за тѫѭ годинѫ.

Щѫ ви дамь още единъ трудъ, нъ да прощавате, зачтото нѣмамь кому другому да ся помолѭ да ми свръши: да ми купите и испратите по̀-скоро, ако е възможно, три шитета Huile de foies de morue de Hogg, ала дано да е прѣсно. Въ всякой листъ на Presse d'Orient има об'вленiе, дѣ ся продава това масло.

Да свръшѭ съвсѣмь тыя дни работѫ-тѫ съ Гюмушгердана, таче непрѣмѣнно щѫ идѫ да посѣдѫ до излѣзъ Мая въ Деермендере, а въ начало Юния искамь да идѫ на бани-ты. Вые мыслите ли да си дойдете скоро?

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2825. — Нови насилия възъ адата. Нова мазбата за нея. Пакъ за приемане чуждото поданство. Пак. 103.

Прието 14 Мая 1859. Отгов. 20 Мая.

Ста́мболъ 11 Маïѧ 859.

Господи́не Наïдене

Пловдивъ

Писмо́тови отъ 6 Маïѧ получихъ и видохъ ка̀къ ра́ботата де́ту има̀хте сосъ Гю́мушъ Герданъ вѧ на пра̀ви да не ми пи́шите то́лкова вре́ме коѧто и сполу́чихте но не ми пишите какфа бе́ше та̀ѧ работа. видо́хъ какъ Prene d' Orient приимате редовно на конту годи́ната са свършваше. На 1 апри́ла но Господинъ Х. тапчилеща потнови па̀къ годи́шнината запла́та та ще ви дохаждa редовно. трите шише́та сосъ huile de foies de morue ще ви пра̀та сосъ пѐрва оказионе, къщата́ ми въ Дерме́ндере е ва̀ша когату оби́чате мо́жете да iдете и ко́лкоту ще́те да седи́те.

Пишеми Г. Стоянчо какъ като тури́ха да управѧтъ развале́ните места въ ада́та пакъ стана еди́нъ џунху́ръ отъ каршиякали́ето и махна̀ха масторите и ка̀къ са напра́виле пакъ но́ва мазбата на коѧту ниможѧ да са нау́чи що пи́шатъ и какъ са ка̀натъ да сабо́ратъ и кусура бини де́ту iма въ ада̀та. Лани кога́ту ви пи́гахъ заради подда̀нсвото руско ми ка́зуваше ка̀къ ту́рското ца́рсво ско́ро ще са ту́ри на ре́тъ и прочее: Ету редать му Господине азе за да мо́га да живея отъ сеги на та̀такъ на Фе́либе тре́бе да ни са вьрна пода̀никъ турски защо́ту правда не́ма ни́какфа, па и да заре́жѫ Фелибе защо́ту мно́го ми са угноси, человекъ ниможе да живе́е отъ се́ги на татакъ сосъ ра̀ха̀тъ заради това азе нами́слихъ да стана ве́ке поданикъ руски но за да не

са маѧ мно́го време въ ру́сиѭ можа ли пода́нстфото ру́ско да го полу́ча на ма́лко вре́ме; и по́сле можа ли да си имамъ пакъ му́лкови́те и да си ги бра̀на отъ непрі́ѧтели́те чрезъ ру́ското прави́телство.

ти́ѧ две вопроси Господи́не мо́ла ви сѧ да ми сѧ отговори́те и ако стане ну́жда ща да ви сѧ мо́ла да ми даде́те и нѧкой рекомандацíи до нѧкои ва́ши приѧтели братски ви поздравлѧвамъ и оста̀вамь вашъ приѧтелъ.

Г. С. Чало́глу.

2826. — Челеби Георгаки отчаянъ отъ работитѣ въ Турско; иска да става чужди подданикъ. Какъ се става руски подданикъ. Коп. кн. 3. 380.

Г. С. Чалоглу.

Дермендере, 20 Мая 1859.

Господине Георгакый!

Имамь на ржцѣ Ваше писмо отъ 11 Мая. Благодарѭ отъ срьдце за дѣто щете ся потрудите да ми проводите три шишета съ huile de foies de morue.

Въ исто-то писмо ми повтаряте, что бяхте ми писали и пò-прѣди, че като глядате, каквы прѣпятствія Ви ся докарвать на работы-ты Ви отъ странѭ на недоброжелателе-ты, и че нѣма никакъвъ оправъ, искате да станете Русскый или другъ нѣкакъвъ подданикъ. За отговоръ, откакъ Ви докарамь на умъ онова, что Ви бяхъ писалъ и пò-прѣди, щж Ви кажѭ, че, зачтото не сте сами тука, затова е дѣто Ви правять тыя пакости на аджа-та, а ако да бяхте тука, увѣренъ сьмь, че ничто нѣмаше да стане. За да стане нѣкой Русскый подданикъ, другояче неможе, освѣнь да иде самъ въ Россиѭ, и за да си свръши работа скоро, трѣбва да иде като Грьцкый подданикъ, тогава за 2—3 мѣсяци свръшва и ся врьща; а ако иде като Турскый подданикъ, тогава откакъ ся запише тамошень, прѣди три години не му давать паспортъ за въ Турско. Вые можете да идете въ Одесж съ Грьцкый паспортъ, и тамъ нашитѣ щжть Ви прѣдстоять да си свръшите пò-скоро работж; нъ послѣ като дойдете тука, като сте познати всякому, да не да искать турци-ти да не Ви познаѭть за Русскый подданикъ, като не сте сѣдѣли три години въ Россиѭ. Пытате мя, като станете Русскый подданикъ можете ли пакъ да си имате пакъ мюлкове-ты и да си гы браните чрѣзъ Русско-то правителство. На това не могж да Ви отговорѭ положително. Колко за да гы имате, то може, зачтото казвать, че има изинъ чюжды подданици да купувать мюлкове, нъ въ ходжеты-ты да пише само имято имъ безъ да казва, какви сж подданици; нъ да ся бранять мюлкове на чюждый подданикъ това сега консулствата го правять не officellement, а officieusement, а́ за напрѣдъ какъ ще бжде, не знаѭ.

Прѣди три дни сме дошли въ Дермендере, азъ съ женж си и майкж си и кокона Елисавета съ дѣцата. Азъ желаѭ да посѣдж тука баремъ двѣ недѣли.

Ако имате нѣкаквж работж съ Г-на Сотиракыя на брата Ви Константина, трѣбва да ѭ свръшите, зачтото той, както ся научявамь, не врьви добрѣ. Той и намъ съ Г-на Стоянчя направи не малко пакость.

Братскы Вы поздравявамь и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

2827. — Прѣглеждане монастирски смѣтки. Пак. 103.

Г-не Н. Геровъ!

И днесь цѣлы три чясове ся мѫчихмы да сврьшимь нѣчто за монастырскыты длъгове; нъ ничто ся не сврьщи. Понеже Ваше Благородіе щете отидете утрѣ щете ни оставите отъ монастырскы-ты пары 12000 дванадесять хиляды гр. които ако стане потрѣба щѫть ся расположять. Направѣте заедно и потрѣбнѫ-тѫ квитанцѫ за да ѭ подпишемъ

Пловдивъ 1865 Јул. 27. Г. С. Чалоглу

281. БРАТИЯ АТ. И КОСТАД. ЧАЛЪКОВИ.

2828. — По Врачанско силна холера. Коприщенци благодарни отъ учителя си. Геровъ учи сестрата на Атанасия. Пак. 105.

Пріятелю Гне Найдене.

Сосъ велика радость пріéхъ вáшето писменце, и̑ научивися за вашето здрáвіé преблагодарихъ Бога, истина най-пріятна новина е̃ да са разбира по настоящемъ по жи́во и здрáво; слѣдъ мало време ще мина по Врачанското гдѣто хóлерата ȇ вéсма силна, но немóжа друго яче да напрáва, та веке Богъ да е милостивъ.

Чичо ми Павелъ казà ми за испытаніе въ училището ви чи соотечественницы са много благодáрны, и азъ ви се сорадувамъ. Сестра ми Теофаноа писува ми какъ сте имали добрината да и ргедавате матерныатъ языкъ, ви са моля, колку й да ви è драгоцѣното врéме éдна мала часть да иждивявате за нашето ргïятелство, на тóва.

24 Августа 848. вашь Атанаси.

2829. — Кани се кумъ да си назначи замѣстникъ да кръсти очаквано кръщелниче. Пак. 142.

Гне Найдене Гéровъ

ѿ філіба на 23 февр. 1856.

Кýмé ѿ толико време ка са раздѣлйхме неса удостойхъ да полȣча писмовй. Нитó а̃зе дà намѣра пречйна дá вы пйша сà прилежнхъ. Нó кáкъ й дāѣ прóшка, й нá дваманй. — Днесъ прочее, кáто попйтамъ зá доброто вй здравïе, й вы принесá поз҃равленïетата, йда дá вы ȏбáда, рáдостá мй коѧ̀ту пóсле ѿ пѧть годинь полýчувамь, и вѣрумамь че й вïе ȣсóбно ще сá радýватй, Кумйцатавй сá ѧ̀вй тéшка, сирѣчь ще сй добйемь дѣтéнце а̑кó речé богь, тогó радй ще дá ны по требува крйсникь, й като вйда че не ще дá са намеритй сáмй йда дá вй помóла замь да не тáрса другиго крйсника желáѧ дá го поставитй нá Братавй Гна Кωнстандйна нá кȣгото вѣрувамь безь дá му пйшете нещé дà нй ȏставй дá тйрсймь трýги крйсникъ нó катó му пйшете ще дá ѣсть пó добре. понéже знаете че а̃зе сѣ̃кугашь сй казувахь сарцéто ми вáмь какту й сéга ще дá вй сá помóлимь дá йзвѣстйте нá Братавй, й да мȣ̑ пйшетй сь пéрвомь, а̑кó бй момчé дá го крйстй Ïωàнъ а̑кó момйче А̃нна, тïе й̑мена ȏбйчамь, прóчее й дá сá радувать нóвиа мй баща й майка, че тѣхъ познахъ като родйтелй какту знáешь чé нито бащà сýщи познахъ нá той свѣтъ нитò майка, й пóсле пéрвомь нá живите зáмь дá сá рáдувать, й̑ пóсле като добïемь дрýгй кактȣ́ познавашь, й̑ ȏбйчашь, нó зà первитй молимвйсе дà мй й̃знòлнишъ желáнïето й сà нáдѣвамь ѿ сýщïо крйсника дà гò полýча, й

мо́лимвиса со̀съ первомь да̀ ни̇̀ ѿпи̇шете че сосъ вто́ра по̀ща а̑ко̀ о̑ста́не мо̀же да̀ са̀ добі̇е о̑трочето а̑ко̀ рече богъ че́ приближи̇ вре́мето та̀ да̀ е̑сть и̇зве́сень Гдинъ Кѡстанди̇нъ че а̑зе неща̀ да́ му а̑ва̀ жела̀ні̇етоси̇ не́му и̇ тако́ като му̑ пишети̇ вї̈е тоги̇ва вѣрувамь че неще́ ви̇ развали̇ хати̇ро мо́лимвисе и̇ молимвї̈се такожде о̑ста́ѧ сосъ добро̀ вї̈де́нї̈е да́ хари̇же богъ и коги̇тови̇ полу̑чимь сосъ з҃равї̈е шемь са́ повисили̇ нашенски̇.

вашь кумець
Кѡнстандинь Нешовичь
чалу̑оглу.

2830. — Честитяване отроче. Опълномощаване замѣстникъ да кръсти кръщелника. Коп. кн. 1.

Петр. 15 Марта 1856.

Любезный Кумче!

Пріяхъ писмо-то ти отъ 23 Февр. съ радостно извѣстіе, какво сме на пѫть да си добыемь, вые чядо, а азъ крьщеникъ. Отъ душѭ ся радвамь, че ся испълня многогодишне-то ни обще ожиданіе. Молѭ Бога да благослови рожбѫ-тѫ ви и да ѭ надѣли съ всичкы-ты небесны дарове. Желалъ быхъ да ся найдѫ самъ въ Филибе, за да въспріемѫ отроче-то на крьщеніе-то му; обаче врѣмя-то не ми допуща, та, съгласно съ волѭ-тѫ ви, порѫчямь брату си Костадину да мя отмѣни и да крьсти намѣсто мене. Въ притворено-то писмо азъ му наряждамь да ся приготви, а понеже той самъ може и да не знае ряда за всичко, кое какъ трѣбва, то тамъ, като свои, сговорѣтеся помежду си. Азъ желаѭ да е угодно и на двѣ-ты страны.

На кумицѫ-тѫ желаѭ добрѫ и лекѫ рожбѫ и добро здравие.

Стринѫ Нешевицѫ, г-на Атанасакыя и г-жѭ Харитинкѫ отъ срьдце поздравлявамь. Желаѭ имъ да бѫдѫть здрави и весели.

Това лѣто, что иде, ако ще Господь, трѣбва да ся видимь: азъ мыслѭ да си дойдѫ.

Желаѭ Ви благословеніе и всичко добро отъ Бога.

Вашь
Н. Геровъ.

2831. — Изпраща се по Ступина кръсте за кръщелникъ. Писмо за Иоакима Груевъ. Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 6 Августа 1856.

Любезный Кумче!

Тыя дни тръгнѫ оттука за Едрене нашь консулъ, мой пріятель Николай Д. Ступинъ, който и напрѣдъ бѣ на това мѣсто, та Ви пратихъ по него златно крьсте, запечятано въ кутийкѫ. Потрудѣтеся, та го пріимѣте за крьщеника ми Јованчя отъ мене. Нека го носи Јованче за защитѫ отъ всяко зло и напасть. Г-нъ Ступинъ трѣбва да стигне на мѣсто за Узунджовскый панаиръ, и ако не дойде самъ въ Узунджово, ще Ви прати крьсте-то по нѣкого.

Любезно поздравление на Кумицѫ-тѫ. Крьщеника ми Јованчя молѭ да цалувате всякой день баремъ по веднажь повече за мене, таче азъ скоро щѫ си дойдѫ да Вы освободѫ отъ тоя приятенъ трудъ. Стрини Нешевици, Г-ну Атанасакыю, Г-жи Харитинкы, Г-ну Стратію поздравление отъ мене.

Приключено-то писмо за г. Јоакыма Груевъ, учителя въ Копривщицѫ, молѭ Ви ся, да ся даде, колкото може, по̀-скоро, дѣто и да ся намира негова милость.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

282. НЕШО ТЕОДОРОВИЧЪ ЧАЛЪКОВЪ.*

2832. — Нареда какво да се прави въ кѫщи и по вънка. Пак. 127.

Сїє рукопи́съ пода́тисє нахаџи́ гєра добрюви́чъ
урucє єму съ з҃равє накопри́щи́ца ѿ кючюки́ю

поз҃равленїе животъ и з҃раве довашає ми́лосъ брати́є мои́ ки́ръ хаџи́ геро дазнаєшъ какъ сосъ жи́вотъ преби́ваме и́ моли́мъ г҃да бг҃а и́матие его ради́ вашїе телесное з҃равие и́душевное спасенїе и́прочи́е задругѡ нема що дати́ пи́ша токмо щоми́си́ ѿписалъ ваши́е руко пи́санїе додеми́ и́разумехъ за си́чко щоми́ пи́сувашъ и́лле щоми́ пи́шешъ чеси́ми́ ѿтписалъ и́пруго пи́смо нафеврuарїѧ ٢٧ това пи́смо азе неполучи́хъ доси́ѧ днѧ и́лле щое намартъ .٦ него при́ехъ и́разумехъ засичко велѧки́мъ ти́бехъ писалъ онаѧ неделѧ пи́смо тати́го и́спрати́хъ позлати́ченинъ татребе дати́е дошло и́лле щоти́ пи́ша честе дадоде кри́сто даоре атои́ катобе времето тудева бозукъ атои́ нестаналъ да доде ки́квотубехъ нари́чилъ азе ами останалъ и́лле ви́кай кара белѧ таму речи́ ради́ бачи́и́щата довногѝ и́зоре тачали́ше довно и́де даса и́зоратъ увреме и́даса посеѧтъ и́лле сега щомъ доде пи́смото ати́го ви́кай танека и́де догер-гювденъ даги́ и́зоре ато акоги́ остави́ слетъ гергювденъ атои́ хи́чъ дане оре така стори́ и́кuга занесе семе ати́ прати́ бенѧ даму занесе семето тапа даседи́ дурдего засее чеправатъ хи́лле ибостано довно насеѧтъ ки́квоту ти́бехъ пи́салъ тапами́ ѿтписвай́ засичко дави́ разби́рамъ ки́квосте наонаѧ стри́на ипоз҃рави духовни́ци́те и́свещени́ци́те десни́цаи́мъ любезаю и́поз҃рави си́достове кои́ пи́татъ ради́ назе и́поз҃рави булка тодори́ца ѿки́ръ тодора ѧкоса харно би́ле населени́къ зафчера доде пи́смо ипоз҃рави́ едноутробни́ сестри́ наши́ груда и́рада и́лелѧ васи́лѧ и́стрина и́си́ рода мали́ и́велики́ и́си́ достове кои́ту пи́татъ ради́ назе и́лелѧ рада мати́ѧ ваша и́накумата максусъ много з҃раве и́награн-далчетата (sic!) мали́ и́велики́ и́поз҃рави́ куми́ци́таси́ и́хари́ти́нка и́костади́нча и́булка наи́дени́ца харно даса учатъ една друга даси́ ври́шатъ работа и́ради́ костади́нчами́ ѿпи́ши ки́квое з҃рафъли́е махнали́са при́шки́те и́добро соби́ранїе дахари́же бг҃ъ ами́нъ

١٢٤١
мартъ асъ нешо тодорѡви́чъ вашъ братъ.
٢٥

2833. — Домашни и полски нареди. Кои бачиища да се задържатъ за чорбаджи Стояна и чорбаджи Неша. Направата на чешма. Работници за пловдивскитѣ чалтици. Пак. 127.

Сїє рукопи́съ подати́се наки́ръ хаџи́ гера
добрюви́ча укопри́щи́ца благополучно врuцему.

поз҃равленїе жи́вотъ и́з҃раве довашае ми́лосъ киръ хаџи́ геро дазнаешъ како сосъ жи́вотъ преби́ваме и́ моли́мъ г҃да бг҃а и́мати́е его ради́ ваши́е телесное з҃дравїе идушевное спасенїе и́прочи́е щомиси ѿписалъ ваши́е руко пи́санїе додеми́ и́разумехъ щоми́ пи́сувашъ ради́ гради́ната пеки́и́ олмушъ и́лле и́бачи́и́щата ега бадешъ станалъ мукаѧтъ дапотъ канѧшъ кара белѧ даи́зоре и́тѧхъ и́лле акоги́ неѡралъ досега атосега като додатъ наши́те кола ати́ и́ди́ дома таги́ неоставѧи́ даса маѧтъ ами́ щомъ додатъ ати́е дастоваратъ

*) Писмата сѫ писани на хубава старовремска дебела книга, безъ да е спартосвана; писмото и редоветѣ сѫ прави, набити и наредени като бисеръ; въобще съ хубаво краснописание.

колата тапа дайдатъ дагй йзоратъ йнакрецълъ йма две парчета ниве танека йзоратъ йнйхъ тадапосеѧтъ едното овесъ аедното арпа такагй наредй тапа щодаде бгъ йѿписалъ тйбехъ едно пйсмо таго проводйхъ сосъ едйнъ златйченйнъ татова пйсмо несй полъчйлъ бйлъ домарта ᵛᵥ послетй проводйхъ още едно пйсмо постойча хейнекъ йпроводйхтй саваното (sic!) йедна щампа шйкорйкω (sic!) йдве свещй татребе тѧхъ дасй полъчйлъ йщомй пйсъваше зелено платно азе ймахъ нафйлюбе едйнъ топъ тапйсахъ накиръ петка калйчето да го земе ѿбулка вълковица давиго испрати та акого нее пратйлъ атимъ пиши танекаго проводи тапа ѿнего давирнатъ набълка тодарица трилахте акъсъро нека седи хемъ речи надинча къилека щоима дома кръша ивафъ дръгите бостане кръши или ѧбълки фидане атои седаги хашладише сега щоса закалемъ атои сега даги хашладише ащоса заѧпракъ атой пакъ тѧхъ лѧтъска потканиго четои забърава ивекилете щоса викале нафилюбе таискале сто души чамурџие атие нема дами пишатъ киквоса направиле нафилюбе чеса лема книга ненашла тама оставиха нашъпе като незнаѧ киквое станало иѿпиши ми сега коиви доде забитинъ фсело хемъ брате мои куме щосае преставило вашие отроче дωмника вечнамъ паметь тосие ътишло заредатъ токмо вие дасте живи идамолимъ гда бга дани подари животъ издраве идани хариже пакъ щоса остале даса лажеме натоѧ светъ сосъ нихъ истрина наиденица бгъ даѧ прости вечнаи паметъ итиѧса куртулиса ѿтоѧ лижовни светъ илле сега требе иоколъ неѧ даса харчи таакоти иска булка вулковица помало пари къга требъватъ атии даи такиквотъ требе дочитириесетѧхъ дни даѧ ѿредатъ ибаю гръю акое давалъ свещи атимъ речи даги пише тапа катоса свръши читириесетѧхъ дни атимъ ги плати претъ булката дазнае итиѧ така стори киръ хаџи къме тапа пиши щодавашъ тамъщеме наи колаю като дода ако хариже бгъ животъ издраве икаки нони много здраве ѿилиѧ инего проводихъ на шумленъ даземе офце илле момчето несамъ разбралъ велѧкимъ акого разбера азещаи ѿписа ипоздрави маика ибълка наиденица исестри наши гръда ирада илелѧ василѧ ибълките иматиѧ ваша икъмата маѯъсъ да са негрижи бгъ милостиви дава изема итоѧ алишъ веришъ требе, ипоздрави лъка итиѧ маици дагледа хатиръ къга доде атиѧ сосъ сладосъ даѧ посреща иниспраща. иречии къме ъшъ азе нетисамъ писалъ дае стрина притебе тапа дасиса зговарѧте тадаси седи притебе таби много харно било таѧ поиспитаи киквотъ знаешъ идецата киквоса здраволиса харитинка и костадинчо дами ѿпишешъ иврита тлиса около маикаси хемъ харитина дане ходи помахалата ипоздрави стоика ибълка тодарица иси рода мали ивелики иси доставе кои питатъ ради назе поздравленіе идо киръ никола хаџи олъ идобаѧ вълка икиръ гера идоси селене ибратие наши щоса обретаетъ ъсело мали ивелики даги поздравишъ идаимъ речешъ акое возможно атие дами извадатъ две бачиища едно замене иедна зачорбаџи стоѧна горни крецълъ иѿбогданъ половината киквотъсаго пасле илѧтъсъ идръго меча дъпка защо тие харно знаѧтъ защоги искамъ чеимамъ натиѧ баире ниве тачиниме тамахъ данаторимъ една нива илле акое возможно атие така дасторатъ дададатъ тиѧ двете места таинамъ дастане хатиро тапа пакъ волѧ тѧхна илле тие наротъ акони саидишатъ хатиро затолкова нѧщо ание тѧмъ заповече можемъ саидиса каквотъ изнаѧтъ такаги поздрави ичетиимъ писмото ипоздрави дъховниците исвещениците цалъваимъ десница идаимъ имаме молитвата замногое лета идобрω собираніе дахариже бгъ замногое лета аминъ

١٢٤١
априлъ
١١

асъ нешо
братъ
вашъ.

иѾписваими почесто тапаго пращаи накиръ петка тоигоще испраща тува ипратати едно шеше мастило таго кѹландисваи сосъ з҃раве изехтинъ галеба щоти пишехъ неще даможе даземе човеко чебилъ скапъ чеесетъ и четери пари искале натикирдага тами писа иаземѹ Ѿписахъ ако намери допедесетъ ичетери пари атои даземе аколине атои дане зема танезнаѧ кикво стана илие инафилюбе требе даса земе кое кюпъ диби сиречъ чамѹръ Ѿнего похарно станѹвалъ люкюмо таако недода ато стори тедарикъ и иѾтамо илле кюнците даи повече паха тадаги направи чисти идаги испече хубаво ако подари б҃гь даса прави имасторатъ требе давикате давиди колко кюнци иска тадаги сторишъ тедарикъ така стори веселѧмъ исега идатъ кола иофчере табабата даса стѧга дачини измете идаѹмелатъ брашно иѧрма даси натѹрѧтъ вофъ хамбарете тапа дазакличватъ хамбаро такѹга доде офчаръ забрашно атие дазнаѧтъ кои зема тасосъ хесапъ даса харчи чечинатъ зиѧнъ нашите офчаре бращното илле азе истоичѹ пиша илле инеи кажи кѹга донесатъ брашно Ѿводеница атие даго претеглатъ тапа да го истришатъ вофъ хамбаро киквотѹ сѧкѹга итиѧ даси отварѧ очите идамоли г҃да Б҃га иматие его заживотъ из҃раве товаи чети ибостанатъ детѹ среща петрови даго изоратъ дагори лѧтѹсъ тапа ирасатъ дапосеѧтъ дае готофъ така стори брате тоѧ захметъ стори веселѧмъ.

2834. — Какъ да се прави чешмата. Името на чорбаджи Неша да не излиза наявѣ. Нареда за домашни работи. Административни наредби. Пак. 127.

Сїє рѹко писъ податисе нахаџи гера добрювичъ благо полѹчно врѹцемѹ
ѹкоприщица
Ѿ кючюкию

поз҃равленїе животъ из҃раве довашае милосъ киръ хаџи геро дазнаешъ како сосъ животъ пребиваме имолимъ г҃да Б҃га иматие его ради вашие телесное з҃равїе идѹшевное спасенїе ипрочие щомиси оѾписалъ вашие рѹко писанїе нааприлъ г҃ денъ додеми иразѹмехъ щоми писѹвашъ чети нее дошло писмото щотибехго проводилъ сосъ мастилото тои бего поелъ салчо наедрене Ѿпазариѧтъ чебехъ максѹсъ човекъ проводилъ доедрене татребе салчо дагое испратилъ илле каквое станало таго неси полѹчилъ пакъ салчо нее дошалъ още тадаго питамъ покѹго гое проводилъ велѧкимъ сега ако потъ качите чешмата даѧ правите ати Ѿглавата потъ качи сосъ зехтинъ люкюмо таго прави досвети архангела дѹдетѹще даса дели дотамъ сосъ зехтинъ прави люкюмо анасамъ сосъ безиро чемене пише хаџи ѧнаки чее проволилъ безиръ аваша милосъ нема дапишешъ дошалълие илине илле ако правите ато така киквотѹти писахъ намай ·е денъ таще датиѧ прати петко каличо Ѿфилибе такиквотѹти пиша ѹонова писмо така прави мое име данеработи иѾпишими декани дадѹха бачии дазнаѧ истоича некамиѾпише итои засичкѡ кикво праватъ наонаѧ стрина ипримесихали неиде офце имомците нарѧждаите даси вршатъ работа даса немаѧтъ ибостано стари сега преди петровденъ даго расадатъ лахна щоима празно мѧсто ивофъ новиѧтъ бостанъ дарасадатъ Ѿкидѧ вратата една леха преди петровденъ дваесетъ дни дафтаса заедене напретъ акѹсѹро слетъ петровденъ дарасадатъ чее потъ вода игюре мѧстото таиска гечъ даса расади залахна азе истоичѹ писахъ та така нека направатъ ифиданете потъ канѧи дикича исливетата довно хашладише Ѿдомашнага слива тапа ако фанатъ аконе атѡ з҃раве илле даса чалащисва довно фанатъ чее харна сливата иѾпишими изатеклифо киквото растѹриха ичорбаџиѧ кѹго поставихте изабитинъ коивие киквоса поминѹвате ега баде било бесъ кавга това лето ипоз҃рави сибратие

идостове щоса обретаетъ ȣсело икȣмата иелелите иси рода мали ивелики исестри ичадаимъ инадȣховниците инапоповете чалȣемъ десница идаимъ имаме молитвата замного лета ипозд̑рави домъ нашъ ичада наши ибȣлка наиденица икака нона имаика идобро собиранїе дахарижеБ҃гъ аминъ.

асъ нещо ١٢٤١
братъ маиѧ
вашъ ١٨

имагдалини така стори акоти проводи писмото атии даи парите аколине атие нека седатъ тапа азе акои дамъ бесъ писмото пари недавамъ дȣрго незема илле азеща даса забава тагледаи таиги испрати даса махне ипари акоти требȣватъ атими тегли полица ѿманȣкъ чорбаџи илими пиши дати прата веселѧмъ.

2835. — Разносъ за направа чешмата. Здравина на кюнковетѣ. Кои още да помогнатъ на разноскитѣ. Изпратенъ зехтинъ за лйокъ. Пак. 127.

Христосъ воскресе

позд̑равленїе животъ изд̑раве довашае милосъ киръ хаџи геро дазнаешъ како сосъ животъ пребиваме имолимъ г҃да Б҃га иматие его ради вашие телесное зд̑равїе идушевное спасенїе ипрочие задрȣго нема щодати пиша токмо щомиси ѿписалъ вашїе рȣкописанїе нааприлъ •٦ додеми иразȣмехъ щоми писȣвашъ ради щобехмеса разговориле зачешмата брате азесамъ обрекалъ три хиледи гроша иги давамъ велѧкимъ ȣтишло повече можемъ да ѿще петъ стотинъ гроша ато киквотȣ писȣвашъ ваша милосъ чещатъ даидатъ до дванаесетъ хиледи гроша неги сториле масторете тахминъ дотолкосъ даидатъ нее кабилъ толкова дастигнатъ требе повече даидатъ защо киквотȣ тиса рекле кюнците даса длибоко вземѧта идаса опашатъ сосъ хоросанъ така иска ато катоса плитко ибесъ хоросанъ тонее низащо велѧкимъ акого правите ато така сосъ хоросанъ даса опасватъ хемъ длибоко даса тȣрѧтъ кюнците вишъ тапиши инабаѧ вȣлка тадовно помогне итои три хиледи тапа итодоръ щесидо тиѧ дни таинемȣ дȣмаи довноса обрече итои танека стане илле моето име данеработи ѿмене толкосъ тапа ваша милосъ дазнаешъ защо брате натиѧ години тиквова нѧщо даса прави многоса вижда ченеможешъ даго скриешъ чеса ешкере работи илле виште киквотȣе мȣнасипъ така правете азе бехъ заричалъ изазехтинъ атои скокна напаха тазехтинъ незеле илле безиръ проводилъ хаџи ѧнаки велѧкимъ непише колкое ока азе бехъ наричалъ за ٢٠٠ ока атои незнаѧ колкое испратилъ илле колко дае гледаи таго тȣрете настȣдено мѧсто данетече тапа ако правите атого похарчете аколине атоищеса прода ищоми пишешъ ради макавеѧ чего извадиле исъ дюкѧно мене дилъ тиемȣщатъда кириѧта изатворенъ даседи чеиазе вофъ онова село харчъ давамъ ама лоше чиналъ тосие занего иазъбехму далъ два топа шаекъ кȣга датригна даги боедише иплатихмȣ болта тавишъ далъ лигие дома данезанесе итѧхъ тапа ѿкамȣ платихъ сичко итои оста дадава ѡще десетъ гроша иѿпетковденъ докȣгатȣе седѧлъ кириѧта даму зематъ коитȣго падатъ аазеща ѿтѧхъ даси тирса кириѧта загодина така имъ кажи тапа акоса стȣи зегица аконе ато даимье просто иречи надȣховникъ христофора цалȣвамьму десница дапише накалоферъ заединъ шаекъ бѧлъ до триесетъ идве лахте илле дае гаетъ хȣбафъ тада земе аколи нема хазиръ ато дазарича даго направатъ хубафъ тапа катѡго донесе ати кажи тодорȣ катоси доде тадастане мȣкаѧтъ даго испрати тȣка чее закантарџиѧтъ илле бѧлъ дадоде даго небоедисватъ така стори мȣтлакъ речи надȣховнико даземе чее досъ човеко тадамȣ завриша една работа итамо вече походваи дома танарѧждаи имомците даходатъ даси вришатъ работа даса

немаѧтъ иѹчи каири киквотѹтае бгъ вразумилъ ипоз҃рави лелѧ рада гелелѧ василѧ ибѹлките ичада имъ икѹмата поз҃рави максѹсъ даса стѧга това лето данеѡстаѧ празна ами даго намести такаѧ поз҃рави ибѹлка тодорица истоика игрѹда ирада ичада имъ иси рода мали ивелики сеги поз҃рави идостове иком-шие коитѹ питатъ ради назе имаици максѹсъ много з҃раве идомъ нашъ ичада наши коитоса ѡбретаетъ ѹдомъ нашъ изадецатами ѿпиши киквоса идобро со-биранїе дахариже бгъ замногое лета аминъ.

асъ нешо — ١٢٤١
братъ — маиѧ
вашъ — ٦ четвритакъ

2836. — Направата на чорбаджийската чешма въ Копрившица. Изплащане данъци. Пак. 127.

поз҃равленїе животъ из҃раве довашае милосъ киръ хаџи геро дазнаешъ како сосъ животъ пребиваме имолимъ гда бга ради вашие телесное з҃дравие идѹшевное спасенїе ипрочие щомиси ѿтписалъ вашие рѹкописанїе додеми иразѹмехъ щоми писѹвашъ честе потъ качиле сосъ добаръ часъ даправите чешмата иолмѹшъ илле баюми пише чети пратилъ три хиледи гроша имѹ пи-сахъ дати даде още две хиледи дастанатъ петъ хиледи гроша илле менеса ѿсрице даватъ три хиледи или три ипетъ стотинъ велѧкимъ земи ѿбая петъ хиледи тапамѹщемъ триси колаѧтъ после токо здр҃аве дае илле сега щопи-шешъ даѧ докарашъ досвети архангела тапа даседи това небива менеса незнае кѹгаща даси дода илле гледаи харно дазавезватъ кюнците хемъ дилбоко даса киквотѹ пишешъ тапа ибаю наиденъ щели даправи кюприѧта или кикво мѹе наѹматъ тадаса прекара презъ кюприѧта или какво видеха мѹнасипъ масторете пресъ бѧла река каще дамине това дами известишъ хемъ даса незапира ниде ами даса свриши доесенъ сичко така мери ищомъ доде това писмо атими ѿтпиши пресъ бела река какъ мерите дамине даса разумеѧ иазе тапа заричаи изачешмите камине данасекатъ икорита подве хемъ тибехъ писалъ до сти ар-хангела сосъ зехтинъ люкюмо седае танасамъ ѿбезиро таго така направи истоича поз҃рави итои даси гледа работата тамо чесега иде икосидба тада остави ливаде колко данапилни ахиро сосъ сѧно акѹсѹро продаите тапа иѹнего требе даима пари таакоима ати земи ѿнего таѿбаѧ неземаи чеѿвилната па-рите требе дае зелъ анема ниде дадава изабирините една пара данедава че азесамъ далъ есенеска тапа кѹга дода азеща исплати ищомѹса преписале тои даса негрижи аземѹща наи колаѧтъ токо тои даси гледа работата икиквотѹмѹ пиша забахчите така даги насеѧтъ ифиданете довно хашладише икикво пра-вите чию име работи чеправи чешмата сакинъ моето име данеработи викаи чебаю стоѧнъ идрѹги нѧкоиѧ прави ибаю пиши дазнае итои така стори иѿ-пишими за костадинча киквое сосъ пришките аконесаса махнале ати пиши баю стоѧнѹ таакое стефанаки тамо хекимо атого пратете џаго види итои иѧновете ивозглавниците детѹ ѿзлатица нема да пишешъ додохали илиие аконеса доиле ато пакъ пиши тамо тавишъ щостoриха довноги направатъ ипоз҃рави кѹмата илелѧ рада ивасилѧ ичада ваши иселене сибратие коитѹ питатъ ради назе идѹховниците исвещениците иси братие идомъ нашъ идобро собиранїе дахариже бгъ аминъ.

асъ нешо — ١٢٤١
братъ — иѹниѧ
вашъ — ١٥

283. КНЯЗЪ ВЛАДИМИРЪ АЛЕКС. ЧЕРКАСКИ *).

2837. — Ставя се комисия за изработване инструкции за събиране десетъка. Пак. 104

Колежскому Совѣтнику Герову.

По повелѣнію Его Высочества и по соглашенію моему съ Начальникомъ Полеваго Штаба Арміи предлагаю Вашему Высокоблагородію при содѣйствіи бывшихъ Консуловъ: *Г. Генеральнаго Консула Петковича, и Господъ Консуловъ Лаговскаго и Иванова* нынѣ же заняться составленіемъ инструкціи, которая обезпечивала бы правильное взиманіе и поступленіе въ Казну податей изъ тѣхъ мѣстностей, которыя будутъ заняты нашими воисками.

Я надѣюсь, что въ виду крайней спѣшности дѣла, недопускающей ни малѣйшаго отлагательства, порученіе это будетъ исполнено въ теченіи трехъ или четырехъ дней и при томъ съ тою основательностью и практическою точностью, которыхъ я несомнѣнно ожидаю отъ труда лицъ столь опытныхъ.

Завѣдывающій Гражданскими дѣлами при Его Императорскомъ Высочествѣ Главнокомандующемъ

Кн. Черкаскій.

Мая 30 дня 1877.

Временная инструкція военнополицейскимъ начальникамъ казы по обезпеченію правильнаго взиманія и поступленія податей **).

Ст. I. Установленныя въ Турціи подати суть:

А. Прямыя подати.

1. **Ашаръ** (ошуръ) — десятина съ произведеній земли.
2. **Вирги**: а) *Емлякъ-виргиси* — опредѣленный процентъ съ оцѣночной стоимости недвижимаго имущества, б) *Ирадъ-виргиси* или *ижаръ* — опредѣленный процентъ съ дохода недвижимаго имущества, в) *Теметю* — налогъ на личный трудъ.
3. **Ондалыкъ**: а) *Бегликъ* или *рюсюми-агнамъ* — десятина съ овецъ и козъ и б) *Серчимъ-перчими* — десятина съ свиней.

Б. Косвенные налоги.

1. **Русуми-мюдштемна**—налогъ на виноградное вино и спиртные напитки.
2. Налогъ на соль.
3. Налогъ на курительный табакъ.
4. **Рухсатіе** — сборъ за позволеніе продавать спиртные напитки и табакъ.
5. **Кересте-ресми** — процентный налогъ съ опредѣленной по таксѣ стоимости срубленнаго лѣса какъ въ частныхъ такъ и казенныхъ лѣсахъ.
6. **Интикаліе** — пошлина съ наслѣдства недвижимаго имущества (переводъ наслѣдства).
7. **Ферачіе** — пошлина при покупкѣ-продажѣ недвижимаго имущества.
8. **Ресми-даава** — судебная пошлина.
9. **Ресми-кисмеръ** — пошлина за опись имущества умершаго.

---

*) Набраното съ курсивъ въ писмата на князь Черкаски е писано отъ самия него.
**) Тая инструкция е приложена къмъ горнето писмо.

10. **Тескере-парасы** — пошлины съ дорожныхъ видовъ, за контракты при наймѣ недвижимостей, за право охоты и за позволеніе носить оружія.

11. **Варака-ресми** — гербовый сборъ.

12. И прочіе.

Ст. II. Военно-полицейскій начальникъ казы одновременно съ устройствомъ общинъ и нахій собираетъ подробныя свѣдѣнія о всѣхъ казенныхъ податяхъ при содѣйствіи мухтаровъ, мудировъ и членовъ административнаго совѣта казы.

Ст. III. Немедленно отбираются показанія съ каждаго селенія:

во 1хъ) о томъ, за какую цѣну отдавалась десятина съ даннаго селенія за послѣднія пять лѣтъ для каждаго года отдѣльно. Буде возможно собираются и документы по сему предмету.

во 2хъ) о количествѣ платимой селеніемъ верги (емлякъ-вергиси, ижаръ и теметю).

во 3хъ) о количествѣ ондалыка (бегликъ и серчимъ-перчимъ).

Ст. IV. По собраніи вышеизложенныхъ свѣдѣніи, военнополицейскій начальникъ казы собираетъ (согласно ст. II), по возможности полныя свѣдѣнія объ указанныхъ выше косвенныхъ налогахъ.

Ст. V. Военнополицейскому начальнику казы ставится въ непремѣнную обязанность собрать подробныя свѣдѣнія о всѣхъ казенныхъ имуществахъ казы и доходахъ, приносимыхъ ими.

Ст. VI. Онъ же составляетъ краткій списокъ всѣхъ находящихся въ казѣ вакуфовъ (духовно-мусульманскія имущества). При этомъ онъ пользуется содѣйствіемъ кади, мюфтія и имамовъ.

Ст. VII. Собраннымъ о податяхъ, о казенныхъ имуществахъ и о вакуфахъ свѣдѣніямъ военнополицейскій начальникъ ведетъ вѣдомости.

2838. — Бурмовъ за пари. Ранени въ Свищовъ. Да се изпратятъ пушки и патрони. Студенти хирурзи за болницитѣ. Да се прати автолитография. Да се купятъ канцелярски потрѣби. Да се помага на Червения кръстъ. Мецъ да прѣдаде Бурмову канцелярията. Да се намира работа за командированитѣ при Герова офицери. Пак. 104.

Получ. 28 Іюля 1877 г. Отв. 29 Іюля.

Найденъ Геровичь!

Бурмовъ ѣдетъ въ Систово за деньгами. Постарайтесь оказать ему всевозможное содѣйствіе, чтобъ ему скорѣе получить деньги изъ Полеваго Казначейства и возвратиться въ Терново.

30 или 31 числа будутъ въ Систово и Зимницу раненые изъ Терновскаго Военнаго Госпиталя на 100 реквизиціонныхъ подводахъ. Подкараульте эты подводы и на обратный путь пришлите сколько можно ружей и патроновъ. Если ружья немного только заржавлены, то можно будетъ отчистить ихъ здѣсь.

Изъ числа 28 Студентовъ хирурговъ, которые вѣроятно уже прибыли въ Систово изъ Россіи и Бухареста, пришлите немедленно двѣнадцать человѣкъ сюда въ Терново ко мнѣ. Осталныхъ наши уполномоченные Кр. Креста, находящіеся въ Систовѣ, и между прочимъ Г. Глѣбовъ, который туда пріѣдетъ вслѣдъ за Бурмовымъ, распредѣлятъ

между Госпиталями въ Систовѣ и Зимницѣ. Тѣхъ студентовъ хирурговъ, которые будутъ прiѣзжать послѣ, отправляйте прямо ко мнѣ въ Терново. —

Пришлите съ Бурмовымъ одну изъ десяти автолитографiй, прибывшихъ изъ Вѣны и какъ можно болѣе къ ней чернилъ и бумаги изъ числа присланныхъ.

Остальныхъ девять литографiй оставьте у себя на храненiе.

Пишите почаще письмами и поподробнѣе. Телеграмы доходятъ плохо и поздно.

Кн. Черкаскiй.

P. S. Князь Владимiръ Александровичь, сверхъ сего, проситъ Васъ написать къ г. Евлогiю Георгiеву, чтобы онъ снова купилъ, въ магазинѣ Сочека, тоже количество литографическихъ чернилъ, краски и разнаго рода бумаги, которое уже разъ выслалъ сюда. Эту покупку пусть г. Ев. Георгiевъ доставитъ Вамъ въ Систово, а Вы неоткажете при первой возможности переслать въ Тырновъ.

Дмитрiй Анучинъ.

27 Юля 1877. г. Тырново.

P. S. Еще разъ прошу Васъ — оказывать всевозможное содѣйствiе Красному Кресту: 1е отводомъ необходимыхъ помѣщенiй; 2е доставленiемъ реквизицiонныхъ подводъ (за деньги) для перевозки вещей въ Терново или въ армейскiе Корпуса; 3е принятiемъ чрезъ Кумбари, а въ отсутствiе его и другихъ уполномоченныхъ, чрезъ особо назначенные Ваши лица вещей. которыя будутъ присылаться изъ Бухарестскаго Склада Кр. Креста и дальнѣйшею ихъ отправкою въ Терновъ на реквизицiонныхъ подводахъ; 4е небольшимъ въ случаѣ крайней нужды денежнымъ авансомъ, особенно при уплатѣ за подводы, съ увѣдомленiемъ меня каждый разъ письмомъ — о сдѣланныхъ авансахъ, когда, кому, сколько и на какой предметъ.

Потрудитесь позвать къ себѣ немедленно моего чиновника г. Меца и объявить ему: чтобъ онъ сейчасъ выдалъ Г. Бурмову, для доставленiя ихъ мнѣ, всѣ безъ изъятiя и другiя имѣющiяся у него дѣла канцелярiи, Бухгалтерскiя и другiя книги и списки, и бумаги, а также ассигновки и второй выпускъ сборника Правительственныхъ распоряженiй по Болгарiи. Объявите ему: чтобъ онъ посылаемому приложилъ подробный списокъ за своею подписью, и сдалъ бы Г. Бурмову всё, счетомъ, подъ росписку. Если всё это небудетъ исполнено съ совершенною точностiю и быстротою, то я по неволѣ долженъ буду разсердиться на Меца, который къ сожаленiю сталъ слишкомъ неакуратенъ.

Его Сiятельство приказалъ добавить, чтобъ четыре офицера, командируемые вмѣстѣ съ симъ въ Систовъ въ Ваше распоряженiе, не оставались безъ дѣла, а получали бы постоянныя отъ Васъ порученiя по службѣ. — На это обстоятельство обратите особое вниманiе, такъ какъ Князь надѣется, что всѣ лица, поступившiе въ Ваше распоряженiе, сверхъ опредѣленнаго для штата губерн. лицъ, въ случаѣ откомандированiя ихъ изъ Систово, явятся на новыя мѣста уже практически ознакомленными съ будущими ихъ обязянностями.

Л. Соболевъ.

2839. — Пушкитѣ на българското одеско настоятелство прѣпратени въ Тулча. Да се поискатъ и пушкитѣ на одеското славѣнско общество Св. Кирилъ и Методия. Пак. 104.

29 Jюля 1877 г.

Милостивый Государь
Князь Владимiръ Александровичъ,

Сей часъ получилъ письмо отъ Н. Х. Палаузова изъ Одессы, который пишетъ, что 18 сего Jюля онъ телеграфировалъ въ Кубей Д. Скачкову передать Тулченскому Губернатору 894 ружей, которыя имѣлись у Болгарскаго Настоятельства въ Одессѣ.

Къ этому Г. Палаузовъ присовокупляетъ, что есть также ружья въ распоряженiи Одесскаго Славянскаго Общества Св. Кирилла и Меѳодiя, о которыхъ предсѣдатель общества. Г. Вучетичъ еще въ Маѣ мѣсяцѣ писалъ Вашему Сiятельству чрезъ Багговута, но не получилъ отвѣта. Г. Палаузовъ проситъ меня напомнить о нихъ, присовокупляя, что по первой телеграмѣ В. Сiят. къ Г. Вучетичу ружья эти могутъ быть высланы по указанiю, иначе пропадутъ напрасно.

2840. — Разправия съ интенданството за секвестиранъ тютюнъ. Пак. 104.

7го Сентября 1877 г.

Его Сiятельству Князю В. А. Черкаскому et. et.

Милостивый Государь
Князь Владимiръ Александровичъ,

Я имѣлъ честь получить телеграмму Вашего Сiятельства отъ вчерашнаго дня относительно пропуска безъ пошлины предметовъ, провозимыхъ военными маркетантами, товариществомъ по продовольствiю армiи и коммиссiонерствомъ Новосельскаго, и въ ожиданiи упоминаемой въ оной бумаги за № 481, неизлишнымъ считаю, по этому поводу, представить нѣкоторыя объясненiя.

Телеграмма эта, какъ я долженъ полагать, вызвана тѣмъ, что на дняхъ былъ наложенъ арестъ на табакъ нѣкоего Ботельмана; но кромѣ того недѣли двѣ назадъ въ одно и тоже время я получилъ телеграммы отъ Генералъ-Адъютанта Непокойчицкаго и отъ Генерала Анучина, также заявленiе отъ Интенданства о пропускѣ задержанныхъ будто бы таможнею припасовъ, провозимыхъ товариществомъ по довольствiю армiи, и сухарей принадлежащихъ оной, — заявленiя тѣмъ непонятнѣе для меня, что ничего такого не было, и всѣ предметы, провозимые маркетантами товариществомъ и всѣ припасы для армiи пропускались безпошлинно и безъ задержки.

Что касается Ботельмана, то онъ представилъ свидѣтельство Интенданства въ томъ, что сопровождаетъ транспортъ табаку и махорки для нуждъ армiи и по этому свидѣтельству табакъ былъ пропущенъ безъ пошлины. Но вмѣсто того что-би отвести табакъ въ Армiю, Ботельманъ выгрузилъ его въ городѣ и безъ всякаго спроса и разрѣшенiя открылъ лавку и сталъ продавать его всѣмъ, посему на этотъ табакъ было наложено запрещенiе, о чомъ доношу Вашему Сiятельству рапортомъ отъ 6го Сентября за № 467 и для дальнѣйшаго распоряженiя буду ожидать приказанiй Вашихъ; но долженъ присовокупить къ этому, что мнѣ не извѣстны условiя коммиссiонерства Тайнаго Совѣтника Новосельскаго, котораго Ботельманъ называется агентомъ, но если этому коммиссiонерству, или кому бы то ни было другому, будетъ позволено

продавать вь городѣ провезенные беспошлинно товары и табакъ, то это будетъ въ подрывъ другимъ купцамъ и въ ущербъ таможенныхъ доходовъ. Въ заключеніе я долженъ прибавить, что Г. Новосельскій, передъ отъѣздомъ отсюда въ Одессу былъ у меня, чтобы узнать, какія пошлины берутся съ иностранныхъ товаровъ и съ табаку, какъ товары, которые будутъ продаваться въ предполагаемомъ къ открытію въ г. Сищовѣ магазинѣ коммиссіонерства его будутъ оплачиваемы пошлиною.

Съ истиннымъ почтеніемъ и совершенною преданностію имѣю честь быть

2841 — Да се разслѣдва Бобовъ и хванатигѣ у него запрѣтени книги. Пак. 101.

Конфиденціально.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

По соглашенію съ Генералъ-Адъютантомъ Непокойчицкимъ, препровождаю къ Вамъ при семъ съ жандармомъ, прибывшаго въ Главную Квартиру Болгарина Егора Бобова, назвавшаго себя *переводчикомъ* Систовскаго Окружнаго Начальника и объяснившаго, что Систовскій Полиціймейстеръ отобралъ отъ него разнаго рода печатныя книги и бумаги преступнаго содержанія. Прошу Васъ истребовать у Систовскаго Окружнаго Начальника письменный отзывъ о его поведеніи и службѣ, а у Систовскаго Полиціймейстера таковыя же свѣдѣнія, а также подробный рапортъ о вышеписанномъ произшествіи и наконецъ самыя бумаги и книги. За тѣмъ прошу Васъ собрать немедленно всѣ нужныя свѣдѣнія о политической благонадежности Бобова и всѣ эти свѣдѣнія вмѣстѣ съ отзывомъ окружнаго начальника, рапортомъ полиціймейстера, арестованными бумагами и книгами передать томуже жандарму, который имѣетъ доставить ихъ въ Главную Квартиру, равно какъ и самаго Бобова, для окончательнаго его допроса. А такъ какъ Бобовъ удалился во всякомъ случаѣ съ мѣста своего служенія самовольно, вопреки своему прямому долгу, то, до возвращенія его сюда съ жандармомъ обратно, онъ имѣетъ содержаться подъ арестомъ. Все вышеизложенное я прошу Ваше Превосходительство привести въ исполненіе возможно быстрѣе.

Примите Милостивый Государь въ совершенномъ моемъ уваженіи.

Кн. Черкаскій.

2842. — Какви брошури сѫ намѣрени у Бобова. Отъ кѫдѣ ги е зелъ той. Участието на Бобчева. Пак. 104.

Милостивый Государь
Князь Владиміръ Александровичъ.

Вслѣдствіе письма Вашего Сіятельства, я сдѣлалъ распоряженіе о доставленіи мнѣ г. Полицеймейстеромъ и Свищовскимъ Окружнымъ Начальникомъ подробныхъ свѣдѣній о г. Бобовѣ и представленныхъ мнѣ брошюръ преступнаго содержанія. Представляя въ настоящее время рапорты означеныхъ лицъ и двѣ брошюры имѣю честь объяснить съ своей стороны слѣдующее: 1) что брошюра на болгарскомъ языкѣ печатана въ 1861 въ Бѣлградъ по поводу стремленія Болгаръ въ томъ году къ общему переселенію въ Россію и по поводу поощренія этого стремленія со стороны Турецкаго правительства но только между Видинскими болгарами или пограничными съ Сербіею. Бро-

шуру эту написалъ и распространялъ Раковскій, болгаринъ высланный изъ Россіи, и не имѣетъ въ настоящее время никакого значенія, 2) брошюра печатанная красною печатью по своему содержанію имѣетъ крайне преступное направленіе, печаталась она видимо за границей, и вѣроятно привезена изъ Константинополя или Румыніи, и для Болгарскаго края не имѣетъ большаго значенія. Обѣ брошюры найдены не въ кофейнѣ, а (не се чете) Бобовымъ у Бобчева и представлены первымъ съ видимымъ намѣреніемъ запутать и представить обстоятельства настоящаго дѣла въ преступномъ видѣ. Давая полную вѣру объясненіямъ г. Бобчева и хорошимъ о немъ отзывамъ Подполковника Михайлова его прямаго Начальника, я предполагаю, что означенныя брошюры были у г. Бобчева случайно, только изъ любопытства, и что г. Бобовъ, зная ихъ содержаніе, а также преступность, вѣроятно, пожелалъ изъ личныхъ цѣлей, воспользоваться этимъ обстоятельствомъ и сначала представилъ дѣло въ ложномъ свѣтѣ, и только разслѣдованіе дѣла показало настоящее его положеніе и отсутствіе какого либо серьезнаго значенія, почему я полагаю-что: не давая этому дѣлу дальнѣйшаго хода, г. Бобова, какъ явнонеблагонамѣреннаго чиновника, удалить отъ казенной службы съ тѣмъ что бы его не принимать.

Съ истиннымъ уваженіемъ и искреннѣйшею преданностью имѣю честь быть Вашего Сіятельства покорнѣйшимъ слугою.

с. Горній Студень.
15 Сентября 77 г.

2843. — Прѣпоржчва се пратеникътъ на Долгорукова. Да се помага за поржчкитѣ отъ червения кръстъ. Пак. 104.

Получ. 16 Септ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь

Уполномоченный Князь Долгоруковъ ѣдетъ въ Систово, гдѣ онъ вѣроятно останется въ качествѣ Главнаго лица завѣдующаго Складомъ и Учрежденіями Кр. Креста въ Систовѣ, о чемъ я считаю нужнымъ Васъ увѣдомить. Отъ Князя Долгорукова будетъ зависѣть вступить въ соглашеніе съ Г. Полицеймейстеромъ Подгурскимъ о способахъ дальнѣйшаго продолженія въ Систовѣ питательныхъ пунктовъ. Очень прошу Васъ помочь также Кн. Долгорукову въ заказѣ и возможно быстрѣйшей заготовкѣ для Кр. Креста двухъ тысячь полушубковъ и — главнымъ образомъ — тулуповъ. Они необходимы какъ можно скорѣе.

Примите увѣреніе въ искреннемъ моемъ уваженіи и преданности.

15 Сентября 1877.

Князь Черкаскій.

2844. — Главната квартира ще се прѣмѣсти въ Свищовъ. Да се приготви градътъ. Полицията да се усили. Да се слѣдватъ упжтванията отъ генералъ Щейнъ. Пак. 104.

16 Септ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь

Генералъ Маіоръ Штейнъ ѣдетъ въ Систово для устройства вопроса о расквартированіи тамъ Главной Квартиры и о заготовленіи помѣщеній, какъ для нея, такъ и для всѣхъ Управленій. Прошу Васъ

оказать ему въ томъ самое дѣятельное и усердное содѣйствіе и помочь ему изискать всѣ мѣстныя средства къ достиженію имъ предположенной цѣли. Для Систова была бы великая честь, еслибъ ему могло быть суждено содѣлаться на время мѣстопребываніемъ Государя Императора и Великаго Князя Главнокомандующаго; а потому я увѣренъ, что всѣ жители Систовскіе окажутъ полную готовность принесть въ этомъ отношеніи необходимыя жертвы. Прошу Ваше Превосходительство также неупускать принять въ соображеніе тѣ совѣты, которые Генералъ Штейнъ безъ сомнѣнія охотно дастъ Вамъ для лучшаго и болѣ прочнаго устройства Полиціи и, въ случаѣ нужды, усиленія ея, на время перевода въ Систово Главной Квартиры. Считаю нужнымъ наконецъ обратить вниманіе Ваше на очищеніе города отъ всего того, что можетъ оказаться въ гигіеническомъ отношеній зловреднымъ.

Въ искренней надеждѣ на полнѣйшее и успѣшное содѣйствіе Вашего Превосходительства прошу Васъ принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ уваженіи и преданности.

Сентября 15 дня 1877. *Князь В. Черкаскій.*

2845. — Похвала Цѣнину. Геровъ благодаренъ отъ него. Пак. 104.

22 Сентября 1877 г.

М. Г.

Князь Владиміръ Александровичь,

Правитель моей Канцеляріи, Ив. Д. Цѣнинъ, какъ я теперь только узнаю до сихъ поръ не получалъ слѣдуемыхъ ему подъемныхъ денегъ 750 руб. и содержанія съ 10-го Іюня по 10-го Іюля 250 руб. по званію состоящаго при Вашемъ Сіятельствѣ, посему долгомъ считаю покорнѣйше просить о благосклонномъ распоряженіи Вашего Сіятельства для дыдачи ему какъ тѣхъ, такъ и другаго.

При этомъ пользуюсь случаемъ, чтобы засвидѣтельствовать Вашему Сіятельству, что въ г. Цѣнинѣ имѣю такого сотрудника, что только при помощи его могу справляться съ возложенною на меня и малоизвѣстною мнѣ должностью Губернатора; такъ что если исправленіе мною этой должности заслуживаетъ одобренія Начальства и какой нибудь награды, то и то и другое принадлежитъ не столько мнѣ, сколько Г-ну Цѣнину.

Съ ист. почт. и пр.

2846. — Вика се Д-ръ Бубновъ, Ивановъ и Райновъ да закаратъ кужухчетата въ Булгареи. Геровъ награденъ съ орденъ Св. Владимиръ третя степень. Пак. 104.

2 Октабря 77.

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Потрудитесь попросить Доктора Бубнова (онъ въ Госпиталѣ № 50) скорѣе прибыть ко мнѣ въ Горный Студень. Велите также моему Чиновнику Особыхъ Порученій Иванову и Райнову везти всѣ полушубки и тулупы

прямо въ Булгареи, гдѣ ихъ сдать Штабсъ-Капитану Паули, не завозя ничего въ Горный Студень. Они должны увѣдомить меня о днѣ своего дѣйствительнаго выступленія изъ Систова.

По сдачѣ полушубковъ и тулуповъ Паули, они должны явиться ко мнѣ въ Горный Студень *немедленно*.

Кн. В. Черкаскій.

P. S. Поздравляю съ Царскою Милостію. Государь Императоръ пожаловалъ Вамъ Орденъ Св. Владиміра 3й степени.

Ч.

2847. — Злоупотрѣбленията на Бѣлоцерковецъ съ тулчанскитѣ българе. Пак. 104.

12 Окт. 1877 г.

М. Г.

Князь Влад. Александр.

Ко мнѣ послано изъ Букареста другое письмо изъ Тульчи. Письмо это по содержанію одинаково съ тѣмъ, которое я имѣлъ честь представить Вашему Сіятельству въ переводѣ при письмѣ отъ 4го сего Октября, посему я не счелъ нужнымъ переводить его всего, а прилагаю при семъ только окончаніе его изъ котораго видно, что арестованные 22 и 23го Сентября какъ предполагаемые виновники прошенія, поданнаго Болгарами Тульчи Губернатору по поводу распоряженія о выборахъ въ административные совѣты, шестеро Болгаръ изъ лучшихъ жителей города до 29го Сент. не были освобождены изъ подъ ареста.

Г. Евлогій Георгіевъ, къ которому адресованы эти письма, посылая послѣднее ко мнѣ, пишетъ слѣдующее:

„Имѣю также письмо отъ одного Тульченца, находящагося въ настоящее время въ Вѣнѣ, который пишетъ тоже самое о г. Бѣлоцерковцѣ. Тульчанскіе Болгаре, какъ я узнаю, были совершенно довольны Г. Юзефовичемъ; не знаю почему онъ смѣненъ. Желателно было бы, чтоби Его Сіят. Князь Черкаскій обратилъ вниманіе на это для скорѣйшаго прекращенія зла; иначе можетъ произойти скандалъ. Тульчанскіе Болгаре, какъ дано мнѣ знать, при всемъ терпѣніи своемъ, будутъ наконецъ принуждены жаловаться Его Сіятельству."

Въ другомъ письмѣ отъ 8го Окт. Г. Евлогій Георгіевъ замѣчаетъ, что получилъ такіяже свѣдѣнія о поведеніи Г. Бѣлоцерковца въ отношеніи къ Болгарамъ также изъ Измаила и изъ Галаца. Къ этому онъ присовокупляетъ, что надобно поспѣшить отстранить поводы къ распространенію такихъ невыгодныхъ свѣдѣній.

Съ ист. поч.

2848. — Избиране мѣсто за построяване болнични бараки въ Свищовъ. Доставка на дърва. Потрѣбни ли сѫ ягнешки кожи? Пак. 104.

15 Окт. 1877 г.

Милостивый Государь,

Князь Владиміръ Александровичъ,

Графъ Марковъ, повѣренный Г. Полякова, отправившійся вчера въ Главную Квартиру, представитъ Вашему Сіятельсгву о мѣстѣ, избранномъ для постройки госпитальныхъ бараковъ Краснаго Креста, но и я считаю долгомъ доложить, что третьяго дня ѣздили я, докторъ Финкельштеинъ, Князь Шахов-

ской, Графъ Марковъ и правитель моей канцеляріи Г. Цѣнинъ осматривать мѣста, удобныя для госпиталя, и за неимѣніемъ въ другомъ мѣстѣ достаточнаго количества воды, самымъ удобнымъ признано мѣсто, гдѣ имѣетъ быть построена станція желѣзной дороги, чтобы изъ колодца, который посредствомъ пароваго насоса будеть снабжать станцію водою, имѣть воды также и для госпиталя. При этомъ госпиталь можетъ быть устроенъ такъ, чтобы больные въ вагонахъ были подвозимы къ подъѣзду его. Мѣсто это еще тѣмъ удобно, что тутъ выздоравливающіе будутъ имѣть хорошія прогулки въ виноградникахъ. Оно близко къ тому мѣсту, гдѣ будетъ устроена переправа черезъ Дунай и недалеко отъ строящагося шосе, а отъ города оно отстоитъ верстахъ въ трехъ, но это, по заявленію доктора и другихъ не мѣшаетъ, такъ какъ при госпиталѣ будутъ отдѣльные бараки для помѣщенія начальства госпиталя, докторовъ и прислуги, а по заявленію жителей Свищова въ этой мѣстности раньше чѣмъ въ другихъ мѣстахъ около города начинается весна и деревья раньше цвѣтутъ.

Въ виду предполагаемаго перевода Главной Квартиры въ г. Свищовъ, я предложилъ Г. Евлогію Георгіеву сдѣлать, если можетъ, распоряженіе о томъ, чтобы приготовить въ Зимничѣ складъ дровъ для топлива, въ которыхъ, какъ извѣстно Вашему Сіятельству, здѣсь большой недостатокъ. Онъ исполнилъ это, и свозимыя теперь по его распоряженію въ Зимничу дрова не будутъ продаваемы другимъ до тѣхъ поръ, пока я не объявлю, что они не нужны намъ. Но человѣкъ, которому Г. Евлогій Георгіевъ поручилъ это дѣло, заявилъ мнѣ, что можно имѣть дровъ и больше и дешевле, если будетъ позволено сплавить ихъ изъ рѣки Олта по Дуная и пропустить черезъ мостъ у Никополя въ свободное отъ ѣзды по оному время. Этимъ путемъ можно доставлять въ Свищовъ по дешевой цѣнѣ также муки, ячменю и сѣна.

Въ Свищовъ привезено на дняхъ ягнячихъ шкуръ, которыя назначались на вывозъ за границу. Ихъ станетъ на тисячу полушубокъ, но онѣ не обдѣланы, а обдѣлать ихъ въ настоящее осенное время нужно отъ трехъ недѣлъ до однаго мѣсяца и столькоже времени нужно, что бы сшить ихъ, посему прежде чѣмъ заказать ихъ я считаю нужнымъ просить о томъ приказанія Вашего Сіятельства.

Съ истин. почт. и совер. пред. и пр.

15<u>го</u> Октября 1877 г.

г. Свищовъ.

2849. — Искатъ се изпратенитѣ отъ Словѣнския благотворителенъ комитетъ вещи за воиската. Да се помага за изграждането на болничнитѣ бараки. Пак. 104.

Получ. 21 Окт. Отвѣтъ 24<u>го</u> Окт.

Прошу покорнѣйше Подполковника Аракина вмѣстѣ съ Вицегубернаторомъ принять упоминаемыя здѣсь вещи Славянскаго Благотворительнаго Общества для распредѣленія ихъ по указанію (надписъ отъ Н. Герова).

19 Октября 1877. Боготъ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь

Извѣстился я, что въ Систовскомъ Складѣ имѣются вещи, предназначенныя Славянскимъ Благотворител. Обществомъ для помощи Болгарскимъ бѣженцамъ и туда тѣмъ Обществомъ высланныя. Говорятъ — въ складѣ имѣется также оружіе, поступившее туда отъ тѣхже Славянскихъ Благотворительныхъ Обществъ.

Посему прошу Васъ, предъявивъ настоящее письмо мое Завѣдывающему Систовскимъ Складомъ Кр. Креста Г^ну Павлову, а въ отсутствіи его — Князю Шаховскому:

во 1^хъ получить изъ Склада подъ Вашу квитанцію всѣ означенные предметы;

2) Оружіе принять на храненіе и донести мнѣ о количествѣ и родѣ онаго, и ожидать по сему предмету дальнѣйшаго распоряженія.

3) Изъ вещей, присланныхъ Слав. Комитетомъ съ благотворительною цѣлью и могущихъ служить для одежды и прочихъ нуждъ бѣженцевъ, одну третью часть взять въ свое распоряженіе для оказанія помощи бѣженцамъ, расположеннымъ въ Систовскомъ Санджакѣ; а остальныя двѣ трети выдать въ распоряженіе Терновскаго Губернатора черезъ Священника Георгія Тилева, давъ ему и потребное число подводъ, для перевозки вещей въ Тырново.

4) О послѣдующемъ увѣдомить меня и, по принадлежности, Тырновскаго Губернатора.

Примите, Милостивый Государь, увѣреніе въ моемъ совершенномъ уваженіи.

Кн. В. Черкаскій.

P. S. Прошу Кн. Шаховскаго и Г. Павлова оказать Вамъ въ этомъ дѣлѣ полное содѣйствіе.

Отъ Вашего Превосходительства ожидаю увѣдомленія о настоящемъ ходѣ дѣла по постройкѣ Г. Поляковымъ больничныхъ баракъ по моему заказу въ Систовѣ для Кр. Креста.

Если ему для этѣхъ мною строимыхъ для Кр. Креста баракъ можно помочь подвозами, для перевозки матеріала изъ Фратешти въ Систово, то это было бы весьма хорошо.

К. Ч.

2850. — Разподѣлятъ се изпратенитѣ отъ Словѣнскитѣ общества вещи. Пушкитѣ ще прѣдаде капитанъ Нечаевъ. Нѣма кола за прѣвозъ. Шапъ по добитъка. Пак. 104.

Князю Черкаскому. 24 Окт. 1877 г.

М. Г.

Князь Влад. Алекс.

Фельдъегеръ Ея Величества Государыни Императрицы Ваншеинъ, пріѣхалъ вчера въ Свищовъ и, согласно телеграммы Вашего Сіят^ва отъ 8го сего Октября, оставивъ привезенный имъ грузъ здѣсь, отправляется сего дня въ Главную Квартиру.

Пользуюсь этимъ случаемъ, чтобы отвѣчать на Ваше письмо отъ 19го сего Октября.

Вещи предназначенныя Слав. Благотв. Обществомъ для помощи Болгарскимъ бѣженцамъ и находившіяся здѣсь въ складѣ Краснаго Креста поручено мною разбирать, чтобы, согласно приказанію Вашего Сіятельства, задержать одну треть оныхъ здѣсь для оказанія помощи бѣженцамъ, расположеннымъ въ Свищовскомъ Санджакѣ, а остальныя двѣ трети послать чрезъ Священника Георгія Тилева въ распоряженіе Терновскаго Губернатора, котораго непремину увѣдомить объ этомъ и о всемъ донесу Вашему Сіятельству.

Для принятія оружія, поступившаго отъ Славянскихъ Обществъ надобно по заявленію уполномоченаго Краснаго Креста Г. Павлова, подождать пріѣзда Капитана Нечаева, который привезъ его, чтобы онъ сдалъ его. По принятіи его непремину донести Вашему Сіятельству о количествѣ и родѣ онаго.

Перевозку больничныхъ баракъ Краснаго Креста изъ Фратешти въ Свищовъ взялъ на себя Графъ Марковъ повѣренный Г. Полякова. Иначе при недостаточномъ количествѣ имѣющихся въ Округѣ подводъ, а также потому что изъ 12 селеній округа во все нельзя брать подводъ по причинѣ появившейся въ нихъ повальной болѣзни на рогатомъ скотѣ, перевести бараки изъ Фратешти на подводахъ, взятыхъ реквизиціоннымъ порядкомъ въ округѣ, невозможно безъ ущерба другихъ подводныхъ потребностей, которыя и безъ того не могутъ быть удовлетворяемы надлежащимъ образомъ. Изъ баракъ пока еще ничего не привезено сюда.

Съ ист. почт.

2851. — Да се махне майоръ Подгурски отъ службата полицмейсторъ въ Свищовъ. Пак. 104.

Князю Черкаскому. 19го Ноября 1877 г.

Мил. Госуд.
Князь Владиміръ Александровичь,

Донесеніемъ отъ сегодншняго числа я имѣлъ честь просить Ваше Сіятельство объ удаленіи Маіора Подгурскаго отъ должности Полиціймейстера г. Свистова. Въ дополненіе къ моему донесенію, я поручилъ правителю моей канцеляріи И. Д. Цѣнину представить Вашему Сіятельству словесно подробности о причинахъ побудившихъ меня просить о смѣнѣ маіора Подгурскаго. Къ этому долженъ присовокупить, что послѣ объявленія ему моего рѣшенія просить объ удаленіи его отъ должности полицеймейстера гор. Свищова, если онъ самъ не подастъ въ отставку отъ этой должности, Маіоръ Подгурскій вмѣсто того, чтобы ожидать моего отвѣта на рапортъ его о выздоровленіи и о разрѣшеніи ему вступить въ управленіе своей должности, пошелъ въ полицію и взялъ всѣхъ писарей къ себѣ, оставивъ и. д. полиціймейстера безъ писарей.

При такихъ базразсудныхъ поступкахъ Маіора Подгурскаго я нахожусь вынужденнымъ просить нетолько удалить егу отъ должности полиціймейстера, но и вызвать его поскорѣе изъ города Свищова въ предупрежденіе скандала, который онъ по своей азартности можетъ произвести.

Съ ист. почт.

2852. — Да се даде сѣно за главната квартира. Пак. 104.

27 Ноября.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ

Вы получите при семъ письмо отъ Ген. Лейт. Галла объ отпускѣ сѣна въ его распоряженіе для Главной Квартиры Вел. Князя Главнокомандующаго, согласно сообщеннаго Вамъ отъ меня оффиціальнаго разпоряженія. Прошу Васъ оказать этому дѣлу всякое содѣйствіе.

Князь В. Черкаскій.

19 Ноября 1877. с. Боготъ.

2853. — Геровъ иска отпускъ да иде въ Букурещъ. Пак. 104.

Боготъ, Князю Черкаскому.

Прошу покорнѣйше позволить мнѣ передъ пріѣздомъ въ Боготъ съѣздить въ Букарестъ на десять или пятнадцать дней.

Губернаторъ.

27 Ноемвр. 1877.

2854. — Геровъ прѣдава управлението на Золоторева и заминува за Букурещъ. Пак. 104.

10го Декабря 1877 г.

М. Г.

Князь Влад. Александровичь,

Генералъ Золоторевъ объявилъ мнѣ, что Вашему Сіятельству угодно было разрѣшить мнѣ по сдачѣ ему управленія Свищовскимъ Санджакомъ поѣхать въ Букарестъ на двѣ недѣли и потомъ пріѣхать въ Главную Квартиру. Пользуясь этимъ разрѣшеніемъ, я выѣзжаю завтра изъ Свищова въ Букарестъ и постараюсь къ назначенному сроку пріѣхать въ Главную Квартиру, о чемъ честь имѣю донести Вашему Сіятельству.

Съ ист. почт. и пр.

2855. — Иска се продължение на отпуска. Пак. 104.

Боготъ. Князю Черкаскому.

Принужденный непредвидѣнными обстоятелствами остаться дольше въ Букарестѣ, прошу продлить мнѣ отпускъ дней на пять.

27 Дек. 1877 г.

2856. — Слухъ за примирие. Какви условия да прѣдложи Росия. Геровъ болнавъ въ Букурещъ. Пак. 104.

Букарестъ, 29го Декабря 1877 г.

М. Госуд.

Князь Владим. Александровичь,

Одна изъ здѣшнихъ газетъ даетъ за положительное извѣстіе, что Порта просила официально вступить въ переговоры съ Его Выс. Вел. Княземъ Главнокомандующимъ для опредѣленія условій перемирія, и называетъ уполномоченнаго Турецкаго Прав. для этихъ переговоровъ.

Въ виду того что это извѣстіе, хотя бы теперь и невѣрное, можетъ со временемъ осуществиться, неизлишнымъ считаю представить Вашему Сіятельству нѣкоторыя соображенія по сему предмету.

Мнѣ кажется, что въ число предварительныхъ условій перемирія можно бы поставить также возвращеніе Болгаръ бѣженцовъ въ мѣста ихъ съ тѣмъ чтобы эти мѣста (долина Тунджи и нахія Гіопца Филиппопольскаго округа — Калоферъ, Карлово, Сопотъ и пр.) были заняты нашими войсками для охраненія возвратившихся бѣженцовъ до заключенія мира. Поставленіе этого условія, выгоднымъ въ многихъ отношеніяхъ не для одныхъ бѣженцовъ, оправдывается тѣмъ, что причиною настоящей войны были свирѣпства Турокъ въ отношеніи къ Болгарамъ и цѣль оградить сихъ послѣднихъ отъ этихъ жестокостей.

Третьяго дня я имѣлъ честь телеграфировать Вашему Сіят^ву^, что, по непредвидѣннымъ обстоятельствамъ я долженъ остаться дольше въ Букарестѣ и просилъ продлить мнѣ отпускъ дней на пять. Къ этому я былъ принужденъ простудой при которой я не долженъ выходить изъ комнаты до тѣхъ поръ, пока не вылечусь окончательно; иначе, какъ это по небрежности не разъ случалось со мною, хвораніе продолжается на всю зиму. Надѣюсь быть въ состояніи не позже 3 или 4го Января выѣхать изъ Букареста.

Съ ист. почт.

284. ДОБРЕ ЧИНТУЛОВЪ.

2857. — Прѣпраща се писмо и чай отъ Филаретова. Геровъ желае да си писватъ. Коп. кн. 1.

Г-ну Добрю Чинтулову, въ Сливенъ.

Русчюкъ 14 Декемвр. 1856.

Господине Добре!

Подиръ толкова годины едва му дойде рядъ да Ви пишѭ и то тврьдѣ на бързо. Азъ ся врьщамь сега отъ Россиѭ и Ви носѫ отъ г. Саввѫ Филаретова притворено-то писмо и еднѫ врьзкѫ чяй. които оставямь тука на Гг. Братье Мавриди да Ви гы испратять. Желалъ быхъ да Ви пишѭ повече, а не могѫ сега, та оставямь за кога стигнѫ въ Филибе. Молѭ Ви ся и Вые да ми писувате по нѣкога, каквото занапрѣдъ да имаме постоянно взаимнописание. Чини ми ся, че то ще бѫде полезно. Пишѣте ми, ако быва, какъ сте на работѫ-тѫ си, доволни ли сте и проч.

Бръзамь да свръшѭ, че е кѫсо врѣмя-то. Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

2858. — Чинтуловъ изпраща Герову атестата си. Иска му се да стане руски поданикъ. Пак. 103.

Прието 12 Окт. 1857. Отговор. 20 Окт.

Любезный приятелю Г. Н. Геровъ!

Приключвамъ ви копіѭтѫ на Аттестататъ си и ся надѣвамъ да ви наумя за что то си бѣхмы говорили, моля вы, ако е̂ възможно да ся постарайте дано бѫдяше товв нѣщо, знайте твьрдѣ добрѣ въ каква земя и подъ какво управленіе живѣймы. Азъ сѫмъ какъ то ви казвахъ, въ Ямболъ, подиръ два дни ще почнемы преподаваніето. Моля Вы съсъ пьрво да ми ся отговорите да ли ви намѣри настоящето ми, за да бѫдѫ спокоенъ.

Г. Филаретовъ ми пише отъ Софія за да си испращамъ писмата презъ васъ, за това ще испратите приключеното по който способъ знайте.

Поздравлявамъ вы и останувамъ

Ямболъ 5. 8врія 1857 год.

вашъ пріятель
Д. Чинтуловъ.

2859. — Подканя се Геровъ да свърши говореното. Прѣпраща се писмо на Филаретова. Пак. 103.

Приято 19 Октовр. 1857. Отговор. 20 Октовр.

Любезный Пріятелю!

Преди една недѣля ви писахъ писмо въ което бѣхъ приключилъ и ттеылтататъ си, като ви напоминавахъ за онова, что си хортувахмы. Молѭ па Аикъ да ся постарайте, да но бѫдяше това нѣщо. Приключенното ше пр^сатите до Г. Филаретова, защото ѐ отвѣтъ отъ домашнытѣ му. Виждахте ви ся съсъ попъ Станча, какъ приминува той при Цуkалата.

вашь пріятель
Ямболъ 15 8/врія 1857 год. Д. Чинтуловъ.

2860. — Прѣписъ отъ атестатъ. Прѣпраща се писмо Филаретову. Попъ Стоянъ ще служи въ Цукаловата черкова. Коп. кн. 3. 76.

Г-ну Д. Чинтулову, въ Ямболъ.

Пловдивъ, 20 Октоврия 1857.

Господине Добре!

Имамь на рѫцѣ двѣ Ваши писма, едно отъ 5, друго отъ 10 Септеврия. Въ прьво-то найдохъ копиѭ отъ атестата Ви, коѭто щѫ употрѣбѭ за да свръшѭ онова, което желаете, и на врѣмя щѫ Ви явѭ, что сьмь свръшилъ.

Писмо-то Ви за Г-на С. Филарегова, что найдохъ притворено въ прьво-то Ви, прѣпратихъ съ врѣме. Друго-то щѫ испратѫ утрѣ.

Съ попъ Стоянъ не сьмь ся виждалъ, само чюѭ, че ся хванѫлъ у Цукалѫ да служи въ церквѫ-тѫ имъ. Господь да му е на помощь.

Поздравлявамь Вы и остаямь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2861. — Да се подкани Филаретовъ да отговори на домашнитѣ си. Дано се изпълнѣше говореното. Попъ Станчо дължи Чинтулову. Пак. 103.

Ямболъ 16<u>го</u> 10вр. 1857.

Любезный друже!

Испращамъ ви пакъ писмо до Г. Филаретова и ви ся моля да го подканите и вы за да ся отговори на домашнытѣ си, защото много ми ся оплакватъ, че не имъ писалъ отвѣтъ на двѣтѣ писма, които чрезъ васъ му испратихъ.

Какъ върви оная работа, за която си хортувахмы, щели може да бѫде нѣщо или нѣ? азъ все ся надѣвамъ.

Попъ Станчо, что ѐ при Цукалата ми занесе 5000 гроша, имамъ му записѫтѫ, времято й ѐ презъ 7врія който се мина, а той не ся отговаря нищо, какъ ви ся струва можемь ли ги извади казватъ ми нѣкои си, че ся надрьжвалъ на Цукалата, и думаль, че който има да взема и който му държи нека

дойде да ги иска отъ Цукалата. Какъ ви ся струва. Азъ ще го почакамъ още нѣкой мѣсяцъ и другъ, догдѣ добрѣ да му узная мислитѣ, че тогава ще ся водя по вашитѣ наставленіята. Поздравлявамъ вы и останувамъ

вашъ пріятель
Д. Чинтуловъ.

Поздравлява вы отецъ Парѳеніи вашъ пріятель, когото сте познали въ Рылскіятъ метохъ въ Пловдивъ.

2862. — Чинтуловъ се годилъ. Отецъ Партени рилецъ и Геровъ се подвизавали въ Пловдивъ. Пак. 103.

Ямболъ 22 Априлій 1858 год.

Драгій друже!

Довольно время ся измина отъ какъ то нито азъ ви сѫмъ писалъ, нито вы ся отговорихте на послѣдното ми. Има ли надежда за онова да бѫде, или нѣ? Друго нѣмамъ, освень да вы помоля да испратите до Г. Филаретова приключенното и да ви извѣстѭ какъ влѣзохъ въ капанатъ, годихся и тая година ще ся женя, ами вы?

Единъ съотечественникъ Г. Мирковичь, докторъ щеше да дохожда до Пловдивъ, много ѐ добродушенъ момакъ, рекомендувамъ ви го.

И така, поздравлявамъ вы и останувамь

вашъ другъ
Д. Чинтуловъ.

Поздравлява вы отецъ Парѳеній отъ Рылскіятъ монастырь духовникъ знайте ли го, той казва, че сте много пріятели. Въ Пловдивъ заедно сте ся подвизавали за Българщината.

2863. — Честитяване Герову булка. И Чинтуловъ си зелъ булка. Пак. 103

Приято 3 Ноемвр. 1858

Драгій пріятелю!

Преди нѣколко дни ви испратихъ едно писмо до Г. Филаретова за да му го испратите въ Софія, спорядъ какъ то ми порѫчалъ; не зная получихте ли го или нѣ. Нѣмамъ отъ тука нѣкои новины за да ви ги съобщѫ, само ви принасямъ моитѣ поздрави за счастливото вы задомяванье и отъ всичка душа ви желаѭ любовь съгласіе и всякакво благополучіе. Понеже нѣмамъ обыкновеніе да държа копіѭ на писма-та си, не помня извѣстихъ ли вы, че и азъ си взѣхъ еднѫ Българкѫ за да мя топли, защото миналата зима много студъ теглихъ.

До толкова, и като вы поздравлявамъ заедно съ достопочитаемата ваша съпруга останувамъ

вашъ пріятель
Ямболъ 15 8врія. 1858 год. Д. Чинтуловъ

285. ИВАНЪ П. ЧИЧИ.

2864. — Геровъ не ще ходи да печата рѣчницитѣ, та не ще земе и книгата на Чичи. Коп кн. 1.

Пловдивъ, 17 Яннуария 1857.

Господине Јоване Чичи!

Въ Пазарджикъ.

Ваше честно писмо отъ 5 Яннуар. прияхъ на врѣмя. Благодарѭ Ви за честитяванѥ новѫ годинѫ. Взаимно и азъ Ви желаѭ благополучие въ всичко.

За отвѣтъ на това, что мя пытате, щѫ ходѫ ли да печятамь рѣчника си, та да ми дадете и Вашѭ книгѫ да ѭ напечятамь, щѫ Ви кажѭ какво мои-ти рѣчници ся печятать и два-та, единый въ Петербургъ, другый въ Москвѫ безъ мене, та нѣмамь да ходѫ за печятанѥ-то имъ никѫдѣ.

Молѭ Ви ся да мя простите, че ся забавихъ съ отговора: още не мо-гѫ да си турѭ работѫ-тѫ на рядъ, та да бѫдѫ исправенъ.

Съ желание да сте здрави оставамь

Вашь приятель
Н. Геровъ.

2865. — Пазарджичане на два тарафа. Борба между гър-комане-цънцаре и българетѣ еснафлие. Турски борби. Хванати разбойници. Пак. 103.

Прието 29 Авг. 1857

28. Авгу̑. 1857. Пазарджікъ

Благород. Гне Н. Г. Ге́ровъ.

въ Пловдивъ.

Мо́лимъ извините, защо́ вче́ра не́махъ време да доїда втори пу̑ть, стана́ ну́жда даси́ до́да.

Нашите гражда́ни пакъ дѣиствуватъ на́ две́ партаі́. въ неде́ла са са сбирали да о́пределатъ і́ решѫтъ да́ пратать человекъ о̑тъ тѧхна страна́ споре́дъ заповедъ Митролітски, і́ бе ѧ решіли да прово́датъ і̑ванчю Пе́ньолу і̑ Маламата і̑ Ніколáки Христовічъ, і̑ заповеда́ли даса направать пісмата, а ціндариге садра́ли пісмата, і̑ решіли і̑ прати́ли Маламата диміітра, защото е̑ грекоманска партиѧ. дне́ска е̑снафската партиѧ пра́ща пісма́ да унічежѧ̑ть грѧчкото реше́ніе, і̑ са направили і̑ до васъ жалба́ да и̑мъ помо́гните. На́ шората ту́кашни дѣиствувать, Мехме́дъ бе́й, Муста́ бе́й Еме́ръ черкесъ, ісмаилъ е́фе́нди, а̑ Мюдурина е̑ като́ плашілка (лала паша) лѫжатъ го, і́ то́й і̑лиі за інтіресъ і̑лиі за́ глупось вѣрова і̑ дѣиству́ва і̑ тѫпчать сироти́на.

Нашите цинцари ушъ саса сети́ли чѐ Гнь і̑ванчю Пеновъ дѣиствувалъ да променатъ ціндарите, і̑ за това са решіли да го́ пратать като векіленъ на Митрополіята даса нами́ра на́ работа, да́ о̑станать самиі глупите. Еснафи даги мѣтнать до́лу, та пакъ тѧа да о̑ста́нать кмѣтови. Но не можаха да сполучатъ.

Сно́ще о̑ло́виха още пети́на чювѣка о̑ть содружниците на́ а̑либеовите 26 пе́рви ѧ̑таци, е̑динiать і́ пѫрви о̑тъ тѧхъ, Пѐтко бака́ть стамболу́ о̑тъ е̑нíма-ха пощемь копа́ли дюкѧна му і̑ наме́рите много парі́ за ко́пани і́ зема́ли ги на́ конáка (казвать) а вторіа о́тъ башікаро́во пе́тко і́ третіа делиі́ Стоѧнъ на салімаа аргать о̑ть башікарòво. і̑ дру́ги двойца о̑тъ мюсели́мето се́ло а́рга́ти на́ а̑либе́а Гаванозолу. добрегиса і̑здо́іли і̑ мо́же да гиі испрататъ скòро о́тъ тука. защо́ непописа даса́ ту̑ка, данебы каза́ле нѣщо даса́ повре́ди ѧ̑вната

че́стъ на́ вишерече́нните а̑зи̑ Пазарджіски, който са ро́да повечето Геаванозова. Сега са нау́чихъ чі пари́ детоса намерили зако́пани въ Петковіа докѧ́нъ былé о̑коло 200,000 гр. и́ подъ мѫката каза́лъ чѐ е̑ да́лъ на тодора́ и̑ а̑настасъ Ханџи́ и̑ на́ тѧхните содружницы на́ троицата по́ 12 хіліді гро́ша даго́ и̑зба́вать, и̑ 10 и̑збавили кога́то фана́ха 26 тѧхни дружи́па, и̑ о̑ще претурать какъ и̑ Мехме́дъ бе́и и̑ма́лъ рѫка́ и̑ на́шіте кмѣтови на́ това́ сега́ позна́то, четиригодишъ Хаїду́тство. и̑ щаги́ погу́бать и́ пети́ната казвать ту́ка подъ мѫка, да ні бы да́ и̑зкажать си́чко, таса́ открìе тази компа́нія.

И̑мамъ честъ дасамъ Вамъ
бланакло́ненъ слуга
И̑ванъ П. Чічи

П. П. Маламата не́ о̑ти́шалъ и̑ тòи́ ту́ка е̑
сущый.

Молимъ извистете ако щé да можи въ тазъ деде́лѧ даса́ издигни знаменицата Вы.

2866. — Да се избави жена отъ потурчване. Пак. 103.

Прияло 21 Декемвр. 1857.

16 10вр. 1857. Пазарджикъ.

Благор. Господ. N. Г. Герову!
въ Пловдивъ.

Питамъ за Вашето драгоценно мнѣ добрò здра́віе, и̑ Вы явимъ че приносѧщы страдаѧтъ отъ вѣрогоне́ніе нà е̑днà женà и̑менемъ Вели́ка, грабната отъ кѫща си въ се́ло Стрѧнча, и̑ водена въ турска кѫща съ наси́ла, коѧто получила време побегнала и прихожда дò Ваша милость да ѝ помòгнете и̑ отнемете отъ турски рѫце дà си и̑де дома си при мѫжѫ и̑ децата. Носатъ наставле́ніѧ и̑ отъ доктора Гна Аніно съ надежда давно са отне́ми жена́та.

Молимъ Вы люродіе ради ако е̑ возможно, като Вы прекажатъ страданіето си устно, да ѧ отнемите, и̑ не само назъ и ме́не ще задолжите, но и́ голе́ма фала ще предобіите о̑тъ наро́да заплата нà Вашъ трудъ.

Имамъ честь да сьмь

Вашъ Всепризнателнѣйшій слуга
Иванъ П. Чічи́.

2867. — Гюмюшгерданъ иска да завладѣе чуждъ дюкянъ. Пак. 103.

17 Янар. 1858 Пазарджикъ.

бларод. Гне N. Г. Герову!
въ Пловдивъ.

Питамъ за́ Вашето добро́ здра́ве и̑ последно Вы мо́лимъ: понеже братми х̑. Стоянъ былъ купилъ села́ отъ Гюмюшгердана и̑ е̑ сторилъ пагоба отъ села́та, вишерече́нны Гюмюшъ и̑скалъ дà зе́ми дюкѧна той на Гюлъ бахчія дето седи́ братми. Мо́лимъ Вы като Вы яві́ братми и̑ Вы прика́же тазъ зло́ба Гюмюшова дà му́ сторите извѣстіе че дюкѧна е̑ мо́и да нè пра́ви такива безпѫтни каквото по́сле да́ и̑маме главоболіе, и̑ ща мà задолжите весма много.

Имамъ честь да сьмь

Вашъ
Иванъ П. Чічи.

2868. — Гръцкобългарската разпря. Положението на българетѣ въ Цариградъ и Едрене. Пак. 103.

21 Маі 1862 Ц/градъ.

блд' Г^не^ N. Геровъ!
въ Пловдивъ.

. . . .
. . . .

Тука смѣсената Комисіа направила е дѣѧніѧ заради връзъ клира вопроса на болгаритѣ, но неможахь да сполуча преписъ да разомѣа що е, та до недѣла ще са издаде вь газетитѣ. въ Едрене чухме званично, че уніѧта напредва. въ Ц/градъ българите на две партіи, Аристократи и димократи, първите, не ѧвѧть на вторите що са изработова, та отъ сега да Видимъ кое следствіе ще стане.

Имамъ честь да сьмь Вашь

Покорни
Йванъ П. Чічі.

286. АТАНАСИ ЧОЛАКОВЪ.

2869. — Отъ Самоковъ нѣма спомоществователи. Искатъ се разни руски книги. Пак. 106.

Панигюрище 22 Маія 1849.

Найдене!

Ако ида немамь отъ тебе писмо откакъ си отышель оттука, обаче ся научихъ, че сте си отышли благополучно, — радувамся. Азь споредъ обѣщаніето сы щехь да дойда за панагирать вы, но не сж намѣри конь діяволски. Прочее добро видѣніе Богъ да подари, желаѭ ви срѣкень путь и добры успѣхи въ намѣреніе-то вы. воспріехь отъ Самоковъ писмо, въ което ми пишать, че вспомоществователи немогли да ся съберать, защо было сь понапредицж. както что говорехте, че ще писувате въ Одессж: пишете за мене: еднж русскж христоматіѭ; Богословіе Жерновскаго; Новицкаго Психологія; еднж естественнж исторіѭ, коѭто ти знаешъ за подобрж; Аритметически задачи; едно коло церковни менеи заедно съ единъ Апостолъ и еднж Литургіѭ, дѣто има въ неѭ типика за священникатъ и сочиненіето на Кіевскіятъ митрополить, — бесѣды на недѣлнитѣ Евангелія. Останвамъ сь моленье за тія книги, ега непремѣнно отпишешь.

Твой
Аѳанасій Чолаковъ.

2870. — Чолаковъ се радва, че ще се види съ Герова. Пак. 106.

Панигюрище 1850 Јаннуарія 30.

Найдене!

Твоитѣ писма дружески и твоето пращанье извѣстіе че ще дойдешь въ Панагюрище да ся повидимь, замайвать мя; и азъ незнаѭ, что да ти пиша. Какъ и да е, пегуба надеждѫтж сы, особно сега, като ся поправи времето.

Приключенното писмо, молѭ тя, испроводете споредъ надписатъ му. Желаѭ ти здравье и останвамъ съ нетрьпѣнье да тя чакамъ.

Твой отъ срьдце любящій тя
Аѳанасій Чолаковъ.

Дѣду Х^ч^ Геру, Г. Павлу Гирджику, Јоакиму, Георгію учителю и на сички прiятели.

Сѫщій.

2871. — Нередовно дохождане на сръбскитѣ новости. Пак. 106.

Панигюрище 1850 февр. 4.

Найдене!

Получи приключеннытѣ до тебе писма и тыя новости, които сѫ Г. отець-Аверкіови, и незнаѭ по каквѫ погрѣшкѫ испратихѫ ся до мене. Азъ за своитѣ новости незнаѭ, какъ да ти кажа. поизнапрѣдъ дохаждахѫ колко годѣ чинно, а сега за Іаннуарія още не ми ся дошле. Г. Костаки бѣше порьчалъ да си видимь хесапать заради поштѫтѫ. а азъ като немамъ съ тебе никакѫвъ за таѭ работѫ разговорь, казахъ му пакъ устно да му каже, да си види за пощѫтѫ сь тебе хесапъ. незнаѭ прочее да не е тая причина дѣто веке не ми дохождатъ новини Както за това така и за друго, вижданьето единъ съ другиго необходимо е. Бѣхъ сторилъ позавчера тертипъ, но быде препятствіе; види ся, че не е писано да дойда въ Копривщица додѣ ты недойдешь въ Панигюрище.

Прощавай
Твой Аѳанасій Чолаковъ.

2872. — Чичи прѣвожда нѣкоя книга. Иска да му се прѣведатъ имената на нѣкои риби. Моли се Геровъ да ги прѣведе. Иска се нѣкаква книга. Пак. 106.

Господину Найдену Х^ч^ Герову. Въ Копривщицѫ.
Сь аманеть Чорбѫ и опинцы.

Панигюрище 1850 7 февр.

Найдене!

Прѣди нѣколку време пріимамъ отъ Г. чича приключенното, въ което ще видишь, пише ми да му преведа на Български назначенны-тѣ рыбны имена. Онъ превожда нѣкой Букварь отъ Грьцки. Азъ незнаѭ какъ да преведа и отгдѣ да имъ трьса преводъ; затова молѭ тя стори трудъ не въ службѫ, а въ дружбѫ кой отъ турски, кой отъ руски и проч. давно. . . . . поздравете Г. Христа П. има 10 Ирмологіи псалтик. давно ми ги испрати, ако не сѫ му харчъ — Тодоръ Х^ч^ Пеьовъ видѣлъ нѣкога еднѫ грьцкѫ книжкѫ у Г. Груя попъ Генчева за грѣшницы съ картинки, много желаеле изъ неѭ едно нѣчто да си препише; ако е възможно да ѭ земешь, изпрати ми ѭ на мало време.
Много здраве на вси пріятели.

Прощавай
Твой Аѳанасій Ч..

2873. — Атанаси Чолаковъ въ Пазарджикъ и Пещера. Разни поздравления и закачки. Пак. 106.

Панигюрище Февр. 25 850.

Найдене!

Азь неможехь да си устоѭ на обѣщаніето, че ще ида презь сырницы вь Филибе; защо работата ся обьрна друго ячь — вась като испратихь на другій день дойде отець Митрофанъ отъ пазарджикъ и въ заминалѫ-тѫ сѫботѫ заедно съ него отыдохъ въ Пазарда и вь Пещерѫ до Филибе нещеѭхь да ида. Обадихь на Никифора, че ще быдемъ презъ сырницы въ ф. та и той ще отыде. днесь пріехь отъ Г. Каллиста писмо, но за онова писмо, дѣто му пратихь чрезъ тебе, нема и гъкъ, види сѫ, че не го е пріелъ, а имаше вь него нужни работи за потрябѫ-тѫ ны; за това молѭ тя, ако помните кому сте го дали, отпишете му да го трьси и ега го намѣри, доклѣ му азь пиша второ много ти здраве отъ Н. касапски нарочно, пріими притворенното писмо отъ Г. Јордана и много ти здраве отъ булчето му, — добричко Костаки пакъ зарьчаль за поща параси, незнаѭ что са толку бои, та поне не ми прати пусулѫ да вида колку сѫ, та да му ги испрата. казвалъ занапрѣдь, че неще, колкуто за мене, да пріеме трудъ, да воспріима и испраща новоститѣ ми, обаче помоли го отъ мене да мѫ извини, защо азъ въ това и сѫмь виноватъ и не, азъ още прьви пѫть щехь да му прата пары, но не ми назначава колку сѫ. какво и да е, м а й н а. дѣто ще рече барьшъ. благодара ти за историѭтѫ. извини мя предъ байчети Г. Аѳанаса, че неможехъ както что изыскува пріятелството, да си стора честь. Защо си имахь много работѫ, това писмо ся е писало нощеска въ 8 часа. Желаѭ ти весели карнавали, леки пости и добро здравіе и сѫмь весь твой

Аѳанасій Чолаковъ.

Потруди ся, молѭ, за онаѭ белѭ.

2874. — Повръща се историята отъ Раичъ. Алекс. Екзархъ иска двѣ достойни момчета. Пак. 106.

Панигюрище — 850 Марть 18.

Найдене!

Пріехъ чрезъ брата ты Г. Аѳанаса исторіѭ Раичь, свьршихь си работѫ, и ето че ви ѭ испращамъ съ Г. Иванча Самоковскій часовой майстеръ, благодаря вы! Споредъ думѫ-тѫ мы, азъ неможахъ да чакамъ, каквото да ся намѣриме въ Филибе, а потаѭ причинѫ слазихъ само до Пазарджикъ и Пещерѫ. ты заминувалъ престрѣлчѫ за Филибе, обади ми какво има, какво нема нататакъ. още ли тѫй говорятъ за школѫ тѫ Еллин. както отъ лани. Пріехъ презъ деньетѣ отъ Г. Александра писмо; пишеме за двѣ момчета, които да сѫ вь състояніе отъ всякѫ странѫ, за да отыдатъ, едно въ Петробускѫ Семинар. друго въ Московскѫ. Останвамъ да чачамь твой дружески отвѣтъ и сѫмь весь твой

Аѳанасій Чолаковъ.

Поздрави дѣдо Х^ш^ баняеси. Јоакима. Тур. Георгія Павла Гирджика и проч.

и с т ы й.

Отговор. 31 Мартъ 1850.

2875. — Отговоръ на Чичи за имената на рибитѣ. Разсѫждения за момчетата, които иска Екзархъ за въ Росия. Разни други. Пак. 106.

Панигюрище 1 Април. — 850.

Найдене!

Получихъ писмото ты заедно съ распранытѣ панталоны, съ чичовото писмо и 10 краснописанія. Азь на чичо отговорихъ още давно. Защо тія рыбы, като морски, нещатъ да имать на Бьлгарски имена. Ако ида има момчета, защо не бы отышли? или затова, че много систематически школи сѫ въ Българіѭ, въ които могатъ Бьлгарчета-та да бъдать достатачни и за себе си и за другиго, или за Семинарскій трудный животь, а може по вашему и за наукытѣ? За прьвото отъ послѣднитѣ писахъ Александру какъ треба, понеже сѫмь живѣѭлъ, та знамъ семинарскытѣ работы, ако е друга нѣкоя причина, отпиши ми, да не бы сторили зло вмѣсто добро, има момчета да отыдать. Г. Пандели Карапетровъ записалъ въ Цариградъ 2 имена за физики отъ твоитѣ и далъ 15 гро. на слугата Тѫпчилещевъ, а пакъ сега нема ни име, ни физика, ни пари. оть прьвытѣ за 1845 г. любословіѭ нема, — обади Г. Павлу и Г. Іякиму, мыслѭ да отыда за вьскрьсеніе на кѫдѣ Софіѭ, ако не отыда, въ Копривщицѫ сѫмь 3^{й} и 4^{й} день. Обадими що станахѫ новоститѣ, ако треба да ти испрата пари, поздрави познайницы и пріятели и прощавай твой

Аѳанасій Чолаковъ

За поздравленіето отъ Г. Шишко — Михайловски благодарѭ. По коѭ сѫ работѫ въ Цариградъ и единіять и другіятъ? . . . . .

2876. — Чолаковъ билъ въ Копривщица. Срьдня Герову дѣто платилъ на хана за него. Пак. 106.

Панигюрище 1850 Априлия 29.

Христосъ воскресе,

Найдене!

Ные си дойдохме благополучно а вые, незнаѭ. Азъ знаѭ, че въ доматъ вы не е ханъ. да хода за хатѫратъ на пріятелството пѣшакъ неща го направи; дойдохъ вамъ въ госте, а конетѣ на ханатъ; ты не си даль на Хрисанѳа онзи день да заплати, съ това мя оскрьбляваш, втори пѫть веке да ти не дойда. Получи чрезъ Стояна 21 $\frac{\text{ша}}{\text{гро}}$ дѣто ся стои на ханать за конетѣ и затова недѣй ми отписва ничто; защо ще ти ся расрьда.

поздрави приятели.

Оставамь твой
Атанасій Чолаковъ.

2877. — Освещаване цырква Св. Костадинъ въ Пазарджикъ. Госте за тамъ. Да иде и Геровъ и Чолаковъ. Прѣпраща се писмо Калисту. Пак. 106.

Отговорено 22 Маія 1850.

Панигюрище 13 Маія 850.

Найдене! Христосъ воскресе.

Откакъ се отдѣлихме отъ васъ на братіѭ, дойдохме си въ Панагюрище благополучно, вѣрвамъ, че и вые сте тѫй достигли Копривщицѫ. За парытѣ дѣто ся разговарѭхме неще примине да гы испрата. Азъ за Томинѫ-тѫ Не-

дѣлѭ неходихъ въ Пазардж. но вь гдѣто иде. четвьртакатъ непремѣнно ще отыдеа. понеже ще има и дружина, кои ся канатъ отъ Пазар. за освѣщеніе-то на новѫ-тѫ церквѫ св. Константина. и отъ Копривщицѫ канатъ, ако има дружина наканисѫ и ты съ нихъ, оть Г. Калиста пріехь писмо и той ся кани да дойде. цвѣте разсадъ йма, но не ся намиратъ хора да ви испрата. отпишими, молѭ, какъ ся стекохѫ твойтѣ преднамѣренія или още течатъ въ океянатъ. Приключенно писмо, молѭ тя пріятелски. давно го испратишь въ Понедѣлникъ другидень Г. Калисту, като го превручишь нѣкому совѣстному человѣку, кому-то дай на мой счетъ да піе, за 10 пары ракіѭ, само работѫ да ся свръши. Щомъ намѣра добръ случай ще ти испрата панталотѣ и другы нѣкой твои нѣчта. Съ това оставамъ всички

Твой

Атанасій Чолаковъ

2878. — Канятъ се госте за изпитанието въ Панагюрище. Пак. 106

Панигюрище 24 Јунія 850.

Найдене!

Доста доволно време ся замина, и ные никакъ не сме ся разбрали! Това отъ друго ничто не е, освень отъ небреженіе, — поне азъ отъ своѭ странѫ говора. Както что сме си говорили, за испытаніето тя чакамъ заедно съ Јоакима, Георгія, Христа П. и проч. то ще ся начне 16^{то} на Јулія. Заповѣдайте да ся поразвеселимъ. до тогава ще ти пиша още нѣкой пѫтъ. Вчера пріехъ отъ Габровеца — Илія — писмо, въ което ся жалува, че сте го были забравили. Новоститѣ нема никакви — навѣрно не е было сѫдено да гы пріимамъ нека е просто отъ мене. Прощавай и ты.

Чакамъ да ся отговоришь на твой

Атанасій Чолаковъ.

Поздрави дѣдо х^{ч} Г. Атанаса брата-сы, Костантинча и пр. пріятеля Павла Гирджика.

2879. — Кои се канятъ на изпитанието. Сговоръ да се иде на поклонение на Св. Иванъ Рилски. Пак. 106.

Панигюрище. 1 Јулія — 850.

Найдене!

Въ заминалѫтѫ сѫботѫ назначавахъ ти за испытаніето въ училището ны, че ще бѫде въ 16 на Јулія; азъ сторихъ намѣренія да отыда заедно съ поклонницы-тѣ въ рылски Монастырь, пакъ оттамъ въ отечеството сы Дупницѫ и слѣдъ 10—15 деня да си дойда. И ты имаше едно врѣме това намѣреніе, слѣд. ако обичашь да сториме тертипъ, та да отыдемъ заедно, ще искараме добрѫ веселбѫ. Азъ сѫдѫ тѫй: конье да быдатъ кираджиски и само до монастыра а всякой день ся намирать конье, отъ Дупницѫ до Самоковъ още полесно ся намиратъ и дохождатъ; оттамъ ся намиратъ раковчанье кир. Подробно за това нѣчто ще ся разговориме, като дойдешь въ слѣдующѫтѫ сѫбботѫ за испытаніето, което ще ся начне въ недѣлѭ — въ 9 — на Јулія. И така до сѫбботѫ непремѣнно чакамъ прьво тебе, второ Г. Јоакима, третьо Г. Георгія ср. и четвър. Г. Христа П. поздрави гы отъ моѭ странѫ. Останвамъ съ голѣмѫ надеждѫ непремѣнно да вы вида въ Панигюрище.

Твой

Атанасій Чолаковъ.

Поздрави дѣдо Хаджія Г. Атанаса и проч.

2880. — Честитяване Герову добра случка. Чолаковъ ще прати Кирила да се учи въ Пловдивъ. Самоковци искали да канятъ Герова за учитель. Задържатъ се и се изпращатъ книги. Разни други. Пак. 106.

Панигюрище 850 Август. 5.

Найдене!

Съ удоволствіе воспріехъ твоето дружеско писмо, отъ душѫ ся възрадвахъ за добрытѣ случки, Дай Боже успѣхи. Азъ Кирилла ще прата да ся учи, но ще гледамъ въ прьвитѣ числа на Септенврія самъ да послѣза и да го доведа. дойдохъ отъ Монастырь здраво и живо, много ти здраве отъ Захарія Зогр. имали намѣреніе да тя канятъ за учитель, но вые прибрьзахте та отидохте въ Филибе — язъкъ! Задрьжавамъ три книгы твои отъ исторіѭ Ламефлери, друго ти испращамъ всичко, испращамъ 3 пестрьвы шушены, за благословъ отъ св. отець, пріими мало рыба за утѣ. преснѫ днесь е посолена мало. отъ максулять чаревицы за печенье. ты думаше да ми испратишь счетатъ, дѣто си имамъ далено за мене. сега веке навѣрно ще пріимамъ новости, прочее ако возможно ако ли не, да е просто. ще пиша за Амалтіѭ. поздрави всички пріятели особно дѣдо Х^ч^ Г. Якима. Георги преко к ь о п р і ю. и прощавай отъ филибе ся надѣя да получа отъ тебе писма твой

Атанасій Чолаковъ.

Г. Атанасакію и Г. Стоянчу дружеско поздравленіе отъ моѭ странѫ принесете.

За това писмо заплати пощѫтѫ и го превручи чрезъ Г. Костаки. Мор.

2881. — Ал. Екзархъ ще праща човѣкъ да прѣгледа училищата. Да не е Границки. Любомиръ се праща учитель въ Шуменъ. Пак. 106.

Отговорено 20 Септ. 1850.

Панигюрище — 850 Септемвр. 4.

Найдене!

Въ сѫбботѫ вечерь благополучно си стигнахъ въ село; быде случай, та видохъ и монастыръ Св. Никола. Ето че ти испращамъ кутіѭтѫ отъ сахатѫтъ, като го земете, дано го испратите по нѣкой вѣренъ человѣкъ. Понастоящему немамъ нѣкои новости да ти отпиша. отъ Ексарха заварихъ въ село двѣ писма и пише, че ще испроводи свой нѣкой человѣкъ да разгледва училищата. Дали неще быде Г. Границки? онъ — Г. Ексархъ, незнаѭ что има толкѫвѫ приврьзанность къмъ Г. Любомира, та го наклонувалъ за учитель въ шуменъ! Г. Любомиръ оправи Ескизахара съсъ своятъ расколъ, а ми да отыде и на друго мѣсто. тыя книгы превручете на Кирилла. Отъ днеска требе да сте захванали работѫ, желаѭ ви добри успѣхы. Поздравете нарочно Г. Атанасакія, Г. Николая. Г. Славили, діякона, веля, Костадинча и всички други. молѭ отписвай ми по-често за всичко. кога ти дойдать нѣкои новости, въ сѫщій смыслъ новости, испращай ми гы, да гы прочитамъ. Азъ ще гледамъ, чакъ отъ новѫ годинѫ да ся запиша за да ми дохождатъ. За Кирилла, както ти говорихъ, твоя брига да быде за всичко, азъ като честенъ человѣкъ, за всичко сѫмъ склоненъ.

Прощавай до допата
Твой Атанасій Чолаковъ.

2882. — Новости подкачили да дохаждатъ. Прѣпорѫчва се ученикъ Кръстьо. Пак. 106.

Панигюрище 850 7врій 26

Найдене!

Отъ 20-то насѫщій съ радость въспріехъ твое писмо заедно съ сахатъ сы чрезъ Г. Георгіа лѣлин-добринъ. Пріехъ Ексархово писмо, чтото сте испратили съ Г. Стоянча Х-ч Манчевъ. Халалъ пара ябана гитмесъ, редакторать усѣтися, на новоститѣ, нека трьси, гдѣто е пращалъ новоститѣ. Г. Х-ч Манче поздравлява тя и ти ся моли пріятелски, понеже е дошелъ Крьстьо въ твоето училище, за кое-то ся много радва баща му, да го нагледвашь настаявъ го да си гледа работѫ-тѫ закоиѫ-тое дошелъ въ Филибе. Отпиши ми за Кирилла, а така сѫщо и за другытѣ ти ученицы, успѣватъ ли добрѣ. Дали е Едренелиски консулъ дошелъ?

Поздрави пріятели-тѣ и ученицы-тѣ сы особно, и имъ кажи нарочно, че отъ срьдце желаіѫ да слушамъ добрытѣ имъ успѣхы въ наукытѣ. —

Твой

Атанасій Чолаковъ.

2883. — Стефанъ Тошковъ, уйка на Касапски, умрѣлъ. Даскалъ Ботьо фантазира. Пак. 106.

Панигюрище 850 8врій 23-й.

Найдене!

Вчера съ удоволствіе въспріехъ послѣдно твое писмо, радвамся за доброто ваше състояніе и за добрый успѣхъ училищный вы. Вчера въспріехъ отъ Н. Касапски писмо, въ което ми пише да поменемъ уйча му Стефана Тошковъ, който ся преставилъ ко Господу въ Августа слѣдъ еднѫ лекѫ болѣзчицѫ. Ботьо желае да ся качи на Парнасъ та да выка уря и да ся навыка, азъ въ 25-й на заминалы писахъ ти, и въ писмото твое приключихъ до Г. Александра писмо, извѣсти мя, моля, дали сте го испратили, или не сте и получавали такова писмо. Ще дойде видовъ день само за едно момче, дали не е отъ нашы Панигюрчета. Кириллъ не ми пише нищо за гдѣто бѣхме говорили съ Иларіона, види ся че свѣтыня му само комплименти умѣе да прави; слѣд. за проживѣваньето Кириллова както го намѣришь ты благословно, азъ сѫмь съгласенъ, то ся знае, да ся гледа, чтото твьрдѣ голѣми харчеве да не ставатъ, че Епархіята не носи, прави добро другому но и себе незло — оставамъ

Твой

Аѳанасій Чолаковъ.

2884. — Окрѫжни писма отъ нѣкого. Пак. 106.

Панигюрище 850 21 9врія.

Найдене,

Съ удоволствіе въ петокъ получихъ писмото ты чрезъ Г. Стоянча Х. Манчева. Приключеннытѣ писма дадохъ, гдѣто трѣбаше, отпиши да ли немаше писма отъ негова милость до Попинчанье, Каньлькавачнье, Пещерчане и Батачанье, защото ми пише по прѣди че на всички тыя мѣста, спорѣдъ обѣщаніето сы, ще прати помощь, на коіѫто треба да предшествуватъ писмата му.

Сахатчіятъ право ти е казалъ, че требало да земе за направжтж на сахать мы повече пары за да го направи. още като го получихь, шалтаво врьвеше, а пакъ сега совршенно запрѣ. пращамъ го предстои да ся направи добрѣ на когото сахатчія, ты знаешь. испращамь ти деветь рубіи девядесе гроша. Не ми описвашь дали си думалъ Х^ч Иларіону за парытѣ, гдѣто останвать да ми дава за книгы. спорѣдъ новото пречитанье книгытѣ, гдѣто е станало отъ Кирилла останватъ 201 гр$\frac{ш}{о}$. други-пжтъ ще ви прата расписатъ и непремѣнно да получите тыя пары. братъ, братъ — сыреньето съ хесапъ. Останвамъ

Твой

Атанасій Чолаковъ.

2885. — Прѣгледанъ лексиконъ не влиза въ работа. Даскалъ Ботьо пратилъ календарчета. Чоладовъ го кани на госте. Наставления за Кирила. Пак. 106.

Панигюрище 850 24 9врія.

Найдене!

Азъ ти писахъ онзе-день по Г. Стоянча Х^ч. Крьстева, испратихъ и сахататъ сы, за да сж направи, онай пузевенкъ — Врацаліята — напраздно зе 25 гро^ш. испратихъ ти и деветь рубіи; обаче отъ брьзотіѭ най главното забравихъ, но ето сега го истжкмявамъ. Лексиконатъ Г. Никлашина азъ гетирдисвахъ оть Пазарджикъ, обаче не ми виде, че ще ми принесе нѣкое удоволствіе заедно и ползж, врьнахъ го назадъ; слѣдователно, ако не сы гы поелъ отъ Пазарджикъ, както что ми пишеше, за мене недѣй зима. а пакъ ако си гы поѣлъ, кабулумъ дъръ, весъ селѭмъ, добро видѣніе. За рождество тя чакамъ непремѣнно, като дойдешь въ Копривщицж, та оттамъ. желаѭ на учиницитѣ ти добръ отговоръ на частното вы испытаніе, гдѣто ма пыташь: что значатъ Г. Ботьовитѣ думи да выкамъ урж. незнаешь Ботьо да си направи смѣхуріѭ. и сега поехъ отъ него писмо заедно съ календарчета — Казиміи и ми спомѣнува Одеското живѣянье. какъ и да е, азъ го сторихъ теклифъ да заповѣда, ако е хубаво врѣмето по р. хр. имамъ 2 мисирацы, патки, гъскы кокошкы понѣколку и вѣрвамъ, че ще направите точно представление на Одесскій нашъ животъ. Той сега, като ужъ вричася, но едва ли ще остави, за да ся неистудатъ яицата въ Калоферъ. воистину съ голѣмо удоволствіе бы го дочакалъ, пакь и ты да ся сгодишь, та знаешь цѣла Одесса ще быде. За Кирилла както го намѣрите благословно, съгласенъ сжмь. само да гледа и да ради колкуто за наукытѣ на своять матерный языкъ, толку и за грьцкыятъ языкъ, който е намъ потрѣбенъ, при това незнаемъ своитѣ сетнины. Панигюрци не сж ни на игленъ врьхъ доволни, че сж той учи въ филибе. Баща му сиромахь человѣкъ, что да стори. Напжлни главжтж на Кирилла да мя слуша както му отреда, и не ще сбрька въ всичкы сы животъ. Желаѭ да мя обичашь.

Твой

Атанасій Чолаковъ.

2886. — Смѣтка съ Х. Илариона и съ Никола Русовъ за продаване книги. Чолаковъ ще услужи Герову съ пари. Историята на Шлецера и Ал. Екзархъ. Пак. 106.

Панигюрище 850 7 10-врія.

Найдене!

Ето че ти отговарѭмъ на писмото ти отъ 5 Декемврія, колкуто за Х^ч. Иларіона, понеже бѣхъ зарьчилъ Кириллу, като дойде Димитровъ-день, да иде пакъ да преброи книгытѣ, и да види; колку сж остали и колку сж ся про-

дали. Онъ това нѣчто испѫлнилъ и ми писва подробно за таѭ работѫ. Ето сега въ Кирилловото писмо назначавамъ за книгытѣ хесапатъ съ Х^ч^. Иларіона по тѫнко и останватъ 201 гро^ш^. да дава. Гледай ега го турнешь на рѫкѫ за да излѣзатъ. Испращахъ книгы Николу Руссову въ Чирпанъ и му назначихъ до тебе да испрати парытѣ, немамъ извѣстіе. Воистину азь давамъ пары — нарадо срьдце исполнилъ быхъ незабавно твоѭтѫ дружескѫ просбѫ, обаче немамъ време на тоя часъ. слѣдъ нѣкой день мога ти натѫкми 1,000 гро^ш^. а не повече защо преди мало дадохъ мало пары за до Гюрдьовъ-день. ще рада, каквото до кадѣ Ивановъ-день да сѫ свършы това нѣчто. Оныя деветьтѣ рубіи за Кирилла гы испратихъ да ся намиратъ. Добрѣ че не си зелъ Лексиконъ за мене, че не ми струва; оть Одессѫ, както сѫ види, нема ни слухъ ни послушаніе за книгытѣ, гдѣто бѣхме писали. Г. Александръ ми пишеше, да му испрата исторіѭтѫ Шлецера и спомоществователитѣ, ако имамъ собрани, и да му назнача колко ще искамъ за трудатъ сы. Испратихъ му ѭ и ничто друго не му писахъ, освень колку сѫмь време изгубилъ и трудъ положилъ, ще му испрата по нататакъ до 300 спомоществователи; слѣдователно да види самичакъ колку струва, та да ми заплати. Отъ Филибе имамъ до 30 спомоществовали, между които Г. Стоянча, и Г. Атанасакіѭ немаги, ако ми позволѭтъ, — да гы подпиша, а ти подпыши отъ своитѣ ученицы. Сахатъ, молѭ тя, да ми испратишь съ нѣкой подобръ человѣкъ, а замирнѫ совѣсть по добрѣ е, сторете трудъ, та го обшите въ едно парцалче и тогива го превруте нѣкому. Дано быде добро време, и ако сѫ не случи да идешь къмь Едрене, да подойдешь да ся повеселимъ единъ день два дни три дни и повече. таѭ годинѫ повече стокѫ имамъ за клане; Г. Ботьо, кой знае дали ще си устои на думѫтѫ. Какъ и да е, азъ сѫмь добрь хозяинъ дому, всичко далъ Господь, заповѣдайте, останвамъ, та вы чакамъ.

Твой

Атанасій Чолаковъ.

2887. — Искатъ се отъ х. Иосифа пари за неговия ученикъ въ Панагюрище. Пак. 106.

Отгов. на 16 декемвр. 1850.

Панигюрище.

Найдене!

Азъ ти позавчера писахъ по нашинцы отвѣтъ на послѣдно твое оть 7 Декемврія писмо, немамъ извѣстіе дали сте го получили, но вѣрвамъ, че не ще ся изгуби, ако не сте го получили непремѣнно ще го получите и ще разуете написаното ми. Слѣдователно настоящето писмо не е за друго нищо, освень да ви пожелаѭ здравіе и благополучіе, каквото радостно да дочакате Спасителнытѣ дни Христовы и още по радостно да гы препроводите, — гдѣ и да е. Х^ч^ Іосифъ щеше да испраша на ученикатъ си 500 гро^ш^. пары, азъ, още като бѣше тува, говорихъ му, ако обича да гы превручи тебе, и сега му пакъ пиша; слѣдователно дайте му еднѫ пусулкѫ, ако ти превручи парытѣ, пакъ да ми ѭ испрати тува, да гы броѭ на ученикатъ му. Сега има Панигюрци въ Пловдивь дано ми испратишъ часатъ, но така: да го запечаташь въ еднѫ крьпицѫ заедно съ кутіѭ тѫ, пакъ да го превручишь; защо оной като го донесе прѫво, раздралъ бумагѫтѫ, въ коѭто былъ обвитъ, часьтъ пакъ не врьве добрѣ. слѣдов. человѣкъ може да има сомнѣніе. а похарно врьжи попатъ да е мирно селото. Прощавай

Твой

Атанасій Чолаковъ.

2888. — Панагюрци искатъ дѣцата имъ въ Пловдивъ да се учатъ и гръцки. Димитри Тонджоровъ учитель по гръцки. Пак. 106.

Панигюрище 1850 10-врія 18.

Найдене!

Вчера зарань като чухъ, че си дошелъ отъ Пловдивъ Х^ч Манчо отыдохъ да го попытамъ за здравіето вы и да вида дали ми е дошалъ сахать, но и едното не сполучихь и другого; защото не сж виждали съ тебе. На вопрось за сынь му Крьстя отговори ми; вдигнахъ го отъ Бьлгарското училище, защо и досенова не отредихж да ся предава грьцки, а дѣцата отваждатъ въ Пловдивъ да исправать прочее и своять языкъ, но и да ся научатъ по нѣчто и грьцки. Азъ писахь Кириллу между уроцытѣ, гдѣто слуша при тебе, да отважда при Димитрія Тенжаревъ да му предава понѣчто грьцки, поне да не забрави онова дѣто знае, затова нѣчто писахъ и Димитрію и го молж да сж склони, слѣдователно ако быде нужно и твоето спомаганье въ тайж работж, помогни, молж тж братски; Тоя мой постжпокъ види ми сж да не е противенъ на узаконіето ви училищно. Отпиши ми. Гледайте дано да ся испрати по нѣкой добръ человѣкъ сахатътъ ми запечатань, както что ви пишехъ и по прѣди. Съ това останвамь, желаж съ здравіе да дочакате и весело препроводите праздницитѣ сь новж годинж, чакамъ отвѣть на три мои писма и сжмь всички

Твой
Атанасій Чолаковъ.

2889. — Геровъ пжтувалъ. Умрѣлъ даскалъ въ Брацигово и оставилъ енциклопедия. Чолаковъ иска да я купи. Историята на Шлецера се печата. Искатъ се спомоществователи. Чолаковъ тжгува. Ще оставя Панагюрище. Прѣпращатъ се пари въ Одеса. Пак. 106.

Панигюрище 51. Маія 7.

Друже Найдене!
Христосъ воскресе!

Като тя поздрава съ благополучното ваше прокарванѥ свѣтлытѣ праздницы Христовы въ Едрене и съ благополучното достигванѥ пакъ въ Пловдивъ, извѣствувамъ ти какъ и азъ откакъ сжмь ти писаль послѣдни пжть, та досега, всичко това време твърдѣ добрѣ сжмь прекаралъ, а занапрѣдь съ надеждж-тж — добръ Господь!

Сега веке неотмѣнно ся надѣж да ми отпишешь првьо заради твоето пжтуванѥ, чрезъ което може да си ся научилъ за много новости, които то ся знае, ще ми сообщишь; второ да мя извѣстишь за послѣдното мое писмо; излѣло ми е изъ памѣть, въ кое число бѣ на Мартъ — Защо въ него имаше и испратка 112 грош. пары, които да ся намиратъ у тебе заради проживѣванѥто Кириллово. Чухъ, че у Брацигово умрелъ нѣкой си даскалъ, та оставилъ Грьцкж Енциклопедіж коммита, та имъ писвахъ да гы питамъ дали имъ е за проданъ. Никола Митроф. ми отписа, че ж испратили при тебе да ся продава и цѣната й отъ 150 грош., по-долу небывало. Азъ сжмь мущерія за еднж енциклопедіж коммита, слѣдователно виждте, ако струва толку, и ако не й ся намѣрилъ досенова мущерія, запрете ж за мене. Ако ся свръщи това, та ся земе за мене, за парытѣ недѣйте брьза, ще направиме една полицж до тамошній учитель Никола Митрофановъ, съ когото си имаме смѣткж и останва да ми дава 106 грош. та ще гы прихванеме. Завчера поехъ отъ Г. Ексарха писмо, въ което ми пише, че исторіята Шлецера влѣзла веке въ

печатницѫтѫ и слѣдъ нѣколку време ще излѣзе на свѣтъ. Затова молите ся гдѣто ми ся обѣщавахте за спомощницы испратете ми гы презъ таѭ недѣлѭ. Незнаѭ, братанце Найдене, отъ времето ли е, или е оттова гдѣто нема человѣкъ да отыде нѣгдѣ до нѣкой прiятель, нападнала е на мене една хандра̀, та ми досува да си зема шапкѫтѫ въ ржкѫ и дахвана свѣтилата на кагдѣ ми очи гледатъ! Спорѣдъ согласiето сь селене Панигюр. — да си обаждаме прѣды 3 мѣсецы мнѣнiето, обадихъ имъ да си трьсать за напрѣдъ учитель. Ако ся докара нѣчто, мога подъ есень да си отыда въ Св. Горѫ. Дано ны сподоби Богъ да ся видимъ и да ся разговоримъ по прiятелски и братски, молѭ посвяти нѣколку минуты за хатѫръ на дружбѫтѫ ны, та ми отпиши за многу нѣчта, а слѣдоват. и за твоето сѫстоянiе вообще въ Филибе.

Ето тiи хиляди гроˢʰ наброй, махмудiитѣ по 90 гроˢʰ; австрiискитѣ по 56, и една полица до Гешеолларъ за хилядѫ гроˢʰ тiи пары моля тя чрезъ Г. Костаки М. когото прiятелски поздравлявамъ, изпратете до Одессѫ Отцу Саввѣ Илiевичу. Тiи пары, то ся знае, ще отыдатъ спорѣдъ надписать, сирѣчь до Г. Степана Тошковича, а пакъ оттамъ веке ще ся отредатъ гдѣто треба. Съ това оставамъ

Твой

Атанасiй Чолаковъ

Поздрави прiятели и ученицытѣ сы, които совѣтвамъ духовно да радать за ученiето.

Като испратишь парытѣ да стане тѫй, чтото да ся получи квитанцiѭ отъ Савва.

2890. — Ат. Чолаковъ отива въ Хаскиой учитель. Панагюрчета ще се учатъ при Герова. Какви сѫ тѣ. Пак. 106.

Пловдивъ 1851 Августа 12.

Найдене!

Днесь като достигнахъ тукъ видохся съ Г-на Стоянча узехъ си контрактатъ и на другiятъ день — въ понедѣлникъ съ Божiѭтѫ помощъ трьгнахъ за въ Хаськiю. Отъ Панигюрище на хаджи Лука брать Неше ще дойде при тебе да ся учи и да живѣе подъ твоятъ надзоръ така сѫщо и Гаджевото момче Георгiя, за заплатѫтѫ гдѣто ще ги хранишь говори си, тiи могать да понесать — колкото за тыя момчета, живѣяли сѫ при мама и тате, та сѫ малку распуснати, това е твое знанье. оставихь Г-ну Стоянчу 104 гроˢʰ. които имахъ да ти давамъ оставамъ и 16 гроˢʰ. написма, чтото ми испращаль, тiи треба да быдать и повече, но малкуто многу хващай. оть дiяконь Иларiонъ Марашкы дано земемь 83 гроˢʰ. Отъ Хась-кьою надѣя ся да ти пиша подробно. Прощавай

твой

Атанасiи Чолаковъ.

Прехврьлихъ и други 26 гроˢʰ. оть Пещерѫ тебе да донесать дано да гы донесать.

2891. — Чолаковъ привикналъ въ Хасково. Праща се Кирилъ да се учи въ Пловдивъ. Абонаментъ за вѣстникъ. Наставления за Кирила. Пак. 106.

Хаськьою 1851 Септемврiи 16.

Господине Найдене!

Сь голѣмо нетерпѣнiе чакахъ, дано получа отъ тебе нѣкое писмо, но напраздно. писахъ ти единъ пѫть, и на писмата които бѣхѫ чрезъ тебе до нѣкои прiятели, получихъ отвѣты, и само чрезъ това ся научихъ, че си получиль писмото ми. Колкуто за сега научихся за причинѫтѫ, гдѣто не ми си

писалъ, сирѣчь имаше намѣреніе самичакъ да дойдешь на узунджово ; — всяко препятствіе за добро. Ный май тако ся научихме речи въ Хаскьою, чини ми ся, че ще може да ся проживѣе добро, колкуто имамъ намѣреніе, да живѣѭ тука, то ся знае, ако подари Богъ животъ и здравіе.

Ето че испращамъ пакъ Кирилла, да ся учи въ вашето училище. Като заминахъ презъ Пловдивъ говорихъ и молихъ Г-на Атанасакія Вльковъ да живѣе и таѭ годинѫ Кириллъ при Г-на Веля, той человѣкътъ съ удоволствіе ся съгласи, така сѫщо и Г-нъ Вельо да го има при себе си, както и лани, освѣнь гдѣто ми расказваше, че много имъ ходили отъ съученницы, та гы залисвали, това и ты кажи Кириллу да не прибира при себе си и кого треба, и кого не треба, за да губатъ на праздно времето си. Испращамъ ти № 195½ грош. отъ които ще заплатишь за 7 мѣсецы за вѣстникатъ, сирѣчь отъ Февруарія, та до Септемврія, по 10 грош. и 33 пары и еднѫ аспра на мѣсецъ ся пада и така 10×7=70 грош. 33×7=211 пары 1×7=7 аспри. всичкитѣ 75 грош. 18 пари оставатъ за Кирилла 120 грош. 2 пары отъ които пары ще му давашь за потребѫтѫ му. дано земешь 83 грош. отъ Хⁿ Иларіона, бѣхъ писалъ да испрати до васъ 26 грош. пещерскій учитель, че имаше да ми гы дава, незнаѭ что стори. требаше сега изведнаждъ да ся испратать повече пары, но едно защо и азъ сѫмь ся сега обралъ, а друго всичко, что бѣ нужно Кириллу, купихъ му на узонджово, сега ще му давашъ, за гдѣто ще харчать при Вельо. Въ узонджово незнаѭ какъ ся случи годината, та нема тако речи никого отъ нашытѣ стары пріятели и учители ; съ когото да ся видимъ, но пека е здравіе, все ще быде, само кьосенинъ сакали битмесъ ; останвамъ живъ и здравъ, желаѭ ти отъ Бога животъ и здравіе и добры успѣхы въ работѫтѫ ты и сѫмь

твой

Атанасій Чолаковъ.

2892. — Наслѣдницитѣ на Ат. Чолаковъ искатъ отъ Ал. Екзархъ да заплати труда за прѣвода историята отъ Шлецера. Пак. 106.

Родолюбивый Господине Александре !

Ваши покорни слугы Марія и Гроздa Георгьевы Ч. единородны сестры Покойнаго Отца Атанасія и Христе Янакиевъ Чолаковъ неговъ братовчедъ смиренно припадаемь къ вамъ усердно ся молимъ да услишите нашето тепло моленіе къ Вашему родолюбію.

Всякому е извѣстно, какво Покойный прѣди кончинѫтѫ си бѣше повѣрилъ вамь своя книгѫ (въведеніе въ Исторіѭ) преводъ отъ рускы да ся печяташе и издадѣше въ свѣтъ. Всякому пакъ е извѣстно, че той Атанасій ниможя да дочяка да види на свѣтъ своето дѣло и да пріеме праведнѫ-тѫ си заплатѫ за трудове-ты който е полагалъ и е изнурявалъ живота си доклѣ да прѣвожда реченѫ-тѫ книгѫ отъ русскый на блъгарскый языкъ. Знаемъ че Ваше родолюбіе по-добрѣ отъ насъ весма добрѣ познавате колко голѣмы трудове е полагалъ Отецъ Атанасій и колко разноскы е направикъ, доклѣ да приготвы исторіѭ-тѫ за печятаніе и още по-добрѣ познавате и можете да оцѣните что ся стуй нему зарадъ тыя трудове ; за това ся надѣяме че нещете да прѣминете безъ да възблагодарите Покойнаго за доброто му дѣло. Нъ понеже Тоя ся прѣсѣли въ вѣчность Богъ да го упокой въ Царство небесно ; та неможа да дочака да си пріеме правдѫ-тѫ за труда. то намѣсто него молимь да възблагодарите насъ сыроты неговы наслѣдницы, както е прилично и праведно спорядъ христіянсый и гражданскый законы.

Молимь Ви пакъ умилостивѣте ся надъ Покойнаго и надъ насъ неговы наслѣдницы, и не отврьгайте теплото моленіе, на Вашитѣ слуги Грозда и Марія Георгыевы и Христа Янакиевъ Ч. Съ жядность щемь ся надѣваме да ни пратите отвѣтъ съ надписъ : Христю Янакыеву Чолакову Въ Дубницѫ.

287. ВАСИЛИ ЧОЛАКОВЪ.

2893. — **Колко трѣбва на единъ ученикъ разносъ да живѣе въ Киевъ.** Пак. 106.

Господине Найдене Геровъ!

Писмото Ви отъ 5 текущаго М. получихъ тука на 11, и ето немедлен-но Ви отговарямъ.

Благополучно-то Ви стигванѥ въ Одесѫ, зарадва всичкы ни, защо ные като слушахме тука, че Вы нѣма въ Пловдивъ, весма много ся безпокоехме, да не бы ся случило нѣгдѣ да пострадате въ такова врѣме.

Вы мя питате съ что може да ся помине ѥдинъ свѣтскы ученикъ въ Кіевъ. За това нѣщо азъ, ако и да сьмь писалъ Г. Саввѣ Иліевичю доста, но понеже сега времена-та сѫ други, то азъ и Вась извѣстявамъ. Ѥдинъ воспи-танникъ университета или Гимназіи, за да живѣе въ Кіевъ на частнѫ квар-тирѫ недалече отъ заведеніето заѥдно съ другы двама студенты въ ѥднѫ комнѫ-тѫ, трѣбѣ да плаща по 8 руб. среб. въ мѣсяцъ само за квартирѫ-тѫ и столъ порядочный, а пранѥ свѣщи и проч. отъ себе. Съ тыя пары може да живѣе самъ въ ѥднѫ комнѫ-тѫ, на 4 или 5 верста далече отъ заведеніе-то, а близу да живѣе самъ трѣбѣ да плаща по 10 руб. въ мѣсяцъ. Пò-сло-бодно да живѣе, т. е. да бѫде по близу, самъ, да го перѫтъ и му даватъ свѣщи трѣбѣ да плаща по 12 руб. сер. вь мѣсяцъ. За цѣлѫ годинѫ не могѫ опрѣдѣли точно. Вые самы смѣтайте що може да стигне на ѥдинъ ученикъ въ годинѫ за дрехы и книгы. Тука прилично сукно има 3 руб. среб. арши-нъ-а. За пранѥ плащатъ по 4 руб. сер. въ годинѫ-тѫ. Трѣбѣ да Ви напом-нѭ и за това, да не мыслите че ѥдинъ студентъ може да кончи курсъ съ ѥдинъ сюртукъ, защо тука много ѥ строго отъ към формѫ-тѫ, а особен-но кога быва нѣкой изъ царскѫ-тѫ фамиліѭ трѣбѣ да бѫдѫтъ весьма чисты студенты-тѣ. Тука има въ университета ѥдинъ свищовецъ, кой-то живѣе съ икономіѭ и харчи по 200 руб. среб. въ годинѫ-тѫ. Значи толкова трѣбѣ да има ѥдинъ ученикъ, ако живѣе съ икономіѭ, и колко повече има, толкова по-слободно може да живѣе. Кого и да испратите, азъ не совѣтувамъ да живѣе съ другы студенты защо и Вы сами трѣбѣ да знаете какъ ся занима-ватъ повече-то изъ тукашны-тѣ. Наша цѣль съвършенно ѥ друга, та трѣбѣ да устраняваме всяко препятствіе. Въ Кіевскій-а университетъ Медицинскій факултетъ има и занимава пьрво мѣсто въ Росіѭ Кіевскій-а университетъ по тѫзи часть. Аконе ви ѥ извѣстно трѣбѣ да знаете, защо-то по тѫзи часть ся окончава курсъ-а за 5 годины защо 1 година оставѫтъ на практикѫ. Латинскіи-а языкъ трѣбѣ да знае весьма добрѣ защо особенно по него экза-менъ-а ѥ строгъ (по тѫзи часть разумѣва ся).

Не забораваййте и това, че на пьрвѫ годинѫ трѣбѣ: шинель, мундиръ шпага и проч; та трѣбѣ повече да ся разнесе. Вотъ вамъ все!

Съ това, желающъ Вамъ вседушевно отъ Бога здравѥ и успѣхъ въ на-мѣренѭ-тѫ Ви съ братско цѣлованіе сьмь и щѫ бѫдѫ на всегда.

Ваншъ покорный слуга
В. Чолаковъ.

1853 Августа 15. Вь Кіевъ.

Всичкы наши Българе свѣтскы и духовны отъ сьрдце Вы поздравляватъ. Дѣлу Тошковичю свидѣтелствувамъ мое почтенѥ.

Молѭ Вы покорнѣйше да запечятате преключенно-то писмо, да го прѣ-дадете Г. Николаю Христофоровичю и да го испросите отъ нашѫ странѫ да го испрати по-скоро вь Цариградъ. Отговоръ на обще-го наше писмо до Вась не сме получавали. Незнаѭ напечятахте ли Вашѫ-тѫ грамматикѫ, — ту-ка всичкы Българе желаѭтъ да ѭ видѭтъ.

Кога пишете въ Копривщицѫ, молѭ Вы да поздравите отъ моѭ стрѫнѫ Г. Іоакима Груева.

Прощавайте, брате, за небрѣжно писаніе, защо днесь ѥ храмъ въ Лавра, та брѫзамъ да идѫ да ся помолѭ на Свѣта Богородицѫ.

2894. — Сърадватслно и насърчително писмо до Ал. Екзарха отъ киевскитѣ ученици българчета. Изпраща се членъ за вѣстника му. Пак. 106.

Милостивый Господине!

Много радостно ни бѣше намъ, като чувахме напредъ заради Ваше-то люборудство, заради Ваши-тѣ благодѣянія, които испытва нашій-а народъ, и не можехме да не питаеме уваженіе кѫмъ Васъ и да не благодариме Всевышный-а, защо дарува такыва человѣцы, какъ то Вые, кои-то да бѫдѫтъ утѣшеніе на наше-то бѣдствующе отечество. Но нашата радость още повече са увеличи, като видѣхме, че Вые облагодѣтелствовахте и насъ, кои-то ся нахождаме тука чрезъ бѣдность-тѫ на наше-то отечество тоже въ бѣдность. Ные колко-то пѫты читеме Вашій-а вѣстникъ, всегда живо припомняваме Вашето значеніе въ Българіѭ, всегда ся въсхищаваме и говориме ѥдинъ на другыго, че сме обязины ные всичкы, на Васъ съ голѣмѫ благодарность; защото и много голѣма приятность получавахме да читеме Газеты на нашій-а Матерній языкъ, на кой-то почти никога други пѫть не сме гы чели, и защото видиме, че Вые, като сѫзнавате, колко ѥ полезна таквази Газета на нашій-а народъ, сѫ стараете да ѭ поддържвате съ благоразуміе и да ѭ вгождате по̀ всичко наше отечество.

Испълнеиые съ голѣма благодарность къмъ Васъ, ные всегда ще чувствоваме важность-тѫ на ваши-тѣ благодѣяніа и за честь почитаме да бѫдеме съ голѣмо уваженіе къмъ Васъ.

Ваши покорнѣйшіи слугы:

1853 г. Августа 14 — Василій Чолаковъ,
Кіевъ. — Илія Христовичь
Христофоръ Филипповъ
Симеонъ Нетковичь.

Ето Ви испращамъ и ѥдно кратко съчиненіе, което ако одобрите, молѭ Вы да го помѣстите въ честный-а Вашъ Вѣстникъ, а послѣ щѫ Ви испрати и друго нѣщичко по занимателно.

Какъ трѣбѣ да сѫдиме за народно-то вѣрваніе, че поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ? Суевѣрıе ли ѥ това, или наистиннѫ бива уручясваніе?

Между много народы, даже православны има вѣрваніе, че нѣкой гость, като види у домакинъ-а по хубаво-то изъ дѣцѫ-тѫ или — домашны-тѣ му животны, доста ѥ да поглѣдне съ зависть, и дѣте-то тутакъ-си ще заблѣѥ, и животно-то тутакъ-си ще начне да съхне. Това дѣйствіе ся нарича у Россіѭ „призоромъ очей;" а въ наше отечество ѥ извѣстно подъ названіе: „уроцы." Чрезъ това вѣрваніе часто ся случява да чуваме че, ако послѣ гость-я нѣкой изъ домашны-тѣ заболѣѥ, всичкы-тѣ казватъ: „той (болный-а) ѥ уручясанъ", и изведнѫшь пращатъ за искуснѫ бабѫ, каято ся почита ѥдин-

ственный врачь отъ това нѣщо. Това вѣрванѥ повече има мѣсто и силѫ въ простый-а народъ, нежели въ образованный-а, нѣкои изъ образованны-тѣ и учены-тѣ знаѭтъ го даже за лъжливо и го почитатъ за суѥвѣрѥ. Такыва различны мнѣнія за това вѣрванѥ побуждаваѭтъ за да ся рѣши слѣдующій-а вопросъ: Какъ трѣбѣ да́ ся сѫди за народно-то вѣрванѥ, че поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ? Суѥвѣрѥ ли ѥ това, или наистиннѫ бива уручясванѥ?

Понеже това вѣрванѥ ся относи къмъ число-то на Психологическы-тѣ предметы; то за да сѫдиме право за него и рѣшиме суѥвѣрѥ ли ѥ то, или наистиннѫ може да бѫде уручясванѥ, необходимо ѥ психологическы да изясниме възможность-тѫ или невъзможность-тѫ му.

Извѣстно ѥ, че съ думѫ ные выражаваме всичкы-тѣ наши мысли, чувствованія и желанія; затова ся дума-та и наричя выраженіе на нашѫ-тѫ душѫ. А чрезъ това, че дума-та ѥ выраженіе на нашѫ-тѫ душѫ, дѣйствіе-то и сила-та й, къмъ другы-тѣ ѥ голѣма: съ думѫ Полководецъ-а вселява храбрость и мѫжество въ сьрдца-тѫ на всичкы-тѣ войны; съ думѫ можеме да приведеме въ страхъ и закостенѥ; дума-та може да приведе най ожесточенный-а человѣкъ въ състраданѥ и проч.; или по кратко да кажеме, дѣйствія-та на думѫ-тѫ могѫтъ да бѫдѫтъ полезны за другы лица и вредны. И всичкы-тѣ тыя дѣйствія на думѫ-тѫ зависятъ отъ това, въ каквы отношенія ся нахождаме ные къмъ друго-то лице: ако въ враждебны, то и дѣйствія-та на думѫ-тѫ биватъ вредны; ако ли пакъ въ пріятелскы, то и дѣйствія-та на думѫ-тѫ биватъ полезны и благодѣтелны; защо-то дума-та ѥ вѣрно изяснyванѥ на състоянія-тѫ на нашѫ-тѫ душѫ и на наши-тѣ отношенія къмъ другы-тѣ.

Що е това поглѣдъ? Поглѣдъ-а ѥ като вънкашность на нашѫ-тѫ душѫ: „Въ поглѣдъ-а, говори ѥдинъ изъ Русскы-тѣ Психологи[a], гори страсть-та, пламти любовь-та, мѫчи ся желаніе-то, блещи въодушевлені-то, свѣти радость-та, мѫчи ся печаль-та“. . . . Слѣдователно можеме вече да заключаваме, че дѣйствія-та на поглѣдъ-а, какъ-то и дѣйствія-та на думѫ-тѫ, могѫтъ да бѫдѫтъ полезны и вредны. Наистиннѫ той-а истый Психологъ подоле казва: „Силата на поглѣдъ-а ѥ испытана не само надъ человѣцы-тѣ, но и надъ животны-тѣ.“ И дѣйствително домакины-тѣ въ присутствіе-то на гости-тѣ по вече ся обясняватъ и предаватъ свои-тѣ душевны чувства съ едни поглѣды. Що остава до силѫ-тѫ на поглѣдъ-а къмъ животны-тѣ; то всичкы-тѣ естествоиспытатели утверждаваѭтъ, че безоружный-а пѫтникъ иначе може да ся избави отъ разлютившій-а ся тигръ, освѣнь, ако да глѣда на него безъ да си отнема очитѣ.“ Сила-та на поглѣдъ-а ѥ до толкосъ проникателна и мъгущественна, щото въ обыкновенно-то обращенѥ ные ѭ испытваме твьрдѣ непълно; ные рѣдко ся вглѣдваме на нѣкого въ очи-тѣ внимателно и съ пълно напрѣгванѥ, освѣнь кога искаме съ особеннѫ силѫ да подѣйствуваме на нѣкого, да внушиме уваженіе къмъ себе-си, или да ся „размѣнимъ съсъ свои-тѣ душевны чувствованія,“ разумявася и съ добры и съ лошы. Отъ тѫзи способность на поглѣдъ-а, „по коя-то ся размѣняваме ные съ свои-тѣ душевны чувствованія“ и зависи народно-то вѣрванѥ на това че поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ; а душевно чувство тука ся почита зависть-та. Освѣнь това поглѣдъ-а на различны человѣцы, каква да ѥ степень-та на силѫ-тѫ му производи „още различны дѣйствія въ сьрдце-то на другы-тѣ: произвожда впѣчатванѥ пріятно или непріятно, оживява или привожда въ уныніе и ослабява.“ На подирно-то свойство на поглѣдъ-а и ся утвьрждава сѫщность-тѫ на наше-то вѣрванѥ: Отъ поглѣдъ-а може да тя фане болѣсть. И така ные видиме, че Психологи-тѣ допущѫтъ възможность-тѫ на това, че поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ. Пытася — сякога ли, или само въ извѣстны случяи?

(a) Г. О. Новицкій.

1., Тигръ-а тогава само ся усмирява, кога ные на него глѣдаме съ голѣмо напрѣгванıе.

„За да ся размѣняваме съ нашы тѣ душевны чувствованія потребно ıе,“ какъ замѣчава нашій-а почтенный Психологъ, „да ся вглѣдваме ıединъ въ другій съ пълно напрѣгванıе.“ Слѣдователно първо условіе на уручясванıе-то трѣбıе да ся признае взаимно-то въздѣйствіе на поглѣды-тѣ между лице-то дѣйствующе и лице-то страдателно. Логическа-та форма на това условіе може да бѫде тѫзи: поглѣдъ-а на очитѣ толкова може да бѫде вредоносенъ на извѣстно лице, колко-то това лице го привземе въ свое-то съзнаніе чрезъ собственно поглѣдванıе. Слѣдователно тая часть на вѣрванıе-то, че може, напр., да ся уручи дѣте-то, кое-то спи, животно-то, кое-то пасе и проч., трѣбѣ да ся почете лъжлива; защо Психологически инакъ не може да ся изясни[b]. Какъ, ще да рекѫтъ цѣли хиляди бабы и майкы, мена ми уручиха спящій-а сынъ, спящѫ-тѫ дъщерѭ и на това подобно; какъ, ще да каже нѣкой юнакъ, мене ми уручиха конь-а тогава, кога-то той никакъ не бѣше глѣдалъ на свой-а недоброжелатель въ очи-тѣ? Ето какъ: По вѣрѣ ваю буди вама.[c] Мигаръ, напр., Священникъ-а, кой-то ıе слуга и строитель на Тайны-тѣ Божіи — съ ıедно само прехожданıе на пѫть-а може да бѫде причина на несчастія-тѫ на пѫтникъ-а? А при това колко просты пътешественницы ще засвидѣтелствуватъ, че „у нихъ колела-та ся чупили на равенъ пѫть, гдѣ-то (по тѣхно замѣчаніе) Священникъ-а имъ преминѫлъ пѫть-а.“ Не трѣбѣ ли подобны случаи да ся считатъ явно наказаніе за това, че человѣцы-тѣ вѣрвѫтъ повече въ пусты нѣща, нежели въ благій-а Промыслъ Божій. И така, ако ваше-то дѣте, кое-то ıе спало въ това време, кога-то ıе былъ у васъ посѣтитель-а, и по отхожденıе-то му ıе заболѣло; то това истинно ıе излѣзло отъ вашѫ-тѫ вѣрѫ; а за това вые сте причинѫ на болѣсть-тѫ му и трѣбѣ да прибѣгнувате не къмъ баби-тѣ съ пары и покорнѫ главѫ; а къмъ Бога вседержитель-я и промыслителя съ пламеннѫ молитвѫ за помощь, съ горещи сльзы, съ съзнаніе на своѭ-тѫ винѫ и съ чистосърдечно раскаянıе. Освѣнъ това не всичкы-тѣ болѣсти на дѣцѫ-тѫ, кои-то ся случватъ послѣ отиванıе-то на посѣтители-тѣ, трѣбѣ да ся считатъ слѣдствія на поглѣдъ-а на тыя посѣтители; защо-то много болѣсти могѫтъ да происхождѫтъ и отъ естественны причины; а въ такъвъ случяй неможе да ся не обѫрнеме и къмъ Хикимы-тѣ. И така тая часть на вѣрваніе-то, че поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ на тыя лица, кои-то ся спали и не глѣдали въ лице-то на тогози, отъ кого-то казватъ да ся уручясали, ıе невѣрна: а слѣдователно и само-то това вѣрванıе за да бѫде нѣколко истинно, трѣбѣ да ся пріемва по ограниченно.

Да разглѣдаме сега друго-то условіе, при кое-то поглѣдъ а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ.

2., „Сила-та на поглѣдъ-а у различны человѣцы ıе весма различна, — непобѣдима ıе у силны-тѣ, слаба ıе у слабы тѣ“. Слѣдователно второ-то условіе. при кое-то поглѣдъ-а на очи-тѣ може да бѫде вредоносенъ, — ıе твърдость-та на волѭ-тѫ на оногози, кой-то учучява; а слѣдователно, тая часть на вѣрванıе-то, че не всѣкій человѣкъ ıе способенъ да уручи другыго, ıе справедлива и трѣбѣ да ся почита за истиннѫ въ вѣрванıе-то.

Логическа-та форма на това условіе може да бѫде слѣдующа-та:

Колко-то ıе по силна и твърда волѭ-тѫ на тогози, кой-то уручява; толкова по скоро ıе той способенъ да уручи другыго. Простый-а народъ не ıе могалъ да вникне по-длъбоко въ силѫ-тѫ и въ безсиліе-то на волѭ-тѫ на

(b)., Нѣкои обаче побуждаватъ къмъ обясненіе-то и на този пунктъ, съ допущаніе-то си на взаимно-то дѣйствіе между душы-тѣ. Но безусловно взаимодѣйствіе не може да ся допусти; защо въ такъвъ случяй не може да ся обясни, защо не всичко това, що ные желаеме на другы-тѣ ся испълнява.

(c)., Матѳ. IX: 29.

оногози, кой-то уручява; а причина-та на това іе, че не всѣкій человѣкъ може да уручи, почита самы-а поглѣдъ, или очи-тѣ: „той има лошавы очи", обикновенно говори простый-а народъ. Не можеме да премълчиме и да не почетеме справедливѫ и таѭ часть на вѣрваніе-то, че не всѣко лице може да ся уручи. Простый-а народъ често говори: „мое-то дѣте іе такова, щото ся не бои отъ учучясваніе". Повече-то вѣрватъ, че малкы-тѣ дѣца страдаѭтъ отъ уручясваніе, нежели възрастны-тѣ человѣцы; изъ малки-тѣ дѣца, повече мѫжкы-тѣ, нежели женскы-тѣ. Наистиннѫ споменѫтый-а Психологъ затова нищо не казва; защо-то цѣль-та му съвершенно не іе тѫзи, коѭ-то имаме ные; но това може да ся обясни изъ различіе-то на възпріемлющѫ-тѫ способность. „Въспріемлюща-та способность у различны человѣцы бывa различна: Тя бывa слаба и крѣпка, остра и не-остра, що зависи отъ това, запира ли ся тя на най-повърхностны-тѣ и очевидны-тѣ черты, или обнемва вѫтрешны свойства." Наистиннѫ малко-то дѣте не може да обнема вѫтрѣшны-тѣ свойства на предметъ-а, да разбере вѫтрѣшны-тѣ расположенія на тогози, кой-то учучява, да разумѣе зависть-тѫ му; но за това тя длъбоко залѣзва въ душѫ-тѫ на малко-то дѣте и производжа вредны слѣдствія. Тая часть на вѣрваніе-то можеме да облечеме въ слѣдующѫ-тѫ логическѫ формѫ: Колко-то по-слаба іе волѭ-тѫ на това лице, кое-то впада въ уручясваніе; толкова по скоро и по-силно може нѣкой да го уручи.

И така изъ всичко, що іе казано, ся вижда, че за народно-то вѣрваніе трѣбѣ да мыслиме некакъ за суевѣріе, а какъ за вѣрваніе истинно; само трѣбѣ да го пріемаме некакъ ся нахожда то въ народъ-а; а по ограниченно. —

Василій Д. Чолаковъ.

1853 г. Августъ 14
Кіевъ.

Статистикъ, чуденъ-Литтераторъ,
Библиелогъ, Антропологъ,
Горещъ, запаленъ логикъ-марторъ
Ученнѣйшій и Филологъ.

(Такъвъ си титулъ той приписва.)
А питай го: что іе Юрукъ?
Ливады зема да описва —
И казва ти гдѣ ражда букъ.

Јорданъ.

2895. — Изпращане книги на Чолакова чрѣзъ дипломатическата канцелярия. Пак. 106.

Принято 5 Януар. 1859.

Милостивый Господарь
Найденъ Геровъ!

Г. Ивановскый, чиновникъ особенныхъ порученій при Одесскый тъ Генераль-Губернаторъ по дипломатическѫ-тѫ часть, по просбѫ на Алексѣѭ Н. Бахметьевѫ въ Москвѫ, пое на себе си, да испрати нѣколко мои книгы до Васъ, заедно сѫсъ другы казенны вещи или особенно. За това Вы молѭ като поемете упоменѫты-тѣ книгы — или да гы задържите във Филиббе до мое-то възвръщаніе, или да гы испратите въ Панагюрище, какъ-то ще бѫде

угодно Вамъ. Книгы-тѣ сѫ въ два санджка: іединъ-тъ іе доста голѣмъ, облеченъ съсъ червенѫ кожѭ, окованъ съсъ желѣзо и іе 5½ пуда съсъ сичко, а другій-тъ іе малѫкъ — около іединъ пудъ и половина, чини ми ся!

За испълненіе-то на таѭ моѭ просбѫ щѫ Ви бѫдѫ много благодаренъ.

1858 Декемвр. 29$^{\underline{й}}$ Цариградъ.

Имамъ честь да бѫда
Вашъ покорный слуга
В. Чолаковъ.

2896. — Манчо Бенчевъ отишълъ на учение въ таборската гимназия. Пак. 106.

Панагюрище, 9$^{\underline{ый}}$ Февр. 1870.

Господине В. Јовановъ!

Писма-та Ви отъ 20-ый минѫлаго мѣсяца и 2-ый текущаго почти въ едно врѣмя пріяхъ, на кое-то Ви и отговарямь днеска: Манчо Бенчевъ, който прѣди 14 мѣсяца бѣше подалъ прошеніе Г-ну Герову за да постѫпи въ нѣкоѭ Русскѫ Семинаріѫ, като чѣка рѣшеніе девять мѣсяца и не получи, той прѣзъ Септемврія ся настани въ Таборскѫ-тѫ Гимназіѭ.

Като вы извѣстявамь за това, азъ прѣдлагамь и Молѭ Г-на Герова да настани въ Смоленскѫ-тѫ Семинаріѫ, ако е възможно, брата Манчевъ — Діакона Владимира, кой-то ся учи и дяконува въ Желѣзникъ.

За Него можете да ся спораумѣете съсъ Г-на Хр. Данова, кой-то го познава твърдѣ добрѣ, какъ-то и азъ.

Господину Герову прѣдайте, молѭ Вы мой-тѣ отлични почитанія.

Поздравлявамь Вы прочее и сьмь

Вашь пріятель
В. Чолаковъ.

288. ЧОРБАДЖИ САЛЧО ЧОМАКОВЪ.

2897. — Хрисантъ падналъ. Измирски владика неговъ замѣстникъ. Желание да бѫде награденъ чорбаджи Салчо. Коп. кн. 3. 93.

Г-ну С. Чомакову.

Пловдивъ, 20 Ноемвр. 1857.

Господине Салче!

Телеграфическо извѣстие ни обади, какво е падналъ владыка-та Хрисантъ и на негово мѣсто е отряденъ за епархиѭ-тѫ ни Измирскый владыка. Това извѣстие зарадва тука бескрайно всичкы-ты Христианы, освѣнь малцина. Трѣбва да благодаримь Бога, че ны избави отъ тоя чловѣкомрьзець, който, за срамъ и укоръ на вѣрѫ-тѫ ни, бѣ ся повдигнѫлъ да доврьши рода ни. Дано новый владыка да бѫде каквото трѣбва, та да въдворы изново миръ и сговоръ въ града ни за общѫ ползѫ на всичкы-ты. Драго ми е още, че, като ся свръши тая работа, щете си дойдете по-скоро; ала желаѭ и азъ както всичкы-ти Ви приятели да Ви видимь обдарены отъ царя съ чинъ, за да ся познае, че сте залѣгали за онова, что е праведно и полезно за царскы-ты вѣрны подданици. Това ще докара честь и на народа ни, като Ви имаме за едного отъ голѣмци-ты си.

Пріимѣте, молѭ Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

Найденъ Геровъ.

289. ДОКТОРЪ СТОЯНЪ ЧОМАКОВЪ.

2898. — Геровъ иска да се отвори училище въ Пловдивъ. Чомаковъ го моли да потрае. Писано по селата за помощь за кроеното училище. Пак. 106.

Господи́не.

Ка́сно ти́ ѿвѣща́вам на́ тво́ето прия́телско пи́смо и́ жа́лно ми́ е́ че́ па́къ немо́жа дата́ возра́двам какво́то жела́ех за́ то́лкова вре́ме де́то та́ мая́х.

За́ ме́не ра́бота та ще-са́ свра̂ши, ве́рен самъ. но́ не са́ е свра̂ши́ла. и́спрово́дихме по ня́коиси села́ писма́ да́ и̂мъ про́симъ спомоцествова́ніе. вели́ка по́мощь нені́ тря́ва; защо́ то е̂дна ча́сть са́ наме́ри гото́ва. за́ това́ и́ защо́то невя́рвам се́ленете дані́ ѿва̂рлать жа́лба та совсѣ́мь, поне́же щат преми́слать че́ ѿдру́га ста̂рна́ ща́ загу́бат бе́лким по́вече. за́ ме́не какво́ то ти́ каза́х ра́бота та е́ поне́же начна́ и̂ свра̂шена. но́ ви́е нещёте даса́ возблагодари́те какво́то ме́не ѿ состоя́ніе то на́ ко́ето е̂ сеги́ това́ дѣ́ло. а̂зь то́кмо щати́ са́ мо́ла да́ пома́ешь ѿвѣтатъ на свищовли́ете, дорде́ са́ прие́ме ѿтговорат ѿ села́та, ко́йто неще́са замя́я дати́ и́звѣста.

Приклю́чвам ви писмо́ то ви.

Мо́лависа да́ и̂маш ма́лко терпе́ніе защо́то така́ва ра́бота като̂ но́ва и̂ма ма̂чнина́.

ва́шь прия́телъ и́скрен

на́ 30: Ма́ртіа філібе. Ст. Чомаковъ.

2899. — Геровъ да потрае малко. Работата ще се свърши. Въ Едрене иде консулъ московецъ. Пак. 106.

Господи́нъ На́йдене.

И́майте мо́лимвиса ма́лко о̂ще тра̂пе́ніе. наде́ямеса на́ша та ра́бота даса́ свра̂ши та́я неде́ля де́то и́де. за́ това́ бу́дете вѣ̂рни.

Добро́ виде́ніе вашь брат.

в са́бота. Ст. Чомаковъ

на́ е̂дрене́ и́де московецъ за́ Консоль: доба́ръ весма́ доба́ръ какво́то пи́ше ѿ там ста́рецат де́тоси о̂тва́жда сос ра́дость.

2900. — Българско чувство се събужда у пловдивчане. Ще се отвори българско мѫжко училище въ Пловдивъ. Пак. 106.

Господи́не!

Ни́е ту́ка о̂творихмеси добра́ ра́бота. голе́ми препя́тствїета ѿ мнози́на. това́ сабу́ди честолю́бїе и́ сос това́ ма́лко наро́дность на́ мно́го ду́шь. така́ и́зяви́хаса мно́го хора́ щоса́ биле́ без даго́ зна́еме ни́е, и́ дру́ги мно́го ду́шь у̂се́тиха ня́що в сра̂це́тоси без даго́ зна́еха и́ су́щите. ни́е сме возблагода́рни за́ opposition де́то посрешнахме. защо́ са́ попу́днхме ѿ ча́сть де́то и́скахме дело́ да́ доби́еме. разумя́вашь че la défaite a été pour nous plus utile que si nous avion remporté la victoire. и́зтолку́вамса о̂нова́ у̂чилище ново́ чорбаджи́ Стоя́ново де́то бе́ше за́ моми́чета та напра́венно сеги́ ще́ ста́не Бо́лгарско. така́ са́ о̂предели́. не́мамь вре́ме дави́ ска́звам о̂со́бенно какво́ са́ е́ прави́ло какво́ са пра́ви, сти́га де́то мо́жа дави́ у̂вѣря́ дне́ска че́ ни́е щемъ и̂маме башля́ башляна́ у̂чи́лище.

сос з̂ра́ве

на́ 13 Маіа 850. вашь прия́тель

філібе. Ст. Чомаковъ.

2901. — Новини отъ Пловдивъ. Мавриди на чело на българогонцитѣ. Най-голѣмъ неприятель на Герова*. Пак. 106.

Пловдивъ, 1857. Февр. 27.

Господине Найдене Геровъ!

Слѣдъ пріятелско-то ми поздравленіе зимамь честь да Ви явѫ, какво пріяхме Ваше-то писмо, и разумѣхме, какъ ся намирате. Мы мыслимь и надѣемь ся, че Ваша-та расправія ще пріеме добъръ конець и ще принесе голѣмѫ ползѫ и на общѫ-тѫ работѫ. Оттука ако благоизволите да знаете работы-ты какъ врьвять, можете ся научи отъ Г-на Георгакы и Г-на Павлакы, на кои-то на пространно излагаме работы-ты. Вамъ само това съобщаваме, какво Ваший пріятель Г-нъ Мавридий е на чело на привръженци-ты владыковы, и той отъ всичкы най много тичя, припка да надумва и убѣждава свѣта въ да ся подписвать за добро-то на Владыкѫ-тѫ; той най много е запаленый фанатикъ, кой-то сѣе раздоры и смѫтны; и проповѣдва работы неприлични, дори и за Васъ въ всякой случай ся е изражавалъ нападателно, и по всякой начинъ сѣе за Васъ и раздава неповолны слухове и оскрѣбленія. За то Ви го съобщаваме за Ваше знаніе, а пакъ Вы виждьте какво щете направите, какво-то да ся поспрепне негова Милость, да не бръщелеви, какво-то му дойде до уста и да смѫщава.

Поздравлявамь Вы отъ срьдце и остаямь

Вашь пріятель

Д-ръ Ст. Чомаковъ.

радвамъ са де́тоса мисли́ле на́ ца́ри градъ за́ вазе́ така̀, добро̀ ̏е да́ го полу́чишь й̂ даса̀ потру́дишъ.

2902. — Геровъ въ Цариградъ посрѣщнатъ добрѣ. Да залѣга Чомаковъ да се дигне Хрисантъ отъ Пловдивъ. Коп. кн. 1.

Г-ну С. Чомакову.

Цариградъ 4 Марта 1857.

Господине Стоянче!

Вѣрвамь, че сте ся научили отъ наши-ты въ Едрене за работѫ-тѫ ми какъ отыде тамъ, та не щѫ Ви ѭ описвамь отъ начяло. Щѫ Ви кажѭ само протокѫ-тѫ й. Като не каза паша-та въ писменый отговоръ на пытаніе-то отъ г. Ступина, кой е говорилъ за мене онова, спорядъ което е нарядилъ да мя поканять да оставѭ Пловдивъ, азъ дадохъ протестъ и искахъ да ми ся исходатайствува възможность за оправдание и прилично удовлетворение. Протестъ-тъ ся прати тука. Посланикъ-тъ мя прия тврьдѣ милостиво, подхванѫ добрѣ работѫ-тѫ ми и видися, че иска да мя оправи и удовлетвори, както да ся благодаримь. Така на душманы-ты ми носъ-тъ ще ся строши, ако и да скачять сега на широко. Дано да пристигнѫ да си дойдѫ за великдень. Врьщаніе-то ми въ Пловдивъ ся поставя за чясть отъ удовлетворение-то, что искамь. За да си дойдѫ по̀-скоро, трѣбва да ся махне брада-та, та позалѣгнѣте и вые да испратите писма-та, что сте приготвили срѣща него.

За церковны-ты работы оставямь да Ви пишять другы.

Много здравіе на приятели-ты.

Добро видѣние!

Вашь

Н. Мушекъ.

---

* Самото писмо е писано отъ Иоакима Груевъ, а подписътъ и приписката отъ Чомакова.

2903. — Нѣма още нищо за Хрисанта. Мавриди бѣсенъ отъ злоба противъ Герова и българетѣ. Лулчо Гаџовъ се поминалъ. Пак. 106

любезный мй приятелю.

Заминалата неделя неможихъ да са ѿговора на вашето приятелско мй писмо което с̓ по предната обичахте да мй пратите й с̓ което зарадвахте сичките тука приятели. довно да са сподобиме за воскресеніе да вй имаме в̓ градать ни! за нашіаᵀ безбожникъ, още нема званично наᴹ извѣстіе · а чакаме ѿ часъ на часъ с̓ велико нетерпѣніе· надѣямса че ще си држишь дума та за що то мй са обеща ще мй пишешь. Вашіатъ мавридъ неможешъ го позна ѿ думите му веке. той е бесенъ. й противъ възе й на общо кога говори за народать или за работите хрисантови. поздравленіе ѿ брата ми. — Загубихме Чича Лулча Гаджова ѿ апоплексіа.

20: Марта 1857. вашь браᵀ

пловдивъ. Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2904. — Геровъ назначенъ консулъ въ Пловдивъ. Какъ станало та се писало, че Хрисантъ ще иде въ Цариградъ да се сѫди. Коп. кн. 1.

Цариградъ 17 Юния 1857.

Господине Стоянче Чомаковъ!

Слѣдъ еднѫ недѣлѭ отъ днесь, ако ще Господь, тръгамь за града Ви съ всичкый рядъ на консулско-то звание. Петровдень щѫ правѭ въ Едрене, а на Филибе щѫ стигнѫ кѫдѣ 6-й или 7-й Юлия. Кѫщѫ дѣ щѫ найдѫ, не знаѭ. Това ми е най-голѣма-та грыжя сега. Помогнѣте ми Вые, поиспытайте, коя кѫща може ся хванѫ съ кириѭ.

Тука положително ся научихме, какво на владыкѫ-тѫ Хрисанта не е дадено изволение да ся врьне въ Филибе. Той е направилъ това, ако не отъ своѭ главѫ, то никакъ не повече отъ съ разрѣшение отъ патриаршиѭ-тѫ. Капия-та не е давала заповѣдь да дойде той тука да ся сѫди, зачтото е станѫло царско ираде да ся сѫди въ Едрене. Нъ нѣкои сѫ правили главоболие на садразама да пише да дойде Хрисантъ тука да ся разправи, и садразамъ-тъ, за да ы махне отъ главѫ-тѫ си, казалъ е: пекъ-еи да ся пише. Тии зели това вече за свръшено, та писахѫ въ Византидѫ, писахѫ и Хрисанту, че е рѣшено вече да дойде тука да ся сѫди; нъ отъ капиѭ-тѫ нищо не е писано, и напрѣжно-то рѣшение да ся сѫди въ Едрене, не е измѣнено. — Добро видѣние!

Вашь

Н. Геровъ.

Г. Каблешко дойде тука завчера.

2905. — Клеветитѣ на синода патриаршески възъ Герова и възъ българския народъ. Грѫцки интриги. Пак. 106.

Прията 21 Септ. 1857. Отгов. 22 Септ.

Благородный приятелю.

Научаваме са ѿ цари градъ че Всесвѣтѣйный синодъ цялъ утишалъ на ахкямать й ѿ тамъ на Министерството на вънкашните дѣла й ѿ ка протестерувалъ за решеніе то издадено противъ Хрисанта изблювалъ небройнии адски хули й клевети каᴹ целіа ни народъ ѿ който спореть приказването на

ня́койси де́сеᵀ на̀ стотяˣ а̂ко̀ би́ даби́ повя́рвало правителството требува́ло на́шите таᴹ чорбаджі́е вʾ море́то даги фѣ́рлатъ вʾ кои́то мно́го разбрѣ́кале ва́ше благоро́діе, като̀ причи́на гла́вна, предста́вили ви като̀ а̂ге́нтъ на̀ та́и́на цѣль на чу́жда си́ла коя́ ро́ви и̂ у̂своила е́ си́чкини и̂ ка́къ а̂ко̀ би́ да̀ па́дне на́шіаᵀ и̂зе́дникъ и̂ тѣ́рновскіаᵀ ти́е нѐ стая́ле ве́ке garants за̀ на́зе. — това̀ ви пра́ва и̂звѣ̂стно а̂ко̀ е́ ну́жно даго̀ сообши́те на̀ посо́лството ви, кое́то и̂ наᴹ можа́ще би́ти поле́зно, ка́то и̂мате добри́ сеги̇ таᴹ прия́теле, сʾ кое́то щѐ ни́ за́ должи́те.

На̀ Вашѐ благоро́діе

20: септемᴹ 857: — и̂скренный прия́тель

пло́вдивъ. — Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2906. — Урежда се работата съ Шампоазо. Коп. кн. 3. 56.

Г-ну С. Чомакову.

Узунджова, 28 Септемврия 1857.

Господине Стоянче!

Писмо-то Ви отъ 20 Септемврия прияхъ и забѣлѣжихъ чтото ми пишете за да направѭ чтото е потрѣбно. Азъ ся разумѣхъ съ Г-на Шампоазо, та да глядате да ся видите и Вые съ него прѣди пощѫ-тѫ и да му прикажете, какъ е работата. Повече не Ви пишѭ, зачтото е тврьдѣ кѫсо врѣмя-то. Добро видѣние!

Вашь приятель

Н. Геровъ.

2907. — Борба между владицитѣ и патриарха. Мирянетѣ съ патрика. Искатъ се списъцитѣ на епархиитѣ. Други разни. Пак. 106.

Приято 28 Окт. 1861. Отгов. 1 Ноемвр.

Любезный ми Приятелю.

25: октоᴹ 861. Стамболъ.

Научихъ са сʾ радость за доброто вы пристигване вʾ градъ тъ ни. желая часъ понапретъ да получа сущо то и азе, защо ми дотегна отдѣленіе то ми отʾ дѣцата.

Принесете молиᴹ на Господжа Марійка сʾ поздравленіето мое и на Кириакица и сорадованіетата ни за сполучваніето благополучно на което толкози живо желаеше „милото іилибе“. — Кириакица много са раскайва дѣто Вы не содружи. Сеги са готви да трьгне но безʾ вашата добра дружина.

Наша та работа си почива. гледа борбата помежду Владиците и патрикьтъ която отʾ денъ на денъ стая поразпалена. тая комедиа щеса свршьи сʾ взаймно разслабване и падане и на двете стьрни, което е̂ и праведно. но некой отʾ мирянете дойдоха на помощь тиа дни на Патрикьтъ като имъ обрече потвьрденіето; на πρακτικατα имъ безʾ никакво изключаніе. Комедйа та щеса попродьлжи а конецътъ ще да бьде сущіатъ. — сʾ тие миряне и нашіатъ Гюмюшъ сʾ кирʾ Влада присутствуваха.

Ваша милосъ ми са обѣща да ми дадешъ оная нота дѣто имаше забележани епархійте азиатически и европейски раздѣлени на Бьлгарски и Грьцки. молиᴹ испратете ми я.

Ще ма задльжите ако ми испратите и хесапатъ ми сʾ аргира захарліата сʾ първя поща подробно що ми сте давале, понеже ми трява.

Кир' Ѩнко Неделевъ борчъ тъ си с' хюсни ефенди дрьжи отворенъ, и го пратилъ с' мала да си го изчисти на Стамболъ че немалъ време и парй. Колко без' време ми са видя тая киръ Ѩнкова работа! кога азе мойте работи самъ си оставилъ да гниатъ сега седемь осе[м] месеца и ще иде и зимата цѣла негово благородіе да праща да му свръша азе хесапатъ с' кредиторинатъ му. и когато азе чакамъ от' други за мене, а киръ Ѩнко да чака от' мене чегато самъ на разходка или на някой кяръ. Моли[м] на Ваша милосъ оставямъ грижата на свръшването на тая работа, и вѣренъ че като знаете колко пречи и поврежда ма в' заниманіетата ми такава една работа ще ма отрьвете и за личното ни приятелство и за доброто испьлненіе на дльжность та която самъ поелъ в' вопросъ тъ народни.

На конецъ ще вы са мола като пристигне мой Георги с' Кириакица да му не отричате вашата помощь кога вы попроси за кое да е нящо което са отнася до моя интересъ като види че с' вашата помощь може да са свръши. и ще ма задльжите превозходно.

Приимете и увѣреніе то на изрядната почетъ съ която самъ

вашъ приятель преданный
Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2908. — Изпраща се списъкъ на епархиитѣ съ бѣлѣжка кои сж български. Пак. 106.

Чомакову Стояну

Пловдивъ, 1 Ноемврия 1861.

Любезный ми Приятелю,

Имахъ честь да приемж Ваше писмо отъ 25 Октовр. и отъ срьдце Ви благодарѭ за честитяванѥ-то за благополучно-то ни пристигванѥ въ Пловдивъ. Желаѭ и Вые да си дойдете по̀-скоро, нъ, разумѣвася, слѣдъ свръшванѥ-то на комедиѭ-тж, что ся играе въ Фенеръ, съ развязкж спо̀рядъ желание-то Ви.

На срадванѥ-то Ви за врьщанѥ-то ни въ Пловдивъ Марийка отговаря: по̀-добрѣ бяше да стоимь и зимжсь въ Цариградъ. Слѣдъ Цариградъ Пловдивъ й ся види далечь не такъвъ, каквото го знаяше. Не знаѭ, какъ ще ся покаже на Госпожѭ Киріакицж, която сега трѣбва да е на пжть, и ще пжтува по̀-добрѣ отъ насъ, зачтото, когато си идяхме ные, врѣмя-то бѣ по́-студено.

Притварямь Ви спъсъка на владыци-ты, които, спорядъ опрѣдѣление-то τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, щжть бывать членове въ Синода, съ бѣлѣжкж, кои епархии сж Българскы. Не знаѭ, зачто толкова още другы владыци, които не сж въ тоя списъкъ, и владыки съ голѣмы епархии, като Вратчянскый, Ловченскый, Русчюкскый и др. да нѣмжть право да ставать и тии синодскы.

За длъга на Аргирія загаралиѭ Ви е броено:

1858	Октовр. 1	12,520
1859	Яниуар. 29	5,000
„	„ „ за вещи отъ мезата	832
„	Мая 5	3,000
1860	Февруар. 24	2,000
	всичко	23,352

и така отъ майкж-тж имате да зимате още шесть хиляды и толкова грош. Надѣжся сега скоро, сирѣчь до единъ мѣсяць нѣчто да могж да Ви броѭ още $\frac{2-3}{\text{хил.}}$ гр.

За дльга Янковъ зехъ нѣкои мѣры, каквото за малко врѣмя да ся плати поне една часть, и Хусню ефенди ся обрече да пише въ Цариградъ да не Вы задѣвать за нѣколко врѣмя, доклѣ да видимь, какво ще ся свршши тука.

Кога си дойде Георгий за приятнѫ длъжность щѫ имамь да . . . . . .

2909. — Великиятъ везиръ падналъ. Чака се падането и на патриарха. Прѣселенцитѣ българе въ Росия искатъ да се врѫщатъ. Пак. 106.

20. Ноем 861. Стамболъ.

Любезный ми Приятелю

Две ваши писма са сподобих да приема в последните две седмици на отговоръ на моето от преди 20: деня. Благодара Вы от все срьце за готовность та с която са погрижихте да турите на редъ за мое спокойствіе Кир Ѩнковата работа. Надѣямса така брьзо да са науча че сте дале и конечно свршшване на нея работа, с което ще ма заробите. . . . .

Оная неделя са вѣнча Гжа Иринка Ексархова с Хорозова. Князъ Лабановъ бѣше куматъ.

Заминалата седмица са надѣяхме за падането на Патрикь тъ, а падна Великыатъ Везиръ който щеше да издаде падането на пьрвыатъ. но понеже едно промененіе само бьде в министерството светыатъ нашъ народоначалникъ неще отбѣгне писаното му.

отъ Кримеа имаме тукъ единъ Депутатъ стигналъ с жялба до царь тъ ни с която му са молатъ да ги освободи от пустините в които враги хора ги польгаха и заведоха. крьвави сльзи проливатъ казва депутатинат имъ. плачатъ по пьтищата одески тизи сыромаси с гласъ. оная неделя 360 д. вьрнаха на затъ и изтовариха в Галацъ. зявчера други толкози доведоха. и полека лека сичките ще са вьрнатъ. да дадеше Гдъ! тази е втората язва що небето ни прати за изкушеніе. от тази одеските младежи изцѣлиха народътъ с отрицателность неисказана истинна патриотическа. с това показахме на Европа че Бьлгарете не са руси каквото прьват имъ докажаха че не приемватъ да станат латинци, ами искатъ да си останат каквото создателятъ ги сотворилъ Бьлгаре!

Не знаеме с новіат Везиръ какъ ще иде работата ни. но вѣрвам че промѣненіе ни на добро ни на зло ще има да направи. щото са е намислило това ще бѫде.

Мойте Поздравленіета покорни молим да принесете на Господжа марійка.

Остаям с искренна любовь и дльбока почетъ кам вазе.

Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2910. — Чомаковъ благодари Герову за работата на Чорбаджи Салча. Филаретовъ добрѣ успѣва въ Цариградъ. Пак. 106.

28: Маїа 862. Стамболъ.

Достопочтенный ми Приятелю

Приехъ Ваше то писмо, с което ма почетохте тая седмица, с радость. Благодара Вы за усердіе то, с което уловихте работа та на брата ми, азе ще Вы самъ признателенъ довека за това. с Г. Хр. Тьпчилещовъ щемъ са разговориме за тойзи предмѣтъ утре и с немската поща ще Вы пиша резултатъ тъ за разговорката ми с негова милость. Надѣямса да го убѣда, когато употреба сичките ни тука средства.

Надѣямса Господжа Марійка да е добре на здравіе то си, такожде и Господжа Елисабета баба Вы. моли^м да ги поздравите отʼ стьрна ми. какво става прьстьтъ на Гжа баба Вы;

радвамъ се дѣто минахте вʼ кьщата Херетинкина. щете да сте вʼ нея добре, пьрлично, охално, и здраво. Пиша на сестра ми която одая и отʼ употребенните отʼ назе вы трява или друго мѣсто да я изпразднатъ и да пренесатъ вещи те вʼ новата за да са наредите и да са не притеснявате.

Следʼ дните на Баирямъ тъ ще начне дѣлата си Комисиата която са састави за нашите работи.

Баю ти Филаретовъ живѣе вʼ Буюкъ дере. веднашъ са видвахме само. той узрява брьзо вʼ дипломатическо то поприще. Безʼ шеги тойзи момакъ прави ни честь много. —

азе ще мина на Островъ тъ да седа защо нашите сичките са намиратъ тамо. фанахъ кьща за 2500 гр.

ако потряватъ на нашите пари за Дюлгерете вʼ новата кьща наряжда^м да зематъ отʼ ваша милость· Вы мола като мисла че имате собрани отʼ аргирови пари да ги облесните.

Mr. Blund è дошалъ тука но още не сме са видяле· и мисла да е утишалъ на Бруса дѣто са намерва Господжа та му

Поздравлявамъ Вы братски

ва^ш преданный

Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2911. — Какъ се урежда работата на чомаковия братъ — Чорбаджи Салчо. Пак. 106.

9: иуліа 862. Стамболъ.

Любезный ми Приятелю

Добре дойде! надѣямса да е била добра разходка та Вы. сʼ радость приехъ ваше то приятелско писмо· и още пòвече ма задльжавате сʼ грижата Вы която полагате за работа та на брата ми. Ние говорихме сʼ неговите кредитори и вчера. тие даватъ ваде мене са врекоха две години· а братъ ми нека предложи ако му са види малко колко то му трява. тии искатъ да са уздраватъ и то è право сʼ добаръ сенетъ. искатъ да са плащать на таксите. Братъ ми трява да направи и да са обрече да дава онова дето може да даде отʼ толкози до толкози време, а да не прави обреченіета които да не може да испьлни. тие пишатъ на тяхните си тамо· та молимъ и Господство вы да са намерите тамо когато щатъ наредатъ това нящо да му помогнешъ. Забележвамъ Вы че отʼ 400,000 Гр. 100,000 са на кайме та внимавайте какъ ща му ги заминатъ защо дядо Христо е имансьсъ биразъ. —

Понеже ваша милость обичате освобождане на брата ми отʼ тая беля дето и животъ тъ му вʼ опасность докара Подканете го и за понататакъ на тая работа· напримѣръ, Христовічъ раздава тука че има илмихабери на брата ми за 150,000 Гр. които не минува да é далъ некаде си братъ ми· това ако не é истинна каквото казва братъ ми нека вика Георгиа Христовіча предʼ мутесарифина^т и предʼ някой още човеци и да иска да излезе льжа та на явно. второ ето Ник. Христовічъ че си ходи по трьговіа и разполага отʼ работа та имъ нящо до 500,000 Гр. тяхните сметки кога щатъ са видатъ. азе бехъ са молилъ и отʼ тука писахъ на К. Цвѣтка който са намира по Видинъ да сьгледа какъ е била работа та тогава когато Христовічъ дрьжа тамъ десятокъ тъ, отговори ми са че изнамерилъ доста полезни за брата ми работы· а кога то са прибере ще ни ги казва. . . . .

Примете увѣреніе то на искренно то ми приятелство

ва^ш преданный

Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2912. — Нареда какъ да се избира патрикътъ. Отстжпки отъ страна на гърцитѣ. Пак. 106.

Прията 30 Авг. 1862. Отгов. 5 Септ.

27 Авг. 862. Стамболъ.

Добрый ми Приятелю.

Ваше то писмо отʼ Карлово получихъ сʼ радость, като са научихъ за добро то Вы здравіе отʼ него.

Сʼ вашъ Бая който ни почете сʼ Господжа та си на Островъ тъ два деня бехме наедно и доволно си приказвахме.

отʼ нашите за тукашните ни работи ще са научите подробно. едвамъ наредихме за избираніето на Патрикъ тъ какъ да стая· по моето мненіе вʼ тоя пунтъ повече отступленіе отʼ колкото ни направиха не можеха да ни направатъ безʼ да са обезправдаятъ нашите по Христѣ братіе. има токмо по между назе хора които мислатъ че было право което искахме сиречъ да са избира по многочисленность та. до неделя щя прата на нашите избирателніатъ сьставъ. . . . .

сʼ дльбока ка$^{м'}$ вазе почетъ

вашъ покорный приятелъ
Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2913. — Дири се редакторъ за газета. Иска се помощь отъ букурещкитѣ българе за обществен органъ. Филаретовъ боленъ. Пак. 105.

Прията 11 Окт. 1862. Отгов. 31 Окт.

Любезный Мой Приятелю

8: окто^{м} 862. Цари-Градъ.

Оная неделя имахъ честь да получа отʼ ваша милость едно кратко писмо, отʼ което разбрахъ сʼ радость добро то ви здравіе . . . .

За газета та още не можихме да намериме редакторе · писале сме тука тамо да видиме · желая дорде самъ тука да ѭ нареда колко то возможно подобре.

Веднашъ пишехте ваша милость че Букурешките Бльгаре быле готови да ни помогнатъ сʼ едно количесво добро отʼ жлтици за да са нареди какво то прилича една газета. ние имъ писахме · и доста време стана нема и да ни са отговоратъ молиме да имъ пишете вые · зашо вамъ и направо беха са обѣщале · и ще ни задльжите . . . .

сʼ голема почитъ

ва^{м} преданный
Д-ръ Ст. Чомаковъ

Г. Ѳиларетовъ оздраве но є още слабъ · оплаква ми са вчера отʼ слабость и болезнинки вʼ грьдите му · вдруги денъ ще ида да го сьгледамъ.

2914. — Геровъ иска извинение отъ Чомакова, дѣто влѣзълъ въ кжщата му. Шампоазо прѣмѣстенъ въ Янина. Пак 106.

Г-ну С. Чомакову. 13 Октовр. 1865.

Люб. Приятелю Г-не Стоянче,

Минжлж-тж недѣлѭ искахъ да Ви пишѫ, нъ въ деня на пощж-тж имахъ трескж, та не можяхъ. Мыслѭ обаче Г-нъ Г. Стояновичь да Ви е явилъ, какво, по случяй на смрьть-тж на сестриница ми Атанаса, когото имахъ за пи-

сарь и който умря отъ холерѫ, азъ му ся молихъ, и той има добринѫ да ми дозволи да прѣминѫ съ фамилиѭ-тѫ си въ вашѭ-тѫ кѫщѫ за нѣкой день, доклѣ да видимь какво да правимь.

Идѫ прочее да Ви ся помолѭ да не счетете за винѫ тѫѭ самоволнѫ постѫпкѫ съ Ваше-то добро. Азъ видѫ, че не бѣ пѫтно да влѣзѫ въ кѫщѫ-тѫ Ви безъ да Вы пытамь, нъ на оный чясъ нѣмаше врѣмя да размышлявамь на длъго; особено въ онова расположение, въ което ся намирахъ, кога 4 пѫти выкахме Владо, та съ грьчещинѫ-тѫ да мысли, че като умре единъ Блъгаринъ, всичкы-ти щѫть ся доврьшять (може да мысляше, че азъ сьмь боленъ) не щя да дойде.

Мое-то намѣрение бяше,. да сѣдимь нѣколко врѣмя, 20—30 дни въ Вашѭ тѫ кѫщѫ, доклѣ да очистимь нашѭ-тѫ,灣послѣ пакъ да ся приберемь въ неѭ. Нъ случися да казва Г. Шампоазо, че ужь му сте прѣдлагали кѫщѫ-тѫ си съ кириѭ и понеже намъ, особено на женѫ ми, ще е мѫчно да ся врьнемь пакъ въ другѫ-тѫ кѫщѫ, това казванїе отъ Шампоазо ни даде мысль да Вы прѣдложимь, ако изволявате да ѭ дадете намъ съ кириѭ за годинѫ. Ако намирате това за възможно, азъ Ви ся молѭ да ми явите, както може пò-скоро, зачтото настѫпя зима, та да си хванемь съ врѣмя тертипъ. Нь въ исто-то врѣмя желаѭ да ми обадите и колко кириѭ искате.

Колкото за Ваши-ты вещи и покѫщнинѫ, азъ мыслѭ, че може да имъ ся направи единъ каталогъ, па да ся нарядять на горнїй катъ каквото да ся упазять неповрядены.

И така щѫ чякамь отговоръ, когото молѭ да ми дадете пò-скоро.

Г. Шампоазо прия тыя дни по телеграфа извѣстие, че го прѣмѣщать въ Янинѫ.

2915. — Чомаковъ зима за приятелско разположение влизането на Герова въ кѫщата му. Пак. 106.

Прието 24 Окт. 1865. Отгов. 29 Окт.

Почтенный ми Приятелю

18: окто^{м} 865. Стамболъ Орта-кьой.

Ваше то писмо отъ 13: текущаго прияхъ с̓ веселїе крайно, като отколе не бѣхъ са сподобилъ съ такова, и мене да вы пиша не бѣше са дало благовремїе.

Ужалихъ са за смьрть та отъ холера ˙ която е станала в̓ кьща та вы, отъ което сте са изплашиле още и спокойствїе то изгубиле, отка загубихте и добрїа^{т} вашъ младый племенникъ, но на нареденното отъ Всевышнїа^{т} да са противоположи нящо é невозможно, с̓ преданїе убо на неговата воля да са стараеме да претрьпяваме такивата ударе с̓ помалка скьрбъ! а Вие да сте живи!

Пренасване то вы в̓ моята кьща, дорде са изчисти вашата, на моето, каквото вы минало презъ умъ тъ да ма докачи на противъ ми причини удоволствїе ˙ такава свобода са зима когато едно срьце é искренно приятелски разположено камъ оня, до когото са отнася дѣло то ˙ а такова едно разположено камъ мене é нящо драгоцѣнно и важно.

На M^{r}. Champoiseau самъ казвалъ помна да му остава кьща та с̓ кирїя, но ако би да остана тука ˙ но такова намѣренїе не самъ направилъ, то бѣше дума.

Желанїе то ми é като са свьрши посланїе то ми да си са прибера дома.

ваша милость дорде са изчисти кьща та вы стойте убо свободно в' моя-та, като в' ваша · но толкози само · и в' това време вашытѣ слугы да си стоятъ в' ваша та.

Mr. Champoiseau ми é дльженъ мола да ми кажете ваша милость какво да права;

Мола да принесете моето дльбопочитаніе на ваша та Господжа.

с' пьрлично поздравленіе

вашъ почитателъ
Д-ръ Ст. Чомаковъ.

2916. — Холерата намалѣла въ Пловдивъ. Какъ да си прибере Чомаковъ паритѣ отъ Шампоазо. Пак. 106.

Г-ну Стояну Чомакову. 29 Октовр. 1865.

Драгый ми Приятелю,

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 18 тоя Октовр. идѫ да Ви изразѫ моѭ-тѫ отъ срьдце благодарность за приятелскы-ты чювства, что ми изказвате въ него, также и за снисхождение-то, съ което ни прощавате дѣто бѣгахме въ Вашѭ тѫ кѫщѫ за да ся укрыемь отъ болѣсть-тѫ, что ни нагази.

По послѣднѭ-тѫ почтѫ прияхъ отъ Цариградъ очистителный съставъ, что употрѣбявать тамъ за очистение кѫщи-ты, въ които е имало холерѫ, и чистимь нашѭ-тѫ за да ся приберемь пó-скоро, зачтото отъ дома не сме донесли почти ничто, и отъ Вашѭ-тѫ покѫщнинѫ освѣнь нѣколко кареклы и еднѫ массѫ не сме зели ничто и сѣдимь така да речемь въ голы одаи само въ двѣ-ты откамъ двора, та сме като въ станъ. Страхъ-тъ, който ны правяше да тръсимь другѫ кѫщѫ за да не ся врьнемь пакъ въ истѫ-тѫ, прѣминѫ, особено, като слугы-ти: кавазинъ, сеизинъ, ахчийка, безъ които можяхме да ся поминемь та нѣкое врѣмя, никакъ не излазяхѫ отъ кѫщѫ-тѫ и досега три недѣли и повече, слава Богу, не имъ ся случи ничто.

Шампоазо тръгнѫ оттука на 25 на мѣсяца за Едрене, да чяка тамъ, доклѣ дойде прѣемникъ-тъ му, послѣ ще иде въ Цариградъ, та оттамъ да врьви на новый си постъ. За длъга му Вамъ, азъ мыслѭ, ако имате здравы документы, прѣдъ които той да не може да ся отрече, че има да Ви дава, най-добрѣ ще е да ся отнесете съ прошение до Капиѭ-тѫ да си искате пары-ты и Капия-та ще прѣпрати прошение-то Ви въ Посолство-то, което трѣбва да го принуди да Ви заплати, или ако нѣма, да му ся задрьжя една чясть отъ заплатѫ-тѫ, доклѣ да Ви ся наплати. Нъ Г. Георгакый, комуто также сте писали за това, та ся разговаряхме, казва, че Вые нѣмате на рѫцѣ отъ него записъ или нѣкаквѫ смѣткѫ съ подписъ, отъ който да ся види, че истина Ви е длъженъ, та като види зоръ, може да ся отрече, че има да Ви дава. Затова, ако е истина така, чини ми ся пó-добрѣ ще е да го пазите, кога дойде въ Цариградъ, да го подхванете съ добро, дано да му земете записъ за колкото Ви е длъженъ, макаръ и съ ваде, пакъ ако не Ви плати на врѣмя-то, тогава да го теглите прѣдъ надлѣжящы-ты начялства. Не е злѣ да ся посъвѣтовате и съ нѣкой вѣждь адвокатъ. . . . .

Прѣди да свршѭ щѫ Ви кажѭ, че истина отодавна не Ви сьмь писалъ, нъ отъ другѫ странѫ рѣдко ся минува поща да не пишѭ за Васъ да Вы оправямь отъ нападения-та отъ неприятели-ты Ви и отъ кривы-ты имъ объяснения Ваши-ты дѣйствия прѣдъ лица, за мнѣние-то на които може и да Вы не е грыжя, нъ азъ искамь да гы извадѫ отъ заблуждение.

290. ИВАНЪ М. ЧОНТОВЪ.

2917. — Чонтовъ иска да разваля завѣщанието отъ протосингелъ Кирилъ Нектариевъ. Пак. 106.

Г-не баи Геровъ!

Пріѣхъ честно-то вы писанце на прѣминалаго мѣсеца Јануарія и много ся удѣви като виде да ми писувате че вы сьмъ нападналъ на честж ви като вы сьмъ писалъ че сте расподѣлили всичко съ другы тѣ сродници а нази занемарили, да, азъ вы писа така, но выи трѣбва да си припомнитѣ малко, зачто-то азъ не сьмъ былъ тамъ кога-то е умрѣлъ той, като незнамъ какъ е станало по смрьть тж му и слѣдъ смрьть-тж му то бѣхъ прѣнуденъ за всичко това да го получѭ было чрѣзъ писма было отъ пжтници и така спорѣдъ тѣхны-тѣ свиденія съ кои-то снабдихжмя искарахж та написахъ горня-та фраза, мисля че и вы ако бѣхте на мой мѣсто то още по строго щѣхте да ся отнесете, заради това ще вы помоля да не отдавате вина-та на мѣне но на не точните свиданія съ кои-то бѣхъ снъбденъ. По долѣ писвате, да утидж при Г-на Караминкова, кой-то еималъ копіе-то на завѣщаніе-то отъ дядж ми понѣже е былъ единъ отъ дѣло испълнителитѣ му та да ми го проче-тѣ, кое-то и стана, но като глѣдамъ че завѣщаніе-то ни е направено законно както трѣбва то смѣ негодовани не само ный но и чичуни фратю та днѣсъ ида да ви назначѭ за да не раздадете нѣщо да знаете че всичко ще ся търси на пълно отъ васъ, как-то сти ся подписали на завѣщаніе-то му защо то правителство-то казва че завищаніе то ни е пріѣто, и за това да вы не ставатъ голѣми главоболія ще ся задлъжитѣ да задрьжи-тѣ всичко доде дадемъ испытъ по мѣсецъ юнія.

Бай Найдине воистина много ми е жялно и мжчно чи ще ся уничтожи ту Благодѣяніе, кое-то до сега рѣдкося намира таквъзъ народенъ Българинъ да направи подобно-то; а още жялно и мжчно ка-то поглѣдна въ какво жялостно положеніе ся намирж маика ми, коя-то вдовица жена да работи на двѣ ржцы та да прѣхрани и да въспитж 6 дечица освѣнъ мѣне, кой то да ся покажь-тъ достойни за Отечество-то си, много жялно нѣщо! ние ли това единъ голѣмъ укоръ на дяда ни, кой-то като былъ въ такова състояніе а сжщи-тѣ му внуци да останжтъ лишени както отъ умственнитѣ така и отъ свѣтовнитѣ развитія, кои то ся неизбежни на едно младо българче и ся достигнали даже отъ глади да измрьтъ нище ли да е още по голѣмо благодѣяніе ако избави те тезъ бѣдни сирачи-та отъ тесъ теглила.

Азъ, много сьмъ противенъ на това гдѣто ще ся отнесемъ до правителството, но какво да права като е много прѣкалено, бай Найдине ако остани до правителство-то работа-та ни то вы увѣрявамъ че до пари ще ся издири всичко и завѣщаніе-то ся унѣчтожава тогысъ, но като познавамъ колко годе каква полза ще излезе отъ това благодѣяніе то ще вы помолѭ за да не ся отправями до правителство-то, съ кое-то ще ся породъ-тъ голѣми ненависти помѣжду ни то дрьзна да кажж за да удовлетворите чича ми и нази всякому по 15000 гр. най-малко и 1 казанъ отъ назначените и воденицж-тж на доганцы и да я разделимъ съ чичуви и отъ покжщнинж-тж и на двама ни а остатокътъ тогасъ раздайте т. е. дѣто ще дадете 50 гр. дайте 30 или 35 гр. та тогысъ ще смѣ задоволени всички, ако не ся склоните на това то безъ друго да знаете, зачто то всичко е свършино съ единъ телиграфъ до мютесарифинътъ вы ще ся задрьжи всичко. ви ще та ми ся отговорѣ-те незабавно щели да прѣстаните така или не, зачто-то отговорътъ вы чякамъ не само азъ нъ и отъ портж-тж понеже ми казаха да вида ако неможемъ ся погоди помѣжду си то тогысъ ще ся погодимъ съ портж-тж и като вы пишѭ остаямъ за всегда вашъ искренный признателный сродникъ.

Ц-градъ Февруарія 11/23 — 71. Иванъ М. Чунтовъ.

291. ПОЛИКАРПЪ Н. ЧУКЛЕВЪ.

2918. — Задържатъ се словаретѣ. Изпращатъ се спомоществователе за физиката. Пак. 74.

Стрелча 1849 Апр. 9$^{\underline{го}}$.

Христосъ воскресе!

Да мя простите, че неможихъ да ви направѭ словаре тѣ по-скоро, а понеже имате и другы, молѭ вы, да посѣдѫтъ у мене нѣколко время, и послѣ щѫ гы пратѫ додомѫ ви.

Пріимѣте и спомоществовители тѣ заедно съ пары тѣ отъ Г. Ангела Маринова. молѭ вы за братскѫ любовь да ми земете еднѫ азбукѫ тройнѫ отъ Бѣлиградъ, и нѣкое за ударянье цвѣте, за което останувамъ ви длъженъ. Засвидѣтелствувайте моето почитаніе Г. Јоакиму.

Вашъ искренный
Поликарпъ Н:

2919. — Изпраща се Райко на учение въ Пловдивъ. Пак. 75.

Изъ Стрѣлчѫ 1852 9 отъ Ноемвріа.

Господине Найдене!

Като Ви пожелаѭ здравье-то и благополучіето, извѣствувамъ и за насъ, какъ сме до тоя часъ добрѣ. Молѭ Ви, това момче Райко да настаните на нѣкоѭ кѫщѫ, както съ пѝ-малко да помине, или, ако е възможно при Васъ, че е баща му сиромахъ, та не може много да харчи; но азъ съ много предумкы го претворихъ да го доведе при Васъ да ся поучи. то и Вы му порадѣте за добро-то. Здравствуйте

Вашъ всегдашній доброжелатель
Поликарпъ Н. Чуклевъ.

---

292. ИВАНЪ Г. ЧУНЧОВЪ.

2920. — Чунчовъ пострадалъ отъ пожаритѣ. Иска съдѣйствие да постѫпи въ курсоветѣ за руски езикъ и нѣйдѣ чиновникъ. Пак. 106.

Прията 23 Април. 1878.

Г-ну Г-ну Н. Герову
русскому Консолу у Пловдивъ.

Ваше Высоко Благородіе,

Като са основавамъ на Вашѭ-тѫ благосклонность и съчувствіе камъ всичкы труженницы по народно-то ни движеніе и пострадавши и съсипаны въ приключеніа-та и пожяры-тѣ, то ся осмѣлявамъ да поднесѫ Вашему В. Благородію настояще-то си смиренно прошеніе.

Познато Ви е, може бы, какъ покорный долуподписанъ, сьмь отъ въспытанницы-тѣ на тукашне-то училище, и, отъ 10 годины, откакъ сьмь излѣзьлъ изъ него, сьмь былъ въ учителскѫ службѫ до прѣди двѣ годины, като на-

родны-тѣ ни заведенія бѣхѫ, въ тыя врѣмена, въобще, въ застой, и учители-тѣ въ подузрѣніе. По нещастіе, азъ бѣхъ вложилъ, тѫѭ годинѫ, въ жито всичко кое-то бѣхъ можилъ да си спестѫ прѣзъ девять годишне-то ми учителствуваніе, и кое-то жито, сега въ послѣдни тѣ пожяры въ Пазарджикъ, изгорѣ съвьршенно.

Нъ, като желаѭ и за напрѣдъ да служѭ на народа си въ новонаряждаѭще-то ся народно правленіе, то всепокорно, молѭ и просѭ В. Високо Благородіе, да благоизволите за да прѣдставите. гдѣ-то трѣбва и подѣствовате, что-то да ся пріема подъ степендіѭ въ новоотворено-то русско училище за приготваніе-то на русскый языкъ; ако, въ противенъ случай, това не е възможно, то, тоже молѭ, съ Ваше-то сдѣйствіе да бѫдѫ употрѣбенъ нѣгдѣ въ гражданскѫ или полицейскѫ службѫ, кое-то ще ми бѫде една голѣма награда и благодѣяніе, и за кое-то щѫ Ви бѫдѫ крайно благодаренъ и признателенъ.

Съ пълнѫ надѣждѫ на Ваше-то благоволеніе и великодушіе камъ съвършенно съсыпаны-тѣ, съ най глѫбоко почитаніе и признателность, за щастливъ ся считамъ да бѫдѫ за всякога Вашему В. Благородію

Покорнѣйшій слуга

Пловдивь 1878 Априлий 23^и^. Иванъ Г. Чунчовъ.

293. КНЯЗЬ СЕРГѢЙ ШАХОВСКІЙ.

2921. — Изпращатъ се по Теохарова книги „Матеріалы для изученія Болгаріи“. Пак. 105.

Господину Исправляющему должность
Систовскаго Губернатора.

Отправляя по приказанію Его Сіятельства Князя Черкаскаго Кандидата правъ Московскаго Университета Г. Теохарова для доставленія $\frac{2}{т}$ экземпляровъ 3 и 4го выпусковъ „Матеріаловъ для изученія Болгаріи“ въ г. Терново, имѣю честь покорнѣйше просить Ваше Превосходительство не отказать въ оказании Вашего содѣйствія для облегченія г. Теохарову доставленія помянутихъ книгъ отъ г. Систова до г. Тернова.

Князь Шаховской.

Бухаресть 15 Іюля 1877. г.

2922. — Искатъ се кола за прѣнасяне въ Боготъ вещи за червения кръстъ. Ще се прѣдадатъ изпратенитѣ нѣща отъ славѣнскитѣ комитети. Пак. 105.

Систово, 16 Октября 1877.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Осмѣливаюсь безпокоить Ваше Превосходительство покорнѣйшею просьбою не отказать въ Вашемъ содѣйствіи для немедленной доставки въ складъ краснаго креста двадцати реквизиціонныхъ подводъ для отправленія транспорта въ Боготъ. Я только что получилъ письмо отъ Кн. Черкаскаго, въ которомъ онъ проситъ немедленно послать ему требуемыя имъ вещи изъ склада, прибавляя, что въ этихъ вещахъ имѣется настоятельная необходимость. Зная по личному опыту, что обращенія въ окружной совѣтъ съ требованіемъ под-

водъ или вовсе не принимаются во вниманіе, или подводы отпускаются черезъ нѣсколько дней по заявленіи на нихъ требованія и въ числѣ меньшемъ, рѣшаюсь въ виду исключительности настоящаго положенія безпокоить Васъ покорнѣйшею просьбою сдѣлать строгое распоряженіе о немедленной доставкѣ въ помѣщеніи склада двадцати воловыхъ подводъ.

Примите увѣреніе во совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности.

Князь Серг. Шаховской.

P. S. Князь Черкаскій пишетъ, чтобы я передалъ Вамъ находящіеся нынѣ въ нашемъ складѣ ящики и тюки, доставленные намъ изъ Славянскихъ Комитетовъ. Покорнѣйше прошу благоволить увѣдомить меня, когда Вамъ угодно будетъ прислать за ними и кого, чтобы я могъ заблаговременно сдѣлать распоряженіе о сдачѣ ихъ.

Кн. Шаховской.

294. А. ШЕПЕЛЕВЪ.

2923. — Изпраща се за прѣглеждане проектъ за нѣкакво обявление на пловдивчане. Пак. 105.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Вчера вечеромъ, когда мнѣ представилась возможность идти къ Вамъ, было уже такъ поздно, что я не рѣшился Васъ безпокоить. Посылаю Вамъ теперь проектъ объявленія жителямъ о которомъ мы вчера говорили. Сознаюсь, что онъ мнѣ не особенно нравится; если Вы найдете полезнымъ и болѣе умѣстнымъ что - либо измѣнить въ немъ, то, пожалуйста, сдѣлайте это и прикажите переписать химическими чернилами на болгарскій языкъ. Если у Васъ нѣтъ химическихъ чернилъ, пришлите за ними ко мнѣ. Передъ молебствіемъ я зайду къ Вамъ.

Съ истиннымъ уваженіемъ и преданностью

Вашъ покорный слуга

22 Февраля, 8 час. утра. А. Шепелевъ.

2924. — Какъ да се надпише обявлението. Дѣ да се отлитографира. Пак. 105.

Будьте такъ любезны, Многоуважаемый Найденъ Геровичъ, попросить Вашего племянника сдѣлать его же рукою надпись на верху: Объвленіе, а внизу: подлинное подписано: Пловдивскій Губернаторъ А. Шепелевъ, и въ надлежащемъ мѣстѣ: 22го Февраля 1878 г. Пловдивъ.

За тѣмъ покорнѣйше прошу Васъ растолковать полицейскому, чтобы онъ отнесъ это объявленіе, вмѣстѣ съ бумагою, въ Литографію (въ конакѣ) для отлитографированія въ количествѣ 500 экземплярахъ, каждый на полу листѣ. Когда будетъ готово, приказать прислать къ мнѣ и притомъ первые 100 экземпляровъ — тотчась по изготовленіи, не ожидая остальныхъ.

Преданный и готовый кь услугамъ

22го Февраля. А. Шепелевъ.

P. S. Нельзя ли попросить также Вашего племянника купить заодно и необходимое количество бумаги для литографіи такъ какъ у меня имѣются только бланки, деньги я возвращу немедленно.

А. Ш.

2925. — Геровъ да прѣгледа и допълни и поправи проекта на прѣдписанието до станимашкия полицемейстеръ за чалтицитѣ. Пак. 105.

Будьте такъ добры, многоуважаемый Найденъ Геровичъ, просмотрѣть прилагаемый проектъ предписанія Станимакскому Полиціймейстеру орисовыхъ плантаціяхъ; согласуется-ли онъ съ тѣмъ, о чемъ мы съ Вами вчера говорили, и съ сущностью составленнаго Вами Объявленія? Пожалуйста, сдѣлайте, если нужно, необходимыя въ немъ измѣненія.

Сказано ли въ „Объявленіи", что условія, на которыхъ дозволяется сѣять теперь рисъ, опрѣдѣлены только на одинъ нынѣшній годъ?

Преданный Вамъ
6 Марта 1878. А. Шепелевъ.

295. ГРИГОРІЙ ИВАНОВИЧЪ ШИРЯЕВЪ.

2926. — Изпратенитѣ отъ Ширяева книги и образи ще бѫдатъ раздадени. Геровъ ще сравни службата на Св. Кирила и Методия. Пак. 141.

22$^{\underline{го}}$ Декабря 1872 г.

Г-ну Ширяеву.

М. Г.
Григорій Ивановичъ,

Пріѣхавъ домой изъ путешествія въ Вашъ край, я не замедлилъ написать Вамъ, но это было нѣсколько строкъ, чтобы только дать знать о себѣ и вмѣстѣ выразить Вамъ мою признательность за оказанную Вами мнѣ дружбу и за сочувствіе Ваше къ моимъ единоплеменникамъ.

Съ тѣхъ поръ я все собираюсь писать Вамъ, но ожидалъ исполнить прежде Ваши порученія, именно, передать по назначенію подаренныя Вами книги, образа и проч. но къ крайнему моему сожалѣнію, я еще не могъ сдѣлать этого, вслѣдствіе непростительной ошибки одесскаго моего кореспондента. Говорю непростительной потому что не въ первый разъ теперь посылаются къ нему книги и другія вещи для пересылки ко мнѣ.

Объясню Вамъ въ чемъ дѣло. Подаренные Вами книги, образа и проч. также требники и служебники, порученныя мнѣ Ея Сіятельствомъ княгинею Анастасіею Николаевною для раздачи, вмѣстѣ съ книгами, которыя я купилъ какъ для себя, такъ и для здѣшняго училища Св. Кирилла и Меѳодія и для нѣкоторыхъ учителей, всего четыре ящика, были отправлены въ Одессу для пересылки ихъ оттуда въ филиппополь. Но Одесскій кореспондентъ, вмѣсто того чтобы адресовать ихъ на мое имя, отправилъ ихъ на имя моего кореспондента въ Константинополѣ, такъ что таможенное начальство не хотѣло признать ихъ принадлежащими мнѣ и для пропуска ихъ чрезъ таможню требовало открыть ящиковъ для осмотра. Другія вещи можно было бы и допустить осмотрѣть, но книги возмутъ для осмотра въ цензуру, гдѣ обыкновенно дѣлаютъ такія придирки, что лучше было не доводить до этого. Для сего нужно было вмѣшательство посольства, и только съ послѣднею почтою я получилъ увѣдомленіе отъ Г-на Посла, что дѣло уже устроено и ящики будутъ взяты изъ таможны безъ осмотра, такъ что надѣюсь въ скоромъ времени получить ихъ, и не замедлю раздать все по принадлежности и послѣдующемъ не преминy увѣдомить Васъ.

При семъ я долженъ еще признаться, что въ шестимѣсячномъ отсутствіи моемъ набралось такъ много дѣлъ, что петь мѣсяцевъ прошло съ тѣхъ поръ

какъ пріѣхалъ, а все еще не могу отдѣлаться; посему если было съ моей стороны упущеніе, то прошу великодушнаго извиненія.

Въ первомъ письмѣ своемъ отъ $2^{го}$ Августа я замѣтилъ Васъ, и теперь повторю, что на дорогѣ въ Филиппополь, я узналъ въ Терновѣ, что полученные тутъ экземпляры Вашего изданія „Братское привѣтствіе“ были разданы въ награду воспитанникамъ тамошняго училища, отличившимся на экзаменѣ. Таковое употрерленіе ихъ, не сомнѣваюсь, понравится Вамъ.

Объ экземплярахъ того же изданія, посланныхъ Вами въ Константинополь, я не имѣю еще свѣдѣній, потому что Г-нъ Караконовскій, оть котораго можно узнать о нихъ, ѣздилъ въ Солунь жениться и по возвращеній его оттуда я не получалъ письма отъ него.

Освободившись нѣсколько отъ набравшихся было дѣлъ, я теперь заимусь исполненіемъ даннаго Вамъ обѣщанія отыскать, въ имѣющихся у меня рукописныхъ минеяхъ, службу славянскимъ просвѣтителямъ св. Кириллу и Меѳодію, и по сравненіи ея съ тою, которой Вы мнѣ дали нѣсколько экземпляровъ, если найду какой нибудь разницы, то пошлю Вамъ списокъ оной.

Новаго у насъ по настоящему нѣтъ ничего такого что особенно могло би интересовать Васъ, развѣ церковнаго вопроса, ходъ котораго извѣстенъ Вамъ изъ газетъ. Греки, объявивъ Болгаръ схизматиками, теперь, кажется, вздумали между прочимъ ограничить Русскихъ на Аѳонской горѣ, чтобы не сказать выжить ихъ совсѣмъ оттуда. Удивительна наглость этихъ людей, которые отлучаютъ цѣлый народъ отъ церкви за стремленіе его будто бы вести въ оную начала племенности, въ то время, когда они сами только и ищуть обратить православіе въ монополію въ пользу своего племени. Болгаре виноваты, потому что хотѣли оградить себя въ этомъ случаѣ. Посмотримъ теперь, что будете дѣлать Вы Русскіе.

Прошу Васъ засвидѣтельствовать мое нижайшее почтеніе Ея Сіятельству княгинѣ Анастасіѣ Николаевнѣ и при этомъ объяснить, почему до сихъ поръ не были розданны порученныя мнѣ для сего требники и служебники, по полученіи каторыхъ я не замедлю распорядиться съ ними согласно ея приказанію о чемъ долгомъ поставлю себѣ въ свое время довести до свѣдѣнія Ея Сіятельства.

О. Герасимъ былъ у меня надняхъ и говорилъ, что принесетъ мнѣ письмо для Васъ, но до сей минуты нѣтъ его. Можетъ быть послалъ письмо по почтѣ.

Поздравляя Васъ съ наступающими праздниками, прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

296. ГЕОРГИ В. ШИШЕДЖИЕВЪ.

2927. — Иска се человѣколюбие къмъ длъжницитѣ. Коп. кн. 3. 130.

Пловдивъ, 24 Декемврия 1857.

Господине Г. В. Шишеджиевъ!

Въ Сопотъ.

Сынъ-тъ на Г. Васила Гиоковъ дохожда да ми ся оплаква, че сте запрѣли баща му. Спорядъ негово-то казванѥ Вые ся ползувате отъ дѣто Тиджаретъ-тъ рѣши сѫдбѫ-тѫ Ви съ него отъ камъ Васъ, та искате да го усилите. Въ тоя случяй, и безъ да знаѭ, до колко е право казванѥ-то на Василовый сынъ, намирамь за потрѣбно да Ви кажѭ, че колкото и да е праведно да искате да оздравите онова, что има да зимате отъ Г. В. Гиоковъ, не е

прилично и простено да правите това съ начинъ противенъ на правила-та за человѣколюбие-то; каквото да го тлъкува свѣтъ-тъ, че искате да му мьстите и да Вы укорява за строгость-тѫ Ви; та затова трѣбва да си врьшите работѫ-тѫ пó-смислено.

Желаѭ Ви да сте здрави и остаямь

Вашь доброжелатель
Н. Геровъ.

2928. — Да се изпрати Петковица Кара-Иванова за учителка въ София. Коп. кн. 3. 239.

Пловдивъ, 9 Октоврия 1858.

Господине Георгий Шишеджиевъ!

Въ Сопотъ.

Има въ село-то Ви еднѫ женѫ Петковицѫ Кара-Јовановѫ, коѭто настаняваме за учителкѫ за-въ Софиѭ. Молѭ Ви ся да ѭ найдете и да ѝ дадете притворено-то писмо, таче ако Ви каже, че иска да иде, то прѣдстойте да ѭ испратите или право за Софиѭ или за-тука, та оттука да ѭ испратимь за Софиѭ. Колко за кириѭ-тѫ, ако не може другояче, платѣте ѭ въ Сопотъ Вие, та азъ щѫ Ви ѭ врьнѫ. Дайте и на Петковицѫ стотинѫ грош. за харашлѫкъ по пѫть. Ала молѭ Ви ся да свршите пò-скоро тѫѭ работѫ.

Отпишѣте ми пò скоро сврьшихте ли работѫ съ длъжници-ты на оныя тимисюци, които Ви сьмь далъ да имъ съберете пары-ты. Ако не сте сврьшили, глядайте да сврьшите пò-скоро. На длъжници-ты кажѣте, че ако не сврьшять сега до нѣкой день, тогава щѫть платять на плъно пары-ты.

Поздравлявамь Ви и остаямь

Вашь
Н. Геровъ.

2929. — Изпраща се Петковица Кара-Иванова за учителка въ София. Пак. 105.

Прието 14 Окт. 1858. Отгов. 27 Окт.

Высокоблагородный Господарю Н. Геровъ!

Пріяхъ Ваше-то досто почитаемо отъ 9и того М. което добрѣ разумѣхъ — Спорѣдъ заповѣдь-тѫ Вы прѣтворено-то Вы прѣдадохъ на Петковица — и спорѣдъ щеніе-то ѝ, като направо за Софиѫ кыраджіи отъ тука съвсѣмъ се ненамѣруватъ, хванахъ ѝ кола за до Пловдивъ. — Броихъ на съща-та Петкувица за харашлѫкъ гроша 80„

. . . .
. . . .

Цѣлувамъ дѣсница-та Вы и сѫмъ Ваша-та покорна слуга

Въ Пловдивъ Г. В. Шишеджіевъ.
12 8/вріа — 858. Сопотъ.

2930. — Прѣпоржчва се Теодора Георгиева отъ Враня да се настани на учение. Пак. 105.

Ваше Высокоблагородіе!

Испълнявамь Вашж-тж заповѣдь и съ покорность Ви поднасямь имя-то на онова сиромашко а доста прилѣжятелно отъ Вранж дѣвойче — Теодорж Георгіевж, за коѭто Ви поразкахъ сноши, че е добрѣ да ся наряди на благодѣяніе въ нѣкое училище и слѣдъ врѣмя да занимае учителско мѣсто въ отечество-то си.

Като съмь увѣренъ, че чрѣзъ В. В. Благородіе слѣдъ врѣмя Вранж ще ся снабди, ако е рекълъ Богъ, съ добрж учителкж, то спорядъ както ми забѣлѣжихте, съ прѣдпазваніе да извѣстѭ на общинж-тж до кого да ся отнесе въ Пловдивъ за постиженіе еднж минутж по́-скоро ожидаемо-то, щж испълнѭ съ идущж-тж пощж.

Щастливъ щж ся считамь, ако ся удостоѭ да ми заповѣдате, ако бы ся издало по́-скоро рѣшеніе, да прѣдизвѣстѭ родители-ты на рѣчено-то дѣвойче и Вранскж-тж общинж за по́-скоро-то му испращаніе.

Напослѣдъкъ оставамь Вашего Высокоблагородія

Покорнѣйшій
Никола М. Шишеджіевъ.

1875 8-врій 3-ій. Ц-градъ

---

297. НИКОЛАЙ ПАВЛОВИЧЪ ШИШКИНЪ.

2931. Шишкинъ отказва да даде помощь на лицето, което щѣло да тръгне отъ Цариградъ за борба съ унията. Пак. 105.

Частное

Получ. 9 Авг. 1861 г.

Адріанополь 5 Августа 1861 года.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Письмо Ваше отъ 2-го сего Августа, которымъ Вы спрашиваете моего разрѣшенія выдать одному Болгарину желающему прибытъ въ Адріанополь для противодѣйствія Уніатской пропагандѣ, напутевыя изчержки $^3/_т$. піастровъ, — я имѣлъ честь получить и спѣшу Васъ увѣдомить, что я не могу принять на себя отвѣтственности подобнаго распоряженія безъ предварительнаго разрѣшенія Его Сіятельства Г-на Посланника, съ мнѣніемъ котораго относительно подобной выдачи я не могу не согласиться.

Къ сему неизлишнимъ считаю замѣтить, что, если означенный Болгаринъ такъ увѣренъ въ успѣхѣ своей поѣздки, то онъ могъ бы предпринять оную пока на собственный счетъ; съ своей стороны я долгомъ поставлю, по окончаніи его порученія, исходатайствовать ему вознагражденіе за здѣланныя имъ издержки.

Примите увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Шишкинъ.

2932. — Шишкинъ и Кърбзли злѣ се гледатъ. Арестуването на консулски гавазинъ. Руски дипломатически размѣствания. Пак. 105.

Эдирне 9ᵒ Ноября 1861 г.

Препровождаю къ Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, вчера полученный на Ваше имя конвертъ изъ Цариграда. Ваше донесеніе и письмо къ Ступину были отправлены мною туда еще на прошлой недѣлѣ по Австрійской почтѣ.

Съ Кибризли я по прежнему на ножахъ, до драки впрочемъ еще не доходило и то можетъ быть только потому, что мы невидимся. На прошлой недѣлѣ онъ арестовалъ каваса у Дошко за драку съ таликаджіемъ и, не смотря на всѣ требованія, не выдаетъ. Мы коллективно протестовали, и онъ намъ отписалъ преглупый отвѣтъ. Но переписку это удвоило и у меня просто рука отнялась отъ писанія.

Игнатьевъ, какъ пишутъ мнѣ изъ Питера, не въ продолжительномъ времени смѣнитъ Лобанова. Озеровъ изъ Аѳинъ назначенъ въ Швейцарію, а на его мѣсто Лондонскій Гр. Блудовъ. Поздравляю также съ новымъ Консульствомъ въ Тырновѣ и съ хорошимъ выборомъ Консула — нѣкто Кожевниковъ, родственникъ по женѣ Ковалевскимъ и былъ до сихъ поръ въ Фіумѣ.

У насъ съ третьяго дня холодъ, а вчера выпалъ даже и снѣгъ, съ которымъ и остаюсь, крѣпко пожимая Вашу руку,

искренно преданный
Н. Шишкинъ.

2933. — Честитяване Герову орденъ Св. Станиславъ. Филаретовъ закъснѣлъ да стигне въ Едрене. Пак. 105.

Прнято 26 Ноемвр. 1861. Отгов.

Посылаю Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, полученный мною со вчерашнею почтою пакетъ на Ваше имя, заключающій, судя по надписи, Вашего Станислава. Пользуюсь симъ случаемъ, чтобы возобновить Вамъ мои искреннія поздравленія и желаніе, чтобы сія Монаршая милость была возвѣстительницею другихъ милостей, болѣе достойныхъ Вашихъ заслугъ.

На прошлой недѣлѣ я получилъ письмо отъ Филаретова изъ Вѣны, вкоторомъ онъ меня извѣщаетъ, что 20ᵍᵒ Ноября онъ будетъ в Адріанополѣ. Но вотъ уже 23, а его все нѣтъ. Незнаете ли чего объ немъ, прошу Васъ сообщите.

Затѣмъ прося Васъ засвидѣтельствовать мое почтеніе Вашей супругѣ, крѣпко жму Вашу руку и прошу вѣрить моей неизмѣнной преданности.

Весь Вашъ
Н. Шишкинъ.

Эдирне 23 Ноября 1861.

2934. — Доротей се сбира често съ Кърбзлията. Той и едренскиятъ митрополитъ правятъ проекти за разрѣшение черковния въпросъ. Унията успѣва. Турцитѣ я покровителствуватъ. Пак. 105.

Эдирне 11 Января 1862 г.

Препровождаю къ Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, письмо отъ Филаретова, дошедше до меня съ послѣднимъ нашимъ курьеромъ, но слишкомъ поздно для отправленія онаго къ Вамъ съ Австрійскою почтою. Ваши письма всѣ доставлены по принадлежности.

Вашъ преосвещенный племянникъ имѣетъ частыя конференціи съ Кибризли; съ здѣшнимъ Владыкою составляетъ проэктъ сближенія Болгаръ съ Греками или разрѣшенія Болгарскаго вопроса, со мною же находится въ хорошихъ отношеніяхъ при большой скромности съ моей стороны. Паписты здѣсь шалять, около Кешана и Димотики нѣкоторыя селенія присоединились. Турки кажется не нашутку покровительствуютъ пропагандѣ, конечно въ видахъ уничтоженія нашего вліянія.

Будьте здоровы, поклонитесь Вашей супругѣ и не забывайте искренно Вамъ прѣданнаго

Н. Шишкина.

2935. — Лошото поведение на Мехмедъ паша. Пратено градиво за желѣзницата. За колко врѣме ще стигне желѣзницата до Пловдивъ и София. Любопитно писмо отъ Филаретова. Пак. 105.

Прието 4 февр. 1862. Отгов. 14 и 21 февр.

Эдирне, 1 Февраля 1862 г.

. . . .

. . . .

Письма Ваши, Дороѳею доставлено, а Ступину отправлено черезъ Азіятскій Деп^{тъ}. Прошу Васъ доставить прилагаемое Доспѣвскому.

У насъ новаго, кромѣ лютаго мороза, послѣ нѣсколькихъ дней теплой погоды, ничего нѣтъ. Не желаю, чтобы предсказаніе Ваше о подчиненіи Филипополя Мегмедъ Пашѣ сбылось; съ этой собакой лучше не имѣть дѣла, а у меня и съ здѣшними подданными, настоящими и даруемыми Греціею возни довольно. Инженеры, строящіе железную дорогу, прислали 140 возовъ матеріалу, а сами еще не пріѣхали. Говорятъ хотятъ кончить дистанцію до сюда въ нынѣшнемъ году, а въ будущемъ до Филипполя; до Софіи же доберутся не ранѣе 64 года. Впрочемъ это врутъ Французы, которымъ вѣрить на слово нельзя.

Если получу что либо для Васъ съ ожидаемою съ минуты на минуту Царьградскою почтою, то приложу, а пока жму Вашу руку и прошу не забывать

искренно преданнаго Вамъ

Шишкина.

Супругѣ Вашей отъ меня усердное почтеніе. Найденовичъ хотѣль было къ Вамъ писать, да до сихъ поръ не приходилъ. Очень лѣнивый господинъ.

При семъ препровождаю къ Вамъ, для прочтенія, любопытное письмо Филаретова, которое, по минованіи надобности, прошу мнѣ возвратить.

2936. — Герова записка за помощитѣ на българетѣ. Страхъ отъ осѫждане. Постройката на желѣзницата. Найденовичъ награденъ. Доротей въ добри отношения съ Шишкина. Пак. 105.

Прието 23 Февр. 1862. Отгов. 23 Февр.

Эдирне, 20 Февраля 1862 г.

Я просто въ восторгѣ отъ Вашей записки, любезный Найденъ Геровичъ, и если бы успѣлъ до прихода почты снять съ нея копію, то непремѣнно сдѣлалъ бы это, но злодѣйка какъ нарочно прибыла 24 часами ранѣе обыкновеннаго.

Не могу не отдать полной справедливости Вашему взгляду какъ на нелѣпое распредѣленіе пособіи нашихъ Болгарамъ въ настоящемъ, такъ и на

предположенія Ваши на счетъ будущаго. Боюсь одного, чтобы первая часть записки неповрѣдила осуществленію второй. У насъ въ Мин$^{\underline{вѣ}}$ до сихъ поръ не любили осужденія и правды, — авось при новомъ начальствѣ будетъ лучше.

Пакетъ Вашъ Игнатьеву я отправилъ черезъ Царьградъ, потому что для отправленія прямымъ путемъ ему пришлось бы проваляться здѣсь двѣ недѣли.

Прилагаю при семъ письмо къ Вамъ отъ Христо Георгіу изъ Букареста и другое отъ Иванова къ Доспѣвскому, которое прошу Васъ при случаѣ ему доставить.

Что Вамъ сказать про здѣшнія дѣла? У насъ затишье совершенное, особенно по случаю рамазана. Паша сдѣлался нѣсколько посговорчивѣе и избѣгаетъ самъ непріятныхъ столкновеній; — чему я радуюсь отъ души. Инжинери для желѣзной дороги были здѣсь и обѣщаютъ къ будущему году кончить линію до Родосто. Съ 15 Марта работы начнутся по всей линій.

Доско уѣхалъ в Аѳины и говорятъ будетъ смѣненъ. Блунта ми все ожидаемъ; что это Вы его такъ долго задерживаете? Найденовичъ Вамъ кланяетея, онъ намъ задалъ по случаю полученія креста, банкетъ, на которомъ между прочими присутствовалъ и Вашъ племянникъ Дорчо, съ которымъ я нахожусъ въ весьма хорошихъ отношеніяхъ, намотавъ себѣ конечно наусъ Ваши предостереженія.

Къ Пасхѣ собираюсь въ Царьградѣ, начто уже и просилъ согласія Княза; незнаю получу ли. Чувствую сильную потребность освѣжиться отъ одуряющей . . . . . . скуки.

Поклонитесь отъ меня Вашей супругѣ; Вамъ же жму крѣпко руку и остаюсь

душевнопреданный
Н. Шишкинъ.

Еслибы я не боялся Васъ слишкомъ затруднить, я у Васъ попросилъ бы копію съ Вашей записки. Во всякомъ случаѣ, прошу Васъ смотрѣть на это желаніе, не съ официальной точки зрѣнія.

2937. — Прѣпоржчва се турчинъ Мустафа за нѣкаква работа. Пак. 106.

Прията 24 Февр. 1862.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, податель сего письма Мустафа, служилъ при мнѣ кавасомъ и я принужденъ былъ удалить его за злоупотребленіе ятаганомъ. Отправляясь въ Филипополь, онъ просилъ меня поручить его Вашему покровительству. Будьте такъ добры найдите ему какое нибудъ мѣсто, а не то онъ обратится снова къ своему первоначальному ремеслу-разбою.

Простите мою разсѣянность, увѣдомляя Васъ объ окончаніи расчета съ Епитропами школы, совсѣмъ забылъ препроводить къ Вамъ Вашу расписку, которую отправилъ третьего дня по Турецкой почтѣ.

Не сердитесь на меня, любезный Найденъ Геровичъ, а вѣрьте искреннему уваженію

преданнаго Вамъ
Н. Шишкина.

22 февраля 1862. Эдирне.

2938. — Донесението на Княжески вѣрно. Писмо отъ Филаретова. Патриархътъ иска да хване полиянския епископъ Партения. Движение въ Стара Планина. Пак. 105.

Прието 3 Марта 1862.

Эдирне 1го Марта 1862 г.

Спѣшу поблагодарить Васъ, любезный Найденъ Геровичъ, за обѣщаніе копіи съ записки Вашей и медвѣжьяго чепрака. Халву и сѣмена перешлю Вамъ съ первоотходящими кираджіями. Пожалуйста не стѣсняйтесь подобнаго рода порученіями, если слабые наши достатки могуть для Васъ быть пригодни.

При семъ посылаю Вамъ полученную вчера на Ваше имя бумагу изъ Царьграда, и донесеніе Княжескаго, при формальной бумагѣ. Содержащіяся въ семъ донесеніи данныя оказываются совершенно справедливыми, по подтвержденію нѣкоторыхъ Болгарскихъ чорбаджіевъ изъ Хаскіой, вчера посѣтившихъ меня. Пожалуйста, сдѣлайте что возможно будетъ, — Вы знаете что на Царьградское Начальство надежда слабая.

Вчера получилъ разрѣшеніе пріѣхать въ Константинополь, когда найду удобнимъ; пока еще не опредѣлилъ день своего отъѣзда. Я думаю раньше 20 ни въ какомъ случаѣ не двинусь. Филаретовъ пишетъ весьма лаконическое письмо; Князь поручилъ ему „Спасать Поліанскаго Епископа Парѳенія (Болгарина), прибывшаго на нашемъ пароходѣ изъ Солуни, отъ Патріарха, который хочетъ его захватить и сослать.“ Разумѣется, при такихъ занятіяхъ недописанія разныхъ пустячковъ.

Мешид' Паша собирается въ Балканы, гдѣ говорятъ, обнаруживаются какія то движенія. О Филиппополѣ разговора не было.

Проэктъ Митрополитовъ отправленъ за подписью одного Кирилла, прочихъ онъ нашелъ неудобнымъ пригласить къ содѣйствію.

Засимъ, пожелая Вамъ и семейству Вашему всего лучшаго, остаюсь

душевно преданный
Н. Шишкинъ.

2939. — Гирсъ Директоръ на Азиятския департаментъ. Игнатиевъ посланикъ въ Цариградъ. Пак. 105.

Прието 3 Марта 1862.

Любезный Найденъ Геровичъ, я получилъ съ Австрійскою почтью изъ Царьграда отъ С. В. Филаретова присланный ему изъ Петербурга отъ предмѣстника моего расчетецъ, которымъ спѣшу съ Вами подѣлиться. Провѣрьте и отпишите — довольны ли Вы имъ или нѣтъ. 42 5212 1151 54 19 5529 5464 63 15 5126636499435229 24 26 42 58 22 54 13 23242655824582152 627122 1561991382 23611799 3643 23 5811 71 22 33 2355 813398772152 65 82 114152 13 1711612533 61 52 537142 58715133 826354 312357 12 712263 29 5264 66 54 64 5231 55 3968216126 41 11 43 3999512962 534498.

Не знаю какъ Вамъ, а мнѣ онъ оченъ нравится, дай Богъ только, чтобы онъ поскорѣе осуществился. Впрочемъ Гирсъ мнѣ пишетъ изъ Букареста, что Аргиропуло его поздравляетъ съ назначеніемъ Директоромъ Азіятскаго Депта, Игнатьевъ же назначается въ Царьградѣ; слухи эти достигли до Царьграда и подвергаются тамъ всякимъ комментаріямъ.

У насъ новаго, пообыкновенію ничего; вчера посѣтилъ меня Вашъ племянникъ Дорчо и много политиковалъ, путнаго однако сказалъ очень мало·

Доско на дняхъ вернется, онъ уже въ Галлиполи. Говорятъ что его спасла революція, а то ему бы не пришлось возвращаться сюда.

Жму Вашу руку и желаю Вамъ и семейству Вашему всякаго благополучія

Весь Вашъ
Н. Шишкинъ.

2940. — Обяснение по хванатото въ Търново писмо. Скоро Шишкинъ ще напуща Едрене. Съгласенъ ли е Геровъ да го замѣсти. Характеристика на Блонта. Пак. 105·

Прията 17 Марта 1862.

Эдирне, 15 Марта 1862 г.

По дѣлу, о которомъ Вы увѣдомляете Княза за № 18, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, я уже писалъ къ Игнатьеву двѣ недѣли тому назадъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ сообщилъ копію въ Букарестъ для наведенія и тамъ справокъ. Полагаю, что Ваше объясненіе ближе всего подходитъ къ истинѣ, а что желаніе видѣть въ этой перепискѣ какія нибудъ замыслы существуетъ только въ подозрительной головѣ Кибризли. Вашъ племянникъ Дорчо немало его впрочемъ смущаетъ своими фантазіями; я увѣренъ, что и въ этомъ дѣлѣ онъ старался преувеличить и украсить по своему невинную истину.

Расчетъ, Вами присланный, мнѣ кажется крайне ошибочнымъ, по крайней мѣрѣ въ настоящемъ году. Въ Петербургъ имѣютъ несчастную способность переносить въ дѣйствительность свои pia desideria и это служитъ источникомъ разныхъ нелѣпостей, до сихъ поръ впрочемъ безвредныхъ. Но я полагаю, что не мѣшаетъ иногда окачивать холодною водою слишкомъ горячія головы. Посылаю Вамъ при семъ два письма отъ Ступина, одно отъ Филаретова и маленькую бумажку Департамента. Петербурскихъ новостей не описываю, Вамъ вѣроятно ихъ сообщаетъ Николай Дмитріевичъ, но могу сообщить лично до меня касающуюся: меня Стремоуховъ увѣдомляетъ, что онъ увѣренъ, что мнѣ не долго придется сидѣть въ Адріянополѣ и что я получу что нибудь лучше. — Скажите откровенно, согласились ли бы Вы занять мое мѣсто. Я готовъ Вамъ служить и словомъ и дѣломъ, въ полномъ убѣжденіи, что здѣшнія дѣла отъ этого выиграютъ.

О Папа Яни ни слуху, ни духу несмотря на два такрира Губ~ру~. Если до Байрама не получу отвѣта, то повторю.

Блонтъ кажется человѣкъ хорошій, только черезъ чуръ молодъ и хвастливъ. Онъ намъ насказалъ уже съ три короба своихъ подвиговъ. Шампуазо назначенъ сюда управляющимъ — должно быть надѣются, что Тиссо все еще вернется.

Поздравляя Васъ съ приращеніемъ семейстта, равно и супругу Вашу, крѣпко жму Вашу руку и остаюсь

искренно преданный
Н. Шишкинъ.

Къмъ писмо отъ Шишкина съ дата

Бѣлградъ, 12/24 Февраля 1863 года.

309420360903160040165001725071209190852605096703303800241
318000264802501506701720834001010506067209009123550407150450
50711362800750686012920862691605213050830669033680057309046
1906450154809260553693240017406520690192366000642036118303
608433900615536003957023079508699906901952340661751003600
909·

Илія въ Крагуевцѣ, пріѣздъ въ Бѣлградъ запрещенъ. Какъ найду средство войдти съ нимъ въ сношенія, дамь отвѣтъ. Сербы смирны и не хотятъ возстанія.

2941. — Срѣднята на Доротея за емирнаметата. Голѣми промѣни въ персонала на руското посолство въ Цариградъ. За историята на Иошева. Самохвалството на Блонта за унията. Пак. 105.

Отгов. 18 Април. 1862.

Едирне, 29 Марта 1862 года.

Пакетъ Вашъ къ Игнатьеву и письмо къ Ступину къ сухопутной почтѣ опоздали, любезный Найденъ Героичъ, а потому препровождаю оные черезъ Царьградъ.

Вашъ родственникъ Дорчо горько жаловался мнѣ на Вашу нескромность, чуть надѣлавшую ему много бѣдъ. Блонтъ разказалъ Кибризли о сообщенныхъ Дорчомъ Вамъ эмиръname передъ поѣздкѣ его въ Валахію и ему за это сильно досталось. Напишите къ нему нѣсколько строкъ извиненія, если дѣло дѣйствительно произошло по Вашей нескромности, это не сомнѣваюсь, прѣкратитъ его гнѣвъ. Дорчо дѣйствительно человѣкъ весьма ненадежный, но какъ источникъ разныхъ свѣдѣній онъ можетъ быть весьма полезнымъ. — Онъ грозился было представить Кибризли какія то Ваши письма, — но я убѣдилъ его этою не дѣлать пока я къ Вамъ не напишу. Кстати, скажите что есть истиннаго во всей этой исторіи?

Въ Царьградѣ большія перемѣны: Лобановъ получилъ 4-и мѣсячный отпускъ и говорятъ болѣе не возвратится; Новиковъ уже получилъ приказаніе вернуться для занятія должности Повѣреннаго въ дѣлахъ. Мухановъ старшій наконецъ отчисленъ отъ должности, и на его мѣсто назначенъ Стааль, бывшій в' Аѳинахъ. Младшій Мухановъ, тотчасъ по пріѣздѣ Стааля отправится въ П-бургъ. Барталомей назначенъ старшимъ секретаремъ въ Персію, на его мѣсто Кумани изъ Аѳинъ. Наконецъ Мострасъ назначенъ Ген. Консуломъ в Смирну, а на его мѣсто Богуславскій. Аргиропуло не проченъ. Я много видалъ видовъ, съ тѣхъ поръ какъ служу, а такой всеобщей ломни не запомню.

Байковъ, нашъ Видинскій Консулъ проситъ меня похлопотать о помѣщеніи въ здѣшній и въ Филипополской Болгарской школѣ, нѣсколькихъ экземпляровъ переведенной извѣстнымъ Вамъ Јошевымъ Краткой всеобщей исторіи Берте. Не найдете ли Вы возможнымъ что нибудь сдѣлать? Пожалуйста отпишите.

Много на своемъ вѣку я видалъ хвастуновъ, а такого нахала, какъ Блонтъ, еще не встрѣчалъ Вообразите, что онъ здѣсь распустилъ слухъ, что, если Унія не сдѣлала никакихъ успѣховъ въ Филипополѣ и не дѣлаетъ здѣсь, то это благодаря вліянію Англіи вообще и его въ особенности Каковъ гусь?

Я кажется въ Понедѣльникъ двинусь въ Царьградъ недѣли на двѣ либо на три. Впрочемъ не удивляйтесь, сами узнаете что я не . . . . . Вопросъ этотъ рѣшиться въ Воскресеніе.

А пока жму крѣпко Вашу руку и посылаю Вамъ и семейству Вашему мои искренный товарищескій Христосъ Воскресъ и пожеланія здоровья и счастья.

Весь Вашъ

Н. Шишкинъ.

2942. — По промѣнитѣ въ руското посолство. Непослѣдователность въ рускитѣ дѣйствия. Филаретовъ натъкменъ въ Цариградъ. Потурченъ арменецъ. Пак. 105.

Эдирне 4 Іюня 1862 г.

Пользуюсь отъѣздомъ Киръ Георгія везущаго къ Вамъ новый шифръ, любезный Найденъ Геровичъ, чтобы нацарапать Вамъ нѣсколько строкъ.

Болѣзнь меня насилу выпустила и вотъ недѣли какъ я воротился изъ Царьграда. Тамъ я оставилъ все въ обычной апатіи; Лобановъ не получилъ разрѣшенія ѣхать въ отпускъ, а Новиковъ, возвратившійся изъ Сиріи, просится на нѣсколько м^цовъ въ Россію. Князь не безъ удовольствія получилъ отказъ, въ которомъ онъ, кажется, сомнѣвался, судя по своимъ сношеніямъ съ Министерствомъ, которое снова осыпаетъ его любезностями. На долго ли?

Мухановъ уѣхалъ въ Россію и его замѣнилъ Стааль, который въ прошедшему году признаваемъ былъ невозможнимъ по своему нѣмецкому происхожденію и протестантизму. Есть ли послѣ этого какая нибудь послѣдовательность въ мнѣніяхъ Министерства?

Въ Царьградѣ очень хлопочуть объ окончаніи вопроса о новыхъ подданныхъ. Министерство не утверждаетъ конвенцію, Мострасомъ заключенной въ Коммиссіи по этому предмету и пишетъ новыя инструкціи. Лобановъ настаиваетъ на ея утвержденіи, Порта желала бы неисполнять конвенцію, однимъ словомъ путаница ужасная.

Филаретовъ остается въ Царьградѣ на неизвѣстное время. Князь его устроилъ на лѣтное время, зимою же ему будетъ очень тяжело.

Наконецъ я получилъ увѣдомленіе отъ Стремоухова о пожалованій мнѣ ордена Св. Станеслава 2 ст. съ короною. Офиціальнаго извѣщенія еще не имѣю.

Непишу къ Вамъ болѣе за недосугомъ. Послѣ завтра идетъ почта, а у меня писанія гибель, а въ домѣ идутъ передѣлки и у меня отъ стуку голова кругомъ идетъ.

Весь Вашъ
Н. Шишкинъ.

Я уже ничего не могъ сдѣлать для избавленія Армянина о которомъ Вы мнѣ писали отъ потурченія. Дѣло перенесено въ Царьградъ, напишу объ ономъ и въ Министерство и Князю. Впрочемъ мальчикъ сдѣлалъ это добровольно и едва ли была бы возможность его избавить, какъ того желалъ отецъ.

2943. — Благодарность за честитяването новъ орденъ. Животътъ въ Едрене монотоненъ. Какъвъ е Богусловски. Движение въ Сливенъ Иванъ Карапенчевъ затворенъ. Работитѣ въ Черна Гора и Сърбия. Геровъ билъ въ Битоля. Блонтъ и Шампуазо въ Едрене. Пак. 105.

Едирне, 10 Іюля 1862 года.

Неуспѣлъ ничего написать Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, въ Четвергъ, при отправленіи громоздкой къ Вамъ экспедиціи, потому что она совпала съ проѣздомъ нашей сухопутной почты и я рѣшительно былъ заваленъ перепискою, лежащею исключительно на моей правой рукѣ, какъ это Вамъ впрочемъ извѣстно Съ радостію раздѣлилъ бы ее, если бы могъ отыскать такого писаря, какого Вамъ посчастливилось найдти.

Благодарю Васъ за телеграфическое поздравленіе съ полученіемъ ордена, — право я нисколко не былъ бы въ претенціи, если бы Вы сдѣлали это письменно. Какъ ни лестенъ для меня этотъ знакъ памяти начальству, не скрою отъ Васъ, что новое, болѣе совмѣстное съ моими цѣлями назначеніе, еще

болѣе меня обрадовало бы, потому что чѣмъ дальше, тѣмъ тошнѣе становится жизнь и служба въ Эдирне. На Ген. Губ^{ра} всѣ товарищи жалуются не менѣе меня, но это нисколько не мѣшаетъ имъ передъ нимъ подличать въ запуски и тѣмъ поощрять его къ еще пущимъ беззаконіямъ.

Новаго изъ Петербурга не могу сообщить Вамъ ничего, — вѣроятно письмо Ступина, пересланное мною къ Вамъ и полученное съ последнею почтою, восполнило этотъ недостатокъ. Въ Царьградѣ все тоже равнодушіе и таже апатія, несмотря на присутствіе Богуславскаго, присланнаго кажется для приданія бодрости Лобанову и энергіи Драгоманату. Черняевъ пишетъ мнѣ, что Бог. дѣйствительно въ тонкости владѣетъ Турецкимъ и Арабскимъ языками и исполненъ юношескаго огня . . . . . . къ работѣ. Боюсь чтобы среда, въ которой ему придется вращаться и разныя мелкія, обыденныя неудачи не потушили этого огня прежде времени.

Извѣстія, содержащіяся въ Вашемъ 40 № дошли до меня тотчасъ по пріѣздѣ въ Эдирне, по случаю арестованія въ Сливно Караманчова (Ивана), я объ этомъ телеграфировалъ къ Князю, — не знаю удалось ли ему его выручить; по крайней мѣрѣ онъ, по своему обыкновенію, ничего объ этомъ не пишетъ. По моему скромному мнѣнію изъ этого ничего не можетъ выйдти, ни денегъ ни оружія нема̀, а изъ ничего, какъ извѣстно, только одинъ Богъ создалъ міръ. Новости изъ Черногоріи также весьма плачевныя. Князь Николай уже оставилъ Цетинье, занятое сардаремъ. Если дѣла Сербіи, ожидающія скорой развязки, пойдутъ также дурно, это отодвинетъ дѣло освобожденія покрайней мѣрѣ лѣтъ на десять. Не скоро поправляются послѣ такого разгрома, каковый постигъ Черногорцевъ.

Съ нетерпѣніемъ жду извѣстіи отъ Васъ о Вашей поѣздкѣ на свиданіе съ Хитровымъ. Неужели плоды, привезенные Вами изъ родины Александра Великаго, также горьки; какъ произрастающіе у насъ. Пожалуйста утѣшьте отрицательнымъ отвѣтомъ.

Блонтъ сильно хлопочетъ объ открытіи убійцъ своего священника и все также егозитъ передъ Кибризли! Его жена несравненно выше его во всѣхъ отношеніяхъ и намѣстѣ Булвера не ему, а ей поручилъ бы я управленіе В. Консульствомъ Е. В. Королевы. — Шампуазо тише воды, ниже травы послѣ нѣсколькихъ щельковъ, полученныхъ имъ отъ Губ^{ра}, живетъ на дачѣ и объ немъ не слыхать и видать его можно очень рѣдко. Уніаты затихли; Кириллъ рѣшился въ Петровъ день, служа въ Киречъ Ханѣ, читать нѣкоторыя молитвы по славянски; Френги плачутъ о погибшихъ шелковичныхъ червяхъ и по очереди платять дань лихорадкѣ свирѣпствующей въ ихъ скверномъ Карагачѣ.

Вотъ всѣ наши новости, не взыщите если не густо, чѣмъ богатъ, тѣмъ и радъ.

Желая Вамъ затѣмъ всего лучшаго, жму Вашу руку и остаюсъ

искренно Вамъ преданный

Шишкинъ.

Супругѣ Вашей отъ меня усердный селямъ.

2944. — За ходенето на Герова въ Битоля. Нѣма страхъ отъ повторение дамаскитѣ кланета. Стоилъ Поповъ затворникъ. Дѣлата на Доротея въ Едрене. Той ще стане униятинъ. По прѣселението въ Росия. Пак. 105.

Получ. 19 Јюля 1862. Отв. 20 Јюля.

Эдирне, 17 Јюля 1862 г.

Наконецъ то получилъ Вашу экспедицію отъ 6го Јюля съ запоздавшею Австрійскою почтою, любезный Найденъ Геровичъ, и спѣшу поблагодарить

Васъ за оную. Жду съ нетерпѣніемъ Вашей записки о поѣздкѣ въ Монастыръ, чтоже касается до дополнительныхъ къ ней свѣдѣній, то, если Вамъ непрѣдстоитъ особой личной надобности побывать въ Эдирнѣ, то Вы можете сообщить мнѣ ихъ на ярмаркѣ, на которую я собираюсь пріѣхать. Дѣлъ у меня никахъ пока нѣть и не предвидится, на мѣстѣ сидѣть скучно, такъ хочу немного проѣхаться.

Несмотря на справедливость и силу Вашихъ доводовъ мнѣ кажется сомнительнымъ повтореніе въ нашихъ краяхъ Дамасскихъ событій. Османліи не рѣшатся на это; какъ по своей малочисленности, такъ и изъ боязни, чтобы, начавъ дѣло, въ окончательномъ результатѣ не пострадать самимъ. Впрочемъ у Васъ можетъ быть обстоятельства другія, — я говорю, судя по здѣшнимъ.

О Стоилѣ Поповѣ я ничего пока узнать не могъ, кромѣ его арестованія. Иные говорятъ, что онъ отправленъ въ Царьградъ, другіе что онъ еще содержится здѣсь, но въ секретѣ. О допросѣ его ничего неизвѣстно. Даже самъ всевѣдущій Вашъ племянникъ Дорчо не могъ ничего положительнаго объ этомъ сказать.

Кстати объ немъ, если это Васъ интересуетъ. Онъ теперъ хлопочетъ о вызовѣ своемъ въ Царьградъ. Патриархъ ему отвѣчалъ, что пріѣхать онъ можетъ, но Дорчо отзовался неимѣніемъ денегъ и теперъ ожидаетъ субсидіи. Пока, онъ все продолжаетъ ластиться около Кибризли и водить дружбу съ уніатами. Я почти увѣренъ, что если ему не удастся попользоваться средствами отъ Патріарха онъ непремѣнно сдѣлается католикомъ; соблазна отъ этого конечно большаго не будетъ, потому что его всѣ знаютъ и никто ему не довѣряетъ, но пропаганда сильно эгимъ возгордится.

Съ большимъ нетерпѣніемъ жду прихода завтрашней почти. Въ Царьградѣ уже была конференція по Србскимъ дѣламъ и мнѣ любопытно знать, чѣмъ она началась и какъ обрисовались мнѣнія.

А я покончилъ съ дѣломъ о переселеніи. Благодаря не помѣрнымъ требованіямъ Турецкаго Прав^ва^, желающіе сами вынуждены были отказаться отъ исполненія своего намѣренія. Признаюсь, что этотъ исходъ меня непечалитъ. Я боялся ужасно повторенія съ злѣшними переселенцами исторіи съ Видинскими, покрывшій насъ стыдомъ. Сверхъ того, что могло быть хорошо въ прошедшемъ году, въ нынѣшнемъ мнѣ кажется не своевременнымъ. Вы, я знаю, никогда не были приверженцемъ этого стремленія и всячески старались его остановить. Яже, въ прошломъ году, увлекся, желаніемъ исторгнуть у Турокъ хотя нѣсколько сотенъ семействъ, въ горестномъ положеніи которыхъ я могъ убѣдиться. Можетъ быть все устроилось къ лучшему.

Я все болю горломъ; какъ только напіюсь холоднаго сей часъ распухнетъ и продолжается съ недѣлю, дней десять. Просто несносно. И въ настоящую минуту насилу глотаю.

До свиданія, крѣпко жму Вашу руку и остаюсь душевно преданный Вамъ

Н. Шишкинъ.

2945. — Шишкинъ на поклонение въ Св Гора. По работитѣ и погрѣшкитѣ на азиятския департаментъ. Донесението на Княжески. Кожевниковъ въ Цариградъ. Конференция за Сърбия. Положението въ Сърбия. Пак. 105.

Эдирне, 2° Августа 1862 г.

Въ Середу Царьградская почта застала меня еще въ постелѣ, такъ что я успѣлъ переложить только изъ одного пакета въ другой то, что слѣдовало къ Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, такъ что я не успѣлъ поблагодарить Васъ за Ваше письмо отъ 20° Іюля и за любезныя предложенія, которыя Вы мнѣ дѣлаете для развлеченія моей тоски. Къ счастію я получилъ отъ Князя

разрѣшеніе ѣхать на Аѳонъ, и такимъ образомъ могу провести двѣ недѣли на свободѣ и въ разъѣздахъ. Во Вторникъ отправляюсь въ Галиполи, а оттуда на пароходѣ на Св Гору. Потомъ наступитъ скоро время ѣхать на Узунджовскую ярмарку, такъ что скучать будетъ нѣкогда.

Признаюсь я могу только догадываться изъ тѣхъ отрывочныхъ свѣдѣній, которыя Вы мнѣ сообщили, о главномъ предметѣ Вашей переписки съ Стремоуховымъ. Что же касается до настояніи Ступина — то это для меня совершенная загадка, разгадка которой находится въ Вашихъ рукахъ. Вообще могу Вамъ повторить то, что я писалъ Вамъ и прежде: въ Петербургѣ обращаютъ въ дѣйствительность свои pia desideria и сердятся, когда дѣло согласится съ этими желаніями. Отъ этого часто происходятъ пагубныя ошибки, какъ и случилось въ Черногоріи, по милости нашего коллега Петковича. — Нужно имѣть много наглости и мало сердца, чтобы брать на свою отвѣтственность подобныя вещи.

Посылаю Вамъ при семь донесеніе Княжескаго, изъ котораго выписывать сущность дѣла было бы слишкомъ долго; не можете ли Вы, если только онъ невретъ остановить этотъ безстыдный грабежъ?

Наконецъ пріѣхалъ въ Царьградъ Кожелниковъ. Удается ли Лобанову получить для него бератъ, въ которомъ Порта отказывала до сихъ поръ? Объ этомъ мнѣ ничего не пишутъ.

Сербскія конференціи скажется миролюбиво не кончатся; Порта не только не думаетъ очистить крѣпостей, но домогается увеличенія гласиса Бѣлградской крѣпости и для этого хочетъ разрушить часть, самую торговую и многолюдную, сербскаго города. Ея требованія поддерживаются Англіей и Австріей и оспариваются нами и Франціей. Посланники, не будучи въ состояніи согласовать своихъ требованій, просили инструкцій и получили приказанія дѣйствовать съ настойчивостью въ томъ же духѣ. Влангали пишетъ, что Князъ Михаилъ и Гарашанинъ уже не могутъ помышлять о какихъ либо уступкахъ, потому что Сербы не потерпять у себя Правительства, которое было бы способно согласиться на нихъ. Кажется Турки тянутъ переговоры въ ожиданіи какого нибудъ рѣшительнаго успѣха въ Черногоріи, чтобы потомъ обратитъ всѣ силы противъ Сербіи. Жаль, если это имъ удастся, потому что трудно будетъ неопытнымъ Сербскимъ милиціямъ бороться противъ привычнаго войска, развѣ будетъ какая нибудь помощь извнѣ или отъ единовѣрцевъ.

Вотъ все что я знаю, извините если мало.

Будьте здоровы и вѣрьте искренному уваженію

преданнаго Вамъ
Шишкина.

2946. — Изпраща се билетъ на жителство Д. Трайковичу. Филаретовъ болѣдува. Пак. 105

Получ. 29 Септ. 1862. Отгов. 5 Окт.

Эдирне, 27 Сентября 1862.

Посылаю Вамъ при семь, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, бумагу насчетъ Трайковича. Благословясь, поможемъ хорошему человѣку, авось начальство и не выругаетъ.

Съ самаго возвращенія изъ Узунджова, гдѣ, благодаря Вамъ, я такъ пріятно провелъ время, я опять сталъ мучиться горломъ, такъ что принужденъ сидѣть дома въ томительной тоскѣ. Какъ, послѣ этого, не проклинатъ Адріанополя?

Изъ Царьграда и Питера никакихъ новостей; Филаретовъ былъ очень боленъ и до сихъ поръ еще лежитъ въ постелѣ. Князь навѣрно уѣзжаетъ черезъ мѣсяцъ; Новикова ждутъ съ каждымъ пароходомъ.

Ваше письмо къ Христо Георгіеву отправлено вчера.

Поклонитесь отъ меня Вашей супругѣ и вѣрьте моей искренной и неизмѣнной преданности.

Н. Шишкинъ.

2947. — Лобановъ не признава Трайковича за руски поданикъ. Иска се заповѣдь за послушность на началството. Шишкинъ не се бои за службата си. Пак. 105.

Эдирне, 11 Октября 1862 г.

Посылаю Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, вчера полученный на Ваше имя пакетъ отъ Филаретова, который былъ очень не здоровъ, но теперь поправляется.

Лобановъ, пишутъ мнѣ, страшно взъѣлся на меня за Трайковича и написалъ молніеносное представленіе въ Министерство, въ которомъ онъ доказываетъ беззаконность моего поступка и невозможность для Миссіи признать его Русскоподданнымъ и защищать, какъ таковаго. Въ заключеніе онъ проситъ дозволенія, въ случаѣ крайней опасностю для Трайковича, разрѣшить ему выслать его въ Россію. Спрашивается послѣ этого, гдѣ же логика и послѣдовательность?

Мой поступокъ послужилъ Его Сіят^ву^ поводомъ къ общей жалбѣ на всѣхъ подчиненныхъ ему агентовъ, которые, по его мнѣнію, дѣйствуютъ крайне самовластно и не хотятъ признавать Авторитета Министра, и проситъ Министерство циркуляромъ, строгымъ и справедливымъ, напомнить имъ ихъ обязанности На сколько подобная просьба основательна, прѣдоставляю судить Вамъ самимъ, а мнѣ кажется, что не уважаютъ только того начальника, который самъ плохо исполняетъ свои обязанности.

Я очень радъ, что на меня, а не кого другаго обрушилась эта гроза. Министерство, конечно, потребуетъ объясненій, а я зубастъ, да и къ томуже не дорожу своимъ положеніемъ, а потому безъ излишней робости офиціально выскажу всю правду насчетъ сіятельнаго начальника. Потомъ пусть насъ судятъ какъ угодно.

Здоровье мое, благодаря ваннамъ, замѣтно поправляется и свѣтъ, не смотря на сырое небо и мелкій дождь, мнѣ не кажется уже столь противнымъ. Объ отпускѣ своемъ не имѣю еще никакихъ извѣстій.

Будьте здоровы со всѣмъ Вашимъ семействомъ, которому усердно кланяюсь, а Вамъ жму крѣпко руку и остаюсь

искренно преданный

Н. Шишкинъ.

2948. — Лъжливо положение на гърцитѣ въ Пловдивъ. Заповѣдь Шишкину за Трайковича. Шишкинъ злѣ докаченъ. Ще си дава оставката. Пак 105.

Адріанополь, 25° Октября 1862 г.

Посылаю Вамъ, любезный Найденъ Геровичъ, полученныя на Ваше имя пакеты и письма и прилагаю при семъ два письма Ступина ко мнѣ, которыя, по прочтеніи, прошу Васъ мнѣ возвратить.

За исключеніемъ этого не имѣю сообщить Вамъ ничего новаго. Здѣсь былъ Рази и имѣлъ наглость увѣрять меня что въ Филипполѣ Греки терпятъ отъ Булгаръ и находятся въ угнетеніи. Какъ это Вамъ нравится?

Прошу Васъ засвидѣтельствовать мое почтеніе Вашей супругѣ и вѣрить лучшему моему уваженію и преданности.

Н. Шишкинъ.

P. S. Я уже готовился печатать мой пакетъ къ Вамъ, когда получилъ телеграммъ Игнатьева, въ слѣдствіе котораго былъ принужденъ писать къ Вамъ постыдное отношеніе № 142. Не нахожу словъ, что бы выразить Вамъ моего бѣшенства и съ будущею почтою я посылаю просьбу объ отставкѣ, потому что я предпочелъ бы, даже если бы и не имѣлъ состоянія, жевать черствую корку хлѣба, чѣмъ служить съ Начальствомъ, которое выдаетъ своихъ агентовъ головою. — Болѣе всего мнѣ жалко въ этомъ дѣлѣ бѣднаго Трайковича. Но что же дѣлать?

2949. — Геровъ се бои отъ пропагандитѣ. Католическата нѣма да има успѣхъ. На протестанската прѣчи простотията на населението. Гръцки демонстрации по поводъ събитията въ Гърция. Шишкинъ ще прати Герову оставката си да я прочете. Хрисантъ униятинъ. Доротей ще го послѣдва. За гръцкитѣ хетерии. Пак. 105

Прнято 3 Ноемвр. 1862. Отгов. 9 Ноемвр.

Адріанополь, 1 Ноября 1862.

Благодаря Васъ за высылку картофля, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, спѣшу Васъ увѣдомить, что сегодня я отправилъ къ Вамъ съ Гюмюшъ Герданомъ обѣщанныя мною книги. Не посѣтуйте, если въ Русскомъ Вѣстникѣ недостаетъ одного №; — онъ мнѣ не былъ доставленъ, почтою или редакціею, это одному Аллаху извѣстно. Въ томъ же пакетѣ Вы найдете высланный для Васъ Миссіею экземпляръ телеграфной конвенціи.

Записку Вашу Игнатьеву я нахожу превосходнымъ и дополненіемъ этой которую Вы представили прошлой зимою, хотя я не вполнѣ раздѣляю Вашихъ опасеній относительно успѣховъ иновѣрческихъ пропагандъ. Мнѣ кажется, что Вы слишкомъ серіозно смотрите на католическую, которая доказала въ два года труда здѣсь, что успѣхи ея зиждутся только на одномъ обманѣ. Распространенію же протестантизма, по моему мнѣнію, будетъ большимъ препятствіемъ неразвитость здѣшняго населенія, для котораго философская обстановка протестантовъ будетъ долго еще не понятна. Кстати позвольте Вамъ напомнить Ваше обѣщаніе дать мнѣ копію съ первой записки, да уже для довершенія милостей потрудитесь приложить къ ней таковую же и со второй; Васъ это въ настояще время не затруднить, потому что Вы имѣете хорошаго переписчика.

Судя по демонстраціямъ здѣшнихъ Грековъ по случаю событии въ отечествѣ, у Васъ вѣроятно было что нибудь необыкновенное. Изъ всѣхъ кандидатовъ на наслѣдство Оттона, самый серіозный, Херцогъ Лейхтембергскій. Даже Англійскіе журналы говорятъ, что если Греція его изберетъ, то Англія ему препятствовать не будетъ, не смотря на протоколы конвенціи 1832 год. Наши пожалуй опять прозѣваютъ — къ этому не привыкать стать.

Мои намѣренія, послѣ отправленія къ Вамъ послѣдняго моего письма нисколько не измѣнились. Въ Среду посылаю свое прошеніе объ оставкѣ, при письмѣ къ Игнатьеву, въ которомъ я Лобанова щажу также мало какъ и онъ меня въ своей жалобѣ на мой поступокъ. Эту жалобу я Вамъ пришлю для прочтенія на будущей недѣлѣ, право стоитъ прочитать ее, особенно когда извѣстно и бездѣйствіе Миссіи и ея поведеніе съ Консулами.

У насъ новаго — обращеніе Хрисанѳа въ униатство. Поздравляю унію съ такимъ пріобрѣтеніемъ! Все это состяпалъ Вашъ племянникъ Дорчо, кото-

рый болѣе чѣмъ когда нибудь, находится въ сношеніяхъ съ Католиками и я думаю самъ скоро послѣдуетъ за Хрисанѳомъ. Впрочемъ и въ немъ Православіе немногое потеряетъ.

Блонтъ, по поводу Греческихъ событіи, увѣрялъ меня, что здѣсь, особенно же въ Филипополѣ, существуютъ организованыя гетеріи. Шампуазо, съ которымъ я говорилъ объ этомъ отвергаетъ совершенно это мнѣніе. Скажите, по Вашему, кто изъ нихъ правъ? Это вопросъ довольно серіозный, особенно при настоящихъ обстоятельствахъ.

Будьте, здоровы, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, поклонитесь отъ меня супругѣ и вѣрьте моей душевной искренной преданности.

Н. Шишкинъ.

2950. — Иска се назадъ пашапортътъ на Трайковича. Шишкинъ се мѣсти въ Бѣлградъ. Той си далъ оставката. Мѫчно е да се служи при такива началници. Пак. 105.

Приято 10 Ноября 1862.

Адріанополь, 8 Ноября 1862 года.

Посылаю Вамъ, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, все что привезла для Васъ Царьградская почта. Прилагаю также для прочтенія копія съ жалобы на меня Кн. Лобанова. Куріозная штука!

Вчерашній же курьеръ привезъ мнѣ предписаніе Игнатьева въ дополненіемъ телеграмму по дѣлу Тр. . . . предписаніе чрезвычайно мягкое и написанное какъ бы для удовлетворенія начальническаго самолюбія Лобанова, оскорбленнаго моимъ произвольнымъ поступкомъ, но которымъ все таки подтверждается отобраніе паспорта. Другое предписаніе увѣдомляетъ меня, что Министру угодно было назначить меня для управленія Ген. Консулствомъ въ Бѣлградѣ и что о времени отправленія моего къ новому посту я буду извѣщенъ по телеграфу. Наконецъ въ допълненіе къ послѣднему, Стремоуховъ въ частномъ письмѣ, увѣдомляетъ меня, что для Влангали имѣется уже въ виду новое назначеніе и что, когда оно состоится, я буду вызванъ въ Петербургъ для полученія инструкцій и объясненій, утвержденъ въ должности и при этомъ случаѣ могу получитъ отпускъ для устройства своихъ домашнихъ дѣлъ.

Но, не смотря на всѣ эти благопріетныя новости, я съ тѣмъ же курьеромъ отправилъ свое прошеніе объ уволненіи отъ службы, при объяснительномъ письмѣ къ Игнатьеву. Пусть же эти Господа убѣдятся, что если Министерство во мнѣ нуждается, я въ немъ нисколько не нуждаюсь и преживу лучше безъ него. Это не мѣшаетъ имъ изрѣдка напомнить, чтобы они незабывались.

Если будутъ настаивать на томъ, чтобы я продолжалъ службу, я остаюсь, но желаніе мое по скорѣе отъ нея избавиться. Съ нашимъ начальствомъ и при нашихъ неопредѣленнихъ инструкціяхъ мудрено дѣйствовать. Сегодня угодишь однимъ, а завтра тоже самое навлечетъ грозу.

О времени своего отправленія и о замѣщеніи меня я буду писать къ Вамъ какъ только получу телеграммъ объ этомъ.

Хрисанѳъ точно сдѣлался уніатомъ. Не много потеряла въ немъ православная церковь да не много выиграли и Католики, пріобрѣтя такого гуса.

Пожалуйста незабудьте обѣщанныя Ваши копіи съ Вашихъ двухъ записокъ. Во всякомъ случаѣ онѣ могутъ пригодиться когда я буду въ Питерѣ и Москвѣ.

Мой усердный поклонъ Вашей супругѣ и мое дружеское рукопожатіе Вамъ, любезнѣйшій Найденъ Геровича.

Весь Вашъ
Н. Шишкинъ.

2951. — При какви обстоятелства чуждата пропаганда може да има успѣхъ. Демонстрациитѣ на гърцитѣ и хетериститѣ. Еврейскиятъ характеръ на гърцитѣ. Гръцкитѣ работи и впечатлѣнието отъ тѣхъ въ Битолско.

Коп кп 2.

Пловдивъ, 9 Ноября 1862 г.

Отвѣчаю, Многоуважаемый Николай Павловичъ, на Ваше письмо отъ 1<u>го</u> Ноября.

Книга и Русскаго Вѣстника, посланныя Вами съ Гюмушгерданомъ, полученны мною, и вмѣстѣ съ находящимися у меня, будутъ переданны въ училище отъ Вашего имени.

Копія съ первой записки моей изготовлена, а вторая переписывается и съ слѣдующею почтою пошлю ихъ непремѣнно къ Вамъ.

Я совершенно согласенъ съ Вами, что католическая пропаганда ничего не сдѣлаетъ тѣми средствами, которыя она употрѣбляла до сихъ поръ для обращенія Болгаръ въ унію, но я боюсь что, въ случаѣ неуспѣха въ церковномъ вопросѣ, многіе изъ Болгаръ сами пожелаютъ сдѣлаться уніятами для освобожденія отъ ненавистнаго ига Грековъ. Ненависть къ Греческому духовенству такъ велика въ нѣкоторыхъ мѣстахъ и въ извѣстныхъ классахъ, что нѣкоторые, можетъ быть, не будутъ имѣть терпѣнія ожидать рѣшенія церковнаго вопроса оно замедлитъ послѣдовать. И въ такомъ случаѣ воспитанники пропаганды сдѣлаютъ многое. Эти опасенія мои небезосновательны.

Что касается протестантизма, то онъ, дѣйствительно, невозможенъ въ томъ видѣ, какъ понимаютъ его протестанты; но при отсутствіи всякаго духовнаго назиданія и еще больше при такихъ блюстителяхъ православія каковы Греческіе архіереи, которые своимъ поведеніемъ опровергаютъ проповѣдываемую ими религію (если когда нибудь проповѣдывали ее), очень возможно, чтобы нѣкоторые сдѣлались протестантами, въ томъ смыслѣ, какъ здѣсь понимаютъ это слово.

О демонстраціяхъ здѣшнихъ Грековъ, по поводу событіи въ ихъ отечествѣ, я писалъ Вамъ въ предидущемъ своемъ письмѣ. Онѣ были ничтожны. А что касается до предполагаемыхъ Блонтомъ организованныхъ гетерій, то здѣсь ихъ нѣтъ и не можетъ быть. Утвержденія Блонта показываютъ, что онъ вовсе не знаетъ здѣшнихъ Грековъ. Я бы спросилъ его, кого изъ здѣшнихъ можетъ онъ подозрѣвать въ участіи въ какой нибудь гетеріи. Доктора Вентило? — хорошъ онъ гетеристъ Элленскій, когда чтобы нравиться Англійскому Вице-Консулу, возбудилъ Греческихъ подданныхъ противъ своего Вице-Консула и унизилъ и его и консульство и подданныхъ въ глазахъ здѣшняго народонаселенія! А если покажетъ, что гетеристомъ здѣсь Владо, то, не отвергая, что онъ въ пребываніи своемъ въ Константинополѣ, можетъ быть, узналъ тутъ о какой нибудь гетеріи, опять спросилъ бы, кому изъ здѣшнихъ Грековъ онъ могъ бы передать это и присоединить его къ гетеріи. Здѣсь такіе Греки, что для того, чтобы здѣлать нѣкоторыя демонстраціи, нужны были нѣсколько сотъ піастровъ, и никто не хотѣлъ пожертвовать.

Въ Константинополѣ другое дѣло. Тутъ можетъ быть есть гетеристовъ, потому что, какъ я знаю положительно, во время Навплійской революціи, которая была преждевременнымъ началомъ разигрываемой теперь драмы, нѣкоторые б ѣ с и л и с ь н а т о р о п л и в о с т ь возставшихъ.

Къстати о Грекахъ. Вы мнѣ пишете, что Рази увѣрялъ Васъ, что будто Греки здѣсь въ угнетеніи отъ Болгаръ Это одна изъ многихъ чертъ сходства ихъ съ Жидами, которые въ ссорѣ съ кѣмъ нибудь, біютъ и въ тоже время плачутъ и кричатъ — помогите, чтобы скрыть свою вину

Очень возможно, что Дороѳей убѣдилъ Хрисанѳа принять унію, съ тѣмъ, чтобы видѣть, какъ его пріимутъ, и тогда рѣшить, сдѣлаться ли и ему уніатомъ или нѣтъ. Это совершенно въ его характерѣ.

Трайковичъ еще не пріѣзжалъ сюда, чтобы взять у него бумагу, и хорошо было бы, если бы замедлилъ пріѣхать, потому что, послѣ представленій Вашихъ, я увѣренъ, предписаніе о немъ будетъ отмѣнено.

Извѣстный Вамъ Дмитрій Керековъ, уроженецъ Адріанопольскій, учившійся въ Одесской семинаріи, проситъ меня рекомендовать его Вамъ въ писари. Но о способности его для занятія этого званія я ничего не могу сказать, потому что я его знаю еще мальчикомъ. Посему ограничусь только просьбою взять его къ себѣ, если онъ способенъ исполнять эту должность и это будетъ благодѣяніемъ для него и для его семейства.

За неимѣніемъ здѣсь новостей дѣлаю выписки изъ письма Хитрово отъ 3 Ноября.

„Извѣстія изъ Греціи произвели здѣсь глубокое впечатлѣніе и возбудили большія сочувствія, далеко впрочемъ не столь общія какъ тѣ, которыя были замѣтны по поводу Сербскихъ и Черногорскихъ дѣлъ. Греческому перевороту сочувствуютъ здѣсь одны высшіе слои, городскія населенія, народъ же пока вѣроятно мало о нихъ знаетъ. Въ Эпирѣ и Ѳесаліи другое дѣло, тамъ это впечатлѣніе во всей массѣ народонаселенія. Отъ Іонина нѣтъ ничего положительнаго. Положеніе видимо еще не опредѣлилось. Теперь Греки слишкомъ заняты внутренными своими дѣлами, а смѣжныя провинціи, каковы бы ни были ихъ сочувствія, ничего не предпріимутъ безъ иниціативы изъ Греціи. Въ всякомъ случаѣ, зима вѣроятно пройдетъ спокойно; съ весной же позволительно ожидать важныхъ событій.“

Душевно преданный Вамъ

Н. Геровъ.

2952. — Случка въ Бѣлево. Намѣсата на френския консулъ съ пропагандистическа цѣль. Гръцки голи патриоти. Блонтъ, английски консулъ. Неговото пристрастие. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 16 Ноября 1862 г.

Спѣшу поздравить Васъ, многоуважаемый Николай Павловичъ, съ новымъ назначеніемъ Вашимъ, которое для меня тѣмъ пріятнѣе, что я надѣюсь, что и на новомъ постѣ своемъ Вы удостоите меня своей переписки какъ для пользы службы, такъ и для пользы нашихъ соплеменниковъ. Надѣюсь завтра, съ полученіемъ почты, узнать кто будетъ Вашимъ преемникомъ въ Адріанополѣ.

Надѣюсь что Шампоазо говорилъ Вамъ о дѣлѣ, о которомъ я пишу посланнику въ прилагаемомъ у сего подъ открытою печатью донесеніи № 8. Въ дополненіе къ этому донесенію я прибавлю (не се чете) что управляющій Французскимъ Вице Консульствомъ вмѣшался въ это дѣло съ пропагандистическою, такъ сказать, цѣлью, но оно пошло такъ, что если теперь Мидюръ Татаръ-Базарджика и Кирсердаръ будутъ смѣнены, то старшины Бѣлева будутъ знать, что это сдѣлали не французы, а мы.

Прилагаю при семъ копіи съ обоихъ моихъ записокъ и прошу не взыскать за почеркъ.

За неимѣніемъ другихъ новостей обращаюсь опять къ демонстраціямъ здѣшнихъ Грековъ по поводу событіи въ ихъ отечествѣ. Они хотѣли послать по телеграфу адрессъ новому привременному правительству, но не могли собрать между собою нужную для сего сотню піастровъ и должны были отправить адрессъ по почтѣ, потому что это дешевле стоитъ. Послѣ этого пускай себѣ увѣряетъ Блонтъ, что здѣсь есть организированныя этеріи. По поводу этихъ увѣреній Блонта я не могъ пропустить безъ замѣчанія нѣкоторыя двусмысленныя выраженія Гюмушгердана, который пріѣхалъ недавно изъ Константинополя и хочетъ быть всѣмъ, какъ можетъ быть Вы знаете. На жалобахъ

нѣкоторыхъ о притѣсненіяхъ, онъ отвѣчаетъ, что не всегда будетъ такъ, что надобно потерпѣть еще не много, и тому подобныхъ отвѣтовъ (не се чете) которыя впрочемъ въ устахъ его могутъ имѣть и другой смыслъ.

Еще нѣсколько словъ о Блонтъ. Онъ объявилъ себя врагомъ здѣшняго Греческаго Вице-Консула, Канакари, будьто бы за его взяточничество и злоупотребленія. Если онъ такъ правъ, какъ можетъ терпѣть, чтобы здѣсь драгоманъ его, Янко Киро, банкротъ безъ званія, цѣлый день былъ въ Портѣ по дѣламъ, во все до него не касающимся? Еслибы кто нибудь другой дѣлалъ то, что Киро дѣлаетъ съ Іонійскимъ подданнымъ Андроникомъ, то сдѣлалъ бы, какъ говорятъ, диру на небѣ. Но для Англичанъ все позволено. Ограничусь приведеніемъ одного примѣра, который Блонтъ знаетъ, именно: нѣкто Алепли, который за 4 года передъ этимъ далъ $\frac{10}{т.}$ піастровъ жителямъ Эскикіой Хаскіойскаго округа и въ продолженія этого времени взялъ до 14 тыс. піастровъ и имѣетъ получить още $\frac{10}{т.}$ андосировалъ вексель на одного изъ нашихъ поданныхъ, чтобы помощію В. Консульства взять (не се чете). Но какъ не хотѣлъ оступить ничего отъ этой суммѣ, я приказалъ нашему подданному отдать обратно вексель, который былъ тутъ же андосированъ (не се чете) Андроника. Узнавъ объ этомъ, я сказалъ Блонту и тотъ обѣщалъ мнѣ не позволять Андронику принять на себя это дѣло. Не смотря на то, онъ принялъ и, выписавъ поселянъ сюда, требуетъ, чтобы они заплатили ему всю сумму сполна. Я бы желалъ, чтобы Вы, если можно, сказали объ этомъ Блонту, что, можетъ быть, будетъ полезно для поселянъ, которые за 4 года должны заплатить процентовъ 200%.

Душевно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

2953. — Шишкинъ ще заминава за Бѣлградъ. Геровъ и Шишкинъ ще си писватъ и въ Бѣлградъ. Шишкинъ се прощава съ Герова. Пак. 105.

Получ. 26 Ноября 1862 г.

Адріанополь, 22$^{\underline{о}}$ Ноября 1862.

Наконецъ, третьяго дня, я получилъ такъ давно ожидаемый мною телеграммъ, разрѣшающій мои сомнѣнія: мнѣ предписывается отправиться въ Бѣлградъ, немедленно по сдачѣ дѣлъ Золотареву.

Этотъ послѣдній увѣдомляетъ меня, что онъ выѣзжатъ изъ Константинополя 27 Ноября, такъ что я самъ надѣюсъ имѣть возможность оставить Адріанополь 3$^{\underline{о}}$ Декабря. Дунай замерзъ, по этому мнѣ нечего колебаться между путами, остается одинъ Тріестъ, черезъ который я и направлюсь. Свою верховую лошадь и часть вещей я отправлю на будущей недѣлѣ съ Петромъ черезъ Софію и Нишъ. Пожалуйста окажите имъ содѣйствіе свое при проѣздѣ черезъ Филипополь.

Относительно послѣдовательной переписки между нами Вы предупредили меня: я Васъ хотѣлъ просить о томъ же, зная сколько это можетъ быть полезно для дѣлъ, особенно при Вашей опытности и знаніи здѣшняго края. Повѣрьте, что я всегда почту за особенное удовольствіе находиться въ сколь возможно частыхъ сношеніяхъ съ Вами и если только могу чѣмъ нибудь быть Вамъ полезнымъ, то прошу располагать мною безъ всякой церемоніи.

Картофель я получилъ въ Понедѣлникъ, но долженъ буду оставить его въ наслѣдство Золотареву. Халва и сѣмена будутъ Вамъ высланы отъ меня уже Манолакіемъ, которому я особенно поручу эту статью.

По Вашему порученію я еще не могъ переговорить съ Блонтомъ. Погода такъ дурна, что собаку нельзя выпустить на дворъ, но какъ только его увижу непремѣнно обнаружу ему дѣйствія его драгомана.

Посылаю Вамъ при семъ бумаги и письма, полученныя на Ваше име съ послѣднею почтою. Изъ циркуляровъ Министерства Вы убѣдитесь въ невозможности оставить паспортъ у Трайковича. На мои частныя настоянія даже никто не отвѣтилъ ни слова, должно же полагать, что они не хотятъ утвердить моего самоуправнаго распоряженія.

Прощаясь съ Вами, какъ съ ближайшимъ сосѣдомъ, почтенѣйшій Найденъ Геровичъ, надѣюсь что Вы сохраните добрую память объ искренно уважающемъ и душевно Вамъ

преданномъ Н. Шишкинѣ.

Вашей супругѣ мое почтеніе.

2954. — Страхъ отъ Сърбия. Подозиратъ се всички, които идатъ отъ тамъ. Ангария християне на работа въ Албания. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 1 февраля 1863 г.

Многоуважаемый,
Николай Павловичъ,

Давно я собираюсь писать Вамъ, но знаю, что на новомъ постѣ въ началѣ у Васъ много работы, посему откладывалъ до сихъ поръ. Ктомужъ и не было у насъ, въ это время, ничего важнаго или, покрайней мѣрѣ, сколько нибудь замѣчательнаго, чтобы сообщить Вамъ. А изъ Адріанополя, я думаю, Вы получаете прямо извѣстія и знаете штуку, которую Дороѳей съигралъ уніатамъ и пропагандѣ. Все прочее идетъ по старому, съ тѣмъ же възрастающимъ недоброхотствомъ Турокъ къ Христіанамъ.

Турецкое правительство, видно, не на шутку боится Сербіи. Въ предчувствіи грозы, оно съ подозрѣніемъ смотритъ на всѣхъ, которые пріѣзжаютъ оттуда, и нѣкоторыхъ арестуетъ и подвергаетъ испытанію. Но и между христіанами носятся преувеличенные слухи о народной милиціи и о приготовленіяхъ Сербовъ къ чему-то.

По распоряженію правительства, послано изъ Филиппопольскаго санджака въ Албанію для работы при постройкѣ блокгаузовъ и военной дороги въ Черногоріи, 80 паръ буйволовъ, изъ коихъ послѣдніе 20 паръ отправлено въ первой половинѣ января.

Шампоазо пріѣхалъ вчера въ Пловдивъ на нѣсколько дней.

Надѣюсь, что въ Бѣлградѣ не скучаете какъ въ Адріанополѣ, хотя и тутъ не должно быть слишкомъ весело.

Прошу Васъ принять увѣреніе въ истинномъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

2955. — Животътъ въ Бѣлградъ и Едрене почти еднакъвъ. По-широко поле за работа. Комисия по сръбскитѣ работи. Исканията на Турция сж голѣми. Шишкинъ за положението си и за бждещитѣ си желания. Слѣди отъ бомбардирането Бѣлградъ. Полското възстание се усилило Пак. 105

Принято 17 Февр. 1863. Отвѣтъ 1 Марта.

Бѣлградъ, 12/24 Февраля 1863 года.

Спѣшу поблагодарить Васъ, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, за Ваше письмо отъ 1го Февраля и вступить съ Вами снова въ тѣ пріятныя сношенія, которыя существовали между нами въ теченіе почти двухъ лѣтъ.

Вашъ расчетъ я успѣлъ провѣрить, хотя и не совсѣмъ удовлетворительно. Надѣюсь однакожъ, что мои послѣдующія выкладки будутъ положительнѣе.

Какъ Вы весьма справедливо замѣчаете большой разницы между Адріанопольской жизнию и Бѣлградской нѣтъ, даже нынѣшнюю зиму въ Адріанополѣ, судя по письмамъ Золотарева, было гораздо веселѣе. Но здѣсь дѣла несравненно занимателнѣе и поле для дѣятельности горозло обширнѣе. Конечно болѣе представляется и случаевъ сломитъ себѣ шею, но дѣйствуя по совѣсти и по убѣжденію, можно избѣгнуть и этой опасности.

Наше общество увеличилось прибытіемъ сюда военной коммиссіи, состоящей изъ людей весьма хорошихъ и пріятнихъ для ежедневныхъ сношеній. Нашъ коммиссаръ ученикъ Тодлебена, хотя и нѣмецъ, но человѣкъ крайне добросовѣстный и понимающій свое дѣло и свои обязанности. До сихъ поръ Коммиссія имѣла три засѣданія, но болѣе предварительныя, потому что Тур. коммиссаръ объявилъ, что онъ считаетъ свои инструкціи недостаточными и долженъ испросить новыхъ болѣе положительныхъ такъ что двѣ недѣли почти всѣ оставались безъ занятій. Требованія Порты огромны и неизвиняются никакою готовностію сдѣлать какія либо уступки, сверхъ того онѣ поддерживаются нѣкоторыми коммиссарами, такъ что весьма сомнительно, чтобы дѣло могло кончиться къ удоволствію обѣихъ сторонъ, — цѣль къ которой стремилась конференція.

Не смотря на то, что Влангали не дѣлали до сихъ поръ никакихъ предложеній о новомъ мѣстѣ, Стремоуховъ мнѣ пишетъ что я буду утвержденъ. Не знаю, какъ согласить эти два противорѣчія, тѣмъ болѣе, что ужъ отпуска Влангали уже прошелъ и онъ черезъ двѣ три недѣли долженъ возвратиться въ Бѣлградъ. Что я положительно знаю, — тѣмъ болѣе, что это отъ меня завииситъ, это то, что я не возвращусь въ Адріянополь. Я уже имѣю разрѣшеніе воспользоваться отпускомъ по возвращеніи Влангали и однажды попавши въ Россію, конечно скорѣй стану пережидать открытія мѣста по моему вкусу, чѣмъ возвращаюсь въ Едирне, даже и въ такомъ случаѣ, если бы для достиженія этой цѣли мнѣ предстояло причислиться къ Министерству безъ жалованья.

Бомбардировка оставила здѣсь неизгладимые слѣды. Торговля почти остановилась, купцы нехотятъ выписывать товаровъ, говоря что нехотятъ подвергаться раззоренію изъ за каприза пьянаго Паши. Городъ не обстроивается, какъ въ послѣдніе годы и дѣла въ совершенномъ застоѣ.

Судя по газетамъ Польское возстаніе гораздо серіознѣе, чѣмъ думали. Мятежники въ короткое время организовались и представляютъ нашимъ войскамъ весьма сильный отпоръ. Нѣтъ сомнѣнія, что съ ними сладятъ, но это будетъ стоитъ много крови и большихъ усиліи и времени. Въ Черногоріи и Герцеговинѣ говорятъ, опять готовятся къ борьбѣ, такъ что и нынѣшная весна не обойдется безъ кровопролитія, къ сожаленію, совершенно безполезнаго.

Прошу Васъ, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, не оставляетъ меня безъ извѣстій о себѣ. Если я Вамъ могу быть въ чемъ нибудь полезенъ, располагайте мною. Крѣпко жму Вашу руку и остаюсь

душевно Вамъ преданный
Н. Шишкинъ.

2956. — Уреждане смѣтки. Вандалско нападение въ Ески-Заара оградата на новата църква. Арестувани виновни, тълпата ги освобождава. Битъ попъ. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, $^{1}/_{13}$ Марта 1863 г.

Многоуважаемый
Николай Павловичъ,

Письмо Ваше отъ $\frac{1}{2}\frac{2}{4}$ Февраля я получилъ своевременно, но на прошлой недѣлѣ не могъ отвѣчать, потому что въ день отхода почты заболѣлъ сильно мой малютка Богданъ и на другой день скончался.

Счетъ Вашъ я разсмотрѣлъ и буду ожидать исполненія Вашего обѣщанія послать мнѣ поскорѣе остающійся за Вами долгъ, потому что я крайнѣ нуждаюсь.

Въ воскресенье 24 Февраля въ Эски-Загарѣ повторились брусскія событія прошлаго года, но уже не въ отношеніи ко шелкопрядильной фабрики, а противъ церкви. При выходѣ изъ мечети, послѣ полуденной молитвы, глашатаи стали кричать по городу и приглашать всѣхъ Мусульманъ старше 18 лѣтняго возраста поидти разрушить строящіяся теперь стѣны ограды, въ которой гяуры будутъ строить церковь, для того чтобы они, гяуры, не звонили надъ головами ихъ. На зовъ глашатаевъ собралось нѣсколько сотъ Турокъ, которые разрушили стѣны до основанія. Въ тотъже день вечеромъ Турки избили до смерти священника прихода.

На другой день мѣстное начальство арестовало предводителей этого безпорядка, но человѣкъ 200 вооруженныхъ явились въ Порту и требовали и добились освобожденія ихъ, послѣ чего объявили, что пойдутъ разрушить также куполъ построенной два года назадъ другой церкви; но тутъ уговорили ихъ отстать отъ этого.

Извѣстія газетъ о Польскомъ возстаніи крайнѣ противорѣчивы. По однимъ оно почти подавлено, а по другимъ оно больше распространяется. Не знаю, чему вѣрить.

Надѣюсь завтра получить отъ Васъ отвѣтъ на мое отношеніе отъ $^{15}/_{27}$ Февраля. Каковъ бы ни былъ этотъ отвѣтъ, я прошу Васъ, не забывать моей просьбы по счету отъ 1 Февраля, тѣмъ болѣе, что, въ случаѣ отъѣзда въ Петербургъ, мнѣ не къ кому будетъ обратиться за этимъ.

Кстати, прошу Васъ, въ случаѣ отправленія въ Петербургъ, написать мнѣ, могу ли я войдти въ сношеніе по этимъ счетамъ съ Вашимъ преемникомъ, кто бы онъ ни былъ.

Крѣпко жму Вашу руку и остаюсь

душевно Вамъ преданный
Н. Геровъ.

2957. — Сърбия ще мирува. Русия иска сѫщето. Тя не може да помага. Да употрѣби Геровъ влиянието си между българетѣ за мируване. Нѣма да има война. Игнатиева готвятъ за въ Цариградъ. Пак. 105

Бѣлградъ, 26 Іюня 1863 года.

Пользуюсь отъѣздомъ отсюда Чалики, чтобы возобновить съ Вами, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, нашу прерванную временно переписку и поговорить съ Вами откровенно безъ докучливой цензуры Австрійскихъ постмейстеровъ.

Въ Сербіи пока все спокойно и спокойствіе не будетъ нарушено безъ открытаго вызова на то со стороны Турокъ. Князь Михаилъ и здѣшнее Правительство убѣждены, что безъ помощи Россіи имъ предпринять ничего нельзя, а теперь не время просить объ этой помощи.

Въ Петербургѣ я оставилъ всѣхъ, начиная съ Князя Горчакова и кончая Графинею Блудовою, въ надеждѣ, что я употреблю всѣ силы для поддержанія спокойствія въ Сербіи. Всѣ понимаютъ, что движеніе, начатое ею, будетъ сигналомъ такъ давно ожидаемой развязки Восточнаго вопроса и что разрѣшеніе этого вопроса произойдетъ или противно нашимъ желаніямъ, или даже безъ нашего въ немъ участія, — все это разумѣется пока не окончится борьба въ Польшѣ.

Для Западныхъ Славянъ также чрезвычайно важно дать пока заснуть замысламъ. Разрѣшеніе ихъ судьбы большими Державами, безучастія Россіи,

ихъ естественнаго ходатая въ прошедшемъ какъ и въ будущемъ, можетъ быть для нихъ неблагопріятно, если не пагубно.

Надѣюсь, что Вы, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, взвѣсите съ свойственнымъ Вамъ хладнокровіемъ и прозорливостію эти доводы и употребите Ваше вліяніе, чтобы удержать Вашихъ соотечественниковъ отъ излишняго нетерпѣнія. Наше положеніе еще не такъ отчаянно, какъ полагаютъ Европейскіе журналы. Много у насъ силъ непочатыхъ, которыя были вызваны снаружи нашимъ добрымъ Царемъ, — я этому самъ былъ очевидцемъ и пересталъ отчаяваться. Скажите Болгарамъ, что мы еще сможемъ справиться съ врагами, а потомъ, благословясь, примемся помогать друзьямъ.

Бар. Будбергъ, котораго я часто видѣлъ въ время пребыванія въ Парижѣ, ручался мнѣ, что въ нынѣшнемъ году у насъ войны не будетъ. А къ будущей веснѣ, авось и поводъ къ ней уже будетъ уничтоженъ.

Вотъ въ кратцѣ очеркъ настоящаго положенія и образа мыслей и нашего Министерства и Сербскаго Прав^{ва}. Думаю что и Вы не отвержете его.

Игнатьева все прочатъ въ Конст-нполь, но онъ очень упорно отказывается. Въ случаѣ его отказа вѣроятно будетъ утверденъ Новиковъ, которымъ очень довольны въ Министерствѣ. О наслѣдствѣ Департамента еще и рѣчи нѣтъ.

Передайте мое почтеніе Вашей супругѣ и незабывайте меня своими извѣщеніями.

Крѣпко жму Вашу руку, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, и прошу незабывать

искренно преданнаго вамъ

Н. Шишкина.

2958. — Прѣпраща се писмо отъ А. Ѳ. Гилфердинга съ молба да помогне Геровъ. Пак. 105.

Бѣлградъ 13/25 Августа 1863 г.

Прилагаю при семъ, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, полученное мною отъ А. Ѳ. Гильфердинга письмо съ слѣдующимъ къ нему приложеніемъ и прошу Васъ, если это только въ Вашей власти, похлопотать объ этомъ дѣлѣ и увѣдомить меня о результатѣ, возвративъ мнѣ и письмо съ приложеніемъ.

У насъ все обстоитъ благополучно и непишу къ Вамъ болѣе подробно, потому что у меня дѣла очень много. Отлагаю это до другаго раза, а пока прошу Васъ засвидѣтельствовать мое почтеніе Вашей супругѣ и вѣрить моей душевной преданности.

Н. Шишкинъ.

2959. — Желание да бѫде печатанъ рѣчникътъ на отецъ Неофитъ. Дипломатически промѣни въ рускитѣ посолства. Пак. 105.

Бѣлградъ, 22 Октября 1863 г.

Спѣшу поблагодарить Васъ, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, за Ваше письмо отъ 11 Октября и за все что Вы сдѣлали по моей просьбѣ. Желательно было бы, что бы О. Неофитъ согласился на напечатаніе своего Словаря; отсутствіе подобнаго труда въ нашей филологической литературѣ очень ощутительно, а трудъ его, судя по напечатаннымъ выдержкамъ дѣйствительно весьма замѣчателенъ и можетъ восполнить этотъ недостатокъ.

Если Вамъ встрѣтится надобность писать къ Гильфердингу, то адресуйте Ваши письма въ Азіятскій Деп^{тъ}; хотя уже не принадлежитъ къ числу нашихъ чиновниковъ, но всю корреспонденцію получаетъ через посредство Министерства.

Если у Васъ нѣтъ никакихъ перемѣнъ противъ прежняго, то и мы не можемъ похвастаться богатствомъ новостей, особенно мѣстныхъ. Весь интересъ сосредоточивается на трудѣ гражданской смѣшанной коммиссіи, учрежденной для опредѣленія вознагражденіи какъ Турокъ такъ и Сербовъ. Но трудъ этотъ подвигается такъ медленно, что смѣло было бы опредѣлить ему срокъ. Кромѣ этого — ничего. Вотъ уже болѣе мѣсяца какъ я напоминаю Министерству о своемъ существованіи только текущею канцелярскою перепискою, такъ мы бѣдны новостями политическими.

Балабина дѣйствительно имѣли въ виду назначить въ Царьградѣ, но вызовъ его изъ Вѣны до такой степены подѣйствовалъ на его умственныя способности, что по прибытіи его въ Петербургъ могли убѣдиться только въ возможности отправить его на лѣченіе въ сумасшедшій домъ. По извѣстіямъ которыя я имѣю изъ Петербурга, какъ Вѣнскій постъ, такъ и Констнпльскій хотятъ оставить при Повѣренномъ въ дѣлахъ. Въ случаѣ замѣщенія сего послѣдняго, первымъ кандидатомъ названіе Министра стоитъ Новиковъ. Лобанова же, вновь вступившаго на службу прочатъ въ Посланники въ Вѣну. Секретаря Щулепникова, Кудрявцева назначили говорятъ Консуломъ въ Призренъ, съ чѣмъ я его конечно не поздравляю.

Золотаревъ довольно прилежно ко мнѣ пишетъ; отъ Васъ же давно не имѣю никакихъ извѣстій и въ послѣднемъ письмѣ Вы очень мало о себѣ пишете. Прошу Васъ въ воспоминаніе прежнихъ нашихъ сосѣдскихъ и дружескихъ отношеній, извѣщать меня о себѣ. Передайте мое усердное почтеніе Вашей супругѣ. Что подѣлываетъ Вашъ Герчо?

Надѣюсь на Вашу память, любезнѣйшіи Найденъ Геровичъ, крѣпко жму Вашу руку, и остаюсь душевно

Вамъ преданный

Н. Шишкинъ.

Что сдѣлалось съ Трайковичемъ и послужила ли къ чему нибудъ моя неудачная попытка помочь его горю? Пожалуйста увѣдомьте при случаѣ, также и о томъ, что подѣлываетъ Берте, которому прошу Васъ отъ меня поклониться.

2960 — Светиятъ Синодъ иска да печата рѣчника на Отецъ Неофитъ. Рѣчникътъ не е още готовъ цѣлъ. Дали не бива да се печата на части. Пак. 105.

Шишкину. 15 Ноября 1863.

Въ исполненіе Вашего порученія я сообщилъ Отцу Неофиту рѣшеніе Св. Синода издать на счетъ суммъ духовнаго вѣдомства Болгарско Греческій словарь его и вмѣстѣ съ нимъ предложилъ ему послать рукопись для начатія печатанія.

Въ отвѣтъ на мое сообщеніе О. Неофитъ отвѣчалъ прилагаемымъ у сего въ копіи письмомъ. Изъ этого письма Вы увидите, что Отецъ Неофитъ избранный братіею въ настоятели Рылскаго монастиря, въ хлопотахъ по этому званію долженъ былъ на время отложить обработку словаря, такъ что готовымъ къ печати у него только начало до буквы *и*, а для изготовленія всего словаря до конца нужно работать еще цѣлый годъ, а можетъ быть и два года. По сему онъ спрашиваетъ, не согласится ли свят. Синодъ, чтобы, словарь печатался по частямъ. Въ такомъ случаѣ О. Неофитъ обѣщаетъ къ готовымъ уже буквамъ прибавить и другія сколько нужно для перваго тома и пока онъ печатается изготовить и остальное. На этотъ вопросъ О. Неофита я буду ожидать свѣдѣніи отъ Г. Гильфердинга чтобы отвѣчать.

Отсюда ничего отраднаго сообщить Вамъ нельзя. Все со дня на день идетъ хуже. Съ новаго года открывается здѣсь училище.

2961. — Отговорътъ отъ Неофита и писмото отъ Герова изпратени Гилфердингу. Даскаловъ прѣмѣстенъ въ Бейрутъ. Пак. 105.

Бѣлградъ $\frac{25 \text{ Ноября}}{7 \text{ Декабря}}$ 1963 года.

Спѣшу поблагодарить Васъ, почтенѣйшій Найденъ Геровичъ, за акуратное доставленіе отвѣта О. Неофита, который я, вмѣстѣ съ Вашимъ письмомъ отправилъ къ Гильфердингу. Надѣюсь, что наши старанія не останутся безуспѣшными и что добросовѣстный трудъ почтеннаго старца столь полезный и необходимый наконецъ увидитъ свѣтъ.

Если у Васъ все тихо и спокойно, тоже самое можно сказать и про Бѣлградѣ. Много было разговоровъ о . . . . конгрессѣ, возбудившемъ немало надеждъ, теперь же всѣ ожидаютъ съ нетерпѣніемъ какого нибудь новаго фокуса отъ царственнаго . . . . . . , добывающагося диктатуры въ Европѣ. . . . .

Министерство избавило меня отъ Даскалова, который отправленъ въ Бейрутъ. Мнѣ на его мѣсто дали Шопова, который былъ Секретаремъ въ Кандіи. Малый кажется хорошій, но мало опытности.

Поклонитесь пожалуйста Вашему семейству, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ, и вѣрьте моей искренной и душевной преданности.

Н. Шишкинъ.

2962. — Прѣпоржчватъ се калугерки Никифора и Евдокия изпратени да събиратъ милостиня за дѣвическия монастиръ въ Калоферъ. Пак. 63.

Пловдивъ, 24 Марта 1864 г.

Многоуважаемый Николай Павловичь,

Подательницы сего, Никифора и Евдокія инокини Дѣвическаго монастыря Рождества Христова въ Калоферѣ при Пловдивъ ѣдутъ въ Сербію для сбора подаяніи въ пользу этого монастыря и просили у меня рекомандаціи къ Вамъ. Увѣренный въ Вашемъ расположеніи помочь всякому доброму дѣлу, я позволяю себѣ покорнѣйше просить Васъ не отказать имъ въ Вашемъ содѣйствіи для исходатайствованія нужнаго въ этомъ случаѣ разрѣшенія духовнаго Начальства.

При семъ неизлишнимъ считаю предупредить Васъ, что на письмѣ монастыря къ Митрополиту Сербіи по сему предмету подлинность подписи здѣшнаго духовнаго Начальства, по принятому въ подобныхъ случаяхъ порядку, засвидѣтельствована мною.

Ползуюсь этимъ случаемъ, чтобы засвидѣтельствовать Вамъ мое почтеніе и совершенную преданность.

2963. — Отношенията между Турция и Сърбия сжщитѣ. Опрѣдѣленията на конференцията още не приложени. Блонтъ и въ Бѣлградъ все сжщиятъ. Въ Сърбия всичко тихо. Пак. 105.

Бѣлградъ, 23 Февраля 1865.

Не хочу отправить къ Вамъ мою официальную переписку, ненапомнивши Вамъ о своемъ существованіи, почтеннѣйшій Найденъ Геровичъ. Наши сношенія нѣсколько пострадали отъ переѣзда моего въ Бѣлградъ; здѣсь у меня несравненно болѣе занятіи и несравненно менѣе предметовъ общаго интереса. Впрочемъ послѣ Успѣнской скупштины, осторожно и благоразумно

окончавшей свои занятія, у насъ ничего интереснаго не произошло. Наша задача состоитъ въ опроверженіи ложныхъ слуховъ, намѣренно распространяемыхъ Портою и въ грустной обязанности подтверждать какъ мало дѣлаютъ Турки для улучшенія своихъ отношеній съ Сербіею.

Вотъ уже скоро три года какъ Конференція опредѣлила основанія для рѣшенія спорныхъ вопросовъ, и ни одинъ изъ нихъ неподвинулся на шагъ, какъ потому что Порта хлопочетъ только объ огражденіи собственнаго самолюбія, такъ и потому что Сербія не хочемъ жертвовать своими выгодами для неизвѣстной будущности. Это положеніе причиною того, что наши занятія могутъ уподобляться толченію воды.

Какъ Вамъ вѣроятно извѣстно, Вашъ бывшій коллегъ Блонтъ проживаетъ теперь въ Бѣлградѣ, исправляя должность своего зятя Лонгворта. На него кажется не дѣйствуютъ ни годы, ни опытность. Это тотъ же безмозглый, самоувѣренный мальчишка, котораго Вы знаете въ Филипополѣ. Онъ продолжаетъ столько же низко поклонствовать передъ Турками, сколько заноситься передъ Сербами. Предоставляю Вамъ судить о впечатлѣніи, которое его поведеніе здѣсь производитъ; я не могу ручаться за одно, что сожалѣнія ни онъ, ни его супруга не оставятъ.

У насъ все тихо и спокойно, и кажется нынѣшная весна, не смотря на предсказанія, пройдетъ также мирно какъ и всѣ предшествующія. А что то подѣлывается у Васъ? Изъ получаемаго мною Courier d' Orient я знаю о всѣхъ несчастіяхъ, причиненныхъ наводненіями въ Адріанополѣ.

Прошедшій годъ я почти весь прохворалъ, а теперь, излѣчившись, ѣду, вѣроятно въ концѣ будущаго мѣсеца, въ Россію, поправляться на родныхъ хлѣбахъ. Жизнь здѣсь не веселая, но спокойная, особенно если живешь въ семействѣ и не обращаешь вниманія на интриги и сплетни, которыми отличается здѣсь наше консульское общество.

Прощайте, почтеннѣшій Найденъ Геровичъ, засвидѣтельствуйте мое почтеніе Вашей супругѣ и вѣрьте искреннему уваженію

душевно преданнаго Вамъ
Н. Шишкина.

2964. — Невѣрни свѣдѣния за тревожното положение въ Сърбия. Всичко е тихо тамъ. Отмѣна на консулската юридикция. Ежегодишни военни упражнения. Усилени приготовления на турцитѣ. Пак. 105.

Прiято 25 Мая 1868.

Бѣлградъ 16 Мая 1868 г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Если я запоздалъ нѣсколько отвѣтомъ на любезное письмо Ваше отъ 12го Апрѣля, вините въ этомъ не меня, а попечительное начальство, оставившее меня одного съ самаго отѣзда моего секретаря, уѣхавшаго починять свое растроенное здоровье черезъ мѣсяцъ послѣ посѣщенія Вами Бѣлграда. Видно такая моя судьба: въ Адріанополѣ я пробылъ почти два года одинъ, но тамъ еще кое какъ можно было справляться съ дѣломъ и съ пріятельской перепиской, а здѣсь необходимо жертвовать или тѣмъ или другомъ, рядомъ же вести все, безъ недописокъ, нѣтъ возможности.

Незнаю изъ какихъ источниковъ доходили до Васъ тревожные слухи изъ Сербіи. Съ начала нынѣшняго года преобладаетъ здѣсь самое миролюбивое настроеніе; все продолжаетъ идти такъ какъ Вы сами видѣли и какъ я имѣлъ случай Вамъ разказывать при личномъ свиданіи. Съ наступленіе весны

подняли здѣсь вопросъ объ отмѣнѣ Консульской юридикціи и Ристичъ отправленъ съ ходатайствомъ объ этомъ ко всѣмъ Дворамъ. Правительство же здѣсь занимается нескончаемымъ вопросомъ о постройкѣ желѣзной дороги и народнаго театра. Въ настоящую минуту собрано въ Бѣлградѣ, въ лагерѣ, регулярное войско гарнизона и народное всего округа воинственнымъ упражненіямъ, но это бываетъ всякіи годъ и если въ нынѣшнемъ эти сборы сдѣланы въ болѣе обширныхъ размѣрахъ, вѣроятно для того чтобы отвѣчать на усиленныя вооруженія и приготовленія Турокъ на границѣ. Послѣднія, по видимому никого особенно не тревожатъ, и если Прав<u>во</u> сочло нужнымъ просить отъ Порты объясненій, то это сдѣлано единственно потому, что это ужъ такъ водится. Самъ Князь исключительно заботится о своемъ здоровьѣ, которое нѣсколько испортилось въ эти послѣдніе годы. Теперь онъ пьетъ минеральныя воды и когда кончитъ отправится на нѣсколько мѣсяцовъ въ Германскія или морскія купалны, куда посовѣтуютъ Вѣнскія доктора.

Вотъ Вамъ, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, въ общихъ чертахъ картина настоящаго здѣшнаго положенія. Свѣдѣнія, собранныя Вами прошедшою зимою и Ваша догадливость помогутъ Вамъ дорисовать подробности, въ которыя неумолимое время не изволяетъ мнѣ вдаваться. Будьте увѣрены, что я цѣню значеніе Вашего любопитства и какъ только замѣчу что либо, могущее быть Вамъ необходимымъ для принятіи къ свѣдѣнію, незамедлю Васъ оповѣстить.

Послѣ дождливой и холодной весны наступило здѣсь уже около двухъ недѣль жаркое лѣто. Хлѣба поднялись отличные и если не представится какихъ либо неблагоприятныхъ условій, обѣщаютъ урожай нехуже прошлогоднаго.

Пожалуйста, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, незабывайте прежняго сосѣда и вѣрьте искренности моихъ къ Вамъ чувствъ и всегдашней преданности.

Н. Шишкинъ.

2965. — Сърбитѣ не знаятъ какво правятъ. Убийцитѣ на княза Михаила подъ сѫдъ. Шишкинъ иска отпускъ. Желанието му неудовлетворено. Пак. 105.

Бѣлградъ, 14 Октября 1868 г.

Пользуюсь рѣдкимъ случаемъ дѣловой съ Вами переписки, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, чтобы напомнить Вамъ о своемъ существованіи.

Что то дѣлается у Васъ? Что подѣлываете Вы?

О насъ могу сказать, что мы находимся въ полномъ невѣдѣніи того что будемъ дѣлать. Живемъ пока, день за днемъ, поправляясь, какъ говорятъ по русски, изъ кулька въ рогожку. На дняхъ должно кончиться осужденіе лицъ, прикосновенныхъ убiиству Князя Михаила и за тѣмъ будетъ положенъ предѣлъ осадному состоянію, въ которомъ мы находились, хотятъ приступить къ исполненію разныхъ крупныхъ реформъ, требуемыхъ будто бы общимъ мнѣніемъ. Политика внѣшная ограничилась пока настояніемъ у Порты признанія правъ наслѣдства, и у Венгерцевъ строгаго осужденія Александра Карагеоргіевича. О будущности и рѣчи нѣтъ. Вотъ въ краткихъ словахъ все что у насъ творится — заключенія предоставляю вывести Вамъ самимъ, хотя для вящшаго уразумѣнія прибавлю, что то что Вы видѣли, бывши въ Бѣлградѣ въ прошедшемъ году были только цвѣточки, а ягодки поспѣваютъ теперь.

Послѣ катастрофы, такъ глубоко насъ всѣхъ поразившей, я просилъ Канцлера уволить меня отъ должности, но получилъ рѣшительный отказъ. Просился въ отпускъ, необходимый для поправленія крайне разстроеннаго здоровія, — моя просьба осталась безъ всякаго отвѣта. Теперь сижу у моря и жду погоды. Но признаюсь не ручаюсь за продолжителность моего долготерпѣнія.

Поклонитесь пожалуйста отъ меня супругѣ Вашей. Герчу, который уже скоро будетъ юнакомъ настоящимъ, скажите мой старческій привѣтъ и желаніе ему свѣтлой будущности. Вамъ же, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, крѣпко жму руку и прошу не забывать Вашего стараго товарища

Н. Шишкина.

2966. — Искатъ се пиротски килими, миндерлици и възглавници и български шаекъ. Пак. 105.

Прията 20 Окт. 1873. Отгов. 9 Ноемвр.

Бѣлградъ, 10-е Октября 1873 года.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ,

Церетелевъ писалъ мнѣ, по пріѣздѣ въ Константинополь, что черезъ Ваше обязательное посредство можно получать ковры и прочія произведенія Болгарской индустріи. Занимаясь отдѣлкою вновь занятой мною квартиры, я желалъ бы имѣть: 1.) коверъ на подобіе шаркіоскихъ въ 2 квадратныхъ метра (или въ квадратную русскую сажень); 2.) ихрамъ для дивана самый широкій и длинный какой только можно найдти, съ приличнымъ количествомъ подушекъ, краснаго цвѣта, безъ узоровъ въ ткани, и наконецъ 3.) два куска болгарскій матеріи, цвѣта прилагаемаго образца, для двухъ польныхъ мужкихъ одѣяній.

Могу ли я надѣяться, что Вы будете такъ добры исполнить мое желаніе.

Если это Васъ не затруднитъ и мои pia desideria въ предѣлахъ возможнаго, я буду Васъ покорнѣйше просить извѣстить меня къ какому времени я могу надѣеться получить эти вещи, и что онѣ приблизительно будутъ стоить австрійскими червонцами, ибо другою монетою мнѣ трудно будетъ съ вами расчитаться. Переслать же ихъ можно будетъ, если только расходы на то не выйдутъ слишкомъ велики, по почтѣ, по мѣрѣ изготовленія.

Въ благодарности моей за эту услугу Вы, надѣюсь не будете сомнѣваться.

Хотѣлось бы сообщить Вамъ, что либо интересное или утѣшительное, къ сожалѣнію долженъ отказать себѣ въ этомъ удовольствіи. У насъ совершенное затишіе, князь за границею и одно только желѣзнодорожное дѣло прерываетъ наши нескончаемые досуги. Кругомъ же все факты и явленія далеко неотраднаго свойства, о которыхъ лучше молчать, а не то обвинять, пожалуй, въ томъ „что изъ избы соръ выносишь.“

Передайте, пожалуйста, мое дружеское привѣтствіе всему Вашему семейству, любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, и вѣрьте всегда чувствамъ искренняго уваженія

искренно преданнаго Вамъ товарища
Шишкина.

2967. — Иска се бѣлъ български шаекъ. Пак. 105.

Прията 24 Септ. 1874. Отгов. 3 Окт.

Бѣлградъ 12 Сентяб. 74 г.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Отправляя къ Вамъ должныя мною деньги, въ количествѣ 12 червонцевъ, не могу отказать себѣ въ удовольствіи поблагодарить Васъ отъ души за высылку ковра и ихрама. Какъ тотъ такъ и другой удались отлично и пришлись какъ нельзя болѣе ксати; служа украшеніемъ моего жилища, они бу-

дутъ имѣть для меня двойную цѣну—напоминая мнѣ тѣ пріятныя отношенія, которыя Вы столь любезно поддерживали во время нашего 14 лѣтняго знакомства.

Позвольте мнѣ надоѣсть Вамъ новою просьбою. Я видѣлъ у Нелидова, при проѣздѣ его черезъ Вѣну, бѣлое шерстяное лѣтнее платье, сдѣланное изъ матеріи, полученной имъ отъ Васъ. Не будете ли Вы, такъ добры прислать мнѣ таковой 50 аршинъ, я Вамъ буду очень, очень обязанъ за это новое доказательство Вашего снисхожденія къ моимъ прихотямъ. Стойность этой посылки будетъ Вамъ выслана немедленно по увѣдомленіи Вашемъ.

Интересными новостями мы въ настоящую минуту не богаче Васъ. Князь въ отсутствіи и дѣла въ застоѣ.

Еще разъ благодаря Васъ, многоуважаемый Найденъ Геровичъ, за Ваше вниманіе, прошу Васъ передать мой искренній привѣтъ семейству Вашему и вѣрить всегдашнему моему уваженію и душевной преданности.

Шишкинъ.

2968. — Иска се полско-руски рѣчникъ. Клане въ Подгорица. Пак. 105.

Бѣлградъ 16 Октября 1874 г.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Хотя благодаря стоящимъ на Дунаѣ туманамъ, Богъ знаетъ когда еще получу высланную Вами матерію. тѣмъ не менѣе спѣшу поблагодарить Васъ за любезную готовность исполнять мои просьбы.

Я поспѣшилъ, по Вашему желанію, обратиться къ давнишнему моему поставщику Вѣнскому книгопродавцу Gerold'у съ порученіемъ отправить Вамъ немедленно необходимый Вамъ словарь. Препровождаю при семъ отзывъ Gerold'а, требующій, какъ Вы увидите, послѣдующаго Вашего рѣшенія которое я буду ожидать для дальнѣйшихъ распоряженій. Спасибо Вамъ, что Вы мнѣ доставили этотъ незначащій случай отплатить Вамъ взаимностію за всѣ Ваши одолженія.

Едва получилъ Ваше письмо, заключающее въ себѣ подробности о неистовствахъ Турокъ, какъ прочелъ въ газетахъ извѣстіе о Подгорицкой рѣзнѣ. Когда же наконецъ убѣдятся въ Европѣ, что такое хозяйство въ XIX вѣкѣ невозможно? А если посмотрѣть кругомъ, что дѣлается у меня передъ глазами, такъ придешь къ убѣжденію, что этому нелепому порядку вещей суждено еще на долго существовать и дай Богъ, чтобы наши сыновья дождались давно ожидаемой развязки.

Грустно объ этомъ подумать, а не только писать, по этому въ ожиданіи Вашего рѣшенія, многоуважаемый Найденъ Геровичъ, жму Вашу руку и прошу незабывать искренно Вамъ преданнаго стараго товарища

Шишкина.

298. Т. Н. ШИШКОВЪ.

2969. — Радость отъ запознаване. Възраждането на българската книжнина иде изъ Росия. Геровъ пръвъ възродитель. Шишковъ иска да иде въ Росия на учение. Прѣпоръчва и свои ученици. Пак. 107.

Ваше Высокоблагородіе,

Милостивый Господарь!

Безъ съмнѣніе чувствовали сте радость та, която є обладала сърца та на сички тѣ Ви знайны и незнайны, като посѣтихте града ны, и съ туй ни дадохте случай да са видимъ и разговоримъ съ Васъ, като съ искреннѣйшій

патріотъ, почѐтенъ по достоинство то си за единъ чиновникъ, който ѐ затуй ёще по драгъ на своитѣ си. Но въ меня, Господарю, тъзи радость ѐ двойна, като ся въсползувамъ отъ този случай да изразѫ Вамъ мои тѣ особны чувства, желанія и намѣренія; затуй и благоволете да ма послушате двѣ минуты чрезъ настоящее то ми.

Като учитель и слѣдозателно (да не ѐ хвала!) сътрудникъ на разсадницы тѣ на възродена та наша книжнина, азъ смѣѭ предъ Васъ да са изразѭ откровенно затуй наше съсловіе и за моитѣ потребности, които сьмь осѣтилъ въ него.

Никой отъ насъ благоразуменъ нѣще отрече, че възрожденіе то или, по̀ добрѣ, зародиша на наша та млада книжнина започна въ Россія, между преселенны тѣ тамъ наши единородцы, и постепенно са разви въ малко отъ въспитанны тѣ пакъ тамъ родны наши братья, които послѣ завзехѫ учителски мѣста въ бѣдното си и жедно за просвѣщеніе отечество. Първый отъ тѣхъ сте быле Вый, Господарю, отсамъ Балкана, както и съвременника Вы Гнъ Николай Михаиловскій — отвѫдь Балкана: затуй имена та и на двама Вы ще останѫтъ незабравенны у насъ и у потомство то ны, като първы наши учители и благодѣтели, отъ които отечество то ны ѐ имало и ёще има нужда. —

За благополученъ са считамъ, м. Господарь, че и азъ ако не вѫтрѣ въ Россія, но отъ нейны достойны ученицы почерпнѫхъ малко наука; искамъ да кажѫ, че сьмь ученикъ Гна Михаиловскаго, и самъ азъ имахъ честь та да бѫдѫ тукъ въ Желѣзникъ (Ески Загра) учитель цѣлы 7 години, както и Вый знайте туй мое учителствованье.

Но у меня съ време ѐ горѣло желаніе да посѣтѭ благословенна та Русска земя, дѣто да могѫ бы причастникъ на милости тѣ, които наши тѣ тамъ щедро получаватъ, и да са усъвършенсвовамъ по възможности въ доктрина та: затуй припадамъ Вамъ, м. Господарь, и покорно Ви са молѭ, да издѣйствувате, както да са пріемнѫ за въспитанникъ на правителственно иждивѣніе въ И. Московскій Университетъ, или дѣто Вый заблагоразсѫдите, като са обѣщавамъ пълна вѣрность и покорность на Правителство то Его И. Величества Государя Россійскій. — А съ меня съвременно Ви рекомендовамъ, и 6 отъ мои тѣ ученицы, имена та на кои то Ви давамъ въ особенъ рапортъ.

Прочее съ тѣхъ наедно и азъ са надѣвамъ да на нелишите отъ тъзи голѣма милость, за която ще останемъ довѣка признателны, както на пречестно то Императорско-Русско Правителство, тъй и Вамъ, М. Господарь, комуто възлагамы сичка та си надѣжда затуй, и слѣдователно ожидамы благосклонныя Вашъ отговоръ.

Имамъ честь та да сьмь
на Ваше Высокоблагородіе

Въ Желѣзникъ, 8/20 Маія 1861 год.

Покоренъ слуга
Толоръ Н. Шишковъ.

P. S. Повече за себе си Ви казвамъ, че сьмь отъ Търново (въ България) и на возрасть 24—25 год.

2970. — Имената на прѣпорѫчанитѣ отъ Шишкова ученици. Програма на училището въ Стара Загора Пак. 107.

Милостивый Господарь,

Ученицы тѣ, за които Ви споменувамъ въ особно то си писмо, че желаѭтъ да са учатъ въ Россія, сѫ тѣзи по име:

Пенчо Миневъ, Пенчо Хр. Славовъ и Нанё Тодоровъ, и 3-ма та по на 17—18 години. слѣдовали сѫ тукъ при насъ до VI классъ[a];

(а) Споредъ Программа та на тукашно то народно училище, отъ която Ви давамы копія.

за туй и могѫтъ сякамъ, да постѫпятъ въ Университетъ (и дано бѫдѫтъ наедно съ меня — въ Московскія университетъ като са приготвятъ за малко време на русскій езыкъ. Само последнія отъ тѣхъ, като наклоненъ на живопись та, иска на туй искуство да са предаде, само него да учи.

Герги Станчовъ, на возрость 18 годины, училъ до IV кл. и може да са приготви за въ гимназія. Той сега ѐ тукъ взаимноучитель, и пакъ може да учителствува, като свърше курсъ въ гимназіята.

Никола Петровичь, мой сестрынъ сынъ, на возрастъ 15 годины, слѣдовалъ до V классъ, съ отличны способности; той посвяшава себе си за духовно званіе, затуй и желае по постѫпи въ Д. Академія по особна милость.

Стоянъ Минчовъ, 16 годишенъ, училъ е до IV кл. и желае да постѫпи въ военно училище като способенъ да бѫде до нѣкога добъръ воинъ.

Съ тѣзи 6-на та желае и други единъ ученикъ — Пенчо Кръстевъ 15 годишенъ; училъ е до III и малко въ IV классъ, съ срѣдни способности, и може да постѫпи въ нѣкоя семинарія. —

И 7-техъ тѣзи ученицы сѫ сынове на бѣдны родители, които не сѫ въ състояніе да ги поддържатъ на чуждина за наука: за туй Ви ся молятъ, Господа, съ тѣхъ наедно и азъ покорно Ви са молѭ, да ги облагодѣтелствовате, като имъ приготвите на сѣкиго, по желаніе то мѣсто, и Ваше то добро не ще ѐ напраздно; то ще принесе желаемы тѣ плодове — и дай Боже да не смы измамены въ надѣжды тѣ си!

въ Желѣзникъ (Ески Загра)
8/20 Маія 1861 год.

Программа

на народно то училище въ Желѣзникъ (Е. Загра) подъ управленіе то на Т. Н. Шишкова.

Споредъ общепріета та у насъ организація на малки тѣ и голѣмы училища за явно наставленіе, тукашно то **народно училище** ся раздѣля на три отдѣленія, въ които преподаваніе то да слѣдва по този редъ:

1. Основно отдѣленіе
или
Взаимно училище.

Въ туй отдѣленіе са пріиматъ дѣца отъ 6—7 годины на возрасть и са учатъ:

Четенье и писмо } по взаимноучителный редъ.
Аритметика }
Начала отъ Св. Историія и Катихизисъ.
Първы познанія по малка та Енциклопедія.

2. Срѣдно отдѣленіе
или
Голѣмо училище.

Предъуготовителный классъ.

Четенье по Български
Св. Історія отъ вѣтхій завѣтъ
Кратъкъ Катихизисъ

Начална Аритметика (за цѣлы тѣ числа)
Политизмъ (отъ малка та Енциклопедія)
Чистописаніе.

Пьрвый классъ.

Четенье по Български
Грамматика на Българскій языкъ (1ва половина)
Св. Історія отъ новый завѣтъ
Пространенъ Катихизисъ (1ва часть)
Начална Аритметика (за дробны тѣ числа)
Благонравіе
Чистописаніе.

Вторый классъ.

Четенье по Черковно-Славенски
Четенье по Грьцки
Българска грамматика (2ра половина)
Аритметика (задачи по сички тѣ числа)
Пространенъ катихизисъ (2ра часть)
Начална Географія
Чистописаніе.

3. Горньо отдѣленіе
или
по́-голѣмо училище.

Третій классъ.

Черковно-Славенскій языкъ (словопроизведеніе)
Турскій языкъ }
Французскій языкъ } начала
Грьцкій языкъ }
Пространна Аритметика
Всеобща Географія
Всеобща Історія (Ввежд. и Древна та)
Българска Історія.

Четвьртый классъ.

Черковно-славенскій языкъ (словосъчиненіе)
Турскій языкъ }
Французскій языкъ } съ 1та часть на грамматики тѣ имъ.
Грьцкій языкъ }
Начална Алгебра
Всеобща Географія (продълженіе)
Всеобща Історія (срѣдня и нова)
Антропологія
Догматическо Богословіе (1ва полв.).

Петый классъ.

Българска словесность (Риторика обща и частна)
Турскій языкъ }
Французскій языкъ } Словосъчиненіе
Грьцкій языкъ }
Основна Геометрія (планиметрія та)
Елементарна Физика
Математическа и физическа Географія
Догмат. Богословіе (2ра полв.).

Шестый классъ.

Българска словесность (за Поезія та съ Історія та й)
Турскій езыкъ
Французскій езыкъ } Упражненія
Грьцкій езыкъ
Геометрія (Стереометрія та)
Физика (продължение)
Диплографія
Елементарна Етика
Нравственно Богословіе
Систематика.

Бѣлѣжка. — Въ разстояніе на 7 години тъзи программа ся е слѣдвала строго по сички тѣ предметы до VI классъ, освѣнъ езыцы тѣ Французскій и Турскій — слабо, защо то училище то ѐ было лишено отъ достойны учители на тѣзы два езыка.

2971. — Положението на училищата въ Стара Загора. Поквара отъ пропагандата. Какво и какъ мисли Шишковъ да се учи. Да се приематъ неговитѣ ученици въ Росия. Страхъ да не станатъ жертва на пропагандата. Да се намѣсти Шишковъ въ Едрене. Пак. 107.

Ваше Высокоблагородіе
Господине Геровъ!

Извинете, молѭ Ви са, че убавихъ писмо то си, което понапредъ ужъ щѣхъ да Ви пишѫ, както бѣхмы останали съгласны. Вѣрвамъ, че неискате да знайте причина та на закъсняванье то ми, за туй и нешѫ Ви залисвамъ съ неѭ, а слизамъ въ предмета на писмо то си. Но предварително Ви казвамъ, че оттукъ нищо особенно немамъ за сега да Ви съобщѫ, освѣнь колкото са касае до учебны тѣ ны заведенія и нѣщо за меня.

Вамъ ѐ добрѣ извѣстно, Господине, досегашно то състояніе на тукашны тѣ 4 мѫжки училища, отъ кои то 2 тѣ — Св. Николско то и Акаржанско то — съ време сѫ быле въ расположеніе то на граждане тѣ, за да сѫ и двѣ тѣ предготовителны и главны; едвамъ тъзи есень по м. 8/врія стана едно споразумѣніе между граждане тѣ за съединеніе то на училища та въ едно и подъ единъ организмъ, но жално, че туй тѣхно съединеніе неможѐ да трае повече отъ 4 мѣсеца, и пакъ акоржанско то училище са раздѣли отъ други тѣ три. А разумѣвате, сякамъ, кой врагъ и чья рѫка разкѫса този съюзъ на съгласіе то съ цѣль за друго съгласіе и друго съединеніе, съединеніе съ новы тѣ отъ насъ паписты, съ уніяты тѣ!

Тукъ, макаръ вліяніе то на пропаганда та да са отблѫсна за сега, та неможѐ да постигне цѣль та си, но съ сичко туй тя чрезъ свои тѣ си агенты впосѣ тукъ тамъ плевелы, които ще подавятъ кога-да-е чиста та пшеница; тя остава свои слѣды особенно въ махла та Акаржа, тукашный Ф е н е р ъ, пъленъ съ животный егоизмъ — и оттамъ този онзи съ радоѣдивыя си порывъ растрояватъ и пречатъ на сѣко добро дѣло. И представете си, Господине, какъ сьмь прекаралъ тукъ 7 години, и какво положеніе сьмь държалъ азъ въ послѣднѣ време, като имахъ явно и тайно да са борѭ и каквы?! . . . . Но слава Богу! наши тѣ трудове небѣхѫ напразно; ный съ тъзи полемика, сякашъ, излѣзохмы на глава, но ный повредихмы себе си, собственны тѣ си интересы, кои то имахмы и ёще ожидахмы оттука. За туй, Господине, азъ сьмъ вече

принуденъ да бѣгамъ оттука, и да търся забрана у пріятели, особенно у благосклонны като Васъ, наши съотечественницы, способны и готовы да подаватъ ржкж помощи.

Отъ нашія разговоръ тука, Вый, знайте, че азъ какъ-какъ ще искарамъ година-та си (до м. 7вр.) и послѣ непремѣнно ще напуснж, като са ласкаж съ надѣжда та, коя то ми дадохте Вый за въ Россія. Но туй ми отиванье тамъ желаж да бжде съобразно и съ мое то сърце и съ народны тѣ нужды. За него ако и да са съгласихмы да бжде тайна помежду ны, но азъ трѣбаше да открыж тъзи тайна тукъ Г-ну Иванчу Стоянову, като на най искрененъ мой пріятель. Той ма съвѣтова да са непокажж нито въ Россія за намѣреніе то ми — да постжпж въ духовно званіе; защо то нито за меня ще é добрѣ, нито е съобразно въ политическо отношеніе съ наши-тѣ и ваши свръзски.... и казва да сьмь пакъ въ свѣтско училище, че да са приготвямъ тайно, ако идж, за въ духовно званіе.

И тъй, като са основавамъ на Гнъ Иванчовото мнѣніе, азъ мыслж, ако é възможно, да издѣйствувате за менъ, както да живѣж при Митрополита М-скій, и оттамъ да посѣщавамъ университета, а не нѣкоя семинарія или духовна академія, както Выи тукъ предполагахте. Но азъ пакъ Вамъ предоставамъ да сторите, както заблагоразсждите, за туй и въ особно то си тукъ молително писмо къмъ Васъ са тъй изразявамъ; сáмо ще Вы повторж, че въ Семинарія и въ Д. Академія невлизамъ, а въ Университета, желаж да сьмь волнослышащій ученикъ по който щж факултетъ.

Колко то за ученицы оттукъ да идатъ въ Р. много са наготвихж (тайно), но азъ едвамь число то имъ свалихъ на 6—7 души (като считамъ съ тѣхъ и сестрына си сынъ Никола Петровичь), за които Ви давамъ особенъ рапортъ наедно съ программа та на училище то ны. И дано направите да са пріемнатъ сички тѣ, защо то инакъ страшно é (особенно за Пенчо Минева, Пенча Х. Славова, Гергя Станчова и Наня Тодорова) да не станжтъ жертва на пропаганда та, която é готова сякакъ да благодѣтелствува, за да са усилва повече, както и на скоро тя спечели оттукъ единъ ученикъ и сега го има въ Цариградъ, отдѣто щѣли да го испратятъ или въ Римъ или въ Парижъ. За туй Ви думамъ да не са помамятъ и речены тѣ 4-ма, съ тѣхъ и други тѣ 2 ма, слѣдъ мое то излизанье отъ Ески Загра и да отидатъ при Лазаристы тѣ въ Ц-градъ, които пакъ държели училище, но не подъ тѣхно име и въ тѣхно мѣсто, като първѣнъ.

Най подирь ще свършж пакъ съ себе си. Ако бы за мене да са несрѣщне сега никакъ, то ще Ви са молж, погрыжете са да ма рекомандовате въ въ Едрене за учитель, като Га Филипъ напустне веке тамъ, и тѣзи дни са очаква тукъ за въ Акаржанско то училище, кое то é отдѣлно, както Ви казахъ, отъ единство то на други тѣ общи училища въ града, до сега подъ мое управленіе. — Но туй за Едрене, както и тайна та ны за въ Р. нека é пакъ тайна и отъ тукашныя въ Ц градъ представитель и нашъ пріятель Гна Х. Г. Славова, защото той пакъ друго мысли за мене[a], и най-много наваля да са не мѣстя отъ тука, а туй ёще по тайно ще го имате, като нѣщо фамиліарно.

Междутѣмъ, увѣренъ въ Ваша та благосклонность и любовь къмъ свои тѣ си, смѣж да са надѣвамъ, че неще ма лишите отъ по скорыя Вашъ отговоръ, както и отъ честь та да бжда во все

Вашъ

Желѣзникъ $^{24}/_{5}$ Юнія 1861 год. Т. Н. Шишковъ.

P. S. Писмо то ми é, както гледате отъ оньзи недѣля и го дадохъ Г-ну Х. З. Княжескому за да го испрати съ русска та поща, но поща та незнамъ

[a] т. е. негова милость гледа да ма направи зеть, като ми даде храненица та си, противъ воля та ми; и по вричина на туй хайле ми е сърдитъ нѣкакъ, като го непослушахъ. Пакъ тайно ви казвамъ.

какъ минала безъ да ѭ осѣти той, и тѫй както негово то и мое то писмо остана, че днесь Ви го испращамъ съ т. поща притворено до Г-на Н. Тапчилещова. Прочее увѣрете ма, молѭ Ви са, поскоро за пріиманье то имъ. — Съ минала та т. поща писахъ Г-ну Чомакову да Ви каже, че Ви пишѫ тогазсь, но нищо друго за насъ не му открыхъ; само за Едрене го молихъ да са научи иматъ ли нужда отъ учит. и да ми отпиши.

2972. — Повторно желание на Шишкова. Пакъ за прѣпорѫчанитѣ отъ него ученици. Приповтаря се по̀-първо писмо. Пак. 107.

Ваше Высокоблагородіе!

Споредъ както останахмы съгласны, азъ отправихъ до Господство Вы двѣ мои писма ёще съ по̀-пьрва та поща, които надѣвамъ са да сте получили во време, както ма увѣрява Г-нъ Н. Тъпчилещовъ, до когото ги бѣхъ притворилъ. Но съвременно Г-нъ Х. Г. Славовъ пише тукъ Г-ну Ив. Стоянову, че чакате отъ мене писмо; за туй азъ днесь са въсползовамъ пакъ да Вы пишѫ и напомнѭ пьрвы тѣ си писма отъ 8/20 маія и 24/6 юнія на които съ нетьрпѣніе ожидавамъ благосклонныя Вашъ отговоръ.

Излишно ще ѐ Господине, да Ви повтарямъ съдьржаніе то на пьрвы тѣ си писма; са̀мо за ученыци тѣ ще Вы кажѫ пакъ, че тѣ сѫ 6-ма, които са готвятъ за въ Россія, именно: Пенчо Миневъ, Пенчо Х-и Славовъ, Нанё Тодоровъ, Герги Станчовъ, Стоянъ Минчевъ и Никола Петровъ, сестрына ми сынъ. За тѣхъ азъ Вы расправихъ по̀-напрѣдъ за възрасть та и сылы тѣ на сѣкиго, и кой дѣ желае да постѫпи за наука. Отъ тѣхъ са̀мо Нанё Тодоровъ иска да са придаде особно на живопись, за която ѐ твьрдѣ способенъ. Седмыя — Пенчо Крьстевъ, който се готвѣше за Семинарія, нечаянно го намѣри болѣсть и преди 2 недѣли вече почина о Господѣ. — Ако може съ 6 тѣхъ и 7-й да са пріемне или въ Семинарія или въ военно училище, има другій готовъ, той ѐ Василъ Т-въ Тошооглу*) който особенно е наклоненъ за воинъ, и по добрѣ ще ѐ, ако може наедно съ Стояна Минчова, да постѫпятъ въ военно училище. Тошооглу ѐ по̀ возрастенъ отъ Минчова 2—3 години, и по̀-способенъ ѐ за туй отъ послѣдния. И на 2-та родители тѣ желаѭтъ да знаѭтъ подъ каквы условія може да ся пріемѭтъ въ военно училище и дѣ именно, като за колко годины и послѣ ще ли сѫ свободны да си дойдѫтъ въ отечество то или ще служатъ тамъ нѣколко годины?

За моя сестрынъ сынъ бѣхъ Ви казалъ въ рапорта си, че желаѭ въ нѣкоя д. академія да постѫпи; но ако нема за него редъ тамъ, то нека сѫ наедно съ Гергя Станчова въ нѣкоя Гимназія, особно въ Одеска та. А Нанё Тодоровъ, който иска да учи живопись, ако може, нека са нареди за въ Политехническа та Школа. Тъй ще имамы 2-ма въ Университетъ, 2-ма въ Гимназія, 2-ма въ военно училище и 1. въ Политехнич. Школа. Но то Вамъ остава да направите което и както трѣба въ този случай; са̀мо дано по̀-скоро на извѣстите за което ще бѫде. —

Колкото за мене си, азъ Ви казахъ, Господине, какво мыслѭ, като са предавамъ ёще на расположеніе то Вы съ пълна надѣжда, че неще са отречете да ма облагодѣтелствувате споредъ желаніе то ми.

— Незабравяйте ёще, молѭ Ви се, и дѣто Ви пишахъ за Едрене, ако са несрѣщне отъ онзи страна; защото инакъ може да остана празденъ, особно като напуснѫ тукашно то училище. Но пакъ тайно отъ прія̀теля Г-на Х. Г. С. можеме да дѣйствуваме относително за мене поради нѣкои особенности, които имамы съ него, както Вы бѣлѣжахъ и въ пьрво то си писмо.

---

*) Той Ви ѐ познатъ, сякамъ, отъ Пловдивъ, дѣто е стоялъ преди малко у Г-на Д-ръ Чомакова.

Разумѣва се, че и за туй, дѣто си открывамъ предъ Господство Вы, трѣба да е́ тайно отъ нéго, за да не ми са разсьрди и развалимъ дружба та си съ него.

Ако обстоятелства та Ви прощаватъ, умолилъ Вы быхъ, когато ми отпишите, да благоизволите и 2—3 реда за черковныя нашъ вопросъ нѣщо да ми евите, особно какъ гледате сега Вый на него, и за дяда Јосифа какъ мыслите. Но прошавайте, Господине, за тъзи ми смѣлость — и дозволете ми да са наричамъ

Вашъ слуга

Желѣзникъ 21/3 Юлія 1861. Т. Н. Шишковъ.

2973. — По ученето на Шишкова. Ако се не срѣщне, да се изостави. Само ученицитѣ му да се намѣстятъ. Лошото положение въ Старозагорско. Пак. 107.

Прията 31 Юл. 1861. Отгов. 28 Авг.

Ваше Высокоблагородіе,
Господине Геровъ!

И двѣ тѣ Вы почтеннѣйши писма отъ 10 и 17 Юлія получихъ, и днесь имамъ честь та да Ви са объеснѭ за което ма пытате. — Въистинѫ, Господине, че като изевихъ предъ Васъ желаніе да бѫдѫ волнослышающій ученикъ въ М-скія университетъ, дума та „волнослышающій" азъ разумѣвамъ тъй, както ѭ разумѣватъ въ Россія както и Вый ми казвате. А дѣто желаѭ да бѫдѫ такъвзи ученикъ, причина та е че ако сьмь редовенъ, трѣба и пó много време и пó много трудъ — което се принуждавамъ да отбѣгнѫ, защото сьмь слабъ тѣломъ и страхъ ма е́ да не ся повредьѫ нѣкакъ отъ къмъ здравье то; при това сьмь и на возрастъ 30-годишенъ. И тъй, ако не е́ възможно, както казвате, да са пріеме това, то и не са трудете, Г$^{\underline{не}}$, нищо за ради мене въ туй отношеніе, и азъ ще са доволствовамъ са́мо да посѣтѭ русската земя, ако са посрѣщне работа та поне за казанны-тѣ ми Вамъ ученицы, които въ такъвзи случай може да заведѫ самъ до тамо, по Ваше пакъ насочванье.

Впрочемъ, азъ като артисвамъ тъй изпомежду, ще Ви са молѭ на мое мѣсто да натъкмите сестрына ми сынъ Никола Петровичь, мой ученикъ, когото свободно Ви рекомандовамъ за способности тѣ и честна та му обхода. Не са съмнѣвамъ, че ще имате грижа и за онѣзи отъ ученицы тѣ ми, за които по напредъ Вы писахъ подробно и които са Вамъ надѣватъ.

Бѫдете извѣстенъ, Господине, че азъ вече оттукъ напущамъ прѣзъ тѣзи дни и ще останѫ тука до идущій м. 7врія дордѣ са приберѫ и са приготвя за пѫть. Въ туй време, разумѣва се ще чакамъ и отъ Васъ единъ отвѣтъ и настаняванье. Много желаѭ да знамъ, ако ще са върните наскоро въ Пловдивъ и пѫтя Вы за тамъ отдѣ ще е́ А пытамъ Вы, защото имамъ нужда да са видѭ и разговорѭ съ Васъ, га ако не минете прѣзъ Ески Загра или прѣзъ Казанлѫкъ, азъ щѫ дó въ Пловдивъ нарочно за туй.

Оттука нищо утѣшително ново или вѣтхо немамъ да Ви кажѫ, освѣнъ туй, което са учите отъ Българ. тѣ газеты особно отъ „Д-скій Лебедъ". Щото пишѫть за Пловдивска та кааза, туй сѫщо то ако не повече, е́ и по тѣзи мѣста — по Ески Загорско и Чирпанско. День са не минува да нечуймы, че нѣкого убили или ранили, другиго обрали, запалили и проч. и проч. Изъ онзи день една жена съ мѫжь въ село Карпусча (4—5 ч. далечь оттука) са уби съ пищовь отъ едно заптіе пратено тамъ да сбира давнина! . . . . . Подробности тѣ на туй убійство ще чуйте скоро отъ нѣкой Б. Вѣстникъ.

Ползовамъ са, Господа, и тозь пѫть да засвидѣтелствовамъ мое то отлично уваженіе и преданность къмъ Васъ като са почитамъ за

Всепокорный Вамъ

Ески Загра, 26 Юлія, 1861 год. Т. Н. Шишковъ.

2974. — Страхъ да не би били скрити писмата отъ писаря на Бракалова, като униятинъ. Пак. 107.

Ваше Высокоблагородіе!

Съ заминала та турска почта азъ имахъ честь та да са отговорж на Ваши тѣ 2 писма, и отговора си пратихъ чрезъ Гда Н. Бракалова и сынъ. Но защото сьмь малко въ съмнѣніе за него, днесь по Русска та поща Ви пишж пакъ сжщія отговоръ, и са надѣвамъ да ма увѣрите за пріиманье то на онова и това ми писмо. Писаря на Бракалова, като уніятинъ, страхъ ма е́ да не е́ скрылъ отъ чорбаджія си писмо то ми, ако не сте го ёще получили.

Безъ друго особенно да Ви съобщж днесь оттука, препоржчвамъ са изново на расположеніе то Вы, и оставамъ за всегда.

Ески Загра
2. Августа 1861.

Преданѣйшіи Вамъ
Т. Н. Шишковъ.

2975. — Шишковъ въ лошо положение. Моли се да бжде намѣстенъ на служба. Пак. 107.

Прията 11 Авг. 1877.

Ваше превъсходителство,

Нашитѣ вѣковны страданія и мжкы, види се, не сж ёще свършены: среди радостнытѣ въсклицанія за освобожденіето си отъ турското иго българинътъ ёще трѣбало да пжшка и да охка смьртно измжченъ. . . . Отъ тѣзи жертви е и подательтъ на писмото ми, вашъ сродникъ, и мой добъръ пріятель отъ Стара Загора. Той устно ще Вы раскаже и за нашето положеніе тука, че не е твърдѣ отъ завидны-тѣ.

Освѣнь страха, кой то мя обладава отъ 3—4 дни — да не постигне и насъ черната судьба на тракійскы тѣ българе, азъ ся притѣснявамъ крайно, като стоьж безъ служба и ся лишавамъ, слѣдователно, отъ средствата за живита си. Затуй чрезъ настоящето си земамъ смѣлость да Ви са помольж да са погрижите да ми намѣрите нѣкоя служба около васъ въ Свищовъ, като ся споразумѣйте за туй предварително съ помощника си Гна Д. Цанкова и съ Гна Хр. Стоянова, както и съ Гна Мирoнча Бечкова мой пріятель. Ако то не ви е възможно, ще Вы молж поне да мя рекомендувате на Н. С. Князя Черкасскаго за да ся наредж на нѣкоя служба; за което крайно ще Вы сьмь признателенъ. Но на сѣкой случай азъ предпочитамъ да бждж около Васъ.

Дано по скоро, Высокоуважаемый Господине, мя извадите отъ трудното положеніе въ което днесь ся намѣрвамъ наедно съ семейството си, и за туй добро синца ще благославямы името ви като на най-великъ свой благодѣтель. На сѣкый случай надѣвамъ са да мя не лишите поне отъ утѣшително едно писмо, което за по-сигурно ще ся надѣвамъ да получж чрезь Гна М. Балабанова и за което прѣдварително Ви благодарьж.

Преданнѣйшій вашъ
Т. Н. Шишковъ.

Търново 9 Августа 1877.

2976. — Шишковъ пакъ иска служба. Пак. 107.

Ваше Превъсходителство,

Чрезъ настоящето си имамъ смѣлость да Ви напомньж писмото си, което преди нѣколко дни Ви писахъ по вашія сродникъ изъ Стара Загора, Гна Т. Х. Косева.

Между другото азъ Вы умолявахъ, както и сега ще Вы молѭ, да благоизволите да ми промыслите нѣкоя служба около Васъ въ Свищовъ или, въ даденъ единъ случай да ма препоръчите на Князя Черкаскаго та дано и азъ быхъ са наредилъ на нѣкоя работа было тука въ родныя ми градъ било въ околностьта за което крайно ще Ви сьмь признателенъ съ цѣлото си семейство.

А за настоящето ми положеніе подробно можете са научи отъ подателя на писмото ми пріятеля мой Г-на Берковскаго когото мыслѭ да познавате, тъй щото нема нужда отъ моята препоръка предъ Васъ.

Съ най дълбоко почитаніе
Вашего Превъсходителства
Покорный слуга
Т. Н. Шишковъ.

Търново
26 Августа 1877.

299. Г. В. ШОПОВЪ.

2977. — Прѣпоръчва се нѣкой за прѣводчикъ. Пак. 107.

Пр. 15 Окт.

4 Октября 1877 Измаилъ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровъ.

Nе желаяхъ да Ви отнемамъ врѣмето, но понеже подательтъ е человѣкъ съ фамилія и ма проси да му дамъ рекомендація за да може да влезе нейде като переводчикъ, рѣшихся да му дамъ настоящето, като зная че е человѣкъ честный и дѣятельный.

Ако прочее земе нужда отъ Вашето покровительство, благоизволете да му бъдете полезенъ по возможности, и ще ма извините за безпокойството. —

Пріймете, Милостивый Государь, увѣреніето на моето Высоко почтеніе Ви отдавамъ. —

Вашъ слуга
Г. В. Шоповъ.

2978. — Прѣпоръчватъ се Стефанъ Кйойбашиевъ и нѣкой младъ карловецъ да зематъ прѣдприятие по желѣзницата Свищовъ-Търново. Пак. 107.

Прието 14 Ноем.

7 Nоемврія 1877 Букурестъ.

Милостивый Государь
Nайденъ Геровъ!

Nе желаяхъ да Ви безпокоя, защо и така сте утруждены отъ всяка страна. Случай обаче ма заставлява да ся обърнѫ къмъ Вашето добро расположеніе сосъ слѣдующата просба. Племянникътъ ми Г. Стефанъ Кіойбашіевъ наедно съ единъ младъ карловецъ, желаятъ да зематъ единъ подрядъ на желѣзницата Търново-Свищовъ. Г. Поляковъ е вашъ добъръ знакомый, както узнахъ отъ писмото Ви до Г. Евлогія. Ще направете добра услуга ако благоизволите да рекомендувате отъ добра страна моятъ племянникъ за да му довѣри някоя работа за която ще бъде той способенъ да исвръше. Излишно е да ви кажя че азъ во всякомъ случаѣ можя да ся поручя че той ще са

отсрами и ще исполни обьязательствата си точно и честно. Средства матеріалны ще ся распоредя чрезъ Г. Евлогія да му ся даджтъ достаточны, и въ знаніе Ви. —

Ходихме съ Г. Евлогія при Г. Полякова вслѣдствіе на вашето писамце, гдѣто казвахте че той желае да ся познакоми съ него, и имахъ въ виду да рекомендувамъ моятъ племянникъ за някоя работа, но за первый пжть не бѣше ловко, ни за мене ни за Г. Евлогія, à други пъть не успѣхме да го видемъ. Затова ся адресувамъ до Васъ и Ви моля покорно да имъ окажете тая важна услуга, и ще ме обьяжете крайно. Во всякомъ случаѣ обаче дѣйствуйте колкото ви позволява днешното положеніе, и извинете великодушно че Ви безпокоя частичко. —

Пріимете увѣреніето ми, Мил. Государъ, на искренното ми почтеніе.

Вашъ пред. слуга.
Г. В. Шоповъ.

300. ИВ. В. ШОПОВЪ.

2979. — Шоповъ отива на учение. Мислено се прощава съ Герова. Земени физики. Молба да си писватъ и да се не забравятъ. Пак. 107.

Отговорено 2 Априлія 1850.

На Господство му Гна Найдена Герова
Въ С. Копривщица.

Любезный Пріятелю!

Днеска си утивамъ за Калоферъ и въ понедѣлникъ за Стамболъ, а отъ тамо за кадето видимъ монасипъ и Господъ благослови. Жалея отъ сьрдце чи не можахъ да додя въ Ваше село да го видя, а іоще по вече чи не можехъ Васъ самите да видя и іоще веднашь, и да ви поцѣлувамъ, простете ма не е мой кабахатъ ами вашата бѣлоглава планина и на студовети, отъ който не только баща ми ами и азъ самъ са уплашихъ, сега кату утивамъ вѣче за нататъкъ лично не можа да ви видя ами умно только (душевно) ви цѣлувамъ иви ся моля да ма обичате тоже и за нанапредъ тжй както и досега и да ма незабравяте както и азъ Васъ. цѣлувамъ ви и пакъ и ви казувамъ чи ако ида за въ Одесса ще цѣлуна Еленка максусъ за васъ. Зехъ 3 физики отъ Гна К. Моравенова за да ги пратя за москва за това ви обаждамъ и ви ся мола да ми простите смелостьта тоже и да не заборавите кога издадете и другата часть да ми допратите и отъ нея 3 книги. пакъ за тія самите мѣста да ми напишешь какавъ отвѣтъ имашь отъ Левшина. и на какво ся рѣши и сявга да ми пишешь новини азъ самъ готовъ да ви служа за сичко. пращатайте письмата до Гна Гавріила Моровенова а той ще ги испраща дѣто ся нахождамъ. Кланямъ ся Вамъ иви цѣлувамъ и пакъ тоже и н·родителите ви. Мойте стары баща ми и майка ми тоже и зетъ ми и сестра ми ви цѣлуватъ сичките и ся кланятъ на родителите ви. оставамъ

Вашъ искріиный пріятель и болгаринъ
1850 февруарія 4го пловдивъ Ив. В. Шоповъ.

2980. — Шоповъ на пѫть за Одеса. Критика за Границки. Раковски и другаретѣ му. Да се печататъ втората часть на физиката и граматика. Пак. 107.

Отговор. 2 Априлія 1850.

На Негова Милость Гна Найдина Герова
Въ С. Копривщица.

Царъ градъ 1850 Марта 17го.

Любезный Другъ Гнъ Н. Геровъ!

Пріятелю! днеска параплуватъ Одесса утива за одесса и азъ самъ на него. не написахъ ви нишичко до сега за стамболъ, защо отъ какъ самъ дошелъ въ него се имамъ занятія, които ма не оставятъ да мысла на широко.

Сега ама, ако и да ви не пиша друго нищо, нема да заборава обѣщаніето си, дави ява каде ще ида, и тѫй знайте защо азъ утивамъ въ Одесса и позанататакъ не зная и самъ нищо като ся науча и ся рѣши нещо и надъ моята глава бѫдети увѣрени чи нема да ви заборава и чи щеви напиша. Носа въ Одесса физики, носа ама и похвали големи. Пратете по скоро Вѣтаръ Буянъ по скоро нови вѣсти да донесе. знайте . . . . За церьковата Българска въ стамболъ круво много утешла повечи нищо за Экзархатъ добре сти понаписали срещо Границки и затамъ нищо. На Раковски работите виждатъ ся да да утиватъ засмѣни камъ него съ него е и Киръ Атанасаки и Николаки Чалаолларъ. Молавися нащото ся рѣши вашата орисница не заборавете и меня да извѣститѣ за него побѫрзайте тоже да напечатате и втората часть на физиката си и що годи друго щото отсѫдите за нужно, а най нужно ако ми дадете изинъ да реча е граммтиката. Молявися принесети моятъ поклонъ и на Гна Атанасія Чаликова. Получихъ письмо отъ него ама нека ма прости чи announceможахъ да му ся отвѣтя сега ами оставямъ за други пѫтъ цѣлувамъ ви и оставамъ. прощавайте

Вашъ соотечественникъ и другъ
Иванъ В. Шоповъ.

Кланяется Вамъ и Гну Чолакову Гнъ Н. Шишко Михайловскій изъ Елены. Тоже и Братія Тошковичи Христофоръ и Георгіи Степановичи — съ Костантинополя.

301. ШУШУЛОВИ.

2981. — Рускиятъ консулъ иска да прати Парашкева въ Росия на учение. Иска се съвѣтъ отъ Герова. Пак. 107.

1860 Јȣлїа 26 изъ Едрене.

Господине Консуле Найдене!

Перво пи́тамъ за́ради ва́шето телѐсно добро̀ здра́віе. и҆ прихо́димъ да ви и҆звести́мъ една работа и҆ Молимса. да зна́ешъ Господине че ту́кашнїй ко́нсулъ Господинъ Николай Грїго̀ріевъ вика́ни за́вчера въ неделя на деме́рдѐшъ и҆ казаши че и҆ска россі́ѫ ѿ едрене едно бѫ́лгарско моми́че за да го и҆зучи и҆ по́сле да до́йде въ едрене учителка и҆ каза̀ а҆зъ и҆мамъ намереніе добро̀ да стора ва́мъ та заради това ви викахъ каза̀ на́мъ на майка ни и҆ параскева и҆ зе да хвали и҆ да приказва за тамошните добрини и҆ попи́та Параскева и҆скашъ ли да и҆дешъ на Россі́ѫ да ста́нешъ ȣ҆чена и҆ после да додешъ тука да пече-

лишъ парѝ ѝ рахáтъ да видишъ ѝ ние кáто видéхме му мисалта зарадвахмеса ѝ врéкухмеса че ôстáвяме ѝ казà Господинъ Кóнсулъ вѝште ѿ днесъ до десетъ дéня да сте хазжръ ѝ прехоротѝхме ѝ за ходатъ каза Г: Консулъ майка ни да ѝде съ парашкéва до Цариградъ ѝ ѿ тáмъ на тáтакъ съ единъ игуменъ щꙗле да я ѝспратать прáво въ Кіéвъ тáмъ щꙗла да са ýчи каза.

Сега нїе сме мнóго на меракъ ѝ на мѝсалъ като нéзнаемъ кжкви са местà ѝ щéли да я гледатъ като родѝтели. ѝли бащáни като нема после да са не кара дýма майка ни.

ôсвѐнъ вáша мѝлостъ нéмаме другого да прїкажемъ ѝ да ни совéтува ѝли така ѝли не! заради това молимтиса Господине сторете ни това добро ѝ поскоро ѝспратини едно писамцѐ и кáкту знáешъ ѝ кáкту е така да ни пѝшешъ молимса за да знáемъ ѝли да ся приготовлꙗва ѝли да са ѿречéмъ мóлимъ поскоро ѝспратете ни ѿговоръ ѝ какту ни ѝзволѝшъ такà щéмъ стóримъ ѝ такà остáяме въ надéжда да ожѝдаме вáшаго добраго ѿвѣ́та.

ѝ остаямъ вашъ покорной слугà

Геóрги Јωанновъ.

2982. — Рада Гугова и Парашкева Шушулова на пжть за Киевъ. Да се погрижи Геровъ за настаняването имъ. Пак. 107.

1860 А̑дріаннополъ; 9 а̑вгуста.

Господине Nайдене Геровъ целýюви десница.

Перво пѝтамъ зáради телесното ви добрó здрáвїе. ѝ ви ѝзвестявамъ кáкъ пріехъ писмото ви ѿ 30 юлї̑я ѝ разумéхъ за що тý ни пѝшеше ѝ са зарáдвахме по премного като са собрáха двé момѝчетата Лáла ѝ Парашкева ѝ са ôпознáха тýка преседяхá двá дни ѝ като са прїготвиха ѝ нáшите ѝспратихмеги на 7 августа въ недéля часáтъ по шестъ прéзъ денятъ. Зáедно съ майками и брáтми рáшко. дóбаръ ѝмъ чáсъ да хариже Богъ ѝ добрѝ ýспéхи да ѝматъ, ѿ тýкъ съ дрáгостъ тржгнаха ѝ ѿ цари грáдъ натáтакъ кóй знáе кáкъ щáтъ да сà. Зáради товá молимтиса Господине колкото е возможно ѿпишéте на мя́стото да ги глéдатъ добря че са дя́ца а̑жамíй кáкту вѝдите ѝ знáете по добре ѿ насъ това са молимъ а̑ дрýго нéма що да ви пѝша сáмо мóлимъ бóга за здрáвїе. ѝ тáко óстаю вáшъ покорный. Мáксусъ поздравéте госпожá ваша зáедно съ Баба хаджїйка ѝ кáка Ювáна.

Геóрги Јωанновъ Шушула.

Мáксусъ поздравленїя ѝ ѿ майка ни да са не грѝжи за Лáла сега е̑ майка ми съ тя́хъ пóсле да вѝдимъ добри сетнини да хариже Богъ áмѝнъ.

2983. — Искатъ се свѣдѣния за Рада Гугова и Парашкева Шушулова. Пак. 107.

1864 апрïлïа 7 Едрене.

Господине Кóнсоле Nайдєне Гéровъ.

Перво прïхóждамъ да ви по пѝтамъ за добрóтови здравïе. И за нáсъ Ако пѝтате Слáва Богу добрé сме въ здравïето. ѝ поздравля́вави Мáксусъ Бащáни ѝ пѝта нéмали ня́кой хабєръ ѿ Момѝчетата Лала и Параскéва нáша че тя́ ѿ ôсемъ мéсеца насáмъ не смéя разбирáле нѝто пѝсмо. за товá е мнóго жáлно на бащáни жáли ѝ плáче ѝ вѝса мóли пѝшéте ѝмъ дагѝ разберемъ каквóса жïвоѝздраво. и е мнóго на мерáкъ ѝ ôстаю вáшъ покорный ви слуга

Гєώрги Ίωанъ Шушула.

Нарочно ви поздравля́ва и ва́ша ле́ля ха̃ Груда пи́та за добро́тови здравїе. Попреди ви писва́ла пи́смо незна́е дали́ сте го прїе́ле жа́лно й е. Ка́зва едва́ са помину́ва ,заваліата, ѿ Кара Михаловъ Гєѡрги не можлѐ да зематъ ни́що ли́беница та й не́й да дада́тъ ами́ едва́ прека́рва дни́те. Мо́ливи пи́шете на Гєѡрги давно и́мъ дадѐ та й на Баба хаджи́йка да дадатъ й дру́го не́ма що да ви́ пи́ше са́мо ви жела́е добро́то й и́ска дави́ разби́ра честичко дордѐ е жі́ва. й остá я въ надѣжда ва́ша Ле́ля Хаджи́ Груда Гєрданова.

2984. — Пар. Шушулова иска да се прѣмѣсти отъ Едрене. Пак. 107.

1866 23 Ноября.

Многоуважаемый
Уйчо Найденъ

Мнѣ вышелъ прекрасный случай хотя письменно поблагодарить за ваши попеченія обо мнѣ. Уверенная въ вашей безконечной добротѣ я прибѣгаю опять къ Вамъ съ просьбой, такъ какъ все то о чемъ я думаю днемъ и ночью и чего желаю достичь находится въ Вашихъ рукахъ. Въ Адріанополѣ какъ Вамъ извѣстно трудно найти такого человѣка, который бы мнѣ былъ руководителемъ въ моемъ дѣлѣ, такъ что я не буду въ состояніи выполнить свою задачу и дамъ другимъ поводъ къ разнымъ толкамъ. Съ другой стороны вы не можете представить какъ грустно быть разлученной съ той подругой, съ которой провели лучшіе годы нашей жизни и съ которой желаю быть вмѣстѣ на будущемъ поприще. Я все сказала; надежда моя теперь въ Вашихъ рукахъ.

Остаюсь съ искреннымъ уваженіемъ къ Вамъ

Параскева И. Шушулова.

P. S. Мой Отецъ и братья Геочи и Нешо свидѣтельствуютъ Вамъ также свой искренный поклонъ; а также и вашей супругѣ.

2985. — Изпраща се сладката гѫба цѣръ за зѫби. Пак. 107.

Калоферъ. 17 Августъ 1869.

Любезный ми Уйчо Найдене.

Поздравлявамь Ви сьрдечно и Ви желаѭ както и мыслѭ сега да сте добрѣ съ здравіе-то, нъ, на сѣкый случяй Вы пращамь единъ цѣръ, кой-то, както казувать много дѣйствува на болни зыбы и той е: сладка-та гѫбѫ гдѣто ѭ нарычять. Неѭ употрѣблявѫтъ така: намокрювѫтъ ѭ съ водѫ или млѣко, па послѣ ѭ турятъ на болно-то мѣсто.

Казватъ че мнозина сѫ видѣли ползѫ отъ подобнѫ гѫбѫ, затова мя съвѣтувахѫ да Ви сѫ прѣпорѫчѫ.

Като поздравѫ Нанкѫ, Лалкѫ и дѣца-та

Остаямь Ваша Братов.

Параш. Шушулова.

Пріемете поздравленія-та на калугеркы-ты.

2986. — Изпраща се рѣчьта, казана въ първото събрание на женското дружество въ Калоферъ, да се поправи. Пак. 107.

Прието 5 Февр. 1870.

Драгый ми уйче Найдене!

Доволно врѣмя ся минѫ безъ да узнаѭ нѣщо за Васъ или да Ви напишѫ, кое-то е за мене твьрдѣ непріятно. Праздници-ти ся минахѫ, безъ да Ви поздравѫ, нъ простете мя, молѭ Ви, азъ щѫ Ви ся оправдая, като Ви кажѭ причинѫ-тѫ на мълчяніе-то; а тя е тѫзи: рядовна поща за въ Пловдивъ нѣмамы, ако ли нѣкой отъ селяни-тѣ има да утива за въ градъ-тъ Ви, него нѣмамъ отъ кого да узнаѭ. По тѫзь причинѫ и честити сношенія-та съ Лалѫ ся прекъснѫхѫ.

Съ настояще-то си драг. уйче Найдене, искамъ като на мой благодѣтель да ми дозволите на слѣдующе-то ми предложеніе, или молбѫ. Като ся услонявамъ на Вашѭ-тѫ благосклонность къмъ мене умолявамъ да земете подъ вниманіе посылаемо-то ми словце. Него, както знаете отъ Вѣст. „Макед." сьмъ изрѣкла на прьво-то ни дружественно събраніе, а понеже сега ми го искатъ да ся напише въ памятнѫ-тѫ книгѫ на дружество-то ни; азъ мыслѭ че една рѣчь, оставена за въспоминаніе, трѣбва да бѫде нѣкакъ по-добра. И така, молѭ Ви, прѣглѣдайте словце-то, кажете ми искренно мнѣніе-то си и ми явете забѣлѣжкы Вы направены вьрху него.

Като смыслѭ вси-тѣ Ваши добрины, оказаны мнѣ вѣрвамъ, че и тукъ ще покажете добра-та си воля.

Нанкѫ поздравлявамь, и желаѭ да узнаѭ за нейното добро здравіе, както и на любезны-ты Ви чяда Діан. и Герчя и малкый-тъ Хитя. Най-послѣ поздравлявамь Вы и сьмь съ почитаніе.

Ваша Брат.
Пар. Шушулова.

2987. — Парашкева Шушулова иска да остави Калоферъ. Да ѝ се намѣри друго мѣсто. Пак. 107.

Прието 4 Септ. 1870. Отгов. 6 Септ.

Калоферъ 1ый Септ. 1870.

Любезный ми вуйчо Найдене,

Съ настояще-то си Вы молѭ да имате добринѫ-тѫ да ми намѣрите друго мѣсто за учителкѫ, понеже тука не щѫ да могѫ вече да стоя. Причина-та на това е тая:

Селяне-тѣ, като бѣхѫ на мнѣніе да ми дадѫть годишнѫ заплатѫ 6750 гр. азъ искахъ 7000; и така не можяхме да ся условимъ.

Отъ вчера на самъ слушямь, че сѫ ся сговорили да ми придадѫть и 250 гр.; нъ на всѣкый случай азъ Вы явявамь да знаете какъ сьмь.

Като сьмь увѣрена на всегдашнѫ-тѫ Вы готовность да ми помогнете и като Вы поздравѫ

Остаямь
Вашѫ Бр. П. Шюшулова.

Поздравлявамь Нанкѫ, Герчѫ и Діанкѫ.

2988. — Съвѣтъ да се не мѣсти учителка отъ едно мѣсто на друго. Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 6 Септемвр. 1870.

Любезная Братучядко,

Отговарямь на писмо-то Ви отъ 1 тоя Септемврия, нъ на кѫсо, зачто-то Ви пишѫ на бързо.

Пишете ми да Ви намѣрѭ друго мѣсто за учителкѫ, зачтото Вие сте искали за напрѣдъ 7000 грош. годишнѫ заплатѫ, а Калоферци Ви дали 6750 гр. сирѣчь 250 грош. пò-малко. Ако е само тая причина, дѣто искате да оставите Калоферъ, Вие сте излъганы въ смѣтанѥ-то си, зачтото само да ся прѣнесете на друго мѣсто, трѣбва да похарчите най-малко 3—4 пѫти повече отъ-колкото Ви отбивать Калоферци отъ онова, что искате Вие. Отъ другѫ странѫ трѣбва да знаете, че нѣма мѣсто готово, та като отъ Калоферъ да идете тамъ, и трѣбва да ся пыта и распытва, та да ся намѣри, а това може да иде и два и три мѣсяци и повече, та така намѣсто да спечялите 250 грош. може да загубите и 2500 грош. Па има и друго нѣчто: то е, че малко мѣста има дѣто давать заплатѫ, колкото Ви прѣдлагать Калоферци, та може и да не ся намѣри таково мѣсто и въ такъвъ случяй щете останете много излъганы. Затова азъ Вы съвѣтовамь да стоите въ Калоферъ, дѣто Вы познавать и сте познали селены-ты, за да не бы да испаднете нѣйдѣ, дѣто да мыслимь, че щете сте пò-добрѣ, а то да бѫде пó-злѣ. Пишѭ Ви твърдѣ на бързо. Прощавайте.

Вашь Братучядъ
Н. Геровъ.

2989. — Шушулова останала пакъ въ Калоферъ. Сиромашията на Ботевица Петкова. Молба да й се помогне отъ богатството на Кирила Нектариевъ. Пак. 107.

Прието 7 Окт. 1870. Отгов. 15 Окт.

Калоферъ 5 Октомвр. 1870.

Любезный ми вуйчо Найдене!

Почитаемо-то Вы пысмо отъ 6ый Септем. пріяхъ на врѣмя-то, нъ понеже оттѫтствовахте изъ Пловдивъ, то не можяхъ да Вы отговоря на чясъ-тъ. Сега, обаче смѣѭ да Вы по-благодарѫ за добры-тѣ Вы съвѣты за изпълненіе-то на кои-то бѣхъ готовѫ да испълнѫ, и, за мое-то счястіе така ся случи, что-то малко преди да дойде писмо-то Вы, азъ бѣхъ вече влѣзла въ училище-то съ заплатѫ пакъ 7000 гр.

Любезный Вуйчо! съ настояще-то си ще Вы помолѭ, като ся намирате въ Карлово, да земете подъ вниманіе извѣстнѫ-тѫ Вамъ крайня сиромашія на Г-жѭ Ботевица Пет.; особа, коя-то мя собственно задлъжи да Вы пишѭ за това. Реченна-та госпожѫ вчера нарочно дохожда при мене, приказа си всичкѫ-тѫ си нищетѫ, като ронеше горчивы слъзы и, както ми доказа, заключавамъ че, освѣнъ 5—6 гр., кои-то отъ врѣмя на врѣмя събирамъ отъ продалены-тѣ й нѣкои книжкы другѫ помощь нѣма отъ нигдѣ.

И така вторично ся умолявате отъ нейнѫ странѫ да й отдѣлите нѣщо отъ богатство-то на покойныя Дядѫ Протосингела, съ тѫзи си добринѫ щете направите голѣмо благодѣяніе на това толкозъ несчястно семейство, признателность-тѫ на кое-то ще остане вѣчна къмъ-то Васъ.

Ако бы да стане таквозь нѣщо, добрѣ ще е да бѫде въ тайнѣ сир. да незнаѭтъ калугеркы-ты.

Като Вы засвидѣтелствова отлични-тѣ й къмъ Васъ почитанія остая

Вашя сродниц.
Ивана Бот. Петкова.

Като Вы поздравѫ и азъ остаямъ Вашѫ
Пар. Шюшюлова,

2990. — Честитяване Герову високъ постъ. Съсипията на Калоферъ. Сиромашията на бѣжанцитѣ. Шушулова иска служба за мѫжа си Лазаръ Тюлевъ. Пак. 107.

Прията 6 Септ. 1877.

Ваше Прѣвъсходителство
Любезный ми Г-нъ Найдене!

Съ настояще-то си идѫ първо да Вы поздравя и честитѫ высокый-тъ постъ, кой-то занимавате въ градъ-тъ Свищовъ и давно Богъ помогне да достигнете още по̀-голѣмѫ честь и славѫ!

Сега нека Вы извѣстѫ и за настояще-то положеніе. Какво вече знаете и сте ся научили градъ-тъ ны Калоферъ изгорихѫ Турцы-тѣ, а ный т. е. жители-тѣ избѣгнахме прѣди три дни докатъ влѣзѫтъ Турци-тѣ; обаче като ся лъжяхме и ся надѣяхме, че тыя послѣдни нещятъ да поврѣдятъ градъ-тъ ни, та всичкы излѣзохме безъ да вземемъ нищо отъ дрехы-тѣ си и отъ покѫщнинѫ-тѫ си; нъ напраздно ся надѣяхме работа-та отиде друго-яче, Турци-тѣ влизѫтъ въ Калоферъ, обирѫтъ го добрѣ и най-послѣ прѣдавѫтъ го на огънь-тъ; а ный горкы-тѣ останахме бѣдны отъ всѣкѫ странѫ.

И тъй, Любезный ми Г-нъ Найдене! знайте че нашето сегашне положеніе е много критическо, ный ся намираме въ едно много бѣдно състояніе, и сме дошли тука въ Търново съ намѣреніе да търсимъ нѣкой поминъкъ за свое-то си прѣпитаніе; нъ като ся научихме че Ваше Прѣвъсходителство ся намирате въ градъ-тъ Свищовъ, зарадвахме ся най-много и обичяме да вѣрваме че както на друго врѣмя, тъй и сега най повече ще ны бѫдете помощникъ и благодѣтель въ злочесто-то ны положеніе. По тая сѫщѫ причинѫ, Г-нъ Лазаръ рѣши да дойде въ градъ-тъ Вы, да ся прѣдстави Вамъ и да ся помоли да ны помогнете т. е. да ся потрудите да му намѣрите нѣкоя работѫ въ градъ-тъ, тъй что-то да можемъ да ся проминуваме колко годѣ добрѣ, таче ако е възможно да ся прѣнесемъ въ градъ-тъ за живѣяніе; защо-то въ противенъ случяй, тука при тая оскудность т. е. безъ дрехы и пары, умираме тая зимѫ въ тѣзи турскы голы и праздны кѫщы.

Тука ся прѣдставихме на Г-на Чалѫкы, нъ и той казѫ да ся отправимъ до Васъ, Вый както и да е, вѣрвамъ да ны не оставите излѫганы въ надѣждѫ-тѫ, която имаме въ Васъ и напослѣдъкъ като Вы поздравѫ остаямь

Вашя ср.
Търново 5 Септемвр. 1877. Пар. Л. Тюліева.

302. П. ЩЕРБАЧЕВЪ.

2991. — Праща се свободенъ билетъ за прѣминуване Стара Планина. Главната Квартира въ Едрене. Пак. 108.

Посылаю Вамъ, Глубокоуважаемый Найденъ Геровичъ билетъ для свободнаго проѣзда за Балканы и до Главной Квартиры — которая сегодня уже въ Адріанополѣ, а Канцелярія наша завтра рано утромъ выѣзжаетъ туда же изъ Габрова. Гнъ Анучинъ уже вчера утромъ выѣхалъ изъ Габрова въ Казанлыкъ. Я самъ сегодня въ $3^1/_2$ часа заходилъ къ Вамъ сообщить всѣ эти новости но къ сожалѣнію или никого въ домѣ не было или никто не слыхалъ меня когда я стучался. Очень сожалѣю что не удалось пожать Вамъ руку и пожелать всего хорошаго. . . . .

Готовый къ услугамъ

15 Января (1878). П. Щербачевъ.

303. НИКОЛАЙ ӨЕОДОРОВИЧЪ ЯКУБОВСКИ

2992. — Изпращатъ се копия отъ донесенията на Герова за церковно-българския въпросъ. Пак. 109.

Филиппополь, 23 Іюня 1865 г.

Многоуважаемый Николай Өеодоровичъ,

Съ назначеніемъ Васъ Консуломъ въ Битолѣ Начальство сблизило насъ по службѣ. Вамъ должно быть извѣстно распоряженіе Министерсва, по которому я долженъ содержать курьера для сообщеніемъ съ Вашимъ Консульствомъ. Для исполненія предписанія Начальства, я долженъ отправить къ Вамъ курьера и безъ всякой надобности. Посему, чтобы не посылать его съ пустыми руками, за неимѣніемъ ничего любопытнѣйшаго, я посылаю къ Вамъ копіи съ донесеній моихъ Посланнику по церковно-Болгарскому вопросу. Въ этомъ только и есть разница, во всемъ прочемъ и у насъ тоже самое, что въ Битолѣ и вездѣ въ Турціи. И если въ этомъ нѣтъ ничего занимательнаго для Васъ, то прошу не взыскать; вѣдь надобно какъ нибудь исполнить предписаніе Начальства.

2993. — Благодарность за изпратенитѣ донесения. Въ Пловдивъ има борба. Въ Битоля тишина. Въ Дебърско има вълнения. Националното положение въ Битоля. Пак. 109.

Битоля, $^8/_{20}$ Іюля, 1865.

Милостивый Государъ
Найденъ Геровичъ.

Благодарю Васъ отдуши за Ваше любезное письмо; надѣюсь что переписка наша будетъ отъ времени до времени повторяться, тѣмъ болѣе что на это есть средства, — а новости и произшествія, которыя мы будемъ сообщать другъ другу поддержатъ ея интересъ. Я съ большимъ удовольствіемъ прочиталъ копіи съ Вашихъ донесеній въ Миссію за послѣднее время. Мнѣ пріятно было видѣть, что у Васъ въ Филипполи есть жизнь и дѣятельность, а поэтому вниманіе Ваше всегда можетъ быть чѣмъ нибудь занято. — и время вамъ небудетъ казаться скучнымъ. Мы же Битолцы неможемъ этимъ похвастаться: я до сихъ поръ еще не познакомился съ Пашею, — впрочемъ по

самой естественной причинѣ — онъ въ отсутствіи Каймакамъ же всѣ дѣла отлагаетъ до его пріѣзда. И такимъ образомъ тюрьма наполнена заключенными, Меджлисъ бумагами, — а дѣла въ застоѣ. — Хюсни Паша уже три мѣсяца находится въ Дибрѣ. Тамъ неспокойно: Дибряне не хотятъ платить старыхъ недоимокъ, ни давать рекрутъ. Паша сначала хотѣлъ принудить ихъ строгостію къ уплатѣ недоимокъ, — но видя что изъ того ничего невыходило, — говорятъ, сталъ употреблять мѣры болѣе снисходительныя, но и это кажется не произвело желаемаго успѣха. Въ городѣ поддерживаются слухи что Паша очень скоро возвратится. Жители здѣшніе: Турки, Греки, Влахи огреченные и Булгары; — и всѣ, кромѣ Турокъ, — говорятъ болѣе по Гречески, и пишутъ даже греческими буквами. Между Булгарами нисшаго класса выражается желаніе, но не совсѣмъ энергично, — имѣть болослуженіе на родномъ языкѣ и завести училище Булгарское. Но до сихъ поръ ни то ни другое еще неосуществлено. Вотъ Вамъ покуда — ессенція — всего того что я узналъ въ это время короткое послѣ моего пріѣзда сюда; извините наболышомъ. Желаю Вамъ быть здоровымъ и благополучнымъ.

Преданный Вамъ
Н. Якубовскій

2994. — Движението въ Ахжръ-Челеби. Движението на холерата. Случай въ кжщата на Герова. Пак. 109.

16 Декабря 1865 г.

Многоуважаемый Николай Ѳеодоровичъ,

Давно была пора отправить къ Вамъ курьера, но чтобы не посылать его съ пустыми бумагами, я ожидалъ, чтобы случилось что нибудь интересное, что можно было бы сообщить. Но до сихъ поръ не было въ нашемъ краѣ ничего важнѣе движенія въ Ахиръ-Челеби. И это движеніе можетъ быть кончится ничѣмъ, но можетъ также не остаться безъ послѣдствія.

Болѣе всего мы заняты съ Августа холерою, которая представляетъ здѣсь особенное явленіе холеры, которая во первыхъ появилась въ Филиппополѣ перескочивъ Адріанополь и другіе города по дорогѣ изъ Константинополя, откуда была принесена. Потомъ послѣ эпидеміи, не очень сильной и начавшейся въ Августѣ и кончившейся въ Сентябрѣ, пятнадцать дней ничего не было и потомъ вдругъ 6го Октября послѣдовало нѣсколько ударовъ, изъ коихъ одинъ въ нашемъ домѣ съ писаремъ, моимъ племянникомъ. Съ тѣхъ поръ каждые десять или пятнадцать дней новыми ударами даетъ знать, что не покинула совсѣмъ города. Теперь три недѣли ничего неслышно и погода сдѣлалась холодною, авось больше не будетъ ея.

. . . .

2995. — Пуснати затворници по случай на рамазана. Повечето отъ тѣхъ турци разбойници. Да не се пече свинско месо. Противозаконни дѣйствия на пашата. Пак. 109.

Битоля 5 Января, 1866 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь.

Выражая Вамъ душевное мое сожалѣніе о потери, которую Вы имѣли въ Вашемъ семействѣ во время холеры, — въ тоже время поздравляю Васъ, — что Вы и остальное Ваше семейство здоровы, и по возможности покойны, такъ какъ уже довольно время какъ болѣзнь эта затихла. У насъ, слава Богу,

эта непріятная гостья непоказывалась, хотя и бродила вокругъ насъ. Надо надѣяться что зима охладитъ, а быть можетъ и совсѣмъ выморозитъ эту болѣзнь . . . .

Если хотите знать наши битолькія новости, то вотъ онѣ: потрудитесь читать. На праздникахъ, Хюсни Паша, выпустилъ изъ тюрьмы около сто-сорока человѣкъ; впрочемъ не подумайте чтобы это было по случаю Р. Х$^{\underline{ва}}$, — это по случаю приближенія Рамазана. Въ числѣ этихъ арестантовъ, — 30 человѣкъ христіянъ, — которые содержались въ тюрьмѣ за недоимки и долги, по бѣдности; — а остальные всѣ мусульмане, которые были посажены въ тюрьму, за грабежи, разбои и убійства. — Но это всё же хорошо, если всполнить наказъ Екатерины, что: лучше 10 виновныхъ простить, нежели одного невиннаго наказать. На праздникъ же Рождества, Хюсни Паша строго запретилъ всѣмъ фурунджи принимать и готовить въ своихъ печахъ для себя, или для другихъ свинско — мясо. Въ противномъ случаѣ, обѣщалъ виновнаго посадить на 30 дней въ тюрьму, и сверхъ того взыскать три Турец. Ливра.

Вообще надо сказать что здѣсь Е. Пр$^{\underline{во}}$ Паша, неслишкомъ заботится своими распоряженіями заслужить къ себѣ расположеніе и уваженіе жителей.

За тѣмъ поздравляю Васъ и всёВаше семейство съ Праздникомъ и Новымъ Годомъ, — желая добраго здоровья и всѣхъ удовольствій, и прошу не забывать преданнаго и уважающаго Васъ

Якубовскаго.

2996. — Нѣма подобрѣние отъ създаването на вилаетъ въ Едрене. Хюсни паша омразенъ на всинца. Дири се несѫществуеще съзаклятие противъ властьта. Движения на турскитѣ войски. Готвятъ се за война съ Сърбия и Черна Гора. Четата на Вулгари въ Касандра. Пак. 109.

Получ. 25 Мая 1866 г.

Битоля, 14 Мая, 1866 года.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичь,

Получилъ Ваше письмо, и съ удовольствіемъ узналъ изъ него, что Вы и всё Ваше семейство, слава Богу, здоровы. Благодарю Васъ за извѣстія, которыя Вы мнѣ сообщили и жалѣю, что Филиппопольцы обманулись въ своихъ ожиданіяхъ и надеждахъ на улучшеніе ихъ положенія, при новомъ образованіи Виляета. Впрочемъ, вспомнивъ Русскую поговорку: „бываетъ и того хуже“ отчаяваться не слѣдуетъ. Въ нашемъ краѣ, послѣднее время замѣтна большая дѣятельность турецкихъ властей. Хюсни Паша, котораго ненавидятъ отъ всей души и Христіяне и Жиды и даже мусульмане, — безпокоится сильно о какомъ то заговорѣ, — суетился много, но ничего не открылъ и ничемъ покончились всѣ его хлопоты. Въ 3$^{\underline{мъ}}$ Корпусѣ собираютъ редифовъ, — пополняютъ баталіоны рекрутамы прошлыхъ наборовъ. Старыя ружья отсылаютъ въ Константинополь, а, въ замѣнъ ихъ, ожидаютъ штуцера. На прошлой недѣли отправили на границу Черногоріи пять горныхъ орудій. — Замѣтно безпокоятся на счетъ Сербовъ и Черногорцевъ, — и большая часть войскъ направляется туда. Однимъ словомъ приготовляются къ войнѣ. Въ народѣ же вообще ожидаютъ европейской войны. Христіяне мечтаютъ о радостныхъ отъ нея послѣдствіяхъ. Турки находятся въ страхѣ, — но явно говорятъ о ихъ надеждѣ на Россію, которая находится съ Портою въ мирныхъ отношеніяхъ и выразилась въ пользу Турціи въ Молдово-Валахскомъ вопросѣ. Православные никакъ не хотятъ вѣрить въ прочности дружбы Россіи съ Турціею; — и всё

ихъ вниманіе, въ настоящее время, обращено на Сербію, Черногорію и Грецію, — на которыя они смотрятъ съ какимъ то смутнымъ ожиданіемъ. —

Назадъ тому недѣли три, Леонидасъ Вульгари, съ 26[ю] человѣками показался на заливѣ, Касандра, близъ Салоники, на лодкахъ подъ Русскимъ флагомъ, говорятъ, — и началъ съ Турками баталію. Анифъ Паша, Салоникской Губернаторъ, потребовалъ себѣ 800 человѣкъ солдатъ, для отраженія Леонидовской армады. Была стычка, и съ обѣихъ сторонъ, убитые. Вульгари взятъ, — и находится теперь въ Салоникѣ. Носится слухъ, что другой — сорви-голова, Арванито-Яни, готовится на выручку Леонида Вульгари. —

Вотъ Вамъ всѣ послѣднія произшествія въ нашихъ странахъ, если Вы еще объ нихъ не слышали. Прощайте до слѣдующаго письма. Будьте здоровы, жму Вамъ руку и остаюсь преданнымъ Вамъ

Н. Якубовскій.

2997. — Движението въ Критъ. Жестокостьта на турцитѣ. Юнашкото съпротивление на критянетѣ. Пак. 109.

Битоля, 9 Декамбря, 1866.

Многоуважаемый Найденъ Геровичь, въ добавленіе къ казенному моему отвѣту скажу Вамъ, что недавно я получилъ вѣсть отъ Г. Лаговскаго изъ Салоникъ, что два селенія на Критѣ сдались Туркамъ, — но всё остальное стоитъ крѣпко. Турки поступили варварски, какъ говорятъ, — съ сдавшимися въ плѣнъ Греками, — а потому другіе были побуждены этимъ къ отчаянному и геройскому сопротивленію: Игуменъ монастыря Вафѐ, отецъ Гавріилъ, — видя что 200 человѣкъ Грековъ, при всей храбрости и мужествѣ, должны были отступить наконецъ числу, — перекрестясь, положилъ фитиль въ пороховую мину и взлетѣлъ вмѣстѣ съ Турками на воздухъ. Тоже сдѣлалъ отецъ Манасси, священникъ въ другомъ монастырѣ. — Сверхъ того, мнѣ говорилъ Греческій здѣсь Консулъ, — что на островѣ Критѣ уже находится 3000 Гарибальдейцевъ и другихъ волонтировъ, — и даже показались игольные ружья, посредствомъ которыхъ Прусаки поколотили такъ сильно Австрійцевъ. — Но быть можетъ всѣ эти новости уже передаются и у Васъ какъ и здѣсь изъ устъ въ уста. —

Въ заключеніе скажу Вамъ, что Болгары Иштипской и Велесской общины подали въ Консполь просьбу объ отдѣленіи ихъ отъ Греческой Патріархіи. Такая же просьба уже приготовлена и Болгарами Битольской общины — Патріархъ Софроній — смѣненъ. —

Остаюсь преданнымъ Вамъ

Якубовскій.

---

304. Д-РЪ Д. ЯНКУЛОВЪ.

2998. — Незаконнитѣ дѣйствия на Бѣлоцерковецъ въ Тулча. Омразата му къмъ българетѣ. Затворенитѣ българе. Ходатайство за прѣмѣстването на губернатора. Пак. 109

Галацъ 29 7/врий 1877.

Достопочитаемый ми Г-не

Е. Георгыевъ Букурещь.

Днесъ Вы телеграфирахъ и Вы ся обѣщахъ да Вы пиша, това брьзамъ да направа.

Да си сьставите обаче пьлно понятіе за сичко азъ трѣбва да почна отъ начало.

Отъ какъ доде Белоцерковичь въ Тулча той почна да ся отнася съ Българы-тѣ прѣзрително и въ пъленъ административенъ сьвѣтъ той ны укори, че кога то дошелъ не сме отишле да му поднесемъ една чаша вода. Ный незнаяхме кога щеше да доде и самъ ли, при сичко това Г-нъ Карловскы му принесе заслугы-тѣ си а той отиде у единъ Италіанецъ Д-ръ Богліако. Отъ това приключеніе почнаха другы. Каквото ся придложише отъ Българы-тѣ въ полза обща, то не ся пріѣмаше въ съвѣта и съвѣтъ тъ бѣше почти забравянъ доклѣ ся разпустна. Да оставимъ това. На 15 Августа има панаиръ на Чиликъ дере, този манастиръ принадлежи на руси, нъ е подъ вѣдомство то на българы тѣ нъ той не глѣда на нищо и завѣде грьцкый Владика да служи безъ да попита нѣкого.

За тѫзи нѣгова постѫпка, коя-то даваше поущреніе на гр. Владика, раздразни много народъ-тъ ны, нъ азъ и другы казахме: нѣма нищо ни го правете прѣдмѣтъ и то за да му угодимъ. Наближи праздникъ тъ за короняваніето на Царь-тъ. Той пише чрѣзъ градоначалникъ-тъ на Отецъ Енча че слѣдъ богослуженіе-то ще стане въ цьрква молитва за Царь-тъ а послѣ на надвечеріе-то призъ день-тъ пише че молитва-та ще стане прѣдъ конака и на мене ся каза на $8^1/_2$ вечерьта азъ не можехъ въ това кѫсно врѣмя да ида да му кажя нѣщо или на Попъ Енча. На утре-то слѣдъ Служба-та изчете ся молитва та и доклѣ ся потрѣбѣвахѫ тайны-тѣ азъ казахъ на отецъ Енча да вървимъ, а той мы каза че ако служи или прѣдседава гр. Владика ный нѣма да ся облечемъ. Като отидохме 10 минути по късно отъ другы тѣ видѣхме че гр. Владика прѣдседава нашитѣ священници отказаха да съслужятъ и стояха прости зрители. Молитва-та ся каза отъ Рускый священникъ подъ Прѣдстоятелство-то на Владика-та. Послѣ това наши-тѣ священници ся качиха да му направятъ посещеніе той гы посрѣщне на коридоръ-тъ и зе да гы хули публично че не почитали царь-тъ ни го обичали а наши-тѣ му отговориха че тѣ не могѫтъ да служятъ съ гр. Владика, а той каза че тѣ искали да правятъ скандалъ и че ще пише въ гл. квартира. На това отгорѣ казвѫтъ на Отецъ Енча да ся готви да върви на заточеніе и да ся не намира на 30 Августа въ Тулча. Наши-тѣ си дозволиха да му дадѫтъ едно прошеніе въ видъ на изясненіе, а той го нарече протестъ противо власть-та и каза че азъ и Н. Шоповъ полицайный-тъ сме подигнали това. Слѣдъ много припирни азъ го помолихъ да отдаде сичко това на едно недоумѣніе причина да ся узнае догдѣ е грьцко догдѣ е наше и така ся потъпка това и Попъ Енчу не отиде на заточеніе. На 30 Отецъ Енчю призова Рус. Военный Попъ да съслужи въ нашата цьрква и отъ тамъ съ голѣмъ парадъ отслужихме молитва българскы-тѣ ученичкы противо дьжда додоха съ кыткы пѣха песни за Царя и раздадоха кыткы-тѣ на Генералы тѣ и офицеры тѣ и доказаха че когато ся не мѣси той ный знаемъ какъ да благодаримъ благодѣтелы тѣ си. Грь. Владика се оплакова че съмъ го измамилъ азъ, та не дошьлъ на врѣмя и сме го отрипали нъ сичко е праздно. Този день бѣ веселъ за насъ. Отъ нѣколко деня напрѣдъ гр Владика му казалъ че не припознава схизма-та а припознава синодъ-тъ. Азъ забележихъ на Бѣлоцерковича, че това той го прави за интересъ и по лъскателство, а той мы отговори, че ако е былъ на негово мѣсто, той щѣлъ да направи сѫщо-то за да си осигури бѫднина-та, хубава бѫднина въ ощьрбъ на българы-тѣ! Като ся разговаряхме за това азъ му казахъ, че като признава синодъ-тъ, той трѣбва да не признава и схизма-та слѣдователно лесно ще ны бѫде да ся съгласимъ нѣкакъ си да случимъ на едно прѣзъ праздници тѣ. Послѣ това отидохме съ Икономова при Владика-та, и му поискахме писменно че не признава схизма-та той отговори че нѣможе да ся откаже отъ Патріаршіята и какъвъ отговоръ ще й дава? При сичко това губернаторъ тъ му дозволи да ходи по села-та да служи да ны нарича схизматици — това е официално доказано — и да прави прозелити въ наша врѣда,

безъ да му направи най-малка-та бѣлѣжка ный се мълчахме и търпяхме и го съвѣтовахъ азъ лично за да избегне такыва главоболія да не пуща владика-та да ходи ами да пратимъ чиновникъ да му съберe владичнина та и него не направи. Сичко това не доказва ли съперничество спрямо насъ? Минала та недѣля доде третый выпускъ отъ декрети-тѣ на Н. Высочество, въ кого-то има проектъ тъ за административный съвѣтъ. Въ него пише че трѣбова да ся избѣржтъ 18 души и да ся глѣда да е вишегласіе то християнско безъ да споменува народности. Бѣлоцерковичь разпуща съ таллалинъ вѣтхый Админ. Съвѣтъ и залепіявжтъ афиши за нови избори. Въ афиши-тѣ казва да ся изберѫтъ 4 души Българе 4 Власи 4 грьци 2 руси 1 немолякъ 1 Арменецъ и пр. Българы тѣ сѫ докачиха отъ това неравенство. Какъ само 60 кѫщи грьци въ Тулча и нигдѣ другади освѣнь Българе и Власи, а пакъ равно съ насъ? Тези 60 кѫщи повиче-то сѫ чуждеподданни. На това отгоре като знаяхме че декреть-тъ не гласи народности и че съ тѫзи си постѫпка, става авокатинъ и защитникъ на Грьци-тѣ, Българи-ти направиха едно прошеніе, което ся подписа отъ 63 души, и му казвѫтъ че това не е право, а той вмѣсто да запрѣ сичкы тѣ подписавши, кои то отговарятъ за подписи тѣ си, запира Т. Икономова, Желѣзка Чалѫкова, Лазара Лазаровъ, Н. Бабаджова, В. Сакѫзовъ, Мухтаръ Българскы и Цвѣткова. Осѫжда гы като двигатели на народа и иска да гы накаже чрѣзъ военный сѫдъ даже и съ застрелюваніе и това решеніе е земенно непременно чрѣзъ подострюваніе-то на вино-то. Чюдна постѫпка да подпишатъ 60 души, да ся обивѫтъ 6 души.

Послѣ това мя вика и мы казова да кончимъ съ този въпросъ, че му е жално че е принуденъ да прави това и др. т.

Азъ му казахъ че наистена това е достоплачевно за насъ и пріятно за Европа и че можеше да ся избѣгне това, ако не бѣше дѣлилъ официално народности тѣ ами да гы свика сичкы тѣ на едно спорѣдъ проекта а на мене да е казалъ тайно че иска 4 грьци. Азъ съ вліяніе-то си щѣхъ да направа да ся изберѫть и повиче и сичко щеше да е мирно. Той мы отговори че ако да е окруженъ отъ погрѣшкы правителство-то нѣма да го свали за нашъ хатъръ, че щѣло да си загуби авторитетъ-тъ. Той самъ види ся призна грѣшка-та си, защо-то тайнимъ образомъ ся заповѣда да ся съберѫтъ афиши-тѣ а за да ся оправдае защо дѣйствова въ полза на Грьци-тѣ казва че то е политика защо-то Грьція могла бы да бѫде полезна намъ и на Русси-тѣ. Чудна полза когато мы обива честолюбіе-то и народна-та гордость! Толкова голѣма нужда ли има Россія отъ Грьци-тѣ, особенно за 100 Тулчанскы Грьци и единъ безъ фирманъ владика? Най послѣ мы каза, че ако и да е крива постѫпката му, то трѣбовало да го послушаме по напрѣдъ, та че тогава да ся оплаковаме и другы много глупости.

Изборы тѣ не станаха отъ бълг. страна въ Недѣля той заповѣда въ Вторникъ чрѣзъ теллалинъ да изберѫтъ пакъ прѣдставители, нъ тѣ като глѣдѫтъ че най добры тѣ имъ сьграждане сѫ затворени и ся заплашвѫтъ съ смьрть нито ще помислѫтъ вече да зѣмѫтъ участіе въ Администрація та. Нѣка й ся радовѫтъ Грьци-тѣ! Българы тѣ сѫ съвсѣмъ отчаянны и дезиллюзирани по постѫпкы тѣ на Губернатора що-то по-край нашъ Никола ще намразѫтъ св. Никола. Най послѣ искѫтъ да знаятъ: ако му заповѣдано да ны наскърбява сѣкы часъ и да дѣйствова въ полза на Грьци тѣ, то ный ще ся покоримъ слѣпо на Царя си и Избавителя си какъ то сме ся покорявали сѣкогы и ако нѣмаме право да ся оплакваме отъ произволъ тъ на тогова или на оногова, то и на него ще ся покоримъ и щѣ стоимъ мирни зрители на сичко и слѣпи органи на отечество-то си, въ кое-то сѫ дошле да донесѫть уше свѣтлина. Азъ чекамъ пълномощни писма отъ Тулча за да дода до Васъ или по нататъкъ, а Васъ молимъ да подѣйствовате поскоро гдѣ то трѣбова да ся пустнатъ запрѣны-тѣ и какво то трѣбова по нататъкъ. Ный неможемъ вѣче живя

съ него добрѣ. Извинете молимъ за длъго-то мы разказваніе и постарайте ся да избавите нещастнытѣ Тулчане отъ това тежко положеніе а тѣ отъ своя страна ще Вы считатъ като баща и подкрепитель.

Съ дьлбоко почитаніе сьмъ Вашъ покорны слуга

Докторъ Д. Янколовъ.

305. НЕИЗВѢСТНО ДО КОГО И ОТЪ КОГО.

2999. — Пѫтуването на Герова отъ Одеса до Букурещъ. Описание на градоветѣ и селата, прѣзъ които е миналъ. Пак. 141.

Букурещъ 10 Мая 1846.

Като ся раздѣлихъ съ Васъ при таможня

Въ Овидіополь стигнахме доста рано, та, макаръ и да не заварихме парохода, се можехме да преминемъ лимана на шайкѫ, че бѣше добро время, а Мустаковъ ны запря да нощуваме тамъ. Тѫѭ нощь прѣминѫхме, не като пѫтници съ почиване, а като да бѣхме ся събрали да ся веселимъ съ смѣхъ. Освѣнь едно шише, нѣмахме съ какво друго да подкрѣпимъ веселіе-то си, нъ недостатъка на внѫтрешни средства ни замѣни нашъ-тъ домакинъ, който най-послѣ съ неразбора си омрьзна ни така, чтото изѣде отъ Мустакова нѣколко шамары и тогава миряса. Муст. си отиде въ 1 час. прѣзъ нощь-тѫ, но ніе и безъ него не си затворихме очи отъ смѣхъ. Другарь-тъ ми показа сичкы-тѣ си искуства, съ които може да разсмѣши человѣка. Зарань-та, домакинъ-тъ кога ся събуди и видя, че сме си сбрали дрехы-тѣ и трьгаме отъ дома му, неомытъ се затири да каже на десятници-тѣ да намѣрятъ Мустакова за да иска удовлетвореніе. Той сиромахъ не знаеше, че М. бѣга още прѣзъ нощь-тѫ и отъ брьзаніе забрави да земе писмо, което азъ пишехъ до Васъ. Така ся начена наше-то путешествіе съ бавенье и съ малко неприлично веселіе.

Въ Овидіополь имаше добръ вѣтъръ и ніе не чекахме парохода, а прѣминѫхме на шайкѫ. Въ Аккерманъ, каквото что ся надѣяхъ, не ны пустнѫхѫ, доклѣ не ны гостихѫ съ обѣдъ. Нъ, като ся понаядохме добрѣ и още по̀-добрѣ ся напихме, въ 2 сахататъ слѣдъ пладне трьгнахме и карахме курьерски, сир. като скоротечи. Кога ся мрькнѫ ніи веке не бѣхме въ силѫ да врьвимъ; зачтото нѣколко нощи не бѣхме спали колко-то трѣбва и очи-тѣ ни ся слѣпахѫ за сънъ. а въ станціи-тѣ може чловѣкъ добрѣ да почине: на сѫдѣ има по еднѫ или двѣ одаи за пѫтницы, двѣ канапета широки и доста мягки, нѣколко столове, огледало и сахатъ. Зарань-та на другій день ся пустнахъ азъ въ пѫть съ сладкѫ мысъль, какво въ тоя день щѫ видѫ Болградъ и другы нѣкои колоніи Блъгарскы. И вмѣсто това да мя развесели, друга една срѣща мя фьрли въ весьма нерадостны чувствованія. Прѣди да прѣминемъ еднѫ станціѭ, прѣди да стигнемъ нѣкоѭ Блъгарскѫ колоніѭ видѣхме на пѫтя Блъгаре че копаѭтъ и чистятъ канавѫ. Срьдце не ми даде да ся запрѫ да поговорѭ съ нихъ. Прѣминѫхме до двѣ версты и видѣхме пакъ това исто-то. Тамъ веке ся запрѣхъ и начнахъ да гы пытамъ Блъгарскы отдѣ сѫ и какво сѫ, нъ отнапрѣдъ тіи като да не вѣрвахѫ, че азъ сьмь Блъгаринъ и ми отговаряхѫ Русскы, и кога асъ карахъ да пытамъ Блъгарскы и тіи веке начнаха да отговарятъ Блъгарскы. Послѣ още на много мѣста видѣхме Блъгаре, че чистятъ канавѫ. Като заминѫхме еднѫ Блъгарскѫ колоніѭ Вайслы, показахѫ ся врьхове на Стара планина. Тіи ако и да бѣхѫ далечь се разнообразехѫ малко нѣчто пѫтя, а дотука се равнина и равнина, нѣма на что да погледнешь, нѣма что да ти влѣзе въ очи. По пѫтя за Болградъ има още

Блъгарска Кара-куртъ. Тія села, каквото и други колоніи ся познаватъ че ся населены отъ Блъгаре, зачгото ся насадены съ дрьвье и имѫтъ наоколо градины. За да стигнемь тоя день въ Рени и да прѣминемь въ Галацъ, отъ станціѭ Катлабугъ ударихме право на Болградъ 30 в. безъ да обыкаляме по почтовый пѫть прѣзъ Измаилъ 72 в. Въ Болградъ стигнахме въ 10 ч. заранъ-та. Бановъ остана да промѣнява коніе-тѣ, а азъ отидохъ да ся видѫ съ отца Димитрія Панаіотова и да го помолѭ да ми покаже церквѫ-тѫ. Истина, въ Одессѫ нѣма церквѫ като тая. О. Димитріи не ны пустнѫ да трьгнемъ прѣди да ны гости. Дома си ми чете нѣкои проповѣди, негово сочиненіе, води мя и при брата си, Болградскый учитель. Въ училище-то обаче не можахъ да отидѫ, че това врѣмя бѣше врѣмя за обѣдъ и никого не щѣхъ да намѣрѭ тамъ.

Отъ Болградъ излѣзохме въ $1^1/_2$ ч. и въ $4^1/_2$ бѣхме въ Рени. Спорѣдъ рекомендаціѭ-та на г. Симоновича на таможнѫ-тѫ скоро ни пустнѫхѫ, шайка обаче нѣмаше да прѣминемъ въ Галацъ, а по сухо не можеше да ся иде, и заради това нощувахме при карантина въ механѫ на единъ Блъгаринъ. Това бѣше въ сѫбботѫ. Въ недѣлѭ доста рано дойде солдатъ и ни обади, какво е дошьлъ молдавскый офицеръ съ шайкѫ. Тоя си часъ трьгнахъ азъ камъ Дунава и отдалечь видяхъ офицера. Той видомъ съ ничто не ся отличяваше отъ Русскы-тѣ офицеры, нъ като го видяхъ само отъ еднѫ мысъль Молдованъ офицеръ не можахъ да ся удрьжѭ отъ смѣхъ, не можехъ да повѣрвамъ, че това е воинъ, чинеше ми ся, че гледамъ на дѣте, облечено съ дрехи наопаки да плаши пакъ дѣца и е готово като му покажешь шамаръ да ся завіе въ конѭ дупкѫ да ся скрые.

Въ половинѫ часъ стигнахме отъ Рени до кардона въ Молдовѫ. Тамъ ни поведе офицеръ-тъ за да ни подпише пашапорты-тѣ. Като стѫпихъ на Молдовскѫ землѭ, азъ бѣхъ любопытенъ да забѣлежѭ что щѫ видѫ найнапрѣдъ и като влѣзохъ въ Кардона, заварихъ десятина душь солдаты на страшенъ бой съ мамалигѫ. Като обиколили паницѫ-тѫ, па ѭ подстѫпили, та и духъ-тъ й не остана. Като ги видяхъ помыслихъ си: тамамъ за васъ непріятель! мамалига душманларѫ! Офицеръ-то остана на кордона. Врѣмя-то бѣше весьма добро, нъ връзъ рѣкѫ-тѫ не можехме да врьвимъ скоро. Человѣкъ въ добро расположеніе може да ся наслаждава съ весьма прѣлестны видове на Турска-та страна на Дунавъ. Молдовска-та не прѣдставлява ничто хубаво. Най-замѣчателно нѣчто отъ тѫѭ странѫ сѫ солдаты-тѣ, които стоятъ на кардоны-тѣ; единъ облеченъ съ солдатскы дрехи и съ простѫ шапкѫ; другый съ солдатскы гащи и съ турска аба; другый съ турскы гащи и съ солдатскѫ абѫ, другый пакъ и безъ гащи, само съ кѫсъ кожухъ до колѣнѣ; единъ съ солдатскѫ пушкѫ, другый съ простѫ, третій съ турскѫ; единъ съ тесакъ, другый съ турскѫ саблѭ, третій съ ятаганъ: разноωбразіе неимòвѣрно, двама нѣма еднакво облечены, двама нѣма еднакво въорѫжены. Пѫть-тъ бѣ доста длъгъ, и прѣди да стигнемъ на мѣсто, врѣмя-то са промѣни: занзлѣзе доста голѣмъ вѣтъръ и удари ситенъ дъждь.

Галацъ видомъ е сѫщій Турскый градъ, а по хора-та е карикатура на турскы-тѣ градове. Който дойде тамъ, като да е дошьлъ на урзузлука си и за урзузлукъ кога ся срѣшнѫтъ двама стари или млады, богаты или сиромаси, нѣма да чуешь да си проговорятъ сладкѫ думѫ, като Господь далъ. Единъ ще нарече другый магаре, а той ще му каже свиня или друго нѣчто пò-лоше; единъ ще закачи другый, а той ще го тласне или още пò-добрѣ ще го удари. Въ кафене ли идешь сякашь, че си отишьлъ въ кабакъ, дѣто нѣма свѣстенъ чловѣкъ. Единъ хока кафеджія, другый го попрьжя, другы пакъ си казватъ думы три дни да бѣгашь отъ нихъ. Въ ресторациѭ ли идешь, сякашь че влѣзешь въ кѫщѫ пълна съ луды хора. И сичкый Галацъ е оживотворенъ урзузлукъ: азъ бѣхъ отишьлъ въ кафене съ студентскѫ шапкѫ единъ младъ

чловѣкъ, каквото ся научихъ послѣ, писарь у консулъ, дѣто не го сьмь ни чулъ ни видялъ, приближися при мене съ тыя думы: а г. студентъ! несчастное творенье, лицейскій ученикъ, петлица все твое имѣнье и красный воротникъ. Тамъ намѣрихъ Цанка и Янка. Повече и не щяхъ и да пытамъ за Блъгаре-тѣ, зачтото нѣмахъ надежда да ся научѫ нѣчто добро отъ нихъ. И наистинѫ, съ колкото души ся срѣщнѫхъ случайно, думѫ добрѫ не имъ чухъ изъ уста. И въ Галацъ и въ Браиловъ мя излъгахѫ не единъ пѫть: выкатъ мя да мя заведѫтъ ужь при пріятели, при Блъгаре и азъ повѣрвамъ и отидѫ. Кога, тіи мя заведѫтъ въ кѫщи безчестны, и въ нихъ само една честь имъ остава, дѣто прѣдъ домакины-тѣ не говорятъ мрьсны работы и въ обхожданіе-то си вардятъ голѣмо приличіе, което помежду си не знаѭтъ. Такива сѫ въ Галацъ и въ Браиловъ и нашитѣ Блъгаре. Не Ви пишѭ това за да гы укорѭ, а само зачтото Ви обѣшахъ да Ви отпишѭ за сичко, что видѫ и сега трѣбва да ви кажѭ истинѫ-тѫ ако и да ми е мѫчно да исповѣдамъ. Галацъ е пъленъ съ Блъгарскы работы и издѣлія на Габровскы-тѣ фабрики ся намиратъ на сякѫ стѫпкѫ, даже и пестилъ.

Въ Галацъ прѣспахме само еднѫ нощь и ся нагласихме съ Цанка и Янка да идемъ въ Букурещъ заедно. Отиде Янко да си земе пашапорта отъ консула, отидохъ и азъ заедно съ него да пытамъ въ Галацъ ли ся намира нѣкой си Батьяновъ драгоманъ. Консулъ-тъ поиска да подпише и моя паспортъ и отъ Янка зе 1 рубль среб. а отъ мене не зе, че отивамъ да ся учѭ.

Изъ Галацъ излѣзохме въ понед. 29 Апр. Съ насъ трьгнѫхѫ двама Блъгаре за до Браиловъ, а на Янка уйче му Раче излѣзе съ насъ до р. Серетъ границѫ-тѫ между Молдавѫ и Влашко, да ны испрати и да изядемъ тамъ едно печено агне. Тамъ се позабавихме и въ Браиловъ стигнахме веке по темно. По тамошній обычай полиція-та и други нѣкои мѣста вечерь кѫсно ся отворены, и това ны даде възможность да си приготвимъ отвечерь паспорты-тѣ и сичко, чтото бѣ нуждно та на другый день да трьгнемъ заранъ рано съ почтѫ, нъ не тѫй было писано. Още вечерьта дойде офицеръ отъ полковника Соломона да выка Банова, а Бановъ слѣдъ обѣда заспалъ влѣзе въ Браиловъ, заспалъ го свалихме отъ кола-та и нѣмаше силѫ да ся събуди за полковника Соломона. На-утре като что съмна, дойде офицеръ та го зе. Слѣдъ малко врѣмя той ся вьрнѫ, нъ веке не тоя Б. дѣто тѫй брързаше да стигне въ Букурещъ и не трьпеше да ся запремъ малко въ Аккерманъ и въ Болградъ; той дойде да ни обади, че нѣма да иде нито тоя день нито другій. Причина-та на това доста смѣшна и азъ нѣма да Ви ѭ обадѫ. Ако да знаяхъ че ще направи така, азъ, като что стигнахме Браиловъ докѣ той незнаяше какво прави самъ и какво правятъ съ него, щехъ да го прѣтурѭ отъ еднѫ бричкѫ въ другѫ, та да излѣземъ поне еднѫ станціѭ отъ Браиловъ. Видися было писано да ся забавѭ тамъ за да идѫ да видѫ памятника „Воинакъ....... да посѣтѫ училище-то имъ, въ което ся прѣподава и Блъгарскы за Блъгаре тѣ. Едно жалѣѭ дѣто не можихъ да видѫ Блъгар. учитель, зачтото му бѣше редъ да дойде вечерь-та кѫсно. Ходихъ и при нѣкого си Өеодора Милановича, който ся показва усрьденъ камъ отеч. и наист. на сичкы-тѣ книгы той най-напрѣдъ отъ сичкы-тѣ Браиловцы е подписанъ. Въ ресторан. служеше весма хубавичка Нѣмка.

Въ четврьтъкъ 2[й] Мая въ $5^1/_2$ ч. слѣдъ пладне бѣхме ся приготвили и чакахме да дойде почтата. Кога гледаме въ хана влѣзе една колца така малка и тѫй грубо направена, чтото и който никога не е видялъ кола, се отъ прьвъ пѫть ще плюне на такавѫ направѫ; сѫща дѣтинска работа. Това бѣше кола отъ поцѫ-тѫ, что русскы ѭ наричятъ перекладная. Ако да не бѣше Б. на неѭ, азъ нѣмаше да повѣрвамъ, че е това почта. Суруджіятъ, каквото что го наричятъ тука, облеченъ съ турскѫ ачмалія гайтанлія аба и съ гайтанліи дизове само вдигове, а отъ ходилата ни косъмъ. Два коня впрегнати от-

прѣдъ и два отзадъ и на единъ отъ задны-тѣ възсѣдналъ сюруджія. Тая кола бѣше за Янка и Цанка, а ніе ся събрахме съ едно момче, което отиваше въ Букор. и въ негова кола, която тукъ ся нарича Братованка впрегнахме осемь коне съ два сюрюджіи и сѣднахме четворица: момчето, Бановъ, азъ и единъ унтеръ-офицеръ, когото ни даде полк. Соломонъ да ни заведе до Букур. Кога да трьгнемъ като приплясках҄ онія ти камшици, като завыках҄ онія ти сюруджіи отпрьвъ пѫть азъ ся загубихъ и не знаяхъ дѣ ся намирамъ, а най много тегли моя Прити, тя не намираше въ колата мѣсто дѣ да ся скрые отъ тоя тресъкъ, отъ тоя выкъ. По пѫтя се събрахѫ купове свѣтъ да гледатъ, че минува поща, и въ срѣдъ града исфрькна едно колело отъ нашята кола. Доклѣ да прѣминемъ една станціѭ слънце-то зайде, а на пѫтя до вторѫ-тѫ млекото, което три пѫти въ Браиловъ прѣди да трьгнемъ, подѣйствова на мене отъ двѣ страны, та и по неволѭ трѣбваше да ся запремъ да прѣнощуваме. Тамъ на станціѭ-тѫ дружина-та ми ядохѫ мамалига, а азъ само слушахъ като ѭ хвалятъ, а не смѣяхъ да ѭ накусѫ; ама пакъ азъ сега наистина ѭ ямъ сѣкой день.

На пятѫ-та станціѭ отъ Браиловъ, или отъ Букурещъ се едно, прьвъ пѫть видѣхме гѫстакъ и ся запряхме да пообѣдваме на сѣнкѫ. На това мѣсто съ пустѫ пушкѫ отидохѫ та ми прогонихѫ Прити и така горка-та ся загуби въ таково мѣсто, дѣто да нѣма при кого да иде и кой да й̆ даде залъгъ хлѣбъ. Янко и Цанко не могѫтъ да ся нарадватъ, че сьмь ѭ загубилъ; зачто и тіи не могли да донесѫтъ свои-тѣ куче-та и до Галацъ.

На прѣдпослѣднѭ-тѫ станціѭ два пѫти ся троши колело и това ны замая; и това и стана причина, та ся видяхъ съ брата на Ѳеодора Жечевъ Сливненеца, что сѣди на Молдованкѫ-тѫ. Молѭ Ат. Чолак. да иде при г. Ѳеод. да му каже много здравье и отъ мене и отъ брата му.

И така сега сьмь азъ въ Букурещъ.

3000. — Какъвъ градъ е Букурещъ. Впечатлѣнията на Герова. Влашкитѣ офицери и войници. Кои чужденци се намиратъ тамъ. Български книжовници и знаменитости. Пак. 141.

Букурещъ 10 Мая 1846.

Это азъ ся намирамъ въ Букурещъ сега 6. дни и още не могѫ да познаѭ по что Ви е аресалъ така тоя градъ та го считате пò высокъ отъ Одессѫ. Ако да ся сравнятъ Букорещъ и Одессѫ само на видъ, то право, Одесскій Булваръ чини сичкій Букурещъ, а за пѫтища-та и дума нѣма. Кога прьвъ пѫть излѣзохъ отъ дома, то отъ тѣснотѫ-тѫ на улици-тѣ усѣщахъ голѣмъ задухъ и на сякѫ стѫпкѫ ся бояхъ да мя не сгазатъ. Ако може Одесса да ся нарече Европейскій градъ, то Букурещъ е турскій градъ, който сега ся маскирува въ европейско облекло. Нъ на сичко още лежи печатъ на Турчещина; и много работы има само карикатура на Европейски-тѣ. Прьво нѣчто дѣто человѣкъ ся запознае съ него въ Букурещъ и на сѫдя въ Молдовѫ и въ Влашко е Дулчаца. Въ кафене ли идешь, при познайникъ ли идешь се дулчаца и дулчаца и ако обычашь и турско кафе и дома заранъ дулчаца слѣдъ обѣдъ Дулчаца, вечеръ Дулчаца. На сяко кюше и конфетарія, въ сякѫ кѫщѫ ся намира нѣчто сладко на стола. Затова и още не сьмь видѣлъ человѣка съ здравы и бѣлы зѫбы.

Тукъ се намѣрихъ съ единъ свой соученикъ Романенко. Неговы-тѣ родители мя пріяхѫ весьма добрѣ, че имахъ до нихъ писмо отъ дъщерѭ имъ изъ института. Въ недѣлѭ обѣдвахъ у нихъ заедно съ драгоманы-тѣ на консулство-то, които тогава си ся врекохѫ да ми направятъ питорта. На консулство-то ся извѣстны сички-тѣ Бльгаре, които сѫ малко нѣчто замѣчателны

и, или живѣѭтъ въ Букурещъ, или ся прѣминували прѣзъ тука. Прьвый драгоманъ ми казва, какво Блъгаре-тѣ не ся доволны съ Н. Палаузова, че, като ся изучилъ, не ся вьрналъ въ Блъг. а останалъ въ Одессѫ. Консулъ-тъ найнапрѣдъ мя попыта познавамъ ли ся съ Кефалова и мя прати въ Канцеляріѭ-тѫ при драгомана-тъ да го помолѭ да мя запознае съ него.

Букурещъ сега ся е оживилъ: тукъ е Молдов. князь, Русски генералъ Грабе и нѣкой си Австрійскій генералъ. Чакатъ султана да ся приближи до Русчукъ за да идѫтъ и тіи. Русска почта която дойде тукъ въ недѣлѭ 5 Маія оставила Султана въ Едрене. Консулство-то знае, че Блъгаре-тѣ ще подаватъ прошеніе Султану въ Русчукъ.

Азъ едва вчера ся намѣрихъ съ брата си. До сега ходихъ по нѣкои градины и най-замѣчателно нѣчто видяхъ това: пятшестина душь полковници исправили прѣдъ себе си десятина душь цигане та имъ свирятъ турскы манета, а тіи сѣдятъ та піѭтъ, воины наистина достойни на бой съ шишета, каквото и простите солдати сѫ страшни на бой съ мамалигѫ.

Като что дойдохъ въ Букурещъ, най напрѣдъ зехъ да пыгамъ за наши-тѣ литтераторы. Съ голѣмъ трудъ испытахъ Пиперова, зачтото негова милость е извѣстенъ тукъ съ прѣкоръ Кара-Биберъ. Той е дошьлъ тія дни отъ Лейпцигъ. Споредъ неговы-тѣ слова Богоевъ е сега въ Лейпцигъ и учи нѣмскій и франц. языцы за да влѣзе послѣ въ нѣкакво си училище да ся учи Химіѭ. Нъ понеже нѣма съ какво да живѣе намыслили тамъ да издаватъ тамъ Блъгарскѫ газетѫ, а той да бѫде редакторъ и колкото остане печала, него да е. На това има той сичкѫ-тѫ си надеждѫ, и това мысъль на Пиперова. Пиперовъ е истина добромыслящій человѣкъ.

г. Кефаловъ чулъ, че дошли троица отъ Одесса (Янко, Цанчо и азъ) и ни прати тогава си по еднѫ отъ книгы-тѣ си. Съ голѣмъ трудъ намѣрихме человѣкъ да ни заведе на кѫща му и то ни пріе не въ кѫщи а въ градинѫ-тѫ, че той обычалъ да сѣди на сѣнкѫ. Кефаловъ е Букурещкій Кокаланъ и весьма често озадачава всичкы-тѣ, само негова-та дума не е тѫй высока и тѫй непостижима като Кокаланова-та, ама прѣдъ него не може человѣкъ да ся вреди да продума. Той и на лице-то прилича малко нѣчто на Кокалана и е на неговы години. Сега е той въ Влашкѫ службѫ.

г. Сапунова още не сьмь видѣлъ, зачтото не могѫ да му испытамъ кѫщѫ-тѫ.

г. А. Кипиловскій е на мушіѭ-тѫ си и азъ нѣмамъ надеждѫ да ся видѫ съ него.

Сега ся намира въ Букурещъ единъ человѣкъ, доста замѣчателенъ. Той може да ся нарече началникъ на книжна-та търговія въ Блъгарско. Това е Хаджи Найденъ (хаджи, зачтото 15 годинъ има намѣреніе да иде на Хаджилѫкъ) искусный въ числителной наукѣ (титула му пъленъ вижте въ вѣчный мѣсяцословъ между имена-та на спомоществователи-тѣ). Негова милость като распродалъ изъ Блъгаріѭ сичкы-тѣ книгы дѣто ся были залежяли сега е зель да прѣпечатва нѣкои отъ нихъ и началъ отъ Цвѣтковый календарь, и сичко направо. Сега прѣпечатва Свящ. Исторія Неновича, въ коѭто пише, че осемь пѫти е печятана и той сега девятый пѫть ѭ печята. Неще обаче да скрыва че направилъ това за да придаде повече цѣнѫ на книга-та си.

3001. — Посрѣщане на Султана въ Русчукъ. Празденствата въ негова честь. Животътъ му въ Русчукъ. Пак. 141

Русчукъ 21 Мая 1846.

Да мя простите, че не можахъ да испълнѭ обѣщаніе-то си отъ Букурещъ. Сега споредъ деня Ви имамъ причинѫ да Ви отпишѫ за да Ви поз-

дравьѫ съ имя-то, а вмѣсто даръ щѫ Ви нораскажѭ колкото могѫ какъ срѣщахѫ вчера Ваша Царь.

По пѫть-тъ, дѣто щѣше да мине Царь-тъ бѣше насыпало на срѣдѫ-тѫ пѣсъкъ и това, какъ-то бѣ направено повече служеше за да показва, накѫдѣ е конакъ-тъ, а не за украшеніе или пакъ за чистотѫ. Въ града (20 Мая) бѣхѫ останѫли само жены, а сичкы-тѣ почти мѫжье бѣхѫ излѣзли извънъ кале-то и стояхѫ съ тоя редъ:

Най близо при кале-то Евреe. Дѣца-та бѣхѫ весьма правилно наредены и сичкы-тѣ дрьжяхѫ кремъ въ шише-та съ водѫ, слѣдъ дѣца-та 20 стари Евреe стояхѫ съ книгы въ рѫцѣ, на които трѣбваше да бѣ написано похвала Султану. Слѣдъ тіе 20 душь бѣхѫ прочіи Евреe.

Тамъ, дѣто ся свръшяхѫ Евреe-тѣ закачяшеся редъ Арменци дѣца, съ свѣщи, кремъ и врьбѫ въ рѫцѣ, а на чело-то стояхѫ анагности, діаконы, попове и Владыка въ пълно облаченіе.

Слѣдъ Арменци-тѣ идѣхѫ два реда и отъ двѣ-ти страны на пѫтя Блъгаре. Дѣца-та бѣхѫ правилно наредены и сичкы-тѣ дрьжяхѫ вѣтви врьба и прѣдъ нихъ и въ два-та реда по нѣколко дѣца бѣхѫ издадены напрѣдъ колко еднѫ стѫпкѫ, а отзадъ стояхѫ дрьти-тѣ Блъгаре. Въ главѫ-тѫ и отъ двѣ-тѣ страны стоехѫ по нѣколко дѣца облѣчены съ церковны дрехы съ фенеры и крьстове. Слѣдъ поповетѣ въ облаченіе и съ Евангеліе, съ свѣщи и съ сѫчкы врьба, а слѣдъ попове-тѣ троица владыкы Русчукскый, Трьновскый и Видинскый, облѣчени и съ кадилницы.

Слѣдъ Блъгаре-тѣ бѣхѫ натрупаны и отъ двѣ-тѣ страны на пѫтя Турцы. Повече-то Турчета бѣхѫ съ бѣлы дрѣхы, а нѣкои отъ тѣхъ имахѫ и зелены знамена, исписаны съ бѣлы слова. Най горе Дервишь дрьжяше голѣмо зелено знамя, сичко-то исписано съ златны слова.

Още по́ горе бѣха наредены войска, прьве съ коне, чинимися артилеристе, послѣ оланы съ знамена на копіе-та и най сѣтне пѣши.

Тоя весь народъ бѣше простнѫтъ на мѣсто до $1^1/_2$ верста. Доклѣ да дойде Царь-тъ азъ ходихъ съ Цанка нѣколко пѫти отъ единъ край до другъ. На едно мѣсто ся приближихъ за да видѫ, что има писано на едно знаме. Турчета-та; като кушлета, залаяхѫ на мене: пошелъ, пошелъ! азъ имъ отговорихъ: сенъ пошелъ!

На край пѫтя имаше яръ и нѣколко Блъгаре стояхѫ горе на него. Единъ Турчинъ замина на конь и имъ рече да слѣзѫтъ долу. Блъгаре-тѣ не слѣзохѫ сичкы изеднашь, а Видинскый владыка, бѣлобрадо оно, извыка, колкото му гласъ дрьжи: „инѫнъ, бе утанмазларъ! бу кадаръ итаатсѫзлъкъ олурмѫ? Азъ бѣхъ тогава при него и рекохъ Цанку: (липсва що е рекълъ. Бѣл. на Р.).

Слѣдъ малко врѣмя минѫхме покрай Трьновскый владыкѫ. Той нарѣждаше нѣчто Грьцкы. Азъ рекохъ Цанку: Владыка-та расправя цигански. Цанко отговори: какво ще прави, кога не знае Блъгарскы? Единъ Блъгаринъ отъ-при него ся обади: „знае той и Блъгарскы,“ а азъ му рекохъ: сой свиня не брька не въ свое-то си корыто.

Единъ часъ прѣди да дойде Царь-тъ излѣзохѫ и князеве-тѣ Влашкый и Молдовскый въ колѣскѫ, а полковницы-тѣ имъ на коніе. Слѣдъ нихъ имаше нѣколко уланы и най сѣтнѣ водехѫ коніе за да възсѣднѫтъ на нихъ князеве-тѣ кога срѣщнѫтъ Султана. На коня на Влашкый князь имаше на сѣдло-то звѣздѫ русскій орденъ. Князове-тѣ прѣминѫхѫ безъ да ся покланятъ нѣкому.

Слѣдъ малко врѣмя заминѫхѫ Генералъ-Адъютантъ Грабе и Австрійскій и Прусскый пратеници на коніе. Само Статскый Совѣтникъ Богдановъ, който сега ще иде въ Стамболъ прьвъ Драгоманъ на мѣсто Ханджарли, бѣше въ колѣскѫ. Само Русскый Генералъ ся кланяше на сичкы-тѣ и съ това той много съобори прѣдъ Блъгаре-ты честь-тѫ на другы-тѣ. Той е до толкова привѣтливъ, что прѣди да дойде Султанъ-тъ единъ пѫть заминѫ съ Влашкый князь и съ другы хора на конь и ся запре да мя пыта, кога сьмь дошьлъ въ Русчукъ.

Князове-ти и пратеници-ти срѣшнжхж Султана на единъ шятеръ, а каквж честь му сж дали, не знањ. Азъ стояхъ при Блъгаре-ти. Като ся приближи Султанъ-тъ при Турци-ти, видися, нѣкои каза нѣчто, та сичкы-ти запяхж аминь. Още тіи не свръшили Блъгарчета-та, облѣчены-ти въ церковны дрехы, писнжхж нѣкаквж си пѣсень, отъ коя-то азъ ничто не разбрахъ.

Шествіе-то на Султана бѣше нарѣдено съ сжщій въсточный вкусъ. Най напрѣдъ водѣхж коніе съ въсточны украшенія. Отъ двѣ-ти страны врьвѣхж паши на коню все съ нишаны. Слѣдъ паши-тѣ два реда воини съ окачены, сабли, и между нихъ Султанъ-тъ на конь съ сѣдло чисто злато. Мундиръ-тъ му и отпрѣдъ и отзадъ обшитъ съ злато, на шіѭ му нишанъ отъ алмазы, на главж му малко фесе. Слѣдъ него купъ войны съ окачены саблы, а слѣдъ войны-тѣ Влашкый и Молдавскый князове съ дружинж-тж си и веке не въ шляпы съ періе, а съ фесове. Послѣ музыканты на коніе, а слѣдъ нихъ веке конницы-ты и послѣ пѣхота-та. Пратеницы-тѣ не ся вьрнжхж съ Царя.

Султанъ-тъ врьвѣше доста тихо и ся обрьщаше то на еднж, то на другж странж. Турци-тѣ му давахж селямъ по свой обычяй. Като дойде спорeдъ Блъгаре-тѣ, дѣца-та, что стояхж малко напрѣдъ, запяхж: Самодержавнѣйшій Царь нашъ, другы-тѣ пишяхж: аминь, а стари-ти Блъгаре, Владыцы, попове ся кланяхж до земѭ.

Това исто-то правѣхж и Арменци-ти и Чифити-ти. А кога влѣзе Царь-тъ въ кале-то каджнче-та му запѣхж нѣкаквж си пѣсень на языка си.

За да видж добрѣ Султана, азъ не му ся поклонихъ, а си свалихъ само шапкж и го изгледахъ твьрдѣ добрѣ. Возрастъ-тъ му трѣбва да е срѣденъ, брада-та му кжсичка и червена като и мустакы-тѣ му. Лице-то му доста правилно, нъ грапаво. Носъ-тъ му срѣденъ. Ако да му бѣше малко нѣчто по̀ голѣмо лице-то, щѣше доста да прилича на Ямщицкій, а сега има доволно сходство съ единъ чиновникъ отъ канцеляріѭ-тж на попечителя. Жизость обаче нѣма въ лице-то ни като единый, нито като другый. Като го погледнешь, познавашь го за восточный властитель, нъ не такъвъ, на чія-то воля сичко ся покорява и ничто не смѣе да повдигне и очи връзъ него, а властитель робъ на обстоятелства-та и изнемощялъ подъ уздж на чуждж воля. Въ това врѣме смыслихъ азъ каквж почеть му направихте 23 февруарія съ еднж думж и могж да кажѭ, какво истинж не е достоинъ за такжвж почеть. Тая превита церемонія, при жалобный пискъ на дѣца-та, при глухо-то бжбранье на стари-тѣ, при печялнж-тж турскж свирнѭ и при мрьтво-то пристжпянье на Султана, повече приличяше на велико лѣпно погребеніе, нежели на торжественно шествіе на гордый восточный властитель; повече докарваше уныніе нежели удивленіе на восточно великолѣпіе.

Азъ не мажахъ да идж до Паша-капжсж да видя какъ ще слѣзе Царь-тъ. На чершіѭ-тж видѣхъ въ единъ дюкянъ дѣвойкж съ чюднж хубость, очи-тѣ и огнь горѣхж, вѣжды-тѣ, като двѣ джгы на небо, уста-та й . . . . . . лице-то й като исписано.. Като ѭ видяхъ, ся запряхъ, а не можяхъ да идж при неѭ прѣзъ пжтя, че врьвѣхж войска. Цанко попыта еднж Блъгаркж, коя е тая мома. Жена-та рече, че е Гркиня. Азъ плюнахъ и рекохъ: языкъ за хубость-тж. Друга бабичка рече, че тя е блъгарка и азъ ся полжгахъ та намѣрихъ случай да идж у дома й ужь при брата й за да видж и неѭ, и не го намѣрихъ дома. Азъ пакъ щж идж. Нали сьмь ся врекълъ да гледамъ за сичко, что ся относи до Блъгаркы-тѣ, нѣмамъ какво друго да чинѭ.

Вечерь-та, кога зе да притемнява въ единъ дворъ прѣдъ Паша-капжси, дѣто стоятъ топове, играхж Султану волтижери, които е довелъ Влашкый князь отъ Букурещъ. Само прѣзъ нощь-тж три пжти фрьгахж отъ кале-то топове.

Днесь Султанъ-тъ вмѣсто да излѣзе да пообиколи града и като царь да види и едно и друго, той по своѭ тж въсточнж натурж около 12 ч. пакъ

разигра волтижеры-тѣ и ги гледа отъ прозореца съ лорнетъ. Въ двора, дѣто играехѫ имаше три шатра; подъ два-та сѣдѣхѫ Паши на столове, а подъ 3ⁱⁱ полковници, офицери, и другы чиновници на земѭ-тѫ турскы. Освѣнь войска въ двора малко пущаха другы. Обаче Европейци-тѣ съ сюртуцы и шляпы свободно влазяхѫ. А кадѫны-тѣ злочестны-тѣ булы, Мохамедъ като самъ отнелъ нѣкои работы, что естественно приличятъ человѣку, испѫдилъ гы и отъ человѣческо-то общество и тіи горкы-тѣ не само не можѣхѫ да влѣзѫтъ въ двора, а не смѣяхѫ да ся приближятъ и до рѣшеткѫ-тѫ, а само отдалечь ся събирахѫ по улицы-тѣ.

Сега обаче свобода-та е начала да влѣза прѣзъ иглены уши и между кадѫны-тѣ. Сега и стары и млады ся забраждатъ така, чтото освѣнь уста-та и брадѫ-тѫ, сичко-то лице имъ ся види. Насѫдѣ ны изгледватъ повече отъ каквото по свободны-ти царства мѫже-тѣ гледатъ на жены-тѣ и нѣколко пѫти стана, какъ ся запираме да разговаряме съ нихъ.

Султанъ-тъ отиде да обѣдва извънь града. Паши-тѣ му даватъ тамъ обѣдъ на князове-тѣ и на пратеницитѣ. Като ся мрькнѫ горихѫ фейерверкъ, азъ обаче не отидохъ да видѫ за да отпишѭ Вамъ . . . .

22 Мая.

Днесь Султанъ-тъ ничто повече отъ вчера не свърши: разигра само волтижеры-тѣ и отиде на вънь пакъ да му палятъ фейерверкъ. Най добро нѣчто е направилъ това: заръчалъ да доведѫтъ отъ села-та малкы-тѣ дѣца, та да имъ прѣсаждатъ прѣдъ него оспѫ, и затова на сѣкое отъ нихъ той дава по 100 пары. Каквото ся види, той обичя хирургическы-тѣ операціи. Единъ Блъгаринъ отъ села-та излѣзълъ прѣдъ него да му покаже, какъвъ рогъ му порасълъ надъ вѣждѫ-тѫ. Той му повѣлилъ да дойде въ Русчукъ, за да му го отрѣжѭтъ хекимы-тѣ прѣдъ него. Азъ видвахъ тоя Блъгаринъ. Той лежялъ боленъ 6 годинъ и като зелъ да оздравява, порасълъ тоя рогъ таманъ надъ вѣждѫ-тѫ и ся возвилъ камъ око-то му.

23 Мая.

Султанъ-тъ днесь имаше работѫ та вьрнѫ волтижеры-тѣ отъ цирка. Той давалъ аудіенціѭ на пратеници-ти и раздавалъ нишяны. Видися толкова ся е уморилъ отъ работѫ, дѣто размахнѫ да излѣзе извънь града да му палятъ фейерверкъ. Добры-тѣ обаче хора за да го поразвеселятъ отъ зададеный кахѫръ, прѣнесохѫ фейерверка въ града. И днесь имаше много дѣца да имъ прѣсаждатъ оспѫ.

24 Мая.

Отзарана отидохъ при Генералъ Грабе, че той си былъ отишьлъ още снощи. Днесь е пятъкъ и Султанъ-тъ ходи въ джаміѭ. Азъ полюбопытствовахъ дано видѫ нѣчто пò друго, а то се това излѣзе. Днесь имахѫ аудіенціѭ Влашкый и Молдавскый князове. А надвечеръ Султанъ-тъ излѣзе извънь града по дъжда съ сѣнникъ (унбрела) да му палятъ фейерверкъ.

Ето Ви сега прѣхваленый сладкый въсточный животъ! четыри дни го гледамъ и ми омрьзнѫ, а, не дай Боже, ако мя осѫдѣхѫ на него, тогава трѣбваше живъ да мрѫ. Въ тыя 4 дни азъ можехъ да обьрнѫ Русчукъ наопаки, сичко да видѫ, сичко да ся научѭ, а сега споредъ тоя случяй сякой си захванѫтъ съ грыжѭ-тѫ, никого не могѫ да найдѫ свободенъ и азъ като и да не сьмь былъ въ Русюкъ. Дѣто ми ся случи да поговорѭ съ нѣкои момичета, сичкы-тѣ на сѣкоя думѫ ми отговаряхѫ тука не е Гюргевъ. Да видѫ веке пò нататъкъ что има и какво щѫ чуѭ.

Утрѣ ще си иде Султанъ-тъ отъ тукъ съ параходъ. Ако излѣзе пò рано ще го видѫ, ако ли закъснѣе, азъ щѫ трьгнѫ за Трьново, че кираджіяе хванѫтъ и неще чяка.

3002. — Описание на пѫтуването отъ Русчукъ до Копривщица и на селата и градоветѣ, прѣзъ които Геровъ е миналъ. Доста пространно описание на Търново и на Трапезица. Пак. 141.

Копривщ. 7 Октовр. 1846.

Драгый Коле!

За да тя измамѭ да ми отпишешь нѣкога писъмце, че ты пò-добрѣ отъ другы-ти знаешь, каквы работы има въ Одессѫ, за които душѫ давамъ да научѫ что-годѣ, азъ намыслихъ да ти опишѭ вкратцѣ пѫтуваніе-то си отъ Русчукъ до Коприщицѫ. Дано да ся намѣри вь това описаніе что-годѣ нѣчто да тя заслади, та и ты мене да зарадвашь съ нѣкакво извѣстіе оттамъ.

Около 2 сахата отъ Русчюкъ камъ Трьново на пѫтя при рѣкѫ Кара-Ломъ ся елва познава селище, нѣкога доста голѣмо село Басарбоу, разсыпано въ прьвѫ-тѫ воинѫ между Руссы-ти и Турци-ти. Това село е прѣнесено сега надъ пѫтя при рѣкѫ-тѫ. При Кара-Ломъ ны стигнахѫ нѣколко душь Трьновци, които ся врьщахѫ отъ Русчюкъ. Единъ отъ нихъ бѣ братовчядъ на Пикула (Пикля), а другъ Докторъ на мидицина отъ Аѳинскый университетъ. Тіи бѣхѫ на свои си коніе и не щѣхѫ да ся крѣпятъ съ насъ кираджійскы, а азъ отъ все срьдце желаяхъ да ся поразговорѭ съ нихъ на длъго.

До $4^1/_2$ ч. отъ Русчюкъ има при еднѫ чешмѫ бурделницѫ за кафене. Оттамъ пѫть-тъ начена да става веке разнообразенъ и оттамъ зехме да ся възкачваме възъ могилы да слизаме въ долины.

На границѫ-тѫ на Трьновска-та каза има еднѫ могилѫ (курганъ), достѫ высокѫ. Право, ако да имаше наоколо лозя, поне едно лѣто щѣхъ станѫ пѫдарь и щѣхъ си заградѫ колибѫ на тѭѫ могилѫ. Колко идиліи ся раждатъ въ ума на человѣка, кога просне око на поле-то на село Бѣла, позлатено съ узрѣяли нивы, жльтнѫли ся изъ гѫстацы-ти за хубость. Самъ-тамъ вирѣѭтъ по могилы-тѣ камьніе. А за да ся изврьши хубость-та на това чюдно поле рѣка Этъръ (Янтра) като среброкованъ поясъ, го е запасала на западъ и си скрыла краища-та между врьхове-ти. Отонадъ това поле хребты сѫ издигнѫти единъ надъ другъ, а надъ сичкы-тѣ Стара-планина опряла сѣдѫ главѫ въ небо. По нихъ, като по стлъбѫ, умъ человѣческый ся възвыся.

Като слизахме отъ тѭѫ могилѫ надолу камъ Бѣлѫ на едно усойнище работѣше жьтварка и си пѣяше. Като чюхъ нейный гласъ, рытамъ ти веке Сеччи-Корси, че и пò добрѫ пѣвицѫ отъ неѭ не сьмь чюлъ я. Тука не да ся свива одвѣ, не да си папина жилы-ти като тютюва, не да си обрьща джуны-ти и да си брьчи чело-то за да напълни съ гласа си еднѫ ничто уградѫ, като театръ, а работи и наведена выкнѫла, та гласъ ѝ испълни хиледы долины, сипе ся по курубы, залюлѣе шюмѫ и пѫтницы отъ пѫть запре. Пакъ да е само у тѭѫ женѫ такъвъ гласъ, та и той да не е, а колко гы слушяхъ отъ послѣ и сега по нѣкой пѫть гы слушямь, и веке не имъ ся дивѭ, а начинамъ да жалѭ и да си думамъ: зачто не ся дава такъвъ гласъ на нѣкоя артистка? Кога на чисто поле носи свѣта и млъніѭ и гръмъ ти кара въ уши, умъ ми не побира какъ ще може да ся прѣтрьпи такъвъ гласъ въ театръ на сценѫ.

Като ся приближявахме камъ Бѣлѫ, погрыжихме ся за конакъ. Единъ нашь другарь, срьбинъ, ходилъ по Блъгарско, единъ такъвъ нехрани-майкѫ, ны прѣдума да оставимъ той да ни намѣри конакъ. Азъ си отбихъ грыжѭ и ся приготвихъ или даромъ да нощувамъ нѣйдѣ или да видѫ щѫтъ го покажѭтъ на Срьбина. Кога стигнахме въ село, дружина-та отидохѫ камъ хана, а азъ не оставяхъ Срьбина за да видѫ какво ще стори. Отидохме заедно до конака и тамъ, по негово повелѣніе азъ останахъ вънъ, а той влѣзе вѫтрѣ. Той поискалъ отъ тамь да му дадѫтъ конакь, а сегмени-ти му казали, че въ село-то има ханъ, та да заповѣда на хана. Мой студентскый сюртукъ му до-

каралъ на умъ да излъже, че азъ сьмь Русскый офицеръ та за мене иска конакъ. Въ тжѫ минутѫ достигнѫ съ минзилъ субашiя-тъ отъ Русчюкъ отъ-при Царя и понеже видя мене че стояхъ прѣдъ конака, повѣрвалъ че сьмь Русскый оффицеръ (може да мя е былъ видѣлъ въ Русчукъ и въ студентскый мундиръ) и повелѣлъ та ны заведохѫ въ еднѫ кѫщѫ да нощуваме, а отъ комшiи-ти да ни нахранятъ конiе-ти. Въ тжѫ кѫщѫ, дѣто нощувахме имаше двѣ етръвы, по̀ стара-та аплокеста, ама по̀ млада-та, колко да речете, за-въ работѫ.

Бѣла има до 180 кѫщи Блъгарскы и до 30 Турскы. Въ церквѫ, да ни прости Господь, не отидохме да ѭ видимъ, ако и да ся намирахме тамъ на врьхъ Св Тройцѫ, че и много рано четохѫ. Попове има двоица, отъ които единъ е и учитель. Имали напрѣдъ особенный учитель, пакъ не могли селене да излѣзѫтъ на главѫ съ заплатѫ-тѫ му, та го махнали. Колко за нихъ стига и това, дѣто мыслѭтъ за училище. Много прилични ми ся видяхѫ сукмани-ти на Бѣленкы-ти. Тiи въ крьста сѫ тѣсни, а надолу сѫ расширены на шпици, и не сѫ отъ димiи, а отъ вълнено платно. На полы-ти е докарано шарено краище. Отпрѣдъ сѫ цѣпнѫти и цѣпка-та имъ е покрыта съ прѣстилкѫ. Тiя сукманы наричятъ пещемали и истинѫ и боя-та и по носенiе-то имъ сѫ като на пещемали.

Отъ Бѣлѫ камъ Трьново има пѫть още по̀ шяренъ и по̀ живописенъ. Око да ти ся не нагляда и срьдце да ти ся нарадва, като врьвишь и овоцкы тя закачятъ то отсамь, то оттамь. На едно нанадолнище Янко ужь бѣше на коня, па като извыка изъ-подъ коня, и тука го веке провъзгласихме хаджiя. Азъ ся поокаяхъ, че Цанко станалъ хаджiя на Кiевъ, Янко на пѫтя, а азъ си ходѫ още такъвъ халахойда. Кираджiя-тъ ся обади и ми рече: „ты пакъ утре вечеръ въ Габрово щешь стана хаджiя.“ Усѣтися на-кѫдѣ отива тая дума.

Колко три ч. пѫть отъ Бѣла минѫхме р. Етъръ при село Реданово, и тамъ излѣзохме на Царскый пѫть. Азъ още ничто не Ви сьмь писалъ за тоя пѫть, а той е доста любопитенъ колко за тжѫ земѭ.

Отъ-дѣто е щѣлъ да мине Царь-тъ пѫть-тъ на сѫдѣ е исправенъ, на сѫдѣ вдигнѫти мостове, нъ сичко е правено, истина, колко царь да мине; дирѭ-тѫ му и нiе застигнѫхме, а до сега, вѣрвамъ, и тя да са е затрыла. Трева-та оскубана на пѫтя та натрупана по страны-ти. По голы-ти мѣста насадены покрай пѫтя овошкы, нъ шюмѫ ни една отъ нихъ нѣма. Ужь насѫдѣ побити дереци и на нихъ написано часове четврьтини и такыва дребны работы; нъ дѣто сѫ каменны, тiи може и до сега да сѣдѫтъ, а на дрьвени-тѣ още кога минувахъ, дъскы-ти съ писмо-то на повечето бѣхѫ отбиты, а другы пакъ бѣхѫ подсѣчены. Турци-ти си сѫ истина челебiи хора. Кога видятъ, че едно нѣчто не ще остане нимъ, тiи и немарятъ за него.

Като минувахме прѣзъ Реданово, въ исто врѣмя стигнѫ въ това село отъ Русчюкъ Трьновскый каймакамъ съ минзилъ. Нiе ся запряхме отсамъ Реданово да попасятъ конiе-ти и той тогава ны прѣминѫ.

Надвечеръ въ тоя день стигнахме на село Полекрайще. Това бѣше въ недѣлѭ на Св. Троицѫ; може да е было въ исто-то врѣмя, кога вые сте отишли на качелы-ти. По̀-врагѫ Ви качели-ти отъ това, чтото азъ видяхъ. Колко жены и каквы момы прѣминѫхѫ, доклѣ ся позабавихме нiи на механѫ-тѫ, за да идѫтъ на монастырь Св. Троицѫ, по край кого-то и нiи щехме минемъ! Колко ся пакъ прѣстрьгвахѫ изъ село-то на-горе, на-долу! Въ механѫ-тѫ бѣше народно събранiе: врьхъ 50 души провождахѫ праздника Блъгарскы. И нiи влѣзохме между нихъ и доклѣ да хапнемъ малко нѣчто, разговорихме ся за различны работы. Тiи съ дяволско око гледахѫ на насъ, като ны чюхѫ Московцы да говоримъ Блъгарскы. Трѣбва да видите дрехы-ти на тiя хора и общо на сичкы-ти Блъгаре, та да повѣрвате че нашь-тъ простый

народъ отъ-камъ това не е по доленъ огъ Френци-ти и той съ разнообразіе на облекло-то си може да стои на срѣщж на модны-ти изобрѣтатели. Ако да си правѭ нѣкога сжщи Блъгарскы дрехы, ризж щж си ушіѭ, каквы-то носять въ Полекраище, съ широко огърле обшито съ копринж и възвито на плещити, и пазухы обшиты съ всевъзможны бѣлушкы. Сичко-то село има до 100 кжщи само Блъгарскы. Имя-то му показва, че е край поле. Тамъ близо, каквото казватъ, има развалины, дѣто си намиратъ весма много каменіе съ надписи, монеты и дрѫгы стары работы.

Край Полекраище тече р. Русита. Тамъ ся раздѣля пжть-тъ на два, единъ отважда прѣзъ Било-то, по когото минувалъ Султанъ-тъ, а другый прѣзъ Пучинж-тж (боаза). Ніе избрахме вторыа, като ужь за по кжсъ и по живописенъ. Не знаѭ отъ било-то какъвъ видъ има, а пучина-та е прѣлестна: тя е оградена и отъ двѣ-ти страны съ высокы отвѣсны скалы, стрьвнища-та ѝ обрасли съ различны дрьве, а на дъно-то изъ-между камьніе шюмоли рѣка Янтра. Като врьвишь камъ Трьново отъ лѣво подъ самж-тж скалж е изграденъ монастырь Св. Троица, който въ това врѣмя бѣше пъленъ съ народъ. Какъ съблазнително ся бѣлѣяхж кржпы-ти на Блъгаркы-ти по зеленж-тж шюмж и какъ ми ся кжсаше срьдце-то, че нѣмахъ свой конь та да идж да нощувамъ въ монастыра! Поразгледай тоя монастырь, таче вижь по насамъ отъ дѣсно другъ монастырь Св. Димитрій та да повѣрвашь, че калугери-ти истина ся спасяватъ още на земѭ-тж и въ плоть живѣѭтъ въ рай. Качися на скалж-тж та просне око около себе по высокы планины, по длжбокы пучины, по широкы, пжстры и равны полета и бесѣдова съ Бога. Слѣзе прѣзъ лозя-та на рѣкж Янтрж налови пестрьвж, запіе отъ животворный источникъ, изъ камене протекающій, и это-ти райско наслажденіе. Да бѣхж калугери-ти като хора, та не бы было злѣ да ся покалугери человѣкъ, да исцѣли срьдце вироглаво, нъ дрьзновено, съкржшено и смирено.

По стрьвнища-та и отъ двѣ-ти страны на Янтра досамо Трьново ся насадени между дрьве-то и лозя и всяко отъ нихъ има по еднж кжщицж, что гы нарятъ колибы. Блазѣ имъ кои живѣѭтъ въ нихъ!

Кога влизахъ въ Трьново, чиняше ми ся че гледахъ града, като прѣзъ многогранно стъкло, прѣзъ което единъ прѣдмѣтъ ся види като много, разсипани насждѣ и съ различни видове. Като заврьтишь стъкло-то и сичкы-ти мнимы прѣдмѣти ся измѣняватъ, тжй и като прѣстжпишь една стжпка Трьново ся показва съ новъ видъ по хубавъ, по чюденъ. Ако и да не му достигатъ много работы, които сж потрѣбны за единъ градъ тръговскый, Трьново по мѣстоположеніе-то си истина плаче да бжде столнина за царь, любитель на изрядно-то (изящно-то) за да стане нѣчто, баснословно. Отдѣто погледнешь да му ся не нагледашь на хубость-тж.

Каквы мысли, каквы чювства кипѣхж въ душѭ-тж кога влазяхъ въ тоя градъ тжй близъкъ до срьдце на всякой . . . . . Азъ забравихъ въ кой вѣкъ живѣѭ, нечювственно бѣхъ отстжпилъ 450 годинъ назадъ и мысленно срѣщахъ урядници . . . .
Въ чясъ на такова обаятелно упоеніе изрухтя нѣчто надъ главж-тж ми и мя сжбуди отъ сладъкъ сънъ. То бѣше гайда и по нея цѣла свадба на могилж надъ пжтя. Ахъ истино, истино! кому си сладка, кому горчива, менѣ, истино, утрова! Това бѣ доклѣ да влѣземъ хубавѣ въ града и прѣминжло ся смѣси въ память-тж ми, а отъ настоящее ся затулихъ въ тѣсны улицы, подъ низкы стрѣхы.

На хана, дѣто стоварихме, намѣрихме Коприщене бегликчіи. Вечерь-та отидохме да нощуваме при Санджія, който живѣеше въ махала-та, като да бѣхме пратени отъ Бога да намѣримъ овчя погибшее. Сайбія на тая кжща бѣше единъ отъ оныя пят-шестина души, что имъ плаща владыка-та по 5000 гроша на годинж да ся откамъ него. Отдѣто бѣше поминжлъ Сул-

танъ, тамъ начало и конецъ на всякой разговоръ въ това врѣмя бѣше за Блъгаринъ владыкѫ. Съ това посрѣщнѫхѫ и насъ у Бегликчія. Владышка та лопата (така наричямъ азъ съ които владыци ти ринѫтъ кала си) като видѣ насъ новаци, искаше да прѣдстави съ черенъ цвѣтъ праведно-то трѣбованіе на Блъгаре-тѣ да си иматъ пастырь отъ свой родъ. Хеле кога му ся опрѣтнѫ та видя, че не ще стои на срѣщѫ, той токо си подви опашкѫ-тѫ, нададе длъгѫ-тѫ и хайде ўсвѣтъ (драга) зе си шющето, отиде околосвѣта. Чякъ на другый день, кога обѣдвахме, накарахъ го, поне лицемѣрно, кога достѫпъ до срьдце-то му бѣ заграденъ съ владышко злато, да исповѣда богопротивно-то уничиженіе на вѣра-та ны отъ Грьци Владыкы и да познае за праведно и Богу угодно желаніе на Блъгаре-ти да си иматъ владыка отъ свой родъ.

Тоя день останахме да прѣсѣдимъ въ Грьново за да видимъ поне мѣста-та, дѣто нѣкога сѫ стояли великолѣпни жилища на наши и заедно баснословны за насъ Царіе. Азъ ся помолихъ на учителя да мя заведе. Той ся бояше да ми направи това добро за да му ся не вгледатъ зеленоглавы-ти, а прати ученика си да мя води; той пакъ не излѣзе изъ кѫщѫ-тѫ съ мене доклѣ не турнѫхъ фесъ намѣсто картузъ.

Отидохме право на Трапезица. Тамъ ни завлече любопытство да видимъ познавали ся, че е тамъ нѣкога имало уграды.

Трапезица е единъ крѫгъ, обиколенъ отсѫдѣ съ пучинѫ. Около $^3/_4$ на негова окрѫжность е опоясала рѣка Янтра. На четврьтѫ-тѫ тоя крѫгъ има издадено надъ сухо като рогъ изграденъ съ дуваръ, който и до днесь е цѣлъ. Ній (азъ и Цанко) ся възкачихме на Трапезицѫ откамъ въстокъ. Мѣсто-то е толкова нанагорнище, чтото и който не ще и той ся покланя на това свято мѣсто или повече ходи на четыре крака, кога иска да излѣзе горе. Ніи обиколихме сичкый крѫгъ на Трапезица, който може да има близо до еднѫ верстѫ поперечникъ. Тамъ намѣсто прежни уграды ся видятъ сега купове каменіе разбрьканы съ варь (известь) и обрасли съ трьнь Crategus oxyacantha. Сичкы-ти остатъци отъ Блъг. сѫ подобны; каквото хора-та така и сичко.

Отъ различны чювствованія не можахъ да ся наслаждавамъ съ истинно прѣкрасенъ видъ, когото прѣдставлява Трьново на зрителя отъ това мѣсто. Не знаѭ и вѣрно ли забѣлежихъ сичкѫ-тѫ мѣстность. Колкото можахъ да умѣстѫ въ памяттѫ си, толкова щѫ и да Ви разкажѭ.

На въстокъ подъ Тріадицѫ до Янтра има церковище Св. Димитрій, зидъ-тъ (дуваръ) до toвaня е съврьшенно здравъ, само отъ горе не е покрыто. Стѣны-ти извѫтрѣ сѫ исписаны съ образы на святіи и съ грьцки надписы. Дѣто паднѫлъ лепежь-тъ видятся други образы, на които надписы-ти ся познаватъ че сѫ были Блъгарскы, нъ грьцка вражда злоба и завистъ гы ископали та сега едва ся види по нѣкоѭ буквѫ самъ-тамъ. Въ церквѫ-тѫ друго ничто не расте сега освѣнь коприва и бученишь. Дворъ-тъ на това церковище е было напрѣдъ кошара, та ся затворяли овци, козы, говеда, сега е заграденъ съ дуваръ и казватъ, искатъ да изградятъ новѫ церквѫ.

На срѣщѫ това церковище прѣзъ Янтрѫ е Митрополіята съ церквѫ Св. Петръ. На-горе възъ рѣкѫ-тѫ камъ югъ отгоре надъ еднѫ извитѫ отвѣснѫ скалѫ има село Арбанасъ съ 100 кѫщи весма хубавы. Жителіе Арбанаскы се почитатъ за Грьци. Ако тіи истина не сѫ Блъгаре, то не отъ Бога, а отъ Дявола сѫ дошли тамъ.

Нѣколко долу подъ Митрополіѭ-тѫ отъ лѣво на Янтра въ Блъгарскѫ махалѫ има джамиѭ, на която уграда-та показва, че въ старо врѣмя тя е была церква. По зида има такыва украшенія, каквото и на церковище Св. Димитрій. Това е было церква на Св. 40 мученици и въ неѭ, каквото что казватъ, и до днешень день има цѣла изба съ Блъгарскы стары книгы. Минаретъ-тъ на тая джамія е дрьвенъ и на него никога не излиза муезимь да выка, зачтото онѣмява.

Надъ тѫѭ махалѫ, дѣто е въ неѭ церквѫ Св. 40 мученицы има по̀ горе на скалѫ другѫ турскѫ махалѫ и надъ неѭ джаміѭ, която нѣкога си е была церква Св. Петка. Не знаѭ уграда-та на тая джемія останала ли е отъ старо врѣмя; зачто такава направа джаміи насѫдѣ има. Нѣколко на сѣверовъстокъ отъ тая джемія има малкѫ могилѫ Чанъ-тепѐ (холмъ колокола). За пришествіе Султаново въ Трьново турнѫли на тѫѭ могилѫ два топа. Огонадъ Чанъ-тепе ся види да е пучина между два хридове.

Камъ сѣверъ отъ Янтрѫ на горе кѫщи-ти идѫтъ една възъ другѫ като стлъба, и достигатъ до единъ врьхъ отъ-тамъ ся прѣтурятъ пакъ надолу по едно стрьвнище до рѣкѫ. Прѣзъ рѣкѫ-тѫ ся издига единь доста высокъ врьхъ обраслъ съ дрьвіе. Това е Св. Горѫ. И Турци ся боятъ да нарушятъ нейнѫ дѣвственность.

Камъ сѣверозападъ отъ Трапезицѫ Трьново иде възъ еднѫ могилѫ на която врьхъ-тъ ся нарича Блъгарскы Житовъ-гробъ, а Турскы Едилъ-баба. Тая могила е край на пучина-та, прѣзъ коѭто дойдохме въ Трьново, сир. ложе-то на рѣка Янтра. Тука пучина-та начева да ся разширочява та Трапезица въ срѣдѫ-тѫ щѣше да е като островъ, ако да бѣше отдѣлена и отъ отсрѣщный сипей Сарѫ-баиръ съ водѫ.

Кога да трьгнемъ да обидемъ Трапезицѫ азъ зехъ при себе си Добревы-ти стихове. Като ѭ обиколихме сичкѫ-тѫ запряхмеся на най высоко мѣсто тамъ да гы прочетемъ. Наистинѫ азъ не четяхъ стихотвореніе а чувствовахъ това, чтото пише въ него, и ѿ чудесе, кога дойдохъ до прѣдпослѣдній куплетъ, ходжа извика на джаміѭ, что е напрѣдъ была церква Св. Петка и книга-та ми паднѫ изъ рѫцѣ. Азъ ся наведохъ та ѭ зехъ и доклѣ слѣзохъ долу не продумахъ дума.

На Трапезицѫ правихъ азъ зоологическы и геологическы наблюденія: събрахъ нѣколко породы helix и нѣколко камене.

Като слѣзохме отъ Трапезицѫ, разгледахме Церковище Св. Димитріи и и отъ тамъ прѣминѫхме прѣзъ Янтрѫ въ церквѫ Успѣніе. Тамъ намѣрихме двѣ жени отъ които една-та Арбанаска ни ся смѣяше, че ся казваме Блъгаре. По нейны-ти понятія человѣкъ, като ся поотрька и ся облѣче въ по̀-хубавы дрехы, той става веке Грькъ. ѿле заблужденіе! Въ церквѫ четѫтъ Грьцкы и надписъ надъ церковны-ти врата имаше съ Блъгарскы буквы и Грьцкы думы. Въ двора на тая церква има едно частно училище и учитель Блъгаринъ.

Въ праздникъ почти сичкы-ти Трьновци и Трьновкы излазятъ да ся прохождатъ по лозя-та. Азъ обаче не можехъ да идѫ и тамъ и на Трапезицѫ; а прѣдпочетохъ послѣдне-то, по болѣ пожелахъ да помыслѭ за прѣминѫло-то нежели да видѫ настоящее. А каквото казва Янко и на лозя-та имало много живинѫ да ся погледа.

Въ тоя день заранъ-тв кога отхождахъ въ церквѫ, случайно ся срѣщнѫхъ на пѫтя съ Димитра Михайловскый. Нѣколко врѣме азъ ся страяхъ да му не спомянувамъ за Катеринѫ Павловнѫ да видѫ, ще ли отвори той думѫ за неѫ, а нему и око не мига. Кога го позапитахъ, той весма откровенно ми обади, какво ѭ залибилъ отъ все срьдце и тая любовь му испълнила и умъ и разсъдъкъ и никаквѫ работѫ не моглъ да врьши. Често край неѭ ся прѣдавалъ на мысль за будущее та глава му ся зашемедявала и той сякалъ че е сѫщо въ рай, а въ това врѣмя нѣкой отъ насъ, като діаволъ въ человѣческый образъ дойде та посѣдне при Катеринѫ Павловнѫ да ѭ прѣльщава, каквото нему ся чинило, да вкуси отъ дрьво познанія добра и зла и той бѣгалъ изъ рай въ другѫ одаѭ и тамъ на кревата си ся окайва за загубено-то си блаженство. И какъ му было мѫчно я да губи това блаженство по два-три пѫти на деня то отъ Г. то отъ К. то отъ Ч. и пр. Сиромахъ-тъ намыслилъ дѣто ще ся мѫчи ката день единъ за всегда да загуби това блаженство, а да не му стане прѣпятствіе излъгалъ Катеринѫ Павловнѫ че слѣдъ 2 мѣсяца

ще ся врьне съ изволеніе отъ родители-ти си да утврьди съ браченъ съѭзъ това блаженство, и като чтомъ ся качилъ на пароплувъ, извѣтряло му изъ главѫ и любовь и истата К. П.

Кога ми казваше Господство му това, азъ смыслихъ какъ жално расказваше К. П. прѣдчувствіе-то си, какво е излъгана и много ѭ окайвахъ, а Димитру трьтихъ единъ калай, что-то за да ся откѫсне отъ мене, рече че има да иде на едно мѣсто и послѣ ще дойде пакъ да ся видимъ, таче до тамъ го и видяхъ.

Училище-то, какво-то общо сичкы-ти кѫщи въ Трьново, е на добро мѣсто, че отъ него ся открыва весма хубавъ видъ. Учители въ това училище има двама: Никола попъ Василіевичь отъ Златарицѫ (въ Трьновскѫ казѫ) и Петръ Давидовичь отъ Лясковицѫ (пакъ въ Трьновскѫ казѫ). Какво знаятъ ученици-ти, това азъ не можахъ да ся научѫ, а писмо-то имъ е чудно, сѫщо като литографирано. Азъ си испросихъ отъ учители-ти два записа за память.

Охъ та да станемъ отъ Трьново,
Та да идемъ у Габрово.
Гиди, гиди Габровченкы
Харны жены, добры жены,
Керханджійкы, хатѫрджійкы.
Сякому хатъръ правятъ.
Никому хатъръ не развалятъ.
Ищемъ гы, мари, ищемъ гы.
Народна Блъг. пѣсень.

28 Мая въ вторникъ пойдохме отъ Трьново за Габрово. Бегликчія по Янково желаніе, даде ни троица хора, 2 Арнаута и единъ Блъгар. да ни прѣведѫтъ прѣзъ Старѫ Планинѫ, а самъ излѣзе та ны испрати около часъ мѣсто. Разнообразіе-то на тоя пѫть не може да ся опише; прѣстѫпишь стѫпкѫ и ново нѣчто ти ся испрѣчи на очи. Азъ гледахъ повече на Старѫ Планинѫ, по бѣли отъ снѣгъ врьхове и рѣдко весма рѣдко ся позанесяхъ та забравѣхъ, че отхождамъ въ прочуто Габрово въ кичукъ віенѫ.

Не знаѭ Габровкы-ти ли сѫ отредны или имъ ся вочяватъ кучеокы хора та имъ вадатъ лошѭ думѫ, ама като щомъ излѣзохме отъ Трьново, тоя си чясъ зехѫ да ны пытатъ кираджіи-ти на какъвъ ханъ искаме да теглятъ въ Габрово. На пѫтя стигнахме единъ Габровецъ и той ни дава наставлянія дѣ да ся запремъ и иска да му дадемъ бакшишь, та да ни заведе на хубаво мѣсто. И истина свидѣтель и Янко и Цанко и сякой, който е минувалъ прѣзъ Габрово надвечеръ, като влѣзохме, доклѣ да стигнемъ ханове-ти минѫхме повече половинѫ село-то и не видѣхме кѫщѫ да нѣма въ неѭ или на врата или на прозорецъ или на дюкянъ я женѫ, я момѫ да зяпа.

Като щомъ стигнѫхме въ Габрово намѣрихъ учит. г. Цвѣтка и отидохъ да разнасямъ писма. У Иліевъ бащѫ ся събрахѫ троицѫ попове да пытатъ, какво е Илійче. Вечеряхме у учители-ти г. Христодула и Цвѣтка. И единъ и другъ не ся благодарны отъ Одесскы-ти попечители на училище-то, такожде и отъ сѫщи-ти Габровци. Пакъ Цвѣтко е Габровецъ та трьпи, а Христодулъ жалѣяше, че не ще може да досѣди годинѫ. Ако остане въ габрово повече отъ годинѫ, той е лъгалъ и азъ лъжѭ. Щяли да правятъ ново училище въ Габрово, пакъ като чули че ще мине прѣзъ тамъ Султанъ, въспрѣлися за да испросятъ отъ него, каквото и отъ Срьбскый князь, милостынѭ. А старото-училище.

29 Мая кога да пойдемъ отъ Габрово на г. Никола Паузовъ, майка му, что е дошла сега въ Одессѫ, свали ны отъ коніе, та ны служи чай съ весма

хубавъ чаенъ сервизъ, и ни даде за-въ пѫть еднѫ туртѫ и печено пиле. Отъ тамъ мя заведохѫ почти съ силѫ да ми покажѭтъ като нѣчто весма любопытно кѫщѫ-тѫ, въ коѭто е обиталъ г. С. Палаузовъ, кога былъ въ Габрово. Николова майка мя пыта весма умилително, коя мома е по добра, тая ли, что живѣе Никола у нихъ и самъ иска да ся ожени за неѭ, или оная Блъгарка за която искатъ да го оженятъ Старый Палаузовъ и Априловъ. Тоя въпросъ бѣ тѫй искрененъ, тѫй простодушенъ, чтото азъ много пожалѣхъ, че не знаяхъ, коя е тая Блъгарка та да и кажѭ истинѫ-тѫ, а на усѣтъ да говорѭ не бѣ работа.

И така въ Габрово ничто повече отъ това, что Ви пиша не сьмь видѣлъ, ама имя-то му работи, колко да речешь. Това само знаѭ: единъ отъ кираджійти ни отиде да ся разправя съ нѣкоѭ си Марійкѫ Прьвѫ, че ѭ носилъ нѣкога си на Трьново. Тѫѭ Марійкѫ Прьвѫ трѣбва да знае и Илія Грудовъ, че каквото ѭ рекомандуватъ, то е отодавна врѣмя доста извѣстна. Нито сьмь ѭ видѣлъ нито ѭ знаѭ каква е стока, а кираджія-тъ ни тукъ да ны стигне, тамъ да ны догони, та чакъ на другій день на Габарово.

Учитель Цвѣтко, Старый мой пріятель, излѣзе да ны испрати до Планинѫ-тѫ.

Кога поехме пѫтя възъ Старѫ Планинѫ много врьхове, които напрѣдъ ни ся показвахѫ высокы оставахѫ подъ насъ и на всякѫ стѫпкѫ ся снисявахѫ повече и повече, и ако и да ся показватъ сичкы-ти еднаквы, прѣдставляватъ голѣмо разнообразіе и съ голѣмо наслажденіе человѣкъ ся обрьща назадъ да гы поразгледа. Азъ быхъ рекълъ какво человѣкъ кога ся възвыси и нравственно, може да има удоволствіе и на нравственнѫ-тѫ си высочинѫ да смысли прежни-ти си дѣянія, колко да ся низкы и недостоины.

По хубаво ся искачихме на Старѫ-Планинѫ а трѣбваше да слѣземъ по сыпей. Колко щѣше да е грозно това мѣсто, ако да не видѣхме че слазяме да минемъ прѣзъ красно поле, та да ся въскачимъ пò на красновидны мѣста. Наистинѫ издиганіе-то е сладко, а паданіе-то горко, и още пò горко щѣше да бѫде, ако належда не затуляше зло-то отъ очы-ти ны.

Ніи пойдохме отъ Габрово съ намѣреніе да стигнемъ тоя день Калоферъ, пакъ като минѫхме планинѫ-тѫ кираджія-тъ ни загуби пѫтя, че никога не ходилъ по тыя мѣста, а оный който бѣ вѣждь на тія пѫтища, още не бѣ ся расправилъ съ Марійкѫ Прьвѫ. И така по неволѭ останахме да нощуваме въ Габарово. Срьдце ми ся біяше и изъ грѫди ми искачаше кога да иде тамъ дѣто съ благо осмотрени съ нашимъ соотечественниковъ клонили благоотечества вразвати юношества обучени съ добро познани образъ образовани, училища учреждени, въ благогодни поведеніе обращени чистота языкъ сохраненіе познани увардили.

Въ Габарово жены ходятъ повече съ гащи, каквото и въ Казанлъкъ, само по главы-ти ся познаватъ че не сѫ мѫжіе. Кога да піе жена тютюнъ та было нѣчто поэтическо, то да убуе пакъ гащи е нѣчто выше поетическо. И мое-то студено, замрьзнало въ Старѫ Планинѫ срьдце оживя и запрьда отъ гащы-ти на Туркины ти. Ето азъ по гащи-ти ся примирихъ въ ума съ булы ти, а много мя е страхъ да не станѫ и ревностенъ поклонникъ на половина-та на въстокъ.

Въ Габарово има Блъгарско училище въ което учатъ просто да четѫтъ. Учитель е Стефанъ попъ Стефановъ.

Сичка нощь 29 Маія „сънъ мя бори, сънъ мя троши, сънъ ми не дойде". Зарань-та още не сьмнѫло разбудихъ кираджіи, дружинѫ по скоро да стигнемъ на въстокъ. Тая мысль дяволскы ми стѫпи на врата, възсѣдна мя и мя облада, та и пѫтя не забѣлежихъ. . . . Слънце-то ся издигнѫло доста высоко задъ насъ; гледамъ сѣнка прѣдъ мене и сякамъ че е бѣсъ, привидѣніе, съ трепетно срьдце бръзамъ пò скоро да стигнѫ на въстокъ и ся намѣрихъ въ Калоферъ. Отиде въстокъ! да ли щѫ го видя нѣкога.

Сѣтнина отъ прельщеніе е разочарованіе и азъ друго ничто не могѫ Ви каза сега за Калоферъ освѣнь това, какво отидохме право на хана, какво тоя си часъ ся събрахѫ тамъ сичкы-ти чорбаджіи, какво ны заведохѫ на училище-то, что го градяхѫ, какво това училище ще стане най хубаво отъ колкото сьмь видвалъ азъ тука, какво ны заведохѫ при Ботя, какво Ботевица е хубава като калоферка, какво ходихъ на кафене, какво ходихъ при калугеркы-ти и най сетнѣ какво, като минувахъ на едно мѣсто, на пѫтя плачеше дѣте, а жена му думаше: „млъчи чи щѫ тя дамъ на мечкѫ-тѫ“ и сочяше камъ мене. Друга жена ся обади: „мари чи каквѫ мечкѫ, ни видишь ли гу чи и тънъкъ кату гѫзувлѣзица.“ Тогава не мя досрамя да й дамъ отвѣтъ, какъвто ми дойде на умъ, а сега мя е срамъ да напишѫ что й сьмъ отговорилъ.

Единъ общій нашъ пріятель ми расказва какъ си огледалъ годеницѫ. Завели го въ еднѫ кѫщѫ и го скрыли на таваня да гледа изъ дупкѫ, като дойде мома-та, която той искалъ да види. Въ тѭѭ обсерваторіѭ сиромахътъ обралъ паужины-ти, а кометѫ не видялъ че не прилегало отъ това мѣсто да ся гледа. Вторый пѫть го затворили въ хале та оттамъ веке хубавѣ си огледалъ годеницѫ.

Майка ти като чула че сьмь дошьлъ въ Калоферъ трьгнѫла да мя трьси и мя намѣри у дѣдовы Стоевы, та й вручихъ тамъ писмо-то. Тя, каквото и сякоя майка, може и повече отъ много майкы, жалѣе за тебе, и ты ако ѭ обичашь, каквото тя тебе, трѣбва да дойдешь по̀ скоро да ѭ видишь.

Въ Калоферъ сѣдѣхме само четыр. час. и много жалѣѭ че не можахъ да прѣспѫ тамъ. Боте зе изволеніе да иде съ насъ до Сопотъ.

Сичкы-ти чорбаджіи ся сбрахѫ пакъ на хана, кога да трьгнемъ, да ны испрататъ. Колкото можахъ да познаѭ, Калоферъ на днешень день е весма добрѣ, зачтото сичкы-ти иматъ голѣмъ сговоръ помежду си. Това мя много зарадва и азъ излѣзохъ оттамъ, что го казватъ, съ кефъ, та и пѫть-тъ ми ся показа хубавъ до Карлово. И какъ да не бѣ весело, кога бѣше Боте съ насъ.

Изъ Карлово не ся запирахме, зачтото мрькваше та брързахме да стигнемъ Сопотъ. Коніе-ти ни бѣхѫ хванѫти за до Сопотъ и азъ ся чудѣхъ какъ да си идѫ до дома. Искахъ да си идѫ до дома пѣшь 9 сах. и щяхъ да свръшѭ тѭѭ лудость, та мя запря единъ бащинъ пріятель отъ страхъ да не мя хванѫтъ хайдуци, че тогава ся чуяхѫ по горѫ-тѫ. Той прати единъ человѣкъ въ Копривщицѫ да ми пратятъ на другый день конь въ Клисурѫ, дѣто той самъ щѣше да мя заведе. Това бѣ въ пятъкъ 31 Маія. Тоя день азъ прѣминѫхъ съ учит. Сопотскій г. Каллиста, той мя води насѫдѣ по Сопотъ по училище-то, по калугеркы-ти и прочая Нарущовата снаха, заведе мя най сетнѣ и на банѭ.

Въ Сопотъ ся срѣшнѫхъ съ единъ мой пріятель, съ когото много часове наредъ сьмь прѣминувалъ нѣкога си въ празднословіе. Като ся поразговорихъ по старо малко нѣчто съ него, той ся обърнѫ и ми рече: „абе, че ты си си дошьлъ пакъ съ тѭѭ главѫ?“ азъ му отговорихъ: тѫй зеръ за да мя познаѭтъ стари пріятеліе, ама, кога щѫ, и твоѭ-тѫ главѫ промѣнувамъ. Пріят. какъ щешь я да ми промѣнишь главѫ-тѫ? Тѫй хе, да ти турнѫ другѫ. — Каквѫ другѫ? — Магарешкѫ. Той ми рече: азъ за това ти думамъ че си си дошьлъ пакъ съ тѭѭ главѫ. На това му отговорихъ азъ весма серьезно така: най новы и най точны изслѣдованія на учены-ти Европейци показахѫ, че человѣкъ кога иска да си промѣни главѫ-тѫ, може да ѭ замѣни само съ магарешкѫ главѫ. Пріятель-тъ ми повѣрва това и остана съвръшено доволенъ.

На дуугый день 1 Юнія съ дъждь пойдохъ отъ Сопотъ за-въ Клисура и тогава усѣтихъ че ся качихъ на конь. Това не бѣ веке кираджійска клюса,

а атъ фрьчяше, на землѭ не стѫпяше и земя подъ него плачяше. Каквото кога излѣзохъ отъ Одессѫ срьдце ми ся бѣше заключило и прьвъ пѫть ся обрьнахъ назадъ отъ ладіѭ на Днѣстровскый лиманъ за да видѫ колко сме ся отдалечили отъ брега, така и кога ся приближявахъ камъ дома никакво внутренне чувство не испираше ми грѫди, само необыкновенно много говорихъ. На пѫтя мя срѣщнѫхѫ двама сестринищи и единъ зетевъ братъ. Въ Клисура намѣрихъ брата си още нѣколко Коприщене, които ся врыщахѫ отъ Карлово и мя почякали да минемъ заедно планинѫ-тѫ. Кога ся искачихъ горе на Чуменѫ полянѫ, азъ забравихъ че сьмь наближилъ до село, кога поразгледахъ на около Старѫ Планинѫ, какъвъ видъ! Въ ваши ти Херсонскы пустыни никакво описаніе не може даде понятіе человѣку за такова величественно нѣщо. Ніе стояхме на това мѣсто отдѣто Стара планина е отпуснѫла клонъ и на клона и на хребета высокы ти врьхове огрѣло слънце, а по̀ нискы-ти покрылъ облакъ. Изъ по̀ высокы дерета искачатъ клѫбіе мъгла и ся трькалятъ по планинѫ-тѫ, доклѣ да паднѫтъ пакъ въ нѣкое дере или да ся растелятъ по поле-то. По сичкѫ Старѫ Планинѫ колко око види надлъжь ся провлякалъ облакъ, като поясъ. А отъ врьха й ся извилъ надъ поле-то до отсрѣщный клонъ единъ полукрѫгъ, колкото може да бѫде, ясна дѫга. Тоя видъ бѣ по̀ высокъ отъ всякакво описаніе.

Тука мя попыта братъ ми, въ какъвъ день излѣзохъ отъ село. Азъ му казахъ въ сѫбботѫ. Той рече: тамамъ една недѣля, и истина е тѫй ако да слагаме за день годинѫ.

Като климнѫхме надъ село-то при Четалъ-чючюръ изгръмяхѫ нѣколко пушкы; това было сигналъ да излѣзятъ отъ дома да мя посрѣщнѫтъ, въ горѫ-тѫ.

Край село срѣщнѫхъ бащѫ, майкѫ, сестры, зетеве, сестринищи и другы роднины. Улици-ти до наша-та кѫщѫ бѣхѫ пълны съ хора.

Когато сьмь излѣзълъ отъ село баща ми налялъ еднѫ бурилкѫ съ вино и ѭ нарекълъ да ся піе когато ся врьнѫ. Това знаяло сичко-то село и на другый день толкова хора дохождахѫ да мя видятъ, чтото не ми дадохѫ врѣмя да идѫ на хоро, та траяхъ цѣла седмица до друга недѣля.

3003. — Нечакано богатство въ павликянския езикъ. Похвалнитѣ дѣла на павликянскитѣ попове. Какво става Райна? Богатството на езика ни. Пак. 141.

Когато ходихъ въ Филибе намѣрихъ цѣло съкровище, нѣчто най много любопытно за Господство Ви, того ради и пріяхъ дрьзновеніе да извѣстѫ и Васъ. Това е книга:

(оставено мѣсто за заглавието; но не написано)

Въ тѫѭ книгѫ, ако и да ся намиратъ Турскы думы, не ся види вліяніе на чуждъ языкъ и ни една Българска книга не й стои насрѣща. Азъ ѭ испросихъ отъ Павликянскый попъ у Филибе и много жялѣѭ, че не могохъ да земѫ и за васъ еднѫ. Ето исписвамъ Ви отъ неѭ еднѫ пѣсень за Св. Богородица.

Павликянскый попъ е написалъ Българскѫ грамматикѫ и вречемися кога ѭ прѣпише, да доде да ѭ видѫ. На̀ каквы чудеса правятъ Павликян-те до Filibeliska-ta darxiava.

По край това щѫ Ви ся молѭ да ми обадите, какво стана прѣводъ-тъ Ви. Това желаѭ азъ да знаѭ, не само зачтото имамъ да земѫ единъ екземпляръ киріѫ за книгѫ-тѫ си, а защото щѫтъ мя нарекѫтъ лъжецъ насѫдѣ, отдѣто сьмь минѫлъ, ако не ся напечата скоро Райна.

Слава Богу, че ваше то прѣдсказаніе надъ моѭ-тѫ книгѫ, что бѣхъ приготвилъ да пишѫ вѫтрѣ Българскы думы, не ся испълни, а книга-та ми

ся пълни отъ день на день съ думы за каквито Вы въ Одесса и не мыслите и не могѫ да пристигнѫ сичко да написвамъ въ неѭ. Тая година тукъ въ Копривщицѫ поневолѭ трѣбва да бѫдѫ доволенъ. Ученици-ти ми отъ Враня, отъ Плѣвенъ, отъ Тетевенъ, отъ Чирпанъ, отъ Панагюрище, отъ Пазарджикъ и още отъ Калоферъ мя дарятъ всякой день по съ нѣколко думы. Каквы работы ималъ нашь-тъ языкъ. Господь да Ви даде да гы видите, че тогава да гы познаете.

За „Киткѫ-тѫ отъ Балкана" не Вы пытамъ, че сьмь позналъ, како е извянала.

(Писано е на сѫщата тетрадка, дѣто и писмото отъ 7 октовр. 1846 — описание пѫтуването отъ Русчукъ до Копривщица, нъ въ кой день и до кого е писано, не е показано).

3004. — Въ Пловдивъ ще се отвори първо българско училище. Пак. 105.

Ваше Превосходительство Милостивый Государь

Герасимъ Васильевичъ,

Долгомъ считаю донести до свѣдѣнія В. П. что, не смотря на упорное сопротивленіе со стороны Грековъ, здѣшніе Болгаре заводятъ Болгарское училище, каторое откроется съ перваго сентября сего года. Мнѣ предложена должность учителя въ этомъ училищѣ, которую я и принялъ, и посему съ этихъ поръ буду имѣть свое мѣстопребываніе въ Филиппополѣ. Если когда либо угодно будетъ Вашему Превосходительству удостоить меня какимъ бы то ни было порученіемъ, то за честь почту исполнять Ваши приказанія.

При семъ честь имѣю покорнѣйше и пр.

3005. — Дѣ се е училъ Геровъ. Какъвъ чинъ е добилъ.
Въ Пловдивъ се отваря първо българско училище. Пак. 141.

Ваше Высокородіе

Милостивый Государь!

Происходя изъ Болгаръ Турецкоподданыхъ, я отправился въ Россію для полученія образованія и съ этою цѣлью прожилъ въ Одессѣ семь лѣтъ. Въ продолженіи этого времени я воспитывался сперва въ состоящей при Ришельевскомъ Лицеѣ гимназіи потомъ и въ самомъ Лицеѣ, въ которомъ окончилъ полный курсъ наукъ и выпущенъ изъ онаго съ правомъ на чинъ XII класса. По окончаніи курса наукъ, я присягнулъ на вѣрность подданства Россіи и въ 1846 году возвратился въ прежнее свое отечество Болгарію, чтобы по возможности, передать своимъ соотечественникамъ приобрѣтенныя мною въ Россіи познанія въ наукахъ.

Теперь заводится въ городѣ Филиппополѣ Болгарское училище, въ которомъ предполагается преподавать по возможности гимназическій курсъ наукъ. Сначала мнѣ одному предложено занимать должность учителя въ этомъ училищи и вмѣстѣ съ тѣмъ привести оное въ устройство. И потому съ этихъ поръ я долженъ имѣть свое мѣстопребываніе въ Филиппополѣ. Училище откроется 1го сентября сего года.

Долгомъ считаю довести это до Вашего свѣдѣнія и вмѣстѣ съ тѣмъ осмѣливаюсь всепокорнѣйше просить Васъ, Милостивый Государь, снабдить меня необходимыми наставленіями въ томъ, какъ долженъ вести себя въ этомъ званіи.

Если Вы изволите когда либо удостоить меня чести сдѣлавъ мнѣ какое бы то ни было порученіе, то я постараюсь съ всевозможною точностію исполнять Ваши приказанія.

Съ истиннымъ почтеніемъ и нелицемѣрною преданностью честь имѣю быть Вашимъ,

Милостивый Государь,
покорнѣйшимъ слугою.

3006. — Изпращатъ се напечатани листове отъ рѣчника. Коп. кн. 1.

Русчюкъ 14 Декемвр. 1856.

Господине Антоне!

Приимѣте 7-й и 8-й листъ отъ рѣчника. Тии само ми ся намѣрихѫ и тии могѫть да дадѫть наумъ за работѫ-тѫ. Отъ пѣсни-ты не найдохъ да Ви пратѫ, та прощавайте. Другъ пѫть щѫ свръши.

Поздравление на вси приятеле.

Добро видѣние!

Вашь
Н. Геровъ.

3007. — Мисията на Димитъръ Пандуровъ да събира подписи противъ екзарха. Пак. 73.

Прията 29 Ноем. 1876.

Почитаемый ми Г-нъ Н. Геровъ!!

И тозъ пѫть бързамъ съ настоящето си да Вы безпокоѭ за което и молѭ да мя извините. Работата, за която ще Ви пишѫ, мислѭ е много важна и опасна за народътъ ни, затова бѫдете тѫй добры и земете прѣдъ видъ това: прѣди 5 дена е дошелъ въ нашія градъ Димигръ Пандуровъ изъ Цариградъ съ миссія да събере подписе отъ населеніето за изважданьето на Екзархътъ (т. е. да се уничтожи Екзархіята). Той е донесалъ съ себе си рекомендателны писма отъ Митхадъ паша и отъ трима Владицы заедно съ подписето на Г: г. Чомакова и Чялѫкоолу. Но освенъ това Г-нъ Пандуровъ има миссія и да събере благодарителны отъ населеніето, за което нѣщо и сѫ распратени по селата заптіета, които и собиратъ подписетѣ на селянетѣ и печатетѣ имъ на бѣла книга. Въ Митрополіята всекій день дохождатъ селяне и пытатъ защо имъ зиматъ подписето и печятетѣ на бѣла книга. Пандуровъ има миссія да обиколи: Нишь, Пиротъ, Кестендиль, Скопіе и Охрида, и другы подобны нему мисіонеры сѫ испроводены по другытѣ мѣста.

Но въ Софія, макаръ, че Пандуровъ дръжи тайно мисіята си, онъ на дали ще успѣе, защото населеніето се извести за това и силно негодува. Споредъ расказытѣ на Пандурова се види, че нѣколцина цариградскы нерѣзаны сѫ подкупены отъ Митхадъ и привождатъ сега бесчеловѣчнытѣ си планове въ дѣло. . толко за сега. До пѫтѭ ще Ви пишѫ повече

Софія 26-ый Ноем. 1876 г. Вашь знакомый.

П. П. Страха ради Јудейска не ми е писмото човечно.

3008. — Искатъ се хиляда екземпляра отъ прокламацията до българския народъ. Пак. 104.

6. Јюня 1877.

Многоуважаемый Найденъ Найденовичъ

Князь Черкаскій телеграфируетъ мнѣ что ему необходимо завтра утромъ передать Генералу Непокойчицкому тысячу экземпляровъ Болгарской прокламаціи и что онъ приглашаетъ Васъ усиленно продолжать печатаніе оной.

Поэтому покорнѣйше прошу Васъ прислать мнѣ съ подателемъ требуемые 1000 экземпляровъ

Весъ Вашъ
Д. (не се чете).

Показатель.

I. Личенъ.

Първото число показва страницата, а второто броя на писмото. — * прѣдъ името показва, че отъ (до) това лице има писма печатани въ тая книга. ** прѣдъ името показватъ, че отъ (до) това лице има писма печатани въ първата книга. Показалцитѣ единъ другъ се допълнятъ.

II. Вещенъ.

III. Кога е писано писмото.

Дребното число показва деня на мѣсеца, а едрото броя на писмото.

IV. Дѣ е писано писмото.

V. Писма писани отъ Н. Геровъ.

VI. Писма съ данни за биографията на Н. Герова.

LIBRARY
JAN
4
1982
UNIVERSITY
OF TORONTO

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DR
83
.2
G4A2
1911
Kn.2

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 05 20 05 011 5